tus eſt dignitate ſua quemadmodum expiraret per mortem delegantis.fo.337.nu.15.
1 Delegatum iudicem poſſe mulctare,⁊ inobedientem penali iudicio coercere.319.nu.162.⁊167.
1 Delegato poteſt dari licentia ſubdelegandi.fo.282.nu.15.
1 Delegatus poſterior a principe ſub hac conditione,ſi prior delegatus intra annum cauſam terminare non potuerit,an mortuo intra annum priore delegato,poſſit ſtatim de cauſa cognoſcere.fo.337.nu.13.
1 Delegatus iudex ſalariū capere poteſt,non etiam ordinarius.fo.201.nu.23.
1 Delegatus a principe cuius induſtria eſt electa an poſſit ſubdelegare.fo.333.nu.12.⁊.14.
1 Delegato mortuo re integra,an mandata iuriſdictio expiret,an vero tranſeat ad ſucceſſorem ipſius delegati.fo.337.nu.17.
1 Delegatus ordinarij an poſſit ſubdelegare ex licentia ordinarij.fo.333.nu.10.
1 Delegatus cuius fori conſuetudinem obſeruare debeat.folio 239.nu.2.
3 Delegatus ſubdelegando cauſam an dicatur exercere iuriſdictionem ⁊ an hoc ipſo perpetuet eam.fo.272.nu.154.
3 Delegatus principis,cui commiſſa eſt cauſa,vt de ea per ſe cognoſcat,non poteſt eam alteri delegare nec partibus quidem conſentientibus.fo.146.nu.15.
3 Delegatus,cui locus ad cognoſcendum eſt aſſignatus, poteſt alium locum ſibi eligere,ſi in loco conſtituto non poteſt ſecure cognoſcere.fo.192.nu.95.
7 Delegatum habere poteſtatem ſubdelegandi,niſi quando cauſa eſſet ardua.fo.212.nu.2.
6 Delegatus ab ordinario vigore reſcripti principis,in quo mādatur,vt delegatus procedat ſummarie ⁊ de plano, an cenſeatur delegatus principis,an ipſius iudicis ordinarij.folio.126.numero.12.
6 Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum an ⁊ quatenus poſſit ſubdelegare.fo.570.nu.13.⁊ ſeq.
5 Delegatum ad cognoſcendum de iure quod quis habet in re aliqua,poſſe de ſola poſſeſſione cognoſcere.fo.222.nu.20.
5 Delegatum ad cognoſcendum ſuper iure beneficij poſſe cognoſcere ſuper poſſeſſorio.fo.281.nu.18.
6 Delegato a principe plus concedi quam iudici ordinario.fol.572.nu.47.
5 Delegatum ſuper poſſeſſione non poſſe cognoſcere ſuper proprietate.fo.230.nu.24.

Deliberare. Deliberatio.

8 Deliberandi tempus ſuper aditione hereditatis delate ſeruo quare detur domino,non autem ipſi ſeruo.fo.79.nu.10.
6 Deliberatio ſeu premeditatio an ſit ſufficiens ad reddendum pactum validum ⁊ efficax.fo.14.nu.9.11.⁊.13.

Delictum.

1 Delicta non eſſe impunita,⁊ contra bonis premia conſtitui publice intereſſe.fo.37.nu.2.
1 Delicta puniri fauorabile eſſe.fo.53.nu.71.⁊ an id ſit perpetuū.nu.ſequen.
1 Delictum cum aliqua qualitate deducens debet probare non ſolam deductum ſed etiam qualitatem.fo.54.nu.88.
1 Delicta puniri ex preſcripto ſtatutorum eius loci in quo commiſſa ſunt.fo.69.nu.87.
1 Delictum an debeat puniri pro ratione ſtatuti quod vigebat tempore commiſſi delicti,an pro ratione ſtatuti quod viget tēpore accuſationis.fo.70.nu.67.
1 Delictum vnius nonnunquam toti familie nocere.folio.80.numero.78.
1 Delicti atrocitas facit, vt licitum ſit recedere a communibus regulis.fo.235.nu.69.⁊.71.
1 Delicti commiſſi a pluribus,quorum vnus eſt clericus, cognitionem ad iudicem eccleſiaſticum pertinere.fo.304.nu.2.
1 Delicti commiſſione contrahitur forum in loco delicti.folio 349.nume.81.
1 Delicta paria mutua compenſatione tolli.fo.468.nu.6.
2 Delictum in dubio non preſumitur,neque item mora.folio.71.nume.125.
2 Delicti occaſione non debet conditio cuiuſquam melior eſſe.fo.256.nu.56.
2 Delictum grauius eſſe in committendo,quam in omittendo.fo.139.nu.344.
2 Delictum quoddam eſſe nominatum,quoddam innominatū.fo.306.nu.39.
3 Delictorum detectionem multum a iure coadiuuari,vt puniri poſſint.fo.547.nu.66.
3 Delictum non committi ſine dolo.fo.27.nu.215.
3 Delictum non ſufficit eſſe initiatum ad incurrendam penam,ſed oportet eſſe conſummatum.fo.45.nu.50.
2 Delictorum coercitio publicam vtilitatē reſpicit.fo.18.nu.38.
3 Delictum quod ex ſe non eſt capitale,redditur capitale ex ratione.fo.194.nu.155.
3 Delictum affectate commiſſum non cenſeri remiſſum generali remiſſione delictorum.fo.195.nu.188.
2 Delictum maius committi in faciendo, quam in omittendo.fo.201.nu.346.
3 Delictum a filio patre viuente commiſſum non nocet nepoti.fo.293.nu.3.
5 Delicto commiſſo ob quod memoria etiam venit damnanda,an adminiſtratio ſuorum bonorum ſit ipſo iure interdicta ipſi delinquenti.fo.197.nu.197.
5 Delictum non preſumi vbicunque poſſibile eſt aliquid dictum vel factum eſſe ſine crimine.fo.9.nu.67.⁊ an id ſit perpetuum.nume.101.
5 Delictum minus in dubio preſumi,vbi actus poteſt fieri reſpectu minoris vel maioris delicti.fo.9.nu.69.⁊.72.
5 Delictum in dubio non preſumi.fo.9.nu.66.
6 Delictorum punitio quatenus ſit ex equitate iuris gentium.fo.33.nu.174.
6 Delictum in negligendo ſeu omittendo commiſſum leuius eſſe eo,quod in faciendo committitur.fo.294.nu.67.⁊.304.
6 Delicta grauiora que ſint,que item grauiſſima.fo.547.nu.5.
6 Delictorum leuium cauſas ſummarie ⁊ de plano expedicdas.fo.547.nu.3.
6 Delictum reuelans,ſi deſtituatur probatione,an debeat ſubijci queſtioni.fo.213.nu.27.⁊ ſeq.
6 Delicti in vno territorio cepti ⁊ in alio conſummati cognitio ad vtrius territorij iudicem ſpectet.fo.560.nu.54.
6 Delictum committi a neſciente pluribus modis.553.nu.117.
6 Delictum defuncti non nocere eius heredi.fo.305.nu.245.
6 Delicta quamobrem ibi punienda ſint, vbi ſunt commiſſa.fol.559.nume.50.⁊.52.
6 Delicta grauia que dicantur.fo.547.nu.4.
6 Delictum attentatum eadem pena puniri,quā ⁊ delictum conſummatum.fo.560.nu.77.⁊ an id ſit perpetuum.nu.81.⁊ſeq.
6 Delictum in committendo grauius eſſe,quam in omittendo.fo.436.nu.218.
6 Delictorum priuatorum quedam eſſe nominata,quedam innominata.fo.535.nu.11.
6 Delictum an deſinat ex eo eſſe publicum, ꝙ pro eo imponatur pena pecuniaria per ſtatutum.fo.544.nu.188.
6 Delictorum quedam eſſe leuia,quedam grauia, quedā grauiora,⁊ quedam grauiſſima ⁊ qua ratione diſtinguantur.⁊ nu.6.folio.547.nu.1.⁊.6.
6 Delicta leuia que dicantur.fo.547.nu.2.
6 Delinquens aperte mitius aliquando punitur quam delinquens clam.fo.556.nu.15.
6 Delictum commiſſum eſſe per dolum aut citra dolum quomodo probari poſſit.fo.550.nu. 3.⁊.55.
6 Delictum non ex animo,ſed extra animum commiſſum penas non meretur.fo.550.nu.72.
6 Delictum non preſumi niſi probetur.fo.545.nu.208.
6 Delictum quantuncunque notorium puniri non poteſt per iudicem incompetentem.fo.546.nu.224.
6 Delatorum fauore multa eſſe conſtituta,vt delicta publicētur.fo.586.nu.16.
6 Delictum propter impotentiam facti non adimplēs an pene inde puniatur,ac ſi delictum eſſet conſummatum.folio 552.numero.95.⁊.97.
7 Delicta paria mutua compenſatione tolli.fo.66.nu.59.
7 Delictum preſumi non debet.fo.84.nu.52.
7 Delictorum alia eſſe publica alia priuata.fo.237.nu.1.
7 Delicta publica quare ⁊ quibus modis ſic dicantur.folio.237.numero.2.
7 Delictum grauius eſſe,vbi delinquitur committendo.fol.238.
7 Delictum priuatum poſſe in iudicium deduci aut ciuiliter,aut criminaliter.238.nu.38.
7 Delicta puniri fauorabile eſt.fo.423.nu.65.
8 Delicta non debere remanere impunita.fo.524.nu.106.
8 Delictorum qualitatem iudicari ex qualitate pene.fol 2.nu.6.
8 Delicta publica grauiora eſſe,quam occulta,maxime ſi vis adhibeatur.fo.6.nu.7.
8 Delicta an ſint incerta ex ratione doli.fo.469.nu.376.
8 Delictum fateri an videatur qui veniam petit.fo.319.nu.158.
8 Delicta minora confundi ſub maiori,⁊ etiam attendi maius delictum:⁊ id ſit perpetuum.fo.521.nu.54.55.

8 Delicta aliqua cōmiſſa ſi ſint,⁊ ignoratur author delicti,quis pro eo puniri debeat.fo.523.nu.103.
8 Delictum perpetrantes,⁊ auxilium preſtantes pari puniēdis eſſe.fo.523.nu.104.
8 Delictum enorme committens poteſt vbique capi ⁊ an id ſit perpetuum.fo.524.nu.122.132.

Delinquere. Delinquens.

Delinquere nemo preſumitur.fo.192.nu.66.
5 Delinquendo an ⁊ qn̄ preiudiciū alteri inferatur.fo.163.nu.48.
7 Delinquens indignus eſt beneficio legis.fo.43.nu.12.
3 Delinquens an cenſeatur conſentire in penam,que pro delicto
2 eſt infligenda.fo.265.nu.22.
6 Delinquens,cui pena imponitur ipſo iure, non facit fructus ſuos,nec quidē anteꝗ̄ declaratum ſit ipſum incidiſſe in crimen aliter atꝙ ſi pena per ſententiam imponenda eſſet.fo.76.nu.4.
6 Delinquens in non faciendo mitius punitur,quā delinquens in faciendo.fo.213.nu.25.
6 Delinquens ipſo facto citra voluntatem delinquendi,non punitur.fo.550.nu.58.⁊ an id ſit perpetuum.nu.68.
6 Delinquens plus circa perſonam offenſam quā deſtinaſſet,an puniatur ſm animum,an ſm effectum.fo.552.nume.106.⁊.109.
6 Delinquēs grauius quā deſtinarat,an puniri debeat pro ratione admiſſi delicti,an duntaxat pro ratione eius, quod conſtituerat facere.fo.552.nu.100.103.105.⁊ ſeq.
6 Delinquens erranter offendendo aliū non principaliter, ſed per conſequentiam,quatenus puniatur.fo.553.nu.113.⁊.115.
6 Delinquens erranter circa plures perſonas punitur ſecundū euentum,non ſecundum voluntatem.fo.553.nu.112.
6 Delinquēs incidēs in aliā ſpeciē delicti ꝙ̄ ꝓpoſuiſſet,an puniatur ſm euentum,an ſm deſtinationem animi.fo.553.numer.118.
6 Delinquens quot tribunalia ſortiatur.fo.559.nu.53.
6 Delinquens an excuſetur a pena ob id, quod in volentem ſeu conſentientem deliquit.fo.561.nu.85.87.⁊.89.
9 Delinquentem non liberari ob id,ꝙ alius propter eā cauſam fuerit punitus.fo.563.nu.125.
6 Delinquens per culpam citra tamen dolum quibus caſibus puniri debeat etiam vltimo ſupplicio.fo.565.nu.158.
7 Delinquens extra territorium ſuum ex cuius loci ſeu territorij lege vel ſtatuto puniri debeat.fo.4.nu.30.
7 Delinquens an poſſit pro eodem crimine ſepius puniri per iudicem.fo.8.nu.25.
7 Delinquens per ebrietatem excuſatur a pena per ſtatutū impoſita,quēadmodū ⁊ delinquens inter dormiendū.f.21.nu.146.
7 Delinquens authoritate iniuſte ⁊ praue cōſuetudinis an excuſetur a pena ſtatuti.fo.21.nu.147.
7 Delinquens per culpam citra dolū nō eſt puniēdus pena integra,qua puniret̄ doloſus:nec tn̄ in totū excuſandus.f.21.nu.151.

Demaratus.

1 Demaratus quis fuerit.fo.150.nu.21.

Dementia.

7 Dementia duplex.fo.2.nu.7.

Demonſtratio. Demonſtratiuum.

6 Demonſtrationem fungi plerunꝙ vice nominis.f.145.nu.84.
2 Demonſtratio rei requiſita per modum forme quomodo fieri debeat.fo.8.nu.30.⁊.32.
2 Demonſtrationem fruſtra fieri eius rei que ſatis demonſtrata eſt,queꝙ per ſe eſt nota.fo.74.nu.6.
9 Demonſtratiuum,hic referri ad oculum intellectus vbi non poteſt referri ad oculum corporeum.fo.292.nu.31.

Denominatio.

1 Denominationem ſemper fieri a digniori.fo.209.nu.73.f.304.nu.1.⁊ volu.6.fo.118.nu.42.
3 Denominationē ſolere fieri a declarante.fo.299.nu.17.
6 Denominationem rei non ſemper fieri a digniori.f.168.nu.115.
6 Denominationem actus debere potius fieri a forma, quam a materia.fo.47.nu.170.
1 Denominationem fieri a digniori,itemque magis dignum attrahere ad ſe minus dignum,quando verum ſit.fo.315.nu.60.
6 Denominationem non ſumi a parte,ſed a toto.fo.23.nu.1.
2 Denominationē poti⁹ faciēdā a ſpecie, quā a genere.f.3.nu.19.
2 Denominationem fieri a digniori,vbi quid compoſitum eſt ex duobus.fo.116.nu.107.
2 Denoiationē a digniore ſumēdam in correlatiuis.fol.5.nu.6.
6 Denominationes rerum varijs ex cauſis fieri.fo.5.nu.16.
1 Denominatiua a nominibus magiſtratuum deducta quam ſignificationem recipiant.fo.163.nu.49.

Denuntiatio.

7 Denunciationis euangelice via procedenti non deferri iuſiurandum ſuppletiuum.fo.195.nu.228.
8 Denunciationes tres an ⁊ quando habeant vim peremptorij edicti.fo.423.nu.24.
6 Denunciationē in materia euictionis ſatis eſſe fieri principali abſque eo quod fiat eius fideiuſſori.fo.489.nu.107.
1 Denunciatione alicui facta per eum,cuius principaliter intereſt,idque re integra,non eſt neceſſe certiorare eum,cui ſit denunciatio.fo.510.nu.38.
5 Denunciationem aliud in genere ſignificare,quam proteſtationem.fo.120.nu.28.
5 Denunciatio,teſtatio, proteſtatio, deteſtatio, ⁊ atteſtatio an idem importent.fo.93.nu.178.
5 Denunciatio facta alicui an ⁊ quando conſtituat eum in mala fide.fo.348.nu.106.
5 Denūciatio extraiudicialis an ⁊ qn̄ cauſet malā fidē.f.385.n.116.
5 Denunciationem genus eſſe cōprehendens plures ſpecies proteſtationū ⁊ denūciationū,que nō ſunt diſpoſitiōes.f.93.n.172.
5 Denunciationē factam poſt contractum non conſtituere poſſeſſorem in mala fide.fo.385.nu.111.⁊ an hoc ſit perpetuū.nu.ſeq.
5 Denūciatio que fieri debet venditori ab emptore conuento in cauſa euictionis an per pactum remitti poſſit.fol.112.nu.443.
5 Denunciatio facta tempore non cogruo nihilo magis prodeſt quam ſi facta non eſſet.fo.102.nu.308.
5 Denūciatione alicuius impeditus quo minus rē ſuam vendere poſſit,vt qr ille eam rem denunciat eſſe ſuam,vel ſe habere ius in ea,qua ratione ſibi conſulere poſſit.fo.385.nu.117.

Dependentia.

6 Dependentia videntur pars eorū,a qb⁹ depēdēt.fo.515.nu.221.

Deportari. Deportatus.

4 Deportetur aliquis cū publicatione bonorū, an deportetur ⁊ bona eius publicentur,quid interſit.atque inibi nonnihil de natura particularum(⁊,⁊ cum).fo.59.nu.35.⁊ ſeq.
3 Deportatum haberi loco mortui.fo.325.nu.3.
3 Deportatus an equiparetur excōmunicato.fo.260.nu.23.⁊.25.
3 Deportati an bannitis equiparentur.fo.260.nu.26.⁊.28.
3 Deportatum non poſſe teſtari de his bonis,que habet in territorio eius,a quo eſt deportatus.fo.260.nu.21.
3 Deportatum ius ciuile vocat alium hominem,peregrinum, et apolidem,quaſi ſine ciuitate.fo.310.nu.36.
7 Deportatus an hodie perdat bona.fo.31.nu.56.
7 Deportatus poſſit ne teſtari.fo.31.nu.55.
2 Deportati aut in metallum damnati bona ad quos deuoluantur.fo.262.nu.218.
3 Deportatus an efficiatur inteſtabilis.fo.459.nu.117.
3 Deportatos haberi pro mortuis in ijs que ſunt iuris ciuilis.folio.309.nu.21.
3 Deportatio ⁊ exilium perpetuum an veniant appellatione pene capitalis.fo.263.nu.71.
3 Deportati filij reſtitutio poſt mortem teſtatoris an preiudicet nepoti fo.379.nu.179.
3 Deportatum in inſulā amittere iura eius ciuitatis a qua eſt deportatus,non autem alterius ciuitatis atque inibi ꝙ nemo deportari poſſit vltra territorium deportantis.fo.260.nu.20.
3 Deportato eo,qui rogatus erat reſtituere hereditatem liberis vel quibus vellet,ſi vnus ex liberis pendente deportatione moriatur,an liberi ipſius in locum eius admittantur ad partem illius hereditatis.fo.261.nu.34.
3 Deportatus an peregrini appellatione contineatur atꝙ inibi quam varie accipiatur dictio peregrinus.fo.262.nu.46.
3 Deportatus ſi a principe reſtituatur, ſequentem in gradu excludit,ſicut ante deportationem excluſiſſet.fo.360.nu.161.
3 Deportatum non poſſe eſſe arbitratorem.fo.261.nu.37.
4 Deportatū eſſe capacē eorum que ſunt iuris naturalis ⁊ ob id poſſe ex teſtamento militis hereditatem capere.fo.159.nu.110.
5 Deportatū eſſe incapacē eorū,que ſunt de iure ciuili,non etiam eorum,que ſunt iuris gentium.fo.199.nu.234.
7 Deportato,bannito,excōicato,⁊ ſimilibus an aliquid relinqui poſſit in alimenta,ſi pauperes ſint.fo.34.nu.106.⁊ an etiam aliquid extra cauſam alimentorum.nu.ſeq.
8 Deportato herede inſtituto hereditas ad quē pertineat,an ad fiſcum,an ad venientes ab inteſtato.fo.233.234.⁊.235.nu.8.9.13.17.19.22.⁊.28.
8 Deportatus an poſſit teſtari inter liberos.fo.210.nu.50.
8 Deportatus an poſſit ab inteſtato habere heredem,fiſco nolēte occupare eius ſucceſſionem.fo.211.nu.54.
8 Deportatus an ⁊ quatenus poſſit ſibi querere ſeruū.f.236.n.36.
8 Deportatum non habere teſtamenti factionem nec paſſiuam nec actiuam.fo.207.nu.10.
8 Deportatū inſtitui heredē varie intelligi poſſe.fo.233.nu.1.

Jur. 18

z uasē z n̄ eēe i spāli missione nec di

rē diem ꝗ sꝫ scemate q̄ nūc ē uasē uo

ra cās ꝓdisse um necm dux ꝟ iri ꝯ

augstalem qui audiat eum ommat

PANORmitani Tertia, ſuper Secundo Decretalium.

NICOLAI DE TVDECHIS SICVLI, ABBATIS

Monacenſis, Archiepiſcopi Panormitani, Eccleſiæ Romanæ Cardinalis, Decretorumq; Doctoris clariſsimi: Commentariorum Tertia, in Secundum Decretalium: unà cum Summarijs & adnotationibus complurium Doctiſsimorum Iureconſultorum: ea fide excuſa, ut nihil hactenus euulgatorum deſiderari poſſit.

LVGDVNI,

M. D. LI.

LEGES DVODECIN TAB

ad 4085. 1963 - 2°
2,3.

Rubꝛice huius voluminis.

¶ De appellationibus, recuſationibus: ꝛ relationibus. f. 85.
De clericis peregrinantibus. fo. 139.
De confirmatione vtili vel inutili. fo. eo.
De exceptionibus. fol. 2.
De pꝛeſcriptionibus. fo. 20.
De ſententia ꝛ re iudicata. fo. 47.

D 887/63

Zacharias.
a ¶ Aliqñ intentionē tm̄. Tu vide bonā gl.i.l.ij. in ver. intētionē. ff.e. Et illa dr̄ im ꝓprie exceptio: qm̄ proprie exceptio eſt actionis excluſio, denōiaturq; ab ea, ⁊ appellat̄ exceptio actionis. Altera vero, ſcʒ qñ actor ſine actione agit, ita quod ei nulla actio ꝯpetit. qcqd opponit re⁹, dr̄ exceptio intētionis, ⁊ facti: vt ꝑall. gl. ⁊ no. Lāfrā. de ōr͂a. in. c. qm̄ cōtra. §. exceptiōes. i princ. ꝫ. de ꝓb. ⁊ his paucis abſolutū ē ꝙ in rub. iſta dicit̄. Anto. Franciſ. de doctorib⁹ de Padua.
¶ Circa hoc qd̄ dr̄ de exceptione intētiōis ⁊ facti, dicas qd̄ illa nō pōt opponi poſt trāſactionē, ⁊ litē finitā. l. nec intētio. vbi ꝑ Bal. C. de trāſac. ⁊ ad de qd̄ talis exceptio pōt obijci, etiā ſtāte ſtatuto ꝙ nl̄la exceptio admittatur. Ita Bald. in. l. ſancimus. in. ij. col. C. de dona. de quo ꝑ eūdē. in. l. perēptorias. C. ſentē. reſcin. non poſ. ⁊ ꝑ Alex. in. l. q ſe debere. ff. de condi. ob cau. ⁊ vide Spe. in ti. de excep. in. §. j. in ver. defenſionis. ⁊ in ver. fin. vbi dicit ꝙ exceptio intentiōis nō dr̄ ꝓprie defenſio, non exceptio. ⁊ in tit. de emp. ⁊ vē. in. §. j. in. j. forma libelli vbi ponit materiam iſtius exceptionis. ⁊ vide Bal. i addi. ſpe. in ti. de lit. cōte. in. §. j. in ver. ꝑ exceptionē. Et vid̄ Inno. in. c. cū ſuper. de or. cogno. vbi dicit qd̄ tres ſunt ſpecies intētionū. nā q̄dā opponūtur in iudicio, quedam ſentētie, ⁊ quedam opponuntur executioni.

¶ Tertia pars Commētarioꝝ dn̄i Nicolai de Tudechis, Archiepi Panormitani: in ſm̄ Decretaliū: cū Additionibus ac Summarijs, hactenus apponi ſolitis.

¶ De exceptionibus. Rub.

1 ☞ Exceptionis diffinitio.
Eexceptio actionis que ſit.
Exceptio intentionis que ſit.
2 Teſtis criminoſus ⁊ toleratus an poſſit reddere teſtimonium.
3 Teſtes nō poſſunt repelli tāquā criminoſi poſt ſententiam vel concluſionem in cauſa.
4 Teſtis iteger ⁊ q nō poſſit repelli q̄lis eē debeat.
5 Sententia lata in alio iudicio ⁊ inter alias perſonas que afficit hominem ⁊ ipſum notat facit fidem in omni iudicio.
6 Teſtis cōuictus de crimine per viam exceptionis an veniat puniendus.
Sufficit: iſtud verbum de natura ſui importat vt nil aliud requiratur.
7 Exceptio contra perſonas vel dicta teſtium vſq; ad quantum tempus poteſt opponi. 3. 10.
Exceptio cōtra teſtes non eſt peremptoria.
Exceptio peremptoria vel habens naturam peremptorie poteſt opponi vſq; ad ſententiam.
8 Exceptio contra perſonas teſtiū an ⁊ quo caſu poſſit opponi in cauſa appellationis.
Exceptio que pōt opponi in primo iudicio ante ſentētiā ⁊ litis conteſt. poteſt opponi in cauſa appellationis.
9 Omnis exceptio que malitioſe nō fuit oppoſita in prima inſtantia vel tempore congruo: non poteſt vlterius opponi.
10 Exceptio contra perſonas teſtium an poſſit opponi poſt ſentētiam: in caſibus in quibus ſentētia non tranſit in rem iudicatam.
11 Teſtis criminoſus qui egit penitentiam ſui criminis non repellitur a teſtimonio.
12 Nō appellās videt̄ acqeuiſſe actui ꝯtra ſe facto.
13 Teſtis interrogatus de ꝓprio crimine an teneatur reſpondere.
14 Teſtis vacillans vel falſum dicens punitur: ſed qua pena, vide remiſſiue.
15 Preſertiʒ iſta dictio ponitur pro tantum.
16 Crimen incidenter confeſſatum an ſit punibile.
17 Crimen qñ dicatur contingere cauſam.

¶ Viſo d̄ iure actoꝝ quo muniunt̄ vt lāceis ſeu gladijs: merito ſubijcit̄ ius reoꝝ quo muniūtur vt clypeis ⁊ loricis: vl̄ aliter ⁊ Sic ſupra viſuʒ eſt de ꝓbatiōib⁹ in genere ⁊ in ſpecie. ſed q: vt plurimū fundata intētiōē actoris, re⁹ opponit peremptoriā ꝯ ꝓbationē actoris: ꝯgruo igit̄ ex ordine ſubijcit̄ tractatus de exceptiōib⁹. Opp. ꝯ ſituationem rubrice videt̄ em̄ male ſituata. debuit em̄ poni ante rub. de lit. cōte. cū tūc opponantur dilatorie fori. Sol. dic ꝙ reſpectu dilatoriarū congruētius fuiſſet ibi poſita rubrica ſed potius reſpectu perēptoriarū neceſſario debuit poni hic. Et ſi diceres quare nō poſuit ibi ſicut hic. dt̄ Io. an. hoc eſſe de arbitrarijs: vel voluit hic ponere: q: perēptorie magis afficiūt negociū ꝑncipale. ideo fuit equius illā in ordine pōderare. ar. in. l. q̄rit̄. ff. de ſtat. ho. ⁊. iiij. q. iij. hermaphrodit⁹. Et ſi diceres ꝙ alique perēptorie ꝓponunt̄ ante lit. cōteſt. vt. j. de lit. cōte. c. vno. lib. vj. reſpondet ipſe ꝙ hoc caſuale nō fuit ꝑpōderādū regule. vel dic qd̄ iura adaptant̄ ad ea que frequētius accidūt: vt. l. nā ad ea. ff. de leg.
1 ¶ † Quero qd eſt exceptio. Sol. dico ꝙ eſt actionis vel intētionis excluſio. ſic alternatiue dico ꝙ aliquando excludit
a actionē aliqñ intētionē tm̄.[a] Exēplū primi cū in veritate actori cōpetit actio: ⁊ eā ꝑ exceptionem excludi opʒ. nā ſi metu coactus vel dolo induct⁹ tibi ſtipulāti ꝓmitto de iu. ci. obligat⁹ tibi ſum. vñ ex ſtipulatu recte q̄dē agit̄ ſʒ iniq̄ iō ꝑ exceptionē qd̄ met. cā. vel doli mali excludēd⁹ eſt actor. ⁊ idē in ſilib⁹. Exēplū ſcd̄i qñ actio i ꝟitate nō cōpetit actori: ſed de facto agit: vt ſi petas a me decē ⁊ ego excipio, ⁊ dico me ſoluiſſe. ſi em̄ verū eſt qd̄ dico. ſ. me ſoluiſſe nulla ꝯpetit tibi actio: q: ſolu. eius ꝙ debet̄ oīs tollit̄ obligatio. inſti. q. mo. tol. ob. in pn. ⁊ ꝙ exceptio excludat qñq; non actionē ſʒ intētionē vel actorē. ꝓbat̄. ff. eo. l. ij. ⁊ de his ꝑ Hoſ. in ſum. hui⁹ ti. ⁊ de multiplici exce. vide qd̄ no. j. e. c. exceptionē. vide ēt ꝑ Inn. in. c. cū dilecti. ⁊. c. dudū. ij. de ele. vbi appellat exceptionē intētiōis qñ excipit̄ ꝯ eū q nō petit eſt tñ i facultate petēdi ⁊ hʒ intētionē vel habere dʒ petēdi vt qñ excipit̄ ꝯ electū anteq̄ petat cōfirmationē vl̄ ꝯſecrationē nā ⁊ exceptio pōt deduci qñq; in iudicio: licet nō deducat̄ actio: vt leg. ⁊ no. i. l. ſi cōtēdat. ff. de fideiuſ. ⁊ in. l. aurelius. §. ſi cētū. ff. de lib. leg. vide qd̄ dixi in. c. ſi quis ꝯ clericū. de fo. cōpe. Adde vnū notabile dictū Spe. dicētis ꝙ qñ peremptoria ꝓponit̄ añ lit. cōteſt. eſt intētiōis excluſio. ſi vero ꝓponit̄ poſt tūc eſt actiōis excluſio. ita no. in ti. eo. §. j. ver. ⁊ no. ⁊ in ti. de lit. cōte. §. j. ver. ſed nūquid ꝑ exceptionē. ⁊ hec oīa ꝓcedūt in exceptiōe peremptoria de reliquis videbitis. j. eo. c. paſtoralis. ⁊. c. exceptionē. vnde aūt habuit ortū exceptio: dic ꝙ in paradiſo Adā excipiēte qd̄ decept⁹ ab Eua peccauerat: vt ponit Spe. in ꝓe. §. ſane. Ego credo qd̄ ꝓceſſit ab ipſa natura: q: exceptio eſt quedam defenſio q̄ eſt de
b iure naturali.[b] vt i cle. paſtoralis. de re iudic. Et Tul. lib. j. offi. in tra. ſic inquit. Principio generi animātiū omni eſt a natura tributū vt ſe vitā corpuſq; tueat̄: ōtineatq; ea q̄ ſibi nocitura videātur: queq; ſint ad viuendum neceſſaria inquirat ⁊ paret̄ vt paſſum vel latibula ⁊ alia eiuſdem generis: formalitatē tñ ſumpſit a iure poſitiuo.
1 ☞ Teſtis repellitur a teſtimonio ſi fuit cōuict⁹ de crimine cōtra eū excepto: nō tñ de illo punitur ſi non tangit cauſam principalem. 6. 14. 15.

1 Denique. ¶ † Si teſtis de crimine ꝯ eū excepto ꝯuincitur: vl̄ aīs cōuict⁹ appeat repellit̄ a teſtimonio: ſʒ de crimine nō punit̄ ſi nō tāgit negotiū ꝑncipale. h. d. tria ſunt dictā. ſm̄ ibi: ꝙ ſi. tertiū ibi: ceterū. Ego materiā hui⁹. c. clariſſime expediui in duob⁹ locis: primū em̄ ⁊ ſm̄ dictū expediui in. c. teſtimoniū. ꝫ. de teſtib. vltimū in. c. ij. de ord. cog. vbi videas hic aūt aliqua ſimpliciter dicā ꝑ forma. ¶ Caſus literalis. Queſitū fuit a pa. an in ꝑſonas teſtiū crimīa obijci poſſunt, vt ſic a teſtimio repellant̄ quibus añ iuramētū vel diſpoſitiones nihil fuerat obiectū. Rñdit papa ꝙ pñt opponi. ⁊ ſubdiſtinguēdū in hūc modū: ſi crimina obijciunt̄ teſtib⁹ de q bus nōdū fuerāt accuſati: ſed tandē opponunt̄ i modū exceptiōis: crimina illa ꝓbari debēt añq̄ cauſa ꝑ ſniam terminet̄ q̄ ſi ꝓbata fuerint a teſtimonio repellent̄: quia vt dicūt canones: teſtes abſq; vlla infamia vel ſuſpitiōe vel macula manifeſtā in ferēdo teſtimonium requirunt̄: ꝙ ſi ſola crimina de quibus alio tēpore cōuicti vel cōfeſſi ſunt in iudicio teſtibus obijciunt̄ a teſtimonio repellūtur: q: eorū cōfeſſioni non eſt credendū cōtra alios: niſi prius ſe probauerint innocētes. ¶ Ceterū quereret aliquis. Ecce crimina ꝓbata ſunt contra teſtes vtrū punietur pena ordinaria. Rñdet papa qd̄ in eos accuſatio iuris ordine nō procedit ſed ſufficit ſi a teſtimonio repellantur ꝑcipue vbi crimē qd̄ eis obijcitur nō con
2 tingit cauſam de qua agit̄. Ber. ¶ † No. teſtem
c quantūcunq; toleratum[c] poſſe repelli a teſtimonio ſi nunc de criminis ſuſpitione aut infamia cōuinci poteſt. concor. d. c. teſtimoniū. ⁊. c. ſuper eo. de teſtibus. vbi not. quid de iure ciuili. ſecus aūt ſi erat tolerat⁹ tēpore quo reddidit teſtimoniū: vt in. l. j. C. de teſtib. ⁊ quod ibi not. iij. q. vij.
3 §. veruntamen. ¶ † Not. ij. ꝙ ſententia eſt termi
d nus excluſiu⁹ probatiōis exceptionis[d] oppoſite in perſonas teſtiū: poſſunt ergo vſq; ad ſentētiā

☞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ De iure naturali. Vide late ꝑ Ang. are. inſti. d̄ excepti. col. v. ꝟſ. veniamus ad ſʒ. Bart. in. l. ex hoc iure. colū. pe. vbi Moder. ff. de iuſti. ⁊ iure. nunqd aūtē exceptio ſit defenſio, vide gemi. poſt glo. in. c. j. de litis cōte. li. vj. Bal. in. l. j. C. q accuſa. non poſ. Fe. in. c. ex ꝑte. ij. in prin. ꝫ. de offi. delega.
☞ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Toleratum. Quādo tolerantia inducat diſpēſationē tāgit Fel. in. c. j. col. v. verſi. limita hoc tripliciter. de treuga ⁊ pace. ⁊ in ca. ſicut. j. de iude. Alex. i cōſi. cvij. incip. ꝑ iueſtigatiōe. col. fi. in. ij. volumi. Zacharias.
d ¶ Exceptionis. vr̄ iſte ſentire qd̄ ſi ꝯtra teſtē excipiat̄ de crīe, ante tñ ſniam. aut concluſionē in cā, qd̄ repellit̄. ⁊ iſta eſt ꝟitas. ſʒ caue ne erres: q: opʒ ſpecifice opponere declarādo qualitatē criminis. nec ſufficit dicere eſſe criminoſuʒ. ita not. Bar. in. l. iij. §. lege iulia. ff. de teſti. ⁊ in. c. ꝑſentiū. eo. tit. lib. vj. imo ēt, vt voluit Bal. in aut. ſi dicat̄. i fi. C. eo. ſpecificari dʒ locus, ⁊ tēpus cōmiſſi criminis. Anto. Franciſc. de doctoribus de Padua.
¶ Tu adde qd̄ ſine dubio crimē dʒ opponi ſpecifice neq; ſufficit illd̄ opponere in gñe: imo dʒ qualitas declarari ꝑ modū, locū, ⁊ tp̄s. de quo vltra hic alleg. vide Bar. poſt gl. in. l. cum lege. C. de teſti. ⁊ Bald. in. l. j. in. ij. q. eo titul. ⁊ vide do. Cardi. in cle. conſtitutionē. in §. j. de elec. ⁊ dominos d̄ Rota i deciſ. ccxlix. i nouis. vbi dicūt eſſe

ſpecificãdū locū
annū ⁊ mēſeȝ, nō
aūt diē, necꝫ ho
rã, niſi dies ⁊ ho
re eſſent ď ſubſtã
tia materie. de q̃
plene p.d.Card.
vbi.ſ.in.iij.q.
+Sebaſti.Sapia.
a ¶An teſtis.vid
late p.d.Iaſo.in
l.j.§.qui manda
tū.col.ij.ff.ď offi.
eius cui manda.
eſt iuriſdi.Feli.⁊
Deci.in.c.ꝑter
ea.ſ.de offi.dele.
b ¶In cã appella
tionis.Adde ꝙ
hoc videt̃ intelli
gendum qñ ap
pellatum fuit ab
admiſſione exce
ptiōis.Nã ſi ps
nihil oppōat, ex
ceptio nō oppo
ſita in prima in
ſtãtia poterit op
poni in ſcďa, ſm
Ro.ꝯſi.ccclxxx
iiij.vbi ita cõſu
luit ď exceptiōe,
tu nō potes eſſe
procurator.
+Sebaſti.Sapia.
c ¶Exceptiōe. vi
de And. Sic.in
cõſ.xxxv.inci. in
minimis.i.iij.vo
Feli.in.c.ad au
dientiã.ij.j.de re
ſcriptis.
Anto.Franciſc.
d ¶Teneat̃ rñde
re. De ꝑſertiȝ di
ctiōe vltra hic al
legata vid Car.
in cle.j.de rerū ꝑ
mu.⁊ in.c.ꝯtine
bat̃.de ď ſpō.im
pu.⁊ in cle.j.i.§.
j.ď priui.⁊ in cle.
j.in prin.de ſent.
exc.vbi exponit̃
ꝓ maxime ⁊ vide
glo.in.l.illud.ff.
ad.l.Aql.⁊ ibi p
Flo.⁊ gl.in.l. qď
ſi minor.in.§.re
ſtitutio.ff.de mi
no.q̃ dicūt ꝙ in
cludūt vtrūcꝫ ca
ſum ſicut dictio
Maxie.Addō tñ
ꝙ qñcꝫ ponit̃ ꝓ
ſolūmō.⁊ ꝯpre
hēdit caſuȝ expſ
ſum tm̃, vt in.c.j.
j.de excep.⁊ vide
Spe.in ti.de di
ſputa.i.§.poſt h.
in ver.iteȝ maxi
me quandocꝫ.
e ¶Dictio ꝑſer
tim. Addō ď hac
dictione Cal.cō
ſi.iij.de ver.ſign.
f ¶An cõſtet. Vi
de de hoc.d.ant.
poſt Inno,in.c.

ꝓbationes induci.⁊ intelligo añ ꝯcluſioneȝ in
cauſa.per.c.dilectus.de fide inſtr.⁊.c.auditis.de
ꝓcu.⁊ qď no.Inn.in.c.paſtoralis.de cã poſ.⁊ ꝓ
prie.exceptio tñ dȝ opponi añ apturã atteſtatio
num.de quo dic vt legi.⁊ not.in.c.pñtiū.ſ.de te
ſtib.An aūt ꝓbatiōes poſſint induci añꝙ teſtis
4 recipiat̃.dixi plene in.c.ex pte ade.ď teſt.¶†No
ta ꝙ ad hoc vt teſtis oīno dicat̃ integer opȝ ꝙ
ſit oīno īmunis ab his quatuor.ſ.crimine qď in
tellige vt dixi in.d.c.teſtimonium. Infamia.an
hoc ꝓcedat in infamia facti, dic vt.d.c.teſtioniū.
Suſpitione.ſ.inimicitie.iij.q.v.accuſatores.Vel
ciriminis, qȝ nō dȝ in aliquo vacillare ſicut opi
nio ordinãdi.lxxxj.di.tãtis.Itē a macula mani
feſta.⁊ hoc dupl'r pt ītelligi.ſ.de macula aīe.⁊ tūc
nō differt a crimine.⁊ ſic forte ſumit̃ hic, qȝ prio
fecit in gñe mētionē de crimine, ⁊ poſtea exēpli
ficando dixit a macula manifeſta.Scďo pōt in
telligi de macula corporis, ⁊ tūc opȝ reſtringere
ſm Io.an.⁊ bñ qñ quis teſtificari vult in cã cri
minali ꝯ clericū, repellit̃ eñ corpore vitiatus eo
caſu quo repelleret̃ ab ordīe ſȝ Pe.⁊ Abb.vide
tex.cū gl.ij.q.vij.ipſi apl'i.⁊ in.c.fin.ſ.de teſti.
5 ¶†No.in.§.ꝙ ſi.ꝙ ſnīa corpis afflictiua facit ſi
dē in alio iudicio ⁊ inter alias pſonas.vid eñ hic
qñ ꝯfeſſus vel ꝯuict' in alio iudicio pt tūc repel
li a teſtimonio inter alias pſonas.Iſte eñ ſnīe q̃
afficiūt ⁊ notãt hoīem ſequūt̃ hoīem ſicut lepra
leproſuȝ.ar.in.c.cito turpē.j.q.j.facit.c.teſtioniū.
6 ⁊ qď ibi dixi.ſ.de teſti.¶†No.in.§.ceterū.ar.ꝓ
a ⁊ ꝯ an teſtis[a] ꝯuict' de crimine ſit aliqua pēa pu
niēdus.nã tex.a ꝯrio ibi, pena ordinaria.facit vt
puniri poſſit pena extraordinaria.⁊ ꝓ hoc vide
l.nullū.C.de teſti.In ꝯriū ꝙ nulla pena puniat̃,
faciūt multū verba ſequētia ibi, ſufficit ſi a perhi
bendo teſtimoniū repellant̃, nã verbū ſufficit im
portat vt nihil aliud reqrat̃ ſeu imponat̃.vt no.
gl.in.c.ſtatutū.in prin.de reſcri.lib.vj.vide tñ cir
7 ca hoc qď plene dixi in.c.ij.de or.co.¶†Opp.et
videt̃ ꝙ nō ſolū vſcꝫ ad ſnīam.ſȝ etiam p.xx.an
nos poſt pt opponi ⁊ exceptio ꝓbari cõtra te
ſtes.vt in.c.licet.de ꝓba.⁊.c.cū venerabilis.j.e.et
l.qrelã.C.de fal.Scďo pt argui ꝙ nō vſcꝫ ad ſen
tentiã ſȝ tm̃ vſcꝫ ad lit.cõte.dȝ pars admitti hec
eñ exceptio ꝯ pſonas teſtiū non eſt pemptoria
cū nō perimat actionē ſeu ius agēdi cū ⁊ aliis te
ſtib' ſeu ꝓbationib' poſſit fieri ꝓbatio.ad hoc.j.
eo.c.inter.Sol.capiēdo mētem glo.iiij.hec exce
ptio q̃ opponit̃ in pſonas teſtiū nō pt dici dila
toria vel perēptoria cū nō differat iudicium.⁊ ſi
nō dȝ regulari ſm regulas dilatoriarū.⁊ lȝ nō ſit
ꝓprie perēptoria, accedit tñ magis ad naturam
peremptoriarū ꝙ dilatoriarū, qȝ ſi nō directe ſal
tem p obliquū perimit, qȝ ſublata ꝓbatiōe rema
net ius partis inutile, vt in.c.ſepe.de reſtit.ſpol.
⁊.l.duo ſunt Titij.ff.de teſt.tu.⁊ iď pōt dici qua
ſi perēptoria.ar.iiij.q.iij. hermaphroditus. ideo
vſcꝫ ad ſnīam pōt opponi ſicut alie perēptorie,
vt.l.ij.C.ſen.reſcin.non poſ.Nō ob.ꝯriū qȝ ꝓce
dit in exceptione falſi.qñ.ſ.opponit̃ in dicta ⁊ nō
in perſonas quo caſu eſt diſtinguenduȝ vt in gl.
⁊ no.bene hoc dictū ſimile not.in.c.ex parte ade.
8 ſ.de teſti.⁊ ibi pleni' dixi.¶†Sed quero an in
cauſa appellationis poſſit opponi contra perſo
nas teſtium.Glo.iſta in vltima parte notabiliter
dicit ꝙ ſic ſicut dicit̃ de aliis perēptoriis ſeruata
tñ diſtinctione.c.preſentium.ſ.de teſti.not.ſin
gula.hoc dictum ⁊ pro eo facit illud generale,
nō oppoſitū opponã, nō ꝓbatū ꝓbabo.in.c.cuȝ
Ioãnes.de fid.inſtru.C.ď tēp.ap.l.p.hãc.Itē ꝓ
bo alia rōne, appellatio reſcindit oīa vſcꝫ ad lit.
cõte.ita ꝙ illud qď poterat opponi añ ſnīam et
lit.conteſt.poteſt opponi in cauſa appella.vt le
gi.⁊ not.in.l.ita demum.C.de ꝓcu.maxime per
Bart.ſed ante ſnīam poterit opponi ⁊ probari
cõtra perſonas teſtiū, iuxta diſtinctionē.c.ꝑſen
b tium.ꝑalle.ergo ⁊ in cauſa appellationis[b] eadeȝ
9 diſt.ſeruata.¶†Aduerte tamē ad vnū notabi
le dictū tã circa iſtã exceptionem ꝙ circa alias ꝑ
emptorias, qď ſi malitioſe cauſa vexandi aduer

ſarium pars diſtulit opponere in prima inſtãtia nō audiet̃ in cauſa ap
pella.ita no.ſentiunt Io.and.⁊ Hoſtien.in.c.inter monaſteriū.j.de re
c iudi.qď eſt mēti tenendū.⁊ idē pōt dici in qualibet exceptione[c] q̃ ma
litioſe tpe determinato nō fuit oppoſita vt poſt illud tps nō admitta
10 tur.ar.l.p locū a ſpeciali.in.c.exceptionē.j.eo.¶†Sed circa hec quero
nūqd in cauſis ī quib' ſentētia nō trãſit in rē iudicatam vt ī matrimo
nialib' poſſit opponi in pſonas teſtiū circa al's, circa appellationē gl.
hoc nō aperit loquit̃ eñ qñ opponit̃ circa dicta inferendo falſitatem
tūc eñ clariſſimū eſt ꝙ in infinitū pōt opponi: qȝ apparēt p nouã pro
bationē fuiſſe eccleſiã in ſnīa deceptã ⁊ ſic procedūt illa iura vulgaria.
de re iu.c.lator.⁊.c.cõſanguinei.⁊.xxxv.q.ix.c.ꝙ qs.ſed p exceptionem
⁊ ꝓbationē ꝯ pſonas teſtiū nō infert̃ neceſſario falſitas: qȝ lȝ qs ſit cri
minoſus nihilominus poterit veritatem dicere: ⁊ apte ptȝ ex ſe.⁊ in.c.
p tuas.j.de ſimo.⁊ melius, in.c.in fidei fauorē.de her.li.vj.ergo nō dȝ
recedi a cōib' regulis iuris.In ꝯriū tñ facit: qȝ ſolus tranſitus in rem
iud.excludit iſtas except.ꝯ perſonas teſtiū: nã vt vides admittunt̃ in
cauſa.appel.ſed hec rō ceſſat in cauſis in qbus ſnīa nō trãſit in rē iu.
ad hoc optime fac.c.cãm matrimonij.⁊ ibi not.ſ.de ꝓba.⁊.c.fraterni
tatis.poſt princi.de frig.⁊.c.ſicut nobis.maxime: in fine.ſ.de teſti.⁊ vi
11 de oīno q̃ ibi dixi.¶†Opp.ꝯ.§.ꝙ ſi vbi ďr ꝙ alias cōuictus vel con
feſſus nō dȝ admitti niſi prius ꝓbauerit ſe innocētē non eñ videt̃ hoc
poſſe ꝓcedere: qȝ ex quo fuit ꝓbatū eū fore crimınoſum maxime poſt
cõfeſſionē ſuã: nō dȝ admitti ad probãdū negatiuã: vt in.c.ad noſtram
ſ.de ꝓba.Sol.glo.que eſt in verbo ꝓbauerit: ⁊ nō ꝓbauerūt directe ſe
innoſcētes ſȝ ī directe puta ꝓbãdo qď egerūt penitētiã ⁊ ꝓbabūt hoc
p ſacerdotē ꝓpriū.Not.hoc dictū qď poſt penitētiã qs pōt dici inno
cēs.facit.l.diſt.ferruȝ.⁊ vide ad iſtū intellec.qď dixi, in.d.c.teſtimoniū.
Abbas dixit ꝓbari innocētiã ſuã ꝓbãdo abſentiã a loco vbi ďr deli
ctū cõmiſſum, hec lectura nō plȝ Io.an.lȝ eñ ꝓcedat reſpectu illius
verbi cōuicti: nō tñ ꝓcedit reſpectu illius verbi cõfeſſi.q.d.lȝ admittat̃
ab ꝓbãdū ꝯ ꝓbationē: nō tñ ꝯfeſſionē propriã.d.Anto.dicit qď etiaȝ
reſpectu cõfeſſionis pōt admitti: nō tñ perimēdo ꝯfeſſionē ſed poti'
excuſando iuxta ea q̃ not.⁊ habent̃.in.d.c.cū dilecti.de accu.mihi non
placet hoc dictū quo ad iſtū tex.nec reſpectu ꝓbatiōis necꝫ reſpectu
cõfeſſionis: loquit̃ eñ tex.qñ alio tpe fuerãt cōuicti vel cõfeſſi: ⁊ tunc
opponunt̃ crimina illa: certū eſt aūt ꝙ ex quo nō ꝓbauerūt tūc con
12 trariū nec excuſauerūt ꝯfeſſionē nō debēt nūc admitti.¶†Qȝ nō ap
pellãdo vident̃ ſimpliciter acqeuiſſe cōuictioni ⁊ cõfeſſiōi.ar.c.qď ad
cõſultationē.de re iu.⁊.c.j.j.de fri.⁊ ma.vbi eſt bo.tex.in ſimili.ſed hec
dic.doc.procedūt vbi nouiter cōuincerent̃ de crimine vel cõfiterentur
13 alij aūt ſoluūt: ſed tene lec.glo.¶†Gloſ.in ver.cõfeſſi.intrat materiaȝ
d an teſtis interrogat' de ꝓprio crimine teneat̃ rñdere[d] vide in hoc qď
ſatis late dixi poſt glo.in.c.cū cãm.de teſti.¶Vltimo glo.colligit ar.
qď ſi iudex recuſat̃ corã arbitro pt ab iſto qri: ⁊ dȝ inde dicere veritatē.
Aduerte.ſi querit̃ de crimine: dic vt no.in.d.c.cū cãm.ſi extra cauſam
criminis ſatis eſt honeſtū vt reſpondeat cum arbitri ſint in hoc arg.iu
14 dices.de offi.dele.ab arbitris.lib.vj.¶†Circa.§.ceterū.quero quid ſi
crimē obiectū teſti.ibi cõtingit cauſam de qua agitur.reſpondet gloſ.
fina.ꝙ tūc nō ſolū repellit̃: ſed etiã punit̃.ſi autem non cõtingit crimē
ſolū repellit̃: qȝ ad hoc ſolū recipit̃: fatet̃ tñ ꝙ ſi teſtis teſtificando va
cillauit vel falſum dixit punit̃ a iudice: vt.l.nullū.C.de teſti.¶Quali
ter aūt hoc vltimo caſu iſte puniet̃.dic vt no.Bar.in.d.l.nullum.⁊ di
15 xi.in.d.c.ij.de ordi.cogni.¶†Ex his videtur velle gl.ꝙ dictio preſer
e tim[e] poſita in tex.ponat̃ ꝓ tantū.Idē Hoſt.⁊ Gof.Inno.vero inſtat
in duabus gl.⁊ videt̃ velle in effectu ꝙ aut teſtis conuincit̃ per teſtes
ſeu inſtrumēta ⁊ nō punit̃ nec ordinarie nec extraordinarie.⁊ hoc reſpe
ctu dictio preſertim ſtat ꝓ maxime: quaſi idem ſit ſi idem crimē contin
git cauſam de qua agitur.Aut eſt coniectus per confeſſionem pro
priam ⁊ tūc ſi cõtingat cauſam de qua agitur punit̃ pena ordinaria.ſ.
de confeſ.c.ij.⁊.c.per inquiſitionē.de elec.⁊ ſi non contingit cauſam vi
det̃ dubitare: qȝ loquitur alternatiue: videt̃ tamem magis inclinare vt
puniat̃ pena extraordinaria: qď hic nō negat̃ ſm eū.facit.d.c.per inq
ſitionmen.⁊ ſic habes clare intentū ⁊ mentem Inn.Io.an.videt̃ velle
ꝙ ſi contingit crimē de quo agitur puniat̃ pena ordinaria ſiue conſtet
cõfeſſionē ſiue ꝓbatione.⁊ in hoc accedit ad dictū glo.Hoſt.⁊ Gof.ꝙ
dictio preſertim ſtat pro tantū.ſi vero non contingit cauſam ſequitur
Inn.vt nō imponat̃ pena etiã extraordinaria ſi aliter cõſtat de crimi
ne ꝙ p ꝯfeſſionē ſi aūt ꝯſtat p ꝯfeſſionē puniat̃ extraordinarie.d.ant.
f plus placet hec opinio Inn.vt etiã in cōnexis diſtinguat̃ an ꝯſtet[f] cõ
feſſione an ꝓbatione.qȝ cū nō ſit iudiciū ordinabiliter agitatū contra
teſtē nō dȝ imponi pena ordinaria.de acc.inqſitionis.nã probationes
exigūt telã iudicij: vt.ſ.vt li.nō cõte.per totū.ſecus in cõfeſſione iuxta
no.p Inn.in.c.qualiter ⁊ qñ.el.ij.de accu.Itē qȝ ꝓbatio p cõfeſſioneȝ
eſt lucidior.hoc dixi vt nō deſint hec dicta antiquorū que ſatis decla
raui.ego autem pleniſſime hanc materiã explicaui: in.d.c.ij.dic vt ibi.
16 ¶†No.tñ ex iſto tex.ꝙ crimen incidenter confeſſatum vbi aliud age
batur nō eſt punibile ſaltem pena ordinaria cū nō cõtingat crimen de
quo agitur.pro hoc.l.ſi filium.C.de lib.cauſa.⁊ ſic videtur hic text.pro
dicto Bar.in.l.ſi cõfeſſus.ff.de cuſto.⁊ exhib.reo.⁊ ſic limitat Innocē.
17 ij.d.c.qualiter.⁊ qñ el.¶†Quando dicitur crimen contingere cauſaȝ.

dicit

dicit hic Inn.q̄ quãdo teſtis cõfitetur ſe inuolutũ illo de licto de quo agit. Hoſt. hic ꝯfitetur quãdo eſt circa idẽ factũ quaſi ſec⁹ ſi agit de ſimonia cõmiſſa in certa eccl'ia ⁊ teſtis confitetur ſe cõmiſiſſe ſimoniã in alio facto qd̓ ſatis plꝫ nã quando eſt diuerſum factũ nõ poteſt dici in iudiciũ deductũ per viã conexionis: ſicut quando contingit idẽ factũ. d.c.ꝑ inqſitionẽ.⁊.c.ij.de cõfeſ. Barto.in.l.ij.§.ſi publico.ff. de adul. exigit q̄ tangat idẽ factũ.⁊ eaſdem perſonas: vt ſi producit teſtẽ contra me:⁊ ego oppono quod falſum dixit in hac cauſa cõtra me.⁊ videt̄ per hoc exẽplũ ſentire q̄ non ſit neceſſe qd̓ tangat ſpecifice delictũ de quo agitur: ſed ſatis eſt q̄ tangat illam cauſam. d. Ant. dicit ſe putare quemlibet bene dicere. licet ſint dicta diuerſa. Ego intelligerem hoc dictum Bar. qñ agitur cum teſte. ſecus ſi cũ producẽte quia ſententia lata cõtra producentem nõ preiudicat teſti.
a nec econtra[a] in.l.titius.ff.de his qui not.infa.⁊ hoc videtur ibi velle Bart. facit.c.ij.in fi.de or.cog. vide qd̓ ibi dixi ⁊ ita ſentit Bar. ibi cum hac opi. gloſſ. fin.⁊ dicit hoc eſſe caſum.

1 ☞ Exceptio excommunicationis non eliditur: ſi cõtra excipientem replicetur quod ipſe ſit per participationem excommunicatus.
2 Excõmunicatio non incurritur ſi aliquis participat ignoranter cum excommunicato.
3 Cum excommunicatis non eſt participandum etiam in bonis operibus.
4 Excommunicatus nõ poteſt neqꝫ agere, neqꝫ accuſare etiã ſuam iniuriam proſequendo.
5 Excommunicatio maior ⁊ minor quomodo differant.
Excommunicatus minori nõ repellitur a limine iudicij. ſꝫ tantum a participatione ſacramentorum.
6 Excõmunicationẽ minorẽ incurrit quis etiam ex participatione coacta, niſi fuiſſet quedam coactio preciſa.
7 Excommunicatis eſt reſeruata oĩs exceptio defenſio. 8.11.
Si aliquem approbaui vtrum poſſim eundem reprobare.
9 Excommunicatus minori excommunicatione quo caſu repellatur a limine iudicij.
10 Accuſatio non poteſt fieri ab exiſtente in peccato mortali niſi accuſans proſequatur iniuriam propriam.
11 Infamis ⁊ criminoſus poſſunt repellere ſuum accuſatorem regulariter.
12 Excommunicatus an admittatur ad replicandum ſicut ad excipiendum.
13 Excommunicationem maiorem incurrit participans cum excommunicato a papa.
14 Replicatio quid ſit.
15 Replicatio cui competat.
16 Replicatio quando competat.
17 Amplia ad agendum ſunt perpetua ad excipiendum.
Exceptio que poteſt opponi agenti an poſſit opponi excipienti.
18 Effectus replicationis.
Replicatio impertinens repellitur.
19 Replicatio quomodo tollatur vel vitietur.
20 Que ſit primo probanda exceptio, vel replicatio.
Exceptio perẽptoria quo caſu ſit probãda per excipiẽtem.
21 Iudex an debeat pronuntiare ſuper replicatione: videlicet an obſtet vel non.
Iudex procedendo ad vlteriora: cẽſetur pronuntiare exceptiones non obſtare.

1 A Nobis. ❡ † Reo excipiẽte ꝯtra actorẽ de excõicatione non obſtat replicatio cõionis. ſcd̓a pars ibi: nos. ❡ Caſus literalis. Aliquis eſt excõicatus maiori excommunicatiõe puta titius. Martinus participauit titio ſciẽter in locutione vel oratione ⁊ ſic Martinus eſt excõicatus minori excõicatione ecce titius accuſat martinũ. Martin⁹ excipit cõtra titiũ dicens ipſum eſſe excõmunicatũ maiori excõmunicatione. titius replicat cõtra martinuꝫ dicens: tu nõ poteſt excipere cõtra me: qꝛ tu ſciẽter participaſti mihi in locutiõe vel oratione. querit̄ vtrũ Martin⁹ poſſit repellere titium a ſua accuſatione non obſtante replicatione titij. Rñdet papa q̄ titius bñ poteſt repelli a ſua accuſatione non obſtante replicatione: quia titius remotus eſt a cõmunione fideliũ Martinus vero ſolũmodo a participatione.
2 Ber. ❡ † No.j.ar.ibi: ſciẽter: q̄ cõicãs[b] cũ excõicato igno-
b rãter nullã excõmunicationem incurrit ad idẽ.c.nup.de ſen.
3 excõ. ❡ † No.ij.q̄ etiã in oratione nõ eſt excõicato cõicandũ.⁊ dic in oratione.i. ſecũ orando vide tex.xj.q.iij.cũ excõ-
4 municato.⁊.c.nuper preal. ❡ † Not.iij. excõicatũ non poſſe
c aliũ accuſare:[c] qd̓ intelligo etiã ſi pſequat̄ iniuriã propriaꝫ

vnde petenti reſtitutionẽ obſtat exceptio excommunicationis: vt dicit glo. no.in.c.ex inſinuatione.de procu. ꝓ hoc qꝛ iura gñaliter repellũt excõicatum ab agendo.ꝫ.de iudic.c. intelleximus.⁊.c.pia de excep.lib.vj. ❡ Not. qd̓ cõicans excõicato nõ incurrit eandẽ excõicationẽ ſed minorẽ.j.de ſen.
5 exc.c.nuper.⁊.c.ſi.de cle.exc.mi. ❡ † Et not. vnã differentiã inter minorẽ excõicationẽ ⁊ maiorẽ. nã maior priuat nedũ a participatione ſacramẽtorum.xj.q.iij.audi denicꝫ.⁊.c.is cui.c.j.de ſen.excõ.lib.vj. ſed etiã a cõmunione fidelium: vt hic ⁊ in.d.c.cũ excõicato.⁊.c.inter.de ſent.excõ. debet etiam ſibi phiberi ingreſſus eccleſie.xxj.diſ.cleros.⁊.xxv.diſ.perlectis. minor vero ſolũ priuat a participatione ſacramentorũ de quo dic vt legit̄ ⁊ no.i.c.ſi.de cle.excõ.min. Ex quo infert hic tex. excommunicatum minori nõ poſſe a limine iudicioꝝ repelli nedũ ab excipiendo. ❡ Oppo.⁊ videt̄ qd̓ is qui cõicauit excõicato non poſſit illi excommunicationem obijcere: qꝛ non poteſt reprobare quẽ ſemel approbauit i.c. queadmodũ.ꝫ.ti.proxi.cuꝫ ſi.allegatis in prin.gl. Sol. gl.j. latius formãdo hoc cõtrariũ ſoluit duobus modis primo a per dictũ Augu. Nonnullos ſuſtinemus quos inutiles toleramus.xxiij.q.j.quiſquis.⁊ vult dicere qd̓ cõio ⁊ tolerãtia voluntaria nocet vt in cõtrarijs: ſecus ſi eſt inuolũtaria.
6 Hec ſolu. tollitur iudicio meo duobus modis. ❡ † Primo qꝛ etiã cõmunicatione coacta quis incurrit excõicationem niſi fuiſſet vis pciſa. vt in.c.ſacris.ꝫ.qd̓ met.cau. ❡ Secũdo qꝛ nõ preſupponitur hic qd̓ volũtarie ſibi communicauerit
7 nec deciſio litere fundat ſe ſuper voluntate. ❡ † Ideo forte glo. ad ſcd̓am ſolutionẽ trãſit dicẽs quẽ approbauit reprobare nõ poſſum agẽdo cõtra eũ ſed excipiendo ſic: qꝛ quilibet reus etiã excõicatus poteſt excipere contra ſuũ actorem: qꝛ omnis legitima defenſio eſt reſeruata reo etiã excommunicato.j.eo.c.ſi inter.⁊ cum hac ſolutione tranſeunt hic communiter docto. ſed iudicio meo non euacuat funditus con- b trariũ. nã ex ſolutione gloſ. ſequeretur qd̓ ſi mulier peteret dotẽ a viro in caſu pmiſſo poſſet vir excipere de adulterio prius cõmiſſo: qꝛ videt̄ approbaſſe ſolum quo ad actionem ⁊ non quo ad exceptionẽ. quod eſt contra mentem.d.capit. quemadmodũ.⁊.l.ſi vxor.ff.de adul. quinimo tex.in.d.c.quẽadmodũ proprie loquitur de exceptiõe vt nõ poſſit excipere ꝯtra mulierẽ cuius mores ſemel approbauit. Unde dicerẽ ſic q̄ vbi approbatio, ſeu habilitatio dependet a voluntate approbãtis: tũc nõ põt illũ approbatũ impugnare: nec ꝑ viam actionis nec exceptionis: ⁊ hoc caſu loquuntur iura allegata in prin.gl. vbi vero nõ depẽdet a voluntate ſua tũc non obſtante illa communione ſeu tacite approbatione poteſt contra illũ inſtare ſaltem per viam exceptionis. pro hoc eſt bo.text.in.c.dilecto.de preben.⁊.c.noſtri.de elec. ⁊ quod no. Jo.an.i regula ſcienti.de reg.iu.li.vj.in mercuriali.⁊ gl. in.l.j.C.vbi de cri.agi opor. q̄ dicit qd̓ ſi litigaui coram eo c quem mea voluntate non poteram iudicem facere poſſum de nullitate experiri: licet a principio non exceperim. vnde cũ cõicando excõmunicato nõ poſſim eũ habilitare ad iudicia poſſum illa cõmunione nõ obſtãte cõtra eũ excipere vt hic. ꝓ hoc eſt bo.tex.j.e.c.exceptionem.⁊.c.pia.e.ti.lib.vj.
8 ❡ † Sed quero tex. hic loquit̄ qñ excõmunicat⁹ minori excipiebat contra excõmunicatũ maiori: quid ſi iſte excipiens
d fuiſſet etiã excõmunicatus maiori: nũqd poſſet a ſua accuſatione repellere excommunicatum. videtur litera hic facere q̄ non: qꝛ iſte excipiẽs eſt remotus nedũ a participatiõe ſacramẽtorum: ſed etiã a cõione fidelium.⁊ ſic ceſſat rõ illius litere. Cõtrariũ tenet hic gl.⁊ bene q̄ licet excõicato in d terdicatur poteſtas agendi nõ tñ excipiẽdi. ⁊c. vt in gloſſ. ⁊ hoc communiter approbant hic doc.⁊.c.cum inter.j.eo. dicentes quod omnis defenſio competit excõmunicato ſiue ſit realis vt perẽptoria: ſiue perſonalis vt cõtra iudicẽ competentem: ſiue ſit declinatoria ſiue competat ratione tẽporis feriati vel loci incõpetentis vel reſcripti ſurreptitij: vel inepti libelli.⁊ idẽ in dilatorijs ſolutiõis. de quo etiam vide qd̓ no.ꝫ.in.c.ſi aduerſus.de here.
9 ❡ † Plus dicit hic Inn. qd̓ excõmunicatus maiori repellit ab accuſatiõe ſua excommunicatum etiam minori tantum ſi ſit criminoſus.ꝫ. quod met.cau.c.ſacris. ſicut enim repelleret illum non excommunicatus ſic ⁊ etiã excõmunicatus per iura hic alleg.in gloſſ. Jo.and. intelligit hoc dictũ vt excõmunicatus minori repellat̄ ab accuſatione his caſibus quibus cõmunio cum excõmunicato inducit mortale. de quibus plene not.in.d.c.ſa-
10 cris ⁊ nota ſingulariter hoc dictũ. ❡ † Ex hoc enim infert qd̓ exiſtens in mortali tanq̄ illegitimus repellitur ab accuſatione.⁊ facit ad ea que dixi.in.c.teſtimonium.de teſti. vbi vide ⁊ no. multum ad limitationem.c.j.j.de accu. qd̓ intel-

ꝑ inquiſitionẽ.in v.col.de ele. Sed limita hoc nõ ꝓcedere, ſi cõfeſſio de d̓licto eſſet facta in foro miſto inter iudicialẽ ⁊ penitentialeꝫ: qꝛ tũc ex iſta cõfeſſione emanẽte in tali foro cõfitens nõ poſſet puniri. ita ſingul'r d̓r do. poſt gl.i.c.ex penitẽtib⁹. ꝓpe fin. ⁊ do. Anto. poſt Hoſti.i.c. q̄uis i iij.col.d̓ eta.⁊ q̄li.
a ❡ Nec ecõtra. ad de intelligenduꝫ niſi fuerit citati, vt dicit ang.cõſi. cccviij. ⁊ an crimẽ pbatũ ꝑ modũ exceptiõis, veniat puniẽdũ, vide Oldr.ꝯſi.lxxviij.⁊ an exce.ꝫ ꝑſonas teſtium ſit perẽptoria: vide Lap. alle.lxxxij. Sebaſti. Sapia.
b ❡ Cõicãs. quid aũt ſi qs ſciuerit aliquẽ excõicatũ ſed nõ dũ fuit denũtiatus, an cuꝫ eo cõicans ſit excõicat⁹. vide pet. de ancha.in cõſi. clxxxv. vbi tenet qd̓ nõ. de cui⁹ veritate videas late ꝑ Feli. in.c.rodulph⁹.cha.pe.col.iij. vbi ſi.limita quarto.ꝫ.d̓ reſcr. zacharias.
c ❡ Aliũ accuſare. Etiã ſi accuſatus eſſet excõicatus, nec põt replicare de excõicat. rei accuſandi. bal. in ſua Marg. in ver. excõicat⁹.v.xij. poſt Inn.i.c. a nobis.j.de exc. ⁊ ꝑ Bar.in.l.ſeruos.ff.de accuſ.
d ❡ Excõicat⁹ excõicatiõe maiori põt repellere ꝑ exceptionẽ ꝯſimilẽ excõicatũ ꝫ eum agẽte. Idẽ dicit bar.i.l.ſi creditoribus. ad fi.C.de ſer.da.pig.ma. ⁊ bar.in.l.ſuos.ff. de acc.q d̓t ſe plene dixiſſe in.l.cũ mulier. ff.ſo.ma. ⁊ facit quod not. d. Abb.i.c.illud. de cle.ex.mini.
❡ Adde an excõicatus poſſit ꝑſequi ſuã vel ſuorũ iniuriã, Fede.

conſi.cxvi.Et an
dolus cūdolo cō
penſet,⁊ an ban
nit⁹ poſſit repel-
lere bānitū, vide
que poſui in.d.l.
cū mulier.ſolut.
matri.
Sebaſti.Sapia.
a ¶ Iniuriam pro
priā.Vide Pet.
de Anc.in cōſil.
ccccxvij.inci.plu
ra ex p̄dictis.vbi
dicit qđ frequēs
accuſatoꝛ nō ac-
cuſat.⁊ late frāc.
Are.in.d.c.teſti-
moniū.ꝭ.de teſt.
Zacharias.
b ¶ Eſt enī repli-
catio quedā de-
fenſio. Pōdera
verbū defenſio,
⁊ ↄperies repli-
cationem nō eſſe
exceptionis de-
fenſionem, ſed il
lius exceptionē:
vt.l.in exceptio-
nibus.⁊ ibi Bal.
C.e.l.ij.ff.e.Spe.
eo.tit.in.§.fin.in
pn.⁊ Bal.in au-
thē.ſi dicaꝛ.in.j.
col.in.j.oppo.C.
de teſt.
Zacharias.
c ¶ Que ſit prius
probāda. Adde
qꝛ iſte all'.Spec.
in tit.de excep.⁊
rep.§.fi.facit.me
lius.§.ij.v.ſꝫ de
qua.vbi dꝛ quod
poſt exce.⁊ in.§.
hoc quoq̄.e.tit.
qđ eſt veruꝫ.niſi
talis replicatio
ſit de directo ex
ceptioni cōtra-
ria,qꝛ tūc dꝛ ſimꝛ
ꝓbare,quādo ex
ceptio ꝓbaꝛ.ſo-
lu.ſi nō eſt de di
recto contraria,
pōt ꝓbari poſt
vt no.in.c.illud.
j.de preſcrip.

a lige niſi pſequaꝛ iniuriaꝫ ꝓpriā,[a] vt in.c.omnibus.iiij.q.vj.
11 ¶ † Itē ex p̄dictis ⁊ ex gl.no.ꝙ quātūcūq̄ qs infamis vel
crimīnoſus ſit pōt tn̄ excipere ↄ ſuū accuſatorē de illegiti-
mitate.fallit in caſib⁹ alle.in glo.⁊ in criminib⁹ exceptis.de
quib⁹ not.in.c.cū.P.de accu.⁊ in.c.j.de teſti.li.vj.⁊ vide qđ
12 no.in gl.in.d.c.oib⁹.¶ † Sꝫ q̄ro nunqd excōicatus admit
tatur ad replicandū ſicut admittitur ad excipiendum.exē-
plum ago cōtra te occaſione mutui,excipis de pacto de nō
petendo,replico de pacto de petēdo.opponiꝛ excōicatio ↄ
me ſeu replicationem meam.Spe.e.ti.§.fi.ver.itē q̄riꝛ.dicit
hanc exceptionē ſeu duplicationē nō obſtare replicatiōi qꝛ
replicatio ſe hꝫ ad exceptionē ſicut exceptio ad actionem.
b Eſt enī replicatio q̄dā defenſio[b] cōtra exceptionē.inſtit.de
repli.in prin.vnde ſicut excōicatio non repellit ab excipien
do,ita nec a replicādo.Itē duplicatio nō admittiꝛ niſi dire
cte ↄcernat ipſaꝫ replicationē,vt in loco ꝓxi.alleg.ſꝫ excōi-
catio non elidit replicationem.ergo ⁊c.abſurdū enī foret ꝙ
haberetꝛ reſpectus ad pactū de nō petēdo ⁊ non ad pactuꝫ
ſequens de petendo.dico tn̄ reum poſſe excipere de excōi-
catiōe nō cōtra replicationē,ſed cōtra perſonam actoꝛis vt
repellaꝛ a iudicio,qꝛ hec exceptio pōt opponi in qualibet
13 pte iudicij,vt in.c.pia.j.eo.ti.li.vj.⁊.c.pe.j.eo.¶ † Sl.ſi.op-
ponit de.c.ſignificauit.j.de ſen.exc.vbi cōicās excōicato in-
currit excōicationē maiorē, cuius tn̄ cōtrarium innuit iſte
tex.⁊ ſoluit multipliciter.vera ſolutio eſt ꝙ ꝓcedit in cōicā
te excōicato a papa cōcurrentibus alijs de quibus dicā ibi.
¶ Vltimo ſcias ꝙ qꝛ iſtud.c.facit mētionē de replicatiōe.
Jo.and.poſuit ad materiā explicādam ſeptem queſtiones
quas ſuccincte ponā ad inſtructionē iuuenum.Primo q̄ri
tur qd ſit replicatio.Scđo cui competat.Tertio qn̄ cōpe-
tat.Quarto quis ſit eius effect⁹.Quinto qūo tollaꝛ vel vi-
tietur.Sexto que ſit prius ꝓbanda exceptio vel replicatio.
Septimo an ſuper replicatione ſit neceſſario ꝓnuntiāduꝫ.
14 ¶ † Ad primū dicit ꝙ replicatio eſt allega.actoꝛis ꝑ queꝫ
ſoluiꝛ exceptio.inſti.de replic.in prin.vel latius dicendum
ꝙ replicatio eſt verbū actoꝛis per id qđ dicetur.j.vnde re-
plicatio eſt contraria exceptioni quaſi exceptionis exce.ff.
eo.l.aī.ſemper enī obijcitur vt exceptionē purget.ff.eo.l.ij.
§.j.potes ponere exēplū ſupꝛa poſituꝫ de contrario pacto.
Item in terminis.c.accedentib⁹.de priuil.pone queſtioneꝫ
parochialis eccl'ia petit decimas,reus excipit ꝺ priuilegio
qđ habet de decimis non ſoluendis.replicat agens ꝙ p̄ſcri
bit contra priuilegium hoc ꝓbato eliditur exceptio ⁊ obti
15 nebit agens.⁊ idē in ſi.¶ † Ad ſcđꝫ cui cōpetat replicatio,
ptꝫ reſponſio ex predictis qꝛ ↄpetit actoꝛi.vnde dicit lex ꝙ
actoꝛes non muniūt ſuā intentionem exceptionib⁹ q̄ ſunt
reoꝛum ſed replicationibus.C.eo.ti.l.nō exceptionib⁹.Et
ſi dicas ꝙ actoꝛe excipiēte cōtra teſtē ꝑ ꝓbationes rei. ipſe
reus replicat rn̄deꝛ ꝙ re⁹ in eo ꝙ ꝓbat cenſeꝛ actoꝛ.ff.e.l.j.
Vel lex loquiꝛ quo ad exceptiōes ꝑemptoꝛias vel q̄ reſpi
ciūt principale.⁊ ꝑ hoc intellige quare ſupꝛa dictū eſt in dif
finitione primi dubij ꝙ vbū actoꝛis p̄t ibi ſumi largo mō.
16 ¶ † Ad tertiū q̄ſitū qn̄ ↄpetat.ptꝫ rn̄ſio etiā ex p̄dictis.nā
cū veniat cōtra exceptionem ↄpetit cū reus excipit ⁊ non
prius non enī pōt reſolui nec expugnari nondū obiectū.de
deſpō.impu.c.ad diſſoluendū.cū concoꝛ.⁊ ſꝫ hoc erit ꝑpe
tua replicatio ⁊ ↄpetet qn̄cūq̄ excipieꝛ.cuꝫ enī replicatio
17 ſit exceptio,vt.ꝭ.dictū eſt.¶ † Et aīalia ad agēdū ſunt per
petua ad excipiendum,vt.l.pure.§.fi.ff.de do.exce.ergo.re-
plicatio eſt perpetua,dicit tn̄ Jo.an.ꝙ vbi eſſet qd imputā
dum actoꝛi ea rōne qua tꝑe petit actio periret ēt replicatio
cū eadē actiōe.⁊ ſic intelligiꝛ.ff.qn̄ actio de pec.eſt anna.l.q̄
ſitū.⁊ ſic aliud eſt in exceptiōe rei oꝛiginalis.⁊ aliud in exce
ptione actoꝛis q̄ dꝛ replicatio,qꝛ in ptāte actoꝛis eſt agere,
non in ptāte rei.C.de vila.l.ſi qn̄.Si ergo ↄtra exceptionē
rei iudic.replico de appellatione mea quā deſerui vel ꝓſeq
neglexi,ſicut mihi obſta et hoc agēti.ita ob.mihi replicāti
de ap.l.ſepe.⁊ cle.ſi appella.e.ti.hoc verū niſi exceptione pa-
retur mihi aliqua perpetua exceptio puta nullitatis in his
que ſunt poſt illā.de quo legi.⁊ no.in.c.lꝫ.de ſen.exc.lib.vj.
18 ¶ † Venio ad quartū quis ſit replicationis effect⁹ ⁊ dic ꝙ
reſoluit vel expurgat exceptionem,vt.ꝭ.dictum eſt ⁊ ideo
opꝫ ꝙ replicatio ſit talis ꝙ vitiet exceptionem.nam imper
tinēs repelleretꝛ.j.c.dilecti.vel ꝑſonā efficiēs vt ibi.Et ſcias
ꝙ fortı⁹ ſe hꝫ replicatio ad exceptionē q̄ꝫ exceptio ad actio
nem.nam exceptio qn̄q̄ defendit reum ſuꝑ re petita,qn̄q̄
afficit ꝑſonā actoꝛis,qn̄q̄ iudicis,qn̄q̄ teſtis,qn̄q̄ ꝓcura-
toꝛis,qn̄q̄ formā libelli,qn̄q̄ ſcriptū,qn̄q̄ locū,ſed repli-
catio ſemꝑ afficit ipſam exceptionē vt nō proſit excipienti,
vel vt nō noceat replicāti.inſt.de repli.in prin.vide ad hoc
19 qđ no.in.c.ij.de oꝛdi.cog.¶ † Ad quintū quomodo tolla-
tur vel vitietur.dicas ꝙ tollitur per duplicationē rei q̄ ip-
ſam afficit pone exēplū per decre.dudū. de conuer. conin.
duplicatio tollitur per triplicationē ⁊ ſic deinceps.vt.ff.eo.
20 l.ij.⁊ inſti.de repli.poſt prin.¶ † Ad ſextū q̄ ſit prius ꝓbā-
c da[c] an exceptio vel replicatio.de hoc ſatis inſtat Jo.an.hic
poſt Spe.in ti.de exce.⁊ repli.§.fi.vbi de materia inuenies.
Cōcluſio vera eſt ꝙ ſicut reus nō aſtringiꝛ probare perem
ptoꝛiā ſibi cōpetentē niſi ex quo fundata fuit actoꝛis inten
tio quā intēdit ꝑ exceptionē elidere.C.eo.l.ſi quidē.facit ꝙ
legi.⁊ no.in.c.finē.de do.⁊ cōtu.⁊.c.de teſt.ꝭ.de teſti.niſi ſit
dilatoꝛia ſolutionis.de qua dicā.j.eo.c.exceptionē.ita nec
actoꝛ cogiꝛ replicationē ꝓbare niſi ſit probata exceptio rei
quā ipſe actoꝛ intendit per replicationē elidere.⁊ hoc tenet
Spe.in.d.§.fi.poſt prin.poſſet tn̄ replicās ſi vellet prius ꝓ-
bare ar.c.j.de ꝓba.⁊.l.circa.⁊ ꝙ ibi no.ff.de probat.ſed vide
qđ in ſimili dixi in.c.j.de oꝛdi.cog.vbi plene dixi de actiōe.
⁊ exceptione q̄ ſit prius ꝓbanda.ſic dicendū eſt de excep.⁊
21 replica.ideo limita:vt ibi dixi.¶ † Ad ſeptimū ⁊ ad vlti-
mū quo querebatur an ſit neceſſario pronuntiandum ſuper
replica.dicit Jo.and.pōderādū naturam exceptionis con-
tra quā replicaꝛ:qꝛ ſi emergēs quantūcūq̄ ſequaꝛ replica-
tio:duplicatio:triplicatio:quadruplicatio, ⁊ in infinitum
ſatis eſt ꝙ ſuper exceptiōe iſta ꝓnuntietur ſuꝑ qua neceſſe
eſt pronūtiari iuxta ea q̄ dixi,in.c.j.de oꝛ.cog.vbi ſatis expe
diui quid dicatur emergens ⁊ quid incidens:⁊ an ⁊ qn̄ ſit
neceſſe tacite vel expreſſe ſuper eis ꝓnūtiare exēplū huius
dicti excipio teſtē excōicatū.replicas illū abſolutū.duplico
abſoluētē nō habuiſſe poteſtatē abſoluēdi. hoc ipſo quod
iudex pronūtiat teſtem admittendū vel nō admittendum
ſatis ſuper replicatione,⁊ duplicatione pronūtiat.ſi tamen
etiā ſuper his ſpecialiter vellet interloqui non eſſet pecca-
tū.ſi vero exceptio eſt incidens ſuper qua nō eſt neceſſe pro-
nūtiari.ergo nec ſuper replicatione ꝓnūtiabiꝛ exemplum.
excipio de pacto de nō petēdo replicaꝛ ꝺ renūtiatiōe vel cō
trario pacto ſatis eſt vt condēnet iudex vel abſoluat ſuper
principali per qđ erit expedita exceptio ⁊ replicatio:licet ſi
velit etiam ſuper illos ſpecialiter ⁊ pronuntiare poſſit Cō-
cluſio ergo eſt ꝙ ſuper replicatiōe nō eſt neceſſe ſpecialiter
ꝓnūtiare qꝛ ſufficit tacita ꝓnūtiatio que reſultat ex ꝓnun-
tiatione ſuper exceptione vel ſuper ipſo facto principali:
vt patet ex predictis ⁊ his que dixi,in.c.j.de oꝛdi.cogni.

1 ☞ Replicatio paris prima repellit excipientem.
2 Beneficia quis poteſt plura poſſidere in diuerſis eccleſijs
intellige:vt infra nume.7.8.
3 Exceptio alicui⁹ rei non debet opponi ab illo qui in eadē
re laboꝛat.49.
4 Alienans male bona eccleſie:poteſt bona per alium aliena
ta repetere.
5 Beneficiatus pluribus beneficijs vtrum poſſit opponere
⁊ quo nomine contra aliquem querentem plura beneficia.
Exceptio tu habes vel queris plura beneficia:an poſſit obij
ci per illum qui etiam habet plura beneficia.10.11.
6 Collatio beneficij facta ex certa ſcientia licet excludat ſurre
reptionem tamen non includit diſpenſationem: videlicet
ꝙ papa velit cum eo diſpenſare.
8 Iudex poteſt ex officio libellū lacerare ſi videt ius non cō-
petere actoꝛi:maxime in ſpiritualibus:in quibus regulari-
ter iudex ſupp.ex officio.
9 Criminoſus nō dꝫ opponere in aliū id in quo ipſe verſaꝛ.
Exceptio non debet opponi ab illo qui poſſet eadem exce
ptione repelli.
12 Habere plura beneficia an ſit peccatum.
13 Rei voluntarij equiparantur actoꝛibus in multis caſibus.
14 Accuſatoꝛ illegitimus non admittitur ad accuſandum.
15 Exceptio famoſa vel de iure cōmuni notoꝛia admittiꝛ con
tra illum cui de beneficio eſt prouiſum.

1 Cum eccleſiaſtice. ¶ † Ha-
bens plu
ra bn̄ficia cōtra aliū de pluralitate non excipit
ita ſummat Jo.an.hec ſummatio eſt multū ge-
neralis cōuenit tn̄ litere in gn̄e:alij ſummāt ſic. Reus non
neceſſarius ab exceptione repelliꝛ ꝑ replicationē paris cri-
minis vel obiecti.poſſet aliter ſummari ⁊ intelligi:vt.j.pa-
tebit.Eſt enī hec decre.difficilis quo ad intellectū ⁊ adhuc
redditꝛ magis difficilis ꝓpter dicta doc.Diuiditꝛ in duas ꝑ
tes.In prima ponit deciſum exoꝛdium In ſcđa mādatuꝫ.
ibi:mādam⁹.¶ Caſus l'ralis.Quidā Jacobus noīe fuit in
ueſtitus ꝑ dn̄m papā de q̄dā p̄benda vacante in nouarienſi
eccl'ie de mādato ipſius in coꝛpalē poſſeſſionē ipſius p̄bēde
inductus

induct⁹:quã nõ permittebãt eũ nonarĩẽſes canonici poſſi-
dere. Hoc ꝓpoſuit Iac. predictus in pñtia pape. ecõtrario
pars capituli exceptionẽ quãdam ꝓpoſuit ꝯ ipſum videli
cet ꝙ in alia eccl'ia bñficiũ obtinebat. ille replicauit cõtra
eos ꝙ ⁊ ipſi plura bñficia in pluribus eccl'ijs obtinerẽt. In
no. cognita ⁊veritate mãdat laudicẽſi epo quaten⁹ dictum
Iac. faciat ꝑbẽde illi⁹ pacifica poſſeſſiõe gaudere: de qua
fuit p. C. ꝑdeceſſorẽ noſtrũ inueſtit⁹ nõ obſtãte exceptiõe
predictã quã nõ poſſunt ei obijcere: cũ ⁊ ipſi varia bñficia
in diuerſis eccleſijs habere noſcunt. ber. ¶ No. ar. ꝙ per in
a ueſtiturã[a] factã in abſentia bñficij nõ acqritur illi⁹ beneficij
poſſeſſio de quo dic: vt no. in. c. trãſmiſſam. de ele. ⁊. c. ij. de
2 cõſue. ¶ † No. ij. quẽ poſſe eſſe niuralẽ in diuerſis eccleſijs.
qđ intellige iuxta no. in. c. gratia. de reſc. lib. vj. ⁊ cle. gratie.
3 eo. ti. ¶ † No. iij. quẽ nõ poſſe reprehẽdere in alterius pſo-
na qđ in ſua putat equũ. xxxij. q. vj. c. nihil. cũ tribus ſeq. ⁊
4 xxv. diſt. c. ſi. ⁊. iij. q. vij. iudicet. ¶ † Opp. ꝯ tex. videt' em ꝙ
ꝯ ipſum pñt plurales excipere ſaltẽ noĩe eccl'ie. argu. in. c. ſi
qs preſbyterorũ. ⁊ qđ ibi no. de reb. eccle. nõ alie. vbi pꝫ ꝙ
etiã is q male alienat põt noĩe eccl'ie male alienata repete
re. Itẽ pretextu criminis vel excõicatiõis nõ repellit qs a
defenſione eccl'ie ſue: vt in. c. dilecti. j. eo. Itẽ ſaltẽ ſi debuiſ
ſent plurales admitti volẽtes excipere ꝯ iſtũ impetrãtem.
ſol. ꝑpter hec ꝯria ⁊ ſimilia legit hoc. c. multipliciter. in gl.
⁊ extra glo. Et diuide hanc gl. in tres partes. In prima po
nit opi. Uin. In ſecunda opi. Tan. ⁊ Io. illi cõtrariã. In
tertia gl. approbat opi. Uin. ⁊ rñdet ad aliqua motiua. In
cõtrariũ. ſcđa ibi. Tan. ⁊ Ioã. tertia ibi: mihi videt. vt cla-
5 rius habeas gl. recitabo eã cõcluſiue. ¶ † Uin. fuit in opi.
vt plurales in bñficijs admittant ad cõtradicendũ nomi-
ne eccl'ie ⁊ non ꝓprio. non plurales vero admittant ad ꝯdi
cendũ noĩe ꝓprio ⁊ noĩe eccl'ie. Ad iſtũ tex. rñdet duplici-
ter ⁊ primo non fuerũt admiſſi iſti noĩe eccleſie quia papa
Celeſtinus ex certa ſcientia iſti ꝓuiderat. i. ſciẽs eſt habere
alia beneficia. ⁊ ex hac ſolutione colligitur prima lectu.
6 ¶ † Sed ꝯ hunc intellectũ facit q: collatio ex certa ſciẽtia
facta: lꝫ excludat ſurreptionem: nõ tñ inducit diſpenſatio
nẽ circa pluralitatẽ. iuxta ea que no. in cle. ſi romanus. de
preben. ⁊ in. c. ſi motu proprio. e. ti. ⁊ melius in. c. nõ poteſt.
hic aũt obijciebat de ſurreptiõe: ſꝫ ꝙ obtinebat beneficiũ
in alia eccl'ia. ¶ Itẽ hec lectu. glo. diuinat ad text. nec tex.
fundat ſe iſta rõne ſed ꝙ iſti obijciẽtes laborabant eodem
morbo ideo forte gl. trãſit ad ſecũdã lec. dicens ꝙ ideo nõ
fuit hec exceptio admiſſa: q: iſte iam erat ꝯfirmatus ⁊ poſ
ſeſſionẽ bñficij adeptus. ⁊ ſic non habebat exceptio. cũ nil
iuris iſte nũc peteret. ſꝫ qd facti vt libere poſſideret. p hoc
c. cõſtitutus. ⁊ qđ ibi no. j. de ap. ⁊ hec lec. corruit vt prece-
dẽs. diuinat em̃: nec tex. ſup ea ſe fundat. ex rõne qm̃ depre
hendim⁹ mẽtẽ diſponẽtis. j. de ver. ſign. intelligẽtia. ⁊. l. cũ
pater. §. dulciſſimus. ff. de leg. ij. ¶ Io. ⁊ Tan. fuerũt in cõ-
traria opi. Uin. dicẽtes ꝙ nec noĩe eccleſie nec noĩe ꝓprio
pñt canonici opponere etiã illi q nõ habẽt plura bñficia:
tũ q: nõ verſat dãnũ eccl'ie: tũ q: vtile eſt ei habere plures
7 bñficiatos. ⁊ dic latius vt in gl. ¶ † Sed cõtra hãc opi. fa
cit q: pluralis in beneficijs nõ poterit ita bñ ſeruire eccl'ie
ſicut ſi haberet vnũ bñficiũ tantũ: vt patet in. c. q: nõnulli.
de cle. nõ reſi. ⁊. c. relatũ. eo. tit. Item eſt ꝯ eccl'e vniuerſalis
vtilitatẽ: vt in. c. q: intãtũ. de preb. ⁊. c. ad aures. đ reſcr. ⁊ ſic
p hanc opi. non ſolueret ꝯrium: facit qđ leg. ⁊ no. in. c. ſi. de
reſcr. li. vj. ⁊ p Io. de lig. ⁊ in cle. gratie. e. tit. vbi ꝓbat qđ lꝫ
exigere beneficiũ p ſingularẽ clericũ: facit. c. ꝯquerente. de
cle. nõ reſi. Itẽ ꝯtra hãc opi. Tanc. ⁊ Ioã. facit iſta litera a
ꝯrio ſenſu que innuit nõ plurales in bñficijs admittẽdos
⁊ ſic hec tertia lec. nõ procedit. Ber. approbat opi. Uin. vt
ſaltẽ illi qui nõ habẽt plura bñficia admittant alij vero nõ
niſi noĩe eccl'ie. ⁊ vide motiua ſua in gl. ⁊ ſaluãdo hanc lec.
poſſet dici ad iſtũ tex. ꝙ iſti nõ fuerũt admiſſi: q: propone
8 bãt ſe noĩe ꝓprio nõ aũt eccl'ie. ¶ † Sꝫ ꝯ hũc itellectũ op-
poni. ſic. ſi hoc in ſe erat illicitũ debebãt ſaltẽ papa ex ſuo
officio hũc repellere: arg. eius qđ no. Inn. c. j. de offi. vic. ⁊
xi. q. j. ſacerdotib⁹. vbi colligit iudicẽ debere ex officio ſuo
libellũ lacerare ſi videt ius non cõpetere actori maxime in
iſtis ſpũalibus in quibus regulariter ſupplet ex officio: vt
in. c. cũ nobis. ⁊. c. cũ delicti. de elect. ⁊. c. cũ veniſſent. in ſi. de
inſti. ſaluãdo hũc intellectũ poſſet ſic rñderi ꝙ hic nõ ꝯſta
bat ꝙ pluralitas eſſet illicita. nã in multis caſib⁹ licitũ eſt
habere plura beneficia cõpatibilia. iuxta no. in. c. dudũ. el
ij. de ele. ⁊. c. gratia. de reſcr. lib. vj. ⁊ p Inn. in. c. iamdudũ.
de prebẽ. de quo papa noluit nũc inueſtigationẽ ſumere ꝯ
iſtos ſe opponẽtes ſꝫ excludere ex gñali rõne: q: nõ debẽt

reputare reprehẽſibile ⁊ illicitum in pſonis alioꝝ qđ in ſe
putãt. licitũ ⁊ honeſtũ. xxxij. q. vj. nihil iniquius. cum trib⁹
ſeq. ⁊ qđ quiſqꝫ iuris in alterũ ſtatuit ipſe debet vti eo. ff. ꝙ
9 quiſqꝫ iuris. l. iij. ⁊. c. cũ oẽs. de cõſti. ¶ † Et p illũ tex. ⁊ pre
dicta ampliãdo hanc lec. ponerẽ quartũ ꝙ nec noĩe ꝓprio
nec noĩe eccleſie iſti plures debẽt admitti ad opponẽdum
ꝯ pſonã. nõ dico cõtra reſcriptũ. Et idẽ etiã dicerem cõtra
reſcriptũ ſi ipſi eodẽ morbo laborarẽt noĩe ꝓprio non per
ſupradicta: nec noĩe eccleſie etiã ſi vtilitas eccleſie verſare-
tur: q: non videntur moueri bono zelo: nõ em̃ debet etiam
noĩe eccl'ie reputare iniquũ in alioꝝ pſonis ꝙ in perſonis
b proprijs reputãt equũ:[b] vt ꝓbat in. d. c. cũ oẽs. ꝑm vnã lec.
cõmuniter ibi approbatã. debẽt em̃ iſti a ſe incipere. arg. in
l. ſi pupilli. ff. de neg. geſt. ⁊ põt eis dici eijce trabẽ de oculo
tuo ⁊c. iij. q. vij. §. itẽ i euãgelio. ⁊ alibi. Iudicet ille de alioꝝ
errore qui non agit eadẽ q̃ in alio deputauerit puniẽda. iij.
q. vij. iudicet. ⁊. c. poſtulatus ⁊ hunc puto verũ intellectũ. c.
Nec ob. ſi dicat criminoſum poſſe defendere eccleſiã vt in
ꝯriũ. hoc em̃ fateor niſi ſequat illud abſurdũ vt in alijs di-
cãt iniuſtum qđ in ſe putãt iuſtũ: tũc em̃ tanqꝫ cõtrarius ⁊
nõ bono zelo motus non debet admitti. arg. in. c. ſolicitudi
nẽ in fin. de appel. ⁊. l. vbi repugnantia. ff. de reg. iur. alij ꝯo
nõ plurales admitterent: q: ceſſat in eis hec ratio ſup qua
ſe fundat litera. Ex his habetur nota. limitatio ad cõtra-
ria ſuperi⁹ allegata ⁊ litera iſta nullã patit violentiã etiam
10 a ꝯtrario ſenſu. ¶ † Uel dic qđ iſti canonici excipiẽdo de
pluralitate certabant de lucro captãdo vt. ſ. haberent pin-
guiores portiones: ideo repellũtur per replicationẽ paris
delicti. ſic iudicio meo videt ſenſiſſe Bar. allegando hunc
tex. in. l. cũ mulier. ff. ſolu. mat. p hoc facit ille text. ⁊ quod
c plene dixi i. c. dilecti. j. e. Põt etiã dici[c] ꝙ iſti canonici plu
rales ꝯmiſerunt ꝯ legẽ dãnãtẽ pluralitatẽ ex qua cõpete-
bat eis exceptio merito repellunt ab hac exceptiõe: fruſtra
auxilium legis inuocat qui ꝯmittit in legẽ: vt in. c. fruſtra.
de vſu. facit. xxvj. diſt. c. vna. ⁊ hunc itellectũ ad iſtũ tex. re-
perio ſenſiſſe Inn. in. c. intelleximus. de adulte. ⁊ habes in
his multa vltra alios. Et hec clariſſime ſufficiãt ad intel-
lectũ. c. Sed ne deficiãt dicta antiquorũ ea recitabo maxi-
11 me q: egẽt declaratiõe cũ cõfuſe p alios recitent. ¶ † Inn.
ponit quintã lec. dicẽs qđ ſi reſcriptũ peccat in ſurreptio-
ne: puta q: nõ fecit mẽtionẽ de alijs beneficijs nec ex certa
ſciẽtia papa ꝯtulit: quilibet etiã habens plura bñficia po-
d terit excipere q: nũc nõ excipit cõtra pſonã[d] ſꝫ ꝯ reſcriptũ
quod ſumit vires ex intẽtione cõcedẽtis. de verb. ſign. c. di
lecto. de intẽtione autem pape nõ eſt ꝓuideri ei qui habet
aliud beneficium de illo non habita mentione. de reſcri. c.
ſi proponente. ⁊ melius in. c. ſi motu proprio. de prebẽ. li. vj.
ego hoc puto verum niſi vt dixi iſti excipientes laborarẽt
eodẽ morbo. Si vero reſcriptũ nõ peccat in ſurreptiõe ita
ꝙ nunc excipitur duntaxat cõtra perſonã, ſcꝫ ꝙ non poteſt
plura beneficia ſimul obtinere: ⁊ tũc ſi nõ vertitur in dam-
num eccleſie non poteſt agi noĩe eccleſie ſecus ſi verteretur
dãnuꝫ: puta q: propter paupertatem prebẽdarũ deſeritur
eccleſie: tũc em̃ quilibet ꝯtra eum ageret etiã alijs inuitis.
Itẽ quilibet admitteretur ſi ſuum ſpeciale intereſſe proſe-
queretur etiã ceteris inuitis. ff. de procu. l. licet. puta ſi ſua
prebenda ſpecialis ex hoc diminueretur. ſecus ſi verſaret
ad intereſſe cõmune: vt ſi diceret minorẽ prebendam habe
bo ſi iſte reciperet. forte enim oĩa ſunt in cõi ⁊ in fine anni
12 redditus diuiduntur inter canonicos. ¶ † Ratio aũt qua
re admittunt ꝯtra reſcriptũ indiſtincte ⁊ nõ cõtra perſonã
eſt ꝑm Inn. q: hoc vltimo caſu nõ verſat peccatũ cũ nõ ſit
peccatuꝫ habere plura beneficia iuxta no. plenius p eũ i. c.
cũ iãdudũ. Et circa hoc inſtabit hic Inn. ⁊ certe licet iſta
videant exquiſita nõ tñ ꝯueniũt licere que nullatenus iſta
cõſiderauit: ſed fundauit ſe ſuper alia rõne: vt. ſ. dixi. Hoſt.
tenet hic pluralitatẽ beneficioꝝ eſſe peccatũ. ⁊ ad iſtũ tex.
đt qđ papa ꝓuidere ex certa ſciẽtia: ſꝫ circa hec dic vt dixi
ſ. ⁊ an ſit peccatũ collige ex notatis in. d. c. gr̃a ⁊ cle. gr̃a. ⁊
13 c. cũ iãdudũ ꝑal. ¶ † Sextam lec. ſentit Io. an. ſ. c. proxi. ⁊
latius attingit eã hic do. Car. lꝫ do. Ioã. an. non facit mẽ-
tionẽ dicẽs ꝙ iſti opponẽtes erãt rei voluntarij. ⁊ ſic nõ de
bebãt admitti niſi pri⁹ legitimarẽt eoꝝ pſonas. cũ in mul
tis cõueniãt cũ actoribus iuxta not. in. c. ſuper eo. de elect.
14 ¶ † Illegitimus aũt accuſator non debet admitti. de acc.
c. j. ſec⁹ aũt ſi eſſent rei neceſſarij: q: tũc admitterent ad de-
fenſionẽ eccleſie. ⁊ ſic intelligatur. j. e. c. delicti. ꝙ dixi in cõ-
trario: hec lec. mihi nõ placet: q: ſi verſatur damnũ vel vtili
tas eccleſie: nũqꝫ canonici dicunt rei voluntarij cũ teneant
defendere iura eccleſie ⁊ eoꝝ etiã intereſſe ne eccleſia eoꝝ

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Per inueſtitu
rã. Uide Bal. in
rub. C. de ꝯhen.
empt. in. xvij. qđ.
Alex. late. i. l. iij.
in prin. colũ. v. ff.
de acqui. poſſ.
b ¶ Reputant e-
quũ. Põdera ẽt
l. ſi qs in graui. §.
hi quoqꝫ. ff. ad ſil
laia. vbi ĩhabilis
fauore Reipu. cẽ
ſetur habilis. Et
ita dicam⁹ in ca-
ſu noſtro: ⁊ p con
ſequẽs non pro-
cedat iſta deciſio.
põdera iſta. An
dre. Barb.
c ¶ Dici. põdera
ſi poſſet dari alia
lectura, vt dica-
m⁹ ꝙ vbi excipi-
ens eſt grauioris
defect⁹, q̃ ſit ad
uerſarius, ꝙ nõ
poſſit illũ repel-
lere. ⁊ facit illud
quod in Euang.
de hñte trabẽ in
oculo ſuo, ⁊ re-
darguit feſtucaꝫ
in oculo fratris
ſui. iij. q. vij. §. iteꝫ
cũ in Euãgelio.
Nõ ob: hic ꝙ il-
li oppoſuerũt il-
lum habere bñfi-
cium in alia ec-
cleſia, ⁊ cõtra eos
fuit replicatũ ꝙ
in diuerſis eccle-
ſijs habebãt va-
ria beneficia. Si-
mile ꝙ habetur i
aut. qũo opꝫ epi.
§. hec de deo. qñ
mulier contraxit
ter matrimoniũ,
non dicitur caſte
viuere.
Sebaſti. Sapia.
d ¶ Cõtra pſonã.
Celebrat dictum
Inn. hic, qđ re-
ſcriptũ cõſideraſ
ſecundum inten
tionẽ cõcedẽtis:
vt p Bal. in. l. re-
ſcripta. col. peñ.
C. đ pci. impe. of.
⁊ and. ſiculi. i cõſ.
xiij. colũ. ix. in. ij.
vol. ⁊ inter conſi.
Alexã. in conſil.
cxxiij. ſcripſit ec-
cleſiaſtes. char.
vlti. in. v. volu.

depauperet, vt no. ſentit Inn. in. c. ſuper his. de accu. ⁊ qđ
no. ȷ. e. c. dilecti. Tene ergo quartā lec. contra quā ⁊ contra
tex. a cōtrario oppo. videt̃ em̄ ꝙ nō plurales non deberēt
admitti ad excipiēdū cū iſte iā eſſet inueſtitus, ſed opus eſ
ſet agere non autem excipere. vt plene no. in. d. c. conſtitu-
tus. de appel. ⁊ facit qđ legi. ⁊ not. in. c. accedens. ȷ. de accu.
Sol. dicit Inno. contrarium nō ꝓcedere cū excipit̃ ꝙ per
obꝛeptionem impetrauit, vt no. in. c. cū olim. de do. ⁊ cōtu.
de cau. poſ. ⁊ ꝓpꝛie. c. cū olim. Hec ſol. eſt bona in ſe, nā tūc
negatur ius pꝛoꝛſus competere inſtituto, ſed in caſu nr̃o
non ꝓcedit, q̄ꝛ hic non opponebat̃ cōtra reſcriptū ſed con
tra perſonam, ⁊ ipſemet Inn. s̄. voluit vnde pōt dici quod
hec exceptio pōt admitti eo caſu quo de iure admitti pōt
vt puta ſi tale erat beneficium qđ de iure non poterat cum
15 ſecundo retineri. ¶ † Si enim admittitur exceptio famo
ſa contra pꝛouiſum, vt. d. c. accedens. multo foꝛti⁹ exceptio
de iure communi notoꝛia. ar. c. ȷ. de offi. vic. ⁊ quod ibi not.
⁊. c. ad decimas. de reſti. ſpo. lib. vȷ.

1 ☞ Exceptiones dilatoꝛie non poſſunt opponi poſt ela-
pſum terminum datū a iudice, niſi in caſibus expꝛeſſis in
textu. ⁊ in nu. 4.

2 Exceptiones dilatoꝛie poſſunt opponi vſq; ad litis conte
ſta. de iure. 5.

Iudex poteſt terminum a iure ſtatutū abꝛeuiare ſi ſibi vi
debitur.

3 Dictio extunc, denotat extremitatem tempoꝛis.

Terminus pꝛefixus ad aliquid faciendum in dubio pꝛe-
ſumitur peremptoꝛius.

Terminus an ⁊ quando debeat eſſe peremptoꝛius vel tri-
nus. vide remiſſiue.

Quid iuris erit ſi vltima dies termini erit feriata.

4 Exceptiones pemptoꝛie pn̄t de iure opponi vſq; ad con-
cluſionē in cā. ſ; qd ſi ad eas opponēdas fuit ſtatut⁹ p iudi
cē termin⁹ an eo elapſo poterūt opponi. vide hic plene. 9.

6 Utrū ſtetur iuramento partis dicentis ꝙ poſt terminum
peruenit ad notitiam ſuam exceptio peremptoꝛia, vel di-
latoꝛia quam vult opponere. 8.

Reſtitutio in integrū non habet locum in criminalibus.

Iuramentū nō eſt deferendū illi qui eſt ſuſpect⁹ deierare.

7 Notoꝛiū vel publicum pꝛeſumitur ꝙ quis ſciat niſi ille pꝛo
bet ſe in tali loco fuiſſe ꝙ veriſimiliter potuit ignoꝛare.

8 Ignoꝛantia pꝛeſumitur, niſi pꝛobetur ſcientia.

9 Exceptiones peremptoꝛie poſſunt opponi vſq; ad con-
cluſionem in cauſa, nec debet pꝛefigi terminus ad ipſas ꝓ
ponendas ſine cauſe cognitione.

10 Poſt terminum elapſum ad opponendas dilatoꝛias poſ
ſunt opponi exceptiones mixte.

Exceptiones mixte poſſunt opponi poſt litem conteſta-
tam indiſtincte.

11 Exceptio dilatoꝛia oꝛta poſt concluſionem in cauſa non
poteſt amplius opponi.

Poſt concluſionem in cauſa non admittuntur nec pꝛoba
tiones nec allegationes cōſiſtētes aut in facto aut in iure.

12 Exceptio excōmunicationis poteſt dilatoꝛie opponi etiā
poſt terminum.

13 Iudex de cuius incōpetentia eſt oppoſitū, nō poteſt ſe in
cauſa intromittere donec de ſua iuriſditione ſit iudicatū
⁊ interim ſuper illa cauſa non eſt ei parendum.

14 Exceptio tu nō eras iudex, an poſſit opponi elapſo ter-
mino quē talis iudex dederat ad ꝓbādū, ⁊ nil fuit ꝓbatū.

15 Pꝛefixio termini habet vim litis conteſtationis.

Terminus hominis ſurrogatus in locum termini iuris,
cenſetur idem cum termino iuris.

16 Incōpetētia iudicis pōt allegari etiā poſt ſententiam.

Litigās coꝛā iudice nō ſuo an cenſeatur in ipſum cōſenti-
re adeo ꝙ non poſſit ipſius incompetentiam allegare.

17 Exceptio dilatoꝛia quando poſt terminum opponitur,
que foꝛma ſpectatur.

18 Exceptiones dilatoꝛie vtrum indiſtincte non opponātur
poſt terminum.

19 Exceptiones cōtrarie an poſſunt vno ⁊ eodē tpe opponi.

20 Terminus datus a iudice ad excipiendum ſi ſit elapſus,
an perdatur facultas excipiendi vel agendi.

21 Exceptio dilatoꝛia oꝛta poſt litem conteſtatam ⁊ poſt ter
minum datum a iudice poteſt opponi.

22 Exceptio dilatoꝛia oꝛta poſt terminum datum a iudice vel
veniens ad notitiam partis poſt litis conteſt. nunquid in
diſtincte admittatur. 23.

24 Terminus datus reo ad reſpondendum an velit cedere,
vel contendere, quo caſu extendatur vt in eodem termino
reus opponat dilatoꝛias: al's vlterius non audiatur.

25 Citatio cum tenoꝛe libelli debet cōtinere terminū vt reus
veniat ad rn̄dendū libello ⁊ ad dilatoꝛias pꝛoponēdum.

26 Terminus ad opponendum dilatoꝛias datur reo ad inſtā
tiam actoꝛis, vel ex officio ipſius iudicis.

27 Terminus ad dilatoꝛias opponendas eſt in iudicis arbi
trio, vel in elongando vel bꝛeuiando.

28 Terminus ad opponendas dilatoꝛias an indiſtincte ſit
pꝛefigendus tam ſm̄ ius canonicum q̄ ſm̄ ius ciuile.

29 Exceptio dilatoꝛia non oppoſita in cauſa pꝛincipali: non
poteſt opponi in cauſa appellationis.

30 Appellatio reſtituit appellātem ad eum ſtatutum in quo
cauſa fuit poſt litem conteſtatam: ſecus ante.

Terminus datus ad dilatoꝛias opponendas habet vim
lit. conteſtationis.

31 Iudex poteſt opponere dilatoꝛias poſt lapſum terminū
ex officio ſuo in caſibus in quibus pōt ex officio ſupplere.

Termini iudiciales licet excludāt partem non tamen ex-
cludunt iudicem.

Exceptio dilatoꝛia que poſt lapſum terminum nō poteſt
opponi poteſt tamen pꝛius oppoſita declarari.

Declarare non eſt aliquid de nouo adducere vel facere.

a 1 **Paſtoꝛalis.** [a] ¶ † Iudex ſtatuere d;
terminū ad oēs dilato-
rias pꝛoponēdas: poſt quē excipiētē nō audiet
niſi in tribus caſibus hic excep. Diuidit̃: nā pꝛi
mo ponit̃ deciſa ꝯſultatio. In ſcđa rn̄ſio. in qua duo facit.
Pꝛimo ponit decretū ⁊ ipſius cauſam. Scđa penā ⁊ tres
caſus exceptos ibi itaq;. ¶ Caſus literalis. Quidā mali-
tioſe dilatoꝛias exceptiōes ꝓponebāt vt cauſarum termi-
natio differret̃. Ad iſtoꝛū malitiā cōuincēdā ſtatuit papa
vt intra certū tēpus aſſignādum a iudice oēs dilatoꝛie ex-
ceptiones ꝓponant̃: ita qđ ſi partes poſt terminū aliquas
voluerint ꝓponere quas in terminū non fuerint ꝓteſtate
nulla ten⁹ audiātur niſi de nouo poſt terminū extoꝛte fue
rint vel niſi ille qui eā opponere voluerit fidē faciat iuramē
to ſe poſt terminū ad illi⁹ notitiā ꝑueniſſe. Ber. ¶ No. ibi:
inq̄ſitiōi. iūcto ver. decernim⁹ qđ q̄n̄q; ad inq̄ſitionē ali-
cuius papa edit ius de nouo. qđ intellige q̄n̄ cōſtitutio nō
venit ī ꝑiudiciū cauſe ꝑcedētis. Nec ob. qđ habet̃ in aut̃. vt
facte noue ꝯſtitutiōes. facit ad pꝛimū dictū. c. paſtoꝛalis.
in pꝛin. de reſcri. ſic limita qđ no. in. c. cōſultatiōi. de temp.
2 oꝛdi. ⁊. c. ex tua. de fi. ꝑſbi. ¶ † Not. ꝑ. ar. opti. iudicē [b] poſſe
b ex cauſa abbꝛeuiare terminū a iure ſtatutū ſine hoīs miniſte
rio. nā ad ꝓponēdas dilatoꝛias ius ꝑfigit terminū lit. ꝯte.
vt in. c. inter monaſteriū. ȷ. de re iud. ⁊. C. de exce. l. fi. ⁊ tn̄ iu-
dex pōt abbꝛeuiare: vt hic ad hoc adducit iſtum tex. Bar.
in. l. ij. ff. de re iu. Iſte tn̄ tex. poſſet adduci ī ꝯtrariū: q̄ꝛ hoc fa-
cit iudex autoꝛitate hui⁹ ꝯſtitutiōis: vt pt; ibi decernim⁹.
⁊ de materia vide qđ no. in. c. cū ſit romana. de apel. vbi la-
3 tius dicā. ¶ † Nā ibi, extūc. de hac dictione extūc, [c] deno-
c tat em̄ extremitatē tp̄is ⁊ dic ex tūc, id eſt poſt terminū la-
pſum. Et ex hoc no. ꝙ termin⁹ pꝛefix⁹ ad aliq̄d faciēdū in
telligit̃ in dubio perēptoꝛi⁹: niſi aliud ī iurie expꝛimat̃. qđ
tenet hic Hoſt. alleg. decre. cōſuluit. de offi. delega. ⁊ vide
bo. gl. in cle. ȷ. eo. ti. in ver. peremptoꝛio. Idē Guil. in Spe.
de dila. §. ȷ. ver. exceptoꝛie. ⁊ ver. ſeq. vbi etiā tractat q̄d iu-
d ris ſi dies vltima termini ſit feriata. [d] vide bonā glo. in. c. ȷ.
de dolo ⁊ cōtu. lib. vi. que ſentit ꝙ ſi in iure vel alia diſpoſi
tiōe nō fit mētio de termino intelligit̃ de ſimplici termino
vnde non eſt neceſſe: ꝙ ſtatuat̃ perēptoꝛie. Et regulariter
an ⁊ quando terminus debet eſſe peremptoꝛius ſeu trin⁹.
vide qđ plene no. in. c. cōſuluit. de offi. dele. ⁊. c. ad petitio-
nē. ȷ. de acc. ſatis p Inno. ⁊ do. de Ro. deci. xxix. ⁊. ccxlviij.
⁊ per Bar. in. l. ſi finita. §. iulianus. ff. de dā. infecc. ⁊. l. man-
cipioꝛū. de opti leg. vide text. cum ibi no. in. l. fi. ff. de ſerui.
4 ¶ † No. regulam, ⁊ tres caſus exceptos a regula. Regula
em̄ eſt qđ poſt terminū lapſum pars nullatenus d; audiri
volens pꝛoponere dilatoꝛias. Fallit pꝛimo ſi pars fuit ꝓte
ſtata in termino qđ intellige: vt in gl. iij. Secundo ſi de no-
uo exceptio ſit oꝛta. Tertio ſi pꝛius erat oꝛta de nouo ve-
nit ad notitiā rei. Adde quartū caſum ſi de nouo ſupuenit
facultas ꝓbādi ea q̄ oꝛta erāt tēpoꝛe termini ſeu dilatiōis.
paria em̄ iſta ſunt. ſ. ꝙ de nouo ſciat̃ vl' ſupueniat ꝓbandi
facultas: vt ꝓbat̃, ī. c. vt circa. de ele. lib. vȷ. ita ſentit Pau.
de lea. in cle. ꝯſtitutionē. de ele. Adde quintū cū vult ꝓpo
nere exceptionē illi ꝯtrariā quā pꝛimo ꝓpoſuit: q̄ꝛ nō potuit
a pꝛincipio ſimul exceptiōes ꝯtrias ꝓponere ita no. dixit gl.
in. c. cū dilect⁹. de reli. do. ⁊. xiij. q. ij. §. ȷ. ✠. ad hoc. in gl. in ✠.
aſſeritis. ⁊ hic ⁊ de hoc lati⁹ cū gl. ¶ His nota. expeditis
aſſumam

a ¶ Pꝛo intelle-
ctu huius decre
talis vide q̄ late
⁊ elegāter ſcribit
domi. Ant. in. c.
itē cū q̄s. ī. l. iij. ⁊
iiij. col. de reſtitu.
ſpol. ⁊ Bar. in. l.
ȷ. §. ⁊ pui. ff. qđ vi
aut clā. Item vi-
de q̄ late ſcribit
do. Anto. in. c. l;
cā̄m. in. iiij. ⁊. v. co
lum. s̄. de pꝛoba.
⁊ quod ibi late
ſcribit Imola. in
l. q̄din. la vlti-
ma. ff. de acquir.
hered.
☞ Sebaſti. Sapia.

b ¶ Iudicē. Uide
Abb. in conſi. xl.
incip. venio. in. ȷ.
volu. Ro. conſi.
cccexcvij. volu. ȷ.
☞ Sebaſti. Sapia.

c ¶ Extūc. Uide
Roma. in conſi.
cxxxi. inci. pꝛima
dubitatio. ⁊ ī cō
ſil. cxxxviij. inci.
noua ſupuenit. ⁊
Deci. in conſil.
lxiij. in. ȷ. col. ⁊ in
cōſi. lxxxix. ī. iiij.
col. ⁊ in cōſil. xc.
col. penul.

d ¶ Et de hoc vi-
de p Pe. de an-
ch. in. c. frequēs.
de reſtit. ſpo. lib.
vȷ. ⁊ per Bal. in
l. ij. ad fin. de tēp.
app. ⁊ do. Ant.
hic in. iij. co. ver.
q̄nero tertio.

a ¶ Perēptorijs. Et de hoc p Ange.in.l.ſi ea.C. q accu.nō poſ.ſed p gl.hic vide gl. in ver.libere.i.c. ordinarij.de offi. or.li.vj.ſed adde qđ not.poſt do. Ant.in.c.lʒ cām. ſ.de pba.in.iiij. col.ꝛ ad hoc vide gl.in ver.partes.ꝛ ibi Jmo.in cle.ſepe.de verb. ſign.et ꝙ iſta decre.non habeat locū in perēptorijs,tʒ Jmol.in l.ꝗdiu.in princ. in.vj.co.ff.de acquir.here.ꝛ alle. Cōpoſ.in.d.c.ſicut.ꝛ vide Ang. in.l.perēptorias ad fin.C.ſent.reſcin.non poſ.ꝛ in l.j.C.de re iu.vbi đt ꝙ perēptoria ſupueniens poſt ſnīam pōt opponi,ſʒ credo ꝙ velit dicere qđ caſus illi⁹.l.ſit ſpālis.Jtem de iſto art.vide etiam p Bal.in addi.ad Bart.in.l.j.ff.de excep.

¶ Adde quod Ro.ſin.ſuis fol. viij.dicit ſicut declinatoria ſuperueniens pōt opponi poſt lit.cōteſta.ita poſt cōcluſionem in ca.

zacharias.

¶ Adde qđ voluit allegare no. Ro.nu.cccliiij. qđ incip.tu ſcis qđ exceptio declinatoria p quo dicto adde text. in.l.elegāter.§.ſi qs poſt.ff.de cōdi.inde.ꝛ in.c.inſinuante.ſ.de offi.deleg.Jo.and. ſingulariter,in.c. auditis.ſ.de procu.qđ ad hoc refert Ro.vbi.ſ.ꝛ Lāfran.in cle.ſepe.nu.13.verſi.ex hoc ſequit.ꝛ ibi apoſtil.Celſi.iin ver.poſt litis cōteſt.de verb.ſign. Anto.Franciſc.

¶ Circa hoc an exceptio peremptoria ſuperueniēs poſt terminū poſſit opponi.vide Card.in cle.cōſtitutionē. b

aſſumā primo gl.ꝛ poſtea expediā aliqua dicta doc.que nō poterunt ad glo.cōmode applicari.
5 ¶ † Quero ergo primo an diſpō hui⁹.c.habeat
a locum in peremptorijs.a Gl.j.dicit ꝙ non.Aduerte gl.pōt intelligi dupliciter.Primo ꝙ ſtatuto termino ad ꝓponendas dilatorias nihil ob. qn poſt terminū poſſit ꝓponi perēptorie,ꝛ iſte intellectus nō hʒ dubitationē maxime,qꝛ perēptorie ꝓponunť poſt lit.conte.ꝛ nō añ:vt in.c.j. ꝛ.ij.vt lit.cōte.li.vj.ꝛ iſte termin⁹ prefigitur ante lit.ꝯte.Scđo pōt intelligi ꝙ nō ob.termino pfixo ad ꝓponedū perēptorias pñt ipſe perēptorie nihilomin⁹ ꝓponi nō tñ reddit rōnem hui⁹ dicti:ſed remittit ad no.ſ.eod.c.exceptionē.ꝛ ibi gl.ſingulariter dicit peremptorias poſſe ꝓponi vſq₃ ad cōcluſionē in cauſa:vt in.c.finē.de do.et contu.ꝛ.l.exceptionē.C.de pba.ſed certe illa iura ꝛ conſimilia nō faciūt:qꝛ loquūtur qñ nō fuit ſtatutus aliqs terminus.nā dilatorie poſſunt de iure vſq₃ ad lit.cōte.ꝓponi.j.de re iud.c.inter. ſecus tñ eſt ſi terminus ad eas ꝓponēdas fuit a iudice prefixus vt hic.Jdem ergo poſſet dici in peremptorijs:ſed pro glo.iſta facit qꝛ indultū a iure beneficiū nemini eſt auferendū vt in regula, indultū.de reg.iu.li.vj.Nec ob.iſte tex.qꝛ loquiť in dilatorijs in quibus non tractať de tanto preiudicio ſicut in perēptorijs.Et ex his potes colligere dubiū eſſe ꝓbabile:qđ ergo dicendū.dico quatuor opi.principales in hoc articulo reperiri.Prima ꝙ in perēptorijs nō habet locū prefixio hui⁹ termini.hāc tenuit iſta gl.Scđa habet totum oppoſitū.hanc tenet Jnn.ꝛ Hoſtien.hic Tertia vt cū cauſe cognitione poſſit termin⁹ pfigi,al's ſec⁹ hec fuit opi.Dy.in regula.indultū. de reg.iu.li.vj.Quarta vt quo ad regulā hic cōtenta habeat locū iſte tex.in perēptorijs.ſ.vt termin⁹ poſſit prefigi ad oēs perēptorias ꝓponēdas,ſed quo ad exceptiones nō:ꝛ hec opinio va
6 riať.¶ † Iſtā Cōpoſt.in.c.cum ſicut.de ele.ꝛ recitat do.de Ro.deci.xxxix.dicit nō credendū iuramēto partis ſi poſt terminū dicit ad ſuā notitiā perēptoriā puenīſſe:qꝛ cū tex.iſte deuiet a regulis iuris vt credať in facto ꝓprio iuramēto partis nō ꝺ₃ extēdi ad perēptorias:maxime qꝛ propter grauitatē preiudicij pars de facili deieraret ꝛ iuramentum non eſt ſuſpecto deferendū in.c. clericos.de coha.cle.ꝛ mu.Spe.in tit.de exce.§. dicto.ver.vtrū.tenet indiſtincte hūc tex.habere locū in perēptorijs niſi quo ad ꝓponēdū criminā.Jn illis eñ vult ꝙ nō credať iuramēto partis ſi dicit illa nouiter ad notitiā ſuā puenīſſe:qꝛ poſt terminū nō ꝺ₃ audiri ſine reſtitutiōe in integrū ex clauſula gñali:vt no.Jnn.in.c.corā.de in inte.reſt.Jn criminibus aūt nō hʒ locū in integ. reſt.qꝛ nō ſubeſt eqtas ꝛc.do.de Ro.deci.proxi. alle.plene ꝓſequuntur ꝛ finaliter lʒ dñi fuiſſent varij fuit tñ ſentētiatū vt in actore cui fuit prefixus terminus ad oīa iura ꝛ munimēta ꝓducēda nō ſteť iuramēto partis ꝓpter grauitatē preiudicij ex parte rei imminētis q al's veniret abſoluēdus,ſʒ in reo ſtādū eſt ſuo iuramēto qꝛ fauorabilior,ꝛ ſic habebit locū iſte tex.in eo ēt quo ad exceptiones.Pau.in cle.cōſtitutionē.de elec.đt ꝙ aut exceptio nouiter eſt orta ꝛ admittiť ſed non ſtať iuramēto ſuo.arg.de offi.dele.inſinuante.et iij.q.x.placuit.ꝛ qđ ibi no.i gl.ſi.Aut vult opponere antiquā q̄ nouiter ad eius notitiā puenit.
7 ¶ † Et diſtinguit ꝙ ſi nunc allegat ſibi notū eē qđ pri⁹ erat publicū ꝛ nō audiť qꝛ eſt p̄ſumptio ꝯ eū,vt in.c.j.de poſtu.p̄la.ꝛ.xxvj.di.qđ dicitis. niſi probet ſe in tali loco fuiſſe qđ veroſil'r potuit ignorare,vt in.c.ſi.q ma.accu.poſ.ꝛ hoc credo admittēdū etiā in dilatorijs,ꝛ ſic ponit limitandū etiā iſtū tex.ar.c.ſi.de iureiu.in ſi.Si illud nō allegat notū ſeu publicū admitti ꝺ₃ cū iura-
8 mēto.¶ † Qꝛ p̄ſumiť ignorātia niſi ꝓbeť ſciētia vt in regula,p̄ſumitur.li.vj.niſi exceptio ſurgeret a facto ꝓprio quod debuit indagare.de elect. c.innotuit.ꝛ.c.nulli.e.ti.li.vj.de cri.fal.c.ad falſariorū.vel niſi aduerſari⁹ b ꝓbet aliqua p que p̄ſu

mať ſciētia,qꝛ tūc nō ſufficeret iuramentū ſm eū ſed ꝓbare habebit aliqua p que p̄ſumať ignorātia ꝛ nihilomin⁹ iurabit,vt in.c.innotuit.iuncta gl.de ele.hec oīa puto ꝓcedere etiā in dilatorijs: qꝛ nūꝗ ꝺ₃ credi ſoli iuramēto ptis qñ veriſimilitudo eſt in contrariū:vt probať in.c.nulli.de ele. li.vj.in ver.veriſil'r.iūcta gl.Aut ſupuenit nouiter facultas ꝓbādi,ꝛ idē dicit ꝙ in caſu ꝓximo. Caute eñ egit nō ꝓponēdo ꝙ ꝓbare nō potuit. alle.ij.q.ij.pleriq₃.Ego allego text.expreſſum in c.vt circa.de ele.lib.vj.per quē tex.dicit Archi. xiij.q.ij.ſup ſumma ꝙ etiā reſpectu criminū proponēdorū ſtandū eſt iuramēto partis cōtra opi. Cōpoſt.Spe.qđ mihi placet:ad idē facit tex.in
9 d.c.nulli.¶ † Ego dicerē ꝙ ſine c cauſe cognitio
c ne nō poſſit pfigi iſte termin⁹ ad ꝓponēdū perēptorias vt dicit Dy.tam reſpectu actoris quā reſpectu reiuñ fateor actori poſſe terminū pfigi ad oīa munimenta cauſe ꝓducenda:vt in.c.coram.ꝛ qđ ibi no.de in inte.reſti.ꝛ.c.auditis.de pcu.Sʒ non ſine cauſe cognitione:ar.in.l.diffamari.C.de inge.ma.ꝛ.l.cū titia.ff.de accu.ꝛ.l.ſi ea.C.qui acc. non poſ.hoc probo etiā p locū a ſpeciali.nā hoc ſimpl'r pmittitur in cauſis ſummarijs:vt in cle. ſepe.de verb.ſig.ergo ſec⁹ in alijs.Jtē non ꝺ₃ de facili recedi a regulis iuris que volūt ꝙ vſq₃ ad concluſionē in cauſa poſſunt munimēta produci ꝛ allegationes nouiter fieri.de fide inſtr.c.cū dilect⁹.ꝛ.c.cū veniſſent.de teſti.Jdē dico in reo cum enim habeat a iure vt peremptorias poſſit proponere vſq₃ ad ſententiā ſeu cōcluſionē in cā.vt in.l.peremptorias.C.ſenten.reſcin.nō poſ.nō debet ſine cauſa ita arctari:nā ſi idem eſſet in perēptorijs qđ in dilatorijs tex.hic.de vtriſq₃ dixiſſent,p hoc facit quod no.in cle.vnica.eod.tit.in ver dilatorie.ꝛ in.c.pla.eo.ti.li.vj.Cuʒ enim maius preiudiciū vertatur in omiſſione peremptoriarum q̄ dilatoriarū cautius eſt in eis procedēdum.de ele.c.vbi periculū.li.vj.ꝛ ſic cauſa arctādi nō ſubſiſtente poſſet iſta gloſ.procedere.reſpectu vero exceptionū placet vt qñ habet locuʒ regula habeat locū etiam exceptiōes:qꝛ ſi rigor extenditur ad peremptorias fortius debeť extendi equitas:ꝛ hoc ꝓbať in.d.c.vt circa.ꝛ in.c.nulli. cum limitatione tñ.eoruʒ que.ſ.tetigi ſm Pau. nec eſt curandum de grauitate pīudicij:qꝛ lʒ admittať ad ꝓbādum non tñ habeť probatio:vñ ipſa admiſſio eſt in ſe modici preiudicij:ſed vide oīno ad predicta que dixi in.d.c.cuʒ dilectus.de
10 ſi.inſtr.¶ † Sed circa ꝓdicta ꝛ circa tex.queritur de ſubtili ꝛ difficili q̄ōne:pone terminū prefixuʒ ad dilatorias proponēdas fore lapſum:nūquid poterunt probari exceptiōes mixte que opponi pñt ad merita proceſſum:de quib⁹ in.c.j.de li.cōteſt.li.vj.ꝛ per Bar.in.l.cum querebatur.ff.iudi. ſol.Spe.hanc queſtionem format in tit.de dila. §.j.ver.item queritur.ꝛ allegatis aliquibus p ꝛ contra reliquit diſputationi Joā.an.in addi.ibi plene proſequitur:ꝛ videť primo ꝙ non qꝛ terminus iſte prefigiť ne impediať lōgo tpe lit.conte. ſed ſi iſte exceptiōes admitterenť iam fruſtrareť principalis intentio huius.c.ergo ꝛc.Secūdo facit qꝛ ſi proponuntur in viim dilatorie debēt aſſumere naturā dilatoriarum,ar.c.recolētes.de ſtat. regu.Jn contrarium facit quia licet poſſint proponi in vim dilatorie tñ nō perdunt nomē perēptoriarum:vt in.d.c.j.ergo in termino excluſiuo non includuntur cum hoc ſit odioſum,al's ſequeretur abſurduʒ.quod ſtatuto termino ad dilatorias proponendas videreť ſtatus etiā ad peremptorias:qđ non eſt dicenduʒ:cum diuerſitas nominū arguat diuerſitatē rerū in.c.ad audientiaʒ. de dec.ꝛ.l.ſi idē.C.de eod.ꝛ hāc partē final'r tenet ibi Jo.an.Nec ob.iura ſuperius alle.qꝛ per oppoſitionē iſtarum exceptionū non ꝓrogať lis:imo facilius terminať:qꝛ ante lit.conteſt.habent vim peremptorie ꝛ dilatorie:ꝛ.ſic poterit ferri diffinitiua abſq₃ alia conteſtatione litis.dicit tamē qđ volendo tenere contrariū ſcʒ ꙩ non poſſit opponi poſt terminum:quod tamē non placet:poſſet

in.§.j.in.vij.q.de elec.vbi dicit qđ pōt opponi poſt terminū dūmodo probeť ſuper ueniſſe al'r,quā p iuramentum opponētis.de quo vide oīno Alex. de imo.in.l.ſi inſulā.in ꝓpen.char. de v̄b.obli.ꝛ per And.Sicu.in.c. paſtoralis.in.ij. colū.de except.ꝛ adđ ꝙ exceptio perēptoria regulariter nō poteſt opponi poſt ſententiā,niſi p oīno reſtitutū in integrū ad opponēdū:vt in.l.peremptorias.C.ſentē. reſcin.non poſ.ꝛ ibi plene de materia.ꝛ viđ Spe. in tit.de excep.in §.iij.in verſi.hoc tamē.vbi ponit ſeptē caſus,in qbus exceptio ꝑemptoria admititur poſt rē indicatā.Adde tamē ꝙ qñ opponitur poſt ſnīaʒ:debet opponi cōtra actionē primeuā: ꝛ non cōtra executionē.de quo vide Bart.poſt gl.in.l.j.ꝛ ibi plene per doct.C.de iur.ꝛ fa.ignoran.
Sebaſti.Sapia.

b ¶ Aduerſarius. Non ſtatur iuramēto in his,que pendēt a cōſcientia alicui⁹,qñ aliqua preſumptio qua preſumptio eſt cōtra aliqueʒ: vt p Felin.in.c.ſi diligenti.cola.iij. j.de preſcripti.et Are.in.c.ad preſentiū.p illū tex. ſ.de teſti.
Sebaſti.Sapia.

c ¶ Cā ſine.Uide Bar.idē concludentē in.l.ij.colū. ij.vbi Mod.ff.de re.iuri.Et ita ſeruať in curia ſm Archi.in.c.j.xiij. q.ij.ꝛ Bal.in rubri.ſ.de conſuet. colum.ij.

a ✠Sebaſti. Sapia. ¶Poſt concluſionē. Que admittantur poſt concluſionem in cauſa: tradit pulchꝛe do. Iaſ. in repe. l. admonendi. colū. xxv. verſi. ex ſupꝛaſcriptis omnibus. ff. de iureiur.

b ¶Eo. ti. Et vide qd ibi in alia ſi. q. no. Inn. ⁊ vide hic. d. Ant. in. ij. co. verſi. vel dic ⁊ melius ꝑ quo facit qd no. Bart. in. l. ab executoꝛe. circa fi. C. quoꝝ app. nō reci. vbi dicit qd lʒ exceptio cōfectiōis inuētarij poſſit opponi poſt ſniam, vt. l. neſennius. §. fin. ff. de re iu. tamen nō poterit opponi niſi antea datus fuerat terminus ad opponendas exceptiōes dilatoꝛias ⁊ perēptoꝛias: ⁊ melius facit text. in. l. exceptiones, in fin. et in. l. ſi ex falſis. in fi. C. de trāſact. et rñdet ad gl. in. d. cle. j. de excep. qd ibi eſt diuerſa ratio. ſ. peccati pꝛopter cōīonem cū excōicato, q̄ ratio non limitat hoc caſu.

Anto. Franciſc.

¶Circa exceptionem inuentarij: dicas qd non impedit litis conteſtationem, vt per Pau. de caſ. in. l. ſi. in. §. donec. C. de iure delibe. et dicit ibi Bal. ꝙ eſt exceptio dilatoꝛia iudicij ⁊ ſolutionis, et pōt opponi per heredem, ne cōueniatur intra tēpoꝛa inuētarij actione ꝑſonali. qd dixit Bal. ibi in. §. cuʒ igit̄. ꝓcedere, ēt ſi hr̄ditas ſit euidenter lucroſa. ⁊ tene mēti gloſſ. ⁊ Bald. in. l. j. C. de iur. ⁊ fac. igno. et in. l. perēptoꝛie. i j. colū. C. ſen. reſc. ꝙ exceptio inuētarij nō confecti pōt opponi etiā poſt ſniaʒ. Et de modo opponēdi tales exceptiōes vide Bar. in. l. in illa. de verb. obli. vbi dixit ꝙ ōbet opponi hoc mō: tu nō feciſti inuētarium: ⁊ ſi feciſti: peto mihi copiā exhiberi, tamen Ang. in. d. l. in illa ⁊ Bal. i. l. cū mulier. ff. ſol. mat. ⁊. d. Ant. in c. ſup his. de accu. tenēt ꝯ̄ Bar. dicētes qd ſufficit dicere, tu nō feciſti inuentariū. ⁊ qui dicit feciſſe inuentariū: dʒ pꝛobare, qꝛ allegāti incumbit pꝛobatio. l. ij. de pꝛoba. ff. ⁊ in. l. actoꝛ. C. eod.

¶Adde qd dilatoꝛijs pꝛopoſitis nō pōt opponi declinatoꝛia foꝛi: vt dicit Ro. ꝯſi. clxix. ⁊ qd exceptio incompetentie iudicis poſſit qñcūqꝫ opponi. vide Pau. de caſt. conſi. cclxxxviij. in ſecundo impꝛeſſis.

diſtinguit vtrū opponant̄ mere dilatoꝛie vtputa dico te nō audiēdū qꝛ reſcriptū eſt ſurreptitiū ⁊ nō debet admitti poſt terminum aut perēptoꝛie ⁊ dʒ admitti: qꝛ tūc nullo modo includunt̄ in termino, ⁊ hoc habet equitatē ſummam iudicio meo: ar. illius. c. recolētes. ſʒ de rigoꝛe videt̄ ſimpliciter dicēdū ꝯ̄riū: qꝛ qualitercūqꝫ opponant̄ exceptiones iſte ſemꝑ ſunt perēptoꝛie in ſe, lʒ habeant ex pꝛiuilegio effectū dilatiuū. Item dic ꝙ poſt lit. cōte. indiſtincte nō admittunt̄: qꝛ vt notanter dicit ibi Io. an. licet ante lit. cōte. habeāt vtranqꝫ vim: nō tñ poſt cōteſtationē pñt habere niſi naturā perēptoꝛiarū: nō eñ pñt amplius differri ex quo lis eſt conte. ⁊ hoc notabis pꝛo intel
11 lectu huius. c. j. ¶†Itē querit̄ circa p̄dicta ⁊ cir
a ca tex. qd ſi oꝛiat̄ exceptio poſt ꝯcluſionē[a] in cā nunqd debeat admitti poſt terminū iuxta caſum hic exceptū ⁊ dic ꝙ nō, qꝛ poſt ꝯcluſionē nō admittunt̄ ꝓbationes ſiue allegatiōes ſiue cōſiſtāt in facto ſiue in iure: vt in. c. cū dilectus. de fi. inſtr. ⁊ no. Inn. in. c. paſtoꝛalis. de cā poſ. ⁊ ꝓpꝛie. facit. c. auditis. de ꝓcu. niſi euidēs rō iudicē moueat. d. c. paſtoꝛalis, ⁊ hoc tenēt do. de Ro. deci.
12 xxix. ⁊ ſic limito hūc tex. ¶†Quero an exceptio excōicationis poſſit dilatoꝛie ꝓponi poſt terminū gl. iſta dicit ꝙ ſic. hodie habes tex. in cle. vni
13 ca. eo. ti. ⁊ vide qd no. in gl. pe. ¶†Gl. ij. exponit tex. ex tunc. id eſt poſt terminū a iure aſſignatū. Ego circa hoc quero an iudex poſſit hūc terminuʒ aſſignare ſi ꝯtra eū ſeu ſuā iuriſdictionē fuit exceptū: vt ſic nō ꝓbata pꝛius exceptione ꝯ̄ iudicem ꝓpoſita teneat̄ pars oēs ſuas exceptiones dilatoꝛias. in termino ꝓponere. Hoſt. dicit ꝙ ſic. tum qꝛ iudicis eſt examinare an ſua ſit iuriſditio de reſcri. c. ſup literis. ff. de iu. l. ſi quis ex aliena. tū qꝛ ſi hoc nō poſſet: nimiū ꝓtelare poſſet iudiciū ſucceſſiue illas ꝓponere ꝯ̄ mētē huius. c. et ꝯ̄ hec ſubterfugia pōt etiā iudex recuſatus pꝛouidere: vt in. c. legitima. de ap. li. vj. facit de diuoꝛ. c. q̄to. in fi. nec pōt excipiēs de hoc cōqueri cū ad diē aſſignatū poſſit oēs pꝛoponere, pꝛimo cōtra iudicē: ſcdo ꝯtra reſcriptū: tertio ꝯ̄ aduerſariū ⁊ ꝑ oꝛdinē illas oppoſitas poſtea ꝓſequi. Ego dubito an hoc dictū ſit verū ⁊ poti᷒ putarē oppoſitū nā ex quo excipio ꝯ̄ iuriſditionē iudicis nō dʒ ſe impedire de p̄ncipali pꝛi᷒ nō diſcuſſo an ſit iudex: vt in. c. cū ſpāli. de ap. ⁊. c. ſuſpitiōis. de offic. deleg. Inſurgeret eñ quedā ꝯ̄rietas ꝙ negē illū iudicē vel dicā mihi ſuſpectū ⁊ ad ipſi᷒ interlocutoꝛiam ⁊ p̄fixionē termini ꝓponā oēs dilatoꝛias mihi cōpetētes: facit qd no. Inn. in. c. ſolicitudinē. de ap. ⁊. l. ſolutionē. C. de re iud. Itē ſi nego illuʒ iudicē nego illū mihi poſſe ſtatuere terminū ergo nō teneoꝛ recipere terminū. ar. c. ſolicitudinē. pꝛealle. rō eñ que eſt in tota cā militat in p̄fixione termini: ⁊ ſi eſt mihi ſuſpectus poſſet me grauare in p̄fixione termini ⁊ hanc opin. teneo,
14 ¶†Iuxta p̄dicta q̄ro quid ſi is q ſtatuit mihi terminū ad ꝓponēdas dilatoꝛias in veritate nō erat iudex, nūquid potero poſt terminū allegare eū nō iudicē. Spe. eo. ti. §. nūc videndū. ver. qd ſi in termino. ⁊ ver. qd ſi iudex. videt̄ velle ꝙ ſic. et idem vult in omni exceptiōe q̄ reddit iudiciū retro nullū. ar. in. c. in noſtra. de ꝓcu. ⁊ pꝛo hoc facit qd ſi nō erat iudex nō potuit pꝛefigere terminū: nec vr̄ ex p̄fixione termini ꝓnūtiare ſe iudicē, qꝛ ad hoc vt ex ꝓnuntiatiōe acq̄rat̄ iuriſditio opʒ ꝙ ſpecifice ꝓnūtiet̄ nō aūt tacite: vt no. ōt Inn. in. c. ij. de dila. d. An. diſtinguit ꝙ aut ſtatuit terminū ſpecifice ad pꝛoponēdas declinatoꝛias defectui iuriſditionis ⁊ poſt terminum nō poterit aut in gñe ad dilatoꝛias ꝓponēdas ⁊ poterit: qꝛ nō intelligit̄ terminū ſtatuiſſe ad hoc: ⁊ nil aliō
b alle. Ego adduco i ar. op. tex. i cle. vnica. e. ti.[b] vbi ſpecifice fit mētio qñ ſtatuit̄ termin᷒ ad declinatoꝛias ⁊ dilatoꝛias ꝓponendas, ſi eñ indiſtincte poſſet poſtea opponere qd opareť p̄fixio termini reſpectu declinatoꝛie: certe nihil. Iteʒ facit optime ille tex. ꝓ opi. Spe. ꝙ p̄fixo termini ad dilatoꝛias ꝓponēdas nō extendatur ad declinatoꝛias: illa eñ non ponunt̄ ibi vt diuerſa. Ego melius iudicio meo ſic diſtinguerē qd aut is q gerebat ſe pꝛo iudice erat talis quē ꝯſenſu meo poterā mihi iudicē facere ⁊ nō potero poſt terminuʒ ꝓponere declinatoꝛiā quam ſciēter omiſi: video
15 eñ illi renūtiaſſe hoc ꝓbo ſic. ¶Qꝛ iſta p̄fixio termini hʒ viʒ li. ꝯteſt. vt hic. facit qd no. Inn. in c. ex rōne. de ap. vbi ōt qd terminus hoīs ſurrogat᷒ in locū termini iuris cēſetur idē cū termino iuris. facit ad hoc. c. cū ſit romana. ⁊. c. perſonas. de ap. ſʒ poſt terminū iuris. ſ. cōte. lit. nō poſſum declinatoꝛiā hoc caſu ꝓponere ꝓbat̄ in. c. inter. de re iudi. ergo nec poſt terminū hoīs: nec facio vim vtrū fuerit ſtatut᷒ termin᷒ ſimpl'r ad dilatoꝛias ꝓponēdas an ad declinatoꝛias, qꝛ q̄libet declinatoꝛia iudicis eſt dilatoꝛia, vt ꝓbat̄ in. d. c. inter. ad p̄dicta facit aut̄. offerat̄. C. de lit. cōte. canonizata. iij. q. iij. offeratur. ⁊ vr̄ ſatis hoc innuere iſte tex. mādat eñ p̄figi terminū nec cauſarū terminatio ꝓrogeť: que quidē rō vendicat ſibi locū in oī dilatoꝛia, lʒ etiā ſit declinatoꝛia al's nō ſufficiēter iſte termin᷒ ſurrogat̄ in locū cōteſtatiōis ꝯ̄. c. maioꝛes. in pꝛin. de bap. ⁊. c. eccl'ia. vt lit. pen. nec ob. tex. in. d. cle. qꝛ ad maioꝛē cautelā ibi exp
16 mit̄ etiā de declinatoꝛijs. ¶†Aut eſt talis quē ego non poſſum facere iudicem ⁊ potero poſt lapſum termini ꝯ̄ iudicē pꝛoponere, quinimo poſt
c ſniam[c] potero illū allegare nō iudicē allegando nullitatē, qꝛ taciturnitas mea nihil officit ex quo nō poſſum illū facere iudicē: facit ad hoc qd no. Io. an. in regula ſciēti. de reg. iu. li. vj. in mercu. ⁊ gl. in. l. j. C. vbi de cri. agi opʒ. ⁊ gl. in cle. vna de ſeque. poſ. ⁊ fru. ⁊ tex. cū gl. in cle. j. de re iud. ⁊ facit ad idem qꝛ lit. conte. non excluderet hoc caſu dictionē nullitatis vt in iuribus pꝛealle. ergo foꝛti᷒ nec termini p̄fixio. facit qd le. ⁊ no. in. c. ſignificaſti. de fo. cōpe. per doct. ⁊ hoc caſu ꝓcedit dictuʒ Spe. facit ēt iſte tex. cū fundat ſe ſuꝑ termino p̄figēdo a iudice: ſi ergo nō eſt iudex nō hʒ locum iſte tex. qꝛ ceſſat qualitas ſuꝑ qua ſe fundat hec decre. iuxta no. ꝑ bar. in. l. j. ff. qd vi aut clā. ⁊ in. c. ſtatutū. de reſcrip. lib. vj. ex his habes ſextum caſum in quo pōt opponi dilatoꝛia. nō ob. termini
17 lapſu. ¶†Quero qualis debet eſſe pꝛoteſtatio ad hoc qd poſt terminū admittat̄: ⁊ ſic ſumus in pꝛima exceptiōe. c. Sol. dicit gl. iij. qd debet eſſe ſpecialis non aūt ſufficit gñalis, ⁊ bene loquitur al's eſſet inutilis ꝓuiſio hui᷒ decre. ⁊ idem tenet Hoſt. ⁊ Spe. e. ti. §. ij. ver. ſed quid. ⁊. §. viſo. ver. ſʒ
18 qualiter. ¶†Iuxta hoc ⁊ tex. quero nūquid indiſtincte repellatur volens apponere cōtrarias poſt terminū. Gl. iiij. no. dicit decre. pꝛocedere exceptionibus nō cōtrarijs ſed in cōtrarijs ſecus, non enim potuit ſimul pꝛoſequi contraria, ideo ad ea pꝛoſequenda admittitur pars poſt terminum. Idem no. gl. in. c. cū dilectus. de reli. do. et xiij. q. ij. in ſumma. ⁊ quod. ꝯ̄. tetigi. d. Ant. dicit quod foꝛte hec cōtrarietas non excuſat cū poſſit illas ꝓponere cum diſiunctione ſeu vnam pure ⁊ aliā ſub cōditione: vt in regula: nullus plurib᷒.
19 de reg. inr. li. vj. ¶†Hec queſtio pendet iudicio
d meo ab alia: videlicet an plures exceptiōes[d] cōtrarie poſſint ſimul ⁊ eodē tempoꝛe pꝛoponi pure vel cōditionaliter. nam ſi poſſunt pꝛoponi ſaltem cōditionaliter in dubio putarem hāc gl. nō bene dicere quia debuit reus de illis pꝛoteſtari: ⁊ ſic potuit ſibi pꝛoſpicere ⁊ huius conſtitutiōis mentē ⁊ verba ſeruare cōtra quem cōmittitur ſi

ſucceſſiue

✠Sebaſti. Sapia.

c ¶Poſt ſententiam. vide Pet. de Anch. in ꝯſil. cclxxj. inci. de titulis criminum. co. pe. Alex. in. l. de pupillo. §. qui opus. ff. de oper. no. nū. Peru. in c. dilecto. i. l. ij. q. ver. ſexto limita. j. de app. Alexā. in cōſi. cxj. incip. viſo themate, in v. volu. Ange. in cōſi. clxxxiij. inci. A. ⁊. B. ꝯ̄xerūt. in fi. ⁊ in cōſi. cxcij. incipiē. dña Gulielmina.

d ¶Exceptiones contrarie. Adde Fran. Are. conſi. xcvi.

Anto. Franciſc.

¶An excipiēs debeat pꝛobare oēs exceptiones ꝓpoſitas, ſi vult in cauſa obtinere: dicas ꝯcluſionē hic factā eſſe veram, ⁊ ſi exceptiones neceſſarias ꝑ victoꝛias debet in expēſis condemnari. c. ſinē litib᷒. de dol. ⁊ contu. c. ſententiam. de pe. l. non ignoꝛat. ⁊ ibi per Barto. C. de fru. ⁊ lit. expen. ⁊ per Specu. in. §. ij. in ver. poꝛro. ⁊ in. §. iij. ⁊. iiij. in verſic. qd ſi reus. vbi dicit hoc eſſe verū ſi actoꝛ ꝓbat ſuā intentionem, al's ſecus, per. l. q accuſare. C. de edē. nec pōt appellare cōdemnatus in expenſis a tali condēnatione expenſarū. ita in c. ſepe. de appel. ⁊ refert, ⁊ ſequit̄ Ro. in ſingu. in ver. exceptio. incip. quidā opponit ⁊ Bald. in addi. Spe. in tit. de expen. verſi. ij.

ſucceſſiue poſſent ꝓponi. Si vero nõ pñt ꝓponi ſimul gl.
optime loquit̃ qꝛ preceptũ nõ obligat ad impoſſibile. Dy.
in reg. nullus. lib. vi. ponit exquiſitam theoꝛicam. dicit em̃
ꝙ ſi id qđ ꝓponit̃ in vna exceptione non põt cõcurrere cũ
eo quod ponit̃ in alia non pñt ſimul ꝓponi nec ſucceſſiue
qꝛ conuincit̃ reus de mendacio. ad hoc aut̃. cõtra qui pꝛo-
pꝛiã. C. de nõ nu. pe. ⁊ l. j. ff. ſi quadru. pau. fe. di. ⁊ l. fin. C. de
noxa. Aut eſt poſſibilis concurſus ⁊ admittit̃, ⁊ ſic vult qđ
vbi exceptiones ſunt pꝛoꝛſus cõtrarie: non põt reus eis vti
etiã diuerſo tpe: ⁊ ſm hanc opi. pꝛocederet iſta gl. ſed gloſ.
ſentit contrariũ in. l. nemo. ff. de excep. ⁊ clari⁹ ibi Bart. di-
cens ꝙ cõtra Dy. videt̃ tex. in. l. cũ de indebito. ff. de ꝓbat.
facit. c. ſi. de ſol. vbi ponit̃ cõſimilis caſus in quo põt reus
trãſire ad contrariã exceptionẽ. Cy. in. l. j. C. de fur. poſt ali-
quos dicit ſub cõditione reſultãte ex eadẽ exceptione poſ-
ſe cõtraria ſimul ꝓponi. alleg. l. ſi quidẽ. C. de excep. ⁊ idem
Jac. bu. in. d. aut̃. contrarietas reſultat ex eadẽ exceptione ⁊
diſtinguit ꝙ aut cõtrarietas reſultat ex eadẽ exceptione et
nõ admittitur volens ea vti. vt. l. ij. §. ſed ſi alius. ff. qñ app.
ſit. Aut ex diuerſis exceptionibus reſultat contrarietas: ⁊
a tũc aut onus ꝓbandi[a] vtrancꝫ incũbit ipſi excipienti ⁊ ad
mittitur volẽs ſimul ꝓponere. alleg. c. auditis. ⁊. c. cũ olim.
de pꝛeſcri. Aut onus ꝓbandi vnam incũbit actoꝛi: ⁊ onus
ꝓbandi aliam incũbit reo oꝛdine ſucceſſiuo ⁊ non admitti-
tur. Exemplũ ſi nego pecuniã mihi mutuatã. Jtẽ dico ꝙ
ſolui: nã quaten⁹ nego incũbit onus ꝓbandi actoꝛi ⁊ qua-
tenus dico ꝙ ſolui incũbit mihi: ⁊ ſic reſultaret quedã con
trarietas etiã in oꝛdine ꝓbandi: ideo non debeo admitti,
mihi placet ꝙ ſi exceptiones ſunt pꝛoꝛſus cõtrarie nõ poſ-
ſunt ſimul ꝓponi pure ſed cõditionaliter ſic qꝛ qui allegat
cõtraria non eſt audiẽdus: vt in. c. ſolicitudinem. de ap. ⁊. l.
vbi repugnãtia. ff. de reg. iur. ad. c. auditis. rñde vt not. glo.
in reg. nullus plurib⁹. Ex his apparet qualiſcuncꝫ opi. te-
neatur ꝑter illã Dyn. gl. hãc male dicere: qꝛ ſaltẽ põt ꝓpo-
nere ſm cõem opi. exceptiones cõtrarias ſub cõditione: et
ſic poterit vnã pꝛoponere pure ⁊ de aliis ꝓteſtari, ⁊ ſic ſer-
uabit̃ mens hui⁹. c. ⁊ etiã verba. ⁊ habes incidẽter illũ arti-
culũ plene ⁊ expꝛeſſe diſcuſſum, an plures exceptiões con-
trarie poſſunt ſimul ꝓponi, ⁊ vide qđ dixi in. c. imputari. de
20 ſi. inſtru. ¶ † Quero vtrum lapſo termino perdatur facul-
tas excipiẽdi vel agẽdi. gl. iſta in ſecũda parte dicit ꝙ non.
Aduerte qꝛ gl. põt habere duplicem intellectũ. Primo qđ
ſtatuto termino ad agendum nõ ꝑditur ꝓpterea actio la-
pſo termino, ⁊ iſte intellectus non eſt verus in ſe: qꝛ in effe-
ctu ꝑditur ſicut exceptio, vt. l. diffamari. C. de inge. ⁊ ma. et
c. latoꝛ. q ſi. ſint legi. ⁊ l. titia. ff. de accu. nec puto glo. habuiſ
ſe hunc intellectum cum contrariũ ſentiat in ſequentibus.
Scđo põt intelligi ꝙ ſtatuto termino ad exceptiones pꝛo
ponẽdas non ꝑditur actio. ſ. ſurgens ex illa materia ex qua
poterat excipi: ⁊ ſic intelligit hic Jo. an. ⁊ bñ: pone exẽplũ
in ſpoliatione de qua poteſt agi ⁊ excipi: vt in. c. ij. de oꝛdi.
cog. ſꝫ in termino ꝑfixo ad dilatoꝛias ꝓponẽdas ſpoliatus
nõ excipit nec tollit̃ actio. ſ. quis ꝑ viã actionis poſſit ſpo-
liatio deduci: qꝛ ad aliud nũc agitur. Jtẽ in ſimili vult Jo.
an. in regula moꝛa. de reg. iur. li. vj. in mer. ⁊ not. in. d. c. ij. vi-
de Fed. cõſi. xcviij. ⁊ pꝛoſequit̃ Jo. an. ⁊ Fed. An ꝑ viam ac
cuſationis ſeu denuntiationis poſſit peti remotio illius q
fuit ad beneficiũ pꝛomot⁹ ꝑmiſſo termino ꝑemptoꝛio vo-
lentibus excipe cõtra pſonã vel reſcriptũ: ⁊ noĩe opponen
21 tis ⁊c. ¶ † Uenio nũc ad ſcđm caſum exceptũ, ⁊ quero qd
b ſi exceptio[b] dilatoꝛia oꝛiat̃ nedũ poſt terminũ ſed etiã poſt
lit. cõteſt. nunqd poterit opponi. glo. vt tenet qđ ſic ꝑ. c. inſi
nuãte. de offi. dele. videtur etiã tex. vltra gl. in. l. ij. C. de con-
ſoꝛ. eiuſ. li. tenet glo. in. d. c. inſinuãte. ⁊ Jnnocẽ. ibi: ſed ipſe
Jnn. dedit admirabilẽ limitationem in. c. ij. de oꝛd. cog. di-
cens ꝙ ſi de materia exceptionis nouiter oꝛta eſt ꝓuiſum
de mõ agendi nõ poterit excipi poſt lit. conteſt. ſed dꝫ agi.
pone exẽplum in ſpoliatione cõtingente poſt lit. cõte. Jo.
cal. in. c. ſi. j. eo. tenet contrariũ dicens ꝙ etiã excipi poterit
per regulã qui ad agendũ. de reg. iu. li. vi. ⁊ hoc mihi plus
placet: facilius em̃ eſt excipere ꝙ̃ agere: ⁊ pꝛo hac ſñia facit
iſte tex. q indiſtincte admittit exceptionem poſt terminuꝫ
oꝛtã: ⁊ iſte terminus ſurrogat̃ in hoc loco conteſtationis li
tis, vt. ſ. dixi. ⁊ tene mẽti in hoc iſtũ tex. ſic intellectũ ⁊ vide
22 qđ dixi in. d. c. ij. ⁊ ſi. ¶ † Uenio nũc ad vltimam exceptio-
nem ⁊ capio pꝛimo ſinẽ gloſ. que melius adaptat̃ ad tex. et
quero nunqd indiſtincte admittat̃ exceptio poſt terminuꝫ
ſi eã ſibi cõpetere pars ignoꝛauit in termino glo. ſi. ꝓpe fin.
videt̃ velle ꝙ nõ: ⁊ intelligit tex. in exceptionib⁹ facti ⁊ nõ
iuris in his quibus quis ignoꝛauit factũ ⁊ non ius: vtputa
ignoꝛabã iudicem eſſe conſanguineum partis: certe poſt-
ea certificatus debeo admitti cũ iuramento vt hic: ſecus ſi
ſciebã conſanguineũ ſed ignoꝛabã eũ ob hoc poſſe recuſa-
ri: tunc enim mihi imputabit ſm gl. ⁊ idẽ videt̃ ſequi. Jo.
an. qđ placet per regulam ignoꝛãtia. de reg. iur. li. vj. idẽ ſen
tit Joã. cal. in. c. fin. de oꝛd. cog. idẽ dic vbi alia pꝛeſumptio
ſciẽtie eſſet cõtra allegãtẽ ignoꝛãtiã: vt. ſ. dixi poſt Paul.
23 ¶ † Nũc redeo ad pꝛin. gl. ⁊ quero quid ſi deuenit ad noti
c tiã partis[c] poſt lit. cõte. gl. recitat quoſdã tenere eã ꝓponi
poſſe non ob. lit. cõte. ſed gloſſ. tenet contrariũ, qꝛ ab initio
debuit inq̃rere an ſibi cõpeteret: iura em̃ ſubueniũt vigilã-
tib⁹ ⁊ nõ doꝛmiẽtib⁹ ſeu negligentibus, vt. l. nõ em̃. ff. ex q-
bus cau. ma. pꝛimã opi. tꝫ Gof. in ſumma hui⁹ ti. §. ſed ſciẽ
dũ. ⁊ Jnn. de off. dele. c. pꝛudentiã. ⁊ Spe. de recu. §. fit autẽ.
⁊ glo. in. l. exceptionẽ. C. de pꝛoba. Archi. ⁊ gl. iij. q. vj. c. ex-
cep. Sed aduerte qꝛ gl. in rõne ſui nõ ꝓpꝛie impugnat pꝛi
mã opi. ſed potius limitat vt pꝛocedat qñ nihil põt parti
imputari quare nõ oppoſuit tpe debito: ſecus ſi põt impu
tari ⁊ negligẽtia notari. ar. op. in. c. innotuit. de ele. ⁊. c. nul-
li. eo. ti. li. vj. in ver. veroſimiliter. vt qꝛ diligẽter indagauit:
⁊ hoc tꝫ do. Anto. hic. Ego allego Cal. q hoc expꝛeſſe te-
nuit in. c. ſi. de oꝛd. cog. q dicit ſe ita intelligere iſtũ tex. cum
gl. Jdẽ dicit reſpectu teſtis. ſ. qñ ꝑuenit ad notitiã poſt ter
minũ, vt admittat̃ ſi ꝓbabiliter ignoꝛauit, aĺs ſecus: vt. d. c.
24 nulli. ¶ † Expeditis gl. cũ ſuppletionib⁹: nũc ad maioꝛem
declarationẽ materie q̃ro: pone qđ iudex a ꝑncipio non ꝑ-
fixit hũc terminũ ſed ſtatuit dilationem ipi reo ad delibe-
randũ an velit cedere vel contendere: iuxta id qđ habet̃. iij.
q. iij. offerat̃. reus vero cõparens in termino petit inducias
ad oẽs dilatoꝛias ꝓponendas, querit̃ an dari debeant. vide
tur pꝛimo ꝙ ſic. ꝑ. c. cũ cãm. de ap. contrariũ tenet Hoſtien.
Jnn. Abb. ⁊ cõiter doct. qꝛ in termino dato ad rñdendũ de
bet excipere vel rñdere: ⁊ ad hoc habuit illũ terminũ: ⁊ lꝫ
iſte termin⁹ det̃ ad petitionẽ actoꝛis, non tñ ad petitioneꝫ
rei ſm eos. Ad. c. cũ cãm. rñdet ꝙ factũ narrat nec ille arti
culus ibi examinat̃. ⁊ dt Jo. an. addendũ qđ no. in Spe. de
dila. §. j. ꝟ. ſed qd ecce. ⁊ ꝟ. deliberatoꝛie. ⁊. §. nũc videamus.
ꝟ. in ſumma. zenze. in cle. j. e. ti. d. Ant. dt ſe putare qđ ſi ter
min⁹ eſt ſtatutus reo ad deliberandũ nõ dꝫ iudex ad peti
tionẽ ipſius rei dare aliũ: terminũ qꝛ hoc includit̃ i pꝛimo.
idẽ ſi dat⁹ eſt terminus ad rñdendũ libello. nã videt̃ datus
ẽt ad pꝛeãbula q̃ feri debeãt ante rñſionem: ſed ſi ab initio
eo cõparẽte null⁹ termin⁹ eſt dat⁹ ſi tũc paterẽ maioꝛẽ ter-
minũ termino iuris. de quo in. d. aut̃. offerat̃. nõ admittit̃,
ſi bꝛeuioꝛem admittit̃: qꝛ ex quo vult ſe arctare non appa-
ret qd repugnet hinc aſſignationi: ⁊ ſic põt intelligi. d. c. cũ
cãm. ſm eũ. Mihi hec dicta nõ placẽt: dico em̃ ꝙ ſi a ꝑnci
pio re⁹ petit terminũ ad dilatoꝛias ꝓponẽdas nõ dꝫ iudex
niſi ex iuſta cã ſibi videat̃ ꝯcedete, qꝛ poſſet malignari pe-
tẽdo ſibi terminũ cã ſubterfugij cũ foꝛte nullã exceptionẽ
dilatoꝛiã habeat: vñ cũ iſtud. c. veniat ad bꝛeuiandas lites
nõ dꝫ eſſe cã ꝓꝛogãdi. Nec ob. ſi dicat̃ ꝙ a iure hꝫ terminũ:
de quo in. d. aut̃. offerat̃. ſ. xx. dierũ. qđ etiã ſentit Spe. in. d.
ꝟ. in ſumma. ⁊ ſe. qꝛ nego illũ terminũ ſimpĺr dari ad ꝓpo
nẽdas dilatoꝛias: lꝫ vt eas pꝛoponat vel rñdeat libello, vt
colligit̃ ibi ex ſi. gl. ⁊. c. vxoꝛ. xvij. q. iiij. ⁊ iđ dico ꝙ ſi re⁹ pe-
tit a pꝛĩcipio terminũ dꝫ iudex volẽs obuiare malitijs di-
cere ego ſtatuto tibi talẽ terminũ ad dilatoꝛias ꝓponẽdas
ſi nullã ꝓponere volueris ſtatuto ad rñdẽdũ libello: ꝙ fie
ri põt. vt no. Joã. an. poſt. Gui. naſo. in. d. ꝟſi. in ſumma. in
addi. Spe. ſi aũt iudex a pꝛincipio ſtatuat terminũ ſimpĺr
ad deliberandũ ⁊ cõparens in termino petit terminuꝫ ad
dilatoꝛias, dico ꝙ iudex põt pꝛeſumere fraudẽ ⁊ ex hac cã
denegare: ſed ſi re⁹ in termino aliquã dilatoꝛiã ꝓponit̃ ⁊ pe
tit terminũ ad ꝓponendũ oẽs alias, nõ video quare iudex
debeat dignare, imo ex officio ſuo dꝫ indulgere, qꝛ reus
poſſet ſucceſſiue ꝓponendo plures dilatoꝛias ꝓꝛogare ni
miũ iudiciũ qđ poſſet termino nõ ſtatuto vt in regula nul
lus plurib⁹. li. vj. ⁊. l. nemo ex his. ff. de reg. iur. nã tex. in. d.
aut̃. offerat̃. nõ. dt ꝙ debeat ꝓponere oẽs exceptiões: ⁊ pꝛo
h̃ facit qđ no. ĩ. Spe. in loco ꝓxi. alle. vbi dt ꝙ ſi re⁹ nihil dt
iudex nõ dꝫ pꝛefigere terminũ ad dilatoꝛias: qꝛ foꝛte nullaꝫ
ꝓponet. ſec⁹ ſi incipit aliquã ꝓponere, ⁊ ſic limita oĩa ꝑdi-
25 cta. ¶ † Et tene menti hãc cautelã ad lites bꝛeuiãdas vt iu
dex i citatiõe iferat tenoꝛẽ libelli ⁊ ꝑfigat terminũ ad cõpa
rẽdũ ⁊ dilatoꝛias ꝓponẽdũ vĺ ad rñdendũ libello. ⁊ viđ qđ
26 dixi. i. c. ij. de di. ¶ † Et ex his dcidit̃ alia qđ ad cui⁹ petitio
nẽ petit iudex hũc terminũ ꝑfigere: ⁊ dđm qđ ad petitionẽ
actoꝛis, qꝛ i ei⁹ fauoꝛẽ ꝑncipĺr emanauit h̃ ꝓuiſio. Jtẽ iu-
dex ex offõ ſuo, qꝛ boni iudicis eſt lites dirimere ⁊ malitijs

⁊ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Onus pꝛobã
di. Uide Abba.
poſt Jnnoc. in. c.
auditis. col. viij.
verſi. opponitur
tertio. j. de ꝑſcri.
⁊ Barto. in. l. j. in
ij. oppo. C. de fal.
cau. adiec. le. vbi
vult qđ reus põt
opponere qđ ſol
uit: ⁊ qđ liberat⁹
eſt in teſtamẽto.

⁊ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Exceptio. vi
de Roma. late i
l. ſi vero. §. de vi-
ro. in. l. j. fallen. ff.
ſolu. mat. Feli. in
c. inſinuãte. ſ. de
of. dele. ⁊ in. c. cũ
M. ferra. verſi. ⁊
hic incidẽter. ſ.
de conſtitu.

⁊ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Partis. Ui-
de Alex. in. l. ita
demũ. in. iiij. fal-
len. C. de pꝛocur.
late per Aret. in
c. j. in. ij. colum. j.
de accu.

obuiare:vt in.l.quidã eſtimauerũt.ff.ſi cer.pe.ꝛ.c.finem.de dolo ꝛ cõtu.ꝛ Spe.in.d.ver.in ſumma.ꝛ ad rei petitionẽ q̃
27 oĩa intellige:vt.ſ.dictũ eſt. ¶ † Quero an termin⁹ de quo hic dicit̃ poſſit excedere terminũ iuris.ſ.xx.dierũ,de quib⁹ in.d.aut.afferat̃.iij.q.iij. Specu.in.d.ver.in ſumma.dicit qḋ non dicẽs ꝙ hoc.c.venit ad abbreuiationem litiũ ꝛ non ad augendum:ideo poteſt ille terminus abbreuiari ꝛ nõ elõgari: ego dubito de hoc dicto:qꝛ vt.ſ.dixi aut.offerat̃.nõ loquit̃ ꝓprie in caſu huius:ſꝫ de termino ad deliberandũ an velit cedere vel litẽ cõteſtari vel iudicẽ recuſare vel aliam exceptionẽ proponere:nõ añt tenet̃ vigore illi⁹ termini ꝓponere oẽs dilatorias ſimul,ſꝫ terminus de quo hic principaliter p̃ficit̃ ad ꝓponẽdũ oẽs dilatorias,ita ꝙ poſtea non auditur amplius,ꝛ ſic cũ hoc poſſit eſſe magne indaginis ꝓpter cauſe magnitudinẽ ꝛ ſum⁹ extra caſum a lege prouiſum puto ſimpl̃r hunc terminũ fore arbitrarium.ar.l.j.ff.de
28 in.delib.ꝛ qḋ no.in.c.ij.de dila. ¶ † Quero vtrum indiſtincte tã de iure cano.q̃ ciuili poſſit eſſe terminus p̃figi, Solu. Jo.an.in addi.Spe.in tit.de dila.§.j.ver.ꝛno.dicit Guil.de ſu.tenuiſſe ꝙ de iure cano.põt ſtatui,vt hic:ſed de iure ciuili non poteſt prefigi a principio:qꝛ iã ſtatutus eſt a iure terminus ad dilatorias proponendas.ſ.lit.conteſt.vt in.l.exceptionẽ.C.de ꝓba.ſed ſi ex poſt facto timet̃ de malitia.ptis poterit ſtatui. Jo.an.ibi dicit ꝙ in hoc ius canonicum non diſcordat:per ea que habent̃ in.d.ver.in ſum.vbi Specu.vr̃ velle hunc terminũ ſtatuendũ niſi qñ timet̃ de malitia:ꝛ ex hoc innuit̃ hũc terminũ nõ prefigẽdũ ſine cauſe cognitione,hoc etiã ſequit̃ hic.d.Anto. ¶ Ego de hoc dubito per iſtũ tex.in ver.nonnunq̃ ꝛc.ex quo videt̃ innui qḋ qꝛ cõtingere põt ꝓrogatio ex dilatorijs ſucceſſiue ꝓponẽdis iḋ ꝛc. Et ideo circa malitiã p̃ſumptã põt iudex ab initio p̃figere terminũ vt citius finis litibus imponat̃ ꝛ ſic videtur ſatis bene ꝓcedere opi.d.Guil.notãtis differentiã inter ius canonicũ ꝛ ciuile quãtũ ad principiũ:ſꝫ poterit ſeruari cautela
29 quam.ſ.dixi. ¶ † Quero an poſt terminũ lapſum hoĩs audiat̃ volẽs opponere in cã appellationis.d.Anto.dicit ꝙ ſic p.c.cũ Joannes.de fi.inſtr.ꝛ.l.per hãc.C.de tẽp.app.ꝛ c.fraternitatis.de teſti.ꝛ qꝛ termin⁹ ab hoĩe ſtatutus reſtringit̃ in inſtãtiã opponentis:eſt eñ quedã cõminatio non ſe extendens ad appellationẽ.C.cõmi.vel epi.per totũ alleg etiã Jo.An.ꝛ Archi.in.c.cupiẽtes.C.qḋ ſi p.xx.de ele.lib.vi.ꝛ.xxiij.q.iij.de illicita. Ego tenerẽ ꝯtrariã opi.qꝛ vt.ſ. ſepe dixi iſte termin⁹ q ſtatuit̃ ab hoĩe hic ſuccedit loco termini iuris.ſ.cõteſtationis litis:ergo debet etiã cẽſeri eodeꝫ iure cũ illo.vt no.Innoc.in.d.c.ex rõne.ſicut ergo in cã appellationis nõ lꝫ ꝓponere dilatoriã non oppoſitã añ lit.cõteſt.vt.l.ita demũ.C.de ꝓcu.vbi notabiliter probat̃:ita nec
30 omiſſuꝫ in hoc termino. ¶ † Nã vt notãter dicit Bar.in.d.l.ita demũ appellatio nõ reſtituit ad eũ ſtatũ in quo cã erat ante cõteſtationẽ ſed ad eũ in quo erat poſt vt ibi probat̃: ſed iſte terminus habet vim ꝯteſtationis quo ad excluſionẽ dilatoriarũ,ergo nõ reſtituit̃ per appellationẽ ad ſtatuꝫ cauſe in quo erat añ lapſum termini.itẽ ſi bñ ponderet̃ rõ litere militat tã in inſtantia ꝓncipali q̃ appellatione,ergo idẽ dꝫ eſſe ius:vt in cle.ij.de teſti.al̃s de facili huius decre.ꝓuiſio euacuaret̃:ꝛ ad iura.ſ.in cõtrariũ alle.dico ꝙ procedunt in termino perẽptorio ſtatuto ad ꝓbandũ peremptoriũ vel intentionẽ principalẽ.nã appellatio reſcindit oĩa,vt ſ.dixi.ꝛ ſic loquit̃ Archid.in.d.c.de illicita.ſꝫ nos loquimur in termino p̃fixo ad dilatorias ꝓponẽdas q hꝫ vim in hoc conteſtationis litis,cui⁹ effectũ nõ reſcindit appellatio.vt
31 ſ.dixi. ¶ Ultimo querit̃ an iudex ex officio ſuo poſſit opponere dilatoriã poſt lapſum termini in caſib⁹ in qb⁹ põt ex officio ſupplere.d.Ant.dt qḋ ſic alleg.bo.gl.in ſimili in c.in primis.ij.q.j.in ver.bo querẽdũ.ex qua colligi põt ꝙ iſti termini iudiciales lꝫ excludãt partẽ non tñ excludũt iudicẽ ꝓ hoc vr̃ bo.tex.in.c.cũ Joãnes.de fi.inſtr.ꝛ qḋ leg.ꝛ no.in.c.cũ clamor.de teſt.vide gl.no.in.c.j.de ele.li.vi.in ver.abſentia.in fi.vide ẽt ad limitationẽ p̃dictorũ Archi.xiij.q.ij.in ſumma qui dicit qḋ lꝫ poſt trienniũ pars nõ poſſet exci-
a pere,poterit tñ exceptionẽ prius ꝓpoſitã declarare [a]. qꝛ q declarat nihil agit de nouo,vt.l.heredes palã.ff.de teſta.ad hoc ego adduco bo.tex.in.c.cũ dilecti.de accu.ꝛ qḋ no.Inno.in.c.per inquiſitionẽ.de ele.ſcias ꝙ Innocen.plene hic tractat de dilatoria ſolutionis ꝛ ſimilibus,dicã poſt glo.j.eo.c.exceptionem.qꝛ hoc.c.eſt ſatis oneratum.

a ¶ Declarare.an poſt lapſum termini ad proponẽdas exceptiones,poſſit ꝓpoſitas declarare. vide.d.An.in.c.licet.in.vij.col.ſ.de ꝓba.

Sebaſti.Sapia.

b ¶ Declarare.vide Bald.in.l.j.§.huius ſtudij.col.j.ff.de iuſt.ꝛ iure. Are.l.l.heredes palam.§.ſi quid poſt.ff.de teſtamen.Fulg.in cõſi.cxlvij.incip.viſa.in fi.ꝛ Roma.in conſi.xlv.inci.ſup eo.in princi.ꝛ And.ſicu.in cõſi.xviij.col.ix.in j.vol.ꝛ Joan.de ana.i ꝯſi.lxxxiiij.incip.vidẽdũ.colũ.ij.ꝛ ibi qualis debeat eſſe declaratio.

1 Excommunicatus põt appellare ꝛ omnẽ aliam defenſionem facere,reconuenire autem non poteſt.4.
2 Excõicatus conuentus põt per procuratoreꝫ reſpondere
3 Si vnus ex iudicib⁹ datis alleget̃ ſuſpectus:vel moriatur expirat iuriſditio omnium qꝛ cenſetur talis iuriſditio data pro parte.ſecus ſi inſolidum.
4 Exceptio qlibet maxime declinatoria põt dici defenſio.6.
5 Coram iudice ſuſpecto litigare periculoſum eſt.
7 Argumentum ab abſurdo validum eſt in iure.
8 Ex certa ſcientia aliqḋ nõ p̃ſumit̃ factũ niſi hoc exprimat̃.
Ex certa ſciẽtia qñ papa reſcribit cenſet̃ perinde ac ſi papa diceret ſe velle facere ex plenitudine poteſtatis.
9 Judices ſuſpecti vtrũ poſſint dari per papã ex certa ſcia.
Recuſatio iudicis eſt de iure naturali.
Princeps non tollit ea q̃ ſunt de iure naturali ſine cauſa.
In principe ſemper preſumitur iuſta cauſa.
10 Excommunicatus in caſu in quo poteſt eſſe in iudicio an poſſit petere ſententiam pro ſe ferri.
Excommunicatus conuentus non poteſt compellere actorẽ ad agendum ſi actor oblato libello negligit proſequi.
11 Reus quomodo dicatur actor in excipiendo.
12 Excõicatus an tãq̃ reus poſſit indiſtincte eſſe in iudicio.
Reus voluntarius aut neceſſarius quis ꝓprie dicatur.
13 Excõicatus põt eſſe in iudicio tanq̃ actor ſi reus eſt fugitiuus vel res eſt tpe peritura:ſed in hoc vltimo aliqui cõtra.
Geſta p excommunicatum coram ordinario valent anteq̃ꝫ repellatur:ſed coram delegato dubitatur.
Excommunicatus non interrumpit preſcriptionem cõtra ſe currentem per actus ciuiles ſed naturales ſic.
14 Excõicatus cõtra quẽ eſt facta miſſio in poſſeſſionẽ ex cõtumacia auditur poſtea petens poſſeſſionem ſibi reſtitui.
15 Excõicatus põt indiſtincte appellare ꝛ appellationẽ iudicialẽ ꝓſeq in caſib⁹ in qb⁹ poſſet nõ excõicatus idẽ facere.
Excommunicatus appellando ſi non fecerit mentionẽ de excommunicatione non reddit literas nullas.
16 Excommunicatus appellatus an poſſit aduerſario nõ ꝓſequente appellationem interpoſitam proſequi.
17 Excõicat⁹ an poſſit appellare extraiudicial̃r ꝛ ipam ꝓſeq
18 Excommunicatus an poſſit appellationem extra iudicialem ꝓſequi ſi poſt appellationem fuit excommunicatus.
19 Excommunicatus abſolutus an poterit apperlare:nõ obſtante quod tempora ſint decurſa.
Excõicato non valẽti ius ſuum ꝓſequi an currãt tempora.
20 Excommunicato quo caſu poſſit deferri iuramentum.
21 Preſbyter parochialis qui nõ exhibet ſcſa parochianis ſi petat ab eis decimas poterit repelli qḋ nõ exhibet ſcſa.
22 Sententia non retractatur ex eo qḋ dicatur lata a iudice ſuſpecto etiam ſi ſuſpicio poſtea detegatur.
Reſcriptum non redditur nullum ipſo iure ex eo quod ſit impetratum ſuper ſuſpecto iudice.
23 Excõicatus conuentus non põt petere debitũ compẽſari.
Compenſare non poteſt qui non poteſt agere.
Excommunicatus licet p aduerſarium non repellatur ab agendo poterit tamen a iudice ex ſuo officio repelli.
24 Compenſare eſt ſoluere adeo ꝙ qui iurat ſoluere ꝛ compẽſat non eſt periurus.
25 Excõicatus ſi aliqḋ ab eo petit̃ vigore alicuius cõtractus poterit a petente ſibi dari id qḋ tenetur ex eo contractu.
Excommunicatus ſi cõuenitur ab emptore vt tradat ſibi rem emptam,ipſe poterit petere vt pretium det.
26 Excommunicatus conuentus ſi non poteſt compenſare poterit eius fideiuſſor hoc facere ſi ipſe conueniatur.
Excõicatus repellitur a petẽdo ꝓpter communionis periculum vt rubore ſuffuſus citius ad communionem redeat.
Exceptio cõpetẽs reo principali cõpetit ẽt ei⁹ fideiuſſori.
27 Excommunicatus habẽs exceptionẽ non auditur implorans officiũ iudi.vt vigore dicte exceptionis imponat ſilẽtium actori nondum contra eum agenti.
28 Excommunicatus non poteſt ſuam iniuriam proſequi.

1 Cum inter. ¶ † Excõicatus excipere,appellare ꝛ oẽm ſuã defenſionẽ facere põt:ſed vt recõuenire non põt. Cõis diuiſio ſcõa ibi,ingſtioi. ¶ Caſus literalis. Inter priorẽ ꝛ ꝯuentũ de argẽtolio ex pte vna.ꝛ.S.nobilẽ virũ de malileone dioceſ.pictauieñ.ex altera ꝯtrouerſia ſup qbuſdã dãnis ꝛ reb⁹ ali⁹s vertebat̃ corã trib⁹ delegatis iudicibus ꝓpter hoc cõſtitutis:ꝓcurator ipſius nobilis excipiẽdo ꝓpoſuit ꝙ duos de iudicib⁹ habebat certa ratione ſuſpectos,ꝓcurator monaſterij allegauit qḋ cum nobilis ille excõicatiõis vinculo teneretur aſtrict⁹ exceptiones hmõi ꝓponere nõ valebat:iudices ꝯſulnerũt dñm papã. Rñdet papa ꝙ ipſi nobili qlibet legitima defenſio in iudicio reſeruat̃ ꝛ precipue iudicis recuſatio,cũ periculoſum ſit ſub iudice litigare ſuſpecto:et apoſtolica ſedes iudicibus

ſuſpectis

a ¶ Defenſio.Que aũt differentia ſit inter exceptiones ⁊ defenſiones. Vide gl.in.c.j.in ver.defenſionis.de lit.cõteſt.li.vj.ꝙ ſtricte apellatione vnius alia nõ cõtinet̃.ꝙ eſt no.ſm do.ibi ad ſtatutũ adde hic ꝙ in ſtatuto appellatiõe;exceptiõis non cõtinetur recuſatio.ad hoc eſt gl. in ver.exceptiones.quam ibi no.d.Ant.in.c.quoniam cõtra.de ꝓba.
Anto. Franciſc.

¶ An appellatione defenſiõis veniat exceptio: dicas ꝙ venit exceptio declinatoria,ſm Abba. in c.cũ inter.j.de excep.⁊ vide Card. in.cle.ſepe.in.§.j. de ꝟb.ſig. vbi dt ꝙ venit oĩs exceptio,niſi ſit friuola.⁊ vide eũdẽ in c.qualr̃,et qñ.el. ĳ.de accu.⁊ Bal. in.l.ſi qdẽ.C.ꝺ excep.vbi dt ꝙ appellatiõe defenſionis non venit negatio.
Sebaſti. Sapia.

b ¶ In reſcripto. Vide Imolã et alios i.l.qdã cõſulebant.ff.de re iudi.Are.i.l.põt qs .colũ.iĳ.ff.de vulg.⁊ pup.Fel. in.c.nõnulli.col. xv.in.iiĳ.fallẽtia. Vñ cõfirmat̃ iſta quarta fallentia. ſ.de reſcr.Et ibi qđ operet̃ certa ſcia principis:vide ẽt qđ Frã.cur. i ꝯſi.lxv.inci.ſup ꝑmiſſa. vbi plura ẽt adducit circa h qđ dꝛ cõſtare de certa ſciẽtia qñ ex narratis colligitur. Quid autẽ ſi pꝛiceps dicat expreſſe ſe feciſſe ex certa ſciẽtia,et ignoret qũo intelligant̃ illa ꝟba: vide pulchre per Car.in ꝯſi.cxlĳ.ĩ vlt.col.vltra ea q̃ adducit feli. hic.
Sebaſti. Sapia.

c ¶ Quid ſi Papa.an papa poſſit cõmittere cãꝫ recuſatiõe remota: vide late per Andr. ſicu.in.c.. ex parte.ĳ.de off. delega.

d ¶ Nõ poſſet ad de Fran.are. conſil.xxix.

e ¶ Petere.tu põdera,qꝛ vno permiſſo,vr̃ ꝑmiſſuꝫ id.⁊c.l.ĳ.de iuriſ. om.iu.and. bart.

f ¶ Excõicat⁹ Excipit ſi ſit re⁹ neceſſari⁹,nõ volũtari⁹.Et vide.d. Ant.in.c.exhibi

ſuſpectis ex certa ſcia cãm nõ cõmittit:vñ in talibus non cõſiderat̃ fauor excõicati,ſꝫ eqtas iudicãtis:⁊ abſurdũ eſt vt reo.ꝯ actorẽ defenſiõis copia deneget̃:qꝛ ſic cõdennaret̃ q deberet abſolui: cũ nec excõicato denegãda eſt ſñia qñ eſt in cauſa abſolutionis.⁊ ſi cõdẽnaret̃ põt appellare ſi ꝯ iuſtitiã fuerit ꝯdẽnat⁹.⁊ eadẽ rõne alia ſuffragia in vno ⁊ eodẽ iudicio nõ denegant̃ eidẽ:ſꝫ excõicat⁹ reconuenire actorẽ nõ põt:ne ꝙ in remediuꝫ defenſiõis ſuſtinet̃ ad impugnationis materiam
2 extẽdat̃.Bar. ¶ †No.j.excõicatũ poſſe cõueniri ⁊ rñdet tũc ꝑ ꝓcuratorẽ.An aũt poſſit ĩteruenire ꝑſonaliter. no.in.c.intellexim⁹.ſ.de iud.⁊ ibi ple
3 ne dixi. ¶ †No.quẽ poſſe oĩm iudicũ,iudiciũ declinare ſi hꝫ aliquẽ ex eis ſuſpectum.qđ intellige qñ nõ ſuſpectus nequid ꝓcedere ſine ſuſpecto.ſicut enim ceſſat iuriſdictio aliorũ ꝑ mortẽ vni⁹.in c.vno delegatoꝝ.de off.dele.ita ⁊ per ſuſpicionẽ. Et rõ rõnis eſt qꝛ exercitiũ iuriſditionis cõpetit oĩb⁹ delegatis ꝑ parte ⁊ nõ inſolidũ:vt no.in.c. prudẽtiã.de of.dele.ſec⁹ dic vt ibi ex forma reſcripti vn⁹ põt ſine alio ꝓcedere:⁊ hoc caſu de modo ꝓponendi ⁊ ꝓcedendi in cã recuſatiõis:dic vt le. ⁊ no.in.c.ſi ꝯuñ.de off.dele.li.vj.dixi in.c.ſi quis
4 contra clericũ.de fo.cõpe. ¶ †Not.iĳ.regula qđ oĩ defenſione legitima põt excõicatus vti:impugnare ꝟo aliũ directe vel indirecte nõ põt:⁊ hec eſt alia regula q̃ i fi.c.colligit̃.Et ex hoc ⁊ ex tex, no.ꝙ oĩs declinatoria iudicĳ,maxie rõne ſuſpe
5 cti iudicis põt dici defenſio. ¶ †Itẽ no.periculo ſum fore cozã iudice ſuſpecto litigare.concor.c.
6 qđ ſuſpecti.iĳ.q.v.vbi eſt bo.tex. ¶ †No.ibi:ſed eqtas.ꝙ exceptio fundat̃ ſup eqtate per hoc:qꝛ
a exceptio eſt defenſio:[a] vt hic.⁊.c.exceptio.ff.eod. defenſio ꝟo eſt de iure na.in.cle.paſtoralis. de re iud. ¶ No.iudiciũ nõ debere claudicare: claudicare aũt ſm Gof.ſi audiret̃ inpugnatio ⁊ nõ defenſio puto ꝙ ſemꝑ diſceret̃ claudicare vbicunqꝫ iudex penderet ad alterã partiũ forte fauore vel odio ꝑſone lꝫ ſit diſparitas ĩter ꝑſonas:qꝛ in iudicio nõ debet eẽ acceptio ꝑſonarũ.de iudi. nouit.
7 ¶ †No.ibi:abſurdũ.ꝙ vꝫ ar.a vitatione abſurditatis ſil'e ar.facit tex.in.c.ex ore.de priui.⁊.c.quã
8 admodũ.ſ.de iureiu. ¶ †No.ꝙ in dubio Pape non cenſet̃ cõmittere cãm ſuſpectis ex certa ſcia. Qñ autẽ dꝛ facere ex certa ſcia dic qñ hec exprimit,ar.in.c.paſtoralis.§.ꝑterea.de of.dele.et not. gl.quã tenebis mẽti in cle.ĳ.de reſcrip.Idem dic
b vbi ex his q̃ in reſcripto[b] exprimunt̃ ptꝫ de certa ſcia pape.vt not.voluit Inno.in.c.pñti.ꝙ hodie incipit ſtatutũ.de reſcri.li.vj.ſentit Ioã and.in.c. nõnulli.e.ti.⁊ ſcias ꝙ qñ papa actũ gerit ex certa ſciẽtia perinde eſt ac ſi diceret ſe velle facere ex plenitudine ptãtis ſi illa opus eſt in actu q gerit̃ vt eſt glo.ſuper menti tenenda.in.c.ad hec.de reſcri.facit ꝙ in.c.ex multiplici.in fi.de deci.⁊ in.c. j.de conſti.li.vj. ¶ Not.in ver.qua rõne ⁊c.ꝙ vno cõceſſo vident̃ oĩa ſimilia fore cõceſſa facit.c.cuꝫ dilecta.de cõfir.vtil.vel inutil.⁊ qđ not.glo.in.l.j. C.de cõdi.inde. ¶ Not.ꝙ recõuentio non eſt defenſio:ſꝫ impugnatio:⁊ cui ꝓhibet̃ cõuentio prohibet̃ etiã recõuẽtio.nã recõuentio eſt ſcđa conuẽtio:vt in.c.j.⁊.ĳ.de mu.peti.⁊.c.fin.de ordi.cog.
9 ¶ †Anteꝗ̃ deſcendã ad gl.quero pro declara
c tiõe predictorũ ⁊ tex.qđ ſi papa[c] ex certa ſcia cõmitteret cãm ſuſpectis nunqđ valeret cõmiſſio. Hoſti.dicit ꝙ ſic:per.c.ex pte.ĳ.de off.dele.dicit tñ hoc non dicere:qꝛ ſic poſſet de facili grauari ⁊ dãnari innocens qđ eſſet iniquũ.de proba.qm̃ ꝯ nec inde debent iniurie naſci vñ iura naſcunt̃.de actu.c.qualiter ⁊ qñ.j.Idem qđ Hoſti.hic tenuit Innoc.c.ex tranſmiſſa.de fo.cõpe.Ego vero aĩr dicerẽ ꝙ ſic qđ aut papa cõmittit cauſam cuius deciſio pendet a poteſtate ſua ⁊ procedat dictum

ta in antepe.colũ.de iudi.⁊ de hoc vide late per.d. Ant.in.c.dilecti.in iĳ.col.j.eo.ti.⁊ ad idem vide Pau.de Caſt.in.l.libertus a patrono.ff. de in ius voc.⁊ ꝓbat̃ in.l.de pupillo.§.in inducẽdo.⁊ ibi per Bar.ff.de ope.no.nun.⁊ per Bar.in.l.ſi fideiuſſor.§.ſi neceſſaria.ff.qui ſatiſ.cog. ⁊ adde quod excõmunicatus poteſt opponere exceptionẽ preſcriptionis,ſm Bald.in c.intelleximus.ſ.de iudi.

Hoſti.ad hoc qđ no.in.c.veniens.de iureiur.aut nõ depẽdet a ptãte ſua:puta qꝛ agit̃ de ſtatu perſone vel de reb⁹ tpalib⁹ inter laicos,⁊ tunc puto
d ꝙ ſine cauſa rõnabili non poſſet[d] cãm ꝯmittere ſuſpecto parte reluctãte,qꝛ recuſatio iudicis eſt de iure na.vt ꝓbat̃ in.c.qđ ſuſpecti.prealle.⁊ in.c. ſecundo requiris.in fi.de ap.ea vero que ſunt de iure na.ꝑ principẽ ſine cã tolli nõ pñt.d.cle.paſtoralis.inſti.de iur.na.gẽ.⁊ ciui.§.ſꝫ naturalia.⁊ hoc videtur ſentire glo.in.c.ad hec.de reſcri.q̄eſt no.in fi.iĳ.gl.In dubio tñ forte preſumeret̃ iuſta cã in principe.iuxta no.in.c.que in eccleſiarũ.de cõſti.⁊ ꝑ legiſtas.in.l.fi.⁊.l.preſcriptione.C.ſi cõtra ius vel vtili.pub.⁊ ad hanc diſtinctionẽ puto
10 reducendũ.c.ex parte.ꝑalſ. ¶ †Scđo quero nũ qđ excõicat⁹ in caſibus in quib⁹ põt eſſe in iudicio poſſit petere ſñiam pro ſe ferri.Sol.iſte text. in ꝟ.porro videt̃ innuere ꝙ ſic,⁊ clarius hoc ſentit.d.Ant.in quodã notabili dicens ꝙ in caſib⁹ in quib⁹ excõicat⁹ põt eſſe in iudicio nõ ſolũ eẽ põt inquantũ repellit ſñiam pro alio ferẽdã ſed ẽt inquantũ cõſequi velit iuſtã ſñiam ꝓ ſe.Ego dicerẽ ſic,ꝙ aut excõicat⁹ eſt in iudicio vt actor in caſu quo põt vtputa in cã abſolutiõis ⁊ procedit dcm̃.d.Ant.qꝛ ex quo ius ꝑmittit vt poſſit
e vr̃ ꝑmittere vt ſñiam poſſit petere[e] facit.c.j.ꝺ reſcrip.li.vj.⁊ ſic ꝓprie iſte tex.loquit̃ in ver.porro. Aut eſt in iudicio in caſu in quo eſſe nõ põt ⁊ tũc in qualibet ꝑte iudicĳ põt repelli etiã ex officio iudicis vt in.c.pia.j.e.ti.li.vj.⁊.c.exceptionem.ĩ. eo.Aut eſt in iudicio vt re⁹:⁊ puto ꝙ non poſſit petere ſñiam ꝓ ſe,qꝛ nihil põt ĩ iudicio petere.ſ. de iu.c.intellexim⁹.licet iudex ex officio ſuo poſſit illũ abſoluere ſi videat actorẽ non ꝓbaſſe,vñ credo quod ſi actor oblato libello negligit ꝓſequi non valeret ipſe excõicatus petere ipm̃ actorem compelli ad agendum,iuxta aut̃.qui ſemel. C.quõ ⁊ quãdo iud.qꝛ ſolum põt ſtare in iudicio quatenus ab alio ſtimulatur ne reportet commodum de ſua malitia:vt.d.c.intelleximus.que quidem ratio ceſſat actore nõ proſequẽte,de quo vi
11 de qđ non.d.c.intelleximus. ¶ †Venio ad gl. ⁊ opp.videt̃ enim qđ excõicatus non poſſit etiã excipere qꝛ reus in excipiendo ſit actor.l.in exceptionib⁹.ff.de proba.Sol.gl.j.ſentit hic cõtrariũ in prima parte ſed formaliter nõ ſoluit.dic ꝙ efficitur actor quo ad onus probãdi nõ aũt eſt actor proprie,qꝛ nõ petit ſibi aliqđ adiudicari vel dari ſeu fieri ſed intẽdit repellere actorẽ in totũ vel in partẽ a petitiõe ſua.l.exceptio.ff.de excep.⁊ ſic ꝺfendit ſe aduerſus actorem,oĩs aũt defenſio ſibi reſeruatur.vnde ſm glo.eadẽ defenſio cõpetit excõicato que cõpetit non excõicato qđ no.ꝓpter qđ poteſt appellare ⁊ appellationẽ ꝓſequi,quia appellatio eſt quedã defenſio ⁊ principaliter inſtituta ad remouendum grauamẽ.c.ſuggeſtũ.in
12 fi.de ap. ¶ †Aduerte ꝓ clara expeditiõe iſtius partis duo ſunt vidẽda.Primo nũquid excõicatus poſſit ſemper vt reus eſſe in iudicio.Scđo an indiſtincte poſſit appellare ⁊ appellationem proſequi. ¶ Circa primũ dicit hic Inn.ꝙ excõicatus vt reus neceſſarius põt eſſe in iudicio ⁊ oĩ defenſione vti.⁊ de tali reo põt intelligi iſte tex. ⁊ dicitur neceſſarius cũ actio dirigitur cõtra eũ vel ſpãlirer vocatur ad iudiciũ,redditur enim iudiciũ in inuitũ,vt.l.inter ſtipulantem.§.ſi ſtichũ.
f ff.de verb.obli.Si aũt excõicatus[f] venit vt reus voluntarius nõ eſt audiẽdus ſm eum.Et dicit̃
g volũtarius[g] qñ nõ neceſſitat̃ per iudicẽ venire ad iudicium,ſed qꝛ ipſe volũtarie venit forte pro ſuo intereſſe vel communi.exemplum in autẽti. ſi omnes.C.ſi vt ſe ab heredi.abſtine.vbi dicitur quod cuꝫ minor petit ſe reſtitui aduerſus aditionem hereditatis vocãdi ſunt omnes creditores

¶ Adde ꝙ licet excõicatus non poſſit agere,qđ tñ põt cõmiſſionẽ impetrare in curia Ro.vt dñt do.de Ro.deci. ccccccxciiĳ.ĩ antiqs.de ſent.excõ. Itẽ poteſt beneficiuꝫ acceptare, vt dicũt ĳdẽ do. eo.ti.deci.cxxvj. optare tamen ꝑbendam non poteſt,vr̃ ibidem.
Anto. Franciſc.

¶ An excõicatus poſſit impetrare bñficiũ eccl'iaſticuꝫ,habet̃ in.c.poſtulaſti.ꝺ cle.excõ.mi.vbi hr̃ qđ nõ.Et viđ do.Car.in cle.j.ĩ §.j.de relig.do.⁊ dños de Rot.in deci.cxlix.incip. nota ꝙ non admittit̃ in antiqs. vbi dicũt hoc eẽ verũ ĩ excõicato a lege ſec⁹ in excõicato ab hoĩe. ⁊ vide.d.de Ro. in deciſ.clxxv.in anti.vbi dicũt ꝙ non põt optare. de quo in.c.referente.de preben. vtrũ autẽ poſſit impetrare reſcriptũ,vide que plene habentur per Andr.ſicu.ĩ.c.ſignificauerunt.in vlt.col.de excep. ⁊ ꝑ Phi.frãc.in c.bone.de appel. ⁊ per Spe.in tit. de actioni.§.j.in verſi.item qđ eſt excõicatus.⁊ de reſcrip.preſen.in §.v.in ver.ad primum.⁊ per Io. And.in.c.j.de reſcript.li.vj.⁊ per Car.in cle.iĳ.in.j. q.iiĳ.vt lite pen.
Sebaſti.Sapia.

g ¶ Volũtarius. Quis ſit re⁹ neceſſarius,⁊ quis voluntarius,declarat Bar.⁊ latius Alexã.in.l. de pupillo.§.ſeruos.ff.de oper. no.nunt.Ro.in conſil.ccxvĳ.incip.res iſta.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Reſtitutionẽ ſpoliatiõis.vide Fel.i.c.dilectus.col.pe.Xſi.no.re gulã.ſ.de reſcri.
b ¶ Cõtra reum. an excõicat⁹ poſ ſit petere reuoca ri tenutam,⁊ de hoc aliqd per.d. Anto.in.c.dile ctus.el.j.d reſcri. ⁊ per Do .poſt Jo.and.c.j.in.ij. col.de reſcrip.in vj.Quid de bã nito,vide Bart. in.l.nõ cogendũ. §.ſi ꝓcura.ff.de ꝓcu.⁊d.q.hic po ſita in terminis: vide Lapũ alle. ly.in.iiij.col. zacharias.
¶ Adde Inno. in.c.dilecto.de X bo.ſign.⁊ Butr. hic qui tenẽt gl. d.Anto.de quo Spe.i ti.de ꝯtu. §.ſi.Xſi.ſz pone. Alex.in.l.liber tus.de in ius vo. Bald.in addit. Spe.in ꝑalle.tit. de cõtu.X.an ve niẽs.Gemi.in.c. j.⁊ibi i apo.Celſi de reſcri.lib.vj.⁊ Bal.⁊ Paul.de Cã.in.l.teſtamẽ tã.C.de teſta.
¶ Adde Cald. ꝯſil.j.de arbi.vbi ponit an petenti reductionem ad arbitriũ boni vi ri obſtet exceptio excõicationis. Anto. Franciſ.
¶ An excõica tus:vel bãnitus poſſit petere re uocationẽ tenu te,dicas vt habe tur p doc.in.c.in tellexim⁹.de iu di.⁊ an eodẽ mõ poſſit petere re uocari attẽtata appellatione pẽ dẽte:vide Jo.de imo.⁊ Phi.in.c. bone.de app.vbi dicũt ꝙ ſic,ſi ap pellatio ſit iudi cialis:ſecus ſi ſit extraiudicialis: vt p Jo.an.i.c.j. de except.lib.vj.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Cõtra reum. Uide Ro.in ꝯſ. ccxvij.incip.res iſta.⁊ iſtellum de ſancto Gemi.in trac.bannitorũ. in.j.parte ſecũdi tpis.q.lxiiij.Fel.

vel pone exẽplũ in.c.veniẽs.ij.de teſti.dicit tamẽ Inn.ꝙ ſi in libello ſpecificaret certa ꝑſona vt ſi petat minoꝛ vel eccl'ia reſtitui ꝯ ſniam ꝓ petro ꝯ ſe latã:vel qꝛ dãnoſa eſt hereditas ꝓpter debita Petro vel ꝓpter legata ſibi relicta:tũc Petrus veniẽs audiret excõicatione nõ obſtante cum vi deat cõtra ipm ſpãliter actio dirigi:vñ põt dici reus neceſſarius.Dicit tñ ꝙ aliq dicũt ẽt hoc ca ſu ipm eſſe repellẽdũ.d.Ant.dicit iſtũ nõ admit tendũ qñ acta iſti tertio nõ ꝑiudicarẽt vel ſi ꝑiu dicarẽt nõ tñ in ſuo iure priuato vel eccleſie ſue: al's cũ ſtimulet a ꝑiudicio ſnie q̃ ei ꝑiudicat pote rit appellare:qꝛ iſte eſt re⁹ neceſſarius.hic eſt.d. Hoſt.j.e.dilecti ſentit Inno.in.c.ſup his.j.de ac cu.⁊ facit qd.j.dicã.de app.extraiudiciali.Tene ergo ꝙ aut ille cõparẽs ꝓ ſuo itereſſe vult aliqd cõſequi ⁊ nõ admittit:qꝛ eſt mere volũtari⁹.in.c. pia.j.eo.ti.li.vj.Aut vult euitare ꝑiudiciũ ⁊ gra uamen ſibi imminens niſi cõpareat ⁊ dz audiri ſicut eſt videre in appellatione.nã ad appellãdũ nõ moleſtat per iudicẽ ſed ſolo ꝑiudicio ſnie:eſt enĩz iſta mere defenſio q̃ indiſtincte permittitur excõicato:vt hic.⁊ de hac materia vide qd not.j. eo.c.dileccti.hec ꝓcedũt qñ timẽt preiudiciũ ſibi inferendũ vel illatũ p iudicẽ:ſi aũt grauat extra iudiciũ per priuatũ nõ auditur cõquerens etiaz
a ſi petit reſtitutionẽ ſpoliatiõis:[a] vt in.c.ij.de oꝛ. cõg.no.gl.in.c.ex inſinuatiõe.de ꝓcu.⁊.c.in noĩe dñi.xxiij.di.⁊ Inn.in.c.cũ noſtris.de conceſ.pre ben.⁊ no.in.c.dilectus.de reſcrip.diuerſitatis ra tio põteſt eſſe iudicio meo;qꝛ primo caſu mere ſe defendit nec intẽdit principaliter ꝯſequi,vt hic. In ſcdo vero vult cõſequi ⁊ aliũ impugnat:ideo nõ audit nec fit preiudiciũ irreuocabile ſi nunc nõ audiat cũ obtẽta abſolutione poterit agere, ſed in iudicialib⁹ niſi audiret de pñti non poſſet poſtmodũ agere obſtãte tranſitu in rẽ iudicatã.
13 ¶ † Et per hãc rationẽ puto poſſe attentari qd ſi reus eſt fugitiuus,vel res eſt tempoꝛe peritura excõicatũ debere audiri:ſtimulat enĩ ad agendũ ex imminenti preiudicio põt dici defenſio que dã,⁊ hoc eſt equiſſimũ.facit qd leg.⁊ no.in.l.ait ꝑtoꝛ.§.ſi debitoꝛẽ.ff.de his que in frau.credi.⁊ in l.nullus.C.de iudeis.hoc tñ puto verũ reſpectu debitoꝛis fugiẽtis:ſed ſi res eſſet aliter tempoꝛe peritura.ſec⁹ poſſet dici cũ poſſit facere ſe abſol ui:⁊ hoc expreſſe tenet Hoſt.in.c.ſignificauerũt. vbi dicit qd ſi actio excõicati perit tpe nõ p hoc dz admitti ⁊ ſi de facto fuit admiſſus non valet etiã quo ad interrũpendã preſcriptionẽ:vñ dicit ſe putare ꝙ nulla ciuilis interruptio habet excõi catum iuuare.ff.de regu.iur.l.qd quis.⁊ in.c.j.de poſtu.pla.naturalis vero q̃ oibus ꝓdeſt ſibi ꝓ derit.ff.de vſuca.l.naturaliter.primũ dictũ vt nõ valeat iudiciũ ad interrũpendã preſcriptionẽ ſi de facto fuit admiſſus,nõ puto verum;qꝛ oia ge ſta corã ordinario tenẽt anq̃ repellat,vt i.c.pia. de excep.lib.vj.ſed corã delegato impetrato tem poꝛe excõicationis poſſit dubitari,qꝛ illa geſta nõ tenẽt:vt in.c.j.de reſcri.li.vj.vnde eſſet incide re in qõnẽ,an ꝑ actũ iudicialẽ nulla interrũpat
14 ꝑſcriptio.de quo dicet.j.ti.de preſcri. ¶ † Quid
b aũt ſi contra reũ[b] neceſſariuz fuit facta miſſio in poſſeſſionẽ ob ꝯtumaciã poſtmodũ i excõicatio ne exiſtens petit poſſeſſionẽ ſibi reſtitui:nunqd debeat audiri,vide qd dixi in.c.qm̃.§.in alijs.et ſeq.ſ.vt li.nõ cõteſt.⁊ per Spe.in ti.de cõtu.§.ſi. X.ſz pene pleni⁹ p Bar.in.l.de pupillo.§.ſi.ff.de no.ope.nũ.vbi cõcludit ꝙ aut venit vt re⁹ princi paliter ad ſubeundã defenſionẽ cauſe,⁊ ꝯñr ad rẽ cuperandã poſſeſſionẽ ⁊ debet audiri,qꝛ reus eſt attẽto ꝑncipali.ar.in.l.ſi pupill⁹.§.j.ff.de priuil. cre.⁊.d.c.j.§.in alijs.Aut principaliter petit re ſcindi qd factum eſt cõtra ſe vel petit poſſeſſio nẽ ſibi reſtitui:⁊ dꝛ actoꝛ.arg.l.in trib⁹.ff.de iudi. vnde oia iura illa loquẽtia de actoꝛe habent lo cum in iſto,⁊ ſic nõ vult reũ debere hec vltimo ca ſu audiri:⁊ idẽ hic.d.Ant.Ego dico hic vltimũ nõ ꝓcedere,qꝛ venit ſtimulatus ex facto iudicis ⁊ ſic eſt re⁹ neceſſari⁹.Queadmodũ enĩ reus gra

uat⁹ appellat vt defendat ſe aduerſus ſniam:vt hic ⁊.j.c.pe.⁊ ſi.ita iſte grauatus per miſſionem, ⁊ ſic per interlocutoꝛiã iudicis põt cõparere ⁊ al legare defenſionẽ ſuã ⁊ petere grauamẽ reuoca ri:maxime ſi timet ne lapſu anni miſſus efficiat ver⁹ poſſeſſoꝛ,⁊ ſic ꝑdat poſſeſſionẽ,vt in.d.§.in
15 alijs. ¶ † Uenio ad ſcdm vcz an excõicatus va leat indiſtincte appellare ⁊ appellationẽ ꝓſequi ⁊ dic ꝙ aut querit de appellatione iudiciali aut
c extraiudiciali.Primo caſu põt excõicat⁹[c] ſemꝑ appellare:eo tamẽ caſu quo poſſet non excõica tus.In hoc enim nõ differũt,vt hic,etiã ſi excõi catus fuit actoꝛ oꝛiginarius,qꝛ ad actũ appella tiõis venit neceſſitatus ſtimulo ſnie:vt pꝛobat in.c.ſignificauerũt.j.e.tit.⁊ appellationẽ a ſe in terpoſitã ꝓſequi ⁊ literas ⁊ ſuꝑ ea impetrare:ẽt mentionẽ de excõicatione nõ faciẽdo.vt ꝓbat.j.
16 e.ti.c.ſi. ¶ † An aũt excõicatus appellatus poſ ſit appellationẽ interpoſitã per aduerſariũ pꝛo ſequi aduerſario.non pꝛoſequẽte videt qd ſic,qꝛ nõ excõicatus poſſet eã ꝓſequi.j.de ap.c.oblate. ergo idẽ in excõicato cũ in hoc differãt,vt.ſ.di xi.contrariũ videtur velle Joã.an.in.c.pia.pꝛeal leg.qꝛ reſpectu pꝛoſecutionis excõicatus nõ ſti mulatur cũ rata remaneat ſnĩa pꝛo eo lata aduer ſario nõ pꝛoſequente.j.de ap.c.perſonas.⁊.c.cuz ſit.quod placet.ad quod facit quod.ſ.dixi.
17 ¶ † Scdo caſu[d].ſ.cũ querit de appellatione ex
d traiudiciali.[e] Inno.fuit varius.hic tenuit ꝙ nõ
e cũ talis appellatio ſit ad cãm pꝛouocatio,vt.d.c. cũ ſit.⁊ ſic habet vim conuentionis que excõicã to interdicitur.Contrariuz ſentit in.c.dilecti.de ma.⁊ obe.Jo.and.poſt alios concoꝛdando dicit in.d.c.pia.qd aut appellatio eſt mere extraiudi cialis ⁊ ꝓcedit primũ dictũ.Aut nõ eſt mere ex traiudicialis ⁊ ꝓcedit dictũ contrariũ ponit exẽ plũ hui⁹ vltimi dicti in eo qꝛ appellat ab execu toꝛe volẽte alicui pꝛouidere de beneficio qui põt vexare ⁊ grauare,dicit.d.Ant.primũ dictũ pꝛo cedere inquantũ appellat a grauamine futuro. ſcdm inquãtũ a grauamine ꝑterito quo ad finez deuoluendi.iuxta not.in.c.bone.de ap.putat tñ ꝙ deceret audiri cũ ſtimulet a grauamine maxi me vbi eſt grauamen poſſeſſionis:hoc dictũ pu to oĩno falſum,qꝛ talis appellatio eſt oĩno extra iudicialis cũ ſit ad cãm pꝛouocãtio nec ob gra uamen imminẽs cũ vt.ſ.dixi non poſſit petere reſtitutionem etiã ſi fuit ſpoliatus nec hoc caſu defendit ſe:ſed poti⁹ vult aliũ impugnare:⁊ po terit abſolutione obtenta agere cũ nullũ ſit ſibi iuris pꝛeiudiciũ.tene ergo ſimpliciter dic.Jo ã.
18 an. ¶ † Juxta ꝑdicta quero pone qd aliquis nõ excõicatus extra iudiciũ appellauit,⁊ poſtea ex cõicatur nũqd pꝛedictã appellationẽ pꝛoſequi poterit nõ obſtãte ꝑdicta excõicatione q̃ ſupue nit,⁊ intellige vt ꝓcedat dubitatio in appellatio ne mere extraiudiciali.Inn.diſtinguit ꝙ aut ne gotiũ eſt delatũ ad ſuperioꝛẽ:puta qꝛ poſt appel lationẽ ⁊ añ excõicacionẽ grauat⁹ fuit in eo ſuꝑ quo appellauit maxime ſi arripuit iter eundi ad curiã añ excõicationẽ,⁊ poterit dictã appellatio nẽ ꝓſequi.ar.iij.q.ix.reuera.qꝛ gñaliter dꝛ excõi catũ poſſe ſuã appellationẽ ꝓſequi,vt in.c.ſi.j.e. ti.⁊ qꝛ iam videt ceptũ iudiciũ vel appellatiõis cã.ad hoc.qd not.de offi.delega.c.gratũ.⁊.c.cum cãm.Aut añ excõicationẽ nõ fuit grauat⁹:⁊ per cõſequẽs appellatio nondũ habebat effectũ nec negotiũ erat tranſlatũ ad ſuperioꝛẽ ⁊ non pote rit hoc caſu appellationẽ ꝓſequi.Refert tamen Inno.alios tenere contrariũ dicẽs ꝙ indiſtincte talem appellationẽ poterit pꝛoſequi excõicatus do.Ant.tenet primã diſtin.⁊ reddit rationẽ di uerſitatis inter primũ caſum ⁊ ſcdm dicẽs ꝙ qñ iam ſuperuenit grauamen ſe defendit ſtimulat⁹ qd nõ eſt añ ideo repellit.hec iudicio meo nõ eſt ſufficiẽs diuerſitatis ratio,qꝛ tpe pꝛoſecutionis ſemꝑ reperit grauamen pꝛeceſſiſſe,⁊ ſic ꝑm rationem ſemper deberet admitti cũ veniat a graua mine ſtimulatus qd eſt falſum.Ego autez ſaluo melioꝛi iudicio dicerem qd nec in primo caſu nec in ſecundo

in.c.intellexim⁹. ſ.de iudic.col.ij. ver.vtrũ aũt ex cõicatus.⁊ in.c. ſignificauerunt. j.eod.
c ¶ Excõicatus. Sz tu hoc intel lige verũ,ſi antẽ ꝙ pꝛoſequeretur appellationẽ pe tat ſe abſolui ab excõicatiõe:nã ſi hoc non petit:re pellit a pꝛoſequẽ do,tanq̃ contẽ nens excõicatio nem.ita no.limi tat.d.Anto.in.c. ab excõmunica to.in.xxiij.col.de reſcri.⁊ vide Ar chi.iiij.q.j.i ſum. vltra mediũ.vbi dicit ꝙ nulla de fenſio,ſiue odio ſa,eſt denegãdã excõicato:vel he retico:vt vr̃ re pꝛobare:bi dictũ Uin.i.c.ſi aduer ſus.de here.q di xit ꝙ mulier he retica nõ poterit vti beneficio vel leiani:qd erat in ductũ in fauoꝛez mulierũ:ſed dice bat qd bñ heretĩ cus poterat ſe iu uare auxilio ma cedoniani:cum nõ ſit inductũ in fauoꝛẽ,ſz in odiũ creditoꝛũ.Itẽ vi de qd de hoc no. Archid.in.c.qd autem.in.ij.colũ. iiij.q.j.
d ¶ Secũdo caſu. vtrũ excõicatus poſſit appellare extra iudiciũ:et de hoc per Pet. de anch.in.c.con certationi.circa pꝛin.de ap.eo.li.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Extraiudicia li.Uide Phil. peru.in.c.bone. in.xi.q.j.de app. Gemini.in.c.j.§. j.col.ij.verſ.quid de appellatione extraiudiciali.de excep.in.v.

in ſcdo pôt excõicatus proſequi ex quo appellatio eſt mere extraiudicialis. Moneo ꝑncipaliter q appellatio extra iudiciũ nõ ē ꝓprie ⁊ ſtricte appellatio: ſed potius quedã ꝓuocatio ad cauſam, vt eſt tex. fin. in. ð. c. cũ ſit. nec ſuperueniẽtia grauaminis mutat naturã iſti⁹ appellatiõis ſed eã verificat ⁊ facit eã vires aſſumere vbi primo erat quaſi conditionalis ⁊ pẽdebat a futuro grauamine, vñ regulariter nõ tenet appellat⁹ cõparere ad terminũ appoſitũ per appellãtẽ: ſed dȝ iudex ad ipſi⁹ inſtantiã citare aduerſariũ, vt no. gl. in. ð. c. cũ ſit. ⁊ Inno. in. c. dilecti. ð ma. ⁊ obe. ⁊ ſic cũ appellãs ſemꝑ teneat locũ actoris poteſt ſemꝑ repelli ꝑtextu excõicationis etiã ſuperueniẽtis, vt in. c. prudentiã. §. vj. de off. dele. ⁊. j. e. c. exceptionẽ. ⁊ in. ð. c. pia. Nec ob. c. fi. ſ. e. ſuper quo ſe fundat Inn. dicens ibi caueri excõicatũ poſſe appellationẽ ꝓſequi, q loquit̃ de appellatiõe ꝓprie ſumpta. ſ. iudiciali, nã niſi tũc poſſet appellare ⁊ appellationẽ ꝓſeq ſentẽtia trãſiret in rẽ iudicatã. ⁊ ſic ꝓprie ſe defendit appellãdo ⁊ appellationẽ ꝓſequendo: ſed nos loquimur i appellatiõe extraiudiciali ⁊ in grauamine extraiudicialeter facto per partem quo caſu ceſſant rationes ꝑdicte, tñ poterit poſtmodũ qñcunqȝ ꝓſequi grauamẽ ſaltẽ per viã querele. ð app. c. cõcertationi. li. vj. ⁊ ſic non timet̃ de tranſitu in rem iudi. nec ob. qð opponitur de grauamine: q hoc idẽ eſt reperire: circa omnẽ appellationẽ ⁊ tamẽ non pôt excõicatus id proſequi etiã ſi fuit ſpoliatus: vt. ſ. dixi: licet ſpoliatio ſit in multis priuilegiata. de ordi. cog. c. fi. ad hoc fa-
19 cit qð. ſ. dixi. ¶ † Iuxta ꝑdicta querit̃ ſupra vidim⁹ qñ excõicat⁹ appellare non pôt, non queritur an in aliĳs caſibus poterit ſaltẽ abſolutus appellare nõ obſtãte lapſu decẽdĳ a tẽpore grauaminis ſeu ſententie. Solu. Inno. ponit circa hoc duas opi. Prima vt poſt abſolutionẽ audiatur non via directa ſed per reſti. in integ. debet em̃ ſibi reſtitui facultas appellãdi ex quo nec per ſe nec ꝑ procuratorẽ potuit excõicatione obſtante ius ſuũ proſequi. ff. ex qui. cau. maio. l. ſȝ ⁊ ſi. ff. de mino. l. papinianus exuli. Scða opinio eſt qð excõicato nõ currit tempus ex quo nõ potuit agere ſeu appellare: vnde poſt abſolutionẽ poterit appellare intra. x. dies quaſi tempus decendĳ ad appellandũ currat poſt abſolutionẽ obtentam, ⁊ inducit in ar. quod excõicato tẽpus non currit: vt in. c. q diuerſitatem. de cõceſ. preben. fatetur tamen Inn. qð factum cõtra excõicatũ tenet nec pôt retractari: q vocatus nõ fuit vel admiſſus ꝙuis nõ excõicatus poſſet ob hoc dicere actum nullũ, vt no. ſ. de procu. c. in noſtra. hoc vltimũ. dictum Inno. itelligo qñ actio non dirigebat̃ ſpecifice contra excõicatum, vt puta cũ petit̃ cõfirmatio electionis vel in caſu aut̃. ſi oẽs. C. ſi vt ſe ab here. abſti. vel ſimili. alias dicerẽ actum nullũ ſi proceſſum fuit cõtra excõicatuȝ eo nõ vocato. ar. hic iũcto. c. olĩ. ĳ. q. ix. c. caueãt. Sed circa principale di-
a ctũ plus placet Inno. prima opi. vt audiat̃ per viã reſtitutiõis [a] quã dicit concedendam qð aliter ſuper iure ſuo ſibi ſubuenire nõ poteſt. Si aũt aliter agere poteſt vt in cõfirmato qui poſt cõfirmationẽ poteſt accuſari de criminibus nõ reſtituet̃ iſte nunc abſolutus ad appellandũ. ad predicta facit. c. cõſtitutus. de app. iũcta. l. j. ⁊. ĳ. ff. ex q. cau. ma. Aduerte q idẽ Inno. in. c. prudentiã. de offi. dele. videtur magis accedere ad ſcðam opi. dicit em̃ qð ſi excõicatus nõ fuit admiſſus ad agendũ poſt abſolutionem agere poterit preſcriptione non obſtante: q per iudicem vel aduerſarium ſtetit quomin⁹ ageret i tpe, adducit no. in. c. ex rõne. j. de app. Hoſt. hic non placet prima nec ſcða opi. primã impugnat ex eo q cum fuerit excõicatus ꝓpter delictũ ſuum nõ meretur reſtitu. in integ. licet aliud ſit in abſente cauſe reipub. vel in detento iuſto impedimento in quib⁹ caſibus loquuntur iura ſuperi⁹ inducta per Inno. vnde de vno caſu ad aliũ non eſt bona illatio. Secundam opiñ. impugnat: q aut fuit caſus in quo poterat excõicat⁹ appellare: ⁊ ſic currit ſibi decendium cum appellare poſſit, vt hic. ⁊. j. e. c. fi. Aut erat caſus in quo nõ poterat appellare, ⁊ tũc ceſſat qſtio. Sed in. c. ſignificauerũt. j. eo. format queſtionem. nunquid excõicat⁹ poſſit petere reſtitutionẽ cõtra ſententiam a qua nõ appellauit; refert cõtrarias opi. ipſe vero dicit qð ſi petit̃ reſtitutio ex clauſula gñali tali clauſula expreſſa qua probata niſi ſubueniretur dãnaret̃ innocens vel periret aĩa ſubueniendum eſt. ar. hic. ⁊. ſ. de in inte. reſti. c. ex literis. Si vero petit̃ reſtitutio ex alio fauore depẽdens excõicat⁹ repelleret̃ cũ de iniquitate iudicis vel iniuſta ſnĩa nõ conqueratur. arg. ff. de mino. l. prefecti. Nec ob. iſte tex. vbi excõicato ſubuenit̃ ex equitate q equitas ſuadet vt hi qui ſunt excluſi a participatione eccleſie repellãtur ab omni legũ fauorabili auxilio: imputetur ergo ſibi ſi nõ appellat: ⁊ licet loquat̃ in excõicato: tamẽ in rõne ſua videtur limitare primam opi. ſcðam opi. videt̃ limitare in. ð. c. prudẽtiam. non ſolũ reſpectu appellationis, ſed generaliter ſentit ꝙ ſi excõicatus fuit in mora petendi abſolutionẽ currit ſibi tempus: quaſi tunc impediatur agere ex culpa ſua ⁊ nõ per iudicẽ vel aduerſariũ, ſecus ſi non fuit in mora. Do. Ant. hic dicit ſatis eque poſſe diſtingui an excõicatus ſit iniuſte ⁊ audiatur vel ſibi non currat tẽpus vel ſaltẽ reſtituatur an iuſte ẽ in culpa petendi abſolutionem currit tempus a tempore culpe ⁊ nõ reſtituitur, nam a tempore ſententie ſi non eſt culpa, quia forte vellet ſȝ non poteſt tũc non currit vel ſaltem reſtitueretur. Nec obſt. quod dictum non poteſt cauſam legitimam impedire vel curſum reſtituẽdi. quia delictũ vel culpa non eſt immediata cauſa: quare nõ poteſt: ſed

eſt excommunicatio: vt not. de conceſ. prebẽ. c. q diuerſitatẽ ſm eum. Et vide ad hoc vltimum qð no. gl. in regula. imputari. de reg. iur. lib. vj. Ego latius conſiderando diſtinguerẽ ſic: ꝙ aut loquimur in facultate appellandi aut aliter agẽdi: puta pro rebus ſeu iuribus preſcriptis propter defectum facultatis agendi. Primo caſu aut q̃rit̃ de facultate appellãdi in iudicio aut extra: ſi in iudicio nõ debet audiri poſt tempus a iure ꝑfixum nec ipſo iure nec per viam reſtitutionis [a] ſiue excõicatio fuerit iuſta ſiue iniuſta, ſiue fuerit in mora petendi abſolutionẽ ſiue nõ. Ratio hui⁹ dicti eſt: q excõicatio nõ impedit facultatẽ appellãdi: vt hic. ⁊. j. e. c. fi. hoc verũ qñ pretendit impedimẽtũ ex capite excõicationis, ſecus ſi pretẽdit alium impedimẽtũ ex cã probabili: ⁊ hoc caſu procedit dictũ Hoſ. j. eo. in. c. ſignificauerunt: Si vero de appellatione extra iudicium querit̃, ⁊ tunc in caſibus in quib⁹. ſ. dixi excõicatũ poſſe appellare puto diſtinguẽdũ, vt. ſ. dixi. In aliĳs vero caſibus ſecus cum ſubſit remediuȝ agendi per viam querele, vt in. c. concertatiõi. de app. li. vj. ⁊ ſi tẽpus agendi eſſet elapſum. ⁊ ſic obſtaret preſcriptio tunc dicendum vt in ſequẽti caſu, et hoc de primo membro. Quo ad ſecundum membrum ſatis puto procedere dictũ dñi Ant. et facit. ð. l. papinianus exuli. ff. de mino. ⁊ per hoc eſt
20 expedita prima pars gl. ¶ † Venio ad ſecundã partẽ ⁊ op. contra text. videtur enim excõicatuȝ non admittenduȝ etiã ſe defendẽdo, q reus habet iurare ſicut ⁊ actor de calũnia. ſ. de iuramẽ. calum. per totum. excommunicato vero non lȝ tangere ſacra ſicut nec ingredi. v. diſ. ad ei⁹. xxi. diſtin. cleros. Sol. vt in gloſſ. que ſoluẽdo dicit excommunicatum admittenduȝ: quia hic venit in odium ſuum. alias reportaret commodũ de malitia ſua cõtra. c. intelleximus. de iudi. et hec eſt bona ſolutio: ⁊ vide in periuro quod le. et no. in. c. cum in eccle. de maio. ⁊ obed. vide etiã quod no. ĳ. q. j. qui ſtudet. ⁊. xxĳ. q. ĳĳ. vir cum propria.
21 ¶ † Quero quid ſi excommunicatus cõuenitur
b ſuper eo pro quo fuit iniuſte [b] excommunicat⁹: nunquid poteſt excipere quod non teneatur reſpondere niſi prius reſtituatur ad cõmunioneȝ qua fuit iniuſte priuatus. gloſſ. in. ĳ. parte cõcludit quod ſic dummodo probet quod iniuſte excommunicatus fuit. Hoſtien. hoc dicit verum ſi agat excommunicatus vel is qui fecit iſtũ excõmunicari, ſecus ſi alius. argu. ſ. ð reſtitu. ſpolia. c. frequens. lib. vj. ⁊ credo quod hoc fuit de mẽte glo. ⁊ id quod not. hic firmat glo. in. c. nullus. ĳ. queſtione. ĳ. vbi dicitũ idem in ſuſpenſo. ⁊ vid ibi per Archidia. Ex quo ſingu. no. quem poſſe petere reſtitutionem illorũ iurium que ꝓprie poſſideri: vel quaſi poſſideri non poſſunt, ſed cõcernũt quodammodo ſtatũ perſone: facit ad mate-
22 riã. c. querelã. de ele. ¶ † Et per hoc dicit Lap.
c alleg. xxj. quod ſi preſbyter [c] parochialis nõ exhibet parochiano ſacramenta ſicut debet ⁊ ſolitus erat facere ſi petit ab eo vel alia iura parochialia poterit parochianus excipere quod nõ exhibet ſacramenta vt prius: ⁊ quod eum priuauit quaſi poſſeſſione exhibitiõis, ⁊ ſatis bene facit text. in. ð. c. nullus. ⁊ vide quod no. lxxxĳ. di-
23 ſtin. ſi quis. ¶ † Quero dicitur hic quod ſuſpectis iudicibus ex certa ſcientia papa cauſam nõ committit: pone quod ſententia lata detegatur iudicis ſuſpicio nunquid debeat retractari. Solu. gloſſ. in verbo, de certa ſcientia. argumen. per iſtum tex. quod ſic. quia litere ſic obtente nullaȝ
d videntur conferre iuriſditionem [d] de. c. quo'tñ. remittit ad not. in. c. ad audientiam. ĳ. de reſcri. Idem videtur notari in ordinario. in. c. quoties ĳ. queſtio. vj. Aduerte: quia fundamentum huius dicti eſt falſum: ſuſpicio enim non inducit nullitatem reſcripti ipſo facto: licet per exceptionem poſſit iuriſditio elidi: vt patet in. c. iter monaſteriũ. j. de re iu. quinimo nec quelibet alia ſurreptio, vt no. in. c. ceterũ. ⁊. c. ad audiẽtiam. ſ. de reſcri. vnde puto quia nec in ordinario nec in

¶ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Per viam reſtitutiõis. Vide Abb. in. c. j. verſ. ſȝ ego formo qð nem. colũ. iĳ. j. de ꝑſcrip. Senni. in cõſil. cxlĳ. inci. ꝑ intellectu. Abb. i. c. xxĳ. inci. qdaȝ oẽnes. in. ĳ. vol. ⁊ Are. in cõſil. cj. incipiẽ. in cauſa georgĳ. zacharias.
b ¶ Iniuſte. Adde qð etiã ſi iuſte fuit excõicat⁹. nõ tenetur rñdere: ſi cõuenit̃ ſup eo: ꝑ quo ẽ excõicatus iuſte, niſi pri⁹ abſoluat̃ ita concludit Ro. deci. xxxj. incip. no. ꝙ vbi. in antiquis.
c ¶ Et facit ad hoc gl. ⁊ qð ibi no. in c. oĩs chriſtian⁹. de cõie. di. j. et de iſta qð. in termi nis vide ꝑ doc. in c. frequẽs. §. fi. in vlti. colũ. de reſt. ſpo. lib. vj ⁊ lati⁹ ꝑ do. Anto. in. c. cũ dilect⁹. in. xv. colũ. verſi. ex his deciditur. de ordi. cog.
d ¶ Cõferre iuriſditionẽ. ſed pondera q a iſta glo. ſentit qð reſcriptuȝ recipit vim ex mẽte reſcribẽtis, modo ſi committẽdo cãm iudici ſuſpecto extra mẽtẽ pape vidert̃: qð reſcindatur reſcriptũ: vel ſit nullũ ipõ iure ergo reſcinditur. ſententia: q tale reſcriptũ. nõ preſtat iuriſditionẽ, nec dicit ꝙ reſcriptũ teneat, quia ego tenui qð ſit ipſo iure nullũ ꝑ id, qð habet̃ in. c. ceterũ de reſcri. vide ibi. Andre. Barba.

e ¶ Excõicat⁹. An excõicat⁹ poſſit cõpẽſare. Et de hoc ⁊ de heretico vide per Albe. in. iiij. parte ſtatu. q. xcj. de hoc etiã vide ꝑ gl. iiij. q. j. in ſum. ꝑ Jnn. in. c. ſi vere. in fi. glo. magne. de ſen. exc. ꝑ Bal. in. l. cũ papinianus. in fi. C. de ſen. ⁊ interlo. om. iu. ⁊ in. l. qm̃ alexandrũ. C. de adul. ⁊ ꝑ Bar. in. d. l. amplius nõ peti. ff. rẽ ra. ha. Et dato ꝙ excõicat⁹ nõ poſſit cõpenſare an ei⁹ fideiuſſor poſſit opponere exceptionẽ cõpẽſationis cõpetẽtẽ principali excõicato: vide per pe. de anch. in. c. intelleximus. ð iudi. ad quẽ locum ipſe ⁊ do. Pe. in hac qõ. ſe remittũt. i. c. pia. circa fi. de exc. i. vj. ⁊ ꝙ excõicat⁹ poſſit ꝯpẽſare tʒ Bar. brix. i. q. venereali: que icipit, q̃ritur vtrũ excõicatus. cui⁹ opi. dicit verã Archi. iiij. q. j. in ſum. in fi. ſi dbitũ eſt liqdũ, ⁊ cõſentit aduerſarius: qꝛ tũc in nullo ipugnatur, ꝯceſſat ratio huius. c. cũ iter. Et ꝙ excõicat⁹ nõ poſſit cõpẽſare, tʒ Bal. in. c. intelleximus. in pri. ij. col. de iudic. ⁊ idẽ tʒ Sali. poſt Ja. ð are. in. d. l. qm̃ alle. in. iiij. colũ. ⁊ idẽ tʒ Bal. i ſiſi penitus. q. in diſputatiõe ſua, q̃ incipit: ſtatuto cauet qõ fenerator. in. xij. colum.

¶ Adde an exceptio cõpẽſationis dicat̃ ꝓprie exceptio, ⁊ an cõpenſans dicat̃ agere. Alex. cõſil. xij. ij. libr. ⁊ conſi. xxiiij. iiij. lib.
Ant. Franciſ.

¶ An excõicat⁹ poſſit opponere exceptionẽ cõpẽſatiõis, vide bal. in addi. Spe. i ti. de arbi. in ꝟ. hac ratione. ⁊ Pau. de ca. in ꝯſ. lxiiij. ⁊ bal. in. l. qm̃ alexãdrũ. C. ð adul. ⁊ alex. de Jmo. i l. libert⁹. ff. de in ius vo. vbi vltra hic allegata concludũt qõ excõicat⁹ nõ pt opponere exceptionẽ cõpẽſatiõis, qõ dicit Abb. verũ in. c. cũ inter. hic alleg. ſi actor negat debitũ: alias ſecus. ⁊ ibi etiaʒ ponit quid de fi-

delegato ex hac ſola cauſa poſſit retractari ſententia: qꝛ nõ ſequitur iudex fuit ſuſpect⁹: ergo tulit iniquã ſententiam. Si enim credebat ſniam iniquam debuit appellare: quapropter ſibi iputetur ſi ſentẽtie acquieuit. j. de re iudi. c. quod ad conſultationẽ. facit quod le. ⁊ no. in. c. cũ J. ⁊ A. de re iudi. ⁊. c. ſicut. de teſti. Et ad iſtũ tex. dico ꝙ Papa non committit ſuſpecto cauſam ex certa ſciẽtia. ſ. quin recuſari poſſit iuriſditionẽ tamen confert quod patet ex eo quia parte nõ recuſante tenet ſentẽtia: vt in. c. inſinuãte. de offi. deleg. ⁊. d. c. inter monaſterium. quod non eſſet ſi nullã iuriſditionẽ iudex recepiſſet. c ¶ † Uenio ad gl. a fi. que in effectu querit nũquid excõmunicat⁹ a conuentus poſſit ſuũ debitum cõpenſare. ⁊ concludit qõ non: quia qui cõpenſat quodãmodo agit ⁊ petit. l. amplius. ff. rẽ ra. ha. quinimo ſecũdum gl. ſi aduerſarius excõmunicatũ non repelleret poſſet iudex ex officio illud facere. j. eo. c. exceptionẽ. hanc opi. glo. tenet Joan. Uin. ⁊ idem Tan. hic. ⁊. j. de ſenten. excõ. ſi aliquando Hoſt. primo arguit pro opi. contraria. ſed finaliter putat opi. gl. veriorem vt excõmunicatus compenſationem obijcere non poſſit: quia qui damnat⁹ eſt non petere cõpẽſare non poteſt. d. l. amplius. ad fi. Bartho. brixien̄. in queſtiõe venereali que incipit queritur vtrum excõicatus. dicit qõ licet Tan. ⁊ Joã. dicant contra ipſe tamen putat excõicatum poſſe cõpenſare, ⁊ idem Phi. j. eo. dilecte. ⁊ per. l. verum. ff. de cõpen. Hoſtien. primo arguit pro compenſatione: qꝛ qui cõpenſat pro pꝛie non agit quod patet ex eo: qꝛ venit in cõpẽſatione ſecundũ leges qõ nonvenit in petitiõe ⁊ debitum naturale. ff. de compen. l. j. Jtem excommunicatus ſoluere debet ⁊ hoc videt̃ facere qui compenſat. l. ſi debitor. ff. qui po. in pig. ha. De inũ diſtinguit, quod aut debitũ eſt liquidũ nec aduerſarius negationem vel exceptionẽ pretẽdit, ſed conſentit quod fiat compẽſatio ⁊ debet admitti: vt. l. ſi. C. de compen. ⁊. c. bona fides. j. de depo. ⁊ ſufficere debet iudici qualitercunqꝫ ſatiſfiat actori. ff. de pi. actio. l. ſi rem. §. omnis. Si autem aduerſarius excommunicati negat vel excipiat: tunc ſecus ẽm cum. Jo. an. expreſſe non eligit more ſuo quidvelit. Primo enim confirmando opi. glo. dicit qõ duplex eſt defenſio. vna que habet naturã ſolius excluſionis, ⁊ hec excõicato permittitur: vt hic, ⁊. ff. ð accu. l. ſeruos. alia que habet naturam impugnationis ⁊ actionis vt cõpenſatio, ⁊ hec non conceditur. C. de adul. l. quoniam alexandruʒ. ſed in alia addi. ad fi. ſentit cõtrariũ dicẽs non obſtare, qõ compenſans dicat̃ agere, qꝛ idem dicitur de excipiente ⁊ tamẽ excõmunicatus excipit vt hic: vnde verum eſt ſecundum eum qui compenſat agit: quo ad hoc: qꝛ habet probare. ſed veritate inſpecta nõ agit: qꝛ iaʒ compelleretur actor ſi ageretur reſiduum reſtituere. quod tamẽ non facit. ſed ſolum fit compẽſatio. ⁊ hanc opi. ꝙ poſſit compenſare ſequitur hic. d. Ant. ⁊ mouetur quia excommunicat⁹ poteſt excipere: ⁊ cõpenſare excipere eſt, debet enĩ attẽdi quod principaliter agitur: vt. l. j. ff. de auto. tuto. finis autem compenſantis eſt principaliter actorem a ſua petitione repellere: licet in cõſequentiã ſibi debitum conſequatur: ⁊ hoc idem conſequitur excipiendo. Non obſt. l. amplius. vbi promittens nõ petere non poteſt cõpẽſare: quia verum eſt quod in effectu cõpẽſans petit. quem quidem effectũ aduertit recipiens promiſſionẽ de non petendo ſed directe ſi agit: ita vt ob hoc excõmunicatus repellatur. Jaco. de are. cũ quo tranſit Cy. in. l. qm̃ alexandrum. C. de adul. dicit quod excommunicatus vel bãnitus qui nõ poteſt agere non poteſt compẽſare: quia compẽ-

deiuſſore excommunicati, an poſſit opponere compenſationem.
a ⁊ Seba. Sap. ¶ Excõicat⁹. vide Landarũ in trac. de cõpenſa. char. viij. ꝟſi. nũc videam⁹. ⁊ Paul. de caſt. in ꝯſi. lxiiij. incip. hanes. ⁊ Georgius. ẽm antiquã ipreſſionem. Albe. de ro. in. iiij. pte ſtatutorũ. q. xcij.
¶ Qui iurat ſoluere. Adde Alex. conſi. alle. xij. ⁊. xxj. ij. lib.
Anto. Franciſc.

ſatio habet in ſe quãdam impugnãtiã ⁊ petitio b nem Bar. in. l. amplius. prealleg. tenet qõ gl. hic vt nõ admittatur compenſatio. ⁊ hoc idẽ dt tenere Old. ⁊ Jac. de are. per illã. l. amplius. ꝑ quã etiam dicit cõpenſantem indebitum ſolutũ incidere in penã ſtatuti punictis petẽtẽ indebite ſolutũ quod not. Puto qᵹo ad noſtrã queſtioneʒ ſatis eque poſſe diſtingui quod aut aduerſari⁹ cõfitetur debitum ⁊ acquieſcit compenſationi ⁊ admittitur: nec õbet iudex ex officio ſuo repellere qꝛ non agit: ſed potius ſoluit ⁊ non refert q̃litercũqꝫ ſatiſfaciat. vt. d. l. ſi reʒ. §. omnis. ⁊ ſic ꝓcedit opi. Hoſt. aut aduerſarius negat et non acqeſcit compenſationi: ⁊ tũc de rigore ꝓcedit opi. glo. ⁊ ſequaciuʒ que videtur magis communis. ſed de equitate qᵹam puto obſernãdaʒ videtur admittẽda cum ſit quedam defenſio cũ ideo nõ ſoluit qꝛ impediat̃ ex facto aduerſarij. ſi enĩ ille actor ſibi ſolueret iſte excõmunicatus ſatiſfaceret. vnde impeditur per actorẽ ipſum quomin⁹
24 ſibi ſatiſfaciat. ¶ † Ad hoc qõ no. Bart. in. d. l. amplius. vbi concludit nõ incidere in piurium
b qui iurat ſoluere ᵇ ſi cõpenſat rõne ṗdicta ⁊ hoc puto magis iuri et rationi conſonum cũ omnis defenſio excõmunicato refertur vt hic. ⁊ ad. l. amplius reſponde vt. ſ. ꝙ ibi cõſiderat̃ effectus compenſationis: qꝛ dãnificat partẽ cõtra pactũ de non petendo ſed excõicatus non repellit̃ a iudicio quatenus aliũ ſtimulat ſʒ ſi ſtimulatur admittitur volẽs ſe defendere cõpẽſando vel alio
25 modo. ¶ † Unũ tamẽ notabis ꝙ ſi nõ excõmunicat⁹ petit aliquid ex aliquo ꝯtractu ab excõicato qõ nõ excõicat⁹ cogit̃ dare excõicato oẽ id qõ tenet̃ ex eo cõtractu. ita notãter ꝑ iſtũ tex. dicit Jnn. in. c. ſi vero. de ſen. excõ. ꝑ hoc dicit Jo. an. hic excõicatũ poſſe excipere ꝯ emptorem ꝙ nõ tenet̃ tradere rẽ quã vẽdidit niſi ſibi ꝑtiũ nu
26 meret̃. ⁊ idẽ no. c. j. de pac. ¶ † Quero ṗſuppoſi
c to ꝙ excõicat⁹ ᶜ nõ poſſet ſuũ debitũ ꝯpenſare nũquid ſaltẽ ipſius fideiuſſor cõuetus poſſit cõpẽſare debitũ ipſius excõicati, ⁊ vr̃ primo ꝙ nõ qꝛ hoc eſſet ꝓuidere ẽt excõicato. ⁊ ſic ꝓpter ꝯnexitatẽ de vno dicto dʒ extẽdi a d reliquũ. ð ꝯſt. c. tranſlato. ⁊ facit. l. pedius. ff. de arbi. ⁊. l. j. §. itẽ q̃ritur. ff. ð aqua quo. ⁊ eſti. Jtẽ ſi admitteret̃ vitiarẽtur due regule quia nõ ſequeret̃ acceſſoriũ naturã principalis. Jtẽ denegatũ vna via admitteret̃ alia via: cõtra regulã. acceſſoriũ. ⁊ regulã, cuʒ qd vna via. de reg. iur. li. vj. Jo. an. tʒ contrariam ſniam. ſ. ꝙ ſi debitũ eſt cõpẽſabile poſſit idiſtincte fideiuſſor cõpenſare excõicatiõe principalis nõ obſtãte. Mouet̃ qꝛ ius pmittit fideiuſſori ſoluere de ſubſtantia debitorũ. ff. mã. l. ſi ꝓcuratorẽ §. ſi ignorantes. ⁊. q cõpẽſat ſoluit: vt. ſ. dictũ eſt nec obſtare debet excõicato fideiuſſori oneroſaʒ cauſam habenti. ſ. de do. excep. l. apd. §. ſi cũ legitima. Jtem cum exceptio perſonalis rei nõ innu c et ipſum fideiuſſorẽ. ff. de excep. l. exceptiones q̃ perſone multominus perſonalis cõtra reũ õbet nocere. ff. de reg. iur. l. j. ⁊ regula odia. li. vj. et hãc opi. ſequit̃ hic. d. Ant. ⁊ videt̃ mihi veriſimile: facit qõ not. gl. in. c. vno de iurepa. lib. vj. Jtẽ addu co talẽ rationẽ excõicatus repellit ab agẽdo ſeu petẽdo ꝓpter cõmunionis periculũ: ⁊ vt rubore ſuffuſus citi⁹ ad cõionem redeat: vt in. c. pia. de excep. lib. vj. que rationes ceſſant i fideiuſſore. au ditur enĩ ipſe proponens exceptionẽ cõpetẽteʒ d reo principali ex perſona ſua cũ dos exceptio cõpetẽs ipſi reo principali ꝓpetat ex iuris diſpoſitione ipſi fideiuſſori ᵈ etiã inuito reo. vt. l. l. oẽs
d exceptiones. ff. de except. ⁊ propter connexitatẽ non debet innocens propter nocentem puniri: ſed nocens propter innocentem tolerari, vt in. c. ſacris. de ſepultur. ⁊ in. c. ꝙ magnum. xxiij. q. iiij. Ultimo.

¶ Adde qõ cõpenſatio dr̃ ẽẽ vera ſolutio. l. iiij. ff. q po. in pig. hab. et ideo q iurauit ſoluere: ſi ꝯpẽſat non videt̃ periurus. ⁊ vide Bar. in. l. diuortio. i. §. ob donatiões. ff. ſol. ma. in. j. opp. ⁊ in. l. aufert. i. §. q cõpẽſationem. ff. de iu. fi. ⁊ ibi ꝑ Alexãd. ⁊ habet̃ per Paul. de ca. in conſil. xxxv. et Bal. in. l. ex cauſa. in princi. C. de cõpẽ. ⁊ i. l. tã mãdatori. C. de non nu. pec. in. iij. col. ⁊ iõ videt̃ ꝙ deciſio iſtius apoſtillantis ſit dubia, tamẽ Spe. in ti. de vſu. in. §. ſʒ pone. dicit ꝙ ſi per ſtatutũ regreret̃ ſolutio, vt qꝛ dt ſtatutũ non relaxari debitoreʒ: q nõ ſoluit: vl̃ ſi dat terminũ ad ꝓbãdũ ſolutionẽ: non habet locũ in eo: qui compenſationem opponit, ſʒ Bart. not. in. l. in ea. in fin. C. de cõpẽ. ⁊ vide Bar. i l. iulian⁹. la. j. ff. ð ꝯdit. ⁊ demũ. vbi dr ꝙ exceptio cõpẽſatiõis improprie dr exceptio ſolutiõis, ⁊ nõ vere: ⁊ iõ poſſet dici qõ cũ iuramentũ debeat obſeruari: qõ nõ excuſet̃ a piurio, qui obijcit cõpenſationem. c. debitores. de iureiurã.
⁊ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Excõicat⁹. vid late per Alb. de roſa. in. iiij. parte ſtatutorũ. q. cxij. incip. an fideiuſſor bãniti. ⁊ Melũ in trac. bannitorum. in. j. parte ſecundi tẽporis. q. lxvij.
d ¶ Jpſi fideiuſſori. Adde an fideiuſſor poſſit ſe tueri exceptione rei iudi. eundem Abba. conſil. lx. Fran. aret. cõſil. xxiiij.

25 ¶ †Ulti. queritur hic generaliter dr hic excõicatũ poſſe vti omni defenſione: nũquid excõicat⁹ habẽs exceptionẽ poſſit anteꝙ̃ ꝯueniat̃ implorare officiũ iudicis vt ſilentiũ impon[illegible] actori ea probata ſicut põt nõ excõicatus iuxta ea que no. in. l. ſi cõtendat. ff. de fideiuſ. ⁊ l. aurelius. §. cẽtũ. ff. de libe. leg. dixi in. c. ſi quis cõtra clericũ. de for. cõpet. do. Anto. recitat Fede. tenere ꝙ ſic: conſi. cclxxxij. ⁊ placet ſibi hec opi. q2 quicquid agit ordinat ad finẽ defenſiõis. addu cat no. p Inn. j. qui ſi. ſint leg. c. lator. nã dato qõ prouocet ad iudiciũ. tñ totũ ꝙ facit venit ad defenſionẽ: q2 nil petit
a vel impugnat niſi vt abſoluat̃. hoc dictũ mihi nõ placet [a].
Primo per iſtũ tex. qui ꝑmittit defenſionẽ excõicato qui impugnat̃ ab actore: ⁊ durũ eẽt ꝙ actore impugnãte re⁹ excõicatus nõ poſſet ſe defendere: nã ſic multoties condẽnaret̃ abſoluẽdus: q̃ quidẽ rõ ceſſat actore nõ agente. Itẽ qs ſatis lucrat̃ cũ ſatiſfacit volũtati ſue. vt no. in. l. penu. ff. de cõdi. cau. da. non ergo debet admitti cũ ipſe ꝓuocat ad iudiciũ: ꝑpter rõnes quas ponit tex. in. c. pia. ꝑ alle. faciat ergo ſe prius abſolui. nã repellit̃ a iudicio vt citius reſipiſcat: admittit̃ eñi qñ venit vt re⁹: q2 neceſſitat̃ ab alio ⁊ ne reportet cõmodũ de malitia ſua. vt in. c. intelleximus: de iudi. q̃ ratio ceſſat qñ vltro ſe offert vt implorãdo officiũ iudicis ſub tua defenſiõe. hic eñi officiũ iudicis nõ exercet̃ in ſui odiũ, ſed poti⁹ ad ſui cõmodũ. ⁊ hanc ꝯ̃riã opi. ꝑuto
26 veriſſimã ex quo hz facultatem faciẽdi ſe abſolui. ¶ †Et facit qõ dicit Fed. ꝯſi. cxiiij. vbi dicit: excõicatũ non audiẽdũ volẽtẽ propriã iniuriã proſequi: q2 indiſtincte iura repellũt excõicatũ. facit qõ dixi. ꝰ. e. c. a nobis. ⁊ admitti non debet niſi in caſibus a iure expreſſis: caſus aũt noſter non eſt expreſſus ſi bene ponderet̃ iſte tex. ⁊. d. c. intelleximus.

1 ☞ Excipiens nõ videtur fateri ea que in exceptiõe includuntur. ⁊ nu. 26.
Exceptio falſi poteſt poſt ſententiam opponi.
2 Libellus poteſt formari generalis in acceſſorijs.
3 Rei vendicatio poteſt cõpetere pro rebus ſacris ipſis prelatis vel rectoribus licet non ſint dñi rerum ſacrarum.
4 Una eccleſia poteſt cũ pluribus permutari ſine iure proprietatis vel tituli: dũmodo ille plures eccleſie tenerentur de iure cõmuni: ſecus ſi cũ diſpenſatione: quia diſpenſatio non tranſit in tertium.
5 Tutor bene adminiſtrans habetur loco dñi: ſed male adminiſtrans habetur loco furis.
6 Eṗs vel alius prelatus non põt ad libitũ diſponere de rebus ad eius eccleſiã pertinentibus.
Eṗs vel alter prelatus poteſt preſcribere vt habeat aliquas eccleſias ſibi temporaliter ſubiectas.
7 Ad originale recurrit̃ ſi trãſumptũ diſcordat cũ originali
8 Actor poteſt fundare intentionẽ ſuã ſuper inſtrumentis per reum productis.
9 Procurator vel prelatus ſi falſant inſtrumenta nõ debent puniri dñs vel eccleſia. ⁊ nu. 28. ⁊. 29.
10 Mandatum procuratoris non extenditur ad illicita.
11 Iudex poteſt ſupplere ex officio allegãdo falſitatẽ inſtrumenti qñ falſitas eſt euidens.
Cõcedo: iſtud verbũ nõ ſemꝑ importat tranſlationẽ dñij.
12 Confeſſio inde libertate ⁊ feſtinãter emanata ꝑiudicat cõfitenti data perſeuerantia.
Confeſſio facta calore iracundie non preiudicat.
13 Litis ꝯteſtatio an inducat̃ per exceptionẽ factã a parte.
14 Actio pignoratitia directa ⁊ cõtraria quibus competat.
Actio pignoratitia ꝯ̃ria non datur creditori ſcienti rem pignoratã alienã vel alteri obligatam vel morboſam.
15 Actiones bone fidei quare potius dicant̃ ille que enumerantur in. §. actionũ. de acti. ꝙ̃ alie. cum in omni contractu requiratur bona fides.
16 Uſure petunt̃ vt intereſſe hodie in actionibus bone fidei poſt moram quatenus intereſt.
Uſure an ſint prohibite de iure ciuili.
17 Pecuniam dari quando eſt in obligatione habetur ratio lucri ceſſantis.
18 In obligationibus facti quare ſuccedit obligatio ad intereſſe ⁊ in obligationibus dandi non.
19 In obligationibus facti poſt moram intereſſe eſt in obligatione: ſecus in obligationibus dandi.
20 In bone fidei ꝯ̃ctibus non veniũt ea de quib⁹ cogitatum non fuit niſi cõprehendant̃ ex natura actionis. ⁊ nu. 21.
22 Permutatio ap poſſit fieri cum alio ꝙ̃ cum domino.
Res permutata ſi euincatur datur regreſſus contra illuz qui talem rem dedit.
23 Si duo permutant bñficia ⁊ vnus nõ habet ius in bñficio non poteſt ille alius propria autoritate redire ad beneficium ſuum cum timuerit renuntiatio.
24 Agens ad beneficium permutatum non habet neceſſe ꝓbare permutantem habuiſſe ius in beneficio.
25 Cõfitens vnũ videtur confiteri omne id qõ ſequit̃ ex illo.
27 Replicans nõ videt̃ cõfiteri que cõtinent̃ in replicatione.
29 Delictum prelati ⁊ capituli ſimul preiudicat eccleſie.
30 Falſificans inſtrumẽta vel acta in aliqua cauſa: an debeat perdere illam cauſam vel aliter puniatur.
31 Producens inſtrumentum falſum vel minus ſolenne in ſui fauorem: an debet ꝰm illud licet falſum vel inualidum iudicari ipſe producens. ⁊ nu. 39.
Producens inſtrumentum cenſetur approbare ⁊ confiteri omnia in eo contenta.
32 Producẽs inſtrumẽtũ falſum ignorãter nõ cenſetur in eo contenta confiteri. nec poſtea ꝰm illud iudicari: etiã ſi expſſe cõfiteatur contenta in inſtrumento eſſe vera. ⁊ nu. 33.
34 Confeſſio emanata non habita mentione inſtrumẽti: ſi illud inſtrumentum reprobetur remanet confeſſio niſi pretextu inſtrumenti reprobati reuocetur.
35 Confeſſio emanata vigore inſtrumenti non ſolẽnis valet ⁊ non tollitur etiam inſtrumento apparente non ſolenni.
Producens inſtrumentum non ſolenne: cenſetur in eo cõtenta confiteri. ⁊ nu. 38.
36 Producens inſtrumentum pro ſe: vel ſtatutũ: vel legem: ſi poſt ea appareat contra ſe an poſſit condennari.
37 Reſcriptum lz dicat̃ ſurreptitiũ: põt tñ allegari in fauorẽ b aduerſarij in quãtũ in eo narrabant̃ aliqua in ſuũ fauorẽ.
49 Inſtrumẽtum cõtinẽs factum indiuiduũ nõ poteſt ꝑ parte acceptari ⁊ pro parte nõ: al's ſecus: ⁊ idẽ dic in cõfeſſiõe.
41 Sententia lata pretextu falſe probationis an ſit nulla.
42 Falſitas poteſt allegari vſqꝫ ad viginti annos.
Sententia lata per probationes falſas intra ꝙ̃tũ tempus ⁊ qualiter poſſit retractari.
43 Eṗs põt dici dñs redditũ eccleſie quo ad adminiſtrationẽ nõ quo ad hoc vt poſſit fruct⁹ ſuos in vſus conuertere.
44 Patronus an poſſit petere ꝙ clericus eccleſie patronate aſſignet quid ⁊ ꝙ̃tũ expẽdat pro ſuo victu.
45 Qñ eccleſia eſt collegiata: electio ſpectat ad collegiũ non autem eṗm niſi conſuetudo aliter diſponat.
46 Eccleſia quando eſt ſita in parochia alterius an epiſcop⁹ vel rector parochie in ea preſentabit.
Iuſpatronatus non q̃rit̃ niſi ex cõſtructiõe ⁊ edificatione.
47 Iuſpatronatus non acquiritur populo ſi eccleſia non habet patronum.
Iuſpatronatus an acquirat populus ex conſuetudine vel preſentatione.
48 Sententia an poſſit dici nulla ratione incertitudinis.
49 Sententia gñalis in iudicijs vniuerſalibus vel generalibus toleratur: in particularibus ſecus. ⁊ nu. 50.
Sententia hoc modo lata: pronuntio prout talis iudex in tali cauſa pronuntiabit: non valet.
50 Sententia lata hoc modo: pronuntiamus per omnia vt in conſilio in actis redditio continetur: an valeat.
51 Snia interlocutoria valet etiã ſine ſcriptis dũmõ notari⁹ eã reducat in ſcriptis: diffinitiua vero dz fieri in ſcriptis.
52 Sententia lata hoc modo cõdẽno te ad petita: vel ad id quod debes: valet.
Snia lata: vt. ꝰ. ꝓxime: ex quibus actis debeat certificari.
53 Eccleſia ſi aliq̃d allegat ꝑ ſe nõ tenet̃ illud ꝯ̃ ſe acceptare.
54 Producẽs pro ſe ſciẽter inſtrumentum falſum non poteſt contra illud allegare falſitatem: ſecus ſi ignoranter.
55 Approbat⁹ ad vnũ officiũ nõ poſſuz idẽ reprobare reſpectu eiuſdẽ officij vel diuerſi vbi cõſimiles perſone admittuntur niſi ex noua cauſa ſuperueniente. ⁊ nu. 56.
Approbatus in iudicem poteſt reprobari in teſtem.
Scholaris approbatus in rectorem ſtudij poteſt reprobari in examine.
57 Dubia probatio recipit interptationẽ ex partiũ cõfeſſiõe.
58 Ex rei exceptione non fundatur intentio actoris nec declaratur dubia probatio eius.
Articulans non fatetur.

1 Cum venerabilis. †Si re⁹ a quo res petit̃ excipiat de ꝑmutatiõe ipſi⁹ rei facta cum actore nõ fatet̃ ꝑ hoc actorẽ fuiſſe dñm: ⁊ exceptio falſi etiã poſt ſniam poteſt opponi. Uel gñalius ſumma
b ſic. Excipiens non vr̃ fateri [b] ea que in exceptiõe includũtur. ⁊ hoc primo. Exceptio falſi poteſt etiã poſt ſentẽtiã opponi. ⁊ hoc ſcdo. Diuidit̃ principaliter in duas partes.

¶ a Mihi nõ plz. Idẽ ꝙ Abb. tenet hic Inn. pro quib⁹ optime facit qõ no. do. anto. in. c. intelleximus. in vi. col. de iud. vbi dt ꝙ excõicatus nõ põt cõpellere actorẽ vt agat cõdictione ex. l. diffamari. cõtrarium tenet hic Imo. zacharias.

¶ b Nõ videtur fateri. adde Rom. in. l. cum mulier. col. v. ⁊ vi. ff. ſol. matr. ⁊ in. l. alia. C. de his qui. vt ind. ⁊ Alex. in. l. decẽ. col. vij. ff. de de verb. oblig. ⁊ Dy. in reg. exce. ⁊ ibi in apoſt. d. Boerij, ipſum Imol. etiam dubiã illius probationẽ non declarat ⁊ ꝑ Feli. hic col. iij. ⁊ ſeq. ſaluis tñ limitationibus ad primũ dubiũ. quas etiã ibi ponit Ang. in ru. inſti. de excep. col. xx. in ꝑn. de quo plene ꝑ Lanfrã. in. c. qm̃ cõtra. §. exceptiones. nu. 4. verſic. illud quoqꝫ eſt notandum. ⁊ ibi in apoſt. Celſũ. ꝰ. de proba.

Jn pria ponit facti ⁊ pceſſus narratio.Jn ſcōa diffinitio.
ibi,intellexim⁹.Prima ſubdiuiditur in tres.nā p̄mo ponit
petitionē actoris.ſcōo ibi:idē,rn̄ſionē:exceptionē.⁊ pba
tionē reoꝝ.tertio ibi:ad hoc:replicationē ⁊ pbationē acto
ris.Scōa ſubdiuidit etiā in tres partes.Pria ponit quod
dā motiuū diffinitiōis ſoluens obſtaculum.Scōo diffinit
cām quo ad ſpūalia ibi:qꝛ vero.Tertio quo ad tpalia ibi:
vex colligā notabilia p̄ncipaliora.¶Caſus lr̄alis.Ep̄s ſa
bineñ.habebat cām cū monaſterio Farfeñ.ſup eccleſia ſcti
Uiti corā auditorib⁹ vtriuſqꝫ partis.petebat ſabineñ.ep̄s
ipſam eccleſiā in monaſterio Farfeñ.cū poſſeſſionib⁹ ⁊ per
tinētijs ſuis dicēs eandē tā in ſpūalib⁹ ꝙ̄ in tpalibuꝫ ⁊ per
tinere ad eccleſiā Sbiñ.pcurator monaſterij nōdū ep̄i intē
tione fundata pꝓpere ſic rn̄dit ꝙ ⁊ ſi eccleſia p̄dicta olim
fuerit eccleſie Sabiñ.eā tn̄ ep̄s nō pōt vēdicare cū ea cauſa
permutationis monaſteriū Farfeñ.eā obtineat ad hoc p
bādū quoddā exhibuit inſtrumētū in quo prima facie con
tineri videbat ꝙ Theodoſius ep̄s cū aſſenſu canonicoruꝫ
ſuorū predictā eccleſiā ſctī Uiti cōceſſerat monaſterio Far
feñ.in cābiū p quibuſdā eccleſijs ⁊ rebus alijs.ad hoc ep̄s
memoratus intētionē ſuā fundatā eſſe rn̄dit p hmōi rn̄ſio
nē:qꝛ cū pcurator monaſterij rn̄derit dictā eccleſiā ex pmu
tatiōe facta p Sabiñ.ep̄m obtinere:p ꝯn̄s cōfitebat ſe cre
dere ꝙ dicta eccleſia tpe pmutatiōis ptinuit ad eccleſiā ſa
biñ.cū permutatio inter ꝯct⁹ bonefidei cōputet.⁊ celebrari
nō pōt niſi cū vero dn̄o.vel cū eo q loco dn̄i habet.⁊ ad p
bandū ꝙ dicta eccleſia ptineat in tpalibus ad ep̄m p̄dictū
quoſdā teſtes induxit p quos oſtēdere nitebat ꝙ tā dictaꝫ
eccleſiā ꝙ̄ molēdina terras ⁊ alia bona ei⁹ ſabiñ.ep̄i diuti⁹
poſſederūt:de illis p ſue voluntatis arbitrio diſponendo.
His ⁊ alijs examinatis dn̄s papa intellexit dictū ep̄m in
tentionē ſuā nō pbauiſſe per teſtes vel rn̄ſionē ſupradicti
pcuratoris:qꝛ qui opponit exceptionē nō vr̄ cōfiteri intē
tionē aduerſarij vl̄ p inſtrumētū ad hoc exhibitū ex aduer
ſo:qꝛ in eo Theodoſi⁹ ep̄s a quo pmutatio facta pponit
nō dicit ep̄s Sabiñ.ꝙ̄uis in trāſcripto quo pcurator vte
bat appoſitū fuit Sabiñ.per vitiū falſitatis:lꝫ aūt nimis
exceſſerit q trāſcriptū illud falſauit:⁊ delictū perſone non
debeat in dānū monaſterij redūdare:⁊ falſitatis exceptio,
⁊ an̄ ſn̄iam ⁊ poſt obijci poſſit vſqꝫ ad.xxx.an.veritate cō
perta nō vult papa ꝙ p hoc monaſterio preiudiciū gn̄eret.
Uerūtamē qꝛ cōſtitit pape dictā eccleſiā ſancti Uiti ſitā eſ
ſe in dioceſi Sabiñ.adiudicauit ei eius ep̄ale in oib⁹ in ea
dē exceptis illis q̄ p autētica ſcripta eidē ep̄o ſunt ſubtra
cta:cū exēpta nō probet quo ad tpalia eiuſdē eccleſie ab
ſoluit monaſteriū ab impetitione ep̄i:cū ſup hoc nō pba
2 uerit ſe legitima p̄ſcriptione munitū.Ber.¶†Et no.prio
ꝙ in acceſſorijs pōt libell⁹ eſſe gn̄alis:vt ptꝫ ibi.cū poſſeſ
ſionib⁹ ⁊ ptinētijs ſuis.⁊ de hoc plene p Inno.in.c.tāta.de
exceſ.prela.⁊ de hoc ⁊ quid cōprehendat nomine ptinentia
3 rū plene dixi in.c.cū ad ſedē.de reſti.ſpo.¶†Scōo not.ibi
vēdicare.ꝙ licet rei vēdicatio ſtricta ⁊ directa non compe
tat niſi ei qui eſt effect⁹ dn̄s de iuregētiū vel ciuili:vt in.l.in
rē actio.ff.de rei vēdi.tn̄ larga ⁊ vtilis cōpetit ei q hꝫ ius in
re ſacra ⁊ religioſa.lꝫ non ſit verus dn̄s.vnde vt hic vides
a ep̄s vendicat ſibi eccleſiā[a] rōne iuriū que hꝫ in ea.⁊ de hoc
dic vt no.Inno.in.c.venerabilis.de relig.do.⁊ vide qd dixi
in.c.examinata.de iudi.facit.l.qui tabernas.ff.de contrah.
4 emptio.¶†No.iij.qd vna eccleſia pōt cū plurib⁹ permu
tari.ad hoc quotidie ſolet allegari iſte tex.tn̄ hic loquit qn̄
pmutatio ſit iure proprietatis.Nūquid aūt poſſit fieri iure
tituli.Jo.an.dicit hic poſſe argui ꝙ ſic.⁊ qd hoc vidit ſepe
fieri.alle.in arg.c.ij.de mut.petit.qd parum facit dictum tn̄
ſuū cōiter approbat.⁊ maxime per Fede.in tract.ſuo de p
mutatione.c.xij.⁊ per Jo.cal.hic.⁊ do.de Ro.deci.xvj.hoc
tn̄ dicūt pcedere ſi habēs plura illa tenebat de iure cōi.ſi
aūt cū diſpēſatione vt qd erat incōpaſſibilia:tunc non po
teſt hoc fieri:qꝛ diſpēſatio non tranſit in tertiam perſonā.
de priui.c.ſane.⁊.v.q.j.c.petiſti.¶Not.iiij.ꝙ vna eccleſia
pōt pmutari pro alia eccleſia ⁊ rebus alijs.⁊ ſi intelligitur
de rebus alijs.ſ.ſpūalibus litera eſt clara.ſi vo intelligitur
de rebus tpalibus tunc ob.c.ad qōnes.de re.permu.Sed
poteſt dici hoc.c.pcedere qn̄ eccleſie permutantur iure p
prietatis.nā tūc pmutant velut quedam temporalitates.
arg.c.j.de eo qui mit.in poſ.ideo admixtio temporaliū nō
nocet illi qn̄ pmutant iure tituli.⁊ hoc not.¶Not.ibi:lo
co dn̄i ⁊c.ꝙ lꝫ ep̄s nō ſit rerū eccleſiaſticarū ⁊ ipſarum eccle
ſiarū dn̄s:vt in.d.c.ij.de dona.habet tn̄ loco dn̄i:vnde per
mutat ſicut dn̄s.idē dic in quolibet alio plato.†Nā ⁊ ipſe
5 tutor cū bn̄ adminiſtrat habet loco dn̄i:ſed cū male loco

Sebaſti.Sapia.
a ¶Eccleſiā.vide
bal.⁊ Paul.de
ca.in.l.monumē
ta.C.de lega.vbi
dicūt ꝙ admitti
tur libellus in q̊
patron⁹ eccleſiā
tanꝙ̄ ſuam petit
qd ēt tꝫ.Abb.in
c.p illorū.in pri.
j.de preben.
b ¶Uerbū conce
do.De h̄ verbo
cōcedo,vtrū im
portet trāſlatio
nē dn̄ij vel iuris:
vid tex.iūcta gl.
in.l.j.ff.de conſt.
prin.⁊ ibi Ang.
diſtinguentē qd
aut ꝯceſſio ſit ex
cā ex q̄ cōſueuit
dn̄ium trāſferri.
tūc iportat dn̄ij
tranſlationē:al's
ſecus:iurib⁹ p eū
all'.de quo vid ēt
p gl.Bart.⁊ oēs
in.l.ſi.in pn̄.ff.de
do.p Bart.in.l.
vxori.§.fin.p illū
tex.cum gl.ff.de
leg.iij.p Bal.in
§.titi⁹ filios.ſi d
feu.fue.cōtro.in
ter do.et agna.
Ang.in.§.qꝛ.vo.
j.i aut.d nō alie.
et plen⁹ per do.
Alex.Jmo.in.l.
cū quid.ff.ſi cer.
pe.ad quem te re
mitto cū alijs cō
cor.ibi p eū alle.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Uerbū conce
do.An ⁊ qn̄ ver
bū concedo idu
cat dn̄ij tranſla
tionē,vide Sal.
in.l.ſi donatiōe.
C.de col.Bal.in
l.cum vir col.iij.
C.de fideicom.in
l.non ambigit.i
fin.ff.de legi.et
Fran.are.in ꝯſil.
clx.inci.longa eſt
iſta ꝯſultatio.in
ix.et.x.co.Alex.
in.l.a titio.col.ſi.
ff.de vo.ob.⁊ i'.d.
l.ſi donatione.
thar.pe.et in.l.ſi
qs an̄.in fi.ff.de
acq.poſ.Jaſ.i.l.
j.co.ij.x.ſcdo pō
dera.ff.de legi.

furis.vt.l.qui fundū.§.ſi tutor.ff.p emp.nō tn̄ p hoc dꝫ epi
ſcopus exigere ſeruitia more ſerui.qꝛ ſcriptū eſt.Neqꝫ vt
6 dominātes in clero.xj.q.iij.c.j.in fi.¶Not.vj.ꝙ ep̄s nō pōt
de iure cōi diſponere ad libitū de reb⁹ ptinētib⁹ ad eccle
ſias ſibi ſubiectas.Uel ſic no.ꝙ lꝫ ep̄s fundet intētū de iu
re cōi ſup eccleſijs ſue dioceſis reſpectu ſpūaliū ſeu iurium
ep̄aliū.nō tn̄ quo ad tpalia vt de eis poſſit ad ſuum vſum
diſponere niſi aliud ſibi cōpetat de iure ſpūali ēt ſi eccleſie
vacet vt hic.⁊ in.c.p̄ſenti.de offi.ord.li.vj.Idē dic in abba
te reſpectu prioratuū ⁊ eccleſiarū ſibi ſubiectarū.vt in cle.
qꝛ regulares.de ſup.neg.p̄la p̄t tn̄ ep̄s vel alius plat⁹ p̄
ſcribere vt aliquas eccleſias habeat tpaliter ſubiectas.vt
hic not.pbat in fi.facit.d.c.p̄ſenti.⁊ vide oīno qd legi.⁊no.
in.c.vt ſup.de reb.eccle.nō alie.⁊ cle.j.de exceſ.pla.⁊ vbi no.
que eccleſie dicunt de menſa plati.⁊ vide qd no.Jo.and.in
7 regu.qui contra.de reg.iur.li.vj.in mercu.¶†Not.vij.ꝙ ſi trā
ſumptum dſcordat ab originali ſtādū eſt originali.ꝯcord.
8 qn̄ cōtra.de pbat.¶†Not.ꝙ ex inſtrumētis pductis p.c.
aduerſarium ēt ſi ſit reus pt actor fundare intētionē ſuā.
⁊ qd plus etiā ſi ſint pducta ad pbandā exceptionē ſuper
qua actor ſe fundare nō pōt.⁊ eſt rō qꝛ vtēdo inſtrumētis
efficiunt illa cōia.vt.l.j.§.edendo.ff.de eden.⁊.c.D.perpe
9 tuus.cū ibi no.de fi.inſtru.⁊.c.cū olim.de cenſi.¶†Not.ꝙ
eccleſia nō debet puniri ſi pcurator vel platus falſat inſtru
mentum.facit etiā ꝙ pcurator non videt habere mādatū
ad illicita.l.ſi pcurator.ff.de cōdit.inde.⁊.l.j.§.ſi pcurator.
ff.ſi quis ius dicen.nō obtē.vbi ptꝫ ꝙ pcurator ipſe ⁊ nō
dn̄s punit ex ſua cōtumacia.vt in.c.j.vt lit.non conteſtat.
10 ¶†Not.ꝙ iudex pōt ſupplere ex officio allegādo falſita
tem notoriā inſtrumēti.maxime ad cōmodū publicum.lꝫ
fuerit falſatū per pducētē.Alia expedient.j.cū materia.
11 ¶†Potes tamen notare ibi,cōcedendum.ꝙ per verbū
b cōcedendo tranſfertur dn̄iū,ego dico ꝙ hic non pbatur
hoc p verbū in cābiū huic verbo adiūctū.pōt em̄ hic colli
gi ꝙ per hoc verbū cōcedo tranſfertur dn̄iū ſi verba prece
dentia vel ſequentia hoc innuūt:vt ſi dicit cōcedo hanc rē
vtēdā vel fruendā nō venit dn̄iū ſed vſuſfructus.xvj.q.j.
poſſeſſiones.Uel ſi dico tibi concedo cā mortis.nā tūc ver
bum concedo,reſtringit vt nō videat de preſenti cōcedere.
ff.de do.cau.mor.p totū.⁊.l.nō oēs.ff.ſi cer.pe.Quid autēꝫ
dicendum in dubio vt cū ſimpliciter cōcedit per hoc ver
bum.cōcedo:dic ꝙ idem iportat ꝙ dono.ad hoc vide bo.
tex.in.l.ſi.ff.de do.⁊.c.paſtoralis.eo.tit.not.gl.⁊ Barto.in
l.vxori.§.ſi.ff.de lega.iij.qd puto verū niſi ex circunſtantijs
contrariū eliciatur qd pulcherrimū equū quereti cōmoda
tū quis concedat.facit qd no.glo.in.l.cū quis.ff.ſi certum
pet.⁊ hoc no.¶Expediā more ſolito pri⁹ gl.Prima glo.
ōt ſimile caſum haberi in.c.pterea.ij.de tranſac.dic ꝙ eſt
ſimilis quo ad narratione facti,ſed diſſimilis quo ad deci
ſionē.nā ibi fert ſn̄ia ex ſola cōfeſſione rei:hic econtra:ſed
dic ⁊ bene Jo.an.ꝙ ibi rn̄dendo fuit pfeſſus ⁊ nō
per viā exceptionis:ſicut hic.nā excipiens nō fatet:vt in
reg.exceptionē obijciens.de reg.iur.lib.vj.⁊.l.nō vtiqꝫ.ff.
de excep.Et no.hoc pro teſtibus cōcordādis qui dixerūt
aliquā rē ſimilē vt nō exigat oīmoda ſimilitudo:vide ꝙ
dixi i.c.trāſlato.de ꝯſti.⁊.c.cū dilecta.de ꝯfir.vti.vel inuti.
12 ¶Oppo.videt em̄ † ꝙ ex iſta cōfeſſione rei potuit ep̄s
actor ſuā fundare intētionē.vt in.d.c.p̄terea.de elec.per in
quiſitionē.Sol.dupliciter p gl.ij.primo ꝙ hic fuit repen
tina cōfeſſio q̄ nō habet preiudicare:nec dꝫ ſufficere p lit.
côteſt.Not.bene hāc gl.in ſeq.ꝙ cōfeſſio facta indelibera
te ⁊ propere nō preiudicat:ſicut in ſimili dicit gl.no.de cō
feſſiōe facta calore iracūdie in.c.ex literis.de diuor.ſꝫ quo
ad iſtū tex.nō placet mihi hec gl.qꝛ licet poſſit illico talis
cōfeſſio reuocari.vt eſt gl.no.in.c.apud.xxxj.q.j.⁊.c.ſi.de
iurein.lib.vj.tn̄ ex quo ſi reuocat ſed dat perſeuerantia vt
hic dabat debebat valere:vt in dictis iuribus.⁊.c.p̄terea.
13 de teſti.cog.†Forte ob hoc trāſit ad ſecundā ſol.qd lit.cō
teſta.debet fieri per directā reſponſionē ad libellū:vt in.c.
vno.de lit.conteſt.hic aūt excipiendo ſub.cōditione reſpō
dit.Hec ſol.an ſit vera in ſe:dic vt habes text.⁊ gl.in.c.ij.de
li.conteſt.lib.vj.⁊ dicit hic Inn.⁊ bene ꝙ ſiue excipiēdo ſi
ue rn̄dendo petitioni rn̄deat animo côteſtandi litē:facta
erit ꝯteſtatio:qd dicit hic patere:qꝛ hic id qd vocatur re
ſponſio etiā vocatur exceptio.ſed dic ꝙ nō eſt bona ⁊ for
malis rn̄ſio ad ꝯtrium:⁊ ad iſtum tex.qꝛ hic non querit an
fuerit facta cōteſtatio:nā cōfeſſio facta an̄ litē cōteſt.preiu
dicat.vt in.l.j.ff.de cōfeſ.⁊ not.gl.in.c.dudū.ij.de elec.⁊.ij.q.
j.nos in quēꝗ.⁊ ideo dic ꝙ confeſſio hic non pindicat.qꝛ
emanauit excipiendo.vt.§.dixi.⁊ dicit tex.⁊ dicet latius.
in glo.ſuper

in gl.ſuper ver.fuiſſe confeſſus.❡Gl.in ver.bo-
ne fidei.Facit duo.nã primo querit que dicũtur
actiones bonefidei,⁊ que ſtricti iuris.Secundo
querit quare alique actiones dicuntur dũtaxat
bonefidei cũ in omni cõtractu cõſidereť bona fi-
des.Secũda pars ibi,nec dicũtur.❡Venio ad
primam partẽ in qua dic declarãdo gloſ.qđ oẽs
actiões regulariter ſunt ſtricti iuris preter actio
nes enumeratas.inſti.de ac.§.actionum.⁊ hoc in
14 gl.in qua enumerantur.xvij.†Et quatenus enu
merat actionẽ pignoratitiã,dic ſcđm Pe ⁊ abb.
tã directã ꝙ̃ cõtrariã.eſt enim duplex,q̃dã q̃ dať
debitori debito ſoluto,alia que datur creditori
ſi res ſibi pignorata ſit aliena.⁊ iſta appellať pi-
gnoratitia ꝯ̃ria.ad hoc all.tex.apertum in.l.tutor.
§.cõtrariam.ff.de pig.act.non tñ cõpetit ſi credi
tor ſciebat rẽ pignoratã eſſe alienã vel obligatã
vel morboſam,vt ibi dicitur adde glo.actionem
ex ſtipulatu de dote,vt habetur in.d.§.actionũ.
15 ❡†Venio ad ſecũdam partem:⁊ quero quare
alique dicãtur actiões bonefidei ⁊ alique ſtricti
iuris:cũ in omni ꝯ̃tu conſideretur bona fides.l.
bonã fidẽ.C.de acti.⁊ obl.vnde hoc reſpectu oĩs
contractus põt dici bone fidei.ita ſumitur in.c.ij.
xxvij.q.j.⁊ adeo cõſiderať bona fides qđ ſi inter
uenit dolus aut ꝯtractus eſt nullꝰ aut irritať.de
quo dicẽdũ vt plene not.per gl.⁊ doc.in.c.cũ dile
cti.de emp.⁊ vendi.Sol.gl.fatetur ꝙ in omni cõ
tra ctu cõſideratur bona fides.ſed ponit tres dif
ferẽtias ratione quarum diuerſificantur in omni
16 bus.Prima†qa in actione ſtricti iuris nõ venit
niſi qđ ſtricte exigit actiõis natura:vñ non veni
unt vſure ex mora niſi ſpecialiter ſint ꝓmiſſe.vt
l.iij.ff.de vſur.ſed in actionibus bone fidei ſic.vt
in.l.iulianus.§.ex vẽdito.ff.de act.emp.⁊.l.cura
bit.C.e.vbi diciť ꝙ ſi emptor diſtulit ſoluere pre
ciũ rei empte cuius fructꝰ percepit agitur cõtra
eũ nedum ad preciũ:ſed etiã ad vſuram precij:qꝛ
ex quo ꝑcepit fructus equiſſimũ eſt vt ſoluat pre
cium ⁊ vſurã precij.vbi dicit Joã.an.hoc proce-
dere ſm leges:ſed ſcđm canones ꝯtra.Idẽ forte
hodie ſcđm leges,ſm eũ ⁊ ſm Abb.ꝑ no.in.c.ij.
de vſur.quaſi dicant ꝙ cũ hodie multi tenẽt vſu-
ras prohibitas etiã de iure ciuili ceſſabunt vſure
etiã in iſtis ꝯ̃tibꝰ bone fidei.Aduerte an vſure
a ſint ꝓhibite de iure ciuili[a] ego pleniſſime dixi i
c.cũ ſit.de fo.cõpe.ſed an in cõtractibꝰ bone fidei
ceſſent hodie vſure ſaltem de iure canonico.ego
dico ꝙ ceſſant quatenꝰ petũtur vt vſure,ſed ſi pe
tũtur vt intereſſe:tũc quatenus intereſt peti poſ
ſunt.ita voluit glo.not.in.d.l.curabit.⁊ in.c.con-
queſtus.de vſu.vbi plene hãc examino.facit.c.di
lecti.de fo.ꝯpet.⁊ in.c.peruenit.de fideiu.cum ſi.
17 Et per In.in.c.ſacro.de ſent.excõ.vbi dꝛ† ꝙ vbi
pecuniã dari eſt in obligatiõe habebitur ratio lu
b cri ceſſantis:[b] quod eſt bene no.ad idẽ alle.l.non
vtiqꝫ.in fi.⁊ ꝙ ibi no.Bar.ff.de eo qđ cert.lo.di-
18 co plenius in.d.c.cõqueſtꝰ.❡†Scđa differẽtia
eſt qꝛ in actionibus ſtricti iuris nõ venit intereſſe
ſi rem mihi dari eſt in obligatione:ſecus ſi rẽ tra
di vel factum.vt.l.vbi autem.ff.de ver.obli.⁊.l.ſi
quis ab alio.de re iudi.ſed iſta omnia veniunt in
actionibus bonefidei.l.j.ff.de act.emp.Aduerte
hec enim differentia poteſt intelligi dupliciter.
Primo ꝙ in actionibꝰ ſtricti iuris nõ venit in-
tereſſe:id eſt nõ liberatur quis ſoluẽdo intereſſe
vbi rem dari eſt in obligatione:ſecus ſi rem tradi
vel factũ.⁊ hic intelleetus eſt verus in ſe,⁊ ꝓbať
in iuribus ſuperius all.Et eſt rõ diuerſitatis,qꝛ
ſi preciſe cõpellereť ad factũ vel ad rem tradẽdã:
quod etiã cõſiſtit in facto eſſet quedã ſpecies ſer
uitutis:qđ iura abhorrent.l.titio.ff.de condit.⁊
demon.facit.quod no.gl.in.l.cum antiquitas.C.
de vſu ⁊ habi.non ſic cum rem dari eſt in obliga-
tione.quia dare eſt accipientis facere.id eſt face-
re alium dominum per traditionẽ.inſti.de act.§.
ſic itaqꝫ.ꝙ cõſiſtit in puro facto hanc rationem
alle.Bar.in.l.ſtipulationes non diuidũtur.ff.de
ver.obl.vbi pleniſſime proſequitur iſtã materiã.
ſed licet hoc dictũ ſit verũ in ſe:tamẽ nõ cõuenit
hic intellectus materie noſtre:qꝛ ex hoc ſequereť
ꝙ in cõtractibus bonefidei dãdo intereſſe quis
liberareť:qđ eſt falſum apparente re que debeť.
vt.l.is qui.ff.cõmo.⁊.l.ex empto.ff.de ac.emp.no.
19 in.c.cum ioannes.de fide inſtru.❡†Ideo do ſe-
cundum intellectũ qui cõſiſtat magis in ſubtili-
tate vt dicamus ꝙ in actionibus ſtricti iuris ve
nit intereſſe ſi rẽ tradi vel factũ eſt in obligatiõe:
id eſt ꝙ ipſum intereſſe eſt in obligatione ⁊ peti
põt:qđ intellige poſt morã.vt.d.l.ſtipulationes.
in fi.⁊ ibi hoc tenet glo.⁊ Barto.⁊ Dyn.in reg.
mora.lib.vj.nam aliqui volunt ꝙ intereſſe nõ eſt
in obligatione nec peti poterat etiaꝫ poſt morã:
ſed debet peti ipſa res,⁊ intereſſe venit poſt con-
dẽnationem per officiũ iudicis.Sꝫ primũ dictũ
cõius eſt ⁊ verius:in actionibus vero bonefidei
ipm intereſſe non venit.i.nõ eſt in obligatiõe vt
peti poſſit:ſed debet peti res ⁊ in defectũ venit
intereſſe.vt probari videť in.d.l.ex empto.nã vt
ibi dicit tex.nihil magis bonefidei cõgruit ꝙ̃ id
preſtari qđ inter contrahẽtes actũ eſt:quod no.
89 ❡†Fateť tñ iſta glo.quia in bonefidei cõtracti
bus qñqꝫ non veniũt ea de quibus cogitatũ non
fuit:nam ſi vendo fundũ vel domum non veniũt
ceſa ⁊ rupta:quia non ſunt pars fundi niſi actuꝫ
extiterit vt venirent.vt.l.fundi.§.rupta.ff.de act.
emp.⁊ vend.⁊ dic ceſa vt carbones ⁊ arbores ce-
ſe.rupta vt arena creta ⁊ ſimilia que ſunt in fun-
do.vt ibi dicit tex.Tertia differẽtia ẽ qꝛ in actio
nibus bonefidei multũ exuberat officiũ iudicis
⁊ plenꝰ ſuccurriť ꝙ̃ in alijs.⁊ propter has diffe
rentias ille actiões vocanť ſtricti iuris ⁊ iſte bo
21 nefidei.❡†Contra precedẽs dictum gl.opp.de
c.cũ eccleſia ſutrina.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.vbi dici-
tur ꝙ in iudicio veniunt ea etiam de quibꝰ actũ
nõ fuit.vt venirent.quod eſt contra.d.l.fundi.ſꝫ
dic ꝙ illud intelligitur de his que poſſint cõpre
hẽdi ex natura actionis:vt plenius no.in.d.c.⁊
in.l.ſolemus.ff.de in.alias extranea nõ veniũt.
vt.l.nõ põt videri.ff.eo.⁊ hoc ſi declaraui vltra
c alios in fauorẽ canoniſtarum[c] qui hãc materiã
vt pure legalẽ intelligere nõ ſolent.⁊ habes con
ſimilẽ gl.in.d.§.actionũ.❡Sed quero ad queꝫ
effectũ allegauit iſte ꝙ ꝑmutatio cõputetur in
ter cõtractus bonefidei.Sol.non põt hoc colli-
gi ex tex.nec extra ſed forte voluit dicere ꝙ cũ ꝑ
mutatio eſſet cõtractꝰ bonefidei debebat iſte ab
bas agnoſcere bonã fidẽ:ac ẽt debuit credere ec
cleſiam iſtã pertinere ad epm cum quo cõtrahe
bat permutationẽ.hoc tamen nõ multũ refert.
22 ❡†Quero quare permutatio nõ põt fieri niſi
cum dño vel eo qui eſt loco dñi.Sol.dicit gl.in
ver.loco domini.qꝛ qui dat alienam rem non cõ
trahit permutationẽ:vt.l.j.ff.de rer.ꝑmu.certe
per hoc non ſoluitur formaliter queſitũ.nam de
hoc poteſt queri quare nõ ꝯ̃hit permutationẽ:
nec hoc abſolute tenetur:qꝛ tradẽs rem alienaꝫ
bona fide contrahit permutationẽ.vt not.gl.po
nens opi.ꝯ̃rias in.d.l.j.ſed gl.fuit hic locuta ſcđꝫ
opi.Pedij iuriſc.de qua ibi:⁊ plene per Dyn.in
l.j.ff.de rer.ꝑmu.dic tu poſt Bar.in.d.l.j.ff.eo.qđ
aut volẽtes permutare vtuntur verbis denotãti
bus tranſlationẽ dñij.vt puta dabis mihi equũ
⁊ dabo tibi codicẽ:⁊ tunc cũ non dño ꝑmutatio
cõtrahitur ⁊ ꝓcedit hoc caſu opi.Pedij:⁊ eſt ra
tio.qꝛ non dñs non facit tradendo rem alienam
aliuꝫ dñm:qꝛ nemo dat quod non habet.vt.l.tra
ditio.ff.de acqui.re.domi.⁊.c.quod autem.d iure
patrona.naꝫ vt ibi dicitur pro nõ dato habetur
quod ab illo datur qui de iure dare nõ poteſt.ꝑ
mutatio autẽ ſumit initiũ nõ ex cõſenſu ſimplici:
ſed ex rerum traditione ⁊ trãſlato in aliũ dño:
vt.d.l.j.⁊.l.ex placito.C.eo.cũ ſit contractꝰ inno-
minatus:vt ibi.Aut volẽtes permutare vtũtur
verbis ſapiẽtibꝰ puri facti traditionẽ:vt ego acci
pio codicẽ tuũ ⁊ tu meũ digeſtũ:vel vtũtur ꝟbo
tradere:vel ſimili:⁊ tunc permutatio põt perfici
cũ nõ dño:qꝛ ſatiſfactũ eſt verbis contrahentiũ.
⁊ cum hoc tẽperamento intelligas hãc ellegatio
nẽ q̃ ponitur in text.puto tñ qđ re alterꝰ euicta

zacharias.
a ❡De iure ciui-
li.Et qd de iure
cano.vid de vtro
qꝫ.an ⁊ qñ ſint ꝓ
miſſe:ꝑ Alexan.
conſil.xlix.in.j.et
ij.col.⁊ quaſi per
totum.vol.iiij.
Antonius Frã.
❡Circa hec an
ꝟbũ cõcedo:im-
portet trãſlatio-
nẽ dñij:dicas qđ
ſi non appet alia
cã ex qua fiat cõ-
ceſſio iportat do
nationẽ.l.vxori.
§.ſi.⁊ibi gl.⁊ bar.
ff.de leg.iij.⁊ ple
nius ꝑ Ale.in.l.
cũ qd.inꝰ ſi.ij.col.
ff.ſi cer.pe.⁊ in.l.
ſi pecuniaꝫ.ff.de
cond.ob cau.⁊ in
l.ſꝫ ſi me putẽ.in
§.j.de condi.ind.
⁊ ꝑ Alexã.in.l.a
titia.de ver.obli.
vbi dixit:ꝙ ſi pe
to a te equuꝫ cõ
modato:⁊ tu di-
cis concedo ſim-
pliciter itelligiť i
ꝯmodatũ:ꝑ tex.
in.c.paſtoralis.
de loca.⁊ vid gl.
in.c.j.de vſur.in
vj.q̃ dicit ꝙ ver-
bũ ꝯcedo eſt ver-
bũ generale ⁊ te-
ne mẽti qđ Bal.
in.l.in vendẽtis.
in.v.oppo.C.de
ꝯ̃hẽ.empt.dixit
ꝙ ſi concedo ali-
cui vſuꝫ pecunie
dico permutare
pecuniam.⁊ vide
eũndẽ in.c.j.in.§.
ſi titius.in verſ.⁊
nota ꝙ ꝑ verbuꝫ
cõcedo.ſi de feu.
fue.cõtro.vbi di-
xit ꝙ verbũ cõce
do eſt verbũ per
qđ transfert ius
precedẽte titulo
habili ad tranſla
tionẽ:alš non.et
vide Abba.in.c.
paſtoralis.de do
na.vbi dixit ꝙ cõ
cedens vř cõce-
dere ius ꝙ hꝫ in
re.⁊ ideꝫ dicit in
c.cũ aũt.de iure-
pat.⁊ ideo dice-
bat Bal.in.l.mo
numenta.C.de le
gi.ꝙ cõcedẽs ca
ſtrũ vř cõcedere
ius qđ hꝫ in illo.
⁊ vide Flo.i.l.ar
boribus.in.§.vſu
fructuarius.ff.
de vſufruc.vbi di
xit ꝙ eſt verbum
trãſferens titulũ
habilẽ ad trãſla-
tionem dominijꝰ
⁊.Sebaſti.Sapia.

b ❡Lucri ceſſan-
tis.Qñ habeať
rõ lucri.vltra al-
le.hic ꝑ Feli.vi-
de Dec.in cõſil.
clx.col.iij.verſic.
tertio gñaliter.
Aret.in conſi.ix.
inci.eleganter.⁊
verſ.circa ſi.Ale.
in cõſi.cix.inci.vi
ſa ſcriptnra pri-
uata.in fin.ij.col.
Rapha.cu.in cõ
ſi.cxxxix.inc.P.
laicus.colũ.fin.⁊
Ro.in cõſi.cj.in-
ci.propoſite con
ſultatiõis.vbi di
cit.ꝙ ſi non dedi
ſti pecuniã quaꝫ
debebas:⁊ ego
aecepi pecuniaꝫ
ſub cambio tene
ris mihi ad illud
intereſſe.
⁊.Sebaſti.Sapia.

c ❡In fauorẽ ca-
noniſtarum.Vi-
deť tñ.ꝙ hec ma
teria ad canoni-
ſtas nihil ſpe-
ctet:quia inquit
Bal.in.c.j.colũ.
vlti.prope fin.de
plus peti.qđ de
equitate canoni
ca oẽs ꝯ̃tus mũ
di ſunt bonefi-
dei.ſequiť Jaſo.
in.§.actionũ.col.
ij.⁊ col.vij.inſtit.
de actio.tñ idem
Jaſ.in.l.ſi fundꝰ.
in prin.ff.ſi cert.
peta.ſentit con-
trarium ⁊ clarius
in.l.qđ te.col.pe.
eo.titu.vbi cõtra
Baldũ adducit
hanc decre.⁊ ita
ſentit Abb.hic

zacharias.
a ¶ Bñficia.adde
ð hac.q.iiij.Car.
in cle.j.de rer.ꝑ-
mu.⁊ Bald.in.j.
col.ij.verſ.quero
an poſſet ſpiri-
tualia.C.e.ti.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ In beneficio.
vide Rotam ſita
cõcludẽtẽ in dec.
j.⁊.iij.in nouis.⁊
Gemi.in.c.j.col.
vj.verſi.ſed circa
ꝑmiſſa.de re.per
mu.lib.vj.ſed ꝯ-
riam partẽ dicit
magis cõiter te-
neri.⁊ eam defen
dit do.Sozin.in
cõſi.clxvj.inci.in
primis.in.j.ꝑte.
c ¶ Non vtiqꝫ.
Tu pondera qꝛ
text.iſte dixit nõ
intelleximus per
exceptionẽ hui⁹
ꝓcuratoris : ſed
iſte ꝓcurator ex-
cipit conditiona
liter:ergo iſte in-
telligitur qð tũc
non fatetur exci-
piẽs q̃re excipit
cõditionaliter.⁊
alle.iſtũ tex.for-
maliter.l.non vti
qꝫ.vbi dr non exi
ſtimatur cõfiteri
de intẽtiõe acto
ris cũ reus vtit
exceptione.⁊ põ
dera vnũ qð cuꝫ
gl.ſint diſcordes
in hoc:qꝛ glo.in
l.non vtiqꝫ.eo.ti.
⁊ in.l.nemo.tꝫ ꝙ
nõ vr̃ cõfiteri.et
glo.in.l.ſi qdẽ.C.
eo.ti.tꝫ contra.⁊
in.§.ſancimus.
in aut.de exhib.
reis.tenet etiam
ꝯriũ.⁊ ſic iſte gl.
ſũt cõtrarie.⁊ eſt
dubitatio nõ me
diocris.vnde vr̃
qð iſte tex.tollat
iſtam dubitatio-
nẽ.⁊ iſtud eſt di-
ctũ meũ.⁊ ad hoc
adduco tex.in.c.
cumveniſſent.de
iuſt.cũ excipit ꝙ
nõ ſpectabat ad
archiepiſcopum
qꝛ ꝑpetuo cõtu-
lerat archiepõ.
Andre.Barba.
Sebaſti.Sapia.
d ¶ In.l.non vti-
qꝫ.vide ibi latiſ-
ſime ꝑ Bartho.
ſozi.⁊ per Alex.
Are.⁊ Mod.in
l.decẽ.ff.de vbſi.
oblig.Bald.in.l.
polla.col.ij.C.de
his quib.vt indi.

põt is qui rẽ ꝑdidit habere regreſſum ꝯ traden-
tem:ſic obſeruat in ꝯtractu vẽditiõis.de quo tñ
dicendum:vt no.in.d.l.j.ff.⁊.C.eo.⁊ hoc no.quia
canoniſte non declarãt hic.In dubio autem cre
dã actum vt trãſferat dominiũ:qꝛ hoc videt de
23 natura permutatiõis.arg.d.l.j.† Et ꝑ hoc dicẽ-
a dũ qð ſi duo permutãt bñficia[a] ⁊ alter nõ habet
ius in ſuo ꝙ nulla cõtrahitur permutatio:vñ re
cipienti beneficiũ alterius nullum ius acquirit:
tum qꝛ non contrahitur permutatio cũ non ha
bente ius cum ſaltem tacite videat actũ vt bene-
ficiũ ſuum aſſignet ⁊ non alienum:tum quia ſu-
perior non intẽdit cõferre ius niſi loco bñficij ſui
⁊ ita concludit Fed.in trac.permutationũ.c.x.ꝑ
iſtam ⁊ alias ratiões.⁊ iſto caſu nõ curarẽ de va
rietate verborum.de qua.ſ.ꝓpter rõnes ꝓxi.all.
nõ tñ debet quis propria autoriate redire ad be
neficium ſuum ex quo tenuit renũtiatio:lꝫ ex cã
permutatio.non tenuerit:ſed cũ ſuperioris auto
ritate.de quo tamẽ dic vt no.Fed.in.d.tract.c.v.
⁊ per Io.an.in.d.c.vnico.de rer.petmu.lib.vj.vi-
de tex.no.⁊ qð ibi no.in.c.ſi beneficia.de ꝑb.li.vj.
24 † An aũt agẽs pro beneficio permutato habeat
neceſſe probare permutantẽ ſecũ habuiſſe ius in
b beneficio:[b] vide per domi.de Rota deci.cxv.vbi
dicunt ꝙ nõ:ſed ſufficit probare illũ habitũ ⁊ re-
putatũ pro tali ⁊ fuiſſe in poſſeſſione illius bñfi-
cij.qð no.⁊ facit qð in ſimili no.Inn.in.c.veniẽs.
de ver.ſig.lib.vj.¶ Opp.⁊ videt ꝙ ſuper illa cõ-
feſſione ꝓcuratoris poſſit epẽs fundare intentio
nem ſuã:nã ex quo fuit confeſſus permutationẽ
fuiſſe factaꝫ cũ epõ ergo cõfitebat eccleſias illas
pertinuiſſe ad epm qꝛ permutatio non fit niſi cũ
25 dño.vt.ſ.dixi.† Et qui confitet vnum cõfitetur
omne id qð ex illo ſequit.viij.diſt.quo iure.Sol.
glo.in v.fuiſſe cõfeſſus.intrat hãc materiã ⁊ du-
26 bie loquitur:ſed ſi bene põderet.† hoc intẽdit ꝙ
procurator fuit hic ꝯfeſſus excipiẽdo:is aũt qui
excipit ꝗꝗ cõfiteatur factũ cõtentũ in exceptio
ne,non tñ confitetur id qð iure eſt tacite cõpre-
henſum in ipſa exceptione.Exemplũ:excipio de
permutatiõe per hoc bene fateor permutatiõnẽ
interueniſſe inter te ⁊ me:qꝛ expꝛſſe hoc dico:ſed
non fateor ꝙ res vere ſpectabat ad te:qꝛ potuit
eſſe ꝑmutatio de facto.⁊ hoc qð pertinuerit ad
te ego nõ ꝯfiteor:vnde cũ proponã factũ excipiẽ
do ⁊ repellẽdo te ab intentione tua:nõ debet di-
ci ꝙ ego confiteor intentionem tuã ne vna ⁊ ea-
dẽ confeſſio operetur cõtrarios effectus.ꝯtra.§.
maiores.de baptiſ.conſuluit tamẽ glo.ad omne
periculũ euitandũ vt quis excipiat ſub conditio
ne vt ſi volo excipere de pacto de nõ petẽdo dicã
nõ confiteor te mihi mutuaſſe ⁊ eſto ꝙ probaret
dico te mihi feciſſe pactũ de non petendo.⁊ ideꝫ
de excipiente de interruptione cõtra preſcriptio
nem:⁊ in cõiuge excipiẽte de cõſanguinitate cõ-
tra coniugem eam vendicantem ⁊ ſimilibus.tũc
enim in dubio non poteſt aduerſarius ſe funda-
re ſuper illa cõfeſſione.⁊ hãc gl.ſic intellectũ no.
¶ Et ſcias ꝙ extra gl.multũ in hac materia in
diuerſis locis variarunt doctores ⁊ per ordineꝫ
ſit prima hec opi.gl.quam aperti⁹ tenet hic In.
dicens ꝙ aut non excipiendo:ſed alio modo cõ
fitetur quis intentionem aduerſarij,et ſibi pre-
iudicat adeo ꝙ contra ſuam confeſſionem non
poteſt aliquid dicere niſi probaret errorem ante
ſentẽtiam:de quo dicendũ vt plane dixi in.c.ſi.ð
confeſ.ſed ſi non confitetur ſed ſolum excipiẽdo
proponit,⁊ nõ poteſt dici ꝙ cõfiteatur nec ꝙ cre
dat.qui eniꝫ excipit nõ credit ſcðm eũ nec diſcre
dit:imo dici poteſt ꝙ dubitat et quaſi inter duo
veriſimilia deducitur.C.eod.l.ſi quidem hãc op.
clarius ⁊ latius proſequitur.⁊ tenet gl.in regu.
exceptionem.de regu.iur.lib.vj.vbi dicit ꝙ illa
via negandi factum nõ eſt tuta cum dote ac mẽ-
tiri ſi veritas vel conſcientia eſt in oppoſitum.di
cit tamen ꝙ ſi pure excipit non per hoc actor po
teſt intentionem ſuam fundare per regulam hic
⁊ ibi traditam.⁊ huius dicti triplicem reddit ra-
tionem quam ibi videas.Idem videtur tenere

Specu.eodem titu.in.§.viſo.verſic.quid ſi reus ⁊ ſeq.ſentit Cyn.in.l.
exceptionem.C.de proba.⁊.l.ſi quidem.C.de excep.vbi late hoc proſe
c quitur.Secunda opi.eſt Accur.in.l.non vtiqꝫ.[c] ff.eo.⁊ in.l.ſi quideꝫ.
C.e.ꝙ aut excipiens primo negat ⁊ non videtur fateri.vt puta ſi dicit
nego obligationem ⁊ incõtum apparet dico te mihi feciſſe pactũ de
nõ petendo.⁊ in hoc caſu intelligit iura que dicũt qð excipiens nõ vi
detur fateri.Aut ſimpliciter excipit ⁊ videtur fundata intẽtio aduer-
ſarij:hanc opi.ſecutus eſt Dy.in reg.prealle.Tertia fuit opi.Barto.
in.d.l.non vtiqꝫ.reducẽtis ad concordiã dictas opi.dicit eñ ꝙ ſi reus
pure excipit ⁊ actor ex toto negat exceptionẽ ⁊ nõ põt actor ſuꝑ illa
ſe fundare per.l.cũ de indebito.ff.de proba.⁊ per regulã ex eo.de reg.
iur.lib.vj.Exemplum dicis me tibi obligatum occaſione mutui exci-
pio ꝙ mihi feciſti pactũ de nõ petendo.tu hoc negas:dicis intẽtionẽ
tuam fundataꝫ ex verbis meis.certe nõ bene dicis per predicta.Aut
confiteris factum ſed negas ius:vt puta qꝛ fateris pactũ de nõ petẽ-
do : ſed dicis inualidum ratione minoris etatis vel alia ratione:et
tũc poteris te fundare ſuꝑ exceptiõe mea.per.l.qm̃.ff.de his.qui no.
infa.Hec opi.Bar.iudicio meo eſt cõtra hũc tex.nam epiſcopus hic
cõfitebatur permutationẽ de facto interceſſiſſe:vt clare colligitur ex
tex.ſed eam impugnabat forte ex defectu alicuius ſolennitatis:⁊ tñ
non potuit fundare intẽtionem ſuã ſuper illa exceptione:niſi diceres
ꝙ iſte procurator nõ excipit pure ſed conditionaliter. ſed pro primo
facit ratio litere:qꝛ papa in decidendo non fundat ſuper conditione
ſed ſimpliciter ſuper exceptione.⁊ ad.l.qm̃.quã alle.Bart.reſpondeo
ꝙ hoc nõ probat.loquitur enim in tranſigente ſuper crimine: ⁊ dicit
ꝙ tranſigendo videtur fateri crimen.Videtur eñ feciſſe metu proba
tiõis future:⁊ ſic non loquitur in excipiente:qꝛ excipiendo intẽdit re
pellere aduerſarium ab intentione ſua. Quartã opi.poſuit Iaco.de
are.vt recitat Cyn.in.d.l.ſi quidem.diſtinguens multas formas exci
piẽdi.Aut enim reus ſic reſpõdet confiteor obligationẽ:ſed tu feciſti
mihi poſtea pactũ de nõ petendo:⁊ tunc niſi probet exceptionẽ con-
demnabitur:qꝛ fundata eſt per ſuam purã cõfeſſionem intentio acto
ris.ad hoc adducit.d.l.ſi quidem.§.reſpõ.⁊.l.j.⁊.l.exceptioneꝫ.C.de
proba.⁊ no.qꝛ veriſſimum eſt qꝛ confeſſio eſt ſeparata ab exceptione.
⁊ eſt de hoc bo.tex.in.c.preterea.ij.de tranſactio.Aut reus dicit nõ cõ
fiteor obligationẽ.⁊ ſi de ea appareat:dico qð feciſti mihi pactum de
non petendo ⁊ tunc non poteſt actor ſe fundare ex illa cõfeſſione:q͡a
obligationem negauit,aut dixit ſi obligatio preceſſit vt aſſeris.tamẽ
tu feciſti mihi pactũ de non petendo.⁊ tamen non dicitur cõfiteri nec
negari.⁊ ſic non põt actor ſuper illa ſe fundare.⁊ hoc caſu dicit loqui
d hanc decre.⁊.l.non vtiqꝫ [d].prealle.cum ſimi.quaſi velit ſecus eſſe qñ
reus pure exciperet.puta ſi diceret.tu feciſti mihi pactum de non pe
tẽdo:quia tunc videtur tacite confiteri obligationem.⁊ ĩ hoc accedit
ad opi.Accur.⁊ Dy.domi. Ant.videtur in effectu ſequi primã opi.
que mihi ſatis placet:cũ regula exceptionẽ.⁊.l.non vtiqꝫ.loquatur ĩ
diſtincte.ergo ſimpliciter ſunt intelligẽde vt ſtans in finibus mere ex
ceptionis nõ videatur confiteri.⁊ ſic niſi actor probet intentionẽ ſuã
videtur reus abſoluendus vt hic.limita tamen vt colligi poteſt ex ꝑ-
dictis:qꝛ ſi pure cõfitetur obligationem ⁊ immediate excipit ſibi pre
iudicat.Item ſuꝑ puro facto exceptionis poteſt actor ſe fundare.ad
hoc allego tex.not.in.c.ex parte.decani.de reſcrip.vbi ille excipiendo
dixit ſe ꝓcuratorẽ reuocaſſe ⁊ aduerſarius ſuꝑ illa reuocatiõe ſe fun-
dauit.nam reſpectu eius qð ponitur explicite in ipſa exceptione non
habet ipſe reus aliquã excuſationẽ .videmus enim ꝙ ſi excipiẽdo ne
gauit:⁊ poſtea ſuper illo conuincitur punitur in penam mẽdacij.vt.l.
pe.ff.de rei ven.⁊ aut.contra qui propriam.C.de non nu.pec .Tertio
limitari poteſt ſcðm do.Ant.qñ actor vult ſe fundare ſuper facto in
tercluſo prout eſt in facto non prout eſt in iuris effectu.nã illud vide
tur reus fateri excipiendo Exemplũ ſi enim agitur ex maleficio infa
mãte apponẽs tranſactionẽ.videtur fateri factum ex quo infamatur.
all.d.l.qm̃.ff.de his qui not.infa.certe illa lex hoc non ꝓbat. qꝛ vt. ſ.
dixi non loquitur in excipiẽte,ſed in tranſigẽte:cum conſtat de tranſ
actione ⁊ de maleficio obiecto:ſed hic nos loquimur qñ nullo modo
27 conſtat de facto niſi ex eo qꝛ ſimpliciter iſte excipit.¶ † Itẽ aduerte
qꝛ qð dixi de exceptione hꝫ locũ in replicatione vt actor replicãs nõ
videat fateri:vt dixi in reo excipiẽte ſcðm gl.no.in.d.regula exceptio
nẽ.ideo quia ſicut ſe habet exceptio ad actionem.ita ſe hꝫ replicatio
ad exceptionẽ.eſt eñ replicatio q̃dam exceptio exceptionis.vt.l.ij.ff.
de excep.⁊ per hec habes plene ⁊ clare hũc articulum examinatum .
¶ Et notabis ex ꝑdictis multas practicas excipiẽdi vt euitẽtur opi
niões:ſis cautus vt taliter excipias ꝙ nullo mõ videaris fateri. Itẽ
tene mẽti dictum Bar.ꝙ actor negans ex toto exceptionem non po
teſt ſuꝑ ea aliquo modo ſe fundare.quod intelligo etiã ſuper eo qð
28 explicite continet in ipſa exceptione:quod declara.vt.ſ.¶ † Oppo.
vlterius.de.c.olim.de reſcri.vbi committẽs falſitatẽ in cauſa perdit
cãm.ergo monaſteriũ debuit hic ſuccumbere cum pars ſua falſaue-
rit inſtrumẽtum.Sol.glo.in ver.per vitium.ſentit hoc contrarium et
non ſoluit.ſed gl.ſequens videtur ſoluere ꝙ cõtrariũ procedit in pri
uato falſante in cã propria.l.hic vero cũ procurator falſauit in cauſa
eccleſie.nam vt dicit in tex.delictũ perſone non debet redundare in
damnum

dampnum eccleſie. Nõ ob.c.tū ex literis.de in inte.reſti.vbi
ex delicto falſitatis fuit lata ſnīa cõtra eccleſiā:q̃ ſm gloſ.
ibi delinquit tota eccleſia.hic vero nõ ꝯſiſtit capitulū fuiſſe
in culpa.imo innuit̃ ꝯtrariū in eo ꝙ dicit delictū perſone ⁊c.
29 ¶ † No.duo ſing.ex hac glo. Primo qȯ delictū p̄lati ⁊ ca
pituli nocet eccleſie.idē no.glo.in.c.ij.de ordi.cogn.vide tu
de hoc qȯ plene dixi in.c.j.de do.⁊ cõtu.⁊ no.bene q̃ ſentit
hic glo.ꝙ etiam in iudicio delictū ſolius prelati nõ nocet
a eccleſie.[a] cuius ꝯtrarium tenet gl.in reg.delictum.in.vj.per.c.
30 cū olim.de cēſ.ſed vide qȯ dixi in.d.c.j. ¶ † Secūdo prin
cipaliter no.ꝙ cõmittens in iudicio vitiū falſitatis debet
perdere cauſam:ſi falſitas eſt talis q̄ cauſe preiudicare põt.
Jo.⁊ do.Ant.trāſeunt ſimpliciter cū dicta glo.ſed ego al
leg.Bar.in.l.in fraudē.§.quoties.ff.de iur.fiſ.in cõtrarium
dicit em̄ ꝙ cõmittens falſum circa inſtrumenta vel teſtes
nõ ex hoc ꝑdit cauſam.lʒ aliter poſſit puniri de falſo.alle.
l.diuus.ff.de re iudi.⁊.l.qui agnitis.ff.de excep.q̄ bñ faciūt
ſecus ſi cõmittit̃ falſum circa acta cauſe:per text.illius.§.
quoties.vbi tex.aperte vr̃ innuere ꝙ debebat perdere cau
ſam.generaliter tñ gl.ibi dicit qȯ qui falſitatē cõmittit in
cauſa dʒ perdere cauſam.ſed vt predixi,Bar.reſtringit ad
acta.⁊ ſic in veritate loquit̃ ille tex.⁊ ita intelligit glo.in.l.j.
C.de formu.q̄ eſt not.⁊ ponit ibi aliū intellectū ad.§.quo
ties.qȯ loquit̃ in cauſa fiſci que agitur apud procuratorē
fiſci.⁊ ſic in veritate loquit̃:licet Bar.⁊ gl.ibi extendat ad
oēs.⁊ qȯ non habeat locum in priuata cauſa optime facit
c.cū olim.ij.de offi.dele.vbi ille qui violauit ſigilla iudicum
circa acta non fuit punitus in perditione cauſe:ſed ſolū vt
non poſſit opponere cõtra illa acta.Vel niſi velis reſpon
dere,vt no.dicit Bar.in.l.q teſtiū.ff.de fal.ꝙ ibi nõ fuit ꝓ
prie cõmiſſa falſitas cū non immutauerit acta:ſed ſolum
aperuit ⁊ plegit:⁊ iȯ fuit extraordinarie punitꝰ. ¶ Quid
dicemus circa hanc varietatem vt reducantur aliqua ad
concordiam facio in hoc duo memba:aut queritur nunqd
committens falſitatem in iudicio debeat perdere cauſam:
aut queritur nunquid falſans inſtrumentū ſeu producens
inſtrumentū falſum debeat ſaltē iudicari ac ſi inſtrumētuʒ
eſſet legitimum:ita qȯ contra ipſum faciat plenam fidem.
¶ Circa primū pūto ꝙ regulariter non debeat ꝑdere cau
b ſam:[b] lʒ poſſet aliter puniri:q̃ cū hec pena nullo iure ca
ueatur non debet capitalis ſententia imponi.ad hoc qȯ in
ſimili no.gl.in.c.fin.de iurepatro.⁊ pena.d.§.quoties.cum
loquatur in cauſa fiſci in quo ſunt multa ſpecialia non dʒ
extēdi.vt in regula odia.de reg.iu.li.vj.⁊ de pe.diſt.j.pene.
vbi dr̃ ꝙ pene non debēt excedere caſum propriū.Jtē text.
in.d.l.diuus.indiſtincte dicit ꝙ aduerſus ſnīam latā ex fal
ſis probationibus debet ſuccūbens in integrū reſtitui.nõ
em̄ dicit qȯ falſarius debet puniri in amiſſione cauſe.ſed
potius innuit contrariū aperte cū cā ſit de nouo agitanda
remedio reſtitutionis in integrum.qȯ eſt contra hāc glo.⁊
gl.c.tum ex literis.de reſti.integ. Nec obſt. c. cū olim.de re
ſcri.q̃ ibi fuit clericus priuatus beneficio propter delictū
falſi propter qȯ poteſt etiā clericus deponi ab ordine de
trudi etiā in monaſterio.vt no.dicit.tex.in.c.ſi epiſcopus.
l.diſti.Ad.c.tum ex literis.dico ꝙ ſecundū alium intelle
ctū magis cõem nihil facit.tulit em̄ ibi papa ſnīam cõtra
eccleſiam credens qȯ inſtrmentū productū per eccleſiam
eſſet falſum ⁊ ſic ꝙ nihil probaret.qȯ tamen non erat fal
ſum.vnde nõ tulit ſententiā puniendo eccleſiā : ſed credēs
eccleſiā nullū ius habere ex defectu probationis . Ad iſtū
tex.rñdit ꝙ nõ ꝓbat:qȯ propter delictū faſitatis debeat
quis cadere a cā:ſed ꝙ ſi cauſa fuiſſet eccleſie debuiſſet iu
dicari ſcȯm iſtud inſtrumentū:q̃ apponendo inſtrumēto
ꝙ ille fuit ep̄s.Sabiñ.videt̃ falſarius cõfiteri ꝙ in veri
tate iſte ep̄s de quo dicit̃ in orginali fuit Sabin.⁊ hoc pro
31 bat no.iſte text.vt dicā in ſeq.mēbro. ¶ † Venio ad ſecūdū
in quo ꝯcludā aliqua bona ⁊ quotidiana dicta per Jnnoc.
hic ⁊ videtur primo ꝙ debea producēs inſtrumentū falſum
vel minus ſolenne iudicari ſm illud q̃ non poteſt quis di
cere contra inſtrumenta per eum producta:tum ratione ꝓ
c ductionis ⁊ approbationis.[c] vt in.c.cum olim.de cenſi.tuʒ
etiā ratione tacite confeſſionis.nā producendo inſtrumē
ta videtur tacite confiteri omnia in eis cõtenta,vt not.Jn.
in.d.c.cū olim.⁊ hic Barto.in.l.poſt legatū.ff.de his quib.
vt indi.⁊ facit iſte tex.arguēdo per locū a ſpeciali. ¶ Expe
diā hanc materiā ponendo aliquos caſus qui erunt quaſi
32 concluſiones in materia. † Primus caſus ſit qñ quis ſine
dolo ⁊ ignoranter produxit inſtrumentum quod poſtea ꝓ
bat̃ falſum:⁊ nõ debet ſecundum illud iudicari:q̃ ex quo
d fecit ignoranter nõ debet ex hoc puniri[d] ſicut hic dicimus
in eccleſia que non fuit in culpa.⁊ facit.l.poſt legatū.ꝑalle.
nec rõne conceſſionis tacite poteſt aduerſarius ſe fundare
ſi aliquid ibidē continet̃ in fauorem ſuum:q̃ illa tacita cõ
e feſſio[e] q̄ reſultat ex productiōe eſt coherens inſtrumento:
vñ ſublato inſtrumento vt falſo tollit̃ ⁊ tacita confeſſio tā
q̄ acceſſoria:videt̃ enim cõfiteri quia quatenus inſtrumen
tum probat ⁊ non aliter.vt.d.l.poſt legatum .⁊ hoc voluit
33 Jn.hic ⁊ Bart.in.d.l.poſt legatum. ¶ † Secundus caſus
retentis premiſſis terminis qñ producens inſtrumentum
expreſſe fuit cõfeſſus vera eſſe oīa que cõtinētur in inſtru
mento.⁊ idē quod.ſ.dictum eſt in inſtrumento poſtmodū
falſo probato ſm Jnn.⁊ Bar.in.d.l.q̃ licet hoc caſu ema
nauerit vltra productionē expreſſa confeſſio:tñ eſt appli
cata ⁊ relata in inſtrumento.⁊ ſic vr̃ confiteri quatenus in
ſtrumētū probat ⁊ nõ aliter.vt.d.l.poſt legatū.facit.c.fra
34 ternitatis.⁊ qȯ ibi not.de hereti. ¶ † Tertiꝰ caſus qñ con
feſſio emanauit nulla habita mētiōe de priuilegio ſeu in
ſtrumento.⁊ tunc reprobato inſtrumento,nihilominus tñ
remanet confeſſio ſm eos:ratio poteſt eſſe q̃ ex ſeparatis
nõ fit illatio.de trāſla. prela.c.ij.⁊.l.papinianus exuli.ff.de
mino.l.neq̄ natales.C.de proba.Adde ad hūc caſum not.
limitationē.Bar.in.d.l.poſt legatū.quā nõ ſolēt hic alleg.
canoniſte:videlʒ ꝙ lʒ hoc caſu non corruat cõfeſſio repro
bato inſtrumēto tñ ſi cõfitens vult ratione erroris reuoca
re cõfeſſionē:hoc poterit allegādo illud ꝑuilegiū reproba
tū:quaſi fuerit cauſa illius ꝓbationis ⁊ cõfeſſionis.ꝙ not.
facit qȯ in ſimili not.in.c.finem.de do.⁊ contu.⁊.l.qui ſoli
35 dum.ff.de leg.ij. ¶ † Quartus caſus quando agitur igno
f ranter[f] producto inſtrumēto reprobatur per aduerſarium
non vt falſum ſed vt minus ſolenne:puta qui deficit cõſen
ſus canonicoꝝ vbi neceſſario debebat īteruenire vel char
tam nõ eſſe ſufficiētem ad probandum id ad qȯ inducitur:
⁊ tunc ſm.Jnn.rata manēt oīa ibidē contēta propter con
g feſſionē.[g] Ratio diuerſitatis inter hunc caſum ⁊ precedē
tem:eſt q̃ probato inſtrumēto falſo tollitur fundamentū
cui inherebat cõfeſſio:⁊ ita per conſequens totū tollit̃ edi
ficium:ſed in hoc caſu vbi non probat̃ falſum remanet in
ſtrumētū in ſuo vigore:lʒ nõ habeat tm̄ vigorem vt crede
36 bat ille qui ꝓducebat. ¶ † Aduertendū tñ ſubtiliter circa
hoc:nam Jnno.in ſeq.col.videt̃ prima fronte velle recede
re vel limitare hūc caſuʒ:dicit em̄ ꝙ ſi qs male intelligens
legē allegat eam pro ſe vel inſtrumentū vel chartā ſimpli
cem dicit ſibi fauere in ſua cauſa cū in veritate de iure non
faueat:q̃ nõ eſt autentica charta vel eſt teſtimonialis tm̄
tamen ſi poſtea propter aliū articulū qui in eadem charta
continetur inducatur contra eū non facit ſibi preiudicium
per rationē iſtam:q̃ veritas geſtorum preferenda eſt opin.
l.illicitas.§.veritas.ff.de offic.preſi.⁊.vij.di.veritate.⁊.c.con
ſuetudo.⁊ q̃ qui errat in ius vt in caſibus precedētibus nõ
ſolum ſe corrigere põt,imo ⁊ iudex corrigere ⁊ ſupplere de
bet.vt no.in ſummis de erro.aduo.Nõ ob.ſm eū ſi dicatur
ꝙ producens hanc chartam credebat̃ probare per eaʒ id
qȯ pro eo faciebat.ergo ⁊ eadē ratione debet probare con
tra eum:ergo debet haberi pro cõfeſſo,maxime ſi confiteat̃
ea que continent̃ in charta eſſe probata:nā ex quo veritas
eſt in ꝯtrium nec probari poſſunt ſm qȯ credebat patet:q̃
ea cõfitēdo errauit in iure.⁊ ideo ſibi non preiudicat:vt eſt
dictū.ſecus ſi confitet̃ ſe credere ea que ſunt in charta eſſe
vera.hic tamē fatet̃ Jnnoc.ꝙ ſi per talem chartam minus
autenticā aliquid iudicatū eſſet:tūc tā iudex q̄ aſſeſſor q̄
etiā litigator eandē chartā vel conſimilem vel idem ius cõ
dēnato agēte cõtra ſe admittere tenent̃.all̃.not.in ſumma.
qȯ quiſq̄ iur.quod eſt no.Ecce ergo vt patet ex proxime
dictis vult Jnn.ꝙ licet inſtrumentū nõ reprobetur vt fal
ſum ſed vt minus ſolēne non tñ nocet cõfeſſio tacita:cuius
cõtrarium videt̃ ſenſiſſe in precedētibus.nec doc.noſtri ali
ter declarāt.Põt primo dici ꝙ prius dicta procedunt qñ
ſciēter quis produxit inſtrumentū minus ſufficiēs:ſecus ſi
ignorāter:vt hic.ſed certe hec ſo.ſtare nõ poteſt:q̃ ſi ſcien
ter produxiſſet non eſſet dubiū.⁊ idē forte in inſtrumrnto
falſo:vt ſtatim dicet̃.cuius ꝯtrium voluit.ſ.Jnnoc. ¶ Se
cundo poteſt dici ⁊ melius ꝙ aut inſtrumētū reprobat̃ ex
defectu extrinſece ſolēnitatis:vt puta q̃ non interuenit in
alienatione conſenſus canonicoꝝ:eſt tñ inſtrumētum in ſe
publicū ⁊ autēticū.⁊ tūc procedant primo loco dicta.Aut
nõ eſt autenticū:⁊ tūc procedūt hec vltima.nõ enim videt̃
ꝙ aduerſarius poſſit pro ſe inducere ex quo nõ approba
uit illā chartam vt autenticā:ſecus ſi approbauit vt autē
37 ticā:ſʒ ex alio defectu intrinſeco reprobauit. ¶ † Ad hoc
all̃.no.dictum Jo.and.in.c.cum in poſitionibus.de iurein.

zacharias.
a ¶ Non nocet ec
clie.Tu dic ꝑ cõ
cor.horū differē
tiū vt not.in ap.
ad iſtū.in.c.ſi di
ligenti.nu.24.in
ver.nocet ecclie.
vbi diſ.pono cõ
cluſionē hanc.ſ.
de fo.cõp.⁊ in.c.
impetratorū.nu.
3.in ver.ꝑiudicat
ecclie.ſ.de in.ca.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ Perdere cāʒ.
vide Bald.in.l.
fi.colū.j.C.de pe.
iud.qui ma.iudi.
Jmol.in conſil.
cxix.incip.ad pri
mum.ver.ad ſm.
Pe.de anc.in cõ
ſi.ccclxxxix. inci.
in caſu premiſſo.
col.ix.ver. preter
ea. Joā.de ana.
in conſil.xij.inci.
primo ad intelle
ctū.⁊ multa alle.
p Alex.⁊ Mod.
in.d.l.diuus.ff.d
re iudi.
c ¶ Approbatio
nis.adde ꝙ pro
ducēs inſtrumē
tū videatur om
nia contenta in
eo fateri. Rom.
conſi.lxxj. Oldr,
conſi.cxcviij.
zacharias.
d ¶ Puniri. Dū
modo nõ cõſtet,
ſed euʒ peniteat.
ita no.Sal.in le.
ſi falſos.C.de fal
ſis.⁊ Barto.in.l.
diuus.ff.e. Bal.
in.l.iij.C.de infa.
⁊ in.l.iij.C.de fid.
inſtr.⁊ Joan.pa
pi.in ſua ſum.ti.
de fal.v.doloſe
vſus.vbi dicit:ꝙ
vſq̄ ad ſniaʒ po
teſt penitere.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Tacita cõfeſ
ſio.vide Pau.de
ca.in conſ.ccvij.
inc.aduertendū.
col.iij.⁊ Ale.in
cõſi.cviij.inc.viſo
ꝓceſſu.col.iij.v.
vo.Ro.in conſi.
ccxciij.incipien.
hec confeſſio.
Sebaſti.Sapia.
f ¶ Jgnoranter.
vide Bald.in.l.
alia.colū.ij.C.de
his qui.vt indg.
⁊ Ro.in prealle.
conſi.ccxciij.in
ci.hec confeſſio.
g ¶ Confeſſionē.
adde videndum
Ro.ꝯſil.ccxciij.

li.vj.vbi dicit:ꝙ ſi aduerſarius me⁹ impetrauit reſcriptum cōtra me in quo narrauit aliqua ꝓ me poſſum illa pro me facientia approbare ⁊ allegare in alio iudicio quãꝗ illud reſcriptum reprobē vt ſurreptitiū qꝛ ꝑ hoc ꝙ ſit ſurrepti-
38 tiū non deſinit eſſe autenticū reſpectu narratoꝝ.¶ † Vel tertio dicerē ꝙ aut inſtrumentū ſeu charta ꝓducta continet factū producentis veriſimiliter ſibi notū:⁊ tūc ex quo producit videt̃ confiteri oīa ibidem contenta eſſe vera:nec pōt ab hac tacita confeſſione deſiſtere,ſꝫ poſtmodū ꝓbetur illā chartā eſſe minus ſolennem.argu.c.ab excōicato ⁊ qḋ ibi not.de reſcrip.Aut continet factū ſibi veriſſimiliter incognitū,⁊ tūc cum videat̃ ex ignorātia approbaſſe diſtingue vt.ſ.proxi.dixi.ꝙ aut nō eſt autenticū ⁊ nō poteſt cōtra eū ꝓduci,aut ſic.lꝫ in aliꝗs ſolēnitatibus deficiat reſpectu cōtentoꝝ:⁊ ſecus dicendum:vt.ſ.ratio diuerſitatis
39 ptꝫ ex ſe,⁊ hoc no.¶ † Quinto caſus qñ qs ſciēter ⁊ dolo
a ſe [a] produxit inſtrumētum falſum.⁊ dicūt quidā vt Inno. ꝙ nullū in hoc eſt ſpeciale in eccleſia,qꝛ quicūꝗ priuatus inducit inſtrumētū falſum eo ꝓbato falſo nō condēnabit̃ productoꝛ inſtrumēti ad id qḋ falſum inſtrumētū dicebat eū teneri cū in veritate non teneret̃.fateoꝛ tñ ꝙ poſſet condēnari de falſo.arg.ḋ cau.poſ.⁊ ꝓprie.c.cū ſuper.Itē alia ratione ſm eū nō debet cōdēnari ad id qḋ continet̃ in inſtrumento,qꝛ excipiendo proponit:⁊ ideo nō confitet̃.aliꝗ dicūt vt ipſe refert qꝛ ex quo ſciēter producit inſtrumentū falſum ferenda eſt ſentētia contra eū in eo qḋ facit contra producētem per ſuperius dicta: quia ſcilicet videt̃ fateri oīa cōtenta in inſtrumento,ſed in eccleſia eſt ſpāle,vt hic ⁊ ⁊ cū hoc trāſit hic Inn.¶ Ex hoc potes colligere intellectū ad iſtū tex.in eo qḋ dicit ꝙ delictum perſone nō debet preiudicare eccleſie.nā in alio tale inſtrumentum probaſſet contra producentē licet probaret̃ falſum,nō enim probat litera qḋ alius debuiſſet ꝑdere cauſam ꝓpter delictum falſitatis:vt.ſ.dixi.vt ſatis ſentit Inn.¶ Ex predictis not. caſum in quo iudex fert ſniam ſm inſtrumētū falſum.do. Anto.hoc tēperat vt non tam ex viribus iſtrumenti ꝙ in penā ſciēter ꝓducētis ſentētia ferri debeat:alias eſſet ſen-
40 tētia iniqua.¶ † Ego in hoc articulo ſic dicerē,qḋ aut inſtrumētū continet vnū factū indiuiduū:⁊ tūc ſi aduerſari⁹ vult recipere pro ſe debet recipere etiam cōtra ſe.vnde faltē ex officio ſuo iudex debet conſulere producenti ex quo aduerſarius fundat ſe ſuper illo.arg.in reg,ex eo.de reg.iu. lib.vj.⁊ in.c.cū olim.de cenſi.⁊ ſic intelligo no.ibi per Inn. ⁊ Bar.in.d.l.poſt legatū.facit qḋ in ſimili not.in cōfeſſiōe
b expreſſa cōtinente vnū factū indiuiduum.[b] vt no.Joā.an. in.c.j.de confeſ.li.vj.⁊ Bar.in.l.aurelius.§.idē queſiꝫt.ff.de libe.leg.⁊ in.l.ſi quidē.C.de excep.⁊ ſic intellige Bart.in.l.ſi conſul.ff.de adop.vbi dicit qḋ ſi in facto proprio tabellio ſcripſit inſtrumētū ⁊ ꝓduxit illud in iudicio ſi pars aduerſa vult recipere ꝓ ſe tenet recipere cōtra ſe.Aut inſtrumētum continet plura ſeparara:⁊ tunc ꝓcedit dictū Innocē. hic,vt poſſit ſe aduerſarius fundare ex illo inſtrumēto nō in penā.vt dixit domi.Ant.ſed qꝛ ex quo ſcienter produxit videt̃ fateri omnia contenta in inſtrumēto foꝛe vera:vnde ſicut in confeſſione expreſſa poteſt aduerſarius recipere ꝙ facit pro ſe:⁊ reiꝗcere qḋ facit cōtra ſe.vt in.c.preterea.ij.de tranſactio.⁊ no.in iuribus prealle.ita ⁊ in hac confeſſione tacita maxime in odiū ipſius doloſi.⁊ hoc videt̃ probare hec litera.nā vt clare habeat factū in oꝛiginali inſtrumento dicebatur ſolum ꝙ ipſe Theodoſius ep̄s permutauit cū monaſterio nec dicebat̃ vnde eſſet ep̄s.procuratoꝛ vero monaſterij doloſe in tranſumpto ex oꝛiginali appoſuit qḋ erat Sabiñ.ep̄s poſtꝗ ep̄s fundauit intentionē ex inſtrumento dicebat̃ ꝙ non proderat epiſcopo: qꝛ in oꝛiginali non dicebatur ꝙ eſſet epiſcopus Sabiñ.Replicabat ep̄s qḋ hoc nō poterat allegari:qꝛ procuratoꝛ falſe appoſuit.⁊ ſic videt̃ fateri qḋ erat Sabiñ.reſpondet̃ per papā qḋ delictū perſone ⁊c.Sed dices ſi ep̄s recipiebat inſtrumentū pro ſe quare nō cōpellebat̃ ſtare permutationi facte ꝑ predeceſſoꝛem:vt in.c.cū venerabilis.de cēſi.reſpondeo ſecundum Inn.qḋ foꝛte inſtrumentū nō cōtinebat oīa ſubſtātialia ad permutationē:vt qꝛ nō interuenerat cōſenſus ſuperioris nec alia que interuenire ōberēt.de quib⁹.xij.q.ij.ſine exceptione.⁊.xvij.q.iiij.in vēditionibus.cū ſimili.¶ Et ex hoc qḋ.ſ.dixi no.qḋ ex inſtrumēto producto ad probationem exceptionis pōt aduerſarius ſe fundare,licet nō poſſit ſuper illa exceptione:qꝛ immediate qḋ ꝓbatio ꝓducit̃ in iudicio efficit̃ communis.vt.l.j.§.edenda.ff.de eden.⁊.c.
41 §.ꝑpetuus.⁊ qḋ ibi no.de fid.inſtr.¶ † Venio nūc ad gl. antepe.⁊ pe.quero an ſentētia lata pretextu falſe probatio

c nis teneat.[c] ⁊ intra q̃tū tempus poſſet retractari glo.pe. argu͛it pro ⁊ cōtra.videt̃ enim p̄mo qḋ ſit nulla patet:qꝛ ex ea non competit excep.l.qui agnitis.ff.eo.In contrariū facit:qꝛ ſi eſſet nulla nō conualeſceret poſt viginti annos. nā vt dicit hic tex.poſt.xx.annos nō poteſt retractari.⁊ ſic ſentit qḋ intra.xx.annos dūtaxat poteſt retractari.⁊ idem ſentit gl.antepe.tandē gl.ſoluit ⁊ obſcure.ſed intentus gl. eſt ſecūdum Hoſti.qḋ nulla eſt quo ad veritatē ſed aliqua
d quo ad opi.vñ q̃diu detegitur falſitas debet obſeruari [d] ⁊ poſt tēpus.xx.annorum precludit via dicendi nullitatem. ¶ Et ex hac gl.no.qḋ id qḋ eſt nullum quo ad veritatem ⁊ quo ad opinionē tractatu tēporis nō confirmat:ſed id qḋ eſt nullū quo ad veritatē:ſed aliquid quo ad opinionē poteſt cōfirmari:nō vt in veritate teneat:ſed vt precludat via dicendi nullū.⁊ ſic intelligo glo.Jo.an.multū inſtat hic circa materiā.ego pleni⁹ ⁊ clari⁹ examinaui hos duos articulos in.c.licet.de pba.Et breuiter q̃tū attinet ad hoc.c. dic qḋ ſententia tenet mero iure ſi eſt lata cōtra preſentē.vt l.diuus.ff.de re iudi.C.ſi ex fal.inſtr.p totum.maxime in.l. iij.tenet glo.⁊ poſt Bar.in.l.ſi pretoꝛ.§.marcellus.c.ſi.de iud.Non obſt.l.qui agnitis.que facit gl.iſtā ceſpitare:quia ſolum dicit qḋ non poteſt excipi de re iud.contra volentē agere falſo quominus examinetur queſtio falſi:ſententia tamē interim tenet.vt in.c.accepimus.de fid.inſtru.donec per iudicē retractet̃.Aut ſententia eſt lata contra abſentē ex falſis inſtrumentis ſeu allegationibus doloſis:⁊ tunc ſententia eſt nulla.⁊ iſte caſus eſt in.d.§.marcellus.⁊ tꝫ ibi glo.⁊ Bart.⁊ vide per Inn.in.c.cum bertoldus.de re iudi.
42 ⁊.c.cū dilecta.de reſcri.¶ Quo ad ſcḋm † intra q̃tū tp̄s [e]
e ⁊ qualiter debeat retractari:dic ꝙ de falſo pōt agi multis modis.Primo criminaliter vt falſarius puniat̃:⁊ tunc debet accuſatio inſtitui itra.xx.annos.vt.l.querelā.C.de fal. que in hoc caſu loquit̃ ⁊ non qñ agitur ad effectū retractandi ſententiā.vnde cōtē ōr qḋ papa hic poſuit falſam allegationē:⁊ cōtingit hoc ꝑter varie no.in.d.l.querelā. Scḋo pōt agi ciuiliter actione in factū ad intereſſe:⁊ tunc pōt agi vſꝗ ad.xxx.annos.quia tanto tp̄e durat quelibet actio pſonalis.vt.l.ſi.C.de pſcri.xxx.vel.xl.an.Tertio mō pōt excipi ⁊ durat hec facultas ꝑpetuo.l.pure.ff.de excep. ⁊ in.d.l.querelā.Quarto modo cū quis vult obtinere directe retractactionē ſentētie ſi fuit reus vel actoꝛ vult reduci ad priſtinā actionē ⁊ peti debet reſtitutio in integrū intra quadriennū.vt.d.l.diuus.Quinto mō poteſt deduci falſitas per viam replicationis:⁊ dic vt dixi in.d.c.licet.vbi inuenies hanc materiā lōge latius diſcuſſam.Et aduerte qꝛ loquoꝛ de falſitate ꝓbatiōis,ſi enim reſcriptū delegati erat falſum vel iniuſtū inſtrumētū ꝓcuratoꝛis:dicēdum vt in.c.
43 ſup lr̃is.de reſc.in.c.in nr̄a.de procur.¶ † Nunc extra gloſſ. primo opp.videtur enim ꝙ de iure cōi eccleſie ſite in dioceſi pertineant ad ep̄m loci etiā in tempoꝛalibus:vt in.d.c.ep̄m. x.q.j.petit.eñ ibi rationē adminiſtrationis redditū.Item agit ꝓ rebus tp̄alib⁹ ſpectantibus ad eccleſiā,vt in.c.fin.de ſuc.ab inte.Itē adduco tex.not.in.c.cum ad ſedem.de reſti. ſpo.vbi ep̄s fundabat intentionē ſuā etiā ſuper hoſpitali ⁊ ſup oībus poſſeſſionib⁹ ad illud pertinentibus.Solu.dic vt ſ.dixi in quodā notabili,⁊ ad huc lati⁹ ꝙ aut ep̄s dixit tēpoꝛalia eccleſie ad ſe ꝑtinere ſcꝫ vt eoꝝ redditus poſſit conuertere ad vſus ꝓprios ⁊ de eis diſponere ad licitū ⁊ nō poteſt qꝛ redditus particulariū eccleſiarum ſunt deputati ad vſum miniſtroꝝ ⁊ alia neceſſaria ipſarum eccleſiarum:vt in.c.paſtoꝛalis.de his q̃ ſi.a prela.adeo ꝙ etiā ſi vacat eccleſia non pōt ep̄s illius redditus ſibi appropriare:ſed debent cōuerti in vtilitatē eccleſiarum vel reſeruari futuro ſucceſſoꝛi.vt.i.c. preſenti.de offi.oꝛdi.lib.vj.facit qḋ legit̃ ⁊ no.in.c.ſi propter tua debita.de reſcrip.eo.lib.Aut vult fundare intentionem ſuper tempoꝛalibus quo ad iuriſditionem ⁊ protectionem vt exigat rationē de adminiſtratione ipſoꝝ ⁊ poteſt.⁊ hoc caſu loquunt̃ iura.⁊ his reſpectibus admitteretur libellus ep̄s ſi peteret tēpoꝛalia eccleſie ſibi ſubiecte.vt not.Inno.in d.c.cū ad ſedē.vbi videas.dt etiā hic Inno.qḋ vacāte eccleſia pōt ep̄s pro ea agere:per.c.fin.de ſuc.ab inteſt.dic tñ ꝙ etiā nō vacante pōt agere,vt no.in.d.c.ſi.⁊ ad hoc induco c.nouerint.⁊.c.regēda.x.q.j.⁊ no.i cle.j.de reſcr.dixi plenius in.c.cū deputati.de iud.vbi tractaui poſt Inno.ꝙ ſi concurrūt ep̄s ⁊ rectoꝛ immediatus eccleſie quis eoꝝ debeat preferri.dicit etiā ꝙ ſi eccleſia nō habet patronum erit libera ⁊ ad ep̄m ꝑtinet ponere ibi rectorē ſi nō eſt collegiata nec in parochia alterius eccleſie q̃uis aliqui dicāt ſecundum eum ꝙ ep̄s ſtetit rationē adminiſtratiōis ſed populus preſentabit
44 qḋ ipſe nō credit:qꝛ nullo iure probatur.¶ † No.plura ex dictis

Sebaſt.Sapia.
a ¶ Doloſe.qūo hoc procedat vide Joan.ḋ ana.in cōſi.xij.incip.primo ad intellectum.in ſcḋo dubio.Bald.in l.ſi qs teſtibus.co.j.ver.ſed nūquid.C.de teſti.
b ¶ Indiuiduum Adde qñ confeſſio connexa poſſit pro parte acceptari Ro.conſilio.clxvij.Old.conſi.ccxcij.
zacharias.
¶ Adde Lāfr.de oria.in ca.qñ cōtra.§.cōfeſſiones.nuſſ.2.⁊ ibi in apo.Lepo.in verb.defenſionē.ſ.de proba.
c ¶ Teneat.adde Rapha.cu.cōſi.lxviij.vbi de ſnia lata propter falſos teſtes.
zacharias.
d ¶ Dꝫ obſeruari.adde iſtū ⁊ qḋ not.in apoſt.ad ip̄m in.c.cū in cā num.25.i apoſt.mea in verſi.poſt ſententiam.ſ.de iur.cal.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Tēpus.Vide late per Joan.ḋ ana.in.c.ſup eo.co.pe.j.ḋ cri.fal.

a ⁊ Sebaſti.Sapia.¶ Cõis error.Vide Fede.de ſe.in cõſil.ccxxxiiij.inci.ſuper primo puncto.in fi.⁊ Card.in conſil.lxv.inci.pro diſcuſſione.co.j.⁊ Car.in cle.j.in prin.col.xiij.ver.ſolutio pro declaratiõe queſtionis.de ſup.negli.prela.

b ¶ Preſentationem.Adde eoum conſil.lxvij.

dictis Inno.Primo ꝙ eṗs petit rationẽ admi
niſtrationis eccleſiarũ.qḋ dicit ipſe verum exce-
ptis eccleſijs in quibus clericus eſt patronus:de
quo vide qḋ leg.⁊ no.in.c.in lateranẽſi.de preb.
⁊.c.cũ ⁊ plãtare.§.in eccleſijs.de priui.vbi ẽt vide
per Inn.qualr̃ ſit exigẽda hec ratio per eṗm vel
patronũ eccleſiaſticũ.an ſit opus ꝙ cleric⁹ par-
ticularis aſſignet qḋ ⁊ quãtũ expediat ꝓ ſuo vi-
45 ctu.¶ † Nota.ij.qḋ vbi eccleſia eſt collegiata ele
ctio ptinet ad collegiũ ⁊ nõ ad eṗm.vt in.c.j.de
ele.nec etiam ad legatũ vt in.c.iij.⁊.iiij.de offi.le.
lib.vj.dic tamẽ eṗs habet cõfirmare electionẽ ẽt
ſi ſit collegiũ religioſorum.ad hoc alle.bo.tex.cũ
gl.in.c.j.⁊.xviij.q.ij.⁊ quod not.in.c.nihil.de ele.
facit.xvj.q.vij.omnes baſilice.vide ad materiam
bo.gl.in.c.ꝙꝙ.de ele.lib.vj.⁊ hoc dicit verũ Ho.
niſi ex cõſuetudine hoc cõpeteret eṗo.vt.c.ij.de
46 in inreg.reſt.¶ † Tertio no.ꝙ ſi eccleſia ſita eſt
in parochia alteri⁹ nõ eṗs.ſʒ rector parochie hʒ
pſentare miniſtrũ:ſed eo negligẽte hoc facit eṗs
ſm Hoſti.remittit ad.c.audiẽtiam.de eccl.edifi.
Et ſic no.ꝙ etiã Hoſtien.approbat hoc dictũ ⁊
trãſeũt cũ eo cõiter doc.hic firmat Jo.an.in.c.j.
de cap.mona.lib.vj.ſed certe hoc nullo iure ꝓba
a tur ſed emananit iſte cõis error[a] per illud ca.ad
audiẽtiã.qḋ loquit̃ qḋ eccleſia parochialis cõtu
lit de ſuo ad edificationẽ ⁊ dotationẽ cepelle.de
didit eñ ibi omnes obuẽtiões illi⁹.ſec⁹ ergo qñ
nihil de ſuo cõtulit:q: iuſpatronatus nõ acquiri
tur niſi edificatiõe:cõſtructiõe:vel dotatiõe ⁊c.
vt no.xvj.q.vij.pie mẽtis.⁊ hoc plenius dico in
c.ad audiẽtiã.vbi hoc etiam ſentit do.Anto.lʒ
47 hic ſimpliciter trãſierit cũ dicto Inn.¶ † Quar
to no.ꝙ etiã vbi eccleſia nõ hʒ patronũ popul⁹
b non hʒ preſentationẽ.[b] An autẽ ex cõſuetudine
vel preſcriptione poſſit acquirere:vide no.in.c.q
relã.de elec.plenius per Joã.an.in reg.qḋ alicui
gratioſe.in mercu.dico tamẽ ꝙ eṗs debet conari
inqñtũ põt deputare rectorẽ cũ beneplacito po
puli.arg.in.c.nullus.lxj.diſt.in.⁊.lxiij.diſt.c.j.⁊ vi-
de ibi bonã gl.Quid ſi populus nõ vult ſine ſcã
dalo acceptare eṗm ſeu rectorẽ deputatũ per ſu
48 periorẽ.¶ † Opp.ij.cõtra hãc ſentẽtiã pape:nã
c ratiõe incertitudinis[c] debet eſſe nulla.C.de ſen.
que ſi.cert.q̃ti.ꝑ totũ.⁊.ij.q.vj.diffinitiua.ꝙ aũt
hec ſnĩa fuerit incerta patet in exceptõe ſnĩe ibi
qua autẽtica ſcripta nr̃a ⁊c.⁊ nõ dicit que ſunt il
la autẽtica ſcripta.⁊ quid cõtineãt.Solu.triplex
colligi põt ex dictis Innoc.Prima ꝙ papa in
ſnĩa licet nõ dicat̃ hic diſtinxit certis hominib⁹
vel circũlocutionib⁹ hec inſtrumẽta:ita qḋ cõſta
bat de quib⁹ inſtrumẽtis ſnĩa faciebat mẽtionẽ,
ꝙ ſufficit ad certitudinẽ.argu.in.c.licet ex qua-
dã.s.de teſt.⁊ in.l.certũ.ff.ſi cer.pet.Secũdo põt
intelligi ꝙ iſta inſtrumenta erant ꝓducta ibi in
actis ⁊ ſic ex parte actoris certificabat̃ ſentẽtia
ꝙ fieri põt.vt.l.pe.⁊ vlt.C.de ſen.que ſi.cer.quã.
Tertio dicit hãc ſentẽtiã certam etiã ſi in nulla
pte actorũ exprimant̃ capitula:q: ſcripta autẽ
tica certa ⁊ indubitata fuerunt:ideo fides eſt
exhibẽda:⁊ ideo per hũc tex.⁊ ꝓ predicta cõſu-
lui ꝙ is a q̊ petunt̃ iura eṗalia faciat illa expri-
mi:naʒ ſi ſimpliciter cõſideraretur tenet̃ ad oĩa
nec releuaret̃ ſi poſtmodũ diceret ſe exẽptũ ab
aliquibus.iudex tamẽ prudẽter faciet ſi de aliq-
bus dubitet ꝙ pronũtiet faciẽdo exceptionẽ:vt
hic.¶ No.ſing.ex tertia ⁊ prima ſol.Inn.ꝙ ſen
tentia poſſet certificari ex inſtrumẽtis ꝓductis
apud acta ad que iudex ſe ĩ ſnĩa retulit ſpãliter
vel in genere.Cõtrium ipſemet ſentit in.c.ij.ḋ libel.
obla.ĩ fi.vbi dicit ꝙ ſnĩa debet eſſe certa in ſe vel
ꝑ acta.ff.de re iud.l.ait ꝓtor.⁊.l.pe.C.de ſen.que
ſine cer.quãti.domi.Anto.dicit ꝙ exceptio ſnĩe
d poteſt bene certificari per inſtrumẽta[d] nõ ꝓdu-
cta.⁊ ſic itelligit iſtũ tex.q: de dubitabili põt iu
dex excipere vt vult eũ exceptũ nõ declaret ſʒ ſu
per eo ꝓteſtat̃.hoc dictũ poſſet ꝓcedere q: iu-
dex exciperet certa capitula:quia ſatis eſt ſnĩaʒ
eſſe certã in principali vbi ſit condẽnatio.⁊ ſic vi
det̃ intelligere.Spe.in ti.de ſen.pla.§.qualiter.
ver.ſʒ qḋ peto.ſed qñ exceptio eſt valida ⁊ gña
lis:vt hic erat,nec poterat certificari ex actis
incertitudo exceptiõis reddit principalẽ incer-
tum:q: nec apparet hic nec ex actis apparere
poteſt in quib⁹ articulis ſit facta condemnatio.
49 ¶ † Ideo pone hic ſingularẽ intellectũ ꝙ ꝓce
dit illa generalitas in iudicijs vniuerſalib⁹ ſeu
gñalib⁹ in quib⁹ multa ſunt ſpecialia:vt plene
dixi in.c.ij.de lib.obla.⁊ hũc intellectum ad hoc
c.⁊.c.cũ venerabilis.ſ.de relig.do.ſentit no.Jo.
an.in addi.Spe.prealle.§.qualiter.verſi.quid ſi
re⁹.vbi dicit ꝙ in particularibus nõ valet ſentẽ
tia niſi ſit certa ex ſe vel certificari poſſit ꝑ acta
ꝑ.l.pe.prealle.Ideo cõcludit nõ valere hãc ſen-
e tẽtiã[e] pronũtio vt talis iudex in tali cauſa pro-
nũtiauit ex quo illa ſnĩa nõ eſt ꝓducta in actis
ſec⁹ in vniuerſalib⁹ iudicijs ſeu generalibus:vt
50 hic.¶ † No.bñ ex hoc ⁊ ex text.ꝙ cũ eṗs petit
ſubiectionẽ in eccleſia valet hec ſentẽtia.ad iudi
cam⁹ tibi ius eṗale in tali eccleſia:licet aliter iu-
ra eṗalia nõ exprimantur.hoc dico notandũ ꝓ
pter ea que no.Inno.in.c.conquerẽte.de offi.or
di.vide tñ que dixi in.d.c.ij.Et hec faciũt ad qḋ.
quotidianã:aſſumptus fuit ſapiẽs ad conſulen
dum iu certa cauſa que cõſuluit reũ condẽnan-
dum iudex reducto cõſilio in actis pronũtiauit
hoc modo:pronũtiamus ꝑ omnia vt in cõſilio
f in actis redacto cõtinetur an valeat talis ſnĩa.[f]
legiſte plene tractãt in.l.j.C.ſi aduer.lib.⁊ plene
Jo.an.in addi.Spe.de except.§.viſo ver.porro.
vbi Spec.ponit ob caſus bonam practicaʒ per
quam euitãtur varie opi.de quibus ſtatim dice
tur ⁊ eam ibi vide.ſed in qõne principali Bart.ĩ
d.l.j.tenet ſentẽtiã non valere.quia cõſiliũ dicit
cõdẽnandũ.iudex ergo ſequẽdo formam cõſilij
refert ſe etiam ad futurũ:⁊ ſic de preſenti nõ cõ-

c ¶ Incertitudinis.An et qñ incerta ſnĩa teneat:vide hic per do.Ant.in.c.cõſtitutus.c.cũ venerabilis de reli.do.

d ¶ Per iſtrumẽta.Et ꝙ ſnĩa poſſit certificari ex actis nõ productis,tʒ Bal.in.l.pe.C.de ſent.q̃ ſi.cer.q̃ti.ſed Cõtrã vr̃ probare text.i d.l.pe.põderando verbũ aliqua parte ibi poſitũ.Addḋ an ſentẽtia poſſit certificari ex actis.Pau.de ca.cõſil.ccxxix.in primo impreſſis.Andr.Barba.

¶ An ſnĩa poſſit certifiari ex actis dicas qḋ põt certificari ex actis eiuſdẽ iſtãtie:ḋ quo ꝑ ang.in ſum.ĩ.§.ſortis.ff.de re iud.idem ḋt ſic fuiſſe iudicatũ Florentie.⁊ vide alex.in.l.ex diuerſo.de rei vẽdi.⁊ Jo.an.ĩ ad.Spec.in titu.de ſen.ĩ.§.qualiter.in ver.quid ſi iudex.⁊ Ang.in.l.ſi cuʒ venerit.de re iudi.⁊ Bal.⁊ Imo.in.c.cũ venerabilis.de reli.domi.vbi alle.Jo.an.in preall.add.⁊ vide pau.de caſtr.in conſi.cccxxj.inci.viſis ⁊ ponderatis oĩb⁹,vbi ponit an valeat ſnĩa ſi iudex dicit cõdẽno.prout cõſtat in actis,⁊ vide Barto.in.l.iij.ḋ ſen.que ſi.cer.q̃ti.profe.vbi tʒ ꝙ ſic.⁊ vide Bald.in.l.terminato.in.col.C.de fru.⁊ lit.expen.vbi ponit an valeat ſententia in qua iudex dicit,abſoluo abſoluendum:⁊ cõdemno condemnãdum.⁊ dicit ꝙ valet ⁊ certificatur ex actis.

e ⁊ Sebaſti.Sapia.¶ Hanc ſnĩam.vide Alexã.tenentẽ cõtrariũ in.l.ait pretor.§.ſi iudex.ff.de re iudi.⁊ Mod.in.§.curare.inſti.de act.Rapha.cu.in cõſi.vij.inc.viſis compromiſſo.col.vij.Sed cũ hac opi.Jo.an.⁊ Spe.tenet Alex.ſibi cõtrarius in conſi.cix.inci.viſo ꝓceſſu.col.ij.in.v.vol.⁊ in conſi.xxxvij.inci.viſo.in.ij.volu.

f ¶ Sententia.An valeat ſentẽtia lata ſm formã cõſilij.de hac.q.vide plene per.d.anto.in.c.conſtitutus.⁊.c.cũ venerabilis.de religi.do.et vide Bal.in.l.j.circa prin.C.de ſen.ex pericu.recip.vbi dicit ꝙ iudex nõ poteſt pronuntiare ſm conſilium ſapientis clauſum,ſed dʒ aperire ⁊ legere ſm do.Bar.de belen.adde vltra eum pro confirmatione.qḋ ſin.tenet Ang.conſi.ccxlij.quod inci.dña Liberina de mantua.et teneas bene menti,quia poſſes lucrari vnam bonam veſtem.vbi conſuluit ꝙ ſi de cauſa vertente coram ordinario:puta corã poteſtate ſit petitũ conſiliũ ſapientis ⁊ cauſa ſit cõmiſſa conſilio vnius conſidẽtis partium.pone portatur iſtud conſilium clauſum iudici ordinario qui diſſigilat ⁊ dicit pronuntio prout in iſto conſilio continetur ac verbũ ⁊ poſtea tradit cõſilium notario banchi:⁊ notari⁹ in fine ſcribit qualiter ordinarius ꝓnũtiauit:put in iſto cõſilio cõtinetur:cõſuluit Ange.⁊ bene qḋ iſta ſententia eſt ipſo iure nulla.quare quia ſnĩa diffinitiua debet de neceſſitate ꝓferri de reſcripti recitatione:iudex ergo ordinarius debuit pro ſcribere iſta ṽba pronũtio:prout in iſto cõſilio cõtinetur:⁊ poſtea proferre:ſi ſecus fecit ſentẽtia eſt nulla.⁊ iſtã deciſionem Angel.pro ſingulari:refert ⁊ ſequit̃ domi.Ant.⁊ Alex.in.l.j.circa fineʒ.C.ſi aduer.libertã.⁊ ſic refert ⁊ ſequitur dominũ.Jaſo.de mayno ĩ.l.nec quicq̃.§.vbi dcretũ.ff.de offi.proconſul.Antoni⁹.Fran.

¶ Circa hoc an valeat ſnĩa lata ſcḋm conſiliũ ſapientis.Dicas ꝙ cõſilio clauſo non valet:ſed eo aperto ſi:al's eſt nulla.ita notabiliter voluit Bal.in.l.j.in.j.col.C.de ſentẽ.ex pericul.recitã.quod intellige verũ ſi feratur a iudice:nõ ſi ferat̃ ab arbitratore:put ẽt voluit Bald.⁊ poſt eũ Ang.i.d.l.j.in vl.colum.⁊ Lãfrã.de oria.in c.quoniã cõtra.de probat.inver.ſentẽtia.⁊ Inn.in.c.quitauallis.in.ij.col.de iureiur.⁊ vide Pau.de ca.in.l.ſi preſes.C.de ſen.imo dixit Bar.in.l.j.C.ſi aduer.liber.hic alleg.in ver.facit ad queſtionẽ:quod ſententia nõ eſt condemnatoria que fertur ſecundum conſilium in quo cõcluditur eſſe condẽnãdum:ſecus ſi cõſultor vtit̃ verbo cõdẽnamus:vel ſi iudex dicit condemnamus ſecundũ conſilium.de quo vide ꝑ Alex.poſt Baldum ⁊ Ang.in.l.j.§.ſi quis ita de verborum obligationibus.⁊ Rotã in.l.j.de iudicijs.⁊ in rubri.de arbi.⁊ Bar.in.l.fundus.ff.de reſcin.vend.⁊ Pau.de caſtro in conſi.xv.incip.pro clariori.⁊ vide Alexan.in conſi.clxxxiiij.ĩ iij.parte.ad finem.vbi ponit:an valeat ſententia que fertur ſm cõſiliũ habenduʒ a cõſultore.⁊ an valeat ſententia ferenda de conſilio ſapiẽtis ſi feratur ſine eo quando ſtatutum requirit quod feratur de conſilio ſapientis.vide Barto.in.l.j.§.ſi plures.in ver.quarto quero.ff.de exerci.vbi dicit ꝙ nõ valet.⁊ vide Bartolum.⁊ Imolam in.c.cũ olim.de arbitris.⁊ Alexan.in conſilio.lij.in.iiij.parte cõſil.⁊ in.l.j.ff.de liberis ⁊ poſthumis.

a ☞Sebaſtia.Sapia.¶ Pars monaſterij.vide Bal.in.l.ſi qs teſtibꝰ.
C.de teſt,vbi dixit:qḋ ſi produxit inſtrm̄ manu cuiuſdā notarij.al's in
habilis videoꝛ eā appꝛobare.adeo ꝙ ſi cōtra me producat aliud iſtru
mentum ſcriptum manu illius notarij nō potero dicere illū notariū
inhabilem.⁊ an ⁊ qñ quis poſſit venire cōtra illud quod ſemel appꝛo
bauit vide late ꝑ
Felin.i.c. capl'in
ſancte crucis.co.
xiij.cum pluribꝰ
ſeq.ꝫ.de reſcri.⁊
nunquid appꝛo
batus invno offi
cio poſſit in alio
repꝛobari. vide
alle.ꝑ Deci.i cō
ſi.lxxxvi.colū.vj.
b ¶ Repꝛobare.
Utrum ſi appꝛo
bo aliquē invno
officio videar eū
appꝛobare in a
lio:⁊ vide ꝑ do.
Anto.c.pꝛeſen-
tiū.de teſti.in.v.
col,⁊ in.d.c.etiaꝫ
ponit an ſi ſemel
appꝛobauit teſtē
poſtea inter al's
perſonas poſſim
repꝛobare.
Anto. Franciſ.
¶ Utrū appꝛo-
batus in vno of-
ficio poſſit i alio
repꝛobari:dicas
ꝙ non:quādo il
lud aliud officiū
reqrit eādē ido-
neitatē perſone.
ita Bal.in.l.j.in
vlti.col.C.de ſer-
ui.⁊ in.l.ſi qs te-
ſtibus.in.j.co.C.
de teſt.vbi dicit
idē eē i teſte quē
ſemel appꝛoba-
uit⁊ ita dꝫ intelli
genda eſſe dicta
Jn.hic.⁊.d.an.
⁊ alioꝛū in.c.pñ-
tiū.hic alle.ꝙ in
tellige verū niſi
ſit medicꝰ vl' grā
maticꝰ qꝛ ſemel
appꝛobatus pōt
etiā repꝛobari vt
habet per glo.et
doc.in.l.pōp.de
neg.ge.⁊ ꝑ bar.i
l.diſpēſatoꝛē.ff.
de ſol.⁊ vide ſpe.
hic oīno in ti.de
arb.in.§.ſequit.
in pꝛin.⁊ in ti.de
teſte.in.§.pe.ad-
de tñ qḋ pōt ap
pꝛobari factū ⁊
repꝛobari eiꝰ q̄-
litas.vt not.vo-
luit bal.i,l.j.in.ij.
co.C.d̄ fur.Et ad
de etiā qḋ heres
appꝛobās teſta-
mētū obligat ſe
ad legata facta
in ipſo teſtō etiā
inualida.ita bal.
in.l.nō dubiū.C.
de teſta.in pꝛinc.

dānat nec abſoluit contra.l.qd tamē.ff.de arb.⁊
l.ait ꝑtoꝛ.ff.de re iud.Cy.poſt Pet.tenet cōtra-
riū vt res potiꝰ valeat ⁊c.Jdē ibi Bal.qꝛ verba
cōſilij dirigunt ad iudicē:nō ſunt de futuro ſꝫ iu-
dex videt pꝛonūtiare de pſenti cū alias ſnia non
eſſet cōfoꝛmis libello.alt'.l.fundus.de reſcin.ven.
Jo.an.in loco pꝛealle.poſt multa diſtinguit iter
diffinitiuā ⁊ interlocutoꝛiā:vt diffinitiua non te
51 neat:iterlocutoꝛia ſic.Rō diuerſitatis eſt † quia
diffinitiua debet pꝛoferri in ſcriptis:nō ſic iter-
locutoꝛia qꝛ ſatis eſt ꝙ poſtmoduꝫ reducat per
notariū in ſcriptis:vt leg.⁊ not.in.c.ſi.de re iu.li.
vj.⁊ c.qm̄ cōtra.de ꝓba.ſed qñ iudex ſic ꝓnūciat
nec abſoluit:nec cōdēnat ex ſcripto:cōiter tenet
ꝙ ſnia valeat:qḋ videt tenēdū ſaltē in re dubia:
ꝑ.c.abbate.de ver.ſig.⁊.l.quoties.ff.de verb.obli.
⁊ de ſubtilitate iuris videt multū reſtringere cō-
ſideratio Jo.an.ſed qꝛ maxime in ſentētijs debe
mus cōſiderare mētē potius q̄ verba:mēs aūt
iudicis eſt cōdēnare de pꝛeſenti:qꝛ alias nō eſſet
ſnia:⁊ interpꝛetatio debet fieri vt ꝯueniat rei de
qua agit:vt in.c.inter dilectos de ſi.inſtru.teneo
partē ꝙ ſnie valeat.ꝓ quo alle.tex.ſatis no.in.c.
in his q̄.j.de verb.ſig.qui optime facit:maxime
52 cōiuncta.l.ait pꝛetoꝛ.ff.de re iudi.† Ex quibꝰ āt
actis dꝫ ſnia certificari.Quidā dicūt ꝙ ex pꝛoba
toꝛijs,vt ex atteſtatiōibus,inſtrumētis,vel cōfeſ
ſionibus:vt no.in.d.l.pe.Alij dicūt ſufficere qḋ
ex aſſertoꝛijs:vt ex libello.qḋ ſentit Jo.an.in.d.
ver.qd ſi iudex vbi dicit valere ſnīam ſi iudex di-
cat cōdēno te ad petita.Bar.in.d.l.ij.ſic diſtin-
guit qḋ aūt iudex retulit ſe ad certa acta ⁊ nō eſt
vis que ſint illa dūmodo ex illis poſſit certifica-
ri:vt.d.l.pe.⁊.l.ait pꝛetoꝛ.⁊.l.quid tñ.Aut nō re-
tulit ſe ad certa acta:ſed gn̄aliter dixit cōdēno te
ad id qḋ debes ⁊ tū opꝫ cōſtare ex actis ꝓbato-
rijs:⁊ bene loquit ꝙ ex ſola aſſertiōe libelli non
cōſtat illū debere:⁊ qḋ valeat talis ſnia eſt tex.iū
53 cta gl.in.d.l.qd tñ.ff.de arbi.¶ † Tertio pꝛinci-
paliter oppo.producēs inſtrumētū nō pōt cōtra
illud dicere:vt in.c.cū olim.de cenſi.facit qḋ leg.⁊
no.in.c.imputari.de ſi.inſtr.ergo pars monaſte-
a rijᵃ non potuit aliqd allegare cōtra inſtrm̄ per ſe
productū.Sol.dicit Jnn.ꝙ licet ꝓducēs inſtru
mētū nō poſſit illō redarguere de falſo:vt in cō
trario.poteſt tñ dicere ꝙ ꝯtra ipſum nō facit.ita
dicebat hic monaſteriū ꝙ inſtrumētū autenticū
nō erat Sabiñ.ſed certe hoc nō ſoluit cōtrariuꝫ:
qꝛ reſpectu trāſſumpti qḋ monaſteriū ſeu ipſius
ſyndicus produxit allegabat falſitas:vt in lr̄a.
Jdeo dico ꝙ hoc eſt ſpāle fauoꝛe eccleſie:qꝛ vt.in
litera dꝛ:delictū perſone nō debuit eccleſie pꝛeiu
54 dicare.¶ Jtē dic ꝙ dictū Jnn.nō eſt indiſtin-
cte verū.vnde diſtingue ꝙ aut ſcienter qs ꝓdu-
xit inſtrumētū:⁊ ꝓcedit dictū Jnno.vt nō poſ-
ſit contra illū allegare falſitatē cum ipſe de hoc
poſſit accuſari ⁊ puniri.⁊ hoc etiā voluit Bar.in
d.l.poſt legatū.Aut ꝓduxit ignoꝛanter⁊ tūc ipe
met poteſt dicere illud falſum:vt pꝛobat in.d.l.
poſt legatū.⁊ ibi Bar.⁊ optime facit.l.qui igno
rās.ff.de fal.vbi hoc pꝛobat ⁊ intellige qñ ꝓba-
55 biliter.ignoꝛauit.¶ † Et ex p̄dictis etiam infert
ſm Jnno.qḋ ex quo ſemel appꝛobauit aliquem
ad certū officiū nō poſſum amplꝰ illū reſpectu
eiuſdē officij repꝛobare.vt ptꝫ in teſte quē ſemel
ꝓduxi.vt.iiij.q.iij.ſi qs teſtibus.niſi ex cauſa ſup
uenietē:vt in inſinuante.de offi.dele.Et plus no.
dicit ꝙ etiā reſpectu alteriꝰ officij nō poſſum re-
b pꝛobare:ᵇ dūmodo ſit tale in quo pſone cōſimi-
les admittantur:ſecus ſi diſſimiles:vñ ſi appꝛo-
baui aliquē in iudicē poſſum repꝛobare ſi ꝓdu-
cit ꝯ me in teſtē:qꝛ pſona criminoſa pōt eſſe iu-
dex.iuxta no.plene in.c.ſciſcitatus.de reſcri.ſed
nō teſtis,vt in.c.teſtimoniū.de teſ.qḋ no.ex hoc

alias dixi qḋ licet ſcolaris fuerit appꝛobatus in rectoꝛē ſtudijs nō ta
mē per hoc cōcludit qḋ nō poſſit repꝛobari in examine:qꝛ illud eſt di
uerſum officiū:nā illiteratus poteſt eſſe iudex dūmodo habeat peri
tiam cauſarum.vt in.l.licet.C.de iud.not.glo.in.d.c.ſuſcitatus.nō ta-
men doctoꝛ.vt in.l.magiſtros.C.de pꝛofeſ.⁊ med.li.x.⁊.l.vnica.C.de ꝓ
feſ.qui in vꝛ.cōſtan.lib.xij.nec ſtatutū vniuerſitatis in cōtrariuꝫ valet
qꝛ hoc non eſt in poteſtate eoꝛū.doct.eñi in appꝛobādo ſunt vt teſtes
⁊ cācellarius cōfert honoꝛē doctoꝛatus loco pꝛincipis.ad hoc cle.ij.
de magi.facit qḋ no.Barto.in pꝛoe.ff.⁊ vide qḋ dixi in.c.ꝓpoſuiſti.de
pꝛoba.⁊ pꝛo dicto Jnno.alle.bo.text.cū glo.in.c.accepimus.de eta.⁊
quali.vni hoc videt quaſi expꝛeſſum.⁊ vide etiam glo.in.c.ſcriptū.de
56 elec.¶ Limito tñ hoc dictū vt pꝛocedat reſpectu pꝛiuati qui appꝛo
bauit vel tollerauit in vno officio.ſed reſpectu ſuperioꝛis nō ꝓcedit
indiſtincte.dico eñi ꝙ poteſt illum examinare cū eſt trafferendus ad
illud officiū:qꝛ potuit effici indignus.arg.in.l.magiſtros.⁊ quod ibi
no.C.de pꝛofeſ.⁊ medi.lib.x.⁊ pꝛo hac limitatiōe mea videt text.in.c.
in cauſis.de elec.⁊ in.c.ſcriptū.pꝛealle.⁊ ibi hoc idem videt velle Jo.
57 an.poſt Uincē.ſuper gl.in ver.pꝛeſumptione.¶ † Quarto ⁊ vltimo
foꝛtiter vltra alios op.ſic:dubia pꝛobatio recipit interpꝛetationē ex
partiū cōfeſſione,vt in.c.cū ioānes.de ſi.inſtr.ſed hec pars monaſterij
ꝓpoſuerat ꝙ permutatio facta fuerat cū ipſo Sabin.ergo oꝛiginale
faciēs mentionē de epō Theodoſio ſimpliciter debebat intelligi ꝙ
ille Theodoſius erat epſ Sabi.Sol.dico ꝙ hic nō fuit facta mētio
de epō Sabiñ.i foꝛma cōfeſſiōis ſicut in.c.cū ioānes.ſed in foꝛma ex
58 ceptiōis:vt colligit ex litera.¶ † Et ex hoc intellectu colligo ſingu
lare ⁊ notabile dictū qḋ neſcio alibi vcꝫ ꝙ ex rei exceptiōe nō ſolū nō
fundat actoꝛis intētio:qnimo nec declarat dubia ꝓbatio ipſiꝰ acto
ris ad ipſius cōmodū.⁊ idem bꝛeuiter ſi reus aliqd ponit in articulis
qꝛ articulans non fatetur.vt not.Jo.an.in.c.cuꝫ in poſitionibꝰ.de iu
reiu.lib.vj.Secūdo poteſt dici ꝙ hec cōfeſſio emanauerat falſo ⁊ erat
fundata ſuper falſo inſtrumēto:vnde ſicut falſitas nō nocet monaſte
rio,ita nec illa confeſſio.

1 ☞Exceptio non admiſſa ⁊ ob id fuit appellatum debet coꝛā iudice appellationis declarari vera.

2 Dieta vltra quam pꝛohibetur quis tradi connumeratur a fine diocesis non autem a loco habitationis.

3 Citatus nō tenetur comparere quotieſcūq̄ notoꝛiū eſt qḋ ſibi cōpetit declinatoꝛia foꝛi:nec tenet pꝛoceſſus contra eum factus.⁊ num.4.

5 Dieta an ſit conſideranda per aquaꝫ an per terrā dato ꝙ vna iſtaruꝫ viarum ſit bꝛeuioꝛ vel longioꝛ alia.

6 Dieta an conſideretur vſq̄ ad locum vbi cauſa eſt commiſſa:vel ad locum ad quem ſe iudices conferunt.

Judex commiſſarius deputatus vt iudicet ſub commemoꝛaciōe loci vbi reſidet non poteſt vltra illum locum iudicare.

7 Judex appellationis ſi ad ipſum fuit appellatum circa vnum articulum an debeat vel poſſit ſe intromittere ſuper tota cauſa.

1 Olim ⁊ infra. † Qui ꝓpter exceptionē nō ad
miſſam appellat coꝛam iudice
appellationis pꝛobare dꝫ exceptionē eē verā.ita cōmuni
ter ſummat:ſed ſm hāc ſummationē hec decr.eſt de indu-
bio ꝑ.c.interpoſita.de app.ideo poteſt ſummari aliter intelligēdo ꝙ
hic ſcribitur executoꝛibus illarum ſententiarū:⁊ ſic exceptio inferēs
nullitatem ſententie etiam coꝛā executoꝛe auditur ad effectuꝫ vt ſi ve
ram eſſe cognouerit ſuperſedat.Uel tertio ſic intelligēdo ꝙ iſti erāt
iudices appellatiōis.Si exceptio iuriſdictiōis excluſiua ꝓpter quā
fuit appellatum pꝛobat vera:iudex appellationis non debet de pꝛin
cipali cognoſcere ſed ſuperſedere.⁊ tā iſte q̄ pꝛecedēs eſt notabilis i
tellectus.Jn pꝛima ponitur appellantis querela.Jn ſecunda ꝓuiſio
ibi:diſcretiōi.Et vt patet ex pꝛedictis habet iſte tex.duos itellectus:
ſm pꝛimum ⁊ magis communem pone ſic caſum.¶ Ut tractus coꝛā
iudice delegato oppoſuit ꝙ trahebatur vltra duas dietas replicaba
tur vt in litera.demum pꝛopter exceptionem nō admiſſaꝫ fuit appel
latum,delegatus appellatione non obſtante excōmunicauit illū.U.
⁊ fuerūt ipetrate litere tali aduerſario ſuper executiōe iſtius ſentētie
ad iſtos de quibus in ſupꝛaſcriptione,coꝛā quibus.U.ꝓpoſuit exce-
ptionem ſuam:⁊ qꝛ non audiebatur mandat eis papa vt in litera pa
tet.ſm aliuꝫ intellectū pone caſuꝫ ꝙ.U.appellauit ⁊ impetrauit lite
ras ad iſtos iudices in ſupꝛaſcriptione contentos:quibus papa man
dauit:vt ptꝫ in litera.⁊ iſte intellectus eſt magis planus ⁊ litere con-
ſentaneus.nam ſi ſcriberetur executoꝛibus papa non mādaret eis vt
ipſi decernerent appellationem eſſe legitimam:qꝛ nō pertinet hoc ad
eoꝛū officium:ſed ſolum debent cognoſcere ad effectum exequēdi vel
ſuperſedēdi:vt in.c.decetero.j.de re iudicata.vbi plene tractabo hūc
articulū an et quas exceptiones debet executoꝛ admittere.Jtē facit
c.cum cōtingat de reſcriptis.⁊ notat.c.paſtoꝛalis.§.qꝛ vero.et quod
ibi no.de officio.delega.Preterea pꝛo iſto intellectu facit.qꝛ appella
tione pendente nō debet fieri executio late ſententie poſt appellatio
nem,cum validitas geſtoꝛum poſt appellationem a grauamine depē
deat ab ipſa appellatione.vt in capi.non ſolum.de appellationibus
libꝛo ſexto.vnde ſi factam contigiſſet vt recitat gloſſa fina.non man-

daſſet papa

Sebaſti.Sapia.
a ¶Notoriū.vide
no.p Fel.in.c.cū
ordinē.co.vij.x.
pria declaratio.
ſ.de reſcr.vbi tā
git qñ notoriuz
nō indigeat alle
gatiōe vide etiaz
Mod.in.l.ij.ff.ſi
quis ius di.non
obtempe.
b ¶Et in ħ cōtra
riū tz hic.d.An.
pro eo facit glo.
in verſicu.noto.
et.in cle.paſto
ralis.de re iud.⁊
qd not.docto.in
cap.ex parte.el.j.
de appel.
c ¶Attēdit po
tiꝰ via terreſtris
quā aqueſtris.de
q vltra.d.Anto.
hic ſatis ēt p.d.
Ant.in.d.c.non
nulli.de reſcript.
⁊ archi.in.c.ſta
tutū.§.cū aūt.de
reſc.in.vj.⁊ vide
Bart.in.l.in iti
nere.ff.de verbo.
ſig.⁊ bald.hic ⁊
ꝙ attēdi debeat
via breuior dum
mō nō ſit piculo
ſa.alle.opi.bart.
in.l.veteres.ff.de
execu.tu.ſꝫ tu ſu
per hoc ar.diſtin
gue pulchre:vt
p bart.in.l.j.in fi.
ff.ſi qs cau.Inn.
in.l.cōtinuꝰ.§.cū
ita.ff.de v.obli.
⁊ ad hoc all.bo.
text.in.l.ij.§.peñ.
ff.ſi qs cau.⁊ re
fert plutarchus
in vita Catonis
p tribꝰ eñ p oēz
etatē pniaz egiſ
ſe:primo ſi qd ar
canū mulieri cre
didiſſet.ſecundo
ſi p aquā traieciſ
ſet ⁊ poterat per
terrā pficiſci.ter
tio ſi aliqs dies
p incuriā ſine ſtu
dio trāſiuiſſet.et
adde ꝙ imputat
alicui caſus for
tuitus eo qr non
iuit p viā ſeu iter
cōſuetū ſm bar.
in.l.cuz pponas.
C.de nau.fe.⁊ in
l.j.ff.de his q de
ie.vel effu.facit
qd not.ang.in.§.
his igit.in prin.
inſtit.de iuſti.et
iure.Ant.Franſ.
d ¶Quō fiat com
putatio dietaruz
et qliter debeat
fieri menſuratio.
primo dicas ꝙ

daſſet papa vt executores cognoſcerent aliquo
modo de appellatiōe.ſed vt ſuperſederēt in euē
tū cauſe appellationis.⁊ miror ꝙ gloſ.⁊ docto.
hoc nō ponderauerūt.ideo tene aliū intellectū.
2 ¶†Not.ibi:extra ſuaz dioceſim ⁊c.ꝙ due diete
quibus prohibet tractus non cōputant a loco
habitationis:ſed a fine dioce.cōcor.c.nōnulli.de
reſcri.⁊ clarius tenēt doc.ibi.hodie vero nō po
teſt quis trahi vltra vnam:vt in.c.ſtatutuz.de re
ſcrip.lib.vj.¶No.ij.practicā procedēdi cū quis
citat vltra duas dietas.dz enim hoc proponere
3 corā iudice:⁊ ſi nō audiet dz appellare.¶†Ex
hoc infero ad duas qōnes.prima nūquid citatꝰ
vltra duas dietas hodie vltra vnā teneat cōpa
rere ad excipiēdū contra reſcriptū.Gof.⁊ Hoſt.
arguūt ad partes ꝙ teneat ire:alleg.l.arbiter.ca
lendis.§.j.ff.de arbit.ſ.de offi.deleg.c.prudētiā.
In cōtrariū eſt.l.nōvidet.⁊.l.ſi qs ex aliena.ff.d
iud.⁊.l.ex quacūq.ff.ſi qs in ius voc.tñ hec vlti
ma duo iura vident potiꝰ p ꝯria pte.Cōcludo
tñ pfati do.ꝙ ire tenet ſi dubitat de dietis vl an
litere ſint obtēte de ꝯſenſu pcuratoruz quos p
tes habēt i curia.al's nō teneret ire ſi nullū dubi
um eſt.Aduerte ꝙ doc.hāc eādē qōnē formāt i
d.c.nōnulli.⁊ cōiter ꝯcludūt oppoſitū dicētes ꝙ
dz ire ad allegādū priuilegiū ſuū per.d.l.ſi qs ex
aliena.cū ſimilibꝰ ſꝫ mihi plꝰ plꝫ opi.pcedēs qr
a vbicūq notoriū[a] eſt ꝙ citato cōpetit declinato
b ria nō tenet cōparere[b] vt.d.l.nōvidet latitare.ff.
de iur.no.Inn.in.c.ij.de dila.⁊ glo.in.c.ſup lite
ris.de reſcrip.in ver.niſi forſan q loquit quaſi in
terminis nr̄is ⁊ gl.in.c.veniens.de accu.⁊ in.c.ſi
eps.iij.qd.ij.⁊.Io.an.in regula ſciēti.de reg.iur.
in merc.facit optime tex.cū gl.in.c.paſtoralis.§.
piſana.de reiu.Et ad iſtum text.dicit ꝙ iſte vo
luit vt ſaltē euitaret piudiciū facti cōparere vel
4 factū.erat dubiū.¶†Scda qd eſt nunqd tene
ret pceſſus ſi nō cōpareret.dic ꝙ re exiſtēte du
bia teneret etiā ſi pus nō pnūtiaret ſe iudicē:qr
reſcriptū tenet mero iure licet:cōpetat exceptio
iuriſditionis eliſiua vt ſatis colligi pōt ex.c.non
nulli.ſed hodie pōt dici ꝯriū p.c.ſtatutū.d reſcr.
5 lib.vj.in fi.¶†Tertio qrit qd ſi ad iudicē citātē
iter eſt p aquā ⁊ terrā.ſed per aquā nō diſtat vl
tra vnā dietā:p terrā vero quatuor vl econuerſo
q via attēdit ad terreſtris vel marina.Quidā di
xerūt cōſiderādū eſſe viā vſi latiorē ⁊ frequentio
rem.ar.in.d.l.ſepe.⁊.l.ſi putator.ff.ad.l.aquil.⁊ d
ſponſa.c.ex literis.⁊.l.cū delanionis.§.aſinaz.ff.
de fundo inſtr.Goff.⁊ Ho.dicunt frequentius eſ
c ſe vt cōſiderent itinera terreſtria[c] maxime tpe
hyemali quo ſolet piculoſa nauigatio eſſe.C.de
offi.recto.puin.l.ciuitas.Itē termini dioce.me
lius diſtinguunt per terrā ꝙ in mari vl i aquis.
facit qd no.in ſpec.de cita.poſt princ.⁊ hec ſatis
placet.de materia iſta vide plures qſtiones doc.
6 in.d.c.nōnulli.¶†Glo.j.qrit quid ſi litere ipe
trant vltra duas dietas:ſed iudices conferunt ſe
ad locū propinquū nūquid reus teneat rñdere.
Glo.iſta dicit ꝙ ſic:quia hic ⁊ in.d.c.nōnulli ſo
lū pōderat tractꝰ.olim tpe iſtorū iuriū erat hec
opi.vera.⁊ ſatis faciebat iſte tex.⁊ ratio.d.c.non
nulli.ſed hodie poteſt pcedere dūmodo iudex
nō exeat locum cōmiſſionis:vt puta ſi eſt dputa
tus in certa dioceſi nō pōt illā exire.ſed intra il
lā pōt ſe appropinquare:vt pbat in.c.ſtatutū.§.
in nullo pre alle.⁊ videt iudicio meo facta cōmiſ
ſio in certo loco nō ſolū qñ hoc exprimit ſed et
ſi in cōmiſſione exprimat dioce.iudicis.Et ſi di
cat in tali loco cōmoranti pōt tunc cognoſcere
in loco more licet non ſit intra ſuam dioceſim.ad
hoc bonꝰ tex.in.c.fi.de reruz per mu.⁊ ibi hoc te
net Ioan.an.qd ſemp notabis:qr quotidie acci
7 dit.¶†Glo.ij.opponitur de multis iuribus et
bene ſoluit.ſed tu iſta materia dic vt latiꝰ di
cetur in.c.interpoſita.j.de app.et ibi eſt bo text.
principalis ⁊ fundamentū huius materie.¶Ul
tima glo.op.videt eē qd iuſtificata appellatio
ne nō debeant iudices ſuperſedere:ſed pcedere
in cauſa cū ipſi ſuccedebāt loco primorū iudicū

vt in.c.debitus.de appella.Sol.glo.ponit intel
lectū quem.ſ.recitaui:vt patet ex ea.Ex quo in
tellectu collige not.qd dixi in ſecundo ſumma
rio.Pet.⁊ Abb.ponunt aliū intellectū ꝙ iſti q
bus nūc ſcribit erāt iudices appellatiōis.⁊ hec
lec.verior ⁊ notabilior:vt.ſ.dixi.Et ad cōtrariū
dic ꝙ procedit qñ exceptio qñ ppter quā appel
lat nō venit ad declinādam ⁊ extinguendam iu
riſditionē iudicis.ſed concernit intētionē acto
ris.tūc eñ cū iudex appellatiōis ſuccedat loco
primi iudicis dbet iuſtificata appellatiōe d cau
ſa cognoſcere.ſed cū exceptio extinguit iuriſdi
tionem iudicis debet iſte facere quod primꝰ iu
dex erat de iure facturus.ſ.ſuperſedere ⁊ pnun
tiare ſe nō iudicem:⁊ alias ſi diceremus oppoſi
tū iſte per ſuā exceptionē quaſi nihil obtineret
nec huic intellectui obſt.cap.ex parte.iij.de quo
Pet.⁊ Ab.opponunt ⁊ nō ſoluūt:qr vt ibi not.
illi iudices fuerunt de nouo dati non cōtra ma
trem appellātem ſed contra filios in quos erat
actio dirigenda ⁊ ita potuiſſet papa facere hoc
ſi voluiſſet ſed voluit ſupplere de facto.

1 ☞Excōicatus ⁊ periurus poſſunt p defenſio
ne eccleſie ipſorū excipere.⁊ opponere illa crimi
na quibus ipſi tenentur.
Excōmunicati poſſunt electionem de indigno
factam incuſare.
2 Excommunicati ⁊ periuri non ſunt ipſo iure pri
uati beneficio.
3 Electio facta de excōicato eſt ipſo iure nulla.ſi
vero excommunicatio venit poſt electionem:ta
lis electio poteſt caſſari.
4 Periuri repelluntur ab agendo vel accuſando
ſicut alij criminoſi:ab excipiendo vero repel
luntur.
Replicatio vbi elidit exceptionem debet prio
pbari:qr ea pbata remanet exceptio inefficax.
5 Excommunicatus ⁊ periurus an audiuntur tā
quam rei voluntarij.
6 Ius ſuum dicitur proſequi ille qui non vult ſu
periorem non idoneum.
7 Exceptio criminis an tollatur per replicationē
eiuſdem criminis.⁊ ſic an paria delicta mutua
compenſatione tollantur.17.
8 Si tu excipis quod gabella non eſt ſoluta de cō
tractu in quo me fundo:et ergo excipio quod
nec tu ſoluiſti:tua exceptio non tollitur p meaz
replicationem.
9 Replicatio debet elidere exceptionem.9.
10 Bānitus pōt alium bannituz impune occidere:
ſtante ſtatuto ꝙ bānitus poſſit impune occidi.
11 Bānitus ex forma ſtatuti nō pōt nec agere nec
recipe:nec vnus bannitus poteſt agere nec exci
pere contra alium bannitum.
12 Iudex pōt ex officio etiam parte non excipien
te perſonas indignas a teſtimonio repellere.
13 Statutum tollens defenſionem tam circa pſo
nam quam circa res:an valeat.
14 Appellatio poteſt tolli per principem.
15 Statutū ꝙ bānitus poſſit impune offendi vꝫ.
16 Teſtis contra quē excipitur de crimine:nō pōt
contra excipientem de ſimili crimine replicare.
18 Calor iracundie non excuſat quem ab iniuria.
19 Uſurarius volens repetere vſuras nō auditur
niſi reſtituat quas extorſit.

DILECTI FILIJ. Per excōica
tiōis vel per
iurij exceptionē a ſua vel eccleſie ſue
defenſione quis repelli nō debet.vel
ſic.Pro defenſiōe ſue eccleſie poteſt quis oppo
nere exceptionē excōicationis periurij vel aliā
legitimā exceptionē:nec p replicatione excōi
cationis vel periurij repelli poteſt.h.d.Prima
pars ponit petitionem appelantis.Scda dat iu
dicē ibi:quo circa.¶Caſus literalis.Quidam
canonicus gradeñ.M.noie.electus fuit in prio
rē eiuſdē eccleſie.ſed.S.G.⁊ P.canonici ſancte
Marie ſe opponebant electioni illius:vnde cō
tra illos literas impetrauit.Ipſi coram iudici
bus cōſtituti pposuerūt ꝙ dictus.M.nō debe

mēſuratio nō fit
a porta ſed a con
tinētibꝰ edificijs
itē fit p viaz ma
gis vſitatam vel
etiā p aerē ſi ali
ter fieri nō pōt vt
ple.p bart.in.l.j.
ff.ſi quis cau.hic
alle.⁊ qñ vna via
eſt lōgior altera
dicas ꝙ mēſura
tio dz fieri p viaz
lōgiorē ſi forte a
gat d vita hois:
vt p.d.Anto.⁊
Imol.in.c.non
nulli.de reſcript.
⁊ p Imol.ple.in
c.cōtinuꝰ.i.§.cū
ita.hic allega.⁊
vide bart.in.l.im
perator.de app.
vtrū aūt dieta in
telligat ſm lega
lem diſpoſitionē
an vero ſm con
ſuetudinē regio
nis.vid gl.⁊ doc.
i.c.nōnulli.de re
ſcrip.⁊ in.c.ſtatu
tū.§.cū vero.eo.
tit.lib.vj.⁊ adde
ꝙ dieta compu
tatur a fine dioc.
domicilij ipſius
rei ſm Io.an.in
c.ſtatutū.⁊ vide
do.de ro.in deci.
ccccccxliiij.inci.
cōiter tꝫ ro.i an
tiquis.⁊ adde ēt
ꝙ dieta in reali
bꝰ cōputat a lo
co in quo eſt res.
⁊ per do.Car.in
cle.j.de reſcript.
⁊ tene mēti ꝙ di
xit bal.in.l.ſi tibi
mādauero.ff.cō
mo.ꝙ qui facit
dietā nimis lon
gā dicitur eſſe in
culpa.
Seſtabi.Sapia.
c ¶Terreſtria.vi
de Alex.in cōſi.
xxij.incip.conſi
deratis v bis ſta
tuti in.iiij.volu.
⁊ quot militaria
faciāt vnā dietā
per mare tangit
bart.in tractatu
de inſula.col.iij.
vbi dicit ꝙ quin
quaginta milia
ria requiruntur.

Sebaſti. Sapi.
a ¶ Periuriū. Vide Ro. in ſingu. cccxcj. inci. tuſai. vbi dicit ꝙ periurus nō poteſt agere i cā in qua fuit ꝑiurus. vide Alex. in ꝯſi. xvij. inci. pōderatis. col. ij. in. iij. vol. ⁊ in cōſi. lxxvj. ici. viſis. co. iiij. in. v. vol. ⁊ in. l. ſi quis maior. co. fi. C. de tranſact.
b ¶ Nota hic pleniſſime an ⁊ quādo ꝯ excipiētem de dolo ſeu crīe admittatꝛ replicatio doli vel alterius criminis ⁊ adde his q̄ ſcribunt do. Abb. ⁊ doc. in. c. pe. ⁊ vl. de adulte. ⁊ vide pul. ꝑ bar. in. l. viro. in vl. col. ff. ſo. ma. ⁊ per Inno. c. ſi qs p̄ſbytero rū. de re. eccle. nō alie. Ant. Fran.
¶ An replicatio doli vel alterius criminis et qñ nō admittiꝛ ꝯ replicationem alterius dicas ꝙ non admittitur qñ replicans tractat de lucro. ita Bar. i. l. papinianus. §. macellus. ff. de doli excep. ⁊ ibi per Alexā. ſed ſi replicans tractat de dāno admittiꝛ replicatio niſi in odiuȝ feneratoris, vt ī c. qꝛ fruſtra. de vſur. ⁊ niſi qñ exceptio eſt de inhabilitate perſone ad agendum quia tunc iudex etiam ex officio repelleret vt i. l. quos ꝓhibet. de poſtul. ⁊ habeꝛ ꝑ Inno. in. c. intelleximꝰ. de adulte. ⁊ per Specul. in ti. de exc. in. §. fi.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Si ſtatuto. vide An. ſic. in ꝯſilio. xciij. col. xxij. in. j. volu. Are. i cōſi. cj. in fin. ⁊ in cōſil. cxxviij. col. iij. ⁊ ſequenti.

bat audiri pro eo ꝙ erat excōicatus ⁊ ꝑiurꝰ ſed
dictus. M. contra. S. ⁊. P. in modū exceptiōis
⁊ replicationis obiecit periuriū ⁊ excōicationē
⁊ replicationē excōicationis cōtra. S. vt eorū ex
ceptionē eliderent. ſȝ ꝓcurator illorū rñdit ꝙ pro
batio illiꝰ electi ſuꝑ hoc recipi nō debebat: qꝛ ⁊
ſi illa etiā ꝓbarenꝛ nō eſſent ꝓpterea a ḋfenſiōe
ſue eccleſie repellēdi. ⁊ ſi excōicatio cōtra dictuȝ
electū ꝓbareꝛ in modū exceptiōis repelleꝛet ab
agendo: ſed replicatio excōicationis etiā ꝓbata cōtra. S. nō repelleret eum a defendēdo iudi
ces interlocuti fuerūt. ꝙ prius reciperēt ꝓbatio
nes ſuꝑ replicatiōe premiſſa: ꝓpter qḋ ad ſedeȝ
apoſtolicam appellauit. mandat papa quatenꝰ
ſi eſt ita reuocet in irritū q̄cquid fuit factū poſt
1 appellationē. Bern. ¶ † No. j. ꝙ excōicati vel ꝑ
iuri poſſunt ſe opponere cōtra electionē de indi
gno factā in eoruȝ eccleſia: ac illa eadē crimina
2 quibꝰ ipſi tenenꝛ electo opponere. ¶ † Ex quo
inferꝛ ꝙ excōicatus ⁊ periurus nō eſt ipſo iure
priuatꝰ titulo ſui bñficij: qḋ intellige: vt not. In
no. in. c. cum noſtris. de cōceſ. preb.; vide ꝙ dixi
ſ. in. c. querelam. de iureiuran. facit capit. j. de iu.
3 ¶ † No. iij. ꝙ electo petenti ſuam cōfirmationē
vel agenti contra ſibi reſiſtētes: obſtat exceptio
periurij ⁊ excōicatiōis: ⁊ ſi iſta inerāt tēpore ele
ctionis electio fuit nulla: vt in. c. fin. de cle. excō
mu. ⁊. c. cum in cūctis. de elec. ⁊ qḋ no. in. d. c. que
relā. ſi aūt ſuperuenerūt poſſunt opponi ad effe
ctū repellēdi electū ab agēdo: vt eiꝰ electio caſ
4 ſeꝛ: vt in. c. ſuꝑ his. de accuſ. ⁊ dic vt ibi. ¶ † No.
ar. ꝑ locū a ſpeciali ꝙ periuriū repellit quē ab a
gēdo. hic em̄ diciꝛ ꝙ nō repellit quē a defenſiōe
ſue eccleſie. ergo aliter agentē repellit. Jo. andr.
a hic dicit ꝙ periuriūᵃ nō impedit agētē ſed cōfir
mationē petentē ſic: quia illius intentionē peri
mit. ſicut repellit ordinanduȝ. de temp. or. c. ſi. ⁊
teſtem. ſ. de teſti. c. teſtimonium. Ego dico ꝙ ꝑ
iurium nō repellit niſi quēadmodum alia crimi
na. nā criminoſi a multis repelluntur: vt in. c. j. ⁊
in. c. cū dilectus. de accu. ⁊. iiij. q. vj. c. omnibꝰ. vñ
criminoſi non poſſunt alios denūtiare vel accu
ſare. vt in iuribus prealleg. ⁊ em̄ admittunꝛ quia
defendebāt eccleſiam ꝓpriam. ⁊ ſm̄ hoc proce
dit hic arg. a ſpeciali an ſuſpenſis ab officio ⁊ bñ
5 ficio poſſit agere. dic vt not. j. c. xxi. ¶ † Not. ꝙ
vbi replicatio elidit exceptionem debet priꝰ ip
ſius ꝓbatio admitti, qꝛ ea ꝓbata remaneret exce
ptio inefficax. de hoc tamen vide quod in ſimili
dixi in. c. j. de or. cog. ⁊. l. circa. ff. de ꝓbat. ⁊ pleniꝰ
in terminis noſtris dixit poſt Jo. and. in. c. a no
6 bis. ſ. e. dic vt ibi. ¶ † Glo. j. colligit ꝙ quilibet
admittendus eſt ad defenſionem eccleſie, etiā ꝑ
iurus ⁊ excōicatus. ¶ Sed contra hoc ⁊ contra
tex. oppo. videtur em̄ ꝙ iſti non eſſent admitten
di cum ipſi opponerent ſe iſti electo. ⁊ ſic erāt rei
voluntarij qui cenſenꝛ actores. ad hoc. c. exhibi
ta. de iu. ⁊ qḋ no. in. c. ſuꝑ eo. de ele. facit. c. cū in
ter. ſ. e. vbi excōicatio ꝑmittiꝛ dūtaxat ſtricta de
fenſio, vñ ꝓhibeꝛ recōuētio, ne remediū defenſio
nis ꝑmiſſuȝ trahiꝛ ad īpugnatiōis materiā. ⁊ ſic
nullo modo excōicatus pōt impugnare aliū ēt
ad commodum eccleſie, vt in. d. c. exhibita. Sol.
Inn. ſ. eo. c. cū inter. fateꝛ contrarium dicens ex
communicatum non poſſe excipere contra petē
tem confirmationem, ne defenſio trahaꝛ ad īpu
gnationem, ⁊ qꝛ cū ſit extra eccleſiā ꝓpter deli
ctum ſuum, non intereſt ſua, nec pōt excōicatio
nem vel aliud crimen obijcere. argu. xxvj. diſtin.
vna tantum. ⁊ qꝛ cum trabem geſtatur in oculo,
non poteſt feſtucam de oculo fratris eruere. iij. q.
vij. §. tria in fi. Ad hāc decre. rñdet ꝙ loquiꝛ in
reo neceſſario, quod videꝛ colligi ex litera ibi, tra
xiſſet in cauſam ⁊c. voluntarius autem debet ꝑ ri
mo fundare intentionem ſuam in iudicio, qḋ fa
cere non poteſt excōicatꝰ, neceſſariꝰ autē firmat
intentionem ſuam in perſonā hoc ipſo ꝙ vocatꝰ
⁊ citatus eſt ad iudicium. de iudi. intelleximꝰ. et
l. inter ſtipulantem. §. j. ff. de ve: b. obl. Hoſt. in. d.
c. cum inter. ⁊ hic tenet oppoſitū adducēs iſtū tex. in eo ꝙ iſti cano
nici prius opponebant huic electo. ⁊ ſic erāt voluntarij. Item addu
cit caſum de tranſlato ad alium epiſcopatum cui per canonicum ad
impediendam poſſeſſionem opponebaꝛ crimē cū infamia: cōtra quā
ipſe tranſlatus replicat excōicationem. ⁊ dicit Clementem quartum
diffiniuiſſe ꝙ replicatio non elidebat exceptionem licet ille eſſet reꝰ
voluntarius ꝓuocans non ꝓuocatus. ideo concludit Hoſtiē. illam
diſtinctionem Inn. inter reum neceſſarium ⁊ voluntariū non admit
tendam, niſi illam ſaluādo dicamus ſm̄ eum iſtum qui vult malum
prelatum repellere fore neceſſarium ⁊ non voluntarium. Quid enim
grauius, intollerabilius, periculoſius, q̄ ꝙ detur lupus loco paſto
ris: diſſipator loco tutoris, homicida pro medico: tyrannus ꝓ defen
ſore, inimicus pro aduocato. certe nihil. vt. ſ. de elec. nihil eſt. ⁊. c. ne ꝓ
defectu. xl. diſtin. multi. Item cū excōicato reſeruetur exceptio cōtra
temporalem iudicē delegatū ſuſpectū, fortius dȝ reſeruari cōtra or
dinariū q eſt perpetuus. ⁊ hoc dictū Hoſti. dixit Spe. curiā ſeruare.
ſ. ꝙ excōicatus ꝓ eccleſia ſua poſſit opponere cōtra petentem confir
mationem etiā ſi volūtarie veniat. vt no. in Spe. de actore. §. j. ver. iteȝ
ꝙ excōicatus. hoc etiā videꝛ ſequi Jo. an. Et ad. c. exhibita. prealleg.
dicit poſſe dici ꝙ ſi canonicus excōmunicatus prouocat ad iudicium
dans libellum vt caſſetur electio repellitur ꝑ exceptionē ſi vero cōtra
prouocantē ad confirmationē excipit etiam ſi ſponte veniat admitte
tur hoc etiā dictū videtur ſequi do. Anto. nec Inn. cōtradicit in hoc
caſu propoſito ſi bene ponderentur dicta ſua in. c. ſuꝑ his. de acc. in. ij.
col. vbi dicit ꝙ criminoſus non admittitur cōtra petentem confirma
tionem niſi ſua interſit: puta qḋ ſit futurus ſuus prelatus vel ſit pa
tronus. nemini enim ius ſuū proſequēti obſtat exceptio criminis. ar
gu. iiij. q. vj. omnibus. ſm̄ eū. ⁊ pondera bene ſuā rationē vult em̄ qḋ
excipiēs cōtra futurū prelatū ſuū dicitur ius ſuū ꝓſequi. nedū eccle
ſiā ſuā defendere, excōicatus aūt repelliꝛ a proſecutione iuris ſui. ꝓſe
cedat ergo dictū Inn. in. d. c. inter. cū criminoſus excipit tanquā vnꝰ
de populo contra petentē confirmationē. ⁊ forte poſſet attentari qḋ
quilibet etiam laicus futurus etiam ſubiectus eſt admittendus con
tra petentē cōfirmationē nō obſtāte replicatione criminis per ratio
nē. ſ. dictā. ⁊ facit. c. audacter. in ſi. vij. q. j. ad predicta etiā facit qḋ not.
Jo. an. in. c. pia. ſ. eo. li. vj. vbi cōcordādo Inn. dicit ꝙ admittiꝛ excōi
catus appellans extra iudiciū qñ aliqḋ preiudiciū ex omiſſiōe pōt ſi
bi generari. ſed in caſu noſtro preiudiciū generaretur huic excōicato
ſi non poſſet ſe opponere contra petentē cōfirmationē: qꝛ obtenta cō
firmatione mittereꝛ in poſſeſſionē ⁊ durius tūc repellereꝛ. iuxta ea q̄
7 leg. ⁊ no. in. c. veniēs. ij. de teſti. ¶ † Opp. hic cōtra exceptionem cri
minis nō datur replicatio criminis. ⁊ ſic videꝛ ꝙ cōtra exceptionem
doli nō deꝛ replicatio doli qḋ videꝛ etiā probari in. l. apud iulianum.
§. marcellus. ff. de doli exce. ¶ Sed cōtra hoc opp. de. l. cū mulier. ⁊. l.
viro. ff. ſol. mat. vbi ſi cōtra mulierē repetentē dotē vir excipit de adūl
terio admittiꝛ replicatio mulieris contra virū de lenocinio. Ad idē
c. penulti. ⁊ vlti. ſ. de adulte. vbi contra proponentem adulterium mu
lieri: mulier admittiꝛ ꝓponens adulteriū viri. ⁊ ſic mutua cōpēſatio
ne crimina tollunꝛ. Solu. gl. fi. hic ſatis in ſua materia notanda intra
hanc difficultatem ⁊ in effectu ꝓ ſolutiōe cōcludit quod replicatio
admittitur quando ea nō admiſſa excipiens remaneret in lucro. exē
plum in. d. l. cum mulier. ⁊. c. pen. reijcitur vera replicatio ſi ea admiſſa
agēs remaneret in lucro. ſic loquitur. d. §. marcellus. ⁊ caſus hic. nam
ſi replicatio ipſius electi fuiſſet admiſſa admitteretur iſte electus ex
communicatus ad agendū. ⁊ ſic reportaret commodū. ⁊ admittēdo
vel denegādo: eadem eſt ratio, ne alter remaneat in lucro, alter in dā
no. hoc vult in effectu tota iſta glo. hunc articulum attingit Innocē.
in. c. intelleximus. de adulte. ⁊ aliquid poſuit in capitulo ſi quis preſ
byterorū. de reb. eccle. nō alie. ſed Bar. ⁊ Bal. poſt Ja. de are. ⁊ Butri
ga. clarius procedunt in. l. cū mulier. ff. ſol. matri. ⁊. l. viro. ff. eod. titu.
b Et primo ponam duas theoricas ad cognoſcēdū an ⁊ qñᵇ exceptio
doli ſeu criminis tollatur replicatione doli ſeu alterius criminis. Se
cundo ſubijciā exēpla ad maiorem claritatem: quia materia eſt diffi
cillis. Tertio ponam aliquas queſtiones notabiles ⁊ dubitabiles.
¶ Quarto formabo ex me vnam paruam diſtinctionem pro aliquali
introductione ad materiā. ¶ Prima theorica eſt legiſtarum ⁊ maxi
xime Barto. in. d. l. cum mulier dicentis quod aut excipiens certat
de lucro captando ⁊ admittitur replicatio doli ne cōis malitia ꝓſit
ſibi ⁊ alteri noceat. exemplū in. d. l. cum mulier. vxor repetit doteȝ vel
agit vt admittatur ad ꝯſortiū viri maritus autem excipit de adulte
rio ad lucrandū dotē mulier replicat quod etiā ipſe fuit adulteratus
certe admittitur replicatio mulieris: vt ibi. ⁊ in. c. intelleximus. de
adulterijs. Aut excipiens tractat de dāno vitando ⁊ non admittitur
replicatio. Exemplū pone hic in. c. noſtro. ⁊ in. l. apud celſum. §. mar
cellus. ff. de do. excep. Item ſm̄ eum quādo ſunt actor et reus in pari
cauſa. magis tunc enim fauendum eſt reo excipienti q̄ actori replicā
8 ti. ar. in regula in pari cauſa. de reg. iur. lib. vj. ¶ † Et per hoc. d. Bar
c to. poſt Jac. but. ꝙ ſi ſtatuto caneꝛ ꝙ non valeat ipſo iure contractus.
ſi nō ſit ſoluta gabella: ⁊ nos ſimul cōtraximus nec ſoluimꝰ gabellā
ꝙ ſi poſtmodum peto a te: qꝛ vendidiſti ⁊ tu excipis de inualiditate
contractus

a contract⁹:qꝛ non ſolui gabellamᵃ ⁊ ego replico
ꝙ nec tu ſoluiſti hec replicatio mea nō debet ad
mitti eſt tñ alia rō efficacioꝛ:qꝛ ꝓpter tuū nō ſol
uere gabellā nō validat cōtract⁹.⁊ ſic hec replica
tio nō elidit exceptionē meā qꝛ facere dꝫ replica
tio vt.j.dicā.Hec dicit Bar.vera qñ replicatio
opp.poſt li.cōteſt.⁊ ad merita cauſe vt tūc exci
piēs certās de lucro repellat̃ per replicationem
paris criminis:quo caſu itelligit̃.d.c.cū eccleſia
ſtice.ꝫ.e.qō no.ꝑ intellectu illius.c.ſec⁹ dicit qñ
exceptio inhabilitās opponit̃ ad pſonā tūc eñi
nō elidit̃ ꝑ replicationē paris criminis.rō:quia
reus eoipſo habilitat̃ ꝙ trahit̃ ad iudiciū.ideo
pōt excipere ꝯ actorē:nec pōt repelli ꝑ replica
tionē cū ſit re⁹ neceſſarius vt hic.ita dicit Jnn.
ꝫ.eo.c.cū inter.⁊ vide bo.glo.in.c.a nobis.ꝫ.eo.
hec dicit ipē vera niſi actoꝛ ſit domeſticus fami
liaris ipſi⁹ rei:qꝛ tūc nō poterit ipſe reus:lꝫ ne
ceſſari⁹ excipere ꝯ perſonā ipſi⁹ actoris cū ante
ipſum tolerauit in familiaritate.allegat.c.nulli.
de acc.❡ Sed aduerte quia gl.ibi ⁊ Jnnocen.⁊
gl.in.§.hoc.ij.q.vij.dicūt illud.c.ponere ſpeciale
in epō q tenet̃ habere ī ſua familiaritate bonos
⁊ graues iō nō pōt ꝯ illos poſtea excipere.quin
imo Jnn.voluit reſtringere illum tex.ad cubicu
larios dūtaxat.quia precipit̃ epō vt eos habeat
honeſtos ⁊ graues.ij.qō.vij.cum paſtoralis.ſec⁹
in aliīs clericis quos interdū bon⁹ prelat⁹ tole
rat propter ſcandalū qō eſt bene no.⁊ ex his ha
9 bes theoricā bar.extēſam ⁊ declaratā.❡† Ue
nio ad ſcđm quā lꝫ ſenſerit hic do.Ant.tñ lati⁹
⁊ clarius poſuit do.an.ꝫ.eo.c.a nobis.nō aſtrin
gens ſe ad replicationē criminis:ſꝫ gñaliter lo
quēs dixit qō effectus replicatiōis eſt reſoluere
vel expugnare exceptionē.nā ſicut ſe habet exce
ptio ad actionē ita ſe hꝫ replicatio ad exceptio
nē.l.ij.eo.ti.opꝫ ergo ad hoc vt replicatio admitta
tur ⁊ operet̃ effectū ſuū ꝙ ſit ꝑtinēs ⁊ talis que
vitiet exceptionē.nā impertinēs repelleret̃.alle.
ad hoc iſtū tex.vel ꝙ perſonā afficiat vt hic.Et
ſi diceres qñ dꝛ reſoluere exceptionē:dico ꝙ nō
pōt dari certa doctrina ſꝫ ex natura exceptiōis
⁊ replicationis pōt perpēdi cōſideratis maxie
10 q̃ dicta ſunt.❡† Ex his infert̃ ad aliquas qō
nes:⁊ priō pone ſtatutū dꝛ ꝙ bānit⁹ poſſit im
pune offendi accuſat̃ titi⁹ ꝙ ꝑcuſſit ſemproniū:
excipit titi⁹ ꝙ ſemproni⁹ eſt bānit⁹ ⁊ ſic poterat
impune offendi replicat ſemproni⁹ ꝙ etiā ipē ti
tius eſt bānitus nūquid debeat admitti replica
tio.cōcludit Bar.poſt Jac.de are.in.d.l.cuꝫ mu
lier.ꝙ nō:qꝛ cū titi⁹ ſit re⁹ neceſſari⁹ pōt propo
nere oēm excceptionē inhabilitātē accuſatorē:
nec pōt ipē repelli.ad hoc optime facit iſte tex.⁊
11 gl.in.c.a nobis.⁊ qō.ꝫ.dixi.❡† Scđo querit̃
b quid ſi ſtatuto cauetur vt bānitusᵇ non audiat̃
nec agēdo nec excipiēdo agit titi⁹ ꝯ ſemproniū
excipit ſemproni⁹ titiū eſſe bānitū.⁊ ſic nō debe
re audiri excipiēs ꝯ agentē replicat titi⁹ ꝙ ipſe
ſemproni⁹ eſt bānit⁹.⁊ ſic nō dꝫ audiri excipiens
quid fiet nō enim poterit audire vnum quin inci
dat in ſtatutū.Jac.de are.tenuit excipientē non
audiēdū obſtāte ſtatuto.ſꝫ Bar.poſt multa cō
cludit non ꝓcedere iudiciū quia qua rōne nō de
bet audiri reus excipiēs.eadē rōne nō debet au
diri actoꝛ agēs.ex quo vterqꝫ eſt bānit⁹.⁊ rōne
banni dꝫ iudex vtrūqꝫ repellere ⁊ hoc mihi plꝫ
nā actoꝛ pōt repelli iudicis officio.vt in.l.quos
prohibet.ff.de poſt.vnde lꝫ reus nō audiat̃ non
12 tñ ſilet iudicis officiū.❡† Et vide ad hoc ꝙ no.
Jnn.in.c.intimauit.de teſti.vbi dicit iudicem ex
officio ſuo poſſe etiam nullo excipiēte indignas
perſonas a teſtimonio repellere.d.l.quos prohi
bet.Jdē dico in aliīs actibus iudicialib⁹.vt.j.e.
c.exceptionem.vide bo.tex.cum glo.no.in.c.que
rēdum.⁊ in.c.qui ſunt.ij.qō.vij.⁊ poteſt iudex ex
officio repellere perſonas inhabiles etiam ſi ad
uerſarius propter ſuū delictū ſit priuatus facul
tate excipiendi.vt no.voluerūt glo.⁊ Jnno.in.c.
13 nulli.de acc.⁊ gl.in.c.alieni.ij.q.vij.❡† Reuocat
tamen Bar.in dubium nunquid valet ſtatutum
tollens defenſionē:cū nec bānito nec excōicato
nec quātūcūqꝫ criminoſo ſit auferenda defenſio
vt in.c.cum inter.ꝫ.e.eſt enim de iure naturali.⁊
ideo nec ꝑ legē nec ꝑ principē tolli poteſt vt eſt
tex.in cle.paſtoralis.de re iudi.⁊ per hāc rationē
c dicit ipſe nō valere ſtatutū.❡ exceptiōe vero vo
luntaria poteſt ſm eū ſtatutū tollere:vt puta vt
nō poſſit aliū defendere.ſed tu dic latius poteſt
Bal.ibi:ꝙ quedā eſt defenſio in qua nil agit qs
ſed ſolū negat.⁊ illa nō pōt tolli.vnde actore nō
probāte reus negās debet abſolui.de iure iu.c.ſi.
⁊.l.qui accuſare.C.de edē.Quedā eſt defenſio in
qua re⁹ aliquid vult cōſequi.⁊ tunc ſi illa eſt de
iure naturali nō pōt ꝑ ſtatutū tolli vt puta ſi re⁹
d ꝓponit ꝙ homicidiū cōmiſit ad defenſionem
ſuā vel qd ſimile.l.vt vim.ff.de iu.⁊ iu.⁊.c.dilecto.
de ſen.excō.li.vi.⁊ iſte eſt propri⁹ caſus.d.cle. pa
ſtoralis.aut de iure ciuili vt exceptio pſcriptio
nis rei iu.vl'ſimilis.⁊ ille poſſunt ꝑ ſtatutū tolli.
ar.bo.i.c.quo iure.viij.di.facit aut̃.que ſupplica
tio.C.de preci.impe.offer.ciuilis eñi ratio poteſt
ea q̃ iuris ciuilis ſunt tollere.naturalia vero iura
corrūpere nō pōt.inſti.de iure na.gen.§.ſed na
turalia.⁊.v.diſt.in prin.facit qō no.gl.in.l.quo
ties.C.de preci.impe.offe.⁊ per hoc habes intel
lectum ad cle.paſtoralis preall.vt nō intelligat̃
14 in qualibet defenſiōe.❡† Uide ſimile appella
tio eſt defenſio:vt in.c.ſuggeſtū.de appel.⁊ in.c.
cū inter.ꝫ.eo.⁊ tamē poteſt tolli per principem
vt in.c.ſuper queſtionū.de offi.deleg.⁊.l.j.ff.q ⁊
15 a qui.ap.nō licet.❡† Poſſet etiā circa ꝑdicta
dubitari nunqd valeat ſtatutū vt poſſit bānit⁹
impune offendi.⁊ dic ꝙ ſic de quo plene ꝑ bart.
in.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iu.⁊ per Joā.an.
e in addi.Specu.in ti.de conſti.prin.ſunt eñi ho
ſtes ciuitatis.⁊ ꝑdūt omnia iura ciuitatis.vt in
l.amiſſiōe.ff.de capi.dimi.⁊.l.minime.ff.de reli.
16 ⁊ ſump.fu.⁊ vtrobiqꝫ plene ꝑ Bar.❡† Tertio
principaliter quero pone ꝙ teſtis cui obijcit̃ cri
mē cum infamia replicat contra opponētē qō
etiā ipſe criminoſus eſt:nūquid debeat admitti
replicatio gl.in.l.iij.ff.de teſti.videtur ſentire qō
ſic cōtrariū tenet Bar.in.d.l.cū mulier.nā exci
piēs tractat de dāno vitando:ergo nō debet re
pelli replicatiōe criminis vt dixi.Jtem hec re
plicatio non elidit ſeu reſoluit exceptionem:qꝛ
teſtis ꝓducitur vt fiat fides iudici.ſed iudex nō
debet inclinari ad magis credēdū:qꝛ excipiens
eſt infamis:⁊ ſic per vtrāqꝫ theoricā.ꝫ.traditam
replicatio eſt repellenda.⁊ idē tenet glo.in.c.te
ſtimoniū.ꝫ.de teſti.vid quod no.Jnn.in.c.intel
17 ximus.❡† Finaliter circa hanc materiaꝫ pone
hāc breuem diſtinctionē:quod aut agitur crimi
naliter aut ciuiliter.Primo caſu nō obſtat repli
catio alterius vel exceptio alteri⁹ criminis:quia
nō relatione criminis:ſed innocentia reus pur
gat̃:vt.l.negāda.C.qui accu.nō poſ.canonizata.
iij.q.xj.negāda.tamen de hoc articulo dicēdum
eſt vt plene leg.⁊ nota.per Bar.in.l.is q reus.ff.
de public.iudi.admittitur tamē obiectio annexi
criminis vt accuſatoꝛ non repellatur ſed vterqꝫ
probato delicto puniatur.vt ſi maritus accuſat
vxoꝛem de adulterio criminaliter ⁊ vxoꝛ excipit
de lenocinio admittitur enim et habet effectum
cuiuſdaꝫ accuſatio.iſte eſt caſus no.in.l.ij.§.ſi pu
blico.ff.de adulte.⁊ dicenduꝫ plenius vt ibi no.
per Archidia.in.d.ca.neganda.❡ Scđo caſu
ſubdiſtingue cum agitur ciuiliter ꝙ aut replica
tio aut exceptio cōcernūt diuerſa facta aut idē.
primo caſu ſi habent diuerſos effectus nō tolli
tur exceptio per replicationeꝫ:ſed quilibet agit
de facto ſuo,exemplum.ſi tu dediſti mihi dānuꝫ
in vna re ⁊ ego dedi tibi ī alia.vel ſi tu dixiſti mi
hi iniuriam ⁊ ego tibi ⁊c.ad hoc.l.quemadmo
dum.§.ſi nauis.ff.ad.l.aquil.⁊ not.Specu.ī tit.
de accu.ver.quid ſi vocauit te.⁊ Jnn.in.d.c.ītel
leximus.recitat tamē ibi Spe.vnū dictū notabi
e leᵉ ⁊ ſemꝑ mēti tenēdū,dicit eñi quoſdā dicere ꝙ
ſi dicto vl' facto feciſti mihi iiuriā ⁊ ego dicto vl'
facto tuo prouocatus ītuli tibi ꝙ ex hoc nō ſum

a ❡ Si tu excipis ꝯ me ꝙ ago non ſolui gabellā de ꝯctu replicatio mea qō etiam tu non ſolueris gabellam nō iuuat me ⁊ vide de hac q.ꝑ.d.Anto.hic ⁊ Bar.in.l.fin.§.pe.ff.de eo ꝑ quē.
☞ Sebaſti.Sapia.

b ❡ Ut bānitus.vide ang.de are.in pn.inſti.de except.col.xxv.ale.in conſi.xxx.col.ij.in.iiij.volu.⁊ in ſimili Pe.de anc.in.c.canonuꝫ ſtatuta.colū.lxv.et lxviij.ꝫ.de cōſtit.nullū in trac.bānitorū.i.ij.qōne ſecundi tēporis.

c ❡ Utruꝫ valeat ſtatutū qō bānitus nō audiatur nec agendo nec excipiēdo vel defendēdo.⁊ vid ꝙ de hoc late ſcripſit do.Bart.de bellē.i cle.paſtoralis.de re iudic.Anto.Franciſ.
❡ Qñ bānitus non dꝫ audiri ex forma ſtatuti nō vꝫ ſñia lata ꝑ eo vide per alex.plene in cōſi.lxxi.in ij.ꝑte cōſi.⁊ addē ꝙ bānit⁹ ꝓhibitus agere ꝑ.ꝓcu.vel ceſſionariuꝫ ita bal.in.l.ſi cū doteꝫ.§.ſi patri.in.iij.no.ff.ſolut.ma.⁊ no.in.l.iiij.§.ſi cōem.ff.finiū re.⁊ per bal.i.c.j.in.j.col.in tit.hic finitur lex cōra.⁊ ꝑ Jo.an.in.c.veniens.de accuſ.⁊ per Paul.de ca.in .l. papianus exuli.ff.de mino.adde tñ ꝙ bannitus prohibitus agere pōt tamē cām ceptā añ bānum finire ⁊ proſequi.ad qō vide Bar.i.c.deferre.in principio.ff.de iur.fiſ.⁊ Bart.⁊ Ang.in rubꝛ.C.de ōla.libro.x.⁊ Bar.in.l.muti⁹.in pn.vlti.col.ff.de fideiuſ.⁊ hr̃ ⁊ bal.in.l.leges.la.j.C.de legi.⁊ vide bal.in.l.nec intētio.in fine.de trāſactio.⁊ in.l.peremptorias .C.de ſente.reſcin.non

po.in.vij.col.vbi dicit ꝙ bannit⁹ prohibit⁹ audiri pōt opponere exceptionē intētionis ⁊ facti.
☞ Sebaſti.Sapia.

d ❡ Homicidiuꝫ.Quod talē defenſionem ſtatutuꝫ poſſit tollere ſentit Bart.in.l.vt vim.ff.de iuſti.⁊ iure.vbi vult qō ſtante ſtatuto ꝙ bānit⁹ poſſit impune offendi ſi quis bānitū aggrediat̃ non poteſt bānitus licite ſeipſum defendere.qō dictum tꝫ nellus in trac.bānitorū in ſcđa ꝑte ſcđe partis qō.xlix.⁊ Paul.de caſt.in.l.ſi ſeruus.C.de his qui ad eccle.confu.⁊ hoc dictū Bar.dicit eſſe ſtupendum Feli.hic.
☞ Sebaſti.Sapia.

e ❡ Notabile.Uide Bar.in.l.que oia.§.j.ff.de procur.vbi dicit per illuꝫ tex.ꝙ ſi qs mihi dicat cōuitiū vel aliqō crimē obijciat poſſuꝫ ei impune dicere tu mentiris refert ⁊ ſequitur do.Jaſ.in.l.vlti.col.ij.ff.de iuſti.⁊ iure.

Anto. Franciſ.
a ¶An ꝛ qñ abſo
lutio poſſit con
cedi ad caute .et
qũo fiat ꝛan poſ
ſit fieri ꝑ iudicez
appellatiõis.vi
de plene ꝑ ſpe.i
tit.de ſen.in.§.vt
aũt.in xſ.porro.
el.iiij.vſq ad ver.
poſtremo . ꝛ in
xſi.qd ſi ſcribat.
vbi plene exami
nat iſtã materiã
abſolutionis ab
excõicatione ad
cautelã ꝛ ibi etiã
ponit an abſolu
tio iuſta teneat
ſiue quis ſit liga
tꝰ vnica ſiue plu
ribꝰ excõicatiõi
bus.ꝛ vide ẽt in
ti.de proba.in.§.
iij.in x.ſz nũ qd.
ꝛ vide Inn.in.c.
ſolet circa princ.
de ſen.excom.
b ¶Iudex abſol
uere. põdera bñ
qꝛ inquatũ dice
bat.ſe probare ꝑ
teſtes nullitatez
ꝙ non loquit de
nullitate q̃ reſul
tat ex varietate
facti. Andr.bar.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Abſoluere.a
lios caſus ponit
Io.ã ana.in.c.j.
col.vl.j.de male
di.Alb.de ro.i.l.
a procedẽte.C.ã
dilatio.glo.ꝛ alij
i.c. ſignificaſti.j.
de eo qui duxit ĩ
matrimõ. Abb. ꝛ
Imol.in.c.ab ex
cõica.ſ.de reſcr.
c ¶Debemꝰ itel
ligere . pondera
qꝛ ſeqt ꝙ iſta ab
ſolutio ad caute
lam ſi ſit fauore
eccl'ie ſeqt indul
tũ operat ad fa
uorẽ ſuſpẽſi cum
illũ non petierit
põdera qꝛ oppo
ſuit de nullitate
pondera etiã:qꝛ
nõ apparet de q̃
nullitate. vide.c.
ſolet.ã ſen.excõ.
in.vj.ꝛ ibi ſcribẽ
tes.And.Barb.
d ¶De bñ viõ ꝑ.d.
Abb.ꝛ ꝑ Imol.
in cle.qm̃ ſuꝑ gl.
in x.bñficiorũ.ã
vi.ꝛ ho.cle.ꝛ de
cide hic ex his q̃
nota.tradit do.i
ca. preſbyterum.
in. xij.col.xxviij.
diſtin.

tibi cõdẽnandus.ar.in.l.i.§.cum arietes.ff.ad.l.
aquil.ꝛ qd calore iracundie fit:calumnia caret.ff.
q.iij.§.notãdũ.qd ego nõ credo ex toto verum
18 †qꝛ calor iracundie non excuſat ab iniuria.vt.l.
ſi nõ cõuitij.ꝛ ibi plene per Cy.C.de iniu.facit.l.
ſi ex plagĩs.§.tabernarius.ff.ad.l.aqui.credo ta
mẽ qd mitius ſum puniendus:quia iuſto colore
motꝰ intuli ſibi iniuriã:vt eſt tex.no.in.l.ſi adul
19 tertiũ.§.iperatores.ff.de adul.¶†Predicta ꝓ
cedũt regulariter qñq tñ in odiũ certi delicti ad
mittitur exceptio vel replicatio i diuerſis factis
ſeparatis vt in.c.qꝛ fruſtra.de vſu.vbi non audit
voles repetere vſuras niſi ipſas vſuras per eũ ex
tortas reſtituat.Regulariter eñ ꝫ ſm Inno.tñ
d.c.intelleximꝰ.firmãs ꝓ regula qd lz qs cõmit
tat ꝫ vnã legẽ:tñ ꝑ hoc nõ priuat beneficio alia
rũ legũ vel eiuſdẽ i diuerſis factis vñ ſtultũ eẽt
dicere ſm eum ꝙ ſi filiusfa.mutuauit filiofa.ꝛ ſic
cõmiſit cõtra macedonianũ ꝙ inueſ macedonia
no ſi aliter ſibi mutuaui:dicit tñ notãter ꝙ ſi qs
cõmiſit in eam legez per quã datur ſibi exceptio
qd remouebit ab exceptione.ꝛ ſic dicit ſm vnuz
intellectũ poſſe intelligi.c.cũ eccleſiaſtice.ſ.eod.
qd not.Si vero replicatio ꝛ exceptio cõcernunt
diuerſa habẽtia eũdẽ effectũ ſeu cõcernũt vnũ ꝛ
idẽ factũ:exẽplũ in diuerſis adulterũ viri ꝛ mu
lieris cõcernẽtibus idem matrimoniũ,ꝛ tunc di
ſtingue:vt.ſ.dixi ꝛ declaraui in theoria ꝑalleg.
ꝛ hec bene notabis tu canoniſta:quia nõ habes
alibi hanc materiam ita bene ꝛ clare enucleataz
¶Vltimo ſcias,ꝙ Inn.tractauit hic materiaz
cum cõmittitur vt citent oẽs qui ſe opponũt ali
cui facto ꝛ qꝛ parũ eſt vtilis ideo conſulto omiſi.

1 Iudex nõ debet ad vtilitatem priuatã ſuum
officium non petitum interponere.
Abſolutio ab excõicatione non eſt nõ petẽti im
pendenda niſi vbi immineret vtilitas publica.
2 Suſpẽſi poſſunt eligere ꝛ agere:nec ſunt priuati
cõmunione hominũ:quando eſt ſuſpeſio minor.
ſecus ſi maior.3.4.5.8.
6 Suſpenſus an poſſit agere nomine proprio ꝓ
iuribus ſui beneficij.4.5.
7 Suſpenſi a beneficio nõ debent habere redditꝰ
beneficij modicam tamẽ ſuſtentationem habere
debent ſi non habent vnde viuant.5.
9 Suſpẽſus ab officio põt aliquo caſu cenſeri etiã
ſuſpenſus a beneficio.de quo vide remiſſiue.
10 Abſolutio ad cautelam petitur ab illo qui repu
tatur excommunicatus ꝛ non eſt.
Excommunicatus qñ petit abſolutionẽ debet
dare cautionẽ ſaltem iuratoriã de parẽdo mãda
tis eccleſie.ꝛ de ſatiſfaciendo.
11 Abſolutio ad cautelã per quẽ iudicẽ poteſt fieri.
12 Abſolutio i dubio cenſet petita ab excõicato nõ
ad cautelã ſed pure ꝛ vere.niſi aliud exprimatur.
Petens abſolutionem an preſupponat vĩculũ.

APoſtolice. ¶Siꝑ ex
ceptionẽ ſu
ſpẽſionis ꝫ quã replicat de nullitate
ordinatio eccl'ie retardat fit abſolu
tio ad cautelã.h.d.Põt diuidi i quatuor ꝑtes.
nã prima ponit exceptionẽ.ſcda ibi:quas repli
catiões.tertia ibi me tñ relaxatiõis cãm quartã
relaxationem:ibi:ſententias.¶Caſus literalis.
Duo canonici pregenſes.I.ꝛ.M.acceſſerũt ad
ſedẽ apo.propter ordinationem pragẽ.eccleſie
qdã volẽtes ĩpedire ꝓpoſitũ illorũ obijciebant
eis quendã ſñiam ſuſpenſiõis ꝛ remotionis a be
neficijs in modũ exceptiõis,ꝛ ipſi rñdebãt ſen
tẽtias illas nullas eſſe:ꝛ hoc probare volebãt ꝑ
teſtes ꝛ inſtrumẽta,dñs papa ne propter hoc ĩ
pediret ordinatio pragẽ.eccl'ie ꝓpter quã vene
rẽt ſñias illas relaxauit ad cautelã.B.¶Not.j.
vnã cauſam legitimã propter quã pt fieri añ oĩa
a abſolutio ad cautelã cũ ſcz allegat nullitas a ſen
tẽtie cenſure ꝛ ex dilatiõe iudicij retardat ꝓuiſio
ſeu alia vtilitas eccl'ie ꝛ credo ꝙ hoc vltimũ põ
derat ad hoc vt ex officio ſuo iudex tales ſentẽ
1 tias relaxaret.¶†Nam ad cõmodũ principali
ter.priuatũ nõ debet iudex ſuũ officiũ nõ petitũ

interponere:vt.l.ad peremptorias.ff.de iu.ꝛ.l.iiij.§.hoc antẽ iudiciũ.
ꝛ qd ibi plene no.ff.de dam.infec.notat Inno.in.c.ad noſtrã.ij.ſ.ã iu
reiuran.ꝛ ſic poteſt intelligi tex.cũ glo.no.c.ſignificaſti.de eo qui du.ĩ
ma.vbi concluditur qd abſolutio ab excõicatione nõ eſt petenti impu
denda ceſſante ergo vtilitate eccleſie nõ debet iudex ex ſuo officio ſuã
ſententiã relaxare etiã ad cautelã ſz debet ꝓcedere ſuꝑ veritate cauſe
ꝛ ſi cõſtiterit de nullitate ſentẽtie pronũtiare eã nullã alias abſoluere
non ad cautelã ſed ſm ꝙ ius exigit ad hoc qd in ſimili no.gl.de dele
gato in.c.ſolet.de ſen.excõ.lib.vj.ſed ſi pars petit abſolui ad cautelaz
allegando nullitatẽ ꝛ preſtãdo cautionem de ſtãdo iuri dꝫ iudex ab
ſoluere etiã ſi nõ impediat ex dilatione prouiſio eccl'ie per.d.c.ſolet.ꝛ
ꝙ ibi no.Io,an.ſeruato tñ eo qd habet in.d.c.ſolet.ꝛ ſic vltra alios in
telligo iſtũ text.Ex quo infero vnũ notabile ꝙ vbi imminet vtilitas
b eccleſiaſtica ſeu impeditur ordinatio eccl'ie põt iudex abſoluere b quẽ
ab excõmunicatione licet non petat.ad hoc bene facit.c.veniẽs.ij.i ſi.
de teſt.ꝛ quod ibi no.dixi ꝛ ſic limita not.in.d.c.ſignificaſti.ꝛ hoc not.
¶No.ij.ꝙ abſolutio ad cautelam impedit nõ ſolũ in ſñia excõicatio
nis.ſed etiã in ſñia ſuſpẽſionis vt hic qd no.eſt eñ eadem ratio in iſta
ſicut in illa vt patebit ex.j.dicẽdis.Et ſcias ꝙ quẽadmodũ in abſo
lutione excõicationis ad cautelã preſtatur cautio in.d.ca.ſolet.ꝛ ita ĩ
iſta.vt eſt tex.no.in.c.venerabili.j.de ſen.excõ.ꝛ ſic debemus intellige
c re c iſtũ tex.ꝙ iſti canonici preſtiterũt cautionẽ ſaltẽ iuratoriam de pa
rẽdo mãdatis iudicis ſi cõſtiterit eos fuiſſe culpabiles in eo pro quo
2 late fuerũt dicte ſñie.¶†Opp.videtur eñ ꝙ pretextu ſuſpẽſiõis non
poterant iſti canonici repelli ab agendo,quia ſuſpenſus ab officio ac
etiam beneficio nõ eſt priuatus cõmunione hominũ per.c.a nobis .ſ.
eo.Item ſuſpẽſi poſſunt eligere vt in.c.ſi.de cler.exc.mi.ſol.gl.j.intrat
hãc materiã ꝛ vt clarius intelligas gl.ꝛ hãc materiã primo ſcias ha
3 bere iſtũ tex.duos intellectꝰ principales.¶†Primus eſt ꝙ iſti cano
nici venerũt ad curiã vt in preſentia pape eligerãt forte propter ſcan
dalũ ſedandum in partibus ꝛ excipiebat nũc cõtra eos de ſuſpẽſione
vt repellerent ab eligẽdo:ꝛ tũc litera eſſet clara quia ſuſpẽſus ab offi
cio non põt eligere:vt in.c.cũ dilectus.de conſue.ꝛ in.c.cũ inter.R.de
ele.ꝛ ad.c.fin.de cle.excõ.mi.rñdet ſm glo.ꝙ loquit de ſuſpẽſione mi
nori quã quis incurrit ex participatione cũ excõicato illa eñ ſolũ pri
uat a participatione ſacramẽtorũ ꝛ electiõe paſſiua nõ actiua:vt hic
ibi loquit de ſuſpenſione facta a iudice vel a canone inferente ſuſpen
ſionẽ in penã delicti vel cõtumacie ꝛ hec priuat electione etiã actiua,
4 vt in iuribus ꝑalle.¶†Secũdus intellectꝰ eſt ꝙ iſti repellebant a li
mine iudiciorũ dũ agerẽt ſuꝑ iure eligẽdi:vel dũ proſequerẽt electio
ne iã facta in partibꝰ ꝛ hũc intellectũ alternatiue ſentit Hoſt.ꝛ vtrum
que intellectũ ſentit Petrus ꝛ tũc viget cõtrariũ primo formatũ ad
qd reſpondet primo notabiliter hec glo.ꝙ agentẽ negotia ꝑpria vel
eccleſie cũ mandato ꝛ ſic nomine eccleſie nõ repellit exceptio ſuſpen
ſionis vt in cõtrario.ſed ꝓmouente negotia eccleſie noie ꝑprio ſic. qꝛ
cũ ſit ſuſpenſus ab officio ꝛ bñficio nõ põt agere pro iuribꝰ beneficij
maxime ſpũalibꝰ cũ ab illo ſit remotus ſeu ſuſpẽſus cũ eo tꝑe ſua nõ
intereſt preſertim cum agit õ iure eligendi quod ſuſpenſi exercere non
pñt merito iſti canonici pretextu ſuſpẽſiõis nõ poterãt taliter repelli
5 a limine iudiciorũ.¶†Ex hac glo.habes colligere vnũ valde nota
d bile dictũ ꝙ ſuſpenſus ab officio d ꝛ beneficio non põt agere pro iuri
bus beneficij tẽporalibus vel ſpiritualibus noie ꝑprio tanꝙ bñficia
tus:iſti enim canonici dicebantur eſſe ſuſpenſi ab officio et beneficio
vnde verbum ſuſpenſionis poſitũ in tex.refertur ad officiũ ſm docto.
vt differat a verbo amotionis:quod ſequitur.Et aduerte qꝛ Ioã.an.
ꝛ alij vſq ad tempus ſuũ ſimpliciter trãſeunt cũ hac glo.do.Ant.di
ſtinguens has ſuſpenſiones dicit ꝙ ſuſpenſus a bñficio nõ põt agere
nomine ꝑprio et iure ſuo:qꝛ priuatus eſt adminiſtratiõe ꝛ ſic ſua non
intereſt.adducit not.in.c.cũ vintonienſis.de electio.ſed certe male ad
ducit.nam ibi gl.no.quã docto.hic nõ reprobant dicit ꝙ ſuſpenſi a be
neficio nõ impediuntur eligere,quia talis ſuſpẽſio nõ repellit eos ab
eleccione nec etiam a diuinis officijs vnde concludit ꝙ ſuſpẽſi omnia
negotia tã ſpiritualia ꝙ tẽporalia poſſunt exercere adeo ꝙ tali tem
pore tales tenentur officiare eccleſiam:quia in pena eorũ talis ſuſpẽ
ſio introducta eſt:ideo nõ dꝫ eorũ releuatiõe aliquid operari.dicit tñ
ꝙ ſuſpenſi modicã ſuſtentationẽ debẽt tũc habere ne ex toto egeãt ꝛ
ſic concludit totũ oppoſitum.Redeo ad verba do.Anto.aut ẽ quis
ſuſpenſus ab officio tantũ:ꝛ tũc putat ꝙ cũ nõ ſit remotus ab admi
niſtratione beneficij poterit agere cauſas temporales ꝛ ſpirituales in
iudicio:quia iſti non annectunt ordini,fallit in cauſa electionis quaz
agere nõ poterit:tum quia ipſam facere nõ poteſt:tũ qꝛ annectitur or
6 dini,ꝛ qꝛ ſua nõ intereſt.¶†Ego in hoc paſſu cõcludere ꝙ ſuſpenſio
operat ad limites ſuſpẽſionis.Aut eñ quis ſuſpẽdit ab officio ꝛ bñ
ficio:ꝛ tũc perpetuo tene méti dictũ huiꝰ gl.quã puto veriſſimã:ꝛ ſic
ſuſpẽſus nõ poſſit agere noie proprio tãꝙ bñficiatu ſ ꝑ iuribus ipſiꝰ
bñficij.nã tñ debet tacere ſuſpẽſio tẽporalis quo ad tẽpus quatũ per
petua in perpetuũ.argu.in.l.ꝗ de tota.ff.de rei vẽdi.ꝛ in.c.at ſi clerici.
7 de iudi.¶†Ex hac glo.etiã infert ꝙ ſuſpẽſus a bñficio nõ debet ha
bere redditus bñficij cũ pro eo agere nõ poſſit.qd minꝰ eſt.ad hoc bñ
facit.c.preter.xxij.diſtin.modicã tamẽ ſuſtentationẽ habere poterit ſi
non habet

non habet vñ viuat.vt dicit glo.no.in.d.c.cū vintioniēſis.ꝛ glo.in cle.vt hi.qui.de eta.ꝛ qual.in verſi.dimidia.facit qđ not.gl.in.c.paſtoralis.in fi.de appel.ꝛ hoc puto veri⁹ quic quid dixit Egi.in.c.peruenit.de fideiuſ.vbi per illum tex.ꝛ cōem obſeruātiā dicit ꝙ ſuſpēſio referꝛ ad quotidianas di ſtributiones ꝛ non ad corpus pbende.ad illū tex.dic vt ibi no.in.v.ſolutione ꝙ illa ſuſpēſio fit poſtmodum ſine pˀiudi cio creditoris cui redditus erant adiudicati.vel dic ꝙ non intelligiꝛ de redditibus bñficij ſ3 de pprijs pˀimonialibus. ꝛ de hoc eſt bo.tex.iūcta gl.in.c.de multa.de preben.qđ la-
8 tius declaro in.d.c.pˀuenit.❡†Aut eſt qs ſuſpēſus a bñfi cio tm̄.ꝛ tūc t3 gl.valde ſin.in.d.c.cū vintoniēſis.ꝛ eā decla-rādo ꝛ limitādo dico ꝙ ſic ꝙ ſuſpenſus a bñficio pōt elige
a re[a] hoc pbaꝛ in.c.cū in cūctis.ſ.ſi.iuncto.c.cū vintonienſis. de ele.vide gl.in.c.cupiētes.ſ.ceterū.in ꝯ.a bñficijs.ḋ ele.li. vj.ꝛ hoc qꝛ ius eligendi annecteretꝛ ordini ſeu officio a quo nō reperiꝛ ſuſpenſus.hoc no.doct.in.c.cū dilect⁹.de cōſue. eligi aūt nō pōt in illa eccleſia vbi eſt ſuſpenſus.de hoc vi-deꝛ caſus ſing.in.c.per inqſitionē.de ele.ꝛ no.glo.palleg.in d.c.cupiētes.oīa alia ꝯo q̄ ſpectāt ad officiū poterit exer-cere ſiue ſint ſpiritualia ſiue tēporalia. ꝛ ſiue reſtringerem gl.in.d.c.cupientes.in eo qđ dicit ꝙ ſuſpēſus a bñficio pōt exercere oīa negotia ſpūalia ꝛ tēporalia.nam ſi intellige-reꝛ de negotijs ptinentibus ad bñficiū a quo eſt ſuſpenſus eſſet de directo contra hanc gl.Itē quomodo poſſet agere pro bñficio ſi ab illo ſuſpenſus eſſet.ꝛ in hoc reſtringo illa3 gl.vt concordet cū iſta.ꝛ facit ratio.c.paſtoralis.in fin.ſ.de appel.ꝛ ſentit hic not.Inno.dicēs ꝙ ex quo iſti erāt amo-ti a bñficijs ſuis l3 temporaliter:tñ intra tp̄s amotiōis ſue cōibus negotijs eccleſie intereſſe nō poterāt.qđ dicit no.di gnū.Aut eſt qs ſuſpenſus ab officio tm̄:ꝛ tunc nec eligere pōt nec eligi:vt in.d.c.cū dilectus.vt plene de hoc not.nec alia exercere que ſunt deputata ordini:vt in.c.j.de ſen.ꝛ re iud.lib.vj.ſpectātia ꝯo ad bñficiū exercere pōt:vt in.c.preſ
9 byterū.xxviij.diſt.facit.c.ſtudeat.l.diſt.❡†Hec limita,niſi ſit pro tali cā ſuſpenſus ab officio ꝙ per cōſequentiā etia3 cenſeaꝛ ſuſpēſus a bñficis ꝙ qñ contingat vide p glo.ſin.in cle.cupiētes.ſ.qui vero.in glo.no.c.nouā.de pe.Et vide ad materiā qđ non.in.c.ſicut.de choa.cle.ꝛ mu.ꝛ in.c.cū bone de eta.ꝛ quali.ꝛ hec notabis:qꝛ non habes alibi hunc arti
10 culum ita late deciſum.❡†Extra,gl.ſcias ꝙ Inn.tracta-uit hic materiā huius abſolutionis ad cautelā q̄ poſſet hic omitti cū eā longe diffuſius tractauerit Ioā.an.poſt alios d.c.ſolet.vbi videas.Sed ad intellectū terminorum dicam hic aliqđ breuiter.ꝛ pˀmo q̄ro quare iſta abſolutio dicitur ad cautelā.Sol.dic ꝙ đr ad cautelā.i.ad maiorem ſecurita tē.ꝛ ad hoc vt ſit res potius in tuto ꝙ̄ in periculo.vñ alibi dicit lex ꝙ abundans cautela nō nocet:vt in.l.teſtm̄.C.de teſt.nā ptēdēs excōicationē nullā quo caſu dūtaxat h3 lo-cū hec ſolutio:vt not.in.d.c.ſolet.ꝛ.c.venerabilib⁹.de ſentē. excō.li.vj.ꝛ hic.ſi innitiꝛ ꝯitati nulla indiget abſolutiōe:vt in.c.p tuas.de ſen.excō.ꝛ.c.cū cōtingat.de offic.dele.ſed qꝛ ſup nullitate litigando poſſet interim ſibi imminere aliqđ pˀiudicium vt ſi ptextu nullitatis immiſceret ſe diuinis:ꝛ poſt modū repereꝛ aliqua vel notareꝛ apud vulgares qđ eſt excōicat⁹ ꝛ nō ſe abſtineret a diuinis a cōione hoīm vel qđ ſimile:ꝛ iō vt hec picula euitentur ꝛ res ſit in tuto inue nerunt iura vt peti poſſit ſeu fieri hec abſolutio ad cautelā ſ.de pſenti abſoluaꝛ inquantū opus ſit pſtita cautione de parēdo mādatis eccl'ie.ꝛ poſtmodam litigeꝛ ſup ꝯitate rei ꝛ ſi fuerit repertus culpabilis cōpellaꝛ ſatiſfacere.vt in.d. c.venerabilib⁹.al's in totum abſoluaꝛ.vñ ſm In.fit ad cau-telā iſti⁹ qui petit vt tute ꝛ cū bona cōſcientia ꝛ ſine aliquo ſcrupulo poſſit ſe immiſcere diuinis.Item ad cautelā opi-nionis ſue:vt.ſ.dixi.Itē ad cautelā aliorū q nolūt ſibi cōi care.ꝛ ad cautelā eoꝝ q iſte factur⁹ eſt ꝛ ne ptextu excōica-tionis infringaꝛ ꝛ ſimiliū q̄ ſtudioſus ex ſe poterit cogita-re.❡Secūdo q̄ritur qñ h3 locū hec abſolutio ad cautela3. So.qdā tenuerūt ꝙ in duobb⁹ caſib⁹ tantū.Prim⁹ qñ qs ptendit excōicationē latā poſt appellationē tm̄.Scđs cu3 dicit errorē fuiſſe expreſſum in ipſa excōicatione ꝛ ſic cum ptendiꝛ nullitas altero pdictorū caſuū vt no.p Inno.in.d. c.ſolet.de ſen.excō.li.vj.ꝛ facit text.in.d.c.venerabilib⁹.ſed hic Inno.firmiter t3 ꝙ qñ ex quacūqꝫ cā allegaꝛ nullitas ſemp h3 locū iſta abſolutio ad cautelā.ꝛ hec opi.eſt cōmu nior ꝛ verior ꝛ cōiter teneꝛ:vt etiā no.in.d c.ſolet.nā eade3 eſt rō vbicūqꝫ ptēdiꝛ nullitas q̄ verſaꝛ in dictis duob⁹ ca-ſib⁹.vñ dicit ꝙ cā exēpli tex.in.d.c.venerabilib⁹.fecit men-tionē de illis duob⁹ caſibus ꝛ ea q̄ dicūtur cauſa exēpli re-
11 gulā non reſtringunt.❡†Ultimo q̄riꝛ qs iudex poſſit ad

cautelā abſoluere.Sol.dicit Inn.ꝙ quilibet de ſententijs a p ſe vel auctoritate ſua ſatis:nō tñ poſſet ſnīa alioꝝ relaxa-re niſi in caſib⁹ ſuis remittēs de hoc ad not.in.c.ad repri-mendā.ꝛ.c.paſtoralis.de offic.ordi.❡Quid aūt de iudice delegato in ſnīa a ſe nō lata.vide glo.no.ꝛ qđ ſup eā not.in a
12 d.c.ſolet.❡†Unū tñ in hac materia ſemp notabis ꝙ vbi cūqꝫ fit mētio de abſolutione nō adiecto ad cautelā intel-ligiꝛ de vera ꝛ pura abſolutione q̄ pſupponit vinculū.ad hoc vide gl.no.in.c.capitulū ſctē crucis.de reſcri.in fin.vbi đ ꝙ nūq̄ abſolutio intelligiꝛ fieri ad cautelā niſi exprima tur.An petitio abſolutionis pure facta pſupponat veru3 vinculū:plene dic vt in.c.venerabilē.ḋ ele.hic nō ſunt alia.

1 ☞Exceptio excōmunicationis nō nocet quin excōmuni catus poſſit proſequi appellationem.
2 Excommunicatio lata in collegium vel vniuerſitatem: an afficiat omnes.
3 Reſcriptū qñ impetraꝛ d3 impetrās facere mentionē ple-ne de proceſſu ꝛ ſerie negotij:al's eſſet ſurreptitiū:niſi talis proceſſus ſit factus poſt appellationez quo caſu de eo non eſt fienda mentio per cauſas hic poſitas. b
Reſcriptum nō debet facere mentionem de alio reſcripto quod eſt nullum.
4 Appellatione pendente nil eſt innouandum: quomodo iſta regula intelligatur tam in perſona iudicis a quo quā in perſona partis.

1 **Dilecte in chriſto.** ❡†Per excōicationis exceptionē a pſecutiōe appellatiōis qs repelli nō d3.ſic cōiter ſummatur:ſed hec ſummatio nō cōtinet aliqua dubitationē p.c.cū inter.ꝯ.eo.ꝛ.ſ.eo.c.ſi.ideo ſummo ſic.Excōicatiōis exceptione nō obſtā-te valet reſcriptū impetratū in cauſa appellatiōis licet de excōicatiōe lata poſt appellationē de grauamine nō faciat mētionē.ꝛ ſm hoc caſu ē notabilis ꝛ forte ſingl'aris p quē poſſet colligi vna regula ꝙ de innouato poſt appellatio-nē etiā ab interlocutoria nō eſt neceſſe in reſcripto facere mētionē de quo.ſ.dicā.Diuidiꝛ hec decreta.nam in prima poniꝛ appellātis narratio.in ſecūda appellationis cōmiſ-ſio.ſcđa ibi.q circa.❡Caſus literalis.Inter priorē ꝛ ꝯuen tū de bucellia ex pte vna ꝛ poriſſam ꝛ ꝯuētū de cōpeſſima ex altera ſup qbuſdā in decimis q̄ſtio vertebaꝛ.ad petitio-nē poris ꝛ ꝯuētus pdictorū cōmiſſa fuit cauſa illa abbati ſancti bñdicti ꝛ eius cōiudicib⁹.ſed moniales ex grauami-ne ſufficiēti ab eis ad ſedē apo.appellarūt:ꝛ nūtiū ſuū ad appellationē pſequendā trāſmiſerūt.Iudices appel.non obſtante tulerūt excōicationis ſnīam in eaſde3.Papa ap pellationis cām ꝯmiſit priori de angles ꝛ coniudicib⁹ ſuis coram quibus pars aduerſa propoſuit ꝙ cū eſſent ex com municate ꝛ in literis appellationis non fieret mētio ḋ ſen tentia excōicationis lata ꝯtra ipſas litere non valebant et qꝛ iudices hāc exceptionē non admittebant dict⁹ prior ad ſedē ap.appellauit ꝛ cām fecit cōmitti priori de gernemoe ꝛ coniudicib⁹ ſuis corā quib⁹ ex pte monialiū fuit excipiē do propoſitum ꝙ ſnīa excōicationis in eas lata fuit poſt appellationē legitimā ꝛ cuilibet etiā excommunicato ḋfen ſionis auxiliū in iudicio reſeruaꝛ:quare iudices monialiū exceptionē partis aduerſe admittere nō debebāt ſicut ip-ſi eā nā admiſerūt ꝛ iō ad appellatio pter hoc īterpoſita nō valuit.S3 qꝛ prior de gernemoe ꝛ eius cōiudices exce-ptionē huiuſmodi admittere denegabant:ipſe moniales ad ſe.apo.appellarunt,vñ mādat papa decano linconenſi. quaten⁹ ſi eſt ita qcqđ fuerit factū poſt appellationem ipſa rū in irritū reuoceꝛ.ꝛ in cauſa procedatur iuxta mādatū di-rectum ad priorem de gernemoe ꝛ coniudices ſuos.Ber. c
2 ❡†Not.ibi in eaſdē,ꝙ a monaſterij pōt ex cā ferri ex
b cōicatio in ſinglos⁹ de collegio.hic eñ ipſe moniales fue-rūt excōicate forte eñ iudex pceſſit pter earū cōtumaciā ad hoc.c.roma.ſ.in vniuerſitatē.de ſen.excō.lib.vj.Et per hoc tolliꝛ ꝙ quidā colligebāt hic dicētes ꝙ tenet excōica-tio lata in vniuerſitatem.de quo tñ dicendum.vt in.ḋ.ſ.in
c vniuerſitatē.❡No.ſ.ꝙ excōicat⁹ poteſt in cauſa appella tionis impetrare reſcriptū.ex quo eñ ſibi permittitur ap-pellatio tāq̄ defenſio,ergo ꝛ facultas ſup ea iudicē impe-trādi ꝛ pſequendi.parū eñ aut nihil pdeſſet appellatio ſi etiā non daretur facultas iudicē impetrandi ꝛ pſequendi qđ pcedit etiā ſi p alijs cauſis fuiſſet excōicat⁹ vt clarius
3 probatur in.c.ſi.ſ.eo.ꝛ.ꝯ.eo.c.cum inter.❡†Oppo.ꝛ vide-tur ꝙ reſcripum impetratū per moniales nō debuerit va-lere tanquam ſurreptitiū cum non fecerit mentionem ple-nā de proceſſu.vt in.c.inter monaſteriū.ſ.de re iudica.ꝛ in

a ❡Pōt eligere. Adde Old.ꝯſi. cclxxxvi. ~Sebaſti.Sapia.
a ❡Eligere.vtrū Gemi.in.ca.preſbyter.xxviij.diſtin.ant.de bu.in c.cū dilectus.de conſuet.ꝛ Abb.in.d.c.cū vintonienſis.col.v.ſ.de electio.vbi extollit gl.ibi.i verbo amiſerunt.Anto.Franciſ.
b ❡De excōicatiōe an poſſit ferri in vniuerſitatē ꝛ q̊s liget dicas ꝙ vniuerſitas nō pōt interdici nec excōicari ex delicto vni⁹ vel ēt pluriū.tñ ſi excōicatur vel interdicaꝛ timēda eſt ſnīa:vt plene p.d.Feli.in.l.vſufructuarius venari.ff.de vſufru.ꝛ ſi excōicaꝛ vniuerſitas: an ſingl'i ſint excōicati vide in.c.roma.ſ.in vniuerſitate.de ſen.exc.in.vj.ꝛ vide per ſpe.in tit.de ſen.ex.vbi t3 ꝙ not.pōt excōicari:qꝛ non h3 animā et viđ gl.in.c.ſicut.vij.q.j.et an qui poſtea nati ſunt vel ſucceſſerūt in locū mortuoru3 vel eorū q ſe abſentarūt bebeāt talē excōicationem timere vide Bart.in.l.qđ in rerū.j.ſ.ſi.in vlt.q.ff.de le.j.ꝛ in.l.inter ſtipulātem in.ſ.ſcim⁹.de ꝯ.obl.et ang.in.l.ſi grege.de le.j.et Inn.in.c.grauē.de ſen.excom. ~Sebaſti.Sapia.
c ❡Excōicatus.qñ valet īpetratio reſcripti facta p excōicatu3 tradit Cal.in cōſi.iij.in titu.de reſcrip.ꝛ in conſil.xij.in titu.de regula.ꝛ multa ponit Feli.in.c.j.colū.vj.ſ.de reſcri.ꝛ in.c.fin.col.ij.ſ.eodem.

F. Sebaſti. Sapia.
a ¶ Nil innouari. Qñ pcedat illa regula ponit do. Iaſ. i. l. j. C. de bo. poſ. ſm tab. d. ꝓpoſitꝰ in rubri. j. de ap. co. ij. x. facite ergo regulã corſe. ĩ ſui. ſuis. in xbo appellatio. x. regła eſt. d. vitalis in tra. clauſularũ charta. xij.
b ¶ Remediũ attẽtatoꝝ appellatiõe pen. nõ ſolũ hʒ locũ in attẽtatis p iudicẽ ſʒ ẽt ĩ attẽtatis p ptẽ ad minꝰ violẽter ⁊ de hoc vide per bal. in. l. iij. C. de ap. ⁊ qlit forma ri debeat libellꝰ ſuper attentatis appellatione pẽdente. vide hic p d. ant. ⁊ late per eũdẽ in. c. conſuluit. el. ij. j. de ap. ⁊ quod ibi not. Ant. Franciſ.
¶ An remediũ attẽtatorum habeat locũ ita ĩ attẽratis p iudiceʒ ſicut p ptem. vid Old. in ꝯſi. ccv. ⁊ do. de ro. in deci. cxc. inci. lʒ in nouis. vbi dicũt qd nõ reuocanť per viã attẽtati que ſunt attẽtata p partem ſed per officiũ iudicis ⁊ beneficio iuris. ⁊ vide etiam. d. de ro. in dec. lviij. inci. ad inſtantiã in nouis: vbi loquũtur de attentatis lite pendẽte. ⁊ eoſdẽ in deciſi. lx. inci. attentata. i nouis. vbi dicunt ꝙ petũt reuocari vſq; ad cõcluſionẽ in cã ⁊ vide per eoſdẽ in deci. clxxxviij. inci. ꝙ ſi pars in nouis. que omnia ſunt notãda ad materiam. c. nõ ſolum. de ap.
c ¶ Not. pro concordia teſtium. ⁊ vide do. Anto. in. c. cum vintonienſis. in princ. pe. col. de elec.

c. dilectus de reſcri. ⁊. c. ſuper eo. de coha. cleri. ⁊ mu. ⁊. c. ex literis. de do. ⁊ ꝯtu. ⁊. c. in nr̃a. de pcu. In quibꝰ iuribꝰ pbať ꝙ reſcriptũ dʒ facere mentionẽ de pceſſu cauſe ⁊ ſerie negotij ⁊ ſimilibꝰ: vt in eis ptʒ. Soluit notãter Gloſ. ꝙ predicta ſunt vera reſpectu eoꝝ q̃ fiunt añ appellationẽ: qꝛ eorũ q̃ fiunt ſeu nouãtur poſt appellationẽ nõ põt fieri mentio. cũ enim p appellationẽ ſit a iudice receſſum non teneor ſcire qd ipſe faciat. vñ nõ facta de illis mentione reſcriptũ tʒ. vt hic. ⁊. j. de cõfir. vti. vel inuti. c. bone. Item tenet P hi. dicẽs p illã decre. bone. ꝙ ſicut de literis q̃ nulle ſunt: non eſt neceſſe fieri mẽtionẽ vt ibi. ⁊ no. in. c. ex tenore. ſ. de reſcrip. vbi hoc plene examinauit: ita nec de excõicatiõe vt hic: qd eſt bene notãdũ. puto qd etiã alio reſpectu taciturnitas illius excõicatiõis nõ habeat vitiare: qꝛ illiꝰ expſſio non ſubtraxiſſet vel retardaſſet principẽ a cõceſſiõe reſcripti. nam pter excõicationẽ nõ vt. j. c. fi. ⁊. ſ. eo. c. cũ inter pter innouationẽ factã nõ. qꝛ validitas illius innouatiõis pẽdet ab exitu illius appellationis: vt in. c. nõ ſolũ. de ap. li. vj. ergo ceſſat oĩs ſurreptio. vt in. c. ſup literis. de reſcri. ¶ Opp. ij. videť enim ꝙ papa nõ debuit dare reſcriptũ iſtis monachis appellãtibus cũ exprimerẽt cãm iniuſtã. Sol. Inn. ꝙ litere monachoꝝ nõ habebãt bonã formã ſed ſurreptitiam dixerunt enim in impetratione ꝙ iudices nõ admiſerãt exceptionẽ excõicatiõis contra actorẽ. ſi em̃ expſſiſſent qualitatem excõicationis: ⁊ qũo excõicati agebãt proſequendo
4 appellationẽ ſuã literas non habuiſſent. ¶ † Op. iij. in eo. ꝙ papa mãdat ſimpliciter reuocari innouata poſt appellationẽ nõ em̃ vr̃ hoc indiſtincte de iure fiendũ vt not. in. c. nõ ſolũ palle. Solu. Inno. multũ ſingulariter limitat hic il
a lã iuris regulã nil innouari[a] appellatione pẽdente de qua ff. nil. no. app. pen. p totũ ⁊ in. l. appellatiõe. C. de appel. ⁊. c. dilectꝰ. eo. ti. ⁊. ij. q. vj. §. appellatione. dicit em̃ eam pcedere reſpectu iudicis nõ reſpectu ptis. ⁊ ſic etiã intelligit ꝙ habet in aut. vt nulli. iud. §. ſup hoc. vbi phibeť poſſeſſionem trãſferri de vno litigãtiũ ĩ aliũ ⁊ id ſi aliqd p ptẽ fiat nõ eſt id eſt reuocãdũ maxime ſi nõ imutať ſtatꝰ litis. Et ex hoc dic ꝙ ſi agať pſonali actiõe vt ex empto vel cõſimili ⁊ res q̃ petiť alieneť tenet alienatio cũ p hoc non muteť ſtatus litis nec preiudiceť appellatiõi. qꝛ ita condemnabiť pſona facta alienatiõe ſicut ſi nõ fuiſſet facta. ſi aũt agať reali actiõe de dñio: tũc fatetur ꝙ nõ tenet alienatio nõ ea ratiõe qꝛ appellatiõe pẽdẽte factũ eſt. ſʒ qꝛ res eſt litigioſa. Hoſti.
b vero. dicit ꝙ iſta reg. ap. pẽ.[b] ⁊c. reſpicit nedũ iudicẽ ſed ẽt partes ne vcʒ aliqd innouẽt in cauſa in piudicium aduerſariorum ad minus violẽter. nec mirũ ſm eũ: qꝛ etiã nulla lite vel ap. pendẽ. non dať licẽtia pti inuadendi poſſeſſioneʒ quã tʒ alia ps vel circa illã inferendi aliquã violentiã imo per ius prohibeť expſſe. C. vñ vi. l. ſi qs in tantam. ⁊. l. extat. ff. qd me. cau. ⁊. c. placuit. xvj. q. vj. fortiꝰ ergo ſm eũ intelligiť phibitũ ap. pẽ. ⁊ cũ his tranſit ſimpliciter. d. Anto. hic. Ego contra hanc diſtinctionẽ Inno. adduco bo. tex. cum glo. in. l. chirographus. §. fi. ff. de admi. tu. vbi dicit ꝙ iudex relegauit quendam adẽptis ſibi bonis ⁊ cauſa ap. pen. condemnatus illa bona alienat. confirmata vero ſnĩa contra appel. fuit facta illius alienationis reuocatio. ⁊ dicit gloſſ. ibi hoc eſſe qꝛ app. pẽd. non debuit fieri alienatio. ⁊ quod debuit ex iudicis officio fieri illa reuocatio. ideʒ tenet glo. in. l. furti. ff. de his q not. infa. ⁊ ſic videť dupliciter intelligi illa lex cũ gl. facere cõtra opi. Inno. primo qꝛ remedium illius tituli nil innouari ⁊c. hʒ locũ ꝯtra innouationẽ ptis. ſecũdo qꝛ ſit innouatio. lʒ agereť pſonali. qd dicendũ. Ego dicerẽ ẽ ſequẽdo illã gl. ⁊ Hoſt. ꝙ illius tituli remediũ habet locũ etiã reſpectu ptis vbi p factũ ptis mutareť ſtatus litis. ad hoc adduco. c. bone. ⁊ qd ibi no. Innoc. de appel. ⁊ glo. in. d. c. nõ ſolũ pro hoc quia inſtantia cauſe app. ſuccedit locũ inſtantie cauſe principalis, vnde ſicut pẽdente illa inſtãtia nihil eſt innouãdũ etiã p ptẽ: vt in cle. ij. vt lit. pen. ita nec pendente inſtantia cauſe ap. qꝛ ſurrogatũ dʒ ſapere naturã illius in cuiꝰ locũ ſurrogať. vt in. c. eccľia. vt lit. pen. ⁊. c. maiores. de bap. eadẽ enim eſt cauſa. lʒ inſtantia ſit diuerſa. vt. ij. q. vj. §. poſt ſcdam. iũcta glo. ⁊ per Bart. in. l. cum apud. ff. iud. ſol. Vel põt ſic dici ⁊ melius ꝙ aut appellatur extraiudiciũ: ⁊ in dubio hʒ locum cõtra innouata appellationis pẽdentia. vt pbať in. d. c. bone. ⁊ ibi per Inno. ⁊ per eundẽ in. c. dilecti. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. ex pte. ſ. de reſcri. aut appellatur in iudicio. ⁊ pcedit opi. Inno. hic dico tñ qd innouata reuocabũtur nõ p remediũ illiꝰ tituli nil innouari ⁊c. ſʒ p remediũ alteriꝰ videlicet vt lit. pẽ. nã vt. ſ. dixi non minꝰ lis pẽdet nũc q̃ primo. arg. op. in. l. ita demũ. C. de pcur. ibi ptʒ ꝙ effectꝰ lit. conte. durat ẽt poſt interpoſitionẽ appellatiõis ad idẽ tex. op. qui ad hoc põt adduci. in. c. cũ teneamur. de ap. ⁊ ſic poteſt ſaluari illud ſingulare dictum Inno. ⁊ ratio diuerſitatis inter appellationẽ iudicialem ⁊ extraiudicialem põt eſſe, hec appellatio em̃ extraiudicialis directe dirigiť ad ptẽ vt nihil innouet. vt. d. c. bone. ⁊ in. c. cõcertationi. eo. ti. li. vj. ⁊ loquor qñ appellať extra iudicium. nõ a iudice ⁊ ideo opať officiũ ſuũ ꝯ ptẽ innouãtẽ: iudicialis xo dirigiť ad iudicẽ. eſt em̃ appellatio iudicialis de minori iudice ad maiorẽ puocatio. vt. l. j. ff. de ap. vide bo. glo. in. c. ij. de ꝯſue. li. vj. vñ p appellationẽ agit appellãs ſuſpendere iuriſditionẽ pmi iudicis ⁊ cãm deducere ad ſuperiorẽ. vt ĩ. c. fin. a iudice. de ap. li. vj. ꝯ ptẽ em̃ nihil agiť. ad hoc. c. ĩterpoſita. §. ſane. d ap. ideo illd remediũ, nil innouari ⁊c. fuit pncipaliter ĩductũ ꝯ iudicẽ: cuiꝰ iuriſditio erat ſuſpenſa p appellationẽ: ⁊ tene mẽti hãc rõnẽ. puto etiã dictum Inn. verũ ꝙ ſi agať pſonali nõ dʒ fieri reuocatio alienationis appellatione pẽdente facta per id qd not. Inn. in. c. cũ ad. de cõſti. ⁊ lʒ ibi loquať pẽdente pma inſtãtia: idẽ tñ eſt dicendũ in cã appellatiõis. qꝛ quicqd poteſt fieri in prima inſtantia poſt litẽ cõte. põt fieri in cã appellationis, vt in. c. cũ Ioãnes. de fide inſtr. ⁊ qd no. in. d. l. ita demũ. per Bart. appellatio em̃ ſolũ reſcindit effectũ pronũtiari ⁊ deuoluit cãm ad maiorẽ iudicẽ: vt. l. p hãc. C. de tem. ap. ⁊. c. veniens. de iureiurã. Ad. l. chirographus. §. fin. prealleg. põt rñderi ꝙ ibi bona erãt effecta cũ ſententia fuerit lata ſpecie ſuper illis: vt in. l. ꝯmiſſa. ff. de publi. vnde p alienationẽ mutatur ſtatus litis contra titulũ: vt lit. pend. ideo debet fieri reuocatio. ⁊ hoc negat Innoc. ſed qñ agitur pſonali bona non afficiũtur etiã per ſnĩam ſed ſolũ pcipiť ꝙ debeat rem tradere de quo tamẽ dicendũ vt not. in. l. j. de acti. empt. ⁊ dixi in. c. cũ Ioãnes. palleg. de fi. inſtru. Item ⁊ ſecũdo põt rñderi ꝙ ſi non reuocaretur ibi alienatio non poſſet perſona condẽnari ſicut priꝰ. Vel tertio poteſt dici ꝙ id eſt ſpeciale in fiſco in cuiꝰ fraudẽ alienatio facta fuit. faciunt plene circa hoc not. in. l. poſt cõtractum. ff. de do. ſed prima ſolu. eſt ſubtilior. ¶ Venio ad gl. quas pter ordinẽ ſolitum in fine reſeruaui ppť earũ facilitatẽ: ⁊ oẽs clare ſatis ſunt pter finalẽ q̃ diuidit in duas ptes. In prima opi. ꝙ hic emanarũt quatuor cõmiſſiones. Prima ab abbate ſancti benedicti ad petitionẽ monachorum. Scda ad priorẽ de angleſia ad petitionẽ monialiũ appellantiũ. Tertia ad priorem de gernemoe ad petitionem monachorũ appellantiũ. Quarta ad decanũ lincoñ. ad petitionẽ monialiũ iterũ appellantiũ. Et hec fuit vltima cõmiſſio de quo vt hic in tex. cui decano papa mãdat ꝙ iuſtificata appellatiõe ex pte monialiũ debeat pcedere ſm tenorẽ prioris mãdati directi ad porẽ de gernemoe ſed illud fuit tertiũ mãdatũ ⁊ nõ primũ vt ptʒ ex pdictis ⁊ ex tex. quare male. So. gl. ꝙ reſpectu primi mandati pcedit ꝯtrariũ: ſʒ reſpectu iſtius vltimi illud dr primũ. fuit em̃ primũ reſpectu iſtius vltimi. facit qd in ſimili
c habeť in. c. ioſeph. de ver. ſig. ⁊ hoc no. p teſtibus[c] cõcordãdis. ¶ Scdo q̃rit gl. de ordine pcedendi p iſtũ decanum ⁊ rñdet vt in ea patet. ⁊ in effectu vult ꝙ licet iuſtificet appellatio monialiũ interpoſita a priore de gernemoe: non tamẽ p hoc cognoſcet de principali cã ſʒ ſuccedit in locũ prioris de gernemoe Hoſt. rephẽdit gl. dicẽs ꝙ poſtq̃ cõſtiterit d grauamine tertiorũ iudicum dʒ iſte decanus pcedere in cã principali: vt pbať in litera ſm eum. ⁊ hoc voluit papa vt euitareť circuitus. Io. an. ⁊ cõiter doc. ſequẽtes tenẽt cum glo. ⁊ certe gloſ. procedit vt ius dictat. argum̃. c. vt debitus. de app. ſed iudicio meo nõ oportet nos in illo fatigare: qꝛ papa mãdauit huic decano vt iuſtificata appellatione procedat iuxta tenorẽ ꝯmiſſionis prime facte priori de gernemoe: id inſpiciẽda erat illa forma ⁊ ſequenda. ar. c. cũ dilecta. de reſcr. ⁊ ſi de nouo acciderẽt iſte ap. pcedendũ foret vt habetur in gl. niſi aliud haberet forma commiſſionis vt hic. ⁊ hec ſufficiant: quoniam hic non ſunt alia.

1 ☞ Exceptio excõicationis nõ impedit appellantem quominus poſſit ſuam appellationem proſequi.
2 Nomen collectum põt adiungi verbo pluralis numeri.
3 Quando eccleſia eſt collegiata: electio ſpectat ad collegiũ confirmatio vero ad ſuperiorem.
4 Excõicatus põt ſtare in iudicio ſemper ad ſui defenſionẽ.
5 Eligens indignum priuatur ipſo facto poteſtate eligendi. et talis poteſtas deuoluitur ad ſuperiorem.
6 Sententia oſtendit ſuper qua re erat contentio.
7 Appellari poteſt a ſententia per vtranq; partem.
8 Appellari poteſt a ſnĩa iudicis qñ fuit omiſſum condemnare victum in expenſis: limita ⁊ intellige vt hic late.
9 Appellare non poteſt pars que habuit ſententiam pro ſe.

Sententia

8 Sententia continēs plures articulos poteſt in
effectū dici habere vim plurium ſniarum.
9 Judex an teneatur condēnare victum in expē-
ſis non fuerunt petite. ⁊ ſi non condemnauerit
an pars poſſit appellare.
10 Quotieſcunq; iudex poteſt aliquid facere ex of
ficio ſuo ⁊ nō facit. nō poteſt ab hoc appellari.
Judex nō tenetur impartiri officium ſuū ad cō
modum priuatum niſi petatur.
Judex ſi omiſit condēnare partē in expenſis pe
titis tenetur reſarcire de ſuo: alius ſecus.
11 Judex appellationis pōt habere cōſideratione
expenſarū lʒ nō fuerint petite in primo iudicio.
12 Appellans ſimpliciter a ſnia cenſetur appellaſ
ſe tam in cauſa principali ꝙ ab expenſis.
Per appellationē a diffinitiua non pōt appel-
lās proſequi cōdēnationē expenſarū iam diu in
eadem cauſa factarum ſi tunc non appellauit.
13 Inſtitutus non legitime ad beneficium tenetur
ad reſtitutionem fructuum.
14 Excōicatus iuſte volens litigare ſup iniuſtitia
excōicationis nō auditur niſi petita abſolutiōe.
15 Judex appellationis ſi videt appellantem foue
re iuſtitiam ⁊ eſſe excōicatū an debeat pro ap-
pellante excommunicato pronuntiare an expe
ctabit ipſum abſolutum.
Excommunicatus non debet in ſui fauorem re
portare ſententiam.
16 Sententia abſolutoria pōt ferri pro reo contu
mace non autem adiudicatoria.
17 Exceptio excommunicationis poteſt in quali-
bet parte litis opponi etiam poſt ſententiaʒ ad
executionem differendam.
18 Sententia lata in fauorem exactoris cōmuni-
cati non poteſt mandari executioni niſi poſt ab
ſolutionem.
19 Procurator qui appellauit a ſnia an poſſit ap-
pellationem proſequi ſi poſtea excommunicet.
Procurator tenetur appellationem interpone-
re non autem ipſam proſequi.
20 Excommunicatus auditus dicendo ſententiam
nullam.
21 Excōicatus an poſſit petere ꝙ laudum reduca
tur ad arbitrium boni viri: vel retractari ſenten-
tiam que non tranſiuit in rem iudi.
22 Excōmunicatus an audiatur petens ſe reſtitui
aduerſus ſententiam a qua non appellauit.

Significauerunt.

1 ¶ † Per exceptionē excōicatiōis a
proſecutione appellationis ēt origi
nalis actor repelli nō ðbet: ⁊ eſt caſus ſingularis
quaten⁹ dicit de actore. Diuidit in duas partes
in prima ponit querelam appellātis. in ſecūda in
ſtruit iudicē a quo ibi: mandamus. ¶ Caſus li
teralis. Canonici de conarc. elegerunt Petrū in
ſuū archipreſbyterū ⁊ electionē ſuā pſentauerūt
archiepō Mediolaneñ. ipſe vero eā renuit cōfir
mare: quidā ʒepū clericū inſtituens in archiepreſ
byterū eccleſie ſupradicte: ꝓpter qδ canonici ad
ſedē apoſt. appellauerunt: ⁊ cauſam app. fecerūt
cōmitti ꝓpoſito ſancti Stephani. qui electioneʒ
ſuā cōfirmauit, pronuntians ius eligēdi ptinere
ad capitulum de conarc. ⁊ abſoluēs partē aduer
ſam ab impetitione clericoruʒ a qua ſnia partes
ad ſedē apoſto. appellauerūt ⁊ cauſam obtinue-
runt committit abbati ſancti ſaluatoris Papiē
ſis ⁊ ꝓpoſito Vercelleñ. corā quibus ex parte ar
chiepi ⁊ dicti ʒephi exceptio excōicatiōis fuit ꝓ
poſita contra capituluʒ de conarc. Judices non
conſiderātes quod a proſecutione appellatiōis
pretextu excōmucationis nō debeat qs excludi
cū omnis defenſio legitima in iudicio excōmuni
cato reſeruetur ꝓnuntiauerunt partem archiepi
non eſſe cogēdam ad reſpondendum clericis ſu-
pradictis. propter quod clerici ad ſedem apoſt.
appellauerunt ⁊ ſignificauerūt factum dño pa-
pe. vnde mandat eiſdē iudicibus quatenus ſi ita
eſt ꝓcedāt in cauſa exceptione hmōi non obſtan
te. Ber. ¶ † No. ibi: ſignificauerūt capituluʒ. co.
ibi capitulum appellarūt ꝙ nomē habēs ſigniſi
catum plurale vel nomen collectiuū pōt cōiūgi
cum verbo pluralis numeri. ⁊ de hoc in ca. capi-
3 tulū ſancte crucis. de reſcri. ¶ † Not. ij. ꝙ in colle
giata eccleſia etiā ſeculari epſ non fundat intē-
tum ſuū ſuper libera collatione ſed dūtaxat ſup
cōfirmatione: electio vero ſpectat ad collegium
ad hoc. c. j. de elec. ⁊ xviij. q. ij. c. j. iuncta gloſſ. di-
a xi. ſ. eo. c. cū venerabilis. ¶ No. iij. qδ capitulū[a]
pōt excōicari dicvt plene legi. ⁊ no. in ca. Roma
na. §. vniuerſitatem. de ſenten. excommu. lib. vj.
¶ Nota quid fiendum cum ſuperior nō vult cō
firmare electionē. debet enim recurri ad ſuū ſu-
periorē: ⁊ poteſt adiri etiā appellatiōis via. gra
uat enim in nō confirmando ꝓut de iure debet:
nec tpſ eſt prefixum ad cōfirmādū ſeu inſtituen
dū ideo oportet vt predixi recurrere ad ſuperio
rē vt dixi poſt domi. de rota. in ca. ij. de ꝯceſ. pbē.
4 ¶ † Nota vltimo regulā generalē quod omnis
defenſio cōceditur excōicato. habet enim ſemp
legitimā pſonā ſtādi in iudicio ⁊ extra vbicūq;
ſe defendit legitime. cōcordat. ſ. eod. cum inter.
5 ¶ † Op. vr̄ enim ꝙ legitime potuerit archiepſ
nō cōfirmare electum a capitulo. nō ſic capitulū
elegit indignum priuatur ipſo facto ptāte eligē
di ⁊ poteſtas deuoluit ad ſuperiorē vt in. c. cū in
cūctis. in fi. de ele. Sol. duplex eſt intellect⁹. Pri
mus ꝙ in cauſa dignitatis electi fuit quare ar-
chiepſ aliū inſtituit: ſed tūc appellatio fuiſſet i
iuſta. Secūdus intellectus eſt ꝙ archiepſ pten
debat ius eligendi ad ſe ſpectare ⁊ nō ad capitu
lū ⁊ iſte intellect⁹ magis placet gl. prima ⁊ eſt ve
rior p tex. in eo ꝙ fuit ꝓnuntiatū ius eligendi p
6 tinere ad capitulū. ¶ † Nā ex forma ſentētie p
ſumitur qualis erat contētio. vt no. gl. in. c. inter
dilectos. de fi. inſtru. ⁊ expreſſius no. gl. in. c. au-
7 dita. de reſtit. ſpolia. ¶ † Op. ij. videtur em̄ ꝙ ca
pitulū non potuerit appellare cum ſentētia fue
rit pro eo lata. vt in. l. omnē honorē. C. qñ ꝓuo.
non eſt ne. Solu. dicit gl. ij. ⁊ bene ꝙ imo fuit la-
ta in parte cōtra capitulum in eo ꝙ pars aduer
ſa fuit abſoluta ab impetitiōe capituli. forte em̄
ſcōm gl. capitulū petijt a parte aduerſa expēſas
factas in cauſis ⁊ pronūtiari ius eligendi ad ip
ſum capitulū ptinere. iudices pronūtiauerūt ꝓ
capitulo quo ad ius eligendi ⁊ reſpectu expēſa-
rū abſoluit partē aduerſaʒ ⁊ ſic vtraq; pars re-
ſpectu diuerſorum appellauit qδ fieri pōt. vt i. c.
raynaldus: ⁊ in. c. raynutius. de teſta. Ut ex hoc
intellectu no. ꝙ victor in principali pōt appella
b re[b] reſpectu condēnationis expēſarū omiſſe lʒ
pars victa appellauerit ab ipſa ſententia. Pet.
⁊ Abbas tenent hic cōtrariū dicētes ꝙ ex quo
iudex tulit hic ſentētiā in fauorē vnius ptis nō
pōt illa pars de honeſtate iudicē appellādo dū
taxat ex omiſſione cōdēnationis expēſarum al-
legāt. d. l. omnem honorem. Aduerte hec decer
tatio depēdet ab intellectu illius. l. omnē hono
rē. ſed cōis opinio. ibi. ⁊ alibi: vt. j. allegabo eſt i
contrariū. Concludendo veritatē dic cū querit
nūquid victor poſſit appellare ex ſola omiſſiōe
condēnationis expenſarū vel qr minus ſufficiē
ter cōdēnatio facta eſt. aut em̄ pars victa appel
lauit. ⁊ nō pōt victor ex eo ſolo appellare ⁊ hoc
ideo: quia p appellationē aduerſarij pōt conſeq
reformationē expēſarū iδ ex quo nō pōt intētū
ſuū cōſequi ſine appellatiōe nō dʒ appellare iu
dicē dehoneſtando qδ ꝓcedit etiā ſi pars victa
appellauerit ⁊ appellationē nō pſequat. eſt em̄
ius acquiſitū appellato vt poſſit illā inuito ap-
pellatore proſequi ⁊ iſte eſt verus caſus. d. l. oēm
honorē licet gl. aliter ibi ſentiat. hoc tenet Bar.
ibi ⁊ do. de ro. deci. ccclxiiij. ⁊ Spe. in ti. de ap. §.
in quib⁹. X. xxxiij. ⁊ Joan. an. in addi. ⁊ do. Ant.
hic ⁊ hoc recte iudicio meo voluit ille tex. hoc ta
mē limitat hic do. Ant. qñ fuit omiſſa expēſarū
cōdēnatio. Si aūt ſit lata cōdēnatoria ꝯtra reū
⁊ abſolutio expēſarū ꝓ eo: tūc oportet actorē ap
c pellare[c] ſi vult expēſas cōſequi. qr nō poſſet rele
uari ex appellatione aduerſarij: cū per illam nō

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Quia capl'in.
vid. ang. in. l. j. §.
fi. ff. ð acqui. poſ.
Joā. de ana. in. c.
dilect⁹. ij. col. ix.
ver. adð pdictis.
j. ð ſimo. cū mul-
tis geſtis p Feli.
in. c. pcedēti. col.
j. vide etiā Feli. i.
c. eā te. col. xj. ver.
ſcða declaratio.
ſ. de reſcript.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ Appellare. vi
de Bal. in. c. frni
tatis. col. iij. ſ. de
teſti. vbi dicit ꝙ
ſi victor appella
uit ab omiſſione
expenſaruʒ quā-
uis talis appel-
latio nō teneat.
l. fi. C. qñ ꝓuo. nō
eſt neceſ. tñ non
excuſatur iudex
negligēs qn ſol-
uat expenſas ꝙ
dictū cōmēdat.
d. Jſa. i. l. ꝓperā-
dū. §. ſin aūt alter
utra. col. ix. verſi.
an aūt poſſit ap
pellari ab omiſ-
ſione. C. de iudic.
c ¶ Adð ꝙ ð hoc
ſcribit ang. i ſuo
ꝯſi. lxxxviij. qδ i
cipit i dei noie ⁊
ſue mr̄is ⁊c. ⁊ qδ
no. d. Abb. in. c.
finē. ꝓpe fi. ð do.
⁊ cōtu. in recolle
ctis ⁊ vid. qδ no.
pet. de anch. in. c.
fi. al's. j. in. iij. col.
de ap. li. vj. Et ꝓ
pte ꝙ ille ꝓ q̄ eſt
lata ſnia ſup pn-
cipali lʒ ꝯ ſe i ex
penſis nō poſſit
appellare a cōdē
natiōe expēſarū
eſt tex. in. l. ꝓper
rādū. §. ſin autem
ex geſtis ibi nul-
le penit⁹ ⁊c. C. de
iud ſʒ reſpōde ꝙ
iδ ibi non appel
lat. qr condēnat⁹
in expenſis erat
manifeſtus cōtu
max ſed ꝓ pte ꝙ
actor poſſit ap-
pellare a condē-
natiōe expēſarū
ſi reus appella-
uit ſnia a pncipa
li facit qr ābe per
tes pñt ſimul ap
pellare ab eadeʒ
ſnia vt eſt tex. in
c. raynutius. et. c.
raynald⁹. ð teſt.
⁊. c. ſi duobus. in
pn. de ap. et vide
bal. in. d. l. omneʒ
honorē. in X. q̄ro
de tali caſu. et ibi

in X: ⁊ not. ꝙ idē
vbi dicit ꝙ idem
erit in cā nullita
tis: quia ſi iudex
dimiſit ꝯdēnare
victuʒ in ex pen.
iudex nullitatis
hoc poterit: ⁊ qñ
cōtingit ambas
ptes ab eadē ſen
tentia appellare
forte ſup diuer-
ſis articulis an
poſſit appellare
ad diuerſos indi
ces. vide text. In
noc. ⁊ do. anto. ⁊
d. Car. ⁊ ibi ele-
ganter per. d. ab.
in. d. c. ſi duob⁹.
Anto. Franciſc.
¶ An appella-
tio ad plures iu
dices qñ ſnia. cō
tinet in ſe plures
articulos valeat,
dicas ꝙ etiā ſi co
pulatiue fiat va-
let de iure cano-
nico ⁊ intelligit
facta ad papā ð
quo vide Spec.
in ti. de ap. §. nūc
tractemus. in X.
ſed pone aliquis
de ap. ⁊ ibi per
Joan. and. in ad
di. vbi ponit ⁊ di
cit hoc eſſe verū
ſi qñ eſt appella
tum ad plures ⁊
nō eſt declaratū
ad quē ſit iterpo
ſita appellatio ð
clarabitur intra
decē dies quo ēt
p Ang. ⁊ Jmol.
in. l. j. in. § ſi qs. ð
app. ⁊ vide Ale
xan. i cōſil. cxliij.
⁊ clxxx. in. ij. pte.
conſi.

a ¶ Iſtum textū.
iſtud eſt contra
text.ḋ.l.oēm.in
ver.nihil cape ꝑ
expēſis iuſſa ſit.
ꝗ ſic male loquit̃
do.Anto.And.
Barba.
b ¶ Reliqua pte.
pondera q꞉ iſte
male dicit:q꞉ qn̄
cōdemnat in mi
nus ſunt in eodē
articulo ideo nō
eſt mirū ſi vr̃ ab-
ſoluere ī reſiduo
ſ꞉ nō eſt ſic in ca-
ſu expenſarū q꞉
eſt articulus ſe-
paratus a ſnīa.
Itē ſum⁹ in taci
to qn̄ cōdēnat in
min⁹ ſ꞉ qn̄ abſol
uit ab expēſis ſu
mus ī expſſo ex
preſſa nocent ta
cita nō.ꝛ ſic ma-
le reprehendit.
And.Barba.
c ¶ Facit cōtra ſe.
ꝛ ideo cautela eſt
qḋ dicat appel-
lo in pte ꝛ ptib⁹
facientibus con
tra me.vide q̄ di
xi in.c.inter dile-
lectos.ḋ fi.inſtr.
And.Barba.
Sebaſti.Sapia.
d ¶ Officio ſuo.
Quō ħ ꝓcedat
late explicat Fe-
li.in ca.exceptio
nē.col.iiij.j.eodē.
Mod.i.l.vbi pa
ctū.C.de trāſact.
e ¶ Pricipali.tu
pondera q꞉ ſnīa
ſup expēſis pōt
ferri ſeorſū a dif
finitiua:vt in.l.
Paulus.ff.ḋ re.
iu.ergo vna ē di-
uerſa ab alia.itē
q꞉ pōt ferri ſnīa
expēſaꝝ ſine ſen
tētia diffinitiua
vt in cle.j.de re-
ſcri.ꝛ in.c.fi.e.tit.
iō nō eſt mirū ſi
appellat̃ a diffi-
nitiua.qḋ nō vr̃
appellari a ſnīa
expēſarū.vide.l.
oēm honorē.vbi
probat̃ formal̄r
qḋ appellatio a
pncipali ꝯprehē
dit appellationē
ab expēſis etiā
ſi fuit facta abſo
lutio ab expēſis
vt ꝓbat̃ in text.
in verbo omiſſa.
Andre.Barba.

ſuſpēdat abſolutoria ab expēſis,ꝛ ſic dicit poſſe
a intelligi iſtū tex.[a] Sed ego nō video ſufficientē
rationē differētie inter hūc caſum ꝛ precedentē
nā qn̄ iudex cōdēnat minus ſufficiēter vr̃ partē
b abſoluere reliquā pte[b] vbi non fuit petita certa
quātitas:vt in.l.j.C.ſi aduer.rē iud.ſm vnū intel
lectū qui cōmuniter ibi tenetur.ꝛ not.Innoc.j.
de re iu.c.cū inter.tn̄ videmus ꝙ per appellatio
nē aduerſarij poteſt victor cōſequi reformationē
ſentētie:vt.ḋ.l.oēm honorē.In hoc tn̄ diſtingue
rē ꝙ aut victus appellat a ſnīa quatenus erat ꝯ
eum dūtaxat:ꝛ tunc puto ꝙ oportet victorē ap
pellare reſpectu expēſarū ſiue iudex omiſerit cō
8 dēnationē expenſarū ſiue abſoluerit. ¶ † Quia
cum tot in effectu ſint ſnie quot ſunt articuli:vt
l.etiā de mino.ꝛ no.glo.in.c.ij.de ordi.cog.licuit
c victor appellare quaten⁹ facit cōtra ſe.[c] per ꝯn̄s
nō reperitur ſnīa ſuſpenſa niſi quaten⁹ facit con
tra victū appellantē.ꝛ ideo niſi victor appellet
non poterit ꝓ ſe aliquid dicere.facit qḋ no.in ſi
mili.in.c.cū olim.de cenſi.ꝛ qḋ habetur in.ḋ.l.ēt
aut victus ſimpliciter appellat a ſnīa:ꝛ tūc indi
ſtincte pōt victor reformationē expēſarū cōſeq
q꞉ ſimplex appellatio a ſnīa ſuſpēdit totā ſnīā:
ſ꞉ cōtineat plures articulos:vt in.c.raynald⁹.ꝛ
c.raynuti⁹.de teſt.ꝛ ſic intelligo ꝛ reſtringo tex.
in.ḋ.l.oēm honorē.Aut vict⁹ nō appellat.ꝛ tūc
pōt victor appellare.ſumus enim extra caſū.l.
oēm honorē.ꝛ ſi diceremus contrariū ſequeret̃
abſurdū.q꞉ ex nō appellatione aduerſarij victor
ꝑderet ſumpt⁹ factos in litē ꝛ eſſet in optiōe iu
dicis nō cōdēnare ad expēſas contra.l.ꝓperan
dū.C.de iudi.ꝛ.c.calumniā.de pe.ꝛ hanc opi.te-
nuerunt do.de ro.ꝛ Bart.ꝛ Spe.in loco p̄alleg.
9 ¶ † Sed circa p̄dicta q̄ro quid ſi expēſe nō fue
rūt ꝑ actorē petite.nūquid poſſit appellare ſi iu
dex tulit ꝓ eo ſnīā in pncipali ꝛ omiſit cōdēna
tionē expēſarū.do.de Ro.deci.p̄alle.cōcludunt
ꝓ maiori pte ꝙ ſic.q꞉ iudex ex officio ſuo debe-
bat cōdēnationē facere vt.l.ediles.§.itē ſciēdū.
ff.de edil.edi.ꝛ iura dicūt victū victori ꝯdēnādū
vt.ḋ.l.ꝓperādū.ꝛ.c.calumniā.quidā tn̄ fuerūt
in contraria opi.ꝛ ſnīa vt ibi refert collector deci
ſionū.ſed cū prima opi.videt̃ hic trāſire.ḋ.Ant.
10 ¶ † Aduerte q꞉ hec eſt ſubtilis cōſideratio.nā
d vbicūqꝫ pōt iudex aliquid facere ex officio ſuo[d]
ſi nō facit nō pōt ex hoc appellari dictū eſt no.
Spe.in tit.de offi.iu.§.impedit.ver.qd ſi iudex.
ꝛ Jo.an.ꝛ cōiter docto.poſt Pet.j.c.pxi.ratio
eſt q꞉ iudex nō tenetur impēdere officiū ſuū ad
cōmodū priuati ſi nō poſtulat̃ vt i.l.iiij.§.hoc au
tē iudiciū.ff.de dā.infe.ꝛ no.Inn.in.c.ad noſtrā.
ij.de iureiur.ideo cōiter dr̄ ꝙ ſi iudex omittit cō
dēnationē expēſarū:q꞉ nō fuit petitū:non tenet̃
reſarcire de ſuo.ſec⁹ ſi fuit petitū.hoc no.glo.in
c.de reſcrip.ꝛ Bart.in.ḋ.§.hoc aūt iudiciū,ꝛ ḋ.l.
ꝓperādū.ꝛ.ḋ.l.oēm honorē.ꝛ qḋ nō poſſit ap
pellare qn̄ expēſe nō fuerūt petite:ſentit Spec.
in.ḋ.§.in quibus.verſ.ſed qd ſi vict⁹.ꝛ forte hec
opin.eſt verior de rigore iuris.imputet enim ſibi
quia nō petijt:magis enim debuit ſibi ꝓſpicere
q̄ʒ expectare ꝓpriū motū iudicis.Et ſi diceres
nonne ſepe appellat quis vt probet nō probatū
vel vt opponat nō oppoſitum.in.l.per hanc.C.
de temp.appel.ꝛ.c.cū Joānes.ḋ fi.inſtr.Rn̄deo
ꝙ ob iſtas cauſas pōt appellare:nō aūt vt ḋ no
uo aliquid petat:q꞉ hoc nō ſpectat ad iudicē ap
pel.ij.q.vj.in fi.ꝛ.l.eos.C.de appel.dices tu ergo
ex toto iſte perdet ſumpt⁹ cū nō cōpetat ſibi ali
quod remediū:vt in.l.terminato.C.de fru.ꝛ li.
expē.ꝛ.l.in bonefidei.C.de vſur.dico ꝙ ſic.ꝛ ſibi
imputet.ar.i.l.iiij.C.depoſi.ſic limita predicta vt
11 poſſit appellari qn̄ expēſe fuerūt petite. ¶ † Fa
teor tamen ꝙ ſi pars victa appellauerit:poterit
iudex ad quem habere cōſiderationē expēſarū:
licet nō fuerit petite in prio iudicio:q꞉ cū ſucce-
dit in locū primi iudicis ſicut ille poterat ex ſuo
officio condemnare ita ꝛ iſte.facit ad hoc quod
no.do.de ro.deciſ.cccliiij.vbi dicūt ꝙ ad appel-
lationē alterius partis poterit iudex reformare

ſententiam etiam in fauorem nō appellātis:quia ſuccedit loco primi
iudicis.facit qḋ not.Bar.in.l.ſi expreſſum.ff.de appel.vnde cōſequit̃
appellatus ex perſona alterius quod ex propria perſona cōſequi nō
poteſt ſi in.l.petende.C.de tempo.in integ.reſti.ꝛ in.c.autoritate mar
tini.de conceſſ.prebē.lib.vj.ꝛ predicta bene notabis:quia faciunt ad
12 multa. ¶ † Subſequenter ad idem quero quid ſi aliquis fuit ſimul
condemnatus in principali ꝛ expenſis.Solutio.dicit domi.Anto.ꝙ
oportet ipſum ab vtraqꝫ appellare ꝛ conſequi vtramqꝫ:quia vna per
aliam nō ſuſpēditur.ꝛ hoc dicit tenere Archidiaconū in.c.fi.in fin.de
appella.lib.vj.Sed tu aduerte q꞉ archidiaconus nō ſic loquitur vt al
legatur.loquitur enim ipſe quando condemnatio expenſarū fuit fa
cta ante diffinitiuam ſuper aliquo articulo ſi enim condemnatus nō
appellauit ꝛ lapſum eſt decendium nō poterit poſtea in appellatiōe
a diffinitiua illā condēnationē ꝓſequi ꝛ optime loquitur per.c.fi.pre
e alleg.quia illud grauamē nō eſt cōiunctum negotio principali[e]:imo
plus voluit Inn.in.c.ſepe.de appel.ꝙ ſi iudex pronūtiat ſup aliqua
exceptiōe cōtra proponētē licet tūc nō cōdēnauit in expēſis nō pote
rit poſtea appellari ſi poſt decēdiū fit condēnatio:q꞉ iſta eſt executio
prime ꝓnuntiationis.vnde ad propoſitū dico ꝙ ſi eadem ſnīa iudex
cōdēnauit in principali ꝛ in expēſis ſatis eſt ſimpliciter a ſentētia ap
pellari:q꞉ vnica pōt dici ſnīa:vt in.c.ij.ē.de ordi.cog.q̄ ſuſpēditur per
vnam appellationē:ſ꞉ habeat plures articulos.vt in.c.raynutius.ꝛ.c.
13 raynaldus.de teſta. ¶ † Redeo nūc ad cōtrariū primo formatū per
glo.tene ſequentē ſolutionē in glo.ꝙ forte capitulū petijt fructus ab
inſtituto.ꝛ hec ſolutio eſt bona ex qua collige ꝙ inſtitutus nō legiti-
me tenetur ad reſtitutionē fructuū.qḋ tn̄ intellige ſm ea q̄ plene dixi
in.c.grauis.de reſti.ſpo. ¶ Oppo.ij.de cōtrarietate litere:nā primo i
nuit iſtos canonicos fuiſſe actores:ꝛ tn̄ poſtea videt̃ velle oppoſitū
dicendo ꝙ excōmunicato defenſio reſeruatur.Itē ex quo iſti de capi
tulo erāt actores:q꞉ petebāt confirmationē quare nō repellūtur pre-
textu excōicationis contra.c.pia.de exce.lib.vj.Solu.glo.in verſi.de-
fenſio.que intrat hāc materiā in effectu.cōcludit ꝙ iſti erāt actores
vt ſatis patet ex litera.ſed ex quo ſentētia fuit lata contra eos intelli-
gūtur rei.veniūt em̄ ad appellādū ſtimulati ex ſnīa:ideo p̄textu excō
municationis nō debēt repelli ne ius eorum pereat.Ex hac ſolutiōe
colligitur qḋ dixi in ſummario quod ad proſecutionē appellationis
admittitur etiam actor originarius.hanc opi.clarius tenet Inno.hic
dicēs hoc expreſſum:q꞉ non ſolū reus originarius:ſed etiā actor pōt
appellationem ſuā ꝓſequi excōicatione nō obſtante.Et ꝙ capitulū
fuit actor patet ſcdm eum:q꞉ primo egit corā archiepiſcopo petēdo
cōfirmationē Petri quē elegerant ꝛ appellauit ab ipſo quā appella
tionē proſecuti fuerūt corā prepoſito.Tertio egit coram abbate ſan-
cti ſaluatoris ꝛ collegis petens ſententiā abſolutoriā latā pro aduer
ſario retractari.Hoſti.hic tenet cōtrarium:quia is qui in principali
eſt actor eſt etiā actor in cauſa appellationis.facit.l.hi qui ad ciuilia.
C.de appel.ꝛ quod not.in.c.in preſentia.de renun.ſicut ergo in princi
pali fuiſſet repulſus ita ꝛ in cauſa appellationis:ſi ergo vult audiri
faciat ſe abſolui.pro hoc facit.j.eo.c.pximo vbi in qualibet pte litis
pōt repelli.dicit etiā ꝙ ſi tāto tempore ſteterit excōicatus ꝙ lapſum
ſit tēpus appellationis exercēde nō audietur amplius.de ſe enim cō
queratur.ar.ff.de min.l.cū mādato.nō oſt.hec decre.q̄ videt̃ admitte-
re actorē originariū:quia quatenus capitulū petebat cōfirmationē
erat actor ꝛ hoc reſpectu nō debet audiri ſed eo reſpectu quo appel-
lauit ab inſtitutione cephi:qui tenebat locū rei:quia defendebat iura
eccleſie ꝛ hoc reſpectu debet audiri.Joā.and.inſtat ſed tandē conclu
dit ꝙ aut appellat excommunicatus ab interlocutoria ꝛ tunc finito
articulo appellationis pōt pretextu excōmunicatiōis repelli ex quo
eſt actor:quia iam opponitur cauſe principali cū finito appellatiōis
articulo aggrediatur iudex cauſam principalē.ad hoc qḋ leg.ꝛ not.
in.c.j.de appel.in.vj.ſed prius repelli nō pōt cū veniat ſtimulat⁹ aut
appellauit a diffinitiua ꝛ tenet ſimpliciter opin.Inno.vt nō poſſent
repelli ꝛ hoc ꝓpter commixtionē appellationis ꝛ principalitatis nō
enim pōt cognoſci de appellatione quin cognoſcitur de pncipali vn̄
potius propter iniquitatē grauaminis ſaltem reipſa:ꝛ ſi non ex iudi
cio ꝓpoſito debet audiri etiā ſuper principali q̄ʒ propter principale
cōmixtum ipſum excludi a ꝓſecutione grauaminis.facit.c.ſacris.de
ſepultu.ꝛ quod ibi no.ꝛ.l.vna.in prin.C.de rei vxo.act.ꝛ in.c.j.ne ſede
va.hanc opi.vt audiatur tenet Abb.in.c.j.de exce.lib.vj.ꝛ cōmuniter
moderni hic.hanc opin.credo veriſſimam ꝛ dico aperte ꝓbari ꝑ iſtū
tex.nā ſi bene pōderetur ſententia lata ſuper appellatiōe aperte col
ligitur quod capitulum principale ꝓſequebatur cauſam in qua erat
actor.fuit enim pronuntiatum ius eligendi ad capitulum pertinere ꝛ
confirmatus fuit ab eo electus.Itē patet ex pronūtiatione priorum
iudicū in eo ꝙ decreuerūt partē aduerſum non cogendam ad reſpō-
dendum eiſdem ꝛ ſic capitulum nunc erat actor ſicut prius.non ob.
ḋ.c.ꝑ tuas.j.de app.quia iſtud ꝓcedit cū excōmunicatus appellauit.
a ſententia excommunicationis:ꝛ fatetur ſe ligatū.vnde cū in omnē
14 euentū ſit abſoluendus.† ex quo excōmunicatio tenuit:vt in.c.cū cō
tingat.de offi.deleg.nō debet audiri volēs litigare ſuper iniuſtitia ex
cōmunicationis niſi prius abſolutionē petat ne ipſam excōicationē
contemnere

cōtēnere videaẗ:ſed hic nō fuit appellatū ab excōicatione ſed ſuper a lio articulo nec fatebaẗ ſe ligatū:vñ non dʒ admitti exceptio ex quo ꝓſequiẗ grauamen per iudicē inflictū.nō ob.c.j.ꝓxi.q̄ verū eſt ꝙ in qualibet parte litis ſup ꝑncipali pōt opponi excōicatio ꝛ ita loquitur
a illud.c.ſecus in cā appellationis.rō diuerſitatis[a] q̄ nullū ſubeſt periculum ſi appellaẗ a principali,ſed in cā appellationis ſic:q̄ deleretur interim appellatio,ꝛ ſic non poſſet defendere aduerſus oppreſſionem
15 iudicis.¶†Et per hoc ſoluiẗ alia queſtio que ſequiẗ in gl.preſuppoſito ꝙ audiri debeat ꝓut.s.dictū eſt ꝙ erit officiū iudicis appellationis,nūquid ſimpl'r reperta iniquitate ſnie caſſabit illā an etiā condēnabit reū actori excōicato pone exēplū:actor petebat centū a reo,iudex perperā reum abſoluit:a cuius ſnia appellauit actio,conſtat iudici ad quē debuit reus ꝯdēnari actori.nūquid ipſe faciet hāc condēnationē ex quo opponiẗ appallātē eſſe excōicatū.Glo.iſta attingit queſtionē ꝛ ponit duas opi.Prima qd caſſabiẗ ſnia de preſenti,vt ſic releuetur a grauamine:ſed cōdēnatio differẗ in euentū abſolutionis:quia nō debet ferri ſnia pro excōicato.Scda opi.in qua gl.videtur reſidere eſt,vt etiā feraẗ cōdēnatoria:q̄ cū non cōſtat illū excōicatū cū nec ad ꝓbādū dʒ admitti aduerſarius ex qua actor eſt in cā appellationis nō pōt dici ꝙ ſnia feraẗ ꝓ excōicato.no.rōnē gl.videtur eñ ſentire ꝙ ſi cōſtaret nō debet cōdēnatoria ꝓ eo ferri.Jo.an.tenet qd.s.dixi vt ratione grauaminis admixti audiaẗ etiā ſup principali.Jo.cal.tenet in prima parte ꝯ Hoſtiē.vt actor originari⁹ audiaẗ in cā appellationis ꝑ iſtū tex.ſed dʒ ꝙ caſſata ſnia nō dʒ iudex ferre condēnatoriā,ꝛ ſic tʒ primam opi.gl.ſed dʒ differri in tp̄s abſolutionis deferende:erit ergo hec diuerſitas in ꝓnuntiatione ex cā vt ſicut ex eq̄tate pōt ſe in cā appellationis defendere:ita debet ſeruari iuſtitia que nō vult,vt aliquid adiudiceẗ excōicato.s.de iudi.c.intellexim⁹.Et dicit ꝙ iudex appellationis caſſando ſniam debet ꝓteſtari ꝙ per hoc nō condemnat reū actori in principali ex eo:q̄ de excōicatione actori ſibi eſt legitime facta fides:ꝛ hāc ꝓteſtationē dʒ obſeruandā q̄ ſimpl'r caſſando ſenten-
b tiā[b] videẗ reū actori cōdemnare.hoc vltimū ſimpl'r nō admitto:ꝛ contrariū vr̄ ſentire Bar.in.l.cū apud.ff.iud.ſol.ꝛ bñ facit ibi tex.in.c.cum cā.de re iud.primū tñ tenuit Bar.in.l.eos.C.de ap.vbi latius hunc articulum ꝓſequiẗ.hic tñ non ꝓcedo vlterius q̄ non eſt ꝓprie materia noſtra ideo alibi dicam.vide in.d.c.cum cauſa.Sed redeo ad primum
16 principale dictū ꝛ eſt ſciēdū ꝙ ꝓ primo dicto Cal.¶†Facit qd in ſimili dicūt do.de Ro.deci.clxxxix.dicētes ꝙ lʒ ꝓ reo cōtumace poſſit ferri abſolutoria nō tñ adiudicatoria.ar.in.c.inter.s.eo.ꝛ.l.Quis idubitati.C.de adul.d.Ant.putat hāc opi.ꝓcedere ſi reus a ꝑncipio opponit eū nō audiēdū inquantū velit cōdēnatoriā obtinere ſeu declaratoriā,ſecus dicit ſi expectat cōcluſionē in cā anteq̄ opponat:q̄ tūc nō pōt excipi nec ꝓbatio fieri de ꝓcur.c.auditis.hec diſtinctio do.Ant. mihi nō plʒ:q̄ ſi pōt obijci ad ꝯdēnationē differendā ante cōcluſionē
17 ergo ꝛ poſt.¶†Cū hec excōicationis exceptio ſit multū priuilegiata vt in qualibet ꝑte litis poſſit obijci:vt.j.c.prox.ꝛ.c.plane.tit.lib.vj.vbi ptʒ ꝙ etiā poſt ſniam pōt obijci ad executionē differēdā multo ergo fortius poſt cōcluſionē ad cōdēnationē differēdā.Et ꝓ hoc q̄ rōnes poſite in.c.pia.ꝑalle.militāt ēt poſt cōcluſionē.Itē q̄ eq̄tate ſuggerēte q̄nq̄ admittiẗ ꝓbatio ꝛ ſuſpendiẗ primū iudicium,vt in.c.paſtoralis.de cā poſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ poſtmodū reperi hoc idē tenere.Spe.in tit.de renun.ꝛ ꝯclu.§.j.v.ꝛ ſcias.In hoc tñ articulo credo ꝙ de rigore iuris poſſet defendi prima opi.gl.quā ſequiẗ Cal.q̄ in cōdēnatione ſeu declaratione ceſſat illa eq̄tas grauaminis q̄ fecit excōicatū audiri,ſufficit eñ ꝙ ſibi ꝓuideaẗ aduerſus ſtimulū iniquitatis ſnie ꝑ ceſſationē:nā cōceſſum ꝯ regulas iuris ex neceſſitate durat quatenus vrget illa neceſſitas ſeu cā vt in.c.deus q.de vi.ꝛ hone.cle.ꝛ in.c.tranſmiſſa.de ꝑſcri.alia tñ opi.vr̄ verior ꝛ minus deuiat a regulis iuris.tñ q̄ ſequendo primā opi.ferẗ ſnia ꝑ partes ꝯ id qd habeẗ in.l.in hoc iudicio.ff.fami.hercíſ.quod no.in.l.j.C.ſi aduer.rē iud.ꝛ per Inn.de re iudi.c.cum inter.Itē oriret alia difficultas q̄ ex tp̄e ceſſat officiū iudicis appellationis.Item adduco bonū tex.j.c.ꝓxi.vbi certo caſu ſit condemnatio expēſarū in fauorē excōicati ꝛ ſatis eſt qd executio ꝛ cōmodū ſnie differaẗ in tp̄s abſolutiōis ita ꝛ fortius credo dicēdū hoc caſu vt omnes
18 iſte difficultates ceſſent.¶†Querit gl.circa mediū quid ſi ſnia in cā principali fertur ꝓ actore excōicato rñdet eam nō valere.intellige tu qd non valet in effectu q̄ non poterat pro ea agere durante excōicatiōe ſed poſt abſolutionē poterit petere illius executionē:vt dr̄ in fin. gl.ꝛ ꝓbaẗ in.c.pia.ꝑalle.vbi de hoc niſi fuiſſet lata vigore reſcripti im
19 petrati ab excōicato,vt in.c.j.de reſcri.li.vj.vbi de hoc.¶†Extra gl.
c quero quid ſi procurator[c] alicuius appellauit a ſnia lata ꝯ ſe demum fuit excōicatus unnq̄d poterit appellationē ꝓſequi.varie ſunt opin. vt recitat hic Inno.Quidā dixerūt ꝙ non q̄ excōicatus eſt voluntarius licet eñ teneatur appellationē interponere non tñ ipſam ꝓſequi vt in.l.inuitus.C.de procur.ꝛ.c.nō iniuſte.e.ti.Alij dicunt ꝙ aut promiſit appellationē ꝓſequi ꝛ tunc ne veniat ꝯ fidē debet admitti:aut nihil ꝓmiſit ꝛ ꝓcedat prima opi.ꝛ hanc opi.videẗ ſequi Inn.licet non firmet pedes.Jo.an.dicit poſſe dici ꝙ etiā vbi expreſſe ꝓmiſit non teneẗ hoc obſeruare:q̄ ſi expreſſe dixerit,promitto tibi ꝙ etiam contingat me excōicari appellationē ꝓſequar:turpis eſt ꝓmiſſio ꝓpter periculum animarū ꝛ ſic nō eſt obſeruāda.xxij.q.iiij. in malis.Si vo ſimpliciter ꝓmiſit appellationē ꝓſequi non tenetur ſtatuto ſic immutato ſeruare etiam ſi ſuper hoc fuiſſet preſtitum iuramentū:q̄ ſubintelligebatur hec cōditio ſi ſtatus me⁹ fuerit nō immutat⁹:vt patet ex no.in.c.quemadmodū.de iureiur.ꝛ hanc opi.puto veriſſimam facit qd in ſimili no.Inn.in.c.qualiter ꝛ q̄n.el.j.de accuſa.in illa.q.cum quis iurauit nulla rōne reuelare ſecretū,ꝛ poſtea ꝓducitur in teſtē.Item non video quomō potuit iſte nec tacite nec expreſſe ſe obligare contra iuris diſpoſitionem cum pactis priuatorū ius publicū non immutetur in.c.ſi diligenti de foro compe.ꝛ.l.ius publicuʒ.ff.de pac. nec valet ꝓteſtatio.iuxta no.in.l.alimenta.C.de
20 neg.geſt.¶†Quero hic excōicat⁹ auditur per viā appellationis nūquid eodē modo debet audiri ſi impetrat ſup nullitate ſnie.Hoſti.ꝙ ſic et idem tenuit.j.de re iud.qd ad cōſultationē.mo-
d uetur q̄ excōicato[d] reſeruatur omnis defenſio vt hic ꝛ.s.e.c.cū inter.ꝛ nullū excludit q̄ omnes incluſit.s.de maio.ꝛ obe.c.ſolite.ad fi.Item ſi ſe defendit appellādo vbi ſnia eſt aliqua forti⁹ vbi eſt nulla.de elec.c.cū in cunctis.ꝛ qui filij ſint leg. ꝛ.c.ꝑ venerabilē.in prin.Itē ſi diceremus cōtrarium poſſet de facto in non modicum tempus grauamen executioni mādari:ꝛ ſic excluderetur excōicatus a defenſiōe:ſubueniēdū ergo eſt illi ante tempus ne cōtra iuſtitiā opprimatur.ar.de ſer.nō ordi.c.j.qd ibi no.Jo.and.tenet contrariū per.c.j.de reſcri.li.vj.Hoſt.tenet id qd.s.in exceptionib⁹ q̄ poſſunt opponi ne mandeẗ ſnia executioni.de quibus in.d.c.quod ad cōſultationē.
21 ¶†Ex his putat.d.Ant.ꝙ petēs laudū reduci ad arbitriū boni viri debet audiri non obſtan-
e te excōicatiōe:[e] ꝛ ſimiliter petēs retractari ſententiā que nō tranſit in rem iudicata,q̄ ſe defendit aduerſus ſtimulū ſentētie ſtimulantis ꝛ periculū anime vbi in obſeruatione ſententie verſatur pe-
f riculū anime.Ego puto ꝙ excōicat[f] prouocat⁹ non debet audiri niſi q̄n preiudicium de preſenti ſibi inferẗ ex ſententia al's debet expectare et cū mandabiẗ executioni poterit de nullitate op-
g ponere[g] ꝛ ſic pōt obſeruari opi.Joan.and.ꝛ hec ſufficiant.Alia q̄ doc.hic tractāt ſunt ſatis expe-
22 dita.s.e.c.cū inter.ꝛ in.c.a nobis.¶†Et maxi-
h me de illa q̄ne an excōicatus[h] audiatur petens in integ.reſti.aduerſus ſniam a qua non appellauit,quam format hic Hoſt.ꝛ refertur contrari⁹ opi.ipſe vero cōcludit qd ſi petitur reſtitutio ex clauſula gñali tali cauſa expreſſa qua ꝓbata niſi ſubueniret damnaret innocēs vel periret anima tunc eſt ſubueniendū.ar.s.e.ti.cū inter.§.j.ꝛ.s.de reſt.in inte.ex literis.vbi vero petitur reſtitutio ex ſolo fauore dependens repelleretur cum de iniquitate iudicio vel de iniuſta ſnia non queratur.ar.ff.de mino.l.prefecti.equitas enim ſuadet vt hi qui ſunt excluſi a participatiōe eccleſie ab omni legum fauorabili auxilio repellantur,vt in aut.de pri.do.here.non preſtan.circa mediū.col. viiij.hoc idem tenent do.de Rot.deci.cccclxv. vt principaliter nou petat,ſed ſi velit reſtitui ad appellandum:tunc dicunt qd admittitur q̄ vt preambulum quoddam incidenter petitur ꝛ oia orenem ad arbitrium boni viri:an autem excōicatus poſſit compromittere in arbitrum.vide per do.Ant.in.c.cum inter.in.vi.col.s.eo.

a ¶Ratio diuerſitatis.Tu dicas ꝙ opi.Hoſt.cōfundiẗ per tex.ad hoc mirabilē.in.l.libertus.la.j.ff.de in ius vocād.vbi ille qui petit abſolui eſt reus,ſed appellans petit ſe abſolui a ſententia lata contra eum ergo eſt reus.vide ibi Guil.ꝛ Bal.And.Barb.

b ~Sebaſti.Sapia.¶Caſſandū ſniam.Nunq̄d ſi iudex ꝓnuntiat male iudicatū ipor-tet cōdēnatoriaʒ vbi pria ſnia a q̄ fuit appellatum erat abſolutoria. tradit Angel. are.late i.l.ſi.ex ꝑſſum.co.xxxviij. v.q̄ro de forma. ff.de ap.Imo.in l.in ſumma.ff.de re iudic.ꝛ in.l.ex cōſenſu.§.j.ff.de appellatio.

c ¶Utrū ſi ꝓcurator alicuius qui appellauit a ſententia ꝯ ſe lata excōicetur a iudice cōpe.poſſit hac excōicatione nō obſtante ꝓſequi appellationem ꝛ do.Ant.hic concludit ꝙ non.

d ¶Et vide ibi ꝑ d.Ant.in vl.col. v.nūq̄d aūt.ꝛ ꝑ Mod.i.l.de pupillo.§.q remiſſionē.ff.de oper. no.nū.ꝛ ꝑ bal.in c.intellexim⁹.i.j. colū.de iudi.Et vtrū excōicatus audiaẗ ꝯ ſniaʒ ꝑ viā ſupplicationis.vide per do. An.in.d.c.in vlti.col. Anto. Franciſc.

¶An excōicatus poſſit ſupplicare dicas ꝙ corā ordinario excōicate pōt ſupplicare vt reuocet ſniam vel etiā coram delegate nō aūt coram delegato de quo vide per Joā.and. poſt Hoſti.in.c. ꝙ ad cōſultationem.de re iudi.ꝛ an excōmunicatus poſſit cōgritāꝑ viā appellationis ꝑ per viā q̄rele.vide q̄ habent in.c.quafrōte.ꝛ ibi plene per doc.de appel.

¶An excōicat⁹ petat reductio-

f ~Sebaſti. Sapia. ¶Excōicatus.Idē tenet Bal.in.c.cum inter.ad fi.s.eo.ſed contrarium tenet Calde.in conſi.j.ſub titu.de arbitris.

g ¶Nullitate opponere.pondera ſi exceptio nullitatis eſt notoria qd poſſit opponi,al's ſecus vide Bar.in.l.de pupillo.§.ſi.ff.de no.ope.nū. vbi dicit ꝙ ſi petit tenutam nullam dici vel reuocari non audiẗ.alias ſecus vt ibi per eum.Andr.Barb.

h ¶Et vide qd de hoc late ſcribūt do.de Ro.i nouis deciſi.ccccxxiiij.

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Opi. Hoſtië. vide late Rotaȝ deci. vij. in tit. de excep. in nouis. vbi tȝ cū hoſt. ꝙ excōicat⁹ nō petit reſtōnē in integrū niſi vbi vertitur periculū aīe.

Sebaſti. Sapia.
b ¶ Judicare. Vide. d. An. de but. in. c. bone. col. vi. ſ. de poſtu. plat. vbi dicit qd vbi ꝯſtat aliquid iudici vt iudici ex actis poteſt ſupplere in notorio etiā ſi pars non petat. ſeqꝭ Alex. i. l. i. C. vt q̄ dſunt aduo. iudex ſuppleat. ⁊ Fel. in. c. cū ordinē. co. vij. x. prima declaratio. ⁊ col. x. x. qnta declaratio. ſ. d reſcriptis.

c ¶ Q. ñ iudex. vbi poteſt ex officio non repellit agētē nō pōt ab eo appellari. ad idē. vide. d. Ant. hic in. iiij. colū. circa mediū, ver. quid ſi iudex. ⁊ Petr. de Ancha. poſt Lap. in. c. pia. in antepe. colū. de exceptio. libr. vj.

Sebaſti. Sapia.
d ¶ Orte fuerint. Aliū caſuȝ i quo exceptio dilatoria poteſt opponi poſt lit. cōteſt. ponit Ang. in. l. ſi qs libertatem. ff. de peti. hered. quē ſequiꝭ Feli. in. c. ſup eo. ſ. de offi. dele. in prin. videlicet qd tertius cōparet pro ſuo intereſſe ⁊ caſum in quo exceptio dilatoria ſuperueniens poſt litis conteſtationē nō pōt opponi ponit Bar. et Bal. i. l. nihil. C. de ꝓcura. vcȝ qñ poſt dilatoriā ſuperuenientē alienat⁹ eſt aliquis act⁹ vlterior circa merita cāe cuȝ ꝑte aduerſa quia tūc ſicut lit. cōteſta. ſequēs excludit dilatoriā. vide Fel. in. c. cum M. ferrarienſis. col. v. ver. ⁊ hunc incidenter. ſ. de conſtitutio.

dinanꝭ ad finem defenſiōis. arg. in. l. oratio. ff. de ſpon. ⁊ hoc ſequiꝭ. d. Ant. hic mihi placet indiſtincte opinio Hoſt.[a] niſi immineat periculū anime, non enim eſt ſibi ſubueniendū ex mero fauore cū omni fauore carere debeat, vt citius reſipiſcat. d. c. pia. eo. ti. lib. vj. Abbas.

1 Exceptio excōicationis pōt opponi contra actorē in quacūqȝ parte litis. ⁊ ſi malitioſe reus diſtulerit opponere condemnetur in expenſis. 5. 22. 23. 24. vbi poniꝭ an indiſtincte hoc caſu reus condemnabitur in expenſis.

Judex poteſt ex officio publice excommunicatū a iudice repellere.

2 Exceptio excommunicationis eſt dilatoria.

Exceptiones dilatorie regulariter opponuntur ante litem conteſtatam.

3 Participans cū excōicato etiam in iudicio non euitat peccatum mortale ſi excōicatus eſt actor, ſi autem ſit reus vide remiſſiue.

4 Terminus prefixus ad aliquid faciendum non precludit viā quin lapſo termino id poſſit fieri ꝙ ſi nō eſſet factum immineret periculum anime.

5 Ratio quare in matrimonialibus ſentētia nūꝙ tranſit in rem iudicatam.

6 Sentētia lata in fauorem excommunicati nūꝙ mandatur executioni niſi poſt abſolutionem.

7 Judex ex officio ſuo poteſt ſupplere in multis caſibus, ⁊ in quibus.

8 Appellare non poteſt pars ſi iudex non facit id quod poteſt facere ex officio ſuo.

9 Exceptionum quod ſint ſpecies.

10 Exceptiones dilatorie concernētes ipm iudiciū quando opponende ſint.

11 Exceptio declinatoria ipſius iudicis quādo ꝓponenda ſit.

12 Exceptiones dilatorie cōcernentes negotiū ꝑncipale quando. de quo nu. 13.

13 Teſtes poſt didicita teſtificata non poſſunt examinari ſuper directo contrarijs.

14 Exceptio dilatoria cōcernens negotium principale nota vel non nota iudici ſi non ſit appoſita per partem, quid eſt agendum.

Judex poteſt repellere actorem qñ conſtat ſibi quod nullum ius habet.

15 Exceptionum peremptoriarum alique non poſſunt opponi niſi poſt litem conteſta. alique ante ⁊ poſt de quibus vide hic exempla.

16 Judex in notorijs non debet pacti cauſam deduci in iudicium.

17 Exceptio peremptoria nō oppoſita in cā principali pōt opponi in cauſa appellationis niſi malitioſe fuerint pretermiſſe: dilatorie vero ſecus.

18 Exceptiōes que poſſunt opponi poſt litē cōteſtatam: poſſunt opponi in cauſa appellationis.

Appellatio ſuſpendit effectum actoris vſqȝ ad litem conteſtatam.

Exceptiones peremptorie cōcernentes exactionem ſententie poſſunt opponi poſt ſententiam.

19 Exceptiones anormale perēptorie que dicātur.

Exceptiones anormale dilatorie que ſint.

Exceptio falſi ꝓcuratoris reddit iudicium retro nullum: ⁊ poteſt quandocūqȝ opponi.

20 Regulariter poſt concluſionem in cauſa nō admittuntur alique probationes aut allegationes niſi ex magna equitate.

21 Exceptione excōicatiōis ꝓbata vel detecta an ꝓceſſus prius validus remaneat null⁹ vel ſentētia tam reſpectu iudicis actoris aut rei: ſiue in cā principali vel appellationis, ſiue corā ordinario vel delegato. 23. 26.

25 Exceptio excōicationis ſi malitioſe non fuit ꝓpoſita per reum in tempore congruo in quib⁹ expenſis condemnabitur.

27 Publice excōicatus quis dicatur ad effectū qd participans cum eo peccet vel qd ipſum poſſit iudex a iudicio repellere.

28 Judex teneꝭ ex officio ſuo inqrere de habilitate actoris vel accuſatoris, etiā ſup hoc examinare.

Excommunicatus ingerendo ſe communioni hominum magis peccat.

29 Reus non poteſt compellere actorem excommunicatum vt ꝓſequaꝭ iudicium contra ipſum vel quod incipiat.

Actor excōicatus niſi proſequatur per procuratorem procedetur contra ipſum tanquam contra contumacem.

1 Exceptionem. † Reus in qualibet parte litis excōicationē ꝯtra actorē obijciēs audiꝭ: ⁊ ſi malitioſe diſtulerit in expenſis cōdēnatur ⁊ dato qd nō excipiat ipſe iudex publice excōicatū repellet. Diuidiꝭ, naȝ prima pars ponit dictū qd dicit ſpāle ⁊ exprimit cām. ſcda ibi, ꝙ ſi puniri iubet reū doloſum: tertia ꝑcipit ſine ope ex-
2 ceptiōis publicū excōicatū repelli. ¶ Caſus lr̄alis. ¶ † Exceptio excōicatiōis inter dilatorias numeraꝭ: tñ ſi reus illā ſcienter omittat nihilomin⁹ eā in qualibet parte litis opponere poteſt qd eſt ſpeciale in hac exceptiōe cū alie dilatorie añ litis ingreſſum ſint ꝓponēde: ⁊ hoc ſtatutū eſt ne aliquis in periculū anime ſue excōicato cōicare cogatur ſed ſi eā omiſerit vt actor fatigeꝭ laboribus ⁊ expenſis condēnandus eſt in expenſis legitimis actori. Jn fine dt ſi aliquis eſt excōicatus iudex officio ſuo repellat eū ab agendo ꝙuis hmōi exceptio nō oppo-
3 naꝭ. Ber. ¶ † No. ibi: in periculum ⁊c. ꝙ cū excōicato non cōicaꝭ ſine peccato ēt in iudicio, qd ꝓcedit indubie cū excōicatus eſt actor et ſic loquiꝭ iſte tex. Quid aūt ſi eſt reus nūqd ꝑ ſe valeat eſſe in iudicio ſine aliorum periculo. dic vt legi. ⁊ nota. in. c. intelleximus. de iudicijs.
4 ¶ † No. ij. vnā regulā notabilē q̄ pōt ex tex. colligi ꝙ terminus prefixus ſimpliciter ad aliquid faciendū nō precludit viā ad faciendū ſeu ꝓponēdū id ex cuius omiſſione imminet aīe periculū ⁊ hec eſt ratio quare in cauſa matrimoniali ſnīa nō trāſit in rē iudic. vt in. c. lator. et. c. cōſanguinei. de re iud. de quo vide qd plene dixi in. c. iurauit. de ꝓba.
5 ⁊ vide bo. gl. in. c. lator. ⁊ ibi per Hoſt. ¶ † No. iij. ꝙ excōicationis exceptio pōt ꝓponi poſt lit. cōte. etiā ſi malitioſe nō fuit ꝓpoſita tēpore debito. Ex quo inferꝭ ꝙ crimē qd pōt proponi tempore ordinario, et extraordinario in ſubſidiū: poteſt illud ꝓponi extraordinario tēpore etiā ſi malitioſe fuit ꝑtermiſſum ordinario tēpore. Sed certe hoc eſt ꝓpter pctm̄ imminens qñ vrget pariter vtroqȝ tpe aīs videreꝭ ſecus. ar. in. l. auxiliū. ff. de mino. ad hoc gl. no. in. c. ad audientiā. ij. de reſcrip.
6 ⁊ in. c. inter monaſteriū. j. de re iud. ⁊ qd no. ibi Hoſti. ¶ † No. hic caſum notabilē in quo ferꝭ ſnīa cōdēnationis expenſarū in fauorem excōmunicati. optime facit iſte tex. ad no. ſ. proxi. vt etiā ſup principali poſſit ꝑ ea ferri in cā appellatiōis a diffinitiua: dicit tñ Jnn. ⁊ placet cōiter doc. ꝙ licet hic fiat cōdennatio expenſarū executio tñ differtur donec excōicatus fuerit abſolutus: vel ſm euȝ eſt ſpāle in pena iſtius rei q doloſe diſtulit hāc exceptionē ꝓponere: ergo fateor hoc eſſe ſpeciale: ſed dico ꝙ ſicut induciꝭ ſpeciale hic ratiōe predicta ita dicenduȝ vt ſit ſpeciale qñ cauſa grauaminis eſt cōiuncta cū negotio principali vt tunc in cauſa appellationis poſſit ferri ſnīa etiā pro actore origina-
7 li, vt plene dixi. ſ. c. px. ¶ † Ultimo no. ꝙ in publice notis iudex ſup-
b plet ex officio. Jtem iudicē poſſe iudicare[b] de eo qd eſt ſibi notū vt notoriū. facit ad hoc bo. tex. cum gl. in. l. j. C. qui ⁊ apud quos. Jtē inhabilem poteſt iudex a limine iudiciorū ex officio repellere etiā ſi nō repellaꝭ a parte: qꝛ hoc nō eſt ſimpliciter ſtatutū in fauorē partis ſȝ publicum. ad hoc. l. quos ꝓhibet. ff. de poſtulan. ⁊ tex. cum gl. in. c. querēdum. ij. q. vij. ꝙ procedit etiā ſi pars ob culpā ſuā nō poſſet excipere. vt eſt glo. no. in. c. aliene ea. cauſa. ⁊. q. facit qd no. gl. in. c. de elec. lib. vj.
8 ¶ † Nūquid aūt poſſit pars appellare ſi iudex[c] ex officio ſuo inhabi-
c lem nō repellit. Jo. and. ⁊. doc. cōiter ſequentes poſt Pe. tenent quod non idem Spe. vult in ti. de offi. iudi. §. impedit. vbi generaliter dicit iudicē non grauare ſi nō facit qd ex mero officio ſuo facere poteſt. ad qd bene facit qd legi. in. l. iiij. §. hoc aūt iudicium. ff. de dam. infec. qd
9 eſt ſinglr̄ no. ⁊ vide qd dixi. ſ. c. proxi. ¶ † Quero: text. hic dt qd exceptio excōicationis in dilatorijs ꝓponendis omiſſa poteſt ꝓponi poſtmodum, ſed reus venit cōdemnandus in expenſis ſi malitioſe ꝓponere diſtulit: quero igitur qñ eſt tēpus dilatoriarum ꝓponēdarū. Sol. gl. j. hinc ſumpta occaſione ꝓſequitur hanc materiā exceptionū proponendarū, ⁊ in effectu ponit tres ſpecies exceptionū quedā eñ ſunt dilatorie, quedā peremptorie ⁊ quedā anormale ⁊ delaranꝭ in glo. ſed dic latius ⁊ clarius ꝙ quedaȝ ſunt dilatorie tēporales: quedā peremptorie ⁊ perpetue: ita diſtinguit text. inſti. eo. §. appellanꝭ. quedā vero ſunt anormale reſpectu nature earū: qui ex toto nā ſequunꝭ naturā di-
10 latoriarū vel perēptoriarū. ¶ † Dilatorie vero ſunt duplices, quedā eñ concernunt ipſum iudiciū vt per perſonā iudicis ꝑtis vel reſcriptū quedā cōcernūt ipm negotiū principale ſeu rē de qua agiꝭ prime debent ꝓponi ⁊ ꝓbari ante li. cōteſt, ſeu intra terminū expreſſum ꝑfixuȝ a iudice ad oēs dilatorias ꝓponendas, vt ꝓbaꝭ in. c. paſtoralis. ſ. eo. ⁊ c. inter monaſteriū. j. de ſen. ⁊ re iud. ⁊. l. fi. C. e. ti. ⁊ no. in. l. exceptioneȝ. C. de ꝓbat. vbi ſatis habes de hac materia ⁊ maxīe ꝑ Cy. poſtea auteȝ
d ꝓponi nō pñt niſi orte fuerint[d] poſtmodū: vt in. d. c. paſtoralis. ⁊. c. inſinuante. de offi. delega. ⁊. l. ij. de conſor. eiuſ. li. vel vbi de nouo peruenerunt ad notitiā partis. ar. in. d. c. paſtoralis. ⁊ in. d. c. vt circa. de ele. lib. vj. ⁊ glo. nota. iij. q. vj. exceptio voluit Jnn. in. c. paſtoralis. ꝑalle. ⁊ vid. qd circa hoc dixi in. c. ij. in fi. de ord. cog. Rō aūt regule quare ſcȝ non poſſunt opponi poſt litē cōteſtatā eſt: qꝛ pars lit. conteſt. dicit ſe velle

litigale

litigare.⁊ ſic ingredit̃ negotiuꝫ principale:ſꝫ ꝑ iſtas dilatorias dicit ſe
nolle litigare cũ veniat ad differendũ iudiciũ,vt in ꝑalle.§.appellant̃
⁊ ſic ex ꝓpoſitione iſtarũ poſt lit.cõte.reſultat q̃dã ꝯrietas:vt in.c.cuꝫ
cãm.ĩ.de ap.⁊ qđ ibi no.merito tanq̃ ꝯrius non dꝫ audiri:vt in.c.ſoli-
citudinem.de ap.⁊ in.l.vbi repugnãtia.ff.de reg.iur.Idem dicendum
cũ ꝓponunt̃ poſt terminũ datũ ad dilatorias ꝓponendas:qꝛ ille ſuc-
cedit loco termini iuris.i.lit.cõte.ideo debet eodẽ cũ iure cũ illo cẽſeri
d.c.paſtoralis.⁊ no.Inno.in.c.ex rõne.de ap.facit.c.maiores.de bap.
ratio aũt exceptionũ eſt:qꝛ qñ de nouo ſuperuenerunt vel ad notitiã
nouiter ꝑducte ſunt nõ fuit liber cõſenſus in litigãdo:qꝛ ignorãs non
cõſentit.vt.l.nec ignorãs.C.de dona.⁊.l.ſi per errorẽ.ff.de iur.om.iud.
11 ¶ † Dicitꝰ tñ notãter iſta gloſ.ꝙ exceptio declinatoria circa iudicem
non ſolũ dꝫ ꝓponi ante lit.conte.ſed etiã ante alias declinatorias:qꝛ
ꝓponẽdo alias corã iudice vr̃ approbare ꝑſonã iudicis:⁊ ſic nõ poteſt
poſtmodũ iudicẽ declinare,⁊ idẽ tenet gl.in.c.inter monaſterium.ĩ.de
re iud.⁊ ibi plene ꝑ doc.hãc tñ opi.ſequit̃ Bart.in.l.quidã cõſulebat.
ff.de re iud.⁊.l.fi.C.de exce.⁊.l.nõ videt̃ in iudicẽ.ff.de iud.⁊ plꝫ mihi
hec opi.qꝛ queãdmodũ ꝑducẽdo teſtẽ videoꝛ ipſiꝰ ꝑſonã approbare
⁊ poſtmodũ reprobare nõ poſſum.iiij.q.iij.§.ſi qs teſtibus.ita ⁊ ipſuꝫ
iudicẽ approbo litigãdo corã eo ſuꝑ alijs dilatorijs.facit.c.inſinuãte.
de of.dele.⁊ plenius dicã in.d.c.inter monaſteriũ.ideo cautela eſt ad
euitãdas opi.ꝙ exceptio ꝯ iudicẽ ꝓponat̃ contra iudicẽ ſimpliciter,
alie vero differant̃ in exitũ iſtius aut ꝓponant̃ ſub cõditiõe ſi prima
nõ ꝓcedit.Si vero ꝓponuntur omnes ſimpliciter:dic ꝙ videt̃ in du-
bio ꝓponere illã que eſt ꝯtra iudicẽ ⁊ alius ſub conditiõe.ar.in.c.cãm
de reſcri.⁊ ita voluit Bar.in.d.l.quidam cõſulebat qđ eſt notandum.
12 ¶ † Scđe dilatorie.ſ.cõcernẽtes negotiũ principale ſunt ille q̃ cõcer
nũt ipſam rẽ de qua agit̃ vt eſt dilatoria ſolutiõis,vñ ſi petis a me.x.
⁊ ego dico ꝙ ego nõ teneoꝛ tibi ſoluere hinc ad annũ:qꝛ hic fuit a ꝑn
cipio ꝯuẽtũ vel feciſti mihi pactũ ex poſtfacto.⁊ de hoc eſt dubiũ qñ
debeat ꝓponi ⁊ ꝓbari de hoc ꝑ gl.hic ⁊ in.l.exceptionẽ.ꝑalle.⁊ plene
ꝑ Inn.in.d.c.paſtoralis.⁊ ꝑ Bar.⁊ ꝑ Cy.in.d.l.exceptionẽ.⁊ conclude
ſic maxime poſt Inn.ꝙ aut exceptio opponit̃ ad ꝓceſſum vt repellat
actorẽ ab agẽdo:⁊ dꝫ ꝓponi ⁊ ꝓbari.añ lit.cõte.ſic ſeruat̃ in alijs dila
torijs.nõ em̃ põt actor agere añ tp̃s:vt in.l.cõtinuꝰ.§.eoq̃ꝫ tpe.ff.de ꝟ.
obl.⁊.l.itẽ qꝛ.ff.de pac.Aut opponit̃ ad merita cauſe.ſ.ne condẽnetur
ad ſoluẽdũ añ tp̃s:⁊ tũc ſunt opi.Quidã dicũt ꝙ debẽt ꝓponi neceſ
ſario añ lit.ꝯte.⁊ ꝓbari.vñ nõ ſufficit poſt lit.ꝯte.ꝓponere ⁊ ꝓbare,et
hoc dicũt ꝑ illã.l.exceptionẽ.q̃ ſic videt̃ loqui,⁊ ita videt̃ velle glo.hic
⁊ in.d.l.exceptionẽ.⁊ in.d.c.exceptio.⁊ ita tenuit qñq̃ꝫ Pe.vt ibi reci-
tat Cy.⁊ hoc qꝛ proponendo poſt lit.conte.vr̃ ꝓponere cã ſubterfugiẽ
di iudiciũ.⁊ hanc opi.recitat etiã Inno.in.d.c.paſtoralis.Alij dicunt
ꝙ ſatis eſt proponere ⁊ ꝓbare poſt lit.cõte.⁊ tex.in.d.l.exceptionẽ.duꝫ
dt̃ ꝙ dꝫ ꝓponi ante:loquit̃ de cõſilio ⁊ nõ de neceſſitate.⁊ hec opi.vr̃
cõioꝛ,⁊ eã tenet Inn.in.c.ꝑalle.c.paſtoralis.⁊ Bar.in.d.l.exceptionẽ.⁊
Iac.de are.⁊.qñq̃ꝫ.Pet.vt ibi recitat Cy.⁊ hec mihi plus placet.nã ſi
opponit̃ ad merita cauſe ſatis eſt eã proponere poſt lit.cõte.Conclu-
dit em̃ actorẽ.male petere,vt in iuribus ꝑall.Hoſt.i.d.c.paſtoralis.te
13 nuit primã opi.⁊ do.Ant.ſcđam.¶ Sꝫ circa hoc q̃rit̃ vſq̃ꝫ ad qđ tp̃s
hoc vltimo caſu põt ꝓbari.Inn.dicit ꝙ ibi vſq̃ꝫ ad cõcluſionẽ in cã ⁊
non poſtea,dixerunt quidã ꝙ ꝑ teſtes probari nõ põt niſi añ publica
tionẽ atteſtationũ ſuꝑ principali,ſed tu dic melius ꝙ aut articulus q
nunc format̃ eſt directe ꝯrius primo:⁊ procedit hec opi.⁊ ꝓbat̃ in.c.fra
ternitatis.de teſti.⁊ ſic intellige ⁊ reſtringe gl.in.l.perẽptorias.C.ſent.
reſcin.non poſ.Aut nõ eſt directe ꝯrius imo ambo facta ſunt cõpaſſi-
bilia:⁊ tunc põt ꝓbari poſtea:ſicut obſeruat̃ in qualibet perẽptoria.vt
plene dixi in.c.j.de ordi.cog.⁊ facit.c.finẽ.de do.⁊ cõtu.⁊ in.c.de teſti-
bus.ſ.de teſti.Exempluꝫ primi ſi poſt publicatas atteſtationes dico
ꝙ ego ꝓmiſi dare nõ pure ſed ad tp̃s.Exẽplũ ſcđi ſi dico ꝙ ex poſtfa-
cto feciſti mihi pactũ de nõ petẽdo vſq̃ꝫ ad annuꝫ hic em̃ ceſſat timoꝛ
ſubornationis ſicut in q̃libet alia perẽptoria cõpaſſibili nõ facto prin-
cipaliter.⁊ hoc expſſe voluit Io.an.in.hac dilatoria ſolutiõis in add.
Spe.e.tit.§.nũc dicendũ.facit quod no.Bar.in.d.aut.qui ſemel.C.de
14 ꝓba.⁊ faciat optime text.in.d.l.exceptionẽ.¶ † Ad idẽ q̃rit̃ qđ ſi hec
exceptio dilatoria ſolutiõis fuit oppoſita,conclude poſt Bart.in.d.l.
exceptionẽ.ꝙ aut de eo non ꝯſtitit iudici ⁊ tũc iudex ſimpl'r ꝯdẽnabit
ſcđm inſtrumentũ ⁊ probatiões actoris.At cõſiſtit iudici ꝙ reo cõpe
tebat hec exceptio:lꝫ nõ fuerit oppoſita:⁊ tunc aut inerat obligatio-
ni,vt puta,qꝛ a principio fuit cõuentũ vt fieret ſolutio poſt bienniũ vl'
fuit oppoſitũ pactũ incontinenti de non petendo intra bienniũ:⁊ tũc
qꝛ hoc pactum videt̃ ineſſe illi obligationi:vt.l.lecta.ff.ſi cer.petat.vbi
iudex debet illuꝫ cõdenare ad ſoluẽdũ in termino:qꝛ de qua re iudex
cognouit de ea debet pronuntiare.l.de qua.ff.de iudi.⁊.c.cũ ſuꝑ.de cã
poſ.⁊ proprie.⁊ in hoc caſu intellige Inno.in.d.c.paſtoralis.Hoſti.tñ
ibi dixit ꝙ iudex debet reo duplicare inducias ꝑ ea que habent̃ in.c.
vno de plus peti.ſed de hoc vltimo dic vt ibi no.aut pactũ de non pe-
tendo intra bienniuꝫ fuit appoſitũ ⁊ ex poſtfacto:⁊ tunc iudex condẽ
nabit pure:qꝛ ex quo nõ oponit̃ exceptio remanet actio non eliſa ſm
Bar.⁊ nõ bene hoc dictũ:⁊ ita reſtringe dictũ Inno.ex quo habes ꝙ
a iudex[a] nõ debet ſupplere peremptoriã ad cõmodum partis non op-
ponentis:licet de ea cõſtet.facit.l.iiij.§.hoc antẽ
iudicium.ff.de dam.infec.⁊ qđ no.Inno.in.c.ad
noſtram.ij.de iureiur.ſecus vbi conſtaret nullum
ius competere actori,vt in.c.ſacerdotibꝰ.xj.q.j.
no.Inn.in.c.j.de of.deleg.⁊ i.l.ſi pupilli.§.videa
mus.ff.de neg.geſt.⁊ vide qđ no.Bart.in.d.l.le-
15 cta.⁊ hec de dilatorijs.¶ † Circa peremptorias
dic qđ quedam ſunt peremptorie reſpectu actio
nis:vt qꝛ directe opponuntur actioni vt pactuꝫ
de nõ petẽdo:quedã ſunt peremptorie reſpectu
intentionis,vt quando nõ competit actio:puta
qꝛ ſoluit vt dixi.ſ.ſuper rub.Itẽ ſcias ꝙ quedã
peremptorie concernunt ipſam obligationeꝫ vt
pactũ de non petendo.Quedã vero concernunt
exactionẽ vt eſt exceptio que comeptit viro cum
cõuenit̃ ſuper reſtitutione dotis vt nõ teneatur
vltra q̃ꝫ facere poſſit:de qua in.l.alia.⁊ in.l.ex di
uerſo.ff.ſoluto matrimo.Itẽ pone exempluꝫ in
exceptione compenſationis,vt in.l.qđ in diẽ.§.
j.ff.de compẽ.prime exceptiones regulariter de-
bent proponi ⁊ ꝓbari poſt litẽ conte.vſq̃ꝫ ad cõ-
cluſionem in cauſa.d.l.peremptorias intelligen
do tamẽ vt dixi in.d.c.j.de ordi.cogi.⁊ ſm quod
ſ.dixi in.l.in dilatoria ſolutione.non autem poſ
ſunt ꝓponi ante lit.conteſta.qꝛ cum iſte concer-
nãt negotiũ principale,oportet ꝙ prius partes
ingrediãtur iudicium ſuper ipſo negotio princi
pali q̃ꝫ deueniant ad cõflictũ ſicut in bello mate
riali,nõ enim prius poſſunt pugnare q̃ꝫ vtraq̃ꝫ
pars ingrediat̃ in cãpum:hoc fallit in exceptio-
nibꝰ litis finite q̃ poſſunt opponi ante ⁊ poſt,vt
eſt exceptio rei iudicate tranſactionis vel iuriſiu
randi:de quibus dicendum:vt in.c.j.de lit.cõte.
lib.vj.ratio eſt in illis,qꝛ cum ſuper inſtantia lis
inchoata fuerit ⁊ finita noluerunt iura vt pars
iterum compelleret̃ aſſumere nouũ iudiciũ,quia
ſic proceſſus poſſet eſſe infinitus.Itẽ fallit vbi-
16 cũq̃ꝫ peremptoria eſt notoria.¶ † Qꝛ in noto-
rijs nõ debet iudex pacti cauſam deduci in iudi
ciũ:vt eſt bo.text.in.c.qñ.de filijs preſby.voluit
no.Spec.in titu.de exceptio.§.dico.verſicu.ſed
pone.⁊ no.Io.an.in.d.c.j.Idem non probatur
per inſtrumentum contra quod actoꝛ nihil exce
pit ſeu percipere poteſt vt not.dicit Ioan.andr.
in additio.Spe.eo.titu.§.dicto ver.ſed an reus.
b Idẽ vbicũq̃ꝫ exceptio[b] concludit actori ius non
cõpetere,vt puta ſi excipio qđ ego ſolui,poſſum
enim proponere ante lit.conte.⁊ impedire con-
teſtationẽ:qꝛ ſi nullum ius competit actori ergo
non poteſt agere,qꝛ ſine actione nemo experit̃.
vt dicta.l.ſi pupilli.ergo non teneoꝛ intrare iudi
cium.⁊ hoc tenet Bart.in.l.cum querebatur.⁊.l.
vir bonus.ff.iudi.ſolui.⁊ bene facit ibi text.vide
aliquas alias exceptiones in materia per Spec.
in dicto.§.dicto ver.hoc tamen fallit.⁊ per Ar-
17 chi.in dicto.c.exceptio.iij.q.vj.¶ † Iteꝫ ſcias ꝙ
ſi iſte exceptiones peremptorie omittũtur in in-
ſtantia principali,poſſunt opponi in cauſa ap-
pellationis,vt in.c.cum Ioannes.de fide inſtru
mento.⁊.l.per hanc.C.de tempo.app.niſi mali-
tioſe fuerint pretermiſſe.vide ad hoc quod not.
gl.⁊ Hoſtien.in.c.inter monaſteriũ.de re iudic.⁊
in.c.ad audientiam.ij.de reſcriptis.⁊ hoc ſequi-
tur domi.Ant.hic quod eſt not.ſecus in dilato-
rijs.ille enim indiſtincte proponi nõ poſſunt in
cauſa appellationis.vt eſt tex.no.in.l.ita demũ.
C.de procu.⁊ hoc qꝛ in cauſa appellationis du-
rat effectu cõteſtationis facte in principali vt in
c.per tuas.de appella.in.l.fin.C.de temp.appel.
18 ¶ † Conclude tñ ꝙ in illis caſibus in quibus
poterãt proponi in cauſa principali poſt conte-
ſtationem poterunt regulariter opponi in cauſa
appellationis,quia litis appellatio ſuſpẽdit ef-
fectum actoris vſq̃ꝫ ad tempus lit.conteſt.vt di-
ctis iuribus.⁊.l.j.ff.ad turpilia.⁊ in.c.veniẽs.de
iureiuran.⁊ not.Bar.in.l.ita demum.Alie vero
peremptorie nõ concernentes principalem obli
gationẽ ſed exactionem poſſunt proponi ⁊ pro
bari poſt ſententiã,vt dicta.l.ex diuerſo.in fine.⁊
dicta.l.in diem.de compen.⁊ idem in ſimilibus:

+Sebaſti. Sapia.
a ¶ Iudex. Vide
Pau.de caſtr.et
Alex.in.l.vbi pa
ctũ.C.de trãſact.
vbi dicunt iudi-
cẽ nõ teneri ſup
plere exceptionẽ
etiã que ineſt ob
ligatiõi:vide Fe
li.in.c.cum ordi-
nem.col.xj.verſi.
ſexta declaratio.

+Sebaſti. Sapia.
b ¶ Exceptio.Vi
de Feli.in.c.ſuꝑ
lris.in fi.ꝟ.vlti-
mo inq̃tũ Abb.
vbi reprobat ab
batem ibi tenen-
tem ꝙ omnis ex
ceptio perẽpto-
ria poteſt oppo-
ni ante litem cõ-
teſtatã dũ pars
ſtatim ⁊ inconti
nẽti velit ꝓbare
eam ⁊ idẽ repro-
bat hic colũ.xij.
verſic.datur alia
fallentia.

a ¶ Caue tu:qꝛ Panoꝛ.hic vult ꝙ iſta exceptio:ne maritus exigat vl-
tra ꝙ̄ facere poſſit,ſit perẽptoꝛia ⁊ idẽ voluerũt gl.⁊ Bart.in.l.j.C.de
iur.⁊ fac.ign.ſꝫ in hoc errãt:qꝛ imo exceptio ꝙ qs nõ exigat in effectu
vltra ꝙ̄ facere poſſit q̃ ꝯpetit marito dãnato inſolidũ ſocio militi do-
natoꝛi ⁊ ſi eſt exceptio dilatoꝛia.ita tenet gl.oꝛ.⁊ melioꝛ de iure no.i.d.
§.appellant.i ver.

agẽtib⁹.i fi.inſti. a ⁊ vide[a] gl.in.d.c.exceptio.⁊ no.Cy.i.d.l.exceptio
eo.⁊ ibi Ang.de 19 nẽ. ¶ † Quedã ſunt vt dixi exceptiões anoꝛma
are.gl.⁊ ibi ipſe- les q̃ nõ ſequũtregulã aliarũ:de perẽptoꝛijs ha
met Bar.in.l.iij. buiſtis.ſ.multa exẽpla vt patet in illis q̃ pñt op
ff.de excep.Bar. poni añ lit.cõte.vel poſt ſniam.de dilatoꝛijs po-
⁊ alij i.d.l.⁊ ex di ne exẽplũ in ſnia excõicationis que pñt opponi
uerſo.§.fi.ff.ſolu. in qualibet parte iudicij:⁊vide bo.tex.in cle.vna.
ma. Bar.in.l.qd eo.tit.Itẽ exceptio falſi ,pcuratoꝛis ⁊ q̃libet alia
noĩe.in fi.ff.de cõ q̃ reddit iudiciũ retro nullũ põt opponi q̃ñcũq
di.indeb.Fulg.⁊ de quo in.c.in nr̃a.de ,pcu.⁊ in.l.lꝫ.C.eo.titu.dico
d.Iaſ.de may.in tñ ꝙ exceptio excõicatiõis põt opponi etiã poſt
d.l.j.⁊ iſtõ appa- ꝯcluſionẽ in cã.ar.in.c.pia pal.⁊ no.voluit.Spe.
ret viua rõne.nã 20 in ti.de renũ.⁊.cõclu.§.j.ver.⁊ſcias. ¶ † Regula
ille dicũtur exce- riter aũt poſt cõcluſionẽ nõ admittũtur aliquas
ptiões perẽpto- ,pbationes:nec etiã allegatiões:vt in.c.cum dile
rieq̃ in totũ ⁊ in b ctus.[b] de fi.inſtru.not.Inn.in.c.paſtoꝛalis de cã
perpetuũ tollũt poſſe.⁊ ,ppꝛi.niſi equitas magna ꝯtrariũ ſuadeat:vt
intẽtionẽ agẽtis. in.c.paſtoꝛalis.not.Spe.in ver.palle.⁊ hec ſuffi-
Ille vero q̃ nõ tol 21 ciant quo ad materiã prime gl. ¶ † In eo tamen
lũt in totũ ſꝫ dif ꝙ glo.iſta variat an ,pbata exceptiõe excõicatio-
ferũt ad aliqd tẽ c nis ,pceſſus prius habitus remaneat null⁹ [c]:dic
pus ſunt dilato- melius ꝙ aut ,pbat excõicatio ꝯ iudiceꝫ:⁊ dic vt
rie, vt declarat leg.⁊ not.in.c.ad ꝯhendũ:de re iu.Aut ꝯ parteꝫ
tex.in.d.§.appel aut ꝯ reũ ⁊ nõ nocet excõicatio:vt in.c.intel lexi
lant.Sꝫ ſic eſt qd mus.ſ.eo.tñ dic vt leg.⁊ no.in.c.cũ inter.⁊.c.dile
exceptio ꝯpetẽs cti.ſ.eod.Aut ꝯ actoꝛẽ ⁊ ſi ſumus in cã appella-
marito donato- tiõis:dic vt.ſ.c.,pxi.⁊ ſi in cã pꝛincipali:aut age
ri ⁊ ſiĺib⁹ nõ tol- bat coꝛã oꝛdinario ⁊ valent geſta anteꝙ̄ repella-
lit in totũ:ſꝫ dif- tur:vt in.c.pia.eo.tit.lib.vj.Aut coꝛã delegato et
fert quia poſſet 22 dic vt in.c.j.de reſcri.eo.lib. ¶ † Op.⁊ videt ꝙ ſi
maritus fieri ſol ſciẽter omittit exceptio excõicationis añ lit.ꝯte.
uẽdo qd lex i du nõ poſſit opponi poſtea:vt in.c.inſinuãte.de off.
bio pſumit.l.ſi ꝯ dele.Sol.gl.iij.hoc eſſe ſpeciale in excõicatione,
funct⁹.C.ꝯ arbi, vt dixi.ſ.rõ ſpecialitatis colligitur ex tex.⁊ facit
tute.ergo appa- hec glo.ad id qd dixi in notabilib⁹.⁊ aduerte qd
ret qd ẽ exceptio eñ hic dicit ,pcedit qñ excõicatio opponit dilato
ſolum dilatoꝛia: rie ſcꝫ ad differendũ lites mõ p̃dicto:ſi vero perẽ
itẽ nõ ꝯpetit niſi ptoꝛie puta ad inferendã electionẽ nullã ,ppter
marito ergo eo excõicationẽ eligentiũ tunc opp.poſt lit.cõte.ſi-
moꝛtuo ceſſat ſo cut alia perẽptoꝛia ad hoc qd not.in.d.cle.j.e.tit.
lũ ergo ẽ dilato 23 ¶ † Op.⁊ videt ꝙ re⁹ nõ debeat cõdẽnari in ex
ria.tertio ptꝫ qꝛ pẽſis ſi excõicationẽ ,pbat ꝯ actoꝛẽ:qm̃ actoꝛ nõ
ſi maritus ſoluat fruſtra fecit illas expẽſas:cũ teneãt oĩa geſta do-
nõ repetit:quare nec expellatur,⁊ eo abſoluto poterit illis vti:vt
qꝛ iſta exceptio in.d.c.pia.e.ti.li.vj.So.õt.gl.in.ver.cõdemnẽd⁹,
cenſet dilatoꝛia, ꝙ olim ,pceſſus erat nullus.al's procederet ꝯtriuꝫ
nã ſi cẽſeret per- hodie vero ſec⁹;vt in.d.c.pia.⁊ ſic ſentit ꝙ hodie
emptoꝛia poſſet nõ haberet locũ iſta cõdẽnatio expẽſarũ,⁊ hoc re
ſolutũ repetere, ſpectu excõicationis actoꝛis,ſed reſpectu iudi-
l.quo noĩe.⁊.l.nã cis dicit gl.,pceſſum non tenere ſi excõicatio erat
⁊ ſi maritus.ff.de notoꝛia p.d.c.ad ,pbãdũ.ſꝫ glo.nõ aperit an mali
condi.indebi. tioſe differens opponere ꝯ iudiceꝫ ſit condẽnan
Anto.Franciſc. dus in expenſis cuꝫ fruſtra aliqua pars reperiat
¶ An exceptio expẽſas feciſſe ꝯ proceſſuꝫ nullũ,Ergo credo ꝙ
ne qs conueniat aut actoꝛ ignoꝛabat ⁊ habebit locũ cõdemnatio
vltra quã facere p rõnẽ huius tex,Aut ſciebat ⁊ iudicẽ excõicatũ
poſſit dilatoꝛia ⁊ ſeipm decipi:ideo debet ceſſare cõdẽnatio ad
vel perẽptoꝛia, hoc.l.j.ff.de act.emp.⁊ qd no.in.d.c.ad ,pbãdũ,
videq̃ habent in
l.ſunt qui.ff.de re iud.vbi p Bar.⁊ in.l.iiij.ff.de excep.⁊ in.l.ſi credito-
res.ff.de ſepara.⁊ vide Bar.in.l.circa.in.§.beneficiũ.ff.ꝯ mune.⁊hono,
vbi dicit ꝙ eſt tempoꝛalis qꝛ nõ prodeſt ei q poſtea locupletioꝛ fact⁹
⁊ qd etiam voluit Bar.in.l.iij.palle.⁊ in.l.ſed maritus.C.ſolu.mat.et
in.l.non tantũ.in.§.eos.de ex cu.tuto.⁊ vide do.Pau.de Caſt.in con-
ſi.cxlj.vbi dicit ꝙ talis exceptio poteſt opponi etiam in executione
ſnie:⁊ quibus pſonis competat talis exceptio ⁊ quibus non vide gl.
⁊ Abbatem in.c.cum tu.de vſu.vbi inter reliqua dicit ꝙ debitoꝛ pau
per in foꝛo conſcientie non tenetur vltra quam facere poſſit.⁊ vide
Ang.in.l.j.§.hec ſtipulatio.ff.ſi cui pluſꝙ̄ per.l.falcidiam.

b ¶ Sebaſt.Sapia. ¶ In.c.cum dilectus.Vide ibi Fel.ampliantem ⁊
limitantem pluribus modis.⁊ do.Iaſ.in repe.l.admonendi.co.xxv.
ex ſupraſcriptis omnibus.ff.de iureiuran.

c ¶ Tu vide etiã gl.in.l.exceptiones aũt ppetue.⁊ in.l.fi.ff.de exce.glo.
⁊ ibi Pau.de ca.in.l.inter eos.ff.de re iud.eſt etiã tex.apertus qd ex-
ceptione qs conueniat niſi in q̃tũ facere põt,põt opponi ẽt poſt ſentẽtiã
in.l.i qd qd.in pn.ff.de do.r.⁊ in.l.neſenni⁹.ff.de re iud. Qd limita vt p
Bal.in.l.ab executione circa fi.C.quoꝛũ ap.nõ reci.vt ſi verũ niſi iudex
añ ſniam ſtatuiſſet terminũ parti ad opponẽdũ oẽs exceptiones perẽ
ptoꝛias dilatoias ⁊ anoꝛmalas ,put tota die fit:tũc ſi iſte exceptiones

Itẽ reſpectu partis.dicit Io.an.per rõnẽ huius q diminuũt exe-
gl.⁊ hũc tex.ꝙ ſi malitioſe diſtulit re⁹ opponere cutionẽ non fue
exceptionẽ excõicationis ꝯ reſcriptũ impetratũ rint oppoſite añ
ab excõicato ꝙ locus erit cõdẽnationi expenſa- ſniaꝫ nõ poterãt
rũ cũ expẽſe litis interim ſint perdite.per.c.j.de etiã opponi poſt
24 reſcri.lib.vj. ¶ † Sed extra gl.quero nũquid in ſniaꝫ qd ſi ẽ verũ
diſtincte habeat locũ hec cõdẽnatio expẽſarũ da multum limitat
ta inualiditate ,pceſſus dic ꝙ nõ.Primo enĩ re- iſtã doctrinã pa-
quirit ꝙ malitioſe reus diſtulerit opponere, vt noꝛ.⁊ Bal.in.l.j.
ptꝫ ex lr̃a ⁊ ideo dicit Inno.ꝙ ſi ex iuſta cã reus C.de iur.⁊ fac.ig.
diſtulerit:puta qꝛ tũc nõ habebat ,pbationes pa ⁊ iſtã limitatio-
ratas ceſſabit hec ꝯdẽnatio:qꝛ ẽt placet Hoſti. nẽ ſimpĺr ſequit
alle.l.argẽtari⁹.§.pe.ff.de edẽ.adduco bo.text.in d.Alex.de imol.
c.plerũq̃.ij.q.vij.Scdo requirit ꝙ actoꝛ ignoꝛa i.d.l.ex diuerſo.
uerit ſe excõicatũ:vt puta qꝛ abſens exiſtens in §.fi.⁊ nulľ⁹ ꝯdi-
remotis fuit excõicat⁹.arg.de app.cũ ſit.⁊ reus cit.bñ facit tex.i
hoc ſciebat ⁊ malitioſe diſtulit.vñ cũ actoꝛ nõ ꝯ- c.paſtoꝛalis.ſ.e.
prehẽdat in aliqua culpa merito re⁹ doloſus cõ- tñ ille tex.loquit
dẽnat actoꝛi bonefidei vt hic.⁊ arg.in.c.apĺice.ꝯ i exce.dilatoꝛijs
cle.excõ.mi.ſi vero actoꝛ ſciebat ſe excõicatũ tũc teneas ſemp coꝛ
ceſſabit hec cõdẽnatio ſm Hoſt.Pet.⁊ Abb.qꝛ di:qꝛ in practica
vterq̃ reperit in culpa:vñ cõpenſabit dol⁹ cum quotidie fit.ſcdo
dolo ⁊culpa cũ culpa.ff.de dolo.l.ſi duo.ff.de cõ limita niſi tales
d pẽ.l.ſi ambo.⁊.j.de adul.c.pe.⁊vlt.Ego dubito[d] exceptiones fuiſ
an hoc ſit verũ.Primo qꝛ tex.iſte expoſcit ſeu põ ſent oppoſite añ
derat malitiã rei ⁊ nil dt de ignoꝛantia actoꝛis. ſniam p ptẽ ⁊ re-
Scdo qꝛ preſuppoſito ꝙ actoꝛ ſciat ſe excõica- pꝛobate p iudi-
tũ non eſt in dolo ſed in culpa dũtaxat de cleri. cẽ tunc non poſ-
excõ.mi.c.illud ſed reus qui malitioſe diſtulit cã ſent opponi poſt
decipiẽdi ipm actoꝛẽ eſt in dolo,dolus aũt ppõ ſniam i execu.rõ
derat culpe:vt.l.itẽ ſi obſtetrix.ff.ad leg.aql.itẽ eſt qꝛ ex q̃ fuerũt
reus punit ex ſuo dolo dũtaxat qꝛ non appoſuit expſſe reprobа-
tpe debito ſed malitioſe diſtulit non enĩ deberet te dicerent tunc
de rigoꝛe poſt tps admitti:p prima tñ opi.põt opponi ꝯ ſniam
ſic argui.ſciẽti nõ fit iniuria neq̃ dolus,vt in re nec eſſent tunc
gula ſcienti,de reg.iur.lib.vj.⁊ actoꝛ ſciens ſe ex- cõpaſſibiles cuꝫ
cõicatũ ⁊ nihilominus ſe ingerens ſeipſum deci ſnia.glo.eſt oꝛdi.
pit,vt in.l.j.ff.de act.emp.item iſte ,pceſſus erat i.d.l.neſennius.
nullus etiã ſi iſte reus nunꝙ̄ oppoſuit ſaltẽ ſm §.fi.Dy.⁊ Bar.
hec tpa:vt voluit iſta gl.ergo ꝙ reus nunc exci- i.d.l.ex diuerſo.
pit nõ ledit actoꝛẽ imo potius ꝯſuluit,qꝛ meli⁹ §.fi.Bald.in.d.l.
eſt nunc opponere ꝙ̄ nũquã opponere:foꝛte hec ab executione.in
25 pars eſt verioꝛ. ¶ † Alteri⁹ q̃ro in qb⁹ expẽſis pe.co.Illud aũt
fiet iſta ꝯdẽnatio.cõclude ſm Inn.ꝙ aut excõi- in iſtis caſibus ⁊
catio ,pbat ⁊ habebit reſpectus ad oẽs expẽſas ſiĺib⁹ i qb⁹ tales
factas ſup principali vel alijs exceptionib⁹ vſq̃ exceptiões perẽ
ad tps oppoſite exceptiõis excõicationis.ad ex pto.pñt opponi
penſas aũt quas reus fecit in hac ,pbanda exce- poſt ſniam poſ-
ptione nõ condemnabit actoꝛ.qꝛ in hoc nõ vexa ſint etiã opponi
uit actoꝛẽ,ptꝫ ex ſnia pro ipſo lata.ar.C.de iudi. poſt tps q̃drime
l.rem nõ nouã.Ego intelligo hoc de expenſis fa ſtre:qd dat ꝯdẽ-
ctis a tpe quo fuit in moꝛa excõicationẽ obijciẽ natis ad ſoluen-
di.nã ante moꝛã cũ nõ fuerit in culpa nõ video dũ.gl.eſt multũ
quare debeat condẽnari in expẽſis.arg.in.c.ij.de ſingn.qd ſic.quã
conſti.⁊ qd no.in.c.cũ dilecti.de dolo ⁊ cõtu.vt multũ no.ad ex-
puta in expenſis quas fecit actoꝛ in citãdo vel li tenſionẽ hui⁹ do
bellum poꝛrigendo ⁊ ſimilibus.non enim tenet ctrine in.d.l.ab
reus illico obijcere cum in multis caſibus poteſt executiõe.i ver.ex
cedat.circa me.
quã bar.ibi mul
tũ no.⁊ cõmẽdat.Ant.Fran. ¶ Circa hoc de exceptione perẽptoꝛia
an poſſit opponi poſt ſententiã ⁊ intra tps qd dat iudicatis ad ſoluẽ
dum dicas ꝙ regulariter non poteſt opponi poſt ſentẽtiã niſi p mino
rem reſtitutũ in integ.ad opponẽdũ,vt in.l.perẽptoꝛias.C.ſen.reſcin.
non,po.de quo etiam per Paul.de caſt.in.l.j.C.de iur.⁊ fac.igno.,poſt
alios.⁊ vide gl.oꝛdi.in.l.tametſi.ff.de excep.rei iudi.⁊ in.l.poſt rem.in
§.j.ff.de tranſactio.⁊ vide Spe.in titu.de excep.in.§.iij.in ver.hoc ta-
men vbi ponit ſeptem caſus in quibus admittitur poſt rem iudi.
¶ Adde ꝙ cũ exceptio ſemel eſt oppoſita ⁊ ſup ea cognitũ ⁊ iudex ,p
ceſſit ad vlterioꝛa ꝙ vlterius nõ põt deduci ad eundẽ finẽ.Ro.cõſil.
cccxij.⁊ q̃ exceptiones poſſunt opponi poſt ſentẽtiã.vide Anc.ꝯſi.vj.
d ¶ Ego dubito.tu põdera:qꝛ hic dicitur ꝙ ideo punit reus qꝛ fatiga
uit actoꝛem laboꝛibus ⁊ expenſis:ſed iſta rõ habet locum,licet actoꝛ
ſciat ſe excõicatum:ergo.Item qꝛ mitius agit cum actoꝛe hoc caſu qꝛ
aliter poteſt excuſari ſed in reo arguitur malitia.Andre.Barb.

excõmunicatus

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Qd iudex vide Fel.in.c.ad ꝓbandū.in.ij. col. ver.⁊ nō ꝙ ſi teſtes.j.de re iudi. vbi dt ꝙ ad hoc vt geſta p excōicatum valeāt req̄rit ꝙ nō ſolū ſit occult⁹ vni pti: ſʒ ambabus ⁊ ibi late attingit qd poſſit facere excōicat⁹ occultus.
b ¶ Vide Paul. de leaza.i cōmē.c. ſi celebrat.ō cler. excō.mi. i pe.q.
c ¶ Reus facere. qd ſi re⁹ iſtat qd actor excōicatus agat: an iudex poterit illum repellere. vide Jo. de ſan.⁊ do.ij.q. vij.c.q̄rendū.⁊.c. alieni. vbi pulchre loquunt̄ ꝫ Inn.⁊ pro eorūʒ ſnīa videt̄ tex.in d.c.pia.in princ. de excep. lib. vj. Andr.barb. Anto. Franciſc.
¶ Circa iſtō de excōicato an cōpellatur agere. Dicas ꝙ excōicatus regulariter non agit vt plene traditur in c.intelleximus.de iudi.imo ſi ageret etiā parte nō opponēte pōt officio iudicis repelli: vt in.c. pia. in fi.de exce.li.vj. ⁊ p Phi.in.c.cū parati.in.j.co.de ap.⁊ vide Spe.i ti.de of.iud.in.§. ij.in fi.⁊ in. § .iiij. in ver.itē poſt.et vide.d. Cardi.in cle.j.i.xvj.q.de excep.imo pōt excōicat⁹ repelli: ēt a tertio cuius nō interſit ſi opponat ꝫ eum ſm Phi.i.d.c.cū parati. de q̊ tn̄ ibi dubitat Joā. de imo.nec credo ꝙ poſſit ꝯpelli agere p ſe niſi vel vt cōſtituat ꝓcuratorem vel niſi abſoluat̄ vt poſſit agere ꝓpter periculū ꝑticipij.per ea q̄ habent̄ in.d. c. intelleximus.
Sebaſti.Sapia.
d ¶ Pōt reus.vide Abb.⁊ alios in.c.intellexim⁹. co.pe.ꝫ.de iud.⁊

excōicatus interuenire in iudicio: nō potuit reus ante oīa petere copiā libelli.ar.in.l.nō vt in iudicē.⁊ qd ibi no.ff.de iud. Si vero reus excōicationē nō ꝓbauit, tunc ſolū actor cōdemnabit̄ in expenſis factis in hac exceptiōe: nō aūt in alijs, q² non fruſtra actor illas fecit cū poſſit ꝓſequi negotiū
26 principale.j.c.pia.lib.vj. ¶ † Quero qd ſi excōicatio erat occulta nūq̄d reuocat̄ ꝓceſſus vl' ſnīa excōicatione nō decta. Sol.gl.antep.arguit per iſtū tex.ꝙ non, q² nō cogit̄ qs diuinare. Aduerte q² hoc poterat ꝓcedere de iure antiquo ſʒ hodie dic in iudice vel legato, vt not.in.c.ad probādū.ꝑal.reſpectu actoris. dic ꝙ ſi geſtū eſt coram ordinario valet indifferenter ſiue ſit occultus ſiue public⁹: vt in.d.c.pia. ſi corā delegato non tʒ ꝓceſſus ſi reſcriptū fuit īpetratū ab excōicato lʒ occulto.p.c.j.de reſcri.li.vj.⁊ ibi per Joan.an.fa
27 cit qd no. Inn.in.c.cū dilectus.de ꝯſue. ¶ † Sʒ quero hic dr excōicatū publice p iudicē repellēdū, lʒ reus nō excipiat qn̄ dt publicus. Sol. dicit gl.multum no.ꝙ ſi iudex a tulit illā ſentētiā in loco vbi publicare iudex cōſueuit preſentib⁹ officialib⁹ ſuis ⁊ ꝑtib⁹ vel altera parte ꝑ ꝯtumaciā abſentis: ſatis dr publicus al's ſecus: ad hoc adducit.l.ſi vt ꝓponis.C.quō ⁊ qn̄ iu.illa lex vt dt Jo.an.⁊ bn̄ parū facit ſolū em̄ ꝓbat a ꝯrio ſenſu ꝙ ſnīa tʒ: nō aūt ꝙ dicat̄ notoria ſeu publica, ſed melius facit ſm eū.l.in donationibus.C. de dona.⁊ qd ibi no.⁊.C.de do.omn. Finaliter dicit tenēdū qd no.in cle.eos.de ſepul.in glo.in ver.publice.⁊ ibi obſcure loquit̄: videt̄ tn̄ ibi velle ꝙ reſpectu aliorū non dicit̄ qs publice excōicatus eo qd ſnīa fuit lata preſentibus officicialib⁹ ⁊ partibus vt dicit iſta gl.q² iura exigūt publicitatem reſpectu aliorū quo ad hoc vt ꝑſumat̄ ſcientia: et ſic ex multitudine aſſiſtentiū tēpore excōicationis dicemus eā publicā vel occultā. Ego dicerē ꝙ aut agit̄ de pena incurrēda reſpectu excōicantiū publice ipſi excōicato ⁊ habet locum illud dictum Jo.an.q² verba debēt ſtricte capi ne qs puniat̄ ⁊ maxime ſine culpa nā de facili non habet̄ notitia de eo qd iudex egit in bancho ſuo coram paucis, ſʒ reſpectu ipſi⁹ excōicati ſatis credo excōicationē eſſe publicā ſi ipe īterfuit vel fuit ad hoc citatus, q² id qd fit in iudicio dr notoriū, vt in.c.vr̄a.⁊ in.c.fi.de coha.cle.⁊ mulie.qnimo dr id qd ex ꝓbatione cōſtat manifeſtū, vt in.c.olim.de ver.ſig.⁊ p hoc infero ꝙ ēt vbi agit̄ de incurrenda pena vt in caſu illi⁹ cle.eos reſpectu ſciētium ſnīam eſſe latā prout hic dr in hac gl. dico iſtum dici publice excōicatū, ⁊ ſic iſti incurrent penas inflictas ꝫ cōicātes vel ſepeliētes publice excōicatū: lʒ aliter ⁊ minus vn̄ videat̄ ſentire iſta gloſ. Itē quo ad diſpoſitionē huius.c.vt iudex illum repellat gl.iſta optime loquit̄, vt in.d.c.veſtra.in fi. Credo etiā ꝙ ſi nō fuit excōicatus in iudicio ſed ex quo non fuit publice excōicat⁹ ſufficit et credo ꝙ verbū publice nō debet hic capi pro no torio ſʒ ꝓ ſpecie diſtincta a notorio. iuxta no.in d.c.veſtra.⁊ ſatis eſt ꝙ ꝓbari pōt excōicatus ſicut em̄ pars pōt opponere excōicationem licet nō ſit notoria vt hic, ⁊ in.d.c.pia ita ⁊ iudex cum hoc fiat in fauorē publicū rōne cuius pōt iudex ſupplere ex officio: vt no.in.l.iiij.§.hoc aūt iudi
28 ciū.ff.de dā.infec. ¶ † Itē iudex tenet̄ ex officio ſuo inquirere de habilitate ⁊ inhabilitate accuſatoris: ſeu actoris: vt in.ij.q.vij.c.q̄rēdū.⁊.l.quos ꝓhibet de poſtu.l.filiuſfamilias.§.milites.ff.de ꝓcu.⁊ ad hoc pōt teſtes recipere: ad hoc ꝙ not. bar.in.l.j.prope fi.ff.de q̄ſtio. vnde ponit̄ hic publicū vt differat ab occulto, q² ſi ꝓbari nō pōt excōicatus lʒ ſit in veritate excōicat⁹ debet iudex ſilere alias opponere ⁊ repellere. ad hoc.ij.q.vij. plerunq̄.⁊.vij.q.ij.ſi qn̄.⁊.c.placuit. que iura ad hoc optime faciūt hoc em̄ prodeſt ipſi excōicato cū ſe cōioni hominū ingerendo peccet. de cleric.
b excō.miniſtrā. b illud. ac alijs qui ſcienter cū animarum periculo ipſi cōicauerunt, facit.c.cuꝫ nō ab hoīe.⁊ qd ibi no.de ſen.excō.⁊ qd ibi habetur
29 in gl.ſeq. ¶ † Et per hoc poſſunt decidi due q̄ſtiones quas ponit hic Innoc. primo ꝙ ſi actor oblato libello repellit̄ iudicis officio ſʒ reus in
c ſtat vt agat ⁊ proſequatur qd poteſt reus facere c iuxta no.in aut.q ſemel.C.quō ⁊ qn̄ iud.⁊.c.cām de dolo ⁊ cōtu. nunquid iudex debet eū repellere Inn. dicit ꝙ non. Idem videtur, ibi dicēdū ſi reus nō fuerit adhuc conuentus ſed timet ab eo e
d conueniri. vn̄ pōt reus d inſtare vt ꝯpellat̄ agere iuxta formā.l.diffamari.C.de inge.manu.⁊ ca.cōquerente. ſm lect.de off.ord. nā ſi dicerem⁹ ꝯriū ſequeretur qd id qd ſtatutū eſt in fauorē nō excōmunicati retorqueret̄ in ipſi⁹ odiū ꝫ.l.ꝙ fauore. ff.de legi.⁊.c.qd ob gratiā.de reg.iur.lib.vj. Ego per ꝑdicta dubito an hec ſint vera: q² non agitur hoc caſu de vtilitate partis tantū ſed de publica hinc eſt ꝙ parte non excipiēte iudex debet ſupplere: ⁊ ꝓ hoc dicto ſunt due gl. Prima in.c.querendū eſt.ſup verbo a iudice.⁊ in.c.alieni.in gl.in ver.argumēto ꝙ iudex.ij.q.vij. ergo nō pōt ſola voluntas rei impedire iudicis officiū ſed ſi reus poteſt in hoc aliquod pretendere intereſſe procedat: tunc opi. Innoc. videt̄ ſatis honeſtū vt agat per procuratorem: al's procedat contra eū tanq̄ contra contumacem: q² non legitime comparet iudicio, ⁊ hec ſufficiant. Abbas.

1 ☞ Exceptio rei iudicate nō cōpetit reo abſoluto: q² nō poſſidebat: ſi poſt ſnīam inceperit poſſidere, ꝫ intellige, vt.j.nume.10.
2 Cōuentus reali: ſi non dolo deſijt poſſidere: abſoluitur.
4 Si reus fuit abſolutus: q² non venerat dies vel conditio non prodeſt eſt ſibi exceptio rei indicate adueniente die vel conditione.
5 Rei vendicatio datur etiam contra ſimplicem detentorem: niſi nominauerit dn̄m in iudicio.
6 Dolo deſinens poſſidere habet̄ pro poſſeſſore.
7 Poſſeſſor q² a principio fuit in dolo vel in mala fide: tenetur re perempta: vel ſi ſine dolo deſierit poſſidere.
8 Dolus debet probari ab illo qui ipſum allegat. Poſſeſſio quō probabit̄ dolo deſijſſe poſſidere. Dolus probatur ex coniecturis.
9 Offerre ſe liti quō quis dicatur ad hoc vt nō vitet penam offerentis ſe liti.
11 Cōuēt⁹ rei vēdicatiōe ⁊ abſolut⁹ an cēſeat̄ abſolutus q² nō poſſidet: an q² nil fuit ꝓbatū ꝫ ipm. Snīa preſumitur lata in id qd acta ſonant. Sententia preſumitur lata ex leniori cauſa.
12 Poſſeſſor qui rē ad quā cōueniebat̄ deſijt poſſidere an cōdemnabitur, ⁊ ad quid, ⁊ quō: ⁊ an teneatur ad fructus ſi rem nō poſſidet ſine culpa. Fructus quo caſu poſſunt peti re perempta.
13 Exceptio rei iudicate obſtat ſi finis agendi idem eſt licet modus agendi ſit diuerſus.
14 Exceptio rei iudicate obſtat tantum in ꝓſecutis: licet petitio fuerit generalis.

e 1 **Aduerſario.** e † Non cōpetit exceptio rei iudicate reo abſoluto: q² non poſſidebat.⁊ nō diuidit̄. ¶ Caſus literalis. Aliqs ꝯuenit aduerſariū ſuū ſup aliqua re quā poſſidebat tpe litis ꝯte. Sed q² poſtea ſine dolo deſijt rē illā poſſidere fuit abſolut⁹, poſtea eādē re cepit poſſidere actor petit eādē rē: q̄ritur an res iudicata ei obſtet. Et rn̄det papa ꝙ nō
2 obſtat exceptio rei iud. Ber. ¶ † No.j.ꝙ i actione reali venit ſnīa abſolutoria ferēda ſi reus ſine dolo pēdēte iudicio deſijt rē petitam poſſidere.
3 ¶ No.ij. exceptionē rei iudicate non competere qn̄ ceſſat cā ſuie iam late: lʒ eadē ſit cā petendi.⁊ idē corpus vel q̄titas petatur ac eadē ſit perſonarū conditio, hic em̄ oīa iſta ꝯcurrebāt: ſed q² abſolutio fuit facta qn̄ re⁹ deſierat poſſidere ſine dolo, q² ceſſat rō ſnīe procedit iudiciū exceptiōe rei iudicate non obſt. facit.c.odoardus.⁊ qd ibi
4 no.de ſol. ¶ † Hinc dt Hoſ. hic ꝙ ſi reus abſoluitur q² actor ante diē vel cōditionē agebat, nō ob aduenientē die vel ꝯditiōis euētu exceptio rei iudicate alle.l.grece.ff.de pign.§.fin.⁊.ff.de edil. edi.l.bouē.§.pe.⁊ vlti. Idē dicit ſi fuit abſolutus

Jo.de an.i.in.c cura.col.iij.verſi. qd autē.j.de cri. fal. Bal.⁊ Ang. in.l.nulla.ff.de legibus.
¶ De intellectu huius decre. vid do. Ant.in.c.j.in xxij.col.de re iudi.⁊ vide qd ibidē poſt do. Ant. no.d. Bar.de bellenzi.⁊ vide ſpe. in ti.de interro. acti.in loco quē alle.d. Ant.in.d. c.j. vbi Spe. reaſſumpſit dicta Inno.in preal.rub. de re iudi.⁊ vide in iſta materia bo.tex.i.l.cū res. ff.de leg.j. plenā gl.⁊ ibi Dyn.in c.p poſſeſſore.de reg.iur.lib.vj. Et ibi Bal.in addi. dt ꝙ ſtatutū loquēs de poſſeſſore non hʒ locū in illo qui habet̄ ꝓ poſſeſſore: vt in illo q dolo deſijt poſſidere. ō quo vide p Alber.in j. parte ſtatuto, q.clxx. Anto. Franciſc.
¶ Circa hoc an ſtatutū loquens de poſſeſſore habeat locū in eo q non eſt poſſeſſor ſed habet̄ ꝓ poſſeſſore puta qd nō ex eo q ſtatuta debet intelligi proprie ⁊ non habet locū in caſu ficto. l.iij.§.hec verba.ff.de neg. ge.l.j.§.is qui nauem.ff.de exerc. ſed q gerit ſe pro poſſeſſore nō eſt ver⁹ poſſeſſor, ſʒ fictus, ⁊ ideo nō cōprehenditur a ſtatuto loquente de poſſeſſore.

reus:qꝛ inepte agebat,vt.ſ.de iud.c.examinata.
5 ⁊.l.j.ff.ſi mē.fal.mo.dixe.⁋†Gl.j.eſt clara et tu
canoniſta no.eā.Et in eo qd dicit ſufficere reum
poſſidere ſaltem tpe ſnie:dic ꝙ nō requirit preci
ſe poſſeſſio:nec a principio,nec tpe ſnie:ſꝫ ſuffi
cit detentatio,vt.l.officiū.in fi.ff.de rei ven.⁊ no.
in.c.examinata.de iudi.niſi nominauerit dn̄m in
iudicio:vt in.c.quoniā.vt lit.non cōte.§.ꝙ fi.⁊.l.
6 ij.C.vbi in rem acti.⁋†Uenio ad gl.ij.quam re
citabo nō vt iacet:ſed ſeruato ordine cōpetētio
ri.Et primo q̄ro quare pōderat in tex.ꝙ ſine do
lo iſte deſierat poſſidere.Sol.gl.iſta formauit ꝑ
pe mediū hanc qōne quā cōpetentius poſuiſſet
hic in principio:⁊ ſoluēdo dt qd ideo ſi dolo de
ſijſſet poſſidere nō fuiſſet abſolutus:ſꝫ cōdēnatꝰ
ac ſi poſſideret qꝛ doloſus pro poſſeſſore habet.
allegat multa iura:⁊ hodie habes tex.in reg.pro
poſſeſſore.de reg.iu.li.vj.⁊ dic ꝙ ꝯ poſſidētē qui
dolo deſijt poſſidere nō cōpetit rei vēdicatio di
recta,qꝛ verba deficiūt:vt in.l.ſi quis id qd.ff.de
iuriſd.om.iud.⁊ plene ꝑ Cy.in.l.ex placito.C.de
rerum permu.ſed cōpetit vtilis propter mētē iu
ris,vñ illa que prius.anteq̄ dolo deſineret poſſi
dere erat directa efficit vtilis rōne doli vt iuris
diſpōne.ita no.Spe.in ti.de interro.act.§.iij.ver.
7 antepe.⁋†Itē limita hoc dictū ⁊ tex.niſi a pn
cipio dolo incepiſſet poſſidere:vt in.l.ſi me vi de
ieceris.ff.de vi ⁊ vi ar.⁊ hoc ſentit Hoſ.⁊ clarius
Spe.in palle.§.item hoc.vbi dicit ꝙ ſi dolo vel
alias iniuſte ⁊ malitioſe incepit poſſidere tenet
lꝫ nūc ſine dolo deſierit poſſidere,vt in.d.l.ſi vi.
⁊ in.c.cū tu.de vſur.⁊ in.c.ſicut dignum.§.eos.de
mi.facit.l.ꝙ te.ff.ſi cer.pe.⁊.l.fi.ff.de ꝯdi.fur.⁊ in
his duabus vltimis cōcor.ꝓbatur hunc illicitū
8 poſſeſſorē teneri etiā ſi res ſit perempta.⁋†Nūc
q̄ro capiēdo primā partē gl.qs habeat ꝓbare ſi
negat dolus.gl.arguit ꝓ ⁊ ꝯ.⁊ vr̄ in principio in
clinare ꝙ onus ꝓbādi incūbit dolū allegāti:qꝛ
regula eſt ꝙ dolum allegās probare tenet:vt.l.
quoties.§.qui dolū.ff.de ꝓba.ſꝫ.j.in ver.vel dic
quis debeat ꝯtinuari ad ꝓcedētia:aliter ſoluit di
cens ꝙ ſi tpe litis conte.poſſidebat preſumit qd
dolo deſijt poſſidere:ſi aūt tūc nō poſſidebat nō
ꝓſumit dolus:⁊ ſic pñt reduci ad concordiā opi
niones de quibꝰ in principio gl.doc.cōiter tranſ
ſeunt cū iſta gl.Ego allego pro hac opi.tex.iun
cta gl.in.l.nō ignorabit.C.ad exhi.⁊ dicūt Ioā.
an.ꝙ dolus ꝓbabit ex cōiecturis.de renū.c.i.li.
9 vi.⁊ l.dolum.C.de dolo.⁋†Oppo.videtur eīn
ꝙ etiā nō poſſidens debeat ꝯdēnari ex quo litē
aſſumpſit:vt in.l.is qui ſe obtulit.ff.de rei ven.⁊
l.qui ſe liti.de peti.here.gl.dicit ꝯtrum ꝓcedere
duobus concurrentibus.Primo qd reus non
a poſſidēs obtulerit ſe liti[a] quaſi ſentiat qd iſte nō
obtulerit ſe liti.Scdo ꝙ actor ignorauerit reum
nō poſſidere alias ſeipm decipit.Aduerte qꝛ gl.
nō declarat qñ dr ſe liti offerre:dic ꝙ tunc dr ſe of
ferre qñ in iudicio vel vltra dicit ſe poſſidere:ſi
b autē vocatus[b] venit ad iudiciū ⁊ aſſumpſit de
fenſionē nec fuit interrogatus an poſſideret nō
dr ſe liti offerre:ſed potiꝰ ſe defendere,qꝛ ex quo
fuit vocatus tenebat venire,cū iudiciū reddat
in inuitū:vt.l.inter ſtipulātē.§.ſi ſtichū.ff.de v.
obli.⁊ de iud.intelleximus.hoc probari videt in
l.qui petitorio.ff.de rei ven.vbi dicit ꝙ q petito
rio iudicio vtit ne fruſtra experiatur debet inter
rogare reū an poſſideat vel dolo deſijt poſſidere.
⁊ hāc opi.tenet Spe.in palle.§.ver.ſed pone.et
Bar.in.l.is qui ſe obtulit.prealle.qd eſt notādū.
10 ⁋†Gl.etiā in vltima parte q̄rit q̄ ⁊ quot exigā
tur ad hoc vt obſtet exceptio rei iudicate:gl.di
cit:ꝙ tria vt patet in ea.Et in fi.vr̄ addere quar
tū,vcꝫ ꝙ ille qui fuit abſolutus poſſidebat tem
pore ſententie:nā ſi nō poſſidebat ⁊ non ob.hec
exceptio:licet ſit eadē cā petendi:idē corpus ſeu
quantitas ⁊ eadē perſonarū conditio vt hic.non
intelligas hoc dictū gl.indiſtincte qꝛ procedit
ſolū qñ reus fuiſſet abſolutus,qꝛ nō poſſidebat
ſi autē fuiſſet abſolutus qꝛ non poſſidebat.et qꝛ
actor nō ꝓbauit,tūc obſtat poſtmodū exceptio

⁋Utrū aūt ac
ceptās libellum
ab actore porre
ctuꝫ videat ſe of
ferre liti.vide hic
d.Ant.⁊ gl.ma
giſtralem in.l.is
qui ſe obtulit.ff.
de rei ven.⁊ text.
in.l.iiij.in pnc.et
ibi Barto.⁊ doc.
ff.de re iudi.
Anto.Franciſc.
⁋Circa hoc an
acceptās libellū
videatur ſe offer
re liti dicas ꝙ ni
ſi libellus offerat
reo nō cogit reſ
pn̄dere.ita glo.et
Bal.in.l.ij.in fi.
C.de here.vl̄ act.
ven.⁊ vide Bar.
in rub.ff.de dā.
infec.vbi dixit ꝙ
libellꝰ non eſt de
ꝓceſſu niſi poſtq̄
eſt datus parti.⁊
vide Bald.in ad
di.Spe.in tit.de
cenſi.in ver.libel
li.⁊ adde quod li
bellus nō po eſt
dari vel offerri iu
dici pte non cita
ta ita ro.in.l.j.in
ij.colum.ff.de in
ius vocā.⁊ vide
Spe.in tit.de ex
cep.in.§.ij.in vſ.
illud quoqꝫ.vbi
dixit ꝙ iudex nō
dꝫ recipere exce
ptionē dilatoriā
priuſq̄ libellꝰ re
cipiatur a reo.et
vide Specu.ibi
vbi dixit.qd rece
ptio libelli facta
per reuꝫ inducit
conſenſum in iu
dicem.
Sebaſti.Sapia.
b ⁋Uocatus.Ui
de abb.in.c.exa
minata.col.v.ſ.
de indi.Bald.in
l.cogi.ad fin.C.
de pet.he.Bart.
in.l.ſi a te.§.j.de
except.rei iudi.

rei iudicate:qꝛ non ceſſat ſcda cā lꝫ ceſſet prima. c
inſt.de nup.§.affinitatis.hoc notabiliter voluit
gl.quam ſequit Bar.in.d.l.ſi qs ad exhibendū.
11 ff.de exce.rei iud.⁋†Sed circa hoc ⁊ circa tex.
c querit qs ſi reus fuit ſimpl'r abſolutus.[c] Solu.
dicit Bar.poſt gloſ.in.d.l.qd qs ꝙ debet inſpici
⁊ coniecturari cā ſnie ex actis:vt in.l.nō intelligi
tur.§.j.ff.de iure fiſ.facit.l.iij.C.de ſen.q̄ ſine cer.
quanti,vide bo.gl.in.c.audita.de reſti.ſpo.⁊ ideo
ſi apparet ꝓbatū in actis ꝙ iſte non poſſidebat
ꝓſumit ꝙ ex hac cā fuerit abſolutꝰ:ſi aūt appa
ret ꝙ actor nō ꝓbauit ꝓſumit ꝙ fuit abſolutus
ſimpl'r.Quid aūt in dubio dt do.Ant.ꝙ preſu
met ex minori cā.ſ.ꝙ non poſſidebat,⁊ pro hoc
dicto allego qꝛ in dubio debemꝰ preſumere ſen
tentiā fuiſſe latā ex leuiori cā,vt in.l.ſi ꝓſes.ff.de
pe.⁊.l.hec cauſe.ff.de ſuſpe.tuto.tñ i pñti pūcto
al'r diſtinguerē ⁊ ſic ꝙ aut iudex abſoluerit reū
ab impetitione actoris:⁊ vr̄ abſolutus,qꝛ actor
non probauit,nā hec verba iſtud importāt:vt in
c.cū venerabilis.ſ.eo.ti.cū ſi.Aut fuit abſolutꝰ
ab inſtātia iudicij:⁊ tunc poſſet ꝓcedere opi.cō
traria ꝑ hoc facit cōis ſtylus iudiciorū qui attē
dendus eſt ar.in.c.ex lr̄is.de cōſti.nā vbi quis ab
ſoluitur,qꝛ non poſſidet vel qꝛ actor inepte egit
ſemꝑ hoc ſolet exprimi in ſnia:vt in.c.examina
ta:⁊ qd ibi no.ſ.de iud.Nūc gl.expeditis ⁊ ſup
pletis inſerā aliqua que poſuit Inn.ſuper rubr.
j.de re iud.que melius cadunt hic.⁊ Spe.in titu.
de interro.§.ij.verſi.rerum cum ſeq.que veniunt
12 ad intellectū huiꝰ.c.⁊ materie.⁋†Quero igit
quid ſi contingat reū euocatuꝫ a iudice cadere a
poſſeſſione ſuꝑ qua agebat,an ex eadē inſtantia
poſſit condēnari q deſijt poſſidere,⁊ qd ⁊ qñ ſic
ſentētiādū.ſol.poſt Inno.dic ꝙ aut reus cadit a
poſſeſſiōe volūtarie cā mutādi iudicij:tunc pōt
cōdemnari remedio illius ti.ff.de alie.iu.de quo
in.c.fi.eo.ti.⁊ hoc ſiue ante lit.ꝯte,ſiue poſt.ſi vo
non trāſtulit poſſeſſionē modo ꝓdicto ſꝫ aliter
deſijs poſſidere,⁊ tunc ſi agit perſonaliter nō eſt
vis an culpa an ſine culpa deſierit poſſidere,qꝛ
cū perſona ⁊ non res ſit obligata pōt ad ſentētiā
procedi facit qd not.idē Inn.in.c.cū M.de con
ſti.ſi vero agebatur reali ⁊ tunc ſi ſine culpa deſijt
poſſidere non condemnabitur ſed abſoluetur:vt
hic.⁊.ſ.latins dixi ſed cū culpa ꝓcedetur contra
eū vt ad litis eſtimationē ⁊ inter eſſe condemne
tur.ff.ad exhi.l.de eo.⁊ predicta.l.ſi antē.§.poſſi
dere.In priori tamen caſu cum ſine culpa deſijt
poſſidere:dicit Inn.ꝙ actor inuito reo ⁊ reus in
uito actore poterit petere vt ꝓcedatur ad ſnīam
diffinitiuā ꝓpter fructus ⁊ expēſas ⁊ intereſſe et
alia acceſſoria ad principale iudiciuꝫ ⁊ ꝓpter ſti
pulationē de euictione,⁊ idē in hoc vltimo caſu
tenet gl.in.d.l.vtiqꝫ.⁊ loquitur Inno.qñ deſinit
poſſidere poſt lit.conte.nā ſi prius nō deberet pe
ti res principalis:qꝛ inepte peteret cum deſijſſet
poſſidere ſine culpa.de quo in.l.vtique.ff.de rei
ven.neqꝫ poſſet petere fructus ⁊ partus qñ eſſent
oino acceſſuri ad ipſam rem perceptā.arg.l.iiij.C.
depoſi.⁊ hoc vltimū voluerunt glo.⁊ Bar.d.l.
vtiqꝫ.ſecus puto qñ nō eſſent oino acceſſorij ſed
poſſet peti pricipaliter ſicut ipſas res,vt puta qꝛ
percepiſti fructus ex re mea:iuxta no.per Bar in
l.ex diuerſo.ff.de rei ven.⁊ per Inno.in.c.ij.de li.
obla.⁊ in.c.tāta.de exceſ.prela.nam tunc puto qd
perempta re etiam ante lit.conteſt.poterunt peti
fructꝰ:qꝛ poſſunt peti iure actionis ⁊ ſic principa
liter de quo dicēdum vt plenius not.in iuribus
prealleg.Nunquid aūt noie fructuū veniant hoc
caſu actiones q̄ſite occaſione rei percēpte vt actio
legis aquilie ⁊ ſimiles.dic vt no.Inn.in.d.c.j.vbi
videt tenere ꝙ tales actiones reus ſuccūbēs te
net cedere actori vincenti.⁋Qualiter iudex de
beat ſe habere in ſnia ferenda ſi reus non reperit
poſſidere:dic ꝙ aut conſtituit reū non poſſidere
anteq̄ actor fundaret intētionē ſuam aut poſtea.
Primo caſu dꝫ reus abſolui nec in aliquo ꝓnū
tiat pro actore de hoc eſt caſus in ca.examinata.
ſ.de iudi.niſi actor vel reus inſtaret vt procedat
propter

c ⁋Ex qua cā in
dubio preſumat
reus abſolutus.
vide Barto.in.l.
iul.verū debito
rē circa princi.in
iij.co.ff.de cond.
indeb.vbi dicit
ꝙ in dubio non
ꝓſumitur abſolu
tus:qꝛ innocēs:
ſed qꝛ actor ꝓba
uit ꝙ intellige ⁊
clara not.vt ibi
per eū cum quo
etiam concordat
Barto.in.l.duo
bus.§.fideiuſſor.
ff.de iureiurā.et
de hoc vide bo.
gl.⁊ Bart.in.l.ſi
quis ad exhiben
dū.ff.de except.
rei iudi.⁊ Spec.
in ti.de offi.iudi.
§.deſeruit.in pe.
col.verſi.quid ſi
reus.
Anto.Franciſc.
⁋Ex qua cau
ſa qs ꝓſumatur
abſolutus.vide
Barto.in.l.Iul.
hic alleg.in.xvj.
col.in verſi.qñqꝫ
qs abſoluit.vbi
dicit qd preſumi
tur abſolutus ex
cā que apparet
ex actis.et vide
do.Alex.in.l.ad
monendi.in.iij.
chart.de iureiur.
et adde ꝙ abſo
lutus per ſniam
iniuſtaꝫ tenet in
foro conſcientie
ita Bald.in.l.cū
qs.in.ix.colū.C.
de fur.⁊ fac.ign.
⁊ in aut.ad hoc.
C.de vſu.vbi di
cit ꝙ poteſt ta
lis denūtiari ec
cleſie ſi fateat in
iuſtitiā ſentētie.

propter fruct⁹ ⁊ alia acceſſoria, vt.ſ.dixi.ſi aũt iã cõſiſtit de iure actoris,tũc dz pnũtiari etiã pro actore:q: pronuntiabit dñs: vt probatur ſm vnũ itelle.in.l.ſi a te.ff.de exce.rei iud.⁊ no.Bal.in.l.is qui ſe obtulit.⁊ valebit illa pronuntiatio tm̃ ꝯ reũ.⁊ ſi reperiẽ poſtea illã rẽ poſſidere mãdabiẽ ſnia executiõi ꝯ reũ abſq; alio iudicio nouiter inchoando.ad hoc.l.iiij.⁊ qd ibi no.ff.de peti.here.⁊ no.Bar.in.l.ſi a te.⁊ vide qd dixiin.d.c.examinata.Inn.in loco palle.ſuper rub.de re iudi.quez ſequiẽ Spe.in.d.§.ij.ver.qualiter.dicit ꝙ ſi ſnia eſt ferenda pro actore iudex ſentẽtiabit ſic:q: inuenim⁹ ꝙ reus erat in cã cõdẽnatiõis ſi poſſideret,ideo cõdẽnamus eũ ad fructus ⁊ expẽſas:ſed q: non poſſidet nec culpa ſua deſijt poſſidere:abſoluimus eũ ꝗtum da rem petitã:dicit tamẽ ꝙ prius dz iudex facere vt preſtet cautionẽ de reſtituenda re actori ſi ad eũ peruenerit.ff.de rei ven.l.ſi vero.Si autẽ nõ eſt ſnia ferenda pro actore dicit iudex abſoluimus reum ab impetitiõe actoris ⁊ cõdẽnamus actorẽ ad expẽſas:refert tñ Inn.alios dicere ꝙ ſemp iudex ſentẽtiabit ſup re q̃ petiẽ nõ ꝙ dicat cõdẽnamus reũ ad reſtitutionem rei ſimpliciter:ſed ſic.ſ.qñ eã habuerit.vel ſic:q: iudicabit rem petitam eſſe actoris.ar.pro eis.ff.iudi.ſol.l.ſi ſeru⁹.Sed primũ dictũ plus placet Inn.ſatis iudicio meo põt teneri qd prius dixi.dicit ẽt Inn.in loco preall.ꝙ ſi eſt ſpes qd reus cito recuperabit rẽ ꝙ iudex poterit differre ſniam abſoluere cũ ſimpl'r a termino aſſignato, ⁊ cum poſtea recuperauerit rẽ procedeẽ in cã accepta:põt etiam iudex ſm eũ aliqñ abſoluere nõ a re petita ſed abinſtantia iudicij,⁊ tũc ſi poſtea recuperauerit rẽ incipiet iudiciũ de nouo,⁊ hec bene notabis.¶ † Ultimo ad limitationem eius qd dicĩ in ſi.gl.vide no.dictum Bar.in.l.j.C.de ordi.iu.vbi dicit ꝙ vbi prorſus idem eſt finis agẽdi ab exceptio.rei iudi. non ob.ꝙ variet modus agẽdi,ideo cõcludit non poſſe deduci p vias actiõis ꝙ primo fuit deductũ per viã exceptionis,ſi idẽ eſt prorſus finis agẽdi ad hoc tex.eſt no.i n.l.duob⁹.ff.de exce.rei iudi.vide de hoc vltimo qd no.Inn.in.c.ij.de ord.cog.⁊ quod ibi dixi.¶ † Item adde aliud not abile dictũ qd vbi petitio fuit generalis:pſecutio do ſpecialis:obſtat exceptio rei iudicate ſolũ in proſecutis:⁊ ſnia gñalis referẽ ad proſecuta dũtaxat niſi ſcienter ⁊ malitioſe fuerit facta proſecutio ſpecialis,ad hoc habes tex.multum not.in.l.de rebus.ff.de arbi. not. Bar.in.l.an eadem.§.actiones.ff.de excep.rei iud.⁊ vide ibi de materia gl.in.l.ſi mater.§.eadem.eo.titu.

13 (margin, at "rit rẽ incipiet") · 14 (margin, at "aliud not abile")

1 ☞ Excõicatus poteſt proſequi appellationem: licet in reſcripto ad hoc impetrato non fuerit facta mentio de excommunicatione.
2 Excommunicatus poteſt appellare ab omni grauamine illato.7.
3 Excõicatus in ſe defendendo poteſt perſonam comparere ⁊ non per procuratorem.
4 Procurator ad agendum poteſt ſuper hoc literas impetrare citra aliud mandatum.
5 Conceſſo vno cenſetur alia conceſſa ſine quibus illud non põt commode expediri.
6 Excõicatus dũ litigat ſuper validitate vel inualiditate ſue excommunicationis non auditur niſi primo petat abſolutionem.
7 Sententia lata pro excõicato:ſiue ſit ante vel poſt excõicatus non mãdatur excõicante abſolutionem.

VEnerabilem. † Ualet reſcriptũ impetratũ ab excõicato ſup pſecutione appellationis:lz de excõicatiõe nõ fecit mẽtionẽ.primo ponit dictum.Scdo ſubiungit ipſius cãm.q: nihil.¶ Caſus literalis Archieps Narbon.appellauit a iudicib⁹ propter grauamen ſibi illatum ⁊ ſup appellatione ſuas lras impetrauit corã iudicib⁹ appellationis obijciebaẽ lras nõ valere pro eo ꝙ tpe impetrati reſcripti erat ex cauſis alijs excõicat⁹.Iudices cõſuluerũt papã ⁊ ipſe rñdet ꝙ lz ex cauſis tpe impetrati reſcripti excõicatiõis vinculo teneretur de quibus in literis ſuis mentio nõ haberet: nihilominus ad pſequẽdã appellationẽ ſuã dz admitti,q: nihil pdeſſet excõicato appellare ſi nõ
2 poſſet appellationẽ proſequi ⁊ literas impetrare.Bart.¶ † Not.j.excõicatũ poſſe appellare nedum a diffinitiua:vt.ſ.ſignificauerunt.ſed
a etiam a grauamine^a illato ante ſententiã,vt hic.⁊.ſ.eod.c. cum inter.
3 ¶ † Not.ij.⁊ tene mẽti ꝙ excõicat⁹ põt ſe defendẽdo eſſe in iudicio p
b ſe:⁊ impetrare lras p ſe nec cõpellit conſtituere pcuratorẽ^b ⁊ facit hoc
4 ad intellectũ.c.intelleximus.de ind.¶ † No.iij.regulã qd vbi excõica-
c tus^c põt eſſe in iudicio põt etiã lras ipetrare,⁊ facit iſte text.in arg.ꝙ pcurator etiã gñalis põt ſine alio ſpãli mandato literas impetrare in cauſis in quib⁹ ex ſuo mãdato agere põt.de quo vide qd dixi in.c.nõ
5 nulli.de reſcrip.§.j.¶ † Not.iiij.ꝙ vno conceſſo intelligunẽ cõceſſa oia ſine quib⁹.illud cõmode expediri nõ põt.c.co.de offic.deleg.prude-
6 tiã.⁊.c.preterea.¶ † Opp.ꝯ.tex.in eo qd dicit excõicatũ poſſe appellare ⁊ appellationem poſſe proſequi ⁊c.videtur eñ ꝙ non debeat admitti ad pſecutionez niſi prius petat abſolutionẽ:vt in.c.per tuas.de ſen.excõ.Solu.dico ꝯiũ pcedere qñ qs appellata a ſnia excõicatiõis quã dicit iniuſtã.nã cũ fateat ſe ligatũ non dz admitti ad litigandum de iuſtitia niſi prius petat abſolutionẽ,vt in.c.p tuas.de ſentẽ.excõ.q: cum in omnẽ euentũ ſit obtinenda abſolutio:vt in.c.cum cõtingat.de offi.deleg.differendo abſolutionem.videẽ contemnere excõicationem in.d.c.per tuas.hic vero loquitur cum appellatus ab alio grauamine

a ¶ Sed etiã a grauamine.Adde Spe.in ti.de act.§.itẽ ꝙ excõicat⁹. ⁊ ibi per Bal.in apoſt.dixi in apoſt.ad iſtum in.c.qua frõte.j.de app.
b Ant.Fran.¶ An excõicatus volens ſe defendere poſſit compelli cõſtituere procuratorem:puto ꝙ ſic vt euitetur periculum participij,iuxta ea que pene tradũtur in.c.intelleximus.hic alleg.⁊ quas exceptiones poſſit facere excommunicat⁹. vide Archi.in.c. j.iiij.q.j.

⁊ de excõicatione nihil ipſe dicit nec confitendo eam iniuſtam neq; nullam,ſed aduerſarius opponit de excõicatione ad finem iſtũ repellẽdi ad
7 qd nõ dz admitti cũ iſte ſe defendat.¶ † Quero tex.hic loquiẽ qñ appellans fuerat excommunicatus ex alijs cauſis ⁊c.quid ſi fuiſſet excõmunicatus pro eadẽ cauſa,pqua eſt in iudicio.Sol. dicũt doct.ꝙ idem.vnde ſatis eſt ipſum appellare ex grauamine legitimo,vt hic.⁊.ſ.eod.c.cum inter.⁊ pro hoc alleg.c.j.de reſcrip.li.vj.indiſtincte in appellatiõis articulo pmittitur excõicato
8 reſcriptũ impetrare.¶ † Quero nunquid peten-
d ti executionez ſnie obſtabit excõicationis exceptio doc.hic olim inſtabãt:ſed hodie non eſt diſputandũ per.c.pia:de excep.li.vj.vbi concluditur ꝙ ſic:qd põt dupliciter contingere.Aut q: fuit excõicatus poſt ſniam pro eo latam nõdũ executioni mãdatã.Aut q: fuit in iudicio agẽs toleratus ⁊ nõ repulſus exceptiõis ope,ſed nũc tempore executionis excipitur quod fieri poteſt vt in.d.c.pia.cetera clara ſunt ⁊ ſatis expedita p̃cedentibus capitulis.

c ☞ Sebaſti.Sapia. ¶ Ubi excõicatus.nunqd autẽ valeat qña.excõicatus nõ põt literas ipetrare ergo nec cõparere.vide Jo.de ana.in c.dura.colũ.iij. j.de crimin.fal.⁊ Fel.in.c.ſignificauerũt.colum. ix. ver.ad vnum ad uerte.ſ.eo.

d ¶ Utrũ excõicatus poſſit petere executiõez ſententie.vide dñm Ant.in.c.ſigniſi cauerũt.ſ.eo. in vij.col.⁊ qd not. do.Bart.de bellẽzi.in.d.c.pia.e. tit.li.vj.⁊ inꝗtũ do.Ant.hic ⁊ in vltima. col.dicit qd in iudicijs duplicibus ſine cõmunibus excommunicatus indiſticte habet legitimaz perſonam ſtãdi in iudicio. adde qd ꝯ hoc facit text.in.l. non ſolum.§.ſi ſtatutum.in ſi.ff.de pcur.vbi in dubio quis cẽſeẽ actor ⁊ ꝯtra hoc dictũ facit text.in.c.cũ deſideres.in penul.rubri.de ſen. excommu. Anto.Franciſc. ¶ An excõicat⁹ poſſit petere ſententie executionẽ vide Innocẽ.in ca. exceptionem. hoc.e.ti.⁊ Arch. in.c.intelleximus. ſ.de indi.⁊ vide Bal.in margarita ſup Innoc.in ver.excommunicatis in verſiculo.xxiij.

¶ De preſcriptionibus. Rubrica.

1 ☞ Diffinitio preſcriptionis.
2 Preſcriptio non dicitur cõtraria iuri naturali.
3 Uſucapio quid ſit.⁊ an comprehendat preſcriptionem vel contra.
4 Per vſucapionem acquiritur dominiũ directũ per preſcriptionem vero dic vt hic late.
Dominium an acquiratur vtile vel directũ vel vtrunq; ex preſcriptione.
Preſcriptio dr odioſa vſucapio do fauorabilis.
5 Statutum inducens preſcriptionem debiti:nõ tollit naturalem obligationem.
6 Statuta que poſt certum tempus nõ admittũt creditorem ad agendum:an valeant quin ſaltem poſſit agi in foro eccleſiaſtico.8.
7 Preſcriptioni non poteſt per pactum renuntiari,licet in aliquibus ſic.
Renuntiare iuri introducto in odium alterius nemo poteſt.

¶ Rubrica iſta continuaẽ ad proximã hoc ordine.Supra viſuz eſt de exceptionibus in genere, ſed q: frequẽter obijcit preſcriptioni exceptio,⁊ plerũq; dubitaẽ an ⁊ qñ competat,merito poſt precedẽtẽ ſequitur iſta.¶ † Quero primo p intellectu litere qd ſit pſcriptio.vide bo.glo.xvj.q. iij. in ſumma q̃ proſequiẽ quid ſit pſcriptio:qd vſucapio q̃ in eis exigãtur ⁊ de eax effectu ⁊ ipa rũ interruptione.Et ad qſitũ noſtrũ dicit qd eſt exceptio ex tpe ſubſtãtiã capiẽs:q̃ actioni pſonali vel in rẽ opponiẽ:hec profecto diffinitio non pcedit:tñ q: pſcriptio nõ capit ſubſtãtiã ex ſolo tpe alias pcederet an ſtatuta cũ tps ſit qd naturale.Itẽ non explicat cãm finalẽ rei ad oẽs ptes ſubſtantiales ipſi⁹ ſicut dz facere bona diffinitio. ſicut leg.⁊ no.in.l.j.ff.de dolo.⁊ in reg.poſſeſſor. de reg.iur.li.vj.in mercu.Ideo diffiniẽ ſic ⁊ me-
e lius vt no.ſuper dicta regula ꝙ preſcriptio^e ẽ qdã ius ex tpe congruẽs autoritate legum vim capiẽs penã negligentibus inferẽs:⁊ finem litibus
2 imponens.¶ † Scdo querit an pſcriptio^f ſit con-
f tra ius naturale,⁊ prima frõte videẽ qd ſic,q: eſt contra illã regulam naturalẽ,neminẽ debere locupletari cum alterius iactura... immo.in prin.⁊ Pau.de caſtr.in conſi.ccxciij.inci.viſis ⁊ ponderatis. omnibus ſm antiquam impreſſionem.

e ☞ Sebaſt.Sapia. ¶ Preſcriptio. Hanc diffinitionem tenet Albe. de roſa.in rub.C. de preſcript.rerũ

f ☞ Sebaſt.Sapia.¶ An preſcriptio.An preſcriptio ſit ꝯ equitatem. Uide Ang.in.l.ſequitur.§.ſi viã.ff.de vſucapi.q tenet ꝙ ſic ſed reprobat Roma.relata per Feli.hic.⁊ do.Andr.ſiculũ.in.c.ex parte.ij.de offic.deleg.⁊ Are.in.c.dilecti.ꝯ.de iudi.⁊ in.l.ſi ſeruuz.§.ſequitur.ff.de ver.ob.⁊ ita etiam tenet Bal.in.c.quintauallis.col.vlt.ꝯ.de iureiuran.

a ❡Penã negligẽtibꝰ.tn põdera gl.in aut.vt eccle.ro.§.habeat itaqꝫ.
vbi dꝛ ꝙ eſt iniquiſſimũ iuris ſubſidiũ vt voluit Bal.in.l.j.C.de p̃ſcri.
xxx.ann.ꝛ Ang.in.l.ſequitur.§.ſi viam.ff.de vſuca.Andr.Barba.

b ❡Utile dominium.Adde quale dominium acquiratur. Alexander
conſi.lxxxviij.Ange.conſi.clxij.
Anto.Franciſc.

❡Circa hoc qð dñiu3 acqraꝛ ex preſcriptione.dicas ꝙ acquiritur vtile dñiũ,vt per Bar.in.l.minoꝛ.in.§.ij.ff.de euic.ꝛ per Bal.in aut.niſi tricennalis.C.de bonis mat.qð intellige verũ niſi ſtatuto cautũ ſit qð preſcriptione queratur dñiũ:qꝛ tũc queriꝛ directũ vt ſtatutũ aliqd operꝫ ꝯ ius cõe:vt per Bartol.in.l.ij.in ij.q.ff.de vſuca.ꝛ vide Arch.in.c.j.de p̃ſcript.li.vj.q tenet qð de iure canonico acquiritur non ſolum vtile dominiũ ſ3 etiam directum.
Sebaſti.Sapia.

b ❡Dñium.Uide late p Imo.in repe.c.ſi.col.xxiiij.j.e.Mari.ſoci.in rub.de cã poſ.et ꝓprie.verſ.xviij.Ale.in cõſi.lxxxviij.incip.eximie dñe vicarie.colũ.iij.in.ij.vol.prac.papienſis in foꝛma libelli.i actione reali.in verbo iure dñij.Deciũ in.l.fin.col.j.ꝛ.ij.C.de edict.diui adri.tollen.

c ❡Nõ audiatur.Adde videndu3 Ro.ꝯſil.cij.Pe.de anc.ꝯſil.cclix.raph.cu.ꝯſil.xc.

d ❡Impediri preſcriptio.Adde qð Ro.cõſil.ccj.dicit ꝙ preſcriptioni complete quis renuntiare põt future vero non.
Sebaſti.Sapia.

d ❡Impediri.vide Ro.in repet.rub.ff.de arb.co.xx.ꝛ in conſil.ccj.inci.pro deciſione preſentis conſultationis.Rapha.cõmẽ.in cõſil.cxxix.incip.viſa copia precepti in fi.ꝛ Ang.in cõſil.lv.inci.Guilielmus ꝛ Franciſcus.circa fin.

cupletari cũ alteriꝰ iactura,vt in regula locupletari.li.vj.ꝛ in.l.nam hoc natura.ff.de cõdi.indeb.ſed cõtrariũ cõcludiꝛ per Io.an.ꝛ bene ſuper dicta regula poſſeſſoꝛ.nã infert penã negligẽtibꝰ a ꝛ finẽ imponit litibꝰ,ꝛ qð eſt rationi naturali cõgruum vnde nõ ſimpliciter recedit ab illa regula naturali:qꝛ nõ ſine cã locupletaꝛ quis ex preſcriptiõe cũ alteriꝰ iactura:ſed fit vt obſeruenꝛ due regule ꝓmiſſe:vñ nec ex toto recedit iure naturali nec ei in totũ deſeruit:vide plene de materia

3 in.d.regula poſſeſſoꝛ.❡†Subſequenter quero quid eſt vſucapio.Sol.premitto quod vſucapio eſt nomen generale comprehẽdit enim lato ſumpto vocabulo preſcriptionem:ꝛ econuerſo preſcriptio comprehendit largo modo vſucapionẽ vt probatur.ff.de vſuca.iũcto rubꝛo cum nigro.ꝛ ff.de diuer.ꝛ temp.preſcri.per totu3.ſed proprie ꝛ ſtricte differũt inter ſe,nã vſucapio eſt in rebꝰ mobilibus ꝛ ſe mouentibus.preſcriptio vero in rebus immobilibus ꝛ iuribus incoꝛpoꝛalibꝰ.vt inſti.de vſuca.ꝛ long.temp.preſcri.j.rñſo.ꝛ vide ibi gl.que eſt in verbo vſucapiantur.ꝛ dicit Bar.in.l.ſeruitutes.la.ij.de ſerui.ꝙ olim nomẽ vſucapionis cõprehẽdebat vſucapionẽ ꝛ p̃ſcriptionẽ.alle.l.ij.ꝛ.l.eum qui edes.ff.de vſuca.ſed poſtea Iuſtinianus vſucapionẽ attribuit rebus mobilibus:ꝛ preſcriptionem rebus immobilibus:vt l.vna.C.de vſu.trãſfoꝛ.ꝛ q̃libet ſolutio bona etiã in vſucapione ſufficit triẽniũ:vt ibi:ꝛ latius dic vt no.xvj.q.iij.in ſum.ꝛ de tẽpoꝛe reqſito ad preſcribẽdũ.vide bo.tex.in.§.põt.ea.cau.ꝛ.q.Et an vſucapio habeat locũ cõtra eccleſiã.vide p Dy.in.d.regula poſſeſſoꝛ.ꝛ plenius per doc.in.c.j.de in integ.reſti.vbi tangã.Capiendo aũt vſucapionẽ in ſua ſpecie:dicit ꝙ vſucapio eſt acqſito dominij per cõtinuationẽ poſſeſſionis tp̃s lege diffiniti:ita diffinit iuriſcõſultus in.l.iij.ff.de vſuc.ꝛ ponderat bñ in eo qð dꝛ ꝙ eſt acquiſitio domi

4 nij ꝛc.❡†Ex quo no.collige ꝙ per vſucapionẽ acquiriꝛ dñium:ꝛ idem dicit tex.in.l.traditionibus.C.de pac.qð intellige ſm Dy.in regula poſſeſſoꝛ.p̃alle.etiã de directo.nã appellatione dñij intelligiꝛ de directo.ff.ſi ager vecti.vel emph.l.j.ꝛ.ij.qð eſt notãdũ.ſecꝰ aũt eſt in preſcriptiõe.nã in preſcriptiõe.x.vel.xx.annoꝛũ que ꝓcedit in rebus priuatoꝛũ cũ titulo acquiriꝛ dñium,ſ3 non directũ:aliud eñ remanet apud dñm rõne cuiꝰ ſm Dy.poſſet dñs in rẽ agere nõ ꝯ preſcribentem ſed cõtra tertiũ.In p̃ſcriptione vero lõgiſſimi tp̃is puta.xxx.vel.xl.annoꝛũ nõ acqriꝛ dñiũ vtile aut directũ:ſed eſt tutus p̃ſcribẽs exceptione cõtra dñm:vt in.l.ſi quis emptionis.C.de preſcri.xxx.annoꝛũ.ꝛ in.d.§.põt.Et ratio diuerſitatis ſm Cy.eſt qꝛ vſucapio eſt inducta in merũ fauoꝛẽ poſſidẽtis.iõ fauoꝛ facit vt acquiraꝛ dñiu3 etiã directum preſcriptio vero.x.vel.xx.an.eſt inducta partim in fauoꝛẽ poſſidẽtis:ꝓpter bonã fidẽ,quã habet ꝛ partim in odiũ negligentis:vñ fauoꝛ facit vt tranſeat dñium vtile.odiũ vero ex parte dñi inducit vt apud eũ remaneat dñiũ directũ.p̃ſcriptio vero.xxx.vel.xl.an.eſt inducta in merum odiũ negligentis,qꝛ cũ procedat cũ malañde iura nolunt ſubuenire malefidei poſſeſſoribus.Et ex hac rõne dico ꝙ in p̃ſcriptiõe lõgiſſimi tempoꝛis cũ bona fide qñ preſcribitur ꝯtra eccleſiã.j.eo.de quarta.vel cõtra priuatũ ſine titulo ꝙ acquiriꝛ dñiũ vtile ſicut in p̃ſcriptiõe lõgi tempoꝛis,cum tũc ceſſat rõ malefidei qð videꝛ velle tex.in.d.§.poteſt.ꝛ in.l.ſi qs ẽptiõis p̃alle.ꝛ idẽ ibi Bart.Aduerte tñ eo ꝙ dixi poſt Dyn.

b ꝙ per preſcriptionẽ acquiriꝛ vtile dñium b ꝛ nõ directũ.ſcias eñ ꝙ in preſcriptione cum mala fide omnes conueniunt ꝙ non acquiriꝛ dominiũ ſed tãtu3 exceptio.vt in.d.l.ſi quis.ꝛ.d.§.poteſt.

Sed in preſcriptione cũ bona fide ſunt opi.quidam enim tenent illa3 opi.Dy.Alij vero dicunt qð acquiriꝛ dñium etiam directum.de quo vide per gl.in.d.l.ſi quis emptionis.ꝛ plenius per Io.an.in.d.regula poſſeſſoꝛ.in ver.quartũ proponebatur.vbi ponit motiua vrgentia ad vtrãqꝫ partẽ:tandem concludit ꝙ quo ad modũ vtendi acquirit preſcribens omne dñium:qꝛ poteſt illa re vti vult ſicut poteſt quilibet dñs diſponere de ſua:ꝛ ſic iudicio meo poſſet intelligi Innoc.in.c.ceterum.ſ.de iudic.vbi dicit.ꝙ per preſcriptione3 quis acquirit directũ ꝛ vtile dñium:qð eſt notandum.qð vide per gl.ꝛ Cyn.in aut.niſi.C.de bo.mat.ꝛ per Bar.in.l.j.§.ſi.ff.de aqua plu.arcen.ꝛ in.l.minoꝛ.§.j.ff.de euic.ſed diſtingue ibi not.ſm diſtinctionem iſtam.Sed capiendo dominium directũ prout deſcẽdit a iure naturali qð inheret oſſibus hominis,vt in.l.iij.ff.pro ſocio.illud non preſcribitur qꝛ non poteſt lege humana ꝛ ciuili tolli qð eſt naturali rõne acqſitũ:reſiſtit eñ in h̃ equitas naturalis:qð ſatis placet.Et addo ad hoc tex.not.in.c.ad aures.j.eo.vbi dꝛ ꝙ preſcriptio cum bona fide omnẽ proꝛſus actionẽ exclu-

5 dit:ꝛ vide omnino quod ibi dicam.❡†Uide ſimilem queſtione3 per Bar.in.l.ſi.ff.rem ratam hab.vbi querit an per preſcriptionem debiti tollatur obligatio naturalis ꝛ concludit idem in effectu qð ſupra:qð tollitur obligatio quo ad omnem effectum:tamẽ remaneat naturalis ꝛ vtilis apud eũ.ad idem vide glo.in.l.obligationum fere.§.placet.ff.de act.ꝛ obli.Aduerte hoc poteſt ſatis admitti de iure canonico vbi

6 fuit preſcriptu3 cum mala fide.❡†Et quotidie hoc contingit hodie propter ſtatuta que poſt certũ tempus non admittitur creditoꝛem ad agendũ:nũquid valẽt talia ſtatuta qui in ſalutem poſſit agi in foꝛo eccleſiaſtico ratione peccati vt dixi.Barto.fuit ſibi contrarius:videꝛ tñ magis vt valeant ꝛ ꝙ tollaꝛ oĩs obligatio naturalis in effectu ſed cõtrarium voluit Ioã.and.in.c.fina.de excep.lib.vj.Bal.in.c.ſi quis per triginta.ſi de feu.fue.controuer.col.x.dicit cõſideranda verba ſtatuti.Aut enim dicit ꝙ creditoꝛ qui non petierit intra tantum tempus intelligaꝛ feciſſe pactum de non petendo vł intelligatur per acceptilationem debitoꝛem liberaſſe:ꝛ tunc bene tolleret naturalem obligationem in effectu,ꝛ ſic ſentit ꝙ hoc caſu non poſſit recurri ad eccleſiã.facit qð in ſimili not.Bart.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iure.quando ſtatutum preſumit fictionem vel ſimulationem.Aut ſtatutũ dicit qð tollaꝛ ratione negligentie obligatio naturalis:ꝛ tunc dicit ſe putare quod in foꝛo ſtatuentiũ tollatur obligatio naturalis ſaltem in effectu ſecus in foꝛo canonico ratione peccati:quia non poteſt directe tollere naturalem.ꝛ vide ibi latius.Aut ſtatutũ ſe refert ſolũ ad exercitium,

c vt qꝛ dicit creditoꝛ non audiatur c poſt tantum tempus,ꝛ tunc nõ tollitur aliqua obligatio,qꝛ ſolũ excluditur pſona agens,ſimiliter in excomunicato,qꝛ tunc agit poſt abſolutionem,ꝛ ideo hoc caſu ſtatutu3 non impedit quin debeat audiri in foꝛo eccleſiaſtico.no.bene hec ver-

7 ba.ꝛ vide qð dicã.j.c.ſi.❡†Ultimo hic quero an p pactũ poſſit impe

d diri d p̃ſcriptio.vide p Bar.poſt Dy.in.l.nemo põt.ff.de leg.j.ꝛ in.l.j.ff.de vſuc.vbi in effectu concludit ꝙ vſucapio ſeu p̃ſcriptio cũ bona fide non põt pacto directe renuntiari,qꝛ ſunt inducte in fauoꝛẽ publicum ne dñia ſint incerta,vt in.d.l.j.ius autem publicum pacto priuatoꝛum non remittitur.ff.de pact.ius publicũ.ꝛ in.c.ſi diligenti.de foꝛo compe.indirecte tñ bene remittiꝛ ꝓpter ſuperuenientia3 malefidei,q̃ impedit curſum preſcriptionis,vt in.c.ſi.j.eo.Preſcriptio vero q̃ eſt inducta in odium negligẽtis,vt illa que currit cũ mala fide nõ põt remitti,qꝛ non põt quis renũtiare iuri introducto in odium alterius,vt

8 not.in.l.ſi iuſſu.ff.ad macedo.❡†Ex quo infert Bar.ꝙ ſi ſtatuto caueatur creditorem non audiendũ poſt.xx.an.nõ põt debitoꝛ tali ſtatuto renũtiare,ꝛ ex hoc ſentit valere tale ſtatutũ,ꝛ idẽ tenuit in.l.ſequitur.§.ſi viã.ff.de vſuc.ſed cõtrarium no.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iur.Tu vide in hoc qð dixi in.c.qð clericis.de fo.cõpe.Quedã eſt p̃ſcriptio inducta in merũ fauoꝛẽ alicuiꝰ,ꝛ tali p̃ſcriptiõi renũtiari põt.exemplũ in p̃ſcriptione inducta cõtra volẽtẽ redhibere animal moꝛboſu3.vt.l.qð ſi nolit.§.ſi qđ ita.ff.de edi.edic.Io.an.ſup rub.huiꝰ tit.in addi.poſt Roſ.formãt qõnẽ de eo cui fuit ꝯſtituta ſeruitus ꝛ appoſitũ vt nõ tollaꝛ lapſu tp̃is,ꝛ ꝯcludit ꝙ.ſ.dixi.poſt Dy.ꝛ Bar.vt impediatur p̃ſcriptio pacto malã fidẽ.Itẽ videꝛ ſentire ꝙ etiam impediatur vi pacti,dicit eñ tale pactũ nocere emptori illius fundi in quo fuit conſtituta ſeruitus,qꝛ pactũ nocet ꝛ prodeſt habenti cãm a paciſcẽte.l.emptoꝛi.C.de euic.ꝛ.l.quoties.ff.ſi fa.fur.fe.di.ſ3 extraneo nõ nocet,cum fuerit perſonale.l.ſi vnus.§.añ oĩa.de pac.ꝛ.Ant.ſ.c.cũ nõ liceat.videꝛ idẽ velle.ſ.vt ex viribꝰ pacti impediatur p̃ſcriptio,qꝛ hoc tãgit principaliter vtilitatem priuatã ſecundario publicã cui pacto poteſt renunciari,vt no.in.c.ſi diligenti.de foꝛ.compe.qð magis ꝓcederet ſm eum in preſcriptione mere odioſa.nam cum poſſit pacto interrũpi,vt no.Dy.in.l.ſicut.C.de p̃ſcri.xxx.an.multo foꝛtius poteſt impediri ne inchoeꝛ de iureiur.queadmodũ.S3 mihi nõ plꝫ quatenꝰ dixit do.Ant.pactũ valere in p̃ſcriptione mere odioſa.nam cũ illa non ſit inducta in fauoꝛem poſſeſſoris,qꝛ iura non fauẽt malefidei poſſeſſoribus non video quõ poſſit principio p pactũ renũtiare.ar.c.vigilãti.ꝛ qð ibi dicã.j.eo.ſed in mere fauoꝛabili vel partim odioſa ꝛ partim fauoꝛabili poſſet ꝓcedere hec opi.Io.an.ar.in cle.quandiu.de appel.in aut.ſi tamen.C.de temp.app.facit.l.ſi quis emptionis.C.de preſc.xxx.

anno.⁊ melius.c.ad apoſtolicā.de reg.cum ibi not. Bal.tamen in.c.j.
ſ.preterea.de cap.conra.col.x.videtur ſequi opi.Bart.ſimpliciter.Et
hec ſufficiant ad intellectum rubꝛice.

1 ☞ Preſcriptio rei eccleſiaſtice immobilis in aliquo caſu poteſt curre
re per ſpatium triu3 annoꝛum cū mala fide,qđ eſt fauoꝛe religionis.
2 Preſcriptio non currit contra pupillum etiam habentē tutoꝛem,nec
contra eccleſiam vacantem licet habeat epiſcopum.
3 Preſcriptio non currit contra iura imperij vacante imperio.5.
4 Preſcriptio an currat contra bona pertinentia ad capitulum,vel ad
capitulum ⁊ epiſcopum.
Capitulum an ſede vacante exerceat iura ſpectantia ad prelatū ſolū,
vel ad prelatum ⁊ capitulum.
6 Preſcriptio incoꝛpoꝛalium non requirit quaſi poſſeſſionem ſed ſcien
tiam ⁊ patientiam aduerſarij vel poſſeſſoꝛis.
7 Preſcriptio non currit contra eccleſiā excōicatum prelatū habente3.
8 Preſcriptio non currit contra excommunicatum.
9 Eccleſia reſtituitur aduerſus preſcriptionem,ſicut minoꝛ.
10 Prelatus poteſt preiudicare eccleſie in iudicialibus,ſed in ꝯtu non.
11 Reſtitutio aduerſus preſcriptionem dat̄ ēt minoꝛi pp ignoꝛantiā.13.
12 Aduerſus quadriennium qđ datur ad petendā reſtitutionē in inte.
non reſtituitur quis niſi quis ignoꝛauerit preſcriptionem.
Negligentia non cadit in ignoꝛantem.

PLacuit. Epiſcopus contra epiſcopū locu3 per ſecōuerſu3 ad fidē p̄ſcribit triē
nio.ſed cum vacat eccleſia vel in ſchiſmate nō p̄ſcribi
tur contra ipſam.Diuidit̄.Nā primo ponit dictum.
Scđo determinat.ibi,ſi tamē.caſum determinatum
exponēs.ibi,ſi aūt.⁊ aliū addēs.ibi,itē ſi.¶ Caſus li
teralis.Epi ⁊ prelati negligebant plebes ſuas conuertere ad catholi
cam vnitatem.vnde ſtatuit concilium illud vt ſi aliquis aliquem locū
ad catholicā vnitatē cōuerterit ꝑ triēniū tenuerit locum illum nullo
ipſum repetente decetero non repetatur ab eo,hoc verū eſt ſi ꝑ ipſum
triennium fuit ep̄s q poſſit illum repetere ⁊ tacuit.Si vero null⁹ fue
rit ep̄s nō p̄iudicetur eccleſie.S3 cū eccleſia ep̄m habuerit liceat ex ea
die intra trienniū ipſum repetere.Itē ſi ep̄s ꝑ triēnium illud catholi
cus nō fuerit nō currit tunc p̄ſcriptio.ſed ſi ad catholicā vnitatē con
uerſus fuerit ex ea die qua cōuerſus fuerit per trienniū habeat ptātē
1 repetendi locū illū qui pertinebat ad eccleſiā ſuā.Ber.¶ † No.j.duo
ſingularia ex iſto tex.Primo in eo qđ habes caſum in quo cōtra eccle
ſiam in re immobili ſeu iuribus incoꝛpoꝛalibus currit p̄ſcriptio ⁊ per
ſpatium triēnij.contra.c.de quarta.in ſi.j.e.⁊ aut.quas actiones.C.de
ſac.ſanc.eccle.Scđo ꝙ currit preſcriptio de iure canonico etiam cōtra
eccleſiam cum mala fide.cōtra.c.vigilāti.⁊.c.ſin.j.eod.ſed dic iſta ema
naſſe in fauoꝛem fidei vt prelati eſſent ꝓ̄ptioꝛes in reducēdo ad fide
litatem loca collapſa in hereſim.multa enim in fidei fauoꝛem ſpecia
lia inducta ſunt,vt in.c.fidei fauoꝛē.de heret.lib.vj.⁊.ij.q.vij.ſi hereti
cus.cū ſimi.Preterea autoꝛitate canonū ⁊ per monitionem q̄ debet
acquiſitionem precedere.vt no.hic in gl.⁊ in regula poſſeſſoꝛ.de regu.
iur.li.vj.Et ex hoc ⁊ ex tex.collige ꝙ ex cauſa vrgenti ⁊ rōnabili poſ
a ſet induci in certis caſibus preſcriptio cū mala fide[a],ſed cū agat̄ de ex
cluſione peccati credo autoꝛitatem canonis neceſſariā. Lex aūt ciui
lis non poſſet hoc inducere.ad hoc tex.cū gl.not.in.c.inter hec.xxxij.
q.ij.¶ No.ſcđo ꝙ eccleſie matrici vacanti vel inutilem prelatū ad agē
b dum habenti non currit preſcriptio.[b] ⁊ dico ꝙ hoc tempoꝛe doꝛmit
preſcriptio ſi prius tempoꝛe habilis prelati fuiſſet inchoata.vñ tem
poꝛe vacationis ſeu inhabilitatis prelati debent de medio preſcriptio
nes ſubduci.vt in.c.auditis.j.e.Ad materiā viđ qđ no.j.e.ex tranſmiſ
ſa.⁊.c.illud.⁊ per Bar.in.l.naturaliter.ff.de vſuc.¶ Glo.prima oppo
nit ⁊ ſoluit,qꝛ facilis eſt eam per te videas.Aduerte tamē in eo quod
dicit ꝙ iſtud triennium cōputatur per illos ſex menſes qui debent in
tercedere poſt admonitionem factam pꝛopꝛio ep̄o vt locum ꝓpꝛium
conuertat ad fidem.nam ſane intelligas vt ſemper fiat cōtinuatio triē
nij immediate poſt lapſum illoꝛū ſex mēſiū.nā hoc triēniū currit a die
conuerſionis ſeu poſſeſſionis.qꝛ abſq̄ poſſeſſione non curreret p̄ſcri
ptio vt in regula ſine poſſeſſione.li.vj.Unde dicūt hic Inn.⁊ Hoſti.
⁊ bene in contrarijs ſignatis in glo.ponitur tempus poſt quod licet
populum lapſum in hereſim acquirere ⁊ lucrari.hic vero ponit̄ tēp⁹
poſt qđ ep̄s populi lapſi nō pōt illū repetere.¶ Gl.ſi.primo colligit
duos caſus in qb⁹ eccleſie nō currit p̄ſcriptio. Scđo opp.⁊ ſoluit, vt
patet in ea.ſed nō reſpōdet foꝛmaliter ad.c.nobis.⁊.c.vulterane.Gof
fre.dicit ꝙ hec capitula non loquunt̄ in iconomo ſeu adminiſtratoꝛe
qui plenam habet adminiſtrationem in tempoꝛalibus.Item preſup
poſito ꝙ arg.eſſet verum ſc3 ꝙ iconomus poſſet agere tamen non cō
2 cluderet.¶ † Et patet inſtantia in tutoꝛe qui pōt conuenire ⁊ cōue
niri pꝛo pupillo vel pupillus eius autoꝛitate.iuxta diſt.poſitam in.l.
j.ff.de aut.tuto.Tñ nō currit cōtra pupillum preſcriptio.xxx.an.l.ſi
cut.⁊.l.ſi.C.in qb.cau.in inte.reſt.nō eſt neceſ.ſm Inn.ego do aliā in
c ſtātiā magis ꝯcludētē ad ꝓpoſitū.nā vacante eccleſia [c] inferioꝛe non
currit contra eam preſcriptio,l3 ep̄s pꝛo ea poſſit agere hoc vltimum
pꝛobat̄ in.c.ſi.de ſucceſ.ab inteſt.⁊.l.ſancimus.C.de ſac.ſanct.eccle.pꝛi
mū.ſcilicet quod non currat preſcriptio tūc tem
poꝛis:notanter firmat Inn.in.c.olim.el.j.de reſt.
ſpo.mouet̄ qꝛ tūc eccleſia caret immediato defen
ſoꝛe ⁊ ſic nō eſt qui illi⁹ curā vtiliter agat.⁊ ꝑ hoc
facit ꝙ licet epiſcopus poſſit agere.nō tñ h3 vel
habere pōt de facto curā ſicut immediat⁹ admi
niſtratoꝛ.ar.opt.in.c.ſi.de offi.ar.in.c.ſi.de rebus
3 eccle.nō alie.lib.vj.¶ † Et ꝑ hoc pōt defenſari ⁊
ꝓbari notabile dictū Bar.in.l.naturaliter.ff.de
vſuca.vbi dicit ꝙ vacāte imperio nō currit cōtra
iura eius preſcriptio:l3 papa tūc ſuccedat in po
teſtate adminiſtrādi:vt in.c.l3 ex ſuſcepto.de fo.
cōpe.⁊ ſic ciuitates vel alij pꝛincipes nō poſſunt
preſcribere tūc merū,⁊ mixtum imperium ſ3 eū.
⁊ no.hoc dictū rōne roboꝛatū:qꝛ ipſe nō ita bene
ꝓbat:ſed facit fundamētū falſum in iconomo q
licet adheſit tp̄e vacationis eccl'ie:nō tñ currit p̄
ſcriptio ſm eū.vt hic.ſed hoc ar.eſt falſum:quia
iconomus agere nō pōt vacāte eccl'ia:vt dixit gl.
⁊ hoc indubitatū eſt in iurib⁹ ſpectātib⁹ ad ſolū
p̄latū.ad hoc.c.j.in ſi.ne ſe.vacā.⁊ in cle.pꝛocura
4 toꝛē.de ꝓcu.cū ibi no.¶ † S3 dubiū magis pōt
eſſe in alijs bonis ⁊ iuribus q̄ nō ptinēt ad p̄latū
tantū:⁊ ꝓfecto in bonis ſpectātibus ad ſolū ꝯuē
tum ſeu capitulū.ſatis puto currat preſcriptio
qꝛ nihil ad ep̄m de illis niſi foꝛte ſint talia ⁊ tāta
ꝙ capitulū nō poſſet agere ſup illis ſine cōſenſu
p̄lati.iuxta no.in.c.edoceri.de reſcri.⁊.c.j.đ ꝓcu.
⁊ tūc puto in illis hūc tex.ꝓcedere.Si aūt ſunt
bona cōia.ſ.p̄lato ⁊ eccl'ie:⁊ tunc nō eſt paruum
dubiū ſcđm me:vtrū tūc p̄ſcriptio currat vacāte
eccleſia i quo ſic dicerē qđ ſi tenerem⁹ opi. ꝙ tūc
eccleſia,non poſſit agere:qđ ſentit gl.ſi.in.d.cle.
pꝛocuratoꝛē.nō curret preſcriptio:qꝛ militat in
illis rō huius.Aut tenemus cōtrariā opi. qua3
videt̄ fouere Arch.⁊ Pau.vt ibi no.⁊ tūc vr̄ di
cendū oppoſitū:⁊ facit qđ no.Inn.in.c.cū dile
ct⁹.de ꝯſue.vbi dicit ꝙ vacāte monaſterio ꝑ moꝛ
tē abbatis licite pōt cōuētus agere ⁊ ſyndicum
creare.alle.l.j.ff.ꝙ cuiuſq̄ vni.l3 mihi plus pla
cet vt nō currat tūc p̄ſcriptio.Qꝛ nō d3 preiudi
care prelato qui nō adeſt ar.in.l.ſi cōe3.ff.quēad.
ſer.amit.vbi patet ꝙ ꝓpter pſonā pupilli conſer
uatur maioꝛ leſus i pdio cōi.Preterea hoc ꝓbo
ꝑ iſtū tex.nā vt dicit Inno.in.c.dilecti.de ma.⁊
obed.hec ſpūalia ⁊ dignitates eccl'ie ſunt cōia ⁊
cōiter tenent̄ ab ep̄o ⁊ caplo:l3 ep̄s ſit caput: vt
in.c.ci clerici.de ver.ſig.⁊ tū vt vides hic non cur
rit preſcriptio in his iuribus ſede vacāte.Plus
etiam placet mihi prima opi.vt ſede vacante nō
poſſit capitulū agere ſuper iuribus ⁊ bonis com
munibus:qꝛ prelatus eſt caput vt predixi.⁊ pa
tet in.c.nouit.⁊.c.q̄to.de his que fi.a prela.vnde
ſine capite nō debet licere mēbris iura cōmunia
in iudicio deducere cū poſſit preiudicari prela
to ſed in alijs in quib⁹ nō timet̄ de magno preiu
dicio pōt admitti vt capitulū ſede vacante exer
ceat iura pariter ſpectanti ad vtrunq̄ ſic intelli
go.c.ſi.de re iudi.lib.vj.⁊.c.vnico.ne ſede vacāte.
eo.lib.⁊ hec bene notabis:quia per docto. nō be
5 ne diſcuſſa.¶ † Et notabis illud dictū Bar.ꝙ
d vacante imperio non currit preſcriptio [d] l3 eccle
ſia ſuccedat in adminiſtratione.nam ipſe Bart.
alibi dubitauit ⁊ dimiſit queſtionem indeciſam.
ipſe not.in.l.j.ff.de aqua plu.ar.Item quatenus
dicit Bar.in.c. naturaliter.ꝙ vacante imperio
non preſcribitur merum aut mixtū imperiū.di
co idē ſi imperiū nō vacat ſed imperatoꝛ eſt in re
motis ⁊ nō habet aliquē loco ſui in prouincia vt
hodie contingit in Italia.nā inferioꝛ nō poteſt
6 preſcribere merū aut mixtū imperiū.¶ Quia in

a ¶ Cum mala fide.Adde Alex.conſi.clxxxij.lib.ij.
b ⁊ Sebaſti.Sapia.¶ Preſcriptio caſus in quibus doꝛmiat p̄ſcriptio
late enumerat Pract.papi.in foꝛma rñſionis rei cōuēti.vt in vbo ex
ceptionē p̄ſcriptiōis:⁊ Jo.fran.Balb⁹ taurinēſis in trac.p̄ſcriptio.in
ij.pte ſexte ptis pꝛincipalis ⁊ ibi i quarto caſu meminit de iſto caſu qū
vacat eccleſia vel
h3 p̄latū inutilē.
⁊ Sebaſti.Sapia.
c ¶ Vacāte eccl'ia.
vide Ab.in.c.cū
deputati.ſ.de in
di.⁊ in.c.qm̄ fre
q̄nter.ſ.poꝛro.vt
lite nō cōteſt.⁊ in
conſi.xxxiij.inci.
qꝛ ꝺfunct⁹.j.vol.
Anto.Franciſ.
d ¶ Preſcriptio.
in quibus ſucce
dat capitulū ſe
de vacāte dicas.
j.quod capitulū
non poteſt cōfer
re bñficia quoꝝ
collatio ſpectat
ad caplm ⁊ ep̄m
ſimul.c.j.ne ſede
vacāte.⁊ viđ In
no.i.c.dilecti.vbi
dicit đ ma.⁊ obe.
ꝙ cōſequit̄ iura
ep̄alia.⁊ vide gl.
in.c.is qui.⁊ in.c.
cum olim.e.tit.⁊
Bar.in.l.vbi ab
ſunt.de tut.⁊ cu.
datis ab his.vbi
habet̄ ꝙ caplm
vacāte ſede h3 iu
riſditiōalia.de q̄
vide Spe.i ti.de
iſtr.edi.in.ſ.cui⁹
vo aliqua.ix.cir
ca legitimos.⁊
Car.in cle.j.i.ſ.ij.
đ hereti.⁊ in.c.ad
abolēdā.de her.
li.vj.dicas tū qđ
caplm ſede vacā
te nō pōt pñtare
ad bñficia quoꝝ
pſentatio ptinet
ad prelatū in ſpe
cul.in tit.ne ſede
vacā.⁊ Car.i cle.
ſi.ij.q.de ꝓcu.⁊
viđ no.i.c.ne ſe
de vacā.li.vj.vbi
dr ꝙ caplm moꝛ
tuo p̄lato poteſt
pſeq ea q̄ ſimul
ſūt cepta cū ep̄o
⁊ vide do.Ab.in
c.vex.de fo.cope.
⁊ Car.in cle.ſi.in
iiij.q.de ſtat.mo.
⁊ in cle.j.ſ.ij.in
ix.q. de here.vbi
dicūt ꝙ capl3 ſe
de vacante ſucce
dit i hiſq̄ ptinēt
ad ep̄m iure cōi
⁊ vide gl.i cle.j.đ
rerū pmut.que di
rit ꝙ caplm ſede
vacāte.pōt anto
rari in permuta
tionibus benefi
ciorū niſi ambo beneficia vel alterum tantū ſpectat ad collationē epi
ſcopi.⁊ vide ibi domi.Card.in.xj.q.⁊ in cle.j.in.ſ.ij.de here.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Seu poſſeſſo re.vide Jaſ.in.l. imperiū.colū.vi. ff.de iuriſdi.om. iudi.ꝛ Alexā.in cōſi.xvi.colū.vij. in.v.volu.Fel.in c.de quarta.col. xiiij.j.eod.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Intra quadriē niū.vide.d.Jaſ. in aut.q̄s actio nes.colū.viij.cir ca fi.C.de ſacro ſan.eccle.Cardi. in clemē.j.in.viij. q.de reſti.i integ. late Ale.in cōſi. lxxxi.incipien.re uocat in dubiū. colū.ij.in.v.volu.
c ¶ Cōſului.adde eius conſil.xxxij. vbi idē dicit.ꝛ vi de Rom.conſil. clxvi.ꝛ.xlvij.Ale xan.conſil.clxvi. lib.ij.
¶ Delictū pre lati.Adde quod poſui in apoſtil. ad iſtū in.c.ſi dili gēti.num.24.in ꝟſi.nocet ecclie. s.ď foro.compe. ꝛ in.c.imperato rum.nu.3.in ver. preiudicat eccle ſie.s.de iura.ca lum.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Dubium,vi de Alex.in conſi. iiij.in.ij.vol.ꝛ in cōſ.lxxxix.eo.vo lu.Deci.in con ſil.xlij.in fi.Ro. in conſi.cclxix.in ci.circa primum propoſite q̄ōnis articulū.col.vij. ꝛ in conſil.cxxiij. ꝛ in cōſi.ccccvij. circa finē.ꝛ in cō ſi.lvij.in fi.Jaſ. in.§.ruſus.col. xvi.inſtitu.de a ctio.

iſtis incorporalibus nō requirit quaſi poſſeſſio
a niſi ſciēte aduerſario ſeu poſſeſſore:a vt in.l.ij.de
ſer.ꝛ aqua.no.Inn.in.c.bone.ij.de poſt.prela.ꝛ
c.cōquerēte.de offi.ordi.ꝛ.c.ij.de in integ.reſti.ꝛ
in multis alijs locis,ꝛ ideo ſi imperator ignorat
non pōt q̄s hec iuriſditionalia pſcribere.vt ipſe
met Bar.voluit in.l.j.ff.de aqua.plu.arcē.ꝛ in.l.
ſi publicanus.§.in vectigalibus.ff.de publ.ꝙ te
ne mēti ex pdictis habes ampliatū hoc.c.vt nō
7 ponat caſum ſpecialē in eccleſia matrice vacāte
ſed idem eſt in alia dignitate.¶ †Extra gl.quero
quid ſi platus eſt excōicatus nūquid tunc cōtra
eccleſiā currat pſcriptio glo.in.c.prima actione.
xvi.q.j.tenet ꝙ non.ꝛ idem hic Hoſti.q per hāc
literā arguit ꝙ licet eccleſia habeat epm ſi tñ nō
eſt talis ꝙ poſſit iura ecclie repetere.vt quia eſt
excōicatus nō currit pſcriptio eccleſie.allega.c.
quia diuerſitatē de cōceſ.pben.q tex.bñ facit.ꝛ
c.cum inter.s.de excep.ꝛ hoc eſt ſatis rationabi
le in bonis eccleſie:qꝛ malitia plati nō dz nocere
eccleſie.xvi.q.vj.ſi epm.ꝛ paria ſunt nullum ha
bere platū ꝛ inutilē habere: vt in.c.ij.de tranſla.
8 pla.¶ †Sed ego formo q̄ōne qd in iuribus ꝛ re
bus pprijs ipſius excōicati:an currat ꝯtra eum
preſcriptio cū nō deberet reportare commoduz
de malitia ſua de iudi.intelleximꝰ.ꝛ facit quod
dixi poſt Hoſti.s.tit.pxi.c.ſignificauerunt, Sz
puto idem dicēdū vt preſcriptio nō currat.Mo
ueor per.d.c.quia diuerſitatē.quod loquit de iu
ribus ꝛ preeminentijs ipſius excōicati ꝛ per ra
tionem glo.in regula imputari de reg.iur.lib.vj.
Nam hoc impedimentū agendi nō oritur imme
diate ex culpa excōicati ſed ex pena excōicatio
nis.ꝛ ideo(cū ſit impeditus a lege non dz cōtra
eū currere preſcriptio.l.j.in fin.C.de anna.excep.
cū ſimi.ꝛ vide plures conſimiles caſus in quibꝰ
nō currit preſcriptio.per gl.in.d.c.prima actiōe.
ꝛ plures adhuc no.per doct.in.c.trāmiſſa.j.eod.
vbi dicā.ꝛ ibi etiā tangitur an in iſtis ꝛ ſimilibꝰ
impedimētis non currat pſcriptio:an vo currat
9 ſed detur reſtitutio.ꝛ dicut ibi dicetur.¶ †Ulte
b rius quero an cōtra preſcriptionē detur eccleſie
intra quadrienniūb bñficiū reſtitutiōis in integ.
Hoſti.primo ſentit hic ꝙ ſic.dicit em̄ quod poſt
trienniū de quo hic nō audietur prelatꝰ repetēs
iure cōi:ſed per bñficium reſtitutionis in integ.
forſaz ꝯſic.remittēs ad no.in.c.j.de reſt.in inte.
ſed ſtatim ab hoc dicto recedit dicens per iſtum
tex.reprobari opi.Maſonis q dixerat eccleſiā re
ſtituendā contra pſcriptionē ſicut pupillus.naz
vt dicit ſi idverū eſſet hic tēporalis pſcriptio nō
curreret contra eccleſiā ſicut nec cōtra adoleſcē
tem.C.in qui.cau.in integ.reſt.nō eſt neceſ.l.fin.ꝛ
ita tranſeunt hic cōiter doc.ſed ipſemet Hoſtie.
tenuit ꝯtrā in ſumma.de in integ.reſti.§.ij..ppe
fi.vbi dixit pſcriptionē currere:ſed ſibi ſubuenit
c per bñficiū reſtōnis.Ego alias in hac.q.ꝯſuluic
ꝛ varias reperi opi.ꝛ profecto eſt elegans ꝛ ſub
tile dubiū.ꝛ primo Ber.glo.multum variat in.c.
auditis.de in inte reſti.nūc in vnū nūc in ꝯtiam
ſniam declinādo.ſed tandē adheſit opi.Joan.ꝛ
Vin.qui tenuerunt reſtōnem negandam moti
qꝛ iura voluerūt eccleſias p pſcriptionē pindica
ri:vt in.c.placuit.xvi.q.iij.ꝛ in cauſa.q.iij.volu
mus.Itē qꝛ ſi cōſideretur reſtitutio fruſtra ema
naſſent iura de pſcriptiōe loquētia aduerſus ec
cleſiā idē tenuit Gof.in ſum.de i inte.reſt.i.ij.co.
dicēs ꝙ nūq̄ inueni eccleſiā reſtitui in vſucapio
ne vel pſcriptione:lz quedā tēpora ſubducantur
de medio:vt in.c.auditis.j.eo.ꝛ hic ſed in ꝯctu ꝛ
preſcriptionibus iudicialibus ecclia equiparat
minori.hāc eādē opi.ſentit gl.in cle.j.de in inte.
reſti.dicēs illā cle.loq de reſti.aduerſus lapſum
tpis ꝛ nō aduerſus pſcriptionē ꝯ quā non datur
reſtitutio remittēs ad no.in.d.c.auditis nihil de
nouo inducēs.Sed in ꝯtiam ſniam cōueniūt nu
mero plures ꝛ ingenij elegātioris.primo Accur.
glo.iuris ciuilis in.d.aut.quas actiōes.ꝛ aptiꝰ
in aut.de eccle.tit.§.pro tēporalibꝰ.vt dixit hoc
cōiter teneri.ſecūdo tenuit hic Jo.gl.decreti.in

c.placuit.ij.xvi.q.iij.idē tenuit Inno.papa doctor ſubtiliſſimus in.c.j.
de in integ.reſti.hanc opi.ſecuti ſunt Pau.de leaza.ꝛ Zenze.Joan.de
lig.in.d.clemē.vna.de i inte.reſti.Cal.in.c.auditis.ꝛ idem ibi oēs fere
moder.Hoſt.in.d.§.iij.ſenſerūt Bart.ꝛ Bal.in.d.aut.quas actiones.
lz Cy.aliter ꝛ male ꝛ infideliter recitet ibi opi.canoniſtarum.Pro hac
opi.ego cōſului in q̄ōne facti in quodā legato facto eccleſie fratrū mi
norū de Senis ꝛ pbat hec opi.rōne.Minorū currit pſcriptio:ꝛ tamē
reſtituitur.l.ſi vna.C.ſi aduer.vſu.ꝛ.l.fi.C.an qui.cau.reſti.in integ.non
eſt neceſ.no.gl.in.l.ſicut.C.de pſcri.xxx.an.ergo idē d.cendū in eccleſia
que fungit iure minorū in reſtitutiōis materia:vt in.c.j.ꝛ in.c.auditis.
de in integ.reſt.ꝛ in.c.j.ꝛ.ij.e.ti.li.vj.ꝛ in cle.vna.eo.ti.Nec valet ſi dica
tur dicta iura loqui in contractibus ꝛ pſcriptionibus iudicialibus: qꝛ
non apparet ratio ſic reſtringendi.ſi enim aduerſus ꝯctum per quem
ſecuta traditiōe tranſfert dñium dat reſtitutio.ergo fortius eſt conce
denda reſtitutio aduerſus preſcriptionē cū ꝯctus ſit de iure gētiū.l.ex
hoc iure.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ interuenit vtriuſq; ptis ꝯſenſus.l.ſicut.C.
de actio.ꝛ ob.l.vtriuſq; naſcitur obligatio.l.labeo.ij.ff.de ver.ſig.pre
ſcriptio aūt eſt ď iure ciuili ꝛ inuēta ꝛ cauſata citra partiū ꝯſenſum.Si
ergo p reſtōnē fortius vinculū diſſoluit:multofortiꝰ minus forte aut
multomagis.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ.c.cū in cūctis.de elec.Itē actus iudicia
les ſunt multū fauorabiles vt teneāt ꝛ ſit litiū finis:vt in.c.fi.de dolo
10 ꝛ cōtu.ꝛ.l.quidā eſtimauerūt.ff.ſi cer.peta.¶ †Hinc alibi dixit gloſ.
d no.delictū platiᵈ nocet ecclie in iudicialibus ſed nō in cōtractu:vt no.
in regula delictū pſone.li.vj.ſed aduerſus actus iudiciales reſtituit ec
cleſia etiā aduerſus ſniam:vt in.d.c.j.de in integ.reſti.li.vj.ꝛ.c.auditis.
ergo multofortius aduerſus preſcriptionem extraiudicialē.Preterea
clemē.vna.de in integ.reſti.loquit indiſtincte vt aduerſus lapſum tem
poris reſtituat eccleſia:ergo aduerſus pſcriptionem que cauſatur ex
tpis curſu:ꝛ pars illa profecto verior eſt maxime vbi pſcriptio pceſſit
cōtra ignorātē de iure ſuo:vt erat in illa q̄ōne circa legatum eccleſie fa
11 ctū.¶ †Nam vt ſingulariter voluit Bar.in.l.j.§.ſi quis autē.ff.de iti.
actuq; priua.etiā maior eſt reſtituendus ppter ignorātiam aduerſus
preſcriptionē.arg.illius.l.Ego adduco ad idē gloſ.no.q̄ hoc ſentit in
l.j.C.de pa.poteſt.ꝛ facit op.tex.in.l.pātonius.ff.de acqui.here.Nō ob
ſtant iura q̄ voluerūt eccleſie piudicari per pſcriptionē: qꝛ idē reperit
in minori:ꝛ tñ cōcedit reſtitutio.idē etiā eſt reperire in cōtractu q obli
gat ſed tñ reſcindit per reſtōnis bñficiū:nec ſequit ꝙ pp hoc iura ſunt
fruſtratoria:qꝛ hoc eſt falſum cū reſtitutio debeat peti intra quadrien
niū quo elapſo alia iuſta cā nō apparēte firma manet pſcriptio : vt in
c.j.ꝛ.ij.de in inte.reſt.li.vj.Nō obſt.ꝙ de hac reſtōne iure nō caueatur:
qꝛ ſatis eſt ꝙ includatur ſub ꝟbis gñalibꝰ.iura em̄ gñalibus volūt ec
12 cleſie leſe ſuccurri per reſtōis beneficiū:vt in iuribus palleg.¶ † Sed
e occurrit aliud pulchrū dubiūᵉ circa curſum illius quadriennij qď dat
ad petendū beneficiū reſtōnis.nō cōiter tenet ꝙ aduerſus illud qua
drienniū nō dat reſtō pceſſus ſit infinitus cum veniat ad firmandam
preſcriptionē:ꝛ videtur pbari in.d.c.j.ꝛ.ij.de i integ.reſt.li.vj.Qñ inci
piat currere illud quadrienniū certe dicendū ꝙ a tpe leſionis,vt in di
ctis iuribus:ꝛ ſic poſt ꝯpletā pſcriptionē,qꝛ tūc ecclia incipit ledi.Sz
dico vnū notabile videlz ꝙ illud tps eſt principio vtile vñ non currit
ignorāti:hoc videt pbari per tex.illius.c.j.vbi dicitur ſi q̄s negligēter
omiſerit ꝛc.ignorās em̄ nō negligit.vt pbat in.c.ij.iuncto.c.quia diuer
ſitatē.de cōceſ.pbē.Ad idē glo.in.c.quā ſit.de elec.lib.vj.in ꝟ.diſtule
rit.ꝛ inſt.de act.§.itē mixta.in ver.diſtulerit.Et hāc opi.fin.tenuit Jo.
de lig.poſt Zenze.in.d.cle.vna.in ver.cōtinuū.Pro hoc:qꝛ quadrien
nium illud ſuccedit loco anni vtilis qui olim competebat:vt dicit tex.
in.l.fi.C.de tēp.in inte.reſt.debet ergo eſſe vtile a principio vt ſic ſapiat
naturā eius in cuius locū ſurrogat.arg.c.ecclia.vt lit.pē.preterea ibi
in.d.c.j.dicitur poſt quadriēnium eccleſiā nō audiēdam volentē petere
reſtōnē in inte.niſi aliqua rōnabilis cā ſubſit q̄ moueat ſuperiorem ad
hoc beneficiū cōcedendū:ſed profecto ignorātia eſt pbabilis cā cum
inducat reſtōnē etiā in maiori:vt.s.dixi.ꝛ per hec habes hoc.c.vtiliter
expeditū.Alia que poſſunt tangi ſunt facilia. Abbas.

1 ☞ Religioſi non peccant ius ſuum proſequendo in iudicio:licet ſit honeſtum vt ſyndicum conſtituant.
2 Peccatum an incurrat ille qui petendo rem ſuam nō poteſt eam ſine ſcandalo conſequi.
3 Furem licitum eſt occidere pro recuperandare ſua de iure ciuili:de iure vero canonico omnia licent preter cedem.
4 Prelatus quo caſu peccet non repetendo res eccleſie vel pauperū ad hoc vt vitet ſtrepitum iudiciorum.
Negligentia in prelato eſt peccatum mortale.
5 Papa loquens in literis in numero ſingulari reddit illas falſas.
6 Delictum priuati preiudicat eccleſie in omittendo.
7 Preſcribi nō poteſt res vitioſa vitio reali etiam per ſingularē ſucceſſorem quia vitium reale ſequitur quemlibet ſucceſſorem.
8 Succeſſor vniuerſalis nō preſcribit etiam ex perſona ſua ſi defunctus habuit malam fidem etiam ſine violentia de nullo iure.
Heres tenetur exonerare conſcientiam defuncti.
9 Preſcriptio interrumpitur ciuiliter per proteſtationem vel querelaz factam coram iudice vel epiſcopo:notario:vel honeſtis viris.

Papa interrumpit preſcriptionē etiā per pro-
teſtationem extraiudicialem ⁊ quare.
Interruptio vel proteſtatio extraiudicialis non
interrumpit vſucapionem inchoatā, ſecus ſi nō
eſt inchoata, vel niſi inchoauerit ſine titulo. 12.
10 Preſcriptio currit. xl. an. contra res debitas in
certis perſonis puta pauperibꝰ, vel ꝓ captiuis
redimendis, ⁊ etiam ad alias pias cauſas.
Legatū factū ꝓ anima dicitur ad pias cauſas.
11 Preſcriptio currit contra minorem etiam cura
torem habentem litem contra eccleſiaʒ, ex negli
gentia curatoris vel prelati.

NIhil. Hoc. c. legitur varijs mo
dis in gl. ⁊ extra, vt. j. pa-
tebit, ſed Joā. and. ſummat duobus
modis ſʒ duas primas lect. q̄ eliciūt
1 ex gl. ſi. ⁊ primo ſic. Taciturnitas † p̄lati nō nocet
eccleſie donec ſit p̄ſcriptum. ſcdo ſic. In rebus in
uaſis non currit p̄ſcriptio. Poſſet ſummari ⁊ali
ter, vt. j. patebit, ſed iſte due lectu. ſunt vere in ſe.
⁊ procedunt ſine ſcrupulo. De alijs vero poſſet
dubitari vt dicam in ſequentibus. diuiditur. nā
primo repetit qd̓ ſcripſerat olim. ſecūdo ꝓteſtať
ibi, ſed illud. ¶ Caſus literalis. Quedā dn̄a Pa
tricia occupauerat partē patrimonij beati Pe-
tri, papa Greg. ſcripſit ei ꝙ ipſa dimitteret patri
monium illud ⁊ ipſa ei ſcripſit quod parata erat
facere rationem, ⁊ papa remandauit eidem ꝙ ni
hil cum ſcādalo, nihil cum ſtrepitu iudicij vole-
bat de cauſis paupum diffinire. vltimo cum ipſa
nō dimitteret bona pauperum reducit eidē dn̄e
ad memoriam qualiter olim ſcripſerat ſibi dicēs
ꝙ taciturnitas ⁊ patientia ſua nō faciet p̄iudi-
cium ſucceſſoribus ſuis in rebꝰ pauperū. Bern.
¶ Not. p̄io arg. ꝙ ꝓ ſcādalo euitādo dʒ qs ius
a ſuū indiſcuſuʒ dimittere [a]. ⁊ idem videť ꝓbare
tex. qn̄ res recuperari ſine formali ſtrepitu id eſt,
contentioſo iudicio non p̄t vt potiꝰ ſit ꝯtēnēda
q̄ in iudicio litigandum. Sʒ Inno. dicit ꝙ hoc
fecit papa ex ſupabūdāti iuſtitia: nā ⁊ ſi cum for
mali ſtrepitu hoc faceret non peccaret. ¶ Ego
hoc fateor apte quo ad ſtrepitū iudicioꝝ. ¶ Naʒ
⁊ religioſi non peccāt ſi ius ſuū ꝓſequūtur in iu
dicio lʒ ſit honeſtū vt ꝯſtituāt ſyndicū. vt legi. ⁊
no. in. c. vno. de ſyndico. ⁊. c. cū deputati. de iud. ⁊
v. q. iij. c. ſi. ⁊ ꝓbať aptiꝰ in oībꝰ in. c. quod dʒ. xiiij.
2 q. j. ¶ † Sʒ dubito circa text. de duobꝰ. Primo
nunqd quis ſine peccato poſſit rē ſuā ſic repete-
re ſi ſine ſcādalo eam conſequi non p̄ōt ſeu valet.
Scdo nunqd p̄latus citra papaʒ poſſit licite reʒ
eccleſie vel paupum non repetere vt euitet anfra
ctus iudicioꝝ ſicut videť hic papa feciſſe.
¶ Circa primum hic dicerē ꝙ aut timeť de ſcā-
dalo circa pſonā rē noſtrā detinētē ⁊ de iure ciui
b li non eſt de tali ſcādalo curādū. [b] ¶ † Naʒ ſi nō
3 p̄ōt res aliter recuperari licitū eſt etiam occidere
inuadētē. vt no. Bart. in. l. furē. ff. de ſica. multo-
fortius nō eſt curādū de ſcādalo qd̓ aliūde p̄ōt
cōtingere in perſonam illius illiciti detentoris.
⁊ idē videť de iure canonico qn̄ nō timeť cedes.
ſed quid valde ſeuum ⁊ horribile. ar. c. de occidē-
dis. xxiij. q. v. ⁊ in. c. ij. de homi. li. vj. Si autem ta
le quid graue ⁊ horridū timereť non conſulereʒ
bono viro vt pro repetitione bonorum tempora
lium tm̄ ſcādalū ſuſcitaret. ad hoc adduco bonū
tex. in. c. ſuſcepimus. de ho. ⁊ vide quod ibi no. ⁊
in. c. ij. de no. ope. nun. vbi bo. tex. ad materiā ⁊ vi
de per Inn. in. c. ſi vero. el. j. de ſen. exc. fortius er-
go debet abſtinere pro euitando alioꝝ ſcandalo
4 vt in. d. c. ij. dic vt ibi. ¶ † Quo ad ſecundum di-
cerem ꝙ ſi p̄latus veriſimiliter arbitrať ꝙ ad tē
pus differendo recuperabit rē ſuā ſine litigio nō
peccat ſupſedendo. ar. hic. ⁊ ar. xxiij. q. viij. conue
nior. ⁊. c. qn̄. xi. q. iij. hinc apoſtolus. Redimētes
tp̄s qm̄ dies mali ſunt. ſed vbi prelatus iſta veri
ſimiliter nō arbitrať puto ipſum peccare, q: de
c negligentia conuincit [c] que eſt peccatū mortale
in p̄lato. vt no. glo. in. c. ea. de offi. archi. ⁊ facit. c.
ſi qs abbas. xviij. q. ij. ⁊ vř ꝓ hac cōcluſione text.
in. c. canonibꝰ. xvj. q. j. ⁊ ſit rector. lxiij. diſtinctio.

facit. c. expedit. xij. q. j. ⁊. c. error cui non reſiſtit.
5 lxxxiij. di. ¶ † Ultimo potes notare ibi vobis. ⁊
ibi poſt me. ꝙ papa loquiť vni in plurali. ⁊ de ſe
in ſingulari: ⁊ hoc fecit Greg. ex magna humili
tate. hodie aūt ꝓpter ſtylū curie tales litere p̄ſu
6 merenť falſe: vt in. c. q̄ graue. de cri. fal. ¶ † Ue-
nio ad glo. j. ⁊. ij. ſunt faciles. Ultima colligit qd̓
taciturnitas prelati non p̄iudicat ſucceſſori ʒ ꝙ
immediate op. de. c. p̄cedēti vbi ptʒ qd̓ taciturni
tate p̄lati inducitur preſcriptio. delictū eīm p̄lati
in omittēdo preiudicat ecclie: vt no. in regula de
lictum li. vj. ⁊ hoc ꝯrium militat cōtra tex. iſtum
in quo papa dicit qd̓ taciturnitas ſua non noce
bit alijs ſucceſſoribꝰ. nā ⁊ cōtra papā in iuribꝰ ro
mane ecclie currit p̄ſcriptio: lʒ requirať centena-
ria: vt. j. c. cum nobis. ⁊ in auť. quas actiones. C.
de ſac. ſan. eccl. Sol. metu cōtrarij iſte tex. legitur
varijs modis. Primo ſm̄ gl. vt intelligatur de
preſcriptione nō cōpleta: nā cum ſola cētenaria
currat cōtra eccleſiā romanā nō poterat iſte pa-
pa tāto tēpore viuere: vt taciturnitas ſua eccle-
ſie preiudicaret. argu. l. ſi. C. de ſa. ſan. ecc. hec lect.
eſt in ſe vera: ſed nō cōgruit litere q̄ in plurali di- c
cit ꝙ nō nocebit pōtificibus futuris ⁊c. etiā ſi po
tuiſſet cōpleri in vita ſucceſſoris. Preterea hec
lec. nullā continet dubitationē. nā ſola taciturni
tas etiā in rebus priuatoꝝ nō nocet ante p̄ſcri-
d ptionē cōpletā: q: quis nō preſumiť [d] conſenti-
re: vt. l. filiusfa. §. inuitus. ff. de procu. ⁊. l. qui vas
7 §. vetare. ff. de fur. ⁊. j. eod. per totum. ¶ † Scdo
legiť in gl. vt intelligať in rebꝰ inuaſis quas iſta
patritia violenter inuaſerat in quibus nō currit
preſcriptio allega. xvj. q. iij. licet in regulis. Hec
lec. eſt etiā in ſe vera: ſed ad ipſius intellectuʒ ad
uerte. nā reſpectu occupantis nulla eſt ſpeciali-
tas ſaltē in iure canonico in violēto: q: mala fi-
des impedit p̄ſcriptionē. j. e. vigilāti. ⁊. c. ſi. ſed re
ſpectu alioꝝ ſucceſſoꝝ etiā ſingulariū violētia
afficit rem inuaſam: vt quātūcūqʒ habeat bonā
fidem nō poſſit preſcribere propter vnū vitiū rea
le: qd̓ ſequiť quēlibet poſſeſſoreʒ: vt. l. vitia. C. de
acquir. poſ. ⁊ expreſſius inſti. de vſuca. §. furtiue.
cū ſeq. ſed ille tex. loquiť de p̄ſcriptione longi tē
poris vel. x. vel. xx. annoꝝ cū titulo q̄ contra pri
uatū currit. ſecus in p̄ſcriptione longiſſimi tem-
poris: vt. xxx. vel. xl. an. nā illa procedit etiā in re
bus inuaſis ſi ſucceſſor ſingularis fuit bone fidei
ſucceſſor ⁊ a ſe vult incipere preſcriptionem: vt
no. gl. in. d. §. furtiue. pro hoc. l. ſicut. ⁊. l. omnes.
8 C. de p̄ſcrip. xxx. an. ¶ † Succeſſor vero vniuer-
ſalis non preſcribit de iure ciuili ſi defunctus ha
buit malā fidē etiam ſine violētia: vt. l. cū heres.
ff. de diuer. ⁊ tēpo. p̄ſcri. q: cenſetur eadem pſona
cum defuncto: vt in auť. de iureiur. a morien. pre
ſti. ſed de equitate canonica dicit Dy. in regula
poſſeſſor. li. vj. ꝙ poteſt p̄ſcribere ex quo ē bone
fidei poſſeſſor ⁊ inchoata pſona ſua preſcriptio-
nē per ea q̄ leg. ⁊ no. j. e. de quarta. ⁊. c. cura. de iu
repa. Licet poſſet iudicio meo dici ꝙ illa iura lo
quuntar in ſucceſſore qui non cauſat ius ſuum a
defuncto ſed a ſuperiore q inueſtiuit eū de bene
ficio. hic eīm non cenſetur eadē pſona cum defun
cto merito mala fides p̄deceſſoris non nocet ſuc
ceſſori. ſecus aūt videtur in herede qui cauſat ius
ſuū a defuncto ⁊ cēſetur eadē perſona cū defun-
cto ⁊ cū hoc ſit expreſſum de iure ciuili: vt. d. l. cū
heres. nec habeamus cōtrarium de iure canoni-
co ſtādū eſt iuri ciuili: vt in. c. j. de ope. no. nū. ma
xime q: heres tenetur exonerare animā defuncti
qui fuit in mala fide: vt in. c. ſin. de ſepul. ⁊ in. c. li-
teris. de rap. ⁊. c. a nobis. ij. de ſenten. excommu.
Et ad hoc forte non aduertit Dy. ⁊ ꝑ hec habes
declaratā hāc ſcdam lec. q̄ minus generaliter po
9 ponitur hic per gl. ⁊ doc. ¶ † Tertiū intellectū
ſentit hic glo. prope finem qd̓ per hanc proteſta
tionē quam fecit hic papa fuit preſcriptio patri
tie interrupta: non tamen firmat pedes ſed vide
tur recedere ab ea in eo quod dicit ꝙ papa non
ſeruauit id qd̓ habeť in. l. ij. C. de anna. excepti. ⁊
xvj. q. iij. §. poteſt. ibi enim dicitur quod q vult

a ¶ Indiſcuſſum dimittere. Pondera, q: text. hic dicit velle et ſic voluntarie ⁊ non ex debito. And. Barba.
† Sebaſti. Sapia.
a ¶ Dimittere. ſpecialia iducta ad euitādū ſcandalū ponit Feli. hic quibus addō vnū quod refert ideʒ Feli. in. c. j. col. vlti. ſ. de reſc. aliud qd̓ ponit Joan. and. poſt Egi. in. c. d. hoc. j. de ſimo. aliud qd̓ ponit Imo. i c. omnis. j. de pe ni. ⁊ remiſſ. ⁊ do. Abba. in. c. dilectus. j. de exceſſ. prela. ⁊ aliud ponit Decius in. l. ſi. co. ij. in ſi. C. de edic. diui Adri. toll. ⁊ multa de ſcandalo euitando ſcribit diuus Tho. ſcda ſcde. qō. xliiij. arti. j. ⁊ iiij. ſenten. diſtic. xxiij. artic. vj.
b ¶ Scandalo curanduʒ. Contra iſtud facit dictū Inn. in. c. olim. de reſti. ſpol. vbi dicit ꝙ licitū eſt recuperare rem ſuam vel equiualenteʒ qn̄ nō poteſt cōſequi illā in iudicio niſi eſſet ſcandalū. pro quo eſt gloſſ. in ius militare. c. diſtin. ad. l. furem. rn̄de quia loquitur qn̄ ſine picu- lo ſuo non poterat illud facere, vel dic ꝙ loquiť i fure nocturno. ⁊ ſic loquitur in caſu ſpeciali. Andr. Barba.

c ¶ Conuincitur. Iſtud eſt contra iſtū tex. dū dicit velle. nā ſi ita eſſet papa daret materiam peccādi quod eſſe non debet ⁊ vt euitetur negligentia. dico ꝙ debet ꝓteſtari quod propter ſcandalum non proſequitur rem eccleſie. Et ad iura in cōtrarium allegata reſponde ꝙ limitātur propter ſcandalum euitādū ⁊ ⁊ reſtringuntur ſecundum diſtinctionem gloſſ. in c. ſi quis ſcandalizauerit. de reg. iur. And. Barb.
d ¶ Non preſumitur. Tu pondera quia imo nocet quia incepta cum prelato continuantur in ſucceſſorem per id quod habetur in l. emilius. ff. de minor. l. cum fundus. ff. de fund. dota. Andr. bar.

a ℭ Procedere. quia iſta erat res eccl'iaſtica ⁊ poterat cõueniri laicus coram eccleſiaſtico: vt in.c. cum ſit.de foro compe.ideo potuit iſta proteſtatio fieri per iudicem cauſe debet conueniri qr põt eſſe iudex in cauſa eccleſie.vt not. in ca.ex parte.de ꝟbo.ſigni.iſtud militat in iferiori eccleſiaſtico p dictũ.c.ex parte. Andre.Barba. Sebaſti.Sapia.

b ℭ Denũtiationes. Quõ hoc p cedat declarat Imo in repe.ca. ſi.col.v.ver.qualiter aũt probari poterit.⁊ colũ. ix.in.ſi.l.e.⁊ Corne.in cõſi.l.inci. in cauſa vertente col.lv.in.ij.volu. Alexand.in conſil.lxxix.incipi. excellẽtiſſimi iuriſconſulti.in.v. volumi.

c ℭ Mala fide.tu pondera etiã qr nõ fuit opus iſta pteſtatione vt dicimus quo ad illam ⁊ quia erat in mala fide non erat opus proteſtatione.idẽ quo ad ſucceſſorẽ niſi dicamus ꝙ hic eſt caſus q de iure canonico mala fides predeceſſoris non tranſit in ſucceſſorẽ. Andre.Barba. Anto.Franciſ.

ℭ An mala fides predeceſſori.dicas ꝙ nocet vniuerſali ſucceſſori vt nõ preſcribat ſm Bar.in.l. neratius.ff.de peti.hered.⁊ in.l.ſi. C.commu.de vſu cap.⁊ vide Pau. de caſtr.in conſi. xlviij.⁊ in conſi. ccxlviij.⁊ per alexã.in cõſi.lxxxix. in.ij.parte.⁊ in cõſilio.lxxx.in.iiij. parte.⁊.xcix.⁊ plenius in.l.põponius.in.§.j.ff. de acqr.poſ.vbi dicit hoc eſſe verum in mala fide vera nõ aũt preſumpta cauſata ab errore iuris.

preſcriptionez interrumpere debet adire iudicẽ
⁊ querelã exponere:⁊ ſi nõ põt illũ habere adeat
epm ⁊ in ipſius defectuz proteſtet̃ corã notario:
⁊ ſi non eſt tabelliõis vſus proteſtet̃ coram viris
idoneis:alias aũt nõ fit ciuiliter interruptio. In
no.vero ponit hic iſtas tres lect.⁊ vltimum etiã
approbat dicẽs ſpecialẽ in principe vt vnus prin-
ceps cõtra alium per tales pteſtationes interrũ
pat preſcriptionẽ cũ nõ ſit alius corã quo conue
niatur.argu.illius.l.ij.⁊ quod not.j.c.proxi.⁊ ſic
etiã trãſit Io.an.⁊ approbant eã cõiter doct.ſe-
quẽtes.⁊ eſt profecto lect.notabilis ⁊ veriſſima i
ſe habito reſpectu nõ ad verba ſed ad mẽtẽ illi⁹
l.ij.non eñ decet vt papa adeat epm loci cũ ipſe
ſit eo maior:ſed non puto in alijs inferiorib⁹ p-
a cedere[a]:qr ſi poſſeſſor nõ põt de facili conueniri
debet actor adire loci epm qui eſt iudex in defe-
ctũ preſidis puincie.i aut.vt diffe.iudi.col.ix.nã
b iſte denũtiationes[b] extraiudiciales nõ cõſtituũt
c quẽ in mala fide[c] regulariter poſt vſucapionem
inchoatã:vt leg.⁊ no.in.l.pe.ff.pro empt.no.bar.
in.l.naturaliter.ff.de vſuc.⁊ Archi.in.§.põt.xvi.
q.iij.⁊ gl.xxiij.q.iiij.quã magnam.ſecus ſi fiat in
prin.acquiſitionis.alleg.l.ſi fundus.C.de rei vẽ.
⁊ no.in iuribus prealle. Et ſic debet intelligi gl.
j.eodem ſi diligenti.puto tamẽ ꝙ in principib⁹
ſuperiorẽ nõ recognoſcẽtibus ſaltẽ de facto po
terit dicta lect.Inn.obſeruari. Hec tamẽ lec. iu-
dicio meo non congruit iſti litere que aperte pre
ſupponit hanc patriciã potuiſſet iudicio conue
niri:vt patet in tex.ibi:nihil cũ forali ſtrepitu ⁊c.
Itẽ ſaltẽ erat ſub papa ſi nõ recognoſcebat aliũ
ſuperiorẽ:vt dixi.ſ.c.pxi.no.Inno.in.l.licet ex
ſuſcepto.de foro cõpe.qui poterit eſſe iudex ſup
rebus eccleſie vel pauperũ.ij.q.vij.ſi quis erga.⁊
no.ſ.de iudi.cũ veniſſent.cum ergo remediũ eſ-
ſet prõptũ nõ debet ꝯ regulas iuris denũtiatio
extraiudicialis interrumpere preſcriptionez ſeu
10 cõſtituere quẽ in mala fide. ℭ† Quartaz lec.po
nit hic dom.Anto.⁊ eſt no.intellectus ſm eũ vt
intelligatur hec decre.in debitis vel rebus lega-
tis vel al's debitis pauperibus i certis vt illis ex
taciturnitate prelati vel executorũ nõ declarãtiũ
ſeu procedentiũ non preiudicetur ex quo legatũ
vel debitũ nõ determinatur ad certũ locum: qr
pauperibus nõ poteſt imputari quare nõ agũt
ex quo nõ ſunt certi nec certificati.ad ꝙ inducit.
l.j.C.de anna.excepto.⁊ ſic dicit alias dixiſſe in
q̃ne facti quidq̃d dixerit Fede.ſuo conſi.ci.vbi
dicit qđ epo in vẽditiõe rerũ pincertis dat̃ ꝯdi
tio ex.l.nulli.C.de epi.⁊ cle.q̃ ſpatio.xxx.an.tol-
lit̃.C.de pſcri.xxx.an.l.ſicut. Nec ob.ſm euz ꝙ ec
cleſie nõ currat pſcriptio niſi.pſcriptiões.xl.an.
vt.j.eo.de quarta.qr in caſu p̃dicto nõ currũt ec-
cleſijs vel rebus eccleſiaſticis ſeu in debitis eccle
ſijs:nã hoc caſu nõ cõpetunt actiões epo vt epi
ſcopo:ſed vt adminiſtratori ⁊ inconomo bonoꝝ
pauperũ:vt.l.nulli.⁊.l.ſi qs.C.de epiſ.⁊ cler. ſm
Fede.ſed hec nõ placẽt do.Ant.vt p̃dixi:qr ſm
eũ ex quo pauperes ſunt in certi negligentia epi
vt executoris non dʒ nocere illis agere nõ valẽti
bus ſicut nec negligẽtia patris adminiſtratoris
nocet filio:vt.l.j.in ſi.C.de ann.exce. Hec lect.do.
Anto.ſi vera foret eſſe notabilis ⁊ ſingularis.ſʒ
minime eã verã puto quinimo ꝯtra eaz dico eſſe
caſum in.l.ſi.C.de ſac.ſan.eccle.vbi pſcribit̃ ꝯtra
legatũ factũ p redimẽdis captiuis:licet captiui
nõ eſſent exp̃ſſi nec agere poſſent:⁊ idez qñ lega
tũ ſit pauperibus:⁊ ibi no.in gl.in ver.captiuoꝝ.
⁊ hoc qr vtroq; caſu cõpetit epo vẽdicatio vt di
cit ibi gl.⁊ pbat̃ in.l.nulli.⁊.l.ſi quis ad declinã-
dam.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ hoc qñ teſtator de executo
re ſibi nõ puidit:vt in p̃alleg.iuribus:alias exe-
cutor vẽdicat.ad idem alle.tex.no.in aut.de eccl.
ti.§.p tpalib⁹.co.ix.vbi gñaliter dr̃ ꝙ i exactiõe
legatoꝝ ⁊ hr̃ditatũ q̃ ad pias cauſas relinquunt̃
hʒ locũ dũtaxat pſcriptio.xl.an. Certũq; ẽ ꝙ id
qđ relinquit p aĩa q̃litercũq; dr̃ relictũ ad pias
cauſas.vt in.l.ſi quis titio.ff.de le.ij.⁊ ibi p Bar.
⁊ gloſ. Nec obſt.rõ do.Ant.ꝙ pauperes ſunt in

11 certi:⁊ ſic agere nõ pñt. ℭ† Lape inſtantiam mi
nor nõ põt eſſe in iudicio ſine curatore inſtit.de
cura.in prin.⁊ tñ ꝯ eũ currit pſcriptio ex neglige
tia vel defectu curatoris:vt in.l.ſicut.C.de preſc.
xxx.an.facit.l.ſi.in ſi.C.in qb.cau.in inte.reſt.nõ
eſt neceſ. Item eccl'ia tanq̃ corpus in animaruz
agere nõ põt:⁊ tñ ex negligentia rectoris currit
cõtra eã preſcriptio.ita dicẽdũ eſt in pp̃oſito lʒ
pauperes incerti nõ pñt agere qr tñ habent ad-
miniſtratorẽ legitimũ ſcʒ epm ex cui⁹ negligẽtia
d currit pſcriptio[d]:vt in.d.l.ſi. Non ob.l.j.C.de an
na.excep.quã p ſe alleg.do.Ant.qr pr̃ ibi poſſi-
det bona filij nõ vt adminiſtrator filij ſed p vſum
fructũ quẽ habet in illis bonis vt ibi patet.⁊ iõ
.cũ filius nõ valeat agere illo tpe ſibi nõ currit p̃-
ſcriptio:ſicut in ſimili videm⁹ in reb⁹ dotalib⁹ p
quibus conſtante matrimonio vxor agere nõ pt
vt.l.doce ancillã.C.de rei vẽ.⁊ hoc qr marit⁹ ẽ q̃ſi
dñs poſſidẽs illa bona nõ vt adminiſtrator vxo
ris ſed iure ſuo:ideo nõ currit cõtra vxorẽ pſcri
ptio conſtante matrimonio:vt.l.in reb⁹.C.de iu
re dot.etiã dico ꝙ cõtra dictũ Fede.de quo etiã
valde admiror in eo ꝙ dicit ꝙ in iſtis legatis in
certis ſeu factis pauperib⁹ currit cõtra epm pre
ſcriptio.xxx.an.eſt de directo caſus rotũdus in
d.§.p tpalib⁹.vbi dicit̃ ꝙ in legatis ad pias cau
ſas nõ currit minor pſcriptio quadragenaria.ad
idem optime facit.l.ſi.C.de ſac.ſan.eccl.ibi enim
equiparant̃ legatũ factũ eccleſijs ⁊ p redẽptiõe
e captiuorũ[e] ſeu pauperibus quo ad pſcriptionez
inducẽdam.nã in vtroq; caſu illo tpe ſtatuebat̃
terminus centũ annorũ ex quo euidẽter colligit̃
ꝙ hec actio nõ regulat̃ ſm alias actiões.⁊ i hoc
fuit deceptus Fede.q̃ voluit iudicare in iſtis ſi-
cut in alijs actionibus nõ priuilegiatis ⁊ nimirũ
hec actio cõpetẽs pro legatis factis ad pias cau
ſas eſt priuilegiata.nã iura nõ minus fauẽt pau
peribus ꝙ eccleſijs:vt.d.l.ſi.nã ⁊ bona ecc'liaruz
dicunt̃ pauperũ:vt in.c.ſi.xvi.q.j.⁊ hoc ſʒ intel
lectũ glo.⁊ pp̃ter pauperes alendos iubent̃ bo
na eccleſijs iã acquiſita vẽdi.vt in.c.aurũ hʒ ec-
cleſia.xij.q.ij. Et pp̃ter pauperes alẽdos principa
liter fuerũt bona eccleſijs collata reſeruata que
olim in primitiua eccleſia diſtrahebãtur:vt in.c.
videntes.xij.q.j.⁊ ex predicto.§.p temporalib⁹.
⁊.xvj.q.iiij.c.ſi.dico ꝙ hodie etiã i legatis factis
eccleſijs currit pſcriptio.xl.an.nec expectatur la
pſus cẽtũ annorũ.⁊ ſic.l.ſi.C.de ſac.ſan.eccl.etiã
in legatis eſt correcta lʒ glo.ibi videat̃ dubitare
p aut̃.quas actiões.e.ti.⁊ p̃dicta bñ notabis te-
ne ergo alterã ex trib⁹ primis lect.nam papa iu-
dicio meo nil noui voluit hic inducere ſed fecit
hãc denũtiationẽ ad cõfuſionẽ illius patritie ne
crederet ꝙ taciturnitas pape ſibi prodeſſet in ac
quiſitiõe dominij:⁊ ſic induceretur ad illa bona
inuaſa vel occupata retinẽda. Et qđ hoc ſit verũ
pbo per tex.ibi:illud vos ſcire credimus ⁊c.que
verba innuũt clariſſime ꝙ hec denũtiatio nil no
ui inducit ſed declarat ius antiquũ. Et p tertio
intellectu quẽ firmat Inn.vide in ſimili bo.tex.⁊
quod ibi no.Bar.in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi p̃
12 tori.ff.de noui ope.nũ. ℭ† Vel dic ponẽdo qn
tam lec.qđ in rebus pauperum ſeu eccleſie ſola
denuntiatio etiã poſt acquiſitionẽ cõſtituit quẽ
in mala fide:⁊ ideo tex.hic non ſine miniſterio di
cit in reb⁹ pauperũ ⁊c.⁊ eſt notabilis ⁊ ſingula-
ris intellect⁹ ⁊ multũ pbabilis.video eñ ꝙ i pe
titione hereditatis eſt ſpecialis ſm docto.in.c.
grauis.ſ.de reſti.ſpo.⁊.j.c.proxi.vt is q audit ſi
bi litẽ mouẽdã cõſtituatur in mala fide.⁊ pbat̃ i
l.itẽ veniũt.ff.de peti.here.§.petitã.cũ ſeq.for-
tius in rebus pauperũ vel eccleſie talis denũtia
tio dʒ nocere vt hic.nam credendum eſt huic de
nuntiationi vel ſaltẽ facit hoĩem vacillare cũ nõ
faciat p priuato commodo ſeu publico vel poſ-
ſumus dicere tenẽdo intellectũ quẽ tʒ do.Ant.
in.c.grauis.p̃alle.ad.l.d.itẽ veniũt.vbi dicit illã
pcedere regulariter qñcũq; quis poſſidet ſine ti
tulo vt tũc denũtiatio ꝯſtituat quẽ in mala fide:
qđ eſt bñ notãdũ.ita dicam⁹ i pp̃oſito ꝙ cũ i iſta

patritia

per glo.not.in.l. tutor.ff.de admini.tut. nunquid autem noceat ſingulari ſucceſſori vide Bald.in.l. ancille.C.de fur. ⁊ per Alex.in cõſil.iiij.in.ij.parte ⁊ per eundẽ in.l. ex diuerſo.de rei ven.⁊ an mala fides predeceſſoris noceat ſucceſſori in beneficio habenti bonam fidem.vide Abb. in.c.inter.de iure patro.⁊ p Dyn. in reg.iur.lib.vi.

d ℭ Currit p̃ſcriptio. põdera gl. in.l.j.C.de anna. excep.q̃ dicit qđ nõ currit preſcriptio in eo qđ cõſiſtit in voluntate alterius. Andre.Barb. Sebaſti.Sapia.

e ℭ Pro redemptione captiuorum. Quod pauperes ⁊ miſerabiles pſone quo ad preſcriptionẽ gaudeãt priuilegio eccleſie.tenet do.Iaſ.poſt bal. i aut.quas actiones.circa prin.C de ſacro.ſan.eccl. ⁊ in.§.ex maleficijs.col.xi.inſtit. de actio.

patritia poſſideret ſine titulo, merito hec denuntiatio pre
ſertim iterata habuerit interrũpere p̄ſcriptionem etiã bo-
na fide inchohatã maxie cũ fit per ſuperiorẽ vt hic.ꝛ hoc
eſt iuris antiqui, ideo nihil de nouo hec decre. inducit cuꝫ
ratio eſſet antiqua.ꝛ ideo dixit illa verba ſcire vos credi-
mus ꝛc. hec multum notabis.

1 ☞ Eccleſia preſcribit rem priuati per ſpatium.xxx.anno.
cum bona fide ꝛ ſine titulo, cũ titulo vero p̄ ſpatiũ.x.an.5.
2 Quiete poſſidere quis dicitur qñ non ſtimulatur in iudi
cio, ſincere vero quando habet bonam fidem.
3 Bona fides in dubio preſumitur,
4 Mala fides ex quibus coniecturis probetur.
5 Res clericorum preſcribuntur ſicut res priuatorum.

1 SAnctorum. ¶ † Hoc.c.hꝫ principaliter duos intel
lectus. Prim⁹ in p̄ſcriptiõe eccleſie actiue. Se
cund⁹ in paſſiue, ſꝫ primũ hoc intẽdit. Per qe
tam ꝛ ſincerã poſſeſſionẽ.xxx.an.p̄ſcribit eccleſia rẽ priua-
ti. ſꝫ aliũ.h.d. Eccleſia contra eccleſiã p̄ſcribit ſpatio.xxx.
an.ꝛ hodie nõ pcedit per.c.j.pxi.iõ tene primũ. ¶ Caſus
literalis. Olim habebat locũ p̄ſcriptio.xxx.an.in reb⁹ ec-
2 cleſie, hodie nõ: vñ tene quod hic dicit. ¶ † No.j.ibi, quie
te ꝛ ſincere iuncta glo. Pro intellectu horũ verborũ, quie
te eñ poſſidet qui non ſtimulat in iudicio. ſincere vero q
hꝫ bonã fidẽ. ex quibus bñ notabis ꝙ qui patit cõtrouer-
ſiam nõ õr illã rẽ qete poſſidere lꝫ ꝯtrouerſia ſit iudicialis,
quod facit ad intellectũ iuriũ excgẽtiũ quietã poſſeſſionẽ.
ꝛ ad no.in.c.cõmiſſa.de elec.li.vj. ¶ No.ſcdo ibi, abſqꝫ ſy-
nodali pclamatione. ꝙ olim cauſe referebant in ſynoduꝫ.
vj.q.iij.c.j.ꝛ.ij.de iudi.c.j. ¶ Opp.primo ꝛ videtur ꝙ ſyno
dalis pclamatio ꝛ iudicialis non ſufficiunt ad p̄ſcriptio-
a nem interũpẽdam, ſed requirit litis conteſtatio[a].vt.l.pe.
C.ne de ſta.defun.xvj.q.iij.§.põt. Sol.dicit gl.ij.hunc tex.
procedere quando non poterat actor litem conteſtari, ſed
tu.dic vt dictum fuit.ſ.c.pxi.ꝛ plenius notabit.j.e.illud.
vbi dicam qualiter preſcriptio interrũpit naturaliter ꝛ ci-
uiliter.de quo per Bart.in.l.naturaliter.ff.de vſucapioni.
3 ¶ † Quero q: tex.exigit hic ꝙ ſincere, id eſt bona fide qs
poſſederit quomodo conſtabit ꝙ bona fide. Sol.dicit gl.
fi.poſt princi.ꝙ in dubio p̄ſumit bona fides.ꝛ hoc not.et
idem not.glo.in.c.ſi diligenti.j.e.ꝛ ibi plene de hoc dicet.
4 ¶ † Qualr aũt pbat mala fides.no.Bar.in.l.Celſus.ff.d
vſuc.dicam in.d.c.ſi diligenti.pbat eñ p cõfeſſionem pro
priam poſſidentis, vt in.c.ij.de cõfeſ.ꝛ.c.per inquiſitioneꝫ.
de elec. Itẽ p famã q̃ erat in vicinia.ar.c.quoſdã.ꝛ in.c. q̃-
to.de preſumpt.vel denuntiationem factã tpe ꝯct⁹.l.cum
fund⁹.C.de rei vẽ.ſ.c.pxi.ꝛ in.c.p ſimiles ꝯiecturas.argu.
in.c.ij.de renũ.lib.vj.ꝛ.l.dolũ.C.de dolo. Ultimo op.de.c.
pxi.vbi dicit ꝙ cõtra eccleſiã ſola quadragenaria currit p̄
ſcriptio, vt in aut.quas actiones.C.de ſanc.ecle. Sol.hoc
c.dupliciter ſeu duobus modis legit vt p̄dixi. Primo in
gl.qd procedit de iure antiquo, ſecus de iure hodierno.vt
in cõtrario.ꝛ hec lect.pcedit intelligendo tex.vt loquatur
de p̄ſcriptiõe ꝯ eccleſiã. Scdo principaliter intelligat de p̄
ſcriptiõe eccleſie cõtra priuatũ ſꝫ Hoſt. Pe.ꝛ Abb.ſed di
cit Jo.an.falſuꝫ,ꝛ remittit ad no.j.c.illud.ꝛ idem tenet in
regula, qui ad agẽdũ.de regu.iur.li.vj.in mercu. Et repro-
bare videt ea rõne q: p̄ſcriptio.xxx.ann.pcedit.ſꝫ ius ciui
le cũ mala fide quã p̄ſcriptionẽ canones nullo mõ admit-
tũt.j.eo.c.fi. Sꝫ pfecto hec ratio videt mihi ſatis debilis.
nã ſine titulo ꝛ bona fide res priuatoꝝ p̄ſcribit ſpatio.xxx.
ann.etiam de iure ciuili, vt.l.ſi qs emptionis.C.de p̄ſcript.
xxx.an.ꝛ.xvj.q.iij.§.põt.ꝛ iſte tex.expreſſe exigit bonã fidẽ
per verbũ ſincere vt p̄dixi.ꝛ ſic approbat illã p̄ſcriptiõem
5 quatenus eſt cũ bona fide ꝛ ſine interruptiõe. ¶ † Et ideo
dico tenendo principaliter hunc ſecũdũ intelectũ ꝙ etiaꝫ
hodie iſte tex.pcedere põt qñ eccleſia p̄ſcribit cõtra priua-
tum bona fide ꝛ ſine titulo.ꝛ ſic põt ſaluari gl.j.eod.illud.
Sed ſi eccleſia haberet titulum tũc preſcriberet rem priua
ti ſicut priuatus cõtra priuatũ ſcꝫ.x.an.inter preſentes.et
xx.inter abſentes.vt.l.fi.C.de p̄ſcrip.lon.temp.not.Jo.an.
in regula qui ad agẽdũ.li.vj.in mercu.ꝛ not.in aut.quas a-
ctiones.C.de ſac.ſanc.eccl.nã quadragenaria requiritur ſo
lũ qñ p̄ſcribit cõctra eccleſiã vel ad pias cauſas.vt dixi.ſ.
pxi.nõ aũt qñ eccleſia p̄ſcribit cõtra priuatũ.vt not.in lo-
6 cis p̄alle.qd eſt notanduꝫ.ꝛ vide qd dicã.j.c.pxi. ¶ † Ter
tio principaliter p̄t intelligi qñ p̄ſcribunt patrimonia cle-
b ricorũ[b],ꝛ ita videt intelligere gl.allegãdo hoc.c.xvj.q.iij.
poſſeſſiões.ꝛ intellige qñ p̄ſcribit ſine titulo al's ſufficeret
tp̄s.x.vel.xx.an, ſicut diſpont in reb⁹ p̄uatorũ, vt no.in di
cta regula qui ad agendum.ꝛ dicam latius.j.c.proxi. Et
notabis ſingulariter glo.in.d.c.poſſeſſiones. Abbas.

1 ☞ Canonica portio que debetur epiſcopis de decimis ꝛ
mortuarijs.preſcribitur.ſpatio.xl.anno.ſi interim cathe-
dralis eccleſia non vacauerit.3.
2 Decime nõ debentur epo: ſed dicimarum quarta: decime
vero debentur eccleſie parochiali.
4 Quarta portio decimarũ vel funeraliũ debita epo poteſt
per ipſum in alium trãſferri ꝛ ſic alienari ꝛ alteri cõcedi an
autem requiratur conſenſus capituli.vide in nu.11.
5 Preſcriptio contra bona epiſcopi vt epiſcopi non currit
minor quadragenaria: idem contra bona capituli debita
canonicis vt canonicis.
6 Preſcriptio non currit ſede vacante etiam circa bona com
munia prelato ꝛ capitulo.
Redditus eccleſie ſunt communes epiſcopo ꝛ capitulo.
7 Preſcriptio ꝯtra bona eccleſie vel legata pia vel alia loca
pia non currit minor quadragenaria.
8 Preſcriptio non currit iacente hereditate.
9 Mala fides predeceſſoris in beneficio non nocet ſucceſſori
habenti bonam fidem.
10 Titulus putatiuus ex quib⁹ cauſis cauſetur.
Fama preſtat iuſtam cauſam credendi.
12 Error iuris impedit preſcriptionem: ſed non error facti.
Preſcribere an poſſit emens res eccleſie vel a ſolo prelato:
vel ſine ſolennitatibus requiſitis.
13 In preſcriptione ſeruitutum diſcontinuam cauſam haben
tium duplicatur tempus in alijs preſcriptionibus deter-
minatum.ꝛ an in hoc ſit differentia inter ius canonicum ꝛ
ciuile.vide in nume.14.
Jus decimandi an habeat cauſam continuam.21.
15 Preſcriptio circa bona patrimonialia clericorũ non eſt mi
nor quadragenaria.
16 In preſcriptionibus fere nulla differentia eſt inter ius ca-
nonicum ꝛ ciuile.14.
17 Uſucapio mobilium an ſit triennalis contra eccleſiam.ſi-
cut contra priuatum: vide remiſſiue.
18 Preſcriptio cõtra iura eccleſie habentia cauſam diſconti-
nuam currit non duplicato tẽpore: prout contra priuatũ.
19 Preſcriptio contra laicum habentem rem communeꝫ cũ
eccleſia eſt quadragenaria niſi eſſet dare cauſam quod ius
eccleſie remaneret illeſum.
20 Preſcriptio inchoata contra priuatum cui ſuccedit eccle
ſia nõ finitur tanq̃ contra priuatum: ſed contra eccleſiam.
Preſcriptio inchoata contra aliquem: dormit ſi idem ſuc-
cedat pupillus.
21 Seruitutes habentes cauſam continuam vel perpetuam
preſcribũtur prout res immobiles: licet in huiuſmodi ſer-
uitutibus non requiratur titulus: ſed ſcientia ꝛ patientia
illius contra quem preſcribitur.24.
22 Patientia illius contra quem preſcribitur per quem de-
bet probari.
23 Preſcriptio ſeruitutum habẽtium cauſam diſcontinuam
requirit tempus de cuius initio non extet memoria.
25 Titulus regulariter non requiritur in preſcriptione iu-
rium: ſed in preſcriptione immobilium ſic: licet aliquo ca-
ſu a pari procedant.
26 In preſcriptione iurium quãdo ſcilicet preſcriptio eſt cõ-
tra ius commune requirit titulus.
27 Preſcribens vſumfructum debet habere titulum: alias
non preſcriberet.
28 In preſcriptione iurium reſpicientium ꝛ obligantiuꝫ ip-
ſam perſonam requiritur titulus.
29 In preſcriptione iurium requiritur neceſſario ſcientia ꝛ
patientia illius contra quem preſcribitur: ſecus in preſcri-
ptione aliarum rerum que vere poſſidentur.
30 Preſentes in materia preſcriptionum dicuntur illi qui
ſunt in eadem ciuitate ibi domicilium habentes.
Ciuitas quelibet hodie habet vim vnius prouincie: ꝛ ha-
betur pro vna prouincia.
31 Seruitutes habentes cauſam cõtinuam vel diſcontinuaꝫ
quando perdantur: ſiue ruſtice ſiue vrbane.

1 DE quarta. ¶ † Quarta decimaruꝫ ꝛ funeraliũ preſcribit ꝯ
epiſcopũ ſi.xl.an.ſpatio non ſoluat ꝛ cathedra
lis eccleſia interim non vacauit. Primo ponit
dictũ. Secũdo caſum exceptũ: ibi niſi. Tertio ius antiquũ
reprobat ibi: nam romana. ¶ Caſus literalis. Quidam cle
ricus preſcripſerat quartam decimarum ꝛ oblationuꝫ de-
functorũ: que ad epm pertinebat: qrebat an poſſit ſe tueri

Sebaſti. Sapia

a ¶ Litis conteſtatio. Nũqd ad interrumpẽdam p̄ſcriptionẽ ſemper litis conteſtatio. late ponit Feli.in.c.illud colũ.ij.j.eod.ꝛ Ja.in.l.fina.in prin.col.ij.ꝛ.iij.ff.de eo p quem factũ erit. Joan.fran.Bal.in tracta.preſcriptio.in.iij.parte ſexte p̄ncipalis.col.x.verſic.ſecũda concluſio.

b ¶ Patrimonia clericoruꝫ. Cũ tñ contrariũ ſoleat dici per text.iuncta glo.in.c.fina.de vi.ꝛ bone.cle.ꝛ per glo.in.c.ex literis.de pigno.ꝛ.c.q̃q̃.de cenſi.lib.vj.ꝛ in cle.preſenti de cenſi.ꝛ.c.ſimiliter.xvj.q.j.de quo plene p d.Ant.in.c.ſi diligẽti.j.e.in fin.ꝛ ibi tenet ꝙ res matrimoniales clericorum preſcribunt minori ſpatio.xl.ann.ꝙ etiã tenet Inno.in repe.c.fin.de preſcri.in penulti.ꝛ vlt.colũ.

a ¶ Cõſului.adde
eundẽ ꝯſil.xxvi.
Cald.ꝯſil.ij.hoc
eo.tit.Ro.cõſil.
cclxxi.Lapũ al
lega.xxx.
b ¶ Uſucapi.an
aũt res ꝓhibita
aliẽari ꝑ teſtato
rẽ extra familiã
poſſit lõgo tp̃e ꝑ
ſcribi.Alex.tꝫ ꝙ
ſic in ꝯſil.lix.ver.
vj.ꝑſupponit.in
iij.vol.⁊ ſic vr̃ ꝙ
ꝑſcribere non ſit
alienare.Cogit.
Aeneas de fal.
Fr. Sebaſti.Sapia.
c ¶ Cõtra eccl'ias.
vid abb.i.c.acce-
dẽtib⁹.i.ij.not.j.
de ꝑui.⁊ i.c.j.co.
pe.ſ.de reſti.i in
te.alex.i ꝯſi.cxx.
ici.ſuꝑ eo ꝙ q̃rit.
col.i.i.j.vol.⁊ in
ꝯſi.ix.ici.viſis di
cto themate.co.
j.⁊co.iiij.in.ij.du
bio.⁊ i ꝯſi.ccix.i-
ci.ſtatutis accu-
rate ꝑſpectis.in
ꝑn.⁊ vo.ij.i.ij.co.
Fr. Sebaſti.Sapia.
d ¶ Uer⁹ titulus.
vide alex.in ꝯſil.
cxxvij.co.ij.i.iiij.
vol.Feli.in.c.cũ
ꝯtigat.col.ij.ſ.d
reſcri.⁊ in.c.ſi di
ligẽti.col.iij.j.de
foro compe.
e ¶ Utrũ ius ꝑci-
piẽdi dcimas di
cat̃ hr̃e cãꝫ cõti-
nuã vel diſconti
nuã ⁊ an poſſit ꝑ
ſcribi ⁊ q̃nto tp̃e.
⁊ de h vide late ꝑ
d.Ant.in.c.per
uenit.in repe.in
xx.col.de cen.
¶ Add videndũ
Frã.are.ꝯſi.xxx.
⁊.cliiij.Petr.de
anch.conſi.clxi.
Anto.Franciſc.
¶ Decime de-
bent̃ vl' ex ꝑuile-
gio vel ex ꝑſcri-
ptione.c.dilecti.
⁊ ſeq.de deci.ca.
accedẽtib.d pri.
⁊ vid Car.in cle.
j.de exceſ.ꝑla.⁊ i
cle.fin.§.ad reli-
gioſos.de pe.⁊ ꝑ
Jo.an.⁊.d.Ant.
i.c.j.de cẽſ.⁊ pau.
de caſt.circa hoc
in cõſil.clxxxvij.
f ¶ Inno.Et de
hoc ẽt vide ꝑ do.
Ant.in.d.rep.c.
ꝑuenit.in.xxiiij.
⁊.xxvij.colũ.cuꝫ
ſequen.de cen.⁊ i
c.cumana.in.v.
colũ.de electio.

ab impetitione ep̃i ſuper quarta ꝑdicta preſcriptione.xl.
ann.Rñdet pa.ſe tueri poſſe niſi interim in eccleſia paſto
re vacaret qui ius ipſius exigere debuiſſet.In fin.rñdet ta
cite q̃ non q̃ poſſet fieri per canones antiquos.in.c.ꝑcedẽ-
te.nõne ſufficit ꝑſcri.xxx.ann.vt dicũt canones.Rñdet ro
ma.eccle.tricẽnalẽ ꝑſcriptionẽ cõtra eccleſiã non admittit.
2 Ber.¶ † No.primo ꝙ nõ decima,ſꝫ decimarũ quarta ab
eccleſijs parochialis eſt ep̃o iure communi debita,ipſa ve
ro decima pertinet ad eccleſiã parochialẽ intra cuius pa-
rochiam predia ſita ſunt,vt in.c.cũ contingat.j.de deci.et
dic vt ibi plene dicã.⁊ cõcordat huic.c.cõquerẽte.de offic.
3 ordi.¶ † No.ſcdo ꝙ hic quarta ep̃o debita eſt in totũ pre-
ſcriptibilis.Idem in quarta funeraliũ,id eſt eorum q̃ ve-
niũt occaſione defunctorũ,⁊ tnnc tene mẽti hoc vltimũ ꝙ
alibi non ita bene ꝓbat̃ ſicut hic.⁊ quotidie eſt de hoc cõ-
tentio inter ep̃os ⁊ eccleſias inferiores.nam ep̃i ꝑ fas ⁊ ne-
fas nitunt̃ hanc quartã preſcriptiõe non obſtãte extorque
re ⁊ male faciunt cum tex.rotundus hic ſit.⁊ eſt gloſ.ordi.
in.c.j.de ſta.reg.Idẽ ibi Jo.an.⁊ Hoſti.in ſumma.de ſepl'.
§.⁊ quota ſit.licet aliqui videant̃ hoc reuocare in dubiũ.in
c.requiſiſti.de teſt.⁊.c.certificari.de ſepul.⁊ dic vt ibi ple-
a nius dico ⁊ pluries pro hac parte conſului.[a] dico tamẽ ꝙ
cum hoc ſit contra ius cõe,vt hic.⁊.d.c.cõquerente.requi-
rit̃ titulus verus aut putatiuus,aut tanti tẽporis curſus
de cuius initio non ſit memoria,vt in.c.j.de preſcript.li.vi.
4 ¶ † Ad predicta facit q̃ ep̃s hanc quartaꝫ põt alteri cõ-
cedere.vt eſt tex.no.in.c.fi.xij.q.iij.cum ergo ſit abdicabilis
ab ep̃o per cõceſſionem ita per ꝑſcriptionem.videt̃ eñ alie
b nare qui patitur vſucapi[b].l.alienationis verbũ.ff.de verb.
5 ſign.¶ † No.tertio ꝙ contra iura debita principaliter epi
ſcopo vt ep̃o nõ currit ꝑſcriptio minor quadragenaria.nã
debitũ ep̃o vt ep̃o videt̃ debitũ eccleſie vt hic aperte colli-
gitur maxime in fi.Et ꝑ hoc infero ꝙ contra iura ⁊ bona
capituli vel debita canonicis vt canonicis nõ currit minor
6 preſcriptio.¶ † No.quarto ꝙ ſede vacante nõ currit pre-
ſcri.etiã in bonis cõibus ep̃o ⁊ capl'o.nam de iure cõi hec
quarta ⁊ alij reditus eccleſie vndecũq; ꝓuenientes ſunt cõ
munes ep̃o ⁊ capl'o.vt in.c.requiſiſti.de teſt.⁊.xij.q.ij.qua-
tuor.⁊.c.de reditib⁹,⁊ tamẽ vides hic ꝙ vacãte eccleſia nõ
currit preſcriptio,nec videt̃ alius fuiſſe idoneus ad litigã-
dum.pro hoc text.ibi,exigere debuiſſet.⁊ facit iſte textus
7 ad ea q̃ dixi.ſ.c.j.¶ † No.vltimo regulã ꝙ cõtra eccleſiã[c]
c non currit preſcriptio niſi.xl.an.idem dic in legatis ad pi-
as cauſas.vt in aut.de eccl.ti.§.ꝑ tẽporalibus.⁊.xvj.qd.iij.
c.fi.idem dico in hoſpitalibus ⁊ locis pijs.nã iſta gaudent
priuilegio eccleſiarũ:vt eſt tex.no.in.l.omnia priuilegia.C.
de epiſ.⁊ cleri.⁊ ibi per Bar.no.Jo.an.in.c.ij.de in integ.re
8 ſti.li.vi.⁊ facit hoc pro his q̃ not.in gl.j.¶ † Quero nun-
qd iacente hereditate impediat̃ preſcriptio ſicut vacante
eccl'ia.Spe.eo.ti.§.j.ver.itẽ no.dicit ꝙ nõ:imo currit tunc
preſcriptio.alleg.l.ſi predio.ff.de in diẽ.adiec.ff.de vſuca.
cũ ſimi.illa tamen iura aperte nõ probant:loquũtur enim
in conuentionali.ſed do.Ant.in.c.cum non liceat.j.eo.ſe-
quitur hoc dictum Spec.alia ratione quia cum ſit in facul
tate heredis adeundi currit preſcriptio ſi per eum ſtat qn
facere poſſit.ff.de regu.qui poteſt facere.ſed ſi aliter eſt im
peditus equum eſt euꝫ reſtitui ex clauſula generali.ad hoc
l.ſi prius.ff.ad carb.⁊ quod no.in.l.ventrem.ff.de acquirẽ.
hered.Mihi hec ratio non multuꝫ plꝫ quid eñ ſi ſcriptus
heres voluit interim deliberare quo tẽpore actiones exer-
cere nõ põt:vt in.l.ait pretor.ff.de iure delibe.durũ eſt dice
re ꝙ currat preſcriptio.arg.hic.Item qd ſi heres ſcriptus
repudiauit interiecto tempore vel eſt contra eum preſcri-
ptũ in iure adeundi:iuxta no.in.c.licet.C.de iur.delib.⁊ ſic
ſuccedũt veniẽtes ab inteſtato:durum eſt dicere ꝙ currat
preſcriptio cũ interim in nulla mora iſti veniẽtes ab inte-
ſtato deprehẽdãt̃:⁊ hec ꝑſcriptio eſt iducta partim in odiũ
negligentis.xvj.q.iij.§.põt.vñ ſatis poſſet ſuſtineri argu.
huius tex.ꝙ tunc nõ currat ꝑſcriptio:cũ tũc non ſit qui iu
ra hereditatis exerceat.d.l.ait pretor.vel ſi vis tenere con-
trariũ.arg.d.l.ſi predio.dic ꝙ ꝯpetit reſtitutio:vt not.in.d.
l.ſi predio.¶ Uenio ad gl.⁊ oppono cõtra tex.ꝙ ꝑſcriptio
non debeat hic habere locum reſiſtit enim ius cõe:vt in.c.
conquerẽte de offi.ordi.⁊.c.requiſiſti.de teſta.ergo poſſeſ-
ſor ꝑſumit̃ in mala fide:vt in regula qui cõtra iura.lib.vj.⁊
l.quemadmodũ.C.de agri.⁊ cẽſi.li.vj.Sol.glo.pen.dupl'r.
primo.ꝙ poteſt tex.itelligi nõ in eo qui incipit poſſidere:
ſꝫ in ſucceſſore qui reperit eccleſiã poſſidere:⁊ credidit qd
9 iuſte.vnde potuit a ſe incipere ꝑſcriptio.¶ † No.ſing.iſtã
gl.⁊ idẽ not.gloſ.in.c.cura.de iure patro.Et ex hoc habes

ſemper notare ꝙ mala fides predeceſſoris in beneficio non
nocet ſucceſſori habẽti bonã fidẽ ⁊ idem not.Dy.in regl'a
poſſeſſor.li.vj.⁊ glo.in regula cũ quis in ius.e.lib.ſecus de
iure ciuili ſaltẽ in herede vniuerſali.⁊ in.l.cũ heres.ff.de di
uer.tẽpo.ꝑſcri.ſed vide qd dixi.ſ.c.ij.⁊ dic vt ibi.Joã.and.
hic dicit ſolutionẽ huius gl.eſſe ſufficientem quo ad ma-
lã fidẽ excludendã:ſed non quo ad validãdã preſcriptionẽ
in hoc caſu niſi tanto tẽpore poſſiderit cuius initij non ſit
memoria.⁊ hoc ideo q̃ ius cõmune eſt hic cõtra preſcribẽ-
tẽ.j.eod.c.j.lib.vj.procedit ergo rõ gl.vbi nõ requirit̃ titu-
lus.⁊ idẽ no.Dy.in.d.regula poſſeor.⁊ optime iſti loquũ-
10 tur.¶ † Dico tñ ꝙ nõ eſt ſemꝑ neceſſe ꝙ interueniat ver⁹
d titul⁹[d]:ſed ſufficit putatiu⁹ vt ſi errore iuſto ductus qs cre
dit titulũ preceſſiſſe:vt puta ſi procurator eccleſie dixerat
ſe emiſſe vel fama erat in loco ꝙ res illa fuerat legata:vel
ꝙ papa cõceſſerat priuilegiũ ſꝫ fuit ꝑditum tẽpore guerre
ſicut ⁊ alia.his enim ⁊ ſimilibus caſib⁹ procedit ꝑſcriptio
etiam cõtra ius.ad hoc.tex.no.in.l.qd vulgo.ff.ꝓ empto.⁊
no.ponit Bar.in.l.celſus.poſt princ.ff.de vſuca.qd eſt no-
tandũ:nã fama probet iſtã cauſam credẽdi:vt no.glo.in.c.
inquiſitionis.de ſent.excom.⁊.c.cũ contingat.de reſcript.
per Bar.in.l.ij.C.ſi ſer.vel liber.ad dedecu.offi.aſpi.lib.x.⁊
in.d.l.celſus.Tertio ſoluit hic glo.ꝙ potuit preſbyter iſte
habere titulum ex cõceſſione ſolius epiſcopi.vñ occaſione
11 illius preſcripſit lꝫ eſſet min⁹ iuſtus.¶ † No.gl.ꝙ ep̃s ſine
cõſenſu capituli non põt hanc quartã donare alteri eccle-
ſie:⁊ idẽ dicit gl.xij.q.iij.c.fi.⁊ Hoſti.hic dicẽs qd ſi inter-
ueniſſet conſenſus capituli nõ foret neceſſaria preſcriptio.
12 ¶ † Sed contra hanc ſolutionẽ glo.oppo.nã ſi credit con
ceſſionẽ ep̃i ſufficere errauit in iure ⁊ per cõſequẽs nõ po-
tuit preſcribere.q̃ error iuris nocet in vſucapione.vt in.l.
nunq̃.ff.de vſucap.⁊ le.⁊ no.in.c.dudũ.de deci.⁊.c.apoſto.
de do.Item gloſſ.aperte tenet cõtrariũ in.c.ij.de his que
fiunt a prela.per rationẽ predictã.Sol.dic hãc glo.concor
dando ꝙ aut habẽs ſolius ep̃i cõceſſionẽ errauit in facto:
vt q̃ credidit conſenſum capituli interueniſſe.arg.c.ea no-
ſcitur eo.ti.⁊ procedit gl.iſta.arg.d.l.quod vulgo.Aut er-
rauit in iure:vt q̃ credidit conceſſiones ſolius ep̃i ſuffice-
re:⁊ procedat glo.contraria.Si aũt ius in quo errauit erat
dubiũ credo ꝙ error excuſaret i ꝑſcribẽdo.ꝑ hoc text.not.
in.c.cuꝫ dilectus.de cõſue.facit.l.ij.ff.de iur.⁊ fac.igno.Ad
predictam diſtinctionem reduco no.per Jo.and.in.c.cura.
de iure pa.⁊ glo.⁊ Joãnes.and.in.c.ij.de reb.eccle.non alie.
li.vj.vbi videt̃ ſentire ꝙ titulus ſolius ꝑlati det cãꝫ ꝑſcribẽ
di,⁊ ſimilis queſtio formari poteſt cũ res eccleſie fuit alie-
nata non ſeruata ſolẽnitate debita de qua aliquid per Jo.
an.in addi.Spec.ſuper rub.e.tit.⁊ in.d.c.ij.ſed ego diſtin-
guerẽ modo predicto.⁊ ſic poteſt intelligi tex.in.d.c.ij.vbi
13 reprobat̃ ꝑſcriptio.¶ † Extra glo.aſſumẽdos.not.gl.In
no.hic oppo.videtur enim ꝙ in preſcribenda hac quarta
decimarũ requiritur tempus duplicatũ:q̃ vbicunq; pre-
ſcribitur ſeruitus habens cauſam diſcontinuam ſeu inter-
uallũ annorũ vel menſium requiritur tempus duplicatuꝫ.
vt in.l.ſi ſic conſtituta.ff.queadmo.ſeruitu.amit.cum gloſſ.
al's cum contra eccleſiã requiratur tempus.xl.anno.regu-
lariter:vt hic.⁊ in aut.quas actiones.C.de ſacroſanc.eccle.
ergo in iuribus habentib⁹ cãm diſcontinuam debet inter-
cedere tempus.lxxx.ann.nã decime nõ habent cauſam cõ-
tinuam ſed diſcontinuam cum non omni die vel ſingulis
menſibus perueniãt.Sol.dicit Inno.ꝙ ſunt qui aſſerunt
hanc diſtinctionẽ habere locum ſm canonem.nam ius per
e ceptionis decimarũ[e] habet magnũ interuallum ſcꝫ de meſ
ſibus vni⁹ anni vſq; ad meſſes alteri⁹:⁊ de vindemijs vſq;
ad vindemias:⁊ tamen in hoc iure preſcribẽdo non dupli-
catur tempus:vt hic ſed ipſe Inn.videtur tenere ꝯtrariũ:
quia hoc ius non habet interuallum aliquod etiã horarũ
imo quaſi continuã cauſam habet cum quotidie poſſint ⁊
debeant recipere decime non ſolum ꝑſonales ſed etiã pre-
diales cum quotidie predia aliquos fructus ꝓducere poſ
ſint ⁊ quotidie quarta epiſopis eſt ſoluenda.⁊ idem dicit
f Inno.[f] de iure eligendi:quia quotidie poteſt eccleſia vaca
re argu.eius quod dicitur de ſtillicidio.in.l.foramen.ff.de
ſerui.vrba.predio.⁊ ideo ſufficiunt.xl.anni:vt hic.⁊ not.in
c.cum eccleſia ſutrina.de cau.poſſeſ.⁊ proprieta.Si autem
eſſet ius quod interuallũ certũ ⁊ deputatũ ab homine vel
a iure reciperet quale eſt vt quod omni anno partẽ oblatio
nis in die dedicationis vel feſtiuitatis recipet.xiij.q.ij.elen
therius vel ꝙ annuatim reciperet aliqd ſeruitiũ.j.de cẽſib⁹
cum venerabilis.tũc dicit Inno.ꝙ ſm eos qui dicũt tem-
pus eſſe publicandum neceſſarij ſunt.lxxx.an.Aduerte q̃
Innoc.

Jnno.ideo loquitur ſic dubitatiue in hoc vltimo q̄ non habetur ius in hoc exp̄ſſuʒ.nā tex.in.l.ſi ſic cōſtituta.p̄alꝛ. dixit dūtaxat ꝙ ſeruit⁹ nō habēs cām continuā amittiꝛ p non vſum duplicato tp̄e ꝯſtituto.⁊ gl.ponit duas opini. Quidam em̄ dicūt ꝙ reqriꝛ tp̄s.xx.ann.inter preſentes ⁊ abſentes quaſi ſolū dupliciter tp̄s.x.an.nō aūt tp̄s.xx.an. qd̄ daꝛ cōtra abſentes.⁊ hoc ideo ſm̄ iſtos q̄ nulla p̄ſcriptio preter hypothecariā extēdiꝛ ad tp̄s.xl.ann.l.cum notiſſimi.C.de p̄ſcri.xxx.vel.xl.an.Alij vero dicūt vtroq̄ caſu tempus in hoc duplicari.⁊ in hoc videꝛ reſidere gl.illa tanq̄ in vltima opinione.⁊ Jnn.hic in alia gl.⁊ ſatis mihi plʒ cū tex.in.d,l.dicat duplicari tp̄s cōſtitutū.Certūq̄ eſt ꝙ inter abſentes eſt cōſtitutū tp̄s.xx.an.l.fi.C.de p̄ſcri.lō.tēp.Preterea ſcias ꝙ reſpectu iuris decimandi. Jnn.hic in alia parte limitat qd̄.ſ.dixerat.dicit em̄ ꝙ ius percipiēdi decimas de fructibus fundi continuā habet cām.ſʒ ius percipiendi decimas de vino vel grano tantum,vel de oībus aminutis tantum vel cōſimilib⁹ nō habet perpetuaʒ cauſam,q̄ hec percipiunꝛ tꝑib⁹ certis tm̄,vt no.ſ.eo.c.ad aures.⁊ multa alia circa ſeruitutem acquirendā vel amittēdam Jnno.hic inculcat.ſed pro intellectu clariori decreui p ſe quēlibet articulum examinari. Hoſti.hic dicit ꝙ glo. iſta Jnn.quātū ad canones poti⁹ eſt ſubtilis q̄ vtilis,ſiue em̄ agamus ſʒ eū de corꝑalibus ſiue incorporalib⁹ cōtinuam cām habentib⁹ vel non regulariter eſt tenēduʒ ꝙ ſola p̄ſcriptio quadragenaria currit contra eccleſiā ⁊ nulla minor,vt hic in fi.⁊ ſi p̄ſcriptio eſt cōtra ius reqriꝛ titul⁹ ſupple vel tp̄s de cuius initio non eſt memoria.e.tit.c.j.li.vj.⁊ recitādo trāſit Jo.an.nulla opi.firmādo more ſuo cōi licet qn̄ apponit ſtudiū optime decidat,ſed raro hoc facit qd̄ feciſſe arbitror ꝙ multis ſcribentib⁹ ſilentiuʒ impoſuiſſet,ſed credo ꝙ accelerauit ſe vt multa ſcriberet.do. Ant. dicit hic ſe non putare ꝙ minus tp̄s exigaꝛ a iure canonico q̄ a iure ciuili,tum q̄ non ſunt iura in hoc correcta,tuʒ q̄ plus tendunt canones ad tollendas q̄ ad ampliādas p̄ſcriptiōes.ſ.e.c.fi.Sʒ dicit ꝙ illa diſtinc.an habeat ſeruit⁹ cām continuam vel diſcōtinuā hʒ locū qn̄ agit de ſeruitu-

a tib⁹ realib⁹ a debitis ſcʒ a re rei,q̄ cū ibi res nō habeat animum cōtinuātē poſſeſſionē opʒ ꝙ ipſo facto cōtinueꝛ vt currat preſcriptio que nō currit ſine poſſeſſione,ſed in iuribus perſonalibus debitis a re pſone vel a perſona perſone.ſecus eſt,q̄ ibi animus cōtinuat poſſeſſionē q̄ poſſeſſio animo retinetur.vt eſt tex.in.l.licet.C.de acquir.poſſeſ. quaſi p hoc velit innuere ꝙ cū ius pcipiēdi decimā ſeu quartam decimarū debeaꝛ pſone nō eſt neceſſe ꝙ ibi dupliceꝛ tp̄s.Aduerte q̄ hec fuit originaliter opi.Cyn.in.l.ij.C.de ſer.⁊ Bar.in.l.ſi iuſto errore.§.nō mutat.ff.de vſuc.licet.d. Ant.eos nō alleget,⁊ ꝑfecto lʒ hāc opi.hactenus fuerim ſecutus ꝑpter autoritatē tātorū virorū, tn̄ nūc ſcribendo cogitaui illam opi.minime verā eſſe.Et moueor primo q̄ lʒ ſeruitus ſit realis,i.a re rei debita non tamē eſt res que reqrit vel poſſidet cū ſit inanimata,ſed eſt perſona ſcilicet dn̄s fundi nō patet ex eo,q̄ reqriꝛ in preſcribenda ſeruitute ꝙ quis credat vti iure ſuo,vt.l.fi.ff.quēad.ſer.amit.⁊ notat Jnn.in.c.bone.el.ij.de poſtu.prela.ſcdo moueor p text. apertū male iudicio meo in hoc pōderatū in.d.l.ſi ſic conſtituta.vbi eſt clauis huius materie.ibi em̄ vbi diſponiꝛ de duplicatione duplicādo tp̄s ꝑpter cām diſcontinuā pōderatur factū hoīs poſſidentis ⁊ non rei cui debeꝛ ſeruit⁹, dicit em̄ ꝙ ideo requiritur tempus duplicatum in admittenda ſeruitute,q̄ ꝑpter diſcōtinuā cauſam nō fuit vſus illa ſeruitute,q̄ nec vti ſemper potuit.Preterea ⁊ melius in.d.l.ſi cōſtituta.nō agiꝛ nec diſponiꝛ de ſeruitute acqrenda ſed de ea perdenda,⁊ pōderaꝛ dūtaxat factū ⁊ animus non vtentis.dicitur em̄ ꝙ ſi qs habeat aquā alteri⁹ annis vel menſibus nō perdit illā ſeruitutē niſi publicato tēpore cōſtituto,q̄ nō ſemp fuit in mora nō vtēdi.cum nō potuiſſet ſemper vti ſi etiam voluiſſet cum haberet cauſam diſcōtinuam,⁊ ſic pōderatur animus ⁊ factum hominis ſcʒ dn̄i fundi ⁊ multo fortius hoc dicendū eſt vbi tractatur de ſeruitute nō habēte cām continuā acquirēdi,vt.ſ.latius dicam.nam patientia dn̄i inducit poſſeſſionē in iſtis incorporalibus,vt in alijs,vt ibi no.C.de ſer.⁊ aqua.⁊ p Bar.in l.j.ff.de aqua plu.arc.⁊ in.d.l.ſeruitutē.ff.de ſerui.no.Jnn. in.d.c.bone.el.ij.⁊ in.c.cōquerēte.de offi.ord.ſʒ hec patientia nō habeꝛ ſemp vbi cā non eſt continua.ergo poſſeſſio non debet vniformiter operari,quia animus poſſidentis non ſemper not⁹ eſt aduerſario ⁊ poſſeſſori,⁊ poſſeſſio hʒ plurimū facti,vt no.in.c.cū noſtris.de cōceſ.preben.⁊ forte ab iſta Jnno.locutus eſt generaliter nec diſtinxit inter

ſeruitutē realē ⁊ perſonalē debitā:nec Cy.⁊ Bar.aperte ꝓbant eorum opinionē.

14 ❡†Sʒ quātū ad principalē articulum an ſit in hoc tꝑe duplicādo,dr̃ia inter ius canonicū

b ⁊ ciuile. Ego p̄mitto ꝙ regulariter inter ius canonicū et ciuile quantum ad preſcriptionē inducēdā nulla eſt differentia p̄ter illā q̄ ius ciuile admittit p̄ſcriptionē cū mala fide.l.ſi qs emptionis.C.de p̄ſcri.xxx.ann.ꝙ ius canonicū dānat.ſ.c.p̄xi.⁊.c.fi.Alia em̄ differētia iure nō ꝓbaꝛ. Nec ob.ſi dicaꝛ ꝙ canonica iura expoſcūt indifferenter tp̄s.xl. ann.vt hic.⁊.ſ.eo.c.illud.ſecus de iure ciuili.l.fi.C.de p̄ſcri. lon.temp.q̄ dico ꝙ ius canonicū ſemper non requirit illud tp̄s ſed tunc ſolū qn̄ preſcribiꝛ cōtra eccleſiam ⁊ in fauorem eccleſie illud fuit inductū.⁊ idem eſt de ciuili.vt in aut.quas actiones.C.de ſac.ſanc.eccle.⁊ quēadmodū ꝯtra eccleſiam romanā de iure canonico nō admittiꝛ niſi p̄ſcriptio centenaria.ſ.c.cū nobis.⁊ eo.ti.c.ij.lib.vj.ita de iure ciuili.d.aut.quas actiones.vnde eccleſia contra priuatum ⁊ priuatus contra priuatū bene preſcribit minori tēpore.et ſic diſponitur d̄ iure ciuili,vt no.in auꝛ.quas actiōes.per

15 Jo.an.in regula qui ad agendum.in merc.❡† Et p glo. xvj.q.iij.poſſeſſiones.que vult ꝙ in bonis patrimonialibus clericorū exigiꝛ tp̄s.xl.ann.⁊ de temporibus requiſi-

16 tis ad p̄ſcriptionē.vide bo.tex.in.§.pt.xvj.q.iij.❡† His p̄ſuppoſitis ad materiā.ſ.tactā diſtinguo ſic.ꝙ aut eccleſia p̄ſcribit cōtra priuatū,aut priuatus cōtra priuatū ⁊ in diſtincte habet locum iura ciuilia cuius diſpoſitio recitaꝛ in hoc in.d.§.pōt.vt diſtingaꝛ an quis p̄ſcribat cum titulo aut ſine titulo.⁊ an iura habeāt cauſam continuam vel diſcontinuā facit qd̄ no.xiij.q.ij.in ſumma.aut priuat⁹ preſcribit cōtra eccleſiam vel eccleſia cōtra eccleſiā.⁊ in mobilibus vel in iuribus habentib⁹ cauſam continuam non eſt dubiū quin requiraꝛ tp̄s.xl.an.vt hic.⁊ in.c.j.eo.tit.lib.vj.

17 ❡†Sed dubiū eſt primo in mobilibus vtrum contra eccleſiam habeat locum vſucapio triennij ſicut de iure ciuili. ⁊ de hoc remitto ad plene no.in.c.j.de in inte.reſti.

18 ❡†Scdo eſt dubiū in iuribus habētibus cauſam diſcōtinuā in quo ſic dicerē.ꝙ vbi de iure ciuili requiratur cōtra priuatū tempus de cuius initio nō eſt memoria multo fortius requireret cū preſcribiꝛ contra eccleſiā.ar.c.j.ſ.eo.tit. lib.vj.⁊ q̄ id qd̄ eſt ſtatutum in fauorem eccleſie de p̄ſcriptione quadragenaria nō debet torqueri in ipſius leſionē vt in regula qd̄ ob gratiā .lib.vj.⁊.l.qd̄ fauore . C . de legi.⁊ optime facit auꝛ.quas actiōes.vbi ptʒ ꝙ p̄ſcriptio quadragenaria fuit ſtatuta in fauorē eccl̄ie illis caſibus quibus cōtra priuatuʒ preſcribaꝛ minori tēpore.ſecus ergo in illis in quibus requiriꝛ tempus de cuius initio non eſt memoria. de quibus.ſ.dicetur.nam inducta ad augmentum non debēt operari diminutionē.ar.c.fi.de ver.ſig.aut nō requiriꝛ tm̄ tēpus ſed tp̄s duplicatū ſicut quando agitur de ſeruitute habente cauſam diſcontinuā admittēdā.⁊ tūc puto ꝙ nō duplicabitur tēpus.xl.an.q̄ cum ius ſtatuerit pre alijs priuatis tēpus ꝓlixius in eccleſijs.vt hic .⁊ in.d.auꝛ. quas actiones hoc fecerit pure ſimpliciter ⁊ indiſtincte : vt hic ⁊ in.d.auꝛ.tēpus debet eſſe vniforme ⁊ nō duplicatum priuilegiū em̄ debet excedere proprios terminos.ſ.de priuile. ſane.⁊.c.porro.⁊. vij.qō.j.petiſti.ius em̄ ciuile ideo fortaſſe requiſiuit tēpus duplicatū:q̄ prius ꝓuiderat de breui tēpore.vn̄ cum eccleſie fuerit conceſſum tempus ſatis prolixum.⁊ lōgiſſimum.ſcilicet.xl.anno.nō dʒ duplicari ſed debet eſſe ſuo priuilegio cōtēta.⁊ hoc eſt ſatis de mente gloſ. in.d.l.ſic conſtituta.que dubitauit nunquid tempus . xx. an.deberet duplicari ne requiretur curſus.xl.an.forti⁹ nō ē dicendū ꝙ duplicetur tp̄s.xl.an.⁊ hoc caſu poteſt ſaluari

19 opi.Hoſt.⁊ hec puto veriſſima.❡†Sed circa p̄dicta q̄ro quid ſi laicus habet rē cōmunē ⁊ indiuiſibilē cum eccleſia an contra laicum preſcribitur ſpatio a iure cōmuni ſtatuto contra laicum.dic ꝙ non ſed conſeruatur ius ſuum propter eccleſiaʒ ex quo datur iuris indiuiſibilitas. arg.opt.⁊ quaſi expreſſum in.l.ſi cōem.ff.quēad ſer.amit.⁊ vide bo.gl. in.c.vno.de iurepa.li.vj.⁊ ibi Joā.an.in nouella firmat iſtā partem: dicit tamen ⁊ bene ꝙ vbi poſſet preſcribi contra laicum iure eccleſie manente illeſo ꝙ ſufficeret preſcriptio cōis.facit qd no.ſ.c.ad audentiā.⁊.xvj.qōne.iiij. volumus.

20 ❡†Sed queritur qd̄ ſi eccleſia ſucceſſit laico cōtra quem erat inchoata preſcriptio nunquid vtetur iure priuati an priuilegio eccleſie.hāc.q.tetigit glo.in auꝛ . quas actiones C.de ſaſcroſan.eccle.⁊ nō firmat pedes tāgit Joā. an.in.c. vno de iurepa.li.vj.ferēdo qd̄ i.d.auꝛ.tāgūt etiā ibi Bar.⁊ Bal.⁊ opi.cōior ⁊ verior.videꝛ ampliādo terminos qōnis qd̄ aut priuilegiū ꝙ habet ſuccedēs p̄ſcriptionē extinguit

a ❡ Realib⁹. Jn ſeruitutib⁹ debitis a re pſone hʒ locū preſcr. cōis ſecus ſi debereꝛ a re rei.⁊ ideʒ dicit do.Ant.in.c. cū eccl̄ia.§.fin.in ij.col.de cau.po. ⁊ ꝓprie.⁊ in ſua repe.i. c .ꝓuenit. in.xviij.co.de cēſit.⁊ Bal.i.l.ij.C. de ſer.⁊ aqua.in iiij.col. ver. quero ergo ſi volo p̄ſcribere ius eligēdi ⁊c.do. poſt Jmo.in.c.nō eſt. in fi.d̄ conſue.li. vj.do. Ant.in.c. cum nō liceat.in vlt.col.ſ.eo.titu. Sebaſti.Sapia.

a ❡ Realibus. Qūo p̄ſcriptio inducatur in ſeruitutib⁹ realib⁹ vide late p Pe. de ancha. in reg. ſine poſſeſſione . colū.vij.de regu. iur.in.vj .⁊ Alex. in conſil.cviij.incip.in cā ⁊ lite in ij. ⁊.iij.colū.in.ij. vol. ⁊ i cōſ.lxxix. inci.circa primū col.ij.in.v . volu. ⁊ Barto.vero.in tracta . ſerui.vrb. p̄dio . c.xix.⁊.xx. Joā.fa.Ange . ⁊ Jaſ.in.§.eque.in ſti.de actio . Sebaſti.Sapia.

b ❡ Et ciuile.hec verba refert ⁊ ſequiꝛ do . Barto. vero.in tract.ſerui. vrba . predi.c. xxiiij. circa fineʒ: ⁊ Cardi.in conſi. xxxviij.inci.ꝓmo rationes.colū . j.

aut p̄ſcriptionē differt aut illā mutat. Primo caſu ſucce-
dens nō vtitur priuilegio ſuo exēplū i.l.ſi fundū.ff.de fun.
do.vbi dr̄ ꝙ ſi quis incipit p̄ſcribere certū fundū lꝫ poſtea
mulier illū aſſignauerit in dotē nō minus currit p̄ſcriptio.
licet a principio ſi fuiſſet dotalis nō potuiſſet inchoari p̄-
ſcriptio ⁊ eſt rō q: priuilegium vnius nō debet abſorbere
ius alteri queſitum: ꝙ faceret iſto caſu ſi mulier poſſet vti
priuilegio ſuo. Scḋo caſu qñ differt tūc vtitur ſuo priuile-
gio. exēplū in pupillo alteri ſuccedēte cōtra quē nō currit
preſcriptio durāte pupillari etate.l.ſicut.C. de preſcri.xxx.
vel.xl.an. Tertio caſu qñ mutat p̄ſcriptionē: vt in caſu que
ſtionis noſtre. nā p̄ſcriptio cōtra eccleſiā currit ſicut cōtra
priuatū ſed alio modo: q: cōtra priuatū currit p̄ſcriptio.x.
vel.xx.an.cū titulo ſed cōtra eccleſiā currit quadragenaria
dūtaxat. ⁊ hoc caſu dicendū ꝙ ꝓ tempore preterito vtitur
eccleſia iure priuati: pro futuro vtitur priuilegio ſuo ar.i.l.
fiſcus.ff.de iure fiſ.ideo ſi cōtra priuatū preſentē currerent
quinqꝫ anni: ⁊ ſic medietas preſcriptionis ſatis eſt ꝯ eccle-
ſiā ſuccedētem cōplere aliā medietatē habito tñ reſpectu
an priuilegiū ſuū: ⁊ ſic requirūt ad cōplēdā preſcri.xx.ann.
q ſunt medietas tēporis reſpectu eccleſie. ⁊ idē dic in ſimi-
libus facit aut. ſi quis.ſ̄.de preſcrip. lon.tem. quod nota-
21 bis: q: clare ⁊ vtiliter eſt expeditū. ¶ † Expedienda ⁊ am-
pliando reliqua dicta. Inno. q̄ro principaliter de duobus.
Primo qualr acquirant̄ ſeruitutes ⁊ iura cōſimilia. Scḋo
qualiter perdant̄ ⁊ quanto tp̄e. ¶ Venio ad primū ad qḋ
dicit Inn. ꝙ ſi ius de quo agitur hꝫ cauſam continuam ⁊
ꝑpetuā, ſicut eſt ſeruitꝰ aqueductus que ſine intermiſſiōe
ducitur vel habet cauſam quaſi perpetuam vt in electione
ſeu iure eligēdi: ⁊ in iure percipiēdi decimas ex agro acqui
rit̄ ſeruitus ꝑ preſcriptionē.x.an.inter preſentes. ⁊.xx.īter
abſentes ad ſimilitudinē rerū immobiliū.C.de ſerui.l.ij.C.
de preſcri.lon.temp.l.fi. Sed hic eſt differētia ſm eū inter
hec incorporalia ⁊ alia corporalia immobilia, q: in rebꝰ im
mobiliꝰ requirit̄ titulꝰ: vt i.d.l.fi. ⁊ in.d.§.fi.pōt.xvj.q.iij. ſꝫ
in ſeruitutibus ſiue iuribus nō requirit̄ imo ſufficit ſolus
vſus vt patet.ff.ſi ſer.vē.l.ſi quis diuturno. ⁊ in eo.qḋ no.j.
eo.ſi diligēti. ⁊ incip. hoc tp̄s currere ſm eū ex quo qs cepit
vti illo iure nō vi aut clā nec precario ſciēter videlicet illo
22 cui fiebat preiudiciū ⁊ nō ꝯdicente. ¶ † Et hoc ipſuʒ ꝓba
re debet ſm quoſdā: ⁊ ſic intelligūt.ff. quēad. ſer.amit.l.fi.
ff.de iti.actuqꝫ pri.l.j.§.iulianus, ⁊ hec pōdera q̄ infra latiꝰ
32 reaſſumā. ¶ † Si aūt nō habeāt cauſam ꝑpetuā ⁊ ꝯtinuā
vt ſeruitus vie ⁊ ſeruitiorū extraordinariorū p̄ſtatio hec ⁊
ſimilia nō p̄ſcribūtur niſi tāto tp̄e ꝑcipiant̄ cuius initiū me
moria nō exiſtit.x.q.iij.q: cognouimꝰ.c.diſt.cōtra morā. ⁊
ex eo qḋ le. ⁊ not.j.de ver.ſig.ſup quibuſdā.§.iij.ver. fi. ⁊.ff.
de aqua plu.ar.l.j.§.j. ⁊.l.ij.§.ante pe. ⁊.ff.de aqua quoti. ⁊
24 eſti.l.hoc iure.§.ductꝰ aq̄. Hec ſunt Inn. dicta. ¶ † Ad pri
a mā q̄ſtionē ⁊ videᵃ tu bo.gl.iuris ciuilis que hoc in effectu
dicit in.l.ſeruitutes.ij.ff.de ſer.aliqd i.l.j.ff.de aqua plu. ar.
⁊ per Bal.ibi. ⁊ in.d.l.ſeruitutes.ꝑ Cyn.in.l.j. ⁊.ij.C.de ſer.
25 ¶ † Et circa p̄dictorū declarationē ego primo q̄ro nūqd
ſit verū ꝙ i iſtis iuribus p̄ſcribēdis nō requirat̄ titulū. doc.
hic cōmuniter trāſeunt cuʒ opi. Inn. vt titulus non requi
rat̄. Idem vult gl.in.c.cū eccleſia ſutrina.de cau.poſ. ⁊ pro-
prie. ⁊ glo. ⁊ Bart.in.d.l.ſeruitutes. ⁊ videt̄ probari in.d.l.
ſi quis diuturno. ⁊ Dy.in regula poſſeſſor.lib.vj.ſed doct.
nō reddūt rationē diuerſitatis inter hec iura ⁊ bona immo
bilia. Dy.i.d.regula poſſeſſor. ⁊ Bar.in.l. ſeruitutes dicūt
b quod in preſcribēdo rei dñio agit̄ de magno p̄iudicio ᵇ cū
dñs prorſus ipſam rē admittit: ideo cautius fuit agendū
vt ſine titulo nō p̄ſcribat̄ lōgo tēpore ſꝫ lōgiſſimo ſic: vt in
d.l.ſi qs emptiōis.C.de p̄ſcri.xxx.an. Sed qñ agit̄ de ſerui
tute acquirēda: nō agit̄ de tāto preiudicio cū dñs perdat
ipſam rē ſed patit̄ dūtaxat ſeruitutē. Et hanc rationē not.
26 ¶ † Ego vero hoc dictuʒ vt nō requiratur titulus limito
multipliciter. Primo vt nō ꝓcedat qñ preſcriptio eſt ꝯtra
c iusᶜ p.c.i.eo.tit.lib.vj. ⁊ quāꝙ hoc nō reperiatur ſpecifice
cautū de iure ciuili: tñ idē credo eſſe iure quia ius canoni-
cum exigit titulū hoc caſu: q: eſt p̄ſcriptio malefidei cōtra
poſſidētē ꝓpter reſiſtentiā iuris cōis. facit optime.l.quem
admodū.C.de agri. ⁊ cenſi.li.xj. ⁊ qḋ ibi no. Bar. ſtandū eſt
in hoc diſpoſitiōi iuris canonici ꝓpter pctm̄: vt in regula
poſſeſſor. ⁊ qḋ ibi no.prealleg. ⁊.j.c.fi. ⁊ per Bar.in.l.priui-
27 legia.C.de ſacroſan.eccle. ¶ † Scḋo limitat ad dictum in
vſufru.p̄ſcribēdo: licet em̄ ſit ius corpale.l.j.in fi.ff.ad leg.
fal. ⁊ quedā ſeruitus in rebꝰ alienis.l.j.ff.de vſufruc. accre.
tñ in eo p̄ſcribēdo requirit̄ titulus: al's nō preſcriberetur
ſpatio.x.vel.xx.an.vt probatur in.l.fi.de preſcrip. lon. tēp.
et de hoc ꝑ Dyn. in dicta regula poſſeſſor.li.vj. ⁊ per Bar.
in.l.iuſto errore.§.non mutat.ff.de vſuc. ⁊ eſt ratio q: vſuſ-
fructus eſt pars dñij.l.iij.ff.de vſuſfruc.ideo requiritur ti-
tulus ſicut in p̄ſcribēdo dñio: vt no. Dy. in.d.regula poſ-
ſeſſor: ⁊ dicit glo.ſatis no.in.l.corruptionem.C.de vſufruc.
ꝙ etiā ſi vſuſfructꝰ ꝯſiſtat i re mobili tñ actio ꝑſonalis ad
ipſum ꝯpetens nō tollit̄ triēnio. ⁊ ita videt̄ dicendū in ac-
q̄ſitiōe: ⁊ hoc ideo q: vſuſfructus rei immobilis cōparat̄.
ita not. dicit glo. p̄alleg. quā no. dico tñ ꝙ fructꝰ q ꝑcipiū
tur ex agro alieno bona fide vſucapiuntur triēnio. text. eſt
no.in.l.ſequit̄.§.fructus.ff.de vſuc. ⁊ ibi per Bar. ⁊ hoc iō:
q: ibi nō agitur de p̄ſcribēdo iure: ſed de vſucapiendis re-
bus mobilibꝰ. qḋ ergo dicit̄ ꝙ quis tenet̄ reſtituere fructꝰ
extantes.inſti.de offi.iudi.in prin. ⁊ no.in.c.grauis.de reſt.
ſpo. hoc eſt verū vt p̄dixi: niſi poſſeſſor illos poſſederit bo
28 na fide ⁊ iuſto titulo ꝑ triēniū. ¶ Tertio limito ꝑncipale
d dictū vbi agit̄ de obligāda vel diſtringenda ꝑſonaᵈ ad ali-
qḋ ſeruitiū. nā tūc ꝓpter grauitatē ſaltē eſt neceſſe ꝙ alle-
garetur titulus ⁊ ꝓbet̄ preſumptiōe ꝑ lapſum longi tēpo-
ris. ⁊ ſic poteſt intelligi.l.cū de in rem verſo.ff.de vſur.not.
Dy.in.d.regula poſſeſſor. Quarto limito vt nō ꝓcedat cū
preſcribit̄ cōtra eccleſiā. nam tunc licet nō requirat̄ titulus
requiritur tñ tēpus.xl.ann.vt hic.in.d.aut.quas actiones.
29 ¶ † Scḋo principaliter circa dicta Inn. reuoco in dubiū
an requirat̄ ſcientia aduerſarij in p̄ſcriptione iſtorū iuriuʒ.
Inn. vt pʒ ex predictis dicit ꝙ ſic: ⁊ tenet idem in multis
locis in.c.bo.de poſtula.prela.pleniꝰ in.c.conquerente.de
offi.ordi. ⁊ in.c.ij.de in integ.reſti.cū ſimi. Quidā tñ vt no.
in.l.ij.C.de ſerui. ⁊ in.l.j.ff.de aqua plu.arc.tenuerūt ꝯtrium
q: p̄ſcriptio currit cōtra ignorātem: vt.l.fi.C.de p̄ſcrip.lō.
tempo. ſed primū dictum cōiter tenetur per legiſtas ⁊ ca-
noniſtas. vt no. in locis prealle. dicentes bene aliud eſſe in
preſcriptione rerum mobiliū, aliud in preſcriptione iuriū
⁊ ſeruitutū. Ratio q: primo caſu quis poſſidet ipſam rem
que ſibi debet ideo non curatur de aduerſarij ſcientia. ſed
ſecundo caſu non poſſidet ipſe illā rem, ſꝫ dñs iō requirit̄
illiꝰ ſcientia. Redditur alia rō q̄ plus placet Bart.in.d.l.j.
de aqua plu.arc. ⁊.d.l.ſeruitutes. nam in iſtis ſeruitutibꝰ ⁊
iuribus cū non pñt vere poſſideri nō pōt acquri quaſi poſ
e ſeſſioᵉ niſi ſciente aduerſario qui rem poſſidet: vt videtur
ꝓbari in.d.l.ij.C.de ſerui. tenet Inn. in locis prealle. ⁊ ſine
poſſeſſione non ꝓcedit p̄ſcriptio: ideo requritur ſcientia.
30 ¶ † Tertio ad declarationē p̄dictorū q̄ro, q: dixi ꝙ inter
p̄ſentes requiritur tp̄s.x.an. ⁊.xx.inter abſentes: q dicunt̄
p̄ſentes ⁊ q abſentes. Solu. dico ꝙ qs dicit̄ preſens varijs
modis ſm materiā ſubiectam de quo vide gl.no.in aut.de
fideiuſ.in ver. p̄ſentes. ſed quantū ad ꝓpoſitū nr̄m eſt tex.
ſing.in.l.fi.C.de p̄ſcrip.lō.tēp. vbi dr̄ ꝙ preſentes dicunt̄ ſi
poſſidēs ⁊ aduerſariꝰ habent domiciliū in eadē ꝓuincia,
vñ nō ſpectat̄ vbi res ſita eſt, ſed vbi habeat domiciliū: ⁊ ſi
alter habet alibi domiciliū nō dicunt̄ preſentes: ⁊ ſpectat̄
ꝓuincia qñ tota regitur eodem preſide vt olim erat. hodie
vero q̄libet ciuitas habet regimine ſua ſicut olim ꝓuincia,
vnde exiſtentes in ciuitate dicuntur p̄ſentes: vt eſt glo. ſin
31 gu. ab oibus cōiter approbata, vt in.d.l.fi. ¶ † Nunc venio
ad ſecundam q̄ōnē Inn. qualiter ſcꝫ ſeruitutes perdantur.
Sol. dicit Inn. ꝙ ſm leges ſeruitus ruſtica q̄ nō hꝫ inter-
uallū vel hꝫ ſed modicū puta aliquorū dierū vel horarum
perdit ſpatio.x.an.inter preſentes.xx.inter abſentes. ſi aūt
habeat interualluʒ annorū vel menſiū tūc duplicat̄ tp̄s vi
delꝫ vt inter p̄ñtes neceſſarij ſint.xx.anni. ⁊ inter abſentes
xl.ar.in.d.l.fi.ſic cōſtituta.ff.quēad.ſerui.amit. Idē eſt dicē
dum ſm eū ſi habet interualla ſeptimanarū. ſunt em̄ odia
reſtringēda.ff.de libe. ⁊ poſtu.cum quidam. ⁊ regula odia.
li.vj. ⁊ in hoc vltimo vt idē ſit in interuallo ſeptimanarum.
no.gl.in.d.l.ſi ſic conſtituta. dicit tñ Inn. alios dicere ꝙ li
cet habeat interuallū nō ſunt neceſſarij inter abſentes niſi
xx.an. quaſi iſti tp̄s nō debeat duplicari: quod dixi.ſ̄.pri-
mū tñ puto veriꝰ, dicit Inn. ꝙ etiaʒ ſer.vr.predi.tp̄e amit
tuntur. Sed eſt differentia inter ſeruitutē ruſticā ⁊ vrbanā:
ꝙ ruſtica perit certo tēpore non vtendo. vrbana vero per
ſolū non vſum nō perit oīno, ſed ita demū ſi vicinus ſimul
vſucapit libertatē veluti ſi edes tue edibus meis ſeruiant,
ne tue altius tollant̄ ne luminibus mearū officiāt. In hoc
em̄ caſu ſi ego feneſtras meas p̄fixas habuero vel abſtrin-
gero, ita domū ius meū amitto ſi tu per idē tp̄s altius ſub
latas habueris edes tuas alioquin ſi nihil noui feceris re
tineo ſeruitutē. hec probantur in.l.hoc autē.ff.de ſerui.vr-
ba.predi. Et aduerte q: licet Inn. dicat predicta procedere
ſm leges idem dic ſm canones: quia in hoc canones non
reperiuntur

a ¶ Vide etiam de hoc quanto: ſcꝫ tp̄e preſcribūtur iura ⁊ ſeruitutes do. Ant.in.c.per uenit in.xj.colū. cum ſequen.in re pe.de cenſi. ⁊ ibi etiam vide.in.xij. col. ⁊ vide Inn. in.c.accedētibus de priui.gl.in.c. cum acceſſiſſent. de conſti. ⁊ in.c. neqꝫ.xvj.qō.vij. zacharias.

b ¶ Agitur de magno preiudicio. adde Bald.in.l. quibus diebꝰ.§. dñs.ff.de cōdi. ⁊ demō. ⁊ Alexā. conſi.clxxxv.incipien. viſo titulo qōnis col.xij.vſ. venio ad ſecūdū dubiū.vo.ij. ⁊ cō ſil.xxxiiij.incip. viſo proceſſu. in j.col. volu.iij.

Sebaſti. Sapia.

c ¶ Cōtra ius vide Card.in conſi.cxiij.incipien. dico petrum nō audienduʒ. circa fi. vbi vult ꝙ qñ preſcriptio eſt cō tra ius requirit̄ tēpus cuius initij memoria non exiſtit qḋ habet̄ loco tituli qḋ la te proſequit̄ Fel. i.c.ſi diligēti.co. vij.in.j.reſtrin-ctione.j.eo.

Sebaſti. Sapia.

d ¶ Reſtringenda perſona. Qñ ad preſcribendū ſit neceſſarius titulꝰ. vide late ꝑ Inn. in repet.c. fi.col.vij. ⁊ ſequē. j.e. ⁊ Decium in conſi.cxxxiiij.incip.viſo puncto, col.pe. ⁊ Fel.i.d. c.ſi diligēti.j.eo.

Sebaſti. Sapia.

e ¶ Quaſi poſſeſſio. vide Iaſ.in.l. imperiuʒ. co.xij. ff.de iuriſd.om. iudi. Alex.in cō ſil.xvj.incip.in cauſa ⁊ lite.colū. iiij.ver.poſſet ēt declarari.j.v.vo. Bart.veronē.in trac.ſer.vrb.pre-di.c.xx.colum.ij.

a ☞Sebaſti. Sapi.ᵃ ¶Artis. Vide Barto.in.l.q ſub p̄textu.C.de ſac. ſan.eccl.in.l.iij.C.de tiro.lib.xij. Abb.in.c.clericis.ꝫ.de iudi. Bal.⁊ ale. in.l.ſcriniarios.C.de teſta.mil.⁊ omnino areti.in.d.c.clerici.vbi ponit pulchram diſtinctionem.

b ¶An in p̄ſcriptione requirat̄ ſcientia eius contra quē preſcribit̄. Vide per bart.in.l. ſi publicanꝰ.§.in vectigalib. vltra med.ff.de publi. ¶Adđ an p̄ſcriptio currat ꝯtra ignorātes. Ale. ꝯ.lxij.li.j.⁊.clxvj. ij.lib.pau.de ca. ꝯſ.ccxv. in p̄mo impreſſis.
☞Sebaſti.Sapi.
c ¶Reſtitutio.vltra infinita allegata p Fel. hic in hoc arti.an ignorātia ſit iuſta cā concedendi reſtitutionē i ītegrū vide Ale.tenētē opi.bar.in conſi. lij.incip.quidā luclouicus i. v.vo. ⁊ alexā.in conſi. lxxxj.inci.an arbiter.eo.vo.⁊ in cōſi.cxvj.inci.an aduerſus.eo.vo. v.vide etiā ang. in.cōſi.cxvj.icip. ex themate ſupradicto in fin.⁊ ful.i ꝯſi.cxxiij.in ci.ꝫ.⁊.p.⁊.d.an. ficulū i ꝯſi.xlj.in ci.illud afferam in mediū.i.j.vo. vbi dicit op.bar. nō ꝓcedere in p̄ſcriptione lōgiſſimi tp̄is vid̄ ēt alex.in cōſ.iiij.et ꝯſil.clxix.⁊ cōſil. lxxxix.⁊.cxv.clxix.in.ij.vol.⁊ nouiſſime vide bulgar.in repe.l.j.in fi.ff.ſol.mat.vbi tenet cōtra bar.
d ¶Vide etiā per Imo.in rep.ca. ſi.in antepenul. char.ꝫ.eod.
¶Et ſm Imo. in.l.j.§.p ſeruū. qui in fuga.ff.de acq.poſ. iſta gl. eſt ad hoc ſing.i iure. Sꝫ tu adde ſimilē ad verbū. in.§.ſed aliqñ.in ſtit.d̄ vſucap. Et aliā gl. in.d.l.male.agitur in glo. magna.cir.med. C.de preſcri.xxx. an.quā glo. alle. ad hoc bart.in.l. iij.§. ex cōtrario in.j.col.ff.de acqui.poſ.⁊ ſequunt̄.d.l.glo.in.l.j.antiqui.Bar.⁊ Sali. ibi ⁊ Bar.in.l.celſus.in.iiij.colū.vbi per hoc tradit no.cau.ff.de vſuc. Et p iſta determinatione facit viua ratio.nā ſola ciuilis poſſeſſio q̄ animo retinetur eſt ſufficiens ⁊ potens ad preſcribendum:ſed nō ſola naturalis ⁊ ideo ciuilis poſſeſſio in hoc cenſetur nobilior ⁊ potentior q̄ ſit naturalis ſm Bar.in.l.ſi vt certo.§.ſi duobus.ad fi.ff.cōmo. glo.⁊ ibi late Barto.⁊ Moder.⁊ ibi vide in.l.iij.§.ex cōtrario.in.j.⁊.ij. col.ff.de acquir.poſſe.cū limitatio.de qua ibi per Bar.not.gloſſ.ordi. ⁊ cano.ibi in.c.cauſaꝫ.in hoc tit.donec ergo durat ciuilis poſſ.impoſſibile eſt q̄ alius naturaliter poſſidens poſſit preſcribere:alias eueniret abſurdum q̄ duo poſſent eodem modo ⁊ tempore preſcribere.⁊ per illam gloſ.in d.l.j. dixit alibi Joan.an.not.in addi. Spec. ſup rubꝛi.in.ij. col.in ver.xxviij.quē ſequuntur ange.⁊ Paul.de ca.i.d. l.j.qđ ſi vaſallus alienat rem feudalem ignorāte dn̄o q̄ licet ille i quem alienauit poſſit p̄ſcribere. xxx.an.quo ad p̄iudiciuꝫ vaſalli: tñ quo ad preiudiciuꝫ directi dn̄i p̄ſcribere nō poteſt q: cū directo dn̄s retineat ciuilē poſſeſſionem in re feudali interiꝫ aliꝰ nō poteſt inchoare preſcriptionē vt d.gloſ.not. Sed cōtra Jo.an.facit ⁊ iſta erit vna limitatio ad illā gl.ciuilis poſſeſſio exiſtens panes directo dn̄ꝫ īpedit poſſidētē naturalr̄ preſcribere,iſtud ē verū qñ ille vellet preſcribere ꝓprietatē ꝯ directo dn̄ꝫ ⁊ ſic vtile dn̄iū p qđ dn̄s excludit̄ ita loquit̄.d. gl. Sꝫ qñ naturalr̄ poſſidens vellet ſolū p̄ſcribere aliqđ ius feudale vel aliqđ ius vſufru.vel aliqđ ius emphiteuticum certe iſta iura recognoſcunt directo dn̄ꝫ ⁊ ſe ꝯpatiunt̄:⁊ tūc ciuilis poſſeſſio exiſtēs penes directū dn̄ꝫ nō impedit talē p̄ſcriptionē ſm Bar.⁊ alios poſt Jn.d. l.iij.§.ex ꝯtro.et pau.de caſ.in.d. l.j.in pe.co.⁊ hoc oſtēdit viua rōne.nā q nō eſt vaſallꝰ ſi poſſideat xxx.ann rē tāq̄ vaſallus preſcribit.xxx.an.⁊ cōſtituit̄ ac ſi eſſet vaſallus.c.ſi quis p.xxx.ſi de feu.fue.cōtro.inter do.⁊ agn.qđ ergo impedit in deciſiōe Jo.an.quin emptor poſſit p̄ſcribere.xxx.an.ius feudale per qđ recognoſcitur directū dn̄iū niſi forte diceresītereſſe directi dominij mutari nō ſibi vaſallū.⁊ iſtā deciſionem Joā.etiam reprobat ad literā Panor.ipſe in.c.ad audientiam.in pe.col.in hoc eo.ti. Adde tu predictis Ro.latius eius conſi.clvj.Ful.conſi.clxiij.

reperiunt̄ cōtrariū diſponere niſi reſpectu eccleſie:vnde in foro canonico ſeruabūtur p̄dicta ad vnguem per ea que ſuperius dixi ideo inſiſti circa predicta tanq̄ canoniſtis per neceſſaria.
1 ☞Malefidei poſſeſſor dicitur ille qui hꝫ ſcientiam rei aliene.
2 Preſcriptioni validi nō poteſt quis renūtiare.
3 Preſcriptio ſi habet alia ſubſtantia.currit contra ignorātem ⁊ abſentem:niſi ignorans vel abſens retineat ciuilem poſſeſſionem illius rei quā quis vult preſcribere.
Ignorans an reſtituatur aduerſus p̄ſcriptionē.
4 Poſſeſſio ciuilis perditur ſpacio.x.an. puta,q: eam neglexi per decennium : vel q: ſcio aliū ingreſſum ⁊ ſuſpicor poſſe repelli.
5 Mala fides:an indiſtincte vitiet vel impediat preſcrionem.
6 Preſcribens finita preſcriptione nouerit rem fuiſſe alienam non tenetur in foro cōſcientie nec aliij reſtituere.

Vigilanti. Poſſeſſor malefidei nō preſcribit. Primo ponit dictum. ſecūdo ibi ephesinus.rōnem legis contrarie.tertio corrigit ibi:nobis. ¶Caſus literalis.ſecūdū leges malefidei poſſeſſor preſcribit rem alterius vnde dubitauit quidā ep̄s an idem eſſet ſcđꝫ canones ſup hoc ſcribit papa dicēs q̄ valde cauēdum eſt ne ſimus malefidei poſſeſſores in p̄dijs alienis:quia nulla antiqua dierum poſſeſſio iuuat malifidei poſſeſſorē:niſi rē reſtituerit poſtq̄ eam nouerit alienā cū poſtea bonefidei poſſ.dici non poſſit oſtēdēs quare aliter ſm leges. Epheſinus em̄ legiſlator hanc legem inuenit vt locuꝫ haberet preſcri.xxx.vel.xl.an.in malafidei poſ.ſolūmodo ꝓpter vitandā negligētiam miſerorum ⁊ longi tēporis errorē ⁊ confuſionē.ſꝫ pape hoc non placuit ſiue verus dn̄s ſciat rē ſuā p̄ſcribi ſiue ignoret. Ber. ¶Not.principiū pro vigilantia ſtudij:⁊ p hoc ptꝫ ſm Hoſti.qđ ſtudēti cōpetūt vigilie:⁊ ego dico q̄ ſunt neceſſarie:q: nemo poteſt ſapiētie laudē ſine maximo labore ⁊ ſtudio cōſequi.vñ ſtudere eſt idē qđ valde cupere.hinc a cupiditate lectionis dictū eſt ſtudiū literarū: vt no.Arch.in ca.in noua.xvj.qđ.vij.⁊ qui eſt in
a collegio alicuius artisᵃ ſeu ꝓfeſſionis ſi illā nō exercet actu minime gaudere dꝫ priuilegio profeſſiōis vel artis:vt.l.ſemp ⁊ ibi p Bar.ff.de iure immu.⁊.l.j.§.negociatores.e.tit.notat Joan.de lig.in proe.clemē.vide q̄ dixi ſuper rub.de iudi.
1 ¶†No.ij.ibi:aliena ſe nouerit.qđ is dicitur poſſeſſor maleſidei q hꝫ rei aliene cōſcientiā. xxxiiij. qđ.j.ſi virgo. Quid aūt ſi titubat dicā.ꝫ.eod.c.fi.
2 ¶†No.iij.q̄ preſcriptio cū mala fide fuit inducta partim in odium negligētis ⁊ partim in fauorē publicū.ſ.ꝓpter errorē ⁊ confuſionē ne dominia eſſent incerta facit.l.j.ff.de vſuca. Ex quo infertur q̄ preſuppoſita validitate nō pōt quis huic preſcriptiōi renūtiare.arg.in.c. ſi diligenti. de foro cōpe.⁊.l.ius publicum.ff.de pac.⁊ quod not.glo.in.l.tametſi.ff.ad maced.dixi plene poſt
3 Bar.ꝫ.e.ſup rub. ¶†Not.vl.tex.in fi.⁊ tene mēti iūcta penul.⁊ vlt.glo.q̄ p̄ſcriptioᵇ currit ꝯtra
b ignorātē dūmodo abſint alia ſubſtātialia preſcriptionis vt bona fides ⁊ titulus in caſibus quibus eſt neceſſarius ⁊ qđ p̄ſcriptio currat ecōtra ignorātē probatur apertius in.l.fi.C. de preſcri. lon.tem.quod ꝓcedit vbi agitur de preſcribēdo dn̄io.ſecus aūt eſt in iſtis immobilibus incorporalibus:vt in.l.ij.C.de ſerui.⁊ aqua. Dicit tamen notabilr̄ Bart.in.l.j.§.ſi qs aūt.ff.de iti.actuq̄.
c pri.q̄ hoc caſu dabit̄ ex iuſta cauſa reſtitutio.ᶜ
d ⁊ hic per illum tex.ad hoc allegoᵈ bon. gl.in.l.j. C.de pa.po.facit quod in ſimili no.Spe.eo.ti.§. j.in ver.pone colonus.in contrariū tamē multū facit tex.in.d.l.fi.in fi.vbi dicit̄ nulla ſcientia vel ignorantia expectanda ⁊c.ſed pōt intelligi qđ ignorantia non impedit curſum p̄ſcriptiōis:tamē ſi fuerit iuſta ⁊ ꝓbabilis,eſt illi ſubueniendū. arg.c.cū illorū,de ſen.exc.ver.circa. Addo tamē. ad predicta notabile dictū q̄ preſcriptio currit contra abſentē ⁊ ignorantem:niſi abſens ⁊ ignorans poſſideat ciuiliter.nā tūc cōtra eū nō ꝓcedit preſcriptio:vt.l.male agitur.C.de p̄ſcri.xxx.
4 vel.xl.anno. ¶†Ex hoc infero q̄ ſi me abſente aliqs ingredit̄ poſ.meā non incipit tunc preſcriptio:licet bona fide fuerit īgreſſus q: per hūc ingreſſuꝫ nō perdo poſ.vt in.l.ſi id qđ.ff.de acqui. poſ.ſed opꝫ q̄ prius perdaꝫ poſ vt puta.q: ſciēs aliū ingreſſum ſuſpicor me poſſe repelli.d.l.ſi id quod vel trado obliuioni q̄ eam neglexi per decennium.per.d.l.ſi id q̄.⁊.l.fin.de eo.⁊ ab eo tp̄e ⁊ non prius incipit currere preſcriptio:vt notanter dicit Dy.in regula ſine poſſeſſiōe,de reg.iur. lib.vj.⁊ ſentit glo.notabilis ⁊ apertius ibi Bar.
e in.l.j.ᵉ.C.de ſer.fu.⁊ p̄dicta bñ notabis. ¶†An
5 autem mala fides indiſtincte vitiet ⁊ īpediat preſcriptionē. Bar.in.l.ſequitur.§.ſi viam.ff.de vſucapi.dicit q̄ non ſed ſolum impedit vbi preſcriptio cauſatur ex facto poſſidētis.⁊ ſic intelligit regulam poſſeſſor.li.vj.ſecus aūt ſm eū vbi preſcriptio currit ex mera negligentia non petentis vt in actionibus perſonalibus in quibus nō eſt dare poſſeſſionē vel quaſi ſed ꝯtrariū ip̄e tenuit in.l.oēs populi.ff.de iuſt.⁊ iu.vbi dicit non valere ſtatutū diſponēs vt poſt decēniū nō audiatur creditor ſuper debito ratione peccati. Ego hūc articulū plenius examinabo.ꝫ.c.fi.vbi ſolet tractari:q: non intendo ad oſtentationem meaꝫ vt multi faciunt tranſportare materias cum difficile ſit ſtudentibus poſtea inuenire:ſed hec ita ſuccincte volui tangere ne quis ruditer aggredere
6 tur materiā. ¶Quero certum eſt q̄ nulla mala fides qñcunq̄ ſuperueniēs ante impletaꝫ p̄ſcriptionē eā interrumpit vt hic ⁊ in.c.fi.⁊ in regula poſſeſſor.de reg.iur.li.vj.no.Bar.ī.l.naturaliter ff.de vſuca.quid ſi ſuperuenit poſt impletaꝫ preſcriptionem nunqđ teneatur p̄ſcribens rem preſcriptam reſtituere. Gloſ.ij.hic plene examinat ⁊ tandem hic ponit tres opi. Prima opi.habet q̄ ſic.alias peccat nō reſtituēdo.⁊ hanc tenuit Hugo.vt refert hic Jo.an. Scđa opi.q̄ videt̄ verior ſm gl.eſt huic contraria vt nō teneat̄ reſtituere quia nō eſt amplius aliena ſed propria ex p̄ſcriptione autoritate iuris. Et hanc opi.tenuerunt Jo.Dyn.Tran.Gof.Hoſt.⁊ Joā.an.in regula poſſeſſor.de reg.iur.lib.vj.in mer.vbi plene examinat ⁊ vide ibi per eū.dicit tñ Hoſt.q̄ ſi conſcientia eius ex hoc eſſet leſa ſatiſfacere deberet cōſcientie ⁊ remittit ad ſummā eo.tit.ſuper rubꝛ. de preſcriptione rerum immobiliū.§.quē exigātur.ſub verſicu. veruꝫ quicquid. Tertia fuit opi. Alani diſtinguentes an res fuiſſet preſcripta ex cauſa lucratiua aut ex cā non lucratiua.vt pus

☞Sebaſti. Sapi.
a ¶ Una eccleſia, Uide Alexā.in conſi.cxcvj.inci. viſo teſtamēto. col.pen.⁊ vlti.x. de pſcriptio.auc. ⁊ Ioan.Franc. Bal.in trac.pre ſcrip.in pria parte quinte partis principalis qō. xii ij.vbi tangat an eccl'ia poſſit p ſcribere cōtra eccleſiaz quartam parochialem.

☞Sebaſt.Sapia.
b ¶ Lacerare.vide glo.⁊ que ibi Moder.no.in.l. j.ff.de offic.aſſeſſio.

caſu teneatur reſtituere:ſcōo non.arg.xiij.q.j.qō debetur ꝙ quidem.c.parum facit.ſed hec diſtinctio reprobatur ẜm Hoſt.C.de preſcri.lon.tem. l.pe.⁊.j.de dona.apoſto.que iura bene faciūt in hac materia.do.Anto.refert hic ſe hunc articulum diſputaſſe ⁊ tenuiſſe op.theolorum vt forus canoncus non arctet ad reſtituēdum prout eſt contentioſus:ſed forus penitentie ſi qō maxime procedit in eo cui nō pōt imputari negligentia:qꝛ cā querendi cū dāno alterius non eſt oīno ſufficiens quo ad equitatē equa lance mēſurandā:vt ſic meū auferrat̄ ẜȝ eū.⁊ ſic in effectu dom̄. Ant.ſequit̄ primā opi.Ego vero indiſtincte dico opinionē ſcōaȝ q̄ vr̄ cōior canoniſtis veriorē ⁊ in foro cōſcientie eſſe ſeruandā.Moueor vltra alios,qꝛ ius canonicū etiam quatenus diſponit in foro ꝯtentioſo ſemp tendit in ſalutē anime.de iureiur.c.cū cōtingat.⁊ qō ibi not.nā finis iuris canōici eſt dirigere hoīem ad bonū cōe ſecundū qō cōgruit humane ſocietati nō ſolū ciuiliter viuēti:ſed ſcōm fidē in deū tendēdo.⁊ vitā aliā expectando:vt in.c.rex pacificus.ſ.in prolo.⁊ in.c. prodeſt.xxix.q.v.no.in regula:peccatū.⁊ regula, poſſeſſor.li.vj.Itē lex humana iniquitatē nō cōtinēs ſeruāda eſt etiā in foro cōſciētie:vt no. Io. cal.ſ.in pemio.⁊ Io.an.poſt beatum Tho.in.c. ij.de vſu.li.vj.cū ergo lex humana ēt canonica ex iuſta cā tollat actionē ⁊ cōferat dñiuȝ preſcribēdi ſaltē in effectu:vt plene dixi.ſ.ſup rub.⁊ facit tex.j.c.proxi.apparet rō ſufficiens quare teneat̄ reſtituere in foro anime facit optime ca.j.ſ.e.vbi inducitur preſcriptio ex cā etiam cuȝ notitia rei aliene pōt lex ex iuſta cā priuare quē re ſua ⁊ alteri tradere vel ꝓpter delictū vel propter bonuȝ publicū:vt in.l.itē ſi verberatū.ff.de rei vē.⁊.c.p humani.de homi.li.vj.Itē ius canonicum nūꝙ ſcienter inijcit alicui laqueū nec ſciēter defendit aliquē in peccato.vt.c.literas.de reſti.ſpo.⁊.c.cū ſanguinei.de re iudi.⁊.j.c.fi.Si eniȝ preſcriberet cum bona fide induceret peccatum poſt notitiā habitā cōpleta preſcriptione ius canonicū profecto non diceret quē poſſe pſcriptiōe ſe tueri.ſicut facit.ſ.c.de quarta.⁊.j.c.proxi.⁊ opti.facit. c.cum dilect⁹.de cōſue.vbi patuit preſcriptionez fuiſſe inductā iuribus ſtatuti male ītellecti.Nec papa mādat preſcriptionē reſcindi imo expreſſe eā approbat ad idē.c.auditis.j.e.vbi lȝ poſtmodū conſtiterit illi abbati vero religioſo nullū ius cōpetere decreuit tñ papa illū debere defendi ex iuribus preſcriptiōis.⁊ hanc opi.tenet Inno.in c.cura.in fi.de iure pat.vbi dicit ꝙ lȝ poſt cōpletā pſcriptionē appareat de illegitimo titulo nihilominus tñ ſalua conſcientia poſſunt hi qui pſcripſerunt bona preſcripta retinere:quia tuti ſunt autoritate illius qui poteſtatē condēdi ius ſup tēporalibus hȝ qui hanc penam amiſſionis iuriū ſuorū induxit in odiū negligētiū ⁊ in fauorē ſolicitorū.Idē tenet in.c.plerūqȝ.de imu.eccl. quoad preſcriptionem que inducitur cū titulo ⁊ bona fide:qꝛ illa eſt inducta non ſolū in odiuz negligētiū,ſed etiā in fauorē preſcribētiū.ſed vr̄ dubitare de eo q pſcripſit bona fide ſine titulo:videtur tñ inclinare:vt ratione bonefidei nō teneatur.⁊ hoc verius.nam iſte preſcriptiones eqparant̄.⁊ qō defectum tituli hic ſupplet tps mai⁹. ad hoc.xvj.q.iij.ſ.poteſt.⁊ facit qō dixi.ſ.ſup rub.idē Bal.in.c.ſi quis p triginta.ſi de feu.fue. contro.col.x.vbi dicit ꝙ is qui preſcripſit poteſt rē cū bona cōſcientia poſſidere alias nullus poſſet excipere de preſcriptione:qꝛ cum iudex videret eum delinquere ex officio ſuo repelleret eū. ille eīm qui preſcripſit habet veritatem p ſe licet nō habeat primordiū veritatis.alleg.gloſ.in l.j.ff.de eden.in prin.in magna.gloſſ.quam dicit eſſe notandum ⁊ maxime hec procedāt in eo qui ſcit rem ſuā ab alio.vſucapi ⁊ non contradicit.videtur enim tacite alienare:vt.l.alienationis verbum.ff.de ver.ſignifica.⁊ hec ſufficiant.

1 ☞Ius decimandi preſcribitur in aliena parochia ſpacio.xl.annorum.

2 Una eccleſia preſcribit contra aliam etiam iura ſpiritualia.
Iura ſpiritualia non poſſunt poſſideri per laicum etiam per tantum tempus de cuius initio non eſt memoria in contrarium.

3 Priuilegiatus quo caſu vtatur priuilegio ꝯtra pariter priuilegiatū.

4 Per preſcriptionem tollitur omnis actio:⁊ ſoluens debitum preſcriptum poteſt repetere:non tamen tollitur obligatio naturalis vel directum dominium:licet ſint inefficacia ad agendum.

5 Preſcribens dicitur ſoluere.
Per preſcriptionē querit̄ de iure canonico dominiū vtile ⁊ directū.
Iudex ex officio ſuo poteſt actorem repellere:quādo notorie cōſtat. quod nulla competit ſibi actio.
Paria ſunt non habere actionem:vel inutilem habere.

6 Titulus requiritur in preſcriptione contra ius:vel tantum tempus de cuius initio non ſit memoria.

1 Ad aures. ¶ † Una eccleſia in parochia alterius.xl.ann.ſpatio decimas pſcribit. Cōis diuiſio.ſcōa ibi:tue. ¶ Caſus literalis.Quedā eccleſia poſſedit decimas in parochia alterius.xl.ann.queritur an tuta ſit eccleſia preſcriptiōe.Rñdet papa ꝙ de iure melior eſt cōditio poſſidētis qꝛ preſcript.xl.ann.cōcludit omnem actionem. Ber.

2 ¶ No.j.qō vna eccleſia pōt contra aliā eccleſiam etiam iura ſpiritualia preſcribere requirit tamē tps.xl.an.Ex quo collige qō iura ſpiritualia ſunt preſcriptibilia per eum qui illa poſſidere poteſt:ſecus p laicum qui illa poſſidere nō poteſt.j.eo.cauſam.etiam per tantū tempus de cuius initio nō eſt memoria:vt notāter dicit Io.an.in.c.ij.de

3 prob.lib.vj.dicā in.d.c.cām. ¶ † Scōo ex eo collige ꝙ priuilegiatus vtitur priuilegio ſuo ꝯ pariter priuilegiatū.nā eccleſia ex priuilegio hȝ vt cōtra cā nō preſcribatur ſpatio cōmuni.ſed requirit tps.xl.ann. vt in aut.quas actiones.C.de ſacroſan.eccl.⁊.ſ.eo.de quarta.⁊ tamē vtit̄ hoc priuilegio ꝯ eccleſiā preſcribentē q̄ eſt pariter priuilegiata. Sed hoc cōtingit.qꝛ eccleſia preſcribēs non eſt priuilegiata in pſcriptione actiua ſed paſſiua ſi eccleſia proſcribēs non eſt priuilegiata in illo caſu merito eccleſia vtitur priuilegio ſuo ꝯtra eccleſiam aliam. Et de hoc an priuilegiatus vtit̄ priuilegio cōtra pariter priuilegiatū:vide p Bar. in anth.quas actiones.prealle.tetigi.in.c.in preſentia.de pba. ¶ No. iij.ꝙ eccleſia poteſt ſe defendere ex ſola preſcriptiōe etiā ſup reb⁹ ſpi

4 ritualibus. ¶ † No.vlti.⁊ tene menti iſtū tex.in fi.qō preſcriptio tollit prorſus oēm actionē.⁊ no.id verbū:prorſus,facit enī optime hec litera p opi.glo.quā ſequuntur Bart.⁊ multi alij in.l.fi.ff.ı è ra.habe.vbi cōcluditur ꝙ ſi tutus preſcriptione ſoluit ignorāter poteſt repetere: qꝛ ſoluit indebitū.vel ſaltē erat tutus exceptione perpetua ideo competit repetitio.l.qui exceptione.ff.de condi.inde.Itē facit iſte tex.p opi.Archi.in.c.j.e.ti.li.vj.vbi dicit ꝙ per preſcriptionē acquiritur de iure canonico tam vtile ꝙ directū dominiū non tñ allegauit iſtū tex. ſed.xvj.q.iij.c.quicūqȝ.⁊.c.licet.ſed melius facit iſte tex.vide tā in dominio ꝙ in actiōe quod dixi.ſ.ſuper rub.poſt Bar.⁊ Cy.in.l.fin.C.ex quib⁹ cau.ma.⁊ piſtū text.dicit hic do.Ant.iudicē poſſe repellere illū ex officio ſuo ab agēdo cui obſtat legitima preſcriptio qꝛ ſine actione nemo experitur:qō puto verū qꝛ preſuppoſito ẜm cōem opi.quod remaneat obligatio naturalis in debito ⁊ in preſcripta remaneat dominiū illud directū qō cōpetat de iure naturali:vt dixi.ſ.ſup rubr.tñ illa ſunt inefficacia ⁊ prſus inutilia ad agēdū:vt optime probat̄ hic: ⁊ eſt tex.no.iuris ciuilis in.l.ſi pupillus.ff.de admi.tu.vbi dicit ꝙ pre

5 ſcribens eſt ſimilis ſoluenti. ¶ † Et dicit Inn.in.c.j.de offi.vic.quod vbi apparet de ineptitudine libelli licet non cōtineatur in libello:ſȝ eſt notoriū de ineptitudine libelli ⁊ impotentia agendi pōt ⁊ debet

b iudex officio ſuo libellum lacerare[b].facit.c.ſacerdotib⁹.xj.queſtiōe.j. Item nemo ſine actiōe recte experitur.l.ſi pupilli.ff.de ne.ge.⁊.viij.diſtin.quo iure.⁊ paria ſunt nullā habitare actionem vel prorſus in effi

6 cacem habere.ar.in.c.ij.de transla.prela. ¶ † Gloſſ.ij.hic inſtat an in iſta preſcriptione ſit neceſſarius titulus contrarius,ſed hodie eſt tex. apertus in.c.j.eo.titu.lib.vj.vbi concluditur ꝙ ſic cum ſit contra ius commune quod vna eccleſia percipiat decimas in aliena parochia. vt in.c.ad decimas.de reſt.ſpo.lib.xj.vnde requiritur titulus vel tantum tempus de cuius initio non ſit memoria vt ibi.vnde intelligo ꝙ interuenit titulus.alias ſecus.

1 ☞Laici non poſſunt preſcribere ius decimandi:quia cum ſit quid ſpirituale non poſſunt illud poſſidere.nu.2.

3 Preſcribi poteſt id quod ex priuilegio queri poteſt:niſi id quod de iure poſſideri non poteſt.
Collatio beneficiorum ⁊ ius excommunicādi poteſt per papam concedi laicis.

4 Spirituala ⁊ eius annexa non poſſunt per laicum preſcribi.
Iudex patronatus non poteſt per laicum preſcribi.

5 Laici conuerſi qui poſſunt dici religioſi poſſunt ſpiritualia preſcribere:quia non ſunt ſimpliciter laici.

6 Naturalis poſſeſſio ſola non eſt ſufficiens ad preſcriptorem:ciuilis vero ſit.

7 Poſſeſſio nulla dicit̄ eſſe penes religioſos ſine licētia eoꝝ ſupioris.

8 Decime non poſſunt concedi laicis in titulum:ſed alimoniam ſic.

Cauſam

1 CAuſam. Laicus decimas non preſcribit. vel ſic latius. ¶ † Laici ſpiritualia poſſidere non poſſunt ergo per conſequens, nec preſcribere. h.d.⁊ quotidie allegat. Cõis diuiſio. ſcõa ibi: ideoq̃z. ¶ Caſus literalis. Inter archidiaconũ regiũ.⁊ nobilẽ virũ. S. q̃ſtio ſuper deci‑ mis vertebat. papa cõmittit cãm illã mãdans iudici quatenꝰ cauſam ipſam debito fine decidat nõ obſtãte preſcriptione tꝑis vel cõceſſione eccl'iaſtice ꝑſone vel ſecularis ſi idẽ. S. eã opponere voluerit: q: cum laici decimas poſſidere nõ poſſunt eas ꝑ̃ſcribere non valent. Berna.
2 ¶ † No.j. ibi. nõ obſtãte preſcriptiõe tꝑis ⁊c. qꝺ nulla tꝑis ꝑ̃ſcriptio [a]
a iuuat laicũ in iſtis ſpũalibus. nã põdera literã q̃ nõ reſtringit ſe ad ꝑ̃‑ ſcriptionẽ certi tꝑis. ſed indiſtincte dicit tꝑis. ⁊ ſic induco hãc literam ad probãdũ notabile dictũ Jo.an.⁊ Jo.mo.in.c.ij.de ꝓbẽ.li.vj. vbi di‑ cũt ꝙ laici non poſſunt ꝑ̃ſcribere ſpũalia etiã per tm̃ tempus de cuiꝰ initio memoria nõ exiſtat: ⁊ eſt rõ quia cũ illa poſſideri nõ poſſint vt hic: ergo nullo tꝑis curſu poſſunt ꝑ̃ſcribi: q: ſine poſſeſſiõe non ꝓce‑
3 dit preſcriptio: vt in regula ſine poſſeſſione. de re. iu. li.vj. ¶ † Ex quo habes limitare aliã regulã que hꝫ qꝺ ea que ſunt queſibilia ꝑuilegio poſſunt queri preſcriptione. de off. ordi. c. duo ſimul. nõ procedit ĩ his que de iure poſſideri nõ poſſunt. nã data incapacitate poſſidẽdi põt priuilegiũ principis operari ⁊ non ꝑ̃ſcriptio, primũ probatur ex nota tis in.c. ꝗuis. de deci. ſcõm ꝓbat hic. Ratio diuerſitatis ptꝫ: q: prin ceps ꝑ ſuũ priuilegiũ põt facere quẽ capacem: vt not. gloſ. xxxij. diſt. §. verũ. ⁊. xvj. diſt. bene qdẽ. que dicit ꝙ papa põt laico dare ptãteꝫ ex cõicãdi. Itẽ antiqtus eccleſia ſeu papa cõceſſit imperatori ⁊ multis regibus ptãtẽ cõferendi beneficia. lxiij. di. adrianus: ⁊ in.c. in ſynodo. ⁊ multis laicis ꝯtulit decimas: vt not. in. d.c. ꝗuis ꝑ̃ſcriptio xo hoc nõ põt q: eſt fundata ſuꝑ poſſeſſione: ⁊ ſic poſſeſſio dꝫ ꝑ̃cedere: laicus
4 aũt ex ſe nõ eſt capax huiꝰ poſſeſſiõis. ¶ † Et qꝺ dixi in ſpũalibꝰ ꝓce dit etiã in annexis ipſis ſpũalibꝰ. nã laici nec illa poſſidere valẽt niſi ex priuilegio: vt in.c. de iure. ⁊.c. qm̃. de iurepa. ⁊ ideo laicus nõ poteſt
b ꝑ̃ſcribere iuſparronatus [b] ſaltẽ qñ vult ꝑ̃ſcribere ꝯtra eccleſiã nõ pa tronatã: vt no. Jo.an. in reg. ꝙ alicui gratioſe. li.vj. in mer. ⁊ vid quod not. in.c. querelã. de elec. ⁊ ꝑ Archi. plene. in.c. hortamur. lxxj. diſt. ple
5 ne in quadã diſputatiõe que incipit augerio. ¶ † Predicta omnia limito in puris laicis. cõuerſi aũt laici nõ debent tractare cũ clericis ſpũalia: tñ poſſunt iura ſpũalia preſcribere: q: non ſunt oĩno laici ſed poſſunt dici religioſi. ad hoc vide tex. iuncta glo. in.c. ex eo. de ele. li.
6 vj. ⁊ per Innocẽ. in.c. fi.c. de inſti. ¶ † Scdo colligo principaliter ex fi‑ ne tex. iũcta gl. ꝙ poſſeſſio ciuilis neceſſario requirit ad ꝑ̃ſcriptionẽ naturalis aũt nõ ſufficit: de quo plene ꝑ Dy. in regula ſine poſſeſſio ne ꝑ̃alleg. vbi videas. Colligit aũt hic ꝙ laici bñ poſſidẽt naturali‑ ter ſeu detinẽt decimas: ſed q: nõ poſſunt ciuil'r poſſidere ideo nõ pre ſcribũt hec aũt ciuilis poſſeſſio eſt illa q̃ germinat prolẽ ꝑm glo. i. fru ctũ parit. ſ. acquirẽdo dñium ꝑm Jo.an. qui ita exponit gl. ⁊ bene lꝫ aliꝗ aliter ⁊ minus bene. ¶ Et no. ex tex. iuncta glo. ꝙ detinere ſumit qñq̃z ꝑ poſſidere vt hic. ſic qñq̃z ecõuerſo. xij. q.j.c.ij. naꝫ laici poſſunt bñ detinere decimas: q: detẽtio eſt quid facti ⁊ nõ ſonat in ius: vt no. Bart. in. l.j. ff. de acq. poſ. ⁊ ſatis ſentit hic glo. quã no. Hinc eſt ꝙ ſer uus põt detinere. vt. l. ſtipulatio iſta. §. hec quoq̃z. ff. de verb. ob. in ſer uũ aũt cadũt ea que ſunt iuris nec poſſunt ꝑ momentũ ꝯſiſtere. l. plꝫ.
7 ff. de acq. here. ¶ † Et vide glo. in religioſo ſimplici ꝙ nil dicat poſſi dere ſine licẽtia ſui prelati: ſed tm̃ ꝯtinere in.c. nõ dicatis. xij. qõ.j. nec puto ꝙ laicꝰ dicat decimas poſſidere etiam naturaliter. q: poſſeſſio naturalis eſt ius inſiſtendi rei nõ prohibite poſſideri. vt no. Bar. i. d. l.j. vbi plene tractat hec materia diuerſarũ ſpecierũ poſſeſſionũ ⁊ de‑
8 tẽtationis. ¶ † Opp. vltimo ⁊ vr̃ decimas poſſe laicis cõcedi. x. q.j.c. pe. ⁊ fi. Sol. dt Jnn. ꝙ in titulũ nõ poſſunt eis cõcedi vt illas habeãt vt clerici: ſꝫ in alimonia cõcedi poſſunt pauꝑibꝰ laicis vt in cõtrario. hoc dico poſſe ꝓcedere reſpectu fructuũ ⁊ ad tẽpus. ar.c. poſſeſſiões. xvj. q.j. nã hoc modo poſſunt quibuſcunq̃z locari: vt in.c.ij. de loca. et vide ad materiam qꝺ leg. ⁊ no. in.c. ꝗuis. ⁊.c. prohibemus. de deci.

1 ☞ Stylus curie romane eſt ſeruandus data contrarietate canonũ.
2 Preſcribens non tenetur rem preſcriptam reſtituere ſi poſtea ſuꝑue nit notitia rei aliene.
3 Allegans interruptionem contra preſcribentem: nõ cõfitetur preſcri ptionem, quia excipiens non fatetur,
4 Preſcriptio quibus ⁊ quot modis interrũpatur. vide per diſcurſuꝫ.
5 Preſcriptio aliqñ nõ currit. aliquãdo dormit: ⁊ aliquãdo interrũpit.
6 Titulus quo caſu requiratur in preſcriptionibus.
7 Naturalis poſſeſſio aliquo caſu ſufficit ad preſcribendum.
8 Mala fides an ⁊ quo caſu interrumpat preſcriptionem.
9 Preſcriptio indiſtincte interrumpitur ſi preſcribebam rem titij: quã putabam ſempronij.
Iniuriã qui cõmittit habet animũ iniuriandi: licet erret in perſona.
10 Preſcriptio an ⁊ quando interrumpatur ex defectu tituli.
11 Preſcriptio vel vſucapio quomodo interrumpatur per litis cõteſta tionem: vel per alios actus ciuiles: vide per diſcurſum.
12 Preſcriptio ſtatutaria interrumpitur per ſolam citationem.
13 Preſcriptio. xxx. annorũ cum bona fide ⁊ ſine titulo qũo interrũpat.
14 Preſcriptio non interrũpitur per lit. cõteſt. corã incompetenti iudice factam: vel ꝑ alios actus ci uiles inualidos.
Preſcriptio interrumpitur per conteſtationem factam coram arbitrio: ſi compromiſſum in ipm factum ſit validum.
15 Actus factus coram iudice incõpetenti an ſaltẽ valeat vt actus extraiudicialiter factus.
16 Mala fides preſumitur ex coniecturis.
17 Preſcriptioni non interrũpitur per conteſtatio‑ nẽ factã corã arbitratore vel amicabili compoſi‑ tore: niſi per talem conteſtationem aduerſarius incipiat eſſe in mala fide.
18 Preſcriptio interrupta: ſiue naturaliter: ſiue ci‑ uiliter. an ceſſante interruptione iteruꝫ incipiat currere. 24.
19 Actiones temporales efficiuntur perpetue per conteſtationem.
20 Mala fides preſumpta nõ impedit ꝑ̃ſcriptionẽ.
12 Inſtãtia ſi eſt perẽpta res inducitur fere ad illũ ſtatutum in quo erat res prius: vide hic exẽpla.
22 Preſcriptio iurium corporalium qualiter inter rumpatur.
22 Preſcriptio libertatis qualiter interrũpatur.
23 Preſcriptio qual'r interrũpat in criminalibus.

ILlud autem. Si cõtra preſcri ptionẽ. xl. ann. q̃ ſola currit contra ec cleſiã opponatur interruptio vterq̃z ꝓbauit. ⁊ ſunt duo dicta. ꝑm ibi: verũ. ¶ Caſus literalis. In canonibus reperit ꝙ qui rem alte‑ rius preſcribit. xxx. anno. tutus eſt preſcriptiõe. queſitũ fuit a papa vtrũ locũ habeat talis ꝑ̃ſcri‑ ptio. Rñdet ꝙ romana eccleſia non admitti mi norẽ preſcriptionẽ ꝙ. xl. an. licet quidã canones admittant tricennalem. ⁊ ſi eccleſia ꝑ. xl. an. rem aliquã incõcuſſe poſſedit aduerſus aliã eccleſiaꝫ põt tueri quadragenaria preſcriptione: ſi vero de ꝑ̃ſcriptione ⁊ interruptiõe qꝺ fuerit inter par tes ab vtraq̃z pte teſtes recipi debẽt ⁊ ſi probata fuerit interruptio preſcripttio nõ valebit. Bern.
1 ¶ † No.j. ꝙ data cõtrarietate ſeu varietate ca‑ nonũ recurrẽdũ eſt ⁊ tenendũ qꝺ ſeruat romana
c eccleſia ſeu ſtylus curie romane [c] facit. c. ex lite‑ ris ⁊ qꝺ ibi no. de conſti. ⁊ de cri. fal. quam graui.
2 ¶ † Not. ſcdo ꝙ eccleſia ex ſola ꝑ̃ſcriptiõe põt ſe tueri aduerſus eccleſiã. ⁊ ſic lꝫ ex poſtfacto ſuper ueniat rei aliene notitia no tenet tñ is qui ꝑ̃ſcri‑ pſit rẽ reſtituere licet ſit eccleſia ⁊ ꝑ̃ſcripſit cõtra eccleſiã. qꝺ eſt notãdũ: cõcordat. ſ̃.c. ad aures. fa
3 cit ad eaque dixi. ſ̃. eo. vigilanti. ¶ Not. tertio in verſic. verũ ꝙ excipiens de interruptione contra allegantẽ preſcriptionem nõ videtur preſcriptio nẽ cõfiteri. nã ſi ipſam tacite cõfiteretur releuare tur allegãs preſcriptionẽ ab onere ipſa proban‑ di. vt in.c. preterea. de trãſac. ſed hic tenetur alle‑ gãs ipſam ꝓbare. ⁊ hoc cõtingit ex eo quia exci piẽs nõ fatet ea que tacite includunt ĩ exceptio‑ ne vt in.c. cũ venerabilis. ſ̃. ti. proxi. ⁊ vid ꝙ ibi di xi. ¶ No. ꝙ ꝑ̃ſcriptio tẽporis non nocet ꝓbata interruptiõe: cõcordat. j.e. auditi. preſcriptio au
4 tẽ poteſt interrũpi. ¶ † Qualiter aũt interrũpa tur glo. ſi. hic inſtat quã notabis: quia quotidie ad eam in hac materia ſit remiſſio. ⁊ in effectu di cit ꝙ interruptio quãdoq̃z naturaliter ⁊ quan‑ doq̃z ciuiliter. ⁊ naturalis interruptionis ponit duos caſus: ciuilis vero octo ⁊ idem facit Inn. hic: ⁊ vide cõſimilẽ gl. xvj. q. iij. §. pone. in ver. in‑ terrupta. ⁊ in. l. cũ notiſſimi. C. de ꝑ̃ſcrip. xxx. an. in ver. interupta. ⁊ ibi per Cyn. ⁊ plenius de ma teria per Bar. in. l. naturaliter. de vſucap. vbi vi
5 de. ¶ † Et proſequendo hic ſubſtãtialia ad de‑ clarationem gl. ⁊ materie ſcias quod preſcriptio quãdoq̃z nullo modo currit: quandoq̃z dormit: quandoq̃z interrũpit anteq̃z. ſ. compleatur. Non currit quando res nõ eſt preſcriptibilis: vt patet ex his que leg. ⁊ no. in.c. cum non liceat. ĵ.e. ⁊ dic vt ibi not. facit quod leg. ⁊ no. in. l. ſi. C. in quibꝰ cau. in integ. reſtit. non eſt neceſſaria. ⁊ in. l. ſicut verſi. ſed pupillari etate. C. de preſcrip. lon. temp.

ddd ij

☞ Sebaſti. Sapi.
a ¶ Preſcriptio. Uide Ful. in ꝯſ. clxvj. inci. in que ſtiõe q̃ vertitur. ⁊ per Raph. cu. in conſil. lxxxiij. incip. q: cauſa de cimalis.
b ¶ Iuſpatrona‑ tus Adde eun‑ dẽ ꝯſi. xlvij.
☞ Sebaſtia. Sapi.
b ¶ Iuſpatrona‑ tus. Uide. Abb. in diſpu. ſue ici. augerio. col. vj. ⁊ cõſi. cvj. i ver. ca‑ ſus. ver. ſecundo ꝑ̃ncipaliter in. ij. vol. Alex. in cõ‑ ſil. lxxv. incip. vi‑ ſo. in ſi. in. iiij. vo. ⁊ dõ. Dec. ĩ rub. de iudi. col. peñ. Abba. in conſil. lxxvj. inci. plura ſũt examinãda. in. ij. vol. Ro. in cõſ. ccclxviij. inc. preſens cõſulta‑ tio. ⁊ Abb. dñm meũ. d. Rochuꝫ curtium late in tract. de iurepat. in vlti. queſtiõe ⁊ Deci. in conſi. cxxxiiij. inci. viſo pũcto. colũ. peñ. zacharias.
c ¶ Stylus curie romane. Adde ꝙ eſt hoc caſu ꝑ lege ſeruandus ita no. Spe. ĩ ti. de teſt. §. publica tis. xv. deinde. ⁊ ĩ tit. de reſcrip. ꝑ̃‑ ſen. §. ratiõe for‑ me quoque. Et ratio eſt que ip̃e dat in ti. de app. §. de officio. col. iiij. xv. vt autẽ eſt. q: curia Roma. tãquã magiſtra‑ eſt ab oibꝰ ſequẽ da qꝺ eſt verũ li mitãdo vt hic. ſ. data ꝯtrarietate iter canones. vt no. in.c. cũ olim. ſ̃. de conſue.

a ❡Quãdo ⁊ qualiter interrumpatur pꝛeſcriptio. Vide hic do. Anto. melius ꝙ alibi: ⁊ cõiter noſtri canoniſte reaſſumpſerunt in hac materia dicta Bar. in. l. naturaliter. ff. de vſu. item adde φ per receptionez teſtiũ q̃ fit lit. nõ conteſta. ꝓpter imminens periculũ nõ interrũpitur pꝛeſcrip. hoc dictũ elegãs Vin. in. c. quoniã frequentare. in pꝛimi. vt lit. nõ ↄteſt. ꝑut refert ⁊ ſequitur do. Anto. in. vij. col. Itẽ adde qḋ perẽpta inſtãtia nõ perĳt interruptio facta ꝑ lit. ↄteſt. factã ĩ illa inſtãtia ſꝫ Bar. in. l. ĳ. C. de fru. ⁊ lit. expẽ. licet gl. ibi aliter dicat ḋ quo ꝑ do. Ant. in. c. cauſam. el. j. in. iiij. colũ. ⁊ qḋ ibi no. de teſt. itẽ adde qḋ ad iterrũpendã pꝛeſcriptionẽ nõ requiritur libelli oblatio. ſꝫ ſufficit ali⁹ act⁹ ꝑcedẽs. tex. eſt in. l. ſicut. ver. nec ſufficiat. C. ḋ pꝛeſcri. xxx. ann. qualiter aũt interrũpatur pꝛeſcriptio in incoꝛpoꝛalibus declarat do. Ant. i. c. auditis. in. iiij. colũ. j. e. tit. Utruz aũt iterrupta pꝛeſcriptione cõtra reum principalẽ intelligatur iterrupta cõtra eius fideiuſſoꝛẽ gloſ. tenet qḋ ſic. i. l. ſi fidein. §. ſi. ff. mãda. de quo ibi ꝑ Bar. Ant. Frã.

❡Quibus modis interrumpaꝛ pꝛeſcriptio. Dicas φ per ſimplicem cõtrouerſiã interrumpitur: ꝑ glo. in. l. ſꝫ ſi lege. ff. de peti. here. ⁊ per Bar. ⁊ doct. in. l. ſi. in pꝛi. ff. de eo per quem factũ erit. ⁊ mĩxtos modos ꝑ quos interrũpatur. vide per Jo. ber. ĩ ſuo reper. in litera. p. in verſi. pꝛeſcriptio interrũpitur. vbi late ꝑ Lanfran. circa hanc materiam. ☞ Sebaſt. Sapia.

b ❡Mala fides. Vide late ꝑ ale. ⁊ Jaſ. i. l. iij. §. genera. col. ij. ⁊ iij. ff. de acqui. poſ. ⁊ quomodo dubitãs ⁊ ignoꝛãs equiparẽtur declarat do. Jaſ. in l. quãdiu. C. qui admitti.

Doꝛmit qñqꝫ qñ ex aliquo defectu tꝑali nõ currit vt puta ꝓpter defectũ ꝑlati. ſ. c. j. ⁊ c. de q̃rta. Vel ꝓpter hoſtilitatẽ qñ tãta eſt φ non reddiꝛ ius in loco. j. c. ex trãſmiſſa. ⁊ de hoc articulo. dic vt ibi dicã. Dixi in tertio mẽbꝛo φ qñqꝫ pꝛeſcriptio iã inchoata iterrũpiꝛ. ⁊ de hoc articulo hic.
6 ❡Ad cuius declarationẽ ſcias φ interruptio[a]
a fit ꝑncipaliter duob⁹ modis. ſ. naturalr̃ ⁊ ciuilr̃. naturalr̃ vero ḋꝛ fieri qñ aliqḋ de reqſitis ad ſubſtantiã pꝛeſcriptiõis petit: nã ad ſubſtãtiã ꝑſcriptiõis qñqꝫ requirũtur tria: qñqꝫ duo: qñqꝫ vnũ duntaxat ſꝫm naturã pꝛeſcriptionũ. Tria eñi requiruñꝛ qñ pꝛeſcriptio eſt talis que deſiderat titulũ bonã fidẽ ⁊ poſſeſſionẽ: vt in ꝑſcriptione ↄ ius cõe: vt in. c. j. e. tit. lib. vj. vel in pꝛeſcriptiõe. x. vel. xx. ann. ↄ pꝛelatũ. iuxta ea q̃ dixi. ſ. eo. de q̃rta. Duo vero requiruñꝛ vbi eſt non titul⁹ neceſſari⁹ vt regulariter ↄtingit in pꝛeſcriptiõe. xl. an. iure cõi nõ refragante: vt hic. ſ. de quarta. ſ. poſſeſſio ⁊ bona fides. Unũ vero ſaltem requiriꝛ in pꝛeſcriptione inducta in odiũ negligentis: vt in actionib⁹ ꝑſcribendis. ſ. curſus tꝑis: vt in. l. ſi qs emptiõis. C. de ꝑſcri. xxx. ann. Ubicũqꝫ eñi alter de reqſitis petit naturalr̃ ꝑſcriptio interrũpiꝛ: qꝛ deficiẽte altero ſubſtãtialr̃ reqſito ad cõfectionẽ actus naturalr̃ deficit ipſe actus in. c. ſi. de cõdi. ap. ⁊ in. c. cũ ſuꝑ abbatia. de offi. deleg. ❡Et pro maioꝛi declaratione ꝓſequamur qḋ lꝫ de ſubſtãtialiter reqſitis de ꝑ ſe. De poſſeſſiõe eñi certiſſimũ ⁊ abſolutũ eſt, φ ſi ea interũpitur pꝛeſcriptio ipſa naturalr̃ interrupta eſt. Põt autẽ poſſeſſio interrũpi multis modis vt inũdatiõe maris vel fluminis vel vt ſi vi eĳciaꝛ qs de poſſeſſiõe: vt. d. l. naturalr̃. vel ꝑ ſiꝛes act⁹ nã ſine poſſeſſione pꝛeſcriptio nõ ꝓcedit: vt in reglr̃ ſine poſſeſſiõe. lib. vj. ⁊ cũ hec interruptio nõ reſtrĩgaꝛ ad certã perſonã ꝓdeſt omnib⁹ pꝛetẽdẽtib⁹ intereſſe. d. l. naturaliter. ⁊ intellige de poſſeſſione ciuili. vt not. Dy. in. d. regula ſine poſſeſſiõe: vt dixi. ſ. e. c. cauſam facit. l. clã poſſidere. ⁊ qḋ ibi not. ff. de acqr.
7 poſſ. ❡† Vel de naturali eo caſu quo naturalis eſt ſufficiẽs ad vſucapionẽ ſꝫm Bar. in. d. l. naturaliter. pone exẽplũ in ꝑſcribẽte vſumfructũ nã vſufructuari⁹ poſſidet naturalr̃ eñi. vt in. l. naturalr̃. ff. de acq. poſ. defect⁹ aũt poſſeſſiõis coꝛpoꝛalis nõ vitiat. l. ſi id φ. §. ſi. ff. ḋ acq. poſ. ⁊ de his ſpecieb⁹ poſſeſſionũ plene ꝑ Bar. in. l. j. de acqr.
8 poſ. ff. ⁊ tetigi. in. c. olim. j. de reſt. ſpol. ❡† Venio ad ſꝫm reqſitũ. ſ. ad bonã fidẽ ⁊ ĩ hoc ↄſidero tria qñqꝫ ſuꝑuenit ex toto mala fides: qꝛ incipit hr̃e cõſcientiã rei aliene. qñqꝫ eſt in dubitationẽ. qñqꝫ ſuꝑuenit mala fides quo ad vnũ: ⁊ nõ q̊ ad aliũ: qꝛ putabat rẽ eſſe martini ⁊ nõ titĳ. Pꝛimo caſu certũ eſt. φ de iure canonico interrũpiꝛ pꝛeſcritio ꝑ ſuꝑuenientẽ malã fidẽ qñqꝫ ante cõpletã ꝑſcriptionẽ: vt. j. e. c. ſi. ⁊ in regula poſſeſſoꝛ. lib. vj. ⁊ huic iuri canonico eſt ſtãdũ: ideo nõ curo ꝓſequi qḋ de iure ciuili, vt no. Bar. in. d. l. naturaliter. ⁊ no. j. c. ſi. Scḋo caſu cũ nõ ſuperuenit
b mala fides[b] firmiter ſꝫ incepit dubitare. Bar. tꝫ qḋ nõ eſt iterrupta ꝑſcriptio. ĩ ↄtrariũ facit. c. j. xvj.
9 qḋ. iij. dicã plenı⁹ poſt glo. j. c. ſi. ❡† Tertio caſu putat hic. d. Ant. φ poſſit pꝛeſcribere quo ad eũ apud quẽ erat bona fides: qꝛ bona fides ⁊ mala pñt referri ad vnũ ⁊ nõ ad aliũ. ⁊ reſpicere vnũ ita qḋ nõ aliũ. ar. in. l. fulcinius. §. qḋ ſi aduerſus.
c ff. ex quib⁹ cau. ĩ poſ. ea. Ego firmiter puto[c] ↄtrariũ per tex. apertũ in. d. c. ſi. vbi ptꝫ φ poſſidẽs repugnãte conſciẽtia peccat. lꝫ iſte credebat rẽ nõ ſuã ergo peccat ⁊ ſic nõ poterat ꝑſcribere. ad idem. c. ſi virgo. xxxiiij. q. ĳ. vbi ḋꝛ φ tãdiu qs ḋꝛ poſſeſſoꝛ bõe fidei ꝙdiu ignoꝛat ſe poſſidere alienũ. ſꝫ iſte credebat rẽ nõ eſſe ſuã. lꝫ putaret eã eſſe illi⁹ cui nõ erat: ergo erat in mala fi. ad idẽ optie facit in

c ❡Sed tu dic verioꝛem eſſe opi. Bar. in. d. l. naturaliter. ⁊ dom̃. Ant. hic quã tenebat dñs meus Franc. de are. in voce legẽs hãc decre. ⁊ ꝓ hoc adduxit tex. ĩ. l. aut qui aliter. §. ſi qs dũ putat. ff. qḋ. vi. aũt clam. ⁊ ibi Bar. per quẽ text. dicebat repꝛobari. no. in. l. §. interdum in ver. vlt. ff. vti. poſ. ⁊ idẽ in terminis qḋ. do. Anto. tenet hic Pet. de anch. ĩ c. j. in pe. col. eo. ti. lib. vj. vbi pꝛo hoc alle. ꝑ caſu l. q balneuꝫ. ff. q po. in pigno. ha. ↝ Sebaſti. Sapi.

d ❡De ſtatutis. Vide ale. ⁊ Jaſ. in. l. ſi. ĩ pꝛinc. col. iij. ff. de eo ꝑ quẽ factũ erit. vbi late ⁊ Roman⁹ in conſi. xxxix. inci. in queſtione pꝛopoſita.

e ❡Pꝛeſcriptiones ſtatuarie interrũpũtur ſola executionis miſſione: ſed dic qḋ debent interrũpi ꝓut ꝑſcriptiões iuris cõmunis vt plene not. Joã. and. in addi. Specu. in titu. de appel. §. nũc bꝛeuiter. circa pꝛinc. Bal. in l. ſi. C. ĩ quib. cau. re. in inte. nõ eſt neceſ. ⁊ in. c. j. §. ſi qu̇is ꝑ. xxx. ſi de feu. fue. contro. ⁊ in. c. j. §. ĩ cauſis. de pa. iur. fir. ⁊ vtrum per ſolaꝫ cautionem de iudicio ſiſti iterrũpaꝛ ꝑſcriptio et ꝑpetuetur actio iniuriarum. dic qḋ nõ. tex. eſt ĩ. l. ſi cũ. §. qui iniuriaꝝ. ff. ſi qs cau.

❡Adde quod bal. conſil. clxvj. li. j. dicit qḋ citatio facit etiã in alio loco ꝙ domicilĳ interrumpit pꝛeſcriptionem. ⁊ an iudiciuꝫ in quo agẽs ſuccubnit iterrũpat ꝑſcriptionẽ vide Pau. de ca. ↄſi. ccxciij. pꝛimo impꝛeſſis ⁊ qḋ citatio interrũpat pꝛeſcriptionem. vide Ro. conſil. xxxviij.

ſiñ. l. eũ qui nocẽtẽ. ff. de iniur. vbi ptꝫ φ iniuriaꝝ tenetur qui intulit iniuriã ex quo habebat iniuriãdi animũ lꝫ errauerit in ꝑſona ⁊ hoc de ſcḋo
10 reqſito. ❡† Quo ad tertiũ de defectu tituli ſatis cõfuſe Bar. tractauit in. d. l. naturaliter. Sꝫ clari⁹ dico ſic. aut ſupponit defect⁹ tituli: qꝛ certioꝛ effect⁹ eſt, poſſeſſoꝛ de illi⁹ nullitate. ⁊ tũc impedit ⁊ interrũpiꝛ ꝑſcriptio. qꝛ talis defect⁹ ſuꝑueniẽs cõſtituit eũ in mala fide. ar. c. veniẽs. j. eo. Aut ſuꝑuenit defectus tituli reſpectu reſolutionis: qꝛ ego poſſidẽs rẽ bona fide vẽdidi tibi rẽ illã ſub pacto vt deficiẽte ↄditiõe appoſita res eſſet inẽpta: ⁊ tũc lꝫ deficiat cõditio nõ tñ eſt interrupta pꝛeſcriptio inchoata ↄ dñm ſed poteſt pꝛimus poſſeſſoꝛ ꝑoꝛa tꝑa cũ ſequẽtib⁹ ↄtinuare: qꝛ nõ põt illa pꝛima ꝓpꝛie vẽditio dici cũ eſſet reſolubilis in euentũ ↄditiõis. ⁊ idẽ dicẽdũ in ſiñib⁹. ⁊ hec ꝓcedũt quo ad interruptionẽ naturalem.
11 ❡† Venio ad ſcḋm ꝑncipale. ſ. ad interruptionẽ ciuilẽ: ⁊ dicẽdũ φ iterruptio ciuilis eſt qñ aliqḋ de naturalib⁹ ⁊ ſubſtãtialib⁹ nõ extinguiꝛ: ſꝫ alias act⁹ celebꝛaꝛ q de iure ciuili ipedit ꝑſcriptionẽ, ⁊ ea interruptio ḋꝛ ciuilis, qꝛ a ciuili iure inuẽta eſt. ⁊ in hoc dicendũ φ q̃dã eſt ꝑſcriptio mere fauoꝛabilis vt vſucapio q̃ triẽnio cauſa cũ titulo ⁊ bona fide: vr̃ inſti. de vſuca. in pꝛinc. hec eñi eſt introducta in merũ fauoꝛẽ poſſidẽtis rẽ nobilez cũ titulo ⁊ bona fide. vt dicit tex. xvj. q. iij. §. põt. not. Dyn. in reg. poſſeſſoꝛ. li. vj. ⁊ Bar. in. l. ĳ. §. ſi rẽ. ff. ꝓ emp. ⁊. d. l. naturalr̃. ⁊ hec interrũpiꝛ. lit. cõte. niſi in effectu: qꝛ pẽdẽte iudicio currit vſucapio. ⁊ ſi iterim impleꝛ tꝑs teneꝛ rẽ reſtituere ſed pꝛonunciabiꝛ rẽ eſſe petẽtis. vt. le. ⁊ no. in. l. ſi rẽ alienã ꝑ alle. Quedã eſt ꝑſcriptio mere odioſe vt illa q̃ induciꝛ de iure ciuili ꝑ ſpatiũ. xxx. ann. cuꝫ mala fide: hec eñi nõ eſt introducta aliquatenus in fauoꝛẽ poſſidẽtiũ: qꝛ iura nõ fauent malefidei poſſeſſionibus. ſ. e. vigilãti. ⁊. j. eo. c. ſi. ⁊. l. ſi qs emptionis. C. de ꝑſcrip. xxx. ann. ⁊ hec interrũpiꝛ ꝑ ſolã citationẽ: vt in. d. §. põt. ⁊. l. cuꝫ notiſſime. C. de ꝑſcri. xxx. an. Et eſt ratio qꝛ cũ hec pꝛeſcriptio ſit fundata ſuꝑ odio ⁊ negligẽtia nõ petẽtis ceſſat negligẽtia cũ mittit executoꝛẽ ſeu nuntiũ. et iõ interrũpiꝛ ꝑſcriptio: ſꝫ ꝑcedẽs q̃ eſt mere fauoꝛe poſſidẽtis nõ interũpiꝛ lit. cõte. ꝑ hoc eñi non tolliꝛ titulus ⁊ poſſeſſio ꝑſcribẽtis ex q b⁹ cauſaꝛ fauoꝛ ſed expectaꝛ ſnĩa. Quedã eſt ꝑſcriptio miſta. i. partim introducta in fauoꝛẽ pꝛeſcribẽtis. ⁊ ptim in odiũ negligẽtis vt eſt ꝑſcriptio. x. vel. xx. an. cũ titulo cõtra pꝛiuatũ: ⁊ hic interrũpit litis cõte. facta coꝛã iudice cõpetẽti: vt. ĩ. d. §. poteſt. et in. l. pe. C. ne de ſta. defun. ⁊ ĩ. l. moꝛe litis. C. de rei ven. ⁊ hoc in actionibus perpetuis ſeu tꝑalibus. In annalib⁹ xo ⁊ pꝛetoꝛĳs. i. inductis per ꝑtoꝛes que reglr̃ durant anno. vt in. l. ĩ honoꝛarĳs ff. de act. ⁊ ob. fit interruptio litis conte. vel quaſi vt ꝑ libellũ pꝛincipi oblatũ: de quo dicẽdũ: vt in l. ĳ. C. qñ libel. pꝛin. obl. lit. cõte. faciat. ⁊ dicit bar. in. d. §. ſi rẽ. Itẽ dicẽdum ſi eſſet ꝑſcriptio annalis inducta ex ſtatuto pꝛincipis vel alicuius comitis ſeu baronis. nã ſtatuta ipſoꝛũ pñt eqparari iuri ꝑtoꝛio: vt no. idem Bar. in. l. iij. ff. de verb.
12 ob. ⁊ in. l. ſi. ff. de pe. ❡† Sed dubitaꝛ circa ꝑdi
d cta quid de ſtatutis[d] ſeu ꝑſcriptiõib⁹ ſtatutarĳs vt puta caueꝛ ſtatuto q non petierit debitũ ſuũ intra decendium cadit a iure ſuo dicit Bar. in. d. §. ſi rem. φ hec pꝛeſcriptio interrũpiꝛ per ſolã ci
e tationẽ:[e] qꝛ hec introducta eſt mero odio negli
13 gẽtis ſine tit. ⁊ poſſeſſiõe. ❡† Pꝛeterea dubitatur qui de ꝑſcriptio. xxx. an. cum bona fide ſine titulo. Barto. aperte non tangit in locis pꝛealle. Sed do. Ant. tenet hic φ interrũpitur per ſolã citationẽ ſicut illa que inducitur cũ mala fide et hoc refert idẽ ſi putaret dicendũ in pꝛeſcriptio

nibus

nibus currētibus ꝯtra eccleſiam vbi non exigit̄ titulus: q̄ currit mera negligentia. ad qđ alle. ſ. e. nihil ſm vnā lec. qđ ꝓfecto. c. nihil facit ad ꝓpoſitū. ꝛ ꝓfecto credo qđ in hoc do. Ant. errauit vř eni locutus expſſe ꝯ tex. in. d. §. pōt vbi expreſſe dr̄ ꝙ pſcri. xxx. an. ſine titulo equiparat̄ pſcriptiōi. x. vel. xx. an. cuʒ titulo. ꝛ vtraq; eſt inducta partim in odium negligētis ꝛ partim in fauorē poſſidētis cū bona fide. nā curſus maioris temporis ſupplet defectū tituli: ꝛ hoc etiam ſatis expreſſe colligitur in. l. ſi qs emptiōis. C. de pſcrip. xxx. an. hinc eſt ꝙ vtroq; caſu acquirit̄ dñiū preſcribēti. ſed in pſcriptione cum mala fide acqrebat̄ ſolū de iure ciuili. de quo dicēdū: vt. d. §. pōt ꝛ in. d. l. ſi quis emptiōis. ꝛ an valeat dictū ſtatutū factū cōtra nō petentē debitū intra decenniū dicā. j. c. ſi. in ſi. Itē interūpit̄ preſcriptio ciuilr̄ ſi non valens litē cōteſtari ꝓcedit p modū hic traditum in gl. ꝛ habet̄ in. d. §. poteſt. ꝛ in. l. vt perfectius. C. de anna. excep. Itē p ſacrū oraculum ſeu petitoriū vel reſcriptū principi oblatum, principi executorē ſeu nuntiū fuerit poſtmodū ſubſecuta cōuētio ſeu citatio: vt. l. iij. C. de preſcri. xxx. an. ꝛ an hoc caſu ſit neceſſe libellū ꝓducere. not. ibi. ꝛ in Spe. de exec. §. j. v̄ſi. executorū. ꝛ ſeq. per exceptionē vero nō fit iterruptio. vt no. in. c. ij. de or. cog. in glo. hic patet. Itē fit interruptio ſcđm glo. per ſolutionē vſurarū. d. l. ſi qs emptiōis. hic interruptio nō pōt habere locū in vſucapiōe vř in preſcriptione. x. vel. xx. ann. vel preſcriptione de iure canonico: ſed ꝓcedit cū qs vult pſcribere pign⁹ vel debitū. nā p ſolutionē vſurarū: q̄ debitū per hoc recognoſcit ꝛ interrūpit̄ pſcriptio. Itē ſcđm gl. fit interruptio p ſynodalē proclamationē. ſ. c. ſanctorū. hoc intelligo ꝓut no. in gloſ. dic vt ibi. Itē interrūpit̄ p ſcđam cautionē a debitore factā: vt. l. cū notiſſimi. alleg. in glo. hoc ꝓcedit in preſcriptione aduerſus debitū. ¶ Ultimo interrūpit̄ ſm gl. p denūtiationē factā colono[a]. ſ. vt lit. non cōte. qm̄. §. qđ ſi ſup. ꝛ. l. ij. C. vbi in rē act. ſʒ intelligit hūc caſum vt iñ illis iurib⁹ ꝓxi. alleg. hebet̄. An aūt p denūtiationem extra iudiciū factā interrūpat̄ pſcriptio: dic vt dixi. ſ. e. nihil. ꝛ no. j. e. ſi diligenti. ¶ † Sed q̄. ſ. dixi pſcriptionem inductam in fauorē preſcribentis ꝛ odiū negligētis interrūpi p litis ꝯte. corā ſuo iudice factā. Quero qđ ſi fiat corā iudice incompetēti[b] Sol. tex. vř dicere iuncta gl. in. d. l. pe. C. ne de ſta. deſun. ꝙ nō fiat interruptio. Idē per iſtu tex. voluit glo. xvj. q. iij. §. poteſt. ꝛ in. c. ex tuarū. de pnu. ꝛ in. c. vt debitus. de ap. ſentit Ioā. an. in addi. ſpe. in ti. de lit. cōt. §. effect⁹. ꝛ tenet Gui. de ſuza. vt ipe ibi refert ꝙ etiā dixit ꝓ illū tex. ꝙ interruptio nō inducit̄ p litis cōteſtationē habitā corā arbitro ſi cōpromiſſum nō valuit, ꝓpter defectū arbitri vel cōpromittentiū vel alia rōnē, ſʒ aliās valente cōpromiſſo inducat̄ iterruptio, ſicut corā iudice: vt eſt tex. in. l. pe. C. de arbi. Ad predictam opi. facit qđ not. Bar. in. l. accuſatur⁹. ff. de adul. ꝛ benefacit ſibi ille text. per quem ibi dixit. Ber. ꝙ quedā eſt pſcriptio q̄ p oblatione libelli interrūpit̄ ꝛ in illa inſpicit̄ vtrū libellus ſit bñ conceptus vel non: vt eſt caſus in. d. l. accuſatur⁹. iūcta. l. mariti. §. qnquēniū. e. ti. in preſcriptione vero q̄ interūpit̄ p ſolā citatione ſolū inſpicitur an citatio ſit bene facta: vt. l. cū notiſſimi. C. de preſcri. xxx. an. In pſcriptione v̄o q̄ interrūpit̄ per litis conteſtationē inſpicimus an ſit lis nūc ꝯteſtata. alle. d. l. pe. C. ne de ſta. deſun. Et ex his verbis infero ꝙ queadmodū pſcriptio nō interrūpit̄[c] p litis cōteſtationē factā corā iudice incōpetenti: ita nec p citationē factā p iudicē incōpetentem: ſʒ alſ p legitimā citationē fieret interruptio vt in caſu ꝓ̄alle. d. Ant. in. c. vt debitus. ꝓ̄alle. ſʒ predicta oīno nō referat. dicit tamē ad principalē. q. ꝙ vbi ad interruptionē requirit̄ litis ꝯteſtatio ꝓcedit premiſſa concluſio vt nō interrūpat̄ p actū geſtū corā iudice incōpetēti. vbi aūt exigit̄ ſola fides mala ſi ex illo actu ꝯſtitueret̄ in mala fide interrūperet̄ alſ nō. q̄ talia vt in facto conſiſtēt an operent̄ etiā ſine iudicis competentia not. in ſiſi. in. c. cū dilectus. de or. cog. in illa qđ. an p exceptionē interrūpat̄ preſcriptio. ¶ † Et in ſimili. c. atſi clerici de iudi. in illa. q. an actus geſt⁹ corā iudice incompetēti valeat ſaltē vt geſtus extraiudicialiter: ꝛ fuit hec optima conſideratio ſʒ clare nō exprimat. Un̄ clarius ꝓſequēdo ꝛ cōcordādo dic ſic ꝙ qñq; tale qđ expreſſit corā iudice incōpetēti qđ conſtituit aduerſariū in mala fide vt q̄ informauit in facto cōſcientiā ſuaʒ vel tale qđ dixit informare debuit arg. l. qđ te mihi. in. ſi. ff. ſi cer. pe. ꝛ in. c. inqſitiōi. de ſen. excō. ꝛ per Bar. in extrauag. ad repri. in ver. denūtiationeʒ in ſi. ꝛ tunc eſt inducta pſcriptio nō virtute act⁹ iudicialis ſed ꝓpter malā fidē ſuperuenientem.

16 ¶ † Que pſumit̄ ex cōiecturis. arg. in. l. cū querebatur. C. vnde vi. ꝛ in. c. ij. de renū. lib. vj. Aut non fuit tale qđ expreſſum ſed nuda citatio facta vel petitio emanauit ſimplr̄ a iudice incōpetenti: ꝛ tūc nō fit interruptio: q̄ cū hec ſit iterruptio nō naturalis ſʒ ciuilis. opʒ ꝙ actus teneat mero iure: ꝛ ſic loquit̄. l. pe. ꝓ̄alle. ꝛ cōtraria opi. ꝓqua facit. c. ſanctorū. iūcta glo. ſ. eo.

17 ¶ † Iuxta pdicta

d querit̄ nunqđ litis cōteſtatio[d] facta corā arbitratore ꝛ amicabili compoſitore interrūpat pſcriptionē. Ioā. an. tāgit in. d. §. effectus. ꝛ tandē vř

e cōcludere ꝙ nō:[e] q̄ corā eo nō eſt iudiciū: ſʒ hʒ vim cuiuſdā trāſactiōis qđ corā eo fit: vt in aut. vt diffe. iudi. §. ſi v̄o. ꝛ no. p Inn. in. c. quintaualłis. de iureiur. ergo. ꝛc. facit. l. alienam. ff. p emp. Hic dictū no. ꝛ limita ꝓut. ſ. dixi. niſi tale qđ ſit dictū qđ habuit inducere malā fidē. ꝛ hec bñ notabis.

18 ¶ † Sʒ q̄ro ad declarationē pdictorū an interruptio ſeu eius effect⁹ duret perpetuo. dic ꝙ in naturali durat tandiu q̄diu durat effectus interruptiōis. ſi enim recuperat poſſeſſionē amiſſam: vel ſuperuenit bona fides vel titulus: īcipit de nouo pſcribere: q̄ ceſſauit cā impediēs ꝛ ſuperuenit cā cōfirmās: vt. no. in ſiſi in. c. nō firmat̄. de reg. iur. lib. vj. Interruptiōe vero que fit ciuiliter modis pdictis: idē ſentit hic Inno. dicens qđ in his opʒ pſcriptionē inchoari. q. d. ſm Hoſti. qđ tpa pēdentia nō ꝓſunt pſcribēti. Et intelligo ꝙ de nouo inchoat̄ a tpe. ſ. quo ceſſat effect⁹ interruptionis: verbi gratia per lit. ꝯte. interrūpit̄ preſcriptione: vt. ſ. dixi. ꝛ noua pſcriptio nō incipit ſtatim poſt factā ꝯteſtationē: ſed poſtq̄ ptes ceſſauerūt litigare puta poſt perēptā inſtātiā: vt in

19 l. ſi. C. de preſcri. xxx. an. ¶ † Et ſcias ꝙ de iure ciuili actio q̄ prius erat tpalis q̄ cōteſtationē litis efficit̄ perpetua. i. durat p. xl. an. vt in. d. l. ſi. Sed de iure canonico dicit gl. no. in. c. j. xvj. qđ. iij. qđ ex quo facta eſt ſemel litis cōte. nō currit pſcriptio: q̄ preſumit̄ poſſidēs iaʒ habere malā fidē: ꝛ de iure ſuo titubare. C. de acqui. poſ. l. nemo. vñ

f non preſcribit ad mille annos[f] arg. c. ſi. j. eo. ꝛ idē tenet gl. in regula ſine poſſeſſione. lib. vj. ꝛ ſequit̄ do. An. hic. Sʒ ego dubito ꝛ ꝓ glo. facit q̄ peremptā inſtātia per lapſum triēnij vel renuntiationē partiū durat vitiū litigioſi. vt leg. ꝛ no. ī. l. j. C. de preſcri. lon. tēp. vñ nō pōt poſſeſſor pſcribere cōmuni tpe. ſ. x. vel. xx. an. ſicut prius. ergo cū duret dʒ de iure canonico ſemp impedire. ſ. eo. vigilāti. Sed hoc nō obſtāte ꝯriū arbitror verius. ſ. qđ iterū poſſit inchoari pſcriptio ſicut de iure ciuili hoc primo ſentit Gra. in. §. pſcriptionē. xvj. qđ. iij. non faciendo ibi differentiā inter ius canonicū ꝛ ciuile. Preterea hoc eſt de iure ciuili inductū ꝛ nō reperit̄ cōtrariū de iure canonico. ergo

20 ꝛc. de no. ope. nū. c. j. ¶ † Nō ob fundamentū gl. in eo qđ fundat ſe ſup aſſiſtētia male fidei: q̄ iura canonica loquunt̄ de v̄a ꝛ mala fide nō pſumpta. ſicut illa q̄ pſumitur p litis cōte. nā certū eſt ꝙ illa eſt preſumpta ꝛ nō vera: vt no. in. l. nemo. C. de acq. poſ. nā poſſidēs rem ꝛ credēs firmiter eā ſuā nō mouetur firmiter ad credendū ꝯriū ex eo ꝙ alius fecit ſibi qōnem. alſ de facili daretur materia impedienti ꝓpetuo curſum preſcriptionis. nā nō haberet niſi litem cōteſtari. Item illa preſumptio vacillatiōis ꝛ malefidei iam exorta

Sebaſti. Sapi.
a ¶ Colono. Uide Bald. in. l. ij. colū. pe. C. vbi in rem actio. ꝛ ale. in. l. naturalr̄. in apo. ad Bart. ff. de vſucapio. colum. iiij.

b ¶ In cōpetēti. Adde eundē cōſi. xiiij. li. ij. ꝛ per quē actum interrūpat̄ pſcriptio vbi lis cōteſtat̄. vide eūdē conſi. iij. q. xviij.

Sebaſti. Sapi.
c ¶ Nō interrumpitur. Uide bal. in aut. offeratur. C. de litis cōteſt. col. ſi. v̄ſic. venio ad illud. vbi tangit an et qñ proceſſus nullus interrumpat preſcriptionem vñcunq; cauſet̄ nullitas.

Sebaſti. Sapi.
d ¶ Litis conteſtatio. Uide Oldra. in conſil. cclxxvj. incip. factū tale eſt in vertice cuiuſdā montis. quē refert et ſequitur Bal. in l. cū ante col. pe. C. de arbi.

e ¶ Quod nō. adde quod illa dicta fuerunt originaliter Oldr. ꝯſ. clxxxvj.

¶ Et adde qđ lʒ per lit. conteſ. interrūpatur pſcriptio ō iure ciuili ꝛ perpetuet̄ vſq; ad. xl. an. vt d. l. ſi. hic alle. tñ interruptio facta p citationem vel executoris ſolam miſſionem: licet interrūpat preſcriptionē pcedentem. tñ. nō perpetuat actionem vſq; ad. xl. an. de hoc eſt gl. ſing. in. l. cū notiſſimi. in prin. ī v̄ſ. couentionē quē ſequitur ꝛ cōmēdat ibi Bart. C. de pſcri. xxx. an. ꝛ idem dicit glo. xvj. qđ. iij. §. poteſt addens qđ naturalis interruptio non perpetuat̄ vſq; ad xl. an. Et ad idē qđ dixi de executoris miſſiōe: vide etiam gloſ. in v̄ſi. executorē. in ſi. l. ſicut. C. de pſcri. xxx. an. An. Franciſ.

f ¶ An pſcriptio interrūpatur p miſſionē executoris ꝛ an per illaʒ perpetuetur actio ꝛ quanto tempore. vide p Bald. in. l. ſicut. in. j. col. ꝛ in. l. iij. de preſcrip. xxx. an. ꝛ Bal. ꝛ ale. in. l. ſi ſeruū. in. §. ſequit̄. de verbo. ob. ꝛ per Ange. in. l. ij. in. §. ſi rē. ff. pro emp. ꝛ per Alexand. in. l. j. ff. de eo per quē fac. erit. vbi dicūt quod pſcriptio ſtatutaria interrumpitur p miſſionem executoris ꝛ etiam perpetuatur in tantū tp̄s quantuʒ hʒ ex ſtatuto, ſʒ ſi interrūpat̄ p litis conteſtationē perpetuat̄ in xxx. an. ꝛ de multis modis interrūpendi preſcriptionē. vide per Bal. in. c. j. in. §. quid ergo. de inueſtit. de re. alie. fac. ꝛ in. l. j. ī. viij. col. C. de fur. ꝛ p Bal. in. l. naturaliter. ff. de vſuca. et per Paul. de caſt. in conſil. cclxxxviij. incip. viſa ſuper inſtrumento facti mentione.

Sebaſtia. Sapi.
a ¶ Incorpaliuʒ.
Uide are. in con
ſi. xxx. incip. viſo
themate. col. fi. i
prin. ⁊ late Bar.
veronen. in trac.
ſerui. vrb. predio
rum. c. xx. col. iiij.
b ¶ De interru-
ptiōe pſcriptio-
nis criminalis ⁊
p quē actū inter
rūpaẗ vid plene
p do. Ant. hic. i
iiij. colū. ⁊ vide p
bart. in. l. accuſa-
tur⁹. ff. de adul.
Et no. qd p accu
ſationē rei nō dr
ichoatū iudiciū:
ita q fit interru-
pta pſcriptio ſi
actor q facit cita
ri eū nō ꝯparuit
ſm bal. i. l. j. ff. de
in ius voc. q alle.
not. p Guil. in. l.
ſicut de pſcript.
xxx. an. ad idē vi
de Bal. in. l. fi. in
pn. ff. de eo p quē
fact. er. itē de iſta
materia vide p
bar. in. d. l. fi. ff. d
eo p quē fac. erit.
Anto. Franſc.
¶ An in crimi-
nalib⁹ iterrūpaẗ
pſcriptio ⁊ p quē
actū. ⁊ an p obla
tionē libelli ma-
le cōcepti fiat ta
lis iterruptio vł
p litis ꝯteſtatio
nem factam ſine
libello. vide per
Spe. in ti. de exe
cu. in §. ſʒ nūqd.
⁊ in ti. de libel. cō
cep. i. §. ix. ⁊. xvj.
in §. ſi. intra ſcdʒ
quoſdā. ⁊ i tit. de
in integ. reſt. i. §.
j. in ver. fi. ⁊ an in
terruptio facta
p accuſatorē pſit
iudici inquirēti,
vide p Bal. in. l.
negāda. C. q ac-
cu. nō poſ. ⁊ per
ale. in. l. intra q̄-
tuor. de diuer. et
tempo. preſcrip.
Sebaſti. Sapi.
c ¶ De agrimen
ſore. d q̄ culpa te
neaẗ agrimenſor
ꝯreneta ⁊ ſimi-
les pſone: tradit
Geor. Natta. in
repet. cle. ſepe. §.
q oia. col. vj. in fi.
cū ſeq. de v. ſig.
vbi pulchre. limi
tat. l. iij. ff. ſi mēſ.
fal. mo. dixerit.
d ¶ Cōſuetudinē.
Adde qd voluit
Fed. ꝯſil. ccxviij.

tollitur ⁊ purgaẗ peremptionē inſtantie ſaltem
cōtingentē culpa actoris. arg. c. cum ceſſante. de
app. Et ad predicta optime facit gl. no. in. l. ij. C.
de fruc. ⁊ lit. expē. vbi dicit gl. quod perempta in
ſtantia lapſu tpis poſſeſſor facit fructus ſuos q̄r
videtur bone fidei nec tenetur ad reſtitutionē et
eſt illa glo. multum not. Bar. ibi tñ ſentit cōtra
rium ⁊ videẗ velle q per conteſtationē interrum
patur preſcriptio ⁊ efficiaẗ malefidei. ⁊ q iſti effe
ctus durant etiā perempta inſtātia ⁊ concernūt
ipſam cauſam ⁊ nō inſtantiam. alleg. gl. in. l. pro-
perandum. §. ⁊ ſi quidē. in ver. iudicij. C. de iudi. ⁊
Inno. in. c. cauſam. de teſt. qui dicūt q perēpta
inſtātia durat vitium litigioſi. Et ſi velles tenere
hanc parteʒ poſſes dicere, q ius ciuile admittit
pſcriptionē ibi de nouo nō ſimpliciter: ſed requi
ritur tp̄s. xl. an. i. d. l. fi. nā ⁊ cū mala fide currit de
iure ciuili preſcriptio cū tanto tpe. imo regulari
ter non requiriẗ niſi tp̄s. xxx. ann. vt. l. ſicut. l. cuʒ
notiſſimi prealleg. Sed tenēdo aliā partē poſſet
dici q lex exigit de nouo. xl. an. nō ꝑpter pſum-
ptionem malefidei ſed ꝑpter diligentiā habitā
per actorē. nam purgauit ad tp̄s negligentiam
litem cōteſtando. ⁊ certe articulus iſte eſt dubi⁹
pars gloſſ. eſt tutior ⁊ cōmunior ⁊. in iudicio ſer-
21 uaretur: ſed alia vr̃ verior. ¶ † Quero qualiter
a interrūpatur pſcriptio iuriū incorporaliū.ᵃ So.
dicit Bar. in. d. l. naturaliter. q quedam ſunt iu-
ra corpalia debita fundo. ⁊ tunc interrūpitur p
dita poſſeſſione fundi dominātis. vt. l. ſi edes. §.
j. ff. de ſer. vr. pred. Itē interrūpitur contra illum
qñ ille cōtra quē pſcribitur impedit eū vti ſerui-
tute. vt. l. ſequiẗ. §. ſi viam. ff. de vſuc. cū enim in in
corporalib⁹ nihil aliud ſit quaſi poſſeſſio niſi ad
uerſarij patiētia: vt. l. quoties. ff. de ſerui. ⁊ ſtatim
qd quis deſinit pati iterrūpiẗ quaſi poſſeſſio ſer
uitutis. Itē dicit in iuribus incorporalibus nō
coherētibus predio. vt in iuriſdictionibus ⁊ ſimi
libus. nā ſtatim cum ſit vnus actus per quē quis
ꝓhibetur vt illo iure interrupta quaſi poſſeſſio,
⁊ de hoc eſt bon. tex. in. c. auditis. j. eo. ⁊ meli⁹ in
c. cū eccleſia ſutrina de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. quinimo
ſentit plus Inno. in. d. ca. auditis videlicet q eo
ipſo quod is ad quē ſpectat iuriſditio de iure ex
ercuit illa iura intra tp̄s pſcriptionis vr̃ illā in-
terrupiſſe. ⁊ facit qd no. glo. in. c. j. j. e. lib. vj. vide
22 qd dicā in. d. c. auditis. ¶ † Quero qualiter iter
rūpaẗ pſcriptio libertatis. Sol. bar. in. d. l. natu-
raliter. p quēcunqʒ actū quo quis vtaẗ ſeruitute
vt in arboribus. §. itē conſtat. ff. de vſufru. Item
credo. q quis poſſit iterrūpi naturaliter ⁊ ciuili
23 ter modis predictis eadē rōne. ¶ † Quero cer-
tū eſt ſaltem de iure ciuili currit pſcriptio contra
b accuſationes criminales.ᵇ ⁊ regulariter excludū
tur per tēp⁹. xx. ann. vt. l. querelā. C. de fal. dixi re
gulariter quod quedā ſunt que preſcribūt mino
ri tpe vt accuſatio adulterij q̄ preſcribitur ſpacio
quinquennij. l. adult. C. de adul. ⁊ vide de his ple
ne per gl. in. d. l. querelā. queritur igitur qualiter
in his fiat interruptio. Sol. dicit bar. i. d. l. natu-
raliter. qd p ſolā libelli oblationeʒ: vt. l. mariti. §.
quinquennium. ff. de adul. nō ergo requiritur ci-
tatio nec litis cōteſtatio. ſed ſolā libelli porrectio
quod no. ⁊ aduerte: q̄r ideo dixi q currit de iure
ciuili: q̄r de iure canonico eſt dubiū. ⁊ gl. no. in. c.
admonere. xxx. q. ij. dicit q ſemper maritus pōt
accuſare vxorē etiā ad mille anaos ſi tanto tem
pore contingeret eā viuere. Et idē ſentit malijs
criminibus: q̄r qñcunqʒ crimina claruerint pu-
nienda ſunt. xxiiij. q. iij. ecce. ſed tu vide quod dixi
24 poſt docto. in. c. lʒ ꝓbatio. ¶ † Quero an inter-
ruptio ciuilis ꝓſit omnib⁹: puta ſi fuit lit. cōteſt.
contra me: ⁊ ſic iuterrūpitur preſcriptio iuxta p-
dicta: an operabitur ſuum effectū etiam contra
alios. Solu. cōmuniter tenetur qd non ſed ſolū
prodeſt actum exercent quaſi reſtringatur act⁹
ad certam perſonā. ad hoc. l. intra quatuor. ff. de
diuer. ⁊ tem. preſcrip. no. glo. in. d. §. poteſt in ver.
interupta. no. in. d. l. cū notiſſimi. ⁊ Barto. in. d. l.
naturaliter. ⁊ do. Anto. hic. Ego dico q de iure

ciuili ſatis pōt hoc admitti: ſed de iure canonico pendet iudicio meo
ab illa qōne quā. ſ. examinaui. Nā ſi tenemus q p ꝯteſtationē li-
tis efficit male fidei poſſeſſor ⁊ q durat hoc vitium etiam perēpta in
ſtātia nec ſcio videre quomodo nō interrūpatur quo ad oēs: quia q
non eſt ex fide. i. conſcientia peccatū eſt: vt. j. ca. fi. ⁊ facit quod dixi. ſ.
Sed ſi tenemus aliā opi. quā. ſ. dixi veriorē quod hec eſt ficta interru
ptio ⁊ q non durat perēpta inſtātia ſatis poteſt hec opi. ſuſtentari ⁊
vide ad limitationē pdictorū glo. p xi alle. in. d. §. pōt. que dicit q con
teſtatio litis interrumpit pſcriptionē qñ ſcʒ fit eo animo vt ducat cau
ſam vſqʒ ad finē: ſed impeditur poſt mediū per caſus fortuitos: alias
nō prodeſt cōteſtatio. arg. a contrario ſenſu in. l. vl. C. de preſcrip. xxx.
an. ⁊ in auẗ. de litig. §. oēm. circa fin. ⁊ hec ſufficiant. Poſſunt eñ per
predicta decidi ſimiles queſtiones vt puta ſi res poſſeſſa efficiaẗ ſa
cra vel religioſa vel extinguatur naturaliter: deficit enim preſcriptio
quia interrumpitur poſſeſſio: vt in. d. l. naturaliter. Uel ſi poſſeſſor ef-
ficiatur incapax illius rei dominij vt in iudeo qui non poteſt habere
mancipium chriſtianum. ſ. de iude. c. fi. ⁊ idem in ſimilibus.

1 Hortamur: per iſtud verbum cōmittitur aliquando iuriſditio.
Rogo: iſtud verbum ponitur pro precipio ſcōm ſubiectam materiā.
2 Agrimenſor ſi male ſe geſſerit in menſurando tenetur actione in fa
ctum ſi dolo vel lata culpa fecerit in caſu: de quo. j. nu. 4.
3 Actio locati non datur inter iſtos qui exhibent operas ſuas cōſiſtē-
tes in aliquo notabili exercitio vel arte liberali: puta inter aduocatū
et clientulum: vel medicum ⁊ infirmum ⁊ ſimiles.
5 Actio contra agrimenſorem quanto tempore duret.
6 Agrimenſor quando eligitur vel qñ vadit ad menſurandum dʒ pars
citari q̄r poteſt ipſum melius informare.
7 Agrimenſor dicitur ⁊ inducitur quaſi vt quidam teſtis.
Agrimenſor quando vadit ad menſurandum non eſt neceſſaria pre-
ſentia iudicis.
8 Sententia in cauſa limitum eſt ferenda lite conteſtata.
9 In cauſa limitum terminandorum quo ordine ſit procedendum.
10 Arbitratores ⁊ ſimiles perſone que interuenerunt inter partes ad di
ſcordias cedendas tenentur ſi aliquid dolo vel culpa fecerint.
11 Limites eccleſiarum vel prouinciarum quo caſu preſcribuntur.

Uia indicante.

Fines prediorʒ eccleſia
ſticorum. xl. an. ſpacio p-
ſcribūtur. Primo ponit dictū: qd ſcdo exequendo cōmit-
tit. ibi: hortamur. tertio circa exceptionē inſtruit. ibi. xl. tā-
tū. ¶ Caſus literalis. Inter duos orta fuit qd de finibus. papa man-
dat illā qōnem diffiniendā per agrimēſores qui ad loca de quib⁹ con
tentio eſt accedāt ⁊ in preſentia illorū qōnē faciant terminari, preſcri-
ptione. xl. an. tñ vtriqʒ parti ſeruata. Ber. ¶ No. i. quid dʒ facere iu-
dex qñ qd corā eo eſt mota. decidi allegationib⁹ ſeu ꝓbationib⁹ nō
pōt. vt puta q̄r opus eſt induſtria ⁊ artificio peritorū. dʒ eñ ire vel ſal
tē mittere vna cū pitis in illa arte ⁊ ad illorū relatione qōnē decidere
⁊ facit qñ illud vulnus infirmi eſſet mortale vt iudex vadat vel mittat
vna cū peritis medicis, ⁊ de iudicio iſtorū peritorū. vide per Bart. in
1 ꝓemio ffōrū dixi plene i. c. ꝑpoſuiſti. de ꝓba. vbi videas. ¶ † No. ij. q
per verbū hortamur, aliqñ cōmittitur iuriſditio. de quo vide quod
no. in. c. ij. de teſt. nā verbū rogo poniẗ ꝓ precipio ſcōm ſubiectā mate
riā. vt leg. ⁊ no. in. c. rogo. xj. q. iij. ¶ No. q aduerſus eccleſias non cur-
rit pſcriptio niſi quadragenaria etiā ſi agaẗ de modico pniudicio. pu-
2 ta de finib⁹ pdiorum: vt hic. qd no. ¶ † Quero q̄r hic tractaẗ de agri-
c mēſoreᶜ qd ſi iſte male renūtiauerit ſeu in mēſurādo male ſe geſſerit.
Sol. dicit glo. q teneẗ actione in factū dūmodo doloſe hoc faciat: q̄r
de culpa vel negligentia nō teneẗ. ff. ſi mēſor fal. mo. dix. l. iij. §. j. Hoſ.
dicit ⁊ bene q nō teneẗ de culpa. ſ. leui. ſed de lata bene teneẗ: q̄r equi-
paratur dolo: vt. l. j. ff. e. vbi tex. expreſſus. Ita hec actio daẗ heredi ſʒ
nō ꝯ heredē agrimēſoris: q̄r lʒ reſpectu actoris ſit rei perſecutoria. tñ
reſepectu menſoris eſt quodāmodo penalis: vt. ff. de eo p quē fac. l. j.
3 pdicta ꝓbantur in. d. l. iij. in fi. ¶ † Extra gl. ⁊ doc. quero hic de pluri
bus. ⁊ primo q̄re nō datur ꝯtra menſorē actio locati cū ſoleat ꝓ hmōi
labore accipere mercedē. Sol. tex. in. d. l. j. dicit q inter menſorem ⁊ il-
lum qui eum adhibuit non eſt proprie locatio. ſed magis opera bene
ficij loco prebeẗ ⁊ id quod ad remunerādū datur honorarium appel-
latur. Si autem ageretur ex locato vel conducto non teneret libellus
ſm text. ibi quod eſt bene notandū. Ex quo no. ibi Barto. quod cum
iſtis qui exhibent operas ſuas cōſiſtentes in aliquo artificio vel arte
aliqua liberali non conſiſtit locatio. ſed potius dicitur preberi opera
beneficij gratia: ⁊ hoc eſt ſecundum eum propter notabile exercitiū.
facit quod leg. ⁊ no. in. l. j. ff. de var. ⁊ extraor. cog. ⁊ ideo dicit notan-
ter quod inter aduocatū ⁊ clientuluʒ: docto. ⁊ ſcholares: infirmum ⁊
medicum non eſt proprie locatio: quod not. in contrarium tamē facit
quod not. ipſe Barto. in. d. l. j. §. illud quoqʒ. ff. de var. ⁊ extraord. cog.
vbi querit qualiter conſuletur doctori iuris circa ſalariuʒ: ⁊ reſpōdet
ſi quidem ſalarium eſt promiſſum agetur ex promiſſione. al's ſi iſte eſt
talis qui profecit ⁊ cōſueuit operas locare videtur locaſſe ſcdʒ ſuā cō
d ſuetudineʒ:ᵈ vt in. l. exempto. C. locati. ⁊ inſti. e. poſt prin. ⁊ ſic ſentit q
pōt agere actione locati. Sed dic melius q ageretur propter conſue-
tudinem

tudinē actione quaſi locati:q2 non eſt vera locatio: ita vult
ipſe in notario: vt.l.argentari⁹.ff.de edē.Alij vero qui non
ſunt iuris periti poſſunt pro eorū mercedib⁹ implorare iu-
dicis officiū.de quo dicendum vt plene leg.⁊ not.in.d.l.pri-
4 ma.¶†Scdo quero ad quid datur hec actio in factū cōtra
mēſorē.Sol.dic ꝙ ad intereſſe ⁊ videt̄ tunc cōpetere ꝯ eum
qñ non ſubeſt remediū actori contra partē ita videtur tex.
dicere in.d.l.iij.ff.ſi mē.fal.mo.di. Exemplū qdā fuit iudici
cōqueſtus ꝙ quidā promiſit ſibi dare decē iugera terre ⁊ nō
dedit niſi nouem iudex vero miſit menſorē qui menſuraret:
ille renūtiauit eſſe.x.iugera:⁊ ſic iudex abſoluit reum ⁊ ſñia
trāſiuit in rē iudicatā.ſecus aūt ſi cōpetit remedium:vt pu-
ta emit quis decē iugera terre ⁊ interueniente falſo menſore
aſſignauit tm̄ nouē:certe poteſt agere ꝯ venditorem actiōe
exempto vt aſſignet vnum aliud:nec poterit agere ꝯ menſo
rem niſi venditor nō ſit ſoluēdo.ita videtur velle tex.in.d.l.
5 iij.¶†Quero tertio aliquis fuit grauatus dolo vel lata cul
pa agrimenſoris intra quantū tp̄s dꝫ cōqueri.dicit Bald.
in.d.l.qui bona fide.ff.de dā.infec.ꝙ intra annum. per.l.qui
grauatos.C.de agri.⁊ cenſi.lib.xj.ſed mihi nō placet:q2 cum
cōpetat actio ſpecialis dꝫ audiri tādiu ꝗdiu erit p̄ſcriptum
cōtra actionē cōpetētē.Actio ꝟo ex vēdito vel actio in fa-
ctū cū ſint perſonales durāt.xxx.annis.l.ſicut.C.de preſcri.
xxx.an.Uel ſaltē nō ꝓcedat dictū Bal.qñ grauatus intra
annum fuit cōqueſtus ſaltē extra iudiciū ſicut in ſimili not.
Bar.in petitiōe reductionis ad arbitriū boni viri in.l.⁊ ſo-
6 cietatē.§.arbitriorū.ff.pro ſo.¶†Quarto q̄ro nūquid par
a tes[a] debēt eſſe preſentes tpe menſurationis. Solu.dico qd
b ſic.[b] vñ iudex dꝫ ſpecial'r eas citare ad hoc vt.ſ.ſint die tali
⁊ hora tali cum tali magiſtro vel ſecū. vt in.l.iij.C.fin.regū.
no.Bar.in.d.l.qui bona fide.§.in quadā.ff.de dā.infec.⁊ fa-
cit.l.generaliter.§.pe.ff.de iureiur. Et eſt rō q2 p partis pñ-
tiam pōt iudex vel agrimēſor aliter informari.⁊ iō cōſuluit
Bar.ꝙ iudex de hoc cū eſt in loco faciat confici inſtrumen-
7 tū:al's ꝓceſſus poſſet periclitari. ¶†Quinto circa p̄dicta
q̄ro nūqd iudex teneat̄ pñtialiter ire tpe mēſuratiōis.vr̄ iſte
tex.velle hic ꝙ ſic.ego credo hoc eſſe vtile.argu.op. hic.ſed
nō eſt neceſſariū:ſatis em̄ eſt qd iudex mittat menſorē par-
tib⁹ vt interſint citatis:⁊ ſiue partes vadant ſiue non poteſt
mēſor ſuū officiū exercere ⁊ per ſe vel nūtium vel epiſtolā iu-
dici renuntiare.tex.eſt in.d.l.iij.C.fi.regun. iūcta.l.in fi.cum
ſeq.ff.ſi mē.fal.mo.dix.⁊ clare ſentiūt gloſſ.⁊ doct.in.d.l.iij.
fi.regun.⁊ forte ad hoc dicit tex.hic hortamur ⁊c.quod in ſe
non eſt neceſſitatiuū ſꝫ exhortatiuū:vt in.§.hec ⁊ ſi legibus.
iiij.diſt.iſti em̄ ſunt quaſi qdā teſtes:vnde ſatis eſt vt videāt
⁊ iudici referant.iij.q.ix.teſtes.⁊.l.ſi qñ.C.de teſt.⁊ in ꝓpoſi-
to nr̄o videt̄ bo.tex.in ca.fraternitatis.in prin.de fri.⁊ in.l.j.
8 ff.de vē.inſpi.¶†Sexto q̄ro an in cā limitum poſſit proce
di ad diffinitiuā lite nō conteſt.gl.in.d.l.iij.C.fi.reg.ꝙ nō.di
cēs qd ibi erat lit.cōte.tpe ſñie:vñ appellat̄ ibi qō.ſꝫ in prin
cipio appellat̄ ibi querimonia:q2 lis nōdū erat ꝯteſt.ex qua
gl.colligit̄ ibi notabilis dr̄ia inter q̄rimoniā ⁊ qōnē. Bart.
dicit ibi poſſe dici ꝙ lite etiā nō cōte.pōt ꝓcedi ad diffiniti-
uā:q2 hoc caſu nō eſt de remedio menſorꝫ prouiſum.alleg.
no.in aut.ſi oēs.C.ſi vt ſe ab he.abſti. ſed Bald.ſequitur ibi
glo.melius:q2 cū hoc caſu non reperit̄ receſſum a regula iu-
ris illi eſt inſiſtendū.⁊ profecto theorica Bar.cōfundit̄.in.c.
tue.vt lit.nō cōte.⁊ dic vt ibi not.⁊ bñ facit qd le.⁊ no.in.c.ij.
9 vt.l.non cōteſt.¶†Ultimo q̄ro ſup hac glo.de modo pro-
cedēdi in cā limitū.Sol.vide bo.glo.in.d.l.iij.⁊ ibi per doct.
maxime p Bar.⁊ duplex pōt dari practica.prima vt depoſi-
ta querela iudex inquirat qs poſſideat ⁊ quantum poſt mo
dū videat circa ꝓprietatem quantum debeat quiſqꝫ habere
⁊ hac informatione adhibita vadat cū agrimēſore:vel aliū
c mittat citatis partibus[c] ⁊ iniungat vt circa probationem
habitā mēſuret agrū aſſignādo cuiqꝫ qd ſuū eſt ⁊ terminos
ſtatuat.poſtmodum vero iudex ꝓnuntiet illos terminos in
futurum vt legitimos obſeruandos.ſecunda practica eſt vt
iudex habita informatione pronuntiet terminos ponēdos
ſcdm ꝓbationē habitā.prima tamen certior ⁊ melior arg.in-
ſti.de act.§.curare.⁊ plus plꝫ ibi Bal.gl.tñ ibi ſentit ſcdam
⁊ dic vt ibi.Et aduerte q2 vt dicit Ioā.an.hic:⁊ originaliter
fuit dictum glo.in.d.l.iij.tūc eſt ſtandū huic iudicio agrimē
ſoris qñ cōicat quot iugera.i.menſuras terre debet habere
vtraqꝫ pars,puta vn⁹.xv.ex parte ſupiori: alter.x.ex parte
inferiori:alias ſepe pōt cōtingere qd queſtio finiū per agri-
10 menſorē diffiniri nō poterit.¶†Ex predictis habes vltra
glo.⁊ doct.noſtros hāc materiā clare ⁊ vtiliter expeditam.
Sed vnum nolo mittere agrimenſor tenetur de dolo ⁊ lata
culpa:quid de alijs qui adhibentur inter partes ad aliquaꝫ

diſcordiam ſedandā vt rationem ſeu calculū faciant:vt ſunt
arbitratores vel ſimiles nunqd iſti teneantur de dolo ⁊ lata
culpa ſicut agrimēſor.dic ꝙ ſic.⁊ tex.eſt nota.⁊ ibi per bart.
in.l.fi.ff.ſi menſor fal.mo.dixe.⁊ per eundē in.l.vlt.ff.de var.
⁊ extraor.cog.qd eſt notādum.⁊ vide bo.glo.in arbitro.inſt.
de obl.que ex quaſi deli.naſcū.in princ.puto etiā qd iſti qui
exercent aliquā artē tāqꝫ periti ⁊ magiſtri teneant̄ non ſolū
de lata culpa:ſed etiā de leui vel leuiſſima ſm quantitatem
culpe ⁊ imperitie.fuit em̄ in culpa immiſcendo ſe rei q̄ ad ſe
nō ptinebat.ſicut dicimus in iudice q p imperitiam iudicat
vt no.inſti.de ob.que ex quaſi delic.in gl.iij.ꝓbatur in.l.illi-
citas.§.ſecuti.ff.de offi.preſi.⁊ in regula nō eſt ſine culpa.de
reg.iur.lib.vj.⁊.l.imperitia.ff.e.⁊ in.c.tua.⁊ ibi no.de ho.⁊ in
c.ad aures.de eta.⁊ quali.Alie autem gloſſ.ſunt faciles.
11 ¶†Et ad gloſſ.fin.in fi.dicas,ꝙ limites parochiarū ⁊ pro-
uinciarū ſeu ep̄atuū:bñ poſſunt p̄ſcribere iure ꝓprietatis:ſꝫ
d non iure finiū[d] vt.ſ.limes vni⁹ extēdatur ⁊ alterius reſtrin
gatur ne confundātur termini.de quo vide bo.gloſſ.xvj.q.
iij.quicunqꝫ.⁊ quod no.de parochijs.c.fi.⁊ in.c.ex literis.de
proba.vbi de materia iſta habetur.
1 ☞Preſcriptio non currit tempore hoſtilitatis.4.
2 Eccleſia parochialis ſiue baptiſmalis poteſt pertinere ad
ius monachorum.
3 Oblationes q̄ fiūt capellis ſitis iuxta aliquā parochiam,ce
dunt de iure eccleſie parochiali ſub qua ſunt ſite.
4 Preſcriptio continuatur cum tempore habili:remoto tem-
por quo dormiuit.
5 Preſcriptio dormit nō ſolū tpe hoſtilitatis:ſed etiam qñ in
loco nō redditur ius ex defectu iudicis vel rei:quibus caſi-
bus oportet qd actor ꝓteſtetur qd non potuit ius ſuum ꝓ-
ſequi.vide.ĩ.nu.14.vbi videtur poni contrarium.
6 Impedimentum non ſufficit probare niſi probetur qd fuit
cauſa impeditiua:quod probatur ſi ipſe fuit ſolicitus non
tamen potuit agere.
7 Preſcriptio interrumpitur vel dormit tempore peſtis.
Citatus in loco vbi eſt peſtis hꝫ iuſtā cām nō comparendi.
Preſcriptio licet currat tpe peſtis ſi in loco reddebat̄ ius:
tñ ille contra quē preſcribit̄ reſtituitur ex clauſula generali.
8 Preſcriptio dormit cōtra eccleſiā que aūt non habet prela
tum aut habet:ſed inutilem.
9 Preſcriptio dormit aduerſus eos q non valēt agere.nu.13.
10 Preſcribi non poſſunt res que ſub conditione debentur.
11 Preſcriptio currit etiā tempore feriarum:licet aliquo caſu.
ille contra quem preſcribitur reſtituatur.
12 Preſcriptio an ⁊ quo caſu currat aduerſus illum qui abeſt
cauſa reipublice.
13 Preſcriptio in caſibus in quibus interrūpitur vel dormit.
an interrumpatur vel dormitat ipſo iure:an vero currat:ſed
aduerſus eam detur reſtitutio.
14 Preſcriptio an indiſtincte non currat non valenti agere.

1 **Ex transmiſſa.** ¶†Tēpore hoſtilitatis nō currit p̄-
ſcriptio. Prima pars ponit querelaꝫ. Scda dat
iudices ibi:diſcretioni. ¶Caſus literaris. Ec-
cleſia de camenone ptinet ad monaſteriū de habeñ.⁊ homi
nes de ſibino vintonieñ.eccleſie ſunt parochiani matricis
eccleſie ⁊ illi de ſibino q p̄dictas habēt eccl'ias minutatim
oē ius parochiale p̄ter ius funerādi ſubtraxerūt illi matri-
ci eccl'ie.ſ.decimas ⁊ oblationes.vnde abbas ⁊ monachi de
habeñ.p eccleſia ſua matrice de came.cōqueſti ſunt do. pa.
vnde papa mādat iudicib⁹ q̄ten⁹ faciāt reſtitui decimas et
oblationes cū alijs obuētiōibus p̄dicte matrici eccl'ie de ca-
me.nō obſtāte p̄ſcripiōe tpe hoſtilitatis a clericis p̄dictarū
2 eccleſiarū.ber.¶†No.j.ꝙ eccl'ia parochialis ⁊ baptiſmalis.
que al's dr̄ matrix pōt ptinere ad ius monachor.de quo vi-
de qd le.⁊ not.in.c.de monachis.⁊.c.in lateranen.de preben.
¶No.ij.ꝙ p̄latus pōt agere ꝓ eccleſijs ſibi ſubiectis.de quo
in.c.fi.de ſuc.ab inte.⁊ plene dixi in.c.cum deputati.de iud.
3 ¶†Not.iij.⁊ tene menti qd oblatiōes q̄ fiūt in capellis ſitis
intra alicuius eccl'ie parochiā cedunt de iure ipſi eccl'ie pa-
e rochiali[e] nō aūt pertinēt ad capellas ⁊ facit per locū a ſpe-
ciali tex.in.c.ad audiētiā.de eccle.edi.⁊ vide qd ibi dixi ⁊ ſu
per rub.de pochijs.⁊.c.paſtoralis.de his q̄ fi.a prela.¶No.
iiij.ꝙ ius funerādi ptinet ad eccleſiā pochialē.qd intellige
ſm qd le.⁊ no.in.c.j.⁊ in.c.i noſtra.de ſepl.¶Not.ꝙ matrix
eccleſia.i.eccleſia baptiſmalis vel plebanalis fundat intētū
de iure cōi ſup decimis.⁊ facit iſte tex.qd decime nō ptinent
f ad capellas ſed ad eccl'iā plebis.[f] tu ꝟo dicas vt plene dico
poſt doc.in.c.cū cōtingat.de deci.Et tenendo ꝙ ptineat ad
eccl'iam pochialē vtrū tex.i.c.ad decimas.de reſt.ſpo.lib.vj.

ddd iij

Sebaſti. Sapi.
a ¶Nunqd ptes
Uide ad hāc ma
teriam per ange.
de aretio.§.que-
dā.ante finem.in
ſti.de actioni.
b ¶Qd ſic.Adde
quod in relatiōe
quā facit iudici
nō eſt neceſſaria
citatio: vt dicit
Rom.conſil.lxj.
Anto. Franciſ.
¶Ad hoc de a-
grimēſore referē
te iudici mēſurā
per eū factā vid
Spe.in tit.de.j.⁊
ij.decr.in.§.vidē
dū.in ꝟ.ē actio-
ne aūt.⁊ vide eū
dē in ti.de paro.
in ꝟ.⁊ q2. ⁊ vide
q̄ habent̄ in.l.j.⁊
toto ti.ff.ſi men-
ſor fal.mo.dixe.
Zacharias.
e ¶Citatis parti
b⁹. Aduerte dū
dicit ꝙ ptes de-
bēt citari ꝙ hoc
eſt verū vt inter-
ſint ſi velint i mē
ſuratione:q2 mē
ſores poſſunt fa
cere eorū relatio
nē parte nō cita
ta ſicut nuncius.
ita no.Ang.in.l.
i.§.marcellus.ff.
ſi cui plus q̄ per
le.fal.⁊ Bart.in
l.theopōpus.ff.
de do.pre.
d ¶Hoc eſt verū
etiā ſi p mille an
nos in dioceſi vi
cina non fuiſſet
ep̄s vt eſt glo.fi.
i.c.felix.xvj.qō.j.
¶Adde quod
Old.ꝯſil.lxxxij.
dicit ꝙ limes
dioceſis nō pōt
p̄ſcribi ſed fines
territorij ſic.
Zacharias.
e ¶Eccleſie paro
chiali.Adde in
not.in cap.j.in
pn.de ſepu.Flo.
in.l.ſtatuas.de
vſufru.⁊ Car.in
cle.dudum.§.ab
olim.de ſepul.
f ¶Eccleſiā ple-
bis.adde Cal.cō
ſil.ij.de decimis,
⁊ quod cōſuluit
Fed.conſil.clxx-
iiij.vbi tenuit qd
capelle tenētur
ad reparationē
plebis cū illa nō
eſt ſufficiēs ⁊ qd
a capellis poſſūt
exigi iura ep̄alia
illis non ſolutis
per plebem.

et.d.c.cū contingat.qđ mihi ſatis placet.poteſt dici ad iſtū
tex.qđ iſte capelle nō habebāt parochiā diſtinctā.vel meli⁹
dic ꝙ loquit̃ de decimis ꝑſonalib⁹ q̄ debent̃ vbi quis audit
4 diuina.vt in.c.fi.de parochijs.¶ †Ultimo collige vnum ca-
ſum in quo nō currit p̄ſcriptio.ſ.tp̄e hoſtilitatis. Et ponde-
ra tex.in eo qđ dicit tūc nō currere p̄ſcriptionē.Dormit antē
tūc p̄ſcriptio:nō tñ interrūpitur.qđ tenet Inn.ꝛ cōiter doc.
ita ꝙ finita hoſtilitate tp̄s ſequēs cōtinuabit̃ cū precedēte.
ꝛ ſic perficit̃ p̄ſcrip.xl.ann.ſubducto tp̄e medio.j.c.auditis.ꝛ
hꝫ locū ſm Inn.nō tm̄ ſm canones in eccleſijs ſed etiaꝫ ſm
a leges ꝛ in laicis:[a] ꝛ ſiue vna die ſiue pluribus annis hec ho
ſtilitas interuenerit ſemper hoc tp̄e p̄ſcriptio dormitabit.ꝛ
hoc tp̄s ꝗtūcūqꝫ magnū ſiue modicū ſit de medio ſubduce
tur ſm Inn.qđ ſatis iudicio meo ꝓbat̃ hic in fine vbi in fine
dr̃ ꝙ hoſtilitatis tēpore non currente.facit.c.ſolite.de ma.ꝛ
obe.ꝛ.xxxj.q.j.qđ ſi dormierit.ſile.j.c. auditis.ꝛ.c.đ quarta.
¶ Sꝫ q̄ro nūqd ſunt ꝛ alij caſus in qb⁹ nō currit p̄ſcriptio:
b ſꝫ dormitat ꝙ̄ i caſu nr̃o.Sol.Inn.ponit hic plures caſus[b]
quorū aliq̊s enumerat gl.j.c.cū nō liceat.vbi bo.gloſſ.ꝛ in.c.
prima actione.xvj.q.iij.ꝛ hic enumerabimus vt eos exami-
nemus.ꝛ poſtmodū ſubijciā regulā generalē an ꝛ qñ currat
5 preſcriptio.¶ †Scđs eſt ſm Inn.in quo nō currit p̄ſcriptio
vbi ius nō redditur ꝓpter defectum iudicis vel rei alleg.ff.
ex qb⁹ cau.ma.l.ſꝫ ꝛ ſi ꝑ p̄torē.ꝑ totū vſqꝫ ad.§.quoties.li-
mitat tñ Inn.multū notāter hūc caſum ꝛ p̄cedentē.dicit em̄
quod eſt neceſſe qđ actor doceat ſe voluiſſe agere,ſed nō po
tuit ꝓpter cauſas predictas ipedit⁹:vt qꝛ ius nō reddebat̃
in loco propter hoſtilitatē:ꝛ ſic intelligit iſtū text.vel ꝓpter
iudicis defectū vel rei nō potuit ius ſuū ꝓſequi alle.d.l.ſed
ꝛ ſi per pretorē.§.ſi ferie.vñ ꝛ vtile eſt ſm euꝫ vt.ſ.proteſtetur
ſuper hoc.C.de anna.excep.l.vt perfectis.ꝛ le.ꝛ no.ſ̃.de of-
6 fi.or.paſtoralis.§.fi.qđ bene notabis.¶ †Ex quo tene men
ti ꝙ nō ſufficit ꝓbare impedimētū affuiſſe niſi doceatur qđ
id impedimentū fuit cauſa nō agendi:ꝛ id ꝓbatur ꝓbando
tūc tp̄is ſollicitudinē ꝛ idē no.Arch.in.c.p̄ma actiōe preall.
ꝛ Bar.in.l.ij.§.qđ dicim⁹.ff.ſi quis cau.vbi dicit nō ſufficere
ꝓbare tēpeſtatē fuiſſe tūc tp̄is in mari vt nauigare non po-
tuiſſet niſi ꝓbet ſe fuiſſe ad mare vt nauigaret ſed ꝓpter tē-
poris qualitatē nō potuiſſet nauigare.facit etiā qđ ipſe no.
7 in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi p̄tori.ff.de ope.no.nun.¶ †Et
ſub iſtis caſib⁹ poteſt cōprehēdi caſus quē ponit Bar.in.l.
c naturaliter.ff.de vſuc.vbi dicit qđ ſicut tp̄e hoſtilitatis[c] ſeu
guerre hominū non currit preſcriptio.vt hic.ꝛ in.d.c.prima
actione.ita nec tp̄e mortalitatis ſeu peſtilentie qñ ita ſeuit
in loco qđ ius in eo nō reddit̃.plus ego credo qđ etiā ſi ius
reddat̃ in loco mortalitatis:tamen ſi actor erat abſens pro-
pter timorē:qꝛ peſtis multū currebat in loco quod tūc cur-
rit preſcriptio:tamē eſt iuſta cauſa petendi reſtitutionem ex
clauſula generali.ad hoc allego notabile dictum Bar.in.l.
de etate.ff.ad trebel.vbi dicit ꝙ tūc citatus habet iuſtā cau
ſam nō ꝯparēdi.alleg.in arg.bo.tex.in.c.ad ſupplicationē,
de renun.ego allego bo.gloſſ.in.c.ſi vero de iureiuran.ꝛ in.c.
cōis filius.xxiij.diſt.facit tex.xxij.q.iiij.§.vlti.ver. quiſquis ꝛ
8 vide quod dixi in.c.cū dilecti.de do.ꝛ cōtu. ¶ †Tertius ca
ſus cōprehendens in ſe multos alios eſt cū eccleſia nullum
habet prelatum vel habet inutilem agendum ꝛ ſub iſto cō-
prehenditur tp̄s vacationis eccleſie, de quo in.c.j.ſ̃.eo.tp̄s
excōicatiōis vel ſuſpenſionis vel captiuitatis ipſius prela-
ti de cōceſ.prebend.qꝛ diuerſitatē.ꝛ.xvj.q.iij.c.j.ꝛ.c.porro.de
elec.qꝛ diligētia.Itē tp̄s p̄lati dilapidātis ſeu alienātis:vt
in.c.ſi ſacerdotes.xvj.q.iij.facit quod legi.ꝛ not. in.c.j.de in
integ.reſt.lib.vj.ꝛ vide ad p̄dicta gloſſ.in.d.c.prima actione.
9 ¶ †Quartus caſus etiā ſatis generalis eſt cum quis de iu
re impedit̃ agere exemplū in filiof.viuente patre:vt in.l.j.in
fi.C.de anna.excep.ꝛ in vxore viuente marito reſpectu reruꝫ
dotaliū.l.in reb⁹.C.de iure dot.itē in pupillo etate pupilla-
ri durante.l.ſicut vltra medium.C.de preſcript.xxx.annorū.
10 ¶ †Qint⁹ caſus tp̄e ſchiſmatis.j.c.cū nobis.¶ †Sextus
in rebus que ſub cōditiōe debent̃.non em̄ currit preſcriptio
durante cōditione:vt in.l.cū notiſſimi.§.ſed ſi illud.C.de pre
11 ſcrip.xxx.an.qꝛ tūc nulla cōmittit̃ mora. ¶ †Septimus eſt
dubitabilis.l.tēpore feriarū.ꝛ in hoc dicit Inn.qđ in vſita
tis ꝛ in ſolēnibus ferijs bene currit preſcriptio:qꝛ preuideri
potuerunt de quo eſt text.in.d.l.ſed ꝛ ſi per pretorem.§.ſi fe-
rie.facit.l.ij.ff.ſi quis cau.ꝛ.l.ſi qs domū.ff.loca.ſed in repen-
tinis ferijs currit preſcriptio ſed indulgeri poteſt reſtitutio
tanti tēporis quanti fuit cauſa rei publice ꝛ impedimenti et
hoc:qꝛ iſte ferie repentine nō potuerunt precaueri : vt dicit
text.in.d.§.ſi ferie ergo a ratione litere ſecundum hoc ſi non
potuiſſent vſitate ferie vt ſolēnitates p̄caueri etiam in illis

a ¶ In laicis. ad de Paul.de caſ. conſil.cclxxxviij. in primo impreſſis:ꝛ vide ꝑ eundē Abbatē.cōſi. xlvj.ꝛ.xciij.lib.ij.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Plures caſ⁹. Vid Prac.pap. in forma reſponſionis rei cōuenti in verbo.exceptionem preſcriptionis.

Sebaſti.Sapia.
c ¶ Tp̄e hoſtilitatis. Nunquid autē currat preſcriptio ꝯtra populum hoſtilitate ꝯſtructū poſt tempus hoſtilitatis vide Bal. tenentem qđ nō in conſil.ccclviij. incip.ꝓponit qđ quidam. v̄ſi.tertio queritur.in.j. vol.Nūquid autem qñ quis habet ſaluum ꝯductum cōtra eum currat p̄ſcriptio cauſa hoſtilitatis vide Aret.in conſil.xvj.incip. preſupponitur i facto ꝛ Feli.in.c. accedens . ij.col. j.ꝛ.iiij.ſ̃.vt lit,nō cōteſt. ꝛ Fel.hic colum.ij.

12 daretur reſtitutio.ar.e.q̄ no.i.c.lꝫ de ꝓba.¶ †Octauus ca-
ſus in abſente cauſa rei publice.In hoc tamen dicit Inno.
ſ̃.in p̄cedēti caſu vt currat preſcriptio ſed indulgebit̃ reſti-
tutio ꝓ tempore abſentie limitat tñ hunc caſum ꝛ preceden
tem qñ preſcriptio fuit cōpleta tp̄e feriarū vel tp̄e abſentie
cā reipublice vel parum poſt.ſecus ſi poſt magnū tp̄s poſt
reuerſionē cōputādū cōpleta ſit:qꝛ tūc ſit nulla reſtō cū ha
buerit tp̄s ſatis ꝓlixū ad cōueniēdū aduerſariū ꝛ interrum
pendā p̄ſcriptionē.negligētia ergo ſua ꝛ nō tp̄s feriarū vel
abſentie fuit cā p̄ſcripionis.nam bñficium reſtōnis in inte-
grū cū ſit extraordinariū nō eſt laxādū:ſed potius reſtrigen
dum::vt pꝫ i.l.in cauſe.ij.ff.de mino.qūo ergo ſibi potuit ꝓ-
uidere iure ordinario:nō tñ debet ſibi ſubueniri remedio ex
traordinario.Hoſt.recitat primo hāc opi.q̄ placuit Innoc.
ꝛ ꝓ ea adducit v̄ba pretoris qui ait.Si qd ex bonis abſen-
tis rei publice cā p̄ſcriptū fuerit cum is abeſſet poſtea vero
reſtituā ꝛc.dicēs ꝙ id poſtea ad modicum tp̄s refert̃.ſ.dum
reuerſus cōducit hoſpitiū cōponit ſarcinulas ꝛ aduocatū:
querit que modica p̄ſentia ꝓ abſentia reputat̃.vt in.l.ab ho
ſtibus.§.ſed qđ ſimpliciter.ff.ex qui.cau.ma.facit.l.hec ad-
iectio.ff.de v̄b.ſig.¶ Scđo ponit aliā opi. q̄ habet vt non
ſolū vnū tp̄s ſed etiā plura tp̄a talis abſentie ꝑ iſtā reſtōneꝫ
debeāt de p̄ſcriptione ſubduci:qꝛ ex totali tp̄e p̄ſcriptiones
quis ledit̃ non tm̄ ex eo ꝙ p̄ſcriptio cōplet̃ alioquin ſolum
vltimi diei vel momenti tp̄s p̄ſcriptionis laberetur reo ꝛ ad
illud ſolū reſtitui deberet:ꝙ videret̃ abſurdū.ꝛ hoc tenētes
dicunt ꝙ hec opi.hꝫ eqtatē ꝛ iuuat̃ legib⁹.ff.ex qui.cau.ma.
nec nō.§.ſi quis ſepius.C.de tēp.in inte.reſti.l.vlt.cum ſimi.
ſubdit tñ Hoſt.ꝙ dn̄s ſuus dicit in ſumma ꝙ licet iſta opi.
ſit equior:prima tñ ſm leges eſt ſecurior.ꝛ ſic recitādo tran-
ſit ſimpl'r Ioā. an.hic iudicio meo.prima opi.Innoc.eſt ve-
rior.ꝛ ſatis vr̃ ꝓbari in.l.ab hoſtibus.p̄alle.ꝛ facit.c.dilecto.
j.de v̄b.ſig.lꝫ adduci poſſint ꝓ ꝛ contra not.in.c.ratione.de
ap.in illa.q.impedimentum cōtingit intra annū appellatio
13 nis exercendi.¶ †Nunc vltimo vt habeamus in materia re
gulā quero an in predictis ꝛ ſimilibus caſibus impediatur
preſcriptio:ita ꝙ nō ſit opus reſtitutionem petere:an vero
currat:ſed det̃ reſtitutio.Sol. But.ꝛ ſi ſequaces dixerūt ꝙ
opus eſt bñficio reſtitutitionis.arg.ff.ex quib⁹ cau.ma.l.ab
hoſt.in fi.ꝛ.C.de reſt.mil.l.ij.ꝛ.l.ignorare.ſed Inno.tenet qđ
ipſo iure impeditur preſcriptio niſi in caſibus.ſ̃.exceptis:
ita ꝙ illa tempora impedimenti ſubducuntur de medio pre
ſcriptionis vt in iuribus.ſ̃.inductis.nec obſtant iura proxi
me allegata:qꝛ loquuntur ſm Inno.de reſti.in inte.que da-
tur abſenti cauſa reipublice.cū em̄ preſcriptio ſit odioſa: vt
pꝫ ex eo quod legi.ꝛ not.in.c.vigilanti.ſ̃.eo.non eſt relaxā
da ſed potius reſtringenda.arg.ff.de libe.ꝛ poſthu.cum qui
dam.bene eſt ergo ſcđm Innoc.quod ex cauſis ſupradictis
retardetur vſucapio nec currat ꝛ per cōſequens nec reſtitu-
tio neceſſaria ſit.ꝛ notanda eſt hec rō.Bar.vero in.d.l.natu
raliter.ponit cauſam hoſtilitatis vt tunc non currat preſcri
ptio ſed dicit ꝙ ſi in alijs caſibus quis impediat̃ agere cur-
rit contra eū p̄ſcriptio:ſꝫ reſtituitur vt in titulo quibus ex
cau.ma.per totum . ꝛ maxime.l.ſed ꝛ ſi quis per pretor.i p̄n.
Sed idē Bart.aliā theoricā ponit ſequēdo Guil.de cu.in.l.
ſenatus.ff.de offi.preſi.dicens qđ aut aliquis eſt impeditus
impedimēto iuris aut facti. Primo caſu aut impedimentū
accidit añ actionē competētem aut poſt.Si ante nō valenti
agere nō currit preſcriptio,vt in.d.l.j.in fi.C.de anna.excep.
Si vero impedimentū ſuperuenit poſt actionem competē-
tem tunc currit preſcriptio: datur tñ reſtitutio.d.l.ſenatus.
Scđo caſu principali quādo qs impedit̃ impedimēto facti
ꝛ tunc aut impedimētū eſt iuſtū ꝛ p̄ſcriptio currit ſed datur
reſtitutio:vt in.l.ꝛ attilicin⁹.ff.de ſer.ruſt.p̄dio.Si vero non
eſt iuſtū impedimētū ꝛ tunc preſcriptio currit ꝛ nō datur re
ſtitutio:vt.l.ij.§.ſi.qs.ff.ſi qs cau.Iac.bu.reprehendit Guil.
in primis duob⁹ caſib⁹ vt refert Bart.in.d.l.ſenatus.primo
in eo ꝙ Guil.dicit ꝙ ſi impedimentum accidit ante actionē
cōpetentē nō currit p̄ſcriptio.nā ꝯtra hoc adducit.d.l.ſena
tus dicēs ꝙ ſi illi officiales ꝯxiſſent poſtꝙ̄ in ꝓuinciā ꝑue-
nerūt multomin⁹ dꝫ eis ius dici.vt ibi nota.in.j.gl.ma. Itē
reſpectu ſcđi mēbri in eo ꝙ Guil.dixit ꝙ ſuperueniēte im-
pedimēto poſt actionē cōpetentē currit p̄ſcriptio:ſed datur
reſtitutio adducit in ꝯtrium.l.fi.§.donec.C.de iure delib.vbi
ſuperuniēte impedimēto p̄ſcriptio non currit.vnde ipſe Ia.
but.ponit aliam theoricā.ꝛ ſic in ordine quartam dicens ꝙ
aut eſt impedimētū ex parte rei ꝙ res ipſa nō eſt preſcripti-
bilis.ꝛ tūc tale impedimētum ſuꝑueniēs nō tollit p̄ſcriptio-
nem inchoatā ſed impedit inchoandā:vt in.l.ſi fundū.ff.de
fun.do.ꝛ no.hoc mēbrū pro quo etiā facit text.in.l.emilius.
ff.de mi-

ff.de mi.q̄ᵭ no.Jo.an.in.c.vno.de iurepa.li.vj.Si vero impedimētuꝫ eſt ex parte agentis ſeu agere debentis:⁊ tunc aut omnino impedit̄ agere ⁊ tale impedimētū impedit p̄ſcriptionē inchoatā ⁊ inchoādaꝫ. d.l.j.§.ſi.ſ.de anna.excep.Aut nō impedit̄ omnino agere ſed commode nō pōt agere:⁊ tūc currit p̄ſcriptio ſed dat̄ reſtitutio.⁊ ita itelligebat.d.l.ſenatus.⁊ vr̄ diſtinctio ſatis probabilis.ſed Bart.vt dixi ſequit̄ opi.Guil.dicens ꝙ.l.ſenatus nō facit ꝓ opi.Ja.q2 ibi nil d2 an currat preſcriptio ſi impedimētū accidit ante actionē competētē. Nec ob.ſ̄m eū.§.donec p̄al.q2 pōt dici ꝙ ibi impedimentū accidit cū actione cōpetente.⁊ cū Bar.tranſit.d.Ant.hic ſed certe iudicio meo ille tex.hanc reſtitutionē nō patitur.vn̄ multū bn̄ facit ꝓ opi.Ja.ad quā etiā adduco bo.text.in.c.cū nobis.j.e.vbi de p̄ſcriptione tollūtur tēpora intercedentiū ſchiſmatū.⁊ pōdera verbū intercedentiū quaſi ſchiſma interceſſerat poſt inchoatā preſcriptionē ⁊ nihilomin⁹ impedit̄ ipſo iure preſcriptio.ad idē.c.auditis.j.e.vbi expreſſe ꝓbat̄ ꝙ tempus vacationis eccleſie intercedēs poſt inchoatā p̄ſcriptionē ſubducitur ipſo iure de medio:ita vt illo tēpore nō curreret p̄ſcriptio. facit etiā.c.q2 diuerſitatē.de cōceſ.p̄bē.vnde dicerē ꝙ aut quis directe im-
a pedit̄ [a] ſeu inhabilitat̄ a iure ad agendū:⁊ ipſo facto impedit̄ p̄ſcriptio durante impedimēto ſiue impedimētū acciderit a p̄cipio ſiue poſt inchoatā preſcriptionem.exemplū in filiofa.durāte paterna poteſtate.d.l.j.C.de anna.excep.⁊ in muliere durāte m̄rimonio in rebus dotalib⁹.d.l.in rebus.C.de iure do.⁊ in prelato excōicato vel ſuſpēſo vel mortuo.nā eccleſia tūc inhabilitat̄ ad agendū.Aut directe quis nō inhabilitat̄ ad agendū ſed extrinſecus venit impedimētū:⁊ tūc lꝫ illud ſit iuridicū nō currit p̄ſcriptio ſꝫ dat̄ reſtitutio.⁊ ſic pōt ꝓcedere q̄ᵭ dixi.ſ.de tempore feriarū repentinarū vel ſi per iudiceꝫ ſteterit:vt ꝓbatur in.d.l.ſed ⁊ ſi per ꝑtorē.in prin.⁊.§.ſi ferie.licet aliud in hoc vltimo ſentiat hic Inn.vt.ſ.dixi.hoc verū niſi vbi cōtrarium preſcriptio nō currat reperit̄ expreſſuꝫ.nā tūc ſeruat ius expreſſuꝫ vt eſt tp̄e ſchiſmatis hoſtilitatis ⁊ ſimilib⁹.⁊ ſic pōt itelligi gl.no.in ca.auditis. j.eo.in ver.imponētes ꝓpe mediū.Ad.l.ſenatus poteſt multipliciter reſpōderi.primo ꝙ ibi loquit̄ de impedimēto extrinſeco.vel ſcḋo videlicet vt ibi gl.dicit ꝙ qn̄ quis poteſt interrūpere preſcriptionem lꝫ nō cōmode.ideo dat̄ reſtitutio.vel tertio loquit̄ in officialibus priuilegiatis vn̄ diſpoſitio ſpecialis nō pōt impedire diſpoſitionē iuris cōmunis quare currit preſcriptio ſed dat̄ reſtitutio.⁊ hoc vltimū tenuit
14 hic Old.¶†Sed circa p̄dicta q̄ro vtrū indiſtincte non valēti agere nō currat p̄ſcriptio.glo.in.l.ſenatus.vr̄ velle hoc mirabiliter limitare qn̄ quis nō potuit p̄ſcriptionē interrumpere.puta mittēdo executorē vel alias extraiudicialiter.iuxta ea que habent̄ in.l.vt perfectus C.de anna.excep.⁊.xvj.q.iij.§.pōt al's aūt currit preſcriptio.ſed ſi nō potuit cōmode interrūpere dat̄ ſibi reſtitutio.⁊ ſic intellexit illā.l.vt ſ.tetigi ⁊ hoc firmat.d.Ant.hic.ſꝫ mihi nō placet.nā cui dubiū ꝙ tp̄e hoſtilitatis quātūcūqꝫ ius non reddat̄ poſſit acro2 adire ep̄m loci vl' proteſtari corā tabellione vel alijs bonis viris.⁊ tn̄ tex.hic indiſtincte dicit ꝙ illo tp̄e non currit preſcriptio.ſic etiā potuiſſet facere filiuſfa. vel vxor cū hec querimonia ſeu proteſtatio cōſiſtat in facto:⁊ tn̄ iura indiſtincte dicūt ꝙ tunc non currit preſcri.Et ad.l.vt perfectus.dico ꝙ loquit̄ in interruptione per quā conquaſſat̄ tota tela preſcriptionis.vnde eſt neceſſe de nouo incipere.ſed nos loquimur ad effectū vt p̄ſcriptio dormiat:⁊ ad hūc effectum caſſanduꝫ ſufficit iuris impedimētū,vt in dictis iurib⁹.Fateor aūt ꝙ impedit⁹ volēs ſibi pinguius prouidere vtile eſt ſi poterit preſcriptionē interrūpere ſi tamen nō facit nō currit tempus ex quo agere nō poteſt.⁊ hunc intellectū aptiſſime ſentit hic Inno.in fi.vbi dicit ꝙ in caſibus in quibus.ſ.dictuꝫ eſt preſcriptionē nō currere ſeu dormire licitū eſt actori ſi vult interrūpere preſcriptionē ſiue litē cōteſtando in caſibus in quibus ſola ꝓteſtatio ſufficit.ſ.de offi.or.c.paſtoralis.in fi.C.de anna.exce.vt perfect⁹.illud enim beneficiū a iure cōceſſum ꝙ in aliquibus caſibus currat preſcriptio nō tollit maius beneficiū ſcꝫ vt preſcriptionem interrumpat ſ̄m eum:quod eſt bene notandum.hic non ſunt alia vtilia.

1 ☞ Procurationes que debentur nuntijs ſedis apoſtolice vllo tempore non preſcribuntur:non ſolum contra ipſos nuntios:ſed etiā aliqui clerici contra totum.6.

2 Ad procurationes debitas legatis ⁊ nuntijs ſedis apoſtolice tenentur contribuere oēs eccleſie ⁊ epiſcopus loci.4.

3 Non omne q̄ᵭ poteſt concedi per priuilegium poteſt preſcribi.

Procurationes debite legatis ⁊c.poſſunt priuilegio remitti.

5 Canonici nō tenent̄ ad preſtationem procurationū debitarū legatis ſedis apoſtolice vel ad alia ſimilia onera qn̄ eſt eis aſſignata aliqua prebenda pro eorum ſuſtentatione tantum.

6 Preſcribere an poſſit vna eccleſia ne teneatur ad onera ad q̄ tenetur totus clerus.

7 Titulus cauſat̄ p̄ſcriptione tanti tp̄is de cu⁹ initio nō ſit memoria. Cauſa in dubio preſumitur.

8 Immunitas onerū conceſſa aliquibus:an operetur vt onus icūbens immineat inſolidum reliquis.

9 Appellare non licet ab eo quod motu proprio princeps concedit

10 Preſcribi an poſſint illa ad q̄ tenent̄ eccl'ie ꝓ ↄſecratiōe ep̄orū ſuorū.

b Accedētes. [b] ¶†Procurationes que
1 debent̄ legatis ⁊ nūtijs apoſtolice ſe. p̄ſcribi nō poſſunt.Prima pars ponit q̄relā.ſcḋa dat iudicē ibi volētes.¶†Caſus literalis.Prepoſitus ſancti nazarij ⁊.H.canonici ſancti ſtephani ſyndici ⁊ ꝓcuratores,primicerij ⁊ clerici mediolan.ad ſe.apo.accedentes conqueſti ſunt grauiter.ordinarijs maioris eccleſie
a ⁊ cū ipſi procurent legatos ⁊ nuncios apoſtolice ſedis dicti ordinarij noluēt illos procurare nec aliquid cōferre ad ꝓcuratiōes preſtādas:volēs papa vt q̄ᵭ oibus imminet ab omnibus cporte tur mādat abbati de cirirto quatenus niſi dicti ordinarij per ſpeciale priuilegiū apo.ſe.a preſtandis procurationibus oſtenderint immunes, decernat ipſos teneri ad ꝓcuratiōes ordine debito faciēdas etiā ſi lōgiſſimo tp̄e nō impēderint ꝓcuratione:cū i talibus nō habeat locū p̄ſc.Ber. ¶No.quia clerici etiā habētes dignitatē ⁊ canonicatū poſſunt eſſe ſyndici ſeu ꝓcuratores cleri corū de q vide ꝙ leg.⁊ no.in.c.nr̄a.¶No.ij.ibi: ſyndici ⁊ ꝓcuratores.⁊ tene menti tex.ꝓ conſuetudine hodierna ꝙ nō vitiat ꝓcuratorū.licet ac cumulent plura ⁊ diuerſa noīa adminiſtratorū.
b iſta enī hic ꝓ eodē ſumunt lꝫ ſtricte inter ſe differūt:lꝫ ſatis eſt ꝙ cōſtat de initiōe ↄſtituētis,de quo vide ꝙ le.⁊ no.in.c.petitio.de ꝓcu.ſolēt em̄ hec ⁊ ſilia ad cautelam acumulari.¶Not.iij.ibi p̄micerij ⁊ clerici ⁊ tene mēti ꝙ cleric⁹ ciuitatis pōt cōuenire ⁊ cōſtituere vniuerſitatē:⁊ creare i
c factis pertinētib⁹ ad clerū ſyndicū q agat noīe toti⁹ cleri.habēt enī clerici toti⁹ ciuitatis ꝓpter onera ⁊ alia eis cōiter incūbētia iuſtā cām cōueniendi in vnū.⁊ iō p̄nt vniuerſitatē cōſtituere.l.j. ff.de colle.illi.hoc idē voluit Inno.in ca.dilecta. de exceſ.prela.cir.fi.vbi di.ꝙ clerici ciuitatis vel caſtri p̄nt conſtituere vniuerſitatē cā religionis. ſcꝫ vt miſſas celebrēt ꝓ viuis ⁊ defunctis ⁊ ſimilib⁹:vt puta ꝓ onerib⁹ eis incūbētib⁹ vt hic.Et no.bene ꝙ poſſunt facere vniuerſitateꝫ ſine ep̄o ⁊ p̄nt habere aliū preſidentē vt erat primicerius facit ꝙ no.Inn.in.c.cū ab eccleſiarū.d.off.or.qn imo notāter dicit Inn.in.c.cum nō ignores.d.p̄bē.ꝙ ad eſſe collegij non requirit̄ de neceſſitate rector:ſed ip̄m collegiū tenet locū rectoris reſpe
2 ctu ſingulorū.facit.l.j.ff.ꝙ cuiuſqꝫ vni.¶†No. ꝙ nedū legatis ſꝫ ēt nūtijs apo.ſe.debent̄ ꝓcurationes ꝑ clerū toti⁹ ciuitatis.⁊ intellige ꝙ tenent̄ clerici rōne eccleſiarū.vn̄ hoc vnus vr̄ principa-
d liter imminere eccleſijs:vt in.c.cū inſtātia.d.cēſi. ⁊ tenet̄ ēt ep̄s in his cōtribuere.ar.hic ⁊ meli⁹ in c.ego.de iureiur.⁊ in.c.cū inſtātia.p̄al.¶No.ibi ordinarij ꝙ canonici appellātur ordinarij.et eſt vulgare illius loci.Rauēne vō dicunt̄ cardina-
c les [c].¶No.q̄ᵭ valet priuilegiū eximēs aliquos
3 a procuratione legatorū ⁊ nūtiorū ſe.apo.p̄ſcriptio vero nō valet.Et ſic no.ꝙ priuilegiū et preſcriptio non habēt eādē vim.⁊ ꝙ multa poſſint
d queri priuilegio [d] que non poſſunt queri p̄ſcriptione.facit q̄ᵭ dixi.ſ.e.c.cauſa.quod poteſt intelligi quando preſcriptio vel cōſuetudo non inducitur ad conſcientiam illius qui poteſt p̄uilegiū tribuere:alias ſecus:vt ſentit hic do.An.ꝓ hoc adduco.l.de quibus.ff.de leg.vbi habet̄ q̄ᵭ inducta cōſuetudo ab habente poteſtatē habet vim legis.⁊ qui patitur preſcriptionem videtur alienare:vt.l.alienationis verbum.ff.de verbo. ſign.facit.c.duo ſimul.de officio.ordi.quod not.
4 ¶†No.q̄ᵭ canonici eccleſie cathedralis tenentur de redditibus prebendarū ad procuratiōes legatorum ⁊ nuntiorum apoſtolicorum.⁊ idem videtur in alijs oneribus toti clero incumbentibus:quod ꝓbat iudicio meo litera in verbo volentes.¶†Opp.contra hoc ⁊ contra tex.videt̄ enim ꝙ canonici nō debeant ad hoc aſtringi:q2 hoc onus imcumbit eccleſijs.d.c.cū inſtantia.canonici vero non habent eccleſiā q2 epiſcopus eſt ſpōſus eccleſie cathedralis.ſ.de tranſla.pla.c.ij. ⁊.c.q̄to.⁊ ipſe eſt qui percipit reddit⁹ eccleſie ꝑ

+Sebaſti.Sapia.

a ¶Impedit̄.vide Bal.tu repe. l.ſi.col.xiiij.C.de p̄ſcri.lō.tēp.alex. in.l.fin.§.donec. circa med.C.de iure delibē.Bal. in.l.ſicut ad fin. vbi Ange.C.de p̄ſcrip.xxx.vl'.xl. ann.⁊ q̄t modis q̄s dicat̄ nō poſſe agere declarat Bal.in.l.in reb⁹. co.ij.C.de iu.do.

b ¶Amplia iſtuꝫ tex.multū not.vt ꝑ.d.Anto.poſt Inno.in.c.cū ex officij.in.ij.colū. j.e.tit. zacharias.

c ¶Dicunt̄ cardinales.ita dicit Jo.and.in addi. ad ſpe.in ti.de iura.ca.§.reſtat videre.vō.qd ſi aliq̄ᵭ.de quo etiam per car.in cle.ij. poſt gl.in prin.d cele.miſ.vbi ideꝫ d̄t de canonicis eccleſie cōpoſtellane qui dicunt̄ cardinales:ſed non ſunt ſimpl'r cardinales:vt xxxij.q̄ᵭ.ij.c.pudor.

d ¶Utrum omne q̄ᵭ poteſt acquiri ex priuilegio poſſit acquiri ex cōſuetudine vel preſcriptiōe.vid quod late ſcribit poſt gloſſ.in ca. catholica.xj.di. ⁊ de hoc in terminis per Ange. in aut.vt eccleſ. co.ſpa.c.an.circa fi.vbi d̄t ꝙ nō valet pactū q̄ᵭ nō currat niſi centenaria preſcriptio.

a ~Sebaſti.Sapia.¶ Procuratio.vide Abb.in cōſi.xciiij.inci.vide
tur primo.in.j.vol.vbi dicit ꝙ licet in procuratione legatorum: ⁊ nun
ciorum ſedis apoſtolice non currat preſcriptio tamen contra reſiduū
cleri bene currit.de quo etiam meminit Joan.Fran.balb.in trac.pre-
ſcript.in.j.parte quinte partis prin.q.xvj.

b ¶ Conſului.ad
de eundem cōſil.
xxvj.ij.li.ro.cōſil.
ccclxviij. Lapuz
alle.xxx.Cal.cōſ.
ij. et dicunt dñi
de ro.dec.x.hoc
e.tit.in antiquis
qđ eccleſia paro
chialis ⁊ hoſpi-
talariꝗ poſſunt ꝑ
ſcribere iura alia
rum eccleſiarum.
Anto.Franciſc.
¶ An eccleſia
parochialis ⁊ ho
ſpitalia poſſint ꝑ
ſcribere bona a
liarū eccl'iarū di
cas qđ pōt pre-
ſcribere ſicut pre
ſcribit eccl'ia con
tra eccleſiam: qꝛ
appellatione ec-
cleſie veniūt om
nia monaſteria
⁊ oīs locus pius
ſm Jo.an.i.c.ij.
in prin.de in inte
grū reſti.in.vj.in
nouel.⁊ abb.in.c.
ij.de cōſue.⁊ car.
in cle.ij.in.iij.q.
de iude.qđ ſine
dubio procedit
qñ hoſpitale eſt
cōſtructū autori
tate epi.qđ in du
bio ꝑſumit ſi in
eo miſſe celebran
tur vt p Archi.
in.c.nemo.de cō-
ſe di.j.⁊ adde qđ
hoſpitale cōſtru
ctum autoritate
epi hꝫ oīa ꝑuile
gia q̄ hꝫ eccleſia.
vt i cle.qꝛ ɔtigit.
de relig.do.⁊ per
Bald.in aut.ꝗs
actiones.C.de ſa
croſan.eccl.⁊ pro
pterea đt ꝙ bōa
hoſpitalia gau-
dent eo ꝑuilegio
q̊ bona eccleſie.
l.oīa.⁊ibi p bar.
C.de epi.⁊ cler.et
vide Alex.in cō-
ſil.cxx.in.j.parte
ɔſi.⁊ in ɔſi.ix.in
ij.parte.et vide
Pau.de ca.ɔſil.
clxxviij.⁊.cccv.
vbi đt ꝙ aduer-
ſu ; hoſpitale nō
đtrahit falcid a
vel trebellianica
ſicut nō detrahit aduerſus alia loca pia.vt i aut.ſimiliter.C.ad.l.fal.

oneribus incumbētibus: vt in.c.videntes.xij.q.j.
canonicis vero ſunt aſſignate prebende pro eoꝝ
neceſſariis.xij.q.j.§.fi.vñ dicunt beneficiati perſo
naliter: vt no.in.c.preſenti.de offi.or.lib.vj.certū
eſt qđ quis nō dꝫ indebite grauari in hac contri
butione fienda vltra ꝙ poſſit: ſed debet ɔſidera
ri ne egeat: vt no.in.d.c.cū inſtātia.So.ɔtrariū
videt difficile nec per doc.tactū.Ego dico ꝙ ca
nonici nō allegabāt hic impotētiā ſed ꝑſcriptio
nē tm̄ quare fateor plane ꝙ ſi canonicis fuiſſēt
aſſignate prebende pro eoꝝ ſuſtentatione tātū
reliquis bonis eccleſie remanentibus penes epi
ſcopum ꝙ ipſe epiſcopus ſolus pro ſua eccleſia
ſubiret hec onera.ar.bo.ex his q̄ no.i.c.de mona
chis.de preben.⁊ in cle.j.de iurep.§.j.vbi bo.tex.
ſed prebende ſolent cōmuniter aſſignari pro vi
ctu ⁊ aliis neceſſariis.d.§.xij.q.j.Et hoc dico ꝙ
in eccleſiis regularib⁹ maxime cathedralibus in
qb⁹ de antiqua ɔſuetudine vel ſtatuto bona oīa
remanent penes epm̄ vel abbatem modica por
tione relicta cōuētui pro fratrum ſuſtentatione.
hec ⁊ ſimili onera debēt ſubire per prelatū ⁊ non
per conuentū.Idē dico in eccleſiis pertinentib⁹
ad ius ⁊ proprietatē monachorū in qbus ponūt
rectores vel vicarios eis aſſignata modica por-
tione pro eoꝝ ſuſtētatione dūtaxat.vt in.d.cle.j.
de iurep.§.j.iūcta gl.i ver.obſeruent.qđ notabis.
5 ¶ † Quero hic dr ꝙ procuratio[a] non preſcribit
a an procedat indiſtincte ſol.Joā.de lig.quem ſe
quit hic.d.Ant.dicit ꝙ clerici non poſſunt ꝑſcri
bere cōtra legatos.⁊ ita intelligit hūc tex.ſed ali
qui bñ pñt ſcribere ɔtra reliquos clericos.puta
in terminis capli cū potuiſſent ordinarii ſeu ca-
nonici preſcribere cōtra totū reſiduū cleri.nā to
ta ꝓcuratio ꝑſtabit per alios clericos.nihil aūt
ꝑiudicabit legatis ⁊ nuntiis ſedis apo.⁊ ſic ceſ-
ſat rō prohibitionis huius.c.qđ procedit ſꝫ do.
Car.niſi ꝑſcribentes eſſent tot quot idirecte mi
nueret ꝓcuratio.vt qꝛ reliqui non ſunt ſoluendo
vl nimiū grauant.nā tunc poſſent appellare vel
iudicis officiū implorare.vt infra dicā. Et ꝙꝙ
hoc dictū videat ſubtile tamen iudicio meo iſte
tex.vehemēter reſiſtit.hic eñ non cōquerebātur
legati aut nūtii ſedis apo.ſed clerus: nec ꝓpone
bat ꝙ iſti ordinarii nollēt ꝓcurare legatos ſim-
pliciter: ſꝫ ꝙ ipſi clerici legatos nuntios deuote
recipiebāt ⁊ procurabāt.ipſi vero ordinarii tene
bant ꝓcurare ⁊ ꝓcurantibus ad expenſas ſubſi
diū impartiri.vnde pondera hoc vltimū ex quo
clare infert ꝙ legatis nil deerat in ꝓcurationi-
bus debitis: ſꝫ totū onus incūbebat reſiduo cle
ri: ⁊ tñ papa mādat vt hoc onus ab omnibus cō
portet etiā ſi longiſſimo tēpore aliqui ꝓcuratio
nis officiū non impēderint reddētes rōnē ꝙ i ta
libus ꝑſcriptio nō ꝓcedit.hoc ergo videt impre
ſcriptibile forte ꝓpter bonū obediētie.ar.j.e.cuꝫ
nō liceat.⁊ ꝓpter vtilitatē cōeꝫ.facit optime ad
predicta qđ no.in cle.j.de cēſi.iūcta gl.ver.legiti-
ma.Ex qua iuncto tex.infert ꝙ in onerib⁹ aliis
preſcriptibilib⁹ valet preſcriptio p aliquos cle
ricos in eccl'ias cōtra reſiduū cleri.⁊ ſic alias con
b ſului[b] in q̄ſtione facti que talis erat.Quedā ec
cleſia non curata per tp̄s de cuius initio nō erat
memoria cū aliis eccleſiis ciuitatis ad onera cōi
ter incūbentia minime cōtribuit: ſed aliis ſoluen
tibus ꝓ rata illa minime ſoluebat.vrgebatur p
clerū vt ſolueret conſuetudine nō obſtā(te).dixi ꝙ poterat ſe dēfendere
ex illa ꝑſcriptione allegabā.d.cle.j.de cēſi.iuncta gl.vbi probat ꝙ pre
ſcriptio ꝓdeſt in his onerib⁹ vitandis: in his tñ q̄ ꝑſcriptibilia ſunt.
Et forte iđ illa gl.adiecit hāc limitationē: qꝛ dubitat nunquid aduer
ſus cathedraticū currat ꝑſcriptio.nā gl.in.c.quicūq3.xvj.q.vij.voluit
ꝙ licet currat ꝑſcriptio i quātitate.non tamē in totū vt nihil debeat.
aliud tñ ſentit Arch.in.c.j.de prebē.li.vj.⁊ pleni⁹ de hoc p Joā.an.in
c.cū venerabilis.de cēſi.Item dubitat in charitatiuo ſubſidio.ſentit
eñ Jo.an.in.d.c.cū venerabilis.ꝙ non poſſit eccleſia ſuo nomine alle
gare preſcriptionem.⁊ idē in procuratione ratione viſitationis: vt in
c.cū ex officii.j.e.⁊ in procuratiōe legatorū ⁊ nūtiorū ſedis apo.vt hic.
ſunt ergo quedā impreſcriptibilia in aliis ver.o onerib⁹ regularibus cur
rit ꝑſcriptio vt etiā ſentit Jo.an.in.d.c.cū venerabilis.videmus eñ
ꝙ i quarta decimarū ⁊ mortuariorū currit ꝑſcriptio etiā ɔtra epiſco
pū vt in.c.de quarta.ſ.eo.Itē vna eccleſia preſcribit decimas i paro
6 chia alterius.ſ.e.ad aures.⁊.c.j.e.tit.li.vj.¶ † Et preſertim hoc ꝓce
dit in preſcriptiōe tāti tp̄is de cuius initio non eſt memoria.illa enꝫ
preſcriptio habet vim tituli ſeu cōceſſionis.d.c.j.⁊.l.hoc iure.§.duct⁹
aque.ff.de aqua q̊.⁊.l.j.§.j.⁊.ij.⁊.l.ij.§.pe.ff.de aqua plu.ar.Preterea
videmus quod in preſcriptione cēſus ⁊ ſeruitiorū ſufficit allegare tm̄
tēpus de cuius initio non eſt memoria.alia cā nō eſt allegata.qꝛ cā ꝑ
ſumit: vt no.Jo.an.c.peruenit.de cenſi.⁊ Bart.in.l.cū de in rē verſo.
ff.de vſur.⁊ gl.in.c.nullus ep̄s.j.q.j.ergo fortius eſt admittendū in ꝑ-
7 ſcriptione libertatis ⁊ plenius de hoc videas in.d.conſi.xcv.¶ † Nūc
q̄ro certū eſt ꝙ papa pōt aliquē eximere ab iſtis oneribus,vt hic.⁊.c.
c cū inſtātia nunquid onus[c] incūbens immineat inſolidū reliq̄s.⁊ eſt
notabilis q̄ſtio ⁊ quotidiana cū ſepe ciuis vel comitatiuus vel foren
ſis ab iſtis oneribus eximat.an integrū onus oībus incumbens rema
neat reliquis vt priuilegiū ſic tendat in diſpendiū aliorū cū aliis plus
aggrauabunt qbuſdā exēptis.iſte tex.facit ꝙ ſic.⁊ idē vr velle.d.c.cū
inſtātia.facit optime.l.ab oīb⁹.ff.de leg.j.vbi ptꝫ ꝙ ſi teſtator manda
uit per heredes ſuos ſolui centū,poſtea aliquē ex heredibus exemit
ab onere ſoluendi,tenent reliq ad integrā ſolutionē.nā ⁊ pīceps qui
habet plenitudinē poteſtatis pōt quē vult a munerib⁹ eximere ⁊ cui
vult onera imponere: vt ptꝫ.C.de profeſ.⁊ medi.l.medicos.⁊.ff.đ iure
immu.p totū.⁊.l.vna.C.de ſuperindic.li.x.In ɔtriū facit ꝙ no.ſpe.in
d ti.de cenſi.[d].§.nunc dicēdū.ver.quid ſi vniuerſitas.vbi dicit ꝙ ſi aliq̄
vniuerſitas tenet ad aliquā annuā preſtationē dño ſuo ſi dñs aliquē
exemerit nō tenent illi de neceſſitate ad integrā ſolutionē: ſed tantū
minus ꝙtū eſt illud qđ debebat ſoluere priuilegiatus.⁊ idē vr ſentire
Bar.in.d.l.ab omnibus.in obli.ex cōtractu vt vno liberato reliq non
teneant inſolidū.ar.in.l.epiſtola.⁊.l.ſi vnus.§.añ oīa.ff.de pac.cum ſi.
⁊ de hac queſtione ibi per eū.⁊ plenius per Joan.an.i.c.ij.đ immu.ec
cle.Et cōcludēdo ⁊ reducēdo oīa ad cōcordiā dicerē ꝙ ſi vnus immi
net pluribus non inſolidū: ſed pro virili portione: ⁊ tūc aut icūbit ex
contractu: aut ex vltima voluntate aut ex diſpoſitiōe iuris cōis: aut
ex cōſuetudine.Primo caſu vno exēpto per creditorē alii tenent pro
virili portiōe: ⁊ nō inſolidū per iura ſuperi⁹ alleg.facit.l.j.C.ſi plures
vna ſnīa.ſecus ſi fuiſſent obligati inſolidum: vt.l.ſi.ff.de duo.re.not.
Bar.in.d.l.ab omnibus.Secūdo caſu nō tenent ex vltima volūtate,
⁊ ſi teſtator exemit aliquē reliqui tenent inſolidū.d.l.ab oībus.qꝛ hoc
vr fuiſſe de mente teſtatoris cuius mens eſt habēda ꝓ lege.xiij.qđ.ij.
vltima volūtas.⁊.d.l.ab oībus.Tertio caſu cū ex diſpoſitiōe iuris im
perator ſol⁹ pōt eximere regulariter in tēporalib⁹ ⁊ papa in ſpiritua
libus ⁊ on⁹ accreſcit aliis.⁊ ſic intellige hunc tex.⁊ ea que plene no.p
Jo.an.in.c.ij.de immu.ec.alii vero reges principes ⁊ barones ⁊ ſimi-
les nō habētes iura impii lꝫ poſſint eximere aliquē i eoꝝ ꝑiudiciū.nō
tñ i ꝑiudiciū alioꝝ ⁊ reipublice.⁊ ꝓ hoc tex.opti.i.l.vacuatis.iūcta gl.
⁊ Bar.C.de decu.li.x.p eūdē Bar.i.l.ij.ff.de iure imu.vbi vid.idē dicerē
in obligatis rōne ſtatuti.⁊ ſic diſtinguerē ſm bar.⁊ Jac.de are.in.d.l.
ab oīb⁹.vbi dicūt p illā.l.ꝙ ſi ſtatuto cauet vt comitatiui teneant ſol-
uere ſalariū ptātis ⁊ poſtea villa aliqua eximit ab onerib⁹ tenent reli
q comitatiui ſoluere itegrū ſalariū.h puto verū niſi ex cā rōnabili qs
eximat p iferiorē: vt.l.j.C.đ decre.decu.li.x.ſentit Bar.i.d.l.vacuatis.
i ſi.In q̄rto mēbro i obligatis rōne ɔſuetudinis credo idē dicēdū ꝙ
in obligatiōe ex ɔtractu: qꝛ ex q̊ oēs tenent ad on⁹ rōne ɔſuetudinis nō
dꝫ vn⁹ eximi in alioꝝ ꝑiudiciū.facit qđ not.Jo.an.in add.ſpe.in.d.§.
dicendū.in.iij.col.vbi đt ꝙ ſi de cōſuetudine forenſes cōſueuerūt eſſe
imunes ab onerib⁹ nō pñt nūc ad illa p ſtatutū obligari.facit qđ i ſiti
no.Bar.in.l.qđ ſemel.ff.đ decre.ab or.fa.⁊ ꝑdicta notabis.Ex his in
fert ad q̄ſtionē qđ ſi multi p priuilegiū apoſtolicū ſint exēpti a ꝓcura
tiōib⁹ legatoꝝ ita ꝙ alii nimiū grauent.So.modicā leſionē debēt ſu
ſtinere: vt in.l.q̄ties.C.de ꝑci.imp.off.not.in.c.reſcripta.xxv.qđ.ij.⁊ ēt
magnā vbi clare ɔſtaret de intentiōe pape: vt in.c.in memoriā.xx.di.
ſꝫ i dubio pnceps nō ꝑſumit h velle.vt in.c.ſup eo.de offi.deleg.⁊ me-
li⁹.in.c.ſuggeſtū.⁊.c.dilecti.de deci.⁊.l.ex facto.ff.de vul.⁊ pup.q̊ caſu
dicit Car.ꝙ reliquus cler⁹ pōt reſiſtere ne ſoluat totā ꝓcurationem
⁊ appellare: exp̄ſſa i appellatiōe hac cā: qꝛ enormiter ex hoc grauant
⁊ debebit princeps hoc viſo priuilegia illa reuocare tanꝙ tēdētia ad
noxā.d.c.ſuggeſtū vel procurationē minuere.⁊ ita dicit ſe cōſuluiſſe.
Ego aliter

c ~Seſtaſti.Sapia.¶ Nūqd onus.vide bal.in.l.ēt.in vl.co.C.de exe.
rei iud.Car.in cle.pñti.in vl.q.de cēſi.⁊ Pe.de anc.i ɔſ.cclxiij.in.c.ad
ꝑdicta.⁊ in ɔſil.ccccvj.inci.viſo inſtr̄o.ad ſi.ro.in.l.iiij.in prin.đ re iud.
⁊ in cōſi.cclij.inci.deciſiōe ꝓpoſite ɔſultationis.⁊ Alex.in cōſi.cj.ici.
viſis inſtr̄is.in.j.col.in.j.vol.⁊ in cōſi.cxxvj.inci.in cā ⁊ lite.in.ij.volu.

d ¶ In ti.de cenſi.adde Pe.de Anch.cōſi.cclj.qui illud dictū ſequit

9 ¶†Ego aliter dicerem ꝛ ſic qd aut priuilegia [a] fuerūt cō
a ceſſa proprio motu principis ꝛ tūc nō video ſuper quo poſ
ſit fundari appellatio:cū cōtra principis diſpoſitionē non
ſit licitū appellare.ix.q.iij.cūcta per mūdū.ꝛ.c.ꝑ principalē.
ſed ſi nimiū grauat debet implorari remediuz a principe cu
ius eſt decernere de ſuis priuilegijs,vt no.in.c.cū veniſſent.
de iud.ꝛ in.c.ſuggeſtū.pall.Si vero fuerint conceſſa ad in
ſtātiā tūc poterit dici ꝙ emanauerūt vel p ambitionem vel
importunitatē impetrātiū ꝙ ſi princeps ſciuiſſet ꝙ alia pre
ceſſiſſent nūꝙ cōceſſiſſet cū tanto eorū p̄iudicio maxime cū
ſint contra rempublicam ꝛ a iure dānata.ff.ſi cōtra ius. vel
vti.pub.l.fi.ꝛ.l.vacuatis.C.de decu.li.x.ꝛ ſi hec exceptio non
admittatur poterit appellari.ar.in.c.ſuper eo.de off.dele.ꝛ
hec vident de mēte.Jo.an.in ſimili.q.in.d.c.ij.de immu.ec
10 cle.¶†Itē ꝑ p̄dicta videt ſolui q̄ſtio quā inſoluta reliqt
hic Hoſti.querēs qd de capellis nolētibus contribuere ad
b expēſas [b] que fiūt pro cōſecratiōe epiſcoporū ſuorū preten
dentes ſolā p̄ſcriptionē vel cōſuetudinē ꝛ arguit ꝙ non in
uenit per hoc.c.cū ſuis cōcordātijs:demū remittit ad no.in
c.vt p̄terite.de ele.Ego dico ꝙ expenſe principaliter incum
būt ipſi p̄lato cuius factū agit:vt no.in.d.c.vt preterite.Si
vero facultates prelati non ſufficiūt tūc alij ſubditi tenent
ad charitatiuum ſubſidiū.vt in.c.cū apoſtolus.de cēſi.ꝛ no.
c in.d.c.vt preterite [c].Sol.ergo queſtionis dependet nūc an
contra charitatiuum ſubſidium currat preſcriptio ꝛ an ſal
tem poſſint aliqui contra reſiduū cleri preſcribere.vide que
ſupra vltra alios plene examinaui.

1 Subditi nullo tp̄e preſcribunt obedientiam domino.13.

2 Clerici tenetur obedire capitulo ſiue ſede va.ſiue non.

Epiſcopus cum capitulo dicuntur explicare negotia eccle
ſie nec vnus ſine alio.

Capitulum ꝛ ſinguli canonici non iudicantur a pari.nam
plus eſt capitulum ꝙ ſinguli canonici.

3 Obedientia propter que crimina eſt deneganda prelatis.

4 Clerici vel prelati notorie fornicatores vel ſimoniaci ſunt
ipſo iure ſuſpenſi a beneficio.

5 Hereticus eſt priuatus omnibus iuribus ꝛ bonis ꝛ eſt ex
communicatus.

6 Tanꝙ hereticus punitur ille qui credit eccleſiam non ha
bere poteſtatem canones condendi.

7 Res prohibita alienari per legē vel ſtatutū vel defunctum
ſine per pactum an poſſit preſcribi vide per diſcurſum.

8 Error iuris impedit preſcriptionem:error facti non.9.

10 Preſcriptio non currit contra pupillū furioſum aut prodi
gum ꝛ quatenus currat reſtituuntur.

11 Preſcribere non poſſunt colonus habēs preca rio:vſu f
ctuarius:creditor pignoris:ꝛ ſimiles perſone.

12 Preſcribere poteſt ille qui bona fide emit rē a colono:ſed
dn̄s ignorans aduerſus hanc preſcriptionem reſtituitur.

14 Articuli non ſunt admittendi quando veniant contra deci
ſionem alicuius textus.

15 Preſcriptio libertatis quam faciunt ſubditi:procedit ſine
poſſeſſione.

16 Preſcribere licet quis poſſit iura imperij in territorio ſuo.
tamen non poteſt preſcribere vt nemini ſubſit.

Imperator non poſſet concedere priuilegium omnimode
exemptionis,quia eſſet lacerare imperium.

17 Abbas poteſt preſcribere iura epiſcopalia.

Monachi poſſunt exercere curam animarum vbi de hoc
eſt conſuetudo.

Abbas pōt preſcribere aliquā eccleſiaz contra epiſcopum.

1 **Cum non liceat.** †Subdit⁹ nō p̄ſcribit obe
dientiā ꝯ p̄latū.Sunt due partes.Prima repre
hendit factū iſtorū quibus ſcribitur exprimēdo
cām.Scd̄a illud corrigi precepit ꝛ exceptionē remouet ibi:
ióꝗ.¶Caſus literalis.Archiep̄s brachareñ.conqueſtus ē
do.pape ꝙ priores de coſta.ꝛ de ſancto donato denegabāt
ſibi obediētiā ꝛ reuerentiam exhibere:lꝫ eccleſie ſue in dioce
ſi ipſi⁹ archiepi eſſent cōſtitute:dicētes ꝙ eā ſibi exhibere
nō conſuerunt.Mādat pa.dictis priorib⁹ quatenus predi
cto archiepo exhibeāt obediētiā ꝛ reuerentiā debitā ſicut
alij clerici ſue dioceſis p̄ſcriptiōe temporis nō obſtāte.Uer.
¶No.j.ꝙ ep̄s dr̄ eſſe caput oīm de dioceſi.inferiores vero
p̄lati dicunt eſſe mēbra,ꝛ ſic nō ſolū canonici dicunt mēbra
vt in.c.nouit.de his q̄ fi.a p̄la.facit qd le.ꝛ not.in ca.ſignifi
caſti.de ele.in fi.¶No.ij.ꝙ quis nō pōt eſſe ſine capite:eſſet
em̄ accephalus.de quo vide text.cū gl.in.c.nulla rōne.xciij.
diſt.¶Et no.ꝙ caput eſt honorabilius mēbrū qd ſit in cor
pore.mēbra em̄ ſequunt caput ꝛ nō econtra.hinc eſt ꝙ ſolū
caput ſine alijs mēbris facit locū in quo ſepelit religioſum.
l.cū in diuerſis.ff.de reli.ꝛ ſum.fu.ꝛ amputato capite fruſtra
iactat ſe quis habere reliqua mēbra.j.q.j.illi conferūt in fi.

2 ¶†Not.ij.ꝙ oēs clerici dioceſis etiā ſi ſint p̄lati tenentur
epo ad obedientiā ꝛ reuerētiā cōcordat qd leg.ꝛ no.in.c.his
q.de maio.ꝛ obe.vbi fit mētio de obediētia reuerētia ꝛ hono
rificētia.ꝛ dic vt ibi de differētia inter hec.Et aduerte qꝛ vr̄
velle iſte text.ꝙ non ſolū epo tenent obedire ꝛ reuerei:ſed
etiā capitulo:vt patet ibi.archiepiſcopi ꝛ eccleſie.nam ap
pellatiōe eccleſie venit capitulum:vt in.c.requiſiti.de teſta.
Jo.an.intelligit iſtū tex.reſpectu capituli ſede vacante.alle.
c.his que.ꝛ.c.cū olim.de ma.ꝛ obe.ꝛ ſic ſentit quod ſuperſti
te epiſcopo non tenent inferiores ca.ad obedientiam ꝛ reue
rentiam.Ego vero dico contrarium per tex.expreſſum.in
c.cū clerici.de ver.ſig.vbi patet ꝙ clerici iurāt obedire ep̄o
ꝛ eccleſie.i.capitulo.ꝛ dicit ibi tex.in fi.ꝙ p tale iuramentuz
epiſcopo tanꝙ capiti principaliter obligantur.ꝛ per illum
text.dicit Jnn.in.c.dilecti.de ma.ꝛ obe.quod ſpiritualia ꝛ
dignitates eccleſie ſunt communia.ꝛ communiter tenentur
per epiſcopum ꝛ capitulum:licet epiſcopus ſit caput.ſatis
bene facit ille tex.in ca.dilecti.cum materia ſua.Probo ra
tione epiſcopus omnia facit aut cum conſilio aut cum con
ſenſu capituli:aut ſimul per vtrūꝙ explicantur:faciūt enim
vnū corpus iuxta ea que habentur ꝛ no.in.c.nouit.ꝛ.c.ꝙto
de his que fi.a prela.ꝛ in.c.edoceri.de reſcr.ꝛ in.c.j.de procu.
qua ratione omnes de dioceſi debent exhibere reuerentiā ꝛ
obedientiam epiſcopo ꝛ capitulo:ſed epiſcopo tanquam
capiti.non ſic dico in ſingulis canonicis:quia aliud capitu
lum aliud ſinguli.pro hoc faciunt no.per Jnn.in.c.cum dile
ctus.de conſue.vbi dicit ꝙ ſinguli canonici non habent pu
blicū officiū ſed capitulum.Idē no.ipſe in.c.cū vintoneñ.
de ele.p.d.Ant.in.c.illa.e.ti.ꝛ ſic aliud capitulū aliud ſingu
li.vt hic dicit Jo.an.ꝛ dic vt no.in.c.ad probandum.j.de re
iud.xij.q.ij.qui manumittit.Nec ob.illud.c.his qui.ꝛ.c.cum
olim allegata p Jo.an.qꝛ dico ꝙ vacā.ſe.debetur capitulo
obediētia ꝛ reuerētia principaliter ꝛ inſolidū ſicut epiſco
po:ſed ſede repleta debet acceſſorie tanꝙ membris epiſco
pi.facit qd in ſimili no.Jo.mo.in.c.ſuper eo.de here.libr.vj.

3 ¶†Op.cōtra text.vr̄ ꝙ liceat recedere a prelato,vt in.c.ſa
ne.xxiij.q.ij.c.qꝛ diligentia.de ele.cū ſi.Sol.dicit glo.j.ꝙ re
gulariter ꝓcedit ꝙ dicit hic in tex.fallit in caſibus vt in cri
mine hereſis primo.ſcd̄o in ſchiſmate.tertio in crimine no
torio fornicationis.quarto in ſimonia in ordine cōmiſſa ſi
d probari poſſunt.xxxij.di.§.verū.In alijs aūt criminibus [d]
etiā ſi ſint notoria nō eſt licitū ab obediētia p̄lati ante ſen
tentiā contra eū ferendā recedere.viij.q.iiij.nonne.ꝛ no.bn̄
hanc gl.idē no.gl.in.c.nullus.xxxij.di.Quare aūt in predi
ctis caſibus licitū eſt añ ſententiā ab obedientia recedere.
dicit glo.ꝙ inuoluti in illis criminibus ſunt a iure ſuſpenſi.
Sꝫ cōtra hoc gl.inſtat.nā ꝛ alij criminoſi vident ꝓhibiti a
perceptione ſacramētorū.de cōſe.di.ij.quotidie.Sol.dt gl.
ꝙ canō dt ꝙ iſtos ſymoniacos ꝛ fornicarios vitare poſſu
mus ſꝫ alios nō:niſi ſint excōicati vel ſuſpenſi vel depoſiti
hec gl.ꝭm Jo.an.bn̄ nō reddit ſufficiēter rationē diuerſita
tis.qꝛ repetit ipm quare ipſe vero Joā.an.dicit ꝙ rō diuer
ſitatis ſeu ſpālitatis in ſimoniaco in ordine eſt qꝛ intus or
tus occidit ꝙtūcunꝙ occultus:vt no.de ſimo.tāta videtur
text.j.q.j.quibuſdā.fornicatio aūt inquinat aīam ꝛ corpus.
Itē qñ nimis frequentat ideo iura magis exaſperāt.xxxij.
q.vij.qd in oībus.ꝛ.ff.de pe.aut facta.in fi.ꝛ ideꝫ no.Hoſ.in
d.c.tanta.¶Aduerte latius qꝛ cū querit an ꝛ qñ ſit licitum
recedere ab obediētia p̄lati.primo em̄ lꝫ qñ prelatus eſt ab
eccleſia p̄ciſus:vt qꝛ eſt excōicatus.de ap.c.paſtoralis in fi.
ꝛ.xi.q.iij.excōicatos.ꝛ.c.cum excōicato.vt dr̄ Jnno.in.c.j.de
ſchiſma.ꝙ ꝙtūcūꝙ iſte toleret dummō ꝓbari poſſit ſi vo
cat aliquē ſubditum ad ordines vel ad alia ſacramenta pōt
ei dici nō recipiā hoc a te:qꝛ es excōicat⁹.tñ tibi participan
dū nō eſt.ꝛ ex hac cā legitima eſt appellatio ꝭm eū:ſecus di
cit in alijs puta irregularib⁹ infamibus ꝛ alijs criminoſis,
qꝛ ꝯ eos nō eſſet admittenda talis exceptio:nō recipiā hoc
a te,qꝛ es irregularis ſufficit em̄ ꝙ toleret.viij.q.iiij.nonne.
Ratio diuerſitatis ꝭm eū eſt:qꝛ excōicato nō poteſt cōmu
nicari ſine periculo.lꝫ in alijs ſecus.ꝛ adde ad hoc qd not.
idē Jnn.in.c.inter dilectos.de exceſ.prela.ꝛ in ca.ſciſcitat⁹.
de reſcr.ꝛ in.c.cū ſuper.de offi.deleg.Idem qd in excōicato
dicit hic Jnn.in notorio fornicatore ꝛ ſimoniaco.ꝛ hoc ea ra
tione:qꝛ ab eorū obediētia ſua autoritate recedere lꝫ.xxxij.
di.verū.¶No.vñ hoc dictū.ꝛ ita voluit gloſ.hic lꝫ non ita
clare.ex q̄ habes ꝙ nō ſolū in diuinis poſſum⁹ ꝓpria auto
ritate vitare fornicatorē notoriū ꝛ ſimoniacum in ordine:

Sebaſti.Sapia.

a ¶Aut priuilegia.Aliā diſtinctionez ponit.d.Jaſ.in.l.auus ne
ptis.col.iij.ff.de pac.vbi plura ad propoſitum.

b ¶Uide.d.Ant.ꝛ.d.Bart.de bellē.i.c.ſi archiep̄s.de tempo.ordi.

c ¶Ut preterite.adde ꝓ hac opi.qd voluit Fel.cōſi.ccxxiiij.

Zacharias.

d ¶In alijs autē criminibus.limita hoc dictū per gl.in.c.ſacerdotes.ij.qō.vij.que vult ꝙ prelato nō ſeruāti conſtitutiones ſeu canones poſſit impune leuari obedientiā etiā ante latā ſup h̄ ſn̄iam quā tñ gl.limita vt p He.ibi ſcilicet ſi non ſeruet ex ſimplicitate.ſecus ſi ex cōtēptu vt etiā no.Car.in cle.j.qō.x.de eta.ꝛ q̄li.Aliam glo.habes in.c.venerabili.ꝛ ibi Hemi.ꝛ Celſus i apo.ad ipm de elec.li.vj.quā ad hoc ſingularizat ro.ſin.ccccxcvj.inci.curialis de florentia.

Anto.Franciſc.

¶Circa hoc an obediētia poſſit leuari nō ſeruanti canones vel leges nō expectata ſn̄ia.dicas ꝙ canones ſunt ab oībus obſeruandi qui ſunt chriſtiani ꝛ ſubditi pape.vt in.c.j.de conſt.ꝛ ſuperiori qs tenetur obedire vt in.c.legebatur.de ma.et obe.ꝛ recuſans obedire iudici et ſuperiori pōt ab eo puniri vt per Spe.in tit.de accuſ.in.§.vj.in ver.ſi credit.adde tñ qd obediētia ēt pape nō eſt preſtāda illicitis vt p Jnn.in.c.inquiſitionis.de ſent.ex.ꝛ in.c.propoſuit.de cōceſ.prebē.ꝛ habetur in c.ſi dn̄s.ꝛ in.c.qreſiſtit.xj.q.iij.

a ❡ Notorius for nicator. Adde ale. i ꝯſ. lxxij. j. li.
b ❡ Canones. ad ꝺ Ro. ſing. ſuis. fo. xiiij.
c ❡ Vſucapi. ad de Alex. conſi. j. iiij. lib.
Sebaſti. Sapia.
c ❡ Vſucapi. vide circa hanc materiaꝫ pulchre per bal. in. l. j. colũ. v. cum ſe. C. de ſer. fugi. per Paul. de caſt. in. l. fin. §. pe. C. commu. de lega. ꝑ Moder. in. l. filius. §. diui. ff. de leg. j. ⁊ Ale. in conſil. lix. inci. attentis verbis teſtamẽto. co. iij. i. iij. vol. ⁊. ꝺ. ſoc. in cõſi. cclj. incip. qm̃ in p̄ſenti. col. pe. Corn. in cõſi. xxxviij. inci. placet. in. iiij. colũ. in j. vol. ⁊ in ꝯſi. ccc iiij. inci. rẽ arduã. in. iiij. col. in. iiij. vol. ⁊ Bal. in cõſil. cxxj. inci. Qđ nõ poſſit in fi. in iiij. parte vbi dicit ꝙ prohibita alienari. fauore publice vtilitatis preſcribi nõ poſſunt.
Sebaſti. Sapia.
d ❡ Cõtra pupillum. vide Alex. in. l. ſi curatorem habẽs in. ij. not. C. de in inte. reſti. mino. vbi tradit an priuilegia cõceſſa minoribus hebeãt locũ in ꝓdigo et furioſo. vide quomodo furioſus et minor equiparent. ꝑ Fel. i. c. paſtoralis. col. ij. de iud. et qñ minor et prodigus equiparent ꝑ Fel. in c. i. col. v. circa fin. ſ. eo. Iaſ. in. l. is cui bonis. col. iij. ff. de verb. oblig.

ſed etiã poſſumus recedere ab eorũ obediẽtia iura tñ clare
4 non dicunt: ſed poteſt ſic argui pro hac opi. ❡ † Iſti ſm cõ
munẽ opi. ſunt ipſo iure ſuſpẽſi ab officio. de quo dic vt no.
in. c. vr̃a. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ in. c. ꝑ tuas. de ma. ⁊ obe. ergo ⁊
beneficio. de quo dic vt no. in. c. cupiẽtes. de penis. in gl. no
na. Preterea ſuſpenſus ab officio eſt ſuſpenſus a iuriſditio
ne: vt no. in. c. cũ dilectus. de conſue. Sed an hoc ſit verum
a indiſtincte qđ notorius fornicator [a] ſit ſuſpenſus ab officio
dic vt no. in. ꝺ. c. vr̃a. Idẽ qđ. ſ. dic in aliijs preciſis ab eccle
ſia vt in ſuſpenſis ⁊ depoſitis: vt hic in gl. ⁊ in. ꝺ. c. j. per Jn.
5 ❡ † Et hec eſt ratio ſpecialitatis in heretico ⁊ ſchiſmatico.
hereticus enim eſt priuatus oĩbus iuribus ⁊ bonis ⁊ eſt ex
cõicatus: vt in. c. excõicamus. de here. ⁊. c. vergentis. eo. titu.
⁊. c. cũ ſm leges. e. ti. lib. vj. Schiſmaticus ẽt eſt excõicatꝰ. vt
in. c. licet. de ele. li. vj. ⁊. xxiij. di. in noĩe dñi. Addo alios duos
caſus multũ no. primam ponit gl. in. c. ſacerdotes. ij. q. vij. ſi
b prelatus non ſeruat canones [b] ⁊ videt̃ hoc mirabile nec iu
dicio meo apte iure ꝓbat̃ põt tñ adduci. c. alieni. ij. qđ. vij. ſʒ
non facit multũ intelligendo. vt no. gl. que intelligit iſtum
6 tex. in ſchiſmatico. ❡ † Poſſet tñ intelligi in nõ obſeruan
te canones illos cõtẽnẽdo: q̄ nõ credit eccleſiã habere ptã
tẽ cõdendi. i. talis eiſi debet puniri vt hereticus. vt no. gl. in
c. gñali. de ele. li. vj. facit tamen pro illa glo. alius. caſus quẽ
ponit Jo. an. in. c. j. de cenſi. poſt Hoſt. ⁊ melius loquitur. et
clarius Hoſti. in. c. licet in corrigẽdis. de offi. or. vbi dicit ꝙ
ſi prelatus corrigẽs ſubditũ eodem peccato mortali equali
vel minori notorio ſit detẽtus videt̃ appellatũ ab eo. ⁊ vide
no. in. ꝺ. c. de priore. de ap. in fi. vbi dꝫ ꝙ a prelato etiã reli
gioſo cõſtituto in mortali peccato cuius crimẽ eſt notoriuꝫ
vel famoſum ſi eſt incorrigibilis põt appellari: ⁊ ſi defert be
ne quidẽ. alſ acriter puniret̃ per. c. de priore. de ap. ⁊ reddit
cãm: q̄ iudicialis correctio ad talẽ prelatũ non ſpectat. iij.
qđ. vij. iudicet. ⁊ q̄q̄ iſtoruꝫ ſit magna autoritas ego tamẽ
hoc non puto verum. ⁊ eſt expreſſe contra autoritatẽ huius
glo. que dicit ꝙ regulariter etiã ſi crimina ſint notoria non
eſt licitũ añ ſententiam recedere a prelato. viij. q. iiij. nonne.
⁊ idẽ no. gl. in. ꝺ. c. nullꝰ. ⁊. ꝺ. c. ſacerdotes. ⁊ ad. c. iudicet. di c
vt reſpondet Gra. in. §. item in euangelio. ea. cauſa. q. vij. ꝙ
criminoſus non iudicat ex merito vite alias ſibi nocet: licet
eius iudicium non debent ſubditi vitare q̄diu tolerat̃. ad
hoc. c. dictũ. j. q. j. facit optime qđ no. Jnn. in. ꝺ. c. ſciſcitatus.
⁊ vide bo. tex. in. c. ſacerdotes. el. ij. q. vij. vbi traditur regula
ꝙ ſubditi debent obedire p̄ceptis prelatorũ licet ipſi aliter
agãt q̄ debeant niſi in fide errauerint. ⁊ ſic ſolũ excipit vnũ
caſum. non ergo licet ab eis recedere pretextu criminis niſi
reperiatur iure permiſſum. qđ no. ❡ Vltima gl. diuiditur
principaliter in tres partes. In prima ponit. xxvj. caſus in
quibus preſcriptio nõ procedit aut dormit. In ſecunda po
nit quinq; perſonas que nõ preſcribunt. In tertia prope fi.
format vnum contrarium contra tex. ⁊ ſoluit ſecunda pars
ibi: item quidã ſunt. tertia ibi. arg. contra. ❡ Et pro intelle
ctu prime partis ſcias ꝙ quandoq; p̄ſcriptio currit ſed per
interruptionẽ tota tella cõquaſſabat ita ꝙ nõ proſint p̄ce
dentia tẽpora: q̄ qñ contingit nõ eſt materia noſtra: ſed etiã
expediui. ſ. c. illud. Quandoq; vero p̄ſcriptio dormit iã in
choata propter aliqđ accidẽs ſuperueniens: nõ tñ conquaſ
ſat preſcriptio: ſed ceſſante impedimẽto currit ⁊ cõtinuan
tur p̄cedẽtia tp̄a cũ ſequẽtibus. nec eſt iſta materia nr̃a: ſed
eã tradidi in. c. ex tranſmiſſa. ſ. e. Quandoq; vero p̄ſcriptio nullo
modo currit ita ꝙ non eſt opus vt interrumpatur aut dor
miat: ⁊ hec eſt ꝓprie materia noſtra. ⁊ ſic glo. impertinenter
ponit hic aliquos caſus in qbꝰ p̄ſcriptio dormit. Scire eñ
debes ꝙ lex ſeu canõ in multis caſibꝰ directe ĩpedit vſuca
pionẽ vt in tex. nr̃o ⁊ in multis caſibꝰ notatis in gl. in quibꝰ
caſibus non prodeſt bona fides poſſidenti: vt dicit text. in. l.
vbi lex. ff. de vſuca. ⁊ quatenꝰ hec gl. dicit ꝙ in rebꝰ fiſci non
currit vſucapio minꝰ perfecte materiã fiſci explicat in tp̄e
preſcriptionis. nã in cõtrariũ videt̃ text. in. l. q̄uis. ff. de vſu.
⁊. l. inter quatuor. ⁊. l. in oĩbꝰ. ff. de diuer. ⁊ tẽp. preſcr. ⁊. l. j. C.
de quadri. p̄ſcri. nec etiã hoc doc. declarant. Ego vo dicam
7 latiꝰ. j. e. c. cũ nobis. q̄ hoc. c. ſatis eſt oneratũ. ❡ † Et circa
iſtã primã partẽ gl. q̄ro quid ſi lex vel canon directe ſeu ex
preſſe nõ inhibet vſucapionẽ ſʒ tacite: q̄ ꝓhibet rẽ aliena
c ri nũquid poſſit vſucapi [c] ſeu preſcribi. ⁊ vr̃ primo ꝙ non:
q̄ res ꝓhibita alienari tacite prohibet̃ vſucapi: vt no. gloſ.
in. ꝺ. l. cũ lex. videt̃ tex. in. l. alienatiõis verbum. ff. de ver. ſig.
vbi dꝫ ꝙ alienatiõis verbũ cõtinet vſucapionẽ. vix eſt enim
vt non videat̃ alienare qui patit̃ vſucap. In contrariũ facit
q̄ res minoris ꝓhibet̃ alienari ſine decreto. C. de predi. mi.
ſine decre. nõ alie. per totũ. ⁊ tamẽ poteſt p̄ſcribi ſi bona fide

res fuit empta. puta q̄ emptor putabat illũ maiorẽ. vt. l. ij.
§. ſi a pupillo. ff. pro ẽpto. Itẽ res eccleſie ꝓhibent̃ alienari.
de reb. ec. nõ alie. per totũ. ⁊ tamen preſcribũtur vt hic licet
poſſit reſponderi ꝙ iura nõ ſimpliciter alienationẽ ꝓhibẽt
rerũ pupilli vel minoris eccleſie: ſed prohibẽt ſine cã ⁊ certa
ſolennitate ⁊ ſic iura nõ reſiſtunt ſimpliciter alienationi: vt
ſentit Bart. in. l. fin. C. in qui. cau. in inte. re. non eſt ne. Item
aliud eſt expreſſe ꝓhibere vſucapionẽ aliud tacite: puta ꝑ
ꝓhibitionẽ vſucapionis: vt no. gl. in. ꝺ. l. cũ lex. Pro ſolutio
ne dico ꝙ qñq; lex ꝓhibet rẽ alienari. q̄ eiꝰ cõmercium ha
beri nõ põt nec poſſeſſio vt in rebus ſacris ⁊ religioſis ſpiri
tualibus reſpectu laicorũ ⁊ in illis non ꝓcedit vſucapio, q̄
deficiẽte poſſeſſiõe nõ ꝓcedit p̄ſcripio: vt in. c. cauſam. ſ. eo.
Qñq; res ꝓhibet̃ alienari ſimpliciter fauore ipſius rei exẽ
plũ in fundo dotali ⁊ tũc ꝓhibitio ipſa impedit vſucapio
nẽ inchoari: vt in. l. ſi fundũ. ff. de fun. do. no. gl. ⁊ Bar. in. l. ij.
C. de vſuc. pro emp. ſed ſi erat inchoata ⁊ poſtmodũ superue
nit qualitas ſup qua ſe ius fundat in ꝓhibitione: vt puta q̄
poſtfactũ res efficit̃ dotalis ⁊ tũc nõ impedit̃ vſuc. tex. eſt in
ꝺ. l. ſi fundũ. ff. de fun. do. Itẽ eſt qñ res peruenit ad priuile
gium vt non poſſit ꝯ eñ preſcribi: vt no. Joan. an. c. vnico. ꝺ
8 iurepa. lib. vj. ❡ † Et intellige ſemper ꝙ poſſidẽs ſit boneſi
dei, vt q̄ ignorat prohibitionẽ iuris ꝓbabiliter. alſ aũt er
ror iuris nõ iuuaret in vſucapione. ꝺ. §. ſi a pupillo. ⁊. l. nũq̄.
9 ff. de vſuc. no. in. c. apoſtolice. de dona. ❡ † Qñq; res ſi pro
hibet̃ ſimpliciter alienari ſʒ ſine certa ſolẽnitate vt in rebus
minorũ ⁊ eccleſia ⁊ tũc data bona fide ⁊ excluſo iuris errore
cõcedit p̄ſcriptio ſi hꝫ cõcomitãtiã ſuã vt in contrarijs al
le. ſuperius. facit ꝙ dixi. ſ. e. c. de quarta. vt puta emi rem ec
cleſie a p̄lato ſed puta bã capituli conſenſum interceſſiſſe q̄
tñ non interceſſerat. vt dixi in. ꝺ. c. de quarta. vel putabam
venditorẽ maiorẽ qui tñ erat minor. Secus ſi errabã in iure
q̄ putabã minorẽ poſſe vendere ſine decreto vel p̄latũ ſine
cõſenſu capituli. vt. ꝺ. §. ſi a pupillo ſic intellige gl. in. c. ij. de
his que fi. a prela. ⁊ tex. iuncta gl. in ca. j. de re. ec. non alie. li.
vj. ⁊ ſic intelligo ⁊ diſtinguo Bar. in. l. ſi. C. in qui. cau. in ĩte.
reſt. non eſt nece. p̄dicta ꝓcedũt qñ res eſt ꝓhibita alienari
ꝑ leges vel canones. Quãdoq; res eſt ꝓhibita alienari per
defunctum: ⁊ tunc idem dicendum quod in prohibitione le
gis vt vſucapi non poſſit. tex. eſt no. in. l. ij. C. de vſuca. pro
emp. ⁊ ibi gl. ⁊ Bar. qui idẽ no. in. l. cũ lex. prealle. nã diſpo
ſitio teſtatoris in impediẽdo alienationẽ habet vim legis,
do. Jnn. in. c. raynaldus. de teſta. ⁊ no. in. l. ſi. C. de reb. ec. nõ
alie. facit. xiij. q. ij. vltima volũtas. ⁊ hoc intellige qñ prohi
bitio ſit per teſtatorẽ ex cã. nam ſine cauſa nõ valet vt leg. ⁊
not. in. l. filius. §. diui. ff. de leg. j. vbi plene per Barto. Idem
no. ⁊ ſin. dixit Bar. in. ꝺ. l. cũ lex. qñ ꝓhibitio fit in contractu
⁊ eſt talis qui habet impedire dominiũ tranſlationem quod
quando fit ibi proſequit̃ ſed remitto ad plene no. per eum ⁊
alios in. l. ea lege. C. de cõdi. ob cau. ⁊. l. nemo. C. de pactis. et
in effectu dicit ꝙ tunc impeditur per pactũ dominiũ tranſla
tio cum paciſcens reſeruat ſibi aliqđ ius in re. exemplu in
creditore cui res eſt obligata ⁊ appoſuit pactũ vt illa res
interim nõ alienaret̃: tunc enim impeditur dominiũ tranſla
tio. text. eſt not. ⁊ ſingularis in. l. ſi creditor. §. vltimo. ff. de di
ſtrac. pig. alias non impeditur dominiũ tranſlatio. ſed ſi paci
ſcentis intereſt agit ad intereſſe: vt in. l. fina. C. de pact. inter
emp. ⁊ ven. ⁊ no. in dictis iuribus. Sʒ ego dubito an illđ di
ctũ Bar. ſit verũ vt pactũ hoc caſu habeat impedire vſuca
pionem. moueor, q̄ pactum priuatorũ nõ poteſt impedire
preſcriptionẽ vt ipſemet Bar. no. in. l. nemo põt. ff. de lega. j.
⁊ in. l. j. ff. de vſuca. dixi. ſ. ſuper rub. q̄ hoc eſt introductum
in fauorem publicum ⁊ in odium negligẽtis. ſ. eo. vigilan
ti. ⁊. ꝺ. l. j. ⁊ hec non poſſunt paſſionibus priuatorum remit
ti. c. ſi diligenti. de foro cõpeten. Non obſtat qđ. ſ. dixi in de
functo, q̄ poteſt dici ſpeciale in ipſius prohibitione: quia
voluntas defuncti pro lege ſeruãda eſt, vt in aut. ꝺ nupt. §.
diſponat. no. in. ꝺ. c. vltima voluntas. Idẽ dic. vbi prohibi
tio ſit per ſtatuta. vt no. Bar. in. ꝺ. l. cum lex. nam ſtatutũ eſt
10 in loco iuris ciuilis. i. dꝫ ius ciuile. ⁊ hoc bñ no. ❡ † Secun
d do quero dꝫ in gl. ꝙ contra pupillũ non currit preſcriptio.
⁊ eſt text. in. l. ſicut. C. de preſcri. xxx. anno. nunquid idẽ ſit in
furioſo ⁊ ꝓdigo. vide in furioſo gl. no. l. ij. C. de curat. furio.
que ſingulariter dicit qđ priuilegia ⁊ bñficia collata minori
in preſcriptionibus ⁊ in alijs vident̃ collata furioſo. Idem
in prodigo dicit Jo. an. poſt Uber. de bo. in addi. Spe. eod.
ti. ſuꝑ rub. in. ij. co. ar. illius. l. cũ ſimilibꝰ. ⁊ facit. l. ij. ff. de cur.
furio. Et ad omne dubiũ tollẽdũ dicit qđ p̄ſuppoſito quod
currat daret̃ reſtitutio ⁊ nota hoc vltimũ pro his que in ec
11 cleſia dixi. ſ. eo. titu. c. ſi. ❡ † Venio ad ſecunda parteꝫ glo.
que dicit

que dicit preſcriptionem nūꝗ̄ impediri defectu perſone.ꝛ primo exē
plificat in p̄cario tenēte.ꝛ ratio huius eſt:qꝛ nō ipſe ſꝫ dñs poſſidet.l.
certe.§.is q rogauit.ff.de preca.Secūdus caſus eſt in colono:ꝛ eadē
ratione in iſto.qꝛ non ipſe ſed dñs poſſidet per eū.vt in.l.male agitur.
C.de preſcri.xxx.an.ꝛ in.l.j.§.cōmunia.de vſucap.Tertius caſus i eo
qui alieno noie poſſidet.j.c.ſi diligenti.ꝛ hoc premiſſa ratione.qꝛ is
poſſidet cui⁹ noie poſſidet in.c.cū veniſſent.de reſti.ſpol.Quart⁹ ca
ſus eſt in vſufructuario.iſte enī non preſcribit ꝓprietatē ipſius rei,tū
qꝛ non poſſidet ipſe ciuiliter.ſed naturaliter:vt in.l.naturaliter.d̄ ac
qui.poſſ.tum qꝛ non habet bonā fidē,vt dicit tex.inſt.per quas pſo.
no.acq.§.fructuarius.vſumfructū vero poſſet quis bene p̄ſcribere ſi
haberet bonā fidē:vt.l.ſi.C.de preſcri.lon.tem.ꝛ no.in.l.corruptionez.
C.de vſu.ꝛ ha.l.ſi iuſto errore.§.nō mutat.ff.de vſufru.per Bar.Qui
a tus ꝛ vlt.caſus in creditore [a] qui nunꝗ̄ preſcribit pign⁹.qō intelligit
gl.in longa preſcriptione nō in longiſſima.ſ.xxx.an.vt.l.ſicut.ꝛ.l.oēs.
C.de preſcri.xxx.an.Aduerte illud procedit de iurecinili nō autē de
12 iure canonico repugnante mala fide.j.e.c.ſi.❡†Circa iſtā partē que
ro certū eſt ꝙ colonus non preſcribit:vt.s̄.dixi:nec pōt mutare cām
poſſeſſionis:vt.l.cū nemo.C.de acqui.poſ.bñ ꝙ colonus alteri bona
fide recipienti vendidit ꝛ tradidit:nūquid iſte emptor poterit preſcri
bere qui habet cauſam a colono.Spe.hanc queſtionē tangit.e.tit.§.j.
ver.pone colonus.ꝛ ibi tandē cōcludit ꝙ ſic.ſꝫ ſi dñs ignorauit pote
rit petere reſtitutionē in integrū ex clauſula gñali.l.j.ff.ex q cau.ma.
ꝛ no.hoc vltimū ad ea que dixi.s̄.c.vigilanti.Ego reperio ꝙ gl.iuris
ciuilis format hanc queſtionē ꝛ late eā proſequitur in.d.l.cū nemo.et
tandē concludit ꝙ p̄ſcribere poteſt:qꝛ colon⁹ ipſe non preſcribit quia
nō poſſidet ꝛ habet malā fidē,ſꝫ emptor acquiſiuit poſſeſſionē p tra
ditionē.l.iij.§.ꝙ ſi ſeruus.ff.de acqui.poſ.ꝛ.l.ſi.C.eo.Itē habet bonā
fidē:nā credebat poſſeſſionē ꝛ titulū habere a colono.ꝛ circa hoc vid̄
qō late ſcribit Bar.in.l.cū ſolus.ff.de vſuc.ꝛ hoc de ſecūda parte gl.
13 ❡†Uenio ad tertiā ꝛ vltimā partē gl.ꝛ op.cōtra tex.videt̄ enī ꝙ obe
dientia ꝛ ius ſuperioritatis poſſit preſcribi.vt in.c.cum olim.de p̄ui.
vbi eccleſia preſcribit libertatē contra ep̄m.Sol.dicit gl.ꝙ ibi iterue
nit priuilegiū cuius rationem preſcribit.Itē ibi nō preſcripſit liberta
tē ſimpliciter.ſed vt ſubeſſet alteri ſcilicet romane eccle.ꝛ roma.eccle.
videt̄ potius preſcripſiſſe cōtra epiſcopū:ꝛ concordat huic.c.cū pſo-
ne.de priui.li.vj.vbi valet preſcriptio cōtra epiſcopū iure ſuperiorita-
tis.idē qō gl.vult hic in effectu Cal.licet per verba ſubtiliora ꝛ latio
ra dicens in effectu ꝙ cū quis nō poſſit ſibiipſi imperare nec in ſe ius
iuriſditionis exercere.l.pe.ff.de arbi.ꝛ.c.ſi.de pe.ꝛ re.per conſequens
nec ſeipſuꝫ poſſidere:ꝛ ſine poſſeſſione preſcriptio nō procedit:vt in
regula ſine poſſeſſione.li.vj.Ex quo infert̄ ꝙ quis ſimpliciter non po
teſt preſcribere vt non ſit ſuo ſuperiori ſubiectus:vt hic,ſed ſi aliter in
eo exercuit iuriſditionē:tunc bene poteſt preſcribere ille contra ſupe
riorem iſtius:vt in.c.auditis.ꝛ ibi per Inn.j.e.ꝛ illud eſt clarū.Item
ſm Car.poteſt iſte ſubditus preſcribere:vt non ſubſit iſti ſed alteri.ꝛ
in hoc preſcribit iſte libertatem contra ſuperiorem ſuum.ꝛ ita loquit̄
14 d.c.cū olim.ꝛ.c.cum perſone.❡†Et idem voluerunt in effectu do.de
ro.dec.ccxxvj.vbi dicūt ꝙ ſi ſubdit⁹ epiſcopo format articulos ꝙ eſt
exemptus ab omni ſua iuriſditione qō preſcripſit omnimodā liber-
tatem:tales articuli non ſunt admittendi:qꝛ cōtra iſtum text.ꝛ ratio
nes predictas:ſecus ſi dicit qō alter preſcripſit in eis hanc iuriſditio
nem vel quod ipſe preſcripſit qō eſſet alteri ſubiectus.allegāt no.hic
15 ꝛ.d.c.auditis.❡†Sed contra hoc ſic op.videt̄ enim qō nō poſſit di
cere ſe preſcripſiſſe vt alteri ſit ſubiectus,qꝛ ſicut dixi.s̄.ſine poſſeſſio
ne preſcriptio non procedit.ſed iſte nihil poſſedit ſi alius in eum exer
cuit iuriſditionem ergo non poteſt allegare preſcriptionē.Sol.eſt du
plex primo aut allegat preſcriptionem ex parte ſuperioris ꝛ pōt ipſe
allegare,qꝛ intereſt ſua non mutare dominum:vt plene no.in.c.fin.de
ma.ꝛ obe.ꝛ.j.e.c.auditis.per Inn.probatur vt in.c.imperialem.§.pre
terea ducatus.de prohi.alie.feud.per Fed.co.x.Secūdo pōt allegare
ex perſona ſua allegando qō preſcripſit libertatem.Nā ſm Cal.aut
preſcriptio inducit̄ ad acquiſitionem rei vel iuris in re tunc proprie
procedit regula predicta qō ſine poſſeſſione ꝛc.Aut inducitur ad ex
tinguendū ius alterius vel ad defenſionem contra ius alteri compe-
tens:ꝛ tunc tali defendenti non eſt neceſſaria vera poſſeſſio vl̄ quaſi
alſ ſequeretur qō non preſcriberetur actioni perſonali contra id qō
habetur in.l.ij.C.de conſti.pec.ꝛ.l.ſicut.C.d̄ preſcript.xxx.an.qꝛ nemo
vere eā poſſidet niſi is cui cōpetit vt no.Innoc.in.c.in literis.de reſt.
ſpo.In preſcriptione autem obedientie duo ſunt conſideranda vnū
eſt inquātum dicit relationem duorum terminorum ſcilicet percipien
tis ꝛ obſequentis.ꝛ tunc precedit qō dictum eſt ꝙ nemo ſibiipſi impe
rat cum ſint relatiua.Nam relatiuorum eſt vt vnum non ſit aliud.j.d̄
b bap.debitum cum ſi.ꝛ ſic ipſe non dicitur preſcribere [b] obedientiaꝫ ſi
ue ſubiectionem vel exceptionem ſed alius:vt.j.e.cū ex officij.Aliud
inquantum habet effectum abnegatiuum cuius vigore dicit ſe liberū
ab obediētia huius epiſcopi vel pſelati:ꝛ per conſequens dicit ſe pre
ſcribere nō obedientiā proprie loquendo:ſed libertatem.C.de preſcri.
que pro li.in rub.ꝛ nig.ff.de acqui.poſſ.l.iij.§.ſi ſeruus.facit.l.ſi partē.
ff.quem ad.ſer.amit.ꝛ ſic poſſunt intelligi.d.c.cum olim.ꝛ.c.cum per

16 ſone.❡†Et per hūc tex.ꝛ predicta puto.Bar.
non bñ ſenſiſſe in.l.infamem.de pub.iud.in fin.ꝛ
in.l.hoſtes.ff.de cap.vbi ſentit qō contra roma-
num imperiū poſſit aliquis princeps vel cōmu
nitas p̄ſcribere vt ſit ab illa iuriſditione vniuer-
ſali exemptus vel exempta ꝛ vt ſit loco īperato
ris in ſuo territorio nullum ſuperiorem recogno
c ſcendo.hoc eniꝫ non videtur poſſibile [c] vt hic fa
tet ꝙ poſſit preſcribere iura imperij vt in.c.qui
buſdam.de ver.ſig.ꝛ quod le.ꝛ no.in.l.ſi publica
nus.§.in vectigalib⁹.ff.de pub.ſed qō ipſe poſſit
preſcribere vt nemini ſubſit nō eſt poſſibile p ra
tiones p̄dictas.ꝛ.c.nulla.xciij.di.ꝛ.viij.di.ca.quo
iure.no.Hoſt.in.c.p venerabilē.qui fil.ſint legi.
vbi vide.nec etiā imperator poſſet concedere p
uilegium omnimode exemptiōis qꝛ eſſet lacera
re imperium ꝛ abdicare a ſe iuriſditionē:qō non
eſt poſſibile.argu.in le.legatus.ff.de offi.preſi.ꝛ
hoc vltimo tenet Bald.in ꝓemio ſuper.li.feu.
❡Poteſt etiam decidi alia queſtio q̄ de facto
17 pendet hic ſenis.❡†Quidam abbas exempt⁹
habēs in monaſterio ſuo certā parochiam po
puli non exempti exercuit curam animaruꝫ per
monachos ſuos nunc vni nunc alteri committē
do prout videbat̄ ſibi expedire nec vnꝗ̄ recepit
ipſe curā ab epiſcopo nec ab eo fuit ipſe abbas
vel prepoſitus cure per eum viſitatus.ꝛ hoc du
rauit per tantum tempus de cuius initio nō eſt
memoria.nūc epiſcopus vult viſitare.et allegat
tria contra abbatem.Primo quod cōtra viſita
tioneꝫ nō currit preſcriptio.j.e.cū ex officij.ꝛ ar.
hic.Secūdo qō abbas non poteſt per ſuos mo
nachos curā exercere:ſed hoc debet facere p ca-
pellanū qui curā populi debet ab epiſcopo ha
bere:vt in.d.c.j.de capel.mo.Tertio ꝙ ius inſti
tuendi quo ad curā populi non poteſt preſcribi
per inferiorem epiſcopo.vt in.c.cū ſatis.de offi.
ar.ꝛ ibi tenuit hoc Hoſt.ꝛ ꝑfecto circa hoc mul
ta poſſunt ſcribi q̄ breuitatis cauſa omitto.ꝛ cō
cluſiue teneo cōtrarium.Cum enim abbas hoc
caſu non intendat ſeipſum preſcribere cū ſubſit
ſuperiori ſuo:ſed potius preſcripſit ꝯtra epiſco
pū vt ipſe committat curam ꝛ prepoſitum cure
viſitet corrigat ꝛ caſtiget:nō eſt impugnāda pre
d ſcriptio:qꝛ poteſt preſcribere iura epiſcopalia:[d]
vt in.c.auditio.ꝛ.c.cum olim.j.e.ꝛ per Jo.an.in
c.cū epiſcopus.de offi.or.li.vj.ꝛ dixi in.c.cum cō
tingat.de fo.cōpe.Ipſe vero abbas viſitabitur
a ſuperiore ſuo cum ſit exemptus ꝛ ſic ceſſat pri
ma obiectio epiſcopi.Non ob.ſecunda qꝛ ꝓce-
dit niſi ſit cōſuetudo vt p monachos cura exer-
ceatur vt no.Jo.de lig.poſt Lau.i cle.ne i agro.
§.ceterum.de ſta.reg.ꝛ Joan.an.in.c.ſtatutū.de
elec.lib.vj.ꝛ ſentit Pau.in cle.frequēs.de exceſ.
p̄la.dico plenius in.d.c.j.de capel.moñ.Ex his
colligitur tertia obiectio.dico enim ꝙ imo valet
p̄ſcriptio.vt in.d.c.auditis.ꝛ in.c.cuꝫ olim.ꝛ ſen
tit Inno.in.d.c.auditis.ꝛ Joan.an.in.d.c.ſi epi
ſcopus.ꝛ in.d.capit.cum venerabilis.de cenſi.et
Pau.in.d.cle.frequens.facit quod no.Archid.
xvj.q.ij.in ſumma.ꝛ Joā.and.in.c.literas.d̄ reſt.
ſpo.ꝛ gl.iuncto tex.in.c.accedētibus.de exceſſ.p̄
la.In iſtis enim vltimis concordantijs patet ꝙ
ea que ſunt dignitatis epiſcopalis poſſunt per
inferiorem preſcribi.In prioribus vero concor-
dantijs expreſſe dicitur de cura.ꝛ ad ca.cū ſatis.
dic vt ibi no.

1 ☞Infeudare bona ad romanā ecc.pertinentia
ſolus papa pōt.ſed an hoc poſſit facere ſine cā.
2 Cenſus an debeat̄ alicui ratione cōſuetudinis.
3 Priuilegiū pape facit fidē de cōtētis in eo etiaꝫ
cōtra laicum poſſeſſorē de quo vide infra.nu.9.
4 Liber cenſualis alicuius eccleſie repertus in lo
co non ſuſpecto facit fidem.

a ❡Adde ꝙ licet creditor nō poſſit preſcribere pignus vt dicit hic gl.
ꝛ in.c.clerici.xvj.q.iij.tamen preſcribit ne conueniatur pignoratitia
actione a debitore gl.eſt no.in.l.j.§.pe.in ver.pro ſo.in ſi.C.de anna.ex
cep.ꝛ glo.in.l.pignori.ff.de excep.Ille autē qui cepit preſcribere rem
alienam nō deſinit preſcribere licet eā tradiderit pignori.text.eſt in.l.
qui pignori.ff.de
acq.poſ.ꝛ in.l.nō
ſolū.§.qui pigno
ri.ff.de vſuca.qō
eſt verum niſi ea
traderent pigno
ri vero dño quē
ēt ignoraret eſſe
dñm.tex.eſt in.d.
l.nō ſolū.§.ſi rem
tuā.Et ſimiliter
erit iterrupta p̄
ſcriptio ſi loca-
ret vō dño vl̄ de
pōeret penes ve
rū dñm.tex.eſt in
l.ei a quo.ff.de
vſu.qō eſt verum
nō ſolū ſi ille cui
fuit data res pi-
gnori a prin.erat
dñs rei pignora
te:ſed etiā ſi tem
pore dati pigno
ris creditor cui
fuit datū pign⁹
nō erat dñs ſꝫ ſu
peruenit ex poſt
facto.qꝛ ex tp̄e
ſupuenientis do-
mini interrumpi
tur p̄ſcriptio.ca
ſus eſt no.in.l.ſi
rem alienā.ff.de
pig.ac.ꝙ eſt ver
ēt ſi creditor de-
bitori pignorāti
eandē rem preca
rio cōceſſiſſet vt
eſt caſus in.d.l.
ſi rem alienam.
Sebaſti.Sapia.

b ❡Preſcribere.
vid̄ Old.in com
ſi.ccxliij.ꝛ in ꝯſi.
ccliij.ꝛ pe.de an-
ca.in cōſi.cxlj.in-
cip.clarior ꝛ bre-
uior.
Sebaſti.Sapia.

c ❡Poſſibile:vi
de ſoci.in cōſi.cc
lxxv.incip.in cā
fratrum.col.ij.ꝛ
iij.in.ij.pte.Iaſ.
in.l.imperiū.col.
xi.ff.de iu.om.iu.
do.Prep.in.c.p
venerabilē.in.v.
op.q ſi.ſint leg.

d ❡Iura epiſco-
palia.Add̄ bal.
conſi.xciij.v.lib.

a ¶ Et an ⁊ quãdo ſcriptura pꝛoducta de archiuo pꝛobet.vide per Jnno.in.c.j.in vlti.ſua glo.⁊ qͦ ibi notaui.de pꝛocura.⁊ qͦ habet in aut. ad hec.§.de fi.inſtru. ¶ Adde ꝙ libꝛi cenſuales faciant plenaꝫ fidem. ro.conſi.cxxvij.Abb.conſi.lvij.

Ant.Franciſ. ¶ An credat libꝛis ⁊ ſcripturis repertis in archiuo publico.vide q̃ habent in.c.j.de ꝓba.⁊ quis dicat archiuꝰ.vide gl.in cle.j.in fi.de iureiur.⁊ vide glo.in aut.ad hec.C.de fi.iſtr.⁊ an credat libꝛo cẽſuali canonicoꝝ vel alioꝝ̃ ẽt ſcripto manu ꝑuata.vide gl.⁊ Jnn.in.c.ad audiẽtiã.de pſcrip.vbi dicitur ꝙ pꝛobat tam ꝓ tempoꝛe p̃terito q̃ futuro.⁊ vide Joã.an.in addi.ſpe.in ti.de inſtr.edi.in.§.nunc dicẽdũ.in.iij.additio.⁊ habetur ꝑ bal.in rubꝛ.C.de fi.inſtr.in pe.col.⁊ ꝑ Bal.in.l.exẽplo.C.de ꝓba.⁊ ibi ꝑ Sal.qui dicit ꝙ ꝓbat ꝯtra ſubditos non cõtra alios.⁊ bal.in l.fi.C.ſine cẽ.vel re.vbi dĩt ꝙ ſit in libꝛo cenſuali reperit ſic eſſe ſcriptũ per.x.an.nõ eſt aliud querendum ⁊ per tales ꝓbat conſuetudo.vide Pet.de anch.in cõſil.xij.inci.in chꝛiſti nomine.circa pꝛimũ dubium.

Sebaſti.Sapia.

b ¶ Officiũ ſuuꝫ. vide Bal.in.c.literas.§.ꝺ pſum.⁊ Joã.de ana.c.cum dilecti.col.iij.j.de acc.Sali.in.l.ſi quis decurio.l.de falſis.ro.in.l.j.§.fi.col.vlt.ff.de ver.obliga.

c ¶ Cui credendũ ſit ſi teſtis dicat ſe dixiſſe ꝯtrium eiꝰ ꝙ ſcripſit notariꝰ.vid hic do.Ant.⁊ abb.ipm in.c.cum cãm.el.j.circa pꝛin.de teſti.⁊ eũdẽ aliter loquentẽ in.c.ſicut.e.ti.⁊ de hoc etiã per Jnn.in c.cũ Joãnes.circa pꝛinci.de fide inſtr.⁊ audiui allegari ⁊ vid allegatũ ſed non potui reperire Jnno.hoc dicere in c.qm̃ ꝯtra.de ꝓ

5 Camera camerarij pape vel alterius cardinalis vel epiſcopi dicitur locus non ſuſpectus.

6 Notariꝰ p̃ſumit bñ ⁊ diligẽter exercere offm̃ ſuũ ⁊ nõ p̃ſumit aliud ſcribere niſi id ꝙ teſtes dicũt.

7 Teſtis aſſerẽs ſe nõ ita depoſuiſſe ꝓut notariꝰ ſcripſit:an credatur magis ſibi quã notario.

8 Jnſtrã i qbꝰ caſibꝰ habeãt maioꝛẽ fidẽ q̃ teſtes.

10 Jn dubijs pleniſſime creditur aſſertioni pape.

11 Libꝛi antiqui pꝛobant diuiſionem dioceſum.

Libꝛis extractis ex archiuo publico habentibꝰ teſtimonium notarij archiui datur fides.

12 Pꝛeſcriptio tantum centenaria currit cõtra romanam eccleſiam ſed de rebus ad ipſam pꝛincipaliter ſpectantibus ſecus ſi ſecundario.

13 Subditoꝛum intereſt non mutare dominum.

Papa non habet ſuperioꝛem in oꝛbe.

14 Feudum an quis poſſit pꝛeſcribere reſpectu vtilis dominij quod eſt penes vaſalluꝫ directo remanente penes dominum.16.

Feudũ poteſt quis pꝛeſcribere poſſidendo ꝑ triginta annos ⁊ ſeruitia pꝛeſtando.15.

15 Feudũ ſi fuerit perditũ ⁊ dñs recuperauerit nõ tenetur illud vlterius vaſallo reſtituere.

17 Vaſallus an poſſit pꝛeſcribere libertatẽ ⁊ directum dominium aduerſus feudi dominum.

18 Pꝛeſcriptio an currat aduerſus poteſtatem cẽſus aut tributi.

19 Pꝛeſcriptio ꝯ ſupꝛemã ptãtẽ pape nũq̃ currit.

AD audiẽtiã. Jn feudo ro.eccle.ꝯ ipſam eccleſiaꝫ ⁊ vaſallũ currit ſola p̃ſcriptio.c.annoꝛũ.vel generaliꝰ ſic.Jn iuribꝰ ad ro.ec.ſpectãtibꝰ currit ſola cẽtenaria pꝛeſcriptio.Due ſunt partes pꝛincipales. Jn pꝛima ponit ꝓceſſus narratio.Jn ſcda diffinitio.ibi nos igitur.Pꝛima ſubdiuidit.Pꝛio ponit petitionẽ actoꝛis.Scdo rñſioneꝫ.tex.ibi:ſed ea.Tertio pꝛobatiões actoꝛis:ibi:ad quod. Quarto ꝓbationũ ipſarũ impugnatiões,ibi:ſꝫ inter. ¶ Caſus literalis. ¶ Jnter nobilẽ virum matafelonẽ ex vna parte ⁊ caſtellanũ de caſtro palatioli ex alia vertebat q̃ſtio ſuꝑ quibuſdã iuribus que nobilis p̃dictus dicebat ſe debere percipere in dicto caſtro ꝓ ec.ro.partibꝰ ꝓpter hoc in pꝛeſentia pape cõſtitutis.ex parte ipſiꝰ nobilis ꝓponebat ꝙ Ale.papa cõceſſerat ſibi in dicto caſtro.xl.ſolidos papiẽſes: quos rom.eccle. ibi cõſueuit ꝑcipere annuatim inſuꝑ comeſtiones placita bãna.⁊ oĩa iura q̃ ibi roma.eccl.habebat.caſtellanꝰ econtra dicebat ſe ad ea nulla ratione teneri.Ad hoc ꝓbãdũ pꝛedictus nobilis inducebat pꝛiuilegiũ alexandri ⁊ libꝛum cenſualẽ:⁊ hoc idẽ nitebat ꝓbare ꝑ teſtes qui dicebant ſe vidiſſe pꝛedictũ cenſum nuntijs apo.ſe a l.annis ⁊ infra fuiſſe ſolutũ.Sꝫ ex aduerſo fuit rñſum ꝙ nec pꝛiuilegiũ nec liber cẽſualis aliqd cõmodi cõferebãt cũ ipſe pꝛiuilegio vſus nõ fuerit ſpatio.xxx.an.nec liber cẽſualis: qꝛ ſuſpectꝰ erat ex eo ꝙ nõ fuerat iuentꝰ in camera pape ⁊ notariꝰ aliter ſcripſerat dicta teſtiũ q̃ dixiſſent. Do.pa.conſiderãs potius autoꝛitatẽ pꝛiuilegij q̃ dicta teſtiũ nec libꝛũ cẽſualẽ hꝫ ſuſpectũ lꝫ in camera pape nõ fuiſſet inuẽtus:nec credit notariũ aliter ſcripſiſſe dicta teſtiũ q̃ dixiſſent cũ iuratus ſit officiũ ſuũ fideliter exequi cõſiderãs inſuper ꝙ eſt longe validius negotiũ ipſum tãgere pꝛĩcipaliter roma.eccle.cõtra quã niſi cẽtenaria currit p̃ſcriptio:cõdẽnauit dictũ caſtellanuꝫ in ſolutionẽ oĩno omniũ petitoꝛũ iniũgẽdo eidẽ vt dicto nobili nõ tãq̃ ſibi ſꝫ tanq̃ roma.eccle. cuiꝰ autoꝛitate ꝑcipere dꝫ pꝛedicta ⁊ cuius etiã vaſallus ꝓpter p̃dictas exiſtit perſoluat.Berñ.

1 ¶ † No.j.ꝙ ſolꝰ papa põt ẽt laico in feudũ cõcedere certa iura in aliquo loco ad ro.ec.ſpectã

ba.ſed hoc ibi apte decidit.d.Ant.in.xiiij.col.in ver.inquantũ dixi.⁊ de hoc per Bar.remiſ.in.l.j.§.fi.in fi.ff.quemadmo.teſt.aper.⁊ Jnno. in cle.j.in vlt.col.de here.⁊ vide Pe.de anch.in.c.cum ab vno.in fi.de re iudi.lib.vj.vbi allegat Cy.in.l.ſi quis decur.C.de fal.⁊ de iſto articulo vide pulchꝛe per Flo.in.l.de etate.in fi.ff.de pꝛob.⁊ Bar.in apo. in.l. ob carmen.

tia põt ergo ſolus bona eccleſie alienare.An ãt valeat hoc ſine cauſa legitima facere vide ꝑ archi.in.c.non liceat pape.xij.q.ij.qͦ no.Jo.mo.in

2 c.ſuper eo.de her.lib.vj. ¶ † No.ij.ibi:conſueuit ꝙ cẽſus põt deberi ratione ſolius cõſuetudinis ſufficit ergo in petitione cenſus cõſuetudines exprimere ꝓ cauſa.⁊ videt cõcoꝛdare tex.in.c.dilectus,de of.oꝛ.⁊ ibi ꝑ Jo.an.ſic limita ꝙ le.⁊ no. in.c.ꝓuenit.de cenſi.dic tamen melius vt ibi no. ⁊ per Bar.in.l.cũ de in rẽ verſo.ff.de vſu.⁊ vide gl.j.q.j.nullus eps grauamen.q̃ requirit tm̃ tempus de cuius initio non ſit memoꝛia.dic vt in iu

3 ribꝰ p̃al. ¶ † No.iij.in ver.nos igit.mirabilẽ tex. ꝙ pꝛiuilegiũ pape facit fidẽ de cõtẽtis in eo etiã cõtra laicũ tertiũ poſſeſſoꝛẽ.⁊ de hoc aliquid.j.

4 ¶ † No.iiij.⁊ tene mẽti ꝙ credit libꝛo cẽſuali antiquo alicuius eccleſie dũmõ reperiat ⁊ conſer

a uet in loco nõ ſuſpecto[a] vide ꝙ dixi i.c.cum cauſam.de pꝛoba.⁊ qͦ no.Bar.in.l.j.ff.ſi cer.pe.facit

5 aut.ad h̃.de fi.inſtru.C. ¶ † Et no.ꝙ camera camerarij pape vel cardinalis eſt locus pꝛobabilis ⁊ nõ ſuſpectus.Jtẽ dixit hic Pe.de camera epi qͦ no.⁊ vide qͦ no.in.c.poſt ceſſionẽ.de ꝓb.vid

6 gl.in.c.j.viij.q.j.⁊ i cle.ne romani.de ele. ¶ † No. v.in ver.nec credentes ꝙ pꝛeſumit pꝛo tabellione ꝙ diligẽter exercuerit officiũ ſuũ[b] nec pꝛeſu

b mit aliter ſcripſiſſe depoſitiões[b] teſtiũ q̃ ipſi dixerint:lꝫ ſine teſtiũ p̃ſentia illoꝝ dicta receperit: vt hic.⁊ dicit hic Jn.ſpeciale eſſe in actis vt ſoli notario credat ſine teſtiũ inſcriptiõe niſi pꝛobet cõtrariũ de quo remittit ad no.in.c.poſt ceſſionẽ.de ꝓba.⁊ dixi pleniꝰ in.c.qm̃.de ꝓb.facit tex.

7 in.l.in donationibꝰ.C.de dona. ¶ † Et facit iſte tex.no.ad.q.teſtis publicatiõe dicti facta dixit ſe

c ita nõ dixiſſe ſicut notarius ſcripſit cui[c] debeat magis credi ſibi an notario ⁊ fuit hec qͦ dñicalis ⁊ eã ple.Spe.ꝓſequit in tit.de teſt.§.j.ver.ſed pone.ecce index.⁊ in ti.de inſtr.edi.§.reſtat.verſ. qd ſi dũ atteſtationes.cũ duobus ſequẽtibꝰ.Et ibi in effectu cõcludit ꝙ in ciuilibꝰ dꝫ credi notario per hũc tex.cum teſtes ſint ſingulares.Et notarius ratione publici officij pꝛeſumitur diligenter ſuũ exercuiſſe officium vt hic ⁊ hoc verũ niſi notarius ſit ſuſpectus,vel teſtis ſit multum notabilis perſona.facit qͦ in ſimili notat Cy.in l.ſi quis decu.C.de fal.⁊ Jo.an.in.c.cum parati. de teſti.pꝛeſertim ſi teſtes ſint multi ⁊ omnes cõueniant.ſed ſi contra teſtem ageretur criminaliter de falſo ⁊ pꝛoduceretur dictũ ſuum ille negaret ſe ſic dixiſſe.Spe.dixit in.d.§.reſtat.ver.quid ſi vnus.omnes doc.in ſua examinatiõe pꝛiuata concoꝛdaſſe:vt ſcripture notarij non credat:qꝛ in criminalibus debent eſſe pꝛobatiões luce claꝛioꝛes.vt in.l.ſciant cuncti.C.de pꝛoba.⁊ canonizata.ij.q.vij.ſciant.nec credit dicto teſtis;contra notarium cũ ſint ſingulares:licet plures ſint.de electio.cum dilecti.⁊ vide de hoc quod no.in.c.ſicut.de teſ. ¶ Vltimo collige ibi beneficia.qͦ feudum dicitur beneficium,⁊ clarius pꝛobatur in.c. j.in quibus cau.feu.amit.vbi dicitur quod bñficium generaliter ſumptũ diffinitur quod eſt beniuola actio gaudiũ tribuens capienti. ¶ Alia declarabuntur cum gl.ad quas deſcendẽdo pꝛimo quero de intellectu iſtoꝛum que fuerũt data in feudũ hic vt comeſtiones banna placita ⁊ foriſfacta.Solu.gl.j.⁊.ij.exponunt duo ex pꝛedictis.⁊ hic vt in eis.ſed Joan.an.exponit comeſtiones .i.albergarias ſeu pꝛocurationes quas a ſingulis ſeu certis percipere poterat Banna. id eſt ius inducẽdi bannum vel edictũ.Placita dic vt in gl.⁊ alludit vulgari ſicut.j.ne clerici vel monachi.c.j.⁊.xv.q.iij.placita.Foꝛiſfacta.dic vt

8 in glo.⁊ eſt vulgare loci. ¶ † Op.contra tex.in ver.nos.vbi dꝛ quod papa magis conſiderauit pꝛiuilegium

in.iij.col.ver.ſed qd ſi teſtes.ff.de teſt.vbi dicit qͦ non credit teſt.⁊ allegat Jnno.in d.c.cũ Joannes.⁊ in.d.c.qm̃ contra.⁊ de hoc articulo.vide Ang.⁊ Sa.in.d.l.ſi qs decur.C.de fal.vbi firmant qͦ credi debeat notario ſi nõ eſt ſuſpectus dicẽs de hoc eſſe caſum.i l.tertia.§.due.ff.de carb.edi.⁊ vide etiã per Jm.hic ⁊ vide not.q.j.de ap.cum parati.⁊ qͦ potius credi debeat notario q̃ teſti:tꝫ Ro.in.l.j.§.fina.in.v.col.ff.de v.ob.hoc referẽdo ⁊ ſequendo Cy.in.d.l.ſi quis decuri.C.de fal.de quo vide ibi per Sali.in vlti.col. ¶ Adde Alex.conſi.lvj.ij.lib.

Anto.Franciſc.

¶ An magis credat notario aſſerenti verũ in inſtrumẽto quã teſtibus deponẽtibus contrariũ.dicas qͦ magis creditur notario indubio niſi alie ſint pꝛeſumptiones in cõtrariũ vt ꝑ Cy.in.l.ſi qs decurio.hic alle.⁊ qñ teſtes deſcripti vel non in inſtrumẽto faciãt vacillare fidẽ i inſtrumento.vide per Bal.⁊ alios in.l.in exercendis.C.de fi.inſtr.⁊ in.l.pꝛoxime.ꝑ Bar.ff.de his q̃ in teſtam̃.delen.

ꝑuilegium ꝙ dicta teſtiũ.Nã ꝑuilegiũ ſeu inſtrumẽtuꝫ ⁊ teſtes habent parẽ vim in ꝓbatione fienda:vt in.l.i exer cẽdis.C.de fide inſtr.⁊.c.cũ Joãnes.de fi.inſtr.Sol.dicit gl.
a iij.quod contrarium [a] procedit regulariter. Fallit ꝑmo in antiquitate facti nã facta antiqua meli⁹ probanẽ ꝑ inſtru mẽta ꝙ per teſtes,qꝛ hominũ memoria labilis eſt.C.de ꝓba.l.cenſus.Secũdo fallit vbi ſcriptura eſt neceſſaria.l.j.C. de mand.prin.qñ ſit habes gloſſ.not.in.c.j.de cenſi.libr.vj Tertio vbicunqꝫ allegatur priuilegiũ.magis enĩ tũc credi tur ſcripture ꝙ teſtib⁹.ar.in.c.porro.⁊.c.cũ olim.de priui. Prima ſolutio eſt vera in ſe:ſed nõ cõuenit huic litere:qꝛ priuilegiũ non fuit cõfectũ tẽpore quo cẽſus ꝯpetit Ro. eccl.ſed poſt teſtes aũt deponebãt de lõgiori tẽpore ſcilicet de.l.an.⁊ intra.⁊ ſic debebãt inducere validiorẽ ꝓbationẽ.
9 ¶ †Et forte ob hoc Jo.an.ſoluit hic aliter dicẽs ꝙ papa habuit hic reſpectũ ad factũ narratũ:qꝛ teſtes dicebãt ſo lũ volui ſſe cẽſum ſolutũ:priuilegiũ vero aſſerebat illũ debi tũ,⁊ facit ẽm eũ.de priuilegijs.ſi papa.lib.vj.⁊ ꝓpter hoc ꝓbatio priuilegij erat validior.facit qꝺ le.⁊ no.de cenſi.per uenit.Ex predictis ſentit Jo.an.vnũ mirabile vt dixi ſuꝑ text.ꝙ aſſertis ⁊ contentis in priuilegio pape ſuꝑ quibus fundaẽ pape intentio crediẽ ad p̃iudiciũ laici nõ ſuppoſiti licet narrata tendãt in fauorẽ ro.ec.⁊ cõmodũ qꝺ ſi eſt ve-
b rum extendit miro modo cle.literis [b] de ꝓbatio. In cõtra riũ tamẽ facit qꝺ no.Inno.in.c.inquiſitioni.de ſent. excõ. cũ enĩ laicus hoc caſu nõ ſit ſubiectus pape nec rõne perſo ne nec cauſe nõ apparet quare debeat credi verbis ſuis enũ tiatiuis ad cõmodũ ro.ec.⁊ in p̃iudiciũ laici nõ ſuppoſiti. poteſt dici de iudicio meo ꝙ forte illõ caſtrũ palatioli erat de p̃rimonio ro.ec.⁊ ab iſto caſtellano tenebaẽ in feudũ ra tione cui⁹ debebat ſoluere cenſum vt patebat in libro cen ſuali ⁊ ſubire alia onera que hic narranẽ.vnde ratione rei cã erat ſuppoſita foro eccl'ie,vt in.c.ſi clericus laicum.de fo.
10 cõpe. merito credendũ erat pape.¶ †Vel ſcdo ſpeciale ẽ in papa vt in dubijs credaẽ pleniſſime affectioni ſue.arg.i ca.per venerabilẽ.qui fi.ſint legi.⁊ in.c.j.xl.di.⁊.c.qcunqꝫ. xi.q.j.Ex quo infertur ꝙ.d.cle.in literis.debet intelligi idi ſtincte.Vel tertio dic ꝙ hic non crediẽ priuilegio ad plenũ preiudicium laici.nam ponderantur hic cenſualis liber et dicta teſtium:ſed per maxime priuilegiũ.⁊ ſic facit cũ alijs plenam probationem.non autem per ſe tantum.⁊ q̃libet
11 ſolutio eſt per ſe notabilis ⁊ poſſet ſuſtineri.¶ †Gloſ.iiij. adducit duo ſimilia ſicut eniꝫ creditur hic libro cẽſuali,ita in ſimili per libros antiquos probatur diuiſio dioceſuꝫ de quo dicendum vt plene dixi.in.c.cũ cauſam.de proba.Itẽ creditur pari ratione inſtrumẽto producto ex archiuo pu-
c blico [c] habenti teſtimoniũ publicum.vt in auẽ.ad hec.C.de fi.inſtru.Et dicitur habere teſtimoniũ publicuꝫ ſiue magi ſtratus atteſtetur illud de archiuo eſſe,argu.hic:ſiue manu mẽtarienſis habet ſigna ſolita ⁊ cõſueta imponi:⁊ dic cõ mentarienſis.id eſt tabellionis ſuper archiuo deputati:tñ ſi nõ ſit tabellio dummõ ſit publice deputatus ad illõ offi cium ſufficit ad fidẽ imponẽdã:vt no.in.d.auẽ.ad hec.⁊ ẽ archiuus loc⁹ in quo ſolent reponi ſcripture publice ⁊ au tẽtice.¶ Quero quare papa dicit ꝙ hoc negotiũ tãgebat principaliter ro.ec.iõ erat neceſſaria p̃ſcriptio.Solu.dicit gl.in ver.principaliter.ꝙ ideo qꝛ ſi non principaliter ſed ſe cũdario ſpectaret ad papã non requireretur tam longa p̃ ſcriptio.ar.ſ.de priui.c.accedẽtib⁹.⁊.c.ſi de terra.vbi contra eccleſiã exẽptã:ſeu eccleſiã inferiorẽ ſubiectã currit i ſuis iuribus.xl.an.preſcr.⁊ tñ quelibet eccleſia ſpectat ad papã ſed iura illarũ pertinent ad ro.eccle.ſecũdario:non princi
12 paliter.†Et no.bene hãc ſolutionẽ iuncto tex.pro intelle ctu iuriũ dicentiũ contra ro.eccle.ſolũ currere preſcriptio nẽ centenariã debet intelligi reſpectu rerũ ⁊ iurium princi
d paliter ⁊ non ſecundario [d] ſpectãtiũ ad ro.eccl.Et idẽ vo luit Hoſt.hic exponẽs verbũ principaliter id ẽ ꝓprie quo ad propriã mẽſam vel patrimoniũ qꝺ tãꝙ principale ⁊ ꝓ prium ab alijs eſt excluſum.in auẽ.hec conſtitutio.col.viij. Et ſic non colligiẽ hic ẽm Jo.an.ecc.ro.ſe poſſe exponere cõtra omnẽ quadragenariã p̃ſcriptionẽ factã cõtra mino- rem eccleſiã.quaſi illa primo ⁊ principaliter ſibi ſit ſubiecta ſicut quidam arguebant in.c.ij.ſ.eo.per illum tex.quod eſt falſum vt hic patet.Fateor enĩ ꝙ papa audireẽ ꝓ iuribus eccleſie illius q̃ principaliter ad eũ ꝑtinerẽt.ſec⁹ in ſpectan tibus ad illã eccleſiã inferiorẽ.⁊ de hoc vide tex.iuncta gl. no.in.c.volumus.xvj.q.iiij.que dicit ꝙ contra eccleſiã exẽ- ptam currit preſcriptio cõmuni tẽpore quatenus p̃iudica tur illi eccleſie:ſed non quatenus preiudicatur pape.Iteꝫ ⁊ clarius dicit gl.no.in.c.dilect⁹.de capel.mona.in ver.ge-

neretur que dicit ꝙ contra monaſterium exemptũ preſcri bitur ſpatio.xl.an.licet non cõtra papam.⁊ alleg.d.c.volu- mus.⁊ videtur hoc procedere etiam reſpectu exemptiõis quatenus preſcriptio preiudicat exempto tantũ.ad hoc al leg.bo.tex.in.c.cum dilecta.in ver.qꝛ vero.de confir.vti. vel inuti.ſicut enim eccleſia inferior.põt preſcribere libertateꝫ contra epiſcopũ vt dixi.ſ.e.cum non liceat.ita ⁊ epiſcop⁹ poteſt preſcribere cõtra libertatem ⁊ priuilegia libertatis ſpatio.xl.ann.non tamen preiudicabit eccleſie romane re- ſpectu iuris ſui,vt in.d.c.cum dilecta.vñ poterit dicere epi ſcopus quo ad te liberas edes habeo.l.loci corpus.§.com- petit.ff.ſi ſer.vẽ.Ex quo inferẽ ꝙ eccleſia inferior contra cu ius libertatem eſt preſcriptum nõ poterat ſe tueri ex perſo na pape.hinc forte papa cõſtituit ꝓcuratricẽ abbatiſſam monaſterij vt poſſet allegare ius competens romane eccle- ſie vt in.d.c. cum delicta. qꝺ alias allegare non potuiſſet In contrariũ tamen iudicio meo multum facit quod no. in.c.mandatum.ſ.de preſcri.vbi concluditur ꝙ quis põt defendere ſe ex iure tertij ex quo concluditur actori ius nõ competere ſaltez vbi nõ allegat turpitudinẽ propriam.fa- cit.c.cum dilectus.de iure pa.⁊.c.autoritate martini de cõ- ceſ.preben.ſꝫ certum eſt ꝙ contra eccleſiam romanã etiam reſpectu iuris qꝺ habet in eccleſia exempta non currit pre- criptionis centenaria vt in.d.c.cum delicta.ergo poteſt ec- cleſia inferior dicere epiſcopo non põt erga nos vti iuriſdi tione: quia ſumus immediate ſubiecti eccleſie roma.contra
13 quam non eſt completa preſcriptio.¶ †Nã intereſt ſubdi- torum non mutare dominũ maxime papam quo nullus in orbe maior,vt no.ſ.c.auditis.per Inno.⁊ in.c.ſi.de maio.et obe.per Hoſt.⁊ tũc oportet dicere ad.c.cũ dilecta.ꝙ ad ma iorem cautelam papa conſtituit illã abbatiſſam procura- tricẽ.⁊ forte hec pars verior cum exemptus non poſſit etiã ſi velit expreſſe renuntiare priuilegio libertatis vel in infe- riorẽ iudicem conſentire:vt in.c.cũ tẽpore.de arbi.no.Joã. and.in regula ſcienti.de reg.iur.li.vj.in mercu.facit qꝺ no. Pau.in cle.frequens.de excep.prela.⁊ reus põt vti diuer- ſis exceptionibus etiam contrarijs,vt in regula nullus plu tibus.⁊ qꝺ ibi no.de reg.iur.li.vj.in.l.nemo.ff.de excep.⁊ vide ad prius dicta Archi.in.d.c.volumus.⁊ in.c.ij.e.tit.lib.vj. dicit quod eccleſia latera.cui papa immediate p̃ſidet ⁊ res ipſius eccleſie ⁊ generaliter oĩa que imediate pertinẽt ad diſpoſitionem apo.ſedis gaudent hoc priuilegio preſcriptio nis.ſed intelligevt dixit in iuribus ⁊ bonis que immediate pertinẽt ad diſpoſitionem ipſius pape.⁊ idem voluit Jo. an.in.c.proxi.vbi dicit ꝙ eccleſia romana gaudet hoc pri- uilegio quo ad ſingulare patrimonium ſuum alleg.no.hic. Ex his inferẽ ad queſtionem que ſequitur in glo.an iſte ca ſtellanus potuiſſet preſcribere cõmuni ſpatio contra illum vaſallum pape vt ipſe eſſet vaſallus romane eccleſie.⁊ con- cludit ꝙ ſic qꝛ per hoc nullũ preiudicium patitur papa cũ
14 non ſolum preſcribatur ius vaſalli.¶ †Et hac gl.ſing.no. quod quis poteſt preſcribere feudũ reſpectu vtilis domi-
e nij [e] qꝺ eſt penes vaſallum directo remanente penes domi nũ ſed hoc non credit Hoſt.ꝙ eccleſia romana habeat va- ſallum quem nollet vel quẽ ſibi habere nõ expedit. Et idẽ pari ratione eſt dicendum in alio dño. Ego reducẽdo hec ad concordiã dicerẽ ꝙ gl.ſaluari poteſt qñ dñs ſentit iſtuꝫ extraneũ ſe gerere ꝓ vaſallo ⁊ non cõtradixit.nã ſicut põt de nouo acquirere per huiuſmodi patiẽtiã ius feudale.vt
f in.c. ſi quis per.xxx.ſi de feu.fue.cõtro co.x.vbi dr ꝙ ſi quis per.xxx.an.rẽ aliquẽ vt feudũ poſſidet ⁊ ſeruitiũ dño exhi buit ꝗuis de ea re nũꝗ fuit inueſtit⁹ p̃ſcriptiõe tñ.xxx.an. poterit ſe tueri.⁊ eſt tex.no.forti⁹ patiẽte dño põt hoc ius iã formatũ ⁊ conſtitutũ ⁊ in aliũ trãſlatũ p̃ſcribere:ſed vbi dñs ignorauit ⁊ põt ꝑtẽdere aliqꝺ intereſſe in immutatio ne vaſalli põt forte ꝓcedere dictũ Hoſti.cũ quo tranſeunt hic cõiter doc.facit qꝺ in ſimili leg.⁊ no.maxime per Inno. in.c.veniens.ij.de teſt.⁊ in.c.piſanis.de reſt.ſpo.Sed nihilo minus licet hoc videaẽ equũ:cõtrariũ tñ puto veri⁹ vt hoc caſu etiã nõ poſſit dñs iſtũ qui ſcripſit ad min⁹ ſpatio.xxx. an.moleſtare.hoc ꝓ tex.apertũ iũcta gl.ꝙ ſequitur ibi Bal.in.c.j.de capi.cõra.§.j.vbi dr ꝙ lꝫ dño alienatiõem feudi factam nulla obſtãte preſcriptiõe reuocare:⁊ intelli git ibi gl.⁊ bene de p̃ſcri.x.vel.xx.an.ſecus in quadragena- ria.nec diſtinguitur ibi ſcientia vel ignorantia dñi:ex quo nõ agiẽ de p̃ſcriptiõe ꝓprietatis.Nã ⁊ cõtra ignorãte in ſui preiudiciũ currit preſcriptio maxime.xxx.an.vt in.l.ſi.C.de preſcri.lõ.tem.⁊.l.ſicut.C.de p̃ſcri.xxx.an.facit qꝺ dixi.ſ. e. vigilãti.⁊ hoc videẽ ſentire.Inn.hic dicẽs qꝺ preſcriptio xl.an.hic currebat contra iſtũ:ſed ex perſona ec.ro.cõtra

Sebaſt.Sapia.
a ¶ Contrarium. Qꝺ i multis ad mittiẽ ꝓbatio ꝑ teſtes i q̃bus nõ admittiẽ per in- ſtrumentũ vide And.ſiculum in rep.rub.ſ.de fid. inſtru.col.xxj.et Jaſ.in repe.l.ad monẽdi. colum. xxiiij.ff.de iureiu. vide etiã dec.in cõſi.xxix.in vlti. col.l.iij.dubio.et in ꝯſi.lxxxij.in.ij. columna.

Sebaſti.Sapia.
b ¶ Cle.in literis. Ad intellecũ.d. cle.in literis.vid Are.in.c.cum a nobis.ſ.de teſ.⁊ pan.de ca.in cõ ſi.clvj.inci.viſo ⁊ examinato ad fi. ẽm antiquã im- preſſionem.

c ¶ Archiuo pu- blico.adde Ro. cõſil.cccxix.⁊ di- cit idem ro.cõſi. cccl.qꝺ ſcriptura archiui publici facit notorium.

d ¶ Secundario. Adde Petrũ de Anch.cõſi.cxvj.

e ¶ Vtilis domi- nij. Adde rom. cõſi.clxvj.et an- cha.vbi.ſ.

Sebaſt. Sapia.
f ¶ Si quis.vide Alex.i ꝯſi.clxix. inci.viſo thema te in.j.colũ.in.ij. vo.⁊ in ꝯſil.cxiij. inci.viſo ⁊ diligẽ ter conſiderato. col.fi. in.iiij.vol. ⁊ Ang.in cõſilio cvj.inci.ſanctiſſi ma deci.in cõſil. cxliiij.inci.⁊ ma- ture.co.iij.v.ſed his nõ obſtanti- bus.Jac.de ſan- cto Georgio in ſua inueſtitura feudali in verbo ita ꝙ ipſi inueſti ti habeant.co.ij.

Sebaſti.Sapia.
a ❡Tp̄s.xxx.an. Uide Bal.in cō ſi.cxvij.inci.vba inueſtiture.colū. ij.in.j.vol.
b ❡Nūquid vaſal lus.Adde ro.cō ſi.ccccl xix.⁊.ccc lxxi.⁊ quod dixit fulgo.de emphy teuta eius conſi. clxiiij.

Sebaſti.Sapia.
c ❡In talibꝰ eni̅. Iſtud procedit qn̄ dn̄s egeret o pera vaſalli ⁊ nō fuiſſet vſus ſed ſi non fuit vſus qꝛ nō egebat non vi detur poſſe p̄ſcri bere ꝯ dn̄m ꝑ no. per Bart.in.l.cū ſcimus .C.de a grico.⁊ cē.lib.xj. cū allegatis per Fel.in.c.cū acceſ ſiſſent.co.ix.cum ſe.ſ.de coſt.⁊ per Iaſ.in.l.fin.colū. xij.ff.de cōſt.pn. ⁊ hoc etiam vo luit Feli.hic.
d ❡Nō currit pꝛe ſcriptio.adde ta mē ꝙ pꝛeſcribit̄ ſolutio q̄ fieri de bet in vna re ꝑ le gitimū tēpus ſit in alia vt vult ro ma.conſi.cxcviij.

quem non currit niſi centenaria iſte iuuat̄.ar.i.l.fi.cōeꝫ.ff.
quemad.ſer.amit.⁊ ſic ſentit qd̄ ſi iſte caſtellanus noluiſſet
excludere eccleſiā romanā valuiſſet p̄ſcriptio cōtra illum.⁊
15 ſatis hoc iudicio meo innuit tex.iſte.❡†Sꝫ Jo.an.i addi.
ſpecu.in ti.de feu.ſup rub.in.ij.co.verſi.xxxviij.poſt pile.ſen
tit cōtrariū.ibi eni̅ vult ꝙ licet pꝛeſcriptū ſit ꝯtra vaſallum
ſpatio.xxx.an.tn̄ dn̄s cui vaſallus cōtinue ſeruierat ⁊ caſuꝫ
ignoꝛauerat pōt feudū recuperare ⁊ illud eripere a manibꝰ
pꝛeſcribētis nec tenet̄ amplius reſtituere pꝛimo vaſallo qꝛ
fuit negligēs ⁊ ingratꝰ in patiendo feudū p̄ſcribi alienauit
eni̅ quātū in ſe fuit feudū:vt in.l.alienationis vbū.ff.d v.
ſig.Et fundamentū pꝛimi dicti eſt:qꝛ dn̄s poſſidebat ciuili
ter:⁊ ſic non currebat p̄ſcriptio cōtra eū.iuxta no.in.l.j.C.
de ſer.fug.dixi plenꝰ in.c.vigilanti.ſ.e.⁊ ſic ſentit.ſecus ſi
ſciuiſſet dn̄s aliū poſſidere vel ſi ignoꝛaſſet non tamē fuiſ
ſet in poſſeſſiōe ciuili:ſꝫ iſta ꝯſideratio licet multū eq̄ poſ
ſet pꝛocedere reſpectu ꝓpꝛietatis:non aūt reſpectu vſufru
ctusquē habet vaſallus:vt in.c.j.in fi.in qui.cau.feu.amit.
Nā ad vſumfructū p̄ſcribēdū ſufficit naturalis ſeu coꝛpo
ralis poſſeſſio:vt.l.fi.C.de p̄ſcri.lon.tempo.no.Bar.i.l.j.ff.
de acquir.poſ.dico tn̄ ꝙ tenēdo p̄ſcriptionē currere daret̄
reſtitutio dn̄o ignoꝛāti ne cogat̄ habere vaſalluꝫ quem no
luit iuſta ea q̄ dixi in.d.c.vigilanti. Opinio tn̄ diſtinguens
inter ſcientiā ⁊ ignoꝛātiā eſt multū equa.Et no.illud incidē
ter tactū qꝛ dn̄s feudū recuperās nō tenet̄ reſtituere vaſal
16 lo.❡Sed q̄ro ⁊ reuoco in dubiū q̄to tp̄e p̄ſcribat̄ contra
vaſallū reſpectu iuris ſui.dico ꝙ ad hoc vt pꝛeiudicet dn̄o
non currit pꝛeſcriptio.minoꝛ.xxx.an.⁊ eſt ſpeciale in feudo
quātūcūqꝫ pꝛeſcribēs habuerit titulū ⁊ bonā fidē.caſus eſt
in.d.c.j.iuncta gl.de capi.cōꝛa.⁊ ſentit Joā.an.in add.ſ.in
ꝓxima q̄ōne allegata.ſꝫ reſpectu ⁊ in p̄iudiciū ſolius vaſa
li quo ad vtile dn̄iū ſeu magis dubiū ⁊ pꝛofecto vbi non
interuenit titulꝰ ſed tn̄ bona fides requirit̄ p̄ſcriptio.xxx.
an.ſicut in alijs rebꝰ pꝛeſcribēdis immobilibus ⁊ iuribꝰ:vt
in.l.ſi qs emptionis.C.de pꝛeſ.xxx.an.⁊.xvj.q.iij.§.poteſt.et
per gloſ.in.d.c.de capi.coꝛ.Si vero interuenit titulus puta
tiuus puta qꝛ ſucceſſit defuncto vel erat fama ꝙ pr̄ ſuꝰ ha
buerat in feudū:iuxta ea q̄ leg.⁊ no.maxime per Bart.in.l.
celſus.ff.de vſuc.eſt magis dubiū vt dixi.tex.hic ſentit ꝙ re
a quirit̄ tp̄s.xxx.an.[a] ⁊ clarius ſentit Inn.⁊ Jo.an.in pꝛealle.
addi.⁊ pꝛofecto hoc vr̄ clarū vbi nun̄q̄ habuiſſet poſſeſſio
nē:qꝛ cōtra actionē nō p̄ſcribit̄ regulariter minoꝛi tempoꝛe
vt in.l.ſicut.C.de pꝛeſcri.xxx.an.ſed ſi habuiſſet poſſeſſioneꝫ
q̄ſtio eſt ſatis dubitabilis.nā ſicut p̄ſcribitur directū domi
num ⁊ ius incoꝛpoꝛale ſpatio.xx.an.cū ti.vt in.l.fi.C.de pꝛe
ſcrip.lon.temp.ita vr̄ dicendū ⁊ foꝛtius in dn̄io vtili.⁊ hoc
videtur veriſſimū niſi dicas ſpāle in feudo.per text.d.c.j.de
ca.cōꝛa.vt nō pꝛeſcribat̄ minoꝛi tp̄e.xxx.an.ille tamē tex.lo
quit̄ in dn̄o recuperāte ⁊ nō in vaſallo.niſi diceres ꝙ ſi pꝛe
ſcriptio curreret minoꝛi tp̄e contra vaſallū nō daret̄ ſibi fa
cultas dn̄o recuperandi feudū pꝛeſcriptiōe nō obſtāte niſi
reſpectu ꝓpꝛietatis:⁊ hoc ſatis bn̄ pōt admitti vt ſit ſpāle
in feudo vt non currat pꝛeſcriptio minoꝛ tricenaria:⁊ hoc
17 no.❡†Sed iuxta pꝛedicta q̄ro de notabili queſtione nūqd
b vaſallus[b] poſſit pꝛeſcribere libertatem ⁊ directū dominiuꝫ
feudi.xxx.an.non ſeruiēdo.hec fuit queſtio Uber.vt recitat
Jo.an.in addi.Spe.ꝓ vaſallo facit.l.oēs.C.de pꝛeſcri.xxx.
an.In cōtrarium facit qꝛ nun̄q̄ interpellauit ius dn̄i dicen
do eum non ſuum dn̄m ⁊ ſic non potuit ſibi mutare poſſeſ
ſionis cām.l.cuꝫ nemo.C.de acq.poſ.Dicebat.Uber.poſſe
diſtingui an deberet vaſallꝰ dare certas penſiones dn̄o.pu
ta tenere equū pꝛo feudo:⁊ tunc ſit imputādū dn̄o ꝙ illas
non exegit.Si aūt erat feudū honoꝛificatū nō eſt ꝙ poſſit
dn̄o imputari q nihil potuit exigere.⁊ hoc ſatis ſibi placet.
Uel diſtingue ſm̄ eū an intra illud tempus.xxx.an.dn̄s ha
buerit negotia ad q̄ vaſalli eſſent vocandi ⁊ veriſimile eſſet
ꝙ dn̄s hūc vocaſſet ſi vaſallꝰ fuiſſet vt in militia ⁊ in vxoꝛe
c ducenda ⁊ ſimilibus.⁊ in talibus enim[c] ſi alijs euntibꝰ iſte
non iuit interpellaſſe videtur ius domini ⁊ ſic poſſet liber
tatem pꝛeſcribere.nam ⁊ libertas ſerui ſi mala fides non ob.
lon.temp.pꝛeſcribitur.C.de pꝛeſcri.lon.tem.que pꝛo lib.l.j.⁊
ij.hec dicta ſatis mihi placent dūmō vaſallus ſit in fide bo
na:vt puta qꝛ credebat id non eſſe feudū qꝛ alteri ſucceſſit.
Aduertendum tamen ne vitiū reale ſibi noceat iuxta.l.vi
tia.C.de acquirē.poſ.l.cum heres.ff.de diuer.⁊ temp.p̄ſcri.
dixi in.c.nihil.ſ.e.nam ſine bona fide nō poteſt pꝛeſcribi ne
dū directum dominium ſed nec ſolum vtile vt ſcilicet res te
neatur in feudum pꝛeſtando ſeruitium,vt no.Bal.i.c.ſi qs
per.xxx.pꝛealle.licet gl.aliter ſentiat in hoc vltimo licet mi
18 nus bene per.c.fi.j.e.❡†Ulti.opp.contra.tex.videt̄ enim

d quod contra cenſus pꝛeſtationem non currit p̄ſcriptio:[d] vt
l.competit.C.de pꝛeſcri.xxx.an.ſol.dicit Goffre.ꝙ contra
rium loquit̄ in tributo.vel hic allegabatur pꝛeſcriptio non
tantum in cenſu ſed etiam in alijs ſm̄ eum.Pꝛima ſolu.ve
rioꝛ pꝛo cuius tn̄ intellectu ſcias ꝙ inter cenſum ⁊ tributū
ſeu publicam functionem vel penſionem non eſt differētia
cum hec pꝛeſtantur pꝛincipi in ſignuꝫ ſupꝛeme poteſtatis.
ſunt enim hec ſynonima:vt no.gl.⁊ Bar.in.l.j.ff.de pub.ſꝫ
cum pꝛeſtatio ſit pꝛiuato vel ciuitati vel alicui domino in
ferioꝛi eſt differentia inter cenſum ⁊ penſionem.de qua dic
vt no.glo.⁊ Inno.in.c.cōſtitutꝰ.de reli.do.dic ergo ꝙ aut
tributum ſeu cenſus p̄ſtatur pꝛincipi in ſignū ſupꝛeme po
teſtatis ⁊ vniuerſalis dominij:⁊ tunc nō poteſt pꝛeſcribi ſi
cut nec ipſa ſubiectio:vt in.d.l.competit.facit in ſimili.c.cū
ex officij.j.e.aut cenſus debetur alia conſideratione ⁊ tunc
poteſt pꝛeſcribi:vt hic ⁊ no.Cy.in.d.l.cōpetit.ſicut eni̅ alia
iura eccleſie romane vel pꝛincipis poſſunt p̄ſcribi ita ⁊ cen
ſus ex quo ceſſat cauſa pꝛedicta.Et per pꝛedicta puto ꝙ
vbi poteſt pꝛeſcribi ſubiectio puta epiſcopi per alterius ci
tra pꝛincipem quod poterit pꝛeſcribi cenſus etiaꝫ ſi pꝛeſta
retur in ſignum ſubiectionis:quia ſicut pōt pꝛeſcribi ſubie
ctio ita ⁊ foꝛtius ſubiectionis ſignū ne foꝛtius ſit ſignuꝫ q̄
ſignatū ad qd̄ de cathedratico no.in.c.olim.⁊.c.cum vene
19 rabilis.de cenſi.❡†Dubitatur tamen an remanēte ſubie
ctione poſſit in totum pꝛeſcribi ſubiectionis ſignum.et dic
vt no.in iuribus pꝛoxi.alle.Contra papam vero certuꝫ eſt
ꝙ ſupꝛema poteſtas pꝛeſcribi non poteſt ſicut nec contra
Deū cuius vices gerit ⁊ notanter dicit Inn.in.c.bone.ij.d
poſt.pꝛela.⁊ dicā.j.c.pꝛoxi.in caſu vero huius.c.nō p̄ſtaba
tur cenſus pape i ſignū ſupꝛeme poteſtatis ſeu vniuerſalis
dominij.ſed potius ex alia cauſa foꝛte.

1 ☞Laicus poteſt ſtatuere ſuper rebus eccleſie ipſas pꝛiui legiando.
2 Pꝛeſcriptio quanto tempoꝛe currat aduerſus res que ſpe ctant ad papam ⁊ ex ſpeciali ſua pꝛerogatiua.
3 Jura reſeruata imperatoꝛi in ſignū ſupꝛeme poteſtatis p̄ ſcribunt tanto tempoꝛe de cuius initio non ſit memoꝛia.
4 Conſuetudo tanti tempoꝛis de quo non ſit memoꝛia in cō trarium habet vim confeſſionis.
5 Pꝛeſcriptio centum annoꝛum quomodo pꝛobabitur.
Poſſeſſio quomodo pꝛobetur tradita alicui.
6 Teſtes poſſunt facti maioꝛes teſtificari de his q̄ viderunt in pupillari etate niſi ius requirat maioꝛitatem tempoꝛe actus celebrati.
7 Pꝛeſcriptio contra romanam eccleſiam nō ſemper requi ritur centenaria.9.10.
8 Inq̄ſitoꝛes heretice pꝛauitatis:an poſſint inquirere poſt quinquennium a moꝛte heretici:ad effectum cōfiſcationis bonoꝛum.
10 Pꝛeſcriptio centenaria an requiratur taꝫ contra bona de lata tantum romane eccleſie q̄ incoꝛpoꝛata.12.
11 Pꝛeſcriptio aduerſus impetratoꝛem vel fiſcum quāto tē poꝛe finiatur.
13 Pꝛeſcribere an poſſit papa contra eccleſias inferioꝛes vel alter contra ipſum.

Cum nobis. De cētenaria pꝛeſcri
ptiōe que ſolū currit
ꝯ romanā eccleſiā tp̄e ſchiſmatū deducunt̄.In
pꝛima ponit̄ cōſultatio.In ſecūda:r̄ſio ibi:ſꝫ.
❡Caſus literalis.Hildeſemēſis ep̄s mouit q̄ſtionē ſubie
ctionis cōtra monaſteriū grādeñ.⁊ eccleſiā ro.dicēs ꝙ pꝛe
ſcripſerat ſubiectionē ꝯ libertatē monaſterij:papa commi
ſit quibuſdā abbatibꝰ vt reciperēt teſtes ep̄i ad pꝛobandā
p̄ſcriptionē cōtra libertatē monaſterij.Sed poſtq̄ inchoa
ta fuit p̄ſcriptio ꝯ monaſteriū ſciſſura triū ſchiſmatū fuit
in eccleſia romana vn̄ papa iterū ſcribit eiſdē abbatibꝰ di
cēs ꝙ tā de iure canonico q̄ ciuili ro.ec.gaudet pꝛiuilegio
ſpāli vt cōtra eā nō currat p̄ſcriptio niſi.c.anno.tn̄ nō vult
papa tēpoꝛa triū ſchiſmatū cōputari in p̄ſcriptiōe ſed me
dio pꝛeſcriptiōis deduci.Ber.❡No.ꝙ in eodē puncto ſeu
ſuper eodē facto poteſt concurrere ⁊ allegari vtriuſque iu
ris diſpoſitio etiaꝫ in foꝛo canon̄.ſic limita qd̄ no.glo.x.di.
1 ſi in adiutoꝛiū.❡†No.ſecundo ꝙ pꝛinceps ſecularis po
teſt edere ſtatutū ſuper rebus eccleſie etiā romane.In con
trariū facit.c.eccleſia.de conſti.xcvj.di.bene quidē.ſꝫ intel
lige hūc tex.in ſtatuto pꝛiuilegiatiuo.pꝛiuilegiauit eni̅ ius
ciuile eccleſiā in curſu pꝛeſcriptionis.vt in aut.quas actio
nes.C.de ſacroſan.eccle.nā ⁊ non ſubditum poteſt quis pꝛi
uilegiare,vt legi.⁊ not.in.c.nouit.de iud.⁊.xj.q.j.quicunqꝫ.
No.tertio.quod contra eccleſiam romanaꝫ nō currit regu
lariter

lariter niſi p̄ſcriptio centenaria.dixi regulariter ꝙ qñꝙ fallit:vt.j.di
cā.Jtē habet in hoc eccleſia romana ſpeciale p̄uilegiū qȝ cōtra alias
eccleſias inferiores currit regulariter preſcriptio.xl.anno.vt in.c.de
quarta.ſ.eo.⁊ in aut.quas actiones.prealleg.❡No.vlti.⁊ tene mēte
qȝ impedimentum etiam ſuperueniens poſt inchoatā preſcriptionē
impedit curſum preſcriptionis non autem interrumpit ſed facit eam
durāte impedimēto dormire:⁊ qȝ hic eſſet inchoata p̄ſcriptio ſatis
innuit.tex.⁊ apte tenet glo.j.qȝ eſt contra Bart.in.l.ſenatus.ff.de ſof
ſi.preſ.⁊ vide qȝ dixi plene in.c.ex trāſmiſſa.ſ.eo.❡Opp.⁊ videt̄ ꝙ
contra romanā eccleſiā nō currit p̄ſcriptio cū ſit cunctis diſpoſitione
diuina prelata.xxij.diſtin.c.j.⁊.ij.nec pōt qs ſe a bonitate eccleſie diui
dere.xxiiij.q.j.loquit̄.nec eſſet accephalis.xciij.diſtin.nulla.⁊.ſ.eo.cū
non liceat.Soluit gl.iiij.bene quod contra eccleſiā romanā reſpectu
prelationis ⁊ ſupreme poteſtatis nō currit preſcriptio:vt in ꝯtrario.
ſȝ in rebus ⁊ poſſeſſionibus ⁊ iuribus ipſi9 eccleſie romane ſic:vt hic
⁊ no.hanc ſolutionē.Jdem no.Jnn.in.c.bone.ij.de poſt.prela.vbi dt
hoc procedere etiam reſpectu ciuitatū ⁊ villarū eccleſie romane.alle.
ſ.eo.ad audientiā.Jn quibus autē bonis eccleſia romana gaudeat
hoc p̄uilegio centū annorū dixi plene.ſ.c.pxi.⁊ vide Archi.in.c.ne
2 mo.xvj.qȝ.vj.❡†Sȝ circa hāc particulā gl.quero:quid in his que
ſpectant ad papā ſpeciali prerogatiua ſeu in ſignū p̄uilegij ſingu
laris.gl.no.in.c.vno.de cle.ergo.li.vj.in ver.nō obſtante.dicit p iſtum
a tex.nō valere in illis cōſuetudinē in cōtrariū [a] ⁊ ſic non poſſunt p cō
3 ſuetudinem cōpetere inferiori.❡†Sed ego allego in cōtrarium.c.ſu
per qbuſdā.de vb.ſig.vbi ptȝ ꝙ iura ſeruata imperator in ſignū ſpe
cialis p̄uilegij poſſunt p̄ſcribi tāto tpe de cui9 initio nō ē memoria
⁊ no.per Bart.in.l.ſi publicanus.§.in vectigalib9.ff.de pub.⁊ ꝙ reſer
4 uatis xpo pape allego textū in.c.qȝ trāſlationē.de offi.leg.❡†Jſta
cōſuetudo tāti tpis habet vim cōceſſionis:vt in.l.hoc iure.§.ductus
aque.ff.de aqua quo.⁊ eſti.⁊.l.j.⁊.ij.ff.de aqua.plu.arcen.c.j.e.ti.li.vj.
Jn hac tamen cōſuetudine ſeu preſcriptione requirit̄ ſciētia pape.qȝ
in iſtis incorporalibus nō pōt haberi poſſeſſio ſine licentia illi9 q ea
poſſidet:vt.l.ij.C.de ſer.⁊ aqua.no.Jnn.in.c.bone.prealle.⁊.c.cōque
rente.de offi.or.⁊ multis alijs locis p Bar.in.l.j.ff.de aqua plu.arc.et
d.§.in vectigalibus.⁊ hec ſcientia pape hȝ vim conſtituti:vt ī dictis
iuribus.Ex his pōt inferri ad intellectū illius.c.vnici.vt intelligat̄
in cōſuetudine inducta ſine ſciētia pape vel q̄ nō eſt tanto tpe preſcri
pta.qȝ eſt notandum:⁊ vide in ſimili qȝ dixi in.c.j.vt lite pen.vbi tra
ctaui an facultas deferendi inſignia pontificalia poſſit conſuetudine
5 q̄ri:tangit Jo.an.in.c.abbates.de priuilegijs.li.vj.❡†Scđo pricipa
liter op.cōtra tex.in eo qȝ cōtra eccleſiā romanā requirit p̄ſcriptionē
cētū annorū.videt̄ eñ ꝙ hec diſpoſitio ſit fundata ſup impoſſibili qȝ
b nunꝙ poterit ꝓbari poſſeſſio centū annorū [b] per inſtrumenta non qȝ
per ea non probatur poſſeſſio.argu.c.inter dilectos.de fide inſtru.nec
p teſtes qȝ oporteret teſtes habere centū ⁊ quatuordecim annos vt
p centū annos viderint iſtū allegantē preſcriptionē poſſidere nec po
tuerunt videre tpe natiuitatis ſed ad minus debebant eſſe puberes,
ſed cōiter hoīes nō viuūt vltra cētū annos:ergo reqrere ita lōgiſſimā
preſcriptionē nihil aliud eſt in effectu ꝙ impedire p̄ſcriptionem.⁊ ſic
vtriuſꝙ iuris diſpoſitio videt̄ in hoc fundata ſup verbis ⁊ non ſuper
rebus cōtra.c.cōmiſſa.de ele.lib.vj.ſol.dicit gl.p̄alleg.in ſcđa parte ꝙ
propter difficultatē ꝓbandi vr̄ ſufficere probare poſſeſſionē per tan
tū tp̄s de cuius initio nō extat memoria.vel ꝙ teſtes dicāt ſe ſemper
audiuiſſe ⁊c.vt in glo.ſed in effectu finaliter nō placet glo.qȝ non eſt
recedēdū a verbis iuris.vñ neceſſe eſt ꝑm eū probare p̄ſcriptionē cen
tū annorū prout hic dicit̄.Sed aduerte qȝ per hoc glo.non ſoluit cō
trariū qȝ nō eſt veriſimile ꝙ lex ſit poſita ſup impoſſibilitate.non eñ
eſſet tūc lex.iiij.diſt.erit aūt lex.⁊ in.l.fi.que ſent.ſine app.reſcin.gl.tñ
ſimpliciter proſequunt̄ Lā.Uin.⁊ Hoſt.q dicit hoc p̄uilegiū p nul
lam gl.ledendū.maxime qȝ reſpicit honorē dei ⁊ fauorē eccleſie.nā ⁊
p̄uilegiū cōceſſum priuato a principe a priuato nō debet minui vel
ledi.de reg.iur.decet.li.vj.ſȝ nec p hoc dictū ſoluit̄ ꝯtriū.Jo.an.ſoluit
dicēs ꝙ lȝ ꝓbare ſit difficile nō tñ īpoſſibile cū iterdū inueniant̄ tā an
tiqui teſtes.Jtē p iſtra pōt ꝓbari poſſeſſio vt ipe no.j.e.ſi diligēti.vbi
ponit vnū modū ꝓbandi poſſeſſionē vel quaſi:vt ſi volo ꝓbare quaſi
poſſeſ.ſubiectiōis potero probare per inſtra confecta de fidelitate p
cc.annos vel plus.Jtē pōt ꝓbari poſſeſſio ꝑ in eu9 confeſſionē ptis
aduerſe ⁊ lȝ hoc ſit ratū ſatis eſt tñ ꝙ poſſit ꝓbari vitetur obiectio.
Ego vero dico ꝙ multis modis p inſtrumenta poteſt probari poſſeſ
ſio etiā lōgiſſimi tpis:vt puta ſi autoritate iudicis vel voluntate par
tis tradentis apprehendit tenutam de qua apprehenſione fuit roga
tus notarius.nā per traditionē transfertur poſſeſſio.inſti.de re diui.
§.per traditionē.⁊.l.traditionibus.C.de pac.c.ij.de cōſue.Jtē poteſt
ꝓbari poſſeſſio ſi venditor in pñtia rei mihi poſſeſſionē traditā ⁊ no
c tarius ſcripſit qȝ vendidit:tradidit:⁊ aſſignauit ⁊c.⁊ eſt tex.multū
not.in.l.ij.C.de acquiren.poſ.⁊ ibi per doct.Jtē pōt ꝓbari per viā cō
ſtituti:vt quia venditor vel donās conſtituit ſe alterius nomine poſſi
dere:vt in.l.qȝ meo.ff.de acq.poſſeſſione.⁊.l.certe.de preca.⁊ vide plu
res alios modos quos poſui in.c.cum veniſſent.de reſtit.ſpo.⁊.d.c.ij.
de conſue.Preterea non eſt neceſſe in teſtibus vt habeant centum ⁊

a ⁊ Sebaſti.Sapia.❡Jn ꝯtriū.Qȝ non currat preſcriptio contra pa
pam in his q̄ ſunt reſeruata in ſignū ſuperioritatis voluit Bal.in.l.
ij.in.vj.q.C.de ſeruitu.⁊ Aqua.⁊ Jaſ.in.l.imperiū.col.xj.ff.de iuriſdi.
om.iudi.⁊ Soȝi.in cōſi.cclxxvij.incip.in cauſa fratrū.col.ij.in ſcđa par
te.Cōtrariū voluit Bal.in.l.j.col.j.C.ne rei domi.vel tēplo.vide Feli.

6 quatuordecim annos.❡†Jſtā regulariter ſatis
eſt qȝ tēpore apprehenſionis erat doli capax,⁊
nunc tpe depoſitionis ſit maior:vt not.glo.in.c.
relatū.xxxvij.di.⁊ Spe.in tit.de teſte.§.opponi
tur.ver.ſȝ nunqd factus pubes.⁊ Joan.an.in.c.
ex parte.de cor.vide tex.iuncta.gl.inſtit.de teſta.
§.teſtes.hoc verū niſi ius reqrat ſpecifice maio
rē etatē tpe apprehenſionis:vt in teſtamento in
quo teſtes debēt eſſe puberes.d.§.teſtes.⁊ hanc
cōcluſionē firmat gl.in.l.iij.§.lege in.ff.de teſt.⁊
ꝙ per teſtes poſſit hec preſcriptio ꝓbari videtur
tex.in.c.cū dilecta.de cōfir.vtili.Jtē poterit par
tim per teſtes ⁊ ptim p inſtrumenta ꝓbari cum
partē vim habebant:vt in exercendis.C.de fid.
inſtru.⁊.c.cū Joā.eo.tit.nec hec difficultas per
teſtes ꝓbādi dȝ eſſe alicui moleſta cū plura ſint
que ad ſui ſubſtātiā exigant ſcripturā:vt not.gl.
7 in.c.j.de cenſi.lib.vj.❡†Extra gl.opp.ꝯtra tex.
⁊ videtur ꝙ maior p̄ſcriptio centenaria currat
contra eccleſiā romanā:vt in.c.ij.§.j.eo.titu.li.vj.
vbi dicit̄ ꝙ bona hereticorū q ignorabant̄ in vi
ta ꝙ eſſent heretici p̄ſcribunt̄ p catholicos bōa
fide illa poſſidētes etiā contra eccleſiā romanā
ſpatio.xl.an.ſolu.ꝙ ponit̄ hic procedit regulari
ter:vt.ſ.dixi.ille vero eſt caſus ſpecialis vt col
8 ligit̄ ibi ex tex.⁊ gl.❡†Et aduerte diligēter qȝ
per illū tex.dico ꝙ ꝯfundit̄ opi.Bar.in.l.ij.C.de
apoſta.vbi p illū text.dicit ꝙ inquiſitores here
tice prauitatis nō poſſunt ingrere poſt quinquē
niū a tpe mortis ad effectū bonorū.qȝ apte eſt
ꝯtra illū tex.niſi ſaluādo dictū ſuū dicat̄ qȝ qua
ten9 bona veniūt publicāda fiſco iudicis ſecula
ris pcedit illa preſcriptio quinquēnij tp quo ad
duco bonā ⁊ not.glo.quā nō alle.Bart.in.l.ma
nicheos.C.de here.nā tex.quē alle.Bart.aperte
nō probat.⁊ ideo glo.predicta loquit̄.ſub dubio
forte.⁊ facit in ſimili bo.text.in.l.ij.C.de vecti.et
cōmi.vbi tex.no.dicit ꝙ in bonis delatis fiſco p
pter vectigal nō ſolutū p̄ſcribit̄ ſpatio.v.anno
d rū.[d] no.Bart.in.l.commiſſa.ff.de publi.aut bo
na veniūt ⁊ ſuccedunt fiſco eccleſie ⁊ habet locū
9 d.ca.ij.❡†Ex hoc pone vnū ſingulare dictum
ꝙ lȝ in iuribus principis:ſeu fiſci fiat diſtinctio
in curſu preſcriptionis inter bona fiſco incorpo
rata ⁊ bona delata nondum incorporata:vt.j.la
tius dicā:tñ reſpectu eccleſie nō videt̄ differētia
facienda:ſed ſemp vniformis eſt p̄ſcriptio:requi
ritur eñ tp̄s.xl.an.vt ꝓbatur in.d.c.ij.quatenus
loquit̄ de alijs eccleſijs circa eccleſiam ro.ſed ec
cleſia ro.eſt differentia ſaltē quo ad illum caſum
qȝ in incorporatis requiritur curſus.c.annorum
in delatis vero ſufficit tēpus.xl.an.ſicut in alijs
10 eccleſijs.❡†Sed poteſt dubitari nunquid idē
ſit in alijs caſib9 in quib9 bona deferunt̄:ſed nō
dum ſunt incorporata vt ſufficiat tempus.xl.an.
reſpectu eccleſie romane:⁊ credo quod non pōt
per illū text.qui ponit caſum ſpecialē:vt ptȝ ibi
in hoc caſu.⁊ ius nouū et ptȝ ibi:ſancimus.Et
ꝙ Joan.an.ibi:in nouel.dicat ꝙ niſi eſſet ille
tex.nō curreret ibi p̄ſcriptio qȝ non facta prius
declaratione ſuper hereſi non poſſunt apphen
di bona:vt in.c.cū ſm.de here.libr.vj.⁊ per con
ſequens non currit preſcriptio cū non poſſunt
bona peti.Ego dico contrarium:quia qui actio
nem habet non impeditur agere:vt.l.qui actio
nē.ff.de reg.iur.vnde ſatis eſt ꝙ bona ſunt ipſo
facto publicata ⁊ potuiſſet agere vt pnuntiaret
iuxta formā.d.c.cum ſecundū.Preterea i rebus
latentibus currit preſcriptio:vt in.c.vigilāti.ſ.
eod.⁊.c.fi.C.de p̄ſcrip.lon.temp.Jtem qȝ currat
preſcriptio in tali caſu eſt tex.in.d.l.ij.C.de apo
ſta.⁊.l.ij.C.de vectig.⁊ cōmiſ.⁊ tex.iuncta gloſ.in
x.⁊ hoc debet.C.de here.l.manicheos.⁊ qȝ not.
Bar.in.d.l.cōmiſſa.Ponit ergo text.ille caſum

ece

in.c.nō liceat.co.
iiij.de preſcript.
b ❡Qualiter pro
betur poſſeſſio.
c.annorum vide
plene p Bald.in
l.ij.C.de ſac.ſanc.
eccle.Ant.Frāc.
❡Quō probet̄
poſſeſ.vid Bar.
ang.⁊ Jmo.in.l.
qui vniuerſas.§.
ꝙ p colonū.⁊ in
l.cūius.§.ſi cōdu
ctor.ff.de acqui.
poſ.⁊ p Ange.in
l.quedā mulier.
de rei vendi.⁊ in
l.ſtib9.C.de agr.
⁊ cenſi.⁊ p Alex.
in cōſi.x.l.iij.pte.
⁊ in cōſi.cxxxij.
in.j.pte ⁊ adō ꝙ
per locationē ⁊
fructuum perce
ptionē ꝓbat poſ
ſeſſio ⁊ nō per lo
catione tm̄.vt p
Bar.in.l.ij.C.de
acqui.poſſ.⁊ per
Bal.in.l.ſi inuite.
col.ij.C.de ſer.fu
git.⁊ an probet̄
poſſeſſio p ſolā
inueſtiturā inter
cōtrahentes nō
ad p̄iudiciū ter
tij.vide angel.in
l.quiſꝙs.C.d do
na.⁊ p Bal.in.l.
emptione.inuer.
q̄ro qualiter.C.
plus val.qȝ agi.
⁊ an cōſtōne pre
carij probet̄ poſ
ſeſſio vera vel fi
cta ⁊ qñ hñs cō
ſtitutionē p̄carij
preferat̄ habēti
verā traditionē
poſſeſſiōis vide
que habētur in
l.quotiēs.C.de rei
vendi.
⁊ Sebaſti.Sapia.
c ❡Et notarius.
vide Barto.in.l.
predia.vbi Alle.
⁊ alij.ff.de acqui.
poſſ.Bal.in.l.in
dicia.col.j.C.de
rei vēdic.Alex.
in.l.ij.§.ſtipula
tio.ff.de ver.obl.
d ❡Quinꝙ anno
rum.Adde ro.
ſingu.ſuis.fol.v.
Franc.de are.cō
ſilio.cliij.

ſpecialē in hoc:qꝛ cōtra eccleſiam ro. currit p̄ſcriptio minoꝛ cētenaria:⁊ hoc fauoꝛe catholicoꝛuꝫ qui bona fide illa poſſederūt. ⁊ arbitroꝛ qd̄ licet alias iuſta ignoꝛātie cā intercedēte poſſit peti in integrū reſtitutio aduerſus p̄ſcriptioneꝫ:vt dixi in.d.c. vigilāti. tñ in caſu illius.c.ij. peti nō poterit ꝺ iuſtitia oꝛdinata:qꝛ ꝓhibet ille tex. poſt. xl. annos aliquā moleſtiā poſſeſſoꝛibus bonoꝛū fieri. ⁊ hec ſunt multuꝫ nota. ad intellectū iſtius. c. ⁊ huius materie.

11 ¶ † Nunc quero viſum eſt qualiter preſcribaꝛ aduerſus eccleſiam roma. ⁊ inferioꝛes eccleſias tam reſpectu bonoꝛum incoꝛpoꝛatoꝛū ꝙ delatoꝛū dūtaxat:qd aduerſus imperatoꝛem ſeu fiſcū. Sol. gl. ſ. eo. c. cū nō liceat ſimpliciter dicit res fiſci. non vſucapi. allega. inſtitu. de vſuca. §. res fiſci. ⁊ pꝛofecto nimis bꝛeuiter ſe expediuit gloſ. ibi. ſ. in. §. res fiſci. intellexit illum tex. in vſucapione triēnij vel ſaltē in p̄ſcriptione x. vel. xx. ann. ſecus dicit in pꝛeſcriptione. xl. an. l. oēs. ⁊. l. cōpetit. C. de pꝛeſcript. xxx. vel. xl. an. ſed quod etiam currit pꝛeſcriptio minoꝛis tempoꝛis. allego multa iura ciuilia que in hoc varie loquuntur:vt patet in. l. j. C. de quadri. p̄ſcripti. vel de pꝛeſcriptione quatuoꝛ annoꝛum:vt in. l. inter quatuoꝛ. ff. de diuer. ⁊ temp. pꝛeſcri. ⁊ in. l. omnibus. eo. titu. vbi requiriꝛ pꝛeſcriptio. xx. anno. ⁊. l. ꝙuis. ff. de vſuca. vbi reqriꝛ p̄ſcript. x. vel. xx. ann. ⁊. l. ij. c. de vect. ⁊ cōmi. ⁊. l. ij. C. de apo. vbi ſufficit

a pꝛeſcriptio. v. an. Quid ergo[a] in tanta varietate dicendum pꝛofecto vario modo dixerunt ad hoꝛū concoꝛdantiam gloſ. ⁊ ſcribētes in locis pꝛealleg. ſed ego ero ꝓ concluſione contentus recitatione Barto. qui omniū iudicio cūctos ſcribētes in equitate ⁊ veritate pꝛeceſſit. dixit enim in l. ij. C. de apoſt. ⁊. l. commiſſa. de vect. ꝙ aduerſus bona publicata nondū incoꝛpoꝛata ſufficit pꝛeſcriptio. v. anno. vt in iuribus pꝛealleg. ⁊ dicebat hoc notandū pꝛopter ſtatuta que in multis caſibus inducunt ipſo facto bonoꝛū publicationem vt poſt quinqꝫ annos a tempoꝛe publicationis non poſſit agi. ſed contrariū facit textus iuncta glo. in. d. l. in omnibus. vbi habeꝛ qd̄ regulariter in talibus requiritur pꝛeſcri. xxx. anno. exceptis cauſis in quibus minoꝛa tēpoꝛa ſeruare ſpecialiter conſtitutum eſt. ⁊ gloſ. ibi:⁊ pꝛo caſu ſpeciali allega. d. l. ij. de vect. ⁊ cōmiſ. ⁊ in. l. inter quatuoꝛ pꝛealle. ideo diſtingue meliꝰ poſt eū in. l. in omnibus pꝛealle. vbi melius examinauit hanc materiam quod aut queriꝛ in bonis ſeu in iuribus reſeruatis pꝛincipi in ſignū ſubiectionis:vt in tributo ſeu cenſu:⁊ in illis multo tēpoꝛe currit pꝛeſcriptio:vt in. l. cōpetit. C. de pꝛeſcrip. xxx. an. idē dico ⁊ foꝛtius in ipſa ſubiectione vt actiue pꝛeſcribi nō poſſit ne ſit acephalus:vt dixi. ſ. eo. cū non liceat. ⁊ in. c. per venerabilē. qui filij ſint legi. Quedam ſunt iura reſeruata pꝛincipi in ſignum ꝑuilegij ſingularis:vt legitimare ſpurios:creare tabelliones:exigere vectigalia:pedagia ⁊ ſimilia. ⁊ in iſtis currit p̄ſcriqtio ſed requiritur ſciētia ipſiꝰ pꝛincipis ⁊ tm̄ tp̄s de cuiꝰ initio nō exiſtat memoꝛia eſt tex. no. in. c. ſuper quibuſdaꝫ de verb. ſigni. Inn. in. c. cū. p. tabellio. de fi. inſtrumē. ⁊ per Bar. in. l. ſi publicanus. §. in vectigalibus. ff. de publ. ⁊. l. j. de aqua plu. ar. ⁊. l. cūctos populos. C. de ſum. trini. ⁊ fi. catho. Quedā enim ſunt bona ⁊ iura pariter poſſeſſibilia. ⁊ iſta ſi ſunt pꝛincipi incoꝛpoꝛata requiritur pꝛeſcriptio. xl. an. vt in. d. l. cōperit. ⁊ ſic pꝛocedit gloſ. in. d. §. res fiſci. Si vero nō ſunt incoꝛpoꝛata ſe dūtaxat delata tanquam vacantia ſeu ex cauſa publicata:⁊ tūc bonis delatis ꝓpter vectigal non ſolutū ſufficit tp̄s. v. an. vt. d. l. ij. Idem dico in bonis ſibi delatis ꝓpter hereſim:vt. d. l. ij. de apo. ⁊ ꝑ glo. in. d. l. manicheos. In alijs vero ſi p̄ceſſit ꝺnūtiatio bonoꝛū vacātiū ſufficit tp̄s q̄tuoꝛ ann. vt. d. l. q̄tuoꝛ. ⁊. d. l. j. de q̄dri. p̄ſcr. Si vero denūtiatio nō interuenit:⁊ tunc aut qs illa bona poſſidet bona fide tm̄. ⁊ reqniriꝛ tp̄s. xx. an. ⁊ ſic loquitur. d. l. in omnibus:aut habuerit etiam titulum ⁊ tunc ſufficit pꝛeſcriptio. x. annoꝛum. ⁊ ſic loquitur. l. ꝙuis. ff. de vſuca. ⁊ per hoc habes clare hāc materiā reſpectu pape ⁊ imperatoꝛis. ⁊ de pꝛiuatis ⁊ inferioꝛibꝰ eccleſijs dixi in. c. de quarta. ſ. eod.

12 ¶ † Ultimo hic quero an eccleſia inferioꝛ poſſit pꝛeſcribere cōtra papā:vel econtra

b papa[b] contra eccleſias inferioꝛes. Specu. hāc queſtionem poſuit. eo. tit. ver. illud etiā. ⁊ finaliter cōcludit ꝙ nō:qꝛ res eccleſie ſunt ſue ⁊ ſic non poſſunt amplius effici ſue. de fide inſtru. inter dilectos. §. ceterū. nec cōtra eū pōt pꝛeſcribi quia licet per pꝛeſcriptionē aliqs ſibi querat in rebus eccleſie pape ſubiecte. ius tamē pape remanet ſemper ſaluuꝫ:quia intelligitur ſemper excepta autoꝛitas ſua. de re iudicata ſuboꝛta. de capel. mo. c. dilectus. do. Ant. tenet cōtrarium dicēs papā eſſe dn̄m vniuerſalē. vn̄ pōt pꝛeſcribere in ſpecie ⁊ puta ꝙ xl. anni ſufficiant pape ad pꝛeſcribendum ne ius pꝛo eo introductum cōtra eum retoꝛqueaꝛ. de re iudic. quod ob gratiā. lib. vj. Ego dico latius ſic qd̄ aut papa vtitur plenitudine poteſtatis ⁊ tūc nō pꝛeſcribit nec poſſeſſionem querit:qꝛ p̄ſcriptio fundatur ſuper bona fide qꝛ credit rē eſſe ſuam vel ad ſe pertinere. xxxiiij. q. ij. ſi virgo. ⁊. j. c. fi. Ex quo infertur qd̄ ſi papa ꝑ maximū tempus ex plenitudine poteſtatis viſitaſſet aliquod monaſterium ep̄o ſubiectū nō per hoc pꝛeſcribit cōtra eū qꝛ epiſcopus nō fuit negligēs nec papa cōi alioꝛū iure id fecit. ſecꝰ autem ſi alius rem a papa recepit cōferente illam ex plenitudine poteſtatis quia ex illo titulominus ſufficiēti potuit inferioꝛ habere cauſam p̄ſcribendi. ar. in. c. cū ꝑſone. de pꝛiuile. lib vj. ⁊. c. cū dilectꝰ. de conſue. hoc in effectu voluit Innocē. in. c. bone. ij. de poſt. pꝛela. in. ij. col. ⁊ Archi. in. c. volumus. xvj. q. iiij. Aut papa vſus eſt ſimpliciter iure alteriꝰ pꝛiuati ⁊ tūc p̄ſcribit ſicut aliꝰ ⁊ cōmuni ſpatio:ſicut de eccleſia pꝛeſcribēte cōtra pꝛiuatum dixi. ſ. eo. de quarta. ⁊ not. Jo. an. in regula qui ad agendum. lib. vj. in mercu. ⁊ gloſ. in auꝛ. quas actiones. C. de ſac. ſanc. eccle. ſi autē fuit vſus re eccleſie inferioꝛis eā pꝛeſcribit ⁊ ſpectat immediate ad eccleſiā romanā. ⁊ idē dico ſi fuit vſus immediate ſubiectione alicuius eccleſie credēs illam immediate pertinere ad eccleſiā ro. vt in. c. ꝑſone. pꝛealle. pꝛimo eñ illa eccleſia ſuberat pape vniuerſaliter ⁊ iure alioꝛū:nunc aūt erat ſubiecta ſpecialiter. vt in. c. ſi papa. de pꝛiui. lib. vj. de eccleſia vero inferioꝛe dico ꝙ nō pōt pꝛeſcribere cōtra papā reſpectu ſupꝛeme poteſtatis:vt. ſ. dixi ſed bene pōt p̄ſcribere iura ſua ⁊ bona vt immediate ſibi ſubſint licet teneatur recognoſcere papam in vniuerſalem dominū:vt pꝛobatur in. c. cuꝫ dilecta de confir. vti. ⁊. d. c. volumus. idem in pꝛiuato contra papam. ſ. c. pꝛoxi.

1 ☞ De pꝛeſcriptione facta cōtra eccleſiā vel iura epiſcopalia ſubducuntur tempoꝛa quibus eccleſia fuit ſine paſtoꝛe.
2 Sententia eſt ſtricti iuris.
3 Dubia pꝛobatio inſtrumēti nō releuat:niſi factum aliter certificetur.
4 Monaſterium poteſt habere pleno iure eccleſiā inferioꝛem ſubiectā aut ex pꝛiuilegio aut ex pꝛeſcriptione.
Jura ep̄alia poſſunt pleno iure p̄ſcribi. 6. ſꝫ nō illa q̄ ſunt oꝛdinis. 13.
5 Pꝛeſcriptio contra eccleſiam vacantem non currit.
6 Cognitio cauſarū matrimonialiū pōt ꝑ inferioꝛē pꝛelatum pꝛeſcribi.
7 Pꝛeſcribi an poſſit per inferioꝛem pꝛelatū certa pars dioceſis cum territoꝛio excludendo pꝛoꝛſus epiſcopum.
Pꝛeſcribens iuriſditionem excludit illum ad quem pertinebat non autem cum illo concurrit.
8 Titulꝰ ſiue bona fides in p̄ſcribēdo cauſari pōt ex pꝛiuilegio dubio.
9 Interruptio pꝛeſcriptiōis reſpectu certe rei non extenditur ad alias etiam conſimiles.
Pꝛeſcribens iuriſditionem reſpectu certoꝛū articuloꝛū non poꝛrigit effectum ſuum ad alios etiam conſimiles. 23.
10 Interruptio pꝛoueniens poſt finitam pꝛeſcriptionem:nil nocet. 12.
11 Conſuetudo iam in eſſe deducta nō tollitur ſi cōtra eam bis vel ſemel aliquid intentetur.
13 Pꝛeſcriptio iurium incoꝛpoꝛalium puta iuriſditionalium quomodo interrumpatur.
14 Pꝛeſcriptio iurium epiſcopaliū:qūo interrumpatur per ipſum ep̄m.
Jus excōmunicandi vel viſitandi poteſt eſſe apud plures inſoliduꝫ. ⁊ locus eſt pꝛeoccupationi. 17.
15 Teſtes deponentes veriſimilioꝛa:⁊ concoꝛdantes iuri cōmuni pꝛeferantur alijs.
16 Indefinita non ſemper equipollet vniuerſali.
Teſtes deponentes indefinite ſuper capitulis:neceſſario non cōcludunt ⁊ ideo non pꝛobant.
18 Poſſeſſio alicuius rei ſi pꝛobaꝛ equaliter fuiſſe apud duos:eſt vtrique res illa adiudicanda.
19 Sententia lata contra ſubditum an noceat ſuperioꝛi.
Subditi an ſint moleſtandi ſiue conueniēdi ab his qui pꝛetēdūt habere intereſſe.
20 Subditoꝛum intereſt non mutare dominum. ⁊ dominoꝛū intereſt nō mutare ſubditos.
21 Subditis facientibus vel ignoꝛantibus an pꝛeiudicet dn̄s tranſigendo vel aliter componendo de feudo.
22 Subditus non poteſt pꝛeſcribere ne pꝛeſtet obedientiā ſuperioꝛi, ſed iura ſuperioꝛis bene poteſt pꝛeſcribere.
24 Res mea nō poteſt eſſe mea ex pluribus cōtrarijs acquiſitionibus.

Exceptiones

☞ Sebaſti. Sapia.

a ¶ Quid ergo. vide Joan. fabꝛi. ⁊ Ang. in. §. res fiſci. inſti. de vſuca. Pau. de ca. in. l. fi. col. pe. C. de ſacroſan. eccle. are. in conſili. cliij. incipi. conſultatio pꝛepoſita. col. vlti. Bald. in cōſil. xxxviij. ante finē in tertia parte. ⁊ in conſili. cccviij. incip. quidam lucanus. in tertia parte. ⁊ Alexan. in cōſil. lxxxiij. in. j. vol. ⁊ in conſili. xxxj. incipiē. ponderatis his in fine in. v. volu. Sozi. in conſilio lxxxvi. colum. fi. ver. v. hec cōcluſio. ⁊ in conſil. clvi. col. fin. ver. ſed clarū. in. j. parte.

b ¶ Uel econtra. Adde eūdē cōſi. vij. li. ij. vbi latiꝰ

Exceptiones contrarias ſi quis oppoſuerit videtur illas
diſiunctiue oppoſuiſſe.
25 Probatio debet in ſpecie ⁊ non in genere concludere.28.
Equus ſi probetur mortuus:⁊ non probetur talis equus
talis pilaminis ⁊c.non releuat probantem.
26 Pignus quod probatur venditum a creditore ex pacto de
bet probari ꝙ illamet res pignorata fuit vendita nõ autem
ꝙ talis res fuit vendita.
27 Articulãs preſcriptionem non debet ſe arctare ad tempus
ſtatutũ ad finiendã preſcriptionẽ,ſed ad maius tempus qr
ſi deducuntur aliqua tempora:tempus ſufficiẽs remaneat.
29 Factum quando eſt punibile certo loco vel tempore:debet
exprimi locus ⁊ tempus:al's dubia probatio nõ releuaret.
30 Delictum quod põt eſſe punibile ⁊ non punibile ſecũdum
exceptionem rei preſumitur potius non punibile.
31 Agens ad mutuum:debet probare mutuum preceſſiſſe li-
bellum:alias actor ſuccumberet.
32 Confeſſio inquiſiti poteſt acceptari quatenus facit contra
ſe ⁊ non aliter niſi probetur:⁊ quid operetur.
33 Ex preſumptionibus vehementibus non debet quis cor-
poraliter puniri.
34 Prelatꝰ preiudicat eccleſie ſue in omittẽdo.puta in permit
tendo rẽ eccleſie preſcribi tenetur tñ de ſuo reſarcire.
35 Reſtitutio in integrũ aduerſus preſcriptionẽ intra quan-
tum tempus debet peti.
36 Preſcriptio an currat aduerſus debitum annuum:ſi credi
tor ceſſauit petere.
1 Auditis. ¶†De preſcriptiõe ſubdu-
citꝰ tp̃s quo vocauit eccl'ia con
tra quã preſcribitur.ita ſummat Joã.and.hic:
ſꝫ hec ſummatio de nihilo ſeruit cũ hoc ſit ex-
preſſum in multis iuribus.ſ.ea.de quarta.⁊.c.j. cuꝫ ſi.ideo
ſummo ſic.Prelatus inferior põt p̃ſcribere in certis eccle-
ſijs dioceſis totũ ius ep̃ale.ſubducitꝰ tamen de preſcriptiõe
tp̃s quo vacauit eccleſia cathedralis.h.d.not.Primo po-
nit ꝓceſſum ⁊ cõcluſionẽ negotij.Scdo indeciſe narrat re-
ſtitutionẽ ab vna parte petitã ⁊ cõceſſam.Tertio commit-
tit ꝓbationes recipiendas ſup reſtitutione,⁊ cauſam diffi-
niendã.tertia ibi:quo circa.¶Caſus literalis.Inter ep̃m
vigo.⁊ abbatẽ de eueſchã vertebatꝰ cõtrouerſia ſup quibuſ-
dã eccleſijs in valle de eueſchã cõſtitutis quas dicebat ep̃s
ad ſe ſpectare.l.dioceſana.cã ſup his cõmiſſa fuit iudicibꝰ
corã quibus petijt ep̃s eccl'ias ſibi debere ſubeſſe quo ad
legem dioceſanam ⁊ oĩa iura ep̃alia ſibi debere adiudicari
in illis eccleſijs.abbas vero dicebat eccleſias illas ab eius
iuriſditione prorſus exẽptas ꝑ priuilegia.Itẽ dicebat ſe il-
las eccleſias legitime p̃ſcripſiſſe.ſup his vtraq; pars ſuas
probationes induxit.abbas induxit tã priuilegia ꝙ teſtes
ad probandũ ſuã intentionẽ:⁊ ep̃s ad probandũ interru-
ptionem:tandem cauſa ſic inſtructa remiſſa fuit; ad ſedem
apo.poſt allegationes multiplices intellexit ep̃s qd́ ſꝫ ab-
bas per priuilegia nõ probaſſet ſuã intentionem tñ proba
uerat preſcriptionẽ:petijt ep̃s ſe admitti per beneficiũ re-
ſtitutiõis ad probandũ ꝙ vigoreñ.eccl'ia tãto tẽpore vaca-
uerat ꝙ tẽpore vacationis ſubducto preſcriptio nõ ſit cõ-
pleta.abbas videns ꝙ iſta ꝓbatio p̃iudicabat ſibi in totũ
petijt ſe admitti ꝑ idẽ beneficiũ ad probandum per priuile
gia theo.⁊ off.regũ,ꝙ vallis de eueſchã eſt ille locus quem
Celeſtinꝰ libertati donauit.Papa vidẽs ꝙ vtraq; eccl'ia
neceſſariã ꝓbationẽ admiſit vtrãq; reſtituit cõtra alteram
in p̃dictis articulis:ſed qr ꝓbatio abbatis p̃iudicialis erat
mandat papa iudicibus quatenus inſpiciãt p̃uilegia theo.
⁊ of.regũ.que abbas ſup libertate premiſſa aſſerit ſe habe-
re.⁊ ſi per illam conſtiterit qd́ vallis de eueſcham ſit ille lo
cus quem Celeſtinus libertati donauit abſoluãt abbatem
ab impetitiõe epiſcopi ſup eccleſijs p̃dictis epiſcopo ſuper
illis ſilentiuꝫ imponentes.vero abbas in hac ꝓbatione de
fecerit audiant ꝓbatiões epiſcopi ſup tempore quo intra
xl.an.ſedes epiſcopalis vacauit:⁊ ſi per tantũ tempus va-
caſſe conſtiterit quod illo ſubducto preſcriptio non ſit cõ-
pleta:adiudicent ep̃o ius epiſcopale ĩ illis eccleſijs:abbati
ſilentiũ imponendo.ſi aũt ep̃s hãc exceptionẽ nõ ꝓbaue-
rit:qr tñ interruptionẽ probauit in quibuſdã articulis ad
iudicẽ eidẽ ius epiſcopale in illis dummodo intra quadra
ginta annos interruptio facta fuit in certis in quibus ab-
bas preſcriptionem probauit ep̃o ſilẽtiũ imponẽtes.Ber.
Nota primo iuncta gloſſ.j.quod lex dioceſana generaliter
ſumpta comprehendit legẽ iuriſditionis. colligitur auteꝫ
hic qr petebat ep̃s in iſtis eccleſijs ius ep̃ale:vt patet in ſe-
quẽtibꝰ.hoc aũt ius cõſiſtit in vtraq; lege ⁊ p̃cipue in lege
iuriſditiõis.⁊ cũ illa monaſteria non ſunt exẽpta vt plene
legi.⁊ no.in.c.dilectus.de offic.ordi.⁊.x.q.j.in ſumma.capi-
tur autem hic ita large:tum propter ſubiectaꝫ materiam:
tũ qr verba libelli ſunt late interpretãda in fauorẽ libellã-
a tis.ᵃ vt.l.ſi quis intentiõe ambigua.⁊.l.ſolemus.ff.de iudi.
⁊.c.cũ eccl'ia ſutriua.de cã poſ.⁊ ꝓprie,⁊ bonus text.cũ ibi
notatis.in.c.cõſtitutus.de reli.do.ſatis aũt vbi hoc verbũ
proferretꝰ in materia ſtricta: qr tũc non cõprehẽderet legẽ
iuriſditionis ſed lege dioceſana tm̃ in ſpecie ſua.ſic intelli-
2 ge tex.d.c.dilectꝰ.¶†Nã iſtud verbũ fuit ibi prolatum in
ſententia q̃ eſt ſtricti iuris,vt.l.vna.C.ſi plu.vna ſentẽ.not.
Bar.in.l.ſi expreſſim.ff.de ap.in.ij.col.qd́ not.Ex hoc do
hanc regulam quod in materia differenti ſi ſumus in fauo
rabilibꝰ vna lex cõprehẽdit aliã:ſecꝰ in odioſis.¶Not.ſe-
cundo ꝙ reus põt ſimul ⁊ ſemel ſe defendere ex priuilegio
⁊ p̃ſcriptione.de quo vide bonã glo.in regula nullus plu-
ribꝰ.li.vj.⁊ quod not.j.c.veniens.Itẽ ꝙ pluribꝰ defenſio-
nibus allegatis quarũ quelibet eſt per ſe ſufficiens ad intẽ
tum proponẽtis recipiẽda eſt prius probatio ſuper leuio-
ri vñ papa mãdauit hic recipi priꝰ ꝓbatiões ſuper priuile
gio ⁊ in defectũ ſup p̃ſcriptione.ſimile in.c.ſi forte.de elect.
3 lib.vj.¶†Nota tertio ꝙ ꝓbatio inſtrumẽti dubia nõ rele
uat:niſi aliter certificetꝰ:nec recipit interpretationẽ ab ar-
ticulis ſeu cõfeſſionẽ ꝓducẽtis.facit.c.in p̃ſentia.de proba
4 tioni.⁊.c.cum Joã.de fide inſtrumẽ.¶†Not.quarto duos
modos qbus eccleſie ſeculares poſſunt pleno iure ſubeſſe
abbati per priuilegiũ.ſ.romani pontificis ⁊ ꝑ p̃ſcriptioneꝫ
⁊ dicuntꝰ ſubiecte pleno iure qñ ep̃s nulluꝫ ius epiſcopale
in illis exercet:ſed vtraq; lege ſubijciuntꝰ abbati: vt leg.⁊
no.in.c.qm̃.de priui.Ex quo ſingulariter not.ꝙ totum ius
ep̃ale in certis eccleſijs eſt p̃ſcriptibile per inferiorem.⁊ de
5 hoc latius.j.ſuper gl.iij.¶†Not.ibi intra.xl.annos.⁊c.qd́
vacatio eccleſie impedit contra eũ preſcriptionem currere:
⁊ facit eã dormire ſiue ante preſcriptionẽ inchoatã conti-
gerit:vt.ſ.c.j.⁊.c.de quarta ſiue pendẽte p̃ſcriptione:vt hic
6 ⁊ facit ad ea q̃ dixi.ſ.e.ex trãſmiſſa.⁊.c.cũ nobis.¶†No.
ibi:cauſarũ matrimonialiũ.iuncta gloſſ.iij.in fi.⁊ tene ſem-
per menti.habes em̃ hic text.expreſſum ꝙ cognitio cauſa
b rũ matrimonialiũ põt p̃ſcribi ꝑ inferiorem p̃latũᵇ epiſco-
po etiã regularẽ.Abbas em̃ hic p̃ſcripſiſſet niſi iterruptio
obſtitiſſet:cuius contrarium ⁊ minus bene tenuit.Ho.in.c.
ad literas.de reſti.ſpol.⁊ ſatis videtꝰ concordare huic tex.c.
accedentibus iuncta glo.fi.de exceſ.prela.⁊.c.j.iuncta.gloſ.
iiij.de conſangui.⁊ affi.tenet Joan.an.in.d.c.literas.⁊.c.ac-
cedentibus.Ex quo nota ꝙ nedũ ea que ſunt ſimplicis iu
riſditionis poſſunt ꝑ inferiorẽ preſcribi:ſed etiam ſi ſint di
gnitatis ep̃alis: nam cognitio cauſarum matrimonalium
eſt dignitatis ep̃alis:vt in.d.ca.accedẽtibꝰ. Ex quo ifero
qd́ inſtitutio etiã autorizabilis poteſt ꝑ inferiorẽ prelatũ
p̃ſcribi cũ hoc nõ ſit ordinis ep̃alis ⁊ ſic ceſſat contrariũ.c.
ꝙto.de cõſue.⁊.c quãuis cor ep̃i.lxviij.diſt.cuius contrariũ
voluit hic Hoſt.⁊ in.c.cũ ſatis.de offi.archi.ſed minus bñ
iudicio meo ⁊ contra hunc tex.l.locutus eſt:qa ſub cura ec-
cleſiaſticarũ iſtarũ erat tota illa vallis de eueſchã.hinc eſt
qd́ ẽt p̃ſcripſerat abbas iuriſditionẽ epiſcopalẽ reſcrſpectu
populi:vt patet in cognitiõe cauſarũ matrimonialiũ circa
quaꝫ facta fuit interruptio ⁊ ſic abbas acquiſiuit plenum
ius ep̃ale in ius eccleſijs ⁊ in tota illa valle preterꝙ in exce
ptuatis hic in quibus facta fuit interruptio ꝑ ep̃m: alias
ꝓceſſiſſet in totũ p̃ſcriptio ergo cõpetebat huic abbati in-
ſtitutio etiã autorizabis reſpectu cure populi.⁊ not.ſingu-
lariter quia nemo ad hoc põderauit iſtũ tex.Et ꝙ hec in-
ſtitutio q̃ſibilis ſit per inferiorẽ epiſcopo ſentit hic Inn.
c ⁊ clarius.j.c.cũ olim.ᶜ vbi videtur tex.iudicio meo non ca
uillãdo literã.⁊ tenet glo.in.d.c.cum ſatis.⁊ Jo.an.aperte
ſenſit in.c.cũ venerabils.de cenſi.⁊ Paul.in cle.j.de exceſ.
prela.in cle.ne in agro.§.ceterũ.de ſtatu regu.facit qd́ not.
Jo.an.poſt Arch.in.c.cũ ep̃s.de offi.or.lib.vj.⁊ Arch.xvj.
7 q.ij.in ſumma.⁊ dom̃.de Ro.deci.ccxxxi.¶†Ex p̃dictis
d ⁊ tex.not.aliud ſingulare dictũ quod alibi ita bene nõ ꝓ-
batur quod inferior prelatus nõ poteſt preſcribere certam
partem dioceſis cum territorio excludendo prorſus epi-
ſcopũ in illo loco ab exercitio iuris epiſcopalis cuius con-
trariũ nõ bene ſenſit Hoſt.in.c.cũ contingat.de foro com-
pet.ſed primũ dictũ tenet Archidia.⁊ Joannes.and.in.c.
cũ epiſcopus.⁊ vide in hoc quod plene dixi in.d.c.cum cõ-
tingat.Aliud etiã ſingulare colligo ex hoc tex.quod exer-
cens iuriſditionẽ in aliquo loco vniuerſaliter vel in certis
articulis videtur illam preſcribere excludendo illũ ad quẽ
pertinebat iuriſditio:non autem vt i exercitio cũ illo com

~+Sebaſti.Sapia.
a ¶Libellantis. Uide quod deci
dit dom̃. Ab.in
ca.ex parte.ſ.de
reſcript.⁊ in.c.ſe
des.in.j.no.ſ.de
teſtib.⁊ multa ac
cumulat feli.hic
⁊ mod.in.l.ſed ⁊
ſi poſſeſſori.§.itẽ
ſi iurauero.ff. de
iureiur.qd aũt ſi
i libello eẽt clau
ſula omni melio
ri mõ. an libellꝰ
cõtinẽs repugnã
tiã ſaluari poſſit
vide alex.in con
ſil.cx.in.v.vo.vbi
videtur cõtraria
ri de his q̃ dicit
Feli.hic colũ.iij
b ¶Inferiorẽ pri
latũ.adde Cald.
late conſil.ij.hoc
eo.tit. Bal.cõſi.
xciij.v.lib.
c ¶Olim.Et ibi-
dem de hoc vide
per do.Anto.in
ij.colum.
~+Sebaſti.Sapia.
d ¶Singulare di
ctũ.vide Feli.in
ca.irrefragabili.
circa princi.ſ.de
offi.ord.Abb.in
ca.auditis.i.iiij.
no.ſ.d in inte.re
ſti.⁊ in.c.cum ve
nerabilis infra d
cenſib.

a ¶Interruptio.
Utrū p interru-
ptionē p̄ſcriptio
nis vl' acqſitionē
poſſeſſiōis quo
ad vnū articulū
intelligaẗ īterru
pta p̄ſcriptio vl'
acqſita poſſeſſio
quo ad alios.⁊
vide oīno pet.de
ancha.in repe.c.
beneficiū.in vlti.
char.verſ.x.qro.
de reg.iur.in.vj.
¶Adde ro.ɔſi.
ccclxxxj.Abbatē
conſil.lvij.ij.libr.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Qđ ep̄s.Uid
Io.Frā.balbum
in trac.p̄ſcriptio
nū.i.iij.pte ſexte
ptis principalis
in.j.qđ.vbi refert
verba abba.hic.
c ¶Veriſimiliora.
Utrū idiſtincte
p̄feranẗ teſtes d
ponentes veriſi-
miliora.⁊ de hoc
p.d.ant.in.d.c.lꝫ
cām.in.xvij.col.
⁊ qđ ibi notaui.
¶Adde dictis
Panor.Old.cō
ſi.cclxxiij.
Sebaſti.Sapia.
d ¶Uſi aliud.idē
rꝫ alex.i cōſil.cx.
inci.viſis acutiſſi
mis.in.iij.col.in
j.volu.⁊ Deci.in
c.cū oēs.i.ij.lect.
in.j.colū.š.de cō
ſtit.cū multis al-
legatis per Feli.
hic col.xiiij.alex.
in cōſil.lxviij.i.ij.
vol.⁊ in conſi.cl
xxxix.in.eo.vol.
e ¶In teſtibus.
Not.limitationē
a regula que hꝫ
ꝙ īdefinita equi
pollet vniuerſali
nā iſta regła fal-
lit in dicto teſtis
qꝛ cū dꝫ neceſſa-
rio cōcluderet i
definita prolata
a teſte nō eqpol
let vniuerſali.pu
ta pone ꝙ teſtes
deponunt quali
ter canonici talis
eccleſie conſenſe
runt in electione
talis ſyndici.ps
aduerſa dicit eſt
bn̄ verū quo ad
duo vel tres con
ſenſerūt:ſed in il
la eccleſia ſunt.x.
canonici pfecto
illa idefinita pro
lata a teſte nō eq
pollet vniuerſali
nec pbat ꝙ oēs
canonici conſen

enrrat.licet glo.⁊ quidā alij ſentiant contrariū in.c.paſto-
ralis.in prin.de offi.ord.ſed hic eſt tex.prorſus in cōtrariuꝫ
hic enim non dicitur qđ epiſcopus fuit aliquādo prohibi-
tus exercere iura ep̄alia:ſed abbas exercendo preſcripſit
cōtra epiſcopū negligentē,⁊ imponitur ſilentiū epiſcopo
⁊ abbati adiudicaẗ ius epiſcopale.⁊ ad idem.j.c.cū olim.
8 ⁊ facit qđ no.Inno.in.c.dilectus.de capel.mo.¶†Not.ꝙ
puilegiū icertū ⁊ dubiū vt erat hic puilegiū Celeſtini qđ
referebat ſe ad priuilegium illorum regum dat legitimam
cauſam preſcribendi certa iura.ad idē vide bonum tex.in
9 c.cum dilectus.de conſue.¶†Not.ex fine tex.quod inter-
a ruptio[a] facta in certis capitulis alio poſſidente iuriſditio
nē vniuerſaliter:nō operaẗ effectum ſuum reſpectu iuriſdi
tionis vniuerſalis ſed ſolū reſpectu aliorum articulorū in
quibus facta fuit.ſimile in poſſidēte ſeu exercente iuriſdi-
tionē reſpectu certorum articulorum poſſidēte vniuerſali-
ter.non em̄ extenditur poſſeſſio ad alios articulos etiam
cōſimiles ſed tm̄ preſcribit quantū poſſideẗ:vt eſt text.bo.
in.d.c.cū olim.⁊.c.cū cōtingat.j.de decimis.not.ponit In-
10 no.in.d.c.cū dilectus.de capel.mona.¶†Ultimo nota.in
ver.ſi tamen quod interruptio poſt cōpletam preſcriptio
nē nō habet ledere ius ex preſcriptione iā queſitū.oportet
ergo vt valeat qđ fiat intra tempus preſcriptionis.¶Ex
11 quo infero†qđ p̄ſcriptio ſeu conſuetudo iam cōpleta non
tollitur lꝫ bis vel ſemel fiat contrariū qđ tenet.Specu.eo.
ti.§.j.verſ.quid ſi poſt cōpletū.allegat.l.ſi vnus.§.ſed ſi pa-
ctū.ff.de pact.ſꝫ indicio meo hoc magis clare probaẗ.⁊ ad
hoc clarius.l.tpalis.iūcta glo.ff.de reg.iur.al's eſt.š.l.pre-
cedentis que incipit nemo alieno.not.Io.an.in.c.ſi.de con
ſue.requiriẗ ergo ad tollendā preſcriptionem vel conſuetu
dinem contrariā p̄ſcriptio vel cōſuetudo:vt no.in iuribus
12 proxime allegatis.facit.c.j.j.de regu.iur.¶†Et nota qđ
ex ſola preſcriptiōe poſſunt ſe tueri etiam religioſi licet ex
preſſe ⁊ ex facto conſtat titulū qui dedit cauſam p̄ſcriben-
di nō ſufficere ad ius trāſferendū.ſimile in.c.cū dilect⁹.de
cōſue.¶Sed anteꝙ deſcēdā ad glo.qꝛ tex.facit mētioneꝫ
de interruptione,⁊ non dicit qualiter fiat iſta interruptio.
13 ¶†Quero qualr̄ erat interruptio p̄ſcriptiōis in corporali
bus.ſo.hanc materiā ſatis examinaui.š.c.illud.Sꝫ ppter
aliqua dicta Inn.hic q̄ mihi nō placēt:nec illa in totū ibi
recitaui dicā hic.dicit em̄ quod interruptio fit in iuribus
⁊ in alijs incorporalibus eodē modo ſicut in corporalibus
ſcꝫ per litis conteſta.⁊ alijs modis.no.in.d.c.illud.nec etiā
in his ſpecialis interruptio ſi epiſcop⁹ ſaltē vna vice fuiſ-
ſet vſus hic iurib⁹ ante cōpletā preſcriptionē abbatis ar-
gu.C.de preſcri.xxx.an.cū notiſſimi.Idē dicit ſi prohibuiſ
ſet epiſcopus per violentiā abbatē volentē exercere iuriſ-
ditionē quā p̄ſcribebat ita quod timore epi dimiſerit illam
exercere:qꝛ cum poſſeſſio perdatur ſolo aīo multofortius
interrumpiẗ.ff.de acquir.poſ.l.poſſidere.§.in amittēda.⁊
l.quēadmo.⁊ qꝛ deiectus videtur qui nō vtitur qꝛ ſuſpicaẗ
ſe poſſe repelli.ff.de acqui.poſ.l.ſi id quod.§.ſi.hoc dictum
14 ſatis plꝫ ⁊ tenet Bart.in.l.naturaliter.ff.de vſuc.¶†Sed
b contra precedens dictū in eo qđ voluit ꝙ epiſcop⁹.[b] exer
cendo ⁊ vtendo illis iuribus ſaltē vna vice ante completaꝫ
preſcriptionē videaẗ interrūpere preſcriptionem op.ꝙ lꝫ
ep̄s exercuerit ep̄alia nō minus poterit abbas iſta exerce-
re.cū vſitatio:excōicatio ⁊ ſimilia pn̄t eſſe inſolidum apud
plures ſicut ſunt apud archipreſbyterum:archidiaconum
ep̄m ⁊ archiep̄m q in pprios ſubditos exercent p̄dicta.j.c.
pxi.no.de offi.archidiaco.c.j.⁊.c.cū ſatis.de offi.archipreſ.
⁊.c.ij.⁊.iij.ſic abbas poterit cum p̄dictis hec iura exercere
nec preſcribet ſibi ius alterius ſed preſcribet ſibi ius conſi-
mile.ſo.hic contrariū formauit ipſemet Innoc.ſed iudicio
meo min⁹ bn̄ ſoluit.dicit em̄ qđ abbas p̄ſcribit bene ſingu-
los ⁊ cōtra oēs.nam quicunꝙ fuerit ille qui habet ius ex-
cōmunicādi.vel vſitandi:vel quodcunꝙ ſiue archiepiſco-
pus ſiue epiſcopus ſiue quis alius:etiā ſi ex preſcriptione
habeat cōtra eū vel oēs p̄ſcriberet abbas ⁊ ſi aliquis ipſo-
rum interrūpat aliquo modorū ſupradictorū contra eum
non perficietur preſcriptio.⁊ hoc dicit bene pbari ex hoc.
c.⁊.j.c.cū olim.Certe hic.⁊ in.c.cū olim.non probaẗ quod
epiſcopus exercendo p ſe interrūpit preſcriptionem abba-
tis.ſolū enim hic fit mētio de interruptione:ſed nō dicit.
qualiter fuit facta interruptio.nec puto id dictum Innoc.
verū ⁊ cōtrariū ipſemet ſenſit in dicto cap.cū olim.in pn.
vbi dicit qđ ſi epiſcopus vidit alium iura ep̄alia exercere
⁊ populū obedire vel illius ſententiā obſeruare,⁊ paſſus
eſt in tantum quod parochianos alteri obedientes nō pu
niuit nec exercuit animo puſillanimi deſeruiſſe videẗ ſuaꝫ

poſſeſſionē ⁊ ſic eſt in aliū tranſlata.arg.ff.ſi ſer.vē.l.⁊ ſi for-
te.§.j.ſed ſi epiſcopus non eſt paſſus ſuū populū alterius
epiſcopi vel prelati ſententias ſeruare:puta qꝛ vel tempo-
raliter puniuit parochianos qui ſeruabāt ſnīas alteri⁹ in
tantū quod eos vilipenderet vel ſaltem excōicauit eos lꝫ
non poſſit facere quod alterius ſententias nō ſeruauerunt
vel alio modo pceſſiſſet cōtra eos:ita nō bene appareat ꝙ
poſſeſſionem non dimittit:dicit Innocen.ꝙ non admittit
poſſeſſionem que non amittit niſi animo:⁊ iſte nullo mo-
do videẗ habere animū poſſeſſionē amittendi.Et idē dicit
Inno.ſi aliter contra parochianos hmōi proceſſiſſent pu
ta mulctādo:vel eorū bona occupādo.Ex his em̄ ſatis ar-
guo ꝙ ep̄s non impedit nec interrūpit poſſeſſionē alteri⁹
illa iura exercēdo:ſed oportet ꝙ ipſe prohibeat illam exer
cere vel ſubiect⁹ ſibi obedire vel litē cōteſteẗ vel aliū actum
exerceat per quem interrūpatur p̄ſcriptio.de quo in.d.c.il
lud.facit ob.l.vt perfectius.C.de anna.except.⁊ etiam.xvj.
q.iij.§.pōt.vbi poniẗ modus interrūpēdi p̄ſcriptionē nec
numeraẗ predict⁹ mod⁹.Barto.etiā in.d.l.naturaliter.po-
nit dicta Inno.hic:ſed omiſit hūc modū:qꝛ forte ſibi non
placuit.Preterea ſi hoc dictū Inno.eſſet verū ſequereẗ ꝙ
nunꝙ qs p̄ſcriberet iuriſditionem accumulatiue ad ep̄m ſi
ambo exercerēt:⁊ ſit locus preuētioni:cui⁹ ɔ̄riū ſentit glo.
⁊ clarius Ioā.in.c.paſtoralis.de offi.ordi.Dico ergo con-
cludēdo qđ aut ſolus p̄ſcribēs vſus fuit illis iuribus ⁊ vi-
detur preſcripſiſſe excluſo epiſcopo:⁊ hoc tenet Innocen.
in.d.c.cū olim.aut etiā ep̄s fuit vſus ⁊ tunc preſcripſit ac-
cumulatiue ad ep̄m ⁊ ep̄s nō vtendo ⁊ paticdo aliū videẗ
conſenſiſſe vt ambo vtanẗ.⁊ ſic intelligo not.in.d.c.paſto-
ralis.⁊ pro hoc facit totus fere titulus.de offic.archi.nam
pro maiori parte illa ſpectant ad archidiaconū de conſue.
⁊ nihilominus ep̄s illa exercet ⁊ hec notabis:qꝛ non bene
per alios declarata.Ex predictis infero ad aliam qōnem
quā ponit Inno.ꝙ ſi teſtes per ep̄m producti dicūt qđ ex-
ercuit iura epiſcopalia,⁊ teſtes abbatis deponūt p abba-
te:quorū dicto ſtabitur.ſolu.dicit Inno.quod ſi teſtes epi
⁊ teſtes abbatis oīno ſunt pares:vt qꝛ teſtes epi dicūt eum
exercuiſſe iura ep̄alia ⁊ teſtes abbatis illud idē dicunt de
15 abbate.¶†Data in alijs teſtium paritate,preferuntur te-
c ſtes q concordant iuri cōi ⁊ ſic dicunt veriſimiliora.[c] arg.š.
de prob.licet.ver.ex premiſſis.Si vero teſtes abbatis dicant
generaliter abbatē exercuiſſe iura ep̄alia:⁊ teſtes epi pro-
bāt ſolū eccleſiā ſitā in dioceſi:⁊ ꝙ ep̄s exercuit ibi ep̄alia:
tn̄ dicūt ꝙ oīa adiudicabunẗ abbati illis exceptis de qb⁹
pbauit ep̄s:⁊ exceptis his de quib⁹ pbauerit īterruptio-
nē interueniſſe qđ forte ſufficit pbare per duos teſtes ſm
eum:licet abbas generaliter pbauit per plures.arg.š.c.il-
lud.dicit tamē Inno.ꝙ prudenter faciet examinator ſi de
ſingulis capitulis iuris epiſcopalis ſigillatim interroget
teſtes abbatis.Hoſti.dicit ꝙ hec debet eſſe cautela aduo-
cati epi ɔ̄ quez teſtes pducunẗ.ad hoc dē teſti.c.ij.libr.vj.⁊
tūc ſm Inno.nō proderit p̄ſcriptio abbatis niſi in capitu
16 lis probatis.vt.j.cum olim.¶†Mihi nō placet hoc ſm
mēbrum.Inno.qꝛ lꝫ indefinita in multis equipolleat vni-
uerſali:iuxta not.in.c.vt circa.de ele.li.vj.⁊ bn̄ facit tex.in.l.
d ſi.ff.de vi.tri.oleo le.tn̄ aliud[d] dicendū in teſtib⁹[e] cū eorum
e dictū debeat concludere neceſſario ⁊ non preſumptiue:vt
in.c.in preſentia.de proba.nam indefinita poſſet verificari
in duob⁹ capitulis ſeu iuribus epiſcopalib⁹.⁊ in hoc not.
17 dictū Inn.¶†Sed primū mēbrū Inn.nō mihi placet in
eo qđ dicit qđ ſi teſtes vtriuſꝙ ſunt equales p̄ferēdi ſunt
teſtes epi qꝛ concordāt iuri cōi.nā poſſibile eſt ꝙ vtriuſꝙ
teſtes verū dicāt.ſ.ꝙ ep̄s ⁊ abbas exercuerunt.iuxta ea que
dixi in p̄ce.q.Saluādo tn̄ certo caſu dictū.Inn.diſtinguo
ſic qđ aut ep̄s ⁊ abbas dicūt ſe illa iura inſolidū poſſediſſe
⁊ tūc cū impoſſibile ſit ꝙ duo illa eadē iura poſſederunt in
ſolidū ſententiandū eſt p eo q hꝫ p̄ſumptionē iuris pro ſe
⁊ iſte eſt proprius caſus dicti.c.lꝫ.verſi.ex p̄miſſis.de pbat.
Aut dicit abbas ꝙ exercuit ⁊ poſſedit illa iura ep̄o tamē
excluſo ſꝫ cōcurrēte in exercitio ita ꝙ locus erat p̄uētioni
⁊ tūc ſententiabiẗ p vtroꝙ cū vtrūꝙ ſit poſſibile qꝛ diſtin-
18 ctū ar.c.cū tu.de teſti.⁊ eorū q̄ not.j.d.c.paſtoralis.¶†Fa-
cit op.ꝙ not.Bar.in.l.ſi duo.ff.vti poſſi.vbi dicit ſi duo pro-
bāt equaliter poſſediſſe eādem rē adiudicāda eſt eadē re-
o vtriꝙ.⁊ de hoc vltimo dixi plene in.d.c.lꝫ.¶Nunc venio
19 ad gloſ.⁊ op.contra textū.in eo†ꝙ ep̄s egerit ſup eccleſijs
ſitis in valle de eueſchā contra abbatem:videtur enim qđ
debuiſſet agere contra capellanos ſeu rectores illarum ec-
cleſiarū:vt in.c.querelā.de electio.Solu.glo.§.hic contra-
riū ſenſit ⁊ in effectu voluit ſic ſoluere quod aut agitur de
ſubiectione

ſerint.Imo nihil releuat.et idē qͦ Pano.hic tenēt Pet.de ancha.⁊ Inn.in.c.ꝗto.de his q̄ fi.a ꝑl.ſine cōſen.c.⁊ iſtā deciſionē ſequit̄.d.Alexā.in multis cōſilijs in ꝯſi.cx.inci.viſis acutiſſimis dubitationibus in.ij.colū.et ꝯſil.ccx.inci.viſo et bñ diſcuſſo ꝓceſſu.in.ij.colū.⁊ in cōſi.ccl.inci.in cā ⁊ lite vertēte inter dños.pe.col.⁊ in cōſi.cccclxxvi.qͦ incipit viſo ſupiore themate in.iiij.col.⁊ i ꝯſil.cccccxv.incip.viſo proceſſu cauſe vertētis inter dñz frā.ad fi.alibi tñ neſcio q̊ ſpū do.alex.tenuit ꝯriū.⁊ male in conſili.cxviij.in.ij.colū.Anto.Franciſ.

¶Aut qñ inde finitiua eqpollet vniuerſali.Vide Bar.⁊ doc.in.l.j.ff.de re.iur.⁊ eundē bar.in.l.ſi plures.ff.de leg.iij.et in.l.ſi qs ita.de teſta.tu.⁊ in.l.ſi ſeruitus.ff.de ſer.vr.pre.⁊ old.in cōſi.clxxij.⁊ p pau.de ca.cōſil.cxlviij.et vide Bart.in.l.q edificiū.ff.ď ſer.vr.ꝑd.et ad illud qͦ iſte dicit qͦ ſi ſunt plures canonici in eccleſia et fiat mentio de canonicis ſimplr̄ ñ intelligit̄ vniuerſaliter vt eſt tex.et ibi p do.abba.⁊ mod.in.c.cū acceſſiſſent.de ꝯſt.vbi fit mentio de canonicis ſimpliciter ⁊ quādo fit mentio de canonicis vniuerſaliter fit ibi mentio de capitulo.⁊ hr̄ in.c.cū in eo.titu.de cōſtit.p an.ſic.

☞Sebaſti.Sapia.

a ¶Snīa lata.vide Jo.de imo.in l.a ſnīa.col.xij.ff.de appel.cū multis alł.p Alex.in rep.l.ſepe.co.lxxvj.ff.de re iudi.

☞Sebaſti.Sapia.

b ¶Nec ecōtra.vide Feli.in.c.dilecti.ſ.de maiori.⁊ ob.i.c.ad audien

ſubiectione ⁊ tūc nō illi qui poſſiderūt iure ſubiectionis ſed ille q dicit illos ſibi ſubiectos conuenire debet quaſi iſtius principaliter interſit:⁊ ita loquitur hic.Aut agitur de fctō ſubiecti vel rectoris:vt qꝛ dr̄ ipm etiā eccleſiā occupaſſe ⁊ petit̄ deinde remoueri ⁊ cōuenit̄ ipe ſubiectus:et ita loquit̄.d.c.querelā.Aut agit̄ de alijs iuribus puta qꝛ quis petit cēſum vel ꝓcurationem a capellanis:⁊ tūc illo cōuenit quaſi principaliter intereſt capellanoꝝ:⁊ nō illiꝰ q poſſidet ſubiectionē:⁊ hec eſt mens huiꝰ glo.Extra glo.multa dicunt̄.Vin.ſentit ꝙ contra vtrunq; pōt agi:licet agat̄ de ſubiectione ⁊ obtinēdo cōtra vnū alteri nō fit preiudiciuꝫ.ĵ.de re iudic.cū ſuper.⁊.c.ſuborta.not.bene hoc dictū Vin.⁊ idē tenet Tā.ſꝫ Phi.hoc limitauit niſi is qui dicit eos ſibi ſubditos ſciuerit cām ſuā agi ⁊ tacuerit per.c.ꝗuis.ĵ.e.Inn.in hoc multa ſcribit hic.⁊ in.c.inter quatuor.de ma.⁊ obe.⁊ in.c.cū deputati.de iudi.⁊.c.cū ſuper.⁊.c.pe.ĵ.de re iud.Ego aliqua tetigi in d.ca.cū deputati.⁊ infra remitto.Sed hic annectā q̄ dicit Inn.hic q ꝑmo dixit ꝙ tūc nocet taciturnitas hoc caſu qñ lata eſt ſnīa cōtra illū ad quē primo loco ꝑtinet defenſio ſciēte illo ad quē pertinet ſecundo loco p ꝑalle.decre.ꝗuis.⁊.l.ſepe.ff.de re iud.ſecus dicit ecōtra.alleg.d.c.cū ſup.⁊ dicit quoſdā dicere ꝙ primo loco ſpectat ad prelatū defenſio eccłie de cuius ſubiectione agitur q ſubiectionē poſſidet.ſecundo ad miniſtrū illiꝰ eccleſie ſiue ad rectorē.secꝰ ſi ageret̄ de poſſeſſionibꝰ eccleſie quaſi pro hoc ſentiat Inn.qͦ a ſnīa lataᵃ ſuper ſubiectione ꝯ ſuperiorē ipſam poſſidentem nocet ſubiectis ſcientibus illā cām agi quibus cōpetit ſecundo loco defenſio.ſecus ſi eſt lata ꝯtra ſubiectos qꝛ tūc nō nocet ſuperiori:lꝫ ſciuerit cauſam agi. Sed Hoſt.agit ꝙ pilla iura.c.ꝗuis.⁊.l.ſepe potius eſſe dicēdū oppoſitū.q.d.Hoſti.ꝙ magis eſſet imputandū ei cui primo locū cōpetebat defenſio ⁊ permiſit ſequētem agere:qꝛ poterat illū repellere ⁊ cauſam iure aſſumere ꝙ̄ ecōtra.Et forte meliꝰ dicit ſi illa iura recte ponderent̄:ſed dic:vt:vt.ĵ.poſtea not.dicit Inn.alios dicere ⁊ forte meliꝰ ſꝫ eū ꝙ hoc caſu nō dicitur pertinere primo ad vnū:ſcđo ad aliū.ſed plene ⁊ equaliter defenſio pertinet ad vtrūq;.C.de li.cau.l.ꝑncipaliter.Et not.bñ hoc

20 dictū ꝙ ſatis mihi placet.¶†Nā vt dicit Inno.⁊ bene ſicut intereſt dñi non ꝑdere ſubiectos ita intereſt ſubiectorū nō mutare dñz.ad hoc alle.quod leg.⁊ no.in.c.humilis.de ma.⁊ obe.⁊.i.l.imperialē.§.pretera ducatus.de prohi.feud.ali.col.x.⁊.l.j.§.ex eadē.de capi.cō.ea.colla.vbi dicitur non poſſe dñm alienare feudū ſine conſenſu vaſalli ne cōpellat̄ habere dñm quē nolit vel ſibi nō expediat habere in.d.c.humilis.citant̄ ꝑlati inferiores cū agit̄ de iure primatie quaſi eorū interſit non habere nouum dñm ⁊ ſuperiorē.dicit etiam Inno.ꝙ ſententia contra vnum ex predictis lata non preiudicat alteri ignorāti ſed ſciēti p iura prealle.ſed certe iudicio meo hoc dictū ſe nō cōpatitur cū precedenti.nam ſi ad vtrunq; ꝑtinet defenſio eque principaliter ergo ſentētia lata cōtra vnum nō debet preiudicare alteri etiā ſcienti:per iura que ad ſuā opi.adducit Innoc.nā.c.ꝗuis.⁊.l.ſepe.loquuntur quando ſententia fuit lata cōtra eū cui ſecūdo loco cōpetebat defenſio qꝛ ſic eſt quid imputandū tacenti ⁊ ſciēti cui cōpetebat primo loco defenſio:quare permiſit ſequentē agere.nā videt̄ litigaſſe de ſuo conſenſu ex quo potuit illū remouere ⁊ nō remouit ⁊ ſuper hac ratione ſunt fundata illa iura:ſed qñ defenſio ꝑtinet ſimul ad vtrūq; ceſſat hec rō cū nō ſit qd imputet̄ tacenti in iudiciū non vocato cum nō poſſit remouere illū cui principaliter ſicut ſibi cōpetebat defenſio:cū exequeret ſeu defenderet ius ſuum.vnde propter intereſſe negotium agitatū cū vno dicit̄ reſpectu alterius res inter alios acta ad hoc qͦ alteri nō preiudicat.ad hoc allego tex.apertū in.d.c.cū ſup.q eſt ſingularis iudicio meo in hac materia:⁊ ibi latius hunc articulū examinabo.⁊ ſic intelligēdo pōt

21 ſaluari dictū Vin.⁊ Tā.qͦ.ſ.recitaui.¶†In cōpoſitione ſeu tranſactione fatet̄ Innoc.qͦ facta ab vno alteri etiā ſciēti nō preiudicat.arg.in c eo quod leg.⁊ no.in.c.ꝯtingit.de trāſa.qͦ eſt bñ notandū:ſi ergo ſuperior cōponit ⁊ trāſigit ſuper ſubiectione nō preiudicat ſubiectis etiā ſciē b tibus ⁊ tacentibus nec ecōtra.ᵇ ⁊ hoc puto procedere reſpectu ſuperioritatis eccleſiaſtice.In ſecularibus vero dicerē vt in comitatibꝰ:ducatibꝰ ⁊ ſimilibꝰ de iure vēdicare non poſſe cū ſint publici iuris:niſi conſuetudo aliud habeat quo caſu poterunt vendi ad libitū non obſtante contradictione ſubiectorū ſentit Bal.in.c.j.§.ex ea.de lege cō.col.x.⁊ hoc caſu puto qͦ dñs potuit ſolꝰ in iudiciū ſubiectionē deducere cōponere ⁊ c trāſigere ⁊ preiudicabit ſubiectisᶜ etiā ignorātibus:qꝛ qui pōt ſolus vēdere pōt fortius in iudicio experiri ⁊ cōponere.arg.in.l.ait ꝑtor.ff.de iure delibe.idē dico in feudo vt poſſit dñs cū vniuerſitate illud in aliū trāſferre ⁊ experiri in ꝑiudiciū vaſallorū ſeu ſine cōſenſu eorū:vt in.d.§.ex eodē.poterit etiā ſine vniuerſitate ſi cōſuetudo hꝫ vt ſolus poſſit alienare.de quo in.d.ca.j.§.ex eadē.⁊ in.c.imperialē.§.preterea ducatus.de ꝓhi.feu.aliena.Finaliter Inno.hic circa ordinem agēdi diſtinguit ꝙ aliq̄ñ poſſidet qs iura aliq̄ aliquādo nō poſſidet ſed tm̄ in eo poſſidēti inter que duo.ſ.eſt differentia notanda.ponit exēplū quādoq; eſt aliquis in poſſeſſione ꝙ nō teneat̄ ire ad cōſilium vel qͦ poſſit ordinari ⁊ beneficia conſequi a quo maluerit epo ⁊ conſimilia.ĵ.e.venięs.qñq; vero nō poſſidet hec iura.ſed ab alio poſſidentur in eo:ſicut monaſterium de quo hic agitur dicebat ſe habere ⁊ poſſidere quedā iura in quibuſdā eccleſijs que tñ eccłie nō poſſidebāt neq; poſſidere poterāt in ſeipſis:quia nullꝰ pōt in ſeipſo ius vel ſeruitutē habere:ne mirū:quia nec in re ꝓpria qs pōt habere ſeruitutē.l.in re cōmuni.ff.de ſer.vr.pre.hoc vltimo caſu pōt agi.ſ.cōtra vtrūq;.ſ.cōtra detinentē ſubditorū ⁊ ꝯtra ſubditos q nō obediunt.ꝯ detinētē vero agi ꝑt qꝛ ſua intereſt cū ſit in poſſeſſiōe ſubiectionis:vt hic.⁊.c.inter quatuor.de maio.⁊ obe.contra ſubditos vero agi pōt qꝛ actorē ſi patiunt̄ vti iura ſuo ſibi non obediendo.Itē ſicut intereſt prelatorū nō ꝑdere iura ſua que habēt i ſubditos:ita qñq; intereſt ſubditorū non mutare dños,vt.ſ.dixi.Et ex hac rōne dicit Inn.ꝙ ſubditi poſſeſſi admittunt̄ ad defendēdū litē ⁊ ad aſſiſtendū defendēti ⁊ ad appellādū:vt no.ĵ.ti.ꝓxi.cū ſuper.⁊ hoc mēbrū ſatis plꝫ Jo.an.⁊ credo veriſſimū p ea q̄ ſuperiꝰ dixi.⁊ qͦ poſſit agi cōtra poſſeſſuꝫ alle.c.cū inter.⁊.d.c.cū ſup.ĵ.titu.ꝓxi.facit.c.cuꝫ dilecta.de confir.vti.in precedenti vero membro cuꝫ quis poſſidet aliqua iura nō autē poſſident̄ in eo.dicit Inn.ꝙ ꝑlatus talis poſſeſſoris ſiue ſit reus ſiue actor nō poteſt ſuper huiuſmodi iuribus vel libertate cōuenire nec cōueniri vel aſſiſtere conueniēti vel conuento nec appellare cuꝫ eius non interſit.ij.q.vi.non ſolēt.quid em̄ ſꝫ eū intereſt epiſcopi dioceſani ſi clericus ſuus vadat ad conſilium vel ſynodum alterius epi dummodo epiſcopo nihil detrahatur.hec dicta nō placent Hoſt.dicenti ſe non poſſe capere iſta verba non enim cōcipiebat quomodo poſſit eſſe quod meus ſubditus teneat̄ ire ad alterius ſynodum vel quod poſſit ab alio benedici vel ordinari qͦ alius poſſit habere in eo aliquaꝫ ſeruitutē quin ⁊ mihi aliquod preiudiciū generaretur.do.Anto.concordādo dicit quod dictum Hoſti.poſſet procedere quando eſſet alꝰs reſpectu horū iuriū ſubiectus.ſed quādo in illis pretendit ſe liberuꝫ procedit dictum Innoc.niſi dicatur ſm euꝫ qͦ ⁊ tūc itereſt epiſcopi vt liber ſit potiꝰ ꝙ̄ habeat alium dominum propter faciliorē venditionem ad hoc quod no.in.c.veniēs.ij.de teſtib.putat tñ qͦ licet hoc caſu poſſit ſuperior aſſiſtere defenſioni libellus tamē eſſet dictandus cōtra pretēdentem ſe liberum.Ego puto dictū Inn.verius

tiā.colū.ij.ſ.eo.⁊ Jac.in preludijs feu.cha.8.cōl.iij.

c ¶Subiectis.ad de eundē.cōſ.iij.

¶Adde ꝙ iſtā deciſionē ſequit̄ hic.d.ant.in.iiij.col.⁊ do.alex.cōſil.cxviij.incip.in cā ⁊ lite vertente iter ꝑegrinū.i vl.col.⁊ i ꝯſi.ſeq.qͦ incipit viſo ꝓceſſu.in.iiij colū.Et ex ꝑdictis infero ꝙ in rebꝰ ꝑſumit̄ pluralitas.et ſic habes colligere limitationem ad regulam q̄ hꝫ qͦ pluralitas in dubio nō preſumit̄ niſi ꝓbet̄.l.oīa iūcta gl.i x.cōprobat.C.de teſtib.l.fi.vbi no.Bar.C.ſi cer.pet.no.tex.in ca.in ꝑñtia.§.verū.ij.et ibi expreſſe no.d.Ant.de bu.⁊ alij de ꝓbat.idē tenet ba.in.l.ij.C.de erro.adu.vbi dicit ꝙ in dubio nō ꝑſumitur pluralitas ſnīarū.et ibidem Sal.no.ꝙ in dubio nō preſumit̄ pluralitas teſtamentorū.⁊ ꝙ nō preſumat̄ pluralitas i actibꝰ hominū nec in perſonis niſi ꝓbet dicit Bal.in.l.neq; natales.in.ij.col.C.de proba.ſi nec preſumitur pluralitas in noīe ꝓprio ſm Bar.in l.ſi in rē.ff.de rei ven.et Barto.in pul.q.in.l.ſi quis ſeruos.§.inter duos.in fi.ff.de le.ij.ad literā.d.ant.ď butr.in capi.ij.in ij.col.in fin.de li.oblig.iſta regula mł'tū ſtrigit ꝯ dicta hic p Jo.an.Panor.⁊ ſequaces niſi dicamus ꝙ predicta regula fallit i rebꝰ.ita loquunt̄ hic Jo.an.et Panor.vt ſ.collegi.⁊ iſtam limitationē expſſe ponit do.alex.nullā tñ mētionē faciens de predictis.in conſil.cclxxv.inci.in cauſa ⁊ lite vertente inter Alberic.de mainardis.in.ij.col.vbi expreſſe

cõſuluit ꝙ in rebus ꝓſumit pluralitas niſi identitas ꝓbetur. all. no. ꝑ Jac. butr. ⁊ bal. in. d. l. ij. C. de erro. aduoca. Antoñ. Franciſ. ¶ Circa hoc. an pluralitas preſumat dicas ꝙ i ꝑſonis ⁊ in actib⁹ hoim nõ ꝓſumit vt ꝑ Bal. ij locis hic alle. ⁊ i. l. edita. in pe. co. C. de edē. ⁊ per Pau. de ca. i ↄſi. xxxv. nec etiã ꝓſumit i delictis ſm bal. in. l. ſi duo. in. §. i. ff. de ar. ⁊ habet per gl. in. l. ſi vulgaris. q. ff. ð fur. ⁊ ꝑ alex. in. l. is q reus. ff. de pu. iudi. nec etiã preſumit in teſtis: vt h ⁊ ꝑ Bal. i. l. fi. C. de re. cre. ⁊ ꝑ ale. in. l. diu⁹. ff. ð cu. reo. ⁊ ꝑ Bal. in. l. cõuēticulã in. v. col. C. ð epi. ⁊ cle. in reb⁹ aũt ꝓſumit pluralitas: vt ꝑ do. ant. in. c. i pñtia. de ꝓba. ⁊ i. c. cũ Joãnes de fide inſtru. ⁊ ꝑ Bal. in. l. cõuēticulã. preallegat. Sebaſti. Sapia.

a ¶ Nõ iuuat. idē tenet alex. in ↄſi. cxviij. incip. in cã vertēte inter peregrinũ. in vi. col. in. j. vo. ⁊ in cõſi. cxix. ici. viſo proceſſu ſup cã vertente. in. ij. col. in j. vol. ſed de veritate dubitat. d. iaſo. i. l. nõ hoc. col. iij. ver. ix. ad iſtaz regulam. C. vnde legiti.

b ¶ Preſcriptionem. Not. formã articulãdi qñ qs intēdit ꝓbare ꝓſcriptionē. ⁊ vide do. ant. hic. i. xij. col. ⁊ in. c. ſ; cãm de ꝓbat. i. vij. co. ⁊ qð ibi late no.

c ¶ Punibile. Facit qð refert pau. ð ca. in. l. j. §. i eũ. ff. ne qs eum q i ius vocatus. vbi refert Mar. ſil. ð terminaſſe quo i ſtante ſtatuto ꝙ villa teneat pro homicidio commiſſo i ſuo territorio reperit homo occiſus in illo territorio: q2 nõ fuit probatũ ꝙ ſup illo fritorio fuiſſet occiſus defendit villã a tali cõdēnatione: q2 potuiſſet eē occiſus ſup alio territorio ⁊ delatus ſeu portatus ſuper iſto territorio. Vide etiam ad predicta quod pul. decidit Jo. an. in. c. j. de homi. in. vj. i nouella. vbi refert ſe euaſiſſe quendam prelatum a pena impoſita de iure ꝑlato facienti aſſaſſinari chriſtianum vbi eſt text. naz bñ probatur ꝙ prelatus fecerat aſſaſſinari ꝗdam hominē ſ; quia non fuerat capitulatum nec ꝓbatũ ꝙ ille homo eſſet xpian⁹ defendit illũ prelatum a pena. ⁊ idē dicit Bal. in l. ſi quis nõ dicã rapere. in. iij. col. C. de epiſ. ⁊ cleri. ⁊ iſtaz deciſionē refert ⁊ ſequit in multis locis do. Alex. i ↄſi. ccxij. ici. viſis ⁊ opportune diſcuſſis. in ij. colũ. ⁊ in conſi. ccclxv. incip. viſo ꝓceſſu inqſitionis contra peregrinum. ⁊ in conſil. ſe. quod inci. viſo ꝓceſſu inqſitiõis formate cõtra Antoñ. in. ix. colum. ⁊ in conſi. ccccxlvij. inci. viſo proceſſu cauſe vertētis iter vniuerſitatē. i. vj. co.

indiſtincte ꝙ ex quo cõuenitur ſuper iurib⁹ ab eo poſſeſſis vel in quib⁹ pretēdit libertatem ſuperior iſtius non eſt admittēdus etiã vt aſſiſtat in lite: q2 ſicut põt ſubditus acceptãdo bñficiuz ab alio illi ſe obligare ſine prioris ꝑiudicio iuxta no. per Inno. in. c. cũ iãduduz. de preben. facit. c. iij. de tempo. ordi. lib. vj. ⁊ vaſallus vnius poteſt recipiendo feudũ ab alio illi ſe obligare ſine ꝑoris preiudicio: vt in. c. ij. de prohi. feu. alie. ꝑ Lotha. collat. x. ita poteſt ⁊ debet iſte ſolus de illis iuribus litigare: facit quod not. Inn. in. c. cõquerēte. de offi. or. ⁊ in. c. dilectus. de appel. ¶ Opp.

22 ſecundo ⁊ videt † qð abbas nequerit cõtra epm preſcribere iura epiſcopalia. per. c. cũ nõ liceat. ſ. eo. Solu. dicit gl. iij. quod aut queritur nũquid abbas poſſit preſcribere ſuam propriã libertatez vt ſcz amplius non ſubſit epiſcopo. ⁊ dicendũ ꝙ nõ al's tñ bene potuiſſet ſubiectionē in eo cõtra epiſcopum preſcribere concurrente titulo: cum hec ꝓſcriptio ſit cõtra ius cõmune: vt in. d. c. cuz non liceat. iuncto. c. j. pxi. Aut queritur nũquid abbas poſſit preſcribere eccleſias epiſcopo ſubiectas vt ſibi pleno iure ſubſint ⁊ non epo. ⁊ dicendũ eſt quod ſic: vt hic. Gloſſ. vero reddit diuerſitatis rationē inter hunc ⁊ precedentem. dicit rõnē eſſe: q2 abbas vel qs alius ſeipſum poſſidere nõ poteſt ſicut nec imperare ſibi poteſt. l. ij. ff. de arbit. merito nõ poteſt preſcribere ſeipſum contra epiſcopum cũ ſine poſſeſſiõe preſcriptio nõ procedit: vt in regula ſine poſſeſſione. lib. vj. ſed alias eccleſias bene poſſunt poſſidere merito illas ꝓſcribũt: vt hic. ⁊. j. c. pxi. ⁊ põdera bene q2 gl. apte ſentit ꝙ abbas etiã epiſcopo ſubiect⁹ poteſt ꝓſcribere iura epiſcopalia in eccleſijs ſubiectis epo licet ipſe abbas remaneat ſub epiſcopi obedientia ⁊ hoc in effectu voluit hic Inn. ⁊ clarius. j. c. cũ olim. in fin. ⁊ vide circa hoc quod

23 plene dixi in. d. c. cum non liceat. ¶ † Cõtra hoc glo. iſta in ſecunda parte opponit de. c. ꝗuis cor epiſcopi. lxviij. diſti. Sol. in effectu ⁊ bñ quod ea que ſunt ordinis epiſcopalis per inferiorem preſcribi non poſſunt. ⁊ probatur clarius in. c. ꝗto. de conſuetu. Sed alia que ſunt iuriſditiõis ſiue ſpectent ad legē dioceſanam ſiue ad legem iuriſditionis preſcribi poſſunt: vt hic. ⁊. j. c. cum olim ⁊ intellige quod requirit titulus putatiuus cũ ius commune reſiſtat vel tantũ tempus de cuius initio memoria hominũ nõ exiſtat: vt in. c. j. e. tit. lib. vj. hic autem ſuberat illud priuilegiũ Celeſtini licet etiam incertum tamē putabat abbas quod verificaretur in illis eccleſijs: ſufficit enim in hoc error probabilis: vt. l. quod vulgo. ff. pro

24 empto. ¶ † Opp. iij. in eo quod hic abbas propoſuit contrarias defenſiones. ſ. priuilegium et preſcriptionem. nam quod meũ eſt ex vna cã ⁊c. de fide inſtr. inter dilectos. tanꝙ ergo ꝓponēs. contraria nõ erat audiendus in. c. ſolicitudinē. j. de appel. ⁊. l. vbi repũgnantia. ff. de regu. iur. glo. in ver. preſcripſiſſe. ſoluit duobus modis: primo qð has exceptiones nõ propoſuit abbas ſimul ſed de vna trãſiuit ad aliã. ſecundo qð eas propoſuit diſiunctiue vt ſi vna nõ ſufficeret alia iuuaret. Ego remitto ad glo. in regula nullus pluribus. de reg. iur. lib. vj. ⁊ not. in. c. veniēs. Plene per Barto. in. l. nemo. ff. de except. ⁊ vide qð dixi poſt Joan. an. Joan. de lig. in. c. imputari. ð fide inſtru. ⁊ dic vt ibi. Et dicit hic Inno. vnũ menti cõmendandũ quod proponens exceptiones cõtrarias intelligitur proponere ſub diſiunctione quaſi ſi vnum non poterit probare: aliud ꝓbet arg. d. l. nemo. ⁊. ff. de inoffi. teſti. l. veterani. §. ſed nec impuberis. ¶ Opp. primo cõtra tex. i eo ꝙ papa mãdat ad probationē libertatis eccleſiarũ inſpici priuilegiũ regũ ſeculariũ. nã pricipes ſeculares ſup huiuſcemodi nõ valent priuilegia concedere: vt in. c. dudũ. de deci. ⁊. xcvj. diſt. bene quidē. Solu. dic vt no. in glo. in ver. ſi ꝑ illa. non enim reges cõceſſiſſent libertatē ſuper ſpiritualibus ⁊ ſup temporalibus. papa vero Celeſtinus vt in litera dicitur exemit in ſpiritualibus referendo ſe ad priuilegia illorum regum puta dicēdo quod illa loca que illi reges exemerunt in tēporalibus ⁊ contulerant monaſterio ipſe eximebat a poteſtate epiſcoporum ⁊ aliorũ ordinariorũ ⁊ pleno iure illa tribuebat monaſterio: aduocat⁹ monaſterij incaute produxit ſolũ ꝑuilegiũ Celeſtini ꝑ qð non potuit conſtare an illa vallis de eueſchã eſſet ille locus cum papa retuliſſet ſe ad priuilegiũ illorũ regũ: ideo ad verificationez ⁊ liquidationem priuilegij Celeſtini: papa mandat nũc inſpici priuilegia illorũ regũ: debuit ergo aduocatus eſſe cautus vt ꝓbatio cõcluderet neceſſario. facit in ſimili qð no. in ſpec. de loca. §. nunc aliqua. ver. lviij. in fi. ⁊ ver. ſeq. Et dicit hic Joan. andr. ſe aliter practicaſſe ſimiles caſus.

25 ¶ † Quidam bidellus cõduxit equũ ad certum locum qui mortuus eſt in via naturaliter: vt dicebatur: locator petebat emendã equi cõductor probauit in genere equũ mortuum naturaliter, probauit enim per illos qui ſecũ erant ꝙ equus quē equitauit die tali mortuus erat naturaliter dicebat dictus locator probaſti vnũ mortuũ. ſed non illum quē tibi locaui: quare probatio te nõ

a iuuat[a]: ⁊ bene dicebat vt pt3 ſm eũ. debuerat ergo formaſſe articulos ſuper inſignijs equi ⁊ pro

26 bare illũ equũ mortuũ. ¶ † Similiter dicit ſe vidiſſe in quodã iſortiato ꝙ ſcholaris debitor petebat poſt annum a creditore vniuerſitatis mercatore q dicebat ſe vēdidiſſe qð licebat ex pacto ⁊ probauit ꝙ vendiderat vnũ inſortiatũ: ſ; probatio nõ profuit: quia nõ probauit ð illo cuius interſignia debuiſſet capitulis expreſſiſſe: vt. ſ.

27 dictum eſt de equo. ¶ † Et hec ſunt vtilia ad inſtructionē nouitiorum aduocatorũ quos etiam inſtruit hec decret. in alio. ſ. qð non arctēt ſe vel

b cliētulos habētes probare ꝓſcriptionē[b] ſolũ ad tēpus preſcriptioni neceſſariũ: puta. xl. an. cõtra eccleſiã q2 ſi ſic ſe arctant facile inuenietur aliqd interim occurriſſe quod fecit dormire ꝓſcriptionē: puta vacationez: ſchiſma: vel hoſtilitatē: vel his ſimile. quo probato inutilis erit hec probatio. vnde aduocati moderni ſic formant articulos intendit probare quod poſſedit rem talē. xl. vel. l. annis vel plus tanto tempore cuius initij vel contrarij non eſt memoria: ⁊ ſic teſtes deponãt ꝙ remoto tēpore nouerint ſm Joã. an. que

28 no. in pac. ¶ † Ego vero adduco ad ꝓxime precedentia que not. Bart. poſt gl. in. l. nõ ſolum. §. ſed vt ꝓbari. ff. de no. ope. nũ. vbi glo. dicit quod ad deſtructionē operis nõ ſufficit probare op⁹ nouum fuiſſe nũtiatũ niſi probet qð poſtea fuit edificatũ. q2 probatio actoris debet eſſe clara: ⁊ optime facit. c. in preſentia. de ꝓba. vbi nõ ſufficit probare in gñe quod ille erat minor annis cũ intrauit religionē: q2 poterat eſſe minor. xxv. tñ

29 maior. xiiij. ¶ † Et per gl. prealle. dicit Bart. ſe dixiſſe in queſtione facti: ſtatuto cauebat qð in talibus pratis non poſſunt tenere homines beſtias ad paſcendũ intra terminos deſignatos. ⁊ ſic in incerta parte prati poterant paſcere ſed in certa non. fuit quidã accuſatus qð tenuerat beſtias in dictis pratis: non tamē fuit dictũ intra terminos aſſignatos: ⁊ ſic ſimpliciter fuit ꝓbatũ qð debebat ſequi abſolutio ⁊ nõ condēnatio. allegat. etiã. d. l. de pupillo. §. q nũtiat. ff. de noui ope. nun. per que dicit ꝙ quando vnum ⁊ idem factum nõ eſt punibile in qualibet parte loci debet exprimi ⁊ probari illa pars loci in qua factũ eſt punibile: pro hoc videtur. tex. in. l. j. in fi. cũ. l. ſeq. ff. de incen. rui. nau. ⁊ idem dicit in diuerſitate temporis. pone licitum eſt vigore ſtatuti poſt medium menſis martij paſturare in certis pratis nõ ante accuſo titium quod paſturauerit de menſe martij ⁊ ita generaliter probo: eſt ne condemnãdus: certe nõ. quia factum in parte dicti menſis eſt punibile in parte nõ: ad hoc ergo qð ſequat condemnatio: oportet quod exprimatur ⁊ probetur illa pars loci in quo factum eſt puni

c bile.[c] pro hoc quod not. ff. de nego. ge. l. eũ actũ. in fi. vbi eſt quaſi expreſſum. facit gl. no. in cle. fi. de reſcript.

de reſcri. Predicta pcedũt qñ actor clare ſuam intẽtionẽ non probauit pro quibus videt caſus in dicto ca. in pñtia.
30 ¶ † Sed qñ contingit ꝙ probatio reddit dubia propter exceptionẽ rei ⁊ ipſa ꝓbatio exceptionis eſt etiã dubia ꝓpter ꝓbationẽ actoris. pone exẽplũ: accuſat titi⁹ qđ vulnerauit ſempꝛoniũ de mẽſe maij. titi⁹ vero ꝓbat ad ſui defenſionẽ ꝙ ille potuit offendi de iure municipali: q: erat bannit⁹ ⁊ ꝓducit bãnimentũ factũ in medio mẽſis maij. ⁊ ſic ꝑ exceptionẽ aduerſarij eſt dubiũ an talis ꝑcuſſio fuerit delictũ vel nõ: hoc eſt an fuerit percuſſus añ bannimẽtum vel poſt. Pone aliud exẽplũ. ſtatutũ eſt ꝙ nobiles non pñt intrare palatium niſi tpe concilij, quidã nobilis accuſat, qđ intrauit palatium de menſe maij. ipſe vero probat ad ſui defenſionẽ ꝙ fuit factũ cõciliũ de illo mẽſe. an autẽ intrauerat tpe ꝯcilij pmiſſo vel tpe ꝓhibito dubitat. q̃ro an abſolutio an ꝯdẽnatio ſeq debeat: ⁊ pmo vr ꝙ nõ ſit abſoluẽdus: q: ſicut actor debet intẽtionẽ ſuã clare ꝓbare vt in iurib⁹. ſ. alle. ita ⁊ reus ſuã exceptionem. q: in excipiẽdo fit actor. l. e. j. ff. de except. ⁊ in. l. in exceptiõib⁹. ff. de ꝓba. videtur expreſſum in. l. matre. C. de ꝓbat. Bar. notanter dicit ꝙ in
a delictis [a] in dubio debemus preſumere actũ factũ. tempore quod licet vt ſic delictũ vitet. l. merito. ff. ꝓ ſo. ⁊. l. interpretatiõe. ff. de penis. facit qđ decimus in teſtibus: vt per preſumptionẽ actus multiplicati ſeu geminati reducãtur ad cõcordiã ne periurio notent: vt in. c. cũ tu. de teſti. Ad idẽ eſt optim⁹ tex. iũcta gl. in. l. ij. C. de peti. he. ibi enĩ fundata intẽtione actoris excipiebat reus de titulo ſeu emptionis ſed dubitabat an dicta emptio preceſſerit litẽ vel fuit ſecuta, ⁊ dicit ibi gl. ꝙ in dubio pſumit pceſſiſſe: q: alia pſumptio faceret delictũ. ſ. contractũ litigioſum. Si aũt ſumus in alijs nõ delictis tũc ſi excipiẽs clare nõ ꝓbat ſuã intentionẽ debet in dubio ſuccũbere: vt hic. ⁊ in. d. l. matrẽ. not. glo. in. cle. ſi. de reſcri. ⁊ facit. l. titie textores. de leg. i. Jn cã tñ liberali dicit Bar. ꝙ ſtaret pro libertate niſi alius eſſet in poſſeſſione ſeruitutis. ⁊ hoc ſi cõueniat. ſi aũt ageret dicẽs ſe liberã vel liberũ credit idẽ qđ. ſ. ſcȝ vt habeat plene
31 probare. ⁊ pro hoc. l. matrẽ. ¶ † Jtẽ predicta faciũt ꝙ ille qui petit centũ occaſione mutui dȝ probare mutuũ factũ ante libellũ datũ al's ſuccũberet: vt in. c. abbate ſane. de re iudi. lib. vj. circa fin. no. in. l. ⁊ an eadẽ. §. actionis. ff. de exce. rei iud. ⁊ hec ſingulariter notabis: q: aperiũt itellectũ ad
32 multa. ¶ † Sed cõtra predicta in eo qđ dictum eſt quod in delictis exceptio dubia releuat vt nõ pſumat delictum: fortiter facit ꝙ ipſe Bart. no. in. l. aurelius. §. idẽ q̃ſijt. ff. de li. le. vbi dicit ꝙ ſi accuſat⁹ de homicidio excipit ꝙ hoiem illũ
b interfecit ad ſui defenſionẽ [b] põt ex ſua confeſſione dãnari q: lȝ ꝯfeſſio ſit ſub vno cõſtructa ⁊ qualificate prolata: tamẽ q: pſumptio orta ex homicidio ẽ cõtra cõfitẽtem põt recipi cõfeſſio quaten⁹ eſt contra confitentẽ ⁊ reſpui quaten⁹ eſt ꝓ eo. ⁊ facit qđ in ſimili not. in. c. cum acceſſiſſent. de conſti. ſed ſaluando precedens dictum poſſet dici quod procedit qñ exceptio eſt probata ſed ꝓbatio eſt dubia. ſec⁹ quando non cõſtat niſi per confeſſionẽ: q: confeſſio non releuat cõfitentem vbi pſumptio eſt contra eũ: vt no. in. c. cũ acceſſiſſent. xiij. q. ij. in prin. putat tñ ꝙ ex illa ſola confeſſione nõ debeat dãnari ſaltẽ capitulariter: q: in tali pena inferenda ꝓbatiões debẽt eſſe luce clariores. l. ſciãt cuncti. C. de ꝓba. canonizata. ij. q. vij. ſciant. ⁊. l. qui ſniam. C. de penis. ⁊ optime facit qđ not. eſt hic cũ illa cõfeſſio nõ emanauerit pure ſed qualificate: nec ex preſumptione licet vehemẽti dȝ qs de tanto crimine condẽnari: vt in. c. literas. de preſump. facit qđ no. Jnno. in. c. q: veriſimile. de preſump. vbi dicit notanter ꝙ qñ iudex procedit ſuper delicto ex preſumptiõe dȝ multũ tẽperare ſniam ſuã: maxime nec condemnet: niſi raro ⁊ modice añ penam corporalem vel ad pecuniariam. vide ad pdicta q̃ dixi in. c. tertio loco. de ꝓbat. ⁊ in. c. in pñ
33 tia eo. tit. ¶ † Opp. v. q: interruptio facta in vno articulo iuriſditionali dȝ prodeſſe quo ad totã iuriſditionẽ: q: qui aurem hominis tetigit: totũ tetigiſſe videtur: vt in. l. vulgaris. ff. de fur. canonizata. de peni. diſt. i. Solu. glo. in ver. interruptionẽ, tangit. ſed formaliter nõ ſoluit. dicit tamen ⁊ bene quod licet preſcribatur in vno capitulo nõ preſcribit in alio: ſic interruptio facta in vno non prodeſt in alio ⁊ not. glo. ⁊ limita precedens dictũ gloſ. vt not. Jnnocẽ. in c. dilect⁹. de capel. mo. ⁊. ſ. aliquã tetigit Hoſti. vero ſoluit
c contrarium de. l. vulgaris. dicens quod illud ius [c] ⁊ ſimilia loquũtur de indiuiſibilibus ⁊ cõtiguis. ad hoc. l. eũ actum. ff. de nego. geſt. ⁊. ff. de vſuc. rerum mixtura. facit de preben. q: ſepe ⁊. c. antepe. lib. vi. de conſe. eccl. vel alta. c. vno. eo. li. de ſenten. excom. ſi ciuitas. in fi. eo. lib. hoc vero. c. ⁊ ſimilia procedunt in diuiſibilibus ⁊ ſeparatis: cum vero abbas poſſideret vniuerſaliter iuriſditionem epiſcopalem interruptio nõ ꝓdeſt niſi in articulis in quibus facta fuit interruptio ita exercitiũ in vno articulo non extendit ad totã iuriſditionẽ alio illam vniuerſaliter poſſidente: vt no. Jn
34 noc. in. d. c. dilect⁹. ¶ † Gloſ. vlti. diuiditur in tres partes. Jn prima colligit ꝙ taciturnitas prelati eccleſie nocet in preſcribendo. Jn contrariũ oppo. de. c. nihil. ſ. eo. ⁊ remittit ad ibi not. ⁊ dic vt ibi: tenet tñ prelat⁹ de ſuo ſatiſfacere eccleſie in eo qđ eccleſia leſit permittẽdo pſcriptionẽ ꝯ eã currere: vt dicit glo. ſing. in. c. placuit. el. ij. xvi. q. iij. Jn ſecũda pte gl. q̃rit an nõ valẽti agere currat pſcriptio. ⁊ not.
35 eã ⁊ dic vt plenius dixi. ſ. cap. ex tranſmiſſa. ¶ † Jn tertia parte querit intra quantũ tempus debet leſus ex preſcriptione petere reſti. in inte. ⁊ ſic tacite pſupponit ꝙ contra pſcriptionẽ poteſt peti reſtitutio qđ eſt verũ ex clauſula generali iuxta ea que dixi. ſ. c. vigilanti ſed a iure ſpeciali
36 puta q: eccl'ia: dic vt dixi plene. ſ. eo. c. j. ¶ † Extra gl. q̃ro qđ ſingulis annis debes mihi decẽ ⁊ ceſſaui petere: tollet ne debita preſcriptione. de hoc plene not. in. l. cum notiſſimi. C. de pſcri. xxx. an. Jo. an. poſt Hoſ. diſtinguit ꝙ debetur ex ſtipulatione: aut ex legato. Primo caſu q: ſtipulatio vnica eſt ⁊ vnicã obligationẽ inducit vna preſcriptiõe tollet. ad hoc. l. ſenatus. §. fin. ff. de do. cauſa mor. Secundo caſu q: legata ſunt plura cũ tot. cũ tot ſunt annue pſtationes. d. l. ſenat⁹. in fi. tot ſunt neceſſarie preſcriptiones quot ſunt petitiones que cõpetunt ad ipſa legata. ⁊ ſic tale legatũ nõ perit nõ vtẽdo ſed curret preſcriptio a principio ſingulorũ annorũ. d. l. cũ notiſſimi. hec fuit opiñ. glo. in. d. l. cũ notiſſimi. Vide plenius de materia in Spec. de loca. §. nũc aliqua. verſiculo. xli. Sed doct. vltramon. tenuerũt contrariũ: vt not. Cy. in. d. l. cũ notiſſimi. dicẽtes ꝙ tã in legato ꝙ in ſtipulatiõibus preſcriptio incipit quolibet anno per iſtum textũ qui videt iſta equiparare. ſed Barto. ibi nitit ſuſtinere opi. illius glo. dicens ꝙ vbi obligatio eſt orta de preſenti lȝ exactio ſit delata in diẽ incipit vniformiter preſcriptio ꝯ debitũ annuũ: lȝ ibi obligatio nõ eſt orta de preſenti: ſed oritur quolibet anno vt in legato ſimpliciter annuo pcedit cõtraria opinio: q: cũ obligatio ſit in diem nõ currit preſcriptio niſi a tempore extãtis obligationis ⁊ ſic intelligit dictã. l. cũ notiſſimi. §. illud. Ex hoc concludit ꝙ nõ eſt differentia inter legatũ ⁊ ſtipulationẽ. ſed debemus in vtroq; animaduertere an obligatio ſit nata de pñti, lȝ dilata ſit exactio. an vero obligatio ſit in diẽ. non autẽ ponit exemplũ quando in legato annuo eſſe poteſt orta obligatio de preſenti: ſed poteſt ſic poni iudicio meo. Dixit teſtator lego mille nepoti meo ⁊ volo ꝙ tradant ſibi decem annuatim. ſolũ enĩ hoc caſu eſt dilata exactio. arg. l. ex his. C. quando di. leg. ce. Et ꝓ primo mẽbro argu. ego adduco c. de quarta. j. eo. vbi patet ꝙ vnica preſcriptione quadragenaria tollit quarta decimarũ debita epiſcopo q̃ communiter ſoluitur quolibet anno: q: obligatio eſt orta de preſenti: licet exactio ſit dilata ad tempus debitum.

1 ☞ Procurationes que debentur prelatis viſitãtibus nõ poſſunt preſcribi: etiam per tempus de quo non ſit memoria in contrarium. 4. rationes ponuntur. j. nu. 11.
2 Archieps põt viſitare etiã dioceſes ſuorũ ſuffraganeorũ ⁊ audire confeſſiones ⁊ abſolutiones facere.
Archiepiſcopus habet aliquo caſu iuriſditionem in ſubditos ſuffraganeorum. 11.
3 Archiepiſcopus poteſt viſitare monaſteria ⁊ alia loca pia ſeu prouincie.
4 Bona fides non ſufficit ad vſucapiendũ: quando lex prohibet vſucapionem.
5 Preſcribi ſi non põt pncipale: nec acceſſoriũ eſt pſcriptibile.
6 Procuratiões qs põt preſcribere petendo non negando.
Quedam iura epiſcopalia preſcriptibilia.
7 Predicatores licite poſſunt petere tpalia ꝓ ſuſtentatiõe.
8 Militare nemo cogitur ſtipendijs ſuis.
9 Procurationes quare ſunt debite platis: cũ habeant reditus ſuorũ beneficiorum ad hoc vt viſitent dioceſim.
10 Reditus epatuum non omnes integri debentur prelatis.
11 Archieps an iure poſſit excõicare ſubditos ſuffraganeos denegãtes ſibi aut procurationes aut hoſpitalem.
12 Procuratio an aliquo reſpectu ſit preſcriptibilis: aut in totum aut in partem.
13 Conſuetudo ſi eſt rationabilis tollit ius publicum: etiam ꝙ non interueniat conſenſus pape.
14 Procuratio an poſſit remitti per prelatos: aut in totum aut in partem: ſiue expreſſe ſiue tacite.

⁊. Sebaſti. Sapia.
a ¶ Jn delictis. Quõ hoc procedit vide Are. in c. cũ dilecti. i. vij. nota. j. d accuſa. Feliñ. in. c. nõnullis. §. ſunt ⁊ alij. col. vj. ſ. d reſcri. ⁊ in. c. j. col. iiij. ſ. de re iudi. ⁊ late per Deci. in. c. in pñtia. in. xij. not. ſ. de proba.
Zacharias.
b ¶ Defenſionẽ. Adde Lud. ro. ſingu. ſuo. xxviij. inci. accuſat⁹. de homi. ⁊ ibi i apo. ad ipm. Hipp. d marſ. ſing. cxxv. inc. cõfeſſio inquiſiti. pleniſſime ꝑ Lãfrã. in. c. qm̃ ꝯ. §. cõfeſſionẽ. nu. 12. ver. q̃ro iuxta pmiſſa. ⁊ ibi diffuſe ⁊ reminiſ. in apoſt. cel. in ver. defenſionẽ. ſ. de proba. de quo vide Bald. con. ccxxv. incip. danãti da vox. vol. ij. ⁊ quod dixi in apo. ad iſtũ in. c. bone. lo. ij. nu. 31. in apo. in ver. ad ſui defenſionẽ. ſ. de poſt. prela.
⁊. Sebaſti. Sapia.
c ¶ Jllud ius. vide do. Jaſ. i. l. de qbus. colũ. vij. ff. de legi. ver. nota. tu diligẽter. vbi dicit ꝙ illa regula q̃ habet ꝙ tm̃ intelligit preſcriptũ q̃tũ poſſeſſum ⁊ nõ pl⁹ fallit qñ aliqs venit acceſſorie vt puta pſcripto fundo itelligit etiã preſcripta ſeruitus fundo debita. quod multũ extollit p ibi ꝑ eum.

15 Procuratio an poſſit commutari in aliud: puta quod cle
rici ſint obligati pro procuratione aliud dare: ſiue volẽtes
ſiue inuiti.
16 Archieps̃ concurrit cum ſuffraganeo ſiue negligẽter ſiue
non in viſitatione dioceſum: ⁊ ꝑfertur archiepiſcopus.
17 Illud qḋ debet rõne cõſuetudinis põt cõtraria cõſuetudi
ne tolli: ſed ſi aliter deberet: non poſſet tolli conſuetudine.
18 Ordinariꝰ ſi eſt delegatꝰ pape: põt procedere vtraqꝫ auto
ritate. 19. ⁊ tunc ab eius ſnĩa appellatur ad papam. 25.
A ſententia epiſcopi appellatur ad patriarcham.
Ordinarius ⁊ idẽ delegatus poteſt vt in eadem cauſa par
tim ordinaria ⁊ partim delegata iuriſditione.
19 Ordinaria iuriſditio non cenſetur reuocata per legatum.
nume. 20. 21. 23.
21 Inquiſitor heretice prauitatis non perdit officium ꝑ mor
tem committentis.
22 Juriſditio ordinaria cenſetur tunc reuocata per delegatũ:
quando princeps delegat ex certa ſcientia.
23 Papa lꝫ mandat epõ vt prouideat alicui de prebenda: tñ
ſi ipſe ꝓuidet alteri valet collatio: licet veniat puniendus.
24 Exceptio litis pendentie: ſi non opponatur nõ vitiat plu
res proceſſus coram pluribꝰ ſuper eadẽ cauſa agitatos.
Due poteſtates delegate diuerſe pñt eſſe in eadem pſona.
26 Proceſſus factus coram ordinario qui proceſſit tanꝗ̃ de
legatus an valeat. 32.
27 Proteſtatio ſi eſt contraria facto: factum preualet.
28 Judex vel tutor q in veritate habent officium: ſi ipſi igno
rent ⁊ ꝓcedunt circa aliquẽ actũ explicãdũ: annullãt illũ.
29 Sententia lata ſuper aliquo iure ꝙ non faciat ad ꝓpoſi
tum non eſt nulla: maxime ſi poteſt alio iure ſuſtineri.
Intelligere male legẽ vel canonẽ: nõ eſt peccatuꝫ mortale.
30 Delegatus vnius aſſerens ſe delegatum alterius reddit
proceſſum coram eo agitatum nullum.
31 Judex ordinarius ⁊ idem delegatus procedendo in cauſa
ſimpliciter non exprimendo poteſtatem: cenſetur procede
re iure quo proceſſus validetur.
32 Citatus non tenetur comparere ſi citans non exprimat po
teſtatem ordinariam vel delegatam.
33 Cauſa ſi eſt commiſſa vel delegata inutiliter ordinario: ⁊
partes coram eo litigarunt: an valeat proceſſus. 38.
34 Juriſditio ſi ſuperueniat illi coram quo partes ceperunt
litigare an confirmet acta iam facta.
35 Collatio beneficij facta alicui inutiliter an confirmetur per
ſuperuenientiam poteſtatis conferendi.
36 Contrahere ſi quis impediatur ob aliquod obſtaculum ⁊
tñ contraxerit contractus valebit remoto obſtaculo.
37 Uendens rem alienam: ſi ſuccedat dño illius rei transfert
dominium in emptorem ſine alia traditione: ſi in tali em
ptione non requirebatur traditio alias forte ſecus. 38.
39 Actus vel cõtractus a principio nullus an ⁊ quando con
ualidetur iure ſuperueniente.

Add. Sebaſti. Sapia.
a ¶ Procurationem. An ſublata preſcriptione etiam cenſet ſublata preſcriptio, cuius initio memoria nõ exiſtit. declarat Bal. in l. omnes. C. de pſcrip. xxx. vel. xl. an. Feli. in rubri. huius titu. colũ. vlti. ver. conſidera ſcdo. Areti. in conſil. xv. inci. reuerendiſſime pater. co. pen. in. iij. dubio. vbi dicit ꝙ nanquã cenſetur excluſa ⁊ idẽ tenet alex. in cõſ. lx. incipi. omiſſo multiloquio. ꝓcirca fin. in. j. volu. ⁊ in conſi. xj. incip. in cauſa. ⁊ late col. xj. in. v. volu. ⁊ Aret. in conſil. xxx. inci. viſo themate. in. iij. colũ. qḋ qualiter procedat declara ẽt Feli. in. c. accedẽtes. col. iiij. verſi. fallit tertio. ſ. e.

1 Cum ex officij. ¶ † Procuratio que debet or
dinario viſitanti preſcribi non poteſt. h. d. ſm
Joã. An. Uel ſumma ſic ⁊ pinguiꝰ. Non poteſt
ſubditꝰ cõtra ſuperiorẽ viſitationẽ aut ꝓcurationẽ ratione
viſitationis debitã in ſeipſo pſcribere ꝗ̃uis aliꝰ in pſonam
alteriꝰ preſcribere poſſet vtrãqꝫ. Prima pars narrat factũ
⁊ allegationem eorum. Secunda ibi: nos igitur. allegatio
nem reprobat ⁊ proceſſum contra eos factum ſeruari pre
cipit. Tertia ibi: ſi quid. reſeruat allegationes aliquas ſi
quas habent legitimas. ¶ Caſus literalis. Archieps̃ ſe
non. dũ viſitaret ꝓuinciã ſuã tranſitũ faciens per dioceſim
Pariſieñ. deſcendit ad eccleſias abbatis ſancti Maglo
rij ⁊ prioris, de caſtris a quibus petijt procurationẽ ſed ipſi
eã ſibi denegauerũt: allegãtes in ſuã defenſioneꝫ qḋ nunꝗ̃
hmõi procurationẽ preſtiterũt predeceſſoribꝰ ipſius archi
epi: nec petita fuit ab eis ꝙ ipſi meminerint: ꝓpter qḋ ar
chieps̃ tulit in eos ſnĩaꝫ ſuſpenſionis: ſignificãs hoc domi
no pape. Sed ipſe hanc allegationeꝫ friuolã reputauit cũ
cõtra ꝓcurationẽ que rõne viſitationis debet pſcribi non
poſſit nec cõtra ipſam viſitationẽ põt aliquo modo pſcri
bi: ꝗ̃uis alius poſſit contra ipſum pſcribere: vnde mãdat
Pariſieñ. epõ quatenꝰ ſnĩam quã tulit prefatus archieps̃
in hmõi contẽptores de antiqua metropoli conſuetudine
vſqꝫ ad debitã ſatiſfactionem faciat obſeruari: qr vt dicit
apoſtolꝰ. Qui ſpiritualia ſeminat non eſt magnum ſi car
nalia metat: cũ nemo ſuis ſtipendijs militare cogitur. Si
aliqd aliud voluerint allegare cõtra intẽtionẽ archiepi ac
2 ꝓbare: papa faciet eis iuſtitiam exhiberi. Ber. ¶ † Not. j.
ꝙ archieps̃ põt nedũ ſuã dioceſim ſed ⁊ totaꝫ ꝓuinciã ſibi
decretam viſitare. Prio tñ dꝫ viſitare ſuã dioceſim: ⁊ poſt
ea dioceſes ſuorũ ſuffraganeorũ dꝫ tñ pſertim in ſcḋa viſi
tatione ſeruare ordinẽ q tradit in. c. j. de cẽſi. lib. vj. ⁊ iſte eſt
vnꝰ de caſibꝰ in quibus archiepiſcopus habet iuriſditionẽ
in ſubditos ſuorũ ſuffraganeorũ. ⁊ que crimina poſſit tunc
punire: dic vt legi. ⁊ not. in. d. c. j. §. notoria. ⁊ põt tunc tem
poris audire cõfeſſionẽ ⁊ abſolutionẽ ſalutarẽ impendere
3 vt in. c. fi. eo. ti. lib. vj. ¶ † Not. ij. ꝙ archieps̃ põt etiam viſi
tare monaſteria ſue ꝓuincie. ideꝫ dic de hoſpitalibꝰ ⁊ alijs
4 pijs locis ⁊ clero ⁊ populo: vt. d. c. j. ¶ † No. ibi: nõ memi
a nerint: ꝙ ꝓpter ꝓcurationẽ[a] debitã ratiõe viſitationis nõ
currit preſcriptio etiã tãti tẽporis de cuius initio memoria
non exiſtit. pro hoc facit: qr ex quo lex ꝓhibet pſcriptionẽ:
bona fides vſucapiendi nil prodeſt: vt in. l. vbi lex. ff. de vſu
ca. qḋ not. pro limitatione. c. j. eo. ti. lib. vj. ⁊ hoc dictũ tenet
5 hic Uin. ¶ † Not. ꝙ ſtante iure viſitandi non currit pſcri
ptio contra procuratorẽ tanꝗ̃ acceſſoriã ⁊ annexaꝫ iuri vi
ſitandi. Ex hoc infert ꝙ ſi principale eſt impreſcriptibile
6 nõ põt pſcribi acceſſoriũ vel cõnexũ. ¶ † Not. ꝙ põt quis
preſcribere. viſitationẽ ⁊ ꝓcurationẽ in ſubiectos epõ. ⁊ cuꝫ
iſte tex. dicat alius ⁊c. nec diſtinguit inter ſubditum ⁊ extra
neũ: infert ꝙ etiam ſubditus epiſcopi poſſit pſcribere hec
iura contra epiſcopũ propriũ. qḋ voluit gl. ſ. eod. auditis.
⁊ ibi dixi. tenet Inno. in. c. cũ olim. in fi. j. eo. facit. c. de quar
ta. ſ. eo. Item infero a paritate rationis ꝙ cũ hec duo iu
ra intantũ ſint reſeruata epiſcopis: vt ab hoc expreſſo con
ſenſu abdicari non poſſint: vt in. c. cũ venerabilis: et quod
ibi not. ꝑ Jo. an. j. de cẽſi. preſcribi põt eadẽ ratione inſtitu
tio autorizabilis quo ad curã populi ⁊ multo fortius, cum
predicta ſint maioris põderis ⁊ preiudicij quã inſtitutio.
7 de quo dixi. ſ. c. auditis. ¶ † Nota. ibi: qui ſpũalia ſeminat
⁊c. ꝙ pdicator licite capit bona tpalia ꝓ ſua ſuſtentatione
de quo vide qḋ leg. ⁊ not. in. c cũ volũtate. §. pdicatores. de
ſen. excõ. nõ poteſt tamen exigere ab inuito niſi ſit ordina
rius. vt hic. vnde intelligit Hoſti. iſtum tex. in eo qui ſemi
nat ſpũalia ex debito qḋ probat verbũ cogat qḋ ſequitur.
8 ¶ † No. ꝙ eps̃ viſitãdo dr militare ⁊ ſic clerici dicunt mi
lites: vt in. c. j. de cler. egro. ſunt eñ celeſtes milites. xj. q. j.
chriſtianis. ⁊ habẽt gaudere priuilegio militũ. vt not. glo. l.
miles. ff. de re iudi. Et no. id ad qḋ quotidie allegatur hec
litera ꝙ nemo cogendus eſt ſuis ſtipẽdijs militare. ⁊ alibi
dr ꝙ nemo dꝫ cogi de ꝓprio facere beneficiũ. x. q. ij. pcarie.
9 ¶ Sed cõtra hãc rationem anteꝗ̃ deſcendã ad glo. op. vi
detur eñ ꝙ non ſit bona: qr licet prelatus viſitet ſine pro
curatiõe ſubditorũ: nõ tñ per hoc dr ſuis ſtipẽdijs milita
re: qr ad hoc habet bona epatus. vt ex eis hec ⁊ alia ad ſuũ
officium pertinentia faciat ad hoc bo. tex. in. c. cũ ab omni.
de vi. ⁊ ho. cler. ⁊ habenti dare nihil aliud eſt ꝗ̃ perdere. vt
in. c. paſtoralis. j. q. ij. nec illi q ſua poſſidẽtes dari ſibi ab ec
cleſijs aliquid voluit ſine grandi peccato ſuo: vnde pauper
victurus erat accipiũt: vt in. d. c. paſtor. dicitur. Solu. doct.
hoc nõ tãgũt. ſed Inn. in. c. ro. de cenſi. lib. vj. fateri videtur
ꝯriũ dicẽs ⁊ hoc cõuiuiũ ſeu ꝓcuratio in ſignũ potius ſub
iectionis datur ⁊ propter hoſpitalitatẽ potius ꝗ̃ de iuris
naturalis neceſſitate: qr ob hoc ⁊ ſimilia habent redditus
epiſcopatus. hinc eſt ſm eum ꝙ ſi alique eccleſie ſunt pau
peres ad hanc ꝓcurationem non coguntur. j. de cenſi. cum
apo. in fi. ⁊. x. q. iij. cauendũ. Ego addo rationẽ vt. ſ. platus
facilius inducatur ad eccleſiã viſitãdam. nã faciliter negli
geret viſitationẽ ſi neceſſe haberet ſecum ſuis ſumptibus
ducere victualia vel ad epiſcopatum pro refectione ſumen
da redire. ar. eius qḋ fuit ſtatutum pro diſtributionibus ca
nonicorũ diuinis intereſſentium: vt leg. ⁊ not. in. c. vno. de
cle. nõ reſi. lib. vj. ⁊ clemẽ. ſi dñm. de reli. ⁊ vene. ſan. Quarta
poteſt eſſe quia denegare refectioneꝫ prelato viſitanti ⁊ ea
que Jeſu chriſti ſunt exercenti eſt cõtra charitateꝫ ⁊ oẽm
humanitatẽ: cum bona eccleſiarum ſunt deputata vſibus
publicis: vt in. c. videntes. xij. q. j. ⁊ indignũ eſt vt qḋ ꝓ com
muni vtilitate datũ eſſe cognoſcitur vſibus cuiuſqꝫ appli
cet: vt in. c. ratio nulla permittit. de prebendis. Cõſuetudo
vero contra bonum charitatis non valet: vt not. in ca. cum
apoſtolus. ⁊. c. cũ venerabilis. de cenſibus. ⁊. c. fi. de conſue
tudine. ⁊ hoc tenendo oportet dicere quod ratio litere eſt
10 perſuaſiua potius ꝗ̃ neceſſaria. ¶ † Uel ſi volumꝰ ſalua
re hanc literã dicamꝰ ꝙ eps̃ non debet de bonis epiſcopa
tus percipere niſi neceſſaria. reliq̃ vero tenet diſpẽſare ne
ceſſitatẽ habentibus: vt in. c. eps̃. x. q. ij. ⁊. c. vidẽtes. preal
leg. ⁊ pſuis neceſſitatibus fuit ſibi poſtmodũ ꝑ antiquos
canones decreta quarta redituum: vt in. c. quatuor. ⁊ in. c.
conceſſo.

cõceſſo.xij.q.ij.cũ aũt viſitat agit ⁊ pmouet ſpecialiter cu-
ram ⁊ bonũ cuiuſcꝫ eccleſie.igitur tũc debet viuere de bo-
nis illarũ eccleſiarũ ⁊ bona epatus reſeruare p alijs cõmu
nibus neceſſitatib⁹:cũ nõ debeat ligari os bouis trituran-
tis:vt in.c.extirpãde.de preb.maxime cũ ipſe ſit generalis
ſponſus oĩum eccleſiarũ ſue dioceſis.vij.q.j.ſicut hinc tota
dioceſis dr eſſe in ſua parochia:vt in.c.apoſtolice.de dona.
11 ⁊ hec no.¶†Uenio nunc ad glo.⁊ primo ſupplet ad text.
archiepiſcopus excommunicauit iſtos ſubditos ſuffraga-
neorum ſuorum propter pcurationem denegatã vt patet
ex reſpõſione pape.Sed glo.hic nõ aperit an de iure com-
muni potuerit hanc ſnĩam excõicatiõis ferre.text.enĩ vr in
hoc ſe fundare ſup cõſuetudine.vt ptʒ ibi de antiqua cõſue
tudine ⁊c.⁊ ita vr velle hic do.Ant.in vl.no.p eũ hic colle-
cto.colligit enĩ ꝙ rõne iuriũ denegatorũ archiepo que ſibi
iure cõi debent nõ pt archieps exercere iuriſdictionẽ i ſub-
ditos ſuffraganei ſui niſi aliud habeat ex cõſuetudine.Sʒ
aduerte hic tu qꝛ gl.hic in verbo cõſuetudine.ſentit oppo-
ſitum:dicẽs ſupplendo ad text.qd etiam de iure cõi potuit
alleg.tñ ad hoc.c.ſopite.de cenſi.quod nihil dicit de excõi-
catione:ſed ſolum de pcuratione archiepo debito.tñ do.
Ant.trãſit ibi cũ gl.vt de iure potuerit iſtos excõmunica-
re ⁊ ſic vr ibi quodãmõ contrarius.Ego concordando di-
cerem ſic qd aut archieps nõ viſitat ⁊ tũc nõ poteſt ptextu
debiti ferre ſnĩam in ſubditos ſui ſuffraganei niſi in caſib⁹
a iure expreſſis:de qb⁹ in.c.paſtoralis.de offi.ordi.hinc di-
cit Inn.ꝙ ſi archiepo fuit denegatũ hoſpitiũ ex alia neceſ
ſitate qd rõne viſitationis trãſeunti non debet ipſe punire
ſubditos ſui ſuffraganei:ſed gratioſe tm̃ petere pcuratio-
nẽ.eps aũt illos puniet qꝛ inhumaniter ſe habuerint cõtra
ſuũ archiepʒ.⁊ no.hoc dictũ.nam clerici tenent ad hoſpita
litatẽ tpe neceſſitatis.xlvij.diſtinc.ſicut.⁊.c.j.⁊ qd ibi no.de
empt.⁊ vend.Aut archieps viſitat ⁊ denegat ſibi procura-
tio debita ⁊ dico ꝙ poterit mero iure denegãtes excõicare
ſeu aliter punire duplici rõne.Prima qꝛ ex hac denegatio
a ne[a] inhumaniter facta orit delictũ notorium qd poteſt ar-
chieps tpe viſitationis punire:vt in.d.§.notoria.Secũda
rõ qꝛ ex hac denegatiõe pcuratiõis impedit p cõſequẽtiã
viſitatio ⁊ ſic ipſius iuriſditio quo caſu põt aĩaduertere in
ſubditos ſuffraganei.vt in.c.j.de pe.lib.vj.põt addi ⁊ tertia
rõ:qꝛ p denegationẽ iſtã ſit ſibi iniuria p quã põt aĩaduer-
tere tpe viſitationis ẽt ſi nõ impediat ſua iuriſdictio:vt in
d.c.j.§.j.ſi vero ſubditi epi allegarẽt aliquã iuſtã cãm in de-
negãdo pcurationẽ:ſatis credo ꝙ tũc nõ ipe archieps ſed
ſuffraganeus hʒ de hoc cognoſcere.ar.in.d.§.notoria.cum
pcedenti.⁊ in.d.c.j.de penis.⁊ ob iſtã cãm allegata fuit hic
antiqua cõſuetudo illius eccl'ie que tribuit mihi iuriſditio-
nẽ.ix.q.iij.cõqueſtus.⁊.c.duo ſimul.de off.or.cũ ſi.¶Opp
j.cõtra tex.⁊ vr ꝙ ex lapſu tãti tẽporis ſit pſcriptũ:vt.l.quẽ
admodũ.C.de agri.⁊ cẽſi.lib.xj.Sol.gl.ij.format hanc op-
poſitionẽ.⁊ nõ ſoluit.dic ꝙ hic loquit de re impreſcriptibi-
li in qua tẽpus nõ releuat.l.vbi lex.ff.de vſucap.ſimile in.l.
comperit.C.de preſcriptio.xxx.ann.Eſt autem procuratio
12 impreſcriptibilis pter rões palle.¶†Quero nunquid
indiſtincte ſit phibita pſcriptio pcurationis.Solu.glo.iij.
refert quoſdam tenuiſſe ꝙ non:ſed tunc tm̃ qñ eps nõ vi-
ſitauit.ſi aũt viſitat ⁊ pcurationẽ nõ exigit:tũc bene poteſt
pſcribi.alle.in arg.c.ſopite.j.de cenſi.qd nihil facit.Moue-
bant ⁊ ſecũdo qꝛ talis procuratio põt cõputari.ergo ⁊ p-
ſcribi.ſed glo.noſtra tenuit cõtrariũ.Mouet primo qꝛ eps
etiã ſi vellet non põt pcurationẽ iſtã remittere:vt in.c.cum
venerabilis.j.de cenſi.Itẽ lex dicit ꝙ qui habet iter eundi
ad fontẽ habet ⁊ hauſtũ.l.iij.§.ſi.ff.de ſer.ruſt.pd.⁊ ſic reti-
nendo principale videt retinere ⁊ acceſſoriũ.ita in pposito
retinendo ius habendo ius viſitãdi retinet ⁊ habet ius p-
curationes recipiendi quantũcũcꝫ non exigit procuratio-
nẽ.Duo hic ſunt vidẽda.primo an pcuratio poſſit pſcribi
aliquo modo.ſcdo an poſſit expſſe remitti per ſuperiorem.
põt addi.⁊ tertiũ an poſſit cõmutari in aliud.¶Ad pri-
mũ dicit hic Uinc.ꝙ aut procuratio non fuit hic petita ⁊
vr remiſſa ⁊ poſt preſumptã renuntiationem põt ſubditus
illã pſcribere.ſicut põt priuilegiũ.j.de priuileg.cum olim.
hec opi.mihi nõ placet:cũ aperte videat cõtra hũc text.di-
cebãt enĩ iſti ꝙ nõ meminerãt ꝙ aliqñ procurationẽ exol-
uiſſent vel qd ab eis fuiſſet petita:⁊ tñ non profuit nec ta-
cita remiſſio nec pſcriptio.Inn.dicit qui nihil ſoluit nõ po
teſt ſe tueri pſcriptione.ſecus ſi aliquid lʒ modicũ.j.de cẽ-
ſi.ex parte.Jo.an.in.c.ſi.de cenſi.refert idẽ tenuiſſe Innoc.
qd hic in quadã extrauag.q̃ incipit venerabilis.vbi cõclu-
ſit ꝙ procuratio ex toto preſcribi non põt.ſed quota ſic:qꝛ

ius quo diſponit vt aliqua detur procuratio eſt publicum a
vtilitate ⁊ autoritate:ſicut ius qd diſponit de viſitatione ⁊
correctiõe:⁊ hoc negligat viſitatio.no.bñ hãc rationẽ In.
13 qꝛ facit ad qd.ſ.in tertia rõne dixi.¶†Cõſuetudo autem
contra ius publicũ autoritate ⁊ vtilitate non valet niſi in- b
ducat expreſſio cõſenſu pape vel tacite interueniente iuſta
cauſa.alle.xij.diſt.nos cõſuetudinẽ.⁊ not.bene hoc.ſed ego
remitto ad no.in.c.ſi.de cõſue.⁊ puto ꝙ ſi cõſuetudo eſt no-
tabilis tollit tale ius publicũ:lʒ nõ iteruemat cõſenſus pa
pe expreſſus vel tacitus:vt dicit glo.no.iiij.di.§.leges.viij.
diſt.c.fruſtra.ſatis enĩ habet ↄſenſus pape ex diſpoſitione c
c.ſi.de cõſue.vbi permittit gñaliter conſuetudinem contra
ius poſitiuũ ſi eſt rõnabilis ⁊ preſcripta.Sed in caſu nro
qd nihil det pro procuratione non poteſt eſſe rationabilis
per ea que.ſ.dixi poſt notabilia.Ius autẽ qd diſponit de
integra procuratione eſt vtilitate priuatũ:ideo pacto ⁊ cõ
ſuetudine poteſt tolli eã moderãdo ſm Inn.in loco preal-
leg.q.xiij.relatum.Jo.an.in.d.c.ſi.alle.pro mẽbro Innoc.
ꝙ ex toto preſcribi non poſſit.alle.illũ tex.ꝙ quota preſcri
bi poſſit.inducit.c.olim.de cẽſi.e.ti.c.felicis.li.vj.⁊ qd gl.in
c.quicuncꝫ.xvj.q.vij.q̃ dicit qd in quantitate cathedratici d
currit preſcriptio:non autem in totũ:hanc tñ opi.non fir-
mat ibi Jo.an.ſed dicit dubitari ne ratio negligendi quaʒ
Inn.reddit de tota pcuratione locũ habeat etiã in parte
qꝛ vidẽs viſitator ꝙ de ſuo habeat impẽdere in procuran-
do ſe abſtineat a viſitando.d.Ant.hic dixit ſe putare qd de
iure ſit vera opi.Inn.dicit etiã valere preſcriptionẽ in mo-
do procurandi.alle.de exceſ.prelatorũ.ſane.⁊ Spe.in ti.de
b le.§.ſupeſt.verſi.illud quocꝫ.Ego puto[b] qd nec in toto nec
in parte valeat pſcriptio per iſtũ tex.qui dicit ꝙ cõtra pro-
curationẽ que rõne viſitatiõis debet nõ currit preſcriptio
quemadmodũ nec cõtra viſitationem ipſam poteſt aliquo
modo preſcribi:vnde primo põdero tex.dicit qd cõtra pro
curationẽ que debet ratione viſitationis ⁊c.ſed rõne viſita
tionis debet integra procuratio pro ſe ⁊ ſuis ſcdm numerũ
taxatũ in.c.cũ apl's.de cẽſi.ergo pſcriptio nõ pcedit etiam
in pte qꝛ ſubtrahẽdo ptẽ ſubtraheret debitũ.ar.eius qd le.
⁊ no.in.l.qdã eſtimauerũt.ff.ſi cer.pe.Idẽ põdero ſimilitu-
dinẽ quam facit hic text.dum dicit ſicut viſitatio non põt
aliquo modo preſcribi ⁊c.vnde pondera illa verba aliquo
mõ ſicut ergo viſitatio nõ põt in totũ vel in partẽ pſcribi:
c ita nec procuratio[c] illi annexa.⁊ ſic de cõnexis idem eſt iu- d
dicium:vt hic.⁊ in.c.tranſlato.de conſti.Preterea lʒ argue
re de parte ad totũ qñ eſt eadẽ ratio in vtriſcꝫ.l.q de tota.
ff.de rei.ven.⁊ in.c.paſtoralis.§.itẽ cũ totũ.de offi.dele.ſed
viſitatio ita leuiter negligeret dãdo modicũ ſicut nihil dã-
do:qꝛ de modico nihil curatur in.c.⁊ ſi qões.de ſimo.er-
go ⁊c.Itẽ iſte tex.indiſtincte phibet pſcriptionẽ ↄ pcura-
d tionẽ[d] nec habemus text.in contrariũ:ergo per opi.magi-
ſtrorũ nõ debemus a verbis litere recedere.arg.vt in.c.ſoli-
14 te.de mai.⁊ obe.xix.diſ.romanorũ.¶†Uenio ad ſcdm an
pcuratio poſſit remitti expſſe per prelatũ Inno.tenet hic
qd ſic cũ in iure priuato ⁊ tpalitate ↄſiſtat.vij.q.j.ꝙ pericu-
loſum.ſed tacite remitti non põt ſm eũ.ſ.multo tpe nõ re-
cipiẽdo pcurationẽ cũ nõ pſcribat ↄ ipaʒ vt hic,pcuratio
enĩ debet acceſſorie pter viſitationẽ qua viſitatione retẽ-
ta tenet acceſſoriũ.ſ.pcuratio ſʒ viſitationẽ ⁊ correctionem
q̃ ↄſiſtũt in iure publico ẽt expſſe nõ poſſet remittere ſupe
rior ſm Inn.ad hoc alle.qd le.⁊ no.in.c.ſi diligenti.de foro
cõpe.Ego alle.c.cũ venerabilis.⁊ qd le.⁊ not.de cẽſib⁹.⁊ in
l.legat⁹.ff.de offi.pſi.⁊ qd ibi no.idẽ vt poſſit pcuratio ex-
pſſe remitti tenuit hic Uin.niſi remiſſio fiat p vim.j.q.iij.q̃
ſitũ.vel pcario.l.male agit.C.de pſcri.xxx.an.Hoſti.autem
tʒ ↄtriũ:qꝛ eſt iuris publici ſicut ipſa viſitatio cui eſt anne-
xa.in.d.c.trãſlato.Inn.aũt in dicta extrauagã.magis ſtri-
cte locut⁹ fuit:nã tenuit ꝙ pacto põt remitti in parte:non e
autem in totũ per dictũ.c.relatũ.x.queſtione.iij.ad quod
dictum non aduertens domi.Anto.ſed tantum ad opiñ.
Inn.hic poſitam dixi quod hec opinio Inno.vt eoſſit ex-
preſſe remitti eſt vera in remiſſione tẽporali ad piudicium
prelati:nõ aũt in perpetua ad preiudiciũ ſucceſſoris.argu.
in.c.ij.de preca.⁊.c.j.de tranſactionib⁹.ego dico quod aut
queritur nũquid prelatus quolibet anno dum viſitat poſ-
ſit remittere hanc procurationem:⁊ dico qd ſic.⁊ expreſſe
⁊ tacite non petendo.ar.opti in.c.ſi.xij.q.ij.⁊ in.d.c.quam
periculoſum.⁊.c.ad apoſtolicam.de regu.cum ex hoc non
ledatur iuſtitia publica:Aut queritur nunquid poſſit il-
lam remittere ſe obligando ad non petendum pro futuro
e tempore ⁊ indubie dico ꝙ non[e] reſpectu ſui nec ſuorum
ſucceſſorum:qꝛ ea ratio que militat vt non poſſit preſcribi

¶Denegatione pcurationis.ad de qd voluit cal.cõſ.ix.de ſen.exc.

¶Ego puto.ad de Roma.cõſil.cclxxj.Abb.cõſilio.vij.⁊ melius conſil.xxvj.ij.lib.Lapum alle.

¶Nec procuratio.iſte tex.dicit de tota procuratione ⁊ nõ de pte nec eſt verũ ꝙ ſit idem in parte ꝙ in toto per id ꝙ hr per gl.in.d.c.qcũqꝫ.xvij.qd.ij.Andre.Barba.

¶Contra pcurationem.verba tex.hic nõ dicũt ſed vbi nõ habem⁹.l.licitũ ẽ allegare autoritateʒ maiorꝫ.l.ſi idem.ff.de iuriſ.om.iu di.c.j.de dec.Itẽ põdera quia iſte text.fundat ſe qꝛ nõ dʒ pprijs ſtipẽdijs militare:⁊ ſic fundat ſe ſuper cõmodo priuato lʒ viſitatio pſcribi nõ poſſit nec pcuratio tñ in parte poterit.Andre.Barba.Sebaſti.Sapia.

¶Procurationem.Reſtringe tamẽ vt p Abb.in ↄſil.xciiij.inci.videt primo.in.j.vol.vbi dicit qd licet in procuratione legatorũ ⁊ nũtiorum ſedis apoſtolice non currat pſcriptio ↄ ipſos legatos tñ ↄ reſiduũ clerĩ bñ currit vt reliq clerici ſeu eccleſie teneant ad ĩtegrã pcurationẽ illa eccl'ia excepta.de quo ẽt vide cal.ↄſ.ij.ſub tit.de pſcriptio.Fel.in.c.accedẽtes.col.v.⁊.cete rũ limitauit.ſ.e.

¶Qd nõ.adde p hoc Fel.conſi.cclvij.vbi cõſuluit ꝙ eps nõ pt locũ cõſtruẽdũ a ſe eximere ab vniuerſali iuriſditione ⁊ maxime a viſitatiõe ⁊ a qrta epali ergo multo min⁹ locũ cõſtructũ ⁊ iã acqſitum vt ibi p eũ.Anto.Franciſc.

¶Circa hoc an

de qua.ſ.militat vt nõ poſſit p futuro tpe remitti:ſi enim
eſſet remiſſibile per plãtũ fortius eſſet preſcriptibile iuris
autoritate.ar.l.alienatiõis verbũ.ff.de ver.ſig.rõ enim an-
nexionis ꝛ iuris publici:ꝛ ne viſitatio negligat ex defectu
pcurationis militat cõtra remiſſionẽ ſicut cõtra procura-
tionẽ.ar.in.l.ſi diligẽti.de fo.cõ.ꝛ tãto fortius quãto in re-
miſſiõe nõ interuenit iuris autoritas ſicut nec aliqs fauor
publicus q verſat in pſcriptione iuxta ea q̃ dixi.ſ.ſup ru-
bri.hinc eſt q bona eccleſie poſſunt pſcribi vt p totũ iſtum
titulũ:que tñ per prelatũ alienari ſeu remitti non poſſunt.
xij.q.ij.ſine exceptiõe.ꝛ qd nõ valeat remiſſio ſeu etiã cõpo
ſitio qd fortius eſt allego gl.no.in cle.ij.de cenſi.in verſi.cõ-
poſitiones.fateor.vt dt gl.illa q ſup mõ pcurãdi ꝛ ſup nu-
mero pcurãdorũ poterit interuenire cõpoſitio.arg.in.c.cũ
apoſtolus.de cẽſi.ꝛ de tranſac.ſtatuimus.de deci.ex multi-
plici.qd tñ intelligo vt fiat ita ꝛ taliter q indirecte procu-
ratio non tollat nec viſitatio debita non negligat.qd em̃ ſi
interueniſſet cõpoſitio vt pcuraret tãtũ tps cum vno cle-
rico certe paria ſunt nihil dare:ꝛ ita modicũ dare q ex mo
dicitate euidẽter negligeret viſitatio.arg.opti.in.l.ſi quis
antea.in fin.ff.de acqui.poſ.vbi dicit qd cõductio ſeu loca-
a tio facta p vno nũmo nullius momenti eſt[a] ꝛ ſic limito illã
15 gl.ꝛ qd leg.ꝛ no.x.q.iij.relatũ.¶†Ad tertiã an poſſit in
aliud procuratio cõmutari dicit Inno.q poſſet pactũ fie-
ri q pro ea certa pecunia preſtaret annuatim per cap.rela-
tũ.proxi.alle.dũmodo fraus excludat.arg.C.de trãſ.l.pre-
ſes Hoſt.cõtra dicẽs qd in.c.relatũ.ſtatutũ fuit ad tps ex
cã nec ibidẽ cõuentio cõfirmat.de hoc dicas vt hodie ha-
bet in.c.exigit.ꝛ.c.felicis.de cenſi.libr.vj.Et cõcluſio eſt qd
põt prelatus recipere pecuniã a volẽtibus pro pcurationi
bus debitis non aũt ab inuitis:imo prelatus tunc incurrit
penas de quibꝰ in.d.c.exigit.Itẽ ſcias qd cũ prelatus viſi-
b cat per aliũ[b] in caſibus in qbus a iure ei permittit non po-
teſt aliqd a viſitatis petere ſed viſitati tenent procurare vi
ſitãtẽ dũtaxat in vectigalibꝰ.de quo dic vt legi.ꝛ not.in.c.
16 ſi eps.de offi.ordi.lib.vj.¶†Gl.in ver.cõſuetudine.fuit.ſ.
expedita in.j.gl.ꝛ dic vt ibi dixi.In eo tamẽ q gl.dicit ar-
chiepm debere viſitare cũ eps eſt negligẽs:dic vt melius q
ẽt negligẽtia ceſſante hoc poterit:vt in.c.j.ꝛ in.c.ſi.de cẽſi.
li.vj.ꝛ dic vt ibi.ꝛ dicit hic Inno.q ſi cõcurrerẽt archieps
ꝛ eps pferri debet archieps.xj.q.iij.qui reſiſtit.ꝛ idẽ Hoſt.
dicit tñ q cauere dz ne impediat epm tẽporibus congruis.
Jo.an.remittit ad plene no.p eũ in.d.c.j.in glo.in verbo ſi
17 cõcurrat.ꝛ dic vt ibi.¶†Extra gl.op.videt iſte tex.innue
re q procuratio iſta erat debita rõne cõſuetudinis ergo vi
det qd poterat tolli cõtraria cõſuetudine.ar.c.j.j.de reg.iu.
ꝛ in.l.de quibꝰ.ff.de leg.Soluit Inn.dupl'r.Primo quod
vniuerſalis prouincia bene potuiſſet hoc ius pſcribere:lʒ
ſingularis eccleſia vel dioceſis nõ poſſet qꝛ turpis eſt pars
ꝛc.de ſpõ.duo.c.ſi.Hec ſolutio mihi nõ placet:qꝛ licitũ eſt
cuilibet acqrere liberationẽ.Itẽ qꝛ nil officit eccl'ie dei di-
uerſa cõſuetudo.de cõſe.diſ.iiij.doctrina.Secũda ſolu.que
plus placet Inno.eſt q pcuratio ſola cõſuetudine debita
contraria conſuetudine tolli põt.ſed illa de qua in text.dr
nõ ſolũ cõſuetudine ſed etiã iure cõi publico debet.vñ neq
pacto nec preſcripta cõſuetudine tolli poterat.j.de cõ.ſo-
pite.ꝛ.c.cũ venerabilis.ꝛ.c.romana.eo.tit.li.vj.ꝛ.ſ.dixi ple-
nius.Ego plus dico qd pcuratio debita rõne viſitationis
dũtaxat eſt priuilegiata vt conſuetudine non tollat.ſecus
aũt in qualibet alia ſiue ſit debita ratione inſtitutionis cũ
fundata fuit eccleſia ſiue rõne pacti vel alia cõſimili ratiõe
vt no.gl.in.c.accedentes.ſ.e.ſentit glo.in.c.procurationes.
de cẽſi.facit iſte tex.qui fundat ſe ſuper viſitatione.rõ diuer
ſitatis:qꝛ in aliis ceſſat ratio annorũ ꝛ iuris publici ꝛ alie
de quibus.ſ.Uel põt intelligi iudicio meo qd iſte tex.alle-
get cõſuetudinẽ eccleſie metropolitane ſuper excõicatione
proferenda:vt.ſ.dixi.nõ aũt ſuper pcuratione recipienda.
alias reſultaret ex litera cõtrarietas q̃dã.Itẽ intellige ſm
Inn.qd iſte archieps declinabat ad iſtas eccl'ias ex neceſ-
ſitate iuris.ſ.pro neceſſitate viſitandi vt crimina corrigeret
mores reformaret nõ aũt pro neceſſitate ſui corporis:nam
tũc ſnie nõ tenuiſſent cũ nõ fuiſſet iudex iuxta no.in.c.pa-
18 ſtoralis.de offi.ord.ꝛ dic:vt.ſ.dixi.¶†Expedita nũc ma-
teria intrinſeca.c.venio ad materiã extrinſecã quã ſubtili-
ter hic tractat In.in antiqua em̃ decr.dicebat q iſte archi
eps pceſſerat ad ſñiam excõicationis tã autoritate reſcri-
pti apoſtolici q̃ ſm antiquã cõſuetudinẽ ꝛc.Ex hac em̃ li-
tera dicebat Inn.no.q põt ordinariꝰ habẽs delegatã pce
c dere vtraq autoritate[c] ſic.ſ.de cor.viti.ſignificauit.j.de p-
ben.niſi eſſent.ꝛ tũc qñ ſimul vtraq autoritate pcedit ad

papã nõ ad patriarchã appellandũ eſt:poſtq autoritati
metropolitani admixta eſt autoritas pape vt maiꝰ dignũ
minꝰ dignũ ad ſe trahat.ſicut.j.de cõſec.eccl.vel alta.qd in
dubijs.ꝛ de offi.deleg.ſi duo.lib.vj.ꝛ ex hoc no.etiã Inno.
duabꝰ autoritatibus põt procedere nõ cogit alterã elige-
re:ſ3 ſi eligat valet electio ꝛ illa autoritate vtet.arg.ſ.de of.
deleg.ſignificantibus.Itẽ ſcdm eũ poſſet eligere qd in vna
parte cauſe vteret ptãte ordinaria in alia delegata.ſ.de ar
bi.innotuit.melius facit ſm Hoſt.de preben.niſi vbi dicit
q nõ valet eo caſu appellatio interpoſita ad ordinariũ in
eo q pcedit poteſtate delegata:valet aũt in eo q procedit
ordinaria.ꝛ ſi ad papã vt pꝛimũ ordinariũ appellaret.re-
mittit ad.c.ſi duobus.de app.ꝛ hoc quo ad primã q̃ſtionẽ
19 quã ponit hic Inn.¶†Do.Ant.videt cõfundere primũ
dictũ.dicit em ſe nõ putare q ſimul vtraq ptãte poſſit p-
cedere:qꝛ poteſtas ordinaria in ſpecie delegata eſt reuoca-
ta ꝛ trãſfuſa in delegatã.caret ergo ordinaria in illa quo ad
principalẽ pceſſum:ꝛ ſic non cõpatit ſe proceſſus ordina-
rij ꝛ proceſſus delegati ſi p ſe pcederet app.ſi duobꝰ.ꝛc.vt
noſtrũ.ꝛ no.de cõſti.cũ.M.ſic nec cõpatit in eadẽ perſona
qꝛ illã perſonã facit iure diuerſorũ cẽſeri.ar.eo.q no.in.c.cũ
olim.de re iud.Nec obſtant ſm eũ cõtraria iura q loquũ-
tur in arbitraria ptãte ꝛ iuriſdictionali que non ſunt ſic in-
cõpatibiles cũ in aliquibus iudex pcedat vt arbiter.puto
tñ q in exequẽdo poſſet delegata inuare ordinariã.arg.ſ.
de reſcrip.cum cõtingat.de offi.deleg.cum in iure.ꝛ ex hoc
dicto deſtrueret aliud dictum Innoc.nam ſi predicta vera
ſunt nõ poſſet eligere alterã ex illis cũ ordinaria eſſet reuo
20 cata quo ad ſpeciẽ delegatam.¶†S3 certe his dictis.D.
Ant.nõ acqeſco.ꝛ prio rñdit ad.c.ſignificauit.de cor.viti.
vbi qs pcedit autoritate delegata et ordinaria.ad idem in
duco notabiliter.c.p hoc.de here.li.vj.vbi inquiſitor here
tice prauitatis qui habet delegatã:vt ibi no.Jo.an.pbat
21 ꝛ in.c.ne aliqui.eo.ti.lib.vj.¶†Ubi dr q fauore fidei non
expirat officiũ illud p mortẽ cõpromittentis.ſi em haberẽ
ordinariã ceſſante omni fauore nõ expiraret:vt in.c.ij.de
offi.dele.li.vj.procedit etiã epo habẽte ordinariã.ꝛ ſic non
eſt indiſtincte verũ q papa cõmittẽdo negotiũ videat or-
22 dinariã ptãte quo ad illud reuocare.¶†Nõ obſtãt iura
allegata p do.Ant.illa em notãter limitat Inno.in.d.c.cũ
M.in ſi.in vltima ſua opi.dicẽs q tunc vr iuriſdictionem
inferiorem reuocare qñ aliqd negotiũ ex certa ſcientia ad
ſe reuocat ſecus aũt q ordine iudiciario pcedit qd eſt notã
23 dũ:quaſi tũc cognoſcat ſicut qlibet ordinarius.¶†Pro
hoc ego.no.adduco.c.dilectus.ij.de preben.dr q licet pa
pa mandet epo vt prebendã conferat alicui clerico.tamen
ſi eps ipſe autoritate ordinaria conferat alteri valet colla
tio licet veniat epiſcopꝰ puniẽdus qꝛ eluſit mãdatum apo
ſtolicũ ꝛ tamẽ certũ eſt q mandando ſibi vt alicui pferret
faciebat eũ delegatũ:vt dicit glo.no.in.c.cum aliquibꝰ.de
reſcri.lib.vj.ꝛ nihilominꝰ remãſit apud eũ poteſtas ordi-
naria.niſi ergo appeat q papa voluit reuocare poteſtatẽ
ordinariã dando delegatã remanet ordinaria maxime in
eadẽ perſona.Preterea inferioribus ordinarijs poſſet in
dubio practicari opi.Inno.q per delegationẽ vnius non
ſuſpendit iuriſditio alterius:qꝛ par in parem ꝛc.de ele.in-
24 notuit.¶†Ad hoc qd no.Inn.in.c.cũ.M.vbi dicit qd
ſi quis habet plures ordinarios:valet pceſſus ſuper eadẽ
re ab vtroq diuiſim agitatus:ſi nõ fuit corã ſcdo exceptũ
dependẽtia cauſe corã alio:ſi er go vnus delegat alteri nõ
ſuſpendit per hoc ordinaria iuriſditio ad hoc.c.ſuper que
ſtionem.§.ſi vero duo.de off.deleg.vbi patet qd in eadem
pſona poſſunt cõcurrere due poteſtates delegate q̃ ſunt
diuerſe nature.ꝛ in predictis oibus iſti poſſunt practica-
25 ri dicta Inno.¶†Et quatenus dicit quod data in eadẽ
pſona poteſtate ordinaria ꝛ delegata principis eſt ad pa
pam appellãdũ ego allego pro hoc caſum.d.c.per hoc.de
hereti.lib.vj.quod enim ſtatuitur in duobus habet locũ in
eadem perſona concurrentibus in ea illorũ duorum quali
tatibus:vt no.in dicto.c.cũ olim.ꝛc.ex literis.de pbatio.
26 ¶†Quero pdicta pcedũt qñ qs habet duas[d] iuriſditio
d nes.Sed pone q nõ habeat niſi vnã ꝛ credit habere duas
qd facile accidere poteſt.nã ſepe qs credit ſe habere dele-
gatam ꝛ ordinariã:ꝛ non habet niſi alteram.exemplũ:vt
in.c.licet.de off.ordi.ꝛ in cle.attendẽtes.de ſta.mona.ꝛ de
reli.do.qꝛ contingit.ꝛ de ſup.neg.prelat.cle.q regulares.
ꝛ in procedendo eligit illã quã nõ habet vt puta delegata
nũquid valeat proceſſus ratiõe ordinarie ptãtis quaſi hʒ.
So.dicũt quidã vt refert Inn qd lʒ eligat ꝛ proteſtet qd
tantũ pape autoritate vult pcedere.tamẽ valet proceſſus
habitus

eps poſſit poſſi-
dere locũ ſue dio
ce.a viſitatione
vel ſuperioritate
aut renũtiare iu
ri viſitandi.vide
Inn.in.c.cum ex
officij.de preſcri.
vbi dicit q licet
poſſit renũtiare
procuratiõi ſibi
debende pro viſi
tatiõe iuxta tex.
in.c.cũ apoſtoli-
ce.de cẽſi.tñ iuri
viſitandi nõ põt
renũtiare.vt no.
etiã do.Cardi.in
cle.j.de cẽſi.ꝛ ad-
de qd viſitatio
dioc.fieri dz per
epm:vt i.c.ſi eps.
ꝛ ibi p gl.de offi.
ordi.lib.vj.ꝛ illa
dz fieri ſingulis
annis ſemel tm̃:
vt i.c.decernimꝰ.
x.q.j.niſi forſan
ſubſit aliqua cã
pp quã eps de-
beat reiterare ip
ſam viſitationẽ.
de qua p Car.in
cle.ij.in princi.ꝛ
Jo.an.in.c.in ſin
gulis.eo.tit.nec
põt pſcribi cõtra-
lem ſuperiorita-
tẽ:vt in.c.ad au-
dientiam.ꝛ ibi
plene.de preſcri.

a ¶Momẽti eſt.
Adde an hoc ſit
verũ Pe.de an-
cha.conſi.vltim̃.

b ¶Per alium.
Adde Old.loco
prealle.xxvj.
Sebaſti.Sapia.

c ¶Utraq auto-
ritate.Uide bal.
in.l.j.ad finẽ.C.
de fur.ꝛ in.c.ſi in
ter pares.d lege
conra.in vſi.feu-
dorum.Roma.
in rub.ff.de arb.
capit.x.ver.qd ſi
in eo tpe Ab.in
c.quintauallis.
char.penul.verſ.
ego aũt cũ reue-
rentia.ſ.de iure-
iur.Joã.de imo.
i.c.niſi eſſent.co-
lũ.j.j.de preben.
Pau.de caſtr.ꝛ
Moder.in.l.ꝛ ſi
ptor.ff.de iuriſd.
om.iudi.

d ¶Habet duas.
Adde Ro.cõſi.
ccccviij.vbi late.

habitus nō obſtāte tali errore:q: procedere volebat ſ3 nō
autoritate ordinaria.⁊ ita qḋ principale eſt.ſ.ꝓceſſus t3
ar.opt.ff.de inin.eū q.C.ſi iniuria.⁊.ff.ad le.acq.ſcientiā.ff.
fami.erciſ.cū putarē. Cū enī iſte ſit error iuris non debet
impedire verū ꝓceſſum.ar.viij.diſt.veritate.ff.de offi.pre-
ſid.l.illicitas.§.veritas.qnimo plus credūt iſti ꝙ ſi diceret
nolo procedere autoritate ordinaria.tū valet ꝓceſſus au-
27 toritate ordinaria p̄dictis rationibus.¶ † Et q: proteſta
tio eſt contraria facto vnde factū p̄ualet.j.de appel.ſolici
tudinē in fin.Itē q: nemo pōt a ſe abdicare imperiū.ff.de
offi.p̄ſi.legatus.Alij vero vt ipſe Inno.refert dicūt cōtra
riū in duob⁹ caſib⁹ p̄ximis.⁊ allegāt ꝓ ſe q: qḋ potuit no-
luit ⁊c.de of.dele.cū ſuper.⁊ q: nil ſic contrariū cōſenſui
ſicut error.ff.de iuri.om.iud.l.ſi per errorem.⁊.ff.de ar.l.ſ3
⁊ ſi in ſeruū.⁊ duabus ſequētibus.Nec obſt.d.l.eū qui.de
iniurijs.q: hic eſt ipſa autoritas q̄ ꝓcedit ordinaria vel de
legata qḋ principale qua deficiēte deficit ꝓceſſus nō aūt
eſt principale ſi erraret i ſenſu legis ſeu indulgētie vel p̄ui-
legij vel hmōi.ff.de re iud.cū prolatis.⁊ not.j.de priui.ex
parte abbatiſſe.hāc opi.tenere videť Inno.⁊ clarius.eli-
git Hoſti.per.d.decre.cum ſuper.de offic.deleg.Jo.an.de
28 materia remittit ad Spe.de iuriſ.om.iud.v.vlt.¶ † No.
do.Ant.videť hāc vltimam opi.ſequi nihil adducens de
nouo:ſ3 rn̄.ad.l.ij.ḋ iudi.vbi valuit ꝓceſſus errore iudicis
nō obſt.dicit enim ꝙ ibi error nō nocuit q: iuriſditio illa
quā iudex putabat ſe habere nō erat differens ab ea quā
habebat ſed eadē ignorabat enim ſuā iuriſdictionē proro
gatā: credebat tn̄ iuriſdictionē hr̄e ⁊ dic clarius vtvbi no.
Bar.ꝙ vbi habebat iuriſdictionē ⁊ ſciebat ſe habere ſed
ignorabat modū:ſec⁹ aūt qn̄ iudex errat in fundamēto iu-
riſdictiōis q: ignorat ea q̄ ſunt neceſſaria ad exercitiū iu-
riſditionis puta:q: fert ſn̄iam ꝯ cōtumacē nō eſt certus an
ille ſit cōtumax vel an ſit lis cōteſtata.tūc enī nō valet ſen
tētia:vt no.Bar.in.l.multū.ff.de cō di.⁊ demō.⁊.l.ſi finita.
§.iulian⁹.ff.de dā.infect ⁊.d.l.ij.facit op.l.q̄ro.ff.de eo q ꝓ
tu.ne.ge.vbi nō valet geſtū per tutorem ſi ſe ignorabat tu-
torem eſſe.ad idē.c.prudentiā.de offi.dele.⁊ quod ibi not.
doc.vbi p3 ꝙ ſi iudex ignorat ſuā iuriſdictionē purificatā
propter impedimētū collège ⁊ procedit nō valet proceſ-
ſus licet in veritate ſit purificata.⁊ t3 Bart.in.d.l.multū.
idē ⁊ fortius dico in caſu noſtro ꝙ cum iudex nō intēdat
procedere ptāte ordinaria quā h3 ex autoritate delegata
quā nō h3 nō v3 ꝓceſſus q: errat i eo qḋ neceſſario reqriť
ad exercitiū iuriſdictiōis ⁊ validitatis cuiuſq; act⁹ depē-
det a ptāte ⁊ volūtate ⁊ altero deficiēte nil ſolide explica-
ri pōt:vt.d.c.cū ſup.⁊.l.multū intereſt.C.ſi quis ſi.vel alij.⁊
l.q alienā.⁊.l.ſi is ad quē.ff.de acqr.here.cū ſi.in caſu vero
nr̄o in delegata.deficiebat ptās:in ordinaria.deficiebat vo
luntas.Et puto ꝙ de hac queſtione ſit melior tex.q poſſit
allegari i.c.ex parte aſtēſis.de ꝯceſ.prebē.cū ibi no.vbi pt3
ꝙ volēs explicare actū vno modo ſi eligit aliū modum in
competentē corruit act⁹.⁊ facit.d.l.q in aliena.⁊.l.ſi is ad
29 quē.⁊.l.is q putabat.ff.de acq.here.¶ † Not.tn̄ ⁊ pōdera
bn̄ dictū Inn.p̄alle.in eo qḋ dicit ꝙ ſi iudex errat in ſenſu
legis vel indulgētie vel priuilegij vel hmōi.t3 act⁹ ex quo
a infero ꝙ iudex[a] ferat ſn̄iã fundādo ſe ſuper aliqua lege q̄
nō facit qḋ ſn̄ia nō eſt nulla:ex quo aliter nō expreſſit erro
rem cōtra ius:nec etiam eſt irritanda ſi poteſt alia lege ſu
b ſtinen[b] licet Hoſt.tenuerit cōtrarium in.d.c.ex parte aſtē
ſis.ſed pro primo ego adduco bo.tex.in.c.ꝑ tuas.⁊ qḋ ibi
no.Jo.and.qui ſi.ſint legi.⁊.in.c.cum prolatis.ſm vnum
intellectū.ff.de re iudi.⁊ dicit Inn.in.c.ꝑ tuas.ij.de ho.ꝙ
non eſt peccatū mortale male intelligere canonē vel legē
30 cū ſint de iure poſitiuo.qḋ no.¶ † Vide ad p̄dictā cōclu-
ſionē qn̄ no.Spe.in ti.de ſen.ꝓla.§.qm̄.v.qd ſi dixerit vbi
dixit qḋ ſi qs dixit ſe delegatū vnius cū eſſet delegat⁹ alte
rius nō t3 ſn̄ia ſua ſeu ꝓceſſus.facit.l.antep.ff.de eo qui ꝓ
31 tu.¶ † Sed iuxta p̄dicta q̄ro pone ꝙ habēs ptātē ordi-
nariā ⁊ delegatā ꝓcedit ſimplr̄.d.Anto.refert Fede.cōſi.
cxxv.alias.xiiij.tenuiſſe ꝙ nō valet ꝓceſſus q: in dubio ex
ordinaria ptāte ꝓcedere vr̄ q: ex quo nō exprimit delega-
tā niſi aliud appareat de off.dele.cū in iure.maxime ſi ex-
primit nomē ordinarij.alle.de off.ordi.c.ſ3.in verbo faciē-
dū.ad hoc.de p̄b.niſi.⁊ qḋ no.gl.in.l.j.de iudi.do.Ant.pu-
tat cōtrariū q: in dubio elegiſſe vr̄ poteſtatē per quā act⁹
c valeat.[c] alle.l.neq;.ff.de mili.teſta.q̄ iudicio meo parū fa-
cit ſ3 longe melius facit.l.iij.ff.eo.ti.quā forte voluit alle-
gare.ibi enim diciť ꝙ in dubio non videť miles in teſtādo
elegiſſe viam per quā poſſit ſuū iudiciū infringi.itē po-
tius debemus interpretari rē vt valeat:quā vt pereat.de
verbo.ſig.abbate.Ego non video qualiter poſſet ſaltē ita
indiſtincte ꝓcedere dictum Fed.nā vt.ſ.dixi hn̄s vtrāq;
poteſtatem nō cōpellit alteram eligere ſed vtraq; poteſt
ꝓcedere vt hic ⁊ in.d.c.ſignificauit.⁊ eo caſu quo reuocat
32 ordinaria per delegatā qḋ qn̄ fit.ſ.dixi.¶ † Dico qḋ niſi
exprimat in citatione poteſtatem quam habet nō tenetur
d citatus comparere[d] vt no.Inn.in.c.ij.de dilat.ſed ſi cōpa-
ruit dico ꝙ in dubio videť eligere poteſtatē quam habet
per.d.l.iij.de mili.teſta.Nec obſt.ꝙ expreſſit dignitatē or-
dinariā q: ſepe exprimiť cauſa demonſtrandi perſonā vt
in ſimili d.in.l.iuriſgētium.§.pactorum.ff.de pac.vide in
hoc qḋ in ſimili dixi in cap.ceterū.de iudi.vel dic ⁊ melius
ꝙ inſpicienda ſunt hoc vltimo caſu acta ⁊ ſi in eis apparet
qḋ ꝓceſſit vt ordinarius nō valet iudicium:vt in ſimili no.
Bar.in.l.vna.C.q.ꝓ ſua iuriſ.i dubio vero valebit.ar.m.l.
33 qties.de v.obli.⁊ ca.abbate.de v.ſig.¶ † Vltimo ſcias
qḋ Jo.an.hic format duas qōnes quas ponit gl.in.l.vna.
C.qui ꝓ ſua iuriſ.Prima eſt,pone qḋ alias habēti iuriſdi
tionē fit delegatio inutiliter:partes hoc facientes litigāt co
ram illo nunquid valebit proceſſus.glo.prealleg.tenet qḋ
ſic.arg.l.j.C.de iuriſdi.om.iud.Pet.Azo ⁊ Bar.dicūt de-
bere inſpici acta.ſi enim proceſſit vt delegatus nō valet ꝓ
ceſſus ſecus vt ordinarius:q: tunc cenſetur prorogata iu-
riſ.⁊ hec opinio placet ⁊ in dubio ſi non apparet qualiter
proceſſit puto qḋ valeat proceſſus quia in litigando corā
cōpetēti iudice videnť prorogaſſe iuriſdictionem que erat
prorogabilis:ſcilicet ordinariā.nō aūt illam que erat im-
prorogabilis:ſcilicet delegatā.argu.in dicta lege.iij.ff.de
milita.teſta.⁊ hoc caſu procedit illa gl.vel qn̄ expreſſe pro
34 ceſſit iudex vt ordinarius.¶ † Secūda q̄ſtio eſt[e] pone qḋ
e in pri.delegatiōis delegans carebat iuriſdictiōe.ſ3 poſtea
eſt eam adeptus nunquid teneat proceſſus. Sol.dicit gl.
in.d.l.vna.ꝙ delegatio videť cōfirmari per ſuperuenientiā
poteſtatis.arg.in.l.licet.ff.de tu.⁊ tā a tēpore ſuperuenientis
iuriſdictiōis ⁊ nō prius.ff.de off.procōſul.l.obſeruare.§.vl.
Ja.de are.dicit in.d.l.vna.gl.procedere qn̄ iuriſdictio de
legātis iam radicata puta q: licet exercitiū nō haberet iā
tū electus erat:vt in.d.l.obſeruare.ad idē.ff.de pig.act.l.ſi
rē.§.ſi.ff.ad trebel.l.ſed ſi ante.ſi antē radicata nō erat tpe
delegatiōis nō valet delegati ꝓceſſus cū delegatio nulla
fuerat ſine radice iudicis.facit qḋ de dn̄o not.ff.de rei vē.
35 ſi a titio.⁊ cū hac opi.trāſit hic.Jo.an. ¶ † Aduerte quia
f hāc diſtinctionē[f] adduco ad queſtionē no.⁊ quotidianam
eps contulit beneficiū ante lapſum menſis de quo in cle.
j.de cōceſ.preben.demū habens gratiam iuxta illam cle.
nō acceptauit beneficium intra menſem nunquid conuale
ſcat dicta collatio cū intra mēſem haberet ordinarius col
latori manus ligatas.videť per iſtā diſtinctionē dicendum
qḋ ſic.ſecus videtur ſi contulit beneficium cuius collatio
vel inſtitutio ſpectat ad inferiorē licet enim poſtmodū ad
eum deuoluať collatio non tamē per hoc cōualeſcit colla-
tio vel inſtitutio ante deuolutionē factā.q: pmo caſu epi-
ſcopus habet iuriſdictionē ⁊ poteſtatē in habitu licet exer
citiū ſit ſibi interdictū.intra menſem.ſed in ſecūdo caſu nō
ſpectat ad eū poteſtas cōferēdi nec in habitu nec in actu
ante deuolutionē factā.de quo tamen ſatis poſſet dubita
ri.⁊ pmo caſu credo qḋ ipſo caſu reconualeſcat collatio q:
nullū ius ſuperuenit de preſenti ſ3 ſolum fuit remotū ob-
36 ſtaculū.¶ † Ad hoc adduco not.dictū Barto.in.l.cū vir
p̄diū.ff.de vſucap.vbi querit cauet ſtatuto fauore credito
rum qḋ debitor exbānitus vel condemnatus pro debito
nullum cōtractum poſſit facere donec ſoluat.cōtingit qḋ
prius cōtragit ⁊ poſtea ſoluit an cōtractus confirmetur.⁊
tenet quod ſic ſiue intereſſet ſiue nō:q: non ſuperuenit
ius ſed obſtaculū remouet.allega.l.pignor.ff.qui ⁊ a qui-
bus.⁊.C.ne tut.vel cura.nec puto etiā in alio caſu quod te
neat collatio vel conualeſcat ſi eps cōtulit ſcienter benefi
cium quod conferre nō poterat:q: obligatus eſt ad con-
ferendū aliud ne ille recipiať:vt in capitulo inter cetera.
de prebē.ergo ſtatim quod ad eū fuit deuoluta poteſtas
cōualidata fuit illa collatio ſiue inſtitutio cū nō requirat
37 alia traditio.ad hoc.l.ſi rem alie.in.ſi.de pig.actio.¶ † Et
qḋ no.in ſimili Bart.in.d.l.cum vir predium.ex quo dicit
ibi Bar.quod ſi aliquis vendidit eccleſie rem alienā ⁊ ven
ditor ſuccedit dn̄o quod ſtatim tranſit vtile dominium in
eccleſiam:ratio q: non requiritur ibi traditio.l.final.C.de
ſacroſan.eccle.⁊ intererat venditoris contractū cōfirma-
re cū ipſe eſſet obligatus ex contractu ſuo:ſed ſi preſuppo
nimus ꝙ collator nō erat obligatus ad aliud beneficium
conferendum vt puta quia contulit ignoranter vel ſcienti

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Si iudex.hoc dictū ſimpliciter ſequiť Fel.in.c.j.col.vij.in fin.ſcōe limitationis.j.ḋ re iudica.
b ¶ Suſtineri adde qḋ Ro.ſing.ſuis f.i.dicit hoc eſſe ſingulare dictum Jo.an.hic.
Zacharias.
¶ Adde qḋ voluit alle.Roma.ſing.ſuo.xlv.ici.iudex pronūciat.de quo per Feli.poſt Mari.de ſe.in.c.illa in fine vbi alleg.Inno.dic vt Rom.hic ſin.j.de accu.dixi in apo:ad iſtum in.c.cām q̄ nu.2.in apo.inver.male intelligēdo.ſ.de reſcri.
Sebaſti.Sapia.
c ¶ Actus valeat.Idē t3 Jo.an.in c.ſi poſtq̄.in verbo ordinariū de ele.in.vj.Pet.de anch.in conſilio ccxj.inci.ſcripſit papa.col.j.
Zacharias.
d ¶ Citat⁹ cōparere.Adde Lanfrāc.in.c.qm̄ contra.in prin.nu.2.ver.attendite ibi cauti tn̄ iudices.ſ.de proba.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Queſtio eſt.vide Bal.in.l.eū q.in.iiij.qō.ff.de iuriſdi.om.iudi.
Sebaſti.Sapia.
f ¶ Hanc diſtinctionē.Vide pe.de anch.in.c.ſtatutū ad ſi.de prebē.in.vj.Abb.in diſputatione ſua inci.augerio.col.xxvj.Car.late in ꝯſi.cxvj.ici.A.⁊ B.clerici.in cle.j in.xxv.col.ver.q bus attentis.de ſup.negli.prela.

illud cõferri nõ poſſe per eũ ⁊ tũc credo ꝙ nõ conualeſcit collatio ex ſuperuenientia poteſtatis:qꝛ ſua non intererat vt valeat vñ opoꝛtet ꝙ interueniat noua collatio.ar.in.d.l.cũ vir ꝑdiũ.c.qᷓ ibi no.Bar.in regula non firmať.de regu.iur.li.vj.⁊ qᷓ ibi no.Dy.⁊ in.l.ſi ſeruo.ff.qui ⁊ a quibꝰ.⁊ in.l.j.ff.de pig.ac.qᷓ puto verũ niſi poſtea fecerit aliquẽ actum per quem tacite videatur appꝛobaſſe illam collationem cum hic non requiratur alia ſolennitas vel reductio ſꝫ ſufficit nudꝰ ꝯſenſus.ar.bo.in.c.dilecto.de p̃b.⁊i.c.ſi tibi abſenti.eo.ti.li.vj.qᷓ no.Bar.in.l.q em̃.ff.rẽ ra.ha.⁊ꝙ leg.⁊ no.in.c.ex oꝛe.de pꝛiui.⁊ no.hic ſingulariter ꝙ nemo diſcutit nec vnꝙ̃ ita late examinaui ſicut nũc.⁊ſᵐ hoc puto limitãda ea q̃ no.do.de Ro.deci.ccvij.in antiqs.⁊ pro hoc vltimo membꝛo facit qᷓ no.Bal.in.d.l.vna.C.qui pꝛo ſua iuriſdi.Et quo ad pꝛincipale q̃ſitũ de quo.s.vide per Bal.in.d.l.j.C.vbi de cri.agi opoꝛ.vbi etiã de materia habetur bo.gl.⁊ per Bal.in.d.l.vnica.⁊Specu.in tit.de dele.

58 excipi põt.ver.qd ſi cõmittens.¶†Sed bꝛeuiter concludendo dico ſic,ꝙ aut añ ſuꝑueniẽtiã iuriſditiõis in delegãte delegatus exercuit aliquẽ actũ de ſubſtantialibus iudicij,⁊ tũc dico qᷓ quantũcũqꝫ ſuperueniat iuriſditio nõ poteſt cõualidari pꝛoceſſus,qꝛ cũ fuerit pꝛoꝛſus nullus ex defectu ſubſtantialium non poteſt poſtmodũ cõualidari ad hoc.c.dudũ.de elect.⁊.c.j.de litis conteſt.lib.vj.⁊.l.momentanee.C.qui le.ꝑſo.voluit in ſimili Inno.in.c.pꝛudentiam:de offi.deleg.⁊ ibi aliqua tetigi.firmat hoc Bal.in.d.l.vnica.⁊ Spe.in loco p̃al.nec valebit reliquis ꝓceſſus cũ deficiat in fandamẽto.d.l.momẽtanee.⁊.c.dudum.Aut nil de ſubſtãtialibꝰ fuit actũ tꝑe ſuperueniẽtie iuriſdictionis ⁊ſic ſoluꝫ queriť an firmeť delegatio ⁊ cõiter teneť illa opi.Ja.de are.ſupꝛa reſcripta:vt habeť ꝑ Bal.in.d.l.j.C.vbi de cri.agi opoꝛtet.vbi ꝑ alia verba dicit ꝙ aut ſuꝑuenit iuriſditio ex cauſa de pꝛeterito cõfirmať.d.l.obſeruare.in fi.aut ex cã

63 de pꝛeſenti poſt delegationẽ oꝛta.¶†Et ſecus vt in.d.l.ſi a titio vbi dꝛ ꝙ ſi emi fundum ab eo qui nõ erat dñs.licet poſtea efficiať dñs nõ ꝑ hoc ipſo facto in me trãſit dñium.de hoc tñ an ⁊ qñ ꝯctꝰ nullus a pꝛincipio cõualideť iure ſuperueniẽte dic vt plenius no.Bar.in.d.l.cũ vir pꝛedluꝫ.hoc tñ vltimum mẽbꝛum limito niſi poſt iuriſditionem de nouo ſuperueniẽtẽ delegatus fecerit aliquẽ actũ per queꝫ videať appꝛobare pꝛimã delegationem cũ ſufficiat ſolus cõſenſus ad hoc.l.ſi filiuſfa.ff.ad macedo.⁊ cle.j.de ꝓcura.Qᷓ tñ ſupꝛa dictum eſt de electo delegante ante cõfirmationem non bene ꝓcedunt iure canonico in dignitatibus eccleſiaſticis per.c.auaritie.de ele.li.vj.qꝛ qualitercũqꝫ ſe ingerit ante cõfirmationem pꝛiuať ipſo iure qᷓ pꝛius habebat ibi.⁊ hoc idẽ ſentit Jo.an.in addi.Spe.loco pꝛeall.

1 ☞Pꝛeſcribere non põt ille qui alieno noīe poſſidet.
2 Titulus nõ reqriť in p̃ſcriptione quadragenaria contra eccleſiam niſi cũ ius cõe vel pꝛeſumptio eſt cõtra p̃ſcribẽteꝫ.
Papa ⁊ imperatoꝛ licet ſint dñi in vniuerſo,nõ tamen rerum particularium.
3 Vaſallus habet vtile dominium rei feudalis,directum vero eſt apud dominum.
4 Cõfeſſio ꝑlati nõ nocet eccleſie niſi p̃ſumptio ſit ꝯ eccl̃iaꝫ.
5 Incoꝛpoꝛalia quaſi poſſideňť,⁊ pñt q̃ſi poſſideri ꝑ alium.
6 Pꝛeſcribere poteſt quis rem,quam per alium poſſidet.
7 Acquirens res cum peccato vel contra iuramentum pꝛopꝛium tenetur illas reſtituere.
Juramentum non impedit validitatem actus,licet attentans ſit petiurus.
8 Res feudalis põt pꝛeſcribi cõtra dominũ,nõ tñ ꝑ vaſallũ.
9 Pꝛeſcribi poſſunt ciuitates ad eccleſiam romanã pertinẽtes ſpatio centũ annoꝛum ⁊ non minoꝛ.
10 Pꝛeſcriptio centenaria quomodo pꝛobabitur.
11 Jura ⁊ bona ſpectantia ad papã pñt p̃ſcribi per eccleſiã inferioꝛem ſed eius ſupꝛema poteſtas non pꝛeſcribitur.
12 Bona fides an requiratur in pꝛeſcriptione iurium.
13 In bona fide dꝛ ille qui non habet notitiam rei aliene.
14 Bona fides pꝛeſumitur niſi in quatuoꝛ caſibus et ignorãtia pꝛeſumitur niſi pꝛobetur contrarium.
15 Bona fides an ⁊ quo caſu pꝛeſumatur tam in pꝛeſcriptione rerum coꝛpoꝛalium ꝙ̃ iurium.18.
16 Bona fides pꝛeſumiť poſt.xxx.annos retro ſemper fuiſſe penes illum qui nõ fuit moleſtatus per dictum tempus.
17 Remediũ canonis reintegrãda:datur etiã contra bona fide poſſidentem pꝛobata antiquioꝛi poſſeſſione aduerſarij.
19 Titulus non requiritur in pꝛeſcriptione iuriũ puta ſeruitutum:ſed ſufficit pꝛobare ꝙ de hoc erat fama ⁊ ſimilia.
20 Titulus requiritur in pꝛeſcriptiõe quando ius commune vel pꝛeſumptio eſt contra pꝛeſcribentem.
21 Bona fides in pꝛeſcribente libertatem indiſtincte pꝛeſumitur licet poſſit pꝛobari contrarium.
22 Mala fides pꝛeſumiť ſi fuit denunciatũ emptoꝛi ne emeret quia res erat alterius:ſecus ſi ex poſtfacto.
23 Mala fides p̃ſumiť ſi res fuit acquiſita contra ius vel non ſeruata iuris ſolennitate niſi longo tẽpoꝛe qs poſſederit.
24 Erroꝛ iuris lꝫ nocet ad p̃ſcribendũ tñ nõ nocet in acquiſitiõe fructuũ ſed in p̃ſcriptione fructuũ ſic.25.vbi ponit ro.
Erroꝛ iuris non pꝛeſumiť ſed debet ꝓbari per allegantẽꝫ.
26 Emens a pꝛodigo aut luxurioſo:an poſſit pꝛeſcribere.
27 Ludendo ſi vnus vendit alteri emens non pꝛeſcribit:et vẽditoꝛ non tenetur de euictione:ſecus ſi vendit alteri.
28 Pꝛeſcribere poſſum rem quã emi a bone fidei poſſeſſoꝛe:licet ego ſciam alienam.
29 Mala fides autoꝛis an noceat ſucceſſoꝛi in bona fide ſiue ſit ſucceſſoꝛ vniuerſalis ſiue particularis.⁊ nu.30.
31 Errans in iure pꝛeſumatur in mala fide.
32 Titubans an pꝛeſcribat tanꝙ̃ ſit in bona fide.
33 Titulus requiritur in pꝛeſcriptiõe non ille per quem trãſfertur dominium ſed putatiuus.
34 Pꝛeſcribiť ꝯ eccleſiã ſpatio.xl.annoꝛũ cũ bona fide:⁊ ſine titulo ſi p̃ſcriptio nõ eſt cõtra ius.alias requiriť titulus.
35 Titulus an indiſtincte reqrať qñ p̃ſcriptio eſt contra ius.
36 Pꝛeſcribunť bona patrimonialia clericoꝝ:ſicut ꝑuatoꝛũ.
Clericus non gaudet in bonis patrimonialibus pꝛiuilegio eccleſiarum:niſi in caſibus iure expꝛeſſis.37.
Pꝛiuilegia non debent extendi ad perſonas in eis nõ cõpꝛehenſas.
37 Inſtantia in cauſa fiſcali ⁊ eccleſiaſtica nõ perit triennio.

1 Si diligẽti.¶†Qui alieno nomine poſſidet nõ p̃ſcribit.nec etiã is qui ꝓpꝛio niſi habeat bonã fide ⁊ iuſtuꝫ titulũ.ita ſummat Jo.an.⁊ ſatis conuenit litere quo ad coꝛticem.Sed ad intellectum adde ſi p̃ſumptio eſt cõtra eũ:hoc dico qꝛ titulus nõ requiriť in p̃ſcriptione quadragenaria cõtra eccleſiã niſi cũ ius cõe vel p̃ſumptio eſt cõtra p̃ſcribentẽ:vt in.c.j.eo.ti.li.vj.Diuidiť.nã pꝛimo inducit vnã rationẽ cõtra archiep̃m ⁊ ſcdo reꝓbat excuſationẽ ipſius per locum a diuiſione.Scda ibi:nos igitur.¶Caſus lr̃alis.Archiep̃s piſanꝰ fecit ſibi p̃ſtari iuramentũ fidelitatis noīe ſuo ⁊ eccleſie piſane a marchione maſie iudice calaritano pꝛo ipſo iudicatu cum tñ iudicatus ille pertineat ad romanã eccleſiã.papa hoc intelligẽs mandauit archiep̃o piſano vt illum abſolueret ab illo iuramento niſi aliud poſtea exhiberet eccleſie Ro.eo nõ obſtante:archiepiſcopus receptis literis dñi pape miſit nuntios ſuos ad eũ vt ſuper hoc ſe excuſaret ſcribẽs eidẽ qᷓ poſtꝙ̃ fuit archiep̃m aſſumptus iuramẽtũ illud recepit ab illo iudice pꝛo eccleſia romana.⁊ hoc idẽ fecit anteceſſoꝛ ipſius:papa audita rñſione archiep̃i ⁊ alijs q̃ nũtij ꝓponere voluerunt reſcripſit eidem archiep̃o in hũc modũ dicẽs,ꝙ iudicatus calaritanus ad ius ⁊ pꝛopꝛietatẽ romane eccleſie pertinet ſicut tota Sardinia nullo mediãte vñ nõ licuit ei ꝑ ſe vel eccleſia ſua pꝛedictuꝫ exigere iuramentũ.⁊ intellectus que numerꝰ ipſius ꝓpoſuit corã papa nõ intellexit ipſum vel eccleſiã ſuã aliquo iuuari cum autoꝛitate apo.ſe.ſuper hoc nõ oſtẽdat per quẽ iuramẽtũ illud aliqñ ſit exactũ nec pꝛeſcriptione aliqua muniať imo ſᵐ confeſſionẽ archiep̃i nõ eccleſia Piſana vel ipſe archiep̃s fuit in quaſi poſſeſſione exigẽdi hmõi iuramentũ qᷓ ab ipſis iudicibus pꝛo ſe.apo.confiteneť fuiſſe receptũ.per qᷓ cõſtat ꝙ eccle.Ro.ſemper fuit in quaſi poſſeſſione qꝛ miniſterio illius ⁊ anteceſſoꝛũ ſuoꝛũ pꝛo romana eccleſia exactũ fuit ⁊ pꝛeſtitũ huiuſmodi iuramentũ:ille eñ poſſidet cuius noīe poſſidet.ſi vero dicat archiep̃s ꝙ nomine ſuo ⁊ non noīe romane eccleſie iuramentũ fuit exactũ poſſit ei inferri ꝙ ipſe violauit iuramẽtũ pꝛeſtitum pꝛo conſeruando iure ⁊ honoꝛe romane eccleſie:vñ licet retineri nõ poſſet cũ in pꝛeſcriptiõe rerum eccleſiaſticarũ bona fides ⁊ iuſtus titulus exigant:⁊ ſi pꝛeſcriptio locũ poſſit habere nõ tamẽ poſſit centenariã pꝛeſcriptionẽ ꝓbare que ſola currit contra romanã eccleſiam.Ber.¶Nota.j.ꝙ tota Sardinia ꝑtinet ad eccleſiã romanã nullo mediãte:⁊ ſic hꝫ eccleſia romana iura imperij ibidẽ ſicut habet in toto patrimonio eccleſie:vt in.c.ꝑ venerabilẽ.qui fi.ſint leg.⁊ habuit papa illã inſulam Sardinie ex donatione Conſtãtini ⁊ alioꝝ imperatoꝛũ vna cũ alijs pꝛouincijs:vt in.c.tibi dño.⁊ in.c.ego ludouicus.lxiij.diſti.⁊.xcvj.di.cõſtãtinus.⁊ de ſicilia qualiter ꝑtinet ad eccleſiã romanam

a ☞Sebaſti.Sapia.¶De imperatore.Uide Bar.in.l.j.§.per hãc.ff.
de rei vendi.vbi declarat qualiter imperator ſit dñs totius mundi.
b ☞Sebaſti.Sapia.¶Juramentum.Uide Alex.in.l.ſtipulatio hoc
modo concepta.in.ij.col.ff.de verbo.obliga.ꝛ in conſi.xvj.in.iij.vol.et
remiſſiue per Feli.hic.col.ij.

oẽs.§.recte.ff.de fur.ex qbus oib⁹ iuribus ſupradictis reperies va-
rias ꝛ ſing.doctrinas in hac materia q̃ p̃dicta oĩa allegãde ꝛ in voce
legendo ꝓſecutus ordinate fuit in hac decre.d.meus Fran.de Aret.
¶Adde an in dubio preſumatur mala fides vel bona Alex.cõſi.xxj.
ꝛ.xxxv.iiij.lib.

c ¶Quis dicatur
habere bonã fidẽ
vid Jnn.in rep.
c.ſi.j.eo.in.x.col.
ver.qs aũt dicat
habere.ꝛ de qõe
hic poſita vid p
Pe.de anch.in
c.j.in.viij.colũ.de
p̃ſcr.li.vj.ꝛ p do.
Ant.i.c.ꝓuenit.i
xiiij.col.de cenſi.
d ¶An preſumat
bõa fides,ꝛ de h
vide p Old.i ꝯſi.
ccxliiij.ꝛ plene p
Jmol.in fi.in.v.
col.j.e.ꝛ qualr p
bet bona vel ma
la fides p Pe.d
anch.in.c.j.in pe.
col.de p̃ſcri.li.vj.
ꝛ Jmo.i repe.c.
ſi.i.viij.co.ver.re
deo ad gl.j.eo.ti.
ꝛ d hoc ꝙ hic di-
cit do.ant.vid p
Bal.late in.§.ſ3
iſte.in pe.col.iſti.
de actio.ꝛ de qõe
hic poſita vid in
terminis p bal.in
l.j.in añpe.col.C.
de ſer.ꝛ quod no.
Bar.in.l.j.§.hoc
interdictuz.ff.de
iti.act.pri.et in.l.
j.§.ariſto.ff.d aq.
quoti.ꝛ eſti.et qd
not.Jnn.ꝛ gl.in
c.bone.de poſtu.
p̃la.ꝛ de iſto arti
culo.an ꝛ qñ p̃ſu
mat bona fides:
vide elegãtiſſime
p ant.i.l.eũ.§.in
publicia.ff.d pu.
qui habuit dicta
ſua ꝓ maiori pte
a bar.in.l.ij.§.ſi a
pupillo.in fi.ff.ꝓ
empt.ꝛ in.l.q ro-
me.§.duo fr̃es in
ſua repe.ff.d ver.
obli.et vide text.
ſing.ſm Bal.ibi
in.c.j.§.ſi duo.de
parte.Bart.in.l.
cum in teſt.ff.pro
emp.ꝛ Bar.in.l.
ij.ff.de re milita.
Bal.in.l.iuſtitia
in vlti.colũ.C.de
rei vẽ.ꝛ in.c.j.§.ſi
qs per.xxx.ſi de
feu.fue.cõ.tex.eſt
ſing.quẽ ponde-
rat ibi Bart.al's
Bal.in.l.ſi.in fin.
ff.pro ſuo.Bar.i
l.q fundũ.§.q p-
curator.in vlti-
mis verbis.ff.ꝓ
empto.et videas
d.Bar.in.l.inter

romanã.vide in.c.mãdata.de preſump.ꝛ melius
in cle.paſtoralis.de re iud.ꝛ.c.ad apoſtolice.eo.
ti.li.vj.de romana.vide in.c.fundamẽta d elect.
2 lib.vj.¶†No.ij.ꝙ valet arg.de toto ad partem
habẽs em̃ ius in toto fundat intentionẽ in qua-
libet eius parte ꝛ eſt argu.ſm Hoſt.qd comites
ꝛ dñi tpales fundãt intentionẽ ſuam de iure cõi
quoad res ſitas intra limites ſue terre.de quo vi
de qd no.Jo.an.in.c.ſi.de offi.archi.qd intelligo
reſpectu iuriſdictionis nõ aũt reſpectu propri-
tatis rerũ ꝛ bonorũ intra limites exiſtẽtiũ:ſicut
a de imperatore[a] reſpectu toti⁹ orbis.no.in.l.be-
ne a zenone.C.de quadri.preſcrip.Et idẽ dico in
pa.quo ad patrimoniũ eccleſie.fundat em̃ inten
tũ ſuũ quo ad iura imperialia:nõ aũt in ꝓprieta
te bonorũ.arg.in.c.p venerabilẽ.ꝛ in.l.traditio.
ff.de acqui.re.do.ꝛ.c.nuper.de dote poſt diuor.ꝛ
arguit hic papa de toto ad partẽ hoc modo du-
catus calaritan⁹ eſt in ſardina ſed tota ſardinia
pertinet ad eccleſiã romanã immediate ergo et
ducatus calaritanus.ſimile de rel.do.cum vene
3 rabilis.¶†No.iij.ibi ad ius ꝛ proprietatem:qd
dñiũ rei feudalis eſt penes dñm feudi.ꝛ intelli-
git Jnnoc.in dñio directo.vtile em̃ eſt penes va
ſallũ ſm eũ ad qd allegat Hoſt.d.c.nuper.illud
c.ſolũ ꝓbat ꝙ cõcedens feudũ dr dñs ꝛ hoc cla-
riſſimuũ:ſed difficultas ſtat in vidẽdo q̃le ius ha
beat vaſallus.Jnn.em̃ vt hic vides dicit ꝙ vtile
dñium qd no.ſed nihil alle.ego all.tibi tex.in.c.
j.i q.cau.feu.amit.col.x.vbi dr ꝙ ꝓprietas rema
net apud dñm.vſuſfruct⁹ vero trãſit in vaſallũ.
ſed Bal.ibi dicit ꝙ vſuſfructus ponit ibi ꝓ vtili
dñio:qd dt ibi no.ꝛ alibi poſt glo.aſſumit diſpu
ta.ſup hoc.ſ.in.c.j.de ca.cõſi.col.x.ꝛ tandẽ dt pro
firma concluſione tenendũ ꝙ vtile dñiũ cõpetit
vaſallo qd probatur ex eo:qr ſibi datur vẽdi.fa-
cit qd leg.ꝛ not.in.l.j.ff.ſi ager vect.ꝛ per Jnn.in
4 c.ceterum.de iudi.¶Nota.ibi ſm confeſſionez
tuã ꝛc.ꝙ cõfeſſio ſoli⁹ prelati nocet eccleſie,con
cor.c.ij.de ca.mo.ſed in ꝯriũ facit qd le.ꝛ no.in.c.
ij.de teſt.lib.vj.ꝛ in.c.de cõſtãtino politana.xxij.
diſt.vbi pz ꝙ in eccleſia collegiata cõfeſſio ſoli⁹
p̃lati nõ obeſt.ꝛ credo hũc tex.ꝓcedere cũ p̃ſum
ptio ſeu ius cõe eſt ꝯ ecleſiã vt hic erat.naz tota
ſardinia ꝑtinebat ad papã.vt in tex.al's ſec⁹ vt i
5 ꝯrijs.ꝛ no.hãc limitationẽ ad illa iura.¶†No.
ibi:in q̃ſi poſſeſſionẽ.qd eſt dare quaſi poſſeſſio
nẽ iuris exigẽdi iuramẽta fidelitatis:ꝛ ſic poſſet
quis petere reſtitutionẽ ſi vaſallus denegaret ta
le iuramẽtũ fidelitatis exhibere.Et not.ꝙ iura
incorporalia quaſi poſſident.ꝛ id quaſi:qr vere
nõ poſſident cũ tãgi nõ p̃nt.inſti.de re.corpora.
6 ꝛ incor.ꝛ.l.j.in prin.ff.de acq.poſ.¶†No.ꝙ de
tinẽs noĩe alieno nõ dr poſſidere.ſ3 nudũ p̃bere
miniſteriũ.is aũt poſſidet ꝛ p ꝯñs p̃ſcribit cui⁹
noĩe poſſidet:vt hic:ꝛ i.c.cũ veniſſet.de reſt.ſpo.
ꝛ no.ꝙ etiã incorporalia p̃t qs p aliũ poſſidere.
7 ¶†No.ibi ꝙ cõtra iuramẽtũ ꝛc.ꝛ tene mẽti ꝙ
tenet qs reſtituere qd ꝯtra iuramẽtũ ꝓpriũ acq
ſiuit.qd no.hic Hoſt.alleg.c.ad audiẽtiã.ꝙ me.
cau.idẽ dicit de alijs cũ pctd acq̃ſitis.j.de iudi.
cũ ſi.Ego pro hoc vltimo alle.ꝛ remitto ad me
lius ꝛ ad plenius no.in.c.ex tranſmiſſa.de dci.ꝛ
xiiij.q.v.in ſum.ꝛ.j.q.j.cito turpẽ.ꝛ.c.non eſt pu
tãda.ꝛ p Jo.an.in regula qd ſemel.li.vj.in mer.
b Sed ex p̃mo dicto no.ꝙ iuramẽtũ[b] nõ impedit
validitatẽ act⁹ l3 attẽtãs ſit periurus.de quo p
Jnn.ꝛ alios in.c.dilecto.de preben.ꝛ p Jo.an.in
8 d.regula qui ſemel.¶†No.vlti.ꝙ in rebus feu-
dalib⁹ currit p̃ſcriptio etiã cõtra dñm.vñ põt et
tertius preſcribere directũ dñium qd erat penes
dñm vtili remanẽte penes vaſallũ,vide qd dixi.
9 ſ.c.ad audiẽtiã.¶†Jtẽ not.ꝙ ꝯ eccleſiã roma
nã põt p̃ſcribi in reb⁹ ciuitatib⁹ ꝛ regnis ad eaz

pertinẽtibus pleno iure:ſed requirit preſcriptio
nõ minor certenaria.vide qd dixi.ſ.eo.cũ nobis.
10 ¶†Opp.ꝯ ſi tex.i eo qd dicit ꝙ poſito qd hoc
caſu locũ habuiſſet preſcriptio.tñ cẽtenaria pre
ſcriptio q̃ ſolo currit cõtra eccleſiã ro.ꝓbari nõ
poterit.Et ſic vr̃ ꝙ lex ſeu canõ requirẽs hãc p̃-
ſcriptionẽ ſit impoſita verbis ꝛ nõ reb⁹ ꝯ.c.com
miſſa.de ele.in.vj.itẽ text.in.c.cũ dilecta.de cõfir,
vti.vel iuti.tenet eã poſſe ꝓbari ad idẽ qd plene
dixi.ſ.e.cũ nobis.Sol.dicit Jo.an.ꝙ papa põ-
derat hic factũ ſepeciale quo ad hũc caſum ꝛ nõ
ius.q.d.ꝙ de iure bene poſſibilis ẽ ꝓbatio:ſ3 pa
pa credebat hic ꝙ nõ poſſediſſet archiep̃s piſa-
nus tãto tpe vt poſſet ꝓbari preſcriptio cẽtena-
ria,vel ſm Hoſti.pa.no.hic ꝓbationẽ teſtiũ per
quos nõ credit hoc poſſe ꝓbari.al's tamẽ ꝓbari
poſſet p inſtrumẽta de fidelitatib⁹ facta p ducẽ
tũ annos ꝛ plus.prima ſol.plus mihi placet cũ
archiep̃s nõ allegaſſet hic probationẽ teſtium.ꝛ
11 vide qd dixi in.d.c.cũ nobis.¶Ex†p̃dictis ꝛ ex
tex.no.ꝙ eccleſia inferior põt preſcribere iura ꝛ
bona ad pa.ſpectãtia:ſuprema tñ poteſtas pre-
ſcribi nõ poteſt vt dixi in.d.c.cum nobis.¶Ue-
nio ad gl.in verbo bona fide:qr alie ſunt faciles
q̃ multa facit.Primo em̃ format duas qões
et ſoluit.Scdo vnã oppoſitionẽ ꝛ nõ reſpõdet.
Tertio iterũ format duas queſtiões ꝛ nõ ſoluit.
Quarto opponit ꝛ ſoluit.Quinto ponit duas
12 queſtiões ꝛ ſoluit.¶†Primo igit q̃rit an ſemp
ſit ſm canones neceſſaria bona fides.ꝛ rñdet qd
ſic ſiue agat de iure ſpirituali ſiue ciuili.j.ca.fin.
Aduerte tñ ꝙ vbicũq; p̃ſcriptio cauſat ex poſ-
ſeſſiõe p̃ſcribẽti.cõiter tenet ꝙ neceſſario reqra-
tur bona fides:vt.ſ.c.vigilãti.ꝛ.c.fin.j.eo.ꝛ huic
iuri canoni.ſtandũ eſt hodie etiã in foro ciuili ra
tiõe peccati:vt no.Bar.in.l.priuilegia.C.de ſac.
ſanc.eccl.ꝛ gl.in regula poſſeſſor.li.vj.Qñq; pro
cedit preſcriptio ſine poſſeſſione preſcribentis:
vt in actionibus ꝛ ſimilibus.ꝛ tũc Bar.in.l.ſeq-
tur.§.ſi viã.ff.de vſuca.dixit ꝙ non requiritur ibi
bona fides:qr preſcriptio cauſat ex negligentia
nõ petẽtis.Ego hũc articulũ plene examinabo
13 j.c.ſi.¶†Scdo gl.q̃rit qñ p̃ſcribẽtes dr eſſe i bo
c na fide[c] rñdet[c] cũ credit tradentẽ eſſe dñm vel
habere ius diſtrahendi:l3 erret in facto.Ego ge
neraliter dico ꝙ bone fidei eſt cũ non h3 noticiã
rei aliene:ſicut ille dr malefidei qui h3 notitiã rei
aliene:vt in.c.ſi virgo.xxxiiij.q.ij.ita per contra
rium dr bone fidei q poſſidet cogitatiõe dñi:ita
vt nõ erret in iure:qa error iuris non excuſat in
preſcri.vt.l.nũq̃.ff.de vſuc.ꝛ.c.dudũ.de deci.no.
14 gl.in.c.apoſtolice.de donat.¶†Tertio q̃rit an
d bona fides[d] preſumat glo.rñ.quod ſic:quia pre-
ſumit ignorantia niſi probet ſcientia.Jdem no.
in.c.ſanctorũ.ſ.e.Excipit gl.iiij.caſus.Primus
ſi facta fuit diuinatio acquirenti quod res eſſet
alterius.C.de rei vendi.ſi fundum.Secundus ſi
rem acquſiuit contra ius.l.quemadmodũ.C.de
agri.ꝛ cẽſi.li.xj.Terti⁹ ſi emit a procuratore meo
per cõcluſionem.Quartus ſi emit a prodigo vel
luxurioſo cui bonis interdictuz eſt cũ ſciret illũ
protinus conſumpturũ pecuniã.iura allegantur
15 in gl.¶†Examinemus nunc regulã ꝛ caſus ex
ceptos:dicit enim primo gl.ꝙ regulariter bona
fides preſumit.gloſ.in.c.dilecto.xv.q.iij.dicit qd
parti que allegat titulum ꝛ bonam fidem ſi non
poteſt ꝓbare ꝑmittendũ eſt iurare qd bona fi-
de poſſederit rẽ illã ꝛ iuſto titulo eã acq̃ſierit.
gl.in.§.alie.inſt.de act.ꝛ in.l.pe.C.de eui.ſimpli-
citer dicũt qd bona fides preſumitur.Aduerte
aut queritur in rebus corporalibus aut incorpo
ralib⁹.Primo caſu dicit Bart.in.l.celſus.ff.de
vſuca.qd aut preceſſit titulus etiam errore iniu-
ſto ꝛ preſumit bona fides:vt in.d.l.pe.C.de euic.

Anto.Franciſ.
¶An ꝛ qñ p̃ſu-
mat bona vl' ma
la fides.Dicas
quod reg'r p̃ſu-
mit in eo q facit
acta cũ preſentia
iudicis vel ꝓpin
quorum pupilli.
ita Bar.in.l.fra-
ter a fratre.in vl.
char.ff.de condi.
inde.ꝛ habet per
Bal.in.l.j.in pe.
col.C.de fur.ꝛ vi
de Bal.in.l.ſi.§.
cum igitur.C.de
iu.deli.vbi dicit
ꝙ bona fides p̃-
ſumptiue ꝓbat
per inſtrumentũ
ꝛ multos effec⁹
qui inducuntur
ex iudicis auto-
ritate:vi.p Bal.
in.c.j.in.v.colũ.q
feu.da.poſ.iuſib.
feu ꝛ p nouiſſi.in
l.pacta nouiſſi-
ma.C.de pa.ꝛ vi
de Jnn.i.c.cũ ve
niſſent.i verſ.itẽ
no.ꝙ l3.de in in-
teg.reſt.vbi dixit
qd ex titulo ꝛ lõ
ga poſſeſſiõe p̃-
ſumit bona fides
licet Bar.i.l.ſi.C.
vnde.vi.i.vj.col.
in ver.ſed cõtra.
videatur tenere
qd ex poſſeſſiõe.
xxx.an.etiã ſine
titulo preſumat
bona fides.de q̊
p Jo.de Jmo.in
l.celſus.ff.de vſu
cap.ꝛ in.c.fin.de
preſcript.
☞Sebaſti.Sapia.
d ¶Bona fides.
Uide Abb.in.c.
ꝯſultationib⁹.j.
de iure pa.Alex.
in cõſi.lxxv.inci.
viſis ꝛ pondera
tis.col.penul.in
iiij.vol.ꝛ in cõſil.
lxxvj.incip.in cã
ꝛ lite.circa finẽ.ꝛ
in conſi.cxiiij.in-
cip.in cauſa ꝛ li-
te col.vl.ꝛ in cõ-
ſilio.cc.incip.vi-
ſo ꝛ diſcuſſo.col.
j.in.ij.vol.vbi la-
te ex quib⁹ bona
fides p̃ſumat.et
do.Fran.Curtiũ
in cõſil.lxxxij.ici.
deus pius.col.ij.

Sebaſt. Sapia.
a ¶Mala fides. Uide practi.pa. in forma rñſiõis rei cõuẽti.i verbo. exceptionẽ pſcri ptionis.colũ.iiij. Alex.i cõſ.xxxv. inci.viſo pceſſu. in.iiij.vol.⁊ in.d. conſi.cc.in.j.col. in.ij.vol.⁊ in cõſ. cxcij.inci.in cau ſa ⁊ lite.in.j.col. in.ij.vol.vbi ſibi contrariatur.

Sebaſti.Sapia.
b ¶Poſſeſſio.hoc dictũ etiã ſequit Abb.in.c.cõſul tationib⁹.vltra mediũ.ver.ex p dictis infert.j.d iurepat.⁊ Alex. in cõſi.cx.inc.vi ſis acutiſſimis.i vlt.col.in.j.volu. reprobat Imol. in repe.c.fi.col.v. j.eodem.

Sebaſti.Sapia.
c ¶Ad caſus ex ceptos.Uide ad hoc que ſcribit Iaſ.i.l.quoties. in.vij.colũ.in no ua limitatio.C.d rei vendicatiõ e. ⁊ quomõ talis denũtiatio cõſti tuat in mala fide vide Cor.in cõſ. l.incipi.in cauſa cõpetẽte.col.vlt. in.ij.vol.Alexã. in.l.d pupillo.§. ſi is cui.circa me dium.ver.querit vltimo Bart.ff. de oper.no.nun.

facit.l.igitur.§.poteſt.ff.de li.cau.Idem dicit de quolibet poſſidẽte niſi alius poſſeſſor antiquior appareat:ille eñ põt bene facere illã allegatio nẽ qđ tuũ nõ erat debebas ſcire ad aliũ pertine re.l.fi.C.vñ vi.quo ad aliũ licite ⁊ bona fide pſu mit pertinere niſi ius cõe ſibi ꝯdicat.facit.e.ti.c. j.lib.vj.ſm eũ ⁊ cũ eo trãſit.d.Ant.hic:ſ ego al lego in materia duo dicta multum not.quorum vnũ eſt Bar.⁊ aliud Inn. ¶†Bar.eñ in.l.fi.in fi.C.vñ vi.vſ dictũ ſuũ pcedẽs limitare vt mala fi a des poſſit allegari per antiquiorẽ poſſeſſorem. ſ.intra.xxx.an.ſ poſtea nõ:p tex.illus.l.fi.nã p ſumptio male fidei ꝯ ingredientẽ poſſeſſionẽ ſi ne titulo p curſum.xxx.ann.⁊ extunc pſumit illũ retro fuiſſe bone fidei.qđ eſt ſingulare dictum ⁊ ſemper menti tenendum.ad cuius cõfirmationẽ ⁊ ampliationẽ allego ſingulare dictũ Inn.in.c. ij.de in inte.re.vbi dt eſſe notãdũ ꝙ lz qlibet pſu mat eſſe bon⁹ niſi pbet mal⁹.de pſump.c.fi.ſ.de ſcru.in or.faciẽ.c.vno.nõ tñ ſic eſt in bona fide:qꝛ oportet ad hoc vt pſumat bona fides ꝙ habeat iuſtũ titulũ vel ꝙ pbabilib⁹ rõnib⁹ ꝯſuerit poſ ſeſſionẽ.ff.de li.cã.l.igit.§.ij.⁊.l.liberis.§.fi.⁊ ꝙ lõ go tpe fuerit in poſſeſſiõe.l.poſſideri.§.ſi ſeru⁹. ff.de acq.poſ.⁊ qđ dicat lõgũ tẽpus arbitrio bo ni iudicis relinquit.ff.de iure deli.l.hinc dicit qđ ſi alius ꝙ capitulũ maioris eccleſie ſit in poſſeſ ſione eligendi ⁊ petit cõfirmari ſuam electionem ſuccũbit in petitione ſua:qꝛ nõ preſumit bona fi de eſſe in hãc poſſeſſionẽ qꝛ cõtra ius.⁊ idẽ eſt in cõſimilibus.Aduertendũ tamẽ qđ Inno.videt ſe reſtringere ad caſum cũ poſſeſſio contra ius.li cet eñ Bar.ſimpliciter dixit ꝙ poſſidens cõtra ius nõ preſumit bone fidei.Inno.limitat niſi ſit poſſeſſio lõgi tẽporis vel pluirb⁹ rõnib⁹ fuerit acqſita.p hoc adduco text.c.cũ eccleſia ſutrina. de cã.poſ.⁊ pprie.⁊.c.ad decimas.de reſt.ſpo.lib. vj.in verbo aliquandiu.Ex quo infero ad dictũ Bar.nã ſi poſſidens longo tempore iure reſiſtẽ te preſumit bone fidei:fortius debet preſumi bo na fides ex diuturnitate temporis contra anti quiorem poſſeſſorem cũ hoc vltimũ cõſiſtat in fa cto ⁊ pbabiliter ignorari põt precedens vero cõ ſiſtit in iure cuius ignorantia de facili non pſu mitur pro hoc regula ignorãtia ⁊ regula preſu
17 mit.de reg.iur.lib.vj. ¶†Aũgd aũt antiquiori poſſeſſori ſit pditũ aliqđ remediũ cõtra ſcđs poſ ſeſſorẽ dic ꝙ ſic etiam ſi preſumat bona fide poſ ſidere põt eñ implorare iudicis officiũ vel intẽ tare cõditionẽ.l.ſi coloni.C.de agr.⁊ cẽſi.li.xj.ita notãter voluit Inn.in.c.ſepe.ppe fi.de reſti.ſpo. qđ dicit notãdũ p poſſeſſorib⁹ priorib⁹ eccleſia rũ qui admittũt earũ poſſeſſionẽ nec poſſunt p bare ſuã canonicã inſtitutionẽ:fiet eñ eis reſtitu tio probata antiquiori poſſeſſiõe lz nõ pbet ſpo liationẽ.d.l.ſi coloni.⁊.ij.q.j.reintegrãda.⁊ idẽ voluit Bar.in.d.l.ſi coloni.reſtringit tñ hoc cõ tra malefidei poſſeſſorẽ.ſ gl.in.l.ciuile.C.de fur. videt ſentire ſimpliciter cũ Inn.ſed Bar.ibi re mittit ad not.p eũ in.l.fi.e.ti.ibi eñ.⁊ in.l.rẽ q.ff. de acqr.poſ.diſtinguit ꝙ aũt ſcđs habuit ab au tore vitioſo ⁊ põt agi ꝯ eum vt ſic mala fides au toris iſtũ aliqualiter afficiat.arg.in aut.male fi dei.C.de pſcri.lon.tẽp.idẽ ⁊ fortius qñ iſte ſecun dus eſt in mala fide. et ſic intelligit.d.l.ſi coloni. ſec⁹ dixit vbi ſcđs eſt in bona fide ⁊ habuit ab au tore nõ vitioſo:tũc eñ tenet ꝙ prius nõ agit cõ tra ſcđm p.l.ſiue aũt.§.ſi duobus.ff.de publi.vbi dr ꝙ ſi duo emerũt rem a diuerſis quos putabãt dños ſi cuiqꝫ tradita fuit ſuo tẽpore poſſeſſio po tior nũc eſt poſſeſſor ⁊ nõ ille q pmo poſſeſſionẽ habuerit.Sed mihi plus placet dictũ Inn.⁊ gl. in.d.l.inciuile.⁊ per.l.ſi coloni.q loquit indiſtin cte.⁊ arg.eorũ q no.in.d.c.reintegrãda.⁊ p Inn. in.c.poſt electionẽ.de cõceſ.preb.in fi.Et ad.l.ſi duob⁹.reſpondeo ꝙ loquit cũ liquet de defectu proprietatis vtriuſqꝫ:ideo in pari cauſa potior eſt conditio poſſidentis vt in regula in pari cau ſa.lib.vj.ſed nos loquimur qñ ſimpliciter qs fun dat ſe ſup poſſeſſione quã dicit ſe habuiſſe ⁊ ſine

iuſta cauſa perdidiſſe ⁊ ante oĩa petit illam ſibi reſtitui per officium iudicis vel per cõditionẽ.l.ſi coloni:vel.c.reintegranda.ſecũdũ vnam opi.⁊ vide que dixi in.c.ſepe.⁊.c.cum ad ſedem.eo.tit.⁊ hoc notabis.
18 ¶†Uenio ad ſcđm mẽbrũ principale an.ſ.in rebus incorporalibus preſumat qs bone fidei.de hoc p gl.⁊ Bart.in.l.j.§.ij.ff.de iti.act.pri. p Cy.⁊ alios.in.l.j.C.de ſer.Cõis opiñ.eſt ꝙ aut agit de preſcribenda ſeruitute aut libertate.Primo caſu non preſumit bona fides:qꝛ que libet res preſumit libera.⁊ ſic eſt preſumptio cõtra poſſidentẽ.ar.in.l.
19 fi.C.vnde vi. ¶†Dicunt tñ Cy.⁊ Bar. ꝙ ad preſumendam bonã fi dem nõ exigit vt probet titulus qꝛ in iſtis incorporalib⁹ nõ ẽ neceſſe vt probet titulus:vt in.l.ſi qs diuturno.ff.ſi ſer.vẽ.ſed ſatis eſt aliqđ probare ppter qđ iſte motus ſit ad credendaꝫ ſeruitutẽ ſibi cõpetere alle.l.j.ſed ⁊ ſic.ff.de aqua.quoti.⁊ eſti.⁊ ſufficit ſm Bar.probare qđ de hoc erat fama in vicinia.facit qđ no.in.c.inqſitioni.de ſentẽ.exco. ⁊.l.§.C.ſi ſer,vel lib.ad decu.aſpi.lib.xj.idẽ ſi erãt ibi ſigna vie vel alia veriſimilia que poſſunt adducere animũ ad credulitatẽ iſtã.Ego dico hãc opi.limitandã vt precedentẽ.ſ.cũ poſſeſſio eſt recens:ſed ſi p lon
b ga tpa poſſederit pſumit bõa fides ar.c.j.e.ti.li.vj.nã ſi poſſeſſio b ha bita iure reſiſtente preſumit iuſta ex diuturnitate tpis,vt.ſ.dixi ſcđm Inn.fortius pſumẽda eſt iuſta in caſu noſtro.hoc pbo p.c.cũ eccleſia ſutrina.de cau.poſ.⁊ pprie.nã ibi loquit de poſſeſſione incorporaliuꝫ ⁊ de acquirẽda quadã ſeruitute in iure eligẽdi cõtra canonicos eccle ſie cathedralis iure etiã reſiſtente:⁊ tamen nõ fuit opus pbare bonã fidem.hoc etiã ſentit hic Inn dicẽs ꝙ ppter pſumptionem que ẽ con tra pſcribẽtẽ ſeruitutẽ ſufficit allegare titulũ ſed nõ eſt neceſſe pbare ſed ſufficit ꝙ per lõgum tempus:ſcꝫ per.x.an.inter preſentes.⁊.xx.in ter abſentes cõtra eccleſiam per.xl.annos fuit vſus ſeruitute illa dño ſciente ⁊ nõ cõtradicẽte.preſumitur eñ debitũ hic ius ſeu ſeruitus ex ea cauſa que pretendit preceſſiſſe.ff.de vſuc.cum de in rem.ver.⁊.ff.de
20 aqua plu.arcẽ.l.j.§.vlti. ¶†Aduerte tamen qꝛ iure noſtro nõ ſufficit bona fides.ſed requiritur titulus cum ius cõmune vel preſumptio eſt cõtra preſcribentem:vt in.c.j.eo.ti.lib.vj.ſed intelligo hoc procedere in preſumptione vigenti non autem in qualibet preſumptione:vt pu ta.quia epiſcopus exigit grauamina ſeruilia ſubditis:preſumit enim ꝙ timore ſubditi preſtiterint:vt not.hic Inno.⁊ Io.an.in.d.c.j.⁊ pro batur.x.q.iij.qꝛ cognouimus.⁊.j.q.j.nullus.vel ſi charitatiue qs fuit receptus longo tẽpore ad domum amici iuxta no.in.c.cũ eccleſia ſu trina.de cauſa poſſ.⁊ proprie.Secus autẽ quando concurrit modica preſumptio vt puta qꝛ res pſumitur libera.hoc enim faciliter tollit ex aliis coniecturis vel ex curſu longi temporis.arg.in.d.l.cũ de in rẽ verſo.⁊ in.d.l.ſi quis diuturno.⁊ hoc bñ notabis pro intellectu illius.
21 ¶†Secundo caſu principali cum agit de preſcribẽda libertate cõ muniter tenetur qđ preſumatur bona fides qꝛ habet.fundamentum preſumptiõis iuris pro ſe.debuit enim credere rem talem eſſe qualis naturaliter eſſe debet:vt not.Cy.in.d.l.j.poteſt tamẽ ex aduerſo pba ri mala fides vel ex fama vel qꝛ dixit extra iudicium vel quid ſimile: vt no.Bar.in.l.celſus.ff.de vſu.nam bona fides ⁊ mala cum conſiſtat in animo non poſſunt probari niſi per cõiecturas:vt.c.ij.de leg.li.vj.
22 ⁊.l.dolũ.C.de dolo. ¶†Expedita regula venio ad caſus exceptos.c
c ⁊ primo glo.excipit caſum cum interuenit denuntiatio.l.ſi fundus.C. de rei vendi.dic quod aut interuenit denuntiatio ab initio cõtract⁹: vt quia dum quis vellet rem emere fuit ſibi denuntiatum quod non erat vendentis ſed alterius:⁊ ex hac denuntiatiõe cõſtituitur in ma la fide.ſic loquitur.d.l.ſi fundum aut denũtiatio fuit facta ex poſtfa cto ⁊ tunc ſecus niſi fiat in defectum:prout habetur in.l.vt pfectius. C.de anna.excepti.⁊.xvj.queſtione.iij.§.poteſt.vide in hoc quod dixi in.c.nihil.⁊.c.ſanctorum.ſ.eodem.⁊.c.grauius.de reſtitutio.ſpoliato.
23 ¶†Secundus caſus ſi res fuit acquiſita contra ius p hoc regula q contra iura mercatur.de reg.iur.lib.vj.hoc verum niſi longo tempo re poſſediſſet:vt.ſ.dixi.Ex quo infertur quod emẽs rẽ eccleſie nõ ſer uata iuris ſolẽnitate preſumitur in mala fide.ad hoc quod legit.⁊ no. in.c.ij.de rebus eccle.non alienan.lib.vj.vide quod dixi.ſ.eod.d quar
24 ta. ¶†Item ſcias quod in vſucapiõe ſeu in preſcriptione iuris er ror nocet.l.nunꝗ.ff.de vſucap.ſed in acquiſitione fructuum non no cet:vt in.l.ſed ⁊ ſi.§.ſcire.ff.de peti.here.not.Dyñ.in regula poſſeſſor. de reg.iur.lib.vj.⁊ glo.in.l.ſi fur.ff.de vſuca.dicit tamen Barto.in.d. §.ſcire.quod iſte qui allegat iuris errorẽ debet hoc probare:quia ſciẽ tia regulariter preſumitur:vt in.l.leges.C.de legi.quod eſt notandũ. facit quod leg.⁊ not.in.l.late culpe.ff.de verbor.ſignifica.⁊ Bart.in.l. quod nerua.ff.depoſiti.hoc tamen ſubtiliter limitat,ibi Bartolus quando quis poſſidet iure reſiſtente vt quia aliquid prohibet vel p cipit fieri.tunc enim quis preſumitur in mala fide.⁊ ſic intelligit.d.l. quemadmodum.de agri.⁊ cenſi.⁊ regulam.qui contra iura.ſed quã do poſſidet quis iure non aſſiſtente:vt puta vt teſtamentũ fiat coraꝫ ſeptem teſtibus alias non valeat ⁊ tunc nõ preſumit male fidei.in.d. §.ſcire.Ego dubito an hec reſtrictio ſit vera.ſi enim ex eo ſolo qđ poſ ſidet ſeruitutẽ preſumit male fidei qꝛ res preſumitur libera ⁊ voluit ipſemet Bart.in.d.l.j.fortius debet preſumi male fidei ſi poſſidet in re ſibi non aſſiſtente.Preterea quis preſumit ſcire iura vt in iuribus preallegatis.ergo preſumitur ſcire qđ ſibi ius non aſſiſtit.Nec ob.text.in.§. ſcire.

a ¶ Et vide ibi per Inno. ⁊ in repe. c. cum contingat. in. xxiij. char. in. j. colum. illius charte. de iureiur. vbi ponit an ille contractus factus cũ illo qui ſtatim erat conſumptus firmetur iuramento.

¶ Adde Franciſ. are. conſi. lxxxj.

b ¶ An ⁊ qñ malafides autoris noceat ſucceſſori in preſcriptiõe. vide glo. in. c. de quarta. ʒ. eo. ⁊ de hoc late per Rom. ⁊ poſt gl. in. l. pomponi⁹. §. ſi quis adminiculo. ff. ð acquirẽ. poſſ. vbi ponit ꝙ plures limitationes ad d. aut. malefidei poſſeſſor. C. de ꝑſcrip. longi tempor. ⁊ vide tex. in §. diuturna. inſt. de vſuc. ⁊ de hoc p Pet. de anc. in c. j. in penul. col. verſic. quomodo etiam maleſi. de preſcrip. libr. vj. ⁊ vide Imo. in repetit. c. fina. circa prin. ʒ. eo. ti. in. ij. col. ⁊ late domi. Anto. in. c. cura. in. ij. col. de iurepatro. qñ autem fiat acceſſio temporum in preſcriptione ꝯplenda diſtin. vt p Bar. oĩno in. d. l. pomponius. §. ſi. q inter alia ſingulariter dicit qd poſſeſſio iniuſta autoris violẽti iungit cũ poſſeſſione ſucceſſoris ad cauſandum ipſi ſucceſſori ꝑſcriptionem. xxx. an. lʒ ipe autor ꝑſcribere non potuiſſet ꝙ dt ꝓcedere de iure ciuili. ſec⁹ autẽ dicit ð iure canonico qd bene no. qr eſt pul. limitatio. ad legẽ põpo. §. ſi. ſed ꝓ hoc dicto allego opt. glo. in. §. pe. in ꝟ. cõtinuare. xvj. q. iij. item multas limitati. Anto. Franciſc.

¶ An mala fides noceat ſucceſſori. dicas qd illa nocet heredi nõ aũt ſingulari ſucceſſori i fructibus querẽdis: vt p Bal. in. l. ij. C. ð peti. here. ⁊ in. l. vitia. C. de acq. poſ. ⁊ p Alex. poſt Barto. in. l. ex diuerſo. ad fi. ff. de rei vẽ. ⁊ p eũdẽ Bal. in. l. j. C. e. ti. ⁊ in. l. ſequit. in. §. fructus. ff. de vſuc. ⁊ vide per Jo. and. in addi. Spec. in tit. de preſcri. in. §. ſi. in addi. magna. ⁊ vide Inn. ⁊ do. Anto. ⁊ iſtum in. c. ſi diligenti. de preſcri. ⁊ per Alex. in conſi. iiij. in. ij. parte. ⁊ in conſi. xxxix. in. iiij. parte. conſi. lij. ⁊ in conſi. lxxx. in eadem parte. ⁊ in conſi. lxxxiiij. in. j. parte.

ſcire qr non dicit qd talis nõ ꝑſumat malefidei.
ſʒ ſolũ dicit ꝙ ille qui errat in iure nõ eſt predo
qr dolo caret, ⁊ ſic preſupponit errorẽ qui nõ eſt
preſumẽdus niſi probet ex cõiecturis: qr ignorã-
tia iuris ð preſumit: vt in regula ignorantia. de
reg. iur. l. vj. ⁊. l. regula. ff. de iur. ⁊ fact. ign. videt
autẽ ꝯiectura ꝓbabilis ſi erat poſſeſſor ſimplex
perſona vel mulier. arg. in. l. cũ de in debito. ff. de
ꝓba. vel error iuris erat probabilis. vt in regula
alle. ⁊. c. cũ dilectus. de cõſue. not. Jo. an. in. c. j. de
priui. lib. vj. facit qd no. Inno. in. c. per tuas. ij. de
25 ſimo. ¶ † Et ſi q̃ras quare in vſucapione nocet
iuris error ⁊ nõ in acquiſitione fructuũ, reſpõdet
Bar. in. d. §. ſcire. ꝙ in vſucapione requirit ver⁹
titulus vel iuſtus error iuris: vt in. d. l. celſus. de
vſuc. ſed error iuris nõ eſt iuſtus: ergo ad vſuca-
pionẽ nõ ſufficiũt: ſed quo ad acquiſitionẽ fru-
ctuũ nõ requirit titul⁹ ſʒ ſufficit ꝙ abſit mala fi-
des que abeſt vbi eſt iuris error: vt in. d. §. ſcire. ⁊
intellige de acquiſitione fructuũ fienda vt a bo-
nefidei poſſeſſore. talis eñ errãs equiparatur in
hoc bone fidei poſſeſſori: ſecus autẽ ſi ageret de
vſucapiendis fructibus qr tũc exigũtur neceſſa-
ria ad vſucapionẽ. iuxta no. in. l. ſequit. §. fruct⁹.
ff. de vſuc. ⁊ in. l. ex diuerſo. ff. de rei ven. in. d. §. ſci
re. ¶ Tertius caſus exceptus cũ qs emit a ꝓcu
ratore p colluſionẽ ⁊ hic caſus eſt clarus. nã col-
26 luſio ðtegit malãfidẽ. ʒ. de col. p totũ. ¶ † Quar
a tus caſus ſi emit a ꝓdigo vel luxurioſo[a] ⁊c. Cõ-
clude in hoc latius ⁊ melius poſt Bar. in. l. ſi qs
cũ ſciret. ff. pro emp. ꝙ aut qs emit ab eo cui bo-
nis fuerat interdictũ. ⁊ nõ valet contractus nec
transfertur vſucapiendi condi. vt. l. qui fundum.
§. qui ſciens. ff. pro empt. Aut emit ab eo cui nõ
erat bonis interdictũ: ⁊ tũc aut ſciebat eũ cõſum
pturũ ſed ignorabat in queʒ vſum ⁊ valet ⁊ põt
vſucapere qr eſt bonefidei: vt. d. l. ſi qs cũ ſciret.
Aut ſciebat ꝙ in aliquẽ malũ vſum volebat ex-
pendere pretiũ ⁊ nõ valet in. d. l. ſi quis. in fi. ma-
xime ſi ille erat minor: vt. l. ſi ꝟo nõ remunerãdi.
27 §. ſi adoleſcens luxurioſus. ff. manda. ¶ † Ex ꝑ
dictis decidit queſtio de eo qui emit ab exiſten
te in ludo. ⁊ concludo ꝙ aut vẽdidit colluſori ⁊
nõ valet cõtract⁹ nec tenet victo vẽditor de eui
ctione cũ ſimul delinquãt, vt in. l. ſi. §. j. ff. quarũ
rerũ act. nõ da. ⁊ per cõſequẽs cũ ſit in mala fi-
de ⁊ ꝯtract⁹ ſit a iure ꝓhibit⁹ nõ poterit ꝑſcri-
bere aut vendidit alteri ⁊ valet ꝯtractus. l. ſi. ff.
de alie. ⁊ eſt ratio qr is qui ſoluit ludẽti ſoluit nõ
omnino ꝯſumpturo, qr forte poteſt vincere ſm
Bar. in. d. l. ſi quis. qd no. ⁊ p ꝯñs ſi res erat alie
na ⁊ bona fides quis emit poterit preſcribere.
28 ¶ † Scdo gl. ꝓncipalr op. ꝯ tex. ⁊ ꝯ ꝓxie dicta,
in eo ꝙ in ꝑſcriptiõe requirit bona fides. d. l. ge
neraliter. ff. de noxa. vbi dr ꝙ ſi egi actiõe noxa-
li cõtra te noĩe alieni ſerui q bona fide tibi ſer-
uiebat tuqʒ illũ mihi tradidiſti pro noxa poſſuʒ
ego illũ ſeruum vſucapere licet ſciã ꝙ alien⁹ ſit.
Ad idẽ opponit de. c. placuit. vt quicũqʒ. xvj. q.
iij. vbi loca cõuerſa ad fidem ſecundum diſpoſi-
tionem. c. j. ʒ. eo. quis ſcienter preſcribit. Gl. non
ſoluit. ſed dic ad. l. generaliter. ꝙ qr dñs teneba
tur ad eſtimationẽ dãni. vel ad dãdũ ſeruum ꝓ
noxa videor ab eo hr̃e cãm ſi id a poſſeſſore bo-
nefidei conſecutus ſum. poterit enim dñs vendi
care offerẽdo eſtimationẽ litis qd cum non fece-
rit videtur conſenſiſſe vt ſeruus datus eſſet pro
noxa. arg. in. l. alienationis verba. ff. de ver. ſign.
29 ad. c. placuit. dic vt dictũ fuit in. d. c. j. ¶ † Ter-
tio principaliter glo. querit an malafides tradẽ
b tis noceat accipiẽti[b] cum bonafide. gl. primo dt
qd non per. l. an vitium. ff. de diuer. ⁊ temp. pre-
ſcrip. ⁊ in contrarium adducit aut. malefidei. C.
de preſcrip. xxx. ann. gloſ. reſpondet diſtinguen-
do qd in preſcriptiõe longi tẽporis: vt. x. vel. xx.
ann. noceat mala fides tradentis: vt in. d. aut. ſʒ
in ꝑſcriptione longiſſimi tẽporis: vt. xxx. vel. lx.
annor. ſecus: vt in. d. l. an vitiũ. Dic latius quod
quedã ſunt vitia realia quedã perſonalia. realia
ſunt que per ipſaʒ rem comitant vt ſi res eſt fur-
tiua vel violenter poſſeſſa: ⁊ hoc vitiũ tranſit in
poſſeſſorẽ ſucceſſorẽ etiã de iure ciuili quo ad ꝑ-
ſcriptionẽ longi tẽporis. i. x. vel. xx. ann. vt inſtit.
de vſuc. §. furtiue. cum ſeq. ⁊. l. vitia. ⁊ ibi bo. gloſ.
C. de acquirẽ. poſſeſ. ſed in preſcriptione. xxx. vel
xl. ann. ſubdiſtinguendũ eſt qd aut loquimur in
ſucceſſore ſingulari ⁊ de iure ciuili iſte ꝑſcribit:
vt no. in. d. §. furtiue. p omnes. ⁊. l. ſicut. C. de pre-
ſcrip. xxx. vel. lx. anno. etiam ſi ſucceſſor ſit malefi
dei: vt ibi ſec⁹ in ſucceſſore vniuerſali: vt in here
de: qr cenſetur eadem perſona cum defuncto. vt
in aut. de iureiur. a moriente pre. propter menſu-
rã. coll. v. vnde ſicut ipſe defunctus nõ potuiſſet
preſcribere ita nec eius heres. l. cum heres. ff. de
diuer. temp. preſcrip. ſed de iure canonico eſt du
bium: de quo vide quod dixi in. c. de quarta. ʒ. e.
⁊ dic vt ibi. Si autem loquimur de vitiis perſo-
nalibus vt eſt malafides poſſidentis de iure ci-
uili diſtingue vt hic in glo. ⁊ plenius vt not. d. l.
vitia. ⁊. d. aut. malefidei. de iure canonico. vide ꝙ
30 dixi in. d. c. de quarta. ¶ † Sed circa ꝑdicta mo
uet domi. Anto. dubium quotidianum. pone ꝙ
ſumus in caſu in quo de iure ciuili procedit pre-
ſcriptio cum malafide: quo caſu certum eſt quod
illo iure malafides defuncti nõ nocet heredi cũ
nec propria nocet. nũquid de iure canonico po-
terit heres cum bonafide a ſe preſcriptionem in
choare, dubium facit: qr de iure canonico defun
ctus non poterat preſcribere propter mala fide.
ergo nec heres cum cẽſeat eadem perſona cum
defuncto: vt in. d. l. cum heres. Contrarium con-
cludit hic do. Anto. qd licet mala fides autoris
in aliquo caſu noceat ſucceſſori vbi exigit bona
fides: tamẽ hic malafides eſt ficta ſucceſſoris nõ
vera. vnde non apparet ratio quare non preſcri-
bebat ex quo vere non eſt in malafide niſi dicat
c ſm eum quod aliter conſciẽtia[c] defuncti exone-
rare nõ poſſit a peccato ⁊ heres teneatur exone
rare conſcientiam defuncti. de ſepul. c. ſi. ⁊ aliter
exonerare non poteſt niſi rem reſtituat: qr p hoc
qd acquiſiuit non purgatur peccatũ defuncti. ⁊
ad hoc dic reducendum qd no. Oldr. ſuo conſil.
xcj. ⁊ ſic dicit intelligendũ qd nn. Dyn. in regula
poſſeſſor. lib. vj. vbi dicit qd de rigore heres non
preſcribit ſed de equitate canonica ſecus: vt ptʒ
ex predictis. Ex hoc vltimo videtur ſentire qd
etiã de equitate canonica heres nõ preſcribit cũ
teneatur ad exonerandam animam defuncti: et

c ¶ Malafides predeceſſoris nocet eius heredi bonefidei poſſeſſori eo pretextu: qr tenet ad exonerandũ animã defuncti quam aliter exonerare nõ poteſt. ⁊ vide Ro. in. l. pompo. in. §. cum quis adminiculo. in. ij. col. de acquiren. poſ. vbi refert hanc doctrinã do. Ant. ⁊ idem dicit Imo. in repe. c. ſi. iij. col. eodẽ titu. ⁊ hoc limita verum in ſucceſſore vniuerſali qui cauſat totum ius ſuum a defuncto. nam ſecus eſſet ſi cauſat ius ſuuʒ ab alio ꝙ a defuncto ita ſingulariter dicit do. Ant. in. c. cura. in. iij. col. de iurepa. ⁊ cum eo qd dicit hic. d. Anto. cõcordare vr etiam Bal. in aut. ad hoc. C. de vſu. quẽ refert. et ſequitur Imo. in repeti. in. c. fin. in xlviij. ʒ. e. tit. Sed cõtrarium tenet Bal. i. l. nihil. C. ꝓ here. ⁊ Barto. in. l. cuʒ heres. in princ. ff. de diuer. ⁊ tempo. preſcri. q ſimiliter ſequũtur Dynũ in. d. regula. poſſeſſor. ⁊ qui vellet tenere iſtam faciliter reſponderet ad rationẽ do. An. hic: videlicet qd non debet impediri effectus preſcriptionis ex eo qd heres teneatur defunctũ exonerare qr ꝑſcriptio habet vim ſolutionis. vt eſt text. in. l. ſi pupil. ff. de admi. tuto. ⁊ in. l. ſi vnus. §. ſi autẽ. ff. de iniur. modo certuʒ eſt quod ſolutio liberaſſet aĩam defuncti: ergo ⁊c. ita rñdebat do. meus. Frãciſ. de are. legẽdo hanc decretalẽ i voce.

¶ Adde qd heres teneatur exonerare cõſciẽtiã defuncti eundeʒ Abb. cõſi. lxxvij. in ſi. j. lib. ⁊ an heres poſſit ꝑſcribere ſi defunctus fuit in malafide. vide Alexã. cõſi. lxxxiiij. cx. j. libr. ⁊ an error iuris proſit ad preſcriptionem per eũdem conſ. lxxiiij. iiij. lib. ⁊ an in ꝑſcriptione reqratur titulus ⁊ bonafides per eundem conſi. cxxv. ij. libro.

¶ Anto. Franc.

¶ An heres teneat exonerare conſcientiam defuncti. Vide que habentur in. c. ſi. de ſepul. ſiue loquamur de ſuo herede ſiue extraneo. ⁊ vide glo. que tenet quod ſic. in. l. nihil. C. pro herede. ⁊ text. Pau. de ca. ⁊ Roma. in. l. vitium. ff. de diuer. ⁊ tempo. preſcripti. ⁊ habetur per Pau. de caſt. in. l. ſequitur. in. §. heres. ff. de vſucap. ⁊ per Ro. in. l. põponius. in. §. j. ff. de acquiren. poſ. qd eſt abſqʒ dubio verum quando heres vult vti acceſſione defuncti. ſecus ſi vult computare tempus ex ſua perſona. ⁊ vide Pau. de ca. in conſi. clxxxviij. ⁊. cxliij. vbi ſingu. loquitur. dicas, quod fructus non ſuperlucraretur. ⁊ vide etiam in conſi. lxxx. ⁊ in. l. pomponius. §. cum heres. de vſucap.

ſic videt̃ recedere a primo dicto. Ego vero[a] ſimpliciter puto etiã ceſſante illa rõne de exonerãda aĩa defuncti ꝙ heres vtroq̃ iure nõ poterit preſcribere eo caſu quo defunctus nõ poterat: q̃ cum ſuccedat in ius defuncti: ⁊ omne ius ſuũ cauſatur a defuncto cenſetur eodem iure cũ illo. d. l. cũ heres. nec habemus cõtrarium de iure canonico. vt plene dixi in. d. c. de quarta. Ex hoc infero ꝙ ſicut defunct⁹ maleſidei nullo tp̃e potuiſſet preſcribere. infra. c. fi. nec ſuus heres poterit dicta l. cum heres. qd̃ bene notandum eſt.

31 ¶ † Quarto principaliter glo. querit an errans in iure dicat̃ boneſidei. ⁊ primo dicit qd̃ ſic. ꝑ. c. cura. de iure patro. ff. de peti. here. l. ſ; ⁊ fi. §. ſcire. dicit tñ qd̃. c. cura. loquit̃ in alio caſu: ſecus dicit in vſucapione. tu de hoc dic vt melius dixi. s̃. in ſcd̃o caſu excepto ad. c. cura. dic vt ibi no.

32 ¶ † Quinto querit, an habẽs cõſciẽtiã dubiam preſcribat tãq̃ boneſidei poſſeſſor: glo. cõcludit ꝙ ſic ꝑ. l. qui ſcit. §. boneſidei poſſeſſor. ff. de vſuc. Hoſ. dicit illud verũ ſm̃ leges: ſec⁹ ſm̃ canones. ĩ. c. de. ⁊ vlti. ⁊ ſequendũ eſt qd̃ anime eſt vtilius ĩ de ſpõſa. iuuenis. de hoc latius dicet̃. ĩ. c. finali.

33 ¶ † Venio ad gl. vlt. que primo ex text. colligit qd̃ bona fides nõ ſufficit ſine iuſto titulo. in preſcriptione rerũ eccleſiarũ. cõtra hec gl. oppo. dupliciter. Primo de multis iuribus que ſolũ requirũt curſum. xl. anno. vt in. c. de quarta. ⁊. c. illud cũ ſi. s̃. eo. Secũdo de repugnãtia quadã q̃ oritur ex requiſitione tituli. nã ex titulo intercedẽte poſſeſſione acquirttur dñium: vt in. l. traditionib⁹. C. de pac. ⁊ in ſpiritualibus ex ſolo titulo transfert dñium: vt in. c. ſi tibi abſenti. de preb end. lib. vj. ergo fruſtra exigitur preſcriptio: qa quod meũ eſt ex vna cauſa ex alia meum fieri nõ põt, vt in. c. inter dilectos. de fi. inſtru. Sol. capiẽdo mentẽ gl. in preſcriptione nõ requiritur titulus per quez transferat̃ dñium: ſed titulus putatiuus qui. ſ. putat̃ legitim⁹ licite ex aliqua cauſa occulta dñium non transferatur: vt puta emi ab eo quẽ putabam dominũ vel habui venditionẽ epiſcopi ⁊ putabã capitulũ conſenſiſſe vel quid ſimile ⁊ de tali titulo loquitur hic, ⁊ exigitur hic titulus ad purgandũ vitium maleſidei preſumptũ ex iuris reſiſtentia cõtra poſſeſſorem ⁊ ꝑ hoc remanet ſolutum ſcd̃m contrariũ.

34 ¶ † Ad primũ vero de. c. de quarta. ⁊ ſimilibus. gl. multũ inſtat. ſed in effectu cõcludit ꝙ aut ius cõe reſiſtit potentie habendi ⁊ poſſidendi. ⁊ tunc non ꝓcedit p̃ſcriptio. ratio q̃ ſine poſſeſſione p̃ſcriptio nõ procedit ſed preſcribẽs eſt incapax poſſidendi ⁊ habẽdi: ergo ⁊c. de quo dic plenius vt dixi. s̃. c. cauſam. Aut ius diſponit ſolũ reſpectu iuris proprietatis nec reſiſtit facultati poſſidendi. ⁊ tunc requiritur titulus putatiuus qui cauſam dederit preſcribendi: vt in. c. j. eod. titu. li. vj. Idẽ ſi preſumptio eſt cõtra poſſidentẽ: vt in. d. c. j. ⁊ dixi. s̃. plenius ⁊ hoc vltimo caſu põt intelligi tex. iſte. erat enim p̃ſumptio cõtra archiepiſcopũ piſanum ex eo q̃ nomine romane eccleſie fuerit ſepe illud iuramentum fidelitatis exactũ. Itẽ poteſt dici iudicio meo ꝙ ius cõe reſiſtebat archiepiſcopo q̃ in iure diſponit̃ qd̃ tota ſardinia pertinet ad eccleſiam romanam: vt in ca. ego ludouicus. lxiij. di. ⁊. c. cõſtantinus. xcvj. di. ergo neceſſari⁹ erat titulus ⁊ in his duobus caſibus ſaluat̃ qd̃ hic in fi. dr̃. ſed vbi ius nihil diſponit nec fortius p̃ſumptio eſt cõtra poſſidentẽ ſufficit cõtra eccleſiã p̃ſcriptio. lx. ann. cũ bonafide. ⁊ hoc caſu ꝓcedit. c. illd̃. cũ ſi. ⁊ hodie habet̃ clari⁹ in. d. c. j. li. vj. Si aũt eccleſiã p̃ſcribit contra priuatũ vel priuatus cõtra priuatum an ⁊ qñ requiratur titulus. dic vt dixi in dicto ca. de quarta.

35 ¶ † Sed iuxta p̃dicta quero an indiſtincte requiratur titulus iure cõi reſiſtente. Solu. gloſ. in. d. c. j. e. ti. li. vj. mirabiliter limitare voluit iſtũ text. dicens ꝙ aut ius cõe eſt cõtra preſcribentẽ ⁊ cũ hoc fundat intẽtionẽ agẽtis ⁊ tũc requirit̃ titulus. ſecus ſi eſt cõtra preſcribentẽ ſed nõ fundat intentionẽ agẽtis. Ex quo infert̃ qd̃ ſi vna eccleſia petit decimas ab alia eccleſia quas poſſidet in aliena parochia ꝙ ſufficiat tũc p̃ſcribẽti bõa fides q̃ licet ius cõe faciat cõtra p̃ſcribẽtẽ nõ tñ facit ꝓ petẽte: ⁊ ſic forte ſm̃ gl. iſtã poſſet intelligi decre. ad aures. e. ti. Sed contra hoc dictũ facit

b dictũ. d. Ant.[b] q̃ cõtra p̃ſcribẽtẽ p̃ſumit̃ ex quo ius cõe eſt cõtra eũ niſi dicat̃ ſm̃ eũ qd̃ preſumit̃ inquãtũ poſſidet cõtra eũ cuius intẽtio fundat̃ a iure: ſec⁹ ſi cõtra aliũ ⁊ ſic non firmat in hoc articulo pedes. Ego dico ꝙ licet tex. in. d. c. j. faciat in prin. in ar. ꝓ gl. illa in eo ꝙ loquit̃ illi cuius intẽtio erat fundata de iure cõi tñ tex. in me. ⁊ in fi. loquit̃ gñaliter dicens ꝙ vbi ius cõe eſt cõtrariũ p̃ſcribẽti vel eſt p̃ſumptio cõtra ipſum bona fides nõ ſufficit: ſ; eſt neceſſarius titulus. Ad idẽ c. ad decimas. de reſti. ſpo. lib. vj. vbi preſumit̃ iniuſta poſſeſſio illius q in aliena parochia decimas ꝑcepit nec in rõne decidẽdi põderat qd̃ parochia eẽt agẽtis ſ; ſolũ ꝙ eſt aliena a poſſidẽte. licet gl. ſibi ⁊ male ſenſerit. vnde Io. an. in addi. Spe. in tit. de reſt. ſpo. ſuꝑ rubrica vr̃ illã gl. reuocaſſe dicẽs nõ referre an ſit ius cõe ꝓ agẽte ſ; ſatis eſt ꝙ ſit ꝯtra poſſidẽtẽ ꝓ quo facit qd̃ leg. ⁊ no. maxime ꝑ Inn. in. c. cõſtitut⁹. de fi. p̃ſbyt. ⁊ in. c. j. de of. vica. ⁊ vide qd̃ in materia dixi in. c. in literis. de reſti. ſpol. Preterea ſi ſola preſumptio ſufficit vt exigat̃ titulus: vt in. d. c. j. fortius d; exigi cum ius cõmune eſt cõtra poſſidentem licet nõ fundet intentionẽ agentis. Item titulus exigit̃ iure cõmuni reſiſtente q̃ eſt preũptio male fidei cũ preſumatur ſcire iura. hec ratio militat licet nõ fundet intentionem alterius: ⁊ hanc partem puto veriorem: ⁊ hoc de iure canonico. S; an de iure ciuili exigatur titulus in preſcriptione. xxx. vel. xl. an. cũ bonafide ſi ius cõe reſiſtit p̃ſcribẽti. tex. in. l. ſi quis emptionis. C. de preſcrip. xxx. vel. xl. ann. loquens de iſta preſcriptione nõ aperit ſ; ceſſante titulo requirit curſum lõgiſſimi tẽporis: nec Barto. ibi aperit. ego puto ꝙ ſic tũ arg. eorũ q̃ leg. ⁊ no. in. l. quẽadmo. C. de agri. ⁊ cenſi. lib. xj. tum quia ius canonicũ exigit titulum hoc caſu propter preſcriptam malam fidez ergo cũ agat̃ de peccato excludendo ſtandũ eſt iuri ca. vt no. in regula poſſeſſor. li. vj. ⁊ in. l. priuilegia. C. de ſacroſanc. eccle. ⁊ licet tex. in. d. c. j. loquatur in preſcribente rem eccleſiaſticam tamen in hoc eadẽ eſt ratio que in aliis rebus ex quo ius cõe reſiſtit preſcribẽti: q̃ in vtroq̃ caſu preſumitur mala fides: vt in. d. l. quẽadmodũ. in fin. Nec obſtat ſi dicat̃ ꝙ tex. ibi loquatur de p̃ſcriptione longiſſimi temporis: ſecus ergo in p̃ſcri. longi tẽp. vt ibi no. in gl. q̃ dico ꝙ ideo reſeruat ibi text. preſcrip. lõgiſſimi temporis: q̃ de iure ciuili currit preſcriptio tãti tẽporis etiã cũ mala fide: ſed cũ de iure cano. cui hodie ſtãdu; eſt talis p̃ſcriptio nõ currat ſecus eſt dicẽdũ.

36 ¶ † Vltimo queritur hic quãto tempore preſcribat̃ in rebus patrimonialibus[c] clericorum. d. Ant. ſatis impertinẽter format hic iſtam qõnem. Ego eaz attigi in. c. de quarta. s̃. eo. vbi melius cadebat ⁊ concludit hic ꝙ ſpatio cõmuni. ſ. x. annorũ inter preſentes. ⁊ viginti inter abſentes intercedente tamẽ titulo. ⁊. xxx. an. ſine titulo. ⁊ dic ĩ effectu ꝙ ſicut preſcribit̃ contra priuatum, ita ⁊ clericũ: q̃ nõ reperitur in hoc priuilegiatus. hoc tenet gl. in. c. poſſeſſiones. xvj. q. iiij. ſentit gl. no. in. c. q̃q̃. de cenſi. lib. vj. que dicit nõ eſſe vniuerſaliter verũ vt clericus gaudeat in rebus propriis ꝑuilegio eccleſiarũ. ⁊ idẽ Arch. ibi allegat glo. in. d. c. poſſeſſiones. ⁊ hoc puto veriſſimum: q̃ iura canonica exigũt preſcriptionẽ. xl. ann. ſolum cũ p̃ſcribitur cõtra eccleſiã. ita loquitur. c. de quarta. ⁊. c. illud. cum ſimilibus. s̃. eo. tit. ita etiam loquitur aut̃. quas actiones. C. de ſacroſanc. eccle. In aliis autem ſtabimus ciuili legi. ar. in. c. j. de no. oper. nuntia. priuilegia em̃ non debent extendi ad perſonas in eis nõ cõprehenſas: vt in. c. ſane. de priui. ⁊. vij. q. j. petiſtis. Non obſt. ſi dicatur ꝙ bona clericorũ gaudent eodem priuilegio cum rebus eccleſiarũ: vt no. glo. in. c. ex literis. de pig.

facit

† Sebaſti. Sapia.

a ¶ Ego vo. Pãcopi. t; Ale. in cõſil. lxxxiiij. incip. in cã vtẽte. in. j. vol. ⁊ late in cõſ. lxiij. incip. ſtantibus his. col. ij. et ꝯſil. xcix. incip. videt̃ prima facie. co. fi. in. iiij. vol. ⁊ in cõſi. v. inci. videretur. in. ij. col. in. v. vol. ſ; idem Alex. ſibi ꝯri⁹ t; ꝯriũ in cõſi. cx. inci. viſis. cir. fi. in. j. vo. ⁊ in ꝯſ. xxxix. incipi. viſis ſcripturis. in. j. col. ⁊ ꝯſ. cxxxiij. incipi. in cã circa fi. i. ff. volu. ⁊ ita etiã t; Corne. in cõſilio clxxvi. inc. ad euidentiã. col. ij. in. j. vol. ⁊ in cõſ. cxxxviij. inci. videt̃ ꝑ totũ. ⁊ in cõſ. ccciiij. incip. rem arduã. col. viiij. ĩ. iiij. vol. ⁊ cõſi. cclxxvij. incip. ad euidentiam. col. pe. in. iiij. vol.

b ¶ Dictũ. d. anto. pro certo illa gl. õt verũ. q̃ ſicut ius cõe eſt ꝯ p̃ſcribentẽ eodẽ mõ eſt ꝯ aliũ: ⁊ ĩ pari cã melior eſt cõditio poſſidẽtis. Ite; q̃. d. c. j. in p̃n. loquit̃ qñ ius cõe fundat ĩtentionẽ agẽtis ita d; ĩtelligi mediũ ⁊ finis illius capi.

Andre. Barba.

¶ Quantũ tp̃s requirat in p̃ſcriptione rex patrimonialiũ clericorũ. d. hoc ſatis late vide ꝑ Inn. l. i repe. ⁊. c. ſi. ĩ eo. in pe. ⁊ vlt. col. ⁊ vide ꝑ Ro. i. l. vſuca. ff. de vſuc. vbi ponit an quo ad p̃ſcriptione; bona clericorũ gaudeant eo priuilegio quo res eccleſie ⁊ facit mẽtionem de doctrina hic tradita ꝑ. d. Ant. ⁊ eã ſequit̃ dicens communiter teneri.

¶ Adde Ro. ſing. ſuis fol. xij. Anto. Franciſ.

¶ An bona clericorũ gaudeant eodẽ ꝑuilegio q̃ bona ipſi⁹ eccleſie. vide q̃ habentur ĩ. c. ex literis. de pig. ⁊ Barto. in. l. cũ ſit gñale. de foro cõpe. ⁊ ꝑ Car. in cle. fin. de cenſi. ⁊ adde qd̃ bona clericorum nõ veniunt in generali oblig. bonorũ ciuitatis et ideo nõ poſſunt capi pro delictis cõis ſicut nec capi poſſunt bona eccl'ie etiã ſi ſint clerici prime tõſure ſm̃ Bal. in l. etiã. C. de exec. rei iudi. ⁊ quãtũ tp̃s requirat̃ in preſcriptione rerũ patrimonialiu; clerici dicas ꝙ tm̃ tp̃s quãtũ requirit̃ in p̃ſcriptiõe bonorum eccl. iuxta not. in c. illud. ⁊ in. c. de quarta. hoc. e. ti.

c † Sebaſti. Sapia.

¶ Patrimonialib⁹. Vide Ro. in ſing. cccclj. inci. tu ſcis. Feli. in c. ij. in fi. s̃. e. Fel. in. c. eccleſia ſctẽ marie. col. v. s̃. de conſti. vbi latiſſime tãgit quãdo bona clericorum p̃rimõialia gaudeant priuilegio eccleſie. ⁊ vide Io. Fran. Bald. in tractatu p̃ſcri. in prima parte quinte ꝑtis principalis q̃ſtio. v.

a ¶ Ad idez facit caſus quē ponit gl.iij.in.cle.ſi.ō ꝓcur.facit qđ dicit gl.in.c.ſi tributū. xi.q.i.ꝛ vide.d. ant.i.c.cū in tpe. in fin.de arb.vbi đt qđ cleric⁹ đ bonis pſ̄imoniali⸗b⁹ pōt cōpromittere, autoritate ꝓpria qđ tñ non poſſet de rebus eccl'ie vt no.Hoſti.ꝛ doc.in.c.puenit.eo.tit.ad idē vide tex.ſm vnā lec.gl.in.c.nouū gen⁹.de dec.vbi ī ſolutiōe deciarū nō gaudēt eo ꝓuilegio q̊ eccl'ie ꝛ hanc doctrinā ſeqr̄.d.Ant.hic vcʒ ꝙ bona pſ̄imonialia clericorū nō gaudeant eo ꝓuilegio quo res eccl'iarū niſi ī caſib⁹ in iure expreſſis.ēt ſequit̄ d.Alb.in.c.eccl'ia ſctē marie.de cōſti.ꝛ in.c.ſi.in pe.col.de vi.ꝛ hon.cle.ſʒ cōtra hanc doctrinā vr̄ tenere gl.reddēdo rōnē in.c.ex lr̄is.de pig.vide gl.in.c.ſil'r.xvi.q.i.ꝛ.h.d.Ant.in.c.i.in ſi.de cōſue.ꝛ ꝓ hac pte adducit̄ gl.ī l.munerū.§.pſ̄imoniorū.ī V.pōtifex.ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ tex.ī aut.itē nulla cōitas.de epi.ꝛ cle.tex.in.c.clericus laicū.de rebus ſuis vel eccleſie.de fo.cōpe.tex.in cle.pſ̄enti.de cenſi.ꝛ in.c.eccleſiarū ſeruos.xij.q.ij.ꝛ de iſto ar.vide late ꝑ.d.card.ī cle.j.de vi.ꝛ hon.cle.Et adde ꝙ res pſ̄imoniales imperatoris nō gaudēt eo ꝓuilegio q̊ gaudent res fiſci ſui.tex.ē cū gl.in.l.ſi qs ſeruum.C.de fer.fug.Itē limita iſtā rl'aʒ traditā h ꝑ.d.Anto.ꝛ Pau.non habere locū in bonis pſ̄imonialib⁹ ad q̄ cleric⁹ ē intitulatus q2 illa gaudēt ꝓuilegiis qbus res eccl'ie ad hoc eſt gl.ſing.in ca.eps.de pben.

facit tex.in.c.ſimiliter.xvi.q.i.q2 illud nullibi vniuerſaliter probat̄ ſed in quibuſdam caſibus iure expreſſis dūtaxat:ꝛ vide hic ꝙ no.Spe.in tit.de in inte.reſti.§.qualiter.ver.ſed nūquid.vbi dicit
a qđ clericus maior nō pōt petere reſtitutionē in integrū ſi in rebus ꝓprijs fuit leſus ſecus ſi in rebus eccl'ie:ꝛ ad iura que dicūt clericos gaudere eodē priuilegio in rebus ꝓprijs quo in reb⁹ eccleſie:rn̄det ꝙ loquūtur quo ad defenſionem.al leg.xij.q.ij.eccl'iarū ſeruos.ꝛ hāc opi.dicit tenere Ain.Ad idē gloſſ.no.in cle.vna de in inte.reſti.in verbo,eccleſiarū.que dicit ꝙ ſi non eccleſia ſʒ ſolū perſone clericorū lederētur ex lapſu tpis nō
37 cōpetit reſtitutio.¶ † Ad idē allego dictū Hoſ.in.c.pe.de iudi.vbi tʒ ꝙ i cauſa eccleſie ſunt in cā fiſcali nō perit triennio inſtantia.ſecus dicit in cā patrimoniali ipſius clerici:q2 hoc nō reperit̄ iure cautū.idē ſentiūt Pe.ꝛ Abb.in ſimili.in.c.cū ſit gn̄ale.de fo.cōpe.vbi dicūt ꝙ lʒ raptores bonorū eccleſie poſſunt conueniri corā iudice eccleſiaſtico vt ibi ſecus in raptorib⁹ bonorū patrimonialiū ipſorū clericorum:q2 priuilegiū nō debet extēdi:vt in.d.c.petiſti.ſatis plʒ mihi rō.Quid aūt in dicto ꝑncipali dic vt dixi in.d.c.cū ſit.ꝛ.c.ceterū.de iud.hoc etiā ꝙ non gaudeāt clerici eodeʒ priuilegio in reb⁹ ꝓprijs quo in reb⁹ eccleſie niſi in caſib⁹ iure expreſſis.tenet hic.d.Ant.nā multa ſm eū habent priuilegia eccleſie bona q̄ nō putat habere bona clericorū:nā bona eccl'iarum nō pn̄t alienari abſq3 ſolennitate.de qua xij.q.ij.ſine exceptione,ſec⁹ vr̄ in rebus clericorum:q2 hic nō reperit̄ iure expreſſum:ꝛ idem in ſimili cōcludit ergo ꝙ niſi ſit iure expreſſum vel ſub ſit oīno eadē ratio nō gaudebūt bona clericorū eodē priuilegio cū reb⁹ eccleſiarū.in hoc tn̄ fuit ſibiipſi.d.Ant.ꝯtrarius.nā ꝯtrariū tenuit in.c.pen.de iudic.ꝛ in.c.j.de conſue.ſed ibi nō diſcuſſit ita materiā ſʒ trāſiuit ꝯmuniter cū.d.gl.ego ſemper tenui qđ.ſ.dixi.ꝛ vide qđ ſcripſi in.d.c.ex literis.de pig.ꝛ in.c.eccleſia ſancte Marie.de conſtitu.vbi aliquid de materia tetigi.

1 Epiſcopus de iure cōi eſt ſuperior in omnibus ſpiritualibus exercendis intra dioceſim.
2 Epiſcop⁹ dicitur dioceſanus in tota dioceſi.Ordinariū appellatione venit nō ſolū epiſcopus:ſʒ quilibet alius habens ordinariam poteſtatem.
3 Arbiter poteſt eſſe prelatus vel clericus in iuribus eccleſie.
4 Abbas ꝛ alius inferior prelatus exemptus non pōt preſcribere iura ep̄alia q̄ numerant̄.nu.5.
6 Iuriſditio tota non preſcribitur ſi quis exercet in certis caſibus ꝛ hoc ſi alter poſſidet vniuerſaliter alias ſecus.
7 Preſcribens poteſtatem excōicandi non cenſet̄ preſcribere poteſtatē abſoluēdi aut intercedēdi.
Preſcriptio non extenditur ad caſum etiā oīno ſimilem.

Cum olim. Abbas in capellis pſcribere pōt iura ep̄alia: obtinet tñ i his ſolis q̄ pſcripſit quo ad titulū.h.d.Diuidit in tres ptes.In pma ponit petitionē actoris ꝛ ipſius iura.In ſcđa ponit iura ipſius abb.ibi ad eligēdā.In tertia diffinit ibi:q2 predict⁹.
¶ Caſus lr̄alis.Eps lucanus in pſ̄entia do.pa.litigat cum abbate ꝛ monachis ſancti ſaluatoris de ficheto ſuper plebe falamanſane ꝛ capellis pertinentibus ad dictam plebem petens in eis inſtitutionem ꝛ alia ad ius ep̄ale pertinentia:ad probādā intētionem ſuam primo allegabat ius cōe cuius autoritate dicebat oīa ſpiritualia in pdictis locis in eius dioceſi conſtitutis ad ipſuʒ tanq̄ ad dioceſanū epiſcopuʒ pertinere inſuper allegabat quoddā arbitriū a piſtorienſi epiſcopo archypreſbytero ꝛ primicerio lucanis ſuper hoc promulgatum:ex parte abbatis exhibitum fuit quoddā priuilegiū Gregorij.vij.qđ videtur preceſſiſſe dictum arbitrium per qđ monaſteriū plebs ꝛ capelle videbātur libertati donate ꝛ alia priuilegia Ro.ponti.poſt dictū arbitrium obtenta:que libertatē ſibi cōcedere videbant̄ induxit inſuper teſtes ad probandum preſcriptionē.Do.pa.examinato negotio q2 conſtitit ei quod abbas ſufficienter oſtēdit monaſteriū ſuper inſtitutionib⁹ ꝛ quibuſdam alijs articulis tam in plebe ꝙ in capellis legitima preſcriptione munitū:abſoluit abbatē ab impetitione epiſcopi ſup tā dictis articulis ꝛ ſuper alijs omnib⁹ que ad ius epiſcopale pertinere noſcunt̄ ſm tenorem arbitrij eundē abbatē quo ad plebē ꝛ capellas condēnauit.Ber.¶ Not.j.qđ de ſubiectiōe hic agitur non cōtra ſubiectū:ſed cōtra eum qui ſubiectionē poſſidet.agit̄ enim hic nō cōtra plebanū ſed cōtra abbatē:de quo dic:vt.ſ.dixi in.c.auditis.¶ Not.ij.ꝙ plebs habet qñq3 capellas adiacentes:ꝛ dic adiacentes.ſ.per annexionē vel ſubiectionem ſm Joan.an.vel dic.ꝛ melius ꝙ erāt intra plebanatum.quādoq3 enim propter diffuſam parochiā plebis cōſtituuntur ibidē capelle.vt in.c.ad audiētiā.de ecc.edifi.no.Joā.andr.in addi.ſuper rub.de deci.illud autē certū eſt ꝙ de iure cōmuni plebs non fundat intentionē ſuam ſup ſubiectiōe capellarū:vt in.d.c.ad audientiā.
1 ꝛ no.in.c.dilecus.de ca.mo.¶ † Not.iij.qđ epiſcopus de iure cōi eſt ſuperior in oībus ſpiritualibus exercendis intra dioceſim.facit.c.cum venerabilis de reli.do.ꝛ.c.oēs baſilice.xvi.q.vij.ꝛ.x.
2 q.i.placuit.¶ † No.iij.quod eps dicitur dioceſanus in tota dioceſi ꝛ non alius.facit.c.cū epiſcopus.de offi.or.li.vj.vide ad hoc gl.j.in fi.in cle.j.de vita ꝛ hone.cleri.ꝛ in cle.j.de iure patr.in verbo dioceſanis.Ex quibus collige ꝙ proprie epiſcopus đr dioceſanus ꝛ nō alius:lʒ de iure ſpeciali habeat ordinarium in loco.Ideo in materia noua appellatiōe dioceſani intelligit̄ de ſolo ep̄o ꝛ non de alio ordinario.ſecus vbi materia ſubiecta pariter eſt apta cōcernere ep̄m vel aliū ordinariū.ſic intellige ꝛ ſalua Jo.an.in.c.Joannes.de teſta.ordinarij vero appellatione cōprehendit̄ nedū eps ſed ꝛ quilibet alius habens ordinariam poteſtatē in loco vide ad hoc vltra gl.predictas.bo.tex.iūcta gl.in.c.ordinarij.de offi.ordi.lib.vj.ꝛ hoc no.ꝛ probantur iſta ex etymologia ꝛ alluſione vocabuli.ordinarius enim đr qui habet ordinariā iuriſditionē.ſi hoc cōuenit cuilibet habenti ordinariā iuriſditionem:dioceſan⁹ đr q preeſt dioceſi qđ cōuenit ſoli ep̄o:vt in.d.c.
3 cū eps.ꝛ.c.omnes baſilice.prealle.¶ † Not.v.ibi archipreſbytero ꝛ primicerio lucanis ꝛc.iuncta ſupraſcriptione ꝙ in perſona clerici pōt fieri cōpromiſſum de iuribus ipſius eccleſie papa enim cōpromiſſum iſtud approbat in fine.quod ſatis ponderat hic Jo.and.remittēs ad no.per ſe in.c.inter.de re iud.ꝛ Spec.de arbi.§.ſequitur.verſi.ſed nunquid abbas.in contrariū facit ſm eū.ff.de arb.l.pe.ſed illa lex iudicio meo nihil facit:ſolum enim dicit quod in re propria nō poteſt eſſe qs arbiter:vt in caſu noſtro iſti archipreſbyteri ꝛ primicerius lucani non erant arbitri in facto proprio:ſʒ in iuribus eccleſie quo caſu nedū ipſi
b ſed etiā ipſe p̄latus b potuiſſet eſſe arbiter ſicut ꝛ iudex.ij.q.vij.ſi quis ergo.no.in.c.j.de pe.li.vj.dixi pleniſſime in.c.cum veniſſent.de iud.¶ Not.vj.nouā ſpeciē libertatis:vt.ſ.eximatur a iuriſditione ep̄i ꝛ ſubijciatur alteri prelato inferiori immediate pape ſubiecto.ꝛ hoc reſpectu plebis ꝛ
4 capelle fuerūt ꝑ papā donare libertati.¶ † No.vij.ꝙ abbas ꝛ ſic p̄lat⁹ inferior ep̄o pōt pſcribere iura epiſcopalia.concordat.ſ.c.auditis.qđ intelligit Hoſt.ꝙ de abbate exēpto aliter aūt non potuiſſet pſcribere noīe proprio contra ep̄m ſm eū:ſed in cōtrariū ꝛ verius tenuit hic Inno.ꝛ di
5 xi plenius in.d.c.auditis.¶ † No.viij.nouem iura pſcriptibilia ꝑ inferiorē ep̄o.Primo ius inſtituendi in eccleſia ꝛ capellis quod voluit Hoſti.reſtringere dicens ꝙ quo ad curata beneficia dʒ ſumi inſtitutio pro collatione tituli colorata.nā autorizabilis inſtitutio in illis preſcribi non poteſt ſm enim per.c.cū ſatis.de off.arch.eſt eīn neceſſe vt curatus autoritate ep̄i ingrediat̄ ꝛ egre⸗

b ¶ Prelatus pōt eē arbiter ī cā ꝓprie eccleſie.qđ no.q2 limitat.d.l.pen.ff.de arbi.Et idē đt Flo.in rep.§.arbitrorū.circa pn.in.l.ſi ſocietatem.ff.ꝓ ſo.ꝛ ꝓ hoc facit qđ ſcribit.d.Anto.poſt Hoſti.in.d.c.cū iter.§.j.in.j.co.de re iud.vbi ēt ponit.q.in terminis.ſʒ in ꝯtrariū facit qđ ſcribit.d.Ant.in.c.inſinuante.in fin.de offi.deleg.Anto.Franciſc.
¶ Circa hoc an cleric⁹ poſſit eſſe arbiter in cā ſue eccleſie.Dicas ꝙ ſi eligat̄ in arbitriū a pte q̄ hʒ cām cum eccleſia qđ abſq3 dubio pōt eſſe q2 nō pt pars aduerſa eū recuſare vt ſuſpectum cum videat̄ ei⁹ pſona ꝑ ip̄m eligētem approbata ꝛ renūtiaſſe exceptiōi que forſan poſſet ſibi cōpetere ꝑ ea q̄ habent̄ in cap.inſinuāte.ꝛ in.c.ſuſpitiōis.de of.deleg.ꝛ in.c.cum R.eo.ti.nā quotieſcūq3 p̄lati ꝑſona caret ſuſpitione:put eſſet ſi cognoſceret de cā feudali vertēte inter duos feudatarios eiuſdeʒ prelati quo caſu non ſolum eideʒ pōt eſſe arbiter ſʒ etiā iudex:vt in.c.ceterum vbi de materia.ſ.de iudi.

☞Sebaſti.Sapia.
a ¶In abbate.vi⸗
de Abbat.in.c.
quanto.in pꝛio.
not.ſ.de conſu
⁊ late per Card.
in conſil.cxxxij.
inci.vidẽduz eſt
plene.⁊ ꝑ Card.
in conſi.ij.ſub ti.
de pꝛeſcri.

☞Sebaſti.Sapia.
b ¶Reſeruatos
ep̃o.vide Oldr.
in cõſil.clv.inci.
pꝛimum.de quo
queritur an in⸗
teruenerit.

c ¶Inferioꝛem
ep̃o.Adde Cal.
conſil.ij.hoc eo.
tit.ſ.ſepius alle.

☞Sebaſti.Sapia.
d ¶Ego quero.
An ⁊q̃n in p̃ſcri
ptiõib⁹ habeat
locũ extẽſio late
explicat Fel.i.c.
auditis.co.vj.v.
ceterũ ꝑ oꝛdinã⸗
da.ſ.e.⁊q̃n quis
poteſt excõicare
poſſit abſoluere
tradit idem Fel.
in.c.paſtoꝛalis.
§.j.ſ.de of.oꝛdi.

diat.vel ſm eum referendum eſt hoc verbũ in⸗
ſtitutio ad ſimplices clericos vel capellas ſine
cura.de pꝛiui.volẽtes.§.fi.li.vj.Cõtrariũ ego cõ
cluſi hic.d.c.auditis.vbi vide ⁊ ꝓbatur apte hic
vbi ſimpliciter inſtitutio reſeruaꝛ abbati in ple⸗
be ⁊ capellis.Scd̃o p̃ſcribi põt ius deſtituendi.
tertio oꝛdinatio clericoꝛum quod põt intelligi
dupliciter.Pꝛimo vt ipſe pꝛeſcribẽs oꝛdinet cle
ricos,⁊ tunc dz intelligi de illis oꝛdinibus quo
a pꝛeſcribens iure cõi põt cõferre vt in abbate,[a] q
põt minoꝛes oꝛdines cõferre,de quo in.c.abba⸗
tes.de pꝛiui.li.vj.⁊.lxviij.diſt.c.vno.de alijs vero
nõ põt intelligi.per.c.quãto.de cõſue.vbi ptz ꝙ
ea q̃ ſunt oꝛdinis ep̃alis pꝛeſcribi non poſſunt.
¶Scd̃o modo põt intelligi vt faciat ſuos cleri
cos oꝛdinari per quem voluerit ep̃m.hoc eñ eſt
imp̃ſcriptibile.j.e.veniens.Quarto põt p̃ſcribi
baptiſmus.i.vt habeat in eccleſia ius tenendi
baptiſmum.ſimile in.c.ij.de capel.mon.Quinto
in penitẽtia in leuioꝛib⁹ culpis.Et hoc colligit
hic ar.d.Ant.ꝙ inferioꝛ pꝛelatus nõ põt p̃ſcri⸗
bere ius penitẽtie iniũgende quo ad grauioꝛes
b culpas ⁊ quo ad caſus reſeruatos ep̃o[b],de qb⁹
in.c.ij.de pe.⁊ remiſ.li.vj.ego puto contrarium ⁊
dico ꝙ oĩa q̃ ſunt iuriſditionis ⁊ dignitatis ep̃a
c lis poſſunt per inferioꝛem ep̃o[c] noĩe ſue eccl̃ie
pꝛeſcribi,vt in.c.auditis.ſ.e.⁊ ibi dixi.ad hunc
tex.r̃ndeo ꝙ hic dicit de leuioꝛib⁹ q꞉ in illis dũ⸗
taxat fuerit p̃ſcriptũ non eñ negat quin potuiſ⸗
ſet p̃ſcribere in grauioꝛibus.Sexto pꝛeſcribi põt
ſepultura.i.ius libere recipiendi aliquem ad ſe⸗
pulturam.Septimo decimarũ perceptio,foꝛſan
ſm Jo.an.nullam partem tradendo ep̃o.ſ.e.de
quarta.quaſi ſentiat ꝙ in perceptione decimarũ
non eſt opus pꝛeſcriptione cũ de iure cõi perti⸗
neat ad plebẽ.de deci.cũ cõtingat.Sed põt dici
ꝙ foꝛte abbas pꝛeſcripſit decimas vt caperet ad
vtilitatem ſui monaſterij.Octauo ius celebꝛãdi
diuina in his eccleſijs ep̃o ſubiectis.qd̃ põt in⸗
telligi dupliciter.Pꝛimo vt denotet libertatez
ibidem celebꝛandi ſm Jnn.i.vt abbas poſſit ibi
libere celebꝛare.vel ſcd̃o ꝙ poſſit celebꝛare ſꝫ of⸗
ficium monachale ſm Hoſt.nam de iure mona⸗
chus qui pꝛeeſt eccleſie ſeculari non dz regere ſꝫ
officium monachale,vt no.gl.in.c.iij.xvj.q.j.⁊in
cle.ij.de cele.miſ.⁊ tene menti hoc eſſe pꝛeſcripti
bile lꝫ eccleſia remaneat in alijs ep̃o ſubiecta,vt
hic in fin.Nono poteſtas excõicandi interdicen
di ⁊ abſoluendi,intellige reſpectu clericoꝛum et
eccleſiarum ſecularium.nã ſubditos ſuos poteſt
abbas de iure cõi excõicare,vt in.c.ſicut.de ſimo
nia.⁊ in.c.cum in eccleſijs.de maioꝛi.⁊ obed.
6 ¶†Ultimo ex his ⁊ ex tex.not.ꝙ alio exercen
te ⁊ poſſidente vniuerſalem iuriſditionem in lo
co exercendo quis iuriſditionem in certis arti⸗
culis etiã animo acqrendi vniuerſalem iuriſdi⸗
tionem nõ per hoc acquirit vniuerſuz iuriſditio
nis ſed tm̃ poſſidet ⁊ pꝛeſcribit quantũ exercuit.
qd̃ tene menti q꞉ hic eſt caſus pꝛo his que not.
Jnn.in.c.dilectus.de capel.mona.ſecus ſi nemo
vniuerſaliter poſſidebat,vt ibi not.Jnn.⁊ opti⸗
me facit.c.j.de reli.do.⁊ qd̃ not.Jnno.⁊ vide ad
pꝛimum dictum quod not.Bart.in.l.j.§.ſi quis
hoc interdicto.ff.de iti.actuq; pꝛi.vbi ponit aliã
limitationem dicens ꝙ ſi quis habet ꝯceſſionẽ
ab eo qui habet ius concedẽdi exercẽdo in vno
acqrit ⁊ retinet in alijs.pꝛo quo adduco.l.poſſi⸗
deri.in pꝛin.ff.de acquir.poſ.vbi dicitur ꝙ ad ac
quirendã poſſeſſionẽ fundi nõ eſt neceſſe vt oẽs
glebas circũambulet,ſed ſufficit quãlibet partẽ
fundi introire dũmodo mente ⁊ cogitatiõe hoc
fiat vt totũ fundũ vſq; ad terminum velit poſſi⸗
dere.⁊ per hec notabilia habes declaratã maio⸗
7 rẽ partẽ.c.¶†Sed iuxta pꝛedicta ego quero[d]
d nunquid pꝛeſcribens poteſtatem excõmunicã⸗
di videatur pꝛeſcribere poteſtatem interdicendi
ſuſpendendi ⁊ abſoluendi.So.iſte tex.vr̃ facere
ꝙ nõ,tũ ꝑ ſupꝛadicta,tum q꞉ tex.ſpecifice ⁊ di⸗
ſtincte ponit poteſtatẽ excõicandi interdicẽdi ⁊
abſoluendi.Jn cõtrariũ facit ꝙ appellatiõe cen

ſure eccleſiaſtice cõpꝛehendunꝛ iſta tria.j.de ver.ſig.querẽti.⁊ ſemper
iudicanꝛ iſta a pari in.c.is cui in fi.de ſen.excõ.li.vj.cui cõpetit vni cõ⸗
petit ⁊ reliquũ maxime etiã reſpectu poteſtatis excõicandi ⁊ abſoluẽ⸗
di꞉vt in.c.verbũ.de pe.diſt.j.puto ꝙ pꝛima pars ſit verioꝛ꞉cum hec po
teſtas cõpetit ex pꝛeſcriptione꞉q꞉ pꝛeſcriptio nõ debet extendi etiã ad
caſum oĩno ſimilẽ꞉vt in.c.cum cõtingat de deci.vbi bo.tex.ad idem.c.
cum contingat de foꝛo cõpe.vbi ex pꝛeſcriptiõe cõpetebat iuriſditio
ſine poteſtate excõicandi vel aliter coercendi.facit qd̃ in ſimili not.ca.
cũ ex iniũcto de here.⁊ in hoc dico tex.iſtũ notabilẽ.Contraria pꝛoce⸗
8 dũt q̃n de iure cõi cõpetit poteſtas excõicãdi vel abſoluẽdi.¶†Opp.
cõtra tex.in eo qd̃ pꝛo abbate pꝛonũtiaꝛ ſolũ reſpectu eoꝛũ que pꝛeſcri
pſit vr̃ eñ ꝙ ratione pꝛiuilegioꝛũ debuiſſet obtinere in totũ.j.de pꝛiui
le.cum olim.⁊.c.cum perſone.e.ti.li.vj.Sol.gl.fi.ꝙ ideo papa non ha⸗
buit reſpectum ad pꝛiuilegia q꞉ ab eis que fuerãt impetrata ante com
pꝛomiſſum ⁊ laudũ fuit ceſſum ꝑ cõpꝛomiſſum ⁊ laudũ inde ſecutum.
alia vero pꝛiuilegia impetrata poſt non pꝛeiudicabũt iure epiſcopi꞉q꞉
non faciebãt mentionẽ de laudo.arg.in.c.ex multiplici.de dec.Ex hoc
vltimo dicto ſingulariter no.ꝙ ſi ius ſp̃ale concurrit cuz iure cõmuni.
nõ valet pꝛiuilegiũ in cõtrariũ niſi fiat mẽtio de illo iure ſpeciali licet
tollatur ius cõe.⁊ eſt ratio q꞉ papa nõ cenſeꝛ velle pꝛeiudicare iuri qd̃
ignoꝛat.l.ij.§.ſi quis a pꝛincipe.ff.ne quid in lo.pub.⁊.c.ſuper eo.ff.de
off.dele.optime facit qd̃ le.⁊ no.in.c.ſup eo.de cog.ſpi.¶Sꝫ cõtra pꝛi
mam ſolutionẽ ⁊ cõtra hoc ſic oppono.abbas nõ potuit cõpꝛomitte⸗
re ſup libertate꞉vt in.c.cũ tp̃e.de arb.ergo cõpꝛomiſſum nõ habuit no
cere pꝛiuilegijs pꝛecedentib⁹ vel ſubſequentibus꞉vt in regula non pꝛe
ſtat impedimẽtũ.de reg.iur.li.vj.Sol.gl.iſta cõfuſe tãgit ſolutionẽ ſꝫ
foꝛmalius ⁊ clarius ſoluẽdo dico ſic꞉ꝙ abbas nõ cõpꝛomiſit hic ſuper
libertate pꝛopꝛia nec etiã ſup ſubiectiõe que immediate pertineret ad
papã quo caſu ꝓcederet cõtrariũ꞉ſed cõpꝛomiſit ſup ſubiectione ple⸗
bis ⁊ capellarũ que ptinebãt ad eũ.potuit eñ in hoc ſuo fauoꝛe enun⸗
tiare maxime vt res rediret ad naturã ſuã.arg.opt.de pac.c.j.li.vj.facit
qd̃ no.Fed.conſi.lxxxviij.⁊ no.in hoc tex.iſtũ iuncta gl.¶Oppo.⁊ ali
ter ſi eñ cõpꝛomiſſum fuit validũ nõ potuit abbas pꝛeſcribere cũ eſſet
in mala fide.j.in.c.ſi.Sol.gl.in ſcd̃a parte ſui ꝙ arbitrium non tange⸗
bat illa capitula ſup quibus abbas p̃ſcripſit.Uel dic ⁊ meli⁹ ꝙ abbas
q p̃ſcripſit ignoꝛabat arbitriũ ⁊ laudũ inde ſecutũ que foꝛte interceſſe
rant tp̃e pꝛedeceſſoꝛis.ar.eoꝛũ que dixi in.d.c.de quarta.ſ.e.¶Opp.
⁊ aliter videꝛ enim ꝙ non obſtante arbitrio poterat abbas adire iudi⸗
cem oꝛdinarium.ſ.papã ⁊ vti pꝛioꝛi iure꞉vt.l.ſi quis rem.ff.de arb.arbi⸗
triũ eñ nõ arctat niſi ad penã꞉⁊ ſic nõ interuenit ad intereſſe꞉vt in.c.ꝑ
tuas de arbi.Sol.Jnn.⁊ Hoſt.inſtãt ſed obſcure.ſed dic foꝛmalius ⁊
clarius pꝛimo intelligendo ꝙ iſti fuerũt arbitri.i.iudices ſed electi ad
inſtar arbitroꝛũ.ſ.eoꝛũ iuriſditionẽ pꝛoꝛogãdo vel fuerunt arbitri iu⸗
ris꞉q꞉ ep̃s mouit q̃onem ꝯ ſubditũ quo caſu eligunꝛ arbitri autoꝛita⸗
te iuris q habet oꝛdinariã꞉vt in.c.ſi clericus.xj.q.j.⁊ qd̃ no.gl.in.c.irre
fragabili.de off.oꝛ.ſententie vero iudicũ pꝛeciſe eſt parẽdũ꞉q꞉ iudiciũ
redditur in inuitũ.l.inter ſtipulãtẽ.§.ſi ſtichũ.ff.de verb.obli.Secũdo
pꝛincipaliter põt intelligi ꝙ fuerunt meri arbitri tunc dicẽdũ ꝙ arbi⸗
triũ ſeu laudũ fuit emologatũ ⁊ appꝛobatum expꝛeſſe vel tacite taci⸗
turnitate.x.dierũ quo caſu de iure datur ex eo actio ⁊ exceptio.in.l.pe.
C.de arbi.⁊ dicendum vt ibi.no.⁊ in.d.c.per tuas.per hec habes mate
riam huius capituli expeditam.

1 ☞Libellus in interdicto vti poſſidetis debet concludere vt reus nõ impediat per ſe vel per alium quominus actoꝛ libere ⁊ quiete valeat poſſidere.
2 Decime poſſunt deberi religioſis intra parochiam vel dioceſim꞉vel ex pꝛeſcriptione꞉vel ex pꝛiuilegio.
3 Conuentus interdicto vti poſ.poteſt reconueniri interdicto vnde vi ante lit.conteſta.non autem poſt.26.ſm vnam opi.
4 Ea que ſunt oꝛdinis epiſcopalis non pꝛeſcribuntur.
5 Oꝛdines epiſcopalis que ſint.
6 Oꝛdines ſacri etiam pꝛima tonſura non debent capi niſi a ꝓpꝛio ep̃o niſi in caſibus de quibus nume.6.
7 Pꝛeſcribens ſi impetrauit pꝛiuilegiũ ſup re quã pꝛeſcribit conſtituiꝛ in mala fide ⁊ nõ poteſt ſe vlterius pꝛeſcriptione iuuare.
8 Jnterdicto vti poſſidetis an ſufficiat pꝛobare poſſeſſionem.
9 Super decimis non ſoluendis an reges poſſint condere pꝛiuilegia.
10 Juriſditio epiſcopi pꝛopter eius delictum non deuoluitur ad archiep̃m ſed ad papam.
11 Reſcripta ⁊ pꝛiuilegia non reuocant alia ſcripta niſi de ipſis faciãt ſpecialem mentionem.
Lex communis reuocat aliam꞉licet de ipſa mentionem non faciat,
12 Pꝛiuilegium non faciens mentionem de alio pꝛiuilegio alteri cõceſſo an valeat etiam ꝙ pꝛimum pꝛiuilegium partim ſit ſuper iure cõi ⁊ partim ſuper iure ſpeciali.15.
13 Pꝛiuilegium an debeat facere mentionem de alio pꝛiuilegio ipſimet pꝛiuilegiato conceſſo.vide in diſcurſu.17.
14 Legitimatus ſi impetrat beneficium non tenetur de pꝛioꝛi defectu ſeu legitimatione pꝛius facta diſpenſationem facere.
16 Pꝛiuilegium contra ius commune an debeat facere mentionem de

iure

iure communi.

18 Priuilegium ⁊ preſcriptio an poſſint ſimul concurrere circa eandem rem:⁊ vnum non preiudicet alteri.

19 Preſcriptio an interrumpatur per ſolã impetrationẽ priuilegij:an vero requiratur ꝙ priuilegio vtatur.

20 Preſertim iſta dictio denotat idem in caſu contrario.

21 Prelatus an ⁊ quando poſſit tacite vel expreſſe iuribus eccleſie competentibus renuntiare.

Adminiſtratio ſi eſt conceſſa alicui nõ intelligitur data poteſtas dilapidandi vel donandi ⁊ ſimilia faciendi.

Epiſcopus ⁊ capitulum ſi volũt aliquid facere contra priuilegia eccleſie poteſt vnus ſolus contradicere.

22 Quando reuertitur ad ius commune indiſtincte prelatus poteſt preiudicare eccleſie.

23 Prelatus quando renuntiat tacite vel expreſſe an requiratur conſenſus capituli.

Conſenſus conſentire debentis ſemper preſumitur.

24 Interdictum recuperande ⁊ retinende ſi ſimul cumulẽtur vnum ab actore:aliud a reo in reconueniẽdo quomodo ſententiabitur ⁊ quomodo procedetur.

In interdicto retinende debet probari poſſeſſio tempore conteſtationis ⁊ turbationis.

25 Ius tertij an ⁊ quando liceat opponere ad excludendum ius agentis.

27 Interdictum vti poſſidetis datur non ſolum contra poſſidere contendentem:ſed etiam contra illum qui turbat licet poſſidere non contendat.

28 Snia lata pro poſſeſſore in interdicto retinende non parit exceptionem rei iudicate ſi conueniatur recuperande.

29 Succumbens in interdicto vti poſſidetis poteſt rei vendicationem intentare vel interdictum vnde vi.

30 Snia lata pro agente confeſſoria parit exceptionem rei iudicate ſi conueniatur alijs remedijs poſſeſſorijs.

Confeſſoria eſt actio realis in incorporalibus.

31 Agens vti poſſidetis ſi ſuccumbat an reus abſoluetur:an vero actor cõdemnabitur reo vt ipſum reum non moleſtet.

Poſſidens preſumitur iuſte poſſidere niſi aliud appareat in contrarium.

VEniens. Qui p̃ſcriptione ꝯpleta priuilegiũ ꝯtñ impetrat ⁊ vtit̃ illo p̃ſcriptioni renuntiat ſi preſcriptio nõ erat cõpleta ⁊ malã fidẽ hȝ:⁊ ideo non p̃ſcribit.h.d. Primo ponit̃ cõuẽtio abbatis. Scḋo recõuẽtio epi ibi:p̃fat⁹. Tertio diffinitio ibi:chriſma in q̃ duo ſoluit obſtacula.primũ ibi:nõ ob.ſcḋm ibi:nec obſtare. Caſus l'ralis. Inter abbatẽ ſancti Martini de pannonia ex vna parte ⁊ ep̃m veſperimeñ.ex altera cõtrouerſia vertebat̃ ſup q̃buſdam iuribus ſpũalib⁹ clericorũ ⁊ eccleſiarũ ipſius monaſterij. abbas in p̃ſentia pape petijt vt ep̃s p̃dictus nõ impediat vel faciat impediri quominus omnes ſi cõſiſtunt in ſimagenſi parochia vel comitatu decimas ſibi ſoluãt de oĩbus q̃ ibi habẽt petijt inſuper vt clerici eccleſiarũ monaſterij libere percipere poſſint chriſma oleũ ſanctũ ꝯſecratiões altariũ ⁊ eccleſiarũ ⁊ ordines a quo maluerint epo.ad hec ꝓbanda induxit ꝓuilegiũ.paſchalis ⁊ ſancti Stephani regis ⁊ priuile. Alex. ⁊ cle.allegauit inſup ⁊ p̃ſcriptionẽ in p̃dictis ſacramẽtis ꝑcipiendis. Ex aduerſo petijt ep̃s decimas ſimageñ.comitatus cõſtitutas in dioce.ſua q̃s detinet:idem abbas ſibi reſtitui faceret niſi aliquo ſpãli iure defendere poſſit vt clerici capellarũ monaſterij p̃dicta ſacramẽta reciperẽt ab eo. Pa.auditis ⁊ intellectis meritis cauſe decernit ꝙ clerici eccleſiarũ ipſi⁹ monaſterij qḋ eſt in ipſius dioceſi conſtitutũ reciperẽt p̃dicta ſacramẽta ab ep̃o veſperimen. ſi catholicus fuerit ⁊ ea gratis voluerit exhibere:alioqñ a quo maluerint ep̃o catholico recipiẽdi predicta liberã habeãt facultatẽ ſicut in priuilegijs paſcha.⁊ Alex.cõtinetur. nõ ob.priuilegio Clemẽtis ꝑ qḋ priuilegiũ prede.ſuorũ nõ extitit derogatũ cũ de ipſis nullã fecerint mentionẽ cũ ibi contineat̃ ſaluis cõſtitutionibus eccleſie romane ⁊ legatorũ ipſius. Preterea preſcriptio quã abbas opponebat in eius ſubſidiũ obſtare nõ p̃ot:q: ſi preſcriptio cõſummata erat qñ ab Alex.priuilegiũ impetrauit:iuri preſcriptionis renũtiaſſe videt̃ cum abbas priuilegio Alexandri ſit vſus corã pa.in hac cauſa ⁊ tamen contradicebat intẽtiõi abbatis quãtũ ad hunc articulũ. Si vero nõdum finita erat preſcriptio ſed erat in preſcribendo qñ priuilegium obtinuit, poſt impetratũ priuilegiũ bonã fidẽ nõ habuit:⁊ ideo nõ p̃ſcribit. Ber.

1 ¶†No.j.practicã libellãdi in interdicto vti poſ.dȝ aũt actor cõcludere vt reus nõ impediat ꝑ ſe vel per aliũ quomin⁹ actor libere ⁊ quiete valeat poſſidere.de quo vide qḋ leg.⁊ no.in.c.lȝ de probatio.⁊.c.audita.de reſt.ſpo.

2 ¶†No.ij.qḋ religioſi poſſunt ꝑcipere decimas intra parochiã ſeu dioceſim epi duplici iure.ſ.ꝓuilegij ⁊ ꝑſcriptióis.

a ¶No.iij.ꝙ comitatus[a] nõ ponit̃ pro dioceſi.hec enim erat certa pars dioce.⁊ dt hic Jo.and.ꝙ comitat⁹ ⁊ parochia ponunt̃ hic ꝓ eodẽ:ſed parochia ponit̃ hic pro parte dioceſis. Qñq; vero ponit̃ ꝓ eccl'ia tantũ.j.de paro.c.ij.de eccl. edifi.c.ij. Qñq; pro toto ep̃atu de dona.apoſtolice vbi de hoc idẽ puto dicẽdũ de comitatu.nã qñq; comitat⁹ idẽ eſt ꝙ tota dioceſis. Qñq; vero eſt certa pars dioceſis:vt puta q̃ aliquis comitat⁹ eſt in dioceſi:vt in.c.ſignificauit.de reſcriptis. Qñq; vero ponit̃ comitat⁹ improprie ꝓ curia ꝑncipis cũ oibus officijs ſuis inſtructa.xxiij.q.vlt.c.ſi vobis. iuncta gl.qḋ no.facit qḋ habetur in li.feu.in tit.qs dicatur dux.vbi dr̃ qḋ ille dicit comes q inueſtitus eſt de aliquo comitatu. Alij vero ſine comitatu dicunt̃ comites abuſiue:vt

3 no.ibi Bal.⁊ bene. ¶†No.iiij.ꝙ conuẽtus in terdicto vti poſſide.poteſt actorem reconuenire interdicto vñ vi etiã ſuper eadẽ re.qḋ eſt bene notãdũ. ¶Et; no.ibi:niſi aliquo iure ſpeciali.⁊c.qḋ ſpoliatus poteſt deducere poſſeſſoriũ ſine priuilegio excluſiuo iuris ꝓprietatis.ſi.l'e.i.c.j.de reſtitutio

4 ne ſpo. ¶†No.v.⁊ tene mẽti ꝙ lȝ inferior epo nõ poſſit ex ꝑſcriptiõe ſeu cõſuetudine q̃rere ſibi quo ad exercitiũ ea q̃ ſunt ordinis ep̃alis:vt in.c.quãto.de ꝯſue.poteſt tñ in illis libertatẽ ꝑſcribere vt ea faciat a quo elegerit epo ſubditis

5 ſuis cõferri. ¶†No.vj.quinq; q̃ ſunt ordinis epiſcopalis ⁊ ab epo proprio neceſſarie poſtulanda:vt chriſma ⁊ oleum ſanctũ.xcv.diſ.chriſma.cũ.c.ſeq.⁊ de cele.miſſa.te referente conſecrationes altariũ ⁊ baſilicarũ.lxiij.diſt.quãuis coepi cũ ſeq.⁊ ibi videas plura que pertinẽt ad ordinem ep̃alem quare aũt dic ⁊c. Tertio ponitur hic promotio ad ſacros ordines. Quare aũt dicit de ſacris ordinibus ⁊ nõ de alijs multiplex daſ ſolutio.quidã primo dicũt qḋ iõ dixit de ſacris q: minoribus nõ eſt vis a qua recipiant̃ quod eſt falſum ſm doc.per.c.inter.j.titu.pri.⁊ de ord.ab epo.c.j.ego allego tex.apertiſſimũ in.c.ſi.de temp.or.li.vj.vbi ꝓbat̃ ꝙ etiã prima tõſura nõ debet capi niſi a ꝓprio epo ⁊ ſtatuit̃ ibi certa pena epo alieno hoc ꝑſumẽti.ſcḋo ſoluit Hoſt.ꝙ ad literã iſtã ſubaudiẽdũ eſt maxime.vel tertio ꝙ ſic verba priuilegij iacebant que papa ſequi voluit vt debuit:vt in ver.alioquin quarto ſoluit Jo.an.ꝙ ſacri ordines ſumunt̃ hic large:vt no.xxxv.di.in ſumma vel ſexto hoc fuit dictũ ꝓpter illos minores:quos ꝯferre poſſunt abbates p̃ſbyteri ⁊ bñdicti in his in quos habẽt ep̃alẽ iuriſditionẽ vel q̃ſi de eta.⁊ quali.cũ cõtingat.de priui abbates.lib.vj.⁊ q̃libet

6 ſolutio eſt bona. ¶†No.vij.tria ꝓpter q̃ dȝ ſubditus abſtinere a ſuſceptiõe ordinũ ab epo ꝓprio ſuſcipiẽdorũ ⁊ aliorũ iuriũ ꝑtinẽtiũ ad ordinẽ epiſcopalẽ. Primo ſi proprius eps eſt hereticus:nõ em̃ poſſet cõferre executionez de quo xxxij.diſt.§.verũ.vbi de hoc.⁊ no.in.c.cũ nõ liceat.ſ.eo. Secũdo ſi eps proprius nõ hȝ gratiam ſedis apoſtolice.puta q: eſt excõicatus vel ſuſpẽſus aut interdictus.de quo per tex.iuncta glo.in.c.j.de or.ab epo.⁊.d.§.verum. Tertio ſi non vult ſacramenta niſi ſimoniace conferre.ad hoc.j.q.j. quibuſdã ⁊ quaſi p totũ:qḋ leg.⁊ no.in.c.p tuas.ij.de ſimo. maxime.in.c.j.per Jnn.de ſchiſma.⁊ in.c.cũ non liceat.⁊ dic vt ibi dixi.⁊ in.c.veſtra.de coha.cle.⁊ mulie. An autem his caſib⁹ vel eoꝝ altero liceat ſubdito recipere ordines vl' alia ſacramẽta a ꝯcũq; epoꝝ:dic vt.j.dicã in iſte text.facit qḋ non cũ hoc cõpeteret iſti abbati ex priuilegio. ¶Not.

b viij.text.mirabilẽ ꝙ nõ ſolũ[b] de priuilegio alteri conceſſo eſt fiẽda mẽtio in ſcḋo ad hoc vt illi ꝑiudicet ſed etiã de priuilegio limitato ipſi ꝓuilegiato ꝯceſſo:ſi ſcḋm ꝯcedit pnre ſine limitatiõe in ꝑiudiciũ iam iuris alteri reſeruati in primo priuilegio qḋ neſcio ⁊ alibi.⁊ de hoc.j.aliqd. ¶Not.ix. ⁊ tene mẽte ꝙ impetrãs ius ꝯtñ primo ſaltem quo ad intẽtionẽ impetrãtis ⁊ vtentis vr̃ renũtiare iuri qḋ prius habe

7 bat.de quo aliqd.j. ¶†No.x.ꝙ impetratio priuilegij cauſat malã fidẽ reſpectu iuris prius poſſeſſi vr̃ em̃ impetrãs ſe fateri non ius habere:q: non p̃ſumit̃ fruſtra ĩpetraſſe priuilegiũ.ar.in.l.vna.C.de theſau.li.x.ideo ſi priuilegiũ reperit̃ ex aliqua cauſa nõ valere nõ p̃t p̃ſcriptio allegari qḋ intellige qñ p̃ſcriptio nõ eſt ꝓuilegio cõformis:vt hic:al's ſecus:vt i.c.cũ ꝑſone.de ꝓui.li.vj.⁊ de h̃ clari⁹.j. ¶Venio ad gl.⁊ primo q̃ro quã actionem intẽtauit iſte abbas ꝯ epm. rñdet gl.j.ꝙ vti poſ.⁊ ſatis hoc iudicio meo inuit̃ ex l'ra in eo ꝙ petebat ꝙ ep̃s nõ ĩpediret ⁊c.tenendo hũc intellectũ dicit Jnn.qḋ v̇ba iſta poſita in libello ſicut in priuilegijs ex ſuperabundanti ponuntur Hoſt.contra dicens quod ſi ex priuilegio fundabat̃ intentio abbatis non videt qḋ illa

a ☞ Sebaſti.Sapia. ¶ Comitat⁹.vide Fel.i.c.rodulphus.co.xij.verſi.comitatus.ſ.de reſcrip.

b ☞ Sebaſti.Sapia. ¶ Nõ ſolũ.Vid Jo.an.in addit. Spe.in ti.de teſta.in prima additione ⁊ Pe.de anc.i.c.ſi ꝓpter. in.xi.col.v.ſcḋo hoc probat̃ .de reſcri.in.vj.⁊ gemi.in.c.qm̃.xviij.diſt.ſm ꝯ hoc vide difficultatem quã mouet Fel.in.c.j.col.iij.ver.limita ſecundo.ſ.de reſcrip.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Sn̄ale.Uide are.in ꝯſi.lxxvij.inci.diligēter viſis circa ſꝫ Pet.de anch.in ꝯſil.clx.inci.viſo.col.iij.⁊ Deci.in ꝯſi.cxlvij.vbi late.

b ¶ Si primū priuilegiū inp̄tē cōtinet ius cōe nō vꝫ ſcdm̄ ipetratū ēt ꝯ partē primi priuilegij qđ continebat ius cōe niſi đ primo priuilegio faciat mentionē.⁊ ideꝫ d.Ant.in.c.j.in prin.in.vi.co.ꝟ.aduerte hoc dictū ē verū.đ reſc.⁊ idē ꝯcludit Io.an.hūc articulū diſputādo in addi.ſpe.in rub.de te.in.j.q.vbi ideꝫ concludit de ſtatuto inferioris ꝙ nititur autoritate ap̄lica:qꝛ aľs nō valeret.⁊ adducit ꝓ iſta pte in rōne ſui tex.in ca.ij.§.j.de deci.lib.vi.

Sebaſti.Sapia.
b ¶ Partē.Uide Hemi.in.c.qm̄.xviij.diſt.⁊ Pet.de anch.in repe.c.ſi propter.col.xi.ꝟſi.ſecūdo ꝓbat̄.de reſcri.in vi.vbi extollunt hoc dictū.⁊ Fel.hic inducens ad pulchrā queſtionē in materia legitimationis.

verba ſuperabundēt.imo ſunt neceſſaria.de lib.obl.c.iij.de
8 fid.inſtr.inter dilectos.¶ † Io.an.ſaluādo Inn.dt ſe puta
re ꝙ ideo Inn.ſic dicit,qꝛ agēs vti poſ.nō haberet neceſſe
ꝓbare dn̄iū ſꝫ poſſeſſionem tm̄,vn̄ ego dico ꝙ licet non ſit
neceſſe ꝓbare dn̄ium eſt tn̄ vtile,qꝛ ſi vterqꝫ pariter ꝓba
ret poſſeſſionem,p̄ferret ille qui ꝓbaret titulū.vt in.c.lꝫ.
de ꝓba.vbi de hoc.Preterea pōt dici ꝙ abbas non allega
uit hoc priuilegium rōne tituli,ſꝫ vt certificaret petitionē
ſuā.dicebat em̄ ꝙ ep̄s nō impediret quominꝰ hoīes illius
comitatꝰ ſibi ſoluerēt decimas,ſm̄ ꝙ in priuilegijs ꝯtine
batur.i.ſm̄ ordinem ⁊ modū in priuilegijs cōtētū.Uel pt
ſm̄ Inn.hic dici ꝙ abbas qui egit ꝯfeſſoria ꝓ iure decima
rum.ff.ſi ſer.ven.egi.⁊ ſuper hoc libello nō ponit̄ hec ſn̄ia,
ſed ſuper ſcd̄a parte libelli q̄ ponitur indeciſa.nā abbas ēt
petijt vt clerici eccleſiarū monaſterij libere poſſent recipe
re ſacramenta a quo ep̄o vellēt,⁊ in gl.iij.dr ⁊ ſuper hac pte
ponit̄ hec ſn̄ia,qꝛ faciebat ad titulū.alia vero pars ſenten
tie fuit deciſa,qꝛ nō faciebat ad titulū,⁊ mirabilis fuit hec
deciſio,debuit em̄ ſubiiceri illa ps libelli ſup qua non po
nitur hec ſn̄ia ⁊ exprimi illa pars ſup qua ſententiant̄.Et
mihi plꝫ plus priuꝰ intellectꝰ ꝙ abbas hic egerit vti poſ.
⁊ ep̄s eū reconuenerit,vt hr̄ in lr̄a.⁊.ſ.latiꝰ dicitur poſt gl.
9 ¶ † Gl.ij.colligit ar.ꝙ reges pn̄t dare priuilegia ſup deci
mis.Op.de.c.dudū.⁊.c.tua.đ deci.gl.ſtat a ꝯrio,ſꝫ nō ſol
uit.Inn.dt ꝙ iſte rex ſanctꝰ erat ⁊ apoſtolice ſedis legatꝰ,
vel ſm̄ Hoſt.rex donauit t̄palia,paſchalis ſp̄ualia.ſ.e.au
ditis.vel nō examinat̄ hic iſte articulꝰ,qꝛ ſup pte libelli de
ciſa fert̄ ſn̄ia,ſed hoc nō ſoluit ꝯriū,nā nō debuiſſet admit
ti libellꝰ patēter ineptꝰ,vt no.in.c.j.de offi.vica.⁊ in.l.j.ff.
de offi.aſſe.Ego dico ꝙ opꝫ p̄ſupponere ꝙ aut iſte habe
bat aľs ptātem,puta qꝛ legatꝰ pape vel ꝙ erat purꝰ laicꝰ,
⁊ ꝙ habuerit illas decimas ab antiquo in feudū ⁊ poſtmo
dum illas ꝯceſſerat monaſterio de ꝯſenſu dioceſani.iuxta
c.cū apoſtolica.de his q̄ fi.a p̄la.nec ponit̄ hic p̄ciſe tenor
libelli ſed ſubſtātia.¶ Op.ꝯ priuilegiū paſchalis limita
te hic cōceſſum.vr̄ em̄ ꝙ fuerit ſupfluū cū data prauitate
ꝓprij ep̄i liceat ab alio hec ſp̄ualia recipere.ar.in.c.ſignifica
uit.de offi.ord.gl.in ver.paſchalis.vr̄ fateri contrariū.⁊ idē
10 hic Hoſ.¶ † Sed Hoſt.cōtra per.c.romana.de ſup.negl.
p̄la.lib.vj.vbi ptꝫ ꝙ ppter delictū ep̄i iuriſdictio non deuol
uitur ad archiep̄m.ſꝫ ad papam.⁊ hoc credit Io.an.verꝰ
⁊ facit ꝓ locum a ſpeciali.c.eos.de tēpo.ordi.li.vj.in fin.⁊ ꝓ
hoc facit hec decre.vbi facultas recurrēdi ad alium epiſco
pum fuit priuilegio conceſſa ⁊ ad.c.ſignificauit.reſpondet̄
ꝙ ibi ponit̄ caſus ſpecialis.Preterea hoc priuilegiū con
cedebat vt quēcunqꝫ epiſcopum etiam extraneum poſſet
abbas eligere.qđ aľs de iure cōi non licet.ix.q.ij.p totum.
11 ¶ † Op.cōtra tex.in eo ꝙ dt priuilegiū debere facere mē
tionem de p̄cedenti priuilegio.nam priuilegium eſt lex pri
uata.ij.diſt.priuilegia.ſꝫ vna lex tollit aliam lꝫ de ea men
tionē non faciat,vt in.c.j.de conſti.li.vj.Glo.ſoluit in ver
bo nulla.ꝙ contrarium loqui in legibꝰ cōibus quas pa
pa p̄ſumit ſcire.C.de teſt.l.omnium.ſecus in legibus priua
tis vt ſunt priuilegia,qꝛ cum iſta conſiſtant in facto nō p̄ſu
mitur illa ſcire princeps ⁊ ꝓ cōſequēs nec renouare niſi ſpe
12 cificam faciat mētionem.¶ † Aduerte hic ſunt duo exa
minanda.Primo nunqđ priuilegiū valeat non faciēs mē
tionē de priuilegio alteri conceſſo.⁊ iſte ꝓprie nō eſt caſus
noſter,qꝛ nullum priuilegiū fuerat hic ep̄o conceſſū.Se
cundo an priuilegium debeat facere mētionem de alio pri
uilegio ipſimet priuilegiato prius conceſſo.⁊ iſte eſt ꝓprie
caſus noſter.Primum non tangūt hic doc.ſꝫ plene no.in
c.j.de reſcri.⁊.c.cum ordinē.e.ti.ꝑ gl.in regula generi.de re
gul.iur.libr.vi.⁊.xxv.q.ij.in ſumma.Et concludo ſic ꝙ aut
vtrūqꝫ priuilegium eſt ſpeciale.⁊ ſcdm̄ non p̄iudicat prio,
niſi de eo fiat mentio.ar.opti.hic.⁊ facit.c.ceterū.⁊.c.ij.de
a reſcri.Aut alterum eſt generale[a] ⁊ reliquū ſpeciale,⁊ hoc
caſu ſunt multe varietates de quibus ꝑ doctō.in.d.c.j.⁊.c.
cum ordinē.gl.tamē in.d.reg.generi.xxv.q.ij.in ſumma.te
nent idē,quia per priuilegiū acquiſitum eſt ius parti.In
contrarium multum tamē facit.c.j.de reſcript.⁊ fortius.c.
dudū.⁊.c.quāuis.ij.de p̄bē.lib.vi.pro quorū cōcordia ego
ſic diſtinguo ꝙ aut priuilegium eſt tale ꝙ acqſitū eſt ius
in re in omnibus ſpeciebus contētis ſub genere ⁊ tūc in
dubie puto ꝙ priuilegium ſpeciale non derogat generali
cū iā ſit ſortitū effectum ſuum ⁊ acquiſitum eſt ius parti in
qualibet ſpecie.pone exēplū.cuidā conceſſum extitit ꝑ ſe.
apo.priuilegiū pcipiēdi decimas in tota parochia.deinde
fuit ꝯceſſa facultas alteri pcipiēdi ex certis pdijs illiꝰ paro
chie.de primo priuilegio nulla habita mētione.certe non
debet in aliquo prio priuilegiato p̄iudicare qꝛ ſola poſſeſ
ſio alterꝰ impedit vires priuilegij de alterꝰ poſſeſſiōe mē
tione nō habita:vt in.c.ij.de deci.li.vj.no.in cap.dudū.de
priui.fortius impedit hoc caſu proprietas cum poſſeſſiōe
princeps enim non videt̄ in dubio voluiſſe alteri preiudica
re.ar.in.l.ij.§.ſi quis a principe.ff.ne quid in loco publico.⁊
c.ſuper eo.de offi.dele.facit.c.conſtitutus.⁊ qđ no.de reſcri
ptis.Qn̄qꝫ priuilegium conceſſum eſt ius ad rem ⁊ adhuc
pendet ⁊ tunc qꝛ non fit tn̄ preiudiciū poſſet ꝓcedere alia
opinio que habet quod generali deroget ſpeciale.⁊ ita in
telligant̄ ⁊ limitentur prealle.c.dudum.⁊.c.quamuis.in ra
tione eorū.⁊ videtur hec diſtinctio equiſſima ⁊ reducunt̄ ad
concordiā contrarie opi.de quibus in iuribus prealle.⁊ da
tur intellectꝰ nouus ad.c.j.de reſcr.qđ dꝫ intelligi ſm̄ pre
dictā diſtinctionē.ſ.qđ ibi ꝑ priuilegiū gn̄ale nō erat ius q̄
ſitū in re:ideo valuit ſm̄ ſp̄ale licet primo nō faceret men
13 tionem:hoc de primo membro.¶ † Uenio ad ſecundum
membrū in quo ampliādo ⁊ concludendo.Inn.dicit ſic.ꝙ
aut ei concedit̄ aliud priuilegiū ſuper ſeparatis:vel ſuper
eiſdē:vľ quaſi ſuꝑ executiōe prime gratie:⁊ nō eſt neceſſe ꝙ
de prima fiat mentio:qꝛ hoc nullibi cauet̄ ſolū em̄ propter
odioſam pluralitatē beneficiorū cautū hoc reperit̄ in ma
teria beneficiorū:vt in.c.ſi motu ꝓprio.de p̄ben.li.vj.⁊.c.in
14 noſtra de reſcri.cū ſi.¶ † Hinc notabiliter dicit Io.an.in
c.ij.de fi.p̄ſby.li.vj.ꝙ legitimatus ⁊ diſpenſatus ſuper de
fectu natalium ſi impetrat poſtea beneficiū:nō tenetur de
priori defectu vel diſpenſatione prius facta facere mētionē
qđ eſt menti tenendū.Aut habens priuilegium vel diſpen
ſationē cum certa moderatione ſeu reſeruatione iuris alte
rius impetrat ſecūdū priuilegiū ſimpliciter p̄iudicādo iu
ri alterius ꝑ primū ꝓuilegiū reſeruatū:⁊ nō valet nō facta
mētione de priori.Et iſte ꝓprius caſus huius capituli ſꝫ
Inn.⁊ bene.Nā papa prius conceſſit abbati priuilegiū cū
certa moderatione ⁊ reſeruatione iuris dioceſani:vt prius
ſcilicet peteret abbas hec ſacramenta a dioceſano ꝓprio:
⁊ data ipſiꝰ prauitate poſtularet a quocūqꝫ.poſtea ꝟo im
petrauit ſimpliciter vt poſſet recipere a quocūqꝫ non facta
de priori priuilegio moderate cōceſſo mētiōe.⁊ dr qđ nō vꝫ
ſcdm̄:qꝛ ſi papa ſciuiſſet ⁊ non mutaſſet ſaltem ita de facili
primū moderatū per ſecundum immoderatū.j.de deci.ex
15 multiplici.¶ † Per qđ infert Inn.idem dicendū ſi primo
b papa cōceſſit partē[b] alicuius rei vt decimarum ex priuile
gio:⁊ partem reliquit iuri cōi ſi poſtea partem iuri cōi reli
ctam eiſdē vel alij concedat non valet niſi de priori conceſ
ſione fecerit mentionē vt hic.ſecus eſſet ſcdm̄ eū in princi
pio in omnē caſum concedere vſum vel libertatē in rem in
tegram qꝛ tunc non tenetur facere mentionem de iure cōi.
16 alleg.no.in.c.j.de reſcriptis.¶ † Ego de hoc vltimo an in
priuilegio contra ius cōmune ſit fienda mētio de iure cōi:
remitto ad plene not.in.c.nonnulli.de reſcriptis vbi plene
hanc materiam examinaui.d.Ant.tractat in.d.c.j.⁊ Ioan.
an.in.c.j.de exceſ.prela.li.vj.Barto.⁊ alij in.l.quoties.C.de
preci.impe.offe.⁊ in.l.fi.C.ſi cōtra ius vel vti.pub.⁊ in extra
17 ua.ad reprimē.in ver.nō obſtantibus priuilegijs.¶ † Sed
ad primū dictū alle.pro concordia ad iſtum text.valde no.
in.c.ij.de fi.preſby.li.vj.vbi dr ꝙ ſi papa diſpenſauit cū il
legitimo defectu natalium non obſt.poſſit promoueri ad
ſacros ordines ⁊ vnicū beneficiū curatum obtinere:ſi poſt
modū ille ſic cū moderamine diſpenſatꝰ impetrat vt plura
curata poſſit obtinere nō facta de ſuo defectu mētione nō
valet ſecunda gratia:quia vt dicit ibi Ioan.andr.ſecunda
diſpenſatio addit prime excedēdo primū moderamē ideo
non valet de priori non facta mentione:qꝛ ſi papa ſciuiſſet
non conceſſiſſet veriſimiliter diſpēſationē ita amplā ⁊ per
hoc amplio hunc tex.⁊ theoricā Inn.ꝙ lꝫ per primū pri
uilegiū non ſit alteri ius reſeruatum.tamen ſi ſecūdum ad
dit primo moderate cōceſſo moderamē excedēdo nō valet
ſecundū de illo non habita mentiōe.ſi enim papa ſciuiſſet
forte dixiſſet ſufficit tibi gratia primo conceſſa cū modera
tione.ar.in dicto.c.in noſtra.Et hec ſingulariter notabis.
18 ¶ † Glo.in ver.renuntiaſſe.colligit ex tex.qđ priuilegiū ⁊
preſcriptio ſunt cōtraria:ex quo ſimul haberi nō poſſunt:
imo ingreſſus vnius alterius operatur excluſioēm:vt hic.
¶ Cōtra hoc op.nā iure cōmuni ⁊ priuilegio poteſt quis
vti.de cōſue.cū dilectus.nec renuntiauit quis iuri militari
licet vtatur iure cōi:vt.l.iij.de teſta.mili.item poteſt quis ſi
mul inniti iuri cōi ⁊ cōſuetudini,vt in.c.ſopite.de cenſi.er
go pari ratione dꝫ quis poſſe vti preſcriptiōe ⁊ priuilegio
⁊ ꝓ hac bo.tex.in.c.auditis.ſ.e.ſol.gl.in effectu ꝙ aut quis
impetrat priuilegium iuris collatorum ⁊ videtur renūtiare
preſcriptioni

a ¶ No.diligēter ꝙ pactū vel tacita renuntiatio pacti pōt preiudicare
eccleſie qñ ꝑ hoc reddit̄ ad ius cōe ꝛ hͦ ſiue p̄iudiciū ſit leue ſiue graue.
adde qꝛ res de facili reuertit̄ ad naturā ſuā.l.ſi vnꝰ.§.pactus.verſi.ꝙ in
ſpecie.ff.de pac.ꝛ.c.ab exordio.xxxv.di.ꝛ ibi.glo.ad idē facit qd̄ tenuit
ipſemet Pa.in.c.cū veniſſet.in ƥlt.co.de in inte.reſti.vbi cōcluditvale
re 2ſuetudinē ꝙ
ep̄s poſſit ꝓuide
re de p̄lato oibꝰ
eccleſijs etiā col
legiatis lȝ ī illis
habeat ſolā cō-
firmationē eo ꝙ
hoc mō res reuer
titur ad naturaȝ
ſuā ꝛ ad ius cōe.
Ad qd̄ vide glo.
in.c.ꝙꝙ.in p̄nc.
in gl. magna de
ele.in.vj.ad idem
Abb.Pa.in cō-
ſil.xxv.qd̄ īcipit,
canonicꝰ regula
ris.i.ij.col. vbi tȝ
ꝙ lȝ clericus nō
poſſit cōſentire ī
alium iudicē ſine
conſenſu ſui ep̄i
cap. ſignificaſti.
cū ſi. de fo.cōpe.
tñ clericus ſubie
ctus prelato infe
riori ab ep̄o ex
iure ſp̄ali ſi 2ſen
tiat in ep̄m non
reqrit̄ ſnīa illius
prelati cū ex hoc
iuriſditio redeat
ad naturā ſuaȝ ꝛ
ad ius cōe : ad
idem facit ꝙ te-
nuit Abb. Pa.
in. d. c.ſignifica-
ſti.in.iij.co.ꝛ ple-
nius idē Abba.
Pa.ī ſua diſpu.
inci.duo clerica-
li ordine inſigni-
ti ꝛc.qd̄ lȝ exem-
ptus q hȝ priui-
legiū exēptionis
nō poſſit ſe ſub-
mittere ex̄neo ſu
periori ſine licen
tia pape qui pri-
uilegiū exēptio-
nis 2ceſſit.tñ bñ
poſſet ſe ſubmit-
tere iuriſditioni
illius iudicis qui
alias erat ſuꝰ iu-
dex ordinarius
abſqȝ alia ſnīa
pape qꝛ hoc mō
res reuertitur ad
ius cōe.ad idem
facit qd̄ dicit idē
Pa.ī. c.verū. in
v.col. añ mediū.
Ꝟſ.ſi ergo ecc.ꝛc.
ꝛ in.c. lȝ. in vlti.
col.circa mediū.
de fo. 2peten.vl-
tra predicta que
omnia ſunt dicta
ipſius Pa. pōt
ēt confirmari di-
ctū Pa. hoc ꝑ il
lud qd̄ no.d. An
to.in.c.cōſtitutꝰ.
i.j.col.de trāſact.
vbi dr̄ ꝙ lȝ p̄latus inferior nō poſſit regulr̄ trāſigere ſine cōſenſu ep̄i:
c.de cetero.eo.ti.tñ qñ agit̄ de recuperādo priſtino iure ecclie deperdi-
to poterit facere tranſactionē ſine cōſenſu ep̄i ad hoc vt facilius reuer
tat̄ res ad naturā ſuā.ꝛ dicit eſſe tex.ſin.in.c.j.de pac.in. vj.alle.hic per
Abb.Ad idem facit ꝙ dr̄ Domi.in.c.ab exordio. xxxv.diſt. vbi dicit
ꝙ lȝ clericis iam
ꝓmotis nō poſ-
ſit ſuperior indi-
cere aſperiorem
vitam eis inuitis
vt habet̄ in.c.ꝓ-
poſuiſti. lxxxvij.
diſt.ꝛ per gl.ord.
in reg.ꝙ oēs . in
vj.tñ ſi indicit a-
ſperiorē vitā re-
deundo ad ſtatū
antiquum a quo
erāt collapſi non
reqrit̄ conſenſus
oīm. vt no.in ca.
cū oēs.de 2ſti.ad
idē facit qd̄ dicit
Pe.de anch.cō-
ſi. clxxxv.in īpreſ
ſiōe romana. ici.
qd̄ vr̄ magis du-
bia quam appa-
reat prima facie
ꝛc.in vl.co.ꝙ mr̄
que erat relicta
dn̄a ꝛ vſufructu.
mortuo filio de-
bet habere inte-
grum vſumfruc.
qꝛ ceſſante fauo-
re filij res facile
redit ad naturā
ſuā ꝛ ſic legatum
īterpretatiōe cō-
ſuetudinis ali-
mētorū 2uertit̄ ī
legatū vſufruct.
dictum tñ Pa.
hic ꝛ p̄dicta limi
to verum ꝛ vera
qñ quo ad oēs re
dimꝰ ad ius cōe
ſed qñ rediretur
quo ad preiudi-
ciū ꝛ damnū ali-
quorū nō ꝓcede
rent,text. eſt ſm
cōem intellectuȝ
quē ego ſolus ad
hoc pōdero in.c.
cū oēs.de conſti.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Tpe turbatio
nis. Que ſint ne
ceſſario proban-
da in poſſeſſorio
retinende ponit
Bart.in. l.j.§.in
terdictum.ff. vti
poſſide. ꝛ Lan-
frā.de oria.in re-
peti. rubri.de cā
poſſe. ꝛ proprie.
col.viij. ver. pri-
ma cōcluſio.

preſcriptioni:qꝛ ex diuerſis cauſis nō poteſt ha-
beri dñiuȝ.de fide inſtru.inter dilectos.Aut im
petratur priuilegiū confirmatorium ꝛ tūc ſecus.
Hec ſolu.mihi nō placet:qꝛ licet quis dominiū
ex pluribus cauſis non poſſit acquirere tñ p̄t ad
cautelā varios titulos multiplicare non ad effe-
ctū cōſequēdi ius ex varijs titulis ſed vt ex illis
poſſit ſe defendere:vt in.c.poſt electionē.d 2ceſ.
p̄bē.ꝛ ibi dixi.facit etiā qd̄ no.Jo.an.in.c.cū pſo
ne.de priui.lib.vj.vbi dicit poſt Jo.mona.ꝙ vbi
dubiū eſt de p̄mo titulo pōt res acquiri.ex ſecū-
do ad cautelā.alle.d.c.poſt electionē.facit.c.cum
dilectus.de cōſue.idem dicit quando mihi pin-
guius ſuccurritur per ſcōm.ar.in.l.iiij.ff.ad.l.fal.
Item ꝙ preſcriptio ꝛ priuilegiū non ſunt cōtra
ria in effectu plene proſequitur gl.in ꝛ regula nul-
lus pluribus.de regu.iur.lib.vj.vbi vide.ꝛ idͦ dic
melius vt colligit̄ ex gl.ſeq.q̄ dicit ꝙ ideo ꝑ pri-
uilegiū renuntiauit preſcriptiōi qꝛ priuilegiū ꝛ
preſcriptio non cōpatiebant̄ ſe in caſu noſtro:qꝛ
ꝑ preſcriptionē cōpetebat oīmoda libertas. pri-
uilegiū xͦo in ſe habebat moderamē vt patet ex
litera.ſecus aūt ſi priuilegiū cōceſſiſſet qd̄ p̄ſcri-
ptio.ꝛ hunc intellectum ſequunt̄ hic cōiter doc.
vnde poterat hic Hoſtien.ꝛ Abb.verbum hmōi
poſitū in ſi.tex.qd̄ videt̄ reſtringere diſpotionē
huius capituli ad caſum propoſitū.ſ.vt cū priui
legium habet formā contrariā preſcriptioni .cō-
cludo ergo iſtā materiā ſic:ꝙ aut priuilegiū ha-
bet formā 2trariā preſcriptioni:aut cōuenientē.
Primo caſu aut p̄ſcriptio erat cōpleta ꝛ vñ per
priuilegiū renuntiare preſcriptioni vt hic.idē in
alia diſpoſitiōe contraria alteri vt in priuilegijs
cōtrarijs:ſm Jnn.facit.xxxij.q.j.c.cū renūtiat̄.ꝛ
xi.q.iij.eſtimant.cū ſeq.Aut non erat cōpleta ꝛ
impedit̄ curſus preſcriptionis propter malaȝ ſi
dem ſuperueniētē:vt hic:lȝ eñ ab impetratione
priuilegij preſcriptio poſſit inchoari ad limites
priuilegij:vt in.c.cū pſone. de priui.li.vj. curſus
tamen inchoate preſcriptionis impeditur ꝑ pri
uilegiū impetratū ſimpliciter a me:cum ſimplici
ter impetrando fateri videat̄ ſe credere rem ad ſe
nō ꝑtinere.Scdo caſu quādo priuilegiū nō cō-
trariat̄ preſcriptioni etiaȝ diſtingue:aut preſcri
ptio erat cōpleta ꝛ dico ꝙ non renūtiat preſcri-
ptioni:ſed videtur impetraſſe ſecūduȝ titulū ad
maiorem cautelā.d.c.auditis.ſ̄.eod.ꝛ qd̄.ſ̄.dixi.
Aut preſcriptio non erat cōpleta,ꝛ impedit̄ cur
ſus inchoate p̄ſcriptiōis qd̄ preſumitur in mala
fide impetrando priuilegium poteſt tamē de no
uo ad limites priuilegij inchoari p̄ſcriptio ſi ali
quo facto ītrinſeco priuilegiū corrueret:vt.ſ̄.di-
xi.ꝛ hec videntur de mente Joā.an.ꝛ Hoſt.licet
19 nō ita ordinate ꝛ clare proſequātur.¶ †An au-
tem ſufficit ſola impetratio ad excluſionē p̄ſcri-
ptionis contrarie ſeu priuilegij cōtrarij an requi
ratur vſus priuilegij.Glo.penul.prope medium
dicit ſolū impetrationem ſufficere, Jnn.variat.
Primo enim dicit hanc excluſionē ſeu tacitā re
nuntiationē procedere ex vſu:ſecus ſi impetrās
nō fuiſſet priuilegio vſus:ꝛ poſtea dicit hāc eſſe
veritatē ꝙ impetrādo 2trariū priuilegiū primo
renuntiare vr̄.renuntiatio eñ ſit ſm eum nō eñ
expreſſe ſed etiā tacite.C.de teſt.mili.l.j.ꝛ.l.fin.ff.
de acqui.here.ꝛ poteſt quocūqȝ iudicio recuſari,
ideo Jo.an.vr̄ ſummādo decretalem requirere
vſum.ego vero acquieſco priori dicto vt ſufficiat
ſola impetratio qꝛ ſolus animus ad renuntiatio
nē ſui iuris ſufficit.l.ſi quis.vi.§.differētia.ff.de
acqui.poſ.ꝛ.xi.q.iij.eſtimant. cū ſeq.qui ſatis p̄-
ſumitur ex impetratione iuris contrarij.arg.c.ij.
de renū.li.vj.ꝛ iudicio meo ꝓbat̄ hoc in ſi.tex.cū
20 dicit preſertim cum fuerit vſus ꝛc.¶ †Nam di-
ctio p̄ſertim ex proprio ſignificato denotat ideȝ

in caſu cōtrario:vt no.ī.c.auditis.de ele.ꝛ.c.qm̄
21 frequēter vt lit.nō cōteſt.ꝛ hec notabis.¶ †Sȝ
cōtra p̄dicta ꝛ cōtra tex.opp.vr̄ eñ ꝙ abbas im
petrando priuilegiū cōtrariū nō potuerit renū-
tiare iuri iā eccleſie queſito ꝑ preſcriptionē. arg.
in.c.fraternitatē.de dona.ꝛ.C.de trāſac.preſes .ꝛ
ff.de pac.l.ꝫ iuris ciuilis regulas.ꝛ.ff.de dona.l.
filiuſſa.vbi dr̄ ꝙ conceſſa libera adminiſtratio-
ne alicui nō intelligit̄ ei data.poteſt as dilapidā
di vel donādi vel pactū gratuitū faciendi. Sol.
dicit Jnn.ꝙ maior ꝛ liberior eſt poteſtas p̄lato
rum ꝙ̄ aliorū adminiſtratorum ſicut apparet ex
decr,ceterū.de dona,quaſi ſentiat ꝙ cōtraria lo
quunt̄ in adminiſtratione aliōs ꝙ̄ p̄latis cōceſſa
ſed per hoc nō ſoluit̄ cōtrariū.d.c. fraternitatē.
de dona.vbi dr̄ ꝙ prelatꝰ p̄t eccleſie conditionē
meliorē facere nō autē deteriorē.ad idē adduco
notabile dictū eiuſdē Jnn.in.c.accedentibus.de
exceſ.p̄la.vbi inter cetera dicit ꝙ ſiue ſint cōſue-
tudines ſiue conſtitutiōes ſiue priuilegia hono
rabilia vel vtilia eccleſijs nunquā vident̄ illi de
eccleſia renuntiare per vnū actū vel per plures:
qꝛ etiam ſi expreſſe vellent renūtiare nō poſſent
alle.d.l.preſes.ꝛ.d.l.contra.§.fi.ꝛ ſubdit ſi hoc ca
ſu oēs de capitulo vellēt facere aliquid cōtra pri
uilegium vel cōſuetas cōſtitutiones ſuas:vnus
ſolus poſſet contradicere.ar.in.c.j.de his que ſi.
a ma.par.ca.Et forte ob hoc dubitauit Jnno.ꝛ
ſubiunxit hic quod ſi ex tali renūtiatiōe lederet̄
enormiter monaſteriuȝ dabitur in integ. reſti.de
in inte.reſt.c.j.Soluit.Jo.an.diſtinguēdo inter
renuntiationem ſeu donationem magnam ꝛ par
uā:vt leg.ꝛ no.in.d.c.ceterum.de dona.ꝛ.c. apo-
ſtolice,eod.tit.Uel poteſt ꝛ tertio dici ſȝ Jnn.ꝙ
ideo tenuit hec renuntiatio qꝛ ex cauſa facta fuit
vt.ſ.abbas fugeret indignationē dioceſani. arg.
c.contra morē.c.di.ff.de ſepara.l.j.§.illud ſciēdū.
Concludēdo p̄dicta dico ꝙ aut querit̄:an prela
tus poſſit cū enormi dāno eccleſie renuntiare iu
ra ipſius ecclie.ꝛ dicēdū ꝙ nō:vt in.d.c.fraterni
tatē.ꝛ in ca.conſtitutus,ꝛ qd̄ ibi no. ſ̄.de ele.ꝛ ꝑ
Jnn.in.d.c.accedētibus. Aut queritur nūquid
poſſit cū leui preiudicio.ꝛ dicendū ꝙ ſic:vt in.d.
22 c.ceterū.ꝛ.xij.q.ij.terrulas.¶ †Hec vera niſi per
a pactum[a] vel tacitā renūtiationem redeatur ad
ius cōe:tūc eñ puto p̄iudicari eccleſie non habi
ta diſtinctiōe inter p̄iudiciū leue ꝛ graue.ad hoc
tex.no.in.c.j.ꝛ.c.fin.de pac.li.vj.ꝛ qd̄ ponit Fed.
cōſi.lxxxviij.al's.cxij.in ſi.ꝛ hoc caſu pōt iudicio
23 meo iſte tex.intelligi.¶ †An aūt in hac renun-
tiatione tacite vel expreſſe exigat̄ cōſenſus capi-
tuli.Jnn.primo ſentit ꝙ ſic.dicit enim notāduȝ
ꝙ hec renuntiatio de tam parua libertate. ſ.ꝙ
a quocūqȝ voluit accipiāt clerici eccleſiaſtica ſa-
cramenta.valet etiā ſi conuētus cauſam ignoraſ-
ſet.d.c.ceterū.qd̄ eſt ſingulariter no. Poſtea di-
cit poſſe dici ꝙ hic interuenit conſenſus conuē-
tus qui ſemper preſumit̄.j̄.de his q̄ ſi.a p̄la. c.ea
noſcitur.Utrunqȝ dictum eſt verum in ſe:ꝛ ſic li
mitanda ſunt dicta Jnno.in.d.c. accedentibus.
¶ Ultima pars glo.eſt facilis ꝛ hodie expedita
in.c.j.eod.tit.lib.vj.¶ †Sed extra gl.quero cō-
muniter tenetur ꝙ hic abbas cōueniebat epiſco
pum interdicto retinende poſſeſſionis epiſcopꝰ
vero cōuentus recōuenit actorem interdicto re
cuperande,q̄ritur nunc accumulatis ꝑ actoreȝ ꝛ
reum his interdictis de modo ſentētiandi.So.
hic Jnn.in hoc multū inſtat ꝛ qꝛ ponit materiā
quotidianā eaȝ proſequar.ꝛ pro clariori expedi
tione ſciendum quod aut actor ſolus probat in
tentionē ſuā:vt qꝛ ꝓbauit ſe poſſidere tpe li.cō-
b teſt.ꝛ tpe turbatiōis[b] qd̄ eſt neceſſe:vt inſti.de in
terdi.§.hodie.ꝛ tūc ꝑ eo fert̄ ſentētia dūtaxat:vt
in.c.licet.de proba.Aut reus ꝓbat ſolus ſpolia-

tionē,ꝛ ꝑ eo fert ſnīa ad limites petitiōis.argu.
hic.Aut vterqʒ nitit probare intentionē ſuam,
ſcʒ actor turbationem reus ſpoliationē,ꝛ tunc ſi
prius conſtat de turbatiōe ꝙ̄ de ſpoliatiōe ꝓnū
tiabitur prius pro actore interdicto retinende.
compeſcet em̄ reus a perturbatione donec ſentē
tietur ſuper interdicto vnde vi.ſm Jnn.all.c.cū
veniſſent.de inſtit.quod ſatis placet,vt interim
euitetur turbatio ꝛ ſcandalum.argu.in.l.equiſſi
mum.ff.de vſufr.Aut ſimul liquet de vtroqʒ,q̄ꝛ
actor probat poſſeſſionem ꝛ turbationem.

25 ¶†Reus vero ꝓbat ſpoliationem,ꝛ tūc aut ꝓ
bat ꝙ vi ab alio poſſidet.i.ꝙ alium ab illa re ſpo
liauit ꝛ nō prodeſt cōuēto,q̄ꝛ nō pōt ſe defende-
re iure tertij.tex.eſt aptus in.l.j.ff.vti poſ.in fin.ꝛ
hoc ideo contingit q̄ꝛ ius tertij nō excludit pror
ſus ius agentis.non em̄ ſequitur ſpoliaui aliuʒ,
ergo tu potes me turbare.facit.l.bona fides.ff.d
poſiti.ſecus autem eſſet vbi ius tertij prorſus ex
cluderet ius agentis,tunc em̄ poteſt opponi de
iure tertij.vt.l.cum ſeruū.C.de ſer.fugi.no.Bar.
in.d.l.j.§.fi.quod eſt notandum,ad hoc reducas
prolixe no.ꝑ Jo.an.in.c.mandatum.de reſcr.vbi
diſcutit poſt alios an ꝛ qn̄ liceat de iure tertij ꝓ
ponere.Aut ꝓbat conuentus ꝙ ab eo poſſidet
vi,ꝛ hoc caſu Jnn.ponit opi.Quidā em̄ dicunt
ꝙ fertur ſnīa ſuper vtroqʒ ſed executioni nō mā
dabitur ſnīa niſi ſuper interdicto vnde vi, quaſi
ſnīa reſtitutoria trahat ad ſe ꝛ abſorbeat ſenten-
tiam ſuꝑ turbatione.ar.in.c.cum dilectus.de cā
poſ.ꝛ ꝓprie.Alij vt refert Jnn.dicunt ꝙ hoc ca
ſu nulla ſnīa fert ſuꝑ interdicto vti poſ.ꝛ ita in-
telligunt iſti.l.j.§.prealleg.vbi dicitur ꝙ ſi aliqs
vi aut clam vel precario ab aduerſario poſſidet,
ꝙ non debet vincere in interdicto vti poſ.ꝛ ex-
ponunt illa verba.i.nulla ſnīa ſuper iſto interdi-
cto dʒ ferri.ſʒ primi q tenēt ꝙ ſnīa dʒ ferri,qđ eſt
tutius ſm Jnn.exponūt iſta verba legis que di
cunt ꝙ poſſeſſor non dʒ vincere hoc caſu.ſ.cū ef
fectu,q̄ꝛ illa ſnīa non mādabit executioni.qđ ta-
men tunc tantum obtinet ſm Jnn.qn̄ conuētus
vti poſ.recōueniebat actorē interdicto vnde vi.
ſi enim aliter velles intelligere illā.l.ſ.ꝙ interdi-
ctum vti poſ.non competit contra ſpoliatorē cū
effectu ꝙ reus poſſit excipere de ſpoliatiōe ſua
ſequeretur hec abſurditas ſm eum ſcʒ ꝙ nulla
ſnīa ſuper interdicto vti poſ.ferri poſſit probata
ſpoliatione,q̄ꝛ ſi ferret ſnīa ꝙ reus q ꝓbauit ſpo
liationem ceſſet a moleſtia expreſſe contradice-
ret.d.l.j.in fi.vbi dicit ꝙ actor nō dʒ vincere ꝓba
ta violentia vel clandeſtinitate ſeu ꝑcaria poſſeſ
ſione.ſi vero iudex abſolueret reum ſpoliatū ab
impetitione actoris hoc etiā non pōt ſtare,q̄ꝛ ꝑ
conſequēs concederet ꝙ moleſtet poſſeſſorē qđ
eſt falſuʒ,cū ēt ꝑdo ſit in ſua poſſeſſione defendē
dus,vt.ſ.de reſti.ſpo.in literis.Jtē ſi liceret eidē
ſpoliato turbare eadē ratione ꝛ ſpoliare qđ fal-
ſum eſt,q̄ꝛ etiam ipſi priori ſpoliatori cōpetit in-
terdictum contra ſecūdum ſpoliatorem ꝛ primo
ſpoliatum,vt in prealleg.decr.in literis.ꝛ qđ ibi
no.Jtem ſm eum per ꝑdictum modū agendi.ſ.
vti poſ.ꝛ excipiēdo de ſpoliatiōe nō fiet rei reſti
tutio ſpoliato,q̄ꝛ nec ad hoc actū eſt nec interdi
ctum vti poſ.inſtitutū eſt ad poſſeſſionē recupe
randam.Jtem ſi conſtat ꝙ male fecit iſte ſpolia
tus qui turbat poſſeſſorē,ergo dʒ puniri.ꝛ ſi di-
ceres forte vt aliq inaniter ſomniauerūt qđ pu-
niet ꝑ alias actiones.ſcʒ per actionē iniuriarum
vl' ꝑ officiū iudicis.certe hoc non ꝓcedit ſm ipʒ
q̄ꝛ actio iniuriarū eſt ꝓdita ad vindictam tm̄.vn̄
per hoc nō cōſequeret poſſeſſor ꝙ ceſſet ab ei⁹
moleſtatione.quare concludit Jnn.ꝙ verba illi⁹
l.j.in prin.ꝛ in fi.vbi dr ꝙ poſſeſſor nō obtinebit
in interdicto vti poſ.ꝯtra iſtū quē ſpoliat ſic eſſe
intelligenda.ſ.ſi reus an̄ lit.ꝯte.excipiat ꝯ agētē
interdicto vti poſ.nō eſſe audiēdū niſi prius re-
ſtituat rē de qua agit,qua reū pri⁹ ſpoliauit.ad
hoc.c.ſuꝑ ſpoliatiōe.de ordi.cog.vel ſi directe ꝓ
ponat interdictū vn̄ vi cōtra agentem vti poſſi.

26 ¶†Vult ergo in effectu ꝙ ꝯuēt⁹ hoc interdi-
cto habet duplex remediū primū vt actorē expellat ab agendo propo
nendo ſpoliationē ſuā per viā exceptiōis ante lit.cōte.ſecus ſi poſt.ar.
eorū q leg.ꝛ no.in.c.ij.ꝛ fi.de or.cog.ſcdm vt directe cōtra actorē inten
tet interdictū vn̄ vi.ꝛ probata ſpoliatione obtinebit ipſe ſolus in effe
ctu lʒ etiā pronūtiari debeat ſuper interdicto vti poſ.ſʒ ſnīa non man-
dabit executioni.ar.c.cū dilectus.de cau.poſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ ad hāc breuem
cōcluſionē pōt reduci tota iſta gl.Jnn.ſʒ voluit tota ſua verba recita-
re tu videas ſua ſubtilia motiua.Bar.tn̄ in.d.l.j.§.fi. non placent hec
dicta.pōdera em̄ tex.in.d.l.j.in fi.in eo quod dicit ꝙ poſſidēs vi:clam:
vel ꝑcario:a cōuento nō dʒ vincere in hoc interdicto vti poſſidetis.ex
hoc em̄ verbo vincere:oſtēdit ꝙ hec exceptio nō eſt ꝑciſe examinanda
ante lit.cōte.ſʒ poſtea ad merita cauſe vſqʒ ad tp̄s diffinitiue.nā ſi an̄
lit.cōteſt.examinaret nō poſſet diffinitiue ꝓnūtiari:vt in.c.qm̄:vt lit.
nō cōte.ad idē tex.iuncta.l.j.in prin.vbi pretor dicit vim fieri vero quo
minus poſſideas vti poſſidebas nō vi nec clam nec precario.ꝛ ſic ha-
buit reſpectū ad diffinitiue tp̄s ꝛ nō ad ꝓceſſum nil tn̄ ſpecifice attin-
git qđ iuris cū ꝓponit ſpoliatio ꝑ viā actiōis:nec reſpōdet ad abſur-
ditates.Jnn.tn̄ colligit vnū ſingulare dictū qđ eſt de directo ꝯ funda-
mentū Jnn.dicēs deiectū poſſe inquietare deiectorem ſuum qn̄qʒ nec
tenet interdicto vti poſ.ſed repellere nō lʒ niſi incontinenti.l.iiij.§.cū
igit.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ.c.olim.de reſti.ſpo.ꝛ ita dicit tenere glo.in.l.vna.
C.vti.poſ.qđ eſt mēti tenēdū do.Ant.ſequit Bar.vt exceptio ſpolia-
tionis poſſit opponi hoc caſu etiā poſt lit.cōteſt.Jtē dicit qđ ſi ſpolia
tio fuit deducta per viā actionis ꝛ ꝓbata:non eſt ꝓnūtiandū ſuper in
terdicto vti poſ.dūmodo dicat cōuētus nō eſſe ſententiādum.lʒ aliud
ſentit Jnn.Mouet q̄ꝛ hec exceptio ſpoliationis eſt peremptoria que
pōt qn̄cūqʒ opponi.ꝛ q̄ꝛ in exceptionibus ſufficit ꝓponi factū ex quo
colligatur exceptio ꝛ q̄ꝛ directa ꝯria actio hʒ finē exceptiōis:qn̄qʒ ne
gat ius agēdi.nam ſi dicis te dn̄m ego cōtra dico me dn̄m:lʒ agēdo ex
cipio te dn̄m nō eſſe:ꝛ q̄ꝛ notorie cōſtat agētē nō hr̄e ius agēdi poteſt
ꝛ debet iudex ſentētiare pro agēte recuperāde ꝛ non ꝓ agente vti poſ.
Jtē q̄ꝛ inanis eſſet illa pronuntiatio ſi in effectu mādaret executiōi ſi
liceret turbare liceret ſpoliare.qđ eſt falſum.d.c.in literis.q̄ꝛ aliud in
turbatione ꝙ̄ in ſpoliatione vel econtra.ſpoliatio em̄ ſcđa purgat vi-
tiū prime ſpoliationis ſed non turbatio.ꝛ q̄ꝛ plus eſt ſpoliare ꝙ̄ turba
re nō obſt.ꝙ ſpoliatio detur remediū ad recuperādū:fortius dabitur
ad defendēdū.quinimo ſm.d.Ant.fortius datur ad recuperandū pro
pter rationē ꝑcedentē.Nō ob.ꝙ iniuſte faciat turbando:q̄ꝛ ibi iniuſte
facit donec liqueat de violētia:ſed iuſte facit ꝛ feciſſe cenſet factū hoc
liquidādo.ꝛ hoc ſatis plʒ.Sʒ cōcludendo latius ꝛ clarius dico ꝙ tri-
a plex remediū[a] cōpetit cōuēto vti poſ.q ꝑtendit ſe ſpoliatū ab actore.
Primū vt eū repellat ab agendo excipiēdo de ſua ſpoliatiōe ante lit.
cōte.ꝛ hec exceptio dilatorie propoſita operabit effectū repulſiuū nō
q̄ꝛ detrahat iuri agendi vti poſſidetis cum non opponatur perempto
rie:ſed ex priuilegio tributo ſpoliato.nō em̄ cōpellitur rn̄dere ſpolia-
tori ante reſtitutionem:vt in.c.ij.in fi.de or.cog.ꝛ ꝙ hec eſt exceptio ad
effectū repulſiuū agendi debet ꝓponi ante lit.nō cōte.eſt tex.iūcta gl.
in.c.j.ij.q.ij.Scđm remediū eſt vt de expoliatione excipiat ꝑcēptone
ꝛ ſic poſt lit.cōte.vſqʒ ad ſnīam ſeu donec fuerit in cā ꝯcluſum ꝑ.d.l.j.
in prin.ꝛ in fi.ff.vti.poſ.qua ꝓbata:dʒ actor ſuccūbere ſed nō fiet reſti-
tutio cōuēto ſi hoc nō cōpetit:q̄ꝛ ordinaria ad finem repellendi nō cō
ſequunt effectū cōſequēdi vt ꝓbat in.d.c.ij.de ord.cog.Nō ob.ſi dicat
ꝙ ſm hoc licebit ſpoliato impune illū moleſtare:q̄ꝛ dico ꝙ aut iſtum
moleſtabat in poſſeſſione ſubtracta ꝛ nō habet ſpoliator de q̊ conque-
ratur cū poſſit ſibi ꝓuidere reſtituēdo poſſeſſionē violētā ꝛ ipſe fuit
ꝛ eſt iſtius turbationis cauſa nō em̄ voluit pretor talē in violēta ꝛ ini-
qua poſſeſſiōe defendere:ne ſit iniquitatis fautor ꝛ ne inde procedant
iniurie vn̄ iura naſcuntur in.c.qualiter ꝛ qn̄.j.de accu.ꝛ.l.meminimus.
C.vnde vi.ꝛ hec potuit eſſe ratio decidēdi in.d.l.j.vbi dr ꝙ talis violē
tus vel clādeſtinus non dʒ in hoc interdicto vti poſſi.vincere ſicut in
ſimili iura mandāt actorē in poſſeſſionē rei petite mitti vt reus contu
max tedio affectus veniat rn̄ſurus:vt in.c.qm̄.§.in alijs.vt lit.nō cōte.
Tertiū remediū eſt vt cōuētus deducat ſpoliationē ſuā directe ꝓpo-
nēdo interdictū recuperāde ſicut vr̄ feciſſe ep̄s hic quo caſu probabi-
liter pōt de mō pronuntiandi dubitari vtroqʒ probāte intētionē ſuā.
Opiniones hincinde ſupra vidiſtis:mihi plʒ opinio vt nō ꝓnuntiet
ꝓ actore in interdicto vti poſ.q̄ꝛ ex ꝓbationibus cōuenti clare conſtat
ꝙ ſibi ius nō cōpetit voluit em̄ pretor in hoc interdicto vti poſ.ſubue
niri violēto poſſeſſori cōtra ſpoliatū.d.l.j.ꝛ ſatis eſt ꝙ cōſtet illū violē
tū poſſeſſorē.arg.c.ecce.xxiij.q.iij.Jtem reus petendo illius poſſeſ-
ſionis reſtitutionē ſatis vr̄ excipere:vt ꝓ illo nō ꝓnuntiet:ꝙ qui vult
ꝯn̄s vult ꝛ antecedens.l.illud.ſ.de acqui.here.ꝛ.c.cū.M.ꝛ qđ ibi no.
de cōſti.ꝛ.c.ex parte.de ſpō.vn̄ poterit iudex ſic ꝓnuntiare:q̄ꝛ tu actor
probaſti poſſeſſionē ꝛ turbationē erat ꝓ te ꝓnuntiandū:ſed q̄ꝛ actor
ꝓbauit ꝙ vi ab eo poſſides ꝛ petijt ſibi poſſeſſionē reſtituendi:ideo cū
reſtituim⁹ ꝛ te cōdēnamus ad poſſeſſionē libere relaxādā:ꝛ hec ſuffi-
27 ciāt in hoc articulo.¶†Vltimo quero q̄ꝛ tex.in.d.l.j.ff.vti poſſi.dicit
ꝙ nō dʒ actor in hoc interdicto vti poſ.vincere cōtra reū a quo poſſi-
det vi vel clā vel ꝑcario:qn̄ dr actor ſic poſſidere.Sol.dicit Jnno.ꝙ lʒ
Azo in ſumma vti poſſidetis faciat magnas difficultates in expoſi-
tione illorum

Sebaſti.Sapia.
a ¶Triplex reme
diū.Vide Lanf.
in ꝑalleg.repeti.
rub.d cā poſ.ꝛ ꝓ
prie.col.xiij.ver.
ſeptima ꝯcluſio.
vbi dt ꝙ ſpolia-
tus nō pōt cōue
niri poſſeſſorio
vti poſ.ꝛ iđ pōt
impune turba-
re in poſſeſſione
fundi quo fuit
ſpoliatus,etiam
turbaret ex inter
uallo.

tione illoꝝ̃ verboꝝ̃:ipſe tñ Inn.ſic ſimpliciter dicit exponendo poſſi
deo a te vi.i.violenter tibi abſtuli:⁊ ſic de alijs.Bar.in.d.l.j.§.fin.dicit
ꝙ ſalua reuerētia Inno.labor Azo.non fuit indebitus.cauſa eſt ſcḋm
eū.q: ad hoc vt iſtud interdictū alicui cōpetat:neceſſe eſt vt ipſe poſ-
ſideat.vñ ſi ego poſſideo vi clam vel ꝑcario qūo potes tu agere contra
me ſi nō poſſides.Et ideo laborat multū Bart.in ponendo exēpla qḋ
vterqꝫ actor.ſ.⁊ reus poſſideat ⁊ eoꝝ̃ alter poſſideat vi clam vel preca
rio.Sed profecto parcat mihi reuerētia Bar.lꝫ hoc poſſit continge-
re nō tñ eſt neceſſe:q: pariter interdictū vti poſ.dat̃ nō ſolū inter duos
qui cōtēdūt poſſidere:vt.l.ſi duo.in prin.ff.vt i poſ.leg.⁊ no.in.c.lꝫ.de
proba.ſed etiā dat̃ poſſeſſori ad tuendā ſuā poſſeſſionem contra aduer
ſariū qui eū turbat ⁊ inquietat:lꝫ non poſſideat nec poſſidere conten-
dat:vt in.d.l.j.§.eſt igit̃.⁊ leg.⁊ not.in.d.c.lꝫ.in gl.in ver.vti poſ.⁊ in.c.
audita de reſti.ſpo.quapropter tenendo ꝙ actor ſolus poſſideat clare
ptꝫ expoſitio illorum verborum ſm Inn.potes em̄ a me vel ab alio vi
poſſidere:quia me a poſſeſſione deieciſti.clam q: me abſente claꝫ fuiſti
poſſeſſionē ingreſſus.precario q: ad preces cōceſſi tibi vt poſſideres
ſi poſtea cōtra me te in poſſeſſionem turbātē magis hoc interdicto vti
poſ.potero excipere ꝙ vi aut clā vel precario poſſides.⁊ ſi a me debe-
res ſuccūbere:ſi ab alio ſecus:quia quo ad me libere ⁊ iuſte poſſides.d.
l.j.in fi.⁊ ſm hanc viā res eſt clariſſima.Sed ſi teneremus qḋ vterque
poſſideret:ſed alter vi clā vel precario.qḋ eſſe pōt.d.l.ſi duo.in princi.
tunc eſt difficultas in preponendis exemplis.⁊ forte hoc caſu labora-
uit Azo.ſed dic breuiter vt no.in.d.l.j.ꝙ vi aut clam alter poſſidet.Si
ego eram dñs alius erat fructuarius qui poſſidebat naturaliter:tu iui
ſti ⁊ fructuarium deieciſti vi:certe poſſides a fructuario non a me do-
mino.vnde vterqꝫ noſtrum poſſidet:ergo ciuiliter ⁊ naturaliter vterqꝫ
noſtrum eſt tuendus in poſſeſſione:q: tu nō debes me turbare in poſ-
ſeſſiōe mea ciuili:nec ego te in tua naturali:ſꝫ ſi tu poſſides vi aut clā
a me naturaliter debes ſuccūbere:vt in.d.l.ſi duo.⁊ in eiſdem terminis
pone exēplum quādo alter poſſidet iuſte.ſ.reſpectu iuſte ciuilis poſ-
ſeſſionis alter clā vel precario reſpectu naturalis.Reſpectu vo eiuſdē
ſpeciei poſſeſſionis non pōt hoc cōtingere q: duo eandē rem eodem
modo inſolidū poſſidere non poſſunt:vt in.c.licet de ꝓba.Quid autē
ſi de facto vterqꝫ pariter probauit ſe poſſidere inſolidum dic vt dixi in
28 d.c.licet.⁊ per hoc habes clare hūc articulū.¶ † Querit inſuper Inn.
an ſententia ꝓ poſſeſſore lata in interdicto vti poſſidetis:pariat exce-
ptionē rei iudicate:ſi idē contra quem iudicatum fuerit agat tunc pro
eiſdē rebus interdicto vñ vi.⁊ rñdet ꝙ non q: alia eſt actio ⁊ ad aliud
agit̃ nunc ꝙ̃ prius.ff.de except.rei iudi.l.cum querit̃.cū duabus ſeq.⁊
§.de teſt.cauſam que inter economū.⁊ q: ſnīa iudicis primo lata in in-
terdicto vti poſ.non prohibet moleſtationē iuris:ſed facti.quādiu poſ
29 ſidet.hic autē conſtat ꝙ re euicta ab eo iā nō poſſidet.¶ † Illud aūt
certum eſt ſm eū ꝙ is qui interdicto vti poſ.ſuccubuit poſſit propo-
nere rei vendicationē.quare ergo ſimiliter ꝓponere interdictū vnde vi
non poterit:vel aliā competentē actionē.diuerſitatis ratio non appa
30 ret.ergo idem eſt dicendū.C.de lib.prete.⁊ exhere.l.j.¶ † Si autē non
egi vti poſſidetis:ſꝫ cōfeſſoria petēs aduerſariū a ſua moleſtatione cō
peſci ⁊ obtinuit.tunc reus non poterit agere vñ vi vel alio interdicto
⁊ ratio eſt ſm eum q: in primo iudicio in quo fuit cōfeſſoria intentata
actū fuit de ꝓprietate que preiudicat oībus poſſeſſoribus.ſ.de cauſa
poſ.⁊ proprie.cum dilectus.ꝙ aūt cōfeſſoria ſit actio in rem in his in-
corporalibus:ꝓbat̃ in.l.ſi forte.ff.ſi ſer.ven.⁊ in.§.econtra.inſtit.de act.
31 ¶ † Ultimo vltra doc.hic querit̃ quid ſi actor ſuccubuit q: nō proba-
uit ſe poſſidere:nunquid debeat cōdemnari reo in aliquo ſaltem vt eū
decetero in ſua poſſeſſione nō moleſtet.Glo.in.l.j.C.vti poſ.dt ꝙ non
ſed reus debet abſolui:latius hoc ꝓſequit̃ Bar.in.d.l.j.ff.eod.dicens
ꝙ aut reus abſoluit̃:q: actor non poſſidet.⁊ tunc actor ad nihilū con-
dēnabitur reſpectu poſſeſſionis de qua agit̃.quaſi ſecus reſpectu expē
ſarum.nam in his diſtinguendū vt no.in.c.finem.de do.⁊ contu.Aut
reus abſoluitur quia docuit ſe poſſidere:⁊ tunc ſubdiſtinguitur.Aut
enim docuit ſe poſſidere iuſte ⁊ poterit actori imponi ſilentium ne eū
decetero moleſtet.l.circa.ff.de proba.Not.bene hoc dictū.ſentit em̄ ꝙ
ſi ſup libello actoris reus probat de iure ſuo eſt pro reo ꝓnuntiandū.
lꝫ expreſſe hoc nō petierit.de quo vide qḋ plene dixi in.c.ex cōqueſtio
ne.de reſti.ſpolia.Si autem docuit ſe poſſidere ſimpliciter tunc ſecus
ſm eum:q: poſſet eſſe qḋ poſſidet ab aduerſario vi clam vel precario
hoc mihi non placet.q: donec aliud appareat poſſidens preſumitur
iuſte poſſidere:vt.l.fi.C.de rei vē.Item nunc poſſeſſor nō debet in hoc
interdicto vincere cū apparet quod vi vel clam vel precario poſſidet in
d.l.j.in prin.⁊ in fi.ſecꝰ ergo vbi non apparet iniuſtitia poſſeſſionis.fa-
cit.d.c.licet de proba.nam in dubio poſſeſſor preſumitur in bona fide:
vt plene dixi.ſ.e.ſi diligenti.Aut non conſtitit actorem vel reum poſ
ſidere aliquo modo:vt puta q: actor erat colonus vel creditor miſſus
in poſſeſſionem ex primo decreto.vt.l.ſi duo.§.creditores.ff.vti poſ.⁊
tunc non eſt dubium ꝙ reus venit abſoluendus:vt in.d.§.creditores.
tamē actor in nullo ſibi condēnabitur vel preiudicabit̃ ſm Bar.quod
intelligo ſm predicta q: reus nō probauit ſe poſſidere.Quādoqꝫ con
tingit quod vterqꝫ poſſidet.ſed diuerſo modo:vt q: vnus ciuiliter ⁊
alius naturaliter.⁊ quilibet debet obtinere in ſpecie ſua ſi iuſte quiſqꝫ
poſſidet.de quo dic vt.ſ.latius dixi ⁊ ad materiam ampliandam vide
plene no.in.d.c.licet.de proba.⁊ per Bart.in.d.l.j.§.fi.⁊.l.ſi duo.ff.vti
poſ.⁊ hec no.

1 ☞ Papa non poteſt tollere ius ciuile in concernentibus animam.
Lex continens in ſe peccatum etiam veniale eſt ipſo iure nulla.
Subditi non tenentur parere ſuperiori contra legem Dei.
2 In bona fide dicuntur illi qui non habent ſententiaꝫ rei aliene.
4 Bona fides requiritur de iure canonico omni tp̄e in preſcriptione.
5 Mala fides poteſt ⁊ debet probari per illum qui dicit nō fuiſſe in pre
ſcriptione.vel quia preſcribens cōfeſſus fuit in iudicio quod res erat
aliena.
6 Mala fides interueniſſe in preſcriptione probatur:q: fama erat in lo
co ꝙ res erat aliena.
7 Preſcribens an teneatur docere de titulo.vide remiſſiue.
Preſcriptiones iurium currunt ex negligentia non petentis.
8 Preſcriptio libertatis in ſeruitutibus vrbanoꝝ̃ predioꝝ̃ nō currit cū
preſcribens vtitur facto ſuo:vꝫ altius tollēdo edes ſuas:ſed preſcri-
ptio ſeruitutis ruſtice cauſat̃ ex mera negligentia non petentis.
9 Debitor an ꝑſcribet tam in foro fori ꝙ̃ poli ꝯ ſuū creditorē negligētē
petere ſi ipſe debitor ignoret ſe debere.13.14.15.vel ſciat.18.21.23.30.
Statutum ꝙ ſi quis nō petierit debitū intra tantū tp̄s ꝙ cadat a iure
ſuo:vel vlterius non audiat̃:an valeat.13.18.⁊ ſequenti.
10 Renuntiare nō poteſt quis iuri introducto in odium alterius vt pre
ſcriptioni ⁊ macedoniano.
11 Actiones tēporales ⁊ quāto minoris ⁊ redhibitoria de iure canonico
finiuntur tempore a iure ciuili ſtatuto.
12 Actiones vel accuſationes criminales que poſt certum tp̄s non poſ-
ſunt amplius intentari de iure ciuili non precludunt viam quin in fo-
ro canonico intententur.
14 Debitor an ⁊ qñ teneatur ire ad domū creditoris offerendo debitum
vel econtra vide remiſſiue.
15 Nulla:iſta dictio eſt vniuerſalis negatiua excludens omne ſub ea con
tentum:aliquando ſecus vide.nu.35.
16 Uia illa eſt tenenda per quam omne vitatur peccatum q: eſt tutior.
17 Iura ⁊ actiones veniunt appellatione rei vel bonorum.
19 Mora interpellat pro homine in foro contentioſo.ſed non peniten-
tiali
22 Denuntiatio euangelica poteſt ſemper intentari vbi ſubeſt obligatio
naturalis.
25 Debitor qñ preſcribit contra creditorem an ⁊ quo caſu tollatur obli-
gatio naturalis.
26 Denuntiatio in foro eccleſiaſtico non poteſt intenatri qñ denegatur
actio de iure ciuili ob magnam equitatem.
Exceptio macedoniani ⁊ velleiani ⁊ ſiles habent locū in vtroqꝫ foro.
27 Denuntiatio in foro eccleſiaſtico tūc demum habet locū.qñ obſeruā-
tia iuris ciuilis induceret peccatum.
Preſcribens nō tenet̃ reſtituere rem preſcriptam in nullo foro ſi poſt
preſcriptionem ſuperuenit mala fides.37.
28 Preſcriptio longiſſimi temporis ſine titulo equalis eſt in fauore pre
ſcriptioni longi temporis.
29 Filiuſfamilias non tenet̃ reſtituere mutuum etiam in foro anime.
30 Debitum vigore ſententie an preſcribatur adeo ꝙ cōtra preſcriben-
tem non poſſit intentari denuntiatio in foro eccleſiaſtico.
31 Sententia declarat non autem inducit.
32 Sententia preſumitur iuſta preſumptione iuris ⁊ de iure in qua preſu
mitur ineſſe naturalis obligatio.
33 Feudum an preſcribatur eo ſolo ꝙ quis preſtiterit ſeruitia domino ꝑ
plura tempora.
Preſcriptio de iure ciuili nunꝙ̃ currit cū mala fide que pariat actio-
nem ſed exceptionem ſic:de iure canonico nec exceptionem parit.
34 Allegans preſcriptionem non neceſſitatur allegare bonam fidem q:
preſumitur.
Preſcriptio ſi fuerit capitulata cenſetur fuiſſe capitulatum de titulo
quando requiritur.
35 Statutum dicēs ꝙ in caſu nulla currat preſcriptio non excludit pre-
ſcriptionem longiſſimi temporis.
Preſcriptio an poſſit tolli per priuilegium.
36 Diſpoſitio iſtius capituli an ſe extendat ad preſcriptiōes ꝑcedētes.
38 Preſcriptio an currat vel interrumpatur ſi preſcribens habuit aliqñ
conſcientiam leſam.ſed in fine non.
39 Titubans an preſcribat.
40 Bone fidei poſſeſſor rectiſſime quiſqꝫ dicit quādiu poſſidere ſe igno
rat alienum.
Ignorās non habet nec bonam nec malam fidem.
42 Prelatus qui habet ſcientiam rei aliene quam nomine eccleſie poſſi-
det an teneatur illam reſtituere.
Prelato ſolo non creditur etiam vt teſti.44.
43 Confeſſio prelati aſſerentis rem per eccleſiam poſſeſſam eſſe alienam
que tamen eſt bona fide an preiudicet.
45 Emens bona fide rem alienam ſi anteꝙ̃ preſcribere finiat ſcit rē fuiſſe

a ¶ Et vid hic. d. Ant. q dt q l. canonica non solu e servada in foro civili qn l. civilis nutrit pctm mortale s etia qn nutriret veniale tm et ide dicit Imo. in repet. in. j. col. Ant. Francisc. ¶ An et qn lex canonica sit servada in foro civili. Dicas q lz leges et canones pcesserint ex fonte divino et dicatur de celo p ora pncipu pmulgate vt p Bal. not. in trac. schisma. in. j. col. tn in terris imperij leges civiles prevalent canonib, sed in terris eccle pvalent canones. vt plene in. c. j. d cost. it. et hoc nisi leges civiles eent nutritiue peccati vel disponeret de reb spiritualib q tunc stare mus canonibus et no legib, vt in l. privilegia. et ibi p Bar. C. de sac. san. ecc. et in. c. ecclesia scte marie. de costi. et ideo in matrimonijs stamus dispositioi canonice. c. fi. de secu. nu. et no. gl. i. §. fi. inst. de gradi. et ide dicas in vsuris. vt in. l. j. C. de sum. tri. et in aut. vt clici apo pprios epos. in §. fin. et in aut. ad hoc. C. de vsur. et in. c. j. et. ij. de no. ope. nu. et in. c. j. et c. tua. de or. cog. et p bar. in. l. titia. ff. so. mat. et an leges civiles possint tolli per papa, vide p Joan. an. in. c. ij. de reg. iu. lib. vj. et p spe. in ti. de dispu. in §. pantho. ver. s nugd. et in. c. constitutioes. ex. dis.

b ¶ Non solu si sit causata ex iniustis ronib s et ex in iustis et temerarijs. ita vlr Bal. in. l. j. fi. p gl. ibi qua ad hoc mul tu no. et dicit et reputat tenendam menti. C. vbi causa stat. qd multum not.

alienam quod remedium habebit.

De euictione non agitur anteq res euincatur licet sciatur quod est aliena.

46 Mala fides qn probetur, et qn purgetur.

QUONIAM. Possessor male fidei nullo tpore prescribit ita coiter summat. seu p hoc summariu nihil induceret de novo iste tex. cu esset pmisum. s. e. vigilanti. io plenius summo sic. Nec in foro canonico, nec civili vz pscri. cu mala fide. h. d. Dividit in qtuor ptes. In pria ponit qstonis caz. In scda qstonez. ibi, synodali. In tertia ibi, infert ex ca. ibi, cu generaliter. In qrta cocludit. ibi: vn. ¶ Casus lralis loco ponit hoc qd sequit. quicuq facit z co scientia edificat ad gehena et ideo statuit concliu q nulla valeat pscriptio absq bona fide taz canonica q civilis, q generaliter omni consuetudini et costitutioni derogadu est q sine peccato mortali servari non pot. ideo oportet vt qui rem alteri pscribit q in nulla parte pscriptiois habeat mala fidem. ¶ No. principiu q omne q non est ex fide peccatu est. sunt verba apostoli ad Ro. xiiij. in fi. que expone vt plene psequit Gra. xxviij. q. j. §. ex his. vbi dat duas expositiones. s prima mihi plz ad ppositu nostru vt dicam q oe qd z sciētiā fit est peccatu. vn capit hec fides p coscientia vt voluit etia hic gl. j. habes em rei aliene coscientia pscribere conat cotra coscietia

1 et ideo peccat. vt in. c. lras. de resti. spo. merito no iure pot pscribere. Quot aut modis capiatur fides, vide p gl. satis plana sup rub. d sum. tri. qua notabis. ¶ No. ij. q synod qnq sumit p cocilio gnali cocor. c. j. de spon. qnq sumit p synodo qua facit eps. s. de acc. sicut. ¶ † No. iij. s veru in tellectum papa posse tollere ius civile in cocernentibus aias seu pctm. est em in talib. s. oem creatura. vt in. c. nonit. de iu. voluit Bar. in. l. privilegia. C. de sac. san. ec. vide gl. in rla possessor. d

2 reg. iu. li. vj. ¶ † No. aboleda et cassanda ee costitutione q absq peccato mortali servari no pot. Ego dico q talis costitutio est ipso iure nulla, q de substātia legis est vt sit iusta et honesta. iij. di. erit aut lex. Si aut cotinet pctm no pot dici lex. Ite si cotineret aliqd inhonestu. qd tz Bar. in. l. oes populi. ff. de iusti. et iur. l. fi. C. si cotra ius vel vti. pu. quinimo talis legis pmulgator taq cotra ius divinu dispones couincit poti erra re q lege codere. xxv. q. j. sunt quida. nec tali legi debet subditi parere ne obediat inferiori contra lege supioris. s. dei. xj. q. iij. qui resistit. et c. Julianus. et ad istu tex. qui dicit tali costitutioni derogandu. intelligo de facto. na de iure est irrita p supradicta. Et ide vr si cotinet in se pctm veniale. et ar. in. c. ij. de pac. li. vj. cu sua gl. tz hic. d. Ant.

3 facit qd no. gl. xiiij. di. in sum. ¶ † No. q ille d. esse in bona fide qui no hz coscientiam rei aliene qd clarius pbat in. c. si virgo. xxxiiij. q. ij. in sum.

4 ¶ † No. vlti. q de iure canonico non sufficit bonam fide assistere in prin. s reqrit toto tpe pscriptionis. ¶ Gl. ij. dividit in quatuor partes. Primo em opponit. de. c. cura. de iurepa. vbi videtur currere pscriptio cu mala fide. Glo. no soluit. Joan. and. dicit q ibi soluit. dic q vario mo, s mihi placet illa solutio q prescribens errabat in facto et sic non erat in mala fide, et dic vt ibi pleni no. ¶ Secundo gl. querit qn quis dicatur habere bonam fidem, remittit ad not. in. c. si diligenti.

5 s. eo. dic vt ibi plene no. ¶ † Tertio gl. qrit qd si actor contra quem allegat pscriptio vult pbare q prescribens habuit ab initio vel medio tempore malam fidem arguit pro et contra. et tandez concludit q debet ad pbandum admitti, sed de hoc ego non dubito q si habuit illo tempore durante cursu prescriptionis mala fide non potuit prescribere, vt hic in fi. pbatur. et in. c. veniens. in fi. s. e. et in rla possessor. lib. vj. debet ergo admitti actor ad pbandu q detrahit substantie prescriptionis, et interimit intentionem seu exceptione

6 illius rei. ¶ † Qualiter autem probabit malam

c fide dic p fama q erat in loco: quo erat res aliena vel qd ipse pscribes fuit aliqn hoc pfessus ex iudiciu. de quo vide p Bar. in. l. celsus. ff. de vsuca. et dixi. s. in trac. huius ti. ¶ † Ultimo gl. querit an prescribes teneatur docere de titulo. et remittit ad no. in. c. si diligēti. s. eo. et tu vide qd ibi dixi. et habes tex. expressum. in. c. j. e. tit. li. vj. et dic vt ibi. ¶ Quero capiendo gl. iij. an p hoc. c. sint iura civilia correcta quatenus admittit sic pscriptione cu mala fide gl. pmo adducit istu tex. p parte affirmativa in eo q tollit prescriptione canonica et civile non suffragate bona fide: et hanc opi. dicit tenere Jo. q ratione peccati fm eu potuit ecclesia legibus civilib preiudicare. de iudi. nouit. ¶ Scdo refert gl. opi. cotraria q peccatu debet cosiderari quo ad ius divinum: non autem quo ad foru civile. et fm hac opi. exponit tex. canonica. i. cu agit de re spuali prescribeda. civilis cum agitur de re civili. i. non spuali. et sic tollitur prescriptio quo ad foru ecclesiasticu duntaxat. ¶ Tertio gl. respondet ad opinione Joa. quaz approbat quonia lex civilis considerat negligetiam no petentis. sed canon considerat peccatu mala fide prescribetis. ideo cano pualere debet propter animarum periculu. hanc opi. tenet hic Inn. dices q ratione peccati canon potuit corrigere legem. ar. c. nouit de iudi. ide Host. et Joan. and. in regula possessor. lib. vj. in glo. et in mercu. Aduerte vbi pscriptio cu mala fide causatur ex iniusto possidere prescribetis omnes cosentiut q ratione peccati standu est canoni: vt no. Bar. in. l. privilegia. C. de sacrosan. ecc. na et ipse imperator dicit q in istis lex non dedignat sacros canones imitari. et sic subijcit se dispositioi canonice: vt in aut. vt cleri. apud propri. epi. §. pe. colu. vj. et in. c. clerici. de iudi. et in. c. j. de iur. cal. dispositum ergo in huiusmodi spiritualibus per canones potest dici dispositu p leges. facit qd de cocubinatu et similibus no. Joan. an. in regula fine

7 culpa. in mercu. ¶ † Sed quado pscriptio causatur sine possessione et facto prescribentis: vt in actionibus. debitor enim nihil possidet quod sit creditoris. nam licet sibi mutuare dominium habet. l. ij. ff. si cer. peta. tamen non ipse dicitur possidere actione cu det contra eum et sit penes ipsuz creditorem: vide aliud in prescribenda libertate contra servitutem rusticam: in qua non requiritur aliquod factu prescribetis: sed solum negligentia non vtentis. secus in prescribenda libertate servitutis vrbane: quia tunc requiritur factuz hominis. exemplu in hoc titulo si edes tue edibus meis serviant ne altius tollantur vel luminibus ediu mearu officiatur et ego fenestras meas prefixas et clausas habuero: ita demu ius meum amitto si tu per hoc tepus edes tuas altius sublatas habueris: non si in servitute rustica. nam si habes servitute eundi per fundu meu et per magnum tempus hac servitute non vsus fuisti illa perdis: et ego acquiro sine aliquo facto meo libertate in fundo meo. hec probant in. l. hec aut. ff. d ser. rust. predi. et. l. sequit. §. si via. cu seq. ff. de vsuc.

8 ¶ † In istis ergo casibus dubitat an per ius canonicu sit civile ius correctum qd in istis casib non curatur de bona vel mala fide prescribetis: vt in iuribus preal. Bart. fuit his casibus in singulari opi. d in. l. sequitur. §. si viam. e prealleg. dicens ius canonicu ad hos casus non referendu q fm eu. c. istud: et regula possessor de regul. iur. li. vj. loquunt in prescriptioe que causat ex possessioe pscribentis: quo casu requirit bona fides propter factu possidentis rez aliena. secus aute in his casib vbi nulla reperitur possessio ex parte prescribentis. ideo bona fides non requiritur vt. d. §. si viam. prescribo enim his casibus propter tuam negligetiam: vel potius tu perdis q ego prescriba. Pone enim fm eum quod ignorem me debere et tibi obligatu esse: et tu cessas petere: certe non sum bone fidei vel male: et tamen prescriptio procedit propter tuam negligentiaz. l. omnes. et. l. sicut. C. de prescripti. xxx. vel. xl. an. et hoc

9 Sebasti. Sapia. ¶ Malam fide. An p fama probet mala fides vide Car. in cosi. xxxviij. inci. pro rones. col. j. vers. scdo. q et practi. pap. in forma rnsionis rei coveti in vbo exceptionem prescriptionis. col. v.

Sebasti. Sapia.

d ¶ Singlari opinio. Hac opi. sequit pract. pap. in loco pallegato. vbi et dt coiter practicari q in materia pscriptionum servat indistincte ius civile in foro seculari et opi. Bart. sequit Maria. soc. in cosil. cciij. inci. circa primu. per totu et Corse. in consil. clxxvj. inci. ad evidentia. col. ij. et consi. cxxxviij. inci. vs. in. j. vo. et in cosil. cclxxvj. incip. ad evidentia p totu in. iiij. vo. vbi dat novu intellectu ad istum tex.

e ¶ Et hac opin. Barto. in. d. §. si via. tz ide Bar. i. l. hoc aut iura. ff. de vi. et in. l. sicut. in fin. C. de pscrip. xxx. an. Xnu tz Bal. in. l. j. C. de servi. et aq. et in. c. si qs p. xxx. anno. si de feu. fue. cotro. inter do. et vasallu. et in aut. ad hoc. in. v. colum. C. de vsur. et Angel. in d. §. si viam. et in sua repe. l. j. C. de in. de quo ettam vide per. d. Ant. in. d. c. q plerique in. iiij. col. de immu. ecc. et p Pet. de ancha. in reg. sine poss. in. xvij. colu. et d. Ant. in c. cura. impe. col. de iurepa. et plenissime per do. Anto. in repe. c. pervenit in pen. char. de censi. et plenissime p Hosti. in sum. de prescrip. §. que res

¶ Sed aduerte.
Utrũ valeat ſta-
tutum qd credi-
tor nõ petens de
bitũ intra certuꝫ
tꝑs nõ audiatur
vide do. Ant.in
repe.c. peruenit.
de cenſit.in peñ.
char.⁊ vide om-
nino pleniſſime
conſi.do.Phili.
de fora.qd incip.
ſtatuto cauet. ꝙ
ſi quis creditor.
¶ Adde rapha.
cuma.cõſil.cxvij.
lxvij.⁊.xc. Fulg.
cõſil.cxxiij. Ro.
cõſi.cij.Petr.de
ancha.conſi.clx.
Anto.Franciſc.
¶ Utrũ per pre
ſcriptionẽ ſtatu-
tariã tollat ipſa
ciuilis ſeu natu-
ralis obligatio,
dicas ꝙ preſcri-
ptio tollit ciuilẽ
obligationẽ ⁊ eli
dit naturalem.l.
ſi.§.j.⁊ ibi ꝑ bart.
ff.rẽ rat.hab.⁊ ꝑ
bal.in aut.ad h.
in vſ.idẽ dubita
tur.C.de vſu.⁊ ꝑ
Imol.⁊ do.in.c.
ſi.hoc eo.tit.⁊ vi
de Spe.in tit.de
exce.in.§.iij.i vſ.
ſꝫ pone ⁊ ꝑ alex.
in.l.ſi pene.de cõ
di.indeb.⁊ in.l.ſi
cui.§.felicibꝰ. de
ſol.adde qd pre-
ſcrip.etiam.xxx.
anno. non tollit
actioneꝫ ipſo iu-
re,ſed ope exce-
ptiõis.ita Cy.in
l.cũ qs.C.de iu.⁊
fa.igno.⁊ Sal.in
l.ſicut.in.vj.opp.
de pſcr.xxx.ann.
vbi dicit hãc eẽ
cõeꝫ opi.i.l.ſi.eo.
§.q iniuriarũ. ff.
ſi qs cau.⁊in.l.at
qui natura.ff. de
neg.geſ.⁊ ꝑ Bal.
⁊ ang.i.l.bñ a zeno
ne.C.d quadriẽ.
preſcri.vbi dicũt
qd ſi ſtatutũ dt
tolli.oĩno actio-
nem ꝑ pſcriptio
nem inducit ipo
iure liberatio.et
in delictis pre-
ſcriptio ſtatuta-
ria tollat obliga
tionẽ ipo iure ha
betur per Bal.in
l.ſi pene.ff.de cõ
di.inde.⁊ ꝑ Ho-
ſtiẽ.in.c.ſignifica
uit.de cenſi.⁊ vi-
de per Specu.in
titu.de ſenten.in
verſicu.finẽ.

⁊ hoc firmat,ſalua tñ determinatione ſancte ma
tris eccleſie:⁊ theologorũ.⁊ idem dixit in.l.ſi.ff.
quẽad.ſer.amit.⁊ per hec dixit in.d.§.ſi viã.vale
re ſtatutũ ciuitatis quo cauet ꝙ ſi creditor non
petierit debitũ intra certũ tẽpus cadat a iure ſuo
vel ſi dicat decetero nõ audiatur per iudicem.di
cit tamẽ ꝙ primo caſu qñ dicit cadat a iure ſuo,
tollitur obligatio ciuilis ⁊ effectus naturalis,vt
no.per eũ in.l.ſi.ff.rem rat.habe.ſed ſecũdo caſu
qñ dicit non audiatur nulla obligatio tollit ſed
via agendi precluditur:⁊ ideo tunc remanet ſecũ
dũ eũ via agẽdi ꝑ denuntiationẽ ſm formã.c.no
uit de iudi.⁊ ſic ſpectabit ad iudiciũ eccleſie.⁊ ali
bi Bar.in tantũ approbauit hoc ſtatutũ vt dixe
rit ꝙ non poſſit creditor per pactũ illi renuntia-
re:qr eſt introductũ in odiũ negligẽtis:⁊ ſic fa-
10 uore publico.† Non em̃ poteſt quis renuntiare
iuri introducto odio alteriꝰ,ſicut dicitur in,ma-
cedoniano:vt.ſ.de fo.cõpe.ſi diligẽti.⁊.l.ſi.C.ad
mace.hoc firmat Bar.in.l.nemo poteſt.ff.de leg.
a j.⁊.l.j.ff.de vſucap.Sed aduerte qr idem Bar.in
l.oẽs populi.ff.de iuſt.⁊ iu.in ſua ſolenni repeti.
tenuit contrariũ dicẽs nõ valere ſtatutum predi
ctum:qr eſt peccati nutritiuũ nec lex imperialis
ſi hoc diceret valere ſecũdum eum ideo tenuit ꝙ
leges permittentes malefidei poſſeſſorem pre-
ſcribere nõ valent quia nutriunt peccatũ:⁊ alle.
hoc.c.ſecus dicit ſi ſtatutum non excluderet ſim
pliciter creditorẽ ex lapſu tꝑis,ſe pſumeretur cõ
tractũſictitiũ,qr excluderet peccatũ.d.An.refert
hic Inn.in.c.qr plerīqꝫ.d immu.eccle.ſenſiſſe ꝓ-
mam opi.Bar.⁊ Uin.in.c.cura.de iurepatro.ſed
iudicio meo hoc nõ ſentiũt,ſed Inno.loquitur
habito reſpectu ad ius ciuile ⁊ loquitur indiſtin
cte de preſcri.xxx.an.cũ mala fide.nec aſtrinxit
ſe magis ad actiones pſonales ꝙ̃ reales hinc di
cit qd preſcribẽs mala fide tenetur in foro aĩe ad
reſtitutionẽ.Uin.vero loquitur nõ in actiõe pſo
nali vel reali habito reſpectu ad diſpoſitionem
illiꝰ.c.cura.dicẽs qd ibi nõ fuit vera preſcriptio,
ſed potiꝰ exceptio q̃dã q̃ cõpetit in odiũ epi ne-
gligentis ⁊tacite ꝯſentiẽtis:illa tamẽ lectura cõ
muniter nõ tenet ad illũ tex.ſed debet intelligi
qñ in pſcriptiõe interuenit error facti vt qr puta
batur epm cõſenſiſſe.iuxta no.in.c.de quarta.ſ.
eo.⁊ dicẽdũ vt plenius no.in.d.c.cura.Ipſe ve-
ro do.Ant.in effectu facit hic duo mẽbra dicẽs
qd aut actio ſui de natura data eſt tẽporalis a le
ge in merã penã,⁊ tũc putat illã tolli ẽt ſciẽte de
bitore:qr ex ſe finit abſqꝫ eo qd aliud preſcribat
vel acquirat,quia in penalibus non arctat con-
ſcientia:vt no.xij.qd.ij.fraternitas.⁊ per Hoſti.
in ſum.de penis.⁊ no.hoc dictũ vltimum,qr eſt
contra no.per Bal.in.l.ſi pene cauſa.ff.de cõdi.
indeb.⁊ vide ꝙ dixi.in.c.nouit.de iudi.in addi.
nã a lege conceſſum lex tollere põt ſcdm eũ.vt in
c.in noſtra.⁊ quod ibi no.Innocẽ. de iniur. hoc
puto veriſſimũ,⁊ allego gl.ſing.in.c.cũ ſm leges
11 de hereti.li.vj.in ver.caſu.¶ † Sed ego dubito
quid ſi non in meram penam lex a principio,in-
troduxit actionem temporalẽ,ſed qr ſic fuit vi-
ſum ſibi cõueniri ſaluti reipub.exẽplũ in actione
de dolo.l.ſi.C.de dolo.⁊ ꝙ̃to minoris ſeu redhi-
bitoria.l.ij.C.de edil.edic.⁊ multis alijs ſimilibꝰ
de quibꝰ inſti.de ꝑpe.⁊ tẽp.act.⁊.ff.de ac.⁊ oblig.
Hoſt.in ſum.eo.ti.§.q̃ res pſcribi poſſunt. poſt
prin.tenet qd hec iura ciuilia nõ ſunt correcta ꝑ
ius canonicũ.qd eſt no.Sed ego credo ꝙ in foro
anime ſi ex parte alteriꝰ ꝯhẽtis interceſſerit do
lus ſeu aliud peccatũ tenet ſatiſfacere.qr lex nõ
tollit peccatum ſed ſolum dedit actionem ad tẽ
pus vñ ⁊ ſi nunꝙ̃ dediſſet actionẽ teneret ille ſa
tiſfacere de peccato ſuo,vt patet in materia vſu-
raria.ꝑ predictis facit tex.in.c.qui habetis.⁊ in
c.non ſane.xiiij.q.v.⁊ qd no.Inn.in.c.qr plerīqꝫ.
prealle.⁊ ꝑ gl.in.c.ex trãſmiſſa.de deci.⁊.xiiij. q.
v.in ſum.peccatũ em̃ nõ dimittitur niſi reſtitua
tur ablatũ.in.c.cũ tu.de vſur.⁊ in reg.peccatum.
li.vj.hinc dixit gloſſ.ſing.in.c.admonere.xxiij.q.
12 ij.† Quod licet quo ad accuſationẽ criminaleꝫ

prodita ſunt tempora certa a iure vltra q̃ nõ li-
cet accuſare.vt.l.querelam.C.de falc.⁊.l.ad.C.de
adult.tamen quo ad penitentiam peragendam
nullũ tꝑs eſt prefixum.⁊ vide qd in hoc dixi in
c.licet.de proba.Uel dic ⁊melius ꝙ licet in foro
ciuili non poſſit poſt tempus agi,qr non datur
amplius actio,⁊ ius ciuile potuit tollere qd de-
dit vel potius non dedit vltra iſtud tẽpus :non
tamen potuit tollere quin iuſtitia ſaltem rõne
peccati redderetur,ex quo ſubeſt equitas iuris gẽ
tium ſeu diuini.iuxta not.ſin per Inn.in.c.que
in eccleſiarum.de conſti.⁊ ideo potuit rõne hu-
ius equitatis naturalis ⁊ peccati agi in foro ca-
nonico per viam denuntiationis iudicialis iu-
xta no.in.c.nouit.de iud.maxime ꝑ Inn.⁊ Bar.
in extrauag.ad repri.in ver.denuntiationem.et
hoc iudicio meo ſenſit Hoſti.⁊ Io.an.poſt eum
in.c.per tuas.de dona.ſecus autẽ vbi lex intro-
duxit actionem tẽporalem ex ſuo officio.ita ꝙ
nulla culpa ſeu delictũ reperitur ex parte alteriꝰ
qr tunc poſt tꝑs non poſſet agi:qr nullũ ius ſub
eſt agendi.redeo ad dicta do.Ant.aut actio ori
ginaliter eſt perpetua,ſed lex decurrat viam a-
ctionis:⁊ tunc putat ipſe ꝙ ſiue lex ſiue ſtatutũ
tollat ciuilem effectum naturalem,ſiue inducat
ſolum exceptionem cõtra actorẽ:vt in exemplis
ſ.poſitis.Bar.qr data ſcientia debitoris nõ va-
lebit preſcriptio in vtroqꝫ foro,ita ꝙ in hoc ſit
lex correcta per canones:⁊ ſic in effectu tenet cõ
tra Bar.Mouetur qr hec actio finitur cõtra na
turalem equitatem.⁊ finitur annexa negligẽtia
ipſius debitoris in non ſoluẽdo quãꝙ̃ lex ciui-
lis non fundat ſe in morte ipſius actoris ex ter-
minis ipſius q liberat tñ cõmodũ qd ei applica
tur.ſ.liberatiõis occaſiõat a peccato,nec hoc ex
fide eſt,ꝙ ipe ſciẽs debitorẽ ꝓpter ſuum non ſo
uere liberet.deus enim ſic arctat debitorem ad
ſoluendum ⁊ ſatis faciendum:ſicut lex.ciuilis ar
ctat creditorem ad petendum.Preterea lex ca-
nonica non ponderat poſſeſſionem ex parte pre-
ſcribentis,ſed ſoluꝫ hoc quod non ſit ex fide,ſed
cum peccato:vt hic.⁊ pro hoc dicit eſſe caſum in
aut.vt eccle.ro.cẽtũ an.gau.pſcrip.vbi cum mala
fide non currunt preſcriptiones cõtra eccleſiã.et
dicitur currere cum.mala fide quando preſcribi-
tur a debitore ſciente.Aduerte qr ange.de peru.
hanc opi.contra Bar.tenuit in.d.§.ſi viam dire-
cte.per tex.illius aut.vt eccl.roma.centũ an.gau.
preſcrip.⁊ ille tex.opti.facit.appellat enim pſcri-
ptionẽ illam que ſit debitore ſciente iniquũ preſi
dium.⁊ aperte dicit ꝙ talis preſcriptio dat mate
riam peccandi quaſi debitor ſciẽs preſcriptioneꝫ
currere induceretur ad nõ ſoluendum vt ſic ſup-
plantaret proximum.Idem dicit ꝙ ius canoni-
cum non cõſiderat negligẽtiaꝫ creditoris ſꝫ pec-
catũ debitoris,⁊ ideo dicit caute feciſſe bart.qui
in hoc ſe ſubiecit determinationi ſancte matris
b eccleſie.nã ſm eum cõiter tenet ꝯriumb.⁊ all.Io.
an.in reg.peſſeſſor,in mercu. ſed certe.Ioã.and.
ſpecifice hoc nõ tãgit:ſed hoc apertiſſime firmat
in.c.ij.de exceſ.li.vbi dixit ſupra ſcriptum ſtatu-
tum non valere in vtroqꝫ foro.⁊ de actione pſo-
nali que iure ciuili preſcribit ſpatio.xxx.an. teti-
git Hoſt.in.c.per tuas. de dona.vbi dicit ꝙ deſi
ciente bono cõſentiẽte ex parte debitoris. pote-
rit ratione pecceti agi de iure canonico etiã poſt
illud tempus per iſtũ tex.⁊ hanc opi.ſ.ꝙ actiões
non preſcribuntur mala fide.ſequitur dom̃.Car.
in.c.vigilãti.ſ.e.Bal.tetigit in pluribus locis.vt
in.l.j.C.de ſerui.⁊ aut.ad hec.C.de vſur.et ſpecia-
liter in.c.ſi quis per triginta.in ti.ſi de feu.fue cõ
trouer.colũ.x.⁊ ſemꝑ tenuit qd in foro ciuili ſer-
uenda eſſet opi.Bar.quod potius eſt quedã pe-
na legalis ꝙ̃ preſcriptio cum cauſet ſine peccato
debitoris,ſꝫ in foro canonico ſecus ,quia canon
nõ conſiderauit illũ ſubtilitateꝫ:ſed ſimplicitatẽ
c ⁊ pctm̃.vt hic.qd qdẽ pctm̃ nõ dimittitc ſꝫ auget
ex dilata ſolutione debitoris.ar.in.c.ſi.in prin.de
13 conſue.ſm eũ † Ego in.c.qd clericis.ſ.de fo.ꝯpe.
⁊ alibi vbi tetigit hunc paſſum ſolitus ſum diſtin.

⁊ Sebaſti.Sapia.
b ¶ Contrariũ.Et
ita firmat Io.de
imo.in ꝯſ.cxxiij.
inci.in cauſa que
vertitur. col.j.et
ſeq.Alex.in ꝯſi.
clxxxv.inci. viſo
titulo.co.pe.ver.
nec predictis. in
ij.vol. vbi ꝑ lura
adducit.⁊ ſozi.in
cõſ.lxxxvj. inci.i
cauſa cõitatis.
col.pe.in.j.parte
⁊ Corne.in cõſil.
lv.inci. viſis.col.
iij.in.iij.vol.⁊ in
conſi.cclxiiij.in-
cip.in hac cõſul
tatione.in.j.vol.
⁊ conſil. cccxxx-
viij. videtur per
totũ.in.j.volu.et
in cõſi.clxxx.per
totũ.in.iij.vol.et
ita atteſtat opin.
bart. cõmuniter
reprobari. ⁊ ita
etiã atteſtat do.
Ioã.baptiſta de
ſancto Seuerino
in repe.l. omnes
populi.co.xxviij.
ff.de iuſti.⁊ iure.
c ¶ Non dimittit.
Tu pondera qr
do.Ant.nõ loq-
tur qñ quis pce-
pit alienationeꝫ
vt in vſurario ſꝫ
loquitur qñ inci
dit in penã quo
caſu credo ꝙ eſ-
ſet imponẽda pe
nitentia pro cul-
pa.vt dixit In-
noc.quem refert
d. Abb.in.c.j.de
conſtit.Andr.
Barba.

guere pro harũ opi.cõcordia,ꝙ aut debitor non
tenebatur debitum offerre,ita ꝙ ceſſando a ſo
lutione non fuit in negligentia.⁊ tunc procedat
opi.Bar.⁊ ſequacium.nõ eñ preſcriptio hoc ca
ſu videtur habere annexum peccatũ ipſius debi
toris cum in eo nulla poſſit culpa notari,ſed ꝓ
cedit hoc caſu preſcriptio ex mera negligẽtia nõ
petentis:⁊ hoc facere potuit lex.ſciente etiaꝫ eo
cui commodũ applicat.ad hoc bonus text.in ſi
mili in.c.j.ſ.eo.Aut debitor debitũ tenebat̃ of
ferre.tũc cũ fuerit in culpa in nõ ſoluẽdo:nõ de
bet ꝓpter nõ ſuũ ſoluere induci pſcriptio cũ ꝓ
cederet cũ annexiõe peccati ipſiꝰ debitoris.Ex
quo infert qõ in preſcribẽda libertate aduerſus
ſeruitutẽ ruſticã nõ exigit̃ bona fides cũ ibi ꝓce
dat pſcriptio ex ſolo nõ vſu ſine aliquo facto et
14 negligẽtia ⁊ culpa ſeruitutem debẽtis.❡†An
aũt ⁊ qñ debeat debitum debitor offerre ⁊ ire ad
a domum creditoris[a] vel ecõtra.vide bo.tex.cũ gl
in.l.itẽ illa.ff.de cõſti.pecu.⁊ ibi plenius per bar.
15 tãgo in.c.ſignificante.de pigno.❡†Nunc vero
cõſcriberẽ ſup hoc ⁊ colligerẽ ex variis locis oia
ſ.ſcripta:adhibito longo pſertim nocturno ſtu
dio cepi multum fluctuare põderãdo ſubtiliter
hũc tex.in eo maxime qõ generaliter dicit nullã
valere preſcriptionẽ abſqꝫ bona fide canonicam
vel ciuilẽ:vñ põdero verbũ nullã:qõ eſt vniuer
ſale negatiuũ excludẽs oẽm pſcriptioneꝫ abſqꝫ
bona fide.ergo excludit pſcriptionẽ etiã in pſo
nalibꝰ actionibꝰ,qꝛ q oia dicit nihil excludit.de
maio.⁊ obediẽ.ſolite.⁊.xix.diſt.ſi romanoruꝫ pre
ſertim cũ nõ ſit ratio legitima reſtringendi imo
16 potius ampliandi vt euitet̃ peccatũ.❡†Nã in
dubiis tenenda eſt illa opi.per quã omne euitat̃
b peccatũ:[b] qꝛ illa tutior.vt in cle.exiui.de verb.ſi
gni.⁊ in.c.iuuenis.de ſpõſa.no.gl.in.c.vnico.de
ſcruti.item qꝛ litera in reprobatione preſcriptio
nis fundat ſe non ſup iniuſta poſſeſſione ſed ſu
per mala fide.vñ tex.hic in nulla ſui parte facit
mẽtionẽ de iniuſta poſſeſſione,nec obſtare vide
tur litera in fi.in eo ꝙ dicit oportere vt is qui p
ſcribit in nulla tpis parte ꝯſciẽtiã habeat rei a
liene:qꝛ pſcribẽs aduerſus actionẽ ſeu ſeruitutẽ
ſatis habet cõſciẽtiã rei aliene:ex quo certꝰ eſtꝙ
is cõtra quẽ pſcribit̃ habet actionẽ aduerſus eũ.
17 ❡†Nã pſcribẽdo aduerſus actionẽ ſatis preſcri
bit aduerſus rem alienã.appellatione enim rei
veniũt actiones.⁊ iura.vt no.Bar.in.l.quintus.
ff.de au.⁊ ar.le.ar.l.rei appellatiõe.ff.de verb.ſig.
nã ⁊ appellatione bonorũ veniũt actiones ⁊ iura
vt.l.bonorũ.ff.eo.ti.fortius appellationẽ rei cuꝫ
ſit genus generaliſſimũ.⁊ per hoc tollit̃ motiuũ
bar.in eo ꝙ dicit in iſtis pſonalibꝰ actiõibꝰ pre
ſcribẽdis nõ verſari bonã vel malã fidẽ qꝛ poteſt
verſari mala fides in eo ꝙ ſcit actionem aduerſa
rio cõpetere contra quã ex ſuo nõ ſoluere preſcri
18 bit.❡†Sed poſtmodũ accuratius inueſtigan
do reperi Hoſti.in ſum.pſalle.§.que res.hũc paſ
ſum pleniꝰ ceteris examinaſſe quẽ nemo ad hoc
allegauit cuius originaliter fuit opi.primo loco
recitata quẽ cõiter attribuit Bar.in.d.§.ſi viam.
⁊ in multis aliis locis ſuperiꝰ all.⁊ in effectu col
ligendo ipſius mẽtẽ,dicit ꝙ in actiõibꝰ pſonali
bus pſcribẽdis nõ requirit̃ qõ debitor credat ſe
nõ debitorem:imo quãtũcũqꝫ ſciat nihilominꝰ
preſcribit qꝛ in iſtis regulariter orit̃ obligatio a
principio ex cõſenſu partiũ:vt puta qꝛ nihil mu
tuaſti.l.ſicut.C.de act.⁊ obli.vñ ſi non ſoluo per
hoc nõ ſum in mala fide ſeu peccato:qꝛ ex quo
tu nõ repetis poſſuꝫ ꝓbabiliter pſumere,qꝛ aut
vis donare aut maiorem gratiã in expectãdo fa
cere.argu.in.c.j.de cõmo.⁊ ſi ſtas per tantũ tps
qõ pſcriptio cõpleat potiꝰ eſt tue negligẽtie im
19 putãdũ ꝙ facto meo.❡†Or lꝫ ſm eũ mora in
terpellet ꝓ hoĩe in foro cõtẽtioſo:vt in.c.ſi.de lo
ca.ſecus tñ ſm eũ quo ad peccatũ cõmittendũ:
nõ eñ pecco niſi petas,niſi ſaltẽ interuenerit iu
ramẽtum.ar.c.debitores.de iureiu.qõ eſt ſingu
dictũ.ſecus aũt dicit ſi ego renui ſoluere,ſeu ma
litioſe egi:qꝛ tũc licet tu propter malitiã meã vel

zacharias.
a ❡Ad domum creditoris.Adde pleniſſime alex.in all.itẽ illa.Bal.in.l.ſi.C.de condi.inſer.⁊ in l.acceptã.q.xiiii.⁊ per totũ.C.de vſur.eũdẽ in.l.j.eo.pe.C.de iſti.⁊ ſubſt.pleniſſime per alexan.poſt Bar.in.l.cum fi lius.§.ſi.vbi etiã Ange.Bald.et Jmol.vbi idem Jnno.videtur re ſtringere ſi ſunt eiuſdẽ fori,ſecus ſi diuerſi:vide oi no Butr.⁊ Jnn.in.c.ſignificante.per iſtuꝫ alleg.ſ.de pigno.

F.Sebaſti.Sapia.
b ❡Euitat̃ peccatũ.Et ita conclu dit Peruſinꝰ in c.poſſeſſor.col.ii.de reg.iur.in.vi.alex.in ꝯſ.lxxxii.incip.videt̃.in.ii.col.in.iiii.volu.⁊ in cõſi.clxxxv.in cip.viſo.in.ii.du bio.in.ii.vol.⁊ in cõſi.xcix.inci.vi detur.col.i.volu.iiii.⁊ late in ꝯſil.li.inci.videretur.col.i.in.v.volu.⁊ Raph.cu.in cõ ſilio.lxxvii.inci.ſtatuto ciuitatis ⁊ cõſi.clxxvii.in cip.dña comitiſ ſa.⁊ Fulg.in con ſi.cxxiii.inci.S.⁊ P.cinco.

potẽtiã vel alio reſpectu me nõ exegeris:nõ tñ preſcribo etiã in perpe
tuũ,qꝛ perſeuero in peccato,⁊ hoc reſpectu etiã in iſtis pſonalibus a
ctionibꝰ exigit̃ bona fides,ſed in realibꝰ ideo exigit̃ ignorãtia rei alie
ne,qꝛ in rebꝰ alienis legitime poſſeſſis requiritur regulariter vt inter
ueniat titulus legitimꝰ ſeu traditio,⁊ in dubio nõ pſumit̃ dominꝰ cõ
ſentire vt res ſua ab alio poſſideat̃:imo preſumit̃ potiꝰ ꝯdicere.arg.in
l.q vas.§.vetare.ff.de fur.ideo poſſidẽs rem alienã ſcienter ſine dñi cõ
ſenſu vitioſe poſſidet ⁊ eſt in mala fide:ideo nõ preſcribit.xxxiiii.q.ii.ſi
virgo.⁊ in reg.poſſeſſor.preal.❡Ex predictis infertur ꝙ iura ciuilia
in actionibus pſonalibꝰ nõ ſunt correcta per ius canonicũ.lꝫ hoc.c.⁊
d.c.ſi virgo ⁊.c.vigilãti.ſ.e.⁊ reg.poſſeſſor.preal.loquunt̃ in poſſeſſo
re rei aliene cũ mala fide:⁊ ſic in realibꝰ ratione pdicta vel qñ in perſo
nalibꝰ interueniret malitia ⁊ pertinatia in nõ ſoluẽdo mõ predicto.⁊
hec ſunt ſin.no.⁊ miror qꝛ nemo allegauit ⁊ forte ab eo habuit origi
naliter Barto.illã ſuã op.lꝫ nõ ita perfecte ⁊ complete loquatur ſicut
ipſe Hoſt.qui per verba latiora loquitur:⁊ videre poteris in ſum.in lo
co preal.Et hec cõfirmant in parte meã diſtinctionẽ.ſ.poſitam,ſed di
ſcrepatu in eoqꝫ ſentit ꝙ lꝫ eſſem obligatus ad ſoluenduꝫ certa die ni
20 hilominus pſcribo ſi malitioſe nõ diſtulit ſoluere†quia dies non in
terpellat pro homine quo ad peccatum cõmittendũ niſi interuenerit
iuramentum.hoc enim mihi non placet,qꝛ ad peccatũ cõmittendũ in
genere preſuppoſita obligatione deus nõ facit differẽtiã inter iuramẽ
tum:⁊ ſimplicem promiſſionẽ:vt in.c.iuramẽti.xxii.queſtiõe.v.nec de
bet qs preſumere ꝙ velit ampliorẽ diem ſtatutã prefigere.argu.in.l.
cum de indebito.ff.de prob.⁊ in.c.ſuper hoc.de renuntia.preſumit̃ eñ
vnuſquiſqꝫ diligens in re ſua ⁊ non velle ſuum iactare:vt in iuribus
preal.⁊ facit qõ no.glo.in.l.cum quid.ff.ſi cer.peta.⁊ preſumit̃ in ſua
prima cõpoſitione perdurare,⁊ dicẽs ꝯtrium habet ꝓbare,vt in.l.eum
qui voluntatem.ff.de proba.facit reg.ſemel malus.⁊ qõ ibi no.de reg.
21 iur.li.vi.❡†Cõcludo ergo tenẽdo diſtinctionẽ meam ꝙ vbi nullum
peccatum ſeu culpa reperit̃ ex parte preſcribentis qõ valet preſcriptio
ꝙtũcũqꝫ ſcuierit ſe eſſe debitorẽ,⁊ per hoc tollo fundamentum qõ fit
de iſto tex.nã hic tollitur oĩs preſcriptio quãdo ſubeſt peccatũ ⁊ ma
la fides,vt patet in litera,ſed nullũ peccatũ eſt ex parte mea ſi non ſol
ui,cũ ad hoc nõ eram obligatus ſine interpellatione non eñ poſſideo
alienũ,⁊ ſi actio cõpetit aduerſus me habeo exceptionem ex cauſa le
gitima ab eo qui dedit tibi actionem ſine aliqua mea culpa:ſed ex me
ra negligentia tua ſicut macedoniano,dixit Jnnocen.c.qꝛ pleriqꝫ.de
immu.eccle.puto tñ ꝙ hoc caſu ſcienter locupletor cũ iactura tua cõ
tra equitatem ⁊ ius naturale:vt in.l.nã hoc natura.ff.de cõdi.indebi.⁊
in reg.locupletari.de reg.iu.li.vi.qꝛ potero aduerſus te agere per viaꝫ
denuntiationis iudicialis.de qua in.c.nouit.de iudi.⁊ qõ ibi no.maxi
me p Jnn.⁊ probat̃ apertiſſime maxime iũcta gl.in aut.vt eccl.ro.cen
tum ann.preſcri.gau.vbi appellat̃ talis pſcriptio iniquũ pſidiũ,⁊ hoc
22 reſpectu iuris ⁊ equitatis naturalis.⁊ ibi gl.†Facit qõ no.Barto.in
d.extraua.ad repri.in verſi.denuntiationẽ.vbi dicit ꝙ vbi ſubeſt obli
gatio naturalis orta ex cõſenſu tuto:puta qꝛ ꝓmiſiſti per pactum nu
dum vel qꝛ locupletaris cũ iactura mea poſſum recurrere ad eccleſiam
23 per viam denuntiationis.❡†Et hoc aperte in preſcriptione voluit
Bal.in terminis noſtris.in.d.c.ſi quis per triginta.ſi de feu.fue.cõtro
uer.vbi dicit ꝙ preſcribens debitũ ſcienter poteſt ſemper denũtiari:qꝛ
ius ciuile non potuit tollere obligationẽ naturalẽ,inſti.de iu.na.gen.
⁊ ciui.§.ſed naturalia.niſi quando ex lapſu termini preſumeret̃ ſolu
tionem vel acceptilationẽ interueniſſe:qꝛ tũc ratione preſumptionis
non admittitur denũtiatio,dico tamen ꝙ re ipſa nõ tollitur obliga
tio naturalis ſi in veritate ſolutio vel acceptilatio non interuenit:qꝛ
preſumptio cedit veritati.viii.diſ.veritate.facit optime qõ no.Jnno.
d.c.qꝛ pleriqꝫ.cũ ſententia in rei veritate eſt iniuſta.de quo ibi videas
ſed rõnẽ pſcriptionis ſtatuti nõ preſumit̃ naturalis obligatio ſubeſſe.
⁊ ſm hec poteſt optime reduci ad concordiã Bart.in locis preallega.
24 †vbi tamen preſcriptio fuit inducta debitore ignorãte debitũ.puto
ꝙ non habet locũ hec denuntiatio in foro eccleſiaſtico,nec tenetur in
foro aĩe preſcribẽs ad reſtitutionẽ,vt voluit Jnnoc.in.d.c.quia pleri
que,⁊.c.cura.de iurepatrona.⁊ dixi plene.ſ.eodẽ vigilanti.tollitur eñ
hoc caſu effectus naturalis:ita qõ remanet eliſa quo ad oẽs effectus.
arg.ſ.eo.ad aures.⁊ hoc caſu poteſt ſaluari opin.contraria Barto.de
qua in.l.ſi.ff.rem ratã habe.⁊ in.d.§.ſi viam.⁊ per hec habes iſtum paſ
25 ſum melius ⁊ plenius ꝙ alibi diſcuſſuꝫ.❡†Et ſi quereres quare qñ
cõcurrit ignoratia debitoris tollit̃ effectus naturalis ⁊ nõ ſic quando
cõcurrit ſcientia.rñdeo ꝙ primo caſu preſcriptio inducitur non ſoluꝫ
propter odium negligentis:ſed etiã propter bonũ ⁊ equꝫ.vt.xvi.q.
iii.§.pot.ſecũdo vero caſu eſt mere odioſa.ideo cum equitas concur
rat data ignorantia ⁊ non ſic data ſcientia eliditur effectus naturalis
hoc caſu duntaxat ⁊ non in altero vbi deficit omnis equitas ⁊ verſa
26 tur ſolũ odium.⁊ facit qõ no.Jnn.in.d.c.quia pleriqꝫ.❡† Hinc di
xit Bal.in.d.c.ſi quis per triginta.qõ vbi ſtatutũ laicorum denegat au
dientiam in foro ſeculari propter equum ſeu bonum publicũ nõ ha
bet locuꝫ denũtiatio in iudicio eccleſiaſtico,vt puta ſi ſtatuto cauetur
qõ non ſoluens gabellã ex contractu non audiatur vel ſi inſtrumentũ
nõ reperitur inſinuatũ ſeu regiſtratum in libris cõis preſumat falſuꝫ.
Idem ſentit

zacharias.
a ¶ Quo ad deū.
Limitabis h̄ fin.
dicit procedere ſi
creditor iuſte pu
taſſet eum ſui iu
ris ex fama pu
blica: q2 tūc ēt nō
obſtāte exceptio
ne macedoni. te
neſ ad mutuū fi
liuſſ. ſi mō ꝓbet
iuſtā cām: id eſt
famā publicā. vt
no. bar. ⁊ Bal. in
l. j. C. ad maced. ⁊
idem ſi a duob9
creditorib9 rece
perit mutuū quo
rū alt' iuſte igno
rabat eū filiū fa.
alter xo ſciebat
q2 inquātum ad
ignorātē nō ē tu
tus ēt i foro ꝯtē
tioſo exce. mace
do. vt ꝑ bald. vbi
ſ. ⁊ bar. i. l. ſi duo
bus. ff. d duo. re.
Anto. Franciſc.
¶ Circa h̄ ꝙ hic
d2 d fama publi
ca: dicas qd fa
ma publica facit
p̄ſumi ſciētiā vt
ꝑ gl. bar. bal. an. ⁊
do. in. l. ſi tuto. C.
de pi. tuto. ⁊ per
bar. in. l. cellus. ff.
de vſu. ⁊ in. l. j. C. ſi
ſer. vel li. ad d cu.
aſpi. lib. x. ⁊ i. l. is
pōt. ff. de acq. he.
ꝑ bar. in. l. tit. cui.
§. ijſdē. de accu. ⁊
i. l. cū qdā. §. fi. de
admi. tuto. ⁊ vid
Sal. in. l. j. i fin. C.
de his qui a latr.
vbi d t hāc opi. eē
verā lz aliq videā
tur tenere ꝯ2iū ſi
ergo fama facit p̄
ſumi ſciētiā: ergo
in ꝓpoſito exclu
deſ exceptio ma
cedoniani, q2 ſi il
le filiuſſ. cui fuit
factū mutuū cōi
fama. ⁊ op. repu
tabatur p̄rfa. ex
cludeſ talis exce
ptio tāꝗ mutuū
fuerit factū p̄ri
fami. iuxta mate
riā. l. barbarius.
ff. de offi. preto. ⁊
no. l. j. C. de teſti.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ Bonā fidē al
legare. vide do.
Ja. in. l. nō h̄ col.
fi. C. vñ leg. alex.
in cōſi. lxxvj. inc.
in cā circa fi. ⁊ in
ꝯſil. xciiij. inci. in
cā. col. vlt. ⁊ in cō
ſi. cc. inci. viſo. co
lū. j. in. ij. volu. et
Bartholo. xoñ.

27 ¶ † Idem ſentit Bart. in. d. extraua. ad repri. in
ver. denuntiationez: vbi dicit ꝙ in macedoniano
vel velleiano non hz locū denuntiatio in foro ec
cleſiaſtico: q2 exceptio in eis datur a iure ciuili ex
maxima equitate naturali: ⁊ ꝓpter ſexus fragili
tatē: ⁊ vt euitentur multa mala ad q̄ cōmittēda
inducebantur filij familias ex mutuo recepto. ob
hoc. d. Bal. in. d. c. ſi quis per triginta. ꝙ tunc re
gulariter habet locū denūtiatio in foro eccleſia
ſtico qñ extra iuris ciuilis obſeruantiā nutriſ per
catū. idē ſentit Jnn. in. d. c. quia pleriqꝫ. ꝙ preſcri
bēs bona fide nō tenetur in foro eccleſiaſtico ſeu
in foro anime reſtituere: quia illa preſcriptio fuit
inducta propter equū ⁊ bonum, ⁊ loquiſ aperte
eo caſu quo quis preſcribit cum titulo ⁊ bona fi
28 de. † Si aūt preſcripſerit cum mala fide ſine titu
lo videtur dubitare. videſ tamē declinare vt idez
ſit hoc caſu, ⁊ puto verius: q2 preſcriptio. xxx. vel
xl. annorū ſine titulo equalis eſt in fauore preſcri
ptioni. x. vel. xx. annorū cuz titulo, quia qd de eſt
reſpectu tituli ſuppleſ tēpore, vt probaſ in di. §.
pōt. xvj. q. iij. ⁊ in. l. ſi quis emptiōis. C. de p̄ſcrip.
29 xxx. vel. xl. an. dixi. ſ. c. d quarta. † Hoc idē vt nō
teneaſ etiā in foro aīe filiuſſ. mutuū reſtituere. te
nuit idē Jnno. in. d. c. quia pleriqꝫ. ꝓpter rationē
p̄dictā q2 macedonianū fuit introductū nō ſoluz
ꝓpter odiū creditoris, ſed etiā ꝓpter bonū publi
cū venirent mortes parētū. C. ad mace. l. j. in p̄n.
vel melius ſm eū: q2 nihil eſt apud hunc filiūſa.
cuius dñiū non habeat. nā ⁊ dñiū rei mutuate in
eū tranſit. l. ij. ff. ſi cer. peta. ꝯ actionē xo que ꝯ eū
intētari pōt legitimā exceptionē hz, vñ cum exce
ptio ſit ei data ꝯ actionē ab eo qui actionem de
a dit ſibi ſufficit vt tutus ſit etiā quo ad deū a ⁊ hoc
eſt ſing. not. q2 facit ad multa ſimilia: de quibus
30 in hac matetia dubitari poſſet. ¶ † Sed circa p̄
dicta quero qd ſi cōtra ſnīam eſt p̄ſcriptū nunqd
habeat locū denuntiatio i foro eccl'aſtico. Bal. in
d. c. ſi qs per triginta. ſi de feu. fue. cōtro. tz ꝙ nō:
q2 ex ſnīa nō oriſ obligatio naturalis, maxime ſi
fuerit iniuſta iuxta no. in. l. iulianus. ff. de cōdi. in
de. qd eſt no. ⁊ intelligo qñ fuit ſciēter preſctiptū
vt puta q2 ſciebā me tibi condēnatū ꝑ ſnīam, ſed
ceſſaſti petere ꝑ. xxx. an. nam ſi daretur ignorātia
res nō haberet dubiū per p̄dicta. ⁊ aduerte latius
nā ſi ſnīa erat iniuſta ⁊ pōt probari ꝯcluſio p̄di
cta ꝓcedit ſine ſcrupulo, nā cōtra ciuilē obliga
31 tionē eſt p̄ſcriptū. naturalis xo nulla ſubeē. † q2
ſnīa declarat nō aūt inducit, vt in. l. ſicut. §. ſed et
ſi q̄riſ. ff. ſi ſer. vēd. no. in. c. forus. j. de xo. ſig. vnde
nō pecco ſi ſnīam iniuſtā. nō ſeruo. vt not. Jnno.
in. c. q2 pleriqꝫ. p̄al. ſi aūt ſnīa eſſet iuſta et poſſet
iuſtitia ꝓbari. ⁊ tūc dicut dixi. ſ. p̄ncipali. q. Sed
ſi ſolū producit ſnīa ꝑ quā allegaſ ſola p̄ſcriptio
32 eſt dubiū. † q2 ſnīa p̄ſumiſ iuſta p̄ſumptiōe iuris
⁊ de iure, vt in. c. cum inter. de re iudi. vbi d2 ꝙ res
iudicata ꝓ veritate accipiſ. facit. l. ingenuū. ff. de
ſta. hoīm. ergo p̄ſumiſ ineſſe obligatio natura
lis rōne cuius poteſt fieri denūtiatio ne alter locu
pleteſ ſciēter cum alterius iactura: vt. ſ. dixi. Jn
ꝯ2iū facit q2 virtus ſnīe eſt ſublata ꝑ p̄ſcriptionē
ergo ceſſat p̄ſumptio. Preterea in hac denuntia
tiōe dz apte ꝓbari peccatū, iuxta no. maxime per
Jn. in. c. nouit. de iudi. ſed in caſu noſtro nō ꝓbaſ
peccatū per ſolā denuntiationē cū poſſit denun
tiatus dicere ego in nullo pctō ſuz ⁊ ſnīa fuit ini
qua: nec pōt allegari cū virtus ꝑ ſnīam ſit ſubla
ta. ⁊ ſatis eſt ꝙ poſſet eſſe iniqua, ergo veraciter
non probatur peccatum, ⁊ ſic ceſſat denuntiatio
33 ⁊ hoc no. ¶ † Sed q̄ro pone qd qs tenuit rē alte
rius tanꝗ feudalē p̄ſtādo ſeruitiū dño, nunquid
preſcribit vt decetero illā rē habeat in feudū, ad
uerte text. eſt de hoc ſin. in. d. c. ſi quis ꝑ triginta.
in ti. ſi de feu. fue. cōtro. ſuperius all'. vbi cōcludi
tur ꝙ ſic: lz de illa re nūꝗ fuerit inueſtitus. et in
telligo illū text. qñ preſcribit cōtra priuatū: nam
cōtra eccleſiā nō currit p̄ſcriptio minor. xl. an. vt
in. c. de quarto. ſ. eo. ⁊. c. illud preterea ille text. in
dubie ꝓcedit in p̄ſcriptione cōcurrēte bona fi
de. Quid aūt ſi erat poſſeſſor in mala fide glo. te

tigit in. d. c. ſi quis. ⁊ aliquib9 viſuz fuit ꝙ ꝓcedit
p̄ſcriptio quaſi dñs ꝯſenſerit recipiēdo ſeruitiū
ſed Ja. de bel. quē ſequiſ ibi Bal. tenuit ꝯ2iū qd
nūꝗ ſine bona fide p̄ſcribiſ etiā de iure ciuili: ſz
tm̄ exceptio: vt. l. ſi qs emptiōis. C. de p̄ſcri. xxx.
an. ⁊ de diſpoſitiōe canonica dico etiā ꝙ nō pōt
reſpectu exceptiōis, vt hic. ⁊. ſ. e. vigilāti. ita con
cludo ꝙ ēt reſpectu feudi nō currit p̄ſcriptio cū
mala fide. ⁊ probat tex. hic, dū dicit nulla preſcri
34 ptio ⁊c. ¶ † Sed q̄ro an ſit neceſſe in p̄ſcriptio
b ne bonā fidem allegare: b Bal. in. d. c. ſi quis per
triginta. dicit ꝙ ſic, q2 nō preſumiſ niſi allegeſ:
all'. gl. inſti. de ac. §. alie. ſed certe illa glo. hoc non
dicit ſz poti9 innuit ꝯ2iū. dicit eñ ꝙ bona fides
requiriſ: ſed nō eſt neceſſe illā ꝓbare cū ꝯſiſtat in
animo: ⁊ ſic ꝓbari nō poſſit. ad idē. c. auditis. ⁊. c.
cū olim. cū ſimi. ſ. e. vbi ſimpliciter fuit allegata
p̄ſcriptio nec vlla fuit facta mentio de bona fide
fateor eñ. vt. ſ. dixi ꝙ requiriſ. tñ allegādo p̄ſcri
ptionē q̄ nō currit ſine bona fide vr̄ tacite allega
ta bona fides: q2 pōt dici ſolēnitas intrinſeca ad
illam p̄ſcriptionē que p̄ſumitur deducta allega
ta p̄ſcriptione, vt in. l. ſciendū. ⁊ qd ibi not. ff. de
xo. obli. ⁊ inſtit. de fideiuſ. in fi. ⁊ qd no. Jnn. in. c.
innotuit de eo qui fur. ord. rece. ⁊ clari9 in termi
nis lationib9 voluit idē Jnn. c. fraternitatis. d te
ſtib. vbi dixit ꝙ ſi capitula in p̄ſcriptionē in qua
requiritur titulus, videor etiā deduxiſſe tituluz
per cōſequentiā neceſſariā. ⁊ facit q2 bona fides
p̄ſumiſ, vt no. gl. in. c. ſanctorū. ⁊. c. ſi diligenti. ſ.
35 eo. ⁊ vide qd ibi dixi. ¶ † Quero quid ſi ſtatuto
vel aliqua lege caueſ vt certo caſu nulla currat p̄
c ſcriptio c, nūqd cēſeaſ ſublata oīs p̄ſcriptio d ꝙ
d tūcūqꝫ lōgiſſima, ſol. d hoc all'. tex. iūcta gl. ſing.
in. c. j. de capi. cō. col. x. q̄ ſing. dicit ꝙ nō ſed ſolū
tolliſ p̄ſcriptio lōgi tp̄is. vt. x. vel. xx. ann. q2 non
eſt veriſimile ꝙ ſtatuēs voluerit oīa iura in hac
materia loquentia tollere. ad hoc. l. ſicut. ⁊. l. oēs.
C. de p̄ſcri. xxx. ann. facit optime qd no. in ſimili
l. ſi qñ. C. de inoff. teſt. ſatis eñ eſt ꝙ ſtatutū pōt
aliquid operari, licet loquaſ ꝑ verba generalia. ⁊
e illam gl. ſequiſ hic bal. e ⁊ tenet Jo. an. in addit.
Spe. in ti. de feu. in. ij. col. ⁊ refert Dy. ita ꝯſuluiſ
ſe. ⁊ hec ſunt mēti tenēda materia extēſionis. li
mita tñ Bal. in loco prealle. qñ ſtatutum poteſt
verificari in p̄ſcriptione lōgi tp̄is, ſed nō pōt ve
rificari niſi in p̄ſcriptiōe lōgiſſima, vt. xxx. vl'. xl.
an. vt puta in actiōib9 p̄ſonalib9 vl' in reb9 eccle
ſie: tūc vt ſtatutū aliqd opeſ videſ excludere ēt
lōgiſſimū. Et ꝑ p̄dicta ego puto ꝙ nō excludiſ
hoc caſu illa de cui9 initio nō eſt memoria cū ſit
alteri9 nature ⁊ fortioris potētie. vt in. c. j. eod.
lib. vj. ⁊. l. hoc iure. §. duct9 aq. ff. de aqua quoti. ⁊
eſti. ⁊ ſatis eſt ſtatutū poſſe operari reſpectu p̄ſcri
ptionis lōgiſſime. ⁊ hoc no. Et vide an per pui
legiū poſſit cōcedi vt nulla poſſit p̄ſcriptio cur
rere per Bal. ⁊ Bar. poſt gl. vt i auť. quas actio
36 nes. C. de ſacroſan. ec. ¶ † Quero capiēdo finē
huius gl. an ꝯſtitutio iſta inquātū reprobat oēs
p̄ſcriptionē cū mala fide extēdaſ ad p̄ſcriptiōes
p̄cedētes hāc cōſtitutionem. profecto hec qd eſt
hodie nulli9 vtilitatis quo ad terminos queſtio
nis, q2 tm̄ tp̄s eſt ꝙ emanauit ꝙ de p̄cedētib9 p̄
ſcriptionib9 nō poſſet in dubiū reuocari, ſed ex
pediam q2 poſſet eſſe vtilis ad cōſimiles q̄ſtio
nes. Glo. concludit ꝙ nō extendaſ ad p̄terita ſz
reſpicit tm̄ ad futura per. c. fi. de cōſti. idē Joan.
An. ⁊ Hoſſ. Philip. his enim qui ante iſtā cō
ſtitutionem preſcripſerāt, cōſuletur ſm Vinc. ſi
agāt penitentiā. ⁊ habeant ꝓpoſitū taliter de in
ceps nō preſcribēdi: ſed preſcripta reſtituere nō
teneñ circa preſcriptiones tamē inchoatas, ſed
nondum cōſummatas tēpore huius conſtitutio
nis tenebat Jo. illas nō interrumpi. Joan. An.
tenet hic contrariū gl ⁊ per conſequens contra
predictos: dicens hanc conſtitutionem extendi
ad preterita: per nota. in. c. fina. de cōſtit. ⁊ in ca
f pit. cum tuſ. de vſuris, quaſi ſentiat ⁊ bene, ꝙ hec
g conſtitutio fuerit iuris declaratoria g potius ꝙ
noui editoria. nam vt ſupra dixi. ⁊ partem in tex.

i tracta. ſerui. v2.
predio. c. xx. co. x.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Preſcriptio.
Nūqd ꝑ ſtatutū
poſſit tolli p̄ſcri
ptio. vide Fel. i. c.
nōnulli in p̄n. co.
xiij. ſ. de reſcri. et
Are. in cōſil. xvj.
incip. reuerēdiſſi
me. in. ij. dubio. ⁊
vide ibi in. iij. du
bio. vbi tāgit: an
ꝑ tale ſtatutū tol
laſ p̄ſcriptio lon
giſſima: de q̄ vi
de ꝑ Feli. in rn. ſ.
e. col. pe. ⁊ in. c. ac
cedētes. co. iiij. xo.
fallit tertio. ſ. eo.
vide etiā alex. in
cōſi. lx. incip. viſo
multilogo. circa
finem. in. j. volu.
d ¶ Oīs p̄ſcriptio
Adde Frāc. are.
conſi. xxx. Abb.
conſi. ciiij.
e ¶ Seqſ hic bal.
Vid q̄ dixi. ſ. in
rn. ſz bart. tz ꝯ2iū
in. l. cū ſatis. C. d
agri. ⁊ cēſi. lib. xj.
And. Barb.
f ¶ Cū tu. nec ob.
c. cū tu. de vſu. q2
loquiſ in mate
ria dānata a lege
diuina naturali ⁊
poſitiua: ꝙ non
eſt ſic in caſu iſto
And. Barb.
g ¶ Declaratoria
Cōſtitutio iuris
antiq trahiſ ad
p̄terita d quo vid
ꝑ do. an. in. d. c. fi.
ſ. de ꝯſt. ⁊ ibi late
no. ⁊ d ſeqſ Jnn.
in repe. xxxvj. co.
¶ Adde paul. d
ca. cōſi. ccxciij. in
primo impreſſis.
Anto. Franciſc.
¶ An ⁊ qñ ꝯſti
tutio trahaſ ad
p̄terita: dicas ꝙ
qñ hoc exprimit
ꝙ trahaſ ⁊ ꝯpre
hēdat caſus pre
teritos tunc tra
hitur: alias nō vt
in. c. cū omnes. d
conſti. ⁊ habetur
plene ꝑ do. Car.
in. cle. j. in. v. no. d
re. ⁊ adō ꝙ ꝯſtitu
tio ñ trahiſ ēt
ad p̄ñtia niſi hoc
exp̄maſ ⁊ ſi expri
mitur nō reſpicit
pēdētia ꝑ appel
lationē. vt habeſ
ꝑ glo. ⁊. d. Car. in
cle. ij. in. xiij. no. ⁊
in. vj. opp. d iud.
⁊ vide eūdē dñm
Car. in cl. ij. in. §.
j. de peni. ⁊ remiſ.

Sebaſti. Sapia.
a ¶ A principio. Uide Imo. in. l. ſequit. §. ſiviam. col. vlti. ff. de vſu ca. Bal. ꝛ Ange. in. l. ſup lõgi. col. ij. C. de preſcr. lõgi tẽpo. ꝛ Iaſ. in l. iij. §. genera. colũ. iij. ff. de acqr. poſ. vbi tenẽt no nam opiñ. qð habẽs pricipio ſciẽtiã rei aliene poteſt tamen p̃ſcribere.

b ¶ Si quis dubitet. An dubitãs p̃ſcribat. ꝛ ð hoc vide optimũ tex. in. c. j. xvi. qð. iij. glo. in. c. paſtoralis. in fi. de offic. ð leg. gl. in. c. qm̃. §. ꝙ ſi ꝟo. in ꝟſi. reſeruata. vt lite non conteſt. ꝛ qð no. d. abb. in. c. vigilãti. in recolle. ſ̃. eo. ti. ꝛ pleniſſime p Ro. in. d. l. naturalr̃. poſt Bar. ff. de acqrẽ. poſſ. ꝛ aliqd per eũdẽ in. l. iij. §. fi. circa p̃n. ff. de acquir. poſ. ꝛ hic p Imo. in repet. in peñ. charta. vbi plene de quo per do. Anto. in. c. illud. in. iij. colum. ꝛ qð ibi not. ſ̃. e. poſſet tñ qui vellet ĩpugnare opi. bar. dicentis qð tex. in. d. c. j. xvj. qð. iij. nõ loquit̃ de dubio qð ſimpliciter venit in animo ſed intelligitur de dubitatione iudiciali q̃ ſit per aliquod principiũ controuerſie in iudicio mõte: ꝛ ita expo nit gloſ. ibi. adde Bal. in. c. fi. in. iij. col. de conſuetu. vbi dicit qð dubius in conſcientia non ð facere contra conſcientiã: ꝛ niſi poſtq̃ mõſtrata fuerit

cum nõ potuerit cũ mala fide p̃ſcribi ſine pecca-
to: q2 omne qð non eſt ex fide peccatum eſt clare
colligitur qð lex ciuilis illam inducẽs nõ tenet
iij. diſt. erit autem lex. ꝛ hanc opi. ſequit̃ hic do.
Ant. dicẽs ꝙ hec cõſtitutio declarat irrationa-
bilitatẽ iuris ciuilis. ꝛ opi. Uin. in eo ꝙ dicebat
eum qui mala fide preſcripſerat ante conſtitutio
nem iſtam non arctari ad reſtituẽdum preſcripta
aperte cõfundit. Primo per iſtum tex. in eo ꝙ a
perte innuit iſtum preſcribentem etiã tũc pecca-
re. cum ergo acquiſierit rẽ cum peccato. ergo te-
netur ad reſtitutionẽ ipſius. xiiij. q. v. c. nõ ſane.
ꝛ. c. q habetis. Preterea ꝛ melius ex p̃ſcriptiõe
cũ mala fide nõ acquirit̃ aliquod dominiũ, nec
in perſonalibus tollitur obligatio naturalis: vt
l. ſi quis emptionis. C. de preſcr. xxx. anno. ꝛ. xvj.
q. iij. §. poteſt ergo cum iſte preſcribẽs poſſideret
alienũ, vel eſſet obligat9 naturaliter, lʒ in foro ci
uili haberet ex ſolo odio illius cõtra quẽ fuerat
preſcriptur9 exceptionẽ tenet̃ in foro anime ad re
ſtituendũ. ad hoc quod no. Inn. in. d. c. quia ple
riq; de immu. eccle. nõ em̃ dimittit̃ peccatũ niſi
37 reſtituat̃ ablatũ. vt in reg. peccatũ. li. vj. ¶ † Ue
nio ad glo. vlti. que facit quinq;. Primo nanq;
querit q2 tex. dicit ꝙ preſcribẽs in nulla tẽporis
parte debet habere rei aliene conſcientiam: qd
ſi poſt cõpletam preſcriptionem ſciat rem ad a-
liũ ptinere? Rñdet hoc nõ nocere, ꝛ remittit ad
no. in. c. vigilãti. ſ̃. eo. Idẽ tenet Inn. hic, ꝛ ple-
ne vt per Io. an. in reg. poſſeſſor. de reg. iur. li. vj.
in mercu. dixi in. d. c. vigilãti. vbi videas ꝛ dicit
Hug. in. c. ſi virgo. xxxiiij. q. ij. ꝙ ex quo bõa fide
continua preſcripſit nõ tenetur iure diuino aut
humano reſtituere: lʒ tunc ſciat rẽ ad aliũ perti-
nuiſſe: q2 tpe quo ſcit iam non poſſidet alienuʒ,
ſed propriũ cum iure diſponẽte res ſit ꝓpria effe
cta. xxiij. q. iiij. qui peccat. ꝛ alibi dicit tex. qð non
eſt alienũ qð iure poſſidet̃. xiiij. qð. iiij. quid dicã.
neceſſario ergo oportet intelligere hoc. c. ꝛ ſimi-
lia in ſciente ante cõpletã p̃ſcriptionẽ, q2 tũc res
eſt aliena, poſtea vero res eſt effecta ſua: ꝛ ſic non
poteſt habere cõſciẽtiã rei aliene. ¶ Scðo prin-
38 cipaliter gl. querit † qd ſi tpe preſcriptionis ha
buerit cõſciẽtiã leſam, poſtea incipit habere nõ
leſam. nũquid ſit interrupta p̃ſcriptio? Glo. con
cludit ꝙ nõ. ꝛ videtur velle ꝙ nõ habuerit in ali
quo nocere: q2 tanq̃ erroneã potuit talem con-
ſcientiã deponere: de ſimo. per tuas. ꝛ ideʒ tenet
Hic Inn. Uin. ꝛ Philip. ſed Hoſti. tenet ꝯriũ.
ad qð facit ſm Ioã. an. ſ̃. c. proxi. in fi. do. Anto.
diſtinguit, dicẽs ꝙ ſi habuerit cõſciẽtiã leſam ex
legitima informatione cõcurrẽte veritate ꝛ poſt
eã eã aliter erronee informauit qð non p̃ſcribat.
Si vero habuerit cõſciẽtiã leſam ex leui iudicio:
ꝛ poſtea aliter eã informauerit ex alijs vl̃ ex añce
dẽtib9 legitimis iudicijs ſequit̃ gl. vt preſcriptio
ex hoc nõ ſit interrupta in dubio vero ſi nõ ap-
paret qualiter cõſcientiam informauerit: ſʒ pri-
ma cõſciẽtia cõcurrit cũ veritate p̃ſumit̃ ꝙ eam
bene primo informauerit: ꝛ ſcðo male niſi aliud
appareat. Bar. in. l. naturaliter. ff. de vſu. ſimpli-
citer refert ꝛ ſequit̃ Inn. hic: dicens ꝙ ad hoc vt
ſuperueniẽs mala fides interrumpat preſcriptio
nẽ, oportet ꝙ ſuperueniat irreuocabiliter: ſi em̃
in medio tpe putaui rẽ alienã, poſtea melius in-
format9 putaui eã meã, illa mala fides q̃ fuit il-
lo medio tẽpore vſucapionem nõ impedit̃ ſcðm
qð etiã iura ciuilia volũt. ꝛ ſic ſʒ eũ ius ciuile cor
rigit̃ tm̃ in eo ꝙ mala fides irreuocabiliter inter
uenit. Aduerte aut em̃ illa mala fides fuit in p̃n
cipio: ꝛ tũc durãte mala fide nõ currit p̃ſcriptio
nec prodeſt ad illud tẽp9 cõputãdũ. licet poſtea
ſuperueniret bona fides q2 a principio requiri-
tur bona fides etiam de iure ciuili, vt no. in. l. i. C.
de acqui. poſ. not. Bar. in. d. l. naturaliter. Aut a
a principio[a] fuit bona fides, ꝛ etiam in fine, ſed in
medio habuit malã fidem, ꝛ credo qð p ſupue-
nientiã male fidei fuerit interrupta p̃ſcriptio: ita
ꝙ principiũ nõ põt cõputari cũ fine quo habue
rit bonam fidẽ, ſed per ſuperueniẽtiã male fidei
fuerit cõquaſſata preſcriptio. hoc probo p iſtum
tex. in eo ꝙ in fi. dicit oportere vt p̃ſcribens ĩ nul-
la parte tẽporis habuerit cõſcientiã re aliene. fa
cit. c. ſanctorũ. ſ̃. e. vbi dicit̃ ꝙ p̃ſcribẽs debet cõti
nuo ſyncere. ꝛ quiete poſſidere. ꝛ optime facit. c.
ſi virgo. xxxiiij. q. ij. vbi dr̃ ꝙ ſtatim q habet rei a-
liene cõſcientiam eſt iniuſtus poſſeſſor. ꝛ probat
iſte tex. in prin. quia qð non eſt ex fide peccatũ eſt
nec poteſt dici ꝙ conſcientia fuerit erronea: imo
iuſtiſſima cum habuerit cõcurſum cum veritate
nam ſi fuiſſet ſua non eſſet opus preſcribere. Et
poſſet attẽtari qð ſm canones iſte talis nunq̃ p̃-
ſcribere poſſit, per iſtum text. in fi. per reg. poſſeſ
ſor. de reg. iur. lib. vj. per id qð no. glo. xvj. qð. iij.
c. j. ꝛ in. d. regu. poſſeſſor. nam p̃ſumptio eſt quod
ſemper titubauerit cũ habuerit veraciter cõſciẽ-
tiã rei aliene. vnde ſecundo informatio fuit erro-
nea cum haberet veritatẽ contra ſe. vel ſaltem di-
camus qð incepit preſcribere a tempore quo per
legitima iudicia ſuperuenerit bona fides. ar. eoꝝ
que no. i. d. c. de quarta. ſ̃. e. ꝛ in. c. cura. de iure pa
39 tro. ¶ † Tertio glo. querit quid ſi quis dubitet[b]
b an res ſit ſua ꝛ habet iuſtam cauſam dubitandi?
Reſpondet qð preſcribit quia adhuc dicit̃ bone
fidei poſſeſſor. Idem tenet glo. ſ̃. e. ſi diligenti et
Inno. hic, ꝛ Bar. in. d. l. naturaliter. dicit ꝙ talis
a principio non p̃ſcriberet, quia nõ habeat bo-
nã fidẽ licet non habeat malam fidẽ, vt not. in. d.
l. j. C. de acqui. poſ. ſed talis defectus ſuperueniẽs
non extinguit vſucapionẽ q2 requirit̃ quod fir-
miter credat ſe male ñdei poſſeſſorẽ all. Inn. hic
gloſſ. in. c. quoniam frequẽter. §. quod ſi ſuper. vt
lit. nõ cõteſt. in ver. reſeruato. ſentit qð dubitans
non p̃ſcribit. do. An. dicit aduertẽdum qualiter
iura canonica in hoc loquant̃. naʒ aliqua dicunt
male fidei poſſeſſorẽ nõ preſcribere. ſ̃. eo. vigilã-
ti. ꝛ. c. ſi diligẽti. Aliqua exigunt bonã fidẽ, quia
omne qð nõ eſt ex fide peccatũ eſt, vt hic. ꝛ hoc in
re attẽto ꝛ verbis huius decret. non ſufficit ad p̃
ſcribẽdum quod deficeret extremũ male fidei niſi
detur extremũ bone fidei. dubitãs autẽ eſt in me
dio non habens bonam nec malã fidẽ: ergo non
preſcribit. dicit tamẽ finaliter ſe putare ꝙ ſi dubi
tatio eſt momẽtanea nõ fixa ꝛ firma ſed vacillãs
quod hec nõ interrumpat, ſicut nec heretic9 qui
dubitat, ſed nõ fixe ꝛ firme. vt not. de here. c. j. Si
aũt eſt perſeuerãs fixa ꝛ firma ꝛ ad merito dubi-
tandum cõcurrat veritas ſeu aliqua legitima cau
ſa plus credendi nam eſſe alienam quaʒ ꝓpriam,
tunc putat qð interrumpat̃ preſcriptio. idẽ ſcðm
eum ſi aliquid oſtendit̃ vel probat̃ ex quo veriſi-
militer potuerit ꝛ debuerit dubitare licet aſſerat
ſe non dubitaſſe, vt. ſ̃. de iudi. nouit. ꝛ per hoc di
cit ſe putare ꝙ aliquo caſu denuntiatio etiã poſt
poſſeſſionẽ adeptã interrumpat quãdo fit a tali
cui merito erat credenduʒ, vbi autem dubitatio
erat in principio preſcriptionis fortius tunc im-
peditur ad hoc quod not. in. d. l. j. C. de acquren.
40 poſ. ꝛ hec ſunt notabilia verba. † Sed ego ad ſal
uãdum glo. ꝛ cõmunẽ opti. adduco tex. opti. in. c.
ſi virgo. prealle. vbi dicitur ꝙ bone fidei poſſeſſor
rectiſſime quiq; dicitur quãdiu poſſidere ſe igno
rat alienum, cum vero ſoluerit nec ab illa poſſeſ-
ſione receſſerit tunc mala fides prohibetur, tunc
iuſte iniuſtus vocabitur que verba ſunt multum
notanda ꝛ ponderãda in hac materia, ꝛ apertiſſi
me probant qð etiã dubitans dicitur bone fidei
poſſeſſor ꝛ preſcribit, qð verum eſt dicere quan-
do dubitans ignorat rem eſſe alienam; nec ratio-
ne dubij tenetur rem dimittere, imo ſuper illo du
bio preſcribit. arg. bonum. in. c. cum. dilectus. de
conſue. ꝛ in. c. auditis. ſ̃. eo. Nec obſtant no. in. l. j.
C. de acquir. poſſeſ. q2 procedunt in ignorante ſe
poſſidere, iſte enim non preſcribit: quia ignorãs
non habet nec malaʒ nec bonam fidem, ſecus au
tem ſi ſcit ſe poſſidere licet dubitet an res ſit ſua
q2 iſte iuſte poſſidet ex quo nõ ſcit rem ad alium
pertinere, non enim iſte agit contra cõſciemtiam.
d. c. ſi virgo. ꝛ hic in. fi. vbi requirit̃ conſcientia rei
aliene ad impediendum curſum preſcriptionis.
Quarto

ſibi veritas: ꝛ ita dicit intelligẽdũ qð no. Inn. in. c. nouit. ð iud. Anto. Franciſ.

¶ Circa hoc qð hic dicit̃ de dubitãte, dicas quod dubitans poteſt licite poſſidere ꝛ vti poſſe. l. ſi pri9 ff. de no. ope. nũ. ꝛ ait Barto. in. l. barbarius. in. xij. col. ff. de offi. preto. in repeti. ſi ergo licite poſſidet ergo poteſt preſcribere. adde tñ quod dubitanti ꝛ ignoranti non currit tẽpus. l. q̃diu. C. qui admittã. ad bo. poſſeſ. niſi dubitãs poſſit ð facili certiorari, ꝛ qui poteſt de facili certiorari habetur ꝓ ſciẽte. vt no. glo. in. l. locus. de acquir. poſ. ꝛ eſt tex. in. l. regula. in. §. ſed facti. ff. de iur. et fa. igno. ꝛ habet̃ per Spe. in ti. de reſt. §. j. verſic. itẽ qð ſunt varij. vbi dicit ꝙ dubitãs habetur ꝓ ignorante, ꝛ ꝓpterea dicit ꝙ dubitãs nõ poteſt reddere teſtimoniũ, ꝓ quo eſt bona gl. in. l. ð etate. in. §. nihil. ꝛ in. l. qui interrogatur. ff. de interrog. act.

Sebaſti. Sapia.
b ¶ Dubitet. Uide late per alex. ꝛ per do. Iaſ. in l. iij. §. genera. ff. de acqrẽ. poſ. vbi dicunt cõmuneʒ opi. eſſe qð dubitatio nõ interrũpit p̃ſcriptionẽ.

41 ¶Quarto glo.querit† quid ſi prelatus[a] hꝫ leſam cõſcien-
a tiam alicuius rei quã nomine eccleſie poſſidet dꝫ ne illi re-
ſtituere quẽ credit eſſe dñm. Rñdet ꝙ nõ:ex quo capitulũ
habet bonã cõſciẽtiã:ſed dꝫ intimare illi cuius res eſt vt il
lã petat.argu.in.l.at qui natura.§.cum abſente.ff.de nego.
geſt.⁊ hanc opi.tꝫ glo.in.c.generalis.liiij.diſt.⁊ in.c.bone.ij.
de poſtu.prela.⁊ Jn.hoc dicens ꝙ cauere dꝫ in hec ꝓlat⁹ ne
aliquid cõtra cõſciẽtiã faciat vel fieri ꝓcuret.⁊ ſic trãſeunt
hic doc.Sed Arch.in.d.c.gñalis.ponit tres opin.Primo
enim recitat Guiliel.na.tenuiſſe ꝙ aut ꝓlatus ꝓ certo ſcit
⁊ dꝫ illã rem reſtituere,per.c.illud generalis.aut dubitat:⁊
tunc debet ſubmittere alium puta intimare dño vt petat.
Secunda fuit Hoſtiẽ.qui dicit:ꝙ in caſu reſtitutionis dꝫ
hoc prelatus facere cõicato conſilio capituli:⁊ ſi capitulꝫ
nõ vult dꝫ dicere ſicut dicit apoſtolus.Mũdę ſunt manus
mee ab hac cauſa voſipſi ſcitis:eã ꝓcurate.xliij.diſt.ephe-
ſijs.Tertia eſt opi.ipſius Archi.dicentis ꝙ lꝫ ꝓlatus ha-
beat leſam cõſciẽtiã poterit nihilomin⁹ ſm iuris ordinem
illã rẽ defendere in iudicio qꝛ ſcit vt priuata perſona defen
ſionẽ eñ aſſumit tanꝗ̃ prelat⁹ ⁊ pſona publica.arg.in.c.ſi
ſacerdos.de offi.ordi.⁊ ꝙ not.in.c.paſtoralis.§.qꝛ vero.de
off.dele.⁊ ꝑ gl.xv.q.v.c.pſbyter.Ego cõcordãdo opi.quan
tũ fieri põt ſic diſtinguerẽ qꝺ aut notorie conſtat rem eſſe a
lienã.⁊ tũc ſolus ꝓlatus põt ⁊ dꝫ illã reſtituere.⁊ ſic intelli
gaẽ.d.c.generalis.nõ eñ debet ꝓlatus vel eccleſiã detinere
alienũ ſed agnoſcere bonã fidem:vt in.c.per tuas.de do.et
c.ſepe.de reſti.ſpo.nec ðꝛ ſolus prelatus hoc caſu alienare
rẽ eccleſie cũ notorie cõſtat ꝙ nõ eſt eccleſie ſꝫ potius ðꝛ ꝓ-
curare negotia eccłie cuius infamia purgaẽ in reſtitutione
42 rei aliene.† Aut nõ cõſtat notorie:⁊ tunc aut ſolus ꝓlatus
ſcit:nec aliter põt ꝓbari ⁊ dꝫ tacere quia ſibi ſoli non crede
retur.vij.q.ij.ſi tm.⁊.c.placuit.⁊ea cauſa.q.vij.c.plerũqꝫ.nec
detinendo prelatus peccat:qꝛ hoc facit tãꝗ̃ perſona publi
ca ⁊ conſcientiam habet vt priuatus.Aut poſſe probari ꝑ
alios,⁊ tũc ↄſiliũ huius gl.eſt ſeruãdũ nec credo ꝙ ꝓlatus
cũ capitulo ſufficeret ad illã rẽ reſtituendã,ex quo notorie
non cõſtat rẽ illã eſſe alienã,quia ſicut directe cauſa nõ ap-
patere nõ põt ꝓlatus cum capitulo alienare.xij.q.ij.ſine ex
ceptione.ita nec indirecte:alś poſſet cõfingi fraus.notoria
eñ debet eſſe cã alienationis fiende.de re.eccle.non alie.c.j.
lib.vj.facit.l.cũ hi.§.ſi cũ lis.ff.de tranſac.⁊ hec puto veriſſi-
43 ma.¶ Quinto.⁊ vlti.glo.retẽtis eiſdẽ terminis q̃rit† quid
ſi dñs cuius eſt res ꝑ eccleſiã poſſeſſa rẽ ipſam repetit ꝓlat⁹
b vero habẽs cõſciẽtiã leſaꝫ cõfiteẽ,nũqd ꝓiudicat[b] eccłie ha-
benti bonã fidẽ: Rñdet diſtinguẽdo ꝙ aut ꝓlatus habeat
mandatum a caplo,⁊ tũc cõfeſſio ſua nocet eccłie alś ſecus.
alł.iura no.tamẽ glo.Idẽ no.gl.in.c.de conſtantinopolita-
ne.xxij.diſt.videẽ tex.iũcta gl.in.c.ij.de teſti.li.vj.⁊ ad illud
c.remittit hic Jo.an.aliter deſtinguit hic do.Ant.dicẽs ꝙ
aut prelatus confitetur in his in quibus hꝫ diuiſam admi-
niſtrationẽ ab eccleſia ⁊ ꝓiudicat eccłie,qꝛ illa põt ſolus in
iudiciũ deducere niſi ſint ardua.Aut confiteẽ in his in qui-
bus non hꝫ diuiſam adminiſtrationem ſed cõiunctim:⁊ ꝓ-
cedit iſta glo.vt preiudicet demũ cũ cõſenſu capituli.⁊ hoc
44 tenet indiſtincte lꝫ geſſerit actũ ſolus in quo cõfiteẽ.† Quia
non dꝫ hoc aliqd operari cũ in hoc etiã vt teſti non ſemper
crediẽ,vt not.de teſti.a nobis.⁊ in hoc videtur impugnare
gl.que in hoc vltima ſenſit ↄriũ.Ego ſoluãdo glo.in hoc vl.
dico ꝙ vbi prelatus ſolus geſſit actũ eccleſie noĩe:et dubi-
taẽ qualiter geſſerit actũ tũc ſtaẽ dicto ſuo ex quo aliter cõ
ſtare nõ põt.ꝓ hoc al.tex.in.c.ſi diligẽti.ſ.e.facit.c.dilect⁹,
de capel.mona. nam ⁊ ſeruus interrogatus ſuper his que
ipſe geſſit ex quo agitur de facto ſuo,vt in.l.interrogari.C.
de qõni.⁊.iiij.qꝺ.iij.ſerui. facit.l.neſenni⁹.ff.de neg.geſt.ſed
q̃uo ad precedẽtia dicta dico ꝙ aut ꝓlatus non hꝫ capitu-
lꝫ ⁊ valet cõfeſſio ſua dũmodo cõfiteẽ per viã contentioſe
iuriſdictionis:vt in.d.c.dilectus.ſecus ſi per viam volunta-
rie iuriſdictionis:vt in.l.certũ.§.ſed an ⁊ ipõs,⁊ ibi ꝑ bar.ff.
de cõfeſ.per Cyn.in.l.j.C.eo.aut habet capitulꝫ:⁊ tunc aut
volũtarie cõfitenẽ ambo:⁊ nõ credo ꝙ ꝓiudiceẽ eccłie ſi per
illã deueniẽ ad diſtractionẽ rerũ immobiliũ:qꝛ qꝺ non poſ-
ſunt directe non dicuntur poſſe facere indirecte.d.c.ſine ex
ceptiõe.⁊.d.§.ſi cũ his.ſecus ſi ꝓindicet quo ad fructus.ar.
c.quod quibuſdã.de fideiuſſo.aut confitetur in iudicio con
tentioſo ⁊ preiudicat,vt in.c.ij.de teſti.lib.vj.facit.c.ſubor-
ta.de re iudi.⁊ qꝺ no.Bart.⁊ Cy.in locis preall.aut prela-
tus ſolus cõfiteẽ ⁊ tũc ſi nõ volũtarie ꝓiudicat:ſicut nec hoc
caſu confeſſio tutoris ꝓiudicat pupillo.d.§.ſed an ⁊ ipſos.
aut in contentioſo iudicio,⁊ tunc aut hꝫ mandatum a capi
tulo ⁊ ꝓiudicat,vt in glo.hic.⁊ operaẽ mandatũ qꝛ oſtendit
conſenſum capituli in illa cauſa:non aũt operaẽ vt virtute
mãdati admittaẽ prelatus ad agendum cũ ſine vllo admit
tatur ex iuris diſpoſitiõe,vt in.c.edoceri.de reſcrip.no.Ar
chi.in.c.ij.aut nõ habet mãdatũ:⁊ tene diſtinctionẽ.d.Ant.
ſ.recitatã que in diuiſis preiudicat,niſi factũ ſit arduum,qꝛ
tunc nõ poteſt eſſe ſolus in iudicio,vt in.c.j.de pcu.⁊ no.in
45 d.c.edoceri.In cõibus vero ſecus:vt hic in gl.¶† Quero
extra gl.ðꝛ hic,in.d.c.ſi virgo.qꝺ habẽs ↄſciẽtiã rei aliene
quam poſſidet peccat.niſi rẽ reſtituat:⁊ alibi ðꝛ ꝙ nõ mul
tũ intereſt iniuſte detinere vel inuadere alienũ pone qꝺ bo
na fide emi rẽ alienã.tractu tpis añꝗ̃ ↄpleaẽ pſcriptio ſcio
rẽ eſſe alienã qꝺ remediũ mihi cõpetit vt recedã a peccato
⁊ dãnũ euitẽ.nã ſi reſtituo ſponte nõ habeo actionẽ de eui
ctione,vt.l.q rẽ emit.⁊.l.ſi poſt perfectã.C.de euic.⁊.l.at qui
natura.§.cum me abſente.ff.de nego.geſt.nec agere poſſum
anteꝗ̃ mihi euincaẽ:vt in iurib⁹ ꝑall.niſi in caſib⁹ exceptis
per glo.in.d.l.qui rẽ.Sol.dic qꝺ poſſum denũtiare dño vt
petat vel ſubmittere aliã perſonã que agat noĩe dñi ⁊ omit
tere exceptionẽ defectus mandati ⁊ re euicta potero agere
cõtra vẽditorẽ de euic.d.§.cũ me abſente.⁊ de hoc latius ꝑ
46 glo.in.d.c.ſi virgo.xxxiij q.ij.¶† Ulti.hic quero qualiter
c probabit[c] hic mala fides.vide qꝺ dixi in.c.ſi diligenti.ſ.e.
⁊ ꝑ Bar.in.l.j.ff.de itine.actuqꝫ priua.⁊.l.celſus.ff.de vſuc.
⁊ ↄclude qꝺ cũ mala fides cõſiſtat in animo ſicut ⁊ bona fi-
des nõ poteſt vere ꝓbari:vt no.glo.in.§.alie.inſtit.de act.⁊
facit.l.dolũ.C.de dolo.⁊.c.ij.de renũ.lib.vj.Ideo ꝓbatur ex
cõiecturis dũtaxat.d.l.dolũ.⁊.c.ij.ſi ius reſiſtit poſſidẽti eſt
preſumptio male fidei,vt in regu.qui contra iura.de regu.
iur.lib.vj.⁊.c.ad decimas.de reſti.ſpo.li.vj.⁊.l.quemadmo-
dum.⁊ qꝺ ibi no.C.de agri.⁊ cẽſi.li.xj.hãc tñ preſumptionẽ
malefidei purgat diuturnitas poſſeſſionis vel iuſtus color
in acquirendo:vt no.Inn.in.c.ij.de in inte.reſti.facit quod
no.Bar.in.l.cũ ↄrebat.in fi.C.vnde vi.ſi aũt ius cõe non re
ſiſtit põt mala fides ꝓbari ſi poſſidenti fuit denũtiatũ tẽpo
re acquiſitionis qꝺ res illa erat aliena:vt.l.ſi fundum.C.de
euic.Idẽ ſi corã aliqb⁹ dixit ſe ſciuiſſe vel ſcire rẽ eſſe alienã
qꝛ pſumitur illud in mẽte habuiſſe.l.labeo.ff.de ſupel.leg.⁊
xxij.q.ij.ſi aũt.Item ſi de hoc erat fama in vicinia:⁊ ipſe
poſſeſſor erat vicinus:pſumiẽ eñ qꝺ ipſe debet ſcire rõne
vicinitatis.de pſump.c.quoſdã.⁊.c.ꝗ̃to.de poſtu.prela.c.j.
xvj.diſt.ꝙ dicitis.no.Bar.in.l.j.ff.ſi cer.pe.⁊.d.l.celſus.Itẽ
ſi fuit ſibi denũtiatũ poſt acquiſitionẽ poſſeſſiõis per ho-
minem cui erat veriſimiliter credendũ,maxime cum dedit
tanta indicia quib⁹ veriſilr debuit credere.arg.in.c.inqſitio
ni de ſen.exc.⁊.c.cũ cõtingat.de reſcrip.⁊ qꝺ in eis not.⁊ eſt
de mẽte Bar.in extraua.ad repri.in ver.denũtiationẽ.in fi.
facit.l.qꝺ te.ff.ſi cer.pe.⁊ ſi noluit informari habeẽ ꝓ infor-
mato,vt no.Bar.in.d.extraua.facit.l.j.§.j.qꝺ vi aut clam.⁊
in.c.ij.de tem.ord.lib.vj.vẽ eñ affectata ignorãtia.vt ibi.

¶De ſententia ⁊ re iudicata. Rubrica.

1 ☞Sñia nõ ðꝛ res iudicata ꝓprie durãte tpe appellatiõis.
2 Sententia ⁊ res iudicata an in aliquo differant.
3 Judex dꝫ ſequi in ſententiãdo opinionẽ ſuã ⁊ nõ volũtatẽ.
4 Sñia poſt lapſum.x.dierũ an poſſit appellari res iudicata.
5 Sententia quid ſit:⁊ quib⁹ modis ſumaẽ:⁊ quotuplex ſit.
6 Sententia lata ſuꝑ exceptiõe perẽptoria an ſit diffinitiua.
7 Sententia quaſi diffinitiua que ſit ⁊ eius exemplum.
8 Preceptũ qꝺ iudex facit vel ↄmittit:an ſit ſñia.⁊ q̃.⁊ nu.8.
9 Sententia habens vim diffinitiuam que ſit.
10 Sñia excõicationis an ſit interlocutoria an diffinitiua.

¶Hec rubri.duob⁹ modis ſm Jo.an.poſt Goffr.ad prece
dentia cõtinuaẽ.primo ſic.Uiſo q̃uo res acquirunẽ ꝑ pre-
ſcriptionẽ.videndũ eſt q̃uo alr acquirunẽ ciuiliter,ſcilicet ꝑ
ſententias iudicũ.Uel ſcðo ſic expedito tractatu proceſſus
iudiciorũ:ad ſententias q̃ finẽ imponũt litibus veniamus.
1 ¶†Qꝛ vero ſm Joã.an.lata ſñia ſi nõ appellaẽ ab ea ſu-
d mit nomen rei iudicate:[d] ideo ⁊ de re iudicata ſubmittit di
cit tñ quod large põt dici res iudicata lꝫ poſſit appellari.
2 alł.no.in.l.j.ff.e.⁊.l.litigatorib⁹.C.de app.¶† Ex his ,ver-
bis Jo.and.bene notabis differẽtiã inter ſñiam ⁊ rẽ iudica
tam vt ꝓprie ⁊ ſtricte ſñia appelleẽ cũ adeſt appellãdi facul
tas cũ vero nõ ſubeſt remediũ retractatiuũ appellaẽ res iu-
dicata,large tñ põt etiã añ dici res iudicata,⁊ ſic intelligit
l.litigatorib⁹.ꝑal:vbi appellaẽ ſñia res iudicata lꝫ cõpete-
ret appellãdi remediũ.¶Sed ↄtra hoc dictũ Jo.an.aper
te videẽ facere tex.in.d.l.j.ff.eo.vbi diciẽ ꝙ res iudicata eſt
que ſine controuerſiarum pronuntiatione iudicis accipit
quod condemnatione vel abſolutione cõtingit.⁊ ſic aperte

a ¶Quid ſi ꝓlat⁹. Uide glo.xliij.q.j.c.j.við opt.tex.in.l.quoties.§.ſi cut.ff.de admin.tutor.⁊ in.l.idem quod.§.fideiuſſorem.ff.manda.

b ¶Preiudicat. An ↄfeſſio ꝓlati ꝓiudicet eccleſie við ð hoc qꝺ plene no.poſt dom.Anto.in.c.dudũ el.ij.de electio.

¶Adde an confeſſio religioſi cõfitentis qꝺ bona q̃ detulit in monaſterio ↄtinuit cũ mala ↄſciẽtia ꝓiudicet eccleſie: Ange.cõſi.lxxx.

☞Sebaſti.Sapia.

c ¶Qualiter ꝓbabiẽ. Ex qb⁹ mala fides ꝓbetur,vide late ꝑ ange.in l.eñ q.§.fin.circa fi.ff.de publi.do.An.in.c.ꝑuenit.co.xviij.ↄſi.ſcðo dicit gl.j.de cẽſi.bal.in rub.huius ti.col.pe.Barto.veroñ.in tracta.ſui.real.c.xx.colũ.j.⁊.ij.⁊ Feli.in c.ſi diligẽti.co.ij.ſ.eo.⁊ ꝙ mala fides ꝓbari poſſit ex ↄiecturis ,firmat alex.in cõſi.clxxxvij.incip.in hac cã.col.iij.j.ij.vol.⁊ in ↄſil.xvj.inci.circa ꝑmtes col.vlt.in.iij.vol.⁊ do.And.ſicul.in ↄſi.ix.inci.ſuꝑmi dei.in.j.volu.

d ¶Rei iudicate. Querit hic do.Pe.an res iudicata dicaẽ intra decẽ dies:intra quos poteſt appellari:doct.noſtri qꝺ nõ,in.d.c.ꝙ ad cõſultationem gloſ.iuris ciuilis contra vt.l.eleganter.§.ſi qs poſt.ff.de condi.inde.Bart.dicit quod non eſt diſcordia niſi in equocatione ſi res iudicata accipitur pro ſententia ſine cauſa.⁊ita loquitur.§.ſi quis poſt.Si vero aſſumatur res iudicata perfecte ⁊ irreuocabiliter:tũc verum dicunt canoniſte quod dic per Barto.in.l.j.ff.eo.And.barb.

innuit ille tex. qō ipa ſnia nō pōt appellari res iudicata, ſʒ
potius id quod per ipſam ſniam iudicat̄ ꝛ decidit̄. ꝛ ideo ꝑ
illū tex. dicit ibi Bar. qō aliud eſt res iudicata. ꝛ aliud res
iudicās. Res iudicās eſt ipſa ſnia ſeu actus ſentētiādi, et
hec impponit finē controuerſie. Sʒ res iudicata eſt cauſa
q̄ finē controuerſie a ſnia excipit. ꝛ hoc vult ille tex. ſm eū.
ꝛ ſic in effectu voluit Bar. ꝙ ſnia eſt res iudicās. res vero iu
dicata eſt cā deciſa. hinc eſt qō de iure ciuili ſm eū habetur
ꝑ ſe tractatus ſeu titulus. de ſen. ꝛ per ſe titu. de re iud. que
niſi eſſent diuerſa nō eſſent diuerſi tituli, vt. l. ſi idem. C. de
cod. fatet̄ tñ qō tex. ꝛ gl. qñqꝫ ponūt vnū pro alio. ¶ Sed
contra hec dicta Bar. ꝛ pro Jo. an. ego adduco tex. in. c. di
lecti. in ſi. de ele. ꝛ. c. cū inter. ꝛ. c. qō ad cōſultationem. j. eo.
vbi dꝛ ꝙ ſnia poſt lapſum. x. dierum trāſit in rem iudicatā.
ergo ipſa appellat̄ res iudicata poſt decē dies. d. Anto. di
cit qō ꝓprie ꝛ ſtricte ſnia eſt res iudicās ꝛ materia, ꝛ qō ſu-
per qua iudicatur eſt res iudicata, tñ alio reſpectu pōt ſnia
appellari res iudicata. ſi eñ pōderat̄ ſnia ꝓut ꝓmulgatur
eſt res iudicās: ſi ꝓut eſt lata ꝛ trāſiuit in rē iudicatā, poteſt
tūc dici res iudicata qꝛ irreuocabiliter ꝛ ꝑfecte iudicata cū
nō pēdeat in aliquo ex futuro euētu. ¶ Sed ꝯ hoc ſic opp.
ſi ſnia eſt res iudicās quō poteſt effici res iudicata cum ma
xima differētia ſit inter iudicātē ꝛ iudicatū: nec vnū efficit̄
reliquū imo ſunt correlatiua q̄ nō pñt cadere in eodē ſubie
cto: ſicut eſt differētia inter inſtituētem ꝛ inſtitutū: in. c. fin.
de inſti. ꝛ inter generātē ꝛ gñatū: vt in. c. dānamus. de ſum.
tri. ꝛ de materia in. c. poſtulaſti. de cōceſ. ꝑbē. ¶ Quare mi-
hi poſt diligētē ſpeculationē ꝓ oīm iuriū cōcordia viſuʒ eſt
ſic dicere: qō ſnia pōt dupl'r ꝯſiderari. Primo reſpectu ip-
ſius diffinitionis iudicialis: id eſt reſpectu cāe agētis, ꝛ tūc
ꝓprie appellatur ſnia: qꝛ ꝯtinet id qō iudex diffiniēdo ſen
tit. iudex eñ hʒ diffinire ſm qō ſibi videt̄. vt in aut. iuſiurā.
2 qō ꝑſta. ab his. ꝛ in. l. qualē. ff. de arbi. ¶ † Hinc dicit gloſſ.
no. in. c. iudicet. iij. q. vij. ꝙ iudex tenet̄ iudicādo ſeq opi. ſuā
ſed nō volūtatē. de quo in. c. j. de cōſti. Scōo pōt ſnia cōſide
rari reſpectu cōtēti in ea ſeu cā patiētis: ꝛ tūc qcqd ibi cōt i
net̄ ſumēs deciſionē ꝛ diffinitionē facto iudicis: ſiue ſit cā
principalis: ſiue acceſſoria: ſiue ſint expēſe vel intereſſe: ap-
pellat̄ res iudicata. ꝛ hoc voluit tex. in. d. l. j. ff. eo. dūʒ dixit
qō res iudicata dꝛ que finē cōtrouerſiarū ꝓnūtiatione iudi-
cis accipit cōſiderauit eñ ſniam ex ꝑte cōtēti, ꝛ cāe patien-
tis nā decidēs ꝛ deciſum habēt ſe vt agēs ꝛ patiēs. ſicut in
ſimili dꝛ de actione reſcindente, ꝛ actiōe reſciſſoria, vt no. in
c. tū ex literis. de in inte. reſti. ꝛ in. l. ab hoſtibus. ff. ex quib.
cau. maio. ꝛ hoc modo dʒ intelligi tex. in. l. litigatoribus. ꝑ-
alle. ꝛ alia iura que appellāt ſniam rē iudicatā etiā ſi ꝯpetit
facultas appellādi. hoc etiā reſpectu dico ꝙ debēt iura in-
telligi dū dicūt ꝙ ſnia trāſit in rē iudicatā, id eſt ꝯtētū ꝛ de
ciſum in ipſa ſnia: ſeu materia ipſiꝰ ſnie trāſiuit in rē iudi-
catā, id eſt aſſumit autoritatem rei iudicate: ꝛ eſt not. tex. in
d. c. qō ad cōſultationē. ꝛ ſm illū tex. ſunt intelligēda illa iu
ra q̄ dicunt ꝙ trāſit in rē iudicatā aſſumit eñ poſt decen-
diū autoritatē rei iudicate quaſi dicat priꝰ erat res iudica-
ta ſʒ poſt decēdiū aſſumit autoritatē rei iudicate: qꝛ efficit̄
irreuocabilis: ꝛ iuris autoritate competit ex ea exceptio rei
iudicate que fuit inducta ad iuris rigorē ſeruandū vt eſſet
finis litiū, vt no. in. c. paſtoralis. §. qꝛ ꝟo. de offi. deleg. ꝛ in. l.
3 qui exceptionē. ff. de ꝯd. inde. ¶ † Et ꝑ hoc ōcidit̄ alia qōᵃ
a nūqd añ lapſuʒ ōcēdij poſſit ꝓprie ſnia appellari res iudi-
cata. Jo. an. vt patet ex ꝑdictis, ſentit ꝙ nō, glo. tenuit cō-
trariū in. d. l. j. ꝛ in. l. litigatoribꝰ. preal. Bart. in. d. l. j. diſtin-
guit. ꝙ aut ſumit̄ res iudicata ꝓ ipſa ſnia: ſeu ꝓ cā deciſa ꝛ
tūc ꝓcedit opi. illius glo. qꝛ ſtatim eſt ſnia ꝛ res iudicata ſi
b vero ſumit̄ res iudicata perfecte ꝛ irreuocabiliterᵇ adeo qō
nō poſſit trāſigi. ꝛ tūc ꝓcedit opi. ꝯria quā tenuit Jo. an. ꝛ
cā attribuit bar. canoniſtis per. d. c. qō ad cōſultationem. ꝛ
ſic ꝓcedit. l. elegāter. §. ſi qs poſt. ff. de cōdi. inde. ſi vero acci
pit̄ res iudicata ꝓ effectu executionis ſnie. ꝛ tunc ſubdiſtin
guit. Quidā eñ eſt effectus iuris, vt qꝛ a iure ſit ſtatim exe-
cutio vt in caſibus in qbꝰ ſnia irrogat infamiā: tūc qꝛ ſtatiʒ
ſeqt̄ iſte effectꝰ: vt in. l. furti. ff. ō his q no. infa. incōtinēti dꝛ
res iudicata. Quidā eſt effectꝰ facti vbi requirit̄ hoīs execu
tio. tūc quo ad id nō dꝛ res iudicata qꝛ interim nō pōt exe-
cutioni mādari ſnia: vt in. l. j. in prin. ff. nil noua. app. pend.
Et ꝙꝙ hec ꝟba bar. prima frōte videant̄ exqſita, mihi tñ
nō placēt. dico eñ vt vcʒ ex ꝑdictis: ꝙ res iudicata dꝛ incō-
tinēti cū ſnia eſt ꝓmulgata reſpectu ꝯtētoꝝ in ipſa ſnia. ſe-
mel eñ iudicata ſunt q̄ in ipa ꝯtinent̄. ſicut eñ ſnia dꝛ lata
reſpectu cāe agētis: qꝛ iudicis officiū finitū eſt, vt in. c. in li-
teris. de offi. dele. ita res dꝛ iudicata reſpectu cāe patientis

ſeu materie ipſiꝰ ſnie. Nec ob. ꝙ poſſit appellari ꝛ retracta-
ri. qꝛ ꝑ hoc nō pōt argui ꝙ res nō ſit iudicata: imo fortius
eſt hodie dicendū: qꝛ appellatio extinguit vel verius ſuſpē
dit pronūtiatū, vt in. l. j. ff. ad turpil. ꝛ. c. venientes. de iureiu.
ꝛ. c. paſtoralis. §. preterea. de offi. deleg. ergo res fuit iudicata
ꝛ tenuit iudicatū: quia extinctio vel ſuſpēſio preſupponit
habitum: vt in. l. decē. de ꝟ. obl. ꝛ in. c. ad diſſoluēdū. de de-
ſpō. imp. quinimo dico ꝙ ex toto effectꝰ ſnie ſcʒ nō ſuſpēdit
per appellationē, vt dꝛ in. c. ſi. de eo q mit. in poſ. multo ergo
fortius pt dici res iudicata ſi nōdū fuit appellatū lʒ appel-
lari poſſit. ſed fateor ꝙ ante lapſum decēdii nō hʒ autorita-
tem rei iudicate irreuocabiliter. ꝛ ſic loquit̄ d. c. qō ad con-
ſultationē. ſicut dicimus in ſimili ꝙ ꝑ miſſionē ex primo de
creto eſt dñs verus poſſeſſor ſaltē de iure canonico ſʒ nō
incōmutabiliter, ſed ꝑ lapſum anni efficit̄ irreuocabilis. vt
no. in. c. qm̄. §. in aliīs. vt lite non cōte. ꝛ in. c. cōtingit. de do.
ꝛ cōtu. ꝛ hanc partē vt dicat̄ res iudicata licet poſſit appel-
lari, tenet Hoſt. poſt Goffre. in ſum. eo. tit. §. hoc autē. Ad
l. elegāter. §. ſi quis. palleg. rñdeo ꝙ principaliter loquit̄ de
re iudicata a qua nō poteſt appellari, nō tñ ſequitur quin ꝛ
an dicatur iudicata, vnde lex. poſtmodū ibi diſtinguit ꝙ ſi
fuit appellatū pōt tranſigi, ꝛ ſic preſupponit ꝙ dicit̄ res iu
dicata, lʒ fuerit appellatum nō: nec reſpectu executionis po
teſt dici res iudicata: qꝛ is qui exequit̄ nō iudicat: imo mā-
dat executioni rē per aliū iudicatā, vt in. l. j. in. l. executorē
C. de execu. rei iudi. ꝛ ſic nō procedit illa Bart. cōſideratioᵃ
4 ¶ † Nūc pro declaratione rubri. ꝛ ꝑdictorū quero quid ſit
c ſnia: ᶜ Solu. dic ꝙ ſententia pōt multipliciter ſumi. qñqꝫ eñ
ſumitur pro ſignificatione cuiuſcꝫ orationis, qñqꝫ pro opi
niōe in aliqua re. vt in. c. veniā. xxxv. q. ix. ꝛ. ꝯ. dixi de ferēs
capellanꝰ. ꝛ multis aliīs modis pōt ſumi. de qbꝰ ꝑ Hoſti.
in ſum. eo. tit. in prin. ſed quo ad materiā noſtrā ſententia eſt
diffinitio iudicialis controuerſie finē imponēs, determinat
eñ iurgantiū cōtrouerſias. vt. l. j. ff. eo. ꝛ. c. iurgātium. j. eod.
Dicitur aūt ſententia qua iudex ſm quod ſentit declarat
diffinit ꝛ determinat lites ꝛ dubia inter partes. l. ſicut. §. ſed
querit. ff. ſi ſer. vēdi. ꝛ. c. forus. iūcta glo. j. de verb. ſig. ꝛ ſcias
ꝙ ſententiarū tres ſunt ſpecies. quedā dꝛ diffinitiua. qdā in
terlocutoria. quedā habēs vim diffinitiue. glo. vero. ij. q. j. in
ſum. addit aliā ſpeciē dicit eñ ꝙ quedā eſt ſententia prece-
pti. ꝛ vide illā gl. que eſt optima in materia noſtra. Diffiniti
d uaᵈ eſt illa q imponit finem toti cauſe in iudicium deducte
vt not. gl. in. cle. vna. de ſeq. poſſeſ. ꝛ fru. ꝛ dicitur diffinitiua
5 q imponit finē cōtrouerſie ꝛ finit iudicis officium. ¶ † An
aūt ſnia lata ſup exceptione peremptoria dicat̄ diffinitiua. vi
6 de qō not. in cle. ſi. de appel. in gl. ij. ¶ † Reuertitur quedaʒ
quaſi diffinitiua, de qua per gl. in. c. cōſultationibus. de off.
deleg. vt eſt ſnia lata ſup poſſeſſorio naʒ habito reſpectu ꝙ
pōt intētari: poſtea petitoriū nō dicitur ex toto diffinitiua.
vide tñ qō dixi. in. c. ſin. ꝯ. de iud. Interlocutoria eſt illa que
inter principiū ꝛ finem cauſe fertur ſuper his que incidunt
vel emergūt vt no. gl. in. d. cle. j. de ſeqſtr. poſſeſ. ꝛ fru. in ver.
diffinitiua. ꝛ dicitur interlocutoria vel qꝛ iudex non diffinit
cām. ſed interloquit̄ inter principiū ꝛ finem: vel quia iudex
inter partes loquēdo ſine ſolēnitate ſcripture, ꝓnūtiat: vt
7 dicit Hoſti. poſt Goffre. in ſum. ea. §. ij. in prin. ¶ † Sed du
bitat̄ de precepto ꝙ iudex per ſe vel nūtiū facit de cōparē
do. glo. in aut. de here. ꝛ fal. §. illud. in ver. decre. colū. j. dicit
ꝙ eſt interlocutoria. Sed glo. in ea. aut. §. ſi quis autem nō
implēs. dicit ꝙ eſt quaſi interlocutoria. ꝛ credo poſſe decidi
ꝙ ſi cā erat inchoata ante ꝑceptū: tūc eſt vere interlocuto-
ria. qꝛ interloquit̄ precipiendo inter principiuʒ ꝛ finem cau-
ſe, ſi vero nōdū erat inchoata. ꝛ tūc dꝛ quaſi interlocutoria:
8 qꝛ nō ſit inter principiū ꝛ finē: ſed añ. ¶ † Quedam ſnia nō
eſt diffinitiua: ſʒ hʒ vim diffinitiue. vt qñ nō imponit finem
cauſe ſed expectabat aliā ſniam poſt ſe cū iudex ꝓnūtiat
ſe non iudicē in illa cā. vt not. glo. in auſ. habita. C. ne fi. pro
pre. ꝛ. c. ſignificātibꝰ. de offi. dele. ꝛ vide per bar. de hoc in
l. titia. ff. de acc. q no. in. c. ꝑuenit. j. de appel. Snia pre-
cepti eſt qñ iudex ſine cāe cognitiōe aliqd ꝑcipit extra iudi
ciū. ꝛ hec impropie dꝛ ſnia. ꝛ de hoc per glo. ij. q. j. in ſum. et
9 per Inn. in. c. ad aures. de tēpo. ordi. ¶ † An ꝟo excōmuni
catio dicat̄ ſnia. ꝛ an trahat̄ potius ad materiā interlocuto
riarū ꝙ diffinitiuarū. vide ꝑ In. in. c. ꝑ tuas. de ſentē. excōi.
ꝛ ibi dixi. ꝛ glo. ij. q. j. in ſum. ꝛ per Joan. and. in. c. venerabili
bus. eo. ti. li. vj. ꝛ per Archdi. in. c. vt animarū. de cōſtit. eo.
lib. vbi dicit ꝙ impropie dicitur ſententia quia potius pu
niuit ꝙ finē cauſe imponat. Abſolutio etiam dicitur ſenten
tia. xi. q. iij. c. j. ꝛ in rubri. de ſenten. excommuni. ꝛ abſolu. ſed
improprie ratione predicta. ꝛ vide in locis preallegatis.

Sententia

Sebaſti. Sapia.

a ¶ Alia qō. Adde gloſ. in. c. non ſolū. in ver. innouata. de appel. in vj. q̄ vult qō tūc proprie dicit̄ iudicatum quādo appellari nō pōt ꝛ illaʒ no. Semi. ibi ad ſi. prin. ad ſtatuta cuiꝰ meminit Feli. i. c. ſi. in ſi. j. eo. ꝛ dicit eſſe addēdā hic. ꝛ ad hoc vide ēt Rom. in cōſilio cccxxxiij. incip. circa principiū. in. ij. col.

b ¶ Et irreuocabiliter. Adde roma. conſilio. cccxxxiij.

c ¶ Quid ſit ſentētia. Adde Jo. de ana. cōſil. xvj.

d ¶ Diffinitiua. Adde q̄ ſit ſentētia diffinitiua, que interlocutoria: ꝛ que ſit miſta. Ant. de but. conſi. vj. Ant. cōſil. cxv.

1 ☞ Sententia eſt nulla ſi error iuris in ea eſt expreſſus. ⁊ nu. 4.

2 Sentẽtia lata cõtra legẽ ciuilẽ eſt nulla, etiam in foro canonico: ſecus ſi eſt lata ꝯ ſtatuta laicorꝫ.

3 Sententia nulla non poteſt dici ſententia.

5 Caſus in quibus ſententia reddit nulla lꝫ in ea error iuris non ſit expreſſus.

6 Sententia lata cõtra ius an ⁊ quo caſu ſit ipſo iure nulla. ⁊ nu. 7. ⁊. 12.

8 Snia cõtinẽs plura capitula vel vnũ ſi in aliquo caſu ſit erratũ an ſaltem reſpectu reſidui valeat.

9 Sententia lata contra legem habẽtẽ plures intellectus non eſt ipſo iure nulla.

10 Judex an teneat in ſyndicatu ſi iudicauit ſcðm opinionem multorum que tamen non eſt vera.

Judex nõ ſequẽdo cõmunem opinionem eſt in culpa niſi ſit falſa vel poſſit probabilibus rationibus cõuinci.

11 Appellãs ſi ſuccũbuerit releuat a condẽnatione expẽſarum ſi vna opinio doctorũ erat pro ipſo.

12 Sentẽtia lata contra extrauagantes non incorporatas: nõ eſt nulla: niſi extrauagantes ſint multum note. ⁊ nu. 16.

13 Sententia lata cõtra ius cõmune: nõ expreſſe ſed intellectualiter: non eſt nulla ipſo iure.

14 Sententia lata cõtra rationẽ legis que licet loquatur in alijs terminis eſt nulla, ſecus ſi ſit lata contra ſimile alicuius legis.

15 Penalis diſpoſitio extẽditur ad limites rationis expreſſe.

16 Sententia lata cõtra ſtatuta particularia alicuius loci an ſit nulla.

17 Sentẽtia contra cõſuetudinem nõ eſt nulla niſi conſuetudo ſit notoria.

18 Snia lata cõtra priuilegiũ, valet, qñ ſumus in priuilegio cui pars poteſt renũtiare: al's ſecus.

19 Tacẽs nõ habet pro conſentiente: qñ ſi expreſſe valet conſentire non poſſet.

Exemptus non poteſt renuntiare priuilegio exemptionis ſue.

20 Decretũ poſitum ex falſa cauſa nõ tenet.

Decretũ iudicis an ꝓbeat iuſtã cãm poſſidẽdi.

21 Sententia adiudicationis ex ſecundo decreto dicitur interlocutoria ex eo quia poteſt reuocari quando patet quod non fuerat debitum.

22 Sententia nulla an cõualidet propter interpoſitionem appellationis.

Sententia lata contra falſum procuratorem nõ habentem mandatum eſt nulla.

23 Snia nulla, ex defectu ſolẽnitatis poteſt ꝯfirmari per partes ꝙ valeat tãꝙ pactũ: ⁊ non tãꝙ ſententia: ſed nõ per viam appellationis.

24 Ratihabitio nõ trahitur ad ea que nõ pendent ex voluntate partis.

25 Judex qui tulit ſentẽtiam nullã an poſſit ſuper eadem cauſa iterum pronuntiare.

26 Judex delegatꝰ qui ꝓbabili errore ductꝰ tulit aliquã ſniam poteſt illã reuocare ⁊ ſup cauſa iterum pronuntiare. quod an ꝓcedat, vide nu. 28.

27 Non facere ⁊ male facere paria ſunt.

28 Si prouidet alicui nõ idoneo ignoranter prouiſio an ſit nulla.

29 Papa ſi mandet vt prouideatur Titio reperto habili de beneficio ſi fiat collatio, ⁊ poſtea appareat inhabilis an valeat.

30 Curator datur alicui tanꝙ prodigo, itẽ minori qui nõ ſit nec prodigus vel minor an teneat.

1 SEntentia. ¶ † Nõ valet ſentẽtia q̃ ꝯ ius ẽ lata expſſo errore in ſnia. ita ſummat. do. An. qꝛ Jo. an. nõ ſummat ꝑpter breuitatẽ. Hoc ſummariũ eſt in ſe verũ, ſed nõ ꝯgruit lr̃e in qua nulla fit mẽtio de exa ꝓſſiõe erroris in ſnia iõa ſummo ſecus. Snia lata ꝯ leges vel canones, nõ tenet, nec ab ea opus eſt appellare. ¶ Caſu literali nõ indiget, neqꝫ tria capitula ſequẽtia: qꝛ eorũ lr̃a clara eſt in ſe. bert. ¶ No. j. differẽtiã in vocabulo inter iura ciuilia ⁊ canonica. Nam legum appellatiõe veniũt iura b ciuilia appellatione canonũ[b] veniunt canonica. Et ex hoc vlti. ⁊ ex tex. infert qð oĩs ꝯſtitutio eccleſiaſtica põt appellari cano. cõcor. c. j. de ꝯſti. ⁊ xxxi. diſti. nicena. ⁊ hoc verũ ſumpto largo vocabulo: al's ſecus de quo vide bo. gl. iij. diſt. in ſum. vbi notãtur varia noĩa cõſtitutiõis eccleſiaſtice. Jtẽ dic ꝙ canones poſſunt dici leges: vt ꝓbatur in. d. c. nicena. facit tñ in ꝯtrariũ. ij. diſt. lex. ¶ No. ij. ꝙ eccleſia intm̃ approbat leges ciuiles vt eqparet eas canonibus in foro eccleſiaſtico. ⁊ intellige qñ nõ ꝯtradicũt canonibꝰ. ꝯ quo dic vt plene no.

c in. c. j. de no. ope. nun. ⁊. c. ſi in adiutorium. x. diſt.

2 ¶ † Et no. ꝙ ſnia lata ꝯtra legẽ ciuilẽ: ẽ nulla:[c] etiã in foro canonico. ſecus dic ſi eſſet lata ꝯ ſtatuta particularia laicorũ, vt in. c. eccleſia ſancte Marie. de ꝯſti. ⁊ dic vt ibi dixi, licet aliud ſenſerit bar.

3 in. l. cũctos ꝑplos. C. de ſum. tri. ¶ Nota † ꝙ ſen-

d tentia nulla[d] põt dici ſnia. ⁊ hoc largo modo: nã

e ſtricte ſecus.[e] arg. in. l. iiij. §. condẽnatũ. ff. de re iudi. maxime qð fuit lata a iudice nõ ſuo. adhoc gl. no. in cle. j. de ſeqſtra. ¶ No. vlt. ex ſi. c. pro cõi vſu loquẽdi cũ dicimus ſniam eſſe nullã ipſo iure. et dic ipſo iure: ideſt ipſo iure diſponẽte, nõ em̃ eſt neceſſe expectare ſniam infirmatoriam hominis.

4 ¶ † Opp. ꝯ tex. ⁊ videt ꝙ ſnia lata[f] ꝯ ius teneat

f vt in. c. cũ inter. j. e. ⁊. l. cũ prolatis. ⁊. l. preſes. ff. de re iudi. Sol. glo. vt arbitror in prima parte metu ꝯtrarij, ponit duos intellectꝰ ad tex. Primus vt intelligat de legibus canonibus diſponentibus vt non valeat ſnia a non ſuo iudice lata. vt in. c. in ꝑmis. ij. q. j. ⁊ in. c. at ſi clerici. ꝯ. de iudi. ⁊. C. ſi a nõ compe. iudi. per totũ. Secũdus intellectus vt intelligat generaliter qualitercũqꝫ ſit lata contra leges aut canones dũmodo exprimat error in ſentẽtia: tunc ſnia nulla eſt, vt in. l. ſi expreſſum. ff. de appel. ⁊. l. ij. C. q̃ ſen. ſine appel. reſcin. ⁊. ij. q. vj. diffinitiua. §. ſi ſententia. Ad cõtraria dic ꝙ ꝓcedũt qñ error in ſnia nõ fuit expreſſus: ⁊ hoc eſt de mẽte glo. cum qua doc. cõiter trãſeunt. ego dico nõ eſſe neceſſe tex. iſtuꝫ reſtringere ad iſtos duos in-

5 tellectus. ¶ † Nã in infinitis vt ita dixerim caſibus ſnia ꝯ leges canones vel ꝓlata eſt nulla lꝫ error in ſnia nõ ſit expſſus: vt puta ex defectu iuriſditionis: vt in. c. at ſi clerici. preal. Jtem ex defe-

g ctu iudicis, vt qꝛ notorie excõicatꝰ:[g] vt in. c. ad ꝓbandũ. de re iud. Jtem ex defectu litigatorum: vt qꝛ contra minorẽ ſine curatoris autoritate in iudicio exiſtente. l. ſi curatorem habẽs. C. de in integ. reſtit. ⁊. l. clarũ. C. de aut. preſtan. l. j. ⁊. l. ij. C. qui legi. perſo. non ha. in iud. Jtẽ ratione temporis vt qꝛ die feriato fuit lata. vt in. c. fi. de fer. Uel de nocte, vt in. c. cõſuluit. de offic. deleg. Uel ratione loci qꝛ in eccleſia iudicem ſecularem. vt in. c. decet. de immu. eccl. lib. vj. Uel per mulierem ſeu minorem qui iudicare non poſſunt. l. cum pretor. ff. de iudi. ⁊ plene no. in. c. ſuſcitata. de in integ. reſt. ⁊ in multis alijs caſibus de quibꝰ vide per Specu. in tit. de ſen. pla. §. iuxta. ⁊ vide ibi in verſic. item eſt nulla ratione litigatorũ. per Jo. an. an valeat ſententia lata pro bannito contra ſtatutũ quod pro-

h hibet ius illi reddi[h] ⁊ precipit audientiam denegari. Jn omnibus ergo iſtis caſibꝰ ⁊ ſimilibꝰ poteſt iſte textus verificari. ſemper enim ſententia

i erit nulla quãtũcũqꝫ error in ſententia[i] nõ ſit expreſſus. ex quibus patet ꝙ glo. ⁊ ſummariũ do. Anto. nimium reſtringunt literam que loquitur

6 indiſtincte. ¶ † Et pro clariori reſponſione ad contrarium. ꝯ. formatum diſtinguo ſic, quod aut ſententia eſt contra ius habito reſpectu ad merita cauſe dũtaxat. aut illud ius contra quod eſt lata ſententia concernit extrinſecus aliam iniuſtitiam a meritis cauſe, puta vt ſententia non feratur die feriata vel aliquod ſimile. Primo caſu de-

k bet diſtingui an ſententia[k] ſit lata contra ius iuris errore in ſententia non expreſſo ⁊ valet ſentẽtia. ſic loquitur. c. cum inter. j. eod. ⁊. l. cum prolatis. ⁊. l. preſes. ⁊ ſcðm vnum intellectũ: ⁊ hoc caſu ꝓcedunt iura que dicunt ꝙ ſententia facit ius inter partes licet ſit iniuſta. d. c. cum inter. ⁊. ff. de re iudi. res iudicata. ⁊. l. ingenuum. ff. de ſtat. homi.

a ¶ Jdeo ſũmo ſic. Põdera qꝛ iſtõ ſummariũ ẽ cõtra caſum. l. ij. C. qñ prouo. nõ eſt neceſſa. Andre. Barba.

b ¶ Appellatiõe canonuꝫ. Adde ꝙ in odioſis canonis appellatione venit tantum papalis ſecus in fauorabilibus, ſcðm Cald. conſil. xvj. de conſtitu.

c ¶ Eſt nulla. qd ſi ſnia ferat ꝯtra ꝯſuetudinẽ. Ja. de rauẽ. tꝫ ꝙ vꝫ qꝛ cõſuetudo cõſiſtit in facto. ⁊ ſic põt probabilius ignorari ꝙ lex. c. j. de cõſti. lib. vj. ⁊ ita not. in. l. ij. C. qñ prouo. nõ eſt neceſ. ⁊ Cyn. vbi etiaꝫ no. quid iuris qñ lex hꝫ plures intellectus ⁊ fertur ſnia cõtra vnũ intellectum approbatuꝫ per conſuetudinem: ſecus ſi de eo dubitetur. vt. l. leg. ff. de contrahen. emptio. Andre. Barb.

☞ Sebaſti. Sapia.

d ¶ Sentẽtia nulla. Hinc ẽ qð de ſnia nulla nõ eſt facienda mẽtio: vt per Feli. in. c. ex tenore. col. iij. verſicu. de reſcripto nullo. ꝯ. ð reſcript.

e ¶ Stricte ſecus. Adde Joan. de ana. cõſil. lxxxiij. ⁊ vide que poſui in. §. cõdẽnatum in apo. ad bapti. de tortis.

f ¶ Sentẽtia lata Jſtam materiaꝫ totam reaſſumit Dñi. in. c. in tantũ. in pe. ⁊ vlt. co. xxj. diſt. ⁊ ibideꝫ latiſſime do. bar. de bel. in ſuis recol.

g ¶ Notorie excõmunicatus. Adde qð nec cõſenſu partiũ poteſt eius iuriſditio ꝓrogari: vt etiam voluit Ro. cõſil. cxlviij. ſed quid ſi excõicatus nõ reputabatur vide Ro. ſing. ſuis. fol. xxij. Antoñ. Franciſc.

¶ De iſta materia prorogationis iuriſditionis plene tradit in. l. conſenſiſſe. ff. de iudi. ⁊ in. c. P. ⁊ G. de offi. deleg. ⁊ an iuriſditio ꝓrogata dicat eſſe delegata vl' ordinaria. við bal. in. l. j. ff. de iudi. ⁊ i. l. j. C. vbi de cri. agi opor. dicas tñ qð ſi iuriſdictio ſit taxata certis finibus illa nõ poteſt prorogari etiã de quãtitate ad q̃titatem: vt per Bar. in. l. intra conuenientes. ff. ad municipa. ⁊ per Cy. in. l. ſi quis ex cõſenſu. C. de epiſc. aud. ⁊ habet per glo. in. d. l. j. ff. de iudi. an autem in criminalibꝰ habeat locũ ꝓrogatio. vt in ꝑal. l. ſi qs ex ꝯſenſu. vbi p bal. in. l. j. in pn. C. vbi de cri. agi. opor. vide Jnn. in. c. paſtoralis. de reſcri. vbi ponit an iuriſditio prorogat qñ dubitat de ipſa. et an ꝓrogatio fieri poſſet in cã meri vel miſti imperij ⁊ an poſſit fieri p procuratorẽ: vide per Spe. in ti. de ele. in. §. excipi poteſt. ver. ſꝫ no. ⁊ in ti. de iuriſd. om. iudi. verſicu. vnum.

h ¶ Jus illi reddi. Adde Roma. cõſi. ccxiij.

i ¶ Error in ſnia. Adde Joan. de ana. ꝯſi. vj. alexã. ꝯſ. cxxiij. j. li. ⁊ ꝯſ. lxxix. ij. lib. ⁊ vide Frã. are. ꝯſ. xxv.

☞ Sebaſti. Sapia.

k ¶ An ſnia. Uið bar. in. l. is cui bonis. verſi. querit glo. ff. de ver. ob. Bar. Ang. Are. ⁊ alij. in. l. ſi expſſum. ff. de appel. Mod. in. l. pe. ff. de iuſtitia ⁊ iure.

a ☞ Sebaſtia. Sapi. ¶ Preſumēdū eſſe. Quomodo ⁊ qñ pro ſnia pſu-
matur: vide Feli. late in. c. quoniā cōtra. col. xij. ȝ. de prob. vbi etiā alij.
b ¶ Tenet ſententia. Adde Roma. cōſi. cclxxx. ⁊ vide per eundē quā-
do ſit nulla ipſo iure ſingu. ſuis. fo. vj.
c ☞ Sebaſti. Sapi. ¶ Notoria. An ſnia notorie iniuſta valeat: vide re-
miſſiue p Feli. in c. ſi qñ in pn. ȝ. de offi. de. ⁊ qño ſnia dicat̃ ꝯtinere manifeſtā iniqtatē. colligit̃ ex not. p ang. i. l. ſi pars iudicantiū. in prin. vbi eſt bonꝰ text. ad hāc materiā in ꝟ. niſi. apte ſentit em̄ ang. qd̓ dr̄ cōtinere manifeſtā iniuſtitiā qñ apparet ex pceſſu. cuiꝰ tñ ꝯtrariū ſentit Bal. i. l. j. i. pe. co. ꝟ. ſȝ qd ſi iſte. C. ne ſi. ppte. ⁊ in l. fin. ad fin. C. ſen. reſc. nō poſ.
d ¶ Et p pte non. Adde alex. cōſi. ciiij. libr. Roma. conſilio. cclxxxj.
☞ Sebaſti. Sapia.
e ¶ Illud ius. vide Deci. in. c. nā concupiſcētiā. co. ij. i. j. lec. ȝ. de ꝯſt. ⁊ pſchre p alľ. pceptorē meū. d. Rochū curtiū in repeti. c. ſi. col. xx. de ꝯſue. ⁊ qt modis dicat̃ ius dubiū declarat alexā. in apoſtil, ad barto. in. l. qꝫ nerua. col. vj. et Soz. in rub. ff. de reb. du. vide abba. in c. capellanꝰ. colū. iij. ȝ. de ferijs.
f ¶ Nō ſit bona. Adde Petr. de anch. cōſi. cclx.
g ¶ Notiſſima. ad de qd̓ ſnia lata ꝯ extrauagantē ſit nulla. ro. cō. cclv. Anto. Franciſ.
¶ Circa hoc an ſnia lata ꝯ extrauagātē ſit nulla, dicas qꝫ ſnia lata ꝯ ius cōe vľ ꝯ ꝯſtitutionē vľ ꝯ ſtatutū eſt ipſo iure nulla. l. ij. et ibi bart. qñ pro. nō eſt neceſ. ⁊ ibi ēt p alex. in apo. ſecꝰ tñ eſt ſi ſnia ſit lata ꝯ cōſuetudinē qꝛ illa vȝ ſi ab ea nō appelleť: vt p bal. in ti. de pa. cōſtā. in. §. ſȝ nos. ro ma. i pe. co. ⁊ not. i. c. j. de ꝯſti. li. vj. ⁊ i. c. cū dilectꝰ. de ꝯſue. ⁊ i. l. de qbꝰ. ff. d legi. ⁊ vide q̄ no. i. c. j. de cōſue.

Aut fuit in ſnia iuris error expſſus: vt puta diſce
ptabitur ſup teſtamento a minore facto et index
pnuntiauit teſtamētum valere: qꝛ minor. xiiij. an
nis, poteſt teſtari, vel diſputabatur de validitate
electionis, ⁊ index pronuntiauit electionē valere
qꝛ ſuſcenſi poſſunt eligere: ⁊ tunc ſententia eſt ip
ſo iure nulla, vt in iuribus ſuperius alle. Secun-
do caſu principali quādo eſt lata ſnia contra ius
cōcernēs aliā iniuſtitiā ⁊ nō merita cauſe et tunc
dico regulariter quod ſententia eſt ipſo iure nul
la, ſiue ſit expreſſus error in ſnia. ſiue nō, et in hoc
membro poteſt generaliter iſte tex. verificari. Nā
regulariter quicquid fit contra ius eſt nullū etiā
ſi ius non decernit expreſſe actum eſſe nullū: vt
in. l. non dubium. C. de legi. l. iuriſgentium. §. ſi pa
ciſcar. ff. de pac. ⁊ in reg. que contra ius. lib. vj. et
x. diſt. vides. ⁊ in alijs iuribꝰ. ȝ. alľ. Dices tu que
eſt diuerſitatis ratio inter iſtud membrum et pre
cedens. ſol. nemo tangit. Ego autem dico ſic, qd̓
in concernentibus merita cauſe datur iudici fa-
cultas diſcernendi ⁊ arbitrādi cuius partis iura
ſunt potiora: qꝛ non pōt dari certa regula, vt in
l. iij. ff. de teſti. ⁊. in. c. in noſtra. eo. tit. ⁊. c. cauſam. j.
eo. cū ſimi. ⁊ ideo in iſtis preſumitur eſſe iuſtū qꝫ
index iudicauerit. Hinc eſt qd̓ iura dicunt preſu
a mendum eſſe [a] pro ſnia iudicis ſaltē per lapſum
tēporis. x. dierum. d. c. in pñtia. ⁊. c. cauſam. niſi ex
primatur error iuris quia tūc ceſſat preſumptio
que erat pro iudice, cum notorietas habeat ꝯtrariū
obfuſcare ⁊ cōfundere illā pſumptionē. viij. diſt.
veritate manifeſta. et in incertis non certis opus
eſt cōiecturis. vt in reg. ij. j. de re. iu. clare enim pa
tet ſniam tunc eſſe contra ius. ideo tūc merito eſt
nulla. In alijs vero iuribus cōcernentibus aliā
iniuſtitiā meritis cauſe non datur facultas iudi-
ci diſcernēdi, ſed ponitur neceſſitas obtēperādi
vt in. c. j. ⁊. c. ne innitaris. de conſt. ⁊. l. leges ſacra-
tiſſime. C. de legi. vbi dicitur qd̓ leges cōſtringūt
vitas hominum, vt in. c. j. de ꝯſti. dicitur quod ca
nones ab omnibus ſunt ſeruandi. merito ergo ſi
ſententia reperitur lata contra ius viribus non
ſubſiſtit, non em̄ poteſt inferior tollere legē ſupe
rioris vel in aliquo cōuenire in caſibus nō pmiſ-
ſis, vt in cle. ne roma. de ele. xxvj. q. ij. inſtitutiōis.
⁊. c. qd̓ ſup his. de maio. ⁊ obe. notabis bene hāc
rationē et optime facit pro ea parte quod in ſi-
mili not. Barto. in. l. is cui. ff. de verbo. obl. inver.
querit. gloſſ. in. l. ſepe. ff. de tuto. ⁊ cur. da. ab his.
7 ¶ † Nunc autem quero an indiſtincte procedant
ſuperius dicta vt in primo mēbro ſnia teneat vel
annulleť expreſſo iuris errore ⁊ in ſcdo ſit nulla
ſiue exprimatur error, ſiue nō. Solu. diſtingue ſic
qꝫ aut ſnia fuit lata ꝯtra ius litigatoris tātum, ⁊
b tūc regulariter tenet ſnia [b] vñ opꝰ eſt appellatio
ne, qꝛ ius pſumitur iudicem recte fuiſſe motum:
c vt predixi: fallit ſi iniuſtitia ſit notoria [c], tūc enim
eſt nulla. arg. opti. j. eo. inter ceteras. vbi plenius
dicā. no. Inn. in. c. fraternitatis. de fri. ⁊ male. j. e.
cum bertoldus. et do. Anto. hic. ⁊ in. d. c. inter ce
teras. probať ratiōe. in notorio enim ceſſat ratio
preſumptionis quia ſuſtineť iniuſta ſnia: non em̄
habet tunc index poteſtatē cognoſcēdi: ſed tm̄
iudicandi: ſeu verius exequendi: vt in. c. qm̄. de fi.
preſby. ⁊. c. ad audientiā. j. de acc. ⁊. ij. q. i. manife-
ſta. no. In. in. c. ex. parte de verb. ſign. facit. d. c. ve
ritate. viij. diſ. nā hoc caſu poteſt ſnia iniuſta ſim
pliciter dici contra leges plata, ⁊ ſic nulla, vt hic
Aut ceſſat hec notoria iniuſtitia. ⁊ ſic ſi fuit ex-
preſſa cā cōtra ius cōmune, ⁊ alia que non eſt con
tra ius ſententia tenet. ita ſing. tenet Innoc. in. c.
in preſentia. de renū. Joan. and. in. c. cum inter. j.
eo. nam tunc ſuſtinetur ſentētia ratione alterius
cauſe que non eſt contra ius. ⁊ optime pro dicto
Inno. adduco. c. per tuas. j. qui fi. ſint leg. Index
enim exprimendo duas videtur nō preciſe fundaſſe ſe ſuper altera dū
taxat. vnde ſatis eſt qꝫ ſnia poſſet ſuſtineri ex illa que non eſt cōtra ius
ad hoc bene facit ratio litere in. d. c. cauſam. vbi dr̄ qꝫ iudicis animus
nō ſemper ad vnā pbationis ſpeciē inclinať: ⁊ in dubio debemus inter
pretari vt potius reus valeat. j. de verbo. ſig. abbate. ⁊. l. quoties. ff. de
ver. ſigni. ⁊ hoc vr̄ pcedere etiam ſi altera cauſa ſit contra ius litigato-
ris quoniam in dubio preſumitur iuſta: vt predixi, ⁊ imputandum eſt
non appellanti. Hoc tamen dictum Inn. limito quādo ex cauſa expſ-
ſa que non eſt cōtra ius poſſet ſi eſſet vera ſuſtineri. Exemplum primi,
index pnuntiauit teſtamentū valere: quia minor. xiiij. annis poteſt te-
ſtari. qꝛ probatū fuit qd̓ teſtator. erat maior xiiij. annis. nā ſnia pōt ex
hac vltima cauſa ſuſtineri: vnde nō habet vitiare expreſſio cauſe falſe.
vtile em̄ non dȝ per inutile vitiari ex quo ſunt inſeparabilia. vt in reg.
vtile. de reg. iur. lib. vj. Exēplū ſecundi quando index ſic pronūtiat te-
ſtamētū valere: quia minor. xiiij. annis poteſt teſtari: ⁊ qꝛ nullus defe-
ctus affuit i numero teſtiū. certe ſnia eſt nulla que pſuppoſito quod il-
la cauſa ſit vera: tñ ex ea nō poteſt teſtamentum ſuſtineri: quia nō ſuf-
ficit ſolennitatem fuiſſe adhibitā niſi teſtator fuerit habilis: vt in. l. ſi
queramus. ff. de teſta. ⁊. no. bene hāc limitationem qꝛ nemo tangit: aut
fuit expreſſa cauſa cōtra ius cōmune dūtaxat vel ſimul cū alia ex qua
tamē nō pōt ſuſtineri ſentētia. ⁊ tūc ſi illud ius cōmune eſt clarū ⁊ in-
dubitatum tunc non valet ſententia, quia ceſſat ratio preſumende iu-
ſtitie: vt predixi. hoc limito verū quando cauſa contra ius expreſſa re-
ſpicit totā ſententiam: vt puta quia continet vnum articulū vel plures
8 connexos. ¶ † Si autem continet plura capitula ⁊ error contra ius ex
preſſus ꝯcernat vnū duntaxat tunc ſolum corruit illud capitulū. in a-
lijs vero remanet ſententia valida. ad hoc alľ. glo. ſing. ⁊ Bar. in. l. ij. C.
de re iudi. probo rōne. nā quando ſunt plura capitula ſeparata viden-
tur tot ſententie quot ſunt capitula: vt. l. etiam. ff. de mino. ideo poteſt
d pro parte valere ⁊ pro patre nō [d]. l. quedam mulier. ff. fami. herc. Sed
quando ſnia cōtinet vnū capitulū nō pōt pro parte valere etiam ſi er-
ror ſit in parte. ad hoc gl. not. in. l. ſi. ff. de iuriſdi. om. iudi. q̄ dicit quod
ſi habēs facultatem cognoſcēdi vſqꝫ ad. x. cōdennauit in. xv. non valet
ſnia etiā vſqꝫ ad. x. ⁊ tenuit illam glo. ibi Bar. ⁊ bal. in. l. j. C. ſi aduer. rē
iudi. quia cum ſnia ſit res indiuiſibilis non poteſt valere pro parte. l. in
hoc iudicio. ff. fami. herciſ. ⁊ in. l. cum certa ratione. C. quādo pro. non
eſt neceſ. not. Bal. in. d. l. ij. ſecus in re diuiſibili: quia tunc vtile nō vi-
tiať p inutile: vt in. c. ſi quos. de ſer. xij. q. ij. ⁊. l. ſancimus. C. de do. ⁊ hoc
9 bene no. ¶ † Si autē illud ius [e] contra qd̓ eſt ſnia lata eſt dubium vt
e qꝛ ſunt multe opi. hincinde vel eſt dubiū in ſuo intellectu. ⁊ tunc ſnia
valet qꝛ talis error excuſat. hoc pbatur in. d. l. cū prolatis. ſm vnū in-
tellectū quē ſequūtur cōmuniter do. ⁊ ibi in. l. ij. C. q̄ ſentē. ſi. app. et ibi
per Bar. ⁊ doc. Ant. hic. ⁊ optime facit tex. in. l. regula. de iur. ⁊ fa. ign.
⁊ in. d. c. cum dilectus. de conſue. ⁊ quod no. glo. in. c. cum venerabilis.
10 eod. ti. ⁊. c. vno. de poſt. prela. lib. vj. ¶ † An aūt poſſit index ſyndicari
qui male iudicauerit: quia elegit opi. quā multi ſequuntur licet non ſit
f bona. [f] Bar. in. d. l. cum prelatis tenet qꝫ ſic. mitius tamen debet puniri
ſecundum eum. ad hoc alľ. quod no. inſtit. de obli. que ex quaſi deli. in
prin. Sed Ang. de pe. dicit in. d. l. cum prelatis: hoc verum quando al
tera opi. eſſet approbata: alʼs autē licitum eſt alterā pʼeligere. alľ. Inn.
in. c. ne innitaris. ȝ. de conſt. Ego dico qꝫ ſi opi. ꝯtria eſt magis commu
nis procedit dictū Bar. quia eſt in culpa non ſequēdo communē opi.
ex quo erat vera. arg. in. c. j. de deci. ⁊ dicit Jo. an. in. c. j. de cōſti. qꝫ cōis
opi. eſt ſequēda: niſi ſit euidēter falſa vel poſſit probabilibus rationi-
bus conuinci. ſed vbi tantus eſſet opinionū cōflictus vt nō poſſit ap-
parere que ſit opi. magis cōmunis tunc poſſet procedere opi. Ang. ⁊
hoc caſu poſſet procedere opi. Pe. quā recitat do. Ant. in. c. vt debitꝰ.
11 de appel. vbi dicit † qꝫ ſi vna opi. faciebat pro appellāte releuať ſi ſuc-
cubuerit a condēnatiōe expenſarū. et vide qd̓ ibi dico. ⁊ in. c. j. de cōſtit.
12 ¶ † Et p hoc idē dicēdum vt ſcilicet ſnia teneat qñ eſt lata cōtra legē
ſeu decretalē extrauagantem: nam cum non ſit in corpore iuris clauſa
pōt de ea probabiliter dubitari: ⁊ hoc pbatur in. d. l. cum prolatis. ſm
aliū intellectū quē ſequūtur ibi Bar. ⁊ Ang. ⁊ alij. ⁊ Bald. in. l. ij. C. que
ſentē. ſine appel. reſcin. ⁊ dom̄. Anto. hic. ⁊ in. c. paſtoralis. de fi. inſtur.
⁊ vide qd̓ ibi dixi. Ego puto hoc verū: niſi extrauagans eſſet in loco il
g lo notiſſima [g]. exemplum in extraugā. execrabilis. ⁊ in extrauaganti
ab reprimendū. que quotidie allegantur in ſcholis ⁊ iudicijs. tūc enim
ceſſat ratio incertitudinis. facit. c. j. de poſtul. prelat. ⁊. xvj. diſtin. quod
13 dicitis. quod nota. ⁊ facit qd̓ infra dicam in conſuetudine. ¶ † Item
vt ſententia teneat quando ius commune nō eſt expreſſum ſed per ar-
gumenta ⁊ concluſiones non poteſt intellectualiter reduci vt ſit cōtra
ius commune. ⁊ hoc notabiliter voluit Inno. in. c. P. ⁊. G. de offi. de-
14 lega. ⁊ facit quod not. gl. in. c. ij. de teſtibus cogen. ¶ † Quid autem ſi
eſt lata cōtra ſimile legis non tamen reperitur lex contraria in illis ter
minis. Jaco. de arena ⁊ Cynus in. l. j. C. de legibus. dicunt ſententiam
valere. refert ⁊ ſequitur Bald. in. l. ij. prealleg. facit optime quod nota.
Inno. in. c. cum ſpeciali. de appellationibus. tunc em̄ ſcdm Cynum in
dicta. l. j. eſt ſententia contra ius quando reperitur lex ſcripta in ter-
minis occurrentibus vel omnino indifferentibus: ſecus ſi termini dif
ferunt licet propinqui ſunt ⁊ habeant rationis paritatem. Dominus
Anto.

a Anto.dicit ꝙ ſi ratio a eſſet ſcripta in genere licet ſub alijs
terminis ſpecificis ſatis videt ꝯ legē iudicatū.ſi eſſet indi-
catum ꝯ rationem legis nihil adducit.Sed mihi hec ſnia
placet ꝓ qua opi.adduco.l.nō dubiū.C.de legi.⁊ tex.in.c.ſi.
de reg.iu.li.vj.vbi dicit ꝙ is cōmittit in legē qui verba legis
amplectens ꝯtra legis mittit voluntatē,⁊ ſic ratio legis eſt
qñqꝫ lex.hinc eſt ꝙ rōnē legis reſtringit et ampliat dictum
15 legis vt.l.cū pater.§.dulciſſimis.ff.de leg.¶†Diſpoſitio
etiā penalis extendit ad limites rōnis expſſe.no.glo.in cle.
j.de elec.in verbo eligat.⁊ in cle.ij.de vita ⁊ hone.cleri.in verb.
pileū lineum.facit.l.ij.ff.ad tertuli.ſecus vbi allagaretur ſi-
mile ſub facilioribus terminis vel parib⁹ vt not.Inno.in.d.
c.cū ſpeciali.Idē ꝑ oīa eſſet dicendū qñ ſententia reperitur
lata ꝯ legē cōcernentem aliam iuſtitiam a meritis cauſe.vbi
tamen lex daret ordinem cauſe ad cauſam tunc non vitiaret
ſentētia ex trāſgreſſione illi⁹ ordinis ſꝫ opus eſt appellare.
vt in.l.j.C.de appel.⁊ regulariter an valeat factum ꝯ legem.
vide per gloſſ.in.c.tua.de ſponſa duo.⁊.x.diſtinc.vides per
Cyn.⁊ Bal.in.d.l.nō dubiū.⁊ per Bar.in.l.ſtipulatio.ff.de
16 noui ope.nun.dico in.c.ſi.de po.prela.¶†Sed quero qd
ſi ſententia ſit lata cōtra ſtatutum particulare loci.Sol.dic
idē quo ad illū locū ſicut dictū eſt.ſ.de.l.cōmuni quo ad vni
uerſum.Nam ſtatutum eſt lex in loco vbi viget.l.omnes po
puli.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊.j.diſ.ius ciuile.Hinc dicit Barto.⁊
Anto.poſt eum in.d.l.cū ꝓlatis.⁊ Bal.in.d.l.ij.ꝙ ſententia
lata contra ſtatutum extrauagans a volumine ſtatutorum
b tenet ſicut dicimus in extrauaganti principis b,ſed limito.
vt.ſ.dixi in extrauagāti principis niſi ſtatutū ſeu reforma-
tio extrauagans eſſet nota in loco ⁊ in iudicijs.ſecus ſi ſnia
17 eſſet ꝯ tenorē ſtatutorū in volumine redactorū.¶†Quero
quid ſi ſnia ſit lata ꝯ cōſuetudinē.Sol.dic ꝙ valet propter
dubiū facti.argu.eorū que dicta ſunt:niſi conſuetudo eſſet
notoria tā in populo ꝙ in iudicio.arg.eorum que leg.⁊ no.
in.c.j.de cōſti.li.vj.⁊ in.l.de quibus.ff.de leg.⁊ ita not.Bal.
in.d.l.ij.ꝓ hoc facit qd not.Bar.in.l.de qbus.prealleg.vbi
cōcludit ꝙ cōſuetudo eſt ius ⁊ probat ibi.⁊.j.diſt.conſuetu
do dꝫ tñ probari ſi allegatur ſm eū.vt.l.j.que ſit lon.cōſue.
⁊ probatur in.c.cū dilectus.eo.titu.⁊ hoc qr cōſiſtit in facto
qd ſepe prudentiſſimos fallit.ſi eñ dat ꝓbabilis ignorātia
dꝫ tenere ſnia,ſicut tenet ſnia ꝯ legē extrauagantem : ſecus
vbi ceſſat ignorātia cū reperiatur lata contra ius,quod no.
18 Quero quid ſi ſnia fuit lata contra priuilegiū videt ꝙ nō
valeat,quia priuilegium eſt lex.iij.diſtin.priuilegiata.dic ꝯ
per.c.ſuborta.j.e.vbi dr ꝙ aut priuilegiū fuit oſtenſum iudi
ci.⁊ dando ſniaꝫ ꝯriā videtur reprobare,aut non fuit oſten-
ſum ⁊ nō debet pretextu priuilegij de nouo repeti ſentētia
retractari reſpōdeo ad ꝯtrariū ꝙ priuilegiū eſt lex priuata,
non autem cōmunis vt dicit in cōtrariū ⁊ cōſiſtit in facto ⁊
priuatus poteſt ſuo fauori renuntiare,ſecus autem eſt in le
ge cōi que eſt certa ⁊ clara,⁊ iudici datur facultas iudican-
di an priuilegium teneat.iuxta not.c.cum veniſſent.de iu.
19 ¶†Hoc puto ꝓcedere ī priuilegio cui pars renūtiare pōt
ſeu quatenus venit in preiudicium partis.al's ſecus.vnde
ſi exemptus litigauit corā ordinario loci.⁊ nō allegauit exē
c ptionē nō tenet ſnia c.nec obſtat taciturnitas:qr ſi voluiſſet
non potuiſſet etiā expreſſe in illū vt iudicē conſentire.de ar
bi.cum tpe ergo nil operat taciturnitas.⁊ hoc tenet Jo.an.
in regula ſcienti.de regu.iu.li.vj.in mercu.facit qd not.glo.
in.l.j.C.vbi de cri.agi opor.⁊ vide qd dixi in.d.c.ſignificaſti.
de fo.cōpe.ſed hoc caſu nō tenet ſnia ex eo capite,quia fuit
lata ꝯ priuilegiū,ſed ꝑpter defectū iuriſdictiōis,ſec⁹ puto
ſi exēptus ꝓduxiſſet priuilegiū exēptiōis ⁊ ordinari⁹ hoc
non oſtante tulit ſniam in ꝯriuꝫ,ſeu dicit priuilegio nō ob-
ſtante quia tunc preiudicat quo ad exēplum.lꝫ non quo ad
papā.ar.eorū que not.in.c.ad audientiam.de preſcri.⁊ in.d.
c.dilectus.de capel.mona.⁊.d.ca.ſuborta.¶Quero an va-
leat ſententia ꝯtra ſniam cū prima ſnia fecerit ius inter par
d tes.dic vt plene dicā.j.eadē inter monaſteriū d.¶†Quero
20 quid in decreto e interpoſito ex falſa cā.dic ꝙ nō tenet:ſiue
e ſit error iuris in eo expreſſus ſiue non.⁊ in hoc differt a ſentē
tia:vt probatur in.l.cum hi.§.ſi ꝑtor.ff.de tranſac.⁊.l.magis
puto.§.ſi res.de reb.eo.qui ſub tut.⁊ cur.⁊.l.j.§.hec verba.ff.
ne vis fiat ei.⁊.l.cum vero.§.ſubuentum.ff.de fideicō.li.not.
Bar.in.l.ſeye.ff.de tuto.⁊ cur.da.ab eis.⁊ plenius per eum
in.l.iuſte poſſidet.ff.de re iudi.vbi diſtinguit ꝙ aut decretū
non interponitur rite,id eſt ſeruato iuris ordine ⁊ in dubio
non valet.l.meminerint.C.vñ vi.⁊.l.fin.C.ſi per vim vel alio
modo.no.in.d.l.iuſte.Qñqꝫ decretū interponit rite:ſed nō
recte:id eſt iuſte ſeruata iuſtitia,⁊ tūc qñqꝫ deficit decretum
iniuſtitie reſpectu petentis ⁊ nō valet:vt in iuribus preall.

Qñqꝫ deficit iuſtitia ex parte conuenti vel rei in qua facta a
fuit miſſio.ſed iuſtitia eſt iuſta ex parte agētis,⁊ tunc decre
tum in ſe eſt validum ⁊ is qui illud obtinuit poſſidet ⁊ pre
ſcribit,vt.d.l.iuſte poſſidet.Exemplū in hoc vltimo in eo q
vere eſt creditor Titij ⁊ mittitur in poſſeſſionem rerū Sē
pronij non debitoris tanꝙ Titij valet etiā tunc decretū li
cet reſtituatur ille Sempronius.vt.l.a diuo pio.§.ſi ſuper
rebus.ff.de re iudi.¶Que autē ſit ratio diuerſitatis inter
ſententiam ⁊ decretū.credo ꝙ decretū ſapit potius naturā
interlocutorie que reuocatur propter iniuſtitiā ex iudicis
officio,vt.c.ceſſante.de app.⁊.l.qd iuſſit.ff.de re iudi.ꝙ dif
finitiue que irreuocabilis eſt ex quo trāſiuit in rē iudi.vt.c.
21 cū inter.j.eo.⁊.C.ſen.reſcin.nō poſ.per totum.¶†Et ideo
no.dicit Inno.in.c.dilecto.de verb.ſig.quod hec ſentētia ꝙ
res debitoris vendatur ex ſecundo decreto eſt interlocuto-
ria,ideo ſi iudex poſtea ꝯtrariū cognoſcit ſcꝫ ꝙ nō ſuberat de- b
bitū reuocabit miſſionem ⁊ venditionē.arg.in.d.§.ſi ꝑtor.⁊
§.ſi res prealle.⁊ de hoc decreti interponendo ⁊ an pſuma
tur ꝓ eo.vide eleganter ꝑ Bar.in.l.j.C.de predijs mino.ſine
decreto non alie.⁊ per Spe.in.tit.de procu.§.fin.ver.quid ſi
ſolum.⁊ in ti.de emp.⁊ ven.§.nunc dicēdū.ver.breuiter ſci
as.⁊ per bal.in.l.quicunqꝫ.C.de bo.que lib.⁊ in prima cōſti.
22 li.feu.¶†Redeo nunc ad ſecūdā particulā glo.in qua gl.
opponit in eo qd in prima parte cōcluſerat ſniā nullā nō
cōualidari ex interpoſitione appellationis.d.l.iij.§.falſus.
ff.rez ra.habe.vbi dicitur qſi dñs appellat a ſnia lata cōtra
falſum procuratorē ratificat,⁊ ſic ſnia que erat nulla ꝑpter
defectū mādati,vt in.c.ex inſinuatione.⁊.c.in nr̄a.de procu.
ratificatur per appellationē.Sol.glo.nititur ſoluere,vt ptꝫ
in ea ſed non formaliter ſoluit.⁊ habes glo.ij.q.j.ſtatutis.q̄
dicit ꝙ appellando confirmat quis ſniam licet ſit nulla ex
defectu ſolēnitatis.hoc voluit iſta glo.relata ad illum text.
mouet per.d.§.falſus.ſed male loquit vnde doct.cōiter te
nent ꝯtrariū.⁊ Bar.in.l.licet.ff.de iudi.l.ſi expreſſim.⁊.no.j.de
appella.dilecto.Dic ergo formaliter ſoluēdo ꝯtrarium ꝙ
qñqꝫ ſnia eſt nulla ſolum ex defectu conſenſus partis,⁊ tūc
poteſt pars illā ratificare cōſentiendo.vt in.d.l.licet.et ap
pellādo vr̄ conſentire geſtis per falſū ꝓcuratorē.⁊.ſic vide
tur loqui.d.§.falſus.nam ſnia lata ꝯ falſum ꝓcuratorem te c
net quo ad ipſum ꝓcuratorē,qr cū eo eſt ꝯteſtata ſeu quaſi ꝑ
lit.conteſt.l.plautius.ff.de procu.quo ad dñm vero non te
net ex defectu conſenſus dūtaxat ideo ratificando tacite ꝑ d
23 ipſum actum appellatiōis cōualidatur.¶†Qñqꝫ ſnia eſt
nulla ex alio defectu,puta qr ꝯ leges lata vel ex defectu ſo
lennitatis,⁊ tunc nō cōualidat per actum appellationis,qr
defectus ſnie nō dependet ex conſenſu partium,vnde non e
poſſent partes etiā expſſe eā ꝯualidare vt valeret de ſentē
f tia,licet poſſent approbare vt valeret tanꝙ pactum f noui
ter ꝯtrahendo.⁊ ita intelligit.l.§.C.cōia vtriuſqꝫ iudi.vt ibi
no.per Cyn.⁊ per Bar.in.l.vnica.C.qui pro ſua iuriſd.et in
d.l.ſi expreſſim appellādo vero non approbat ſniam:imo
impugnat,⁊ ſic non pōt valere etiā vt pactum,vt not.Bar.
24 in.d.l.ſi expreſſim.¶†Et aduerte ad vnā limitationē eo
rū que ponit glo.ratificatur enī ſententia lata cū falſo ꝓcura
tore per cōſenſum dñi ſuperuenientē qñ ille poterat eſſe ꝓ
curator,al's ſecus.ita not.dixit gloſſ.in.d.l.licet.⁊ ſequitur f
ibi Bar.⁊ pro hoc facit,qr ſententia hoc caſu non eſt nulla
ex ſolo conſenſu partis ſed alio defectu non dependente a
ptāte dñi facit qd no.Inno.in.c.prudentiā.de offi.deleg.et
per Dy.in reg.ratihabitio.de re.iur.lib.vj.⁊ per Joā.andr.
25 in regula ratum.eo.ti.in mercu.¶†Extra glo.quero quia f
ſententia contra leges lata eſt nulla,vt hic,nunquid iudex
g poterit iterū ꝓnuntiare g.Sol.tangit hāc.q.hic Inno.⁊ cō
cludit ꝙ ſi eſt ordinarius poteſt,vt.C.quomodo et qñ iud.
l.preſes.⁊.l.iiij.C.de accu.ſecus in delegato qui ꝓnuntiādo
functus eſt officio.l.ſi vt proponis.C.quō ⁊ qñ iudi.Sed tu
de hac qōne dicvt plenius no.in.c.in literis.de off.dele.vbi
26 melius cadit.¶†Addit tñ hic Inno.notabile dictum di-
cens ꝙ vbi non tenet ipſo iure quod facit delegatus ex er-
rore probabili ductus iterum proſequi poterit.ponit exem
plum in executore cui mandabatur vt prouideret Titio de
prebenda cui prouidit de prebenda Martini qui cōmuni g
opinione reputabatur mortuus ſed videbat vt poſtea con-
pertum eſt ex hoc errore probabili poterit demū de alia ꝓ-
uidere ſm eū.arg.j.de ſecū.nupt.dñs.C.de iur.et fac.igno.l.
error.Si vero prouidit de prebenda que iure vacabat non
de facto prouiſus autem renuit proſequi ius ſuum execrās
fore lites,non poteſt executor amplius prouidere,imputet
autem prouiſo qui ius ſuum non defendit.arg.ff.de petitio.
here.l.illum.nec prodeſt ignorātia facit quo ad poſſeſſionē

a ¶Qr ratio.not.
de rōne expſſa in
l.⁊ ad hoc opti-
me facit qd not.
Pet.de anch.e-
leganter in repe.
c.canonū ſtatu-
ta.in.xxxvj.colū.
de conſti.Itē vi-
de qd ſing.ſcribit
Domi.in.c.vt li
tigantes.in vlti.
col.de offic.ordi.
lib.vj.
Sebaſtia.Sapi.

b ¶Principis.vi
de bar.⁊ alios in
l.cuꝫ ꝓlatis.ff.de
re iud.cū multis
allegatis ꝑ Fel.
in.c.paſtoralis.
col.j.ver.vlti.per
iſtū tex.ſ.de offi.
dele.vbi late de
ſententia lata cō-
tra extrauagan-
tē et contra ſtatu
tū nō inſertū in
corpore iuris et
cōtra deciſiones
rote ⁊ plura:vt
ibi et hic.⁊ cuius
autoritatis ſint
extrauagātes.po
ponit idem Fel.
in.c.ij.colū.ante-
pen.ſ.de reſcri-
ptis.

c ¶Nō tenet ſentē
tia.adde Cal.ꝯſi.
xij.de iudi.

d ¶Inter mona-
ſterium.Adde q̄
ibi ponam deo
duce.

e ¶Quid in de-
creto.alex.conſil.
lxxxiiij.iij.libr.et
quid in ſnia per
eundeꝫ cōſi.lxxv.
ij.li.et de decreto
vide Raph.cu.
cōſil.cxiiij.Ang.
conſi.cxciij.Ro.
conſi.ccccliiij.

f ¶Tanꝙ pactū.
Adde alex.con-
ſil.cxxij.⁊ Joan.
de ana.conſil.vj.
Sebaſtia.Sapi.

f ¶Pactū.Snia
nulla an poſſit ꝑ
partes ratificari.
tradit Feli.in.c.ſi
gnificaſti.col.iij.
verſi.tene menti.
ſ.de fo.cōpe.⁊ in
c.cū ex officij.co.
xvj.verſ.nō obſt.
dictū Inno.ſ.de
preſcrip.

g ¶Iterum pro-
nuntiare.Adde
do.de Rota de-
ciſio.cxlj.in no-
uis.hoc eod.tit.

☞Sebaſta.Sapia.
a ¶ Papa.vide oldr.in ꝯſi.clxxv. incip.thema tale eſt.⁊ in ꝯſ.xlj.inc. breuiter.Bald.in l.nec̄ natales.C. de probati.car.in ꝯſi.xx.inc.pẽden te inquiſitiõe.⁊ mul ta ꝑ Fel.i.c.fi.col. viij.v.tertia ꝯclu ſio.ſ. de pſump.
b ¶ Celeriter ter‑ minari.not.ꝙ in ſentẽtijs ferẽdis celeritas ꝯmẽda tur qñq; repro‑ bať.de quo in.c. fin.de elec.lib.vj. Andre.Barba.
☞Sebaſti.Sapia.
c ¶ Equitas.vide Aret.in.l.ſi ſuũ. §.ſeqť.in.ij.not. de verbo.obliga.
d ¶ Ad cognoſcẽ‑ dũ qd ſit eqtas. ⁊ qd rigoꝛ ⁊c.vi‑ de Spec.in ti.de le.§.diſpenſatio.i v.notã.cũ ſeq.ali bi Bal.in.l.iij.C. de do.ꝓmiſ.dt ꝙ eqtas nil aliđ eſt ꝙ̃ naturalis rõ. alibi ⁊ meli⁹ bal. i.l.j.i ꝑn.ij.co.ff. de iuſt.⁊ iur.dt ꝙ equitas eſt appli catio animi ſeu iudiciũ i quo cir‑ cunſcripta iuris regula aliqd di‑ ctãte rõne natu‑ rali ſtatuitur.⁊ i‑ ſtud plus placet
e ¶ Quid aũt im‑ poꝛtet ſtatutum diſponens ꝙ in curia mercatoꝛũ ꝓcedať de mera eqtate,⁊ nõ attẽ danť apices iuris ciuilis oẽs egre‑ gie declaratuȝ ꝑ Sal.i.d.l.placuit tenẽtẽ in effectu cũ bal.in.l.ſi ꝓ ea in vl.co.C.nã.tã git bar.in.l.ſi fide iuſſoꝛ.§.q̃dã.⁊.l. qnt⁹.ff.mã.⁊ late ꝑ lu.ro.in repet. ru.ff.de arbi.⁊ in l.filiuſfa.in prin. ff.de dona.
¶ Adde Ro‑ ma conſi.ccv.
f ¶ Unũ etiã ſcias ꝙ in arbitrarijs hoc ẽ.i his i qb⁹ iudex hȝ arbitriũ vel a iure cõi vel ex foꝛma ſtatuto rũ nõ teneť ſeq ri goꝛẽ ſcriptũ,imo põt ⁊ dȝ ſeq eta‑ tẽ ꝙ̃uis ñ ſit ſcri pta dicit ita ad li

que non eſt talis qđ de iure potuerit prouiſionem impedire ſm Inn.⁊ bene.Nec ob.c.cũ noſtris.de conceſ.preben.quia loquitur in alio caſu cũ ſcȝ gratia fuit in principio ſurrepti tia.Idẽ dicit Inn.vt nõ poſſit iteruȝ prouidere,ſi executoꝛ errauit in iure,licet ſua ꝓuiſio fuerit nulla ponit exempluȝ Hoſtiẽ.cuȝ diſpenſatiue prouidit epiſcopus de parochiali eccleſia prouiſo in minoꝛibus tãtũ.executoꝛ credẽs epm di ſpenſare non potuiſſe contulit illam vt vacantem errans in iure.ſ.de eta.⁊ qua.preterea.⁊ hodie credo ꝙ hoc caſu non ſit neceſſaria diſpenſatio.per.c.ſi pro clericis pauperibus.de preben.lib.vj.Aliud tñ ſenſit ibi gloſſ.⁊ dic vt no.in.d.c.pre terea.⁊.c.ij.de inſtit.lib.vj.dictum tamen Inno.non placet hic Hoſtiẽ.qui tenet ꝙ licet errauerit in iure ex quo tamen apparet ꝙ prouiſio fuerit nulla:iterũ tamen debet de bene ficio alio illi prouidere vt beneficia principuȝ habeãt ſuum
27 effectuȝ:nec illis illudatur.¶ † Oꝛ nõ facere ⁊ facere ita ꝙ ſit nullum equiparantur.de tranſla.c.ij.cum concoꝛdan.ibi
28 poſitis.⁊ de cler.non reſi.tue.¶ † Aduerte inquãtũ Inno. loquitur generaliter in terminis queſtiõis de quolibet dele gato indubie dictum ſuum non eſt verum quatenus dicit ꝙ poteſt iterũ pronũtiare ſi ipſo iure ex probabili erroꝛe facti non tenuit qđ ipſe fecit dico eniȝ ꝙ ſiue errauerit in facto ſi ue in iure dũmodo ſeruauerit foꝛmã cõmiſſionis ſi tulit ſen tentiam diffinitiuam nõ poteſt amplius ſe intromittere qꝛ functus eſt officio ſuo ſiue bene ſiue male.ad hoc bo.text.in l.ſi vt proponis.⁊ qđ ibi no.per Bar.C.qũo ⁊ qñ iud.⁊ opti me facit tex.in.l.dicere.in.fi.cũ duab⁹ ſeq.ff.de arbi.⁊ in.c.ſi compromiſſarius.de ele.lib.vj.vbi tex.optimus ad materiã ⁊ quod notat Dy.in reg.qđ ſemel.de regu.iur.lib.vj.⁊ Bar. in.l.ſi expreſſim.ff.de appel.ſed per rationem Hoſt.prealle. poteſt ſaluari dictum Inn.in exemplo per eum poſito ſcili cet in executoꝛe gratie vt ſiue errauerit in iure ſiue in facto poſſit ſemper iterũ prouidere ſi prima prouiſio fuit nulla qꝛ princeps videtur mãdaſſe prouiſionem effectualem,⁊ bene ficia principum debet benigne interpretari.vt in.c.olim.de verb.ſig.⁊.l.fi.ff.de cõſti.prin.Preterea gratia eſt quid prin cipale:poteſtas vero executoꝛũ venit acceſſoꝛie ad gratiam vnde ſicut per inutilem ⁊ erroneã prouiſionẽ nõ expirat gra tia quia intelligitur de beneficio vacanti nulla debito.ita nec debet expirare poteſtas executoꝛũ.arg.optimũ in.c.ſi ſu per gratia de offi.dele.li.vj.vbi vigoꝛe gratie ſuſtinetur po teſtas executoꝛis eo caſu quo poteſtas delegati expiraſſet. qđ eſt bene notanduȝ.⁊ hãc opi.tenet finaliter do.Anto.in
29 c.ex literis.prealle.¶ † Sed iuxta ꝓdicta q̃ro de qõne quã
a ponit Bal.in.d.l.ij.C.que ſen.ſine appel.reſcin.papa[a] man dauit in foꝛma pauperum hoc modo cõferas Petro cleri co aliud beneficiũ non habẽti tale beneficiũ qđ nõ excedat tantum quantitatem annuã ſi eũ reperieris ſufficientem in lectura.cõſtructione ⁊ cantu qui executoꝛ eum examinauit ⁊ putans ipſum eſſe idoneũ cũ nõ eſſet beneficium aſſigna uit,nũquid valet collatio.⁊ videtur primo ꝙ non,per.l.ſeie egreſſe.ff.de tut.⁊ cura.da.ab his.vbi dicitur ꝙ iudex dedit adulto tutoꝛẽ tanꝗ̃ minoꝛi non valet datio.Ad idẽ.l.cum vero.§.ſubuentum.ff.de fideicõ.li.vbi non valet ꝓnuntiatio ſuper libertate ſi iudici falſo obꝛeptũ fuit.Bald.ipſe tenuit contrariũ per tex.inſti.qui manu.non poſ.§.ſemel.vbi dicit ſatis eſſe quod ſemel fuit cauſa approbata ſiue ſit vera ſiue non,ſiue iſta verba ſapiãt monitionem vt quidã dicũt ſiue conditionẽ,conditio tamẽ nõ eſt purificata ꝑ obſeruãtiam ſolius foꝛme:⁊ ꝙ̃uis materia,ideſt pſona non ſit ſufficiens, non tñ eſt rebellis actui cum diſcere poſſit ꝙ̃diu viuit ⁊ ple raq; in aptitudine recipiunt fundamentũ.ff.de fideicom.li. l.apud iulianũ.Item dicit ſi papa dixerit ſi eũ inueneris vi rum vite laudabilis ⁊ cõuerſationis honeſte.Nã ſufficit ꝙ fuerit taliter qualiter facta inquiſitio qꝛ executoꝛ ad nullã foꝛmam arctatur niſi ad foꝛmam mandati,adducit not.per glo in cle.vna de offi.dele.Inn.in.c.ex ratiõe.de appel.⁊ in hoc vlt.male allegat.Nam voluit allegare.Inno.in.c.fin.de preſump.vbi ponit plene hãc materiã ⁊ ibi pleniſſime dixi. Et hec dicta Bal.ſunt notanda.Sed in contrariũ facit qđ no.Inn.in.c.iter dilectos.de exceſ.prela.vbi dicit ꝙ ſi aliqs autoꝛitate pape prouidit alicui notoꝛie indigno et ſcienter de aliqua prelatura vel manifeſte contra tenoꝛem mandati, prouiſio eſt nulla nec impedit aliam prouiſionẽ fiendã.arg. de ele.cum in cunctis.in fi.Et poſt pauca non reſtringẽs ſe ad caſum manifeſte iniuſtitie dicit ꝙ ſi papa mãdat ꝓuidere alicui ſub cõditione:puta ſi eſt de tali loco oꝛiũdus ꝙ exe cutoꝛ non habet poteſtatem prouidẽdi niſi conditio ſit ve ra.ff.de verboꝛum ſignific.cedere diem.Idem dicit ſe pote ſtas non ſit conditionalis:ſed certum eſt quod papa nunꝗ̃

ſcripſiſſet ꝓ illo ſi ſciuiſſet veritatẽ vt ſi ſcripſit pro quocũq; in crimine permanente:qđ eſt valde notandũ.Quid ergo dicemus.Ego vltra que dixi in.d.c.fi.in vlti.colũ.vbi vide: dicerem in preſenti ſic ꝙ aut notoꝛie cõſtat conditionem re quiſitã a papa nõ exiſtere vel illũ pro quo ſcripſit foꝛe no toꝛie indignũ,ita ꝙ veriſimiliter ſi papa ſciuiſſet nunꝗ̃ ꝓ illo ſcripſiſſet:⁊ tũc prouiſio eſt nulla:qꝛ ceſſat preſumptio que eſt pro facto executoꝛis:ex quo notoꝛietas eſt in oppo ſitũ:vt.ſ.dixi.⁊ optime facit.l.ſeie egreſſe.prealleg.nam ibi non tenuit datio tuto.cum naturaliter conſtaret illum non eſſe pupillũ.Aut ceſſat notoꝛietas.⁊ tũc quedam ſunt que cõmittuntur cognitioni ipſius iudicis.vt puta ſi reperit eũ vite laudabilis ⁊c.quedã vero veniunt extrinſecus verificã da vt puta prouideas tali ſi nullũ prouidet beneficiũ:vel ſi acceſſerit cõſenſus capituli.Primo caſu tenet prouiſio lȝ cõditio vel monitio in veritate non exiſtat,dũmõ executoꝛ fecerit aliquã examinationẽ ſeu inquiſitionem ratio qꝛ cuȝ iſta veniunt verificanda per iudicis cognitionem preſum ptio eſt ꝙ inſint ex quo iudex ſic declarauit,vt i.d.§.ſemel. Fateoꝛ tñ ꝙ ſuperioꝛ poſtmodũ ex officio procedens pote rit prouiſionẽ caſſare ſi nõ reperit requiſita.ar.in.c.paſtoꝛa lis.de ap.⁊ quod no.glo.in.d.cle.vna.de offi.deleg.Secũdo caſu non tenet ꝓuiſio niſi cõditio ſit verificata.ar.in.d.l.ce dere.⁊.c.ꝑ te.⁊ qđ ibi no.de reſcrip.li.vj.qꝛ hoc caſu ceſſat ꝓ ſumptio ſurgẽs ex facto iudicis cum iſta non dependeant
30 a ſua cognitione.¶ † Ad hoc optime facit qđ no.Barto. in.d.l.is cui.ff.de verb.obli.in illa.q.ſi iudex dedit tutoꝛem adulto tanꝗ̃ minoꝛi vel alicui.vt prodigo q non erat ꝓdi gus ⁊ licet multe ſint opin.vt ibi per eũ tamẽ iſti diſtingũt ꝙ in primo caſu non tenet datio ex quo inveritate non erat minoꝛ per.d.l.ſeie.ſed in ſcđo caſu tenet lȝ nõ eſſet ꝓdigus, vt not.gl.in.l.j.C.de cura.fur.Et eſt diuerſitatis ratio ſcđm eũ,qꝛ eſſe minoꝛẽ vel maioꝛẽ declarat natura.ſed eſſe prodi gũ ſpectat ad iudicẽ.⁊ ideo preſumiť pro eo.ꝙ ipſe fecit,et videť ad ius facere quod iudex dicit.arg.in.l.j.ff.ꝙ cuȝ fal. tu.ita dic in propoſito qđ eſt notãdũ.⁊ hic ſi finis in hoc.c. Nam quedam alia tangit hic Inn.que quia non faciunt ad materiam nec ſunt multum vtilia, omitto.⁊ de materia,vi de in.c.j.ſ.de alie.iudi mu.cauſa.⁊.l.j.ff.eo.

1 ☞ Executio ſentẽtie an ⁊ quo caſu poſſit fieri ſtatim poſt datam ſententiam vel poſt aliquod tempus.
2 Sententia coꝛpoꝛalis an poſſit mandari executiõi intra de cem dies datos ad appellandum.
3 Contra ſniam criminalẽ dantur decẽ dies ad appellandũ. Appellatio a ſententia in criminalibus:quibus caſibus nõ admittatur.
4 Nã valet ſnĩa lata per iudicẽ qui ita celeriter pronuntiauit quod poteſt preſumi ꝙ non ita celeriter fuerit inſtructus.

Turgantium.

Breue eſt vel ſum ma ſic.Lites debẽt
b celeriter terminari[b] ¶ No.caſum in quo cõcur
c rit equitas[c] cũ rigoꝛe.Et no.ꝙ in iure eſt dare
d rigoꝛẽ ⁊ equitatẽ.⁊ eſt equitas[d] iuſtitia dulcoꝛe miſericoꝛdie tẽperata:vt no.in.c.fi.de tranſac.facit optime.c.diſciplina. xlv.di.Bar.in.l.j.C.de leg.dicit hanc eſſe differentiaȝ inter equitatem ⁊ ius:qꝛ ius ſcriptũ ſeu rigoꝛ iuris eſt deciſio q̃ ſit ſm regl'as iuris ſcriptas.Equitas vero dꝛ q̃dã facti ꝯue niẽtia ſeu cõueniẽs quoddam.ad hoc adducit.l.nulla.ff.de leg.⁊.d.l.j.⁊.l.placuit.C.de iudi.Sed tu dic meli⁹ qđ differẽ tia eſt inter eqtatẽ:rigoꝛẽ ⁊ ius.Jus eñ tenet mediũ.⁊ qd ſit ius dic vt habes in.l.j.ff.de iuſti.⁊ iu.Jus eñ eſt ars bo ni ⁊ equi ⁊c.ſed in materia noſtra capitur de cõi deciſione q̃ ſit ſm cões regulas iuris.Rigoꝛ vero eſt iuris exceſſus qui qñq; ſtatuiť ad terroꝛẽ alioꝛũ.vt in.c.ij.de toꝛnea.⁊.l.aut fa cta.in fi.ff.de pe.qñq; tñ ſumiť ꝓ oꝛdine iuris:vt in.c.ſuper lr̃is.de reſcr.Eqtas vo eſt oꝛdinata iuſtitia tẽperata dulce dine mĩe.Uide ad materiã bo.glo.in.c.vt conſtitueretur.l. di.Qñ vero ſit ſeruãda equitas vel rigoꝛ dic vt no.in.d.c.fi.
e ⁊.d.l.placuit.¶ Unũ ſcias[e] ꝙ iudex nõ dȝ velle videri clemẽ tioꝛ lege vt dicit text.in auten.de iudicijs.§.opoꝛtet.
1 ¶ † Glo.in principio ſui allegat concoꝛdantias poſtmodũ
f opponit de.c.cũ apud[f].xj.q.iij.vbi ſnĩa principis differť ꝑ xxx.dies.Soluit ⁊ bene ꝙ ibi nõ differť ſentẽtia ſed execu tio.⁊ eſt ſpeciale cuȝ princeps ex iracundia fert ſententiam perſonalẽ contra aliquẽ.debet eñ tunc differri per tẽpus ꝑ dictum vt rex poſſit ſi opus erit accipere penitentiã.vt ibi ⁊ in.l.ſi vindicari.C.de penis.⁊ vide plures caſus in quib⁹ differť executio per glo.in.d.c.cũ apud regulariter aũt non dȝ fieri talis dilatio.vt in.c.ſicut ſine.ij.qõ.j.ſed in ciuilibus dať tps de quo leg.⁊ no.in.c.quod ad conſultationem.j.eo.

Sed dubium

teram ſing.dom.
Anto.de butr.in
ca.j.in.vj.colũ.de
conſti. et eſt ma-
gnum verbũ al-
le.Bart.in.l.j.C.
de ſac.ſanc.eccle.
Anto.Franciſc.
¶An in arbitra
rijs iudex debeat
ſequi equitatem
potius quã rigo
rẽ iuris:q̃uis for
ſan rigor ſit ſcri-
ptus et equitas
non.vide Bald.
⁊ Sali.in.l.pla-
cuit.C.de iudici.
vbi etiã per alex.
⁊ in.l.j.ff.de leg.ij.
et vide Bart.in
l.j.C.de legi.vbi
dixit ꝙ equitati
non ſcripte ꝑfert
rigor iuris ſcri-
ptus: niſi in his
q̃ ſunt in arbitrio
iudicis in quib⁹
ſeruat, vt eqtas
debeat preferri.
de quo etiaʒ per
Bald.in.l.j.ff.de
iur.omni.iudi.et
adde ꝙ equitas
inter mercatores
ſemper eſt ſeruã-
da. ⁊ nõ ordo iu-
ris ⁊ ſolẽnitates
a iure reqſite. vt
no.Bar.l.ſi fide-
iuſſor.in.§.q̃daʒ.
ff.manda.et in.l.
quint⁹.eo.tit.⁊ ꝑ
Bal.in.l.ſi ꝑ ea.
in vlti.colum.C.
manda.
Sebaſti.Sapia.
a ¶Sententia cor
poralis.vid bart.
in.l.qui vltimo.
ff.de pe.et Salic.
in.l.addictos.C.
de epi.audi.Cal
tal.in trac.ſyndi.
catus.qõ.xxvij.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Et ſi iudex.an
ſentẽtia lata ĩtra
breue tempus ſit
nulla ponit Feli.
in.c.eccleſia ſctẽ
Marie.col.vj.ſ.
de conſtit.

2 ¶†Sed dubiũ eſt an ſentẽtia corporalis[a] poſſit
a mandari executioni intra decẽ dies qui dãtur ad
appellandum.Bar.hanc qõnẽ format et exami-
nat in.l.q vltimo ſupplicio.ff.de penis.⁊ finaliter
concludit ꝙ quedam eſt executio que fit a iure vt
ꝙ efficiat infamis ſeruus vel ſimile quid ⁊ tũc ta
lis executio fit ſtatim lata ſñia:vt in.d.l.qui vlti.
⁊.l.furti.ff.de his qui not.infa.⁊ habes tex.de iu
re canonico.iij.q.vij.§.porro.quedam eſt executio
que dʒ fieri ab hoĩe ⁊ iſta debet fieri poſt decẽ di-
es in.l.j.ff nil no.ap.pen.⁊ hoc dicit ſe putare de
iure verius.ſed dicit ꝙ de conſuetudine ſeruatur
ꝯtrariũ:qꝛ illa dies nõ expectatur.⁊ ꝓ illa ꝯſuetu
dine adduco tex.in.l.nõ tm̃.ff.de appel.vbi dicit
ꝙ nõ tantũ ille qui ad ſuppliciũ ducitur põt ap-
pellare,ſed etiã alius ⁊c.⁊ ſic erat intra tẽpus ap-
pellãdi ⁊ nihilomin⁹ ducebatur ad ſupplicium.
Spe.in titu.de ſen.excõ.§.videndũ.ver.porro.di
cit ꝙ regulariter poſt decẽ dies in criminalibus
eſt ſñia executioni mandanda,niſi fuerit appella
tione,ſupplicatiõe:vel petitiõe reſtõnis in inte.
ſuſpẽſa.fallit in notorijs vel qñ reus fuit ꝯfeſſus
teſtibus ⁊ argumentis ſuperatus,vt vix ipſe ne-
gare audeat.nam talis non appellat,vt.ij.qõ.vj.
ſunt quorum.⁊ de hoc vltimo plene dicã in.c.cũ
ſpeciali.j.de app.⁊ facit tex.in.c.cum ſit roma.eo.
3 ti.⁊ hoc eſt de iure tenendũ.¶†Naʒ ſi in ciuili-
bus dãtur decẽ dies fortius in criminalibus vbi
agitur de maiori preiudicio.⁊ vide bonã gloſſ.in
c.ſepe.de appel.Et ad.l.non tantum.⁊ conſuetu
dinem cõmunẽ,reſpõdeo ꝙ ꝓcedũt,qꝛ communi
ter nõ damnatur quis ad mortem niſi fuerit ſpõ
te confeſſus vel ita in facinore deprehenſus et te
ſtibus ⁊ argumentis cõuictus vt vir ipſe denega
re audeat,vt dicit tex.in.l.qui ſententiaʒ.C.de pe
nis.quibus caſibus non admittitur appellatio.
de quo tamẽ dicenduʒ,vt in.l.ij.C.quorum app.
non reci.⁊ dicã in.d.c.cum ſpeciali.Ad iſtuʒ tex.
dic ꝙ loquitur in ſententia proferẽda que debet
celeriter promulgari.Sed contra hoc oppono ⁊
videtur ꝙ etiam ſententia non ſit recipienda,vt
in.c.tũ ex literis.de in inte.reſt.Sol.dicit gloſ.ꝙ
iudex non debet tantum feſtinare quominus ple
ne ĩſtruatur in cauſa.⁊ dic ꝙ iudex dʒ accelerare
expeditionem ita tñ vt iuris ordo non pretermit
tatur ⁊ veritas non occultetur,vt in clemẽ.ſepe.
4 §.amputet.de ver.ſig.¶†Et ſi iudex[b] ita feſtina
b ret ꝙ ex breuitate temporis poteſt ꝑſumi ꝙ non
bene inſtructus tulit ſententiaʒ nõ valet ꝙ agit.
vt in.c.tum ex literis.de in integ.reſti.no.bart.in
l.prolatam.C.de ſen.⁊ Spec.in titu.de ſen.prola.
§.quoniam.ver.item oppone.facit quod no.glo.
in.c.eccleſia.de conſti.⁊ tex.in.c.nos in quẽq̃.⁊.c.
primates.ij.q.j.

1 ☞Clericus depoſitus non perdit characterem
impreſſum in anima etiam poſt mortem.
Clericus depoſit⁹ ſi de facto celebret an cõficiat
corpus Chriſti.
2 Epiſcopi veniunt appellatione ſacerdotum,ſed
non in materia penali.
3 Sacerdos non poteſt deponi ab inferiore epiſco
po conſecrato.
4 In depoſitione epõrũ,ſacerdotũ,diaconorum:et
aliorũ religioſorũ quot epiſcopi requirant:ſiue
agat ciuiliter ſiue criminaliter.10.⁊.11.
5 In depoſitione epi dum agit criminaliter requi
runtur ad minus duodecim epi vltra metropoli
tanũ:qui habẽt tãtũ recognoſcere:diffinire vero
ſpectat ad papam.
6 Iudex qui nõ põt aliquẽ cõdẽnare ex aliquo re-
ſpectu,põt tamẽ pronũtiare cõdemnandũ,intel-
lige ſane vt hic ⁊ ſubtiliter.
7 Epiſcopus per ſolum papam remouetur ab epi-
ſcopatu ⁊ non per alium.
8 Epiſcopus põt excõmunicari ſine alia pena mi-
nori puniri per metropolitanum.
Archiepõs habet ordinariã poteſtatem in ſuffra-
ganeos quando agitur ciuiliter.
9 In depoſitione epi electi ⁊ confirmati nondum
conſecrati requirunt ſex epiſcopi.
12 Conſenſus poteſt preſtari,per illum qui fuit de
putatus ab illo qui habebat preſtare.
13 Epĩ vel alij qui requirũtur in depoſitione epõrũ
⁊ aliorũ a quibus eligendi ſunt.
14 Deputati ad depoſitionẽ epõrũ vel aliorũ ſuffi
cit ꝙ pro parte maiori conſentiant.15.
16 Concorditer dicitur illud fieri quod fit nemine
diſcrepante,alˀs ſecus.
17 Scholaris duʒ doctoratur requiritur ad minus
numerus ſeptem doctorum.
18 Epiſcopi vel alij electi ad deponendum aliquẽ,
an ſint omnes iudices.20.
19 Epiſcopi qui deputantur ad aliquem deponen
dum,debent ire ad locũ iudicij ſuis ſumptibus.
21 Conſilium licet aliquo caſu quis teneatur requi
rere ⁊ expectare:non tamen tenetur illud ſequi.

Non poteſt. Breue eſt,vt
ſumma ſic ꝑ
alia vba. Sacerdos ſine iuſta cauſa
non eſt ab epis etiam in vnam ſñiam
concordãtibus deponẽdus,⁊ nõ diuidit.¶No.
primo clericũ nõ deponendũ ad libitum epi.nec
etiã cõcilij prouincialis,dʒ enim ſubeſſe legitima
cauſa,⁊ dic ꝙ dʒ eſſe grauis ⁊ manifeſta.Nam et
a beneficio nõ eſt clericus remouend⁹ ſine graui
cauſa,vt dicit tex.no.in.c.inuentũ.xvj.q.vij.mul-
to forti⁹ ab ordĩe.Que aũt ſint crimina ſuſpẽſio
ne:depoſitione,vel degradatione actuali digna.
1 dixi plene i.c.at ſi clerici.de iudi.¶†No.ſcdo ꝙ
per depoſitionẽ dicit clericus remoueri a gradu
ſuo:non tñ per hoc perdit characterẽ impreſſum
in aĩa qui eſt indelebilis adeo vt remaneat etiam
poſt mortẽ,vnde clericus reſuſcitatus non eſt or
dinandus,vt no.glo.in.c.ij.xxxij.q.vij.ſed perdit
exercitiũ.An aũt de facto celebrans poſt depo-
ſitionem conficiat verum corpus Chriſti.vide ꝑ
gloſ.in.c.ij.de pe.li.vj.⁊ ſuper ea plenius omnino
c per Ioã.andr.[c] ¶†No.iij.ibi,ſecerdotiʒ.iuncta
2 gl.que expedit.⁊ bene.i.epiſcororũ.ꝙ appellatio
ne ſacerdotum veniũt epi.nã et ipſi ſunt ſacerdo-
tes ⁊ olim non erat differentia in vocabulis.oẽs
enim tam epi q̃ ſimplices preſbyteri vocabãtur
ſacerdotes,vt dicit tex.in.d.c.olim.xcvj.diſt.pre-
ſbyteri enim dicuntur ſacerdotes:qꝛ ſacrũ dãt ſi
cut epi,vt dicit tex.i.c.cleros.xxj.di.poſſunt etiã
epi appellari preſbyteri.eſt enim illud nomen di
gnitatis,preſbyter enim idem eſt ꝙ ſenior,nõ re-
ſpectu etatis ſed dignitatis:⁊ ideo olim epi vo-
cabantur preſbyteri:vt dicit text.in.d.ca.cleros.
Sed in materia penali crederem ꝙ appellatione
ſacerdotũ ⁊ preſbyterorũ nõ venirẽt epiſcopi,qꝛ
habent aliũ ordinẽ ſcʒ epiſcopalẽ et dignitatem
ſupra ſimplices ſacerdotes.ad hoc qõ not.Inn.
in.c.ſedes.de reſcript.⁊ vide qõ dixi ſuper rubri.
de vita ⁊ honeſta.cleri.facit.c.qꝛ periculoſum.de
3 ſen.excõ.lib.vj.¶†Oppo.cõtra tex.⁊ videtur ꝙ
ſacerdotes nõ poſſunt aliũ ſacerdotem etiã ex cã
deponere:qꝛ nec capitulum cathedralis eccleſie
hoc poteſt,nec electus ⁊ ꝯfirmatus in epʒ niſi ſit
conſecratus,vt in.c.trãſmiſſam.de elec.⁊ in.c.irre
fragabili.§.exceſſus.⁊ qõ ibi no.de offi.ordi.So
lu.glo.in prin.vt arbitror metu ꝯtrarij huius ex
ponit ſacerdotuʒ.i.epõrũ.⁊ bene loquit vt ꝑdixi.
4 olim enim epi ſic vocabantur vt ꝑdixi.¶†Sed
quero quia tex.loquit in plurali numero de epi-
ſcopis quot requirunt in depoſitiõe clerici.Sol.
gl.in ſcda parte dicit ꝙ in cã diaconi requirũtur
d tres[d]:in cauſa preſbyteri ſex ad minus.xv.qõ.vij.
ſi aũt,⁊.c.felix.De ſubdiacono glo.nihil dicit,et
hoc ideo quia iura de illo nõ fecerunt mentionẽ
quia illo tpe ſubdiaconatus non erat ordo ſacer,
ſed hodie ſecus,vt in.c.miramur.de ſer.non ordi.
⁊ gaudent eodẽ priuilego cũ diacono.ideo dicẽ-
dum hodie ꝙ in cã ſubdiaconi requiruntur tres
epiſcopi,ſicut in cã diaconi.d.cap.miramur.not.
Arch.in.§.ſolus.xv.qõ.vij.ſentit Inno.in.c.gra-
ue.de prebẽ.not.gloſſ.in.c.j.de here.lib.vj.¶Ex-
pediẽdo hic iſtã materiaʒ vbi bene cõgruit.ſcias
ꝙ aut agitur cõtra epm:aut contra ſacerdotem:
aut ꝯ diaconũ,aut ſubdiaconum,aut ꝯ clericos

Zacharias.
c ¶Per Ioã.an.
Adde Gemi.in
preãlle.c.ij.et ibi
Celſum in apo.
in princi.qui cũ
eo tenet ꝙ nõ cõ
ficiat verum cor-
pus Chriſti.Eũ
deʒ in.c.ij.vbi tñ
heſitare videtur.
xxxij.q.vij.et he-
re.de fir.in tract.
de epo.in vlti.
pte.Anto.Fran.
¶An depoſitus
poſt depoſitionẽ
celebrans cõfici-
at verum corpus
Chriſti,⁊ alia ſa-
cramenta confe-
rat.vide gl.ſum-
me.ix.qõ.j.et de
materia vide ple
niſſime in tracta.
de epo hic alleg.
in.iiij.li.in.viij.ꝑ
te.⁊ Domi.in.c.
degradatio.⁊ ibi
ꝑ Pet.de anch.
de pe.in.vj.et an
depoſit⁹ ſit de foro
ſeculari,et viue-
re debeat clericali-
ter ꝑ Spec.in ti.
de cõpe.iud.adi.
in.§.j.ver.ſi.in qui-
buſdã.⁊ ꝑ eundẽ
in tit.de ſen.in.§.
j.in ver.nõnũq̃.
ibi ponit forma
depoſitionis ⁊ q̃
liter ferat ſenten
tia ⁊ an prelatus
depoſitus poſſit
ferre ſñiam.vide
Spec.in titu.de
ſen.excom.in.§.j.
in ver.
d ¶Requiruntur
tres.An requi-
ratur ꝙ oẽs vel
maior pars con-
cordent.do.Pe.
hic ſequitur glo.
Andre.Barba.

5 conſtitutos in minoribus.¶ †Primo caſu aut
agit ciuiliter aut criminaliter. Si criminaliter et
crimen exigit depoſitionẽ debẽt conuenire epi to
tius puincie vna cum metropolitano,et ad mi-
nus requirunt.xij.vltra metropolitanũ,vt no.in
glo.iij.q.viij.in ſumma.⁊ clari⁹ vbi Archi.⁊ in.c.
ſcitote.vj.q.iij.no.Jnn.in.d.c.graue.⁊ videt pba
ri.in.c.felix.xv.q.vij.⁊ olī poterat eps ab iſtis diſ
poni:vt in.c.ſi quis eps criminaliter.vj.q.iiij.ho
die vero iſti poſſunt cognoſcere vſq3 ad conclu-
ſionẽ dũtaxat:⁊ diffinitio reſeruatur pape:vt in
c.accuſatus.⁊.c.Quis.⁊.c.multuz ſtupeo.iij.q.vj.
not.Jnno.c.qd ſicut.de elec.in.j.colũ.et Arch.in
d.c.ſi quis ps criminaliter.Quidã tamen dixe-
runt ꝙ ab iſtis tamen non poteſt condẽnari:ſed
abſolui.ſicut no.glo.in.c.preceptis.xij.diſt.ſed cõ
a trariũ[a] decidit glo.in.d.c.accuſatus.⁊ illã ſeqnt
ibi Archi.p.c.dudũ.ea.cauſa ⁊ qõne.idem tenet
in.c.ſi quis eps.vj.q.iiij.⁊ credo ꝙ bene,quia de
ciſio cauſe reſeruantur indiſtincte ipſi pape,vt in
dictis iuribus.Et per hoc puto glo.nõ bene di-
xiſſe.ij.q.vj.biduũ.⁊ i.c.frater.xvj.q.j.videt ſequi
6 Arch.in.d.c.accuſatus.¶ †Et licet metropoli-
tanus non poſſit deponere epm poteſt tamẽ pro
nuntiare eũ deponendũ ſicut preſes prouincie li
cet non poſſit in inſulã deportare pronuntiat:tñ
aliquẽ deportandum.d.c.biduũ.⁊.l.relegatoruz.
ff.de inter.⁊ rele.hoc enim placet quia non ſoluz
depoſitio reſeruatur pape ſed etiam ipſius cauſe
b deciſio ſeu deffinitio[b],vt patet in dictis.c.accuſa
tus.c.Quis.⁊.c.duduz.Nec ob.ſimile de preſide,
quia preſes habet poteſtatez deportãdi ſi hz in-
ſulam in quã vult deportare ſubiectum:vt.d.l. re
legatorũ.vel pronũtiat deportandum ⁊ expectat
vt princeps aſſignet ſibi inſulam,vt ibi. ⁊ ſic non
deficit ſibi iuriſdictio:ſ3 in caſu noſtro deficit po
teſtas in decidendo nõ autem in exequẽdo tñ.et
7 hoc teneas.¶ †Siuero non agitur ad depoſitio
nem ab ordine ſed vt remaneatur ab epiſcopatu.
⁊ tunc aut eſt conſecratus ⁊ requiritur idem nu-
merus eporuz ⁊ deciſio reſeruatur pape.argu.in
dictis iuribus ⁊ in.c.ij.de tranſla.prela.voluit no.
Jnno.in.d.c.qd ſicut.ar.c.ex tue.ij.reſpon.de cle.
non reſi.Hinc notabiliter dicit Archi.in.d.c.bi-
duũ.ij.q.vj.ꝙ metropolitanus nõ pot epiſcopũ
detrudere in monaſteriũ.⁊ credo ꝙ nec totũ con
ciliũ puinciale quia ſequeret remotio ab epiſco-
patu que reſeruatur ſoli pape.vt in iurib⁹ palle.
8 ¶ †Si vero agitur ad aliam penã minorez citra
depoſitionẽ ab ordine vel epiſcopatu.dic ꝙ con-
ciliũ prouinciale ⁊ etiã ſolus metropolitan⁹ pot
vt in.c.ſacro.de ſenten.excõ.x.q.iij.quia cogno-
uimus.no.Jo.an.in.c.vt litigantes.de off.ord.li.
vj.vnde etiam excõicare pot epm ſuffraganeum
ipſe metropolitanus:vt not.gl.in.d.c.accuſatus.
⁊ probat in.c.romana.de offi.ordi.lib.vj.vbi pro-
batur ꝙ etiã officialis archiepi hoc poteſt in ab
ſentia ipſius.Idẽ ⁊ fortius dic vt iſti poſſint co-
gnoſcere ⁊ diffinire ſi agit ciuiliter qr archieps
eſt ordinarius ſuffraganeorũ,vt in.c.paſtoralis
de offi.ordi.dũmodo non recipiat de crimine vel
agat ciuiliter ad depoſitionẽ ab epiſcopatu,quia
tunc requirit numerus epiſcoporum de quo.§.
xxiiij.diſt.quorundã.no.Jnno.in.d.c.qd ſicut.⁊
9 d.c.graue.¶ †Si vero agit cõtra electũ confir-
matum nondum conſecratũ ſufficit numerus ſex
eporum,vt in.d.c.illud.xxiij.diſt.ſm vnuz intelle-
ctum qui eſt notabilis ⁊ ſatis probabilis.⁊ tenet
Arch.iij.q.viij.in ſum.ſuper glo.ſumme.An au
tẽ requirat iſte numerus cũ cauſa cõtra epm de-
legat per papã.gl.iij.q.viij.in ſumma ꝙ ſic. Sed
Arch.tenet ibi ɔ̃riũ.⁊ in.c.illud.xxiij.di. et Jnn.
in.d.c.graue.dicentes:ꝙ l3 hoc ſit honeſtum pro
pter excellẽtiã dignitatis epalis:non tñ neceſſa-
riũ.dicit tñ hoc perpendẽdũ ex forma cõmiſſiõis
qua ceſſante pcedit hec vlti.opi.qr delegatus re
preſentat pſonã pape.l.i.ff.de offi.eius.⁊.c.ſane.
de offi.deleg.qui ſolus ſufficit ad depoſitionem.
10 ix.q iij.p principalẽ.¶ †Secũdo caſu principa-
li,cũ agitur contra ſacerdotẽ.dic ꝙ aut non agit

ad depoſitionẽ ab ordine ſed a beneficio vel ad aliam penã nõ requi-
c ritur numerus eporũ:[c] vt no.glo.xv.q.vij. in ſumma.⁊ Jnn.in.d.c.gra
ue.qd procedit etiã ſi agatur cõtra abbatẽ vel alios prelatos inferio-
res ſeu clericos inferioris gradus vt probatur.xviij.q.ij.ſi quis abbas.
iuncta glo.⁊.xvj.q.vj.Epiſcopo.Siuero agitur ad depoſitionez ab or-
dine ⁊ tunc contra ſacerdotem requiruntur ſex epiſcopi vltra epiſco-
pum propriũ.⁊ in cauſa diaconi requiruntur tres vltra ppriũ epiſco-
pum.⁊ totidem requirũtur in cauſa ſubdiaconi.xv.q.vij.c.j.⁊.c.ſi quis
tumidus.⁊.c.ſi autem.⁊ ad hoc minus.Nam ſi fieri poteſt debet con-
gregari totum concilium prouinciale.i.epiſcopi totius prouincie:vt
in.d.cap.j.⁊.vj.q.iij.ſcitote.Et quod requiratur dictus numerus vltra
propriũ epiſcopũ vide de hoc tex.in.c.ij.de penis.li.vj.hoc tenet Joan.
an.in nouel.⁊ Arch.poſt Hugo.in.c.ſcitote.vj.q.iij.⁊ in.c.ſi quis epi-
ſcopus.ea.cauſa.q.iiij.⁊ no.iij.q.vj.hec quippe.⁊ in.d.c.ij.optime pro-
batur quod dixi de ſubdiacono.nam requiritur numerus epiſcopo-
rum qñ agitur ad depoſitionẽ ſacrorũ ordinũ,certumq3 eſt qd hodie
ſubdiaconatus eſt ſacer ordo.d.c.miramur ⁊ idẽ tenet glo.in.d.c.ij.⁊.ſ
eo.tit.licet enim ſolus epiſcopus poſſit honorem dare.i.ordines con
ferre,ſolus tamen auferre non poteſt:vt in.d.c.j.Quare aũt plures re
quiruntur epiſcopi in offerendo honorem quam in conferendo:vide
plurimas ratiões quas reddit glo.in dicto.c.j.in verbo ⁊ ſolus.ſcias
quod iſte numerus epiſcoporum requiritur dum cauſa examinatur vt
probatur in dictis iuribus.non tamen in actuali degradatione,qr illa
eſt executio depoſitionis verbalis.⁊ ita vidẽtur loqui iura preallega.
⁊ ſic plene examinat ⁊ determinat Joan.andre.in.d.c.ij.vbi vide. fate-
tur tamen quod de cõſuetudine hodie requiritur numerus ille in exa-
minatione cauſe quando epiſcopus tendit ad depoſitionẽ actualem.
ſecus autem ſi vult eſſe contentus verbali depoſitione,pro hac cõſue-
tudine facit.c.at ſi clerici.⁊.c.cum nõ ab homine.de iudi.vbi ſolum fit
mentio de epiſcopo proprio.⁊.c.poſtulaſti.de foro cõpe.qd eſt notan-
dum.⁊ pro primo dicto qd Jo.an.dicit vt iſte numerus requiratur in
ſententia ⁊ non in actuali degradatione adduco tex.iſtũ in verbo ſnĩa
⁊.d.c.ij.vbi in depoſitione verbali ter fienda facit mentionẽ de epiſco-
pis in actuali vero dicit duntaxat de proprio epo.nã vt predixi actua
lis eſt executio verbalis ⁊ in executione nõ requiritur ſolẽnitas tanta.
Hinc eſt ꝙ ſnĩa fertur in aliis p propriũ iudicẽ:⁊ executio fit p nũtiuz:
11 vt.l.executorem.C.de execu.rei iudi.¶ †Si vero agitur cõtra clericũ
in minoribus conſtitutum etiam ad depoſitionẽ ſufficit vnus epiſco
pus:vt probatur in.d.c.ij.xv.q.vij.ſi autẽ.iuncto.§.ſequẽ.⁊ dicit ꝙ ſuf
ficit ſolus epiſcopus proprius ſine aliis epiſcopis.requiritur tñ pre-
ſentia capituli.vt in.c.epiſcopus nullus.ea.cauſa ⁊.q.alias ſententia
eſt nulla vt ibi.ſufficit tñ ꝙ de cõſenſu capituli ad ſint aliqui canonici
puta nouẽ vel tres qui preſentent totũ capitulũ ſm Archi.poſt alios
12 in.d.c.epiſcopus.quod eſt bene notanduz.¶ †Ex quo potes inferre
quod in actibus in quibus requiritur preſentia capituli ſeu conſenſus
poteſt capituluz deputare aliquos loco capituli:facit quod not.in.c.
irrefragabili.§.exceſſus.de offic.ordi.⁊ cle.j.de here.Hodie tñ epiſco-
pus ex conſuetudine preſcripta audit cauſas ſine preſentia capituli et
valet cõſuetudo.vt in.c.iij.de cõſuetu.lib.vj.⁊ dic ꝙ valet etiam vt ſo-
lus deponat clericos in minoribus cõſtitutos.qr illud.c.iij.loquit in-
diſtincte,⁊ hoc tenet glo.no.in.d.c.ij.⁊ Archid.in.d.c.eps nullius.pro
quo facit illud.c.ij.vbi ſolũ fit mẽtio in epiſcopo de depoſitione cleri-
13 corũ minoris ordinis quod bene notabis.¶ †Sed quero qr.ſ.viſum
eſt quot epi requirantur in cauſa epi ⁊ aliorũ inferiorũ clericorũ vnde
ſunt aſſumẽdi iſti epiſcopi ⁊ per quẽ eligent.ſolu.iura varie in hoc lo-
qui videntur.Nam quedã dicunt ꝙ conciliũ prouinciale eporũ debet
in iſtis caſibus cõgregari.vj.q.iij.ſcitote.⁊.q.iiij.ſi quis epiſcopus cri-
minaliter.Quedã vero dicunt ſimpliciter de.xij.in cauſa epiſcopi.ſex:
in cauſa preſbyteri.tres in cauſa diaconi ⁊ ſubdiaconi.xv.qõ.vij.ſi aũt.
⁊.c.felix.⁊ innuit in.d.c.ſi aũt.ꝙ epiſcopus ppri⁹ habet eligere.Que
dam vero innuunt qd ipſe accuſatus vt in.c.iudices.xj.q.j.⁊ videt ſen-
tire Hoſt.in.c.j.de foro.cõpe.licet glo.ibi dicat ꝙ.c.illud indices ſit cor
rectum.Ego dico ſic ꝙ conciliũ prouinciale ſi fieri pot debet congre-
gari qr nõ debet quis diſcuti ⁊ iudicari ab alieno iudice,probatur in
c.ſcitote.pall.⁊.c.ſi quis epiſcopus criminaliter.vj.q.iiij.⁊.iij.q.vj. hoc
quippe.⁊.xv.q.vij.c.j.⁊ ſi defecerit aliquis iuxta pretaxatum numerũ
debet ſuppleri de vicina prouincia.ar.c.ſi quis eps preall.lxv.diſtin.c.
ſi.Si autem non poteſt congregari concilium prouinciale tunc voca-
buntur epi de propria prouincia iuxta numeruz in cauſa requiſitum,⁊
ſi nõ poſſunt tot haberi in ppria prouincia vocabunt de vicina puin-
cia vt in iuribus prealle.⁊ ſi nõ poſſunt haberi in numero ſufficiẽti p-
cedi nõ poteſt.arg.c.j.de here.lib.vj.arguẽdo p totũ a ſpeciali.⁊ ſi ali-
quos de epiſcopis vocatis habebit accuſatus ſuſpectos tunc maior
inter illos,puta metropolitanus vel proprius epiſcopus ad electionẽ
ipſius vocabit alios vel a principio cauſa vitande recuſationis pote-
rit de cõſenſu ſuo illos vocare,ſic intelligit.d.c.ſi aũt.xv.q.vij.⁊.c.iudi
ces.xj.q.⁊ hoc videt de mẽte Archi.ibi.⁊ Jnn.in.c.graue.de pbẽ.alias
aũt ceſſante ſuſpitionis cauſa non debẽt iudices vocari ad volunta-
tem rei.⁊ ſic ſalua.qd not.glo.in.c.j.de foro cõpet.⁊.l.obſeruandum.ff.
de iudi,quinimo dixit Jnnoc.in.d.c.graue.ꝙ imminẽte recuſationis
cauſa

a ¶ Sed ɔ̃riũ.Si-
cut in degrada-
tione epi requiri
tur numer⁹ epo-
rũ ſic in abſolu-
tione a crimine
de quo conden-
natus veniebat
degradãdus.ſed
contra hoc facit
glo.in.d.l.prece-
ptis.hic alleg.cũ
qua videtur ibi
trãſire Archi.q
dicit ꝙ numerus
eporũ poteſt ab-
ſoluere epm a cri
mine depoſitio-
ne digno, licet
non poſſit depo
nere:qr depoſi-
tio eſt reſeruata
ſoli pape.ſed di-
co glo.iſtam ma-
le loqui vt hic p
Panor.
☞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Seu diffinitio.
Uide Semi. in
c.eporũ.in.v.vol,
ver.quicquid di-
cat Lapus. de
pbẽ.in ſexto. et
d.Maria. Sozi.
in.c.recipimus,
col.xj.vel.xx. ſm
Lapũ.ſ.de priui-
legi. vbi ponunt
an qui nõ habet
iuriſdictionẽ ſu-
pra exẽptos poſ
ſit contra eos p-
nuntiare.
☞ Sebaſti.Sapia.
c ¶ Numerus epi
ſcoporũ.vide ab
batem ⁊ alios in
c.at ſi clerici.ſ.de
adulte.col.xx.ſ.
de iudi.

cauſa dꝫ metropolitanus alias ep̄os vocare ad electionem
accuſati de conſenſu tñ alterius partis qđ placet.facit nota.
in ſimili glo.in.c.ſc̄do reqˀris.de appe.in ver.de recuſatorum
14 aſſenſu.Et adde ad p̄dicta gl.iij.q.viij.in ſumma. ¶ † Que
a ro circa predicta qd ſiª ep̄i iſti diſcordãt inter ſe nec in vnam
ſententiã cõueniunt.Sol.in cauſa ep̄i poterat olim cadere
dubitatio,qꝛ illo tp̄e poterat ep̄s deponi vel abſolui a con-
cilio ꝓuinciali ſeu ab illis.xij.ep̄is ⁊ metropolitano.ſm̄ pre
dicta deputatis.vt in.c.ſi qs ep̄s.vj.q.iiij.⁊.c.hec quippe.iij.
q.vj.no.Arch.in.c.ſi qs ep̄s.⁊ tũc videbat̃ nõnullus ꝙ in cã
ep̄ali deberẽt eſſe cõcordes,nec ſtabat̃ iudicio maioris par-
tis ep̄orũ per.d.c.ſi quis.⁊ ita poſt multa tenuit ibi gl.Alij
vero vt Hug.intelligebant illũ text.qñ ep̄i numero diſcor-
dabãt quo caſu recurrebat̃ ad ep̄os prouincie vicine vt ibi.
Hodie ꝟo ceſſat hec difficultas qꝛ deciſio cauſe ꝯtra ep̄m
tã in cõdẽnãdo ꝙ̃ in abſoluendo reſeruat̃ pape,vt.ſ̄.dixi.et
tꝫ Arch.in.d.c.ſi quis.⁊ ſic ceſſat ſm̄ eum hodie diſpoſitio
horũ capitulorũ ⁊ ep̄orum.Sꝫ gl.nr̄a a nemine ponderata
miro mõ ſaluat etiã hodie illud.c.ſi qs dicens procedere in
pluribus delegatis a papa in cã ꝯtra ep̄m,⁊ tũc requirat̃ in
cõdemnando omniũ cõcordia:⁊ dicit ſpeciale in cauſa ep̄i.
Sed profecto hec glo.nõ videt̃ vera,qꝛ illud.c.ſi qs loqͭur
in epiſcopis ꝓuincie cognoſcẽtibus ordinario iure ⁊ nõ de-
legato,⁊ maxime ꝓbat̃ ex eo ꝙ illis diſcordãtibus recurrit̃
ad ep̄os ꝓuincie vicine.ſi em̄ fuiſſent delegati recurreretur
ad papã delegantẽ:vt in.c.ſi.j.eo.Sed glo.ob hãc cauſam
intellexit in delegatis,quia ordinario iure non pōt aliquis
citra papã ferre ſniam cõtra ep̄m:vt in prealle.iuribus.ſed
nõ cõſiderauit ꝙ illud ꝓcedebat a iure antiqͥſſimo,vt in.d.
c.hec quippe.ſꝫ poſtea fuit immutatũ:vt in.d.c.accuſatus.
⁊.c.Quis.quare puto ꝙ etiã in delegatis ſimpliciter deputa
tis per papã non haberet locũ opi.huius glo.vt requireret̃
oĩm cõcordia:qꝛ hˀ nullo iure ꝓbat̃,imo oppoſitũ gn̄aliter
cauet̃,qꝛ in eis ſtat̃ iudicio plurimorũ,⁊ ſi diſcordant pari
numero dependẽt alterius ſnie approbatio a papa,vt in.c.
ſi.j.e.⁊.ff.de iudi.duo ex tribus.⁊.l.duo iudices.nec debemˀ
recedere a cõibus regulis.ex quo ꝯ̃riũ ſpecifice non cauetur
nã maior pars iudicũ repreſentat perſonã delegantis.⁊ ip-
ſe delegãs cõdẽnaſſe vel abſoluiſſe videt̃ niſi appellet̃.⁊ ma
xime hoc ꝓcedit tenẽdo qđ p̄dixi ꝙ etiã vnˀ ſolˀ cui cõmiſſa
15 fuiſſet cã poſſet ep̄m cõdẽnare. ¶ † Sed dubitari poteſt in
cã clericorũ exiſtentiũ in ſacris:nũquid reqrat̃ oĩm ep̄oꝝ cõ
cordia in cõdẽnãdo.text.videtur hic ꝙ ſic in ꝟbo ꝯcors.ſed
b glo.ᵇ in.ij.parte quã nunc expedio tenet ꝯ̃riũ dicẽs ſufficere
maiorẽ partẽ.Et ad hũc tex.rñdet ꝙ ſatis dicunt̃ cõcordes
ex quo maior pars diſponit.argu.in.l.qđ maior.ff.ad muni.
16 ⁊.lxv.diſt.c.j.cũ gl.trãſeunt cõiter ſcribẽtes. ¶ † Ex hac gl.
c colligebat do.Car.ꝙ factũ a maiori parte ᶜ dꝛ factũ concor-
diter qđ ꝓcedit ſm̄ eũ qñ actus explicat̃ a pluribˀ vt a colle
gio.ſecus ſi a ſingulis per.l.ſabinˀ.ff.cõi diui.⁊ in regula in
re cõi.de reg.iur.lib.vj.ſed certe teneas hoc eſſe falſum eſt
enim cõtra ꝓpriũ ſignificatũ verbi.nõ em̄ pōt dici ꝯcorditer
factũ etiã a collegio qđ fit aliquo diſcordante.ad hoc alleg.
bo.tex.in.c.in cauſis.de elect.vbi factũ a maiori p̄te capituli
⁊ factũ cõcorditer ponunt̃ vt diuerſa.Idẽ ꝓbatur.in.c.quo
rundã.eo.tit.lib.vj.habes glo.ordinariã que expreſſe tenet
in duplici loco in.c.cupiẽtes.in verbo cõcorditer.e.ti.⁊ li.et
in cle.ne Roma.⁊ vide ibi Jo.de Jmo.eo.tit.in verbo con-
corditer.⁊ vide per Joã.an.ſuper regula in toto.de re.iur.in
mercu.Patet ex etymologia vocabuli.dꝛ em̄ concordia a
con,qđ eſt ſimul:ita ꝙ oportet vt nullˀ diſcrepet.Et ex hoc
dico ꝙ vbi in aliquo actu requirit̃ vt aliqd fiat concorditer
etiã a collegio nõ eſt diſpoſitioni ſatiſfactũ ſi aliqs ꝯ̃dicit:
vt ꝓbat̃ in iuribus p̄alle.⁊ hoc bñ no.Ex his infero ad no-
uũ intellectũ huius gl.⁊ dico ſic,ꝙ aut totũ ꝯciliũ ꝓuincia
le fuit congregatũ ⁊ ſufficit maior pars dũmodo in depoſi-
tiõe ſacerdotis cõueniãt ſex,⁊ in depoſitiõe diaconi vel ſub
diaconi conueniãt tres.ꝓ quo allego p̄alle.c.j.iuncta gl.xv.
q.vij.ibi em̄ dicit̃ ꝙ ſtandũ eſt diffinitioni ſynodali.ſꝫ diffi-
nitio ſynodalis eſt que fit a maiori parte.qa qđ maior pars
facit ⁊c.vt in.c.j.de his que fi.a maio.par.ca.⁊.l.qđ maior.ff.
ad muni.cũ ſimi.reqro aũt vt maior pars concilij nõ ſit mi-
nor ſex vel tribˀ,qꝛ alia iura reqrunt illũ numerũ p̄ciſe:vt in
d.c.ſi aũt.⁊.c.felix.⁊ in.c.ij.iuncta gl.de pe.li.vj.ſi ꝟo congre
gat̃ cõciliũ,ſꝫ ep̄s ꝓpriˀ vocat aliqs de ep̄is ꝓuincie qđ pōt
vt in.d.c.ſi aũt.⁊.d.c.ij.tunc dico ꝙ ad minus debẽt conueni
re ⁊ concordare vltra ep̄m ꝓpriũ ſex in cã preſbyteri,⁊ tres
in cã diaconi ⁊ ſubdiaconi.Ad hoc primo allego iſtum tex.
q requirit cõcordẽ ſniam ep̄oꝝ.innuit tex.in.d.c.ſi aũt.⁊ cla
rius in.d.c.ij.de pe.lib.vj.vbi dꝛ ꝙ verbalis degradatio ſeu
depoſitio debet,fieri ab ep̄o proprio aſſiſtẽte ſibi in actu nu-
mero ep̄orum a iure requiſito.vñ pondero verbũ aſſiſtente.
nõ em̄ aſſiſterent in depoſitiõe niſi oẽs cõcordarent.diſcor-
dãs em̄ diceret̃ potius reſiſtere ꝙ̃ actui aſſiſtere.lxv.di.c.j.⁊
17 de his que fi.a maio.par.ca.c.j. ¶ † Adduco vnum ſimile in
approbatione ꝓmouẽdi ad doctoratum.dꝫ em̄ approbari
in ordine,id eſt a collegio.vt.l.magiſtros.C.de profeſ.⁊ me.
lib.x.⁊ tñ requirit̃ preciſe nũerus.vij.doctorũ ad minus.vt
not.glo.⁊ Bar.in.d.l.magiſtros.ꝓbatur in.l.ſi quis.eo.tit.
⁊ no.Jo.and.in.c.j.de cele.miſ.⁊ facit qđ olim obſeruabatur
in cã ep̄i.vt in.d.c.ſi quis ep̄s.iuncta glo.ſicut enim require a
batur vt etiã oẽs.xij.ep̄i requiſito ſimul ꝯcordarẽt:vt ibi ſm̄
intellectũ glo.ita dicendum in minori nũero requiſito in cã
clericorũ inferiorũ,ſatis em̄ inducebatur ſpeciale ep̄o cum
requirit̃ numerus duodenarius.Et hoc diligẽter notabis
qꝛ minus bene ꝑ alios examinatur.⁊ hic per doc.nihil ſcri-
18 bitur. ¶ † Ex his infero ad aliã qõnẽ,nunquid iſti ep̄i ſunt
oẽs iudices,Gloſſ.tetigit in ſumma.iij.q.viij.⁊ refert duas
opi.Quidã em̄ dicũt ꝙ ſunt aſſeſſores.⁊ ſolus metropoli-
tanus eſt iudex.ad idem poſſet dici qñ ep̄s proprius proce b
dit cũ nũero requiſito ſine metropolitano.⁊ pro hoc ſatis
bene facit tex.in.d.c.ij.vbi dicit̃ ꝙ ipſe ep̄s deponit aſſiſten
te ſibi numero ep̄orũ ⁊ videt̃ in alijs rebus ſolum requirere
preſentiam ⁊ conſenſum:⁊ hoc ꝑ illã literã arguit Joã.and.
Alia eſt opi.vt oẽs ſint loco iudicis ordinarij.⁊ hanc partẽ
firmat Inno.⁊ Hoſt.in.d.c.graue.⁊ trãſit ſibi cum hac opin.
Joã.an.firmat Arch.ſuper preall.ſumma.ij.q.viij.Ego di-
cerẽ ꝙ vbi cõgregat conciliũ tunc totum cõciliũ eſt iudex
nõ autẽ ſingulares:vt probat̃ in.c.ſcitote.vj.q.iij.⁊.c.ſi quis
ep̄s.criminaliter.ea.cauſa.q.iiij.vbi actus ſentẽtiandi refert̃
ad oẽs.ad idẽ.iij.q.vj.hec quippe.xv.q.vij.c.j.facit.c.j.de iu
di.⁊.c.j.de libel.obla.⁊ deſpon.c.j.cũ ſimi.Aut ep̄s procedit
contra ſubditum ſuũ accerſito ſibi numero ep̄orum a iure
requiſito,et tunc audiat cauſam cum omnibus,vt in.d.c.ſi
autẽ.xv.q.vij.⁊ habito ipſorũ conſenſu ⁊ preſentia in diffi-
nitione ipſe poterit dictare depoſitionis ſententiam in ſuã
ꝑſonã.⁊ videt̃ probari in.d.c.ij.nec impugnaretur ſententia
ſi oẽs ſeu omnium nomine ſentẽtia ferret̃:qꝛ ſuccedũt loco
cõcilij ⁊ facit.d.c.j.xv.q.vij.vbi dicitur ꝙ ep̄s ſolus honorẽ
19 auferre pōt. ¶ † Quorũ aũt expẽſis veniũt iſti ep̄i ad locũ
iudicij.vide Arch.in.d.c.ſi autem.vbi dicit poſt alios ꝙ ex c
penſis ꝓprijs,qꝛ cũ ſint ordinarij nihil poſſunt exigere niſi
quatenus iure cauetur:vt not.in.c.cum ab omni.de vita et
20 hone.cler.⁊ in.c.cũ ſit.de ſimo. ¶ † Vltimo quero quid de
capitulo.vbi ep̄s procedit cõtra clericos in minoribus con
ſtitutos.vide glo.que dubitat an ſint iudices vel aſſeſſores.
iij.q.viij.in ſumma.Sed archi.in.d.c.ep̄s nullius.xv.qõ.vij.
dicit ꝙ capitulũ hꝫ tũc ordinariã.facit ille tex.in.eo.qđ di-
cit irritã eſſe ep̄orũ ſentẽtiã ſine canonicorũ p̄ſentia.Sꝫ ego
credo oppoſitũ per.c.iij.de cõſue.lib.vj.vbi patet qđ conci-
lium dũtaxat tenet̃ de iure ep̄s requirere a capitulo in corri
gẽdis ſubditorũ exceſſibus.⁊ facit.c.nouit.⁊.c.q̃to.de his
21 que fi.a pre. ¶ † Cõciliũ aũt licet quis teneat̃ requirere ⁊ de
bito tempore expectare reſponſum nõ aũt ſequi:vt in.c.cũ
in veteri.de elec.⁊ in.c.cum olim.de arbi.ergo non poteſt di
ci ꝙ capitulũ habeat ordinariã.hinc eſt ꝙ iura communi-
ter faciunt in actu iudicandi mentionẽ de ſolo ep̄o,vt in.d.
c.de perſona.xj.q.j.⁊ i.c.ſi quis cõtra clericũ.⁊.c.poſtulaſti.
⁊.c.cũ cõtingat.de foro cõpe.⁊.c.cũ ex iniuncto.in fi.de he
re.cũ multis ſimilibˀ.inducit̃ actus nullitatis:qꝛ a iure ar-
ctatur ad cõciliũ petendũ.vt in.c.nouit.⁊ hec no.

1 ☞ Non ſufficit ad vtilitatẽ ſnie partem fouere iuſtitiam ſed
requirit̃ ꝙ ad illam perueniat̃ ſeruato iuris ordine.
2 Iudex nõ dꝫ ſuum officiũ nõ poſtulatũ impartiri ad vtili-
tatem priuatam.
3 Ex certa ſcientia:iſta clauſula quid importet.
4 Sentẽtia an ⁊ quo caſu poſſit peti vt confirmetur ſiue ſit in
terpoſita appellatio ſiue non,⁊ quos effectus operabit̃ ta-
lis confirmatio.5.
6 Iudex appellationis debet procedere iuris ordine ſeruato
et iudicialiter niſi fuerit papa qui extraiudicialiter poteſt ſu
per hoc cognoſcere.
Sententia a qua fuit appellatum licet preſumatur iuſta ta
men nõ preſumit̃ lata ſeruato iuris ordine.
7 Snia lꝫ iniuſta a qua fuit appellatũ:facit ius inter partes.
8 Clauſula ex certa ſcientia idꝫ importat ꝙ clauſula ex ple-
nitudine poteſtatis.
9 Papa pōt ſentẽtiã etiã iniuſtã ⁊ ſine ordine iudiciario pro
latã cõfirmare:niſi deficiat iniuſtitia naturali quo caſu pa-
pa non poteſt ſupplere.

a ¶ An autem a ſnia degradatio nis ep̄i requirat̃ iſta ſentẽtia ep̄o- rũ nemine diſcre pãte.vide gloſ.et ibi Domi.circa finem in.c.mul- tis.xvij.di.

b ¶ Sed glo.Hinc glo.cõcor.glo.ſi. in.c.cũ olim.j.e. ⁊ gloſſ.in ca.j.de maio.et obe.In contrariũ tñ eſt glo.in.c.cupien- tes.§.ad hoc.ꝟſ. cũ eodẽ.de elect. in.vj.⁊ in ca.vbi periculũ.in ver. q.j.ſingularis.e. tit.⁊ lib.⁊ glo.in cle.ne roma.de electi.in ver.con corditer.quibus gl.ꝯ̃riũ dicit hic do.Abb.ſibi vi- deri potius ſtan dum.

⁊ Sebaſti.Sapia.

c ¶ A maiori par te.vide Roma. in conſil.cccccxij. incip.qđ ad pri- mũ.Alex.in ꝯſi. cxxiiij.inci.in cã et lite.in.j.col.in ij.volu.vbi dicit ꝙ ſtãte compro- miſſo qđ arbitri cõcorditer ꝓnun tient oportet qđ nemo eorum di- ſcrepet.

EA que. Breue eſt,vel per alia verba,po-
teſt ſic ſummari. Juſte quiſpetit
ſententiam a papa cõfirmari , ſi iuſte ⁊ rationa-
biliter fuit lata. Et nõ diuidit,⁊ fuit foꝛſam vt di
cit Jo.an.exoꝛdiũ alicuius papalis confirmationis,qꝛ non
eſt veriſimile ꝙ fuit ſpecialis diſpoſitio in his verbis dun
taxat ↄcepta.cũ non imponit neceſſitatẽ ſed potius innuit
cuiq; eſſe hoc petẽdi facultatẽ conceſſam in hoc tñ non eſt
vis. ¶ Not.j.differentiã eſſe inter hoc verbũ iuſte ⁊ rationa
biliter:cũ hic ponanť vt diuerſa ⁊ habeãt diuerſa vocabu-
la.ar.in.l.idẽ ſi codicillꝰ.C.de codi.⁊ exponit Jo.an.verbũ
iuſte,id eſt nõ ꝯ ius ſcriptũ rõnabiliter.id eſt nõ cõtra ius li
tigatoꝛis.hec expoſitio ſatis placet quo ad iſtũ tex.ſed dice
rem ſuffeciſſe ſi fuiſſet appoſitum verbũ iuſte,dũtaxat,quia
oẽ iuſtũ eſt rõnabile cũ ius ſit ſuper rõne fundatũ.j.diſt. cõ-
ſuetudo.⁊ oĩs lex dꝫ eſſe rõnabilis.iiij.di.erit aũt lex.⁊ in.l.
leges ſacratiſſime.C.de legi.ſed ad maioꝛeꝫ declarationem
fuit adiectũ verbũ rõnabiliter.vel dic ꝙ melius ꝙ verbum
iuſte,referť ad iuſtitiã partis pꝛo qua hic fuit lata ſententia
1 verbũ rõnabiliter ad oꝛdinẽ procedẽdi in iudicio. ¶ † Non
eñ ſufficit partem habere ⁊ fouere iuſtitiã ad validitatem
actus ſententie,ſed requiritur ꝙ ad illã rationabiliter pue
niatur:idẽſt iuris oꝛdine ſeruato.alˢ illa ſentẽtia eſt nulla,
vt in.l.pꝛolatã.C.de ſen.⁊.ij.q.vj.diffinitiua.ver.itẽ ſentẽtia,
Et hec expoſitio mea plus placet ꝙ̃ iſta Joã.an.nimis eñ
ipſe reſtringit illa verba.⁊ pꝛo hac mea expoſitione eſt tex.
iuncta glo.ij.j.eod.conſanguinei. ¶ Gloſſ.facit duo,pꝛimo
opponendo declarat tex.ſecũdo ponit vnũ effectũ cõfirma
2 tionis papalis. ¶ † Oppo.cũ pꝛima parte.nõ eñ debet pa
pa officiũ ſuum nõ poſtulatũ impartiri ad vtilitatẽ pꝛiua-
tam.l.iiij.§.hoc aũt iudi.ff.de dãno infec.no.Jnno.in.c.ad
noſtrã.ij.de iureiur.Solu.metu ꝯtrij vt arbitroꝛ.glo.intelle-
xit tex.alio poſtulãte confirmationeꝫ.⁊ hoc mihi placet de
oꝛdinata iuſtitia:ſed ex plenitudine poteſtatis poteſt papa
ſententiã vel quid aliud cõfirmare ex ſuo officio etiã nõ po-
ſtulato.arg.in.c.ſi motu pꝛopꝛio.⁊.c.ſi pluribus de pꝛeben.
3 lib.vj. ¶ † Jn ſcða parte ponit vnum effectum confirmatio
a nis facere ex certa ſcientia[a].ſed tu vide opi.gl.in.c.qꝛ diuer
ſitatẽ.de conceſ.pꝛeben.que ponit tres effectus cõfirmatio
nis huius.facit eñ rem cõfirmataꝫ maioꝛis autoꝛitatis.xj.
di.quis neſciat ſi res eſt minus valida reddit eam validam,
in.c.de tranſac.Tertio nullus inferioꝛ poteſt de validitate
illius rei amplius cognoſcere.in.c.j.⁊.ij.de cõfir.vti.⁊ ibi ple
4 nius dicemus de hac materia. ¶ † Extra glo.q̃ro an indi-
ſtincte poſſit hec cõfirmatio ſententie peti a papa.So.Jo.
and.pꝛimo intelligit ꝙ petitur cõfirmatio ſi nõ ſit interpo-
ſita appellatio vel aduerſus ſententiã petita in integr.reſt,
in caſu quo peti potuit poſtea dicit idem eſſe vt peti poſſit
etiã ſi ſit appellatũ ſi exponũtur illa ꝟba iuſte ⁊ rõnabiliter
ſm qð p̃dixi.quaſi per hoc vltimũ ſentiat ꝙ ſi ſententia nõ
fuit lata contra ius ſcriptũ vel cõ tra ius litigatoꝛis põt pe
ti confirmatio quãtũcũq; fuerit appellatũ.qð intelligit do.
Ant.poſtꝙ̃ ſententia fuit aduerſus appellationẽ vel aliud
remediũ retractatiuũ iuſtificata,ſed ante iuſtificationẽ non
poteſt peti ↄfirmatio.Dic tu melius ꝙ aut fuit ad papam
appellatũ:⁊ tunc poteſt appellatus in cauſa appellationis
ea pendẽte petere ↄfirmationẽ ſentẽtie.Sicut eniꝫ appella
toꝛ petit illã infirmari ita appellatus põt petere illã confir-
mari vt in aut.ei qui.C.de tẽ.app.⁊.ij.q.vj.appellatione.ſic
intelligo Jnn.in.c.j.in.fi.de cõfir.vti.vbi dicit illud eſſe idu
bitatum ꝙ ſnĩa a qua appellatum eſt põt ↄfirmari.alleg.d.
aut.ei qui.que loquiť ſm qð pꝛedixi.aut fuit appellatũ ad
inferioꝛẽ,⁊ tunc cauſa corã eo pendente nõ debet peti cõfir-
matio a papa.ſed debet expectari exitus remedij tractatiui
ſcꝫ appellatio vel reſtitutio in integ.ar.in.c.ij.in fi.de in inte
grum reſti.Jdẽ ſi fuit appellatum ad papã:ſed appellatus
pꝛeueniẽs appellantẽ nulla facta mẽtione de appellatione
impetrat literas ſuper cõfirmatione ſentẽtie:tales eñ litere
tanq; ſurreptitie nõ debent valere.⁊ de hoc dicẽdũ vt plene
legitur ⁊ not.in.c.bone.j.de cõfir.vti.vel inuti.⁊ ſic reducas
ad concoꝛdiãꝫ pꝛedictas opi.⁊ hec eſt ipſa veritas.Si autẽ
nulla fuit interpoſita appellatio vel fuit deſerta,tũc dic vt
5 in ſeq.qõne. ¶ † Scðo q̃ro an hec cõfirmatio ſententie poſ-
ſit peti ab inferioꝛi a papa.Solu.dic ꝙ aut fuit ad illuꝫ ap-
pellatũ ⁊ poteſt in cã appellationis peti ꝑ ipſum appella-
tum,vt in.d.auť.ei q.⁊.c.appellatiõe.pꝛealle.in pꝛoxima.q.
Aut ſententia trãſiuit in rem iudicatam ⁊ nullũ pendet re-
mediũ retractatiuũ:et tunc eſt dubiũ:quia poſſeſſoꝛi nõ eſt
pꝛodita actio.inſtit.de act.§.ij.de iudi.examinata.hunc arti
culum plene examinauit Jnn.in.c.j.de cõfir.vti.vbi.conclu-

Zacharias.
a ¶ Ex certa ſciẽ-
tia. Adde quod
dixi in apoſt.ad
iſtum in ca.j.per
eũ alleg.j.de con
fir.vti.vel inutil,
Pau.de caſt.cõ-
ſil.cv.alex.conſil.
xxxviij.⁊ cõſ.ciij.
volu.iiij.Andre.
Barba.conſilio
ciij.col.x.vol.iiij.
⁊ Rotam.deciſ.
ccxxxiij.inci.pa-
pe Jnno.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Jn foꝛo iudi-
ciali.quid opere-
tur ſententie con
firmatio , ponit
Angel.in.l.qui
dam conſolebãt
circa medium.ff.
de re iudic.⁊ in.l.
ij.in.vij.fallentia,
ff.ſi quis in ius
voca.non ierit.et
Rot.deciſi.cxxx
ij.incip.item no.
in anti.Card.in
conſ.lxxiij.incip.
omnis a me cha-
ritatis.in.ij.du-
bio.

dit tandẽ ꝙ etiã hoc caſu põt.ar.ex inſinuatiõe.in fi.de pꝛo
cur.⁊.xvj.qð.vj.ſi epũ.⁊ de inſti.c.ij.hoc tenet Barto.etiam
de iure ciuili.in.l.j.in fi.C.qñ pꝛouo.nõ eſt neceſ.⁊.l.ſi expꝛeſ
ſum.in.fi.ff.de appel. ¶ Et ponit Jnnoc.in loco.pꝛeal.duos
not.effectus huius confirmationis foꝛte per inferioꝛẽ in fo
b ro iudiciali.[b] Pꝛimus qꝛ pꝛima ſentẽtia fuit nulla cõfirma
bitur nunc per iſtam ſententiam ſecundã q̃ fuit lata a iudi-
ce ſuo ⁊ ſeruato iuris oꝛdine nec fuit appellatum.et facit ꝙ
idem Jnno.not.in.c.ſuper literis.de reſcrip.Bart.in.l.ſi ex
pꝛeſſim.ff.de ap.facit.l.j.in pꝛin.ff.que ſen.ſine appel.reſcin.
Secundus effectus eſt qꝛ poſt confirmationẽ illius nullus
inferioꝛ cõfirmatoꝛe poterit de illius validitate cognoſcere.
ar.in.c.cũ inferioꝛ.de ma.⁊ obe.⁊.no.in.c.pꝛoxi.Sequitur ⁊
tertius effectꝰ:qꝛ erit nũc hec ſententia maioꝛis autoꝛitatis
6 ꝙ̃ pꝛimo ſicut.ſ.dixi in ſentẽtia pape. ¶ † Dices ergo tu cõ
firmatio inferioꝛis operabiť tantũ quãtum ↄfirmatio pape
quod ſonat in abſurdũ.Rñdeo ꝙ cõfirmatio pape opera-
tur illos effectus etiam ſi ſit facta extra iudiciũ dummodo
ex certa ſciẽtia.j.de cõfir.vti.c.j.⁊.ij.de tranſac.c.j.Sed con-
firmatio inferioꝛis quaſi nil operatur niſi fiat in iudicio per
viam cõtentioſe iuriſdictionis,ita ꝙ ſumit vim potius ex ꝓ
ſumptione ſue ſnĩe ꝙ̃ ex ſua poteſtate ſeu volũtate.ideo di-
xit Jnno.in.d.c.j.ꝙ petens hanc confirmationem ſententie
corã inferioꝛe hꝫ docere ꝙ iudex fuit qui tulit eam.et quod
oꝛdinẽ ſeruauerit.nõ autem habet neceſſe pꝛobare quod ſit
iuſta:quaſi ſentiat qð pꝛo iuſtitia pꝛeſumitur,ar.in.c.in pꝛe
ſentia.de renũ.Hic diligenter notabis ꝙ coꝛam confirma-
toꝛe nõ pꝛeſumitur iuſtitia pceſſus ſed iuſtitia cauſe ſic.ar.
c.quoniam cõtra.de pꝛoba.Et põt eſſe ratio,qꝛ pbato illuꝫ
fuiſſe iudicẽ qui illaꝫ tulit ⁊ ꝙ ſeruauerit iudiciarium oꝛdi-
nem infertur ſnĩam fuiſſe ⁊ eſſe validam,ideo iuſte põt con
firmatio peti.non aũt eſt neceſſe pꝛobare quod fuerit iuſta,
7 ¶ † Quia pꝛeſuppoſito quod fuiſſet iniuſta.i.contra ius li-
tigatoꝛis,tamen ex quo non fuit appellatum fecit ius inter
partes:nec amplius debet diſcuti de illius iuſtitia vel in-
iuſtitia:vt in.c.cũ inter.j.e.⁊.l.res iudicata.ff.de re iudi.et.l.
ingenuum.de ſta.ho.⁊ hoc diligenter notabis,qꝛ nemo ape
8 rit hoc. ¶ † Sed corã papa non eſt neceſſe hoc maxime iu-
dicialiter ſeruare cum fecit ex certa ſcientia.qð idem impoꝛ
tat ꝙ ex plenitudine poteſtatis:vt eſt glo.ſin.in.c.ad hec.de
reſcri.Ex quibus omnibus infero ad intellectum huius ca,
dico eñ ꝙ exigiť qð iſte et rõnabiliter fuit lata ſnĩa ad hoc
9 vt per papam confirmeť.ſ.ex iuſtitia oꝛdinata. ¶ † Sed ex
plenitudine poteſtatis poteſt ſententiaꝫ cõfirmare quantũ
cunq; iniuſtam ⁊ ſine iudiciario oꝛdine pꝛolatã:vt leg.⁊ no.
in.c.hec quippe.iij.q.vj.not.glo.in.c.nullus.ix.q.ij.facit tex.
in.d.c.ad petitioneꝫ.de accu.ꝙ intelligo in dependentibus
a libera poteſtate pꝛincipis vt in beneficialibus vel in ſup-
plendo defectum oꝛdinis poſitiui:⁊ ita loquũtur iura ſupe
rius allegata:ſed ſi ſententia deficit in iuſtitia naturali non
poteſt per pꝛincipẽ confirmari ſeu defectus ſuppleri,vt eſt
tex.not.in cle.paſtoꝛalis.de re iudi.⁊ per hoc habes enuclea
tum intellectum huius.c.qð valde bꝛeuiter ⁊ ſuccincte tactũ
per ſcribentes extitit,et lento pede trãſiuerunt.

1 ☞ Executio ſententie eſt delegabilis.
De iure canonico omnia ſunt delegabilia.
2 Corã illo cui eſt cõmiſſa executio ſnĩe poteſt allegari nulli-
tas ipſius ſnĩe:ſup qua ipſe executoꝛ non cognoſcet:ſed re-
mittit ſuperioꝛi,⁊ interĩ ſuperſedetur in executione.
3 Executoꝛ ſententie non poteſt cagnoſcere de fraude vel nul
litate que allegatur in dicta ſententia.
4 Papa quando reſcribit pꝛo aliquo beneficiãdo an admittã
tur exceptiones pꝛopoſite contra executoꝛem:contra bene
ficianduꝫ ⁊ contra reſcriptum.
5 Executoꝛ criminalium cauſarum ſi cognoſcit aliquem eſſe
iniuſte condemnatum non debet ipſam ſententiam execu-
tioni mandare.
6 Executoꝛ ſententie an poſſit reſiſtenti violentiã inferre quo
ad actum executionis exemplum.
7 Poſſeſſio non eſt alicui auferenda ſine cauſe cognitione.
8 Executoꝛ cui eſt ſcriptum vt det alicui poſſeſſionem remo-
to quolibet illicito detẽtoꝛe,an habeat iuriſdictionem.
9 Cui eſt cõmiſſa executio an poſſit cognoſcere de ſurreptio
ne ⁊ falſitate reſcripti ſi coꝛam eo opponatur.
10 Executoꝛ an debet exceptiones oppoſitas admittere.
Exceptiones calumnie poſſunt per iudicem non admitti.
11 Executio ſententie an poſſit committi parti vincenti ⁊ pꝛo
pꝛia autoꝛitate poſſit poſſeſſionẽ intrare.
12 Poſſeſſio bonoꝛum adiudicatoꝛum quando capitur nõ re
quiritur citatio partis.

Creditoꝛ

14 Creditor an poſſit propria autoritate capere poſſeſſionem bonorum debitoris vigore pacti inter eos conuenti.

Poſſidens per alium precario,poteſt illam poſſeſſionem cum violētia capere.quia dicit potius ſe defendere ꝙ̄ violentiam inferre.

Archiepiſcopus an poſſit punire ſuum ſuffraganeum qui ſimoniace obtinuit aliquam gratiam.

Obtinentes aliquam gratiam ſimoniace ſiue clerici vel laici vtiuſqꝫ texus ſunt ipſo iure excōmunicati,ꝛ nō poſſunt abſolui niſi in mortis articulo a roma.pontifice.

DEcetero. ¶ Merus executor ſnie cōtra quē excipitur de fraude non cognoſcit ſed remittit.Ita cōiter ſummant doct.ſꝫ iudicio meo minus bene,quia iſte tex.nō loquitur de mero executore,qꝛ merus executor nullam exceptionē executionē impedientem admittit,vt in.l.ſi vt proponis.ꝛ.l.executorē.C.de execu.rei iudi.ꝛ.j.dicam latius.Sed tex.iſte admittit vt is cui executio committitur admittat exceptionem ad effectum vt remittat negotiū ad ſuperiorem nō vt ſuꝑ principali pronūtiet,vt latius in ꝓceſſu dicā,ideo ego ſummo ſic.Iudex deputatus ſuꝑ executione ſententie admittit exceptionē fraudis ſed nullitatis ſentētie nō,ad effectum vt ſuꝑ ea pronuntiet,ſed vt negotiū ad ſuperiorē qui iudicauit trāſmittat ſi illam probabilem reperierit.h.d.notabiliter.ꝛ non diuiditur. ¶ Caſus literalis.Ecce papa preſentibus partibus tulit ſniam diffinitiuam mandat papa alicui quatenus ſententiā illā debeat executiōi mandare executor literis executionis receptis citat partes.reus contra quē debet executio fieri dicit ꝙ executioni ſententia nō eſt mādanda:quia per fraudē ꝛ dolum lata eſt.querit executor quid facere debeat,vtrum debeat cognoſcere de fraude allegata.Reſpondet papa ꝙ executor de fraude illa et dolo cognoſcere nō dꝫ.ſed hoc refert ad ſedē apl'icam.Bern.

1 ¶ † Nota primo ꝙ executio ſentētie eſt delegabilis:ꝛ hoc eſt indubitatū ſi princeps delegat,vt hic.ipſe enim pōt delegare etiaꝫ ea que ſunt meri imperij,vt.l.j.ff.de offic.eius cui mand.eſt iuriſdi.ſed in inferioribus eſt dubiuꝫ ſaltē de iure canonico.cōmuniter tamē cōcluditur ꝙ de iure noſtro oīa ſunt delegabilia,vt plene not.in.c.qd ſedes.de offi.ordi.vbi plene dixi.facit clemen.j.de here.ꝛ.c.licet.de off.vica.lib.vj.dixi plene in.c.ſi quis contra clericum.de foro cōpeten.vbi vide.Ex quo infero ꝙ de iure canonico pōt iudex ordinarius vel delegatus a principe delegare executionem ſententie licet executio reqrat iuriſditionē maiorē.ꝛ quid de iure ciuili.dixi in dicto.c.qd ſedes.ꝛ.c.ſi quis contra clericum facit.c.in literis.ꝛ.c.querenti.ꝛ.c.ſignificaſti.de officio deleg.

2 ¶ † No.ij.ꝙ coram eo cui eſt ſentētie executio cōmiſſa pōt allegari nullitas illius ſententie:puta quia per fraudem vel falſa inſtrumenta lata extitit,non tamē executor habet ſuꝑ
a hoc pronuntiare,ſed qōnē hāc incidentē corā eo remittet [a] ad ſuperiorē qui ſentētiabit ꝛ ſuperſedebit interiꝫ executio
3 ni ſententie. ¶ † Opp.ꝛ videt ꝙ ſi coram executore interueniat fraus poſſit de illa cognoſcere ꝛ diffinire,quia vno cōmiſſo intelligūtur omnia commiſſa.de offic.deleg.preterea.ꝛ.c.prudentiam.Sol.glo.metu cōtrarij.intelligit tex.ꝛ bene qñ allegatur fraus cōmiſſa circa negotium principale corā iudice qui ſententiauit,vt puta is cōtra quē petitur executio allegat ſententiam fuiſſe latam per falſa inſtrumenta vel teſtes falſos vel quid ſimile,ꝛ ob hoc dicit illā ſententiā non meriri excutionē.quo caſu dicit gloſſ.executor non aſſumit ſuper hoc cognitionē:quia non debet ſibi aſſumere partes iudicis cū nō habeat iuriſdictionē,vt in.d.l.ſi vt proponis ſed debet executiōi ſuperſedere,vt hic.Et ꝺꝫ hūc intellectum expone tex.ibi,et fraus interuenerit,id eſt interueniſſe dicatur.ſimilis expoſitio.ſ.de fide inſtr.c.ij.ſcdm Egidiū. ¶ Sed cōtra predicta ꝛ cōtra tex.oppo.de.c.ꝛ ſi nō cognitio.xxv.q.ij.ꝛ eſt lex.ꝛ ſi nō cognitio.C.ſi ꝯtra ius vel vtili.publi.Sol.gl.in ſcda parte ꝙ illa lex intelligitur in executore mixto qui ſcꝫ habet cognitionem et iuriſditionem annexā.Iſtud vero ca.loquitur in mero executore qui nullam habet cognitionē ſeu iuriſditionem annexam ſed nudū miniſteriū exequēdi.Et certe glo.iſta non bene loquitur, quia vt.ſ.dixi executor merus nullam admittit exceptionē,vt.d.l.ſi vt proponis.ꝛ.l.executorem.ſed iſte de quo in tex.admittit exceptionē.ꝛ de ea cognoſcit non vt pronūtiet ſuper principali ſed vt remittat negotiū infectū ad ſuperiorē.hoc probat iſte tex.in eo qd dicit ꝙ non eſt facultas executori de toto negotio cognoſcendi.que verba bene pōdera,ergo bene poteſt cognoſcere de exceptionibus corā eo propoſitis nō vt pronuntiet:ſed ſi reperit veras ſaltē apparenter debet remittere negotium ad ſuperiorem,vt ipſe plane cognoſcat et pronuntiat.ꝛ hoc voluit finis.c.ꝛ ſic illud.c.nō cōtradicit.l.ꝛ ſi non cognitio.ibi em̄ dicit ꝙ executor poteſt cognoſcere de fraude allegata vt ſi fraus interuenerit de toto negotio cognoſcatur.vnde pondera quia dicit cognoſcatur et non dicit per executorē.vñ glo.in.d.c.ꝛ ſi nō cognitio.intelligit ꝙ debet poſtmodū cognoſci ꝛ diffiniri per iudicē,non antē per executorem.ꝛ ad hoc allegat illud.c.ꝛ idem Bal.in.d.l.ꝛ ſi nō cognitio.Bald.in.l.a diuo pio.in prin.ff.de re iudi.ꝛ ſatis voluit Inno.hic parum ante fi.glo.ſue.Et colligendo ſubſtantiā eorum que tangūt hic doct.ꝛ Bar.in.d.l.a diuo pio,aliquibus additis hanc materiam clare in tria mēbra cōſtringo.Aut enim cōmiſſio alicuius executionis facti fit añ oēm cognitionē ꝛ diffinitionē:aut poſt ſentētiam,ſed anteꝙ̄ executio fienda diſcutiatur:aut poſt latam ſententiam ꝛ cognitionem omnē habitam ſuꝑ executione.Primo caſu ſi committitur nudū miniſteriū,puta predicare vel abſolue
a re vel quid ſimile,ꝛ tunc non committitur iuriſditio.tex.eſt in.c.fi.§.vlti.de offi.deleg.ꝛ licet glo.ibi.ꝛ in.c.ex literis eod.ti.dicat ꝙ acceſſorie tranſit coertio ſi non poteſt aliter commiſſarius iniunctū exequi.tamē Jo.an.ꝛ Hoſt.tenent contrarium.in.d.c.fi.ꝛ ibi reſpondetur ad.c.ex literis ꝙ videtur facere cōtrariū.vide tu ꝙ ibi dixi.vñ puto ꝙ talis ſit nudus executor,nec debet admitere aliquam exceptionem niſi forte ſit aliqua nouiter orta vel antiqua oculta non conſidera
b ta per mandantē[b] per tex.not.in.l.ſi hominem.ff.mand.[c] fa
c cit quod no.gl.xxv.q.ij.ꝛ ſi non cognitio.Aut committitur aliquid iuris,puta ſcribit papa conqueſtus eſt nobis talis qd violēter fuit a ſuo beneficio eiectus.quapropter ſi ita eſt reſtituat ſibi dictū beneficiū,ꝛ talis commiſſarius habet iuriſdictionem ꝛ pōt de toto negotio cognoſcere et iudicare.Nā talis vigore illius clauſule:ſi eſt ita:etiā ſi non eſt exp̄ſſa cū ſubintelligat hꝫ iuriſdictionē cognoſcēdi.vt in.c.ij.de reſcrip.licet enim mandet executionē cum nō poſſit fieri ſine preambulo,vt ſcꝫ cognoſcatur ſi ita eſt videt etiaꝫ mandata
d iuriſditio[d]:vt.l.ad rem mobilē.ꝛ.l.ad legatū.ff.de procur.et in.c.preterea.ꝛ.c.prudētiā.de offi.deleg.ꝛ ſic poteſt intelligi ꝺm aliū intellectū.d.l.ꝛ ſi nō cognitio.ꝛ hoc eſt clarum.et tenet Bar.in.l.a diuo pio.ꝛ eſt glo.ordi.ꝛ in.c.paſtoralis.§.qꝛ
4 vero de offi.dele. ¶ † Quid antē ſi papa.ſcribit alicui ꝙ prouideat Petro de tali prebenda ſi vacat.dicit Innoc.ꝙ hec cōmiſſio habet cauſe cognitionē in hoc executor inquirat ꝛ cognoſcat an vacet anteꝙ̄ de ipſa prouideat,ſed poſtquā
e ei conſtiterit de vacatione[e] mera remanet executor quo ad prouiſionē que nō hꝫ cauſe cognitionē.vnde ꝺm eū ſi quis vellet obijcere in perſonā executoris vel etiā illius cui prouidendū eſt nō eſt excipiēs audiēdus.alle.no.in.c.propoſuit.de conceſ.preben.ſed Hoſti.dicit iura noua nec ſibi placere quo ad hoc vltimū dicēs ꝙ cū ſcribit papa ꝓ aliquo beneficiādo admittūtur exceptiones propoſite contra bñficiatū ꝛ contra ſcriptū ꝛ contra executorē.alleg.c.ad aures.ꝛ.c.cuꝫ adeo.ꝛ.c.poſtulaſti.ꝛ.c.ſi propōnēte.de reſcri.ꝛ.de offi.dele.paſtoralis.§.quia vero.ꝛ ibi bona gloſſ.de hac materia niſi Inno.intelligat hoc dictum ſuum intelligendum vbi papa certo iudici ꝛ pro certa perſona ꝛ de certa prebenda preciſe ꝛ de certa ſcientia ſcribat exprimens ſufficienter in ſua litera ꝙ non vult.contra ſuā literā aliquā exceptionē admitti.ſic enim poſſet ſaluari dictum ſuum ꝺm Hoſti.et cum papa dicat ꝙ nec ſe nec anteceſſores ſuos crederet hoc expreſſiſſe vt in.c.ex parte.ij.de offi.deleg.ꝛ placet mihi dictum Hoſt.quia deputatus ad prouidendū ſimpliciter de bñficio non
f eſt purus executor ſed mixtus[f] cum papa nō ſit informatus de perſona cui mādat ꝓuideri vel cui cōmittit vel de quātitate beneficij,vt plene no.per glo.in.d.§.quia vero.in cle.vna de offi.deleg.dixi poſt Innocē.in.c.fi.de preſum.Ideo hic hunc articulū nō proſequor:quia habet materiam ſeparatam ꝛ diſtinctam,ſed no.dictum Hoſti. ¶ Secundo mēbro principali quādo cōmiſſio fit poſt ſentētiam dūtaxat:ꝛ tūc dic ꝙ is cui fit commiſſio eſt iudex cuꝫ in actu executionis multa poſſint allegari:vt in.l.a diuo pio.§.ſi ſuper rebus.prelle.et hic.ꝛ in.d.l.ꝛ ſi non cognitio.ꝛ not.Bald.ibi.ꝛ facit quod no.Inno.in.c.cum ſuper.in.fin.j.eod.probatur ibi.ꝛ in.c.veniēs.ij.de teſtibus.commiſſarius enim hoc caſu ſuccedit loco iudicis.Vide quicquid opponi potuiſſet corā eo poterit opponi corā iſto executore.ꝛ hoc caſu bñ conſidera ꝺm Bart.in.d.l.a diuo pio.quod quandoqꝫ executio committitur alicui in defectū iuriſdictionis,vt quia ille qui ſententiauit non poteſt.exequi puta quia arbiter vel delegatus inferioris a principe,quo caſu recurritur ad ordinariū.et ad delegantem,ꝛ tunc indubie talis executor habet oēm

a ¶ Remittet.ad de qd Ro.conſi.lj.dicit ꝙ ſi notorie nullitas apparet ꝙ non dꝫ remitti ad ſuperiorem,ꝛ ibi hoc comprobat multis rationibus.

b ¶ Per mandantem.Adde qd ꝑ illā.l.voluit Ro.ꝯſil.cccxxv.et dic ꝙ etiam admittitur exceptio de poteſtate mandātis,vt voluit Lapus alleg.ij.

ꝛ.Sebaſti.Sapia.

c ¶ ff.mandati.vide multa que decidūtur per illuꝫ tex.cumulata per Fel.in.c.j.colum.xxvi.verſic.fallit.ꝛ.ſ.de conſti.ꝛ ꝑ Ja.in.l.non ſolū.§.morte.col.xxi.ff.de no.ope.nū.per andr.ſicul.in c.ij.in.ij.not.ſ.de offi.delega.et in repe.rubri.C.qui admi.colū.xxxij.circa medium,

d ¶ Iuriſditio.adde qd voluit ro.conſi.ccxlij.

ꝛ.Sebaſti.Sapia.

e ¶ De vacatiōe.vide ad hāc materiaꝫ multa per Feli.in.c.fi.colū.v.cum pluribus ſeq.ſ.de p̄ſump.

f ¶ Sed mixtus.Adde Oldr.conſi.ccxxvij.et vide eundē Abb.conſil.xxxiij.Pet.de anchara.conſili.xxxv.inci.iſte executorum.Fede.conſi.cclj.

℞ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Executio ſñie Uide late p Feli. in.c.paſtoralis.§. q₂ vero.colū.ij.ſ. de offic.dele.vbi late ponit qd poſſit merus executor ⁊ quaſi reaſſumit totam hanc materiam.

℞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Euidens vide ad hoc.Petr.de anchara.in.cōſi. ccclxxxiij.icipiē. retēto ordine dubiorum dum limitat tex.in.c.fi. de excep.in.vj.vide Fel.in.c.ſi quādo.ff.de offic.delega.

c ¶ Explendū.ad de qđ voluit alexand.cōſil.cxliiij. ij.libr. de iniuſte torto q fugit de carceribus.
Zacharias.

d ¶ Ut daret poſſeſſionem.Adde an poſſit alium ſubſtituere ad exequendum.⁊ vide quod nō per Innoc.⁊ Joan.and. in.c.fin.ſ.de offi. dele.bal. in apo. ad Specu.in.tit. de delega.§.excipitur ver.item φ iniunctū.Alexā. in.l.nemo.ff.de duo.reis.⁊ Cardi.in cle.eo.titu. et qualiter talis executor p̄cedat ⁊ vide Specu.in tit.de execu.ſen. §.ij.circa p̄nci.et in tit.de ſen.exc. §.ij.verſi.quid ſi.

℞ Sebaſti. Sapia.
e ¶ Illicito detentore.de hac clauſula vide Lapuʒ alle.xv.incip.idē eſt dicere.⁊ Bal. in.rub.ſ.de offi. dele.col.pe.

cognitionē que requirit in executiōe,vt in.d.l.a diuo pio.
⁊ credo φ iſti tales tanq̄ ſuperiores poterūt etiā pronūtia
re ſuper nullitate actus.arg.opti.in.c.cū ab eccleſiarū.in fi.
de offi.ord.ſunt enī iſti pronuntiando functi officio ſuo.Et
idem videtur quando inferior tulit ſententiam:puta Archi
dia.in iuriſdictione ſua ⁊ pro executione recurrit ad epiſco
pum tanq̄ ſuperiorē quod notabiliter confirmauit Spec.
in titu.de execu.ſenten.§.nunc videndum.ver.vt autem.Se
quitur hic do.Anto.dicens ſe putare hoc procedere etiam
ſi inferior poſſit exequi ex quo ſuperior illius auditur pro
executione.Nam inferior poteſt exequi per iuriſdictionem
quam habet,vt plene dixi.in.c.ſi quis contra clericum.ſed
pro iuriſdictiōe maiori ſolet recurri ad ſuperiorē vt ibi dixi.
Item poſſet iſte ſuperior de retractatione cognoſcere per
viam reſtitutionis.vt no.Spec.in.loco preallegato.facit.c.
peñ.de in integ.reſt.⁊ quod legit ⁊ not.in.d.c.cum ab eccle-
ſiarum.Quandoq̄ʒ cōmittitur alicui executio a ſtatuto in
auxilium iuriſdictionis,vt quia per ſtatutū deputatur ali-
quis ſuper executione ſentētiarū,⁊ tunc ẜm Bart.quedam
eſt cognitio circa res in quibus eſt fienda executio.⁊ de hoc
poterit iſte cognoſcere:vt in.d.l.a diuo pio.§.ſi ſuper rebus.
⁊ ſeq.Quedā eſt cognitio ſuper exceptione que opponitur
poſt ſentētiā,⁊ tūc aut opponit tale aliquod qđ ɔcernit me
rita principalis cauſe.exēplū ponit Bart.in his in quibus
loquitur tex.in.l.ij.C.de iur.⁊ fac.igno.vt puta q₂ dicit φ de
bet excuſari a iuris ignorantia ex ſpeciali priuilegio:et de
iſtis nō poterit cognoſcere talis executor ſʒ debet remitte
re ad priorem iudiceʒ.alle.l.peñ.ff.de confeſ.Quedam ſunt
exceptiones que ſoluʒ reſpiciunt executionem:nec infrin-
gunt ſententi vt exceptione quis exigatur vltra q̄ facere
poſſit ⁊ ſimiles:⁊ de iſtis executor cognoſcit.d.l.peñ.⁊ etiā
pronūtiabit vt ibi.Quedā ſunt exceptiōes que directe ve-
niunt contra ſententiaʒ ⁊ eam impugnāt,vt exceptio nulli
tatis vel falſorū inſtrumentorum ⁊ ſimiles.glo.in.d.c.paſto-
ralis.⁊ in.l.⁊ ſi non cognitio.tenet φ executor poteſt de his
cognoſcere:⁊ ibi eſt gloſ.multū no.de hac materia vide per
Spe.qui idem tenuit in tit.de execu.ſen.§.i.ver.vt aūt.Di-
cit tamen gloſſ.φ cognoſcit ad finē,vt ſuperſedeat ⁊ remit-
tat ad ſuperiorē nō autem ſuper illis pronuntiet.Et idem
voluit Bar.in dicta.l.a diuo pio.⁊ pro hoc caſu alleg.text.
hic ⁊ ſimiliter in.l. pretor.§.marcellus.ff.de iudi.Et idem
finaliter tenet Inn.⁊ Hoſt.hic.⁊ ſi diceremus ɔtrariū poſ-
ſet ſequi abſurditas ẜm Bartol.ſcʒ φ iudex minor vel par
poſſit refringere ſententiā maioris vel paris.cōtra.l.nam ⁊
magiſtratus.ff.de arbi.⁊ in.c.innotuit.ſ.de elect.Idem per
omnia tenet Bar.quando iudex ſententiās delegat execu-
tionē ante cognitionē habitam ſuper executione fienda et
hoc finaliter voluit Inn.hic licet referat varias opi.ſʒ hoc
eſt tenendū predictis rationibus.Addo tamē φ ſi opponi
tur exceptio concernens iniuſtitiam ⁊ non nullitatem non
debet executor ſuperſedere,etiā ſi ſciat eam iniuſtam,quia
fecit ius inter partes ex quo tranſiuit in rem iudicatam:vt
5 in.d.clemen.paſtoralis.§.quia vero.de offic.dele.¶† Dicit
tamen ibi Inn.ſingulare verbū,ſe non conſulere executori-
bus criminalium cauſarum vt in perſonam condēnati pe-
nam exequantur ſi cognoſcunt illum iniuſte cōdemnatum:
licet referat alios ɔtradicere.arg.c.cū miniſter.xxiij.q.v.et
vide hic quod dixi in dicto.§.q₂ vero.⁊ hoc dictū Inno.re-
fert ⁊ ſequitur Ange.de peru.in.d.l.a diuo pio.qui videtur
in aliquo deuiare a predictis ⁊ a Bart.ſed allegando.d.l.ſi
pretor in fi.aliter inducēdo q̄ Bar.ſed Inn.intelligit illam
legem ſcđm quod intelligit Bart.⁊ mihi placet.¶ Tertio
a membro principali quandoq̄ʒ executio ſententie[a] committi
tur poſt ſententiam ⁊ habitam cognitionem de executione
vt in commiſſione que fit in nūtio,⁊ iſte ſecūdū Bar.vocatur
merus ⁊ nudus executor ⁊ nullam habet cognitionem.d.l.
ſi vt proponis.⁊.l.executorem.⁊ eſt ratio,quia omnis cogni
tio preceſſit:⁊ ideo mera executio videtur commiſſa,⁊ hoc
modo ẜm eū cognoſcitur mer⁹ executor.⁊ hoc ſequitur hic
do.Ant.dicēs,φ iſte talis nullā exceptionē poteſt admitte
re.⁊ idem Bal.in.d.l.⁊ ſi non cognitio ⁊ idem refert tenere
Odof.⁊ omēs.ſed tu vide gl.in.d.l.⁊ ſi nō cognitio in decre
tis:que dicit φ quantūcunq̄ʒ executio ſit mera,tamē ſi eui-
b dens[b] eſt eam eſſe nullā vt per falſa inſtrumenta latam exe
cutor nō debet eam exequi.⁊ mihi placet hoc arg.eius qđ
not.in.l.iuſte poſſidet.de re iudi.Nam vbi ſentētia eſt nulla
non excuſatur quis autoritate iudicis preſertim q̄n euidēs
eſt eam eſſe nullam,niſi aliud dicatur in caſu noſtro in quo
fuit habita cognitio ſuper executione:ſed vt dixi euidentia
facit debet preualere.arg.viij.diſtinctio.veritate.⁊ in.c.eui-

dentia.de accu.poſſet tñ ſic diſtingui,φ aut preſentib⁹ par
tibus ſuper executione ſententie lata fuit aliqua ſentētia,⁊
tunc cum tranſiuit in rem iudica.non debet amplius excipi
de nullitate.arg.in.l.i.ff.que ſen.ſine app.in prin.Aut nulla
ſententia lata fuit.⁊ tunc ſecus ⁊ abſtinebit iſte executor ab
executione non rōne iuriſditionis quā habet cū nullam ha
beat.ſed q₂ non meretur dici ſñia ex quo eſt nulla,vt in.l.iij.
§.condemnatū.ff.de re iudi.facit qđ no.Inno.in.c.ſi q̄n.de
offi.deleg.vbi aliquid tetigit ad materiā poſt eum.Ex his
omnibus infertur cōtra lec.huius gl.que intelligit iſtū tex.
6 in mero executore.¶† Sʒ circa iſtū merū executorē quero
an poſſit reſiſtenti violētiā inferri quo ad actum executio-
c nis explēdum.[c] Ang.de peru.in.d.l.a diuo.pio.dixit quod
non,quia poteſtas eū ſit mera:et modica non extendit ad
hunc caſum.alle.Inno.in.c.cum olim.ij.de priuile.in verbo
per portarii.Sed aduerte tu q₂ Inno.non loquitur ita ſim
pliciter prout eū allegat:imo ſi bene ponderet quo ad hunc
caſum ſentit oppoſitum,loquit enī primo q̄n cōmiſſio fuit
facta ſimpliciter alicui nuntio vt mittat aliquē in poſſeſſio-
nē alicuius rei nulla ſententia prius lata partib⁹ p̄ſentibus
ſuper illa re.quo caſu dic φ non debet iſte nūtius violentiā
inferre etiā partibus q₂ officiū ſuū ad hoc nō extēdit:debet
enī intelligi de poſſeſſione vacante.Ideo dicit φ etiam ab-
7 ſente poſſeſſore non debet alium in poſſeſſionē mittere.† q₂
non debet priuare aliū ſua poſſeſſione cuʒ ipſe nō ſit iudex:
nec ſine cauſe cognitione quis eſt a ſua poſſeſſione remoue-
dus.l.fi.C.ſi per vim vel alio modo.Oportet ergo ẜm eū φ
prius poſſeſſor renuntiet vel autoritate iudicis inde expel-
lat.hoc verum ẜm eum niſi partibus preſentibus ſententia
lata fuiſſet cōtra poſſeſſorem,tunc enim ſatis videt φ viator
ſeu nuntius poſſet dare poſſeſſionē rei quaʒ alius poſſidet
maxime ſi pōt fieri ſine violentia.d.l.fi.C.ſi per vim.Et pon
dera bene hec verba vltima in eo φ dicit maxime ſine vio-
lentia.ex quo clare ſentit qđ etiā violentiam poteſt inferre
q̄n eſt merus executor datus poſt ſñiam.⁊ ſic primum dictū
ſuū videt reſtringere q̄n añ cognitionem fuit mandatū nun
tio vt aliquē mitteret in poſſeſſionem.dʒ enī in dubio intel-
ligi de vacante.ar.c.cū noſtris.de cōceſ.preb.⁊.c.dudum.de
priui.⁊ qđ leg.in.c.ij.de deci.lib.vj.in prin.Et φ nuntius de
putatus poſt cauſe cognitionem poſſit violētiā inferre,fa-
cit optime tex.in.l.qui reſtituere.ff.de rei ven.⁊.l.p̄hibitum.
C.de iure fiſci.li.x.facit qđ no.gl.in.c.ex literis.⁊.c.fi.de offi-
cio delega.vt ſic ille glo.ſoluentur ſaltē reſpectu coertionis
facti.⁊ facit.l.ad rem mobilē.⁊.l.ad legatum.ff.de procura.
8 ¶† Quero circa p̄dicta quid ſi fuit ſcriptū alicui vt daret
d poſſeſſionē[d] amoto quolibet illicito detentore.[e] an talis ha
e bet iuriſditionē vel ſit ſimpliciter executor.Inno.in.d.c.cum
olim.dicit primo φ talis non habet iuriditionē niſi ſup no
torijs ⁊ illicitis.ar.in.c.ſtatuim⁹.de offi.deleg.lib.vj.alij di-
cūt ⁊ forte melius ẜm eum φ p̄cedat etiā ſup notorijs iuris
ordine ſeruato.allega.not.in ca.epi.de reb.eccle.non alie.et
hoc vltimuʒ mihi placet ſi cōmiſſio fuit facta ante ſentētiā
⁊ cognitionē ſuper executione,q₂ talis vr̄ iudex cū habeat
cognoſcere an poſſeſſor ſit illicitus:ad hoc qđ no.gl.in p̄al.
c.paſtoralis.§.q₂ vero.verſi.mixta.Secus autem ſi preceſſit
ſñia ⁊ cognitio ſuper executione fienda,quia tunc eſt merus
9 executor,vt.ſ.dixi ⁊ ſic limito Inn.¶† Quero an is cui cō
mittitur executio poſſit cognoſcere de ſurreptione vel fal-
ſitate reſcripti ſi coram eo opponit.Inn.hic diſtinguit qđ
aut is qui tulit ſententiam cōmiſit executionē.⁊ tunc oppo
ni non pōt de ſurreptiōe,cū ipſe ſatis ſit cert⁹ de facto ſuo.
de reſcri.ab excōicato.Aut non ipſe tulit ſñiam ſed alius ⁊
vincens cām impetrauit reſcriptū a ſuperiore,puta a papa
narrando multa pro executiōe fienda:⁊ tunc poteſt ipſe co
gnoſcere ⁊ tardabit executionē.⁊ de hoc eſt caſus in.d.l.et
ſi non cognitio ⁊ hanc executionē appellat Inn.mixtā ſed
primo caſu appellat merā.ſed hoc p̄cedit quo ad cognoſcē
dū de exceptiōe ſurreptiōis,ſʒ q̄ ad al's exceptiōes admit-
tēdas vel repellēdas tene qđ.ſ.dixi.Sʒ Inno.nō aperit an
intelligat dictū ſuum in mero executore,capiēdo merū p̄ut
ſ.dixi.vñ dico φ capiēdo executorē mixtū vt dixi i p̄cedēti
bus poterit in dubio cognoſcere de exceptione falſi reſcri-
pti ⁊ etiā iudicare ⁊ etiā de ſurreptiōe ſi poſſet p̄bari etiā in
facto proprio.ar.op.in.c.cū olim.de re iud.⁊ hoc p̄bat.in.d.
l.⁊ ſi nō cognitio.Iſte enim eſt iudex in executiōis actu,vt
ſ.dixi merito pōt cognoſcere de poteſtate ſua,et etiam ſe
pronūtiare iudicem ſeu nō iudicē,vt in.c.ſignificātibus.de
offic.dele.⁊ cle.i.de reſcrip.¶ Sed dubium eſt quid in me-
ro capiendo proprie vt predixi.⁊ tūc diſtinguo φ aut alius
iudex commiſit executionē narrādo φ ſñia fuit lata ⁊ omis

cognitio

a ¶Et ꝙ quis poſſit eſſe nuntius in cauſa ꝓpria ex commiſſione iudi cis.dicit etiam Bal.in.d.l.iuſte poſſidet.per.d.§.ſi epiſtola.Sali.in.l. dotis.ſol.mat.facit qđ vult Bar.in.l.j.C.de ſer.fug.vbi per illũ tex.di cit ꝓbari ꝙ quis p̃t eſſe nuntius ⁊ executor in cauſa propria ⁊ ad pro priã vtilitatẽ.Idẽ in teſtatore q p̃t dare licẽtiã legatario ꝙ capiat rẽ le gatã ⁊ poſſeſſionẽ ipſi⁹ ꝓpria autoritate.iſta ẽ elegans gl.in.l.Titia cum teſtamẽto.ff.de leg.ij.in §.Luci⁹.in verſi. non ſit interpretandum ibi circa finẽ.vel tertio a ſe id eſt vt nõ petat ab alio not.ꝑ legiſtas in.l.nemo p̃t.ff.de legatis.j.adde an legatarius ꝓpria autoritate poſſit rem legatã capere ⁊ qñ non.Ro.conſi.cccxij. Anto.Franciſc. ¶An q́s poſſit eſſe nũti⁹ in cã ꝓpria ad citandum etiam ſuũ aduerſarium.vide Bart.in.l.eũ qui.in.§.fin.ff.de furt.⁊ per Bart. in extrauagã.ad reprimen.in ver. per nuntiuꝫ.vbi dicit ꝙ ſic.⁊ per Bal.in aut.⁊ omno.C.ne vxor ꝓ marito.et tenet Barto.in.l.j.C. vt nemi.lic.ſine iudi.auto.⁊ per Paul.de caſt.in l.miles.in.§.qui iudicati.ff.de re iudi.⁊per glo.in l.ſi vt proponis. la.ij.C.quomõ ⁊ qñ iudex.⁊ vide Alexã.in.l.iuſte poſſidet.hic allegata.vbi poſt Bartol dicit ꝙ iudex poteſt dare licentiam actori quod citet ipſum reum.

cognitio ſuper executione habita,⁊ per partem aduerſam hoc negatur ⁊ dicitur reſcriptum ſurreptitium.⁊ tunc eſt dubiũ an poſſet de hoc cognoſcere ⁊ pronuntiare.⁊ credo ꝙ ſic,qꝛ ſubintelligitur illa clauſula ſi ita eſt,que in hoc peremptorio dat iuriſditionem,vt in.d.c.ab excõicato.de reſcrip.ſecus videtur ſi ille idem qui tulit ſententiam hoc cõmiſit.Si tamen exciperet ꝙ reſcriptũ eſt falſum vel ſurreptitiũ vt qꝛ aliter ⁊ viua voce dixerat ꝗ̃ nunc ſcribẽs.ar.d.c.olim.et tũc puto ꝙ non per viam iudicij cũ nullã iuriſditionem habeat ar.d.l.ſi vt proponis.⁊.l.executorem.ſed extraiudicialiter ad ſui inſtructionẽ poterit de hoc inquirere ad effectũ vt exequatur vel ſupſedat.ar.c.cũ contingat.s̃.de reſcript.
10 ¶†Quero an executor preſertim miſſ⁹ debeat ſemꝑ exceptiões ꝓpoſitas admittere.So.Gof. dicit ꝙ non,ſi eñ executor percipit ꝙ malitioſe opponitur exceptio falſi cã differende executionis fiat executio ſalua manẽte falſi q̃õne.C.đ fal. l.ij.Ad hoc adduco.c.ad diſſoluenduꝫ.de deſpõſa.impub.⁊ no.per Inn.in.c.poſt electio.de conceſ.preben.vbi dicit iudicem non debere admittere exceptionẽ etiam peremptoriam ſi vehemẽter preſumit illã calũnioſe oppoſitã.facit.c.cum contingat.⁊.c.ſuper literis.de reſcrip.
11 ¶†Vlterius quero an iudex poſſit parti vincenti executionẽ ſententie cõmittere vt ſic vadat ⁊ ꝓpria autoritate poſſeſſionẽ ingrediaṫ.Glo.in.l.meminerint.tenet ꝙ ſic,⁊ pro illa bene facit.l.eum qui.§. ſi epiſtola.ff.d fur.vbi in facto proprio quis conſtituitur nuntius.a ⁊ quod legi.⁊ no.in.c.cuꝫ dilecti.de dolo ⁊ contu.Contrarium ſentit gl.in.l. iuſte poſſidet.ff.de acquirend.poſſeſ.⁊ vtrobiqꝫ not.per doc.Communis legiſtarũ cõcluſio b eſt, maxime Bar.ꝙ dũmodo non reperiat reſiſtentes poteſt hec facultas dari parti al's ſecus nedetur materia generandi ſcandalũ.ar.in.l.non eſt ſingulis.ff.de re iud.Ego puto hoc verũ in caſu in quo committitur nuda ⁊ mera executio,ſed ſi oportet cauſe cognitionem adhibere tunc ſec⁹, quia non debet quis in facto ſuo iudex conſtitui.l.vna.C.ne quis in ſua cauſa.⁊.iiij.q.iiij.c.i. Exigitur autem cauſe cognitio,quãdo reb⁹ in non adiudicatis eſt fienda executio,vt in perſonali actione.d.l.a diuo pio.not.Inn.in.d.c.cum ſuper.j.eodem in fin.
12 ¶†Secus in rebus adiudicatis,tunc enim nulla etiam ſummaria cognitio adhibetur,vt not.Innoc.in loco preallegat.

b ¶Et iſta concluſio eſt approbata.Et idem tenet Bar.in.l.j.ꝑ illum tex.C.nemi.lice.propria auto.ſine li.iu.⁊ in repe.l.creditores.in.iij.q. prin.ff.de pig.⁊ in.l.ſi finita.§.Iul.in.vi.col.ff.de dã.infe.Cyn.⁊ nouiſ. in.l.iubemus.ff.de iuriſd.om.iu.in.j.q.cũ alijs cõcord.quas addit do. Alex.in.d.l.iuſte.de acqui.poſ.vbi refert Bal.⁊ Lud.roma.variaſſe ad eum remitto,⁊ facit ad predicta gl.in.l.miles.§.qui iudicari.ff.eod.ꝑ quam dicit Ange.ibi not.ꝙ parti obtinenti ſentẽtiam poteſt per iudicem committi venditio bonorum condemnati,quod dicit eſſe mirabile verbũ pro.d.l.meminerint.dicit etiam Bal.in aut.vt oratio.C.ne vxor ꝓ mari.ꝙ executio in rebus ⁊ captura perſone poſſunt per iudicem committi parti dũmodo talis executio fieri poſſit ſine violentia ⁊ periculo armorum,alibi etiã dicũt Cy.⁊ Bal.in.l.ij.C.ſi in cã iud.ꝙ iudex poteſt dare licentiam creditori ꝙ pignus ſibimet inſolutuꝫ accipiat per not.per gl.in.d.§.qui iudicati.imo plus per iudicem poteſt dari licentia parti ꝙ citet ipſammet ſm Bart.in ver.per literas.in extrauagan.ad reprimendum.Bal.⁊ Salice.in.l.ſi vt proponis.per gl. j.⁊.C.quomodo ⁊ qñ iudex.do.Ant.⁊ alij canoniſte.plene ponũt in.c. j.s̃.de iud.poſt Spe.in tit.de cita.§.ſequitur.in ver.quandoqꝫ cõmittitur parti.vbi tenet ꝙ poſſit.⁊ in tit.de actio.⁊ pe.in.§.ſuper.in verſi. itẽ vide.per Anto.in.l.ij.C.vt nemo priua.predicta intellige parte citata ⁊ vocato poſſeſſore alias quis non debet ingredi tenutam vel poſſeſſionem fundi autoritate vel licẽtia iudicis niſi ꝯceſſa ſit vocato pri⁹ poſſeſſore alias caderet a iure ſuo per.l.meminerint.⁊ ibi Bart.in.ij co.⁊ alij poſt eum.⁊ gl.in.d.l.iuſte poſſidet.⁊ propterea Bart.in conſi. qđ incipit miſſus in poſ.in.iij.dubio.in prin.dicit no.ꝙ qui vult autoritate alicui⁹ licẽtie ingredi poſſeſſionẽ rei dꝫ diligẽter inquirere qs ſit poſſeſſor,⁊ eum facere citari,⁊ ſi hoc neglexerit punitur priuatione iuris ſui.d.l.meminerint.⁊ ſic negligentia in non inueſtigando poſſeſſorem ⁊ etiam in non vocando eũ ad ius puniendã eſt.d.l.meminerint.⁊ non excuſatur rõne ſentẽtie,vt ibi ꝑ eum.⁊ idẽ dicit Bal. in.l.fina.in.iij.colũ.C.de edict.di.adria.tollẽ.Pe. de ancha.⁊ Geminia.in.c.ſi.de electio.in.vj.vbi refert Pe.de ancha.ſe ita conſuluiſſe.⁊ ita cõſuluit in conſil. cclxvij.qđ incip. in primo dubio. quo queritur ⁊c. ⁊ in cõſil.cclxix. incipi.videretur ꝑma facie ⁊ do. Alexan.de imo. in ꝯſil.ccxxv.inci.viſa facti narratione.in.v.col. ad fi.nec obſt.regula ꝙ nõ ſit citãd⁹ ille quo inuito ⁊ contradicẽte poteſt act⁹ expediri.l.iiij.in prin.ĩ ver.illud. ff.de fideicõmiſ. li.⁊ rl'a qđ poteſt inuit⁹ qꝛ poteſt dici ꝙ iõ lex requirit citationeꝫ,qꝛ mlťa poſſent opponi contra ſentẽtiam que trãſiuit in rem indicatam ad impediendã executioneꝫ,que pulchre ponunṫ ꝑ Bar. ⁊ alios in.l.j.C. de iuris et facti ignoran.

hoc dicit idem Inno.in.c.ex ratione.de app.qđ etiam citatio non exigitur,quod eſt notãdũ,et
13 vide qđ ibi dicã.¶†An aũt ex pacto inter creditorem ⁊ debitorem inito poſſit induci vt liceat creditori propria autoritate poſſeſſionem bonorum debitoris apprehendere ꝓ ſatiſfactione debiti,vide plene per Bart.in.l.iij.C.de pigno.⁊ tãdem concludit quod ſic,per illum text.dummodo non reperiat reſiſtentem c,alias non valet pactum ratione p̃dicta ne pactum ſit cauſa ſcandali.l.couenire.ff.de pactis dota.hoc verum ſecundum eum,niſi debitor conſtituiſſet ſe p̃cario nomine poſſidere,quia tunc cum poſſeſſio ſit tranſlata in creditorem.l.certe.ff.de precario.poterit vi poſſeſſionem intrare,quia potius tunc dicitur ſuam poſſeſſionem defendere ꝗ̃ violentiam
14 inferre,quod eſt notanduꝫ.¶†Vltimo hic q̃ro de.q.nota.quam ponit hic Innocẽ.quidam electus pone in ep̃m obtinuit confirmationem a romano pontifice,demum accuſatur coraꝫ metropolitano ſuo ꝙ ſimoniace illam confirmationem obtinuit,puta quia dedit pro ea obtinenda pecuniam alicui ex familiaribus pape,queritur nunquid talis accuſatio fieri ⁊ admitti debeat ꝑ metropolitanum.Innocent.tenet hic ꝙ ſic,dũmodo non agatur ad penam depoſitionis,ſed ad aliam penam,⁊ nihil tangitur de confirmatione,⁊ quia ſi ageretur quod confirmatio eſſet iniuſta non poſſet agi coram inferiore a confirmante.Nota bene hoc dictum pro quo allego tex.iuncta gloſ.not.in.c.j.de confirmatio.vti.vel inutil.vbi patet quod licet inferior cognoſcere non poſſit de vtilitate confirmatiõis ſeu rei ꝑ ſuperiorem confirmate,poteſt tamen de crimine commiſſo per confirmationem obtinentem cognoſcere ⁊ punire,qꝛ hoc non tangit vires confirmationis,non enim per confirmationem eximitur a poteſtate ſui iudicis,vt nota.in.c.niſi.de preben.Ex quo dico ꝙ contra ep̃m confirmatũ ſimoniace poterit agi,etiam ad penam depoſitionis dummodo diffinitio reſeruetur pape ⁊ in agitatione cauſe adhibeatur numerus epiſcoporum.de quo ſatis dixi.s̃.eod.non poteſt.contra alium p̃latum inferiorem poterit agi ad depoſitionem,⁊ priuationem ratione predicta.Et hodie excõicati ſunt ipſo facto clerici ſeu religioſi vel laici vtriuſqꝫ ſex⁹ qui ꝓmiſſionem ſeu mun⁹ aliqđ ex pacto fecerint vel receperint vel donauerint pro aliqua gratia vel iuſtitia obtinenda

¶Adde quid in ceſſionario creditoris qui habebat poteſtatem ingrediendi propria autoritate.Bal.conſi.cxiiij.in lib.v. Anto.Franciſ. ¶Dicas circa hoc qđ hic dicit de legato qđ legatum recta via in legatariũ ⁊ ſibi rei legate dominium acquiritur.l.a titio.ff. de furt.⁊ cedit ab adita hereditate.vt plene per Bart.⁊ Bald.in.l.ea quã.C.de fideicõ.⁊ in.l.j.ff.C.qñ dies leg.ced.⁊ vide gl.inſti.de leg.§.ſi peculium.non tamen poteſt propria autoritate occupare legatum.l. j.§.j.ff.quorũ lega.⁊ habeṫ per gl.⁊ Bar.in.l.extat.ff.qđ met.cau.alias priuaretur legato,vt in.l.non dubiũ.⁊ ibi ꝑ gl.⁊ doc.C.de legi.qđ verũ eſt qñ res legata teneretur per alium ſm Bar.in.d.l.extat.⁊ ꝑ Pau.de caſt.in conſil.inci.dñi donatio ſine dubio.in.ij.col.quod etiam eſt verũ niſi de licentia teſtatoris rem legatã acciperet.vt in.l.Titia cum teſtamento.§.ij.ff.de leg.ij.⁊ no.Bar.in.l.legitimos.de legi.tut.⁊ per Ale. in.l.extraneum.C.de hered.inſti.vbi dixit,ꝙ etiam ſi teſtator diceret accipe talem rem tua autoritate vel a te ipſo quod tunc ⁊ eo caſu p̃ōt etiam additis armis licet non debeat armis percurrere,ſed ſoluꝫ illis vti ad terrorem,quod etiam voluit Bart.in.l.i.in.iiij.col.C.cõis de legat.poteſt etiam capere propria autoritate,ſi legatarius eſſet executor teſtamentarius.ita Bal.in.d.l.non dubium.C.de legi.⁊ codeꝫ modo ſi in legato eſſet adiectum verbum libere,ſm Bar.in.l.precibus.in vlti.col.C.de impube.⁊ alijs ſubſti.Et ad predicta vide conſil.Paul. de caſt.cclxxxiij.
c Sebaſti.Sapia.¶Reſiſtentem.Vide late do.Iaſo.in.l.ij.colum. xxxviij.ver.capio glo.magnam.C.de iure emphyt.

apud ſedē apoſt.a qua preterꝙ̄ in moꝛtis articulo,niſi a papa abſolui non poſſunt,⁊ grã ſic obtenta eſt ipſo iure nulla.Simili ſnia inuoluunt̃ q ſcienter tali gratia vtũt̃,vt habetur in extrauag.Boniſa,viij.que incipit excõicamus ⁊ anathematizamus ⁊c.

1 ☞ Pignus pretoꝛiũ non cõſtituitur ex ſola iuſſione pretoꝛis,niſi actualiter fiat miſſio,ſecus eſt in pignoꝛe conuentionali quod ſolo cõſenſu cõtrahitur.3.

2 Adiudicatio bonoꝛuʒ non impeditur ſi reus eſt paratus dare alia pignoꝛa.12.

4 Obligatio bonoꝛum ſimpliciter facta intelligit̃ de futuris ⁊ preſentibus.

Publicatio bonoꝛum ſimpliciter facta intelligitur tantum de preſentibus.

5 Pignus conuentionale quo ad poſſeſſionē nõ transfert̃ in creditoꝛem ſine actuali traditione.

6 Actio pignoꝛatitia directa non cõpetit niſi creditoꝛ ſit in poſſeſſione pignoꝛis.

Statuta loquentia in pignoꝛe non habēt locuʒ in hypotheca in factis odioſis.

7 Juſſus iudicis de mittendo aliquē in poſ.durat biennio,poſtea vero requirit̃ nouus ꝓceſſus,niſi creditoꝛ ex rationabili cauſa fuerit impeditꝰ, quo caſu habetur pꝛo poſſeſſoꝛe.

8 Nuntius miſſus a iudice vt ponat creditoꝛeʒ in poſſeſſionem bonoꝛũ,⁊ ipſe aſſignauit vnã pꝛo alia:non tranſfert poſſeſſionē in ipſuʒ creditoꝛē.

Poſſeſſio bonoꝛũ adiudicatoꝛuʒ tranſfertur in creditoꝛem per nuntiũ a longe ſtantem ⁊ bona ipſa videntem ſm veram opi.Abb.hic.10.

9 Poſſeſſionem vnius beneficij qñ quis vult accipere,dʒ omniũ rerũ ipſius bñficij poſſeſſionē accipere,⁊ non ſufficit ſi acceperit poſſeſſionē vniꝰ pꝛo omnibus niſi conſuetudo ſit in contrariuʒ.

10 Poſſeſſio bñficij acquirit̃ in cõſpectu bñficij,lʒ non intrauerit actualiter,etiã ſi alius ſit in poſſeſſiõe dũmodo contra eum ſit lata ſententia.

11 Creditoꝛes omnes cenſentur cepiſſe poſſeſſionē, ſi vnus ipſoꝛum ipſam ingreſſus eſt.

12 Appellari non põt a ſnia lata in realibus.

Dominium rei an perdatur per ſententiam latam ſuper illa re.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Statuta. hoc tenet Are.in ꝯſ. cxxxiiij.inci.eximie dñe collateralis.circa fineʒ. Pau.de ca.in.l. a.ff.de pign.act. Sed ꝯtrariuʒ tenet Feli.hic quoꝝ ꝯcoꝛdiã poſui in repeti.l.creditores.in.ij.q.C.de pigno.

Cum aliquibus.

Hoc.c.põt intelligi duobus modis. Primo ꝙ loquatur in pignoꝛe p̃toꝛio,puta ꝙ p̃toꝛ vel iudex ꝓpter ꝯtumaciam rei ponit verbotenus actoꝛem in poſſeſſionē rei petite in actione reali vel alioꝛum bonoꝛũ ipſiꝰ rei in actione ꝑſonali,⁊ intētꝰ litere eſt ꝙ ad cauſandũ pignꝰ p̃toꝛiũ ad hoc vt miſſus poſſideat nõ ſufficit iuſſus iudicis,ſʒ reqrit̃ vt actualiter mittat̃ in poſſeſſionē.Et ſʒ hũc intellectũ hoc d̄t in
1 ſumma.¶ † Nõ ſufficit ad pretoꝛiũ pignus vt verbaliter detur.niſi actualiter fiat miſſio.Secũdo poteſt intelligi cum poſſeſſio aliqua vel pꝛopꝛietas alicuius rei ſeu res aliqua adiudicatur actoꝛi iure dñij:⁊ reus ꝑ executione vult dare aliquod pignus ⁊ non ipſam rem ſaltem in preſenti hoc caſu non ſufficit,⁊ ſm hunc intellectuʒ hoc
2 inten.¶ † Non impedit reus ſententiam adiudicationis poſſeſſionis ſi ſit paratꝰ dare pignoꝛa.vel ſic.Non ſufficit reo dãnato ad traditioneʒ poſſeſſionis tradere pignus ꝑ ipſa poſſeſſione.
3 ⁊ non diuiditur.¶ † Ultra ſummaria non poſſunt notabilia colligi.Sed pꝛo declaratione ipſoꝛum ⁊.c.opp.⁊ videtur ꝙ ſolo decreto iudicis transferri debeat poſſeſſio ſed induci pignus p̃toꝛium,vt in.l.pignus.ff.de pig.act.⁊.l.contrahitur.ff.de pigno.vbi patet ꝙ nuda conuentione ſine alia traditione conſtituitur pignus ſeu bonoꝛum hypotheca ſoluitur,vt premiſi.hoc.c. põt duobus modis intelligi.Primo in pignoꝛe p̃toꝛio,ſcʒ cũ iudex vult dare pignus creditoꝛi de bonis ipſius debitoꝛis ꝓpter eius cõtumaciam in non ꝯparendo vel in non parēdo iudicatis,quo caſu non ſufficit ſolus iuſſus iudicis, niſi coꝛpoꝛaliter creditoꝛ mittat̃ in poſſeſſioneʒ: vt hic.⁊ eſt tex.apertus in.l.non eſt mirum.ff.de pig.act.vbi dicitur ꝙ cũ iuſſu magiſtratus pignus conſtituitur,nõ alias cõſtituitur niſi ventum fuerit in poſſeſſionem,⁊ ratio eſt,qꝛ poſſeſſio regulariter non acquiritur niſi animo ⁊ coꝛpoꝛe,vt in.l.j.⁊.iij.ff.de acquir.poſ.⁊.l.licet.C. eod.nec ius reale conſtituitur ſine traditione,vt in.l.traditionibus.C. de pact.⁊.ff.de vſufr.l.iij.§.j.⁊.l.ſi partem.in pꝛin.ff.quēadmo.ſeruitu. amit.Ad contrarium dic ꝙ loquitur de pignoꝛe conuentionali qḋ ſolo conſenſu contrahitur,vt ibi,⁊ eſt ibi ſpeciale,qꝛ modici pꝛeiudicij
4 eſt ſm Bar.in.d.l.j.de pig.act.¶ † Similis ratio no.in.l.ſi.C.que res pign.obli.vbi patet ꝙ in generali obligatione bonoꝛũ veniunt bona pꝛeſentia ⁊ futura,ſecus in publicatione,vt in.l.ſi mãdauero.§.is cuius.ff.manda.⁊.c.felicis.§.verũ.de pen.lib.vj.ratio diuerſitatis cõiter ibi redditur,quia pꝛimo caſu tractatur de modico pꝛeiudicio.
5 ¶ † Item dico ꝙ in conuentionali pignoꝛe non transfert̃ poſſeſſio ſine actuali traditione,nec ꝓpꝛie conſtituitur pignus ſed potius obligatio pignoꝛis,vt no.gl.in.d.l.j.qꝛ ꝓpꝛie pignus eſt cũ poſſeſſio ſeu detentio tranſit in creditoꝛē,hinc dicit̃ pignus a pugno quo ſtringitur.hypotheca vero dicitur cũ non tranſit,vt.l.ſi rem alienam.§.pꝛopꝛio.ff.eo.⁊ inſti.de act.§.inter pignus.Et dicit Bar.in.d.§.ꝓpꝛio.ꝙ quantum ad actionem hypothecariam nulla eſt differentia inter pignus ⁊ hypothecam,qꝛ vtroqʒ caſu competit,vt.l.res hypothece.§.
6 pe.⁊.ff.de pig.⁊.§.item Seruiana.inſti.de act.¶ † Sʒ quantuʒ ad pignoꝛatitiam directã eſt differentia,qꝛ illa contrahitur re.vt inſti.quibus modis re contrahi.obli.in fine.Jdeo niſi ad creditoꝛem tranſeat poſſeſſio vel detentatio non haberet locum pignoꝛatitia.Ex p̃dictis
a no.Bar.ibi poſſe dici ꝙ ſtatuta[a] que loquuntur de pignoꝛe non habeant locum in hypotheca cum ſm ꝓpꝛiam ſignificationem debeat intelligi de pignoꝛe qḋ tranſit ad creditoꝛem,dicit tamen ꝙ hoc pꝛo cõſtanti non poneret.Sed mihi placet quando ſtatutuʒ pꝛouideret circa factum odioſum,qꝛ tunc verba ſtrictiſſime ſunt intelligenda,vt in c.in noſtra.de iniur.⁊.c.cum dilectus.de conſue.⁊ hec no.Et hanc lecturam ſentit tacite hec glo.in pꝛin.dum allegat.d.l.non eſt mirũ.cuʒ
7 ſimili.¶ † Et circa eã quero an iuſſus iudicis de mittendo in poſſeſſionem creditoꝛem durat magno tempoꝛe ſi creditoꝛ nõ curauit actualiter poſſeſſionem ingredi,⁊ dic ꝙ durat vſqʒ ad biennium,poſtea vero opus eſt nouo pꝛoceſſu.Ad hoc tex.not.in.l.ſi.C.de bo.auto.iudic. poſ.tenet Bar.in.l.pꝛetoꝛ ait.§.in eum.ff.eo.quod no.⁊ hoc intelligo qñ ꝑ eo deficit quominus in poſſeſſionē intraret.Si vero ſtetit ꝓpter potentiam debitoꝛis,vel qꝛ fundus in quem debebat fieri miſſio erat inundatꝰ tũc habet̃ ꝑ poſſeſſoꝛe,vt in.c.contingit.de do.⁊ contu.⁊.l. cum vnus.in fi.cum.l.ſeq.ff.de bo.aut.iud.poſ.⁊ ſic limita iſtum text.
8 ¶ † Ulterius quero circa hanc ele.quid ſi nuntius miſſus a iudice vt creditoꝛem mitteret in poſſeſſionem aſſignauit vnã rē pꝛo alia vel pꝛo pluribus alijs in quibus debeat fieri miſſio an ſit tranſlata poſſeſſio. Spe.in.ti.j.⁊.ij.decre.§.iã de effectu.in pꝛin.tenet ꝙ nõ.imo plus dicit ꝙ non ſufficit ad transferendam poſſeſſionē ꝙ nuntius a longe ſtans oſtendat poſſeſſionē:⁊ verbis tradat nec ob.ſm eum.l.qḋ meo.ff.de acqui.poſ.⁊ qḋ no.in.c.ij.de conſue.qꝛ illud pꝛocedit in poſſeſſione rei ſed nuntius illam non poſſidet:ideo opoꝛtet qḋ actualiter transferat̃. Et hec dicta ſequitur hic do.Ant.⁊ dicit bene notanda.Aduerte qꝛ ſepe fuit ſecutus ſed nunc data opoꝛtunitate inueſtigandi dico aliter ⁊ fateoꝛ pꝛimo ꝙ ſi tradat vnam rem pꝛo alia non transfertur poſſeſſio:qꝛ ad acquirēdam poſſeſſionem opoꝛtet qḋ actualiter intret:vt in
9 d.l.licet.⁊.l.poſſidere.in pꝛin.pꝛeal.¶ † Et vide per Dy.in regula.j.de regu.iur.li.vj.vbi dicit ꝙ ſi quis ponit aliquem in poſſeſſionem vnius rei beneficij pꝛo illa ⁊ pꝛo omnibus alijs rebus beneficij.non acquiritur poſſeſſio niſi illius rei tantuʒ in quam eſt facta miſſio hoc limito niſi cõſuetudo habeat vt ſufficiat facta traditio q̃ ſit interuentu alicuius rei.Ad hoc allegat tex.ſing.in.c.ij.de conſue.vide quod ibi dixi.⁊ quod in eccleſia.vide quod dixi plene in.c.cũ veniſſet.de reſti.ſpo.vbi tractaui in traditione penſionis videatur tranſlata rei poſſeſſio dic vt ibi,reſpectu tamen eiuſdem fundi non eſt neceſſe ad acquirēdam poſſeſſionē totiꝰ vt oẽs fundi glebas circũambulet,ſed ſufficit quãlibet partem eius fundi introire,dum mente ⁊ cogitatione hac ſit vt totuʒ fundum vſqʒ ad terminũ velit poſſidere,vt dicit tex.in.l.iij.in pꝛin.de
10 acquir.poſ.¶ † Sed quatenus dicit Spec.ꝙ ſi nuntius eſt in p̃ntia rei nõ poſſit trãſferre poſſeſſionē oculo niſi actualiter intret,nõ credo eũ verũ dicere.Et contrariũ huiꝰ dicti aperte ſenſerũt Jo.an.⁊ Cõpoſtel.in.c.trãſmiſſam.de ele.ſequit̃ do.Ant.in p̃alle.c.ij.de conſuet.vbi cõiter dicũt ꝙ ſi inueſtitura de bñficio ſit in conſpectu bñficij poſt collationē habitam transfertur poſſeſſio per.d.l.qḋ meo.⁊ ſic transfertur poſſeſſio inſpectione per ſolam inueſtituram facta ab eo qui non poſſidet ex quo habet autoꝛitatem tradendi poſſeſſionem,foꝛtius debet tranſire quando nuntius dicit expꝛeſſe trado tibi iſtam poſſeſſionem. Ad idem allego tex.in.l.j.§.ſi iuſſerim.ver.non enim.ff.de acquir.poſ. vbi dicitur ꝙ non ſemper eſt neceſſe coꝛpoꝛe ⁊ actu appꝛehēdere poſſeſſionem ſed etiam oculis ⁊ aſpectibus,patet per exemplũ in illis rebus que pꝛe magnitudine ponderis moueri non poſſunt,vt colũne, pꝛo traditis enĩ haberi debēt ſi in re pꝛeſenti conſentiunt,⁊ vina tradita videri cum claues celle vinarie emptoꝛi tradite fuerũt.Ad idem.l. claubus.

clauibus.ff.de contrahē.empt.ꝙ ꝑfecto iura nõ aſtringũt ſe ad eũ qui poſſidet,ſed ad diſpoſitionē ſubiecti vt ſufficiat rem eſſe in preſenti vt transferatur poſſeſſio per habentem poteſtatem tradendi, quinimo plus ſentiunt Jo.and.Compo.in.c.tranſmiſſam.ꝙ etiã ſi alius ſit in poſſeſſione illius rei ſeu beneficij transferatur poſſeſſio per inueſtituram in conſpectu rei habitã,⁊ alius priuat̃ poſſeſſione ſi contra illum poſſeſſorem fuit lata prius ſententia.ar.in.d.l.dãni infecti.§.non ſolũ. ff.de dam.infec.Nam videmus ꝙ iudex transfert poſſeſſionē ſolo iuſſu quando poſſeſſor nõ patit̃ aliũ de quo iudex decreuit poſſeſſionē
11 intrare,vt in.d.c.nõ ſolũ.⁊ in.c.contingit.de dolo.⁊ cõtu. ¶ † Ad idē l.cum vnus.ff.de bo.aut.iud poſ.⁊.l.fi.C.eo.vbi iudex mittendo vnum ex creditorib⁹ i poſſeſſionē bonorũ videtur mittere oēs alios creditores,nuntius autem in illo actu non repreſentat iudicis autoritatem, ⁊ iura vt dixi indiſtincte pariſicant mittere in poſſeſſio.vel oculo oſtēdere in rei preſentia,ex quo vero tradens hȝ autoritatē actualiter tra-
12 dendi.d.ver.non eſt enĩ. ¶ † Venio nunc ad ſecundam lect.c.vt intelligatur quando aliqua res fuit per ſentētiam actori adiudicata non enĩ ſatiſfit ſententie ſi reus vult dare pignus pro illa re,ſed opȝ ꝙ fiat executio in illam rem,⁊ hanc lecturam ſentit Inno.dum exponit text.ibi poſſeſſio.id eſt res aliqua.vnde ponitur hic poſſeſſio ſecundũ cõmunem vſum loquendi.Simile habetur in.c.quoniam.§.qd̃ ſi ſup rebus, vt lit.non conteſt.⁊ ratio poteſt eſſe duplex.Prima qꝛ in realibus debet ſtatim ſententia mandari executioni ex quo non ſubeſt remediȝ appellandi.ij.q.j.ſicut.⁊.l.vnica.C.de rei vxo.act.Secunda quaȝ tãgit gl.hic in fi.ne lites in futuro ex litibus oriantur.l.fi.C.de fruc.⁊ litiȝ expen.Et ex hoc dicebat Hoſt.ꝙ ſi conſtat de ſnĩa nõ requirit̃ in executione libellus.Tu de hoc dic vt plenius dixi in.c.fi.de iud.aliquid in.c.j.de libelli obla.⁊ plene per Bar.in.l.a diuo Pio.§.ſententiaȝ.ff. de re iudi.vbi inter cetera dicit ꝙ ſi petitur executio coram eodē iudice vel ſucceſſore non eſt neceſſe offerre libellum vel aliud iudicium intentare ſed ſufficit petere ꝑ officiuȝ iudicis executionē.ar.in.d.l.fi.ſȝ ſi petitur coram alio,tunc ceſſat equitas ⁊ neceſſe eſt libellum offerre, quia agit nunc actione in factũ,nõ auteȝ implorat iudicis offm̃ cum
13 ipſe ſnĩam non tulerit,⁊ dic plenius vt no.in dictis locis. ¶ † An aũt per ſententiam perdatur dñium rei ſuper qua ſententia lata fuerit.vide gl.in.c.propoſuit.de conceſ.preb.in ver.vacare.⁊ ibi per Cald.⁊ in.c. cum noſtris.eo.tit.per gl.inſti.de offi.iud.§.vlt.⁊ quod no.in.l.Julianus.ff.de condi.indebit. Abbas.

1 ☞ Sententia in matrimonialibus nunꝗ tranſit in rem indica.⁊ põt quandocunꝗ reuocari quando conſtat de errore.2.3.vel ordine iuris non ſeruato.5.
Sententia etiam in caſu in quo nunꝗ tranſit in rem iudicatã :ſemper preſumitur iuſta donec contrarium doceatur : ſed preſumitur iuſta poſt decem dies.11.
4 Separatio matrimonij nõ põt fieri per ſolã coniugum confeſſionem.
6 Turpitudinem ſuam licitum eſt allegare:vbi nõ allegando eſſet periculum anime.
7 Allegans turpitudinem ſuam in excipiendo an ⁊ qñ ſit audiendus.
8 Sponſalia inuita confirmantur per copulam carnalem ex voluntate prouenientem :ſecus ſi per vim.
9 Sententia peccati nutritiua nunꝗ tranſit in rem iudicatam.
10 Snĩe que non tranſeunt in rem iudicatã recipiunt tamen quaſdam limitationes vt regulent̃ in aliquibus vt alie ſentētie vt hic late.
Sententia que non ſolet tranſire in rem iudicatã tranſit tñ quoad inſtantias: qꝛ poſt decem dies opus eſt nouo proceſſu:niſi audiatur per viam reſtitutionis.
13 Preſumitur pro ſententia que tranſiuit in rem iudicatam.

1 Factor. † Sententia contra matrimonium nõ trãſit
a in rem iudi.vnde qñcũꝗ reuocatur[a] cũ ꝯſtat de errore.In prima ponitur facti narratio.In ſecũda iudicis datio.ibi,nolentes. ¶ Caſus lr̃alis.Quidam.P.noīe quadam, duxit in vxorē carnali copula ſubſecuta,ſcãdalum inter eos exortuȝ,ꝓpter qd̃ debitũ ei ſubtraxit,cõſanguinei mulieris hoc moleſtum habētes mouerũt qõnē cõtra virũ dicētes ꝙ illa eius non poterat eſſe vxor,qꝛ eam inuitã ⁊ renitētē nec etatis apte mr̃imonio exiſtentē duxiſſet vxorē,⁊ qm̃ idē vitã cupiebat agere diſſolutã,⁊ ſic ſtudio vtriuſꝗ interueniēte fuerũt ſeparati min⁹ iuſte,vir ꝑdict⁹ ad conſcientiã rediens acceſſit ad dñm papã exponēs ſibi ꝑdicta,vnde mandat iudicibus quaten⁹ ſi ꝯſtiterit eos nõ fuiſſe legitime ſeparatos ⁊ eccleſiã deceptam fuiſſe,ipſos faciãt inſimul ſicut virũ ⁊ vxorē permane
2 re.Ber. ¶ † No.j.ꝙ cõtra ſnĩam latam in cauſa matrimoniali audit̃ ille idē ad cuius inſtãtiã ſeu cui⁹ ſtudio lata fuit ſi vult docere illã iniuſtam,⁊ ꝑ ꝯñs eccleſiam eſſe deceptã quãtũcũꝗ a tali ſententia non fuit appellatũ,⁊ ad hoc quotidie allegatur.cõcordat.j.e.cõſanguinei.
3 ⁊.c.tenor. ¶ † No.ij.ibi,ſi vobis cõſtiterit.ꝙ lȝ ſnĩa[b] in cã matrimonia
b li non tranſeat in rem iudicatã,quomin⁹ poſſit detecto errore reuocari,tamen anteꝗ de errore doceatur pro ea ⁊ eius iuſtitia ⁊ proceſſu pſumitur.⁊ eſt obſeruanda donec cõſtiterit,eam iniuſtã fuiſſe,vnde aſſerenti fraudē ſeu errorē incũbit onus ꝓbandi. ¶ Sed circa hoc quero, quõ poterit ꝯſtare illos legitime nõ fuiſſe ſeparatos,cũ hec ſit negatiua que eſt improbabilis.de elec.c.bone.cũ ſi.⁊ ſic mandatum pape videtur prius fundatuȝ ſuper impoſſibili.So.dic ꝙ iſta eſt negatiua pregnãs habet enĩ affirmatiuã implicitaȝ,ſimile in.c.ſup hoc.de renun.poterit enĩ iſte ꝓbare ſnĩam fuiſſe latam ad dictum teſtium corruptorum.ſ.de teſti.ſicut.vel per falſa inſtr̃a.de excep.c.cũ venera
4 bilis.⁊.c.licet.de ꝓba. ¶ † Vel ad confeſſioneȝ coniugum que de iure non poteſt ad ſeparationem matrimonij,vt in.c.ſuper eo.de eo q cog.cõſan.vxo.ſue.Idē ſm Hoſti.poterit conſtare per acta cauſe que patebit ꝙ ad ſolam cõiuguȝ confeſſionem ſnĩa diuortij lata fuit vel ſi negatur ꝓceſſus ſeu ordo ſeruatus,de quo non apparet.ſ. de reſt.ſpo.cũ ad ſedē.de ꝓbat.quoniam contra.
5 ¶ † No.bene ex hoc dicto Hoſt.ꝙ in iſtis ſententijs que non tranſeunt in rem iudicatam põt ꝓbari iniuſtitia tã reſpectu meritorum cãe quã reſpectu ordinis ꝓceſſus ꝑ acta cãe licet tranſiuerit decendium a tpe preſentie,quid autem in alijs ſententijs,vide qd̃ not.in.c.quoniam ꝯtra.
6 vbi dixi. ¶ † Op.⁊ videtur ꝙ iſte maritus non deberet contra ſnĩam audiri cum allegaret turpitudinem ſuam.de do.inter dilectos.Solu.dicit glo.prima iſtud eſſe ſpeciale propter periculum anime quod hic imminebat. ¶ Nota bene gloſ. iuncto tex.ꝙ auditur allegans turpitudinē propriam vt euitetur periculum anime.de quo plene no.in.c.cum ſuper.de conceſ.ꝑben.Alex.poſuit notabilem limitationem dicens iſtũ audiri denuntiando,ſed an directe accuſando dt̃ ſe dubitare ⁊ credo ꝙ non debeat audiri,qꝛ cum audiat̃ ꝓpter piculũ anime,ſatis eſt denũtiare. argu.c.quēadmodum.de iureiur.⁊ qd̃ legi.⁊ no.in c.ad noſtram.ij.eo.tit.Accuſator autem non legi
7 timus audiri non dȝ,vt in.c.j.de acc. ¶ † An au
c tem debet audiri allegans ſuam turpitudineȝ[c] excipiendo,vide qd̃ dixi not.in.c.inter dilectos, de dona.vbi quidam tenuerũt ꝙ ſic,ſed Jo.an. ſingulariter limitauit dicens illud poſſe ꝓcedere quando exceptio in quo verſatur turpitudo, eſt talis ꝙ ea perempta perimit intentionem actoris qd̃ eſt menti tenendũ,vide tñ circa hoc qd̃ ibi dixi.Nam videt̃ prima fronte cõtra illũ text. ⁊ vide ad materiã an ⁊ quando debeat quis audiri allegãs ſuaȝ turpitudinē agēdo vel excipiēdo per Bar.in.l.iuſiurandum quod ex conuentione.§.procurator.ff.de iureiur.dixi in.d.c.cum
8 ſuper. ¶ † Quero quid ſi in veritate iſta puella fuiſſet inuita ⁊ renitens,an matrimoniũ debuiſſet ſeparari.Al.ſecunda dicit quod non ex quo ſuperuenit carnalis copula,vt in.c.ad id quod. de ſponſa.dic tñ hoc ꝓcedere ſi conſenſiſſet commixtioni carnis,ſecus ſi inuita ⁊ detenta fuiſſet cognita,vt no.Vinc.in.c.conſultationi.de ſpõſ. ꝓbatur ratione,qꝛ ſine conſenſu non eſt matrimonium etiam ſi interueniſſet copula carnalis,
9 vt in.c.cum locũ.⁊ in.c.tua.de ſpon. ¶ † Op.cuȝ enĩ ab iſta ſententia non fuiſſet intra deceȝ dies appellatum,non debuit iſte audiri contra illaȝ. j.e.qd̃ ad conſultationem.So.gl.ſi.multum bñ. ꝙ ſpeciale eſt in cauſa matrimoniali quando ex
d illius obſeruantia nutritur[d] peccatum.Unde ſi eſt lata contra legitimum matrimonium vel pro matrimonio ꝙ obſtante canonico impedimento ſubſiſtere nõ põt nũꝗ tranſit in rē iudicataȝ. vt hic.⁊.j.e.conſanguinei.⁊.c.tenor.ſecus ſi fuit

a ¶ Quo autem iure retractent̃ ſnĩe que non tranſeunt in rē iudicataȝ an per viam actionis vel reſtitutionis in integ.vel per officium iudicis.vide per do.Ant.in.c.ad audiētiam.el.ij.in vltima col.de reſcript. ⁊ an requiratur cauſe cognitio in retractatione talium ſententiarum, ⁊ qualis requiratur.vide per do.Ant.poſt Inno.in.c.tenor.in.iij.col. j.eo.tit. Sebaſti.Sapia.

b ¶ Licet ſnĩa. Uide Abb.in.c.cũ inhibitio.j.d̃ clãdeſti.deſpõ.⁊ in ca.fraternitatis. co.pe.j.de frigi. ⁊ malefi. Semi. in ſumma.ij.q. vj.Pau.de ca.in cõſi.cclxiiij.inci. videtur dicēduȝ non valere ſcõm matrimoniũ ſm antiquã impreſſionem. Anto.Franciſc.

c ¶ An allegans turpitudinē ſuã d̃beat audiri.dicas ꝙ regulr̃ nõ audit̃ agēdo,ſed bñ excipiēdo ſȝ Bal. in.l.j.in.ij. col.ſ.de ꝯdi.ob turpē cau.⁊ in.l. mercalē.per illũ tex.in.l.cũ proſitearis.de reuoc. do.⁊ adde ꝙ ad coadiuuãdũ ius dñij vl' aliud ius reale poteſt allegari ſm Bal.in l.j.in fi.col.C.de furt.item poteſt allegari vbi vertitur periculum aīe,vt ꝑ Inn.in c.tertio loco. de preſum.⁊ ꝑ Jo. and.in.c.cõſanguinei.d̃ re iudi. ⁊ vide per Bart. ⁊ Alexã.in.l.in iuſiurãdi.§.procurator.in.v.co. vbi ponunt magiſtralem diſtinctionem.ff.de iureiur.⁊ in.l.tranſactiōe.C.de trãſ act.⁊ i.l.ſi ſeru⁹. §.j.ff.de lega.j.⁊ vide Spe.in tit. de recu.in.§.effectus.ver.ſed nũquid excõicatio. ⁊ vide Alexã.in conſil.xxxviij.in iiij.parte.⁊ habetur in.l.viro atꝗ vxori.ff.ſol.mat. ⁊ i.l.apd̃ Celſuȝ. in.§.marcell⁹.ff. de doli excep.

d ¶ Sentētia nutriēs peccatũ nõ tranſit in rem iudicatam.De ſnĩa aũt in beneficialib⁹ an tranſeat in rē iudicatam.vide omnino do.Ant.in.c.conſtitutis.de reſcrip.⁊ eſt text. in.c.cum dilecti.in fi.de elec.⁊ gl.in.c.j.de conceſ.pre.⁊ ad predicta vide omnino do.Ant.in.c.fi.de iureiur.in.iij.colũ.⁊ in.c.licet cauſam.de ꝓba.in.xix.col.ver.xj.caſus.adde eundem conſil.lx.Pau.de caſt.conſil.ccxcij.in primo impreſſis.

F.Sebaſti.Sapia.
a ¶ Ad ſuperioꝛē.
Uide Bal.in.l.
edicto.C.de edi.
di.adria.tol.vbi
dt ꝙ lʒ a ſnīa ali
qua nō poſſit ap
pellari pōt tñ i
ploꝛari officiū iu
dicis q̄relādo.re
fert.d.Jaſ.i.l.ar
bitro.co.ij.xſ.ꝑ
iſto intellectu.ff.
qui ſatiſda.cog.
b ¶ Adde tñ ꝙ in
dubio ſtatuta et
cōſuetudines ꝓ
ſumunt rōnabi
lia ſm.d.Anto.
hic ſʒ vide oīno
gl.in xſ.rōnabi
lia.⁊ qō ibi not.i
c.j.de cēſi.in.vj.⁊
idē dt do.Ant.
in.c.nā concupi
ſcentiā.in pn.ij.
col.de conſti.⁊vi
de Archid.in.§.
iuxta ſanctiōes,
qui alr icipit,nō
igit.xvj.q.j.vbi
dicit ꝙ ſtat arbi
trio iudicis, an
ſit rōnabilis cā
imponēdi aliqō
onus ecclīe,et ſi
de hoc ſit contē
tio iter epōs ⁊ i
ferioꝛes ecclīas,
dicit qō arbiter
d hoc cognoſcat
per.c.ſi clericus.
xj.q.j.qꝛ ibi non
eſt ali⁹ iudex cō
petens cuius ar
bitrio debeat ſta
ri,⁊vide glo.cuʒ
eo ↄcoꝛdantē in
c.cū apl̄s.de cen
ſi.⁊ ꝙ ſtet arbi
trio iudicis q̄ di
cat rationabilis
cōſuetudo tʒ ꝯe
de.conſi.xvij.in
ci.q̄ſtio talis eſt.
vltra medium.⁊
ita dicit tenere
Hoſt.in ſum.de
conſue.§.j.cuius
dictū vr̄ appro
bare Archid.in
c.j.de conſti.i.vj.
ſʒ tu de iſto arti
culo vide elegā
tiſſime ⁊diffuſiſ
ſime per.d.meū
Fran.are.in.c.ij.
de ꝓba.⁊ ꝙ ſtet
arbitrio iudicis,
q̄ dicat rōnabi
lis cōſuetudo tʒ
Archid.in.§.le
ges.iiij.diſt.put
ibi refert ⁊ ſequi
tur Do.q dicit:
ꝙ facit pꝛo hoc
etiā qō no.Ho
ſtiē.in ſum.d cō
ſue.§.j.⁊ Archi.
in.c.fruſtra.viij.

lata pꝛo matrimonio nullo ſubſiſtēte impedimē
to,qꝛ tūc ex eius obſeruātia non nutrit peccatū,
vt p̄dixi,debēt ergo ꝑtes de nouo conſentire, et
de hac materia vide qō plene dixi in.c.iurauit.d
pꝛoba.Item dicit Hoſt.ↄ quālibet ſnīam cuius
obſeruantia nutrit peccatum moꝛtale cū tali ca
ſu nulla valet p̄ſcriptio vel conſuetudo.de ↄſue.
c.vlt.⁊de p̄ſcri.c.fin.Idem no.gl.ſi.in.c.inter mo
10 naſterium.j.eod.⁊ idem ibi Inn.¶ † Quid de
ſententijs ⁊ cenſuris.vide qō dicam poſt Hoſt.j.
eo.conſanguinei.Et circa hmōi ſentētias q̄ non
tranſeunt in rem iudicatam cape aliquas limita
tiones notabiles.Pꝛimo em̄ ſcias ꝙ poſt decē
dium non pōt appellari,licet ꝑ viā querele poſ
a ſet cauſa deferri ad ſuperioꝛem[a] qui alias adiri
pōt per viā querele,hoc voluit gl.no.quam oēs
ſequuntur.in.c.ad repꝛimendam.de offi.oꝛdi.et
ideo ſi nō appellatur ab epō non pōt cā deferri
ad archiepm̄.de offi.oꝛdi.c.paſtoꝛalis.Secūdo
non poteſt in talibus cauſis appellari tertio ſi
cut nec in alijs cauſis,vt eſt glo.no.in.c.fraterni
11 tatis.de frigi.in xbo foꝛnicatio.in fi.¶ † Ter
tio qꝛ licet tales ſententie non tranſeunt in rem
iudi.quomin⁹ poſſent doctoꝛes de erroꝛe retra
ctari tñ pꝛo eis p̄ſumitur tā pꝛo iuſtitia q̄ ꝑ ꝓ
ceſſu donec cōtrarium ꝓbetur.qō intellige poſt
lapſum decem dierum.de quo ꝑ Inn.in.c.bone.
de elect.not.hic Hoſtien.⁊ ſatis ꝓbatur hoc in
tex.vt.ſ.dixi quinimo intantum p̄ſumitur vt di
cit ſing.Inno.j.e.teneoꝛ.ꝙ lʒ ſententia in cauſa
matrimoniali non tranſit in rem iudi.non tñ dʒ
poſt decē dies quis indifferenter admitti ad ꝓ
bandum contrarium,ſed opoꝛtet ꝙ allegeť ali
qua iuſta ⁊ veriſimilis cauſa iniuſtitie que ha
beat mouere iudicem ad credendū illā iniuſtam.
Uñ non debet eſſe iudex facilis in audiendo ꝑ
tem contra illā.Nam ſi diceremus contrariū ſe
queretur ſm eum ꝙ eadē ratione,⁊ tertio ⁊ quar
to ⁊ in infinitum eſſet pars cōtraueniens admit
tenda,qō videtur abſurdum.Ex quo ego noto,
ꝙ non pōt dari certa regula quoties debeat ꝑs
admitti ↄ ſnīam,ſed iudex eſtimabit an ⁊ qñ ex
cā que coꝛam eo allegatur,⁊ ſic intelligo ⁊ limi
12 to gl.in.c.fraternitatis.¶ † Quarto dico ꝙ ſen
tentia tranſit in rem iudi.poſt decendiū quo ad
inſtātiam cauſe,eſt enim opus nouo iudicio niſi
qs audiat per viam reſtitutionis in integ.aduer
ſus ſnīam ex iuſta cā,ſic intelligit.c.ex literis.de
in integ.reſti.⁊ vide qō dixi in.c.ex parte.de reſt.
ſpo.Quinto ꝙ ſicut ſententia non tranſit in reʒ
iudi.quo ad ſnīam vinculi,ita nec quo ad ſepara
tionem toꝛi quominus poſſit is ad cuius peti
tionem fuitſe paratum matrimoniuʒ quo ad to
tum coniugem ſibi reconſiliare.de quo dic vt le
gi.⁊ no.in aut.ſed hodie.C.de adult.ꝑ glo.in.c.
gaudem⁹.de conuer.cōiug.ꝑ Jo.an.in.c.ex lite
ris.de diuoꝛt.¶ Sed valde dubito nunquid is
contra quem ſententia lata fuit debeat audiri vo
lens ꝓbare iniuſtitiam ſententie.Joā.and.in.d.
c.ex literis.ſentit ꝙ ſic,qꝛ non tranſit talis ſnīa
in rem iudi.⁊ facit ille tex.ſm vnum intellectuʒ.
ſequitur do.Anto.hic.Sed hoc dictum nullibi
pꝛobatur.Nam aut.ſed hodie.pꝛealle.loquitur
in marito ad cuius fauoꝛem ſentētia diuoꝛtij ꝓ
pter adulterium mulieris lata fuit vt poſſit eaʒ
donec ſit ꝓfeſſa ſibi recounciliare.vnde illud nō
ſit,qꝛ ſententia non tranſit in rem iudicatam,ſʒ
qꝛ poteſt maritus parcere vxoꝛi ⁊ eam ſibi recon
ciliare,vt in.c.quemadmodum.de iureiurā.Ad
c.ex literis.reſpondetur ꝙ non ſtabitur confeſ
ſioni mulieris,quia caloꝛe iracundie eaʒ fecerat,
vt ibi not.gl.ideo audiebatur volens contraue
nire.Sed ego loquoꝛ quo ad illam contra quaʒ
ſententia diuoꝛtij lata fuit.Nā ex quo nō appel
lauit non apparet ratio quare poſt decem dies
debeat audiri cum ex ſententie obſeruatiōe nul
lū peccatū nutriat.nā pñt eſſe cōiuges ſine pec
cato cōi conſenſu ſeparati.xxxiij.q.v.quod deo
pari.⁊ ꝑ ſententia pꝛeſumendum eſt ex quo nō
fuit appellatū,vnde non ſubeſt cauſa recedendi

a regulis iuris.Fateoꝛ tñ ꝙ ex officio ſuo ꝓbato erroꝛe ſententie ſeu
deceptione eccleſie poterit matrimonium reintegrare ne ꝓpter diui
ſionem coniugum poſſit ſequi adulterium,ſaltem qñ cōiuges ſunt ta
lis etatis vt merito poſſit dubitari de incōtinentia.ad hoc allego in
13 arg.opt.tex.cum ibi no.in.c.j.de conuer.coniu.¶ † Nec ob.p̄dictis ſi
opponatur de.c.tua.de iureiur.vbi patet quod etiam cum iuramento
non poſſunt temere coniuges ſe ſeparare etiam quo ad mutua ſerui
tia,qꝛ dico illud pꝛocedere qñ temere ſe abiurarunt,ſed nos loquimur
qñ fuit lata ſententia diuoꝛtij pꝛo qua eſt pꝛeſumendum,vnde pote
rit dicere reliquus in cuius fauoꝛem ſententia lata fuit,non dʒ audi
ri,qꝛ ſententia tranſiuit in rem iudicatam,ſimile qō no.Inn.in.c.quo
niam contra.de pꝛoba.⁊ hec no.

1 ☞ Appellationem pꝛoſequitur ille qui arripuit iter ad pꝛincipem in termino dato ad pꝛoſequendum.
2 Per pꝛefixionem termini an deferatur appellationi.
3 Conſuetudo laicoꝛū rationabilis vel ſtatutū an aſtringat eccleſias.
4 Ciuium appellatione veniunt clerici ⁊ ibi beneficiati omnia collegia ciuitatis.
5 Emens rem eccleſie non ſeruata ſolēnitate poteſt conueniri ad ipſam reſtituendam in foꝛo eccleſiaſtico.
6 Poſſeſſoꝛ a nemine moleſtatus non poteſt petere vt declareť domi nus niſi ab alio poſtea moleſtetur.
7 Iudex appellationis an cenſeatur tacite condemnare vel abſoluere, ſi pꝛonuntiauerit male vel bene ſententiatum ⁊c.
8 Per appellationem deuoluiť tota cā ad iudicem ad queʒ vt poſſit ſen tentiaʒ refoꝛmare etiā ex noua cā,idē qñ fuit actum de nullitate.
9 Citari an debeat appellans ſi elapſo termino ad appellationem pꝛe ſentandam non pꝛeſentauit appellationem.13.
10 Citari non debet appellans ab interlocutoꝛia,ſi iudex a quo tanquā friuolam non admiſit.
11 Iudex a quo qui pꝛefixit terminum ad appellationem pꝛoſequdam ⁊ aliter non detulit appellationi non poteſt termino pendente pꝛoce dere contra appellantem.
12 Pendente termino vel dilatione iudicis ad vnum actum non debet iudex pꝛocedere ad alium maxime ſine citatione.
14 Executio ſnīe poteſt fieri ſine alia citatione,qñ appellans in termino dato ad appellandum non appellauit.
15 Alienatio rerum eccleſiaſticarum debet fieri cum omnibus ſolennita tibus iuris canonici nō obſtāte cōſuetudine in cōtrariū que eſt nulla.
16 Dominium poteſt transferri in alium citra aliam traditionem ſi con ſuetudo hoc dictauerit.
17 Alienatio rei eccleſiaſtice non valet ſine ſolennitatibus introductis etiam ꝙ pꝛecium ſit verſum in vtilitatem eccleſie,niſi pꝛedicta aliena tio fuerit appꝛobata.
Emens res eccleſiaſticas ſine debitis ſolennitatibus,non poteſt pꝛe cium repetere nec fructus lucrari.
Fructus ꝑceptos ex ↄctu inito cōtra ius nunq̄ quis lucrať fructus.

Cum cauſa. Retra‹c›tať ſnīa p̄textu inique cō
ſuetudinis lata ↄ eccl̄iaʒ. Pꝛima
pars ponit factū.Scōa diffinit.ſcōa ibi,nos aūt.¶ Caſus
literalis.Archipꝛeſbyter cuiuſdā plebis vēdidit quādam
domum ſine conſenſu capituli.g.⁊.a.laicis qui occaſione huius vendi
tionis coꝛam legato ap̄lice ſedis petierūt domum illā ſibi adiudicari,
quidam canonicus illius plebis.T.nomine cōparuit ꝓ capitulo ad
defenſionem domus.dū cauſa illa tractareť,ille.T.appellauit ad ſedē
apoſtolicam,legatus ſtatuit terminum appellanti ad iter arripiēdum
ad apoſt.ſed.ſʒ qꝛ ille intra terminū ſibi pꝛefixum iter non arripuit p̄
dictus legatus tulit ſententiam contra.d.T.adiudicans domum illā
laicis pꝛedictis ſm conſuetudinē Ueronenſis ciuitatis,a qua ſenten
tia fuit appellatum,⁊ appellatiōis cā comiſſa fuit epō Brixiēſi,q le
gati erroꝛē ſecut⁹ contra foꝛmam canonum legati ſnīam ↄfirmauit et
iterū fuit appellatū.papa diligēter examinato negotio,licet vſus vel
conſuetudo non minime ſit autoꝛitatis nūq̄ tñ legi aut veritati p̄iu
dicat,⁊ ideo p̄dictā ſnīam caſſauit plebē p̄dictā abſoluens ab impeti
1 tione dictoꝛū laicoꝛū ⁊domū illā eidē eccl̄ie adiudicās.Ber.¶ † No.
j.⁊ tene menti ꝙ arripiens iter ꝑ appellatione pꝛomouenda dꝛ appel
lationē ꝓſequi,per arreptionem ergo itineris ſatiſfit termino ad ap
pellationē ꝓſequēdam pꝛefixo,de quo vide qō no.j.de ap.ex inſinua
tione.Itē ſit ꝓſecutio appellationis per impetrationis actū,vt in.c.
2 ex parte.⁊.c.dilect⁹.ij.de reſcri.¶ † No.ij.ar.bo.ꝙ per p̄fixionē termini
ad appellationem pꝛoſequendā non videtur iudex qui terminum pꝛe
fixit appellationi detuliſſe,qō colligitur ex eo qꝛ ſi appellatiōi detulif
ſet,nō potuiſſet amplius cām reaſſumere.argum.c.cū appellatiōis.
de ap.li.vj.de hoc tñ dubitauit gl.in.d.c.cū app.⁊ videť concludere ꝙ
appellatoꝛe nō ꝓſequēte poſſit cām reaſſumere.de quo vide latius ꝑ
Do.de rot.deci.cccx.⁊ qō not.in.c.abbate.⁊.c.ſepe.j.titu.pꝛoxi.Pꝛi
mum tamen dictum eſt verum,qꝛ pꝛefigendo terminum non diciť ap
pellationi deferri vt pꝛobari videtur in.c.oblate.e.tit.⁊tʒ gl.in.c.cū ap
3 pella.qō tene mēti.¶ † Not.iij.ar.a ↄtrio ſenſu ꝙ ſtatutū ſeu conſuetu
b do laicoꝛū aſtringit eccleſias ſi non eſt irratiōnabilis.[b] Et hunc text.
adducit

adducit Bar.pro ſua opi.in.l.cunctos populos.C.de ſum.trini.quaſi ſentiat ꝙ ſi conſuetudo iſta fuiſſet rõnabilis valuiſſet ſnia ſm eũ lata etiã cõtra eccliam.Sʒ certe per iſtũ tex.nõ põt fieri aliquod bonũ fun
4 damentum ex duplici capite.❡†Primo qꝛ papa ſimpliciter cõſue tudinem hic reprobauit.Scdõ qꝛ hec erat totius ciuitatis ↄſuetudo, vt patet in tex.⁊ ſic omnium ciuium,quorũ appellatione includunt clerici inde oriundi vel ibi beneficiati ⁊ oĩa collegia ciuitatis,vt plene no.p Bar.in.l.j.ff.ad muni.bene facit text.in.c.iij.de tẽp.ord.li.vj.⁊.ſ. de for.pe.dilecti.⁊ vide qd dixi in.c.poſtulaſti.eo.ti.erat ergo ↄſuetu do mixta.ſ.clericorũ ⁊ laicorũ.Simile dixi in.c.ij.de eo q̃ mit.in poſ. Et ex hoc intellectu ⁊ illius.c.tertij,tene menti ꝙ conſuetudo cõmu
a nis^a clericorũ ⁊ laicorum vt etiam quo ad eccleſiam dũmõ ſit al's ra tionabilis,⁊ hec ſolutio melior eſt ꝙ precedẽs,qꝛ papa vꝛ reprobare cãm ex defectu rõnabilitatis ⁊ nõ ptãtis,vt colligit ibi.veritati ⁊c.
❡Anteꝙ more ſolito veniã ad gl.formabo aliquas oppoſitiões ad declarationem litere q̃ vꝛ aliqualiter obſcura.Et primo opponit ↄtra tex.de cõtrarietate.nã primo hec domus fuit adiudicata iſtis laicis. Ex quo infertur ꝙ ipſi erant in hac cã actores deinde in fine appella tionis cauſe papa adiudicauit illã eccleſie,⁊ ſic innuitur ꝙ illa eccleſia erat actrix,qꝛ adiudicatio fit actori,nõ aũt reo poſſeſſori,qꝛ nõ datur poſſeſſori rei vendicatio.ſ.de iudi.examinata.⁊ inſti.de act.§.j.Solu. duplex eſt intellectus huius.c.Primus qꝛ iſti laici erãt rei,⁊ eccleſia
5 actrix,vendicans illã domũ iniuſte vẽdita illis laicis.❡†Nunc intel lectum ſentit primo do.Ant.in primo ſuo notabili,in quo colligit ex tex.ꝙ ad reſciſſionem contractus ſuper re eccleſiaſtica ſpreta ſolenni tate canonica poteſt clericus agere contra laicum in iudicio eccleſiaſti co,lʒ hoc dictum ſit verum in ſe originaliter fuerit.In.in.c.cuʒ ſit ge nerale.ſ.de fo.comp.vbi dixi,tamẽ non colligitur ex hac lr̃a,ſʒ poti⁹ innuitur oppoſitum,qꝛ vt ptʒ ea domus fuit adiudicata laicis in pri ma ſnia,ergo laici erant actores,alias principaliter nõ potuiſſet eis domus adiudicari.Preterea papa in ſnia ſua primo abſoluit eccleſiã ſeu capitulum eccleſie ab impetitione illorum,ergo illi erãt actores ꝑ hoc vide tex.iũcta gl.in verbo imponentes.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.⁊.c.cũ
6 olim.❡†Legitur ⁊ ſcdõ modo ꝙ iſti laici erant actores,⁊ tũc ad cõ trarium rñdet dupliciter ſm Hoſti.primo,ꝙ eccleſia cõuẽta vltro ſe obtulit petens domum illam ſibi adiudicari ⁊ ꝓbauit dñium,qꝛ for te laici dicebant illã domũ ad ſe ptinere:⁊ tũc rñdeo formaliter ad cõ trarium ꝙ lʒ poſſeſſor a nemine moleſtatus petere nequeat ſibi rẽ ad iudicari,tñ ſi conuenit ab alio qui dicit ſe dñm põt reflectendo dicere ſe dominum.⁊ aſſumere vltro onus ꝓbandi ⁊ petere ſe declarari dñʒ, ⁊ ꝑ ↄſequens rẽ ſibi adiudicari,vt no.Inn.in.c.ex ↄqueſtione.de reſt. ſpol.videt tex.iuncta gl.in.l.circa.ff.de ꝓba.⁊ dicit ibi gl.multum no
b tabiliter,ꝙ licet iſte reus^b non ꝓbet dñium,non per hoc debet ꝑdere cauſam niſi aduerſarius ꝓbet de iure ſuo,ſed actore non ꝓbante reus abſoluetur,non autẽ aliter pro eo ꝓnuntiabitur,ſecus autẽ ſi ꝓbat ſe dominum,qꝛ tũc non ſolum abſoluitur ab impetitione actoris,ſed ẽt
c declaratur dñs^c vt hic,⁊ ſic intelligo hũc tex.Quid autẽ ſi reus nõ pe tijt ſe declarari dñm an ſit pro eo pronuntiandum,vide per Inn.in.c. ex conqueſtione.⁊ quod ibi dixi.Secũdo legit Hoſti.ꝙ legatus exe cutus fuerat ſniam quare eccleſia petijt reuocare attẽtata ⁊ domũ ſi
7 bi adiudicari,⁊ vterqꝫ intellectus bonus ſed prim⁹ ꝓſtatior.❡†Se cundo cõtra hoc ⁊ contra tex.opp.videt em̃ ꝙ papa exceſſerit hic fi nẽ iudicis appellationis in eo qd reuocauit ſniãʒ iudicis a quo,⁊ cle ricos abſoluit ab impetitione actoris,ac eis adiudicauit domum.Of ficiuʒ em̃ iudicis ad quem,eſt pronũtiare eſt,bene vel male appellatũ: ⁊ hoc dʒ ſufficere in omni cauſa,vt dicit tex.in.l.eos.C.de vſuris.⁊.ij. q.vj.in fi.Sol.dicit domi.Ant.ꝙ ſi intelligatur quod eccleſia egit nõ ſufficiebat infirmare ſniam,ſed oportebat quod adiudicaretur res pe tita,⁊ hec eſt practica ſentẽtiandi pro actore quando obtinuit in prĩo iudicio contra ſe ſententia m,⁊ poſtea obtinere in cauſa appellationis non enim dʒ eſſe ſecundum eum ſimplex confirmatoria vel infirmato ria,ſʒ dʒ eſſe adiudicatoria petitio,quaſi ſentiat quod infirmando ſen tentiam non eſt actori ſatiſfactum qui petebat rẽ ſibi adiudicari,⁊ iu dex ad quẽ,ſuccedit loco iudicis a quo,ergo dʒ facere quod erat factu rus iudex a quo.Si autẽ erat eccleſia conuenta tunc tenetur quod.ſ. dixi ſm Hoſti.Aduerte ꝑ primo dicto nihil adducit,ſed ego allego prĩo tex.qui videtur hoc probare in.l.cũ apud.ff.iudi.ſol.Et ad hoc Bar.diligẽter ponderauit ibi illum text.dicens per text.illum proba ri quod reo abſoluto ſi actor appellauit ⁊ fouet iuſtam cauſam,iudex appellationis dʒ reum condẽnare nec dʒ ſimpliciter pronuntiare be ne appellatum ⁊ male iudicatum ſm formam dicte.l.eos.Et idẽ dixi notari in.l.Offidius.ff.de leg.iij.⁊ in.l.chirographus.§.j.de admi.tu. quod dixi menti tenendum.Sed allego glo.que aperte ſentit contra rium in.l.preſes.C.de ſent.dicens ꝙ iudex appellationis infirmando ſentẽtiã qua reus fuerat abſolutus videtur tacite illum condemnare, ita qd non eſt opus alia condẽnatione ⁊ illam gloſſ.ſequitur Calder. in.c.ſignificauerunt.de exceptioni.⁊ latius idem tenuit in.c.Raynal
d dus.de teſtamen.dicẽs ꝙ illa verba confirmo^d vel infirmo ſentẽtiam, equipollent condẽnationi vel abſolutioni,⁊ hoc ſufficit.argu.in.c.in his.de ver.ſign.Et per hoc ceſſat ſm eum quorundam diſtinctio qui

diſt.⁊ vide do.in.d.c.fruſtra.prope fi.⁊ quod in dubio conſuetudo ꝓ ſumatur rationabilis,tʒ Ioan.andr.in.c.fin.in.ij.colũ.vel.iij.de cõſue. Ant.Franciſ.❡Qñ cõſuetudo dicat rõnabilis ⁊ qñ nõ ⁊ quõ cogno ſcatur cõſuetudo rõnabilis ab irrationabili.vid q̃ habẽtur p.d.Abb. in rub.d cõſue.⁊ q̃ plene tradunt in.c.q̃to.⁊.c.fi.d cõſue.⁊ p Bal.⁊ legi

dicebant quod ſi prima ſnia fuit condẽnatoria, ſufficit illam pronuntiari iuſtam vel iniuſtam, ſi abſolutoria ſufficit illam confirmari,ſed ſi infir ma tũc oportet ꝙ adijciat verbum condẽnatio nis,al's non teneret ſententia,qꝛ non eſſet abſo lutoria vel condẽnatoria.per.d.l.preſes.⁊.ij.q.vj. §.diffinitiua.hoc enim non procedit ſm euʒ per predicta,qꝛ hoc vltimo caſu infirmando ſenten tiam abſolutoriaʒ videtur condẽnare quẽ prius iudex abſoluerat.Idem reperio alibi ſenſiſſe et aperte tenuiſſe Bar.in.l.eos.preallega.vbi poſt gl.primo recitat illam diſtinctionem quorũdam quam recitauit Cald.poſtea concludit commu niter teneri per doc.ꝙ etiaʒ ſi nihil addatur hoc vltimo caſu in ſnia valeat nihilominus,qꝛ ſuffi cit ꝙ in ea ſit verbũ condẽno vel abſoluo vel eq
e pollẽs.^e vt.l.j.ff.de re iudi.⁊.l.in ſumma.eo.tit.⁊ eo ipſo ꝙ ſniam abſolutoriam pronuntiauit in iuſtam idem eſt ac ſi pronuntiaſſet reũ cõdẽnan dum ⁊ eum condemnare.Declarat enim ipſum debitoreʒ eſſe.alle.l.ſi pretor.in prin.ff.de iud.cũ ſi.⁊.d.l.eos.vbi dicitur ꝙ in omni ſnia ſufficit iu dicem appellationis dicere ⁊ pronũtiare primã ſententiam iuſtã vel iniuſtã.Subdit tñ ibi Bar. ꝙ iudex appellationis poterit addere in ſenten tia ⁊ ideo condemno vel abſoluo.⁊ ad hoc alle. tex.in.l.cum apud.⁊.l.creditor.§.j.ff.de ſolu.⁊ ad hoc ſentit gl.in.d.l.eos.dum dicit,conſultius tñ faciet.⁊c.⁊ ſic ponderat ꝙ Bar.dat alium intel lectum ad.d.l.cum apud.vbi poſuit dictum con trariuʒ vt intelligatur ꝙ iudex poſſit cautelam condemnare non autem ꝙ ſit neceſſe ⁊ ſic poteſt intelligi iſte text.⁊.c.Rynald⁹.preale.nã ſi petij domum mihi adiudicari ⁊ te condẽnari ⁊ com pelli ad relaxandũ ⁊ iudex te abſoluit:ſi iudex ap pellationis retractat ⁊ infirmat illã ſniam ſatis videt tacite adiudicare mihi domum ⁊ te cõdẽ nare ad relaxandum quod eſt valde notanduʒ. Sed cautius eſt addere verbũ condẽnationis vt euitẽtur predicte opiniones cũ vt vides cõis opi nio eſt ꝙ inducit tacita condemnatio qd eſt cõ tra opinionẽ.d.Ant.Sʒ ipſe vt dixi ſimpliciter trãſiuit nil allegando ꝓ vel contra.Et placet mi hi ſatis illa cois opi.p.d.l.eos.⁊.ij.q.vj.in fi.Do tñ vnã limitationẽ ſine qua illa cõis opinio vide tur falſa vt ꝓcedat quando ex cõfirmatione vel infirmatione ſnie ſimpl'r facta reſultat ſaltẽ taci te omne id qd debebat facere primus iudex.vbi autem hoc non reſultat tunc tenet iudex primã
f ſniaʒ reformare^f.Exemplũ primi:pone quod actor petebat domum ſibi adiudicari:reus ve ro nihil petebat ſed ſimpliciter ↄtradicebat pe titis ꝑ actorẽ:ſi iudex adiudicabat domũ actori ⁊ ab hac ſnia fuit bene appellatũ:ſatis enim eſt iudici appellationis pronũtiare bene appellatũ qꝛ tacite abſoluit reum.vel pone exemplũ econ tra qñ actor petebat rẽ ſibi adiudncari et iudex male abſoluit reũ:ſatis eſt em̃ iudicem appella tionis reuocare ſentẽtiam:qꝛ ſatis tacite illũ cõ dẽnat:⁊ ſimilibus caſib⁹ procedit illa cõmunis opinio doc.qꝛ ſufficienter eſt parti ſatiſfactum. Secus eſt autem quando nõ eſſet ex toto ſatiſfa ctum parti.Exemplũ actor petijt rem ſibi adiu dicari:re⁹ ↄtradicebat ⁊ petijt ſe declarari domi num ⁊ rem ſibi adiudicari:ſi iudex iniuſte adiu dicauit rem actori cum deberet pronuntiare pro reo,qꝛ ipſe ꝓbauerat ſe dñm ⁊ non actor,nõ ſuf ficit iudicem appellationis pronuntiare bñ ap pellatũ ſeu retractare illam ſniam,qꝛ licet ex hac

ſtas in.l.d qbus. ff.d legi.⁊ in.l.ij. C.q̃ ſit lõ.ↄſue.⁊ add qd in dubio ↄſuetudo ẽ ſer uãda.l.qd ſi no lit.§.qui aſſidua. ff.de edi.edi.⁊ in l.circa.C.loc.⁊ in l.illud.in prin.ff. de excu.tut.⁊ ma xime iſtud proce dit i clauſulis ſo litis apponi ↄ cibus per nota riuʒ qui ſemper debet apponere clauſulas ↄſue tas,al's iſtrumẽ tũ eſſet ſuſpectũ de falſo de q̆ vi de per Bar.in.l. pignorũ.§.fi.ff.d pig.act.imo di cebat Bal.i.l.fi. in.iij.co.C.d ſuc cel.edic.ꝙ i ↄcti bus tacite ſemꝑ intelligit cõſue tudo ⁊ illa preſu mit deducta in ſtipnlatiõe ꝙ ẽt voluit in.l.j.i.ij. q.C.ꝑ ſoc.per.l. licet.C.loc.

Sebaſti.Sapia.
a ❡Conſuetudo cõis.vide Felin. in.c.eccleſia ſan cte Marie.colũ. xxix.ver.ſcdõs ca ſus.ſ.de conſtit. vbi late quando ↄſuetudo vel ſta tutum laicorum liget clericos:vi de etiam Feli.in c.dilect⁹.in prin. ſ.de offi.ord.

Sebaſti.Sapia.
b ❡Iſte re⁹.vide late p do.Anto. de but.in.c.ex cõ queſtiõe.colũ.iij. cũ tribus ſequen tibus.ſ.de reſti. ſpo.⁊ Bart.in.l. circa.ff.de ꝓba.
c ❡Declarat do min⁹.adde ro ma.conſil.clxvj.

Sebaſt.Sapia.
d ❡Cõfirmo.vi de late p Ange. are.in.l.ſi expreſ ſum.col.xl.verſi. quero de forma. ff.de app.Bal.⁊ Sal.i.l.eos.C.e. tit.Ale.i.l.i ſum ma.ff.de re iudi.

e ❡Equipollens.Adde Ang.conſi.cclxxv.
f Sebaſti.Sapia.❡Reformare.Vide Pet.de anch.in.c.pe.in.iiij. not.j.de ap.Bar.in.l.titianus.ff.qd cũ eo.Abb.in.c.Raynutius.col. iiij.j.de teſtamẽ.Egid.bellame.deci.dcciij.inci.concluſio ꝙ ſi auditor.

a ¶ Reformare. Adde Alexãd. conſi. lxxix.

b ¶ Perẽptorie. Add' Ro. conſi. clxxvj. vbi dicit, ꝙ citatio non requirit̃ vbi cõuẽtione partiũ vel ſtatuto prefixus eſt terminus ad audiẽdã ſniam.

c ¶ Per illũ text. tu dic ꝙ imo ꝓbat qꝛ ſi põt procedere quando non prefixit terminũ multo fortius quãdo prefixit ꝛ elapſus eſt. Andr. Bar.

Sebaſti. Sapia.

d ¶ Prefigendo terminum. vide Ro. decſ. xxxij. i tit. de app. in nouis. ꝛ Joan. de ana. in. c. fin. j. de accuſat. vbi examinat dictũ Jnno. ibi qđ dictuȝ dicit ſingulare Ro. in ſing. clxv. ici. index a quo. Tamẽ cõiter reprobari atteſtatur Feli. in. c. cuȝ bertold⁹. col. vj. j. eod. ꝛ Fel. in. c. ꝑlatoruȝ. col. vj. vſi. ſecũdo caſu. j. de accuſa.

Sebaſti. Sapia.

e ¶ Rerũ eccleſiaſticarũ. vide Cal. in ꝯſil. vlt. ſub ti. de ꝯſue. Et Ro. ſub eo. titu. deci. prima. vbi dicit valere ꝯſuetudinẽ ꝯ ſolẽnitates iductas a iure ciuili in alienatione rei eccl'ie ꝛ hoc ſentit Ro. i ſing. dcclv. ici. tu ſcis. ꝙ res eccl'ie. ale. in ꝯſi. lxxix. inci. circa primũ. col. iiij. in. j. vo. ꝛ hoc deducit ad ꝑpoſitũ do. meus. d. Rochus curti⁹ in. c. fi. col. lxxvj. verſ. ſcdo infert. ȝ. de conſue. vbi plura per eum,

generali pronuntiatione videretur reum abſoluere non tñ declarat ipſum eſſe dñm prout petebat. Jtã illa ſnia infirmatoria põt bene habere effectum ſuum. ſ. abſolutorium ꝛ põt eſſe abſolutio abſqȝ eo ꝙ res adiudicetur reo, qꝛ non ꝓbãt hoc eſſe ꝙ ab hoc contingit abeſſe, vt. l. neqȝ natales. C. de prob. ꝛ. c. ij. de tranſ. prela. ergo dȝ ſupplere adiudicare, vt puta reuocamus talẽ ſentẽtiã ꝛ ipſam reo adiudicamus, qꝛ probauit ſe dominum, ꝛ iſte iudicio meo eſt proprius caſus huius. c. in fi. Jdem dico qñ prima ſententia nõ eſt ex toto iuſta, ſed indiget aliqua reformatiõe, vt puta adiudicauit iudex actori rẽ in totum vbi debebat adiudicare pro parte, vel condẽnauit reuȝ in mille vbi debebat condẽnare in cẽtum, certe non eſſet ſatiſfactum ſi iudex appellationis ſimpliciter retractaret ſniam vel pronuntiaret bene fuiſſe appellatum, qꝛ ex hoc retractaret totã primam ſniam qđ non eſt fiendum, cum debeat facere illud qđ prim⁹ iudex debebat facere tanqȝ in illi⁹ locũ ſurrogat⁹, ſȝ dȝ illã reformare diſtinguẽdo ꝛ pro parte adiudicãdo ſicut primus debuiſſet facere. De hoc eſt tex. rotũdus in. c. Raynutius. ꝛ. c. Raynaldus. de teſt. ꝛ tenẽt domi. de
8 Rot. vt dixi in. c. Joannes. de fid. inſtr. ¶ † Et tenet idẽ Bar. in. l. ſi expreſſim. ff. de app. in vlti. col. vbi dicit ꝙ cã appellationis deuoluit totã cãm ad ſuperiorem vt poſſit ſniam reformare[a] etiã ex noua cã, vt. l. per hãc. C. de tẽpo. app. cuȝ ſi. ꝛ idẽ qđ plus eſt dicit in cã nullitatis vt deuoluat totã cãm ad ſuperiorem vt poſſit totã cãm primam reformare: quod dicit multum eſſe notãdum: ꝛ idem videtur ſentire Jnn. in. c. cum cõtingat. de offi. dele. Ex his dico minus bene dixiſſe Bar. in. d. l. eos. vbi dixit ꝑ illũ tex. in verbo, cum ſuper omni cauſa ꝛc. qđ quecũqȝ ſnia ꝓceſſerit ſufficit iudicẽ appellationis ꝓnuntiare primã ſniam iuſtam vel iniuſtã, hoc enim nõ eſt verũ indiſtincte vt patet ex ꝓdictis, ꝛ ad illum tex. reſpondeo ꝙ dȝ intelligi quo ad effectum dȝ enim pronuntiare iuſtã vel iniuſtã prout opus fuerit diſtinguẽdo ſcȝ, iuſtitiã vel iniuſtitiã put opus fuerit, vt ꝓbatur in. d. c. Raynald⁹. ꝛ hoc ꝑ rationes ꝓdictas, ꝛ facit. d. l. ꝑ hãc. tunc dilige
9 ter notabis. ¶ † Venio ad gl. ꝛ opp. contra tex. videtur enim ꝙ etiam ex alio capite ſententia prioris iudicis fuit nulla, quia ſine citatione ꝓceſſit ad ſniam contra. c. conſuluit. de offic. dele. ꝛ. l. de vno quoqȝ. ff. de re iudic. Solu. dicit prio gloſſ. quod ex quo terminus fuit appellationi ꝑfixus ꝛ iſte in termino appellationem non proſentauit, perinde eſt ac ſi fuiſſet citatus perẽptorie,[b] vt in. c. ſepe. de app. do. Ant. dicit ꝛ bene, ꝙ glo. male allegat illud. c. ſepe. quia loquitur quo ad proceſſum fiendum ꝑ illius appellationis, ꝛ dic vt ibi, ſed nos loquimur de proceſſu facto poſt lapſum termini per iudicẽ, a quo, dictũ tamẽ glo. placet, ſed non ꝑ illum text.[c] ſed p. c. eũ
10 qui. de dolo ꝛ contu. lib. vj. ¶ † Aduerte diligeter, qꝛ per hoc multũ extẽderetur iſte text. nam iſtud loquitur quando quis appellauit a iudicis interlocutoria ſentẽtia qua non obſtante iudex reputans illam friuolam vult procedere ad vlteriora ꝛ dicitur ibi quod poteſt ſine alia citatione, quia appellando videtur ille proteſtari ꝙ nõ vult amplius coram illo camparere ſed nos hic loquimur qñ iudex a quo ꝓfixit terminũ appellanti ꝛ ſuperſedit negotio vſqȝ ad finẽ termini. vñ nũc dubito an iudex poſt terminuȝ poſſit procedere ſine noua citatione cũ ſum⁹ extra caſum illi⁹. c. eũ qui. ꝛ loquor eo caſu quo ſi nõ ap
11 pellaſſet fuiſſet opus citatione. ¶ † Jtem eſt ꝛ aliud dubiũ an iudex qui ꝓfixit terminũ ad appellationẽ proſequẽdã nec aliter appellatiõi detulit poſſit pẽdente termino procedere cõtra appellantẽ, ꝛ ſic ſit locus pedẽte termino. d. c. eum
d qui. ꝛ ſi tenemus ꝙ ſic quaſi ꝓfigẽdo terminũ[d] nõ detulerit appellatiõi, vt ꝓdixi. tunc poterit fortius ſine citatione procedere poſt terminũ cũ ſit tunc deſerta appellatio. j. tit. proxi. perſonas.

ego credo ꝙ pendẽte termino non poſſet procedere. ar. c. cũ ſit. j. tit. ꝓxi. vbi dicit ꝙ extũc ſequitur cũ non proſequitur in termino cogitur ſtare
12 iudicio iudicis a quo, ergo non prius. ¶ Jtẽ ꝑfixio termini habet vim cuiuſdam dilationis, ſed pendente dilatione iudicis ad vnum actum non debet iudex procedere ad aliũ actum maxĩe ſine dilatione, qꝛ interim iudicis officiuȝ ꝗeſcit, vt in. l. ſiue pars. C. de dila. ꝛ. c. ſignificãte. de appel. facit qđ not. in cle. ſepe. de ver. ſig. in verbo,
13 poſt dationem. ꝗ eſt notabilis. ¶ † An autẽ lapſo termino ꝛ ſic deſerta appellatiõe poſſit procedere ſine noua citatione, credo ꝙ ſic, quaſi non comparẽdo poſt terminũ videat̃ ꝯfirmare id ꝙ tacite fuerit ꝓteſtatus appellando. ſ. ꝙ vlterius
14 non intendit comparere coram eo. ¶ † Et pro hoc vide Jnn. in. c. ex ratione. de ap. vbi ſingulariter dicit, ꝙ ſi appellatio eſt deſerta ꝓpter non ꝓſequi in termino, põt iudex a quo procedere ad executionẽ ſententie ſine noua citatiõe. Preterea iudex a quo potuiſſet illico ꝓcedere ſi non prefixiſſet terminuȝ. d. c. eũ qui. ſublato ergo termino ꝛ ſic dilatione data appellanti remanet iudex in priori ſtatu. ar. c. cũ ceſſante. j. tit. ꝓxi. ꝛ ex his poteſt ſuſtineri dictum gl. ꝛ not. eam iuncto tex. ꝛ habes ex predictis duas ſingulares limitationes ad. d. c. euȝ qui. Dices tu, quare ergo fuit retractata hec ſententia ex quo iudex recte ꝓceſſit. Dic ꝙ ꝓceſſit rite ſed non recte, qꝛ fundauit ſe ſuper iniqua ꝛ irrationabili conſuetudine, vt
15 ſatis colligit̃ ex ſnia pape. ¶ † Qualis aũt erat hec conſuetudo colligitur ex gl. ſeq. vbi dicit ꝙ forte habebat vt valeret vẽditio facta a ſolo ꝑlato, licet non probaretur ꝑtium verſum in vtilitatem eccleſie que non valuit, qꝛ iuri ꝯtraria ꝛ mala in preiudicium eccleſie. ¶ No. bene hanc glo. ex qua collige ꝙ conſuetudo non poteſt diminuere ſolẽnitatem inductã in alienationib⁹ re
e rum eccleſiaſticarum.[e] ꝛ idem ſentit hic Jo. an. dicens eam non valere, qꝛ grauamẽ eccleſijs inducit. ȝ. de conſue. c. j. ꝛ vide latius per Jo. an. in c. nulli. de reb. eccl. non alie. vbi dicit ꝙ ſolemni
f tas[f] ca. ſine exceptione. xij. q. ij. non poteſt per cõſuetudinem tolli. facit quod not. c. j. de rebus eccle. non alie. lib. vj. ꝛ dico text. eſſe hic iuncta gl. ſed ſolemnitas aut. hoc ius porrectum. C. de ſac. ſanct. eccl. ſic idẽ dicit quod ſolemnitas ad illud c. ſine exceptione. poteſt conſuetudo addere. qđ not. diminuere autem non. facit qđ nota. in. c. ꝙ ſup his. de conſangui. ꝛ affi. ꝛ ꝭm ꝓdicta poteſt intelligi quod no. gl. in. d. aut. hoc ius porrectũ. vbi dicit valere conſuetudinem vt non ſeruet̃ ſolemnitas illi⁹ aut. idẽ tenet in. l. de quibus. ff. de legi. Sed Bart. in. d. aut. dicit quod ſi eccleſia acceptaſſet pro ſe ſolemnitates illius aut. que eſt canonizata. x. q. ij. hoc ius porrectuȝ. non valeret conſuetudo in contrarium, qꝛ eſſet contra libertatem eccleſiaſticam, cum hoc ſit conceſſum eccleſie in priuilegium vt non poſſit fieri alienatio ſine illa ſolemnitate ꝛ conſuetudo contra libertatem eccleſie non valet, vt in aut. caſſa. C. de ſacr. ſan. eccl. ꝛ de ſen. excõ. nouerit. ꝛ. c. grauẽ. ſed eccleſia non acceptauit illud priuilegium ſed induxit aliam ſolemnitateȝ. de qua in. c. ſine exceptione. ꝛ ideo nõ eſt neceſſaria illius aut. ſolẽnitas. al leg. notata in. d. c. j. ꝛ dicit ꝙ ibi hoc tenet Jnn. ꝛ gl. Et no. diligẽter dicta Bar. ꝛ rationeȝ ex qua infert̃ quod ſolẽnitates iuridice introducte ab habente poteſtatem in alienatione rerum eccleſiaſticarum non poſſunt conſuetudine tolli. Jtẽ quod non eſt neceſſaria conſuetudo ad tollẽdaȝ ſolemnitatem illius authentice, ſed ſatis eſt ꝙ eccleſia non acceptauit pro ſe, poſſet ergo induci conſuetudo vt illa ſolemnitas ſeruaretur, ꝛ ſic limito illud dictum Jo. and. in. c. nonnulli. vel dic extra glo. ad principale queſitum ꝭm Hoſtien. ꝛ
16 Jo. and. ¶ † Quod forte erat conſuetudo ꝙ ex venditione facta ſine traditione tranſiret dominium, ꝛ not. hoc dictum, vel erat conſuetudo, vt intra annum ꝛ diem teneatur eccleſia vendere poſſeſſionẽ

f ¶ Solennitates inductas in alienationib⁹. re. ec. per aut. hoc ius porrectũ. conſuetudo poteſt tollere ꝛ diminuere. Sed ſolẽnitates iductas p. c. ſine exceptiõe. xij. q. ij. non põt cõſuetudo etiã clericoruȝ tollere, ꝛ iſta eſt veritas, ꝛ ita cõiter cõcludũt Cano. poſt Joã. and. in. d. c. nulli. firmat Jmo. in. c. j. in. vij. co. de his ꝗ fiunt a ꝑla. ſine ꝯſen. ca. ꝛ limita vt ibi ꝑ eũ. et ſic eſſet ꝯſulendũ et ꝯſuetudines ꝗ i multis locis aliter ſeruant̃, nihil valẽt. de quo ẽt vide iate ꝑ Bal. alr diſſinguentẽ i. d. aut. hoc ius porrectũ. i. iij. co. ꝛ in. c. j. in prin. i fi. j. col. q feu. da. poſ. per Fede. de ſe. conſi. cxxxvij. dicit ẽt Bald. in rub. C. ꝗ ſit lon. ꝯſuet. circa fi. qđ poſito ꝙ tales ſolẽnitates poſſet ꝑ ꝯſuetudinẽ diminui reqreret̃ i tali cõſuetudine ſpatiũ. xxx. ann. ꝛ an ſufficeret cõſuetudo lõga. x. ann. puto ꝙ debuerit dicere de cõſuetudine. xl. ann. xxx. non, et ſic ꝑſcripta, quia de iure cañ. req̃rit̃ ꝙ cõſuetudo ſit iducta. xl. an. maxime ſup alie na. re. eccle. Anto. Franciſc.

¶ An ſolẽnitates reqſite i alienatione rer. eccl. de quib⁹ in. c. ſi-

ne exceptiõe.xij.
q.ij.⁊ i.c.nulli.de
reb.eccl.nõ alie.
poſſint tolli pcõ
ſuetudinẽ vł per
ſtatutum laicoꝝ
etiã ſi ꝑ ſpatium
xxx.ann. fuiſſet
talis cõſuetudo
obſeruata, vide
gl.i.l. diuturna.
ff.ð le.⁊ Pau.de
ca.in.l.ẽt.ff.ſolu.
ma.⁊ in aut.hoc
ius porrectũ.C.
ð ſac.ſanc.ec.vbi
ponit quãdã ſuã
diſtictionẽ, ego
aũt puto ꝙ ſolẽ
nitates introdu
cte ex diſpõne iu
ris canonici per
cõſuetudinẽ vel
ſtatuta laicoꝝ
nullo modo poſ
ſint tolli ex defe
ctu ptãtis ipſoꝝ
laicoꝝ q circa
diſpoſita a iure
cano. et ſpũalia
nullã videt̃ ha
bere poteſtatem
niſi iteruenifſet
conſenſus pape
tacitus vel expſ
ſus per not.ple-
nius in.c. eccl'ia
ſancte marie. de
cõſt.⁊ vide Fed.
de ſeñ.in conſil.
cxxxvij.⁊ per.d.
Abb.in.c.cũ in
officijs.de teſta.
⁊ per Inno.in.c.
j.de his q̃ fi. a p-
la.ſine conſenſu
capi.

a ¶ Manifeſtam
iniquitatem. tu
pondera q: con-
tra iſtũ tex.eſt ca
ſus in.l.ciues.C.
de ap.vbi ſnĩa cõ
tinens manife-
ſtam iniuſtitiam
partis eſt iniqua
⁊ tenet̃ ſi non ap
pellet̃: hic dicit̃
ↄ̃rium, q: male,
vnde gl.ibi facit
differẽtiã inter
notoriã iniuſti-
tiã ⁊ manifeſtã
cũ qua tranſeũt
ibi doct.põdera
q: poteſt dici ꝙ
d.l.ciues.loquit̃
qñ poterat ap-
pellare ⁊ non ap
pellando videt̃
approbare illã
iniuſtitiã, ideo
ſibi imputet, iõ
valet ſententia,
ſed hic non po-
terat appellare,
iõ reddit̃ nulla
talis ſnĩa, q: non
põt ſibi imputa

poſſeſſionem ſibi relictã.contra id qð legitur in
c.fi.de rebus ec.nõ alie.⁊ vide tu bonum tex.in.c.
j.de immu.eccle.lib.vj.in ſi.Vel pone exẽplũ ſm
eos in.c.que in eccleſiarum.de conſtitutionib.
17 ¶ † Ad vnum tñ aduerte in eo ꝙ iſta gl.ſenſit
ꝙ valet venditio a ſolo prelato facta ſi p̃tiũ ꝓba
tur verſum in vtilitatem eccleſie,ſaltẽ ſi hoc ha-
bet conſuetudo,qð ego nõ puto verum.primo,
q: non ſufficit rem alienare in caſu licito niſi etiã
ſeruet̃ ſolẽnitas a iure introducta,vt aperte ꝓba
tur in.c.ſine exceptione.⁊ in.d.c.j.de re.eccl.non
alie.li.vj.Nec conſuetudo põt detrahere ſolẽni-
tati,vt dixi.ſ.⁊ ẽt audeo dicere ꝙ emptor hoc ca
ſu non põt etiã repetere p̃ciũ,ſ3 illud amittit,q:
cõtra ius emit ⁊ etiã tenet̃ reſtituere fruct⁹ ꝑce-
ptos,vt probat̃ in.l.iubemus nulli.C.de ſa.ſan.
eccl.⁊ ex cõtractu ↄtra ius nunq̃ qs lucrat̃ fru-
ctus,vt.l.j.⁊ qð ibi no.Bar.C.de re.decu.ſine de
cre.nõ alie.li.x.Fateor tñ ꝙ eccl'ia poſſet talẽ cõ-
tractum alienatiõis approbare ſi caderet in fauo
rem ſuum aliquo reſpectu,per text.ſingularẽ in
c.ſi qua de rebus.xij.q.ij.vide gl.in.c.j.ne ſede va
cante.⁊ hec ſufficiant.
1 ☞ Snĩa cõtinens manifeſtã iniquitatẽ eſt nul
la licet cauſa ſit commiſſa pape appellatione re-
mota 6.intellige vt in nu.7.
2 Clauſula appellatiõe remota,importat ꝙ a ſen
tentia lata non poſſit appellari,niſi ex cã in iure
expreſſa vel ex notorio grauamine.3.⁊ dicta clau
ſula non tollit remedium nullitatis.4.
5 Clauſula appellatione remota,quid operetur.
8 Snĩa recipit interpretationem ex actis.
Snĩa in qua eſt error exp̃ſſus,an ⁊ qñ ſit nulla.
Sentẽtia referens ſe ad acta,⁊ in actis aliud ap
pareat an ſit nulla.11.
9 Sententia dubia continens cauſam falſam,an
⁊ quando ſit nulla.
Excommunicatio lata per errorem cauſe vel fa-
cti an teneat.
10 Snĩa quã euidẽter conſtat latam fuiſſe ex iniu-
ſta cauſa que tamen non eſt expreſſa eſt nulla.
12 Quando agitur de nullitate an ſit ſeruand⁹ or
do iudiciarius.

INter ceteras.

1 Põt † in-
telligi vario modo ⁊ ꝑ ↄ̃ns vario mõ
ſummari.d.Anto.ſummat ſic.Snĩa
cõtinẽs in ſe manifeſtã iniquitatẽ retractat̃ non
obſtãte ꝙ cauſa fuerit appellatione remota cõ-
miſſa.Hec ſummatio eſt vera in ſe ſm vnum mo
dum intelligẽdi,ſed ſm alium intellectũ notabi
liorem ſummo ſic.Nulla eſt ſnĩa cõtinẽs manife
a ſtã iniquitatẽ.[a] Vel aliter intelligẽdo ꝙ ponat
duos caſus.Snĩa iniqua retractatur ꝑ ſuperio-
rem l3 cã fuerit appellatione remota ↄmiſſa.Si
aũt cõtinet manifeſtã iniquitatẽ eſt nulla.¶ Ca
ſus literalis. Aliqua cã cõmiſſa eſt appellatiõe
remota.iudex tulit ſnĩam iniquã cõtra ius ſcri-
ptum vel expreſſo errore in ſnĩa.talis ſnĩa nõ te-
net cũ iniquitatẽ ↄtineat manifeſtã.Ber.¶ No
tabilia poterũt colligi declarato intellectu.c. iõ
venio ad declarationem.⁊ op.ↄ tex.prĩo de ↄ̃rie
tate ⁊ repugnãtia lr̃e in eo ꝙ primo dicit ſenten
tiam iniquã euacuãdã ⁊ ſic preſupponit validi-
tatem,q: qð nullũ eſt euacuari nõ põt.de deſpõ
ſa.impu.ad diſſoluẽdũ.ff.de verb.ob.l.decem.et
xxxij.q.ij.qð vero nõ formatum.tamẽ poſtea in
nuit eã eſſe nullã in eo ꝙ ꝑ verba p̃ñtis tpis di-
cit.nec ei debet ſtari ⁊c.facit qð in ſimili no.in.c.
2 quiſqs.de ele.¶ † Itẽ obſtat ⁊ aliud,q: cũ cau-
ſa fuiſſet cõmiſſa appellatione remota non poſ
ſet pretextu iniquitatis appellari niſi ex cã in iu
re expreſſa,vt in.c.paſtoralis.de ap.Sol.dico ꝙ
tex.põt intelligi dupliciter.Prĩo ꝙ cõtineat vnũ
caſum.Secundo quod contineat duos.ſm pri-
mum intellectum poteſt intelligi multipliciter,
Primo ꝙ hec ſnĩa retractetur per viam appella
3 tionis.¶ † Nec obſtat clauſula appellatione re
mota,q: illa non impedit appellationem ex no-
torio grauamine interpoſitam,vt eſt gloſſ.mul-
tum notabilis in.c.ex conqueſtiõe.de reſtitutio.
ſpo.vbi dixi.q̃ videt̃ ſingul'r ꝓbari ꝑ iſtum text.
ſm hũc intellectum in eo quod hic põderat̃ ma
nifeſta iniquitas,⁊ t3 hic.d.An.ſicut eñ admit-
titur appellatio in caſib⁹ iure exp̃ſſis ꝓpter no-
toriam ⁊ iuſtã cauſam.d.c.paſtoralis.ita vbi ſub
eſt notoria iniuſtitia,eadẽ eñ eſt ratio in vtriſq3
nõ eñ eſt veriſimile ꝙ ſupior velit tollerare in-
iuſtitiam notoriam,vt in cle.paſtoralis.de re iu
di.facit qð habet̃.ſ.in ꝓemio.⁊.iiij.di.fctẽ ſunt.
⁊.c.erit aũt.⁊ tũc verbũ euacuari ſtat ꝓprie. Ad
verbũ aũt factũ nec ei ſtare d3,dic ꝙ nõ d3 ſtari
ſi ab ea fuerit appellatũ,vt ſentit gl.j.hic vel me
lius dico ꝙ nõ d3 ei ſtare.ſ.virtute illi⁹ clauſule,
appellatiõe remota.quomin⁹.ſ.poſſit appellari
⁊ retractari.Scðo põt intelligi ꝙ retractet̃ de fa
cto ꝑ viã nullitatis ex eo ꝙ cõtinebat in ſe mani
feſtã iniquitatem ⁊ hoc dupliciter q: aut error
iuris erat in ſnĩa expreſſus quo caſu indubitãter
ſentẽtia eſt nulla,⁊ ſic intelligit gl.ij.vt pt3 in iu
ribus in ea allegatis,vel q: alius error erat i ſen
tẽtia expreſſus ⁊ hunc etiam intellectum ponit
⁊ ſequitur do.Ant.hic dicẽs hoc maxime proce
dere quãdo cauſa iniqua ſeu error expreſſus con
tinet aliquid qð eſt impoſſibile,iuxta no.in.c.ꝑ
tuas.de ſent.excom.facit qð no.Io.an.in cle.pa
ſtoralis.de re iud.⁊ hunc articulum latius.j. re-
aſſumã.Et tũc ad tex.dic ꝙ verbum euacuari,d3
intelligi ⁊ referri ad factũ ſicut de facto ꝓceſſit,
4 vt intelligit gl.j.¶ † Nõ obſt.remotio appella-
tiõis q: illa clauſula nõ tollit remedium nullita
tis vt penitus ſeparatum.facit qð leg.⁊ not.in
c.licet.de ſent.excom.lib.vj.Item puto ꝙ poſſit
appellari propter manifeſtum grauamẽ.vt.ſ.di
xi.Nam ⁊ a ſnĩa nulla appellari põt,vt plene no
ta.j.ti.pxi.c.dilecto.¶ Scðo modo principal'r
põt intelligi ꝙ iſta decretalis cõtineat duos ca
ſus.Primus vt ſnĩa iniqua l3 nõ cõtineat in ſe
manifeſtam ⁊ notoriam iniquitatem poſſit retra
5 ctari,vt.ſ.c.pxi.¶ † Nõ ob.remotio appellatio
nis,q: l3 illa clauſula operetur vt virtute appel
lationis nõ ſuſpẽdatur iuriſditio iudicis a quo,
quominus poſſit illam exequi appellatiõe non
obſtãte,vt in.c.paſtoralis.§.p̃terea.de offi.delg.
nõ tamẽ tollitur appellatio reſpectu iudicis ad
quẽ,qui ex grauamine ſeu iniuſtitia põt appel-
lationẽ recipere ⁊ ſnĩam retractare,vt notabili-
ter ꝓbat̃ in.d.c. paſtoralis.de offi. deleg.p̃alleg.
6 ¶ † Unde tex.dicit hic ſimpl'r eã euacuari opor
tet,ꝙ d3 intelligi modo p̃dicto,⁊ iſte primus ca
ſus ponit̃ vſq3 ad verſi.nec d3 ei ⁊c.vbi mutat ca
ſum ⁊ ponit qñ ſnĩa cõtinet manifeſtam iniqui-
tatem,quo caſu nõ d3 ei ſtari,q: eſt ipſo iure nul
la,⁊ ſic nõ eſt opus vt aliter euacuetur. Nec ob.
remotio appellatiõis rationib⁹ p̃dictis.Ex his
habes hic caſum valde notabilem quod ſnĩa cõ
tinens manifeſtam iniquitatem eſt ipſo iure nul
la,⁊ cum nihil dicat ꝙ iniquitas ſit contra ius
7 ſcriptũ intelligã indiſtícte.¶ † S3 q̃ro nũquid
hoc ſit verũ ſimpl'r.Aduerte q: hec q̃ſtio eſt no
tabilis ⁊ ſepe dubitaui,⁊ vltra alios diſtiguo ſic.
Aut ſnĩa cõtinet errorẽ ſed nõ exp̃ſſum, põt tñ
ex actis colligi. Aut continet cauſam notorie
falſam ſeu iniuſtam. Aut nullã talẽ cãm h3 in
ſe,ſed alias eſt notorium ꝙ ex iuſta cã fert̃.Pri
mo caſu dic ꝙ ſnĩa eſt ipſo iure nulla l3 error cõ-
ſiſtat in facto ⁊ non in iure.text.eſt apertus in.l.
j.§.j.ff.q̃ ſent.ſine app.reſcin.vbi dicit̃ ꝙ ſi iudex
ſic pronuntiat,q: conſtat Titium debere Sem-
pronio.l.ex tali ſpecie,⁊.xxx.ex tali,ideo eũ cõ-
dẽno in cẽtum,talis ſnĩa citra remedium appel-
lationis venit corrigẽda.Et idẽ not.glo.⁊ Bar.
in.l.vna.C.de erro.calcu.Aut error non fuit ex-
preſſus in ſnĩa,vt puta in terminis p̃cedẽtibus
condẽnauit Titium in cẽtum errans in calcu-
b lo,[b] vbi debebat condemnare in.lxxx.⁊ hic ſunt
opi.gl.in.d.l.vnica.dicit ꝙ ſnĩa t3 nec d3 reuoca
ri ſi non fuit appellatum,⁊ hoc per textum illi⁹
legis quam intelligit.ſ.quando error nõ fuit in
ſnĩa exp̃ſſus.Illam glo.dannat Iacob.de aret.

ri qð non appel
lauit,⁊ ideo po-
teſt ſummari qð
ſnĩa cõtinẽs ma
nifeſtam iniqui
tatẽ a qua pars
nõ põt appella-
re redditur nul-
la ipõ iure,ſecus
ſi poteſt appella
re,q: tunc tenet
⁊ ſibi imputet vł
p̃t dici ꝙ hic po
nitur manifeſtũ
pro notorio,⁊ cõ
cor.cũ.d.l.ciues.
Andre. Barba.
Anto.Franciſc.
¶ Utrum error
calculi reddat a-
ctũ ipõ iure nul-
lum dicas ꝙ cal
culus erroneus
debet reuideri ⁊
retractari etiam
ſi ſtipulatio iter-
ceſſerit niſi for-
ſan ſuper eo ſit
lata ſentẽtia vel
tranſactio, vt in
l.j.⁊ ibi ꝑ Bal.et
doc.C.de err.cal.
⁊ ꝑ Bar.in.l.j.in
j.col.C.de iur.fiſ.
lib.x.ꝙ intellige
verũ qñ error eſ
ſet notabilis, ſe-
cus ſi eſſet modi
cus,q: tũc nõ vi
tiaret,vt i.l.quã
uis.⁊ ibi ꝑ doct.
ff.de condi.⁊ de-
mon.⁊ ꝑ Bal.in
l.j.in fin.C.ſi ad-
uer.ſo.⁊ an error
calculi poſſit ob
ijci in cã appella
tionis ſi nõ fuit
allegat⁹ in cã ꝑn
cipali . vide per
Pau.de ca.ple-
ne in ↄſil.xxxiij.

b ¶ Errãs in cal-
culo. Addõ Fed.
in conſil.cxxviij.
⁊.cclxix.

8 ¶ † Quia ſnia ſemp referſ ad actaª vt.l.penulti.
a C.de ſen.que ſine cer.quanti.ꝛ.l.ait ꝑtoꝛ.§.j.ff.d
re iud.ꝛ ideo ſatis eſt ꝙ erroꝛ ex actis appareat,
ꝛ inducit etiã tex.in.d.l.j.nõ ergo dꝫ ſm eum di
ſtingui an ſit erroꝛ exp̃ſſus vel nõ dummodo ex
actis colligaſ,hanc opi.videſ ſequi Pau.in cle.
paſtoꝛalis.de re iud.ꝛ Do.de Rot.deci.ccxxviij.
ſed Bar.in.d.l.vna.dicit qꝫ pro opi.gl.videſ tex.
in.l.preſes.ff.de re iud.ꝛ.l.ij.C.qñ prouo.non eſt
neceſ.ideo diſtinguo ſic,ꝙ aut erroꝛ eſt exp̃ſſus
in ſnia ꝛ tũc eſt ipſo iure nulla.d.l.j.ꝛ.d.l.ij.C.qñ
prouo.nõ eſt neceſ.Qñꝗ non eſt exp̃ſſus erroꝛ
in ſnia ſed apparet in actis,ꝛ tunc aut ſententia
eſt lata per relationem ad illa acta in quibus eſt
erroꝛ ꝛ videſ erroꝛ eſſe in ſententia,vt in ꝑdicta
l.pe.C.de ſen.que ſine cer.quant.ꝛ.l.ait ꝑtoꝛ.§.j.
ff.de re iud.iuncta gl.Aut eſt lata ſnia ſimplici-
ter,ꝛ tũc q̃dã ſunt acta ad que de neceſſitate re-
ferſ ſentẽtia vt libellus.l.vt fundus.ff.cõmu.di.
Itẽ ſnia appellationis de neceſſitate refertur ad
primam ſniam,qꝛ iudex approbat vel improbat
eam,vt.l.eos.C.de appel.ꝛ.ij.q.vj.in fin.ꝛ hoc ca
ſu ſi in libello vel prima ſnia eſt erroꝛ expreſſus,
ſnia ſimpliciter lata videtur eundem erroꝛem cõ
tinere merito eſſet nulla.d.l.j.§.j.ff.que ſent.ſine
app.reſcin.Et hoc caſu poſſet eſſe vera opi.Ja.
de ra.ſm eum.Si vero apparet erroꝛ ex alijs a-
ctis.p hoc nõ redditur ſnia nulla,ꝛ hoc caſu ꝓ-
cedit gl.in.d.l.j.de erro.calcu.ꝛ.l.j.ff.que ſen.ſine
app.reſcin.p his dictis Bart.facit.c.cum Ber-
b thold⁹.ꝛ qd ibi no.Inno.j.e.vbi dixit per illum
tex.ꝙ ſi iudex dixit qꝫ p.a.ꝛ.b.ᵇ teſtes probatuꝫ
fuit ideo in centum te condemno,ꝙ ſi ex actis
apparet per illos non eſſe probatum non valet
ſnia licet aliud ſenſerit in.c.qm̃.de proba.vbi di-
cit ꝙ pars nõ debeat admitti ad probandũ iniu
ſtitiam que colligitur per relationeꝫ ad acta ob-
ſtante exceptione rei iudicate,ſed primũ dictuꝫ
verius ꝛ communius.Ex his tamen colligitur
mens Inn.ꝙ vbi iudex non retulit ſe ad acta ꝙ
non debet pars admitti ad probandum erroꝛeꝫ
vel iniuſtitiam que colligi poteſt ex actis,quod
facit pro opinione gl.ꝛ Bar.contra alios.ꝛ hec
opi.mihi placet,qꝛ potuit iudex aliunde motuꝫ
ſui animi infoꝛmare.ad hoc adduco text.valde
notabilem cum ibi no.j.e.cauſam que.facit.c.in
preſentia.de renunt.Do tamen duas limitatio-
nes.Prima eſt,qꝫ ſi pars,p qua lata fuit ſnia nõ
excipit de tranſitu in rem iudicatam,ſed aſſum-
pſit diſputationem de iuſtitia ſententie ꝛ ex ꝓ-
ductione actoꝛum poteſt euidenter colligi iniu-
ſtitia,debet iudex retractare ſententiam,qꝛ de
qua re iudex cognouit de ea ꝓnũtiare debet.in
c.cum ſuper.de cauſa poſ.ꝛ ꝓprietate.ꝛ.l.de qua re.
ff.de iudi.Hoc notanter voluit Inn.in.d.c.cum
dilecta.de reſcri.ꝛ.d.c.cum Bertoldus.tamẽ dꝫ
per acta conſtare prout.j.in.d.c.cãm.dicam vbi
vide.Secunda limitatio ſi notoꝛie conſtaret de
erroꝛe per ea que ipſe iudex prius dixit vel facti
euidentia,tunc enim licet in ſententia non ſit er
roꝛ expreſſus nec per relationem ad acta,tamen
notoꝛietas erroꝛis que equipollet exp̃ſſioni,vt
j.dicam reddit ſententiam nullam.ar.in cle.pa-
ſtoꝛalis.§.piſana.iuncta gl.de re iudi.ꝛ in.c.ad ꝓ
bandũ.j.eo.ꝛ p Inn.in.c.fraternitatem.de frigi.
vbi hoc expreſſe videtur tenere in verbo ſimili.
9 ¶ † Venio nunc ad ſcdm membrũ qñ ſnia cõti
c net cãm falſam,ᶜ ꝛ dico ſic ꝙ aut cauſaᵈ eſt noto
d rie falſa ꝛ impoſſibilis ita ꝙ concurrant iſta duo
ſimul ꝛ tunc non tenet ſnia etiam ſi ſit excõica-
tionis exemplum,ſi iudex condemnauerit vel ex
cõicauerit eunuchum vel infamem,qꝛ pregnan-
tem reddidit monialem.ad.c.romana.§.in vni-
uerſitate.iuncta gl.de ſen.excõ.lib.vj.ꝛ ibi hoc tꝫ
Jo.an.Archi.requirebat notoꝛium actus per-
manentis.hec reſtrictio nõ placet ibi.Joã.and.
ꝛ bene.qꝛ ſatis eſt notoꝛium exiſtens tempoꝛe
ſnie.arg.in.d.c.ad probandum.j.eo.ꝛ.c.cum ſit
romana.j.tit.pxi.aut cauſa notoꝛie eſt falſa non
impoſſibilis vt puta iudex excommunicauit ali
quem,qꝛ ſpoliauit eccleſiam cum incendio,ꝛ notoꝛie hec cauſa eſt fal-
ſa non tamen impoſſibilis,qꝛ potuiſſet hoc facere.ꝛ tenuit Archi.in
c.venerabili.de ſent.excõ.lib.vj.talem ſniam valere,loquitur tñ in ex-
cõicatione ꝛ foꝛte potuit moueri,qꝛ iura in nullitate excõicationis lo
quunſ qñ in ſnia fuit expreſſus erroꝛ intollerabilis,ꝛ hanc opinioneꝫ
ſaltem in excõicatione ſenſit prima fronte glo.in.c.per tuas.eod.tit.in
verbo intollerabilem erroꝛem.prope fi.vbi querit quid ſi erroꝛ cõſiſtit
in facto,vt qꝛ iudex dicat excõico te,qꝛ talẽ ſpoliaſti,ꝛ manifeſte fal-
ſum eſt,nunquid tenet ſnia,arguit ad vtranꝗ partem.ꝛ tandẽ dicit ſe
credere ꝙ in ſnia excõicationis lata per erroꝛẽ facti modo ꝑdicto tu-
tius vel mitius ſit tenere ꝙ ſnia teneat ꝛ fiat abſolutio ſaltem ad cau-
telam,qꝛ talis cauſa poſſibilis eſt,licet ſit falſa,nec continet erroꝛeꝫ,et
ſnia excõicationis iuſta vel iniuſta ligat.Et no.diligẽter verba glo.qꝛ
videntur ſentire ſecus eſſe in alijs ſententijs,quod.s.tenui.ꝛ optime
facit.j.e.cum Bertoldus.ꝛ dicit Jo.and.in.c.per tuas.ꝙ licet illa gl.
ſoleat allegari ꝙ ſnia tenet,licet ſit lata ex cauſa notoꝛie falſa,tamen
gloſſ.illa hoc dicit aperte,qꝛ non dicit de notoꝛie falſa,ſed manifeſte.
Hec autem ſunt diuerſa.vt no.in.c.veſtra.de coha.cle.ꝛ mul.ꝛ ex hoc
videtur Jo.an.non omnino probare illum dictũ Archi.do.Ant.ibi ꝛ
hic ſenet ſniam nullam etiam ſi ſit excõicatus,qꝛ ſnia iniuſti ſuſtineſ
ꝓpter preſumptionẽ iuſtitie que cadit ſuper dubio facit.j.eod.cauſaꝫ.
vbi aũt iniuſtitia eſt notoꝛia hoc ceſſat.arg.in.l.pe.ff.de iuſt.ꝛ iure.ꝛ.l.
pars literarum.ff.de iudi.ſecus dicit in cauſa manifeſte falſa,qꝛ nõ ſuf
ficit manifeſtum ſi non ſumitur pro notoꝛio.allegat nota.in.d.c.per
tuas.vbi hoc ſentit Jo.an.vt dixi.ꝛ hoc dictum puto veriſſimum,ad
qd allego tex.iuncta gloſſ.in cle.paſtoꝛalis.§.piſana.de re iudica.Nec
ob.ꝙ iura in excommunicatione faciunt mentionem de expreſſiõe er-
roꝛis intollerabilis.d.c.per tuas.ꝛ.c.venerabili.qꝛ dico ꝙ iura illa di-
cunt cã exẽplificãdi ſup nullitate,ꝛ ea q̃ dicunſ cauſa exẽpli,diſpoſi-
tionem nõ reſtringũt,vt in.c.j.ꝛ qd ibi no.ne cle.vel mo.nã exp̃ſſio er-
roꝛis inducit nullitatẽ,qꝛ apparet de notoꝛia iniuſta.Idẽ ergo vbi fa
ctuꝫ eſt reipſa notoꝛie iniuſtũ.vt in caſu noſtro.ar.in.c.euidẽtia.de ac-
cu.ꝛ.ij.q.j.de manifeſta.ꝛ.c.manifeſta.nõ refert quid ex eqpollẽtibus
10 fiat.de teſt.lꝫ ex quadã.¶ † Ad tertiũ mẽbrũ quid ſi nulla cã ſit exp̃ſ
ſa in ſnia,tñ notoꝛie conſtat ꝙ ex iniuſta cã ꝓferſ.ꝛ puto ꝙ ſnia ſit nul
la,qꝛ paria ſunt aliquid iniuſtum exprimi vel ꝙ notoꝛie conſtet illud
e eſſe iniuſtum,ᶜ vt no.Inn.in.c.ij.de dila.ꝛ eſt tex.cum gl.in cle.paſto-
ralis.§.piſana.prealleg.facit,qꝛ ſicut notoꝛius defectus in iudice red-
dit ſentẽtiam nulla,lꝫ aliter nõ exprimatur.ar.in.c.ad probandũ.j.e.
ꝛ notoꝛietas re ipſa foꝛtificat ſniam vt nõ admittatur appellatio,vt
in.c.cũ ſit.j.tit.pxi.ita notoꝛietas iniuſtitie re ipſa ſine alia expreſſiõe,
f debet reddere ſniam nullam,ᶠ qꝛ vt ꝑdixi ceſſat hoc caſu rõ ꝑſumptio
nis q̃ eſt pro iudice.ar.c.euidẽtia.de accu.ꝛ notoꝛietas facti plus ope
ratur q̃ notoꝛietas iuris.vd hoc vide gl.no.in cle.j.de vſur.vel ſaltem
equiparantur.de coha.cle.ꝛ mul.veſtra.ꝛ eo.ti.c.fi.nec iura debent fo-
uere notoꝛiam iniuſtitiam ne inde oꝛiantur iniurie vnde iura naſcan-
tur.j.de acc.qualiter ꝛ qñ.el.j.ꝛ.C.vnde vi.l.meminerint.ꝛ ſic poteſt in
telligi tex.quẽ ſic intellectum reputo verum ꝛ notabilem.c.cũ ad quo
rundam.de exceſ.ꝑla.vbi ideꝫ probaſ reſpectu ſnie excõmunicatiõis.
11 ¶ † Idem eſt vbi iniuſtitia poſſit colligi per relationem ad acta ᵍ vel
g per acta ad que neceſſario eſt ſnia referẽda vt ex libello.iuxta ea que
s.dixi poſt Bar.ꝛ Inn.in locis ꝑalleg.ꝛ tene menti iſtum intellectũ,
12 vt qꝛ eſt valde not.¶ † An autem vbi de nullitate agitur debeat li-
bellus offerri lis conteſtari certuſꝗ oꝛdo iudiciarius obſeruand⁹ ſit,
vidi per dominos de Rot.deci.prealle.vbi in effectu poſt multa vidẽ
tur concludere quod ſic ſi nullitas non eſt notoꝛia,vt puta que eſt ex
actis colligitur.al's ſecus.Ad hoc quod not.per Inno.in.c.auditis.
de procu.bene facit ibi tex.ꝛ in.c.ij.de offi.iudi.ꝛ.c.cum inter.de con-
ſue.ꝛ.c.qm̃.de fil.preſby.cum ſimi.vide qd generaliter dixi in.c.j.de li-
bel.obla.coꝛam quo ſit de nullitate ſententie agendum.vide qd no.p
Dy.in regula quod ſemel placuit.de reg.iur.lib.vj.ꝛ per doct.maxĩe
per do.Ant.in.c.in literis.de offi.deleg.ꝛ per Bar.optime in.l.ſi ex-
preſſim.in vlti.col.ff.de appel.

1 ☞ Infirmitas grauis excuſat quẽ a contumacia,ſecus ſi eſt leuis.
2 Preſumptio infirmitatis tollitur per exercitium actus nõ compaſſi
bilis cum infirmitate.3.
Infirmitas quomodo probatur.
4 Sponſalia contracta per immiſſionem annulli an tollantur per ma-
trimonium carnali copula cum alia conſummatum.
Sponſalia preſumuntur facta per verba de preſenti per immiſſioneꝫ
annulli.5.
6 Sententia que eſt nulla vel que de ſui natura non tranſit in rem iudi
catam non confirmatur ex eo quod pars non appellauit.
Sententia que non tranſit in rem iudicatam,tunc demum retractaſ
quando equum videbitur iudici.
Sententia matrimonialis ideo non tranſit in rem iudicatam,qꝛ nu-
triret peccatum.
7 Ad matrimonium accuſandum vel impediendum vel ad ipſuꝫ rein
tegrandum,ſi eſt indebite ſeparatum,admittitur quilibet de populo
vide.j.c.proxi.in primo nota.

Ad euitandum

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Ad acta.vid An.in.l.ſi pars.ff.de iud.vbi dicit ꝙ nullitas q̃ conſtat ex actis dicit euidẽs.de quo vide p abb.in cõſil.xliij.inci.in ꝑſenti qõne.i j.vol.ꝛ Ale.in.l.de pupillo.§.q opus.co.pe.ff.d ope.no.nunti.ꝛ nũquid notoꝛia nullitas dicaſ q̃ conſtat ex actis.vide plura p Andre.ſicu.in cõſil.xxxviij.inci.ꝑcla re ſcripſit pſal-miſta.in.ij.vo.cũ multis allegatis p Deciũ in.c.ex inſinuatione.co.ſi.j.de appel.
b ¶ Qd per.a.ꝛ.b. Adde Alexan.cõſil.cxxiij.lib.j.
c ¶ Falſam cãm. Adde Ale.cõſil.lxxiij.lib.ij.
Sebaſti.Sapia.
d ¶ Aut cauſa.vide Car.in cle.paſtoꝛalis.in verſi.rurſus.d re iudi.ꝛ late.d.Ant.de bnt.j.c.fraternitatis.j.de frigi.ꝛ malefici.colũ.ij.vbi dicũt ꝙ ſufficit ꝙ talis notoꝛietas appareat ex libello.vide eundem do.Ant.in.c.ab excõicato.col.viij.s.de reſcrip.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Iniuſtũ.vide allegata p Fe.in c.cũ oꝛdinẽ.col.viij.verſi.ſecũda declaratio.s.de reſcript.vide ẽt ad hec Cardi.in cõſi.lvj.inci.duꝫ renerẽd⁹.ꝛ abb.ꝛ ibi late Andr.ſic.in.c.ſi qñ.s.d offi.deleg.ꝛ abb.in.c.ſuboꝛta.j.e.ꝛ in.c.cũ apoſtolus.j.de cẽſib.
f ¶ Sententiam nullã.Add Ol.conſil.cvj.Abb.conſil.lv.
g ¶ Relationem ad acta.Adde Paul.de caſtro cõſi.cccxix.in primo impreſſis.

Ad euitandum peccatum in dubio mitioꝛ pars eſt eligenda.
9 Licet in dubio pꝛeſumat̄ pꝛo ſententia:ꝛ interim mandetur executio
ni:tamen ſecus eſt in cauſa matrimoniali in qua nil innouatur pendē
te litigio ſuper nullitate pꝛime ſententie.
10 Sententia in dubio an pꝛeſumatur lata parte citata.
11 Inueſtitura alicuius beneficij pꝛeſumitur facta in pꝛeſentia iudicis.
12 Citari an debeat pꝛeſens etiam ad audiendam ſententiam.

Tenoꝛ. Iſtud ca.pōt intelligi duob⁹ modis.Pꝛi
mo ꝙ ſentētia hic lata cōtra mulierē tenuit
qꝛ cōtumaciter abfuit.Et tunc idē in effectu dicit qḋ.c.la
toꝛ.ſ.e.ideo ſumma vt ibi.Scḋo poteſt intelligi hic qḋ mu
lier nō fuit cōtumax:ꝛ tūc cōmuniter ſic ſummat̄.Sententia lata cō
tra abſentem non contumacem in cauſa matrimoniali non valet.Cō
munis diuiſio.Scḋa ibi.ideoq̄.¶Caſus literalis inter.r.ꝛ.m.mulie
rem queſtio matrimonij vertebatur:que cōmiſſa fuit epiſcopo Rhea
ti.iudex abſente muliere dictū.r.ab impetitione ipſius abſoluit.mu
lier hoc audito cām impetrauit cōmiti iudici pꝛeſenti vt de cauſa illa
cognoſceret ꝛ ſine canonico terminaret:iudex vocauit dictum.R.ille
infirmitate p̄tenſa nō venit:ſed nocte ſequenti cū alia contraxit pꝛo
pter qḋ iudex ipſum excōicauit:ille poſtmodū cōparuit ꝛ fuit abſo
lutus oſtēdens ſententiā epiſcopi pꝛedicti qualiter a muliere p̄dicta
fuerat abſolutus:nihilominus mulier teſtes afferebat per quos ꝓba
re volebat qḋ dictus.R.eā deſponſauerat.iudex dubitauit qḋ facere
deberet.Conſultus papa rn̄det ꝙ nō obſtante illa illicita abſolutio
ne quā fecit ep̄s in cauſa pꝛocedat pꝛecipiēs.R.ſub pena excommu
nicatiōis ne ad eā quā ſuperduxit accedat donec cauſa iſta fuerit ter
1 minata.Ber.¶†No.j.iuncta gl.pꝛima ꝙ infirmitas[a] excuſat a cōtu
a macia ꝛ intellige de infirmitate graui.leuis autē febꝛicula aut vetus
quartana neminem a contumacia excuſat:vt in.l.queſitū.ff.de re iud.
2 no.gl.in.c.placuit.xviij.di.¶†No.ij.ꝙ per exercitiū actus nō veriſi
militer cōpaſſibilis cum infirmitate tollit̄ excuſatio ꝛ pꝛeſumptio in
firmitatis.Si vero dubitat̄ de infirmitate dꝫ iudex mittere medicum
ad egrotū.C.de re mili.l.ſemel.li.xij.ſm Hoſ.ꝛ Hoſt.Idē no.Bart.in
d.l.queſitū.vbi etiam dicit ꝙ poſt infirmitatē poterit pꝛobari per di
ſpoſitionem coꝛpoꝛis vt qꝛ palidus eſt in facie.facit.l.minoꝛ.xxv.an.
ex aſpectu.ff.de mino.alia non colligo:qꝛ aut veniunt.j.examinanda
3 aut fuerūt examinata.ſ.e.latoꝛ.ꝛ in.c.iurauit.de ꝓba.¶†Opp.exci
piēdo ſimul pꝛimā glo.cum ſecūda.videt̄ enim ꝙ iudex iniuſte excō
municauit iſtū:cum infirmitas excuſat a cōtumacia.ſ.de pꝛocu.que
relam.ꝛ.d.l.queſitū.Sol.cōtrarium ꝓcederet ſi vera fuiſſet excuſatio.
ſed ex actu ſequēti.qꝛ nocte ſubſequēte cōtraxit matrimoniū cū alia:
tūc tollit̄ excuſatio infirmitatis.Ex quo no.ꝙ excōicatio poteſt ferri
pꝛo p̄ſumpta cōtumacia.Fateoꝛ tamē ꝙ ſi iſte poſtea veniret ꝛ pꝛoba
ret ſe tunc infirmitate detētum abſolueret̄ ab omni onere ſententie.
vt in.c.venerabili.§.ſecus.iuncto.§.p̄cedēti.de ſen.excō.li.vj.¶Sed
cōtra hoc.ꝛ cōtra tex.aliter op.excōicatio nō dꝫ ab homine ferri niſi
pꝛo cōtumacia:vt in.c.ſacro.de ſen.exc.not.glo.xj.q.iij.epi.ſed facta
nō poſſunt ꝓ infectis haberi.l.in libello.§.facte.ff.de capti.ꝛ poſtli.ꝛ
xxxij.q.v.ſi paul⁹.Ex quo ergo iſte cōtraxerat matrimoniū nec pote
rat amplius haberi ꝓ infecto ſed tenuit.nō debuit ab hoc excōicari
cū non poſſit reſpectu futuri tēpoꝛis dici contumax.Sol.dicit Inn.
ꝙ non debuit excōicari qꝛ cōtraxerat ratione pꝛedicta:ſed ſi lite pen
dente cohabitaret eidē ꝛ monitus non deſiſteret excōicari potuit:vt
hic in fi.c.Et ſic ſentit Inn.ꝙ hec excōicatio fuit ex hoc capite iniu
ſta:ſed ego dico eam fuiſſe iuſtā qm̄ illū excōicauit nō qꝛ cōtraxit ſed
pꝛopter cōtumaciā in nō cōparendo quā iudex pꝛeſumpſit infirmita
te pꝛetenſa nō obſtante pꝛopter contractū matrimonij ſuperuenien
tem:fuerat em̄ iſte pꝛius citatus ꝛ pꝛetenſa infirmitate nō cōparuit.
4 ¶†Op.videt̄ em̄ ꝙ nō debuit ampli⁹ inquiri de ſubharratione pꝛi
me qꝛ etiā ſi interueniſſet fuit ſublata per matrimoniū ſubſequēs cū
alia:vt in.c.ſicut.ꝛ.c.pe.de ſpō.Sol.capiēdo mētē tertie gl.ſubharra
tio pꝛime duobus modis pōt itelligi.Pꝛimo qḋ illā ſubharrauit id
eſt fidē cōſenſus de pꝛeſenti dedit ꝛ ſic contraxit cū pꝛimo matrimo
nium per verba de p̄ſenti:eſt vulgare illius loci vbi tale matrimoniū
appellat̄ ſubharratio.Scḋo dicit gloſſ.ꝙ ſubharratio fit per manu
miſſionē annuli interueniēte cōſenſu tacite vel expꝛeſſe ꝛ ſtabit̄ huic
ſubharrationi q̄uis nihil dicat̄ q̄diu nō ꝓbabit̄ cōtrarium:qꝛ p̄ſum
ptio eſt pꝛo matrimonio.ar.c.femine.ꝛ.c.noſtrates.xxx.q.v.vbi quis
5 ꝓbat qḋ nō animo cōtrahendi illud fecit.¶†No.ſingulariter hāc gl.
b qḋ per immiſſionē annuli in digito mulieris pꝛeſumit̄ cōtractū ma
trimonium per verba de pꝛeſenti niſi cōtrarium pꝛobet̄:ꝛ dic qḋ pote
rit pꝛobari per coniecturas vel verba pꝛecedentia.ar.eoꝛum que not.
in.c.ex literis.de ſpō.ꝛ.l.ſi ſeru⁹ pluriū.ꝛ.l.qui filiab⁹.ff.de leg.j.ꝛ.l.ſi
quis.in pꝛin.ff.de lega.iij.vel per loci conſuetudinem in contrarium.
arg.c.illō.ꝛ qḋ ibi no.de pꝛeſump.ꝛ.l.quod ſi nolit.§.quia aſſidua.ff.
de edi.edic.facit in ſimili qḋ no.Barto.in.l.nemo eſt qui neſciat.ff.ō
duo.reis.ꝛ vide aliam glo.plenioꝛem huic cōcoꝛdantem.in.c.fi.de de
ſpon.impub.vbi de hac materia latius tractat̄:ꝛ vide etiam glo.in.c.
femine.pꝛealle.Et ex his ſoluit̄ foꝛmaliter cōtrariū ſupꝛa foꝛmatum,
quia hic allegabat̄ pꝛecedens matrimonium per conſenſum de pꝛe
6 ſenti:ꝛ non ſponſalia de futuro.¶†Opp.qꝛ ex
quo non fuit appellatū per mulierē non debuit
amplius audiri:qꝛ ſententie acquieuiſſe videtur
j.eo.quod ad conſultationem.Sol.dicit glo.pe
nulti.ꝙ ſententia hec fuit nulla quia lata cōtra
abſentem nō contumaciter ꝛ ſic non fuit neceſſe
appellare:vt in iuribus alleg.in gl.ꝛ expꝛeſſius
in.l.de vnoquoq̄.ff.de re iudi.ꝛ.l.j.ff.q̄ ſentē.ſine
app.reſcin.Si vero cōtumax nō fuiſſet nō reuo
caret̄ ſentētia:vt in cōtrario.ita dicit glo.cuius
dictum vltimū pꝛocedit in alijs cauſis in quib⁹
ſentētia tranſiuit in rem iudicatā:ſecus in cauſa
matrimoniali.Ideo dic poſt doc.ꝙ ſi nulla pꝛe
ceſſit citatio ad ſententiam audit̄ mulier ratiōe
nullitatis ſententie.Item ratione ſubiecte ma
terie:qꝛ cauſa matrimonialis non tranſit in rem
iudicatā.Si vero ſententia fuit lata contra con
tumacem etiā fictum ſentētia tenuit:vt.l.ab eo.
C.de ſent.vt.ſ.vt lit.non conte.qm̄.§.poꝛro.cum
ſeq.ꝛ tunc audit̄ mulier pꝛiuilegio cauſe:qꝛ pꝛo
pter peccatum non tranſit ſententia in rem iud.
vt in.c.latoꝛ.ſ.e.ꝛ.j.eo.cōſanguinei.dicit tn̄ not.
Inn.hic:ꝙ licet ſentētia nō tranſit in cauſa ma
trimoniali in rem iudi.non tamē audit̄ quis vo
lens cōtrauenire indifferēter:ex quo lapſum eſt
appellandi tempus ſed tūc demum audietur cū
iuſta cauſa mouet iudicē ad ipſum audiendum:
ſicut hic mouit mulieris abſentia.Nam ſi p̄ſens
fuiſſet ꝛ aliquis nō diceret non audiret̄ ſm eum
al's eadem ratione audiret̄.iij.ꝛ.iiij.eſſe in infini
tum.qḋ eſſet abſurdum.In decre.vero ſequenti
mouit iudicem qḋ illa eadem pars pꝛo qua erat
lata ſentētia petebat ipſam infringi:ꝛ ꝙ ſine cā
non audiatur.alleg.c.ex literis.de in integ.reſti.
vbi dicit expꝛeſſum placet mihi dictū.ſed illud
c.hoc nō pꝛobat:qꝛ ibi pars petebat reſtitui ad
pꝛimā inſtātiā:ſecus autem ſi voluiſſet de nouo
inſtantiam inchoare pꝛobando iniuſtitiam ſen
tentie:tūc enim allegata aliqua pꝛobabili ratio
ne audiret̄.ſ.eo.latoꝛ.ꝛ dicit hic Inn.ꝙ ſumma
rie etiā parte non vocata poterit per iudicē fieri
hec examinatio cauſe.Nam de iure eſt ſm Inn.
qḋ vterq̄ cōiugum cōtra ſententiam matrimo
7 nij audiat̄.¶†Hoſtiē.dicit ꝙ etiam quilibet de
populo audiet̄.maxime cōſanguineus.j.qui ma
tri.accu.poſ.videt̄:qḋ placet:ſicut enim quilibet
de populo admittitur ad impediendum ꝛ accu
ſandum matrimonium.j.de clandeſt.deſpō.c.fi.
ꝛ qui ma.accu.poſ.c.vlt.ita quilibet dꝫ admitti
ad reintegrandum matrimonium iniuſte ſepa
ratum ꝛ loquitur de ſeparatione quo ad vincu
lum:nam quo ad thoꝛū ipſi duntaxat coniuges
ſunt audiendi.vt no.Inn.in.c.j.de adul.Cōclu
dit tādē Inno.quo ad pꝛimū qḋ iudex nō debet
eſſe facilis in audiendo aliquem contra ſenten
tiam iſtā ex quo lapſum eſt decēdium:ſed ex iu
ſta cauſa pꝛius arbitriū ſuū infoꝛmabit:ꝛ in du
bio notāter dicit partem audiendam.arg.c.cum
8 ſpeciali.de appell.qḋ placet.¶†Quia agit̄ ad
peccatum euitandum:ꝛ pars tutioꝛ eſt in dubio
amplectenda.de ſpon.iuuenis.ꝛ.j.de verb.ſign.
cle.exiui.no.glo.in.c.vno.de ſcrutinio in oꝛ.faci.
vide ad iſtā materiā multas limitationes quam
9 poſui.ſ.e.latoꝛ.¶†Op.cōtra.c.ſi in eo.ꝙ iſti p̄
cipit̄ ne pendente cauſa habeat acceſſum ad ſu
perinductā.cū enim mulier ſecūda ſit in poſſeſ
ſione matrimonij nō debuit ipſo iure pꝛiuari li
te pendente.ſ.vt li.pen.c.laudabilē.Sol.gl.fi.ꝙ
contrariū pꝛocedit cū quis contrahit nulla lite
ſup matrimonio pendente:ſed etiam appꝛobā
te:ꝛ.c.vt in ea.Et dic quod duplici reſpectu po
tuit vſus ſecundi matrimonij interdici.Pꝛimo
ſi tenet̄ opi.qḋ ſententia lata contra mulierē ab
ſentem fuit nulla.Nam cum adhuc pēderet lis
cū pꝛima nō debuit lite indeciſa contrahere cū
ſecunda:vt in.c.cū apoſtolica.j.de ſpon.nam p
contractū matrimonij vir quodammodo ſe alie
nat.de cōſang.ꝛ affin.c.non debet.qḋ non debet
fieri lite pendente.Si autem tenemus qḋ pꝛima
ſentētia valuit dic qḋ ex quo p̄ceſſit citatio per

Sebaſti.Sapia.
a ¶Infirmitas.vi
de.d.Iaſ.i.l.ij.§.
ſi qs i iudicio.ff.
ſi qs cau.vbi am
pliat h̄ ꝓcedere
ēt in infirmitate
ſuoꝛū p glo.in.c.
cōis.xxiij.diſtin.

b ¶Immiſſionē
annuli.adde La
pum allega.lviij.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Annuli.Vid
late p Fel.in.c.il
lud.col.fi.ſ.de p̄
ſump.vbi late ex
qb⁹ matrimoniū
pꝛobari poſſit.

a ¶ Contra abſentem. Adde Ang.conſi.clxxxvi.⁊ ſeq.
a ~ Sebaſti. Sapia. ¶ Cōtra abſentem. vide Abb.in cōſi.xciiij.incip. contra ſententiam.in.j.vol. Feli.late.in.c.quoniam contra falſam.colum.xiij.verſi.tertia concluſio.ſ.de proba. Ange.in.l.de vnoquoqꝫ.ff. de re iudi.⁊ in.l.ſciendum.ff.de verb.ob.vbi tenet contra Abb.hic

b ¶ In pñtia iudicis.adde Oldr. cōſi.ccxvij.a quo Jo.and. habuit Ro.cōſil. cccccix.
~ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Preſentia iudicis.vide Pau. de ca.in.l.illō.añ finē.ver.vlt.allegat.C.de ſac.ſan. eccl.vbi vult qd nō preſumat preſentia ⁊ ita dicit fuiſſe conſultuȝ.
c ¶ Cōfirmo per illud qd no.⁊ ſequit Panor.colligens ex verbis Bart. in.l.nemo eſt ꝗ neſciat.ff.d duo.re.i.c.ad noſtrā.de reb.eccle. nō alie.⁊ Pano. in.c.cū.M.ſ.de cōſti.ꝙ ȝctꝰ ſimpliciter facti itelligunt initi ſecūdū qd fieri cōſueuerunt in illo loco. Et ad hoc vide bo.gl.in.l.iiij. §.i cōmiſſoria.ff. de leg.cōmiſ. Secūdo facit qd dicit Inn.i.c.olim. in prin.de V.ſig. quē refert ⁊ ſeqt idē Abb. Pa.in c.certificari.i pn. de ſepul.qd omnis diſpoſitio de mūdo ſiue legalis ſiue vltimarū voluntatū ſiue ȝctuū recipit iterpretationē ⁊ ſupplemētū a cōſuetudine ⁊ ab eo ꝙ fieri cōſueuit hic dixit Pa.in.c.j. in.iij.no.de ꝑca rio alegādo bartol.ꝙ ſi in ſtudio eſt cōſuetudo:vt do.poſſint ex cā legere p ſubſtitutū lȝ hoc nō fuerit deductū in ȝctū: nihilominꝰ poterit ſubſtituere aliū i ſuū locū legentē vt ibi latius per eū. vide etiā qd dixit idē Abb. pa.in.c.cū aliquibꝰ.cir.me. ſ.e.ti. hinc dixit in ſpecie bal.i.l.j. in.ij.q.C.p ſoc.ꝙ ſi ita cōſuetū eſt intelligit tacite actū i ȝctu qꝛ id qd eſt ꝭm ȝſuetudinē tacite actuȝ

quā fuit informatus ſuper quo deberet ꝯueniri
non debuit aliquid innouari litis in preiudiciū.
ar.in.c.ij.ne lit.pē.⁊ hoc tenuit hic Hoſt.ex hoc
potes vnū colligere qd eſt menti tenendum.qd
licet in iſtis cauſis ſtandū ſit ſententie donec cō
trarium probetur.vt.ſ.eo.lator.non tamen ſtat
intantum vt liceat interim cum alio contrahere
reuocato litigio ſup validitate prioris ſentētie:
⁊ ſic litigiū nouiter exortum facit primam ſen
10 tentiam vacillare. ¶ † Extra gl.ꝗrunt hic Inn.
⁊ Joā.an.an ſentētia in dubio preſumatur lata
a contra abſentem[a]:qꝛ mulier allegabat hic abſentiam tempore ſententie.remittit ad Spec.de
ſen.prola.§.vt autē.ver.⁊ nota.ſecundum quoſ
dam:⁊ nil aliud dicit. Aduerte qꝛ hoc dubium
eſt ſatis pulchrū ⁊ quotidianum ⁊ alias habui
de facto ⁊ ſuper eo cōſului:⁊ ſi tenemꝰ fuiſſe ap
pellatum hoc eſt clariſſimum qd non preſumat
pars citata:vel ꝙ fuerit preſens niſi per acta ꝓ
betur.vt in.c.quoniam.⁊ qd ibi not.de probat.⁊
in.c.in preſentia.de renunt.vbi de hoc. Si vero
nō fuit appellatū ⁊ ex inſpectiōe actorum pro
bari poteſt partē non fuiſſe citatam nec preſen
tem tpe ſententie non valet ſententia. Hec enī
probatio non reperitur in actis quod ſufficit.ar
gu.in.d.c.quoniam cōtra.⁊ ibi aperte tenet Jo.
cal.ſaltem in facto multū antiquo.⁊ idem tenet
Jo.and.in addi.Spe.in.d.ver.non apparet niſi
ſententia in qua nil dicitur de preſentia vel ab
ſentie.eſt caſus ſatis dubitabilis. Spe.recitat in
loco prealle.varias opi.⁊ tandem videt ibi tene
re qd ex quo ſentētia tranſiuit in rem iudicatā ꝑ
ea eſt preſumēdum niſi probet cōtrarium. Inn.
vero latius hunc articulū examinat in.c.cum in
iure.de offi.deleg.⁊ videtur magis inclinare in
partem vt non preſumat partē fuiſſe preſentem
niſi ſaltem hoc in ſententia exprimat. Et hāc ꝑ
tem videtur tenere Jo.an.in addi.predicta quinimo refert Guil.diſputaſſe quod etiam ſi iudex
dicat in ſententia ꝙ partē citauit peremptorie,
⁊ ꝙ eo nō comparente pronūtiauit ⁊.c.propter
hoc non probatur peremptorium precepiſſe:qꝛ
iudici non eſt credendum.d.c.quoniā.nec tabel
lioni ſcribenti:maxime cū ſit atteſtatio de ꝑte
rito:ad hoc facit qd not. Inn.in.d.c.quoniam.⁊
Bart.in aut.ſi quis in aliquo documento.C.de
eden.ſecus dicit ibi Jo.an.ſi in ſnia diceret par
tem fuiſſe preſentem:quia tunc creditur notario
referenti cū atteſtatio ſit de preſenti. Hanc eandem opi.videt tenere Fede.de ſenis:conſi.clxx.
vbi dicit qd pars poteſt excipere contra primuȝ
⁊ ſcdm decre.qd nō preceſſit perēptoriū:⁊ onus
probādi contrarium incumbit aduerſario:quia
hic nō poteſt preſumi pro ſententia ex quo non
cōſtat partem fuiſſe preſentem:imo negat pars
⁊ ſic ſumus extra no.per Inno.in.c.innotuit.de
eo qui fur.or.rece.⁊.d.c.quoniā.⁊.c.cum in iure.
qui dixit preſumendum pro ſententia ⁊ proceſſu
quādo ſententia fuit lata cōtra preſentem ⁊ nō
fuit appellatum que ratio ceſſat quādo non ap
paret partē fuiſſe preſentem:⁊ hec opi.mihi pla
cuit tanꝙ iuri ⁊ equitati cōſentanea. Nam ſi di
ceremus oppoſitū daretur facultas iudici con
demnandi iniuſte partem abſentem non citatā
⁊ indefenſam ⁊ poſt lapſum decem dierum iam
haberet pars aliquam defenſionem cum nō ap
parentibus actis preſumeretur pro ſententia ȝ
opi.contrariā qd ſonat in abſurdum. Preterea
dico ꝙ cum ſententia negetur lata in preſentem
ſeu citatū nō poteſt dici ꝙ tranſiuerit in rē iudi
catam cum ſit nulla.l.ij.C.quando prouo.nō eſt
neceſſe.⁊ in.c.j.ſ.eo. Preterea tranſitus in rē indi
catā ſurgit ex iuris autoritate fundata ſuper ta
cito conſenſu partiū preſumpto ex eo.qꝛ fuerūt

preſentes ⁊ nō reclamauerūt vel abſentes cōtu
maciter qui habent pro preſentibus:vt.j.eo. qd
ad conſultationē.⁊.c.veritatis.de dolo ⁊ contu.
ſed hec preſumptio omnino ceſſat cū nō conſtat
partē fuiſſe preſentē vel contumacem:quia imo
negat ⁊ negatio venit hic ad detrahendum illaȝ
qualitatē ſcilicet preſentie ſuper qua ius ſe fun
dat ⁊ inducit autoritatem rei iudicate merito
tollit ipſius effectus niſi aliter probetur preſen
tia.iuxta id quod leg.⁊ no.maxime per Bart.in
l.j.ff.quod vi aut clam.⁊ quod dixi in.c.item cuȝ
quis.de reſti.ſpo. Item.c.quoniā cōtra.de ꝓbat.
ad hoc ſolum emanauit vt precluderetur iudici
bus via malignandi,ſi ergo expreſſe noluit cre
di iudici ſuper actis fortius preſumendū eſt no
luiſſe pro eo preſumi. Ad idē in ſimili bo.text.in
c.ſacro.in prin.de ſentē.excō.vbi mandat iudici
excōmunicare volēti vt faciat monitionē preſen
tibus teſtibꝰ idoneis p quos poſſit monitio pro
bari ſi opus erit.⁊ per illū tex.notanter dixit do.
Ant.in.d.l.quoniā.in.xx.col.ꝙ etiam poſt decē
dium nō preſumit pro excōicatione quo ad mo
nitionem ſed oportet vt aliter probet. An autē
preſumat abſentia vel preſentia tempore ſenten
tie:dixit ibi ꝙ ſi talis eſt ſententia que ferri ſolet
propter contumaciam vt excōicatio ⁊ preſumit
lata in abſentem.alle. Fede.in loco ꝑal. Si vero
eſt talis que ferri ſolet in preſentē:tūc non bene
firmat pedes ſed duas duntaxat opin. refert ſcȝ
Inn.⁊ Spe.⁊ ſatis ſuccincte.tu vero dic:vt.ſ. Et
omnium concluſio ſit hec:ꝙ aut iudex atteſtat
partes fuiſſe preſentes ⁊ credit dūmodo ſit ſcri
ptura tabellionis q fuit rogatus de ſentētia:vt
ſentit Joā.and.⁊ bene vbi.ſ.ſecus ſi ipſemet iu
dex cōſcripſiſſet.ar.c.qm̄.ꝑal.niſi cauſa eſſet mo
dica qꝛ tunc ſtat verbo iudicis etiā ſine ſcriptu
ra:multo fortius ſtandū eſt ſcripture ſue:vt leg.
⁊ no.maxime p Bart.in aut.niſi breuiores.C.de
ſen.ex peri.recit.⁊ in.l.iubemꝰ nulli.C.de ſac.ſan.
ec.dixi in.c.j.de libel.ob. Aut iudex atteſtat per
emptorium preceſſiſſe:⁊ tūc non credit etiā ſcri
pture tabelliōis:qꝛ eſt de ꝑterito. Aut nulla ſit
de hoc mentio in ſententia ⁊ non preſumitur ꝑ
ſentia ſeu citatio:qꝛ facta non preſumunt ⁊ ius
exit vocationē.l.j.ff.de in ius voc.⁊ de offi.deleg.
conſuluit.facit qd optime in ſimili no.per Bar.
in.l.theopompus.ff.de do.prele.facit.l.quecūqꝫ.
11 ff.de pub. ¶ † Quid autem ſi in inſtrumento cō
tineat ꝙ talis titulo collationis vel donationis
talem de tali re inueſtiuit an preſumatur inueſti
b tus in preſentia iudicis.[b] Joā.an. qui refert hāc
opi.antiquorū in titu.de emp.⁊ ven.§.j.ver.nunc
formam.in.viij.colū.videtur cōcludere ibi quod
ſic:quia verba cōmuniter hoc importare viden
tur:quia inueſtitura non ſit niſi de preſenti:tum
quia cōmuniter videtur fieri per biretum vel an
c nulum:tum qꝛ cōmuniter ſic fieri ſolet.[c] argu. in
regula inſpicimus in obſcuris.lib.vj.⁊ hoc facit
ad multa. Sed dic aliud eſſe in iudicialibus vbi
iura mādant citationes fieri ⁊ acta conſcribi.d.
c.quoniā.⁊.c.ſignificauit.⁊.c.albericus. de teſti.
12 ¶ † An autem in ſententiis ſufficit ſola partiū
preſentia abſqꝫ alia citatione vel monitiōe Jo.
an.in ad.preal refert Guido.de ſuza. in ſumma
ſua.in tit.de ſen.tenuiſſe ꝙ ſola pñtia abſqꝫ ex
preſſo cōſenſu vel diſſenſu ſufficit quia citatio ſo
lum ſit ad partis preſentiam habēdam. Et ideȝ
hic velle videtur Joā.an.⁊ clarius ⁊ latius in.c.
ſi.de elec.li.vj.dicit tamen in additione predicta
ꝙ cautelā fecit quādoqꝫ ſeruari ꝙ iudex mo
nuit peremptorie partes preſentes vt ſententiā
audirēt ⁊ hec eſt bona practica ad opiniōes eui
tādas. Hanc opi.tenuiſſe reperio Bal.in aut. ſi
omnes.C.ſi vt ſe ab hered.abſtin.vbi dicit quod
reſpectu

videtur.l.licet.C.loc.⁊ Bar.in.l.incendiū.circa ſi.C.ſi cer.pet.inquit ꝙ illud preſumit factum qd fieri conſueuit in loco:hinc ⁊ tertio dixit ſignanter Ang.in.l.bene a zenone.C.de quadri.preſcri.per illū text.in ver.pactis cōuētionibus ibi eſſe tex.in terminis expreſſum ꝙ procurator ſimpliciter cōſtitutus ad vendendū vel ad donādū poteſt tamē in iſtrumēto appōere oia pacta etiā penalia ſolita per notarios apponi in ſilibꝰ iſtrumētis ꝙ dicit eē valde quotidianū ꝗuis dicamus ꝙ ꝓcurator ñ poſſit egredi fines mādati. c.iter ceteras.de reſcr. Et idē voluit Ang.in.l.ij. ff. d iu.om.iud.⁊ hoc habet etiam in lec.fratris ſui. Bal.in.l.bñ a zenone.⁊ alibi ideȝ Angel.in.l. ſi qs heredē.ad ſin.C. de inſtit.⁊ ſubſti. dicit ꝙ ꝓcurator q hȝ ſimplex mādatū in vno actu vel in vno cōtractu:pōt tñ apponere omnes clauſulas ⁊ oēs penarum adiectiōes. que de cōſuetudine ſolite ſunt apponi.⁊ ad hoc vide qd decidit panor.de prelatis ⁊ ambaſſatorib.in c.ij.de ꝑca. Hinc ⁊ ꝗrto dicit ſing. Bar.in.l.ſi fraudator.ff.de his ꝗ in fraudem cred. ſe reſpondiſſe in contingentia facti ꝙ procurator ſimpliciter cōſtituti ad fideiubēdū poteſt renuntiare bñficio ordinis:⁊ preiudicabit ſuo principali:qꝛ de cōſuetudine eſt qd fideiuſſores ſimiles renūtiatiōes faciat:⁊ ſequit ⁊ multū no. Abb. pan.in.c.j. vt lit. nō cōteſt.in.vij. colū.iſta impreſſiōe.⁊ Bal.in rubr.C.de his que in frau.cred.imo ſingulari.ex predictis conſuluit Lud.ro.in conſi. lix.inc.ad diſcutiendū.in.ij.col. ꝙ ſi Papa conſueuit in inueſtituris qs facit vicariis vel principibus temporalibꝰ ſuper terris ⁊ oppidis eccle. cōcedere iuriſdi

tionē publicationis bonoꝝ ⁊ vltimi ſupplicij qꝺ iſta duo veniunt in ſimplici cōceſſiōe facta ꝑ papam dato ꝙ in inueſtitura nō exprimaꝛ qꝺ valde notabis. facit bñ tex. ī. c. ij. ⁊ ibi no. Jmo. de reſc. facit qꝺ no. Bar. in. l. magiſtrat⁹. ff. ad municip. Hinc ⁊ quinto videmus ꝙ ꝓmiſſio ſimpliciter facta ꝑlato eccleſie de renouāda emphyteoſi intelligiꝛ

ſʒ ꝙ ē ꝯſuetū. ita Ang. in. §. in emphiteoſim. ī aut. de ñ ali. imo fortiꝰ vide qꝺ decidit ſing. Bal. in addi. Spe. in tit. de loc. ⁊ qꝺ alibi dixit ſinglr imo. in. c. potuit. de locato. ⁊ in ꝯmēto illiꝰ. c. ad fi. vide ēt qꝺ dixit bald. in. l. j. in. v. q. C. q teſt. fac. poſ. vide text. gl. ⁊ Sal. i. l. excepto. C. loca. tex. Bar. ⁊ alios in. l. dñi. C. ꝺ agr. lib. xj. Jtem vide qꝺ dixit bal. in. l. liberti. in. iiij. col. C. de ope. liber. ⁊ iſta ſunt multa ad que facit deciſio Paul. hic vt ipſe dicit facere ad multa, facit etiaʒ ad illud qꝺ ſingulariter determinat Bald. in. l. fideicommiſſa. §. ſeruo. ff. de le. ij. ⁊ quod no. Pet. de anch. in c. cū eps. de offi. ordin. in. vj. ⁊ ad multa alia collecta ſub do. Jaſo. de may. in. l. vt liberis. C. de col. Anto. Franciſc. ¶ Circa iſtam materiaʒ clauſularū ſolitarū apponi i reſcriptis vel Actibus aut alijs diſpoſitionibus: an videātur eſſe appoſite etiā ſi non apponanꝛ in actibus qui fiūt. vide per Jo. berth. in ſuo repe. vbi tractat ſingulr de oībus clauſulis ſolitis apponi in qbuſcunqʒ actibus: ſiue extraiudicialibꝰ: ⁊ vltra ea q̄ ibi plene ⁊ diffuſe tractanꝛ: vide ꝑ And. barb. ⁊ alios nouiſſimos poſt eū i. c. ex ꝑte ꝯuēti. de reſcrip. vbi inter reliqua cōcludiꝛ qꝺ oēs clauſule q̄ ſolent apponi ex cōmuni obſeruātia: ēt ſi nō apponātur ſemꝑ itelligunꝛ eſſe appoſite.

a respectu actus[a] qui exerceꝛ de preſenti nō eſt neceſſaria alia monitio in pñti. all. l. de vnoquoqʒ. ff. de re iudicata. ſed respectu actus alio tempore exercēdi requiriꝛ monitio vt in termino compareat: vt in. l. ij. C. qñ ⁊ quando iud. Bar. hanc queſtionē mouit in. l. j. ff. de in ius voc. ⁊ ibi referunt doct. tenere ꝙ aut litigator eſt ꝑſens ⁊ vult litigare ⁊ non eſt neceſſaria citatio regulariter. ar. l. ſi heredes palā. §. pe. ff. de teſta. argueado ꝑ locum a ſpeciali. Si autem ⁊ preſens ⁊ inuitus tunc eſt neceſſaria citatio vel iuſſus iudicis q habet vim citationis. ſic intelligitur ſm eum. inſti. de pen. teme. liti. §. fi. ⁊. l. ea que. C. qñ ⁊ quando iudex. mihi placet ꝓcedens opi. vt ſufficiat ſola preſenti velit vel nolit litigare: quia iura exigūt cōmuniter preſentiam. iij. q. viij. caueant. ⁊. c. omnia. de maio. ⁊ obe. inter. cum ſi. Unde etiā libellus poteſt dari preſenti: licet nō fuerit ad hoc citatus non tamē cōpelliꝛ reſpondere ſi negotiuʒ exigit deliberationem: vt dixi in. c. j. poſt Spec. de libel. obla. vbi vide.

1 ☞ Compaternitas impedit ⁊ dirimit matrimonium poſt contractum.
2 Sententia diuortij non retractatur ex eo ꝙ ille in cuius fauorem fit lata: aſſerat iniuſtam. 5.
Teſtes in dubio preſumuntur vera dixiſſe: niſi contrarium probetur.
4 Jidem teſtes non admittuntur ad probandum contra illud qꝺ depoſuerunt.
6 Negatiua quomodo probatur.
7 Sententia nutritiua peccati: an ⁊ quando poſſit per quemlibet de populo accuſari etiam poſt lapſum decem dierum. 8.
8 Obtinens iniuſtam ſententiam licet ab ea nō ſit appellatum: peccat.
9 Sententia excommunicationis vel alterius cēſure: an tranſeat in rem iudicatam: adeo ꝙ poſt decem dies non poſſit peti abſolutio.
Excommunicationis ſententia non ſuſpendiꝛ per appellationem. 11.
10 Sententia que de natura ſui non tranſit in rem iudicatam tranſit ſaltem quo ad hoc vt poſt decem dies preſumatur pro ea.
11 Sententia corporalis ⁊ quelibet criminalis: an tranſeat in rem iudicatam.
12 Sententia in ciuilibus non retractatur pretextu inſtrumentorum nouiter repertorum.

Conſanguinei. Jdē dicit ꝙ decr. lator. ſ. e. ti. Sed ego vt aliqd de nouo afferā ſummo ſic. Sētentia diuortij in cauſa matrimoniali rite lata ad ſolā cōiugis confeſſionem aſſerentis cōtrariū nō reuocatur: ſʒ interim ei ſtaꝛ donec legitime de cōtrario doceaꝛ. Cōis diuiſio. ſecunda ibi: reſpondemus. ¶ Caſus literalis. Quedā mulier contraxit matrimoniū cū quodā viro tandē cōſanguinei ipſiꝰ mulieris accuſauerūt matrimoniuʒ dicētes ꝙ ipſa nō poterat eſſe eius vxor cū eſſet cōmater ipſius: quo probato ſententia diuortij lata fuit. poſt latam ſententiā mulier cōfeſſa eſt epō loci ꝙ in veritate ante ſententiā eius cōmater nō fuerat: ſed poſt ſeparationē cōpaternitatē cū eo cōtraxit: ⁊ poſtmodū cū alio cōtraxit, q̄ſitum fuit a papa quid iuris eſſet: ⁊ ipſe reſpondit qꝺ per ſolā mulieris confeſſionē nō eſt a ſentētia recedēdū ꝑ iudiciū eccleſie promulgata niſi legitime in contrariū probareꝛ. Ber. ¶ No. j. qꝺ conſanguinei poſſunt accuſare matrimoniū de cognatiōe ſpirituali tēdētes ad ſeparationē matrimonij, ⁊ dicit idē in quolibet de populo. ſ. q matr. accu. poſ. ꝑ totū ⁊ maxime in. c. videtur.
1 ¶ † No. ij. ꝙ cōpaternitas contracta in baptiſmo vel cōfirmatiōe impedit ⁊ dirimit matrimo

¶ Adde qꝺ notariꝰ ꝓſumaꝛ rogatꝰ ad ꝯſueta. alex. ꝯſ. lxxxviij. iij. lib. Et qꝺ ēphiteoſis ꝯcedi poſſit ſcōʒ ſolitū Pet. de anchar. ꝯſ. xxxvij. ⁊ xliij. ⁊ qꝺ ꝓcur. poſſit extēdere mādatū ſuū ad ꝯſueta. no. ro. ꝯſ. xcuij.
a ☞ Sebaſti. Sapia. ¶ Reſpectu actꝰ Bart. in. l. furioſo. ad fi. ff. de re iud. Ale. in. d. l. de vnoquoqʒ. Bal. i. c. j. col. j. ſi de inu. inter do. ⁊ vaſ. lis oriaꝛ. Mode. in d. l. ſciendum. ff. de verbor. oblig. ☞ Sebaſti. Sapia.

niū poſt cōtractū de quo in. c. martinus. ſ. de cogna. ſpi. in. c. iij. ⁊ fi. e. tit. lib. vj. ¶ Not. iij. qꝺ ſententia lata in cauſa matrimoniali poteſt ex ſuꝑueniētibus ꝓbationibus retractari etiā ſi negotium non ſit integrū: vt puta qꝛ coniuges trāſiuerunt ad alia vota: de quo in. c. ſicut. ſ. de teſti.
2 ¶ † No. vlt. ꝙ ſola cōfeſſio illiꝰ in cuius fauorē ⁊ petitionem lata fuit ſententia diuortij: nō ſufficit ad ſententiā retractandā inducit tñ preſumptionē iniuſtitie vel iudex ſuper hoc ꝓbationes ſuper iniuſtitia recipiat. ad hoc alle. Jnno. decr. hanc. ſ. c. pxi. ¶ Oppo. dicitur hic in tex. qꝺ hic ſentētia fuit legitime ⁊ rationabiliter lata: ⁊ tamen poſtea in fi. admittit ꝓbationē in cōtrariū qꝺ inducit repugnātiā quādā: qꝛ ſi legitime fuit lata nō debet retractari imo cōfirmari: vt. ſ. e. ea que. Sol. dic vt in gl. j. ⁊. ij. ꝙ hec verba legitime ⁊ rōnabiliter referunꝛ ad ordinē iudiciariuʒ: nō aūt ad iuſtitiā probationū vt no. gl. ij. ꝑ intellectu quē dedi ad. d. c. ea q̄.
3 ¶ † Uel dic extra glo. ꝙ hec ſentētia fuit legitime lata. i. ſm ꝙ leges ⁊ canones diſponūt qꝛ in ore duorū vl triū ⁊c. ij. q. iij. in prin. ⁊. l. licet. de teſt. ⁊ teſtes preſumunꝛ verum dixiſſe donec fuerit contrarium oſtenſuʒ: ⁊ ideo interim huic ſentētie ſtandū eſt facit. c. accepimus. ſ. de fi. inſtr.
4 ¶ † Sed quero nūquid illi ijdem teſtes qui depoſuerūt in cauſa priori ſint idone ad opponendū nūc contrariū. Sol. glo. fi. in prima parte dicit ꝙ nō: qꝛ ſunt periuri cū iurauerint dicere ꝑmo veritatē ſi nūc ꝓbarēt contrariū ⁊ remittit ad notata in. c. ſicut. de teſtib. ⁊ dic vt ibi leg. ⁊ no.
5 ¶ † Ultima gl. q̄rit an ad confeſſionē[b] amborū coniugū ſit ſentētia irritāda. Sl dicit ꝙ nō. ſicut enim nō ſufficit cōfeſſio ad ſeparandū matrimoniū: vt in. c. ſuper eo. allegato in d. l. ita nec retractādū ſentētiā. dic glo. procedere quādo lata fuit ſentētia occaſione impedimēti nō depēdentis a volūtate partium: vt i caſu noſtro nā probatio legitima eſt eorū cōfeſſioni preferēda maxime in facto ꝓprio. xxiij. q. ij. in princ. ſecus vbi ſentētia ꝺpendet ex eorū facto vt puta qꝛ pronuntiatū fuit eos matrimoniū non cōtraxiſſe. Poſſunt enim nunc dicere cōtrariū nullo ſubſiſtēte impedimēto, ⁊ eccleſia illis credet cuʒ poſſint de nouo. cōtrahere ⁊ eorū cōfeſſio nō vertiꝛ in alterius preiudiciū: ſecus ſi pēderet in preiudiciū alterius matrimonij. Ad hoc qꝺ legi. et no. in. c. iij. de clan. deſpon.
6 ¶ † Extra gl. op. contra tex. in eo qꝺ admittit ꝓbationē cōtra ſententiam iam latā. cū eñ teſtes priores depoſuerint ſuper cōpaternitate contracta: probatio in contrariū eſt mere negatiua ſcʒ ꝙ compaternitateʒ nō cōtraxerūt, que cū non ſit determinata videꝛ
c improbabilis[c]. ſ. de elec. bone. Solu. dicit Ho. ꝙ poterit indirecte probari contrarium. Si eñ primi dixerūt ꝙ mulier leuauit filium petri nūc ꝓbari poterit ꝙ ille nō erat filius petri ſed alterius ar. j. qui fi. ſint legi. tranſmiſſe. ⁊. l. filiū. ff. de his q ſui vel alie. iur. ſunt. vel teſtes primi depoſuerūt diē ⁊ locū iſti aūt probabāt ꝙ illa eadem die iacuit mulier infirma: nec domū exiuit vl eā fuiſſe in aliquo loco remoto. ſ. de teſt. ex tenore vl dic qꝺ poterit ꝓbari prios teſtes fuiſſe corruptos iuxta no. i. d. c. ſicut. ¶ Quero qd ſi mulier iſta egit ⁊ ſuccubuit. nunquid poterit cum alio cōtrahere. Hoſ. dicit ꝙ ſue conſcientie eſt relinquendum: ⁊ bene loquiꝛ per. c. mulieri. ꝺ iureiur. non enim debet ſibi nocere confeſſio cum non fuerit in iudicio admiſſa: ſed ꝯtra eum lata fuit
7 ſnīa vt ibi. ¶ † Quero ſi iſta mulier ſuccubuerit an poterit alius poſt ſententiam latam denunciare impedimētum ⁊ petere vt recipiātur probationes ſuper impedimēto videꝛ primo quod non: quia actio popularis cōſumiꝛ vno agente.

b ¶ Ad ꝯfeſſionē. vide Ab. i. c. duo pueri. vbi gl. ſi. dicat. j. de cland. deſp. ⁊ arch. in. c. ſi duo. xxxv. q. vj. ro. in cōſ. cccccvj. Zacharias.
c ¶ Uꝛ iprobabilis. Adꝺ lāfr. de ori. in. c. qm̄ ꝯ. in ꝑnc. in. iij. no. e. n. v. iij. no. ⁊ ſeq. vſqʒ ad nu. viij. vbi diuiſa trifariam negatiua docet q̄ ſit ꝓbabilis ⁊ q̄ nō ⁊ qualr ꝓbaꝛ ⁊ i. c. teſtiū ꝺpoſitiōes. i fi. ⁊ vtrobiqʒ in apo. bñd. va. ⁊ cel. ſ. de ꝓ. Anto. Francil. ¶ Circa ꝙ iſte ꝺt de triplici ſpē negatiue q̄s ponit Lāfr. in. c. qm̄ ꝯ h all. dicas vidēdū eſſe Jn. in c. cū eccl'ia ſutrina. de cā poſ. ⁊ ꝓ prie. ⁊ adde ꝙ negatiua cauſata loco ⁊ tpe pōt probari ēt per viſuʒ: vt ꝑ bar. in. l. j. C. de cano. fru. vrb. ro. li. xj. ⁊ i. l. in illa. ⁊ i. l. ꝟ iure. ff. de v. ob. ⁊ vid ēt bar. ⁊ doc. in. l. ij. ⁊ i. l. ab ea parte. ff. de ꝓba. ⁊ vide ꝑ Alex. i ꝯſ. xlij. i iiij pte. ⁊ Bar. in ꝯſi. qꝺ inci. cōe licignani. et adde qꝺ teſtes deponētes de negatiua ēt coarctata debēt reddere rōnē dicti ſui etiaʒ non interrogati: alſ nō ꝓbāt imo ſunt ſuſpecti de falſo. ad qꝺ vide Ang. ⁊ ale. i. l. j. i §. docere. ff. ne qs eū qui. ⁊ adde ꝙ teſtis ꝺponēs ſuꝑ negatiua ñ coarctata ꝺr temerarie deponere ⁊ aſſeueraꝛ negatiuā adeo ꝙ nedū ē i lata clpa: ſʒ ēt tenetur ꝺ falſo ſi ꝯſtat de dolo: vt ꝑ alex. poſt pau. ꝺ ca. in. l. j. in ꝑn. ff. qꝺ qſqʒ iuris.

Liꝫ.ff.de acqui.poſ.no.gl.in.c.cū dilecti.de elect.
contrariū determinat hic Gof.⁊ Hoſt.⁊ cōmu-
niter ſequunt̃ doc.dicētes ꝙ non debet admitti
denuntians volēs facere fidē de erroꝛe quo pꝛo-
bato debet retractari ſentētia:quia non trāſiuit
in rem iudicatā:nullū enim vinculū ſeu conſue-
tudo vel ſententia pōt peccatoꝛē in ſuo peccato
defendere vel nutrire:ſꝫ tu hoc dictū intelligas:
pꝛout dixi.ſ.eo.latoꝛ.⁊.c.cōſanguinei.nō eñ dꝫ
admitti indiſtincte ſꝫ debet allegari ſeu ſubeſſe
aliqua ſimilitudo in cōtrariū quare ſcilicet pꝛi-
8 ma ſententia fuit iniuſta.¶†Sꝫ dices tu quare
nō eſt idē in aliis ſententiis cū obtinens iniuſtā
ſententiā peccet ſciēter rem victā detinendo.nec
excuſat peccatū ipſi⁹ omiſſio appellatiōis alte-
rius partis:vt notāter dicit Inn.in.c.qꝛ pleriqꝫ.
de immu.ec.Sol.Hꝛm̃ videt̃ vigere:ſed poteſt iu
dicio meo dici ꝙ in aliis cauſis pꝛiuatis ſenten-
tia iniuſta dumtaxat contra ius litigatoꝛū ⁊ vt
eſſet litiū finis noluerunt iura ꝙ poſt trāſitū in
rē iudicatā refricaret̃ in dubiū de iniuſtitia ſen-
tentie.Ad hoc qd̄ not.c.paſtoꝛalis.§.qꝛ vero.de
offi.dele.⁊ in.l.qui exce.ff.de cōdi.indeb.Sed in
caſu noſtro ſentētia nedū eſt cōtra ius litigato-
rū.ſed etiā contra bonū publicū ſeu iuſtitiā pu-
blicā ne ſcilicet matrimoniū legitime coniunctū
ſeparet̃.Itē in cauſis pꝛiuatis poteſt qs iudica
tis conſentire ⁊ appellationē omittere.ĩ.eo.c.qd̄
ad cōſultationē.ſecus in iſtis publicis cū pecca-
tum ex iniuſta ſententia pꝛoueniens ſit irremiſ-
ſibile per partē.An autē in aliis cauſis poſſit cō
tra iniuſtā ſentētiā remedio denuntiatiōis euā-
gelice pꝛocedi.vide quod dixi in.c.nouit.ſ.de iu
di.in quadā additiōe.Bar.tenuit ꝙ nō in extra
uaganti ad repꝛimendū.in verſ.denuntiationē.
Hoſtien.ſentit opp.in.d.c.nouit.dic vt ibi dixi.
9 ¶†Quero qd de ſentētiis cenſure an tranſeāt
in rē iudicatā vt eſt excōicatio ſuſpēſio ⁊ interdi
ctū.ĩ.de ver.ſig.querēti.vt ſic per lapſum decem
dierū nō poſſit peti abſolutio.vel dic de iniuſti-
tia vel ſi ſemel fuit qs ꝓnūtiatus nō ligat⁹ poſ-
ſit poſt decendiū pꝛobari ligatus vel qd ſimile.
Videtur pꝛimo ꝙ trāſeat in rē iudicatā:qꝛ ſecū
trahit executionē nec ſuſpenduntur per appel-
lationē:vt in.c.paſtoꝛalis.de appel.⁊.c.is cui.de
ſen.excō.lib.vj.In cōtrariū facit.c.cū cōtingat.
de offi.dele.⁊.c.ſi.de penis.⁊.c.ſacro.de ſen.excō.
vbi patet ꝙ qñcūqꝫ auditur quis petens abſo-
lutionē ⁊ volens pꝛobare ſentētiā eſſe iniuſtam.
Itē eadē ratio videt̃ in iſtis que eſt in ſententia
lata in cauſa matrimoniali ſcilicet periculū ani-
marū.Illā pꝛonuntiatio iudicis ꝙ qs excōicat⁹
non ſit non mutat veritatē ſi vere excōicatus ſit.
Itē vincula iſtarū ſniarū nō ſoluunt̃ per moꝛtē:
nā poſt moꝛtē remanet qs excōicatus:vt in.c.a
nobis.de ſen.exc.⁊tñ mr̃imoniū moꝛte diſſoluit̃.
in aut̃.de nup.§.deinceps.Sol.dt Hoſt.ꝙ talis
ſentētia quo ad pꝛiuatā vtilitatē tranſit in rem
iudicatā:ſed quo ad publicā tangentē animarū
periculum nō.ar.de exce.pia.lib.vj.lꝫ eñ in iſtis
nō appareat ius expꝛeſſum ſubeſt tamē ratiōis
idētitas,⁊ per cōſequēs idē debet eſſe ius.de cō-
ſti.tranſlato.Vide tu ad materiā qd̄ not.in.c.ad
repꝛimēdā.de of.oꝛ.in gl.in ver.nō ſuſpendat̃ q̄
eſt notabilis dicēs ꝙ per lapſum decēdii nō trā
ſit excōicatio in rē iudicatā quominus poſſit ex
communicatus per ſimplicē querelā de iniuſta
excōmunicatione cōqueri ſed nō audit̃ per viaꝫ
appellationis:⁊ ſic nō poterit iſtā cauſam defer
re ad eū q ſine appellatione adiri nō poterat:vt
puta ad archiepiſcopū:ſi excōicat⁹ eſt ſubiectus
epō.de of.oꝛ.paſtoꝛalis.Qd̄ limita niſi ex nouo
grauamine:puta qꝛ petit abſolutionē poſt decē
diū:⁊ excōicatoꝛ iniuſte abſolutionem denegat:
tūc eñ poterit ex nouo grauamine appellari ad
archiepiſcopū:vt no.in.d.c.ad repꝛimēdā.Iteꝫ
vide p Jo.an.in.c.venerabilis.de ſent.excō.li.vj.
vbi dicit ꝙ ſi quis fuerit excōicat⁹ pꝛo cōtuma-
a cia ⁊ nō appellat intra decendiū[a] nō audit̃ poſt
modū volēs pꝛobare iniuſtitiā ad effectū euitā-

a ¶Intra decen-
dium.Adde qd̄
voluerunt do.de
ro.deci.clxxxvii.
in nouis.de app.
in.c.licet ficte cō
tumax.
Fr.Sebaſti.Sapia.
b ¶An ſnia.vide
late per Joā.de
ana.⁊ Aret.poſt
Abb.in.c.d his.
ĩ.de accuſ.Abb.
in cōſi.lxxiiii.in-
ci.in contentiōe
que vertit̃.col.ſi.
in.j.volu.

di expēſas ſeu penā contumacie vel id pꝛopter qd̄ fuit excōicatus vi
detur enim in facto pꝛiuato ratione cuius videt̃ ſententia lata acqe-
uiſſe ſentētie.ar.ĩ.e.qd̄ ad cōſultationē.facit qd̄ no.Inn.in.c.ꝓterea.
de ap.⁊ hoc eſt qd̄ voluit.ſ.Hoſt.in eo ꝙ dixit has ſnias trāſire in rē
iudicatā quo ad vtilitatē pꝛiuatā ſꝫ nō quo ad publicā cōcernētē ani-
marū periculū.Et dic ꝙ trāſit in rem iudicatā quo ad factū pꝛiuatū:
interclusum qñ excōicatio fuit pure lata ⁊ cū cauſe cognitione: ſecus
ſi fuit lata ſub conditione ſine cauſe cognitiōe:vt puta ſicut fieri aſſo
let mādauit iudex titio vt ſolueret ſempꝛonio debitū vel compareret
coꝛā eo:⁊ſi neutrū faceret cū excōmunicabat.hoc ſentit do.Anto.hic
ego allego ad hoc gl.ſing.in.c.ex parte.de ver.ſig.facit qd̄ no.Barto.
10 in.l.nō fatet̃.ff.de cōfeſ.¶†Preterea dic ꝙ iſte ſententie tranſeūt rē
iudicatā poſt lapſum decē dierū quo ad pꝛeſumptionē iuſtitie:dictū
eſt notabile Innoc.in.c.bone.de ele.vbi dicit ꝙ licet ſententia excom
municationis non tranſeat in rem iudicatam tñ poſt lapſum dierum
ſemper pꝛo ea pꝛeſumit̃.vnde onus pꝛobationis ꝙ ſit iniuſta incum-
11 bit excōicato.allegat.d.c.ſacro.⁊.d.c.ad repꝛimendā.¶†Si autē fuit
appellatū licet excōicatio omnino teneat.de iuſtitia tamē excōicatio
nis non pꝛeſumitur etenim illi incūbit pꝛobatio qꝛ incūbebat ante ap
pellationē et ſic habebit excōicatoꝛ ꝓbare iuſtitiā facit.c.j.de ſen.exc.
lib.vj.⁊ qd̄ not.in.c.in pꝛeſentia.de renū.qd̄ eſt mēti tenendum.Limi-
ta pꝛimā partē diſtinctionis ſcilicet ꝙ pꝛo ſentētia excōicationis pꝛe
ſumit̃ ſi nō fuit appellatū niſi quo ad monitionē:illa eñ debet pꝛoba
ri ꝑ.d.c.ſacro.de ſen.exc.dixi.ſ.c.pꝛoxi.⁊ hoc ideo:qꝛ talis ſentētia ſo
let communiter ferri in abſentē,vnde nō pꝛeſumitur citatio vel moni
tio niſi pꝛobet̃:ceſſat enim ratio pꝛeſumendi pꝛo ea ſi pars ignoꝛaue-
rit:ſecus puto ſi iudex excōicauit aliquē p̄ſentē ⁊ nō appellantē intra
decendiū:qꝛ ratione pꝛeſentie ⁊ taciturnitatis omnia pꝛeſumuntur ri
te ⁊ recte geſta.Ad hoc qd̄ no.Innocē.in.c.innotuit.de eo qui fur.oꝛ.
rece.facit qd̄ ponit Fede.conſil.clxxv.ſic limito qd̄ dixi.ſ.c.ex tenoꝛe.
12 ¶†Ultimo quero an ſentētia [b]coꝛpoꝛis afflictiua trāſeat in rē iudi
b catā.dic qd̄ ſic ſi tñ apparēt ꝓbationes nouiter reperte poteſt ſubue
niri cōdēnato ex gratia ſpeciali ⁊ per pꝛincipem dūtaxat.tex.eſt val-
ſte notabilis.⁊ ibi per Bart.in.l.diui fratres.ff.de pen.Et pari ratiōe
idē poteſt dici in pena honoꝛis pꝛiuatiua vel alia lata ſuper crimine.
Et vide tex.in ſentētia continente penā pecuniariā.in.l.iii.C.de re iu
di.Sed in ciuili non retractat̃ ſententia pꝛetextu inſtrumētoꝛū noui
ter repertoꝛum:vt in.c.ſuboꝛta.ĩ.eo.⁊.l.imperatoꝛes.ff.de re iudi.⁊.l.
ſub pꝛetextu.C.de trāſac.⁊ hec ſufficiant.Vide alias limitationes ad
materiam huius capituli quas poſui.ſ.eo.latoꝛ ⁊ tenoꝛ.

1 ☞Collatio beneficii facta per papam cōtra pꝛouinciam quā tulerat dicitur ſurreptitia:ſi de pꝛouincia non fiat mentio.12.

2 Canonicus qui gerit vices duarum perſonarum videlicet canonici ⁊ alterius dignitatis:an habeat duas voces in capitulo ⁊ duas diſtributiones.6.

3 Clericus habens ſub eodem tecto diſpenſatiue canonicatum ⁊ capellaniam:illa hoꝛa qua celebꝛat vt capellanus pꝛiuatur diſtributionibus quas debet habere vt canonicus.

4 Generi per ſpeciem non derogatur quando ſpecies eſt de per ſe ⁊ nō poteſt inferri ad genus.

5 Fratrum appellatione an veniat pꝛioꝛ.

7 Epiſcopus poteſt habere pꝛebendam in eccleſia de iure ſpeciali.

8 Clerici habētes dignitates in aliqua eccleſia circa canonicatum:non habent vocem in capitulo de iure communi.

9 Canonicus poteſt dare per pꝛocuratoꝛem vocem ſuam in capitulo cui vult.

Pꝛocuratoꝛ ad eligendum:qui ⁊ ipſe habet ius eligendi:non poteſt ex perſona ſua vnum eligere:⁊ tanꝙ pꝛocuratoꝛ eligere alium:niſi habuiſſet in mandatis talem eligere.

10 Habens duas voces circa electionem alicuius:non poteſt illas diuidere videlicet dare vnam vni:⁊ aliam alteri.

11 Ad archidiaconatum poteſt quis aſſumi:licet in minoꝛibus.

12 Epiſcopus poteſt quis eligi licet non ſit niſi ſubdiaconus.

13 Sententie interlocutoꝛie ſi reperiuntur due in eodem facto ⁊ cōtrarie:pꝛima non cenſetur reuocata per ſecundam:quia iudex pꝛeſumitur non reuocari de pꝛima:niſi fuerit de pꝛoximo lata:⁊ in aliquo facto notabili.

14 Collatio facta in pꝛeiudicium alterius collationis quam conferens ſibi reſeruauit:eſt nulla ſi de ea mentionem non fecit.

15 Motus pꝛopꝛius pꝛincipis non firmat gratiam contra pꝛeſumptaꝫ intentionem concedentis.

16 Citari an debeat pars quando aduerſarius impetrat literas vel iuſtie vel gratie in pꝛeiudicium ipſius aduerſarii.

Citari ⁊ conſentire debet quis quando detrahi poteſt iuri ſibi iam de iure gentium queſito.

17 In pꝛincipem pꝛeſumitur cauſa quando reſcribit ex certa ſcientia.

18 Collatio bñficii ſi facta fuerit per ſuperioꝛem:⁊ petat̃ confirmari per inferioꝛem:ille talem confirmationem petens tanꝙ ingratus cadit a tali beneficio niſi fiat ad cautelam.

19 Surreptitie litere non conualidant̃ etiam ſi aduerſarius conſentiat:

quia hoc

quia hoc non dependet ex voluntate ſua.
20 Jn notorijs in quibus nulla poteſt competere defenſio poteſt deue-
niri ad ſententiam ſine citatione: alias ſecus. de quo dic vt. j. late vſqꝫ
ad ver. qualiter autem.
21 Jn notorijs poteſt ferri ſententia ſine libello ⁊ litis conteſtatione.
22 Papa nō pōt ſine citatione procedere in cauſis notorijs vbi poteſt
aliqua defenſio cōpetere: etiā procedendo cōtra ſuos ſubiectos. 24.
Citatio non poteſt tolli etiam per papam. 25.
23 Principi mandanti aliquid ferri contra ſuum ſubditum eſt paren-
dum etiam quod mādat vt ſuſpendatur: quia preſumitur moueri ex
cauſa contra ſuum ſubditum.
Preſumitur pro proceſſu principis contra ſubditum: ſed non con-
tra illum qui dubitatur an ſit ſubditus.
26 Citatio eſt de iure diuino.
27 Proceſſus nullus ex defectu ordinis non ſeruati: poteſt per ſolum
principem conualidari de plenitudine poteſtatis.
Sententia lata ſuper proceſſu inepto ratione ordinis: eſt nulla.
28 Jn electionibus debent vocari etiam abſentes: ⁊ ſufficit cōcordia ma
ioris partis exiſtentium in collegio.
26 Concorditer: iſtud verbum poſitum vel prolatum in materia iuris: ⁊
in negotio per vniuerſitatem explicādo: verificatur dummodo pars
ſufficiens conſentiat niſi aliud de voluntate principis appareat.

1 **Cum olim.** ¶ † Si papa contra pronūtiatio-
nē ſuaȝ confert bñficiū hoc tacito:
ſurreptitia dr collatio ⁊ non tenet. prima pars narrat fa-
ctū. ſecūda diffinit. ibi: nos igit. ¶ Caſus literalis. Vacā-
te archidiaconatu magaloñ. eps noiauit Pe. de caſt. nouo ad ipm ar
chidiaconatū ppoſit⁹ eiuſdē eccl'ie inhibuit ne aliqs inſtitueret ibi-
dē niſi prius duplici voce ſibi cōceſſa: ⁊ ne ꝯfieret appellauit: ſed eps
dictū Pet. p annulū de archidiaconatu inueſtiuit: ⁊ ppoſitus alium
nominauit propter hoc pcuratores vtriuſqꝫ partis ad ſe. apo. acceſ-
ſerunt. Celeſtin⁹ intellecto negotio caſſauit qcqd factū fuit ab vtraqꝫ
parte pnūtiās ꝙ ſcriberet aliquib⁹: vt tā epm q̄ ppoſitū ⁊ alios mo-
neret ad ordinādū archidiaconatū cōcorditer ꝙ ſi nō facerēt ipſi exe
cutores archidiaconatū ordinarēt: poſt hoc idē. C. ꝯtra pnūtiationē
ſuam archidiaconatū ipm contulit. S. qui nondum pmotus erat ad
diaconatus offm̄ circūuētus vti dicebat pcuratore epi ignorāte in cu
ria exiſtēti. Tandē negotiū iſtud delatū fuit ad Jnn. ipſe xo volens
pdeceſſoꝝ ſuoꝝ veſtigijs inherere dicentiū ſentētiā romane ſedis cū
aliqd ſurreptū eſt poſſe in melius cōmutari: qd de pdicto. S. factum
fuit in irritū reuocauit ⁊ lȝ abſens exiſteret ſilētiū iponēdo cū de ſur-
reptione liquido cōſtitiſſet nō obſtāte donatione quā a dicto epo in
eluſionē ſe. apo. idē. S. dr recepiſſe. Mandās capitulo magaloñ. qua-
tenus predictū archidiaconatū in cōcordiā eoꝝ qui pſentes in eccle-
ſia fuerint ordinare pcurēt. Ber. ¶ Ex tex. notabilia modice vtilita-
tis colligi poſſent cū ea q̄ poſſent ad corticē elici veniūt. j. plene exa-
mināda. ideo omitto. ¶ Et primo p declaratiōe op. ⁊ videt ꝙ iſti p-
poſito nō poterat ꝯpetere ius dādi duas voces: ſȝ vnā dūtaxat. ar. in
c. q2 ppter. de elec. ⁊. c. ſcriptū, e. ti. ſol. j. dupliciter. Prio ꝙ de iure cōi
pcedit cōtrariū: ſȝ forte iſte ppoſitus ex cōſuetudine vendicabat ſibi
vnā vocē ratione dignitatis pſuppoſiture: ⁊ aliā ratione canonie: q2
erat etiā canonicus. Gl. tñ in hac ſolutione nō perſiſtit. Ratio ptȝ in
ea, ⁊ trāſit ad ſecūdā ſolutionē q̄ ſatis facilis eſt. Jnn. videt velle ꝙ ex
quo quis pluriū pſonarū vices gerit vt ppoſiti ⁊ canonici plures vo-
a ces [a] habeāt. allegat de ele. cū inter. ij. facit. c. pe. §. porro. e. ti. lib. vi. Jo.
b an. dicit ꝙ ſi duo iura [b] cōcurrūt in eadē pſona quoꝝ quodlibet p-
ducit ius vocis dāde dȝ talis pſona habere duas voces: q2 cēſent iu-
ra diuerſoꝝ. ar. in. c. ex literis. de pb. ⁊. l. ſi cōſul. ff. de adop. cū ſi. ⁊ idē
dicit in diſtributionibus quotidianis qñ rōne cuiuſqꝫ iuriū debētur
ipſe diſtributiões: vt quēadmodū ſi qs haberet illa duo iura in diuer
ſis eccleſijs duplicē portionē ⁊ vocē haberet. facit qd no. gl. in. c. q2 in-
tm̄. de pbē. ⁊ ſicut duo habētes ipſa iura in eadē eccleſia duplicarent
predicta q2 quilibet haberet vocē ⁊ diſtributiones quotidianas: ſic ⁊
iſte fingēs vice duoꝝ ſcilicet in vna eccleſia duplicē vocē ⁊ diſtribu-
tiões habebit. Secus dicit qñ rōne alteri⁹ iuris nullā vocē haberet:
q2 tūc nō habebit niſi vnā vocē reſpectu iuris illā producētis. Et idē
dicit ſi reſpectu cuiuſqꝫ haberet ex ꝯſuetudine duplicē portionē. Nō
eñi ex tali duplicatiōe deberet duplici voce vti ⁊ ſic dȝ intelligi gl. q̄-
ten⁹ ipugnat pmā ſolutionē: q2 opȝ ad hoc vt fiat vocū duplicatio ꝙ
cōcurrant diuerſa iura quoꝝ qdlibet hȝ diſtributiue facultatē vocis
dāde tribuere ⁊ ſicut tribuūt dū in vniuerſis pſonis cōcurrūt ita de-
bēt tribuere in eadē pſona cōcurrentia: nō eñi apparet rō q̄re magis
debeat vox vel diſtributio q̄tidiana rōne vni⁹ q̄ alterius. ergo rōne
vtriuſqꝫ. ar. op. in ſi. in. l. gñaliter. C. de fideiuſ. Et p hoc dicit cōſuluiſſe
ipſum Jo. an. in eccleſia florētina in qua theſauraria erat nota digni-
tas in eccl'ia. ex ſpeciali diſpoſitiōe theſaurarius lȝ alias nō canonic⁹
debebat habere vocē in capitulo ⁊ diſtributiones quotidianas ſicut
qlibet canonicus: demū vacāte theſauraria qdā canonic⁹ fuit aſſum-
ptus ad theſaurariā: ⁊ ex cōſuetudine vel diſpōne poſſidebat ſimul
theſaurariā ⁊ canonicatū: q̄rebat an deberet habere vocē in capitulo
⁊ diſtributionē duplicē. Cōſuluit ꝙ licet equiſſi
mum eſſet qd nullus in vno corpore vel collegio
duas voces vel duo ſuffragia haberet ſuo iure:
id eſt iuris ſui vnici capitis vocis naturalis vel
oris. tñ vbi cōſuetudo eccl'ie non apparet cui ſta
ret in hoc ex quo vtriqꝫ illoꝝ iuriū debetur vox
et diſtributio habēs licite iſta duo duplicē vocē
⁊ duplices diſtributiões habebit ⁊ ſic dicit ſe in-
telligere dictū Jnn. cum non ſit iuri contrariuȝ
vnū diuerſo iure diuerſis vti ſuffragijs: ⁊ maxi-
me realibus id eſt que ſequunt ⁊ debent ex illa
re. facit. j. de deci. paſtoralis. ⁊ clem. paſtoralis. de
cēſi. cū ſi. vbi vero ex dignitate pſonatu vel offi-
cio p ſe ſine canonia nō haberet vocem tūc talis
habēs illud officiū dignitatē vel perſonatū cuȝ
canonia vnicā vocē habebit: q2 vnicum ius ha-
bet cui ſit vox debita. Et ſic ōt eſſe in eccleſia bo
nonieſi vbi archidiaconus ⁊ archipreſbyter nō
canonic⁹ nō habet vocē i capitulo: ergo exiſtēs
archidiacon⁹ ⁊ canonic⁹ vnicā vocē habebit lȝ
quandoqꝫ duplicē habet de cōſuetudine portio
ne: ex tali enim redditū duplicatione voce du-
plici nō vteret. vt. ſ. dictū eſt. d. Ant. ſequit hāc
opi. Jo. an. reſpectu vocū: q2 ille dātur ad conſe-
quentiā dignitatis: ſed nō placet ſibi quo ad di
ſtributiones in quātum ſunt vere diſtributiões:
q2 dantur ratione ſeruitij perſonalis intereſſen-
di in diuinis: ipſe autē in diuinis non poteſt in-
tereſſe: vt plures cū non ſit niſi vnus ⁊ ſeruit p
vno: ſi habeat plures dignitates: nā ſi duo ha-
berēt illas dignitates ⁊ alius intereſſet: reliq nō
intereſſent nihil daret. nec obſt. ſecundum eum.
d. l. generaliter. q2 ibi ille qui ſucceſſit correo nō
magis grauatur ꝙ prim⁹, ideo tenetur ex perſo
na ſua ⁊ ex pſona correi ex quo nō apparet qua-
re magis debeat teneri vna obligatione ꝙ alia:
ſed in caſu nr̄o pndicaret eccleſie ſi vltra impen
ſum ſeruitiū grauaret. Pro hac opiñ. do. Ant.
que prima frōte videt ſatis bona facit. c. vnicuȝ.
3 de cle. non reſi. lib. vi. ¶ † Et quod ponit Fede.
cōſi. cxv. alias. cxvij. vbi dicit ꝙ ſi qs hȝ in eadeȝ
eccleſia ex diſpenſatiōe canonicatū ⁊ capellaniā
ꝙ illa hora qua celebrat vt capellanus priuatur
diſtributionibus quas debet habere vt canoni-
cus. ar. c. cum ſecūdū. de prebē. quod eſt notādū.
Bar. tamē al's Bal. ⁊ do. Car. in terminis Joā.
an. cōſuluerūt ſm opi. ſuā: vt cōcurrētibus illis
duobus iuribus in eadē perſona deberet vti du
4 plici voce vt recipet duplicē portiōnē. ¶ † Pro
quo optime facit. l. titia. §. qui marco. ff. de ann.
leg. vbi legato generali p ſpeciale eidē facto nō
derogat ſit ſimpliciter non ob eadē cauſam. Vñ
ſi legātur vni liberto cētū in ſpecie: ⁊ poſtea per
eundē teſtatorem legat qd annuū oib⁹ libertis:
habebit ille annuū legatū ⁊ centū ſpecialiter le-
5 gata. ¶ † Ad idē qd no. Cy. ⁊ Pet. in. l. cū que
ſtio. C. de leg. ⁊ Bart. in. l. ſi ſeruus cōmunis. ff. d
ſtipu. ſer. vbi dicūt ꝙ ſi qs legat fratrib⁹ pdica
toribus cuilibet vnā cappā ⁊ priori bibliā, prior
debet habere ⁊ cappā tanq̄ frater ⁊ bibliā tanq̄
prior: ſecus tamē ibi dicunt ſi clauſula generalis
fuiſſet ſecuta, vt ſi dixiſſet: lego priori vnā bibliā
⁊ cuilibet fratrū vnā cappā, q2 tūc videt excepiſ
ſe priorē a numero fratrū: ⁊ clauſula gñalis nō ē
referenda ad eū cui eſt ſpecialiter prouiſuȝ: vt in
l. doli clauſula. ff. de ver. obli. l. ſantio legū. de pe
nis. Jta videt dicēdū in propoſito ꝙ cū in eadē
pſona cōcurrant due diſpoſitiones diuerſe que-
libet debet ſuū effectū cōſequi: ſicut ſi i diuerſis
6 perſonis cōcurrerent. ¶ † Attamen pro aliqua
c li concordia maxime cum dicto Fede. ego [c] ſic di
ſtinguerem ꝙ quādoqꝫ is in cuius perſona con
currunt talia iura deſeruit reſpectu vnius. ⁊ hoc
cōſtat ⁊ nō debet habere diſtributiões reſpectu

a ¶ Quādo liceat alicui habere plures voces in collegio: ⁊ an ratiõe
duplicis officij poſſit qs ptendere ſe debere habere duas voces in eo
collegio. vide Alb. in prima pte ſtatutoꝝ. q. clxij. Itē adde hic Bal.
in. l. ſi ad ſcribatū. in pn. C. de ap. vbi refert ⁊ ſequit doctrinā Jo. and.
hic. Itē de duplici pcuratione in eccleſia an poſſit deberi vni ⁊ eideȝ
viđ Jo. an. ⁊ do. An. in. c. cū nup. de cenſi. ⁊ qd ibi not. Itē ſup hoc Bal. hic q m oibus ſeqt Jo. an. ⁊ oia q̄ latiſ. ſcripſit. d. bar. de belē. in. d. c. cū nup. Anto. Franciſc.
¶ An vn⁹ ⁊ idē poſſit habet plures voces i actu collegiali vel capitulari: dicas vt habet in. c. olim. ⁊ ibi plene p docto. de re iud. aduerte tñ ꝙ vox in electione pōt ab vno alteri dlegari qñ delegās eſt impeditus iuſto impedimēto vel de ꝯſenſu pñdētis caplo vel collegio: vt i. c. ſi qs iuſto. de ele. li. vj. qd intellige vex dummō deleget vni d collegio vl' vniuerſitate ſine caplo nō aūt poteſt delegari extraneo, vt in. d. c. ſi qs iuſto. in. §. j. eſt verū tñ qd q hȝ vocē ppriā et delegatā nō poteſt illas diuidere nec poteſt dare vni vnā ⁊ alteri alteram per. d. c. ſi quis iuſto. et id dicebat Bal. in. l. ſi qs plures. in prin. de condi. inſert. qd vox eſt in electione indiuidua, ad qd viđ Alex. in. l. ſi ꝯuenerit. §. ſi nuda. ff. de pig. act. ⁊. d. car. poſt gl. i cle. j. de reg. vbi etiā dicit qd qñqꝫ nō pōt delegari etiā vni de collegio.
⁊ Sebaſti. Sapia.

b ¶ Duo iura. vide Car. in conſil. liiij. incipi. caſus talis decanus eccleſie. Ro. in cōſ. xxv. incip. viſo factū. Lapū alleg. xcix. incip. cōmune Florentie.

c ¶ Domi. Frāci. de are. in voce legēs hāc decr. dicebat ꝙ in practica ſeruaret opi. Jo. an. ſed qd in puncto iuris cre

debat opi. d. Ant. eſſe veriorē quā cōfirmabat ſubtili rōne vcȝ q̄r diſtri
butiones dant̄ ꝓpter intereſſentiā in qua cultus diuinꝰ honorabilior
tāto eſt q̄nto ineſt maior numerꝰ eccleſiaſticarū pſonarū ī cāticis iubi-
lationū cū ergo ꝓ honorādo diuino cultu dent̄ diſtributiōes dicēdū
qd cū cultus nō ſit ita honorabilis ſicut ſi adeſſent due perſone ꝙ nō
debeat dari niſi
vna diſtributio
nec ob. ſi diceret̄
honeſtas perſo-
ne ſupplet inter-
dū multitudinē
pſonarū. vt in. c. ī
noſtra. de teſti. et
traditur in ca. de
multa. de prebē.
q̄r dico qd ſi ſint
diuerſe perſone
plura concurrēt.
primo q̄r ibi erit
eadem honeſtas
pſonarū ſi vnus
theſaurarius et
alius canonicus.
ſecūdo ibi erit nu
meroſitas ꝑ quā
honorabilior erit
cultus diuinus.
¶ Adde Bald.
conſi. cccclxx. iiij.
lib. incip. ⁊ ꝓ iſta
opi. Jo. and. vbi
dicit ꝙ Pet. de
bel. pertica ⁊ Cy.
ſunt in ɔ̃ria opi.
⁊ tñ ꝓpter auto-
ritatem. Jo. and.
ab ipſo non re-
cedit.
a ¶ Iterabile. pō-
dera q̄r ſi legant̄
alimenta intelli-
gitur de integris
ſȝ diſtributiones
quotidiane non
ſunt integra ali-
mēta licet cedāt
loco alimentoꝝ.
Andr. Barba.
b ¶ Qd eſt notā-
dū. Adde Ro.
ſing. ſuis. fol. ij.
ꝶ. Sebaſti. Sapia.
c ¶ Duas voces.
vide Lapū alle-
gatione. xxij. inc.
an ſufficiat. Ab-
ba. ⁊ Feli. in. c. q̄-
uis. ſ. de offi. de-
lega. Abba. in. c.
conſtitutis. ij. j.
de app. ⁊ Corſe
tū in ſingu. ſuis.
in verbo vox Vſ.
habēs vocē noīe
proprio.
d ¶ Debebat. ad-
de Federi. conſi.
ccxc. in. vj. col.
ꝶ. Sebaſti. Sapia.
e ¶ Reuocādi pri
mam. vide Bar.
in. l. cum procura
toꝛ. §. j. in pen. q.
ff. de ope. no. nū.
⁊ Abb. in conſil.
xlj. inci. in cā que
vertitur ſeu verti
ſperatur in pmo
dubio. in. j. vol.

alterius iuris. Exēplum in canonico habēte ca-
pellaniā in eccleſia que celebrat tāq̄ capellanꝰ.
nam tūc nō poteſt dici ꝙ interſit vt canonicus:
quia actus iſte pro tūc. celebraudi ſibi vt ſoli ca-
pellano cōpetit. arg. c. cū inter. ſ. de ele. iūcta gl.
⁊ eorum que no. in. c. vt circa. eod. tit. lib. vj. ⁊ in. c.
poſtulaſti. de conce. preben. Quādoq̄ȝ nō poteſt
apparere ratio cuius iuris ſit: ⁊ tunc cū non ap-
paret rō quare debeat habere magis reſpectu
vnius quam alterius ⁊ eccleſia ſeu eius decor re
fulget reſpectu vtriuſq̄ȝ iuris cum ſit decor in ec
cleſia eſſe ꝓpoſitū ⁊ canonicum: vnde ſi vis nu-
merare canonicos eſt ibi reperire numerū debi-
tum: ſi vis habere prepoſitū idē: ergo debet ha-
bere diſtributiones reſpectu vtriuſq̄ȝ iuris. arg.
boñ. in. d. l. generaliter. ⁊. d. §. qui marco. facit ēt:
quia diſtributiones dantur reſpectu intereſſe di
uinorum non preciſe reſpectu cantus vel alte-
rius obſequij: vt in. c. vno. de cleri. non reſi. li. vj.
⁊ verum eſt dicere iſtū interfuiſſe diuinis vt ca-
nonicū ⁊ prepoſitū. d. l. ſi conſul. ⁊ per hoc tollit̄
motiuum do. Anto. Item poſſet tolli aliud for
te motiuū de. l. alimenta. §. baſilice. ff. de ali. ⁊ ci-
ba. leg. vbi legatū alimentorū nō videtur itera-
a bile[a] vnde vnū per aliud tollit̄: ſed diſtributio-
nes fiunt pro alimentis canonicorū ergo nō de-
bent duplicate in eadē perſona concurrere. So
lu. diſtributio particularis nō ſufficit pro alimē
tis: ſed dat̄ pro parte alimentorum. Item quā-
to q̄s eſt in eccleſia clarior antiquior ⁊ dignior: ⁊
tanto in his que dantur pro alimentis prehono
rari debet: vt no. Inn. in. c. cum omnes. de cōſti.
facit. c non cogantur. xlj. diſt. cū ergo iſte habeat
duas qualitates preeminētes: merito etiam pre
alijs diſtributionibus honorari debet. arg. op. in
c. de multa. in fi. de preb. Et ꝑdicta in dubio pro-
cedere puto in diſtributionibus que dant̄ loco
prebende vt ſi prebende non ſint ibi indiſtincte:
alias eſſet dignitas ſine prebenda ſeu portione.
Idē dico in eccleſijs vbi ſunt diſtincte prebēde,
⁊ eſt mēſa groſſa vltra diſtributiōes quotidia-
nas vt de mēſa groſſa idubie hēat iſte portionē
duplicatā: q̄r illa portio nō dat̄ rōne intereſſen-
tie. arg. ad vtrūq̄ȝ dictū ſatis colligitur ⁊ nota-
tis per glo. in. d. c. vno. de cler. non reſi. ⁊ per hoc
fortius tollitur motiuum ſupra factum de ali-
7 mentorū ratione. ¶ † Nam ſi illa ratio cōclude-
ret idem ⁊ fortius eſſet in prebenda vt illa nō de
beat̄ ei cui eſt prouiſum per commodū alterius
dignitatis qd eſt falſum: vt patet in epiſcopo q
iure ſpeciali poteſt habere prebendā in eccleſia.
de preben. lib. vj. Preterea clericus vltra alimē-
ta eſt diſpēſator ad pias cauſas etiā ſi ſit canoni
cus: vt ē tex. notabilis. xij. q. j. §. fi. ⁊ hec notabis.
8 ¶ † Sed q̄r ſupra Jo. an. nimis ſuccincte tranſ-
iuit in iſtis habentibus dignitatem perſonaruȝ
vel officiū in cathedrali eccleſia ſiue canonicatu:
quero an de iure debeāt iſti habere vocem in ca
pitulo ceſſante conſuetudine. Sol. dico qd non:
quia habentes dumtaxat ius canonie habent
vocē in capitulo. vt no. Inn. in. c. ij. de inſt. Hinc
dicit̄ qd canonici ⁊ epiſcopus faciunt vnū cor-
pus: de alijs vero nil dicitur: vt in. c. nouit. ⁊ cap.
quāto. de his que fi. a prela. qui ergo citra cano-
nicos vult ſibi ius eligendi vendicare vel vocem
in capitulo habere debet hoc per aliqd ius ſpe-
ciale probare, vt in. c. cū eccleſia ſutrina. de cauſa
poſ. ⁊ proprie. ⁊. c. ſcriptum. ⁊. c. cumana. de ele. et
⁊ facit. c. cum dilectus. de conſue. qd no. Ex his
habes vnā notabilem ſolutionem quare iſte pre
poſitꝰ vēdicabat ſibi duas voces in iſta electio-
ne. Nā vt patet in tex. maxime in medio ⁊ in fin.
hec electio ad archidiaconū ꝑtinebat ſimul ad
epiſcopū ⁊ capitulum: ⁊ prepoſitus erat cano-
nicus de conſuetudine vel ſtatuto ꝓpoſitus ratione prepoſiture de-
9 bebat habere vocē in capitulo ſicut quilibet canonicus. ¶ † Secūda
ſol. datur in gl. quod forte vnam vendicabat ſibi iſte nomine proprio.
aliam tanq̄ alterius procurator qd eſſe poteſt: vt in. c. quia propter. ſ.
elec. ⁊. c. ſcriptuȝ eſt. eo. tit. ⁊ melius in. c. pe. §. porro. eo. tit. li. vj. Et hoc
caſu ibi notabiliter decidit̄ quod habens tali modo duas voces non
poteſt vnū ſuo nomine eligere ⁊ alium tanq̄ procurator: q̄r cum non
habeat niſi vnū dictamen rationis: ea ratione qua putat aliquem me
liorem ſuo nomine: debet putare ⁊ alieno, niſi in mādatis habuiſſet
b de eligendo certam perſonam vt ibi: qd eſt notandum [b]. ¶ Quid au
10 tem in caſu precedenti cum quis habet duas voces [c] iure proprio an
c poſſit illas diuidere: dic quod non: quia fortius habet locum premiſſa
ratio in iſto caſu q̄ in precedenti ⁊ hoc tenuit Joā. an. in. d. c. pe. Et fa
cit qd rector huius vniuerſitatis qui habet duas voces in electione
rectoris in preeminētia rectoratus ⁊ officij nō poſſit illas in diuerſos
11 diuidere: quod ſi faceret nihil ageret: vt in. d. §. porro. ¶ † Opp. ſecū
do in eo quod tex. iſte videtur impugnare prouiſionem illius Guilier
mi, q̄r non erat tempore impetrationis ſeu collationis diaconus hic
enim nō videtur obſtare: vt in. c. multis. de eta. ⁊ quali. vbi patet etiā
quod ad epiſcopatum promoueri pōt ſubdiaconus. Sol. gl. ſecunda
dicit ꝙ iſta allegatio nō valebat: ſed papa aſſumit illam: non cauſam
vt cauſam. Et dicit hic Jo. an. ꝙ ſecūdū antiquos canones procede-
bat illa allegatio. lx. di. c. ij. ⁊. iij. Inn. dicit ꝙ ad hunc ordinem diaco-
d natus ꝓmoueri̇̄ iſte aſſumptus in archidiaconū debebat [b] vt in capi.
cum in cunctis. §. inferiora. de elec. ⁊ etiam exiſtens in minoribus ad
hanc dignitatem eligi poteſt. Hoſt. dicit hoc primum verū ex diſpē-
ſatiue per. c. preterea. de etate ⁊ quali. quaſi velit qd non exiſtēs in ſa-
cris non poſſit iure communi ad dignitatem inferiorem vel eccleſiaȝ
curatam promoueri: ⁊ pro hoc dicto ſatis facit. c. dudum. el. j. de elect.
Pro dicto Inn. facit. c. ſi pro clericis. de prebē. lib. vj. ⁊. c. ij. de inſti. eo.
lib. Joā. and. in. d. c. dudum. ⁊ gl. in. d. c. ſi pro clericis. tenent illā opiñ.
Inno. quādo proceditur per viam electionis, ſecus ſi procederet̄ per
viam impetrationis vel inſtitutionis. d. c. ij. de inſtit. ⁊. c. ſi pro clericis
Jo. cal. in. d. c. dudum. tenet indiſtincte iſtaȝ opi. Inno. que profecto
eſt verior. nam ſi ad epiſcopatū ſufficit quod eligēdus ſit in ſubdiaco
natu. d. c. a multis. fortius vt inferioribus debet ſufficere vt tēpore aſ-
ſumptionis ſit in minoribus. d. c. cū in cunctis. ⁊ ad iura alle. pro con
trarijs dic vt no. Cal. in. d. c. dudū. ad hoc. c. poteſt dici qd in hoc proce
dit ſecundum iura antiqua. vel dic ſecundum Hoſt. hic ꝙ forte impe
diēte aliqua irregularitate non poterat promoueri ad illum ordineȝ
diaconatus. ergo nec ad archidiaconatū promoueri poterat. de eta. ⁊
quali. c. j. ¶ Quero que fuit principalis ⁊ potiſſima cauſa annullan-
di ⁊ retractandi collationem iſti. G. factam per Celeſti. nam vt. ſ. pa
tuit ordinis defectus nō habuit vitiare niſi forte ſecundum antiqua
12 tempora. ¶ † Sol. gl. iij. proſequit̄ duas cauſas. Prima qd illa colla
tio fuit ſurreptitia cū papa feciſſet illam contra interlocutoriam ſuā
quam ſi ſciuiſſet veriſimiliter non feciſſet. ideo preſumitur qd fuerit
circonuentus ex quo de iſta ſua interlocutoria nō fecit mētionē. Nec
ob. c. cum ceſſante. de app. vbi dicitur iudicem etiam inferiorem poſſe
ſuā interlocutoriā reuocare. Illud enim procedit quando iudex ſcien
ter ex cauſa reuocat illam puta quia erat iniqua, ſed in caſu noſtro
erat iuſta ⁊ equa ⁊ non apparet quod ſcienter illam reuocauerit ⁊ ſic
preſumit̄ circūuentus. hanc annullationis cauſam communiter doc.
approbāt ⁊ dicit Inn. ꝙ pro ſurreptiōe iuſta erat preſumptio ita vio
lenta ꝙ nō admittebat in contrarium preſumptionem vt colligitur
ex litera. nam ita papa violeneer ſurreptioneȝ preſumpſit quod pro
nuntiauit contra abſentē nulla defenſiōis exceptiōe expectata. Hūc
intellectum videtur approbare. Bart. in. l. qd iuſſit in fi. ff. de re iudic.
13 ¶ † Ubi inducit hunc tex. ad notabilem queſtionē. videlicet ſub eo
dem facto apparent due ſententie interlocutorie contrarie nec appa
e ret ꝙ iudex tulerit ſecundam cum animo reuocandi primam. [e] querit̄
que preualeat. Bar. ibi concludit ꝙ prima non videt̄ reuocata q̄r pri
mam eſſe latā debet iudici liquere qñ profert ſecundam ɔ̃riam. l. hoc
autem. §. j. ff. qui. ex cauſ. in poſ. ea. ſicut videmus in ſimili qd quis nō
renuntiat iuri qd ignorat. l. mater. ff. de inoffi. teſt. nec miles videt̄ ex-
heredare filium quem ignorat habere. l. ſicut. C. de teſta. milit. ⁊ ꝓ hoc
dicit videri tex. hic ⁊ dicit qd in iudice ordinario eſt preſumēda igno-
rantia in dubio propter multitudinem factorum per iſtum tex. Ex
quo not. qd nō ſolum procedit quod hic dicitur in impetratione bene
ficij que eſt odioſa reſtringenda: vt in. c. q̄uis. de preben. lib. vj. ſȝ etiam
in interlocutorijs vt non valeat ſecunda contra primam ſi non appa
ret iudicem fuiſſe de prima memorem: preſumerent tamen ſcientiam
in vtroq̄ȝ caſu iudex de proximo preſertim in facto notabili illam tu
liſſet. preſumitur enim hoc caſu ſcientia in facto proprio. arg. de reſcr.
ab excommunicato. ⁊. c. cum illorum ad fi. de ſen. excom. Idem ſi pre-
miſit ſuper primam cauſe cognitionem. ar. eorum que no. Jo. an. in. c.
ij. de ſchiſ. ſentit Bart. in. l. quod iuſſit. prealle. Idem quod. ſ. dixi in
impetratione a papa. ⁊ in ſecunda interlocutoria locum habet in a-
14 lijs terminis. ¶ † Unde per iſtum tex. dicit Jo. ca. in. c. cum dilectus.
de iure pa. non valere collationē legati ſimpliciter factam que tendit
in preiudicium

in pꝛeiudicium reſeruationis pꝛius per eum ꝓ
alio facte: licet ex certa ſcientia potuiſſet reſerua
15 tionẽ reuocare: vt ibi not. ¶ † An autem impe-
diatur collatio contra interlocutoriã ſi fuit mo-
tu pꝛopꝛio facta credo qđ ſic q: motus pꝛopꝛi⁹
non firmat gratiã contra pꝛeſumptam intentio
nem concedentis. vt not. Jo. an. in. c. ſi motu pꝛo
pꝛio. de pꝛebẽ. lib. vj. ⁊ do. de Rota. deci. xlv. ſen-
tit Calde. in. d. c. cum dilectus. vbi dixi. hic autẽ
annulat̃ gratia ex defectu intentionis. Ad idẽ
gl. notabilis in cle. ſi romanus, de pꝛebend. vide
tamen ad materiam qđ not. Hoſt. in. c. cũ incun
ctis. §. inferioꝛa. de electio. ⁊ qđ idem ſit in facto
pꝛopꝛio motu ſatis ſentit Bart. in. q. ſua. ⁊ Joã.
cal. in. d. c. cũ dilectus. qđ maxime pꝛocedit vbi ſe
cunda diſpoſitio tendit in alterius pꝛeiudiciũ vt
in caſu noſtro. Princeps enim in dubio nõ p̃ſu
mitur velle tertio pꝛeiudicare: vt. l. ij. §. ſi quis a
pꝛincipe. ff. ne quid in loco publi. ⁊ in. c. ſup eo. de
16 offi. dele. ⁊ hec no. q: faciunt ad multa. ¶ † Se-
cunda cauſa annulationis fuit ſm glo. quia iſte
G. impetrauit archidiaconatũ pꝛeſente in curia
ꝓcuratoꝛe aduerſarij ſuileo non reqſito: ⁊ in hoc
gl. multum inſtat an ex ſe ſola ſufficiat ⁊ tandẽ
videt̃ velle ꝙ non: concludens quod non tenet̃
quis in impetratione ſua requirere aduerſariũ[a]
ſuum: ſed ſibi eſt imputandũ quod non cõtradi
xit in audientia quando litere emanauerũt: ⁊ ſe
cundũ hoc dicit Jo. an. qđ papa aſſumit hic nõ
cauſam vt cãm. ſimile de elect. bone. el. ij. Hoſtiẽ.
dicit curiam ſeruare vt litere pꝛeiudiciales non
tranſeant quando aduerſarius vel eius pꝛocu-
ratoꝛ eſt pꝛeſens in curia niſi citetur: nec ſufficit
ſecundũ eum citatio in audientia: ſed debet fieri
ad hoſpitium ⁊ ſic videt̃ intelligere iſtum text.
Gaſ. de cal. dicit ſe putare hoc dictũ Ho. pꝛacti-
cari in literis iuſtitie ſed in literis gratie nõ. q. d.
qđ literas gratioſas impetrare poſſum abſq; eo
qđ aduerſarium meum citari faciam. Ego relin
quo hoc ſtylo curie qui ſeruandus eſt: vt. in. c. ex
literis. de cõſti. ⁊. c. q̃ graui. de cri. fal. Sed de iu
re puto cũ impetratio[b] nõ ſit actus iudicialis ꝑ
tis pꝛeſentiã non requiri: maxime in literis gra-
tioſis: nam ſuperioꝛ in concedendo gratiã nõ te
netur citare ſeu vocare illos quibus pꝛeiudiciũ
irrogari poteſt. vt not. Inno. in. c. niſi cũ pꝛidẽ.
pꝛope fin. de renunti. nã nulli facit iniuriam qui
vtitur iure ſuo qđ pꝛocedit niſi iure aliud in cer-
to caſu caueat̃ ſicut dicim⁹ in legitimatiõe quã
pꝛiceps facit illis vocatis qui poſſent ſuccedere
ab inteſtato. de quo tamẽ dicendũ vt not. Bart.
in. l. gallus. §. ⁊ qui ſi tantũ. ff. de libe. ⁊ poſthu. ⁊
per Bald. in. l. reſcripta. C. de pꝛeci. impe. offerẽ.
in ſi. ⁊ in pꝛoemio. C. de puto tamẽ quod deberet
quis vocari ⁊ etiam conſentire quando detrahe
retur ſuo iuri iam queſita de iure gentiũ: ⁊ ſic po
teſt intelligi. l. fin. de nata. reſti. ff. vbi dicit̃ ꝙ pa-
trono conſentiente debet libert⁹ per imperato-
rem reſtitui natalibus q: hoc impetrato ius pa
troni amittitur: ⁊ not. illam rationem quam ibi
17 reddit tex. ¶ † An autem pꝛinceps poſſit ex ple
nitudine poteſtatis talem gratiam nullo vocato
concedere[c] vide quod no. Barto. ⁊ Bal. in locis
pꝛeal. ⁊ credo quod ſic ſubſiſtente cauſa. argu. eo
rum que no. In. in. c. que in eccleſiarum. de cõſti.
⁊ ſentit Bart. in loco p̃al. ⁊ in dubio pꝛeſumere-
tur cauſa ſi dicit qđ ex certa[d] ſciẽtia fecit: ad hoc
quod no. idẽ Bar. in. l. fin. C. ſi cõtra ius. vel vti.
publi. ⁊ Cy. in. l. pꝛeſcriptione. C. eo. tit. ⁊ ita late
18 in facto conſului. ¶ Quero quid intendat lite-
ra dum dicit qđ iſte. G. in eluſione donationis
apoſtolice recipit collationẽ poſtmodũ ab epi-
ſcopo. Glo. in ver. eluſionẽ reſpondet vt patet in
ea. ⁊ no. iſtam gl. ꝙ videtur deludere collationẽ
ſuperioꝛis qui vult eccleſiã poſtea recognoſcere
ab inferioꝛi: videt̃ enim magis extollere ius infe
rioꝛis ⁊ ſi hoc facit ſine cauſa credo qđ ſit legiti-
ma cauſa pꝛiuandi illũ tali beneficio ratione cu-
iuſdã ingratitudinis. ar. in. c. ſi. de dona. ſicut di-
cimus in vaſallo qui ab alio recognoſcit feudũ.
vt dixi. ſ. tit. pxi. ſi diligenti. ⁊ arg. hic. Secus ſi
faceret ad cautelã: vt q: dubitabat pꝛobabiliter
de validitate pꝛime collatiõis. ad hoc tex. not. in
19 c. poſt elec. de conceſ. pꝛebẽ. ⁊ qđ ibi dixi. ¶ † Et
no. ex tex. iuncta glo. hac ꝙ licet aduerſarius cõ
ſentiat: nõ tamen cõualeſcit qđ ſit per ſurreptio
nem. Ex hoc colligit Inno. hoc dictum verũ eſt
in ſe: q: per ſurreptionẽ litere ſunt nulle. vt in. c.
ad audientiam. de reſcript. ⁊. c. ſi eo tempoꝛe eo.
tit. lib. vj. que nõ poſſunt conualeſcere ex conſen
ſu aduerſarij poſtmodũ ſuperueniente cum vali
ditas non depẽdeat ab eo: ſed facto ſuperioꝛis.
hic vero illud dictũ non pꝛobat̃, quia electio nõ
pertinebat ad ſolum epiſcopum ſed ad totũ ca
pitulũ. vt patet in litera. ¶ Op. contra tex. in eo
qđ ſententia hic fertur contra abſentem li. nõ cõ
teſt. nec citatione pꝛemiſſa: ⁊ ſic obſtant iura in-
finita vulgaria. Sol. glo. in ver. licet abſenti dat
plures ſolutiones in pꝛincip. q̃ oẽs diuinan. ſed
in ſi. dat notandã ſolutionem dicens ꝙ hic con-
ſtabat de ſurreptione ideo potuit ſententia ferri
20 cõtra abſentem etiam nõ citatũ. ¶ † Ro. ſingu.
hanc gl. que limitat alias gl. cõmuniter dicẽtes
ꝙ in notoꝛijs non requirit̃ citatio: vt not. in. c. ad
noſtrã. ij. de iureiur. ⁊. c. poꝛro. de diuoꝛ cum ſim.
pꝛocedunt enĩ ſi in abſentia ſine alia citatiõe poſ
ſit de facto liquide conſtare ſine alia diſcuſſione
⁊ indagine fienda vt ſingulariter pꝛobat̃ hic iun
cta glo. Secus aũt vbi poſſit aliqua defenſio cõ
petere: tunc enĩ eſt citatio fienda. ſic intellige. c. ſi.
de off. deleg. lib. vj. vbi innuitur ꝙ cõſeruatoꝛ pa
pe citat: tamen non pꝛocedit niſi ſup notoꝛio. vt
in. c. j. eo. tit. lib. vj. ⁊ ſic etiã reduco ad concoꝛdiã
Inn. in. c. tua de choa. cle. vbi dixit ſemper in no
toꝛio requiri citationẽ: al's ſententia eſſet nulla.
contrariũ dixit in. c. q̃to. de transla. pꝛela. ita ẽt

a ¶ Aduerſarium. pꝛeſentẽ in curia an debeam ſpecialiter citare quã do volo in eius pꝛeiudicium literas impetrare. ⁊ vide glo. in. l. obſeruandum. ff. de iud. ⁊ do. Ant. in. c. cum dilectus. in. iij. colũ. de reſcrip. ⁊ vide omnino. hic per Bal. ⁊ glo. in. l. nã ita diuus. ff. de adop. ⁊ de hoc per do. Ant. in. c. ceterum. in pe. col. de reſcrip. An autẽ in conceſſione vel innouatione pꝛiuilegij ſit pars aduerſa citãda. vide. d. An. in. c. cũ dilect⁹. in. vj. col. de confir. vti. vel inu. Et ꝺ pꝛimo. videlʒ de impetratione reſcripti vide ꝑ Pau. de ca. in. l. de vno quoq;. l. fin. ff. de re iudi. ⁊ per do. An. in. c. ex parte decani. in. ij. colũ. ver. ꝙ nõ valet. de reſcri. ⁊ vide qđ not. Bar. i. l. iij. circa me. C. de tẽpo. ap. vbi dicit ꝙ in impetratione pꝛiuilegij nõ eſt pars citanda ſi agit̃ de paruo pꝛeiudicio: ſecus ſi de graui. ⁊ vide Inno. in. c. olim de ver. ſign.
¶ Adde Fran. de are. cõſi. xxxvj. Anto. Franciſc. ¶ An ipetrans reſcriptũ debeat partẽ citare etiã in curia exiſtẽtẽ. dicas ꝙ lʒ regulariter ad vnum quẽq; actũ pꝛeiudicialem debeat pars citari: vt in. l. nam ita diuus. ff. de adopt. ⁊ in. l. de vnoquoq;. ff. de re iudi. hic alleg. tamen non puto qđ ad talẽ impetrationẽ q̃ etiam fieri poteſt nomine meo per non habentẽ mandatum debeat quis citari q: citatus etiam comparẽs non haberet cum quo cõtenderet vt per glo. oꝛd. in c. nonnulli. de reſcri. que dicit qđ curia nõ admittit talẽ exceptionem de non mandato: ⁊ eo magis hoc dicendũ eſt quia poſtq̃ reſcriptum eſt impetratũ ⁊ iudici delegato pꝛeſentatum: iudex delegatus citat cũ inſertione reſcripti: vt in ca. cũ in iure peritus. de offi. deleg. ⁊ parte comparente vel non cognoſcit an reſcriptum ſit ſurreptitiũ vel obreptitium. ⁊ an ſua ſit iuriſditio: vt in. c. ſuper literis. de reſcrip. ⁊ idẽ puto qđ in impetratiõe fruſtratoꝛia ceſſet citatio aduerſarij. ſup quo tamen relinquo cogitandum.

b Sebaſti. Sapia. ¶ Impetratio. vide Bal. in. l. ij. C. de tempo. ap. ⁊ late in rub. de reſcript. col. j. Abb. in cõſil. lxxvj. inci. illud in ſumma. col. pe. in. j. vol. Roma. in conſi. ccclxix. incip. circa pꝛimum. col. xj. ver. ⁊ huius eſt ratio.

c Sebaſti. Sapia. ¶ Concedere. An pꝛinceps poſſit tollere citationem vide Jaſ. in. l. nec quicq̃. §. vbi decretũ. in. vij. fallen. ff. de officio pꝛocon. ⁊ lega. Fel. in. c. que in eccleſiarum. col. xxiij. in. vj. limi. quinte concluſionis. ſ. de cõſti. Are. in cõſi. clxv. col. xij. ver. circa ſcðm. vbi cõcludit ꝙ non etiam ex certa ſcientia ⁊ de plenitudine poteſtatis ⁊ ita etiam tenet And. ſicul. in conſi. xxiij. colũ. antepe. in. ij. ⁊ Alex. in conſil. lxxviij. inci. viſis dubitationibus. in. j. col. in. iij. vol. Feli. in. c. cõſtitutis. col. viij. de reſcrip.

d ¶ Ad hoc etiã facit quod not. ipſe Abb. Pañ. per gl. ibi no. in. c. ad hec. ſ. de reſcrip. vbi dicunt glo. ⁊ Panoꝛ. qđ clauſula ex certa ſciẽtia eq̃pollet clauſule de plenitudine p̃tãtis idẽ voluit gl. ſi. in verbo obſeruari. in cle. ⁊ ſi pꝛincipalis. de reſcrip. ⁊ glo. in ver. literarũ. in. c. ſtatutum. de reſcri. in. vj. ⁊ gl. ſed Bald. ibi clarius in. l. eos. in pꝛinc. C. de ap. ꝓ quib⁹ eſt bo. text. in. l. quidam conſulebat in fin. ſʒ intel. Bar. ⁊ cõmunẽ. ff. eo. Et quãdo pꝛinceps vtit̃ dicta clauſula ex certa ſcientia nõ poteſt aliquid refricari in dubium nec põt dici quid agis: cur ita agis: iſta ſunt verba dom. Bart. ad literã in. l. conficiũtur. paulo poſt pꝛin. ff. de iure codi. et vnũ tene menti perpetuo qđ quãdo pꝛinceps concedit talem gratiã aut actum quem ſcit nõ poſſe valere de iure niſi vtat̃ plenitudĩe poteſtatis quod tunc ſemp pꝛeſumit̃ vti plenitudine poteſtatis etiã ſi aliquam clauſulã non apponat i actu ipſo ita voluit Pau. de caſt. in. l. ex imperfecto. per gl. ibi ſup verbo imperij. C. de teſta. idẽ in. l. pꝛinceps ff. de legi.
¶ Addẽ qđ operet̃ p̄dicta clauſula eũdẽ Abb. conſi. lxvij. ⁊ Ro. cõſi. ccccxxvij. ⁊. cccix. Fran. areti. conſi. xlv. Anto. Franciſ. ¶ An impetrans reſcriptũ debeat partẽ citare etiam in curia exiſtẽtẽ dicas qđ lʒ regulariter ad vnũquẽq; actũ pꝛeiudicialẽ debeat pars citari vt in. l. nã ita diu⁹. ff. de adop. ⁊ in. l. de vnoquoq;. ff. de re iud. hic alle. tñ nõ puto qđ ad talẽ impetrationẽ q̃ etiã fieri poteſt nomine meo per non habentẽ mãdatum debeat quis citari quia citatus etiam comparens non haberet cum quo contenderet, vt per glo. oꝛdi. in. c. nonnulli. de reſcript. que dicit quod curia non admittit talem exceptionem de nõ mandato, ⁊ eo magis hoc dicendum eſt q: poſtq̃ reſcriptum eſt impetratũ ⁊ iudici delegato pꝛeſentatum iudex delegatus citat cũ inſertione reſcripti: vt in. c. cum in iure peritus. de offic. deleg. ⁊ parte cõparente vel non cognoſcit an reſcriptũ ſit ſubreptitium vel obꝛeptitium ⁊ an ſua ſit iuriſditio. vt in. c. ſuper literis. de reſcri. ⁊ ideo puto qđ in impetratione fruſtratoꝛia eſſet citatio aduerſarij: ſuper quo tamen relinquo cogitandum.

a ¶ In proceſſu ꝛ ſnia principis ſuper notorio ferẽdã nõ requirit citatio quod eſt ſin. ſm Lu. ro. in ſuis ſing. ſm Bal. in plu. feu. in. xviij. co. allegãdo iſtũ text. ꝙ qñ papa fert ſniaʒ ꝯ detinẽtes terras eccleſie nõ requirit citatio de cuius dicti veritate vide ipſum Abb. Pañ. in. c. ea que. ad fi. ꝺ eo. ꝛ in. c. j. de confir. vti. vel inuti. ꝛ vide iſtũ tex. alio modo alle. per glo. in. c. ſua. de offi. vica. Et per Bal. allego etiã dictũ elegãs archi. in. c. q̃ Lothari⁹. ij. q. j. queʒ refert ꝛ ſequtur do. in. c. eos. i pe. col. de immu. eccl. lib. vi. ſʒ do. Bart. de belẽ. ꝛ vide qõ ibi no. ſʒ ꝯ illõ dictũ bal. ꝑal. videt vigere text. in cle. paſtoralis. e. ti. ſed põt rñderi qõ lʒ imperator ibi fuerit mot⁹ ex cauſis de qb⁹ in pn. illi⁹ cle. tñ nõ erat verũ nec rex Robert⁹ ei fuerat rebellis nec cõmiſerat crimen leſe maieſtatis in eũ vt probat text. i ſ. rurſus. iuncta gloſſ. ꝛ ſic habes duos caſus in qbus in ſnia diffinitiua nõ reqrit citatio. Itẽ adõ ꝙ ex cã põt princeps omittere citationem in ſnia diffinitiua. gl. eſt in fi. valde no. in l. antepe. ff. ex qb⁹ cau. ma. ꝛ eſt tex. expreſſus in c. in cauſis. in fi. j. eod.

¶ Adde an in notorio requiratur citatio late Frã. aret. conſil. clxiiij. ꝛ an princeps poſſit tollere citationẽ. vidõ etiam Oldra. conſi. xliij.

☞ Sebaſti. Sapia.

b ¶ Non eſt notoriaʒ: vide ad hec Rapha. cum. in cõſil. clviij. incip. reuerẽd⁹ pater. col. pe. ad fin.

☞ Sebaſti Sapia.

c ¶ Citationẽ. nũ qd aũt poſſit tolli citatio in his q̃ fieri pñt inuita pte vide Anañ. in cõſi. xxix. in. v. dubio. ꝛ Iaſ. in. l. ſi qñ. colũ. iiij. C. vñ vi. vbi dicit quod omiſſio citatiõis nõ vitiat actũ q poteſt fieri inuitis partibus.

debet intelligi Inn. in. c. ex inſinuatiõe. ꝺ ap. vbi
dixit ꝙ in facto notorio qõ ex actis colligit põt
iudex procedere etiã parte abſente. Et idẽ ſentit
Archi. in. c. que lotharius. ij. q. j. ꝛ Bart. in. l. ij. ſ.
j. quod de frumentaria. ff. de admi. re. ad ci. pti. ꝛ
ibi tex. no. iuncta gl. allego tex. notabileʒ in. c. ve
nerabilem. de ele. ꝛ. c. bone. eo. ti. vbi ſine citatiõe
pceditur in facto notorio in quo nulla poterat
21 defenſio competere. ¶ † Sic ꝛ intelligo ꝛ diſtin
guo Hoſtien. qui dixit hic aperte colligi quod
in notorijs fertur ſententia contra abſentem nõ
dato libello nec lit. conte. Ad idem alleg. de ele.
duduʒ. lo. j. ſ. fi. de accuſat. ſi cõſtiterit. de app. cũ
ſit romana. in fi. quod locũ habet ſm eũ vbi ali
q ciues vel alij res ꝛc. ro. iniuſte occupãt ſeu de
tinẽt occupatas. Sed nõ video cauſam hui⁹ re
ſtrictiõis: ſed intelligo generaliter modo predi
22 cto. ¶ † Dominus Ant. dicit ſe putare qõ pro
ceſſus pape in notorijs valet abſqʒ citatiõe: quia
non ſubijcit forme: ꝛ maxime ſecundum eum qñ
notoriaʒ ſurgit ex his que facta ſunt corã eo ab
alijs hoc nõ placet in his que nõ depẽdẽt a ple
na poteſtate pape: qꝛ ex quo põt aliqua defenſio
cõpetere: nõ poteſt etiã princeps omittere cita
tionem: quia eſſet tollere defenſionem vt proba
23 tur in clemẽ. paſtoralis. de re iudica. ¶ † Fateor
tamen qõ in dubio preſumet pro proceſſu prin
a cipis[a] contra ſubiectũ: vt not. Cy. in. l. reſcripta.
C. ſi cõtra ius vel vti. pub. l. vbi dicit ꝙ ſi pnceps
ſine aliã cauſe cognitiõe mãdat alicui vt aliqueʒ
ſuſpendat poteſt ille ſine peccato exequi. qꝛ pro
principe preſumit ꝙ iuſte procedat quod eſt no
tandum. facit. l. ſi vendicari. C. de pe. xj. qõ. iij. cuʒ
apud ſed reſpectu non ſubditi queʒ dicit aliqua
ratione ſuũ forum ſortiri non preſumerẽ pro ſen
tẽtia principis nec poterit in iſtis omittere cita
tionẽ. ſic intelligo cle. paſtoralis. preal. vbi ex de
fectu citationis corruit pceſſus imperatoris cõ
tra regem Robertum qui dicebat ſubiectus ec
cleſie ꝛ non imperatori: ſed ratione delicti com
miſſi in imperio cõtra eũ procedebatur. facit pro
hoc vlti. quod not. Inn. in. c. inquiſitioni. de ſentẽ.
excõ. ꝛ vide ad predicta. c. j. de cauſa poſ. ꝛ ppri.
24 ꝛ quod ibi dixi in addi. ¶ † Nam mihi plus pla
b cet vt indiſtincte ex quo factum nõ eſt notoriũ[b]
ſentẽtia principis etiã in ſubiectũ ſit nulla abſqʒ
citatione ꝛ cauſe cognitione. hoc videt probare
tex. aperte in. d. cle. paſtoralis. in ver. nec predicta
ſuppletio: vbi aperte dicit ꝙ nec in ſubditũ põt
princeps ſupplere defectũ citationis: aut aliam
25 defenſionẽ tollere. ¶ † Ad idem tex. iuncta glo.
in. l. fin. C. de leg. vbi expreſſe hoc tenet gl. ꝛ aper
tius ibi Bal. ꝛ videt ibi tex. exigere cauſe cogni
tionẽ ꝛ preſentiam partium ad hoc vt ſententia
principis etiã teneat licet enim princeps poſſit
tollere ſolẽnitates iuris ciuilis. nõ tamẽ citatio
c nem[c] que ſit vt reus ſe defendat: ꝛ ſic vt de cauſa
26 cognoſcatur. ¶ † Nam ꝛ ipſe deus videtur indu
xiſſe citationem ꝛ cauſe cognitionem vt colligi
tur ex. c. deus omnipotens. ij. qõ. j. vbi dicit quod
deus noluit punire peccata ſodomorũ niſi deſcẽ
deret ꝛ videret ꝛc. Ad idẽ Gene. in. c. iij. vbi dici
tur ꝙ deus anteq̃ puniret Adã de pctõ inobe
dientie vocauit eũ ꝛ audiuit ſuam defenſionẽ ꝛ
ſic dictũ Cy. non puto ſimpliciter verum ſed in
telligat ſm pdicta. Dicit etiam hic do. Antoñ.
poſſe dici ꝙ licet in notorijs reqrat citatio ipſi⁹:
tamẽ amiſſio nõ vitiat pceſſum: cõſtito de noto
rio ſi nil in contrarium allegatur: qꝛ circuitus
ſunt euitãdi: nam retractata ſententia eſſet iterũ
ex quo factum eſt notorium in eandẽ ſentẽtiam
reducẽdus. allegat notata. de teſti. ex parte ade.
27 que iudicio meo parum ꝛ nihil faciunt. ¶ † Sʒ
in contrariũ ego adduco tex. no. iuncta gl. in ver.
prouidemus. in. c. ad petitionem. de act. vbi probat ꝙ ſolus princeps
poteſt ex plenitudine poteſtatis habere ratũ proceſſum nullũ ex defe
ctu ordinis non ſeruati: lʒ cõſtet cauſam recte inſtructã quo ad ipſi⁹
merita, nã ſentẽtia quãdoqʒ eſt iniuſta ex ordine quandoqʒ ex cauſa,
ꝛ plus inficit iniuſtitia ex ordine quaʒ ex cauſa. quia prima reddit ſen
tentiam nullaʒ ꝛ ſecunda non: vt. xj. qõ. iij. in ſumma. ꝛ in. l. ſi ergo. ꝛ. l.
prolatam. C. de ſenten. ꝛ in. c. proxi. in fi. ꝛ ideo dicit Inno. in. d. c. tua ꝺ
cohab. cler. prope fi. qõ ſententia eſt nulla etiam in notorijs nulla pre
miſſa citatione: quia debuit prius iudex audire executionem partis.
Dicerem tamen aduertendum qualiter nunc iſte condemnatus com
paret, aut enim dicit ſententiam nullam, quia debuit vocari et audiri
ſua excuſatio cũ defenſio poterat competere, ꝛ tunc licet ſpecifice de
fenſionem non alleget redditur talis ſententia nulla vt in dicto Inn.
ꝛ facit. l. de vnoquoqʒ. ff. de re iudica. ꝛ ſolus princeps alia defenſione
non allegata poterit proceſſum ratũ habere, ꝛ ſic intelligo. d. c. ad pe
titionem. Aut comparẽdo fatet ipſum factũ propter quod fuit con
demnatus, ꝛ dicit ꝙ nulla defenſio ſibi cõpetit et ſententia põt ſuſti
neri, quia apparet ꝙ erat tale notorium in quo nulla competebat de
fenſio, ꝛ ſic nõ. erat citatio neceſſaria: vt premiſi. ad hoc no. dictũ ipſi⁹
Inn. in. d. c. tua. i fi. vbi dicit. ꝙ ſi iudex pceſſit tãq̃ iudex ſup notorio
lʒ ſibi nõ cõſtaret factũ notoriũ ex quo tñ vere eſt notoriũ ſnia eius ir
reuocabiliter tenet. ¶ Qualiter autẽ in caſu huius capit. factum erat
notorium. dicit Inn. quod papa iſte Innocẽtius erat tũc cardinalis
ꝛ inter fuit cum alijs cardinalibus omnibus hic contentis duʒ agerẽ
tur. per Celeſtinum papam predeceſſorem ſuum. nec poterat iſte. S.
28 ab alio ius acquirere. ¶ † Oppo. in eo ꝙ papa mandat prouideri ꝺ
archidiaconatu per preſentes in eccleſia. ꝛ interueniente omniũ con
cordia. vnde obſtant duo. Primũ: quia ad actum collationis ſeu ele
ctionis debent vocari etiã abſentes: vt in. c. quia propter. de ele. ꝛ ho
die eſt tex. in. c. cũ in eccleſijs. de preben. lib. vj. Secundũ: quia dʒ ſuffi
cere concordia maioris partis exiſtentium in capitulo, vt in. d. c. quia
propter. ꝛ. c. j. de his que fi. a p̃la. ꝛ. l. quod maior. ff. ad muni. Sol. glo.
fin. fatet contrarium ꝛ dicit ꝙ forte hec erat conſuetudo ꝙ abſentes
non vocarentur. dictu quo ad primum contrarium, vt habes tex. iun
cta gl. in. d. c. cũ in eccleſijs. ꝛ ibi in gl. ij. examinat intellectus huius. c.
Uel põt dici ſm Hoſtiẽ. ꝙ forſan hic erat deuoluta collatio ad papã
quã reſtituit preſentibus tantum, nec de hoc alij conqueri poſſunt: qꝛ
in re ſua ꝛc. l. in re mandata. C. mandati. Sed ad ſecundum contrariũ
doc. nil dicunt nec conſiderant. Ego dico quod de proprio ſignificato
huius verbi concordia eſt vt nemo diſcrepet. vt plene dixi in. c. nõ põt
ꝺ. eo. ꝛ tunc ad contrarium poteſt reſponderi dupliciter. Primo tenẽ
do vltimam ſolutionem Hoſti. ꝙ papa eis de gratia hanc poteſtatẽ
reſtituit quo caſu potuit illam gratiam qualificare, vt voluit. vt ſcili
cet et tantam preſentes haberent eligere ꝛ qõ fieret electio omnium
intercedente concordia, ꝛ tunc non ſufficeret maior pars, quia verba
29 debent intelligi proprie. ¶ † Secũdo modo poteſt intelligi ꝙ papa
iure communi mandauit vt iſti eligerẽt, ꝛ tunc iſtud verbum concor
dia ſtat improprie ꝛ verificat in concordia facti. nam ficte videtur fa
ctum ab omnibus qõ fit a maiori parte. vt. l. aliud. ſ. refertur. de regu.
iur. ꝛ tũc ex tex. iſto iũcta gl. ſing. notabis quod verba hec plena oĩm
cõcordia ꝛc. prolata in materia iuris in negotio vniuerſitatis ex quo
non apparet aliter principẽ ius voluiſſe immutare, debẽt impropria
ri ꝛ reduci ad terminos iuris vt verificentur in maiori parte vniuerſi
tatis. ꝛ hec ſufficiant.

1 ☞ Sententia valet lata contra ius litigatoris ſi ab ea non extitit ap
pellatum.
2 Eccleſia ſecularis etiã collegiata poteſt eſſe pleno iure ſubiecta mo
naſterio.
3 Eccleſia quomodo dicatur ſubiecta pleno iure. vide remiſſiue. 11. vſqʒ
ad nume. 16.
4 Pro cantandis letanijs que perſone debent eſſe ꝛ ad quem locum.
5 Libellus in quo quis petit ſubiectionem aliquorum, ꝛ ſic in generali
vel vniuerſali iudicio poteſt eſſe generalis, ꝛ in proceſſu ſufficit deue
nire ad particularia illa ꝛ probare.
6 Prior ꝛ omnes clerici alicuius eccleſie poſſunt eſſe teſtes etiã ad cõ
modum ꝛ vtilitatem ipſius eccleſie.
7 Sententia a qua nõ fuit appellatum facit ius inter partes poſt decẽ
dies, niſi notorie conſtet de iniuſtitia. 8. ante decem dies vero ꝺclarat
ius inter partes.
8 Statur ſententie etiam inique de iure canonico licet ille pro quo fuit
lata ſi ſcit illam iniquam nõ poſſit vti cum bona conſcientia.
Sententia que tranſiuit in rem iudicatam retractatur ex confeſſione
partis pro qua fuit lata ſi aſſerat ipſam iniquam.
9 Sentẽtia contra ius litigatoris non eſt nulla, imo ſi nõ appellet ab
ea facit ius inter partes. ſed ſententia contra ius eſt nulla.
Sententia dicitur contra ius quando in ea exprimitur error iuris, ſʒ
quando non exprimitur dicitur contra ius litigatoris.
10 Sentẽtia lata ex duabus cauſis, quarum vna ſit contra ius ꝛ alia nõ
ſuſtinetur ex illa que non eſt contra ius.
Sentẽtia poſtq̃ trãſiuit in rẽ iudicatã hʒ preſumptionẽ p ſe ꝙ fuerit
rite ꝛ recte

rite ⁊ recte lata: adeo ꝙ non eſt neceſſe ad probandam iniuſtitiam producere acta. 22.

13 Epiſcopus poteſt eccleſiam a ſe abdicare ⁊ a iuriſditione ſua ipſam eximere cum ſolennitatibus de quibus hic exceptis quibuſdam caſibus.

14 Archieps non poteſt eccleſiā ſuo ſuffraganeo ſubiectam exemptam facere cū ſolennitatibus de quibus hic.

15 Papa poteſt eccleſiam vni epiſcopo ſubiectam exemptā facere ⁊ illam ita eximendo cenſetur priuare epiſcopū omnibus iuribus epiſcopalibus quo ad illam eccleſiam.

16 Eccleſia quomodo dicatur ſubiecta alteri eccleſie pleno iure ex preſcriptione.

Preſcriptio non extenditur de caſu ad caſum. 17.

Preſcribens vnum actum preſcriptionis non cenſetur p̄ſcripſiſſe alios actus.

18 Subſcribere dʒ qs ſe manu ꝓpria ſi ſcit ſcribere, al's ſecus.

19 Donatio facta per epiſcopum de bonis eccleſie cum cōſenſu capituli valet.

Priuilegia confirmatoria alicuius actus non valent ſi actus ille confirmatus erat nullus.

20 Priuilegia ⁊ confirmationes in quibus differant.

21 Sententia an ⁊ quādo faciat ius inter alias partes citra eas inter quas fuit lata.

22 Scripture actorum vel aliarum rerum magis creditur ꝙ̄ aſſertioni partis aſſerentis contrarium.

Sententia que reperitur lata iam ſunt anni duo ſi ab ea non fuit appellatum: habet preſumptionem pro ſe ꝙ in ea fuerit ſeruatus iuris ordo.

23 Sententia an ⁊ qn̄ valeat lata ſuper parte petitorum.

24 Iudex poteſt in vna re ex pluribus petitis pronuntiare, ſi iudex viderit illam claram, ⁊ ſuper alijs procedere.

25 Sententia iudicis lata in maiori ſumma, ſi ipſe nō poteſt cognoſcere niſi de minori eſt nulla.

1 **Cum inter.** ¶ † Valet ſnīa contra ius litigatoris lata ſi ab ea intra decem dies nō fuerit appellatū: vel ſic ⁊ aliter. Per ſnīam a qua nō fuit appellatum pōt eccl'ia ſubijci ꝓlato inferiori epō ſeu ad aliā eccleſiā p̄tinere. Prima pars narrat ꝓceſſum ⁊ iura vnius partis. Secūda diffinit diffinitionis cauſam premittēs ibi ꝙuis. Caſus literalis. Inter abbatē ⁊ cōuētū ſancti zenonis veroñ. ex parte vna ⁊ archipreſbyterū ⁊ clericos ſancti Proculi ex altera ſup ſubiectiōe ipſi⁹ eccl'ie qō vertebat: partibus in preſentia domi. pape cōſtitutis, ꝓponebat ex parte monaſterij ꝙ eccl'ia p̄dicta monaſterio dʒ eſſe ſubiecta pleno iure in inſtitutiōe vcʒ deſtitutiōe inueſtitura archipreſbyteri ⁊ eius fidelitate ⁊ alijs p q̄ plena ſubiectio declarat ad hoc probandū pars monaſterij inducebat inſtrumentū publicū cōceſſiōis. B. quondā veroñ. epi quā cōceſſionē. B. ſucceſſor ipſius cōfirmauit. induxit etiā priuilegium romanorū ponti. ⁊ patriarcharū aquilegieñ. quorum vnus de ſubiectione plenaria in priuilegio ſuo euidenter exp̄ſſit qō ſub teſtimonio. R. quondā veroñ. epi qui eiuſdē eccl'ie archipſbyter extitit factū fuerat ⁊ cōpletū ⁊ in eū a priore ſancti zeno. mādauit ſua vice ſubſcribi. Allegauit inſuper qō olim inter abbatem ſancti zenonis ⁊ archipreſbyterum ſancti proculi ⁊ fratres ipſi⁹ orta fuit qō de obediētia manuali ⁊ fidelitate: ſed illi ad hec duo ſe teneri negabāt. ⁊ ſuper his teſtes inducti fuerūt tandē prefatus. H. veroñ. eps ſentētialiter diffiniuit ꝙ archipreſbyter vel dimitteret eccleſiam aut facere eidem abbati obediētiā ⁊ fidelitatē ſcd̄m ꝙ qdā cardinal' olim iudicauerat cui⁹ ſnīam eps fuit ſecutus ⁊ a ſnīa epi appellatū nō fuit. ⁊ ſic in rē trāſiuit iudicatā. Ex pte aduerſa ꝓponebat ꝙ p̄dicta donatio non valebat ⁊ ita p ꝯn̄s nec ꝓuilegia confirmatiōis ipſi⁹ cōceſſiōis. Dn̄s papa his ⁊ alijs auditis ⁊ intellectis dicit ꝙ ꝙuis nō ſit multū inſiſtēdū inſtrumēto donatiōis nec cōfirmatiōib⁹ vel ꝓuilegijs q̄ ab ipſa donatione cām ⁊ originē habuerūt tn̄ ꝯſiderauit ꝙ ꝗtū ad ipſos litigātes ius ex ſnīa factū fuit: ex quo trāſiuit in rē iudi. etiā ſi cōtra ius litigatoris lata fuiſſet cū lata nō fuiſſet cōtra ius cōſtitutionis expreſſe veritate geſtorū ſermonib⁹ preualēte. q̄ ſentētia p̄ſumit recte lata diffiniuit papa ꝙ archipreſbyter ſancti ꝓculi q ꝓ tpe fuerit p̄ſtet obediētiā ⁊ fidelitatē abbati ſcti zenonis. Ber. ¶ No. j. ⁊ tene mēti ꝙ de iure ſubiectiōis pōt agi ꝯ eccleſiā inferiorē q̄ ꝑtēdit ſubiecta: ⁊ ſic nō eſt neceſſe a ꝓncipio agere cōtra ſuperiorē q ſubiectionē in illa poſſidet. Inn. reſtringit iſtā literā dicēs hic agi contra clericos qꝛ nemo in eis hec iura poſtulata poſſidebat: al'r ꝯ poſſeſſorē ageretur. alle. no. in ca. inter quatuor. de maio. ⁊ obed.

⁊. s̄. de preſcrip. auditis. ⁊. c. cū olim. ſed profecto hoc dictū eſt falſum: qꝛ Abbas hic dicebat eccleſiā iſtam monaſterio **a** pleno iure ſubiectā vt in inſtitutione ⁊ deſtitutione ⁊c. Vñ nō eſt poſſibile ꝙ aliter hec ſubiectionis iura in eccl'ia iſta nō poſſideret cū nō poſſit eē ſibijpſi ſubiecta nec accepha**b** la: vt in. c. cū nō liceat. de preſcrip. ⁊. xciij. diſti. nulla rōne. ⁊ qō poſſit agi ꝯtra ſubiectū videt̄ tex. j. cū ſuper. ⁊ de cōfir. vti. cū dilecta. ⁊ ad iura alle. per Inn. dic vt dixi in. d. c. au

2 ditis. ¶ † No. ij. qō eccleſia ſecularis etiā collegiata poteſt pleno iure ſubeſſe monaſterio. cōcor. s̄. de preſcri. auditis. ⁊. c. cū olim. vide qualiter multiplici iure poteſt eccleſia per tinere ad monaſteriū. c. de monachis. de prebē. ⁊. viſis. xvj.

3 q. ij. ¶ No. iij. ꝙ habēs eccl'iam pleno iure ſubiectā hʒ omnia iura hic enumerata ⁊ multa alia de quib⁹ in. c. conque

4 rente. de offi. ordi. ¶ † Not. ꝙ eccleſia alteri ſubiecta tenet̄ illi ad letanias ⁊ ſic tenerentur clerici ire cū illis quib⁹ pleno iure ſubijciūtur. regulariter tn̄ ſacerdotes tenent̄ ire in letanijs. i. rogationibus ad eccleſiā cathedralē: vt eſt text. iuncta gl. in. c. quando preſbyteri. xxxviij. di. An autem ex **c**

a empti^a teneant̄ ire ad letanias. dic vt legitur ⁊ not. in. c. ni

5 mis. j. de exceſ. prela. ¶ † No. ꝙ cum agitur de ſubiectione iudiciū dicitur generale. vnde admittitur hic libellus generalis qō tenet hic Inno. dicēs admittēdū hūc libellum in genere peto ſubiectionē taliū clericorū tamen poſtmodū debet actor probare in quibus articulis ſunt ſubiecti. ⁊ in illis tm̄ obtinebit vt hic in fi. ⁊. c. conquerente. de offi. or. ſm̄ eum quod no. Ego de hac materia plene dixi in. c. ij. de libel. obla. ⁊ placet mihi hoc dictū cum is qui de iure intētionē fundatā ſuper ſubiectionē nō habet ſubiectionē petit. ſed ſi epiſcopus in eccleſia ſue dioceſis ſubiectionem pe teret: dico iudiciū eſſe vniuerſale: ⁊ non tenetur ſpecificare aliqua iura nec in libello nec in ꝓgreſſu: vt probat̄ in. c. cū venerabilis. de reli. domi. ſed ſi diceret illā ſubiectā in tēpo ralib⁹: hʒ hoc probare: ⁊ ſic deſcendere ad ſpecialia in proceſſu: vt probatur in. d. c. cum venerabilis. Limita tamen

6 prout no. in. c. cum ad ſedē. de reſti. ſpolia. ¶ † No. qō prior poteſt eſſe teſtis deſcriptus in inſtrumento in donatione facta eccleſie. Idē ⁊ fortius dicēdum eſt in fratribus ⁊ clericis eccleſie ⁊ nimirū cū viua voce poſſint teſtificari ad cō modū eccleſie: vt in. c. inſuper. ⁊. c. cum nuntius. de teſti. ⁊. c. ⁊ ſi chriſtus. in fi. de iureiur. de quo dic vt plene dixi in. d. c. inſuper. nam cauſa eccleſie non eſt ſingulorum. xij. q. ij. qui manumittitur. ⁊ cap. liberti. ⁊. ij. qō. vj. biduum. ver. palam.

7 ¶ † Not. qō ad probationē iuris proprietatis ſatis eſt inter eaſdem perſonas producere ſententiā ſuper eodem iure prolatā. ⁊ tenetur iudex ſcd̄m illā iudicare: quia ex quo ab ea non fuit appellatum fecit ius inter partes. Ex hoc ⁊ ex tex. no. qō licet ſentētia a principio ius non conſtituat inter partes ſed declarat. l. ſicut. §. ſi queritur. ff. ſi ſer. vend. leg. ⁊ no. per gl. in capitulo forus. j. de verb. ſigni. tamē poſt

b lapſum. x. dierū dicitur facere ius inter ipſos litigantes^b ⁊ eſt ratio quia ſiue bene ſiue male fuerit iudicatum: ſtandū eſt ſententie propter autoritatē rei iudicate. Unde eſto, ꝙ declaratio iudicis fuit mala: tamen ius conſtituit inter p

8 tes: qꝛ preſumeretur qō bene iudicauit. ¶ † Item no. ⁊ pō dera qō dicitur ſententiā tranſire in rē iudi. ſi nō fuerit appellatione ſuſpenſa: ⁊ ſic videtur qō ſententia differat a re iudicata. cuius contrarium innuit rubrica. s̄. eod. ti. Sʒ dic ⁊ expone hanc literā vt ibi dixi: nā trāſit in rē iudi. i. in autoritatem rei iudicate: vt dixit tex. j. eo. qō ad cōſultationē. ¶ Not. qō etiam de iure canonico ſtatur ſententie inique poſtꝙ̄ tranſiuit in rē iudi. Dico tamen ꝙ ſi is in cuius fauorem fuit lata ſcit eā iniquā: nō pōt cū bona conſcientia illa vti. quinimo ſi confiteretur illam ſentētiā iniquā retra

c ctaret̄^c ita ſingulariter voluit Inn. in. c. qꝛ plerīqꝫ. de imm. eccle. ⁊ per hoc dictū reſtringo tex. iſtum ⁊ conſimilia iura: vt. l. res iudicata. ff. de reg. iu. ⁊. l. ingenuum. de ſtatu homi. vbi dicitur quod ſentētia accipitur pro veritate: ⁊ quod fa cit ius inter partes. ſ. in dubio. Secus videtur ſi notorie cō ſtaret de iniuſtitia. arg. in. c. ij. de pur. vul. ⁊ qō no. Inn. in. c. fraternitatis. de frigi. ⁊ malefi. dixi. s̄. eo. inter ceteras.

9 ¶ † Not. ⁊ tene mēti regulā que elicitur ex tex. qō ſentētia

d lata contra ius litigatoris tenet:^d ſecus ſi eſt lata cōtra ius cōſtitutiōs. i. cōtra ius cōmune: dices tu cōtra. cum omnis ſentētia cōtra ius litigatoris ſit contra ius cōe: vt cum ius cōe mandat iuſtā ſnīam ferri: vt in. c. forus. de ver. ſigni. ⁊. c. cū eterni. de re iudi. lib. vj. ⁊ in aut. iuſiuran. quod preſta. ab **d** his dico ſtandū eſſe cōtrario quod ſententia ſit contra ius ſed non eſt expreſſe contra ius quod requirit hec litera ad nullitatem ſentētie: dicitur autem expreſſe contra ius cum

a ¶ Excēpti. Ad. de Cal. coñl. viij. de regula.
⁊. Sebaſti. Sapia.

b ¶ Litigātes. vide Feli. late in. c. qm̄ cōtra falſaʒ. coi. xiij. verſic. venio ad tertiuʒ. s̄. de proba. ⁊ Moder. in. l. pe. ff. de iuſti. ⁊ iur. vbi ad hec eſt optimus tex. ⁊ ibi poſt bar to. traditur an ſit nulla ſnīa lata ꝯ ius litigatoris.

c ¶ Plus dicit ibi Inno. qō nunꝙ̄ pōt vel debet amplius executioni mandari. ⁊ adde quod iſtud dictū Inno. etiā refert p ſingulari idem d. abb. Pa. in. c. quāto. de p̄ſum. ⁊ in. c. is q fidē. d ſpō. ⁊ vtrobique do. Ant. ⁊ idem dom̄. ab. Pa. in diſp. ſua inci. ſtāte ſtatuto in. xvij. colū. vbi multuʒ commendat hoc dictū Inno. ⁊ in cap. j. circa me. de cōfir. vtili. vel inuti. ⁊ etiam in lo cis hic per ipſuʒ all'. ⁊. d. Ant. in. c. fi. in. xiiij. colū. de ſuc. ab inte. ⁊ in. c. ab excōicato. et in. c. cū dilecta. de reſcri. in. c. in pn̄tia. de renū. ſequi tur Pe. de anch. in repe. c. poſſeſſor. i. vj. i. ix. char. bal. no. in aut. ad hec. C. de vſur. in pe. col. ⁊ in. l. cum qs. i. viij. co. in x. p̄dicta ſunt vera. C. de iur. ⁊ fac. ig. No. d ſan. pe. in. l. cū putarē. in vlt. co. ff. fa. er. d. bar. vero. i caut. xxiij. adde etiā ꝙ fortius dixit bal. in l. ſi quis iſtituat̄. in. §. ſi ſub cōd. in ſi. ff. de here. inſt. ⁊ in. d. aut. ad h. in pe. col. in verſ. itē dubitatur. in eo qui inique ab ſolutus. ⁊ Inno. in. d. §. ſi ſub condi. in fi. limita p̄dicta vt per do. bar. vero. in prealleg. xxiij. in fin.

d ¶ Tener. Adde quando ſit nulla ipſo iure. Rom̄. ſin. ſuis fol. viij.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Si princeps. Uide Car.in cō. xlviij.incipiē.reuerēde pater.cū infinitis cumulatis per Fel.auditis.col.iij.ver.itē inquantū abbas.§.de pſcriptio.et late p Abb.in diſput.ſua inci.duo clerici.col.xxxiij.cū alle.per Felin.in.c.ſicut.ver.ade etiā ad iſtū.§.de preſcripti.
b ¶ Pleno iure. Adde Old.conſil.cccxij.
c ¶ Non poteſt. Adde Fede.cōſi.ccxlviij.
d ¶ In priuilegijs cōfirmatorijs reqrit ſubſcriptio.ſec⁹ in ꝯfirmationib⁹:et hoc dictū ꝑpetuo tene mēti ꝑ limitatiōe eoꝝ q̄ ſcribit do.An.poſt Joā.an.in.c.qua fronte.in vl.col.de app.⁊ vid qḋ de hoc pleni⁹ ſcribit do.Bar.ḋ bel.in.c.nouit in vj.q.ꝑnci.de his que fiunt a prel.

iudex in ſentētia fundat ſe expreſſe contra ius cōmune:vt
plene dixi.§.c.j.Ratio diuerſitatis eſt:quia qñ nil expri-
mit contra ius cōmune preſumitur ſnīa iuſta:maxime cū
pars videatur acquieuiſſe non appellādo:vt.j.c.proxi.cū
ſeq.ſed qñ exprimit cauſam contra ius tollitur ois pſum
ptio ſententie merito tanꝗ̄ notoꝛie iniuſta iudicaꝰ nulla.
10 ¶†Et ob hoc dicit Inno.ſing.dictū in.c.in preſentia.de
renū.⁊ ſequiꝰ Jo.and.hic ꝙ ſi in ſnīa exprimunꝰ due cau-
ſe quarū vna dūtaxat eſt cōtra ius:ſuſtineꝰ ſnīa vigoꝛe al-
terius cāe q̄ nō eſt notoꝛie iniuſta:cū poſſit iuſtificari ex a-
11 liqua cā exꝑſſa:qḋ limita vt in.d.c.j.¶†No.vlt.⁊ tene mē
ti finē litere ꝙ poſtꝗ̄ trāſiuit ſnīa in rē iudicatā pſumiꝰ qḋ
fuerit recte ⁊ rite lata ita ꝙ nō eſt neceſſe amplius ꝑducere acta ad ꝓbandū iniuſtitiā vel ꝓceſſum lꝫ pars aduerſa
dicat eā vndiqꝫ iniuſtā:⁊ ſic ꝓbat hec litera dictū Inn.qui
hoc tenuit in.c.bone.de elec.⁊.c.cū in iure.de offi.deleg.dic
12 vt plene dixi in.c.qm̄ contra.de probat.¶†Uenio ſolito
moꝛe ad gl.⁊ q̄ro qñ dꝛ eccleſia ſubiecta pleno iure.Rñdet
gl.j.qñ ſubijciꝰ in ſpiritualib⁹ ⁊ tēpoꝛalibus.¶No.bñ hāc
a gl.ꝙ ſi princepsᵃ ſubijcit eccleſiā vel aliquē locū donat ple
b no ureᵇ videꝰ donare in ſpūalib⁹ ⁊ tēpoꝛalib⁹ ſi ꝯcedēs ta
lis eſt vt poſſit ſpūalia ⁊ tēpoꝛalia cōcedere:vide cōſimilē
gl.in.c.cōqueſtus.de fo.cōpe.⁊ vide omnino qḋ pleni⁹ ibi
dixi.Et tractat hic Inn.aliquātulū inuolute q̄ ſunt ſigna
⁊ iudicia plene ſubiectionis:⁊ in effectu dicit qḋ oia ſimul
hic enumerata ſatis hic indicāt plenā ſubiectionē:nō aūt
ſinglꝰa ꝑ ſe:vt ſunt letanie ⁊ quedā alia:dicit tñ qḋ aliqua
ex hic enumeratis ſunt ꝑ ſe ſufficiētia indicia vt inſtitutio
in ſpūalib⁹ ⁊ fidelitatis ī tēpoꝛalib⁹ nō aūt dicit ſic ī alijs.
Nā lꝫ abbas habeat aliqua epalia in eccleſia:in alijs tñ re-
manet ecclia ſub epō.refert tñ alios dicere ꝙ tūc demū ꝑ-
tinet ad aliquē eccleſiā pleno iure cum oia epiſcopalia ibi
habeat nec ſufficit ſm Inno.ad hoc vt plene ſit exēpta vt
eps ſpecificet ſinglꝰa iura ꝯferēdo:niſi dicat eximo vel ver-
bū aliud eqpolles lꝫ facta exceptiōe poſſit eximere aliqua
de qb⁹.j.de priui.cū ⁊ plātare:⁊.c.recepim⁹.⁊.c.cū capella.
Hec dicta iudicio meo nō ſunt pfecta:lꝫ do.Ant.ſimplici
ter tranſeat illam recitādo.dico eñ ſic ꝙ aut inferioꝛ epo
vel eps extrane⁹ pretendit eccleſiā ſibi ſubiectā pleno iure
ex cōceſſiōe epi aut archiepi aut pape aut ex preſcriptiōe.
13 ¶†Primo caſu dico ꝙ eps vꝛ cōceſſiſſe omnia iura que
ipſe poſſidebat in eccleſia:exceptis quibuſdā que a ſe alie
c nare ſeu abdicare non poteſt.ᶜvt in.c.paſtoꝛalis.de dona.
que aūt ſunt hec iura que a ſe abdicare non poteſt:dic vt
plene no.Jo.an.in.c.cū venerabilis.de cenſi.aliquid ꝑ glo.
in.c.paſtoꝛalis.prealle.⁊.xvj.q.ij.ca.viſis.nec ꝑ generalem
donationē vꝛ data poteſtas donatario:vt poſſit fructus
in ꝓpꝛios vſus cōuertere:vt no.dicit Inn.in.c.paſtoꝛalis.
de priuile.Et intellige ꝙ eps hāc cōceſſionē faciat cū con-
ſenſu ſui capituli ⁊ ex hac cā:vt i.d.c.paſtoꝛalis.facit cle.ij.
de re.eccl.nō alie.nec iſte tex.ꝓbat ꝙ eps poſſit eccleſiā in
totū alteri cōcedere:imo poti⁹ ꝓbat oppoſitū ſm Jo.an.
hic.⁊ bñ:cū papa nō fuerit mot⁹ ex illa donatiōe:ſꝫ ex ſen-
tētia.Et in hoc plus pōt ſnīa ꝗ̄ donatio epi.Et ad hunc
effectū allegat notāter hūc tex.Jo.an.in.d.c.cū venerabi-
lis.de cēſi.dicēs ꝙ ex ſnīa pōt eccleſia pleno iure alteri eſ-
ſe ſubiecta ⁊ nō ſic ex donatione epi.Ratio qꝛ pro ſentētia
preſumiꝰ ꝙ ex aliqua iuſta cauſa fuerit lata vt hic in fi.ſed
epiſcopus non pōt a ſe abijcere in totuꝫ onus epiſcopale.
Nā qua ratione poſſet reſpectu vni⁹ eccleſie poſſet reſpe-
ctu aliarū:qḋ nō eſt admittēdū.l.legat⁹.ff.de offi.preſi.⁊.c.
14 niſi cū pridē.de renuntia.cū ſimi.qḋ no.¶†Sḋo caſu:qñ
conceſſio fuit facta per metropolitanū dico ꝙ ante eccle-
ſia ſue dioceſis:⁊ idē qḋ in epō.aut fecit cōceſſionē de eccle
ſia ſuo ſuffraganeo ſubiecta ⁊ nō valet cōceſſio:vt in.c.duo
ſimul.de offi.oꝛd.⁊.c.paſtoꝛalis.eo.ti.⁊.c.null⁹.de iurepat.
⁊ hoc verum ſm gl.hic:in verbo ſub teſtimonio.niſi de cō-
ſenſu epi hoc feciſſet.ita intelligit iſtum tex.ſed glo.fi.in.c.
placuit.xvj.q.vj.requirit cōſenſum omniū epiſcopoꝝ pro
uincie ad hoc vt dare poſſit priuilegia in dioceſi ſui ſuffra
ganei.alleg.c.archieps.ix.q.iij.Ego dico ꝙ in facto graui
concernente ſtatum totius ꝓuincie procedit gl.in.d.c.pla-
cuit.ad hoc glo.no.ix.q.iij.in fi.ſumme.⁊ qḋ no.Inno.in.c.
ij.de inſti.ſed in facto concernente preiudicium vnius epi-
ſcopi duntaxat ſufficit illius conſenſus dūmodo interue-
niāt alie debite ſolēnitates vt cōſenſus capituli in conceſ-
ſione eccleſie ⁊ ſimiles.qꝛ tūc cōſentiēdo vidētur de nouo
concedere.ar.c.paſtoꝛalis.de dona.⁊.l.caius.ff.de pig.act.
⁊ ſic procedat iſta glo.ar.bo.ix.q.ij.c.ij.iūcto.c.fi.⁊ idē dico
in patriarcha.argu.op.in.c.duo ſimul.facit per locū a ſpe-
15 ciali.ca.pe.de pe.⁊ re.⁊.c.ſ.e.ti.lib.vj.iuncta gl.¶†In ter
tio mēbro.ſ.cū cōceſſio fit a papa puto ꝙ in dubio idē di-
cendū qḋ dixi in cōceſſione facta ab epiſcopo,hoc addito
qꝛ ex quo papa conceſſit alicui eccleſiā pleno iure videtur
cōceſſiſſe omne ius epiſcopale nihil epiſcopo reſeruato:qꝛ
hec impoꝛtant verba:nā vt dicit Hoſtiē.in.c.quoniam.de
priuile.tūc eccleſia ptinet ad aliquē cū nullū ius epiſcopa-
le epiſcopus ibi exercet:⁊ facit tex.iſte in ar.⁊ quod legi.⁊
not.in ca.conſtitutus.de reli.domi.nec puto qḋ per hanc
conceſſionē a papa factam poſſit etiā donatarius conuer-
tere fructus in proprios vſus quia cū hec conceſſio veniat
in preiudiciū eccleſie cōceſſe debet ſtricte intelligi.ar.eorū
que notat Inno.in ca.cū dilecti.de dona.⁊ Bar.in.l.fin.ff.
de conſti.prin.⁊ Joā.an.in cū olim.de verbo.ſig.⁊ habebit
illam poteſtatē in tēpoꝛalibus quam habebat epiſcopus.
ſ.exigendi rationē de tempoꝛalibus:vt in ca.cum ⁊ plantare.ſ.de priuile.facit quod not.Inno.in.c.cū ad ſedē.⁊.d.c.
16 paſtoꝛalis.¶†Quarto ⁊ vltimo caſu:quādo ex pſcriptio
ne vēdicat ſibi eccleſiā pleno iure ſubiectā.Aut alter puta
eps eſt in poſſeſſione iuriſditionis ⁊ tunc eñ preſcribitur
quantū poſſidet:nec extenditur preſcriptio de caſu ad ca-
ſum:vt no.Inno.in.c.dilectus.de capel.mona.⁊ Bart.in
l.ij.§.ſi quis.ff.de iti.actuqꝫ priua.facit optime.c.cū contin-
gat.de deci.⁊ hoc caſu inueſtitura in ſpiritualibus ⁊ in tem
poꝛalibus fidelitas non pꝛobabūt plenā ſubiectionem:ſed
17 ſolum illa duo competerent.¶†Aut nemo erat in poſſeſ
ſione exercendi iuriſditionem.⁊ tunc ſi exercuerit aliquem
actū iuriſditionalē animo acquirēdi vniuerſalē iuriſditio-
nem illā acquirit ⁊ debito tempoꝛe illā preſcribit:vt no.In
no.in.d.c.dilectus.aut ſumus in dubio:vel nō conſtat in cu
ius dioceſi ſit talis eccleſia.⁊ tunc exercitiū aliquorum iu-
rium eſt indiciū plene ſubiectionis.Ad hoc tex.notabilis
in.c.j.de reli.domi.⁊ vide qḋ ibi not.per Inno.⁊ Jo.and.⁊
18 ſm hoc debet diſtingui hec gl.Inn.¶†Opp.qḋ quis non
poſſit per alium ſe ſubſcribere,ſꝫ hoc debet manu propria
facere,vt in.l.in hac cōſultiſſima.C.de teſti.Sol.gl.in ver.
ſua vice.dicit illud ꝓcedere quādo quis ſcit ſcribere alꝰs ꝑ
alium poteſt ſe ſubſcribere ⁊ videꝰ hanc diſtinctionem pro
19 bare tex.in.d.l.hac conſultiſſima.⁊ hoc no.¶Opp.contra
tex.in eo qḋ dicit non eſt innitendū inſtrumento donatio
nis nec alijs priuilegijs ⁊ ꝯfirmationibus que emanarunt
a romanis pontificibus.⁊c.Nam primo videtur qḋ dona
tio epi debuit valere ſaltem quo ad iura que concedere po
tuit,vt in.c.paſtoꝛalis de dona.⁊ idem foꝛtius videtur di-
cēdū in alijs priuilegijs ⁊ cōfirmationibus q̄ emanauerūt
a romanis pontificibus:vt in.c.cōſtitutus.de reli.do.So.
dicit glo.in verſi.donationis.qḋ donatio epi coꝛruit quia
non interuenit debita ſolennitas puta capituli conſenſus.
d.ca.paſtoꝛalis.⁊.xij.q.ij.ſine exceptione.Alia vero priui-
legia nō valerent etiam confirmatoꝛia tanꝗ̄ fundata ſuper
inſtrumento donationis quod erat nullum.Et dic clari⁹
qḋ priuilegia ſummoꝛū pōtificū nō cōcedebāt ſimpliciter
eccleſiam pleno iure:ſed referebant ſe ad primā conceſſio-
nē erant enim omnia quaſi confirmatoꝛia in foꝛma cōmu-
ni:vt puta ſicut eps iuſtus cōceſſit:ita cōcedimus ⁊ confir-
mam⁹:cū eñ nō valet prima cōceſſio ita nec priuilegia ſu-
per illa fundata.Et vide ad idē bo.tex.⁊ qḋ ibi dixi in ca-
20 pit.inter dilectos.de fide inſtru.¶†Que aūt hoc caſu ſit
differētia inter priuilegia ⁊ cōfirmationes dicit Inn.ꝙ in
priuilegijs ponuntur multa preter cōfirmata:ſed in cōfir-
d mationib⁹ ponitur ſola cōfirmatio.Itē in priuilegijsᵈ po-
nitur ſubſcriptio canonicoꝝ in cōfirmationibus non.hoc
vltimū habet locū in cōceſſiōe ab inferioꝛib⁹ a papa.dice-
rē tamen qḋ ſubſcriptio requiriꝰ ſcdm ſubiectā materiam.
21 ¶†Opp.⁊ videꝰ ꝙ ſnīa facit ius etiā inter alios.ff.de li-
ber.agno.l.j.cum alijs allegatis in glo.Sol.glo.verſ.ad li-
tigātes.qḋ regulariter procedit tex.fallit in caſibus de q-
bus in gloſſa:⁊ dicit qḋ ratio fallentie eſt:quia ſentētia in
illis non eſt reſtringibilis ad certā perſonā:⁊ de hoc dic la
tius:vt no.Inn.in.c.cauſam.qui filij ſint legitimi.⁊ Bart.
22 in.l.ingenuum.ff.de ſtatu hoim.¶†Quero quid intēdit
.itera:ibi veritate geſtoꝛum ſermonibus preualente.Sol.
glo.vlt.exponit duobus modis:⁊ quelibet bona:vel ſcdm
doct.foꝛte errauit ſcriptoꝛ in ſcribendo priuilegia ſeu do-
nationes vel foꝛte pars aduerſa dicebat litē nō fuiſſe con-
teſtatam coꝛam iudice:ſed geſta contradicebāt quib⁹ erat
magis credendū.C.de re iudica.geſta.⁊ dicit Hoſtiē.qḋ ſi
factū eſt antiquū ſufficit producere inſtrumētum ſnīe pro
quo preſumiꝰ:lꝫ alia pars dicat oꝛdinē in proceſſu nō fuiſ-
ſe ſeruatū:⁊ dicit factū antiquū ſi bienniū eſt lapſum:ego
remitto

a An ⁊ quando valeat ſententia lata ſuper parte petitorum, et qn̄ valet an ⁊ quando ſuper ea parte de qua nihil dictū eſt cenſeat̃ facta abſolutio vel condēnatio ⁊ quando ſententia continet plura capitula qn̄ poſſit ſuper vno valere ⁊ ſuper alio nō, vide plene per Bar.i.l.ij. C.de re iudi. ⁊ vide glo.in.c.cū tpe.de arbi. ⁊ qn̄ reus poſt lit.conteſta. ꝑdidit ꝑte feudi petiti an debeat fieri condēnatio ſup toto: an vero ſuper parte que remāſit vide per Bart. ⁊ Jmo.in l.ſi cōſtāte.§.fi.ff. ſol.matri. ⁊ de.q. hic poſita ꝑ.d. Ant.vide late ꝑ Pet.de anch.in regula ea que.li. vj.ſuper gl.circa fi. ⁊ vid̓ q̄ de hoc late ſcribit Bal. in ſua marg. Jnno.in ver.ſenten tia.q.xxxiij. Jtē ſi actor in libello petijt.cl. ⁊ ꝓbat de.c.an ſaltē pro eo.debeat ferri ſnia in.c. vide ꝑ Bal.in.l.ſcire debemus.in fi.pric.ff.de verb.obli. ⁊ ibi Bar. ⁊ Ang. ponūt quid ecō tra ſi actor in libello petijt.c. ⁊ ꝓbant̃ ſolū.l. an actor debeat obtinere in illis.l.d̓ qua.q.vid̓ ꝑ Cy. in.l.j.in fin.C.de lit.conteſt. ⁊ per Bart.in.l.qvas. in prin.ff.de fur. vbi alle.gl.in.l.j. C.ſi aduer.rē iudi. ⁊ ꝑ do.Anto. in.c.j.in pe.co.de lit.cōte.vbi oīno vide que ibi no. Jtem adde hic Bal.in.c.īter ceteras.in vlt.q.s̄. eo.Adde ꝙ dicebat do.meꝰ Frā. de are.in voce leg̃es hāc decr.qd̓ ſi ex v̓bis narratiuis ſentētie apparet iudicē ſentire actorē in ꝑtē petitorū non habere ius ſi cōdēnat reum in alia parte ⁊ d̓ alia nihil dicit: cenſet̃ eum in parte tacita abſoluiſſe. ⁊ pro hoc dicebat eſſe caſum ſing. Jnno.hic in.c.cū inter. Dicebat etiā ipſe do.Frā.hanc decr.facere pro opi.qn̄ ſimpliciter pronuntiās ſuper parte ſumme petite non videat̃ in alia parte abſoluere eſt caſus in ca.j.de arbit.in.vj.qꝛ ſi diceremus ipſum videri abſoluiſſe in alia parte: ſua ſnia eſſet cōtraria illi qua alius iudex cōdēnat in maiori ſumma cuiꝰ cōtrariū dicit tex.in.d.c.j. ⁊ pro hoc allegat̃ qd̓ ſing.dicit Bal.in l.j.circa prin.C.de ſen.que ſine certa quātita.ibi Bal.dicit qd̓ ſi iudex cōdēnauit in minori ſumma ⁊ abſoluit in alia parte.ſol.glo.non habet locum diſpoſitio.d.c.j. ⁊ .l.diem proferre.§.ſi plures.ff.de arbitr. Refricabat tamen in dubium an illa doctrina Bald.ſit vera qꝛ dicebat rn̄deri poſſe ad.d.c.j.quod eſt verū ꝙ in ſumma de qua vnus pronuntiat ⁊ alter nō: iudices ſunt cōtrarij: ⁊ propterea ſnia ſuper eo nō valeret ſed in ſumma minori in qua oēs pronūtiauerunt bn̄ valet: quia in hac omnes dicūtur eſſe cōcordes: ⁊ hoc eſt qd̓ vult tex.ī.d.c.j. ⁊ ita reſpondēdo nō eſſet ibi caſus pro illa opi.quā ꝑxi.dixi dato tn̄ ꝙ vera eſſet opi.illa qd̓ nō videatur abſoluere in alia parte eam limitabat predictꝰ do.meus niſi pronūtiaſſet in vna parte petitorū per dictionez dūtaxat, vel aliā dictionez taxatiuā: qꝛ tunc bene videtur in alia parte abſoluiſſe: ⁊ ad hoc allega.qd̓ in ſimili no.Bar.in.l.j.in prin.in.j.col.ff.ſi quis ius dic.nō ob.ego addo ip̄z abb.Panor.hic in pen.col.in ver. tertius caſus. Anto.Franciſc.

An ſnia lata ſuper parte petitorū etiā ſi ſuper alia parte nō feratur illa valeat dicaſꝙ bn̄ petitus eſt totꝰ fundus ⁊ probat̃ tm̄ reū cōuētū poſſidere partē ꝙ valet ſnia ſup parte ꝓbata.ita bar. in.l.j.in.j.co.C.ſi aduer.rē iu. ⁊ in l.ſi cōſtāte.in.§.fi.vbi etiam per do.Alexā.in.iiij.col.ff.ſol.ma. ⁊ vide do.anto.in.c.cū inter.de re iu. vbi dicūt hoc eē verū etiā ſi de altera parte nihil pronuntiet̃ cuiꝰ tn̄ cōtrarium tenuit.Jo.de imo. ⁊ Ro.in.d.§.fi.ī l.ſi conſtāte. vbi dicūt ꝙ dz abſolui reus ꝓ altera parte fundi de q̄ non eſt probatū ⁊ vide ad predicta glo. ⁊ doc.in c.ij.de reſcript. ⁊ Cy. ⁊ Bald.in.l.cū te.C.de prob. ⁊ glo. ⁊ Bal.in.l. fin.C.ſi ex fal.inſtru. ⁊ per Bart. ⁊ do.in.l.diuus.ff.de re iud. ⁊ per Alexā.in.l.titia.ff.ſolu.matri. Sebaſti.Sapia.

remitto ad ea que plene dixi in.d.ca.qm̄ contra.
23 † Extra gloſ.quero qꝛ abbas hic petiuit multa iura vt ꝑtz in prin.c. ⁊ papa ꝓnuntiauit dūtaxat ſup duobus[a] ⁊ nil dixit de reliq̄s petitis, nec abſoluendo nec condēnando an in alijs videat̃ abſoluiſſe. Jnn.dicit hic ꝙ ſic ⁊ circa hanc materiam notabilē facit tria membra. Qn̄ꝙ em̄ petūtur multa capitula ſub generali petitione incluſa. Quandoqꝫ plura capitula ſingulariter ⁊ ſpecialiter petita. Qn̄ꝙ tertio petitur vna magna ſumma vel vna magna res. Primo caſu ſi iudex pronuntiet ſup aliquibus ſub generali petitiōe cōtentis in alijs intelligitur abſoluiſſe. Secūdo caſu ſententiando ſuper aliquibus: non videt̃ in alijs abſoluiſſe vel ꝯdēnaſſe ſed poterit poſtmodū pronuntiare etiā ſeparatim.l.etiā.ff.de mino. ⁊ .j.eo.cū.J. ⁊ A. ⁊ ibi glo.bo.que idē tenet etiaz in delegato. Tertio caſu dicit ꝙ ſi iudex pronūtiet ſuper parte: nō videt̃ in alia parte abſoluiſſe vel cōdēnaſſe.alle.l.quidē.ff.ſi cer.pe.non tamē exprimit an hoc caſu tenet ſnia. Jo.an. latius exorditur hic materiā formādo ex predictis duas queſtiones. Prima an ſnia teneat per partes lata ſecunda an in alijs videat̃ iudex abſoluiſſe ⁊ cōdēnaſſe ⁊ refert varias legiſtarū opiniones ⁊ more ſuo expreſſe nullā eligit.dn̄s Anto.recitat aliquātulū cōfuſe. Ego cōcluſiue dicā capiēdo opi.legiſtarū magis cōmunes ⁊ veriores: de quibus in.l.j.C.ſi aduer.rē iudi.aliquibus additis ⁊ diſtinguo ſic.ꝙ aut fuit actum vt arbiter ſeu iudex ſup oībus ſimul pronūtiaret: ⁊ tunc nō valet ſententia niſi ſuper oībus ſimul pronuntietur.l. quid tn̄.ff.de arbi. ⁊ .c.cū dilecta.de reſcript. Aut non fuit actū ⁊ tunc ſi libellus continebat plura capitula diuerſa valet ſententia ſup parte ⁊ in alijs non videt̃ abſoluiſſe nec cōdēnaſſe: quod tenuit Jac.de are.qꝛ tot vidētur petitiones[b] quot ſunt res vel capitula: ⁊ per conſequens tot ſentētie quot res.ar.in.l.etiam.ff.de mino.facit.c.cum J. ⁊ A.j.eo.iuncta gl. ⁊ in.c.cū veniſſent.de inſti. ⁊ .c.cū dilectus. ⁊ qd̓ ibi not.de conſue. ⁊ nimirū. Nam in pluribꝰ capitulis poteſt ſentētia ꝓ parte valere ⁊ ꝓ parte nō: vt in.l.quedā mulier.ff.familie.herc. ⁊ .l.fi.ff.de iure pa.no.Bar. ⁊ Bal.in.d. l.j.C.ſi aduer.rē iudi.facit ꝙ in cā cōuentiōis et recōuentionis: vt valeāt ſi ſeparatim diffiniunt̃ leg. ⁊ not.in.l.j.ff.que ſen.ſine app.reſcin. ⁊ in.c.j. de mu.pe. Ad idē quod not.Spe.in tit.de acti. ⁊ pe.§.ſequitur.ver.ſed ſi quis petit.vbi dicit qd̓ ſi quis in eodē libello petijt ſortem[c] penam: et iudex pronūtiauit ſuper pena tantū valet ſententia: quia plura videntur capitula alle.c. Raynutius.de teſt.cum ſimil.ſed non tangit aperte an ſuper ſorte videat̃ abſoluiſſe: ſed potiꝰ ſentit ꝙ non in quod dicit quod ſunt diuerſe petitiones: nam vbi de pluribus diuerſis diſceptat̃ et prius liquet de vno q̄ꝫ de alijs poteſt iudex priꝰ ſuper illo pronūtiare: vt in.c.cū veniſſent.de inſtitu. ⁊ idem ſeruatur in diuerſis exceptionibus
24 ſimul propoſitis. † Si em̄ per cōfeſſionē partis liquet de vna pōt iudex vt parcat laboribus ⁊ expenſis partium illico ſuper illa pronūtiare ⁊ ſuper alia procedere: vt eſt tex.in.c.cū inter.de elect. ⁊ ibi hoc no.Jnn. Si vero libellus cōtinet vnum caſum: ⁊ tunc ſubdiſtinguo. Aut cōtinet vnam rem ſingularē ſeu certam ſummam. Aut continet aliquod vniuerſale vel generale. Prio caſu Jnno.videtur hic ſentire qd̓ teneat ſententia ſuper parte. ⁊ idem Spe.in tit.de ſentē.p̄la.§.qualiter.ver.qd ſi peto.quinimo ibi tenuit qd̓ ſuper alijs videtur facta abſolutio: ſed cōis eſt opi.vt hoc caſu nō valeat ſententia ſuper parte, ꝑ tex.in.l.in hoc iudicio.ff.famil.herc.ſenſit.Jnno.in.c.cū inter.vbi dicit ꝙ ſi peto centum nō dz iudex pronūtiare ſuper qnquaginta tm̄: vel alia parte. Hanc opin.ꝙ ſententia non valeat tenet Jaco.de are. ⁊ Bart.in.d.l.j.C.ſi aduer.rem iud. ⁊ do.Anto.hic. ⁊ Bal.in.d.l.j.reddens rationē. quia ſi valeret ſententia ſuper parte non videt̃ facta abſolutio ſuper reliqua parte: qꝛ non apparet ratio quare debeat videri abſoluiſſe ex quo non pronuntiauit ſaltem tacite. ⁊ ſic remaneret petitio ſuper aliqua parte in cuius partis examinatione oporteret refricare in dubiū de parte ſuper qua fuit iudicatum: qꝛ nō poſſet cognoſci de parte quin cognoſcatur de toto.ar.in.l.vulgaris.ff.de fur.canonizata.de peni.diſt.j.vulgaris. ſed hoc eſt contra naturaz diffinitiue: qꝛ ex quo ſemel eſt lata non poteſt amplius in dubiū refricari ſine remedio retractationis cū ſnia ſit terminus diffinitiuꝰ litiū.l.terminato.C.de fruc. ⁊ lit. expen, Et per hāc rationē idē dicas quādo ī petitione fuerūt plura capitula connexa: vt nō valeat ſententia ſup parte quod voluit Jac.d̓ are. ⁊ do.Anto.poſt eū. Jtem per hāc rationē aliud eſt dicēdū qn̄ vna ſumma fuit in petitiōe: ſꝫ certa pars petita fuit ex vna cā ⁊ reliqua ex alia: tꝫ enim tunc ſententia ſuper parte: vt tenuerūt hic quidē: vt recitat hic Joā.and.quorū opi.defendo per predicta. Prio.qꝛ eſt diuerſitate cauſe vident̃ diuerſa capitula.ar.in.c.abbate ſane.de re iudi.lib.vj. ⁊ .l.ſi mater.§. ⁊ an eadem.ff.de excep. rei iud.tum qꝛ ceſſat ratio quā.s̄.dixi poſt Bal. qꝛ ſatis poterit cognoſci d̓ alia parte q̄ ex diuerſa cā petit̃ abſqꝫ eo ꝙ refricet̃ in dubium de alia parte ſup qua fuit iudicatū: qꝛ ex diuerſis nō fit illatio.l.neqꝫ natales.C.de ꝓb. ⁊ .c.ij.de trāſla.ꝑ̄la.qd̓ eſt notādū qd̓.s̄.dixi.vt nō valeat ſnia ſup parte vnius capituli fallit in duobꝰ caſibꝰ. Primus, qn̄ inſtantia eſſet ꝓ parte perēpta ita ꝙ ſe queret̃ abſolutio ab inſtātia iudicij: tunc em̄ ſufficit ꝓnuntiare ſuper illa parte in qua tenet iudicium.caſus videt̃ in.l.ſi conſtante.§.fi.ff.ſol.mat. Exemplū ſi a muliere petebat̃ dos ⁊ durante iudicio ſit dos pro parte publicata ſpirat iudiciū ſuper parte in qua ſucceſſit fiſcus, qꝛ dz ꝯueniri ipſe fiſcus corā iudice fiſcali: ⁊ primꝰ iudex iudicabit ſup alia ꝑte vt ibi: ⁊ hoc dictū tenet Bart. ⁊ Bal.in.d.l.j. ⁊ per hoc dixit ibi Bart.ꝙ ſi aliquis cōuenitur reiuendicatiōe pro certo fundo: ⁊ repertum eſt illū poſſidere ꝓ dimidia tantum: iudex eum in illa dimidia[d] cōdēnabit ⁊ valebit

b Petitiones. Vide Bal. in.l. quedam mulier. ff.fami.herciſcun. ⁊ in.l.in hoc iudicio.eo.tit. ⁊ in.l.ij.col.iij.C.de re iudi.nunquid autem ſi in libello petitur genus poſſit iudicare ſup ſpecie tantum.vide Bal.in.l.fi.C.de fideicom.lib. ⁊ refert Feliñ.in.c.licet heli.col.penul.verſi.vndecimo limita.j.de ſimo.

c Quando petitur ſors: ⁊ pena pōt pronuntiari ſuper vno ex his tātum ⁊ an in alio videat̃ facta abſolutio vide etiā hic do.An.in penul. col.in prin.in ver.ex his deciditur. ⁊ do.Franc.de are.dicebat qd̓ cuz habuiſſet iſtam queſtionez de facto non potuit reperire niſi hanc deciſionem Speculatoris ⁊ doctorum hic.

d In illa dimidia.adde tamen quod petens fundi medietatem pro indiuiſo ſi probat de medietate pro diuiſo debet ſuccumbere vt conſuluit Fede.conſil.clix.vbi multa adducit. Ber.Lan.

ſententia:licet in alia dimidia nihil dicat q̄ ſup illa nõ tenebit iudiciũ.l.ſi.ff.de rei vend.cautũ tñ puto vt iudex ſup illa dimidia abſoluat cã exp̄ſſa:q̄ nõ reperit illa poſſidere.arg.ſ. de excep.c. aduerſario.ꝛ.l.ſi a te.ff.de exce.rei iudi.Scõs caſus eſt qñ libellus[a] fuit oblatus ꝯ plures:tũc em̃ ſi pronuntiai cõtra vnũ.valet:nec videt̃ pnũtiatũ contra alios:vt.ff.de iudi.l.non idcirco.ꝛ.l.de vnoquoq̃.ff.de re iud.ꝛ hoc ponit Bar.in.d.l.j. Optime facit in ar.l.vna.C.ſi plu.vna.ſed nõ videntur due petitiões q̄ a quolibet videt̃ petita pars:ꝛ ſic ceſſat rõ nullitatis quã.ſ.tetigi. Tertius caſus põt addi qñ ſnĩa fuit lata ſuper parte cũ dictione taxatiua:vt puta.petitis.c.dixit ꝯdẽno titiũ in q̄nquaginta tm̃ vel dũtaxat tũc valet ſentẽtia ꝛ videt̃ pnuntiare ſup toto:q̄ tacite abſoluit in aliĵs.l.per iſtũ dictionẽ taxatiuã facit.c. cũ eccl'ia ſutrina.de cã poſ.ꝛ proprie.hoc tenuit Bald.in.d.l.j.qd̃ ſatis placet.Scõs caſus ſubdiſtinctionis qñ libellus cõtinet vnũ capitulũ gñale vel vniuerſale:vt puta peto iura ep̃alia vel ſubiectionẽ vel adminiſtrationẽ vel rationẽ tutele:ꝛ tũc ſi partes fuerũt aliquas ſpecies dũtaxat proſecute ꝛ iudex ſuper proſecutione dũtaxat tulit ſnĩam,valet:nec ſup aliĵs videt̃ abſoluiſſe vel cõdẽnaſſe per text.in.l.licet.C.de iudi.facit qd̃ not. in.c.j.de tranſac.ꝛ facit qd̃ not.Bald.al's Bar.i l.terminato.C.de fru.ꝛ lit.exp.in.j.col.in fi.Aut partes gñaliter fuerũt proſecute cõtẽta in libello.ꝛ ſubdiſtingue.Aut enim genus eſt reſolubile in diuerſas ꝛ certas ſpecies:vt puta peto ſubiectionẽ pleno iure vel peto iura ep̃alia:ſcit̃ em̃ q̃ ſunt iura ep̃alia:ꝛ tunc idẽ puto ac ſi fuiſſent ſingulariter petita ꝛ ſic idẽ dicendũ ac ſi fuiſſent plura capitula:vt ſic teneat ſnĩa ſup expreſſis in ſententia ꝛ in aliĵs nõ videat̃ abſoluere nec condemnare:ꝛ hanc partẽ hic tenet do.Ant.lꝫ Inno.aliud ſenſerit faciẽdo diuerſitatẽ an plura capitula contineant̃ in gñali petitione an ſingulariter petant̃:ſed hec ſua differentia iure nõ probat̃ vt dicit Hoſt.ꝛ bene ꝛ ideo oportet hic dicere qd̃ papa expreſſe abſoluit in aliĵs:vt dixit hic Pe.ꝛ Abb.licet tex.hoc nõ dicat pbo ratione. Aut em̃ iudicat̃ vnicũ capitulũ:ꝛ tunc nõ deberet tenere ſnĩa ſup parte:vt in.d.l.in hoc iudicio. Aut iudicant̃ diuerſa capitula habito reſpectu ad cõprehẽſa:ꝛ tũc dꝫ tenere ſnĩa:ꝛ in aliĵs nõ videt̃ pronuntiatũ vt ipſemet Inn.voluit in pluribus ca.Sed hoc vltimũ eſt potius tenendũ vt res potius valeat.de vb.ſig.abbate ſane.ꝛ.l.quoties.ff.de ver.obl.ꝛ q̄ id qd̃ tacite ineſt habetur p expreſſo.l.cũ quid.ff.ſi cer.pe.Aut gen⁹ deductũ in libello nõ eſt reſolubile vel ſaltẽ nõ recipit determinationẽ iuris a iure:ꝛ tunc valet ſnĩa ſup parte:q̄ tunc videt̃ pnuntiatũ ſup toto.ꝛ iſte eſt caſus.in.l.j.C.ſi aduer.rem iudi.ſm intellectum quẽ approbat ibi Bar.ꝛ multi aliĵ exemplũ peto mihi reddi rationẽ adminiſtrationis frumenti agendo actione tutele:ꝛ reliqua peto mihi reſtitui.Iudex mandat mihi.v.reſtitui cũ inveritate deberent̃ decẽ:tunc em̃ valet ſnĩa:q̄ in dubio vr̃ iudicaſſe ſup oĩbus debitis cũ oĩa illa vba generalia in petitione cõtẽta nõ recipiãt certã determinationẽ a iure:ꝛ ſic nõ põt dici q̄ iudicauerit ſup parte:hec oĩa pcedũt qñ iudex ſup parte iudicat vel tacite ſup toto mõ p̄dicto.¶ Sed quero:q̄d ſi pnũtiauit ſup toto.ſed defect⁹ annullatiuus cõcernit partẽ dũtaxat nũq̄d poſſit ſentẽtia valet pro parte.Sol.dic poſt Bal.in.d.l.j.q̄ aut ſunt diuerſa capitula ꝛ põt valere ſnĩa ſuper parte petitorũ ꝛ ſuper aliĵs vbi reperit̃ defectus eſt nulla:vt.l.quedã mulier.ff.fami.hercĩſ.ꝛ in.l. fi.ff.de iure pa.facit.l.etiã.ff.de mi.vbi cõtra partem poteſt peti in inte.reſti.facit q̄ de inſtrumẽto continẽte aliquã falſitatẽ.no.Inn.in.c.fraternitatis.de her.Aut eſt vnicũ capitulũ exemplũ petis.x.iudex cõdẽnauit in.v.ex ſcripti recitatione:in aliĵs vero.v.cõdẽnauit viua voce ſine ſcriptura ꝛ tũc ſententia nõ tenet:q̄ nõ hꝫ ſua ſubſtãntialia cũ em̃ vnica ſit ſententia nõ poteſt p parte valere ꝛ pro parte non.arg.in c.cũ ſuper.de offi.deleg.ꝛ in.d.l.

5 etiam.¶ † Idem ſi iudex habens facultatem cognoſcendi vſq̃ ad.x. tm̃ condẽnauit in.xv.nõ em̃ valet ſententia in.x.q̄ vt dixi cũ vnica ſit nõ põt valere pro parte ꝛ pro parte nõ.Et pro hoc allego gl.no.in.l. fi.ff.de iuriſ.om.iud.Cõtrariũ ſenſit gl.in.d.l.ij.C.de re iud.ſed Bart. in.d.l.ſi.cõcordat modo predicto diſtinguendo inter plura capitula ꝛ vnũ capitulũ:quando autẽ petit̃ certa ſumma excedens iuriſditionẽ iudicis in nihilũ videt̃ ad iuriſditionẽ iudicis pertinere:q̄ in iuriſditione iudicis fundanda inſpicitur qui petitur:vt.l.ſi idem cũ eodem. ꝛ.l.cum quedam puella.eo.titu.Et hoc ſingulariter notabis:quia nemo ita late ꝛ clare iſtam materiam tangit.

1 Sententia nihil iniquitatis continens venit in cã ap.confirmanda licet ſit lata contra illum pro quo in actis extitit probatum.

2 A ſententia lata a iudice partium conſenſu electo:vel cuius iuriſditio fuit prorogata per partes poteſt appellari:licet de iudice prorogato recipiat limitationes.

Dicta teſtium an poſſint reprobari per illum qui ipſos produxit.

3 A ſnĩa ep̃i lata inter laicos nõ põt appellari ſed inter clericos ſic.

4 A ſententia lata ſecundum conſilium ſapientis conſenſu partiũ aſſumpti poteſt appellari.

5 Sentẽtia a qua fuit appellatum:non per hoc preſumitur iniuſta:cõtrarium ſentit infra nume.8.

6 Pro ſnĩa iudicis electi ab vtraq̃ pte magis credit̃ q̄ electi ab vna pte

7 Preter legem vel contra legem ad idem ſit.

9 Teſtium variatio vel vacillatio debet in actis deſcribi tempore depoſitionis ꝛ non poſtea:a d effectum.de quo hic.

10 Iudex cui eſt data certa forma in pronuntiando ſi illam excedat reddit actum nullum.

Arbitri in quos eſt compromiſſum vt pronuntient de iure tantum:ſi iniuſte pronuntiauerint:reddunt laudum nullum.

11 In cauſa appellationis cui incumbit onus probandi.

Iudex ad quem poteſt ſe informare ex actis factis in prima inſtãtia ſi in iudicio appellationis nil adducatur.

Cauſam. Sufficit ad confirmationẽ ſnĩe nihil cõtinentis iniquũ q̄ contra ipſam aliquid non probet̃:ita cõmuniter ſummat̃:ſed hec ſummatio iudicio meo non euacuat totã ſnĩam litere:nec continet ſeu

1 decidit aliquod factũ dubitabile:ideo aliter ſummo ſic.¶ † Sententia cõtra actorẽ lata nihil iniqui cõtinẽs venit in cauſa appellatiõis confirmãda lꝫ per atteſtationes videatur p actore fuiſſe pbatũ:dummodo pro ſnĩa cõcurrãt preſumptiones de quib⁹ hic in litera.Et ſm hunc intellectũ eſt hic caſus ſingularis valde.Diuiditur q̄ in prima parte ponit delegatorũ pceſſum:ſnĩam ꝛ appellationem.In ſecunda ibi licet.ponit allegationem appellãtis motiuũ ſuũ ꝛ cõfirmationem ſentẽtie.¶ Caſus literalis.Inter canonicos nouarieñ.ex parte vna:ꝛ.a.clericũ ex altera queſtio vertebatur ſuper prebẽda nouarieñ. eccleſie:que de conſenſu partiũ cõmiſſa fuit ep̃o Laudeñ.qui cognito de meritis cauſe ꝛ ab vtraq̃ parte requiſitus tulit ſententiã pro canonicis nouarieñ.a qua.d.clericus ad ſe.apo.appellauit.partes p cauſa illa corã dño papa cõparuerunt in cuius preſentia propoſitũ fuit ex parte ipſius clerici q̄ epiſcopus contra formã mandati ſententiã promulgauit ſicut per atteſtatiões nitebatur probare:papa auditis rationibus partiũ conſiderans,q̄ non ſemper ad vnam ſpeciem probationis iudex animi ſui motũ informat:ꝛ ipſa ſententia nihil continebat iniquum ꝛ eidem iudici de conſenſu partiũ ea fuerat cõmiſſa, qui vt ſententiã ferret poſt examinationẽ cauſe ab vtraq̃ parte fuit

2 requiſitus ſententiã a predicto latam confirmauit.Berñ.¶ † Nota primo ꝛ tene menti quod a ſentẽtia iudicis partiũ conſenſu delegati poteſt appellari.concor.l.ex conſenſu.ff.de appella.videnť enim partes approbaſſe perſonam iudicis:non autem ſententiam ferendam quã ignorabãt.ſimile in teſte cuius pſona nõ reprobatur a producẽte.ſed dictũ ſit:vt.iiĵ.q.iĵ.§.ſi quis teſtibus.notat.glo.in capitulo p̄ſentium.de teſti.Ex quo argue ab identitate rationis qd̃ a iudice cu

b ius iuriſditio fuit a partium conſenſu prorogata põt appellari.[b] et tenet Bart.in.d.l.ex conſenſu.probatur per locum a ſpeciali.in.l.epiſcopale.C.de epiſcopa.audi.vbi ſtatuit̃ ſpeciale in epiſcopo propter dignitatem epiſcopalem vt ab eius ſententia lata in prorogatione iuriſditionis nõ poſſet appellari:quod eſt notandũ.in contrariuꝫ ergo eſt ius cõmune.Et per illum tex.notãter ibi dixit Barto.quod in facultate appellandi a iudice prorogato inſpicitur conſuetudo.ꝛ dignitas ipſius iudicis:non autẽ iudicis ipſorum prorogãtium ꝛ ideo ſi a iudice prorogato nõ appellat̃ alias inter ſubditos:ita nec ab iſtis prorogantibus,ꝛ ſatis videt̃ mihi rationabile.ratio:q̄ per prorogationem non alterat̃ prima iuriſditio:ſed extenditur ad ipſos prorogantes ſecundum ſuas qualitates.facit quod no.gl.in.l.inter conue

3 nientes.ff.ad munici.¶ † Aduerte tamen ne tu decipiaris tam tu canoniſta q̄ legiſta per illum text.ꝛ dictum Bartolũ.Nam debes ſcire quod a ſententia epiſcopi bene appellat̃:vt in cap̃.paſtoralis.de offi. ordi.ꝛ ca.roma.de appel.lib.vj.j.reſponſo.§.debet.ſed imperator dedit in dicta.l.epiſcopale priuilegium ſpeciale epiſcopo in iuriſditiõe

prorogata

K.Sebaſti.Sapia.

a ¶ Qñ libellus. Vide Abb.in.c. paſtoralis.§.qm̃ in fin.ſ.de reſcri. bal.in aut.ſi omnes,ad fi.verſ.vltimo quero.C.ſi vt ſe ab here.abſti.ꝛ Bar.in.l.ſtipulationũ alie.§.fin.ff.de verbo.obli.are.in.l.iiĵ,§.vbi duo.co.iiĵ.ff.de du.reis.vbi ex hoc vult q̄ admittatur cumulatio contra diuerſas perſonas in eodẽ libello qñ cumulantur plures actiones que ita ſe habent:q̄ ſententia abſolutoria lata ſuper vna parit exceptionem rei iudicate ſup alia:qd̃ non admitteret̃ ſi ageretur contra vnam perſonam tantum.

b ¶ Poteſt appellare.Adde Ro.ſing.ſuis.fol.i.ꝛ viõ quod voluit fol.iiĵ.incipien.vltimo dico tibi num.

a ¶A ſnīa lata ſm cōſi.ſapiētis de volūtate partiū pōt appellari.adde q̄ eſt vtilis ⁊ ſignāda deciſio qđ ita etiā no.bar.in.l.ex cōſenſu per illū tex.in prin.de app.bal.in.l.nouū.⁊ in.l.ex illo.C.de ap.⁊ eſt gl.de hoc in.c.intimaſti.⁊ ibi no.do.Ant.đ bu.⁊ Pau.in fi.j.de ap.⁊ gl.no. in l.ſi.ff.q̄n ap.ſit.no.Bal.in.l.tale pactū.§.q ꝓuocauit.in.ix.col.ff.de pac. imo fortius nedū pōt appellari imo ſi nō ſit appellatū: talis ſnīa tn̄ nūꝙ trāſit in rē iu.ſꝫ ſemper ⁊ q̄ncūꝗ poterit retractari ſi ꝯſiliū alteriꝰ magis periti ꝯtrarium ꝯſulētis afferat: ita decidit in terminis ſingu.do.Ant.i.c.ꝑpoſui ſti.añ ſi.de ꝓbat. ſequit ſimpl'r lu do.ro.cōſil.ccxxviij.inci.ꝑ plena diſcuſſione ad fi. idē in.l.cū quidā §.q dr.ff.de acqr.here.⁊ ſimpl'r ſequitur etiā.d.alex.i l.ſi ab hoſtibꝰ.ff.ſol.ma.in.iiij.co.vbi reputat hoc dictū eſſe ſingulariſſimuꝫ ⁊ do.Iaſ.hec ponēs in.l.admonendi.ff.de iureiurā.in xxv.col.vbi mandat ꝑpetuo corditenēdū q̄ tota die apud nos ferunt ſnīe ſm cōſi.ſapiētis et ſtatuta cōiter diſponūt ſi petatur ꝑſtari debet. Anto. Franciſ.

¶Circa ea que h̄ dicunt de ſnīa lata ex cōſilio ſapiētis:dicas primo ꝙ iudex nō tenet cāꝫ cōmittere ꝯſilio ſapiētis ēt ſi ꝑtes petāt niſi ꝑ ſtatutū ad id arctet vt ꝑ bal.i.l.ex illo.C.de ap.vbi no.dicit ꝙ ſi cā eſt cōmiſſa ꝯſi.ſapientis de conſenſu vtriuſꝗ ꝑtis illa poteſt ꝑ iudiceꝫ reuocari ēt inuitis partibꝰ de q̄ etiā per agn.in.l.ad principē.poſt bar.ff.de ap.⁊ vide ꝑ Phili.Frā.in ca.cū ceſſante.in.vij.co.de ap.⁊ in ca.vt debitꝰ.i xxxvj.col.eo.ti.⁊ ꝑ pau.de caſtr.in cōſi.lxxxv.⁊ vide Bald.in.l.j.C.de rela. vbi dixit ꝙ q̄n cā cōmittitur cōſilio ſapientis virtute ſtatuti talis cōmiſſio nō dꝫ fieri niſi datis cōfidētibus ꝑ vtrāꝗ partem ⁊ vide etiā Feli.in.c.intimaſti.de ap.⁊ adde ꝙ petito cōſilio ſapiētis nō pōt iudex recipere nouas ꝓbatiōes donec cauſa eſt in manibꝰ cōſultoris vt voluit Bart.in.d.l.ex illo.C.de ap.⁊ adde ꝙ petito cōſilio ⁊ nō expectato ſentētia eſt nulla ſm Bal.in.d.l.ex illo.⁊ bar.in.l.j.C.de rela.⁊ vide Bal.in addi.Spe.in tit.de executiōe ſnīe.in verſi.ſed pone.el ij.⁊ vide plene ꝑ Alexā.in cōſi.lj.in.iiij.par.cōſi.⁊ de materia huiuſmodi ſentētie late ex cōſilio ſapientis vide per Io.an.in.c.non eſt.de cōſue.libr.vj.in nouel.⁊ per do.Alexā.plene poſt Bar.⁊ doc.in.l.j.§.ſi plures.ff.de exerci.
⁊ Sebaſti.Sapia.

b ¶Seu ſentētie. Vide Feli.in ca.q̄m cōtra falſaꝫ.col.xiij.x.ſcda cōcluſio.ſ.de ꝓba.vbi poſt Ab.cōcludit ꝙ pēdēte appellatiōe preſumit ꝑ rectitudine ſentētie nō autē pro ꝓceſſu.
⁊ Sebaſti.Sapia.

c ¶De ſubſtātia. Vide Abba.in c.prudentiam.in ꝑn.in.ij.col.ſ.de offic.dele.⁊ in.c.ſuper queſtionū.§.verū.col.j.eod.titu.⁊ Car.in cle.j.in ꝑn.in.vj.q.ſ ſup.negl.ꝑla.Feli.in.c.cū dilecta.eo.x.ver.amplia ꝑio.ſ.de reſcri.
⁊ Sebaſtia.Sapi.

d ¶Quod iudex. h̄ dictū adducit Barto.in.l.iij.in prin.ff.de teſti.⁊ Bal.in.l.q falſa vel varia.in apoſtillis.ff.eodeꝫ ⁊ bal.i.l.nullū.circa ꝑnc.x.ſꝫ q̄ro.C.eo.titu.de te.

prorogata:qđ credo ꝓcedere dūtaxat quo a laicos quibus potuit imperator ꝑ ſuū priuilegiuꝫ preiudicare:nō aūt quo ad clericos:nā ſi de iure canonico pōt ab epo appellari dū cognoſcit inter ſubditos:fortiꝰ idē dicēdū cū cognoſcit inter nō ſubditos ipſius iuriſditionē ꝓrogādo:nec in ꝑiudiciū clericorū cū derogatione iuris cano.potuit imperator priuilegiare epm̄.vide bonū ſimile quod poſt Inno.poſui.in.c.nup.de teſti.⁊ hoc
4 notabis.¶† Facit etiā iſte text.in ar.ꝙ a ſnīa la
a ta' ſm cōſiliū ſapiētis cōi partiū cōſenſu aſſumpti poſſit appellari.Adde idē.l.j.§.queſitū.ff.de app.⁊ ibi plene per bar.facit qđ no.in.c.ſi pro debilitate.ſ.de offi.dele.⁊ ꝑ Bar.in.l.j.§.ſi plures.
5 ff.de exerci.¶† Nota ꝙ per appellationem nō ſuſpendit omnino preſumptio iuſtitie ſeu ſentē-
b tie.b vnde ſi productis actis non colligit euidenter iniquitas preſumitur iudicem iuſte fuiſſe motū:⁊ reputo iſtum text.valde nota.in eo vt in dubio ſtet ſnīe:⁊ preſumat iudicē iuſte fuiſſe motū.
6 ¶† Nota quod magis preſumitur pro iuſtitia ſententie q̄n iudex fuit deputatus partiū cōſenſu:ꝙ q̄n ad inſtantiā vniꝰ partis vel ex puro iudicis officio.nā in primo caſu preſumitur amicus vtriꝗ parti.nā par affectio omnē ſuſpitio-
7 nē tollit.l nō ſolū.ff.de ritu nuptiarū.¶† Op. contra text.ex quo iudex contra mādati formā proceſſit nō debuit valere proceſſus nec ſnīa:vt in.c.cū dilecta.de reſcript.⁊.l.diligenter.ff.man. Sol.gl.j.fatetur contrariū ſi hoc ꝓbatū fuiſſet: ſed pars nitebatur probare:nō aūt probauit.ſecus dicit gloſ.ſi preceſſiſſet preter formam:tunc enim teneret ꝓceſſus.Hoſt.dicit hoc vltimū eſſe verū quādo illud eſſet de coniunctis mādato:⁊ ſic loquūtur iura alle.in gl.alias aūt idē eſſet facere preter qđ contra:de quo vide ꝙ leg.⁊ no.in c.prudentiā.j.reſpon.de offi.deleg.⁊ bo.tex.cum glo.in.c.ſi cui.de elec.li.vj.hic teneas qđ vbi cer-
c ta forma eſt de ſubſtātia c equiparantur preter ⁊ contra:is autem qui facit vicinium ⁊ cōiunctuꝫ mādato nō dicitur facere preter vel cōtra.¶ Sꝫ circa hoc quero pro tex.declaratione in quo dicebatur iſtum iudicē feciſſe contra formā ⁊ iniuſtam ſententiam ꝓtuliſſe.Solu.dicit Inn.⁊ cōiter doc.ꝙ forte mādatū erat ſententiari ꝓ clerico ſi ꝓbaret ſe ꝑ maiorē partē capituli electū:qđ cū probaſſet per teſtes viles ⁊ ſubornatos iudex nō pro ipſo ſed cōtra pronūtiauit:⁊ ex hoc dicebat clericus iniuſte ⁊ contra formā reſcripti pronuntiatū qđ eſt falſum:q̄ lꝫ teſtes forte ꝓ clerico teſtificarent:iudex tn̄ qui recepit illos cognoſcens ſubornationē illorū vel alios defectus nō fuit ſecutus illoꝝ dicta.hoc em̄ iudicis arbitrio relinquit.ff.de teſti.l.iij.ver.tu magis.dicit tamē Inn.ꝙ iudex qui fert ſententiā debet in tali caſu hoc ipſum ſignificare iudici appella.ſ.de teſt. cām.Aduerte q̄ Inn.nō preſupponit pro cōſtāti qđ hic conſtaret illos teſtes fuiſſe viles:vel qđ iudex a quo de defectu teſtium ſignificauerit iudici ad quē.Nec etiā tex.hoc patitur:nā tūc clarum eſſet ꝙ ſentētia nō fuiſſet retractanda:imo text.preſupponit ꝙ ꝓbatio facta ꝑ iſtū actorem prima frōte eſſet valida:ſed q̄ iudex nō ſemper ad vnā probationis ſpeciem.inclinatur ergo ⁊c. Et hoc apertius vult hic do.Ant.dicēs ꝙ ſi cōſtaret qđ teſtes eſſent viles vel iudex hoc ſignificaſſet iudici ad q̄nē hoc eſſet expeditū:vbi vero aliud non apparet:⁊ ſic ſumus in dubio ex quo alia acta apparent legitime facta ⁊ ex ſe ſententia nō habet apparentē iniquitatē:quia licet appareat ꝓbatū:iudex nō arctatur applicare preciſe animum ad vnam ſpeciē probationis:ex hoc enim non retractaretur ſententia:q̄ acta nō cōcludūt apertā iniuſtitiam:quod dixi notanduꝫ.

Hec dicta iamdudū mihi nō placuerunt.primo propter abſurditatem que ſequeret:poſſet enim iudex ſecundū predicta de facili eludere ꝓbantē pronuntiando ſententiā cōtra eum nec hoc grauamē poſſet releuari per iudicem appellatiōis: quia preſumeretur ex aliqua cauſa iudicē fuiſſe motū ad pronuntiandū cōtra probationē.Itē hec dicta ſunt expreſſe cōtra not.per Cōpo.in.c. bone.j.de ele.cuius dicta recitat ⁊ ſequitur.Ioā.
8 an.in.c.in preſentia.de renun.¶† Nā vt ibi no. pendente appellatione nō preſumit pro proceſſu vel iuſtitia ſententie:⁊ ſufficiat ad retractādā ſentētiā ꝓbare corā iudice ad quē aliquid fuiſſe probatū in inſtantia principali propter qđ moueri debet iudex ad pronuntiandum pro actore facit quod le.⁊ no.in.c.cū ad ſedem.de reſti.ſpo.
9 ¶† Preterea hec vident contra not.per eundē
d Inn.in.c.q̄m.de proba.vbi dicit qđ ſi iudex d qui recipit teſtes perpendit teſtes variare vel vacillare debet facere hoc in actis deſcribi:quia licet iſte poſſet ferre iuſtam ſententiam:iudex tamen ad quē ſententiabit ſm atteſtationes:⁊ addit ꝙ hoc pōt facere in actis deſcribi tēpore ōpoſitionis teſtium ⁊ non poſtea.Itē cōtra iſtā lecturā cōmunem allego tex.quaſi apertū in.c.cuꝫ Bertoldus.in fi.j.eo.vbi papa reuocat ſentētiā:quia iudex pronūtiauit partem defeciſſe in probatione:cum tamē conſtaret per atteſtationes ipſam plene ſuam intentionē probaſſe.Si ergo nō preſumitur quod iudex reperit defeciſſe in ꝓbationibus q̄n expreſſe dixit non fuiſſe probatū,cum tamen appareat probatū fortius non debet preſumi quando iudex nihil dixit ⁊ tamē per teſtes als per partes appareat pro actore ꝓbatū ⁊ ex predictis remanet dubium intellectū huiꝰ capi. Primo cogitaui poſſe dici:vt ſentit gl.j.in fi.qđ actor hic nitebatur probare:vt dicitur in tex.nō tamen ꝓbauit.ideo ſatis fuit ad confirmationē ſententie ꝙ nihil cōtinebat iniquū,ſed profecto hoc ſtare nō poteſt,quia papa ad cōfirmationē ſentētie nō fundaſſet ſe ſuper allegationibꝰ poſitis in tex.maxime ſup illa qđ iudicis animus nō ſemper ad vnā probationis ſpeciem ⁊c Illa em̄ allegatio preſupponit aliquā probatiōis ſpeciē prima fronte validā in actis potuiſſe:ideo dico poſſe dari nouū intellectū ad iſtū ſcđm tex.queꝫ oēs allegationes quas papa ad confirmationeꝫ ſententie adducit aliquid operantur,videlꝫ qđ concurrentibus omnibus iſtis tribus de q̄bus in text.ſ.ꝙ ſententia nihil cōtineat iniquuꝫ.⁊ ꝙ conſenſu cōmuni partiū cauſa fuit cōmiſſa et qđ pars req̄ſiuit in fine iudicem vt ſnīā ferret preſumendū eſt ꝓ ſnīa licet in atteſtationibus appareat fuiſſe probatū pro actore:tunc em̄ preſumēdum eſt ex cauſa aliqua iudicem fuiſſe motū ad non cōſequendū illas ꝓbatiōes:⁊ ille allegationes faciunt vt iudex preſumat amicus vtriuſꝗ partis ⁊ iuſte motꝰ:alias em̄ difficile ⁊ quaſi impoſſibile erit ſaluare ſine impropriatione intellectum huius.c.nec fruſtra preſumendū eſt papaꝫ hic pōderaſſe illa tria lꝫ gl.fin.hic innuat ꝙ duo ex illis hic nil faciāt ad cōfirmationē ſentētie qđ non eſt preſumendū.ar.c.ſi romanorū.xix.diſti.⁊ c.ſi papa.de priui.lib.vj.⁊.l.ſi q̄n.C.de inoffi.teſt. Hoſt.tn̄ hic ponit aliq̊s effectꝰ extrinſecos illorū verborū dicēs ꝙ per partiū cōſenſum ꝑſumit amicus ⁊ per conſequēs preſumit non grauaſſe. ¶Id not.qđ dicit de requiſitione pōt valere ſi forma reſpiciēs fauorē partiū tm̄ fuiſſet violato: vr̄ em̄ tūc pars ꝯſentire:ſed certe hoc vltimū nō cōgruit allegatiōi quā papa fecit ꝙ iudicis ani
10 mus ⁊c.dictū tn̄ Hoſti.in ſe eſt verū.¶† Et aduerte ꝙ in eo qđ Inno.ſentit ꝙ ſi mandat ſnīari ſub cōditiōe cōcernēte merita cauſa videt data

noua forma ꝓcedēdi:ita ꝙ ex trāſgreſſione pro
ceſſus iudicať null⁹:ꝛ facit ad hoc vnū ſingłare
dictū Bar.in.l.diē ꝓferre.§.ſtare.ff.de arbit.vbi
dicit ꝙ ſi fuit cōpromiſſuꝫ in arbitrū vt ꝓnūtiet
de iure tm̄:nō vꝫ ſnīa ex defectu forme ſi iniuſte
ꝓnūtiat.Sed cōtra Inn.facit qd̄ ıplemet no.in
c.prudentiā.de offi.deleg.vbi dicit ꝙ ſi papa cō-
mittit cām iudici vt cōdēnet reū:ſi actor ꝓbaue
rit illū ſibi eſſe obligatū:nō dať ex hoc noua for
ma mādati:adeo ꝙ ſi actore ꝓbāte reū abſoluit
tenet nihilomi⁹ ſnīa:qꝛ potius illa ꝟba ſapiunt
inſtructionē iudicis ꝙ̄ noue forme appoſitionē:
ꝛ ad dictū Bar.an ſit verū vide qd̄ dixi in.c.cum
dilecta.de reſcri.ꝛ in.c.quintauallis de iureiurā.
11 ¶ † Ultimo hic q̄riť cui incūbat onus ꝓbādi in
appellatiōis cā.Glo.ij.hoc tāgit ſed nō eſt mate
ria nr̄a:dic vt plene not.ꝑ Cald.ꝛ alios in.c.qm̄
cōtra de ꝓba.ꝛ ibi dixi ꝑ Joā.an.ꝛ alios in.c.in
pn̄tia.de renū.Illud autē certū eſt ꝙ ſi nil in iu-
dicio appellationis preter atteſtationes in pͥma
cā factas ꝓduciť iudex ad quē ex illis ꝛ aliȷs pre
ſumptiōibus ꝛ motū animi ſui informabit circa
ſnīe ꝓlationē:vt hic ꝛ in.c.cū ad ſedē.de reſ.ſpo.

1 ☞ Tempus datum ad appellandum quando
currat ꝛ quando non.34.
Tempus quadrimeſtre quod datur condemna
tis in actione perſonali ad ſoluēdum pōt per iu
dicem abbreuiari cum cauſa.8.alias lex ſupple-
ret ſi iudex abbreuiaret.14.
Ab executiōe ſentētie an ꝛ qn̄ appelleť.19.24.
2 Reus pōt cōdēnare ſub ꝯditione ſi ſe nō purga
uerit qn̄ ꝓ actore reperiunť alique p̄ſumptiōes.
ꝛ an talis ſententia ſit interlocutoria vel non.12.
Geſta contra legem quando valeant.
3 Tempus datum ad appellandum currit de mo
mento ad momentum ſi poteſt haberi copia iu
dicis a quo ꝛ iudicis ad quem.

a ¶ Poteſt ferri. Adde Alex.cō ſil.lxxiij.in.iij.li. Pau.de ca.con ſil.cccxv.in pͥmo impreſſis.Fulg. conſil.cxliij. Zacharias.
b ¶ Sub cōditiōe extriſeca.Adde an ſub ītrinſeca cōditione poſſit ferri.vide Lāfrā. de ōri.in.l.admo nēdi.col.vij.poſt ꝫ no.ꝛ ibi i apo. Cel.ff.de iureiu.

4 Appellari poteſt corā honeſtis perſonis ſi non
poteſt haberi copia iudicis a quo.
5 Executio ſnīe facta intra tpa data ad appellā-
dum retractatur tam in cā ciuili ꝙ̄ in criminali.
6 Non appellans cenſetur acquieſcere ſentētie,
ꝛ ipſam approbare.
7 Ex ſententia iniuſta a qua non extitit appellatū
non oritur naturalis obligatio.
9 Renuntiare cenſetur iuri ſuo qui ſponte breuio
rem dilationem recepit ꝙ̄ a iure diſponatur.15.
11 In appellationib⁹ tā ab interlocutoria ꝙ̄ a dif-
finitiua an ſit neceſſe cauſam exprimere.
13 Condēnatus petens inducias ad ſoluendū vel
aliū terminū parendū ſnīe an cenſeatur ſenten-
tiam approbaſſe ꝛ appellationi renuntiaſſe.
16 Pars ſi non appellauerit a datione termini ni-
mis breuis:an ſibi preiudicet.
17 Dilationes poſſunt ꝛ debent abbreuiari cū cau
ſe cognitione.
18 Appellans an appellatus habeat probare in-
iuſtitiam vel iuſtitiam cauſe.
19 Tempus quadrimeſtre licet nō poſſit iudex ſi-
ne cauſa arctare:poteſt tamē illud prorogare li-
cet a tali prorogatione poſſit appellari.
20 Terminus datus ad ſoluēdum:vel ad aliud fa-
ciendum per quem iudicem poteſt prorogari.
21 Tempus quadrimeſtre quod datur condemna
tis ad ſoluendum:datur etiam confeſſis.
22 Condēnati qui habēt dilationē ad ſoluēdū de-
bent pēdente tali dilatiōe cauere de ſoluēdo ad
ueniente termino:niſi poſſideant immobilia.
23 Moratoria facta alicui vt intra tm̄ tp̄s moleſte
tur habet incluſam conditionem ſi interim caue
at de ſoluendo in termino: niſi ille qui obtinuit
poſſideat immobilia.
25 Appellatur a iudice non admittente legitimas
exceptiones.
26 Executio ſentētie non fit appellatiōe pendēte.
27 Executio ſententie ſi fiat ordine non ſeruato pu
ta qꝛ primo incepit ab immobilibus ꝙ̄ a mobili
bus poteſt a tali executione appellari.
Quo excedať modus in exequēdo 24.ꝛ ſeq.
28 Ab iniuſta executiōe ſentētie ad quē appellabiť.
29 Executio ſententie ex mixti imperij:ꝛ regulariter non delegatur.
30 In appellatione ab executiōe eſt inferēda cā ſpāliter nō in gn̄e.32.33.
In appellatione ab interlocutoria eſt exprimenda cauſa.
31 An per appellationem ab executione ſuſpēdatur executio in totum.
34 Delegatus ad cauſam decidendam intra certum tempus poſt illud
tēpus non poteſt abſoluere ſi reum intra dictum tempus excommu-
nicauit propter contumaciam.
25 Excommunicatus an poſſit impetrare reſcriptū ſuper nullitate ſen-
tentie a qua non appellauit tacito de excommunicatione.
Excōmunicatus contra executorem ſententie poteſt legitimas exce-
ptiones opponere vt euitet grauamen iuris vel facti.

Quod ad conſultationem.

Snīa ꝑ lapſum.x.dierū trāſiuit in rē iud.ſi prius nō fuerit
appellatū ꝛ quadrimeſtre tp̄s qd̄ dať condēnatis in pſo-
nali ad ſoluēdū pōt ex cā ꝑ iudicē arctari.Sic cōiter ſummať:q̄ ſum-
matio iudicio meo nil noui decidit:ꝛ iō vt text.iſte aliud noui afferat
1 euacuādo medullā.c.ſummo ſic. ¶ † Si ſnīa p̄cipit aliqd fieri ad cer-
tū terminū tp̄s decēdū ad appellādū currit a tpe ſnīe:nō aūt a die fi-
niti termini.hoc pͥmo.Quadrimeſtre tp̄s qd̄ a lege dať ꝯdēnat⁹ in ꝑ
ſonali pōt a iudice ex cā arctari:ꝛ ſponte terminū arctatū recipiēs nō
pōt poſt decēdiū appellare:ꝫ nō cōſtet iudicē ex cā terminum abbre
uiaſſe.hoc ſcd̄o ab executiōe ſnīe nō appellať niſi in executiōe mod⁹
excedať.hoc tertio.Diuidiť principaliter in duas partes.ſcd̄a ibi:ta
liter.Et ſcias ꝙ caſus literalis poniť multis modis:qꝛ litera nimis
ſuccincte factū narrat.Ponā aūt q̄tuor modos principales. ¶ Pri
mo em̄ intelligiť ꝙ ponat duas ſnīas ſeſe minime cōtingētes quarū
fuit vna ſuꝑ purgationis indictione,altera fuit condemnatoria pecu
niaria:ꝛ hūc intellectū ponit gl.j.quā vide.ponit etiā Inn.ꝛ vſqꝫ ad
ver.ſꝫ nec poniť prima:abinde vſqꝫ ad finē poniť ſcd̄a. ¶ Scd̄s prin-
cipalis intellect⁹ eſt vt tex.ponat duas ſnīas ſꝫ tn̄ cōtingētes ita qd̄
vna pendeat ab alia:vt puta iudex ꝓcedēs cōtra clericū recipit ꝓba
tiones ſuꝑ delicto quo plene nō ꝓbato indixit iſti purgationē vt in
tra.xx.dies ſe purgaret.alias priuabit eū beneficio ſuo:ꝛ hūc intelle-
ctū ſenſit Inno. ¶ Tertius intellectus eſt ꝙ vnica fuit hic lata ſnīa
in ciuili:qꝛ p̄ſumptione faciēte pro actore iudex condēnauit reū puta
ad centum ſoluenda intra.x.dies.niſi intra illud tempus reus purga
ret innocētiā ſuā.ſ.iurādo ſe nō teneri iuxta.c.fi.de iureiur.ꝛ hinc in-
tellectū poſuit Guil. ¶ Quartū intellectū poſuit Hoſti.intelligēdo
ꝙ vnica fuerit ſnīa ſꝫ lata fuit in crimine ꝛ ponit caſum in cōdēnato
de furto nō manifeſto ad duplū ſoluēdū niſi intra.xx.dies ſe purga
ret,q̄ terminū recipiēs ꝛ ad diē prefixū veniēs appellabat:querebať
ſm̄ eū de tribus:an valeret appellatio.rn̄deť ꝙ nō:ſcd̄o an poſſit cō
queri ꝙ nō habuerit quadrimeſtre:ꝛ rn̄deť etiā ꝙ nō. tertio an poſ-
ſit ab executore appellare:ꝛ rn̄deť ꝙ non:niſi modū excedat ꝛ qlibet
iſtorū intellectuū ſuſtētabilis eſt ꝛ ad literā applicabilis preter ſcd̄m
intellectū Inn.dū poſuit exēplū vt niſi ſe purget priuabit eū benefi-
cio ſuo,nā iudicio meo ꝫ talis ſnīa ferri poſſit nō tn̄ eſt iſte intellect⁹
applicabilis ad tex.ꝫ in ꝟ.ſꝫ nec.Inn.hic dicat poſſe dici ꝙ ſicut in
perſonalib⁹ ſic ꝛ forte in priuatiōe eccłie niſi ſe purgaret neceſſarium
eſt tp̄s quadrimeſtre.Refert tn̄ alios tenere ꝯꝛiū ꝛ remittit ad no.in
c.cōquerēte.de offi.dele.Sed mihi vt dixi dictū Inn.nō placet ideo
ſequor ꝯꝛiā opi.Moueor:qꝛ ſm̄ modū agendi deficiēs in purgatiōe
puniēdus eſt vt no.in.c.accedens.de ac.vnde vt iuſtificeť hec lec.opꝫ
preſupponere ꝙ hic agebať de crimine expoſcente priuationē benefi-
cij:qꝛ deficiens in purgatione habeť pro conuicto:vt in.c.de hoc.ꝛ.c.
inſinuatū.de ſimo.Si ergo iſte poſt lapſuꝫ termini habeať pro priua
to vel deberet priuari nō dꝫ iudex pati criminoſum detinere benefi-
cium maxime ſine titulo.Item qꝛ habito reſpectu ad beneficiū ſentē
tia poteſt dici lata in reali:iō purificata ea debet illico executiōi mā-
dari.l.vna.C.de rei vxo.actio.ꝛ.ij.q.j.ſicut.cum ſimul.Preterea tem-
pus quadrimeſtre datur cōdemnato ad ſoluendū pecuniam ꝓpter
difficultatē illam inueniendi:vt.l.ij.C.de vſu rei iudi.que ratio ceſſat
in priuatiōe beneficij. ¶ Nunc venio ad notabilia ꝛ primo.no.quod
purgatio quādoqꝫ indicitur per ſententiā.An autem ſit diffinitiua
2 vel interlocutoria dicam.j.ſuper gl.ij. ¶ † No.ſcd̄o ſcd̄m vnum intel
lectum ꝙ preſumptione faciente pro actore poteſt reus ſub conditio
ne condemnari niſi per iuramentum ſe purgauerit.ad hoc.l.genera-
liter.C.de reb.cre.ꝛ iureiur.Ex hoc ꝛ ex tex.no.quod ſententia ſub cō
a ditione pōt ferri.[a] dic tamen ꝙ ſub cōditione extrinſeca[b] ferri nō de
b bet lata tamē tenet.l.j.§.biduū.ff.qn̄ ap.ſit.ꝛ.ij.q.vj.§.biduū.Sed cō-
tra hoc facit qꝛ geſtum cōtra legē eſt nullum:vt.l.nō dubium.C.de le.
ꝛ.x.diſt.vides.ꝛ regula que contra ius.lib.vj.Sol.dic ꝙ contrarium
ꝓcedit regułr.Fallit qn̄ lex ꝓcedit vltra ſuſtinēdo factū ꝯtra legē vt
no.Dy.in regula que a iure.lib.vj.ſequiť Bart.in.d.§.biduum.ꝛ no.
3 hanc ſolutionem.vide glo.in.c.tua.de ſponſ.duorum. ¶ † No.ibi.ad
cuius ꝓlationē.qd̄ tp̄s.x.dierū prefixū ad appellandū currit a prola
tione ſnīe:ꝛ ſic nō excludiť a numero dies illa in qua fuit ſnīa lata ſꝫ
tp̄s currit de momēto ad momētū a principio tn̄ hoc tp̄s eſt vtile:ſed
in ꝓgreſſu eſt ꝯtinuū vt ꝓbať in.d.l.j.§.dies.ff.qn̄ appel.ſit.vbi text.
cum glo.

eum gl.ꝛ in.d.§.biduū.xv.dies.ij.q.vj.si em̄ iudex a quo ꝛ ad quē facit sui copiā tp̄s nō currit:vt ī locis p̄al.ꝯsuluit tñ ibi bar.vt pars hic ptestet[a] ꝛ appellet corā publicis psonis.ꝛ p hoc vr̄ tex. in.c.pastoralis.§.p̄terea.de off.or.ꝛ.c.fi.de app.ꝛ
4 dic vt ibi.C†Not.q tp̄s istō decēdij currit a tpe late snie nō aūt a tpe finiti termini p̄fixi ad aliqd faciēdū:ꝛ est rō:q2 incōtinēti cū snia fert ps condēnata granata est.Naz videm⁹ idē esse cū snia fert sub ꝯditiōe.d.§.biduū.forti⁹ ergo idē dicendū cū snia pure fert lz p̄figat termin⁹ ad execu-
5 tionē act⁹.C†Not.q snia an̄ lapsum.x.diez nō hz autoritatē rei iud.si ergo ante mādat executioni dz talis executio reuocari.de quo vide bo. tex.cū gl.in.c.nō solū.de ap.li.vj.Et cū iste tex.loquat indistincte dicā hoc pcedere tā in ciuili q̄ in criminali.facit qd no.bar.in.l.q vltimo suppli
6 cio.ff.d pe.ꝛ qd dixi.s.eo.c.ꝯsanguinei.C†No. ibi p interpretationē iuris ꝛc.q snia trāsit in rez iudi.ex interpretato ꝛ p̄sumpto acqescere parti. Nā pars nō appellādo vr̄ aqescere snie:ꝛ i hoc tene mēti istū tex.Et alibi tex.notabilis dicit q
b nō appellās cōfirmat sniam[b] vt in.l.fi.C.de sent. q̄ sine cer.q̄titā.ꝛ.l.ab eo.C.qūo ꝛ qñ iudex.dr q
7 nō appellās p̄stat assensum snie.C†Et hec faciūt ad.q.an ex snia ꝯdēnatoria iniusta oriat ob
c ligatio naturalis.ꝛ vr̄ qd sic:q2 non appellādo[c] ps cōsentit:ꝛ ex ꝯsensu orit naturalis obligatio. l.j.ff.de pac.ꝛ.c.j.eo.tit.Hāc.q.format bar.in.d.l. ab eo.ꝛ refert varias opi.Quidā em̄ tenuerūt q sic.Jac.vero but.dixit q aut qs potuit appellare:sz noluit ꝛ orit naturalis:vt i dictis iurib⁹.sz si appellet semel vl'bis ꝛ succūbit ꝛ nō pōt ampli⁹ appellare:tūc q2 inuit⁹ tacet nō orit naturalis. Bar.tenet indistincte q ex snia nō orit obligatio na uralis vera:q2 snia nō tollit obligationē naturalē:vt.l.iulian⁹.ff.de ꝯdi.ide.nō ergo inducit q2 facili⁹ tollit q̄ inducat.l.si vnus.§.pactus. ff.de pac.ꝛ ad id qd dicūt de ꝯsensu rñdet q nō appellās vo nō ꝯsentit:sz ficte:q2 sepe qs omittit appellationē execrās litē ꝛ timēs vexationē indiciox.Ad hoc bo.tex.in.l.itē si res.in fi.ff.de alie.iud.mu.cau.fac.ꝛ hoc est indubie p̄sumēdū. ar.in.l.cū indebito.ff.de pba.sz iura vt sit licitū sinis p̄sumūt sed fingūt ꝯsensum ad h vt p̄cludat via appellādi.ꝛ hoc sentit Jnno.in.c.q2 plerīq. de imu.ec.facit qd not.gl.i.c pastoralis.§.q2 vo. de offi.dle.ꝛ Jnn.ꝛ Jo.an.in.c.sacro.de sen.exc.
8 ꝛ hoc no.C†Not.in vo.sz nec.q iudex pōt ex cā minuere tp̄s ꝛ dilationē a iure p̄fixā an hoc pcedat idistincte.vide q̄ plene dicā in.c.cū sit.j.d ap. per bar.in.l.ij.ff.de re iud.p Dy.in regula indul
9 tū.de re.iu.li.vj.C†No.q spōte recipiēs minorē dilationē q̄ a iure disponat vr̄ iuri suo renūtiare facit.l.ad solutionē.C.de re iud.vide tex.cū
10 gl.in.c.vrot.vj.q.iij.C†No.vlt.q ab executore regulr nō appellat.Ratio q2 nō grauat ipse sed si qd grauamē inest illud fuit inflictū a iudice q mādauit.executor em̄ est simplex minister.l. executorē.ꝛ.l.si vt pponis.C.de exec.rei iu.iō ab illo iudice erat appellādū:vt no.Jnn.in.c.sepe.
d de ap.§.si executor[d] excedit modū sibi iniūctū: tūc ab eo appellari pōt:q2 ipse ꝛ non iudex grauat.l.ab executore.ff.de ap.ꝛ hic.C Opp.dr hic q ipe post decēdiū nō exprimebat cāz in appellā
e do:vr̄ em̄ q si cāz exprissit nō erat audiendus[e] q2 snia trāsiuit i re iu.vt.s.i.c.cū iter.So.gl.ij.fatet ꝯriū.ꝛ dic q ad faciliorē repulsionē appellā
11 tis pōderabat h q ñ exprimebat cās.C†Et hic sumpta occasione glo.ista pesquirt an sit in appellatiōe cā exprimēda.ꝛ dic vt i ea.ꝛ de appellatiōe
f ab iterlocutoria[f] ꝛ dic vt in.c.vt debit⁹.j.de ap. ꝛ pleni in cle.appellāti.ꝛ regl'r est exprimenda vt ibi.Quid in interlocutoria hūte vi diffinitiue:dic vt no.in.d.cle.appellāti.ꝛ dicā.j.ti.pxi. puenit.de appellatiōe a diffinitiua dic q nō est necesse cāz exprimere:q2 in cāz exprissit pōt illā vel
12 aliā psequi:vt.l.scio.ff.o ap.C†Sz h qrit an snia p quā inducit purgatio sit interlocutoria vel dif
g finitiua[g] tres sunt op.C Prima Jnn.q vr̄ tādē tenere q sit diffinitiua.Scda est Abb.q est iterlocutoria:q2 nō imponit finē cāe imo absolutoria ꝛ cōdēnatoria fert cū purgatiōe reus p̄stitit vel in ea p̄standa defecit.j.de pur.ca.c.cū.p.Tertia est opi.Jo.an.distinguētis in mō pnūtiādi. Aut em̄ fert snia nisi se purgauerit ꝛ est diffinitiua.Aut simpl'r fuit īdicta purgatio:ꝛ tūc iterlocutoria.Et p hāc distinctionē reducas ad ꝯcordiā has opiniōes ꝯrias:ꝛ credo q hoc fuit d mēte Jnn.ꝛ abb.dico tñ q si dubitat an sit purgatio indicēda ꝛ iudex pnūtiauit illā nō īdicēdā ꝛ hec snia ē diffinitiua vel saltē hz vim diffinitiue cū nō expectet alia snia.Ad hoc q le.ꝛ no.i fi.c. significātib.de off.dele.ꝛ in aut.habita.C.ne fi.p p̄re.ꝛ bar.in.l.si titia.ff.de acc.ꝛ qd dicā i.d.c.pue
13 nit.C†Quero quare lr̄a dicit q h nō erat loc⁹ nisi suscipiēde purgatiōi.Sol.glo.iij.q2 petēdo inducias vt dr in pn.vr̄ approbasse sniaz.allegat multa iura.Jn ꝯriū adducit.iij.q.iij.offerat.vbi hr̄ q lz re⁹ recipiat inducias:nō tñ p hoc cōsentit in iudicē.vt dt Jo.an.q ꝯriū loquit in īducijs deliberatorijs q̄n hic loquat de inducijs ad snie executionē.Sz aduerte q2 gl.ista nō pōderauit bñ pncipiū.c.hic em̄ nō dr q re⁹ petijt inducias ad se purgādū sz q tminū sine ꝯdictiōe recepit ꝛ dr̄ia est maxima inter petere ꝛ recipere.Itē gl. ista iudicio meo loquit ꝯ tex.q2 text.p̄supponit istū potuisse appellare infra decēdiū:ꝛ sic nō renūtiauit appellatiōi iterponēde.Nec ob.l.absolutionē.C.de re iud.quā gl.induxit p se q2 illa loquit cū qs petijt terminū ad soluēdū ꝛ sic ad executionē snie quo casu merito vr̄ approbare sniaz. Sz ob.iste tex.in ver.sed nec.vbi innuit q spōte
h recipiēs terminū[h] breuiorē vr̄ appellatiōi renuntiare nedū interposite sz etiā īterponēde.Doct. apte nō senserūt ꝯrietatē istā q̄ orit ex tex.sed instat dūtaxat sup scda pte.c.an recipiēs breuiorē terminū quadrimestri sit exclusus a bñficio appellādi vel a bñficio legali super toto quadrimestri.Host.pōderat tex.in ver.spōte.vñ sec⁹ sz eū si ꝯdixit vel innit⁹ recepit q2 iudiciū reddit i inuitū.l.iter stipulātē.§.si stichū.ff.de vo.ob.q̄n sentiat q recipiēdo inuit⁹ seu cū ꝯdictione non fecit sibi p̄iudiciū.Jnn.vero dicit q spōte p̄sumit recepisse q p̄fixo sibi tali termino nō appellat lz ꝯdicat cū nō sufficit h casu ꝯdictio sine appellatiōe.Et facit qd ipse idē no.in.c.ad petitionē.de accu.Sz in pma pte.c.sup vo.recipiēs.dicit q sic recipiēdo istū terminū ad se purgādū vr̄ appellatiōi facte renūtiasse sed nō faciēde.Et idē ibi. C Jo.an.hic sup gl.explsse nō eligit sed dicit ex
i p̄dictis colligi q diuersa sunt[i] petere ꝛ recipere. Itē recipere spōte vel ꝯtradicere tm̄ vel etiā appellare.d.Ant.lati⁹ sic distinguit q aut suscipitur termin⁹ vel sit act⁹ tendēs ad exclusionē iurisditionis.ꝛ defensionē appellatiōis.ꝛ nūc non renūtiat appellationi etiā interponende vt in.c. si a iudice.de ap.lib.vj.ꝛ vide ibi bo.gl.super hoc vt puta cū appellās suscipit terminū ad pbationē grauaminis ad effectū reuocādi grauamen.ꝛ idē tenēt do.de ro.deci.cclxxviij.circa me.Aut suscipit termin⁹ ad executionē snie vel grauaminis illati.ꝛ tūc renūtiat appellatiōi:vt in.d.c.ab solutionē.Aut termin⁹ nō ꝯsonat fini grauaminis:ꝛ tūc nō vr̄ interponēde appellationi renuntiare:vt no.Jnn.i.c.solicitudinē.j.ti.px.facit qd no.in.c.significauerūt.de testi.iō suscipiēdo terminū ad deliberādū nō videt qs renūtiare facultati appellādi:vt in.d.aut.offerat.Si vero tēpore quo suscipit termin⁹ pēdet appellatio:tunc si terminus vel actus p̄supponit iurisditionē a iudice īducit ipsi⁹ renūtiatio:al's sec⁹:adducit no. in.d.c.solicitudinē.ꝛ Jo.an.in.c.fi.de ap.li.vj.sz p h vt vides nō soluit ꝯrietas quē.s.dicit pcedere ex prima.ꝛ scda parte.c.ideo p cōcordia ꝛ clariori intellectu toti⁹.c.dico sic q.c.istud vt p̄dixi pōt itelligi q ponat duas snias diffinitiuas.prima fuit vt qs se purgaret.j.xx.dies ꝛ hūc tminū recipit reus sine ꝯdictione vt dr in lr̄a.An autē per hoc renūtiauerit appellationi interponēde

a C Protestetur. Adde qd voluit Ant.de bu.cōsi. xxviij.ꝛ Lapum alle.xxxix.

b C Cōfirmat sententiā. Add Alexā.ꝯs.cxxxv.ij.li. Sebasti.Sapia.

c C Non appellādo. Vid bal.in.l. ex hoc iure.col. pe.ff.de iust.ꝛ iure ꝛ Bal.i.l.eos. §.ne temere.i fi. C.de ap.barto.ꝛ moder.i.l.iul.verū debitorē.col. xj.ff.de condi.in debi. Sebasti.Sapi.

d C Executor. vid Felin.post Ab. c.pastoralis.§.p̄terea.s.de of.dele.vbi tāgūt ad quē sit appellandum qñ appellatur ab executore.vide ēt Fel.in c.sup qōnū.col. iiij.ver.capio.gl. in vbo executorem.eo.ti.

e C Audiēd⁹. Ad de Ro.cōsil.ccc xxiiij.vbi dt qd appellāsi casib⁹ phibitis.tenet exprimere cām.

f C Ad iterlocutoria. Adde q requirat appellatio ab interlocutoria ad sui validitatē Ro.pulchre cōsi.ccccj.

g C Vel diffinitiua. Adde q ro. consi.ccclj.in fin. dicit q aduersus indictā purgationez nō admittitur appellatio nisi modus excedatur.

h C An recipiēdo terminum ad se purgādū vel soluēdū videat ps renūtiasse facultati appellādi.ꝛ vide.d.Ant.i.c. gratū.i vl.col.de off.deleg.ꝛ dicit do.Pe.d anch. post Joā.an.i.d. c.fi.d ap.lib.vj.in pe.co.ꝛ p Jmo.i l.iiij.§.si qs cōdēnat⁹.ff.e.ꝛ gl.in d.l.ad solu.C.eo. q̄ vr̄ sentire ꝯriū ei⁹ qd dt h Jnn. ꝛ ibi vide Flo.ꝛ adde q illud dictū Jnn.alleg.ꝛ sequitur ro.in rubr.ff.de arbit.in xxiiij.col.ver.Et adde q sit lata sentētia.de hoc vide oīno p do. de ro.in deci.cclxxv.s̄m ordinez meū nouissimū. adde ro.consil. viij.ꝛ vide qd voluit Bald.consi. v.de appel.

i C Diuersa sunt. pōdera q2 hodie legēdo tenuit in cetu audientiuz q ñ erat dr̄ia an qs spōte recipiat dilationez an illam petat ꝛ dicebat fore casum in.d.l.absolutionem dilationem petētē acqesiuisse snie manifeste pbat sicut q sententie q̄libet mō acqescit:ecce q̄liter paria sunt petere ꝛ acqescere q̄libet ergo modo petat siue patiat p̄iudicat sibi vt non possit appellare, tenere mēti:quia noua sunt.And.Bar.

tex.vt dixi videtur innuere ꝙ nō,vt patet in ver.
taliter.⁊ pōt iudicio meo eſſe rō:qꝛ ſuſcipiendo
qs terminū a iudice p̄fixū poſt illatū grauamē
nō vr̄ appellationi interponēde renūtiare cū ha
beat ante appellationē parere iudici ⁊ ideo cum
nō fecerit actū tēdentē ad executionē grauami-
nis nō renūtiat facultati appellādi:hoc vr̄ velle
Inn.in.d.c.ſolicitudinē.⁊ Io.an.in.c.ſi.j.ď app.
li.vj.Secꝰ aūt ſi vult petere terminū vt ibi dicit
Ioā.an.⁊ ꝓbaṫ in.l.ad ſolutionē.p̄al.⁊ ſic pōt in
telligi prima pars.c.Nō ob.litera in eo qȯ dicit
ꝙ nō erat locus niſi ſuſcipiēdo purgatiōi:qꝛ lr̄a
loquiṫ habito reſpectu ad lapſuz.xx.dierū ī quo
termino includitur tēpus decēdij p̄fixū ad ap-
pellādū.Scōa pars.c.ponit aliam ſnīam in qua
cōdēnato in actione perſonali fuit p̄fixus ter-
minꝰ quadrimeſtri breuioꝛ ⁊ reus hūc terminuz
ſpōte recepit:ꝑ hāc eñ̄ ſuſceptionē ſpōte factaz
renūtiauit appellationi etiā interponēde:vt cla
re innuit lr̄a in ſcōa ꝑte:⁊ hoc ideo qꝛ ſpōte ter-
minum breuioꝛē recepit ⁊ ſic nō fecit,vt iudicis
p̄cepto obediret pēdente tp̄e ad appellandū ſed
animo volēdi ſoluere in termino p̄fixo:vnde ꝯſi
dera ꝙ in ſcōa parte poniṫ illud aduerbiū ſpōte
nō aūt in prima:qȯ nō eſt ſine myſterio.Si vero
intelligimꝰ ꝙ tex.ponat vnā ſnīam ſub cōditio
ne latā:tūc,eſt difficile reſpōdere ad hāc ꝯtrarie
tatē qꝛ verbū ſpōte tūc hꝫ qualificare de neceſſi-
tate totā ſnīam ⁊ eo reſpectu quo nō poteſt reꝰ
appellare quo ad breuitatē termini:ita nec quo
ad onus ſubeūde purgationis:⁊ tūc eſt dicendū
ꝙ papa in ver.taliter.pōderauit lapſum.x.dierū
ad faciliorē excluſionē appellare volētis nec re-
ſtringit ſe ad cām cum terminus fuit ſpōte rece-
ptus ſed ſimpliciter reſpectu cuiuſcūꝙ ſnīe:vñ
iſte nec anꝰ decendiū potuiſſet appellare:qꝛ vide
tur extūc ſnīaz approbaſſe:vt in ſi.c.diciṫ:⁊ queli
14 bet ſolutio pōt ſuſtineri.¶†Sed ego reuoco ī
dubiū ſcōam partē.c.an pars non appellando a
termino iſto breuioꝛi quadrimeſtri videatur ſibi
p̄iudicare.tex.in.l.iiij.§.ſi quis ꝯdēnatus.ff.eo.
dicit ꝙ ſi iudex arctat illū terminū lex ſupplet.
ſol.gl.hic in ver.arctari.dicit ꝙ iudex ex iuſta cā
arctat hūc terminum ⁊ valet vt hic.⁊.l.ij.ff.de re
iudi.Aut nulla cā aſſignata:⁊ tūc lex ſupplet vt
in.d.l.iiij.Aduerte qꝛ gl.nō pōderat text.in ver.
⁊ qui ab initio ⁊c.vbi clare innuiṫ qȯ etiā ſi ſine
cauſa iudex decurtauit terminū imputandū eſt
ſpōte illi recidiēti.al's verſ.ille ſupflueret. qꝛ vbi
iuſta cā ſubeſt nō requiriṫ ꝙ ſponte faciat qꝛ iu-
diciū reddiṫ in inuitū ⁊ hoc tenet Hoſti.hic qui
tñ ad.q.noſtrā reſpōdet ꝙ aut ſponte fecit ⁊ ſibi
p̄iudicat:aut cōtradixit:⁊ tūc ſecus.Et hāc opi.
ſequiṫ hic do.Ant.Inno.dicit ꝙ requiriṫ qȯ ap
pellet:al's nō ſufficeret contradictio:vt.ſ.dixi.
Sed certe cōtra hāc opi.Inno.videṫ tex.in.d.l.
iiij.§.ſi qs.nā ſi lex ſupplet vbi fit abbreuiatio ſi-
ne cā nō pōt appellari:qꝛ nullū ſubeſt grauamē.
Ideo vr̄ ꝙ ſatis ſit ad habēdū quadrimeſtre ꝙ
15 pars ſpōte terminū nō recipiat.¶†Et tā circa
primā partez.c.quā ſcōam diſtinguo vtiliter ſic.
ꝙ aut ꝯdēnatus petijt terminū breuioꝛē a.d ſol-
uendū q̄ ſit terminꝰ iuris:⁊ tūc receſſit a termi-
no iuris ⁊ renūtiauit tā appellatiōi interpoſite
q̄ interponēde.pro hoc tex.iuncta gl.notabilis
in.l.ad ſolutionē.C.de re iudi.aut cōtradixit vel
nō ſpōte recepit:⁊ tūc nō vr̄ approbare terminū
ar.hic in eo qȯ pōderaṫ ꝙ ſpōte recepit nec rece
dit a beneficio appellationis interponēde:vt.ſ.
in.i.parte.c.quia nō teneṫ incōtinenti appellare
cū habeat a iure.x.dies ad appellādum.ad hoc
qȯ no.Inn.in.d.c.ſolicitudinē.⁊ Io.an.in.d.c.ſi.
16 de app.li.vj.¶†An aūt hoc caſu facit ſibi p̄iu-
diciū ſi nō appellat intra.x.dies:res eſt ſatis du
bia per illā.l.iiij.§.ſi qs cōdēnatꝰ.vbi diciṫ ꝙ lex
ſupplet iudice ſine cauſa abbreuiāte:ſed in ꝯtra
riū facit.c.j.de dila.vbi fuit opus appellare a ter
minato breuiato.Inno.in.d.c.ad petitionē.ꝓpe
ſi.videtur dubitaſſe.Nam in caſu quo iudex ſine
iuſta cauſa moderaṫ dilatiōes iuris dicit ꝙ ſen-
tentia eſt nulla ſ̄m quoſdā vel opus eſt appellare ⁊ iuſta erit appella
tio ⁊ ſic nō bñ firmat.Ego diſtinguerē ſic:ꝙ aut iudex ſine cā mode-
raṫ dilationē iure dandā cū miniſterio iudicis:⁊ tūc opus eſt appella
re etiam ſi ſine cauſe cognitione iudex terminum abbreuiat:⁊ ſic intel
ligatur Inn.in.d.c.ad petitionē.⁊ in.c.j.de dila.etiā ſi eſſet talis dila-
tio in qua ius diceret nō minoꝛē dādā:vt in caſu.l.ad peremptoꝛiū.ff.
de in.⁊ etiā in illa loquiṫ Inn.in.d.c.ad petitionem.in iſtis enim cum
īterueniat iudicis miniſteriū ſatis patet iudicis officiū ⁊ etiā ꝓ iudi
ce preſumitur.Aut iudex ſine cauſa moderaṫ dilationē a iure datam
fiat iudicis miniſterio:vt in quadrimeſtri ⁊ tunc ſatis eſt cōtradicere
ſeu nō ſpōte recipere:qꝛ lex immediate ſupplet:vt in.d.l.iiij.⁊ hoc iu
dicio meo videṫ de mēte Bar.in vtroꝙ mēbꝛo in.d.l.ij.in ver.itē que
ro ⁊c.⁊ hoc puto procedere qñ iudex arctauit ſine cāe cognitiōe.Si
aūt cā cognita licet male fuerat arbitratus tūc opus eſt appellatiōe:
qꝛ ſnīa tūc nō eſt cōtra ius cōe:ſed ꝯtra ius litigatoꝛ:vt ſentit Inno.
in.d.c.ad petitionē.facit.c.cū inter.ſ.e.⁊ qȯ in ſimili no.gl.in.c.cupiē
17 tes.§.qȯ per viginti.in ver.priuatos.de ele.li.vi.¶†Facit hec litera
in eo qȯ dicit ꝙ iſtud quadrimeſtre pōt arctari a ſedēte ī medio.i.cū
cauſe cognitione:qꝛ iudex dꝫ ſedere ꝓ tribunali ⁊ cū cauſe cognitiōe
18 hoc facere:vt legi.⁊ no.in.l.a ꝓcedēte.de dila.¶†Quis aūt hꝫ ꝓba-
re in cā appellatiōis an appellās ꝙ ſine iuſta cā terminū iuris breuia
uerit an appellatus qȯ ex cauſa fecerit:vide ꝑ Inn.in.d.c.ad petitio
nem.vbi videṫ ſentire ꝙ in dilationibus arbitrarijs habebit ꝓbare
appellans:cū iudex preſumaṫ iuſte arbitratus fuiſſe.ar.c.ad audien
tiam.de preſcri.In alijs vero que determinanṫ a iure licet deṅt cum
iudicis miniſterio dꝫ appellatus ſeu iudex cū ꝓcedit ex officio iuſtaz
cām ꝓbare.qꝛ ſine iuſta cā nō debuit recedere a diſpoſitione legis.ar.
19 d.l.ad peremptoꝛiū.cū.l.ſeq.ff.de iudi.¶†Et ſcias ꝙ lꝫ iudex[a] nō poſ
a ſit ſine cā arctare tp̄s quadrimeſtre:pꝛorogare tñ pōt:qꝛ pꝛorogatio
eſt fauorabilioꝛ.ita tenet glo.in.d.l.ij.⁊.l.iiij.§.ſi quis.paſſ.⁊ facit text.
in.d.§.ſi qs.ego intelligo quo ad hoc vt factum iudicis valeat niſi
appelleṫ.ſed puto qȯ appellari poterit:qꝛ nō debet aliā partē ſine cā
20 grauare.¶†Itē qꝛ tex.i.d.l.ij.videṫ innuere ꝙ ex cā debet pꝛorogare.
b Quero vtrū quiſꝙ iudex poſſit ex cā hūc terminū pꝛorogare.[b] Dic ꝙ
oꝛdinariꝰ hoc poterit.Itē iudex deputatꝰ ſuper executione ſentētie:
qꝛ hoc cōcernit ipſam executionē.Itē delegatus dūmodo habeat exe
cutionē ſententie al's ſecꝰ:qꝛ poſſet imponere legē ſuperioꝛi.hec lege
21 ⁊ no.in.d.l.ij.¶†Quero an hoc tp̄s q̄drimeſtre ſit dādū etiā his qui
a principio cōfitebaṫ debitū cū tūc nō feratur ſnīa.ſed fiat preceptum
de ſoluendo iuxta no.in.c.dudū.ij.de elec.⁊.ij.q.j.nos in quēq̄.⁊.l.j.C
de confeſ.Sol.glo.in.l.ſi debitoꝛ.ff.de iudi.ſentit qȯ nō:ſed daṫ tunc
terminus.x.dierū.Idē dicit gl.in.§.oīs.inſti.de verbo.obli.ſed in con
trariū videṫ tex.apertꝰ.in.l.certū.§.ſi.ff.de cōfeſ.ideo dic meliꝰ vt no.
c Bar.in.d.l.ſi debitoꝛi.[c] qȯ de iure dādū eſt illud tp̄s.ſed ex ꝯſuetudīe
inualuit vt deṫ illud tp̄s.x.dierū.Ex quo īfero qȯ ceſſante cōſuetudi
22 ne ſeruabiṫ.d.l.certū.vt deṫ quadrimeſtre.¶†Sed q̄ro iuxta predi
cta de vtili.q.nunqd indiſtincte intra q̄tuoꝛ mēſes vel p̄dictos.x.dies
reus nullam moleſtiam patietur.Solu.dic qȯ poſt condemnationez
ſi vult vti illis dilationibus tenetur ſatiſdare de ſoluendo in termino.
tex.allego ſingularem in.d.l.ſi debitoꝛi.Et hoc no.ibi Bart.⁊ hec eſt
ratio:quia hoc tempus datur condemnato miſeratiōis gratia.l.ſi cū
d militi.ff.de compen.ergo interim debet ſatiſdare.[d] vt in.l.vniuerſa.
C.de preci.impe.offe.vbi notabiliter diciṫ qȯ ſi princeps cōcedat ali
cui reſcriptū ſuper dilatione debiti nō valet aliter niſi caueat de ſol
23 uendo in termino.¶†Et per illū text.fuit alias conſultum qȯ ſi da-
tur alicui ſaluuſconductus vt intra certum terminū nō poſſit a ſuis
creditoꝛibus conueniri debet intelligi dummodo ſatiſdet de ſoluēdo
poſt terminum.quod eſt valde notādum.Et eſt ratio omnium predi
ctoꝛū:qꝛ poſſet iterum fugere quod eſſet iniquū:⁊ ex hoc dixit Bar.
in.d.l.ſi.ſi debitoꝛi.notādum qȯ intra illud tempus quatuoꝛ menſiuz
poſſet debitoꝛ capi ⁊ carcerari:niſi cauerit:vt.d.l.ſi debitoꝛi:vel bonis
cedat.vt.l.j.qui bo.ced.poſ.qȯ ego limitarem quando debitoꝛ labo-
e raret inopia.ita ꝙ veriſimiliter timeretur de fuga.[e] Naz ſi bona ſuffi
cientia habet nō debet capi pro debito.ad hoc gloſ.notabilis.in.l.iij.
§.tutores.ff.de ſuſpec.tu.quā ſequiṫ ibi Barto.qꝛ ſi primo diſcutiun-
tur mobilia q̄ perueniatur ad immobilia.⁊ prius immobilia q̄ de-
ſcendatur ad nomina debitoꝛum:vt.l.a diuo pio.§.in venditiōe.ff.de
re iudi.multo magis debet hec miſericoꝛdia adhiberi circa perſonā.
vt prius diſcutiantur predicta q̄ perueniaṫ ad perſonā.facit.l.ſcien-
dum.ff.qui ſatiſd.cog.cōpellatur ergo capere captis pig.ſi illa habet
ſufficientia.arg.in.l.j.ff.de ven.in poſſeſ.mit.⁊ inſtitu.de ſatiſda.tuto.
prope ſi.Sed dictum Bar.poteſt procedere ſcōm varias locoꝛū con
ſuetudines ⁊ ſtatuta que pro debito indiſtincte permittunt capturā
⁊ hec ſingulariter notabis:qꝛ doctoꝛes noſtri hanc vtilem materiam
24 omiſerunt.¶†Venio ad glo.vlt.⁊ opp.cū ea contra text.in eo ꝙ di
f cit ab executoꝛe non poſſit appellari[f] niſi modum excedat,videtur
enim ꝙ nullo caſu ab eo appellari debeat,quia aut executoꝛ nō exce
dit modum ⁊ tunc clarum eſt qȯ ab eo non appellatur:vt hic.⁊.d.l.ab
executoꝛe.ff.de appella.Aut excedit modum commiſſionis ⁊ nō eſt
opus appellare:qꝛ non tenet qȯ agit propter trāſgreſſionem foꝛme
mandati

Sebaſti.Sapia.
a ¶Quod iudex.
De veritate vid
per Alex.in.d.l.
iij.§.ſi quis con-
demnatꝰ.ff.de re
iudi.⁊ per Geoꝛ.
nattam in repet.
cle.ſepe.de verb.
ſigni.
b ¶Pꝛoꝛogare.
Adde alex.cōſi.
xxv.ij.lib.
c ¶L.ſi debitoꝛi.
Adde ꝙ ro.ſin-
gu.ſuis dicit qȯ
non habet locuz
in arbitrio.
d ¶Dꝫ ſatiſdare.
intellige ſi talis
ſatiſdatio petaṫ
a parte:al's ipſe
nō teneret.gloſ.
eſt ſin.in.d.l.vni
uerſa.quā ſequi-
tur Paul.de ca.
⁊ dicit practicaſ-
ſe in ciuitate pa-
due cū multis ſi
milibus q̄ addu
cit lumē nr̄i tp̄is
do.Ja.in.d.l.vni
uerſa.⁊ ideo ta-
lis debitoꝛ non
poſſet carcerari
niſi cauerit:niſi
p̄mo de tali cau-
tione requiraṫ a
parte:⁊ ita in fa
cto practicauit.
tene menti.Ae-
neas falco.
e ¶De fuga.addȯ
late Roñ.cōſil.
cccxlv.
f ¶An ⁊ qñ poſ-
ſit appellari.et
vide oīno do.de
ro.deciſ.cccxxx-
ix.in oꝛdine meo
nouiſ.vbi etiā in
cidēter dicunt ꝙ
qñ appellaṫ:ta-
lis appellatio dꝛ
extraiudicialis.
Adde an ab exe
cutoꝛe appelleṫ:
Alex.conſi.xcv.
iij.li.⁊ an a ſnīa
exequenda.Jo.
de ana.cōſi.xxvj.
Ang.conſi.cxv.

mandati.vt in.c.cū dilecta.de reſcrip.ꝛ.c.venerabili.de of.
deleg.Sol.gl.multū inſtat ꝛ in effectu vult ꝙ executoꝛ pt
facere ꝙ mandat ꝛ aliqd vltra:ꝛ ſic non peruertit foꝛmaʒ:
vñ rōne illius exceſſus opus eſt appellare ꝛ ponit multos
caſus in quibus executoꝛ pōt grauare.¶Sʒ cōtra prece-
dens dictū gl.in fi.op.de.l.diligēter.ff.mā.vbi nō fuit mā-
datū alicui vt equū emeret pꝛo.x.ꝛ emit pꝛo pluri. Dicit
ibi ꝙ iſte exceſſit fines mandati,ꝛ ſic in nullo obligat mā-
datoꝛem.ecce ergo ꝙ faciendo aliquid vltra mādatum vr
excedere fines mādati.glo.nō ſoluit.Jo.and.dicit ꝙ qñqʒ
mādatū eſt limitatū in certo ꝛ tūc id in quo excedit nullū
eſt vt in ꝯtrariū.Qñqʒ mādatū eſt limitatū in incerto vt qō
mittat in poſſeſſionē bonoꝛū valētiū cētū,vel hereditario-
rū vel q̄ poſſidebat teſtatoꝛ:ꝛ q2 de his dubitari pt appel
lādū eſt,vt in ſuperioꝛi parte glo.ꝛ concoꝛdat.s.e.cū inter.
in fi.ꝛ optime loquit,ꝛ ex his habes vnā ſolutionē ad ꝯtrariū
pꝛincipale.s.foꝛmatum vt dicamus.ſ. quod ab executoꝛe
appellat ſeu neceſſe eſt appellari.vbi pōt ꝓbabilr excedere
modū,vt in exēplo.s.poſito.ſcōo dic ꝙ pōt grauare nō ex
cedendo fines cōmiſſionis,puta ꝙ vult exequi ſibi iniun-
ctū ſʒ nō vult admittere exceptionē legitimā quā tenet de
iure admittere,tūc em̄ q2 grauat ptē ꝛ eſt iudex in actu exe
cutionis eſt opus appellare:alr̄s factū ſuū trāſiret in rē iu-
di.q2 faceret ꝯ ius litigatoꝛū ꝛ nō cōtra ius cōſtitutionis.
25 ¶†Sicut opus eſt appellare a iudice cum legitimā exce
ptionē nō admittit,vt in.c.interpoſita.ꝛ in.c.vt debitꝰ.de
app.Quas aūt exceptiōes ꝛ qñ executoꝛ tenet admittere
tractāt hic doc.intricate.tu aūt dic vt clare dixi in.c.dece-
tero.s.eo.ꝛ vide ad materiā huius gl.ꝙ no.gl.in.l.ab exe-
cutione.C.quoꝛū ap.nō rec.ꝛ in.l.ab executoꝛe.ff.de appel.
26 ¶†Tertio dic ſm Hoſt.ꝙ lʒ nō ſit neceſſe appellare qñ
excedit modꝰ.ita ꝙ actꝰ ſit nullꝰ.tñ vtile eſt appellare vt
euitet grauamē facit q2 de facto poſſet fieri executio quaʒ
tñ ſepe iudex ꝓpter appellationē omittit ſicut ſepe appel
lat ad iſtū effectū a ſnīa nulla,vt in.d.c.dilecto.j.tit. ꝓxi.l.
carmelia.ff.de inrepa.p Bar.in.l.ſi expꝛeſſum.ff.de appel.
27 ¶†Jtē ꝛ quarto ſʒ eū lʒ executoꝛ velit facere ꝙ ſibi mā-
dat tñ mādatū poſſet eſſe iniquū vel nullū vel ſurreptitiū.
ꝛ tūc pōt appellari.Preterea ꝛ qnto ſm Jo.an.poſſet ex
cedere modū ſi turbat oꝛdinē executiōis q eſt vt pꝛio i mo
bilibꝰ.ſcōo in īmobilibꝰ.tertio in noībꝰ fiat executio.vt.l.
a diuo pio.ff.de re iudi.ſʒ Jo.an.nō aperit an ſit hoc caſu
neceſſe appellare qō eſt q̄rere an teneat executio illa oꝛdie
non ſeruato nec doc.alij tractāt hoc Bar.i.d.l.a diuo pio.
dicit ꝙ factum tʒ.vñ opus eſt appellare ex tranſgreſſione
illius oꝛdinis.q2 ille tex.nō ponit illū oꝛdinē vt ſubſtātiſi
cum qō mihi ſatis placet ſʒ credo ꝙ hūc oꝛdinē induxit vl
ꝓ minoꝛi p̄iudicio vel vt citius fiat executio.ꝛ ſic cū verſet
vtilitas partis ſi ſenſerit ex hoc ſe grauari dʒ appellare. et
hec bñ notabis.Jtē dicit ibi gl.ꝙ in mobilibus dʒ ſeruari
oꝛdo q2 pꝛimo dʒ capi qō minus nocet debitoꝛi.quod di-
cit ibi Bar.bñ notādū.ꝛ ſic videt ꝙ ille oꝛdo ſit inductꝰ in
fauoꝛē debitoꝛū.Jdē putat Bar.in rebꝰ īmobilibꝰ ne pꝛo
modica quātitate vēdat magna res.ꝛ ſi contra fiat poterit
appellari quaſi excedat modꝰ.Quid aūt ſi non fuerunt ca
pte res:ſed perſona eſt coacta ſoluere.vide bo.text. in.l.fi.
in fin.ff.qō met.cau.ad quē remittit Bar.in.d.l.fi.ſʒ iudi-
cio meo remediū erat a pꝛincipio vt appellaret ab illa ca-
ptura:q2 excedebat modꝰ,vt in.d.l.ab executiōe.C.quoꝛū
app.nō reci.ꝛ qō ibi not.ſʒ ſi non appellauit ꝛ ſoluit debi-
tum,tunc illud repetere inciuile eſt:vt innuit tex.in.d.l.fi.
Conclude ergo ex oībus p̄dictis ꝙ in multis caſibꝰ appel
latio eſt neceſſaria:ꝛ qñqʒ vtilis tñ ab executoꝛe.Et dic ꝙ
a dupliciterᵃ pōt ab executoꝛe appellari pꝛio a pꝛonuntia-
tione iudicis de exequēdo ſi ꝑperā ꝛ iniuſte dicat ꝓnūtiaſ
ſe.ſecūdo ab executione facti quam facit ipſe iudex ſeu eiꝰ
nuntius modū exercēdo.vt leg.ꝛ not.in.d.l.ab executiōe.
ꝛ.l.ab executoꝛe.ff.de app.ꝛ hoc in tex.dū generaliter lo-
28 quitur.¶†Sed q̄ro ad quēᵇ appellabit.ſo.dic coniungē
b do Bar.in.l.a diuo pio.§.ſniam.ꝛ.d.l.ab executoꝛe.ff.ð ap
pel.ꝙ aut qs appellat a iudice ꝓnūtiāte ſup executiōe fiē
da.ꝛ tūc in dubio appellādū eſt ad ſupioꝛē ipſius iudicis:
vt in.c.dilecti.de app.ꝛ.l.j.C.vbi ꝛ apud quē.Aut appella
tur ab executione facti ꝛ tūc aut iudex exequitur ſniam p
nūtiū aut iploꝛat officiū alterius iudicis in cuiꝰ territoꝛio
erat res.Pꝛio caſu aut nūtiꝰ exequit,put ſibi fuit iniūctū.
ꝛ appellandum eſt ad ſuperioꝛē ipſius iudicis non autem
ad ipſum iudicem,q2 ipſe grauat ꝛ non nuntius qui nu-
de exequitur factum ſibi iniunctū.Js em̄ facit cuius noīe
ſit,vt in.c.nouit.de ap.ꝛ.c.cuʒ veniſſent.de reſtit.ſpo. Aut
grauat ipſe nuntius,vt puta q2 excedit modū ꝛ tūc appel
labit ad ipſuʒ iudicē qui executionē cōmiſit,q2 ipſe eſt ſu- a
perioꝛ immediatus poterit tñ grauatꝰ etiā ſine appellatio
ne imploꝛare officiū iudicis ꝯ grauamē nūtij.arg.in.d.l.a
diuo pio.§.ſi ſuper rebꝰ.Scōo caſu cū imploꝛauit auxiliuʒ
iudicis alteriꝰ territoꝛij,ꝛ tunc ille exequit.ꝛ tūc appellāduʒ
eſt ad ſuperioꝛē ſuū,q2 ipſe ſequit iure ꝓpꝛio ꝛ non vt de-
legatus,cū executio ſit mixti iperij regulariter nō ðlegat.
29 ¶†Ad hoc.c.poſtulaſti.in fi.de fo.cōpetē.ꝛ in.c.roma.§.
contrahētes.eo.ti.li.vj.vbi ſatis innuit ꝙ iure ꝓpꝛio exeq
tur vt non delegatꝰ alterius iudicis,ad idē.l.cū vnus.§.is
qui poſſidere.ff.de bo.aut.iud.poſ.Aut alienus iudex nō
exequit,ſed preſtat auxiliū.ꝛ tunc aut eſt auxiliū facti aut
iuris.Pꝛimo caſu appellat ad ſuperioꝛeʒ ipſiꝰ iudicis exe
quētis,q2 ipſe grauat ꝛ nō ille qui pſtitit auxiliū facti pu-
ta familiā.Et ſic ſi poteſtas pſtat in executione familiā
epo modū excedenti in executiōe appellabit ad archiepʒ
vel ad papā nō aūt ad ſuperioꝛē poteſtatis.Si pſtat auxi
liū iuris puta q2 p executione ſnie late a ptāte eps excōica
uit iuuando ptātē,iuxta no.in.c.j.de offi.oꝛdi.ꝛ.c.lʒ ex ſu-
ſcepto.de fo.compe.ꝛ tūc appellabit ad ſuperioꝛē iſtiꝰ ex
cōicatoꝛis,q2 actus ſuus eſt qui me grauat ſm Bar.Ego
puto ꝙ pōt etiā appellari ad ſuperioꝛē ptātis,q2 ipſe etiā
grauat imploꝛādo iniuſte auxiliū cōtra me ꝛ qui cauſaʒ dā
ni dat damnum dediſſe videtur.in.c.fi.de iniur.ꝛ dām.da.
30 ¶†Quero an in appellationeᶜ ab executione ſit exprimē b
c da cā.dic ꝙ ſic,q2 regulariter eſt interdicta appellatio vt
hic ꝛ alijs iuribꝰ ſuperius allegatis.ꝛ ex certa cā dūtaxat
pmittit.ſ.cū modus excedit.appellās ergo in materia pꝛo
hibita debet exprimere cām ad iuſtificādam appellationeʒ.
pꝛeſertim cū iſta ſit quedā interlocutoꝛia vel habens vim c
interlocutoꝛie a qua niſi cā expꝛeſſa nō appellat,vt in.c.de
debitis.de ap.ꝛ ꝙ ſit cauſa exprimēda tenet Spe.in tit.de
execu.ſen.§.nūc dicēdū.ver.ſed nunquid.ꝛ ponit Jo.and.
in addi.Spe.in ti.de app.§.in qbꝰ.ver.Quintꝰ.ꝛ.d.And.
31 hic ꝛ Bar.in.d.l.ab executoꝛe.¶†Ulteriꝰ iuxta pdicta q̄
ro an p appellationē interpoſitā ab executoꝛe ſeu executio
ne ſententie ſuſpendatur executio in totū.Sol.dico ꝙ de
hoc eſt tex.no.in.l.ab executione.C.quoꝛū ap.nō reci.ꝛ dic
ꝙ aut nō exprimit iuſta cā in appellādo vel nulla,ꝛ tūc eſt
differenda executio.ar.hic ꝛ ibi.Aut exprimit iuſta cā de
qua dubitat an ſit vera ꝛ tunc ſuſpēdit executio,ſʒ res mo
biles ꝛ fructus rei mobilis in qbꝰ erat executio fienda de-
bēt ſeq̄ſtrari,ꝛ pēdēte appellatiōe apud ſeq̄ſtrū remanere,
vt in.d.l.ab executiōe.Et p hoc not.dicit ibi Bar.ꝙ ſi ali
quis capitur ꝓpter debitū ꝛ ab ipſa captura appellat, nō
debet ſtatim relaxari,ſed pendēte appellatione debet reti-
neri ſicut de re mobili ſeruat,q2 ponit in ſequeſtrū vt pre-
dixi.qō no.Et ad limitationē predictoꝛū vide notabile di
ctū Spe.in tit.de ſent.excom.§.nunc dicendū.ver.ſed nun
quid.vbi dicitur quod ſi in appellatione exprimit in quo
modum excedit,ita ꝙ cauſa non concernit totam execu-
tionem,ſed partē,in illa tantū parte ſuſpendit executio.
32 ¶†Si vero non exprimit ſed in genere dixit q2 exceditis
modū appellationis,tūc rōne incertitudinis ſuſpenditur
executio in totū,ꝛ hanc opinio.ſequit hic do.Ant.Sʒ tu
aduerte q2 illa fuit oꝛiginalis opi.Ube.vt ibi recitat.Spe
cu.ſʒ iudicio meo Spe.ibi in fi.videtur ab hoc vltimo re-
cedere dicēs ꝙ cū cā ſit in appellatione exprimēda hec q̄-
ſtio nō hʒ dubiū.quaſi velit dicere ꝙ cū teneat ſemper ex-
pꝛimere cauſam non cadit dubitatio an appellatio cōcer-
nat totā executionē an partē.q2 hoc facile eſt ꝑpendere ꝑ
33 expꝛeſſionē cauſe ꝛ hoc puto eſſe de iure.¶†Uñ nō puto
valere hāc appellationē appello q2 excedit modū in exe-
quēdo q2 cā grauaminis dʒ exprimi noīatim ꝛ nō in gñe,
vt in cle.appellanti.de app.Et no.ſingulariter hoc dictuʒ
ꝙ ſi cā ꝯcernit partē non ſuſpenditur executio in totū.fa-
cit in ꝯtrariuʒ ꝙ dixi in.c.ſup eo.de ap.ſʒ dic ꝙ illud ꝓcedit
in iudice q dʒ ceſſare in totū cū in multis habeat arbitrari.
ſecus in executoꝛe q cū ſit nudꝰ miniſter nō repellitur pre-
textu ſuſpitiōis.nota.in.c.nouit.de app.qō bene notabis. d
34 ¶†Poſtremo ponit hic Hoſti.qōnē ſatis facilē iudicio
meo an iudex delegatꝰ deputatꝰ ad cām decidēdam intra
d menſem,poſt menſem ᵈ poſſit abſoluere ſi reum intra men
ſem excōicauit ꝓpter ꝯtumaciā ꝛ ꝯcluſio eſt ꝙ nō.q2 iā ex e
pirauit iuriſditio per mēſis lapſuʒ,vt in.d.c.de cauſis.ð of
35 fi.dele.ꝛ vide qō leg.ꝛ no.in.c.querēti.eo.ti.¶†An aūt ex
e cōicatus poſſit īpetrare reſcriptū ſup nullitateᵉ ſnīe a qua
non appellauit ne mandetur executioni tacita de excōica
tione.Hoſt.tenuit ꝙ ſic.ſed Jo.an.contra per.c.j.de reſcr.

Sebaſti.Sapia.
¶Dupl'r.an a
pꝛonūtiatiōe iu
dicis ð exequen
do poſſit appel
lari.vide Alex.ī
ꝯſil.lxxxv.incip.
viſis ꝓceſſibus.
in.ij.vo.vbi dicit
cōem opi.eſſe ꝙ
nō appellet ideʒ
tenet.d. Ant.de
canaro.in tract.
de execu.inſtru.
q.xlvi.Paul.de
ca.ī ꝯſil.cccxxix.
inci.ad pꝛimū ſʒ
antiquā impꝛeſ-
ſionē.Bart.xo.
in cau.xliij.cū ſe.
ꝛ Bñdi.ð barſi.
ꝛ in fi.tracta.de
inſtru.garē.in ſe
cūda pte.q.xiij.
Sebaſti.Sapia.
¶Ad quē.Uið
latiſſime p Fel.ī
c.paſtoꝛalis.§.p̄
terea.in pꝛinc.s.
de offi.dele.
¶Qñ appellat
ab executiōe ſen
tētie.ꝓpter exceſ
ſiuū moduʒ exe-
quendi dʒ expꝛi
mi cā in appella
tione.ꝛ idem di-
cit bal. in.l.ab ex
ecutiōe.in.ij.col.
C.quoꝛū appel.
nō re.ꝛ.d. Ant.
hic ī.vij.co.ī pn.
x.vbi aūt appel
lat ab executiōe
ſnie ꝛ idē firmat
d.ant.in.c.vt de
bitus. in.vj.col.
vbi oīno vide de
ap.ꝛ ſentiūt do.
ð ro.ðci.ccxxxix.
in oꝛdie meo no
uiſti.Sed cōtra
riū determinare
videtur.d. Ant.
j.e.c.in pe.colū.
ver.nūquid autē
nō appellet.Qñ
autē appellat a
ꝓnuntiatione de
exequēdo neceſ-
ſario ðbeat exp-
mi cā pleniſſime
examinat Ro.in
l.v.in pnc.in.iiij.
colū.ff. de verb.
obl.vbi cōcludit
ꝙ nō dicēs ſe ita
bis obtinuiſſe ī
rota.adde Joā.
de ana.ꝯſi.xxix.
¶Poſt mēſem.
Adð Cal.ꝯſi.v.
de ſentē.excom-
muni.
¶Nullitate.ad-
de qō etiā excōi
catus ſub condi
tione poteſt im-
petrare reſcri-
ptum,ꝛ ita limi-

tat.c.pꝛimū.Pe. de anchar.conſi/ ſi.cliij.

a ¶ Annua pſta/ tio. Adde Bal. conſi.xcvj.v.lib.

b ¶ No.ij.tu pon/ dera vbū reſpō/ dit modum exci piendi vide q̄ re miſi ad bart.in.l. j.ff.de exceptio. And.Barba. ☞ Sebaſti.Sapia.

c ¶ Scripturam. Uide multa alle gata ꝑ alex. in.l. ij.C.de bo.poſ.ſe cūdum tab.⁊ ibi etiā per Iaſ.col. iiij.verſi.ſcōs ca/ ſus.vbi not.ꝙ ꝑ duos teſtes pro/ bat voluntas te/ ſtatoꝛis qñ teſta mētū fuit depdi tum lʒ in teſta/ mēto requirant ſeptem teſtes.

d ¶ Teſtes pba/ ri.adde do.de ro. deci.ſuis.in anti quis.de teſti. ☞ Sebaſti.Sapia.

e ¶ Ad deciſionē. Uide Bar.in re pe.l.de quibꝰ co. x.ff.de leg.vbi di cit ſtādū eſſe do/ ctoꝛi atteſtāti ali quid eſſe de con ſuetudine. vide etiā Moder.i.l. j.poſt bar.ibi.co. pe.ff.ſi cer.peta.

f ¶ Utrū in ſnīa debeat exprimi cā de hoc vide ꝑ imo.in.l.ſi is ad quē.in vlt.col.ff. de acquirē. here. ⁊ per.d.maria.in re.c.qualr ⁊ qñ.in xviij.q.xj.in pnc. Itē q̄rit etiā circa articulū.de accu. ⁊ adde qꝺ iſtam materiam late re aſſumit ⁊ foꝛte meliꝰ ꝙ alibi di/ cit do.in.c.in tm̄. xxi.di.⁊ do.in.c. cenomanenſem. in pe.no.xlvi.di. Itē adde quod in pꝛecepto iudi cis qꝺ facit extra iudicium non eſt neceſſe exprime/ re cauſa;vt not. d.Anto.in.c.ad aures.circa me/ diū.de tēp.oꝛdi.

lib.vj.⁊ hoc verius cū hoc caſu ſit actoꝛ. Dixit etiā Hoſti. excōicatū cō tra quē fuit lata ſententia nulla poſſe imploꝛa re officiū iudicis vt illā reuocet. Ioā.an.dicit hoc verū niſi excipiat per decretalē.pia.de exce.li.vj.qꝺ plʒ cōiter Mo/ der.puto tñ ꝙ cōtra executoꝛē ſnīe poſſit excōicatus legiti mas exceptiones opponere vt euitet grauamē iuris vel fa cti.Nā hoc caſu eſt reus neceſſariꝰ.qꝛ ſtimulaṫ per executo/ rem ad hoc.c.cum inter.de exce.⁊ qꝺ not.Io.an.in.d.c.pia.

1 ☞ Snīa lata ſine cauſe expꝛeſſione valet ⁊ tenet.9.10.

2 Poſſeſſoꝛium an competat pꝛo iuribus perſonalibus.

3 Exceptio rei iudicate eſt exceptio litis finite ⁊ impedit litis ingreſſum.

4 Scriptura que requiritur in aliquo actu ſi eſt deperdita ꝓ/ bata perditione ſcripture poteſt pꝛobari per teſtes quod in ea continebatur.

5 Teſtes qui ꝓducunṫ ad ꝓbandū ſic foꝛe ſententiatum non eſt neceſſe vt deponant de oībus verbis per iudicē pꝛolatis ſed ſatis eſt quod recitent effectum.

6 Sententia qñ apparet pꝛolata pſumuntur omnia ſolēnia pꝛoceſſiſſe.⁊ aſſerenti contrarium incumbit onus pꝛobādi. 7.ſiue ſit in facto antiquo,ſiue non.

8 Dicta doctoꝛū licet nō neceſſitent ad deciſionē cauſe,ta men faciunt magnam pꝛeſumptionem.

11 In quibus ſententijs ſit expꝛimenda cauſa.

12 Sententia appellationis an debeat continere cauſam.10.

13 In ſnīa dʒ expꝛimi cā qñ ex generalitate ſententie poſſunt elici diuerſe cauſe diuerſos effectus operantes. In libello dʒ expꝛimi actio qñ ex gñalitate pꝛoponēdi poſ ſunt elici diuerſe actiones diuerſos effectus pꝛoducentes.

14 Sententia lata cum expꝛeſſione cauſe an reddatur nulla ſi eſt falſa ipſa cauſa,maxime ſi eſt adiecta dictio pꝛeſertim, vel pꝛecipue.

15 Sentētia cū expꝛeſſione duarū cauſarū quarū alia eſt con/ tra ius:⁊ alia non ſuſtinetur ex illa que eſt contra ius.

16 Sententia que tranſiuit in rem iudicatam non retractatur per inſtrumenta de nouo reperta. Sentētia in qua dꝛ cōdēnamus titiū qꝛ fuit pꝛobatū con/ tra ipſum ⁊c.non redditur nulla ſi in actis non appareat ꝓ batum contra titium,imo tranſit in rem iudicatam.nec re/ tractatur per inſtrumenta de nouo reperta.

17 Solennitas ſnīe vel inſtrumenti an ⁊ qñ pꝛeſumatur:ſi in eis de dicta ſolennitate fit mentio.

18 Notarius qui in depoſitione teſtiū ſcripſit talis iuratus ⁊c. facit fidem ꝙ talis teſtis iurauerit.

19 Teſtis dicens in cauſa ſcientie quia pꝛomiſit non conclu/ dit quod pꝛomiſerit per ſolennem ſtipulationē:licet de na/ tura ſui hoc impoꝛtet. Pꝛomiſit, iſtud verbū pꝛolatū a teſte nō includit per ſtipu lationē ſed pꝛolatā a notario in inſtrumento ſic.17. Solennitas intrinſeca non pſumiṫ in dictis teſtiū niſi refe/ rant ſe ad dictū ſeu factū iudicis in caſu in quo ꝓ iudice pꝛe ſumereṫ circa talē ſolennitatē.20.

21 An ⁊ quando credaṫ iudici aſſerenti ſe delagatū ⁊ habere commiſſionem. Incōpetenta iudicis nō poteſt allegari poſt litem conteſta tam vel poſtꝙ ſententia tranſiuit in rem iudicatam.

22 Solennitas intrinſeca an indiſtincte pꝛeſumatur.

23 Onus pꝛobandi incūbit ei qui aſſerit ſe eſſe talē:niſi multo tempoꝛe pꝛo tali habitus fuerit.

24 Sententia eſt ferenda in ſcriptis,non ad finē vt poſſit me/ lius pꝛobari ſed vt cum maioꝛ moderamine feratur.

25 Pꝛeſumptio quod interuenerit ſolennitas tollitur per aliā pꝛeſumptionem.

26 Teſtis tenetur reddere cauſam ſufficientem dicti ſui quo/ modo ipſe percepit,non autem que cauſa mouit talem ad ita faciendum.

25 Iudex non teneṫ ſequi cōciliū ſapientis niſi ſit iuridicum etiā ꝙ ex foꝛma ſtatuti teneaṫ requirere.

1 **Sicut nobis.** ¶ † Snīa ſine expſ/ ſiōe cāe lāte tenet ita communiter ſummatur.Ego plenius ſummo ſic Snīa pōt pꝛobari per teſtes lʒ non deponant de camus qui ſolēt iudicē mouere ad ſententiandū. Cōis diui/ ſio,ſcōa ibi. cum aūt. ¶ Caſus literalis. Inter. M.ſubdiaco nū,⁊ M.pſbyterū vertebaṫ qꝺ ſup.v.modijs frumētis,q̄s.d. pꝛeſbyter annuatim eidē ſubdiacono ſoluere tenebaṫ con/ miſſa fuit cā ſup hoc qbuſdā iudicibꝰ coꝛā qbus.M.ſubdia/ conꝰ petebat a.d.M.pꝛeſbytero.v.modios frumenti ſibi per annos ſinglos perſoluēdos.ſacerdos ſe nō teneri rñdit cū alia vice ſup hoc cōuentus fuerit et ſentētialiter abſolutus ad qꝺ ꝓbandū duos teſtes induxit ꝑ quos cōſtitit ꝙ magi ſter.A.autoꝛitate epī londineñ.ipſum abſoluit ab impeti/ tiōe ſubdiaconi ſupꝛadicti lʒ qꝛ teſtimoniū ipſoꝛū quaſi nu de ꝓlatū fuerat cū nihil dixerint de cauſis q̄ iudicē mouere ſolent ad ſniam ꝓferēdā cōſuluerūt papā quid ſup hoc ſit ſeruandū.cū in pleriſqȝ locis in quibꝰ copia pꝛudentiū ha/ beṫ obſerueṫ de cōſuetudine ꝙ oīa q̄ mouēt iudicē ad ſentē tiam pꝛoferendā nō expꝛimātur in ſnīa. Rñdit papa cū ita ſit ꝙ ex dictis ipſoꝛū ꝯſtet ſniam a iudice ſuo ꝓlatā pſumi dʒ oīa ſolenniter pꝛoceſſiſſe ꝓpter iudiciariā ꝑtātem. Berñ.

2 ¶ † No.ibi reſtitutionē ꝙ qs pōt petere reduci ad ſtatutū recipiēdi annuā pēſionē ſeu pſtationē agēdo poſſeſſoꝛio,et habeo iſtū tex.in arg.ꝓ ſingulari qm̄ hic non dꝛ ꝙ reſpectu

a aliciuꝰ rei repetaṫ hec annua pꝛeſtatio.[a] ⁊ ſic videṫ ꝙ poſſit agi poſſeſſoꝛio pꝛo iuribꝰ mere perſonalibꝰ facit glo.ij.qꝺ. ij.nullas.Sed de materia remitto ad plene notata in.c.que

3 relā.de elec. ¶ † No.ij.[b] modū ⁊ pꝛacticā excipiēdi de re iu.

b ⁊ talis exceptio eſt litis finite.ideo habet impedire lit.cōte. de,quo dic vt plene le.⁊ no.in.c.j.de lit.cōteſt.li.vj.quē tex.

4 voluit hic allegare gl.j. ¶ † No.iij.ꝙ id qꝺ ad ſui ſubſtātiā

c exigit ſcripturā[c] pōt ꝓbari per teſtes.ſi ſcriptura ſit ꝑdita ſufficiunt duo teſtes.Nam ad validitatē ſententie requiriṫ ſcriptura:vt in.c.ſi.de re iu.lib.vj.⁊ tñ pōt per teſtes pꝛoba/

d ri.[d] Ad idē vide tex.no.in.l.teſtiū.C.de teſti.vbi ꝓbatur qꝺ etiā ſi ſcriptura ſit de ſubſtantia pꝛobationis,nihilominus pōt actꝰ pꝛobari ꝑ duos teſtes:dūmodo ꝓbeṫ caſus perem ptionis.facit optime in.c.cum olim.⁊ qꝺ ibi no.j.de pꝛiuile.

5 ¶ † Itē no.qꝺ ad pꝛobandū ſentētiā ꝑ teſtes nō eſt neceſ/ ſe vt teſtes deponāt de oībus verbis ꝑ iudicē ꝓlatis ſed ſa/ tis eſt recitare effectū ad ſubſtātialia ſententie. Iſti em̄ de/ poſuerunt ſup iudicis cōmiſſione,⁊ de ipſo iudice ⁊ cauſa ⁊ contra quē ⁊ pꝛo quo fuit lata ſententia. Iſta enim vt dicit

6 Goff.ſunt neceſſaria veſtimēta ſentētie. ¶ † Unū tñ ſingu lariter no.qꝺ teſtes nō depoſuerūt qꝺ interuenit ſcriptura ergo non videṫ eoꝛū teſtimoniū valere:facit qꝺ no.Bar.in d.l.teſtiū.ſed pōt dici quod in caſu nr̄o ex quo teſtes depo/ ſuerunt de ſentētia pꝛeſumēdū eſt qꝺ interuenit ſcriptura, qꝛ illa eſt ſolēnitas intrinſeca ſentētie.nō enim eſt ſentētia ſi ſine ſcriptura.d.c.ſi.⁊.d.l.j.C.de ſen.ex peri.reci.⁊ hoc ſentit hic.d.Ant.⁊ facit qꝺ no.bar.in.l.ſciendum.ff.de verb.obl.⁊ optime facit.c.in pꝛeſentia.de pꝛoba.vbi ptʒ ſufficere vt te/ ſtes deponant ſuper pꝛofeſſione.Nā pꝛeſumiṫ oīa neceſſa/ ria ad pꝛofeſſionē reqſita ⁊ optime hoc videtur ꝓbare text. iſte in ſi.vbi dꝛ qꝺ ex quo cōſtat ſentētiā a iudice ſuo ꝓlatā pꝛopter autoꝛitatē iudiciariā oīa pꝛeſumunṫ legitime pꝛo/

7 ceſſiſſe. ¶ † Ex his verbis ſingulariter no.qꝺ ex quo ꝯſtat de ſnīa:licet nō appareant acta pꝛeſumēdū eſt ꝙ oīa rite et recte ꝓceſſerūt.⁊ aſſerēti cōtrariū incūbit onus pꝛobandi ⁊ tene menti ꝙ hic nō diſtinguiṫ inter factum antiquum ⁊ re cens,licet aliter ſenſit Hoſt.ſ.eo.cū inter.nec inter pꝛoceſ/ ſum ⁊ iuſtitiā.ſed in genere dꝛ ꝙ pꝛopter autoꝛitatem iudi/ ciariā pꝛeſumanṫ legitime pꝛoceſſiſſe.vnde pōdera verbum oīa,qꝛ qui totū dicit nihil excludit.xix.diſt.ſi romano.⁊.c.ſo lite.de ma.⁊ obe.Et ſic pꝛobat iſte tex.iudicio meo opi. In no.in.c.bone.de elec.⁊.c.cū iure.de offi.deleg.qui dixit pꝛo ſenttētia pꝛeſumēdū quo ad oīa ex quo trāſiuit in rē iudica tā,⁊ tene mēti iſtū tex.qꝛ nō ſolet ad hoc ꝑ alios allegari.et

8 vide de materia q̄ dixi in.c.qm̄ cōtra.de ꝓba. ¶ † No.bene pꝛeſumendū ꝓ ſtylo loci in quo pꝛudentium copia habeṫ ⁊

e facit tex.iſte qꝺ dicta doctoꝛū lʒ nō neceſſitēt ad deciſionē[e] cauſe faciūt tñ maximā pſumptionē pꝛo iuſtitia.facit.c.j.de dec.⁊.l.j.C.de ꝓfeſ.q̄ vꝛbe in cōſtā.l.xij.⁊ qꝺ no.gl.in.c.j.de

9 poſtu.pꝛela.⁊.l.j.C.de legi. ¶ † No.vltimo ꝙ ad validitatē

f ſnīe nō requiriṫ qꝺ in ea expꝛimaṫ cā[f] que ipſum iudicē ad ſic ſententiandū induxit ⁊ ad hoc quotidie ꝑ canoniſtas et

10 legiſtas allegaṫ iſte tex. ¶ † Sed ꝯ hoc opp.de.l.ij.§.igno/ minie.ff.de his q no.infa.⁊.l.ꝓperandum.§.illo.C.de iudic. xxj.di.intantū.q̄ iura videnṫ pꝛobare contrariū.Sol.gl.iij. tāgit in pꝛin.⁊ ſoluit ꝙ iudex pōt expꝛimere ſi vult,tñ ſi nō expꝛimit tenet ſnīa vt hic.⁊.ſ.e.cū Bertoldus. Dicit tñ qꝺ in cā appellationis dʒ iudex cām expꝛimere vt pꝛioꝛis iudi cis honoꝛē conſeruet.vt in.c.cū Ioannes.de fi.inſtru.gloſſ. in.c.intantū.pal.tenet cauſam eſſe ſemꝑ in ſnīa expꝛimēdā. ſi tñ nō expꝛimiṫ tenet ſnīa.ſed totū oppoſitū vt ita dixeriʒ tenet hic Ioannes antiquus gloſſatoꝛ vt refert hic Ioan. an.dicens regulare ꝙ in ſnīa nō ſit expꝛimēda cauſa.fallit

11 in caſibus. ¶ † Pꝛimo in cā appellationis.ſ.eo.cū Bertol dus,per rōnē gl.Secūdus vbi ꝓpter ineptā petitionem ab ſoluiṫ.ſ.de iu.examinata. Tertiꝰ vbi ſm legē.ſ.ꝓperādum C.de iud.abſoluiṫ ab inſtātia iudicij.tūc dʒ expꝛimi per quē

ſtetit

a ¶ In caſibus in quib⁹ in ſnia iudex dʒ exprimere cām expreſſio nō eſt de ſubſtantia ⁊c. adde pau. de ca. idem ⁊ plenius tenentes in cōſi. vij. incipi. q̄dā conſiliū petijt a me ⁊c. Salic. in l. properādū. §. illo. C. de iudi.

Sebaſti. Sapia.

b ¶ Qđ iudex aduerte tū ꝙ licet cā non ſit exprimēda ſi tū exprimatur et inepte vitiat ſnīam vt no. Feli. in. c. cuʒ ordinem. col. j. ſ. de reſcri. Jaſo. in l. edita. co. ij. ff. de eden.

Sebaſti. Sapia.

c ¶ Eſt falſa. vide late per Felin. in c. inter ceteras. co. vij. verſi. ſcđa concluſio. ſ. eod. poſt Abbat. ibi col. iij. verſ. venio nūc ad ſecunduʒ membrum.

d ¶ Idē tenet ipſe Abba. panoꝛ. in c. ex parte. in fin. ſ. de conceſ. prebēd. vbi dicit qđ cōſiliū eſt cauēte la qn̄ iudex vult in ſnīa exprimere cauſam adijciat in ſnīa maxie, vl' ſimilē puta dicat abſoluo maxime ex tali cauſa non oſtendit ſe motū non ſolum ex illa cauſa expreſſa ſed etiā ex alijs ⁊c. Item tenet Hiero. toꝛt⁹ in ſuo pul. conſi. qđ fecit in fauorē Florentinoꝛū incip. in nomine dn̄i noſtri Jeſu xp̄i. do. meus ⁊c. in. xv. co. in verſi. ſed quid fortius ⁊c. ⁊ nouiſ. in. l. properandū. §. illo. C. de iudic. ⁊ ibidem dom. Jaſ. in ij. col. vbi etiā dicit cōſiderandū eſſe in predictis cū habeam⁹ tritā regulā qđ qn̄ aliquid de neceſſitate non requiritur in aliquo actu ſi illud exprimatur et inepte non vitiat actuʒ. l. j. in princi. C. de rei vxoꝛ. acti. facit qđ vult gl. in

ſtetit: vt in. d. §. illud. Quart⁹ vbi iudex ſentētiā do recedit a iure cōi. ff. de ap. reci. l. ſciēdum. vñ ſi nō cōdēnat victū in expēſis dʒ dicere cām quare in auē. de iudi. §. opʒ. colla. vj. Quintus qn̄ abſoluit reus, q2 nō poſſidet. ſ. de exce. c. pe. Sext⁹ in ſnia excōicationis de ſen. excō. c. j. lib. vj. Et de materia in ſpe. de ſen. pla. §. qualiter. verſ. verum ſi rationes. ⁊ hoc ſequitur Jo. an. hic dicēs nō ſolū iudicē nō teneri ad exprimēdā cām quinimo fatuū eſt exprimere ſm eū: q2 facile poſſet mala cā exprimi, ⁊ bona ſupprimi, ⁊ ſic nō valeret ſentētia remittit ad notata in. c. ex pte. de cōceſ. pbē. ⁊. ff. de excu. tut. q teſtō. ⁊. ſ. de reſt. in integ. tū ex literis. ver. nos igit. qđ pcedit ſm eū nedū in diffinitiua, ſed in interlocutoꝛia. ar. ſ. de offi. dele. cū ſup. ⁊ ſic refert Hoſt. indicatū p dn̄m Clemē. de cōſilio fratrū. ⁊ cū his dictis tranſit do. Ant. hic ſed tu aduerte lati⁹. dico em̄ foꝛmaliter rn̄dendo ad ɔtraria ſuperius foꝛmata. ⁊ ad iſtū tex. qđ ad ſnīe validitatē non eſt neceſſe^a vt cā exprimatur in ſnia vt hic ⁊ ſm Bar. in. d. §. ignominie. ſʒ quo ad certos effectus qui poſſunt ex ſnia oꝛiri debet in aliquibus cauſis cā exprimi: ita loquuntur cū cōtraria. ſ. foꝛmata ⁊ iura allegata in caſibus proxime enumeratis. Iſtā damnatus ex vna cauſa efficitur infamis, ſecus ſi ex alia. Exēplum in tutoꝛe ſi remouetur ob dolū efficitur infamis ſecus ſi p negligentiā, ideo vt appareat an ſit infamis vel ne debebit iudex exprimere remotiōis cām, vt in. l. iij. ⁊. l. hoc em̄. ff. de ſuſpec. tut. ⁊. d. §. ignominie. tū ſi cā omittit tenet ſnia ſed interpretamur ob mitioꝛem cām fuiſſe prolatā vt in iuribus pxime alleg. quare dico qđ lʒ non exprimat cauſa in caſibus. ſ. exceptis tenet nihilominus

12 ſnia. ¶ † Et diſcurramus nunc p ſingulos ⁊ primo in cauſa appellationis. dico em̄ nullibi caueri ꝙ iudex^b teneat exprimere cāʒ quinimo poti⁹

b minuitur cōtrarium. ij. q. vj. in fi. ⁊. l. eos. C. de ap. vbi ptʒ ꝙ iudicis officiū eſt pnūtiare duntaxat appellationē iuſtā vel iniuſtā: fateoꝛ tū ꝙ de honeſtate dūtaxat dʒ cām exprimere qn̄ irritat ſentētiā ex nouis actis vt ſic cōſeruet honoꝛē primi iudicis. ⁊ ſic debet intelligi. c. cū Joānes. de fide inſtru. ⁊. c. raynutius. ⁊. c. raynald⁹. j. de teſt. Quo ad ſecundum tertium ⁊ quartū dic quod etiā ſi cā nō exprimitur tenet ſnia abſolutoꝛia. vt patet in iurib⁹ prealle. ⁊ ibi per glo. ⁊ vide in iſtis q̄ dixi in. c. examinata. de iudi. ⁊ in. c. fine. de do. ⁊ contu. Exigit em̄ in illis cā nō ad ſnīe validitatē: ſʒ vt appareat an reus ſit abſolutus ab obſeruantia iſti⁹ inſtātie an ab ∞ ſimpliciter ⁊ in perpetuū. Itē vt appareat in caſu. l. pperandū. C. de iudi. p quē ſtetit vt nō ſequeret diffinitiua ppter expēſas ⁊ alios effectus. ¶ In qnto caſu dʒ exprimi cā vt ſi de nouo incipiat poſſidere poſſit cōueniri re nō obſtāte exceptione rei iudicate. nō aūt ex hac omiſſiōe cauſe ſnia eſſet nulla. In ſexto. ſ. excōicatione dico ꝙ cā debet ibi exprimi de neceſſitate: nō tū ex omiſſiōe ſnia redditur nulla, ſʒ iudex omittens punitur nec p ſnia in aliquo pſumit. vñ dʒ ſine difficultate relaxari vt pbatur in d. c. j. ⁊ ſic ille caſus hʒ ſpeciale naturā ab alijs caſibus. ſ. exceptis. ⁊ hoc iō q2 iura ſtricte mādant hic cām exprimi: q2 iudices erāt faciles in excō-

13 municatiōe fulminādā. ſec⁹ aūt in alijs. ¶ † Unde generaliter alias a me fuit q̄ſitū an iudex teneretur cām in ſnia exprimere qn̄ ex gn̄alitate ſnie poſſunt elici diuerſe cāe habentes diuerſos effectus dixi p p̄dicta ꝙ ſic. ſicut dicim⁹ in libello qđ tenet actoꝛ exprimere actionē qñ ex gn̄alitate ponēdi poſſunt elici diuerſe actiones diuerſos effectus producētes: vt no. in. c. dilecti. ſ. de iu. l. edita. C. de eden. Itē ppter has difficultates vitādas iura voluerunt in certis caſibus de quib⁹ ſ. cauſas debere exprimi. Idē ergo dicēdū vbicūꝙ eadē ſubeſt rō. de cōfir. vti. cū dilecta. ⁊. l. illud. ff. ad. l. aquil. dixi tū ꝙ ex omiſſiōe cauſe nō reddit ſnia nulla: ſʒ dʒ fieri interpretatio in mitioꝛē partem, vt in iurib⁹ pal. ⁊. l. ſi preſes. ff. de penis. facit qđ no. Spe. in ti. de off. iudi. §. deſeruit.

ver. in ſnie: ⁊ cū his limitationibus intelligo iſtū

14 tex. ¶ † Itē attēde in eo qđ Jo. an. dicit qđ ſi cā

c expreſſa eſt falſa^c reddit ſnia nulla. primo em̄ dʒ limitari qn̄ cā eſt contra ius cōe, ſecus aūt ſi contra ius litigatoꝛis niſi eſſet notoꝛie falſa ſaltē per relationē ad acta, iuxta ea que plene dixi. ſ. c. j. ⁊ facit. c. cū inter. ſ. e. ⁊ qđ no. Inn. in. c. qm̄ contra. de pba. ⁊ bar. in. l. j. C. de erro. cal. ⁊ p. d. Ant. in. c. in pn̄tia. de renun. Scđo debet limitari qn̄ cauſa contra ius dūtaxat eſſet expreſſa. ſecus em̄ ſi fuiſſet adiecta dictio preſertim ſeu pcipue ſeu maxime ſeu alias ſimilis que tacite alias cauſas includit. vt puta ſi iudex ita pronūtiat. dico teſtamen tū valere pſertim q2 minoꝛ. xiiij. annis pōt teſtari. ⁊ hoc notanter dixit But. in. l. ij. §. ignominie prealle. Sʒ do. Ant. in. c. tū ex literis. de in inteſti. dixit hoc eſſe ɔ illū tex. in ver. nos igit. vbi nō ſaluat ſnia ex cā falſa lata p dictionē pcipue, ex quo apparet iudicē deceptū in expſſo foꝛtius preſumit in tacito. ſed in. c. in pn̄tia. de renū. vbi latius hāc materiā tetigi: diſtinxit ꝙ aut ſnia talis non pōt iuſtificari ex actis in illa cā ⁊ ſnia coꝛruit: ſec⁹ ſi iuſtificari pōt: q2 tūc illa dictio preſertim includit iudicē fuiſſe motū ex alia cā q̄ ex actis colligit, ſed qn̄ falſam cām expſſit ⁊ nō appoſuit aliquā ex dictis dictionibus: tūc nō ſufficit ꝙ ex alijs poſſit ſnia iuſtificari. q2 ptʒ iudiceʒ fuiſſe motū ex falſa cā duntaxat. ad hoc qđ le. ⁊ e

d no. in. c. ex pte. de ɔceſ. pbē. Sʒ ego^d ſequoꝛ but. plurib⁹ rōnib⁹. Primo q2 taciti vel expreſſi eadē

15 eſt rō. vt hic. ⁊ in. l. cū quid. ff. ſi cer. pe. ¶ † Sed ſi iudex in ſnia expreſſiſſet duas cauſas, vnā cōtra ius ⁊ aliā nō, ſuſtinet ſnia ex alia cauſe que non eſt contra ius. q2 aperte ptʒ iudicē nō fuiſſe motū ex alia cā duntaxat que eſt ɔ ius. ideo cū ſnia poſſit ſuſtineri ex alia cā imputandū eſt nō ap-

e pellanti. hoc tenuit Inn.^e in. d. c. j. ⁊ in. d. c. in preſentia. ⁊ Jo. an. in. c. cum inter. ſ. eo. dixi. ſ. eo. c. j. Ergo idē dicendū in caſu nr̄o. nam dictio preſertim pōt includere tacite nedū vnā cām ſed plures. ergo ex cā tacita debuit ſuſtineri ſnia. ad hoc allego ſingulariter iſtum tex. in eo qđ dicit quod in ſnia nō ſolent exprimi oēs cauſe. cū ergo ex cōſuetudine iudicantiū nō aūt ex dictione pſertim clare ptʒ iudicē nō fuiſſe motū ex illa cā dūtaxat q̄ eſt cōtra ius. In dubio ergo debemus ſuſtinere ſnīam. ar. in. c. abbate ſane. de verb. ſig. ⁊. l. quoties. de verb. ob. Tertio adduco. c. per tuas. j. qui fil. ſint leg. vbi cā pncipalioꝛ qua iudex fuit mot⁹ nihil faciebat ad cām. nec per hoc iudicatur ſnia nulla. hinc eſt ꝙ vbi dicit Joan. an. qđ ſepe iudices minus eruditos mouēt cāe min⁹ ɔcludētes. Quarto allego illud. c. tū ex lr̄is. qđ. d. Ant. induxit p ſe. nā ſi ibi illa expſſio cāe reddidiſſet ſentētiā nullā, nō opoꝛtuiſſet qđ papa diſputaſſet an aduerſus illā ſnīam eſſet dāda reſtitutio in integ. ſʒ illico pnūtiaſſet nullā. Uñ dico ꝙ expſſio cauſe falſe cū dictione pſertim facit pſumi ɔtra ſententiā de iniuſtitia ⁊ grauamine partis. Uñ eſt coniectura pbationis grauaminis ſic poſſit peti in integ. reſt. ſaltē cū alijs adminiculis ⁊ hoc vult tex. in. d. c. tū ex literis. ⁊ loquoꝛ ō reſtitutiōe q̄ petitur priuilegio ſpeciali: vt in re minoꝛi vel eccleſie. Iſtā maioꝛ nō admitteret: q2 eſt ſibi imputādū quare a tali ſnia nō appellauit. Item ex alio. d. c. tum ex literis. nō facit cōtra dictū But. q2 ibi loquit de cā q̄ erat ɔtra ius litigatoꝛis: nō aūt ɔ ius ſcriptū: vñ dico ꝙ etiā ſi ibi vſus non fuiſſet dictione preſertim nō ppter hoc ſnia debuiſſet retractari ſi ex regiſtro poſtmodum pdu

16 cto apparet illā cām fuiſſe falſam. ¶ † Quia ppter inſtr̄a nouiter repta nō retractat ſnia q̄ trāſiuit in rem indicatā, vt in. c. ſuboꝛta. j. e. ⁊. l. imperatoꝛes. ff. de re iu. vnde dixit Inn. foꝛtius in. d. c. qm̄ ɔ. qđ ſi iudex dixit in ſnia q2 pbatū fuit p. a. ⁊. b. ideo ɔdēnam⁹ ⁊c. ꝙ lʒ nō appareat ex actis illos aliquid pbaſſe, nō p hoc dʒ ſnia q̄ trāſiuit in rē iudicatā retractari. Pōderat ergo illa falſitas cauſe in. d. c. tū ex literis ad preſumendum pro iniuſtitia ſnie vt facilius indulgeret in inte-

l. vinum. in gloſ mag. in fi. ff. ſi cer' peta. ⁊ glo. in. l. q teſtamēto. §. mulier. ff. de teſta. et quod alibi vult gl. in ver. in multis. inſtit. de lib. quā reputat val de ſing. Bald. in l. conſentaneū. in vi. col. C. quomodo ⁊ qn̄ iud. ſed ego allego aliam inſtit. in. §. inter venditoꝛē. in gl. j. ibi ⁊ eſt ratio. ⁊ ibi eam not. do. xp̄ofo. poꝛ. ergo cum in ſententia non requiratur expſſio cauſe vt hic, qūo ergo ſi exprimatur ⁊ inepta debet actū vitiare cogitabis pro reſponſione.

e ¶ Tenuit Inn. tu pondera q2 illud dictū Inno. non eſt verum. vt tenet do. Car. in d. c. in preſentia. itē. d. c. per tuas non loquitur in cauſa iniuſta et mala. vt loqmur nos item. d. c. ex literis. non probat qđ ſit ipſo iure nulla. Goffre. dicit qđ pōt retractari ⁊ ſic non bene reprehēdit d. Abba. dictum d. Anto. ſed ego dico quod nō tenet ex eo, q2 ibi concurrunt duo quoꝛum vnū nocet ⁊ alterū prodeſt, attenditur quod nocet Andre. Barba.

ꝑ Sebaſti.Sapia.
a ¶Extriſeca.Li-
mitat Fel.hic nõ
ꝓcedere in actu
qui fit cũ expẽſa
q̃ in dubio p̃ſu-
mit factus ab eo
cui⁹ intereſt ſ3 hoc
ſit qd extrinſecũ.
adde Abb.ĩ pul-
chra qð.in conſi.
liiij.incip.vr.in.i.
vol.bal.in conſi.
cccxvij.in.iij.pte
⁊ Deci.in.c.i.in
ij.char.ð iudi.in
i.lectura.nunqd
ex diuturnitate
tpis talis ſolen-
nitas preſumat.
vide alex.in cõſ.i.
in.iiij.vo.⁊ in ꝯſ.
xlv.incip.viſa in
iij.vol.⁊ in conſi.
ix.incip.viſo the
mate.eo.vol.iij.
⁊ in cõſil.xvij.in-
cipi.viſo inſtru-
mẽto.in.iiij.vol.
Iaſ.late i.l.i.col.
v.ver.ex his ha-
bes ſignãter.C.q
admi.⁊ in.l.qui ĩ
aliena.§.i.ff.de ac
qui.here.⁊ in.d.
l.ſciendum.ff.de
verb.obliga.
b ¶Not.differen-
tiã inter teſtes et
inſtrumenta ſeu
ſcripturã tã3 pu-
blicã vel priuatã
⁊ adde gloſ.con-
cor.in.§.ſcriptũ.
inſtitu.de inuti.
ſtip.⁊ ibi do.xp̃o.
por.⁊ pleniſſi.ꝑ
Ang.de are.⁊ vl
tra rõnem Bar.
quã referũt ibi p̃
fati docto.⁊ iſte
hic videtur mihi
ꝙ alia rõ poſſit
colligi ex gl.no.
ĩ ꝟbũ dubiũ.i.c.
in preſentiã.ſ.de
proba.dum vult
qð verbu3 teſtis
ambiguũ ꝓ reo
ſit interpretãdũ:
ergo intelligim⁹
promiſit.l.ſine ſti
pulatiõe:q̃r hoc
erit vtilius reo
cogitabis.adde
de ꝟbo promiſit,
ale.cõſi.lxiij.li.i.
Anto.Franciſc.
d ¶Utrũ verbu3
ꝓmiſit importet
ſtipulationẽ3 di
cas ꝙ ꝓlatũ a te
ſtibus nõ impor
tat ſtipulatione3
niſi ꝓbet qð pre-
ceſſerit interro-
gatio ⁊ ſequuta
fuerit rñſio.ita
Bart.⁊ alex.in.l.
ſciẽdũ.in.iij.col.

grũ reſti.cõtra ſniam ⁊ hoc ſingulariter notabis.
17 ¶†Sed q̃r.ſ.viſum eſt an ſiqñ ſit ꝓ ſnia p̃ſumẽ
dũ.Gl.iſta in ſcða parte principali q̃rit an idẽ di
cendũ ſit in inſtrumẽtorũ ſolẽnitate ⁊ tandem cõ
cludit qð ſic.cã tñ nõ preſumit niſi ꝓbet.vt in.c.
ſi cautio.de fi.inſtru.⁊.l.cum de indebito.in fi.ff.
de pb.S3 attẽde,q̃r gl.poſtea dicit ꝙ ille q̃ alle-
gat ſolẽnitatẽ ſnie circa ſniam ſiue circa inſtr̃m
hoc ꝓbare d3:⁊ ſic vr̃ recedere a priori dicto cum
nõ ponat diuerſitatis rõnẽ inter primũ ⁊ ſecun-
dũ credo tñ ꝙ glo.habuit bonũ ſenſum ſed ine-
pte locuta eſt.Sed pro cõcordia ⁊ pleniori intel
lectu tu diſtingue poſt gl.⁊ bar.in.l.ſciẽdũ.ff.de
ver.ob.cũ q̃rit an ꝓ ſolẽnitate p̃ſumat.aut em̃ q̃
rit de ſolẽnitate extrinſeca aut intrinſeca.Et dr̃
extrinſeca illa q̃ ex verborũ ꝓlatione abſq3 alia
expreſſione ſpecifica nõ comprehendit.Intrin-
ſeca vero eſt illa q̃ ex ꝓlatiõe verborũ abſq3 alia
expreſſione ſpecifica cõprehẽdit vel cõprehẽdi
põt.Exemplũ ſi inſtr̃m dicit ꝙ titi⁹ fuit ſtipula
tus ⁊c.intelligit ꝙ interuenit ĩterrogatio ⁊ rñſio
q̃r ſine his nõ fit ſtipulatio.l.v.ff.de ver.obl.Itẽ
bñ ꝯprehẽdi põt l3 de neceſſitate nõ cõp̃hẽdat.
Exẽplũ dicit inſtr̃m qð titi⁹ ꝓmiſit ⁊c.verbũ em̃
ꝓmiſit intelligi põt dupliciter.ſ.ꝙ promiſit ſim
pliciter.Itẽ ꝑ ſolẽnẽ ſtipulationẽ vt dr̃ text.no.
in.l.ſciendũ.§.edictũ.ff.de edi.edic.vñ in dubio
intelligit ꝙ promiſit ſolẽniter.d.l.ſciendũ.⁊ in.l.
i.C.de contrahẽ.ſti.⁊.§.ſi ſcriptũ.inſt.de inuti.ſti.
Exẽplũ de ſolẽnitate extrinſeca ſi minor cõtra-
xit nõ p̃ſumit qð interuenit autoritas tutoris ni
ſi ꝓbet.l.quecũq3.ff.de pub.q̃r ꝯtus põt eẽ ſine
autoritate tutoris.⁊ idẽ dic ſi eccleſia contraxit.
nõ em̃ p̃ſumit autoritas p̃lati niſi ꝓbet.xij.q.ij.ſi
qua de reb.⁊.c.ſine exceptione.⁊ in cle.i.de re.ec-
cle.nõ alie.neq3 ex ꝓprio neq3 ex lato ſignificato
includitur hec ſolẽnitas ſicut in precedenti caſu.
¶His premiſſis dic ad q̃ſitũ ꝙ aut de ſolẽnita-
a te extrinſeca[a] nõ fit mẽtio in inſtr̃o ⁊ nõ preſumi
tur.d.l.quedã.⁊ multo fortius nõ preſumitur in
dictis teſtiũ.l.i.C.de vſur.⁊.c.i.de re.eccle.nõ alie.
li.vi.Aut de ea fit mentio in inſtrumento:⁊ tunc
aut poſſibile eſt illam ſolennitatem interueniſſe
tẽpore cõfecti inſtrumẽti ⁊ ſtat inſtr̃o vt inſti.de
fideiuſ.§.fin.⁊.l.i.cũ ſua gl.C.de fide inſtr.⁊ iu.ha
18 ſte fi.li.x.no.Inn.in.c.qm̃.de proba.¶†Exem
plũ dicit ſcriptura qð titius iurat⁹ ſic depoſuit
⁊c.hec em̃ ſcriptura probat inſtr̃m teſtis q̃r po-
tuit interuenire tp̃e depoſitionis.de quo vide ꝙ
no.Bar.in.l.theopõpus.ff.de dote p̃le.Aut nõ
fuit poſſibile illam interueniſſe tp̃e cõfecti ĩſtru-
mẽti:⁊ tũc aut queris inter eaſdem ꝑſonas inter
quas illa verba enũciatiua fuerũt ꝓlata ⁊ preſu-
mitur dũmodo enũciet tale qd cui ptes poterãt
renuntiare vt eſt caſus in.l.optimã.C.de contra
hen.⁊ cõmit.ſti.alias ſi nõ poterat renũtiare nõ
preſumitur.Exemplũ in contractu venditionis
cum eccleſia celebrato dr̃ p̃cedẽtibus tractatibus
⁊c.nõ em̃ p̃ſumit p̃ceſſiſſe niſi aliter ꝓbet:vt in.c.
i.de reb.eccl.nõ alie.lib.vi.not.bar.in auc.ſi quis
in aliquo documento.C.de edẽ.⁊.d.l.ſciendũ.⁊.l.
ſi forte.ff.de caſtr.pe.Aut q̃ritur an ꝓbet inter
alias ꝑſonas.⁊ dicendũ qð nõ vt in.d.auc.ſi qs,
Si aũt teſtes deponãt ſuper illã ſolẽnitatẽ tunc
ſtandum eſt ſi deponunt ⁊ reddũt cãm ſufficien-
tẽ ſciẽtie:vt hic in eo ꝙ teſtes deponũt de cõmiſ
ſione iudicis ⁊ abſolutione vt in.c.ad aures.de
reb.eccl.nõ alie.Scðo caſu principali.ſ.cũ queri
tur de ſolẽnitate intrinſeca.dic ꝙ ſolẽnitas intrĩ
ſeca formalis nõ p̃ſumit,inſtit.de emp.⁊ vend.§.
pretiũ.nõ em̃ preſumitur pretiũ ſolutũ licet ſine
eo vẽditio nõ ꝯſtat:vt.d.§.pretiũ.Aut q̃ritur de
ſolennitate formali:puta q̃r interuenit ſtipula-
tio vel ſimile.⁊ de iſta dicendũ ꝙ in inſtr̃o publi
co vel priuato p̃ſumit.d.l.ſciendũ.⁊.l.i.C.de con
19 trahẽ.⁊ cõmit.ſti.inſt.de fideiuſ.§.fin.¶†In di
b ctis vero teſtiũ[b] nõ preſumit vt eſt tex.iũcta gl.in
l.i.C.de vſur.multiplex aũt redditur diuerſitatis
ratio:ſ3 mihi pl3 opi.Bar.in.d.l.i.§.ſciẽdũ.vc3 te
ſtis habet deponere ⁊ reddere rationem per ſen

ſum corporeũ,vt ꝓbat.iij.q.ix.teſtes.⁊.l.teſtiũ.C.
de teſti.nec debet deponere per verba iuris ſed
facti:vt no.Inn.in.c.cũ cauſa.ſ.de teſt.vbi plene
dixi.Si ergo diceret teſtis quod ſtipulatio inter
uenit,nõ v3 dictũ ſuũ niſi reddat rõnẽ per verba
facti,q̃r decernere an ex verbis reſultet ſtipula-
tio ſpectat ad iudicẽ,⁊ ideo non poteſt in dictis
teſtiũ preſumi ſolennitas intrinſeca.Teſtis enĩ3
d3 dicere promiſit precedẽte interrogatione ⁊ iu
dex ex dictis teſtiũ h3 decernere an reſultet iuris
effectus ſ3 in inſtrumẽto eſt aliud q̃r cũ cõficiat
de cõſenſu partiũ põt notarius id qð eſt geſtum
ſcribere per quẽcũq3 ꝟba ſibi vr̃ que hoc impor
tãt ⁊ idẽ eſt in parte ſcribente ſe ꝓmiſiſſe vel fide
iuſſiſſe vel qd ſimile.d.Ant.hic putat hoc dictũ
Bar.verũ qñ deponẽdo ſuper facto ſe refert te-
ſtis ad verba iuris ita ꝙ ſint ex toto verba iuris
ſec⁹ ſi verba adaptant ad qd facti,vt q̃r deponit
c teſtis[c] talẽ iudicẽ ſic ſentẽtiaſſe qð ꝟbũ nõ ẽ iu-
ris mere.⁊ hoc caſu p̃ſumit in teſte ſolẽnitas in-
trinſeca.⁊ de hoc dicit tex.eẽ notabilẽ hic.vbi te-
ſtis dpoſuit ſimpl̃r iudicẽ ſic ſniaſſe.⁊ intelligit
qð in ſcriptis.Ego ꝯ hãc limitationẽ.d.ant.ad-
d duco tex.iũcta gl.in.d.l.i.C.[d] de vſur.vbi teſtis d
ponit ꝑ verba que ſunt iuris mere,vt ꝑ verbum
ꝓmiſit.⁊ tñ nõ intelligit qð ꝑ ſtipulationẽ ſicut
p̃ſumit in inſtr̃o publico vel p̃uato:vt in iurib⁹
p̃al.Preterea dictũ teſtis d3 cõcludere neceſſa-
rio:vt in.c.in preſentia.de proba.nõ aũt preſum
ptiue niſi preſumptiõe iuris,vt.l.i.⁊ ibi per bart.
ff.ſi cer.pe.ergo in dicto teſtis nõ eſt preſumẽda
20 iſta ſolẽnitas l3 intrinſeca.¶†Ad iſtũ text.no-
tabilem intellectũ.ſ.ꝙ hoc ꝓcedit nõ ex p̃ſum-
ptione teſtis ſed iudicis:q̃r ex quo cõſtat ſniam
a ſuo iudice lata3 oĩa preſumunt legitime fuiſſe
geſta vt dicit in fi.c.Et ex hoc do notabilẽ limi-
tationẽ ad dictũ Bar.vt in dicto teſtis non pre-
ſumat ſolennitas intrinſeca niſi referatur ad di-
ctum ſeu ad factũ iudicis in caſu quo pro iudice
21 p̃ſumeret vt notanter ꝓbatur hic.¶†Ex pre-
dictis poteſt decidi queſtio an p̃ſumat qð iudex
habuerit cõmiſſionẽ ſi aſſeruerit ſe delegatũ.⁊ vr̃
ꝙ nõ,q̃r hec eſt ſolẽnitas extrinſeca.ar.hic ne pre
ſumit ꝙ aliqs habuerit cõmiſſione3 niſi probet,
vt in.c.cũ in iure.de offi.dele.⁊.l.vnica.C.de man.
prin.Inn.poſuit hanc queſtione3 in.c.innotuit.
de eo q̃ fur.ord.rece.⁊ cõcludit ꝙ ſi ſententia fuit
lata partibus p̃ſentibus nec reclamãtibus preſu
mit iuriſdictio:ex quo ſnia trãſiuit in rẽ iudicatã.
Idẽ dicit ſi lis fuit cõteſtata vt poſtmodum in-
cũbat parti opponenti onus ꝓbandi iuriſdictio
nis defectũ ⁊ vide de hoc articulo ⁊ aliis ad ma-
teriã iſtã ſpectãtib⁹ ibi per Inn.⁊ de hoc vltimo
dic vt no.in.d.c.cũ in iure,⁊ multas q̃ões in ma
22 teria vide per bar.in.d.l.ſciendũ.¶†An aũt in-
diſtincte p̃ſumat ꝓ ſolẽnitate intrinſeca.Inn.in
d.c.innotuit.⁊ Io.an.hic dicũt ꝙ nõ p̃ſumit vbi
ius dicit formã ꝓbãdi.ĩ.de ſen.exc.ſacro.in prin.
⁊.ſ.de teſt.in noĩe qð eſt notãdũ.Itẽ vbi ius pre
cipit interuenire ſcripturam videt em̃ p̃ceſſiſſe vt
ꝑ eã ꝓbet ſolẽnitas,de ſen.exc.cũ medicinalis.li.
23 vi.¶†Et ꝑ hoc notãter dicit Inn.in.c.ſuꝑ his.
de accu.ꝙ ſi excipit ꝯ aliquẽ qð nõ eſt ſubdiaco-
nus,id eligi non potuit in ep̃m qð ſibi incumbit
onus ꝓbandi ſe eſſe ſubdiaconũ:q̃r iura mandãt
ſuꝑ hoc literas cõfici.ij.q.i.legũ.niſi ſm̃ eũ tanta
ſit p̃ſumptio ꝓ ordinato ꝙ trãſferret onus ꝓbã
di in excipiẽte vt ſi mſ̃to tp̃e in ſubdiaconat⁹ or-
dine ſeruiuiſſet.⁊ no.hãc.limitationẽ.vide d hoc
vltimo qð no.Ho.in.d.c.innotuit.⁊ ꝑ Fede.conſ.
xiij.Sed hoc vltimũ videt cõtra iſtũ text.nã iura
mãdãt de ſnia cõfici,ſcripturã,vt in.c.ſi.de re.iu.
li.vi.⁊ tñ ꝓ hac ſolẽnitate p̃ſumit vt hic.Ob hoc
dixerũt quidã,vt refert.d.Anto.hic ꝙ d3 teſtis
addere in teſtimonio ꝙ iudex ſetentiauit in ſcri-
ptis ⁊ ſic op3 ſupplere ad iſtũ text.ſed hoc eſt di-
uinare vel dicit h̃ ſpeciale ꝓpter autoritatẽ iudi-
ciariã.⁊ mihi placet per finẽ huius tex.vt.ſ.dixi.
24 ¶†Uel tertio ſcriptura requirit in ſentẽta nõ
ad finẽ illã ꝓbãdi,ſ3 ad finẽ illã tũc recitãdi vt cũ
moderatione

ff.de verb.oblig.
⁊ not.Bald.in.l.
i.in.ij.co.C.quã-
do lice.ab empt.
diſce.⁊ Ange.in
l.ij.C.de ꝯtrahẽ.
⁊ cõmit.ſtipu.et
in.l.ſciẽdũ.§.di-
ctũ.ff.d edi.edic.
⁊ vide Sali.in.l.
i.C.de vſu.vbi di
xit quod verbu3
promitto addi-
tũ preſtatiõi vſu
rarũ puta ſi dica
tur promitto vſu
ras etiam in ſcri
ptura p̃uata in-
telligit ꝑ ſtipula
tionẽ qð etiã ſen
tit gl.⁊ bar.in.d.
l.i.C.d vſu.⁊ bar.
in.l.lecta.i.iij.col.
ff.ſi cer.peta.⁊ in
l.titia.§.fin.ff.de
verb.oblig.⁊ vi-
de Pau.de ca.in
conſ.ſuo.lxxxiij.
inci.in cauſa ſil-
ueſtri.⁊ eũde3.d.
Paul.in.l.iuriſ-
gentiu3.§.qð fer
re.ff.de pact.et
adde quod ſi in
inſtrumento di-
ceretur promit-
to ꝑmutare non
intelligit per ſti-
pulatione3.imo
habet locum pe-
nitentia.ita bal.
in.l.ſicut.in pen.
qõ.C.de actio.et
obli.⁊ vide An-
ge.in.l.i.C.de cõ-
crahen.et cõmit.
ſtip.vbi dicit qð
ſi verbũ promit-
to profertur a te
ſtatore iuriſperi-
to intelligitur ꝑ
ſtipulationem.
c ¶Deponit te-
ſtis.tu pondera
qð teſtis depo-
nẽs ſuꝑ equiuo-
co niſi ſpecificet
nõ ꝓbat.vt not.
in.l.heredes pa-
lam.⁊ ibi.Bald.
ff.de teſt.do.ant.
in.c.cu3 cauſam.
de teſti.ſed ver-
bum promiſit eſt
equiuocum ergo
nõ probat.vt di-
cta.l.ſcendum.in
princi.ff.de edil.
edic.vbi videtur
melior ratio.An
dre,Barba.
d ¶Ubi vide bal.
circa medium.et
etiam Salic.

moderatione magna feraꝫ,ſcd̃m predicta ſalua ꝯrietate illius gloſſ.vt
25 ꝓma pars loquaꝫ in ſolēnitate intrinſeca.ſcda in extrinſeca.¶†Nũc
venio ad aliã particulã gl.an contra iſtã preſumptã ſolēnitatē admit
taꝫ ꝓbatio in cõtrariũ,ꝛ dicit ꝙ ſic.no.gl.plus notãter dixit Inno.in
c.innotuit.ꝛ Jo.an.hic ꝙ cũ p̄ſumptio ſolēnitatis in precedētibus ca
ſibus ſolũ procedat ex p̄ſumptione,cito ꝑ alias p̄ſumptiones tollitur
ꝛ iudex de facili inquiret.ar.de preſum.qꝛ veriſimile.ꝛ vide in hoc qđ
no.Bar.in.d.l.ſciendũ.Sed qꝛ gl.hic dicit ꝙ in inſtrumentis publi
cis vel priuatis nõ p̄ſumiꝫ cã,qđ ſi interuenit ſtipulatio.vide qđ not.
26 in.d.c.ſi cautio.ꝛ ꝑ bar.in.l.ij.§.pure.ff.de doli exce.¶†Ultimo nunc
venio ad glo.ij.quã ſerioſe omiſi vt materia premiſſa eſſet cõtexta.Et
opponitur cõtra dictũ iſtorũ teſtiũ vñ teſtimoniũ ꝓferendo ſine cã nõ
debuit valere.iiij.q.iij.ſolã.Glo.reſpondet ꝛ minus bene quo ad literã
iſtam Hoſ.dicit ꝙ teſtimoniũ iſtorũ nõ erat nudũ ſed veſtitũ neceſſa
rijs veſtimētis vt ptꝫ in litera,qꝛ deponebãt de cõmiſſione cãe ſnĩe ꝛc.
vt.ꝰ.dixi.ſꝫ nõ reddebãt cãm q̃ mouit iudicē,qꝛ ad hoc teſtis non te
netur ſꝫ teneꝫ reddere cãm dicti ſui ꝓut ipſe ꝑcepit ꝛ non prout mouit
aliũ ad ſic faciendũ.ſi tñ interrogareꝫ puto ꝙ deberet reſpõdere qua
a tenus ipſe ꝑcepit.[a] ¶†Ultimo no.in practica vnũ dictũ Jo.an.[b] hic
27 dicit em̃ qđ illud qđ hic in tex.dꝛ de cã nõ exprimēda ſeruant iuriſpe
b riti in conſilijs cõtra iura,ſ.nõ allegãda,cũ petanꝫ ꝯſilia ꝑ iudices cau
ſarũ ſecus ſi petanꝫ per partes.ſed ego nõ vidi hoc hactenus ſeruari
nec puto hoc fore iuſtũ,qꝛ iudex nõ teneꝫ ſeq cõſiliũ ſapiētis etiã ſi ex
forma ſtatuti teneaꝫ requirere niſi ſit iuridicũ,vt plene no.bar.in.l.j.§.ſi
plures.ff.de exercito.ꝛ aliqđ in.c.ſi ꝓ debilitate.ꝺ of.dele.iđ vt iudex bñ
ꝺcernat an ꝯſiliũ ſit iuri ꝯſonũ vꝫ neceſſariũ exprimere iura ꝛ motiua.

1 ☞Appellare poteſt tertius a ſententia pro ſuo intereſſe.3.14.
Sententia a qua fuit appellatũ poteſt confirmari ſi per appellantem nihil doceatur contra eã.reſpectu vero tertij poteſt infirmari qui pro ſuo intereſſe ab ea appellauit.9.
2 Libellus poteſt dirigi contra ſubditos abſq; eo ꝙ prius dirigatur cõtra illum qui ſubiectionis poſſeſſionem pretendit.17.
4 Appellantes ſi ſint plures ab eadē ſnĩa ꝛ vnus obtineat quia de iure ſuo docuit ꝛ alij non,victoria illius non prodeſt alijs.10.
5 Tertius appellãs a ſnĩa inter alios acta pro ſuo intereſſe dꝫ cauſam grauaminis exprimere per rationes de quibus hic.
6 Sentētia inter alios lata nõ nocet tertio etiã qđ ipſe ſciuerit cauſam agi ꝛ non contradicit.16.17.vbi examinatur de veritate iſtius dicti.
7 Executio ſnĩe an differaꝫ ſi tertius ſummarie docet de iure ſuo.31.
8 Tertius qñ appellat pro intereſſe ſuo a ſnĩa inter alios lata qñ pronuntiabit iudex appellationis circa iſtam ſententiam.
9 Snĩa lata pro tertio qui appellauit pro intereſſe ſuo an ꝓſit illi qui in primo iudicio fuit victus ꝛ ſimiliter appellauit vel econuerſo.11.
12 Tertius poteſt appellare a ſententia lata in cauſa capitali cõtra aliũ ꝛ ſi obtinet prodeſt condemnato.
13 Tertius regulariter non appellat a ſnĩa inter alios lata niſi oſtendat de aliquo ſuo particulari intereſſe vel affectione.de quibus hic.
15 Appellatio quam facit tertius pro intereſſe ſuo dicitur iudicialis.
16 Sententia lata contra ſubditum quale preiudicium inferat ſuperiori ſuper iure ſubiectionis.
17 Subditorum intereſt non mutare dominum.ideo poſſunt ſe opponere ne mutent dominum.
18 Poſſeſſionis commodum maximum eſt ꝛ parit multos effectus.
19 Creditor litigãs ſup dñio pignoris agēdo hypothecaria infert p̄iudicium dño ſcienti qꝛ cenſetur dediſſe licentiam litigandi ſuper dñio.
20 Sententia lata contra ſubditũ an preiudicet dño qui a tali ſnĩa appellauit ꝛ poſtmodam appellationem deſeruit.
21 Sententia lata contra ſubditum an preiudicet domino qui fuit vocatus ꝛ non comparuit.
22 Ex ſola contumacia quis nõ priuatur iure ſuo,ſed debet procedi contra ipſum alijs remedijs opportunis.
23 Nominatus in iudicio ſi in termino ſibi dato nõ cõparet nõ per hoc priuatur iure ſuo.
24 Iudiciũ ꝯ aduocatũ an preiudicet parti principali vocate ꝛ preſenti.
25 Tertius an poſſit appellare a qualibet ſententia,etiam a tertia.26.
27 Tertius licet non appellauerit a ſententia inter alios lata,tamen põt appellationem per victum interpoſitam proſequi,licet ille victus traſ egerit vel aliter compoſuerit.
28 Tertius qui comparet pro ſuo intereſſe ad quē effectum poteſt ſe intromittere ad cauſam per alium intentatam ꝛ quos actus ꝛ que adiuuamenta poteſt facere.vide in diſcurſu.
29 Defendere poteſt quis aliquem etiam inuitum.
30 Tertius comparens pro iure ſuo tam in primo ꝙ in ſecundo iudicio an teneatur libellum offerre ꝛ litem conteſtari ꝛ ſimilia facere.
32 Tertius poteſt impedire executionem ſententie etiã reſpectu ſimplicis poſſeſſionis quam habet.

1 Cum ſuper. ¶†Cõfirmatur ſnĩa quo ad reũ appellantē ſi nihil doceatur ꝯtra eã,differꝫ tamē executio ſi tertius de ſuo intereſſe doceat.
Uel ſumma ſic.Ab eadē ſentētia poteſt appellare nedum
reus victus.ſed etiã tertius cuius intereſt ꝛ pote
rit ſententia quo ad reum nil de ſuo iure docen
tē confirmari reſpectu vero tertij rõnabiliter ap
pellãtis infirmari.h.d.Diuidiꝫ in tres ptes.In
prima deciſe narrat factũ.In ſcda quo ad reum
principalē cõfirmat ſententiã.ibi cũ ex parte.In
tertia vero quo ad tertiũ appellantē committit
cauſam executionis fiende vel nõ.Et hec decre.
ſemper videbatur mihi difficilis tũ ꝓpter ipſius
difficilē materiã.tũ ꝓpter intrincatũ modũ tra
dendi ipſam per cõmentatores noſtros maxime
Inn.in.c.adhibitum.Ego deo largitore dicã cla
riſſime ꝛ concluſiue.primo tex.cum gl.materia
intrinſeca.tradã.demum aliqua ſubijciã ad mate
riam ampliandã.¶Caſus literalis.Cum inter
epiſcopũ aurieñ.ex vna parte:ꝛ monaſteriuꝫ cel
le noue ex altera ſuper ſtatu ipſi⁹ diuerſe ſenten
tie pro epo late fuiſſenꝫ tam ex parte monaſterij
quam ex parte Oueteñ.epiſcopi fuit ad ſedem a
poſtolicam appellatũ.vnde epiſcopus Oueteñ.
per nuntium ſuum cõquerebatur per ſententias
illas eccleſiam Oueteñ.enormiter eſſe leſam.ad
quã dicebat dictum monaſterium pertinere qua
re dicta ſentētia ꝓ epiſcopo nõ deberet executio
ni mãdari,ſuper hoc negotia multa fuerunt al
legata in preſentia pape.verũtamen ex parte mo
naſterij nihil rationabile oſtenſum fuit quare di
cta ſententia pro epiſcopo lata debuerit irritari.
ꝛ ideo quãtum ad monaſteriũ ipſam confirma
uit mãdat papa iudicib⁹ quaten⁹ ſi cõſtiterit ap
pellationē ꝓ eccleſia oueteñ.rõnabiliter interpo
ſitã ad eã ꝓſequendã nũtiũ ſuũ intra tp̄s legiti
mũ deſtinaſſe executio ſnĩe differaꝫ nec circa poſ
ſeſſionē oueteñ.eccl'ia detrimentũ incurrat.alio
qn ſicut iuſtũ fuerit executiõi mãdeꝫ ſine p̄iudi
cio eccl'ie oueteñ.cũ hoc ſibi nõ p̄iudicet quomi
nus ſuã poſſit conſequi rõnē cũ res inter alios a
cta nõ noceat regulariter alijs iuxta ꝯſtitutiões
2 canonicas ꝛ ciuiles.ber.¶†Et no.j.ꝙ cũ ꝺ ſub
iectiõe agiꝫ põt libell⁹ dirigi ꝯ eũ q dꝛ ſubiect⁹
abſq; eo ꝙ primo cõueniaꝫ is q ſubiectionē vel
ſubiectionis poſſeſſionē pretēdit.ꝯcordat.ꝰ.e.c.
cũ inter.vbi tetigi ꝛ pleniſſime dixi in.c.auditis.
3 de preſcri.¶†No.ij.ꝙ ab eadē ſentētia poſſunt
appellare oẽs quorũ intereſt.lꝫ in iudicio nõ in
teruenerint.qualis aũt ſit hec appellatio iudicia
lis vel extraiudicialis.j.dicetur.concordat huic
tex.l.a ſnĩa.in prin.cũ duob⁹.§.ſeq.ff.de ap.facit
4 ꝓ ꝯriũ ſenſum.ij.q.vj.nõ ſolent.¶†No.iij.ꝙ cũ
in eadē cã ab eadē ſnĩa plures appellant ꝛ proſe
quunꝫ victoriã vni⁹ q de iure ſuo docuit nõ pro
deſt alteri nil rõnabil'r proponēti.ꝛ ſic limita.c.
vna ſnĩa.j.ti.px.ꝛ.l.ſi q ſeparatiꝫ.ff.de ap.ꝛ.j.ſup
gl.dicã plenius ꝛ clarius.¶No.ibi.rõnabiliter
qđ terti⁹ q nõ fuit in iudicio ꝓ intereſſe ſuo.ap
pellãs dꝫ ſeruare tp̄a appellatiõis interponēde
5 ꝛ ex cauſa rõnabili appellare.¶†Et ex hoc ꝛ ex
tex.ſingulariter no.caſuꝫ i quo cũ appellaꝫ a diſ
c finitiua eſt neceſſe exprimere cauſam[c] appellãdi.
nec ſufficit dicere appello ab iniqua ſnĩa vꝫ cuꝫ
tertius q in iudicio nõ interfuit appellat ꝓ in
tereſſe ſuo,qđ tenet Bar.in.d.l.a ſnĩa.ꝛ hoc no
tanter hic probaꝫ ꝛ in.d.l.a ſnĩa.in princi.Et hãc
puto rõnē qꝛ regulariter non lꝫ appellare a ſnĩa
inter alios:vt in.d.l.a ſnĩa.cũ ergo iſta appella
tio a tertio facta ſit contra regulas iuris opꝫ qđ
exprimaꝫ cauſa eã iuſtificãs,qꝛ geſtũ cõtra legeꝫ
eſt nullũ.l.nõ dubiũ.C.de lega.ꝛ.ij.q.vj.nõ ſolũ.
ꝛ.c.cũ inter.de elec.ſicut in ſimili dixi de appella
tione interponenda ab executore.ꝰ.e.qđ ad ꝯſul
tationē.ꝛ hoc tene mēti.¶No.vnũ modũ impe
diendi executionē ſnĩe pro alio late:vt.ſ.ptēdēs
intereſſe circa ipſius executionē appellet,ꝛ in ap
pellationis cauſa doceat de intereſſe ſuo:an aũt
ſine appellatione poſſit hũc effectũ cõſeq dicã.
6 j.¶†Not.ꝙ ſnĩa lata ſuper ſubiectione contra
ſubiectũ nõ nocet ei q pretēdit habere ius ſubie
ctionis quantũcũq; ſciuerit illam cãm agi ꝛ nõ
cõtradixit:quinimo reputaꝫ oĩno alia pſona ita
vt habeat locum illa regula res inter alios acta.

☞Sebaſti. Sapia.
a ¶Ipſe ꝑcepit. Aduerte tamen qđ ſi ex verbis p̄cedentib⁹ dictis per teſtem apparet qualiter intelligitur eius dcm̄ ſi īterrogaꝫ qualiter ītelligit nõ teneꝫ reſpõdere.ita ſentit Bart.in.l.j.colũ.iij.ff.ſi cer.pe.ꝛ ibi clare Jaſ.in.iij.no.vbi plus dicitur qđ etiã ſi tunc male rñdeat nõ vitiaꝫ eius dictũ vide eundem in.l.fin.ff.de offi.procu.ceſa.Feli.in.c.cũ cãm.colũ.ij.ꝰ.de teſti.
b ¶Dicebat hic d.Franc.de aret.ſecundũ.d.Bar.de bel.quod hoc bñ dicebat Joã.an.propter excellētiam ꝛ ſummã eius autoritatē.Et an doctor cõſulēs debeat allegare quotas iuris vide hic do.Ant.col.ij.circa prin.x.ꝛ eſt arg.conſulentē in ciuitate ꝛc.in.j.et iij.co.x.vlti.q̃ro quo ad hoc ꝛc.adde qđ mediolani doctores cõſulentes ꝛ iudices ſeruãt dictũ Joã.and.
c ¶Exprimere cauſam.Adde Ro.conſil.cccxxxiij.in fine.
☞Sebaſti.Sapia.
c ¶Cauſam.Uid Bal.ꝛ Salic.in auten.hodie.C.de appel.late per Ang.are.in.d.l.a ſententia.ꝛ per Rapha.in.l.j.ff.de app.reci.

a ¶ Proſint ꝛ no
cēt. Adde Fran.
are. cōſil.lxxviij.
ꝛ vide Anchar.
cōſi.lxxxvi. alex.
conſil.cxxxiij. et
ccv.ij.lib.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Reo approbā
te. Vide Bald.
Salice.ꝛ Alber.
in.l.addictos. C.
de epiſc. audien.
Ange.ꝛ Imo.in
l.nō tm̄.ff.de ap
pel.Ange.are.in
l.ſi q ſeparatim.
§.fina.ff.eod.
c ¶ Plenū preiu
diciū. Adde Ful
go.conſi.clxix.ro
ma.conſi.cccxlij.
Alex.cōſi.xxxvi.
j.li.ꝛ cōſil.lxxxij.
eo.li.ꝛ dicit Ro
ma.cōſil. cccxliij.
qꝺ rōne qualiſ
qualis p̄iudicij li
cet appellare.
Anto. Franciſc.
c ¶ An ꝛ quando
tertius poſſit ap
pellare ꝛ ratione
cui⁹ preiudicij id
facere poſſit di
cas qꝺ terti⁹ po
teſt appellare a
ſnīa ꝓ ſuo inter
eſſe vt ꝑ Inno.et
doct.in.c.cū ſup.
de re iudi.ꝛ ꝑ.d.
Cardi.in cle.j.in
prin.de cā poſ.et
proprie.et plene
ꝑ andr.ſicu.in.c.
ſup eo.de off.de
le.ꝛ ꝑ Old.in cō
ſi.ccliij.ici.cōtra
ꝓuiſionē ꝛ vide
Bart.in.l.a ſnīa
ff.de app.vbi di
xit qꝺ terti⁹ pōt
appellare ꝓ ſuo
itereſſe etiā ſi ſit
tertia ſnīa illa a
qua appellat dū
tamē ipſe nō ap
pellauerit ſ3 p̄n
cipalis litigator
qꝺ intellige verū
ſi ipſe ignorauit
cām agi alias ſe
cus vt per Bar
to.in.d.l.a ſentē
tia.ꝛ de mō for
mandi libellū qn̄
tertius appellat
pro ſuo intereſſe
vide Inno.in.d.
c.cū ſuper ꝛ adde
ꝙ terti⁹ ꝓſequēs
pro intereſſe ſuo
appellationē in
terpoſitā per li
tigantē non pōt
proſequi qn̄ ap
pellatio eſt nul
liter interpoſita.
vt no.do.Car.in
cle.cōſtitutionē.

Et ꝓbat̃ hoc apertiſſime hic ſaltem quo ad ius
proprietatis.ꝛ tene mēti perpetuo hunc text.q2
credo ꝙ alibi nō ita plene ꝓbet̃. Aut inferat pre
iudiciū tacēti quo ad poſſeſſionē ſi ipſe ſuperior
7 erat in poſſeſſione.dicā.j.ſuper gl.iij. ¶ † Opp.
contra tex.in eo qꝺ exigit vt ep̄s oueteñ. debeat
ꝓbare rōnabiliter appellaſſe.cū em̄ agit̃ de mo
dico preiudicio.ſ.vt differat̃ executio ſnīe ſatis
erat ꝓbare ſummarie de iure ſuo.vt in.c.veniēs ꝛ
qꝺ ibi no.de teſt.ꝛ.l.iij.ꝛ.l.theſaurus.ff.ad exhi
ben.Sol.glo.ij.ſentit hic ꝺriū in p̄n.ſ3 anteꝙ re
ſpōdeat inculcat aliā qōnē.ſ.an ꝓbāte epiſcopo
ouetē.de iure ſuo debeat retractari ſnīa lata con
tra monaſteriū in fauorē ep̄i auriē. Et ad vtrūq3
dicit ꝙ ad effectū differēdi executionem ſatis eſt
ꝓbare de iure ſuo ſummarie.ſed ad cōſequendā
retractationē ſentētie oportebit plene ꝺ iure ſuo
docere.hec videt̃ mēs gl.in p̄ma parte ſui. Quo
ad primā partē gl.optime loquit̃ intelligēdo qꝺ
per ꝓbationē ſummariā differat̃ executio ad tē
pus.ſ.donec poſtmodū plene diſcutiat̃ de iure
iſtius tertij.vt probat̃ in.d.c.veniens.vbi de hoc.
8 ¶ † Sed quatenus gl.ſentit ꝙ iſto ep̄o oueteñ.
plene de iure ſuo ꝓbāte debeat caſſari ſententia
in fauorem alterius lata. Inn.hic inſtat ponēdo
duas practicas ꝓnūtiādi. Quidā em̄ dicūt ꝙ ſi
ille ep̄s oueteñ.ꝓbabit ſnīam iniquā ꝑ quā pro
nuntiatū eſt monaſteriū qꝺ ei ſubeſt ad aurieñ.
ep̄m ꝑtinere index appellationis ꝓnūtiauit ſic.
cū monaſteriū celle noue nō ad aurieñ.ſ3 ad oue
teñ.pertineat ideo ipſum monaſteriū abſoluim⁹
ab impetitione ep̄i aurieñ.ꝛ latā ꝑ ipſo ſentētiā
reuocamus. Refert alios dicere ꝙ index in cā
appellationis ꝓnuntiauit dūtaxat ſnīam ꝑ ep̄o
aurieñ.latā nō preiudicare ep̄o oueteñ.ar.in.d.l.
a ſentētia.in prin.ff.de ap. Inno.vero diſtinguit
ꝙ in cauſa in qua ex prima ſentētia infert̃ preiu
diciū ipſi tertio ferenda eſt ſentētia ſm̄ p̄mū mo
dū exēplū in caſib⁹ de quib⁹.j.c.pe. Si vero non
fit preiudiciū niſi quo ad preſumptionē vt in ca
ſu noſtro:tunc refert̃ ſentētia ſm̄ aliū modū.do.
Ant.limitat hoc vltimū verū qn̄ iſte tertius cō
paret poſt ſentētiā latā cōtra reū.ſed ſi cōparet
ex rōne ſui intereſſe ingredit̃ litē ꝛ ꝓſequit̃ vna
cū reo.tūc q2 ſentētia facit ſibi plenū preiudiciu3
vt hic no. Inn.tūc fert̃ ſentētia etiā quo ad reu3.
ſed certe de hoc vltimo nō eſt dubiū. Cōclude ꝙ
aut tertius appellauit in caſu quo defenſio vel a
ctio primo loco ſpectabat ad eū tunc cum omia
a acta ſibi ꝓſint ꝛ nocent³ ſicut ſentētia ꝓdeſſet et
noceret.d.c.pe.feret̃ ſnīa ſm̄ primū modum. Si
vero cōparet iñ caſu in quo defenſio non ſpectā
bat ad eū primo loco ſ3 rōne aliqualis ſui preiu
dicij appellauit.vt in caſu huius.c.ꝛ tunc nō eſt
vis an index ꝓnūtiet ſentētiā nō preiudicare iſti
tertio.an vero dicat illā iniquā ꝛ iniuſtā quo ad
iſtud factū.vl̄ ſi retractet ꝛ caſſet illā quo a : iſtū
tertiū nā ſatis illā retractat quo ad tertiū ſi pro
nūtiet illā ſib: nō debere p̄iudicare.ꝛ ſic pōt ſal
uari qꝺ tacite ſentit hic gl.ꝛ videtur hoc vltimū
9 de mēte Bar.in.d.l.a ſnīa. ¶ † An aūta ſentētia
lata pro iſto tertio proſit victo diſtingue ſic poſt
Bar.in.d.l.a ſententia.qꝺ aut iſte victus appel
lauit ꝛ etiā iſte tertius.ꝛ vterq3 ꝓſecutus eſt ap
pellationē ſuā.tñ ille victus nihil de iure ſuo ꝓ
bauit in cauſa appellationis.licet ille terti⁹ do
cuit de iure ſuo.ꝛ tūc ſentētia proderit ſolum illi
tertio.ꝛ quantū ad eū ſnīa infirmabit̃.quantum
vero ad aliū victū ſentētia ꝯfirmabit̃ ꝛ de hoc eſt
caſus hic. Vñ dico qꝺ iſtud monaſteriū nō ha
bebit amplius ex ſe vocē cōtradictionis quomi
nus ſubijciat̃ ep̄o aurieñ.ſ3 rōne ep̄i oueteñ.cōſe
quet̃ vt nō ſubijciat̃ ep̄o aurieñ.vt hic apte colli
git̃. Ubi aūt ius iſtius vicit foret oīno ſeparatū
ꝛ diſtinctū a iure tertij.tunc nullā vtilitatē dire
cte vel indirecte cōſequeret̃ iſte vict⁹ ex perſona
iſtius tertij qui pro ſe obtinuit appellatiōis cā
vt ſatis probat̃ hic cū quo ad victū fuerit cōfir
10 mata hec ſententia. ¶ † Non obſtat huic cōclu
ſioni.c.vna ſentētia.de ap.ꝛ.l.qui ſeparati3.ff.de
appel.vbi pt3 qꝺ victoria vnius ꝓdeſt alteri in
cauſa appellationis ex quo habēt eāndē cauſa3
q2 ex quo vterq3 ſibi ꝓuidit appellando videt̃ q
libet renuntiaſſe prouiſioni ꝛ bñficio illorū iuriū
Qualis aūt debeat eſſe tunc forma petendi per
iſtū tertiū:ſatis colligit̃ ex forma ꝓnūtiādi qua3
11 ſ.poſui. ¶ † Aut ille vict⁹ acquieuit ſentētie et
ratā habuit:ꝛ tunc idē q2 ſentētia infirmabit̃ dū
taxat quo ad preiudiciū iſtius tertij ꝛ nō quo ad
12 preiudiciū iſtius victi. ¶ † Ut probat̃ per locūa
ſpeciali in.l.non tātū.ff.de ap.nā ibi eſt ſpeciale
b in cauſa capitali vt reo approbāte[b] ſentētiā ter
tius audiat̃ appellans in eius fauorē:regulariter
ergo cōtra.ꝛ limita hoc:vt.ſ.dixi in iure diuiſi
bili. Et ex hoc poſſet dici ꝙ ibi nullū ponit̃ ſpā
le,ſed hoc cōtingit ibi:q2 intereſſe tertij nō erat
ſeparabile a iure victi:nā ibi appellat tertius ra
tione humanitatis ꝛ cuiuſdā cognationis qua3
inter hoīes natura conſtituit.l.vt vim.ff.de iuſt.
ꝛ iure.intereſt em̄ cuiuſlibet ne alter iniuſte dāne
tur ad mortē:vt ibi:ideo differt̃ executio ꝛ ꝓdeſt
victoria iſtius tertij illi victo. Si vero iſte victus
nō acquieuit ſententie nec appellauit:ſ3 fuit ꝯtē
tus appellatione interpoſita per iſtum tertiū.et
tūc ꝓderit victoria iſtius tertij illi victo ꝛ irrita
bitur ſententia in totū argu.in.d.l.ſi qui ſepara
tim.ꝛ.d.c.vna ſentētia.ꝛ qꝺ eſt bene notandū:q2
multū limitat iſtū tex.ꝛ tenet expreſſe Bar.in.d.
l.a ſnīa ꝛ qꝺ plus eſt dicit iſtud procedere etiā ſi
iſte tertius in appellatione ꝛ proſecutiōe diceret
ſe appellare reſpectu ſui preiudicij:q2 nihilomi
nus ex quo eadē eſt victoria in cā appellationis
porrigit̃ ex iuris diſpoſitione ad iſtum qui ſuccu
buerat vt in dictis iuribus.ꝛ in.l.ſi poſt mortē.in
fi.ff.de bo.poſ.cōtra tabulas.quod eſt notandū.
13 ¶ † Opp.cōtra predicta ꝛ contra tex.videt̃ em̄
qꝺ a ſentētia lata inter alios nō poſſit appella
ri.d.l.a ſnīa.ff.de ap.probatur per locū a ſpeciali
in.d.l.nō tantū. Sol.gl.iſta in ſcða parte format
cōtrariū ꝛ formaliter non ſoluit dic tu ꝙ regula
riter procedit cōtrariū.fallit vbi ex ſentētia inter
c alios dicta infert̃ alteri plenū preiudiciū[c] vt in ca
ſu.l.ſepe.ff.eo.ꝛ.c.pe.eo.tit.ꝛ.in.d.l. a ſententia.j.
reſponſo cū.ſ.ſententia eſt lata contra heredē in
preiudicium teſtamēti,tūc em̄ legatarij appellāt
vt ibi. Idē ſi infert̃ aliud preiudiciū l3 nō plenū,
puta reſpectu poſſeſſionis vt hic. Ite3 ſi pōt in
ferri preiudiciū reſpectu preſumptionis,vt quia
ſententia fuit lata cōtra vnū ex coheredib⁹,tunc
alij poſſunt appellare,nec illa ſententia vel acta
faciūt aliquā preſumptionē cōtra eos cū aget̃ ſu
per eorū portionibus.d.l.a ſentētia.§.iij. Itē qn̄
intereſt ratione cuiuſdā humanitatis.d.l.nō tā
tū dic ergo ꝙ vbi nullū intereſſe poteſt p̄tendere
tertius:tunc non audit̃ appellās a ſententia lata
inter alios.ij.q.vi.non ſolent.ꝛ.c.cu3 inter. R.de
ele. Secus vbi pōt aliquod intereſſe pretendere,
14 vt hic.ꝛ in iurib⁹ prealle. ¶ † Sed dices tu qūo
auditur iſte tertius per viam appellationis cum
index eum nō grauauerit,q2 nunquā fuit in iudi
cio. Sol.dicit Innoc.quod iſte appellauit:quia
ſententiando contra vnum int ulit ſibi iniuriā in
iure ſuo.nō placet hoc Bar.in.d.l.a ſentētia.non
enim potuit iniuriā inferre illi quē nō cognouit.
vnde dicit qꝺ iſte appellat ne inferat̃ ſibi re iudi
ciū ex ſentētia ꝛ hic effectus non pōt haberi niſi
cognoſcat̃ de inniquitate ſnīe quo ad eū,merito
15 audit̃ appellans. ¶ † Ex hoc infert̃ ꝙ hec appel
latio eſt iudicialis ꝛ non extraiudicialis.qꝺ te
net Inn.dicēs ex hoc qꝺ nō erit opus procedere
ſicut in appellatione extraiudiciali vel litem cō
teſtari data cōtumacia appellāti.ſed ꝑ oīa ꝓce
det̃ ſicut in qualibet appellatione iudiciali.qꝺ
eſt notandū.ꝛ ſatis videt̃ hoc colligi ex iſto tex.
ꝛ clarius ex.d.l.a ſententia. ¶ Nunc q̄ro pone ꝙ
ſnīa mandat̃ executioni pro epiſcopo alieñ.pu
ta q2 oueteñ.rationabiliter non appellauit ꝛ ſci
uit cauſam agi,nunquid ep̄s aurieñ.p̄ſtabit cau
tionē huic monaſterio qꝺ ipſum defendet cōtra
oueteñ.iuxta.l.is a quo.ff.de rei ven. Glo.iſta in

§.ſane.de elec.in
iiij.q.ꝛ adde etiā
qꝺ terti⁹ inherēs
appellationi in
terpoſite ꝑ aliu3
pro ſuo intereſſe
d3 ratificare ip
ſam appellatio
nem interpoſitā
intra tēpora ap
pellandi.vt not.
Bal.in auf. ho
die ad fi.C.de ap
pel.ꝛ alexā.in.l.ſi
perluſorio.§.j.ff.
de appel.ꝛ adde
etiā ꝙ terti⁹ pro
ſuo intereſſe pōt
appellare ꝗuis
cā inter principa
liter litigantes
fuerit commiſſa
appellatione re
mota.ita Bart.
in.l.j.§.fi.ff.a qb.
app.nō li.ꝛ not.
Andr. ſic.in.d.c.
ſup eo.de off.de
lega.vbi etiā di
cit qꝺ tertius ap
pellat ab execu
tiōe inſtri guarē
tigiati licet per
ſtatutū a tali exe
cutione ꝓhibeat̃
appellatio quod
etia3 voluit ipſe
abb.ſicu.in quo
dā conſi.incipiē.
ſcripſit eccleſiaſti
cus.in.xiij.colū.
quod ex poſt cō
ſi. ale. cij.in.iiij.
parte vbi alleg.
do.Ant.idē vo
luiſſe in.c.vt de
bitus. de app.et
adde ꝙ qñq3 qs
poteſt appellare
ſi ſua nō interſit
puta qn̄ appel
lat ꝓ condēnato
ad mortē ꝓ cri
mine capitali iu
xta.l.non tantu3.
ff.de appel.quod
eſt verū etiā ſi ſit
renuntiatū bñfi
cio illius.l.ſm
alex.ibi per gl.in
l.pactū inter he
redem.ff.de pac.
et de materia vi
de plene ꝑ Alex.
in.d.l.non tantū.
de appella.

tertia ⁊ vltima pte cōcludit qđ non, q̄ nūc aget tantū eccle-
ſia oueteñ. quaſi velit gl. ꝙ cautio de qua in. d. l. is a quo. eſt
preſtanda qñ duo eodē tpe agunt cōtra vnum. ⁊ alter prius
obtinuit ſentētiā pro ſe cōtra reū, tūc em̄ ſentētia mandatur
executioni in fauorē vincentis preſtita cautione ipſi reo de
cōſeruando illū indēnē ſi alter actor obtineret cōtra ipſum.
Ex hoc dico qđ ad tex. noſtrū glo. optime loquitur, qm̄ ipe
eps oueteñ. nō veniebat principaliter ↄ̄ monaſteriū, ſed in-
terponebat ſe ad impediendū executionem ſnīe, ⁊ ſic ceſſat
hoc caſu diſpoſitio illius. l. is a quo. Sed dubiū eſſet quid ſi
ante executionē factā eps oueteñ. moueret litē cōtra mona
ſteriū. nunquid poſſet monaſterium tpe executionis petere
hanc cautionē de indēnitate quo ad oueteñ. ⁊ forte ꝙ nō, ſi
iſte ſciuit cām ſuā agi ⁊ non ↄ̄dixit. nā ſnīa dꝫ añ oīa manda
ri executioni, ⁊ poſtea poterit iſte ouetē. agere cōtra aurien.
Quid aūt ſi iſte eps oueteñ. eſſet in poſſeſſione. dic vt. j. dicā
in glo. ſeq. ¶ Opp. cōtra literā de contrarietate. primo em̄
dicit ꝙ ſi eps oueteñ. pōt docere ſe rōnabiliter appellaſſe
qđ dꝫ differri executio ne eccleſia oueteñ. patiat̃ circa poſſeſ
ſionem detrimentum. Poſtea in ver. alioquin. innuit ↄ̄tra-
rium. Dicit em̄ ꝙ ſi nō pōt docere rōnabiliter ſe appellaſſe
qđ fienda eſt executio abſqꝫ preiudicio ecclie oueteñ. q̄ res
inter alios acta ⁊c. cū em̄ ver. ille alioquin. veniat aduerſita
tiue ad precedentia dꝫ intelligi ꝙ in caſu ↄ̄rio fiat eccleſie
oueteñ. p̄iudiciū. Sol. gl. in verbo nō noceat, metu cōtrarꝫ
dicit qđ primū dictū dꝫ intelligi de preiudicio reſpectu poſ
ſeſſionis ver. alioquin. de preiudicio reſpectu ꝓprietatis. q.
d. ꝙ ſi eccleſia oueteñ. pōt docere ſe rōnabiliter ⁊ iuſte ap-
pellaſſe, ⁊ ſic docebit de iure ſuo, puta q̄ ꝓbabit illud mona
ſteriuꝫ ad ſe pertinere, vel q̄ eſt in dioceſi ſua vel preſcripſit
ſibi omnimodā iuriſditionē vel hꝫ priuilegiū vel quid ſimi
le: ⁊ tunc nullū preiudicium patiet̃ nec reſpectu poſſeſſiōis
nec proprietatis. ſin aūt quia non rationabiliter appellauit
vel miſit nunciū ad illā proſequēdā debito tpe ⁊ ſciuit cau-
ſam ſuā agi nō patiet̃ preiudiciū ſcꝫ in proprietate ſed circa
16 poſſeſſionē ſic. ¶ † Aduerte q̄ hic iacet difficultas princi-
palis huius. c. in videndo quale preiudiciū infert̃ ſuperiori
a ex ſnīa lata contra ſubiectum ſuper iure ſubiectionis.[a] ⁊ in
caſu in quo ſuperior ignorauit ingiter cām agitari contra
ſubiectū: ita qđ tpe ſuperuenientis ſcientie lapſum eſt ap-
pellandi tp̄s. Dicendū cōt oīm iudicio qđ nullū dꝫ ex hoc
fieri preiudiciū ipſi ſuperiori ſiue ipſe poſſideat ſubiectionē
ſiue nemo alius p. c. veniēs. de teſti. Uñ pōt ante executionē
occurrere ei ⁊ de iure ſuo docere. ⁊ Inn. ſic intelligit illud. c.
in ignorante cauſam agi. ⁊ facit. c. pe. j. eo. ⁊. l. ſepe. ff. de re iu
di. Si vero ſciuit ⁊ a ſententia appellauit idē dicendum q̄
adhuc cauſa eſt integra, q̄ p appellationē legitime interpo
ſitam ſuſpendit̃ ſentētia: vt in. c. venientes. de iureiur. ⁊ in. d.
17 l. a ſententia. ¶ † Sed dubiū eſt cū ſciuit cām ſubiectionis
b agi ⁊ nō cōtradixit[b] nec appellauit ſaltē legitime. vel ſi legi
time nō fuit debito tēpore ꝓſecut⁹ quo caſu ſuccedit verſic.
alioquin. hic poſitus. Pro cuius intellectu ego p̄mitto illđ
certū eſſe, ſubditos poſſe conueniri a tertio ſuper iure ſubie
ctionis: tū q̄ intereſt eorum dñm non mutare: tū q̄ ipſi vi-
dent̃ facere quominus terti⁹ poſſideat nō patiēdo eū poſſi
dere ſeu ſibi nō obediendo: vt patet hic ⁊ in. c. inter. ↄ̄. eod. ⁊
c. auditis. ↄ̄. de reſcri. vbi hoc tenet Inn. ⁊ idē ſentit in. c. in-
ter quatuor. de maio. ⁊ obe. dicit tamen Inno. in. d. c. audi-
tis. quoſdā tenere ꝙ licet ſubiecti admittant̃ ad defenſionē
⁊ poſſent conueniri. tñ defenſio primo loco pertinet ad illū
q poſſidet ſubiectionē. Refert alios dicere ⁊ melius ſecun-
dum eū ꝙ defenſio nō pertinet principalius ad vnuꝫ ꝙ̄ ad
reliquū. ſed plene ad vtrūqꝫ ⁊ equaliter alle. l. principaliter.
C. de libe. cauſa. ⁊ cū hoc ſcđo dicto trāſeunt cōmuniter do-
cto. ibi ⁊ hoc mihi ſemꝑ placuit ar. eorū que legū. ⁊ no. in. c.
fi. de maio. ⁊ obe. ⁊ maxime ibi per Hoſt. ⁊ in. c. imperialem.
§. preterea. de prohi. feu. alie. p Fed. colla. x. vbi ptꝫ qđ ſubdi
ti poſſunt ſe opponere ne mutent dñm, ⁊ ſic pro eorū inter-
eſſe poſſunt cōueniri vel ſe offerre defenſioni cū de iure ſub
iectionis agitur. Hoc premiſſo cum queritur quale preiu-
diciū infert̃ dño qui ſciuit cauſam agi cū ſubiectis ⁊ tacuit
nec a ſententia appellauit. Inn. in. c. ſuborta. j. eod. videtur
ſentire ꝙ inferat̃ plenū preiudiciū. requirit̃ tñ ꝙ dñs ſciue-
rit cauſam agi ⁊ non ignorauerit ſibi ius cōpetere in ſubie-
ctos litigantes. Idē etiā ſentit in. d. c. auditis. vbi dixit qđ
ſententia lata contra vnū alteri nō preiudicat niſi ſciuerit ⁊
nō defenderit. alle. c. pe. j. e. ⁊. l. ſepe. §. pe. eo. ti. ſed cōtrarium
tenuit ipſe Innocē. hic dicens ꝙ dño fit preiudiciū quo ad
poſſeſſionē: q̄ fit executio pro illo qui ſentētiā obtinuit. nō
aūt preiudicat̃ dño quo ad proprietatē. ⁊ idē tenuit in. d. c.
pe. ⁊ videtur eſſe caſus hic. ⁊ hoc cōiter tenent docto. domi.
Frā. de zaba. olim cardinalis florētinus p̄ceptor meus le-
gēs de hoc. c. magis ſe reſtrinxit. Dicit em̄ qđ nō ſit p̄iudi-
ciū ſuperiori etiā ſup poſſeſſione ſi ipe poſſidebat ſubiectio
nē, ⁊ ad hoc. c. rñdebat, qđ intelligit̃ qñ ſupior nō erat i poſ-
ſeſſionē, nam vbi alias potuiſſet impedire executionē fien-
dā in reuocāte p̄textu iuris ſui, vt legi. ⁊ no. in. d. c. veniens.
de teſti. ⁊ per Bar. in. l. a diuo pio. ff. de re iudica. nūc nō po
terit ex quo fuit ſciens ⁊ nō aſſumpſit defenſionem. Sed ſi
ipſe ſuperior fuiſſet in poſſeſſione non debet ea priuari pro
pter ſententiā latā contra ſubiectos, q̄ hoc eſſet de directo
contra mentē huius. c. vbi dicitur qđ ſentētia debet manda
ri executioni abſqꝫ epi oueteñ. preiudicio. ⁊ ſubdit tex. ratio
nē: q̄ geſta contra monaſterium nō debent preiudicare epo
pretendenti ſubiectionem licet ſciuerit ⁊ non appellauerit
q̄ res inter alios acta regulariter aliis nocere nō debet. Un
de placet mihi iſte intellect⁹, ⁊ pondero multū duo ex iſto
tex. Primo in eo qđ dicit ꝙ abſqꝫ preiudicio ecclie ouetē.
mādata eſt ſentētia executioni. ſi em̄ priuaret̃ poſſeſſiōe ſua
18 nō fieret abſqꝫ preiudicio grauiſſimo † cū magnū ſit poſſeſ
ſionis commodum cum ſepe ex defectu probationis de do-
minio perdat̃ ipſum dominiū. vt in. c. ſepe. de reſti. ſpolia. ⁊
onus probandi incūbit non poſſidenti. l. fi. de rei vendi. C. ⁊
in. c. ex literis. de proba. ⁊ inſti. de interdi. §. commodū. In-
telligatur ergo iſte tex. de tali preiudicio quo granat̃ dñs ta
cens, cū fit executio in re vacante cum facilius ipſe obtinuiſ
ſet ſi nemo poſſideret, vt no. in. c. cū veniens. ⁊ hunc intelle-
ctū iudicio meo videt̃ tacite ſenſiſſe Inno. in. c. quamuis. in
princi. j. eod. Secundo pondero multū rationem decidēdi
hic in fine poſitam. ꝙ res inter alios acta ⁊c. ⁊ ſic ſingulari-
ter vult hec litera, ⁊ neſcio alibi ꝙ dñs dicit̃ prorſus alia ꝑ-
ſona quo ad hoc vt nullū fiat ſibi preiudicium ſaltem gra-
ue ex geſtis cū ſubiecto. Ex quo infertur qđ. c. pe. j. eo. ⁊. l. ſe
pe. eo. titu. ff. habēt locū in dño ſuperiore, quo ad regulā ibi
poſitā, ⁊ nō quo ad caſus ibi exceptos. Et hoc apertiſſime
probo per rationē ipſius Inno. in. c. auditis. vbi dixit quod
defenſio cū de ſurreptione agitur equaliter ad ſuperiorem ⁊
ad ipſos ſubiectos pertinrt. ergo ſententia lata contra vnū
nō debet nocere alteri etiam tacenti. qđ probo per. d. l. ſepe.
⁊. d. c. penul. tunc enim ſentētia contra vnum non nocet alte
ri cum is cui primo loco competebat actio permiſit ſequen-
tem experiri cū poſſet illū a iudicio repellere vt ibi dicit̃. ſed
ſi equaliter ad vtrūqꝫ pertineret nō potuiſſet dñs ſubditos
remouere a iudicio. Item quare eſt hoc imputādū dño ſeu
ſuperiori cū ſubiecti litigent pro intereſſe eorū, ⁊ ſic ſenten-
tia habebit ſuū effectum contra ſubditos vt non poſſint ra-
tione eorū intereſſe amplius contradicere, ſed contra ſupe-
riorem non, cū nō debeat ſententia excedere effectum ſuū ⁊
tranſire ad alias perſonas: vt in. c. queſiuit. de his que fiunt
a prela. ⁊. l. ſancimus. C. de penis. Dicet aliquis: hec vident̃
contra tex. in. d. l. ſepe. §. nā ⁊ ſi libertus. vbi dicit̃ quod ſi li-
bertus litigans. de ſtatu ſuo cū tertio reportat ſentētiā cō-
trariā preiudicabit ſibi domino ſuper ſuo iurepatronatus.
Ad illū tex. etiam poteſt reſponderi dupliciter primo qđ
tex. ille habet duos intellectus. Primo qđ intelligat̃ quan
do dñs interuenit iudicio ⁊ hoc ſonare videt̃ ille text. dum
dicit me interueniente ⁊c. ⁊ hunc intellectū tenuit Jo. an. ⁊
approbat Inno. hic. Dicit em̄ Jo. ⁊ bene ſecundum Inno
cen. ꝙ ſi quis petit iura q̄ ego poſſideo in re aliqua me ſciē-
te ⁊ obtineat: non tamē mihi p̄iudicat niſi eum defendam:
⁊ exponit ver. d. l. ſepe. ibi. me interueniente ⁊ defendente. ⁊
ſic apparet ſm eū qđ ſi offerat ſe defenſioni dꝫ probare de iu
re ſuo, alias fieret ſibi preiudicium. Secundus intellectus
fuit Roge. vt ſufficiat ſola ſcientia. ⁊ licet Bar. hūc intelle-
ctum teneat in. d. l. ſepe. Inn. tamen ⁊ Joan. and. dicunt hic
qđ papa videtur hic illū intellectum Roge. reprobare. Sꝫ
ſi volumus ſeruare hūc intellectū Roge. ⁊ Barto. dicamus
aliter ⁊ ſic qđ aut loquimur in liberto litigante ⁊ fit dño ſciē
ti p̄iudicium, vt in. d. §. nam ⁊ ſi libertus. Aut loquimur in
ſubiecto litigante ⁊ non fit dño preiudiciuꝫ lꝫ ſciēti, niſi in-
terfuerit in iudicio ⁊ obtulerit ſe defenſioni. ⁊ ita procedat
iſte tex. Et hunc intellectū poſuit. d. Ant. hic ⁊ videt̃ iudi-
cio meo de mente Bar. in. d. §. nā ⁊ ſi ratio ſua bñ pondere-
tur. ratio diuerſitatis eſt: q̄ libertus fuit conſecutus liber-
tatē a dño. ⁊ ſic videt̃ habuiſſe licētiam a domino experiēdi
ſup dñio: cōſequēter ſup iurepatronatus ex licētia ipſi⁹ dñi
19 merito fit dño ſciēti p̄iudicium. ¶ † Sicut eadē ratione di-
citur in creditore litigante ſup dñio pignoris agēdo hipo-
thecaria vt fit a preiudicium debitori ſciēti. habuit enim il-
lam obligationē facto dñi ⁊ ſic videtur ſibi dediſſe licētiam

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Sup iure ſub-
iectiōis. vid Ab-
ba. in conſi. iij. in
ci. nitar in preſen
ti. colum. xviij. in
ij. vol. ⁊ in conſil.
lxxxvij. incipi. in
queſtiōe que ad
preſens vertitur
Char. ſi. in. j. volu.
Fel. late poſt ab-
ba. in. c. auditis.
col. xvj. ver. īquā
tū late ponit ab-
bas. ↄ̄. de preſcri.
⁊ Alex. in repet.
l. ſepe. col. xxx. ff.
de re iudic. vide
etiā aliqua p Fe-
li. in. c. pe. col. ij. j.
eo. vbi tradit an
⁊ quādo tertius
agit nomie meo
me ſciente mihi
preiudicet.
b ¶ Et non cōtra
dixit. Adde vi-
dendū eundem
cōſi. lxxxix. lib. j.
incipiē. Jeſu xp̄i
p̄ijſſime virginis
marie.

Fr. Sebaſti. Sapia.
a ¶ Nunquid ter-
tius. Vide An-
ge. late in. l. ſi ſu-
ſpecta. ff. de inof
fi. teſt. Card. in. c.
exceptionem. in
vj. qȯ. de except.
Ange. in. l. femi-
ne. ff. de regu. iu.
Paul. de caſt. in
l. ſi perluſoꝛio. ff.
de app. Angel. ⁊
Jmo. in. l. ab exe
cutoꝛe. §. alio. ff.
eo. tit. de ap. bal.
in. l. j. in vlti. q. C.
ſi vnus ex plari-
bus. ⁊ que priui-
legia habeat ter-
tius cõparens ꝓ
ſuo intereſſe que
non habent liti-
gãtes ponit Fe-
li. in. c. ſup eod. in
princi. ſ. de offic.
delega. ⁊ ibi late
quas exceptiões
poſſit opponere
⁊ quomodo ha-
beat ꝓbare ſuuꝫ
intereſſe.

litigandi ſuper dominio: vt no. bar. in. d. l. ſepe. in ſubiecto
autẽ ceſſat hec rõ cũ nihil habeat facto dñi ſeu ſuperioꝛis
ſꝫ mere ipſe poſſidet. ſi ergo litigat de ſubiectione venit me
re pꝛo intereſſe ⁊ facto ſuo: iõ nõ dꝫ p̃iudicare dño imo dñs
quo ad ius ſuũ cenſetur pꝛoꝛſus alia perſona. vt aperte vo-
luit tex. hic ⁊ cum hoc temperamẽto dictũ Jnn. in. d. c. ſub-
oꝛta. põt intelligi. Nã ibi litigabat̃ de iure exemptionis cũ
pꝛetẽdẽte ſe exẽptum. Ex hoc infert̃ ſinglr̃ qȯ ſi exẽptus ex
pꝛiuilegio litigat ſuper iure ſubiectionis cum oꝛdinario lo-
ci ſciẽte papa ⁊ tacente: ꝙ ſentẽtia cõtra exẽptum lata pꝛe-
iudicat iuri ipſius pape ad inſtar liberti litigãtis ſuper ſta-
tu ſuo ſciẽte dño ⁊ non cõtradicẽte. qȯ expꝛ̃ſſe tenuit hic. d.
Ant. qꝛ exẽptus aliqȯ cõmodũ vltra ſubiectionẽ cõſequit̃
a papa in quo poteſt dici habere cãm a papa hinc eſt qȯ qñ
papa iudicat ſup exẽptione excipit expꝛeſſum ſuũ pꝛeiudi-
cium. Pꝛedicta pꝛocedunt qñ ſuperioꝛ ſciuit ⁊ tacuit. ⁊ idẽ
20 ſi minus rõnabiliter appellauit. ¶ † Sꝫ dubito qd ſi ſupe
rioꝛ debito tpe ⁊ oꝛdine appellauit a ſentẽtia lata ꝯ ſubie-
ctũ, ſed poſtmodũ appellationẽ deſeruit, nunqd ſententia
irroget ſibi pꝛeiudiciũ. Jnn. ſentit qȯ ſic. circa poſſeſſionem
non aũt circa pꝛopꝛietatẽ, exponit eñ verbũ alioquin. id eſt
ſi appellatio nõ fuit rationabiliter interpoſita: vel fuit ſed
non miſit nuntiũ vel neſciuit cauſam ſuã agi. Hoſti. dicit ⁊
bñ qȯ hoc vltimũ dꝫ dicere ⁊ ſciuit cauſam ſuã agi. alias ſe-
cus per. c. pe. j. eod. quaſi dicat ⁊ bene: ꝙ ſi non appellauit ⁊
neſciuit cauſam ſuã agi non fit ſibi p̃iudiciũ etiã vbi pꝛimo
loco defenſio ſibi cõpeteret: vt. d. c. pe. multofoꝛtius in caſu
huius. c. ignoꝛantia nõ dꝫ ſibi nocere. ⁊ ſic redeũdo ad q̃ſitũ
ſentiũt iſti apertiſſime qȯ id qȯ dꝛ in ver. alioquin. vt ſine p̃
iudicio fiat executio ſententie habeat locũ etiã vbi fuit ap-
pellatũ. ſed fuit appellatio poſtmodũ deſerta per nõ ꝓſecu
tionẽ. Sed in contrariũ allego, qꝛ ſi tertius offert ſe defen-
ſioni ⁊ ſuccũbit facit ſibi plenũ p̃iudiciũ: vt no. hic doct. ar.
hic. ⁊ ſentit Bar. in. l. ſi perluſoꝛio. ff. de ap. Sol. põt dici ꝙ
contrariũ pꝛocederet qñ tertius aſſumeret plenam diſputa
tionẽ de iure ſuo. hic vero loquit̃ qñ appellat̃ reſpectu ſui
p̃iudicij circa executionẽ fiendã vñ ſi nõ ꝓſequit̃ appellatio
nẽ perinde eſt acſi non appellaſſet, vt hic. ⁊ ſic remanet ius
ſuũ p̃ter executionẽ ſaluũ. qȯ intelligo cũ limitatiõe de qua
21 ſ. dixi in pꝛincipali qõne. ¶ † Pꝛeterea circa pꝛedicta q̃ro
pone ꝙ ſuperioꝛ fuit vocatus ad cauſam que mouebatur
contra ſubiectũ ſed nõ cõparuit, nunqd hoc caſu ſnĩa lata
cõtra ſubiectũ pꝛeiudicat ſuperioꝛi. d. Ant. videt̃ hic ſenti-
re qȯ ſic. refert eñ Cy. in. l. j. C. de aduo. diuer. iudi. tenentem
qȯ ſi de iure meo cũ alio iudicatur me aſſiſtente vel vocato
ſemꝑ mihi pꝛeiudicatur. Ad hoc gl. in. c. dilectus. de ſimo.
Sed tu attende, nam puto qȯ aut lect. d. Ant. eſt coꝛrupta,
aut coꝛrupte alle. Cy. ⁊ quicquid ſit dictũ nõ eſt verũ vt ſuf
ficiat ſola vocatio in caſu hui⁹. c. vel conſimili. Vñ dico qȯ
aut ſumus in caſibus de quib⁹ in. c. pe. j. e. in quibus infert̃
abſenti plenũ pꝛeiudiciũ data ſcientia cauſe, ⁊ tũc fatẽdum
eſt vt ſufficiat ſola vocatio qꝛ ꝑ hoc arguimus illũ ſciuiſſe
cauſam agi: merito fit ſibi pꝛeiudi. cum ſibi pꝛimo loco con
peteret actio ⁊ ipſe permiſit ſequentẽ expediri: vt ibi. ⁊ in. l.
ſepe. ff. eo. tit. Aut ſumus in caſu hui⁹. c. vel alio: vbi abſen-
ti ⁊ ſcienti non fit plenũ pꝛeiudiciũ, ⁊ tunc nõ video ꝙ ex ſo
la vacatione fieret illi plenũ pꝛeiudiciũ. nã pꝛimo text. eſt in
22 dictis iurib⁹ per locũ a ſpãli in ꝯriũ. ¶ † Jtẽ ex ſola voca
tione qs conſtituitur in cõtumacia, ⁊ ſola contumacia non
ſufficit ad pꝛiuandũ me iure meo, ſꝫ debet ꝓcedi alijs reme-
dijs, vt in. c. tue. ⁊. c. qm̃ frequẽter. §. in alijs. vt lit. nõ cõteſt.
23 ¶ † Quinimo plus dicit Jnn. in. c. inter quatuoꝛ. de maio.
⁊ obe. qȯ ſi ſubditus ſup iure ſubiectiõis ꝯuẽtus noĩat dñꝫ
in iudicio: ⁊ datur illi terminus ad cõparẽdũ. qȯ eo nõ cõ-
parente nõ dꝫ dari pꝛeſenti etiã vera poſſeſſio ſubiectionis,
qꝛ ſubditus nõ hꝫ facultatẽ reſtituẽdi ſubiectionẽ cũ ille ip
ſam in ſe nõ poſſideat alieno noĩe, ſed poſſideatur. Et vide
plene an hoc caſu habeat locũ noĩatio domini cum effectu.
24 ¶ † Nec Cy. tenet id ad qȯ eũ allegat do. Ant. imo loqui-
tur quando agitur de pꝛeuaricatiõe cõtra aduocatũ parte
vocata ⁊ pꝛeſente. ⁊ tunc iudiciũ agitatũ cõtra aduocatum
pꝛeiudicet parti. ⁊ ſic ſecus ſi fuit vocata ſed non pꝛeſens. ⁊
hoc idẽ videt̃ velle glo. in. d. c. dilectus. ſ. de ſimo. quã alleg.
Cy. ⁊ foꝛte vt dixi voluit dicere do. Ant. me aſſiſtente ⁊ vo-
cato. vnde iſta alternatiua vel dꝫ eſſe. ⁊ al's non bñ diceret. ⁊
hec no. Et per hoc habes oĩa q̃ tendũt ad intellectum tex. ⁊
25 gl. q̃ ſufficere debẽt ꝓlect. hui⁹. c. ¶ † Sꝫ ꝓ ſtudio camere
q̃ro an tertius poſſit appellare a qualibet ſententia lata ꝯ
reũ pꝛincipalẽ. Sol. Jnn. hic multũ inſtat ſed vera ⁊ clara
concluſio q̃ videt̃ ſibi in effectu placere, ⁊ appꝛobare Bart.

in. d. l. a ſententia eſt hec. ꝙ ab ea ſententia a qua põt appel-
lare. reus victus poterit appellare ille terti⁹. puta a pꝛima ⁊
26 ſcȯa ſentẽtia. ¶ † Sed dubiũ eſt in tertia ſnĩa a qua victus
appellare non poteſt: qꝛ non licet tertio appellare. C. ne in
vna eadẽqꝫ cau. li. tertio appel. in rubꝛo ⁊ nigro. ⁊ in. c. ſua. j.
de appel. Et in hoc eſt diſtinguendũ qȯ aut ſciuit cauſam a
gi per victũ ante ſententiam ⁊ non poterit tertio appellare.
imputet eñ ſibi quare pꝛius non ꝓuidit ſibi. ar. C. de euic. l.
ſi parẽtes. ar. j. c. pe. ⁊. d. l. ſepe. Aut ignoꝛauit ⁊ poterit ap-
pellare qꝛ ſine culpa ſua non debet dãnificari. hec tñ appel-
latio non habebit releuare victũ per hunc text. hic in eo ꝙ
cõfirmatur ſentẽtia quo ad reũ nihil de iure ſuo docet. ideꝫ
dicendũ qñ ex iuris diſpoſitiõe appellare nõ põt. Et ꝓ hac
cõcluſione adduco tex. in eo qȯ mandat⁹ inquiri an iſte ter-
tius rõnabiliter appellauerit. nõ eniꝫ eſt rõnabilis appella
tio ex quo pꝛius potuit ꝓuidere ⁊ oſtẽdere de iure ſuo ſꝫ vo
luit expectare tertiã ſententiã. Eſt enim pꝛeſumptio ꝙ dila
27 tionis cauſa nunc appellet. ¶ † Quero nunquid tertius a
a poſſit pꝛo intereſſe ſuo pꝛoſequi appellationeꝫ interpoſitã
per reum pꝛincipalẽ aliter per ſe non appellando. dic ꝙ ſic:
quinimo ſi pꝛincipalis reus tranſigeret cum actoꝛe põt ni-
hilominus iſte tertius quo ad ius ſuũ pꝛoſequi, qꝛ non põt
reus ꝑ ſuam trãſactionẽ pꝛeiudicare iuri iam q̃ſito tertio: in
eo qȯ incepit illam appellationẽ reſpectu iuris ſui ꝓſequi.
de his videt̃ tex. in. l. a ſentẽtia. §. idẽ ſcripſit. cũ ſequẽ. ff. de
appel. ⁊ ibi hoc firmat ⁊ not. Bar. Potuiſſet ergo iſte oue-
teñ. non appellare ⁊ appellationẽ interpoſitã per monaſte-
riũ ꝓſequi, ⁊ ſup illa de ſuo iure docere: nec mirũ ſicut enim
põt. tertius pꝛo ſuo intereſſe aſſiſtere liti ⁊ illa ꝓmouere, vt
in. l. ſi perluſoꝛio. poſt pꝛin. ff. de ap. ⁊. l. ſi ſuſpecta. ff. de inof
fi. teſt. ita aſſiſtere cauſe appellatiõis, ⁊ etiã pꝛomouere reo
28 pꝛincipali deſiſtente. ¶ † Quero nũc generaliter quid poſ
ſit facere iſte terti⁹ q venit ad cauſam ꝑ aliũ intentatũ. Jnn.
hic multa ⁊ intricate ponit. Barto. in. d. l. ſi perluſoꝛio. §. j. ſi
clare ⁊ notanter dixit ꝙ tertius põt venire ad triplicem ef-
fectũ. qñqꝫ venit vt remoueat illum qui cauſam incipit. vt
ipſe ꝓſequat̃ agẽdo vel defendendo ꝓut ille faciebat: qñqꝫ
eñ venit vt illi aſſiſtat, pꝛobationes inducat, ⁊ alia faciat ad
victoꝛiam conſequẽdam, qñqꝫ venit poſt ſentẽtiã ad execu-
29 tionẽ impediẽdaꝫ. ¶ † Quo ad pꝛimũ effectũ diſtiguit ꝙ
aut ad illũ qui cauſaꝫ incepit ſpectat negotiũ pꝛincipaliter
aut eque pꝛincipalr̃ ſicut ad iſtũ tertiũ: ⁊ tũc tertius non po
teſt impedire iſtum agere vel defendere ſeu alter remouere
in. d. c. pe. ⁊. l. ſepe. pꝛealleg. Aut ad iſtum pꝛincipaliter non
pertinet. ſed per quendã cõſequentiã: ad iſtũ aũt tertium ꝑ
tinet pꝛincipaliter exemplũ in venditoꝛe q agit cauſam ſu-
per dñio rei vẽdite, hec autem cauſa pꝛincipaliter ꝑtinet ad
ipſum emptoꝛẽ licet per quãdã cõſequẽtiã periculũ empto
ris reuertat̃ ad ipſum venditoꝛẽ qui tenet̃ de euictio. vt in
c. ſi. de emp. ⁊ vendi. ⁊ tunc quidẽ tertius venit ante lit. con-
teſt. ⁊ poteſt impedire illũ agere vel defendere: vt. d. l. ſepe. ⁊
c. penul. j. eo. ad hoc. l. titia. ff. ſolu. matr. Si vero iſte tertius
venit poſt lit. cõteſt. ⁊ tunc ſi venit ad impediẽdũ illũ agere
⁊ ignoꝛet ea que facta ſunt ⁊ põt illum adhuc impedire vt
dixi in pꝛecedenti caſu qꝛ ſicut ſentẽtia non nocet ignoꝛanti
d. c. pe. ⁊. l. ſepe. ita nec conteſtatio. Si vero ſciuit litem cõte
ſtari tunc põt ei aſſiſtere: nõ aũt impedire ſed remouere: qꝛ
ſicut ſnĩa ſibi ſciẽti p̃iudicat dictis iurib⁹ eadẽ rõne litis cõ
teſtatio vt no. in dictis iurib⁹. Si vero venit ad impediẽdũ il
lũ defendere, tũc impedire põt ne illũ defendat in p̃iudiciũ
ipſius tertij. nõ aũt ne illũ defendat in p̃iudiciũ ſuũ ꝓpꝛiũ.
30 ¶ † Quod etiã inuitũ põt qs defendere. l. ſoluere. cũ ſi. ff. d
ſol. ¶ Venio ad ſcȯm qñ venit terti⁹ vt illi aſſiſtat ⁊ quoad
iuuet ad victoꝛiã, ⁊ tũc in dubio põt pꝛo ſuo intereſſe, vt in
d. l. ſi pluſoꝛio. Sed de iſto dubitabat̃ an poſſit ꝓducere te
ſtes q̃s pꝛincipalis non ꝓduxit. Gl. tenuit ꝙ ſic in. l. ſi ſuſpe
cta. ff. de inoffi. te. ſequit̃ Bar. in loco p̃all. facit. c. cõſtitut⁹.
de teſti. Scȯo de iſto tertio dubitat̃ an in iſto ſcȯo caſu ve-
niẽs poſt dilationes datas: ⁊ atteſtationes publicatas poſ
ſit de nouo teſtes inducere. intellige ſuper antiqs articulis
vel directe cõtrarijs. quib⁹ caſib⁹ nõ admitteret̃ pꝛincipali-
ter cauſam agẽs. vt in. c. fraternitatis. de teſti. Jnn. hic mul
tũ inſtat ⁊ videt̃ tandẽ dicere ꝙ nõ: qꝛ pꝛimũ ꝓceſſum pꝛoſe
quit̃: nõ aũt inchoat nouũ. bar. dicit ꝙ acta geſta ꝑ iſtũ pꝛi-
mũ ita demũ p̃iudicãt iſti tertio ſi ſciuit cãm agi. ſec⁹ ſi igno
rauit ſicut dicimus in ſnĩa in. d. l. ſepe. ⁊. d. c. penu. Aut ergo
iſte terti⁹ veniens ſciuit iſtas dilatiões dari ⁊ teſtes exami
nari ⁊ publicari, ⁊ tũc iſta ſibi acta p̃iudicãt: nec audit̃ vo-
lẽs ꝓducere ſicut nec audiret̃ ille pꝛimus. Si vero ignoꝛauit
tũc audit̃, qȯ ꝓbat hac ratione. Nam ſi pꝛincipalis de cauſa
transſegiſſet

tranſegiſſet vel ipſi inſtātie expreſſe renūtiaſſet iſte tertius audiret ni-hilominus, vt.ſ.dixi multomagis eſt audiendus in caſu noſtro vbi ta-cite principalis eſt excluſus, de hoc vide qđ legi.⁊ not.in.d.c.cōſtitu-tus.vbi bo.text. Tertio circa iſtū caſum dubitat̄ qđ ſi iſte principalis aliquid ꝯfiteatur qđ tendit in p̄iudicium iſtius tertij nunquid ſibi p̄-iudicat, dic ꝙ nō: vt.d.l.a ſnīa.⁊.d.l.ſi per luſorio. ¶ Venio ad tertiū

a membrum qñ iſte terti⁹ ꝯparet poſt ſnīam ad executionē[a] ſnīe impe-diendam.⁊ de hoc cōcludit ꝙ aut venit intra tpa appellandi ⁊ p̄t ſibi ꝓuidere per viam appellationis.⁊ de hoc ſatis.ſ.dictum fuit. Aut ve-nit poſt tpa appellationis elapſo tempore quo debet fieri executio et dic vt plene not.in.c.veniēs.ij.de teſti.⁊ i.l.a diuo pio.§.ſi ſup reb⁹.ff.đ re iudi.vbi plene p Bart. ¶ Quero an eo caſu quo tertius ꝓ intereſ-ſe ſuo aſſiſtit ei qui primo cām inchoauit ſeu ipſum adiuuat ſententia cōtra illū principalem lata ſibi noceat. Inn.hic dicit ꝙ ſic.arg.opti.in d.l.ſepe.§.nam ⁊ ſi libertus.in ver.me interueniente. Ad idē in.d.l. ꝑ-luſorio.⁊.d.l.a ſententia.ff.de app.⁊ qđ no.gl.in.d.c.dilect⁹.ij.de ſimo.

31 ⁊ Cy.in.d.l.j.C.de aduo.diuer.iud. ¶ † Vltimo hic quero an iſte ter-tius teneatur libellum offerre ⁊ lit.conteſt. Inn.dicit ꝙ ſi vellet ꝓ ſuo iure nouum iudiciū inchoare contra eum, tunc dabit libellum ⁊ litem conteſtabitur.⁊ omnia alia neceſſaria ad iudicium inchoandum ⁊ per ficiendum obſeruabit, ⁊ habebit tunc locum diſpoſitio. l.is a quo.ff. de rei vend. Si vero ꝓſequitur litem ceptā per aliū tūc nō eſt neceſſe de nouo lit.conteſt.vel libellū offerri.ſufficit em̄ cōteſtatio facta a reo principali.⁊ hoc dicit verum ſiue ꝓſequat̄ litem principalē ante ſnīaz ⁊ appellationem, ſiue in cauſa appellationis velit ꝓſequi appellatio-nem per alium interpoſitā. Idem dicere videtur ſi appellat a ſnīa cō tra alium lata, qꝛ approbare videtur oīa geſta per aliū vſq; ad actū ap pellationis.ar.in.l.iij.§.falſus.ff.rē rat.hab. Videtur tamen ab hoc vl timo poſtea in alia gl.recedere.ſ.ꝙ ex quo principaliter appellat req-ritur libellus. Hoſti.ex toto non placent hec dicta Inn.dicit em̄ ꝙcū reus principalis non fuit in cauſa nomine illius tertij, non poterit ra-tificare qđ ſuo nomine geſtum non eſt, vt in regula ratum.libꝛ.vj.ideo dicit ꝙ ſi vult ſententiā directo ꝓſequi exigitur alia litis ꝯteſtatio.d. Ant.dicit diſtinguendū finē ad quē venit iſte tertius. Siquidem ve-nit ad finē impediendi executionem ſententie tm̄ non exigitur alia li-tis conteſt.⁊ hoc qꝛ iſtud iudicium ſummarie agitatur hoc mihi plꝫ, ſed requiro vt detur aliqualis petitio.arg.in.c.veniens.ij.de teſti.non formaliter per modum libelli, qꝛ ex quo agit̄ de modico p̄iudicio nec ſperat̄ ſentententia que afferat perpetuum preiudicium ſufficit iudi-ciū ſummariū reſpectu ordinis ⁊ reſpectu ꝓbatiōis, vt ſentit gl.ij.hoc no. Ioā.de lig.in cle.ſepe.de ver.ſig.dixi in.c.j.de libel.obl.qđ intelli-go quādo vult differre executionē donec ꝓbauerit plene de iure ſuo.

82 ¶ † Nam ad effectū impediēdi ꝑpetuo executionē requiro plenaꝫ ꝓ-bationem reſpectu ſubſtantie ꝓbationis.iuxta no.in.d.l.a diuo pio.§. ſi ſuper rebus.vbi pleniſſime de hoc, qꝛ affert magnum p̄iudiciū, ſed reſpectu ordinis ꝓcedendi ſufficiet iudicium ſummariū.qꝛ non eſt q̄-ſtio per ſe principalis, vt in.d.§.ſi ſuper rebus. Redeo ad verba dom. Anto.ſi aūt principaliter iſte tertius appellat vel etiam ꝓſequit̄ exi-gitur aliqualis petitio ſm eū. Ego in hoc vltimo dicerem ꝙ aut iſte aſſiſtit liti ne colludatur cum reo principali.et tunc non eſt neceſſe li-bellum vel aliquam petitionem offerre, qꝛ exigit vt pro ſe ꝓnuntietur aut aſſiſtit pariter aſſumendo iudicium ⁊ petit pro ſuo iure ⁊ ꝓnun-tiari ⁊ ſequoꝛ Hoſtien.vel vt ſaltem det̄ aliqualis petitio, qꝛ fatu⁹ eſ-ſet iudex q pronuntiare ſuper non petitis.l.ſi.C.de fideicom. liberta. ¶ † Poſſet etiam queri an ſolius poſſeſſionis ratione quā terti⁹ ha bet poſſit impedire executionē ſententie in ſui preiudiciū. Inn.inſtat tandem videtur ſentire quod ſic, ⁊ idem Bart.in.d.§.ſi ſuper reb⁹. qđ placet, qꝛ non debet contra ignorantem ⁊ non vocatum mutari ſtat⁹ poſſeſſionis.l.ſi.C.ſi per vim vel alio modo.⁊.c.j.de cauſa poſ.⁊ ꝓprie. ⁊ in.c.inter quatuoꝛ.de maio.⁊ obed.⁊ hec ſufficiant.

1 ☞ Sententia lata contra abſentem retractatur docto de legitima ab ſentia.al's ſecus.35.

2 Vniuerſitas tpalis in qua eſt iuſpatronat⁹ p̄t pignorari vēdi ⁊ locari. Iuſpatronatus non tranſit in creditorem qui habet in pignus locuꝫ vbi eſt eccleſia patronata.36.38.
Iuſpatronatus tranſit in emptorem ⁊ conductorem.

3 Poſſeſſio in beneficialibus quo caſu transferatur per inſtitutionem de beneficio factam.

4 Iudex qui remittit negotium ad ſuperiorem pōt cuilibet partiū da re atteſtationes ſuas ipſi ſuperiori deferendas, ⁊ ſtatuere vtriq; parti terminum peremptorium ad comparendum.15.⁊ ſuperioꝛ poteſt ꝓ-nuntiare abſq; alia citatione.

5 Legatus pape habet ordinariā iuriſditionē.⁊ ideo poteſt cauſam iu-re legationis ſibi competentem delegare.

6 Illud dicitur conſtare ex ſentētia quod conſtat ex atteſtationibus ad quas ſe refert ſententia.

7 Sententia in qua dicitur Titiuꝫ non probaſſe ⁊ tamen apparet ꝙ ꝓ bauit.non eſt nulla, ſed preſumitur iudicem erraſſe.

8 Nudum miniſteriū ꝯpetens alicui iure ꝓprio pōt per alium exerceri.

9 Preſentato an acquiratur aliquod ius.11.12.

10 Preſentari poſſunt plures per patronū: ſꝫ vnus ipſoruꝫ tantum inſtituitur ad libitum epiſcopi.
Patronus non poteſt preſentare plures variando ſed cumulatiue ſic.
Preſentati poſſunt implorare officiū ſupioris vt epiſcopus velit vnū ex ipſis inſtituere.

11 Preſentatus qui ex cauſa legitima nō fuit inſti tutus ab ep̄o: habet contra ipſum actionem per ſonalem vt ſibi prouideat de beneficio.

13 Preſentatio facta a non patrono: licet aliter pre ſentatus ſit inſtitut⁹: eſt ipſo iure nulla maxime ſi verus patronus impugnet qui poteſt dicta p̄-ſentatione non obſtante alium preſentare.

14 Inſtitutio facta per ep̄m in eccleſia patronata anteꝙ patronus ſit in mora p̄ntandi: an conua-leſcat ſi patronus in termino nullū preſentauit.

16 Impedimentuꝫ abſentie an probet̄ per ſimplex iuramentum: vel quomodo.36.

17 Sententia lata contra legitime impeditū an ſit ipſo iure nulla.

18 Iudex an poſſit reſtituere quem etiam maioreꝫ aduerſus ſententiam quam ipſe iudex tulit.

19 Subdelegatus vtrum poſſit cauſas ſubdelega-re: vide in diſcurſu.
Procurator ante litem cōteſtatam nō pōt aliuꝫ ſubſtituere: poſtea xo ſic: qꝛ eſt effect⁹ dn̄s litis.
Procurator poſt lit.cōte.nō reuocatur inuitus.

20 Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum dicitur quaſi ordinarius.

21 Vices ſuas ſi quis alteri cōmiſerit: nil ſibi reſer-uare cenſetur.

22 Delegatus legati cardinalis pōt ſubdelegare.

23 Delegat⁹ regulariter nō ſubdelegat: qꝛ non ha-bet iuriſditionem propriam: ſed alienam.

24 Delegatus inferioris a principe pōt ſubdelega-re cum poteſtate ſubdelegandi.

25 Delegatus principis ſubdelegās: an poſſit da-re poteſtatem ſubdelegandi.

26 Teſtium examinatio in cauſa ciuili poteſt alteri committi.

27 Teſtium examinatio vel receptio an poſſit ſub delegari per illum cui fuit commiſſa.

28 Nō ꝓbare ⁊ minus ſufficiēter ꝓbare paria ſunt.

29 Collatio beneficiorū debet eſſe pura ⁊ ab ea ab-eſſe omnis ſurreptio.
Sententia in cauſa beneficiali nunꝙ trāſit in rē iudicatā ſicut in cauſa matrimoniali: niſi reſpe-ctu illius qui ſuccubuit.

30 Sententia lata errore iuris ꝓbabili nō eſt ipſo iure nulla.

31 Sententia lata qꝛ iudex fuit doloſe circūuentus an ſit ipſo iure nulla.

32 Iudex poteſt procedere ad deciſionem cauſe ꝑ iura partis p̄ſentis ſi credit illa ſufficere ad ipſaꝫ deciſionem.

33 Iudex ordinarius qui tulit ſnīam elicitā p obre ptionem vel dolum malū pōt eandem reuocare.

34 Sententia licet tranſiuerit in rem iudi. tn̄ retra-ctatur ex cōfeſſione partis pro qua fuit lata aſſe rentis ipſam fore iniquam.

37 Poſſeſſio: an capiatur per perceptioneꝫ penſio nis alicuius rei.

40 An a delegato legati appelletur ad papam.

a ¶ Ad executionē. Addō vidēdū de hoc ⁊ đ ſupradictis: Petr. de anc.cōſi.cccxxxiiij.inci.in chriſti noīe.ad dubia de quib⁹ queritur. Sebaſti.Sapia.

a ¶ Executionem. īpedire executionē ſnīe.vide Car. in cle.j.in.iiij.col. xſic.gn̄aliter autē.đ re iud. Ale. in.l.a diuo pio.§. ſi ſuper rebus.ff. de re iud. Feli.in c.veniens.ij.ſ.de teſt col.ij.xſi. aduerte.cū plurib⁹ ſequentibus.

Cum bertoldus.

1 ¶ † Probata iuſta cauſa abſentie re uocat̄ ſentētia lata contra abſentem maxime vbi apparet iudicē circunuentum. Vel aliter ⁊ ſic.contra ſnīam auditur is qui fuit ab-ſens docto de impedimento etiā minus ſufficiē ter ſi opponit de iniqtate que ex tenore ſentētie ⁊ ex actis conſtare dicitur quo docto obtinebit. Vel clarius ⁊ notabilis ſic. Si citatus ad ſen-tentiā ex legitima cauſa iudici ignorata non cō-paruit: tenet ſnīa eo abſente lata: ſed retractatur eo ꝓbante legitimā abſentie cauſam. Si vero im pedimētū probat nō plene nō retractat̄ ſnīa niſi prius doceat de ipſi⁹ iniquitate. Et iſte iudicio meo eſt verus ⁊ notabilis intellect⁹ hui⁹ ca.quē doc.noſtri nō clare dilucidauerunt. Diuiditur

a ¶Et vendi pōt.
Adde Ro.cōſil.
ccclxix.Bal.ꝯſi.
j.v.lib.vbi ponit
an veniat appel-
latione oīum bo
noꝝ ⁊ iuriū da-
toꝝ in dotē per
mulierem.
✠ Sebaſti.Sapia.
b ¶Per iſtitutio
nē.Vide Ale.in
l.cū hr̄des.i pnc.
ff.de acq.poſ.vbi
dicit ꝙ ēt ī eccle-
ſiā non transfert
poſſeſſio niſi per
apprehenſionē.
c ¶Corā ſuperio-
re.adde ꝙ voluit
Fede.cōſi.xxviij.
d ¶Pōt delega-
re.Pondera qꝛ
multa noua dixi
circa iſtū tex.pri-
mo xa lec.eſt vl-
tra al's qꝺ iꝺ pa-
pa hic reſtituit
aduerſus ſnīam
⁊ illā irritauit:qꝛ
erat preſumptio
xitatis ꝯ ſnīam:
quia libellauit ꝙ
iuſpatronatꝰ trā
ſiuerat in credito
rem nō fuit inue
ſtitꝰ quo caſu da
tur talis conclu-
ſio ꝙ vbi ē p̄ſum
ptio veritatis ꝯ
ſnīam audit qs
contra illam ſen
tentiā ad probā-
dā veritatē con-
tra illam ſnīam.
⁊ita hic eſt caſus
qꝛ papa dicit qꝺ
auditorē ꝺdit ne
opinio p̄ualeat
veritati ergo vi-
debat pape qꝺ
veritas eēt ꝯtra
ſnīam.iſtud colli
git ex libello.iſta
mihi vr̄ vera lec.
itē dicebā aliud
qꝺ forte deciſio
huius ca.non bn̄
procedit qꝛ libel
lus ineptus ⁊ ca
lūnioſus eqparā
tur ſm Inno.in
c.j.de off.vic.ſed
ſnīa lata ſuper li
bello iepto ē nul
la.vt.l.fin.ff.de li.
⁊ poſth.ergo ita
ſup libello calū-
nioſo.ergo iſta
ſnīa erit nulla ip
ſo iure.ergo ma-
le decidit irritan
dam Itē dicebā
ꝙ inquātū Inn.
hic dicit qꝺ ſi iu-
dex dicit ꝯdēno.
qꝛ pbatū eſt p.a.
⁊.b.qꝺ talis ſnīa
nō tenet:⁊ reſcin

principaliter in duas partes.In prima ponitur
proceſſus narratio.In ſecunda ibi lꝫ partis reſti
tutio:auditoris datio:ipſius relatio:pape diffi-
nitio:ſnīā motiuū cōtinēs.Prima pars pōt ſub
diuidi ſed nō expedit:qꝛ ſatis patēt ptes in lite-
ra.¶Caſus literalis.Bertoldꝰ miles habebat
villā quādā in qua erat eccleſia de qua ipſe erat
patronus villam illam obligauit.p.militi dicto
p.creditore ſublato de medio.a.nepos eius ⁊ he
res vacante ipſa eccleſia.d.clerici eiuſdē loci p̄n̄-
tauit ad dictā eccleſiā archidiacono dicēs ꝙ iuſ
patronatus cum vniuerſitate trāſiſſet in eum.ar
chi.de cōſenſu epī ipſum inſtituit in eadem ⁊ in
corporalē poſſeſſionē induci fecit eundē dictus
bertoldus dn̄s fundi hoc audiens.t.preſbyterū
epō p̄ſentauit:ſed ep̄s ipſum non admiſit pro-
pter qꝺ dictus.t.preſbyter corā remēſi archiepi-
ſcopo apoſtolice ſedis legato ꝯ prefatū.d.depo
ſuit qōnē archiep̄s cauſam ſuper hoc iudicibus
delegauit ſub hac forma vt cauſam inſtructā ad
ipſum remitterent prefigendo partibꝰ terminū
perēptoriū in quo eius cōſpectui ſe preſentarēt
ſnīam recepturi ad quē terminū dictꝰ.d.cū ſuis
atteſtationibus acceſſit.t.preſbyter nec venit nec
tunc miſit aliquē reſponſalem.legatus inſpectis
atteſtationibus dicti clerici ipſum.d.ab impeti
tione.t.preſbyteri abſoluit poſtmodum vero idē
preſbyter intra breue tēpus ad legatū accedens
iuſtam cauſam abſentie allegauit quo audito ar
chiep̄s mādauit qbuſdā iudicibus vt ſi iuſtam
cauſam abſentie oſtēderet corā eis predictā ſen-
tentiā decernerēt nullius eſſe valoris ⁊ cauſam
terminarent eandē alioquin ſnīam ipſam face-
rent obſeruari.dicti iudices commiſerūt alijs vi
ces ſuasq teſtes ſup predicto articulo receperūt
a quibus dictus.d.clericus ad ſedē apo.appella
uit.Papa auditis pbationibus illius preſbyte
ri ſuper abſentie ſue cauſa:licet eā minꝰ ſufficiē-
ter probaſſet:ne tamen preiudicaret opinio veri
tati cōmiſit papa cauſam illam cuidā cardinali.
ipſe vero itellectis meritis cauſe oīa retulit dn̄o
pape qui archiepiſcopū inuenit circūuentū fuiſ
ſe ex tenore ſnīe tum qꝛ cōtinebat in illis ꝙ p at-
teſtationes ipſius clerici fuiſſet ſufficiēter pba-
tū ꝙ prefatus.a.in poſſeſſione iuriſpatronatus
extiterat cū ipſum ad eandē eccleſiā preſentauit
cū tamē per atteſtationes illas nihil aliud oſten
ſum ſit niſi ꝙ predicti.p.⁊.a.annuatim pceperūt
decem ſolidos qui patronus illius eccleſie dari
conſueuerunt.tum quia dicebat in ſententia illa
quod dictus.t.in probatione defecerat:cum per
atteſtatiōes illiꝰ appareat manifeſte ipſum ſuaꝫ
intentionē ſufficienter probaſſe:tum etiam quia
cauſam non recepit ſufficienter inſtructam cum
vnius tātum partis atteſtationes receperit que
parū faciebāt ad cauſam:vnde papa ſnīam pre-
dictam caſſauit.⁊ prefato.t.adiudicauit eccleſiā
memoratā:cum a vero patrono ipſum p̄ſentatū
2 fuiſſe cōſtiterit.Ber.¶†Pauca notabilia colli
gā:qꝛ litera eſt dubia:ideo venit infra examinan
da.Sꝫ p forma colligo primo qꝺ vniuerſitas tē
poralis in qua eſt iuſpatronatus poteſt pignori
a tradi ⁊ nimirū.nam ⁊ vendi poteſt.a vt in.c.cum
ſeculum.de iurepa.⁊.l.in modicis.iuncta gl.fi.ff.
de contrahen.emp.⁊ locari:vt in.c.ex literis.de
iurepa.Sed iuſpatronatus in contractu pigno
ris non trāſit in creditorē.vt hic ſingulariter p-
batur ſm verū ⁊ cōem intellectū.Secus in alijs
duobus contractibus precedētibus vt in iuribꝰ
preal.Diuerſitatis ratio.j.dicetur.tranſit etiam
cū hereditate vt hic in prin.Et quot modis trāſ
ferat hic iuſpatronatꝰ,vide p gl.in hac materia
3 notabile.xvj.q.vij.pie mētis.¶†No.ij.ibi ep̄m
b inſtituit.ꝙ etiā p inſtitutionē b de bn̄ficio factaꝫ
nō trāſferat ipſius bn̄ficio corporalis poſſeſſio.nā
iſte arch.iſtū dn̄m inſtituit ⁊ in corporalē poſſeſ
ſionē induxit:⁊ ꝙ p inſtitutionē factā de bn̄ficio
vel alia re nō trāſferat poſſeſſio.tenet gl.in.c.p
tuas.de dona.⁊ in.c.ex ore.de his q̄ fi.a ma.par.
ca.⁊ in.c.autoritate.de inſt.⁊ ibi eſt gl.de effectu

huius inſtitutionis.Sed contrarium ꝙ trāſeat
poſſeſſio tenet gl.in.c.ij.de cōſue.vide quid iuris
per Ioan.an.poſt Compo.in.c.trāſmiſſam.de
ele.tetigi in.c.ij.⁊.c.autoritate preal.Et cōclude
quod ſi inſtitutio fit ante collationē tunc nō trāſ
fertur poſſeſſio:quia habet vim collationis.Si
vero poſt ⁊ fit in p̄ſentia rei ſeu beneficij:⁊ nemo
eſt in poſſeſſione beneficij:⁊ tūc ſecus vt.l.quod
meo.ff.de acq.poſ.⁊ ſic concordat gl.prealle.hoc
declara vt latius not.in prealle.iuribus ad que
4 iura remiſi.¶†No.ibi per partes remiſiſſent:ꝙ
iudex remittēs negotiuꝫ ad ſuperiorē poteſt cui
libet partium dare atteſtatiōes ſuas ipſi ſuperio
ri deferendas.concordat quod leg.⁊ no.in.c.du
dū.el.j.ſ.de elec.⁊ ſtatuere vtriqꝫ parti terminū
peremptorium ad comparēdum coram ſuperio
c rec vt in.c.fi.de accuſa.⁊ ita fuit actuꝫ hic.nam le-
gatus iſte ſine alia citatione protulit ſententiam
5 remiſſo tibi negotio p delegatos.¶†No.ꝙ le-
d gatus pape pōt delegare d cauſam iure legatiōis
ſibi competentem.Concordat.c.fi.de off.leg.vbi
vide ⁊ nimirum.habet vim ordinariam:vt in ca.
ij.eo.ti.lib.vj.⁊ quilibet ordinarius poteſt p ſua
iuriſditione cauſam delegare:vt.l.vnica.C.q pro
ſua iuriſdi.⁊.c.vt litigantes.de offi.ord.li.vj.⁊.c.
ſi quis contra clericū.de foro compe.ideꝫ ſi eſſet
delegatus cū haberet delegatum a principe:vt
6 in.c.paſtoralis.in prin.de off.dele.¶†Not.ibi
ex tenore ſnīe.⁊ tene menti ꝙ illud dicit cōſtare
e ex tenore ſnīe e qꝺ cōſtat ex ſnīa iūctis atteſtatio
nibus ad quas iudex in ſentētia ſe retulit.Vide
tur ergo expreſſum in ſnīa qꝺ cōtinet in atteſta
tionibꝰ ex quo iudex ad illas ſe retulit.facit opti
me.l.pen.C.de ſen.que ſine cer.quanti.⁊.l.ait pre
tor.§.j.de re iud.facit ad ea que dixi.ſ.eo.titu.c.j.
7 ¶†No.in ver.tum qꝛ.⁊ tene menti ſemp qꝛ pro
bat id quod dixi.ſ.eo.c.cauſam.ꝙ ſi iudex i ſentē
tia dixit alterā partiū in pbatione deficiſſe ⁊ p
atteſtationes conſtat qꝺ pbauit intētionē ſuam
preſumitur iudex erraſſe vel circūuētus nō aūt
debet p̄ſumi ꝙ teſtes vacillauerunt vel alius de
fectus ex quo in actis non dicit.facit qꝺ no.In-
no.in.c.qm̄ contra.de prob.¶Opp.contra tex.
in eo quod archidiaconus iſtū.d.inſtituit.nā in
ſtitutio pertinet ad ep̄m:vt in.c.cuꝫ ſatis.de off.
archi.¶Sol.dicit gl.ij.ꝙ hic archi.hoc fecit ex
cōmiſſiōe epī:vt dicit in tex.al's aūt nō potuiſ-
ſet niſi hoc haberet ex cōſuetudine.Aduerte qꝺ
arc.fecit hic duplicē inſtitutionē vnā tituli col-
latoriā:aliā corporalē:quatenus illū fecit in poſ
ſeſſionem induci.In prima pcedit dictū gl.In
ſecunda nō:qꝛ illa ſpectat iure proprio ad archi.
vt eſt tex.in.c.vt noſtram.⁊.c.ad hec.de off.arch.
8 ¶†Et no.ex tex.ꝙ iſtā inſtitutionē corporalē
f poteſt archi.per aliū facere:f licet nuduꝫ miniſte
rium.Ex quo collige ꝙ nudum miniſterium cō
petens alicui iure proprio pōt per aliū exerceri.
Quid aūt ſi ex delegatione:dic vt in.c.fi.§.vlt.de
9 offi.dele.¶†Opp.ſecūdo ꝯtra tex.in eo qꝺ iſte
preſentatus a vero patrono egit cōtra inſtitutū
per ep̄m.vn̄ obſtat.c.paſtoralis.j.de iurepatro.
vbi agit cōtra ep̄m ad intereſſe.nā ex p̄ſentatio-
ne ſola patroni non videt ius acqſitū preſentato
ſaltē vt poſſit contra inſtitutū agere cū patronꝰ
nō transferat ius ſpirituale:ſed eſt illa p̄ſentatio
quoddā principiū ad inſtitutionē obtinēdam ꝙ
quidē principiū nō eſt ratū anteꝙ p̄ſentatio ap-
probat per dioceſanū:vt dicit tex.in.c.qꝺ aūt.j.
rn̄.de iurepatro.Sol.gl.iij.dicit quod ius acqui
ritur preſentato permanente in eadē voluntate
patrono:licet epiſcopus eum nolit ſine cauſa ad
mittere:⁊ vigore huius iuris poteſt agere vt in-
ſtituatur ſicut poteſt agere electus vt ſua electio
confirmetur.ad hoc alleg.iſtum tex.⁊ no.ſingu-
lariter:qꝛ quotidie ſolet ad hoc allegari iſte tex.
iuncta gl.ſed nō reſpōdet gl.ſpecifice ad iura ſu
perius allegata.Aduerte qꝛ doctores hic inſtāt
⁊ vario modo loquūtur.⁊ Inn.vr̄ in varijs locis
ſibi ꝯrius.nā in.c.qꝺ ſicut.de ele.dicit ꝙ inter p̄-
ſentatum ⁊ eccleſiam nullū vinculū ꝯbitur:cum
nihil ſibi

di pōt p iſtū tex.
ego dicebam qꝺ
iſte tex.loquit eo
caſu q̄ dictū fuit
ꝙ vna pars pba
uerit ſuā intētio
nē ⁊ altera pars
non pbauerat.⁊
ſic erāt duo erro
res ergo duplex
funiculꝰ fortior
eſt vno.vt in.c.j.ꝺ
treuga ⁊ pa.er-
go non pbat iſte
tex.dictū Inno.
Itē inqꝫtum do.
Ant.i.c.i p̄n̄tia.
de renun.ſaluat.
d.Inn.i.d.c.qm̄
ꝯ.qꝛ dicit ꝙ vbi
iudex dicit qꝛ p-
batū eſt ⁊ non re
ducit ſe ad.a.⁊
b.ꝙ valet ſnīa qꝛ
poſſibile eſt ꝙ p
bauerit per ꝯfeſ-
ſionē partis vel
alio mō:vt.l.quo
ties.§.q dolo.ff.
de pba.ego dice-
bā iſtud pcedere
eo caſu quo exp
meret iſtꝺ apud
acta per id qꝺ di
xit Bar.in.l.Lu-
cius.ff.de his q
no.infa.al's ſecꝰ.
Andr.Barba.
✠ Sebaſti.Sapia.
e ¶Ex tenore ſen
tētie.Dn̄ qd di-
catur conſtare ex
tenore declarat
Feli.in ca.trāſla-
to.col.j.ſ.de con
ſti.xvſi.adde pro
iſtis notabilibꝰ.
vbi dicit ꝙ illud
non dr̄ cōſtare ex
tenore quod eli-
citur virtualiter.
f ¶Per aliū face
re.adde vt p cal.
ꝯſ.j.ꝺ priui.in fi.

nihil ſibi iuris acquirat.allegat.d.c.paſtoralis.⁊ pondera hoc vltimū
dum dicit ꝙ nihil iuris acquiritur preſentato.ꝯtriū dixit apte in.d.c.
dilect⁹.de offi.leg.vbi eñ dicit ꝙ pñtatus acq̄rit ius,ſed non plenum
ſicut acquirit ꝑ inſtitutionē ſeu collationē.notabiliter ſubiūgit ꝙ per
collationē ſeu inſtitutionē acq̄rit̄ ius in re.qđ ꝓbat̄ in.c.pe.de p̄bē.li.
vi.⁊.c.vlt.de conceſ.p̄ben.eo.lib.ꝑ p̄ſentationē vero acq̄rit̄ ius ad rē.i.
ad bñficiū petēdū.⁊ hꝫ actionē ꝑſonalē ꝯ ep̄m,vt in.c.paſtoralis.⁊.c.
9 cum dilect⁹.de iurepa.q̄ verba bene notabis.ª Et vide bo.glo.q̄ ideꝫ
ſentit in.d.c.dilectus.q̄r hec materia ꝓprie nō adaptat̄ ad titulū,non
ꝓſequor hic,ſꝫ dicā plene in.d.c.paſtoralis.ſꝫ q̄ten⁹ facit ad ꝓpoſitū.
10 ¶ † Conclude ſic non ſequēdo verba doc.ꝙ patron⁹ p̄ſentauit duos
ſimul vel ſucceſſiue anteꝙ̄ ep̄s ſpreuerit primū,⁊ tūc neutri eſt acq̄ſi-
tuꝫ ius petendi inſtitutionem,ſed eſt in optione ep̄i ſeu debentis in-
ſtituere eligere quē vult ex illis,vt in.c.cū aūt.⁊ ibi plene dixi de iure
patronatus,nec hꝫ primo preſentat⁹ hoc caſu aliquā actionē ꝯ ep̄ꝫ ēt
ad aliud bñficiū,q̄r patrono licuit variare,aliū accumulādo.nō aūt ex
toto recedendo.vt plene not.ꝑ Jo.an.in regula in re cōi.de reg.iur.li.
vi.in merc.⁊ ep̄o licuit vti autoritate a iure ſibi conceſſa ſine alteri⁹ in
iuria vt pluribus p̄ſentatis eligat ex illis vnū.nemini eñ ex illis iniu
riam facit,q̄r vtit̄ iure ſuo:vt no.in.c.cum eccleſia.de elec.⁊.xxiij.q.iiij.
qui peccat.ſed ſi ep̄s differret inſtituere aliquē ex eis,tūc patron⁹ p̄t
inſtare vt ep̄s ꝯpellat̄ ꝑ ſuperiorē.ar.c.decernim⁹.⁊.c.filijs.xvi.q.vij.⁊
credo ꝙ etiam p̄ſentati poſſunt implorare offm̄ ſuperioris in genere,
11 vt vnū ex his eligat.ar.in.l.cū quidam.ff.de leg.ij. ¶ † Aut patron⁹
p̄ſentat vnū quē ep̄s ſine cā legitima ſpreuit inſtituere,⁊patron⁹poſt-
modum accumulauit aliū quem ep̄s inſtituit ⁊ tūc valet inſtitutio fa
cta de ſcđo cum fuerit preſentatus per patronū cui licuit variare,aliū
accumulādo.d.c.cū autē.ſed ep̄s ſine cauſa legitima ſpreuit a p̄ncipio
primū cōfirmare ſeu inſtituere.ita ꝙ ꝓpter eum primo p̄ſentatus in-
currit dānū tenet̄ illi prouidere.iuxta id qđ habet̄ in.c.paſtoralis.pre
alle.⁊ in hoc habet ille preſentatus actionē perſonalē cōtra epꝫ. Aut
patronus nullum aliū preſentauit.ſed perſeuerat in prima preſenta-
tione.⁊ ſumus in terminis.c.noſtri.quo caſu dic ꝙ p̄ōt preſentat⁹ age
re vt ep̄s ꝯpellat̄ eū inſtituere,q̄r ius eſt ſibi acq̄ſitū ex p̄ntatiōe.vt ꝓ-
12 batur hic ⁊ in.c.dilectus.de offi.deleg. ¶ † Itē p̄ōt agere ꝯ intruſum
in illo beneficio vt inde remoueatur ⁊ ſua p̄ſentatio admittat̄. text.eſt
hic q̄r cū habeat ius ad bñficiū petēdū hꝫ ꝑ ꝯñs ius ad oīa per q̄ ve-
niat̄ ad bñficiū ꝯſequendū.ar.c.p̄terea.⁊.c.prudentiā.de offi.dele. Nō
ob.c.qđ aūt.ſ.alle.⁊ ꝑ ꝯrio q̄r fateor ꝙ factū patroni nō eſt ratū anꝙ̄
ſequat̄ inſtitutio per ep̄m,q̄r p̄ōt variare aliū accumulādo,vt.ſ.dixi.
ſed dum ꝑmanet in prima volūtate eſt ius acquiſitū preſentato ex quo
poteſt agere vt conſequatur inſtitutionem,vt hic ſaltē implorādo of
ficium ſuperioris.facit qđ in ſimili no.in.c.veniens.de renun.ꝙ acq̄-
ratur ius preſentato,patet q̄r patronus hꝫ ius in preſentando vt in.c.
dilectus.ergo in preſentatum trāſfert ius,nō tñ ius in re vt predixi,ſꝫ
ius ad illud petendū. Nec ob.ſi dicat̄ ꝙ ſi haberet ius ex preſentatiōe
non teneret inſtitutio facta de alio ad ſecundam p̄ſentationē patroni
ne patronus poſſet alium preſentare. Ad hoc eñ reſpondet̄ vt predi
xi q̄r patronus poteſt alium preſentare accumulando non in totum a
priore recedēdo,vt i.d.c.cū aūt. Et ex hac variatiōe ſeu accumulatiōe
b patrono a iure ꝑmiſſa ᵇ acquirat̄ aliquale ius etiā ſcđo iđ p̄ōt ep̄s eli-
13 gere quē vult. ¶ † Quādoq̄ꝫ preſentatio eſt facta de vno per eū q̄ non
eſt patronus,nec in poſſeſſione patronatus,⁊ preſentatus inſtituitur
ab epiſcopo putante illum eſſe patronum.poſtmodū vero preſentat̄
alius per patronum qui eſt in poſſeſſione patronat⁹,⁊ valet hec vltia
preſentatio etiam facta prima non caſſata nec aliter irrita renuntiata.
⁊ preſentato acquiritur ius ac ſi nulla alia preſentatio preceſſiſſet ⁊ p̄t
agere contra inſtitutū ſine preſentatione veri patroni vt remoueatur
⁊ vt ſua preſentatio admittatur,⁊ inſtituatur,vt eſt tex.not.hic. Et ex
c hoc notabiliter colligitur ꝙ inſtitutio ᶜ facta per epiſcopum ſine p̄ſen
tatiōe veri patroni eſt ipſo iure nulla patrono ſaltem illam inſtitutio
nem impugnante.qđ procedit etiam ſi ep̄s non agebat in inſtitutiōe
continente verum patronum cū hic crederet alium eſſe patronū poſ-
ſeſſorem.forti⁹ ergo dꝫ eſſe nulla cū ſine aliqua preſentatione aliquem
inſtituit vt hic ⁊ in.c.decernimus.xvi.q.vij.vbi tex.optim⁹. Ex hoc in
fert̄ ad intellectum.d.c.illud.de iurepa.vt verbū irritanda ibi poſituꝫ
ſtet proprie.⁊ ꝙ inſtitutio talis ſit nulla aperte ſentit Fed.in trac.per
14 mutationis.dicā pleniſſime in.d.c.illud. ¶ † Quid aūt ſi ep̄s ſimplici
ter contulit ⁊ patronus intra tp̄s ſex menſium nullū p̄ſentauit an cō
ualeſcat prima inſtitutio facta per ep̄m.vide de hoc ⁊ alijs circa mate-
riā per do.de Rot.deci.ccclvij.dicam in.d.c.illud.ſufficiāt iſta hic.
15 ¶ † Opp.⁊ videt̄ ꝙ ex alio capite hec ſententia fuit nulla,q̄r ſine per
emptorio lata.iij.q.ix.caueant.⁊.c.oīa.⁊.l.j.§.itē cū ex edicto.ff.q̄ ſent.
ſine app.reſcin. Sol.gl.ſequens ꝙ iudices remittentes negotium cita
uerunt partes.vt.ſ.dixi in notabilibus. Et circa hoc vide notabile di
ctum Inn.in.c.ſi.de accu.in prin.vbi dicit ꝙ iudex cui committitur ꝑ
ſuperiorem aliquis articulus cauſe per eum inſtruendus ⁊ ad ſuperio
rem remittendus poteſt etiam ſi nihil fuit dictum per ſuperiorem pre
figere partibus terminum intra quem compareant coram ſuperiore,
ne ſine termino cauſa remaneat,qđ eſt m enti tenendū. ¶ Alteri⁹ op.
vr̄ eñ ex quo intra breue tp̄s poſt ſnīam iſte cle-
ricus comparuit debuit audiri abſq̄ꝫ eo ꝙ aliter
impedimentū probaret:vt in.l.⁊ ſi poſt tres.ff.ſi
quis cautio,ſo,dicit gl.i ver.breue tēpus.qđ illa
l.intelligit̄ quādo quis vult purgare morā ante
lit.cōteſt.⁊ cū ius alterius partis nō eſt effectuꝫ
deterius vel dic melius quod illa.l.loq̄t̄ in ſti
pulatione iudiciali cum quis promiſit ſe ſub cer
ta pena ſiſtere die certa in iudicio: quod ſi nō fe
cit poterit morā purgare intra paucos dies dū-
modo ius actoris non ſit effectum deterius:ſed
hic loquitur cum ſententia lata quis petit illaꝫ
retractari allegando iuſtam cauſaꝫ abſentie quo
caſu non debet audiri niſi probet impedimen-
tum:vt.j.latius dicetur:quia ſententia fecit ius
inter partes:vt in.c.cū inter.ſ.eo.de purgatione
more.vide quod no.in.c.cupientes.de elect.lib.
vi.in verbo expectari.⁊ in regula more.de regu.
iur.lib.vi.⁊ plene per Barto.in.l.ſi inſulam.ff.de
16 ver.ob. ¶ † Opp.de.c.ex literis.de in integ.reſt.
vbi quis fuit auditus contra ſententiam probā
do impedimentum ſeu iuſtam cauſam abſentie
per ſolum iuramentum. Sol.gl.ſequēs qđ illud
proceſſit fauore matrimonij vt ibi dicitur in tex.
nec is cui frandulenter abſentiā procurauit erat
ſoluēdo:ideo pars fuit audita cōtra ſentētiam
hic aūt ceſſat ille fauor nec ꝓbat̄ alicuius frausꝫ
ideo oportet ꝙ ꝓbet̄ impedimētū quo ꝓbato re
uocabit̄ ſentētia:vt hic.⁊.l.ſi finita.§.ſi forte.ff.
de dam.infec.nec dicitur indicatū vbi quis iuſta
cauſa detentus preſens eſſe nō potuit.l.queſitū.
17 ff.de re iud. ¶ † Aduerte q̄r gl.videtur ſibi con-
trariari:ac etiam tex.de contrarietate notari po
teſt. Nam primo dicit gl.ꝙ ſnīa reuocat̄ probato
impedimento ⁊ ſic vult ꝙ ſnīa tenuit.qđ clarius
dr̄ in gl.ſeq.⁊ ſatis videt̄ innuere litera in fi.in ver
bo irritādā.⁊ tñ poſtea ſentit ꝯtrariū.ſ.ꝙ nulla:i
eo ꝙ allegat.l.queſitū. Hoc etiā videtur innuere
tex.in ver.poſtmodum.in ver.nullius decerneret
eſſe valoris ⁊c. Solu.dic ꝙ aut iudex ſciebat iu-
ſtam cauſam abſentie ⁊ nihilominus tulit ſentē
tiam ⁊ nō videt̄ iudicatū:ita intelligi p̄ōt.d.l.q̄-
ſitū.⁊ tenet ibi Bar.⁊ dixi i.c.querelā.de ꝓcu.fa
cit.c.ſi duob⁹.de app. Aut iudex ignorabat ⁊ ſen
tentia tenet mero iure:vt in.d.c.q̄relā.ſꝫ debet re
uocari impedimento probato:vt hic. Nec obſt.
tex.in eo quod dicit nullius valoris.debet enim
intelligi in effectu.⁊ hoc vult gl.ſequens.⁊ ſatis
etiam ſentit Hoſt.in tex.in verbo irritandā.pon
derando quod nō dixit irritā:n.⁊ ſic talis ſenten
tia tenuit ſecūdum eū. ¶ Sed tūc opp.ſi tenuit
quomodo potuit legatus ſuam ſentētiam retra
ctare cōtra.c.in literis.de offi.dele.⁊.l.j.C.ſentēt.
reſcind.non poſſe. Sol.dicit gl.in ver.nullius.ꝙ
hoc potuit ꝑ beneficiū reſtitutionis in integruꝫ
ex clauſula generali ſi qua iuſta cauſa mihi vide
bitur ⁊c.ff.ex quibus cauſis maior.per totum.
18 ¶ † Nota ex hac gl.iuncto tex.quod legatus po
teſt ex cauſa reſtituere etiam maiorem cōtra ſuā
ſentētiā:⁊ idē facere poteſt epiſcopus ⁊ quilibet
alius habēs merū ⁊ mixtū imperiū:vt in.l.in cau
ſe.ij.§.fi.cū.l.ſequē.q̄ incipit perfecti.ff.de mino.
Quid autem in ſimplici magiſtratu an poſſit re
ſtituere:⁊ quid in delegato.dic vt plene legit.⁊
not.in.l.fi.C.vbi ⁊ apud quē.⁊.l.aduerſus ſenten
tiam.C.ſi aduer.rem iudic.⁊ in.d.§.fi.⁊ in.c.pe.de
19 in inteſt.reſti.vbi plene de hoc. ¶ † Opp.cōtra
tex.in eo ꝙ delegati ⁊ legato cōmiſerunt alijs vi
ces ſuas.⁊ ſic cōtra.l.a iudice.C.de iudi.⁊.c.cum
cauſam.de app.vbi dr̄ ꝙ delegatus inferioris a
principe nō poteſt alteri ſubdelegare.ſol.gl.i ꝟ.
alijs ſoluit tribus modis. Primo ꝙ hic fuit lis
cōteſta.coraꝫ iſtis delegatis legati anteꝙ̄ ſubde
legaſſent vnde ſicut ꝓcurator ad iudicia nō p̄ōt
ante litē cōte.aliū ſubſtituere ſed poſtea ſic cū ſit
dñs litis conteſtationē effectus vt in.l.nulla.C.
de ꝓcu.⁊ expreſſius in.c.j.eo.ti.li.vj.ita ⁊ delega
ti inferioris a principe quaſi dicat ꝙ ꝯtraria lo-
quunt̄ anteꝙ̄ ſit lis conteſtata coram delegatis.
ſecus ſi poſtea vt hic. Hanc opi.teneurunt Azo.

a ¶ Bñ notabis. Adde an per p̄ſentationem acquiratur ius preſentato per Lapum alleg.viij.⁊ clxviij.⁊ an ꝑ electionē elect.calde.cōſi.xv.de iurepa.⁊ ꝙ ex inſtitutiōe queratur ius per Lapum alle.lxiiij.

b ¶ Iure permiſſa. Adde Lap.alle.lxxvij.vbi vide ad ſequentia.

Sebaſti.Sapia.
c ¶ Qđ inſtitutio. Vide Egi.bellame.in deci.clxiij.incip.collatio facta.Car.in cle.i.§.verū in fin.j.de here.Car.in cōſ.lxiij.incip.in eccleſia bellimēſi.i iij.dubio.⁊ Car.in cle.j.in p̄n.col.xv.ꝟ.ſed poſt lōgam cogitationē de ſupplē.negli.p̄la.Rom.in ꝯſ.ccclvj.ad finem.

a ✠ Sebaſti. Sapia. ¶ Talẽ delegatũ. vide rotã dec. iij. inci. itẽ quod delegatus. ⁊ deci. xiiij. inci. item ſi eps. ſub ti. de offi. leg. in nouis. Jmo. in cle. j. in. gl. fi. de offi. deleg. Alex. in. d. l. more. col. v.

b ¶ Illũ tex. Et ſi diceret qſpiã ꝙ ſm hoc ille tex. eſſet de indubitabili qꝛ delegatus pape põt totã cãm ſubdelegare: fortius debet poſſe ſubdelegare vnũ articulũ cauſe. rñdeo qꝺ dubiũ faciebat: qꝛ ibi delegata erat grauis cauſa puta inqſitio ꝯtra certas perſonas. iõ propter grauitatem negotij videbat qꝺ nihil poſſet ſubdelegari, ⁊ ꝯ Bar. tenẽt oẽs i d. l. a iudice. C. de iu. excepto pau. de ca. ⁊ Spe. i ti. de indi. dele. §. j. in ver. ſed nunqd ſubdelegat⁹. Ca no. hic. ⁊ in. c. ſup qõnũ. §. nos aũt. de off. deleg. per illũ tex. q melius ꝓbat ꝙ alius de mũdo inducẽdo vt pul. per Jmo. ibi ⁊ do. Alex. in d. l. a iudice. ful. ⁊ Ale. in. d. l. more. ⁊ facit vulgata r̃la ꝙ idem iuris eſt de pte quo ad partẽ q̃ eſt de toto q̃ ad totum l. q̃ de tota. ff. de rei vẽ. ⁊. l. qui ſic. in prin. cũ glo. ff. de vſu. Nec ob. ꝙ delegat⁹ ad vniuerſitatẽ cauſarũ põt vnã cãm ſubdelegare qꝺ ideo eſt qꝛ cũ preſit territorio cẽſetur ordinari⁹. iõ nimiruꝫ ſi poteſt ſubdelegare.

c ¶ In. l. legatis. Et i. l. cũ ptor. §. j. ⁊ ibi Ang. ff. de iud. ſꝫ dicit Sal. in. d. l. a iudice. C. de iud. ꝙ ex quo tot⁹ mũdus hoc tꝫ non audet diſcedere: ſed tñ ꝙ aures ſuas offendit vt lati⁹ ibi videas p do. Jaſ. de may.

d ¶ Cardinalis. Contrariũ tꝫ expreſſe Lud. ro. in l. more. ff. de iuriſ. om. iud. per iſtum tex. ⁊. c. cum cauſam. de app. q̃ iura nihil obſtant: qꝛ bene dicunt ꝙ ſubdelegatus a delegato principis nõ põt ſubdelegare fateor vt ibi: ⁊ in. d. c. ſuper queſtionũ. §. ſi vero. de off. deleg. eodẽ modo ſubdelegatus a delegato cardinalis.

e ✠ Sebaſti. Sapia. ¶ Cardinalis. vide Ang. in. l. cum pretor. §. j. ff. de iud. vide Jaſ. in. l. j. col. iij. ver. item cardinales. ff. de of. eius cui mã. eſt iuriſ. vbi refert aliquos tenentes quod cardinales equiparantur prefecto pretorio aliquos quod equiparantur proconſuli.

f ¶ Rationem. Iſta ratio eſt vera ⁊ cõis quã tenent doc. in. d. l. a iudice. ⁊ in. d. l. more ſed eam declara pulchre ſic. nam ille põt delegere qui habet propriam iuriſditionem. l. j. §. qui mandatum. ff. de offic. eius cuiꝫ man. eſt iuriſdi. hoc eſt dicere qui habet proprietatem in iuriſditione ſed delegatus nõ habet proprietatem: qꝛ iuriſditio non eſt ſua ꝓpria ſed illius iudicis ordinarij cuius munere fungit: ⁊ ꝙ nõ habeat ꝓprietatem ptꝫ: qꝛ poteſt qñcunqꝫ reuocari. Sed delegatus hꝫ ſolũ vſum iuriſditionis nõ ꝓprietatẽ: queadmodũ ergo vſurarius poteſt vti: ſꝫ nõ poteſt alijs concedere, nec locare. §. j. ⁊. ij. inſtit. de vſu ⁊ habita. ita eodẽ modo delegatus q non habet ꝓprietatẽ iuriſditionis ſed ſolum vſuꝫ bene poteſt vti iuriſditiõe ſꝫ alij nõ põt cõcedere nec delegare ita elegãter declarat Ang. in. l. more. qui multũ gloriatur de hac ſua declaratione ꝙ ſuo ſili. ⁊ eam ſibi tacite aſcribit paul. in. d. l. a iudice. de Angelo mẽtionẽ non faciẽs. iſtã tñ ſimilitudinẽ reprehendit Ful. i. d. l. more. in. j. ⁊. ij. col. qꝛ ſm eum ſimilitudo non eſt bona: qꝛ qui cõcedit alicui vſum nõ põt illũ reuocare dicto. §. j. inſtit. de vſuc. ⁊ habita. ⁊ tñ qui delegat iuriſditio. põt vt dixi qñcũqꝫ reuocari: ergo ſilitudo nõ eſt bõa de vſurario ad delegatuꝫ. Sed dñs meus. d. Jaſo. de may. in. d. l. a iudice. defendit Ange. dicẽs. Ful. nõ aduertere ꝙ iſtõ eſt magis fortificare rõnẽ Ange. qꝛ ſi vſurarius q habet plus iuris eo qꝛ talis vſus nõ põt ab eo reuocari. tñ poteſt ipſe tm̃ vti ⁊ non alijs cõcedere ꝙ̃ꝫ tomagis delegatus a quo poteſt ſemper ⁊ qñcunqꝫ reuocari poterit ipſe alij delegare. vnde Fulg. alr̃ declarat iſtã communẽ rationẽ ⁊ placet multũ domino meo. naꝫ ille poteſt delegare qui habet propriã iuriſditionem. quare: qꝛ in re propria quilibet eſt moderator ⁊ arbiter: vt. l. in re mandata. C. man. ⁊ dicit tex. in. l. nemo. C. de iude. iuſtum eſt vnicuiqꝫ ſua committere. ille ergo q habet iuriſditionẽ ꝓpriam poteſt ea vti ⁊ poteſt eã delegare prout vnicuiqꝫ licituꝫ eſt in re ꝓpria: ſꝫ ille cui delegata eſt iuriſditio: qꝛ nil proprium habet. ſꝫ fungit iuriſditiõe delegantis: ⁊ ſi vtitur re aliena nõ põt facere in re aliena illud ꝙ ſibi placet: ſed poteſt facere tm̃ ꝙ̃tum dñs ſibi concedit. l. diligẽter. ff. mã. Sꝫ ordinarius delegauit ſibi cauſam vt cognoſceret: ergo iſtum finẽ non debet egredi: ergo nõ dꝫ poſſe alij ſubdelegare ex quo non habet commiſſionẽ de hoc ⁊ ideo poteſt fieri delegatio cũ poteſtate ſubdelegandi: ⁊ tunc poſſet ſubdelegare: vtraqꝫ eſt pulchra. ⁊ no. declaratio ſcõm prefatum dominum meum: vbi. ſ.

⁊ vin. ⁊ cũ ea tranſit Spe. in ti. de lit. conteſt. §. ſi. in fi. Sed hãc ſolutionẽ reprobat gl. ⁊ bene in. d. c. cum cauſam. per illũ tex. qui bñ facit: ⁊ qꝛ iura in contrariuꝫ allegata loquũtur indiſtincte. Nec ob. ratio premiſſa ſm Jo. an. in. d. c. cum cauſam. qꝛ ꝓcurator ideo cõmiſit ſeu ſubſtituit poſt litis cõteſtationẽ: qꝛ eſt effectus dñs inſtãtie vt dicit in. d. c. j. hinc eſt ꝙ ſine cauſa poſtmodũ nõ reuocatur inuitus: vt in. c. ij. eo. ti. li. vj. qꝺ nõ eſt in iudice delegato: vt. l. iudiciũ ſoluitur. ff. de iud. ⁊ ratio rationis eſt: qꝛ i cõteſtatione ꝓcurator eſt vt agens: iudex vt patiens: fortius ergo operat cõteſtatio in agẽte ꝙ̃ in patiẽte: facit. ſ. quod met⁹ cauſa. ſacris. Preterea in cõteſtatiõe quaſi contrahitur inter partes vt. l. iij. ff. de pecu. non autẽ cũ iudice: ſed corã eo ſit iſte quaſi ꝯtractus. Iteꝫ ratio quare prohibet delegatus ſubdelegare de qua p gl. in. c. is cui. de offic. dele. libr. vj. vbi vide ita limitat poſt lit. cõteſt. ſicut ante. ⁊ hanc partẽ ſequuntur cõiter legiſte. in. l. a iudice. preal. ⁊ i. l. more maiorũ. ff. de iuriſ. om. iud. ⁊ vtrobiqꝫ per Bar. Hinc merito gl. trãſit ad ſecũdam ſolutionem dicens quod hic non fuit exceptũ: ⁊ ideo de facto taliter proceſſum fuit poteſt gl. intelligi ꝙ valet cõmiſſio niſi excipiat. qꝺ nõ puto verũ ex defectu poteſtatis. d. l. a iudice. ⁊. d. c. cum cãm. ⁊ hoc tenet hic do. Ant. ſed credo ꝙ gl. intellexit qꝺ de iure non valuit ille proceſſus ſed de facto dũtaxat: qꝛ clarius exprimit in tertia ſolutione: dicens qꝺ hodie ſtandum eſt cõtrario. Nec ſolutio eſt vera in ſe: ſed nõ cõgruit huic litere q̃ preſupponit validitatem ꝓceſſus irreuocabilẽ niſi fuiſſet pretenſa iuſta cauſa abſentie tpe ſentẽtie. Quarto ſol. Jnno. eleganter ꝙ articulum iuriſditionalẽ nõ poteſt iudex inferior a principe delegare: ſed articulum non iuriſditionalem ſic. ⁊ receptio teſtium eſt articulis iuriſditionalis cũ teſtes non ſunt approbati ſeu interrogatoria nõ ſunt facta. nam tunc iudex deputatur ſuper receptione teſtium: vt eſt tex. iuncta gl. in cle. vna de of. deleg. Secus vbi omnia fuiſſent examinata: ita ꝙ cõmiſſarius habet nudã facti receptioneꝫ tunc enim eſt articulus ſine iuriſditiõe. Ad hoc vide bo. glo. in. d. cle. vna. ⁊ ſic intelligas dictum Jnn. ⁊ hoc vltimo caſu. poteſt ſaluari hec litera ⁊ hanc ſol. ſequitur hic. d. Ant. ego ad hoc allego gl. no. in aut. vt defun. ſeu eorum fu. colum. v. in verbo cauſam audiant que hoc ſentit. Ad idẽ allego tex. opti. in. c. ſuper queſtionũ. de of. dele. ver. nos autem. vbi quãdo fecit mẽtionẽ de articulo non iuriſditionali dixit a nobis vel quicũqꝫ index ⁊c. ſed vbi fecit mentionem de articulo iuriſditionali non replicauit illa verba vel quicũqꝫ ⁊c. ⁊ hoc teneo licet Bar. in. l. more maiorem. ff. de iuriſd. om. iud. ſimpliciter dixerit talẽ delegatum [a] inferioris poſſe vnũ articulum ſubdelegare: ſicut delegatus ad vniuerſitatem cauſarũ poteſt ſubdelegare vnã cauſam. ⁊ de hoc dixit eſſe caſum in cle. vna. de offi. dele. ſed certe Bar. non bene põderauit illũ text. [b] loquit enĩ in delegato pape de quo nõ eſt dubiũ quin ex priuilegio ſpeciali poſſit ſubdelegare vt in. c. paſtoralis. de of. dele. ⁊. l. ⁊ qꝛ. ff. de iuriſ. om. iu. ⁊. l. vnica. C. q pro ſua iuriſditione. Itẽ cõtra eũ aperte facit tex. in d. c. cũ cãm. vbi loquit de articulo receptionis teſtiũ. Ad idẽ. l. a iudice. preal. vbi dꝛ ꝙ index delegatus nõ habet poteſtatẽ dandi iudicẽ. ſed committendo articulũ iuriſditionalem daret iudicẽ: vt probatur in. d. cle. vna. de offi. deleg. ergo talẽ articulũ iuriſditionalẽ cõmittere nõ poteſt. Nõ

20 obſt. ſimilitudo per eũ allegata. ¶ † Qꝛ delegatus ad vniuerſitatem cauſarũ cẽſet quaſi ordinarius ideo poteſt vnã cãꝫ ſubdelegare: vt no. in. c. cũ cauſaꝫ preal. ⁊. l. cũ ptor. ff. de iudi. ⁊. l. pomponius. ff. de re iudi. q̃ ratio ceſſat in deleg. ad vnaꝫ cauſam. Si ergo vis ſaluare dictũ Bar. reſtringe eũ ad articulum non iuriſditionalem: vt dixit Jnno. ⁊ hoc dictũ vr̃ tenere Bal. in. d. l. a iudice. Allegat glo. in cle. vna. de off. deleg. ⁊ eſt glo. fin. Hãc ſolutionẽ ſeqũt do. de Ro. deci. xlvij. al's clvij. vide plene per Spec. in ti. de teſt. §. j. ver. ſed nũqd. ⁊ p Pau. in. d. cle. vna. Sed ꝙ̃ꝙ hec dicta mihi placeãt: tñ iudicio meo hec lec. non ꝯgruit

21 huic litere. ¶ † Qꝛ iſti delegati nõ ſubdelegarunt vnum articulũ tm̃: ſed ſimpliciter alijs commiſerunt vices ſuas: ⁊ ſic nihil ſibi reſeruauerũt vt ſingulariter voluit Innocẽ. in. c. ſuper queſtionum. de off. deleg. vbi dicit qꝺ ſi delegatus committit alicui vices ſuas videt in totũ commiſiſſe ad quod allego tex. iuncto principio cum ſi. in. c. venerabili. de offi. dele. Nec ob. qꝺ. ſ. dixit. ſ. qꝺ litera innuit ꝓceſſum hic valuiſſe: qꝛ hic nõ diſcutitur de validitate proceſſus iſtorũ ſubdelegatorum: imo nil de iſtorũ ꝓceſſu dicit: ſꝫ diſputatur dũtaxat de ſnĩa archiepĩ: ⁊ ſic ſi bene põderetur hec litera nõ facit in hoc ꝓ nec ꝯ: ſed ſimpliciter

22 narrat factũ. ¶ † Quintã lect. ſeu ſolutionẽ ego do valde ſingularẽ per quã tollit oĩs obiectio vt dicam⁹ ſpeciale eſſe in delegatis legati pape deputati in certa prouĩcia vt illi poſſint alteri ſubdelegare: ſicut hoc põt facere delegatus proconſulis. vt probatur ſm vnum intellectũ in. l. lega-

c tis [c]. ff. de off. procon. quem intellectum ſenſit ibi gloſſ. nec Barto. reprobat ſed cuꝫ eo ſimpliciter trãſit. ⁊ Bal. expreſſe approbat in. d. l. a iudice. ⁊

d per illam. l. dixit ꝙ delegatus legati cardinalis [d] põt cõmittere: ⁊ hoc quia talis gerit in prouincia ſibi cõmiſſa vices principis ⁊ habet ibi ſupremam poteſtatem: ⁊ ſic eſt loco principis. vñ ſicut delegatus principis ſubdelegat: ita ⁊ delegatus iſtius legati. ſed Bal. intellexit in legato cardinali. facit ad hoc qꝺ no. glo. in. c. ij. de offi. leg. lib. vj.

e que dicit qꝺ legatus cardinalis [e] equiparat proconſul. legatus vero non cardinalis qualis erat iſte de quo in tex. equiparatur p̃ſidi. tex. tamẽ ibi loquitur indiſtincte in omni legato pape: ⁊ ſic intelligendo habes hic lecturam omnino nouam.

23 ¶ † Que autẽ ſit ratio quare delegatus regulariter non ſubdeleg. Joan. and. in. c. is cui. de offi. deleg. li. vj. dicit quod officium ſeu munus iudicandi eſt neceſſarium. alleg. not. in. d. l. a iudice.

f Ego vero allego aliam rationẽ. [f] ſcꝫ ꝙ delegat⁹

non habet

a ❡Qđ nõ. Delegat⁹ ꝑncipis nõ põt dare delegato ptātē ſubdelegādi. adde qđ vltra glo. hic all. ꝑ iſtū idē tꝫ archi. in.c. ꝙuis. de of. dele. in. vj. ⁊ Jo. an. in. c. is em̄. e. ti. de off. dele. in vj. in no. ⁊ ſequit̄ d. Alex. in. d. l. a iudice. C. de iud. ꝑ rõnē Jo. and. q2 nullus delegatus põt dare illā facultatē ſubdelegādi. alias res trāſiret in infinitū ꝫ. l. fideicõmi. §. ſi qs. ⁊. ff. de le. iij. ⁊ idē tenet expreſſe Alb. de roſa. in. d. l. more. ff. de inriſdi. om. iudi. in. vij. col. Fulgo. aūt ibi in. iiij. col. ⁊ do. Jaſ. de may. in. d. l. a iudice. in. vij. col. in fi. tenet ꝯriū ⁊ ſic ꝯ cõez mouet̄ vna rõne cui dt̄ ſe magis credere ꝙ̄ autoritati doctorū, nā maior ē poteſtas dl̄egati ꝑncipis in ſubdelegādo ꝙ ſit ordinarij in delegando. iſtud expreſſe ptꝫ in. l. j. C. q ꝑ ſua iu. q2 delegatus principis p̄t delegare oēꝫ cāꝫ etiā meri ⁊ mixti imperij ꝙ nõ p̄t delegat⁹ ordinarij. Si ergo ordinarius põt dare iſtā ptātē delegato ſuo ꝙ̄to magis delegat⁹ ꝑncipis p̄t dare delegato ſuo. nec obſt. ꝙ dr̄ poſſet ire in infinitū. nā intelligit. d. Jaſ. ꝙ põt delegat⁹ ꝑncipis dare iſtā facultatē ſubdelegato ſuo ſꝫ nõ trāſit vltra. pꝫ q2 ſubdelegat⁹ a dl̄egato principis nõ p̄t vltra poſt ea ſubdelegare, vt hic. ⁊ in. c. ſuꝑ qõnū. §. ſi ꝓ. de offi. dele. ⁊ i. c. cū cām. j. de app. et in hoc viñ ſunt ibi doc. dormire ⁊ ſic dicit ſe nõ videre q̄ ratio diuerſa poſſit dari quare ordinari⁹ poſſit dare iſtaꝫ poteſtatē ſuo delegato ⁊ nõ delegatus principis ſuo ſubdelegato, clarius ꝓbat ſic aut res põt infinitū trāſire ex ꝑtevni⁹. ita tranſibit in infinitum res in delegatiōe ⁊ ſubdelegatiōe ordinarij ſicut in delegatis ⁊ ſubdelegatis principis aut nõ põt vltra trāſire qđ eſt veri⁹: ⁊ tūc nihil obſtat quare nõ poſſit dari iſta facultas vtriꝗ;. ⁊ iſtā ꝯcluſionē dt̄ ſe tenere ꝓ vera ⁊ marmorea concluſione ꝯ cõem.

❡Adde qđ gl. i §. porro. ſequitur Aret. conſil. xiij. Anto. Franciſ.

❡Delegat⁹ ꝑncipis licet poſſit ſubdelegare. l. a iudice. C. de iud. hic alle. nõ tñ credo ꝙ ſubdelegare poſſit cū ptāte ſubdelegandi. ꝑ gloſſ. in ca. ſuper qõnū. i. §. porro. de of. dele. q cqd iſte dicat: q2 lꝫ ſit maior ordinario vt in. c. ſane. ⁊ in c. ſtuduiſti. de of. leg. tñ ordinarij iuriſditio eſt firmior ⁊ vniuerſalior ꝙ̄ ſit iuriſditio dele. ſicuti ꝑ plura ꝓbat and. ſicu. ī rub. de off. dele. q etiā hanc partem tꝫ in. d. §. porro. q̄ videt̄ eē cõis ⁊ propterea puto ī hoc paſſu multū cogitādū cū dubium ſit recedere a cõi opini. quicqd dixerint nouiſſimi. Sebaſti. Sapia.

non hꝫ iuriſditionē ꝓpriā, lꝫ fungat̄ munere iudicandi, ideo nõ poteſt alteri committere, q2 nemo dat quod non hꝫ, vt in. c. Daibertū. j. q. vij. ⁊ in. c. quod autem. de iurepa. Hanc rationē ſenſit tex. in. l. more maiorum. ff. de iuriſdi. om. iud. ⁊ expreſſe tenet Bal. in. d. l. a iudice. ideo delegatus principis hꝫ ex priuilegio vt cõmittere poſſit.

24 ❡†Et hec faciūt ad queſtionē notabilē quam ponit glo. in. d. c. is cui. An delegatus inferioris a principe cū poteſtate ſubdelegandi poſſit alteri ſubdelegare. Jo. an. in gl. ſua ⁊ in nouella tenuit ꝙ ſic multi tamē contra. Sed primā ptē ſequitur Bar. in. d. l. more maiorum. reddens bonam rationē q2 tunc nõ videtur ipſe delegat⁹ delegare ſꝫ delegās, vt. l. vnū ex familia. §. ſi de falcidia. ff. de leg. ij. ⁊. l. nõ diſtinguemus. §. q̄ſitum. ff. de arbi. Item ſi cognitio cāe eſt iuriſditionis. ⁊ ideo delegabilis. ita iudicis dare licētiā eſt iuriſditionis, vt. l. imperiū. in fi. ff. de iuriſd. om. iu. ideo delegabilis. Et he rationes ſufficiūt iudicio meo in cauſis ꝓhibitiuis huius delegationis. de quib⁹. ꝫ. ſiue teneamus primā ſiue ſcdaꝫ. adduco optmuꝫ ſimile in. c. j. de procu. li. vj. in fi.

25 ❡†Sed dubiū eſt non tactū per doct. aliquos ꝙ meminerim qd in delegato principis ſubdelegante an poſſit dare ptāteꝫ ſubdelegandi. Ego allego ad hoc glo. ſingu. in. c. ſuper qõnum. in. §. porro. in ver. tranſfert. que tenet ꝙ non[a] q2 poteſtatē cõmittēdi habet ipſe delegatus nõ ex cõmiſſione, ſed a lege. Ego vero ſic diſtinguerem, ꝙ aut cõmittit totaliter vices ſuas ⁊ nõ põt dare hanc poteſtatem ſubdelegādi, q2 cū ꝑ talē cõmiſſionem deſinat eſſe iudex nõ poterit illa ſubdelegatio poſtmodū fienda per ſubdelegatū ſibi attribui cū deficiat extremū ad qđ, vt in. l. bonorū. ff. rē rat. habe. ⁊ qđ not. Bar. in. l. ſi quis ꝓ emptore. ff. de vſuc. ⁊ ꝑ gl. in. c. ꝙ̄ ſit. de elec. li. vj. nec priuilegiū ſnū cū ſit ꝑſonale poterit alteri cõmunicare, vt in r̄ra priuilegiū ꝑſonale. de re. iur. li. vj. Aut ꝯmiſit reſeruata ſibi aliqua iuriſditione ⁊ tūc valebit, q2 ipſe vr̄ ꝯmittere dādo ſpeciale mandatū cõmittēdi. arg. in. d. l. vnū ex fami-

26 lia. ⁊. d. c. j. de ꝓcu. li. vj. ⁊ hec no. ❡†An autem

b iudex[b] delegatus a principe vel ordinarius poſſit notario cõmittere receptionē teſtiū. Jnn. dicit ꝙ ſic ꝙ̄tuꝫ ad ſcribendū, ſꝫ nõ ꝙ̄tū ad examinandum. j. de conſangui. ⁊ affini. c. j. Hoc vltimū nõ placet Hoſti. nec cõiter alijs doct. q2 in ciuili iudex põt cõmittere teſtiū examinationē alias receptione, vt in. l. iudices. cū aut̄. ibi ſignata. C. de fid. inſtr. ⁊ in cle. vna. de offic. deleg. de quo in Spe. de teſte. §. nunc tradendū. ver. ad officium. ⁊ plene hunc articulū examinaui in. c. cū cām. de

27 teſti. dic vt ibi. ❡†Quid de eo cui fuit cõmiſſa receptio teſtiū an poſſit alteri ſubdelegarē. Jn. diſtinguit ꝙ aut fuit cõmiſſa receptio teſtium, ſeu examinatio, ⁊ nõ põt alteri cõmittere, q2 in hoc electa eſt eius induſtria. de offi. deleg. c. fin. Aut fuit cõmiſſum vt atteſtationes ſcriberet, ⁊ tunc ꝯmittit, q2 eligit̄ eius opera potius ꝙ̄ induſtria. ar. j. de appel. cū cām. Hoſti. in hoc vltimo cõtra, q2 licet ſit electa opera tñ nõ ſubſtituet ſine ꝯſenſu eligētis. ff. de ſol. inter artifices. ⁊ certū eſt ꝙ multuꝫ poteſt in his tabellio. Itē talis cõfidit de electo qui non cõſideret de ſubſtituto. et cum hac opi. tranſit hic Jo. an. ⁊ placet hoc vltimum do. Ant. Et pro hoc ego allego text. in. c. fi. §. ceterū. de offi. deleg. vt patet ꝙ cū alicui cõmittitur nudum miniſterium induſtriale nõ p̄t commiſſarius aliū ſubſtituere. ſed iſte tabellio, licet ſit electus ad ſcribendū, tamen q2 ꝑ fidem ⁊ eius legalitatem fuit electus non poterit alium ſubrogare. multū em̄ vꝫ fides boni ſcriptoris. de proba. qm̄ contra. ⁊. c. cū dilectus. de fide inſtr. ſꝫ primum dictum ꝙ deputatus ad examinationē teſtium non poſſit alij cõmittere non puto verū ſed diſtinguo, ꝙ aut ad hoc fuit deputatus per papam ⁊ poteſt, q2 iudex eſt, vt eſt tex. apert⁹ in d. cle. vna. de offi. dele. Aut fuit deputat⁹ ab inferiori ⁊ põt committere articulum nudum, vt. ꝫ. dixi in alio iudice. ⁊ tenet aperte gloſſ. fi. in. d. cle. vna quā notabis. ſentit etiam hoc do. Ant. ⁊ hec ſufficiant hic cū nõ ſit propria materia huius. c.

28 ❡†Opp. contra tex. quod iſte ſacerdos fuit auditus contra ſententiam licet ſufficiēter nõ probaret iuſtā cauſam abſentie vnde ob. c. querelā. de procu. ⁊ per locum a ſpeciali. c. ex literis. de in integ. reſti. ⁊ paria ſunt non probare vel min⁹ ſufficienter probare: vt in. c. tam literis. de teſta. ⁊. c. fin. de iureiuran. ⁊ optime. c. cauſam. ꝫ. eod. Sol. gl. in ver. minus ſufficienter ſentit duas ſolutiones. Prima qđ iſte fuit auditus ne veritati opinio ꝑualeret vt in litera hec ſolutio eſt nimis generalis. Nam eadē eſt ratio in qualibet alia cauſa: ⁊ tamen non fit retractatio ſentētie niſi probetur legitima abſentie cauſa: q2 cū ſententia trāſiuit in rē iud. fecit ius inter partes ſiue equa fuerit ſiue iniqua. ideo nõ debet retractari cū graui preiudicio alteri⁹ partis niſi det̄ plena ꝓbatio. ꝫ. e. cum inter. ⁊. l. ingenuum. ff. de ſtat. homi. Et forte ob hoc glo. trāſit ad ſecūdam ſolutionē dicens ꝙ hic ex plurib⁹ cauſis fuerit auditus quia iudex fuit circunuētus ⁊c. vt habetur in litera. ⁊ in gl. ſed per hanc ſolutionē nõ habet̄ clare intellectus huius ca. q2 aut iſte cauſe reddunt ſententiam nullam ⁊ tunc non oportebat probare cauſam abſentie ſed p̄textu nullitatis debuiſſet audiri quātūcunꝗ; fuiſſet cõtumax: vt in. c. licet. ⁊ quod ibi no. de ſenten. excom. lib. vj. facit cle. j. de re iudic. Aut non inferebat nullitateꝫ ⁊ tūc non debebat retractari ex quo nõ trāſiuit in rem iudicatam: vt in iuribus prealle. vt in. c. tum ex literis. §. fi. ff. de in integ. reſtit. facit qđ no. Joan. an. poſt Arch. ⁊ Jmo. in. c. j. de dolo. ⁊ contu. lib. vj. Innocē. ponit hic ſeptem ſolutiones ſeu ſepteꝫ lecturas. que licet iudicio meo ex toto litere non ſatiſfaciant. vt. j. patebit: que tamen in ſe ſunt notabiles. ideo illas ſingulariter proſequar.

29 ❡†Et primo dicit ipſe ꝙ ideo auditur iſte ꝯtra ſententiā diffinitiuam nulla appellatiōe ſuſpenſam: q2 agebatur de beneficio: nā ſpeciale eſt cum de beneficijs agit̄ cū in ipſorū a collatione adeſſe debeat omnis puritas ⁊ abeſſe omnis ſurreptio ꝫ. e. cuꝫ olim. ⁊ de elec. cum dilecti. Nec ob. ſ̄m eū j. eo. cum inter. ⁊. c. ſuborta. quia nõ loquūtur in beneficialibus. Ex hac lec. habes notabile quod ſicut ſententia in cauſa matrimonij carnalis non tranſit in rē iudicatā. ꝫ. eo. lator. ⁊. c. conſanguinei. ita nec in caſu matrimonij ſpiritualis etiam ſi agatur de inferioribus beneficijs vt hic ſ̄m iſtū intellectū. Et hoc idem dictum fuerat Inno. in c. cum olim. de do. ⁊ contu. per illū tex. Sed hec lec. non videtur primum cõgruere huic litere: q2 ſ̄m eum fruſtra fuiſſet inquiſituꝫ legitima cauſa abſentie. Preterea papa non firmat ſe ſuꝑ qualitate cauſe: ſed rationes text. pariter militant in alia cauſa. Iteꝫ dictum nõ eſt verum indiſtincte q2 in preiudicium ſuccūbentis bene tranſit ſnīa in rem iudicatam etiaꝫ in cauſa beneficiali: ⁊ probatur. ⁊ optime in. c. cum dilecti. in fi. de elect. ⁊ ꝑ

b gl. in. c. j. de cõceſ. prebē. dixi plene in. c. cum oliꝫ. de dolo. ⁊ cõtu. vbi vide do. Ant. dicit ꝙ hec lec. poteſt ſaluari intelligendo quod propter abſentiam minus legitime probatam poſſit retractari ſententia ſicut tractatur in matrimonio: vt in dicto. c. ex literis. de in integ. reſtitu. ſatis. poſſet hec lect. ſaluari in ſe ſed minus reſtringit literaꝫ que in retractatione ſententie non fundat ſe ſuper ſpecialitate cauſe beneficialis. Item poſſet ſubtilizando hec lect. impugnari per iſtum text. q2 ſi in cauſa beneficiali deberet indiſtincte retractari ſententia propter abſentiam minus legitime probatam papa retractaſſet iſtam ſentētiam in prin. anteꝙ̄ admiſiſſet alias probationes ſuꝑ iniuſtitia ſnīe qđ non fecit: imo prolata abſentia minus ſufficienter dedit autoritatem ſuꝑ ꝓbanda iniuſtitia ⁊ ea ꝓbata tunc demū retractat ſententiam vt clare probat̄ in verſi. licet aūt. ❡Secūda lec. Jnno. eſt vt locū habeat qđ hic dr̄ cū ex tenore ſnīe deprehendit̄ illi⁹ euidēs iniqtas vt hic

b ❡An autem iudex. Vid Pe. de ancha. i. c. p̄ñtiū. §. teſtes colū. j. de teſti. in. vj. vbi refert Jo. an. reprehendere iudices ꝯmittētes examinationē teſtium notario q2 debēt eos examinare ī ꝓpria ꝑſona: nūquid poſſit fieri commiſſio. vide Ang. ⁊ Pau. de ca. in. l. hac cõſultiſſima. §. pen. C. de teſt. ꝑ Feli. in. d. c. cū cām in vlt. chart. ꝫ. de teſti

erat nam falſum reperiebať in eo qđ dicebat per
atteſtatiões eſſe probatũ qđ .A. habuiſſet poſſeſ
ſionem iuriſpatronatus. Itẽ in eo qđ dicebat ꝙ
T. defecerat in ꝓbatione ar. adducit ad hoc.c.ij.
de purg.vul. Hec lectu. ex toto mihi non placet
qꝛ ſi ex p̃dictis reſultaſſet euidẽs iniquitas ſñie
nõ valuiſſet ipſo iure: vt in.c.inter ceteras.s̃.e.⁊
qđ plene dixi ibidez. facit qđ no. Bar.in.l.j.C. de
erro.cal.⁊ ſic nõ fuiſſet hic opus retractare ſentẽ
tiã ſi papa ꝓnũtiaſſet eam ipſo iure nullã: vt in
c.accedens.el.j.vt lite nõ cõte. videť tamẽ quod
debuiſſet eſſe nulla ex quo error deprehendiť ex
tenore ſñie iũctis atteſtatiõibus ad que iudex in
30 ſumma ſe retulit. ¶ † Sed põt dici qđ hic fuit
ꝓbabilis error qꝛ nullo iure prius erat cautũ qđ
iuſpatronatus non tranſiret cum vniuerſitate in
creditorẽ maxime qꝛ creditor ꝑcipiebat hic pen
ſionem ſolitã exhiberi patrono.arg.opti.in.c.cũ
veniſſet de reſt.ſpol.⁊ in.l.q̃uis.⁊ quod ibi no.ff.
de acquir.poſ.⁊ ideo ſñia non debebat eſſe nulla
ipſo facto cũ non eſſet error manifeſtus ⁊ de iure
clarus.vt no.in.c.j.s̃.eo.⁊ p Inn.in.c.p.⁊.g.de of
fi.deleg.⁊.c.cũ ſpeciali.de ap.facit qđ no. glo.in
c.vno.de poſtu.prela.li.vj. Poſſet tñ hec ſol. In
31 no.ſaluari prout.j.dicã in octaua.lec. ¶ † Ter
tia lec.ẽ ꝙ iudex fuit ab aduerſario doloſe circũ
uentus: ⁊ iõ potuit hec ſñia retractari: vt.l.ſi pre
tor.ff.de iudi. Hec lec.eſt vera in ſe diſtinguiť tñ
a ꝙ aut fuit ſñia lata in abſentẽ dolo preſentis[a] pu
ta ex falſis allegatiõibus factis doloſe per p̃ſen
tem ⁊ eſt ſententia ipſo iure nulla: vt in.d.l.ſi pre
tor.§.marcellus.prealleg. Aut fuit lata ſentẽtia
in preſentẽ ⁊ non eſt nulla ſed venit retractãda p
reſtitutionẽ i integrũ.ar. in.l.diuus.ff.de re iud.
⁊.c.cũ venerabilis.de exce.dixi.in.c.licet.de pro
ba.⁊ hanc cõcluſionem firmat Bart. poſt gloſſ.
in.d.l.pretor ſicut Innoc.in.c.cum dilecta.de re
ſcri.⁊ hic.ſed hec lec.non congruit iudicio meo
huic litere quia iudex nõ fuit hic circũuentꝰ do
lo partis p̃ſentis: ſed ex ſua facilitate vt patet ex
ſequentibus in tex.qꝛ dixit illũ plene probaſſe q
non probauerat ⁊c.vt in litera vnde de dolo par
tis nil dicitur in litera. Nec ob. ſi dicať ꝙ p̃ſens
dolo tacuit iura alterius partis qꝛ primo poteſt
dubitari vtrum ſufficiat dolus preſentis in tacẽ
do.de quo vide qđ Inno.no.in.c.ſi.de accuſ.⁊.c.
ſi duobus.de app.⁊.c.ij.de dila. Item p̃ſuppoſi
to ꝙ ſufficiat nõ apparet hic de dolo preſentis.
nam credidit ꝙ acta ſua ſufficerẽt ad inſtructio
nem cauſe ⁊ imputandum eſt alteri parti que iu
ra ſua non producit.vt in.c.dudũ.j.de ele.⁊ ſi di
ceremus contrariũ iſta ſententia fuiſſet nulla: cu
ius contrarium innuit tex.cuz papa retractauit
ſñiam. Et p hoc tolliť aliud argumentũ qđ põt
contra tex.formari.nam hec ſententia tanq̃ lata
b a minus inſtructo[b] debuit eſſe nulla: vt in.c.cum
ex literis.de in integ.reſti.per Bar.in.l.prolatã.
C.de ſen.⁊ interlo.dico em̃ ꝙ iudex recepit acta
vnius partis que credidit ſufficere ad deciſionẽ
cauſe ⁊ ſic non fuit lata ſine medijs: ſz error ꝯſiſte
bat in facto: ad alium errorẽ eo ꝙ iudex pronun
tiauit ꝙ.T.defecerat in ꝓbatiõe: dic qđ tunc ſe
nõ retulerit ad acta ⁊ ex alijs iudex potuit motũ
animi ſui informare non reddit illam ſententiaz
nullam: iuxta ea que habenť ⁊ no. s̃.eo.cauſam.
¶ Quarta lec. Inn. ꝙ hec ſolum ſufficiebat ad
caſſationem quod ordo iudicarius hic non fuit
ſeruatus qꝛ iudex probationes condemnati nõ
vidit: vt in.d.l.prolatam. Hec lec.etiam non pla
cet qꝛ concluderet ſi eſſet vera ſententiã eſſe nul
lam.d.l.prolatam.cuius contrarium innuit hec
litera: vt.s̃.dixi. Item vt predixi hic iudex vidit
atteſtationes partis comparentis qui credidit
ſufficere ⁊ imputandum eſt parti alteri iura ſua
32 non producenti.d.c.dudũ. ¶ † Nã ſm̃ iura par
tis preſentis poteſt iudex procedere ſi credit illa
ſufficere ad deciſionem cauſe: vt. l.properãdum.
33 C.de iud.⁊.d.cap.dudũ. ¶ † Quinta lect.quod
ex quo apparet ſententiam diffinitiuã per obre
ptionem ⁊ doloſum malum elicitam ipſe idẽ iu
dex qui ſententiã tulit ſi ordinarius eſt eam reuocare poteſt argu.ff.de
do.cũ a te.xxxv.q.ix.veniam.⁊.c.ſententiam.ſed ſi ſine dolo malo.dica
tur lata: tunc non reuocatur.d.l.pretor.ſm̃ eum.ſed ad hanc lecturam
34 reſponde vt dixi.s̃.in tertia lect. ¶ † Sexta lec.quod licet a principio
poſſet ⁊ deberet repelli is qui petebat ſententiam reuocari ſi tamẽ ad
miſſus eſt de facto ⁊ apparet ſententiam iniuſte latã reuocabitur.⁊ eſt
ratio: qꝛ ex quo cognouit pronuntiare debet.ff.de iudi.de qua re.⁊.c.
cum ſuper.de cauſa poſſeſ.⁊ proprie.ff.de offi.preſid.illicitas.§.veri
tas.⁊ tene menti hanc lectu.⁊ eſt tex.in ſe.⁊ idem te net Innocẽ.in.c.
c cum dilecta.[c] de reſcrip.⁊ facit quod ipſe no.in.c.plerique.de immuni.
eccle.vbi dicit qđ ſi is pro quo lata fuit ſñia confitetur eam iniuſtam
debet ſententia retractari.nam his caſibus ceſſat preſumptio iuſtitie
qua ſuſtinebatur ſententia per tranſitum in rem iudi.ſed nõ congruit
hec lectu.ad iſtum text.quia archiepiſcopus ⁊ papa ex eorum officio
implorato per viam reſtitutionis in integrum propter iuſtam cauſam
abſentie allegatam dederunt auditorem contra ſententiam. ¶ Septi
ma ⁊ vlt.lec. Innoc.eſt quod hic fuit admiſſus contra ſententiam be
neficio reſtitutionis vel potius ſupplicatiõis propter abſentiam que
licet minus ſufficienter probata fuerit: tamen ex illa minus ſufficiẽti
probatione data fuit reſtitutio in integ.ad audientiam cauſe. Simile
in.d.c.ex literis.de in integ.reſtitutione. Aduerte.c.illud ponit caſuz
diſſimilem: lz ab Inn.⁊ multis alijs allegetur pro concordanti.nã ibi
fauore matrimonij fuit illico retractata ſentẽtia beneficio ſupplicatio
nis probato impedimento licet minus ſufficienter.hic autẽ talis pro
batio minus ſufficiens preſtitit cauſam dũtaxat vt audireť contra ſen
tentiã: ſed ſñia nõ fuit retractata niſi poſtq̃ fuit ꝓbata in ipſius iniu
35 ſtitia vt clare colligiť ex tex.in ver.licet. ¶ † Ego pono octauã lec.⁊ fa
cio tria membra. Aut enim nullo modo probatur iuſta cauſa abſentie
⁊ non debet quis audiri contra ſententiam ex quo tranſiuit in rem iu
dicatã q̃tũcunq; velit probare iuſtitiam ſñie: qꝛ iam fecit ius inter par
tes.s̃.eo.inter.⁊.ff.de re iudicata niſi vellet probare nullita
tem vel aliquẽ caſum ſpecialẽ in quo ſententia venit retractanda bene
ficio reſtitutionis: vt dolum partis vel falſitatem inſtrumentoruz vel
quid ſimile.de proba.licet.⁊.l.diuus.ff.de re iudi. Aut probatur iuſta
cauſa abſentie ſufficienter: ⁊ tunc debet illico ſententia retractari non
expectato quod aliter probetur ipſius iniuſtitia ⁊ poſtmodum proce
detur in cauſa: ac ſi ſententia nunq̃ lata fuiſſet: vt probať hic in verſi.
poſtmodum.in.l.queſitum.⁊ quod not.ibi Bar.ff.de re iudic.⁊.l.ſi fi
nita.§.quod forte.ff.de dã.infec.⁊.c.querelam.de procu. Aut ⁊ tertio
probatur iuſta cauſa abſentie minus ſufficienter: ⁊ tunc capitur que
dam media via ne veritas ſupplãtetur per opinionem.nõ enim debet
illico ſententia retractari ſicut fit in caſu p̃cedenti nec debet ex toto iſti
denegari audientia ſicut fit in caſu priori: ſed reſtituitur vt audiatur
contra ſententiam: ⁊ ſi non probauerit aliquid cõtra illam remanebit
in ſuo robore. Si vero ꝓbatur in iuſtitia maxime ex tenore ſententie ⁊
ex actis debet ſententia retractari.⁊ de hoc eſt caſus ſing. hic iudicio
meo ſi tex.bene pondereť.nam in ver.licet ⁊c.papa ex illa probatione
abſentie minus ſufficienter facta reſtituit iſtum ſacerdotem duntaxat
vt audireť contra ſententiam: non tamen retractauit ſententiam ⁊ hoc
fecit ne opinio q̃ erat ꝓ ſententia preiudicaret veritati: licet plene ve
ritas non fuiſſet probata. deniq; probata iuſtitia ſententie illam re
tractauit probata enim iuſtitia ſentẽtie preſumptio eſt ꝙ iuſtã cãm ab
ſentie habuit: tñ qꝛ non eſt veriſimile ꝙ qs deſerat iuſtã cauſam: tñ qꝛ
abſentia fuerat probata lz minus ſufficiẽter.vnde ex ſubſequenti ꝓba
tione cõualidať ⁊ roborať preſumptio q̃ erat pro abſente.arg.c.cũ con
tumacia.de here.lib.vj.⁊ quod no.in.c.inſinuatũ.de ſimo. ⁊ hanc lect.
puto: veriſſimam: ⁊ prouidet iſte tex.ſm̃ eum de caſu nouo ⁊ ſingulari.
36 ¶ † Qualiter aũt ſit probãda[d] iuſta cauſa abſentie vel impedimẽtũ.
d vide per gl.in.c.vno.iiij.q.v.⁊ per Spe.in ti.de app.§.nũc breuiter.ver.
qd ergo.p Jo.an.j.ti.ꝑxi.ex ratiõe.⁊ per eũdem in.c.j. de dolo ⁊ con
tu.li.vj.poſt Archi.Jo.mo.⁊ Hoſt.⁊ Feder.conſi.cix.⁊ communis cõ
cluſio videtur vt inſpecta qualitate cauſe impedimenti allegati ⁊ per
e ſone allegantis quandoque ſufficit allegantis iuramentum.[e] quan
doq; alia ſemiplena probatio.quandoq; plena facit iſte tex. ⁊.c.ex li
teris.de in integ.reſtit.⁊.c.ſi vero.de ſentẽ.excommuni.cũ ſimi. ⁊ bene
37 facit.c.cupientes.§.quod ſi per viginti.de ele.lib.vj. ¶ † Nunc capien
do alium articulum oppo.contra tex.⁊ videtur quod ſententia legati
fuerit iuſta qꝛ ex quo creditor percipiebat penſionem ſolitam patro
no ſolui ſatis probatur poſſeſſio iuſpatronatus: qꝛ qui minima par
tem fundi poſſidet totam poſſidere videtur vt in.l.iij.ff.de acqui.poſ.
ſolu.dic capiendo mentem gloſſ.in verbo.quodam iure. quod aut lo
quimur in connexis: ⁊ procedit contrarium.aut in ſeparatis: ⁊ tunc ſe
cus: vt in cap.auditis.de reſcrip. Penſio enim ⁊ poſſeſſio preſentan
di ſunt ſeparata: quia ex iurepatronatus non competit ius percipien
di penſionem: ſed illa quandoq; conſtituitur extrinſecus ad petitio
nem patroni ex autoritate epiſcopi.⁊ ſic non probat hoc eſſe quod ab
hoc contingit ab eſſe: vt.l.neq; natales.C.de proba.⁊ cap.ij.de tranſla.
prelatorum. Et hec ſolutio ſic intellecta ſatis ſuſtineri poteſt ſed in
cõtrariũ fortiter videtur facere. ca.cum veniſſet.de reſtitutio. ſpolia.⁊
quod legitur ⁊ notatur in.l.quamuis.ff.de acquirend.poſſeſſione vbi
patet

a ¶ Dolo preſen
tis. Adde Ang.
cõſi.lxxxix.

b ¶ Minꝰ inſtru
cto. Adde anch.
conſi.cclx.

c ¶ Cum dilecta.
vbi etiã ep̃ſſe te
net.d.Anto.de
but.⁊ alij: ⁊ in.c.
fraternitatis.de
frig.⁊ ma. Joan.
an.in.c.j.in gloſſ.
in ver. retardet.
de li.cõteſt.in.vj.
idem tz ipſe do.
Abb.pañ.in ꝯſi.
xc.inci.in qõne q̃
ad p̃ñs ꝯtiť iter
ciuitatem.in.iiij.
co.ſequiť ⁊ ꝯmẽ
dat Pau.de ca.
in.l.admonẽdi.ĩ
vlt.col.⁊ Lud.in
xij.dom̃.Jaſo.de
may.in.xiij. in ſi.
⁊ alij de iureiu.⁊
idem.d.Jaſo.in
l.patre.ff.de his
qui ſunt ſui ĩ.vj.
colum.
¶ Adde eũdem
Abb.ꝯſi.lv.ij.li.
Sebaſti.Sapia.

d ¶ Probãda.de
modis probandi
cauſas abſentie
⁊ ĩpedimẽti: tra
dit peruſi.in.c.ex
rõne.j.de appel.
mod.poſt Bart.
in.l.ij.§. qđ dici
mus.ff.ſi qs cau
tio.vbi plene per
Alexand.

e ¶ Iuramentum.
Adde Old.cõſi
lio.lx.

patet ꝙ ſi de volũtate domini percipio penſionẽ de aliqua re ſatis vi-
a detur probata illius rei poſſeſſio a.de hoc dic vt plene dixi in.d.c. cu3
veniſſet.d.Ant.dicit ꝙ cũ poſſeſſio iuriſpatronatus eſſet in debitore
perceptor illius penſionis abſque patientia debitoris non acquirit
quaſi poſſeſſionẽ nec pẽſionis nec patronat9,vel ſi penſionis non iu-
riſpatronatus,per no.in.d.c.in literis.Ego vero formalius ſoluo hoc
contrariũ triplr.Et primo ꝙ 2riũ loquit̃ qñ quis precedẽte titulo ha
bili ad tranſlationẽ rei percipit penſionẽ de volũtate dñi,tũc tranſfer-
tur poſſeſſio quaſi ex titulo conſtituti.⁊ iſte eſt proprius caſus.d.c. cũ
veniſſet.qd hic non contingit.Secundo ſoluo ꝙ alio exiſtente in poſ
ſeſſione rei ex qua percipitur penſio per alium non trãſfert poſſeſſio
in percipientem,q2 non põt colonus vel inquilinus alteri ſoluendo
priuare poſſeſſorẽ poſſeſſione ſua.⁊ iſte eſt ꝓprius caſus in.l. quãuis.
prealle.vt ibi no.in gl.ſecus ſi nemo eſſet in poſſeſſione,vt ibi no.ſ3 in
caſu noſtro remanſit in poſſeſſione iuriſpatronat9 ipſe patronus per
38 rationem que ſubijcit̃ in gl.fi.¶ † Tertio ſoluo adhuc notabilius, ꝙ
oĩs commoditas iuriſpatronatus eſtimabilis tranſit in creditorẽ cu3
vniuerſitate ratiõe acceſſorij.ar.in.c.ex literis.de iur epat.cũ ſubiaceat
reſtitutioni ⁊ poſſit diminuere ſortem.Ad idem.l.quãuis.C.i quibus
cau.pig.tac.contrahi.⁊ in.c.ad noſtrã.el.j.de iurein.ceſſant eñ quo ad
iſtã cõmoditatẽ eſtimabilẽ rationes poſite in gl.fi.S3 cõmoditas in-
eſtimabilis non tranſit in creditorem etiã cũ vniuerſitate,q2 non poſ-
ſet hec vtilitas reſtitui.⁊ ideo non tranſit in 2ctu pignoratitio iuriſpa
tronatus vel ipſius poſſeſſio.⁊ iſte eſt caſus.c.noſtri.⁊ ſic potes intel-
39 ligere ⁊ limitare tex.iſtũ ⁊ materiã.¶ † Et p p̃dicta declarat̃ gl.fin.q̃
opponit contra tex.d.c.ex literis.de iurepa.⁊ de.l.in modicis.ff.de con
trahend.emptio.in quibus iuribus patet ꝙ res ſpiritualis trãſit ac-
ceſſorie cum vniuerſitate temporali in contractu emptiõis vel locatio
nis.Glo.ſoluit dupliciter,primo ꝙ hic fuit in contractu pignoris ex
ceptũ iuſpatronatus al's tranſiuiſſet cum vniuerſitate in creditorem.
hec ſolutio non eſt bona.tũ q2 diuinat ad tex.q2 ſi hoc fuiſſet non fuiſ
ſet hec queſtio de iuriſpatronatus conceſſione.arg.in.c.ij.de ver.ſign.
⁊.l.ille.ff.de leg.iij.Secundo ſoluit ⁊ melius ꝙ tex.iſte ꝓcedat in 2tra
ctu pignoratitio in quo non tranſit iuſpatronatus in creditorẽ. Ra-
tio,q2 creditor non tenetur reſtituere omnem fructũ vel quaſi quẽ ca-
pit ex pignore,⁊ ſi fructũ conſumpſit tenet̃ illũ ſeu eſtimationẽ cõpu
tare in ſortẽ,vt legit̃ ⁊ no.in.c.ad noſtrã.de iureiur.⁊.l.j.⁊.ij.C.de pig.
act.ſ3 ſi iuſpatronat9 tranſiret in creditorem non poſſet reſtitui quaſi
fruct9 ipſius iuris.Nec poſſet dari eſtimatio,q2 eſt ineſtimabilis tãꝙ
res ſpũalis vel annexa.nã ſi creditor eligeret ⁊ p̃ſentaret ⁊ p̃ſentatus
per eum inſtitueretur nõ deberet poſtmodũ remoueri, vt.c. conſulta-
tionibus.de iurepa.⁊.c.querelã.de elec.⁊ ſic cum iſta quaſi fructus iu-
ris eligẽdi nõ poſſit reſtitui nec in debitũ cõpenſari merito nõ d3 hoc
ius tranſire in creditorẽ.ſecus in penſione debita eccleſie occaſione iu
riſpatronatus,q2 illa tranſit cũ poſſit reſtitui ⁊ in debitũ compenſari.
¶ Ultimo gl.in verſi.arg.contra opp.contra p̃dicta ſatis intricate ⁊
impertinenter adeo ꝙ.d.Ant.dicit ꝙ non h3 intellectũ nec ſeipſa3 for
te intellexit.Sed puto ꝙ hec fuit mens glo.vc3 quam non debemus
ſemper animaduertere ꝙ fructus diminuãt ſortẽ,nam quandoq3 fru
ctus põt eſſe inutilis apud creditorem ſicut ſeruitus,quandoq3 eſt in
utilis apud eum qui conſtituit.vt.l.ei fundo.ff.de ſer.ergo d3 tranſire
pari mõ iuſpatronatus in creditorem:l3 nullã habeat vtilitatẽ q2 nõ
preſentauit.Uel ſecundo poſſumus intelligere qd licet p̃ſentauerit ex
hoc tñ nõ capit aliquã vtilitatẽ eſtimabilẽ.Gl.directe non ſoluit:ſed
ſimpliciter dicit ꝙ iuſpatronatus bñ tranſit cum vniuerſitate niſi ex-
cipiat̃ ⁊ non apparet ex hoc qd velit.⁊ forte voluit redire ad primã ſo
lutionẽ ꝙ niſi tranſiſſet iuſpatronatus niſi ſpecialiter fuiſſet exceptũ.
Sed tunc ob.qd.ſ.dixi.ideo tene precedentem ſolutionem q̃ tenetur
communiter a doctoribus.⁊ ad contrarium dic ꝙ non viget nam pre
ſentare eſt honor ⁊ quaſi fructus iuris eligendi.vt no.Inno.in.c.in li
teris.de reſti.ſpo.ideo non debet tranſire in creditorem ratiõe p̃dicta.
40 ¶ † Ultimo extra glo.op.contra text.in eo quod fuit hic a ſubdele-
gatis legati appellatum ad papam,debuit eñ appellare ad ſubdele-
gantes vel ſaltem ad ipſum delegatum qui primo delegauerat. vt in
c.ſuper queſtionum.§.porro.de offi.deleg.Sol.multiplex eſt ſm doc.
⁊ primo ꝙ forte finita erat delegatio ⁊ delegati forte ſubdelegauerãt
in totum.Uel ſecundo non fuit hic exceptũ.vnde dixit Inn.ꝙ ſi po-
tuiſſet appellatus ad inferiorẽ remittit,ob tinuiſſet ad quos ordina-
ria via fuerat appellandũ.Uel tertio papa recepit hic appellationem
ex certa ſciẽtia ⁊ de plenitudine ptãtis forte q2 p̃sbyter petebat p cu-
riam expediri.Uel quarto contrariu3 loquitur in ſubdelegatis dele-
gatorum pape datorum cum clauſula appellatione remota.⁊ ſic tran
ſit hic Joã.andr.⁊ communiter docto.aduerte tu hec vltima ſolutio
eſſet vera niſi fuiſſet poſita iſta reſtitutio.ſc3 cum delegati pape fue-
runt dati cum clauſula appellatione remo ta.Sed puto ꝙ Jo.an.fuit
ſic hic locutus,q2 ſic loquit̃ tex.in.d.§.porro.⁊ ita intellexit Hoſt.ibi
illum tex.ſed gl.ibi ſupplet ad tex.maxime q2 idem eſſet ſi nõ fuiſſent
dati cum illa clauſula.⁊ ſequitur ibi Jo.an.quare conclude quod ſpe
ciale eſt in delegato pape ſubdelegante non in totũ vt ad eũ appelle
tur non ad papam omiſſo medio vt ibi ⁊ clarius ꝓbatur in.c.ſi delega

tus in fi.ff.de offi.dele.lib.vi.⁊ in.c.cum te cõſulẽ
te.eo.titu.vbi nulla fuit facta mẽtio.de clauſula
appellatione remota ſed ſimpliciter dicitur vt
ad delegatum ſubdelegantem appellentur.Se-
cus autẽ in delegatis ſeu ſubdelegatis legati vel a
alterius citra papam quia tũc omiſſis omnibus
poteſt ad papam appellari.ij.q.vi.ad romanam.
⁊ probatur notabiliter hoc.Et eſt diuerſitatis
ratio:q2 delegatus pape gerit perſonam ipſius
pape cũ iuriſditione3 non habeat iure proprio:
ſed delegantis:vt.l.j.ff.de offic.eius cui man. eſt
iuriſdi ⁊ in.c.ſane.de offi.deleg.Ideo cum appel
lans habeat iudicium pape paratum in perſo-
nam legati ſubdelegantis non debet audiri vo-
lens appellare ad papam quia quod querit ha-
bet añ oculos.¶ Secus autem eſt in aliis iudici
bus in quib9 ceſſat hec ratio etia3 ſi ſit legat9 pa
pe qui ſubdelegauerit.nam legatus habet ordi-
nariam iuriſditionem:vt in.c.ij.de offi.lega.li.vi.
nec ita immediate repreſentat perſonam pape ſi
cut delegatus:cum iuriſditio legati tanq̃ ordi-
naria ſit radicata in perſonam ipſius non autem
ſic in iuriſditione delegati que eſt ipſius delegã
tis.Et hec notabi.

1 Papa debet ſeruare iuris ordinem ⁊ rigo-
rem ⁊ equitatem ⁊ cõtra iuſtitiam nulli parcere.
2 Sententia lata per papam non ſeruato iuris or
dine:an teneat.
3 Sententia principis vel proceſſus ſuus non pre
ſumitur habere maculam vel rugam.
4 Sentẽtia principis ſiue interlocutoria ſiue diffi-
nitiua an habeat vim legis:vt poſſit earũ exem
plo iudicari.2.
5 Sententia principis lata parte abſente:licet ci
tata non facit ius inter alios.
6 Sententia principis lata cum cauſe cognitione
licet ordine iuris nõ ſeruato partibus tamẽ pre-
ſentibus facit ius inter alios.
Litis conteſtatio fit coram papa per narrationẽ
facti ⁊ verbalem contradictionem ⁊ ſine libello.

IN cauſis. Papa in ſentẽ-
tiis quas pfert
ordinem iuris ſeruat:vel ſumma ſic.
Inferiores tenẽtur iudicare ſm qd
papa inter certas perſonas iudicauit ſi rite ⁊ re-
cte ſententiam tulit.Primo ponitur dictu3.Se
cundo ratio.Tertio exceptio.Secũda ibi: eum.
Tertia ibi:niſi.¶ Caſus literalis loco.Secũdũ
quod papa iudicat ⁊ alij debet iudicare: ⁊ ideo
papa iuris ordinem ⁊ equitatis rigorem in cau-
ſis diligenter obſeruare debet:cum in ſimilibus
aliis debeant ſimiliter iudicare:niſi cum ipſe ali
quid diſpenſatiue duxerit ordinãdum.Bernar.
¶ Nota quod papa nuncupatur ſummus pon-
tifex.⁊ dicitur ſummus reſpectu aliorum ponti-
ficum.Epiſcopus autem poteſt appellari ſum-
mus ſacerdos ⁊ pontifex maximus reſpectu alio
rum ſacerdotum.ſic intelligitur.xxj.diſt.cleros.
1 verſi.pontifex.¶ † No.ſecundo quod etiam pa
pa debet ſeruare iuris ordinem ⁊ rigorem equi-
tatis vt contra iuſtitiam nulli parcat.an autẽ te
neat ſententia ſi papa non ſeruauit iuris ordinẽ.
b Dico ſic quod quidã eſt ordo b inductus meo mo
re iure poſitiuo.⁊ illius defectus non habuit vi-
tiare proceſſum coram principe:quia legibus nõ
ligatur cum ſit ſupra legem.vt.l.digna vox.C.de
legi.⁊.l.princeps.ff.eodem.⁊ capi.propoſuit.de
conceſſ.prebende.Hinc notanter dixit Innocen.
in.c.vno.de lit.conteſt.quod ſententia pape ſup
plet defectum ſolennitatum.C.de teſt.l.omniũ.
⁊.c.j.de tranſlatio.prelatorũ.facit quod no.Ho-
ſtien.hic qui dicit quod coram papa non datur
libellus in ſcriptis.⁊ ſupraſcriptam concluſio-
nem firmat Bald.in.l.fin.C.de legi.Quidam eſt
ordo iuris fundatus ſuper iure naturali:vt qd
ſententia feratur parte vocata ⁊ ſi ille ordo pre-
termittitur nõ valet ſententia.hoc videtur velle
tex.iuncta glo.in.d.l.fi.⁊ firmat aperte ibi Bal.
arg.clemen.paſtoralis.de re iudicata.⁊ not.bene
hoc dictum:ſed vide qd dixi in.c.cũ olim.§.eo.⁊

⁊ Sebaſti.Sapia.
a ¶ Rei poſſeſſio.
An pceptio pen
ſionis inducat ac
quiſitionẽ poſſeſ
ſionis. vide Ab-
ba.Imol.Bald.
⁊ alios.in.d.c.cũ
veniſſent.ſ.de re
ſtit.ſpol.Bal.in
c.inter dilectos.
col.vij.ſ.de fi.in
ſtru.Alex.in.l.ꝙ
uis.§.j.ff.de acq.
poſ.Bal.in.l.põ
ponius.ff.q.mo.
vſuf.amit.⁊ in.l.
ad pbationẽ.co.
ij.C.loca.Fed.de
ſeñ.in 2ſil.cxxx.i
cip.factũ tale eſt.
q̃dã domus.cal.
in ti.de priui.2ſi.
v.⁊ Bal.i 2ſi.cij.
incip.in cã q̃ ver
tit.col.ij.in.i.pte
cũ multis allega
tis.p Dec.i.c.bo
ne.co.vij.x.in gl.
in x.vnã pcura-
tionem.j.de ap.
b ¶ Ordo Adde
Ang.etiã ita di-
ſtinguere in.l.pn
ceps.ff.de legi.⁊
alle gl.i.l fi.i pn.
quã etia3 ad hoc
ibi no.Bal.C.de
leg.⁊ tex.i cle.pa
ſtoralis.de re iu.
Adde tu tex.i.c.
ij.de cã poſ.⁊ pp.
Bart.in.l.diui.p
illũ tex.ff.de iur.
au.annu.⁊ i.l.nã
ita diuus.quã le
git.cum.l.ado-
ptio.ff.de adop.
⁊ in.l.gallus.§.⁊
quid ſi tantũ.vbi
vide plene mod.
ff.de lib.⁊ poſth.
vide etiã Bal.in
c.j.§.fi.in fin.C.d
no.for.fi.⁊ Inn.
in.c.de cauſis.de
of.dele.⁊ ibi Jo.
an.no.⁊ Bald.in
c.j.in.ij.colũ.ſi de
inue.inter do.⁊
vaſallũ ori.⁊ vid
quod not.domi.
Ant.in.c.j.in fi.
viij.col.de li.ob.
Et adde.hic ar-
chi.in.§.interior
in.iiij.colũ.ij.qd.
vj.vbi dicit qd in
cauſis q̃ p pnci-
pẽ decidunt ⁊ or
do iuris ⁊ vigor
equitatis eſt ſub
tiliter obſeruan-
dus limitat ta-
men ſecundum
membrum do-
minus Abbas.

Panoꝛ.hic niſi ex cā:qꝛ ex cā poſſet etiā pꝛīceps omittere citationem
in ſnīa diffinitiua.gl.eſt valde no.in.l.antepe.in fi.ex quib.cau.ma.Et
eſt tex.hic expꝛeſſus.⁊ Bal.in.l.ij.circa pꝛin.C.quō ⁊ qñ iu.Itē limita
verū in papa ferente ſnīam ꝯ tenētes res eccleſie.qꝛ valet ſnīa eis non
citatis ſm Ioā.an.in.c.cū olim.ſ.eo.⁊ ibi no.vna tñ citatio pꝛincipis
habet vim perē-
ptoꝛij ſm Inn.⁊
alios in.c.cū no-
bis olim.de elec.
¶ Adde late a-
re.ꝯſil.clxiiij.⁊ p
ang.ꝯſi.cclix.⁊ ō
pꝛime dictis in
apo.vide Ro.ſin
gu.ſuis.fo.xiiij.
a ¶ Facit ius.An
ſentētia pape vł
pꝛincipis faciat
ius ⁊ de hoc vid
tex.⁊ gloſ.in ver.
interlocut.⁊ ibi
Bart.in.l.j.ff.de
cōſti.pꝛin.vbi cō
cludit interlocu-
toꝛiā pꝛīcipis nō
habere vim.l.ni-
ſi ipſe hoc dicat
vel niſi fuerit in
coꝛpoꝛe iuris in-
ſerta ⁊ bart.in.§.
pen.C.de no.co.
cōpo.⁊ dt Iaco.
de ra.vt refert
Alb.de ro.in.d.
l.j.qd aduocati
curie romane qñ
deficiūt eis iura
ad allegandū di-
cunt ego ſic vidi
interloq papā in
ſimili cā.⁊ idē di
cūt fieri in regno
frācie vbi aduo-
cati dicūt vidi re
gē ſic interloq in
ſīli caſu.ſȝ iſte in
terlocutoꝛie ni-
hil faciunt dato
ꝙ ſit verū cū nō
ſint redacte i coꝛ
pꝰ iuris.⁊ eſt bo.
xbū ſm do.meū
do.Iaſ.de may.i
d.l.j.⁊ vide oino
Bal.in.l.iij.in fi.
C.de leg.vbi plu
ra diſtinguit in
hac materia.vid
bo.tex.in.l.xl'a.§.
fi.ff.de iur.⁊ fa-
cti ign.⁊ qd ſnīa
facit ius:eſt tex.
in.l.ſiue ꝯ.in pn.
ff.de lib.agno.
¶ Adde qd vo-
luit ro.cōſil.cclx.
b ¶ Succumbere.
Adde qñ hoc p
cedat Ro.cōſil.
cccxxix.
Sebaſti.Sapia.
c ¶ Solēnitates.
Vid.d.Iaſ.in.l.
j.col.ij.ẜ.ate pon
dera.ff.de cōſti.princi.vbi dicit ꝙ in ſnīa pꝛincipis non requiriẗ oꝛdo
iuris ⁊ qd poteſt pꝛocedere ſola veritate inſpecta.⁊ ibi etiam ponit ca
ſum in quo papa poteſt pꝛocedere omiſſa citatione.vȝ qñ pferet ſen-
tentiā contra tenentes res eccleſie:⁊ quomodo oꝛdo iudicarius poteſt
omitti per pꝛincipē.vide late Paridem de puteo in trac.ſyndicatus.
char.xviij.ver.⁊ inquantum.ſ.tangitur.

per Cy.in.l.reſcripta.C.de pſcri.impe.offe.vbi vř
velle ꝙ p ſnīa ⁊ mādato pꝛincipis ſemp eſt pſu-
1 mendū.¶ † Ro.vlti.ſm Hoſt.etiā ſummum pō
tificē nō debere ſuper ſentētia ſine cauſa diſpen-
ſare.In ꝯtrium facit qd no.Inno.in.c.cū ad mo-
naſteriū.de ſta.reg.dic vt dixi.in.c.de multa de p
2 bē.vbi etiam p Io.an.¶ † Oppo.cōtra text.vř
ꝙ nō ſit ſm ſnīam alterius iudicādū:qꝛ legibus
⁊ non exēplis iudicandū eſt:vt.l.nemo.C.de ſen.
ſolu.⁊ dic cōtrariū pcedit in ſnīa inferioꝛis.ſecꝰ
in ſnīa pncipis:vt hic:⁊.l.fi.C.de leg.⁊ eſt ſpecia
litatis ratio ſm Hoſti.qꝛ lex eſt quicqd pꝛincipi
placet animo condēdi legem.inſtit.de iure na.§.
3 ſed quod pꝛincipi.¶ † Et qꝛ non eſt pꝛeſumēdū
ꝙ pceſſus ſuus habeat maculā vel rugā.xxiiij.q.
j.in ſede.⁊ in.c.hec eſt fides.omnia enim pſumū-
tur per eum plene examinata:vt in.c.apoſtolice.
xxxv.q.ix.ſed inferioꝛū iudicū nō ſic pꝛeſumitur
iudicium integrū nec habēt poteſtatem condē-
di leges vel interpꝛetādi quo ad alios.ad hoc ꝙ
no.in.c.j.de poſtu.pꝛela.⁊ p Inn.in.c.cum ſpecia
li.de ap.Ego tñ dico ꝙ in facto dubio debemꝰ
iudicare ſicut per alios in loco illo iudicatū eſt.
Ad hoc adduco bo.tex.iuncta gl.in.c.fi.xx.diſ.⁊
l.ſiue interpꝛetatiōe.ff.de legi.facit.c.ſi' qs.ſ.eo.
vbi papa allegat ſtylū pꝛudentū.¶ Sed contra
pꝛedicta ⁊ contra tex.op.⁊ videẗ ꝙ nec ſm pꝛīci-
pis ſnīam ſit iudicandum:vt.l.iij.C.de leg.Sol.
dicit gl.ꝙ tex.iſte debet intelligi in diffinitiua.
Contrariū pꝛocedit in interlocutoꝛia:niſi ſit coꝛ
poꝛe iuris clauſa:qꝛ tūc idem qd i diffinitiua:vt
l.metum.§.ſed qd ait pꝛetoꝛ.ff.quod metus cau.
Idem dicunt Hoſt.⁊ Io.an.ſi interlocutoꝛia fe
ratur cauſa cognita ⁊ partibus pſentibus:vt in
pꝛealle.l.fi.C.de legi.ſecus ſi ſine cauſe cognitio-
ne ex voluntate vel poteſtate interloquitur ⁊ ſic
debet intelligi.l.pꝛealle.ad idem.C.cōmina.vel
epiſtolas.l.pe.⁊ vlti.C.de ſentē.⁊ interlo.l.ex ſti-
pulatione.quod videtur placere do.Anto.ſatis
mihi etiā placet:qꝛ eſt eadē rō hoc caſu in vtroꝗ
4 argu.d.§.ſed quod pꝛincipi.¶ † Et circa hanc
materiā ponit hic Io.and.diſtinctionem quoꝝ
dam legiſtaꝝ qui ſic dixerūt qd aut ſententia
pꝛincipis eſt interlocutoꝛia aut diffinitiua.Pꝛi
mo caſu aut eſt coꝛpoꝛe iuris clauſa:⁊ tunc facit
a iusᵃ.C.de no.co.cōpo.in fin.⁊ hoc ſi tenoꝛ eiꝰ pa
tiatur.alr̄s ſi non patiatur non facit ius generale.
C.de ſac.ſan.eccl.l.nō plures.Si vero nō eſt clau
ſa coꝛpoꝛe iuris non facit ius.C.de le.l.ij.⁊.iij.ſed
tu dic niſi ſit lata cauſa cognita:vt.ſ.dictum eſt.
Secundo caſu pꝛincipali:ſcȝ cum eſt diffinitiua:
⁊ tunc aut eſt coꝛpoꝛe iuris clauſa:⁊ facit ius ſi
tenoꝛ ipſius patiatur:vt.ſ.de interlocutoꝛia di-
ctū eſt.Aut nō eſt ſcripta in coꝛpoꝛe iuris:⁊ tūc
ſubdiſtinguitur.Aut ſententia illa eſt contra le-
gem pꝛincipis coꝛpoꝛe iuris ſcriptam aut non.
Pꝛimo caſu nō facit ius generale.qꝛ non pꝛeſu-
mitur talem ſententiā tuliſſe ad legem coꝛrigē-
dam.ſed ſolum ad ius litigatoꝛis ledēdū.Secū
do caſu quādo non eſt contra legem ſed ſupꝛa vł
pꝛeter.⁊ tūc refert an lata ſit ſine cauſe cognitiōe
⁊ non facit ius generale.ar.a cōtrario ſenſu hic.
⁊ in.d.l.fi.C.de leg.Aut cū cauſe cognitiōe ⁊ tūc
parte abſente ⁊ nō facit ius:vt.l.qui repudiātis.
ff.de inoffi.teſt.Aut pꝛeſente.⁊ tunc quo ad oēs
ius facit:vt in pꝛealle.l.fi.ſic etiaȝ illā.l.intellexit
hic Inn.ſcilicet cum pꝛinceps partibus pꝛeſen-
tibus cognouit ⁊ diffiniuit.hoc idem videẗ de mente Bart.⁊ Bald.in
d.l.fi.⁊ no.bene hanc diſtinctionē:qꝛ ſatis notāda.⁊ eam poſuit Cyn.
5 in.l.iij.C.de legibus.¶ † Sed ego vltra alios quero:pone qd lata fuit
ſententia per pꝛincipē contra abſentem cōtumaciter cū quo fuit pꝛius
lis conteſtata ⁊ de cauſa cognitum:ſed ad ſententiam audiendam no-
luit citatus comparere:videtur quod talis ſententia facit ius inter
alios.argu.in.l.ab eo.C.quomodo ⁊ quando iudex.⁊ in.c.veritatis.de
dolo ⁊ contu.talis enim contumax reputaẗ pꝛo pꝛeſenti vt ibi.⁊ lege
ꝯuis.C.de adul.⁊ facit iſte tex.qui ſolum requirit vt ſententia feratur
iuris oꝛdine ſeruato ⁊ equitatis rigoꝛe.Contrarium ego credo.lȝ em̄
talis ſententia valeat contra condemnatum quo caſu loquuntur iura
ſuperius allegata.tamē ad hoc vt inter alios ius faciat requiritur pꝛe
ciſe partium pꝛeſentia.per.l.fin.C.de le.que ſic loquitur vnde vt dicit ibi
glo.quando ſententia fuit lata contra abſentem potius videẗ lata ob
contumaciam ⁊ iniuriam contumacie ꝙ ꝙ habeat iniuſtam cauſam.
Ad hoc optime facit tex.in.c.fi.de emp.⁊ vend.⁊.l.qui repudiantis.§.
cum contra.iūcta gl.⁊ Bar.ff.de inoffi.teſta.vbi requiritur pꝛeſentia
partium vt ſententia alijs pꝛeiudicet.neqȝ ſufficit in hoc cōtumacia:
vt no.ibi glo.⁊ Bar.Aduerte tamē quia Bar.fuit in hoc ſibi contra-
rius nam aliud notauit in.l.ſi ſuperatꝰ.ff.de pig.ibi enim dixi ꝙ tunc
ſententia lata contra contumacem nō pꝛeiudicat alijs quādo qs paſ-
ſus eſt eo contumace cauſam liquidari tunc enim videẗ magis ex con
b tumacia ꝙ ꝙ bonam cauſam non habuit ſuccūbereᵇ ſed ſi totā cauſaȝ
tractauit pꝛeſens ⁊ allegationibus interfuit:licet ipſo actu ſententian
di fuerit contumax dicit ſe putare qd ſententia alijs pꝛeiudiceẗ:qꝛ tūc
ſua pꝛeſentia nihil fuiſſet operata.⁊ ita dicit ſe intelligere iura q̄ dicūt
ſententiā latā in pꝛeſentem alijs pꝛeiudicare.l.ſi ideo.ff.de euic.⁊.c.fin.
ff.de empt.⁊ ven.cōtrarium tamen ipſe ſentit.in.d.§.cum contra.Sed
pꝛofecto opinio in.d.§.ſi ſuperatus.videẗ equioꝛ.arg.l.quamuis.C.de
adulte.Et ſaltem pcedere debet quando ex actis apparere poteſt de
iuſtitia ſententie:nam tunc abſentia nō nocet:vt no.Bald.in.l.res iu
6 dicata.C.qui res iud.non no.Additio.Nic.¶ † Ulterius quero quid
ſi papa tulit ſnīam cauſa cognita ⁊ pſentibus partibus nō ſeruato iu-
ris oꝛdine:puta:qꝛ non fuit coꝛā eos lis conteſt.vel libellus in ſcriptis
oblatus vel quid ſimile.Sol.videẗ qd talis ſentētia nō faciat ius quo
c ad alios.ar.bonū hic.Contrarium ego credo qꝛ iſte ſolennitatesᶜ que
ſunt de iure poſitiuo non habēt alterare iuſtitiam ſentētie:⁊ ſepe pꝛin
ceps de eis coꝛā ſe non curat vnde vt narrat hic Hoſt.habet ꝯſuetu-
do curie ꝙ per narrationē facti ⁊ verbalem petitionem ⁊ cōtradictio-
nem ⁊ reſponſionem coꝛam papa ⁊ fratribus habitam inter partes in
telligiẗ lis conteſtari etiam nullo libello oblato:cōtra id quod habe-
tur ⁊ notatur.ſ.de libel.obla.per totum.Ad idem adduco.l.fi.ſepius
allegatam.C.de leg.vbi tm̄ requiritur qd cognitionaliter ⁊ partibus
pꝛeſentibus ſententiam tulerit,⁊ ſic videtur requirere de ſubſtantia ſo
lennitatis iuriſgentium duntaxat.alias em̄ ſolennitates iuris ciuilis
poſitiuo poteſt pꝛinceps ad votum omittere:vt ibi no.Bald.ad iſtuȝ
tex.reſpō.qd poteſt intelligi dupliciter.Pꝛimo quod cautū eſt:vt ſer-
uetur iuris oꝛdo vt ſic magis pꝛo ſententia pꝛeſumatur non tamen eſt
de ſubſtantia.Secundo de oꝛdine concernente inſtructionem cauſe vt
ſic recipiantur pꝛobationes:⁊ de cauſa cognoſcatur.⁊ ſic concoꝛdabit
cum.d.l.fi.⁊ hoc ſatis placet.

1 Monaſterium poteſt pꝛetendere ſubiectionē vel ius eligēdi acti-
ue ⁊ paſſiue in alio monaſterio.
2 Iudex nō poteſt tanꝙ ſuſpectus recuſari niſi ex cauſa legitima:⁊ que
ſint cauſe legitime:vide remiſſiue.
3 Iudex debet allegari ſuſpectus ante litem conteſtatam:⁊ quare.
Litigans coꝛam iudice quem accuſauit ſuſpectum:cēſetur exceptioni
renuntiaſſe.
4 Litere ſecūde tunc demū reuocāt pꝛimas ſi de pꝛimis ⁊ de toto pꝛoceſ
ſu ſuper ipſis fundato fuerit facta mentio in ſecundis.alr̄s ſecus.24.
5 Exceptio recuſationis iudicis an poſſit opponi quandocūꝗ ante li-
tem conteſtatam.
6 Conſentire in iudicem nō cenſetur is qui dedit ſpoꝛtulas ⁊ fideiuſſoꝛē
de iudicio ſiſti.9.
7 Exceptio falſi pꝛocuratoꝛis:an debeat opponi pꝛimo ꝙ exceptio de
clinatoꝛia iudicij.
Iudicis perſona an cenſeaẗ a partibus appꝛobata p aliquā pꝛonūtiā
quā ad partiū inſtantiam ipſe iudex ante litem conteſtatā tulit:adeo
ꝙ non poſſit vlterius opponi exceptio declinatoꝛia iudicij.8.
Conſentire in iudicē an ⁊ quando quis cenſeatur ante litem cōteſtatā
per aliquos actus coꝛam eo factos:adeo vt amplius non poſſit eius
pꝛeiudicium declinari vide in diſcurſu.
10 Iudex recuſatus ſuſpectus nō poteſt cognoſcere de cauſa ſuſpitiōis,
ſed ad ipſam cognoſcendam eliguntur arbitri.
11 Impetrans iudicem non poteſt vlterius illum recuſare.
12 Exceptio per quā negatur iuriſditio poteſt ſemper opponi:licet fue-
rint alie ante ipſam oppoſite,
13 Eccleſia reſtituiẗ aduerſus ſnīam pꝛopter neceſſariam pꝛobationem
omiſſam:perſone vero eccleſiaſtice non.
14 Exceptio peremptoꝛia non oppoſita in pꝛimo iudicio poteſt opponi

in cauſa

Sebaſti.Sapia.
a ¶Renunciare. Adde ꝙ huiuſmodi exceptio declinatoria pt opponi qn̄cūqꝫ ꝑ tertiū veniētē i iudicio ꝓ ſuo intereſſe:vt ꝑ Fel. i.c.ſup eo.col.ij.X.tertio allego. ō.de offi.deleg.
b ¶Reuocanda ſn̄ia An ⁊ quando ſn̄ia poſſit retractari ſub ꝑtextu ꝓbationū ſeu inſtrumētorū de nouo repertoꝝ. vide text.⁊ gl.i.l.impatores.ff.de re iudic.⁊ pleni⁹ ꝑ Rom.in.l.admonēdi.ff.de iureiu.i.liij.col.vbi ēt ponit an ſtet iuramēto ptis dicentis inſtr̄a de nouo fuiſſe repera. Et an ſn̄ia poſſit retractari ꝑtextu inſtrumētorū de nouo repertorū ꝑ viā reſtitutiōis in integruꝫ ex clauſula gn̄ali.vide elegātiſſime p.d.An.in.c.cū bertold⁹.in.xvij.col.X.xij.caſus.ō.e.ti.poſt Ioā.an.in addi.Spe.Itē limita iſtā materiā vt ꝑ Bart.in.l.j.C.de ſen.aduer.fiſ.la.vbi alr̄.Inn.i.c.vltra tertiam.de teſt.¶Adde an ſn̄ia poſſit retractari per inſtr̄a nouiter reperta.Ale.cōſil.cxciiij.Anto.Franciſ. ¶An ſn̄ia retractat̄ ꝑ inſtr̄a de nouo repta:dicas r̄lariter qō nō.vt i.l.ſub ſpecie.C.de re iudi.⁊ ꝑ Pau.de ca.plene in cōſi.cccxxv.inci.i cā que vertit̄.qō ē verū niſi reo nō poſſit negligentia aliq̄ iputari.ſm Cy.in.l.j.C.de ꝯdi.i de.⁊ no.do.An.in.c.cū bertold⁹.ō.eo.⁊ hr̄ ꝑ Spe.in ti.ō app.in.§.v.⁊ de exe.ſeu.in §.vj.⁊ i.ti.de ſen.in.§.vij.⁊ vide ꝑ Ale.in.l.admonendi.i.ix.col.de iureiu.⁊ adde ēt ꝙ ſn̄ia lata ꝯ ſiſcū ecclēſiā vl̄ mi

in cauſa appellatiōis fuerit doloſe omiſſa in primo iudicio quod probat̄ ex coniecturis.de quibus dic.

15 Appellationis friuola non admittitur.

16 Sententia ſecunda contra primā an valeat.⁊ nume.18.item lata contra iuramentum vel tranſactionem valet.nu.19.

17 Sententia lata ex ꝓbationibus priuilegiatis:lꝫ tranſiuerit in rem iudicatam:tamen poteſt retractari ꝑpter inſtrumenta nouiter reperta.

20 Sententia lata cōtra notorium non valet qꝛ dꝫ fieri ſup dubio non antē ſuper certo.vide in nume.22.23.vbi dicitur contrarium.

21 Notorium inducit̄ ex priuilegio aliquo impetrato vel indulto:item ex probarionib⁹ factis in iudicio.⁊ nu.23.

25 Abbas electus ad regimē monaſterij poteſt dici ⁊ nuncupari abbas lꝫ ſit benedictus:⁊ poteſt oīa ad ſuum officium ſpectantia exercere.

Archiepiſcopus nō poteſt quis nuncupari anteqꝫ pallium acceperit.

Inſignia que dantur abbatibus potius ſunt ad decorem ꝙ ad ſubſtantiam.

Abbas quibus diebus poſſit benedici ⁊ qualis eſt talis benedictio.

Inter. Tenet ſecunda ſentētia diffinitiua lata cōtra primā ſi de prima nō fuit exceptuꝫ neqꝫ appellatum a ſecunda.h.d.ſecunduꝫ vnum intellectum.Vel ſumma ſic ſecundum intellectum quem teneo.Secunda ſententia in diuerſa inſtantia contra primam lata tenet mero iure:nec debet infringi etiaꝫ ſi ſit iniuſta ex quo ab ea non fuerit appellatum preſertim ſi prima ſententia ſecundis iudicibus oſtenſa nō fuit.Diuidit̄ in quatuor partes.In prima ponit thema deciſum.In ſecunda diffinitionis cauſam.In tertia ſoluit quodam obſtaculum.In quarta diffinitina.Secunda ibi:cum conſtiterit.Tertia ibi:non obſtante.Quarta ibi:factum.¶Caſus literalis.Vacante monaſterio ſancti Lanfredi monachi elegerunt queudam de gremio ipſi⁹ monaſterij in abbatem:⁊ cum ipſi peterent confirmationem electionis ſue monachi ſancti Leodori ſe oppoſuerūt dicentes electionem illam infirmandam ex eo ꝙ monaſterio ſancti Leodori fieri debebat:quia dioceſan⁹ epiſcopus eam cōfirmare diſtulit:vnde ſuper hoc ad petitionem monachorum ſancti Lanfredi:cauſa commiſſa fuit quibuſdam iudicibus corā quibus lis fuit conteſtata ⁊ ꝓceſſum in cauſa ⁊ teſtes recepti.demum monachi ſancti Leodori ad alios iudices literas impetrarunt continētes ꝙ primi iudices erāt eis certa ratione inſpecti.vnde propoſuerūt quaſdaꝫ friuolas exceptiones contra eos.quaſi cum iudices admittere nolēt illi appellauerūt:iudices videntes ꝙ prime litere non reuocabātur per ſecundas proceſſerunt in cauſa nō obſtāte illorum appellatione confirmantes electionē monachorū ſancti Lanfredi:propter quod delata fuit cauſa ad papam coram quo obijciebatur contra ſententiā ꝙ lata erat a ſuſpectis iudicib⁹ ⁊ ꝙ cauſa fuerat aliis iudicibus delegata:⁊ poſt appellationē allegabāt cōtra ſententiā prius latam pro eis.Su ꝑ queſtiōe ipſa dn̄s papa auditis hincinde propoſitis quia cōſtitit ei ꝙ ſecūde litere non reuocabant primas.tamen quia cauſe ſuſpicionis friuole fuerunt que ante ingreſſum litis debuerunt proponi:⁊ ideo eis renūtiaſſe vident̄:⁊ qꝛ de proceſſu iudicū ⁊ de priuilegijs apoſtolice ſedis nullā fecerint mentionem que ſi fuiſſent expreſſa nullaten⁹ habuiſſent:ſn̄iam priorū iudicū confirmauit:non obſtante ſententia que allegabantur a parte aduerſa:que non fuit oſtenſa domino pape nec primis iudicibus:que etiam ſi ei fuiſſet oſtēſa:nihilominus ꝯtrium ſtatuiſſet ea poſtpoſita:quia non valebat:ſi autem tenebat ⁊ eam nō oppoſuerūt eis imputetur cum lites ꝑtextu nouorū inſtrumētorum non debeāt inſtaurari:⁊ electo munus benedictionis nō exhibuit

1 ſaluo iure dioceſani.B.¶†No.j.ꝙ vnū monaſteriū pōt pretendere ſubiectionē vel ius eligēdi actiue vel paſſiue in alio monaſterio.ꝯcor.qō le.⁊ no.in.c.cuꝫ dilectus.de conſue.⁊.c.abbate.j.de
2 ver.ſig.¶†Not.ij.ꝙ etiam ad recuſandum iudicē delegatū nō ſufficit ꝓponere quātūcūqꝫ recuſationis cauſam.ſed debet eſſe legitima nō autē friuola.Que vero cā dicat̄ legitima ⁊ ſufficiēs:dic vt plene dicā poſt Inno.in.c.cum ſpeciali.de app.⁊ vide Ioā.and.in.c.legitima.de app.lib.vj.
3 ¶†No.iij.ꝙ exceptio recuſationis contra iudicem eſt dilatoria ⁊ ante litē conteſtatā proponēda.per ingreſſum autē iudicij videtur quis iudicem approbare ⁊ exceptioni recuſationis renū-
a tiare:[a] qō intelligo ſi talis exceptio erat patēs:ſecus ſi occulta:naꝫ tunc poteſt ꝓponi poſt litē cōte.vt no.gl.iij.q.vj.exceptio.ideꝫ ſi orit̄ poſt li.cōte.vt in.c.inſinuāte.de offi.dele.facit in ſimili.l.ij.C.de cōſor.eiuſdē li.Et ex ꝑdictis ⁊ ex tex.iſfero ꝙ ſi quis poſt propoſitā recuſationē coram iudice litigat ſuper principali coram eo videt̄ illi exceptioni renuntiare.ad hoc.c.gratū.de offi.de
4 leg.⁊.c.ſolicitudinem.j.de app.¶†No.iiij.ꝙ ad reuocationē primarum literarum nō ſufficit de illis facere mētionē in ſecūdis:ſed oportet ꝙ ēt fiat mentio de proceſſu ꝑ illas habito:⁊ ad hoc quotidie allegatur iſta litera.⁊ idem dic quo ad hoc vt cauſa abdicet̄ de manib⁹ ordinarij.oportet enī ꝙ in cōmiſſione que fit delegato fiat mentio de proceſſu corā ordinario habito al's litere ſunt ſurreptitie.arg.hic.⁊ in.l.vbi ceptū.ff.de iudi.no.in.c.vt debitus.de appel.in verſi.ſi dicat.⁊ in.c.prudentiā.de offi.deleg.in ver.Aliā.¶No.etiam quod.de iure canonico ⁊ in cauſa eccleſie
b nō eſt reuocāda ſententia[b] pretextu alteri⁹ ſententie vel probationis in ꝯtriuꝫ nouiter reperte.¶No.vlt.qō quādo papa benedictionis mun⁹ impēdit electo in abbatē licet abbas ſit loci ordinario ſubiectus:per hoc tamen non eximit eum a iuriſditione ordinarij nec ꝑiudicat ordinario reſpectu aliorū promouendorū quominus ab eo teneatur recipere benedictiōis munus:⁊ hoc vo-
c luit proteſtatio[c] hic in fi.poſita.Sentiūt tamen hic doc.⁊ bene ꝙ etiā ſine hac proteſtatione nullum fuiſſet ordinario preiudiciū ex hoc generatum.ar.c.per tuas.de maio.⁊ obe.⁊.c.quia diligētia.de elec.vtile tamen eſt proteſtari quando timetur ne alicui in poſterū poſſit ex facto etiā iuſto preiudicium gn̄aliꝫ:vt hic.⁊ in.c.pōtifices.vij.qō.j.⁊.c.ij.de ſup.neg.prela.¶Venio nunc ad glo.⁊ primo ponit caſuꝫ literalem.⁊ dic vt:in ea.Vel clari⁹ ⁊ breui⁹ ſic.Orta diſcordia inter monaſteria ſancti.A.ex vna pte:⁊ ſancti Leonis ex alia parte ſuper iure eligendi abbatem in monaſterio ſancti Leonis pro parte huius monaſterij quod iam elegerat de proprio gremio ſibi abbatem:fuerunt iudices impetrati contra monaſterium ſancti.A.quod ſe opponebat dicte electioni:iudices deputati ꝓceſſerunt vtraqꝫ parte preſente ⁊ receperunt ꝓbationes:demū ante ſententiā monaſterium ſancti.A.dicēs ſe habere illos iudices ſuſpectos miſit ad papā ⁊ impetrauit ſecundos iudices quibus inter cetera madabatur ꝙ ſi cōſtiterit eis ꝙ iſtud monaſteriū habebat legitimam ſuſpicionis cauſam cōtra priores iudices ꝙ ipſi ꝓcederent in cauſa predicta ⁊ nō priores.deniqꝫ cōtra primos iudices fuit exemptū de ſecundis iudicib⁹ ⁊ de reuocatiōe poteſtatis ipſorū.ipſi vero iudices videntes per ſecūdas literas non eſſe priores reuocatas per cauſas ⁊ litera expreſſa ꝓceſſerūt ad vlteriora ⁊ tulerūt ſentētiam in fauorē monaſterij ſancti Leonis:quaꝫ dictū monaſteriū petijt per ſedem apoſtolicam confirmari.papa vero aduertens ſententieꝫ fore iuſtā eam duxit confirmandam:non obſtantib⁹ exceptionibus propoſitis cōtra primos iudices ⁊ triplici motiuo.Primo quia accuſatiōis cauſe erant friuole.Secundo qꝛ preſuppoſito qō fuiſſent legitime tamē debuiſſent ꝓponi tanqꝫ dilatorie ante litis conteſt.vnde intrādo iudicium

norē pt reuocari ꝑ inſtrumēta de nouo reperta qn̄cunqꝫ vt ꝑ glo.⁊ doc.i.d.l.admonēdi.⁊ in.l.impatores.C.de re iudi.⁊.in.l.hic alleg.C.de ſen.aduer.fiſ.la.⁊ vide Bar.in.l.iij.§.diuus.ff.de iur.fiſ.⁊ idem dicas de ſn̄ia lata ꝑ arbitrū neceſſariū:ſecus vero in ſn̄ia arbitratoris de qua ꝑ Bal.in.d.l.ſub pretext.la.j.in.j.not.⁊ vide Fed.de ſe.ꝯſ.ſuo cclxxxvij.⁊ adde etiaꝫ ꝙ ſn̄ia pōt tractari per nouas probatiōes ſupueniētes.qō eſt verū:niſi aliter ſit ſuccurſum ei qui ſuccubuit:qꝛ tūc retractat̄ ꝑ reſtitutionē in integrū ex clauſula gn̄ali.vt per Ale.in.l.argētarius.§.fi.ff.ō edē.⁊ adde etiam qō ſn̄ia retractat̄ ꝑ teſtēs nouiter repertum.vt in.l.ſi mater.de ex.rei iu.⁊ vide Ange.i.l.iij.§.qō ſi ipſe.poſt gloſ.fin.ff.ſi cui pluſqꝫ ꝑ leg.fal.⁊ pōt etiā retractari ꝑ teſtes de nouo reptos fauore pupilli.vt ꝑ gl.⁊ Bar.in l.imperatores.ō re iudic.⁊ in.d.l.admonendi.

Sebaſti.Sapi.
c ¶Proteſtatio. De ꝓteſtatione illa facta cū clauſula ſaluo iure.multa cumulat Feli.hic col.ij.vltra quā vid An.ſicu.in conſi.xxxviij.inci.ꝑclare.i ij.volu.⁊ in cōſil.xxvj.inci.ſapienter.⁊ cōſi.xvij.inci.ꝑclare.in eod.vol.ij.⁊ in cōſi.lj.incip.ſcripſit ſapiētie fons.in.j.vol.⁊ Alex.in cōſil.xc.incip.fere omnis vis.in.j.volu.

a ¶Cõtra iudicē.
Adde Roñ.ↄſi.
cclxix.
b ¶Cõteſtationē
litis.vſq3 ad quã
tũ tp̃s poſſit op
poni declinatoria
iudicij.⁊ adde oĩ
no h aliquos ca
ſus in qbus dila
toria exceptio op
ponit̃ poſt li.cõ
te.p do.Ant.in
c.dilectus.de re
ſcri.el.ij.in.ij.col.
adde hic gl.in.§.
biduũ.in verſi.il
lud.⁊ in ver.qui
tũc.ij.q.vj.Et ad
de ꝙ ſi exceptio
recuſatiõis ↄcer
nit naturã vt qꝛ
ſit mutꝰ vl' furio
ſus põt opponi
ēt poſt li.cõte.h.
d.Arc.iij.q.vij.i
ſum.⁊ p Jo.an.i
c.ſciſcitatꝰ.de re
ſcriptis.
Anto.Fran.
c ¶Litis cõteſta
tio.Circa recuſa
tionē iudicis qñ
fieri dbeat dicas
ꝙ regul'r debet
fieri añ li.cõteſt.
nec põt fieri poſt:
vt p bal.i.l.fi.in
j.colũ.C.de ſen.⁊
iterlo.⁊ in.l.aptiſ
ſimi.in.j.co.C.de
iudi.qd intellige
verum:niſi talis
ſuſpicio inſurge
ret poſt li.ↄte.qꝛ
tũc ēt põt oppo
ni poſt ita ange.
in.l.fi.C.de ſer.p
l.nõ diſtiguemꝰ.
§.cũ quidã.ff.de
arbi.non tñ põt
ꝓponi poſt cõ
cluſionē i cã ſm
Jo.an.i.c.cũ dile
ctus.de ord.cog.
niſi forſan talis
exceptio recuſa
tionis fuiſſet oc
culta qꝛ tũc poſ
ſet ꝓponi ēt poſt
p gl.i.§.exceptio
iij.qd.vj.⁊ hr̃ per
Spe.in ti.de re
cu.iudi.in.§.iiij.
verſi.qdã tñ.⁊ de
dila.§.nũc videa
mus.ver.pe.⁊ de
exce.§.iiij.in ver.
⁊ not.de mate
ria plene habet̃
in.c.ſuſpicionis.
⁊ in ca.inſinuan
te.de offi.deleg.

illis renuntiauerunt.Tertio quia litere ſecũde
erant ſurreptitie qm̃ nõ fecerũt mentionē de ꝓ
ceſſu habito p priores literas.nec de priuilegio
monaſterij ſancti Leonis cõceſſo monaſterio ⁊c.
¶Quero hic dicit̃ ꝙ itrãdo iudiciũ corã iudice
ſuſpecto videt̃ quis renũtiare exceptiõi declina
torie contra iudicem:⁊ hoc videtur indubitatũ ſi
quis intrat iudicium litem cõteſtãdo ſuper prin
5 cipali.¶†Sed dubiũ eſt quid ſi reꝰ habet mul
tas dilationes:nunqd litigando ſup illis videt̃
renũtiare exceptioni recuſationis cõtra iudicez.
Sol.glo.iij.intrat hanc materiam:⁊ primo alle
gat pro ⁊ cõtra:vt patet in ea.demũ ponit duas
opi.Prima eſt Tãcre.dicentis ꝙ ſi habēs exce
ptionem declinatoriam contra iudicem ꝓponit
aliam:ſiue in illa obtineat:ſiue ſuccũbat videtur
renuntiare declinatorie contra iudicem:qꝛ liti
gando coram illo videtur eũ approbaſſe maxi
me ſi non fuit proteſtatus in prĩcipio:quia non
intēdebat illi declinatorie renũtiare.p hoc opti
me faciat arg.iiij.q.j.§.ſi quis teſtibꝰ.⁊.iij.q.viij.
cuiꝰ in agẽdo.⁊.l.ſed ⁊ ſi ſuſceperit.ff.de iudi.⁊.c.
inſinuante.de offi.deleg.Secũda fuit opi.Jo.di
ſtinguentis an proponens aliam dilatoriã obti
nuerit:⁊ videtur approbaſſe iudicem:an vero ſuc
a cubuit ⁊ poteſt tranſire ad aliam cõtra iudicē[a]:
quia non videt̃ cõſenſiſſe in iudicē cum ſemp in
ſtet vt declinet iudiciũ.arg.in.l.contra maiores.
C.de inoffi.teſt.⁊ in reg.nullus pluribꝰ.de re.iu.
li.vj.⁊.l.nemo.ff.de excep.vbi patet ꝙ reꝰ poteſt
plures ⁊ varias exceptiões proponere etiã con
trarias:vt quidã ibi dicunt.⁊ hanc opin.firmat
ibi.Jo.an.⁊.iij.q.iij.offeratur.⁊ idē Vincē.Gof
fre.⁊ Ab.gloſſator videtur dicere ꝙ lz hec opi.
ſit equa:precedēs tñ plus ſibi placet.Extra glo.
ſunt ⁊ alie opiñ.ſz recitabo principaliores dũta
xat.Tertia fuit opi.quorũdam:vt refert hic In
noc.dicentium ꝙ ſi fuerit ꝓteſtatus poteſt redi
re ad declinatoriã cõtra iudicē:alias ſecus:vt.C.
de iud.l.fi.Quarta fuit opi.aliorum vt hic refert
Jo.an.⁊ Bar.in.l.quidã conſulebat.ff.de re iud.
qd vſq3 ad.xx.dies eam ꝓponere poteſt ſiue aliã
ꝓpoſuerit ſiue nõ per text.in auf.offerat̃.iij.q iij.
quia beneficiũ iuris nemini eſt auferẽdũ.regula
indultũ.de reg.iu.lib.vj.Quinta fuit opi.Phi.
⁊ Ja.de are.Abb.Guil.⁊ Spe.in ti.de dilatiõe.
§.nunc videamus.in fi.ꝙ ſemp vſq3 ad litis con
teſtationem poteſt proponi per.l.nemo.C.de iu
riſdi.om.iud.⁊.l.apertiſſimi.C.de iudi.⁊ hic.vbi
b videt̃ innui ꝙ vſq3 ad cõteſtationem litis[b] põt
ꝓponi declinatoria cõtra iudicē ⁊ nõ poſtea niſi
fuiſſet datꝰ terminus ad declinatorias ꝓponen
das:qꝛ tunc non licet poſt terminũ ꝓponere:vt
in.c.paſtoralis.de exce.Nec ob.ſm iſtos qd dicit̃
de.xx.diebus in auf.offeratur.preallеg.qꝛ hodie
inducie arbitrarie ſunt.j.ti.pxi.cũ ſili.⁊ not.i.c.j.
⁊.ij.de dila.quinimo quidã ex predictis docto
ribus intãtum inherent predicte opinioni vt fa
tuum reputēt illũ qui primo illã ꝓponit cũ per
hoc iudicem contra ſe ꝓuocet.tamē ipſe Guil.in
Spe.de recuſ.§.fit autem recuſatio.conſuluit te
nendã primã opinionē Tã.⁊ idem cõſuluit Ho
ſtiē.in.c.qm̃ cõtra.de ꝓbatio.Sexta fuit opinio
quorũdam dicentiũ ꝙ aut reus prouocat petē
do ſniam ſuper alijs exceptionibus:aut ꝓuocat̃
ab aduerſario ſuo.Primo caſu amplius non re
cuſat.Secũdo ſic.ar.ff.de condi.fur.l.⁊ ideo.⁊.c.
cũ inter.de except.⁊ hoc dicũt ꝓpter incõueniēs
qd ſequeretur tenendo ſimpliciter cõtrariã opi
nionē.Nam ſi reus peteret ſibi dari copiã reſcri
pti dicet actor talis eſt pſona iudicis cui debet
credi.xcvij.diſt.nobiliſſimus ſi petat libellum di
cet actor nõ eſt de conſuetudine.⁊ hoc faciet ſolũ
vt iudex ſuper eo pronuntiet vt ſic nõ liceat am
plius iudicez recuſare.Septima eſt opi.Jo.an.
dicentis ꝙ oĩs exceptio per quam negatur quē
eſſe iudicez precedere debet exceptionē de ſuſpe
cto.Nam ſi nõ eſt iudex ad quid debeo eũ recuſa
re maxime cũ lõgiorē tractum habeat recuſatio
ꝓ eo ꝙ itur ad arbitros.vtile tamē eſt hoc caſu

proteſtari de ſuſpitione non tamē putat neceſſariũ.In alijs vero exce
ptionibus dilatorijs per quas non negat̃ iuriſditio tenet ante factũ
opi.Tancre.vt precedat recuſatio.pro quo facit quod no.Spe.in ti.
de excep.§.viſo.verſi.porro.poſt factũ vero tenet opi.ſcdaz:vt ſcz poſ
ſit ad iſtam redire poſt alias dilatorias anteꝙ litem conteſtet̃.Hanc
opi.in effectu videtur ſequi do.Anto.hic:dicit enim ꝙ ante factũ te
nenda eſt opi.Tancre.vt prius recuſatio ꝓponatur:ſz de iure ſibi vi
detur ꝙ tam exceptio recuſationis ꝙ̃ alia que proponitur cõtra iudi
c cem poteſt vſq3 ad litis conteſtationē[c] proponi quia cõteſtatio eſt ter
minus communis dilatoriarum.Item ſicut prorogatio iuriſditiõis
non fit irreuocabiliter ante li.conteſt.nec huic exceptioni dilatorie re
nuntiat̃ per alium actum circa conteſtationem.Inn.vero ſimpliciter
videtur tenere primã opi.vt ſemper primo proponatur exceptio recu
ſationis.⁊ ſi primo aliam quis ꝓponeret faceret ſibi preiudiciũ.alle.
iſtum tex.⁊.iij.q.viij.cuius in agendo.⁊.iij.q.iij.§.ſi quis.⁊.d.l.ſz ⁊ ſi.ff.
de iudi.Item facit ad hoc ſm eum quia ſi ſemper vſq3 ad litem cõte
ſtataz proponi poſſet fruſtra prefigeretur terminus.xx.dierum.vt in
d.auf.offeratur.Item fruſtra conſuleretur ꝓteſtatio tēpore abſentie
iudicis ſi vſq3 ad litem conteſtatam poſſet recuſare.C.de iudi.cũ ſpe
ciali.Ad auf.offeratur.vbi datur terminus.xx.dierum rñdet ꝙ ꝓce
dit niſi expreſſe vel tacite huic exceptiõi renũtiaretur quod videt̃ fieri
6 litigando coram ſuſpecto ſuper alijs exceptionibꝰ.†Nec ob.ꝙ dãdo
ſportulas ⁊ fideiuſſorem iudicio ſiſti non videtur quis in iudicē con
ſentire.vt in.d.auf.offeratur.cum iſta preſtẽtur in principio ex neceſſi
tate:vt ibi.⁊ quãdoq3 talis cautio de iudicio ſiſti preſtatur corã illo iu
dice qui de cauſa non eſt cogniturus:vt patet in illo qui ex cã rome
cõuentus reuocat domum.vt in.l.ij.ff.de iudi.⁊ no.in.c.fi.de fo.cõpe.
7 ¶†Ex his infert Inno.ꝙ aliquis nõ poteſt recuſare iudicē ⁊ ſimul
repellere procuratorem aduerſarij ſui cum ſuper ꝓcuratiõe oporteret
eum audire ſentẽtiam:⁊ ſic videretur in iudicem conſentire.Cõtrariũ
tamen tenet Bal.in.l.exceptionē.C.de proba.vbi expꝛ̃ſſe dicit ꝙ licet
pars opponat exceptionem ꝓcuratoriam contra partem ⁊ iudex ꝓ
nuntiet ſuper ea non videtur per hoc pars in iudicem cõſentire quin
poſſit poſtea opponere exceptionē recuſationis.Sz ſi actor ꝓponit
contra procuratorem rei ⁊ procurator recuſat iudicē:bene ꝓcedunt
he due queſtiones ſimul quia ille qui recuſat nõ eligit arbitriũ huiꝰ
iudicis ſup procuratione ſed aduerſarius ⁊ iudicium reddit̃ in inui
tum.ff.de ver.ob.l.inter ſtipulantē.§.j.Et aduerte quia hec opi.vide
tur concordare cum ſexta oppoſitiõe.ſ.poſita.Bar.in.d.l.quidã cõ
ſulebat.ſimpliciter tenet opi.Tancre.⁊ Inno.hic qui etiã allegat vt
tã hec exceptio recuſationis ꝙ̃ quelibet alia declinatoria cõtra iudicē
debeat opponi ab initio,ſcilꝫ anteꝙ̃ corã iudice aliqd ꝓponat per ꝙ
videat̃ eum approbare in iudicē ſeu iudiciũ ſuſcipere.al'r.tex.in.l.fi.C.
8 de except.⁊.d.l.ſed ⁊ ſi ſuſceperit.in prin.⁊ iſtũ tex.cũ gl.ſua.†Si autē
quis ꝓponeret aliã exceptionē,puta cõtra pſonã actoris,vel cõtra li
bellũ,qꝛ ꝓponendo talē exceptionē videt̃ velle ꝙ ſup ea ꝓnuntiet̃ cuz
9 ſit emergēs,iuxta no.in.c.j.de ordi.co.videret̃ iudicē approbare.†Nõ
ob.l.non videt̃.ff.de iudi.vbi dicitur ꝙ non videt̃ quis in iudicē cõſen
tire petendo genus actionis ſibi edi,qꝛ ſm Bar.qui ſibi actionē petit
edi nihil petit a iudice:ideo nõ videtur cõſentire in iudicē.Nõ ob.auf.
offerat̃.preall'.vbi dicitur ꝙ poteſt recuſari poſt cautionem de iudicio
ſiſti preſtitam,quia ſm eum habet illa cautio cõditionem in ſe de ſtan
do iudicio ſi apparuerit me teneri,vt ibi colligit̃.Item nõ obſt.ꝙ ibi
dicitur de.xx.diebꝰ,quia illud dz intelligi niſi pars aliqd fecerit ꝓpter
qd videatur in iudicem conſentire:vt ibi innuitur.⁊ ita trãſit Bar.hãc
etiam opi.ſequitur hic do.Cardin.⁊ ſemp mihi placuit.moueor quia
ſuſpicio cõſiſtit in animo:ideo ex cõiecturis inducitur ⁊ colligit̃:iuxta
id quod no.glo.in.c.adrianus.lxiij.diſt.⁊ in.c.ſi ille.xxiij.q.iij.eligen
do ergo litigare ſuper alijs exceptionibus corã iudice ſuſpecto videt̃
illum approbare ⁊ renũtiare exceptioni ſuſpiciõis.Ad hoc bo.tex.in
c.inſinuante.de offi.dele.vbi dicitur quis illico in iudicem cõſentire ſi
ſuperueniente ſuſpicione in perſonam iudicis coram illo litigat.Nam
10 eadez eſt ſuſpicionis ratio in exceptiõibus ꝙ̃ in principali.¶†Hinc
eſt ꝙ iudex recuſans non cognoſcit de cauſa ſuſpicionis contra eum
propoſita:ſed eligunt̃ arbitri,quia ſicut eſt ſuſpectus in principali,ita
⁊ in incidenti.vt no.Innocen.in.c.prudentiam.de offi.deleg.ita dicen
dum in propoſito.ſi enim habuiſſet illud ſuſpectuz ad quid coram eo
litigaſſet ſuper alijs exceptionibꝰ.facit optime.c.j.de iudicijs.vbi per
actum citra litem conteſtatam quis renuntiat declinatorie cõtra iudi
cem,licet non inducatur iuriſdictionis prorogatio ſm vnam opinio
nem.de quo tamen dic vt ibi plenius dixi.⁊ per hoc tollitur motiuum
11 do.Anto.†Preterea iudicem impetrando videt̃ intantum in illum
conſentire vt nõ poſſit amplius recuſare,iuxta illud quod leg.⁊ no.in
c.inſinuãte.de off.dele.ita dicamus cum eligit iudicis iudicium ſuper
exceptionibus.Et ſatis bene facit iſte tex.dum dicit ꝙ ſubeundo corã
illis iudiciũ illi exceptioni renũtiauit.ad idem ⁊ ſimile in.c.j.de frig.
et.c.ad id quod.de ſponſa.⁊ ad contraria que videtur obſtare.ſ.ſatis
eſt reſpõſum.Et ſatis mihi placet hec opi.cum temperio poſito i ſexta
12 opi.quod etiam ſentit Innocē.¶† Placet etiam illud dictuz Joã.
andre.vt

a ❡Poſſit ꝓponi.
Adde Paul.de
ca.cōſil.lxxxiij.in
primo impreſſis.
ang.ꝯſi.clxxxvij.
zacharias.
❡Jn cauſa ap
pellationis.Ad
de Bal.in addi.
ad Spe.in tit.de
inſtr.edi.ver.ille
qui appellat.
Fr.Sebaſti.Sapia.
b ❡Jn cā appel
latiōis.Nūquid
aūt exceptio q̄ de
bebat opponi in
tra terminū ꝑfi
xū a iudice poſ
ſit oppōi i cā ap
pellationis:vide
Fel.c.paſtoralis
co.xj.ꝟſi.dū ſub
dit abba.ſ.de ex
ce.ꝛ ꝙ nō poſſit
oppōi i cā appel
latiōis ꝙ fuit o
miſſū malitioſe i
cā principali:tȝ
do.Ant.Car.et
Jmo.in.c.ſuper
his.i fi.j.de accu.
ꝛ Fed.de ſe.i ꝯſi.
xxiij.inci.titi⁹ ele
ct⁹.ꝛ in.ꝯſ.cū.ici.
nobilis qdā.late
Fe.in.c.ad audiē
tiam.ij.col.xvij.
ꝟ.omiſſuȝ i ꝑnci
pali.ſ.de reſcri.
c ❡Nō dȝ audiri.
Adde an exce
ptio omiſſa i ꝑn
cipali poſſit op
poni in cā appel
lationis.Alexā.
ꝯſil.xxxij.iiij.lib.
d ❡Snīa.No.ca
ſus i qb⁹ vȝ ſnīa
ꝯ ſniaȝ.ꝛ ð h vid
plene p Bal.i.l.
poſt ſniam.circa
ꝑn.C.de ſen.ꝛ gl.
in.l.j.C.ſen.reſci.
nō poſ.p gl.poſt
bar.in.l.j.C.qn̄ ꝓ
uoc.nō eſt neceſ.
vbi Ange.addit
duos caſ⁹ in qb⁹
vȝ ſnīa ꝯ ſniaȝ ꝑ
m⁹ eſt in caſu.l.j.
§.fi.ff.de qȯ.ſcds
qn̄ cā ē talis na
ture ꝙ nō reqrit
inſtātiā:ſed in ea
procedit de fctō
ꝛ ſummarie.ꝛ ita
dt eē caſuȝ ð exe
cutione inſtrox.
ꝛ in.c.cū dilecta.i
v.eo.ð off.dele.ꝛ
in.c.paſtoralis.i
prin.in.xj.col.de
reſcr.ꝛ ð hoc ar
ticulo vide late p
eum in repe.c.ab
excōicato.i.viij.
col.de reſcri.ꝛ in
c.cām.el.ij.in.iiij.
colū.q fi.ſint leg.

and.vt exceptio per quā negeť iuriſditio ſemper
a poſſit proponi[a] q2 ſemper tēdit ad iudicem de
clinandū:ꝛ ideo nō videtur in iudicem cōſentire
iuxta no.in.c.ſi a iudice.de app.lib.vj.ſecus autē
in alijs declinatorijs:q2 ille tendunt ad differen
dum iudicē:ſed non contra iudicem imo ꝓſup
ponūt iudicē hr̄e iuriſditionem cū ad ipſum ſpe
ctet ſentētia ꝛ hec no.q2 habes plene ꝛ clare hūc
articulū pleni⁹ ꝙ alibi declaratū.❡Quero que
ſunt iſta priuilegia de qbus reſcriptū debeat fa
cere mētionē.Sol.dicit gl.in ꝟſi.videť.de priui
legijs:ꝙ forte cōcedebant monaſterio ius eligē
di.de quo glo.videť velle ꝙ de priuilegio ꝯcernē
te merita cauſe ꝛ ei⁹ peremptoriū ſit in reſcripto
ad lites conceſſo fienda mētio quod ſimpliciter
nō procedit.ar.in.c.j.de lit.cōte.li.vj.Vn̄ tene qȯ
no.in.c.cū ordinē.de reſcr.ꝛ ad iſtum tex.dic ſcdȝ
do.Ant.ꝙ procedit qn̄ reſcriptum habet aliquā
clauſulā priuilegiatā detrahētem priuilegio vel
forte vt arbitror priuilegiū monaſterij habebat
clauſulā derogatoriam ad reſcripta certa forma
nō ſeruata vt in ſimili habeť in.d.c.cum ordinē.
13 ❡†Sl.vlti.procedit multum intricate:ſed diui
dēdo eā quo ad intellectū facit tria ꝯria.Primo
em̄ opp.ꝙ cum ſentētia fuiſſet hic lata cōtra mo
naſteriū debuiſſent monachi audiri per viā reſti
tutiōis in integrū propter neceſſariā ꝓbationeȝ
omiſſam,vt in.c.auditis.ſ.de in integ.reſti.ꝛ.c.j.
eo.ti.li.vj.Sol.glo.fatetur cōtrarium ſi monaſte
riū petijſſet reſtitutionē in integ.ſȝ nō petijt hoc
intellige qn̄ leſio tāgit eccleſiā:ſecus ſi perſonas
eccleſiarū ꝛ eorū iura.de quo vide bo.glo.in cle.j.
14 de in integ.reſti.❡†Scdo principaliter gl.op.
exceptio peremptoria in cā principali omiſſa:po
b teſt opponi cauſa appellationis[b]:vt in.d.c.cū
Joannes.de fi.inſt.ꝛ.l.per hāc.C.de tēp.app.ſed
iſti monachi appellauerūt a ſententia lata cōtra
monaſteriū:vt ptȝ in deciſa.ergo male dicit lite
ra qȯ eſt eis imputādū quare nō oppoſuerūt tūc
Sol.glo.refert Joā.dixiſſet hanc decre.procede
re quando quis omiſit ſciēter ꝛ doloſe exceptio
nem primo proponendā cauſa fatigādi aduerſa
riū ſuum.ſecus ſi ignorāter omiſiſſet exceptionē
proponere.hec ſol.non placet.quo ad iſtū text.
q2 ex litera non apparet de dolo ꝛ malitia iſtorū
monachorū.Sȝ no.tu ſol.iſtā in ſe valde ſingu
larē ex qua infertur mirabilis limitatio ad iura
ſuperius alle.vt ex peremptoria nō poſſit oppo
ni appellationis cauſa qn̄ ſcienter ꝛ doloſe fuit
omiſſa in cauſa principali:ſed Jo.an.dicit ſe nō
putare ꝙ hoc dixerit Jo.ad ſolutionē hui⁹ con
trarij ſed alterius qȯ.j.ſubijciam.ſed hoc dictū
Jo.placet Phil.qȯ omnino putat veruȝ.Hoſt.
alle.in arg.ſ.de excep.c.exceptionē.inſti.de exce.
§.item ſi in iudicio.Jo.and dicit ꝙ illa decre.ex
ceptionē facere videť potius cōtra:q2 ibi qui nō
oppoſuit exceptioneȝ tp̄e debito malitioſe,poſt
tempus audiť:ſed condēnatur in expenſis.ſic vi
detur dicendum in hoc caſu vt audiať iſte qui tē
pore debito non oppoſuit exceptionē rei iudi.ſȝ
cōdemnetur in expenſis.Sed tandem Jo.an.ſe
quiť Hoſt.q2 decre.illa exceptionē ponit caſum
ſpecialem in excōicatione vt ſatis apparet ibi in
tex.propter cauſas que habenť in.c.pia.de exce.
lib.vj.ergo eius contrarium eſt generale vt is q
malitioſe nō opponit exceptionem ſibi cōpetētē
debito tēpore:ꝛ facit hoc cauſa fatigandi aduer
c ſariū poſtea volens opponere non dȝ adiri[c] fa
cit de prebē.preſenti.§.loca.li.vj.et qȯ ibi not.Et
hec opin.vr̄ hic placere.do.Anto.ꝛ facit optime
qȯ no.glo.in.c.ad audientiā.ſ.de reſcri.et ſatis
placet mihi.ar.c.ex tenore.ꝛ.c.ſedes.de reſcri.et
xj.q.iij.priuilegium.omnia em̄ debent ſuis tpi
bus conuenire.xxiij.q.iij.ſi eccleſia.Jtē appella
tio fuit inuenta vt eſſet ꝑſidiū innocētie ꝛ graua
minis releuatio:non autē vt defenderet appellā
tē in ſua malitia:vt in.c.ſuggeſtum.ꝛ.c.ad noſtrā
de appel.ꝛ tene hoc ſemꝑ menti.Qualiter auteȝ
ꝓbabiť iſte dolus ſeu malitia.dic ex cōiecturis:
vel q2 ipſe aduerſarius hoc dixerit extra iudiciū.

Secundo glo.ſoluit cōtrariū ſupra formatum ꝙ
15 hic non fuit appellatum a diffinitiua.❡† Quin
imo nec potuiſſent iſti appellare ab ea:q2 ꝯtuma
citer receſſerunt friuole appellādo ab īterlocuto
ria in eo ꝙ primi iudices noluerūt admittere ex
ceptionē recuſatiōis.hec ſol.eſt bona in ſe:q2 ap
pellās friuole manifeſte non audit volēs poſtea
a diffinitiua appellare:vt i cle.vna.de do.ꝛ ꝯtu.
ſed not.gl.qȯ illa cle.habet locū etiā in cauſa ec
cleſie qȯ an ſit verū:indiſtincte vide qȯ leg.ꝛ no.
in.c.īpatorū.de iura.calū.ꝛ.c.j.vt lit.non cōte.
vbi dixi an ꝯtumacia ꝓcuratoris noceat dn̄o vt
appellare nō poſſit.facit etiā qȯ dixi i.c.j.de do.
16 ꝛ cōtu.ꝛ in.c.fi.de iura.calū.§.j.❡†Tertio ꝑnci
paliter op.gl.ꝙ ex alio capite ſnīa iſta fuit nulla.
quia lata cōtra rem prius iudicatā.ꝛ ſic citra ap
pellationē debuit monaſteriū ſcti.A.audiri.vt.l.
j.C.qn̄ prouo.nō eſt neceſ.ꝛ.H.qȯ.vj.§.item ſi ſen
tentia.cōtra.ſol.colligendo eius mentē dat tres
ſolutiones.Prima eſt ꝙ ſentit Jo.applicando
eius dictū ad hoc cōtrariū qȯ ꝟ fuiſſe ex ipſius
mente:q2 contrariū ꝓcedit niſi ſcienter ꝛ doloſe
cauſa fatigādi aduerſariū ſuū quis omiſerit ex
ceptionē rei iudicate opponere.quo caſu intelli
gebat iſtum tex.ꝛ eſt notabilis limitatio ad iura
ꝓalle.ꝛ poteſt defendi per ſuperius dicta:ſed
non placet hec ſol.gl.ſed tranſit ad ſecundā ſolu
tionē dicens.ꝙ ſnīa valet ꝯtra primā ſi de ea nō
fuit oppoſitum ſiue ignorāter ſiue ſcienter:vt ſa
tis videť innuere hec litera.imputādū em̄ eſt nō
obijcienti vt dicit in tex.Tertiā ſolutionē ſentit
gl.in fi.ꝙ hic non fuit prima ſententia etiā nunc
oſtenſa:licet fuerit allegata pape.ſed hec ſol.pa
rum valet ad materiā ꝙ tex.preſupponit ꝙ etiā
ſi nunc oſtenderet non dȝ ſentētia pretextu ꝓba
tiōis noniter reperte retractari.Et ſic habes ex
d predictis duos caſus in qb⁹ valet ſententia ſcda
cōtra primā.Ponit gl.ꝛ quatuor alios caſus q
tamē nō faciunt ad intellect⁹ huius.c.ſȝ ad ma
teriā ampliandā.Ad vnū ti ex illis aduerte in
quantū dicit ꝙ in cauſa publica valet ſcda ꝯtra
primā ex ꝓbatiōe noniter repertā:vt in.l.impe
ratores.ff.de re iudi.ꝛ per illum tex.idē dicit ibi
gl.in cā eccl̄ie.q2 iura eccleſiarū dicunt publica.j.
di.ius publicum.ꝛ.ff.de iuſt.ꝛ iure.l.j.§.publicū.
Sed Jo.hic no.cōtrariū dicēs ꝙ hoc caſu eccle
ſia nō equiparatur reipublice.ꝛ hoc verius.vnde
opus eſt vt eccl̄ia hoc caſu petat reſtitutionē in
integrū vt ꝓbat in.c.ſuſcitata.ſ.de in integ.reſt.
facit.c.j.ꝛxi.ꝛ ibi hoc ſentit Jo.an.poſt Hoſ.ſu
per gl.ꝛ do.Ant.hic:ꝛ hoc teneas ꝛ ꝓbať indi
cio meo aperte hic in ver.alioquin.Quart⁹ ca
ſus cū iudex expreſſe reprobat ſnīam primā corā
eo ꝓductā:ꝛ ꝓbatur hic i ꝟ.nō obſtāte ꝑȝ vnū
intellectū.ꝛ.ſ.ꝛ.c.ꝑxi.Quint⁹ caſus cū reuocať
in dubiū:an ſnīa fuerit lata ꝛ iudex ꝓnūciat nō
fuiſſe ꝓnūtiatū:vt in.l.j.i prin.ff.q ſent.ſine app. e
17 reſcin.❡†Sextus in caſu.l.admonendi.ff.de iu
reiur.i.cū ſententia fuerit lata ꝑ ꝓbationē non
integrā puta iudice iuramētū parti deferēte.nā
ſuperuenientibus probationibus poteſt prima
ſententia reprobari vt ibi:ꝛ hoc caſu dic vt plene
not.ibi.ꝛ in.c.fin.de iureiur.vbi dixi.

Additio. Potes addere ſeptimū ca
ſum:vt colligit:qn̄ imminet
periculū animarū.Et ꝑ hoc habes declaratā to
18 tā gl.❡†Sed nūc extra glo.attēde.Nā circa pri
mū intellectū huius.c.ſunt varie opiniōes inter
doctores vtriuſqȝ iuris glo.em̄ hic tenet:vt.ſ.di
e xi ꝙ ſcda ſentētia directe ꝯtraria prime tenet[e] ſi
de prima nō fuit exceptū:ſiue ſcienter:ſiue igno
rāter nō fuerit oſtēſa.ꝛ ita glo.intelligit iſtū tex.
Si aūt ꝑma ſnīa fuit allegata ꝛ oñſa nec expſſe
reprobata nō tenet ſcda.ꝛ ſic intelligit.l.j.C.qn̄
prouo.non eſt neceſ.Jo.an.vt.ſ.dixi poſuit ſecū
dam opiuionē:vt.l.j.procedat quādo nō doloſe
ſententia nō fuit allegata:iſtud.c.quādo doloſe
cauſa fatigandi aduerſariū fuit tacita.Tertiam
opinionē poſuit Jnn.in.d.l.j.vt procedat quan
do de ꝑma ſentētia nō fuit oppoſitū nec ꝓbatū

itē vide Aret.in
ꝟ.itē ſi ſnīa.lata
fuerit ꝯ reu.ſ.q.
vj.vbi dt ꝙ i no
torijs ſnīa ferť ꝯ
ſniam ēt ſi null⁹
oblatus fuerit li
bell⁹.ꝛ ita dicit
Hoſt.i.c.cū oliz.
de re iud.ꝛ vide
oino i iſta mate
ria et gl.ꝟ Arch.
in.d.ꝟ.itē ſi ſnīa.
ꝛ bar.i.l.nā ꝛ p⁹
ea.§.ſi dāneť.ff.
de iniu.ꝛ i.l.duo
b⁹.ð exce.rei iu.ꝛ
oino Pau.ð ca.
in.d.§.ſi dānetur
ꝛ per dom.An.
i.d.c.qm̄ ꝯ.i vlti.
co.de ꝓba.ꝛ in.c.
aduerſario.i vlt.
col.de exce.ꝛ ad
de qȯ lȝ ſȝ cōes
ſnīas doct.hic ꝛ
vbiqȝ vȝ ſnīa la
ta ꝯ ſniam a di
uerſo iudice i di
uerſa inſtātia.ſi
ſnīa lata ab eo
dē iudice ꝯ pri
mā interlocuto
riā prius latā nō
vȝ niſi expſſe ap
pareat ꝙ hoc fe
cerit aīo reuocā
di primā.ita no.
decidit Bart.in
l.iuſſit.in vlti.
q.ff.ð re iud.quē
ſequiť iſte i.c.cū
olim.ſ.e.qȯ tene
mēti:q2 eſt no.li
mitatio ad iſtaȝ
materiā de q fa
ciebat magnum
feſtum do.meus
Franc.de are.in
voce legendo.d.
c.cum olim.
❡Adde an va
leat ſnīa ꝯ ſniaȝ:
Rom.cōſ.cccc.
cōtra opi.Bart.
zacharias.
❡Tȝ.Tu dic
ꝙ iſta eſt vera ꝛ
ſtabilis ꝛ firma
concluſio ꝙ ſnīa
ꝯ ſniam lata eſt
nulla vt ꝑ Lāfr.
de oria.in ca.qm̄
ꝯ.in prin.nu.22.
ꝟſi.ſtat maxima
difficultas.ſ.de
ꝓba.ꝛ ibi i apo.
meis eundē in.l.
admonēdi.col.ij.
circa prin.de iu
re iu.Fran.are.in
l.ait pretor.§.ſi
dāneť.ff.de iure
iu.Phi.cōſi.cc
xvj.incip.multū
volu.j.Alexan.
cōſi.xxxiij.vol.j.
ꝛ cōſi.xv.colū.ſi
eo.li.ꝛ Bartho.
ſozi.in ſuo.trac.

fallentiā. regula ccclij. vbi limitatiue ibi. xiiij. reſtrictū de quib⁹ ibi procedetur.

arg. in. l. quod in diē. ff. de compē. Jſtud ca. intel
ligitur quādo fuit propoſita exceptio rei iudica
te: ſed inſtrumentū non fuit productum vel alia
probatio. hec ſol. ad iſtū tex. diuinat ſicut prece-
dens ſol. Jo. Quartā opi. poſuit hic Joā. an. ſic
ad ꝓpoſitū diſtinguendo ꝙ aut fuit diſputatuꝫ
de viribus prime ⁊ tūc valet ſecūda vt dꝛ in glo.
Aut non fuit de hoc diſputatū: ⁊ tūc aut is pro
quo facit ſnīa ſciēter ⁊ doloſe omiſit illa vti: tūc
valet ſecūda per. d. c. exceptionē. ⁊ alia iura ſupe
rius inducta. ⁊ hoc caſu intelligit iſtū tex. Jdem
dicit ſi res iudicata opponitur ſed nō probat̄ vt
dixit Jnn. Aut ſcienter ſed non doloſe: ⁊ tūc nō
valet ſecunda. Aut omiſit ignoꝛāter: ⁊ tūc lꝫ qui
dā dicāt qꝺ ſi iudex ſciuerit tunc nō valet ſentē-
tia: ſecus ſi ignoꝛauerit. ipſe tamē tenet ſentētiā
nō tenere cum pars ⁊ iudex ignoꝛauerūt: qꝛ non
eſt equū vt beneficium ignoꝛantie partis ledat̄ ꝑ
ignoꝛantiā iudicis per quā potius iuuari dꝫ. ad
hoc. s̄. de reſcri. ex parte decani. Nec obſt. cap. ſi
duobus. j. de app. ⁊ l. ſi foꝛte. ff. de off. preſi. loquū
tur enim cum procedit qui iudex nō eſt quo caſu
ponderat̄ ſciētia ipſius vel ignoꝛātia. Et predi-
cta dicit locum habere ſiue pro actoꝛe agēte: ſiue
contra ipſum pro reo fuerit prius iudicatum cū
predicta. l. j. nō diſtinguat. ⁊ facit qꝺ ibi no. in ſi.
vlt. gl. Sed certe hec opi. Jo. an. diuinat ad iſtū
tex. cum hic in nullo allegat̄ malitia alteri⁹ par-
tis: quinimo iudicio meo ſi non erro ipſe ⁊ Jnn.
ſi fas eſt ſic cōtra tantos viros loqui dicūt expſ-
ſe contra iſtum tex. in ſi. vbi papa referēdo ſe ad
primam ſnīam dicit ꝙ pretextu inſtrumentoꝛuꝫ
nouoꝛū lites nō debēt inſtaurari: ⁊ ſic preſuppo-
nit ſecūdam ſnīam valere. licet omnino eſſet do-
lus partis ⁊ detur penitus ipſi⁹ ignoꝛātia ita qꝺ
nunq̄ fuerit allegata. Quintā opi.[a] ponit Bar.
in. l. j. C. qn̄ prouo. nō eſt neceſ. ſepius alle. vbi fir-
mat ꝙ tunc nō valet ſecūda ſentētia ꝯtra primā
quando ambe fuerūt late ex eadē inſtantia. ⁊ ſic
intelligit iſtū tex. ſi auteꝫ ex diuerſis inſtātijs tūc
ſemper tenet ſecunda. alle. pro hoc vlt. quod legi
tur ⁊ no. in. l. ſi duobus. ff. de exce. rei iudi. ⁊ l. j. C.
ſi plu. vna ſen. mouetur ad hoc quia cauſa quare
non valet ſecūda ſnīa eſt quia reperitur lata ſine
inſtantia cum per ſnīam pareat inſtātia. l. grece.
§. poſt litē. ff. de fideiuſ. ⁊ l. cū apud. ff. de iudi. ſol.
Jtem qꝛ iudex eſt per ſnīam functus officio ſuo.
vt in ca. in literis. s̄. de offi. dele. ⁊ l. iudex. ff. de re
iudi. ⁊ he rationes militāt ſolū qn̄ ſententia fert̄
ex eadem inſtantia: ſecus ſi inſtantia reuocatur.
Quidam tamen dixerunt ꝙ ideo nō valet ſcða
ſententia: qꝛ prima fecit ius: ⁊ ſic ſecūda videtur
lata contra ius. Hoc dictum reprobat ibi glo. ⁊
Bar. qꝛ nō eſt expreſſus erroꝛ in ſnīa. Preterea
ſm Bar. ſnīa lata cōtra ius non redactum in coꝛ
poꝛe iuris non eſt ipſo iure nulla. vt. l. cum ꝓla-
tis. ff. de re iudi. ſed illa prima ſententia non erat
redacta in coꝛpoꝛe iuris: ergo ⁊c. Alij dicūt hoc
contingere vt ſit litiū finis. ⁊ in hoc reſident cō-
muniter gl. iuris ciuilis. ⁊ ſequitur Bald. in. d. l. j.
19 ¶ † Sed nō placet Bar. quia eadem ratiōe nō
valeret ſententia lata cōtra iuramentū vel trāſa
ctionem: cū iuſiurandum ⁊ tranſactio ſint intro-
ductū vt ſit litium finis ſicut ⁊ ſentētia. vt. l. j. ff.
de iureiu. ⁊ l. fratris. C. de tranſac. Sꝫ vtrūq; eſt
falſum. primū probat̄ in. l. nam poſtea §. ſi. dam-
net̄. ff. de iureiuran. ſecundū ꝓbatur in. l. elegan-
ter. ff. de cōdi. inde. quare ſtat in ratione ſuperi⁹
dicta ex quo infert ad opi. ſuam prealleg. Sextā
opi. poſuit hic do. Ant. reprobādo Bar. in dicto
⁊ in ratione. nam dicit qꝺ dictum Bar. nimis re-
ſtringit tex. iſtius. l. j. que indiſtincte dixit nō va
lere ſecūdā cōtra primam. Jtem videtur contra
hunc tex. ſeu eius rationē qui ſe fundat ſuꝑ vali
ditate ſecunde: qꝛ prima nō fuit iudicibus oſten
ſa. Jtem. l. j. ff. que ſenten. ſine appellat. loquitur
qn̄ ſententie ſunt late in diuerſis inſtantijs: ⁊ ta-
men excipit ſolum caſum qn̄ reuocatum fuit in
dubiū an prima fuerit lata: ⁊ per conſequēs non
placet ſibi ratio Bar. quare non valet ſecūda cō
20 tra primam. † Aſſignat ergo ipſe aliam rationem: ſcilicet qꝛ ſententia
facit notoꝛiū ⁊ ſententia lata contra notoꝛium eſt nulla: vt dixi in. c. in
ter cetera. s̄. eo. ⁊ hoc dicit ſentire Pe. poſt Cyn. in. l. j. C. de ſenten. vbi
dicit ꝙ cauſa eſt qꝛ ſententia debet ferri ſuper dubio nō aūt ſuper cer
to. vt in. d. c. inter ceteras. Ex hac ratione concludit ad queſtionē no
ſtram qꝛ indiſtincte ſententia lata contra ſentētiam etiam in diuerſis
inſtantijs non tenet quando ſententia fuit prius iudicibus oſtenſa: et
non reuocant in dubiū de viribus eius vel inſtātia eius ſtatim iudex
pronuntiat contra illam: qꝛ videtur lata contra notoꝛiū. Vbi autem
prima non fuiſſet oſtenſa tunc valet ſecunda: qꝛ iudici non conſtabat
de notoꝛio. Nec facit do. Ant. differentā an doloſe vel nō doloſe omi-
ſerit pars opponere de prima. Jtem an ſcienter vel ignoꝛanter. qꝛ qn̄
cunq; omiſerit ſententia nō reperitur lata cōtra notoꝛium de quo iu-
dici cōſtat. ⁊ hec opi. eſt cōtra Bart. ⁊ Joā. an. ſed in effectu incidit in
primam opi. gl. noſtre quam etiā ſequitur Bal. in. l. j. C. qn̄ prouo. vbi
dicit ꝙ ratione moꝛe in producendo primā: valet ſecunda contra pri-
mam. alle. iſtum tex. cum gl. ⁊ hoc qꝛ prima ſententia trāſit in rem iudi
catā exiſtenter: ſed non apparēter ex quo nō fuit producta. addit ta-
men alium caſum quo valet ſecunda contra primā: ſcilicet qn̄ is qui
habuit primam ſententiam reperitur in culpa vt quia iterum voluit
agere ⁊ ſuccubui. allega. l. ſi duob⁹. ff. de excep. rei iud. Jlle tn̄ tex. hoc
non probat ſed fuit illa opin. quoꝛundā antiquoꝛū: ⁊ ꝯ̄rium ſentit hic
Jo. an. vt patet ex p̄dictis. Et in hoc Bal. facit quatuoꝛ mēbra. Aut
eñ ſententia tranſiuit in rem iudicatam apparenter ⁊ exiſtenter: ⁊ nō
tenet ſecūda contra primā niſi ratione culpe: vt predixi. Aut trāſiuit
in rem iudicatam apparenter ſed non exiſtenter. ſed qꝛ ſententia erat
nulla ⁊ valet indubie ſecūda. ar. in. l. iiij. §. condemnatum. ff. de re iudi.
Aut exiſtenter: ſed nō apparenter: qꝛ non fuit oppoſitum de ſentētia
⁊ tenet ſecunda ratione moꝛe ⁊ ignoꝛātie vt hic. Aut nec exiſtēter: nec
apparenter trāſiuit in rem iudicatam: puta quia prima notoꝛie nō te
nebat vel fuit appellatū ⁊ indubie tenet ſecunda. Ego ſimpliciter ſe-
quoꝛ opi. Bar. vt lata ex diuerſis inſtantijs ſemper teneat moueoꝛ. qꝛ
aut de prima non fuit oppoſitū: ⁊ caſus apertus eſt hic qꝺ teneat aut
fuit oppoſitū ⁊ probatum nihilominus iudex tulit contrariam ſentē
tiam: ⁊ dico idem qꝛ ferendo contrariā ſententiā videtur primā ex ali
quo caſu reprobaſſe: qꝛ prima ſententia cauſat exceptionē perempto
riam. vnde cum iudex nō teneatur ſpecifice pronuntiare ſuper perem
ptoꝛio ſed ſuper principali: qꝛ pronūtiando ſuper principali: ſatis vi-
detur ꝓnūtiare ſuper peremptoꝛio. vt leg. ⁊ no. in. c. j. de oꝛdi. cog. dan
do ſententiā cōtrariam prime iam ꝓducte videt̄ ſuper ea ꝓnuntiaſſe
illam reprobando. ⁊ de hoc videtur caſus hic ſm vnū intellectū intel
ligendo ꝙ illa verba poſthabita: ſunt vna dictio vt ſit ſenſus poſtha-
bita: ideſt poſtpoſita ⁊ abiecta cōtrariū ſtatuiſſent ⁊c. ⁊ hūc intellectū
ponit gl. in ver. poſthabita. Sed autē volum⁹ tenere aliuꝫ intellectū:
quem etiam ponit illa gl. vt ſint due dictiones: ⁊ tūc ſit ſenſus ꝙ oſtē
ſa ſententia iudices contrariū ſtatuiſſent: ⁊ ad hunc ſenſum adducit
do. Ant. iſtuꝫ tex. pro ſe dico ꝙ non probat litera ꝙ ſecunda ſentētia
non tenuiſſet. ſed dicit ꝙ contrarium ſtatuiſſent. Sed ꝙ ſentētia ha-
22 beat tenere adduco tex. j. c. proxi. in ſi. † Nam priuilegiū facit notoꝛiū:
vt no. Jnn. in ca. ex inſinuatione. de app. ⁊ tamen tenet ſententia lata
contra priuilegiū: quia iudex ſententiando contra illud videtur illud
reprobare: vt ibi aperte dicitur. Nam notoꝛium primum inficitur per
contrariam ſententiam quia vt predixi: debemus preſumere iudicem
23 fuiſſe ex aliqua cauſa rationabili motū. s̄. eo. cauſam. † Nā ⁊ trāſactio
⁊ iuriſiurandū inducūt notoꝛium: ⁊ tamē tenet ſententia contra illa.
vt. s̄. dixi. ⁊ ibi interuenit a principio cōſenſus partiū ⁊ in ſentētia nō:
⁊ ſic deberent eſſe maioꝛis roboꝛis q̄ ſentētia: ⁊ nihilominus tollūtur
per contrariā ſententiam. Jdem ergo ⁊ foꝛti⁹ debemus dicere in ſen
tentia cōtra ſententiam. Et per hoc tollitur ratio. d. Ant. ⁊ eius dictū.
Nec obſt. d. l. j. loquitur eñ indiſtincte: qꝛ indiſtincte non poteſt intel
ligi: vt patet hic in tex. Nec obſt. d. l. j. ff. que ſentē. quia poteſt intelligi
quando ſecunda fuit lata in caſu dubij ſuper eadem inſtantia vel ſi
vis intelligere ꝙ ſuper diuerſa: dic ꝙ dubiū fuerat ibi: qꝛ ſecūda fue-
rat lata directe cōtra veritatē: qꝛ fuit pronuntiatū ꝙ non fuerat ali-
qua ſentētia lata: ſic nō videbatur valere. arg. c. ū. de pur. vul. ⁊ nihilo
minus concluditur ibi ꝙ valet. Foꝛtius. ergo dꝫ valere qn̄ fuit ꝓdu-
cta ⁊ tacite reprobata per cōtrariā ſnīam: qꝛ tunc nō fertur ſecūda cō
tra veritatē debemus p̄ſumere ꝙ ex aliqua iuſta cauſa fuerit prima
reprobata: vt in. d. c. cauſam ſicut preſumimus iuſtitiā qn̄ fuit in du-
bium reuocatum de viribus prime. vt. s̄. dictū eſt in glo. nam inter ta
citum ⁊ expreſſum nō debet eſſe differētia. l. cū quid. ff. ſi cer. pet. ⁊. l. ꝺ
23 quibus. ff. de legi. † Preterea ꝓbationes facte in iudicio inducūt no
toꝛium: vt leg. ⁊ not. in. c. cum olim. de ver. ſign. ⁊ tamē tenet ſentētia
24 cōtra probationē. d. c. cauſam. ⁊. predicta no. ¶ † Nūc extra gl. ꝓmo
queo: qꝛ text. dicit in ſecundis literis fienda eſt mentio nedum de pri
mis, ſed etiā de proceſſu. nunquid ſufficit mentio generalis, ⁊ videtur
ꝙ ſic: quia prolixitatem actoꝛum non poſſet foꝛte recipere pergame-
num. Sol. dicit Hoſti. hoc eſſet arbitrium, ita tamē ꝙ ſiat ſpecialis. ⁊
expreſſa mētio de principalib⁹ articulis. s̄. de reſcri. cū dilecta. Jtem
de exceptione. s̄. de ꝓcur. in noſtra. §. ſi. de oꝛdinationib⁹. s̄. eo. cū oliꝫ.
s̄. titu.

F. Sebaſti. Sapia.

a ¶ Quintā opi. Cōis ſnīa eſt cōtra Bar. ſm do. Ant. de but. in ꝯſil. xxvij. incip. viſis pūctis ⁊ q̄ſitis. vide Jaſ. in l. nam ⁊ poſtea §. ſi dānet̄. ff. de de iureiurando.

§. ti. j. veniẽs. de iudicibus ⁊ litigantibus: de his de quibus agiṫ. §. de do. ⁊ contu. ex literis. vbi de hac materia. ⁊ in ſñia ita eſt interpretandũ vt rõ q̃ mouet delegãtẽ moueat delegatũ. §. de reſcr. ſup literis. in fin. Et ſi delegatus remaneret dubius cõſulat delegantẽ. de ſen. excõ. inter. ⁊ de iudi. cũ veniſſent. ⁊ optime loquiṫ. ⁊ doc. cõiter in hoc eu3 ſequuntur. ⁊ idem dic cum cauſa eripitur a manibus ordinarij: vt. §. dixi.
25 ¶ † Quero vlterius an ꝓmotꝰ ad regimẽ monaſterij poſſit
a vocari abbas anteq̃ benedicaṫ[a]: Uidetur primo ꝙ nõ: ſed d3 interim vocari electus: l3 ſit electus ⁊ confirmatus. ar. hic in fin. ſic ⁊ conſecratio tribuit nomẽ ep̃ale: an vero vocaṫ electus l3 ſit cõfirmatus vel ꝑ papã ꝓmiſſum. vt legiṫ ⁊ no. in. c. tua. de his que fi. a p̃la. ⁊ de vſu pal. in fi. vbi patet ꝙ non appellaṫ quis archiep̃s ante palliũ. Hoſti. tenet hic ꝯtrium in abbate. alle. c. j. de ſup. negli. p̃la. ⁊ de accu. memimimꝰ. ⁊ i cle. attẽdẽtes. de ſtatu reg. Ꝟ. ſtatuimꝰ. in q̃bus iuribus ſatis bene ꝓbatur ꝙ ante bñdictionẽ etiã poteſt dici abbas. ⁊ ſic tranſeunt cõiter doc. hic. ⁊ idẽ firmant in. d. cle. attẽdentes. ⁊ per illũ tex. dicũt ꝙ cũ hec benedictio abbatis referatur potius ad conſuetudinẽ ⁊ ſolẽnitatẽ quãdã q̃ ad ſubſtãtialia: vbi patet ſi nõ eſt conſuetudo in monaſterio ꝙ abbas benedicaṫ: poterit ſine benedictione monachos ſuos bñdicere: ⁊ alia ad ſuũ officiũ ſpectantia exercere. ar. opti. in. c. j. de ſup. negli. p̃la. Quinimo plus dicit ibi Joan. de lig. poſt Lau. ꝙ cũ hec benedictio ſit de ſolẽnitate ⁊ non de ſubſtantia poterit abbas vti ante bñdictione3 baculo paſtorali. qḋ eſt bene no. Et idẽ eadẽ ratiõe puto dicendũ de annulo ⁊ mitra: cum vſus iſtorũ põtificaliũ ꝯcedaṫ abbatibꝰ potius ad decorem ſuarũ eccleſiarũ q̃ ad ſignificationem eorũ ad q̃ in epiſcopo fuerũt inſtituta: vt patet in. c. vt apoſtolice. de priui. lib. vj. et ibi per Joã. an. hoc ſatis patet in cardinalibus preſbyteris qui ex priuilegio vtũtur ep̃alibus inſignijs ⁊ conferũt minores ordines ⁊ ſolẽniter benedicũt: ⁊ tñ nihil habent vltra ſacerdotalem ordinẽ. vt no. Jo. an. in. c. j. de ſup. neg. p̃la. ſuper gl. ij. Qualis aũt ſit bñdictio abbatis an ordinaria vel ſimplex. vide bonã glo. in cle. attendentes. preal. ⁊ qḋ not. Joã. an. in. c. tuã. de eta. ⁊ qua. ⁊. d. c. j. Et an diebus ꝑuatis poſſit fieri. dic vt no. Jo. an. in. c. cũ cõtingat. de eta. ⁊ quali. ⁊ vide ad materiam quod no. in. d. cle. attendentes.

1 ☞ Confeſſio procuratoris nocet dño ⁊ ꝙ eccleſia ſit dña dũmõ ſit cõſtitutꝰ a prelato ⁊ capitulo: al's nõ p̃iudicabit.
2 Confeſſio ſolius prelati non nocet eccleſie.
3 Poſſeſſorio recuperãde ſuper iure ſubiectionis agens: q̃d probare debeat. ⁊ quomodo pronuntietur. nu. 3.
4 Sñia lata cõtra priuilegiũ principis etiã iudici oſtẽſum valet: ⁊ iudex cenſeṫ illud priuilegiu3 reprobaſſe ex aliqua cã.
5 Sententia lata etiam contra eccleſiam que tranſiuit in rem iudicatam non retractatur per inſtrumenta de nouo reperta niſi per viam reſtitutionis.
6 Sententia lata in cauſa publica retractatur per inſtrumenta nouiter reperta.
7 Petitorium ⁊ poſſeſſorium ſi ſimul intentẽtur poteſt iudex ſuper poſſeſſorio pronuntiare: ſi ſuper eo viderit rem claram circa petitorium vero ad vlteriora procedere.
8 Inſtrumentum an cenſeatur reprobatũ ex eo ꝙ cõtra ipſu3 feratur ſententia.
9 Exceptiones ſi non admittantur cenſentur reprobate.
10 Sententia poſtq̃ trãſiuit in rem iudicatam non retractatur per inſtrumenta de nouo reperta tam in cauſa ciuili q̃ criminali. ratio eſt vt. j. nu. 13. ⁊. 17.
Indebitum ſi fuerit ſolutum vigore ſententie indebite late an poſſit repeti.
11 Condemnatus ſi ante executionem ſententie reperiatur innocens non poteſt ſine licentia principis relaxari.
12 Teſtes poſſunt examinari poſt concluſionem in cauſa ⁊ ante ſententiam ſuper articulis non directo contrarijs ad innocentiam in cauſa rei criminalis.
Pena impoſita per iudicẽ indebite vel aliter incõgruenter non poteſt per iudicẽ reduci: ſed oportet ꝙ princeps adeaṫ.
14 Sententia continens notoriã iniuſtitiam poteſt retractari licet tranſeat in rem iudicatam.
15 Sententia l3 tranſiuerit in rem iudicatam poteſt retractari ſi pars pro qua eſt lata confiteatur eius iniuſtitiam.
16 Sententia reſcinditur ſi pars ex legitimo impedimento nõ potuit probationes adducere.

Suborta. Tenet ſñia lata contra priuilegiũ oſtẽſum vel non oſtenſum ſi ab ea non fuerit appellatũ vel ſupplicatũ. Diuidiṫ in tres ꝑtes. In prima p̃mittit proceſſum ⁊ ſententiam ſup poſſeſſorio latã. In ſecũda ibi: verum cõmittit ipſius executionẽ ⁊ cauſam ſuper petitorio. In tertia: ibi: iudicibus petitionẽ diffinit: diffinitũ moderatur: ⁊ q̃ddã ſoluit obſtaculũ. ¶ Caſus literalis. Inter ep̃m ⁊ Delden. ⁊ monaſteriũ Attrebbatẽſe ſup ſubiectione ipſius monaſterij controuerſia vertebaṫ: ꝓpter hoc partibus in pñtia dñi pape cõſtitutis petijt ꝓcurator epi reſtitui ad quaſi poſſeſſionẽ obediẽtie in eodẽ monaſterio qua ipſum monachi ſpoliarãt: q2 per ꝯfeſſionem ꝓcuratoris monaſterij conſtitit ep̃m quaſi poſſeſſionẽ obediẽtie in eodẽ monaſterio habuiſſe, papa iſtum reſtituit ad eandẽ. verũtamẽ q2 ex parte monaſterij quoddã priuilegiũ Innocentij pape exhibitum fuit in iudicio qḋ plenã libertatẽ monaſterij exprimebat. mãdat papa quibuſdã iudicibus vt ep̃m reſtituat in quaſi poſſeſſionem obediẽtie quo reſtituto niſi ep̃s cõtra priuilegiũ aliqḋ rationabile oſtẽderet ſuper ſubiectione monaſterij ſilentiu3 imponãt eidẽ iudices ꝑdicti reſtituerũt ep̃m: ⁊ poſtmodum ceperũt cognoſcere ſuper ſtatu ipſius monaſterij ꝯ priuilegium Innocentij exhibuit ep̃s quãdã ſententiã Alexandri pape de ſubiectione ipſius monaſterij. iudices receptis ꝓbationibus vtriuſq3 partis cãm inſtructã remiſerunt ad dñm papã. papa auditis ⁊ intellectis rationibus partiũ q2 intellexit rationes epi efficaciores: ſubiectionẽ in eodẽ monaſterio adiudicauit eidem vt ibidem habeat tanq̃ dioceſanus ep̃s poteſtatẽ: ita tñ ꝙ per hanc ſñiam nullum preiudicium ſedi apoſtolice generetur quominus cũ voluerit ſuam iuſtitiã proſequatur. in fine reſpõdet quaſi tacite q̃ſtioni: diceret aliquis rõne priuilegij vigore debuit tueri monaſteriũ cõtra ſententiã Alexãdri. reſpondet papa ſi priuilegiũ Innocentij fuiſſet Alexãdro in iudicio preſentatũ ⁊ ipſe tuliſſet ſñiam in ꝯtrariũ illud intelligiṫ reprobaſſe. ſi vero non fuit exhibitum pretextu priuilegij de nouo reperti ſententia Alexãdri non
1 debet reuocari. Ber. ¶ No. j. ex prin. iuncta glo. † ꝙ cõfeſſio procuratoris nocet dño etiã ſi eccleſia ſit dña, ⁊ agaṫ de ſtatu ipſius eccle. qḋ tene menti. facit. c. dilectus. de ca. mona. ⁊ qḋ plene dixi. in. c. j. §. vt lite non conte. qḋ ego intelligo in ꝓcuratore conſtituto a p̃lato ⁊ capitulo. ſi aũt eſſet ꝯſtitutus
b a prelato tm̃: tũc vr̃ ꝙ ſicut cõfeſſio ſolius p̃lati[b] nõ nocet eccleſie ſicut legiṫ ⁊ no. in. c. ij. de cõfeſ. lib. vj. ita ⁊ fortiꝰ confeſſio ꝓcuratoris ſolius prelati nõ d3 obeſſe: ne fortior ſit cõfeſſio ꝓcuratoris ꝙ̃ prelati cõſtituẽtis: ⁊ ne vna via permittatur qḋ alia via prohibeṫ. c. tue. de procura. ⁊ reg. cum quid
2 vna via. de reg. iur. lib. vj. ¶ Not. ij. ibi: habuiſſe. † ꝙ agenti poſſeſſorio ſuper iure ſubiectiõis nõ ſufficit ꝓbare ꝙ fuit in poſſeſſione: vel quaſi, ⁊ ꝙ nũc ſubditi nolunt ei obedire. ꝙ t3 hic Inn. dicẽs ꝙ hoc ipſo ꝙ ſubditus reſiſtit apparet ſpoliatus. ⁊ inde ꝯpetit ſupiori. vel interdictũ: vel iudicis officiũ: vel cõditio. ⁊ remittit ad. c. querelã. de ele. ⁊ de reſt. ſpo. ſepe. ⁊ idem tenet Hoſt. quod tene mẽti. Sed de hoc limita vt no. idem Inn. in. c. olim. ij. de reſt. ſpo. vbi dixit, ⁊ facit quod ipſe notat in. c. ij. de in inte. reſt. Itẽ ex hoc tex. colligo quod ad conſequẽdã poſſeſſionis reſtitutionẽ ſufficit ꝓbare poſſeſſionẽ de p̃terito indeterminate, vt p3 ibi habuiſſe: ⁊ idem
3 probaṫ in. d. c. olim. ⁊ vide qḋ ibi dixi. ¶ † Iſto. practicã pronuntiandi ſup poſſeſſorio cũ agiṫ de ſubiectione. nam vltra pronuntiationẽ verbalẽ d3 poſtea mitti in poſſeſſionem reipſa. Qualiter autẽ fiat iſta miſſio cum ſubiectio ſit quid incorporale: dico ꝙ poterit precipi ſubiecto vt illi obediat vel mittiṫ in poſſeſſionem corporalẽ ipſius eccleſie tãq̃ prelatꝰ mediatus. ar. in. c. auditis. de reſcrip. ⁊ in. c. cum venerabilis. de reb. do. ⁊ qḋ legiṫ ⁊ no. in. c. examinato. de iudi. ⁊. l. q taber
4 nas. ff. de cõtrahẽ. emp. ¶ † Not. ꝙ ſẽtẽtia lata contra priuilegiũ principis t3. ⁊ ſi priuilegiũ fuerit in iudicio exhibitum videtur iudex illud tacite reprobaſſe: l3 de illꝰ viribus nõ fuiſſet diſputatum. p̃ſumiṫ enim iudex motus ex aliqua cã ratioabili. ⁊ hũc tex. alle. §. c. pri. quod pari modo debet
5 valere ſñia lata contra ſñiam. ⁊ dic vt ibi. ¶ † Ulti. not. qḋ ſñia lata cõtra eccleſiam ⁊ ſuper ſtatu ipſius eccleſie nõ eſt retractãda ex ꝓbationibus nouiter repertis. ſ. ex remedio iuris cõis: ſed bene poſſet implorari beneficium reſtitutionis iure minorũ. vt in. c. j. de in integ. reſtitu. lib. vj. Et ſic
6 aperte colligit hic † ꝙ cauſa eccleſie nõ equiparatur in hoc
c cauſe publice in q̃ ſẽtẽtia retractaṫ[c] ex probatione nouiter reperta. vt in. l. imperatores. ff. de re iudi. dixi. §. c. j. ¶ Gl. ij. colligit ꝙ iura incorporalia nõ poſſidenṫ l3 quaſi alle. iura.
7 vide ratione per no. in. c. cõqueſtus. de fo. cõpe. ¶ † Oppo. cũ agereṫ hic poſſeſſorio ⁊ petitorio quare papa duntaxat pronũtiauit ſup poſſeſſorio cũ de qua re iudex cognouit de ea debeat pronũciare. c. cum ſuper. de cau. poſſ. ⁊ proprieta. Sol. gl. ij. dat tres ſo. Prima ꝙ ep̃s iſte p̃ſecutus fuit corã papa poſſeſſorium tm̃: de quo conſtabat ꝑ confeſſionẽ par-

a ¶ Bñdicatur. Adde late Old. cõſi. xiiij. vbi ponit an vacẽt eiꝰ bñficia ante benedictionem et poſt adeptã poſſeſſionem. Anto. Franciſ. ¶ Circa hoc qḋ hic dr̃ de abbate electo nondũ tñ benedicto: dicas ꝙ abbas electꝰ diciṫ abbas etiã añq̃ ſit bñdictꝰ ⁊ põt vti baculo paſtorali annulo: ⁊ mitra. vt ꝑ Jo. an. ⁊ Joã. de lig. in cle. attẽdẽtes. i. §. ſtatuimꝰ. de ſtatu mona. ⁊ no. in. c. j. de eta. ⁊ q̃li. ⁊ i. c. meminimꝰ. de accuſa. ⁊ vide Old. in cõſil. xiiij. inci. cũ q̃riṫ an bñficium. Sebaſti. Sapia.

a ¶ Benedicatur. Uide ad h̃ Are. in. c. meminimꝰ. j. de accu. i. ij. no. vbi dicit qḋ bñdictio abbatis nõ dr̃ ſimplex benedictio q2 confert poteſtatẽ cõferẽdi ordines ⁊ bñdicendi. ⁊ qs bñdicaṫ in abbatem: tradit card. Alexan. in. c. qm̃ lxix. diſt. ⁊ nũqd differat a benedictione abbatiſſe. vide Abb. in cle. attendentes. de ſta. mona. vid̃ ẽt Car. in cle. ij. §. fi. q. ix. de eta. ⁊ q̃li.

b ¶ Solius p̃lati. Adde Frã. are. cõſil. lxiij. Rom̃. cõſi. cccxxiij. zacharias.

c ¶ Sñia retractatur. Adde Ja. rebuf. in. l. j. in p̃nc. ⁊ nume. 1. 2. ⁊. 3. ⁊ vtrobq3 in apo. C. de ſent. aduerſ. ſiſ. latis retr. li. x.

tis aduerſe licet priꝰ intétaſſet vtrūqꝫ iudiciū ⁊ petiuit ter-
minū ad reprobandū ꝑuilegiū monaſterij. Papa vero qꝛ
de poſſeſſorio clare ꝯſtabat tulit ſup eo ſniam:⁊ ad impu-
gnādū ꝑuilegiū exhibitū ſup petitorio dedit terminū epo
⁊ ex hoc intellectu no.ꝫ Inn.ꝙ cū agitur poſſeſſorio ⁊ pe
titorio ſimul:ſi prius ꝯſtabat de poſſeſſorio debet iudex ſu
per illo ſtatim pronūtiare dilata q̄ſtione ſup ꝓprietate.fa-
cit optime.c.cū veniſſent.de inſt. Quidam tñ volebát hoc
reſtringere qñ de poſſeſſorio cōſtabat ꝑ ſolá cōfeſſioné.ſed
hoc non placet Inno.q dicit:hoc obtinere qualitercūqꝫ de
eo ꝯſtet ad qd inducit:nā ſicut ſuſpéſo petitorio poteſt qs
ꝓſequi poſſeſſoriū.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.c.paſtoralis.ita pót
hoc caſu vno ſuſpéſo ſiue dilato ſup alio de quo prius con-
ſtat ꝓnūtiari.qd mihi ſatis placet.⁊ pro hoc adduco.c.cuꝫ
veniſſent.d.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue.⁊ qd dixi.in.c.j.de mutu.pe
tit.Secūdo principaliter ſolu.gl.ꝙ papa ex officio voluit
ꝓuidere epo circa proprietatē dādo ſibi terminū ad defen-
dendū ſe contra priuilegiū qd pro ſe etiá inducebat mona
ſteriū.⁊ no.etiá hanc ſol.Tertio ſol.ꝙ eps egit ſolū poſſeſ-
ſorio:quo finito abbas petijt cauſaꝫ cōmitti ſuper proprie
tate.⁊ hic intellectus magis placet gl.Sed iudicio meo iſte
intellectus nō conſonat litere:tum qꝛ ver.verū.vbi agit̃ de
ꝓprietate venit ꝯtinuatiue ad p̄cedētia:tum qꝛ papa man-
dat ſilentiū imponi epo ſi nihil ꝓbauerit cōtra priuilegiū:
ergo erat actor in cá ꝓprietatis:al's non mandaſſet ſilētiū
ſibi imponi:qd ꝟbū actori ꝯuenit ⁊ nō reo.vt no.in.d.c.cuꝫ
olim.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.in gl.in ver.opponētes.ideo tene
8 primū intellectū ⁊ no.illū.❡Gl.vlt.colligit†ꝙ inſtrumen-
tum videtur reprobatū ſi eo iudicio oſtenſo fertur ſentētia.
in ꝯtrium.❡Cōtra qd gl.opp.de.l.quod in diem.ff.de cō-
penſa.vbi exceptio cōpenſationis nō intelligitur per ꝯtriaꝫ
ſniam reprobatá:niſi iudex expreſſe illá reprobauerit. Glo.
formaliter non ſol.ſed dicit illud eſſe in exceptione cōpéſa-
tionis.d.Ant.dicit ꝙ ideo aliud in cōpéſatione:qꝛ illá po
a teſt opponi ad merita vt in executione[a]:vñ ſi expreſſe non
reprobat̃ vr̃ reſeruata ad executioné ſentétie:ſecꝰ ſi expreſ-
b ſe reprobat̃.Aliud dicédū in alijs exceptionibꝰ[b] q̄ tm̃ poſ-
9 ſunt opponi ad merita.†qꝛ ex eo ꝙ nō admittūtur viden-
tur reprobate cum non poſſunt reſeruari ad executioné nec
ibi opponi:cum per niam excludūtur.l.ij.C.ſen.reſcin.non
poſ.⁊ optime loquitur.Sed poteſt dari alia ſolutio regula
ris,vcꝫ qñqꝫ ſentētia lata ſuper principali nō poteſt eſſe ve
ra niſi intelligatur pronūtiatū ſuper incidēti:⁊ tunc ſenté-
tia videtur excludere ⁊ reprobare exceptioné ſeu inſtrumé
tū ſeu aliá probationé producenté exceptioné.ita debet in
telligi iſte text.⁊ facit.c.ex parte.ij.ſ.de app.qñqꝫ ſnia pót
ſtare abſqꝫ eo ꝙ exceptio expreſſe reprobetur ⁊ tūc nō intel
ligitur exceptio reprobata niſi expreſſe reprobet̃,⁊ iſte eſt
ꝓprius caſus.l.qd in diem.naꝫ ſnia poteſt ſtare ⁊ verificari
abſqꝫ eo qd reprobet̃ cōpenſatio cū illa poſſit p̄ſeruari ad
tépus executionis.ergo nō debet intelligi reprobata cum
nō interueniat actus ꝯtrius.arg.in.l.ſancimus.C.de teſta.⁊
xxxij.q.j.c.cū renuntiat̃.⁊ hec eſt ſolénis limitatio ad mul-
ta iura.maxime ad iſtū tex.⁊ ad.c.ſ.ꝓxi.⁊ vr̃ de mente gl.i
pe.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iu.⁊ Bart.in.d.l.ꝙ in dié.
❡Extra gl.opp.ꝯtra tex.in eo ꝙ papa dicit ꝙ nullum.ꝓ-
iudicium ex hac ſentētia debet irrogari Romane eccleſie ſi
in futurū vellet p̄tédere ⁊ allegare exceptioné monaſterij.
hoc em̃ videt̃ cōtra.c.pe.ſ.eo.⁊.l.ſepe.ff.eo.ti.ex quo em̃ ſe
defenſioni non oppoſuit videt̃ ſibi preiudicaſſe.Sol.Inn.
dicit ꝙ papa ignorabat qd habebat in monaſterio:alias ſi-
bi preiudicaſſet,❡Not.hác limitationeꝫ ad illa iura vt nō
ſufficiat quē ſcire litem motá ꝯtra aliqué niſi etiá ſciat ius
ſibi in re illa cōpetere de quo dr̃ pleniꝰ in.d.c.Uel ſcdo pót
dici ſm eū ꝙ ratione publici ⁊ neceſſarij officij excuſat̃ hic
papa quia de qua re iudex cognouit de ea debet ꝓnūtiare.
vt.l.de qua re.ff.de iud.⁊.c.cū ſuper.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.vi
detur de hoc tex.in.c.inter dilectos.de fi.inſt.Secus autem
eſſet in officio volūtatio vt aduocationis.de quo in.c.ex li
teris.de tráſac.⁊.l.inter officiū.ff.de rei vend.tutius tñ eſt
ſm eum vt iudex ſemper ſuū ius excipiat ſicut papa hoc fe
cit.⁊ hec ſol.eſt bona,ſed ad materiá vide qd plene dixi.i.c.
10 cum ſuper.ſ.e.❡†Quero debitor ſoluit creditori ſuo,ſed
inſtrumentū remāſit apud ipm creditorē tractu tpis repeti
tur ꝓtextu inſtrumēti illud debitū.⁊ reus nō valens ꝓbare
ſolutionē,q, perdiderat inſtrumentū ſolutionis fuit códē
natus ad ſoluendū,poſt ſniam ⁊ lapſum tps ad appellan-
dum reus reperit inſtrumētū ſolutiōis querit nūquid poſ
ſit impedire executionē vel ſi ſoluerit poſſit repetere.Joá.
an.hic remittit ad Spe.de ſen.exeó.§.vlt.ver.illud vbi po

c nit Spec.varias opi.[c] Iſtam quidá dixerunt ꝙ poteſt ag
re ad intereſſe ſicut agit̃ contra argentarium qui noluit in
ſtrumentum edere.Alij dixerunt ꝙ pót petere beneficium
reſtitutiōis ex clauſula gñali.arg.in.l.pretor.§.marcellꝰ.ff.
de iud.Tertij diſtinguebant ꝙ aut fuit allegata exceptio
ſolutionis:⁊ iudex ea reprobata tulit ſententiam condem
natoriam ⁊ non debet amplius audiri: alias ſecus.argu.l.
cum autem.ff.de nego.geſtis.ipſe vero Spec.videt̃ velle vt
poſt ſolutionem poſſit repetere conditione ſine cauſa.arg.
in.l.fideiuſſor.§.in omnibus.ff.mád.⁊ ſi poteſt repetere for
tius habet ius retentionis ante ſolutioné.arg.l.j.ff.de ſup-
fici.Joan.an.ibi in add.retulit Ja.de raué.⁊ Pe.de bella.
per.tenuiſſe in.l.j.C.de cōdi.inde.vt indiſtincte reus nō au-
diatur per.l.ſub pretextu.C.de tranſac.ſed Jaco.de are.di
ſtinxit an ſolutio fuerit facta ipſi creditori an ſuo autori:
quaſi primo caſu poſſit agi propter doluꝫ ipſius creditoris
ſecundo non,ſed Cy.ibi tenet ꝙ etiam ſi creditor nō fuiſſet
in dolo tamé ex quo ſententia fuit lata ex falſa cauſa debet
iſte reſtitui.arg.in.l.ſi is ad qué.ff.de acqui.heredi. Aduer
te quia illa opini.Spec.fuit glo.in.d.l.fideiuſſor.§.in omni-
bus.⁊ in.l.ſi ſine.§.cum autem.ff.rem ratam habe.ſed Bar.
in.d.l.j.dicit ꝙ doc.reprobant illas glo.⁊ merito ſm eum.
concludés ꝙ ſolutū indebitū per ſententiam nullo modo
poteſt repeti cū venit contra ſniam:ſed ſi eſſet aliqua actio
que contra ſentétiam nō repugnat ſed aſſerit eaꝫ eſſe verá:
tunc dat̃ repetitio:vt eſt caſus in.l.in commodum.in fi.ff.
cōmoda.vbi dicit̃ ꝙ ſi ego perdidi rem commodatā ⁊ coa-
ctꝰ ſum de valore ſatiſfafacere ſi poſtmodū res illa ꝑueniat
ad te poſſum agere contrario iudicio cōmodati:vt aut ré
illam mihi reddas:aut qd habuiſti pro ſatiſfactione reſti-
tuas.Ad idē.l.ſi fullo.ff.de condi.ſine cauſa.vbi agit fullo
conditione ſine cauſa ad repetendū quod pro eſtimatione
rei perdite ederet ſi res nunc peruenerit ad dominum:quia
nunc apparet ꝙ ſine cā dedit mihi placet hec vltima ſenté-
tia vt nullo modo poſſit agi ſi directe venit contra ſenten-
tiam que iá tranſiuit in ré iudicatam.Et vltra alios addu-
d co duos[d] tex.valde no.⁊ miror ꝙ nemo iſtorum allegauit.
Primo in.l.diui.ff.de penis.vbi patet qd etiá in cauſa cri-
minali nō poteſt aliquis citra principem reſcindere ſenten
tiam etiá per beneficium reſtitutionis in integruꝫ ex eo qd
nunc cōſtat de innocentia rei:ſed ſolius principis eſt reſcin
dere ſeu beneficiū reſtitutionis indulgere. Secundo vide-
tur tex.tá in criminali q̄ in ciuili.in.l.j.§.fin.ff.de queſtio.⁊
11 vtrobiqꝫ facit Bar.magnum feſtum de illis:iuribus†Un
de in.d.l.j.dicit notandum per illum tex.qd ſi aliquis eſt in
carceribus.condénatus ⁊ ante executionem ſententie con
ſtat de innocentia illius nō poteſt poteſtas illū abſoluere.
12 ſed ad ſolum principem ſpectat.❡†Ponit tamé ibi vnū
ſpeciale ⁊ ſingulare in cauſa criminali ꝙ poſt cōcluſioné ⁊
e ante ſentētiá poſſunt recipi probationes per inſtrumēta[e]
vel teſtes ſuper articulis non directe cōtrarij ad innocen-
f tiam rei[f] probandam.de quo vide quod no.in.c.fraternita
tis.de teſt.no.in.d.l.diui.vbi colligit ipſe caſum in quo ſen
tentia reſcinditur pretextu inſtrumentorū repertorū de no
uo.Nec obſt.d.l.imperatores.prealle.qꝛ ſm eum ⁊ bene illá
loquitur de iure cōi ſed beneficio principis poteſt reſcindi
vt in iuribus per me allegatis.⁊ predicta bene notabis.⁊ ꝓ
his optime facit.l.moris.§.iſte ferre.ff.de penis.vbi patet
ꝙ ſi iudex impoſuit pená non congruenté legibus non po
teſt illam amplius reuocare ſed ad principeꝫ eundum eſt.
13 ❡†Predicta coadiuuat hec ratio.nam exceptio rei iudica
te fuit inducta ad iuris rigorem cōſeruandū vt litium ſit fi
nis ne immortales exiſtant.vt no.glo.in.l.qui except.ff.de
cōdi.inde.⁊.c.paſtoralis.§.qꝛ ꝟo.de off.dele.Ideo ad hūc
iuriſordinis rigorem conſeruandū non debet quis audiri
volens ꝓbare ꝙ de nouo reperit probationes.ſepe em̃ da
retur materia malignādi,⁊ inſtrumenta falſificandi,teſtes
corrumpendi,qd eſſe nō debet.argu.in.c.quanto.de diuor.
14 ❡†Predictam concluſioné arbitror veram niſi notorieta
te facti conſtaret nunc ſententiā eſſe iniuſtam:tūc enim per
alium citra principé poterit ex iuſta cauſa ſuperuenienti re
tractari.⁊ hoc caſu intelligi pót.c.ij.de pur.vul.⁊ ſic dico li
mitanda not.ibi per Hoſti.probo ratione:iniuſta ſententia
que tranſiuit in rem iudicatā ſuſtinet̃ ex ſola preſumptione
que eſt pro iudicis proceſſu:vt in.c.in preſentia.de renū.⁊.c.
cauſam.ſ.eo.leges enim que iuſtitiá fouent non mádarent
aliter iniuſtam ſententiam ſeruádá ne inde naſcerent̃ iniu-
rie vnde iura naſcunt̃.ſ.de accu.qualiter ⁊ quando.ſ.l.me-
minerint.C.vñ vi.ſed vbi notorie nunc conſtat de iniuſtitia
ceſſat preſumptio:⁊ cedit opi.veritati.viij.di.veritate mani
feſta

☞Sebaſti.Sapia.
a ❡In executio-
ne.Et ita ſe iudi
caſſe atteſtatur
Jo.de imo.in.c.
cū ioánes.col.vj.
ſ.de fi.inſtr.con-
ſuluit Ro.con-
ſil.lxxvj.inci.c.cá
nobilis viri,col.
iij.⁊ qualiter ꝓ-
cedat:vide Ale.
in cōſil.xciij.inci.
q̄rit̃ vtruꝫ in.iij.
vol.Ang.de are.
in.§.in bone fi-
dei.col.iiij.inſtit.
de actioni.
b ❡In alijs exce-
ptionibꝰ.Adde
ꝙ voluit Rom̃.
ꝯſil.cc.⁊.ccxvij.
☞Sebaſti.Sapia.
c ❡Spec.varias
opi.Uide practi
cá quá circa hoc
ponit.Bar.i.l.iu
lianꝰ,verū debi-
toré.col.vj.ꝟ.op
po.qꝛ ſm hoc.ff.
de cōdi.inde.ſm
quam obtinuiſſe
atteſtatur Ang.
are.in.l.ſi.col.pe.
ff.a quibus app.
non licet qꝛ etiá
no.Ale.in.l.im-
perator.ff.de re
iud.col.vi.ſed re-
probat Jaſ.in.d.
l.iulianꝰ.col.viij.
ver.circa primū
inquantum glo.
d ❡Adduco du-
os.Facit ad pre-
dicta glo.in ver.
euincit̃.in.l.iij.§.
item ipſe.quá ibi
multū not.Ang.
ff.ſi cui plus q̄ ꝑ
l.fal.q̄ idē voluit
in inſtrō teſtamé
ti poſtea reperti
poſt ſententiá vt
ꝑ illud ſnia retra
ctari non poſſit.
⁊ ſic etiá in vlti-
mis volūtatibus
q̄uis in hoc ſecꝰ
ſic in tráſactione.
l.j.i pn.ff.quéad-
mo.teſt.ape.l.de
his.ff.d tráſac.et
alid ſit in iuramē
to.l.ſi.C.d re.cre.
e ❡Inſtrumenta,
Uide Paul.de
ca.ꝯſ.cccxxv.vbi
pulchre.loquit̃.
Andre.Barba.
f ❡Innocentiam
rei.Adde Fran.
are.cōſ.cxliij.
☞Sebaſtia.Sapi.
f ❡Innocentiaꝫ
rei.Uide Ale.in
l.ſi ab hoſtibꝰ.in
prin.ff.ſolu.mſi.
vbi ponit mira-

15 feſta. ¶ † Hinc notabiliter dicit Innoc. in. c. quia plerūq. de immu. eccl. ꝙ ſi pars que obtinuit pro ſe ſententiā fatetur il
a lam iniuſtā: debet iudex illā retractare [a] qꝛ ceſſat hoc caſu legis pſumptio: ergo fortius idē dicēdū qñ notorietate fa cti que plus valet ꝙ̃ confeſſio cōſtat de iniquitate ſentētie. Preterea videm⁹ ꝙ euidēs ꝛ notoria iniuſtitia exiſtēs tpe ſnie reddit illā nullam. vt in. c. inter ceteras. ꝛ ibi dixi. ſ. eo. ergo idē qñ notorietas ſuperuenit vt ſaltem nūc retractet ꝛ hoc caſu poſſunt ītelligi illa iura. l. in cōmodato. ꝛ. l. ſi ful
16 lo. ſuperius alle. lꝫ aliter ea adduxit Bar. ¶ † Vide aliūm caſum notabilē qñ. ſ. pars que nunc petit reſtitui aduerſus ſniam nequiuit probationes debitas ꝛ neceſſarias ꝓduce re. puta qꝛ teſtes ſui erāt in captiuitate vel peregrinatione vel furore detinebantur: ꝛ ps petit a principio ante ſniā vt differret diffinitio cauſe: ſed nō potuit omittere īceptū cau ſe cognitione pmiſſa per iudicē poterit ſnia per beneficium reſtitutionis reſcindi ſuperueniēte ꝓbationū copia. ita no. voluit Inn. in. c. vltra tertiam. de teſt. Et poteſt eſſe rō. naꝫ ſicut reſcinditur ſentētia qñ pars ex legitimo impedimēto non potuiſſet intereſſe: vt in. c. cum bertoldus. ſ. e. ita ī caſu noſtro dato impedimento probationis producende.

17 **Additio.** Nico. † Hic vera niſi alia ſubſint que ſu ſtineāt ſniam. Exemplū: quidā cogno uit ſolutā que cōi opinione tenebat ꝓ maritata quā ꝛ ipſe credebat cōiugatā ꝛ eo punito pena ſtatuti ac ſi cognouiſ ſet maritatā cōſtitit poſtmodū illā nō maritatā, an debeat ſnia retractari: ꝛ dicendū ꝙ nō, qꝛ culpa fuit in reipſa ꝛ do lus in operatione: ꝛ cōis opinio in qualitate. ꝛ ſic alias di
b ſputando fuit cōcluſum [b]: vt ponit Jo. and. in reg. cū qs. de reg. iur. lib. vj. in mer. ꝛ vide ad predicta bonam ꝛ plenā gl. in. c. plerūq. de do. poſt diuor. reſti. ꝛ hec ſufficiant.

1 ☞ Prelatus et quilibet ſuperior poteſt a ſuis ſubditis de crimine incuſari.
2 Inquiſitores poſiti ad inquirēdum de aliquo crimine poſ ſunt repertū culpabilē priuare officio: ꝛ beneficio. et num. 3.
4 Inquiſitores an poſſint dici iudices: ꝛ in quibus differāt a iudicibus. ꝛ nu. 8.
5 Proceſſus appellatione an veniat ſententia.
6 Snia lata ex dictis teſtium quorum aliqui ſunt habiles ꝛ aliqui nō ſuſtinetur per illos habiles.
7 Inquiſitores deputati ſuper aliquo crimine ꝛ in certo loco non poſſunt de alio crimine ꝛ in alio loco inquirere.
8 Inquiſitor deputatus ſuper pluribus criminibus ꝛ contra plures perſonas nō tenetur ſuper omnib⁹ ꝛ cōtra omnes ſimul procedere.
9 Inquiſitores habent delegatam non autem ordinariaꝫ iu riſditionem.
10 Publicatio proceſſus nō eſt de ſubſtantia iudicij, adeo ꝙ ſententia lata proceſſu non publicato valet.
11 Sententia contra ius litigatoris dicitur data quando nō publicatur proceſſus.
12 Concluſio ſeu renuntiatio in cauſa non dicitur de ſubſtan tia iudicij.
13 Exceptio contra teſtes an poſſit opponi in cauſa appella tionis: ſi in prima non fuit oppoſita. ꝛ. nu. 19.
14 Appellatio an ex hoc cenſeatur iuſta ex eo qd̓ pars obtu lit ſe probaturam indignitatem teſtium.
15 Appellatione pendente omnia attentata veniūt reuocan da. et. nu. 17.
16 Appellatio iudicialis ꝛ extra quomodo differāt.
18 Exceptio contra perſonas teſtiū debet tangere negotium principale, ſaltē per obliquum.
19 Teſtes ſi non ſunt idonei poterit totum negotiū.
20 Cōſpiratores habent ac ſi eſſent capitales inimici: et ideo repellunt a teſtimonio, licet aliquo caſu admittantur.
21 Iudex poteſt ex officio ſuo teſtes indignos repellere.
22 Inimicus an poſſit reputari ille qui reſiſtit alicui ne faciat aliquid cōtra iuris ordinem adeo vt repellat a teſtimonio.
23 Teſtes min⁹ idonei admittunt vbi alij haberi non poſſunt.
24 Religioſus an ꝛ qñ poſſit conſtituere procuratorem nomi ne proprio: ꝛ quando ipſe poteſt conſtitui. ꝛ. nu. 29.
25 Religioſus accuſatus propriū prelatū debet habere ex penſas a monaſterio.
26 Religioſus vbicūq habet legitimam pſonā ſtādi in iudi cio: omnia poſſunt actiue ꝛ paſſiue cōcipi in perſonā ſuam
27 Monachus poteſt conueniri de geſtis ante monachatum nec liberatur per ingreſſum monaſterij: ꝛ ſi cōdemnatur de bet ſententia ferri in perſonam vtriuſq; videlicet ꝛ mona chi et monaſterij.
28 Monaſteriū obligat ex facto monachi: quo caſu omnia cōcipiuntur in perſonam monaſterij.
29 Monachus poteſt eſſe ꝓcurator alicuius laici: ꝛ quando.
30 Epiſcopus lꝫ non poſſit eſſe procurator tamen admittit aliquando in cauſa alicuius magni domini.
31 Monachus non poteſt recipere literas quantuncunq; pri uatas ſine licentia ſuperioris.

Cum J. ꝛ A. Sententia a qua fuit appellatum retracta tur ſi conſtat teſtes ad quorū dicta tm̄ lata fuit conſpiratores fuiſſe ꝛ cōtradicēte pte receptos. h. d. Diuidit principaliter in duas ptes. In pma ponit fa ctū coram papa narratum appellationis remedio. In ſecū da dat iudices appellationis quibus diffinitionem cauſe ſub certa forma cōmittit. Secūda ibi, quia vero. Et queli bet pars pōt ſubdiuidi vt patet in text. ſed predicta diui ſio ſufficit ad intellectū. ¶ Caſus literalis. Cū J. ꝛ A. ca nonici ſancti Dioniſij Remeū. pro ſe ꝛ qbuſdā alijs cano nicis ſuis denuntiauerunt domino pape abbatē ſuum ſup dilapidatione: periurio: ſimonia: ꝛ quibuſdam alijs crimi nibus ſuper quibus erat multipliciter infamatus: vñ pa pa cōmiſit quibuſdam iudicibus quatenus ad illam eccle ſiam perſonaliter accedāt, ꝛ tam in capite ꝙ̃ in mēbris cor rigerent corrigēda ꝛ ſtatuāt que ſm deum viderint ſtatuē da. iudices vero receptis iuramentis abbatis ꝛ canonicorū abbatem ipſum ab adminiſtratione ipſius eccleſie per ſen tētiā reuocauerūt delata correctione mēbrorū: a qua ſentē tia ꝓcurator abbatis appellauit: vnde poſtmodū in pſen tia pape propoſuit dictā ſententiam reprobari debere pri mo qꝛ iudices lit. non conteſta. in negotio proceſſerūt: tū quia iuramenta conſpiratorum contra ipſum receperunt, depoſitionibus teſtium coram partibus nō publicatis nec oſtenſis eiſdeꝫ ad ſententiam procedere pſumpſerūt. papa vero his ꝛ alijs intellectis, qꝛ de articulo cōſpirationis ſibi nō potuit fieri plena fides: mandat iudicibus quatenus ſi conſtiterit ꝙ illi conſpiratores fuerunt quorū iuramēta iu dices receperunt ꝙ abbas probare voluit coram eis: ꝛ iudi ces dicta illorū ſolūmodo ſecuti ſunt cum per alios ea pro bata non eſſent ſententiā protulerunt proceſſum illorū de beant irritare in principali negotio iuxta formam compre henſam in prioribus literis poſtmodū procedentes, ſi vero abbas non poterit probare illos conſpiratores fuiſſe: vl̓ ſi etiam hoc probauerit appareat tamen ꝙ nihil depoſuerūt ſuper his pro quibus fuit abbas amotus: vel etiā ſi aliqua oppoſuerunt contra abbatem ea tñ per alios fuerāt ſuffi cienter probata: proceſſum illorū iudicum debeant confir mare: qꝛ ꝙ̃uis aduerſus abbatem non debuerint conſpira tores admitti: iuramenta tamen ipſorum de veritate dicen da ſuper ſtatu ipſius eccleſie recipi potuerūt, vt per dicta il lorū ſuper alijs fides poſſit haberi que ipſum abbatem nō tangebant: precipue cum tunc probatum nō eſſet ipſos cō ſpiratores fuiſſe. Ber. ¶ Not. j. ꝙ qñq; canonici regulares habent abbatem: vt hic. qñq; gubernantur prioris regimi ne. vt in. c. cū in eccleſijs. de maio. ꝛ obe. Monachi vero nō dicunt canonici niſi ſint in eccleſia cathedrali īſtituti. vt qꝛ eccleſia cathedralis eſt monachalis, ad hoc alle. text. iun cta gl. in. c. ij. lviij. di. facit. lxxxiiij. diſt. quorundam. dixi ple nius in. c. cauſam que. ſ. de iud. ¶ No. ij. ibi: ex parte quorū dam canonicorū ꝛc. ꝙ regularis poteſt in cauſa quā habet etiam contra prelatū conſtituere procuratorem nedum lai cum: ſed etiam regularem conſortem eiuſdeꝫ litis. facit cle. religioſus. de procu. ꝛ de hoc. j. dicam latius poſt Innocē.
1 ¶ † No. iij. ꝙ regulares canonici poſſunt deferre propriuꝫ prelatum non ſolū de crimine, ſed etiam de infamia crimi num ꝛ implorare vt cōmiſſio fiat ſuper veritate. Idem dic in monachis. vt in. c. ex parte. ꝛ in. c. olim de accu. Idē etiā in ſecularibus clericis reſpectu epi. vt in. c. veniēs. et. c. licet. de accu. ꝛ ca. veritatis. de do. ꝛ contu. cum intereſt iſtorum habere bonam prelatū. iij. q. j. audacter. ¶ Not. iiij. ꝙ infa mato plato de crimine debet fieri inquiſitio tā in capite ꝙ̃ in membris: vt hic. qꝛ oritur ſiniſtra ſuſpicio contra mem bra ex corruptione capitis. facit qd̓ legitur et no. in ca. ſi. de
2 ſtatu reg. ꝛ. c. cū oporteat. de accu. ¶ † No. v. ꝛ tene menti ꝙ
c inquiſitor [c] gñalis generaliter datus ſuper aliqua eccleſia vt corrigat corrigenda pōt ex cauſa amouere platū a regi
3 mine eccleſie. ¶ † Et no. ex hoc ꝛ ex tex. Jo. an. poſt abba tē appellatione correctionis inquiſitionem cōmitti. Itē ꝙ is cui cōmittit correctio priuat bñficio. ꝛ vide ad materiā quod legitur et no. in. c. cum dilectus. de reſcrip. et in cap. j.
4 de homici. ¶ † No. ibi, iudices. ꝙ inquiſitores ſup ſtatu ali cuius eccleſie poſſunt dici iudices dicit tamē Hoſt. ꝙ tex.

bilē caſum ī quo ſnia retractat in cauſa criminali. ꝛ alios caſus po nit Arc. in ca. de his. in. j. col. j. de accu. Feli. in. c. ꝓ poſuiſti. colū. pe. ſ. de ꝓba. ꝛ in. c. cōſanguinei. col. finali ſ. eo.
a ¶ Retractare. Adde eundem conſi. lx.
b ¶ Concluſum. Adde fed. conſi. cxc. vbi ponit de eo qui verbera uit laicum quem reuera putabat clericum. Anto. Franciſc. ¶ Circa hoc de verberante laicū quē putabat cle ricū an puniatur tanꝙ̃ verberans clericū rōne inie ctionis et animi quē habebat. vi de q̃ habent per Bart. et alios in l. j. §. ſi quis virgi nē. ff. de adul. et adde qd̓ forſan rōne animi queꝫ habebat verberan di clericū lꝫ eſſet laic⁹ quo ad deū rōne talis animi delictū vr̄ eſſe cō ſummatū, ita ꝙ forſan poſſit di ci ꝙ icurriſſet pe na canonis ſi qs ſuadente. xvij. q. iiij. ꝛ hoc depen det ab illa mate ria an et qñ. pu niat affectus ēt ſi nō ſequat effe ctus: de qua in. l. raptores. ꝛ in. l. ſi qs nō dicam ra pere. C. de epiſ. et cle. et in. l. vnica C. de raptu virg. ſuper quo puto eſſe multuꝫ cogi tandum. Sebaſti. Sapia.
c ¶ Inqſitor. Vi de Fel. poſt Ab ba. in. c. dilectus ſ. de reſcr. colū. ij. vbi ponit de viſi tatore. ſimplici ter dato an poſſit deponere prela tum.

zacharias.

a ¶ Venit ſenten-
tia. Adde Lāfr.
de oria. c. qm̄ con
tra falſam. in pn.
nu. 4. verſi. nota
hic videri caſum
s. de proba.

b ¶ Commiſſio.
Commiſſura te-
ſtiū inhabilium
cū habilib⁹ non
vitiat teſtimoni-
um habiliū dum
modo ſint tot te
ſtes habiles q̊t
ſufficiant. ¶ Ad
de do. Ant. hic i
vj. col. x. ⁊ ſic ptȝ
ꝙ cōmiſſio inha
biliū ⁊c. ⁊ vide oī
no qḋ no. p eūdē
do. Anto. in. c. cū
nobis oliȝ. in. iij.
col. in ver. ex his
ptȝ ſi appellet.
s. de elect.
zacharias.

c ¶ Sed delegatā.
Ita not. Car. in
cle. j. in. ij. apo. ⁊
⁊ in. §. ⁊ q. xliij.
diſt. de hereti.

d ¶ De iuſtitia.
Adde Petr. de
anch. conſi. iij.
Z. Sebaſti. Sapia.

d ¶ De iuſticia. ſe
piſſime de hoc
dubitatur in pra
ctica ſm̄ Imo. in
l. diuus in. iij. col.
ff. de re iudica. de
quo vide Bald.
in ca. j. ſi de inue-
ſti. inter do. ⁊ va
ſal. lis oria. in vſi.
feu. ⁊ abb. in cap.
cum dilectus. in
iij. not. s. de fi. in
ſtru. ⁊ late per an
dre. ſicu. in. c. cuȝ
olim. co. vij. s. de
offic. deleg.

e ¶ Quaſi perem
ptoria. adde La
pum alle. lxxxij.

magis ꝓpꝛie appellaſſet eos inq̄ſitoꝛes: ſȝ iudices dicunꝛ
qꝛ ad moduȝ iudicum ab adminiſtratione deponūt ⁊ exce
ptiones admittūtur, in quo tn̄ differūt. vt le. ⁊ no. i. c. exhibi
5 ta. de iudi. ¶ † No. ibi ꝓceſſum ⁊c. ꝙ appellatione ꝓceſſus
a venit ſnīa a: nā hec etiā ſententia veniebat irritāda. In cō
trariū facit. c. pꝛudētiā. de offi. dele. ⁊ de hoc al's in hac ſecū
6 da ꝑte memini plene dixiſſe. ¶ † Not. ꝙ cōmiſſio b inhabi
b lium teſtiū nō vitiat ꝓceſſum ſeu ſnīam ex quo ꝑ habiliuȝ
dicta poteſt ſententia ſuſtineri: qꝛ vtile eſt ab inutili ſepara
bile. vt in reg. vtile. de re. iu. li. vj. Alia nō colligo qꝛ aut cla
7 ra. aut. ī. examināda. ¶ † Glo. j. q̄rit † an iſti inquiſitoꝛes ꝺ
putati vt perſonaliter inquirant poſſint aliȷ̈s vices ſuas cō
mittere vel extra locū in quo ſunt deputati inquirere: Re
ſpondet ꝙ non: ⁊ bn̄ loquiꝛ: ſed de vltima parte vide qḋ la
tius habetur in. c. ſtatuimus. de offi. dele. lib. vj. ⁊ in. c. ſtatu
8 tum. §. in nullo. de reſcrip. eo. tit. ¶ † Secūdo queritur nū
quid indiſtincte poſſit exigi ab inquiſitoꝛe iuramētū de ve
ritate dicenda: Gl. ij. ſentit ꝙ nō: ſed procedendū eſt vt ha
betur in. c. qualiter ⁊ quando. de accuſa. §. foꝛmā. vide quod
plene dixi in. c. ij. de confeſ. ¶ Glo. iij. colligit ex tex. qḋ offi
cium inquiſitoꝛis ſuper aliquib⁹ deputati non expirat per
pronuntiationē ſuper aliquibus articulis de ſibi cōmiſſis
9 vt ſatis bene colligitur hic. ¶ † Ex quo no. ꝙ inquiſitoꝛ ſu
per pluribus articulis ſeu contra plures perſonas deputa
tus nō tenetur ſuper omnibus ſeu cōtra omnes ſimul ꝓce
dere ſeu pronūtiare. facit qḋ plene dixi in. c. cum inter. s. e.
Idem eſt ſecunduȝ gl. in oꝛdinario ⁊ arbitro, vt in iuribus
allegatis in ea. Ex quo nota ꝙ inquiſitoꝛ datus ſuꝑ ſtatu
c alicuius eccleſie nō habet oꝛdinariā ſed delegatā c ⁊ nimi
rum. nam ⁊ inquiſitoꝛ generaliter deputatus a papa ſuꝑ
negotio hereſis habet delegatam ⁊ non oꝛdinariam. vt no.
Joan. andr. in. c. per hoc. de hereticis. libꝛ. vj. quod ꝓbo ꝑ
locum a ſpeciali in. c. ne aliqui. de hereti. libꝛ. vj. iuncto. c. ij.
de offi. lega. eo. lib. ¶ Secundo no. ex glo. iuncto tex. quod
delegatus funct⁹ eſt officio ſuo per ſententiam cum ſcili-
cet pronuntiat ſuper toto. ſic debet intelligi. c. in literis. de
officio delegati. ⁊. l. iudex. ff. de re iudi. ſecus ſi pronuntiat
ſuper parte. ⁊ limita predicta ſecundum ea que dixi. s. eo.
cū inter. ¶ Opp. contra tex. in eo ꝙ hic lis nō fuit cōteſta
ta, ⁊ tamen papa hanc exceptionem non videtur ponderaſ
ſe. ⁊ ſic obſt. c. cum dilectus. de pur. cano. Sol. dicit gl. in x.
lite non conteſtata. ꝙ hec exceptio non habebat obſtare
in caſu noſtro: qꝛ procedebatur per viam inquiſitionis ⁊ in
quiſitus erat cōtumax, quo caſu procedi poteſt lite nō cōt.
vt in. c. qm̄. §. ſunt ⁊ aliȷ̈. vt lit. nō cōte. qḋ intelligit gl. qn̄ eſt
ſpecialis ꝓſecutoꝛ inquiſitionis. Si enim iudex ꝓcederet
ex ſuo officio: tūc etiā cū preſente nō fieret cōteſtatio: qꝛ nō
eſt cum quo fieret. Et primū dictum glo. ſing. pro limita-
tiōe preal. c. cum dilectus. ⁊. d. §. ſunt ⁊ aliȷ̈. vbi alleg. hanc
gl. ⁊ expediēs hūc articulū: vt ibi dixi. Ex his ſenſit hic gl.
ꝙ abbas fuit hic cōtumaciter abſens. qḋ tamen ex tex. nō
colligiꝛ: imo iudicio meo potius colligiꝛ oppoſitū in x. iu
dices. vbi abbas preſtitit iuramentum de veritate dicēda.
Preterea abbas hic appellauit a diffinitiua: qḋ facere nō
potuiſſet ſi fuiſſet cōtumax. ij. q. vj. ſunt quoꝛū. ⁊. l. ij. C. quo.
app. non reci. Ideo intelligo ꝙ hic nō erat ſpecialis proſe
cutoꝛ inquiſitionis: ſed papa ad ſolā denūtiationē canoni-
coꝛū cōmiſit inquiſitionē tam in capite q̄ȝ in mēbꝛis: vt pa
tet in litera. Et ſic aperte ptȝ ꝙ canonici q denūtiauerunt
infamiam abbatis nō proſequebanꝛ iſtarū inquiſitionē cū
vt predixi iſta inquiſitio fuiſſet ꝯmiſſa pariter contra eos.
Hinc eſt ꝙ ab omnib⁹ de eccleſia fuit exactū iuramētū de
veritate dicēda: vt patet in ver. iudices merito nō erat hic
neceſſario. lit. cōt. ideo papa de illa exceptione nō curauit.
¶ Opp. ⁊ aliter ex quo eniȝ dicta teſtiū nō fuerūt publica
ta ⁊ abbati inquiſitio oſtenſa ſatis iuſtificari videtur abba
tis appellatio. vt in. c. qualiter ⁊ qn̄. §. debet ꝺ accu. ⁊ tamē
papa hanc allegationē abbatis videtur neglexiſſe. Solu.
dicit glo. in ver. oſtenſis. ꝙ hic erat iuſta appellandi cauſa
ſed papa hic nō curauit: qꝛ de ea nō ꝯſtitit. Sȝ certe hec re
ſponſio eſt bona: nec de conſpiratione conſtabat: tamen in
cōmiſſione appellationis papa mādat de conſpiratiōe dū
taxat inquiri. Inn. ꝺt ꝙ forte dicta alioꝛū teſtiū fuerūt pu
blicata, ſed dicta cōſpiratoꝛū nō, ideo de ꝯſpiratoꝛib⁹ mā
daꝛ inq̄ri vel ſm̄ eū nulle atteſtationes fuerāt hic publica
te nō ꝓpter hoc reuocari debet ſentētia cū ex ea nō fuerit
appellatū. Ex quo no. Hoſt. ꝙ grauamē illatū contra ius
litigatoris trāſit in rē iudicatā ſi intra. x. dies nō fuerit per
partem appellatū. ad hoc alle. c. ſignificauerūt. de teſti. ⁊ c.
cū dilecti. de ele. qḋ tn̄ limitādū eſt ꝓut habeꝛ i. c. fi. de app.

10 li. vj. ⁊ cle. vlt. eo. ti. ¶ † Et no. ſingulariter hoc dictum In
d not. ꝙ atteſtationū publicatio eſt de iuſtitia d: nō autē de
ſubſtātia: ⁊ parti illā non petenti, imputandum eſt. debuit
enim petere ⁊ a denegatiōe appellare: alias nō audit vo-
lens impugnare proceſſum ſeu ſententiaȝ ex defectu publi
cationis atteſtationū. ⁊ ita ſingulariter poteſt intelligi iſte
text. qḋ alibi non ita bene probatur quinimo glo. in. l. ꝓla
tam. C. de ſent. ſenſit oppoſitum. i. ꝙ publicatio ſit de oꝛdie
ſubſtantiali. ſed Bar. ibi ſequitur primum qḋ ſic ꝓbat: illud
enī eſt de ſubſtantia rei quo ceſſante res eſſe non poteſt vt
l. precia. ff. de contrahē. emp. ⁊ inſt. de emp. et ven. §. preciū.
vbi dicit ꝙ res ⁊ precium ſunt de ſubſtantia venditiōis. nā
emptio ſine his eſſe nō pōt. Euictio aūt eſt de naturalibus
ſeu accidentalibus emptionis. Nunc ad propoſitū cū ſnīa
eſſe poſſit ſine teſtium examinatione ſeu publicatiōe quod
patet ex eo qꝛ non eſt de neceſſitate vt pꝛobatio fiat per te
ſtes cum poſſit fieri per inſtrumenta ⁊ confeſſiones p̄ſum-
ptiones ⁊ ſimilia: vt in. c. afferte. de preſum. ⁊. c. cū Joānes.
de fide inſtr. ⁊. l. in exercendis. C. eo. ti. ergo publicatio nō ē
11 de ſubſtantia ſententie. ¶ † Et ideo concluditur ꝙ ſi teſti
bus non ſcriptis vel non publicatis ſnīa feraꝛ illud eſt con
tra ius litigatoꝛis: nō aūt contra ſubſtantialem oꝛdineȝ iu
dicioꝛū. ⁊ ita refert Barto. tenuiſſe Ja. but. Idē etiā ſentit
Spe. in ſecunda parte ſui li. in pꝛin. ⁊ Hoſt. in ſum. de re iu
di. vbi dicunt ꝙ non omnia que interuenire debent in iudi
cio ſunt de ſubſtantia: ſed q̄dā de ſolēnitate: quedā de ſub
ſtantia: ſicut in ſacramēto altaris ſolū illa verba quibus fit
tranſlatio ſunt de ſubſtātia. alia vero ſunt de ſolēnitate: vt
in. c. panis. de conſe. di. ij. vnde dicūt ꝙ in iudicio de ſubſtan
tia eſt citatio: libelli oblatio: litis conteſtatio. iuramētū de
calumnia. ⁊ qḋ ſententia feratur in ſcriptis cōgruo loco ⁊
tempoꝛe ſeruatis ſolennitatibus debitis. ſed tu de citatio-
ne dic ꝙ eſt de ſubſtantia circa abſentē. iij. qḋ. viij. caueat. ⁊
c. omnia. ſed erga preſentē non eſt de ſubſtantia. vt no. Joā.
an. in. c. fi. de ele. li. vj. ⁊ Bart. in. d. l. pꝛolatā. ⁊ Bald. in auꝛ.
ſi oēs. C. ſi vt ſe ab he. de lib. obli. dic vt plene dixi in ca. j. de
lib. obl. de lit. conte. dic vt in. c. vno. de lit. cōteſt. De iuramē
to calumnie habes bo. tex. in. c. j. de iura. cal. li. vj. De ſentē
tia qualiter ſit ferēda. dic vt. c. fi. de re iudi. lib. vj. Et ad no
ſtrum pꝛincipale propoſitum adde tex. ſingu. in. c. fi. de her.
lib. vj. vbi dicitur ꝙ propter ſcandalum teſtium euitanduȝ
poſſunt ſubiceri nomina teſtiū. ⁊ dic ꝙ etiam dicta teſtiū
poſſunt ad tempus occultari: vt ſi pars non audet cōueni
re aduerſariū propter eius potentiam ⁊ interim timeꝛ de
abſentia vel moꝛte teſtiuȝ: vt no. ponit Hoſ. in. c. quoniam.
in pꝛinc. vt lit. non conteſt. vbi dixit. ⁊ vide quod not. Joā.
12 and. in. c. j. de homi. li. vj. ¶ † Sed quero quid de renuntia
tiatione ſeu concluſione que ſolet fieri in cā, de qua in. c. cū
dilectus. de fide inſtru. ⁊. c. paſtoꝛalis. de cau. poſ. ⁊ pꝛopꝛie.
vbi per Inn. ⁊ in. c. cum veniſſent. de teſt. cū ſi. an ſint ꝺ oꝛdi
ne ſubſtantiali. de hoc vide bo. glo. in cle. ſepe. de ver. ſig. x.
concluſione. per Jo. and. in addi. Spe. in ti. de renū. ⁊ ꝯclu-
ſio. in pꝛin. vbi tȝ qḋ nō ſit de ſubſtantia. Et ꝑfecto ſatis di
13 co hic hoc ꝓbari ex predictis. ⁊ hoc teneas. ¶ † Quero qꝛ
tex. mandat hic inquiri in cauſa appellatiōis an teſtes iſti
fuerūt cōſpiratoꝛes an ſufficiat ꝓbare in cauſa appellatio-
nis inhabilitatē teſtiū. So. gl. in ver. iuramēta. dicit ꝙ non
ſed requiriꝛ qḋ in pꝛima cauſa pars pꝛobare voluerit. qui-
nimo non ſufficit qḋ obtulerit ſe pꝛobaturum niſi nūc vere
pꝛobet. arg. hic in text. ibi pꝛobare voluit ⁊c. ¶ Sed cōtra
hoc glo. oppo. de. c. interpoſita. de app. vbi oblatio pꝛoba-
tionis abſq; alia pꝛobatione grauaminis iuſtificat appel-
lationem, remittit pꝛo ſolutione ad not. in. c. ex parte Ade.
de teſt. aduerte duo ſunt hic videnda. Pꝛio an in cauſa ap
pellationis poſſit pꝛobari indignitas teſtium ad finē retra
ctandi ſententiam licet non fuerit oppoſita in cauſa pꝛinci
pali. Secundo an ſola oblatio ꝓbationis indignitatis te-
ſtium facta coꝛā iudice a quo iuſtificet appellationē: vt ſic
ex quo cōſequatur pars retractionem ſentētie. Ad pꝛimū
vidiſtis quid ſenſerit glo. Innuit enim qḋ non. ⁊ idē ſenſit
hic Inno. dicit enim quod pars volēs repꝛobare teſtes de
bet hoc pꝛoteſtari a pꝛincipio: alias ſibi p̄iudicat. s. de teſt.
pꝛeſentium. imo quod plus eſt debuit ſtatim pꝛobare ⁊ pe
tere et recipere terminum ad pꝛobandum. vt hic. et. s. de te
ſti. cauſam. Sed tu aduerte qꝛ habes notabilem gl. in con-
trarium in cap. j. s. de excep. que dicit quo hec exceptio cō
e tra perſonas teſtium eſt quaſi perēptoꝛia e. Ideo poteſt op
poni ⁊ pꝛobari in cauſa appellationis ſicut peremptoꝛia.
Et idē ſentit gl. in. c. ex parte Ade. de teſti. ⁊ in. c. de teſti. e.
tit. Intelligo tn̄ ſecundum limitationē. c. pꝛeſentiū. de teſt.

⁊ vide

⁊ vide qđ dixi in.d.c.ex pte.Et ad iſtũ text.dico ꝙ ſi papa non oppo-
nit nec proteſtat in principio nõ auditur indifferenter poſtmodũ:vt
dixi in.c.pñtiũ.⁊ hoc caſu procedit opi.gl.⁊ Inn.ſed ſeruata diſpoſi-
tione.d.c.preſentiũ.dȝ audiri videlicet ſi iuret ꝙ ad hoc ex malitia nõ
14 pcedat:⁊ dic vt ibi. ¶ † Ad ſcđm dic vt plene dixi in.c.ex pte Ade.
⁊ ad iſtũ tex.dic ꝙ iſte abbas non appellauit a reiectione probatiõis
ſed a diffinitiua.vt patet in litera.⁊ infra dicam.⁊ ſic oblatio proba-
rionis etiam ſi fuiſſet a principio reiecta non habuit iuſtificare appel
lationẽ.c.interpoſita.loquitur cũ appellat a grauamine.⁊ dic vt ibi.
⁊ in.d.c.ex parte. ¶ Glo.pe.colligit ex tex.ꝙ per appellationem reuo
cantur ſolum ea quominus legitime ſecuta ſunt:non autem omnia li
cet appellatio ſit legitima.hec colligit gl.ex eo quod tex.mandat in-
quiri an iudex fuerit ſecutus dicta conſpiratorum vel nõ aũt reuocat
ſententiã ex grauamine amiſſionis conſpiratorũ.Contra quod gloſ.
oppo.de.c.ſuper queſtionũ.in fi.de off.deleg.vbi reuocant omnia in-
nouata poſt appellationẽ.Sol.glo.⁊ minus bñ dicẽs ꝙ hic videbat
appellatio legitima:ſed nõ erat:q: oportebat probare oẽs teſtes eſſe
15 conſpiratores. ¶ † Sed certe hec ſol.non eſt bona:q: ad iuſtifican-
dam appellationem iudicialem ſatis eſt probare ex iuſta ⁊ vera cauſa
fuiſſe appellatũ:quo probato omnia poſtmodũ attẽtata veniunt re-
uocanda tanq̃ geſta a iudice cuius iuriſditio erat ſuſpenſa per appel
lationem:vt probatur in.d.c.ſuper queſtionũ.in fin.⁊ in.c.ſi a iudice.⁊
16 c.non ſolũ.de appel.li.vj. ¶ † Hic notanter dixit Inn.in.c.quia pro-
pter.de ele.in pe.col.ꝙ hec eſt vna de differentijs inter appellationeȝ
iudicialẽ ⁊ extraiudicialẽ:q: in iudicijs quicqd fit poſt appellationẽ
venit reuocandum:q: poſt appellationẽ legitimã deſinit eſſe iudex.ſ.
de appel.cum cauſam.ſecus extra iudiciũ:q: ſolum venit reuocãdum
quicquid fit cõtra appellationẽ:q: per talẽ appellationẽ non impedi
17 tur quis vti legitime iure ſuo:vt in.c.cũ nobis.de ele. ¶ † Hãc eandẽ
concluſionem repetit Inn.in.d.c.cũ nobis.in.j.col.vbi dicit ꝙ ſi in iu
dicijs appellatur in vno articulo:puta quia vocatur ad locũ nõ tutũ
vel q: recepit teſtẽ quẽ conſtat excõicatum:vlterius quicquid fecit in
tali cã iudex reuocabit:certũq̃ eſt ꝙ hec eſt legitima cauſa appellan-
di:quia iudex admittit teſtes conſpiratores etiã in cauſa inquiſitio-
nis:vt probatur in.c.per tuas.el.j.de ſimo.Ideo dic melius ad 2ᵐ
ſ.formatũ ꝙ hic non fuit appellatũ ab illo grauamine:q: teſtes cõ-
ſpiratores admittebant:ſȝ ſolũ a diffinitiua p quã abbas fuerat remo
tus:vt dicit hic Hoſ.⁊ bñ.⁊ apte hoc pbat per iſtum tex.in ver.a qua
ſnĩa.⁊ vigore huius appellationis petebat ſnĩam retractari ex eo qđ
teſtes fuerant conſpiratores ſed nõ obtinet niſi pbet ꝙ iudex fuerat
ſecutus dicta conſpiratorũ.⁊ eſt ratio:q: per appellationẽ a diffiniti-
ua venit ſnĩa retractanda ſolũ propter iniquitatẽ ſententie:non autẽ
propter grauamẽ procedẽs ex quo ab illo nõ fuit appellatũ.ſnĩa xo
nõ põt dici iniqua propter admiſſionẽ cõſpiratorũ ſi nihil dixerunt
vel iudex iſtorũ dicta non fuit ſecutus.Sed dices tu quare mandat
tunc inquiri ſi iudex fuerat illorũ dicta ſecut⁹ cũ pars nõ debeat am-
pli⁹ audiri:ex quo tẽpore grauaminis ſcȝ admiſſionis teſtiũ nõ fuit
appellatũ.debuit eñi illud grauamẽ cõtra iuſtitiã partis tranſiſſe in
rẽ iudicatã:vt in.c.cũ dilectus.de ele.⁊.c.ſignificauerũt.ſ.de teſt.Sol.
Hoſt.dicit ꝙ ideo:q: illud grauamẽ receptiõis conſpiratorũ potiſſi-
me tangit ſententiã.magis eñi grauatus fuit abbas circa illũ articu-
lum in ſententie prolatione q̃ in teſtiũ receptione.Et hodie in hoc
dic vt habetur in.c.fi.de ap.lib.vj.vbi habetur ꝙ ſi grauamẽ a quo nõ
fuit appellatũ tangit negotiũ principale poteſt in appellatione a dif
finitiua reuocari:ſecus ſi non preiudicat negotio principali.de quo
18 dic vt habet lati⁹ in cle.fi.eo.tit. ¶ † Ex his ſingulariter not.ꝙ exce-
a ptio[a] cõtra pſonas teſtiũ dicit tangere negotium principale ⁊ ſi non
principaliter ſaltem per obliquũ quia admiſſis teſtibus non idoneis
perit ipſum negotium.ad hoc gl.no.in.d.c.j.de excep.⁊ in.c.ex parte
ade.⁊ in.c.de teſtibus.ſ.de teſt.⁊ hoc clare probat hic.Nã in cauſa ap
pellationis diſcutit de hoc grauamine:lȝ ab eo non fuerit appellatũ
in prima cauſa cum grauamen infligeretur.Et not.ſingulariter hoc:
19 quia neſcio quod alibi ita bene probetur. ¶ † Et probat hec litera ꝙ
admittitur diſcuſſio indignitatis teſtium in appellatione a diffiniti-
ua:etiam ſi in prima cauſa fuit oppoſitũ a iudice ad vlteriora pcedẽ-
te non fuit appellatũ ⁊ hoc ratione predicta:q: indirecte tangit ne-
gotiũ principale.vnde iudex iterũ grauare videtur ſequendo illorum
20 dicta in ſentẽtie prolatione.⁊ tene mẽti predicta. ¶ † Oppo.contra
tex.in fi.vbi dicitur ꝙ contra alios ab abbate hic potuerũt teſtes cõ-
b ſpiratores[b] admitti.hec enim videtur cõtra teſtimoniũ.ſ.de teſtibus.
vbi dicitur ꝙ teſtes criminoſi ſunt repellendi a teſtimonio:ſed con-
ſpiratores maxime peccãt:vt in.c.cõiurationũ.cũ duob⁹ ſeq.xj.q.j.er-
go ⁊c.ad idẽ.c.per tuas.prealle.de ſimo.vbi cõſpiratores ⁊ capitales
inimici equiparant:⁊ pari modo a teſtimonio repelluntur.Sol.gl.fi.
quatuor modis.Primo ꝙ iſti fuerũt admiſſi vt de facto ſuo depone
rent.nã ⁊ ſecũdo interrogãtur de eorũ facto in aliorum defectum.iiij.
q.iij.§.ſerui.ij.reſpõſo.dic tamẽ ꝙ non crederetur eis ad plenũ in alio
rum preiudicium.ad hoc qđ legitur ⁊ not.in.c.j.de confeſ. ¶ Secũdo
ſoluit ꝙ iſti conſpiratores poſſunt contra alios admitti non ad ple-
nã fidẽ ſed ad preſumptionem faciẽdã vel ad iudicis informationẽ ſȝ

Ioã.and.⁊ eſt ſimile in.d.c.j.de cõfeſ. ¶ Tertio
ſoluit qđ vȝ iſtorũ dictũ cõtra illos qui eos tole-
rauerũt.ar.in.c.n.ulti.j.de acc.hoc nõ placet Io.
and.q: illud ſpeciale in epiſcopo:vt ibi no.⁊.ij.q.
vij.in hoc. ¶ Quarto ſoluit qđ hoc non conſta-
bat tempore depoſitionis illos fuiſſe conſpirato-
res:vt in fine litere dicit.hec ſol.non videt ſuffi-
ciẽs:q: litera vtit verbo preſertim:quaſi dicat ꝙ
idẽ ſi conſtitiſſet.Preterea tex.expſſe dicit ꝙ ta-
les poſſunt cõtra alios admitti. ¶ Quinto ex-
tra glo.ſoluit Inno.ꝙ ſi alij obiecũſſent hoc cri-
mẽ conſpirationis fuiſſent repulſi.ſed hoc null⁹
preter abbatẽ obiciebat:ideo a ſolius abbatis
21 nocumento excludunt. ¶ † Hec ſol.põt admit-
ti ſi delictũ teſtiũ erat incognitũ:alias iudex ex
officio ſuo debet repellere indignos.ij.q.vj.in q-
22 rendũ.iuncta gl.j. ¶ † Sexto ſoluit idem Inn.
ꝙ tex.poteſt intelligi de his qui conſpirauerũt
cõtra abbatẽ in bonũ.puta vt reſiſterẽt ſibi male
alienanti vel aliquid ſimile.iſti enim non debent
admitti contra eũ contra quẽ conſpirant:q: nõ
ſolum inimici dicuntur vt repellantur a teſtimo
nio qui oderunt mente.ſed etiã hi qui ſine mẽtis
odio habẽt vel habere preſumunt cauſas inimi
citie.vt.iij.q.v.cũ tribus ſeq.ſed contra alios bñ
admittunt.q: nõ peccãt nec preſumuntur cõtra
alios habere inimicitie cauſam.qđ eſt ſingulari
ter notandũ.⁊ vide qđ no.in.c.exhibita.ſ.de iu-
di. ¶ Septimo ſoluit Hoſ.qđ id quod hic dicit
pcedit cum ſit generalis inquiſitio tũc enim nõ
eſt locus ſubtilitatibus iſtis:maxime quo ad il-
los qui debent penitẽtiã agere quo caſu nec for-
ſan locus eſt ſm eũ illi forme que tradit de acc.
qualiter ⁊ qñ.ij.ſ.debet.lȝ abbas qui ſpecialiter
expreſſus erat:⁊ ab adminiſtratione remouẽd⁹
de hoc conqueri potuiſſet.Et no.bene hanc ſol.
q̃ ſatis mihi placet.nã cũ agitur ad penitentiam
requiruntur probationes ita dilucide.de quo vi
de quod not.glo.in.c.multi.ij.q.j.⁊ quod dixi in
c.at ſi clerici.ſ.de iudi.⁊ de modo procedendi cõ
tra religioſos dixi in.c.cum contingat.de fo.co-
pe.⁊ in repe.c.ſi quis contra clericum.eod.titul.
¶ Octauo ſoluit Goff.quod ſpeciale eſt qđ ta-
les recipiant hic:q: que fiunt in capitulo per a-
lios ſciri non poſſunt.ſ.de teſti.veniens.ſicut ea
q̃ fiunt domi indagãtur a domeſticis.l.conſenſu.
C.de repu.⁊ ideo quales inueniunt tales recipiũ
tur quelibet iſtarũ ſolutionũ eſt bona ⁊ modera
ta:vt.ſ.vnde eas coniungendo dicit hic do.An
c to.qđ cõſpirator[c] in bonũ repellitur a teſtimo-
nio contra prelatũ nõ contra capitulũ vel alios.
cõſpirator in malum repellitur a teſtimonio cõ-
tra illũ cõtra quẽ conſpiratur contra alios ſi nõ
opponat.admittitur ſi opponat admittitur in
generali inquiſitione ⁊ contra infamatũ:vbi agi
tur ad penitentiam.contra nõ infamatũ admit-
titur in iudiciũ ad informationẽ vel qualẽqualẽ
preſumptionẽ ad penã nõ vbi poſſunt alij teſtes
23 haberi. ¶ † Ubi alij nõ poſſunt haberi admit-
tũtur:ſed quanta fides det relinquendũ eſt arbi
trio iudicis.⁊ vide ad materiã quod leg.⁊ no.in
d.c.p tuas.de ſimo.⁊ qđ dixi in.d.c.ex pte Ade.
de teſti.dico enim breuiter quod iſti conſpirato-
res omnino ſunt repellendi ⁊ a principio cõtra
illum contra quem conſpirauerant etiam ſi aga
tur per viam inquiſitionis.tex.eſt no.in.d.c.per
tuas contra alios vero admittuntur ſi erãt con
ſpiratores ex bona cauſa:ſi ex mala admittũtur
⁊ repellunt credit parũ vel plus ſm qualitatem
perſonarũ preiudicij ⁊ neceſſitatẽ pbãdi prout
de alijs criminoſis in iure diſponitur de quibus
plene dixi in.d.c.ex parte.⁊ dic vt ibi.⁊.d.ca.j.de
24 confeſ.vbi etiam plene dixi. ¶ † Nunc extra gl.
oppo.contra tex.in eo quod iſti regulares pro ſe
⁊ ex parte quorundã conſociorũ denuntiauerũt
proprium abbatem apud Roma.pontificem.vt
in princi.litere dicitur.videtur enim qđ regula-
res non poſſunt cõſtituere pcuratores tanq̃ ſin
gulares perſone nec procuratores conſtitui ſal-
tẽ ſine abbatis licentia.Primũ probatur q: nõ

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Exceptio.Vi de Feli.in.c.j.co.j.Vſi.dũ dicit gl.ꝟ vbi dicit ꝙ exceptio in perſonas teſtiũ regulatur vt peremptoria:⁊ allegat Abb.hic.
b ¶ Qñ ꝯſpirator admittat ad teſtificandũ ⁊ adde hic Inn.in.c.j.de ſchiſmaticis. ¶ Adde Ol.cõſilio.cclxxviij.et clv.
zacharias.
¶ Adde Spe.in tit.de teſti.§.j.ver.itẽ ꝙ eſt cõſpirator.⁊ in tit.de accu.§.iij.Vſ.videndũ.Bald.in.c.cõuẽticulas cul.j.no.j.de pace iura.fir.in vſi.feu.⁊ car.in cle.j.§.quando vero.de ſta.mo.
Sebaſti.Sapia.
c ¶ Conſpirator.Qñ conſpiratores repellũtur a teſtimonio.vide are.in ca.qualiter et qñ.in.ij.col.j.de accu.et old.in cõſi.cclxviij.incipiẽ.licet quãtum ad clauſtrales.

a ¶ Ubicūqꝫ monachꝰ pōt ꝓpria autoꝛitate agere pōt ēt ꝓpria autoꝛitate ꝑ aliū literas īpetrare ⁊ ad cauſas illas ꝓcuratoꝛē cōſtituere vt hic ēt ꝑ do.Ant.in.ij.co. cir.me.⁊ hāc eādē doctrinā tradit gl.in ꝟbo cōſtituere.in cle.religioſus.de ꝓcura.⁊ ꝓ hoc facit ꝙ no.d.ant.in.c. edoceri.in princ. in vl.col.de reſc. Itē ad hoc facit q꜡ in caſibꝰ ī qbꝰ minoꝛ hꝫ legitimā ꝑſonā ſtandi in iudicio his caſibꝰ pōt ꝓcuratorē ꝓpria autoritate ꝯſtituere:vt eſt tex.i.c.ex pte.de reſt.ſpo.⁊ hāc ptē tꝫ hic.d.ant. in ꝑn.in.viij.col. ⁊ Imol.in.d.cle. religioſus ſuꝑ illa gl.ī ꝟ.ꝯſtituere ⁊ bar.i.l.ēt ex p̄terito.§.abſens. ff.de ma.vin.qui al.l.diuꝰ.ff.q pe.tu.⁊ idē d̄t Bar. i.l.neqꝫ tutoꝛes. C.de ꝓcu.⁊ vide de iſta doctrina qꝺ no.Cy.⁊ bal. in.l.exigēdi.C.de ꝓcu.⁊ ꝙ his caſibꝰ poſſit ꝓcuratoꝛē ꝯſtituere.tꝫ bar.⁊ Ja.de are. i.l.ſi ex legati cā. ff.de verb.obli.⁊ alleg.ad hoc gl. i.l.ij.ff.q pe. tut. quā vide ⁊alleg. no.i.l.iij.§.j.ff.rē ra.ha.ꝑ q̊ opti. facit qꝺ no.Specu.in ti.de ꝓcur. §.rōne q̊qꝫ ꝯſtituētis.in.j.co.ꝟ. itē ꝙ cōſtitutꝰ ē. Idē adde ꝙ his caſibꝰ qbꝰ cōiuncta ꝑſona poteſt agere ꝓ cōiūcta his etiā pōt conſtituere ꝓcuratorē ēt añ lit.cōteſ. iſte eſt caſus no. i.c.accedēs.in fi. ibi ꝓcuratoꝛem mittas q ad agēdū ⁊ rñdēdū ⁊c. ſ.de ꝓcu.ſꝫ poſſet rñderi ꝙ ille tex.nō d̄t ꝙ ꝯiūcta ꝑſona ꝯſtituat ꝓcuratorē.ſꝫ dū tex.d̄t ꝙ mittas ꝓcuratoꝛē intelligit ſcꝫ ꝯſtitu

habent velle vel nolle:ſed eoꝛū voluntas vel noluntas depēdet a ſuperioꝛis iudicio.vt in.c.ſi religioſi.de elec.lib.vj.⁊ in.c.ij.de teſt.eo.li.⁊.ij.q.j. c.nō dicatis.Scdo probaꝛ in.c.ij.de poſtu.⁊.xvj. q.j.monachi.vbi ꝓbaꝛ ꝙ monachꝰ vel canonicꝰ regularis non poteſt procuratoꝛ cōſtitui niſi ꝓ vtilitate monaſterij ⁊ abbate nihilominus impe rante,Sol.hinc ſumpta occaſione Innoc.ſatis egregie tractat hic materiā iſtā permixtim.Sꝫ ego pro clarioꝛi intelligentia diuido dicta ſua in duas partes.In prima tractabimus an religioſus poſſit ꝓcuratoꝛē ꝯſtituere noīe ꝓpꝛio.In ſecūda an ⁊ qñ poſſit ꝓcuratoꝛ conſtitui.¶ Circa primū dicit hic Inno.ꝙ in cauſis quas religioſi habēt ſeu habere pñt noīe ꝓpꝛio pñt conſtituere ꝓcuratoꝛē in illis etiā ꝓcurare noīe ꝓpꝛio.exemplū pōt in multis cōſtitui:vt puta ſi ſiat inqſitio ꝯ ipſos vel inquiſitionē ꝓmouerūt cōtra p̄latū: vt hic.⁊.ſ.c.pe.de accu.vel ſi agāt de propꝛia electione:vt puta ſi fuerunt electi ad pꝛelaturā ꝓpꝛie eccleſie vel aliene:⁊ electiōi iā cōſenſerūt de licentia abbatis.ad hoc.c.cū dilectus.de cōſue.⁊
25 c.cū dilecta.de reſcri.⁊.ſ.eo.ad ꝓbandū.¶ † Itē cū accuſant propꝛiū pꝛelatū.quo caſu debēt habere expenſas a monaſterio:vt in.c.ex parte.⁊.c. pe.de accu.Et circa hoc concludit Inn.regulaꝫ
a ꝙ vbicunqꝫ licet monachoª agere lꝫ ei per aliuꝫ literas impetrare ⁊ cauſam proſequi.ad hoc.ſ. de exce.dilecti.in pꝛin.Firmat ⁊ aliā regulā magis generalē dicens ꝙ is cui ꝑmittiꝛ per ſe agere pōt ꝓcuratoꝛē cōſtituere.per.l.j.ff.de ꝓcu.Et p̄ſertim hoc ꝓcedit in religioſo:q꜡ meliꝰ eſt vt religioſus agat ꝑ aliū q̄ per ſeipſuꝫ:vt in.c.vno.ſ.
26 de ſyndi.⁊ p̄dicta notabis.¶ Ex qbꝰ infero qꝺ vbicūqꝫ religioſus hꝫ legitimā ꝑſonā ſtādi in iudicio vt in caſibus ſibi a iure permiſſis:in illis libellū ꝓpꝛio noīe pōt cōficere ſiue agat ſiue cōueniaꝛ ad qꝺ allego bo.tex.in.c.dudū.de cōuer.cōiug.vbi ſnīa abſolutoꝛia fuit cōcepta in perſona monialis.Idē ibi dicit Jo.an.in ꝯdēnatoꝛia qñ executio non pōt fieri in bonis monaſterij:vt puta q꜡ obligatio directe cōcernit ꝑſonā monachi xxvij.qꝺ.j.ſi qua monacha.⁊.xvj.q.vj.de elapſis.
27 ¶ † Quid aūt ſi executio eſſet fiēda in bonis:vt puta q꜡ monachꝰ cōueniꝛ ex facto geſto añ monachatū ⁊ bona monachi trāſiuerūt in monaſteriū vel ex facto geſto poſt monachatū in caſu q̊ obligaꝛ monaſteriū.iuxta no.per Inno.in.c.cū olim.de pꝛiui.vbi vide ⁊ ꝑ glo.⁊ doc.in.d.c.ex ꝑte de accu.⁊ per Arch.in.c.vt periculoſa.ne cler. vel mona.li.vj.pleniꝰ ꝑ gl.⁊ Bal.in auꝛ.cauſa q̄ fit cū monacho.C.de epiſ.⁊ cler.Et conclude qꝺ ſi agaꝛ cōtra monachū ex obligatione oꝛta ante monachatū dꝫ narratio facti concipi in perſonā monachi:q꜡ cū eo negotiū geſtū eſt.Itē qñ obligatio conſiſtit in perſonā monachi:q꜡ nō potuit per ingreſſum monaſterij ſe ab obligatione liberare.arg.op.in.d.auꝛ.cauſa que fit cū monacho. ſed monaſteriū teneꝛ tanq̄ ꝓcuratoꝛ in rem ſuā. ar.inſti.de acquiſi.ꝑ arrog.in fi.no.Bal.in.d.autē.cauſa.ſed concluſio libelli ⁊ ſnīa condemnatoria debēt referri in monaſteriū.qꝺ tenet Jo.an. an.in.d.c.dudū.⁊ multi alij in.d.auꝛ.cauſa.Sed alij contra Bal.ibi conſuluit ꝙ feraꝛ in perſonā vtriuſqꝫ.qꝺ ſatis placet.arg.eoꝛum que no.in.c. querelā.de elec.facit optime qꝺ not.Inn.ſuper rubꝛi.de oblig.ad ratio.vbi dicit ꝙ ſi obligatus alicui intrat monaſteriū ⁊ non habeat in bonis vñ ſatiſfaciat ꝙ ſcribendo vel aliud honeſtum opus faciēdo ſalua honeſtate regule ille ſuo creditoꝛi ſatiſfaciat qꝺ no.Pꝛio ergo executio fieri debet ī bonis ſi qua ꝑuenerūt ad monaſteriū. Scdo ꝓuidebiꝛ in defectū modo p̄dicto in ꝑſonā monachi.ex quo euidēter colligiꝛ ꝙ obliga
28 tio remā ſit in perſonā monachi.¶ † Scdo caſu principali cū agiꝛ ex facto geſto poſt monachatū.dic ꝙ obligaꝛ monaſteriū ⁊ contra illud eſt agēdum:qꝺ tñ eſt intelligendū.vt no.Inn.in.d.c. cū olim.⁊ no.in.d.c.vt periculoſa.⁊ in.c.qꝺ qbuſdā.de fideiuſſoꝛ.⁊ hoc quo ad primū principale

29 dictū.¶ † Quo ad ſcdm an religioſus poſſit ꝓcuratoꝛ cōſtitui.concludit hic Inn.ꝙ ꝓ vtilitate monaſterij ⁊ abbate impetrante poteſt indu
b bie.vt in iuribꝰ.ſ.alle.Dubiū eſt nūqd poſſit eē ꝓ vtilitate abbatis vt ſi ſit accuſatꝰ vel cōtra eū inquiritur.⁊ cōcludit ꝙ ſic.⁊ idē dixit in alijs negotijs abbatis vt in electiōe ipſius ⁊ ſimilibus: q꜡ in hoc vertitur vtilitas monaſterij:vt bonus abbas ei p̄ficiaꝛ ⁊ prefectus defendaꝛ.qꝺ no.per
c hāc rationē.idē dicit Inn.ᶜ vt poſſit cōſtitui pro laico patrono vel principe vel magno defenſoꝛe ſiue vtili amico monaſterij.Nā ep̄o videꝛ hoc officiū procuratoꝛis interdicendū magis q̄ monacho.v.q.iij.q꜡ ep̄i.⁊.ix.q.iij.cū ſcimus.⁊ tñ archiep̄s fuit procuratoꝛ ꝓ quodā dño laico.vt habeꝛ in.c.per venerabilē.q fil.ſint leg.multo ergo foꝛtius in predictis caſibus eſt monachus admitēdus cū verſetur vtilitas monaſterij ꝓmouendo cauſam magni dñi vel amici monaſterij:⁊ ſi is ꝯ quē cōſtituiꝛ excipiat ꝙ ī hoc nō vertiꝛ vtilitas monaſterij replicabiꝛ ſm̄ Inno.ꝙ nō ſpectat ad ipſum de hoc inquirere vel ſcire poſſent eñ tales eſſe:⁊ ita occulte vtilitatis monaſterij ꝙ nō expediret:imo officeret ipſas oībꝰ eſſe notas.ſed conuentus ad quē ꝑtinet ſcire ⁊ tractare vtilitatē monaſterij vel etiā ipſe monachus qui cōſtituitur poſſet cōtradicere ex hac cā.Itē ⁊ de mādato ep̄i pōt monachus cōſtitui ꝓcuratoꝛ ſꝫ Inn.alle.xvj.q.j.q vere.qꝺ intellige pro vtilitate cōi ⁊ publica eccleſiarum.de quo tñ dic vt not.ꝑ Innoc.⁊ alios in.c.de ſta.re.quinimo plus dicit Inn.qꝺ etiā ꝯ volūtatem ep̄i ⁊ abbatis poſſunt monachi denuntiare malū pꝛelatū ⁊ ad hoc procuratoꝛes cōſtituere:vt hic patet.⁊.ij.q.vij.quapropter.quinimo ꝓ proſecutione cuiuſlibet negotij in quo plures monachi agēdo vel defendēdo admittunꝛ poſſunt vnus vel plures ex his ꝓ ſe negotiū ꝓſequi ⁊ etiā conſtitui ꝓcuratoꝛes ab alijs nomine eoꝛūdē:vt hic no.probaꝛ ſm̄ Inn. ⁊ bene.ſ.eo.de accuſa.cum olim.⁊ allegat ad hoc bo.tex.apertum iuncta gloſſ.in verſi.conſoꝛte.in
30 cle.religioſus.de procur.¶ † Nec obſtat predictis ſm̄ Inno.d.c.non dicatis.vbi dicitur ꝙ nec literas deberet recipere monachus ſine licentia ſuperioꝛis qd intelligitur de literis quantūcūqꝫ pꝛiuatis ⁊ amicabilibus ſibi miſſis:vt ibi no.ergo foꝛtius hoc idē dicēdū in procuratoꝛijs.Ad hoc eñ reſpondeꝛ ꝙ premiſſa cōcluſio procedit quando vertitur vtilitas monaſterij:⁊ in caſibus ſibi a iure permiſſis.contrariū vero procedit regulariter ⁊ pro vtilitate propꝛia.quod eſt notādū.Ex p̄dictis ſume multas notabiles limitationes.ad.c.ij.de poſt.maxime quatenus ibi fit mētio de vtilitate monaſterij:vt ſic illud verbuꝫ ſumatur valde late.⁊ ex hac ſignificatione ſic late ſumpta dicit Hoſt.in.c.ex reſcripto.de iureiu. ꝙ ex abbatis permiſſione poteſt monachus deputari ad tempus ad ſeruitium alicuius pꝛelati vel magnatis:q꜡ hoc fit ſine vtilitate monaſterij cum per illud negotiū monaſterij promoueatur ſicut alias de clerico ſeculari:vt in.c.cū dilectus. de clericis non reſiden.ad hoc allega.tex.in.c.cū paſtoꝛalis.ij.q.vij.

1 ☞ Iniuria fit alicui etiā ſi ei dicis veritatem dūmodo iniuriandi animo dicas.de quo.ſ.nu.26.
2 Actio iniuriarū ſiue intentetur ciuiliter ſiue criminaliter infamat aliquem licet aliquo reſpectu talis infamia poſſit vitari.45.
3 Procuratoꝛ nō pōt interuenire ī cauſa coꝛꝑali. Pro iniuria poteſt aliquo caſu inferri pena coꝛpoꝛalis.nu.24.
6 Actio iniuriaruꝫ an cōpetat ꝓ modica iniuria. Condemnatus pro modica iniuria an efficiatur infamis.nu.8.
7 Delicta quantūcunqꝫ parua ſunt punienda. Contumacia tanto maioꝛ eſt quanto ex minoꝛi delicto inſurgit ⁊ quare.
9 Infamia facti eſt illa que obuenit ex cōi hominū oblocutione que non poteſt aboleri niſi contrario facto:videlicet ꝙ contrarium dicatur.

tū ab ipſo filio q ꝯtraxit ſpōſalia. ⁊ adde ꝙ ꝓ doctrina.ſ.tradita de minoꝛe eſt caſus in.c.ſi annū. in pꝛinc.ij.col.de iudi.in.vj.⁊ alle. text.ibi per bar. in.l.diuus.verſi. ſiquidem.ff.qui pe.tuto.⁊ ad idē vide Lap.alleg. xlix.in vlti.colū. ⁊ Bart.in.l.j.in pꝛinci.circa mediuꝫ loquitur de ſeruo.ff.de procurato.
☞ Sebaſti.Sapia.
b ¶ Dubiū eſt.vide Gemin.poſt Archi.in.c.nullus.ij.qꝺ.ix.vbi idē tenet dūmodo fiat de mandato ep̄i.⁊ tenet Imol.in cle.⁊ ſi principalis.col. xij.de reſcriptis. ⁊ Rom̄.in ſing. cclxxiij.inci.monachꝰ nō poteſt.
c ¶ Et iſtō dictū Innoc.ſequitur do.Anto.in.c.ꝑ venerabilem. in iij.col.qui fil.ſint leg.⁊ in.c.ex parte.de iureiu.⁊ in c.j.de ſyndi.in vlti.col.⁊ in.c.cū M.ferra.in.xij. col.de conſtitut. ⁊ Imo.poſt dominū ant.in cle. ⁊ ſi principalis. in.ix.col.in fi.de reſcript.⁊ ſequiꝛ Archi.in.c.nullus.ij.q.vij.Sed cōtra hoc foꝛtiter vꝛget qꝺ not. Joā.and.in.c.ij. in fi.de poſt.vbi dicit qꝺ ad hoc vt monachꝰ poſſit eſſe procuratoꝛ nō ſufficit ꝙ ſecundario adſit vtilitas mōaſterij:ſꝫ opoꝛtet qꝺ adſit principaliter.Itē adꝺ hic do.de ro.in antiquis deciſio.xxxiij.⁊ in nouis.de ci.ccxlvj.Itē vide do.in.c.quamuis.in.ij.col.ver. ſed qd ſi eſt cōſtitutꝰ.de ꝑc.in.vj. ¶ Adde an religioſus poſſit ꝓcur.cōſtitui.do. Cardi.cōſi.lxvj. ⁊ qd de clerico.ꝑ Federi.conſilio cclxx.⁊ per Ro. conſil.ccclxxxij.

10 Papa poteſt reſtituere fame tam laicos q̄ clericos et ſubiectos, alios vero non.
Degradatus ⁊ depoſitus poteſt p papā reſtitui ⁊ conſtat ꝙ ex hoc eſt effectus infamis.
Papa non legitimat alteri ſuppoſitum.
11 Legitimare ⁊ fame reſtituere procedunt a pari.
12 Collegium cardinalium vtrum poſſit aliquē fame reſtituere.
Cardinales in titulis eoꝝ habent iuriſditionē quaſi epiſcopalē al's nullā habent iuriſdictionē.
13 Cardinales ſede vacante nil poſſunt exercere de ſpectantibus ad papam.
14 Epiſcopi an poſſint aliquem fame reſtituere.
Epiſcopi diſpenſant a votis iuramenti ⁊ fidelitatibus ⁊ huiuſmodi
Epiſcopus non diſpenſat cū patiente defectum in natalibus quo ad ordines.
15 Criminoſus cū quo eſt diſpenſatū poteſt teſtificari in omni cauſa ⁊ quemlibet accuſare ſi vero non eſt diſpenſatus non.
16 Reſtituere fame nō poſſunt plati iferiores epo.
17 Imperator pōt imperio ſuo ſubiectos fame reſtituere ⁊ taliter reſtitui citra aliā diſpenſationeʒ poſſunt promoueri ad ſacros ordines
18 Senatus romanꝰ nō poteſt hodie fame reſtituere: quia apud euʒ nulla iuriſditio remanſit.
19 Principes ⁊ ciuitates nō recognoſcentes ſuperiorem. poſſunt fame reſtituere.
Ciuitates non recognoſcentes ſuperiorē habēt tantam poteſtatem in ſe quantaʒ habet imperator in vniuerſo.
20 Infamis ex forma alicuius ſtatuti pōt reſtitui fame per principes ⁊ ciuitates ſuperiorem recognoſcentes.
21 Preſcriptio: qua pſcribūtur reſeruata principi requirit tempus de cuius initio nō eſt memoria.
22 Reſtituere fame non poſſunt inferiores principes niſi in quandam conſequentiam.
23 Actio iniuriarū intentat ciuiliter ad pecuniariā eſtimationē ſm iuramentū iniuriati ſm formam hic traditam. ſecuta tamen taxatione iudicis.
24 Actio iniuriarū ſi eſt intentata ciuiliter, nō poteſt vlterius criminaliter intentari.
25 Dicentes adinuiceʒ iniuriam: poteſt alter alterum accuſare.
26 Delicta paria mutua cōpenſatione tollunt qn̄ agitur ciuiliter: ſecus ſi criminaliter.
27 Dicere alicui tu es baſtardus animo iniuriādi eſt verbum iniurioſum. 28.
29 Animus an fuerit bonus vel malus iudicatur per circonſtantias ⁊ indicia.
30 Libellum famoſum ſi quis reperit: ⁊ in eo contenta propalanerit, grauiter punitur.

Cum te. [a] Dānatꝰ in actione iniuriarū infamis eſt ⁊ per papaʒ poteſt fame reſtitui. Ita cōiter ſummat. ⁊ pcedit hec ſummario ſm vnū intellectū quē glo. nō ſequitur, ſed ſʒ qḋ glo. intelligit ſummo ſic. Dānatus pro nulla vel modica iniuria infamis nō efficit. Qui autē iſtarū lecturarū ſit verior [b]. j. ſubijciā cū gl. ij. Diuidit in duas ptes. In pma ponit petitio. In ſecūda eiꝰ examinatio, vel rn̄ſio. ibi, nos aūt. ¶ Caſus literalis. W. de caſtro Guartini ⁊ B. habuerūt inter ſe ꝟba iniurioſa ita qḋ W. dixit ipi B. ꝙ equus ſuus nō erat minoris valoris q̄ capilli ipſiꝰ B. quare ipſe B. cōuenit. W. actione iniuriarū. iudices quidā qui ſup hoc cognoſcebant, cōdēnarūt dictū W. in decē ſolidis. vn̄ ipſe timēs ne per dictā ſniam notaret infamia petijt a dn̄o papa beneficiū reſtitutionis ad famā. papa vero cōſiderās ꝙ nulla vel modica ſibi fuerit facta iniuria. vult ipſuʒ W. per dictā ſniam infamia non
1 notari. Ber. ¶ † No. j. ꝙ licet quis dicat verū, ex quo tn̄ iniuriādi aīo dicit tenet actione iniuriarū. nā equꝰ qua q̄ viliſſimus nō eſt veriſimile ꝙ ſit minoris pcij ꝙ capilli alicuiꝰ: ſʒ qꝛ hoc illi improperauit animo iniuriādi tenetur de iniuria. ⁊ gn̄aliter cū querit an dicēs alicui cōuitiū ꝙ eſt in ſeverū teneat actiōe iniuriarū. dic vt. j. pleniſſime dicā in vlt. q. ¶ No. §. ꝙ lʒ actio iniuriarū ſit priuati iuris: vt. l. fi. C. de iiur. tn̄ irrogat infamiā cōdēnato: vt hic. ⁊ l. j. de his q not. infa. et ibi habent multa de qbꝰ qs dānatus efficitur infamis. Et ſcias qḋ infamia iuris qnq; irrogatur ex gn̄e delicti p ſniam declarati. qnq; ex gn̄e pene. qnq; ipſo facto. ſ. ex gn̄e facti. qḋ pſeq̄re vt legi. ⁊ not. iij. q. vij. §. porro infamia. alia non colligo: qꝛ ve-
2 niūt. j. diſcutiēda. ¶ † Quero nūc an actio iniuriarum infamet ſiue agat criminaliter ſiue ciuiliter. Glo. j. not. dicit ꝙ ſic. all. l. athletas. in fi. ff. de his q no. infa. Ille tn̄ tex. aperte hoc nō pbat. ibi em ſolū dꝛ ꝙ dānatꝰ furti vi bo. rap. ⁊ iniuriaꝝ de dolo malo ſuo noīe pactuſve fuit efficit infamis. ⁊ ſic non attingit ſpecifice caſum qn̄ agit ciuiliter. doc. tn̄ ſimpliciter hic tranſeūt cū gl. Sed tu habes gl. in contrarium. i. c. at ſi clerici. ḋ iu. in verbo a non ſuo iudice. prope fi. q̄ tenet cōtrariū dicēs generaliter ꝙ dānatus de crimine ifamie euitat infamiā ſi agit ciuiliter. ſed primū dictum ſentit gl. in. c. multi. ij. q. j. ⁊ tenet gloſſ. ⁊ Bar. i. l. infamē. ff. de publi. iudi. vbi plus dicit qḋ etiā in crimine publico efficit quis infamis. lʒ actuʒ ſit ciuiliter. ſatis em̄ eſt ꝙ habeat cauſaʒ publici iudicij. qḋ ſingulariter no. ⁊ pro gl. noſtra facit qꝛ iura ſimpliciter dicunt ꝙ dānatus in actiōe iniuriarū efficit infamis. l. j. ⁊. d. l. athletas. de his qui no. infa. ergo indiſtincte intelligi debēt. de ma. et obe. c. ſolite. ⁊ xix. di. ſi romanorū. pſertim in caſu noſtro. nā cū actio iniuriarū ſit priuati iuris. d. l. fi. C. ḋ iniur. non eſt curandū an ſit actū ciuiliter an criminaliter. ⁊ profecto p hac ſnia videt text.
3 in. d. l. infamē. in fin. ¶ † Sed quero an ſubſit aliquod aliud remediū euitādi a principio hanc infamiā. ſol. hic gl. j. dat vnū remediū. vt. ſ. cōuenitꝰ actione famoſa cōſtituat pcuratorē ⁊ nō patiat ipſe ſniam. l. furti. §. ſi qs alieno. ff. de his qui no.
c infa. vbi dꝛ ꝙ cōdēnatꝰ alieno noīe nō efficit [c] infamis. ⁊ ideo nec pcuratoꝛ meus nec ego incurri-
d mus infamiā. Pet. dicit hāc cautelā pcedere [d] qn̄ ciuiliter agit: qꝛ ſi criminaliter nō cōſtituitur pcuratoꝛ in actionē iniuriarū niſi cōſtituēs ſit illuſtris: vt in. l. fi. C. de iniu. ⁊ iij. q. viij. §. niſi. in crimine. Dices tu quare hoc cū vſq; ad penam relegationis poſſit cōſtitui pcuratoꝛ. l. j. ff. an p aliū cā ap. ⁊ no. in. c. veniens. j. de accu. dico hoc ideo eſſe qꝛ cū agit criminaliter de iniuria pena eſt arbitraria. vn̄ pōt iudex imponere penā corpis afflictiuā. vt inſtit. de iniu. §. i ſumma. q̄ gl. ſingula-
e riter dicit ꝙ etiā penā mortis [e] poſſit iudex iferre que cū non ſit exequibilis in abſentē nō obet interuenire procuratoꝛ ne ſnia ſit in illū euentū fruſtratoria. Et ſic no. ſi. ex. d. l. fina. d. §. niſi ꝙ etiam in crimine priuato nō interuenit pcuratoꝛ qn̄ pt imponi pena corpis afflictiua. qḋ etiā not. Bar. in. d. l. fi. ⁊ ſic ampliatur intellectus. l. pe. §. ad crimē. ff. de pub. iud. vbi ſolū dꝛ ḋ crimine publico. An aūt ſnia ſit pdicto caſu ferēda in pſonā dn̄i dic poſt Cy. in. d. l. fi. ꝙ cū agit criminaliter ſnia eſt ferēda in perſonā dn̄i ⁊ non pcuratoris, vt dicit tex. in. d. l. fi. ⁊ ratione ibi vide p Cyn. Si vero agit ciuiliter debet ferri in perſonā pcuratoris. d. l. furti. §. ſi quis alieno. ⁊ no. Cyn. in. l. j. C. ḋ ſen.
4 ¶ † Quid autem ſi iudex ſequendo cōem theoricam de qua in. c. querelam. de elec. ⁊ l. j. C. ḋ ſen. ⁊ interlo. om. iud. pfert ſniaʒ cōtra pcuratorē ⁊ cōtra dn̄m nunquid dn̄s efficiat infamis. Cyn. in. l. ſi non cōuitiū. in vlti. q. C. ḋ iniu. ſentit ꝙ ſic. ⁊ ſentit idē in palle. l. j. dicit tn̄ ibi ꝙ ſnia non eſt ferenda contra dominū hoc caſu alias nullū eſſet conſilium legis. vnde dicendum vt ipſe ſentit quod aut ſententia nō tenebit per text. preal. in. l. j. aut dn̄s vocabitur, qꝛ verum eſt dicere ipſum fuiſſe condemnatū. ⁊ ſic ceſſat ratio. d. §. ſi quis alieno
5 quod no. ¶ † Cape aliud remediuʒ extra gl. vt vocatus ad iudicium in actione iniuriarū vel a-
f lia famoſa actione ſoluat [f] anteq; condemnetur tunc enim abſoluetur, quia ſoluit. Ad hoc text. not. in. l. ſi reus. ff. de procur. ⁊ ibi per Barto. in d. l. infamem. prope finem. ⁊ ſic limita iſtam gloſ.

a ¶ Pro ītellectu huiꝰ decre. vide bar. in. l. infamē. ff. de pub. iudi.

b ¶ Si verioꝛ. not. ꝙ intellectus q plʒ Hoſt. violat literā iō aliꝰ ītellectus vr̄ verioꝛ: nec ob. ꝙ rn̄ſio dʒ cōuenire: qꝛ ille nō petebat ſimplr̄ ſe reſtitui: ſʒ timēs eē notatꝰ ſʒ nō affirmabat ſe notatū. q. d. ego timeo nō eſſe notatꝰ, qꝛ iſta iniuria fuit nl̄la vl̄ modica tenendo aliū ītellectū iſte tex. pbaret ꝙ ſentētia nl̄la īfamaret qḋ nō ē dicendū. ⁊ an cancellatio bāni r̄ſtituat famā. vide bal. in l. gn̄alr̄. C. ḋ ſen. paſ. And. barba.

c ¶ Nō efficit. viḋ Bal. in eo. c. i. §. i iniuria de dānato. de leui iiuria. Andr. barba. Sebaſti. Sapia.

d ¶ Procedere vide Bal. i. l. nihil poſt mediū. C. de pcu. et Bal. in. l. eos. §. ſup his ꝟ. extra no. C. ḋ ap. ⁊ i. l. fi. C. de iiur.

e ¶ Penā mortis adḋ an pc. poſſit interuenire cū pena eſt arbitraria. Pet. de anc. ꝯſ. cclxxij. ⁊ an iudex poſſit arbitrari penā corporalē per Alexā. conſi. cxi. ij. lib. Anto. Franciſc.

a ¶ Circa hoc qḋ hic dꝛ an iudex poſſit arbitrari penā corpalē qn̄ pena ē collata in arbitriū iudicis dicas ꝙ pōt iponi ēt pena mortis qn̄ p ſilibus delictis ꝯſueuit iponi ſm do. Ant. ⁊ Jo. de imo. i. c. de cauſis. ḋ of. dele. ⁊ vide do. Card. abb. ⁊ Jmo. in. c. ex lr̄is. de reſcri. ⁊ Jo. de imol. i. l. ij. ff. de publ. iu. ⁊ Bal. i. l. ⁊ ſi ſeuerioꝛ. in. ij. co. C. de infa. ⁊ an ⁊ qn̄ in arbitrarijs poſſit iudex arbitrari penā mortꝫ. vide Bal. i. c. j. in. §. iniuria. de pace iur. firmā. vbi dꝛ ꝙ pꝑter exceſſū criminis pōt arbitrari penā vſq; ad mortē incluſiue. ⁊ vide gl. in ſti. ḋ iiu. ⁊ ibi plene p Ang. are. in §. in ſumma. ⁊ add de qḋ ſemp princeps poteſt arbitrari penā mortꝫ vt p bal. in. l. j. C. de ſac. ſanc. ecc. ⁊ in. l. quicūq;. C. ḋ ſer. fugi. Et adde ꝙ ſi arbitraret iudex imponēdā eſſe penā mortis tūc putarē n̄ admitti procuratoreʒ ad plenā cāe defenſione ſicut in alijs criminibꝰ publici iudicij iuxta ea q̄ habent i. l. ſeruū q̄q;. ff. ḋ pcu. ⁊ i. l. pen. §. ad crimē. ff. de publ. iu. ⁊ p gl. in. c. veniēs. ḋ acc. vbi plene de materia. ⁊ habet in. c. tue de pcu. ¶ Adde bal. in l. fin. in fi. vbi bo. tex. C. de dolo. ⁊ Bald. in. l. eq̄. C. de ꝯd. inde. in fi. ⁊ in. d. l. ſi reus. p Bal. i. l. vtiq;. de rei vēdi. itē vide Bar. ⁊ doc. in. l. iuſiurādum ⁊ ad pecunias. i. §. cuʒ res. ff. de iureiur. vbi Bar. dicit ꝙ alias pſuaſit cuidā poteſtati exiſtēti in officiū cū ibi eſſet ſtatutuʒ ꝙ qn̄ aliqs poteſtas ꝯdemnabatur in ſyndicatu qḋ tunc nec ipſe nec aliqs de ſua familia poſſit eſſe ibi poteſtas ꝙ ſoluat anteq̄ eſſet condēnatus. Et adḋ. d. Math. in no. lxxxiiij. ⁊ Bar. veron̄. in cau. xxvij. vbi ponit duas alias cautelas ad euitandum dictum ſtatutum. Sebaſt. Sapia.

f ¶ Soluat. Uide Deciū. poſt Abba. in. c. at ſi clerici. in princi. col. xvj. ver ⁊ retenta. cōcluſiōe. ſ. de iudi. vbi allegat Bal. in. l. j. in ſcḋo. not. C. de dolo. ⁊ in. l. vtiq; in fi. princi. ff. de rei vendi.

a ꝓ Sebaſt, Sapia. ¶ Ita modica. In penalibus de minimis habeƭ ratio vt hic.⁊ tradit bal.in.l.j.§.de exercitoribus.ff.nau.cau.ſtabu.vbi dicit ꝙ pena q̃ imponitur comburenti domũ habet etiã locũ in ꝯburente domũculã.vide multa per Deci.qui etiã alleg.Abba.hic in .c. de appellatiõibus.in.ij.not.de appella.Jaſ.in aut.qui rem.colla .iiij. C.de ſac.ſan.ecclẽſ. aduerte tamẽ qđ dicit bal. in.c.cũ adeo.col. ij.§.de reſcrip.ꝙ notarius nõ põt puniri de falſo qñ falſitas eſt in re modica.et dicit Alex in cõſil. cxiiij.in.ij.vo.ꝙ fabricãs falſam monetã paruam non puniƭ pena fabricantis falſam monetam.

b ¶ Expreſſit.adđ pro hoc qđ dicit ant.de but.cõſil. ij.đ clauſula fiat vt petitur q̃ poni ſolet in ſignatura ſupplicationũ.Ant. Franc. ¶ Circa iſtam clauſulã fiat:ſimpliciter appoſitã in ſignatura.dicas qđ referƭ ad narrata i ſupplicatione q: papa vƭ oia ſupplicata cõcedere ſ; ſi addaƭ in reſcripto ꝟbũ ius vel iuſtitia vt puta q: dicaƭ ꝙ fiat ius vel iuſtitia opaƭ vt valeat ſnĩa etiaȝ iniuſta:ſ; ab illa poſſit appellari, vt per Inn.in.c. prudẽtiã.de offi.dele.⁊ vide pau.de ca.in.l.ſi.ff.de iuſti.⁊ iu.vbi ponit de iſta clauſula ⁊ ang.in aut.đ here.⁊ fal.in.§.exheredatos.⁊ vide bal.in.c.cũ veniſſet.de teſt.⁊ in c.ij.in.ij.co.đ off.dele.⁊ ꝑ nouiſſimos in.l.iuſtitia. ff.de iuſti.et iur. vbi multa ad h̊ allegant.

c ¶ Itẽ viđ eundẽ in.§.ſi qs cũ militib⁹.vj.q.j.vbi dicit ꝙ ſi papa reſtituit aliquẽ ifamẽ i ſuo ordine ẽ admittẽd⁹ ab ĩpatore,q: ipẽ imꝑator ẽ mior ⁊c. ex quo ei minora ꝯcedunƭ.⁊ ꝙ papa nõ poſſit tollere infamiã irrogatã ꝑ iudicẽ ciuilẽ ſ; btũs tho. in.ij.ij. qđ. lxviij. arti.vlti.in fin.

6 ſuꝑ qua nihil ſcribũt doctores.¶†Quare Pa
pa noluit iſtũ condẽnatũ actione iniuriarum no
tari infamia.Gloſſ.ſcđa reddit multas gñales
cauſas,vt patet in ea.Et videƭ gl.velle ꝙ iſte nõ
fuit notatus infamia,ſ; fuit ꝯdẽnatus,q: iniuria
fuit nulla vel minima:vt in tex.⁊ ex hoc ſi glo.eſ
ſet vera habereƭ ſolennis limitatio ad iura gene
raliter ⁊ indiſtincte dicentia ꝙ actio iniuriarũ in
famat vt non procedat in iniuria modica. Item
voluit hec gl.⁊ aliud notabile ſi eſſet verũ qđ ꝓ
modica iniuria nõ daƭ actio iniuriarũ ſicut nec
actio de dolo pro modico,duo ſunt examinãda.
Primũ an ꝓ modica iniuria detur ſeu cõpetat
actio iniuriarũ.Secundũ an condẽnatus ꝓ mo
dica iniuria,maxime verbali efficiatur infamis.
Circa primũ Jo.an.tenet hic aperte contra glo.
dicẽs ꝙ in text.colligitur cõtrariũ.⁊ idẽ ſentiũt
hic doc.⁊ Bar.in.d.l.infamẽ ꝓpe ſi.allegans ad
hoc iſtum tex.Sed volẽs reſpõdere ad iſtũ text.
poſſet dicere ꝙ hic fuit iſte iniuſte condemnat⁹.
nã papa hic dicit ꝙ pro nulla vel modica ĩiuria
fuit iſte condẽnatus.vnde pondera verbũ nulla.
ſed hoc non obſtãte teneo primũ.vt ſc; deƭ actio
iniuriarũ quãtũcunq; leuis fuerit iniuria . pri
mo facit iſte tex. in quo papa nõ dicit ſnĩaȝ nul
a lã vel iniuſtã,ſed qđ iniuria fuerit ita modica [a] vt
quaſi nulla videreƭ.Itẽ hoc probo ex etymolo
gia vocabuli dicitƭ eñ iniuria omne id qđ nõ iu
re fit.⁊ appellaƭ cõtumelia a contẽnendo:q: infe
rens iniuriã alium contemnit:vt probatur in.l.j.
ff.de iniur.hic eñ cõueniunt iniurie etiã modice,
7 ¶†iſtã delictũ quãtuncũq; paruũ puniendum
eſt.l.reſpiciendũ.ff.de pe.c.non afferamus.xxiij.
q.j.hinc dicit glo.no.in.c.duo ſunt.xcvj.diſtin.ꝙ
ois cõtumacia eſt excõicatiõe digna.⁊ tanto eſt
maior quanto ex minori reſurgit,q: vƭ magis iu
8 dicẽ cõtẽnere.¶†Quo ad ſcđm Spe.in titu.de
in integ.reſt.in ſcđa parte.C.videndũ.an ſi.ſequiƭ
opin.huius gl.dicẽs ꝙ papa iſtũ nõ reſtituit ſed
declarat eũ non infamẽ quia pro modicis verbis
fuerat ꝯdẽnatus ⁊ placuit hoc Pe.ſed alij doc.
vt Inn.Hoſti.Jo.an.⁊ do.Car tenẽt ꝯriã opin.
vnde Inno.in ver.volumus.ſupplet reſtituendo
te plene.⁊ ſic intelligit ꝙ papa iſtum reſtituit pri
ſtine fame.Itẽ ſm Jo.an.rñſio dȝ cõuenire peti
tioni.de fide inſtru.inter dilectos.ver.ceterũ.qua
ſi innuat quod cuȝ hic fuerit poſtulatũ beneficiũ
reſtitutionis ad famã:papa reſpõdẽdo ꝑ verbũ
volum⁹ videtur reſtituiſſe.ꝓ hoc allego melioreȝ
tex.inſti.de inuti.ſtip.§.ꝓterea.vbi dr ꝙ ſi qs ſti
pulaƭ a me decẽ ſub cõditione vel ad diem ⁊ ego
ſimpliciter reſpõdeo:promitto.videor ſpondiſſe
ſub cõditione vel ad diẽ ſm qđ ꝓceſſit interroga
tio.ſubijciens tex.ibi rõnẽ.q: nõ eſt neceſſe in rñ
b dẽdo eadẽ oia repeti q̃ ſtipulator expreſſit [b] ita di
co in ꝓpoſito noſtro.Itẽ hoc idẽ colligiƭ per ꝟ
bũ volumus.qđ eſt verbũ inducẽs diſpoſitioneȝ
⁊ nõ ſimplicẽ declarationẽ.ad hoc tex.iuncta gl.
in cle.vna.de offi.vica.⁊ in.c.pñti.in ver.loca . de
preben.lib.vj.hoc idẽ per iſtũ tex.reperio tenere
bar.in.d.l.infamẽ.ꝓpe ſi.Tertio ad vtrãq; que
ſtionẽ facit q: iura ſimpliciter ⁊ indiſtincte dicũt
ꝙ cõdẽnat⁹ actiõe iniuriarũ efficiƭ infamis , nec
diſtinguunt an agatur ciuiliter an criminaliter
an fuerit modica vƖ magna ĩiuria.d.l.j . ⁊.l.athle
tas.ergo ĩdiſtincte ſunt intelligẽda.l.de pretio.
ff.đ pub.⁊ in iurib⁹ ꝓalle.⁊ ꝑ hoc ſit expedita gl.
9 ij.cum materia ſua.¶†Oppo.⁊ videƭ ꝙ Papa
non potuerat iſtũ liberare ab infamia:q: non eſt
ſuppoſitus iuriſditiõi ſue:nec ꝑ impoſitionẽ pe
nitẽtie potuit eũ priſtine fame reſtituere, q: ſ; ꝑ
penitẽtiã aĩas ſaluare poſſum⁹:infamiã tñ abo
lere nõ poſſumus:vt.ij.q.iij.§.hinc colligiƭ.Sol.
duplex ſm gl.ſi.Primo:q: poſſumus intelligere
iſtũ fuiſſe clericũ.ſ; hoc nõ colligiƭ ex litera.Scđo q: forte iſte ſuberat
pape quo ad tẽporalẽ iuriſditionẽ.Sed pro clariori expeditiõe toti⁹
materie ꝓſequar hoc generaliter poſt Inno.q poſſint fame reſtituere
⁊ primo ſcias duplicẽ eſſe infamiã.vna eſt facti q̃ prouenit ex cõi ho
minũ locutione.de qua plene ꝑ bar.in.l.de minore.§.tormẽta.ff.đ qđ.
⁊ vide qđ dixi in.c.teſtimoniũ.de teſti.⁊ iſta nõ poteſt per aliquẽ abo
leri.q: cũ ꝯſiſtat in facto oportet ꝙ facto ꝯrio tollaƭ.⁊ in iſto hȝ locũ.
§.hinc colligitur.prealle.nõ enim poteſt facere princeps vt facta ha
beanƭ ꝓ infectis.l.in bello.§.facta.ff.de capt.⁊.c.ſi paulus.xxxij.q .v.
nec poteſt mutare volũtatẽ hoĩm ſeu eorum expreſſiões ⁊ opi.xlvij.di
ſtin.§.neceſſe.in ſi.ãƖs in.§.ſed bene poteſt princeps diſponere ꝙ talis
infamia facti non habeat effectũ ⁊ debet facere cũ viderit illam eſſe in
iuſtã maxime ab emulis ortam ,vt in.c.cum in iuuẽtute.de preſum.ij.
q.v.mennã.Alia ſpecies infamie eſt iuris que ſcȝ a iure infligiƭ.vt in
§.porro.iij.q. vij.⁊ ſuꝑ iſta verſatur materia noſtra quã expediam per
octo qõnes.Prima quid in papa.Scđa quid in collegio cardinaliũ.
Tertia quid in epiſcopo.Quarta qd in inferioribus p̃latis . Quinta
quid dicemus de imperatore.Sexta de ſenatu.Septima de regibus.
de alijs principib⁹ citra imperatorẽ.Octaua de iudicib⁹ inferiorib⁹.
10 ¶†Ad primũ de papa cõcludẽdo hic gl.⁊ Inno.dic ꝙ clericũ indu
bie fame reſtituere poteſt,vt hic ſm vnũ intellectũ intelligendo ꝙ iſte
fuit clericus.Preterea papa reſtituit clericũ depoſitum ſeu ſolẽniter
degradatũ.vt legitur ⁊ no.in.c.ideo.ij.q.vj.qui tamen ex tali degrada
tione fuit effectus infamis.vt legitur ⁊ no.tam in milite celeſtis mili
tie q̃ ſecularis.in.ſi.§.ignominie.ff.de his qui not.infa.Idẽ dicẽdum
de laico eccleſie ſubdito quo ad adminiſtrationẽ tẽporalẽ vt illũ Pa
pa reſtituere poſſit.vt hic in gl.⁊ probo per.c.ꝑ venerabilẽ . q fil. ſint
legi.vbi probaƭ ꝙ i terris ſubiectis eccleſie papa exercet omnia iura
imperij.ad idem.xcvj.diſtin.conſtantinus. ⁊.c.fundamenta.de ele .li.
vj.⁊ cle.paſtoralis.de re iudi.cũ ſimi.Laicũ vero alteri ſuppoſitũ com
muni opi.teneƭ vt reſtituere fame non poſſit quod mihi placet.ad ꝙ
allego.c.cauſam que.qui fil.ſint legi.vbi patet ꝙ de iſtis tẽporalibus
papa ſe impedire nõ debet in terris aliorũ.concor.c.ſolite.de maio.⁊
obe.⁊.c.ſi imperator.xcvj.diſt.maxime:q: imperator hoc ſibi reſerua
uit in prerogatiuã imperij.l.j.§.de qua.ff.de poſtu.probo etiã per idẽ
titatẽ rationis per.c.per venerabilẽ.prealle.nã ſicut papa non legiti
mat alteri ſuppoſitũ vt ibi communiter teneƭ,ita nec fame reſtituere
11 poteſt.¶†Cũ iſta pari ratione procedant,vt no . Inno.in . c.cum.p.
tabellio.de ſi.inſtru.Dubitaƭ tamen quid ſi papa indiget eo ad cleri
catum quo caſu tenet hic Inn.ꝙ papa tantum ⁊ nõ alius poſſit reſti
tuere fame:vt ſic reſtitut⁹ poſſit ad clericatum aſſumi.arg.liiij.di.mul
tos.⁊.c.ex antiquis.vbi põt eccleſia ſeruũ alteri⁹ aſſumere:dummodo
ius ſuũ dño ſerui cõpenſet.Hoſt.dicit ꝙ licet pro Inn.facit ꝙ laicus
nõ eligitur.ſed tantũ poſtulatur.lxj.diſt.§.ſed aliđ.⁊.c.oſius.poſtula
tio autẽ ad epiſcopatũ facta per alium approbari non poteſt q̃ per
papã:vt in.c.ſi.de poſt.p̃la.vbi de hoc.tamen ipſe quo ad caſum iſtuȝ
tenet ꝯriũ ſm Jo.and.ſed do.Ant.ſequitur Inn.⁊ dicit ꝙ hoſti.non
c ſentit aperte contrariũ.idẽ Archi.[c] ij.q.iij.§.hinc colligitur.Ego etiã
ſequor Inn.⁊ allego bonũ caſum in.d.c.per venerabilem.vbi patet ꝙ
papa legitimat aliquẽ laicum quo ad ſpiritualia:vt ſic per omnia re
ſtitutus cenſeaƭ natalibus.Fortius ergo poteſt talẽ fame reſtituere
quo ad ſpiritualia:⁊ per conſequens cenſeƭ reſtitutus quo ad tpalia.
preſertim cum nõ tractet hoc caſu de alterius pꝛiudicio:mõſtruoſum
ſi quidẽ videreƭ vt quis cenſeretur integre fame quo ad ſpiritualia q̃
ſunt digniora:⁊ nõ quo ad temporalia.vt arguit ibi tex.⁊ vide quod
ibi no.⁊ ſic dico ibi eſſe caſum de hac queſtione:cum vt dixi legitima
12 re ⁊ fame reſtituere iudicantur a pari.¶†Uenio ad ſecundũ.Inno.
hic voluit ꝙ collegiũ cardinalium poſſit fame reſtituere.mouet:quia
autoritatem ſenatorum habet alleg.d.c.Conſtantinus.xcvj.diſt.⁊ ſic
poteſt intelligi ſm eum quod dicitur quod eccleſia habet ſenatum.⁊
cum Inn.tranſeunt cõmuniter doc.hoc ſequentes.Idẽ tenuit Bar.
in.d.l.j.§.de qua.ff.de poſt.ſed in.l.infamen.ff.de publi.iu.prope finẽ.
videtur velle hic procedere cum eccleſia caret paſtore:id eſt mortuo
papa.Inno.ſequitur Archid.⁊ ibi glo.tenet hoc in.c.eccleſia.xvj.q.j.
⁊ in.§.hinc colligitur.ij.q.iij.ſed Lau.⁊ Joã.de lig.ſentiunt oppoſitũ
in clemẽ.ne roma.de electio.per illum text.Et profecto antequã eos
vidiſſem placebat mihi iſta opi.contraria.⁊ facio hic fundamentuȝ.
In iure nõ legitur ꝙ collegium cardinalium vel ſingulares cardina
les habeant alicuius iuriſditionis exercitium ſine papa:preterquam
in titulis eorũ in quib⁹ ſm cõmunem opinionem habẽt iuriſditionẽ
quaſi epiſcopalem:vt legitur ⁊ no.in.c.cũ in eccleſijs.de maio.⁊ obed.
⁊ in.c.vno.eodem tit.lib.vj.facit quod no.Joã.mona.in.c.ſuper eo.de
13 here.lib.vj.¶†Poſt mortẽ vero pape vacante eccleſia iuriſditionẽ
exercere non poſſunt per tex.illius cle.ne roma.vbi dicitur ꝙ vacãte
eccleſia non poſſunt cardinales exercere de ſpectatibus ad Papaȝ.
Non obſt.c.cõſtantinus.ſuper quo ſe fundat Inn.⁊ eum cõmuniter
ſequẽtes ille enĩ tex.ſolũ facit in eo ꝙ imperator Cõſtãtinus cõceſſit
diuerſi ordinis clericis reuerẽdiſſimis ſancte romane eccleſie ſeruiẽ
tib⁹ vt haberẽt culmẽ ⁊ dignitatẽ ſenatus:quaſi velit Inn.ꝙ ſicut ſe
nat⁹ Roman⁹ poterat reſtituere fame:vt in.d.l.j.§.de q̃.ff.de poſtu.
ita ⁊ collegium

a ℂ Nõ facit.adõ
ꝙ no.cõi.ccccxc-
viij.tȝ opi.Jnn.
⁊ Sebaſti.Sapia.
b ℂ Licet minores.
vide Jmo.i.l.in-
famē.in.v.col.ff.
de publi.iudi.cũ
alleg.per Deci.
c.vt ſi clerici.C.õ
adulterijs.co.xi.
⁊.ſucceſſiue ab-
bas ꝯcludit.ṡ.õ
iud.vbi tãgit an
poſſit eṗs reſti
tuere in ꝯñam lȝ
non poſſit princi
paliter.
c ℂ Eṗs diſpēſat
ſup infamia non
principlr̃ ſed ac-
ceſſorie qñ venit
in ꝯñam neceſſa
riã de quo per ar
chi.in.§.hinc col
ligiť.circa fi.ij.q.
iij.et ꝙ eṗs non
poſſit reſtituere
fame tenet bal.ĩ
c.at ſi clerici.ĩ re
co.de iudi.⁊ ibi
vide do.Ant.in
ṗn.in.xv.col.vbi
circa h̃ ponit no
tabile dictum.
d ℂ Adde ꝙ bal.
cõſ.ccci.iij.lib.in
cipiente ꝓponiť
ꝙ qdã cleric⁹ vr̃
iclinare ſaluãdo
gl.i.diſt.dño ſan
cto ꝙ eṗs poſſit
diſpēſare cuȝ in
famia contracta
leui cauſa.
⁊ Sebaſti.Sapia.
e ℂ Jſte ſenatus.
Cõtrariũ ſentit
pau.de ca.i.l.nõ
ambigiť.ff.de le-
gi.vide And.ſi-
cu.in.c.trãſlato.
co.pe.ṡ.de ꝯſtit.
f ℂ Uide ꝑ archi.
ij.q.iij.cauēdũ ꝑ
Pau.pleni⁹ per
Jmo.i.c.veniēs.
de fi.ṗſby.et ali-
qd in.c.diuerſis
de cle.ꝯiu.⁊ i.c.ſi
ſumm⁹ põtifex.
de ſen.exc.archi.
vj.q.i.ſi qs.et.xij.
qõ.i.eos.⁊ adde
qḋ Fran.de piſis
dixit diſputãdo
ꝙ ſic.qꝛ ṗnceps
põt reſtituere in
famē niſi illa ĩfa
mia ſit ꝯcta cer
to loco.vt ꝑ do.
ale.Jmo.i.l.infa
mē.ff.de pub.iu.
ibi.vbi ad Bar.
ibi vbi ēt ponit
an poſſit peti ꝑ
procuratorem.
f ℂ Legē cõdere.
Adde Ro.con
ſil.ccxxviij.

ita ⁊ collegium cardinaliũ cum habeat ſenatus
poteſtatē per illũ tex.Sed certe iudicio meo nõ
a facit.tũ qꝛ non loquitur de cardinalibus:tũ quia
imperator nõ potuit dare poteſtatē hãc in eccle
ſia dei:qꝛ hoc pertinet ad papã.Preterea illud
nunꝙ fuit repertũ vt collegiũ cardinaliũ exerce
ret iura ſenatus.nã ſenatus habebat ptãtē legis
condēde:vt in.l.ij.§.deinde.ff.de orig.iur.⁊ inſti.
14 de iur.natu.gen.⁊ ciui.§.ſenatuſcõſultũ.ℂ † Ue
nio ad tertium quid de epis.Jnno.indiſtincte tȝ
b ꝙ licet minores [b] ⁊ maiores poſſint in multis re
ſtituere ⁊ in multis diſpēſare:vt no.in.c.dilectus
de tēpo.ordi.⁊.c.at ſi clerici.§.de adulte.de iudi.
⁊ abſoluere a iuramentis ⁊ votis ⁊ fidelitatibus
vt in.c.j.de voto.⁊.c.cũ quidã.de iureiu.⁊ no.in.c.
debitores.eo.titu.⁊.xv.q.vi.autoritatē.Jn inte-
grũ tñ reſtituere non poſſunt quo ad honores ⁊
ſimilia nec infamam remittere,qꝛ hoc nullo iu
re caueť.⁊ hoc ſequiť Hoſti.adducens ꝙ non di
ſpenſat cum patiente defectũ in natalibus quo
ad ordines.vt hodie habeť in.c.j.de fil.preſbyte.
15 lib.vj.ℂ † Dicit etiã Jnnoc.ꝙ ſi epiſcopus cum
alio criminoſo ꝙ cũ infami diſpēſat bene admit
titur ad accuſandum ⁊ teſtificandum non ſolum
in ciuili ſed etiam in criminali non ſolũ cõtra lai
cos ſed etiã cõtra clericos:cũ ⁊ talis cũ quo di-
ſpēſat poſſit qḋ plus eſt ad ordines promoueri,
⁊ ad beneficia ⁊ ad alios actus legitimos:quare
multo fortius poterit accuſare ⁊ teſtificari etiaȝ
in ſacerdotes.ij.q.vij.ipſi apl̃i.⁊.c.ṗcedēti.⁊ ſeq.
Nec ob.ṡ de teſti.c.teſtimoniũ.vbi dicitur ꝙ cõ
demnatus de crimine non poteſt teſtificari ĩ cri
minalibus,qḋ intelligendũ eſt quando non ē di
ſpenſatum ſm Jn.vel ſm Jo.an.cum fuit con-
dēnatus de crimine ad cuius ſñiam fit infamis
⁊ ṗdicta no.ℂ Glo.tamē Joã.in.c.dño ſancto.
l.diſtin.⁊ in.§.hinc colligiť.ij.q.iij.dicit ꝙ eṗs in
omni crimine in quo põt diſpenſare poteſt infa
miam tollere.Jnn.tamen ⁊ Hoſti.cõiter ſequen
tes ſentiunt hic oppoſitum vt patet ex predictis
ego vero tenui in.d.§.de adulterijs.ꝙ eṗs nõ po
c teſt diſpēſare ſup infamia principaliter,[c] ⁊ hoc
caſu procedunt predicta.ſed vbi venit acceſſorie
ad caſum ſibi permiſſum dico ꝙ põt.Nã condē-
natus de adulterio efficiť infamis.l.j.de his qui
not.infa.⁊ tñ eṗs diſpēſat cum tali:vt dixi plene
in.d.§.de adulterijs.vbi vide.Ad idē videť text.
ſm vnũ intellectũ in.d.§.de qua.vbi habeť ꝙ in
ferior abſoluit ab infamia qñ veniebat acceſſorie
ad ſñiam contra quã ex cã reſtitutionē in inte-
grũ conceſſit.multa eñ cõcedunť acceſſorie ꝙ nõ
16 veniũt principaliter.l.j.ff.de auť.tu.ℂ † Ex his
infertur ad deciſionem quarti dubij.dicendũ eſt
eñ quod iſti citra eṗȝ reſtituere fame nõ poſſunt
preſertim cũ nunꝙ diſpenſent niſi in caſib⁹ a iu
re expreſſis.vt plene dixi in dicto.§.õ adulterijs.
17 ℂ † Ad quintum de imperatore [d] dicēdũ ꝙ ſue
d iuriſditioni ſuppoſitos indubie poteſt fame re
ſtituere cũ hoc ipſe ſibi reſeruauerit in ſignũ pri
uilegij ſpecialis.d.§.de qua.alteri vero ſuppo-
ſitos:puta pape nõ poterit ſicut.ṡ.dixi de papa
reſpectu ſubiectorũ imperatoris.An aũt laicus
infamis reſtitutus ꝑ imperatorē poſſit promoue
ri ſine alia diſpenſatione ad clericatũ.poſſet ad-
duci Jnn.pro ⁊ cõtra:vt patet ex predictis.Sed
ego credo ꝙ ſic:dummodo egerit penitētiã.qꝛ i
cipit eſſe ꝙ nõ fuit,vt.in.c.ferrũ.l.diſt.Poſſet ta
mē in ꝯriũ argui,qꝛ imperator non põt habilita
re quo ad ſpiritualia.arg.in.c.per venerabilē:et
hoc forte voluit Jnn.in eo ꝙ dixit papã tãtũ:⁊
non alium poſſe reſtituere laicum fame cum ſibi
neceſſari⁹ eſt in clericatu.Poſſet tñ intelligi qḋ
illa dictio tm̃,excludat alios ṗlatos inferiores:
non aũt impetratorē cũ ſimpliciter reſtituat ṗſti
ne fame:nã reſtitutio eſt priſtini ſtatus reintegra
tio.ij.q.iij.§.notandum.⁊.l.j.C.de ſen.paſ.⁊ impe
rator potuit tollere infamiã quam per legē ſnaȝ
intulit,⁊ perinde ſentire ac ſi ille nunꝙ fuiſſet in
famis quo ad iuris effectũ:vt no.glo.in ſimili in
clemen.j.de immuni.eccle.⁊ reſpectu criminis ꝙ
fuit notoriũ non põt haberi pro infecto.poterit
tñ eṗs poſtmodũ diſpēſare ſicut facit cũ illo q in
notoriũ crimē ſine infamia incidit.de tēpo.or.c.
ſi.⁊ not.bene hanc mediã viam quã puto õ iure
18 veriſſimam.ℂ † Ad ſextũ de ſenatu,certum eſt
quod olim poterat.d.§.de qua.ſed hodie nõ eſt
e amplius iſte ſenatus [e] preſertim rome nec remã-
ſit hodie aliqua poteſtas i ſenatu.hinc no.dixit
Bart.in.l.ſi.C.de legi.quod hodie populus Ro
man⁹ ⁊ ſenat⁹ nõ poſſunt facere legē:ſȝ olim ſic.
rõ eſt hec ſm eũ:nã poſtꝙ populus roman⁹ trãſ
tulit poteſtatē in principē adhuc apud eos remã
ſit poteſtas eligendi ⁊ priuãdi:vt.l.ij.§.ex actis.
ff.de ori.iur.ideo illo tempore poterat populus
f Romanus ⁊ etiam ſenatus legē condere.[f] Sed
hodie omnis poteſtas iperij eſt abdicata ab eis.
Jus enim eligēdi habēt principes de alamania
de quibus per gloſſ.in.c.apoſtolice.de re iudic.
li.vi,⁊ ius priuãdi habet ſolus papa.d.c.ad apo
ſtolice.facit.c.venerabilem.de ele.⁊ cle.ne roma-
ni.de iureiu.Cũ ergo nil.qḋ ſit de imperio.ꝓremã
ſit nõ apparet rõ ſm Bar.⁊ bñ ꝑ quã poſſunt le
ges cõſidere.Et optime facit ad ea que.ṡ.dixi i
collegio cardinalium:vt non poſſunt fame reſti
tuere cũ poteſtas exercendi hic ṗcipua ſit in pa-
pa dũtaxat:lȝ faciat cũ conſilio cardinaliũ.d.c.ꝑ
venerabilē.in ver.rationib⁹.⁊ per Jo.mo.i.d.c.j.
ſuper eo.de here.li.vj.⁊ ſic limita dicta Jn.⁊ alio
rum ſequacium qui dixerunt ſimpliciter ſenatũ
poſſe fame reſtituere.nã dico illud procedere ſm
antiqua tpa:ſed hodie ſecus cum nulla poteſtas
imperij remanſit apud populũ romanũ vel ſena
tum.⁊ recognoſcit hodie imperator imperiũ ab
eccl̃ia:⁊ nõ a romanis:vt dixi in.c.nouit.de iudi.
19 vbi vide.ℂ † Ad ſeptimũ quid de regibus ⁊ a-
lijs principib⁹ inferioribus.dicit Jnn.ꝙ nõ poſ
ſunt reſtituere fame:qꝛ vnus tantũ princeps in-
ter laicos preeſt omnib⁹ alijs ſcilicet impator vt
patet.vij.q.j.c.i apib⁹.⁊.ff.ad.l.rho.de iactu.l.de
precatio.C.de qua.preſcr.l.bene a zenone.cui⁹ le
gibus oẽs chriſtiani laici etiã reges ꝙ alij obedire
debēt.C.õ legi.leges maxime:qꝛ ab eccleſia ſunt
approbate:⁊ nulla lege cauetur quod poſſit ali-
quis reſtituere niſi ſol⁹ princeps.id eſt impera-
tor vel ſenatus.d.§.de que.quaſi per hoc omni-
bus alijs videatur interdictum.Sed dicit Jnn.
alios dicere ꝙ omnes reges in integrũ reſtitue-
re poſſunt qui nõ ſunt imperatori ſubditi:ſȝ ſoli
pape.Jn dubijs:⁊ in grauibus de quibus in.c.ꝑ
venerabilem.prealleg.do.Anto.dicit ꝙ prima
opi.poteſt eſſe vera in recognoſcētib⁹ ſuperiorē
ſcḋa ĩ nõ recognoſcētib⁹ ꝙ poſſunt ponere ma-
nũ ad ea ꝙ principi ſunt reſeruata.d.§.rõnibus.
per quod poteſt dici ſm eũ qḋ ciuitates que nõ
recognoſcũt ſuperiores poſſunt fame reſtituere
alleg.quod not.Bart.in.l.hoſtes.ff.de capt.ego
primo ad hoc allego Jnn.q hoc expreſſe firmat
in.c.cũ P.tabellio.de fide inſtru.⁊ Bart.in.l.in
famem.in fi.ff.de pub.iudi.vbi idem quod.ṡ.te-
g net in regibus [g] ⁊ principib⁹ ⁊ alijs ciuitatib⁹ nõ
recognoſcentibus ſuperiorem.dicens quod po
pulus liber tantã poteſtatē habet in ſe:quantũ
imperator in vniuerſo.⁊ facit quod ipſe not.in.l.
j.ff.de aqua plu.ar.⁊ Bal.in.l.decernimus.C.de
20 ſacroſan.eccle.ℂ † Uide ad predicta vnã limi-
tationē.quã ponit Bar.in.d.l.j.§.de qua.vbi di-
cit ꝙ ciuitas recognoſcens ſuperiorē nõ poteſt
fame reſtituere per illũ text.⁊ idem in alijs ṗrici
pibus recognoſcētibus ſuperiorē.quod dicit ve
rũ in infamia irrogata per ius commune.ſecus
in infamia que irrogatur ex forma alicui⁹ ſtatu-
ti.quia per aliud ſtatutum contrariũ poſſet tolli
cũ nil tam naturale ꝙ vt vnũquodꝙ ſoluať eo
vinculo quo ligatum eſt.l.nil tam naturale.ff.de
reg.iur.ex hoc dicto no.ꝙ ciuitas non libera po
teſt facere ſtatutum infamie irrogatiuũ,facit.l.
oẽs populi.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊ illa infamiam põt
21 tollere.ℂ † Dico etiã ꝙ iſti recognoſcentes ſu
h periorē [h] poſſunt remanente ſubiectione preſcri-
i bere [i] iſta reſeruata principi.ſed requiriť temp⁹

⁊ Sebaſti.Sapia.
g ℂ Jn regibus.
contrariũ ſentit
bar.in.l.acta.§.j.
ff.de re iudi.
⁊ Sebaſti.Sapia.
h ℂ Superiorē.vi
de abba.in.c.ſup
quibuſdã.§.pre-
terea.de ver.ſig.
⁊ ſignoro.de ho
mode.in conſi.lj.
col.j.in prin.col.
iiij.⁊ do.Ant.de
roſel.in tractatu
legitima.char.
xiij.col.ij.vbi po
nit de poteſtate
legitimandi an
poſſit preſcribi.
vide etiã Jaſ.in
l.imperiũ.col.xj.
ff.de iuriſ.om.iu
di.⁊ Feli.in.c.au
ditis.col.ix.ṡ.de
preſcrip.
i ℂ Adde ipſum
Abb.Panor.in
c.ſi.in.v.col.in⁊.
ſcḋo queriť in fi.
ṡ.de ꝯſue.vbi di
cit ꝙ in his que
ſũt reſeruata ṗn
cipi.in ſignuȝ ſu
preme poteſta-
tis nõ poteſt in-
duci cõſuetudo
niſi eſſet tm̃ tṗs
cuius initij me-
moria nõ eſſet in
contrariuȝ ꝑ ſin
gu.tex.in.d.c.ſu-
per quibuſdã.§.
ṗterea.⁊ ita etiã
ibi do.Anto.et
Jmo.⁊ ꝙ ſũt iſta
que ſunt reſerua
ta ṗncipi enume
rat Bal.in.l.j.C.
de iure au.annu.
⁊ in.l.reſcripta.
C.ſi contra ius.
vbi ēt recitat illa
ꝙ ſunt reſeruata
pape ⁊ adde qḋ
no.bart.i.l.cũ ne
ꝙ.C.de incolis.
li.x.⁊ in.l.j.C.de
muli.li.x.in.v.co
lũ.in ver.quero.
cui poſſit iponi
hec collecta ⁊c.
vbi mirablr̃ con
cludit ⁊ eſt caſus
mltũ frequēs qḋ
ad hoc vt ciuita
tes poſſint ipo-
nere collectas fo
rēſibus ꝓ rebus
quas poſſidēt fo
rēſes ĩ illa ciuita
te ſi ille ciuita-
tes dicãt ꝙ hñt
ex ꝯſuetudie pñt
ſi hñt ex cõſuetu
dine tãti tpis:cu
ius initij memo-
ria nõ ſit in ꝯriũ
h̃ nõ vr̃ verũ.qꝛ
imo dȝ ſufficere

tempus.x.anno ruʒ cũ imponere collectã forẽſibꝰ nõ ſit de reſeruatis ſummo principi:q2 iſtud põt induci p ſtatutũ inferioris:expſſe no.Bal.in.l.j.in vij.col.C.de ſen. que pro eo quod inter.⁊ ibi ꝓbat l.⁊ rationibus.et ꝓpterea in cõtingẽtia facti.d.alexan.i mo.cõſulit contra Bart.in conſi.cc.inci.viſo ⁊ bene diſcuſſo ꝓceſſu.in.v.⁊.vi.col.vbi expſſe tenet ꝙ ſufficiat tẽpus.x.an.vt poſſit imponi collecta forẽſibꝰ.⁊ ita refert ⁊ ſequitur d.Jaſon d may.in.l.d quibus.ff.de legi.

¶ Adde an ciuitas non recognoſcens ſuperiorẽ poſſit fame reſtituere.eundẽ Abb.conſi.ciiij.

a ¶ Ad quid agitur.Adde alex.cõſil.ccx.ij.lib.et Jo.de ana.conſ.xliiij.ſ.alle.Ro.conſi.xcvij.

Sebaſti.Sapia.

b ¶ Vocaui.Vid.Jaſ.in.l.vim colũ.ſi.ff.de iuſt.⁊ iure.

c ¶ Adde Ange.in.l.vt vim.ff.de iuſti.⁊ iure.

d ¶ Jo.an.Add ꝙ illa verba fuerunt originaliter Oldra.cõſil.liiij.de quo per Ro.cõſi.xcvj.et vide Anchara.conſil.cccxxvj.

Sebaſti.Sapia.

e ¶ Sine cauſa.vide ad hec plura p Ange.aret.⁊ ibi per Augu.de arimi.in trac.maleſi.char.xxxij.⁊ Ang.in conſilio.xciiij.incip.ſuper pũcto.Angel.in.l.ſi non cõuitij.C.de iniur.vbi etiã per Salice.Ro.in conſil.xcvj.⁊ Oldr.liij.incip.conſueuit dubitari.

de cuius initio nõ eſt memoria,vt eſt tex.no.in.c.ſuper quibuſdã,de verb.ſig.⁊ per Bar.in.l.ſi pu
22 blicanus.§.in vectigalibus.ff.de publi.¶ † Ex his patet deciſio octaue ⁊ vltime queſtiõis.Dicendũ eſt enĩ vt patet ex predictis ꝙ iſti iudices inferiores nequeũt fame reſtituere.d.§.de qua.niſi in quandã conſequentiã ſm vnã lec.d.§.de qua vt.ſ.dixi.⁊ p hec habes pleniſſime hanc materiã
23 expeditã.¶ † Vlterius quero ad quid agitur[a] a
a ctione iniuriarum.Sol.dicunt Hoſti.⁊ Jo.and.qd agitur.ad pecuniariam eſtimationẽʒ iniurie,vt.j.de iniu.olim ⁊ cõdemnatus infamis efficit vt hic.⁊ in iuribus.ſ.alle.etiam ſi clerico ⁊ quod plus eſt epo fuerit irrogata:vt in predicta dcre.olim.⁊.j.de ſent.excõ.ea noſcitur.ego dico ꝙ de iniuria poteſt agi ciuiliter ⁊ criminaliter.ſi agit ciuiliter ꝓcedit qd.ſ.dictũ eſt vt agat ad eſtimationẽ pecuniariã:⁊ eſtimabitur iniuria per iuramentũ iniuriati.ſecuta tñ taxatiõe iudicis ne ille in infinitũ iuret.l.conſtitutionibus.ff.d iniu.⁊ debet iniuriatus ſe referre in eſtimatione ad dãnũ quod potius voluiſſet pati:non autẽ ad lucrum a quo potius voluiſſet abſtinere.vt puta iuro ꝙ potius voluiſſem centũ de meo ꝑdidiſſe ꝙ̃ hanc iniuriã pati.⁊ hanc practicã iurandi ⁊ taxãdi vide per glo.in.c.ſi canonici.de offi.ordi.lib.vj.in ver.damnis.plenius per gl.⁊ bar.in.l.iniuriaruʒ eſtimatio.ff.de iniur.⁊ pleniſſime de hac materia videre poteris multas queſtiones per Cy.i.d.l.ſi non conuitij.C.de iniu.Et an in libello poterit actor hanc quãtitatẽ exprimere.bar.in.d.l.iiuriarũ.dicit ꝙ aut eſtimatio venit fiẽda per iudiceʒ:⁊ tunc non eſt exprimenda quãtitas i libello cũ iſta taxatio ſpectet ad iudicẽ ⁊ nõ ad ipſuʒ actorẽ:aut eſtimatio eſt fiẽda ab ipſo actore:⁊ tũc per eũ debet exprimi.arg.in.l.vbi.ff.de verbo.oblig.
24 ¶ † Si vero agit criminaliter tũc venit ĩponẽda pena arbitraria.⁊ poteſt iudex arbitrari penã corporalẽ vel pecuniariã fiſco applicãdã.ad hoc videte.cũ glo.inſtit.de iniur.§.in ſumma.⁊ ſi actũ fuit ciuiliter non poteſt poſtea agi criminaliter:quia actio ciuilis hoc caſu tendit ad vindictam.de quo dic vt legit ⁊ not.in.l.pretor edixit ff.de iniu.An autẽ clericus admittat hodie volẽs agere ad eſtimationẽ iniurie.vide qd no.in.c
25 oliʒ preall.¶ † Sʒ pone ꝙ vocaui[b] te latronẽ
b ⁊ tu me nũquid quilibet noſtrum poteſt agere
c de iniuria illata.Spe.[c] format iſtã qõnẽ in titulo de accuſatore.§.j.ver.qd ſi vocaui te.Et pmo arguit ꝙ non:q2 ſicut vim vi repellere licet:ita ⁊ iniuriã.ſ.de reſti.ſpolia.c.olim.⁊.l.vt vim.ff.de iuſti.⁊ iure.Preterea paria delicta mutua compenſatione tolluntur:vt in.c.penul.⁊ vltimo.de adulte.Spe.firmat contrariũ,vt quilibet poſſit agere de iniuria ſibi illata:q2 iſte iniurie concernerent diuerſa ad hoc.iij.q.xj.negãda ſecꝰ anteʒ quando concernerent idẽ ⁊ ageret ciuiliter.⁊ iſte eſt caſus.d.c.pen.⁊ vlti.Nam adulteria coniugũ concernebant idem matrimonium,refert tamen quoſdã dicere ꝙ ſi tu dicto vel facto me ꝓuocaſti:⁊ ego dicto vel facto feci tibi iniuriã ꝙ tu nõ potes agere cõtra me.ad hoc.l.j.§.cũ arietes.ff.ſi quadru.pau.fe.dica.⁊ ꝙ inconſultꝰ calor vitio calũnie caret.ij.q.iij.§.notandũ.in fi.⁊ ita ſimpliciter tranſit Spec.doc.hanc qõnem hic non tangũt.Ego vero diſtinguo ſic:ꝙ aut ego dixi tibi iniuriam potiꝰ animo purgãdi me ab iniuria ꝙ̃ mihi inferebas ⁊ non teneor actione iniuriarũ.Exẽplũ,ſi diceres ꝙ ego cõmiſi aliquod crimẽ,dico ꝙ tu mentiris.nã licet mihi meã innocẽtiã defendere:⁊ hoc aperte tenet Bart.in.l.que omnia.ff.de ꝓcur.alleg.l.qui cũ maior.§.ſi libertus de bo.lib.Aut cõuitiũ meũ cõcernit aliud factũ ita ꝙ nõ venit ad innocentiã meã defendendaʒ ⁊ tũc dico ꝙ quilibet põt agere de iniuria ſua.argu.opti.in.c.veniẽs.de iureiur.ibi alternatim cõuitia inferẽdo ⁊c.Item probo ratiõe ſicut non eſt licitũ percutere eũ q me percuſſit ſi nõ fit ad defenſionẽ ſed ad vindictã.vt.l.ſi ex plagis.§.tabernarius.ff.ad.l.aquil.dixi in.c.olim.de reſtit.

ſpolia.ita non licet inferre iniuriã inferẽti,q2 memini licet propria autoritate vlciſci.l.nullius.C.de inde.puto tamen ꝙ is qui prouocatus iniuriã intulit eſt mitius puniendus:q2 difficile eſt compeſcere iuſtum animi dolorem.arg.opti.quaſi expreſſum in ſimili in.l.ſi adulteriũ.§.imperatores.ff.de adul.facit qd legit ⁊ no.in.c.iij.de ſen.exc.⁊ hec not.
26 ¶ † Vltimo hic reuoco in dubiũ an ſit verũ qd dixi in prin.⁊ non te
d near actiõe iiuriarũ ſi cõuitiũ qd tibi intuli ſit verũ.reperio Joã.an.[d] pleniſſime hunc articulũ fuiſſe proſecutũ in additio.Spe.in tit.de iniur.poſt prin.⁊ quia optime hic cadit vt patet ex predictis.⁊ materia eſt quotidiana hic inſerã.Et recitat ipſe circa hunc articulum ſex varias opiniones.Prima opi.ꝙ aut quis dixit verũ animo infamãdi ⁊ tenetur:alſ ſecus:vt no.in.c.ſi.de iniur.vbi p Hoſt.Secũda fuit opinio Accur.in.l.eũ qui.in prin.ff.de iniur.qui ſimpliciter tenuit conuitiantem teneri actione iniuriarum ſiue in iudicio ſiue extra iudiciũ id agat.facit inſti.eo.tit.in prin.Tertia fuit opinio Jo.ij.q.j.ſi peccauerit.in prin.vbi videt diſtinguere an id fiat in iudicio ⁊ liceat:an extra iudiciũ ⁊ non liceat.⁊ ſm primum dictũ intelligit predictam.l.eũ qui.Quarta fuit quorũdam opinio diſtinguentiũ an illud conuitium ꝓueniat ex culpa eius cui iniũgit:vt puta quia dicitur ꝓditor hereticꝰ
27 vel periurus ⁊ nõ tenet.⁊ ſic loquitur.l.euʒ qui.¶ † Aut ſine culpa vt quia dixit eum baſtardum:⁊ tunc tenetur ad hoc.lvj.diſt.naſci.C.de natu.lib.l.legẽ.Quinta fuit opinio aliquorũ ⁊ diſtinguentiũ aliter ſcʒ an expediat reip.iſtud conuitiũ publicari.⁊ tunc nõ tenetur ſi verũ eſt nec diſtinguitur hoc caſu an prouenerit ex culpa vel ſine:vt q2 leproſus,talẽ enĩ expedit ſeparare,q2 contagioſus eſt morbꝰ.de ꝯiu.lepro.
28 c.j.de cleri.egro.c.de rectoribꝰ.⁊ predicta.l.eũ qui.¶ † Aut non expedit reipu.talia publicari:vt puta ſi appellauit illũ baſtardũ clauduʒ:concubitã,vel quid ſimile,⁊ tunc tenetur:quia iniurioſum ⁊ noſtros defectus detegi.C.qñ ⁊ qui.quar.pars.l.ij.lib.x.⁊ hoc dicit Joan.an.placuiſſe domino ⁊ magiſtro ſuo in dicta.l.ſi non cõuitij.⁊ Cy.⁊ Pe.ibidem ſub.viij.q.⁊ dic ꝙ etiã placuit Bar.in.l.eũ qui.vt.ſ.dixi.in primo notabili.Sextã opinionẽ poſuit Dy.dicens ꝙ aut de ꝯuitio poterat iniuriatus accuſari:⁊ ſi dicit verũ non tenetur iniuriatũ.ſic intelligitur.d.l.eũ qui.⁊.l.iij.C.eo.ti.aut non poterat accuſari.⁊ tũc tenet licet verũ dicat,vt prealle.l.ij.niſi ꝓbet ſe non animo iniuriãdi dixiſſe d.l.ſi non cõuitij.⁊ hec opinio idẽ in effectu habet qd precedẽs.Ipſe vero Jo.an.in addi.prealle.ſic dicit poſſe rite diſtigui ꝙ aut dixit qs conuitiũ in iudicio aut extra.Primo caſu ſi illud ꝓbat non eſt dubiũ ꝙ non tenet:vt in.d.l.eũ qui.cũ concor.⁊ intellige ſiue agendo ſiue excipiendo illud fiat,q2 iuris executio nõ habet iniuriã.ff.e.l.iniuriarũ.⁊ in.l.factũ cuiqʒ.§.j.alſ eſt.l.nõ videt.ff.de reg.iur.vbi dicit ꝙ non vĩ vim facere qui ordinaria actione experitur.Secundo caſu aut fit per libellum famoſum,⁊ tunc etiã ſi dicit verum tenetur.C.de famo.libr.j.ſm canones excuſatur ſi procedat in publicũ,⁊ illud probet.de quo dic vt.v.q.j.in ſumma.ſi vero dicat conuitiũ tunc aut illud cõuitium
e dicitur ex cauſa aut ſine cauſa.[e] Primo caſu ſi cauſa correctionis dicatur etiam publice non tenetur,puta iſta duo ſimul iuncta faciunt ceſſare actionem iniuriarũ ſcilicet quod ex cauſa iuſta dixit:⁊ illud ꝙ dixit eſt verum.pro hoc.xlv.diſtin.ſed illud.vbi ponitur illud apoſtoli.Peccantem coram omnibus argue vt ceteri timorem habeant.⁊ ex ea cauſa etiam corã ſuperiore,licet non in iudicio ad eius correctionẽ dici poterit,vt puta quia vult ordinari ⁊ eſt ſpurius vel hereticus
29 occultus vel quid ſimile.¶ † Exiſtentia enim cauſe vt eius veritas indicat quod non animo iniuriandi.hoc fecit,per circunſtantias enĩ et indicia apparet de animo ſeu de eo iudicatur.l.prima.⁊ quod ibi not.C.ad legem corneliam de ſicarijs.⁊ in capi.ſecundo.de renuntiatio.libro ſexto.⁊.c.paſtoralis.de cauſa poſſ.⁊ proprie.in fine.In ſecundo membro quando ſine cauſa dicitur conuitium,puta in rixa ⁊ animoſe,⁊ tunc etiam ſi conuitium ſit verum tenetur ſecundum euʒ.hoc enĩ eſt ſubiectum huius actionis ⁊ animus iniuriandi quod verba ſonãt ⁊ dicendi modus nec veritas conuitij eximet eum ab hac actione.l.quiſquis.C.de poſtu.⁊.C.de officio rectoris prouin.l.iij.ibi,nam ⁊ ſi vere voces ſint nec ad libidinem ⁊c.vbi patet quod non ſufficit veritas conuitij,ſed requiritur quod abſit libido ⁊ voluntas iniuriandi.Ad idem facit.l.iij.C.quemadmodum teſtamenta aperiantur.vbi iubet imperator non aperiri partem teſtamenti que reſpicit alterius ignominiam.⁊ vide quod not.in.c.j.de collu.in gloſſ.magna vbi dt quod deus non eſt remunerator nominum ſed aduerbiorum quaſi reſpiciat non id quod fit ſed quo animo fit.ad hoc.lxxxvj.diſtin.non ſatis.Idẽ ſi denuntiando repellitur malo ʒelo denũtians,vt in.c.cũ J.et.A.ſ.eo.⁊.c.cũ oporteat.de accu.fortius prohibendũ eſt infamare et contra detractores remittit ad.c.ex merito.cum ſequẽti.vj.q.j.⁊ cũ hac opin.tranſit ipſe dominus Anto.⁊ hec dicta ſua ſatis mihi placent.In precedentibus enim caſibus ſatis excuſatur ab iniuria verũ dicens cũ non habuerit animũ iniuriãdi.Iniuria enim abſqʒ effectu facientis non conſiſtit.vt.l.illud.ff.de iniu.⁊.xv.queſtiõe.j.c.illud.Nã ⁊ ſuperiorem poteſt quis reprehendere dummodo non faciat improbrioſe ⁊ temerarie.de quo vide bonaʒ gloſſ.⁊ in.c.nolite.xrj.diſtinct.et alibi dicitur quod Pau.reprehẽdit Pe.quia reprehẽſibilis erat.ij.qd.vij.Paulus.ſed in hoc vltimo caſu quando animo iniuriandi

dixit, licet

dixit:ſʒ verum dixerit:non dʒ excuſari etiā ſi expediat rei-publice illud publicare.qꝛ debuit ire ad iudicē ꝑ viā accu-ſationis ſeu denuntiationis illud probare.ʒ tunc meretur laudē vt ſatis probare vř in.l.vna.C.de famo.lib.vbi impe-rator ꝓhibet aliquē ꝑ libellū diffamari etiā ſi illa vera ſint.ʒ ſubijcit qȝ ſi aliqs vult ſue ſaluti conſulere ʒ dānū euita-re dʒ ire ad iudiciū ʒ ea q̄ arbitraṫ vera eſſe ꝓbare.ʒ ex hoc vltimo dicto vř ibi tex.ꝓhibere oēʒ diffamationē extraiu-

30 dicialē ſiue ꝑ famoſum libellū ſiue aliter.¶†Qȝ etiā in-nuiṫ ibi ex alio qꝛ grauiter puniṫ is q repetit libellum et eo dimiſſo vadit propalando ibi contenta.Ad idem adduco tex.in.l.lex cornelia.§.ſi quis libellū cum ſequēti.ʒ in.l.itē apud Labeonē.§.conuitiū.cum duobus.§.ſequentibus.ff.de iniur.hoc etiā colligiṫ ex tacita mēte diuine legis vt col ligiṫ.ij.q.j.ſi peccauerit.ʒ ex notatis.in.c.nouit.de iud.ʒ in pſalmo miſericordiam ʒ iudicium cantabo tibi domine.di citur:detrahentem ſecreto proximo ſuo hūc perſequebar.nam ʒ bonum non eſt fiendum malo animo.lxxxvj.diſtinc.non ſatis.ʒ.j.q.non eſt putanda.

1 ☞Sentētia ʒ alia acta facta per iudicem notorie excom-municatum ſunt ipſo iure nulla.

2 Geſta per excommunicatum qui communi opinione non reputabaṫ excōmunicatus ſunt valida licet poſtea appa-ret excōicat⁹.ʒ idē de alio inhabili.3.7.11.vbi ꝓſequiṫ ſiue gerantur ratione publici officij vel non vide in diſcurſu.

3 Collatio beneficij facta per excommunicatum toleratum valet.15.16.

4 Judices plures delegati:nō cenſentur in dubio habere iu riſditionē inſolidū:ſed ꝓ parte omnibus competentē.21.

5 Confirmatio ſi nō valet remanet electio in priſtino ſtatu.
Confirmatio ſuper electione nulla an valeat: vide remiſ-ſiue.

6 Sententia vitiata non vitiatur proceſſus:niſi vitium ſen-tentie concernat totum proceſſum.

8 Excommunicatus poteſt acquirere ex contractu vel qua-ſi tamen non poteſt experiri niſi poſt abſolutionem.

9 Excommunicatus poteſt eſſe in iudicio niſi repellatur.
Excommunicatus quantuncunqȝ manifeſtus poteſt te-ſtari:niſi forte contra eius teſtamentum excipiatur.

10 Excommunicatus poteſt legare ad pias cauſas.
Heretici excommunicati non poſſunt teſtari.

12 Scire non preſumimus antiquum factum:quod veriſimi liter euanuit de memoria vel illud quod eſt factum in lon-ginquis partibus.

13 In his que nō geruntur rōne publici officij non eſt differē tia inter excommunicatum publicum vel occultum.

14 Reſcriptum impetratum ab excommunicato non valet.

17 Prelato excommunicato:etiam occulto:ſimoniaco in or-dine:ʒ notorio fornicatori:impune non paretur:ſecus ali-ter criminoſis.

18 Geſta per prelatum intruſum:qui communi opinione re-putabatur prelatus an teneant.

19 Literis epiſcopi an credatur.

20 Sententia lata per publicum excommunicatum eſt ipſo iure nulla.

Futurū exponitur pro preterito qn̄ materia hoc requirit.

21 Sutores habent omnes exercitium inſolidum.

a
1 **AD probandum.** [a] †¶ Re-uocata ſnia ꝓpter defectū iuriſditionis vt qꝛ vnus ex iudi-cib⁹ publice excōicat⁹ erat vel ꝓpter iuris ordi nēʒ nō ſeruatū,iterū de principali q̄riṫ.h.d.ʒ de eodē facto loquitur.c.cum dilecta.de reſcrip.Et pone ſic caſum litera lem quantū pertinet ad intellectū.c.¶Uacāte quodā mo naſterio monialiū,due fuerūt electe in diſcordia in abbatiſ ſaʒ eiuſdē monaſterij,cuſtos.ſ.eiuſdē eccleſie ʒ q̄dā alia mo nialis,vtraqȝ pte aſſerēte ſuā electionē ꝓualere.Papa cō-miſit cām iudicibus delegatis qbus mādauit vt examina-tis vtriſqȝ electionibus confirmarēt illā que de iure preuale ret.Cognito de cauſa iudices confirmauerunt electionem factam de cuſtode ꝑ ſniam diffinitiuam:a qua ſnia fuit ab altera parte appellatum vel ꝑ viā nullitatis cauſam intro duxerūt ad romanā ſedē allegantes ꝙ vnus ex iudicibus qui cōfirmationis ſniam tulerūt erat tpe ſnie publice excō municatus.Itē ꝙ nō ſeruauerūt in ꝓcedēdo iudiciarii or dinē.Papa ad inſtātiā huius ptis cōmiſit cām alijs iudi-cibus ſub forma de qua in litera cōtineṫ.ʒ proſequere vt in

2 tex.¶†No.ibi publice innodat⁹:ꝙ geſta a iudice ēt a de-
b legato publice [b] excōicato ſunt ipſo iure nulla [c]:ſec⁹ ſi non
c eēt publice excōicat⁹ ſʒ toleratus vt hic.ꝓbaṫ a ꝯrio ſenſu

ʒ ad h̄ allegaṫ quotidie iſte tex.Ex hoc inferṫ qȝ tolerātia operaṫ etiā in delegato vt valeāt geſta ſi cōi opi.reputaba tur habilis.ad hoc bo.tex.iij.q.vij.§.tria.ver.verū.vbi dicit ꝙ ſi ſeruus dum putaretur liber ex delegatione ſniam di-xit tenet ſnia quāuis poſtea deprehendaṫ qȝ ſit ſeru⁹ idē probaṫ in.l.ij.iuncta gl.C.de ſenten.ʒ interl.om.iudi.ʒ fa-cit hoc cōtra no.p Inn.in.d.c.cū dilecta.de reſcript.vbi vř velle qȝ tolerantia non operaṫ in delegato inhabili ſʒ te-

d ne pūnū.ʒ vide qȝ ibi no.Quid aūt in arbitro [d] ʒ arbitra-tore vide in Spe.de arb.§.differt.verſi.itē ꝑm eū.ʒ ſequē.ʒ ibi tenet in arbitro idē qȝ in delegato:qȝ ſatis placet qꝛ ar bitria ſunt redacta ad inſtar iudiciorū.l.j.ff.de arb.ſʒ in ar-bitratore magis dubitaṫ.de quo vide ꝑ Joā.and.in regu.dolo facit.de reg.iur.lib.vj.in mercu.ʒ ꝑ do.Ant.in.c.quin

3 tauallis.de iureiur.ʒ ibi dixi dic vt ibi.¶†No.ij.ʒ tene mē ti,qȝ cōfirmatio electionis facta ab excōmunicato q alias habebat poteſtatē confirmādi tenet mero iure ex quo pa-

e ri rōne inferṫ qȝ collatio facta [e] per excommunicatū tole-ratū valet ʒ tenet.qȝ ꝑ iſtū tex.ſic inductū tenuit Cald.in quadā ſua diſputatione que incipit excōmunicatus q cō-muni opi.habebaṫ ʒc.ʒ Inn.apte tenet in.c.ſi vere.de ſent.exc.ʒ idem ſentit in.c.j.de ſchiſma.dicam latius ſuper gl.j.

4 ¶†No.iij.ꝙ data inhabilitate vnius ex pluribus iudici-bus delegatis corruit quicquid omnes agunt.ʒ hoc qꝛ ex-ercitium iuriſditionis cōpetit ei ꝓ parte ʒ non inſolidum vt in.c.vno delegatorū.ʒ.c.cauſam matrimonij.de off.dele.ſententia aūt non poteſt pro parte valere.ad hoc qȝ leg.ʒ no in.c.cum ſuper abbatia.de offi.deleg.qȝ procedit etiaʒ ſi fuiſſent dati cū clauſula ꝙ ſi non omnes duo ʒc.Nā ꝓce dendo cū inhabili inficiūt iuriſditionē propriā.de quo dic

5 vt plene no.in.d.c.cum ſup.¶†No.iiij.ꝙ caſſata cōfirma-tione ex cōfirmantis defectu vel propter iudiciū ordinem non ſeruatū remanet electio in priſtino ſtatu quod eſt exꝓſ ſum in.c.ſi cōfirmationem.de elect.lib.vj.quid econtra an electione exiſtente inualida valeat confirmatio.dic vt leg.ʒ not.in.c.cū ſuper.de cauſ.poſ.ʒ proprie.ʒ in.c.ꝙ ſit.de elec.lib.vj.ʒ.c.vno.de poſtu.prela.eo.lib.ʒ vtrobiqȝ bona gloſſ.

6 ¶†Ultimo no.ibi:in ſi.iterū vt cognoſcatis qȝ corruente ſnia corruit pariter tot⁹ ꝓceſſus.Nā papa mādat hic iterū de electiōe cognoſci.An aūt hoc ſit verū indiſtincte ꝙ nō ſʒ fac tria mēbra circa hoc.Aut enim vitiū nullitatis con-cernit ſententiam dūtaxat:puta qꝛ lata die feriata:ʒ tunc remanent acta in ſuo robore.facit.l.ſi vt proponis.C.quo-modo ʒ quādo iudex.Aut concernit ſententiam pariter ʒ acta ʒ tunc omnia corruunt ʒ hoc caſu iudicio meo pōt in telligi iſte tex.Forte enim iſte iudex fuit excōmunicat⁹ pu blice in toto iudicio merito de nouo inquiri dʒ de toto ne-gotio.Aut vitiū cōcernit ſententiā ʒ partē actorū dumta-xat:ʒ tunc annullabuntur vitioſa dūtaxat ʒ non alia.Hec ſunt de mente Bart.in.l.ſi expreſſim.ff.de appel.ʒ vide qȝ no.in.c.in literis.de offi.dele.ʒ in Spe.de ſent.pla.§.iuxta

7 propoſitionis.ver.ſed ſi cauſa.vbi idē ſentit Spe.¶†Ue
f nio [f] nunc ad gl.ʒ primo querit qd ſi iſte iudex occulte fuiſ-ſet excōmunicatus an tenuiſſet ſentētia.ʒ reſpondet qȝ ſic.Ad hoc allegat multas cōcordātias.ʒ idē tenet hic Inn.ʒ Hoſtien.ʒ vide bonam gl.in.c.ſciſcitatus.de reſcript.Ex hoc ʒ ex tex.infertur.qȝ etiam in ſpiritualibus valēt geſta ratione publici officij ab excōmunicato tolerato qȝ eſt no.Et ſcias qȝ circa hunc articulū an ʒ qn̄ tolerantia faciat valere geſta ab excōmunicato.poſuit hic Joā.cal.quedaʒ bona dicta.ʒ latius videas per eū in dicta diſputatione.et

8 addendo multa ad dicta ſua.¶†Dic ꝙ quidam ſunt act⁹ qui cōmuni opi.tenent licet geranṫ ab excōmunicato ma-niFeſto.ʒ de iſtis non eſt diſputandum:vt puta cōtractus vel quaſi.valet enim licet ab excōmunicato publico ſit ini-tus vt acquiratur obligatio etiam ipſi excōmunicato:ſed nō poteſt excōmunicatus agere niſi poſt abſolutionē.hoc aperte probatur in.c.felicis.§.cū aūt.ʒ ſeq.de pe.lib.vj.quē tex.ſemper tenebis menti.dixi pleniſſime in.c.veritatis.de

9 do.ʒ contu.¶†Item in quaſi cōtractu:vt probatur in.c.pia.de excep.lib.vj.vbi patet tenere iudicium agitatum cū excōmunicato anteqȝ repellatur.ʒ in iudicio quaſi cōtrahi mus.l.iij.ff.de pecu.not.Jo.and.in dicto.c.pia.idem dic de teſtamento excōmunicati quantuncunqȝ manifeſti vt di-ſputauit Ja.de bel.ʒ ſequiṫ ʒ proſequiṫ Jo.and.in.c.decer nimus.de ſen.excō.li.vj.licet aliter dixerit in gl.ſua.ſʒ illam reuocauit in nouella.tenet Barto.in.l.ſi queram⁹.ff.de te-ſta.ſentit Bal.in.l.j.C.de ſacroſan.eccľ.Idē Fede.cōſi.lxxi.

10 ʒ cōſi.cxvj.vbi plene proſequitur.¶†An autē poſſit lega re pro anima ſua.Bar.ꝙ non:in dicta.l.j.ſaltem vt habeāt

a ¶Pro itellettu huius decre.vide oīno do.Anto.in c.fraternitatis.in xx.col.ver.ex pre.dictis poteſt deci di alia.q.ſ̄.de te.Itē practicā op-ponendi excōica tionē cōtra iudi-cem vel teſtem vi de eleganter per Bart.in.l.j.in.ij.col.C.de teſta.

b ¶Adde h̄ Bal.in.l.j.in.v.colū.C.ď iur.ʒ facti igno.vbi dicit qȝ ſnia decretū ʒ oīs alia autoritas per pu blice excōicatū i-terpoſita ſunt ip ſo iure nulla.ʒ ita dicitur notari in c.pia.de excep.li.vj.Inno.ʒ ita di-cit Pe.de anc.in d.c.pia.in pe.col.
¶Adde Ro.ɔſ.xlviij.vbi dicit ꝙ iudicis excōicati iuriſditio proro-gari non poteſt.
⁂Sebaſti. Sapia.

c ¶Nulla.vide Fe li.in.c.rodulph⁹.colū.xxvj.verſi.et guſta.ſ̄.de reſcri.ʒ latius ꝑ eundē hic ʒ qn̄ qs dicaṫ publice excōmu-nicatus.vid Fel.poſt Abb.i.c.ex-ceptionē.col.xvj.ver.Itē dn̄ Abb.ſ̄.de exceptio.

d ¶Uide ꝑ Pet.de anch.in.c.pia.in peñ.col.de ex-cep.lib.vj.per gl.ʒ Barto.in.l.pe-dius.ff.de arbi.

e ¶Collatio facta Adde do.de ro.deci.ſuis in anti-quis.de ſen.excō.

f ¶Adde hic do.Anto.in.c.ſciſci-tatus in vl.char.de reſcrip.vbi ple ne examinat an ʒ qn̄ valeat ſnia la-ta a iudice occul-te excōicato.ʒ vi-de inno.in.c.pia.cir.fi.de excep.li.vj.vbi dicit ꝙ ſen tētia lata a publi ce excōicato non tenet ſec⁹ ſi eſſet occulte excōica-tus ʒ idē bal.i.l.j.in.vj co.ď in.ʒ fa.igno.et vide per Pe.de anch.ī.d.c.pia.in pn.v.col.vbi ſequiṫ Inno.et Joan.and.ʒ de

hoc vide ꝑ Jnn.
in.c.except.circa
pꝛin.ō excep.ꝛ ꝑ
Bal.in ſua mar.
Jnno.in ver.ſen
tētia.xxxv.qō.et
Bar.in.l.barba
rius.i fi.ff.de off.
ꝓto.ꝛibi Albe.i
xij.col.dicit ꝙ ſi
aliqs cōi opi.re
putabatur iudex
idone⁹ ꝛ nō erat
ſi ferat ſniam ex
cōicationis ꝯtra
aliqueꝫ nihil va
let.ꝛ ita ēt tenet
ſingu.archi.in.c.
ſentētia paſtoꝛis
xj.q.iij.et in.c.j.in
gl.j.de ſen. excō.
in.vj.ꝛ glo.xxiiij.
q.i.i ſum.facit.c.
ij.de oꝛdi.ab epō
idē tenet expꝛeſſe
do.Ant.hic i. ij.
col.ad fi.ꝛ not.li
mitat qō no.pꝛo
limitatio.d.l.bar
bari⁹ cū ibi nota
tis ꝑ Bar.in fin.
Sebaſti.Sapia.
¶Venio. vide
Anto.de but.in
diſputa.ſua inci.
Bononiēſis,qdā
vſurari⁹ et Abb.
i.c.fraternitatis.
ſ.de reſti.cū alle
gatis per.d.Jaſ.
in.l.barbari⁹.co.
xij.ver.ſucceſſiue
Bart.hic.in fi.ff.
de offi.pꝛeto.vbi
ponit cōcluſionē
affirmatiuā ꝙ va
leāt acta facta ꝑ
iudicē excōicatū
occultū et limi
tat duob⁹ modis
ibi ꝑ eū vide etiā
ad hoc An.ſicu.
in.c.ab excōmu
nicato. col.xiiij.
ſ.de reſcrip.
Sebaſti.Sapia.
a ¶Toleranꝫ Vi
de Cal.in diſpu.
ſua.īcip.excōmu
nicatus.et Abb.
in.c.cū dilect⁹.in
ij.col.de cōſue.et
in.c.veritatis.co.
peñ.ſ.de dolo.et
cōtu.et i.c.ab ex
cōmunicato.col.
ij.ſ.de reſcr.ꝛ La
pum alle.clxxxij.
Hemi.in.c.decer
nimus.ō ſen.exc.
in.vj.et in.c.j.col.
ij.ō reſcrip.e.lib.
Abb.in.c.paſto
ralis.§.verū.col.
v.j.de appel.

legata pꝛiuilegia pie cauſe.ſed Bal.ibi cōtra ꝛ melius qꝛ in
hoc dꝫ attendi non fauoꝛ excōmunicati ſed illius cui fit reli
ctuꝫ.ꝛ vnde circa hoc qō dico in.c.ij.de teſta.facit qō no.gl.
in.c.ex tranſmiſſa.de deci.ꝛ.xiiij.q.v.in ſumma.ꝛ aut.credē
tes.C.de here.ꝛ.c.excōicamus.§.credentes.eo.tit,vbi patet
qō ſpeciale ē in heretico ꝛ fauoꝛe hereticoꝛū vt ſecuta excōi
catione non poſſint teſtari.ſecus ergo i ſimplici excōicato.
ꝛ de hoc dicendum vt pleniſſime nota.in iuribus ꝑallegata.
11 ¶†Quidaꝫ ſunt actus qui ipſo facto ſunt irriti qꝛ ab excōi
municato geruntur vt eligere:cōferre:excōicare:et ſimilia.
ꝛ in iſtis dubitatur an tolerātia faciat iſta valere ex quo ge
rentes cōmuni opinione putabantur non excōicati et hic ē
pꝛopꝛie materia noſtra.Cal.dicit ꝙ aut iſta cōis tolerantia
non eſt pꝛobabilis puta quia ſnia fuit publice lata:ꝛ tūc nō
iuuat talis opinio:qꝛ non eſt ꝓbabilis ignoꝛātia eoꝛū q̄ pu
blice fiunt.xvj.diſt.qō dicitis.in.c.j.de poſtu.pꝛela. cū ſimi.
12 ¶†Dominus Anto.putat hoc verū qñ ſentētia fuit lata
de ꝓximo.ſecus ſi de lōginquo qō veriſimiliter euanuerit ō
memoꝛia.Jtē pꝛocedit ſm eum qñ ſnia fuit lata i loco ꝓxi.
ſecus ſi in tam longinquo qō veriſimiliter nō potuit trāſire
ad notitiaꝫ illoꝛum in quoꝛum loco nūc actus geſtus eſt.et
no.hoc dictū ꝛ vide circa hoc qō dixi poſt gl.in.c.ad noſtrā
de iureiur.ꝛ qō notat Jnno.in addi.in.c.inquiſitioni.ō ſen.
excō.An talis opi.eſt pꝛobabilis.et tūc ſubdiſtinguit Cal.
qō aut actus de quo querit non cōpetit ratione publici offi
cij.aut competit ratione publici officij.Pꝛimo caſu aut ta
lis excōicatus.exercet actum pꝛo ſe ꝛ pꝛo ſuo iure ſingulari
et intereſſe ſicut eſt impetrare pꝛo ſe reſcriptū gratie vel iu
ſtitie vel eligere et tunc dicit ꝙ talis cōmunis opinio talem
actum non iuuat.alleg.c.j.de reſcrip.lib.vj.et de cle.excō.mi
13 ni.c.pꝛopoſuit.ꝛ qō not.in.c.ad apoſtolice.e.tit.¶†Dic tu
qō hic fuit generaliter opi.Jnno.in.c.cū dilect⁹.de conſue.
vbi poſuit notabilē regulā qō in his que non geruntur ratiōe
publici officij nō eſt differentia inter excōmunicatuꝫ publi
cum ꝛ occultum et idem voluit Jo.an.poſt Joā.mona.i. c.
j.de reſcrip.ꝑalle.facit.d.c.cū dilectus.ꝛ.c.cū inter.R.ō ele.
vbi electio facta a ſuſpenſis iudicabitur irrita nulla facta di
ſtinctione inter publicos ꝛ occultos nā in iſtis ceſſat rō pu
blice vtilitatis.Et ſi diceres nōne canonici eligūt iure publi
co:dic ꝙ nō:ſed proſequuntur ius ſuum pꝛopꝛiū ſed ipſuꝫ ca
pitulū bene habet iure publico:vt no.Jnn.in.d.c.cum dile
ctus.ſicut in ſimili de teſte not.Jnno.in.c.nihil.in fi.de elec.
Aut excōicat⁹ gerit talem actū nomine alteri⁹ eſt ad alte
rius cōmodū ꝛ tunc aut is cuius noīe facit ſciēter cōſtituit
eum ad exercitium illius actus ꝛ cōmunis opi.nō iuuat.ad
hoc de ſen.excō.cum nō ab homine.pꝛimo reſponſo:ꝛ de ꝑ
bē.ſi beneficia.lib.vj.indignū eſt eniꝫ vt beneficiū ignoꝛan
tie non pꝛoſit ſcientibus ꝛ hoc fuit dictū Jo.an.poſt quoſ
dam alios in.d.c.j.de reſcrip.lib.vj.lꝫ Jo.cal.cū nō alleget.
14 ¶†Tenuit ibi Jo.and.qō non valet reſcriptū impetratū
ab excōmunicato etiā nomine alteri⁹ et in illius odiū quia
tex.ille loquitur indiſtincte.et optime facit.c.poſt ceſſionē.de
pꝛoba.Aut conſtituēs cuius noīe actum exercebat ignoꝛa
bat euꝫ eſſe excōmunicatum:vel ipſe excōmunicat⁹ id fecit
nomine alterius ſine mandato:et tunc dicit Jo.cal.ſe crede
re qō cōis opi.iuuet talem actuꝫ qꝛ hic non tangitur ō cōmo
do vel vtilitate ipſi⁹ excōicati ſed illius cuius noīe ad actū.
eſt qui in nulla culpa reperitur cū ignoꝛauerit.ad hoc ꝑdicta
decre.ſi beneficia de conſe.di.ij.c.ꝛ dixit.ꝛ cū hac opi.ſimpli
citer trāſiuit hic.d.Ant.ꝛ hāc opi.tenuerūt Archi.ꝛ Hoſt.
vt not.in.c.j.pꝛealle.lꝫ Jo.calde.hic nihil dicat.Sed contra
riā opi.qō talis actus nō teneat:tenuerūt Jo.an.ꝛ Jo.mo.
ibidē.ꝛ gl.oꝛdi.in.d.c.poſt ceſſionē.ꝛ dicit Jo.an.ꝙ ſi conſti
tuens fuit ignoꝛans agat cōtra illuꝫ qui nō detexit defectū
ſuū.et hec opi.plus mihi plꝫ ex quo enim nō verſatur publi
ca vtilitas nō debemus diſtinguere inter publicuꝫ et occul
tum.ꝛ facit.d.c.j.qō loquitur indiſtincte.ꝛ in.c.poſt ceſſionem
ꝑalle.vide Jnno.in.c.cōſiderauimus.de elec.facit ꝙ electio
facta a ſuſpēſis nō tꝫ lꝫ tractaretur de cōmodo electi q igno
rauit vitiū eligentiū.ꝛ de cōmodo eccleſie vt citius ſibi ꝓui
deatur de pꝛelato.arg.c.ne pꝛo defectu.de elec.nec eccleſia
reperitur in culpa ſed ſatis eſt eligentes ad actū explicādū
fuiſſe inhabiles ad hoc vt actus iure nō ſubſiſtat.¶Venio
ad ſcōꝫ membꝛū pꝛincipale qñ actus quē exercet talis excō
municatus cōpetit ratiōe publici officij.et tenet Jo.cal.qō
ſiue ſit actus tēpoꝛalis ſiue ſpiritualis cōis opi.iuuat.arg.
iij.q.vij.§.verū.ff.de offi.pꝛeto.l.barbarius.ꝛ.d.l.ij.C.de ſen.
ꝛ inter.ꝛ tex.noſter a ꝯtrario ſenſu hoc dicit verū niſi ſit ſen
tētia excōicationis que non tenet lata ab excōicato quātū
cūq̄ occulto vt no.xxiij.q.j.in ſum.vt.ſ.de oꝛd.ab epiſcopo

ex.c.j.ꝛ idem dicit foꝛte gaſ.eſſe in ſnia abſolutiōis ab excō
municatione,quia eadeꝫ ratio videtur.facit de peni.diſtin.
15 j.verbū.¶†Attende quia Jnno.expꝛeſſe voluit cōtrariū in
d.c.ſi vere.de ſen.excō.vbi dicit tenere excōmunicationē col
locationeꝫ et ſimilia a tolerato excōmunicato lata qꝛ digni
tas hoc exercet ꝛ nō ꝑſona:ꝛ hec opi.foꝛte verioꝛ lꝫ Jo.an.
in.c.pia.ō excep.lib.vj.tenet pꝛimā:et cōmuniter teneatur.
Nam conſidero qō excōmunicatio et abſolutio ſunt iuriſdi
tionis:ꝛ nihil aut parum operātur quo ad deū ſed ꝓncipa
liter vim ſuam exercent quo ad eccleſiā militātē vt dicit gl.
notabilis in.c.quodcūq̄.xxiiij.q.j.deberet ergo valere ſicut
ꝛ alia ſpūalia vt hic.quinimo dixit ſingulariter Jnno.in.d.
c.j.de ſchiſma.ꝙ etiā ſpiritualia ſacramenta ab excōmuni
catis:ſchiſmaticis:hereticis,ꝛ ſimilibus in foꝛma eccleſie il
la cōferentibus vim ſuā omnimodā habēt:ex quo ab eccle
a ſia toleranꝫ [a]:ꝛ ſic oꝛdinati ab iſtis recipiūt nedū ſacramē
tum ſed etiā executionem ſacramēti abſq̄ alia diſpēſatione
Gloſ.th.ix.q.j.in ſumma reſpectu executiōis tꝫ ꝯtrauꝫ.ꝛ Jo.
cal.in.d.diſputatione.quia cū tales non habeāt executionē
nō poſſunt illaꝫ aliis tradere:ſed ſi vis tenere opi.Jnn.que
eſt valō equa poteſt dicere ꝙ ex quo iſti ſunt tolerati execu
tionem cōferunt,quia pꝛeſbyteri ſolum dicunt verba:ꝛ pꝛo
pter dignitatē oꝛdinis deus cōfert gratiam quātūcūq̄ illi
ſint peccatoꝛes vt patet.j.q.j.pꝛophetauit.ꝛ.c.ō dit.ꝛ.c.mul
ti.cum ſi.Et ad iura que innuūt contrariū poteſt dici qō lo
quuntur de nō toleratis:ꝛ vide ad materiam qō no.in.c.quan
to.de conſue.ꝛ.in.c.veſtra.de loca.vbi per do.Ant.vbi etiā
tetigi quod pꝛius dixi.ſ.geſta toleranda ratiōe publici offi
cij.Limitat Calde.hoc niſi is in cuius fauoꝛē actus ille pu
blici officij geſtus fuit:ſciebat faciētē excōmunicatū ꝛ volū
tarie ſibi communicauit in actu illo,tunc enim licet commu
ni opiū.haberetur ꝑ nō excōmunicato et actus in ſe teneat
propter cōmunem opi.iuſtum eſt tamē ꝙ irritetur in odiꝫ
voluntarie ſuſcipientis a tali ſcienter vt puniatur in eo i quo
putauit.j.q.j.epi.cum concoꝛ.ꝛ de cle.excō.mi.poſtula
ſti.cuꝫ ſi.ꝛ not.hoc dictum qō ſequitur hic do.Anto.ꝛ dico
ꝙ hec fuit originaliter opi.Jo.an.poſt Jo.de deo.in.c.dile
ctus.ij.de pꝛeben.vbi dixit non valere impetrationē illius q
ſcienter impetrauit iudicem excōmunicatum lꝫ occultuꝫ.fa
cit.c.ſi beneficia.ꝑalle.ꝛ in.c.inter cetera.eo.ti.ꝛ dic ꝙ hoc
caſu ſcietia iſtiꝰ ſ inficit actum ipſo facto:quia agebat rem
pꝛo pꝛiuato intereſſe,ꝛ nō exercēdo publicuꝫ officiū.Si au
tem exercetur actus publici officij ꝑ eum quē ſciebat excom
municatum:tunc valet actus licet veniat irritandus.et hoc
16 caſu ꝓcedit opi.Cal.¶†Et ꝑ hoc dixit ipſe in dicta diſpu
tatione ꝙ collatio beneficij facta per excōmunicatuꝫ occul
tum ei qui ſciebat illuꝫ excōmunicatum tenet mero iure ra
tione publici officij conferentis tamē iſte cui facta eſt colla
tio poterit ꝓuari illo bñficio vt puniatur in eo in quo deli
quit participauit enim cū perſona pꝛohibita ꝛ in actu ꝓhi
17 bito.¶†Et not.hoc vltimū ad quod adduco dictū Jnno.
in.c.j.de ſchiſma.vbi notabiliter dicit ꝙ quātūcūq̄ excom
municatus toleretur dummodo pꝛobari poſſit ꝙ ſit excō
municatus ſi vocat aliquē ab oꝛdinē vel alia ſacramēta po
teſt ei dici non recipiam hoc a te quia es excommunicatus,
vnde tibi participanduꝫ non eſt ꝛ hec eſt legitima cā appel
landi ſi pꝛelatus eum cōpelleret,ſecus dicit in aliis puta in
infamibus in irregularibus ꝛ in ſimilibus.Nam contra eos
non eſſet talis exceptio admittēda.ſ.non recipiam hoc a te
qꝛ tu es irregularis:qꝛ ſufficit ſm eū qō toleretur.vij.q.iiij.
c.nonne.rationē diuerſitatis aſſignat,qꝛ excōicato cōmuni
cari non poteſt ſine periculo:ſed in aliis ſecus.Jdē quod in
excōmunicatis dicit in ſimoniaco in oꝛdine:ꝛ notoꝛio foꝛni
catoꝛe.ꝛ hoc ea ratione:quia ab eoꝛū obedientia ſua autoꝛi
tate lꝫ recedere.xxxij.di.§.verū.¶No.ſingulariter.hec,ſed
vide qō dixi in.c.veſtra.de coha.cle.ꝛ not.ex pꝛedictis vitā
dum eſſe excōmunicatū etiam occultū lꝫ ſit pꝛopꝛius pꝛela
tus,Sed de hoc vltimo vide quod leg.ꝛ no.in.c.cum nō ab
homine.j.reſpōſo.de ſent.excō.Pꝛedicta dico ꝓcedere qñ
toleratur is qui als habet poteſtatem ꝛ publicū officium li
18 cet infectū pꝛopter excōmunicationem.¶†Quid autē ſi
nullam poteſtatē habet ſed eſt intruſus tamē cōmuni opi.
habetur pꝛo pꝛelato an valeant per eū geſta:vide no.ꝑ Jn
no.in.c.nihil eſt.de elec.ꝛ qō leg.ꝛ no.in.l.ſi vꝛbana.ff.de cō
di.indebi.ꝛ aliquid per Jnn.in.c.literis.de reſti.ſpolia.ꝛ ꝙ
dixi in.c.grauis.eo.titu.ꝛ hec ſufficiant quo ad iſtū articu
19 lum.¶†Gloſſ.ij.colligit argu.qō literis epiſcopi creditur
Jnno.videtur colligere contrarium argu.ſ.qō nō credatur
ad quid enim mandaretur inquiri ſi crederetur.Jo.and.di
cit poſſe dici qō mandatur inquiri non de excōicatione ō qua
conſtabat

cōſtabat:ſed de publicatione de qua nō cōſtabat:vel pōt dici iudicio meo qō pape nō conſtabat de literis allegatis ideo mandat inquiri. vel dic qō erāt litere teſtimoniales nō aūt ꝓmulgatorie ⁊ de materia dic vt plene dixi in.c.poſt ceſſionem.de proba.❡Quero q̃ poterat eſ ſe alia cauſa nullitatis,de qua papa mandat inquiri.Gloſſ.iij. ponit multa exempla quorū aliqua nō cōueniunt litere.Et primo dicit puta qꝛ electa fuiſſet excōicata vel per ſimoniā electa vel al's inſufficiēs certe hec exēpla non ſunt bona quo ad tex.quoniā ſi tex.intellexiſſet de vitio concernente perſonā mādaret amplius inquiri de electione cum eſſet peremptum negotium principale.Item hic non agitur de cauſis infringentibus electionē ſed proceſſum ⁊ ſniam.Ex hoc inferť qō nec ſequens exemplum de forma in electione non ſeruata cōuenit litere:⁊ hodie in electione monialiū non ſeruatur forma.c.quia propter.de elect.ſed ca.indemnitatibus.de elec.li.vj.ideo tene qō ſequiť in gl.quia forte obijciebatur quod non fuerit ſeruatus ordo iuris in
20 iudicio.❡†Oppo.in eo ꝙ papa mandat caſſari ſententiā latā a publice excōmunicato:videť enī ꝙ ſit ipſo iure caſſa ⁊ irrita:quia excōmunicatus eſt ſuſpenſus a iuriſditione:⁊ ꝑ cōſequēs nō pōt aliquid attentare valide quod ſit iuriſditionis.ad hoc qō not.in.c.cū dilectꝰ. de conſue.⁊.c.veritatis.de do.⁊ cōtu.⁊ in.c.paſtoralis.§.de app.Sol. gl.vt arbitror metu cōtrarij exponit tex.in verbo caſſata id eſt caſſa ⁊ irrita nuntiata:⁊ ſic expreſſe ſentit talē ſententiā eſſe nullā. ⁊ idem ſentit infra eo.cuz dicit nulla in excōicatū pōt cadere iuriſdictio.Itē voluit Inno.hic qui exponit text.ibi infirmandā.id eſt infirmam nūtiandam.Et idem tenet glo.in.c.ſciſcitatis.de reſcri.⁊.c.exceptionez. de excep.⁊ in.l.j.C.de iur.⁊ facti igno.⁊ probatur a contrario ſenſu in ca.fin.de cle.excō.mini.vide glo.xxiiij.q.j.in ſumma.⁊ in.c.audiuimꝰ. ea.cau.⁊.q.⁊ hoc incūctanter teneas.Nam ſi iuriſditio eius eſt ſuſpēſa nō valet qō agitur.d.c.veritatis.ſed data clandeſtinitate valet actꝰ propter publicam vtilitatē ratione publici officij vt hic.⁊ in iuribus alleg.Et per hoc declaratur ſequens particula gloſ.in eo:qō colligit ſniam retractari detecto impedimento.⁊ ſtatim opponit de multis iuribus quibus probatur ꝯtrium:dicendum eſt enim ꝙ hoc impedimentum erat publicum ⁊ ſic ſnia fuit ipſo iure nulla ſecꝰ ſi fuiſſet occultum:qꝛ tunc non retractaretur ſnia:vt in contrarijs ⁊ hoc a contra
21 rio ſenſu.❡†Vlterius glo.opponit.in eo ꝙ retractatur ſeu vitiatur hic ſnia ex vitio vnius iudicis duntaxat.vide de hoc.l.j.ff.quod cum fal.tuto.vbi dicitur qō ſi veri ⁊ falſi tutores interponunt autoritatez ſuſtineť actus propter verū tutorē.Ad idem.c.cuz vintonieñ.de elec. vbi habiles ⁊ inhabiles ſimiles elegerunt.Sol.gl.quod ō legatis datur iuriſditio vt omnes ſimul procedant ita ꝙ exercitium non competit inſolidum ſed pro parte:ideo ex defectu vnius vitiatur in totum. quicquid omnes agunt,vt in.c.vno delegatorum.de offi.dele.⁊ ad cōtraria glo.formaliter non reſpondet. Sed tu dic vt plene no.in.c.cum ſuper abbatia.de offi.dele.⁊ ſpecialiter ad.d.l.j.dic quod autores habent poteſtatem inſolidū ideo quiſꝗ videtur interponere autoritatē meliori modo quo poteſt.Ad.c.cum vintonieñ.dic quod illi nō erant inhabiles quo ad ſe:ſed reſpectu ſociorū de cuius vtilitate ipſi erant priuati,vnde inhabiles illos admittendo videnť illos habilitaſſe vt ibi no.❡Vltimo extra glo.quero quare tex.ponit illam dictionē ſuſpenſiuā ibi.interim ⁊c.Triplex datur ſol.ſm doc.Prima vt exponatur interim:id eſt pendente illius adminiſtratione cui debuit fieri reſignatio ſubtractorū:vt habetur in.c.cum dilecta.de reſcrip.Scōa vt habeatur reſpectus ad appellationis pendentiam.Tertia qō hic excipiebatur contra procuratorē dñi de excōicatione vt ſit ſenſus ꝙ pēdente illa cognitione interim iſti cognoſcant de viribus ſententie ⁊ in hoc non eſt vis que opinio teneatur.An autem qō hic dicitur de excōmunicatione habeat locum in ſuſpenſione maiori,credo quod ſic per dictum capitulum.cum dilectus.⁊ quod ibi no.de conſue.⁊.c.ſi celebrat.de cleri.excom.miniſtran.a cōtrario ſenſu hec ſufficiant.

1 ❡Res inter alios acta quare alijs nō preiudicat.
2 Res inter alios acta non nocet nec prodeſt alijs:niſi quo ad ſemplenam probationem,quod relinquitur iudicis arbitrio.3.
4 ❡Atteſtationes ⁊ probationes inter alios acte alijs non preiudicāt prout ſententia.
Confeſſio non preiudicat confitenti niſi reſpectu interrogantis.31.
5 Coniūcta pſona agens ꝓ cōiuncta nō preiudicat ei niſi ratuz habeat.
6 Si aliquis fuit condēnatus de homicidio iniuſte:⁊ poſtea appareat verus homicida:pōt non obſtante quod fuerit primus īdebite punitus:⁊ iſte decapitari:⁊ idem in alijs delictis.
7 Pignus ſi perdatur vel euincatur periculum eſt debitoris.
8 Res inter alios acta preiudicat tertio ſi de re ſua litigatur ⁊ potuit aut impedire aut ꝓteſtari aut iudiciū ī ſe aſſumere ⁊ nō fecit.12.⁊.34.
Creditor poteſt agere hypothecaria etiam inuito debitore.
9 Debitor agens ſuper proprietate rei pignorate ⁊ ſuccubuerit an noceat creditori ⁊ econtra.10.
11 Litem eſſe motam non ſufficit ſcire ad hoc vt ſcienti preiudicet. niſi ſciat ſibi ius illa re competere.
12 Sententia lata contra venditorem ſuper re vendita vel cōtra vxorem ſuper dote:an preiudicet emptori vel marito:⁊ quid econtra.
13 Fiſcus habens rē cōmunem cū priuato poteſt totam vendere ⁊ priuatus non poteſt venditionem reuocare:ſ3 bene partē ꝑcij repetere:rē aūt priuati totam nō poteſt vēdere nec etiam imperator niſi reputet ſuā rōne poſſeſſionis quo caſu valet venditio ⁊ precium ſibi reſtituitur.
14 Preſcriptio ea rōne qua nō currit cōtra pupillum eadē ratione nec cōtra maiorē habentē rem cōem cum pupillo indiuidue:non diuidue.
15 Rōne indiuidui res īter alios acta alteri nocet.
16 Querelās teſtamētū ⁊ ſuccūbens:ꝑdit qō acqſiturus erat ex illo teſtamento ⁊ fiſco applicatur.
17 Sentētia lata in cā filiationis an ꝑiudicet alijs videlicet ꝙ ſit vel non ſit filius.
18 Legitimatus ſimpliciter an habeatur ꝓ legitimo ad omnes effectus.
19 Ingenuꝰ ſimpliciter pronuntiatus an habeať pro ingenuo quo ad omnes.
20 Snie late inter alios q̃ ſint q̃ ⁊ alijs ꝑiudicent.
21 Accuſatus ſi nil fuit probatum cōtra ipſum:⁊ ideo abſolutus:an poſſit iterum accuſari.
De delicto vnius hois nō eſt ſepius querendū.
22 Snia lata ꝯ vnū ex cōnexis:puta cōtra electum vel electorē vel ſil'es:an noceat alteri connexo.
23 Snia lata contra adulteriū non nocet illi que dicitur adultera in eodem delicto.24.
Adultera nō ſequitur ꝙ vna ſit:vnus de adulterio cum ipſa cōmiſſo fuerit condemnatus.34.
25 Producens falſos teſtes licet condemnetur de falſo:non ſequitur ꝙ ipſi teſtes ſint falſi.
26 Notarius ſi condemnetur de falſo inſtrumento non preiudicat illi ad cuius inſtantiā fuit factū inſtrumentum.
27 Duo fratres vterini ⁊ conſanguinei contraxerunt matrimoniū cū duabus ſororibus vterinis ⁊ conſanguineis:ſi ſententia feratur contra vnū de impedimento matrimonij nō preiudicat alteri per rationes de quibus hic.
28 Snia lata inter duos nobiles ſuper iuriſditiōe vniꝰ caſtri:nō preiudicat hoībꝰ de dicto caſtro.
29 Sententia lata ꝙ nō potuit eſſe matrimoniuz inter virum ⁊ vxorem an noceat filijs ꝙ per hoc iudicentur illegitimi.
30 Filij nati ex mr̃imonio qō vir ⁊ vxor credebāt fore legitimū:⁊ in rei veritate non erat:ſunt legitimi ſi fuerunt nati vel ſaltē cōcepti ante ſentētiā ⁊ poſſunt ſuccedere parentibus.
31 Tranſactio vel cōpromiſſum vel quid ſimile an noceat alijs in caſibus in quibus nocet ſentētia.
32 Confeſſio cedentis an noceat ceſſionario.
33 Legitima an minuatur filio ex eo ꝙ eius pater cōfiteatur debitū abſorbens totū patrimoniū.
35 In reſtitutione in integrū vel ſimilibus caſibus q pñt cōcernere plures:ſunt citandi oēs qui ſua putauerint intereſſe:ſaltem per edictum.
36 Hypothecaria non poteſt agere creditor:ſi fundus hypothecatus fuit venditus ipſo citato ⁊ non comparente.

a Quāuis.[a] Ponit regulaz ⁊ duos caſꝰ exceptos primꝰ ibi:ei tñ:ſcōs ibi:ac illi.Et pōt ſic ſummari.Res inter alios iudicata alijs nō nocet.fallit in eo qui paſſus eſt illū litigare cui ſcōo loco competebat actio vel defenſio:vel a quo cāz in iure iudicato habuit.Et hec decret.de ſe habet ſubtilē ⁊ longā materiā nitar cōpendioſe loqui quātū potero.Et primo ꝓſequar regulā.Scōo caſus exceptos taz in tex.q̃ꝫ
1 in gl.❡†Quero ergo primo de ratione regule. Sol.Dic q̃ꝫ ratio regule eſt naturalis.nā vni ꝑ alterum nō debet iniqua conditio afferri.Item res diſpoſita ad certū finem non debet aliū effectum operari:cū enim ſnia ſit dicta inter litigantes ſuꝑ eoꝝ iure nec ſit ibi diſcuſſum de iure tertij:nec etiā de alterius iure:licuit ſine mādato diſceptare:merito ſnia nō d3 alijs qui nō fuerunt in initio obeſſe.cōcordantias plurimas habes ī prin.gl.Preterea cū agentē de iure ſuo nō valeā a iudicio remouere:indignū eſſet ſi ex facto ſuo mihi preiudicium generaretur:qꝛ res que culpa

⁊.Sebaſti.Sapia.
a ❡Quāuis hūc tex.reſtringit mirabiliter bal.ī.c. veniēs.ij.de teſt. vt ſolū procedāt ſnia lata ſuꝑ omni bñficio eccl'iaſtico:vult enī ꝙ illa ſolū ſnia ꝑiudicet ſciēti:qꝛ bñficia ſm eū ſunt publici iuris:et iō ſnia ſuꝑ ipſis lata facit ius q̃ ad oēs qō refert ſ3 nō firmat.do. Iaſo.in.l.j.§.huius ſtudij.ff.ō iu. ⁊ iur.ſ3 hec reſtrictio eſt ꝯ tex.ī.c. l3.ſ.de re iudica. ❡Pro ītellectu huiꝰ decret.vide oīno Bal.in ſua mar.Inn.in ver. ſentētia.q.lxxvij. Itez limita prio ſing.iſtū tex.vt ꝑ Inno.in.c.ad petitionē.circa pn. in fi.gl.ſuꝑ ṽ.reclamante de acc. ⁊ vīō oīno quod ibi not.Scōo limita vt ꝑ do.Anto.poſt Inno.ſ. eo.Tertio limita ꝑ Bal.ī.l.ij.de fi.inſtr.quātamē intellige ꝓut ſin. not.Imol.in.l.a ſnia.ff.de app.in prin.Itē ad ō hic Alb.in.iij.parte ſtatuto.qōe.lxv. Itē an ſententia abſolutoria lata in cā ciuili obſtet in criminali vel ecōtra vide latiſſime ⁊ pleniſſi.ꝑ Sali.in.l.j.C.qñ ciui.act.preiudi. cri.ad q̃ faciunt late no.poſt do. An.in.c.cām.el. ij.in.vj.col.de teſti.Item an ſnia lata ꝯ principalē noceat fideiuſſori vel ecōtra vīō late ꝑ pau.de ca. in.l.duobꝰ.§.j.vltra mediuz.ff.de iureiu.⁊ oīno vide pulchre bart. in.l.fin.ff.de iure iur.An ⁊ qñ ſnia ꝓ principali proſit fideiuſſori vel eꝯ.Item an ſnia lata ſuper crimīe ī iudicio ſummario obſtet in iudicio plenario.vīō late ꝑ do.Anto. poſt doc.in.c.cū dilectus.§.fin.de ordi.cog.⁊ q̃ ha-

bentur.in.l.lucius.ff.de infa.Jtē an ſnia lata in petito.obſtet agere vo lenti ſup eadē re poſſeſſorio recuperādē.vide latiſſime ꝛ meliꝰ ꝙ alibi per do.Anto.in.c.paſtoralis.§.ſi vero.in.iij.ꝛ.iiij.col.de cā poſ.ꝛ ꝓ prie.poſt Dyn.in reg.qui ad agendū.ꝛ Bart.in.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acqui.poſ.Jtē an probationes ſuper corruptela ſeu preuaricatiõe aduocati noceāt eius cliētulo.vide bar.in l.j.§.ſi.C.ō aduo. diuer.iudi.ꝛ in.l. preuaricatiões. ff.de preua.Jtē an ſnia lata ſup dedictis nō principaliter:ſed per modum cauſe in vno iudicio ꝓſit vel obſit i alio iudicio.vide omnino late.p do.Ant. poſt Jnn.ꝛ doc. in.c.cū eccl'ia ſu trina.in ꝑn.i.vj. colū cū.iij.ſeq.de cā poſ.ꝛ ꝓpriet. Jtē an ſnia lata ſuper exceptiōe obſtet ſi idem deducatur per viā actionis vel ecō tra.vide omnino p do.Anto.late in.c.aduerſario. in añpe.col.cū.§. ſequē.de except. Utrū aūt ſnia lata i iterdicto vti poſſidetis obſtet agēti cōfeſſoria vel recuperāde. vide p do.Ant. poſt Jnn.in.c.veniēs.in.iij.col.de ꝑſcrip.vbi etiam ponit an ſnia ſuper cōfeſſoria obſtet agēti poſſeſſorio recuperande.Jtē an ſnia lata ſuper ſorte faciat fidem vel pariat exceptionez ſuper pena:vide text.ƒm vnā lec. ex his que ponit ibi Bar.circa prin.in.l.qui rome.§.duo fratres:ꝛ ibi omnino vide Bar.in.v.oppo.ff.de verb.obl.Utrum autē ſnia lata cōtra eū ſimpliciter petēt partē debiti iuxta materiā.l.quidā eſtimauerunt.ff.ſi cer.pet.obſtet eidē petenti totū debitū.vide per Bart.no.in aut.at qui ſemel.de probati.tex.ꝛ ibi Bar.in.l.ſi quis cum totū.§.ſi.ff.de except.rei iud.Bart.ſuper hoc diſtinguentem in.l.ſcire debemꝰ. circa ſi.ꝑin.ff.de verb.ob.quem paſſum eleganitiſſime diſcutit dominus meus.Frāc.de areti.in.c.fraternitatis.de teſt.in ſuis cōmentis in iiij.char.Jtē vtrū ſnia lata cōtra cōmittentē homicidiū obſit mandāti vel econtra.vide per Cy.in.l.j.C.ſi reus vel ac.moꝛ.fuerit.per Bald. in.l.non ideo minus.in ſua repet.C.de ac.ꝛ in.l.j.C.de ſer.fugit.Ant. Franc.An mandans delictū cōmitti veni at appellatione facientis delictū.vide Bar.in.l.ſi per aliū.in ꝑin.ff.ne quis eū qui.ꝛ in.l.ſi vnus.vbi per Alex.in.l.ſi ſeruus.de intu.ꝛ vide Bart.in.l.ſi ſeruus.§. pretoꝛ ait.de acqr.here.ꝛ Bal.in.c.j.vlt.col.quibus mod.feu.amit.ꝛ p Alex.in.l.ſi qs id qō.ff.de iuriſ.om.iud.ꝛ in.l.ij.§.j.ff.qō quiſqꝫ iu.ꝛ in l.j.in ꝑin.ff.de ver.ob.ꝛ vide Bal.Jmo.ꝛ do.Alexā.in.l.gallus.§.qd ſi is.vbi multas cōcoꝛdātes aſſignat.ff.de lib.ꝛ poſth.vbi ponitur an mandans homicidiū cōmitti comprehendatur a ſtatuto loquēte de homicida.ꝛ vide do.Card.in cle.j.in.v.q.de vita ꝛ hone.cle.vbi dixit per vnā glo.que eſt ibi ꝙ mandans comprehendit a ſtatuto loquēte de delinquente niſi ſtatutum mandaret puniri tantum delinquent ez perſonaliter.ꝛ vide per Bar.in.l.tranſigere.in vlti.col.C.de tranſact. vbi dixit ꝙ mandans fieri falſum cōprehenditur in.l.loquente:de faciente vel cōmittente falſum ꝛ vide Bal.in l.non dubiū.in.ij.col.C.de legi.vbi dixit ꝙ mandans nō cōprehendit in ſtatuto de homicidio.ꝛ vide de materia per Andre.ſicul.in.c.j.de offi.deleg.

caret in dānū vocari non conuenit in.c.ij.de conſtit.ꝛ hanc ratiōnē videt reddere tex.in.d.l.ſepe.
2 ver.cū aūt.¶ † Scōo quero:qꝛ hic datur regula ꝙ res iudicata nō dꝫ aliȷs nocere:nunqd ſaltem poſſit prodeſſe.dic ꝙ non,vnde ſicut regulariter aliȷs non nocet ita nec prodeſt:vt probatur in.l. res inter alios.C.qui res iudi.non noc.
3 ¶ † Tertio q̄ro an hec regula res inter alios iudicata ne mini noceat vel ꝓſit:ꝓcedat indiſtictē quo ad omne preiudiciū vel cōmodum:dic ꝙ ꝓcedit reſpectu pleni preiudiciȷ ſeu cōmodi.Nā prodeſt ſeu nocet quo ad preſumptionē ex quo tāgit ius abſentiam:vt no.gl.ꝛ Bart.in.l.ſi duo.ff.de iure iurā.ꝛ in.d.c.dilectus.ij.de ſimo.ꝛ in.c.interrogatū.ij.q.v.ꝛ dixit Bart.in.l.admonēdi.ff.de iureiurā.qō facit ſemiplenāᵃ probationē:qō eſt not. Hoc tamē ego relinquerem arbitrio iudicis qui hoc arbitratu ƒm ꝙ ſnia tangit ius abſentiuz ꝛ bene facit text.in.d.l.ſi qua patroni.iūcta.l.iij.ff. de teſti.ꝛ vide Lap.alle.liiij.ꝛ hoc ſequit Bar.ꝛ do.Ant.hic.Bar.tamē in.d.l.admonēdi.intelligit ꝙ illi teſtes nō poterunt iteruz produci.ar.l. ſi.C.ō teſti.ꝛ.c.preſentata.eo.ti.qō placet.Additio.Nico.
4 ¶ † Quarto q̄ro qd de aliȷs actis cauſe vt atteſtationibus ꝛ ſimilibus.dic ꝙ idē in eis qō in ſnia:regulantur eñ ƒm ſniam.vnde quibꝰ ꝓdeſt vel nocet ſnia:pꝛoſunt vel nocent acta.ad hoc bo.text.in ca.inter dilectos.ver.nec atteſtationes.de fide inſtr.no.ſnn.in.c.cāꝫ que.de teſt. ꝛ no.in.d.l.ſepe.in fi.ꝛ idem in confeſſione dicas non eñ preiudicat confitenti niſi reſpectu interrogantis.vt eſt tex.no.in.l.ſi.ff.de interro.act.vide tamen circa hoc quod no.Jnn.in.c.qualiter. ꝛ q̄ñ.ij.de accu.c.per inquiſitionē.ō ele.ꝛ qō dixi in.c.ſi.de cōfeſ.Quinto quero qualr̄ debet intelligi illa regula:res inter alios acta ꝛc.So.dic ꝙ procedit ſiue neuter illorum de quorum preiudicio vel commodo agitur fuerit in iudicio ſed res fuit pꝛoꝛſus inter alios geſta:ſiue alter eoꝛū fuit in iudicio litigando cū alio:nā geſtuꝫ per me cū aliquo reliquis qui non fuerunt in iudicio non ꝓdeſt neqꝫ nocet:vt.C.res inter alios acta.p totū.ꝛ.l.lucius.ff.de his qui no.īnfa.ꝛ.c.cum olim. in fin.de cauſa poſ.ꝛ propꝛie.cū ſim.
5 ¶ † Et ꝓcedit regula etiā ſi conſanguineus meus litigaſſet de iure meo.non eñ mihi nocet niſi ratū habeaz vt.l.j.C.quibus res iu.non noc.licet eñ ius ad

mittat conſanguineū ad agendū pꝛo coniuncto cū cautione debita:vt in.l.ſed ꝛ he.ff.de ꝓcu.ꝛ.c. nonnulli.in fi.ꝛ.c.ex parte decani.de reſcrip.non tamen per hoc facit illuz ꝓcuratoꝛem.vt dicit tex.no.in.l.iij.ff.iudi.ſol.ſed conſanguineus obligat ſe facturū ꝙ cōiuncta perſona pro qua agit habebit iudicium ratuz.¶ Sexto quero an pꝛocedat regula hic poſita ſi ſcio aliquem agere nomine meo ꝛ nō cōtradico.Sol.aliqnid tāgit hic Jnno.ſed plenius in.d.c.ex parte decani.ꝛ dicvt
6 ibi dixi.ꝛ.ſ.aliqd ſubjiciā.¶ † Septimo q̄ro qui
b dāᵇ fuit accuſatus de homicidio ꝛ iniuſte conuictus vel ꝯfeſſus:fuit coꝛpoꝛaliter punitꝰ:tandē reperitur qō nō fuit ipſe ſed ſempꝛonius nunqd ſempꝛonius debeat decapitari ſeu vt delictum mereẗ aliter puniri:dic ꝙ ſic ꝑ regulā hic poſitā res inter alios acta.videẗ expꝛeſſe quaſi i terminis noſtris in.l.qui ſeruū.de interro.act.Nec ob. ſi dicaẗ ꝙ in iſtis criminalibus ſnia facit fidem quo ad oēs:vt.l.eū qui.§.in popularibꝰ.ff.de iureiur.qꝛ res inter alios acta nō debet patrocinari malefactoꝛi:ad hoc.l.denuntiaſſe.§.querit.ff. de adul.ꝛ quod no.Cy.in.l.j.C.qui accu.nō poſ. ꝛ hoc expꝛeſſe firmat Bart.in.l.res inter alios. C.qui res iudi.nō nocēt.in fin.ꝛ facit optime qō legitur ꝛ not.in.c.ij.de pur.vul.qō bene notabis ꝛ hec ſufficiant quo ad regulā hic poſitā.¶ Ueno nunc ad caſus exceptos.ꝛ pꝛimus eſt cū his cui pꝛimū de ea re actio vel exceptio cōpetebat de ea re ſuſtinuit ſequentem agere.Pꝛo cuiꝰ declaratiōe pꝛimo quero q̄ñ actio vel defenſio pꝛimo loco alicui cōpetere dicatur.Solu.breuiter dico quo ad eū cōpetit pꝛimo loco actio vel defenſio cuius eſt ius vel res in iudicium deducta ſeu de cuius preiudicio principaliter agitur.Ad eum vero qui pōt aliqō intereſſe vel pꝛeiudiciuꝫ ſaltē facti pꝛetendere ōꝫ ſcōo loco ꝯpetere:ꝛ poteſt inſtrui ex notatis in.c.cū deputati.de iudi.ꝛ varia exempla potes colligere ex.d.l.ſepe.Pꝛimo in debitoꝛe qui habet pignꝰ obnoxiū ꝛ credi‍toꝛe:nā vbi contendiẗ de pꝛopꝛietate ſeu do‍
7 minio rei pignoꝛate cum tertio:† actio vel defenſio pꝛio loco ſpectat ad debitoꝛē:qm̄ dñiū illius rei ad eū ꝑtinet:ꝛ piculum ad eū ſpectat principaliter:qꝛ illa re euicta ipſe teneẗ creditoꝛi pſonaliter.l.creditoꝛ qui nō idoneū pignꝰ.ff.ſi cer. pet.ꝛ poteſt agere creditoꝛ pignoꝛatitia ꝯtra de

a ¶ Semiplenam.ſnia lata cū alio meo ignorante mihi nō plene ꝑiudicat tamen facit qualequale iudiciū equalens ſemiplene ꝓbationē qō eſt habile ad deferendū iuramentū in ſupplementum ꝓbationis ƒm do.Ant.hic in vlt.col.Abb.panoꝛ.hic vt vides tenet etiā cū Bar.ꝙ faciat ſemiplenā ꝓbationē.Jdeꝫ tenet do.ant.de bu.ꝛ Panoꝛ.i.c. ſi.j.de iureiurᵒ.ꝛ ibi Jmo.i.iij.col. Ang.in.l.ij.C.de eden.ꝛ do.Alex. imol.in repe.l.ſe pe.ff.e.in.xxxvij. col.multū exclamat hāc deciſionem Bart.dicēs teneas menti obſecro:qꝛ dictum iſtō eſt ō pane q̄rēdo tñ ōt ꝙ nō videẗ ſine dubio qꝛ text.in.l.a ſnia in ꝑin.alleg.per Bart.ſuper qua ſe fundat Bart. ꝛ doc.non ꝓbat de ſemiplena ꝓbatione ſed ſolū permittit appellare que appellatio cōcediẗ etiaꝫ rōne leuis preiudiciȷ:vꝛ intereſſe imo rōne ſolius hūanitatis.l.nō tantum.in ꝑinc. ff.de app.in contrariū etiaꝫ multū vrget tex.in.l. apud labeonez. §.pꝛtoꝛ ait.v.mediaſtinꝰ an qualiſqualis.ff.de iniurȷs.vbi tex.videtur innuere ꝙ qualis qualis ſit minus plena approbatio ꝑpter verbū mediaſtinus:ꝙ procediẗ cū tamen ad deferendū iuramētum requiritur integra ſemiplena ꝓbatio.Jtem adde qō iſtud quale quale pꝛeiudiciū ſententie habet alium effectum videlicet ꝙ ſi pꝛobationes eſſent hincinde pares obtinebit ille pꝛo quo eſſet pꝛeſumptio reſultans ex ſnia inter alios lata.glo.eſt no.in.d.l.ſi duo patroni.que incipit quaſi dicat.ff.de iureiur.quod eſt ſingulare ƒm Fulg.ibi ꝛ idē tenet An.in.l.j.ff.de excep.rei iud.imo plus dicit Guil.de cu.in.d.l.ſi duo.ꝙ talis ſententia operatur qō etiā ſi pars pꝛobaſſet per duos teſtes qui repelli poſſent:qō pꝛeſumptio reſultans pꝛo eodē pꝛobante ex ſententia inter alios lata facit ꝙ illi teſtes habeātur ꝓ integris ꝛ alle.pꝛo hoc.l.qui liberis.§.teſtamēto.ver.plane.ff.de bonoꝛ poſ.ƒm tabu.quod eſt ſingulariter notandum.

¶ Adde an acta noceant ꝛ pꝛoſint illis quibus ſententia.Ro.conſi. cccclxiiȷ.ꝛ ibi vide an ſententia inter alios lata pꝛeiudicet:ꝛ an ſententia lata contra creditoꝛem pꝛeiudicet aliȷs concreditoꝛibus ꝑ Alex. cōſilio.c vij.ſcōo lib.ꝛ vide per eundē conſil.lxx.pꝛimo lib.ꝛ conſilio c xxvij.ſcōo libro ꝛ an ſententia lata in petitoꝛio facit fidē in poſſeſſoꝛio per Alex.conſi.cxcvij.ſcōo libro ꝛ an ſententia lata cōtra principalem noceat fideiuſſoꝛi per eundē conſi.cxxx.ſecundo libro.per Abbatem conſil.iij.qō.x.ꝛ an ſententia lata contra electoꝛem pꝛeiudicet electo per eundē.conſi.xvij.ſecūdo li.ꝛ an.ſententia lata contra notarium de falſo pꝛeiudicet illi cui dedit inſtrumentum per Ange.conſilio.cccviij.

Sebaſti.Sapia.¶ Quidā.vide de hac queſtione Bal.in.l.qui ſeruum.ff.de interro.actio.ꝛ in.c.j.§.iniuria.colū.vlti.de pace iura.firmā. in vſibus feudo.de quo vide Ang.de are.in trac.maleficioꝛū in verb. dandis ꝛ ſoluendis.in fi.vbi Augu.de arim.in addi.

debitoꝛem

debitorẽ:vt in.l.tutor.§.ꝯriũ.ff.de pigno.act.Ad ipſuꝫ vero
creditorẽ ſpectat actio vel defenſio ſcḋario reſpectu hypo-
thecarie quam hꝫ.Scḋo pōt poni exemplũ in marito ⁊ ſo
cero ſeu vxore reſpectu rerum dotaliũ:nam actio ſeu defen
ſio ṗmo loco ꝑtinet ad maritũ:q2 in eũ trãſiuit dñiũ reruꝫ
dotaliũ ꝯſtante mr̃imonio:vt in.l.doce ancillã.C.de rei vẽ
di.ad ſocerũ vero ſeu vxorem ꝑtinet ſcḋario ſaltẽ defenſio
propter periculũ euictionis.Itẽ pōt dici in emptore ⁊ vẽ-
8 ditorẽ ⁊ ſimilibꝰ.¶†Scḋo quare in hoc caſu preiudicat
res inter alios acta.Sol.tex.in.d.l.ſepe.ponit rationeꝫ:q2
cũ diſputet̃ de re ad me principaliter pertinente ⁊ poſſum
remouere litigãtẽ a iudicio ſeu ĩ me aſſumere iudicium ſeu
proteſtari qḋ non intendo vt litiget in mei preiudiciũ ⁊ ta
ceo video2 cõſentire:⁊ ſic ille videt̃ litigare cũ volũtate mea
vt.j.hoc latius ſubijciã.Et ꝑ hanc rõnẽ glo.⁊ Bart.in.d.l.
ſepe.impugnat illud exẽplũ de debitore patiẽte credito-
rẽ agere:q2 creditor pōt agere hypothecaria etiam inuito
debitore:vt.l.cum notiſſimi.C.de ꝑſcrip.xxx.vel.xl.an.iḋ di
cũt ꝙ ꝓcedẽs rõ nõ vendicat ſibi locũ in debitore:ſed in eo
aſſignant aliã rõnẽ vcꝫ ꝙ ex quo debitor pignorauit rẽ vi-
det̃ ſuo creditori dediſſe ꝑtãtem agendi hypothecaria in
qua venit ꝓbandũ dñiũ debitoris:iḋ ipſi debitori ſciẽti ſit
ꝑiudiciũ:ſed do.Ant.nitit̃ ſaluare illã rõnẽ etiã in debito
re dicẽs qḋ licet creditor nõ poſſit impediri a debitore ſuo
quominus agat hypothecaria inquãtũ tamẽ aſſumit diſ-
putationẽ ſuꝑ ꝓprietate:q2 defenſio p2io loco ad eum ſpe
ctat pōt in ſe aſſumere iudiciũ ꝓprietatis ⁊ impedire cre-
ditorẽ de ipſo diſceptare ex quo paratꝰ eſt aſſumere iudi-
cium:nec habet de quo conqueraſ creditor:ex quo debitor
vult eũ defendere fidel̃r:poterit tñ ſibi aſſiſtere creditor ne
collidat.arg.in.l.ſi ſuſpecta.ff.de inoffi.teſt.⁊ hoc mihi plꝫ
cũ hoc velit tex.apte in.d.l.ſepe.Preterea dico ꝙ cum poſ
ſit ſibi ꝓuidere ꝓteſtando in iudicio ꝙ nõ intendit ꝙ ille
ſibi ꝑiudicet ſi omittit vr̃ ille litigare ex ſuo ꝯſenſu.nã text.
iſte loquit̃ cũ is ad quẽ primo loco cõpetit actio petitur ſe
quẽtẽ agere:ſed per illã ꝓteſtationẽ ſatis apparet de ſua
ꝯtraria volũtate:ad hoc.l.ſi debitor.§.j.ff.quibꝰ.mo.pig.
9 vel hypo.ſol.⁊.l.ſicut.§.nõ vr̃.ff.eo.titu.¶†Et qḋ.ſ.dixi
de debitore patiẽte creditorẽ agere ꝓcedit ſm gl.noſtram
poſt mediũ ſm literã piſanã.⁊ in hoc habuit gl.reſpectum
ad pãdectas antiquas in qbus ſunt originalia legũ.q̃ pan
decte olim erãt piſis,hodie vero ſunt florẽtie:⁊ ibi eas vidi.
ſꝫ alia lr̃a in.d.l.ſepe.hꝫ oppoſitũ.ſ.qñ creditor patitur.de-
bitorẽ experiri de ꝓprietate pignoris vt faciat ſibi ꝑiudi
ciũ in iſta hypothecaria ſi debitor ſuccubuit ſuꝑ ꝓprietate.
ſed ſm iſtã literã ob.l.ſi ſuꝑatꝰ.ff.de pign.⁊.l.ꝑſes.C.eo.tit.
vbi innuit̃ ꝙ iudiciũ agitatũ cũ debitore nõ nocet credito
ri:ſꝫ gl.iſta dicit ꝙ tenẽdo iſtã literã poſſet rñderi ꝙ loquũ
tur qñ ignorãte creditore debitor litigauit:ſꝫ tunc aduerte.
nã ceſſat in creditore rõ.d.l.ſepe.tũ q2 ad creditorem non
ſpectat actio vel defenſio ṗmo loco ſuꝑ ꝓprietate domini,
vt.ſ.dixi.ſꝫ ad ipm debitorẽ.Itẽ nõ pōt creditor ꝓhibere
debitorẽ expiri ſuꝑ ꝓprietate pignoris:q̃re plus plꝫ mihi
ꝓcedẽs lr̃a vt loquat̃ in debitore patiẽte.Fateor tamen qḋ
⁊ alia lr̃a eſt vera in ſe:vt ptꝫ in.l.ꝑſens.ꝑall.vbi dr ꝙ tantũ
in duobꝰ caſibꝰ iudiciũ agitatũ cũ debitore nõ nocet credi-
tori in ſua hypothecaria.Primus eſt cũ potes docere de
colluſione debitoris.Scḋs cũ nõ cã cognita fuit condem-
natus ſed forte ꝓpter ſuã cõtumaciã,⁊ puto ꝙ regul̃r fiat
ſibi ꝑiudiciũ nõ ꝑ rõnes ꝑdictas:ſꝫ per id qḋ hic ſubijcitur
in ſcḋo caſu exceptio:q2 ſcꝫ paſſus eſt eũ a quo cãꝫ habuit
experiri.Ex quo eñ ſciuit debitorẽ ſuũ a quo habuit ius
pignoris experiri de proprietate pignoris ⁊ ſibi non reſiſti
nec fuit ꝓteſtatus de iure ſuo videt̃ de voluntate ſua fuiſſe
litigatũ:⁊ ꝑ hoc pōt iudicio meo recte poni exẽplum in ſe
cundo caſu in tex.excepto vt inter primũ ⁊ ſcḋm caſum no
tetur hec diuerſitas.vcꝫ vt ṗmus caſus ꝓcedat qñ is cui ṗ
mo loco cõpetebat actio vel defenſio ꝑmiſit ſequẽtẽ agere.
ſcḋs ꝓcedat qñ nõ ꝯpetebat ſibi primo loco actio vel defen
ſio:ſed ꝑmiſit agere illũ a quo cãm habuerat.Ex quo enim
autor ſuꝰ diſputauit de ſuo iure:⁊ iſte tacuit vr̃ legiſſe cum
ſuo ꝯſenſu ⁊ in hoc loquit̃ tex.iſte magis ſpecifice q̃ in.d.l.
ſepe.nã ibi ſolũ excipit̃ primus caſus:⁊ hec ꝯſideratio plus
mihi plꝫ q̃ dictũ do.An.dicẽtis ꝙ in effectu eſt vnꝰ caſus
exceptus:q2 primꝰ caſus eſt rõ ſcḋi:q2 nõ ad autoreꝫ ſed ad
ſucceſſorem ſpectat primo loco actio vel defenſio ⁊c.Sed
ꝑfecto ſecundum hoc papa inepte excepiſſet duos caſus.
Itẽ ego dedi tibi exẽplũ in creditore patiente ad quem nõ
ſpectat actio vel defenſio primo loco ⁊ tamẽ ꝓpter rationẽ
ſecundi caſus ſit ſibi preiudicium:⁊ per hoc habes etiam ſe

10 cundũ caſum declaratũ ⁊ exemplificatũ.¶†Sed anteq̃
deſcendaꝫ ad alios caſus vltra tex.quero an ſit indiſtincte
a verũ ꝙ ſñia lata ꝯ creditorẽ[a] preiudicet debitori ſcienti ⁊
econuerſo.Solu.primo reſpectu creditoris diſtingue ſic
poſt Bar.in.d.l.ſi ſuꝑatus.ꝙ aut debitor fuit victus añq̃
pignori rẽ traderet ⁊ indiſtincte ſñia nocet creditori:q2 nõ
potuit plus iuris in alium trãfferre q̃ ipſe haberet:vt in.c.
nuꝑ de do.poſt.di.re.⁊.l.traditio.ff.de acq.rerũ do.⁊ reſo-
luto iure autoris reſoluit̃ ius ſucceſſoris:vt ĩ.l.lex vectiga-
li.ff.de pign.Aut p2io obligauit ⁊ poſtea fuit victꝰ:⁊ tunc
aut creditore ignorãte ⁊ ſibi non ꝑiudicat:vt in.d.l.ſi ſuꝑa-
tus.ſm cõem intellectũ.Aut creditore ſciente:⁊ tunc aut
ſñia fuit lata ꝯ debitorẽ contumacẽ ⁊ creditori non preiu-
dicat:vt.d.l.preſes.C.de pig.ſm vnã lect.⁊ argu.in.l.papi-
nianus.§.meminiſſe.ff.de inoffi.teſta.Aut debitore ꝑſente
⁊ tũc ꝑiudicat̃ vt creditori:vt in.d.l.ſepe.ſm vnã lect.⁊ in
d.l.preſes.arguẽdo per locũ a ſpeciali illud aũt qḋ dictum
eſt de ſñia lata ꝯ debitorẽ contumacẽ intelligit̃ ſm no.per
Bart.qñ paſſus eſt cãm eo cõtumace liquidari:tunc enim
magis ꝓpter cõtumaciã q̃ ꝙ malam cãm habuerit vr̃ ſuc
cubuiſſe:ſꝫ ſi totam cãm tractauit pñs ⁊ allegationibus in
terfuit:licet in ipſo actu ſñiandi fuerit cõtumax putat ipſe
ꝙ ſñia nõ ꝑiudicet creditori:q2 eius pñtia nihil tũc fuiſſet
operata:vt.l.ſi rem.§.fin.ff.de euic.⁊ not.hoc dictũ:q2 facit
ad multa.⁊ alleg.in ſi.Innoc.in.c.raynaldus.de teſta.parũ
poſt prin.Predicta vera niſi debitor ꝑ colluſionem ſuccu-
buiſſet:vt in.d.l.preſes.⁊ hoc de primo.Reſpectu vero de
bitoris diſtingue ſic poſt Bart.in.d.l.ſepe.ꝙ aut creditore
agente fuit reus abſolutꝰ:q2 non valet obligatio pignoris
vel alia cã cõcernente dñium:⁊ tunc indubie non ꝑiudicat
debitori:argu.in.l.cũ querit̃.cũ ſe.ff.de excep.rei iud.⁊ in.c.
b ſi.de cã poſ.⁊ proprieta.Idẽ ſi ſuccubuit creditor[b] q2 nõ ꝓ
bauit de dñio debitoris:naꝫ debitor poterit poſtea agere
rei vend.q2 ad aliũ ſñie fuit q̃ſitũ de dñio in primo iudicio
q̃ in ſcḋo:q2 in primo ad effectũ hypothecarie:nunc vero
directe agit̃ de dñio.ideo non obſtat debitori exceptio rei
iudi.d.l.cũ querit̃.⁊.d.c.ſi.⁊ qḋ no.in.l.iulia.ff.de cõdi.inde.
gl.magna.Aut ſuccubuit:q2 reus aſſumpſit in ſe onus ꝓ-
bãdi:⁊ ꝓbauit ſe dñm:⁊ tũc ꝑiudicat debitori ſciẽti:⁊ hoc
caſu ꝓcedat.d.l.ſepe.⁊ iſte tex.⁊ pro hoc tex.in.d.l.ſepe.dũ
ꝑſupponit ꝙ agebat̃ de ꝓprietate pignoris.Itẽ predicta
vera ſi plene fuit cognitũ de ꝓprietate pignoris ſeu de do
minio al̃s ſecus.argu.in.l.a diuo pio.§.ſi ſuꝑ rebus.ff.de re
iud.⁊ qḋ no.in.l.ij.de or.cog.⁊.l.pen.ff.de his q ſunt ſui vel
alie.iur.nã dñiũ venit incidenter in hypothecaria:iḋ nõ ꝑ
iudicat ſñia in eo qḋ venit incidenter ſeu per modũ cauſe
niſi prius de illo fuerit cognitũ:vt not.in iuribꝰ ꝓxi.alleg.
⁊ dixi.in.c.cũ eccleſia ſutrina.de cã pōſ.⁊ ꝓprie.Ex his in
fert Barto.nõ ſufficere debitorẽ ſcire ꝙ creditor agat hy-
pothecaria niſi etiã ſciat reũ aſſumpſiſſe onꝰ ꝓbãdi ſe dñꝫ
q2 vt ptꝫ ex predictis in hoc ſcḋo caſu ſit ſibi ꝑiudiciũ ⁊ nõ
in primo ſed in creditore conuento ſatis eſt ꝙ ſciat litem
motã:q2 diſputat̃ de dñio principal̃r ⁊ dando ſibi pignus
11 videt̃ ſibi ꝑmiſiſſe defenſionẽ.¶†Adde ad predicta aliaꝫ
limitationẽ bonã quã ponit Inno.in.c.ſuborta.ſ.eod.vbi
dicit ꝙ non ſufficit aliquem ſcire litẽ motã ad hoc vt ſibi ĩ
iure ſuo preiudicet niſi etiã ſciat ſibi ius in illa re cõpetere.
Pro hoc q2 ignorans non vr̃ cõſentire.l.ſi mulier.ff.de in
12 offi.teſt.xxxviij.diſt.placuit.¶†Sed q2 ſupra poſuit exẽ
plũ in emptore ⁊ venditore ⁊ marito ⁊ vxore ſeu ſocero:vt
factuꝫ autoris preiudicet ſucceſſori ⁊ ponit etiã tex.in.d.l.
ſepe.⁊ glo.hic.an hoc ſit verũ ſimpl̃r aduerte ſi autor puta
venditor.vel vxor ſeu ſocer aſſumit defenſionẽ ſuꝑ proprie
tate rei vẽdite ſeu in dotẽ date marito ſeu emptore ſciente
in dubio ſit ei preiudiciuꝫ ſi actor ſuccũbit:vt hic ⁊ in.d.l.
c ſepe.Sed dubiũ eſt cũ vxor[c] ſeu venditor agit ⁊ videtur qḋ
tunc nõ fiat preiudiciũ marito vel emptori:q2 cũ iſti nõ ha
beãt actionẽ cũ dñium ſit trãſlatũ iam in maritũ ⁊ empto
rẽ:ergo agere nõ poterũt:q2 ſine actione nemo experit̃.l.ſi
pupilli.§.videamus.ff.de neg.geſt.⁊ de iudic.c.examinata.
cum ſi.Item ſi vxor vel venditor egit ⁊ ſuccubuit ſatis re-
gulariter ſuccubuit:q2 non poteſt ꝓbare ſe dñm ergo non
debet ꝑiudiciuꝫ generari ſucceſſori vt marito ſeu emptori
habenti dñium:⁊ hanc partẽ videt̃ tenere glo.in.d.l.ſepe.⁊
ad illũ tex.qui dicit ⁊ ꝑſupponit:ꝙ iſte pñt experiri dicit
ꝙ illud verbũ ponit̃ ibi pro defendere:⁊ ita ſentit glo.no-
ſtra hic modicũ ante finẽ.Sed finaliter hic glo.⁊ Inno.te
nẽt ꝯtrariũ dicẽtes ꝙ licet de iure iſti nõ poſſint agere:ta-
mẽ ſatis eſt ꝙ de facto egerunt nec fuerũt per ſucceſſores
reuocati.nã hoc ipſo ꝙ paſſi ſunt videt̃ ex voluntate eorũ

a ¶De hoc vide omnino ꝑ Bal. ĩ.l.ſi ſine.circa ſi. C.ad velleianuꝫ. ☞Sebaſti.Sapia.

b ¶Creditor. Uide bar.in.l.ij.§.j. verſi.quero vtrũ ꝓbatiões facte. ff.vi bo.rapt.⁊ la te per alex.in re pe.d.l.ſepe.colũ. xl.ff.de re iudic. vbi tenet contra Abb.hic ⁊ late explicat hãc ma teriam. ☞Sebaſti.Sapia.

c ¶Cũ vxor. An aũt ſñia lata cõ tra maritũ preiu dicet vxori:vide bal.in.l.doce an cillã.C.de rei vẽ. Are.ĩ.l.iulianꝰ. §.qui fundũ.cir ca.ſi.ff.de verbo. ob.Alex.in.l.de die.§.qui mulie rem.ff.qui ſatiſ. cogan.

a ¶ Dicit tñ not. ibi Bal.ꝙ fiſcus teneť prius ꝯſoꝛ tẽ regrere an velit totã rẽ emere priuſq̄ velit vendere p.l.j.cũ ſi.ff. de priuil.cred.

b ¶ Iſtud eſt verũ niſi de plenitudine ptãtis quia ð plenitudine ptãtis p̃t auferre dominium rei mee ſine cã:ita exp̃ſſe dicit Ang.in.l.ſi ita verberatum.§.j.ff.de reivend. Anto.Franciſ.

¶ Circa hoc an princeps poſſit mihi auferre dominiũ rei mee ſine cã:vide Bar. in.l.fi.C.ſi cõtra ius vel vtili.pub. vbi dixit qð nunquã potuit intrare caput ſuũ qð princeps poſſit iſtð facere tñ cõmunis ſnĩa eſt in ꝯ̃riũ ꝙ ſi hoc facit cũ certa ſcientia vel de plenitudine poteſtatis poſſit hoc facere qꝛ tunc non preſumiť ſine cauſa imo preſumiť feciſſe ex cã adeo qð ſi ſine cã feciſſet tenereť q̊ ad deũ vt per Cy.⁊ Bal. in.d.l.fi.ad de tñ ꝙ p̃ceps nunq̄ intelligiť vti abſoluta ptã te niſi qñ hoc exprimeret, vt per Inno.in.c.innotuit.in.ij. col.de elec.qð intelligẽ niſi faceret cum clauſula ex certa ſcientia per glo. in.c.ad hec.de reſcrip.

c ¶ Et Bal.ſequitur ibi Sal.⁊ domi.Alex.Imol. in apo.ad Bal. qui dicit ꝙ opi. Bal. ſibi placet ⁊ allegat etiam Bal.in.d.l.ingenuum.

Sebaſti.Sapia.

d ¶ Cauſa libertatis. Qũo iſtð pcedat vide per Ange.de aret.in §.preiudiciales. col.iiij.ver.in ea. gl.ibi.l.ingenuũ. inſtitu.de actio.

indicatum:ideo eis p̃iudicat ſententia lata cũ eoꝝ autore:⁊ pro hoc iſte tex.in ſecundo caſu qui loquitur indiſtincte.⁊ tex.in.d.l.ſepe.in ver.cur autẽ.vbi fit mentio de actione ⁊ defenſione.Bart.in.d.l.ſepe.ſic diſtinguit.ꝙ aut vẽditoꝛ meus agit vel defendit meo noĩe:⁊ tunc ſnĩa lata cõtra eũ mihi non p̃iudicat ſiue fuerim ſciẽs ſiue ignoꝛãs niſi ratum habeã:vt.in.l.j.C.qui.res iudic.non nocet.ratio eſt:qꝛ hoc caſu iſte agit de iure qð meum eſt:non de eo qð mecũ hꝫ ſic ceſſat rõ poſita hic:⁊ in.d.l.ſepe.prohibere enim videoꝛ ex quo inutiliter gerit negotiũ meum qð apparet ex eo qꝛ victus eſt.l.iij.§.in hac.ff.iud.ſolu.Mihi hoc dictum non plꝫ:qꝛ ſi ſcio illũ agere noĩe meo ⁊ non ꝓhibeo:videoꝛ ſibi dare mãdatũ.aut inſurgit p̃ſumptio ꝙ habeat mandatũ vt inſti.p quas pſon.age.po.not.Innoc.in.c.ex parte de cani.de reſcript.⁊ ibi plene dixi.nec verũ eſt ꝙ agẽdo noĩe meo inutiliter agat:qꝛ ſi hoc eſſet nõ admitterent iura conſangueũ pro cõſanguineo:nec debet inſpici euentus:quia ſatis eſt ꝙ bñ inceperit.l.ſed an vltro.ff.de nego.geſt.Itẽ fauoꝛe iudicioꝝ debemus interp̃tari.vt.s.dixi.Item regula eſt qð tacens habeť ꝓ cõſentiente ex quo poteſt impedire actũ qui geriť ⁊ non impedit:vt not.in.l.gai⁹.ff.de pig.act.dixi plene in.c.nõne.de p̃ſum.quare puto ꝙ ſiue autoꝛ meus ſiue alius agat noĩe meo pro iurib⁹ meis ⁊ ego ſcio ⁊ nõ ꝯ̃dico videoꝛ tacite cõſentire ⁊ dare ſibi mandatũ vł inſurgit p̃ſumptio mandati.Redeo ad vba bar.aut autoꝛ meus puta vẽditoꝛ vł ſocer agit ſuo noĩe nõ exprimẽdo ꝙ vẽdiderit vel in dotẽ dederit:⁊ tũc aut ſnĩa ſimpliciter fuit lata cõtra eũ:qꝛ nõ eſt dñs:⁊ tunc aut ſnĩa nõ nocet ſucceſſoꝛi:qꝛ verũ eſt dicere ꝙ illo tp̃e autoꝛ nõ erat dñs:qꝛ iam in aliũ tranſtulerat dñiũ:⁊ ſic emptoꝛ agendo pro dño ſuo nõ venit ꝯ̃ prioꝛẽ ſnĩam imo approbat illã dicendo qð autoꝛ non erat dñs ſed ipſe ⁊ hoc caſu poteſt procedere contraria opinio.Aut pronuntiatũ fuit rẽ nõ eſſe autoꝛis ad iecta cauſa:qꝛ ille a quo autoꝛ habuit prius illam rem alteri donauit:vel qꝛ reus conuentus ꝓbauit illã rem eſſe ſuã ⁊ tunc p̃iudicat emptoꝛi ⁊ viro ſcienti cãm ſuper hoc agitari ⁊ ꝓcedat hoc caſu opinio Inno.⁊ glo.noſtre.requirit tñ Bar.ꝙ emptoꝛ ſeu marit⁹ ſciuerit ꝙ de ſuo dñio ageretur ſicut ſupra dictũ fuit in debitoꝛe.In autoꝛe vo defendere ſufficit ꝙ ſucceſſoꝛ ſciuerit illũ eſſe cõuentũ ſuper dñio:qꝛ illico diſputať de iure ſuo:id debet obuiare ſi vult euitare preiudiciũ:opoꝛtet ergo in ſnĩa vt alteri inferať p̃iudiciũ ꝙ ille primo loco habeat actionẽ vel qð ꝓmiſerit ſuum autoꝛẽ agere ⁊ ꝙ fuerit diſcuſſum de ſuo iure:⁊ hoc ſciuerit. Itẽ qꝛ ſciuerit ſibi ius in illa re competere:vt.s.dixi.⁊ per hoc habes declaratũ tex.⁊ gl.in ver.itẽ fallit.vſq̄ ad finẽ. q̄ ſolũ tendit ad declarationẽ tex. ¶ Nunc venio ad caſus exceptos extra textũ.⁊ quero nunqd ſint alij caſus quibus fallit regula in tex.poſita.Sol.glo.noſtra.in prima parte dicit ꝙ ſic.⁊ ponit ſeptẽ caſus.Ego incipiã ab vltimo tanq̄ a faciliori ⁊ oꝛdine retrogrãdo veniam ad p̃mũ quem mi
13 hi reſeruo in vltio tanq̄ difficilioꝛẽ. ¶ † Primus igiť caſus eſt in.l.ij.C.de cõi rerũ alie.vbi hř ꝙ ſi fiſc⁹ hꝫ rẽ cõmunem
a cũ priuato poteſt rationẽ partis vendere [a] totã:nec poteſt priuatus reuocare venditionẽ etiam ratione partis.licet poſſit partẽ p̃cij a fiſco petere ⁊ ſic nocet res iter alios acta: ſed dic ꝙ illud ꝓcedit ex priuilegio ſpeciali fiſco tributo:⁊ idẽ ꝓbať in.l.j.C.de ven.rerũ fiſca.cũ priua.cõi.lib.x.qð eſt notandũ.ſecus aũt eſt in rebus cũ alio communibus:quia tunc licet quis poſſit vendere partẽ ſuam pro indiuiſo ſocio non requiſito.nõ tñ per hoc preiudicare põt ſocio i parte ſua:vt.l.j.C.cõi diui.Et p locum a ſpeciali ſing.no.ꝙ vbi
b fiſcus nõ hꝫ cõionẽ in re priuati nõ [b] põt illam vendere ita ſingu.dixit glo.in.d.l.ij.⁊.d.l.j.de ven.re.fiſca.cum pria.cõi. Ex quo inferť ꝙ.l.bñ a zonone.C.de quadri.p̃ſcrip.que videtur innuere ꝯ̃riũ debet intelligi qñ fiſcus ſeu imperatoꝛ credidit rem ſuã rõne poſſeſſionis quã habebat:tunc enim venditio facta per principẽ tenet.⁊ tunc debet infringi:ſed is cuius eſt res debet agere ad preciũ contra fiſcũ qð not.
14 qꝛ multi errãt in intellectu illi⁹.l. ¶ † Scðs caſus qñ quis habet rem cõem cũ pupillo:vt in.l.ſi cõem.ff.quemadmo. ſer.amit.vbi patet ꝙ ſi qs habet cõem fundũ cum pupillo retinet ſeruitutem debitam fundo licet illa nõ vtatur ⁊ hoc eſt ex perſona pupilli.ſicut enim nõ currit p̃ſcriptio contra pupillum:vt.l.fin.C.in qui.cau.in integ.reſt.nõ eſt neceſ.ita nec contra maioꝛẽ habentẽ fundũ cõem cum pupillo:⁊ ſic ꝓdeſt res inter alios acta:ſed dic hoc ꝓcedere rõne indiuiſibilitatis vnde indiuiduis quis cõſequitur per ſocium qð non poteſt per ſe.ar.in.c.ſacris.de ſepul.⁊ qð legi.⁊ not.in.c. q̄ magnũ.xxxiij.q.iiij.ſecus aũt foꝛet vbi preiudicium maioꝛis eſſet ſepabile a p̃iudicio pupilli.arg.eoꝛũ.q̄ leg.⁊ not.
15 in.c.cũ veniſſent.de inſti.in fin. ¶ † Terti⁹ caſus in re indiuiſibili ⁊ maioꝛibus cõi:vt in.l.loci.§.ſi fund⁹.ff.ſi ſer.ven. vbi ptꝫ ꝙ ſnĩa lata pro vno vel ꝯ̃ vnũ ex dñis inſolidũ pro deſt ⁊ nocet alteri in re inuiſibili:puta in ſeruitute ſiťe qð legitur ⁊ not.in cã appellationis:vt in.c.vna ſnĩa.j.de appel.vbi de hoc.⁊ illud ꝓcedit:vt dixi in rõne indiuiſibilita
16 tis. ¶ † Quartus caſus querela inoffic.teſta.vt in.l.papinianus.§.meminiſſe.ff.de inoffi.teſta.vbi patet ꝙ ſi qs ſuccubuit in q̃rela inofficioſi teſtamẽti perdit qð ex teſtamento illo cõſequi poterat ⁊ applicatur fiſco:⁊ ſic ſnĩa prodeſt fiſco lꝫ nõ fuerit in iudicio:⁊ hoc ideo qꝛ ſnĩa declarat illũ indignũ legato:merito fiſcus poteſt illud idẽ tanq̄ ab indigno auferre:talis enim effectus neceſſario reſultat ex il
17 la ſnĩa.ſecus qð ſnĩa põt reſtrĩgi ad certũ effectũ. ¶ Quintus caſus in cã filiatiõis vt ſi qs pronuntiať filius dꝫ haberi pro tali quo ad oẽs in.l.j.in fi.⁊.l.ij.⁊.iiij.in prin.ff.de lib. ag.Aduerte aut ſnĩa ferť ſup filiatione cũ p̃re:⁊ tũc p̃iudicat ⁊ facit fidẽ quo ad oẽs agnatos ⁊ cognatos trahentes ius agnatiõis ſeu cognationis ex illo cõi parẽte:⁊ hoc caſu loquunť leges.s.alle.fuit eñ talis ſnĩa lata cũ legitimo contradictoꝛe:⁊ idẽ eſt quo ad oẽs,reſpectu iuris ⁊ intereſſe publici:qꝛ cũ legitimo ꝯ̃dictoꝛe lata fuit.Alijs vero qui nõ ſunt de cognatione nõ p̃iudicat quo ad eoꝝ priuatũ intereſſe:qꝛ quo ad illos př nõ eſſet legitimus defenſoꝛ.arg. hic.Illa eñ qualitas declarata cõcernit certũ genus pſonarum.ſ.illos de illa cognatione id ad eos dũtaxat reſtringitur.Si aũt fuit lata ſnĩa inter pares puta inter ꝯſanguineos:tunc illa ſnĩa nõ facit fidẽ quo ad alios:qꝛ reſpectu iſtoꝝ agiť ſpãli intereſſe:ideo ſnĩa nõ extendiť ad alios effectus.ar.hic.⁊ in.d.l.ſepe.ff.de re iu.⁊ hoc in effectu voluerũt Iaco.de are.⁊ Cy.in.d.l.ingenuũ.ff.de ſtatu.ho.ſequiť
c Bal.[c] in.d.l.res inter alios.C.qui.res iud.non noc.do.ant.
19 hic.⁊ p Inn.in.c.cãm.qui fil.ſint leg. ¶ † Et p hoc infertur ad deciſionem alteri⁹ qõnis,dicẽdũ in cã legitimatiõis.Inno.in.d.c.cãm.refert vãrias opi.Quidã dicũt ꝙ vꝫ ſolũ inter illos inter quos ſnĩatũ eſt,vñ reſpectu vni⁹ poſſet iudicari legitim⁹,⁊ reſpectu alteri⁹ cum quo poſtea agiť poſſet iudicari illegitim⁹ ⁊ valeret vtraq̄ ſnĩa,alij dicũt ꝯ̃riũ ꝙ.ſ. valeãt quo ad oẽs.d.Ant.hic ⁊ ibi ꝯcoꝛdãdo dt ꝙ aut agiť ad priuatũ intereſſe,⁊ tũc ꝓcedat p̃ria opi.aut reſpectu iuris publici ita ꝙ ſnĩa nõ eſt reſtringibilis ad certas pſonas ⁊ tũc facit fidẽ quo ad oẽs,qꝛ nõ põt eſſe legitim⁹ quo ad vnũ ⁊ illegitim⁹ quo ad aliũ.Hoc vltimũ plꝫ,ſꝫ reſpectu primi mẽbri dic ꝙ aut fuit actũ cũ p̃re,⁊ tũc idẽ dicẽdũ qð.s. dixi i filiatiõe eadẽ rõne,aut cũ pari ⁊ ꝓcedat illa opi.⁊ hoc voluit Bal.in.d.l.res inter alios.⁊ idẽ dt eadẽ rõne in ſnĩa lata ſup patria ptãte,⁊ idẽ dic qñ ſnĩa fuit declaratoꝛia reſpectu rei,vt ſi fuit ꝓnũtiatũ inſtrumẽtũ falſum.de quo p
19 Inn.in.d.c.cãm. ¶ † Sextus caſus in cauſa libertatis [d] nã
d ſi ꝓnuntiatur quis ingenuus, habetur pro ingenuo quo ad omnes.d.l.ingenuũ.ff.de ſta.ho.qð limitauit Inn.in.d. c.cauſam.qui fil.ſint leg.cũ eſt cã ingenuitatis ex ſeruitute. ff.de lib.cã.l.diui.ſecus ſi ex libertate diceret ſe ingenuũ.ff. de inge.l.j.⁊.l.patronũ.⁊ cũ hoc dicto trãſit hic Io.an. Sꝫ tu vide gl.in.c.l.j.que recitat opi.quoꝛũdã antiquoꝛum, et ponit aliam q̄ videtur verioꝛ ꝙ.d.l.j.⁊.l.patronũ.procedũt quando non interuenit legitimus ꝯtradictoꝛ.Si aũt interueniſſet legitim⁹ ꝯtradictoꝛ puta dñs tunc ſnĩa faceret indiſtincte fidem quo ad oẽs.d.l.ingenuũ.⁊ hãc opinio.ſentit Bar.qui in hoc articulo ſic diſtinguit,ꝙ aut iudiciũ eſt agitatum cũ iuſto ꝯ̃dictoꝛe,aut nõ primo caſu aut ſentẽtia declarat eũ ingenuũ,⁊ tũc facit ius inter oẽs,vt.d.l.ingenuũ. niſi detegať colluſio,vt.d.l.ij.de coll.detegẽ.Aut ſnĩa declarat eum nõ eſſe libertũ vel ſeruũ alio agẽte,⁊ tũc non facit ius quo ad alios,vt.l.diui fratres.§.j.ff.de libe.cã.⁊ vide ibi bo.text.ꝓpe fin.an ſine ꝯ̃dictoꝛe poſſit qs petere declarari ſe ingenuũ,⁊ p Inn.in.d.c.cãm.Scðo caſu principali quãdo in iudicio nõ interuenit iuſtus cõtradictoꝛ ⁊ tũc ſnĩa nõ facit ius,vt in.l.cum nõ iuſto.ff.de collu.detegẽ.⁊ ibi habetur per gl.quis dicatur legitimus contradictoꝛ. ¶ Sed dices cur tã varie ſtatuiť in legitimatiõe ⁊ filiatiõe ⁊ ingenuitate,dic ꝙ legitimatio põt reſtringi ad certũ effectũ,filiatio vero eſt reſtringibilis ad certũ gen⁹ perſonarũ,ingenuitas vero nõ eſt reſtringibilis ad certas perſonas,ſed omnes equaliter cõcernit,ideo effectus hui⁹ ſnĩe eſt magis magn⁹. ¶ Et generaliter circa hãc materiã dic poſt But.⁊ Bald. in.l.res inter alios.p̃alleg.ꝙ ſex ꝯcurrẽtib⁹ ſnĩa facit fidem quo ad omnes.Primo requiritur vnum in principio cauſe ſcilicet

ſe ſcꝫ vt interueniat legitimus ꝯdictor.d.l.cũ nõ iuſto.ꝛ qs
dr legitim⁹ ꝯdictor colliges ex p̄dictis.Scðm eſt neceſſa-
riũ in progreſſu.ſ.ꝙ defendat cãm ꝛ ſit pñs alias poti⁹ ex
ſua cõtumacia videt condẽnatus q̄ ꝙ haberet malã cãm:
ꝛ ideo aliis nõ noceret:vt in.l.q repudiãris.§.cũ ꝯ.ff.de in
offi.teſt.vt.ſ.dixi.Tertiũ eſt neceſſariũ vt ſnĩa ferat decla-
ratiue:vt.d.l.ingenuũ.Quartũ eſt neceſſariũ poſt ſniam.ſ.
vt nõ detegat colluſio.Quintũ vt cauſa ſit talis nature q̄
oĩbus preiudicet.Sextũ ꝙ cã ſit ordinaria ꝛ agatur prin-
cipaliter propter ſe:que eñ incidenter decernuntur ius nõ
faciũt.l.iudex.ff.de his q ſunt ſui vl ali.iur.ꝛ hec duo vltia
poſuit Bal.addendo ad dicta But.ꝛ certe ſine illis ſatis
20 in effectu ſufficiebãt dicta Butr.¶ † Que aũt ſnie[a] illius
a nature q̄ alios p̄iudicent:dic ꝙ ille quarũ effectus nõ eſt re
ſtringibilis ad certas perſonas vt predixi : ꝛ ponit Bald.
multa exẽpla in loco p̄alleg.Primo in ſnĩa q̄ irrogat infa
miã:q̄ eſt quedã lepra ꝛ ſequitur leproſum quocũqꝫ ſe ver-
tit.i.q.j.cito turpẽ.not.in.l.ex ea.de poſt.facit.c.teſtimoniũ
de teſti.per Fede.conſi.xxiij.Scðo in ſnĩa deportatiõis:q̄
eſt quedã mors in.l.j.in fi.ff.de contratabul.Tertio in ſnĩa
excõicationis que priuat cõſortior ſicut fetidũ cadauer:vt
ꝓbat.xj.q.iij.cure.ꝛ in.c.j.de treu.ꝛ pac.ꝛ hoc qñ probatur
ipſa excõicatio.Quid aũt ſi probat excõicatio per viam ex
b ceptionis:nũqd illa probatio faciat fidẽ ad alios effect⁹[b]
dic vt dixi poſt Inn.in.c.cũ dilectus.de ordi.cog.Quarto
in ſnĩa exilij ſiue bãni:q² reſpu.nõ diuidit ſe.ff.de capit.d.l.
amiſſione.§.qui deficiunt.Quinto in actione populari q²
non poteſt ferri niſi ſemel:vt.l.eũ qui.§.in popularibus.ff.
de iureiur.Sexto in ſnĩa lata ſuper colluſione:q² ſimiliter
nõ põt ferri.niſi ſemel.l.iij.ff.de preuari.Septimo in ſentẽ
tia lata ſuper matrimonio inter maritũ ꝛ vxorẽ: quia ipſi
ſunt principiũ ꝛ finis:ꝛ tota maſſa matrimonij in eis eſt vt
in.l.j.in fin.ff.de liber.agno.ꝛ no.hũc caſum.q² facit ad in-
fra dicẽda.Octauo in ſnĩa lata ſup patria ptãte vel qð fi-
lius ſit legitim⁹:q² eſt queſtio ſtat⁹ ꝛ p̄iudicialis:vt inſtit.
de act.§.p̄iudiciales.ꝛ hoc eſt verũ ſꝫ eũ qñ inter patrẽ ꝛ fi
liũ ſnĩa fert quorũ principaliter ꝛ directe ius eſt:ſecus ſi in
ter cõpares pronũtietur.i.nõ cũ ipſo fonte gñationis ſm
Iac.de aret.ꝛ Cyñ.in.d.l.ingenuũ.q² inter alios puta fra-
tres nulla p̄iudicialis actio cõpetit.Nono in ſnĩa lata ſup
iure eligẽdi ꝯ electores:q̄ p̄iudicat electo patienti:q² cau-
ſa cõis eſt.arg.in.d.l.ſepe.ꝛ no.hic de quo.j.lati⁹ dicã in ſe-
ptimo caſu principali.Decimo in ſnĩa lata ꝯ vnum q̄ man
dat executioni ꝯ aliũ:vt.l.ſi.§.vlti.C.de excep.rei iudic.ꝛ p
Inn.in.d.c.cãm.Undecimo in ſnĩa lata ſup etate.ff.de mi.
Duodecimo qñ tractat de cõditiõe pſone.nã tũc ſnĩa affi
ciẽs perſonã facit ius inter oẽs:vt puta ſi quis pronuntiet
clericus vel laicus iſtius originis vel illius.l.quoties.C.de
decu.lib.x.¶ Quid aũt ſi pronuntiet aliquẽ eſſe vaſallum
reſpectu talis feudi:dicit Bal.ꝙ hec queſtio nõ eſt ꝓprie
de ſtatu pſone ſꝫ de qualitate patrimonij: q² iſte ſtat⁹ põt
a pſona remoueri:ꝛ ſic nõ habet infallibilẽ cãm ſeu perpe-
tuam annexã de neceſſitate:ꝛ idem putat de ſnĩa lata non
ſup origine ſed ſup domicilio:ſi aũt pronuntiaretur aliquẽ
eſſe aſcriptitiũ vel cenſitũ q² iſte eſt ꝓprie ſtat⁹ pſonarũ ꝛ
immobilis:vt.l.quemadmodũ.C.de agri.ꝛ cẽſi.li.xi.putat
ſnĩaꝫ facere ius quo ad oẽs.nã iſte ſtat⁹ eſt differẽs ab alio
ſtatu:ꝛ habet quãdã ſpẽm ſeruitutis:licet nemini ſint ſer-
ui:vt not.inſti.de iure perſo.poſt prin.¶ Et not.bene p̄di-
cta:ꝛ volui oĩa interſerere:q² ex p̄dictis potes inſtrui dili-
genter vltra doc.noſtros hic:an ꝛ qñ ſnĩa extendatur ad a
lios vbicũqꝫ ſnĩa eſt declaratiua certe q̄litatis ad perſonã.
Et dicit Bal.id qð.ſ.dixi tenere Inn.ꝛ Bart.qð vbi ſnĩa
nõ facit ius:nec ꝓbationes faciunt:ꝛ idẽ econtra vt p̄dixi.
Itẽ tene id qð.ſ.dixi tenere Bar.ꝛ tũc abſentia ꝛ cõtuma
cia litigatoris impediat vires ſnĩe quo ad alios quãdo ex
actis nõ põt cõſtare de meritis cauſe:al's ſecus:q² tũc eui-
dẽter cõſtat ꝙ nõ ꝓpter contumaciã ſed ex inſtãtia cauſe
21 fuit lata ſnĩa:nã al's poſſet ſequi abſurdũ ſm eũ.¶ † Nã ſi
accuſaui aliquẽ de publico crimine ꝛ vidẽs ꝙ nihil ꝓbaui
abſentarẽ me tpe ſnĩe:ꝛ iudex ex ſuo officio illũ abſoluere
poſſet iterũ ab alio accuſari ſi non faceret ſnĩa ius quo ad
alios ꝓpter abſentiã accuſatoris:ꝛ ſic ſepe accuſator defi-
ciẽs in ꝓbatiõe malitioſe ſe abſentaret vt aduerſari⁹ poſ-
ſet ab alio accuſari,qð nõ eſt dicẽdũ.tũ q² de delicto vnius
hoĩs nõ eſt ſepius querẽdũ,vt.l.lꝫ.§.fin.ff.nau.cau.ſta.ꝛ in
ca.de his.j.de accu.tũ q² iudex qui fert ſniam in criminali
b⁹ accuſatore abſente gerit pſonã accuſatoris, vt.l.q̄uis.
C.de adul.Et ad id qð dr ꝙ eſt iuris p̄ſumptio ꝙ ſnĩa lata
cõtra contumacẽ videat potius lata in odiũ cõtumacie q̄
ex iuſtitia cauſe:vt.d.l.preſes.C.de pig.Rñdet ipſe ꝛ ele-
gãter ꝙ illud fallit in duob⁹ caſib⁹.Primo ſi probet ꝯtrariũ a
per inſpectionẽ actorũ vcꝫ ꝙ ex veritate actoꝝ ꝛ ex pleniſ
ſima probatione ſnĩa lata ſit.ſcðo qñ fuit abſens ex pro-
babili ꝛ iuſta cauſa. adhoc glo.not.in.l.ij.C.de ꝯſi.iud.tu.
quod eſt no.faciunt hec ad ea q̄ le.ꝛ.no.in.c.ſi.de emp.ꝛ ven.
22 ¶ † Septim⁹ ꝛ vltim⁹ caſus exceptus per gloſſ.eſt cum
cauſe ſunt cõnexe.lxxxj.diſtin.tantis daniel.in.c.hec qppe
ij.q.vj.ꝛ pone exemplũ in ordinato ꝛ ordinatore,vñ vr ꝙ
ſnĩa lata ꝯ vnũ preiudicet alteri.vt no.in.iurib⁹ prealleg.
ꝛ per glo.in.c.dilectus.ij.de ſimo.ſed Innoc.ꝛ Hoſtiẽ.hoc
indiſtincte nõ admittũt.dicũt eñ ꝙ licet ordinatus dãnet
propter crimẽ,hoc tñ nõ preiudicat ordinatori.Nullũ eñ
ius occurrit ſm eos ꝙ non accuſatus ex vi accuſatiõis al- b
terius damnet ꝛ penam patiat niſi in quibuſdã caſibus vt
in crimine leſe maieſtatis ꝛ hereſis.de quibus in.c.vergen-
tis.de hereti.ꝛ.vj.q.j.§.verũ.verſi.ſi qs cũ militibus.¶ Et
ad iura allegata in gl.reſpondetur ꝙ intelliguntur qñ cri-
mina ordinatorũ electorũ ꝛ inſtitutorũ erãt adeo notoria
ꝙ etiã ſi nõ eſſet actũ cõtra ordinatos,tñ ordinatores ipo
rum qui ſcienter eos male ordinauerant ex hoc puniri po
terant iuris ordine nõ ſeruato de accu.euidẽtia.ꝛ.c.ad no-
ſtrã.el.iij.de iureiur.ꝛ finaliter dicit Inno.ꝙ licet predicta
quidã concedãt,ſibi tñ videt melius ꝙ q̄ñtũcũqꝫ ſit noto-
riũ crimẽ ordinati vel ꝙ ordinator contulerit ordines ex- c
tra tpa ſtatuta,nũq̄ tamẽ põt agi vt caſſet ordinatio quã
ordinatus hꝫ ab ordinatore,ſed tantũ ad hoc vt alter pu-
niatur vel agat pniam vnde nunq̄ p̄iudicabit vni ſnĩa la-
ta cõtra alterũ niſi forte ſm hoſtiẽ.ex officij exuberatione
aliud cõtingat ad aliorũ terrorẽ.ar.ff.de pe.aut fcã de ma-
ledi.c.j.ꝛ ſic ſm eũ poſſunt intelligi.c.tantis.ꝛ ſimi.prealle.
¶ Sed aduerte tu q² caſus iſte ratione connexitatis põt
verificari in multis caſibus.Nã primo dat connexitas in-
ter ordinatorẽ ꝛ ordinatũ, inſtituentẽ.ꝛ inſtitutũ, electũ ꝛ
electores,preſentatũ ꝛ preſentatorem ,ꝛ in omnibus iſtis
que vident pari ratione cõſtringi,q̄ri põt an ſnĩa lata con
tra vnũ preiudicet alteri,de quo aliquid per Inn.in.c.du-
dum.ij.de elec.ꝛ per do.Anto.qui varia ꝛ multa in hoc di-
cit.Sed ego cõprehendendo veritatẽ ꝛ mentem in effectu
Inno.ꝛ.d.Ant.ſic breuiter in oĩbus predictis ꝛ ſimilibus
caſibus dico ꝙ aut agit ad penã ꝯ aliquem ex predictis ꝛ
ſimilibus ꝛ ſnĩa vnius alteri nõ nocet quia reſpectu pene
non eſt inter eos connexitas ſed reſpectu iuris creati ſeu
trãſlati.ad hoc.l.denũtiaſſe.ff.de adult.ꝛ in.c.interrogatũ
23 ij.q.v.ꝛ qð le.ꝛ not.in.c.ſignificaſti.de adul.¶ † Ubi patet
ꝙ ſnĩa lata ꝯ adulterũ nõ facit fidẽ contra eã que dicebat
in eodẽ delicto adultera,facit tamẽ preſumptionẽ contra
alterũ vt predixi.ꝛ vbi daret notorietas delicti poſſet iu-
dex ex officio ſocios criminis punire.vt in.d.l.tante.quod
intellige inchoando nouã inſtantiã,nõ aũt ſuper antiqua
niſi eſſet papa.iuxta no.per Ioã.and.in.c.mandatis.de re
ſcript.aut agit cõtra alterum ſuper iure iã tranſlato vel ſu
per inhabilitate conferẽdi vel ordinãdi ſeu inſtituẽdi vel
preſentandi,ꝛ tunc dico ꝙ ſi ſnĩa eſt lata ꝯ ordinatorẽ in-
ſtituentem eligentẽ:ſeu preſentantem preiudicat ordina-
to ſcienti ꝛ patiẽti ſeu inſtituto electo vel p̄ſentato.Nõ q²
fuit lata ꝯ autorẽ ſuũ in illo iure qð habet ab eo ideo pro-
pter cõnexitatem ꝛ cõitatem iuris vt cauſe videt ille egiſſe
cũ voluntate alterius:vt.ſ.plene dixi.ꝛ videt probari hoc
in ſcðo caſu excepto in tex.Idem dico econtra vt ſnĩa lata
contra ordinatum inſtitutum ꝛc.ſuper ipſo iure ꝙ habuit
ab ordinatore vel inſtituẽte preiudicet ipſi ordinatori vel
inſtituenti ſcienti cãm agi ꝛ patienti,vt ꝓbatur in ſimili in
d.l.ſepe.ver.nã ꝛ ſi libertus.vbi patet ꝙ ſnĩa lata cõtra. li-
bertũ ſciente dño ꝛ patiente p̄iudicat ipſi dño de ſuo iure
patronatus.q² manumittẽdo illũ videt dediſſe ſibi pote-
ſtatẽ litigãdi ſuper illo iure,vt ibi no.per Bar.ꝛ dixi ple-
nius.in.c.cũ ſuper.ſ.eo.ita dico in ꝓpoſito ordinãdo eum
ſeu pñtando vel eligẽdo aliũ videt illi dediſſe ptãte expe-
riẽdi ſuper illo iure.Et hoc forte voluit text.in.c.cũ olim.
de cau.poſſ.ꝛ ꝓprie.vbi papa in fi.reſeruauit dũtaxat ius
litigandi ſup ꝓprietate,ꝛ ibi dixi in quadã additione par-
ua.Qñqꝫ datur cõnexitas reſpectu eiuſdẽ delicti vt puta
q² ad illud delictũ perpetrãdũ neceſſario reqrunt plures
24 perſone.¶ † Exemplũ in adultero[c] quo caſu queritur an
ſnĩa lata cõtra vnũ vel ꝓ vno alteri preiudicet,licet ſcienti
cauſam agi cum ſocio,ꝛ de hoc eſt caſus nota.in.l.denun-
tiaſſe.§.querit.ff.de adulte.vbi clare probatur ꝙ ſi eſt con
demnatoria nõ preiudicat alteri oritur tamẽ preſumptio
cõtra alterũ.vt not.in.d.c.interrogatum.ij.qð.v.ꝛ.c.ſigni-

a ¶ Nota.caſus in quibus res iudicata aliis nocet. Adde bal.ꝛ Ange.in.l.ingenuũ.ff.de ſta.ho.ꝛ cũ Bal.in.d.l.res inter alios.C.qui.res iud.nõ nocet tranſit ibi idem Salice.
Zacharias.

b ¶ Adde alios effectus.adð de ƀ pleniſ.ꝛ remiſſiue p Car.i cle.j.q.xvij.ð excep.nõ alias repelleretur licet opponeret niſi ꝓbata excõmunicatiõe.vt ibi.
Zacharias.

c ¶ Exemplũ in adultero.Adde an cõfeſſio vni⁹ ex adulteris alteri p̄iudicet,ꝛ við bo.gl.lix.di.ordinatos.ꝙ ſic propter cõnexitatẽ cauſe,licet gl.in ca.interrogatũ.ij.q.v.teneat oppoſitum ꝛ male vt p Archid.ibi.
Anto.Franciſ.

¶ An ꝯfeſſio facta ab vno noceat alteri dicas p̄mo ꝙ ꝯfeſſus ð lictũ nõ põt condẽnari ex ſola ꝯfeſſione.l.j.§.fin.ff.ð q̄ſtio.ꝛ ideo iudex debet cõſiderare vtrũ confeſſio ſit veriſimilis vel ne.ita bal.in.l.ſi quis i hoc genus.C.ð epiſ.ꝛ cle.ꝛ vide bon.tex.in.l.cõfeſſionibus.ff.ð interrog.act.ꝛ aduerte q² regulariter cõfeſſio nocet ſoli ꝯfitẽti adeo ꝙ licet ali⁹ q̄ cõfitẽs delictũ commiſerit tenet ipſe cõfitens.l.ſi is cũ quo.ff.de cõfeſ.Barto.tñ tenuit ꝯtrariũ in.l.j.i iij.co.C.de cõfeſ.tamẽ ꝓpter hoc nõ liberatur qui reuera ꝯmiſit delictum,vt per gl.ꝛ doc.in.d.l.confeſſionibus.

ficaſti.de adult.ꝛ ibi dixi latius.ꝛ tex.illi⁹.§.querit̃.dixit ibi
25 Bart.bñ not.ꝑ maleficijs cõnexis ꝛ cõiũctis. ¶ † Ex quo
infert ꝙ licꝫ ꝓducens falſos teſtes ſit condẽnatus de falſo
nõ ſequit̃ de neceſſitate ꝯ teſtes ꝙ ipſi ſunt falſi: ꝓ hoc vi-
de bo.text.cũ rõne ſua in.l.lucius.ff.de his qui not.infa.fa
26 cit.c.cũ dilect⁹.in fi.de ordi.cog. ¶ † Itẽ dicit in notario[a]
a condẽnato de falſo inſtrumento vt hec ſñia nõ preiudicet
dño ad quẽ ſpectat inſtrumẽtũ. Idẽ dicit ibi Bart.in ſñia
abſolutoria vt alteri nõ proſit.nã ſpãle videt̃ ibi in mulie-
re nupta tpe quo accuſat̃ adulter vt ſñia abſolutoria lata
pro adultero proſit adultere: ſecus autẽ in alijs perſonis:
vel qñ mulier non eſſet tunc nupta: ꝛ hoc firmat ipſe poſt
Richar.malũ.qui diſputãdo ita determinat: qđ eſt not.nã
aliqui ꝯtrariũ ſenſerũt per illũ tex.tenet etiã glo.in.d.c.inter-
rogatũ.ſed primũ mihi plus placet per regulã hic poſitã
ꝛ qđ ſuper ea dixi: ꝛ vide plenius per Bart.in.l.ibi ſeq.que
27 incipit adulter. ¶ † Qñqꝫ datur connexitas iuris reſpe-
ctu eiuſdẽ principij: vt puta: duo fratres ex eiſdẽ parẽtib⁹
cõtraxerũt matrimoniũ cũ duab⁹ ſororib⁹ vterinis ꝛ ꝯſan-
guineis.an ſñia lata ꝯ vnum ſuper impedimento matrimo
nij reſpectu conſanguinitatis preiudicet alteri habẽti pe-
nitus idẽ ius: ꝛ dicendũ quod non per regulã hic poſitam
ꝛ per ſupradicta: ꝛ hoc expreſſe firmat gloſſ.in.c.dilecto.in
fi.de prebẽ.ꝛ idẽ tenet Spe.in titu.de ſen.ꝓla.§.nũc de effe
ctu.ver.ſꝫ pone.ꝛ efficax rõ eſt: q: potuiſſet alter obtinuiſſe
diſpenſationẽ.de conſan.ꝛ affini.c.quia circa. Itẽ poterit
alter teſtes reprobare. Preterea forte fuit colluſum in pma
cauſa vel ſcđs eſt magis diligens ꝙ primus. Qñ datur cõ
nexitas in eo iure reſpectu ſuperioritatis ꝛ inferioritatis
quo caſu dubitat̃: an ſñia lata ꝯ ſubiectuꝫ ad inſtantiã alte
rius ꝑiudicet ſuperiori qui non fuit in iudicio: ꝛ econtra.ꝛ
28 de hoc vide qđ plene dixi in ca.cũ ſuper.ſ.eo. ¶ † Et circa
hoc vide vnũ dictũ Bal.in.l.ij.C.de lib.cã.vbi adducit iſtũ
tex.ad q̃ſtionẽ ſi inter duos nobiles eſt cõtentio de iuriſdi
tione ſuꝑ aliquo caſtro an ſñia lata inter eos ꝑiudicet ho-
minibus caſtri: ꝛ dicit ꝙ non q: res inter alios acta ꝛc.vt
hic: nec ſufficit ꝑm eũ ꝙ vniuerſitas caſtri ſciuerit cãm agi
q: cũ nõ potuiſſet prohibere nõ nocet taciturnitas.vñ cõ-
ſuluit ꝙ citetur vniuerſitas: nõ tñ putat expedire vt detur
libell⁹ ꝯ vniuerſitatẽ q: venit acceſſorie ꝛ implicite: quod
no. Sꝫ ꝓ primo dicto optime facit tex.cũ ibi not.in.c.ſi.de
maior.ꝛ obe.ꝛ.c.expoſuit.de dila.voluit Jnn.in.c.auditis
de preſcrip.dixi plene in.d.c.cũ ſuper.ꝛ ꝑ hoc habes mate-
29 riã apertã ad infinitas qõnes decidendas. ¶ † Vnũ tamẽ
nolo omittere an ſñia lata contra virũ ꝛ mulierẽ ſuper de
fectu matrimonij noceat filijs qui nõ fuerunt in iudicio.d.
Anto.hic diſtinguit ꝙ aut fuit lata filijs ſciẽtib⁹ ꝛ eis pre-
iudicat allegat.l.iij.in ſingu.ff.de carbo.edic.ꝛ.l.ait ꝑtor.§.
ſed ſi conditione.ff.de iureiur.ad fi.§.eis aũt ignorãtibus
non preiudicat. Nõ ob.ꝑm eũ ꝙ ſñia lata ꝯ defunctũ preiu
dicet heredi: quia filius nõ eſt heres vel filiatione vel legi-
timatione: ſꝫ illã habet a natura. Sed aduerte q: ipſemet
do.Anto.ſentit ſimpliciter in.c.cãm.q fil.ſint legi.ꝙ talis
ſñia nõ nocet filijs nõ facta diſtictiõe ſciẽtie vel ignorãtie.
Ego ad hanc q̃ſtionẽ adduco iudicio meo duos caſus ex-
preſſos. Aut enĩ ſententia fuit lata contra parentes ſuper
defectu matrimonij: ꝛ querit̃ nũc an obſtet filijs ſuꝑ legiti-
mitate. Aut fuit lata ſuꝑ cõditione mr̃is q: fuit declarata
ſerua vel libera: ꝛ querit̃ an obſtet filijs vt teneantur ſequi
mr̃is ꝯditionẽ iuxta.l.partũ ancille.C.de rei vẽ. In primo
caſu q̃ſtio decidit̃ ꝑ ca.cũ inter.qui fil.ſint leg.aperte ꝓbat̃
maxime iuncta glo.ꝛ dicunt docto.ꝙ oẽs nati ante ſenten
tiam ſunt habẽdi pro legitimis, ꝛ ſic licet fuerint concepti
poſt litẽ motã ſuꝑ matrimonio nihilominus legitimi ſunt
ꝛ in bonis parẽtum debent ſuccedere.ex quo parẽtes bo-
na fide cõtraxerũt palã ꝛ publice: ꝛ idẽ ſi fuerunt nati poſt
ſñiam ex quo fuerũt ante cõcepti vt ibi dicitur valde nota
biliter. In ſcđo caſu decedit̃ dubiũ ꝑ tex.ſing.in.l.fin.C.de
lib.cã vbi probat̃ ꝙ nati poſt lit.cõte.ſequuntur cõditionẽ
matris ꝛ ſic ob.ſñia lata ꝯ matrem.quia cenſentur partes
viſcerũ matris ex quo erant in vtero tpe lit.cõte.ſed natus
ante lit.ꝯte.nõ ob.talis ſentẽtia quantũcũqꝫ ſciuerit cãm
agitari ꝯ matrẽ ſꝫ oportet eos ſuo noĩe in iudicium vocari
vt ibi clare decidit̃: ꝛ hunc intellectũ aperte tenuit ibi bal.
ꝛ adducit ad qõnẽ de legitimitate: ſꝫ poſtea in ꝯtrium addu
cit no.in.d.c.cũ inter. ¶ Sed tu dices q̃ eſt differẽtia inter
primum caſum ꝛ ſcđm: rñdeo quia partus vt dixi ſequitur
conditionẽ ventris ideo filij tanq̃ acceſſorij ad ipſam rem
ꝛ partes viſcerũ tpe lit.cõte.ſequunt̃ conditionẽ mr̃is: ſed
nõ ſic eſt in legitimitate: q: in ea conſiderat̃ tolerãtia ꝛ fa-
uor mr̃imonij qđ quidẽ libere exercet̃ ex ꝑmiſſione eccleſie
etiã lite pendente ſuꝑ ſtatu matrimonij: vt in.c.laudabileꝫ.
vt lit.pendẽ.ideo ſatis eſt ꝙ tpe tolerãtie filij fuerũt conce-
30 pti qđ not. ¶ † Sed circa caſus exceptos q̃ro an ſicut ſñia
preiudicat, ita trãſactio cõpoſitio ſeu cõpromiſſum. Jnn.
in.c.auditis.ſ.de preſcript.notãter dicit ꝙ nõ ꝛ bene: quia
iſti ſunt actus voluntarij ideo nõ debẽt preiudicare alteri
in ſuo iure in eũ trãſlato.arg.c.optimũ.in.l.ſi dictũ.§.ſi con
31 promiſero.ff.de eui.ꝛ qđ no.in.c.ſi.de empt.ꝛ vẽ. ¶ † Et ea
b dẽ rõne idẽ vr̃ dicendũ in cõfeſſione[b] qđ tenuit Jo.an.poſt
Vber.in addi.Spe.in ti.de cõfeſ.§.nũc videndũ.verſ.quid
ſi cõfiteor.iuxta fin.§.ꝛ doct.hoc hic dictũ tenendũ.licet tñ
aliqui faciant differentiã inter voluntariã confeſſionẽ ꝛ cõ
tentioſam: ſicut dicim⁹ in procur.vt leg.ꝛ no.in.l.certuꝫ.§.
ſed an ꝛ ipſos.ff.de cõfeſ.ſed ꝓ prĩo facit: q: ſicut cõtuma
cia litigatoris nõ nocet: vt.ſ.dixi, ita nec iſti actus volũta-
32 rij. ¶ † In confeſſiõe vo fcta an ꝯfeſſio cedẽtis noceat ceſ
c ſionario.[c] vide per Barto.in.l.facta.§.ſi heres.ff.ad trebel.
33 ¶ † Ex his deciditur an confeſſio patris noceat filio quo
ad ſuã legitimã vt ſi confiteat̃ debitũ abſorbens totum pa
trimonium: de quo vide per Cy.in.l.j.C.de cõfeſ.Spe.e.tit.
§.nũc videndũ.ver.ſed nũqd ꝛ videnẽ iſti velle ꝙ nõ preiu-
dicet: q: filius in legitia eſt quaſi creditor.ar.l.qm̃ in prio-
ribus.C.de inoffi.teſta.ꝛ hoc hic ſeqnit̃.d.ant.q: ex magna
q̃titate preſumit̃ fraus.l.luci⁹.§.oẽs.ff.de his que in frau.
cre.dicit tñ ponderandã qualitatẽ perſone ꝛ vereſimilitu-
dinẽ debiti ꝛ tractatũ filij ad fraudẽ cõiecturãdã ꝛ hoc pla
cet. Idẽ dic in alienatiõe quã pr̃ faceret titulo non lucrati
d uo: vide qđ leg.ꝛ no.in.c.raynutius.[d] de teſta.in gl.in verſi.
integraliter.ꝛ per Barto.in.l.ij.ff.ſi quis a pat.fuer.manu.
34 ¶ † Quero vlterius ad declarationẽ caſuũ exceptorũ qñ
dr̃ pati aliũ agere ad hoc vt ſibi fiat ꝑiudiciũ. So.dicit do.
Ant.qñ ſcit cãm agit, ꝛ tacet.dr̃ aũt nõ pati qñ venit ad iu
diciũ ꝛ ſuſcipit in ſe iudiciũ totũ: vel ꝓ iure ſuo tũc enĩ non
vr̃ ꝑmittere illũ pro ſe agere.ff.de libe.cau.ſi pariter. Idem
ꝑm eũ ſi ꝓteſtet̃.l.ſi debitor.§.j.ff.qb.mo.pig.vel hypo.ſol.
ꝛ.l.ſicut.§.nõ videt̃.eo.tit.ꝛ pondera qđ dicit de ꝓteſtatio-
ne. Ego vo ſic dicerẽ ꝙ aut cã ex ſui natura nõ eſt reſtrin-
gibilis ad certã pſonã vt eſt cã ingenuitatis: ꝛ tũc non pu-
to ſufficere proteſtationẽ ſi ꝓteſtat̃ vt ſibi nõ fiat ꝑiudiciũ
dꝫ enim ſibimet colluſionẽ liti aſſiſtere ꝛ legitime ꝯdicere:
an hoc.l.ſi ſuſpecta.ff.de inoffi.teſta.ſñia enĩ hoc caſu facit
ius q̊ ad oẽs: nõ ex tacita volũtate alioꝝ ſed ex natura cãe
iõ ꝓteſtatio ꝯ ius nõ ꝓdeſt.l.alimẽta.C.de neg.geſt.ꝛ.c.cũ
M.de cõſti.ꝛ idẽ dico vbicũqꝫ ſñia extẽdit ad alios ex na
tura cauſe. Aut ſum⁹ in caſu in quo ſñia extẽdit̃ ad alios
ex ꝑſumpta volũtate tacẽtis vt in caſibus hic exceptis, et
tunc ſufficit hic ꝓteſtari ꝙ nõ intẽdit ꝙ ꝑ illũ fiat ſibi ꝑiu-
diciũ. Ceſſat enĩ hoc caſu rõ alle.ſuperius in caſibus exce-
ptis.ꝛ in hoc caſu ꝓcedat opi.d.Ant.debet enĩ iſte tertius
cõparere añ lit.cõte.ſi prius ſciuit: alias admittit̃ etiã poſt
lit.cõte.cũ primũ ſciuerit.de quo plene per Bart.in.d.l.q̃ſi
35 tum. ¶ † Vltimo hic q̃ro quid ſi ſum⁹ extra caſus hic exce
ptos in glo.ꝛ in tex.ſꝫ ſunt q̃dã quos res tangit videntes
aliquẽ agere implorando officiũ iudicis ſuper reſtitutione
i inte.vel ſimili.ꝛ tacẽt.nũqd fiet eis ꝑiudiciũ vt ſic caſus
iſte ſit except⁹ a regula: an vo diſtinguat̃ ſub regula. Di-
cit Jnn.ꝙ nõ fit eis ꝑiudiciũ niſi citet̃ noĩatim vł ꝑ edictũ.
adducit no.in.c.ſi.de maio.ꝛ obe.ꝛ de ꝓcura.in nr̃a.al's bñ
nocet. Nec ob.ꝑm eũ regl'a hic poſita q: in caſu ꝓpoſito ex
q̊ citatio facta eſt iudiciũ itelligit̃ ꝯ oẽs illos q ſciuerit vel
ſcire debuerint cãm agi q: in talibus ſentẽtijs nõ noĩatur
aliqs ſpãlr: ſed fert̃ ſñia in gñe ſic: reſtituim⁹ te in integrũ
preſtamus auctoritatẽ adoptiõi ꝛc.ꝛ idẽ in ſimilib⁹. Et in
hoc differt iſte caſus ab alijs exceptis in tex.nam in illis
ſufficit ſola ſcia: ꝛ in caſu nr̃o vel ſimili requirit̃ citatio ſal-
tẽ ꝑ edictũ mõ ꝑdicto. Aduerte iſte caſus dꝫ diſtingui ꝑm
qđ leg.ꝛ no.in.l.ſi eo tpe.C.de remiſ.pi.ꝛ auf.ſi oẽs.C.ſi vt ſe
ab here.ab.ꝛ qđ vtrobiqꝫ not.ꝑ bar.ꝛ bal.dico enĩ ꝙ aut i-
minet caſus in q̊ nõ agit̃ ꝯ certã pſonã vt puta cũ imminet
cõditio debiti: vel cũ vẽdit̃ fund⁹ q põt eẽ alteĩ obli-
e gat⁹: ꝛ tũc ſatis ẽ facere ꝓclama[e] gñale ꝙ q putauerit ſua
intereſſe debeat cõparere: non cõparẽtes aut ſciẽtes ꝓcla-
36 ma faciũt ſibi ꝑiudiciũ. ¶ † Vñ fundo vẽdito nõ pñt alle
gare illi⁹ hypothecã.tacẽtes aũt videnẽt remiſſe pignus:
vt eſt tex.no.in.d.l.ſi eo tpe.ad idẽ.c.ſi.q ma.ac.poſ.ꝛ qđ ibi
no.Jnn.vbi pꝫ ꝙ tpe mr̃imonij ꝯhendi fiũt gñalia edicta:
vt qcũqꝫ ſcit aliqđ impedimẽtũ debeat ꝓdere in publicuꝫ
itra certũ terminũ: aut iploꝛat̃ officiũ in aliq̃ in q̊ aliquoꝝ
ſpãlr intereſt: ꝛ tũc ſi illi ſunt pñtes debẽt citari: ſi aũt ſunt
abſentes

a ¶ Et vide dñm An.in.c.cãm.el ij.in.v.ꝛ.vj.col.q fil.ſint legiti.
⁓Sebaſti.Sapia.

b ¶ In cõfeſſione. Et h voluit barto.in.l.ij.in fi.C.de edẽ.qñ tñ limita nõ ꝓcedere in confeſſiõe ficta: vt ꝑ Alex.in.l.cũ fili⁹.ff.de ver.ob. Fel.in rub.de ꝓbat.col.j. Deciũ in ca.at ſi clerici. in princi.col.viij.ver.ꝛ dñ Abb.ſ.de iud.itẽ limita in confeſſione reprobata ꝑiudicet vt ꝑ Fe.in.c.capitulũ ſctẽ crucis.co.xiij.ver.cõfirmat̃.ſ.de reſcri.ꝛ in.c.cũ venerabilis.colũ.x.ſ.de exce.ꝛ ad hoc vide etiã Fe.in.c.j.col.iij.v.ſcđa cõcluſio.ſ.de exce.
Zacharias.

c ¶ Ceſſionario. adde qđ Bar.in ꝑalle.l.aut facta.co.ij.v.q̃ro vtrũ cõfeſſio diſtiguit in iudiciali ꝛ extraiudiciali, ꝙ ꝓmo caſu noceat ſcđo nõ: vt ꝑ eũdẽ.in.l.ſi cũ emptore.in fi.ꝑn.ff.de pac.ꝛ in.l.ſi actor.de ꝓcu.ꝛ in l.ſeru⁹ filij.§.j.ff.de lega.j.ipſe tñ i.l.ſi partẽ.ff.quẽ admo.ſer.amit.tenet indiſtincte qđ non nocet: de quo ꝑ Bal.in addi.ad Spe.in ti.de ceſſio.act.ver.cõfeſſio cedẽtis.ꝛ ibi plene ꝑ ſpe.ꝛ Jo.an.ꝛ ꝑ Sali in.l.fi.C.de ꝓcu.

d ¶ Et ibi do.an.in.vj.col. Angeare.in.§.itẽ ſi.q̃s in fraudẽ.inſtit.de act.in pe.col.ꝛ do.Ja.de may.in colũ.j. Adde Rom.ſing.ſuis.fo.18.
⁓Sebaſti.Sapia.

e ¶ Proclama.qñ fieri poſſit citatio per edictum late tradit Feli.in.c.quoniã frequenter.§.porro colũ.ij.ver.conſidera.i primis.ſ.vt lite.nõ cõteſt.

a ⁋An ⁊ qñ ſit magis fauẽdū actori:an reo in hoc tene doctrinã do. Azo.in ſumma in titu.de reb.dub.quẽ ſequit ant.Pau.⁊ alij ⁊ in ef fectu Bar.in.l.de die.ff.qui ſatiſ.cog.vt tria tpa ꝯſiderent:de quo eſt glo.ordi.c.cū ad ſedẽ.de reſti.ſpo.⁊ in.c.ex lr̃is.in glo.fi.j.de ſpon.⁊ in regula ꝯ eũ in.vj.⁊ in.d.regula cū ſint partiū hic alle.ꝑ iſtū Bar.⁊ alij i.l.inter diſputã tex.§.j.ff.de ver. ob.bal.in.l.q ac cuſare.in pe.col. C.de eden.⁊ in.l. ſi ſtatus.in fi.ff.ð ord.cog.⁊.l.fin.⁊ ſic tẽpore ferẽde ſñie magis fauet reo ad abſoluen dum ꝙ actori ad condemnãdum. Et ſic i dubio dꝫ ſñia ferri pro reo hic eſt qð ſi duo ordinarij pronũ tiant ꝯriũ:tꝫ ſñia ꝓ reo fallit i cau ſis fauorabiliori bus vt hic i tex. ⁊ eſt etiã tex.no. in.l.lege iul.ff.de manu.⁊ i iſtis ca ſib⁹ ſicut fauet i ſñia ita fauet cir ca ꝓbatiões.tex. eſt in.d.l.lege iu. quẽ ad hoc repu tat ſing.bal.in.c. dño guerram.§. ad h in ti.hic fi. l.cõra.⁊c.ſcðo li mita vt ꝑ gl.no. in.c.cū ꝯtingat.i gl.iij.magna.ad fin.de reſcri.⁊.d. Alex.in.l.ð die. ff.qui ſatiſ.cogã. qñ eẽt dubiū ſup iuriſditione.Jtẽ adde qð i cauſis ciuilib⁹ q̊ ad dila tiones dãdas ꝙ uis reo non poſ ſint dari plures dilatiões nume ro ꝙ actio poſ ſunt tamẽ dari lõgiores ⁊ maiores ꝙ actori.gl.eſt de hoc valde nota. in.l.ſicuti.§.ſed ſi querat.in gl.j.ff.ſi ſer.vẽdi.quã gl.Bar.ibi ſimplici ter ſequit ⁊ Bal.ibi reputat valde ſing.no.Bart.in.l.ſi pri⁹.in.vij.op. j.partis princ.⁊ ibi expreſſius Jmo.ff.de ope.no.nũ.Bar.in.l.j.in.§. j.ij.col.ff.de iti.actuꝗ priua.⁊ ita intelligẽdo põt ſaluari gl.q̃ alias de directo diceret cõtra tex.in.l.fi.ff.de ſerijs.⁊ in.l.in tribus.in glo.fin.in ꝟ.actorẽ.ff.de in.Alias circa media iudicij ⁊ circa ꝓbatiões ꝑiter fa uet actori ſicut reo ⁊ cogita de rõne:cetera videas ĩ locis ĩ hac gl.all.
b ⁊Sebaſti.Sapia.⁋Qð reus.Hoc intellige in fine cãe:nã in ꝑnci pio fauendū eſt actori in medio vtriꝗ vt per Bar.in.l.de die.in prin. ff.qui ſatiſd.cog.⁊ no.Jaſo.in.l.non eſt nouum.C.de edendo.⁊ ad hãc regulam.vide Abb.in.c.examinata.col.iij.ꝫ.de iudi.
b ⁋Et ideo faceret in ar.ad qõnẽ ꝙ furioſus hñs dilucida inueralla ſi nõ apparet qñ ꝯxerit matrimoniū:an tpe furoris:an tpe dilucidi in terualli ad hoc vt matrimoniū valeat ⁊ filij poſtea ſuſcepti ſint legiti mi:cū in dubijs iudex debeat iudicare ⁊ ferre ſniam pro matrimonio vt hic Jo.an.⁊ alij in.c.pe.de deſp.imp.ꝙ in dubio capi dꝫ pſumptio vt actus potius valeat ꝙ ſit nullus.l.quoties.ff.q ſatiſ.cog.⁊ de ꝟ. ob.⁊ de re.iur.facit etiã qð vult gl.in ver.ꝯſtiterit.in.c.tua nos.de ſpõ. ꝙ licet alias cõfeſſio facta in pñia non probet in iudicio ⁊ ſacerdos peccat ⁊ puniri deberet reuelãdo.c.ſi ſacerdos.de of.or.Bal.in.l.Ar chi.gerõtes.C.de epiſ.aud.tñ hoc fallit qñ cõfeſſio fieret ſacerdoti ad fauorem matrimonij ſi eam reuelaret probaret in iudicio:⁊ illam glo. in ſpecie ponderat pro ſing.ad hoc ſolus Ludo.ro.in.l.ſi nõ ſpeciali. C.de teſta.Jn ꝯtrariū eſt veritas ꝙ imo in dubio matrimoniū pſumit contractū tpe furoris alijs cõiecturis ceſſantibus:⁊ ſic in dubio ma trimoniū tale ⁊ filij nõ eſſent legitimi:ꝗ allegãti matrimonij contra ctum in illo interuallo dilucide ⁊ ſane mentis incūbit onus probãdi

abſentes a loco vel neſcit quorū interſit:ſufficit facere ꝓclama gñale vt ꝯpareat q ſua putauerit intereſſe:vt in tex.in.d.aut.ſi oẽs.⁊ ibi per doct.⁊ facit qð no.in.c.fi.⁊.c.in noſtra.vbi aũt actio diri git ꝯ certã pſonã neceſſe ẽ vt illa pſona citet.vt in.c.cãm.de do.⁊ cõtu.⁊ qð ibi no.in glo.⁊ ſi non vult cõparere ꝓcedet prout tradit in.c.prout.eo. ti.vt.ꝫ.dixi.An aũt fiat preiudiciū tertio citato ſi non vult ꝯparere ſi ſñia poſtmodū ferat cõtra reum preſentem:videt qð nõ ex quo actio ſpeci ficata competit contra illum.nam Jnno.hic lo quitur qñ actio nõ dirigebat contra abſentem.⁊ vide in hoc quod dixi in.c.cum ſuper.ꝫ.eod.

1 ☞ Sñie due ſup eodẽ fctõ ⁊ ꝯrie ſi reperiant da te a diuerſis iudicib⁹ ordinarijs illa ꝓualet q̃ eſt ꝓ reo.4.lꝫ fallat in qbuſdã caſib⁹ ſi vero reperiã tur date a duob⁹ delegatis ſtat arbitrio delegã tis.6.ſi vero ab arbitris.neutra vꝫ.7.21.vbi late.
2 Reo in dubijs fauendum eſt potius ꝙ actori.
3 Cauſa matrimonialis intãtū eſt fauorabilis qð potius ſtat opinioni vnius doctoris dicentis ꝓ ea quẽ pluriū dicẽtiū ꝯ niſi illa ſit euidẽter falſa.
5 Diſcordes ſi reperiant duo ſuperiores circa re gimẽ alicuius rei eis ſubiecte debẽt alternis an nis vel vicibus gubernare aut regere.
7 Arbitri ſiue arbitratores dicuntur habere pote ſtatem pro parte:⁊ non inſolidum.
8 Arbitratores diſcordantes non compelluntur eligere tertium.
9 Judices ordinarij habẽt iuriſditionẽ inſolidū.
10 Duo ꝓcuratores ꝯſtituti ab eodẽ nõ inſolidū:⁊ vnus neget ⁊ alter cõfiteatur nil agũt tanꝙ ꝯrij.
11 Uicarius epiſcopi ſiue vnus ſiue plures dicun tur habere ordinariam.
12 Epĩ plures poſſunt ꝑeſſe vni epãtui vel eccl̃ie. Coadiutores duo poſſunt dari vni epiſcopo.
13 Jn his que geruntur per vniuerſitatem ſtat ma iori parti ipſi⁹ vniuerſitatis niſi minor pars ali quid rationabile opponat in contrarium. Epĩ in cõcilio ſunt tanꝙ vniuerſitas ⁊ nõ vt ſin guli:reſultat effectus de quo hic.
14 Ordinarius ⁊ delegatus pape electi iudices in vna cã ſi diſcordãt recurritur ad papam:idem ſi vn⁹ vno modo ⁊ alter alio modo ſententiauerit.
15 Sentẽtie ꝯtrario ſuper eodẽ facto ſi deutur vna ab ordinario ⁊ alia a delegato collige que iſta rum preualebit.
16 Ratio licet nõ reperiatur expreſſa in aliqua di ſpoſitione tamen illa coniecturari debet que po tuit mouere iurillatorem.
17 Caſus excepti a regl̃a extẽdunt ad caſus ꝯſil̃es.
18 Delegati ad vniuerſitatem cauſarū cenſent or dinarij ⁊ habent iuriſdictionem vnuſquiſque in ſolidum licet Abb.hic teneat contrarium. Sñie ꝯrie ſuper eodẽ fctõ late a duobus delega tis ad vniuerſitatẽ cauſarū:q̃ iſtarū preualeat.
19 Jnquiſitores heretice prauitatis dicunt delega ti ad vniuerſitatem cauſarum ⁊ fauore fidei ha bent iuriſditionem inſolitum.
20 Sñie contrarie ſi reperiantur late a delegato pa pe ⁊ a delegato ordinarij recurritur ad papam. quia iſti habent poteſtatem pro parte.
21 Arbitri iuris an habeant delegatam vel ordina riam iuriſditionem:⁊ an ſi diſcordent teneantur eligere tertium.
22 Arbitri iuris vel aſſumpti de conſenſu partiuꝫ. non poſſunt alijs committere vices ſuas.

1 Duobus. †Si duo ordina rij ꝓnũtiant ꝯria tꝫ ſñia pro eo.fallit in quatuor caſib⁹ hic cõtentis ⁊ ſimilib⁹.Si ꝟo delega ti diſcordãt delegãs eſt adeũdus.ſi arbitri neu tra tenet.Et tria ſunt dicta q̃ ꝑ ſe patẽt.⁋Ca ſus literalis.Ecce duo ſunt iudices in aliqua cã diuerſas ꝓferunt ſñias querit que illarū teneat. diſtinguit:ſi ſunt ordinarij tenet ſñia ꝓ reo ⁊ nõ ꝓ actore niſi in cã fauorabili ſcꝫ mr̃imonij:dote libertate ſeu teſtõ ⁊ pro ipſo actore ſñia lata fue rit.ſi vero ſint delegati:vtraꝗ pẽdet ſentẽtia ex arbitrio ðlegãtis:ſi vero ſunt arbitri neutra ſen
2 tẽtia valet.Ber.⁋†No.j.ꝙ re⁹ª eſt fauorabilior
a actore.l.fauorabiliores.ff.de regu.iur.⁊.c.ex lr̃is. de ꝓba.Et ex hoc ⁊ ex tex.collige ꝙ in dubijs fa uendū eſt potius reo ꝙ actori:vt in regula cū iu ra partiū.de reg.iur.lib.vj.⁋Not.ij.quatuor ca ſus fauorabiles inter quos computat cã matri monialis:⁊ intellige qñ ſñia fertur in fauore ma trimonij.Nam in dubio ſtandum eſt pro matri
b monio.ᵇ vt in.c.licet ex quadã in fine.ꝫ.de teſta.
3 ⁋†Hinc d'xit no.Hoſti.in.c.ſup eo.de cog.ſpi. nõ ſolū.§.ſed ꝓbari.ff.de ope.no.nū.Bal.in.l.fi.C.an ſeru⁹ ex ſuo fa.⁊ in.l.precibus.circa.vj.colū.C.de impu.Panor.ipſe in.c.auditis.ꝫ.de preſcri.⁊ in.c.in pñtia.in.iij.col.ꝫ.de ꝓba.do.And.barba.in rub.C.q admit.in.ij.col.⁊ põt cõfirmari ex eo qð decidit Pe.de anc.in cle.j.de ho.⁊ ex eo qð decidit.d.Car.in.d.cle.j.in.iij.col.quas deciſiones ſeq tur.d.Alex.imo.in cõſil.ccxxj.inci.viſo themate ⁊ dubijs.⁊ in cõſilio. ccxxviij.inci.viſis dubitationibus elẽganter formatis:ibi videas.⁊ ꝑ d.Jaſ.de may.in.l.patre furioſo.ff.de his q ſunt ſui.vbi ſubiũgit licet iſta ſit cõis ſñia in quolibet actu geſto a furioſo q habet dilucida iter ualla vt pſumatur geſtus tpe furoris qð tñ caripenderet reperire de ciſum in ſpecie in mr̃imonio cū poſſet dici ꝙ pdicta nõ ꝓcederent fa uore mr̃imonij.ar.iſtius tex.cū fi.⁊ fauore liberorū quib⁹ iura multū fauent.l.j.ff.ſol.mat.Et ꝓpterea credit in hoc paſſu ꝙ eſſet multum ponderãda qualitatis actio ꝓut in ſimili dicit Bal.⁊ clari⁹.Ange.⁊ Mod.in.d.l.furioſum.⁊ ban.in tractatu ſuo de teſte quod incipit.c. appoſita prudentie.⁊ ideo ſm ipſum multū eſſet aduertẽdū quale ma trimoniū ꝯtraxiſſet furioſus ⁊ qualiter confeſſionẽ dotis feciſſet poſ ſet eñ eſſe ſic congruū ⁊ no.matrimoniū ⁊ actus dotis taliter geſtus ꝙ ipſa preſumptio tolleret illum furorẽ.alle.Bal.in.c.j.in prin.in tit. per quos fi.inueſtit.⁊ Bal.in.§.furioſi.inſti.qui.non eſt per.fa.teſtam. Ant.Fran.⁋An furioſus habẽs dilucida interualla pſumat ꝯxiſſe matrimoniū vel alium actū feciſſe tpe interualli vel tpe furoris vide Spe.⁊ ibi ꝑ Bar.in add.in ver.ſed pone an habẽs in tit.de prob.⁊ vi de Bal.⁊ Alex.in.l.furioſum.C.qui teſt.fa.poſ.⁊ Bar.in.l.nec codicil lū.⁊ in ver.fi.C.de col.vbi dicit ꝙ debet fieri ꝑ poſitionẽ vel pañtiões ꝙ ſemel tantū fecit teſtamẽtū ⁊ qð tũc loquebat fatue.⁊ vide Ale.in cõſi.lxxxv.j.inſi.par.aduerte tñ ꝙ ſi fuit furioſus ante actū factum dꝫ ꝓbari ꝙ tpe ꝯctus ſiue actus fuit ſane mentis:alias actus etiã valeat

gl.eſt.or.cõi approbata in.c.fi.de ſucceſ.ab inteſt.in ver.cõpo.⁊ in.c.in dicas hermanum.iij.q.ix.⁊ ita firmat do.Car.⁊ Pe.de anc.in cle.j.de ho.do.Ant.⁊ Jmo.in.c.inter canonicos.de elec.⁊ Jmo.in.c.fi.de pre ſumpt.⁊ Gemi.in.c.j.§.ſi vero.de cle.egro.in.vj.⁊ Jmo.in.l.qui teſta mento.§.nec furioſum.ff.de teſta.⁊ Sali.in.l.furioſum.C.qui teſta.fa. poſ.⁊ illã gl.ſeqt Joã.an.in addi. Spec.in ti.de ꝓ ba.§.ꝓbare ſup ꝟ.pone qdã erat furioſus.⁊ iſta ẽ cõis ſñia i furio ſo habẽti diluci da internalla ꝙ actus pſumat a ctus tpe furoris niſi ꝑ aliã partẽ cui incũbit on⁹ probãdi ꝓbetur factus in diluci dis iternallis dũ modo talis furor fuiſſet continua tus per aliquod ſpatiū:ſec⁹ ſi fuiſ ſet momẽtane⁹ vel breuis tẽpo ris tũc nõ ſuffice ret ſm Bar.in.l. ij.circa finẽ.ff.de bo.poſ.q̃ fu.iſan. cū infinitis ꝯcor dãtijs q̃ tradunt ꝑ doc.in.l.furio ſum.⁊ rõ eſt qr tũc concurrit p ſumptio nature talis furoris q pſumit durare ſi cut in alijs quali tatib⁹ animi ſm glo.⁊ doc.in.d.c. cū inter.alias ſi nõ eẽt iſta pſum ptio nature que trãſfert onus ꝓ bandi:bene verũ eſſet ꝙ act⁹ pſu meret fact⁹ ⁊ tpe cõgruo ⁊ in loco licito ꝑ doctrinã Bart.⁊ doc.in.l.

vt eſt gloſſ. in.c. fi. de ſucceſſ.abī te.⁊ vide Lāfrā. in.c.qm̄ cōtra.in ver.teſtes,de pro ba.⁊vide Jo.an. in.d.c.fi.in nouel la.⁊ d̄ teſtō furio ſi habētis diluci da interualla.vi de Alex.in cōſi. cxlij.in.j.parte. ¶ Adde late. And.ſicu.conſi. lx.ij.li.vbi de fu rioſo habēte di lucida iteruālla q ingreſſus erat religionem cum bonis ſuis.

ꝙ ſi vna reperit doctor opi.pro mr̄imonio illa ſequēda eſt lz multi teneāt cōtra matrimonium qd̄ mihi plz niſi illa opi.eſſet euidēter falſa.nam tunc pōt ſperni cōis opi.Idē ſi pōt conuinci ꝓ babilibꝰ rōnibꝰ iuxta no.per Jo.an.in.c.j.de cō ſti.⁊ vide ibi do.Pet.de anc.fo.2.⁊ facit egregie iſte tex.pro opi.Hoſt.ſane intellecta vt predixi. hic em̄ in fauorē matrimonij preualet ſn̄ia vnius
4 contra iuris regulas.¶ †Jlo.vltimo ⁊ tene mē ti qd iuris cū college in eodē officio diſcordant i pari numero.Si em̄ habēt ordinariā valet ſn̄ia lata ꝓ reo niſi actor ſtet ꝓ cā fauorabili. hoc idu
5 bie ꝓcedit in ſn̄ia.¶ †In alijs aūt ordinatiōibꝰ allego tibi gl.no.i.c.lz.xvi.q.iij.q̄ dicit ꝙ ſi eccle ſia eſt ſubiecta duobus ep̄is:puta q: eſt poſita i limite dioceſum vtriuſq; ⁊ non cōueniūt in illā ordinādo:ſuperioris erit officium in hac parte vt alternis ānis diſponāt.ar.i.l.quoties.ff.d̄ vſu fru.⁊ tene mēti illā glo.facit em̄ ꝙ ſi ſint duo dn̄i alicuius caſtri vel ciuitatis pro indiuiſo ⁊ nō cō ueniunt in illis diſpōne ꝙ ſuperior dz prouide re vt alternis ānis habeāt regimina.vide ad ma teriā qd̄ no.bar.in.l.pōponius.al's incipit ſi vni. ff.de re iud.⁊ vide qd̄ dixi in.c.prudentiā.de offi.
6 dele.¶ †Si vero habēt ptātē delegatā depen dēt ꝓualiditas a ptāte delegātis: ⁊ credo ꝙ de legās poterit alterā vel nullā approbare ſm̄ qd̄ ſibi videt.Nā tex.hic dicit qd̄ vtraq; pēdet ex ar bitrio delegātis.nō em̄ tenet alterā approbare cū nulla ſit lata ab habēte ptātez cum exercitiū cōpetit delegatis pro parte ⁊ nō inſolidū:vnde vnus ſine alio nihil agit:vt in.c.vno delegatorū. ⁊.c.cām mr̄imonij.de of.dele.⁊ not.gl.in.d.c.pru dentiā.ſi enim alterā approbat ſumet illam vali ditatē ex autoritate delegātis:⁊ nō ipſius dele gati poſſunt enim delegati a principio dum nō poſſunt in eandē ſn̄iam ꝯuenire totum negotiū ſufficiēter inſtructū ad ſuperiorē delegantem re
7 mittere.vt in.c.pro hoc.de here.li.vj.¶ †Si vo
a habēt ptātē arbitrariā[a] neutra ſn̄ia valet,q: ne mo illorū hz ptātem inſolidū.Et idē eandem rō ne dicendū puto in pluribus arbitratoribꝰ pari numero diſcordantibus,tum q: eſt eadem ratio hoc caſu in arbitris ⁊ arbitratoribus,tum quia tex.iſte loquitur gn̄aliter in habētibus poteſta tem ex cōpromiſſo.⁊ arbitrorū duo ſunt gn̄a.vt in.l.ſi.ſocietatē.§.arbitrorū.ff.ꝓ ſocio.ergo text. iſte loquēs ſimpliciter debet intelligi in gn̄ali ſi gnificato,q: nō apparet rō reſtringendi.xix.diſ. ſi romanorum.⁊.l.de pretio.ff.de publi.⁊.c.ſolite de maio.⁊ obed.⁊ hoc videtur in effectu ſenſiſſe Bar.in.l.j.§.ſi plures.ff.de exercito.vbi dicit qd̄ habētes officiū priuatū autoritate ⁊ vtilitate a litigatoribus habēt ptātem nō inſolidū ſed pro parte.alle.in ar.l.parui.al's.l.pedius.ff.de arbit.
8 ¶ †Et idē ſentit Bal.in.c.j.de inueſti.in ma.fa. colla.x.vbi plus dicit ꝙ duo arbitratores diſcor dantes nō compelluntur eligere tertiū:quia iſti ſunt vt quidā proxenete a quorum perſonis nō receditur.l.ſi quis arbitratu.ff.de verb.ob.patet etiā hoc in fi.nā ſi haberent poteſtatem inſolidū diſponeretur in iſtis compromiſſarijs ſicut in or dinarijs dicitur in prin.Unde ego puto ꝙ ratio fundamentalis decidēdi hic ſumitur ex ſolidita
9 te vel defectu ptātis.¶ †Nā q: ordinarij habēt ptātem inſolidū:vt.l.vna.ff.de offi.cōſul.not.gl. in.c.prudētiā.de offi.dele.⁊ ibi plene dixi ꝑ bar.i d.§.ſi plures.⁊.d.l.pōponius.Ideo vtraq; ſn̄ia deberet valere:q: lata ab habēte ſolidam pote ſtatem:ſed propter contrarietatē non pn̄t ambe concurrere:ideo eligitur fauorabilior abſq; alia ſuperioris approbatione.In delegatis vero q nō habent poteſtatem inſolidū ſaltem reſpectu exercitij:vt.ſ.dixi:non poteſt habere locum qd̄ diſponitur in ordinarijs q: deficit ex defectu po teſtatis:cū nulla reperitur lata ſn̄ia ab habente totam poteſtatem vnde recurritur ad ſuperiorē non ſolum pro nuda abſolutiōe vt ab eo recipiat fomentum ⁊ validitatem ex noua approbati o ne:vt.ſ.dixi.Eadem fuit rati o reſpectu compro

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Arbitrariam. Uide d. Jaſ.refe rētē ⁊ approbā tem hanc rōnem in.l.duo iudices col.ij.ff.de re iu. vbi plura in hac materia.

b ¶ Qn̄ ordinariꝰ ⁊ delegatꝰ ſimul ꝓcedētes ferunt ſn̄ias ꝯrias re curritur ad ſupe riorē delegati ac ſi fuiſſent late a duobus delega tis.⁊ idem tenet bal.hic poſt ali os.⁊ docto.in.d. capi.per hoc.de

miſſariorum nam nulla ſententia ſeu laudū reperitur latum ab habē te ſolidam ptātem:nec recurritur hoc caſu ad ſuperiorē ſicut in prece denti:q: ex quo partes receſſerunt a prouiſiōe ſuperioris ⁊ voluerūt ſibi ꝓpria autoritate prouidere ſuperior ſe de tali laudo nō impedit. ar.in.l.ſi.C.de pac.cōuen.ſup do.facit qd̄ in ſimili no.Bar.in.l.ſi ſocie tatem.§.arbitrorum.ff.pro ſoc.Uel dic ⁊ melius ꝙ a perſonis arbi trorum non receditur niſi quādo male pronuntiāt,vnde ſicut qn̄ nō pronuntiant non habetur recurſus ad ſuperiorem:q: partes nō vidē tur cogitaſſe de ſuperiore:imo totū oppoſitū cū ſcienter ab eo receſſe runt eligendo ſibi arbitros ſeu arbitratores:vt legi.⁊ not.in.l.ſi quis arbitratu.ff.de ver.ob.ita dicendū eſt vt ceſſet iudicis officium quan do pronuntiant pari numero:q: vident nō pronūtiaſſe cum impedi
10 uerunt ſe:⁊ perdunt poteſtatem ſuā ſic ſe diuidendo.¶ †Ad hoc vi de quod no.in.c.ſi duo.de procur.li.vj.in.gl.iij.que notanter dicit qd̄ ſi ſunt duo ꝓcuratores nō inſolidū quorū vnus negat alter confitet nihil agunt:⁊ perinde eſt procedēdū contra dn̄m ac ſi nihil dixiſſent. Et has puto rōnes decidendi ad totū tex.quicquid ſentit hic gl.fi.⁊ precipue male dicit quatenus dixit ꝙ in ordinarijs hoc fuit ſtatutū: q: non poteſt haberi recurſus ad ſuperiorē:qd̄ eſt falſum:cū ſpeciale ſit in papa vt ꝯ eū deſit ſuperior:vt in.c.licet.in fi.de ele.⁊.ix.q.iij.cun cta per mundum.Ex his dico hic nō fuiſſe editū ius de nouo cum ra tio ſit ātiqua.Sed rn̄detur quid iuris ⁊ pro hoc quia papa hic rn̄det ad conſultationem cum queſtio iſta accidiſſet in facto:vt colligit ex tex.in prin.ibi ſicut accipimus ⁊c.pro hoc qd̄ no.gl.in.c.conſultatiōi. de tēp.or.⁊.c.ex tua.de fil.preſby.⁊ hec faciunt ad infra dicēda.¶ Et primo circa primam partem quero de exemplis.Sol.doc.vario mo do exemplificant:puta in duobus comitibus cōſulibus doc.⁊ ſimili
11 bus. ¶ †Et in eccleſiaſticis potes ponere exemplum in duobꝰ vica rijs eiuſdem ep̄i qui habent ordinariam:vt not.gl.xxv.di.perlectis.⁊ Inn.in.c.ſuam.de offi.vica.⁊ gl.in.c.licet.eo.ti.li.vj.⁊ Bar.in.l.vna.ff.
12 de offi.cōſul. ¶ †Itē in duobus ep̄is qui ex ſpāli diſpoſitione pape poſſunt prefici eidem ep̄atui:vt notāter legi.⁊ no.in.c.non autē.vij.q. j.Item in duobus ep̄is diuerſarum dioceſum quibus eadem eccleſia eſt ſubiecta quod poteſt contingere tam de iure cōi:vt.ſ.dixi qn̄ eccle ſia eſſet in limite vtriuſq;:q̄ de iure ſpāli.vt puta preſcriptiōe vel fun datione vel priuilegio.argu.eorū que leg.⁊ not.in.c.cum dilectus.de conſue.Itē ſm̄ Jo.and.cum duo coadiutores dati eſſent ep̄o de cle. egro.c.j.li.j.⁊ no.hunc caſum.Itē dicit cū ep̄i in concilio prouinciali
13 pari numero diſcordāt.¶ †Aduerte:q: nō puto ep̄i hoc bene dicat licet doctores ſequētes ſimpliciter cū eo tranſeant aliter non inueſti gādo veritatē:⁊ quod hoc dictum ſit falſuz probo:ep̄i in cōcilio ſunt tanq̄ vniuerſitas ⁊ nō vt ſinguli:ideo ſtatur maiori parti niſi minor pars aliquid rōnabile opponat in ꝯriū:vt eſt tex.iuncta gl.in.c.ij.lxv. di.facit.vj.q.iij.ſcitote.⁊.c.graue.⁊ qd̄ ibi no.de preben.vide gl.not.in c.ij.de arbi.lib.vj.verſic.circa iudices.Certū eſt ꝙ in cōpetentibꝰ plu ribus vt vniuerſis non valet quod agitur niſi concurrat ad minꝰ ma ior pars totius vniuerſitatis nec ſufficit maior pars reſpectu minorū partium:vt eſt tex.no.in.c.eccleſia.el.j.de elec.facit.c.j.de his que fiūt a mai.par.capi.⁊ aperte etiam in ſynodo ſenſit gl.prealle.in.d.c.ij.er go diſpoſitio huius tex.nō poteſt habere locum in vniuerſitate ſi ſin guli diſcordāt pari numero:quia in nulla parte conſiſtit vniuerſitas facit quod notatur in gl.in.c.cū inter R.de electio.⁊ ipſa iuriſdictio ordinaria non eſt in ſingulis.ſed apud ipſam vniuerſitatem.vt nota. Inno.in.c.irrefragabili.§.ceterum.de offic.ordi.⁊ in.c.cum nō igno res.de preben.ergo neceſſario oportet dicere quod hoc capitulum in principio non poteſt adaptari ad epiſcopos concilij prouincialis vel alterius vniuerſitatis habentis iuriſditionem ⁊ hec eſt ipſa veritas. Sed forte Joan.an.ſentit quod epiſcopi in prouinciali concilio ſunt vt ſinguli:ſed minus bene:quia vt ſinguli non habent poteſtatem in dioceſibus alienis vel ſubditis aliorum ⁊ tamen in concilio ꝓuincia li poſſunt tractari cauſe omniū de prouincia:vt in.d.c.ſcitote.Itē cau ſe epiſcoporum:⁊ tamen certum eſt ꝙ vnus epiſcopus non eſt ſupra alium:ergo iudicant vt vniuerſitas que iure communi recipit in com muni illam poteſtatem:facit quod legitur ⁊ notatur in.c.j.de iudic.⁊
14 hec bene notabis.¶ †Scōo dubitat qd ſi ordinarius[b] procedit cum
b delegato pape ⁊ proferunt diuerſas ſententias an habeat locum pri ma pars capituli an ſecunda.Jo.an.dicit recurrendū ad papam ⁊ ſic ꝙ caſus iſte determinetur per ſecundam partem capituli mouetur ꝑ c.per hoc.⁊.de here.libr.vj.vbi patet quod ſi ordinarius,⁊ inquiſitor diſcordant recurritur ad papam.Inquiſitor autem in heretice praui tatis habet delegatam:vt ibi ex hoc innuitur.⁊ not.facit.c.ne aliqui. eo.tit.lib.vj.quaſi velit tex.in dicto.c.per hoc.qd̄ poteſtas delegata ꝑ papam tanq̄ dignior trahat ad naturam ſuam ordinariam potius q̄ econtra.huius autem dicti nō reddit Joan.an.rationem.ego autem cre do rationem illam eſſe quoniam eoipſo qd̄ papa dat delegatum ⁊ mandat vt ordinarius abſq; eo non procedat in certo negocio videt ſibi adimplere poteſtatem quam habebat vt ſolus poſſit procedere ⁊ videtur dare vtriq; exercitium pro parte ſicut in pluribus delega tis ſupra dixi ad hoc.⁊.d.c.per hoc.⁊ quod not.in.c.ſi ſoli.de conceſſ. preben.lib.vj.⁊ ſic ſententia non reperitur lata ab habente poteſtatē

insolidum

hereti.li.vj.ſʒ tu vide Bar.Ang.⁊ Jmo.in.l.duo iudices.ff.de re iudi.
vbi Bar.⁊ Pau.de caſt.tenent.ꝙ ſi ꝓcedat ſimul vnꝰ ordinariꝰ ⁊ vnꝰ
delegatꝰ ⁊ ferāt ꝯrias ſniās dʒ recurri ad principē delegātē tanꝗ eēnt
duo delegati.lʒ Ang.ibi dicat ꝙ valebit ſnia ꝓ reo ſicut ſi eſſent duo
ordinarij.ſʒ ꝑ opi.Bar.dico.eſſe caſum in terminis i.d.c.ꝑ hoc.de he-
re.i.vj.⁊ hāc opi.
Bart.⁊ Pau.de
ca.tʒ exꝑſſe et in
terminis Archi.
i.c.ſi qs eṗs accu
ſatus.circa fin.ij.
q.vij.
❡Adde Alex.
conſilio.clxxx.ij.
libr.
Anto.Franciſc.
❡Circa hoc an
⁊ qn̄ plures iudi
ces faciūt diuer-
ſas ſniasq̄ preua
leat⁊ an ſit recur
rendū ad princi-
pēvide plene per
Ale.in.l.duo ex
tribꝰ hic alle.⁊ in
l.ſi itres.ff.de ar-
bi.⁊ qd de pluri-
bus executoribꝰ
datis in teſtō ſi
ſunt iter ſe ꝯrij in
exequēdo tūc re
currēdum eſt ad
eṗʒ ꝑ ea q̄ habēt
in.l.ſi qs ad decli
nādā.⁊ in.l.nulli.
C.de epi.⁊ cler.et
adde ꝙ ſi vnꝰ ex
execntoribus da
tis i teſtō moria
tur non pōt eṗs
aliū eiꝰ loco ſub
rogare, imo nec
iṗe executor poſ
ſit ſeipſuʒ ſubro-
gare.vt ꝑ Bald.
in.d.l.nulli.i vlt.
col.⁊ vide Spe.i
tit.de loca.§.nūc
vo aliqua.in vſ.
qd ſi ſunt pl̄es ⁊
ibi per Jo.an.in
addi.⁊ vide pau.
de ca.in.ꝯſ.cxlvj.
vbi dicit ꝙ ſi tot
executores ſunt
viui q̊t ſunt mor
tui viui exequun
tur quod eſt not.
a ❡Fauorabili.et
in eo ꝙ dixit do.
Ant.hic,ꝙ pen-
det ex arbitrio ſu
perioris ſi eſſent
duo ordinarij fe-
rētes ſnias ꝯtra-
rias qn̄ nō appa
ret qs ex litigāti
bꝰ ſit actor ⁊ qs
reus eſt tex.ſing.
ſm vnā lect.quā
ponit et ſeqt̄ ibi
bar.i.l.duo iudi.
ces.ff.de re iudi.
⁊ dt illū caſuʒ nō
eſſe alibi.⁊ idem
dicit Bald.hic.
Sebaſti.Sapia.
b ❡De arbitris.
vide Abb.⁊ mo
der.in.c.ſuſpicio

inſolidū ſicut reperitur in ordinarijs:vt.s.dixi.
merito hoc caſu recurritur ad ſuperiorem ſicut
15 obſeruat̄ in pluribus delegatis.❡†Et per hoc
poteſt decidi alia queſtio quā ponit hic Jo.and.
videlicet quid ſi cōcurrant in diuerſis ſententijs
ordinarius ⁊ delegatus college.ſo.Jo.and.qd̄ ſi
ſnia ordinarij eſt pro reo videtur ſumme equum
ꝙ illa preualeat.Jdem ſi pro actore in cā fauo-
rabili:vt ſit rō ſm eum ne impediat ipſius effe-
ctū contraria ſnia delegati quem non impediret
ſcda ſnia ipſius college delegantis vt hic patet.
Sed ſi alias ordinarius pro actore in cauſa non
fauorabili ferret ſententiam,delegatus vero pro
reo pronūtiat putat hoc caſu nautrā valere cum
vtraqꝫ a pari poteſtate depēdeat nec ſit caſus de
terminatus.facit.l.cōmodiſſime.ff.de libe.⁊ poſt
hu.⁊.c.ſuſceptum.de reſcri.li.vj.Nam ſi hec iura
non emanaſſent diceremus omni caſu ſniam nō
valere diſcordātium numero pari.Ego vero in
hoc vltimo membro teneo contrarium.qr quē-
admodum ordinarius in illa cauſa habet ſoli-
dam poteſtatem,ita ⁊ delegatus college cuʒ re-
preſentet perſonā delegātis ⁊ quantum ad illaʒ
cauſam habet poteſtatē ſolidam ipſius delegan
tis.vt in.c.ſane.ij.de offic.dele.⁊.l.ſi.⁊ prima.ff.de
off.eius cui manda.eſt iuriſditio ⁊.c.ſtuduiſti.de
offi.legati.ergo idem dicendum in iſtis hoc caſu
quod in pluribus odinarijs,nec video aliquam
bonam rationem diuerſitatis preſertim quia vt
predixi hic nō punitur ius nouum cum ratio ſit
16 antiqua.❡†Et licet ratio non exprimat̄ in tex.
tn̄ illa debet coniecturari que naturaliter potuit
mouere iuriſlatorem ad ſic reſpondēdum.iuxta
no.in.l.tale pactū.ff.de pac.⁊ per Cy.in.l.non du
bium.C.de legi.⁊ per Bart.in.l.maximū vitium.
C.de lib.pre.facit qd̄ no.Dy.in regula ſi.de reg.
17 iur.li.vj.❡†Ulterius circa iſtam partem quero
quid in alijs caſibus fauorabilibus vltra caſus
hic expreſſos in ter.Sol.ſentit Uincē.idem di-
cendum.ſ.qd̄ iſti quatuor caſus ponuntur hic cā
exempli,⁊ hoc mihi ſatis placet:nam ea que po
nuntur cauſa exempli non habent.reſtringere re
gnlam,vt legi.⁊ not.in.c.j.ne cle.vel mona.⁊.l.ita
vulneratus.⁊.l.iſtud.ff.ad.l.aquil.Jtem caſus ex
cepti a regula extenduntur ad conſimiles caſus
vt no.gl.in.l.j.C.de condi.indeb.allegat tex.in.c.
cum dilecta.de confir.vti.quem ad hoc tenebis
18 menti.❡†Uenio ad ſecumdam partem.c.ad cu
ius declarationem primo quero quid ſi ſunt de
legati ad vniuerſitatem cauſarum.Sol.doc.hoc
non tangunt ſed ex ratione Bar.in.l.ſi vni.alias
pomponius prealle.⁊.d.l.j.§.ſi plures.de exerci.
videretur dicendum idem in eis qd̄ in pluribus
ordinarijs:quia iſti cenſentur quaſi ordinarij:vt
no.gl.in.c.cum cauſam.de app.vnde tenuit Bar.
in locis prealle.ſentit gl.ſecundum vnum intelle
ctum in.d.l.ſi vni.quod iſti habent iuriſditioneʒ
⁊ exercitium inſolidum ſicut plures ordinarij:et
ſic per rationeʒ predictā deberet valere alterius
a ſnia in caſu fauorabili.[a] Sed ego hoc dictum re
probaui in.c.cauſam matrimonij.de offic.dele.ꝑ
tex.ſing.iuncta.gl.in.c.vt officiū.de here.lib.vj.in
prin.in ver.ſeparatim.inducendo illum text.per
19 locum a ſpeciali.❡†Nam inquiſitores heretice
prauitatis deputati in aliqua prouincia ſeu ciui
tate vel caſtro dicuntur delegati ad vniuerſitatē
cauſarū:vt no.Jo.an.in.d.c.per hoc.⁊ idem ſen-
tit hic vt predixi.⁊ probatur ſubtiliter in.c.ne al
qui.eo.tit.li.vj.⁊ tamē in eis ſpeciale eſt fauore ſi
dei vt poſſint procedere ſeparatim,ergo regula
riter debent ſimul conuenire ſicut delegati ad
certam cauſam:vt in.d.c.cauſam.Nec obſt.iura
allegata per glo.⁊ Bar.q: non reſtringunt in ca
ſu noſtro.ſed procedūt in alia materia ⁊ pro pri-
mo facit qr delegati repreſentāt perſonam dele-
gantis:vnde iuriſditio nō eſt fundata i ipſis de
legatis:ſed in perſona delegātis.d.l.j.ff.de offic.
eius cui mā.eſt iuriſd.⁊ in.d.c.ſane.merito quali
tercūqꝫ ſint cenſendi poſſunt habere exercitium
pro parte ⁊ nō inſolidum cum ſint loco vnius.et
ꝑ hoc dico quod ſi epiſcopus cōſtituit aliquos
officiales ſimpliciter i aliqua parte dioceſis niſi
eis dederit ptātem inſolidum non poſſunt pro-
cedere ſeparatim:⁊ ſi ꝓferunt ſententias contra
rias neutra valet ſed recurrendum eſt ad ipſum
epiſcopū.Nam iſti officiales foranei habēt dele
gatam ad vniuerſitatem cauſarum ⁊ nō ordina-
ria:vt no.gl.in cle.⁊ ſi principales.de reſcri.⁊ de
iſtis delegatis ad vniuerſitatē cauſarū vide qd̄
20 no.Bal.in.l.a iudicē.C.de iudi.❡†Scdo queri
tur quis ſit delegatus pape cūʒ ſubdelegato col
lege ferunt diuerſas ſententias.dicit Joā.and.ſ.
putare hunc caſum non habere dubiū quin dpē
deat a poteſtate papali.de offi.deleg.ſuper que
ſtionū.§.pe.⁊ eo.tit.ſi duo ex tribus.lib.vj.⁊ hoc
placet:qr iſti habent ptātem pro parte ⁊ non in
ſolidum cū ſemper repreſentent perſonaʒ vnius
21 ſ.delegantis.❡†Circa vltimā partem.c.quero
b an qd̄ hic dicitur de arbitris[b] electis per cōpro
miſſum habeat locum indiſtincte.Sol.Jo.and.
reſtringit tex.ad arbitros aſſumptos ex volunta
te.ſecus ſi ex neceſſitate.quaſi velit qd̄ i arbitris
iuris non procedat qd̄ hic dicitur:ſed eis diſcor
dantibus recurrendū eſt ad papā.ar.de offi.dle.
ab arbitris.libro.vj.ſed hoc originaliter voluit
Uincē.in.c.ſuſpicionis.de offi.deleg.vbi dicit ꝙ
ſi arbitri aſſumpti ſuper ſuſpicionis articuluʒ fe
runt diuerſas ſnias:vt qr vnus pronuntiat iuſta
eſſe recuſationis cauſam allegatam reliquo pro
nuntiante oppoſitum recurrendum eſt ad ſupe-
c rioremᶜ qui approbabit vnā ex diuerſis ſentētijs
ſicut obſeruatur in duobꝰ delegatis.vt hic ſcda
parte.c.j.⁊ in.l.duo iudices.ff.eo.ſed Spe.in ti-
tu.de recuſa.§.fin.vel quid ſi arbiter.tenet indi-
ſtincte quod ſiue arbitri diſcordent in ſentētia fe
renda ſiue in iam lata compelluntur eligere ter
d tium.[d] ⁊ aliud eſt ſm eum in puris delegatis,qr
illi per ſententiam finierunt cauſam merito re-
curritur ad delegantem ſed in caſu noſtrō cauſa
principalis remaneret impedita.ideo ad facilio
rem expeditionem debet tertius aſſumi.Mihi
non placet hoc dictum Spec.licet in ſe videatur
equum.nā ſibi reſiſtit iſte text.vbi patet ꝙ tales
arbitri nihil agūt.Jdem cū functi ſunt per pro
nuntiationem officio ſuo nō poſſunt eligere ter
tium.vnde dico ꝙ tertius aſſumitur ante ꝓnun-
tiationem cū non poſſunt cōuenire in vnaʒ ſentē
tiam ⁊ non poſt,vt innuit tex.in.d.c.ſuſpitionis.
⁊ vide quod ibi de hac materia plenius dico vbi
proſequor:an iſti ſint delegati an ordinarij,⁊ vi-
de Jo.an.in addi.Spe.in tit.de recu.§.ſi.ver.ſed
nunquid arbiter.vbi dicit ꝙ non ſunt mere dele
gati nec mere ordinarij.quaſi ſentiat quod ſit q̄
dam ſpecies per ſe ſeu mixta.Nam non videtur
dicendū qd̄ ſint ordinarij cū non habeant iuriſ-
ditionem niſi in certo articulo,nec mere delega-
ti,qr pnceps eos nō elegit:ſed fuerunt aſſumpti
22 conſenſu partiū.❡†Et ideo dixit ipſe in tit.de
arbi.§.differt.ver.ſed nunquid.qd̄ iſti arbitri nō
poſſunt ꝯmittere vices ſuas ſicut nec alij arbitri
compromiſſarij quod poſſent ſi eſſent ordinarij
vel delegati.Ego tn̄ puto qd̄ poteſtas iſtorū ma
gis accedat ad naturaʒ delegate iuriſdictiōis ꝙ
ordinarie.arg.d.c.ſuſpicionis.⁊ d.c.ab arbitris.
que ponunrur in ti.de offi.dele.⁊ nō in titu.d of
fi.ordi.⁊ valet arg.a ſituatione rubrice vt not.in
gl.in.c.tibi qui.de reſcrip.libr.vj.⁊ c.ſi ſuper gra
tia.de offi.delega.lib.vj.⁊ c.bone.j.de confir.vti.

nis.s.de offi.dele.Alex.in.l.inter pares.col.ij.ff.de re iu.Bar.in.l.ſi.in
ij.no.C.de iud.Ang.⁊ Pau.de ca.in.l.apertiſſimi.C.e.ti.vide Abb.in
c.cum dilectus.col.x.ver.⁊ per hoc decidi poteſt queſtio.s.de arbi.
c ❡Ad ſuperiorem.Adde qd̄ ſi duo executores teſtamenti diſcordant
in exequēdo in legatis ad pias cās eṗs erit diffinitor ⁊ i alijs pſes lo
ci ſʒ Bal.in.c.ſi.
circa prin.de of.
dele.⁊ alle.l.duo
iudices.ff.de re
iudi.⁊.l.maioreʒ
ff.de pac.
d ❡Eligere ter-
tiū.Adde qd̄ qn̄
duo ordinarij di
ſcordāt in ſnia fe
rēda debēt aſſu-
mere tertiū.text.
eſt quem ibi no.
Bar.in.l.in offe
rendis.C.de ap.
ſi tn̄ ferant ſnias
ꝯtrarias hʒ locū
diſpoſitio huius
decre.quā multi
pliciter et ſingu-
lariter limita vt
ꝑ Bal.hic quid
aūt in tribꝰ iudi
cibꝰ penitus di-
ſcordātibꝰ.vt qr
vnus cō demnat
aliꝰ ſimpl'r abſol
uit a petitis:aliꝰ
abſoluit ab inſtā
tia iudicij cuius
ſnia valebit.dic
qd̄ ꝑualet ſnia il
liꝰ q abſoluit ab
inſtātia:qr in illa
ſalteʒ tacite duo
ex his concordāt
ſm Bar.no.in.l.
inter pares.ff.de
re iu.ꝑ quo facit
tex.in.c.j.de arb.
li.vj.⁊ i.l.diē pro
ferre.§.ſi plures
ff.de arbi.ſed vbi
inter eos tres pe
nitꝰ eſſet diſcor-
dia ita ꝙ nō poſ
ſit dari tacite cō
cordia ſaltē duo
rum tunc valebit
ſnia illa que ma
gis fauet reo vt
ſentit Bal.in.d.
l.iuter pares.qd
aūt de iudice q
dicit pronuntio
ꝑut cōſultum eſt
quando emana
uerunt duo cōſi
lia contraria an
ſnia eēt nulla rō
ne perplexitatis
dic ꝙ ſic ſecūdū
Bar.no.in.l.duo
iudices in ſi.ff.d
re iu.⁊ Bal.hic
quē omnino vid
ponit hic mille
pulcherrima ad
materiam.

a De ſubſtātialib⁹. Que ſunt de ſubſtātialibus appellationis ⁊ q̄ de accidentalib⁹. de forma aūt ſubſtātiali eſt vt cōtineat nomē appellā‑tis iudi. a quo appellat̄. ſnīam a qua appellat̄. l.j.§.ſi.cū.l.ſeq.ff.eo.no mē aduerſarij.vj.q.v.formā iudicis foꝛ.d.§.ad quē.⁊ qō petant̄ apo‑ſtoli ⁊ de hoc.in.c.ab eo.⁊ i.c.vt ſup.e.ti.in.vj.⁊ in cle.ij.e.tit.circa prin. vide Bart.in.l.i.§.ſi.in ſi.j.col.vbi ſi p͛curator ap pellat dꝫ procu‑ratorio noīe ap‑pellari: ⁊ ſi ſim‑pliciter appellat intelligit̄ ꝓcura‑torio nomīe ⁊ ſi erat iā fact⁹ dn̄s litis pōt etiā pro prio noīe appel‑lare de noīe iudi cis Bar.ibi ꝯclu dit ꝙ ſufficit ex‑primere nomē di gnitatis iudicis. pl⁹ voluit Spe. e.ti.§.de offic. in ſi. i ver.ſed pone. ꝙ ſi in reſcripto ſeu in cōmiſſiōe nō ſit exp̄ſſuꝫ no mē iudicis a quo appellatur vale‑bit cōmiſſio ap‑pellationis ⁊ re‑ſcripti ⁊ ſatis eſt ꝙ cōſtet de cā.et de perſona inter quas lata eſt ſnīa qō not. de tertio vide Bar.in.d.§.ſi.cum.l.ſequē.de nomīe aduerſarij dic qō ſi omittit̄ nō vitiatur ap.vt §.ſi.cum.l. ſequē. vbi gl. ⁊ doc.per Bar. ⁊ alios in.l.iij.§. ſed illud.ff.eo.⁊ adde ſingu. d.Bal.in.l.etiaꝫ.C.de fal.cauſa ad ie.l.quod ſi appel lam a ſnīa quā di xi latā contra me die decimo men‑ſis que tamē fue rat lata die vnde cimo quod talis falſa demonſtra tio non vitiat ap pellationem qō tene menti.

Sebaſti.Sapia.

a De ſubſtātia lib⁹. Quare non valeat huiuſmo‑di cōſuetudo de clarat Abb.in.c.ſi.in no.ſ.de dila tio. aliter decla‑rat.d.An.de bu. in repe.c.ſi.colū. iiij.ſ. de conſue‑tu.⁊ ꝙ nō valeat conſuetudo con tra ſubſtantiā a‑ctus tradit Ale. in.l.de pupillo.§. qui nuntiat.ff.de ope.no.nun. ⁊ ꝙ valeat tollens ac cidentalia appel

Ex quo infero ꝙ in caſu huius.c.qn̄ ferunt di uerſas ſnīas debēt regulari vt delegati: non aūt vt ordinarij maxime qꝛ q̄libet pars elegit vnuꝫ: vt ſ.in.c.cū ſpāli.de ap. vnde graue eſſet dicere ꝙ alteri⁹ ſnīa ꝑualeat cū nec debemus dicere ꝙ ad ſuperiorē non ſit recurrendū cū autoritate iuris iſti ſunt deputati, merito ceſſat in eis rō quā aſſi gnaui.ſ.in arbitrijs volūtarijs. Et eadē rōne idē puto dicendū in arbitrijs aſſumptis inter ep̄m et ſubditū ſuū iuxta materiā.c.ſi clericus aduerſus clericum.xi.q.i. nam illi non poſſunt dici proprie ordinarij cū eligantur ſuꝑ vna cauſa dūtaxat ⁊ a partibus lꝫ iuris autoritate cognoſcāt: vn̄ placet vt eis ferentibus diuerſas ſnīas in pari numero recurrat̄ ad papā ſicut ꝑdixi in aſſumptis ſuper articulo ſuſpiciōis. argu.d.c.ab arbitris. Et per hoc habes lōge plenius ⁊ meli⁹ hoc.c. declaratū ꝙ̄ ꝑ alios ſcribētes hic. Glo. ſunt faciles ⁊ ſatis ſ. expedite, ⁊ in eo qō dr̄ in prima gl. aliquos di‑cere ꝙ in cauſa criminali ep̄i debent oēs eſſe cō‑cordes, dic vt plene dixi in.c.nō poteſt.ſ.e.

De appellationibus, recuſationibus: et rela‑tionibus. Rubrica.

1 Appellatio: recuſatio: ⁊ relatio, extinguunt quicqnid poſt ipſas fuit attentatū.

2 Conſuetudo contra ſubſtantialia appellatiōis non valet puta ꝙ non appelletur ad ſuperiorem ſed ad equalem vel inferiorem.

Appellatio īterpoſita omiſſo medio qn̄ valeat.

3 Quid ſit appellatio: tam iudicialis quam extra iudicialis.

4 Appellatio quos effectus pariat: ⁊ an ſuſpēdat vel extingat.

5 Excōicatio non ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem, ſed deuoluitur ad ſuperiorem et tollitur eius preſumptio.

Appellari pōt a ſnīa nulla nō ꝙ ꝑ hoc ſuſpenda tur qꝛ nulla eſt ſed vt deuoluatur ad ſuperiorē.

6 Appellatio quo ad eius formā.i.quo ad modū ꝓcedēdi ſuꝑ ea eſt de iure poſitiuo: quo ad effe‑ctum vero vel ſubſtantiam eſt de iure naturali.

7 Princeps poteſt tollere appellationem, ſiue qō ab eius ſentētia nō appelletur vel qꝛ committit cauſam appellatiōe remota ⁊ ratio eſt quia pro principe multum p̄ſumitur.

8 Iudex appellationis pōt reformare ſupplere et pro parte approbare prout melius ſibi videtur ſentētiam a qua extitit appellatum.

9 Appellari nō pōt a ſnīa illius qui non recogno ſcit ſuperiorem: niſi ſit notorie iniuſta quo caſu recurritur ad papam: an aūt ſuccurratur per de‑nuntiationem euangelicam remiſſiue.

10 Iudex appellationis ſi non reperiatur in loco appellatur ad ſuperioreꝫ loci.

11 A ſnīa lata ꝑ rectorem alicuius collegij ſecula‑ris appellatur ad ꝑtātem loci. ſi vero collegium eſt eccleſiaſticum, appellatur ad epiſcopum.

12 Collegium dicitur eccleſiaſticum ſi in eo pro ma iori parte ſint clerici.

13 Abſentia ep̄i vel alterius eccleſiaſtici iudicātis tanꝙ̄ ſecularis apellatur ad ſecularem ſuperio‑rem non autē ad ſuperiorem eccleſiaſtcum.

14 Iudex tenet̄ parti in ſyndicatu reſpectu inique ſententie ſiue pars non appellauerit, ſiue appel‑lauerit ⁊ ſuccubuerit.

15 Arbiter ſiue arbitrator ⁊ ſimiles quo caſu tene‑antur parti ad intereſſe reſpectu inique ſentētie quam tulerunt.

16 Aduocatus vel procurator ſi per ipſorum im‑peritiā aut negligentiā quis iniuſte cauſam per‑dat. an teneatur in foro anime ad interreſſe.

Pene an habeant locum in foro anime.

lationis tenet Io.de ana.in.conſi.lj.inci.in cauſa illorum.in.ſi.vide ad hec An.ſiculum in repe.rub.de fide iuſtru.col.xxxj.ante finem.

b Omiſſo. Intellige ſm̄ canones qꝛ ſm̄ leges gradatim eſt appellā‑dum ad proximum ſuperiorem ⁊ non poſſet appellari ad imperato‑rem omiſſo medio: vt.l.imperatores.ff.eo.de quo.j.eo ſi duobus.

Hec rubri. continuari poteſt duobus modis. Primo ad totum precedentem tractatū huius ſcdi libri. Scdo ſpālius ad rubricā proxime pre‑cedentem. Et primo ſic. Supra in precedētibus rubricis viſum eſt de his que fiunt in iudicijs: ⁊ tandē de ipſis ſententijs merito reſtabat tracta re de remedijs quibus ipſi litigātes releuant̄ in iudicijs: iō ſubijcitur ⁊c. ſm̄ Gof. vel ſcdm̄ Ioā. an. ſic. Quia ſi a ſententia nō appellat̄ tranſit in rem iu. ⁊ de hoc vidimus.ſ.tit. proxi. appellatio aūt impedit effectum rei iu. ideo de illa videndū eſt. vel cōtinua tu clarius et tertio. Supra viſum eſt de ſententia ⁊ eius effectu: ſed qꝛ appellatio eſt remedium contra ſententiam: meriro ſubijcit̄ hec rub. de app. ⁊ quia ſcdm̄ Io.and. appellatio recuſatio: ⁊ relatio eque conueniunt in iuriſditio ne iudicis ſuſpendenda ne autor haberet mate‑riam multiplicādi rubricas annectit omnia iſta
1 tria ſimul. Ex hac continuatione notabilis ꝙ ſicut appellatio ſuſpendit iudicis iuriſditionem ⁊ per cōſequens reddit nullū quidqd poſtea fuit attentatum. vt in.c.ſi a iudice.⁊.c.nō ſolū.de ap. li.vj.⁊.c.ſuper queſtionum.in.ſi.de offi.deleg. ita dicendum videtur de relatione ⁊ recuſatiōe. Et de relatione dic vt plene leg.⁊ no.in.c.intimaſti. j.e. vbi dicam. De recuſatione vide glo. que hoc tenuit in.c.quoties.ij.qō.vij. que notanter dicit ꝑ illum tex. ꝙ quicquid ſit poſt recuſationem eque caſſatur ſicut ſi fieret poſt appellationem: ⁊ eſt ꝯ Inn. qui in.c.cum ſpeciali.j.eo. dicit qō nō memi nit ſe legiſſe ꝙ nō valeat proceſſus poſt recuſa‑tionem ſi non fuit appellatū: ſed tu de hoc diſtin gue vt plenius dicā in.c.cum ſpeciali. Super hac rub. vltra alios ſoleo querere de plurib⁹ ad materiam dilucidādam. Primo quid ſit appel‑latio. Scdo de affectib⁹ ipſius. Tertio quo iure ſit adinuenta. Quarto quid ſit officium iudicis ad quē. Quinto qd ſi in loco nō ſit iudex appella tionis. Sexto ad quem debet appellari a recto‑re cuiuſlibet vniuerſitatis ſeu collegij. Septimo nūqd omittēs appellationē poſſit pro iniquita‑te ſnīe agere ad intereſſe cōtra iudicē ⁊ nunquid teneat̄ iudex ſaltē in foro anime. Ad primum vide gl. i iſta materia ſatis bonā.ij.q.vj. i ſumma. per Hoſt.⁊ Gof. in. eorum ſummis huius titu. et
2 bo.gl.in.c.ij.de conſuetu.lib.vj. † Et no. illam preſertim ideo ꝙ dicit non poſſe induci cōſuetu dinem cōtra ſubſtantialia appellatiōis. ſecus cir
a ca accidentalia. De ſubſtantialibus a aūt appel lationis inter cetera eſt vt appellet̄ ad maiorem non autem ad minorem vel ad parem vel eundē iuris fictiōe. vt in.d.c.ij.⁊ in.l.j.§.ſi quis in appel latione.ff.e.tit. De accidentalibus aūt eſt vt ap‑pelletur gradatim. vnde valet cōſuetudo vt ap‑pelletur omiſſo medio. vt in.c.referēte. iuncta gl. de prebē. allego tex. meliorem et rotundum in.c. romana.§.j.j.eo.tit.libr.vj. Item dic quod etiam
b ceſſante conſuetudine valet appellatio omiſſo b medio ſi non fuit obiectū, vt not.gl.in.c.dilecti.j. eo. ⁊ hoc modo poteſt intelligi dictum capitulū
3 referente. † Circa principale queſitum.ſ. quid ſit appellatio. vide etiā per Bar.in.d.l.j. vbi poſi tis ⁊ impugnatis aliorum diffinitionibus diffi‑
c nit ipſe ſic. Appellatio eſt ius c quo interim ꝑma ſentētia extinguitur ⁊ cauſe cognitio ad iudicē ſuperiorē deuoluitur. ⁊ hoc quo ad appellatio‑nē a diffinitiua. Sed ꝑfecto iudicio meo nō bene euacuabat naturam appellatiōis ſicut dꝫ facere q̄libet bona diffinitio vt de leg.j.⁊ qō ibi nota.ff. de dolo. vnde ego diffinirē ſic. Appellatio eſt a minore iudice ad maiorem ꝓuocatio q̄ ſi eſt legi tima: ꝓnūtiatū ⁊ iuriſditionē iudicis quo ad illā cām ſuſpendit ⁊ ipſius cognitionē ad ſuperioreꝫ āffert. ⁊ hoc ꝙ̄tum ad appellationē iudicialē. extraiudicialis

Adde an ſuſpen dat vl̄ extinguat eūdem conſil.lix. io.de ana.cōſi.ix.

c Eſt ius. tu pō dera qꝛ hic dixi ꝙ ius ⁊ beneficiū ſunt diuerſa.l.nul la.ff.de legi. cū er go appellatio ſit bn̄ficiū ergo non eſt ius nec ob.l.j.§.i.ff.e. inquantū dicit ius appellā di qꝛ nō ſequitur qō appellatio ſit ius ſicut dicim⁹ in ſimili de bn̄fi‑cio ſuitatis, qꝛ di cit̄ ius ſuitatis. Itē capit̄ ius ap pellandi. Itē fa‑cultas ⁊ ꝑtās ap pellandi: ſed pro Bart. adduxi in ſti. de ac. in prin. vbi actio eſt ius ⁊.l.j.ff.de bo.poſ. vbi bonorū poſ‑ſeſſio eſt ius ⁊ qō habet̄ in.§.ex nō ſcripto. iſti. de iu re na.gē.⁊ ci. vbi cōſuetudo eſt qd facti ⁊ tn̄ eſt ius. adduxit.l.j.in ꝟ‑bo iure appella‑tiōis.C.de rel. po ſtea dicebā poſſe ſaluari Bart. vt dicamus ꝙ illud verbū ius capiat̄ late vt cōprehen dat iuris benefi‑ciū vt dr̄ in.d.l. nulla in ſeruitus. non aūt benigni tas ⁊ per infinita iura q̄ allegaui ꝙ appellatio erat, bn̄ficiū remediū ⁊ auxiliū vt vide‑ri pōt in reporta tis. et dedi hanc diffinitionem qō appellatio eſt iu ris bn̄ficiū aptū indebite ſnīe ex‑ecutionem et de‑uoluere negotiū ad ſuperiorem.

And. Barba.

ext raiudicialis vero pōt ſic diffiniri. Appellatio eſt a preſenti vel ve-
riſimiliter grauamine futuro ad ſuperiorē prouocatio: q̄ ſi eſt veriſi-
milis ⁊ ꝓbabilis ipſam cauſam ad ſuperiorē transfert vt ea pendente
nil in ipſius preiudiciū attentetur quod declara vt plene dicetur. ſ. eo.
4 bone. ¶ † Quo ad ſcōm quis ſit appellationis effect⁹: dic ꝙ principa
liter operat̄ duos effectus. ſ. ſuſpenſiuum ⁊ deuolutiuum: effectus ſu-
ſpenſiuus eſt triplex: ſuſpendit em̄ pronuntiatum ⁊ iuriſditionē iudi
cis quātū ad illā cauſam: de quo plenius dicetur. ſ. eo. ſup eo. preſum-
ptionē que erat pro ſentētia. vt in. c. cū ad ſedem. de reſtit. ſpol. ⁊ quod
no. in. c. in preſentia. de renun. quod limita vt notāter dixi in. c. ſi. de ſe
que. de primo qō ſuſpēdit pronuntiatum in. c. venientes de iureiurā.
⁊. c. paſtoralis. § preterea. de offi. dele. ſed tex. in. l. j. ff. ad turpil. ⁊. l. ij. ff.
de penis. dicit ꝙ extinguit. ⁊ ideo Bart. in ſua diffinitione dicit quod
extinguit. ſed primū verius ⁊ ſaluādo vtrūq3 dic ꝙ extinguit de pre-
ſenti ſed ſuſpēdit reſpectu futuri tpis: nam ſi ſimpliciter extingueret
nō aſſumeret vires appellatore non proſequente: cū iura dicāt ꝙ ra-
ta maneat ſnīa appellatore non proſequēte: vt in. c. cum ſit romana et
c. perſonas. ſ. eod. quinimo. nec de p̄ſenti in totū extinguit: vt patet ex
5 his que dixi in. d. c. ſi. ⁊ facit cle. vna. de ſeque. ⁊ cle. j. de re iudi. ¶ † Et
ſcias ꝙ nō ſemper appellatio operatur oēs iſtos effectus. Exemplū
in appellatione ſententie cēſure eccleſiaſtice. Nam per appellationem
ſequentē3 talis ſententia non ſuſpenditur. vt in. c. paſtoralis. ſ. eo. ⁊. c.
a is cui. de ſen. excō. lib. vj. cū ſimi. Sed operatur tunc appellatio[a] effe-
ctu3 deuolutiuū: q2 deuoluit cauſam ad ſuperiorem: vt in. c. cum con-
tingat. de offic. dele. c. per tuas. de ſen. excō. ⁊ tollit preſumptionē ſen-
tentie. vt notāter. dicit Inn. in. c bone. el. j. de electio. ⁊. c. qm̄ contra. de
proba. ⁊ vide bo. gl. in materia in. c. ad reprimendam. de offic. ordi. Et
idem eſt cū appellatur a ſentētia nulla: nā talis appellatio nō ſuſpen-
dit pronuntiatū cum viribus, non ſubſiſtat, ſed operatur tunc effectū
deuolutiuum dūtaxat: deuoluit em̄ cauſam ad ſuperiore3: ⁊ hoc reſpe-
ctu appellari pōt a ſententia nulla: vt in. c. dilecto. ſ. eo. vbi de hoc ⁊ p
6 Bar. in. l. ſi expreſſum. ff. eo. ¶ † Ad tertium quo iure ſc3 ſit adinuen-
b ta.[b] dico ꝙ formalitas appellationis eſt de iure poſitiuo, vt probatur
in. l. vna. C. de ſen. prefe. preto. nam ⁊ olim reddebatur ius manu regia
nec erant inuente actiones ⁊ ſolēnitates iudiciorū ⁊ appellationū. vt
l. ij. in col. iij. ff. de origi. iur. ſed ipſa ſubſtātia appellatiōis videt̄ de iu-
c re naturali, eſt em̄ quedam defenſio[c] ſeu preſidium innocētie: vt in. c.
cū ſpeciali. §. porro. ſ. eo. ⁊. c. ſuggeſtū. eo. ti. Hinc eſt ꝙ etiam excōmu-
nicato cōceditur. ſ. de excepti. cu3 inter. fuit em̄ principaliter inducta
ad iniquitatē ſeu imperitiam iudicis corrigendam. l. j. ff. e. vel ad ſup-
plendum qō incaute in priori iudicio fuerat omiſſum. vt in. c. cū ioan-
7 nes. de fide inſtru. ⁊. l. per hanc. C. de tempo. appellat. ¶ † Ex quibus
d poſſet prima fronte inferri ꝙ l3 princeps[d] poſſit appellationis forma
litatē tollere: non tamen videtur ꝙ poſſit tollere ipſius ſubſtantiam:
vt iuſtitia non reddatur aduerſus iniquitatē vel imperitiam iudicis:
cū princeps nō poſſit tollere ea que ſunt iuris naturalis ſeu gentium
vt in cle. paſtoralis. de re iudi. facit qō not. Inn. in. c. que in eccleſiarū.
de conſti. ⁊ pōt optime adduci. c. paſtoralis. j. reſpon. j. eodē. Finaliter
e tū puto quod a ſentētia principis nō poteſt appellare[e] nec tenet̄ prin
ceps admittere ſupplicationē ſi nō vult, quia licet princeps nō poſſit
de directo tollere defenſionem tamē pro principe preſumitur cū pro-
ceſſit cauſa cognita, ideo non eſt dicendū ꝙ tollat defenſionem. facit
qō legi. ⁊ no. maxime per Barto. in. l. ſi. C. de legi. ⁊ videt̄ tex. ix. qō. iij.
cuncta per mundū. ⁊. d. l. j. ff. a qui. appel. nō licet. facit qō no. Bar. in. l.
fin. C. ſi contra ius vel vti. publi. ⁊ Cyn. in. l. reſcripta. C. de preci. impe.
offer. Idē puto ſi commiſit alicui cauſam appellatione remota. Nam
pōt ſi vult appellationē nō admittere ſicut diſpoſuit in prefecto p̄to-
rio ⁊ i ſenatu. d. l. j. ff. a q. appel. nō licet. ⁊ in. l. vna. C. de ſen. p̄fec. preto.
⁊ hoc q2 princeps tūc preſumit illum nō minus recte q̄ eum iudicatu
rum vt ibi. hoc procedit preſertim attēto qō exceptio rei iudicate fuit
inducta ad iuris rigorem ſeruandū. vt no. glo. in. c. paſtoralis. §. q2 ve-
ro. ff. de offic. deleg. ⁊ in. l. qui exceptionē. ff. de cōdi. ide. ⁊ vt ſit litium
finis. vnde ſicut princeps hoc ſtatuit poſt duas ſentētias quia tertio
appellare nō licet in. c. ſuam. ſ. eod. ita aliquibus cauſis inſpectis pōt
hoc ſtatuere a principio poſt primam ſententiā in certis cauſis. ⁊ hoc
8 no. ¶ Circa quartū qō ſit officiū iudicis ad quē. videtur ſolum in pro
nuntiādo bene appellatum vel male. vt habet̄. ij. q. vj. in fine. ⁊ i. l. eos
qui. C. de ſen. Sed dic melius qō non ſuccedat loco iudicis a quo po
f teſt ⁊ debet reformare ſententiā[f] ſi opus fuerit vel ſupplere vel in par
te reprobare prout opus eſt: vt probāt in. c. raynutius. ⁊ in. c. raynal-
dus. de teſtamē. ⁊ vide in hoc qō dixi in. c. cū cauſa3. de re iudi. et in. c.
Joannes. de fide inſtru. per Bar. in. l. cū apud. ff. iudic. ſol. ⁊. l. ſi exp̄ſ-
ſum. ff. eo. Et idē puto dicendū in iudice qui aditur vt reducat laudū
ad bonā equitatem cū ſuccedat loco boni viri. vt not. Bart. in. l. j. ff. d
lega. ij. ⁊ Inn. in. c. ſtatutū. de reſcript. lib. vj. ⁊ hec petitio reductionis
eſt ſpecies cuiuſdam appellationis: vt. l. non diſtinguemus. §. cum q
9 dam. in ſi. ff. de arbi. ¶ † Ad quintū ad quem[g] debeat appellare cu3
g deeſt iudex appellatiōis.[g] Hec queſtio pōt intelligi primo cu3 deeſt
propter defectum ſuperioris vt q2 dux ſeu princeps ille non recogno
ſcit ſuperiorē i temporalib⁹ ⁊ puto ꝙ a tali nō poſſit appellari: quia
eſt loco principis a quo nō appellatur vt. ſ. dixi.
⁊ facit qō no. Bar. in. l. infamē. ff. de publi. iud. i
fine. ⁊ in. l. vna. C. ne quis in ſua cauſa. ⁊ quod di
xi in. c. cū veniſſent. d iudi. ⁊ vide ad hoc glo. no.
in. c. quoniā. x. diſt. que aperte ſentit qō a tali pri
cipe non eſt appellandū etiam ad papā. ſi tū in
iuſtitia eſſet notoria poſſet dixi papā poſſe adi
ri. ar. opti. ex his que notauit Inn. i. c. cū te. ſ. ti.
proxi. ⁊ in. c. licet ex ſuſcepto. de foro compe. An
autem per via3 denūtiationis euangelice poſſit
eccleſiaſticus adiri contra laicum ratiōe iniuſte
ſententie. vide qō dixi in. c. nouit. de iudic. i addi
10 tio. ma. ¶ † Scōo modo poteſt intelligi dicta
h queſtio qn̄ nō deeſt ſuperior:[h] ſi deficit ſpecialis
iudex ſuper appellatiōe: puta ciuitas iſta elegit
ſibi poteſtatē vel aliquis princeps in ſua ciuita
te vel oppido: ſed nō prouidit ſibi de iudice ap-
pellationis dic ꝙ appellabit̄ ad ipſum ſuperio
rem qui poteſtatem elegit. facit. c. veniētes. d iu
reiurā. no. Bar. in. l. j. ff. eo. in ver. quero vbi dici
tur: ⁊ vide per eūdē. l. vbi abſunt. ff. de tuto. ⁊ cu
ra. da. ab his. vbi dicit ꝙ reſpectu poteſtatis po
teſt appellari ad ordinem decurionum: puta ad
ſuperiores ſeu dominos. ⁊ bene facit ille text.
11 ¶ † Venio ad ſextam queſtionem ad quē. ſ. ſit
appellandū a rectore alicuius collegij. Bar. for-
mat hāc queſtionē in predicta. l. j. offic. eo. in ver.
quero in aliqua ciuitate ⁊c. ⁊ concludit qō debet
appellari ad illum cui ipſum collegium eſt ſub
iectum. puta ad rectorem illius ciuitatis ſcōm
eum allego. c. dilecti filij. ſ. eo. ti. quod tamen pa
rum aut nihil facit. ego primo allego. Inn. in. c.
dilecta. de exceſſi. prela. in fine vbi notanter dicit
ꝙ iſta collegia inferiora ⁊ rectores eorum ſunt
ſubdita maioribus ⁊ ordinarijs poteſtatibus, et
ꝙ ad eoꝝ dictū deſtitui poſſunt ⁊ ꝓhiberi etiā
poſſunt a principio ne incipiant qō no. Attēde
⁊ dic latius ſic. aut ipſum corpus eſt ſeculare nō
autem eccleſiaſticū ⁊ ipſius rector eſt ſecularis
exēplum in lanificibus ſutoribus ⁊ ſimilibus. et
tunc indubie tene primum vt appelletur ad ma
iorem officialem loci: puta poteſtatē: quia regu
la eſt vt ſemper appelletur ad ſuperiorem ipſius
qui iudicauit: vt. l. j. C. vbi ⁊ apud quem. et quod
no. Bar. in. l. ij. in ſi. e. ti. facit qō. ſ. dixi in diffini
tione. ⁊ tex. in. d. l. j. ff. eo. tit. Aut ipſum corpus
eſt eccleſiaſticū ⁊ rector eſt etiā eccleſiaſtica per-
ſona: ⁊ tunc debet appellari immediatus ſupe-
rior puta ep̄s, vt. in. c. romana. §. j. eo. titu. libr. vj.
¶ Ex hoc habes quid dicendū cum appellatur
a rectore ſcholariū vbi ſtatuta appellationē nō
12 prohibent. ¶ † Nam ſi eſt collegiū eccleſiaſticū:
puta q2 pro maiori parte ſunt clerici iuxta no. i
l. ſi. ff. de colle. illici. dixi in. c. ex literis. de conſtit.
tunc appellandū eſt ad ep̄m loci. facit. d. c. ex lite
ris. vbi fuit recurſum ad iudicem eccleſiaſticum
quo caſu putarem nō valere ſtatuta vt a ſenten-
tia rectoris non poſſit appellari: niſi eſſet confir
mata per papam: quia hoc eſt contra canones
permittētes appellationē, ⁊ contra ius ſuperio
ris: vt in. c. veniētes. de iureiuran. dubiū vero eſt
cum vniuerſitas eſt ſecularis, puta q2 plures in
eis ſunt laici ſed rector eſt clericus ſicut tenet̄ ex
forma ſtatuti propter ſcholares clericos. Nam
habito reſpectu ad ipſum collegiū videt̄ appel-
landum ad iudicē ſecularem cui ſubeſt. ſed habi
to reſpectu ad perſonam ipſius rectoris qui iu
dicauit videtur appellandum ad ep̄m qui eſt ſu
perior ipſius rectoris ex quo eſt clericus. xi. q. j. c.
j. ⁊ ca. de perſona. Judicio meo poſſet diſtigui,
ita eque ꝙ quatenus iudicat de ſcholari clerico
quia tunc iudicat vt iudex eccleſiaſticus. q2 ali-
ter in eū non caderet iuriſditio. vt not. Inno. in
c. cum ab eccleſiarū. de offic. ord. debet appellari

a ⁓ Sebaſti. Sapia. ¶ Appellatio. vide Alex. ⁊ Moder. in. l. ſi cauſa
cognita. circa ſi. C. de trāſac. Alexā. in conſi. xxxvij. inci. viſo themate.
col. ij. in. ij. vol. ⁊ Soz. in cōſi. lxxvj. inci. viſa facti cōtingentia. in. ij. col.
b ¶ Sit adinuenta. De iſta facultate appellādi quō ⁊ qualiter ſit cō-
ceſſa a iure. vide pulchre per beatum Tho. in. ij. ij. q. lxix. arti. iij.

c ¶ Quedā defen-
ſio. adde Ful. cō-
ſi. clxv. ioā. d ana.
conſi. xlviij.
⁓ Sebaſti. Sapia.
d ¶ L3 princeps
Vid Fel. i. c. q̄ in
eccleſiarū. co. xx.
ver. ſ3 hec decla-
ra. ſ. de cōſtitu. ⁊
Paridem de pu
teo i tra. ſyndica.
char. xviij. verſic.
⁊ incp̄tū. ſ. tāgit
quē refert Feli. i
c. in cauſis. i. j. co.
ſ. de re iudi.
e ¶ Non pōt ap-
pellari. Adō ad
hoc dicēdū vt p
Ro. cōſi. ccccxxj.
⁓ Sebaſti. Sapia.
f ¶ Reformare
ſniam. Vide Fe
li. in. c. cum ioan-
nes. colū. vj. ſ. de
fide. inſtru
g ¶ Ad quē. adde
Alex. cōſi. clxxx.
li. ij. ⁊ ibi vide qd
ſi alter ſit cleric⁹
⁊ alter laicus.
h ¶ Supior. adde
Bal. in aut. habi
ta. C. ne fil. p pa.
in. viij. col. x. ſed
dubitat̄ quis eſt
iudex iſti⁹ appel
lationis ⁊c. vbi
etiā dixit ꝙ nūq̄
pōt eſſe iudex ap
pellationis ille q
ſemel fuit i cā de
clinat⁹ ſeu recu
ſatus. Itē adde
qō eſt neceſſe qō
iudex ad quē ha
beat merū et mi-
xtū imperiu3 ad
hoc vt poſſit ad
ipſum appellari.
ita dicit Bart. in
l. j. §. ſolent circa
mediū. ff. qn̄ ap-
pellā. ſit. An ad
illu3 q iudicauit
et ſucceſſit iudic.
appellatiōis poſ
ſit appellari: vi-
de glo. ⁊ Bar. in
l. filius. in ſi. ff. de
inoffic. teſta.
⁓ Sebaſti. Sapia.
h ¶ Superior. Vi
de Ro. in cōſi. l.
incip. vt declara
ti onem. circa ſi.

a ¶ Dic q ſic. Imo plus cōſulit Lud.ro.in cōtingentia facti in conſil. cccxxxviij.qđ incipit in caſu propoſite cōſultationis aduertendū cenſeo.in.ſi.dubio princi.q ſi iudex negligat iuſtitiā facere nedū tenetur ipſe iudex ⁊ facit litem ſuā ⁊ contra eum agi poteſt ad intereſſe.ſʒ qđ fortius eſt tenetur etiā ciuitas ⁊ princeps qui creauit talē iudicē non facientē iuſtitiā ⁊ facit litē ſuam vt ex multis cōprobat Ludoui. quem omnino vide. quia eſt pulchrum conſilium. ¶ Et adde eundē.in.l.iij.in.§. ſi tam vicinū.ff.de dāno infec.⁊ adde eundē Bart. in qōe ſua diſputata q̄ incipit iudex qui p imperitiam.vbi tenet qđ licet ille ɔtra quē late ſunt tres ſententie conformes nō poſſit opponere aliquā exceptionē ad impediendum executionē ipſarum ſniarum.cle.j.de re iudi.tamen cōtra ipſum iudicē poteſt cōqueri et conueniri poterit in ſyndicatu. idē tenet Ange. in.d.l.iij.§.finali ⁊ ibidē do. Piero.to2.in.ſi.⁊ alij nouiſſi. Bal.in.l. obſeruare.§.proficiſci.ff.de offic. procōſu. Jo. an. in.c.ſepe.j.eod.⁊ ibidē in.d.c.ſepe. vide ipm Abba. Panor. q tenet cum Bal.ibi qđ etiā ſi appellauerit qs.⁊ appellationi expreſſe renuntiauerit: qđ tñ poterit conueniri iudex in ſyndica.quamuis in hoc Bal.ſit ſibi cōtrarius ⁊ contrariū teneat in §. iniuria.in.c.j.de pa.iura fir.tʒ etiā Ang.in preallleg.§.fin.q iudex qui male iudicauit poterit cōueniri in ſyndicatu licet pars ipſa potuerat appellare ⁊ nō appellauerit vel licet appellauerit appellatio eſt deſerta vel lʒ appellauerit ⁊ proſecuta fuerit ⁊ ſnīa cōfirmata fuerit cum quo etiā tranſit do. Jo.de Imo.⁊ do.Piero.to2.⁊ alij nouiſſimi.ibi.Adde predictis. Bal.in.l.j.C.de pe.iudi.do.Alex.in.l.iij.cōdemnatum.ff.de re iudica. Bal.⁊ Cy.in.l.j.ff.qđ quiſq; iur.Idem dicit Innoc.in.c.ſacro.de ſenten.excōmu.qñā ſententia non fuit appellatum q iudex poterit conueniri.Adde tñ qđ no.Bartol.in.l.iij.§.ex quibus.ff.de alie.iud.mu.cau.fac.q quando appellans in appellatione obtinuit qđ tunc videť. q iudex ſolū poſſit conueniri quo ad expenſas litis.quod late proſequitur Jo.de imo.in.l.j.ff.eo. Anto.Fran. ¶ An ſi iudex negligat facere iuſtitiā vel forſan dolo ſe verſeť in iudicādo vel male iudicet per imperitiā teneať ipſe vel heredes ei⁹ dicas q iudex negligens in puniēdis criminibus eſt ipſe puniēdus.vt no.Bar.⁊ Bal.i.l.mācipia.C.de ſer.fug.⁊ in.l.j.C.de monopo.⁊ habeť p Bar.in.l.j.C.de offi.pfe.v2.imo puniť tunc tanq̄ conſcius criminis.vt in.l.nō ſolū.C.de cōmer.⁊ dixit Bar.in.d.l.j.C.de offi.pre.v2.q pōt remoueri ab officio.⁊ vide Bart.⁊ Bal.in.l.j.ff.de his que ſunt ſui vl alie.iu.vbi dicūt q ɔpter ſeueritatē pōt ſyndicari,et adde qđ iudex negligēs vel p imperitiā iudicās teneť ɔtū iudici ⁊ ſuperiori.⁊ videť ex tit.de obli.q̄ ex qua.deli.naſ.qđ etiā voluit Bal.in.l.mancipia.prealle.ſed ſi ɔpter dolū male iudicat teneť parti ad totale intereſſe ⁊ inſolidū ⁊ indubio preſumiť q per dolum male iudicauerit.vt per Alex.plene in.l.iij.§.in eū.ff.de dam.infec.⁊ adde q ſi iudex negligit vel denegat facere iuſtitiā dʒ adiri ſuperio2:vt per Inno.in.c.ex cōqueſtione. de reſti.ſpo.qđ etiā tenuit Spe.i tit.de iudi.delega.in.§. ſequiť.⁊ p Alex. in.l.de qua re.ff. de iudi.⁊ itellige qđ dʒ adiri ſuperio2 p viā querele ⁊ nō p viā appellationis,vt in l.ſi.§.illud. vbi p Bal.de tēpo.appel.⁊ vide Bart. ⁊ Ale.in.l.de pupillo.§.ſi qs ipſi ɔto2i.ff.de oper. no.nun.⁊ p̄dicta intellige ſi cōſtat euidenter de inſtitia denegata alias poteſt in dubio dicere ſe facere iuſtitiā ⁊ velle ſtare ad indicatū in fine officij: vt p Bart.et Bal.in.d.§.ſi qs ipſi.⁊ p Bar.in.l. ſi tuto2.pupillo. ff.de auto.tuto. ¶ Et adde ad p̄dicta Bal.in.l. ſancimus. in tit. quo tempo. mi. ⁊ Bal. in.c.j.ver. iudices. et vide oīno qđ not.bar. i.l.ſi mino2is.circa me. ff. de admi. tu.⁊ i.l.ſi reo. ⁊.l.iij.§.ex quib⁹. ff.de alien.iudic. mu.cau.fac.et an appellatione pēdente poſſit agi contra iudicē:vide Bald. in.d.§. ɔficiſci. Itē adđ qđ dicit Bald.in l.ſi vt ɔponis.in iij.colū.C.quō.et qñ.iud.⁊ Angel. in.d.l.j.⁊ Imol.⁊ Angel.in.l.j.§.hec verba.ff.qđ quiſq; iuris.q vbi in ſnīa nō poterit appellari tñ iudex facit litem ſuā etiaʒ ſi eſt nulla.Et an ipſi iudici ſoluēti expēſas litis aliquo caſu conſulať:vide ſingulare dictū Spe.in ti.de impu.§.poſtremo.ver.illud,vbi tʒ q iudex q cōdemnať in ſyndicatu ⁊ ſoluit expēſas litis in quib⁹ negligēter omiſit condēnare partē victam calūnioſe litigantē poſſit eas repetere ab eo quē debuiſſet condēnare qđ no.ſi eſſet verū.ſʒ contrariū tenet Inn.⁊ bñ in.l.ſi terti⁹.§.celſus.ff.de aqua plu.arcē.⁊ Bal.in.l.ſancim⁹.C.de iudi.⁊ de quo vide Lud.ro.in.d.§.celſus q ſaluat.d.Spec.qñ expenſe litis eſſent promiſſe in cōtractu q2 tunc iudex poſſet repetere ex quo etiā poſt iudiciū finitū iure actionis peti poſſunt ſm gl.in.l.non ſolū ff.de rei ven.cum ſi.cetera ad materiam hanc vide.j.in.d.c.ſepe.

ad epm,q2 regula eſt vt predixi q ad ſuperiorē
13 ipſi⁹ ſententiātis appellandū eſt.d.l.j. ¶ † Sed quaten⁹ iudicat inter laicos ad poteſtatē appellandū eſt:q2 tunc licet ipſe ſit clericus:nō tamen iudicat vt iudex eccleſiaſtic⁹ ſed vt laicus tanq̄ rector collegij ſecularis,idō non eſt ab eo appellādū tanq̄ a clerico.ad hoc allego tex.not.iuncta glo.in.c.romana.§.debet.e.tit.li.vj.vbi patet qđ cū eps eſt iudex tanq̄ ciuilis iudex:puta q2 hʒ iuriſdictionē infeudatā a pncipe ſeculari,nō appellatur ad ipm archiepm ſed ad principē ſecularē a quo deriuatur feudū,vt no.Inno.in.c.ceterū. de iudi.⁊.c.verū.de foro compet.⁊ Bart.in.d.l.j. ff.e.ti.inver.quero pone q aliquis eps.vbi inter cetera dicit q ſi alius cleric⁹ eſſet rector alicuius ciuitatis dʒ ab eo appellari ad ſuperiorē ipſius ciuitatis,quia nō iudicauit vt clericus ſed vt rector ciuitatis.Idem dicendū ſi hʒ comitatū nō incorporatū eccleſie.Idē dic ſi vnus tex.teneret vnū comitatū vt ab eo appelleť de facto comitatus ad ſuperiorē ipſius comitat⁹ pro hoc optime facit.l.ſi qñ.C.eo.et.c.cū appellat.de priuil.et
14 hec nota q2 faciūt ad multa. ¶ † Ad ſeptimū ⁊ vltimū nunqd poſſit agi ɔtra iudicē ad intereſſe
a ɔtextu inique ſnīe.dic q ſic[a] ſiue nō fuerit appellatū excrādo lites ſiue ſuccumbēs his appellauerit,⁊ tūc non lʒ tertio appellare nec obſtabit exceptio rei iudicate.q2 ad aliū ⁊ cōtra aliū nūc agiť:de quo vide bonā gl.⁊ qđ ibi no.in.c.paſtora.§.q2 vero.de offi.dele.ibi idē Inno.⁊ doc.in.c. ſepe de appel.⁊ Jo.an.poſt Inno.in.c.ſacro.de
15 ſen.excom. ¶ † Idē Bar.in.l.ſi.ff.de var.⁊ extra ordi.cognit.vbi tractat nunqd poſſit agi eodem
b mō cōtra arbitrū male iudicantē.⁊ cōcludit qđ ſic.⁊ ibi idē gl.ſed in arbitratore[b] eſt queſtio magis notabilis.⁊ dicit ibi q nulli reperit hanc qōnem.finaliter cōcludit qđ teneť ſolū de dolo ⁊ lata culpa,q2 ipſe eſt quaſi quidā ɔxeneta,qa nō teneť niſi de dolo ⁊ lata culpa.l.iij.ff.de proxene.ſʒ ego allego tex.quaſi expreſſum qđ arbitrator modo predicto teneať in.l.ſi.ff.ſi mē.fal.mo. di.⁊ Bart.ſequiť ibi ⁊ facit feſtū de illo tex.⁊ idē
16 dicēdū in aſſumentib⁹ cōſimilia officia. ¶ † An aūt iudex teneať in foro anime,⁊ qd i aduocato ſeu procuratore propter quorū negligētiam ſeu imperitiā quis iniuſte perdit cauſaʒ.vide quod not.doct.in.c.caluñiam.de penis.vbi tetigi per Inno.in.c.ſicut dignū.de homi.vbi tractat etiā de alijs articulis.vt puta qñ quis.dedit dānum in reb⁹ alienis.Et de pena an habeat locū in foro anime vide gl.in.c.fraternitatis.xij.q.ij.et qđ plene dixi in.c.ij.de conſti.

1 ☞ Collatio beneficij facta poſt appellationem legitime vel ex probabili cauſa interpoſitam eſt ipſo iure nulla.5.6.

2 Promittēs non facere querimoniā de aliqua re ſub pena incidit in penaʒ ſimpliciter exponēdo querelam iudici.⁊ ſic ante litem conteſtatam.

3 Legatus qui nō eſt de latere nō habet collationem beneficiorum.

4 Appellatiōe extraiudiciali interpoſita illud ſolum venit retractādum qđ ſit cōtra apellationē: non antē poſt.

7 Appellatio nō veriſimilis et que hʒ ius cōmune cōtra ſe nō reuocat attētata niſi doceatur de veritate cauſe ob quam fuit appellatum.

8 Fama ſola non ſufficit ad aliquem condemnandum niſi cum vno teſte vel alijs adminiculis.

9 Exceptiones qñ opponunť in curia:an remittentur ad partes pro illarum probatione.

1 Dilecti filij. ¶ † Collatio beneficij poſt ⁊ contra appellationem legitimam facta:non tenet ita communiter ſummatur.[c] ſʒ
c vt.j.dicā hec ſummatio.eſt nimis generalis.ideo ſecūdū qđ intelligo ſummo ſic.Collatio beneficij facta poſt appellationem ex probabili ⁊ veriſimili cauſa interpoſitam eſt ipſo iure nulla.Diuiditur nā primo ponit querelam appellantium.Secundo dat iudices.ibi. ſuper quibus. ¶ Ex propoſitione caſus literalis aduerte.nam iſte prior et clerici de quibus in principio litere conquerebātur de quatuor grauaminibus eis illatis per iſtum archiepiſcopū poſt appellationem ad papam interpoſitā:quorum tria exprimuntur in litera:quartum erat in antiqua ⁊ fuit cauſa breuitatis hic deciſum.ſ.qđ cōtulerat eccleſias ſpectātes ad collationē prioris ⁊ ſolum hinc deciſe reſpondetur.Ad alia vero in litera expreſſa non reſpondetur hic.⁊ ideo dicit Joan.and.q fuit hec decre.male deciſa.ſimilis deciſio habeť in.c.veniens.de preſcrip.ſed dic excuſando quantum fieri pōt compilatorem qđ ad alia hic expreſſa nō fuit hic ſpecifice inſerta rñſio,quia ſatis quid iuris erat habeť in ſuis titulis puta in tit.de ſentē.excom.c.per tuas.de off.dele.c.cum contingat.cum ſimi.Noluit antē decidere ipſa grauamina vt cōprehenderemus totū factū ſicut accidit:voluit autem breuitatis cauſa decidere quartum grauamen:q2 ſatis pōt ex reſpōſione cōprehendi.nam ex rñſione ſatis comprehenditur interrogatio.vt in.c.inter dile-
2 ctos.§.ceterum.de ſi.inſtru. ¶ † Not.primo ibi:

b ~ Sebaſtia.Sapia. ¶ In arbitratore.vide Abb.in.c. q2 indicante. col.ſi.vbi Feli.ſ.de preſcri.Feli.in.c.paſtoralis.§.q2 vero.colū.iij.ſ. de offi.dele.⁊ Jaſ.in.l.ſi quis in cōſcribendo.colū.iiij.in.ix.notabili.C.de pac.vbi ponit an ſicut iudex facit litē ſuā male iudicādo vel negligendo ita ⁊ arbiter.⁊ ibi etiam remiſſiue quid de arbitratore.

c ¶ Communiter ſummať. Poſſet ſic ſummari.Collatio beneficiorū poſt appellationē legitimā facta ab eo cui regulariter nō cōpetit poteſtas cōferendi eſt nulla.hoc dicit iudicio meo ⁊ in hoc iſte eſt text. ſingu.non ponderatus ab aliquo.And.Barba.

querimoniam ⁊c.

a querimoniã ꝛc. ꝙ querimonia [a] dicit fieri etiã ante litẽ contestatã. ꝛ fa
cit ad q̃onẽ qȯ ſi quis promittit ſub pena querimoniam nõ facere ſeu
exponere ꝙ exponẽdo querelã iudici dicit incidere in penã. ꝛ de hoc
ꝛ multorũ aliorũ ſimiliũ ꝟborũ ſignificatiõe: vide p Bar. in. l. amplius
3 ff. rem ratã hab. ¶ † Not. ſcdo legatũ qui nõ eſt de latere [b] id eſt cardi
b nalis bñficia conferre nõ poſſe. de quo eſt hodie tex. in. c. j. de offi. leg.
lib. vj. ¶ No. iij. ꝙ collatio aliquorũ beneficiorũ põt pertinere ad prio
rem ꝛ cõuentũ qȯ põt intelligi de bñficijs fundatis in ipſorũ eccleſia.
de quo dicendũ vt legi. ꝛ no. in. c. cum eccleſia vulterana. de elect. Idẽ
de alijs inſpecto iure ſpeciali. ar. in. c. ſcriptũ. de elect. ꝛ. c. cum eccleſia
4 ſutrina. de cau. poſ. ꝛ proprie. ¶ † Quero vt aperiã prius intellectũ. c.
quare collatio iſtorũ beneficiorum non valuit. Solu. dicit Innoc. qȯ
fuit facta poſt appellationẽ. Hoſti. addit. ꝛ cõtra ipſam appellatio-
nem, quaſi innuit nõ ſufficere qȯ ſit facta poſt appellationẽ niſi etiã
ſit facta contra. ꝛ pro Hoſt. adduco tex. in. c. cũ nobis. de elec. vbi pa-
tet qȯ in iſtis appellationibus extraiudicialibus non conſideratur
c ſimpliciter id qȯ fit poſt appellationẽ: [c] ſed oportet qȯ ſit factũ etiã
cõtra. ꝛ credo ꝙ hoc ipſum fuerit de mente Inno. cũ predictam con-
cluſionẽ firmauit in. d. c. cũ nobis. vbi per illũ tex. dicit notandũ qȯ ſi
is a quo appellatũ eſt extra iudiciũ aliqd facit cõtra ipſam appella-
tionẽ illud ſolum venit reuocandũ ꝛ non alia que facit poſt appella-
5 tionẽ: etiã ſi appellatio iuſta ſit. De quo vide ibi latius. ¶ † Sed cõ-
tra predicta ꝛ cõtra tex. ego vltra alios oppono multipliciter cõtra
tex. ꝛ contra hunc intellectũ Inn. ꝛ Hoſt. ꝛ primo de notatis p Inn.
in ca. cum inter. R. de elec. ꝛ. c. qꝛ propter. eo. tit. ꝛ de deſponſa. impu.
ad diſſoluendũ. vbi dicit, qȯ licet quis proponat legitimã exceptio-
nẽ corã collatore ꝛ eam offerat ſe probaturũ ꝛ appellat: ſi fiat collatio
in contrariũ ꝙ per hoc nõ ceſſat collatio: niſi aliter probetur veritas
exceptionis. cũ ergo collatio fiat extra iudiciũ ꝛ pro iure ſuo explicã-
do non tenetur differre ius ſuũ: propter appellationem alterius nec
oblatio probationis iuſtificat appellationẽ: qꝛ cum non procedat vt
iudex, ſed vt pars nõ tenet recipere pbationes. ꝛ ſic nõ procedit. c. in-
terpoſita. de ap. vt etiam ibi no. ¶ Secundo etiam impugno text. in
eo papa mãdat inquiri per famam ꝛ teſtes ꝛ an collatio fuerit facta
per iſtũ legatũ: videt enim ſupernacua hec indagatio: quia ſi non cõ
ſtat de collatione poſſunt iſti prior ꝛ clerici vti iure eorum in conferẽ
do ꝛ ordinãdo eccleſias illas. ¶ † Tertio contra tex. facit in eo ꝙ pa
pa in fine pſeruat collationes factas a legato ſi malitioſe clerici diſtu
lerunt ordinare illas eccleſias. nã idẽ vr̃ ſi neglexerũt intra debitũ tp̃s
cõferre. tũc enĩ fit deuolutio ad iſtũ legatũ tanꝗ̃ ad archiep̃m ꝛ dioce
ſanũ iſtorũ. vt in. c. ij. de cõceſ. p̃ben. ꝛ in. c. ij. de ſup. negl. p̃la. he iudicio
meo ſunt difficultates intellectus huius. c. ſup cuius intellectu valde
ſuccincte trãſiuerũt hic doc. ego vero ſoluendo ꝯria pono tres intelle
ctus ad iſtũ tex. Primus ꝙ primũ ꝯriũ pcedit qñ appellatio interponit
corã mero collatore nõ vt neget ptãs cõferendi, ſꝫ excipiat ne colla-
tio fiat certe perſone ex aliqua cã, puta qꝛ dr criminoſus ꝛ excipiẽs of
fert ſe pbaturũ. Iſtud vero. c. pcedit qñ is ad quẽ vere collatio nõ ſpe
ctabat volebat conferre. nam ne videatur verus collator conſentire, de
bet appellare, ꝛ tunc actus redditur nullus, de quo in. c. bone. j. eodẽ.
Iſte tamen intellectus non videtur oĩno tutus, qm̃ ſine appellatione
potuiſſet iſte cõtradicere ꝛ ſufficeret ſola contradictio ad impediẽdaꝫ
validitatem collationis, quia hec incorporalia poſſidentur ſolo ani-
mo, nec perditur poſſeſſio niſi data patientia. l. ij. C. de ſer. fugi. plene
per Inn. in. c. olim. el. iij. de reſti. ſpo. ꝛ in. c. ij. de in inte. reſtit. Do ergo
ſecundũ intellectũ fatẽdo ꝙ collatio iſtius legati ex quo ad eũ tanquaꝫ
ad archiep̃m non erat deuoluta cõferẽdi poteſtas fuit nulla ex defe-
ctu poteſtatis, vt in. c. cũ Bertoldus. ŝ. ti. pxi. ſed a grauamine extra-
iudicialiter illato vel veriſimiliter inferendo põt pars releuari dupli-
citer. ſ. p viam appellationis extraiudicialis, ꝛ per viam querele. vt eſt
tex. no. in. c. concertationi. j. eo. tit. lib. vj. Et ſi pars pſequit grauamen
per viam appellationis oportet ꝙ pbet appellationem, qꝛ eſt cã ſue
intentionis etiam ſi actus expreſſe ſit nullus, ſicut obſeruatur quãdo
appellatur a ſententia nulla, vt in. c. exhibita. de iudi. ꝛ. c. dilecto. j. eo.
no. in. c. ex parte ade. ŝ. de teſti. ꝛ eſt tex. in. c. ad audientiã. j. eo. vnde qꝛ
iſte prior appellauerat ꝛ hãc viam pſequebat, oportebat ꝙ doceret de
appellatione, ꝛ ꝙ collationes fuerũt facte poſt appellationem. ꝛ ideo
papa mandat de his inquiri. non tñ p hoc ſequitur ꝙ ſi in hac via ſuc
cumberet quin poſſet redire ad viã ꝛ remediũ nullitatis, vt no. in p̃-
alleg. iuribus. facit qȯ legi. ꝛ no. in. c. licet. de ſent. exc. lib. vj. Ex his in
6 nuitur ꝙ etiaꝫ ſine appellatione collatio fuiſſet nulla. ¶ † Pono ter
tium intellectum ꝛ notabiliorem intelligendo ꝙ iſte archiep̃s dice-
bat collationem ad ſe deuolutam pp̃ter negligentiam prioris in con-
ferendo. Prior aũt pponebat cauſam pbabilem ꝛ veriſimilem pp̃ter
quam dicebat poteſtatem conferendi remãſiſſe penes eum, ꝛ videns
archiep̃m diſpoſitũ hoc nõ obſtãte ad conferenduꝫ appellauit ad pa
pam. dicitur hic ꝙ collatio facta poſt appellationem non tꝫ. intellige
etiam ſi in veritate poteſtas fuiſſet deuoluta ad archieiſcopum, quia
proter appellationem ex probabili ꝛ veriſimili cauſa interpoſita fuit
totum negotium ad ſuperiorem deuolutum. Ideo ante oĩa debet re-
uocari quicquid fuerit in cõtrariũ innouatũ. vt
ca. bone. j. eod. niſi conſiſterit ꝙ doloſe ille prior
diſtulerit cõferre: puta vt interim pciperet red-
ditus illorũ beneficiorũ. Nam tunc patet ꝙ nõ
ex pbabili cauſa appellauerit: ideo in fine reſer-
uauit caſum doli cõmiſſi. Et ꝗ̃ꝗ̃ hic nõ dicat d
pbabili ꝛ veriſimili cã: tñ ita dꝫ intelligi. nã ſi ap
pellatio nõ fuiſſet talis nõ fieret reuocatio attẽ
tatorũ anꝗ̃ pbaret veritas cauſe appellatiõis.
7 ¶ † Hinc dicunt do. de ro. deci. ccxxxvij. qȯ ſi re
ctor eccleſie appellat a viſitatione epi dicens ſe
eſſe exẽptũ non ſufficit ad reuocandũ medio tẽ
pore attenta docere de appellatione ꝛ attẽtatis
poſtmodũ niſi doceat de veritate cauſe. ſ. exem-
ptionis ſaltẽ ſemiplene. alleg. not. in. c. dilecti. de
ma. ꝛ obe. ꝛ ca. rodulphus. ꝛ. c. ſignificauit. de re-
ſcrip. ꝛ. c. non ſolũ. j. eo. ti. lib. vj. cum ſimi. hec enĩ
appellatio nõ erat probabilis ꝛ veriſimilis. cum
ius cõe faceret p epiſcopo ꝛ cõtra appellantem
facit qȯ plene no. Inn. in. c. venerabili. de cẽſi. ꝛ
per iſtã caſus poſitioneꝫ appellatio hic inducit
nullitatẽ collationis ſine qua valuiſſet collatio.
ꝛ ſm predicta dꝫ reſtringi ꝛ limitari lec. doc. hic
ꝛ eorũ ſummariũ. ꝛ regulariter an ꝛ qñ valeant
geſta poſt appellationẽ extraiudicialẽ vl' veniãt
irritanda. vide qȯ dicã. j. c. cõſuluit. ꝛ in prealleg.
ca. bone. ¶ Venio nunc ad glo. ꝛ primo videt ꝙ
iſte archiep̃s debet deponi cũ nõ duxerit deferẽ
dum appellationi interpoſite. ij. q. vj. decreto.
Glo. fatet ꝯriũ. ſed ad hoc non fuit actũ. Dic il-
lud procedere in cã criminali de quo dicendũ vt
habetur ꝛ no. j. eod. de priore. ꝛ dic vt ibi dicam.
8 ¶ † Op. ſcdo ĩ eo qȯ papa reqrit hic teſtes ꝛ fa
mã. nã ſufficere debẽt duo teſtes: vt in. c. lꝫ vni-
uerſis. ŝ. de teſti. Sol. dic cõiungendo gl. q̃ eſt in
ver. per idoneas. cũ ſeq. ꝙ fama p ſe nõ ſufficit ſꝫ
cũ vno teſte vel aliis adminiculis pbaret: ſꝫ te-
ſtes per ſe bene ſufficerent. ſed per hoc nõ ſoluit
cõtrariũ. cũ tex. incipiat a pſonis. Hoſtie. ſuper
tex. dicit ꝙ forſan tex. in hoc habuit reſpectũ ad
conſuetudinẽ Anglie ſm quã credit. xij. iuratis
aſſerẽtibus ſe credere ita eſſe ꝛ talẽ eſſe vocẽ vel
famã patrie: que tñ nõ eſt plena pbatio nec tole
ratur in ſententijs ſm eũ. Ex hoc dicto dicit do.
Anto. bone notandũ ꝙ nõ põt cõſuetudo indu
cere vt nõ plene pbationi ſtet: ꝗ qȯ nõ plena ha
beat pro plena. remittit ad Fed. cõſi. xvij. Certe
hoc eſt contra. c. cũ dilectus. de fid. inſtru. ꝛ vide
qȯ plene dixi in. c. ij. de proba. vbi ipſemet dom.
Anto. tenuit contrariũ. nec Hoſti. ſenſit hoc di
ctũ. nam dicit qȯ non eſt plena probatio. ſ. inſpe
cto iure cõmuni: nec valet cõſuetudo. ſ. reſpectu
ſententie vt ferat ſententia ſm credulitatẽ ꝛ indi
ciũ aliquorũ. ꝛ ita loquit. c. ad noſtrã. de conſue.
ꝛ ꝙ reſpectu pbationis valeat cõſuetudo facit
iſte tex. in quo papa mandat inquiri per teſtes ꝛ
famã. ꝛ cũ exigat vtrũq̃ videt intelligere de te-
ſtibus deponentibus ſuper credulitate ꝫ cõſue
tudinẽ patrie. alias nõ mandaſſet copulatiue in
d quiri. Et no. ex glo [d] fama cũ vno teſte probat.
ꝛ ſic videt qȯ poſſunt coniungi diuerſe partes
pbationis. de quo vide tu qȯ plene dixi in. c. cũ
cãm. de proba. Et an. ꝛ qñ fama probat dixi ple
nius in. c. veniens. j. ŝ. de teſti. plene per Bart. in
5 l. de minore. §. tormenta. ff. de queſti. ¶ † Vltio
e extra gl. hic q̃re qd ſi in curia [e] neget appellatũ

a ~ Sebaſti. Sapia. ¶ Querimonia. Vide Abb. in. c. qꝛ iudicãte. ver.
vj. q̃ro. ŝ. de reſcri. Cor. in ſing. ſuis. in ꝟ. q̃rela. are. in cõſi. lxxv. col. viij.
b ¶ Latere. Nam hic eboraceñ. archiep̃s eſt legatus natus de quibus le
gatis natis. Vide glo. ordi. c. j. de offic. lega.
c ~ Sebaſti. Sapia. ¶ Poſt appellationẽ. Et ĩdẽ cõcludit Abb. in. c.
cuꝫ. J. ꝛ. A. ŝ. de
re iud. col. v. ꝛ ad
hec faciũt q̃ ſcri-
bit Sozi. in cõſi.
xlv. incip. viſa ap
pellatione. col. ij.
in. i. parte vbi po
nit q̃uo differat
appellatio iudi-
cialis ꝛ extraiu-
dicialis circa at-
tentata poſt ap-
pellationem.
d ¶ Ex glo. Tene
mẽti hãc gl. ordi.
ꝛ ita quotidie al
legat ꝙ in ciuili-
bus cauſis fama
facit ſemiplenaꝫ
pbationẽ ꝛ iun-
cta cũ vno teſte
dꝟitate facit ple
nã probationẽ ꝛ
ita voluit etiam
alia gl. no. in. c. ve
niẽs. ŝ. de teſt. et
ſequũt ibi doc. et
gl. in ꝟ fama. i. c.
ſepe. iiij. q. iij. ꝛ in
l. in bonefidei. C.
de iureiur. ꝛ ple-
nior in. l. iij. in ꝟ.
ꝯfirmat. in. §. eiuſ
dẽ. ff. de teſt. ꝛ vi-
de de hoc plene
p cano. in. d. c. ve
niens. el. j. de teſ.
ꝛ hic p do. Phi.
de fran. de puſio.
in. ij. col. ꝛ plenius
per do. Iaſo. de
mayn. in ſua au-
rea repe. l. admo
nẽdi. ff. de iureiu
rã. in. cliiij. co. vbi
eleganter ponit
an ꝛ qñ fama fa-
ciat ſemiplenam
probationẽ ꝛ qñ
plenã. ꝛ an ꝛ qñ
vnus teſtis ſimul
cum fama plene
pbat. ꝛ qd in cri
minalibus: ꝛ an
diuerſe ſpẽs pro
bationis debeãt
coniũgi. ibi vide
per eum.
e ¶ In curia. vide
etiã hic. d. Phi.
de frã. de peru. in
vlt. col. vbi ẽt po
nit poſt Inn. an
appellãs teneat
pbare ſuã appel
lationẽ legitimo
tpe interpoſitã.
¶ Adde an fa-
ma plene probet ꝛ qñ. Roma. cõſi. vij. ꝛ. cccx. Alexã. conſi. lxvj. iij. lib.
Anto. Franc. ¶ An ꝛ qñ fama in ciuilibus vel criminalibus probet
plene vel ſemiplene: vel quando faciat preſumptionẽ ſeu indiciũ. vi-
de que plene ſcribit Lanfran. in repe. l. admonendi. in pen. ꝛ vlt. char.
ff. de iureiur. ꝛ in criminalibus vide que habẽtur in. l. de minore. §. tor
menta. ff. de queſt. ꝛ per Ang. nec plene in trac. maleſi. in glo. in verſi.
qȯ fama publica precedente ꝛ ibi plene per apoſtillantes.

☞ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Appellans. idē tꝫ Ang. in. l. ab executore. C. quo. appella. vbi tꝫ ꝙ ita ſeruaretur in terris eccleſie.
☞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Cōtrauentione. vide Bart. in l. ſi qs ꝓ eo. in. v. mēbro. ff. de fide iuſſo. ⁊ Car. in cle. ij. in vl. col. de vita ⁊ ho. cle. ⁊ in cle. dudū. §. fi. de ſepul. abb. in ru. ſ. de obſer. ieiu. in fin. ⁊ in. c. ſacris. colū. fi. ſ. qd me tus cau.
c ¶ In. l. j. adde in §. ſi qs in appellatiōe poſt me. i ꝟ. ꝗro qd ſi aliqs. ⁊ idē qd Bart. tꝫ Spe. §. nūc tractem⁹. ꝟ. ſꝫ ſi qs. in eo. tit. de app. ⁊ bal. in. l. aptiſſimi. C. d iu. in. j. q. gl. ⁊ bal. in. l. cū ꝓponas. ante fi. C. de bo. auto. iudi. poſ. ⁊ ipm Abb. pa. in ca. vt debitus. in fi. ſ. e. ⁊ circa hanc materiā adde oīno Pau. de ca. i. l. q rome. §. pe. ff. de ꝟ. obl. ⁊ qd ibi no. p do. Alexā. de imol.
¶ Adde an valeat applo gnālis. Alex. conſil. clxx. ⁊. clxxxiij. ij. lib. Anto. Frāc.
¶ Circa h an ꝓcedat appellatio generalis. dicas ꝙ appellatio fit multipliciter vt per ꝟbū appello ꝓbatū ſit ſimplr vel ꝑ ꝟbū appello a ſnīa vel per ꝟbū appello ad iudicē cōpetentē vt eſt gl. in. l. cū ꝓponas. C. de bon. aut. iud. poſ. Itē ꝑ ver. appello. ad iudicē. qꝛ tūc itelligit. ſ. cōpetentē vt in. l. q rome. §. ſeia. ff. de ver. ob. Itē ꝑ verbū appello ad quemlibet iudicē ſcdm Bal. in. l. apertiſſimi. in. j. col. C. d iu. hoc tn̄ intereſt: qꝛ ſi appellat ab interlocutoria dꝫ inſeri cā ⁊ iuſtificari ex eiſdem actis ſi vero

fuiſſe an teneat appellans ibi probationem inducere: an vero poſſit petere vt fiat remiſſio ad ptes ꝓ illi⁹ ꝓbatione. Certe in hoc iudicio meo attēdēdus eſſet ſtylus curie. ⁊ facit. ſ. ti. proxi. c. cū ſup. vbi fuit ad ptē remiſſum reſpectu tertij ꝓponētis ſe appellaſſe. Sed Hoſti. dicit curiā tenere ꝙ aut oppono in vim dilatorie ⁊ dꝫ fieri ꝓbatio iniuria. de quo remittit ad. c. per tuas. ſ. de ſen. excō. Aut in vim peremptorie poſt lit. cōteſ. ⁊ tūc fit remiſſio ad partes ſup illius probatione. ⁊ ita dicit fuiſſe diffinitū ꝑ Cle. iiij. nam ſuper principali non cogitur quis ſecum probationeſ in curiam adducere ſed qn̄ opponitur dilatorie ſic: qꝛ debet appellans a principio ꝓbare fundamentū iuriſditionis. facit. c. romana. §. ſi vero. ſ. eo. lib. vj. ⁊ ſuper hoc debet venire inſtructus.

1 ☞ Appellans temere de iure canonico nō punitur: ſed de iure ciuili ſic: diſtingue tamē vt hic dicitur per Abba.
2 Pena corporalis reperitur de iure canonico.
3 Appellans preſumitur calumnioſe appellaſſe eo ipſo ꝙ ſuccubuit.
4 Peccatum mortale nō ſemper quis incurrit ex contrauentione canonis.
5 Prelatus licet poſſit pro modica cauſa a regimine repelli: tamen non ſufficit leuis cauſa.
6 Abbas ⁊ loca religioſa ⁊ ipſorū perſone quomodo ſubijciuntur ordinario loci.
Monachus magis dꝫ obedire abbati quā epo.
7 In appellationib⁹ debet ineſſe cauſa vera iuſta ⁊ expreſſa.
8 Appellatio gn̄alis puta appello ad iudicē cōpetentē vꝫ de iure ciuili: ſꝫ de iure canonico nō.
Genus qd nō poteſt verificari niſi in vna ſpecie: non inducit aliquam incertitudinem, 10.
9 Appellari pōt omiſſo medio de iure canonico.
10 A ſubdelegato nō appellatur niſi ad delegatū.
11 Appellatio alternatiue interpoſita puta appello ad talem vel ad talem: an ⁊ quo caſu valeat.
Alternatiua non inducit certitudinem: quādo certum eſt qd in vno caſu non poteſt verificari.

INter cetera. Appellatio generalis reſpectu cauſe nō vꝫ: tria facit: refert appellationē appellātē redarguit, ⁊ appellationem repellit. ¶ † Not. j. ⁊ tene menti qꝛ non ſolet ad hoc allegari ꝙ temere appellans nō eſt de iure canonico pena extrinſeca puniēdus. Nā papa iſtum abbatē hic temere appellantē redarguit dūtaxat. De iure vero ciuili ſecus: de quo dicendū vt leg. ⁊ no. in. l. a ꝓcōſulibus. C. eo. ⁊ in. l. ab executore. C. quo. app. nō reci. Glo. tn̄ in. c. ad romanā. ij. q. vj. ſentit idē de iure canonico ꝙ de iure ciuili. ⁊ clarius Ioā. an. poſt Ioā. Un. Gof. ⁊ Philip. in. c. debitus. ſ. eo. vbi dixit qd ſi calūnioſe qs appellauerit punitur in qnquaginta libris. In criminali vero ꝑdita lite notarius abſcedat. C. de ap. a procōſulibus. Sꝫ primā partē qd de iure canonico non veniat appellans[a] puniend⁹ vltra expenſas: ⁊ qd aliud ſit de iure ciuili tenet gl. in. l. j. ff. a qui. ap. nō licet. ⁊ Cy. in. l. eos. C. de app. ⁊ Spe. eo. ti. §. nunc dicamus. in prin. Ego vero diſtinguerē ſic: ꝙ aut qs temere ſeu importune appellauit ⁊ punit de iure ciuili vt in legibus ꝑdictis que nō requirūt in hoc calumniā. Ad idē. l. qſquis. C. quo. app. non reci. canonizata. ij. q. vj. ꝓpe fi. ⁊ in. c. ſi qs. auſus. ſed de iure canonico talis non punitur niſi in expenſis. ¶ † Sed ſi non eſt ſoluēdo poteſt puniri corpus: vt hic ⁊ melius in. c. reprehēſibilis. ſ. eo. facit. c. finē litibus. de dolo ⁊ cōtu. ꝓbat optime tex. in. c. j. de elec. lib. vj. in ver. hoc aūt. puto tamē ꝙ alia pena extrinſeca puniri poterit ſi iudici. hoc viſuꝫ fuerit. ar. optimū in. c. frequēs. de reſti. ſpo. lib. vj. ⁊ in. l. nō ignorat. C. de fru. ⁊ lit. expen. Aut quis calūnioſe appellauit: ⁊ tunc in ꝑſumpta calūnia idē dicendū qd. ſ. ¶ † Nam eoipſo qd appellans ſuccubuit ꝑſumitur calumniatus vt probatur in. d. c. j. de elec. lib. vj. ad fi. ⁊ notāter ꝓbat ille tex. ꝙ de iure canonico nō habēt locū predicte pene legales. nā ibi ꝓ ꝑſumpta calūnia imponit alia pena. ⁊ in certo caſu tn̄. ſ. cum quis deficit nō ꝓbādo ꝙ obijcit in ꝑſonā electi. Aut quis pōt cōuinci de calūnia ex perſpicuis cōiecturis ſeu indicijs: vel qd eā cōtemptus appellauerit: ⁊ tunc puniri dꝫ de iure canonico: pena tn̄ arbitraria. ad hoc. c. cū parati. ſ. eo. ſm vnū intellectū: nā calūnie delictū nō debet remanere impunitū etiā de iure canonico: vt. ſ. de calūnia. ꝑ totū. ſed de iure ciuili ſerua leges. ſ. alleg. ⁊ hoc no. qꝛ nō habes alibi hunc paſſum ita plene diſ
4 cuſſum. ¶ † No. ſcdo ꝙ nō ex qualibet contrauē
b tione[b] canonis incurrit qs mortale: vel ſaltē ſit pena depoſitionis afficiēdus. Nā iſte Abbas temere ⁊ ſic cōtra ius appellauit. nec tn̄ fuit remotus ab Abbatia vel tanꝙ ꝓ mortali puniend⁹. ⁊ ſic limita glo. in. c. gn̄ali. de elec. lib. vj. ⁊ vide qd circa hoc dixi in. c. nā cōcupiſcentiā. de conſtit. ⁊
5 in. c. j. e. ti. ¶ † Et ex hoc ⁊ ex tex. no. ⁊ tene mēti. qd licet prelatus regularis poſſit ꝓ modica cā a regimine remoueri. vt in. c. ꝑ tuas. in fi. de ſimo. ⁊ cap. qualiter ⁊ qn̄. in fi. de accuſa. non tn̄ ſufficit
6 quelibet cā leuis vt hic. ¶ † No. tertio abbatem conueniendū corā ordinario loci. xviij. q. ij. abbates. ⁊. c. monaſteria. ſ. de religio. do. cū venerabilis. cū fi. non tn̄ notandū ſubijciūtur loca religioſa ⁊ earū perſone ſicut ſecularia ⁊ perſone ſeculares. de quib⁹ dicendū vt leg. ⁊ no. in. c. dilect⁹ de offic. ordi. per Inno. in. c. j. de ſtatu. reg. ⁊ vide glo. xj. q. iij. qui reſiſtit. q̄ dicit ꝙ monach⁹ poti⁹ obedit abbati q̄ epo. de quo in. c. cuꝫ ab eccleſia
7 rū. de offi. or. ¶ † Not. iiij. ꝙ ſm antiqua tēpora valebat appellatio non expreſſa cā grauaminis vt no. ſ. eod. debitus. tn̄ vbi erat notorie friuola nō deuoluebat cām: ⁊ hoc operabatur iſta decre. olim. hodie aūt nō habet dubiū ꝑ ꝑdictā decretalem: vt debitus. qꝛ dꝫ eſſe cauſa appellationis vera iuſta ⁊ expreſſa in ipſa appellatiōe de quo
8 dicendū vt ibi. ⁊ cle. appellanti. eo. tit. ¶ † Circa hunc tex. quero de duabus qōnibus. Prima an valeat appellatio generalis reſpectu iudicū: pu
c ta appellatio ad iudicē cōpetentē. Bar. i. l. j.[c] ff. eo. tenet qd ſic. per tex. illius. l. j. prope finē. cū ſequen. qd eſt veriſſimū de iure ciuili, qꝛ genus qd nō pōt verificari niſi in vna ſpecie non indicit aliquā incertitudinem. ſicut in ſimili no. in nomine appel. in. c. quoniā abbas. de offic. delegat. ⁊. c. ex parte. ſ. eo. ti. Sed cū de iure ciuili nō poſſit appellari omiſſo medio. vt in le. imperatores. ff. eo. ergo illa generalitas reſpectu iudicis non inducit incertitudinem quia debet intelligi de iudice ſuperiore immediato, ⁊ per cōſequens nō vitiat.
9 ¶ † Sed de iure canonico,[d] puto talē appella
d tioneꝫ nō valere: qꝛ pōt appellari omiſſo medio ad papā. ij. q. vj. ad romanā. Item ad legatum in prouincia ſm quoſdā. vt not. in. c. j. ⁊. c. qd tranſlationem. de offi. leg. vbi hoc teneo. Itē ad patriarcham ſm Inno. in. c. antiqua. de priuil. ⁊ glo. in ca. renouantes. xxxij. diſt. de quo tamē dic vt plene no. in. d. c. antiqua. ⁊ ideo cū hec appellatio generalis inducat incertitudinē. non debet valere. qꝛ iudex debet eſſe certus. de reſcri. c. ad hec. nec licet cum alterius iniuria vagari. l. pretor edixit.
10 ff. de iniurijs. ¶ † Puto tamē ꝙ vbi euitaretur incertitudo valeret alias appellatio etiā de iure canonico: puta quia appellatur a ſubdelegato delegati pape. nā tunc nō pōt intelligi niſi de iudice ipſo delegato: quia eo omiſſo non poteſt ad aliquem appellari. iuxta illud qd legit. ⁊ not. in cap. ſuper queſtionum. §. ſi vero. de offic. deleg. ⁊ dixi. in. c. cū bertoldus. de re iudi. ⁊ facit qd dicā
11 in ſequen. q. ¶ † Quero ſcdo quid ſi appellatio
e interponitur. alternatiue[e] reſpectu iudicuꝫ nunquid valeat. vide bonā gloſ. in ca. is cui de offic. deleg. li. vj. ⁊ per Io. an. pleni⁹ in regula in alternatiuis. in mercu. Et videt cōcludere. Io. and. in vtroqꝫ loco qd de iure ciuili poſſit talis appellatio tollerari: qꝛ ex quo illo iure iudex eſt certus: vt dixi in ꝑcedēti. q. alternatiua nō pōt inducere obſcuritatē: ſꝫ de iure canonico cōcludit qd non

valeret

appellet a diffinitiua ſufficit appellare abſqꝫ aliqua expreſſione cauſe q̄ tn̄ poſtmodū in ꝓgreſſu cauſe appellationis debebit allegari vt in. c. vt debitus. ⁊ in. c. interpoſita. hoc. e. tit. ⁊ in. l. per hāc. C. de tem. ap.
d ¶ Canonico. Io. de imo. in. d. l. j. ff. eo. tꝫ ꝙ imo indiſtincte vꝫ appellatio iſta: appello ad iudicem ꝯpetētē: qꝛ de iure canonico gradatim dꝫ appellari preterquā in duob⁹ quoꝝ vn⁹ eſt ſedes apoſtolica: ⁊ alter legatus eiuſdē vt i. c. j. de offi. lega. vn̄ in dubio videt in alijs vti iure cōmuni ⁊ nō ſpāli. l. ꝙꝗ. ⁊. l. teſtamēto. ff. de teſtamen. mili. l. j.
e ¶ Alternatiue. An poſſit appellari alternatiue vł copulatiue. vide per Angel. et Moder. in. l. j. §. ſi qs in fi. ff. eo. ⁊ Bal. in. l. appellatione. in. iij. col. C. eo. ⁊ Bal. in. l. cū ꝓponas. in fi. C. de bo. aut. iud. poſſ. ⁊ ibi Ange. ⁊ Saly. tenet cū Bal. ſed an poſſit penitere vide Bal. in. l. ſi quis libellos. C. eodē.
¶ Adde an valeat appellatio alternatiua ale. conſi. clxjl. ij. libr. do. de Rot. deci. ſuis i nouis. hoc eo. ti.
e ¶ Alternatiue. Uide mod. poſt Inno. ⁊ Bald. in cap. ex parte. ſ. vbi etiā do. Anto. ſ. de reſcript. Ang. in cōſi. ccc xxxvj. incip. queſtio. Bal. in conſil. cccxx. inci. do. Simonis. in. iiij. parte.

valeret cū poſſit appellari omiſſo medio vt p̄dixi. Sed vi-
de tu do. de Ro. deci. ccij. vbi videnꝰ ipugnare hoc dictum
Jo. an. dicētis ꝙ aduerſarius poterit in proſecutione cer-
tificare appellatū: ⁊ referūt Jo. de lig. hoc tenuiſſe. Ego di
cerē ꝙ aut eſt talis alternatiua que nō habet inducere in-
certitudinē: putat q appellat ad iudicē cōpetentē vel in-
cōpetentē: ⁊ tunc idē dicendū ꝙ de iure ciuili, nam illa ps
repellit iudicē incōpetentē. Aut poſſet ad vtrūqꝫ appella
re: ⁊ tunc ſi iuſta cauſa illū excuſat in diſcernendo quis ſit
competens puto appellationē valere. atq. eorum que legi.
⁊ no. maxime per Inno. in. c. conſtitutus. de in integ. reſt. ⁊
in. l. j. ff. quorū leg. ⁊ in. c. de poſtu. prela. lib. vj. ceſſante autē
iuſta cauſa tene opi. Joan. an. Glo. eſt facilis ⁊ inſtat circa
quedam brocar. ⁊ vide qd no. in capitulo ſi ſacerdos. alle-
gato in eadem. Nicolaus Abbas.

1 Monachi ⁊ alij religioſi appellant a correctione ſupe-
rioris qui in corrigendo excedit modum. 7. vbi ponitur qd
ſit agendum in tali appellatione.
2 Monachi delinquentes circa regulā ⁊ ipſius ordinatiōes
ſunt plectendi p abbatē: ſi vero delinquūt circa alia crimi-
na ob q̄ venit formanda ꝯ eos inqſitioni. vide remiſſiue. 3.
4 Monachi ⁊ alij religioſi vel clerici ſeculares: an poſſint
poſt profeſſionem aſtringi vt viuant ſub ſtrictiori regula
quam illam quam in ingreſſu inuenerunt. 5.
6 Fratres mendicantes poſſunt tranſire ad religionem ſan
cti Benedicti ex regula quam habent: ſed non ex conſtitu
tionibus quas poſtea fecerunt: quibus ſtatur.
8 Appellatio nō eſt admittēda vbicūqꝫ ſnīa ē notorie iuſta.
9 In appellatiōe a diffinitiua nō eſt neceſſe exprimere cām.

A D noſtrā. A correctiōe non appel
latur. vel ſummo ſic inſpe
cta mente. A correctione legitima nō appella-
tur niſi modus excedaꝰ. h. d. Prio p̄mittit cau
ſam mandati. Scdo mandatum ibi: mandamus. ¶ Caſus
literalis. Abbas ſancti Petri queſiuit a papa an deberet
deferre appellationibus monachorū ſuorū a correctione
interpoſitis. Reſpōdet qd appellatio nō eſt inuēta vt ali-
cui preſtaret patrociniū in ſua nequitia exiſtēti: quare mā
dat eiſdē quatenus nō obſtante appellatione ſubditorum
ſuorum corrigat eos ſm regulā ⁊ inſtitutionē ordinis ſui.
1 Ber. ¶ † No. primo a cōtrario ſenſu qd appellatio pmit-
titur. etiā religioſis qn̄ indebite pregrauanꝰ per ſuperio-
rem: licet ſuperior ꝓcedat per viā correctionis. qd clarius
ꝓbaꝰ. j. eo. reprehēſibilis. ad finē. nulli eīm denegāda eſt de
2 fenſio etiā ſi ſit excōicatus. ſ. de excep. cū inter. ¶ † No. ij.
a ibi: quilibet ſubditorū tuorū: iuncta ſubſcriptiōe ꝙ mona-
chi poſſunt dici ſubditi abbati eorū. Idē pōt dici de ſecu-
laribus reſpectu prelatorum ſuorū: vt in. c. irrefragabili. de
offi. ord. ⁊. c. cū apoſtolus. §. ꝓhibemus. de cenſi. Sunt eīm
iſti ſub prelatis rōne iuriſditionis ⁊ p̄lature. prelati tamen
debent eos tractare vt ſocios: q nō ſunt dn̄i: nec debēt vt
domini dominari. vide bo. tex. in. c. eſto ſubiectus. xcv. diſt.
⁊ per illū tex. arguit ibi gl. j. cōtra ſuperciliū epōrū qui ſub
ditos appellant filios cū debent eos appellare fratres vel
ſocios. viij. q. j. qd aūt. ⁊. x. q. iij. cauendū. Caueant tn̄ ſubdi-
ti cū ſcribunt prelato vt nō appellent eū fratrē cū debeāt
eum honorare in ſupraſcriptione. ita nō dicit illa glo. ſꝫ tu
vide tex. in. c. cū clerici. de verb. ſig. ⁊. c. graue. de exceſ. prela.
vbi clerici appellant epm dn̄m. ¶ † Not. iij. ibi corrigas ⁊
2 caſtiges iūcta ſupraſcriptiōe. qd correctio monachorū ſpe
ctat ad abbatē ſolū. vnde hic nulla fit mentio de. c. ſuo ad
hoc. c. nullā. xviij. q. ij. ⁊ vide Jo. an. in. c. Joānes. j. de regu.
Ex quo infertur qd maior eſt in hoc autoritas abbatis in
monachos q̄ epi in clericos: q epſ illos corrigit de iure
cōi ſine cōſilio capituli ſui. xv. q. vij. epſ nullus. lꝫ valeat cō
ſuetudo in ꝯtrariū. vt in. c. iij. de conſue. lib. vj. An aliquo caſu
teneaꝰ abbas habere cōſiliū ſui capituli in correctione mo
nachorū dicā. j. eo. reprehenſibilis. Itē no. ex hoc ⁊ ex text.
ꝙ correctio monachorū pncipaliter ſpectat ad abbatē etiā
excluſo epō. qd nō reperiꝰ in alio p̄lato ſeculari citra epm:
iuxta no. p Inn. ⁊ alios in. c. cū ab eccleſiarū. ⁊. c. quanto. de
offi. ordin. ⁊ de abbate eſt bo. text. in. d. c. quāto. hic indubie
ꝓcedunt in his que ſpectant ad regulā ⁊ ad cōſtitutiones
ordinis. ¶ † Quid aūt cū accuſaꝰ monachꝰ de delicto ex-
3 trinſeco vel eſt formāda cōtra eū inqſitio. vide p doc. in p̄-
alleg. iuribꝰ pleniꝰ per Joā. de lig. in cle. ne in agro. de ſta.
reg. pleniſſime dixi in repe. c. ſi qs cōtra clericū. de foro cō-
pe. ⁊ credo hūc articulū poſuiſſe in. c. cū cōtingat. eo. titu. ⁊
b in fauorē[b] abbatis optime facit. c. in ſingulis. ⁊. c. ſi. de ſta.
reg. in. c. ſuſcepimus. de homi. ⁊. c. moniales. de purg. cano.

¶ No. vltimo monachos poſſe cōpelli ad obſeruātiā reli-
gionis ⁊ cōſtitutionis ordinis. facit tex. in cle. j. de priuile.
¶ Et ex hoc ⁊ ex tex. no. dr̄iam inter obſeruātiam religio-
nis ⁊ ordinis. Nā obſeruātia religionis ꝓpꝛie cōſiſtit circa
id qd cōtineꝰ in regula illius religionis. Obſeruantia or-
dinis cōcernit cōtenta in ſtatutis ⁊ cōſtitutionibꝰ ordinis
poſt regulā factis ab illis de illo ordine ſeu p ſuperiorē ha
4 bētē ad hoc ptātem. ¶ † Et faciūt hec ad qōnē nunqd re-
ligioſis poſſit poſt ꝓfeſſionē indici durior ⁊ ſtrictior vita. ⁊
facit iſte tex. ꝙ ſic. q nedū ad regule obſeruātiā teneꝰ ſed
etiam ad ſtatuta ordinis. Sed tu vide ad hanc qōnem bo. a
c glo.[c] in regula qd oēs tangit. de reg. iur. lib. vj. ⁊ in. c. geſta.
lxxiij. diſt. ⁊ per Inno. in. c. ſup eo. de reg. ⁊ aliqd p eundeꝫ
d in. c. dudū. de cōuer. cōiuga. ⁊ cōiter teneꝰ qd poſſit.[d] q mo
nachi renuntiauerunt proprijs volūtatibus. vnde nō poſ-
ſunt rrſiſtere: ſed teneꝰ facere quātū poſſunt. ad hoc. c. in
memoria. xix. di. ⁊ melius in. c. vnico. de ſtat. regu. lib. vj. vbi
monialis fuit i dicta perpetua clauſula. ⁊ optime adduco
tex. ſm vnum intellectū in. c. reprehenſibilis. prealleg. in fi.
vbi patet ꝙ etiā ſtatuta abbatis ⁊ capituli ligent mona-
chos vel moniales ſingulr. ⁊ videꝰ in eis ſufficere maior ps
5 capituli. argu. in. c. de his que fi. a mai. par. capi. ¶ † Circa
clericos ſeculares videꝰ aliter ſentire glo. in. d. reg. ꝙ oēs. b
ſed ego dicerē ſic. qd aut q̄riꝰ nūqd poſſit eis indici auſte-
rior vita per quā auſteritatē muteꝰ ſtatus pſone: vt puta
q accoliti teneanꝰ ꝯtinere nec poſſint trāſire ad nuptias,
vel qd abdicēt a ſe ꝓpria. ⁊ ꝓcedat illa glo. ⁊ hoc nō poſſit c
fieri niſi ipſi ordinati cōſentiant. argu. xxxij. q. j. integritas.
Aut indiciꝰ auſterior vita circa accidentalia per q̄ ſtatus
vite nō mutaꝰ: ⁊ tunc ſuperior poterit maxime papa. arg.
op. in. c. qm̄. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊. iiij. diſt. deniqꝫ. cū ſi. Item ⁊ ca
pitulū ipſius eccleſie dūmodo oēs cōſentiant: nō eīm pu-
to in eis ſufficere maiorē partē. ar. eorū q̄ no. in. c. cū oēs. de
cōſti. ⁊ Inn. ⁊ gl. puto etiā ꝙ debeat interuenire cōſenſus
⁊ autoritas epi. iuxta ea q̄ no. Inno. in. c. cū cōſuetudinis. d
de conſuetu. ⁊ per glo. in. c. ij. de ver. ſig. li. vj. in ver. ſtatutū.
Scdo principaliter induco tex. ad predicta ꝙ ad ꝯſiderā-
e dum q̄ religio[e] ſit ſtrictior nō dꝫ ſimpliciter attendi diſpo-
ſitio originalis regule, ſed etiā ſtatuta ordinis que duriorē e
viuēdi modū inducunt: vt hic ⁊ in. d. c. j. de ſtatu mo. lib. vj.
6 ¶ † Et hec faciūt ad fratres p̄dicatores qui ex regula nō
ſunt mendicantes: ſed poſtea ex cōſtitutione ordinis abdi
carunt a ſe propria ⁊ fecerūt ſe mēdicātes. vn̄ habito reſpe
ctu ad regulā poſſent intrare ad religionem ſancti Bn̄di
f cti nō aūt ſic habito reſpectu ad cōſtitutiones.[f] Itē dic ꝙ
dꝫ cōſiderari auſteritas religionis reſpectu obſeruātie de
p̄ſenti ⁊ nō reſpectu inſtitutionis antique. vn̄ non pōt qs f
de religiōe in ſe laxiori intrare ad arctiorē reſpectu antiq̄
inſtitutionis. ſi de preſenti illa auſteritas non ſeruaꝰ q nō
videꝰ ductus ſpiritu dei: ſed aduerſarij: vt in. c. ſane. ⁊ ibi p
Inno. de reg. ⁊ hoc not. q multi errant ⁊ ſepe vidi ſeruari
7 cōtrariū ⁊ male. ¶ † Venio ad glo. ⁊ op. de. c. de priore. j. eo.
⁊. c. licet in corrigēdis. de offi. ordi. vbi in cauſa correctiōis
non appellaꝰ. Sol. dicit gl. ſi. ꝙ iſtud fallit cū excedaꝰ mo-
dus in corrigendo vt in cōtrarijs. Reddit autē in fin. rōnē
regule quare nō appellaꝰ: q ſit ad preſentiā ⁊ extra formā
iudicij, hoc idē ſentiūt Car. Vinc. dicētes ꝙ ſi procederet
in forma iudicij poſſet monachus ſicut ⁊ clericus appella
re: ⁊ ſic videnꝰ iſti ſentire differentiā inter clericū ⁊ mona-
chū reſpectu ꝓceſſus extraiudicialis. Inno. vero dicit qd
hodie nō videꝰ dr̄ia inter regulares ⁊ alios: ⁊ inter corre-
ctionē ⁊ aliū ꝓceſſum cū ſemp liceat appellare ſi ſuperior
excedat qd idē eſt ac ſi grauet. d. c. lꝫ. de accu. c. inquiſitiōis.
Olim aūt poterat eſſe differētia: q clerici ſepius audiebā-
tur appellantes: regulares aūt rarius. Preterea cōtra di-
ſciplinā nō appellabant niſi grauarenꝰ. In alijs audiebā-
tur appellantes lꝫ non grauarenꝰ: ⁊ poſſet hodie ſm eum
precedēs dictū hr̄e locū poſt ſnīam contra regulares latā
ſm ipſorū regulā. nā tūc nō deferret index tali appellatiōi.
⁊ idē dt in corrigēdis exceſſibꝰ regularium ſubditorū. ſ. de
offi. ordi. irrefragabili. §. j. Hoſti. dicit qd qcquid dicat In.
multi ſunt caſus in quibus grauatur ſecularis clericus: ⁊
in eiſdē nō grauaꝰ regularis. Vn̄ dt hodie ⁊ olim magnaꝫ
dr̄iam eſſe inter correctionē regulariū ⁊ ſeculariū clerico-
rū. j. eo. cū ſpeciali. de accu. qualr̄. ij. §. ſi. de ſi. c. per tuas. §. ſi.
⁊ idē Guil. in ſpe. eo. ti. §. in qbus. verſi. xj. Sed per iſtud di
ctū Ho. nō tolliꝰ opi. Inn. vn̄ dico ꝙ reſpectu facultatis
appellādi nulla eſt hodie dr̄ia inter ſeculares ⁊ regulares:
q etiā ſeculares hodie nō appellāt extra iudiciū vel in iu-
dicio ante ſnīam niſi pretextu grauaminis qd exprimer

a ¶ Subditi ab-
bati. No. ꝙ mo-
nachus dr ſubdi
tus abbati ergo
poteſt inferri qd
nō poterit reuo-
care abbatē ſine
venia. vide q̄ di-
xi in ca. ex parte.
de accuſ. ⁊. c. cum
olim. de cau. poſ.
Andre. Barba.
b ¶ In fauorē ab
batis. Adde qd
ibi poſui.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Bonā gl. Cō
tra illā gl. in. d. c.
qd oēs conſuluit
Old. in conſilio
xcvj. inci. nūqd
monachū. d cuiꝰ
ꝯitate diſputāt
hic Feli. ⁊ Deci.
d ¶ Qd poſſit. ad
de vidēdū Old.
conſi. xcvj.
Sebaſti. Sapia.
e ¶ Vide Cardi.
in conſi. xix. inci.
pro elucidatiōe.
⁊ Lapū alle. lxij.
incip. Franciſcꝰ.
⁊ allegat. cxxxv.
inci. pro dubij ꝓ
poſiti. in princip.
f ¶ Ad conſtitu-
tiones. Adde
Cald. cōſi. xiij. de
reg. ⁊ vide Lapū
allega. lxij.

zacharias.
a ¶Expꝛimere cau
ſam.Adde Lan.
de oꝛia.in ca.qm̄
contra falſam.§.
inter.de app.nu.
39.verſi.ſatis ſu⸗
pꝛa viſum eſt.⁊ ſi
bi remiſi.in apoſ.
Benedi. vadi.in
verſicu. expꝛima
tur.ſ.de pꝛobat.
b ¶Excedit mo⸗
dus.Adde Ro.
cõſil.ccclj.⁊ Cal.
conſil.xx.de reg.
c ¶Cauſa condẽ⸗
nationis. Adde
pꝛo hoc quod di
cit Alexã.conſi.
cxiiij.j.lib.ꝙ lite⸗
re remiſſoꝛie cõ⸗
dẽnationis ſunt
nulle niſi omnia
ſpecificentur in
ſupplicatiõe que
potuiſſent moue
re pncipẽ ad non
cõcedendum: de
quo per Oldra.
conſi.xxij.in fi.
Sebaſti. Sapia.
d ¶Deſeritur ap
pellatio . Uide
Barto. veron.in
cau.cxciiij.incip.
vbi qſpõt.Ma⸗
the.in not.xxj.in
cip.no.pꝛacticã.
⁊ hoc intelligit
Feli.hic pcedere
qñ pẽdẽte termi⸗
no iterũ appella
retur q: pma ap
pellatione deſer
ta nõ iuuaret ex
ſecunda . allegat
Rot.in ti.de ap⸗
pell. deci.xxiij.in
antiqs.ſ; cõtra⸗
riũ ſentit Cal.in
diſputatiõe inci.
a diffinitiua ſen⸗
tẽtia.col.pe.ꝙ re
fert ⁊ ſequit Fel.
in.c.capitulũ.co.
iiij.verſi. amplia
fallentiaʒ iſtã.ſ.
de reſcrip.
zacharias.
e ¶Appellãti ꝑ⸗
figere.adde Feli.
i.c.cũ bertoldus.
verſ.dũ Abb.al⸗
leg.colũ.vij.ſ.de
re iu.iſtũ in.c.cuʒ
ſit.e.tit.cũ cõcoꝛ.
de qbus per Fel.
in.ſ.alleg.c.cum
bertholdꝰ.⁊ Lu
do.ro.licet oĩno
nõ loquat in his
terminis ſingu⸗
la ſuo.clxvj.inci⸗
piẽ,iudex a quo.

tenetur:vt in.c.vt debitis.j.e.⁊.c.j.e.ti.li.vj.⁊ idẽ eſt in reli
gioſis,vt.ſ.dictũ eſt.fatendũ tñ eſt qd̾ facilius põt graua
ri in oꝛdine pꝛocedendi ⁊ in alijs religioſis ꝙ ſecularibus
vt in iuribus alle.p Hoſt.ſ; per hoc nõ tollit ſupꝛadicta
cõcluſio.opʒ eñ in vtriſq; grauamẽ ſubeſſe:ſ; olim pote⸗
rat eſſe dr̃ia q: oĩs appellatio que non erat manifeſte fri
uola deferebat cãm ad ſuperioꝛem.ij.q.vj.ad romanã.no.
in pꝛeal̃.c.vt debitus.ſed regulares nõ audiebant appellã
tes niſi excederet modus in coꝛrigẽdo.j.eo.cũ ſpãli.Poſt
8 ſñiam vero diffinitiuã idẽ poteſt dici. ¶†Nam ſi ſñia eſt
notoꝛie iure fulcita non debet admitti appellatio tã in reli
gioſis ꝙ in ſecularibꝰ.vt in.c.romana.§.ſi aũt poſt ſentẽtiã
j.eo.ti.li.vj.facit.c.cũ ſit romana.j.e.ſecꝰ aũt eſt vbi poſſet
cõpetere excuſatio vel poſſet habere locũ nõ ꝓbatũ ꝓba⸗
bo ⁊c.vt in.c.cũ Joannes.de fid.inſtru.d.l.p hãc.C.de tẽp.
app.Illoꝛũ eñ iuriũ ratio pariter vẽdicat ſibi locũ in ſecu
laribus ⁊ religioſis.¶Ultimo ſcias qd̾ Innoc.poſuit hic
vnũ notabile dictũ dicẽs ꝙ ſi qs appellat in cã coꝛrectio⸗
nis etiã poſt ſñiam nõ valẽt lr̃e impetrate in cauſa appella
tionis l; faciãt mẽtionẽ de appellatione niſi faciãt mẽtio⸗
nem de cauſa cõdẽnationis.alleg.ca.dilectus filius.abbas
de reſcri.⁊.c.ſup eo.de coha.cleri.⁊ mu.ſed illa iura hoc ap⸗
te non pꝛobant q: non loquunt in cã appellationis ſed cũ
quis pꝛiuatꝰ ex cauſa per ſuũ ſuperioꝛem impetrat literas
in foꝛma cõmuni ſup ſua reſtitutiõe ſubijciendo cãm ſue ꝑ⸗
uationis:ſed vbi fuit poſt diffinitiuã appellatũ eſt maius
9 dubiũ.¶†Quia regulariter cũ appellat a diffinitiua nõ
a eſt neceſſe expꝛimere cãm:ᵃ ſ; ſufficit dicere appello ab ini⸗
qua ſententia:vt.l.j.in fi.cũ.l.ſeq.ff.e.tit.no.gl.in.c.cũ in ec⸗
cleſia.j.eo.ſed nihilominus placet mihi opi.Inno.quã tñ
defendo alia ratione:vc; cũ ꝓcedit ad coꝛrectionẽ interci
ditur appellatio regulariter:ſ; admittit in caſu ſpeciali.ſ.
b cũ in coꝛrigendo excedit modus:ᵇ vt in.c.l; in coꝛrigẽdis.
de offi oꝛdi ⁊.j.eo de pꝛioꝛe.⁊.c.repꝛhenſibilis.Cũ ergo ius
reſiſtat tali appellationi niſi in caſu:opʒ qd̾ ille caſus expꝛi
matur vt appareat appellatũ in caſu conceſſo:ſicut obſer⸗
uatur cũ appellat ab executoꝛe,vt dixi plene.ſ.tit.pxi.qd̾
ad cõſultationẽ:⁊ ideo impetratione literarum d; fieri mẽ
c tio de cauſa condemnationis:ᶜ q: ea expꝛeſſa foꝛſan papa
literas denegaſſet:niſi vidiſſet cauſam rationabilẽ appel⸗
landi.arg.in.c.poſtulaſti.de reſcript.Ex his dico ꝙ ſiue ad
coꝛrectionẽ ꝓcedat extra iudiciũ ſiue in iudicio:ſiue appel
letur ante ſñiam ſiue poſt:neceſſe eſt vt expꝛimat in appel⸗
latione cauſa appellandi puta q: excedit modũ:⁊ in impe
tratione literarũ opoꝛtet ꝙ etiã expꝛimat cauſa condẽna⸗
tionis.⁊ hec bene notabis.¶Annectit etiã Innoc.aliam
differẽtiã inter pꝛoceſſuʒ in cauſa coꝛrectiõis ⁊ alia cauſa.
Nã cõtra coꝛrectionẽ nõ poteſt allegari alia pꝛeſcriptio:ſe⸗
cus in alijs cauſis.Dic tu clarius q: ſicut contra viſitatio⸗
nem non poteſt allegari aliqua pꝛeſcriptio actiue ſed paſ⸗
ſiue ſic,iuxta ea que habent in.c.cuʒ ex officijs.⁊.c.cũ nõ li⸗
ceat.de pſcr.ita nec cõtra coꝛrectionẽ.nã viſitatio fit ꝑpter
coꝛrectionẽ.de alijs vero qualiter pꝛeſcriptione tollantur,
dic vt plene dixi in.c.cũ cõtingat.de fo.compe.

1 ☞Appellans ſi non pꝛoſequitur appellationem in termi
no ſibi dato,cenſetur pꝛime ſententie acquieuiſſe.
2 Appellans habet annum ad pꝛoſequendam vel finiẽdaʒ
appellationem.⁊ ex cauſa biennium.7.
Iudex licet poſſit bꝛeuiare terminos.tamen non tenetur.
3 Appellatio cenſetur deſerta non ſolum per lapſuʒ termi⸗
ni iuris ſed etiam hominis.4.
4 Appellatio an ſit deſerta per lapſum termini hoĩs adeo
vt remaneat firma ſñia diffinitiua a qua fuit appellatum.
5 Iudex delegatus poteſt terminum appellanti pꝛefigere
ad pꝛoſequendam appellationem.
6 Terminus ad pꝛoſequendam appellationem non poteſt
pꝛefigi appellanti per appellatum,ſed appellans ſibijpſi
poteſt pꝛefigere.
7 Terminus ad iter accipiendum vel ad ſe pſentandũ quõ
⁊ qualiter detur tam a iure ꝙ a iudice vel ab ipſo appellã
te,ſiue appellatio fuerit iudicialis ſiue extraiudicialis.
8 Termino ad pꝛoſequendam appellationẽ quõ ſatiſfiat.
Terminus ad arripiendum iter quãdo appellatur in cu⸗
ria non debet dari.
9 Pꝛeſentare ſe tunc pꝛopꝛie quis dicit quando exhibet ſe
conſpectui alterius.
10 Appellans qui in termino cõparuit coꝛam iudice a quo
foꝛte cum inhibitoꝛijs:non poteſt aſtringi regulariter ad
pꝛoſequendam appellationem niſi in termino iuris.
11 Appellãs debet intra terminũ facere fidem de pꝛeſenta⸗
tione alias iudex a quo mandabit executioni ſententiam
quam tulit credens appellationem eſſe deſertam.
12 Iudex ad quem an ⁊ quo caſu poſſit abbꝛeuiare terminũ
datum a iudice a quo.
Iudex appellationis pendente dilatione data a iudice a
quo non eſt iudex.
13 Appellans qui licet impetrauerit iudices tamen in ter⸗
mino non ſe pꝛeſentauit:an nihilominus poſſit coꝛam iu⸗
dicibus impetratis appellationem pꝛoſequi.
14 Appellatione deſerta poteſt iudex a quo executioni man
dare ſententiam ſuam abſq; alia citatione.

1 PErſonas.¶†Si appellans intra
terminum a iudice a quo
appellauit vel a ſeipſo ſtatutũ appellationem
nõ pꝛoſequitur ſñie vel iudicio illius ſtare com
pellitur.h.d.vel ſumma aliter ſic.Poteſt appellãs ſue ap⸗
pellationi terminũ bꝛeuioꝛẽ termino iuris ſtatuere.eo aũt
nimis pꝛolixũ ſtatuente vel nullũ põt iudex ſtatuere cõpe
tentem:intra quẽ ſi non ſatiſfaciat termino deſerta eſt ap⸗
pellatio.h.d.cũ pꝛincipio ſequentis.c.Diuiditur in duas
partes pꝛout ſunt duo dicta.Scd̾a ibi:ſi autem.¶Caſus
literalis.Aliquis appellauit ⁊ appellationi ſue nimis pꝛo
lixum terminũ ſtatuit:iudex d; ei aſſignare terminũ intra
quẽ ſedẽ apo.cõuenientẽr poſſit adire.⁊ ſi ad terminũ illum
appellationẽ ſuã non fuerit pꝛoſecutus extũc cõpellit ap⸗
pellantẽ ſtare iudicio ſuo ſup his que in qõne vertunt.⁊ ſi
competentẽ terminũ ſibi pꝛefixit ⁊ appellationẽ ad illũ nõ
2 fuerit ꝓſecutꝰ ſimili modo cõpellat illũ.Ber.¶†No.j.ꝙ
licet a iure detur appellãti annus ad pꝛoſequendã ⁊ finiẽ⸗
dam appellationẽ.vt in cle.ſicut.eo.ti.põt tñ appellãs ſibi
pꝛeiudicãdo reſtringere terminũ iuris reſpectu ꝓſecutiõis
⁊ ſtatuere ſibi terminũ bꝛeuioꝛẽ,vt hic.⁊.j.c.pxi.cuʒ ſi.⁊ idẽ
poteſt facere iudex vt hic ⁊ in.c.j.pxi.non tñ iudex tenetur
hoc facere licet poſſit,vt in.c.ad hec.ij.j.eo.et vide qd̾ ibi
dicã.¶Not.qd̾ ſi appellãs nullũ terminũ ſibi pꝛefigit vel
nimis pꝛolixũ põt iudex ſibi ſtatuere cõpetẽtẽ.⁊ iudicabi⸗
tur competens ⁊ cõueniens ſm diſtantiã viarum ſuarum ⁊
qualitatem cauſe ⁊ naturã et qualitatẽ termini ſtatuendi.
¶Not.tertio ex tex.duplicẽ terminũ qui appellãti ſtatui
põt.nam qñq; ſtatuit ad pꝛoſequendũ.qñq; ad ſe pꝛeſen⸗
tandũ.nunquid autẽ ad aliũ effectũ poſſit terminus ſtatui
3 dicã.j.late.¶†Not.vltimo nõ cauillando literã qd̾ ſicut
d deſerit appellatioᵈ ꝑpter lapſum termini iuris.vt in cle.
ſi appellationẽ.e.ti.⁊.c.pꝛoxi.ita per lapſuʒ termini hoĩs.
nam terminꝰ hoĩs ſuccedit loco termini iuris. ¶Oppo.
pꝛimo de ſuperfluitate litere.nã idẽ repetit in ſcd̾o dicto
qd̾ dixerat in pꝛĩo.Sol.dic ſm doc.ꝙ tres differentie poſ⸗
ſunt colligi inter pmũ dictũ ⁊ ſcd̾m.Pꝛima differẽtia q: in
pꝛima pte loquit de termino ſtatuto ad ſe pꝛeſentandum.
in ſcd̾a de termino pfixo ad ꝓſequẽdũ.Scd̾a differẽtia q:
in pꝛima parte loquit de termino per iudicem abbꝛeuiato.
in ſcd̾a qñ apellãs ſtatuit terminũ cõgruentem.Tertia q:
pꝛincipiũ loquit in appellatiõe interpoſita ante ſñiam.fi⸗
4 nis vero in appellatiõe iterpoſita poſt ſñiam.¶†Et hoc
vltimũ facit ad qõnem an per lapſum termini hoĩs nõ ex
pectato lapſu termini iuris remaneat rata ſñia diffinitiua
a qua fuit appellatũ.Ad qd̾ quidã dixerũt:vt refert In.
qd̾ nõ exponentes tex.in fi.ibi ſñie.i.iuriſditioni.dicebant
enim iſti qd̾ nunq; manet rata ſñia diffinitiua donec ſit la
pſus terminꝰ iuris.Alij vo dicũt oppoſitũ ꝙ vtroq; ter
mino elapſo.ſ.iuris vel hoĩs rata manet ſñia.⁊ hoc vr̃ ve⸗
rius ſm Inn.⁊ ꝑfecto iudicio meo text.clariſſimꝰ eſt hic
litera nõ cauillãdo.vt pʒ ibi:ex tũc ſñie tue ⁊c.Unde pon⸗
dero illud verbũ ex tũc qd̾ refert ad lapſum termini hoĩs.
nec valet illa expoſitio vt dicat ſñie.i.iuriſditionis: ſue: q:
ſ.pꝛemiſerat de appellante ante ſñiam.Ad idem adduco
bo.tex.in.c.l;.j.de ſen.excõ.lib.vj.⁊ ita t; Fede.conſi.xxviij.
⁊ do.de Ro deci.lxxxix.al̃s.ccix.Illud tñ verũ eſt qd̾ etiaʒ
poſt lapſum vtriuſq; termini ſi talis eſt cauſa ĩ qua iudex
põt ſupplere ex offõ ſuo ⁊ inqrere.de quo dicendũ vt leg.⁊
no.in ca.cõſtitutꝰ.j.e.⁊ ex pdictis nota iudicẽ poſſe termi⸗
nũ ſtatuere appellãti tã ab interlocutoꝛia ſeu grauamine
5 ꝙ a diffinitiua.¶†Uenio ad gloſ.⁊ pma facilis eſt circa
quã quero an iudex delegatꝰ poſſit hũc terminũ appellãti
e pꝛefigere.ᵉ Sol.dico qd̾ ſic.ad qd̾ alleg.text. j.eo.ad aures.
6 ¶†Scd̾o quero nũquid appellatꝰ valeat talem terminũ
pꝛefigere ſicut põt appellans ⁊ iudex.Sol.dic qd̾ non: q:
hoc nõ reperit iure cautũ in eo maxĩe q: imponeret legeʒ
aduerſario ſuo qd̾ nõ eſt concedendũ.ſed appellans poteſt
hoc: q: ipſe imponit legẽ ſibijpſi pꝛiudicãdo reſtringendo
terminum

terminū iuris:hinc eſt ꝙ ſi ſtatuit ſibi terminū nimis ꝓli-
xū pōt iudex illū reſtringere vt hic:⁊ in hanc partē videnť
tandem inclinare do.de Ro.deci.ccix.alleg.Jdez Joā.an.
poſt Spe.⁊ quoſdam alios in.c.j.ſ.eo.ti.li.vj. Quidam tñ
tenuerūt contrariū:ſed primū verius ⁊ cōiter obſeruatur.
7 ¶†Sl.ij.diuiditur in duas partes. Jn prima parte ponit
duas ſpecies termini.nā quidā ſtatuitur ab hoīe:⁊ hoc du
pliciter ſm eā.aut ad ſe preſentādū iudici aut ad iter arri-
piēdū.qdā ſtatuiť a lege ⁊ iſte eſt ann⁹ ⁊ ex iuſta cā biēniū.
Aduerte latius.nā qñq; appellatur extra iudicium a gra
uamine illato vel cōminato ſeu preparato qñq; in iudicio:
⁊ hoc dupliciter:qꝛ aliqñ añ ſnīam:aliqñ poſt ⁊ in oīb⁹ pre
dictis vniforme eſt tp̄s a iure prefixū reſpectu proſecutiōis
⁊ finis.Nā appellanti in iudicio vel extra ius datur in cōfu
ſo annus ⁊ ex cā bienniū ⁊ ad proſequendā ⁊ finiēdā appel
lationē:vt cle.ſicut.e.ti.differūt tñ in hoc qꝛ in appellatiōe
extraiudiciali tp̄s currit a die illati grauaminis. Jn iudi-
ciali vero a die interpretatiōis ipſi⁹ appellatiōis vt i.d.cle.
ſicut. A iudice ꝟo ſeu appellāte vario mō terminus p̄figiť
nō tñ excedēdo terminū iuris ſ; illū reſtringēdo vt ibi dať
a iure annus ad ꝓſequēdū ⁊ finiēdū pōt iudex ad lites ab
breuiēdas ⁊ fraudib⁹ obuiandū cū plerūq; appellatur cā
differēdi negotiū de termino iuris capere certam partē et
illā aſſignare ad variū effectū. Nā qñq; talem terminū ſta-
tuit ad iter arripiendū.j.e.peruenit. Qñq; eſt ꝓſequendū
vt hic:⁊ in.c.cum cām.de re iud.⁊.c.ex parte de reſcri.⁊.j.e.
ad hec tertio. Qñq; ad ſe iudici ad quē preſentandum ⁊ ad
aliū certū terminū ad faciēdā fidē ipſi iudici a quo de p̄ſen
tatione ſeu ꝓcuratione appellatiōis. Qñq; ad appellatio-
nem finiendā. ¶Primo caſu qñ terminus prefigiť ad iter
arripiēdū clarū eſt ſatiſfactū eſſe termino ſi ītra illū appel-
lans iter arripuit ad appellationē ꝓſequēdam vt in.c.i.de
elec.lib.vj.in prin.qꝛ verba ibi nihil aliud importāt a quib⁹
nō eſt recedēdū:ex quo aliud non cōſtat de mēte vt in.l.nō
8 aliter.ff.de leg.iij.⁊ in.c.ſi.de ꝟb.ſig. ¶†Scđo caſu qñ p̄fi-
gitur ad proſequēdā iura vr̄ innuere vt ſufficiat qualiter
cūq; ꝓſeq̄ vt iter arripiendo ad ſedē apoſtolicā.ſ.ti.pxi.
cū cauſa. Jtē per impetrationis actum vt.ſ.de reſcrip.c.ex
parte.⁊.c.dilect⁹.ij.tenet Spe.in ti.de app.§.nunc breuiter.
ver.itē quid ſi pars.⁊ do.de Ro.deci.cxix.qñ tñ limitāt qñ
terminus ſtatuitur per hoīez extra curiā.ſi aūt fuerit talis
termin⁹ ſtatutus in curia nō eſt illi ſatiſfactū per ſolā itine
ris arreptionē ſed requiriť maior diligētia in ꝓſequēdo:vt
puta ꝙ adeat ipm̄ cancellarium vel locū tenentē ⁊ ſi neutrū
habere pōt proteſtetur.hoc dictū l; aperto iure nō probeť
tñ ſatis mihi placet:qꝛ non eſt veriſimile ꝙ cū in eodē loco
ſit iudex ad quē videatur in tali termino cogitatuz de ſola
itineris arreptione:qꝛ fruſtratorius eſſet talis termin⁹ qđ
nō eſt ſentiendū.ſ; dz intelligi in caſu quo vtilitatem affer
re poſſit.arg.in.l.j.in fin.ff.ad muni.⁊.l.qđ labeo.de carbo.
edic.facit quod legi.⁊ no.in.c.cum in iure.de elec.cuz ſimi.
Tertio caſu qñ ſtatuitur ad ſe iudici preſentandum:⁊ tunc
nō ſufficit iter arripere.ſ; opz ꝙ ſe exhibeat cōſpectui apo
ſtolico.⁊ ſi eū habere nō poteſt proteſtetur in valuis palatij
vt moris eſt qđ tenent do.de Ro.deci.cxlix.prealle.⁊ qua
liter debeāt ſe preſentare vide ꝑ Jo.an.in.c.q̄uis.de elect.
9 lib.vj. ¶†Et pro hoc facit qꝛ ille dicitur ꝓprie ſe preſenta
re qui exhibet ſe conſpectui alterius.vt no.in cle.duduz.de
ſepul.in gl.in verſi.preſentari nō tamē tenetur intra illum
terminū aliter proſequi.vt no.in locis prealleg.⁊ per do.de
Ro.⁊ ꝑ Spe.in p̄alle.locis.§.nūc breuiter.ꝟ.itē pone p̄fi-
10 xus fuit. ¶†Ubi querit pone ꝙ appellans cōparet in ter
mino.dicit appellat⁹ vel iudex ꝓſequere appellationē tuā
nūquid aſtringiť.⁊ cōcluditur ꝙ nō.qꝛ habet a iure annū.
vt.j.e.cum ſit.⁊.c.ex ratione.⁊ beneficiū iuris nemini eſt au
ferendum.vt in regula indultum.de reg.iur.lib.vj. Tu dic
hoc verū niſi ſit talis cauſa ex cuius dilatiōe poſſet pericu
lum imminere.de quo dic vt leg.⁊ no.in.c.oblate.j.eod. Di
cit tñ notanter Spe.in loco ꝓx.alle.ꝙ appellatus poterit
appellāti ſe p̄ſentāti porrigere petitionē ſuā in qua ſnīaz ꝓ
eo latā vel ecōtra eū petit cōfirmari.⁊ ſic indirecte cōpelleť
appellans proſequi.⁊ ex his habes bonū effectū huius ſta
11 tuitiōis termini. ¶†Quarto caſu qñ fuit ſtatut⁹ termin⁹ [b]
b ad ſe preſentandū ⁊ alius ad faciēdū fidē de preſentatione.
eſt dubiū an poſſit iudex talem terminū ſtatuere.de quo ꝑ
do.de Ro.deci.vbi.ſ.dicūt ꝙ ſi iudici nō ſit fides de p̄ſen-
tatione ſeu ꝓſecutiōe vbi termin⁹ fuit datus ad ꝓſequēdū
poterit iudex a quo ſententiā irreprehenſibiliter executiōi
mādare non tñ ꝑ hoc deſerta eſt appellatio.ex quo in veri-
tate fuit appellās ꝓſecutus in termino ſ; executio ſnīe nō
reuocabitur ante finē cauſe appellationis ⁊ ſic pendebit ab
exitu appellatiōis. Et idē videť velle Fede.conſi.xviij.inci
piēte pūctus qōnis ⁊c.⁊ do.Ant.j.eo.ex inſinuatiōe. Du-
bitare tñ videtur Fede.an iudex potuerit talem terminum
prefigere:qꝛ nō vr̄ ſpectare ad officiū ſuū.arg.in.d.c.ex inſi
nuatione.cōcludit tamē ꝙ prefixio ex quo nō fuit cōtradi
ctū operabiť effectū p̄miſſum. Ego puto ꝙ a principio po
c teſt appellans contradicere[c] vt non teneať fidem facere de
preſentatione ſeu ꝓſecutiōe per.c.ſi a iudice.j.eo.lib.vj. vbi
dꝛ ꝙ appellans non teneť cōparere corā iudice a quo niſi
ad audiēdū reuocationē grauaminis.ſ; ſi pars nō cōtradi
xerit imputabiť ſibi reſpectu executiōis fiende ſi nō fecerit
fidē intra terminū qꝛ veriſimiliter iudex cogitaret appella-
tionē eſſe deſertā.ad hoc ꝙ no. Jnn.j.e.ex rōne.⁊ qđ not.j.
c.pxi.ſed per hoc non eſt deſerta appellatio ex quo in veri
tate proſecutus fuit in termino vt.ſ.dixi. ¶Quinto ⁊ vlti
mo caſu ſtatuiť terminus qñq; ad appellationē finiēdam.
qđ an fieri poſſit ⁊ quē effectū habeat:dicēdū vt le.⁊ no.in
12 d.c.ex inſinuatiōe. ¶†Sed circa predicta nunc queriť an
iudex ad quem poſſit abbreuiare terminū ſtatutum a iudi
ce a quo Spe.ponit in prealleg.§.nunc breuiter.ver.itē po
ne.⁊ concludit ꝙ non:qꝛ pēdēte dilatiōe nō eſt iudex.ar.in
c.ſignificante.j.e.C.de dila.ſiue. Alij tñ tenuerunt cōtrariū
vt ipſe recitat ſ; ipſe reſidet in prima opi. Ego diſtinguerē
ꝙ aut ſubeſt cauſa reſtringendi puta qꝛ ex dilatione immi
net periculum aīarū ⁊ poterit reſtingere.argu.opti.in.d.c.
oblate.j.e.alias ſecus qꝛ indultū a iure beneficiū non eſt au
13 ferendū:vt in.d.regula indultū. ¶†Ulterius quero quid
d ſi appellans nō cōparuit in termino ab hoīe ſibi p̄fixo[d] ap-
pellans tñ intra illū terminum impetrauit iudices nunqd
poſſit appellās coram iudicibus ab appellato impetratis
appellationē ꝓſequi. Cōclude ſic:ꝙ aut appellans fuit le-
gitime intra terminū impedit⁹ ⁊ poterit qꝛ lapſus termini
non debet ſibi obeſſe.ar.j.e.ex rōne.⁊ tenēt do.de Ro.deci.
cclxx. Aut non fuit impeditus:⁊ tunc aut reſiſtit appellās
⁊ non poterit qꝛ quantū ad eū deſerta eſt appellatio vt hic.
⁊.j.c.proxi.nec diligētia appellati dz ſibi ꝓdeſſe ex quo nō
vult amplius ꝓſequi.arg.regule ex eo de reg.iur.li.vj.ſic in
tellige ⁊ reſtringe Spe.in.d.§.nunc breuiter verſi.itē pone.
Aut appellatus vult ꝓſequi petēdo ꝯfirmationē ſnīe ⁊ tūc
poterit appellans ex ꝑſona appellati proſequi.ar.in.l.pe-
tēde.C.de tēp.in inte.reſti.⁊ hoc caſu intellige not.per do.
de Ro.deci.lxj.⁊ ſic nulla erit ꝯtrarietas inter eos.⁊ Spe.
licet aliter ſentiant. Et idē per oīa puto dicēdū cum intra
terminū iuris appellatus incepit proſequi:⁊ elapſo termi
no inſtat petendo ſnīaz qđ pōt vt in auť.ei qui appellat.C.
de tēp.app.⁊.ij.q.vj.appellatore.⁊ per hoc reſtringe intelle
ctum cle.ſi appellationē.j.eo.ti.vt intelligatur quando neu
ter impetrauit in termino quo caſu nō poſſunt etiā ambo
proſequi poſtea cū ſemel per negligentiam vtriuſq; deſerta
ſit appellatio.vt ibi qđ bene notabis.⁊ vide qđ no.j.c.ſepe.
¶Sl.iſta in ſcđa parte querit an ⁊ qñ poſſit terminus p̄-
ueniri ab alterutra partium.⁊ dic plenius vt legi.⁊ no.in iu
14 ribus allegatis in ea. ¶†Ultimo quero quid intendit li-
tera ibi ex tunc ⁊c. Sol.dicit glo.ſi.ꝙ poſt terminū lapſum
pōt iudex procedere ac ſi peremptorie fuiſſet citatus per.c.
ſepe.j.eo. Sed tu dic melius ꝙ illud.c.loquiť de iudice ad
quē dic vt ibi.ſed reſpectu iudicis a quo dic ꝙ non tenetur
illum citare per.c.ij.de do.⁊ contu.lib.vj.⁊ vide per Jnn.in
c.ex rōne.j.eo.vbi aperte tenet ꝙ ſi appellās nō proſequiť
in termino pōt iudex procedere ſine alia citatiōe ad execu
tionē ſnīe.⁊ dic vt lati⁹ ibi dicetur.dic ergo ꝙ ex tūc.i.poſt
lapſum terminū pōt iudex valide procedere cū deſerta ſit
appellatio vt hic ⁊.j.c.pxi. Poſt.ꝟo accepit hoc verbū ex-
tunc magis late exponit eū.i.ex quo certū eſt ꝙ cōtempſit
qꝛ tātū ſibi fluxit de tp̄e prefixo qđ impoſſibile eſt illū poſ-
ſe facere id ad qđ terminus fuit prefixus.arg.ff.de ver.obl.
ſtipulationes ⁊.l.continuus. Jo.an.tenet cōtrarium per.c.
reprehenſibilis.j.e.ſed certe melius facit iſte tex.in dictiōe
extunc q̄ denotat extremitatē tēporis.⁊ ſic clare innuiť ꝙ
poſt terminum lapſum ⁊ non ante valide procedat.

1 Appellans habet annum ex cauſa biennium ad proſe-
quendam ⁊ finiendam appellationem:ſiue iudicialem:ſiue
extraiudicialem.

2 Biēniū dať ad ꝓſequedā ⁊ finiēdā appellationē ex cauſa q̄
oportet ꝙ aut ꝓbetur aut ſit notoria:al's non datur.

3 Judex a quo pōt appellāti p̄figere terminū breuiorem:ter
mino iuris ad proſequendam non aūt ad finiendā appella
tionem intellige cum limitatione de qua hic.12.17.

4 Appellatio efficiť deſerta nō ſolū ꝑ lapſum termini iuris

Sebaſti.Sapia.
a ¶Proſequi.vi-
de Ro.in tit.de
appella.deci.xiij.
inc. Jtē ſi iudex.
in nouis ⁊ deci.
xl.inci.nota ſi iu
dex.in antiquis.
⁊ deci.l.inci.nun
qd itra terminū.
i antiquis.Old.
in cōſi.lx.inci.eſt
tempus.

Sebaſti.Sapia.
b ¶Statutus ter
minus. Uide ro.
in ſing.clxij.inci.
hoc neſciūt legi-
ſte.Card.in cle.j.
q.xxiij.de appel.

Sebaſti.Sapia.
c ¶Contradicere.
vid Barth.ꝟo.i
cautela.lxxxvij.
incip.eſt dubiuz.
vbi notat caute-
lam qđ qñ iudex
aliqd facit parte
p̄ſente qđ pars
cui diſplicet ſem
per contradicat.

Zacharias.
d ¶Ab hoīe ſibi
p̄fixo. Adde lan
frā.de oria.in.c.
qm̄ cōtra.§.inter
locu.⁊ appel.nu.
43.ꝟ.tertiū tp̄s.
ſ.de proba.

ſed hominis quo caſu prima ſententia remanet firma. 18.
5 Statutũ faciens mentionem de appellatione nõ comprehendit appellationem extraiudicialem in odioſis, ſec⁹ in fauorabilibus. 21.
6 Appellatione pendente in cã criminali ſñia nõ dʒ mãdari executioni etiam ſi immineat pena vltimi ſupplicij.
In criminalibus tertius appellat inuito condemnato.
7 In notorijs ſententia fertur in non citatum ⁊ abſenteʒ qñ certum eſt ſibi nullam cõpetere defenſionem. 31. 32. vbi plene an in notorijs requiratur citatio.
8 Excõicari põt ſubditus abſens intellige vt. j. nu. 28.
9 Appellans an aliquo reſpectu habeat trienniũ ad appellationem proſequendam ⁊ finiendam.
10 Termini iuris non poſſunt per iudiceʒ breuiari, niſi in certis caſibus, de quibus hic.
11 Statutũ ꝙ declinãs iuriſditionẽ ſecularẽ tãq̃ clericus dʒ intra tm̃ tempus docere de ſuo clericatu non valet.
Tp̃s datũ ad appellãdũ an poſſit ex forma ſtatuti breuiari vel elongari. 14. vel ẽt ab ipſo iudice ĩ aliquo caſu. 13. 16.
15 A nimis longa vel breui dilatione lata per iudicem pars poteſt appellare.
In commiſſis iudicis arbitrio pars poteſt appellare, ſi iudex male arbitratur.
17 Iudex ad quem, poteſt ex cauſa reſtringere terminũ datũ ad appellationem finiendam.
19 Appellãs extraiudicialiter auditur deſerta appellatione per viam querele. 22.
Facta extraiudicialia non tranſeunt in rem iudicatam.
Etiam, eſt dictio implicatiua.
20 Appellatio extraiudicialis an ⁊ quo caſu debeat cõtinuare cauſam.
23 Appellatus extraiudicialiter nõ tenetur comparere ſi nõ citetur niſi in caſu. j. 26.
Citatio nulla põt fieri etiam per nuntios deputatos ſine ſpeciali commiſſione iudicis.
24 Citatio põt fieri etiam ꝑ partẽ ex mãdato iudicis, nõ creditur tñ parti aſſerenti id facere ex iudicis mandato. 25.
27 Appellatio eſt interdicta in facto notorio.
28 Excõicatio an ⁊ quo caſu feratur cõtra non citatũ. 30.
29 Citatio põt fieri per familiarẽ iudicis, ſi cõſtat iudicẽ hoc ſibi iniunxiſſe, puta oſtendendo literas iudicis.
33 Excõicatio nunq̃ ferṫ ab hoĩe niſi ratione contumacie.

Cum ſit romana. Appellãs ad ꝓſequẽdum hʒ annum ⁊ ex cã biẽniũ niſi iudex moderetṫ. ⁊ ſi intra tp̃s non ꝓſequiṫ rata manet ſñia, vel redit ad primũ ſi añ ſñiaʒ appellauit. hoc primo. Qui de crimine impeditur appellare põt, niſi ſit notoriuʒ. hoc ſcdo. Diuiditṫ in tres partes. In prima ponit terminũ appellationis ꝓſequẽde. In ſcda penã nõ ꝓſequẽtis. ibi, intra qd. Tertia ibi, p̃terea ꝓſequiṫ an de crimine delat⁹ appellet. ¶ Caſus literalis. Aliquis appellauit añ ſñiam vel poſt. q̃ritur quãtũ tp̃s dãdũ ſit ei ad appellationẽ ꝓſequẽdam. Rñdet ꝙ ſi añ ſñiam vel poſt fuerit appellatũ, hmõi appellantib⁹ indulgeṫ annus. ⁊ ſi iuſta cã interuenerit indulgeṫ bienniũ niſi iudex a quo appellaṫ breui⁹ tp̃s duxerit ſtatuendum ſm locorũ diſtãtiam ⁊ ꝑſonarum ⁊ negotij qualitatem. Et ſi intra illud tempus appellationẽ nõ fuerit ꝓſecutus tenebit ſñia. Si poſt ſñiam diffinitiuã fuerit appellatũ ⁊ a cã ſua cecidiſſe videṫ nec amplius ſuꝑ eodeʒ negotio audieṫ appellãs. Si vo a grauamine ⁊ añ litis ingreſſum fuerit appellatum huiuſmodi audietur appellãs qꝛ canones etiam extra iudicium paſſim appellare ꝑmittunt. ⁊ tales non ſolent ꝓprie dici appellationes, ſed ꝓuocationes ad cauſam. Si vero ante ſententiam appellauerit quis compelli debet ſtare illius iudicio ad quem appellauit alternatiue. ſ. vt appellationẽ ꝓſequaṫ, aut iudicio ſuo ſtet. Si vero ille q appellat fuerit raptor vel aliene rei violẽtus detẽtor, talis appellatio facta in iudicio apud eccleſiaſticas ꝑſonas admittiṫ, niſi forte notorius vel raptor vl̃ fornicator exiſtat ſicut ille quẽ apoſtol⁹ abſentẽ ⁊ irreq̃ſitũ
1 excõicauit. Ber. ¶ † No. primo ꝙ appellãti poſt ſñiam vl̃ ante p̃figiṫ a iure annus. qd intellige quo ad ꝓſequẽdã ⁊ finiendam appellationem ſimul ⁊ idem dic ſi appellaṫ extra iudiciũ, vt ꝓbatur in cle. ſicut. eo. ti. ꝑ quam ſatis declaraṫ
2 iſte tex. ¶ † Not. ſcdo ꝙ ad hoc vt appellanti detur bien-
a nium[a] oportet duo cõcurrere. Primo ꝙ ex cauſa neceſſaria non potuerit cauſam ꝓſequi ⁊ finire intra annum. Secundo ꝙ illa cauſa ſit euidens, non ergo ſtatur aſſertioni
3 ſue, ſʒ oportet ꝙ ꝓbeṫ aut ꝙ ſit notoria. ¶ † No. iij. iudicẽ

b a quo poſſe ex officio[b] prefigere appellanti terminum breuiorem termino iuris ad appellationẽ ꝓſequendã: ⁊ reſtringitur terminus reſpectu ꝓſecutionis: nõ autẽ reſpectu finis. Nã vbi habebat integrum annũ ad ꝓſequendum ⁊ finiendũ. d. cle. ſicut. ita ꝙ nõ tenebaṫ intra annũ ꝓſequi niſi ad libitũ: niſi prout habetur. ij. q. vj. appellatore. ⁊ auṫ. ei qui appellat. C. de temp. app. nunc oportebit eũ ꝓſequi ĩ termino a iudice prefixo: ⁊ fit hec reſtrictio propter cãm de qua in gl. ⁊ nota hoc pro limitatione. c. precedẽtis: vt nõ ſolum poſſit appellans ſibi prefigere terminũ ſed etiã iudex appellatiõe omnino ceſſante. hoc tamẽ limita qñ iudex appellationem recipit ſaltem ad vlteriora non procedendo. ſi aũt appellationẽ non admittit ſed ad vlteriora ꝓcedit nõ poteſt hunc terminũ prefigere. ita ſing. ſentit Inno. in. c. fi. de accu. ꝓ hoc q quo ad iudicẽ habeṫ pro non appellante. arg. c. eũ qui. de do. ⁊ contu. lib. vj. ⁊ eorũ que dixi in. c. ij. de
4 eo qui mitti. in poſſeſſ. ¶ † No. quarto tex. hic ſatis expreſſum maxime iuncta gl. quod ſicut deſeritur appellatio per lapſum termini iuris: ita per lapſum termini hoĩs: ita ꝙ ſi iudex etiam appellanti a diffinitiua ſtatuit terminum mẽſis ad proſequẽdã appellationem: lapſo menſe appellatore non ꝓſequẽte ſñia rata manet nec expectatur lapſus toti⁹ anni: qꝛ terminus prefixus a iudice ſuccedit loco termini iuris ⁊ ideo quo ad deſertionem operatur eundẽ effectũ, qd
5 tenet Inn. j. e. ex ratiõe. ⁊. s. c. pxi. vbi etiã dixi. ¶ † No. quarto ꝙ appellatio extraiudicialis non dicitur ꝓprie appellatio: ſed eſt potius quedã ꝓuocatio ad cauſam. ⁊ hunc tex. ſemper notabis ꝓ ſtatutis ⁊ alijs diſpoſitionibus facientibus mentionem de appellatione. nã in odioſis nõ veniet noĩe appellationis extraiudicialis appellatio: ſecus in fauorabilibus qꝛ largo modo põt dici appellatio: vt hic: ⁊. j.
6 eo. bñ facit regula odia reſtringi. de reg. iur. lib. vj. ¶ † No. in. §. preterea. quod in cauſa criminali põt quis appellare quinimo pendente termino appellatiõis interponẽde nõ debet mandari ſententia executioni etiam ſi immineat pena vltimi ſupplicij. de quo per Bar. in. l. qui vltimo ſupplicio. ff. de pe. Et eſt aliud ſpeciale: qꝛ inuito condẽnato põt tertius appellare. l. non tantum. ff. eo. no. ij. q. vj. in ſumma.
7 ¶ † Item no. hic tex. apertiſſimuʒ ꝙ in facto notorio põt ferri ſñia contra abſentem non citatum: ſi certũ eſt abſenti nullaʒ defenſionẽ competere: qd vide de quo plenius dixi in. c. cum olim. de re iud. An autẽ ⁊ qñ notorietas excludit quẽ a facultate appellandi. dic vt dicam. j. cum ſpeciali. §.
8 porro. ¶ † Vltimo no. ar. opti. iudicem poſſe ſubditum abſentem excõmunicare. qd probatur hic intelligendo ꝙ iſte corinthus erat abſens extra territoriũ. ſʒ poſſet intelligi ꝙ dioceſes non erãt olim diuiſe ſicut hodie iuxta not. in. c. cum cauſa. de prob. dictum tñ in ſe eſt verum: de quo dic vt
9 dixi plene ĩ. c. fi. de foro cõpe. ¶ † Venio ad gl. j. cuius finẽ bñ nota in eo qd dicit qd ſicut impedito intra annũ datur bienniũ: ita impedito intra ſcdm annũ daṫ annus tertius: allega. c. ex rõne. j. eo. hoc tñ dictũ nullibi aperte probatur.
10 Vñ dic vt melius ⁊ latius dicã in. d. c. ex rõne. ¶ † Glo. in verbo reciſus. colligit arg. ex tex. iudicem poſſe abbreuiare inducias datas a lege ⁊ allegat aliquas cõcordãtias: contra qd opponit de multis iuribus ⁊ tãdẽ ſoluẽdo cõcludit ponendo regulam qd inducie q̃ danṫ a lege vel canone poſſunt iuſta cã interueniente a iudice abbreuiari. ⁊ ſic ponit re-
c gulaʒ affirmatiue: excipit tñ duos caſus[c] dũtaxat. Prim⁹ in termino decẽ dierũ prefixo ad appellandũ. Secũdus in quadriẽnio p̃fixo ad in inte. reſt. pet. Aduerte tñ: qꝛ gl. non reddit aliquã rõnem ſpecialitatis. Hoſ. excipit alios tres caſus: ⁊ ſit quartus ſm eũ in ſemeſtri dato ad redhibendũ. ff. de edi. edic. cum ſeq. Quintus in ſemeſtri prefixo ad cõferendũ bñficia. de ſup. neg. p̃la. ⁊ de cõceſ. prebẽ. c. fin. Sext⁹ in. lx. diebus qui dãtur ad accuſandũ vxorẽ iure mariti. iij. q. iiij. §. aliqñ. ſed nõ reddit rõnem diuerſitatis nec illa iura videnṫ hec probare: non enim loquuntur qñ cauſa ſuggerente iudex voluit dilationẽ augere vel minuere. Dy. in regula indultũ. de reg. iur. li. vj. ⁊ Cy. in. l. j. C. de dila. ⁊ in auṫ. qui ſemel. C. qũo ⁊ qñ iu. videntur ponere hanc theoricã ꝙ terminũ datũ a lege cum miniſterio iudicis poſſit iudex ex cauſa abbreuiare vel elongare. ſic loquuntur iura alleg. in prin. gloſſ. ſecus ſi datur a lege ſine iudicis miniſterio quo caſu procedunt caſus excepti. dicitur autem terminus datus cum miniſterio iudicis qñ ius diſponit certum terminum prefigendũ a iudice. ſine iudicis miniſterio datur quãdo iuſmet per ſeipſum abſq̃ facto iudicis ſtatuit terminũ ad faciendum aliquid. Ratio vltimi dicti eſt quia indultũ a iure beneficium nemini eſt auferendum: vt in. d. regula in

dultum

Anto. Franciſc.
a ¶ Circa hoc an ĩpedimentũ vni⁹ diei cõtingens ĩ p̃mo anno dato ad ꝓſequẽdã appellationẽ ſit ſufficiẽs ad cõcedẽdũ ſcdm fatale dicas ꝙ nõ ſi impedit⁹ ſe nimiũ arctauit ⁊ potuit ꝓſequi ⁊ expedire cãm in primo anno ⁊ non fecit vt eſt mo. gl. ⁊ ibi ꝑ doc. i. c. cũ inveteri, circa fi. d ele. ⁊ hꝫ per Ang. ⁊ Ale. i. l. j. ff. ſi qs cau. ⁊ ꝑ glo. in. c. cupiẽtes. in. §. ceterũ. in verſi. viij. dies. de ele. li. vj. ⁊ ꝑ Io. an. ĩ reg. imputari. de reg. iur. li. vj. in mercu. ⁊ adde ꝙ impedimentum nõ ꝓſecute appellatiõis intra annũ non ꝓbaṫ ꝑ vnũ teſtẽ cũ iuramẽto in ſupplementũ ꝓbationis, vt eſt glo. reputata ſing. i. l. fi. §. illud. in verſi. euidẽtiſſimis ꝓbatiõib⁹. C. de tẽp. app. ſʒ alia eſt gl. in. l. fi. ff. q̃ met. cau.

✝ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Ex officio. vi de Ro. i fin. clv. inc. iudex a quo. Feli. in. c. cũ Bertoldus. col. vi. ʒ. de re iudi. ⁊ Fel. in. c. platorũ. col. vi. xvi. ſcdo caſu. ſ. de accuſ. Rot. deci. xvi. in antiqs. ⁊ i deci. xl. in cau. cẽ ſi appellatur. in tit. de ap. in nouis.

✝ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Duos caſus. Vide multa per Beor. nattã i repet. cle. ſepe. col. xxviij. cũ plurib⁹ ſeque. de Vb. ſig. ⁊ vide Roma. in q̃l. ccccxcvij. ici diligẽter pſcrutatis. col. j.

dultũ.Bar.plene proſequitur in.l.ij.ff.de re iu
di.⁊ tandẽ cõcludit indiſtincte iudicem poſſe cã
cognita dilationes datas a lege augere vel mi
nuere:pbat allegando caſus in quib⁹ iudex hoc
facit indiſtincte.Et primo pꝫ ſꝫ eũ in exceptio
nib⁹ dilatoriis ad quas ꝓponẽdas ius ſine indi
cis miniſterio ſtatuit terminũ.⁊ tamẽ iudex aſſi
gnat alium terminũ reſtringendo terminũ iuris
vt leg.⁊ no.in.c.paſtoralis.ſ.de excep.Scdo pꝫ
in tpe qd daṫ ad agenduꝫ qñ cã cognita limitaṫ.
l.titia.de accu.⁊.l.ſi ea.C.q accu.nõ poſ.⁊.l.diffa
mari.C.de inge.ma.Tertio in tẽpore dato ad pe
tendã ⁊ diffiniendã in inte.reſtit.vt.l.intra vtile.
ſm vnam lect.ff.de mino.Quarto in tpe dato ad
hereditatẽ adeundã:vt.l.ſi qs inſtituaṫ.ff.de he
red.inſti.Quinto in tpe dato iudicatis in actiõe
perſonali ꝙ datur a lege ſine iudicis miniſterio.
quinimo ꝙ plus eſt lex ſupplet ſꝫ iudex minuit:
vt.l.iiij.§.ſi qs condemnatus.ff.de re iudi.⁊ tñ iu
dex cã cognita põt illũ terminuꝫ abbreuiare:vt
l.ij.ff.eo.⁊ in.c.ꝙ ad cõſultationem.ſ.de re iudi.
Ang.de peru.in.d.l.ij.dicit opi.Bar.eſſe veram
qñ iudex vult abbreuiare vel elongare inducas
in pertinentibus ad iuriſditionẽ ſuã ſecus aũt ſi
hoc vult diſponere in pertinentib⁹ ad iuriſditio
nem ſuperioris.ideo dicit ꝙ termin⁹.x.dierum
ad appellandũ vel annus ad proſequẽdum ⁊ fi
niendũ nõ põt diminui.⁊ hec tangũt iuriſditio
nẽ ⁊ poteſtatẽ ſuperioris.alleg.gl.in auṫ.offeraṫ.
C.de lit.cõte.que firmat qd tps decendij ad ap
pellandũ nõ põt a iudice diminui.alle.etiã glo.
Jo.an.in regula indultũ.de reg.iur.li.vj.i fi.que
dicit qd electus qui habet tres menſes ad peten
dum confirmationem electiõis ſue.vt in.c.ꝙ ſit.
de elec.lib.vj.non põt eps mãdare vt ꝯfirmatio
nem petat intra menſem qꝛ nõ põt diminuere di
lationem datam a iure ſi nullo alio iure cõcediṫ.
11 ¶†Et per hoc dicit Ang.pfatũ ſtatutũ ciuita
tis quo caueṫ ꝙ declinans iuriſditionem pote
ſtatis tanꝗ clericus teneaṫ ꝓbare clericatũ corã
epo intra certũ tps nõ valere.dicit tñ valere ſta
tutum ciuitatis abbreuians terminũ prefixũ ad
appellandũ.alleg.gl.quã dicit ſing.in.l.preſcri
ptiõe.C.ſi contra ius vel vti.pub.que innuit vale
re cõſuetudinẽ vt intra.xij.dies poſſit appellari.
quaſi innuat ꝙ ſicut põt elongare.ita breuiare[a].
Aduerte tu ad glo.in dicta regula indultũ.que
videtur in hoc multũ dubitaſſe.Nam primo po
nit illã diſtinctionẽ.Dy.an terminus ſit datus
cũ iudicis miniſterio in fine.ſꝫ poſtea ponit aliã
theoricã dicens ꝙ indultũ a iure nõ debet dimi
nui.ſ.ab hoĩe ⁊ ſine cauſe cognitione.⁊ ita põt in
telligi illa regula q̃ dicit ꝙ cũ cauſe cognitione
poteſt diminui ⁊ ſic in hoc accedit ad opi.Bar.
Itẽ ab alio iure bene poteſt diminui etiam ſine
cauſe cognitiõe.vt ibi no.Aduerte mihi placet
ꝙ quaten⁹ iudex vult minuere vel elõgare termi
nũ in preiudiciũ poteſtatis ſuperioris nõ poſſit.
tex.eſt apertus in.c.ex inſinuatione.j.e.⁊ in.c.ve
nientes.de iureiuran.ſed quatenus factum tan
git ius partis tunc bene poteſt:licet illud veniat
retractandũ corã ſuperiore dũmodo ſtatuat in
pertinẽtib⁹ ad poteſtatẽ ſuã.de quo videtur tex.
hic.⁊.ſ.e.perſonas.Nã annus daṫ ad proſequẽ
dã ⁊ finiendã appellationẽ vt in cle.ſicut.eod.tit.
12 ¶†Et tñ lꝫ iudex a quo nõ poſſit prefigere ter
minũ reſpectu finiendi:vt in.d.c.ex inſinuatiõe.
qꝛ ceſſat imponere legẽ ſupiori:vt intra certũ ter
minum cauſam appellationis finiat põt tamen
terminũ reſtringere reſpectu ꝓſecutiõis qꝛ hoc
cõcernit ius partis:lꝫ ꝓſecutio debeat fieri corã
ſuperiore:vt dixi.ſ.c.proxi.⁊ ſic limitatur dictuꝫ
Ang.Itẽ aperte probat iſte tex.cũ.c.prece.illam
opi.Bar.vt etiã terminũ prefixum a lege ſine iu
dicis miniſterio poſſit iudex ex cauſa abbreuia
re quatenus non ĩponit legẽ ſuperiori nã iſte ter
minus anni daṫ ſine miniſterio iudicis:⁊ tamen
põt diminui ⁊ reſtringi vt hic.Nec ob.ſi dicaṫ [b]
a lege cõcedi:qꝛ iura iſta nõ loquunṫ diſpoſitiue
ſed narratiue innuentia tacite iudicis circa hoc
13 poteſtatẽ.¶†Et per hoc dicerẽ ꝙ exiſtente ma
gna cã puta ſcandalo vel alia vtilitate publica
ſuadente poterit iudex a quo minuere terminũ.
x.dierũ prefixũ ad appellãdũ qꝛ per hoc nõ pre
figitur lex ſuperiori imo ipſi parti que hꝫ appel
lare:nã ſicut poteſt terminus reſtringi reſpectu
proſecutiõis vt hic:ita ⁊ reſpectu appellationis
interponẽde,nõ eñ video in hoc rõnẽ diuerſita
14 tis reſpectu poteſtatis ſuperioris.¶†Et p hoc
dicerem quod licet ciuitas recognoſcens ſupe
riorem non poſſit ex toto tollere appellationeꝫ:
vt in.c.venientes.de iureiu.poterit tamẽ minue
re vel elongare terminũ appellãdi:ad hoc.d.gl.
in prealle.l.preſcriptiõe ⁊ per hoc notã.limito il
lud.c.venientes.qd eſt notandũ ⁊ mẽti tenẽduꝫ.
15 ¶†Dico etiã qd vbi iudex male arbitrareṫ in
reſtringendo vel in ampliando iuris terminũ ⁊
ſine cauſa poterit appellari:qꝛ in cõmiſſis iudi
cis arbitrio põt appellari ſi iudex male arbitra b
bitur:vt no.gl.in.c.ſuper his de accuſa.⁊ Bart.
in.l.ſi qua pena.ff.de verb.ſignifi.probaṫ.in.c.j.
de dila.vbi dixi,⁊ hoc in terminis noſtris videṫ
ſatis de mente Inn.in.c.ad petitionem.de accu.
16 vbi vide.¶†Plus dicit qd etiaꝫ vbi ius diſpo
nit ꝙ non detur minor dilatio.xxx.diebus.qd
nihilominus poterit iudex ex cauſa dilationem
minuere.ſed ſi cauſa moderationis nõ ſubeſt po
terit iuſte appellari ſm euꝫ quod bene notabis.
⁊ hec ſufficiunt quo ad hunc articulũ.Poteris
ad materiã ampliandã videre no.per Innoc.in
b d.c.ad petitionẽ.[b] ⁊ qd ibi dixi.⁊ qd dixi i.c.j.de
17 dila.¶†Querit eadem glo.an liceat indiſtincte
iudici reſtringere terminũ anni ſoluendo.refert
opiniones.Nã quidã dixerunt quod ſic in pre
iudicium ipſius appellantis:⁊ ſic intelligebant
tex.in ver.niſi ſed in preiudicium iudicis ad quẽ
ſecus.vt.j.eo.ex inſinuatione.Sed gl.tenet indi
ſtincte hoc fieri non poſſe.Poteſt eñ iudex pre
figere terminum appellanti quo ad iter arripien
dum vel ſe preſentandum iudici ad quem vel ad
aliter proſequendum.non autem reſpectu appel
lationis finiende.⁊ hanc opi.tenet que ſatis pro
baṫ.d.c.ex inſinuatione.Et ex his ſatis ꝓbatur
qd dixi.ſ.c.prece.eſſet eñ ponere manum in cõ
miſſis iudici ad quẽ ipſe tñ iudex ad quem pote
rit ex cauſa reſtringere hunc terminũ anni dãdo
breuiores dilationes ⁊ cõpellendo partes ad ꝓ
ſequendũ vt notanter ꝓbatur.j.eo.abbate.quod
18 intellige vt ibi diceṫ.¶†Et no.bene ex hac glo.
ꝙ ſententia manet rata ex ſolo lapſu termini ho
minis non expectato fine termini iuris.Deinde
iſta gl.querit quid ſi nõ fuit prefixus aliquis ter
minus a iudice a quo.Item quare ſtatuitur iſte
terminus reſtringendo terminũ iuris.Et reſpõ
de vt in ea que ſatis clare loquitur.⁊ nota ſi.glo.
¶Oppo.contra tex.de ſuperfluitate.nã in verſ.
ſi vero a grauamine diſponitur de appellatiõe.
que interponiṫ ante ſñiam.⁊ idem facit in verſi.
ſi ante ſñiam.Sol.colligi pt ex glo.in verſi.ante
litem conteſt.iuncta gl.in verſi.ante ſñiam.vt in
ver.ſi vero intelligatur qñ appellatur in iudicio
ante litem conteſt.ingreſſum.i.ante lit.conteſta.
puta ſuper aliqua exceptione dilatoria.nam ſm
canones in qualibet parte iudicij põt appellari:
licet ſecus ſm leges.de quo tñ dicendũ.vt dicã.
j.e.ſuper eo.ver.aũt.ſi ante intelligatur qñ appel
latur ante ſñiam poſt lit.conteſt.Aduerte quia
male iudicio meo declaraṫ tex.iſte in hoc paſſu
p gl.⁊ doc.Nõ eñ placet mihi vt iſte verſ.ſi vero
intelligaṫ aliquo mõ in appellatione extraiudi
ciali qñ ſiue appellaṫ ante lit.conteſt ſiue poſt ex
quo appellatur in iudicio nõ video aliquã diffe
rentiam citra deſertioneꝫ appellationis.vtroqꝫ
eñ caſu cõpellitur appellans ſtare iudicio illi⁹ a
quo appellauit.ar.in cle.ſicut appellationẽ.e.ti.
Jõ intelligo iſtũ tex.in ver.intra qd vſqꝫ ad ver.
preterea vt ponat tres caſus.Primo qñ fuit ap
pellatum poſt ſñiam:⁊ tunc ex non proſecutiõe
in termino manet rata ſñia vt hic.⁊.ſ.c.proximo.
Secundus qñ fuit appellatum extra iudicium

a ¶Et adde hic qd
dt ipe Pa.j.e.p
xi.N.⁊ p hoc di
cerẽ.⁊ ꝙ tps da
tũ ad appellãdũ
poſſit abbreuia
ri tꝫ Bal.in.l.pre
ſcriptione.in.ix.
col.idẽ tꝫ Bal.i
l.ſi.ad ſi.C.com
mi.vel epiſt.⁊ bñ
eſt verũ qd dicit
gl.in.d.l.preſcri
ptiõe ſolũ vult ꝙ
p conſuetudineꝫ
põt ꝓrogari tps
datũ ad appellã
dũ ⁊ ita illã glo.
no.ad hoc ibi ſo
lus Bal.i.vj.col.
⁊ dt qd raro ali
bi reperiṫ.Illam
glo.etiã qd ſing.
no.Ang.⁊ imo.i
l.ij.ff.de re iud.
Zacharias.
¶Adde Anto.
corſe.ſingu.ſuo
ix.in N ſi.appella
tio.p quo alleg.
gl.ſi.in.l.preſcri
ptiõe.C.ſi contra
ius vel vti.publ.
⁊ Bal.in auṫ.ei
q.⁊ in auṫ.hodie.
C.de tẽp.ap.vbi
cõcludit vt hic ⁊
hic p iudicem ⁊
partes.⁊ de qd.
etiã pretacta.vi
de Lanfran.ſ.al
le.c.⁊.§.nu.xliij.
verſi.q̃ro nunqd
tps.⁊ ibi celſus
in apo.ad ipꝫ.in a
verſi.p ſtatutum.
¶Adde an con
ſuetudine poſſit
induci vt nõ ap
pelletur Joã.de
ana.conſi.lj.
Anto.Franciſc.
¶Circa hoc an
per cõſuetudinẽ
poſſit induci vt
nõ poſſit appel
lari.Dicas re
gulariter ꝙ non
qñ appellãs eẽt
grauat⁹ qꝛ tunc
videreṫ tolli de
fenſio que inſur
git ex appellatio
ne ꝙ nõ põt fa
cere ipſa ꝯſuetu
do cum illa eſſet
hoc caſu irratio
nabilis q̃ nõ te
neret quia ad eſ
ſe cõſuetudinis
eſt qd ſit rõnabi
lis iuxta mate
riam.l.de quib⁹.
ff.de leg.⁊.l.ij.C.
q̃ ſit long.cõſue.
⁊ in.c.ſi.de cõſue.
⁊ an conſuetudi
ne poſſit induci
qd poſſit appel
lare eo caſu quo
eſſet forſan p ſta
tutũ ꝓhibita ap
pellatio:aut ali
quo caſu quo ẽt
de iure nõ poſſit
appellari:vide i
c.ſi duobus.hoc
e.ti.⁊ an p cõſue
tudinẽ poſſit tri
bui iuriſditio a
lias nõ habenti.
vide gl.in.c.acce
dẽtib⁹ q̃ dt ꝙ ſic
de exceſ.prela.⁊
no.in.c.ſi.de offi.
archi.⁊ in.c.per
lectis.xxv.di.
¶Vbi Innoc.⁊
cõiter cano.te
nẽt ꝙ in crimina
lib⁹ cauſis poſſit
per iudicẽ earum
tps abbreuiari.
⁊ idẽ Spe.in tit.
de accu.in.§.nũc
de tpe.circa fin.
Bal.in.l.ij.C.vt
intra certũ tẽp⁹
qd cri.ter.Bal.i
l.j.C.de requi.re.
Bal.in auṫ.qui
ſemel.C.quõ ⁊
qñ iu.vbi ĩducit
ad no.q.ĩ auṫ.iu
bem⁹.C.de indi.
Bal.in.l.ſi ea.C.
q accu.non poſ.
Bal.in.l.de die.
ff.q ſatiſda.cog.
⁊ his adde not.p
Bal.in.l.ij.circa
fin.C.quõ ⁊ qñ
iud.⁊ not.in.c.ex
poſita.extra de
dila.⁊.p.d.Ant.
in.c.j.de cle.non
reſi.⁊ per Imol.
in.l.ſi finita.in.§.
ſi plures.in.viij.
colũ.de dã.infec.
limita tñ pdicta
nõ procedere in
papa vel ſupre
mo principe qui
etiã ſine cauſa ⁊
abſolute poſſunt
immutare tps ⁊
oẽm dilationẽ le
galem mere ſeu
cõceſſam cum iu
dicis miniſterio.
tex.eſt i.c.ex ore.
quẽ ibi.põderãt
Pe.de ancha.⁊
Imo.j.de his q̃
ſi.a ma.parte.c.
iũcto.c.nulla.ſ.
de cõceſ.preben.

a grauamine, vt in ver. ſi vero a grauamine quo
caſu lꝫ non fuerit appellator ꝓſecutus in termi-
no auditur tñ appellans poſt terminũ vt videẗ
clare innuere iſte tex. in eo ꝙ verſi. ille ſi vero ve-
nit aduerſatiue ad ꝑcedentia. tex. tñ nõ declarat
quõ debeat audiri. Ego dico ꝙ ſicut appellanti
extra iudiciũ a grauamine nõ currit annꝰ niſi a
die illati grauaminis, vt i. d. cle. ſicut, ita ⁊ iſte ter
minus quem ſibi ꝑfigit non currit niſi a die illa-
ti grauaminis, qꝛ ſuccedit loco termini iuris. ſ.
an. vt no. Inn. j. e. ex rõne deleriẗ ergo extraiudi
cialis qñ appellans nõ fuit ꝓſecutus appella-
tionem a die illati grauaminis intra terminũ iu
19 ris vel intra terminũ hois. ¶ † Sꝫ nihilominꝰ
deſerta appellatione auditur iſte ſup iure ſuo. vt
hic ⁊ intelligo ꝑ viam querele non autẽ ꝑ viam
a appellationis. ⁊ rõ eſt[a] quare amplius audiẗ qꝛ
facta extraiudicialia non trãſeunt in rem iudica
tã. vt in. d. cõcertationi. e. ti. li. vj. ꝑ viam auteꝫ ap
pellationis non eſt vlteriꝰ audiendus vt in. d. c.
concertationi. Nec ob. ſi dicatur ꝙ iſte ver. ſi ve-
ro. loquaẗ cum appellatũ fuit etiã in iudicio vt
ptꝫ ꝑ dictionẽ ẽt, poſitã in tex. q̃ eſt implicatiua.
vt no. in. c. i. de cõmo. qꝛ nõ implicat vt ſit eadeꝫ
iuris diſpoſitio in vtraqꝫ ſꝫ ad inferẽdũ ꝙ iura
admittũt appellationẽ ſiue appelleẗ in iudicio,
ſiue extra. Tertiꝰ caſus eſt in ver. ſi añ. in quo ꝓ-
uidet qualitercũqꝫ ⁊ qñcũqꝫ appelleẗ añ ſniam
in iudicio ſiue añ lit. ꝯteſt. ſiue poſt. cũ loquatur
indiſtincte ⁊ eadem ſit ſemꝑ ratio. Nec ob. verba
illa añ litis ingreſſum etiã poſita in ver. ꝑce. que
videntur ꝓuidere appellationi etiã iudiciali, qꝛ
dico ꝙ large ponunẗ vt ſit ſenſus. i. anteꝙ ꝑtes
20 veniãt ad iudiciũ. ¶ † Op. aliter contra verſi. ſi
vero. videẗ em̃ ꝙ ibi non liceat paſſim appellare
imo debet ſubeſſe cã rõnabilis ⁊ exprimi. vt in. c.
vt debitꝰ. j. e. Soluit gl. in ver. paſſim. ꝙ ſm an-
tiqua tpa non erat neceſſe cãm exprimere ſꝫ indi
ſtincte admittebatur appellatio, hodie ſecꝰ vt in
contrario. Aduerte qꝛ. c. vt debitꝰ. non loquitur
in appellatiõe extraiudiciali ſꝫ iudiciali. iſte ve-
ro ver. ſi vero loquiẗ in extraiudiciali in qua eſt
dubium an in ea ſit cã exprimenda. Hoſti. diſtin
guit ꝙ aut appellaẗ a iudice extra iudiciũ. Et õ
bẽt exprimi cãe vel ꝓbabiles coniecture. j. e. bo-
ne. ad fi. ⁊ c. dilectꝰ. §. qꝛ vero. eo. ti. Aut appella
tur extra iudiciũ ab aduerſario ⁊ nulla cã reqriẗ
ſm eũ q ſic dicit intelligẽdã decre. cordi. e. tit. li.
vj. ⁊ ſic cũ dicto Hoſt. trãſeũt hic cõiter doc. Sꝫ
tu vide gl. in. c. cõſiderauimꝰ. de elec. que ꝑ illud
c. cordi. dicit cãm exprimẽdã licet appelletur ab
aduerſario ⁊ non a iudice, ⁊ ꝑfecto ſatis bene fa
cit illud. c. in eo ꝙ loquiẗ indiſtincte, verba tamẽ
videntur ſonare cũ appellaẗ a iudice in eo ꝙ fit
mentio de apoſtolis ⁊ de termino a iudice ꝑfigẽ
do. Vide tñ ibi gl. in ver. interlocutoria. ꝓpe fi-
nem que ponit diuerſas opi. ⁊ Io. an. in nouel-
la. Concluderem ſic, ꝙ aut appellatur extra iu-
dicium a iudice ⁊ caſus eſt clarus, vt eſt tex. in. d.
c. cordi. Aut appellaẗ extra iudicium a parte, et
tunc eo caſu quo talis appellatio neceſſitat ad-
uerſariũ ad ꝓſecutionem abſqꝫ alia citatione cã
debet exprimi. ſic intelligo. c. j. iũcto. c. vt circa. õ
elect. li. vj. Aut neceſſitat ad ꝓſecutionem abſqꝫ
alia citatione. qõ eſt regulare in appellatione ex
traiudicialiter interpoſita ab aduerſario vt not.
in gl. ſeq. ⁊ Inn. in. d. c. dilecti. de maio. ⁊ obedi. ⁊
tunc reſpectu validitatis nõ requiretur expſſio
cãe cũ ſit parui effectus ſicut nec in citatiõe, vt di
xi in. c. ꝑterea. de dila. ꝑ Bar. in. l. inter accuſato-
rẽ. ff. de pub. iud. ſꝫ quo ad effectũ obtinẽdi retra
ctationem attẽtorũ opꝫ ꝙ appellatio fuerit in-
terpoſita ex veriſimili ⁊ ꝓbabili cã. vt notãter vi
detur innuere in. c. bone. j. e. ⁊ dic vt ibi dicetur.
21 ¶ † Op. ⁊ videtur ꝙ etiã extra iudiciũ interpo-
natur appellatio, vt. j. e. bone. ⁊. s. de ele. c. conſi-
derauimꝰ. ⁊. c. auditis. cũ multis ſimi. Sol. gl. in
ver. nec ſolẽt. metu ʒij dicit ꝙ ꝓprie ſumpto vo
cabulo appellatio interponitur in iudicio qꝛ ap
pellatio non fit niſi a iudice. hinc diffiniẗ ap-
pellatio. continet querelã inique ſententie. Improprie vero etiam dic
tur appellatio illa que interponitur extra iudicium. ⁊ ita poteſt intelli
gi hec litera. ⁊ ponit gl. duos modos exemplificandi hanc literam vt
ptꝫ in ea. ⁊ no. bñ gl. pro his que ſupra in notabilibus dixi. Et ideꝫ in
effectu voluit hic Inn. dicens ꝙ licet ꝓuocationes iure appellatio-
nis per oĩa cenſeantur: eſt tñ differentia ſꝫ eũ: qꝛ in propria ⁊ ſtricta lo
cutione appellationis appellatio eſt illa que fit in iudicio ⁊ cauſa iam
cepta. prouocatio que fit extra iudicium ⁊ in cauſa nõ cepta. vnde di-
22 citur prouocatio ad cauſam ſcꝫ incipiendam. ¶ † Secunda differen-
tia: qꝛ in iudicio appellans non proſequens intra terminum aſſigna-
tum non auditur amplius ſuper eo ſuper quo appellauit vt hic ⁊. s. c.
proxi. ſecus in prouocatione extraiudiciali. qõ declara vt. s. dixi. ⁊ vi-
de tex. in. c. cõcertationi. e. ti. li. vj. Dicit Hoſti. eſſe ⁊ alias differentias
de quibus remittit. j. e. bone. vbi dicetur. Vide etiã aliam differentiam
que colligi põt ex no. j. e. non ſolũ. lib. vj. in gl. fi. in ver. extraiudicialis
fuit appellatio. Colligo etiam alias differentias ex no. per Inn. in. c.
qꝛ propter de elec. in vlti. col. ⁊ in. c. cum nobis. eo. ti. in. j. colũ. ⁊ in. c. ad
23 diſſoluendũ. de deſpon. impu. ¶ † Sed quero nunqd pretextu appel
lationis extraiudicialis que interponiẗ contra aduerſarium teneatur
aduerſarius coram ſuperiore cõparere. Glo. iſta no. dicit ꝙ non. idem
tenet Inn. in. c. dilecti. de maio. ⁊ obe. probo ꝑ. l. fi. C. de exhib. reis. vbi
patet neminem citandum verbaliter vel perſonaliter niſi iudex prius
decreuerit per quẽ tex. probaẗ ꝙ etiã nũtius generalis deputatus ad
citationes faciendas nequid citare ſine mandato ſpeciali iudicis. ⁊ de
24 hoc ibi per Bar. ¶ † An autẽ iudex poſſit committere parti vt citet
aduerſariũ: videtur tex. ꝙ ſic in. l. eum qui. §. ſi epiſtola. ff. de furt. ⁊ per
Bar. in. l. iuſte. ff. de acquirẽ. poſ. ⁊ not. in. c. cũ dilectus. de do. ⁊ contu.
25 ¶ † An aũt ſibi ſit credendum ſi dat hoc ſibi cõmiſſum a iudice. dic ꝙ
b nõ[b] vt no. Spec. in tit. de cita. §. ſequitur. poſt prin. Aſſumit enim ſibi
officiũ. ideo non eſt credẽdum ſibi maxime in facto proprio: facit qõ
no. Bar. in. l. lucius titius. ff. de fideiuſ. Realem aũt citationem põt
facere pars quãdoqꝫ propria autoritate vt ſi videat debitorẽ ſeu cri-
minoſum fugiẽtem. vt. l. ait pretor. §. ſi debitorẽ. ff. de his que in fraud.
cre. ⁊. l. nullus. C. de iude. vide qõ dixi in. c. j. ⁊. c. cũ nõ ab homine. de iu
26 di. ¶ † Limita primum dictũ gl. ꝙ pars non tenetur cõparere virtu-
te appellationis extraiudicialis. ſcilicet regulariter. Fallit vbi a iure
aliud ſtatuitur vt in caſu. c. j. de elec. lib. vj. ⁊ ſimi. Effectum aũt huius
27 appellationis extraiudicialis dicam in. c. bone. j. eo. ¶ † Opp. cõtra
verſi. preterea. videtur em̃ ꝙ in manifeſtis ſit admittenda appellatio:
qꝛ ſolum videtur interdicta in facto notorio: vt in. c. romana. §. ſi auteꝫ
poſt ſententiam. eo. ti. li. vj. Soluit gl. in verſi. manifeſtus. ꝙ hic capiẗ
manifeſtum pro notorio. ⁊ no. glo. quod in manifeſtis admittitur ap-
pellatio. adduco ad hoc tex. iuncta glo. iij. q. v. quia ſuſpecti. Et in quo
differt manifeſtum proprie ſumptum a notorio. vide quod no. in. c. ve-
ſtra. de coha. cle. ⁊ mulie. Et intelligo. tex. iſtum quod in notorijs non
28 admittitur appellatio prout dicã. j. e. cũ ſpeciali. §. porro. ¶ † Oppo.
contra tex. in eo ꝙ dicit apoſtolum excommunicaſſe corinthũ abſen-
tem ⁊ irrequiſitum. videtur enim ꝙ excommunicatio non ſit ferenda
niſi cõpetenti monitione premiſſa etiã ſi delictum ſit notoriũ qꝛ excõi
catio nõ fertur ab hoĩe niſi pro contumacia vt no. gloſſ. in. c. epi. xj. qõ.
iij. Glo. fi. ſoluit tripliciter primo ꝙ apoſtolus non requiſiuit iſtum ab
ſentem citando. ſ. peremptorie ⁊ iudicialiter, ſed bene admonuit eum
prius ad penitentiã. do. Ant. impugnat hoc dictũ gl. qꝛ opꝫ ꝙ ſpecia
liter citetur ſm eum ad ſniam. Mihi non placet dictum ſuum: qꝛ ſuf-
ficit ꝙ per priores citationes vel vnicã peremptoriã appareat de con
tumacia excõicati. tũc em̃ ſine alia citatione ad ſniam audiendam põt
excõicari: vt probaẗ in. c. j. de iudi. ⁊ vide qõ ibi late dixit ad idẽ. xj. q.
iij. certũ. tenet Inn. in. c. ex parte. el. j. de ver. ſig. vbi dixit ꝙ ſi prelatus
precipit ſubdito ꝙ faciat vel non certum quid qõ ſpectat ad officium
ſuũ: ⁊ ille trãſgreditur preceptũ. põt eũ excõicare ſine alia citatione vel
monitione: qꝛ iam habet eũ in cõtumacia. ⁊ vide per eũ ibi in vlt. col. ⁊
vide formã citãdi quo ad excõicationẽ ferendã per text. notabilẽ iun-
cta gl. in. c. cõſtitutionẽ. de ſen. excõ. lib. vj. Et puto quo ad text. noſtrũ
poſſe ſatis hanc primam ſolutionẽ tolerari. qꝛ ex quo factum erat no-
torium nõ requirebatur cauſe cognitio: ⁊ ſic per cõſequens nec factum
iudiciale. vt in. c. quoniam. de fi. preſby. ideo ſufficiebat illũ admonere
extraiudicialiter vt ſe emẽdaret quod cum non fecit potuit excommu
nicari. Pro hoc facit. c. nouit. de iud. vbi dicitur ꝙ ſi peccator non au-
dit eccleſiã debet haberi pro ethnico ⁊ publicano id eſt excommunica
ri: vt ibi. ⁊. ij. q. j. ſi peccauerit. facit qõ leg. ⁊ no. in. c. dilecto. de ſen. excõ.
vbi vide per doc. ¶ Secunda ſolutio eſt ꝙ apoſtolus illum requiſi-
uit per prius. ⁊ not. hanc ſolu. facit em̃ pro his que ſupra dixi vt nõ ſit
29 neceſſaria citatio ad excõmunicationem audiendam. ¶ † Tertia ſol.
ꝙ requiſiuit illum per appellationẽ diſcipulũ ſuũ. No. hãc ſolutioneꝫ
ex qua habes iudicem poſſe citare per familia rẽ ſuũ. pro hoc facit qõ
not. in. d. c. cauſa delicti. de do. ⁊ contu. ⁊ per Barto. in. d. l. iuſte. ⁊ facit
text. in. d. §. ſi epiſtola. quod intelligo dummodo conſtat iudicem illi
hoc iniunxiſſe. ideo poteſt fieri commiſſio cum literis iudicis. facit. c.
prudentiam. in princ. de offic. delega. ⁊ hanc ſolu. gloſſ. ſequuntur hic
30 Inn. ⁊ Tanc. ¶ † Hoſti. dicit ꝙ licet notarius quo ad ſatiſfactioneꝫ
vel reſtitutionem

♣ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Ratio eſt. Vi
de Ang. in cõſil.
clxvij. inci. in fa-
cto ꝓponiẗ. alex.
in ꝯſil. lix. in. iij.
co. i ſi. in. iiij. vol.
Rap. cu. in ꝯſil.
xliiij. And. ſicul.
i ꝯſil. xliiij. iiij. vo.
Zachari. is.
b ¶ Dic ꝙ nõ ad
de Bal. in. l. ſi vt
ꝓponis. la. ij. ibi
ad fin. ibi gl. ij. ex
pte. C. quõ et qñ
iud. ⁊ oino in ad
di. ad Spe. in lo-
co ꝑ iſtum alleg.
ver. qñqꝫ. vbi di
cit partẽ nõ tene
re ei credere niſi
ferat literas cita
torias manu no
tarij de mãdato
iudicis ſubſcri-
ptas q̃ caſu cre-
dẽdũ eſt. ſꝫ tñ de
relatiõe ei credi
nõ dꝫ. vt ibi ꝑ eũ
⁊ per Philip. in
c. cum parati. q.
vij. e. ti. ⁊ and. de
bu. in. c. j. s. de iu
dic. An aũt nun
tio ꝑncipis ſine
literis credaẗ. vi
de Rebuf. in. l. ꝓ
hibitũ. in prin. ⁊
ibi in apoſtil. C.
de iure fiſc. lib. x.
Anto. Franciſc.
¶ Circa iſtam
materiã citatio-
nis ⁊ ꝯmiſſioneꝫ
de citando. vide
plenã glo. in. c. j.
de mili. vaſa. qui
cõ. eſt. in vlti. gl.
⁊ vide glo. in. c. j.
de illicita. xix. q.
iij. ⁊ gloſſ. in. c. ſi
ẽps. q. ij. adde tñ
ꝙ vbi nulla eſt
citaio vel qꝛ nõ
emanauit vel qꝛ
nõ tꝫ vide plene
ꝑ Inno. in. c. ꝑ
pterea. de reſcri.
⁊ in. c. querelam.
de ꝓcur. ⁊ Bart.
j. l. ſi cũ nulla. ff.
de re iu. ⁊ in. l. vir
bonꝰ. ff. iu. ſo. ⁊ i
l. ſi pſ. C. ne õ ſta.
defuncto.

vel reſtitutionem faciendã abſens ꝛ irrequiſitus poſſit con
demnari,nunq̃ tñ excõicabitur niſi monitione premiſſa.vt
in.d.c.ſacro.ꝛ hodie deb et excõicari in ſcriptis:vt in.c.j.eo.
ti.li.vi.Jdeo cũ hic loquamur de excõicatiõe dz litera cum
31 ſuppletione legi.¶ † Alij vero dicũt ſm eũ nullũ abſentez
cõdemnandum niſi ſit contumax.iij.q.ix.per totum.C.quo
modo ꝛ qñ iudex.per totũ.ff.q̃ ſnie ſine ap.reſcin.l.j.§.item
cum ex eo edicto.Unde nullus q̃tũcunq; notorius ſine ci
tatione ꝛ monitione condẽnandus eſt.Et hoc fatet̃ Hoſti.
iuſtius ꝛ tutius.tũ q2 multi dicunt̃ notorij qui nõ ſunt.ſ.e.
conſuluit.tum q2 notorius qñq; hʒ legitimas exceptiones
que ſunt admittende.de offi.deleg.ex parte.ij.tum q2 oĩs cõ
demnatio maxima nimis accelerata odioſa eſt in.c.cũ ber
32 toldus.de re iud.¶ † Aduerte tñ q2 in hoc iura vident̃ va
ria ꝛ doct.opi.vt plene no.in.d.c.veſtra.de coha.cle.ꝛ mu.ꝛ
in.c.ad noſtram.ij.de iureiur.ꝛ vtrobiq; dixi:ſed conclude
vt ſemper mihi viſum fuit cum queritur an ĩ notorijs requi
ratur citatio.ꝙ aut loquimur in alijs ſententijs a cenſura ec
cleſiaſtica aut in cenſura eccleſiaſtica.Primo caſu ſi factum
eſt ita notorium qḋ certum eſt abſenti defenſionem non cõ
a petere non requiritur de neceſſitate citatio.[a] ſic intelligitur.
c.cum olim.de re iudi.ꝛ.c.bone.el.j.de ele.ꝛ.l.ij.§.ꝙ ſi de fru
mẽtaria.ff.de admi.rerũ ad ciui.pert.ꝛ.l.ictus fuſtiuʒ.ff.de
his qui no.infa.ꝛ vtrobiq; per Bart.facit tex.ꝛ ibi ꝑ Jnn.
in.c.q̃to.de tranſla.prela.Aut dubiũ eſt an abſenti poſſit
cõpetere aliqua excuſatio ꝛ requiritur citatio:alias nõ vʒ
ſnĩa ſic intellige.c.fi.de offi.deleg.lib.vi.Jnn.in.c.tua.de co
ha.cle.ꝛ mu.ſic reducas ad concor.opi.contrarias.Jn ſen
tentia vero excõicationis ſemp credo admonitionẽ compe
tentẽ debere precedere:q2 vt.ſ.dixi excõicatio fert̃ rõne cõ
temptus:vt in.c.ij.de cõſti.li.vi.Jdeo oportet admonitio
nem debere precedere:q2 primo non conſtat de conceptu.
33 ¶ † Jdõ dicitur ꝙ nunq̃ fertur excõicatio ab hoĩe niſi ra
tione contumacie:vt no.glo.in.d.c.epiſcopi.Jn alijs vero
ſentẽtia eſt pene promulgatoria.vnde cum iam conſtat de
delicto fruſtra fieret admonitio cum per penitentiam non
deſinat eſſe nocẽs:vt.l.pe.ff.vi bo.rap.excõicatio autem eſt
medicina:ꝛ fertur vt quis ſe corrigat.vt in.c.j.de ſent.excõ.
li.vj.ꝛ.xj.q.iij.audi deniq;.Debet ergo prius requiri vt ap
pareat an velit ſe emendare.

1 ¶ Appellatio ſuſpendit iuriſditionem iudicis quo ad
illam cauſam tantum ꝛ non quo ad aliam penitus ſepara
tam etiam reſpectu eiuſdem perſone.
2 Judex a quo extitit appellatum an poſſit per appellantez
in alia cauſa recuſari vt ſuſpectus.4.5.
Suſpicio iudicis an poſſit de vtroq; iure allegari tã re
ſpectu delegatorum:q̃ ordinariorũ:tam cum expreſſiõe
cauſe q̃ ſine.4.
3 Animus ſiue bonus ſiue malus preſumitur ex geſtis.
6 Judex de imperitia vel negligẽtia tenetur ad intereſſe par
ti licet a ſuo ſententia non prouocauerit.

Ad hec. Si corã iudice a quo in vna cau
ſa appellaui poſſum in alia cõ
ueniri niſi eũ recuſem vt ſuſpectũ.ꝛ nõ diuidit̃.
¶ Caſus literalis.Aliquis appellauit ſup ali
qua cã:pendente appellatiõe conuenitur vel accuſat̃ ſuper
alio q̃ ſuper eo ſuper quo appellauit.queritur an teneatur
ſtare ſub illo a quo appellauit.appellatiõe pendente.Rñ
det papa ꝙ ſi voluerit põt eum tanq̃ ſuſpectum recuſare.
alioquin ſtare dʒ iudicio eiꝰ:ꝛ precipue ſi iudex ſuus ordi
1 narius exiſtat Ber.¶ † No.j.ꝙ appellatio ſuſpendit iuriſ
ditionẽ iudicis in eadem cauſa dũtaxat in qua eſt appel
latum:non aũt quo ad aliam cãm prorſus ſeparatam.ꝛ ſic
b no.caſum[b] in quo iudicis iuriſditio quo ad quid eſt ſuſpen
ſa reſpectu certe perſone a quo ad qd remanet in ſuo eſſe:ꝛ
eſt vera rõ decidẽdi:qm̃ grauamẽ eſt immediata cã appel
lationis:qḋ grauamen nõ cõtingit reſpectu aliarũ cauſarũ
ꝛ ideo nõ hʒ ſuſpẽdere iuriſditionẽ iudicis in alijs cauſis.
¶ No.ij.quẽ poſſe cõpelli ad reſpondendum eodem tẽpo
re coram diuerſis iudicibus in diuerſis tamen cauſis.Naʒ
in cauſa appellationis litigabat hic coram iudice ad queʒ
de nouo põt accuſari vel ꝯueniri corã iudice a quo.¶ No.
iij.ex fi.litere ꝙ diſpoſitio huius.c.vẽdicat ſibi locũ etiã in
delegato.Pone exẽplũ:cauſe varie ꝛ diuerſe fuerunt cõ
miſſe delegato.fuit prius vna incepta ꝛ ab ea appellatum
certe ea pendente poteſt conueniri in alijs coram eodẽ:vel
pendente appellatione in vna finge nouã literarũ impetra
2 tionẽ ſuper alia.¶ † Opp.ꝛ videtur ꝙ pretextu pendentie
appellationis non poſſit iudicem a quo tanq̃ ſuſpectuʒ re
cuſare.hʒ enĩ ſi eum grauauit promptum remedium appella
tionis.vt dicit tex.in.l.vna.ff.apud eũ a quo appel.Soluit
glo.ꝙ cõtrarium procedit ſm leges ſm quas iudices nõ
ita de facili recuſatur:ꝙ hic dicit̃ ꝓcedi ex diſpoſitiõe ca
nonica qḋ tñ limitandum put le.ꝛ no.ſ.eo.ꝓpoſuit.vt.ſ.in
crimine manifeſto nõ poſſit iudicẽ recuſare ꝑtextu appel
lationis pendente.Hanc ſol.glo.que fuit Lau.expreſſius
tenuit Goſ.ꝙ aliud ſm leges ꝛ aliud ſm canones.qḋ decla
rabat Hoſt.vt ſicut leges reſtringunt appellationes: ita ꝛ
recuſationes.ſ.eo ſuper eo.Sed certe hec ratio non eſt ve
ra ſaltem in delegatis:q2 illi facilius recuſantur de iure ci
uili ꝙ canonico:vt probat in.c.cũ ſpeciali.ꝛ.c.ſecũdo requi
ris.ſ.e.ꝛ in.l.apertiſſimi.C.de iud.Nã de iure ciuili poſſunt
indiſtincte recuſari etiã nulla cauſa expreſſa.dum tamẽ nõ
appareat recuſatio calũnioſa:vt in iuribus ꝓallegatis.
Sed de iure canonico opus eſt allegare ꝛ probare proba
bilem cauſam vt in dictis iuribus.¶ Secũda lect. poſuit
Ja.ꝙ lex cõtraria loquitur in ordinario:iſta de re.in dele
gato.ꝛ exponit tex.ibi iudicis.i.delegati ꝛ ibi alioquin.i.ſi
non ſit delegatus.ꝛ ibi maxime pro tantum.Sed hec ꝓba
tur ſm Jo.an.ſ.e.propoſuit:que in ordinario loquit̃.Jtez
dicit ꝙ ſatis reprobatur hic in ſi.non extorquendo literaz.
¶ Tertia lec.ponitur per Jnn.vt poſſit iudex recuſari nõ
ex ſola appellatiõis pendẽtia ſed ex alia iuſta cã.¶ Quar
ta ponitur per eundem:vt procedit iſte tex. ſcḋm iura anti
qua ſcḋm que licebat ſine cã appellare ſic etiam recuſare.
¶ Quinta lectu.ponit Hoſt.vt tex.iſte intelligatur appel
latione pendente lex vero loquat̃ ea finita.¶ Sexta ponit̃
per eundẽ vt contrariũ procedat quãdo iudex non recipit
appellationẽ.hic ꝛ.ſ.eo.c.propoſuit.ꝛ.c.accepta.qñ iudex
recipit ꝛ approbauit ad hoc.ſ.e.c.ſepe.ꝛ.ſ.de offic.deleg.c.
paſtoralis.§.preterea.ꝛ certe iſte continent diuinationem.
¶ Septimam lec.ponit Joã.and.dicens ꝙ ſola pendẽtia
appellationis non facit iudicem recuſari vt ſuſpectũ: ab
ſurdum enim eſſet cum ex facto meo:ꝛ nuda mea volun
tate procedit appellatio forte ex falſa cauſa:ꝛ ad hunc finẽ
interiecta:vt effugerem ꝛ impedirem iuriſditiones iudicis
mei:ideo dicit qḋ ſicut in alijs recuſationibus ſic ꝛ in iſta re
curretur ad arbitros coram quibus non erit mihi ſatis ꝓ
bare pendentiam appellationis:imo habeo neceſſe proba
re veritatem grauaminis quo probato arbitri pronuntia
bunt illum ſuſpectum.ꝛ demum ad alium finem ſcilicet ad
reuocationẽ grauaminis habeo probare idem coram iudi
ce ſpoliationis.nec eſt hoc nouũ.ſ.de teſt.veniens.ij.de re
ſti.ſpo.ſolicite.Jtẽ ſm eũ non eſt ſatis ad recuſandũ iudi
cem probare grauamen ex re tantum quod appareat non
fuiſſe ex mente ſʒ in cauſa appellationis ſufficit ꝓbare gra
uamen ex re:vt no per eum.ſ.eo.ex parte.Hanc lec.Jo.an.
ſequitur hic domi.Ant.ꝛ cõmuniter moderniores ſequen
tes.ipſe tñ do.An.aliter refert dicta Jo.and ꝙ ipſe intelle
xit iudicio meo.Dicit enĩ referendo ꝙ ad obtinendum in
cauſa reuocationis nõ ſufficit probare grauamen ex re tan
tum.i.grauamen re ipſa.ſed oportet ꝙ probet grauamẽ ex
mente.i.ex propoſito grauantis.ſic etiã refert ꝛ ſequit̃
Bar.in.d.l.vnica.ſed ꝓ certo Jo.an.nõ ſic loquit̃ ſed ſoluʒ
videtur requirere ꝙ nõ appareat grauamẽ ex re tantũ.non
enĩ requirit vt probet ꝙ ex mente ꝓceſſit:ſed ꝙ non appa
reat de cõtrario:quare puto ꝙ in dubio ꝓbato grauamine
3 preſumi debeat ꝙ ex malo animo ꝓceſſerit.¶ † Oz in ma
leſactis preſumitur malus animus:vt in.l.j.ꝛ qḋ ibi no.ꝑ
Jnn.de preſum.ꝛ in.l.nam ludus.ff.ad le.aquil.Ad idem
gloſſ.notabilis.in.c.cum adrianus.xij.diſt.que dicit queʒ
preſumendum inimicum illius quẽ ſalutare nõ vult.Et in
c telligo[c] illam gl.qñ erant ſoliti ſe ſalutare vel vnus ſaluta
tur ab alio ꝛ ille non vult reſpondere.facit quod not.glo.
in.c.cũ ſuper.de off.delega.Et hanc ſniam expſſe reperio
ſentire gl.ſ.ij.q.vj.hoc etiã ꝛ in.c.ꝓpoſuit.ſ.eo.Cõclude er
go ꝙ de iure canonico nõ ſufficit ꝓbare appellationis pen
dentiã ad effectũ recuſandi iudicẽ a quo in alia cauſa: ſed
eſt neceſſe ꝓbare grauamẽ non ſolũ re ipſa:ſed etiã ex ꝓpo
ſito.Sed in dubio dico preſumendũ malũ animũ.ſed.ſi ap
pareret ex cõiecturis iudicẽ grauaſſe ñ ex mẽte:hoc nõ ſuf
ficiet:q2 ſuſpicio fundat̃ ſuper iniquo animo:non aũt ſup
grauamine:vt no.in.d.c.cũ ſup.ꝛ ſic intelligo Jo.and.hic.
4 ¶ † An aũt hec ꝓcedãt de iure ciuili diſtinguo ſic.q2 aut
d loquimur in delegato ꝛ põt recuſari[d] etiam ex nuda volun
tate dũmodo recuſatio non appareat manifeſte fruſtrato
ria:vt no.in.l.apertiſſimi.ꝛ.c.cũ ſpeciali.ꝓalleg.ꝛ ſic non
opʒ ꝙ probetur etiã realitas grauaminis. Aut loquimur
in ordinario ꝛ puto ꝙ olim nõ poterat recuſari maxime ex
hac ſuſpiciõe:q2 pẽdebat appellatio quãtũcunq; probat̃

a ¶ Requirit̃ citatio.tu dic vt diſtiguẽdo cõcluſi.in apoſt.ad iſtũ.in c.accepta nimis.in ver.nõ cõpetere.ſ.de reſt.ſpol.
+ Sebaſti.Sapia.

a ¶ Citatio.vide Bal.in.l.ea que.co.ix.verſ.tertio querit̃ in princi.C.de accu.inod.Taurinenſes in l.vt vim.col.ij.ff.de iuſt.ꝛ iure.do.Franciſ.curt.in cõſi.xx.col.iij.cũ ſeq.ꝛ in cõſil.xxj.col.ij.Ro.in cõſ.ccccxix.in prin.ĩ premiſſa.colũ.ij.Are.in cõſi.clxv.inci.ſicut Jo.dicit.col.xj.
+ Sebaſti.Sapia.

¶ No.caſum.vide qḋ ex hoc decidit Rot.deciſ.xxxj.incip.Jtẽ ſi ab excõicatiõe.ĩ tit.de appella.in nouis.cuius meminit Peru.ꝛ Dec.hic.
+ Sebaſti.Sapia.

c ¶ Et intelligo.Hec refert ꝛ ſequtur Feli.in proe.gregoria.colũ.v.N.in tex.ibi ſalutem.ꝛ ibi ponit ecõtra qḋ ex ſalutatiõe probatur remiſſio iniurie ꝛ de effectu ſalutationis ponit idẽ Fely.in.c.cũ ſup.col.iij.ver ſic.quarta cã eſt de illa qui nõ ſalutat.ſ.de offic.delegati.

d ¶ Recuſari.ad de Alexã.conſil.clxxx.ij.libr.ꝛ an recuſatio ꝛ appellatio a pari ꝓcedãt.vide Rom.conſi.ccxx.

realitas grauaminis per tex. illius. l. vnice. que p̃ſupponit
offenſionem ⁊ tñ denegat recuſationem reddẽs cauſaȝ, q2
poteſt denuo appellare. Et pōt eſſe illius deciſionis rō q2
olim ordinarius nō poterat de iure ciuili recuſari. vt not.
in. d. l. apertiſſimi. ⁊ bene facit tex. in. d. l. vnica. Hodie ve-
ro puiſum eſt vt poſſit peti adiūctus nō aūt pt in totū re
cuſari. vt in aut. ſi vero cōtigerit. C. de iudi. in. d. l. aptiſſi
mi. quare puto ꝙ etiā hodie de iure ciuili poterit pbato
grauamine mō p̃dicto peti adiūctus ſm ꝙ dicitur in p̃al-
legat. aut. ſi vero contigerit. ⁊ ſic limito illā. l. vnicā. ⁊ hec
plus placent ꝙ qđ ibi voluit Bar. qui videtur velle idem
fuiſſe ⁊ eſſe hodie de iure ciuili ꝙ de iure canonico, vt pba
to grauamine ex pposito poſſit iudex recuſari. Mouet̃ q2
hoc pbato, pbatur iniuria verbalis ſeu realis, ppter quaȝ
poteſt appellari ſm opi. Pla. C. eo. l. ſi qs puocatiōe. que
appellatio ppter iniuriā habet impedire iuriſditionē iu-
dicis in alia cā, vt. C. ſi quacūqȝ p̃di. pot. l. vna. ⁊ ita ſentire
refert Guil. de cu. in. l. arbitrio. ff. qui ſatiſd. cog. Sed certe
dicta ſua in hoc mihi non placent. Nā in. l. ſi quis puoca-
tione. deuoluitur iuriſditio ſolum quo ad illā cām, vt ibi
no. p gl. ⁊ Bar. ſed nos loquimur hic quo ad aliam cām.
Nec obſt. l. vnica. C. ſi quacūqȝ p̃di. po. q2 illa. l. ponit caſuȝ
ſpecialem vt ibi cōiter no. ⁊ dico in. c. cū ſpeciali. j. e. vel dȝ
intelligi qñ iniuria fuit allegata a iudice extraiudicialiter
pcedente. ſecus ſi iudicialiter. d. l. vnica. ff. apud eū a quo
ap. ⁊ vide in ar. quod not. glo. in. c. preſentium. vij. q. j.
5 ¶ † Sed iuxta p̃dicta quero qd ſi appellās fuit cōtumax
in appellatione pſequēda nunqd poterit virtute illi⁹ gra
uaminis iudicē illū in alia cā recuſare. Sol. Tanc. Vicē. ⁊
Inn. tenēt ꝙ non. q2 ſicut talis cōtumax non appellat. ita
nec recuſat. s. c. pxi. ⁊ j. e. ſup eo. ij. qđ eſt notādū p limita-
tione huius. c. d. Ant. dicit ꝙ cōtumacia in non pſequen
do nō repellit ſemp ab appellādo iuxta no. j. eo. c. directe.
Vñ putat ꝙ eo caſu ꝙ poterit appellare nō tollet̃ recuſa-
tio ſi pbetur grauamē ⁊ poterit ad aliū finē grauamē oſtē
dere licet non poſſit appellationem pſequi. argu. j. de ſen.
excō. licet. li. vj. Ego puto ꝙ indiſtincte poterit iudicē re-
cuſare pbando grauamen mō p̃dicto, licet appellationem
deſeruerit, q2 vt dixi recuſatio fundat̃ ſup malo animo iu-
dicis, ſed malus animus non mutat̃ p deſertionem appel

> Sebaſti. Sapia.
> a ¶ Proceſſum iu dicis. Vide bal. in aut. ſi q ex con ſenſu. col. ij. verſ. deinde not. C. de epi. audi. cū alle gatis p alex. in. l. ij. col. iij. ff. ſi qs i ius vo. nō ierit.

lationis. Unde licet p deſertionem ſnīa trāſiuerit in rē iu-
di. vt non audiat̃ amplius volens appellationē pſequi, tñ
bene poterit adducere grauamē ad aliū finem. ſ. ad iniquū
iudicis animum pbandum. arg. in. c. veniens. ij. de teſt. ⁊ d
6 c. licet. de ſent. exc. lib. vj. ¶ † Probatur p ſimile, licet em̄
qs a ſnīa non puocauerit, tamē poſtea poterit agere ꝯtra
iudicem, q2 malitioſe vel p imprudentiā condemnauit eū.
inſti. de obl. que ex quaſi delic. naſcun. in princ. Nec ob. ſibi
exceptio rei iudicate a qua nō eſt appellatum, q2 alie ſunt
perſone inter quas nunc agit iudex ⁊ pars, alie inter quas
primo agebatur. Item modo ad aliud agit̃, q2 ad intereſ-
ſe ad alias penas, ⁊ ad aliud primo. ſ. ad rē q̃ petebat̃. Hoc
tennit Inn. in. c. ſacro. de ſent. excō. ⁊ gl. in. c. paſtoralis. §.
q2 vero. in fi. de offi. dele. ⁊ Bar. in. l. j. ff. e. ti. facit qđ ipſe no.
in. l. fi. de var. ⁊ extraor. cog. ¶ Ultimo querit̃ qd fiet d iſtis
cauſis nouiter monēdis recuſato iudice. Sol. dicit gl. ꝙ iu
dex recuſatus delegabit eas. Tu de hoc dic vt dixi in. c. ſi
quis ꝯtra clericū. de fo. ꝯpe. ⁊ plene tāgā. j. c. cū ſpeciali.

1 Appellare pōt vtraqȝ pars ab eadem ſnīa ſi vtraqȝ eſt
grauata, alrs ſecus. 20.
2 Si ab eadē ſententia ambo appellāt vnus ad maiorē ⁊ al-
ter ad minorem, que appellatio preualet.
3 Valet pceſſus fact⁹ corā iudice cuius iuriſditio poterat
elidi p exceptionem, ⁊ nō fuit eliſa, niſi iudex ſciuiſſet ſuaȝ
iuriſditionem poſſet de facili elidi. 4. 14. 16. 18. 19.
5 Appellari an poſſit ad papam de iuſtitia facta per quēli-
bet iudicē ſecularē ⁊ per imperatorem.
Papa dicitur habere poteſtatem tpaliū ſaltem habitu, a-
deo ꝙ deficiente ſuperiore ad ipm̄ recurritur.
6 Ius canonicū ſeruat̃ in terris eccleſie vbi diſcordat a iure
ciuili, etiā in non concernentibus animam.
Appellatur de iure canonico añ ſnīaȝ a quocūqȝ grauami
ne ⁊ omiſſo medio, ſecus de iure ciuili.
7 Statuta laicorū cōtra ius canonicū nō valent in terris ec-
cleſie, intellige circa concernentia animas ⁊ fauorem eccle
ſiaſticum, q2 talia ſtatuta in nullo loco mundi valerent.
8 Appellat̃ de ſeculari ad eccleſiaſticū de ꝯſuetudine quin-
imo vȝ ꝯſuetudo vt laicus cōueniat̃ coram eccleſiaſtico.
9 Citatus non tenetur cōparere quando citans nō habet
iuriſditionem in eum.
10 Sententia lata contra abſentem per falſas allegationes
preſentis non valet.
Litigatores non tenentur ius alterius allegare: ne pars
aduerſa efficiatur inſtructior niſi forte doloſe tacuiſſet: q2
tūc nō valeret proceſſus. 17.
11 Proceſſus fact⁹ corā iudice ad quē p illū q falſo dixerit ſe
appellaſſe vel tacuerit ſe appellatiōi renūtiaſſe reſcindit̃.
12 Contumax ſi compareat nō pōt ſuas exceptiōes oppone
re niſi illo tpe quo potuiſſet opponere ſi fuiſſet preſens.
13 Proceſſus factus cōtra abſentem cui exceptio legitima cō
petebat an valeat.
15 Litigans ſcienter corā excōicato tolerato non debet repor
tare aliquod cōmodum: ⁊ talis proceſſus retractatur qua-
tenus venit in ſui fauorem.

SI duobus. Superior ad quē tu⁹ aduerſari⁹ appellat ſi
ignorat te ſuper eadē cā ad ſedē apoſtolicā ap-
pellaſſe: te nolenteȝ cōparere excōicare poterit
hoc primo. A ciuili iudice q nō ē de tpali iuriſditiōe eccle
ſie nō appellat̃ ad papam. hoc ſcđo vſqȝ ad fi. Vel ſumma
principaliter ⁊ clari⁹ ſic. Si a iudice inferiori vn⁹ appellat
ad papā alius ad inferiorē tenet̃ appellās ad papā cōpare
re ad citationem iudicis inferioris ſaltē allegatur⁹ appel-
lationē ſuā alrs valebit pceſſus a minori niſi ſciuerit appel
lationē interiectā ad papam. Duo ſunt dicta. ſcđm ibi de-
niqȝ ⁊c. ¶ Caſus literalis. Duo litigabāt corā iudice ſuo
puta corā archidiacono: vnus appellauit ad epm̄ alter ad
papā: vel intellige qđ litigabāt corā epo vn⁹ appellauit ad
papā alter ad archiepm̄ ille q appellauit ad epm̄ vel ille q
appellauit ad archiepm̄ ad diem appellationis acceſſit ad
epȝ pponēs ſe ad eius audiētiā appellaſſe tacito de appel
latiōe aduerſarij ad ſedē apoſtolicā interpoſita ⁊ ille q ap-
pellauerit ad papā citat⁹ fuit ab epo vel archiepo. ille con-
fidēs de appellatiōe ſua ad papam interpoſita nec iuit nec
miſit aliquē rñſalem ⁊ q2 nō venit fuit excōicat⁹: querit̃ an
teneat excōicatio. Rñdetur ꝙ tȝ ſnīa in eū pro cōtumacia
lata niſi iudex ille cognouerit eū ad ſedē apoſtolicaȝ appel
laſſe. Scđo ponit̃ alia qđ. Aliquis appellauit a ciuili iudi
ce añ iudiciū vel poſt ad dñm papam: queritur an talis ap
pellatio valeat: Rñdet papa ꝙ tȝ appellatio in illis q ſub
ſunt pape in tpali iuriſditiōe. In alijs vero ꝗuis de cōſue-
tudine alicuius loci teneat: de iuris tñ rigore nō tenet B.
1 ¶ † No. j. ꝙ ab eadē ſnīa poſſunt ambe ptes appellare qđ
intellige ſi vtraqȝ pars ſentit ſup ſnīam pregrauari. concor.
c. raynutius. ⁊. c. raynaldus. de teſt. ⁊. s. de excep. ſignificaue
runt. Excipe notabilē caſum. l. oēm honorē. C. qñ puo. nō
eſt neceſ. ⁊ quid dicat ille text. dixit in. d. c. ſignificauerunt.
2 vbi plene examinaui. ¶ † Not. ij. qđ ſi eadē ſnīa diuerſi ad
diuerſos appellāt appellatio interpoſita ad maiorem iudi
cem elidit appellationē interpoſitā ad minorē iudicē: dū-
modo de ea excipiat̃ corā minore vel alrs nota ſit iudici et
hoc indubie ſi iudex maior ſit ipſo papa quo caſu loquitur
3 iſte tex. ¶ † Quid aūt ſi appellatur ad aliū ſuperiorē citra
papā. Hoſt. ſentit hic ꝙ idē ponit tñ exēplū in legato a la
tere. s. de offi. iudi. dele. c. j. Iteȝ Spe. in ti. eo. §. nunc tracte
mus. verſi. quid ſi a ſnīa. Ego dico hūc tex. pcedere in quo
libet ſuperiore ad quē pōt omiſſo medio appellari. Eadeȝ
enim eſt decidēdi ratio cum vna ⁊ eadē appellatio tracta-
ri nō poſſit corā diuerſis iudicib⁹ oportet vt appellatio in
terpoſita ad maiorē p̃ualeat ei qui fuit interpoſita ad mi-
norē. arg. opti. vt in. c. per hoc. ⁊ qđ ibi no. de here. lib. vj. ⁊. l.
contra pupillum. ff. de re iudi. ⁊ ideo quod dictum eſt in le
gato procedit ſi p̃ſupponimus ad eū poſſe omiſſo medio
appellari. de quo dicendum vt no. in. c. j. ⁊. c. qđ tranſlatio-
nem. de offi. lega. Si autem eſt talis ſuperior ad quem non
pōt omiſſo medio appellari tunc preualeat appellatio in-
terpoſita ad minorē ad quē gradatiȝ ⁊ legitime fuit appel
latum de quo dicendum vt no. in. c. dilecti. j. e. ¶ No. iij. va
a lere proceſſum iudicis[a] cuius iuriſditio elidi poterat ſuper
exceptionem non fuit eliſa. de quo per Inno. in. c. ceteruȝ.
4 de reſcri. ¶ † Not. iiij. ⁊ tene mēti ꝙ ſi iudex ſcit ſe non ha-
bere iuriſditionem in certo caſu vel ſcit ſe non debere pce-
dere q2 habet eam de facili elidibilem non valet proceſſus
contra abſentē: etiaȝ ſi ſit cōtumaciter puniuius. ad hoc vi
de quod no. Inno. in. c. iij. de dila. facit. l. non videtur lati-
tare. ff. de iudic. ⁊. l. ij. in fi. ſi quis in ius voca. non ier. ſecus
aūt ſi iudex ignorat quia tunc valet proceſſus ſaltem qua-
tenus punit contumaciam ad hoc. l. j. ff. ſi quis ius dicē. nō
ob. c. ſuper literis. cum ibi no. de reſcrip. ⁊. l. ſi quis aliena.
5 ff. de iudi. ¶ † No. iiij. §. deniqȝ quod grauatus coram iudi-
ce ſeculari.

¶ Ubi voluit qd̄
ad papā etiā in
i terris īperij ap-
pellatur a iudice
laico ſi non reco a
gnoſcat ſuperio-
rē ſm̄.d.Bar.de
bellazenis.hic in
addit.de quo ēt
in.c.lꝫ.ſ̄.de fo.cō b
pe.nō tn̄ tali iu-
dici ſi repert⁹ fue
rit male iudicaſ-
ſe,papa poterit
imponere penā.
glo.eſt quā dicit
ibi do.Abb.ſin-
gu.in.c.⁊ſi neceſ-
ſe.de do.īter vir.
⁊ vx.Et illud di-
ctū Hoſti.in.d.c. 6
cū Joan.refert ⁊
ſequit̄ ibidē do.
Ant.in.vij.col.
ꝑ quo alleg.tex. c
rotundū in.c.ex-
poſita.de arbi.ꝑ
quem ibi ſing.di
cit do.Abb.cir.
princ.poſt Inn.
ꝙ ſi quis per cō-
promiſſum factū
in laicum videat
ab arbitro noto-
rie ſe ledi quaſi
rōne cuiuſdā ſa-
crilegij poteſt de
hoc reclamare co
ram iudice eccle-
ſiaſtico.
Anto.Franciſc.
¶ Si petatur re d
ductio a ſnia ar- 7
bitri aut alit̄ ab
ipo reclamet̄ ad
quē ſit reclaman
dum.dicas ꝙ ſi 8
hodie petat̄ re-
ductio a ſnia ar-
bitri in quem cō
promiſerūt cleri-
cus ⁊ laic⁹ ꝙ eſt
petenda corā ec-
cleſiaſtico:vt per
Bart.i.l.ij.C.vbi
⁊ apud quē.pro
quo vide bonum
text.i.c.expoſita.
de arbi.vbi a ſen-
tētia lata ꝑ illu-
ſtriſſimū ducem
venetiarūꝫ inter
epm̄ teruiſinū ⁊
ciues teruiſinos
fuit appellatum
ad papā de quo
per Bart.in.l.ij.
C.vbi ⁊ apud
quē.⁊ in.l.ij.ff.de
ap.⁊ per Pet.de 9
anch.in quadam
ſua diſpu.incip. e
cū laicus.in ſcdo
dubio.⁊ Bal.in
l.precipimus.ſ̄.
de app. 10

ce.ſeculari nō poteſt in iuſtitiam illam per viam
appellationis deferre ad papam:⁊ ad hoc ſolet
quotidie allegari iſte tex.huic ſentit gl.not.in.c.
qm̄.x.diſt.ꝙ ab imperatore non appellat̄ ad pa-
pam.Sed tu vide ad limitationē notabile dictū
a Hoſti.in.c.cū Joan.[a] de fide inſtr.vbi dicit ꝙ de
ficiente ſuperiore ſemper poteſt ad papaꝫ appel
lari:⁊ pro cōcordia allego dictū notabile Inno.
in.c.licet ſuſpecto.de foro cōpe.vbi dicit qd̄ vbi
nō reperitur ſuperior de iure vel de facto pōt pa
b pa adiri.[b] pro hoc facit illa communis canoni-
ſtarum opinio que habetur penes papam ſit po
teſtas tēporaliū ſaltē habitu de quo plene dixi i
c.nouit de iudi.Unde deficiente ſuperiore vide-
tur quod poſſit illum habitū deducere ad actū
ſicut illa exercet in cauſis arduis etiā ſuperiore
non deficiente:vt eſt caſus nota.in.c.ꝑ humani.
de homi.li.vj.hec tamen puto limitādā in graui
buſ dubijs articulis:⁊ ita videtur ſentire
Inn.in.c.cū te.de re iud.per.c.ꝑ venerabilē.q̄ fi-
lij ſint legi.⁊ hec nō tradas obliuioni:⁊ vide que
6 dixi in.c.nouit.de iudi.⁊ in.c.ſi.eod.tit.¶ † Iſo.
etiā ſing.arg.opt.⁊ quaſi expreſſum in tex.qd̄ in
terris ſubiectis tēporali iuriſditioni eccleſie de-
bent etiam inter laicos ſeruari canones ⁊ non le
c ges ciuiles[c] data inter eos diſcordia.hoc probat
iſte tex.hoc modo inducēdo.De iure ciuili regu
lariter non appellatur ante ſniam:vt in.l.an̄ ſnie
tēpus.C.quo ap.rec.⁊.l.ij.ff.e.⁊ qd̄ le.⁊ no.ſ.eo.c.
ſuper eo.⁊ tamē in terris eccleſie pōt ante ſniam
appellari vt hic:q: de iure cano.lꝫ appellare in-
diſtincte ab omni grauamine:vt in.c.interpoſi-
ta.de app.⁊ in.c.ſup eo.⁊.c.vt debitus.ſ.eo.Pre
terea probat hoc iſte tex.⁊ aliter omiſſo medio
de iure ciuili nō appellat̄ etiā ad principē.l.im-
peratoris.in ſi.ff.e.ti.De iure vero canonico ap
pellatur ſaltē ad papā omiſſo medio:vt in.c.ad
romanā.ij.q.vi.⁊.c.cūcta per mundū.⁊.c.ꝑ vene
rabilē.ix.q.iij.Et iſtud ius canonicū ſeruat̄ hic i
terris eccleſie:q: a ciuili iudice pōt appellari ad
papaꝫ:de quo vide in.c.licet ex ſuſcepto.de foro
cōpe.⁊ hāc concluſionē predictā vt canones pre
d ualeāt in terris eccleſie etiam inter laicos[d] tꝫ hic
7 Hoſ.⁊ ſequunt̄ eū cōiter doc.¶ † Ex his infero
ad vnū notabile dictū ꝙ in terris eccleſie nō va-
let ſtatutū laicorū cōtra ius canonicum ſicut nec
ſtatuta clericorū.de quo dic vt plenius dixi in.c.
8 qd̄ clericis.de fo.compe.¶ † Ultimo no.valere
conſuetudinem vt de ſeculari iudice appelletur
ad eccleſiaſticum:quinimo ex conſuetudine pōt
introduci vt laicus poſſit conueniri etiā corā ec
cleſiaſtico.vide gloſ.in.c.ſi clericus laicum.⁊.c.ex
tranſmiſſa.de fo.cōpe.⁊ ꝙ vtrobiqꝫ dixi.¶ Ue
nio more ſolito ad glo.⁊ prime due ſunt faciles.
Tertia opponit cōtra tex.videt̄ eīn ꝙ etiā data
ignorātia iudicis nō dꝫ valere excōicatio q: ap-
pellatio precedēs impedit illius vires:vt in.c.ꝑ
tuas.ſ.eo.Itē per appellationē iſte deſijt eſſe iu-
dex ergo ⁊c.Soluit glo.ꝙ iſtud cōtingit ꝑpter
contumaciā.debuit eīn ire ⁊ allegare priuilegiū
ſuū.Aduerte q: gl.hꝫ bonā mētē ſed formaliter
non ſoluit cōtrarium.ſed dic formalius ꝙ cōtra
rium loquit̄ in ſnia excōicationis lata a iudice a
quo que nō tenet cū ipſius iuriſditio ſit ſuſpēſa
per appellationē.vt in.c.ſi a iudice.⁊.c.nō ſolū.ſ.
eo.lib.vj.Hic aūt loquimur in excōicatiōe lata a
iudice ad quē q hꝫ iuriſditionē vigore appella-
tionis lꝫ illa iuriſditio poſſit elidi ⁊ euacuari per
exceptionēꝫ appellationis interpoſite ad papā.
ſꝫ iſte nō excipit ideo ſibi imputandū.⁊ de hoc.j.
9 latius.¶ † In gl.in ver.non cognouerit.Ho.bn̄
hanc gl.ꝙ citatus nō tenet̄ cōparere ad allegan
e dum priuilegium[e] ſuum ſi notorium eſt iudiceꝫ
non habere iuriſditionē vel habere elidibilem in
cauſa.concordat gl.in cle.paſtoralis.§.piſana de
re iudi.⁊ in.c.veniens.de accu.⁊.ij.q.j.ſi eps.⁊.j.
10 aliquid tangā.¶ † Extra glo.app.cōtra ꝑdicta
⁊ contra tex.videt̄ eīn ꝙ excōicatio lata per infe
riorem iudicē non debeat tenere quia iſte qui ap
pellauit ad inferiorē obtinuit ſentētiam contra

abſentē doloſe tacēdo appellationem interpoſi-
tā ad papā.ergo non valet ꝓceſſus ſeu ſententia.
vt in.l.ſi ꝑtor.§.marcellus.ff.de iudi.vbi ptꝫ qd̄ b
ſnia lata cōtra abſentem per falſas allegationes
preſentis.non valet.Sol.doc.multū inſtāt ⁊ pro
pter difficultatē materie intricate procedūt.ego
prius ſpecifice reſpondebo ad contrarium vt ha
beatur clare intellectus.⁊ poſtmodum reaſſumā
materiā per quatuor mēbra.Dico eīn ꝙ illa.l.
loquitur qn̄ quis ꝑ falſas allegatiōes obtinuit
ſniam cōtra abſentem.ſed hic nullā falſitatem al
legauit.ſed tn̄ tacuit appellationē aduerſe par-
tis quā non tenebatur exprimere:qm̄ licet impe
trās nil debeat tacere qd̄ habeat mouere princi
pem in cōtrariū:vt in.c.poſtulaſti.de reſcri.pars c
tn̄ non tenetur in iudicio allegare ius alterius
partis.Nam cū iſti ſint inuicē aduerſarij non te-
netur vnus ꝓponere ius alterius:vt hic notabi
liter ꝓbat̄:⁊ notanter Inno.⁊ cōiter ſequētes.
⁊ ſic nō pōt dici ſnia lata dolo preſentis.⁊ plus
ſentit Inn.hic.dic ꝙ etiā in principali tenuiſſet
ꝓceſſus geſtus cōtra abſentē ꝙ ſatis plꝫ:qm̄ ap
pellatio detulit iuriſditionē illi iudici īferiori lꝫ d
elidibilem propter autoritatē ſuperioris ad quē
fuit etiā appellatū.ſatis ergo eſt ꝙ nō fuit debi
to tpe eliſa ꝑ cōflictū exceptiōis.¶ Ex his pau
cis habet̄ verus ⁊ apert⁹ intellect⁹ hui⁹.c.⁊ opti
ma limitatio ad illā.l.ſi pretor.⁊ vide notabilem
limitationē ad iſtū tex.quā ponit Inn.in.c.ſi.de
accu.vbi dicit ꝙ ſi iſte aduerſari⁹ doloſe tacuiſ-
ſet appellationē nō valuiſſet ꝓceſſus ꝑ.d.l.ſi pre
11 tor.§.marcellus.qd̄ intellige.vt.j.dicā.¶ † Hinc
dixit hic Inn.⁊ bn̄ ꝙ vbi quis acceſſit ad iudicē
appellationis ⁊ falſo dixit ſe appellaſſe vel dolo
tacuit appellationi quā fecerat ſe renuntiaſſe:q:
tunc proceſſus nō teneret vel ſaltē reſcinderet̄ vl̄
ꝑ cōditionem ſine cā vel per reſtitutionē in inte.
ex clauſula generali vel per querelam falſi.vt.d.l.
ſi pretor.⁊ vide ad hāc qōnem Archidiaconū in e
c.romana.§.ſi vo.ſ.e.li.vj.⁊ Guil.in Spe.de cita
tio.§.i.ver.itē pone.⁊ ad materiā vide Jo.and.in
regula ſcienti.lib.vj.in mercu.⁊ per Inn.in.c.ij.
12 de dilatio.¶ † Unū tamē dictum tene ſemꝑ mē
ti qd̄ ponit Inn.hic.⁊ in.d.c.ij.dicens ꝙ ſi abſen
ti cōpetebat exceptio declinatoria vel perēpto-
ria ⁊ fuit abſens cōtumaciter nō audit̄ illam vo-
lens ꝓponere niſi veniat eo tpe quo ſi fuiſſet pre
ſens illam poſſet ꝓponere.Nō eſt q: cōtumacia
facit eū preſentem.de do.⁊ contu.c.veritatis.nō
ergo dꝫ eſſe melioris cōditionis cōtumax ꝙ̄ obe
diēs.ſed ſi fuiſſet preſens ⁊ debito tpe nō excepiſ
ſet:non audiretur amplius:vt in.c.paſtoralis.de
excep.l.ij.C.ſen.reſcin.non poſ.ita nec ſi fuit ab-
f ſens cōtumaciter qd̄ intellige ſiue preſens ſciat[f]
exceptionē competere abſenti ſiue nō:q: non te
net̄ vt dixi ius ſui aduerſarij allegare.nam aduer
ſarius tacendo videtur iuri ſuo renuntiare.Jō
dixit Inno.hic ꝙ ſi poſtq̄ is qui appellauit ad
archiepm̄ incepit litem ꝓſequi.coram eo com- f
pareat aduerſarius:q: appellauit ad papā ⁊ cō-
tumaciter tenuit comparere coraꝫ archiepō ⁊ ad
impediendū ꝓceſſum dicat ſe appellaſſe ad pa-
pā non eſt ſuꝑ hoc audiendus:ſicut nec audiret̄
ſi in ꝓceſſu ſemꝑ preſens fuiſſet ⁊ hoc tacuiſſet:
q: q abeſt contumaciter non minor eſt preſente.
13 vt in aut̄.vt oēs obe.iud.§.ſi aūt.colla.v.¶ † Et
reaſſumēdo totā materiā hic ⁊ alibi tactam com
pendioſe tamen excipiendo cum querit̄ an va-
leat proceſſus geſtus cōtra abſentē qui exceptio
legitima cōpetebat.facio vt predixi quatuor mē
bra.aut enim iudex nullam in veritate habebat
iuriſditionē in illa cauſa:aut habebat elidibileꝫ
tantū per exceptionis conflictum:aut iudex ha-
bebat iuriſditionem ſed preſenti non cōpetebat
ius eligendi.aut competebat ius agendi ſed eli-
dibile per exceptionem aduerſario competentē.
14 ¶ † Primo caſu ſi iudex ſcit ſe iuriſditionē nō
habere non valet proceſſus nec ſuper principali
nec ſuper cōtumacia vt ſatis hic probatur a con
trario facit.l.ij.in ſi.ff.ſi quis in ius voc.nō ierit.

⁓ Sebaſti.Sapia.
b ¶ Papa adri.
Ubi Car.in.c.no
uit.vbi late Mo
der.ſ̄.de iud.Fe-
li.in.c.qualiter ⁊
qn̄.eo.ti.Bar.in
cōſi.clxxvij.in-
cip.dn̄i priores i
iij.dubio.Jaſ.in-
l.ſi eū.§.qui iniu
riarū.ff.ſi qſcau.

c ¶ Leges ciui-
les.Adde an in
appellatione ſit
ſeruandū ius ca-
nonicū vl̄ ciuile.
Ale.cōſil.clxiij.
ij.lib.
⁓ Sebaſti.Sapia.
d ¶ Inter laicos.
Uide Cal.in tit.
de conſtit.cōſil.
xviij.⁊ Feli.in.c.
ꝙ ſuper his.de
ma.⁊ obe.⁊ ibi
an valeat ſtatu-
tū laicorū cōtra
canones i terris
eccleſie de quo ēt
vide Alex.in cō
ſi.clxxv.co.j.inci.
viſo themate.in
ij.volu.vbi tenet
ꝙ valet.

e ¶ Ad allegan-
dum ſuū priuile
gium.Adde iſtū
in.c.prudentiaꝫ.
col.iij.ſ̄.de offic.
dele.⁊ in.c.olim.
ſ̄.de excep.Feli.
in.c.cū ordinem.
ver.ad allegan-
dū.colū.iiij.ſ̄.de
reſcri.Lanfran.
de oria.in.c.qm̄
cōtra.§.citatio-
nes.num̄.vj.⁊ in
apoſt.Bene.va-
di.in ver.priuile-
gium.ſ̄.de ꝓba.
⁊ Cald.conſi.cij.
de foro compe.

f ¶ Preſens ſciat.
Adde ꝙ Inn.in
hoc fuit ſibi con
trarius q: aliter
dicit in.c.ꝑterea.
de dila.⁊ ita dicit
Ro.cōſi.ccccliiij.
vbi vide de veri-
tate huius dicti.

z.l.ſi pretor.§.ſi.cū notatis ibidē.ff.de iudi.z per Inno.in.d.c.ij.de dila.z Io.an.in.d.reg.ſcienti. in merc. Si vero iudex ignorabat.z tūc aut pars preſens etiā ignorabat defectum iuriſditiōis: qꝛ ſatis erat ꝓbabilis ignorantia z tunc vꝫ ꝓceſſus cōtumacie punitiuꝰ vt in.l.ij.ff.ſi quis in ius vo. z in.l.j.ff.ſi q ius dicē.nō obtē.z.l.ſi qs ex aliena. ff.de iud.z no.in.d.reg.ſcienti. Sed ſuper ꝑnci pali nō vꝫ ꝓceſſus ex quo inveritate nō habebat iuriſditionē niſi prius ꝓnūtiaſſet ſe iudicē ꝯpe tentē:vt no. Inn.in.d.c.ij.de dila.z Io.an.in.d. regu.ſciēti.z no.p aliquos in.d.c.j.de reſcri.li.vj. z.c.ſuper literis.e.ti.aut pars preſens ſciuit defe ctū iuriſditiōis:tūc dico ꝙ in ꝑncipali nō valet ꝓceſſus ex quo datᷣ in iuriſditiōe defectꝰ.C.ſi a nō cōpe.iud.ꝑ totū.z in.c.at ſi clerici.de iudi.pre ſertim qꝛ pars ſcienter corā illo litigādo videtᷣ in dolo z ſeipſam decepiſſe.ar.in.d.l.pretor.z.l.is q ſe obtulit.ff.de rei vēdi.ſed proceſſus cōtumacie punitiuus valet ꝓpter ignorātiā iudicis ꝓbabi lē quatenꝰ nō cernit cōmodū partis.arg.hic z in.l.ij.in ſi.ff.ſi qs in ius voc.ſed quatenus cōcer nit cōmodum partis:puta in miſſione ex primo vel ſcdo decreto:tūc nō valet,vel ſaltē ꝓpter ſuā

15 ſciētiā venit reuocandus. ¶ † Ad hoc qd not. Inn.in.c.ij.de dila.z Ioan.an.in.c.dilectus.ij.de preben.z Cal.in.c.ad probandum.de re iud.vbi no.ꝙ litigans ſcienter coram excōmunicato to lerato non debet aliquod commodū reportare[a]: vn̄ proceſſus dꝫ tractare quatenꝰ venit in ſui fa uorē. Ex predictis infertᷣ ad intellectū iſtius.c.ſi eñ teneamus ꝙ appellatio interpoſita ad papā ipſo iure nō impediat iuriſditiōis tranſlationeꝫ in aliū ſuperiorē ad quē alia pars appellauit: ſꝫ opus eſt exceptiōe tūc dicēdū:vt.ſ.dixi.z dicam in ſequēti mēbro. Si aūt tenetᷣ opin.ꝙ ipſo iure impediat iuriſditionem reſpectu inferioris iudi cis.tūc non valeret ꝓceſſus ſuper principali.do. Ant.expreſſe nō eligit.ſed Inn. videtᷣ ſentire ꝙ opus ſit exceptiōe.qd mihi plus plꝫ qꝛ quilibet eſt cōpetēs iudex per appellationē.vnde ex quo papa ex certa ſciētia non aduocat ad ſe cauſam valebit ꝓceſſus coram vtroqꝫ niſi excipiatur. vt in ſimilibus terminis voluit Inn.in.c.cū M.de

16 conſti. ¶ † Venio ad ſcdꝫ mēbrū.ſ.cū iudex ha bebat iuriſditionē:ſꝫ elidibilē ꝑ exceptionis cō flictū.in quo dico ꝙ ſi iudex ſciebat nō tenet pro ceſſus:vt in cle.paſtoralis.§.piſana.de re iudi.fa cit.l.nō videtᷣ latitare.ff.de iudi.z notāter ponit Inn.in.d.c.ij.de dila.optime facit iſte tex.a con trario ſenſu ſm̄ premiſſuꝫ intelle. Si vero iudex ſciebat ſe habere iuriſditionē ſed ignorabat im pedimētum:tūc ſiue pars ignorabat ſiue ſciebat tꝫ ꝓceſſus tā contumacie punitiuus ꝙ̄ ſup prin cipali:vt hic non eñ tenetur pars allegare iura

b partis aduerſe.[b] forte eñ voluit illi renuntiare:z

17 in hoc caſu intelligo iſtū tex.poſt Inn. ¶ † Niſi forte doloſe ſubticuiſſet iura alteriꝰ partis.quia tūc non teneret ꝓceſſus ad ſui cōmodum:vt no. voluit Innoc.in prealleg.c.fin.de accu.z dixi.ſ. Predicta videntᷣ etiā de mēte Hoſt.qui talē re gulā poſuit dicēs ꝙ ſi iudex ſciat ſe non iudicē vel nō debere ꝓcedere z ꝓcedit non valebit ꝓceſ ſus:vt hic z in.d.l.ij.ſi qs in ius vo.in ſi.ſaluo eo qd legi.z no.ſ.ti.j.proxi.ad probādum. Si autē

c ſciat[c] ſe eſſe iudicē ignorat tñ impedimētum ꝓ ceſſus ex alieno facto ꝓueniens dꝫ eſſe ꝓbabilis ignorātia excuſata.ar.j.de cle.excō.mi.apoſtoli ce.lꝫ in ꝓprio facto nō ſit ꝓbabilis ignorātia.ſ. de reſcri.ab excōicato. Hec aūt dicit locū habe re regulariter.nā in caſibꝰ in quibus appellatio etiā fruſtratoria ad papā facta refert ſtatiꝫ nego tiū ad papā inſolidū:nullꝰ erit ꝓceſſus archiepi ꝙ̄tuncunqꝫ ius ignorātis ſicut patere dicit ī caſi bus ſedi ap̄lice reſeruatis.ď quo remittit ad no. in.c.vt debitus.de appella.z dic ꝙ in iſtis nō eſt probabilis ignorantia.de quo vide qd leg.z no.

18 in.c.ꝙ̄uis.de elec.lib.vi. ¶ † Ad tertium mēbrū cū iudex habebat iuriſditionem ſed preſenti nō cōpetebat ius agendi dic proceſſum non valere ſi iudex ſciebat vt hic. Si aūt ignorabat z tunc ex quo pars ſciebat nō tenet proceſſus contra abſentē quatenus venit in fauorem preſentis: qꝛ fuit in dolo agendo ſine actione z ſic obtinuit ſniam per doluꝫ ſuū.

19 d.l.pretor.§.marcellus. ¶ † Ad quartum z vltimum cū iudex habe bat iuriſditionem nec preſenti deficiebat ius agēdi:ſed abſens erat tu tus exceptione cōtra actionē partis:z tunc ſi iudex ſciebat impedimē tum non debebat procedere per iura z rationes ſuperiꝰ alleg. Aut iu dex ignorabat:pars aūt preſens ſciebat:z puto valere proceſſum con tra abſentem:qꝛ vt.ſ.dixi nō tenetur allegare iura partis aduerſe:for ſan enim vult illis renūtiare:vt.ſ.dixi niſi doloſe ſubticuiſſet:vt.ſ.di ctū eſt.z per hoc habes hāc materiā lōge clariꝰ declaratā ꝙ̄ per alios

20 ſcribentes. ¶ † Vltimo hic quero qualiter debeat intelligi iſte tex.in eo qd dicit vtrāqꝫ partem appellaſſe ad diuerſos iudices:z ꝓualet appellatio interpoſita ad papā ſolu.dicit Inn.ꝙ hec decre.habet lo cum qñ ex ſnia vterqꝫ litigantium putat ſe grauatum. Si enim graua to appellāte ad archiepm:nō grauatus diceret z ego appello ad pa pā vel volo ꝙ appellatio tua agatᷣ corā papa nō debet audiri: qꝛ non appellat ſed appellātis eſt eligere iudicē appellationis:nec nō graua tus appellat:vt in.c.vt debitis.j.eod.z in.l.oēm honorem.C.quando prouo.non eſt neceſ. Vel ſm̄ eum potuiſſet hec decret.habere locum ī alijs caſibus ſm̄ antiqua iura ſm̄ que licebat appellare ſine cā:z opti me loquitᷣ iudicio meo maxime in primo intellectu.putat tamen do. Anto.ꝙ ſi partes grauantur in diuerſis articulis ꝙ cuiuſlibet appel latio deuoluet illum articulum ad iudicem ſuum ad quem fuit appel latū:z ſic non habebit tunc locū hec decre. Sed qñ appellatur a gra uamine ſuper eodeꝫ:vt qꝛ petito fundo fuit reus condēnatus in dimi dio fundo.z quilibet propter hoc appellat:z tunc habet locum quod hic dicitur vt vna appellatio preualeat.z fuit notabilis cōſideratio ni hil tamē allegat. Ego puto procedere qñ quelibet pars diſtincte ap pellaret ab vno articulo ſeparato:qꝛ tot ſunt ſententie quot ſunt arti culi.l.etiam.ff.de minoribus.ſecus autem vbi quelibet pars appella ret ab articulo ſeparato ſimpliciter a ſententia quatenus facit contra eum ſicut moris eſt. Naꝫ tunc dico hunc tex.habere locuꝫ: qꝛ negotiū in iudicio deductū eſt vnicum. Vnde ne continentia cauſe diuidatur vnica debet preualere appellatio.argu.in.c.j.de cauſa poſ.z proprie. z.l.nulli.C.de iudi. Item quia adhuc non apparet in quo ſit vtraque pars leſa.z ita videtur intelligendus iſte tex.

1 ☞ Appellans ſi intra biennium non potuit appellationem proſe qui legitime impeditus reſtituitur ad alium annum. 3.

2 Tempus quod datur ad appellationem proſequendam currit a die interpoſite appellationis:non autem a die late ſententie.

3 Volumus: iſtud verbum eſt noui iuris introductiuum.

4 Appellans impeditus in primo anno:an indifferenter debeat habe re ſecundum ſiue impediatur facto ſuo.vel iudicis:vel appellati. vide in diſcurſu.

5 Inopia inducit iſtū impedimētū ad appellationē proſequendam.

6 Appellans impeditus an reſtituatur ipſo iure vel per remedium re ſtitutionis.9.

Appellans an reſtituatur ad tempus quo fuit impeditus:an ad ma ius.9.vide in apoſtil.j.in.v.q.in prin.

7 Tempus datū ad appellandū non currit ſi partes compromiſerunt. vel etiam ſi ita ipſe voluerunt.

8 Tempus datum a iure ad appellationem proſequendam non poteſt conſenſu partium prorogari:ſed bene pōt ſuper eo ſuperſederi:z ideꝫ dicendum eſt in termino ſtatuti vel hominis.

Fatalia que ſint z quare dicantur.

Inſtantia non poteſt per partes prorogari.

9 Appellans impeditus in ſcdo anno:an debeat habere tertiū ipſo iu re vel remedium reſtitutionis.

10 Appellans impeditus ad ſe preſentandū in termino dato ab homine habebit alium terminum ſimilem primo.

Citatus impeditus ſi non comparet in termino debet comparere ꝙ̄ci tius poterit.

11 Impedimentum an probetur per iuramentum.

Probatio euidens vbi requiritur nō ſufficit probare per iuramentū.

12 Appellans an debeat habere ſm̄ annum pro quolibet impedimento veniens in primo.

14 Citatio an requiratur in executione ſnie ſiue ſuper adiudicatis ſiue ſuper non adiudicatis exequatur maxime quādo appellauit z appel lationem proſecutus non eſt forte impeditus.15.

Appellans pōt allegare impedimentum etiam ſi poſt appellationeꝫ deſertam ſententia ſit executioni mandanda.13.

15 Citatio requiritur in notorijs vbicunqꝫ abſenti poteſt competere ali qua defenſio.

16 Citari ſemper debet aliquis licet habeat contra ſe preſumptionē iu ris ꝙ ſibi nulla competat defenſio.

Clericus qui habuit ſcdam eccleſiam curatā licet prima quam habe bat vacet ipſo iure:tamen non debet ſpoliari prima niſi citetur.

In notorijs non requiritur citatio:qñ ex preſumptiōe iuris z de iure abſenti non competit defenſio.

Ex ratione.

a ¶ Reportare.ad de do.de Rot. deciſ.ccxxviij.in antiqs.de ſentē. excō.vbi dicūt ꝙ executoris excōi cati collatio va let dummodo il le cui cōfertᷣ igno ret excōmunica tionem.
Anto.Franciſc.

¶ Circa hoc an excōicatus poſ ſit cōferre dicas vidēdā eſſe gl.in c.decernimus de ſen.excō.lib.vj.z ī.c.pia de excep. eo.lib.vbi habetᷣ a qbus actibus excluditᷣ excōica tus de quo per Inn.z doct.in.c. veritatis.de do. z contu.z vide ꝙ̄ habentᷣ ī.c.vene rabilē.de elec.vbi habetᷣ ꝙ excōica tio ita excludit excōicatum a di gnitate ſeculari: ſicut a dignitate eccleſiaſtica.z an excommunicatꝰ poſſit eſſe execu tor teſtamēti.vi de Bal.in.l.id ꝙ pauperibꝰ.C.de epi.z cle.z an ex cōicatus repella tur ab actibus ex traiudicialibus. vide Inno.q di xit ꝙ non in.c.di lecti.de maio.z obe.z in.c.cū in ter.de exceptio.z Io.and.in.c.pia. de except.lib.vj.
Sebaſti.Sapia.

b ¶ Partis aduer ſe.vide math.in not.xviij.incip. not.ꝙ ſnia lata contra abſenteꝫ.
Sebaſti.Sapia.

c ¶ Si autē ſciat. Vide Fel.in.c.ce terū.ver.vꝫ ꝓceſ ſus.ſ.de reſcrip. Roma.in ſingu. lvij.inci.fuit que ſtio rome.

1 Ex ratione. ¶ †Etiã poſt biẽniũ audit᷑ appel
lãs ꝗ prius appellatiõẽ ꝓſeq̃ nõ
potuit.h.d.vel ſumma melius ẜm veriorem intellectũ La-
pſus bienniꝫ nõ preiudicat appellanti quominus ex cauſa
legitima audiatur ſaltẽ per beneficiũ reſti.in inte.Ponit dictũ cuius
rationem interſerit ⁊ hec eſt decre.valde famoſa ꝓpter ſui materiam.
¶ Caſus literalis.Quidã clerici appellauerunt a ſnĩa cõtra eos lata
quã ex iuſta cauſa intra biennium nõ fuerãt proſecuti petebãt a papa
ꝙ adhuc admitterent᷑ ad proſequẽdã appellationẽ cũ intra biẽnium
eã nõ potuerint ꝓſequi,mãdat papa iudicibus quatenus ſi cõſtiterit
eo propter impotentiam proſecutionẽ appellationis omiſſe nõ vult
2 papa ꝙ ꝓpter hoc eis debeat preiudicium generari.B. ¶ †Not.j.ex
tex.ẜm aliquos ꝙ tp̃s anni ſiue bienniꝫ currit a die ſnĩe.ſed certe hoc
nõ colligit᷑ ex tex.imo potius oppoſitũ naꝫ verbũ a ſentẽtia.nõ refert᷑
ad bienniũ,ſed ad appellationem interpoſitã.Et licet in hoc fuerunt
diſceptationes hodie clarũ eſt ꝙ a die appellationis interpoſite cur-
rit hoc tempus ⁊ non a tempore ſententie.vt in cle.ſicut.eo.ti. ¶ Not.
ij.ibi per impotentiam ⁊c.qđ eſt verbum generale:vt in.c.ſciſcitatus
de reſcri.ꝙ qualiſcunqꝫ fuerit impotẽtia preſtat tñ iuſtam cauſam ha
bendi ſcđm annũ,⁊ vt preiudicium non fiat ipſi appellãti ſaltẽ in effe
3 ctu in ſcđo anno ⁊ poſt hec põdera ꝓpter.j.dicenda. ¶ †Ultimo no.
a ibi volumꝰ ſcđm cõem ⁊ veriorẽ intellectũ ꝙ verbũ volumus[a] inducit
diſpoſitionem nouã:nõ autẽ eſt verbum principaliter declaratum.vi-
de pro concordia alias duas gl.notabiles quas menti tenebis.qua-
rum prima eſt in cle.vnica.de offi.vica.in verſicu.volumus.alia in cle.
vnica.de re.permu.Ex quo infero ꝙ poſt lapſum ſecundi anni debet
audiri appellans per reſtitutionis beneficium in integrum ⁊ nõ ipſo
iure:alias papa nõ fuiſſet vſus verbo volumus ſed verbo declaratiuo.
quod bene notabis,qꝛ facit ad multa.⁊.j.latius dicam. ¶ Quero quia
tex.dicit quod impeditus perſequi intra biennium propter impoten
tiam non debet incurrere diſcrimẽ ⁊c.de qua impotẽtia intelligit᷑ tex.
Glo.reſpõdet in prima parte vt in ea patet,⁊ minus perfecte explicat
ſed intra aliã queſtionem an data impotẽtia in ſcđo anno audiat᷑ ap-
pellãs poſt ſecundum annũ ipſo iure an ſit opus petere beneficiũ reſti
tu.in integ.per illã clauſulã generalem:ſi qua mihi iuſta cauſa ⁊c.ff.ex
qui.cau.ma.per totũ.⁊ in hoc refert duas opi.⁊ videt᷑ reſidere in p̃ma
vt nõ currat tp̃s.Sed vt habeat᷑ clare materia huius.c.que quotidia-
na eſt,⁊ formabo ex ea ſex.q.Prima nũqđ impeditus in primo anno
debeat indifferenter habere ſecũdũ annũ.Secũda nũquid impeditus
in ſecundo anno debeat habere tertium annũ,vel ſeruetur ſaltem ille-
ſus vt tẽpus non currat vt ſit ſubueniẽdũ per beneficiũ reſtitutionis.
Tertia nunquid terminus a iure prefixus ad ꝓſequẽdũ dato impedi
mento duplicet᷑ ſicut duplicat᷑ terminus anni a iure indulti.Quarta
qualiter probet᷑ impedimẽtum ⁊ an ſufficiat iuramentũ.Quinta nun
quid quodlibet impedimentũ ſufficiat ſiue magnũ ſiue paruũ ad obti
nẽdũ ſecũdum annũ etiã ſi fuit modici temporis.Sexta ⁊ vltima nũ-
quid elapſo primo anno poſſit iudex a quo cui nõ conſtat de impedi
mento mandare executioni ſuã ſnĩam appellante vlterius nõ citato.
4 ¶ †Uenio ad primã an impeditus in primo anno debeat habere ſecũ
b dum.[b] ⁊ in hac.q.premitto ꝙ quãdoqꝫ qs impeditur ex facto ꝓprio
ſeu ex impedimẽto cõcernẽte perſonã ꝓpriã quãdoqꝫ qs impedit᷑ ex
facto iudicis,qñqꝫ ex mixto facto ſcilicet ipſius appellantis ⁊ appella
ti,qñqꝫ ex facto appellati tãtũ,quandoqꝫ ex facto tertij.Primo caſu
qñ impedit᷑ ex facto ꝓprio iuſto impedimẽto cõiter tenet᷑ vt ipſo iu-
re detur ſecundus annus,ꝓ hoc.c.cũ ſit.ſ.eo.⁊.C.de tẽp.ap.l.fin.cuꝫ
5 aut.ei qui.ibi ſignata. ¶ †Et inter cetera impedimẽta no.in practica
c vnũ qđ ponit hic Inn.[c] qñ propter inopiam[d] nõ poteſt appellationẽ
d proſequi intra annũ qđ bene no.pro his qui appellãt ad romanã cu-
riam ⁊ ꝓpter inopiã nõ poſſunt illã proſequi intra annũ.⁊ ſic eſt iuſta
cauſa habẽdi bienniũ:facit.c.qđ de his.de ſen.ex.Scđo caſu quando
e impedimentũ contingit ex facto iudicis[e] varie fuerũt opi.Inno.di-
cit ꝙ ſibi nõ debet preiudicare negligentia iudicis Bar.in aut.item ſi
appellatiõe.C.de tẽp.ap.ſequẽdo vnã op.ibi per gl.recitatam dicit ꝙ
debet reſtitui in integrum ⁊ ſic currit ſibi tp̃s.ad hoc.l.ſꝫ ⁊ ſi per ꝓtorẽ.
6 ff.ex qui.cau.ma. ¶ †Dicit tamẽ ꝙ ſine libello reſtituitur dicet enim
iudex qꝛ facto noſtro talis appellãs fuit impeditus ipſum reſtituimꝰ.
gl.in.d.aut.primo facit differentiã inter impedimentũ principis ⁊ al-
terius iudicis,vt primo caſu ſeruet᷑ illeſus ipſo iure ſecundo reſtituat᷑.
Refert tamen alios tenere vt nulla ſit differentia inter principẽ ⁊ infe
riorẽ iudicẽ.Iaco.de bel.in aut.vt ſponſali.lar.§.hoc quoqꝫ.tenet me
diã viã vt nõ habeant hoc caſu annũ ſed reſtituant᷑ ad tempus tantuꝫ
quantũ fuerit tempus impedimẽti.⁊ do.Ant.videt᷑ ſequi iſtã mediã
viã vel ſaltẽ vt nõ detur ſecundus annus ſed ſeruet᷑ illeſus.⁊ dicit ip̃e
qđ aut.de his qui ingre.ad ap.§.j.corrigit᷑ p.d.§.hoc quoqꝫ.in aut.vt
ſpõ.lar.Ego euitando iuriũ correctionẽ vt ſaluẽtur iura in caſu ſuo di
cerẽ ꝙ aut fuit impedimentũ per illũ principẽ ad quẽ fuit appellatuꝫ
⁊ ipſo iure ſeruetur illeſus.ita ꝙ tempus ſibi nõ currit vnde non ha-
bebit biennium:ſed ſi per mille annos impediretur ex facto principis
nunq̃ curreret ſibi tempus.probo per.c.ex inſinuatione.j.eo.vbi di-
cit᷑ lis intacta ꝑmaneat ⁊c.⁊ p aut.ſed lis.C.de tẽp.ap.Si vero impedi-
mentũ proceſſit per inferiorẽ iudicẽ tũc credo ꝙ
datur ſecundus annus,ſed poſt ſecũdũ annũ nõ
habebit tertiũ annum.imo tp̃s curret ſibi ſꝫ im-
pedito.hoc probat᷑ in.l.fi.C.de tem.ap.in auf.de
his qui ingredi.ad ap.§.j.⁊ hec eſt differentia in
hoc inter impedimentũ principis ⁊ inferioris.
Nõ ob.tex.in.§.hoc quoqꝫ prealle.qꝛ debet intel
ligi ꝙ in effectu nõ preiudicatur appellãti ex fa
cto iudicis etiã ſi fuit ĩpedimẽtũ mille annorũ.
⁊hoc eſt tutũ tenere vt euitetur iuriũ correctio.
7 ¶ †Aut impedimẽtũ ꝓceſſit ex mixto facto ap
pellantis ⁊ appellati vt puta qꝛ cõpromiſerũt in
primo anno ⁊ tp̃s nõ currit ipſo iure.Nõ aũt dat᷑
ſecũdꝰ annꝰ:vt in cle.q̃diu.e.ti.⁊ in auf.ſi tñ.C.
de tẽ.ap.Hodie eſt additũ ꝙ etiã per expreſſum
cõſenſum appellãtis ⁊ appellati.ſine alio cõpro
miſſo poteſt curſu tẽporis ſupſederi.vt in.d.cle.
8 q̃diu. ¶ †Sꝫ circa hoc verſat᷑ vnũ notabile du-
bium nũquid idẽ ſit in termino prefixo a ſtatuto
f vt appellãs ⁊ appellatꝰ poſſint illũ prorogare.[f]
Io.an.in addi.Spe.e.ti.§.nũc breuiter.ver.iſtud
aũt ſcias.tꝫ ꝙ nõ poſſit ꝓrogari ſicut nec termi-
nus triẽnij.prime inſtãtie.vt in.l.ꝓperãdũ.C.de
iud.qꝛ hec eſt fundatũ ſup publica vtilitate vt ſi
nis ſit litiũ cui ptes renũtiare nõ pñt.ff.de le.j.⁊
l.nemo põt.⁊ in.c.ſi diligẽti.de fo.cõpe.d.ant.đt
optime põderãdo.d.cle.q̃diu.ꝙ nec terminus
hoĩs nec iuris cõis vel ſtatuti p viã ꝓrogatiõis.
põt elõgari ampliãdo vel duplicãdo vel triplicã
do,qꝛ hoc nõ reperit᷑ ꝯceſſum.ſꝫ ſi volũt exp̃ſſo
ꝯſenſu ſupſedere executioni bñ pñt ⁊ interiꝫ ip̃o
iure nõ currit tp̃s,vt in.d.cle.q̃diu.⁊ ſic dicit de
bere intelligi.Archi.ij.q.vj.anteriorũ.v.ad hoc
qđ dicit notãdũ,qꝛ limitat illã cle.⁊ docet modũ
illã practicãdi.ſꝫ de hac opi.adduco tex.in.l.fin.
C.de tẽ.ap.vbi đr ptes ꝯuenire poſſet vt nullũ fa
tale det᷑ vt nõ det᷑ integer annus.nã p̃mus annꝰ
đr p̃mũ fatale a fato.i.morte,qꝛ ſicut mors extin
guit hoĩem:ita lapſus iſtiꝰ termini extinguit ap
pellationẽ.qđ latiꝰ ꝓſequit᷑ Bal.ibi ⁊ p illũ tex.
hoc tenuerũt aliq̃ vt ibi no.quaſi poſſint ptes re
nũtiare iſtis terminis iuris.ſꝫ mihi plus placet
prima ſnĩa Io.An.⁊.d.Ant.vt nõ poſſint ꝓro-
gari ſed ſupſederi ſic p̃mo qꝛ tex.in illa exp̃ſſe ita
loquit᷑ dũ dicit qđ interim nõ currit tp̃s ergo nõ
loquit᷑ in termino ꝓrogato,qꝛ tũc curret tẽpus.
Itẽ ſequeret᷑ abſurdũ ꝙ partes poſſent ꝓroga-
re illud tp̃s in mille annos ⁊ ſic inq̃etaret᷑ iudex
⁊ reſpu.lederet᷑ partes vexarent᷑ litibꝰ ⁊ expẽſis
⁊ materia criminibus p̃beretur ex lõga concerta
tione qbꝰ lex obuiare volẽs p̃fixit certũ terminũ.
ideo nõ debẽt ptes huic poſſe renũtiare.Sic᷑ in
d.l.ꝓperãdũ.⁊.l.nemo põt.ff.de le.j.facit.c.regſi
ſti.⁊.c.tua.de teſta.Sꝫ qñ volũt ſupſedere vt nõ
currat tp̃s.⁊ ſic abſtinere a litigijs ceſſant oĩa iſta
mala.⁊ interim poſſet ſequi cõcordia merito aliđ
dicẽdũ in ꝓrogatione.aliud vt ſupſedeat᷑:⁊ a li-
tigijs interim ceſſet.Non ob.d.l.fi.all.p ꝯtrio,qꝛ
loquit᷑ in reſtrictiõe termini ⁊ nõ in ꝓrogatiõe
reſtrinctio vero cõcernit p̃iudiciũ parti,ꝓroga-
tio preiudiciũ reipu.merito p̃mũ ꝑmittẽdũ eſt
partibus ⁊ nõ ſecũdũ.Qñqꝫ impedimentum ꝓ
uenit ex facto ſolius appellati in quo caſu etiam
varie ſunt ſnĩe.Inn.ſentit vt tp̃s nõ currat ſꝫ po
tiꝰ hẽat ĩpeditꝰ annũ.Do.de ro.deci.cxix.tenẽt
ꝙ appellãti nõ currit tp̃s vñ dicũt ꝙ ſi appella-
tus interim attẽtauit ⁊ opꝫ appellãtẽ agere ſup
attẽtatis ſi egit ⁊ obtinuit hoc tp̃s nõ ꝯputabit᷑
qꝛ impedimẽtũ p̃ſtitit appellatꝰ:vt i.d.cle.q̃diu
e ſecꝰ ſi ſuccubuit:qꝛ ibi impedimentũ p̃ſtitit.Nec
ob.d.cle.vbi nõ currit tp̃s:qꝛ ibi ĩpedimẽtũ ſur-
rexit ab expreſſo cõi ꝯſenſu.d.ant.đt cõiter tene
ri vt det᷑ actio đ dolo ꝯ̃ aduerſariũ hoc doloſe ꝓ
curãtẽ ad itereſſe ⁊ ſi nõ ẽ ſolnẽdo reſtituet᷑ ſicut
f dicet᷑ in ſequẽti mẽbro alle.gl.in aut.ſꝫ lis.C.de
tẽ.ap.⁊ in.l.arbitrio.§.dolus.ff.de dolo.Sꝫ certe
nõ video vnde oriatur hec cõmunis opi.quam
ipſe allegat.nec gl.per eũ allegate hoc dicũt,ſed
loquunt᷑ gñaliter impedimẽto alicuius ⁊ pñt in
telligi in impedimento tertij.Quinimo gloſſ.et

¬ Sebaſti.Sapia.
a ¶ Uerbũ volu-
mus.idẽ not.ab.
in.c.cũ te.col.ij.
ſ.de re iudi.⁊ in
ca.fin.a.j.qui filij
ſint legi.
b ¶ Habere ſecun
dum.Adde.Io.
de ana.ꝯſi.j.An
ge.ꝯſi.xxxix.Ol
dr.cõſi.lx.La.al-
lega.cccvij.⁊ ibi
vide an requirat᷑
declaratio anq̃
detur ſecundus
annus.
¬ Sebaſti.Sapia.
c ¶ Inno.hoc di-
ctum Inno.alle
gat Bal.acceptũ
col.pe.q.xxiij.C.
de vſu.⁊ in.l.ij.§.
ſi quis in iudici.
ff.ſi quis cautio.
ſequit᷑ Bal.in cõ
ſi.v.incip.querit᷑
vtrũ.in.iij.parte.
⁊ Cardi.in conſi.
lxxxvij.inci.vidẽ
dũ eſt de duobꝰ
in.iiij.col.⁊ de p̃-
uilegijs pauper-
tatis ⁊ a quibꝰ ex
cũſat paupertas
tradit Fel.in.c.ſi
qui teſtium.col.
pe.ſ.de teſti.
d ¶ Pauptas ex-
cuſata ꝓſecutiõe
appellatiõis.qđ
ſequitur Bal.in
l.acceptã.in peñ.
col.in.xxxiij.q.in
fi.C.de vſu.⁊ ſic
nõ currũt ſibi fa
talia.alle.gl.ord.
quã dicit eſſe no.
dignã in.l.ab eo.
C.de ap.Contra
riũ tamen tenuit
idẽ bal.in.l.fi.C.
de condi.inter.p
glo.in.l.cũ ita in
p̃n.la.ij.ff.de con
di.⁊ demõſt.⁊ ſic
habes hic vnum
caſum i quo pau
pertas prodeſt:
alios q̃ plures
caſus in quibus
paupertas pro-
deſt.vide p do.
Alex.poſt Bar.
in addit.vbi in.l.
omnes.C.de an-
not.⁊ trib.lib.x.
Adde Bal.ꝯſil.
cxxj.iij.lib.
e ¶ Facto iudicis.
adde Alex.cõſi.
lxxij.iij.li.pau.de
caſt.conſi.xxj.in
primo impreſſis.
f ¶ Prorogare.
adde Alex.in cõ
lxxiiij.iiij.lib.

Bar.in.d.§.dolo.potiꝰ ſentiũt oppoſitũ ſcilicet
vt contra aduerſariũ doloſum fiat reſtitutio p.l.
ait pretor.in fi.ff.ex q.cau.ma.Ego eñ dicerẽ in
hoc dubio ꝙ debeat hr̃e ſcõm annũ:q; iura lo-
quũtur gñaliter vt impeditꝰ in primo anno ha-
beat ſcõm ſicut impeditus p iudicẽ pmũ h; ſcõ;
d.l.fi.vl' ſaltẽ ſeruari d; illeſus vt voluerũt do.de
ro.nec in iure reperit cõtrariũ.Nec ob.not.in.d.
§.dolo.pcedũt eñ qñ dato impedimẽto ius ſpe
cialiter nõ prouidet,ſ; in caſu nr̃o generaliter p
uidet p ſecũdi anni dationẽ.Qñq; impedimen-
tũ puenit ex tertio.⁊ tũc cõiter tenet vt priꝰ det
ↄtra eũ actio ad intereſſe.⁊ ſi nõ eſt ſoluẽdo reſti
tuat cõtra aduerſariũ,vt hic in gl.⁊ in iuribus in
ea allegatis.Et puto hãc eſſe diuerſitatis rõne;
inter impedimentũ preſtitũ ab appellato ⁊ a ter
tio q; factũ tertij nõ d; preiudicare appellato q
nõ fuit in culpa.ideo agit cõtra tertium ad inter
eſſe,⁊ ſentẽtia remanet ſalua ⁊ valida.ſed quãdo
ipſe appellãs preſtitit cauſam ſeu impedimen-
tũ ceſſat hec rõ ⁊ puidet vt ſupra dictũ eſt.Et p
hoc habes primam queſtionẽ declaratam late.

9 ¶ † Uenio ad ſecundã nũquid impeditus in ſe
cũdo anno debeat hr̃e tertiũ ſeu debeat ↄſerua-
ri illeſus[a] ipſo iure vt tp̃s non currat vel ſit ſub
ueniẽdũ ei p bñficiũ reſtitutionis gl.hic recitat
duas opi.Una eſt vt competat reſtitutio.alia vt
a ip̃o iure impeditꝰ ſeruet illeſus[a] niſi ſit in p̃iudi
ciũ tertij ⁊ in hoc reſidet ⁊ requit Hoſt.maxie in
ſpecta ſimplicitate iuris canonici.de iudi.c.dile
cti.⁊.j.e.ad audiẽtiã.¶ Inn.vr̃ velle ꝙ vltra ſe-
cũdũ fatale nec tertiũ nec vlteriꝰ habebit ſine re
ſtitutione ⁊ tũc reſtituet ad tm̃ tp̃s q̃tũ fuit tp̃s
impedimẽti.Et ꝙ ſit neceſſaria reſtitutio vr̃ te-
nere gl.in aut.ei q.C.de tẽ.ap.videt tñ velle ꝙ in
teger annus d; reſtitui,vt.l.ſed ⁊ ſi p p̃torem.in
pn.ff.ex q.cau.ma.gl.j.in.c.cũ ſit.s̃.e.ſentit ꝙ da
tur tertius annus ipſo iure.Jo.an.cõcordãdo di
cit ꝙ aut fuit impeditus p iudicẽ ⁊ ſubuenit ip̃o
iure.aut pceſſit ĩpedimẽtũ aliũde:⁊ pcedit opi.
ꝙ det reſtitutio:⁊ ſolũ ad illud tp̃s ĩ quo fuit im
peditꝰ.d.an.dixit ꝙ in caſibꝰ in qbꝰ nõ currit ſe-
cũdus annꝰ impedito.nõ currit ẽt tertiꝰ.ĩ alijs
caſibꝰ currit ſ; dat reſtitutio ſcõm tp̃s leſionis ⁊
in hoc multe vt dixi ſunt varietates.Ego dicerẽ
qd̃ tm̃ in duobus caſibꝰ nõ currat.tp̃s ſcõi anni.
Primus qñ lis erat in cõſiſtorio principis ⁊ im
pedimẽtũ puenit ex facto ipſiꝰ p̃ncipis p.d.c.ex
inſinuatione,j.e.⁊ in aut.ſ; lis.pal.Scõs qñ per
cõpromiſſum vel al's de exp̃ſſo partiũ ↄſenſu ſu-
perſedet negotio per cle.q̃din.pall.Nec iſtis ca-
ſibus dico dandũ tertiũ annũ ſed ꝙ tp̃s impedi
mẽti nõ currit.In alijs vero caſibus credo indi-
ſtincte tp̃s currere ⁊ ſentẽtiã tranſire in rẽ iudi.p
lapſum biennij probo per.l.fi.C.de tẽp:ap.⁊ per
aut.ei qui.e.ti.vbi dicit ꝙ iuſte ĩpedito dat ſecũ-
dus annus poſt cuius lapſum ſentẽtia remanet
rata ⁊ ſic aperte innuit ꝙ impedimẽtũ in ſecun-
do anno cõtingẽs non impedit trãſitũ in rẽ.iud.
ſed impedito ſubuenit p bñficiũ reſtitutionis in
inte.vt hic notabiliter probat in verbo volumꝰ
inducendo:vt.s̃.⁊ fiet reſtitutio vſq; ad tm̃ tp̃s
q̃tũ fuit tp̃s impedimẽti.hoc eñ eſt regulare vt
10 in cle.vna de in inte.reſt.cũ ibi no.¶ † Ad tertiã
q̃ſtionẽ nunquid dato impedimẽto duplicet ter
minus hominis ſicut terminis iuris.Exẽplũ iu
dex dedit mẽſem ad ſe preſentãdũ iudici ad quẽ,
appellãs aũt fuit intra mẽſem impeditꝰ,nunqd
debeat habere ſecũdũ menſem vel quid erit.In-
no.hic inſtat ſed finaliter concludit ꝙ iſtud tp̃s
duplicet ⁊ eſt cõis cõcluſio,q; ſuccedit loco ter-
mini iuris.debet ergo eodẽ iure cẽſeri vt ſicut du
plicat annus ita ⁊ iſte terminus ab hac cõmuni
op.nõ eſſe in iudicio recedẽdum.In ſcholis au-
tẽ tenerẽ oppoſitum,q; iſte terminus datꝰ ad ſe
preſentandum vel proſequẽdum eſt quaſi quedã
citatio vt preſentet ſe iudici ad quẽ,ſ; natura ter
mini citatorij eſt hec vt ſi nõ põt citatꝰ cõparere
b in termino cõpareat q̃ citius poterit[b] vt proba-
tur in.c.cũ dilecti.de do.⁊ cõtu.⁊ in.c.cũ parat
j.eo ad idem tex.in ſimili in ca.cupiẽtes.j.rñ.de e
elec.lib.vj.Ratio diuerſitatis eſt:q; terminꝰ an-
ni datur ad pſequẽdũ ⁊ finiendum.ſed iſte ter-
minus datur ſolũ ad proſequẽdũ ⁊ ſic nõ ex toto
ſuccedit loco termini iuris:⁊ per conſequẽs non
debet eodem iure cenſeri:maxime q; in termino
11 anni tractatur de maiori p̃iudicio.¶ † Quarta
c queſtio fuit qualiter pbabitur impedimentũ.[c]
Spe.e.ti.§.nũc breuiter.ver.qd ergo.dicit qd̃ p
iuramentũ impediti.Jo.an.in addi.dicit hoc p
cedere qñ appellaretur ad iudicẽ valde remotu;
q; tũc difficile eſt ſecũ adducere teſtes ⁊ ſi daret
terminus ad pbandũ in partibus occuparetur
forte maius tempus q̃ eſſet tẽpus ſecũdi termi
ni.ſi aũt loci diſtantia nõ impedit debet impedi
mentum plene pbari ſm eũ.⁊ cũ hac opi.tranſit
d hic.d.Anto.[d] Sed aduerte.q; credo firmiter qd̃
etiã data diſtãtia locorũ nõ ſufficiat hoc caſu p-
bare impedimẽtũ per iuramentũ,ratio q; pro-
pter impedimẽtũ nõ trãſiuit ſentẽtiã in re; iudi.
vt in.c.cum ſit.s̃.eo.⁊.d.l.fi.cũ ſi.ergo cũ hic aga
tur de maximo preiudicio ⁊ de abdicãdo iure iã
queſito appellato p deſertionem appellationis
debet impedimentũ plene pbari ſicut probari
debet in quolibet facto graui nõ ob.l.locorũ di-
ſtãtia.ſecꝰ dic vt ibi nõ ageret de dãdo ſcõo fata
li ſed de dãdis alijs inducijs nõ ita preiudiciali-
e bus tunc eñ ſtabitur iuramẽto[e] impediti ſm Fe
de.conſi.cix.al's.cxij.Põt in hoc vltimo melius
dici vt arbitrariũ ſit qualiter probet impedimẽ-
tum.vt voluit Jo.an.poſt Arc.in.c.j.de dolo et
contu.li.vj.qd̃ no.Et p p̃cedẽti dicto meo vide
bo.tex.in.d.c.cũ ſit.s̃.e.⁊ in eo qd̃ dicit ꝙ ex eui-
dẽti ⁊ neceſſaria cã debet dari bienniũ,ſed iura-
mentum ſolũ non facit cauſam euidentem.facit
12 qd̃ no.in.c.pia.de exce.li.vj.¶ † Ad quintã que
ſtionẽ nunquid quodlibet impedimẽtum preſti
tũ in primo anno ſufficiat vt detur ſecundus an
nus in caſibus in quibus dixi ſecundum annu;
f indulgendum.Et ſcias ꝙ Jo.an.[f] tot opin.⁊ cõ
fuſe recitauit hic vt ipſemet fatet in addi.Spe.
in ti.de ap.in ſecunda parte ſuper Rub.ꝙ dũ ca
ſus dubius circa hanc materiam cõtigiſſet in cu
ria romana nõ potuit decidi per ſcripta ſua hic
ſed cõcludendo breuiter ſm Jo.an.⁊ do.An.hic
aſſumo tantũ tres caſus videlicet.Qñq; impedi
mentum fuit in prima parte anni negligentia in
ſecũda parte.Quandoq; econtra negligentia in
prima impedimẽtũ in ſcõa.Qñq; ⁊ tertio impe
dimenta fuerũt interuallata,quia quãdoq; fuit
impeditus quãdoq; negligẽs multis vicibꝰ.In
primo caſu tene ꝙ ſi negligentia ſequẽs fuit tãti
tẽporis ꝙ potuiſſet intra illud tp̃s finire appel-
lationẽ ſuã non d; per impedimentum p̃cedens
habere ſecundũ annũ q; negligentia ſequens ha
bet abſorbere illud impedimẽtũ precedẽs.Qua
re enim iura dederũt tantũ tẽpus niſi ꝙ cõſide-
rarũt multa impedimẽta puenire poſſe.Hoc eſt
de mẽte Jo.an.in loco preal.⁊ ſequit hic.do.an.
⁊ puto veriſſimũ ratione p̃dicta quicquid ſenſe
rit Bar.in.l.item ſi appellatio.C.de tẽ.ap.vbi vr̃
velle ꝙ ſi impedimentũ fuit tanti tẽporis intra
quod potuiſſet appellationẽ finire d; dari ſecũ-
dus annus,⁊ dicit terminũ menſis preſumptiue
ſufficere ad appellationẽ finiendã.argu.ibi ſcõ;
hoc ſequeretur ꝙ dato impedimẽto in p̃io mẽ-
ſe ⁊ negligẽtia in.xj.menſibus ſequentibus dare
tur ſecundus annus.quod videt abſurdũ.⁊ pro
hoc allego.d.c.cũ ſit.s̃.eo.vbi dicit ex neceſſaria
cauſa ⁊c.Secundo caſu qñ negligentia preceſſit.
dic ꝙ ſi tempus diligentie fuit tantũ intra quod
potuiſſet appellationẽ finire impdimento ceſſan
te d; habere ſecundũ annum non obſtãte priori
negligentia.Ratio quia ſi impedimentũ nõ fuiſ
ſet habuiſſet effectum ſuũ.⁊ ita ſentiunt Jo.an.
⁊ do.An.vbi.s̃.ſed hoc dictũ limita niſi ſe reſtri
xiſſet ad terminũ ita arctũ vt quodlibet impedi
mentum ſufficeret ad implendum finẽ appella-
tionis,nam tunc nõ puto ſubueniẽdũ per.l.ij.ff.
ſi quis cau.quia non eſt ſubueniendum ei qui ſe

multum

Sebaſti.Sapia.

a ¶ Illeſus.Uide
late per.d.Fran.
curtiũ in conſil.
xxiij.inci.ſuper
eo.co.penul.

b ¶ Quã citiꝰ po-
terit.Tu põdera
q; p̃fixio tempo
ris ad ſe preſen-
tãdũ operat eũ-
dẽ effectũ quem
operat terminꝰ
iuris:vt habetur
in.c.pſonas.s̃.e.
⁊ in.c.cũ ſit.s̃.eo.
ergo.And.barb.

c ¶ Probabit im
pedimẽtũ.adde
Oldra.cõſi.lx.s̃.
alle.Alex.cõſil.
xlix.ij.lib.

Sebaſti.Sapia.

c ¶ Impedimen-
tum.vide Bald.
l.ſcire oportet.§.
ſufficit.ff.de exe.
tut.Semi.l.c.cu-
pientes.§.inſup.
de elec.in.vj.cu;
multis allegatis
per alex.⁊ Mo-
der.in.ij.§.in.l.di
ximus.ff.ſi quis
cautioni.⁊ p do.
an.in conſil.j.in-
cip.circa modũ.
colum.j.

d ¶ Do.Ant.poſ
ſet allegari ꝙ vo
lunt do.de ro.de
ci.cxlix.quos al's
do.in ca.pſonas
s̃.eo.p dicto Jo.
an.vide ſimile in
c.ꝙ ſuper his.de
fi.inſtru.per do.
Anto.⁊ alios.⁊
ꝙ voluit Bal.in
l.ſi aliquando.ff.
de offic.pcon.et
Ang.in.l.inuitꝰ.
§.is q.ff.de pro-
cu.Jaco.de bel.i
l.j.C.mãd.in p̃nc.
And.Barba.

e ¶ Stabitur iura
mẽto.⁊ vide tex.
ↄtra oẽs in.l.fin.
§.fi.in ver.euidẽ-
tiſſimis pbatio-
nibꝰ.C.de tẽpo.
app.vbi nõ ſuffi
cit pbatio per iu
ramentum.An-
dre.Barba.
Anto.Franciſc.
¶ Quomodo d̃
beat probari im
pedimentũ.vide
Bar.in.l.qui cõ
meatus.ff.de re
mili.et an impe-
dimentum ſit iu
ſtum vel dicatur
hoc eſſe arbitra-
rium:vt.l.iij.ff.ſi
quis cau.⁊ in ca.
puenit.xviij.diſ.
⁊ no.in.c.qua p-
pter.in.§.illud d̃
elect.⁊ probatur
i.c.placuit.xviij.
diſt.⁊ in.c.quiſ-
qs.iiij.q.v.⁊ in.c.
⁊ ex lr̃is.de in in
te.reſti.⁊ in.c.ex
trãſmiſſa.de pc.

f ¶ Et vid de hoc
gl.in.c.fi.in fi.de
elect.in.vj.plene
ange.in aut.ei q.
circa p̃n.C.de tẽ
po.ap.Et d̃ iſto
arti.vide elegan
tiſſime per ange.
in cõſi.ccxcvij.in
ci.in dei nomine
⁊ ſue matris.⁊ vi
de quod pleniſſi
me ſcribit Rom̃.
poſt Bar.in.l.et
id heſitat.ff.de
ver.ob.⁊ archi.ij.
q.vj.in ſumma
circa finẽ vbi di-
cit qd̃ pter im-
pedimẽtum vniꝰ
diei tm̃ in primo
fatali dat ip̃o iu-
re abſq; aliqua
reſtitutione ſecũ
dus annus,ſ; ſi
fuerit impeditꝰ
in ſecũdo anno
ſolũ reſtituit ad
tp̃s quo fuit im-
peditus.⁊ de iſta
queſtiõe vide ẽt
Pe.Cyn.⁊ Bal.
in.d.aut.ei qui.⁊
d.Jo.an.in add.
ſpe.in rubri.eiuſ
dem tit.de ap.et
qd̃ no.bar.d̃ bel.
poſt Ab.in cle.j.
de in integ.reſti.
¶ Adde qd̃ ad
ſcripta Joã.an.
hic alle.ſint vidẽ
do originaliter p
Old.conſi.clvij.
⁊ vide Roma.
conſilio.cccxcvj.

a ¶ Adde Bar.in.l.itē appellatione.ff.de tē.ap.ꝛ in.l.pſes.C.de ap.bar. in.l.ij.§.qð dixim⁹.ff.ſi qs cau.Bar.in.l.q cōmeatus.ff.de re mili.pau. de caſt.in cōſi.xxj.inci.cā deſertionis appellationis ꝛc.in.iij.col.in fin.
b ~ Sebaſti.Sapia. ¶ Mero iure vide Car.in cōſi.xxxij.incip.pro deciſione.col.ſi.Feli.in.c.ex parte.ꝯ.vo.vj.ꝯ.de reſcrip.And.ſicu.in cōſil. xxxvij.in.iiij.vol. deciū in ꝯſ.xcvij. inci.in caſu ꝓpoſito.col.ij.
c ¶ Premittēdā. pro dicto Inno. dico fore caſuꝫ in c.pſonas ſibi,ſine ꝯtradictione ſtare compellatur ſi nō pōt ꝯtradicere ad qd requiritur citatio queſit ad ꝯtradicendū in.l.ij.C.ſi p vim vel alio mō cū ſi.
d ¶ Poterat etiā mouerip no.reg. que hꝫ ꝙ quotieſcūqꝫ iudex aliqd facit nō ex officio ſuo ſed ad inſtantiam partis ibi ſemp de neceſſitate requiritur citatio alteri⁹ partis.vnde ſi ibi bitio per iudicem eccleſiaſticū fiat iudici ſeculari ne procedat in cauſa ꝛ fiat ad inſtātiā ptis ibi requirit ꝙ altera quoqꝫ pars citetur. vt.in.c.romana. §.ſi vo.ꝛ in.c.nō ſolū.ad ſi.de ap. i.vi.ponit no.Fede.ꝺ ſe.in conſil. ccc.inci.factū ꝓponiꝛ eſſe tale ꝺ bitor ꝑmiſit ꝛc. Pe.de anc.i cōſi.cccxxv.inci.caſus talis eſt poſt ꝑceptū factū ꝛc. Imol.in.l.iiij.§. ꝯdēnatum.ff.de re iud.Idē Io.de imo.in.c.debitores.circa me.ꝛ ibi ipe abb.pañ. in.vij.col.de iure iur.ꝛ.d. Lau.de rodul.in ſuo no. repe.c.ꝯſuluit.ꝺ vſu.i.q.cxxxi.ſecus qñ iudex ex officio ſuo ꝓcederet vel inhibe ret nō ad iſtātiā partis tūc nō requiritur citatio ita dꝫ itelligi qð vult ipe abb.pa. in.c.tuā.i pe.co. ꝯ.de oꝛ.cog.allegādo Inno.in.c. ad nrām.el.ij.de iureiur.ꝛ vtrāqꝫ regulā ponit do. Alex.de imo.in cōſi.ccxxxiiij.ici. viſis actis mihi e

multū anguſtauit.nam debuit cogitare veriſimiliter aliqua impedimēta ꝓfutura. ¶ Vltimo caſu qñ impedimēta fuerunt interuallata dic ꝙ ſi tāta fuerūt impedimēta ꝙ intra tp̄s negligētie non potuiſſet finiri habebit ſecūdum annum alias ſecus. Ratio diuerſitatis ex ſe patet.intellige tñ ꝙ ceſſantib⁹ impedimētis fuiſſet veriſimiliter appellationē proſecutus,ꝛ ſic ꝙ ſuam diligentiam oſtēderet intra tempus impedimēti:qꝛ aliter conſtaret impedimētū cōſtituiſſe cauſam.vide qð dixi in ſimili poſt Inn.in.c.ex tranſmiſſa.
13 de pſcri. ¶ † In vl.q.nūquid poſt lapſum anni poſſit iudex a quo ſi ſibi aliter de impedimento appellationis non cōſtat ſententiam executioni mādare appellante vlterius nō citato. Inno.hic
b concludit ꝙ mero iure[b] hoc poteſt qꝛ non teneꝛ ad executionis actū partem citare.dicit tamen ꝙ appellās prudenter facit ſi ꝯparet corā iudice a quo ꝛ doceat de impedimēto.ꝛ ſi hoc nō obſtāte iudex vult ꝓcedere ad vlteriora:appellet ad ſuperiorē:fatetur tñ ꝙ licet appellās nō cōpareat corā iudice a quo allegaturus impedimētū ſi tñ in veritate impedimētū ſuberat reuocabitur executio p ſuperiorē.hāc cōcluſionē recitat Inn.ꝛ ſequūtur.d.de ro.deci.cccxlix.ꝛ Hoſtiē.qui tñ dicit cauti⁹ eſſe vt appellās citetur ne poſtmoduꝫ
14 ꝓtēſo impedimēto reuoceꝛ executio. ¶ † Et no. ex dictis Inn.vnū ad qð ſolet multū allegari ſcilicet ꝙ iudex pōt ſentētiā exequi parte vlterius nō citata ſed vide tu eūdē Inn.in.c.cū ſup.ꝯ.e.ti. ꝓxi.vbi dicit hoc ꝓcedere quādo executio fit in rebus adiucatis per ſniam:ſecus in aliis rebus qꝛ tūc nedum citatio ſed quedam ſummaria cognitio ꝓcedere dꝫ p.l.a diuo pio.§.in vēditione. ff.de re iudi.ꝛ ſic tēpera dictū Inn.dic ꝛ vide plenius p Bar.in loco ꝓxi.alle.vbi reſpectu executionis dicit ꝙ ſi ſnia fuit lata in ꝗtitate vel genere dꝫ pars citari in executionis actu.ſi vero ſuper ſpecie ꝛ tunc aut executio eſt fiēda in alia ſpecie puta ꝓpter defectum ſpeciei adiudicate ꝛ requiritur citatio,ſi vero in ſpecie adiudicata ꝛ tūc non reqritur citatio,ſed quoddam preceptū de exequendo poſt qð auferetur res manu militari vt in.l.qui reſtituere.ff.de rei ven.hec ꝓcedūt qñ fuit appellatum vel certum eſt impedimētū nō ſufeciſſe in primo anno. In dubio vero crederē
c indiſtincte citationē ꝑmittēdā[c] licet ſit fiēda exe
15 cutio in rebus iudicatis. ¶ † Moueor[d] qꝛ vbi
d cūqꝫ abſenti pōt ꝯpetere defenſio ſemp requiriꝛ citatio etiam in notoriis,vt dixi.ꝯ.e.c.cū ſit.ſꝫ in caſu noſtro pōt competere defenſio qꝛ forte appellator fuit impeditus in primo anno ergo eſt fienda citatio. Item video ꝙ iura ſemper exigūt citationem ꝛ ſummariā cognitionē in executionis actu qñ veriſimiliter pōt defenſio ꝯpetere parti vt clare colligiꝛ ex.d.l.a diuo pio.ꝛ ex pdictis ſed in caſu noſtro pōt defenſio ꝯpetere pti ergo ꝛc. Nec ob.ſi dicas pſuppoſitionem eſſe ꝯ appellātem ex lapſu primi fatalis,qꝛ dico hāc preſumptionem nō ſufficere.vt ſine citatiōe ſpolieꝛ re ſua ex quo pōt ſibi aliqua defenſio competere.
16 ¶ † Hoc apertiſſime ꝓbo in ſimili p.c.lꝫ ep̄s.ꝺ preben.lib.vi.ꝛ.c.ordinariꝗ.de offi.ordi.eo.lib.in quibus dicitur ꝙ licet per adoptionē ſecūde eccleſie curate vacet prima ipſo iure,vt in.c.de multa.de prebend.non tamen poteſt epiſcopus illū ſpoliare citatione prius non facta,quia poſſet ſibi defenſio competere,puta diſpenſatio vel qd ſimile ꝛ ſic ſunt ibi duo text.notabiliter ꝓbātes pro.licet contra abſentem ſit preſumptio iuris, non tamen ex hoc debet priuari poſſeſſione ſua citatione non premiſſa.ita clariſſime infero ad ꝓpoſitum,ꝛ ſic putarē ꝙ executio non poſſet fieri appellatore non citato,[e] ꝛ ſi de facto fieret debe

trāſmiſſis.in.iiij.co.cū aliis ibi per eū alle.ergo cū in caſu noſtro iudex nō exequaꝛ ſententiā proprio officio,ſed parte petente ꝛ requirēte cū reſpiciat priuatā vtilitatē per re.l.iiij.§.hoc aūt iudicium.ff.de dā.infecto. Ergo ſequiꝛ ꝙ requiriꝛ citatio partis.ꝛ cū pañ.hic ꝙ requiraꝛ citatio tenet dom̄.Phil.de peru.in repeti.ſup hoc ca.in.xl.col.vbi colligit cōcordātiam Anto. Franciſc. ¶ Circa hoc an i executione ſentētie ſit pars citāda,vide Innoc. pſchre examinātem iſtā materiā in.c.ex rōne hoc eo.ti.ꝛ Paul.de lea.in cle.ꝗuis. de foro compe.ꝛ Barto.in extraua.ad repri.in gl. incip.hic eſt caſus ꝛ in.l.a diuo pio.§.in vēditione.ff.de re iudi.ꝛ per Ioā.an in.c. cum ſup hoc eo. ti.ꝛ an.in tali executione ſit neceſſarius libell⁹,vide Inn.in.c.j.de libel.ob.ꝛ in.c.cū in iure peritus.de offi.dele.ꝛ p bar. in.l.inter dies.ff. de re iudi.et per Spe.i ti.de exec. ſen.in.§.nunc dicendū.in ver.ſed pone iudex.ꝛ i.§. breuiter. ꝛ vide Archi.in.c.ante nouum.ꝛ in.c.ab executore.ꝗ.q.vi. ~ Sebaſti.Sapia.
e ¶ Nō citato.cautela tñ eſt ꝙ ille qui fuit miſſus i poſſeſſionē de facto per iudicem.petat ſe in poſſeſſione confirmari vt tradit alex.in l.ſi finita in principi.co.iij.ff.de dā. infe.cum allegatis p deci.hic in fi.adde eundem in.c.cū ceſſante in ſi.j.eo.ꝛ Felin. in.c.cū dilectus filius.col.j.ſ.de reſcrip.ꝛ ibi rñd. ad regulā quod ſpoliatus debet ante oia reſtitui.

ret incōtinēti de facto reuocari.ar.in.c.cū cauſa. de offi.dele.ꝛ in ca.conquerente.de offi.ordi.

1 ☞ Arripiens iter papā ſine aliqua fraude, eximitur interim a iuriſditione cuiuſcunqꝫ iudicis vt contra ipſum interim non procedatur.3.
2 Clauſula appel.remota nō tollit ꝙ anteqꝫ quis citetur non poſſit aliquo reſpectu iuriſditio iudicis ſuſpendi.
4 Abſens etiā cauſa reipublice pōt pati miſſionē ex prīo decreto niſi acceſſerit ad ſedē apoſtolicā.
5 Citari poteſt ſubditus vbiqꝫ exiſtens per ſuū ordinarium.
Citare poteſt quis extra territorium citantis.

Meminimus. Si reus poſt citationē vel notitiā literarū iuit ad curiā delegat⁹ in cā ꝓcedet,al's non.et h.d.ca.cū ſuggeſtū.j.eo. ¶ Caſus literalis. Aliqua cauſa cōmiſſa eſt alicui appellatione remota.iudex citat reū.ille ſtatim mittit nūtiū ad papā pro cauſa illa.ille venit allegans ꝙ nuntium ſuum ꝓpter cauſam illā miſit ad papam. queritur an debeat in cā ꝓcedere vel nō. Rñdet papa ꝙ ꝓpter ea non dimittat quo minus ꝓcedat i cauſa ſcōm formā iuris.ſi vero ante citatiōnē iter arripuit,tūc iudex ꝓcedere nō dꝫ hoc vltimū hodie nō tenet.j.e.vt debitus.Bar. ¶ No.j.ꝙ arreptio itineris ad ꝑncipē ad eūdū nō ſuſpendit indiſtincte iuriſditionē delegati etiā apoſtolici.
1 ¶ † No.ꝗ ꝙ itinerans ex iuſta cā ad papā omni fraude ceſſante eximi interim a iuriſditiōe cuiuſcūqꝫ iudicis vt ꝯ eū interim minime ꝓcedaꝛ. cōcor.c.vnicū.j.de peregri.ꝛ infra dicā lati⁹ cū gl.
2 ¶ † No.iij.ꝙ clauſula appellatiōe remota nō tollit ſuſpēſionē ꝗ ſit.ex itineris arreptiōe añ citationē vel notitiā literarū. ¶ Opp.ꝯ tex.in eo ꝙ regrit citationē ꝓceſſiſſe itinerationē ad hoc vt iuriſditio iudicis nō ſuſpēdaꝛ vñ ob.c.ſuggeſtū. j.e.vbi ſufficit notitia literarū. So.gl.fateꝛ ꝯriū ꝛ bñ.vñ p illū tex.extēdit iſte.ā vnū ius ſuppleꝛ per aliud.
3 ¶ † Sed ꝯ hoc ꝛ ꝯ tex.op.de.c.vt debit⁹ infra.c.vbi pꝫ ꝙ miſſio nuntij.ad curiā operaꝛ quomin⁹ mittēs poſſit interim in ptib⁹ cōueniri. So.gl.dicit hodie hoc.c.eſſe correctū,qꝛ ad euitādū ꝗſtionē nō ſufficit miſiſſe nuntium ad curiā,ſicut nec ꝓdeſt hre literas priores ꝗ nō ſunt iudici ꝑntate,vt in.d.c.vt debit⁹.ſꝫ in hoc, gl.nō bñ loquiꝛ,qꝛ iſtud.c.nō loquiꝛ in miſſione nūtij:ſꝫ in eo ꝗ pſonaliter iter arripuit ꝛ ob hoc forte gl.formaꝛ.q.in eo ꝗ nō miſit nūtiū,ſꝫ in ꝓpria pſona iuit ad curiā nūqꝫ poſſit ꝯ eū ꝓcedi in ptib⁹ ſi ꝯueniat corā ordinario vl' de legato et itellige qñ iter arripuit añ oēs literarꝫ notitiā ſeu ꝗuētionē de eo factā,ſꝫ i hoc gl.ponit duas opi. Prio ſuā,vt pp hoc nō ſuſpēdaꝛ iudicis iuriſditio.nā ꝛ ſi lr̃as reportet ſibi nō ꝓdeſſe vꝛ cū iam eēt ꝑuēt⁹:vt.d.c.vt obit⁹. Nec ob.c.dilecti.ꝛ.c.vt nrm.j.e.vbi pꝫ ꝙ arreptio itineris vim hꝫ appellatiōis,qð ꝓcedit qñ arreptio ſit poſt inchoātā cām.ꝛ dicēdū,vt ibi no. Scdo opponit gl.opin. Tācre.ꝯria dicētiū ꝙ ſi bona fide ſine fraude iuit nō dꝫ ꝯ eū ꝓcedi. Et idē tenuit Hoſt.hic allegās ēt decretalē ꝑmā de peregri.ſequiꝛ ēt.d.Ant.ſed tu vide.de hac materia latius p Inn.in.d.c.vt debitus. Ex cui⁹ dictis pōt elici hec cōcluſio ꝙ itinerās ad papā ex iuſta cā ſiue in fauorē ſuum ſiue alterius eſt ſub ꝓtectione ap̄lica,vt interiꝫ ꝯ eū nō ꝓcedatur in partibus ꝛ defendiꝛ talis nō
4 virtute appellatiōis ſꝫ p ti.de pegri.j.e. ¶ † Ex his poteſt reſpōderi ad.l.ignorare.C.de reſtit.in inte.ex qua poſſet fieri forte cōtrarium cōtra predicta.ſꝫ iſtā ibi contra abſentē cauſa reipu.q nō dimiſit ꝓcuratorem ꝓceditur ſaltē ad miſſionē faciēdā ex primo decreto ex quo nō defendiꝛ. Du-

cēdū eſt ergo hoc eſſe ꝑuilegiū indultuȝ itinerā
tibus pſonaliter ad ſedem apoſtolicā ex iuſta cā
quod ſemꝑ notādum. ⁊ hoc obtinet rigore tit. j.
de peregri. qḋ eſt ꝑpetuo mēti tenendum ⁊ dicā
in. d. c. vno. Ex his etiā infero ꝙ clauſula appel
latione remota hic appoſita nihil operatur hic
ad deciſionē. c. ſed factum hic narraṫ, licet quidā
contrarium ſentiāt, ſed ꝑmum tenet Jo. an. ⁊ cō
5 muniter doc. ſequunṫ. ¶ † Querebāt hic Ab. vl
tra glo. an ordinarius poſſet ſubditū ſuuȝ vbiqꝫ
citare, ⁊ dicit ꝙ in queſtiōe facti fuit cōſulta cu
ria romana dū vellet ordinarius citare ſubdituȝ
ſuū ſibi exiſtentē ⁊ latitātē. ⁊ rūderunt curiales
ꝙ quādoqꝫ curia ſeruauerat ꝙ ibi non poſſet or
dinarius citare ſubditum, poſtea mutauit, quia
per id multi eorū exceſſus occultabāt. ⁊ ſic dicit
in illo caſu fuiſſe ſeruatū. Jo. an. remittit ad not.
per eum in. c. romana. §. contrahētes, de fo. cōpe.
li. v. Ego remitto te ad ea que lōge plenius dixi
in. c. fi. de fo. cōpe. ſed no. quod dictū eſt. s. de ro
mana curia. ⁊ vide vbi. s. ⁊c.

1 ☞ Appellatio ex falſa cā īterpoſita nō aſtrīgit iudicē a quo qn poſſit ad vlteriora ꝓcedere. 12.
2 Appellatio ſuꝑ vno articulo quo caſu faciat ſuperſederi in tota cauſa. 3. 4. 6.
5 Judex appellationis ex quo recipit appellationem emiſſam ex ꝓbabili cā poteſt inhibere iudici a quo ne ꝓcedat ſuper principali.
Appellatione verificata annullantur omnia attētata ꝑ iudicē a quo poſt ipſam appellationeȝ.
7 Appellatio a tortura deuoluit totā cauſam ad iudicem ad quem.
8 Appellatio ab vna cā penitus ſeꝑata ab alia etiā ſi ſit cauſa reconuentionis non deuoluit aliam ad iudicem ad quem.
9 Appellatio ab vno articulo tūc deuoluit totā cām ad iudicē ad quē qn̄ appellās vult al's eo tacēte ſecus eſt, iudice a quo ꝓcedēte ad vlteriora.
10 Exceptio falſa aliqn̄ poteſt opponi ante lit. ꝯte. tātum. aliqn̄ poſt ſententiam. vide hic exempla.
11 Appellatio ante grauamen non admittitur.
12 Appellans non debet ſtatim emiſſa appellatione recedere: ſed debet expectare an iudex admittat vel non.
13 Judex ſi viderit excipiētē qḋ malitioſe excipiat non debet talem exceptionem admittere: nec de appellatione curare.

Super eo. Supſedeṫ articulo in quo appellatū eſt etiā ſuꝑ ꝑncipali cā ſine illo articulo expediri nō pōt. h. d. ī here
rendo litere ſed. j. multū reſtringeṫ. Duo ſunt dicta. ſm ibi. ſi aūt. Prima pars cōiter nō ſummaṫ
ꝓpter varietatē lecturarū. ſȝ ſm veriorem intelle
1 ctū poſſumus ſic ſummare. ¶ † Non obſtāte appellatione ex falſa cā interpoſita poteſt iudex ad vlteriora ꝓcedere. ¶ Caſus literalis. Cauſa conmiſſa eſt alicui. reus aliquā exceptionē obijcit in cā illa ꝓpter quā exceptionē appellatur, queriṫ vtrū iudex ea nō obſtāte poſſit in ꝑncipali ꝓcedere. Rūdet papa ꝙ eidē exceptioni erit meritoſuꝑſedendum. Et ſi principalis cā ſine illa terminari non poſſit ei nihilominus ſupſedeaṫ. Jn fine poniṫ alia dubitatio. Ecce lit. cōteſt. opponit reus ꝙ ꝑ falſi ſuggeſtionē litere ſint impetrate. queritur an hec exceptio ſit admittēda. Rū. pa. ꝙ ꝓpter hoc non eſt differenda ſententia. Ber,
2 ¶ † No. j. iudicē debere ſupſedere in tota cauſa lȝ appellatio interponaṫ ſuꝑ certo articulo ꝙ eſt indubitatum ſi cauſa ꝑncipalis eſt ita connexa illi articulo vt ſine eo decidi non poſſit quid aūt ſi non eſt ita cōnexa. j. ſubdiciā. ¶ Gloſſ. j. querit qn̄qꝫ hȝ locū iſte text. Rūdet ꝙ pōt ꝓcedere tā an̄ lit. ꝯte. ꝙ̄ poſt. Exēplū ꝑmi qn̄ opponiṫ aliq̄ exceptio dilatoria ꝓbabilis vt puta ꝙ reſcriptū eſt ſurreptitiū: vel opponiṫ iudicē eſſe excōicatū vel quid ſimile. ⁊ a grauamine illato cōtingit appellari. Exemplū ſecundi quādo op. ꝑemptorie poſt lit. cōte. vt puta pactū de petendo. vel ꝯſanguinitatis exceptio contra petētē vxorē. vel qd

a ¶ Appellatiōe pendente. Adde qualiter itelligaṫ hoc dictū Federi. conſi. ccxxiij.

zacharias.

b ¶ Poteſt inhibere. Dictū diſtiguēdo, vt ꝑ Lanfran. de oria. no. in. c. qm̄ ꝯtra nu. lxvj. ⁊. lxvij. ⁊ ibi in ſpoſti. celſi. in ver. pendente. s. de proba.

Ex Sebaſti. Sapia.

c ¶ Idē. circa hūc intellectum vide Ale. in ꝯſi. lxxxix. inci. diligēter cōſideratis. col. iiij. in. j. volu.

d ¶ Suꝑ illa cā. Adde ꝙ Feder. ꝯſil. cccj. dicit qḋ poſtꝙ̄ iudex appellationi detulit ꝙ oīs iuriſditio trāſlata eſt in iudicem ad quē: adeo ꝙ de conſenſu partiū non poſſet amplꝰ de cauſa cognoſcere niſi remitteretur per iudicem ad quem.

3 ſimile. ¶ † Sed nunc quero qn̄ principalis queſtio terminari nō pōt
ſine articulo appellationis ⁊ qn̄ pōt. Sol. gl. ij. ⁊. iij. ponūt exēpla ꝑmi
vt patet in exceptionibus iudicialibus de quibꝰ. iij. q. xj. §. aliquando.
Item in pacto de non petendo. vt ꝑſcriptio ⁊ conſimiles. ſed glo. non
ponit exempla ſecundi. quando ſcilicet poſſit cauſa terminari ſine illo
articulo a quo fuit appellatuȝ, ſed multa exempla poni poſſunt. Pri
mo pone ꝙ fuit appellatum a condemnatione expenſarum ratione
contumacie, nam ſine iſta pōt expediri queſtio ꝑncipalis. Item pone
exemplum ſi appelletur in exceptione compenſationis ⁊ multis alijs
ſimi. ¶ His autem ꝑmiſſis op. fortiter contra tex. videtur enī quod ſiue articulus in quo fuit appellatum ſit connexus cauſe ꝑncipali ſiue non nunꝙ̄ poſſit iudex ꝓcedere ad vlteriora. quia non teneor reſpondere coram iudice qui me grauauit. s. eo. ad hoc. Sol. gloſſ. hic in verſ. terminari fatetur contrarium ad iſtum text. rūdet ꝙ vacat hic argu. a contrario ſenſu. Idē hic Hoſti. adducens illud generale dictū nil fore innouandū appellatione[a] pendente. j. eo. dilectis. ¶ † Et qꝛ iudex
a
4 appellationis ex quo recipit appellationem vt emiſſam ex cauſa ꝓba
5 bili poteſt inhibere[b] iudicia a quo ne procedat in principali. j. eo. ro
b mana. §. quod ſi. li. vj. ⁊ melius facit ſm Jo. an. qꝛ verificata appellatione omnia facta poſt illam ꝑ iudicem a quo reuocantur per modū nul
c litatis. j. eo. non ſolum. li. vj. Idem[c] finaliter tenuit Innocen. hic do. Anto. poſt multa ſentit nouum intellectum vt ante inhibitoriam ſeu dilationem vel iuſtificationem ap. poſſit iudex a quo procedere ſuper cauſa principali non connexa articulo appellationis nec reuocabitur ſic attentatum iuſtificata poſtea appellatione quaſi iuſte proceſſit, ſecus ſi ꝓceſſiſſet in cauſa connexa articulo appellatio. hoc enim caſu
6 ꝓcedit. c. non ſolum prealleg. ſecundum eum. ¶ † Et ꝙ̄uis hec lect. videatur prima fronte demulcere aures ⁊ conuenit ſuperficiei huius litere: tamen veritate inſpecta non puto veram ⁊ ſemper ſecutus ſuȝ cōmunem opi. predictam vt indiſtincte iudex a quo non poſſit ꝓcedere
d ſuper illa cauſa.[d] Primo adduco. c. ſi a iudice. eo. ti. lib. vj. vbi dicitur quod ſi apppellaui a grauamine mihi illato ꝑ iudicem, non teneor amplius comparere ad citationem ſuā in illa cauſa: niſi me citet ad audiendam reuocationem grauaminis. vnde pondero exceptionem que firmat regulam in non exceptis. xxxij. qō. vij. dominus. ⁊. in. c. ij. de cōiu. lepro. Ad idem ille tex. in fi. vbi diciṫ ꝙ reuocato grauamine extūc poteſt illud procedere ad vlteriora ergo non prius. Secundo principaliter adduco. c. eum qui. de do. ⁊ contu. lib. vj. vbi dicitur ꝙ appellatiōe interpoſita ab interlocutoria ſeu grauamine nō teneṫ iudex amplius appellantem citare quaſi ſit cōtumax ſuꝑ tota cauſa ergo appellatio operatur reſpectu totius cauſe. al's dixiſſet ꝙ in ſequentibus actibus debet citare appellantem. ⁊ ꝓ hoc quod ibi no. in glo. Tertio facit il
7 lud, c. non ſolum. generaliter loquēs. ¶ † Quarto induco textū. in. l. ſi quis ꝓuocatione. C. eo. tit. vbi dicitur ꝙ appellatio interpoſita ſuper iniuria illata puta a tortura ſuſpendit iuriſditionem in tota cauſa ⁊ eā deuoluit ad ſuperiorem. quā lec. ſequuntur ibi glo. Bar. ⁊ alij. ⁊ ſic articulus appellationis erat ibi ſeparatus a cauſa principali, ⁊ nihilominus iuriſditio in tota cauſa deuoluitur ad ſuperiorem ⁊ eleganter ꝓ hac opi. facit. c. ſolicitudinem. j. eo. vbi dicam. ⁊ hanc opin. ſequitur
8 Inno. in. c. ꝓpter. ⁊. c. cum nobis. de elec. ¶ † Secus tamen dicit ibi. vbi due cauſe ſeparate eſſent coram iudice, tunc enim ſi vna ſit conuētionis: alia reconuentionis appellatio in vna non deuoluit in alia. ⁊ hoc vltimum voluit hic Vin. de quo in ſpe. in tit. de recon. in fi. §. pen. ⁊ no. bene hoc vltimum quia limitat multa iura ⁊ maxime illam. l. ſi quis a prouocatione. Vltimo adduco equitatem maximam. nam durum eſt dicere illum appellantem arctari ad comparendum in eadem cauſa coram diuerſis iudicibus cōtra. c. diſpēdia. §. reus quoqꝫ. de reſcri. li. vj. poteſt etiam adduci alia ratio non minus fortis. Continentia cauſe diuidi non debet in. c. j. de cauſa poſ. ⁊ proprie. Non ergo debet eſſe vnus iudex vnius articuli ⁊ alius iudex totiꝰ cauſe. Finge enī appellationē poſtea iuſtificatā eſſe qḋ cauſa principalis deuolueretur ad ſuperiorem vt in. c. vt debitus. j. eo. ⁊ ſic apparet iudicem a quo ꝓceſſiſſe tempore quo erat in pendenti an eſſet futurus iudex. Ad iſtū tex. poteſt reſpōderi primo. vt dicit hic. gl. ꝙ nō valet arg. a contrario ſenſu, tū qꝛ reperitur contrariū in iure: vt. s. dixi. tū qꝛ reſultaret prauus ⁊ abſonus intellectus. iuxta no. in. c. publicato. de elec. nec eſt hoc
9 nouuȝ ⁊ inuſitatū in iure. ad hoc. c. quāto. de vſur. ¶ † Secundo poteſt reſponderi vt procedat appellatore conſentiente eo autem reſiſtente ſecus eſt dicendum. Tertio poteſt intelligi quando iudex arbitratur appellationem eſſe iniuſtam: tūc enim ex equitate poteſt ſupſedere in articulo appellationis ⁊ ꝓcedere in cā principali. Innoc. ponit alium intellectum vt ꝓcedatur in cā principali ſcilicet corā iudice competenti. ſed non placet mihi iſte intellectus qꝛ diuidit continentiā cauſe cōtra. l. j. ⁊. ij. ff. de qui. re. ad eun. iu. ea. ⁊ in. l. nulli. C. de iudi. d. c. j. de cauſa poſ. ⁊ proprie. ¶ Ex quibus omnibus cōcludo ꝙ appellatio ab interlocutoria ſeu grauamine ſi eſt legitima ſuſpendit iuriſditionē iudicis a quo reſpectu totius cauſe ſiue cā ꝑncipalis ſit connexa articulo ap
10 pellatiōis ſiue nō ſecꝰ reſpectu cāe ſeꝑate. ¶ † Op. s. ſcdam ꝑtem. c. ſi vr̄ ꝙ legitima ſit appellatio ſi nō admittaṫ exceptio falſi: vt. s. de reſcr. ceterū. ⁊. c. olim. j. facit. de cri. fal. ꝑ totū. So. gl. ſi. dupl'r. ꝑmo ꝙ tex. dȝ

intelligi

☞Sebaſti. Sapia.
a ¶Dictū Inno. vide alex. in cōſi. lxiiij. inci. habita ſup cōtentis. col. iij. in. j. vol. Pet. de anc. i ꝯſi. clvij. incip. ex narratis in fctō. col. añpe. Alex. in ꝯſi. xvij. incip. requiſitus in cā. colū. iij. in. j. vol. cū allegatis per Felin. in. c. de cetero. col. iiij. ē. de re indi.
☞Sebaſti. Sapia.
b ¶De minimis. Quādo de minimis rō habeatur vide Jaſ. in aut. q rem. co. v. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ in. l ſciendū. in princ. col. iiij. ff. qui ſat. cogā. cū infinitis cōgeſtis p Corſ. in tract. de minimis īſerto in tracta. de regia poteſtate.
c ¶De hoc vide opti. tex. in. l. ſi. ff. de ap. reci. ⁊ ibi Barto. in pnci. ⁊ Bald. in. l. nemo cleric⁹. C. de ſum. trinita.
d ¶Cōiter cōcludunt do. ꝙ relinquit arbitrio iudicis inſpecta pſonaꝝ qualitate ſm gl. bar. ⁊ doc. in aut. niſi breuiores. C. de ſent. ex peri. reci. Bar. in l. diuus. ff. de bo. dā. lȝ Bal. in. l. ij. in. v. co. x. qro. iuxta hec que dicātur cāe minime. C. de peda. iudi. expreſſe voluerit cauſas breuiores eſſe illas que ſunt a centū aureis infra. ⁊ hoc idē pōdera velle Bart. in. l. imperiū. circa fi. in xſ. vj. eſt in iure minima. ff. de iur. om. iudi. qḋ multū no. qꝛ ē valde vtile ſi eſt verum ad multa cum in cauſis breuioribus nō requirit libellus nec ſentētia i ſcriptis. d. aut. niſi ⁊ i eis ſemiplena pbatio habetur pro plena ſm gl. Bar. ⁊ docto. in. l. admonēdi. ff. d iureiu. ⁊ in ſpecie ponit d. Mat. in no. ij. ⁊. iij. facit qḋ in

intelligi cū falſitas unde allegat. nō aūt exhibet
probatio, ideo nō curādū. arg. in. l. metū. C. quod
met. cau. Secūdo poteſt intelligi in exceptiōe de
falſi ſuggeſtione pppoſita poſt lit. ꝯte. nā cū ſit di
latoria debet pponi ante li. cōte. ⁊ nō poſtea. ⁊ in
tellige ſm Joā. an. ⁊ bene qñ opponit ꝙ in reſcri
pto fuit falſuȝ ſuggeſtū, nō aūt debet intelligi de
exceptione falſitatis, qꝛ illa pōt opponi ēt poſt
ſententiā. ē. de exce. c. cū venerabilis. ⁊ in. c. in no
ſtra. ē. de procu. ⁊ plene dixi in. c. licet. ē. de prob.
11 ¶† Extra gl. doc. ponūt aliqs intellectus ⁊ pri
mo ſm Joā. poteſt fieri vis in verbo prorupit. i.
procul rumpit. nō ſcȝ excipiendo. ſed ſimpliciter
dicit appello, ne procedatis, qꝛ falſum eſt reſcri
ptū talis appellatio eſt fruſtratoria: qꝛ nō graua
batur ex eo ſolo ꝙ exceptio ſibi competebat, ſed
tūc demū cū per iudicē nō eſſet admiſſa. j. eo. c. di
lecto. vbi de hoc. ⁊. ē. de teſti. ſignificauerunt. vbi
etiam dixi. Et alia lect. eſt ꝙ hec appellatio non
valet ppter generalitatē ipſi⁹ ᷓ impedit vnū ap
pellatiōis multiplex em̄ eſt falſi exceptio: aliqua
impedit aliqua nō: debuit ergo appellans ſpeci
ficare. ar. ff. de iure fiſ. l. in fraudē de elec. c. vt quis
12 duās. li. vj. ⁊. l. ptoꝛ edixit. ff. de iniur. ¶† Item
nō dȝ appellans ſtatim emiſſa voce ab ap. rece
dere ſed ſpectare an iudex admitti appellationē
vel nō alia lec. eſt ᷓ magis plȝ Jo. an. vt intelliga
tur ꝙ appellatio fuit interpoſita ex falſa cauſa.
huic eniȝ appellationi nō tenetur iudex deferre
nec debet curare de appellatione: qm̄ nō reuocat
attētatū niſi pbet veritas cauſe, vt in. c. interpoſi
13 ta. e. ti. ⁊ hoc no. ¶† Et adde vnum no. dictum
a Inn. in a. c. poſt electionē. in fi. de cōceſ. preb. vbi
dicit ꝙ qñcūqȝ iudex vehemēter pſumit contra
excipientē ꝙ malitioſe excipiat nō debet talē ex
ceptionē admittere. nec de appellatiōe iurare: qꝛ
illa nō pdeſt niſi pbetur veritas cauſe: vt. ē. dixi.
1 ☞Appellari pōt a grauamine etiam illato in
minimis cauſis. 2. 3. de iure canonico: ſed de iure
ciuili ſecus. 5. 6.
4 Appellari an poſſit a proteſtatione alimētoruȝ
vel qñ iudex iuſſit rem exhiberi. vide remiſſiue.
5 Cauſe minime dicuntur quando ſumptus litis
ſunt maiores ᷓ ipſa cauſa.
6 Expenſe quando excedunt valorem rei ſup qua
ſunt fiende non debent fieri licet aliquis ratione
officij ſit talem rem obligatus facere.

De appellatiōib⁹.

1 ¶† Breue eſt, ⁊ ppter ſui breuitatē
nō ſolet ſummari. ſed p alia xba pōt
ſic ſummari. Etiā p minoribus ſeu leuioribus
cauſis appellari pōt. h. d. Caſus literalis. A mi
nima cauſa inter duos corā iudicib⁹ vertate fuit
appellatū querit vtrū appellatio teneat. Rēſpō
det papa in qualibet cauſa maiori vel minori po
2 teſt quis appellare ſi grauet. Ber. ¶† No. ꝙ ap
pellatio nō eſt fundata ſuper ꝗtitate grauami
nis ſed ſuper iniuſtitia ſnīe ⁊ iniqtate iudicū cō
cor. l. j. ff. e. ideo pōt appellari etiam in minimis
cauſis: qꝛ iniuſtitia ⁊ iniqtas ita poſſunt accide
re in minimis ſicut etiā in maioribus. ⁊ hec ē ra
tio decidendi vera ad tex. quā ſentit gl. hic in ſe
3 cūda pte ſui. ¶† Et ex hoc ⁊ ex tex. no. qḋ qñqȝ
curat etiā de minimis. ⁊ hoc quādo ratio que eſt
in maioribus militat etiā in minimis. alˢ ſecus.
Et ſic poteſt reſpōderi ad. c. ⁊ ſi queſtiones de ſi
mo. vbi de minimo nō curat. Itē in extraordina
b rijs remedijs regulariter nō curat de minimis b
ideo nō datur in eis in inte. re. l. ſcio. ff. de mino.
⁊ de re. ec. nō alie. c. pe. ſec⁹ in extraordinarijs: vt
hic. ⁊. xiiij. q. ſi. c. vl. vñ dicit Lau. ſe credere ꝙ etiā
pro gallina poteſt appellari. qḋ not. ⁊ p eo facit
4 inſti. de re. diui. §. gallinarū cum ſua gl. ¶† An
c aūt poſſit appellari cum iudex decreuit alimen
ta preſtari. vel qñ iuſſit rē exhiberi. vide in ſpe. e.
5 ti. §. in qb⁹. ſub verbo. viij. quādo res. ¶† Gl. no
ſtra diuiditur in duas partes. In prima querit
d que dicat cauſa minima d ſeu leuis. ⁊ ponit multi
plices. poſitiones quas no. ⁊ inter ceteras not.

illā qñ ſumptus litis iudicialis excedit valorem
cauſe. de quo. ij. q. vj. anteriorū. ⁊ vide p Bar. in. l.
mediterranee. C. de an. ⁊ tri. li. x. aut. niſi breuio
res. C. de ſen. expe. reci. Et ſing. dixit bart. in. d. l.
mediterranee. per illum tex. quem excuſari ſi nō
fecit id ad qḋ faciendū maior erat ſumptus quā
rei agēde vtilitas. Et ſic excuſatur prelatus vel
tutor ſi non mouit cauſaȝ qñ maior erat ſumpt⁹
iudicialis ᷓ vtilitas cauſe. ⁊ idē dicit in ſimilib⁹
ꝙ no. vide etiā glo. in. c. ſi. de re iudi. lib. vj. vbi dꝛ
arbitrariū cōſiderata qualitate pſonarum que di
cat magna cauſa. ⁊ idem no. in. d. aut. niſi breuio
res. Hoc tamē vȝ ad aliū effectū ſcilicet cū queri
tur ᷓ dicat magna vel parua cauſa. Alā reſpectu
huius. c. nō eſt curādū de iure canonico ſed de iu
re ciuili ſic qꝛ in modicis cauſis non appellatur.
d. aut. anteriorū. canonizata. ij. q. vj. credo tamen
ꝙ ius canonicum ponit quolibet. Nam licitū eſt
petere iuſtitiam de quocūqȝ grauamine. ſicut in
ſimili dicit ita iudicabis magnū ſicut ⁊ paruum
de iudi. nouit. Nō auteȝ ponit hec decre. quid ex
pediat. nam nō puto expedire viro pbatiſſimo
appellare in minimis negotijs. ar. in. c. vnico de
ſynd. decet enim paruo incōmoda ſtrepitu iudi
ciorū abſtinere, vt ibi ⁊ ob hāc cauſam apl's ſua
det pati iniuriā ⁊ fraudē potius ᷓ iudicio cū fra
6 tre id eſt cum chriſtiano cōtendere. ¶† In ſecū
da parte gl. querit quare de iure canonico lȝ ap
pellare etiam pro minima cauſa. ⁊ reſpōdet quod
hoc opeeatur ſubiectum appellationis qḋ conſi
ſtit in iuſtitia ⁊c. vt. ā. in. ij. no. Sȝ dices tu ſi hec
eſt ratio quare etiam de iure ciuili non appellat
p cauſa minima. dic ꝙ illud fuit ſtatutū de rigo
re contra naturam ap. ſed ſm canones pceditur
mitius, qua ratione inſpecta poteſt a quocunqȝ
grauamine appellari, vt optime ſentit gloſ. in. l.
j. ff. a qui. ap. non licet. in fi. quod no.
1 ☞Appellari poteſt de iure canonico etiā ante
ſententiam: ſed non de iure ciuili regulariter. 3.
vbi ponuntur caſus excepti.
Recuſari nō poteſt iudex ſine cauſa rationabili.
Tempus datum ad cauſam decidendaȝ incipit
a die preſentati reſcripti.
2 Appellari poteſt de iure canonico quandocūqȝ
pars ſentit ſe grauatam.
3 A datiōe torture pōt qs appellare anteᷓ det.
4 Litigator pōt in quacūqȝ parte iudicij petere ſe
remitti ad iudicem eccleſiaſticum cū munimen
tis cauſe. ⁊ hoc ex ſpeciali priuilegio eccleſie.
Priuilegium conceſſum eccleſie per imperatorē
non poteſt per ipſum amplius reuocari.
5 Inſtantia quare de iure canonico non perit.
Appellans temere de iure canonico nō punitur
de iure ciuili.
6 Sentētia in dubio intelligitur de diffinitiua.
7 Reſcriptum an det iuriſditionem a tempore da
te ipſius reſcripti vel a tempore pſentationis.
8 In appellatione ab interlocutoria dȝ ineſſe cau
ſa ⁊ legitima in appellatione a diffinitiua ſecus.
9 Appellatio ⁊ recuſatio nō ſemp iudicant a pari
niſi in quibuſdam caſibus hic expreſſis.
10 Appellatio remota ſiue ex forma iuris cōis ſi
ue reſcripti cenſeatur remota recuſatio.
Clauſula appellatione remota an extēdatur ad
omnem appellationem, vel ad friuolam tātum.
11 Dies preſentationis reſcripti an computetur in
termino.
Tunc: iſta dictio denotat extremitateȝ tēporis.
12 Omne tempus currit de momēto ad momētū
regulariter vbi aliud a iure non exprimitur. 14.
niſi quis impediatur impedimēto iuris. 15.
13 Iſta dictio qñqȝ eſt excluſiua ⁊ qñ incluſiua.
15 Iudex cōmiſſarius ſi reperit ſe ligatū tempore
quo ſibi pſentatur reſcriptum ante tempus in re
ſcripto contentum currat a die pſentationis.
16 Iudex cui eſt cōmiſſa cauſa terminād a intra bre
uiorem terminum termino iuris. an poſſit breuia
re dilationes ⁊ in ipſis non ſeruare ius commu
ne ad hoc vt in termino ſibi pfixo poſſit cauſam
terminare.

ſimili dicit in ſpecie. Albe. de roſ. in. l. in bonefidei. in vlti. colū. C. de reb. cre. ꝙ ſi eſſet queſtio inter duos ciues de. cc. florenis. diceret cauſa magna, ſed īter duos reges diceret modica ⁊ pua et hoc vltimū de regibus. vult etiā bal. in. l. ſed ⁊ ſi ſuſceperit. ff. de iudi. §. j. circa fi. Sȝ ꝙ ſit arbitrariū iudici inſpecta qualitate pſonarum vide Bart. in aut. minoris debitor. in. ij. col. cir. pnci. C. q da. tut. poſ. ⁊ dicit bart. in. d. l. admonendi. in xvij. co. in medio ꝙ lȝ cauſa pncipalis ſit magna ſi tñ ſit ſolū queſtio de poſſeſſione cauſa cenſetur modica ⁊ pua et expſſe ſequitur. d. ant. in. c. fin. de iureiur. in. vij. co. Anto. Franciſc.
¶Que dicat eſſe cauſa magna vel pua abſqȝ dubio dicas illam opi. eſſe verā, vt iſtud relinquat arbitrio iudicis p illam glo. in. l. illicitas. in. §. veritas ff. de of. pſi. ᷓ dicit ꝙ porcellus ruſtici dicit oculus ruſtici inſpecta qualitate ipſius ruſtici. et vide Ro. ⁊ lanfran. oria. q plene examinat iſtū paſſum in. l. ſi cōſtante. in pnci. ff. ſol. mat.
¶Adde que dicat dos magna vel pua. Bald. cōſi. cclviij. ij. lib. et dicit Pet. de ancha. ꝙ excuſatur tutor non faciēs inuentarium cuȝ pauptas eſt i pupil. is. eius. conſi ccxxiij. ⁊ ro. cōſil. l. ꝙ excuſatur adminiſtrator rei pu. cū nō exigit ppter ipet⁹ maiores exactiōes.

a ¶ Et ideo dixit Ang. in cõſi. caſus talis eſt. pronũtiatũ fuit ꝙ lz non poſſit appellari a ſentẽtia diffinitiua lata in poſſeſſorio tamen appellari põt a quolibet interlocutoria lata in ipſo poſſeſſorio ante diffinitiuã qꝛ grauamẽ illatũ per dictã interlocutoriã non eſt reparabile qđ eſt no. ⁊ hoc voluit Inn. ſm eum in. c. ſignificauerũt. ver. appellaſſe. ſ. de teſti. Et adde qđ iſto caſu qñ grauamẽ nõ poteſt reparari ĩ ſindicatu vt eſt ĩ tortura ꝙ ſi iudex ĩiuſte aget inferẽdo grauamẽ neduz eſt licitũ appellare: ſed etiaz põt de facto ⁊ cũ armis ſibi reſiſti ita pulchre dicit Cy. in. l. j. in fi. C. vnde vi. ar. d. l. ij. ff. de ap. re. Idez tenet Bal. in repe. illius. l. j. x. colũ. in ver. xij. quero an iudici poſſit reſiſti. ⁊ idem Bal. in. l. vt vim. ĩ. vij. q. ff. de iuſti. ⁊ iu. d. Alexã. in cõſi. cclxxvj. vbi ꝓprie cõſuluit in iſto caſu qui incipit poſt redditũ primum conſiliũ vbi addit idẽ tenere pau. de leaza. in cõmen. rubri. de reſt. ſpo. et vide oĩno per ipſum Pañ. in. c. ſi quando. ſ. de offi. deleg. vide que ſcripſi in. c. quod ad cõſultationez in vl. no. poſt abba. ſ. tit. pxi. Aeneas falconius. ¶ Adde pau. de caſt. conſi. xxij. in primo impreſſis. Anto. Franciſc. ¶ Circa hoc qñ grauamen eſt irrepabile an poſſit reſiſti per viz iudici ĩferẽti grauamen dicas qđ ſic prout videntᷣ tenere Innocẽ. ⁊ Ioan. and. in ca. cum dilectus. de accu. vbi dicunt ꝙ grauatꝰ eſt grauamen qđ infert iniuſte qñ nõ poteſt repari, quam illud qđ põt reparari, qꝛ tũc nõ põt reſiſti, ꝗuis vtroqꝫ caſu quãdo illud inferret a ſuperiore reſiſtẽtia de facto eſſet periculoſa.

Sebaſti. Sapia.

a ¶ Torquẽdum. vide Gandi. in tracta. malefic. ſub. de queſtio. ⁊ tormentis in. iiij.

Terminus datus ad cauſam expediẽdã de conſenſu partium eſt cenſendus peremptorius. nec pars auditur petens terminum ad probandum, nec ad hoc appellabit niſi fuerit in excogitato impedimẽto vel de conſenſu vtriuſqꝫ partis. 20. ſed quid ſi de conſenſu vnius partis, vide. nu. 18. Iudex non reſtituit quem ad ſuas defenſiones finito officio ipſius iudicis.

17 Sententia non eſt ferenda quando cauſa adhuc eſt dubia. licet tempus datum ad ſententiandũ ſit iam in fine.

Terminus datus ad cauſam expediendã per ſuperiorem poteſt conſenſu partium prorogari.

18 Dilationes ſunt minuende maxime quãdo cauſa eſt commiſſa breui tempore terminanda.

19 In ſummarijs etiam cauſis non ſunt dande tam breues dilationes intra quas partes non poſſint docere ius ſuum.

21 Reſcriptum in quo cauſa cõmittebatur decidẽda intra tantum tempus impetratũ de cõmuni partiũ cõſenſu, an ſi preſentetᷣ malitioſe per reuz incipiat currere tempus in preiudicium actoris.

22 Iudex cui fuit mandatum vt intra certum tempus cauſam inſtruat ⁊ inſtructã remittere mandanti poteſt cauſam remittere non inſtructam qñ ex defectu partium non potuit hoc facere.

1 Super. ¶ † Sũmatur ꝑ alia verba qꝛ ꝓpter breuitatem per alios nõ ſolet ſummari. ⁊ ſic. Secundum canones appellatᷣ etiam ante ſententiam ſm leges nõ niſi in quibuſdã caſibus. hoc primo. Appellatio ⁊ recuſatio equiparantur in hoc qꝛ ſicut in appellatione requiritur cauſa rõnabilis, ita ⁊ in recuſatiõe. hoc ſcđo ſm verũ intellectũ. Tẽpus aſſignatũ iudici ad cauſam decidendã incipit currere a tempore ꝑſentationis reſcripti. hoc tertio. ⁊ tria ſunt dicta ꝗ patẽt per. §. ¶ Caſus literalis. Secũdũ canones ⁊ ante ſentẽtiã. ⁊ poſt põt appellari. ſm leges non põt appellari ante ſentẽtiã niſi in caſibꝰ. itez vbicunqꝫ appellatio tollitur ⁊ recuſatio non admittitur. Itẽ ſi cauſa committitur terminãda intra certũ tempus illud incipit currere quando iudi-

2 ces literas recipiunt. Berñ. ¶ † No. j. ex tex. duas regulas vnam de iure canonico. aliã de iure ciuili. Prima eſt ꝙ quatuor tẽporibus poteſt appellari de iure canonico, intellige cauſa rationabili ſubſiſtẽte. j. eo. vt debitꝰ. videlicet añ litẽ conte. poſt conteſtationẽ tẽpore ſentẽtie: ⁊ poſt ipſiꝰ ꝓmulgationẽ. adde ⁊ quintũ tẽpus ſcz extra iudiciũ: vt in. c. cũ ſit. ſ. e. vel per alia verba colligendo mẽtẽ. c. potes ſic ponere regulã ꝙ vbicũqꝫ qs ſentit ſe in iudicio ꝑgrauari poteſt appellare de iure canonico. extra iudiciũ vero poteſt cum grauatur vel cum ſuſpicatur veriſimiliter grauari, j. eo. bone. vbi plene de hoc. ⁊ in clem. ſicut appella-

3 tionem. eo. ti. ¶ † Secunda regula de iure ciuili ꝙ ante ſentẽtie tempus non admittitur appellatio ꝗtũcũqꝫ ſubſit cauſa grauaminis. niſi in quibuſdam caſibus ⁊ qui ſint iſti caſus. dic breuiter ꝙ vbicunqꝫ grauamẽ illatũ ante ſententiã nõ poteſt reparari in ſentẽtia diffinitiua poſtmodũ ferenda ſemper poteſt de iure ciuili appellari. puta

a ſi iudex decreuit aliquẽ torquẽdũ[a] hoc eſt grauamen torture non poteſt tolli in ſentẽtia diffinitiua. l. ij. ⁊ ibi pleniſſime de hoc ꝑ Bar. ff. de ap. reci. ⁊ l. ante ſententie tempus. C. quo. ap. non reci. Idẽ dic vbi poſt grauamẽ non expectatur diffinitiua. ⁊ ideo ſi quis pronũtiauit ſe non iudicẽ ab hac interlocutoria appellari: etiam de iure ciuili qꝛ non expectatur alia ſententia ſi nõ poſſet ab hac interlocutoria appellari grauamen eſſet irreuocabile. Ad hoc glo. not. in autᷣ. habita. C. ne fi. pro pa. ⁊ Bar. in. d. l. ij. facit qđ le. ⁊ no. in ca. ſi-

col. ver. ſed quid de queſtione de facto. ⁊ Fran. brunũ in tract. de indicijs ⁊ tortura. Car. ix. in. iij. col. ⁊ Ange. de are. in trac. maleficiorum in verbo fama publi. cir. xij. ver. aduertis tamen.

b Sebaſti. Sapia. ¶ Ubi tollitᷣ. vide alex. in rub. ff. de re iud. vbi moder. ⁊ alex. in cõſi. l. inci. viſis actis cauſe. co. ij. in. ij. vo. Mat. ĩ no. xciij. ĩ ci. no. ꝙ ſub h vocabl̃o. an. ſiculũ. ĩ ꝯſ. xxxj. ici. bñ et em̃. ĩ. j. co. ĩ. iij. vo. ⁊ multa ẽt vid ꝑ Feli. ĩ. rub. ſ. d re iudi. col. v. v. ſcias ẽt ꝙ appellatiõe ſñie. vbi late qũo ĩtelligatᷣ v bũ ſñia in ſtatuto.

c ¶ Iſta rõ quã ẽt aſſignat pa. ĩpe ĩ d. c. pe. de iu. ĩ. iij. co. lz ſit colorata tñ ẽ fragilꝭ ⁊ eã reprobat lu. ro. ĩ. l. ij. ff. de re iudi. qꝛ iſtũ reſpectũ hũiſſent iura canonica ñ limitãdi aliquã iſtãtiã cãe qꝛ cũ d iure ca. a q̃cũqꝫ grauamine poſſit ap. ⁊c. vt h ꝑ iſtũ tex. certũ cũ iſte reſpectꝰ ẽt militet ĩ cã appellationis qꝛ corã iudice appellatiõis poſſet appellari aqcũqꝫ grauamine ſi iſte reſpectꝰ eẽt ĩ ꝯſideratiõe nõ ꝑbuiſſẽt ergo iura ca. limitare iſtãtia cãe appellatiõis. ⁊ tñ ẽ imitata vt ſit vnius an. vl̃ ex cã biẽnij c. cũ ſit. ſ. e. ⁊ tãto plꝰ qꝛ ĩ cã appellatiõis maiꝰ ꝑiudiciũ v titᷣ ⁊ ẽ no. ad examiatiõẽ ſcholariũ. Et ꝓpterea anſꝰ fuit ĩpe lu. ro. ĩ ꝯtigẽtia facti ꝯſulere ꝯ iſtã cõem opi. quã tenẽt oẽs legiſte ⁊ cano. in. d. §. pe. ꝙ ĩmo v. iure cano. ĩ foro canonico ĩſtãtia ſit limitata ad triẽniũ ſicut de iure ciuili notꝰ dupli ci fundamẽto. ⁊ eãdẽ opi. tz Ful. ĩ. l. ꝓperãdũ. ĩ ꝑn. C. de iud. vt ibi ꝑ eos. Tñia cõi ſentẽtia nõ ẽ recedẽdũ. ſ. iudicãdo ⁊ ꝯſulẽdo ſ; diſputãdo põt teneri ꝯtriũ prout tenui legẽdo per multas rationes et fundamenta limitata inſtantia de iure canonico ſicut de iure ciuili.

4 gnificantibus. ſ. de off. dele. ¶ † Adde tamẽ ad predicta caſuz ſing. de quo in. c. quicũqꝫ. xj. q. ꝫ. ⁊ recitatᷣ in. c. nouit. de iudi. hz enim eccl̃ia ibi priuilegium ſingulare ab imperatore cõceſſum vt in quacũqꝫ parte litis poſſit litigãs petere ſe remitti ad iudiciũ eccleſiaſticũ cũ munimentis cauſe ⁊ ꝗꝗ imperator videat poſtmodũ illđ priuilegiũ tacite reuocaſſe. tñ canoniſte dicũt illud eſſe irreuocabile. vt plene not. in dicto. c. nouit. vbi vide.

5 ¶ † Ex oĩbus predictis ⁊ ex tex. põt elici rõ quare de iure ciuili inſtantia perit triennio ⁊ non de iure canonico. iuxta no. in. c. pe. de iud. nam de iu- c re ciuili nõ admittuntᷣ tot appellationes ſicut d iure cano. plerũqꝫ em̃ periret inſtãtia curſu triennij ſi a quolibet grauamine poſſet appellari. Idẽ dic quod de iure canonico mitiꝰ proceditur quã de iure ciuili ideo de iure canonico ĩdiſtincte appellatur. ita no. dicit gl. in. l. j. ff. a qui. app. non licet. ĩ fin. hinc dicit ꝙ de iure canonico nõ ꝑunitᷣ temere appellans. ſed de iure ciuili. ſic. l. ab executiõe in fi. C. quo ap. nõ reci. ꝙ an ſit verũ. dicam

6 in. c. vt debitus. j. e. ¶ † No. ibi in prolatione ſententie. iunctis verbis precedentibus. qđ appellatione ſententie intelligitur de diffinitiua. quod no. probatur hic. vide tex. iuncta gl. in. c. cũ olim. de teſti. ¶ No. in. §. in cauſis qđ appellatio ⁊ re-

b cuſatio a pari iudicantᷣ. ⁊ vbi tollitᷣ[b] appellatio cenſetur ſublata recuſatio. An hoc ſit verum in-

7 diſtincte dicam ſuper gl. pe. ¶ † No. in. §. ſi autẽ quod in tẽpore prefixo iudici ad cauſam decidẽdam non cõſideratᷣ tp̃s dati reſcripti, illud autez prius conſideratur quo ad vim comprehenſiuã reſcriptum id eſt ad conſiderandum quid cõprehendat reſcriptum. ſic intellige. c. ſi eo tempore. de reſcri. li. vj. ⁊ c. eã te. eo. ti. ſed quo ad tempꝰ ꝑfixum iudici inſpicitur tempus preſentationis, qꝛ durum eſſet tempus antea currere quam iudici ſit preſentatum reſcriptum cum per prius nõ poſſit iuriſditionem exercere, vt in. c. paſtoralis. ſ. de reſcri. Predicta intellige quando tempus eſt diffinitum per numerum dierum ſeptimanarum menſium vel annorũ, vt puta ſi diceret cauſam audias, ⁊ decidas intra duos menſes vel duos annos vel decẽ dies vel quid ſimile: ſecus ſi limitetur ad certum diem, puta intra feſtuz aſſumptionis vel vſqꝫ ad tale tp̃s, tunc certum eſt tp̃s poſt datam currere ⁊ ſemper labi ſm Ioan. and. ⁊ placet communiter doct. ⁊ probaretᷣ ipa. Et per hoc conſulunt docto. vt de repreſentatione reſcripti fiat inſtrumentum vt ſic appareat quanto tempore durat iuriſdictio. Itez quod ꝑſentans ſit cautus de tale reſcriptum preſentet quando iudex eſt impeditus propter abſentiaz rei vel aliam iuſtam cauſam ne tempus inutili-

8 ter labatur. ¶ † Op. quod non liceat indiſtincte appellare etiam de iure canonico, vt in. c. vt debitus. j. eo. cuius contrariuz innuit litera. Solu. dicit glo. j. ⁊ bene tex. intelligendum de appellatione rite ⁊ iuſte interpoſita, nam ſi appellatur ab interlocutoria oportet ꝙ ſubſit ⁊ exprimatur cauſa vt in contrario, ſi a diffinitiua ſatis eſt dicere appello ab hac ſententia. ad hoc. l. ij. ff. eod.

9 tit. ⁊ per glo. in. c. cum eccleſia. j. eo. ¶ † Op. contra ſcđm dictum ⁊ videtᷣ ꝙ appellatio ⁊ recuſatio non in omnibus equiparantur, vt patet in. c. ad hec. ſ. eo. ⁊ c. propoſuit. ſ. eo. So. gl. pe. ſentit ꝙ iſta equiparantur ſolum quo ad formalitatẽ, vt ſicut in vna exigitur impreſſio cauſe legitime, ita ⁊ in alia. q. d. ꝙ ſicut ſine cauſa non licet appellare, ita nec recuſare. quo ad alia vero non equiparantur. ⁊ hoc placet Io. an. ⁊ cõiter doc. Videmus tamen ſm Io. and. ꝙ ab executore non ap-

c pellatur qui tamen recuſatur.[c] ſed an hoc vltimũ ſit verũ dic vt dicã. j. c. nouit. Itẽ ñ appellat a

iudice

a ℭ Gl.j.in.c.ſi qs in quacūq̃.ij.q.vj.intelligit iſtū tex.inquantū equiparat opp.recu.de recuſatione ſimplici ⁊ vaga.ſecus de legitima.⁊ per hoc poteſt dari ſol.ad.c.paſtoralis.⁊ alia.c.videntur contraria.

ℭ Adde an ꝓcedat a pari recuſatio ⁊ appellatio. Roma.in conſilio. ccxx. Alexan.conſi.lxxxix.j.lib.

b ℭ Et ꝑ iſta parte ego adduco id qđ vult Bar.i.l.j.ff.ſi qs cau.qđ dies termini nō cōputet in termino qñ aſſignatio termini ſimpliciter fieret,ſecus ſi ꝑ dictionē hinc. puta aſſignam⁹ terminū hinc ad x.dies.⁊ q̃uis nihil boni ad hoc allegat ꝑ h̃ Ludo.Ro.ibi text.quē reputat vnicum ⁊ ſingu.in.l.placet.cū gloſ.in xbſ.ab hinc.C.de ſac.ſan.ec.⁊.ſeq̃t Jmo.poſt Ra.i l.hmōi.ij.ff.de xb.ob.ſi hoc operantur iſte dictiōes hic ⁊ ab hinc nōmin⁹ debet poſſe hec dictio ex tūc poſita in tex.

ℭ Adde de hac dictione infra,et vbi:vſq̃ Oldr.conſi.xlix.

Sebaſti.Sapia.

c ℭ Omne tp̄s.vide Bal.in conſil.ccclxxij.inci.proponit in.ij.parte ⁊ multa cōgeſta per alex.in.l.j.ff.ſi quis cautioni.

d ℭ Vide de hoc ꝑ bal.⁊ Pau.de caſt.in.l.j.ff.ſi qs cau.cū multis cōcor.traditis ibi ꝑ do.Alex.⁊ ibi vide ꝑ Ludo.Ro.qđ ſi aſſignatio termini fieret per dictionem ſupra vel vltra.

e ℭ Et quādo cā eſt ꝯmiſſa iudici decidenda intra certum tempus breuius termino iuris an poſſit ꝯputare dilationes pl⁹ ſolito:et an poſſit pars ſi ſibi ſit neceſſariū petere ſibi aſſignari tantam dilationē q̃ abſorbeat totū tp̄s delegationis.vide ꝑ ric.mal.in ſua diſp.que incipit ex forma ſtatuti.plene ꝑ Joā.an.in addi.ſpe.§.reſtat.in.vi.colū.in add.inci.Old.in ſua diſpu.verſi.⁊

a iudice niſi grauet.qui tamen bene recuſatur[a] ⁊ ſi non grauet.Preterea appello a iudice in quē cōſenſi.quē tñ nō recuſo:vt in.c.inſinuante de offi.dele.iuncto.c.cauſam.de re iud.Item notorie delinquēs qui nō pōt appellare forte pōt recuſare vt le.⁊ no.j.e.cū ſpeciali.§.j.ſed de hoc dic meli⁹ vt dicā.j.e.ꝓpoſuit.Itē recuſat officialis corā ordinario ſuo ad ipſum tamen ab illo nō appellat,vt in.c.ſi contra vnū.in fi.de offi.dele.li.vj.et
10 vide ibi bonā gl.ō hac materia.ℭ†Aduerte tamen q2 tex.videt velle ꝙ vbi tollit appellatio videt ſublata etiā recuſatio.⁊ videtur velle Joan.an.hic procedere ſiue tollat per ius cōe exemplū ſ.eo.c.iij.⁊.c.cū ſit.in fi.ſiue per ſpeciale reſcriptū de reſcri.c.j.de offi.dele.ſuper queſtionum quod ego intelligo procedere reſpectu modi ꝓponendi.vt ſine ea nō liceat appellare vel recuſare,vt.ſ.dixi.Item credo hunc text.procedere ſm antiqua tempora ſcōz que licebat appellare indiſtincte vnde omnis appellatio q̃ non erat manifeſte friuola deferebat cauſam ad ſuperiorem:vt in.c.ad romam.ij.qō.vj.no.in.c.vt debit⁹.j.eod.vnde remotio appellationis facta per ius cōe vel reſcriptum operabat reſpectu appellationis friuole.vt ſine iuſta cauſa nō liceret appellare.qđ etiā voluit gl.in.l.j.ff.a qui.ap.nō licet in fi.⁊ hoc tēpore remota app.cēſebatur remota recuſatio:vt hic vt ſicut ſine cauſa nō liceret appellare ita nec recuſare.Hodie aūt nō puto hūc text.ꝓcedere:q2 remotio appellationis tollit oēm appellationē:q2 in iure nō reperit ſpecifice ꝑmiſſa.vt leg.⁊ no.in.c.paſtoralis.j.e.vñ durum eſſet dicere qđ per remotionē appellationis nō poſſit quis recuſare iudicē ex iuſta cauſa,licet nō ſit in iure exp̄ſſa.non em̄ eſt preſumēdū principē voluiſſe iſtū litigare corā iudice ſuſpecto.ar.in.c.cū inter.ſ.de exce.imo eſt dubiū an ꝑnceps poſſit tollere hāc exceptionē recuſatiōis:vt dixi in.d.c.cū inter.de exce.⁊.c.ad hec.de reſcri.Preterea ⁊ fortius cū iſta ſcilicet recuſatio ⁊ appellatio non equiparētur quo ad oīa.vt patet ex predictis.ergo remotio vnius nō extēdit ad remotionē alteri⁹ in materia odioſa qualis eſt iſta.ar.in.c.ſtatutū.de ele.li.vj.⁊ facit qđ no.in.c.tue.de ſpon.⁊ ſic intelligo iſtum tex.puto tñ ꝙ de iure ciuili reſpectu delegati remotio appellationis in reſcripto extendatur ad recuſationē,q2 de iure ciuili nō eſt op⁹ exprimere cauſam recuſationis:vt no.in.l.aptiſſimi.⁊.l.cū ſpeciali.de iudi.dixi in.c.ſi contra vnū.de offi.dele.⁊ ideo ſicut non lz ſine cauſa appella
11 re:ita nec recuſare vt hic.qđ no.ℭ†Quero circa tertiū dictū an dies preſentatiōis reſcripti cōputet in termino.Glo.fi.dicit ꝙ non allegat aliquas cōcordātias.In ꝯriū alle.l.cōtinuus act⁹.ff.de verb.obli.⁊.l.j.qui p̄ſens.vbi patet qđ poſt interrogationē ſtipulationis ſequi dz rñſio incōtinēti ſcilicet anteq̃ alios actus diuertat.Item videt in propoſito decidēdū ꝙ incontinēti poſt preſentationē literarū debet tp̄s currere ⁊ nō expectari aliud tēpus.Primā opi.ꝙ non cōputetur tenet Jnn.Goſ.Philip.⁊ Hoſti.ꝑ quibus facit cle.ſicut.eo.ti.⁊ qđ ibi no.in prin.mag.glo.Sed Guil.naſo tenet contrariū dicēs tēpus re
b ceptionis cōputari,quod ꝓbat per literā ex tūc[b] poſitā in tex.nā illa dictio denotat extremitatē temporis,⁊ eſt gl.c.ꝑſonas.ſ.e.⁊.c.q̃ ſit.de elec.li.vj.al's ſequeret abſurdū ſm eū eſt ꝙ remota iuriſditione poſſit iudex ea die ꝓcedere,q2 ſi nō cōputat dies inchoāde iuriſditionis:ergo nō dies
12 finiēde.ℭ†Et hāc opi.credit Jo.an.veriorem.⁊ facit in hoc vnā regulā notabilē q̃ in hoc quo
c tidie allegat ꝙ omne tempus[c] currit regulariter de momento ad momentū vbi aliud a iure nō exprimitur:⁊ hic ſoluit contraria de quib⁹ in gl.⁊ ſimilia.In eis enim ſpecifice cauetur.⁊ hāc opi.ſequunt cōiter moderniores:ſed vt habeat rñſio magis ſpecifica ad ꝯtraria,vt in materia habeas
13 bonā theoricā diſtinguē ſic.ℭ†Qđ qñq̃ termi
d nus prefigitur ad certū actū cum litera[d] a:appoſita numero dierum vel annorum vel menſiū ⁊ tunc illa dies nō computatur in termino,q2 hec litera a:de natura ſua excludit diem cui ſpecifice apponitur.Exemplū ſi dicatur facies hoc intra.xx.dies a die preſentationis vide ad hoc bonam glo.in.c.ſtatutū de preb.li.vi.⁊ cle.ſicut.de ap.Quādoq̃ litera a:apponit determinato tēpore vel ſtatuitur tempus ſimpliciter ſine litera a:vel ſimili ⁊ nūc regulariter currit tp̄s de momento ad momentum.vt voluit Joā.and.Exēplum iura prefigūt terminū.x.dierū ad appellādum a tempore ſententie quo caſu tēpus currit immediate a tempore quo ſentētia lata fuit.vt legi.⁊ no.in.c.quo ad conſultationem de re iud.et
14 ſ.in.d.cle.ſicut.ℭ†Adde etiā ad predicta gl.no.ff.de diuer.⁊ tēp.preſcrip.ſuper rub.que dicit ꝙ omnia tēpora preſcriptionū regulariter ſunt cōtinua ⁊ concurrunt de momento ad momentū:
15 niſi aliud in iure caueatur.ℭ Nūc extra glo.quero ad declarationē materie.§.fi.quid ſi iudex fuerit excommunicatus poſt datam reſcripti ⁊ ſic ligatus recipit reſcriptū vtrum habeat locū finis huius ca.vt tēpus currat a die preſentationis literarum.Hoſt.tenet ꝙ nō cum nec partes nec iudex poſſint illo tempore ꝓcedere.ſ.ti.proxi.ad probandum ergo non debet currere tempus.de reſcri.plerumq̃.de preſcrip.vigilanti ff.ad tertu.l.ij.§.confeſtim.⁊ hoc cōmuniter tenent docto.ſequentes ſed in contrariū facit quod.ſ.dixi:omne tempus currere de momento ad momentum.ad idē.l.ſed ſi per pretorē.ff.ex quib.cau.vbi patet ꝙ impedimentū iudicis nō impedit curſum tēporis licet det reſtitutio.facit qđ dixi.ſupra.e.ex ratiōe.Sed pro primo dicto cōmuni facit q2 iſtud eſt impedimētū iuris qđ habet impedire curſū temporis.vt in.c.q2 diuerſitatem de conceſ.preb.⁊.l.j.C.de anna.excep.⁊ maxime quando impedimentum preceſſit curſum temporis iuxta no.per Bar.in.l.ſenat⁹.ff.de offi.preſi.facit quod dixi in
16 c.illud de p̄ſcr.ℭ†Scđo quero pone ꝙ delegās
e prefixit terminum breuiorem[e] termino iuris.ſcilicet triennio.nūquid delegatus teneatur obſeruare ius cōmune in dilationibus concedēdis.Sol.Jnn.inſtat ⁊ in effectu cōcludit ꝙ aut de conſenſu vtriuſq̃ partis terminus fuit appoſitus aut petitionē alterius tantum.Primo caſu debet iudex ita abbreuiare dilationes ꝙ poſſit in termino ſibi prefixo cauſam decidere.talis enim terminus eſt peremptorius reputandus ⁊ habetur pro
f concluſione in cauſa.[f] vnde illo adueniēte iudex ad petitionem alterius partis ſententiam dabit.Nec differt ipſam dare quantūcūq̃ altera pars contradicat ⁊ ad probandum de iure ſuo terminum petat ⁊ quia ſibi denegatur appellet.q2 hoc ipſo ꝙ ab initio cōſentit in termino talis eſt peremptorius reputādus,vt.ſ.dixi niſi forte nouū et inexcogitatū impedimētum interueniat quare probationes ſuas nequiuerit inducere.tunc enim vel iure cōmuni vel beneficio reſtitutionis in integrum ſubuenitur ſicut fit in termino iuris vt not.ſ.e.ex ratiōe.Intellige tamen ꝙ vltra terminū prefixū dilationes nō debent dari nec in dicta cauſa procedat niſi de conſenſu partium hoc ꝓcedat,vt in.c.de cauſis.de offi.dele.Et hoc ſentit hic Jnn.in.alia gl.⁊ bñ loquit.Intellige ergo predicta ꝙ intra terminū ſibi prefixū poſſit reſtitui in integrū ratione impedimenti ⁊ non vltra.
17 ℭ†Quid ergo fiet ſi inſtat finis termini ⁊ cauſa nōdum eſt liquida propter probabile impedi

quia per Cy.l.j.C.qui ac.non poſ.Bar.in.l.ſi cū ipſe.ff.de excu.tut.per Bal.in.l.ſi quando.in.iij.col.ver.iiij.querit.C.de teſti.Jmol.in cle.j.in vl.col.ver.iij.quid ſi peta.de reſti.in inte.latiſſime ⁊ melius q̃ ꝑ alios per Sal.in.l.ſi docueris.C.de fal.d.Ant.in.c.licet.in.xij.col.de proba.qui ponit quid fiendū qñ incidunt tot dies feriati ꝙ abſorbent totū tempus delegationis.⁊ ad hoc facit.c.conſultationibus de offi.deleg.⁊.c.ſi quis incognit⁹.xij.q.ij.⁊ glo.in.c.puella.xx.qō.j.⁊ facit qđ eleganter no.Bal.in.l.j.in prin.ij.col.C.de iu.calū.alr̃.ſpe.in ti.ō dila.§.j.verſi.ſed nūquid currant.Item ad hoc facit ꝙ de dieb⁹ feriatis incidentibus no.glo.in.c.placita ſecularia.xv.q.iiij.⁊ glo.in c.fi.de iudi.⁊ que ibi ſcribūt.d.anto.⁊ doct.Itē ad de qđ not.Jmo.poſt Bal.in.l.q̃ diu.iij.in fin.iiij.co.ff.de acqui.here.⁊ Jnn.in.d.c.de cauſis.in glo.j.de offi.dele.

Anto.Franciſc.

ℭ An ⁊ quando dies termini cōputet i terminū vide l.l.j.ff.ſi qs cautio.⁊ in.l.ij.§.ſed ſi maritus.et ibi per Bar.ff.de libe.agnoſ.et per Bald.in.l.eos in §.fi.C.de ap.⁊ ad de ꝙ termin⁹ iuris poteſt ex cauſa per iudicē prorogari,vt in auf.vt liceat matri et auie.in.§.ad hec ⁊ per Cy.in.l.fin.C.de adult.⁊ in.l.petende.C.de in integ.reſti.⁊ in.l.ſcire oportet.in §.conſequens.ff.de excu.tuto.⁊ de materia vide plene in.c.conſuluit de offi.deleg.

Sebaſti.Sapia.

f ℭ In caſu vide Math.in no.xvij.incip.no.ꝙ qñcunq̃ eſt prefixa.Alex.in.l.ꝓperandum.§.et ſi quidem.C.de iudi.col.iij.repetentes.in.l.admonēdi poſt Bart.ibi in.iiij.colū.verſi.quero.j.ff.de iure iur.⁊ Bart.vero.in cau.xciij.īcip.ſepe contingit.alias in cau.lxvj.

a ¶ Hic dicit Jaco.but.in.l.iij. ff. ad.l.fal.vt refert pau.de ca.in.d.l. properanduȝ in prin.in.ij.col. qꝺ vbicūꝗ iudex videt aliqd fieri ad ꝓcraſtinationeȝ litis dȝ illꝺ amouere etiam parte nõ petẽte ne ſibi inſtantia pereat. Et dicit ſin.bar. ⁊ eius dictum ſolet multũ cõmendari in.l.ſeius et augeriꝰ.in eo.tit. ad.l.fal.ꝙ qñ iudex videt inſtantiam cauſe perire põt ex officio ẽt parte non petente ꝓcedere ad ſentẽtiandũ anteꝗ̃ inſtãtia pereat: licet regulariter nõ debeat ĩparti ri ſuũ officiũ irrequiſitus,put referunt idẽ Pau. ⁊.d.Alex.in.d.l. properanduȝ.in pn.⁊ ſeqꝉ Imol. multũ commendans in.c.cũ contingat.de iureiu. in.x.mẽbro.in.iij. q.bal.in.l.j. C.vt q̃ deſunt aduoc. tñ aduerte,qꝛ licet poſſit facere ſi vult,ſi tñ nõ faceret nõ incurreret penã aliquã ꝓpter lapſuȝ inſtantie:qꝛ etiã ſi ſtatutũ diſponat ꝙ iudex teneaꝉ diffinire cauſam ĩtra.l.dies ſub pena cẽtuȝ ducatorũ,put eſt in iſta ciuitate intelligitur ſi fuit requiſitus a pte ꝙ diffiniat alias ſi labatur inſtantia iudex non incurrit penã.ita decidit ſin.d.Anto.in.c. pe.extra de iudi. p regulã.l.iiij.§. hoc aũt iudiciũ. ff.de dã.infe.⁊ ſequiꝉ ſimpl'r. do. Alex.in.d.l.ꝓperandũ.ſȝ idẽ tenet Pau.de caſ. ibi.in.ij.colũ. vbi dicit ꝙ raro vidit iſtud fieri qꝺ iudices dent ſibi iſtũ laborẽ diffiniendi cauſas ſi pars nõ petat.et tũc tamẽ nõ põt eis negligẽtia ĩputari p regulaȝ d.l.iiij.⁊ ita intelligi debet Bald. l.j.§.ſciẽdũ. ff. de ma.cõue.vbi dicit eſſe tex.⁊ melius nõ probari alibi ꝙ iudex tenetur qui pmiſit labi inſtantiam prout etiam ipſe not.in.l.non dubium.C.de legit. in.vj.col.nam eſt verũ parte requirente.idem tenet ipſemet Ab.panor.in.d.c.pe.in penul.colum.

¶ Adde Ange. conſi.ccij.vbi ponit de ſtatuto dictante ꝙ cã committaꝉ an cõſiliũ ſapientis:qꝛ debet intelligi parte petente.

☞ Sebaſti. Sapia.

mentum partis puto ꝙ ſententiam ferre nõ poteſt qꝛ graue eſt in re dubia certam ferre ſententiam.xi.qꝺ.iij.graue oportet ergo ꝙ aut cõſenſu partium fiat prorogatio ad certũ tp̃s,iuxta illud c.de cauſis.aut cauſam mittat indeciſam ad ſuperiorem.de quo vide not.in.d.c.de cauſis.etiaȝ

18 ⁊per bar.in.l.properãdum.C.de iudi. ¶ † Scꝺo caſu cũ ad petitionẽ alterius partis tãtũ terminus fuit prefixus.tũc dixit Inno.ꝙ ad petitionem eiuſdem nõ differtur ſentẽtia vltra tempus ſtatutũ qꝛ ſic cõſenſiſſe videꝉ.ſed alteri parti non preiudicabat quin debeat habere moderatas dilationes ad probãdũ de iure ſuo.iudex tamẽ debet ⁊ cogiꝉ dilationes iuris diminuere. In hoc enim videtur delegãs gratiã feciſſe impetranti ſm eũ qꝺ not.Pro hoc facit ſm Hoſtiẽ.quia ſi mandatur ſententia ferri intra ſex vel intra octo menſes,non poſſunt dari tot ⁊ tãte indicie quot ⁊ quãte dari poſſunt ſi cauſa poſſet durare ſaltẽ vſꝗ ad tẽpus in iure ciuili ſcriptum ſcilicet triẽniũ.nam ⁊ tunc debet iudex dilationes reſtringere.Hinc dicit lex ꝙ nemo poteſt inuito iudice

a cauſam protelare,[a] vt.d.l.properãdum.⁊ alia lex dicit ꝙ ſemp dilationũ materia eſt amputanda.

19 C.de temp.ap.l.ij.in prin. ¶ † Cauendũ tñ eſt iudici ſcꝺm Innocẽ.ne ſi diminuat ꝙ omnino ius partis pereat que de iure ſuo nullatenus intra tã breuẽ dilationeȝ docere põt.ad hoc vide bo.tex. in cle.ſepe.de verb.ſign.qui dicit hoc precauẽdũ eciam in ſummariis.Eſt etiam de mente Innoc. ꝙ pars que nõ conſenſit in terminũ debet habere dilationes vlteriores quam actor qui cõſenſit

20 ¶ † Fatetur tamen ꝙ dilationes date illi reo ꝓderũt etiã actori vt infra eadẽ poſſit de iure ſuo docere,vt.l.petendi.C.de temp.in integ.nunquã tamẽ vltra terminũ iudex ꝓcedit nec dabit dilatiões niſi hoc procedat de cõſenſu partiũ vt dixi

21 in precedenti mẽbro.qꝺ not. ¶ † Sed q̃ro iuxta p̃dicta,pone ꝙ de cõſenſu partium reſcriptum fuit impetratum ⁊ duplicatũ ⁊ traditũ vtriꝗ parti reus aũt malitioſe preueniẽs preſentauit illud ſtatim iudici vt ſic tempus illico incipiat currere in preiudiciũ actoris:nũquid ſtatim incipiet currere an expectabiꝉ preſentatio fiẽda per actoreȝ cui incumbit onus probãdi.Sol.ſentit.Inn.qꝺ tp̃s incipit labi a prima preſentatione. Fatetur tamẽ ꝙ ſi de fraude rei conſtiterit eſt alteri ſubueniendum.⁊ ſi tempus totum fluxit ante ſuaȝ preſentationem debet delegans ſibi ſubuenire.arg. de in integ.reſti.ex literis.de verbo.obli.l.continuus.j.e.oblate.⁊ reus ex malitia ſua erit condẽnandus in expenſis.arg.c.ceterum.de reſcri.vbi actore veniente intra terminum cõſentiũt partes in prorogatione ⁊ reſtitutione termini q iam fluxerat.ar.š.de offi.dele.paſtoralis.in fin.ſm eum. Sed tu dic clarius ⁊ latius qꝺ aut reus preuenit actorem in preſentatione nõ malitioſe nec nimiũ precurrit,⁊ tunc currit tẽpus a die preſentatiõis ſue,⁊ imputandũ eſt actori qui fuit negligens in ius ſuũ proſequẽdo.ar.c.oblate.j.eo.puto tamen ſubueniendũ actori ſi ex impedimento probabili nõ potuit citius cõparere.d.c.ex literis.de reſti. in inte.tñ nõ ſuccurritur vt iudex delegatus poſſit ꝓcedere vltra terminũ ex ſe:ſed dȝ ſibi ſuccurri per delegãtẽ aut per viã prorogationis fiende partiũ cõſenſu,vt in.d.c.de cauſis.Aut reus malitioſe peruenit,⁊ ſi totũ tempus eſt lapſuȝ ante comparitionẽ actoris ita ꝙ iudex in nullo proceſſit intra terminũ,puto ꝙ nõ poſſit procedere poſt terminuȝ etiã in expẽſis cõdẽnãdo,vt in.d. c.de cauſis:ſed ſi actor cõparuit in termino ⁊ allegauit dolũ rei in preſentando niſi cõſenſerit ꝓrogari terminum poterit per iudicẽ cõdẽnari in expenſis.ar.c.ſi.⁊ quod ibi no.de reſcr.⁊ per delegantem poterit ſubueniri actori circa ꝓrogatio

22 nẽ termini. ¶ † Vltimo Inn.hic plene tractat quid ſi mandaꝉ iudici:vt intra certũ tẽpus cauſam inſtruat ⁊ extũc inſtructa remittat,an tenatur poſt terminum remittere ſi cãm nõ inſtruxit forte ex defectu actoris vel rei dubiũ facit,qꝛ nõ põt ſpecifice adimplere mãdatũ cum ſibi nõ fuit cõmiſſum vt cãm nude remitteret,ſed inſtructã. nũc aũt deficit qualitas.Inn.videꝉ cõcludere ꝙ teneꝉ ipſam remittere ſicut põt,⁊ dȝ citare ptes vt compareãt coram iudice delegãte qꝛ licet hic cõcurrãt duo mãdata vnũ de inſtruẽdo ⁊ aliud de remiſſione,tamẽ ex quo iudex non poteſt primum tenetur exequi ſaltẽ ſecundum:facit quod no.gl.in.c.cõſtitutus.de reſcri.Mihi placet hec concluſio,⁊ allego pro ea tex.in.c.piſanis.de reſti.ſpo.facit.c.cum dilecti.de do.⁊ contu.vide qꝺ no.Inn.in.c.ſi.de accu.Et hec ſufficiant.

1 ☞ Verberans vel percutiens clericum non poteſt abſolui niſi a papa,niſi iniuria fuerit leuis.

2 Percutiens clericum ipſo facto incidit in excõmunicationem maiorem.

3 Iudex ſi non admiſit appellationeȝ non poteſt appellanti prefigere terminum ad proſequẽdũ.

4 Communicantes cũ excommunicato quãdo incurrant minorem aut maiorem.

5 Verberans clericum an debeat ipſo facto ꝓnũtiari excommunicatus,an vero debeant primo recipi probationes.

6 A pena iuris nõ põt appellari:ſed bñ a ſententia iudicis d'clarãtis illũ incidiſſe in penã iuris.

7 In notoriis non reqniritur ſentẽtia:ſed quedaȝ executio:⁊ in eis non ſeruatur iuris ordo.

8 Appellatio an impediat denuntiationem excõicationis.

9 Verberãs clericum non debet abſolui niſi prius ſatiſſaciat leſo ⁊ niſi ipſe vocetur.

PEruenit. Cõuĉtꝰ ſup iniuria clerici,vel ſuper adulterio appellare poteſt niſi ſit notorius.h.d.cũ.c.ſeq.Cõis diuiſio, ſcꝺa ibi,fraternitati. ¶ Caſus literalis. Clerici conquerunꝉ corã iudicibus ſe ab aliquibꝰ vulneratos:vel alias leſos eſſe:q malefactores dũ impetunꝉ ad apo.ſe.appellãt.Rñdet papa ſi eoruȝ exceſſus nõ ſit notorius cõpellẽdi ſunt vt intra cõueniẽs tp̃s appellationẽ interpoſitã ꝓſequantur.Si vero exceſſus illorũ notoriꝰ fuerit,nõ ob. appellatiõe illorũ denũtiãdi ſunt excõicati:⁊ac vt excõicati euitandi donec paſſis iniuriam ſatiſſaciãt,⁊ cũ literis ſui iudicis apoſtolico cõſpectui

1 ſe preſentẽt. Ber. ¶ † No.ex prin.iuncto fi.ꝙ in

b cidẽs[b] in excõicatione ex percuſſione clerici nõ abſoluiꝉ niſi a papa q̃uis leſio in pſonã contigerit ſine vulneratione:hoc dico notandũ ad limitationem eorũ que no.in.c.peruenit.de ſen.excõ. vbi ſm opi.lect.habetur ꝙ ſi iniuria fuit leuis abſoluit ep̃s.hic habes ꝙ non omnis iniuria ſine vulneratione dꝛ leuis.que ergo dicaꝉ leuis vel atrox vel mediocris:dic vt habeꝉ inſti.de iniur. §.atrox ex circũſtãtiis em̃ ⁊ qualitate pſonarum

2 hoc deprehẽdiꝉ. ¶ † No.ij.ꝙ percutiẽs clericũ incidit ipſo facto in excõicationẽ maiorẽ:vñ nõ ſolũ eſt priuatus participatione ſacramẽtorũ.ſȝ etiã cõione fidelium vt patet ibi cautius euitare ⁊c.licet aliud ſenſerit Gra.⁊ minus bene in.§.euidenter.xj.q.iij.⁊ ibi bo.gloſſ.in verſi.ab ingreſſu.

3 ¶ † Itẽ no.ar.opp.ꝙ iudex nõ deferens appellationi ab interlocutoria:ſed ꝓcedẽs ad vlteriora nõ põt prefigere terminũ appellãti ad appellationem ꝓſequẽdã hoc.ar.colligo,qꝛ in principio vbi papa dicit ap.recipiendã mãdat terminũ p̃figi.In fi.aũt.vbi dicit appellationẽ nõ recipiendã nullã facit mẽtionẽ de prefixione termini.⁊ſic opti.facit iſte tex.pro dicto Innocẽ.c.ſi.de accu.

4 vbi hoc tenet.qꝺ dixi in.c.pſonaꝉ.š.eo. ¶ † Vltimo.no.bonũ remediũ ꝯpeſcẽdi laicos,⁊ iducẽdi eos ad ſatiſſactionẽ ꝓ iniuria pſonali illata clerico:vt iudex eccleſiaſticꝰ ad querelã clerici leſi denũtiet illũ malefactorẽ excõicatũ ⁊ cõpellat populũ ad illũ euitãdũ.⁊ dico ꝙ optima erit cautela vt iudex tpe denũtiatiõis excõicet oẽs q ſecũ cõicauerint añ abſolutionẽ. Nã timore maioris excõicatiõis euitabiꝉ ab oibus vbi hodie cõiter

c nõ euitaꝉ,qꝛ cõicãtes nõ incurrũt niſi minorẽ.[c] Et ꝙ poſſit talis ſententia fieri.vide Jo.an.in.c. ſtatutum

b ¶ Incidens. Vide Feli.in.c.porro.j.de ſen.ex.vbi dicit ꝙ ad hoc vt inferior a papa poſſit abſoluere percutientẽ clericum requiriꝉ qꝺ habeat cõmiſſionẽ a papa fallit in legatis.q habent in mãdatis ⁊ ibi per eũ p oſt Abba.⁊ an percutiens veſtẽ clerici ſit excõicatus tangit Feli.in.c. ij.col.v.ver. limita.j.š.de fo.ꝯpe. zacharias.

c ¶ Non incurrũt niſi minoreȝ.Adde quid in papa quando ſcienter cum excommunicato publico: et notorio communicat vide Fel.in c.nulli.col.ſi.xi. ⁊ ꝙ papa nõ poſſit.j.de ſentẽ.exc.

ſtatutū. de ſent. excō. lib. vi. in nouel. licet text. ibi non bene ponderat⁹
5 videatur prima fronte velle contrarium. ¶ † Sed circa pdicta ꝛ circa
a tex. moueo talem qōnem nunquid iudex^a eccleſiaſticus poſſit denun
tiare illū pcuſſorē excōicatū eo minime vocato. nec al'r pri⁹ declarato
ꝙ incidat in ſniaꝫ iuris, dic ꝙ vbi exceſſus nō eſt notori⁹ ꝺꝫ iudex illū
pri⁹ vocare ꝛ recipere eo pſente pbationes ſup facto ꝛ poſtea cōſtitu
to de facto declarare illū incidiſſe in ſniam iuris hoc pbat prio nota
biliter. in. c. cū ſm leges. de here. li. vi. ꝛ bi ptꝫ ꝙ ſi allegat quē incidiſſe
in ſniam iuris nō ꝺꝫ iudex poti⁹ pcedere ad executionem ꝙ̃ declara
uerit illū incidiſſe in ſniam iuris. Ad idē bo. tex. de iure ciuili licet nō
ita clarius in. l. eius qui delatorem. ff. de iur. fiſ. ꝛ ibi p Bar. ꝛ ꝙ debeat
vocare reum quo ad materiam excōicationis vide bo. glo. iuncto text.
cle. pſenti. de cenſi. in cle. j. de penis. in verbo commode. ꝛ in cle. ij. eo. ti.
in verbo conſtiterit. ꝛ in. c. ſacro. in verbo conſtiterit, de ſenten. excom.
6 ¶ † Ab hac tamen declaratione pote ſt appellari qꝛ licet non poſſit
appellari a pena iuris, vt in. c. qꝛ. j. eo. ꝛ. l. ſi qua pena. ff. de verb. ſig. pt
tū appellari a ſententia iudicis declarātis illū incidiſſe in penā iuris,
qꝛ illa declaratio eſt ſnia hoīs ꝛ nō iuris. ad hoc vide gl. not. in. c. ꝙpiē
tes. §. quod ſi per viginti. in ver. priuatos. de elec. lib. vj. quam ſemper
b tenebis menti^b ꝛ ſi non appellatur tunc debet procedere iudex ad de
7 nuntiationem ꝛ nō prius vt hic dicitur. ¶ † Si vero exceſſus eſt no
torius tunc non opꝫ ꝙ hec ſolēnitas adhibeat. ſed pōt eum denūtia
re ꝛ facere arctius eum euitari imō pdicto. vt eſt tex. hic quē no. appel
latione nō obſtante, qꝛ notorius criminoſus non auditur appellās. fa
cit dictū Jnn. in. c. ex parte. el. j. de ver. ſig. vbi dicit ꝙ in notorijs nō re
quiritur ppria ſnia, ſed ſit quedā iuris executio. facit qō legi. ꝛ not. in
ictus fuſtiuꝫ. ff. de his qui no. infa. ꝛ. c. qm̄. de fil. pſby. vbi tex. not. ꝛ mē
ti ſemp tenend⁹, dicit ꝙ iſta notoria nō ſunt in iudicio adducenda. li
mita tū ſm qō not. in. c. veſtra. de cohabi. cleri. ꝛ mul. vbi dixi. ꝛ pmiſ
ſam cōcluſionē aperte tenet Hoſti. ꝛ Jo. an. in. c. reprehēſibilis. j. eo. et
8 ibi vr̄ tex. ſm vnū intellectū quē ponit ibi Hoſt. ¶ † Op. vlt. ꝫ tex. vr̄
eñ ꝙ appellatio nūꝗ̄ habeat impedire denūtiationē excōicatōis p
c. paſtoralis. j. e. qꝛ denūtiatio nō ligat ꝛ iō nihil noui facit iudex. So.
dico cōtrariū pcedere qñ cōſtat de excōicatione ꝛ ſequitur ab ea ap
pellatio vt cām deuoluat ad ſuperiorem, talis eñ appellatio non im
pedit denuntiationē futurā, qꝛ ex quo nō ſuſpēdit excōicationē pri⁹
latā non pōt ſuſpēdere denūtiationē qꝛ illa neceſſario ſequit excōica
tionē pcedētem, ſi eñ eſt excōicatus ergo ꝺꝫ vitari. Sꝫ hic loquimur
qñ reuocabatur in dubium vtrū incidiſſet in excōicationem quo caſu
appellatio ꝺꝫ admitti ne iſte ſine cauſa infamet ꝛ ab alijs iiuſte vitet.
9 ¶ † Ultimo no. ex fin. litere ibi, donec paſſus iniuria ꝛc. ꝙ pcutiens
clericū ꝺꝫ abſolui p ſuperiorem donec ſatiſfecerit leſo. facit. c. parochia
nos. j. de ſent. exc. vbi vide text. cū gl. ꝛ ideo curia romana ſernat quan
do aliquem mandat abſolui vt prius ſatiſfaciat leſo. ꝛ credo indubitā
ter illum leſum vocandum ſuper ſatiſfactione ſua ꝛ hoc eſt aperte de
mente gl. in. c. parochianos. prealleg. quā not. etiam vbi tractabit co
ram quo iudice eſtimabitur hec iniuria.

1 Adulterium eſt de foro eccleſiaſtico non ſolū quando agit ad ſepa
rationem tori, ſed etiam quando agitur ad vindictam.
Matrimonium eſt magnum ſacramentum in eccleſia dei.
2 Super notorijs non eſt de facili procedendum anteꝗ̄ conſtet an ſit in
veritate notorium.
Teſtes deponentes ſuper notorio ꝛ non reddentes cām ſcientie ſuffi
cientē licet de cauſa non interrogentur non probant, idē quando de
ponunt de aliquo quod non ita de facili pcipit iudicio intellectus.
3 Super notorio non debet pati iudex ꝙ fiat proceſſus.
4 Jn appellatione a diffinitiua regulariter non exprimitur cauſa.
Jn notorijs quando appelletur.
Appellatio quando requirit expreſſionem cauſe.

c **Conſuluit.** ^c Summatum eſt. ꝫ. c. proxi. ꝛ ſcda
1 pars ibi conſultationi. ¶ † Uo. arg.
ex tex. ꝙ iudex eccleſiaſticus pōt pcedere ꝯtra laicos adul
teria cōmittētes. lꝫ nō agat principaliter ad ſeparationem
tori, ſꝫ ad vindictā. ꝛ hoc qꝛ adulteri dicunt ſacrilegi. C. de adul. l. quā
uis. in fi. cum mr̄imoniū ſit magnum ſacramētū in eccleſia dei, vt de bi
ga. debitum. ꝛ hoc tene quicqd ſenſerit Jo. an. in. c. ſi. de fo. cōp. lib. vi.
vbi dicit ꝙ adulterium eſt de foro eccleſie dūtaxat qñ agit ad ſepara
tionem tori, ſed p dicto meo vide aliū tex. in. c. de bñdicto. xxxij. q. j. et
in. c. i. ꝛ qō ibi dixi. de offi. ordina. ꝛ in. c. cū ſit. de fo. ꝯpe. vbi pleni⁹ dixi
2 poſt gl. ¶ † Uo. ij. nō eſſe de facili pcedendū ſup aliquo tanꝗ̄ noto
rio, qꝛ multa dicunt notoria que non ſunt. ꝛ ad hoc quotidie allegat
hec lrā. ex quo infero aduuʒ no. dictū ꝙ ſi teſtis ſimpliciter dt factuꝫ
eſſe notoriū. ꝛ aliter cām nō reddit ēt nō interrogat⁹ a iudice nō pbat,
qꝛ notoriū de facili nō ꝯprehēdit ſenſu corporis, ſꝫ iudicio boni intel
d lect⁹, adeo ꝙ et periti titubāt an qñ factū dicat notoriū ꝛ hoc alibi di
cit gl. no. de notorio loquimur ꝛ qd ſit notoriū ignoram⁹. ij. q. j. mani
feſta pro predictis vide bonā theoricā Jnn. in. c. cū cām. de teſti. ꝛ Bar
to. in tract. de teſtib. vbi dicunt non valere dictū teſtis qñ deponit ſu
per eo quod percipitur iudicio intellectus ꝛ non cū modico diſcurſu,
non reddit cām dicti ſui, licet de cauſa non fuerit interrogat⁹ ꝛ rōneꝫ

a ✠ Sebaſti. Sapia. ¶ Nunquid iudex. vide do. Barth. ſozi. in conſil.
inſerto inter conſilia dñi Franciſ. curtij. nu. xx. col. vj. Ro. in conſi. cccc
lxxxij. inci. in caſu premiſſo. col. fi. ver. tertio dico.
b ¶ Tenebis menti. adde Ro. cōſi. cccclxxxij. vbi tenet ꝙ requirat cita
tio cum quis declaratur excommunicatus cuius contrarium tenet Fe

huius dicti dixi in. d. c. cum cauſam. vbi vide. fa
cit etiam quod not. Bart. de teſte deponente ſu
per fama. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de queſt.
ꝛ hoc no. qꝛ ſepe accidit ꝛ vide qō dixi in. d. c. cuꝫ
3 cām. ¶ † Uo. iij. ex tex. iudicē nō debere omitte
re pceſſum fiendum ſup notorio pter hec vba
generalia multa dicuntur notoria ꝛc. Si eñ cer
4 tus eſt non debet de hoc curare. ¶ † Ultio op.
cōtra tex. videt eñ ꝙ hodie nihil operet, qꝛ aut
quis grauat ꝛ ſemp pōt appellare ſiue factuꝫ ſit
notorium ſiue nō, aut nō grauat ꝛ non pōt ap
pellare, vt in. c. vt debitus. j. eo. Solu. Jnn. fatet
contrarium, ſed Hoſti. dicit ꝙ vbi crimen eſt no
torium non poteſt de facili quis granari niſi iu
dex excederet modum. ꝫ. c. iij. de offi. ord. Jo. an.
dicat ꝙ iura hoc non intendunt qꝛ notori⁹ per
appellationem non euitat correctionem crimis,
quaſi illud non cōmiſerit qō facit occult⁹. Ego
reſpondeo formaliꝰ ſaluando hoc. c. ꝛ ſimilia
iura qꝛ in facto occulto admittitur quis appel
lans a diffinitiua quantuncūꝗ̄ cauſam nō expri
mat appellandi, qꝛ ſaltem hꝫ locū illud nō pba
tum, pbabo. Nec regulariter cogit quis in appel
latione a diffinitiua exprimere cām appellandi.
ff. eo. l. j. in fi. cum ſeq. no. in. c. cū in eccleſia. j. eod.
ſed in facto notorio non audiet appellās a diffi
nitiua, cauſa legitima obfuſcante notoriū nō ex
preſſa, vt in. c. romana. §. ſi autem poſt ſniam. j. e.
lib. vi. ꝛ in hoc caſu intelligo hunc tex. ꝛ ſimilia
iura faciunt differentiam inter notorium ꝛ oc
cultum ꝛ vide Jnnoc. in. c. paſtoralis. §. preterea.
de offic. deleg. Ex cuius dictis elicio not. conclu
ſionem ꝙ vbicunꝗ̄ ius prohibet appellationeꝫ,
nunꝗ̄ iudex tenet deferre appellationi niſi cau
ſa legitima in ea exprimatur, et ita limita iura
que dicunt ꝙ in appellatione a diffinitiua non
eſt neceſſe cauſam exprimere. facit qō legi. ꝛ not.
in. c. qō ad conſultationem. de fen. ꝛ re iud.

1 Per appellationem interpoſitam extra iudi
cium non tenetur aduerſari⁹ ire vel mittere nun
tiuꝫ ad iudicem ad quem.
2 Lex vel alia diſpoſitio nō exprimens cām debet
conſiderari ꝙ ſit fundata in ratione naturali et
iuxta illam rationem debet interpretari.
3 Appellatio ad quid fuit inuenta.
4 Appellatio regulariter debet fieri coram iudice
a quo.
Appellatio qñ interponitur nō reqrit preſen
tiā appellati, ſꝫ ſufficit ꝙ ſibi intimet. nu. 6. ꝛ. 7.
5 Appellatiōi facta ſit in abſentia iudicis a quo
qꝛ ad vlteriora proceſſit ignorās appellationem
valebit proceſſus corāꝫ eo agitatus niſi pars ap
pellata hoc ſciuerit, ꝛ omnino litigauerit. intelli
ge vt. j. nume. 8.
6 Malitia probatur ex coniecturis id eſt ꝙ pars
aliquid fecerit malitioſe.

Suggeſtuꝫ. Hoc. c. ſum
matum eſt
ꝫ. c. meminimus. ꝛ dicvt ibi. cōiſdini
io. ſcda ibi. tue. ¶ Caſus literalis.
Aliqui exprimunt ab aduerſarijs ſuis, pter ꝙ
appellant, ꝛ cum ipſi oppreſſi ꝛ grauati iter arri
piunt ad appellationem pſequendam, aduerſa
rij illi qui cognoſcentes appellationem interpo
ſitam nec vadunt nec mittunt ad preſentiam pa
pe, ſed cum intelligunt illos literas reportaſſe,
appellāt ꝛ iter arripiūt ad papam, vt ſic aduerſa
rios eludant. Suggeſtum fuit domino pape. vñ
mandat quatenus ſi qs deprehenſus fuerit hoc
ex fraude vel malitia facere appellationi ſue nul
latenus deferat, ꝛ iudex in cauſa procedat, quia
decretalis illa qua iſti hoc facere preſumunt nō
ad deprimendam cuiuſcūꝗ̄ iuſtitiā facta eſt, ſed
ad remouendum iniquum grauamen. Bernar.

de. de ſe. ꝯſi. cix. ꝛ
cxviij. ꝛ quod ap
pelletur a decla
ratione per Ro.
ſing. ſuis. foli. v.
c ¶ Uide Bal. in
l. addictos. circa
mediū. C. de epi.
audi. vbi Bald.
ſing. ampliat qō
hic dr̄ nō appel
lari a ſnia lata ſu
per dlicto noto
rio vero. ſꝫēt ſi ſit
lata ſup notorio
vehemētis pſū
ptiōnis ꝛ ita di
xit de mēte Jnn.
ꝛ adde Bald. in
l. addictos. C. de
ap. ꝛ de hoc vide
pleniſſime p do.
Ant. in rep. c. ve
ſtra. d coha. cle. ꝛ
mu. l aīpe. char.
ꝛp do. in. c. roma
na. §. ſinaūt. vbi
bo. text. de ap. in
vi. ꝛ per. d. Alle.
de imo. in. l. ꝯſti
tutiones. ff. c. in
addi. ad bar. vbi
vltra iſtū caſum
enumerat mul
tos alios in qb⁹
nō lꝫ appellare.
¶ Caſus in qb⁹
in appellatiōe a
diffinitiua requi
rit expſſio cauſe
ꝛ adde Bal. in. l.
minorib⁹. in. iiij.
no. C. de his qb.
vt indi. ꝛ p Bal.
in. l. j. C. ſi de mo.
poſ. fue. ap. ꝛ i. l.
ij. in pnc. C. quo.
ap. nō re. ꝛ i. l. fi.
C. de lit. conte. p
Bar. in. l. fi. in. ij.
col. ff. d ap. re. ꝛ p
Jmol. i. l. j. §. inſ
ſus. ff. eo. de ap.
i iſtis locis repe
ries nōnulloſca
ſus in qb⁹ etiam
qñ appellatur a
diffinitiua requi
rit expſſio cauſe.
✠ Sebaſti. Sapia.
d ¶ Notoriū. vide
Aret. i ꝯſil. cxlv.
col. vij. Car. i cle.
paſtoralis. i. xvij.
not. de re indi. ꝛ
ꝙ debeat ꝯſtare
de notorio anꝗ̄
ſupernotorio alꝗ
quid diſponat,
tenet Car. in ꝯſi.
liiij. inci. in eluci
datiōe. in. iij. col.
ꝛ Roma. in cōſi.
cl. inci. viſis.

a ☞ Sebaſti. Sapia. ¶ Seruare. Uide Iaſ. in. l. illã. co. iij. C. de colla. ⁊
d. Fran. curt. in conſi. ix. inci. ticinenſi ſtatuto. col. vj. ⁊ in cõſi. lxxx. co. ij.
in pꝛin. Iaſ. in. l. de quibus. co. iiij in fi. cum ſeq. ff. de legi.
b ¶ Not. dictũ Cyn. No. ad intellectũ. l. ꝑ hũc. C. de tẽp. app. ⁊ ſiles que
dicunt ꝙ nõ ꝓbatũ in cã pꝛincipali põt ꝓbari in cã app. ⁊ nõ ꝓductũ
in cã ꝑncipali ꝓ
duci pt in cã ap
pel. verũ eſt qð
ꝑs ignoꝛabat vꝉ
etiã ſm. d. Ant.
de bu. in. c. ad au
dientiaʒ. ij. de re
ſcrip. ex alia ſimi
li iuſta cã putaqꝛ
pars fuit ĩpedi
ta ꝓducere ſeu ꝓ
bare ĩ cã ꝑncipa
li poterit in cau
ſa app. ſec⁹ quã
do fuit negligẽs
pars ꝓducere in
cã ꝑncipali qꝛ ñ
poterit in cã ap.
ita declarat do.
An. ĩ. d. l. ꝑ hãc.
quod not.
Anto. Franſc.
¶ Utrũ diſpoſi
tio. l. ꝑ hãc. C. de
tẽpo. ap. habeat
locũ in eo q fuit
negligẽs in ꝓdu
cẽdo vel ꝓbando
ĩ cã ꝑncipali an
vero ſolũ in eo q
adhibita debita
diligẽtia omiſit
facere ꝓbatiões
dicas ꝙ hʒ locũ
ſolũ in eo q fuit
diligẽs ſʒ ex ali
qua iuſta cã non
deduxit iura ⁊ ꝓ
batiões ſuas, qꝛ
tũc põt nõ dedu
cta dducere ⁊ nõ
ꝓbata ꝓbare alꝛs
negligentia aſſi
milaretꝛ culpe. l.
ij. ⁊ ibi glo. fin. C.
arbi. tute. l. ſi ſer
uus ſtichũ. ĩ pn.
⁊ ibi gl. in ꝟ. ĩ nõ
faciẽdo vbi etiã
ꝑ Bar. ff. de ver.
obli. ⁊ in. l. ſi mo
ra. ff. ſolu. mat. ⁊
ꝑ gl. ij. in. c. queſi
tum. de peni. ⁊ re
miſ. ⁊ adde ꝙ ne
gligẽtia dicitur
eſſe peccatũ moꝛ
tale ⁊ opponitur
pꝛudentie vt per
beatũ Tho. ij. ij.
q. lviij. arti. j. ⁊ ar
ticulo. iij.
☞ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Appellatio.
vide Ang. in cõ
ſil. cxxx. inci. vi
ſis oĩbus. ⁊ Ro.
deci. xlix. incipi.
item ſi appelletꝛ
a diffinitiua. in
nouis. Lapuʒ in
alleg. xxxix. inci.
an valeat appel
latio.

1 ¶ † No. pꝛimo ꝙ per appellationem interpoſi
tam extra iudiciũ nõ tenetꝛ aduerſari⁹ ire vel mit
tere nũtiũ ad iudicem ad quem. quod dixi poſt
glo. in. c. cum ſit romana. ſ. eod. ⁊ hoc limita niſi
in caſibus in quib⁹ citatio fit a iure. vt in. c. j. de ele
ctio. lib. vj. ⁊ in cle. cauſam. e. ti. ⁊ in. c. coꝛdi. de ap
2 pel. lib. vj. cũ ſim. ¶ † No. ij. ꝙ vbicũqʒ ius aliqd
ſtatuit cauſam nõ exprimẽs ſi poſſum⁹ coniectu
rare rationem naturalẽ illius diſpoſitiõis debe
mus ad limites illius rationis ſeu cauſe diſpoſi
tionem generalẽ reſtringere ⁊ illam diſpoſitio
a nem ſeruare[a] vt ratio naturalis interpꝛetata mi
b litet. ad hoc not. dictũ Cy.[b] ⁊ Bal. in. l. nõ dubiũ.
C. de legi. ⁊ in. l. ſcire opoꝛtet. §. ſufficit. ff. de excu.
tut. ⁊ ibi bo. tex. facit. c. ſecũdo regris. in fi. j. eod.
Nam in. c. meminim⁹. ſ. eo. ſimpliciter erat ſtatu
tum de nõ ꝓcedendo contra tales itinerãtes ad
pa. ⁊ hic papa nõ diſponendo de nouo ſʒ reſpõ
dendo quid iuris illam decretalem reſtringit ad
limites rõnis quare fuit inducta appella. ⁊ qua
3 re illa decre. emanauit. ¶ † Ultimo not. quare
fuit inuenta appella. Appellationis enĩ fuit ꝑn
cipalis cã vt grauamẽ inflictum reparetur, nõ au
tem ad depꝛimendam iuſtitiam alicuius. debe
mus ergo conſiderare naturam cuiuſqʒ rei, ⁊ ſm
eam reipſa vti vide text. in. l. j. ff. eod. vbi dicitꝛ ꝙ
ad coercendam iniquitatem iudicis ⁊ imperitiã
coꝛrigendam fuit appellatio introducta, adde ⁊
tertiam cauſam, vt. ſ. captus ex ꝓpꝛia ignoꝛãtia
in pꝛima inſtãtia, poſſit releuari in ſcða, habet
enĩ in appellatione locũ illud vulgare dictũ, nõ
ꝓbatum pꝛobabo, non oppoſitum opponam. l.
per hanc. C. de temp. app. ⁊ in. c. cum Ioannes.
de fide inſtru. ideo ceſſante iniquitate iudicis et
ei⁹ imperitia põt appellari ꝓpter cãm ꝑdictam
vt ꝓbatur in iuribus pꝛime alle. Et circa huius
c. intellectum dic vt dixi. ſ. eo. meminimus. ⁊ vt
4 no. j. eo. vt debitus. ¶ † Quero nunquid appel
latio ſit interponenda in pꝛeſentia iudicis. Glo.
pꝛima hic colligit arg. ꝙ non eſt de neceſſitate,
qꝛ quis debet appellare cũ ſcit ſe eſſe grauatũ. ij.
q. vj. biduum. Ex qua gl. no. ꝙ talis appellatio
interpoſita in iudicis abſentia ꝓtegit me a facto
iudicis adeo ꝙ non tenebit excõicatio poſt ta
lẽ appellationẽ latã ⁊ hoc verũ dũmodo malitio
ſe nõ fiat ſed in fi. glo. videtꝛ ab hac opi recedere
dicẽs hodie nõ valere talẽ appellationẽ ꝑ. c. vt
debitus. ⁊. c. cũ ſpeciali. j. eo. Ioã. an. dicit ꝙ ho
die qui a pluribus iudicib⁹ vult appellare pt co
ram ipſis vel maioꝛi parte ipſoꝛũ ſeparatim ap
pellare ⁊ ſeparatim apoſtolos petere. vt cle. ſi a
iudicibus. eo. tit. Hoſti. videtur inclinare in pꝛi
mam opi. gloſ. dicens ꝙ iura allegata in vltima
opinione non ob. loquuntur enĩ de appellatiõi
bus factis in iudicio, hic aũt de illo q appellat
extra iudiciũ ⁊ iter arripuit ꝓſequendo. ⁊ in hoc
etiam caſu ſolum iter arreptum bona fi. excuſa
ret ſm eũ loquitꝛ Hoſti. nimis generaliter ⁊ ſuc
cincte. Aduerte tu lati⁹. nã Inn. in. c. dilecto. j.
eo. ſentit pꝛimam opi. ſcʒ ꝙ appellatio facta ẽt
in abſentia iudicis a quo eximit appellãtẽ a iu
riſditione ipſius. ar. j. eo. c. paſtoꝛalis. ⁊. ij. q. vj. bi
duum. ſed idem Inn. in. c. ſi iuſtus. j. e. tʒ vltimaʒ
ſ. appellationem non valere in abſentia factam:
ſi pt haberi copia niſi iuſtus metus excuſet. ⁊ vi
de bonam glo. in. c. appelatio. j. eo. li. vj. que con
cludit appellandum in pꝛeſentia iudicis niſi ex
iuſto metu. d. c. ſi iuſtus. ⁊ hoc puto verius per il
lum tex. ⁊ per. d. c. appellatio. ⁊. ij. q. vj. biduum.
Nam vt ibi ptʒ ſi haberi pt copia iudicis a quo
coꝛam eo eſt interponenda ap. alꝛs autem coꝛam
iudice ad quem. Et ſi neutrius copiam habere
pt appellare dʒ coꝛam publicis ꝑſonis. d. §. bi
duum. no. gl. in cle. j. in ver. maioꝛi. eo. tit. ⁊ videtꝛ
hoc ibi aptiſſime ꝓbari. ⁊ in. l. j. §. ſi quis ipſius. ff. quando ap. ſit. ⁊ vi
de ibi glo. Item aduerte ꝙ licet requiratur in appellatiõe ꝑſentia iu
dicis ſi habere pt. nõ tñ ſic requiritur ꝑſentia appellati, ſed ſufficit ꝙ
fiat ſibi intimatio. vt in. d. cle. cauſam q. de elec. Conclude tñ materiã
ſic, ꝙ aut appellatur a iudice, ⁊ tũc ſemꝑ eſt appellandum in ſui ꝑſen
tia ſi haberi pt. ſiue appelletꝛ in iudicio, ſiue extra. vt in iuribus ꝑalle.
⁊ in. c. coꝛdi. eod. ti. lib. vj. Si appellatur ab alio extra iudiciũ, ſatis eſt
ꝙ fiat illi intimatio ſm diſpoſitionem cle. cãm q. de elect. ⁊ hoc quan
do ap. deuoluit cãm ad ſuperioꝛem. vt in caſu. c. j. de elec. lib. vj. iuncta
d. cle. cauſam. Si vero quis appellat generaliter a grauamine ⁊ nõ cõ
tra certam perſonam. ſerua. c. bone. j. eo. ⁊ de hac materia vide plene ꝑ
Pau. in. d. cle. cauſam. ⁊ ꝑ Spec. eo. tit. §. qualiter. ver. item cautius. ⁊
5 ſequenti. ¶ † Pleniſſime ꝑ Lap. alle. xl. qui inter cetera quo ad mate
riam noſtrã dicit figendo pedem ꝙ licet appellatio ex iuſta cã inter
ponatur in abſentia iudicis, non tamẽ ꝓtegit appellantem donec fue
rit intimata iudici ⁊ cum intimatione petiti apoſtoli vbi peti debent
Fatetur tamen ꝙ ſi non intimetur non vitiatur app. etiã ſi ſine cauſa
fiat in abſentia ſed iudex põt ꝓcedere donec ſibi fiat intimatio ⁊ vale
bit proceſſus dũmõ alꝛs ſit rationabilis. dicit tñ quo ad nullitateʒ ꝓ
ceſſus ſufficere ꝙ appellatio ſit intimata parti, qꝛ dolus partis ꝓce
dentis coꝛam putatiuo iudice ignoꝛante impedimentum facit nulluʒ
ꝓceſſum quo ad commodũ ꝑtis agitatum. ad qð facit qð in ſimili de
litigatoꝛe coꝛam excommunicato ſcienter not. Io. cal. in. c. ad pꝛoban
dum. de re iudi. Io. an. in. c. dilectus. ij. de ꝑben. ⁊ dicit debere intelligi
c. ſi duobus. ſ. eo. ⁊ hec dicta refert ⁊ ſequitur. d. Ant. in. d. c. fi. j. eod. li
mita tamen hoc vltimum dictũ quo ad ꝓceſſum ad commodum ꝑtis
nam quo ad ꝓceſſum contumacie punitiuum ꝓpter contemptum iu
dicis putat ſententiam ꝑtis non obeſſe per. d. c. ſi duobus. Aduerte
diligenter ad ꝑdicta. nam poſſunt elici tres concluſiones notande ſi
6 ſunt vere. ¶ † Pꝛima ꝙ appellatio[c] in abſentia iudicis etiam ſi ex
c iuſta cauſa ſit interpoſita non ꝓtegit appellantem a iuriſditione indi
cis a quo donec ſibi fuerit intimata appellatio. Scða cõcluſio qꝛ valet
appellatio in abſentia iudicis etiam ſi ſine cauſa rationabili ſit inter
poſita, ſed non habet ante intimationem inualidare iudicis ꝓceſſum.
Tertia cõcluſio ꝙ ſcientia partis de appellatione aduerſarij interpo
ſita in abſentia iudicis inducit nullitatem ꝓceſſus ſaltem quo ad ſui
7 commodũ. ¶ † Circa pꝛimaʒ ꝯcluſionẽ ego allego tex. iũcta gl. in ver.
obtenta. j. cũ parati. vbi aliquid tangam. Itẽ optime facit. d. c. ſi duo
bus. vbi patet ꝙ ſi iudex ignoꝛat app. interpoſitam ad ſuꝑioꝛẽ tenet ꝓ
ceſſus ergo idem dicendũ quando ignoꝛabat ab eo fuiſſe appellatum
⁊ facit qð ibi dixi. ſed indubie hec ꝓcedunt qñ ſine cã rationabili fuit
appellatum in abſentia iudicis. ⁊ ſic defendi põt ſcða cõcluſio. Sʒ qñ
ex rationabili cauſa fuit ſic interpoſita ſumus extra caſum. c. ſi duob⁹.
nam ibi rõne cõtumacie valet ꝓceſſus. ſed in caſu noſtro nulla reperitꝛ
contumacia vel culpa in appellatione qũare non intimaui iudici vnũ
ꝓpter rationabilitatem cauſe ſubſiſtentis debet perinde valere ac ſi
fuiſſent interpoſita in pꝛeſentia iudicis, alꝛs non eſſet ſufficienter ꝓui
ſum ꝓpter ꝓbabilem metũ iudicis. cui⁹ ꝯtrariũ innuit tex. in. c. fi. qui eſt
no. ad hãc materiã. ⁊ ſic pt intelligi Inn. in. c. dilectus. vbi hoc tenuit
Ad idẽ facit in ar. c. j. de ꝯceſ. ꝑben. li. vj. vbi ptʒ ꝙ excõicatione lata ab
8 ignoꝛato pꝛiuilegiũ illius quẽ excõicat nõ. vʒ. ¶ † Quo ad tertiã cõ
cluſionem non puto ꝙ ꝓceſſus ſit nullus ꝓpter ſcientiaʒ ꝑtis, ex quo
app. fuit interpoſita in abſentia ſine rationabili cã, qꝛ cuʒ talis appel
latio non valuit non debet eum defendere. vt. ſ. dixi. Item pꝛeſuppo
ſita validitate põt eſſe ꝙ renuntiauerit ex quo citatus per iudicem a
quo non comparet ⁊ pars aduerſa reperitur in dolo, qꝛ non tenetꝛ iu
9 ra partis aduerſe allegare, vt plene dixi in. d. c. ſi duob⁹. ¶ † In gl. fi.
in fi. intellige fin. gl. ꝙ ipſo facto vꝛ malitia ꝓbata qñ ſcʒ arripuit iter
poſt notitiam literarum qð expꝛeſſius voluit Io. an. ⁊ ſatis ꝓbatur ꝑ
tex. nam papa ſe fundat duntaxat ſuꝑ facto narrato ⁊ ex facto ꝑſumitur
fraus. ſimile in. c. ij. de renũ. lib. vj. facit. l. dolũ. C. de dolo. Dolus etiaʒ
ꝓbatur ex coniecturis. nec põt aliter pꝛobari ex dictis iuribus.

1 ☞ Excõmunicatus qui appellauit poteſt interim celebꝛare diuina ſi
apparet eum legitime appellaſſe. nu. 2.
2 Excommunicatio lata poſt appellationem eſt nulla.
Excõicatio nulla an ⁊ quo tempoꝛe eſt vitanda.
3 Iudex delegatus an poſſit facere quem abſolui ad cautelam.
Iudices ſiue auditoꝛes dati in curia an habeant oꝛdinariam.
De connexis idem eſt iudicium.

1 **AD pꝛeſentiam.** ¶ † Excommunicat⁹ pẽ
dente cognitione appel
lationis abſolui põt ad cautelã. ⁊ ſi apparet eum legitime
appellaſſe non punitur pꝛo eo quod interim celebꝛauit di
uina. Uel ſumma aliter ⁊ ſic. Si poſt appellationem excõicatus cele
bꝛat diuina non incurrit aliquam irregularitatem nec ex eo venit pu
niendus ſi conſtat appellationem fuiſſe legitimam. Et pꝛimo ponit
dationem auditoꝛum. Scðo actum ipſoꝛum. ibi. qui. Tertio pꝛincipa
lem diffinitionẽ. ibi, ideoqʒ. ¶ Caſus literalis. Inter archiepm eboꝛa
ceñ. ⁊. R. ꝑſbyterum controuerſia fuit oboꝛta occaſione cuiuſdam ex
communicationis in ipſum pꝛeſbyterum late ab archiepiſcopo.

Papa cõmiſit cãm ipſam ep̃o tuſculano ꝛ cardinali ſan-
cte Suſanne, corã quibus ꝓponebat ex parte archiep̃i ꝙ
ipſe preſbyter poſt ſententiam in ſe latã diuina officia cele
brauit, vnde puniri debebat ſ͠m quod iura requirunt. Ex
parte preſbyteri reſpondebatur quod excõmunicatio non
tenebat cum eſſet lata poſt appellationem legitime inter-
poſitã. vnde non debebat puniri ꝛ omnia q̃ facta fuerunt
cõtra ip̃z reuocari debebãt in priſtinũ ſtatũ. Judices intel
lecto negotio lꝫ p̃ſbyter non eſſet excõicatꝰ de iure, tñ de
facto ꝛ ad cautelam ipſum fecerunt abſolui. ꝛ iõ mãdat pa
pa archiep̃o. quatenus decetero dictum p̃ſbyterũ non mo
leſtet ꝑ eo ꝙ poſt excõicationem celebrauit diuina cũ ex-
communicatio illa facta fuerit poſt appellationem legiti-
mam, ſed omnia reducat ad eũ ſtatũ in quo erãt tempore
2 appel. emiſſe. Ber. ¶ † No. j. ꝙ excõicatus poſt appellatio
nem non tenetur deſiſtere a diuinis officijs qꝛ talis excõ-
a municatio nulla eſt[a] vt in. c. per tuas. j. de ſen. excõ. Alij tñ
tenentur eum vitare ſ͠m Inn. quod tamen non eſt ſimpli-
citer verum. vnde dic vt hodie habes tex. in. c. ſolet. de ſen.
excom. lib. vj. vbi dicitur ꝙ in iudicijs pendente cognitio
ne nullitatis debet vitari. ſed extra iudicium non ẽt in acti
3 bus ſpiritualibus. ¶ † No. ij. ar. ꝙ iudex delegatus p̃t fa-
cere quem abſolui ad cautelam. De hoc tamen eſt dubiũ,
vide ꝑ glo. in. d. c. ſolet. ꝛ ad hunc tex. reſpondetur euitan-
do contrariũ ꝙ auditores in curia dati habent ordinariã
iuriſditionem, quod tamen ab omnibus non admittit̃. ſꝫ
vide glo. ꝛ doct. in cle. auditor. de reſcri. Mihi placet pri-
mum dictum vt delegatus poſſit qꝛ lꝫ hoc ſpecifice ſibi nõ
b ſit iniunctũ tñ eſt de cõnexis[b] negotio principali ꝓ hoc
bo. tex. in. c. prudẽtiã. §. fi. de offi. dele. ꝛ in ſili facit tex. in. c.
in cauſis. iũcta gl. de ele. vbi datꝰ ad eligẽdũ põt poſtulare.

1 ☞ Judex a quo nõ hꝫ ſuſpẽſaꝫ iuriſditionẽ qñ poſſit faue
re ipſi appellationi interpoſite. vide late. j. nu. 45.
2 Appellans non cenſet̃ renũtiare appellationi adeũdo iu-
dicẽ a quo ſuper innouatione poſt appellationẽ factã.
3 Poſſeſſorium retinende põt intẽtari per ſeruum abſente
domino ſi turbatur in poſſeſſione quã detinet noĩe dñi.

Cum teneamur. Si appellãs turbat̃ i poſ
ſeſſione ſup qua fuit appellatũ iudex a quo p̃t
illã poſſeſſionẽ ſibi reformare. appellatione in
ſuo ſtatu ꝑmanẽte. h. d. ſ͠m cõez intellectũ. Communis di
uiſio. ſcđa ibi, prudentie. ¶ Caſus literalis. Aliquis liti-
gabat coram ordinario ſuo archiep̃o cãtuarieñ. ꝛ alicuius
grauaminis p̃textu ad papam appellauit ſuper cã illa de
qua litigabat, pendente appellatiõe aliquis turbauit poſ-
ſeſſionem ipſius appellantis, queſiuit archiep̃s vtrum li-
ceat ei reformare poſſeſſionem turbatam eo pretermiſſo
ſuper quo eſt appellatum. Reſpondet papa, ſi ad ipſum
querela exinde ꝑuenit ordine iudiciario id ſibi licebit nec
propterea intelligitur appellationi renuntiare. Ber.
1 ¶ † No. j. ſ͠m communem intellectum de quo infero vnũ
dictum mirabile quod intendentibus in faciliorem exitũ
cauſe appellationis iuriſditio iudicis a quo non eſt ſuſpẽ
ſa dũmodo abſtineat a cognitione cauſe appellatiõis. vn
de poteſt ꝓhibere attentanda de facto ꝛ attentata reuoca
re. ꝛ vide ad hoc tex. ꝛ glo. nota. in. c. ij. de ma. con. contra in
terdict. eccle. vbi iudex a quo precepit partibus ne appel-
latione durante ſuper matrimonio cõtrahãt de nouo ma
trimonium. facit. c. qua fronte. ꝛ qđ ibi no. j. eo. ꝛ dicã ibi la
2 tius. ¶ † No. ſecundo ꝙ appellãs adeundo iudicẽ a quo
non ſuper appellatione interpoſita, ſed ſuper innouatiõe
poſt appellationem non videtur renuntiare appellationi
ſue, ad idẽ vide bonã gloſſ. i. in. c. ſi a iudice. e. ti. lib. vj. ꝛ qđ
nota. in. c. iij. de eo qui mitt. in poſſeſſ.
¶ Glo. j. videtur ponere vnum ſimile in ſeruo poteſt age-
re vt poſſeſſio turbata abſente domino reformet̃, vt in. l. iij.
C. ſi ꝑ viꝫ vel alio mõ. ſꝫ hoc ſile eſt multum a remotis ꝛ ex
ſuꝑuacuo ponitur hic, in nullo ꝯfert ad intellectũ. c. Et ſi
forte gl. hic voluit in iſto ſimili, qꝛ ſicut ſeruus regl̃r non
põt eſſe in iudicio. vt in. l. vix certis. ff. de iud. ꝛ tñ interue
nire põt ꝓ recuperatione poſſeſſionis. ita iudex a quo po
teſt in his caſibus ſpecialibus ꝛ fauorabilibus ſuã iuriſdi
tionẽ exercere. ſꝫ de hoc dic vt ſtatim dicam cũ glo. ſequẽ.
3 ¶ † Et aduerte qꝛ hec glo. ibi, etiam turbat. videtur ſenti-
re quod ſeruus poſſit agere abſente domino etiam inter-
dicto vti poſſidetis, ſi turbatur in ea poſſeſſione quã deti
net nomine domini. illa tamen lex prima hic alleg. hoc nõ
dicit lꝫ loquit̃ de illo qui fuit poſſeſſione priuatus cõiter
tamẽ hic ꝛ ibi tenet̃ quod etiã agat ꝓ turbatione vti poſ.

per illam rub. ꝛ ſuꝑ ea no. ꝛ per idẽtitateꝫ rationis. ar. in. c.
j. ꝛ. ij. ꝛ. c. cum dilecta. ꝛ quod not. in. c. ex ꝑte. de reſti. ſpoli.
4 ¶ † Op. contra text. nam per appellationem nulla rema-
net iuriſditio cum transferatur ad ſuperioreꝫ. vt in. c. vt de
bitus. j. eo. ergo non põt poſſeſſionem reformare. Sol. gl.
ij. intrat intellectum. c. ꝛ dicit ꝙ cõtrariũ loquit̃ in delega
to ſecus in ordinario vt hic, qꝛ illius iuriſditio ſolũ ſuſpen
ditur ſuper articulo ſuper quo fuit appellatũ. Ex hoc col
ligitur prima lec. ad tex. vt ꝓcedat in ordinario qui ex iu-
riſditione generali quã hꝫ põt ſe interponere ꝛ reuocare
de facto attentata per partes vel alios in p̃iudicium ap-
pellationis. ſecus in delegato qui non habet iuriſditionẽ
niſi ſuper illa cã que videtur ſuſpenſa ꝑ appellationẽ. Pe.
dixit ꝙ ſi plures articuli commiſſi eſſent delegato lꝫ fuit
appellatũ in vno adhuc remanet iudex in alijs. ſ. e. ¶ Et
circa intellectũ. c. multum inſiſtunt docto. ex quorũ dictis
ego colligo ex ordine. vij. lect. Prima vt loquatur in ordi
nario, vt. ſ. dixi. Secunda quando appellans innouauit.
nã hoc caſu vr̃ renũtiaſſe appellatiõi ſue iõ iudex a q̃ pote
rit ſe interponere. j. e. an ſit. Hec lec. eſt vera in ſe ſꝫ non cõ
gruit litere, tum qꝛ litera loquitur qñ in preiudiciũ appel-
lantis fuit innouatio facta, tũ qꝛ hic ſe ĩpedit iudex appel
latione remanẽte in ſtatu ſuo. Tertia lec. ꝙ ſpoliatio fuit
hic facta a tertio. vñ tertiꝰ ꝯuenitur iure ordinario corã iu
dice a quo ꝛ ĩtellige virtute ſue generalis iuriſditiõis quã
hꝫ. nã cõtra tertium innouãtẽ nõ ꝓcedit̃ ꝑ viã attentati. ſꝫ
ordine iudiciario. vide glo. no. in. c. nõ ſolũ. j. lib. vj. Quid
autem in delegato reſpectu iſtius tertij, vide qđ not. in. c. j.
de offi. deleg. Quarta lec. vt intelligatur qñ filiꝰ ſeu ami-
cus appellantis illius nomine poſſidẽs fuit ſpoliatꝰ, tũc
eñ per ꝯparationẽ illius corã iudice a quo ille abſens re-
nuntiat appellationi, ſed hec lect. ꝓcedit reſpectu renũtia
tionis ſꝫ nõ ſatiſfacit cõtrario ex defectu iuriſditionis iu-
dicis a quo. Quinta lect. ꝙ hic nõ loquit̃ de iudice a quo.
ſed de archiep̃o cantuarieñ. qui hꝫ priuilegium ſuꝑ tuẽdo
iure eorum qui appellant ad ſe. apoſt. ꝛ multũ plꝫ Hoſtiẽ.
hec lec. mihi aũt minime. qꝛ iſtud. c. eẽt de ĩdubio ꝛ de ni-
hilo quaſi nobis ſeruiret cõtra. l. qđ Labeo. ff. de car. edict.
ꝛ. c. cũ in iure. de offi. deleg. Sexta lec. ꝙ hic operat̃ litis pẽ
dentiã. Septĩa lec. ꝙ ſit ꝓpter notorietatẽ facti rõne cuiꝰ
ceſſat oĩs ſuſpicio. j. e. ꝓpoſuit. Sꝫ doc. cõiter vident̃ am-
plecti iſtã lec. vt narratione nouiter attentati poſſit iudex
a quo ſe intromittere nõ attingẽdo articulũ appellatiõis.
5 ¶ † Mihi placet hec lec. vt generaliter ꝓcedat tex. taꝫ in
ordinario q̃ꝫ in delegato vt appellatione non obſtãte poſ
ſit iudex a quo reuocare attentata in p̃iudiciũ appellatio.
licet pendeat cognitio appellationis dũmodo ſe intromit
tat p̃ncipaliter de articulo appellationis. hoc ꝓbatur tali
ratione, iuriſditio iudicis ordinarij vel delegati nõ extin-
guitur per appellationem etiam quo ad illam cãm in qua
fuit appellatum. ſed tantum ſuſpenditur quatenus verſa-
tur cognitio iuſtitie appellationis. vt in. c. ſi. a iudice. j. e. ti.
lib. vj. vbi iudex a quo citat appellantem ad audiendã re-
uocationem grauaminis, ꝛ ſic citatus tenet̃ cõparere. Ad
idem. c. cũ ceſſante. j. e. ſicut ergo iudex hꝫ exercitium iuriſ
ditionis in reuocãdo grauamine ꝑ ſe illato, ita in reuocan
do grauamine illato ꝑ alium, ſeu in reuocando attẽtata in
p̃iudicium appellationis. nã cũ cã ſit ad eum reditura ap-
pellatione nõ iuſtificata intereſt ſua vt nihil innouet̃ pro
hoc quod leg. ꝛ no. in. c. ij. ſ. e. ꝛ in. c. qua frõte. j. e. ſ͠m vnuꝫ
intellectum. Facit no. dictum Fede. conſil. lxxxvj. vbi dicit
ꝙ iudex a quo qui ꝓnuntiauit inſtrumentum non eſſe fe
neratitium reuocãdo inhibitoriam factam iudici ſeculari,
põt poſt appellationẽ interpoſitã inhibere iudici ſeculari
ne appel. interpoſita pẽdẽte ꝓcedat. Et ꝓ hoc alleg. text.
iſtum. puto tamen ꝙ ſi delegatus detulit appellationi qđ
non poſſit amplius ſe intromittere, qꝛ per appellationem
eſt ab eo abdicata in totum iuriſditio, vt in. c. cũ appella-
tionibus. eo. tit. lib. vj. ſecus in ordinario, qꝛ ex generali iu
riſditione quã habet poteſt ſe intromittere in nouiter or-
tis. ꝛ ſ͠m hoc ſalua diſtinctionem ſeu differentiam quã po
nit iſta gl. inter ordinarium delegatuꝫ ꝛ ſimile in. c. ſi quis
contra clericum. ſ. de foro compe. ꝛ in. c. cum ſpeciali. j. eo.
iuncto. c. iudex. de offi. deleg. lib. vj.

1 ☞ Appellatio generalis reſpectu cuiuſlibet grauaminis
non valet niſi reſtringat̃ ad certã cãm. nu. 3. vbi de veritate
ꝛ an habeat locũ in appellatione extraiudiciali. nu. 6.
2 Appellatio ab vno articulo ſuſpendit iuriſditioneꝫ iudi
cis reſpectu totius cauſe. ꝛ hoc ſi appellator vult.
4 Appellari an poſſit a futuro grauamine. ꝛ quomõ in ap-

Zacharias.
a ¶ Nulla eſt. For
te hoc eſt verũ ſi
appellauerit an
te excõmunica-
tionẽ latã qꝛ pꝰ
latã non põt ap
pellare, vt no. gl.
in. c. cupiẽtes. §.
qđ per viginti. ꝛ
ibi gemi. đ elect.
lib. vj. ꝛ Alex. in
l. imperator. ff. đ
iure fiſci. ꝛ in. l. ſi
qua. de ver. ſign.
aduerte tñ ꝙ po
teſt appellare a
declaratiõe quẽ
incidiſſet ĩ excõi
catiõe lꝫ ab excõi
catione non poſ
ſit vt p̃dixi. ita
no. Car. in cle. j.
q. ij. de ſeq. poſ. ꝛ
fruct.
b ¶ De connexis.
Facit glo. fi. in. l.
iij. C. ſi a nõ ꝯpe.
iud. fu. ap. vbi di
cit gloſ. ꝙ lꝫ alr̃s
iudex ꝓprietatis
nõ poſſit de poſ
ſeſſiõe cognoſce
re vel econtra eſt
verum dicit glo.
alr̃s non poſſet đ
ꝓprietate cogno
ſcere niſi de poſ-
ſeſſiõe cognoſce
ret tũc p̃t. l. ij. ff.
de iuriſ. om. iud.
¶ Adde an đle
gatus poſſit face
re quem abſolui
ad cautelã. Ol.
conſi. cxlv.

pellatione extraiudiciali.

5 In appellatione tã iudiciali quam extraiudiciali an ſit cã exprimenda.

7 Libellus a quo petitur reuocatio attentatorũ poſt appellationem quomodo formabitur ſiue pendente appellatione iudiciali ſiue extraiudiciali.

8 Attentata pẽdente appellatione iudiciali vel extraiudiciali an ſit ipſo iure irrita vel veniant irritanda.

1 **Consuluit.** ¶ † Gñalis appellatio ſi fiat in oib⁹ cauſis non valet, ſi fiat vna tm̃ bene vʒ. Uel ſumma ſic. Generalis ⁊ vaga appellatio reſpectu cuiuſlibet grauaminis nõ vʒ, ſed reſtricta ad certã cãm ſic. ſcđa pars ibi, ſi vero. ¶ Caſus literalis. Litigãtib⁹ aliquibus coraʒ ep̃o ⁊ archiep̃o Bonoñ. vna partiũ appellationẽ interpoſuit ab omni grauamĩe qđ poſſet ſibi ↄtingere. iudices p̃dicti ſup hmõi appellatiõe qd fiendũ eſſet papã ↄſuluerunt, q dñs pa. rñdit hmõi app. nõ tenere. Si vero ab aliquo iudice ſup oĩ grauamine qđ in vna cã ſibi poſſit inferri ꝙ ꝙ gñalis appellatio ſit interpoſita appellationi, tamẽ
2 eius ab eodẽ iudice eſt deferendũ. Ber. ¶ † Not. ꝙ reſpectu vnius grauaminis p̃t qs appellare a iudice non reſpectu cuiuſlibet grauaminis futuri in eadẽ cã. ⁊ ſic videt̃ hic bo. tex. ſm̃ vnũ intellectũ ꝓ his q̃ dixi. s. eo. ſuper eo vt appellatio reſpectu vni⁹ articuli ſuſpẽdat iuriſditionẽ iudi-
3 cis quo ad totã cãm appellatore volẽte. ¶ † Op. contra tex. d. c. ij. s. eo. vbi reprobat̃ appellatio gñalis. So. glo. ꝙ hoc valet reſpectu certe cauſe ibi reprobatur gñalis appellatio non reſtricta ad certã cãm. ⁊ dic ꝙ principiũ huius. c. concordat cũ illa decre. Scđa vero ps limitat illũ tex. ⁊ p̃ncipiũ huius. c. Diceres tu q̃ eſt diuerſitatis rõ quare valet appellatio reſpectu vni⁹ cauſe tm̃, licet generaliter ꝓponatur ⁊ non reſpectu cuiuſlibet grauamĩs futuri. Sol. dico ꝙ eſt grauamẽ immediata cã appellationis, vt in. c. ſug geſtũ. s. e. ⁊. j. eo. vt debitus. ⁊. ij. q. vi. ad romanã. Et reſpectu cuiuſlibet cauſe intentande in futurũ nõ p̃t p̃tendi grauamen de preſenti. ergo nec appellatio põt ſic interponi, qꝛ vbi deficit cã ceſſat effectus. vt in. c. cũ ceſſante. j. eo. ſed quando reſtringitur ad certã cãm, tũc grauamen p̃ceſſit, ſeu pretenditur de p̃ſenti in aliquo articulo ⁊ ꝓpter continentiam ⁊ ↄnexitatem ſeu vnitatẽ cãe videt̃ totã cam quodãmõ ↄtingiſſe. nã qui aurem hoĩs tetigit totũ hoĩem tetigiſſe videt̃. de pen. di. j. vũlgaris. ⁊. l. vulgaris. ff. de furt. merito hic ap. admittẽda ẽ ⁊ vʒ reſpectu vni⁹ cãe. Sʒ an hodie talis appellatio valeat vel non licet reſpectu vni⁹ cau-
a ſe. Glo. iſta[a] in fi. dicit ꝙ non p. c. vt debitus. j. eo. qꝛ neceſſe eſt ſemper exprimere grauamen. Aduerte qꝛ gloſſ. videtur intellexiſſe text. iſtum quando appellatur generaliter reſpectu vnius cauſe, nulla appellandi cauſa expreſſa ⁊ ſentit ꝙ exp̃ſſo grauamine admittit̃ etiã iſta appellatio. Et hoc expreſſius ſentit Io. an. in primo intellectu quem dat ad iſtũ tex. Dicit em̃ ꝓcedere aliquo grauamine illato ⁊ appellatione expreſſa ſecuta clauſula generali vt moris eſt. Uel ſʒ eũ intelligat̃ de gñali interpoſita in cauſis maiorib⁹ in qb⁹ nõ eſt neceſſe cãʒ exprimi. j. e. vt debit⁹. in fi. Inn. vero p̃mo tenuit ꝙ gl. hic ⁊ dicit ꝙ hoc. c. ſit corre-
b ctũ hodie in appellatiõe iudiciali.[b] In extraiudiciali vero đt ꝙ vʒ ap. ẽt certo grauamĩe nõ ep̃ſſo dũmõ aliqd fiat vel dicat grauamẽ timeri poſſe ⁊ grauamẽ poſtea ſubſeq̃tur, aliter dicit nõ admittendã etiã extraiudicialeʒ appellationem ꝓpter multas abſurditates q̃ ſequi poſſunt.

4 ¶ † Fatet̃ tamẽ a futuro grauamine extra iudiciũ appellari poſſe ſic. Appello ne graues me ſup tali facto vel ne qs moleſtet me ſup tali poſſeſſione ẽt ſi nulla pſona exprimat̃ in illa ſufficit em̃ ꝙ fiat ex plurib⁹ cõiecturis. j. e. bone. ⁊ factũ ſit certũ. Ego reſpectu appellatiõis extraiudicialis remitto ad no. j. e. cordi. li. vi. in tex. ⁊ gl. in. d. c. bone. vbi plene dicet̃. ⁊ vide qđ dixi in. c. cũ ſit romana. s. eodem.

5 ¶ † Et puto ꝙ quo ad exp̃ſſionẽ cãe nõ ſit differẽtia iter iudicialẽ appel. ⁊ extraiudicialẽ p. d. c. cordi. ⁊ qđ ibi not. p gl. in. c. cõſiderauim⁹. de elec. lʒ em̃ grauamẽ nõ ſit ſemp exprimẽdũ in appellatione extraiudiciali cum poſſit appellari a futuro grauamine, vt in cle. ſicut. j. e. titu. ⁊. j. e. bone. Cauſa tamen appellandi debet exprimi p iura p̃alleg. vñ concludo generaliter cũ gl. ꝙ appellatio iudicialis vel extraiudicialis p̃textu grauaminis interpoſita nõ vʒ appel-
6 landi cauſa nõ expreſſa. ¶ † Et iſte text. in ſecunda parte poteſt intelligi dupliciter. ¶ Primo ſm antiqua tpa ſm q̃ nõ erat neceſſe exprimere cãm. ij. q. ad romanam. ſʒ ſatis erat ꝙ appel. nõ apparebat manifeſte fruſtratoria, vt not. in. d. c. vt debit⁹. Scđo p̃t intelligi ſm hodierna tpa vt exprimat̃ grauamẽ illatũ in vno articulo ⁊ ſubijciat̃ clauſula gñalis vcʒ ⁊ ab omni grauamĩe qđ mihi p̃t inferri in hac cã, vt ſentit Io. an. Sʒ puto ꝙ hec adiectio reſpectu cuiuſlibet grauaminis in eadẽ cã nõ ſit neceſſaria, qꝛ ſi nõ opponat̃ appellatio tñ hʒ effectũ iuriſditionis ſuſpẽſiuũ reſpectu toti⁹ cãe, vt in. c. ſi a iudice. ⁊. c. nõ ſolũ. j. e. li. vj. vt dixi plene. s. e. ſup eo. ſicut ſupflua ẽ illa clauſula qua hodie cõiter vtũt̃ appellãtes dũ appel. a certo grauamĩe. na exp̃ſſe ſubijciũt clauſulã gñalẽ. ſ. ⁊ aliis rõnib⁹ ⁊ cauſis ſuo loco ⁊ tpe ꝓponẽdis. nõ em̃ p̃t iuſtificari appel. ab interlocutoria niſi ex cauſis ab ea exp̃ſſis. vt in cle. j. e. ti. vñ he clauſule ſolẽt apponi ad maiorẽ exp̃ſſionẽ, conſulo tñ vt practica hic tradita obſeruet̃ ꝓpter opi. de qb⁹ in. d. c. ſup eo. nã. d. Ant. ſequit̃ hic illã opi. Io. an. lʒ aliud ſenſerit in. d.
7 c. ſup eo. ¶ † Extra gl. q̃ro de practica libellãdi cũ petit̃ re-
e uocatio attẽtorũ[c] poſt ap. Inn. hic dicit non ſufficere dicere peto reuocari oĩa attẽtata poſt ap. ſʒ dʒ dicere poſt et contra appellationẽ qm̃ nõ oĩa q̃ fiũt poſt ap. ſed illa dũtaxat que fiunt contra reuocanda ſunt, vt in. c. cũ nobis. đ elec. ⁊. c. auditis. de ꝓcu. Hoſt. dicit ꝙ quicqd dicat Inn. curſus iudiciorũ admittit p̃mũ libellũ, qꝛ intelligit̃ illud ⁊ contra ⁊c. do. Ant. cõcordãdo dicit ꝙ in appellatiõe iudiciali ꝓcedit dictũ Hoſti. in extraiudiciali vero ꝓcedit dictũ Inn. qꝛ in extraiudiciali ſolũ reuocant̃ attentata ↄ appell. ſec⁹ in iudiciali. ꝓ hac differẽtia allego Inn. in. c. qꝛ ꝓpter. ⁊. c. cũ inter. de elec. vbi hoc tʒ. Et diuerſitatis rõ ẽ, qꝛ appellatio iudicialis reſpectu vni⁹ articuli ſuſpẽdit iuriſditionem iudicis in totaȝ cã. iđ qcqd iudex facit poſt modum in illa cã in p̃iudicium appellationis non vʒ, vt dixi in. d. c. ſup eo. Sʒ extraiudicialis appellatio nõ ſuſpendit ptãtem competentem pti, qꝛ non tenetur deſiſtere a iure ſuo, niſi forte quaten⁹ directe obuiat appellationi. ⁊ ibi p eundem Inn. in. c. ad diſſoluẽdũ. de deſp. imp. Et hoc puto ꝓcedere cũ q̃rit̃ de valitudine geſtorũ. Puto tñ ꝙ libellus gñaliter ↄcept⁹ indiſtincte ꝓcedit, qꝛ libell⁹ recipit interp̃tationem ſm ſubiectã materiã ⁊ ſemp dʒ interp̃tari in fauorem libellãtis etiã impropriãdo verba ſi expediat. ad hoc tex. cũ gl. no. in. c. cõſtitutus. de re. do. ⁊ in. l. ſi qs in tẽtatione ambigua. ff. de iudi. ⁊ qđ ib no. Bar. reuocatio tñ nõ fiet niſi ad limites ꝓbationis. facit qđ no. in. c. cum ad
8 ſedem. de reſti. ſpo. ¶ † Ex his infert̃ ad. q. nũqd attenta-
d ta[d] poſt ap. extraiudicialẽ ſint ipſo iure nulla. d. Ant. allegãdo Archi. ij. q. ij. quoties. dicit ꝙ nõ ſed veniunt retractãda. ſʒ innouata poſt ap. iudicialem ſunt irrita ſi cã ap. eſt in iure exp̃ſſa al's ſunt retractanda. Sed certe hoc dictum nõ eſt verũ. nec Arch. ita loqt̃. ⁊ ↄ hoc dictum apte eſt text. in. c. ad audientiam. ⁊. c. dilecti. j. eo. vbi excõicatio lata poſt ap. extraiudicialem eſt nulla. ad idem. c. cũ parati. ſtatim ſequẽs. iũcta gl. in ver. obtentu appellatiõis. j. e. nec video rationem diuerſitatis vtrũ cã appellãdi ſit iure exp̃ſſa vel nõ. Iſtud em̃ reqrit̃ qñ eſt adiecta clauſula appellatione remota, vt in. c. paſtoralis. j. e. Ideo ↄcludẽdo materiam dico ſic ꝙ aut querit̃ de innouatione poſt ap. iudicialem aut poſt extraiudicialẽ. Primo caſu ſi appellatio eſt legitima puta ex grauamine interpoſito ⁊ oĩa ſunt nulla poſtmodũ innouata ⁊ reuocabunt̃ p viã attẽtati. vide tex. no. cũ gl. pleniſſime in. c. non ſolũ. eo. tit. lib. vj. Secundo caſu qñ poſt ap. extraiudicialem ſi appellatio fuit interpoſita a iudice nõ vʒ qcquid facit iudex cõtra ap. vt in. d. c. ad audiẽtiã. ⁊. d. c. dilecti. Si vero nõ fuit appellatum a iudice ſʒ a pte. ⁊ tũc ſi appellatio fuit interpoſita ex cã p̃babili ⁊ veriſimili, act⁹ poſtea ſecut⁹ eſt null⁹. ad hoc. c. j. s. eo. ſm lec. quã ibi dedi. In illa ibi archiep̃s ꝓcedebat vt pſa in collatiõe beneficiorũ. ad idẽ. j. e. c. bone. ⁊ dic latius. vt ibi dicet̃. De effectu iſtius ap. extraiudicialis, vide etiã p do. Anto. in. d. c. dilecti. j. e. vbi ex tex. illo colligit ꝙ attẽtatũ poſt appellationem extraiudicialem eſt ipſo iure nullum quinimo appellat̃ nõ vt a parte ſed vt a iudice. Et ſic dixit limitandum qđ no. in. c. conſiderauimus. de elec. ſed tu diſtingue cauſam appellandi, vt. s. dixi.

1 Excõicatus repellitur tam a petitione iudiciali q̃ extraiudiciali.
2 Excõicatione alteri⁹ p̃t ẽt tertius denuntiare ⁊ excipere.
3 Legatus principis ſecularis põt eſſe etiã prelat⁹ vl' ep̃s.
4 Nũtius vel aliqs creditur nõ ſolũ ſi aſſerat aliquẽ citaſſe, ſʒ etiã ſi aſſerat aliqua q̃ ſũt vicina ⁊ ꝓxima ipi citationi. 12.
5 Preſentiaʒ ſui facere dicitur ille qui exhibet preſentiam ſuam corporalem, non autem p nuntium vel epiſtolam.
6 Citatio ſine termino vʒ, ⁊ citat⁹ dʒ ↄparere ꝗ citi⁹ poterit.

Citatus

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Glo. iſta. vide Ro. deci. xliij. in ici. itẽ ſi appellet̃ in ti. de ap. in antiquis. eo. tit. de ciſ. ij. inci. item ſi appellet̃ in nouiſſimis. Alexã. in ↄſ. lxxx. ici. viſo. co. vj. in. j. vol.
b ¶ Iudiciali. An i iudicialib⁹ poſſit appellari a grauamine futuro vid p. d. Ant. in. c. ſignificauerũt. in. v. co. de teſti. ⁊ in. c. bone. i ij. col. verſi. op. ꝙ valet. j. eo.
¶ Addẽ ang. cõſil. xciij. ⁊ Paul. de ca. cõſi. xxij. in primo ĩpreſſis.
¶ Adde an ĩ appellatione extraiudiciali ſit exp̃mẽda cã. d. đ ro. deci. ſuis in antiquis. hoc eo. tit.
¶ Attentatorũ. Qualiter dẽat formari libellus ſup attẽtatis appellatiõe pẽdẽte ⁊ đ hoc p. d. An. poſt Inn. ⁊ Hoſti. i. c. cũ dilecti. ij. j. e. ⁊ p Archid. ij. q. vj. ſunt q̃ruʒ. §. ſi. vbi dicit qđ cautuʒ eſt ꝓpter euitãdas oẽs difficultates ꝙ appellãs ſeruet cõſiliũ datũ p Ho. i. d. c. dilecti. vcʒ ꝙ dicat peto retractari quicqd poſt ⁊ ↄ ap. ĩ meũ p̃iudiciũ attẽtatũ eſt. ⁊ vid oĩno ꝙ late ſcripſit. d. Ant. i. c. cũ nob. olim. in. iij. ⁊. iiij. co. de elec. ⁊ vide ꝙ ip̃e not. in. c. ꝓ tuas. i. ij. co. ꝟ. ex his ↄcidit̃. j. e. et ꝙ đ hoc no. in. c. dilecta. in. j. col. de exce.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Attẽtatoruʒ. Uid Sozi. i ↄſil. xlv. inci. viſa appellatiõe. col. ij. i j. pte. ⁊ ibi ponit qñ differãt appellatio iudicialis ⁊ extraiudicialis circa reuocatiõeʒ attẽtatorũ.
Sebaſti. Sapia.
d ¶ Attentata. vide Bal. in conſi. cxiij. inci. proponit̃. in. j. pte. Ol. i ↄſi. cc. inci. orta

materia. Cardi.
cl.incip.ſuper p̃-
miſſo.col.iiij.in
fi.⁊hec declara ⁊
reſtrīgevt p Iaſ.
in.l.i.col.ij.C. de
bo.poſ.ſm tab.
a ¶ Sine termino.
Et idē dicit bal.
in.l.hac ↄditiōe.
ff.de ↄdi.⁊ dmō.
⁊ idē clari⁹ dicit
Ang.in.l.vt pfe
ctius.C.de ann.
except.dicēs ita
tenere Spe.in ti.
de cita.⁊ō hocvi
de etiā p Ro.in
l.ſi ex legati cā.ff.
d ver.ob.vbi di.
ꝙ i citatiōe extra
iudiciali nō req
rit dies.⁊ad hoc
dicit eſſe glo.fin.
in x. reqſierūt.i
cle.i.d here.Sed
illa gloſ.iudicio
meo nō ꝓbathoc
ſi referat ad tex.
q̄ loq̄t qñ cita-
tio extraiudicia
liter eſt p̄fix⁹ cer
tus termin⁹ a iu
re q̄ caſu hoc tñ
fatet ꝙ valeret,
ita itelligat illa
glo.⁊ etiā ꝓbāt
iura per eū alle.
Sꝫ tn magis,ad
ꝓpoſitum dicas
ꝙ lꝫ in citatione
nō apponat ho-
ra, tñ itelligitur
ꝙ citat⁹ debeat
cōpere hora con
ſueta ſm Inn.in
c.cū nobis olim.
de ele.quē refert
⁊ ſequit Bal.in
c.i.in fi.iiij.co.x.
q̄ro vtrū.in titu.
de milit. vaſal.q
cōtu.eſt.⁊ ꝓprie
Inno.in.d.c.cuꝫ
nobis.loq̄t de ci
tatiōe extraiudi
ciali.⁊ vide circa
p̄dicta ⁊ ad ea q̄
pōit hic.d.An.
pleniſſime Ro.i
rep.rub.ff.de ar-
bi.in.vi.co.⁊ co-
pioſe et elegāter
in.l.i.§.nūciatio.
ff.de ope.no.nū.
in petijs nouis.i
v.col.
¶ Adde an cita
tio generalis ar-
ctet. Rom.cōſi.
ccclxix.
Sebaſti.Sapia.
a ¶ Sine termino.
Vide Feli.cōclu
dētē,ꝙ cōiter te
netur talem cita
tionēvalere,in.c.
cōſuluit. colū.ij.
x.no.tex.ibi.ea.
hora.§.de off.de

Citatus ſi ex impedimento nō comparet in ter
mino debet comparere q̄citius poterit.
7 Citatus ſi eſt in legatione vel alia expeditione
an dicatur legitime impeditus,adeo ꝙ debeat
potius parere illi a quo hꝫ legationē q̄ citati.
Legatus pape eſt tanquam papa.
8 Cleric⁹ ſiue ali⁹ p̄lat⁹ ſi citet a duob⁹ ſupiorib⁹
vno eccleſiaſtico ⁊ alio tpali,cui dꝫ poti⁹ parere.
9 Obſo iurata q̄ſita alteri nō p̄t ēt p papā tolli.
10 Pape non eſt obediendū,qñ ex tali obedientia
veriſimiliter timet ſcādalū vel aliq̄d malū futu-
rum vel ſi p̄cipit ↄ ſtatutū vniuerſalis eccleſie.
11 Papa in dubio p̄ſumit moueri ex iuſta cauſa.
12 Cui magis credat nūcio vel parti,vel nūcio vel
notario,⁊ quāta fides adhibeat iſtis nnncijs.
13 Confeſſio facta calore iracūdie nō valet,niſi da-
ta perſeuerantia.
14 Excōicatio fulminata poſt appellationē etiam
extraiudicialem non valet.15.
16 Appellatio iterpoſita i abſētia iudicis an valeat.
17 Obedire tenet ſubditus ſupiori licet ipe ob hoc
appellauerit friuole.

Cum parati. Pretextu appellatio
nis nō dꝫ ſubditus cōtēnere ordina-
rium ita cōiter ſummat.ſed certe hec
ſummatio eſt nimis gñalis ⁊ de nihilo ſeruit.p
c.vt debit⁹.j.eo.ſumma ergo ſic.Appellatio fri-
uola non excuſat inferiorem quomin⁹ teneatur
obedire ſuperiori vt de cōtēptu puniat niſi ino-
centiā ſuā aliter purget.⁊ eſt caſus valde no.i eo
ꝙ dixit iſtū puniēdū. Diuidit.nā primo ponit
q̄d opponebat cardinalis ↄ epm.Scdo excuſa-
tionē epi.ibi,cunqꝫ.Tertio rñſionē ad illā.ibi,
cardinalis.Quarto citationē epi.ibi,nos vero.
¶ Caſus lralis.Ep̄s zamoreñ.quaſdā petitio-
nes p nūtiū ſuū fecit corā dño papa ꝓponi, q̄s
cū parat⁹ eſſet admittere.I.diacon⁹ cardi.olim
in Hiſpania legatus ꝓpoſuit cōtra ipm ꝙ cum
ad ſynodū ſuā vocaſſet ad eius vocationē cōtē-
pſit accedere ꝓpter q̄d ipm excōicauit, ⁊ ſic ex-
cōicat⁹ ſe fecit in epm ↄſecrari.Cūqꝫ.I.canoni-
cus ſancti Iacobi ꝓ ipo firmiter aſſeruit ꝙ erat
tunc in legatione regis,⁊ ideo ad ipſum venire
nō potuit.Cardinalis allegauit ecōtra ꝙ nūci⁹
ſu⁹ inuenit eū in ſalamātina eccleſia ⁊ nō in lega
tiōe regis.Iterū nūci⁹ epi allegauit ꝙ ab ipſo
cardinali appellauerat ante ſentētiā latā.Papa
vero his intellectis cōſideratis ꝙ p̄textu appel
lationis nō debuit cōtemnere ad vocationē le-
gati venire,p̄cepit eidem epo quaten⁹ vel in p-
ſona ꝓpria vel p nūcios idoneos apoſtolico cō-
ſpectui ſe p̄ſentet ſuā ſi poterit innocētiā oſten-
ſurus. Ber. ¶ † No.j.excōicatū repellādū nō ſo
1 lū ab eo q̄d petit in iudicio,vt in.c. intelleximꝰ.
de iud.ſed etiā ab eo q̄d petit extra iudiciū.facit
2 c.pia.de excep.lib.vi. ¶ † Not.ij.ꝙ etiam verius
pōt excipere ⁊ denūciare excōicationē alterius,
maxime ſi fuit excōicator,licet officium ſuum ſit
3 finitum.vt hic. ¶ † Not.tertio ꝙ p̄latus ēt ep̄s
licite acceptat legationem principis ſecularis,⁊
vide bo.text.iuncta glo.in.c.ſi epm.xviij.diſtinc.
Idē videtur dicendū in delegatiōe,vt in.c.in ar
chiepiſcopatu.de ra.aliquid tetigi in.c.ij.de iud.
4 ¶ † No.quarto tex.valde not.ꝙ nuncio credit
non ſolum ſuper nuda citatione,ſed etiaꝫ ſuper
his que ſunt vicina ⁊ ꝓxima citatione,vt q̄ re-
perit citatū in certo loco,vt.j.lati⁹ dicā. ¶ Iteꝫ
5 no. † ꝙ quis exhibet preſentiā ſuā p ſe vel p nū-
cium ſeu p ꝓcuratorē,⁊ ſic cōiter notant hic do
cto.allegātes.c.epiſcopus.xviij.diſtin. Ego di-
co ꝙ ſm ꝓpriam ſignificationem vocabuli ille
dicitur ſe prenſentare qui exhibet preſentiā ſuā
corporalem hoc patet ex etymologia vocabuli,
ad q̄d vide bo.gl.quam not.in clemen.dudū.de
ſepul.in ver.preſentari.facit quod legit.⁊ not.in
c.ea noſcitur.de hisque fi.a prela..Et hoc bene
notabis ꝓ ſtatutis ⁊ alijs diſpoſitionibus regrē
tibus preſentiam alicuius ad certum actum,et
iſte text.poteſt adduci ad hāc ſententiam,quia

papa hoc expreſſit vt poſſit ſe p̄ſentare per nun
cios,ſecus ergo ſi nō expreſſiſſet.vide tamen p
primo dicto tex.qui melius facit in.c.pen.de iu-
ra.cal.ſed illud procedit ꝓpter ſubiectam mate-
6 riaꝫ.⁊dic vt ibi. ¶ † Vltimo no.vnū ad q̄d quo
tidie ſolet allegari iſte tex.⁊ nunq̄ obliuioni tra
a das ꝙ citatio ſine termino[a] valet,⁊debet cōpa-
rere citatus q̄ citius poteſt cum quodam tamē
temperamento.non enim tenetur illico currere
Pro hoc.l.q̄d dicimus.⁊.l.ratum.ff.de ſolu.⁊vi
de Inno.in.c.ſi.qui ma.accu.poſ.vbi dicit idem
eſſe in citatione generali vt valeat ſine termino
modo predicto quod not.Ad idem facit.c.cum
dilectus.de do.⁊ contuma.vbi dicitur quod nō
valens comparere in termino prefixo debet cō-
parere poſtmodū q̄ citius poteſt.Ecce ergo ꝙ
ſecunda citatio remanet ibi ſi ne termino. ⁊ vi-
de q̄d ibi dixi.⁊ hoc tenent communiter canoni
ſte.vide Spe.in ti.de cita.§.ſequitur.verſi. q̄d ſi
non prefixi.vbi tenet quod.ſ.dixi lꝫ Cyn.aliter
ſenſerit.in.l.fi.C.de fer.ſed tene primum p quo
vltra p̄dicta facit.c.cupientes.j.reſpon.de ele.li.
7 vi. ¶ † Quero preſuppoſito ꝙ iſte ep̄s fuiſſet tē
pore citationis legati in legatione regia an ex
hoc fuiſſet excuſat⁹.ſol.gl.ij.primo arguit ꝙ ſic.
ſecundo arguit in contrarium tertio ſoluēdo di
ſtinguit ꝙ ſi mandatum regis p̄uenit mandatū
cuiuſqꝫ p elati citra papam obtemperanduꝫ eſt
regi dummodo ab ipſo teñeat regalia;ſecus ſi a
papa vocatur vel a legato ipſius qui tenet vicē
pape.No.ex hoc vltimo legato obediendū taq̄
pape.facit q̄d legi.⁊ not.in.c.ſi.xciiij.diſtinc. Sꝫ
aduerte q̄ glo.videtur contra iſtum text.nam ſi
legatio regia non excuſaſſet epiſcopum a cōpa-
rendo coram legato fruſtra fuiſſet hic allegatuꝫ
ꝙ nō erat in legatiōe regis.Itē papa in citatiōe
dicit ꝙ obtentu appellationis nō decuit cōtēne
re legatū.ſecus ergo obtentu legationis.nā ſi le-
gatio non excuſaſſet eū illam cauſam confutaſ-
8 ſet ſicut fecit in ap. ¶ † No.tñ gl.in alio in eo ꝙ
ſentit quod clericus non obtinens regalia id eſt
bona feudalia a principe ſeculari non dꝫ p̄textu
vocationis principis reſiſtere mādato ſuperio-
ris ſui q̄ clericus q̄tūcūqꝫ ſimplex maxime ſi eſt
ſacerdos nō ſubijcit in aliquo iudici ſeculari, vt
in.c.cū nō ab homine.de iud.imo dignitas ſacer
dotalis excedit omnē dignitatē ſecularē.xcvj.di
ſtinc.duo ſunt.Et quo ad materiā gl.dicit In-
no.ꝙ ſi archiep̄s vocat epm vel alium prelatum
ad conſilium vel ad cauſam ⁊rex ante vel poſt vo
cauit eūdem licite pōt pretermittere mandatuꝫ
archiepiſcopi ⁊ ire ad regem cui honor eſt defe-
rendus:per iura que primo alle.glo.quod intel-
ligit Hoſt.de tenente regalia.Sed ſi archiep̄s p̄
cepit nō obſtāte vocatiōe regia debet coram eo
comparere,q̄ magis eſt obedienduꝫ ſpiritui,q̄
corpori:⁊vinculum ſpirituale eſt fortius quā car
nale.De papa dicit ꝙ ſibi ſemper eſt obtempe-
randum relictis omnibus dummodo non preci
piat aliquid contra deum.Et tamen dicit Inn.
ꝙ vocatus a diuerſis dꝫ multa reuoluere. debet
eñ conſiderare an vocantes ſint pares ⁊ q̄s pri-
mo vocauit.Itē quis eſt in maiori neceſſitate,
ar.in.l.ſi quis in graui.§.ſi cū omnis.ff.ad ſil.⁊.l.
cōtra pupillū.de re iud.Ego arbitror ꝙ premiſ
ſa dicta Inn.⁊Hoſt.nō ſunt indiſtincte vera,
Quid eñ ſi prelatus ratione feudi aſtringit ad
aliquod ſeruitium tpale ⁊ perſonale,⁊ vrgēte cā
vocatur a dño ſeculari,ſuperior autem eccleſiaſti
cus reuocat pro modica cauſa,non puto ꝙ quā
tuncūqꝫ iſte hoc intendat teneatur pretermitte
re citationem principis,ſatis eñ eſt ꝙ data pa-
ritate in reliquis preferatur ſuperior eccleſiaſti-
cus ſecus vbi cetera nō ſunt paria,vt q̄ ille ſecu
laris primo vocauit ⁊ eſt in maiori neceſſitate
conſticutus vnde vide in ſimili Inn.in.c.cū iam
dudum.de preben.vbi tractat de eo qui vocaba
b tur eodem tēpore a duobus ſuperioribus[b] ec-
9 cleſiaſticis. ¶ † Itē forte poſſet dici in papa vt
ſine cauſa nō poſſit impedire,quomin⁹ ille p̄la-

leg.vide Andre.
ſicu.in conſi.viij.
co.xv.in.j.vol.
in cōſ.iiij.co.xij.i
ij.vo. Fel.in.c.q̄
iudicāte.in.j.co-
lum.ſ.de reſcri.
Anto.Franciſc.
a ¶ An valeat cita
tio ſine termini
p̄fixiōe.videbar.
⁊ dom̃.in.l.liber
homo.§.arcen.ff.
de ver.ob.vbi di
xit ꝙ citatio ſine
die ⁊ hora nō va
let.⁊ vide Cyn.
in.l.fin.C.de fer.
⁊ not.in.l.aut q
aliter.§.i.ff.q̄d vi
aut clam.⁊ in.l.
fi.C.de in.do.in
pet.⁊habetur in
aut.de exhi.⁊ in
trodu.re.i.§.vlti
mo.⁊ per Spec.
in tit.de citatio-
ne.in.§.ſequitur.
in ver.quid ſi nō
p̄fixerat.⁊ Ioā.
and.⁊ moder.in
c.ſi.de fer.vbi te-
net quod valet ci
tatio abſqꝫ termi
no in prefixiōe ⁊
tenetur citare cū
primū pōt tem-
pore tamen con
gruo p tex.in.c.
cum dilectus,de
do.⁊ contu.⁊ cir
ca materiaꝫ cita
tionis vide bo.
gl.in.c.j.de mil.
vaſal.qui contu.
eſt.ī vſi.feu.⁊ gl.
in.c.d illicita.xx
iiij.q.iij.⁊ glo.in
c.ſi epiſcopus.iij.
q.ij.
b ¶ Duob⁹ ſupe-
rioribus. Adde
Ro. cōſil.xlviij.
vbi ponit de cō-
federato cum re
ge anglie ⁊ fran-
cie cui magis pa
rere debeat.

a ❡Sebaſti.Sapia.❡Obediendū.Qđ nō ſit pape obediēdū vbi imminet peccatū,tȝ Feli.in.c.ſi qñ.co.ij.ſ.de reſcri.Abb.in.c.teneamur.ſ.de pben.⁊ Feli.in.c.accepimus.co.j.ſ.de fide inſtru.

b ❡Sebaſti.Sapia.❡Materia.vide de hac materia Feli.in.c.j.co.vj.ver.quarta concluſio.ſ.de offi.iud.⁊ in.c.pposuiſti.in ver.pma ꝯcluſio.ſ.de pbati.⁊ an vilis pſona poſſit eſſe nūtiꝰ tradit idē Feli.in.c.prudentiam.co.ſi.in ver.gl.in verbo literatorie.ſ.de offi.dele.vide ad hāc materiā Alex.in ꝯſi.ij.in ci.conſideratis his.in.iij.vo.

b ❡Materia.An credať nūtio dicēti ſe citaſſe ꝺ hoc p archi.i.c.venerabilibꝰ.§.idē ē.de ſen.excō.l.vj.⁊ vid oīno ꝺ h p Ang.in repe.l.ſi vacātia.i.j.char.C.ꝺ bo.va.libr.x. Et adꝺ ꝙ qñ creditur nūtio ꝺ citatione ſtať eius dctō ſine iuramēto,qꝛ cū a principio quilibet qui creatur nuntius iuret ꝙ fideliter exercebit ſuū officiū poſtea eius relatiōi ſtatur ſine iuramēto ſm Bal.in.l.ij.circa princ.C.ꝺ ſport. Et ſcias quod ſi nūtius retulit ſe citaſſe extra territoriū quē nō citauit nō pōt puniri niſi i loco relatiōis.h.d.etiā Bal.i.l.nullū.in fi.C.de teſti.⁊ adde ꝙ in relatiōe quā facit ipe nūtius nō eſt neceſſaria pñtia partium ſm ipſum Bal.in.l.i minorū.in.ij.col.C.in qb cau.reſt.in integ.nō eſt neceſ.⁊ optime facit qđ not.do.Ant.in.c.veniēs.el.j.in pncip.iij.co.de teſti.Itē ſcias ꝙ qñ iudex cōmiſit pti ptātem citādi alterā ptem,tūc non ſtatur verbo citātis.hic dixit etiā ipſe Bald.in.l.ſi vt pponis.ij.circa fi.C.quō ⁊ qñ iu.Idē adde ꝙ nuntius impeditus nō poteſt facere relationem p alium,ſȝ iudex dȝ mittere ad eū aliquē qui ſuſcipiat relationem.ita fin.dicit idē Bal.in.c.cū dilecti.in fi.iiij.col.ſ.de do.⁊ contu.vbi etiā plene examinat an nuntius poſſit explicare relationē p aliū.de quo vltimo etiā vide p Bal.in.l.ſi pcurator.§.ſi qs mādauit.ff.mād.⁊ in.c.fi.in pen.col.de do.⁊ contu.Item adde ꝙ nuntius nō pōt aliquē capere pſonaliter niſi ſpecialiter habeat commiſſionem iudicis,de qua conſtet per publicam ſcripturam vel autēticū inſtrumentum.ita dicit idē Bal.in.l.cōſentaneū.in.ij.co.C.quomodo ⁊ quādo iud.vide Bal.in conſi.ſuo inci.Guidotinus quidā.vbi ponit qualiter puniri debeat fieri faciens falſam relationem.Qualiter autē puniatur nuntius publicus qui retulit falſum,vide Bal.in.c.fi.in.ij.col.de dolo ⁊ contu.qui hoc alle.no.in auť.de armis.Et vtrum nuntius poſſit facere ſuam relationem die feriato.dicit idē Bal.ꝙ nō,in d.l.in minorum.in.ij.co.in verſicu.ſed hoc eſt dubitandum.ſed cōtrarium tenet Jac.but.in.l.dies.C.de fer.Sed Bal.ibi dicit quod tutius eſt quod ipſa relatio fiat die iuridica.Item adde ꝙ quādo iudex in cauſa eligit nuntiū nō poteſt amplius ipſū mutare.ita dicit Pau.de ca.in.l.teſtamenta.C.de teſta.⁊ dicit quod Bal.ad hoc ſemper cōſueuerat.alleg.tex.in.l.in fraudē.§.quoties.in verſi.manu cōmētarienſis.ff.de iure fiſci.Itē adde ꝙ ſtatur relationi nuntij,an potuerit citatus habere copiam,probatur ſm Bald.in.l.properandum.§.ſiquidē.circa medium.per illum tex.C.de iudi.Et ſi nuntius dicat ſe citaſſe vnū ⁊ ille neget cui magis credi debeat.Vide omnino p Bal.in.l.j.§.ſi qs neget.in.xij.col.ff.quemadmod.teſta.ape.

❡Adde an credatur nuntio iurato.Pau.de caſtr.ꝯſi.cclxxv.in pmo ipſius.Ro.conſil.ccccliij.et Franc.de are.cōſilio.xxxiij.

c ❡Venerabilibꝰ.Et ibi de hoc ſcȝ an credať nūtio referēte ꝺ verbis citati.vide p domi.⁊ adde circa predicta quod ſi citatus eſt cōtumax iudex ſi poteſt punire eiꝰ cōtumaciā ante relationem nuntij de ꝯtumacia.ſȝ Bar.i.l.ſi finita.§.Julianꝰ.de dā.no iſe.⁊ vid bart.i.l.apđ Julianū.ff.ex quib.cau.in poſ.ea.⁊ ſequitur ibi Ang.dicēs ꝙ vidit ita plures practicari.Item an ſteť dicto publici nūtij deponētis ſup facto alieno puta ſi dicat factū homicidium a tali,vide Bar.in.l.j.§.cura carnis.in fi.ff.de offi.pfec.vrb.Item an negatiua pbeť per diſcuſſionē nūtiorū vide per Bart.in.l.hoc iure.i fi.ff.de verbo.obl.vbi vid omnino late.d.Alexan.Itē adde ꝙ ſtatur relationi nūtiorum qui dicūt ꝙ diſcuſſione facta nihil repertum eſt in bonis debitoris ſm Ang.in auť.hoc ſi debitor.in.ij.⁊.iij.col.C.de pig.⁊ Bar.in.l.a diuo pio.§.in vēditione.in.ij.col.C.de iudi.Et an iudex debeat credere relationi nuntij,vide oīno late Sali.in.l.abſentem.in.iiij.col.C.de accu.Item adde hic qđ pulchre ſcribit Lap.in alleg.xiiij.in fi.iij.col.⁊ vid Bal.in.l.j.in prin.in vlt.col.in apoſt.ff.de fer.⁊ oīno qđ not.Bar.in.l.diuus.ij.poſt me.ff.de cuſt.re.⁊ vide etiam Bal.in.l.ij.apo.in eo.tit.de fer.Item an pars teneatur credere nuntio citanti dicenti ſe habere ꝯmiſſionē niſi oſtendat.vide latiſſi.p Imo.in.l.ex ꝯſenſu.§.eū q.in.iij.char.ff.de appel.⁊ p Do.in.d.c.venerabilibꝰ.§.ſecus.de ſent.exc.lib.vj.⁊ an aliquo caſu poſſit citare ſine cōmiſſione iudicis.vide omnino p Bal.in.l.cū clerici.C.de epiſc.⁊ cleri.⁊ do.Ant.in quodam conſi.incip.Jeſu Chriſti ⁊ matris eius.in fin.ij.col.vbi dicit quod ex hoc quod non apparet de commiſſione iudicis non redditur citatio nulla.adde Bal.in.l.eadem ratione.ff.de fer.Item adde ꝙ in curia romana ſufficit ꝙ fiat citatio per curſorem papalē,licet nō fiat per nuntium proprium vt concludunt do.de Ro.deci.cccxx.in ordine meo nouiſſi.

❡Adde an credatur nuntio de executione.Roma.conſi.clxiij.

d Zacharias.❡Calore iracudie.Adde Lud.Rom.ſing.ſuo.cccccx.incipi.volo cōmentari.l.quicqd.circa mediū.vbi alleg.glo.per iſtum alle.pro ſing.ad quod per eum hic allegatur ⁊ dixi in apoſt.ad iſtam.in.c.at ſi clerici.nu.xv.in ver.calore iracundie.ſ.de iudi.

tus teneatur obedire principi ſeculari ſm iuramentū ſuum occaſione feudi pſtitū.Nā nō pōt papa tollere obligationē iuramētalē queſitam laico.ad hoc cle.paſtoralis.de re iudic.⁊ dictum Inn.in.c.cum inter.P.de renunti.

10 ❡†Et adde ſingu.dictū eiuſdē in.c.inquiſitione.de ſenten.excom.vbi dicit nō eſſe obediēdū[a] pape ſi ex eius mādato veriſimiliter timet ſcādalum vel aliquod malum futurum.❡Itē ſi pcepit cōtra ſtatutum vniuerſalis eccleſie ſine cauſa manifeſta,vt idem Inn.in.c.ꝗto.de conſuet.

11 ❡†Fatēdum tñ ꝙ in dubio debet citatꝰ obedire pape,qꝛ pſumendum eſt moueri cū cā iuſta.no.in.c.que in eccleſiarum.de conſti.⁊ p legiſtas in.l.fi.C.ſi cōtra ius vel vtili.pub.Ponderet ergo citatus oēs circunſtātias ⁊ ea q̄ dixi.ſ.poſt Inn.⁊ ſȝ illa obediat vni vel vel alteri.vbi autē platus non teneret temporalia a rege,dicit Hoſtiē.ſemper obediendum ſuperiori eccleſiaſtico.

12 ❡†Quero etiam ⁊ reuoco in dubium,an nuntio ſit credendum.Sol.gloſ.ij.primo inducit in arg.iſtum tex.ꝙ ſic.Opponitur in contrarium,de.c.prudētiā.de offic.deleg.vbi videtur requiri litera citatoria vltra nuntium.Demum concludit ꝙ nuntio publico ⁊ iurato eſt credendum circa citationes,in alijs ſecus.quaſi ſentiat gloſſ.ꝙ vbi non eſſet nuntius publicus tunc requiritur ꝙ ſit literatorie deſtinatus,⁊ ſic pt intelligi dictum.c.prudētiā.Idē quod iſta ſentit gl.in.c.ppoſuiſti.lxxxij.diſti.⁊.iiij.q.iij.§.itē in criminali.Hoſt.dicit ꝙ bonus iudex arbitrabitur cui magis ſit credēdum an pti vel nuntio habito reſpectu ad cauſe quātitatem,⁊ pſonarum qualitatē.Quid enim ſi nuntius dixit ſe citaſſe epm ⁊ epiſcopus iurat ſe nūꝗ ab illo citatū,crederemus ne potius nuntio vili quā epiſcopo cum iuramēto?maxime qꝛ poſtmodum anteꝗ cōtumax nō poſſet appellare,⁊ de hoc per Spe.⁊ Jo.and.in ti.de cita.§.ſequitur.ver.ſȝ nunquid crederetur.

b Et vt habetur materia[b] collecta tria ſunt vidēda.nā quādoqȝ eſt contentio inter partē ⁊ nuntiū,qñqȝ inter nūtiū ⁊ notariū,qꝛ nūtiꝰ negat ſe retuliſſe ⁊ notariꝰ ſcripſit.qñqȝ eſt cōtētio inter partē ⁊ nūtiū nō ſuper nuda citatiōe ſȝ ſup verbis platis a citato.Primo caſu ꝯcludit Jo.an.poſt multa in loco palle.ꝙ ſm qualitates pſonarū ⁊ quātitatē piudicij iudex arbitrabiť.Nā qñqȝ potiꝰ crediť ſimplici aſſertioni ptis ꝗ verbo nuntij,vt puta qꝛ nūtiꝰ eſt vilis perſona ⁊ ps eſt in dignitate cōſtituta ⁊ laudabilis vite.qñqȝ exiget iuramētū cōtra aſſertionē nūtij,qñqȝ plenam probationem.⁊ hec dicta cōiter tenentur ⁊ ſunt multū equa,⁊ facit a ꝯrio.c.ad audiētiā.de preſcript.Scđo caſu pncipali vide Cy.in.l.ſi qs decurio.C.de fal.⁊ Jo.an.in Spe.ti.de inſtr.edi.§.reſtat.ver.qđ ſi vnꝰ.Et cōis ꝯcluſio eſt hec vt inſpecta qualitate notarij ⁊ nūtij iudex arbitreť cui magis ſit credendum.nā ſi notariꝰ eſt ſuſpectus ex antea geſtis ⁊ contra notariū eſt aſſertio nūtij nō credeť notario,ſȝ ceſſante pſumptione ꝯ notariū magis credeť ſcripture ipſiꝰ notarij,ꝗ nūtio.alle.tex.opti.in.c.qm̄ cōtra.de pba.vbi plus crediť notario ſcribēti acta ſeu ſcripture ipſius notarij ꝗ iudici.In tertio mēbro dicit Joā.an.in Spe.in ti.de cita.§.i.in pn.nō eſſe credēdū nūtio ſi dicat citatū dixiſſe ſe nō vēturū vel ꝙ citatus intulit ſibi iniuriā.⁊ no.bene hoc vltimum dictū,moueť qꝛ nūtio nō crediť niſi circa offm̄ ſuū qđ verſať circa citationē ⁊ relationē citationis,nō ergo eſt ſibi credēdū in alijs.Nec pōt dici ꝙ fuit annexa citationi,qꝛ citatio valet ⁊ eſt pfecta quātūcūqȝ citatꝰ nihil dixerit.Et ita ſimpliciter trāſit hic.d.Ant.ſed tu vide tex.ſingul.

c cū gl.in.c.venerabilibus.[c] §.ſecus.de ſent.excō.lib.vj.vbi diciť ꝙ in iudicio citatus dicit per iudicem ſe non ꝯpariturū tūc ꝯtumacia ſua eſt notoria.ſecus ergo ſi extra iudicium.h.d.⁊ vide gl.ibi que hoc firmat ⁊ eā ſequitur Bar.in.l.ex conſenſu.in fi.ff.e.vbi plus ſentit.ſ.ꝙ ſi in actu requiritur trina citatio ⁊ citatus dixit nuntio ſe nolle cōparere ꝙ dȝ iterū ac tertio citari quaſi illa rñſio nō piudicet.Sȝ in ꝯriū vide Inn.in.c.ad petitionē.de accu.vbi dicit oppoſitū eiꝰ qđ tenet Bar.vt non ſit neceſſe hoc caſu geminare citationem.idem reperio etiam ſequi do.de Ro.deci.cclx.Idē ſentit gl.in.l.fin.ff.de reſti.in integr.Ego hec dicta ſic concordarē,ꝙ ſi in iudicio dixit qs ſe nolle ꝯparere in termino poterit iudex incontinenti contra eum tanꝗ contra contumacem pcedere,⁊ hoc caſu loquitur text.in.d.§.ſecus.⁊ vide not.dictū Inn.in.c.cumana.de ele.in additione.Aut extra iudicium dixit nuncio ſe nolle cōparere,⁊ tunc credo expectādū lapſum termini,qꝛ aſſertio nūtij non facit plenam pbationem per ſupradicta,tamen quia confeſſio extraiudicialis non debet preiudicare reſpectu criminis contumacie,maxime qꝛ potuit hoc dixiſſe ex iracundia.

13 ❡†Et confeſſio facta calore iracundie[d] nō tenet niſi in ea deť perſeuerātia.vt ē gl.no.in.c.ex literis.de diuor.Sed ſi in termino non comparuit tunc quia inſurgunt due pſumptiones contra abſentem.vna que oritur ex con

tumacia

tumacia sua vt eſt tex.no.in.c.nullus.de preſump. Alia que orta eſt ex relatione nuntij,tunc iſte due preſumptiones ſimul iuncte operantur vt ille ampli⁹ non citet̃,q̄ ſatis liquet illuȝ nolle comparere,ꝛ citatio geminatur ſolum vt appareat de voluntate citati,vt not. Inn.in.c.ad petitionem.de accu.ꝛ ꝙ dictū nuntij faciat in hoc aliqualem fidē adduco tex.expreſſum hic contra opi. Jo.an.ꝛ aliorum.hic em̄ allegabatur dictū nuntij quod fuerat iſte repertus in eccl'ia ſalamātina ꝛ nō in legatione regis,ꝛ tñ hoc eſt de neceſſario comitantibus citationē,ſed eſt actus ꝓpinquus citationi. Et per hoc poſſunt ad ꝯcordiā reduci
14 opiniones contrarie. ℭ† Gl.in ver.obtētu.in ſui prin.eſt facilis poſt ea opponit.videt̃ em̄ ꝙ excōicatio iſta non debuit teneri q̄ p̄ceſſit appellatio quam cardinalis non ignorauit.ad hoc.s̄.eo.c.ſi duob⁹.ꝛ.j.de excō.c.ꝑ tuas. So.gl.ꝙ hic nō cōſtabat iſtum ep̄m appellaſſe ſaltē ex legitima cā.ꝛ in dubio magis debuit credi cardinali ꝛ nuntio ſuo quā epiſcopo alleganti. Item fuit in culpa q̄ ſaltem debuit ire ꝛ allegare
15 priuilegiū ſuū ſeu cām quare ꝯparere non poterat. ℭ† No.plura ex hac gl.primo probat aptiſſime iuncto tex.ꝙ excōicatio lata poſt appellationem extraiudicialem legitimā eſt ipſo iure nulla ꝛ actus geſt⁹ a iudice poſt appellationē extraiudicialē nō vȝ,ſi em̄ appellatio hic fuiſſet legitima non valuiſſet excōicatio vt in gl.ꝛ hāc gl.alle.s̄.c.pxi.
16 vbi vide. ℭ† Scd̄o colligit̃ ex gl.ꝙ appellatio interpoſita in abſentia iudicis,ſi eſt al's legitima,tenet ꝛ vȝ ꝛ ſuſpendit iuriſditionē iudicis in illa cā. Nā iſta appellatio fuerat interpoſita in abſentia legati vt colligit̃ ex tex. Sed aduerte q̄ tex.videt̃ requirere ꝙ iudex appell.nō ignoret.ꝛ facit qd̄ not. Archi.in.c.appellatio.j.e.li.vj. Ego vero non credo reqri ſcientiam iudicis ſed dicerem ꝙ parti appellāti p̄t imputari quare hoc non deduxit in notitiā iudicis ꝛ tunc talis appellatio nō tuet̃ appellātem. Aut non eſt qd̄ imputet̃ p̄ti vt q̄ citatio nō recepit lōge agēs ꝛ timuit excōicationē veriſil'r futuraȝ nec poterat intra tp̄s habere copiā iudicis a quo vel ad quē ꝛ tunc talis ap.facta in p̄ſentia bonorū virorū defendit appellantē vt nō teneāt geſta p̄ iudicē cōtra eum.ad hoc no.dictū Inn.j.e.dilect⁹.in verb.ſi de appellatione innotuerit ꝛc.cuius dicta diſtingue per ſupradicta.ꝛ vide qd̄ latius in hoc dixi.s̄.c.ſuggeſtū. Nō ob.p̄dictis.c.ſi duob⁹.vbi pōderat̃ ignorantia iudicis,q̄ non loquit̃ ibi de iudice a quo ſȝ de iudice ad quē cuius iuriſditio nō erat adhuc ſuſpenſa,ſed ſecus in caſu noſtro. ℭ Ultimo op.videt̃ em̄ ꝙ papa nō debuit iſtū ep̄m citare vt veniret ad curiā,q̄ cardinalis oppoſuit de excōicatione per viā excep.q̄ habuit effectum ſuū eo ipſo ꝙ papa noluit admittere illi⁹ ep̄i petitiōes.vt in.c.ij.de or.cog. Sol.gl.fi.ꝙ card.nō ſimpl'r excepit,imo denūtiauit dn̄o pape cōtumaciā ſuā ꝛ excōicationē ꝛc.vt in gl. Et no.in hoc gl.ex qua collige ꝙ plus operat̃ denūtiatio q̄ꝫ exceptio,nā exceptio ſolū op̄at̃ effectuȝ repulſiuū,denūtiatio vero effecꝫ ū ēt ꝓcedēdi ꝯtra denūtiatū. Uel dic extra gl.ꝙ papa hic inchoauit nouū proceſſum audita cōtumacia, et excōicatione illius,pro hoc qd̄ no. Jo.an.in.c.mādatū.de reſcr. ℭ Ul
17 ti.no.ex fi.gl.iūcto tex.in eo† ꝙ dixi in ſummario ꝙ cōtēnēs adire ſuperiorem ſeu obedire p̄textu appellationis friuole punic͂d⁹ eſt,ſecus dic vbi non contēpſit obedire ſed appellauit a ſnīa,lȝ em̄ denūtiet appellatio iniuſta nō per hoc puniet. Sic intellige que dixi in.c.ad noſtrā.s̄.e.ꝛ ſic tēpera gl.in.l.j.ff.a quib.app.non lȝ.vbi dicit ꝙ de iure canoni.nō punit temere appellās.de quo vide in.c.vt debit⁹.j.eo.vbi latius hoc examinat. Hinc ꝑ ſic i.libri nō recitat ho.gl.per queſtiones ꝛ oppoſitiones vt hactenus feci,tū vt euitem prolixitatem cū huius ſecūde partis volumē ſit nimis magnū.tū q̄ ꝛ al's ſatis copioſe in ſcholis hūc titulū legi,vnde illis reportationibus decreui eſſe contētus,ꝛ ſi quid deerit in addi.ſupplebo.

1 ☞ Appellari poteſt a promiſſione iurata,quādo promittens ex hoc grauaretur,al's ſecus.nu.3.
2 Excōicatus quando abſoluitur iurare debet de parendo mandatis eccleſie vel iudicis.
4 Arripiens iter ad principem cenſetur proſequi appellationem.
5 Iuramentum generaliter p̄ſtitum dȝ intelligi ciuiliter ꝛ reſtringi ad cauſam honeſtam ꝛ veriſimiliter excogitatam.
6 Terminus eſt dandus ſeu moderandus ſcd̄m locorum diſtantiam et perſonarum qualitatem.

a 1 ADhec. a ℭ† Qui iurauit ſtare mādato eccl'ie nō auditur appellans cōtra iuramētū,ſi tamen de facto grauat̃ appellare poterit.h.d.cū ſeq. Ul' ſumma compēdioſius ſic. Si mādatū factū ei qui iurauit ſtare iudicio eccleſie excedit limites iuramenti ꝛ licite ꝓmiſſionis appellare poterit,al's ſecus.ſecunda pars ibi,tua. ℭ Caſus literalis. Aliqui iurant ꝙ ſtabunt iudicio eccleſie ꝛ poſtea appellant,queſitum fuit qd agendum ſit de iſtis. R̄n.pa.ꝙ iudex debet compellere eos vt obſeruent iuramentum ſuū vel quod intra.xl.dies poſt appellationem ſuaȝ
2 iter arripiant ad eam ꝓſequendam. Ber. ℭ† No.j.ex tex.ꝙ is qui ab excōicatiōe abſoluit,preſtatur iuramētū de ſtādo iudicio eccl'ie.q̄nꝙ iurat obedire mādatis iudicis.vt in.c.ex tenore.de ſent.excō. In effe
b ctu tamen non eſt differentia inter iſtas duas formas b iurandi q in qua debet intelligitur de mandato iſto. Ad hoc.c.qntauallis.ꝛ.c.veniēs.de ireiu.ꝛ vide gl.no.quā tene mēti in.d.c.ex tenore. Et aliquid

no.j.eo.c.pxi.ꝛ intellige qd̄ dixi per iſtū text.qñ quis fuit excōicatus pro dubia offenſa ſeu ꝑ dubia contumacia. Nam ſi manifeſta eſt offenſa ſeu contumacia non debet regulariter excōicatio relaxari niſi prius p̄cedat integra ſatiſfactio contumacie,vel offenſe,vt in.c.ex parte.el.j.j.de ver.ſigniſi.ꝛ in.c.venerabilius.§.ſecus.eod.tit.lib.vj.
3 ꝛ latius dicam in.c.ſeq. ℭ† Secundo no.quod appellationi interpoſite contra iuramentū pri⁹ interpoſitum per appellationem non eſt deferēdum.ꝛ hoc vbi clarum eſt appellationem obuiare iuramento,ſecus vbi dubitatur q̄ tunc debet admitti appellatio.ꝛ ſic intellige alternatiuam hui⁹ capituli.ſic etiam reducitur ad concordiaȝ
4 iſtud.c.cum ſeq. ℭ† Ultimo no.ꝙ arripiēs iter eundi ad iudicem ad quem videtur proſequi appellationem. Item quod iudex a quo poteſt p̄figere terminum ad iter arripiendum vel ad appellationem proſequendam.de quo dic vt lati⁹ dixi in.c.perſona.s̄.eo.in glo.j.in fi.ꝛ dicit Inn. quod ſiue quis iurauerit ſiue non nunq̄ꝫ audit̃ appellans niſi grauetur.vt in.d.c.vt debitus.j.e.ꝛ ſic tranſeunt communiter doct. Sȝ aduerte, q̄ ſm̄ hoc de nihilo prouideret iſte tex.ideo dic ꝙ ratio dubitandi fuit q̄ iuramentum de ſtādo mandatis eccleſie fuit generaliter preſtitum,id̄ videtur generaliter intelligendum.de maiori.ꝛ
5 obedien.c.ſolite. ℭ† Sed rō decidendi in cōtra
c rium fuit,q̄ iuramēta c generaliter p̄ſtita debēt intelligi ciuiliter ꝛ reſtringi ad cauſam honeſtā, ꝛ veriſimiliter cogitatam,vt in.c. quintauallis. ꝛ.c.veniens.de iureiuran. Ideo ſi mandatum iudicis excedit fines iuramenti poteſt licite appellari q̄ iuramentum hoc caſu non viget,vt in dictis iuribus ꝛ declara prout no.in.c.ſeq.in gl.ij. ibi,non arctatur.ad hoc intellige ꝙ non arctat̃ ad iſtum terminum in alijs cauſis ſeu in caſib⁹.
6 ℭ† Quia iudex debet moderari terminuȝ ſm̄ locorum diſtantiam,ꝛ perſonarum qualitatem. vt in.c.cum ſit.j.eodem. Sed in caſu iudex debebat p̄figere iſtum terminuȝ ex quo papa hoc voluit moderari in iſto caſu. Uel etiam dic, quod voluit per hoc papa inferre poteſtatem iudicialiter moderandi niſi ſubeſſet legitima cauſa.

1 ☞ Abſolutio ab excōicatione poteſt fieri etiaȝ non preſtito iuramento de parendo mandatis eccleſie ꝛ non ſeruata prima.
2 A promiſſione iurata de parendo ꝛc.nō appellatur qñ mandatum non excedit debitam formaȝ iuramenti.al's ſecus.5.
3 Abſolutus ab excommunicatione reincidēs in idem delictum per quod fuerat excōicatus,non reincidit ipſo facto in excōicationem regulariter,ſed durius conſequitur ſecundam abſolutionem q̄ꝫ primam.4.
5 Excōicatus appellans ab excōicatione, adeundo iudicem a quo ſuper abſolutione,an cenſeat̃ appellationi renuntiaſſe.
6 Appellans ab excommunicatione poteſt abſolui a iudice a quo appellauit ſi eſt ordinarius, ſi delegatus non,licet non renuntiet appellationi.
7 Iudex a quo non habet ſuſpenſam iuriſditionem in his que tendunt in faciliorem exitum appellationis.
8 Proſequor,iſtud verbum denotat inchoamentum quoddam non autem actum perfectum.
9 Excōicatus pro manifeſta cauſa non abſoluitur niſi prius integre ſatiſfaciat ſi poſſibile eſt,aut p̄ſtet cautionem de ſatiſfaciendo.
10 Excommunicatus iterum pro eodem delicto a quo fuerat abſolutus,non debet abſolui niſi iterum caueat.
11 Preſumptio ſi eſt cōtra aliquē ne veniat cōtra

a ℭ Ad hec. Uide qd̄ per iſtū tex.dicit gl.ſing.in.c.qd̄ bene.vj.q.iiij.ꝙ qui iurat ſtare ſententie vel parere mādato alicui⁹ p̄t appellare nō obſtante tali ꝓmiſſiōe vel obligatiōe.ꝛ ſic habes vnū no.vltra Pan.hic ex q̄ infert̃ ſing.ꝙ lȝ al's ſc̄t añ ſnīam poſſit per pactū renūtiare app.vt eſt tex.in.l.fi.in fi.C.de tēpo.ap.ꝛ in.l.j.in fi.ff.a quib⁹ ap.nō lȝ.tñ iſtud ꝓcedit qñ exp̄ſſe ꝛ ſpecifice renuntiat̃ app.ſecus ſi ſimpliciter,puta q̄ ꝓmittit cuȝ iuramēto ſtare ꝛ parere ſnīe iudicis tūc em̄ ex hoc nō itelligit̃ renūtiare appellatiōi vt hic text.in.d.gl.ꝛ p̄ glo.in.c.pxi.in p̄n.ꝛ tȝ Bart.in.l.ſi cōuenerit.in fi.ff.de re iud. ℭ Adde,an appellationi poſſit renūtiari cū iuramento Ang.cōſil.clxxxvij.ꝛ an quis poſſit abſolui ad cautelā abſq̄ꝫ iuramēto per Old.conſi.xcij.

b ℭ Duas formas. Tu aduerte q̄ poteſt eſſe differētia iter has formas,naȝ fideiuſſor datus ꝓmittens parere ꝛ ſatiſfacere.mandato iudicis nō tenet̃ iu.ſucceſſori vel i eo ꝙ eſſet iudicatū in cā ap.ſȝ qñ eēt iuramētum de parendo mandatis eccl'ie cū iuratū videat̃ ſub noīe dignitatis vr̃ ꝙ poſſet eē dubiū an teneat̃ de iudicatis ī cā appellatiōis ſm̄ not.in.l.cū apd̄.ff.iud.ſol.ꝛ ibi p̄ Bart.ꝛ Ange.ꝛ facit cōſideratio Hoſt.ꝛ Jo.an.in c.j.s̄.de his q̄ vimet.cauſ.ꝛ ibi p̄ But.ꝛ alios do.ꝛ ita refert hic et ſequit̃.do.Phi.fran.de peru. ℭ Adde an fideiuſſor de iudicio ſiſti teneat̃ coraȝ alio iudice.raph.cuma.cōſi.xxxij. ~ Sebaſti.Sapia.

c ℭ Iuramēta.vide moder.in.l.ſi.ff.q ſatiſd.cogā.bar.in.l.ſȝ ꝛ ſi qs.§.q̄ſitū.vbi moder.late.ff.ſi qs cau.Iaſ.i.l.ſi cōuenerit.co.vij.ff.d iur.om.iu.Frā.cur.in cōſi.lxxvj.inci.d.Lud.ꝛ in cōſi.iij.co.ij.icip.ꝛ ſi ſubtiliſſime.

iuramentum debet ab eo exigi ſufficiẽs cautio. Iuramentuʒ honoris regulariter eſt interdictũ pinro,ſʒ iuramẽtũ oneris quo tẽdit ad ipʒ obligãdũ,nõ eſt ſibi iterdictũ,niſi dubitet̃ ne deieret.

Queſtioni. Sũma vt.s.p xi.ſcða ps ibi, rñdemus. ¶ Caſus literalis. Aliqs excõicatus preſtitit iuramẽtũ ꝙ ſtabit mãdato eccleſie,ꝛ ſic fuit abſolut⁹ ꝛ anq̃ mãdatum fiat ei appellat cauſa ſubterfugij vel mandato recepto.queritur vtrum deferendum ſit appellationi illius.rñdit papa ꝙ non eſt deferẽdũ appellationi illius que iuramento illius debeat obuiare,ſed ſtatim reducendus eſt in eandẽ ſententiam donec mandatum ſuſceperit ꝛ adimpleuerit pro poſſe. Bernar. ¶ Primo no.ibi,ſicut moris eſt ꝛc.quod iuramentum quod preſtatur in abſolutione ab excommunicatione de ſtando mandatis eccleſie potius fuit introductũ ex moribus ſeu conſuetudine quam de iure.

1 ¶ † Unde facit ad illam queſtionem nunqd valeat abſolutio non preſtito iuramẽto.videt̃ ꝙ ſic cum iuramentum preſtetur ex quadam conſuetudine,ꝛ ſic non eſt de ſubſtantialibus abſolutionis. Hoſt.hic,ꝛ plenius in.d.c.cũ deſideres,de ſenten.exc.tenet contrarium. Nam conſuetudo ſicut lex ſeruanda eſt.xj.di.in his.facit.l.de qbus.ff.de leg.communiter tñ in.d.c.cum deſideres.tenetur contrarium.nam iſtud iuramentum exigitur ad cautelaʒ vnde ſicut tenet excõicatio non ſeruata forma,vt in.c.ſacro.de ſentẽt.excõ. ꝛ no.ſ.q.j.in ſumma.ꝛ.xj.q.iij.in ſumma.ſic ꝛ abſolutio debet tenere non ſeruata forma.argu.de pe.diſt.j.verbum.ꝛ.c.venerabilibus.ſ.vbi autez. de ſen.exc.lib.vj.vbi bo.tex.

2 ¶ † No.ſcðo principaliter regulam hic poſitam ꝙ vbicũqꝫ mandatum non excedit debitam formam iuramẽti nõ valet appellatio contra mandatum facta.

3 ¶ † Item no.ꝙ reincidens[a] in delictum ꝓ quo
a prius fuerat excommunicatus ꝛ poſtea abſolutus non reincidit ipſo facto in excõicationẽ ſed eſt reducendus per iudicem.quod procedit niſi in quibuſdam caſibus in quib⁹ ex diſpoſitiõe iuris ipſo facto reincidit,ꝛ vide text.bonum in.c. eos.de ſent.excõ.lib.vj.

4 ¶ † Not.vltimo ꝙ iterũ excommunicatus pro eodem facto durius conſequitur abſolutionem ſecundaʒ quam primã, qꝛ eſt preſumptio contra eum quod non ſatiſfecerit primo.

5 ¶ † In gl.j.in fi.quelibet ſol.eſt bona in ſe ſed poteſt dici breuius ꝛ generalius ꝙ vbicunqꝫ mandatum excedit limites iuramẽti ſemper poteſt appellari,ꝛ ſic precedens ca.intellige ſi non excedit habet locum iſte text. Ratio diuerſitatis eſt qꝛ immediata cauſa appellationis eſt ipſum grauamen,vt in.c.vt debitus.j.e. Si ceſſat grauamen ceſſat appellatio,iudex aũt ex varijs coniecturis ſeu ex qualitate factorum habebit decernere vtrũ ſubſit grauamẽ.Et ex ꝓdictis habes vnum intellectum qð hic non admittitur appellatio qꝛ obuiauit iuramento.Secunda lectu.põt intelligi ex dictis Inn.vt intelligatur tex.quando fuit appellatum ab excõicatione ꝛ appellans redit ad iudicem a quo ꝛ fecit ſe abſolui preſtito iuramento.demũ volebat proſequi appellationem prius interpoſitam decidit tali appellationi non eſſe deferenduʒ qꝛ petendo abſolutionem ꝛ preſtando iuramentuʒ iudici a quo renuntiauit appellationi.ꝛ hoc putat verum Inn.niſi iſte fuiſſet ꝓteſtatus ꝙ per hoc non intendebat renuntiare appellatiõi. Refert tamen alios dicere ꝙ nunq̃ iudex a quo poteſt abſoluere ab excõicatiõe niſi prius renũcietur appellationi tacite vel expreſſe.do. Ant.ponit tres caſus. Primus quando vult abſoluere per viam reuocationis,ꝛ tũc poſſit non obſtante appellatione,ſed iſte caſus de nihilo ꝓuidet, quoniam ſi reuocat excommunicationem ratione cuius fuit appellatum tollitur etiam appellatio.vt in.c.ſi a iudice.eo.tit.lib.vj.ꝛ in.c.vt debitus.j.eod.Secundus caſus quando vult aſſumere cognitionem ſuper iuſtitia vel iniuſtitia ꝛ non poteſt niſi renuntietur appellationi. Reſpondeo ſm eum quod hoc ſpectat ad iudicẽ ad quem. Hoc dictum mihi nõ placet indiſtincte quoniã iudex a quo poteſt dupliciter cognoſcere de iuſtitia vel iniuſtitia appellationis. Primo modo ad effectum preiudicandi appellationi ſeu ꝓnũtiandi eam iuſtam vel iniuſtam ꝛ hic nõ põt,vt in.c.dilectus.de reſcript. Secundo modo ad effectum reuocandi grauamen,ꝛ iſto modo põt conſentiente appellatore,licet appellator non teneat̃ ad hoc cõparere ꝑt tamen ſi vult ſine preiudicio appellationis,qꝛ hoc non eſt obuiare appellationi ſue,imo ꝓſequitur deſiderium ſuũ vt tollatur grauamen,allego tex.cum gl.in.c.ſi a iudice.prealleg.vide Inno.in.c.paſtoralis.ſ. preterea.de offi.deleg.vbi dicit iudicem a quo poſſe ad inſtructioneʒ ſuam cognoſcere de cã appellationis. Tertius caſus eſt quando quis petit abſolutionem a iudice a quo cauſa legitimandi perſonam ſuam dũtaxat,hoc caſu põt fieri abſolutio ſine preiudicio appellationis, et hunc caſum puto veriſſimum etiam ſi non fiat proteſtatio qꝛ tacite videtur proteſtari ſi petit abſolutionem vt non maneat interim in excõmunicatione.Ex omnibus ꝓdictis ſic ſparſis poſſumus elicere duos

6 articulos. ¶ † Primus nunquid excõicatus appellans ab excõicatione adeundo iudicem a quo ſuper abſolutione videatur renuntiare appellationi. Secundus articulus nunquid in caſu in quo non renũ
b tiat poſſit conſequi abſolutionem[b] a iudice a quo ꝛ ſatis patet ſolutio ex predictis,ꝛ iunge ea que dixi in.c.cum teneamur.s.eo.ꝛ que no. in.c.qua fronte.j.eod. ¶ Et conclude clarius ſic:ꝛ primo quo ad primum ꝙ ſi cõparet vt ipſe iudex a quo reuocat grauamen,vel vt legitimet perſonam ſuam ne interim pendente appellatione ſtet in excõicationem ꝛ non videtur renuntiare appellationi ſue,cum non faciat aliquem actum contrarium appellationi ſue vt predixi. Si autem comparet ſuper alijs articulis vel vt ipſe cognoſcat de iuſtititia cauſe ad effectum pronuntiandi ſuper appellatione,ꝛ ſatis videtur renuntiare appellationi ſue.arg.in.c.ſolicitudineʒ.j.eo. Idẽ puto vbi compareat ſimpliciter coram iudice a quo petendo abſolutionem.ar.c.gratũ.de offi.deleg.niſi ꝓteſtetur.ꝛ hoc caſu intelligo dictum Inno.

7 ¶ † Quo ad ſecũdum articulum vtrum iudex poſſit abſoluere. Dico ꝙ aut nõ fuit delatũ appellationi aut ſic,primo caſu poterit ſiue ſit ordinarius ſiue delegatus,qꝛ aut eſt renuntiatum appellationi ꝛ clarum eſt ꝙ põt. Idem ſi non eſt renuntiatum, qꝛ iudex a quo põt oĩa tendentia ad faciliorem exitum cauſa appellationis ſaluo appellationis articulo,vt no.s.eo.cũ teneamur.nam ꝛ iudex ad queʒ hoc faceret ante omnia recepta cautione.vt in.c.per tuas.de ſent.excõ. Aut detulit appellationi ꝛ tunc ſi eſt ordinarius credo ꝙ poterit ꝓpter generalem iuriſditionem quam habet ad hoc.c.qua fronte.j.eo.ſm vnum intellectum.aut eſt delegatus,ꝛ licet do.ſentiat idem fauore excõmunicationis,vt no.in.d.c.qua fronte. Ego tamen puto oppoſitum, qꝛ per delationem omnis iuriſditio eſt transfuſa in ſuperiorem,vt in.c. cum appellationibus.j.eo.ti.lib.vj.

Additio. In gl.ij.in fi. Hoſt.dicit gl.ꝓcedere in alijs caſib⁹ vt abſoluendus iuret,qꝛ hec eſt forma eccleſie in abſolutione,ſed quo ad caſum noſtrum dicit concertationem gl.nõ ꝓcedere,qꝛ etiam ſi ille vellet preſtare pignora ꝛ fideiſſores non abſolueretur niſi prius adimpleat mandatum,qꝛ hoc videt̃ requirere iſte tex. in fi.ꝛ ita tranſeunt docto.Sed certe iſte text.in fi.hoc non probat ſolum enim dicit vt pro poſſe prius proſequatur mandatum.ꝛc.

8 ¶ † Verbum autem proſequi non denotat actum ꝑfectum ſʒ inchoamentum quoddam,vt plene dixi in.c.perſonas.s.eo. Item videt̃ bo. text.in.c.ſignificauit.in fi.s.de offi.ordi.vbi verus ꝯtumax ꝛ credire volens abſoluitur ab excõicatione prius incepta cauſa licet non ꝑfecta.

9 ¶ † Unde concluderem quod aut aliquid eſt cauſa ꝓpter quaʒ fuit excommunicatus ita quod incipit eſſe excommunicatus pro manifeſta offenſa,ꝛ tunc non debet abſolui niſi prius integre ſatiſfaciat,per c.ex parte.j.ſ.de ver.ſigni.ꝛ in.c.venerabilibus.ſ.ſecus.de ſent.excõ.li. vj.quod puto verum quando ſatiſfactio in preſenti vel ſaltem de primo poteſt haberi. Si autem exigeret longum tractum puta qꝛ hʒ conſtituere capellam vel ire in ſuccurſum terre ſancte vel quid ſimile,tunc puto poſſe dici vt ſufficiat incipere pro poſſe ipſam ſatiſfactionem,et poſtea recepta cautione de adimplendo poterit ſatiſfactionem complere,ꝛ ſic poteſt intelligi iſte tex.in fin.ꝛ preſtat optimum arg.ad hãc ſententiam illud.c.ſignificauit. Item qꝛ videmus ſimile in eo qui abſoluitur in articulo mortis pro manifeſta offenſa vt non exigatur pri⁹ ſatiſfactio,vt in.c.ſi.de ſepul.aliud ſimile,xxvj.q.vj.c.ſi.facit optime.c. qua fronte.j.eod.vbi ſtatuitur ſpecialiter propter timorez ne decedat quis in excommunicatione ad quod iudex debet multum aduertere. tex.bo.eſt in.c.epiſcopi.in fi.xj.q.iij. Item qꝛ excommunicatio eſt medicina ꝛ tantum fertur ratione contemptus,ſed hic non eſt contemptus ex quo de preſenti ſatiſfacere non poteſt ꝓuideatur ergo per cautionem modo predicto cum non debeat eccleſia claudere gremiuʒ
10 redeũti,vt in.c.ſuper eo.de here.lib.vj. ¶ † Ubi autem cã excommunicationis non eſſet adhuc liquidata,ꝛ iterum reincideret in excõicationem placet opinio vt ꝓpter ꝓſumptionem de pterito aggrauetur iterum iſte ad cauendum cum pignoribus vel fideiuſſoribus. argum.

eorum

Sebaſti.Sapia.

a ¶ Reincidẽs.vide Rot.ita ꝯcludentez in deciſi. vij.incip.ſi ꝓnũtietur.ꝛ deci.vlt. inc.ſi excõmunicatus.ſub titu.ð ſent.exc.i nouis. ꝛ Gemi.i.c.eos. ſ.j.v.qd ſi abſolutus.de ſent.excom.in.vj. Zacharias.

b ¶ Abſolutionẽ. Adde Innocẽ. in.c.prudẽtiã.in pe.co.i gl.in vſ. aſtrictũ.s.de off. dele. Bal.in ſua marg.in vſic.iudex.ver.lxv.ꝛ Fede.de ſenis conſil.clxiij.

corū que no.in.c.ij.de dolo ⁊ ↄtu.⁊ in.c.literas.de preſump.⁊ ſic poteſt ꝓcedere opi.Tā.ſi dictio preter ſtat ibi incluſiue.Unde placet mihi vt iterū iſte teneatur iurare ac preſtare aliam cautionem ſufficientem.
11 ¶†Pro quo vide no.per doc.in.c.fi.de reſti.ſpol.⁊.c.ad reprimēdā.de of.ord.vbi dicūt ꝙ vbicūꝗ eſt preſumptio cōtra aliquē de veniēdo cōtra iuramētū debet exigi ſufficiēs cautio:ſed hic eſt pſumptio in cōtrarium.ar.c.ſcribam.de pſump.⁊ in regula ſemel malus.lib.vj.
12 **Additio.** ¶†Et pono hanc cōcluſionē reſpectu iuramēti vt oē iuramentū honoris ſit regulariter periuro
a intedictū[a] per iura in gloſſ.alleg.Sed iuramentū oneris quod tendit ad obligandum eum tenetur preſtare periurus quia alius.vt in.c.cum in eccleſijs.de ma.⁊ obe.niſi ſit preſumptio ꝙ iterū deieraret.tūc enim nunꝗ ſibi eſt deferendum iuramētum etiam oneris:vt eſt tex.no.in.c.clericos.de coha.cleri.⁊ mu.

1 ☞Appellatio non ſuſpendit iuriſditionem iudicis a quo niſi in cauſa in qua fuit interpoſita vnde in alijs poteſt procedere.
2 Appellatio fouens aliquam iniuſtitiam ſiue iniquitatem non eſt admittenda.

Preterea. Appellans ab ordinario de delicto poſtea ab eo cōmiſſo puniri pōt ꝑ ipꝫ ordinarium.h.d.Secūda ibi:duxim⁹.Sed ſupple.ad text.idem eſſe de antea commiſſis ſi nūc de illis accuſat.vt in.c.ad hec.el.j.ſ.eo.⁊.c.propoſuit.ſ.eo.¶Caſus literalis.Aliqui appellāt ſuper aliqua cauſa appel.pēdē.aliqua grauia cōmittūt.⁊ dū cōueniunt ſuper exceſſib⁹ illis volūt ſe tueri per appellationē.querit quid iuris ſit.Rñ.papa ꝙ appellatio illa nō dꝫ eos defendere quominus
1 exceſſus eorū puniātur cēſura canonica.Ber.¶†No.j.ꝙ appellatio nō ſuſpēdit iuriſditionē iudicis a quo niſi in cauſa in qua fuit interpoſita,vnde in alijs pōt procedere.⁊ dic vt plene dixi i.c.ſup eo.el.j.⁊.c.cū
2 teneamur.ſ.eo.latius explicabo materiā iſtius.c.j.c.ꝑpoſuit.¶†Secundo no.vnā regulā ex tex.ꝙ appellationi fouēti aliquā iniuſtitiā ⁊ iniquitatē nūꝗ eſt deferendū:qꝛ nō pōt appellatio operari vltra naturā ſuā ꝙ eſt vt releuet a grauamine nō vt iuſtitiā ꝑuertat.vt in.c.ſuggeſtum.⁊ in.c.ad noſtram.ſ.e.¶In.gl.j.in fi.vel ſm Hoſt.ſi ſunt grauia ⁊ manifeſta nihil operat appellatio:ſecus ſi nō grauia:qꝛ tunc poterit iudicē recuſare:dic vt melius dicet in.c.ꝑpoſuit.j.eo pōdera qꝛ papa in deciſione nullā facit mentionē de qualitate ⁊ enormitate,ſed in deteſtationem iſtarū appellationū factum fuit ſic qualificate narratum.

Conſtitutis. Qui non detulit appellatiōi ſui aduerſarij de ſua poſteriori creaidē cōtra eū excipere nequid.h.d.Prima pars deciſe narrat factū.Secunda dat iudices ibi:ideoꝗ.¶Premitte ꝙ vacāte iſta ecclia cathedrali cōueniētibus oib⁹ ad quos ſpectabat electio.Archi.noīauit quēdā cōſociū eligendū in epm,fuit oblatū ⁊ contradictū a relictis ne eligeretur cū eſſet excōicatus ac fuit interpoſita appellatio ſi ſecus fieret,ſed hac appellatione nō obſtāte Archi.cum quibuſdam paucis de capitulo proceſſit ad electionem iſtius conſocij:⁊ appellationē interpoſuit ne in ꝓiudiciū illi⁹ electiōis attentaret aliquid,hac ſecūda appellatiōe nō obſtante reliqui faciētes maiorem partē proceſſerūt ad electionē ⁊ quēdam alium elegerunt.vtraꝗ electio deuoluta fuit ad ſedē apoſt.⁊ papa mādat vt in litera continetur.
b ¶No.ex principio ꝙ abbas[b] poteſt eſſe procurator alteri⁹ licet ꝓncipaliter nō vertatur vtilitas monaſterij.vide gl.xvj.q.j.de preſentiū.facit text.in.c.per venerabilē.qui fi.ſint legi.⁊ qd ibi no.qd ſatis ꝓcedit corā iudice eccleſiaſtico.¶Scdo no.tex.ꝙ nō ē deferēdū appellationi illius qui nō detulit appellatiōi aduerſarij.⁊ intellige qñ iſte appellationes reflectūtur ad idē ſecus ſi circa diuerſa.ſicut in ſimili limitatur illa regula.frangēti fidē fides frangatur eidē.vt in.c.peruenit.de iureiur.j.de penis.c.conſtitutus.⁊ ita accipit hic.¶Ultimo no.ꝙ nō valet.ſecūda electio prima exiſtēte nulla licet nō preceſſerit denuntiatio nullitatis.hoc intellige ⁊ limita ꝓut no.in.c.auditis.ſ.de elec.vbi per doc.¶Gl.j.querit qd ſi nō eſſet excōicat⁹ ſꝫ ſuſpēſus.dicit ꝙ idē.¶In gl.ij.in fi.dicit tex.procedere ſiue fuerit ſimplex noīatio ſiue electio.nā ſi fuit noīatio dubiū faciebat app.Archi.ſi fuit electio tūc videbatur ſecundā electionē nō valere:tū ꝓpter primā nō caſſatā:tū ꝓpter appellationē Archi.ſed cauſa decidēdi in ↄtrariū fuit qꝛ electio prima erat nulla tanꝗ facta a minori parte ⁊ contra appel.legitimam ⁊ de excōicato.vt dicit in gl.fi.Nec appellatio poteſt preſtare impedimentum per rationem poſitā in fi.litere.melius tamē videtur cōuenire litere qd iſte Archi.eligit qꝛ al's non poſſet dici Archi.non detuliſſe appellationi aliorum prout dicetur in fi.litere.

1 ☞Appellatio non operatur ſuſpenſionem iuriſditionis iudicis:niſi reſpectu illius cauſe appellatum fuit.
2 Suſpenſus non poteſt allegari iudex quando crimen eſt notoriū ⁊ ꝑ ipſo eſt determinata pena a iure,ſecus ſi eſſet arbitraria.5.vel eſſet notorium actus tranſeuntis.10.
3 Acta facta ad vnum finē non nocent vel proſunt ad alium finem.
4 Ratio naturalis reſtringit generalē reſponſionē legis,licet ipſa ratio non ſit in lege expreſſa.
6 Suſpicio iudicis ſemper poteſt allegari:licet ab eius pronunciatione poſſit appellari.
7 Appellari poteſt a iudice excedente modū in arbitrando penam.
8 In notarijs quis pōt eſſe iudex in facto ꝓprio quando pena venit termināda a iure,ſecus ſi ab ipſo iudice.
9 Poteſtas an poſſit cognoſcere de delicto commiſſo inter vel contra familiam ſuam.

Propoſuit. ¶Appellās ab ordinario vna cauſa in alijs coram eo rñdere tenetur,pōt tñ eū recuſare vt ſuſpectum niſi cōueniatur de crimine manifeſto in quo nō cadit excuſatio nec ſuſpicio:vt qꝛ imponitur pena iuris ſurgens ipſo facto.h.d.ſm intellectum intrinſecū.Et primo ↄſultatio.Secūdo reſponſio ibi ſup quo.¶Caſus literalis.Aliquis corā ordinario ſuo appellat in aliqua cauſa conuenit:poſtea corā eodē ordinario ſuper alijs cauſis ſup quib⁹ nō eſt appellatū ille ꝓpter app.nō vult ſup alijs reſpondere querit qd ſit ſeruandū.Reſpon.papa:ꝙ ꝓpter appella.illā non minus tenetur in alijs cauſis ſuper quib⁹ non eſt appellatū reſpōdere,verūtamen iudex a quo appellat nō debet eū cōpellere ad reſpondendū ſup alijs qꝛ ei ſuſpect⁹ eſt:niſi ꝓ crimine adeo graui ⁊ manifeſto ꝓpter qd ipſo actu merito ſit dānandus.Ber.¶†Primo no.ꝙ appellatio nō operatur
1 ſuſpēſionē iuriſditionis iudicis niſi reſpectu illius cauſe in qua fuit appellatū qd plene tetigi
2 in.c.ſuper eo.⁊ in.c.ad hec.j.ſ.eod.¶†Secūdo no.ꝙ in crimine manifeſto non admittitur iudicis recuſatio quantuncūꝗ alias ſit ſuſpectus qd intellige quādo pro illo delicto pena eſt a iure determinata:hoc voluit litera iſta in fin.⁊.j.dicā la
3 tius.¶†In glo.ij.in fi.Hec ſolutio glo.nō videtur bona,qꝛ acta facta ad vnū finē ſcilicet reſpectu appellationis non debent prodeſſe vel nocere cum agitur ad alium finem:ſcilicet vt admittatur recuſatio.argu.in.c.veniens.ſ.de teſti.⁊ forte ob hoc dicit Joan.an.hic non eſſe ſperandū euētum appellationis,ſed eligendi ſunt arbitri ſuper recuſatione:⁊ ſi probabitur grauamen illatum admittitur recuſatio:al's ſecus.⁊ not.bene quia Joan.an.hic non exigit ꝙ probetur grauamen ex mēte.⁊ vide qd plene dixi in ca.ad hec.j.ſ.eo.hoc dictum tamen multum reſtringit iſtum tex.qꝛ fundat ſe ſolum ſuper pendentia appellationis.Ex his verbis text.ſimpliciter inherens Goffre.in ſumma in tit.de iudi.in.§.ex his ergo caſibus.dixit ſolam pendentiam appellationis ſufficere dicens,quod ratio iuris eſt quia iudex a quo appellat ſolet prouocari.l.iij.C.de epiſco.audien.facit.l.litigatores.ff.de arbi.⁊.c.vt debitus.j.eo.hoc tamen dictū Goffre.cōiter non recipitur a docto.Nam vt dixi in.d.c.ad hec.quiſꝗ poſſet ex nuda voluntate ſibi parere legitimā cauſam recuſandi iudicem.quia non haberet niſi appellationē interponere:ſed vt ſatiſfiat verbis litere puto poſſe dici,qꝛ ſi iudex nō reuocat in dubiū grauamē ꝙ tūc habeat locū iſte tex.hoc vult iſta litera dū dicit oino ſuſpect⁹ ē ⁊c.Aut negat grauamē ⁊ ꝯſequēs negat legitimā cām recuſandi:tūc eligant arbitri iuxta formā.c.cū ſpāli.
4 j.eo.al's ſequeret abſurdū de quo dixi.¶†Et ex
c predictis tene menti vnū[c] qd licitū eſt per rōnē naturalē reſtringere generalē diſpoſitionē legis:lꝫ rō non ſit in.l.expreſſa facit pro hoc tex.iuncta glo.in verbo ineptū in auten.vt ma.debi.⁊ qd dixi in.c.ſuggeſtū.ſ.eo.vbi vide.⁊ qd no.Bar.in.l.item queritur.§.qui impleto.ff.locati.Et qd de verbo ꝓtextu ⁊ verſi.fas.vide nota.in.c.ad hec.j eo.⁊ de verbo debet.nungd importat ſemper neceſſitatē dic ꝙ ſic:niſi ſubiecta materia aliud ſuadeat.vt in.c.j.de deſponſa.impube.Ad hoc vide glo.no.quam ſemper tene menti in cle.attendentes.de ſtatu regu.in ver.debet.⁊ vide Bart.in.l.iij.de pignoribus.vbi latius ꝓſequitur materiā.
5 ¶†In glo.fi.in fi.no.ſinglr pmo ꝙ in facto manifeſto ꝓut differt a notorio pōt iudex recuſari

zacharias.
a ¶Periuro interdictū.Adde Archi.in.c.paruuli.xxij.qd.fi.et Alex.i.l.ij.§.qd dicim⁹.ff.ſi quis cau.⁊ Lud.Ro.in.l.admonendi.poſt pri.ff.de iureiuran.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Quod abbas.Uide Abb.in.c.in noſtra.col.iij.ſ.d procurato.⁊ in.c.ſopite.in.ij.no.j.de cēſi.⁊ ro.in ſing.cclxxiiij.incip.tu ſcis.
Sebaſti.Sapia.
c ¶Unum.Uide que dicta ſunt in c.ſuggeſtū.ſ.eo.circa ſcōm notabile abbatis de xbo debet:vide ꝑ Feli.in.c.nā cōcupiſcentiā.col.ij.ſ.de cōſti.⁊ dicit Abb.in.c.j.j.d deſpō.impub.ꝙ regulatur ſecundū ſubiectā materiam.

¶ No. notabilez
di. an in notarijs
iudex recuſet, et
adde qd idē dicit
d. Ant. i repe. c.
vr̃a. de coha. cle.
⁊ mu. i. lxxxi. col.
⁊ per hãc doctri
nã intulit nouũ
⁊ ſingul. dictũ. d.
Ab. i. c. j. de cleri.
mi. in. c. j. delictꝰ.
d pe. ⁊ illd qd dr
qd iudex in deli-
ctis notorijs poſ
ſit eē iudex in fa
cto ꝓprio vt eſt
tex. i. c. romana. d
pe. in. vj. ⁊ plene
no. d. an. i. c. dile-
ctꝰ. ⁊ i. c. cũ veniſ
ſent. d iud. itelli-
gat vex niſi ꝑ il-
lo delicto noto-
rio de iure debe
ret iponi pēa ar-
bitraria, qꝛ tũc eũ
poſſet grauare i
arbitrãdo nõ po
tuit arbitrari icã
ꝓpria ꝙ ꝑpetuo
tenemẽti. ⁊ idē ꝙ
tꝫ hic. d. Ant. tꝫ
ēt do. i. c. j. de col.
de off. dele. i. vi. ⁊
in. c. iudex. i fi. eo.
tit. ⁊ li. ⁊ adde qd
iſtud. d. arch. i. d.
ca. qꝛ ſuſpecti re-
fert et ſequitur
Imol. in ca. ple-
rũqꝫ circa me. de
offi. ordi. in. vj.
¶ Adde an in
notarijs iudex re
cuſet ſuſpectus.
ro. ꝯſ. cccxxiiij.
⁊ in ſingula. ſuis
Anto. Franſc.
¶ An in noto-
rijs poſſit iudex
recuſari vt ſuſpe
ctus. dicas qd iu
dex ꝓpter eaſdē
cãs põt recuſari
ꝓp qs põt recu-
ſari ꝓcurator de
qbꝰ i. c. j. de ꝓcu.
li. vj. ⁊ no. i. c. po-
ſtremo. de app. ⁊
adde ꝙ iudex q
etiã culpa mea ē
mihi ſuſpectꝰ vt
per Inn. i. c. exhi
bita de iudi. põt
recuſari. gl. tñ in
c. vt debitꝰ. d ap.
vr̃ tenere ꝯtrium.
ſꝫ illa tñ glo. cõi-
ter ꝑ doc. i. c. ſi iu
ſtus metꝰ. de ap.
rephēdit. ⁊ hr̃ ꝑ
Ioã. an. in. c. legi
tima. eo. ti. ⁊ in. c.
ſi ꝯtra vna. d of.
dele. eo. ti. li. vi. et
Bar. in. l. ſi quis
mihi bona. §. ſi
qs iuſta. ff. de dã
po. infec.

ex legitima cauſa tanꝙ ſuſpectꝰ ⁊ ſic ꝓcedit text.
multũ no. in. c. qꝛ ſuſpecti. alle. in gl. ſecus in ma-
nifeſto notorio. ⁊ dr manifeſtũ nõ notoriũ id qd
probari põt tñ nõ eſt notoriũ. Inn. hic dat aliaꝫ
ſol. ꝙ in crimine graui ⁊ manifeſto nõ admittit
recuſatio vt hic, ſecus in manifeſto non graui vt
in cõtrariũ. Mihi videt totũ oppoſitũ: qꝛ facilꝰ
deberet admitti recuſatio in grauibꝰ vbi agit de
maiori ꝑiudicio ꝙ in leuibꝰ ꝑ. c. vbi periculũ. de
a ele. li. vj. Vñ tene ſolutio. gl. ſed. d. Ant.[a] hic refe
rendo Arch. in. c. qꝛ inſpecti. vbi hoc ponit. limi
tat qñ pena eſt impoſita ⁊ determinata a leg. Si
aũt veniret imponenda arbitrio iudicis, tũc quã
tũcũqꝫ crimē ſit manifeſtũ ſeu notoriũ admittit
recuſatio qꝛ poſſet nocere in arbitrãdo penã: ⁊ eſt
b dictũ [b] ſatis no. lꝫ hoc attribuat archidiacono.
ego dico ꝙ originaliter fuit Hoſti. Io. an. ſequit
in. c. cũ ſpeciali. ſ. eo. vbi plenꝰ proſequit hoc ꝙ
6 Archi. in dicto loco. ¶ † Et ſi tu diceres hãc nõ
eſſe legitimã cauſam recuſandi, qꝛ poterit appel
lari ſi excedit modũ, certe nõ eſt bñ dictũ, qꝛ ſm
hoc nũqꝫ poſſet iudex recuſari cũ ſemper ſubſit
facultas appellãdi. Nã dꝫ qs euitare ſaltē gra-
uamē de facto ⁊ ne vexet in expēſis ⁊ in appella
tionibꝰ ſuperfluis. ex quo enim ſuſpectus eſt nõ
videtur habere rectũ iudiciũ arbitrãdi. arg. c. re-
7 pellant. ſ. de accu. ⁊ in. d. c. qꝛ ſuſpecti. ¶ † Et qd
poſſit appellari a iudice arbitrante penam, vide
gl. no. in. c. ſup his. de accu. ⁊ per Bar. in. l. ſi qua
8 pena. ff. de ver. ſig. ¶ † Et ex predictis pone ſin
gularē limitationē ad dictũ Inn. in. c. ex parte. ſ.
de verb. ſig. vbi dicit ꝙ in delicto notorio poteſt
etiã iudex in proprio facto ꝓcedere, cũ ſit potiꝰ
executor legis ꝙ iudex. debet eñ intelligi ⁊ limi
tari qñ pena illiꝰ delicti eſt determinata in lege,
9 ſecus ſi eſſet arbitrio ſuo determinãda. ¶ † Eo
dem modo poſſunt limitari dicta Bar. in. l. ſi qs
forte. §. i. ff. de penis. vbi proſequit an ⁊ qñ pote-
ſtas poſſit eſſe iudex cõtra offendentem officialē
10 ſuũ vel familiã ſuã. ¶ † Itē dor aliũ intellectuꝫ
ad. d. c. qꝛ ſuſpecti. vt procedat in notorio actus
trãſeũtis, qꝛ cũ tunc recipiantur probationes vt
no. gl. ij. q. j. manifeſta. ⁊ eſt tex. in. c. ſicut. de re iu-
di. poſſet iudex ſuſpectus in illis recipiēdis gra-
uare partē: merito poterit recuſari vt ſuſpectus.
Iſtud vero. c. procedit in notorio facti permanē
tis ⁊ vbi pena eſt determinata a lege, hoc videt
velle iſta litera in fi. que no.
1 ☞ Excõicatus abſoluitur preſtita cautione de
ſatiſfaciendo. licet creditores vel alij inſtent qd
non abſoluatur. ratio ponitur infra nu. 5.
2 Iudex eccleſiaſticus poteſt ius dicere in eccleſia:
iudex ſecularis non, ⁊ ſi ſecus fecerit reddit iudi
cium nullum. 13.
Contractus poſſunt fieri in eccleſia, licet cõtra-
hentes peccent.
3 Pena appoſita in quaſi contractu, non habet lo
cum in contractu nec econtra.
4 Statutum loquens de muliere vt non poſſit cõ
trahere, non extenditur quin poſſit quaſi cõtra-
here ⁊ ſic hereditatem adire.
6 Excõicatus qñ abſoluitur debet pars citari ſi ad
eius inſtantiam fuit excõicatus. alr̃s ſecus. tñ ſi de
facto fuit abſolutus ſine citatione partis abſo-
lutio tenet. vide in nu. 7. vbi in hoc diſtinguitur.
8 Abſolutio a iuramento, an debeat preſtari par-
te aduerſa non citata.
9 Abſolutio a licito iuramento alteri preſtito re-
gulariter non poteſt fieri etiam a papa.
10 Excõicatio nũqꝫ fertur ab hoīe niſi ꝓpter cõtu-
maciam id eſt qñ aliter corrigi non poteſt.
Excõicatio poteſt ferri ſine alia monitione quã-
do preceſſit contumacia.
11 Iudex ad quem an eligatur ad electionē appel-
lantis, an appellati.
12 Priuilegiato an aliq̃ caſu poſſit iuſtitia dnegari.
14 Conſiliũ ⁊ conſenſus multũ differunt inter ſe.
In confirmationibus electionum an requiritur
conſenſus capituli.
15 Appellatio nõ admittit in his q̃ dilationē nõ re
cipiunt: puta in rebus tempore perituris.
16 Iuriſditio iudicis a quo nõ ſuſpendit in his q̃
tendunt in faciliorem exitum appellationis.
17 Excõicatꝰ nõ dꝫ abſolui niſi priꝰ ꝑſtita iuratoria
cautiõe de parēdo mãdatis eccl̃ie: ⁊ hoc regul̃r.
Miſſio in poſſeſſionē nõ reuocatur niſi priꝰ pre
ſtita cautione de fideiuſſoria vel pignoratitia.
18 Iuramentũ ſiue cautio iuratoria non ſunt exigē
da illis qui preſumuntur deierare.

c
1 **Qua fronte.** [c] ¶ † Abſol
uit excõicatꝰ
cautione recepta licet aduerſariꝰ vel
excõicator ne abſoluat appellet. h. d.
ſm vnũ intellectũ, quē tñ opꝫ limitare qñ excõi-
catio non fuit lata ꝑ manifeſta cõtumacia vel of
fenſa, qꝛ tũc nõ dꝫ abſolui niſi ſatidatiõe precedē
te. vt in. c. ex pte. ſ. de ver. ſig. ſꝫ ſm aliũ intellectũ
põt ſic ſummari. Appellãs ab excõicatione põt
petere abſolutionē ab excõicatore a quo appella
uit nõ obſtante appellatiõe ſua vel appellatione
interpoſita ꝑ aduerſariũ ne abſoluat: nõ tñ iſte in
tellectꝰ multũ cõgruit litere. Diuiditur. Prima
pars reprehēdit querētē. ſcda ibi, ſane. ipſius du
plici q̃ſtiõi rñde. ¶ Caſus literaralis. Archiepi-
ſcopus cantuarieñ. ſuper quibuſdã dubijs ſuis
cõſuluit dominum papam anteꝙ ad queſtiones
reſpondeat. Papa reſpõdet ꝙ nõ videt qua frõ
te ipſuꝫ cõſulat cũ dicat iuris ordinē peruertere
cũ ipſe nõ in eccleſie non in palatio nõ in camera
ſua: ſed in camera regis cõtra ius ⁊ cõtra pontifi
calem dignitatem electiones epõrum cõfirmet.
Poſtea deſcēdit ad qõnes. Prima eſt talis: ali-
quis fuit excõmunicatꝰ vel interdictꝰ pro contu
macia vel alia iniuſta cauſa. ille offert ſe ad iuſti-
tiam pro quibus ſñiam recepit, pars aduerſa ap
pellat ne abſoluat: querit an iudex ipſum abſol-
uere debeat. Rñ. papa. ꝙ iudex ipſum abſoluere
põt ne in excommunicatione decedat etiã ſi ap-
pellauerit pars aduerſa recepta primo cautione
ſufficienti ab ipſo ꝙ iuri patebit coram papa ad
quē appellauit vt delegato ipſius. Scda queſtio
fuit aliquis cõqueritur ſe irrationabiliter excõi-
catum vel interdictum nihilominus offert ſe ad
iuſtitiam ⁊ petit abſolui pars aduerſa appellat,
Ad hanc queſtionē idē reſpõde quod in prima:
ꝙ poteſt illũ abſoluere etiam ſi pars aduerſa du
xerit appellãdum. Ber. ¶ Primo no. ꝙ electio
nes poſſunt examinari ſeu confirmari in eccleſia
2 ſiue in palatio epĩ vel in camera ſua. ¶ † Ex ꝓdi
ctis infero ad plura. Primo ꝙ cauſe eccleſiaſtice
poſſunt iudicialiter tractari in eccleſia. Secundo
vero infero epm poſſe ſibi eligere ſedē in aliqua
cauſa nedum in eccleſia ſed in palatio ſuo vel in
camera ſua. ⁊ noſtrum tex. pro conſuetudine quo
rundam locorum, nã in aliquibus locis vicarius
epĩ reddit ius in eccleſia in aliquibus in palatio
epiſcopi, ⁊ vtrũqꝫ recte fieri poteſt vt hic qd no. ⁊
facit. ij. q. ij. preceptum. vbi bonus tex. Secus dic
in iudice ſeculari. Nam eius iudiciũ agitatum in
eccleſia nõ valet, vt eſt tex. hodie ſingularis in. c.
decet. de immu. eccle. lib. vj. in. §. oēs ordinarij. et
vide gl. ſingularem ibi ꝙ in cõtractibꝰ initis in
eccleſia, ⁊ determinat ꝙ cõtractibꝰ valēt licet cõ
trahentes peccauerint, qꝛ pena retractationis il
lius capituli non debet extendi. Et no. illam gl.
perpetuo ꝙ vbi retractatio actus inducitur a le
ge i penã ꝯtra faciētis tũc illa diſpoſitio dr odio
ſa ⁊ penalis. ⁊ ideo reſtringēda. Dico latius in. c.
cognoſcēs. ſ. de cõſti. vbi eſt bona gloſ. in ver. di-
3 ſpēdijs. ¶ † Itē no. ex illa gl. ꝙ pena[d] appoſita
d in quaſi cõtractu nõ debet extendi ad verũ cõtra
ctum. Nam in iudicio quaſi cõtrahimꝰ. l. iij. ff. de
pecu. no. Io. an. in. c. pia. de excep. lib. vj. ⁊ tñ pe-
na nullitatis iudicij. i. quaſi contractus non extē
ditur ad verũ contractũ. Unde verus contractꝰ
geſtus in eccleſia tenet vt ibi. Itē puto ecõtra vt
pena appoſita in contractu vero non habeat lo-
cũ in quaſi cõtractu eadē rõne ne fiat extenſio pe
ne ad cauſam non omnino conſimilem iuxta gl.
no. in. c. j. de tempo. ordi. lib. vj.

Additio

☞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Eſt dictũ. Et
hoc dictũ multũ
cõmēdat. d. An.
ſiculus in tracta
tu de ꝑſtãtia car
dinaliũ in. iij. qd.
ij. partis. col. pe.
c ¶ Allegat deci-
ſio huiꝰ decre. ꝙ
qñ debitũ eſt liq
dum creditores
pñt impedire ſe
pulturã debito-
ris mortui niſi ſi
bi ſatiſfiat ab he
redibꝰ ⁊ ita alle.
glo. in. §. ſũt quo
rũ. xv. ſi qs etiam
auſus. ij. q. vj. et
hoc ſm Archi.
ibi q late diſcutit
iſtũ poſſũ, d quo
ꝑ do. Ant. i. c. ex
pte. ij. de ſepult.
☞ Sebaſt. Sapia.
d ¶ Pena. Uide
Abb. in cõſ. lxxj.
incip. quincꝫ du
bia. conſi. iij. in. j.
vo. ⁊ Alexan. in
ꝯſi. lxvij. incip. vi
ſis. co. iij. in. j. vo.
cũ allegatis. ꝑ. d.
Iaſ. poſt Bar. in
l. ſi vnus. §. pactꝰ
ne peteret. colũ.
vij. ff. de pac. per
Alex. ⁊ Iaſ. in. l.
ſi apd acta. col. j.
C. d. trãſa. ꝑ Iaſ.
inſtit. de actio. in
prin. col. v.

¶ Contrarium tenet idē Bar. in l. more. in prin. ff. de acquirē. her. qđ
a mulier prohibita cōtrahere ſine cōſenſu propinquorū nō poterit adi-
re hereditatē ⁊ ſic quaſi cōtrahere quā ɔtrarietatē ponit. d. Matthe.
de ma. in no. clxviij. ⁊ ſic ɔcor. ꝙ aut ſtatutū loquiṫ per verbū obligare
⁊ tūc verū dicit Bar. in. d. l. more. aut loquitur per verbū cōtrahere. ⁊
tunc verū loquit bart. in. d. l. apud 4 iul. §. ſi eiᵘ rōnem ɔſideras: ſed ver ba Barto. nō pa tiūtur iſtam con cordiā: q: vtroqꝫ caſu Bar. loquiṫ proprie qñ ſtatu tū ꝓhibet cōtra here p hoc v̄bū cōtrahere ⁊ opi. do. abb. Panor. hic poſt Bart. in d. ap. firmāt bal. Ange ⁊ Imol. ⁊ Raph. cu. ⁊ do. Alex. in. l. mutū. ff. de acq̄re. here. qui. d. Alex. no- uiſſi. adducit fun damentum p qđ vī ꝙ poſſet re- a ſpōderi ad oīa q̄ adduci poſſent ī contrariū: maxi- me ad argu. quo vtitur Lud. i. d. l. mutum. ꝙ vbi in ſtatuto nō poteſt aſſignari niſi vna ratio illa habet pro expreſſa ⁊ ex idētitate ratiōis licitum eſt argue re ad caſuꝫ omiſ- ſum ī ſtatuto gl. l. ſi quis. ⁊ ibi eꝯ ſuis Bal. pau. de ca. C. de fideic. ⁊ Bal. in. l. maxi mū vitiū. in. iiij. col. C. de lib. ꝑte. cum ſi. ⁊ maxime qñ ſit extēſio de ſtricta vocabuli ſignificatione ad latā gl. in ver. eli- gat. in cle. j. ⁊ ibi Pau. de lear. de ele. Sed ſic eſt ꝙ ratio ꝑdicta ſta tuti eſt ad tollen dū preſumptio- nē doli vel metᵘ ſm ipm Bart. in l. tranſactione. C. de tranſac. Et ne mulieres ꝑpter fragilitatē ſexus decipiātur ſcōm Bal. in. l. ij. circa fi. C. de adop. ſed iſta ratio militat in quaſi cōtractu ⁊ ſic i additiōe he reditatis ergo ⁊c. nam. d. Alex. vbi ſ. ꝙ imo nō ē ea- dē rō. ⁊ ideo ſta- tuētes nō ita ve- riſimiliter ſtatuiſ ſent in quaſi con tractu additionis hereditatis. nam in cōtractibus naturaliter cōtrahētes ſolēt inuicē ſe decipere. l. in cau-
ſe. ij. in prin. ff. de minori. cū ſi. ideo introductū ⁊ eſt ſtatutū ad iſtū finē
ſed aditio ad hereditatē cū fiat nuda volūtate mulieris. ⁊ ſic ibi nō ca
dat periculū ꝙ a ɔtrahente decipiaṫ. ideo cū nō militet rō p ꝑ̄s nec
ſtatutū. Ad hoc reſpōdet ꝙ imo mulier poterit decipi, q: legatarij ⁊ fi deicōmiſſarij et creditores hr̄di- tatū poſſent deci pere mulierē fal ſis ꝑſuaſionibus inducendo ea ad adeūdū cōcurrē- te fragilitate ſe- xus et facilitate decipiendi. iō rō ſtatuti etiaꝫ hoc caſu limitat. ⁊ ita dicebat. d. Jaſ. ō may. dum ſub eo audirem. l. barba rius. de offi. ꝑto. dicens ꝙ ita con ſuleret ⁊ iudica- ret ɔ cōem: limi- tabat tñ niſi he- reditas eſſet lu- croſa vel opulen ta ex eo ꝙ ī iſtis terminis no. bal. i. l. neqꝫ tutores. pillū tex. C. ō ſb. ⁊ cō. ſti. vbi dicit illū tex. eē multū tenendū mēti ad ſtatuta de ɔtibᵘ mulierꝫ ꝙ nō va- leāt ſine cōſenſu propinquoꝝ. nā intelligunt de cō eractibus dāno- ſis nō de vtilibᵘ. Itē tenēt Ang. ⁊ Imo. i. d. l. mu- tū. §. j. ⁊ ibi paul. ō ca. idē tꝫ ibi. d. alex. poſt raph. cu. in. d. l. more. ſi mile dicunt ī iu- dicijs. l. nō iō. C. de ꝓcur. cū ſi. bñ facit qđ no. ang. ⁊ Imol. i. l. ij. per gl. ibi. ff. ō excep. facit ꝙ vult gl. ī l. qcūqꝫ. C. de bo nis q̄ li. quā bal. ibi circa prin. ex clamat ⁊ dicit eē tenedā menti ꝙ pro vtilitate filij pr̄ pōt alienare bona aduentitia filij in quibᵘ hꝫ vſumfr. qđ dicit bal. facere ad lo cationes rerū ec cleſie q̄ poſſunt fieri pro vtilitate eccl̄ie vſqꝫ ad an nos. xxix. facit ꝙ no. Bal. in. l. con tra. in ſi. prin. per illū tex. ff. ō pac. ¶ Adde an mu lier ſtante predi- cto ſtatuto poſ ſit hr̄ditatē adi- re. Ang. ī termi- nis conſi. cccxj.

Additio. ¶ † Et hoc vltimū tꝫ Bar. in. l. more. ff. de acqui. here. ⁊ l. apud iulianū. ff. ex quibᵘ cauſ. in poſ. eatur. ⁊ ꝑ hoc dicit ꝙ mulier pōt adire hereditatē non ob ſtante ſtatuto quo cauetur qđ mulier nō poſſit cōtrahere ſine conſenſu duorū ɔſanguineoꝝ ſuo rum: q: ille qui adit hereditatem nō contrahit. vt in. d. l. apud iulianum. ⁊ verba ſtatuti debēt in telligi proprie. qđ no. ¶ No. ꝙ nō ſolū excōmu nicatus debet repelli a petitionibus ſuis. ⁊ facit ſe indignum gratia ſedis apoſtolice. vt in. c. cum parati. §. eo. ſed etiā peruertēs iuris ordinē. ⁊ cō- tēnēs canonum diſpoſitionem. vnde papa nole bat reſpōdere ſuper cōſultationibus ſuis iſti ar- chiepiſcopo. q: violauerat debitū ordinē iuris ⁊ contēpſerat canonū diſpoſitionē cōfirmādo ele- ctiones in camera regis. ¶ Item no. in ver. ſane ꝙ perſonā nō ſolū excōicatur ſed etiā interdiciṫ ad hoc. c. is cui. de ſen. excom. lib. vi. ¶ Itē no. ca ſum in quo iudex a quo iuriſditionem ſuam exer cet appellatione nō obſtāte lꝫ. obſeruādo excō- a municatū. vnde aūt hoc procedat. j. dicā latius ¶ Opp. cōtra tex. fortiter videṫ qđ nullo modo poſſit ꝓcedere hoc capitulū. Aut eñ iſte fuerat excōicatus pro. manifeſta offenſa ſiue ɔtumacia ⁊ non debebat abſolui niſi prius preſtita ſatiſfa- ctiōe ⁊ iuſta eſt cōtradictio aduerſarij. vt in. c. ſo- let. de ſen. excōi. li. vi. ⁊. c. ex parte. de verbo. ſigni. Aut fuerat excōicatus pro offenſa vel cōtuma- cia dubia ⁊ tūc appellatione abſorbuiſſe eſt fru- ſtratoria: q: ſatis eſt hoc caſu preſtare cautioneꝫ vt in. d. c. ex parte. ergo appellatio iſta tanꝗ fru- ſtratoria nō debebat deuoluere cauſam ad ſupe- riorē ⁊ per conſequēs nō debebat iudex recipe- re cautionē de parendo iuri coram iudice ad quē fuerat appellatum. Solu. expreſſis dictis doct. colligo cōpēdioſe duas lectu. Prima vt intelli- gatur tex. ꝙ perdatur abſolutio a iudice a quo. Scđa quod petebatur a iudice ad quē. Prima lectu. ſubdiuiditur in duas. Prima qñ aduerſa rius tñ appellauit ne abſolueretur. Secūda qđ excōmunicatus prius appellauit: ⁊ poſtea petijt abſolutioneꝫ ⁊ aduerſarius appellabat ne abſol ueretur ⁊ ſic concurrebat vtriuſqꝫ partis appel- latio. ¶ Uenio ad primam lectu. quomodo pe- tebaṫ abſolutio a iudice a quo ⁊ aduerſarius tā- tum appellabat. Pe. ⁊ Abb. reſpondent ad cō- trariū ꝙ hic nō fuit appellatū ne abſolueret ſed ex cauſa ſuperuenienti. vnde propter affinitatē noniter ɔtractā inter iudicē ⁊ excōmunicatū ap pellatio ſua habuit deuoluere cauſam. Hec ſol. impugnatur per Jo. an. ꝙ ſuſpicio non eſt ſuffi- ciens cauſa appellandi ſed recuſandi tantum. vt no. in. c. accedens. vt li. nō cōteſta. Item dico qđ ex alio corruit iſta ſol. quia in tex. diciṫ ꝙ iſte ap pellauit ne abſolueṫ. Scđa ſolu. ſm Hoſtien. qđ ex aliqua rōnabili cauſa iſte appellauit. Hec ſo lutio penitus non euacuat cōtrariuꝫ: q: in litera dicitur quod aduerſariᵘ appellauerat ne abſol- ueretur. Tertiā ſol. ponit Joan. an. vt procedat ſm antiqua iura ſm que appellatio nō expreſſa cauſa deuoluebat cauſam ad ſuperiorem non ta men impediebat abſolutionē ꝑpter rationem li- tere ne decederet in excōicatione. Hec tertia pōt impugnari: q: litera dicit ꝙ appellauerat ne ab- ſolueretur. ⁊ ſic exprimebat cauſam fruſtratoriaꝫ ɔtra iuſ: ſed cauſa manifeſte friuola etiā ſm an- tiqua iura nō deuoluebat cauſam ad ſuperiorē. vt no. in. c. vt debitus. j. e. Pono duas ſolutiōes Prima ꝙ licet a principio contradixiſſet ne ab- ſolueretur tamen poſtea appellauit ſimpliciter videns non proficere. ⁊ ſic poſſet ſaluari ſolutio Joan. and. Pono ſecūdam meliorem ꝙ hic con tradicebat iſti ne abſolueretur ante ſatiſ factorē proponens forte offenſam vel contumaciā mani feſtam ſed pars ⁊ iudex hoc negabāt ideo ille ap pellauit. Hec appellatio etiā ſm hodierna tem- pora eſt legitima. vt in. c. ſolet. ideo habuit deuol uere cauſam ad ſuperiorem. Et ſi diceres quare abſoluit iudex a quo ex quo appellatio ſm a frō te eſt legitima. Rñdeo qđ vbi appellatio fuit in 5 teriecta non expreſſa cauſa duplex fuit ratio ab- ſoluendi. ¶ † Una ne pēdēte litigio iſte decede ret in excommunicatione: vt in litera: ſed ꝓuide tur parti aduerſe recipiendo cautionem. Secun da ratio quia iſta abſolutio tendit in faciliorem exituꝫ cauſe appellationis hanc ſententiā tenet Federi. de ſe. conſi. cxcvij. Nam iudex ad quem ante omnia ipſum abſolueret recepta cautione. vt in ca. per tuas. j. de ſentē. excō. Sꝫ ſi expreſſit illā cauſam, quia fuerat excommunicatus ꝑ ma nifeſta cauſa: tūc vnica eſt ratio abſoluendi ne de cedat interim in excōmunicatione: quoniam ab- ſolutio non tendit hoc caſu in fauorem exitum, ideo preiudicat appellationi cum ob hoc fuiſſet appellatū nec abſolueretur. Ex his habes decla ratam primam lecturā: ⁊ habes caſum in quo in dex a quo abſoluit poſt appellationē rationibus predictis. ¶ Uenio ad ſecundam lecturam, que habet qđ excōmunicatᵘ prius appellauerat ab excommunicatione. ⁊ tunc petebat abſolutioneꝫ ⁊ aduerſarius appellabat ne abſolueretur. Dic qđ reſpectu appellatiōis aduerſarij latis. §. ma teria diſcuſſa eſt: ſed reſpectu appellationis inter poſite ab excommunicato dicit Innoc. quod pe tendo abſolutionem a iudice a quo tacite renun tiauit appellatiōi ſue niſi fuerit proteſtatᵘ, quia non intendebat renuntiare appellationi. de hoc vide quod plene dixi in ca. queſtiōi. §. eo. dicit tñ Inn. qđ ſi eſt ordinarius ſiue delegatᵘ ſiue de tulit appellationi ſiue non, poteſt ipſuꝫ abſolue re ſed non reddit cauſam quare. Sed dic ꝙ du- plex poſſet eſſe ratio. ſi enim cenſetur renuntiare appellationi tunc non habet dubium cū iuriſdi tio integra reuertatur ad eum in caſibus in qui- bus non renuntiat. Dic quod ratio abſoluendi eſt duplex. Prima ne pēdente appellatione iſte decedat in excommunicatione. Secunda q: ten dit in faciliorem exituꝫ cauſa appellationis. Nā hoc faceret iudex ad quem ante omnia. vt in ca. per tuas. p̄allega. de ſentē. excommunicationis. Mihi tamen nō placet dictum ſuum in delega- to qui detulit appellationi quia per delationem tota iuriſditio eſt ab eo abdicata ⁊ tranſlata in ſuperiorem. vt in. c. cum appellationibus. eodem titu. lib. vj. nec tanta imminet neceſſitas vt dica- mus non iudicem poſſe abſoluere ab excommu- nicatione vt eſt iſte qui detulit appellationi. Uenio ad tertiam lectu. quod hic petebatur ab ſolutio a iudice ad quem, ⁊ hoc innuit ſatis finis huius. c. dum dicit quod excōmunicator contra dicebat. ⁊ hoc caſu dicit Hoſtien. quod iudex ad quem poteſt abſoluere poſtꝗ examinauit cām partibᵘ p̄ſentibus nō aūt per. c. romana. §. pe- nulti. eo. ti. lib. vi. ⁊ ita tenetur cōmuniter ⁊ cum eo trāſeunt docto. Sed aduerte quia hoc non eſt verū in abſolutione que fit cum cautione quia añ oīa iudex ad quem talem abſolutionem imparti tur. tex. eſt apertus in. d. c. per tuas. ſed ſententiā reuocare vel denuntiare nullā non pōt niſi prius plene cognouerit de cauſa p̄ſentibus partibus ⁊ ita loquitur. §. pe. alleg. per Hoſt. Aliud eſt ab ſol uere cautiōe recepta, ⁊ aliud reuocare ſenten- tiam vel denuntiare eam nullam vt ipſemet Jo. an. dicit in nouel. Ratio diuerſitatis eſt quia in abſolutione que fit cautione recepta nulli parti preiudicaṫ nec aliqđ fit in effectu cōtra ſententiā excōicatoris: ſed contra qñ vult reuocare tanꝗ

¶Adde hic ar-
chidi.in.c.qui iu
bēte.xi.qō.iij.vbi
dicit qō ſatiſfa-
ctio nunꝗ dene-
gat excōicato,vt
hic.ſed venia in-
terdū bn̄ differt
vt ibi ꝛ in.c.ſi qs
aūt.xviij.diſ.Itē
adde ꝙ excōicat⁹
petēs ſe abſolui
etiā ī nō adiecta
cauſa audit:ſm
d.de Ro.in anti
quia.deci.lxxxv.
+ Sebaſti.Sapia.
a ¶Citare.Vide
Semi.i.c.roma-
na.§.ſentētias.de
ſenten.excō.li.vi.
Calde.in ɔſi.vij.
inci.an epſ.in ti.
de iureiurā.ꝛ in
ɔſi.j.in tit.de fe-
rijs.ꝛ Pe.de an-
cha.in ɔſil.cxcix.
ici.pdictis.Lau.
de rodul.in trac.
de vſu.q.cxxv.
b ¶An in abſolu
tiōe a ſnīa excōi-
catiōis aduerſa-
rius ſit citādus.
ꝛ adde qō no.do.
de ro.deciſio.ſua
ij.ꝛ Rom̄.in ſuis
ſing.in lr̄a.C.no
tabili quod inci.
ſine citatiōe.ꝛ ꝙ
no.do.Ant.in.c.
cuꝫ ceſſante.j.eo.
in.vij.co.ꝛ ō hoc
p Inn.in.c.pru-
dentiā circa fi.de
offi.deleg.in gl.
ſua ꝗ eſt ſup ver.
a iudice.ꝛ.d.ant.
in.c.dilectus.el.j.
in verſi.ad ſcōm
ō reſcri.ꝛ ad hoc
qō de abſolutio-
ne a iuramento
no.ipe do.Abb.
pa.poſt Inno.ꝛ
d.Anto.in.c.de-
bitores.de iure-
iur.Et qñ qs pe
tit a iudice vt de
claret quem inci
diſſe in canonem
ſi qs ſuadēte.an
debeat pars cita
ri vid do.de rot.
deci.iij.ſm ordi-
nē meū nouiſſi.ꝛ
qō abſolutio ab
excōi.poſſit fieri
parte non citata
eſt tex.in.c.olim.
de reſcri.quē pō
derat ibi.d.Ant.
in prin.ij.co.verſ.
no.hoc apertuꝫ.
Sed de hoc vide
per Bald.in.l.ſi
pacto quo penā
circa princi.C.de
pac.vbi alle.glo.

iniuſtā ſeu denūtiare nullā in hoc piudicat parti
aduerſe ꝛ tacite pnūtiat excōicatorē male pceſ-
ſiſſe qō nō dꝫ poſſe facere niſi pri⁹ de meritis ap-
pellatiōis cognouerit.ꝛ p hoc habes clariſſime
intellectū huius.c.ꝛ multorū iuriū.ſ.allegatoꝝ.
Vnū not.ꝙ do.Anto.hic aperte videtur reuo-
care id qō dixi poſt eū i.c.qōnis.ſ.e.dicit eñ pri
mo ꝙ iudex a quo pōt abſoluere per viā reuoca-
tiōis.poſtea dicit hoc ſibi nō placere q2 per hoc
ceſſaret appellatio reuocādo grauamē ꝛ ſic nul-
la remaneret dubietas,q2 non pōt ampli⁹ dici iu
dex a quo cū ceſſat appellatio.ad hoc.c.ſi a iudi-
6 ce.e.ti.lib.vj.¶†Supra viſum eſt an ꝛ quando
iudex a quo vel ad quē abſoluere poſſit ab excōi
catione,nunc quero de.q.quotidiana nūquid iu
a dex teneat citare[a] partē aduerſam ad actū abſo-
lutionis.Doc.cōiter tenēt ꝙ ſic,cū poſſit pretē
dere intereſſe,forte eñ expēſas quas fecit cōſeq
debet ante abſolutionē.de ſen.excō.c.cū venera-
bilib⁹.§.idē.li.vj.vel forte poſſit ptendere offen-
b ſam manifeſtā ita ꝙ ante abſolutionē[b] deberet
aduerſari⁹ ſatiſfacere,rōne ergo ſui intereſſe vo-
cari debet.arg.c.inter quatuoꝛ.de maio.ꝛ obe.iij.
q.ix.c.oīa.Simile cū reuocat miſſio in poſſeſſio
nem.vt no.in.c.qm̄ frequēter.§.in alijs.vt lit.nō
ɔteſt.Dicūt tñ doc.cōiter hic.ꝛ in.c.j.ō indi.qō
ſi de facto fiet abſolutio parte nō vocata,tenet.ꝛ
idē tenet Spe.in ti.de cōtu.§.ſi.verſi.ſed pone ex
cōicatus.vide etiā glo.in.c.excōicatos.xj.q.iij.q
videt limitare dicta doctorū hic.Vt pars ſit vo
canda ad actum abſolutionis qñ iudex excōica-
uit ad inſtantiā partis.ſecus ſi excōicauit ex ſuo
mero officio.ꝛ hoc dictū ſatis mihi placet.facit
quod in ſimili no.Bart.in.l.ij.ff.de eo qui in ius
7 voca.¶†Sed cōtra predicta adduco tex.nota
bilem in.c.romano.§.ſententias.eod.ti.li.vj.vbi
dicit ꝙ ſentētia excōicationis vel interdicti nul
laten⁹ eſt reuocāda parte nō reuocata.Et p illū
tex.arg.Jo.an.cōtra opi.predictā vt non teneat
abſolutio parte nō vocata,licet hic nullā mētio
nem.faciat de illo.§.nec etiā.do.Ant.ſꝫ ſimplici-
ter trāſeūt cū predictis.Sed reducendo ad ɔcoꝛ
diā multa iura diſtinguo qō aut abſolutio fit ab
ipſo excōicatore ſiue ſuperiore concurrente cum
eo ad actum iuriſditionis circa excōicacū.ꝛ tūc
tenet abſolutio parte nō vocata.tex.eſt maxime
iuncta gl.in.c.cū ab eccleſiarū.de offi.oꝛdi.Ra-
tio huius eſt q2 iſta abſolutio eſt act⁹ penitentia
lis,ideo ad ſui eſſentiā non exigit citationē.Se
cunda ratio ꝙ ſicut excōicatio ſine citatione la
ta tꝫ.vt in.c.ſacro.de ſenten.excōi.ꝛ no.xi.q.iij.in
ſum.ita ꝛ abſolutio tenere debet ꝛ fortius cū ſit
actus magis fauorabilis.vide tex.cū gl.in.c.ve
nerabilibus.§.vbi aūt.de ſen.excō.lib.vi.vbi tra
ditur regula generalis ꝙ abſolutio facta a iudi
ce ſuo quātūcūꝗ iniuſta tꝫ.ꝛ nō tradas obliuio
ni illū tex.ꝛ in hoc caſu intellige dicta docto.hic
ꝛ in.c.j.Quādoꝗ abſolutio fit a iudice ad quem
deuoluit iuriſditio ſolū via appellatiōis.exem
plū in archiepo q nō hꝫ iurſditionē regulr̄i ſub
ditos ſuffraganei niſi p appellationē.vt in.c.pa
ſtoralis.de offi.ordi.ꝛ hoc caſu dic ꝙ ſi nō ē ap
pellatū ad eū nō vꝫ abſolutio niſi recipiat appel
lationem ex pbabili cauſa emiſſam,tunc enim
abſolutio facta ab eo tꝫ etiā parte non vocata lꝫ
ſit iniuſta,q2 hoc caſu iudex eſt ꝛ per ꝗns proce
dūt rōnes alle.in excōicatore.ad hoc.c.p tuas.ꝛ
qō.ibi no.de ſent.excōi.ꝛ.d.§.vbi aūt.qui ppie
loquit de iudice ad quē.Ant vult ſentētiā excōi
cationis reuocare tanꝗ iniuſtā vel eā denūtiare
nullā:ꝛ nō pōt niſi partib⁹ vocatis:ꝛ ſi aliter fa
ceret reuocatio vl declaratio nō teneret.ꝛ hoc ca
ſū itelligo dcm̄.§.ſniās.ꝛ Jo.an.ibi nō eſt:q2 hoc
caſu eſt qua diffinitiue pnūtiare ſup ipſa excōi
catione ꝛ eſt actus iudicialis.nec cōpetit ſibi po
8 teſtas niſi prius examinauit cauſaꝫ.¶†Et hec
faciūt ad queſtionē quotidianā.nūquid abſolu
c tio a iuramēto[c] preſtito ſup aliquo ɔtractu fa
cto ab epo parte non vocata valeat in caſibus in
quibus pars debeat vocari.d.Ant.in.c.debito-

res de iureiurando tenet ꝙ ſic arguēdo p ſimile
de abſolutione facta ab excōicatione parte non
vocata.Sꝫ p predicta ego diſtinguerē:ꝙ aut cer
tū eſt iuramentū eſſe illicitum ex parte recipien-
tis ꝛ pcedit dictū ſuū:q2 hoc caſu clarū eſt epm
eſſe iudicē ſuū in abſoluēdo,p id qō not.Inno.
in.c.debitores.ſed vbi cōtractus ſuper quo iura
mentū fuit preſtitū in ſui ſerie nullaꝫ iniquitatē
cōtinet,lꝫ iniquitas allegaret per partē puto qō
9 nō teneat abſolutio parte nō vocata.¶†Quia c
regulariter eps nec etiā papa pōt abſoluere a li-
cito iuramento alteri preſtito.vt no.Jnn.in.c.cū
inter.p.de renun.ꝛ eſt glo.oꝛ.in.c.quanto de iure
jurā.ꝛ ibi plene dixi.ergo non eſt iudex in omnē
eueniū:ꝛ ſic anteꝗ cōſtet iuramentū eſſe illicitū c
nō pōt abſoluere ꝛ cōſtare nō poteſt niſi parte
vocata vt in.c.tū ex literis.de in integrum reſti.ꝛ
in.l.fi.C.ſi per vim vel alio modo.vnde preſuppo
ſito ꝙ iuramentū illicitū eſſet ꝛ receptuꝫ ex quo
tñ non cōſtat nō tenet quicquid facit q2 ignorat
id qō eſt fundamētum ſue iuriſditionis.ad hoc.
l.quero.ff.de eo qui pro tuto.vide notabilē theo
ricā.Bart.in.l.multum intereſt.ff.de condi.ꝛ de
mon.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dā.infec.hoc no.
10 ¶†Opp.cōtra tex.in.§.ſane.vbi dicitur ſeu pre
ſupponitur quem poſſe excōicari p cōtumacia
vel alia cauſa,hoc eñ videt falſum cū ab homi-
ne nūꝗ ſit ferēda excōicatio niſi pp̄ter cōtuma-
ciā.gl.eſt no.xj.q.iij.nemo.vbi dicitur qō nunꝗ
debet quis excōicari niſi qñ aliter corrigi nō po-
teſt.Sol,doc.aliqd tangūt hic ſed nō clare,vide
Jnn.in.c.ex parte.el.j.j.de verb.ſigni.in vlti.col.
Dic ad hoc clarius ꝙ eo qō ſemper contumacia d
dꝫ eſſe immediata cauſa excōicatiōis ſiue preceſ
ſerit delictum ſiue nō:debet prius ſemp moueri
vt ſatiſfaciat de hac contumacia immediata,in-
tellige ɔtraria qñ offenſa ſeu delictū eſt cauſa ex
cōmunicationis ſꝫ nō immediata.Et de hac im
mediata intellige iſtuꝫ tex.ꝛ conſimiles.Et ad-
de vnum not.dictum Jnno.in.c.ex parte.qō vbi
preceſſit cōtumacia etiam extraiucialis pōt ſe-
qui excōmunicatio ſine alia admonitione.per.c.
certum.xi.qōne.iij.ꝛ vide latius in.d.c.ex parte.
11 ¶†Opp.contra tex,ibi ſi maluerit aduerſari⁹.
videtur enim ꝙ non ad appellatum ſicut hic in
nuit pertinet facultas eligendi iudicē corā quo
cauſa tractetur ſed ad appellātem.ij.q.vj.ad ro-
manam.So.doc.vario modo ſoluunt hoc ſꝫ tu
dic vt no.in.c.cordi.e.ti.li.vj.in gl.in ver.petierit.
¶Item oppo.quod.§.de his.videtur eſſe ſuper
fluus:quia idem dicit cum priori dic qō primus
§.loquitur cū appellat aduerſarius iſte cum ap-
12 pellat excommunicatoꝛ.¶†In gloſſ.j.in fi.per
hoc Hoſti.infert quod ſi priuilegiatus excedat
poteſt ſibi iuſtitia denegari adducit.c.nuper.§.
fi.j.de deciſio.ſed non excedat ſecus.in.c.iiij.de
priuile.in fi.decre.ꝛ videtur hoc mirabile dictū.
ſed intelligo hoc modo quādo priuilegiatus de
linquit contra ſubditū alicuius iudicis etiā nō
vult ſatiſfacere vt poſtea ſibi petenti iuſtitiā de
alio ſubdito vel de eodem poſſit iuſtitia denega
ri per iudicem niſi primo ſatiſfaciat ꝛ eſſet exqui
ſitus modus pcedendi cōtra exemptos.ſed nō
credo procedere quando delictū ipſius non eſſet
13 liquidum.¶†In gl.ij.in fine.dic quod contra-
ria procedunt in iudicis ſecularibus.vt in.c.de-
cet prealleg.ſꝫ iudicia eccleſiaſtica poſſunt in ec-
cleſia exerceri.vt in.c.preceptū.alleg.in gloſſ.ꝛc.
14 ¶†In glo.in ver.contra debitum:ſine cōſilio
ꝛ conſenſu capituli,in eo quod gloſſ.exigit con-
ſenſuꝫ capituli in cōfirmationib⁹ electionū com
muniter damnantur a doctoribus.quia iura all.
in glo.ſolum exigunt conſiliū ꝛ non conſenſum
ꝛ maxima eſt diuerſitas inter conſilium ꝛ con-
ſenſum.vt in.c.j.ne ſede vacan.lib.vj.ꝛ in.c.cum
in veteri:de elec.vbi dixit hodie qualis exigat
d cauſe cognitio in confirmationibus[d] electionuꝫ
dic vt eſt hodie textus in.c.fin.de electio.libꝛ.vj.
¶In gloſſ.in ver.decdat.Jo.ex hac gloſſ.tres
rationes decidēdi ad tex.quare abſolutio poteſt
fieri

in.d.c.excōmun
catos.xi.q.iij.ꝛ p
d.Abb.Panoꝛ.
in.c.p tuas.circa
fi.verſi.conclude
poſt doct.de ſen.
excōi.ꝛ per Bal.
in.c.i.in pe.col.j.
cōmēto.de iudi.
¶Abſolutio a
iuramēto.Adō
Oldr.ɔſil.cxx.et
clxxvi.
Sebaſti.Sapia.
¶Iuramento.vi
de Rom̄.in ſing.
ccccclxxxiij.inci.
tu habes regulā
ꝛ late p Iaſ.in.l.
nec quicꝗ.§.vbi
decretum.col.ix.
ff.de off.pcōſul.
ꝛ leg.ꝛ p ro.i ɔſi.
ccccclxxxvij.inci.
circa propoſitā ꝛ
And.ſicu.in ɔſi.
lxxxv.in.iij.vol.ꝛ
d.Franc.curtius
in ɔſi.xliij.incip.
ſuper contingen
tia.col.penul.vbi
plene.
¶In confirma-
tionibus electio
num an reqratur
ɔſenſus ſui capi-
tuli.ꝛ de hoc per
glo.in.c.epo non
opꝫ.lx.diſt.ꝛ per
doct.in.c.ſi.in.iij.
co.de elect.in.vj.
ſꝫ tu limita.ꝛ de-
clara hic multuꝫ
eleganter:vt per
do.Ant.poſt do
cto.in.c.cū inter.
§.j.in.ij.col.de re
iudica.ꝛ vide qō
de hoc plene ſcri
pſit do.Bart.de
bel.in.c.nouit.in
vj.qō.de his que
fi.a prelatis.

fieri a iudice a quo. Prima rō qꝛ ſpeciale eſt ſententia excō.
qꝛ propter periculū timetur ne decedat in excōmunicatiōe:
qꝛ peccatū qn̄qꝫ eſt cauſa accelerādi terminos vite: ſic etiā ⁊
bonitas: ⁊ hoc ne mutetur intellect⁹ bonorū. intellige tn̄ nō
ſemper hoc contingere ſed qn̄qꝫ. nā ſi dictū glo. generaliter
eſſet verū null⁹ hō fere remaneret in mūdo: ⁊ vide ad intel-
15 ctū gl. pulchrū tex. in. c. ſi ex bono. alle. hic in glo. ¶ † Secū
da rō decidēdi qꝛ in his q̄ nō capiūt dilationē nō admittit̃
appel. vt puta qꝛ res eſt tempore peritura. multa exēpla pa-
tent in. l. fi. ff. de ap. reci. no. canoni. iſtam gloſ. Tertia ratio
ponit̃ hic in verſi. preterea que eſt magis generalis ꝙ iō pōt
iudex a quo qꝛ nil deperit aduerſario per hanc abſolutionē
cū ſibi cautū ſit per recept. cautionis ⁊ excōicato ꝓdeſt ne in
16 terim vitet̃ vel moriatur. ¶ Ex hac tertia rōne no. ꝙ iudex
a quo pōt omne id qđ tēdit in faciliorē exitū cauſe appella-
tiōis. Et vide qđ plene dixi in. c. cū teneamur. s̄. eo ſed tene
17 menti hanc particulā gl. iūcto tex. ¶ † In gl. in ver. cautiōe.
in fi. No. iſtā. gl. ſemper ex quo habes regulā ⁊ vnū caſum ex
ceptum a regula. Et hec eſt regula qđ abſolutio a qualibet
a excōicatione fiat cū cautione iuratoria[a] id eſt ꝙ abſoluend⁹
iuret ſtare mādatis eccleſie ſuper illa excōmunicatiōe. Ca-
ſus exceptus eſt ille cū fuit excōicatus: qꝛ noluit parere iuri
id eſt cū excōicōtio fuit lata ꝓ contumacia iudiciali. Et licet
doc. hic ſimpliciter trāſeant, tn̄ plenius diſtinguūt hāc ma-
teriā in. c. ex parte. j. j̄. de ver. ſig. vbi vide. Sed quo ad caſum
nō exceptū puto glo. optime loqui. Primo cū hic verſetur
intereſſe partis ⁊ habeat vim cuiuſdā miſſionis: vt in. c. qm̄
frequēter. in fi. vt lit. nō cōte. ſicut miſſio nō reuocatur niſi p̄-
ſtita cautione fideiuſſori vel pignoratitia, vt in autē. ei qui
iurat. C. de bo. auto. iud. poſſ. ⁊ in. c. j. j̄. de ſequeſtra. Ita nec
excōicatio debet relaxari niſi tali cautiōe preſtita. Itē cau-
tio de iudicio ſiſti eſt p̄toria. l. j. ff. de p̄to. ſtipula. Et regula-
riter oēs cautiōes pretorie debēt eſſe ſufficientes. vt in. d. l. j.
18 ¶ † Reſpectu regule no. dictū pulchrū ꝙ vbicunqꝫ timet̃
ne abſoluēdus veniat contra iuramētū non ſufficit iurato-
ria cautio. ita cōmuniter no. doc. in. c. fi. de reſti. ſpo. ⁊ in. c. ad
reprimendā. de offi. ordi. Adde ad predicta. c. j. de do. ⁊ cōtu.
lib. vj. ⁊ facit glo. in. c. queſtioni. ⁊ qđ ibi dixi. s̄. eod.
1 ☞ Excōicatio ſiue ſuſpenſio non debent ferri niſi prius mo
nitio premiſſa. 2. 3. 4.
Appellans ſi in termino ſibi prefixo non proſequit̃ appella
tionem, iudex a quo reaſſumit iuriſditionem.
Appellās ſi neglexerit proſeq appellationē ⁊ ipſa appella-
tus proſequit̃ cōdemnat̃ in expēſis ipſi proſequēti. 10. vide
infra. nu. 14. vbi quis iudex facit iſtam condemnationem.
2 Excōicatio non fertur ab homine niſi per contumaciā in nō
parendo in iudicio vel in non ſatiſfaciendo.
3 Suſpenſio anteq̄ ferat̃ requirit monitionē, qn̄ quis ſuſpen
ditur ob contumaciam, ſecus ſi propter delictum. 4.
5 Clericus poteſt ſuſpendi ab officiis diuinis ꝑpter delictū.
6 Excōicatio pōt ferri ab hoīe nulla monitiōe premiſſa quan
do ius fulminat ipſam ipſo facto propter aliqđ delictum. 7.
8 Excōicatus a iure pōt pro eodem delicto ab homine ꝑnū-
tiari excōicatus citra aliam contumaciam, ⁊ quare.
Pena certo modo terminata a iure pōt minui vel augeri p
ipſum iudicem pro aliquo delicto.
9 Appellari non poteſt contra ſtatuta eccleſiaſtica, nec a pena
imponenda ſm̄ aliquam regulam vel ſtatuta.
11 Abbas poteſt puniri monachos ſuos ſine conſenſu capitu-
li qꝛ ipſe ſolus habet poteſtatē inſolidum in monachos.
12 In notoriis que forme citandi obſeruant̃. vide remiſſiue.
13 Excōicatio lata ſine monitione tenet. fallit vt hic.
15 Debitor egenus tūc luit in corpore qn̄ reſpectu ſui id qđ ve
nit ſoluendum eſt pena, ſed reſpectu creditoris eſt intereſſe.
16 Clerici beneficiati non habentes aliquid in patrimonio, an
dicantur habere proprium.
Propriū q dicant̃ nō habere ad vitādā penā de qua in tex.
17 Clerici an faciant ſuos fructus beneficiorum ſuorum. 18.
19 Tutor prelatus ⁊ quilibet alius adminiſtrator ſi mouerunt
litem iniuſtam ⁊ ab hoc condemnentur in expenſis debēt il
las ſoluere de ſuo. 22.
20 Clericus litigans ſi condemnetur in expenſis, an ſoluet il-
las de redditibus ſui beneficii an de ſuo patrimonio.
21 Delictum prelati communicato conſil. cum capitulo: nocet
eccleſie preſertim in iudicio.

1 **Reprehenſibilis.** ¶ † Prelatus ſubditū
ſuſpēdere vel excōicare non debet niſi monitiōe
premiſſa, nec ſubditus contra diſciplinā eccleſia-
ſticā appellare maxime ſi eſt religioſus. hoc primo. Iudex a
quo prefigit terminū appellanti ad appellationem ꝓſequē-
dum intra quē ſi non proſequitur iudex. a quo reaſſumit iu-
riſditionē. hoc ſecūdo. Appellans vero non proſequēs ap-
pellationem ſuā condēnatur in expēſis appellato proſequē
ti. hoc tertio. Et quinqꝫ ſunt dicta tex. ſcđm ibi, nec ſubiecti.
tertiū ibi: ſi vero. quartū ibi: ſi autē. quintum ibi: precipue.
¶ Caſus literalis. Quia prelati nimiū prōpti erant ⁊ faci-
les ad excōicandū. ⁊ ſubditi promptiores ad appellandum
volens lateranenſe concilium prouidere ſuper his tā ſubdi
tis q̄ prelatis ſtatuit ꝙ prelati ſuſpenſionis vel excōicatio-
nis ſententiam nullatenus proferant in ſubditos niſi cano-
nica monitione premiſſa, niſi forte talis ſit culpa que ipſo fa
cto ſuſpenſionem vel excōmunicationem inducat, nec ſubie-
cti contra diſciplinam eccleſiaſticā appellare preſumant ſed
ſi q̄s pro ſua neceſſitate appellauerit cōpetēs ſibi terminus
prefigat̃ ad proſequendā appel. ꝙ ſi intra terminū nō fuerit
proſecut⁹ extunc epiſcopus autoritate ſua vtatur. Si autem
aliquis appellauerit, ⁊ ille contra quē fuerit appellatum ve a
nit: illi vero q appellat venire neglexerit ſi ꝓpriū habuerit
in expēſis alteri condēnetur vt hoc ſaltē timore pterrit⁹ nō
facile q̄s appellet. In fi. dicit ꝙ religioſi cū fuerint pro ſuis
exceſſib⁹ corrigēdi contra regularem diſciplinam nō appel-
2 lent. Ber. ¶ † No. j. vnam regulā generalē ꝙ ſentētia excōi
cationis vel ſuſpēſionis nunq̄ eſt ferēda ab homine niſi ca-
nonica monitiōe p̄miſſa. ⁊ ſic elicitur illud quod excōicatio
nūq̄ eſt ferēda ab hoīe niſi pro cōtumacia ſiue in non paren
do in iudicio ſiue in nō ſatiſfaciēdo. xi. q. iii. epi. ⁊ ibi gloſſa.
Hodie adde qđ habet̃ in. c. j. de ſen. excō. lib. vj. vbi idē diſpo
nit̃ de interdicto eccleſiaſtico ⁊ debet in ſcriptis ferri vt ibi.
3 ¶ † Sed limita predicta ⁊ tex. ſm̄ vnum peregrinum dictū
b Inn. qđ nō ſolet cōiter allegari in. c. j. de exceſ. prela[b]. vt re-
ſpectu ſuſpenſionis p̄cedat iſte tex. requirēs monitionē qn̄
ſuſpēſio fert̃ ꝑpter contumaciā ſecus ſi in penā delicti, quia
tūc fruſtra fieret monitio cū opꝫ eū luere penam delicti com
miſſi. nā ſuſpēſio ſepe fit propter delictū. vt in. c. tam literis.
s̄. de teſtib. q. iii. in loco. ſecus in excōicatione qꝛ illa nunquā
fert̃ ab hoīe ꝑpter delictū: ⁊ q̄ cito vult ſatiſfacere illico dꝫ
4 relaxari. xi. q. iii. nemo. ⁊. c. illud. ¶ † Etidē ꝙ nō requirat̃
hoc caſu monitio tenuit Inn. in. c. ad hec. qm̄. j. eo. vbi dicit
ꝙ excōicatio interdictū ⁊ ſuſpenſio equiparant̃ in multis: ⁊
preſertim in hoc vt debeat procedere monitio niſi quando
ſuſpenſio fieret in penā delicti. Hoſt. tamē ibi hoc approbat
reſpectu ſuſpenſionis fiende a canone ſecus ſi a iudice: quia
tūc requiritur monitio ſm̄ eſt. alle. c. ſicut. de coha. cle. ⁊ mu.
Mihi placet indiſtincte dictum Inn. ⁊ p eo v̄r tex. in. d. c. tā
literis. de teſti. vbi papa ſine monitiōe impoſuit penā ſuſpē
ſiōis. ergo ⁊ alii hoc facere poſſunt. de re iud. in cauſis. Ad
idē allego. c. romana. §. ſed nec in ſpecie. de ſen. excōmunica.
li. vi. vbi licet prius dixiſſet de ſuſpēſione excōicatione ⁊ in-
terdicto poſtea tn̄ dum tractauit de offenſis ſeu culpis pre-
teritis vel preſentibus ſolū ꝓhibet excōicationem ferri ſine c
monitione quaſi ſecus ſenſerit de interdicto vel ſuſpenſiōe.
quod no. ⁊ ꝙ reſpectu monitionis premittēde equiparent̃
iſte ſnie regul̃r: vide bo. tex. in. c. ſtatutū. de ſent. excōi. lib. vj.
5 **Additio.** ¶ † Et no. ex illo. d. Inno. iudicē poſſe
in penā ob delictū ſuſpēdere clericū ali
6 officiis diuinis. ¶ † Scđo no. ꝑncipaliter ꝙ vbicunqꝫ ius
fulminat excōicationē ꝑpter delictū tūc iudex pt̃ delinquē
tem excōicare ſine alia admonitione. ⁊ eſt text. apertus ſm̄
lec. abbatis quam neſcio alibi. ⁊ ꝑpter hoc dicit ſe excuſaſſe
quendā abbatē qui excōicauerat monachū ſuum ſine moni d
tione qui exiuerat clauſtrū ſine licentia: ⁊ repertus fuit ſta-
tutū in monaſterio ꝙ ob hanc cauſam fulminabat excōmu
c nicationē ipſo facto[c] ¶ † Ex hac lec. no. vnum ſingulare in
7 quo habes excōicationē poſſe ferri ſine aliqua admonitiōe
d qn̄ ius excōmunicat[d] propter illud delictū quaſi nil noui
8 videatur facere iſte iudex. ¶ † Sed ex hoc nota. aliud mira
bilius ꝙ excommunicat a iure pro certo delicto poteſt ſupe
rior iterū excōicare ꝑ eodē delicto aliter nō iterato nec cōtu
macia aliter de nouo cōtracta. vt hic clare colligit̃ intelligen
do illā dictionē niſi poſitā ī tex. ꝓprie facit iſte tex. qđ iudex
poteſt alterare ⁊ augere penā a iure determinatā pro certo
delicto. ⁊ videtur tex. in. l. qđ ergo. §. pena grauior. ff. de his
qui no. infa. vbi Barto. hoc tenet expreſſe ex certa cauſa. fa-
cit. l. aut facta. §. fi. ff. de penis. ⁊ per hec dicta iuris ciuilis de
fendo hāc lec. Abb. Hoſti. intellexit iſtū tex. qn̄ iudex vult
denūtiare excōicatū a iure vt non requiratur monitio ſi fa-
ctū eſt notoriū. ¶ No. bene ſuam lect. que eſt vera in ſe: dixi
latius in. c. peruenit. s̄. eod. lectu. Abb. magis cōuenit litere.
Quid aūt operetur tūc ſcđa excōicatio. vide bo. glo. in. c. ita

zacharias.
a ¶ Cum cautiōe
iuratoria. Adde
an fieri poſſit pte
nō citata ſi pars
offerat cautionē
de ſtādo iuri vel
de ſatiſfaciendo
pti. vide Spe. in
ti. de ꝯtu. §. nunc
dicamus. verſ. ſꝫ
pone. ⁊ ver. ſeq. ⁊
ibi q̄d ſi q̄s ſe ab
ſentet vt abſolu-
tionē differat. et
qualiter tūc fiat
abſolutio ibi d̄r ⁊
per Inn. in. c. pru
dentiā. in pe. col.
in gl. in ver. mali
tiā. s̄. de off. dele.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ In ca. j. de ex-
ceſ. p̄la. Vide ibi
Abb. idē tenētē
⁊ Abb. in. c. ii. in
prin. j̄. de cle. exc.
miniſt. ⁊ qn̄o. ꝑ-
cedat tex. iſte de-
clerat Ro. conſi.
ccccLxxxii. inc. i ca
ſu premiſſo. col.
fi. x. tertio dico.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Ipſo facto.
Quid importēt
illa verba ipō fa-
cto tradit Fel. in
c. rodulphus. co.
xxii. ver. mos ipō
iure ipō facto. s̄.
de reſcrip. vbi di
cit ꝙ p̄dicta ver-
ba ſunt late ſnie.
d ¶ Ius excōicat.
Adde Lap. alle.
lxxiii. et an reli-
gioſus excōicāt
ſubiectum moni
tiōe nō p̄miſſa in
currat irregulari
tatē. vid per eun
dē alleg. xii.

6 quoꝛūdam.de iude. ⁋ † No.iij.ꝙ appellatio interpoſita cō-
tra diſciplinā eccleſiaſticam.i.cōtra ſtatuta eccleſiaſtica non
valet. Itē ſi religioſus appellat a pena infligēda ſm regulaʒ
ſuam, vel ſm ſtatuta hominis.nam illa ſunt eis leges ad hoc
10 ca.ad noſtram.ſ.e. ⁋ Quarto not.ar.op.ꝙ non proſequens
appellationē ſuaʒ licet fuerit fruſtratoꝛia non punitur pena
extrinſeca de iure canonico,ſed fit ꝯdēnatio expenſarū.vide
11 qđ dixi in.c.ij.ſ.eo.ꝛ in.c.cū parati. ⁋ † Ultimo no.hic arg.
ꝙ abbas nō ponit ſubditū ſine conſenſu capituli ſui.hoc tñ
cōiter pꝛobatur qꝛ ſolus abbas habet poteſtatem inſolidum
circa monachos.vt in.c.ad noſtrā.ſ.eo.plene not.Io.and.in
c.Ioānes.de regu.vide bo.tex.in.c.nullū.xviij.q.ij. Ad iſtuʒ
tex.reſpondetur ꝙ nō loquitur de pena inferēda a pꝛelato ꝛ
capitulo ſed de pena inferenda a pꝛelato ſtatuta per pꝛela-
tum ꝛ capitulum:qꝛ ſepe vltra regulam religioſi faciūt ſibi
ſtatuta vt in.c.ad noſtram.ſ.eo. Not.ſm hanc ſolutionem ꝙ
etiam illam penā ſtatutam cōi cōſenſu ſolus abbas infligit.
⁋ Reperio aliū intellectū ad iſtum tex.in loco extraneo vcʒ
in.c.j.de ſen.excō.li.vj.per Ioā.an.poſt alios vt pꝛocedat iſta
a litera qñ pꝛelatus eſt nimis ſeuerus in coꝛrigēdo[a], ꝛ tunc ad
hibeat capituli cōſenſum,ſed certe hoc eſt diuinare ad iſtum
tex.licet ſit equū nullibi tñ de iure pꝛobatur.nā pꝛomptum
eſt remediū cōtra pꝛelatos ſeueros ſcʒ p appellationem.nam
hic ſolū tollit appellationem contra regule diſciplinā.ſecus
aūt ſi ponit pꝛelatus religioſum iniuſte ꝛ contra regulaʒ,qꝛ
tunc bene poteſt ab eo appellari ad ſuperioꝛem.vt in.c.ad no
12 ſtram.ꝛ ibi dixi.ſ.eo.ꝛ ſatis pbat̃ hic a cōtrario. ⁋ † In gl.
j.ibi,trina vel vna peremptoꝛia pꝛo oībus vide pꝛacticam in
c.conſtitutionem.de ſen.excō.lib.vj.in fin.vbi ponit̃ pꝛopꝛie
qualis dʒ eſſe monitio que debet pꝛecedere.ꝛ vide bo. gloſſ.
que ponit diuerſas foꝛmas citādi notoꝛio vbi res apta eſſet
pꝛeſens,ſufficit vna monitio,vide p Arch. xxiiij.q.iij. de il-
licita.per doc.in.c.dilecto.de ſenten.excō. lib.vj. ⁋ In ead.
ibi de canonica admonitiōe,melius dixiſſet gl.de euangeli
ca monitiōe.nā.c.nouit.alle.in gl.non tractauit de canonica
13 admonitione ſed de euāgelica. ⁋ † In gl.ij.ibi tenet tamen
b no.glo.ex qua habes ꝙ excōicatio[b] ſine admonitione lata te
net.ꝛ idem not.gl.xj.q.iij.in ſum.ij.q.j.in ſum.pꝛobat̃ in.c.ſa
cro.de ſen.excō.qđ pꝛocedit etiā delegato,vt not.Innoc.in
c.illud.de cle. excōica.ꝛ in.c.pꝛudentiā.de offi.dele.vide gl.
in.c.ſacro.pꝛealle. Et inquantuʒ glo.excipit hic duos caſus,
dic ꝙ illi caſus nō recte excipiunt̃ a regula,qꝛ non loquit̃ qñ
monitio pceſſit:ſʒ vide vnū caſum vere exceptum in.c.ita ſta
tuim⁹.de ſen.excō.lib.vj.vbi nō tenet excōicatio lata in par-
ticipātes cū excōicato monitiōe nō pꝛemiſſa.ꝛ ille text.opti
me pꝛobat ſententiā tenere in aliis caſibus,arguendo p locū
a ſpeciali.ꝛ illud.c.ſtatuimus.eſt reſtringendū put ibi not.p
Abb.ꝛ Io.an.ſic intellige glo.in.d.c.ſacro.que videt̃ ſibi cō
trariari.ſed optime loquitur diſtinguendo ſcđm pꝛedicta.
14 ⁋ † In glo.in verſi.ſi quid pꝛopꝛiuʒ ibi.j.eo.nota.vbi hoc
expediat̃ latius.ꝛ in.c.ſepe.j.eod.titu. Sed circa hoc ꝛ circa
tex.oꝛit̃ dubiū quis faciet iſtam condemnationē expenſarū.
vide Fede.cōſi.cxxxj.ꝛ vera concluſio eſt ꝙ ſi iudex ad quem
pꝛonuntiabit male appellatum,indubie faciet condemnato
nē expenſarū.c.vt debitus,j.eo. Si vero plene nō cognouit
ſe pnūtiauit appellationem eſſe deſertā ꝛ ſe nō eſſe iudicem
cōpetētē idē eſt dicēdū,qꝛ ex quo fuit iudex in cognoſcendo
an ſua eſſet iuriſditio:ē etiā iudex in acceſſoꝛioꝛio vt ꝯdēnte
temere litigantē in expenſis.vide tex.no.in cle.j.de reſcrip.vi
de bonā gl.in.c.vlt.eo.tit. Si vero iudex ad quem nunꝙ fuit
adit⁹,ſed iudex a quo reaſſumpſit iuriſditionē deſerta ap-
pellatione tūc ipſe faciet hanc cōdēnatoꝛiā,ꝛ agetur ad iſtas
expenſas non ſolum officio iudicis ſed cōditione huius de-
15 cre.ꝛ hoc vltimū videt̃ pbare iſte tex. ⁋ † In fi.gloſ.not.gl.
ex qua habes ꝙ ibi id qđ eſt ſoluendū eſt pena reſpectu eius
q debet ſoluere:ſed reſpecctu illi⁹ cui dʒ ſolui eſt ītereſſe,tūc
pꝛopter inopiā debentis ſoluere fit cōdēnatio in penam coꝛ
poꝛalē,vt hic iūcta gl.pꝛobat̃ in.c.fi.ſ.de dolo ꝛ contu. vide
16 Hoſtiē.in.c.fi.de reſcrip. ⁋ † Sʒ circa pdicta ꝛ text.dubita-
tur quis dicat̃ nō habere ppꝛiū vt ſic euitet condemnationē
expenſarū.doc.ponūt exēplū in religioſis.xij.q.j.nō dicatis.
Item in illis qui ex toto ſunt impotentes ad ſoluendum.
17 ⁋ † Secus dicūt in clerico habente beneficiū licet non ha-
beat patrimoniū:dicūt em̃ hoc caſu ꝛ pꝛincipaliter Hoſtien.
ꝙ cōdēnabitur ꝛ ſatiſfaciet de redditibus beneficij dummo-
do eccleſia enoꝛmiter non ledatur.alle.cap.peruenit.de fide-
iuſſo.nec debet ſm eum haberi ratio confuſionis ꝛ inopie
ipſius delinquentis quaſi velit dicere qđ nō dimittetur ſibi
vnde viuat,ſed ſimpliciter debet ſatiſfieri pꝛout hic dicitur
alleg.fit̃ in epō ſimplr̃ vaſallo ꝯmittēte feloniam:id eſt deli-

a ⁋ In coꝛrigēdo. Facit qđ qñ iudex eſt nimis ſeuerus in coꝛrigēdo pōt ꝑpter nimiā ſeueritatē et ſeuitiā repelli ab officio.ita ſingu. Bar.in.l.j. in vltimis x̃bis.ff.de iure patr. ſequit̃ do.Iaſ.in addi. ad Chꝛi.poꝛ.iſti. de his q̄ ſunt ſui vel al ie.in.in.ij. addi.qđ eſt not. Aeneas đ falco. Sebaſti.Sapia.

b ⁋ Excōicatio.vide Rotā deci.x. ſub ti.de ſen.exc. inci.no.ꝙ excōicatio in antiqs ꝛ in nouis. deci.ij. incip.itē ſi ꝯmittatur.ver.ſed pone Imol. in.c.fi. col.pe.j. de p̄bē.

c ⁋ In vita ſua. Adde Ro.cōſi. cclxxiij. Oldra.

d ⁋ Et teſtari.adde Bal.cōſi.ccclxxiiij.lib.ij. Sebaſti. Sapia.

e ⁋ Bñficiati. An cleric⁹ teneatur de redditib⁹ beneficij vtraꝙ facere pōt late tangit.d.Alex. in.l. cēturio.ff.de vulga.ꝛ pupil. Moder.in.l.miles.ff. de re iudi. Abb. in.c. odoard⁹.ſ. de ſolutio.

f ⁋ Noie. eccleſie. Adde Ro.cōſi. ccclxix.

c ctum contra dñm feudi. Nam pꝛiuat̃ in vita ſua[c] illo feudo
qđ eſt de mente ipſius.vt in.c.ſi cleric⁹ vel epſ.de ca. con.in
li.feu.hanc opi.ſequit̃ do.Anto.qcquid ſenſerit Archi.in.c.
ſtatutū.de reſcrip.lib.vj.ꝛ videtur ſequi do.Ant.diſtinctio
nem glo.in.c.pꝛeſenti.de offi.oꝛdi.lib.vj.vbi gloſſ.diſtinguit
an ꝛ quando clerici faciant fructus ſuos quaſi de illis quos
facit ſuos teneatur ſatiſfacere pꝛout hic dicitur.ſecus de his
quos nō facit ſuos.ꝛ in veritate voluit Hoſtien.licet hoc nō
18 declaret latius ponit.d.c.peruenit. ⁋ † Aduerte qꝛ veritas
huius queſtionis dependet ab alia. Nunquid clerici faciant
fructus beneficioꝛum ſuoꝝ vt poſſint diſponere ad libitum
d ꝛ teſtari.[d] Ego ſemper tenui cōtrariam ſentetiam ſequendo
Archi.in loco pꝛealle.ꝛ Ioā.de lig.in cle.gratie.de reſcrip.ꝛ
19 dicam in.d.c.peruenit. ⁋ † Uide bo. tex.iuncta gl.in.l.non
eſt ignotū.C.de admi.tuto.vbi ſi tutoꝛ inſtituit litem calum
nioſam tenetur ſoluere expenſas de ſuo ꝛ non de bonis pu-
pupilli,licet egerit nomine pupilli. Item dicit glo.ſingula-
ris quam tenebis ſemper menti,quia ſaltem nemo poterit il
lam negare qñ eſt talis pꝛelatus qui non facit fructus ſuos
vt epiſcopus vel alius pꝛelat⁹ religioſus ꝛ ſimiles. Aduer-
te tamen quia plus illa gloſſa. vt non ſolum condemnetur
etiam quando inſtruit litem calumnioſam nomine pꝛopꝛio
20 ſed etiam nomine eccleſie ſue. ⁋ † Et cōclude ꝛ lati⁹ clari⁹
pꝛedicta ſic,ꝙ aut clerici condemnentur in expenſis in cauſa
pꝛopꝛia aut in cauſa quam agitaret nomine eccleſie. Pꝛimo
caſu indubie mandatur executioni i nbonis patrimonialib⁹
ſi qua habent vt hic ꝛ facit.c.de multa.de pꝛebē.iūcta glo.in
ver.đ ſuis.ſi x̃o nō hñt bona pr̄imonialia ſʒ bñficia ſic tunc
reſpectu eoꝛū reddituū q debent ꝯuerti in vtilitatē eccl'ie nō
dʒ executio fieri p regulā delictū pſone.de reg.iu.li.vj.ꝛ ſen-
tit Hoſt.hic. Sʒ reſpectu illoꝛū reddituū q dñt cōuerti ī vti
litatē pſone ipſoꝛū clericoꝛū eſt dubiū.ꝛ tenēdo opi.quam.ſ.
tenui:credo etiā ꝙ ad tales reddit⁹ nō debet manus extēdi.
ꝛ rō qꝛ eccleſia tenet clericos alere ad ſui decoꝛē nec tenetur
ſuas cōdēnatiōes ſoluere. Uñ ſi cleric⁹ nō venit alend⁹ non
tenetur eccleſia aliquo cōtribuere. Debet em̃ clericus parti
cipare de bonis eccleſie quaten⁹ indiget ad neceſſitatem ſui
vict⁹ ꝛ nō aliter.vt in.c.epſ.x.q.ij.ꝛ.xij.q.j.ſ.fin.cū.ſequen.ꝛ
vide de hoc qđ dixi in.c.olim.ij.de reſt.ſpo.ꝛ in.c. peruenit.
de fideiuſ.ſed attenta conſuetudine generali ſm quam cleri-
e ci perſonaliter beneficiati[e] faciunt fructus ſuos iuxta diſtin
ctionem glo.d.c.pꝛeſenti.poſſet admitti opin. Hoſtien.dum
modo clerici nō mēdicarēt,quia hoc redundaret in oppꝛo-
bꝛium eccleſie.xciij.diſtinc.diaconi.ꝛ ſic indirecte puniretur
eccleſia quod fieri non debet.arg.regule delictum pꝛeallega.
21 ⁋ † Aut clerici litigarūt nomine eccleſie[f],ꝛ tūc aut colle-
f gialiter ꝛ mandatur executioni in bonis eccleſie quia deli-
ctū pꝛelati cōmunicato conſilio capituli nocet eccleſie:pꝛe-
ſertim in iudicio ſaltem in hac condēnatione.pꝛo quo alle-
go caſum in.c.j.de do.ꝛ contu.vbi hoc pꝛobat̃ etiā in reli-
gioſis.facit qđ leg.ꝛ no.in.c.ij.de oꝛdi.cog.ꝛ in dicta regu-
22 la delictū. ⁋ Aut litigauit ſolus pꝛelat⁹ ꝛ tūc ipſe condē-
nari debet in expenſis de ſuo,vt tex.iuncta gl.in.d.l.nō eſt
ignotum.C.de admi.tuto. Non enim videtur ſibi mādatū
vt cauſam iniuſtam pꝛomoueat.vt.l.ſi pꝛocura.ff.de condi.
inde. Et idem eſt in omni adminiſtratoꝛe generali agitāte
ſeu litigante ſine iuſta cauſa vt ibi not.dicit Barto.ſi vero
pꝛelatus non habet vnde de ſuo ſoluat ſatis poteſt dici qđ
dixi in pꝛimo membꝛo.

Additio ſecunda. Et hec ſufficiant ad hunc articulum que no.diligenter ꝛ tene ſemꝑ menti quia ſunt vtilia dicta.

1 Iudex a quo cognoſcit de cauſa,ſi appellans non pꝛoſecutus eſt in termino ſuam appellationem.

2 Terminus ad appellationem pꝛoſequendam nō pōt dari a iudice a quo.ꝛ eſt in arbitrio ſuo dare vel non ꝛ ſi dat vel non dat non grauat partes.

3 Iudex recuſatus poteſt cauſam alteri committere.

1 **AD hec.** ⁋ † Iudex a quo nō obſtante appellatione cognoſcit de cā ſi appellans nō pſequitur.hoc pꝛimo. Iudex vt ſuſpectus recuſatus pōt alteri cauſaʒ cōmittere hoc ſecundo ſm vnum intellectum.de hoc tamē vltimo dic vt plene dicam in.c.cum ſpeciali.j.eodē.dico pleniſſime in rep.e.c.ſi quis cōtra clericū.de foꝛo cōpe.duo ſunt dicta. Secundum ibi:aut ſi. ⁋ Caſus literalis. Uertēte cauſa inter aliquos coꝛam iudice oꝛdinario vna partium appellauit nec appellationem pꝛoſequebatur. Iudex conſuluit papā quid agendū eſſet. Rñ.pa.ꝙ debet appellantē appellatione remota compellere appellationē ſuam pꝛoſequatur

intra

☞Sebaſt. Sapia.
a ¶Eſt ergo. vide
ad hec q̄ copioſe
no.do.Feli.in ca.
exceptionē.co.iij.
§.ō exceptio. vbi
põit qūo cogno
ſcatur que ſint ī
mero arbitrio iu
dicis ⁊ que non.
b ¶Itē φ in ap-
pellatione inter
locutoria haben
te vim diffiniti-
ue nō ſit expri-
mēda cā.tʒ Bal.
in.l.in minorib⁹.
C.de his quib⁹
vt indig.cir. me-
diū.⁊ Bal.i.l.j.
C.qñ ꝓuo.nō ē
nec.⁊ ideʒ ſentit
do.Ant.in.c.cū
ceſſante.viij.col.
ꝟ.ex his decidi-
tur.j.eo.nō dicit
cle.appellāti nō
habere locum in
ſnīa appellatio-
nis deſerte ⁊ pro
horū limitatiōe.
vide Fede.in ꝯſ.
clxxxij.quem re-
fert.d.Abb.in.c.
tuā.vltra med.ō
or.cog.⁊ vide ibi
do.Anto.in.vij.
co.⁊ adde hic eū
dēi.d.c.cū ceſſan
te.in.v.col.vbi di
cit qō de interlo
cutoria hñte viʒ
diffinitiue idē iu
dicādū ē φ ō dif
finitiua ad hoc
vid qō no.d.Ab
bas poſt cal.i.c.
ad diſſoluendūʒ
circa prin.de de-
ſpon.ipu.Itē ad
de hic Imo.poſt
Ang.in.l. ſi ſic.ī
prin.ff.de lega.j.
vbi dicit φ ſtatu
tum loquens de
mera diffinitiua
hʒ locū in iterlo
cutoria habente
vim diffinitiue.ō
quo ēt dicit ha-
beri p Ang.in.l.
ſtipulationū a-
lie.ff.de ꝟ. obli.
Et qō iterlocu-
toria hñs viʒ dif
finitiue nō regu
lež vt mera īter-
locutoria,ſʒ po-
ti⁹ vt diffinitiua
tʒ Imol.in.l.ſti-
pulationū alie.ī
princ.⁊ alle. Jo.
and.in hoc.c.pro
quo vide gl.i ꝟ.
ad nos reputatā
ſing.in.c.j.de ele.
in.vj.⁊ oīno do.
ſup eo. ⁊ cū hac
opi.cõcor.do.de
Rot.dec. lxxxij.

intra terminum ſibi prefixūʒ,vel vt ſtet iuri co-
ram ipſo hoc eſt corā ſuo iudice.In fi.dicit ſi ali
qua partiū iudicē habet ſuſpectū te inſiſtēte iu-
2 dicē eligat q cauſam dirimat.Ber.¶†Not.j.ibi
fas tibi ſit.φ iudici a quo,nō imponitur neceſſi
a tas prefigēdi terminū ad appellandū.Eſt ergo[a]
in facultate ſua vtruʒ velit prefigere terminū vel
dū relinquere diſpoſitioni iuris cōis hoc probat
illud verbū fas.nō eñ importat neceſſitatē ſicut
nec verbū põt.l.ſepe.⁊.l.generaliter.ff.de offi.pſi.
⁊.c.cōſuluit.de offi.dele.⁊ hoc tenet Hoſt.hic ⁊
in hoc tene mēti iſtū tex.Nō ergo iudex grauat
partē prefigēdo vel nō prefigendo cū ſit in mera
facultate ſua.puto tamē φ vbi eſſet ſuſpicio ap-
pellationis fruſtratorie φ iudex peccaret nō p̄fi-
gēda terminū qꝛ debet obuiare malitijs hominū
qui qñ appellāt vt differāt litē per annū vel bien
niū.alleg.tex.j.c.pxi.in ver.mādam⁹. facit.c.per
3 uenit.ſ.e.¶†Scđo not.in ver.aut ſi.φ ſi iudex
excuſat⁹ nō vult cōtendere de iuſtitia recuſatio-
nis nō deuenit ad electionē arbitrorū.ſed poteſt
ipſe partes cōpellere vt iudicē eligāt cui ipſe cō-
mittit vices ſuas.⁊ iſte eſt vnus intellect⁹ huius
litere poteſt ſcđo intelligi φ debent partes elige
re iudicem id eſt arbitrū qui dirimat queſtionem
ſuſpitionis.ſed de hoc dicendū eſt vt dicam in.d.
c.cum ſpeciali.j.eo.tit.
1 ☞Canonicus poteſt cogi vt faciat reſidentiam
in eccleſia vbi habet prebendam,poteſt tñ cleric⁹
a tali coactione aliquo caſu appellare.6.10.
2 Canonicus de iure cōi teneř perſonaliter reſide-
re vbi habet prebendam an autem valeat cōſue-
tudo vt poſſit per alium ſeruare.vide remiſſiue.
3 Clericus nō faciens reſidentiam in ſuo beneficio
ſufficit φ extraiudicialiter moueař ⁊ poſtea po-
teſt facto ſpoliari beneficio.
4 Appellari poteſt a precepto ſeu monitiōe extra
iudiciali.
5 Iudex a quo poteſt ſtatuere terminū appellāti
quando contra eum eſt preſumptio qō calūnio-
ſe appellauerit.
7 In appellatione ab interlocutoria habente vim
diffinitiue,an ſit opus inferere cauſam.6.
8 Interlocutoria habēs vim diffinitiue:an regule
tur ſm naturam diffinitiue. Quedam exempla
circa interlocutoriā habentē vim diffinitiue.9.
9 Appellatio ab interlocutoria quare requirit cau
ſe expreſſionem.
11 Appellař de iure ciuili ab interlocutoria quādo
poſt ipſam non expectatur alia diffinitiua.

Peruenit. Si canonic⁹ ad
reſidētiā monit⁹
appellat,ſtatuitur ſibi termin⁹ ad ap
pellationē ꝓſequēdam:⁊ interim de-
ſeruitur beneficio per vicariū de fructib⁹ benefi-
cij ſuſtentādū.⁊ ſi appellationē non proſequitur
vel reſidentiā nō facit priuař prebēda.In primo
poniř deciſa cōſultatio.ſcđo reſpōſio ibi,cū aūt.
que tria facit que p ſe patent.¶Caſus literalis.
Ep̄s ſaliſburgeñ.monuit Guil.canonicū ſuū vt
in eccl'ia ſua reſidentiā faceret.ille appellauit q̄ſi
uit ep̄s a papa quid ſuper hoc faceret. Manda
uit papa ep̄o quatenus illū moneat vt in eccl'ia
reſidentiā faciat vel intra terminū cōpetētē iter
arripiat eā proſequendi.interim vero vices ei⁹ in
predicta eccleſia cōmittat alicui honeſte perſone
⁊ de beneficio illi⁹ ⁊ prouideat,φ ſi alterū iſtorū
non fecerit prebēda ipſa priuet eūdem ⁊ eaʒ alij
1 cōferat qui ibidē ſeruiat.Ber.¶†Not.j.canoni-
cū poſſe compelli ad reſidentiā faciendā in eccle
ſia ⁊ ad deſeruiendū perſonaliter eccleſie vbi ha-
2 bet prebēdā.¶†Et ex hoc ⁊ ex tex.infero qō de
iure cōi nō poteſt etiā canonic⁹ per aliū deſerui-
re.ad hoc.c.cōquerente.j.de cleri.nō reſi.nūquid
valeat cōſuetudo in oppoſitū.dic vt plene no.in
c.cū oēs.ſ.de conſtit.⁊ maxime vertitur dubium.
nunquid valeat conſuetudo vt etiam per aliū nō
teneatur deſeruire.plene dico in repe.§.qui ꝟo.ī
c.extirpande.de preben.¶†Secūdo no.φ adfa
ciendā reſidētiam in beneficio non requiritur ne

ceſſario citatio iudicialis ſed ſufficit monitio ex-
traiudicialis nec etiā requiritur ſentētia priuat
cōtra nolentē reſidere ſed ſufficit ſpoliatio facti.
facit tex.vt in.c.ex tne.de cle.nō reſi.⁊ ita ꝯſuluit
Oldr.per multa iura dicam latius in.d.c.ex tue.
4 ¶†Tertio not.φ a precepto ſeu a monitiōe ex
traiudiciali põt appellari ſi ex tali precepto pars
5 leditur.¶†Item no.ibi mandamus φ ſi p̄ſum-
ptio malitie eſt cōtra appellantē debet iudex ſibi
prefigere terminum ad appellationē proſequen-
dā.ad hoc allegaui iſtum tex.ſ.c.pxi.¶Ultimo
no.caſum in quo in beneficio:ponit vicarius tē-
poralis.vtrū autem licitum ſit clerico conſtitue-
re talem vicarius temporalē ſine autoritate ſupe
rioris vide tex.in.c.cū ex eo.de elec.lib.vj.et ibi p
6 Ioan.andr.¶†Poteſt etiam colligi ex tex⁹. φ
valet appellatio interpoſita per clericū ne perſo-
naliter teneatur reſidere in beneficio ſuo:qō in-
tellige ſi pretendit iuſtam cauſam nō reſidendi.⁊
ſic poteſt ſolui contrarium.d.c.relatum.j.de cle-
ri.non reſiden.vbi talis appellatio mea admitti-
tur. nam ibi beneficium erat curatum ⁊ promi-
ſerat reſidere ⁊ nulla cauſa legitima allegabař in-
contrarium ¶In gloſſa.ij.ibi,admittiř hic fru-
ſtratoria appellatio.Gloſſ.ſentit quod admitte-
batur olim fruſtratoria appellatio quod ꝑfecto
non eſt verum ſi conſtabat eam eſſe fruſtratoriā.
vt in.c.ad noſtram.⁊ in.c.ſuggeſtuʒ.ſ.eodem.⁊ in
c. conſuluit.j.eod. ſed bene admittebatur olim
appellatio ante ſententiā non expreſſa cauſa que
per ſeipſam erat fruſtratoria.Nec obſt.iſte tex.qꝛ
hic nō preſupponitur quod illa appellatio eſſet
fruſtratoria,ſed preſumebatur.⁊ hoc ideo qꝛ pri-
ma fronte erat cōtra diſpoſitionem iuris cum de
iure communi teneretur reſidere in beneficio:ſed
quia illud ius commune habet multas exceptio
nes.vt in gloſſ.j.ideo olim admittebatur iſta ap-
pellatio cauſa nō expreſſa,quia poterat verifica-
ri in caſib⁹ exceptis.Hodie autem neceſſe eſt ex-
primere cauſam rationabileʒ.vt in.d.c.vt debit⁹.
7 allegato in glo.¶†Abbas tamen nititur ſalua-
re hoc.c.etiam ſm iura hodierna quia cum iſtud
preceptum de reſidendo haberet vim diffinitiue
non erat opus exprimere cauſam in appellatio-
b ne[b] nec in mera diffinitiua.vt in.l.ij.ff. eodem.
8 ¶†Not.bene hoc dictū Abb..ſentit eñ qō in-
c terlocutoria[c] hoīs habēs vim diffinitiue regula-
tur ſm naturam diffinitiue.Idem ſentit Spe.e.
ti.§.in quibus.ver.ſed nūquid.Jo.an.videř velle
diſtinguere vtrū talis interlocutoria preferatur
lit.cōte.vel ante p no.in.c.dudū.el.ij.ſ.de electio.
quaſi velit dicere φ ſi ferř lit.cōte.regař ſm na-
turā diffinitiue.ſi ante ſm naturā interlocutorie
forte fuit ipſe motus hac rōne qꝛ añ lit.cōteſt.nō
põt ferri diffinitiua quātūcūqʒ per cōfeſſionē li-
queat de cauſa,ſʒ ſit quoddā p̄ceptū de ſoluendo
nec dař tantū tp̄s ad ſoluēdū ſicut dař condēna
tio p ſnīam.no.in.d.c.dudū.ij.qō.j.nos inquēq̄.
bal.i.l.nō fateř.ff.de ꝯfeſ.videt velle φ vbicunqʒ
ſit p̄ceptū cauſa plene nō cognita nunq̄ hʒ vim
diffinitiue.vide gl.no.q̄ hoc ſentit iūcto tex.in.c.
ex pte.el.j.j.de verb.ſig.d.de Ro.deciſ.lxxxi.vi-
deně diſtinguere vt quo ad effectū reuocandi ſor
tiatur naturā interlocutorie:vñ dicūt qō ſi iudex
pronūtiauit appellationē eſſe deſertam poſt illā
ſententiā interlocutoriā reuocare lʒ habeat vim
diffinitiue:ſentiūt tñ hoc ꝓcedere ſi fuerit appel
latū:ſʒ quo ad effectū cle.appellāti.e.ti.⁊ vt de-
bitus.j.eo.dicūt φ hʒ vim diffinitiue.⁊ſic in hoc
ſentiūt cū abbate.vide p Arch.⁊ Jo.mo.in.c.cu
pientes.de elec.lib.vj.vbi ſentiūt eā habere vim
interlocutorie,⁊ in hoc multe ſunt diuerſitates.
vide Bar.in.l.qō iuſſit.ff.de regu.in fin.⁊ in.l.ti-
tia.ff.de acc.Ego in hoc articulo ad has opi.cō
cordandas ponerē hanc concluſionē qō interlo-
cutoria hominis habēs vim diffinitiue nō regu
lař ex toto vt diffinitiua nec vt interlocutoria:ſʒ
trahitur qñqʒ ad naturam interlocutorie,qñqʒ
ad naturam diffinitiue ſm qō magis participat
de diffinitiua vel interlocutoria.Hec interlocu-

incip.itē a ſnīa q̄
ſuper atteſtatis.
⁊ Spe.i ti.ō ap.
ij.in quib⁹.ver.ſʒ
nūquid hic.⁊ Fe
de.in ꝯſi. cxcviij.
incip.caſus ē ta-
lis lata fuit ſnīa.
Sed in ꝯriū qō
imo reguleř ta-
lis ſnīa vt mera
iterlocutoria vid
Bar.i.l. titia.ꝟ.
nūc pro declara-
tione.ff.de accu.
cum quo cōcor.
Bal. ⁊ Imo.ī.l.
iuſte.ff.de acqrē.
poſ.ſʒ de hoc vi-
de.p.d. Ant.i.c.
ſua nobis. in fi.j.
eo.⁊ p Bal.in.l.
ꝯſentaneū. in.ij.
colū.C.qūo ⁊ qñ
iu.itē vide qō de
iſta interlocuto-
ria habente vim
diffinitiue not.
gl.in.l.cum a re-
pulſiōe.ff.de ap-
pel.⁊.d. Ant. in
rub.de re iud.itē
vide Archi. xx.
diſt.in ſum.circa
me. vbi dicit φ
appellans a ſnīa
lata ſuper exce-
ptiōe perēptoria
nō põt ꝓſeq aliā
cām q̄ expreſſaʒ
cum ſit interlo-
cutoria ⁊ ita di-
cit ꝓbari in cap.
dilecto.de appe.
☞Sebaſti. Sapia.
c ¶Interlocuto
ria.Uide Cardi.
in ꝯſil.lxxiiij.ici.
titius nunc ſunt.
ver. ad quintuʒ.
Fede.de ſe.in ꝯſ.
cxcviij. incip.ca-
ſus talis eſt lata
fuit ſnia.Roma.
in ꝯſi.xli.in prin.
cū multis allega
tis p Feli.in ru.
ſ.de re iudi.col.
iij.circa interlo-
cutoriā habent.
vim diffinitiue.

toꝛia hominis habēs vim diffinitiue eſt quoddā mediū inter pure diffinitiuā ⁊ pure interlocutoriam.nō em̄ eſt pure diffinitiua,qꝛ nō imponit finem toti cauſe.non eſt pure interlocutoꝛia,qꝛ nō ſpectat aliam ſñiam diffinitiuā poſt ſe,exemplū: qꝛ iudex pꝛonūtiat ſe nō iudicē cōpetentē:vel nō eſſe reſpondendum libello tanꝙ inepto.vide gl. in.clem̄.j.de ſeque.ſi ergo hec ſñia tenet quoddā mediū debet trahi ad naturā alterius extremoꝛū ſm ꝙ magis participat cū illo extremo.Similr̃ in hermaphꝛodito.iiij.q.iij.hermophꝛoditus.l. querit̃.ff.de ſta.ho.Simile.etiā de tacente qui tenet medium inter contradicere ⁊ cōſentire.vnde qñqꝫ habet̃ pꝛo cōſentiēte.qñqꝫ pꝛo cōtradicēte ſm ꝙ magis participat cum natura alterius extremoꝛū.vt plene no.maxime per Dyn.in regl'a is q tacet.de re.iur.li.vj.dixi in.c.nōne.de p̄ſum. Et ideo bonus iudex habebit diſcurrere ꝑ ſingulos actus.⁊ cauſa exēpli vt intelligant̃ precedentia diſcurramus per tres act⁹.nam aliter appellatur a diffinitiua aliter ab interlocutoꝛia,cum alia ſolennitate fertur diffinitiua,cum alia interlocutoꝛia.Interlocutoꝛia pōt per iudicem reuocari diffinitiua non.Nūc eſt dubium qualiter regulabitur interlocutoꝛia habens vim diffinitiue.

9 ¶†Dico em̄ ſm cōcluſionē pꝛemiſſam attingē
a do pꝛimū actū ꝙ ſi interlocutoꝛia[a] eſt talis que finit iuriſdictionē iudicis ſiue officiū ſuū i.illa cauſa.dȝ appellari tāꝙ a diffinitiua,puta ſi pꝛonunciauit ſe iudicē nō cōpetētē iuxta,no.in.c.ſignificātib⁹.de off.deleg.⁊ in aut.habita.C.ne fi.ꝑ pa. vbi per glo.Nam hoc caſu ceſſat ratio quare ius voluit cauſam expꝛimi in appellatione ab interlocutoꝛia vt ſcȝ debit⁹ honoꝛ deferat iudici.Naȝ ex quo pōt ꝯſequi iuſtitiā coꝛā iudice nō dȝ ab eo recedere ꝑ appellationē niſi exp̄ſſa rōnabili cauſa.vt in.d.c.vt debit⁹.Sed ſm exēplū pꝛemiſſum nulla iniuria fit iudici cū ꝓnūtiauit ſe nō iudicē. ergo dȝ trahi ad naturā diffinitiue,ſed ſi eſt talis interlocutoꝛia que nō ſinit officiū iudicis,ita qꝺ poſſem ab eo iuſtitiā ꝯſequi tūc dȝ regulari tāꝙ interlocutoꝛia,qꝛ magis trahit̃ ad naturā interlocutoꝛie rōne pꝛedicta.Exēplū ſi iudex pꝛonuntiauit non eſſe reſpondēdū libello tanꝙ inepto. nam expꝛimendo cauſam rationabilē coꝛā eo poteſt ipſe mutare ſentētiā ſuā.vt in.d.c.cū ceſſante idem per oīa dic quo ad ſecundū actū.nam ſi iſta quaſi diffinitiua habet omneȝ effectū diffinitiue ſeruabitur ſolennitas q̄ in diffinitiua ſeruanda eſt:al's ſecus.¶Quo ad tertium actū.ſ.reuocationis dicā plene in.c.cū ceſſante.j.e.ibi melius cadit.⁊ per hoc opiniōes cōtrarie poſſunt ad cō

10 coꝛdiā reduci.¶†In glo.in verſi aſſignes.in fi. Ex hac glo.collige duas rationes quare pendente appellatione fit hic illa innouatio.Pꝛima eſt ſpecialis.ſ.in fauorē eccl'ie ⁊ cultus diuini.Secūda eſt magis generalis ⁊ notabilis videlȝ ꝓpter preſumptionē que erat cōtra iuſtitiā appellationis.nā preſumebat̃ fruſtratoria ⁊ doct.circa hoc multū inſiſtūt.Sed vt clare habeas materiarum conſidera duos caſus.Pꝛimus ſi iſte canonicus pretendebat nō debere reſidere perſonaliter.non tñ negabat quin per ſubſtitutū.Scðs caſus qñ pretendebat nullo modo teneri ad reſidentiā nec per ſubſtitutū forte ex priuilegio vel conſuetudine.¶Pꝛimo caſu nullus fauoꝛ hic cōcurrit nec preſumptio appellationis iniuſte,ſed mera iuſtitia exercet̃:qꝛ cū negaret quin ſalteȝ per ſubſtitutum deberet deſeruire fruſtra expectaretur euentus cuius nullus eſſet effectus.vt in.c.cum contingat.de offic.deleg.Nec fit hoc caſu innouatio contra appellationem.facit ca.nobis.de electio. Secūdo caſu militat cōtrarium gl.tunc poteſt cōiungere illas duas rōnes gl.ꝙ hic fit iſta innouatio,tū pꝛopter fauoꝛem cultus diuini vt ne appellatiōe exiſtēte friuole priuet̃ interim eccleſia ſuffragio iſtius,tum pꝛopter pꝛeſumptionem friuole appellationus.Ex his habes caſum notabilem in quo aliquid innouatur contra appellationē que recipit̃ a iudice ſimile in.c.ſi.de eo qui mit.

in poſ.⁊ qꝺ ibi dixit.⁊.c.cū perſone.in ſi.de pꝛiu.lib.vj.Reſpectu vero facultatis appellādi de iure ciuili dic ꝙ trahit̃ ad naturā diffinitiue: qꝛ non poteſt ampli⁹ reuocari grauamē niſi nūc appellet iuſta ea que

11 dixi.ſ.eo.ſup eo.¶†Et vide ad materiā qꝺ no.Cal.in.c.ad diſſoluendū de deſpon.impu.⁊ Fede.cōſi.cxij.⁊ Bart.in.l.titia.ff.de accuſa.vbi tenet qꝺ.ſ.dixi ꝙ de iure ciuili poteſt appellari ex quo nō expectatur alia diffinitiua.ideo in hoc excedit naturā diffinitiue.ſed reſpectu ſolennitatis pꝛonūtiandi hȝ vim interlocutoꝛie,qꝛ nō eſt neceſſe ꝙ cōſeruetur ſolennitas de qua in.c.ſi.de re iudi.li.vj.Et foꝛte hec opinio verioꝛ:qꝛ cū non decidit totā cauſam pꝛincipalē nō eſt ſeruanda tāta ſolennitas cū nō agatur de tāto pꝛeiudicio.

1 ☞Appellatio que eſt manifeſte contra ius non eſt regulariter admittenda,niſi expꝛimat̃ aliqua rationabilis cauſa.

2 Papa exercet iuriſdictionē in laicos etiā infideles,in cōcernentibus decoꝛē chꝛiſtiane religionis etiā peccato ceſſante.3.

4 An diſpoſitiōe poſſit appellari.

5 Statuta iniqua qñ fiunt poteſt vnuſquiſqꝫ contradicere vel appellare ſiue pꝛetendat intereſſe ſiue non.

Tacens in his que tenetur contradicere ⁊ non contradicit:habetur pꝛo conſentiēte.

6 Officialis an teneatur dimittere officium,ſi nō poteſt alicui iniuſte rei obuiare,vide remiſſiue.

Conſuluit. Appellatio cōtra canones non admittit.vel latius ſic.A iudice iuris diſpoſitionē exequente nō appellat̃.Scða ibi,non conuenit.Et intellige hāc literam duobus modis.Pꝛimo ꝙ cū ep̄s cōpelleret iudeos vt dimitterēt mancipia chꝛiſtiana in ſua libertate cū nō ſit licitū eis ſm iuris diſpoſitionem.habere ſeruos chꝛiſtianos,appellabat̃ ab eo per regē Francoꝛū qui interponebat appellationē in fauoꝛē iudeoꝛū a quib⁹ foꝛte multa cōmoda percipiebat.Secundo mō pōt intelligi ꝙ non appellabat hic Rex.ſed appellabatur ab eo ꝙ tanꝙ miniſter eccleſie cōpellebat iudeos vt dimitterēt ſeruos chꝛiſtianos,⁊ vtraqꝫ lec.poteſt adaptari litere nec mutatur.iuris diſſpoſitio.nam vtroqꝫ caſu appellatio erat contra diſpoſitionē iuris merito non erat admittenda.¶†No.ꝙ vbi appellatio manifeſte eſt cōtra ius nō tenetur iudex ſuperſedere.imo debet pꝛocedere ad executionē iuris.hoc intellige niſi allegetur aliqua rationabilis cauſa in qua foꝛte illud ius generale fallit.vt pꝛobat̃.ſ.ca.pꝛox.ad idem.c.romana. eo.ti.lib.vj.hoc tñ eſt ꝙ vbicūqꝫ generalr̃ a iure interdicit̃ appellatio non tenet̃ iudex ſuperſedere excutioni.niſi expꝛimat̃ aliqua ronabilis cauſa iuri confoꝛmis.de quo per Innoc.in.c.paſtoralis.§.pꝛe

2 terea.de offi.deleg.¶†Secūdo no.tex.iunctis iurib⁹ alleg.in glo.qꝺ papa in concernētib⁹ decoꝛē chꝛiſtiane religionis etiā peccato ceſſante pōt ſtatuere inter laicos ⁊ infideles.nā nullū peccatū ineſt vt iudeus habeat ſeruū chꝛiſtianum,ſed dedecoꝛat ⁊ degenerat chꝛiſtianam religionem,⁊ ſic habes vnū caſum notabilē ⁊ generaleȝ in quo papa exercet iuriſdictionē inter laicos etiā infideles ⁊ gñaliter quā poteſtatē hȝ

b papa circa infideles[b].vide no.per Inn.in.c.ſup his.j.de vo.vbi dicet

3 ¶†Ultimo no.regē ſecularē etiā ſuperioꝛē nō recognoſcētē nō poſſe in regno ſuo ſtatuere vt iudei habeant ſeruos chꝛiſtianos,hoc ideo qꝛ pꝛincipes ſeculares ſubſunt pape in concernentibus ſalutē anime vel decoꝛē chꝛiſtiane religiōis.xcvj diſ.in.c.duo.vide tex.in.c.j.de ho.li.vj. ¶In glo.ſi.Et ratio ſpecialitatis eſt,qꝛ ius neminem grauat,ita nec ius exeqꝫs.xxiij.q.iij.qui peccat.l.gracch⁹.C.de adul.ergo nō poteſt appellari cū immediata cā appellatiōis ſit grauamen iniuſtū:vt in.c.

4 ſuggeſtū.in.ſi.ſ.e.¶†Et hec faciūt ad queſtionē nūquid a ſtatuto lo

c ci poſſit appellari[c] Bart.ponit in.l.oēs populi.ff.de iuſti.⁊ iur.in rep. in.vlti.q.v.pꝛin.⁊ in.l.ſin.de appel.reci.in effectu facit tria mēbra qꝺ ſi ſtatutū eſt generale effectu vꝛbis,ſic nō pōt appellari,ſic nec a lege cōmuni vt in.l.ſi qua pena.ff.de ver.ſig.vide tex.de iure canonico in.c.qꝛ nos.j.eo.ſin verū intellectū.Si vō ſtatutū ex verbis ⁊ re eſt perſonale.

d vt qꝛ cōcernit vnā perſonā[d] tm̃,tūc talis perſona pōt appellare.arg.in l.j.§.ſolent.ff.qñ ap.ſit.facit optime tex.in.c.cū oēs.ſ.de cōſtit.cum ibi no.⁊ ratio huius dicti poteſt eſſe duplex.Pꝛima qꝛ ſtatutū debet eſſe generale cum ſit quedam lex.iiij.diſt.erit autem lex.ergo non debet fieri ſtatutum in odium illius perſone tantum.Item tale ſtatutū poteſt dici quoddā pꝛeceptum ⁊ non lex.ſed a pꝛecepto iniuſto poteſt appellari.vt.ſ.pꝛoxi.Tertiū membrū qñ lex vel ſtatutum eſt generale quo ad verba ſed in effectu eſt perſonale ⁊ idem qꝺ in pꝛoximo caſu eiſdeȝ rationibus.nam non verba.ſed mens legis conſideranda eſt regula ſi. de reg.iur.lib.vj.l.non dubium.C.de legi.op.facit.l.j.in.ſi.ff.de doli.excep.Et hec verba ſunt notanda.aliquid per Cyn.in.l.ij.C.que ſit lōga conſue.tamen generaliter dicerem qꝺ non ſit fienda differentia an ſtatutum ſit generale.vel perſonale.ſed ſolum an contineat in ſe aliquā iniquitatem:⁊ tūc poſſet appellari ⁊ vnus ſolus poteſt reſiſtere omnibus ſtatutarijs,vt in.c.j.de his que ſiūt a maio.pa.ca.lxv.diſtinct.ca.j.

5 ¶†Uide pulchꝛum dictum Inno.in.c.j.pꝛeallega.vbi dicit qꝺ quandocūqꝫ ſtatutum iniquum editur vel aliquid iniquum fit in vniuerſitate quilibet pꝛetendens intereſſe poteſt contradicere ⁊ appellare,et ſi non pꝛetendit intereſſe tenetur contradicere pꝛopter iniuſtitiam nec

ſufficit

Sebaſti,Sapia.

a ¶Si interlocutoria.Ex his ſentit Abb.qꝺ quaten⁹ ſententia interlocutoria habet vim diffinitiue nō hȝ locū diſpoſitio ca.vt debit⁹ qꝺ etam firmat ex pluribus Alexā.in.l.in minoꝛibus.col.ij.C.de his quibus vt indi.⁊ Are.in ꝯſ.xx.incip.in q̄ſtione col.iiij.⁊ in cōſ.cxix.incip.in pꝛeſenti cōſultatiōe. Ang.de are.in.l.eius qui.co.vj.ff.de appel.reci.

b ¶Circa infideles.Adde Oldr.cōſi.xcj.⁊.cclxiiij.zacharias.

¶Adde Ge.in ca.mulier.§.iij.et ibi Celſuȝ remiſſi.in apo.ad ip̄m.ij.q.j.Feli.in.c.iudei.el.ij.co.ij.X.⁊ de hac materia.j.de iudeis.⁊ dixi in apo.ad iſtū.in c.q̄ in eccleſiarū.in apo.in ver.circa infideles.poſt alios.nume.v.ſ.de conſti.

Sebaſti.Sapia.

c ¶Appellari.vide Feli.in.c.q̄ in eccleſiarum.col.xviij.⁊ i.c.cū oēs.col.iij.ſ.de cōſti.Jo.de ana.i ꝯſil.lxxxi.⁊ And.ſic.in,c.nā cōcupiſcētiam.col.v.C.de cōſtitutio,⁊ in cōſi.clxxxiij.col.iij.volu.ij.⁊ in conſ.cviij.co.iij.in.iiij.volu.

d ¶Unā perſonā. Adde Ang.conſil.cxlix.

ſufficit tacere: al's inuolueret pena ꝛ peccato cū alijs conſentientibus: qꝛ ex quo eſt in vniuerſitate tenetur malefa
6 ctis ꝯtradicere. ¶ † Quid aūt ſi eſt officialis an teneatur
a dimittere officiū ſi non poteſt aliter obuiare.[a] vide doc. in c. aduerſus. de immu. eccle. vbi dicetur.

1 ☞ Judex delegatus non poteſt ſe intromittere in cauſa ſi pars aduerſa ante notitiam commiſſionis miſerit ſuper dicta cauſa nuntium ad ſuperiorem.

Ad hec. Idem dicit qđ. c. nemini. ꝛ. c. ſuggeſtū. ſ. eo. Uel ſpālius ſic Qui añ citationē vl' notitiā literarū miſit nunciū ad papā appellare pōt ne delegat' procedat: ſecus ſi poſt. Et vtrū hodie miſſio nunciꝫ aliqd operet. dicaꝫ plene in. c. vt debitus. j. eo. Per hanc remiſſionē. c. iſtud eſt expeditum. ¶ Caſus literalis. Aliqua cā commiſſa eſt alicui app. re. ille contra quē cōmiſſio facta eſt app. dicens ſe pro eadē cauſa nuntiū ſuū ad ſe. apo. deſtinaſſe: q̄rit an tali appellationi ſit defendendum. Rñdet pa. qꝛ ſi ꝯſtiterit iudici appellantē nūciū ad ſe. apo. deſtinaſſe anteꝗ partes eſſent citate vel anteꝗ delegatio cauſe perueniſſet ad ipm dꝫ appellationi deferre: ſi vero poſt citationē fuit nūtius deſtinatus nō tenet appellatiōi deferre. hoc itellige ſm illam. j.
1 ca. vt debitus. Ber. ¶ † No. j. ꝙ ſicut arreptio itineris pſonaliter facta ad ſedē apo. defendit itinerantem, vt interim nō ꝓcedatur contra eū ex quo ſine dolo itinerauit ad papam vt in. c. meminimus. ꝛ ꝙ ibi dixi. ſ. e. ſic ꝛ nunciꝫ miſſio defendebat mittentem ſuper cā in qua nuncium miſerat vt interim non teneatur rñdere corā delegato impetrato per aduerſam partē ex quo ante notitiam literarum nuntiū miſerat. ſed vtrum hodie ſufficiat iſta allegatio. ſ. remiſi. ad. c. vt debitus.

1 ☞ A nimia rigoroſitate ſupioris licitū eſt appellare. 3. Subditorum intereſt habere bonum prelatum.
2 Appellatio iuſta ſi nō admittat iudex peccat ꝛ venit puniendus. 7. Idem ſi iniuſtam admittat.
4 Prelato etiam notorie criminoſo obediendū eſt ſubditis niſi in quibuſdam caſibus ſpecialibus.
5 Contra ordinariam non admittitur aliqua exceptio donec toleratur in officio.
6 Appellari poteſt a correctione ſuperioris corrigentis non ex iuſtitia ſed ex odio.
7 Judex a quo qui non admiſit appellationē iſtam qua pena puniatur tam de iure ciuili quam canonico.

De priore. Qui nō detulit appellationi interpoſite ad papā mittitur cum lr̄is ordinarij ad curiam puniendus. ¶ Caſus literalis. Quidam canonicus regularis appellauit a ſuo priore q modū exercebat in correctione q fecit eū veſtibus vſqꝫ ad camiſiā ſpoliari. prior nō obſ. ap. proceſſit enormiter ꝯ illū canonicū. vñ ꝯqueſtus fuit do. pape. vnde mādat cuidā iudici vt ſi pſatus canonicus appellauit ꝓpter enormitates ſui prioris manifeſtas q̄ reddunt ipſum notabilem ꝛ ipſe nō detulit appellationi compelleat ipſum ad apo. ſe. cū lr̄is veritatē cōtinētibus venire
1 ſatiſfacturū de tāto exceſſu. Ber. ¶ † No. j. ſm vnū intellectū ſubditū poſſe ſupiorē ſuum ꝓpter exceſſus manifeſtos appellare ad ſuperiorē. ꝛ iſta appellatio eſt q̄daꝫ ꝓuocatio ad cām, vt in. c. cū ſit romana. ſ. e. nec ſit tibi mirandū. nam ſicut ſubditus pōt accuſare prelatū ꝛ crimen ſuum denūciare ſuperioribus. c. lꝫ heli. de ſimo. ꝛ in. c. ex parte. c. olim. ꝛ. c. veniens. de accu. cū ſi. ita ꝛ cū ꝓcurare pōt ad cām. intereſt em̄ cuiuſlibet ſubditi habere bonū p̄latū. viij. q. j. audacter
2 ꝛ. c. qualis. ¶ † Scđo no. ꝙ nō defferēs appellationi etiā extraiudiciali puciēdus eſt p ſuperiorē: ita crederem indifferenter appellatiōi friuole ꝛ iniuſte vide tex. iuncta glo. in. c. cū appellatiōibus. e. ti. li. vj. vbi gl. appellat hāc delationeꝫ iniuſtā reatū. ꝛ eſt rō: qꝛ dilatio eſt q̄dā interlocutoria q̄ dꝫ eſſe iuſta: ſi ergo appellatio eſt manifeſte friuola peccat iudex eā ad mittendo. facit. c. j. de re iu. li. vj. ſicut peccat nō deferendo appellatiōi iuſte vt hic. nā ꝯriorum eadē dꝫ eſſe diſciplina. xxxij. diſt. hoſpitiolum. ꝛ. c. intellecto. de iureiuran. ¶ Tertio no. ibi notabilē reddunt. ꝙ delicta ꝛ mali mores reddunt quē notabilē. i. infamē. ꝛ nota infamie dignū: ſicut em̄ fama pōt ſe habere ad bonū ꝛ ad maluꝫ. l. capitulum. §. famoſos. ff. de pe. p Barto. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de qđ. ita ꝛ hoc verbuꝫ notabilis adaptat ad viros moribus et origine generoſos ꝛ crimine infectos quia iſte ſe reddit notum alijs ex bonis opibus. alter vero ex maribus malis. c. ex parte ade. de teſti. ¶ In gl. j. ibi: modum excedit in corrigēdo ꝛc. pōdera gl. qꝛ ſentit vnā lec. ad tex. vt intelligat ꝙ iſte prior corrigebat iſtū canonicū. ꝛ in corrigendo exceſſit modū affligēdo eū ꝯ iuris debitū ꝛ ꝓpter hoc iſte canonicus appellauit ad papā. Hec lect. male pōt ad tex. adaptari: qꝛ hic nō dꝛ qđ appellauit a priore ad papā ꝛ ſic eū prouoca
3 bat ad ſuperiorē ꝓpter delicta ſua. ¶ † Sed ſi tu vis tenere hanc lec. q eſt vera in ſe expone tex. ibi. ꝓpter ſuas enormitates. ſ. cōmiſſas in affligēdo ꝛ corrigendo hunc canonicū ꝯ regulā ꝛ iuris diſpoſitionē ꝛ diſciplinam: ꝛ tūc no. ex tex. ꝙ ſubditus quātumcūqꝫ religioſus iniuſte afflictus et correctus a ſuperiore pōt appellare ad ſuperiorē ſuperioris: ꝛ ſuus ſuperior tenet appellatiōi deferre al's punit, vt hic. Scđa lec. pt colligi ex dictis doc. intelligēdo quod iſte prior corrigebat iſtū canonicū ad cōſentiendū alienationibus quas illicite faciebat de rebus eccl'ie conſanguineis et amicis ſuis. Itē ad tegendū vitia ſua eū vrgebat ad iurandum. vñ iſte ſentiens ſe illis grauari appellauit ad ſuperiorem. prouocatus prior iſtū incarcerauit ꝛ coegit eū renuntiare ſue appellatiōi, ꝓpter ꝗuenit puniēdus vt in tex. Tertius intellectus etiā colligit ex dictis doct. intelligendo qđ hic nō ꝓceſſerat grauamē ſed iſte canonicus ꝓpter cās pdictas ſeu ꝓpter delicta alia iſtius prioris appellauit eum ad ſedem apoſtolicam ꝛ fuit hec appellatio extraiudicialis. et multū hec lec. conſonat litere: vt. ſ. dixi. ꝛ ꝙꝙ ſuperior appellatus nō teneat ire ad ſuperiorē p hāc appellationē extraiudicialē vt dixi in. c. cū. ſit. ſ. e. nō tñ dꝫ ſupior appellantē opprimere ſeu eū a ꝓſecutiōe appellatiōis aliter inpedire ꝙ ſi fecerit dꝫ puniri vt hic. Quartam lec. vltra doc. colligo ex no. p Hoſ. ꝛ Jo. an. in. c. j. de cēſi. li. vj. vbi dicūt ꝙ platus etiā religioſus in mortali cōſtitut' notorius vel infamatus ſi ſit incorrigibilis pōt per ſubditum appellari: et ſi defert appellationi bñ quidem, ſinaut puniet vt hic ꝛ reddit Hoſt. mirabilem cām qđ correctio iudicialis non cadit in talem platū. ij. q. vij. iudicet. Et ex ratiōe iſta Hoſti. colligo lec. iſtā in eo ꝙ allegat iſtum tex. ꝙ prior volebat iſtum corrigere, iſte vero appellauit dicendo eum eſſe crimininoſum notorium vel famoſum ita ꝙ non pōt alios corrigere.
4 ꝛ hanc lec. † clarius ſentit Hoſtiē. in. c. licet corrigendis. de offi. or. vbi dt ꝙ ſi platus corrigens ſubditū eodē peccato equali vel maiori notorie detinet pt ab eo apppellari. ꝛ ita dicit intelligendū iſtū tex. ꝛ ita recitādo trāſit Jo. and. ibi.

5 **Additio.** ¶ † Si hec lec. eſſet vera multum eſſet notabilis ſꝫ pfecto nō eſt vera indiſtincte qꝛ anteꝗ prelatus priuetur prelatura poteſt iuriſditionē in ſubditos exercere: nec licet ſubditos recedere a p̄lato quātūcūqꝫ notorie criminoſo ante priuationē niſi in qbuſdam caſib' ſpālibus. viij. q. iiij. nōne. ij. q. vij. ſacerdotes. vide glo. cum miltis iuribus in ea allegatis. in. c. cum non liceat. de pſcripti. ꝛ ibi dixi. Et ad. c. iudicet. rñde ꝙ non loquit de ptāte iudiciali exercendo ſed quo ad meritū vite ꝛ damnationē ſuā qꝛ p̄elatus magis delinquit corrigendo alium et nō ſe ſed nihilominus corrigere poteſt. vide Inno. in. c. cum noſtris de conceſ. pbē. ꝛ melius in. c. cuꝫ venerabilis. de exce. vbi voluit ꝙ etiā contra delegatū non poſſum excipere de crimine qꝛ criminoſus non pōt eſſe iudex. ſꝫ de infamia bñ poſſum excipere ꝛ plus voluit in ca. ſciſcitatus. de reſcrip.
6 ¶ † Ubi dicit ꝙ cōtra ordinariū non dꝫ aliqua exceptio admitti quandiu toleratur in officio. ꝛ vide ꝙ ibi dixi. dictu ꝙ vbi ſuperior corrigeret non ex dilectione ſeu iuſtitia: ſꝫ ex odio pōt appellari. ita notanter voluit Joā. and. poſt Hoſti. in. c. licet de off. or. alleg. c. ita plene. xxiij. q. iiij. Item facit quia ſnīa dicitur iuſta ex animo. xi. qō. iij. §. ſi ergo. vide gl. eadem cauſa ꝛ. q. in ſumma.

7
b **Additio.** ¶ † In glo. fi. in fi. ꝛ gñaliter cū querit de pena[b] infligenda iudici non deferēti appellationi legitime. conclude capiendo aliqua dicta doc. hic. Arch. in. c. decreto. ij. q. vj ꝙ aut quetitur de iure canonico aut de iure ciuili. Primo caſu ſi cauſa eſt criminalis debet deponi: vt in. c. de decreto prealleg. Si vero cauſa eſt ciuilis punitur vt hic nam dꝫ remitti ad ſuperiorē puniendus. ꝛ credo qđ pena erit arbitraria. argu. C. de cauſis. ſ. de offi. dele. Si q̄ritur de iure ciuili: aut eſt cā ciuilis ꝛ habet locū pena poſita in gl. vt puniat in. xxx. pondo auri ꝛ accipit pondo pro libra. vt. ff. de aur. ꝛ argen. leg. l. inter veſtē. ꝛ ita debet intelligi. l. qm̄. prealleg. in. gl. Si vero eſt cauſa criminalis tunc dꝫ iuſto ſupplicio puniri: vt in. l. a proconſulibus. C. eod. ꝛ ſic pena erit arbitraria. vnde poterit arbitrari penam corporis afflictiuam que eſt maior quātumcunqꝫ minor ſit qualibet pecuciaria in perſona honeſta vt in. l. in ſeuorum. ff. de pe. ꝛ qđ no. in. l. j. eo. tit.

1 ☞ Infamia notoria punitur citra aliam probationem

a ¶ Obuiare. adđ Ro. ſin. ſuis. ſo. xxiij. vbi an eps teneat renūtiare epatui ſi videt ſui cauſa ſcandalum imminere. Anto. Franci.
¶ An eps dēat renūtiare epatui ſi videt ex ſua pſona ſcādalū iminere dicā ꝙ eps non ſolū ſit ex dignitate p̄latiōis ſꝫ ex bona ꝛ ſctā vita vt i. c. ſi oēs. ij. q. vij. nā q malā vitā ducit magis dicēdus ē canis ipudicus ꝙ eps. ij. q. vij. c. qui nec. ꝛ. c. qb' vero. ꝛ c. ꝙꝙ. dicas tñ ꝙ epſq renūciauit epatui dꝫ habere ſumpt' vite ab eccleſia cui p̄erat vt in. c. ꝙuis. vij. q. j. raro ſedes epalis pt ex cā neceſſitatis mutari ēt ad alia loca vt in c. eps. vij. q. j. ꝛ in c. j. de puil. ꝛ adđ ꝙ eps p ſuperiorē cōpelli pt ad epatū ſuſcipiēdū vt ex tex. ꝛ. gl. i. c. añ oīa. lx. di. ꝛ gl. ē. c. ſcriptiti'. viij. q. j. ꝛ i. c. q̄ſr. ď ele. ꝛ eſt gl. i. c. oēs. q. vij. q. j. ꝛ in. c. eps eadē cau. ꝛ. q. ꝛ iđ quēadmodū pp bonū publicū pt cōpelli ad ſuſcipiendū epatū tñ rōne ſcandali poteſt cōpelli illum dimittere.
Sebaſtia. Sapi.
b ¶ De pena. viđ Bug. bal. ꝛ Sal. i. l. qm̄ iudices. C. de ap. bal. i. l. iudicib'. eo. tit. vbi late ď hac materia ꝛ de offāli non reſiſtēte an puniat tradita. tex. i. l. diē functo. colū. ij. ff. de offi. aſſeſ.

ſecus ſi non eſt notoria:nam tunc reqnirit probationem duorum teſtium.

2 Prelatus non eſt remouendus etiam ob notoriam infamiam ſi paratus eſt ipſam purgare.3.

Infamia purgatur per iuramentum infamati: ⁊ aliorum de credulitate deponentium.

4 Infamia an ſit ſufficiens ad ſuſpenſionem epiſcopi donec veritas diſcutiatur:vide remiſſiue.

5 Prelatus ſiue alius ſuperior non tenetur ob aliqđ delictū deponere prelaturam in manibus aliquorum niſi ſuperioris niſi conſuetudo ſit in contrarium.6.

Quia nos. A pena legis etiā particulariter non appellat̃.vel ſpecialius ſic.Cōtra cōſtitutiōes regulares appellatio religioſum nō defendit.¶Caſus literalis.Cōmonitiōe fctā cuidā abbati de īfamia ꝯ eū orta appellationē interpoſuit.q̄ritur qd fiēdū.Rñdet pa.ꝙ abbates q publica īfamia ſunt reſpſi aut ꝯuicti ſi cōmoniti ī cōi capitulo renūciare noluerint vocē nō habeāt appellandi.

1 Ber.¶†Not.ꝙ.qñq; infamia ita eſt ſparſa ⁊ clamoſa vt nō exigat̃ de ea altera ꝓbatio ſicut dicimus de notorio facti pmanētis,vt in.c.euidētia.de accuſ.ij.q.j.manifeſtā.Si aūt īfamia nō eſt ſic ſparſa ⁊ clamoſa opꝫ ꝙ ꝓbet̃ p teſtes ⁊ ſic intellige illā alternatiuā aut ꝯuicti.⁊ pōt infamia ꝓbari p duos teſtes[a] ſicut ⁊ notoriū:no.gl.ij.q.j.§.ſi.⁊ in.§.item ſepe.iij.q.ij.⁊ gl.iuris ciuilis in.l.ij.§.q̄ argumēta.ff.de teſti.p Bar.in.l.de minore.§.tormēta.ff.de qđ.facit text.in.c.ij.ſ.de pſum.vbi dixi.¶Scđo no.ꝙ appellatio ꝯ diſpoſitionem cōſuetudinis ſeu ſtatuti particularis nō eſt admittēda:⁊ ſic eſt hic caſus.ꝓ his q̄ dixi poſt bar.i.c.ꝯſuluit.ſ.eo.Nā hic erat cōſuetudo ſeu ſtatutū arctās ad ſedendū ꝓpter infamiā.vt.j.dicā.In glo.ij.ibi de qua purgare ſe nequeūt pōdera iſtā gl.q₂ ex ea habet̃ vnus intellectus ad.c.ſm quē multa ꝯ₂a ſilent vt intelligat̃ qñ iſti abbates publice infamati de delictis nō poterāt ſe purgare:ſi aūt potuiſſent ſe purgare nō fuiſſent cōſtricti ad cedēdū.ſm hoc nullū ſpāle poneret iſta decre.in religioſis.Idē eſt in ſecularib⁹ q₂ ſi deficiēte accuſatore ſupior indicit purgationem infamato ⁊ ille ſe purgare nequit habet̃ ꝓ conuicto de illo delicto.vt in.c.accedēs.j.de accu.vbi plene dixi.⁊ in iurib⁹ hic alle.in gl.merito hoc caſu nō admittit̃ appellatio.q₂ eſ-
2 ſet ꝯ iuris diſpoſitionē.vt in.c.cōſuluit.ſ.eod.¶†Ex hac
b gl.no.aliud ꝙ eſt ſemp mēti tenēdū:ꝙ ꝓpter ſolā īfamiā[b] q̄tūcūq; publicā.⁊ famoſam nō dꝫ ꝑlatus ēt religioſus remoueri a ꝑlatura dūmodo de illa ſe purgare poſſit per ſuū iuramentū ⁊ aliorū de credulitate iurantiū ꝓut tradit̃ for-
3 ma purgatiōis in.c.quoties.j.de purg.ca.¶†Sed Inno.vr̃ ſentire aliā lec.vt ſit ſpāle in prelatis religioſis vt ex ſola infamia poſſint remoueri a ſuis dignitatib⁹.ar.in.c.qualiter ⁊ qñ.ij.in ſi.j.de accu.ſed hec lec.nō ꝓbat̃ aliquo iure.illud.c.qualiter ⁊ qñ credo ꝙ faciat in oppoſitū q₂ ibi datur forma inquirendi ꝓpter infamiā.⁊ dr̃ ibi ꝙ in religioſis nō eſt iſte ordo vſquequaq; ſeruandus.ꝑſupponit ergo ꝙ infamia ꝯ religioſum ꝑlatū dat facultatē inquirēdi de veritate ⁊ inquiſitiōe veritatis nō eſt ordo iuris vſq; ad vnguem ſeruādus.Nec obſt.ibi litera dum dicit ꝙ facilius ⁊ liberius poſſint remoueri ⁊c.q₂ fatendū eſt ꝙ ꝓ facilioribus cauſis poſſunt remoueri ⁊c.tā religioſi q̄ ſeculares vt ibi:non tñ ſufficit ſola infamia ꝓ hoc eſt text.opti.in.c.lꝫ heli.de ſimo.⁊ in.c.per tuas.el.j.eod.tit.vbi quaſi vr̃ hoc expreſſum.

4 ¶†An aūt infamia ſit ſufficiēs ad ſuſpenſionē etiam epi donec diſcutiat̃ veritas:vide Io.and.in.c.j.de accuſ.lib.vj.

5 **Additio.** ¶†Tertia lectu.colligitur ex dictis Hoſt.dicētis hūc tex.ꝓcedere ſm cōſuetudinē quorūdam religioſoꝝ ſm quā ꝑlat⁹ infamia reſperſus admonit⁹ in capitulo tenet̃ cedere adminiſtratiōi ⁊ dicit hoc eſſe de cōſuetudine fratrū ꝑdicatoꝝ cartuſien.reſpectu gñalis ipſorum.ſicut em̄ gñalis ex ſola electione abſq; cōfirmatiōe adminiſtrat:ita ex ſola infamia tenet̃ cedere ſi hoc plꝫ oib⁹ ꝑſidētib⁹ ſeu diffinitorib⁹ capituli vel maiori parti ipſoꝝ:⁊ ſꝫ hoc intellige ſummariū ꝙ hic erat pena legis particularis ſeu diſpoſitiōis particularis a qua non appellat̃ ſicut nec a pena legis gñalis.Et hanc lectu.tꝫ Hoſ.⁊ lec.hec vr̃ magis ꝯſentanea litere.nō ceſſante cōſue.ſeu ſtatuto approbato ꝑ ſuperiorē nō pōt abbas etiam in cōi capitulo cedere ꝑlature,ſed dꝫ cedere in manib⁹ ſuperioris:vt in.c.cū venerabilis.ſ.de cōſue.nec pōt per capitulū gñale ipſorum religioſorū priuari:vt in.c.in ſingulis.j.de ſta.reg.⁊ ſm hāc lec.oīa cōtraria ſilent que poſſunt for-
6 mari ꝯ iſtum tex.¶†Sed oppo.de.c.admonent.⁊.c.qđ in dubijs.de renun.vbi pꝫ ꝙ quis non poteſt cedere ꝑlature niſi in manibus ſuperioris.dicit Hoſtie.ꝙ hoc.c.ꝓcedit in religioſis.⁊ vbi eſt cōſuetudo:ꝯ₂ium ꝓcedit in ſecularibus
c ⁊ vbi non eſt cōſuetudo.[c] Sed cōtra hoc dictū Hoſti.facit tex.in.c.cū venerabilis.ꝓ₂ alle.vbi damnat̃ talis conſuetude etiam in religioſo.Credo poſſe dici qđ illud.c.loquitur qñ ſine cā legitima ꝓpria autoritate vult dimittere platuram.Iſte tex.procedit qñ ſubeſt cauſa infamie: ⁊ qñ ſedebat in cōi capitulo.Nam ⁊ ſic cōe capitulū non habeat totalem iuriſditionem in particulares prelatos habet tñ in aliquibus.vt in.d.c.in ſingulis.¶In glo.ſi.ibi.de triennio in triennium:ſentit gloſſ.ꝙ hoc.c.loquitur de illo generali capitulo.de quo.c.in ſingulis ꝓal.qđ nō placet doc.q₂ illud.c.fuit edictū ab Inno.iij.iſtud ab Alexādro.iij.q multo tpe preceſſit Inn.ideo ſm Hoſt.loquit̃ de ꝯſue.quorūdam religioſorū:vt.ſ.dixi.Credo tñ qđ tex.debet intelligi nō de capitulo particulari ſed cōi:vt q₂ cōuenit religioſis multorū monaſteriorū.ſicut hodie videmus in predicatoribus ⁊ cartuſienſibus ⁊ ſimilibus.Demum glo.querit qd ſi noluerint cedere:reſpondet vide eam.

a ¶Per duos teſtes.adde qualiter probetur infamia.Alex.cōſi.lxiiij.ij.libr. zacharias.

b ¶Propter ſolā infamiam.Adde Ro.ſing.ſuo cccccvj.inci.fuit a me queſitū an infamia priuet. Sebaſti.Sapia.

b ¶Infamiā.An infamia priuet aliquē bñficio acq̄ſito.Itē an priuet honoribus ⁊ dignitatibus.vide Feli.poſt abba.in.c.querelā.col.ij.ſ.de iurei.

c ¶Conſuetudo.adde ꝙ Fed.ꝯſ.Cy.dicit ꝙ valet ꝯſuetudo ꝙ ſine iurꝫ ordine ex leuibuscauſis religioſi viri ex ſuis locis de adminiſtrationibus admoueantur. zacharias.

d ¶Verbū appello.Adde Lanfr.de oria.i.c.qm̄ ꝯ.§.interlocutorie ⁊ appellationis.nu.41.verſic.ſequitur aliqua videre.⁊ ibi in ap.Bene.vadi.ſ.de probatio.

1 ☞Iudex a quo etiam ꝙ ſi delegatus poteſt prefigere terminum ad proſequendam appellationem:quo elapſo reaſſumit iuriſditionem ⁊ qđ appellationi detulerit.

1 **Ad aures.** ¶†Iudex a quo pōt prefigere terminū appellanti ad ꝓſequendam appellationē quo lapſo reaſſumit iudex iuriſditionem.Et aduerte q₂ iſtud ca.non eſt ex toto ſuperfluū.nā loquit̃ in delegato de quo non habemus tex.ita apertū.Et ex hoc ⁊ ex tex.no.ꝙ non ſolū ordinarius.ſed etiā delegatus pōt prefigere terminuꝫ appellanti reſtringēdo terminū iuris ſm diſpoſitionem.c.cū ſit romana.ſ.e.Sed circa hoc moueo notabile dubium pone ꝙ delegatus detulit appellationi ⁊ ꝑfixit terminum appellanti nūquid appellatore non proſequente poſſit delegatus reaſſumere iuriſditionem ⁊ ſic habet locū iſte tex.etiā vbi delegatus detulit appellationi dubium facit.c.cū appellationibus.e.ti.li.vj.vbi dicit ꝙ per delationē abdicata eſt iuriſditio a iudice deferente.Sed vide gl.no.in.d.c.cum appellationibus.que determinat contrarium.⁊ vide plenius per do.de Ro.deci.cccl.

1 ☞Appellatio pōt interponi per alia verba q̄ appello:puta ſi dixerit ſubmitto me protectioni talis dummodo ſeruentur illa que requiruntur in appellatione.3.5.6.

2 Solennitas verborum ſi non requiritur in aliquo actu ſufficit qđ exprimatur effectus rei.

4 Attentata poſt ⁊ contra appellationem extraiudicialem ſunt ipſo iure nulla.

7 Prelatus an poſſit eſſe iudex inter ipſum ⁊ ſubditum duꝫ agitur de cauſa ſubiectionis.in cauſa vero eccleſie ſue poteſt eſſe iudex.8.

8 Iudex an aliquis poſſit eſſe in cauſa quando eius commodum ſaltē in cōſequētiam venit applicandū ipſi iudici.10.

9 Suſpitio iudicis ſi non allegetur procedit iudicium coram eo factum.

10 Iudex qñ poſſit cognoſcere an ſua ſit iuriſditio.

11 Iudex a quo poteſt cognoſcere de iuſtitia appellationis ad hoc vt ſciat an debeat deferre vel non.

12 Sententia lata ſine cauſe cognitione:eſt ipſo iure nulla.

Excommunicatio debet ferri cum cauſe cognitione:tamē lata ſine tenet.

1 **Ad audientiam.** ¶†Qui ſe ⁊ ſua protectioni pape ſubmittit licet verbū appello[d] non exprimat intelligit̃ appellaſſe.Vel ſumma meli⁹ ſic.Si ꝓcedente grauamine qs ſubmitit ſe protectioni ſuperioris habet̃ ꝓ appellāte dūmodo ſeruauerit ea q̄ in appellatiōe ſunt neceſſaria.ita limita.Primo narrat factum.Scđo dat iudicē ibi:lꝫ aūt.¶Caſus lr̃alis.Eccleſia ſancti Iacobi zamoreñ.ſubeſt eccleſie cōpoſtellane.epſ zamoreñ.multipliciter moleſtabat.S.preſbyterū dicte eccleſie ſancti Iacobi zamoreñ.ꝓpter qđ idē preſbyter ſe ⁊ eccleſiam ſuā ſub ꝓtectione do.pa.ſuppoſuit.ſed ꝑfatus epſ nihilomin⁹ poſt inuocatū ſe.apoſto.patrociniū q₂ forte verbū appellatiōis nō expreſſit dictum preſbyterū excōicauit propter ꝙ idem preſbyter do.pa.fuit conqueſtus.Reſpondit pa.lꝫ ꝑdictus preſbyter ex ſimplicitate verborū appellationis nō exꝑſſit tñ ex q̄ ſe ⁊ ſua ſub ꝓtectiōe apoſtolica ſubiecerat ſine cāe cognitiōe non debuit aliqua ſnīa ꝯdēnari:vñ mandat quatenus ſi cōſtiterit ita eſſe ſnīam quā predictus epſ tulit in eundē preſbyterū denuntiat nullam eſſe.Berñ.

No.j.ꝙ

2 ¶ † No.j.ꝙ vbi ad certū actum[a] explicandū non eſt ꝑfixa ſolennitas
a verborū ſufficit exprimere cōceptū ꝛ effectū rei,licet nō exprimāt̄ pro
pria verba illi actui cōformia.pro hoc qꝛ verba deſeruiūt intentioni ꝛ
non econtra.vide bo.tex.in ſimili.in.c.in his.ſ.de ver.ſig.ſecus vbi ſo-
lennitas verborum requiritur.l.j.ff.de verb.ob.facit.c.pe.ꝛ qđ ibi dixi
3 de iureiur.¶ † Scđo no.ꝙ ſubmiſſio[b] ꝓtectionis ꝛ appellationis pa
b ri paſſu ambulant.qđ intellige qñ in ſubmiſſione exprimuntur ea que
4 requiruntur in appellatione.vt.ſ.latius dicā.¶ † Ultimo no.ꝙ atten
tatum poſt ꝛ contra appellationē extraiudicialē eſt ipſo iure nullū.de
quo plenius dixi in.c.conſuluit.ſ.e.¶ In gl.in ver.noſtre protectiōi
ibi de generali protectione ꝛc.Uel dic melius poſt Hoſtiē.ꝙ ꝯtrum
c loquit̄ cū papa[c] per ſuas lr̄as recepit aliquos ſub ꝓtectione ſua quo
caſu nō intendit eos eximere.c.recepimus.ſ.de priuile.hic loquit̄ qñ
quis in certa cauſa ſubmittit ſe ꝓtectioni apoſtolice ꝛ poſtea arripuit
5 iter ad ſedē apoſtolicā.tūc eñ hꝫ vim appellatiōis:vt hic.¶ † Et quā
uis Inn.multū inuolute in hoc inſiſtat an ꝛ qñ ſubmiſſio ꝓtectionis
hꝫ vim appellationis:tñ ſm mentem doc.facio iſtam cōcluſionem ꝙ
vbicunꝙ in ſubmiſſione protectionis ſeruant̄ ea que ſeruari debēt in
appellatione,tūc talis ſubmiſſio hꝫ vim appellationis:qꝛ nō eſt fien-
da vis in verbis ex quo cōſtat de intētione:vt hic ꝛ in.c.petitio:de ꝑ-
cu.ꝛ ideo ſi quis appellare vult ante ſententiam in iudicio dꝫ cauſas
exprimere.vt in.c.vt debitus.ſ.eo.apoſtolos petere.vt in.c.j.eo.tit.lib.
vj.ſi hec ꝛ ſimilia ſeruat nō eſt vis an dicat appellatio vel ſubmitto me
protectiōi apoſtolice.Et idē dic qñ appellatur extra iudiciū vel poſt
ſententiam vt ſemper ſeruentur ea que ſunt neceſſaria ad illam appel
6 lationem ¶ † Sed circa hoc ꝛ ex text.dubitatur nunquid idem ſit in
eo qui ſubmiſit ſe protectiōi alterius citra papā.Hoſt.ꝛ cōiter doc.ꝙ
ſic ex quo ille eſt iudex appellationis qđ ſatis mihi placet:qꝛ eſt eadē
ratio in alio iudice ad quē eſt in papa.pro hoc facit gl.in.c.j.e.tit.li.vj.
¶ In gl.pe.pro intellectu gl.oppo.videtur eñ ꝙ etiam cum cauſe co
gnitione non potuiſſet iſte ep̄s procedere contra appellationem,qꝛ
ſuſpenſa eſt eius iuriſditio:vt in.c.non ſolum.eo.tit.lib.xj.Sol.glo.vt
arbitror metu contrarij ſupplet cum cauſe cognitione delegata a pa-
pa quaſi per ſe non potuiſſet cognoſcere an appellatio fuit iuſta vel
iniuſta.Sed certe hec opiñ.gl.licet ſit vera in ſe non tñ eſt veriſimilis
qꝛ papa non remitteret cauſam appellationis ad iudicem a quo per
eum cognoſcendam:vt.ſ.c.proxi.ideo extra glo.alij ſupplent ad tex.
maxime.¶ Uel tertio dic ꝙ papa poſuit hoc verbum ad magis ag-
grauandum negotium.Item narrauit prout in fato cōtingit.Faten-
dum eſt ergo ꝙ etiam cum cauſe cognitione non potuiſſet cognoſce-
re de iuſtitia appellatiōis nec de principali pēdente articulo appella
tionis:vt in.d.c.ſi a iudice.ſed certe hec gl.ponit etiā aliam rationem
dicens ꝙ iſte non potuiſſet cognoſcere etiam alio reſpectu,qꝛ non po
terat ſibi dicere ius.C.ne quis in ſua cā.l.vna.ſed Io.and.multū breui
ter ꝛ obſcure videt̄ approbare hāc vltimā lec.dicens hanc rōnem eſſe
falſam niſi referat̄ ad ꝓximum dictū gl.quaſi ſentiat iudicem nō poſ-
ſe cognoſcere an ſua ſit iuriſditio qñ fuit ab eo appellatum:vt dicitur
in prin.gl.qꝛ iſta cognitio ſpectat ad iudicē ad quem:vt habet̄ in.c.di
lect⁹.de reſcrip.quaſi dicat.ſec⁹ ſi nō fuiſſet appellatū.ꝛ tūc poſſit iſte
ep̄s cognoſcere an ſua iuriſditio per iura generalia.ſed.d.Ant.intel-
ligit rōnem gl.generaliter etiā vbi nō fuiſſet appellatū:qꝛ hic conten
debatur non de nudo exercitio iuriſditionis:ſed de proprietate iuris
an iſte p̄ſbyter eēt ſubiectus ep̄o.ꝛ ſic cōmodū cōſecutiue venit appli
7 candū iudici.¶ † Ex hoc dicto do.Ant.nota duo primo ꝙ vbi eſt cō
tentio inter p̄latū ꝛ ſubditū ſuper iure ſubiectiōis nō pōt p̄latus eſſe
iudex,qꝛ ſuſpectus eſt cū multa veniant ſibi cōmoda applicāda rōne
8 ſubiectionis.¶ † Scđo not.gñaliter ꝙ vbi aliquod cōmodū ſaltē in
conſequentiā venit applicandū iudici nō poteſt in dubio cognoſcere
an ſua ſit iuriſditio.vide Inn.qui videt̄ primū dictū voluiſſe in.c.ve-
nerabili.de cenſi.ꝛ in.c.ex parte.de ver.ſig.ꝛ ſic tranſit do.Anto.hic.ꝛ
ibi attingit iſtam materiaꝫ ꝛ maxime in.c.ſuper literis.de reſcri.Sed
cōtra hoc dictū multū vrget tex.in.c.cū pſona.de priuil.li.vj.vbi ſpe-
cifice diſponitur ꝙ ſubditus allegās exceptionē dꝫ eam ꝓbare coraꝫ
ep̄o.ꝛ gl.ibi apertiſſime eſt contra hanc opinionem do.Anto.dicen-
do ꝙ ep̄s eſt ibi iudex:tum qꝛ iſta cā nō eſt ꝓpria ſed eccleſie.ꝛ in cau-
ſa eccleſie prelatus pōt eſſe iudex.j.q.v.ſi quis erga.tū qꝛ ibi dubitat̄
de iuriſditiōe:ergo cognoſcet an ſua ſit iuriſditio.Ad ſoluendū has
opi.primo dicerē in.c.cū perſone.ꝙ ibi ſit probatio corā ep̄o de exce-
ptione nō vt iudicet ſuper ea.ſed ad inſtructionē ſuā vt cognoſcat an
interim debeat ꝓcedere cōtra ſubditū:ꝛ ſic ſaluabitur dictum huius
9 gl.do.Ant.ꝛ Inn.ſed hoc eſt cōtra gl.illius.c.¶ † Scđo poteſt dici
vt intelligatur ꝙ poſſet eſſe iudex ſalua tñ recuſatiōe ſicut dicim⁹ in
patre qui poteſt eſſe iudex in cā filij.iij.qđ.vij.§.tria.l.in priuatis.ff.de
iud.ꝛ tñ pōt recuſari vt ſuſpectus.ꝛ vt no.in.c.cū cōtingat.de fo.ꝯpe.
ita in p̄lato i cā eccleſie.vt dicā.ſ.in.c.poſtremo.Tertio pōt dici ꝛ me-
lius ꝙ ſuperi⁹ poſſet eſſe iudex in cā exceptiōis qm̄ cā eſt eccleſie.non
10 eñ habet dñium iure ꝓprio.¶ † Sed vtrū poterit recuſari puto at-
tendēdā ꝙtitatē.ꝛ numerū ſibi ꝯſecutiue applicādoꝝ p illū ſubditū
ꝛ qualitatē pſone iudicis, non eñ eſt veriſimile ꝙ vnus ep̄s daret ſen
tentiā iniuſtā ſi recepturus eſt tm̄ a ſubdito quid modicum.ſecus vbi
eſſet magna quātitas vel maximus honor immi
neret ſibi.ad hoc.c.ꝛ ſi q̄nes.de ſimo.ꝛ ſic cōclu
d dere ī quolibet iudice cui cōmodū ſportularū[d]
eſſet applicandū vt ſm quātitatem ꝛ qualitatez
pſone iudicet̄ ſuſpectus vel non ſuſpectus in co
gnoſcēdo an ſua ſit iuriſditio ſm hanc diffinitio
nem intelligerē gl.ꝛ doc.in.l.de iure.ad muni.ff.
ꝛ in.l.ij.ff.ſi qs in ius vo.per Bar.ꝛ p canoniſtas
in.d.c.ſup literis.Nam gl.ꝛ Bar. indiſtincte vo
luerūt vt iudicet̄ ſuſpectus ꝑpter cōmodū ſpor
11 tularū.ſed pmiſſa diſtinctio eſt equior.¶ † Ulti
mo ſcias iudicē a quo poſſe cognoſcere de iuſti
tia appellationis ad inſtructionē ſuā vt ſcias an
debeat deferre vel ne.no.Inno.in.c.paſtoralis.§.
ꝑterea.de off.deleg.ſed cōditionaliter nō poteſt
cognoſcere in preiudiciū appellationis, qꝛ hoc
ſpectat ad iudicē ad quē.vt dixi.ꝛ ſic itellige pri
12 mum dictū gl.¶ † Ultimo opp.contra tex.i eo
ꝙ papa mandat inquiri de appellatiōe ad effe-
ctum denūtiandū ſniam eſſe nullam.videtur eñ
ꝙ ſine qualibet appellatione iſta ſnia erat nulla
tanꝙ lata ſine cauſe cognitione,vt in.c.eccleſia
ſancte marie.ꝛ ibi gl.de ꝯſti.ꝛ in.c.tuꝫ ex literis
de in integ.reſti.ꝛ p Bar.in.l.ꝓlatam.C.d ſen.
So.dic ꝙ iſte preſbyter proſequebat̄ illud atten
tatum per viam appellationis.ideo debebat ꝓ
bare id ꝙ erat cā ſue intentionis ſcꝫ appellatio-
nis nō tñ ſequitur qui attentatum ſit nullū. vñ
c eo ſuccumbente in cauſa appellatiōis poſſet iſte
ꝓſequi per viam nullitatis vt dixi.in.c.j.ſ.e.Fa-
cit iſte tex.ad vnum intellectū quē ibi dedi.facit
c.exhibita.de iu.ꝛ ꝙ no.in.c.ex parte ade.de teſt.
vel dic ꝙ procedit hoc.c.in ſententia.ſ.excommu
nicationis que licet ſit ferenda cum cauſe cogni
tione.vt in.c.nemo.ij.q.j.lata tamen ſine ea tenet
vt ibi.ꝛ in.c.ſacro.ſ.de ſen.excom.

1 ¶ Iudex ordinarius vel appellationis non po
teſt a ſe abdicare onus iudicandi.
2 Appellationi poteſt renuntiari ꝛ ad iudicem a
quo reuerti ex conſenſu vtriuſꝙ partis non aūt
vnius.
3 Pluralitas quo caſu reſoluat̄ in ſingularitatē.
4 Renuntiari non poteſt appellationi a diffiniti
ua,ſine conſenſu appellati:ſecus ab interlocuto
ria:ratio ponitur hic.
Appellatus poteſt proſequi appellationem in
uito appellante a diffinitiua:ſecus ab interlocu
toria.

Accepta. Cauſa nō eſt ad iu d
dicē a quo remittē
da appellatione adhuc non iuſtifica
ta niſi de partiū conſenſu: ſcđa pars e
ibi:nō dꝫ.¶ Primo not.vnā regulam ad quam
quotidie iſte tex.alle.ꝙ appellās nō tenet̄ redi-
re ad iudicē a quo licet iudex ad quem hoc pre-
cipiat niſi cōſtaret de iuſtitia appellatiōis vt in
e c.vt debitus.ſ.eo.[e] ¶ † Scđo no.ꝙ non eſt in fa
1 cultate iudicis ad quē recipere appellationem
vel ipſaꝫ renuere.ſed ſi eſt iuſta tenet̄ eā admitte f
re:ratio qꝛ iudicare eſt munus publicū cui renū
ciari non pōt.l.munera.§.iudicandi.ff.de mun.ꝛ
ho.nec pōt iudex.quantūcunꝙ ordinarius a ſe
abdicare onus iudicādi.l.legatus.ff.de off.pſi. g
2 ¶ † Ultimo no.ꝙ partes cōi cōſenſu poſſunt re
f nunciare appellationi,[f] ꝛ redire ad iudicē a quo.
Nunquid hoc procedat ſi iudex detulit appella
tioni.vide qđ no.eo.tit.li.vj.cū appellationibus.
¶ In gl.ij.in ſi.hāc opi.ſequitur Io.an.ꝛ cōiter
doc.qꝛ de hoc videtur tex.in.d.c.interpoſita al-
leg.in gl.vnde ponitur hic p ſingulari ſm Ioā.
3 and.Simile in.c.vt priuilegio.de priuile.¶ † Et
g not.p ſtatutis vt plurale[g] reſoluatur in ſingula
re qñ ex pluralitate ſequit̄ abſonus intellectus
vel iuri cōtrarius.Sed ſaluando tex.puto poſſe
dici ꝙ partium cōſenſus requiritur ad hoc vt li
bere ſtat remiſſio ad iudicem a quo ſine alia con
dēnatione expenſarum qñ adeſt cōſenſus appel
lantis tm̄ ſit condemnatio expenſarū.ꝛ hoc caſu
loquitur.c.interpoſita.§.ille.ꝛ dic plenius đ hoc
articulo.vt.ſ.dicetur.

Sebaſti.Sapia.
a ¶ Certū actū.vi
de Bal.in.l.ij.C.
ꝯmoda.ꝛ in rub.
C.đ iure emphy.
vbi tradit qđ in
quolibet actu cō
ſiderat̄ effect⁹ ꝛ
ꝙ diſpoſitio po
tius ab effectu ꝙ̄
ex verbis ꝓlatis
iudicatur.
b ¶ Uide h p do.
Phi.de peru.et
do.i.c.cordi.i pn.
in.iij.col.ver.qd
ſi ſubdit⁹.e.ti.in
vj.ꝛ idem eſt ſi di
cat ꝯmitto me in
riſditiōi.ſuperio
ris ſꝫ Bal.i.aut.
ſi qs litigātiū.cir
ca pn.đ epi.aud.
¶ Adde eundē
Bal.cōſi.cccviij.
iij.li.vbi ꝯſuluit
in facto.
Sebaſti.Sapia.
c ¶ Cuꝫ papa.qd
iportē t iſta xba
recipere aliqueꝫ
ſub ꝓtectione de
clarat.d.And.ſi
cu.i ꝯſi.j.i.iiij.vo.
Ange.in.l.j.C.de
excuſa.mu.lib.x.
Bar.in pe.ſſc ꝓ.i
pn.col.iiij.verſic.
Itē dꝛ hic.And.
ſicu.late.in cōſi.
lxij.vo.iiij.ꝛ in cō
ſi.xj.col.vij.in.ij.
vol.Are.in cōſi.
clxv.col.iiij.ſoc.
pulchre i ꝯſi.lxx
iiij.col.vij.ꝛ Fel.i
c.poſtulaſti.col.
iiij.ſ.de fo.cōpe.
d ¶ Sportularū.
Adde Fran.are.
conſi.cvij.
e ¶ Iunge hic id
ꝙđ t in hoc i.c.ſi.
in ver.vlti.op.ꝛ
habebis reg.cuꝫ
duab⁹ limitatiōi
bus.ꝛ vid hic.d.
Phi.de peru.
f ¶ Appellationi.
Adde quod no.
Ro.cōſil.ccccci.
Sebaſti.Sapia.
g ¶ Ut plurale.vi
de ad hoc multa
per alexā.in.l.q
ꝗrtā.§.j.ff.đ.le.j.
ꝛ in.l.ſi ſeru⁹.§.ſi
pluriū.ff.ſi quis
cautio.ꝛ latius p
Feli.in.c.oēs le-
ges.in princ.j.di
ſtinc.ꝛ Geor.nat
tā in repe.c.quā
uis.colū.xlvj.in
iiij.qđ.de pactis
libro.vj.

a ¶ Conſanguinitas. Qualis aūt regrat᷑ ⁊ vſq̃ ad quotū gradū vide hypo. de marſi. ſin. c.xxiiij. inc. affinitas repellēs. dixi i apo. ad iſtū in.c. in lr̃is. nu. 5. i ver. familiares. ſ. de teſti.

Anto. Franciſc.

b ¶ Et que ſint ille cauſe ex qbus iudex pōt recuſari. vide p Jo. an. in.c. legitima. ō ap. li. vi. ⁊ in.c.ſ. requiris. ⁊ i.c. cū ſpāli. de ap. ⁊ q̃ ſint ille cauſe ex qb᷒ pt remoueri procuratoꝛ poſt li. ꝯteſtatā. hr̄ i.l. poſt litē ꝯteſta. in.l. an litē. ff. de pcu. ⁊ in.c.j. de pcur. li. vi. ⁊ no. do cto. i.c. poſtremo. de ap. ⁊ an iudex poſſit poſt ꝯcluſionē in cā recuſari. vt ſuſpect᷒. vi de Lap. tenētē q nō in.c. iudex. de offi. leg. li. vj. ⁊ d. Ant. in.c. cū dilectus. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie.

¶ Adde an iudex affinis poſſit vt ſuſpect᷒ recuſari. ro. ꝯſi. lxviij. ⁊ vide Cal. cōſil. vij. eo. tit.

R̃. Sebaſti. Sapia.

b ¶ Ois cā. Vide Pe. de anc. in cō ſi. cclxiiij. inci. ſubtiliter ⁊ ad plenū ⁊ alex. in. ꝯſi. ciiij. inci. circa primū. col. j. in. v. vol. ⁊ q ille qui fuit aduocatus in cā poſſit recuſari tradit Areti. in cōſi. xx. inc. in qōne. in fi. zacharias.

c ¶ Aduocat᷒. ad de Lāfr. de oꝛdi. in.c. qm̄ ſ. ſ. recuſatiōes. nu. i. ver. itē pōt oꝛdinari᷒ ⁊ ibi in apo. cel. in ver. ꝓcedentis ad uocationis. ⁊ ibi alie cauſe p quas iudex recuſatur. ſ. de ꝓba.

d ¶ Vide q i fi. dicūt doc. in.l. q iuriſditiōi. ff. de iuriſdi. om. iu. ⁊ ōt hic. d. bar. de bel. aduertēdū eē qꝛ forte poſſet dici q recuſatio nō ꝓcedat niſi vſq̃ ad q̃rtum gradū qꝛ ſucceſſio nō ꝓcē

Additio. Vel dic dādo aliū nouū intellectuꝫ q iſte poteſt intelligi in appellatiōe a diffinitiua a qua nō pōt appellans reſilire ſine conſenſu appellati cū ſua intereſit, vt patet in ſeq. q.

4 **Additio.** ¶ † Sed cōtra hūc intellectū cōem op. vr̄ eīn qd ſufficiat cōſenſus appellātis tm̄, qꝛ ſicut actoꝛe nō ꝓſequēte in pma inſtātia pōt reus ꝓſequi eo inuito. vt in.c. cā m. de do. ⁊ contu. ⁊ in aut. q ſemel. C. quō ⁊ qn̄ iu. Ergo idē dicēdū in caſu nr̄o vt inuito appellatoꝛe poſſit appellat᷒ ꝓſequi maxime cū videat᷑ idē eſſe in appellatiōe a diffinitiua: vt ptꝫ. ij. q. vj. appellatione ceſſante. ⁊ in aut. ei. q. C. de tē. ap. Sol. pōt dici aliud eē in appellatione ab interlocutoꝛia aliud in appallatione a diffinitiua vel a ꝓſecutiōe pꝛioꝛis inſtātie, qm̄ in appellatiōe a diffinitiua pōt appellatus ꝓtēdere intereſſe: foꝛte eīn vult rep etere reformationē ipſius ſnīe iuxta eā q̄ dixi. ſ. ſup rub. vel habere cōfirmationē ipſius ſnīe ad maioꝛē autoꝛitatē. Idē eſt in proceſſu pꝛioꝛis inſtātie. Nā intereſt rei cām ſemel decidi ne ſepius poſſit vexari. arg. l. diffamari. C. de inge. ma. ⁊.c. cōquerente. de offi. oꝛ. ſed in appellatiōe ab interlocutoꝛia nullū intereſſe poteſt pretendere appellatus ſi appellans nonvult proſequi cū cā redeat ad pꝛioꝛē iudicem quē ipſe ſuſpectū nō habet ⁊ lis citius decidetur. ¶ Ultimo. op. cōtra text. de.c. ad repꝛimēdā. de offi. oꝛdi. vbi excōicatus appellās remittitur abſoluendus ad iudicē a quo q dicunt doct. ⁊ bene ibi loquitur in abſolutiōe fienda in qua appellās grauari non pōt a iudice a quo. ſed hic pꝛohibet᷑ remiſſio cognitionis cauſe in qua poſſet grauari per iudiceꝫ a quo cū ſemel eū grauauerit. arg. in regula ſemel malus. de reg. iur. lib. vj.

1 ¶ Clauſula appellatione remota poſita in commiſſione cauſe: non tollit quin iudex poſſit ex aliqua iuſta cauſa recuſari.

2 Iudex tam delegatus q̄ oꝛdinarius quibus cauſibus recuſari poſſit. ⁊.

4 Conſanguinitas ⁊ affinitas vſq̃ ad quem gradum faciat iudicē ſuſpectum.

5 Suſpicio iudicis non pōt allegari qn̄ eſt vtriq̃ parti in pari gradu coniunctus.

6 Iudex an poſſit allegari ſuſpectus ſi eſt conſanguineus impetrantis: tamen cauſa non eſt impetrantis ſed alterius.

Pꝛelatus licet poſſit eſſe iudex in cauſa eccleſie ſue tamen poteſt allegari vt ſuſpectus.

7 Suſpicionis cauſa ſi fuit allegata corā iudice: q̄ coꝛam arbitro non poteſt pꝛobari, non poteſt alia amplius allegari.

Cauſa appellatiōis ſi fuit vna allegata ⁊ alia ꝓbata non excludit appellantem.

8 Affines ⁊ conſanguinei in indiſtincte poſſint recuſari tanq̄ ſuſpecti.

Poſtremo. Delegat᷒ etiā cū clauſula appellatiōe remota recuſari pōt ſi eſt cōſanguineus impetrantis vel ſi fuit aduocatus eius in illa cauſa. non diuidit. ¶ Caſus literalis. Dicit᷑ hic q ſi iudex delegat᷒ ſit ꝯſanguineus ipetrātis vel fuerit aduocatus in eadē cā vel alia iuſta cauſa ſuſpectus pōt legitime recuſari lꝫ ſit ei cā ꝯmiſſa appellatione remota. B.

1 ¶ † No. j. dictū notabile ⁊ menti cōmendanduꝫ q remotio appellationis in certa cā facta nō tollit facultatē recuſandi iudicē ex iuſta cā. Ex quo infert᷑ q appellatio ⁊ recuſatio nō per oīa equiparantur ad remotionē ergo appellationis non ſequitur remotio recuſationis ex iuſta cauſa qd procedit etiā de iure ciuili ſm Jo. an. hic ⁊ bene alleg. l. vnicā. C. ne in vna eadēq̃ cauſa. canonizata. q. vj. ſi quis in quacūq̃. Ego ad hoc dictum alleg. gl. ⁊ Bar. in. l. j. ff. a qui. ap. non lꝫ ⁊ vide qd dixi in.c. ſuper eo. ij. ſ. eo. facuīt rationes ibi allegate. vbi vide.

2 a ¶ † Scdō no. q conſanguinitas eſt ſufficiēs cauſa recuſandi iudicem delegatū vt ſuſpectum, tene mēti hoc quia idem puto in oꝛdinario cōſimili rōne. Idem dic de affinitate vt ſi iudex eſt affinis alterius ptis. vt no. Spe. in tit. j. ſ. ſupereſt. ver. qd ſi non eſt. Facit. l. eut affinitate. ff. de pcur. vbi poteſt remoueri ſi cōtraxit affinitatem cū aduerſa parte. Tradit Tancre. nota

b bilem regulā q omnis cauſa[b] ſufficiēs ad remouendū pcuratoꝛem ſeu arbitrum eſt ſufficiēs ad recuſanduꝫ iudicē. Pꝛo hoc dicto facit qꝛ ex facili cauſa poteſt recuſari iudex. vt no. gl. in.c. cum R. de offi. deleg. ⁊.l. aptiſſimi. ⁊.l. cum ſpeciali. C.

3 de iudi. dicam plene in.c. cū ſpāli. j. eo. ¶ † Scdō e

c is qui fuit aduocatus[c] in cauſa poteſt recuſari ſi datur iudex in eadem: nec mirum qꝛ iam manifeſtauit animū ſuū. Itē eſt affectus ad illā cauſaꝫ rōne aduocationis ſuſcepte. nam is qui in cauſa conſuluit poteſt recuſari vt ſuſpectus ſi deputatur iudex. pꝛo hoc tex. in. l. ptoꝛ. ff. de iuriſ. om. iu. Uide Inn. in.c. irrefragabili. de offi. oꝛ. ⁊ ponderat tex. dum dicit in eodem negotio ſecus in alio negotio ſm doc. ⁊ bene. Ex quo infero q eum q fuit aduocatus vel procuratoꝛ meus in vna cauſa poſſum impetrare in iudiceꝫ in alia cā ſine metu

4 recuſatiōis. ¶ † In glo. i. ibi. ⁊ ſuccederet ⁊ videt᷑ gl. cōcludere q vſq̃ ad illū gradū poſſit iudex recuſari vſq̃ ad quē admittitur ſucceſſio abinteſtato. Sed inquantū gl. dicit q vſq̃ ad ſeptimū admittitur ſucceſſio: licet doc. ſimpliciter tranſeant nō credo glo. verū dicere qꝛ admittitur ſucceſſio

d vſq̃ ad decimū[d] tam īter agnatos q̄ cognatos. tex. eſt cum gl. inſti. de ſucceſ. cog. in fine. Sꝫ quo ad pꝛincipale dictū gl. dicit Jo. an. cōſiderandū vtrū ſit de eadē domo ſeu ſtirpe maſculina ⁊ ſm hoc iudicabitur ſuſpectus vel ne. Uidemus eīn in tuſcia ſm eum q offenſe vindicātur in oībus qui ſunt de eadē domo ſeu ſtirpe maſculina lꝫ excedant ſeptimū gradum. ⁊ ſatis vr̄ dicendū q in hoc ꝯſideret᷑ cōſuetudo regionis nam in aliqb᷒ locis affectio cōſanguinitatis ⁊ affinitatis extenditur qn̄ i infinitū, in aliqb᷒ vſq̃ ad certū gradū tm̄: cuꝫ ergo rōne affectionis duntaxat ꝯſanguineus repellat᷑ debemus ꝯſiderare an duret affectio in ceſſante ꝯſuetudine multū plꝫ dictū glo. inſcto dicto Jo. an. vt inter agnatos ⁊ cognatos extendatur qd hic ōr vſq̃ ad ſeptimū gradū in quo admittit᷑ ſucceſſio abinteſtato. lꝫ in his qui ſunt de ſtirpe maſculina admittit᷑ recuſatio idifferenter. Nam videmus q ſola oꝛigo eiuſdē loci q̄nq̃ ꝓſtat iuſtā cām recuſandi iudicē vt i.c. accedens. el. ij. ſ. vt lit. nō cōte. foꝛtius idē dicendū in his q ſunt de eadē ſtirpe maſculina nā ꝓpter idē

5 cognomē ſemp durat affectio inter eos. ¶ † Et p pdicta puto ſane intelligēdū q ſequit᷑ in ſequēti. q. glo. in eo qd dicit cōſanguineū equaliter nō vt ſuſpectuꝫ recuſari: qꝛ par affectionis cā ſuſpicionē remouet ⁊c. Dꝫ eīn intelligi q vtriq̃ parti

e eodē ſeu pari gradu attinet, tūc enim eſt par[e] affectio. ⁊ hoc clare ſentit gl. in rōne ſui ⁊ per illud verbū equaliter ⁊c. ſecus puto vbi vni attineret in pꝛimo gradu puta quia frater: alteri in quar

f to[f] vel vlterioꝛi gradu tunc enim nō eſt par affectio circa fratrem q̄ circa aliū remotioꝛē. arg. in c. literas. de pſumptio. ⁊.c. accedēs. el. j. in pꝛin. vt li. nō cōteſt. Nā oēs hoīes ſunt cōſanguinei cū deſcēderint ab adam. vt le. ⁊ no. in. l. vlti. ff. de iuſti. ⁊ iu. ſed ratione pꝛoximitatis pꝛeſumit᷑ maioꝛ affectio vt hic.

Additio. In ea. gl. ibi: in fi. vide multos caſus iuſte recuſandi iudicē per Jo. an. c. legitima. eo. tit. li. vj. dicā plene in.c. cū ſpāli. j.e.

6 g ¶ † Extra gl. qro qd ſi iudex eſt cōſanguineus[g] ipetrātis. cā tm̄ nō eſt ꝓpꝛie impetrantis ſed eccleſie ſue, nunqd poſſit recuſari vt ſuſpectus p aduerſam parteꝫ. Egi. ⁊ Spe. q nō. vt no. in Spe. e. tit. in. ſ. ſupereſt. ver. qd ſi pꝛelatus Jo. an. tꝫ ꝯtrium p.c. inſinuante. de offi. dele. ⁊ illū tex. ſemp reputaui ſingularem. in hac materia et optime facit in ſimili. c. accedens. ij. ⁊ qd ibi dixi ſ. vt lit. nō ꝯteſ. ⁊ illud.c. inſinuāte. ſoleo allegare ad aliud dictū multū notandū q lꝫ platus poſſit eſſe iudex in cā eccleſie ſue. ij. qd. vij. ſ. ſi quis ergo. ⁊

dere iure canonico niſi vſq̃ ad illū gradū. gl. i.c. reqſiſti. de teſt. ⁊ ē gl. in.c. j. ij. q. iij. ⁊ ōt q pꝛohibitio. ⁊. l. q iuriſditiōi. nō extēdit᷑ niſi vſq̃ ad quartū gradum ſcōm doc. ibi.

e ¶ Facit q in filii ſignāter ōr bart. i. l. q teſtō. ſ. pāt. ff. de teſt. i pe. col. q lꝫ fr̄ nō poſſit eē teſtis p fr̄e ſaltē i cā ciuili fallit niſi eſſet iter ipos fr̄es: facit et qd no. i ſ. p doc. i. l. q iuriſditioni. ff. de iuriſ. om. iud. vbi lꝫ iudex nō poſſit dicer ius i cā ſuo rū fallit qn̄ eēt iudex iter duos pariter ꝯiunctos eq̃ par affectio oēm ſuſpitionē tollit l. nō ſolū. ſ. ō vnō ⁊ ibi no. bar. ff. de ritu nupt. gl. ij. q. j. bar. i. l. extraneo. ff. de. q. p illū tex. quē legit ſub. l. repeti. ff. de qſtio.

f ¶ Vel qꝛ cū alter o eēt ꝯiunct᷒ maioꝛ conuerſatiōe qꝛ tūc nō excluderet ſuſpicio vt in fi. dicit bal. in. l. parentes. C. de teſti.

g ¶ An cōſanguineus in cā eccleſie cōſanguinei poſſit recuſari. adde h tex. ⁊ gl. in. xv. ⁊ iudiceꝫ. in. ꝯ. tria. cir. ſi. iij. q. vj. ⁊ q no. doc. i.c. cōtingat ſup vl. gl. de fo. cōp. item vide ō hoc per do. Ant. i.c. inſinuāte. de off. dele. Et p Domi. i.c. iudex in. j. col. de off. de leg. in. vj.

a ¶ An teneat recuſatio ex vna cauſa alia tñ corã arbitro ꝓbata.⁊ ad hoc bene facit.c.abbate ſane.circa fi.de re iud.in.vj.⁊ qđ not.do.Ant. in.c.cũ cõtingat.in vlt.col.de offi.dele.⁊ optime tex.in cle.appellanti. de appe.in fi.vbi recuſari põt iudex ꝑtextu ingratitudinis.ad hoc facit ꝙ no.do.Ant.in.c.accedens.el.j.in.iiij.co..vt lit.nõ conteſta. Anto.Franciſc.

¶ Circa hoc an ꝓpoſita vna cauſa ſuſpiciõis ⁊ illa deducta coraz arbitro poſſit iudex recuſari ex alia cã ꝓbata vel deducta corã ipſo arbitro.dicas ꝙ ſup exceptiõe recuſatiõis ꝓpoſitadz de neceſſitate ꝑ arbitros cognoſcẽtes de ſpa cã ſuſpiciõis ꝓnũciari al's nõ valeret ſnĩa.vt voluit Pe.de anc.in.c. iudex.de of.dele. libr.vj. vbi etiam dicit Arch.ꝙ talis ꝓnũciatio eſt interlocutoria q alleg.c.ſignificãtib⁹.de appel.dicit tñ ꝙ talis pronũciatio aliquo reſpectu põt dici diffinitiua: quia poſt eam alia nõ expectatur. alle. no.i.d.aut.habita.C.ne fil.ꝓ pat. ⁊ faciunt que habẽtur in.c.vt õbitus.⁊ in.c.interpoſita.de appel. vbi tractat materia pronunciationis interlocutorie.

b ¶ Et ſequit ſimpliciter.d.Alex. de imo.i.l.qui iuriſditioni.ff.d iuriſd.om.iud.in.j. colũ.vj.fallentia. ide ꝯm.do.Ant. de bu.hic ſi ꝯſanguineus ſeu coniunctis eſſet homo magne ſanctimonie non poterit recuſari vt ſuſpectus:q: nõ eſt preſumptio ꝙ propter coniunctionem ſanguinis iniuſte iudicet:facit ꝙ ſingulariter vult Hoſ.in.c.finẽ litibus.in pe.col.de do.⁊ ꝯtu.ꝙ ſi litigãs eſt magne ⁊ approbate fidei ꝑ ciuitatem ⁊ ſuccũbat in lite nõ ꝑt in expẽſis ꝯdẽnari.q: non eſt ꝑſumptio ꝙ tantus vir ꝓceſſiſſet ad litigãdũ ſine aliqua rõnabili c..dẽ tz Jo.an.⁊ Pe.de ancha.ibi ⁊.d.Ant.in.viij.col.in prin.⁊ alij cano.do.Alex.imo.in.l.ꝓperandũ.in.§.ſinaũt alterutra.in.iiij.col.C.de iudi.⁊ pro hoc bona gl.in c.expedit.xij.q.ij.Itẽ facit ꝙ ſing.inquit Jo.de imo.in.c.cuz.R.canonicus.in.ij.col.de offi.dele.ꝙ ſi eſſet religioſus ordinis cartuſiẽſium vel montis olíueti bononie:vel eſſet laicus note ⁊ approbate fidei dato ꝙ eſſet frater vel cõſanguineus illius pro quo deponit nihil diminueretur ſibi de fide:lz alias cõſanguinei vel affines ſint multũ ſuſpecti.⁊ eis mutũ diminuit de fide ꝯm Spe.in ti.de teſte.§.j.in.verſi.ſed nunqd frater faciet etiã ꝙ ſin.vult Inn.in.c.nup.de teſt.quem refert Bar.in bona lec.in.l.ſolã circa prin.C.de teſ.ꝙ perſone religioſe ⁊ bone vite deponẽti ſine iuramẽto creditur quantũ ad faciẽdũ bo.⁊ magnã preſumptionẽ.accedat ꝙ ſingulariter vult Spe.in.ti.de inſt.edi. §.fi.ver.ſed qd ſi debitor.ꝙ iudex nõ obſtãte renuntiatiõe parti facte in iudicio ꝓductiõi teſtiũ ꝑt recipere teſtes ſi ſunt legaliſſimi ⁊ multũ ſpectate fidei.⁊ ibi ſequit Jo.an.in addi.de quo vide do.Frã.de are.in c.ij.in.v.col.de ꝓba.Accedat ẽt ꝙ pulchre multũ dicit Bal.in.c.ꝑter ea.de teſti.cog.⁊ in.c.iurauit.i.iij.col.de ꝓba.ꝙ ille q eſt bone ⁊ ſpectate fidei põt poſt aperta.⁊ didicita teſtificata nouos teſtes ꝓducere: q: in eo ceſſat ſuſpitio ſubornationis teſtium.Item poteſt corrigere dictum ſuum multũ not.ad limita.clemen.j.de teſti.cũ ſimi.Et ad iſtã materiã ꝙ excellẽtia perſone multũ operet.vide tex.no.in.l.ſi a bone fidei.⁊ ꝙ ibi no.Ang.ff.de rei ven.cũ cõcordan.quas late proſequor in repe.mea in ver.excellentia.Aeneas falco.

ergo.⁊ qđ no.in.c.cũ perſone.de priui.li.vj.tñ recuſari poterit vt ſuſpectus.nam ſi cõſanguineus ꝑſumit habere affectionẽ ad cãz rõne ſanguinis fortius ipſe ꝑlat⁹ vr habere maiorẽ affectionez: tũ q: eſt ſponſus vel filius eccleſie:tum q: honor aut emolumentũ ꝯſecutiue ipm attingit.de hoc pleni⁹ dico i.c. cũ veniſſent.de iudi.vbi vid.facit
7 iſta lr̃a q̃ indiſtincte loquit.¶ † Ultimo q̃ro qd ſi allegaui vnã cãm ſuſpitiõis dũtaxat corã iudice ſed corã arbitro electo nõ ꝓbaui illã ſed aliaz
a an ſufficiat cã[a] probaſa.Quidã tenuerunt qđ ſic moti ex.l.ſcio.ff.de app.vbi dicitur ꝙ ſi in appellatione diffinitiua expreſſi vnã cãm poſſum reliquã ꝓſequi corã iudice ad quẽ lz ſecus ſit in appellatione ab interlocutoria, vt in cle.appellãti. e.tit.Sed cõiter tenet ꝯ̃riũ.q: iſta nõ eſt appellatio a diffinitiua ſz poti⁹ trahit ad naturã interlocutorie.Itẽ iura mandant cãm recuſatiõis corã iudice recuſato.vt in.c.ſcđo requiris.⁊.c cũ ſpãli j.eo.ergo nõ ſufficit allegare cãm allegatã.idem tenet Spe.⁊ latius ꝓſequitur de recuſatione.§. fi.ver.ſed quid ſi ꝯnum.⁊ hoc no.Nec ob.ſi dicat de quo ſeruiũt iura dicẽtia prelatum poſſe eſſe iudicem in cã eccleſie ſue ſi põt recuſari.Rñdeo ꝓſunt in hoc.q: non data recuſatione valebit ſnĩa ita intelligit tex.iſtũ in conſanguineo q: põt eſſe iudex ſi nõ recuſat.vide ſi'e in patre q ſcđm ius poteſt eſſe iudex in cauſa filij:vt in.l.priuatis.de iudi.iij.q.vij.tria.tñ poteſt recuſari vt ſuſpectus: vt in.l.qui iuriſditioni.ff.de iuriſ.om.iu.dixi ple
8 ne in.c.cũ cõtingat.de fo.cõp.¶ † An aũt cõſanguine⁹ ſeu affinis poſſint idiſtin-te recuſari.So. dicit hic Uin.ꝙ non.ſed dz conſiderari perſona conſanguinei que talis poſſet eſſe ꝙ ceſſaret ſu
b ſpicio vt ſi eſſet ciſtercienſis[b] de quo in Spe.ti.j. §.ſupereſt.ver.qd ſi nõ eſt.vbi idẽ tz qđ ſatis placet.¶ Quid aũt ſi expreſſe remouetur facultas recuſandi vide quod dixi in.c.cum inter.de exceptionibus.⁊.c.ad hec.de reſcriptis.⁊ quod no.j. eo.c.paſtoralis.

1 ☞ Excommunicatio iam lata,non ſuſpenditur per appellationem.
Appellatio nõ ſuſpendit id quod ꝯcernit aĩam.
Preceptũ factum de nõ intrando aliquã poſſeſſionem ſuſpendit per appellationẽ.
2 Appellatio regulariter ſuſpendit ſnĩam latam etiam ſi ſit talis que trahat ſecũ executionem.5.
3 Excommunicatio ⁊ interdictum in quibus conueniant ⁊ in quibus differant.
4 Epũs nõ põt concedere:ꝙ in eccleſia interdicta celebretur diſtingue tamen vt ſequitur.
6 Epũs non poteſt ſuſpendere interdictum,qñ perſona ob ſuum delictum eſt interdicta:ſecus ſi nõ ob delictum alterius.

AD hec. Snĩa interdicti nõ ſuſpẽditur per appellationem ſequẽtẽ,Cõis diuiſio.ſcđa ibi noueris.¶ Caſus lr̃alis.Aliqui clerici ſunt interdicti ⁊ appellãt:de appellatiõe cõſiſi non ſeruant interdictũ queritur qd iuris ſit. Rñdet papa ſicut poſt appellationẽ legitimaz nemo ꝑt excõicari ſic clerici nõ pñt dclinare iterdictum cui ante appellationẽ ſuppoſiti fuerant.
1 Ber.¶ † Primo no.vnũ caſuz[c] in quo equipa
c rant excõicatio ⁊ interdictũ:ſicut eñ appellatio nõ ſuſpẽdit excõicationẽ iã latam.vt i.c.paſtoralis.j.e.vbi dicã rõnem:ita nec interdictũ ſuſpenditur per appellationẽ ſequentẽ:⁊ interdicto a diuinis officijs:⁊ ſic a ſpũalib⁹:ſecus interdicto rõne tẽporaliũ.Nam ſi iudex interdicet mihi ingreſſum alicuius poſſeſſionis appellãdo ab eo ſuſpendendo effectũ ſnĩe.ar.in.l.non tantũ.ff.eo. Idẽ dic in ſuſpenſiõe a bñficio,licet Inn.i hoc multũ inſtet.ſed vide gl.no.quã tenebis mẽti in c.is cui.de ſen.exc.li.vj.Ex qua cõclude ꝙ diſpoſitio huius.c.vẽdicat ſibi locũ in oĩbus ſentẽtijs cenſure que cõcernũt ipſaz animã.⁊ iſte ſentẽtie ſunt tres.excõicatio,interdictũ:⁊ ſuſpẽſio.vt i.c. is cui.prealle.⁊ rõnem iſtarũ ſnĩarum dicam in d.c.paſtoralis.Ex his infertur ꝙ ſuſpẽſus a pontificalibus:vel ab vſu pallij appellãdo ſuſpẽdit ſnĩam qđ ſentit Hoſt.hoc facit.qđ no.Inn.in.c. j.de ſenten.excom.libr.vj.¶ In gl.ibi:ita ⁊ interdictum emiſſum.gl. ſimpliciter recitat ſimilitudinem litere que in veritate non concludit ,cum aliud ſit quem nõ poſſe excõicare poſt ſnĩam et aliud ꝙ appellatio nõ ſuſpendit ſnĩam,nam videmus ꝙ appellatio legitima non ſuſpẽdit totaliter ſnĩam futuram q: ſuſpendit iuriſditionem
2 iudicis:vt patet in.c.ſi a iudice.e.tit.li.vj.¶ † Et tamen appellatio ſequẽs ſuſpendit regulariter quamlibet ſnĩam latam,⁊ ſi talis que trahat ſecum executionem.vt in.l.furti.ff.de his qui not. infa.no.gl.in.c.paſtoralis.j.e.ſed ex ſeparatis nõ fit bona illatio.vt in c.ſcđo.de tranſla.prelato.
3 ¶ † Unde rectius[d] legitur litera cuz ſuppletio
d ne vt dicamus ſic ſicut quis excõicari nõ poteſt poſt appellationẽ ſupple nec excõmunicatus ꝑ

¶ Adde ꝙ dicit Frã.are.de paupere legali cõſil. xiij.⁊ eo.cõſi.ccclxxxij.⁊ an tabelliones ꝯſultores ⁊ alij qui aſſiſtũt cauſe poſſint vt ſuſpecti recuſari. vide Archi.ꝯſi. cclxiiij.vbi dt qđ cã recuſationis relinquitur arbitrio iudicis. Anto.Franciſc.

¶ Circa hoc an ille qui eſt excellẽtis ⁊ ꝓbate fidei poſſit poſt didicita teſtificata ꝓducere alios teſtes ſup eiſdem iuxta materiã.c.ſenes. ⁊.c.fraternitatis tanꝙ in tali pſona ceſſet ſuſpicio fraudis vr ee ſatis dubiũ ex quo ꝑſupponit ꝙ teſtificata didicerit ⁊ iſpexerit ⁊ credo ꝙ hoc dictuz ſic itellectũ nõ ꝓcederet de iure ſed illõ forſan ꝓcederet qñ ſimplr eſſent publicate atteſtatiões ⁊ eſſemus incerti an didicerit teſtificata vel non q: tũc ratione ꝓbate fidei ſi ipſe diceret ſe ñ didiciſſe teſtificata poſſet procedere ꝙ nõ ꝑſumat didiciſſe ſed qñ appareret eũ didiciſſe teſtificata tunc eſſemus in caſu certo: et ideo nõ eſſet opus ex qualitate fidei cõiecturari an didiceret teſtificata:q: in incertis nõ certis opus eſt coniecturis.l.ille aut ille.§.cum in verbis.ff.de leg.iij.l.communius.§.cum ita.ff.de ver.ob.⁊ ideo non puto hoc dictum eſſe ſimpliciter verum.

b ☙ Sebaſti.Sapia.¶ Ciſtercienſis.Uide que no.d.Jaſ.in aut.iubemus.col.iij.ſ.de iudi.⁊ in repe.l.admonẽdi.char.xvij.col.iij.ver.limitat multum ſingulariter.ff.de iureiuran.Feli.in.c.cum contingat.col. iij.ſ.de reſcri.

c ¶ Sebaſti.Sapi.¶ Unũ caſuz.Quõ ꝯueniãt ⁊ differãt excõicatio ⁊ interdictũ.tradit Jo.de ana.in rub.de cleri.exc.vel interdi.miniſtran. col.peñ.cum ſeq.Hemi.in.c.j.ver.hec.de ſenten.excom.in.vj.

d ¶ Unde rectius.Tu pondera.q: imo effectus eſt ſeparabilis ab executiõe.vt ꝓbat in.l.qui vltimo.ff.de pe.⁊.l.ſi quis filio exheredato.§. hi aũt oẽs.ff.de iniuſto rup.teſ.voluit gl.in.l.fi.C.ſi a non compe.iud. ergo nõ põt epũs ſuſpẽdere:ergo nõ videt mihi iſta ratio quare appellatio nõ ſuſpendat.ſed ratio q: alie ſnĩe dant ad penã:ideo de facili ſuſpenditur pena.ſed iſte due ſnĩe dantur ad medicinã.vt.c.j.de ſent. ex cõ.li.vj.ergo appellatio non operat ſuũ effectum.Itẽ iſte ſnĩe fiunt ꝓpter bona obedientie,ideo tollitur ius obedientie.vt in.c.cũ non liceat.de preſcrip.ergo nec ſuſpenditur Item pondera aliud appellatio ab interdicto vel excommunicatione non eſt ꝓprie appellatio a ſentẽtia quia appellatio eſt preſidium innocentie.vt in.c.cũ ſpeciali.§.porro.j.eo.Item q: poteſt peti abſolutio ad caut elam.Item pondera.l. titius.ff.de execu.tuto.quia loquitur in caſu fauorabili.And.barb.

appellationē ſuſpendere pōt ſniam iam latam:
ita ſubdit⁹ interdictus nō pt per appellationē
ſuſpēdere interdictū vñ litera iſta nō aliud vult
niſi equiparare excōicationē ⁊ iterdictū,⁊ clari⁹
equiparat tex.in.d.c.is cui.habēt iſtas ⁊ multas
a al's ꝯformitates[a].Pꝛima eſt iſta quā dixi.Scd̄a
qꝛ vtraq; requirit monitionem pꝛecedentem.vt
in.c.repꝛehēſibilis.ſ.eo.⁊ dic vt ibi dixi.Tertia
qꝛ conſtitutus in aliqua illarū incurrit irregula
ritatē celebꝛando.vt in.d.c.is cui.Quarta qꝛ ab
ſolutio i vtraq; ſnia fit recepto iuramēto de pa
rēdo mādatis eccleſie.vt in.c.venerabili.de ſen.
exc.Quinta qꝛ vtraq; ſnia relaxari pt ad cautelā
vt.d.c.venerabili.Sexta qꝛ vtraq; ligat lʒ iniu
ſta.xi.q.iij.ſnia.⁊.c.ſi quis eps.⁊ ideʒ dic de ſentē.
ſuſpēſionis a diuino officio.nā oēs iſte tres ſnie
dicunt ſnie cenſure,⁊ cōcernūt ipſam animā. vt
in.d.c.is cui.⁊.c.querēti.de ver.ſig.In aliquibus
tñ differunt qꝛ excōicatio fertur in perſonā non
in locū vt in.c.romana.ſ.in vniuerſitatē.de ſent.
excō.li.vj.Sed interdictū pōt ferri nedū in pſo
nam ſed in locum.vt in.c.nō eſt.ſ.de ſpō.⁊.c.ſi.de
ſen.excō.lib.vj.Item excōicatio regulariter non
ſuſpenditur per inferioꝛē a papa.vt.ſ.dicam . ſed
iterdictū ſic ſm multos.ſ.dicā.⁊ ſub iſta poſſunt
4 reperiri ⁊ alie differētie.¶†In eadē gl.in fi.nō
apparet clare quid gl.ſentiat.nā aliud eſt q̄rere
vtrū eps poſſit dare ꝓuilegiū.vt celebꝛetur in ec
cleſia iterdicta:aliō vtrū poſſit ſuſpendere effe
ctū iterdicti ſm oēs,pꝛimū nō pōt facere, qꝛ eſt
ꝯ iuris diſpoſitionē ſʒ clarius gl.poſuit opi.ſuā
ſ.c.dilectis.⁊ ibi tandē vr̄ ꝯcludere ꝙ tenet Jo.
and.hic.⁊ ſtatim patebit.Circa ſcd̄m ſunt opi.⁊
conſidera ꝙ hic ſunt due q̄ōnes eque pꝛincipa
les.Pꝛima nunquid eps pōt durante ſnia inter
dicti ſuſpēdere effectū interdicti:vt ſic poſſit ce
lebꝛari ſine peccato.⁊ itellige qñ iterdictū eſt la
tū a ſe.nam ſi eēt a ſuperioꝛe latū nō eſſet dubiū
ꝙ non pōt arg.c.paſtoꝛalis.ſ. ꝑterea.de off.oꝛd.
Scd̄a qd̄ eſt nō minus ſubtilis.vtrū ſuſpēſione
facta pꝛeſuppoſito ꝙ poſſit ſuſpēdere ſuſpēdat
effectus ipſius ꝑ appellationē medio tpe iterie
ctum cōtra voluntatē ipſius ſuſpendentis vt ſic
duret ſuſpēſio vſq; ad finē cauſe ſicut ſi a pꝛinci
pio fuiſſet lata cum conditione.Jo.and.hic con
cludit in effectu tria.dicit eñ ipſum poſſe ſuum
interdictū ſuſpendere:quia ſicut pōt in totū tol
lere.arg.l.iudiciū ſoluit.ff.de iu.ita ⁊ foꝛtius pōt
illud ad tps ſuſpendere.Scd̄o concludit ad ſecū
dam q̄ōnem qd̄ appellatio facta poſt ſuſpēſionē
tenebit ipſam ſniam in ſuſpēſo ſicut ſi fuiſſet la
ta ſub conditione.arg.c.pꝛeterea.ſ.eod. Tertio
dicit ꝙ excommunicatio ſuſpendi nō pōt quin
tollatur ex toto:qꝛ communicare non debemus
excōicato ante abſolutionem factam in foꝛma ec
cleſie.vt in.c.cum deſideres de ſen.excō.In effe
ctu hoc idē videt velle do.Ant.ſʒ aliqui moder
ni multū īſiſtūt circa iſtas q̄ōnes.Cal.tñ tenuit
contra Jo.and.in.ij.q.dicit eñ ꝙ cum iſta nō ſit
noua ſnia appellatio nō operabitur ſuſpēſionē.
5 ¶†Jo.de lig.in quadā diſputatione tenuit qd̄
interdictū non pōt ſuſpendi per epm.Mouet qꝛ
in iſtis ſentētijs cenſure pꝛimus actus non eſt ſe
paratus a ſcd̄o:vult dicere ꝙ ſubſtantia ſnie cen
ſure que eſt pꝛimus actus non eſt ſeparabilis ab
effectu ipſius ſnie,qui effectus eſt ſecūdus actus
quaſi iſte ſnie cenſure trahāt ſecum executionē ⁊
ſic executio effectus nō ē ſeparabilis a ſubſtātia
ſentētie,vt in.d.c.is cui.⁊ per ꝯñs non pōt remo
uere effectū remanente ſubſtātia.alle.in ſimili.l.
titius.ff.de excu.tuto.Car.tandem ſequitur illā
opi.cōmunem vt poſſit ſuſpēdi.ꝓ qua facit.d.c.
dilectus.ſ.qꝛ vero hec opinio eſſet i pꝛactica ſer
uanda:maxime poſt factum,ſed ante factuʒ alia
opi.ꝯꝛia eſſet cōſulēda,⁊ credo de ſubtilitate iu
ris illam verioꝛeʒ.⁊ moueoꝛ hac rōne inter cete
ra:maioꝛ eſt vis ⁊ ptās appellationis in ſuſpen
dendo effectum ſententie ꝙ poteſtas iudicantis
poſt latam ſniam pꝛobatur qꝛ cōdemnatum de
furto nō poteſt facere iudex quin ſequatur infa

a ¶In qbus cōue
niant ⁊ diſconue
niant excōicatio
⁊ interdictū. ⁊ vi
de iſtos caſ⁹ enu
meratos per do.
Anto.hic. ⁊ per
do.i.c.cum medi
cinalis.ſ.peñ.de
ſen.exc.in.vj. ⁊ ꝑ
Cald.in ſuo tra.
de ecc.iterdi.in.j.
effectu.i.ij.⁊.iij.q.
¶Adde Do.d
rot.deci.lxvij.in
antiquis.de ſen.
excom.
F.Sebaſti.Sapia.
b ¶Inno.opi.In
no.ſequit Bald.
in.l.cum alijs.C.
de curato.furio.
⁊ in.l.ſi.co.ij.ver.
⁊ circa hoc fuit
dubiū.C.ſi a non
competen.iud.⁊
Ang.in.l.ſi vn⁹.
ſ.ſi cuʒ reo.ff.de
pac.⁊ i.l.puto.ff.
de poſtulan.
c ¶Suſpenſione.
Adde videnduʒ
Fed.cōſi.ccviij. ⁊
do.de ro.deciſio.
ccccxxxiij.in no
uis.de ſen.excō.

mia.l.non poteſt.ff.de fur.⁊ tñ appellatio ſuſpendit infamiā iam illa
tam ꝑ ſniam.vt.d.l.furti.ſed appellatio nō poteſt ſuſpendere effectū
ſentētie cenſure:ergo minus ipſe iudex.hoc enim non depēdet a po
teſtate ſua:ſed ex diſpoſitiōe iuris.Nec valet argu.Jo.and.pōt tolle
re in totū:ergo ſuſpēdere,qm̄ tollēdo in totū agit ſcd̄m naturā actus
nec ius repugnat.ſed ſuſpendere effectū:vt non habeat ſecū executio
nem eſt agere cōtra naturā ipſius actus cōtra iuris diſpoſitionē:cum
ſcd̄m iura trahāt ſecū executionē nō ſuſpendibilē etiā per appellatio
nem.vt in.d.c.paſtoꝛalis.⁊ do.Anto.in.c.dilectis.dic vt ibi dicetur.et
ꝑſuppoſito ꝙ poſſit ſuſpēdi ſcd̄m cōem opi.Cal.⁊ appellatio ſequēs
non ꝑſit vt teneat ſniam in ſuſpēſo:qꝛ non eſt noua ſnia qd̄ tenet etiā
b Inno.[b] in.c.cum inter.de ꝯſue.⁊ ꝙꝙ hec opi.videatur multū ꝓbabi
lis tñ in cōtrariā opi.quā tenet Jo.an.multū me vrget.c.dilectis.ꝑal.
vbi aperte innuit ꝙ ſnia interdicti in locū lata poteſt ſuſpēdi ꝑ ipſuʒ
c pꝛomulgantē ⁊ durāte ſuſpenſione[c] poteſt appellari ad effectū tenē
di illam in ſuſpenſione.eſt verū qd̄ quidā dixerunt.ſ.ꝙ ille tex.loqua
tur in ceſſatione a diuinis non in interdicto quia tex.ibi appꝛobat cō
trariū vt ibi patet non potuit ferri ſnia interdicti.Itē diceret ibi text.
ſententiam decernimus irritā ⁊ inanē ⁊c.cum ceſſatio ſit quid facti vt
no.in.c.ſi canonici.de offi.oꝛdi.lib.vj.ſed potius dixiſſet eam irratio
nabilem fuiſſe.⁊ hāc opi.tenet ibi Jo.de lig.⁊ Innocē.in.c.vt pꝛiuile
gia.ſ.de pꝛiuile.⁊ ꝙ ſuſpendatur ꝑ appellationē facit:qꝛ ſicut tenetur
in ſuſpēſo qñ a pꝛincipio fuit effectus ſuſpēſus.ſ.eo.ꝑterea ita et ſi ex
poſtfacto ſuſpēdatur:⁊ quo ad pꝛimū dictū facit qꝛ hec ſententia cen
ſure ligat ⁊ durat ad placitū pꝛoferentis merito cū depēdeat ab eius
poteſtate poterit etiam effectus ſuſpēdi.ſecus ſi non depēderet a po
6 teſtate ſua quo caſu locū hʒ.arg.qd̄ ſupꝛa feci de.l.nō poteſt.¶†Cir
ca interdictum vero latum in perſonam cōmuniter tenetur non poſſe
ſuſpendi.ratio diuerſitatis quia locus interdictus non peccauit meri
to nulla ratio repugnat ſi ſuſpenditur ſecundum illā opi.ſed quando
inerdicta eſt perſona tunc cum perſona deliquerit et non ſit emenda
ta nō poteſt eſſe in eccleſia ⁊ extra eccleſiaʒ.ſecus dic vbi perſona eſſet
interdicta pꝛopter delictum alterius:quia tunc ſicut poteſt ſuſpendi
interdictum latum in locū ita in perſonam.dictū eſt notabile Inno.
in.c.vt pꝛiuilegia.

1 ☞Iudex appellationis videns appellationem friuolam ⁊ iniuſtam
debet appellantem remittere ad iudicem a quo.
2 Archiepiſcopus nō ſe ītromittit in ſubditos ſui ſuffraganei niſi per
vim appellationis.
3 Appellatio friuola apparente iudex a quo reaſſumit iuriſdictionem
etiā reſpectu executionis ſententie late.
4 Legati nati dicuntur illi qui habent legationis officiū vigoꝛe digni
tatis cui legationis officium indultum eſt ex pꝛiuilegio apoſtolico.
5 Judicium ceptum coꝛam vno iudice non poteſt finiri coꝛam alio etiā
ſi ſit legatus.
Inter oꝛdinarium loci legatum locus eſt pꝛouentioni.
6 In appellatione a diffinitiua nō requiritur expꝛeſſio cauſe:ſed in ap
pellatione ab interlocutoꝛia ſic.
7 Appellatio ab interlocutoꝛia an ſit ferenda in ſcriptis.
Scriptura continens appellationē ſufficit ꝙ pꝛeſentetur iudici abſq;
eo ꝙ legatur.
8 Sentētia a qua fuit appellatum ſi confirmetur per iudicem ad queʒ
poteſt ab interlocutoꝛia mandari.limita tamē vt hic dicitur.

1 **Cum in eccleſia.** ¶†Iudex appellatiōis
remittit appellantē ⁊ cāʒ
ad pꝛioꝛem iudicem,niſi ſibi ꝯſtiterit a grauamine vel iniu
ſta ſnia fuiſſe appellatum.pꝛimo narrat factū.ſcd̄o ꝓuidet
ibi pꝛudentie.¶Caſus literalis.Quidā clerici de vallia Linconien
ſis epi volētes ipſius pꝛeiudicium declinare vt ſub archiepo litigarēt
ſine rationabili cā euitabat epm ſuuʒ appellando ad archiepm.ſigni
ficatum fuit hoc do.pa.vnde mādauit ipſi archiepiſcopo quatenus ſi
aliquādo contingerit aliquem de clericis a pꝛedicto epo appellare ad
ipm vt non pꝛius eoꝛum appellationem admittat ꝙ ei cōſtiterit eam
interpoſitam fuiſſe vel ab iniuſto grauamine vel ab iniuſta condēna
2 tione,alioquin remittat illos ad epm ſuum.Bert.¶†Pꝛimo no.ex
iſto tex.archiepm nō debere ſe intromittere de cauſis ſubditoꝛum ſui
ſuffraganei:niſi per appellationem deuoluat ad eū,cōcoꝛdat.c.paſto
ralis.ſ.de offi.oꝛdi.¶Scd̄o not.ꝙ etiā ſcd̄m illa tēpoꝛa non debebat
iudex ad quē admittere appellationē fruſtratoꝛiā vbi appareret ma
3 nifeſte fruſtratoꝛia ſm Hoff.de quo in.c.vt debitus.ſ.eo.¶†Vltimo
no.bo.ar.ex tex.iuncta glo.antepe.ꝙ appellatione exiſtēte friuola iu
dex a quo reaſſumit iuriſdictionē etiam reſpectu executiōis ſnie late
4 de quo in.c.paſtoꝛalis.ſ.quia vero.de offic.deleg.¶†In glo.j.in fin.
ſed contra finē.glo.tex.opt.Nam archieps Cantuariēſis eſt legatus
natus quoniā officiū legationis eſt indultum illi dignitati ex pꝛiuile
gio apoſtolico vt quicūq; ſit archieps Cātuarienſis ſit etiam legatus
vt in.c.de offi.leg.ſed legatus poteſt adiri ꝑ viam querele citra appel
lationē.ergo poterat iſte adiri iuxta no.in.d.c.de offi.leg.Solu.Joā.
an.ꝙ licet poſſit adiri legatus per viam querele non tñ per viam ap
pellationis fruſtratoꝛie:quia appellatio fruſtratoꝛia nō deuoluit cāʒ
in.c.cum

in.c.cū appellationibus.eo.tit.li.vj.Simile in papa qui aditur ꝑ viā
5 querele ⁊ per fruſtatoriaȝ appellationē.❡†Uel ſolue melius quod
etiā per viā querele non poterat legatus hic adiri cum cā eſſet cepta
a corā ordinario loci.Nam vbi ceptūᵃ eſt iudiciū ibi dȝ fineȝ accipere.l.
vbi ceptū.ff.de iudi.Itē qꝛ inter legatū ⁊ ordinariū loci locus eſt pre-
uentioni.vt in.c.ſede.de preben.lib.vj.⁊ de materia hmōi dicetur in.c.
vlt.j.de confir.vti.❡In glo.ij.fi.contra gl.facit qꝛ tpe huius.c.nondū
emanauerat.c.vt debitus.vbi ſpecifice diſponitur de nouo vt non va
leat appellatio ab interlocutoria cauſa non expreſſa.Dicit hic Inn.
ꝙ iſta decretalis preſagiuit ius nouuȝ ſed hoc non eſt ſoluere ꝯͣrium.
vnde dicit ꝙ hic nō dꝛ ꝙ cā non debeat exprimi in appellatone ſȝ qꝺ
iudex ad quem nō debeat admittere appellationē cum effectu prius
conſtaret eam fuiſſe interpoſitam a grauamine.Poſſum enim dicere
coram iudice ad quem me fuiſſe grauatum per iudicem a quo lȝ illud
grauamen nō expreſſerim coram eo.Nec ergo litera ſoluȝ inſtruit iu-
6 dicem ad queȝ.❡†In gl.in ver.iniuſta.No.hanc glo.cum preced.ex
b qua habes vnā diuerſitatē ᵇiter appellationē a diffinitiua ⁊ ab inter
locutoria vt in diffinitiua nō ſit neceſſe exprimere cām:ſecus ſi appel-
latur ab interlocutoria. ratio diuerſitatis colligitur ex his q̄ no.in.c.
7 vt debitus.j.eo.pro dicto huius gloſſ.videtur tex.in.l.ij.ff.eo.❡†An
c aūt ſit neceſſe vt appellet̄ in ſcriptisᶜ maxime ab iterlocutoria vid tex.
⁊ gl.in.c.j.e.ti.lib.vj.Et preſuppoſito ꝙ ſit neceſſe appellari in ſcriptis:
ſatis eſt porrigere iudici ſcripturā ap pellationē cōtinenteȝ abſq; eo
ꝙ legatur in preſentia ſua.vide tex.bonum ⁊ notabilem facientem ad
8 multa in.c.appellatio.eo.ti.lib.vj.❡†In glo.in ver.alioquin.in fi.no.
iſtam gl.iuncto tex.qꝛ optime facit ꝑ illa opi.vt iudex a quo exequat̄
ſniam confirmatā:ſed ſuſtinendo illam opi.quaſi cōem que habet vt
vterq; poſſit.iuxta no.in.c.preterea.hic alleg.pōt dici text.iſtum pro
cedere qñ appellatio nō admittit̄ per iudiceȝ ad quē tanq; manifeſte
fruſtratoria.ꝑ hoc tex.ibi nō ante appellationē admittas.⁊ ſic loquit̄
qñ non cōfirmauit ſniam:ſi aūt admiſiſſet appellationē ⁊ cōfirmaſſet
eandem ſniam poſſet habere locū opi.cōis:⁊ eſt bona limitatio ad il-
lam materiaȝ.vel dic ꝙ iſte tex.optime facit pro opi.que hȝ ꝙ iudex
a quo exequitur ſi nihil fuit additū in cā appellatiōis ſȝ pure ex prio
ribus actis fuit confirmata:qꝛ tūc conſtat ꝙ non fuit appellatum ab
iniuſta prouocatione quo caſu remittitur executio ad priorem iudicē
vt hic clare probatur ꝙ eſt bene notandum,Et de hac materia vide
plene in.d.§.qꝛ vero.⁊ per Bar.in.l.tale pactum.§.qui prouocabit.ff.
de pac.⁊ in.l.a diuo pio.ff.de re iudi.

1 ☞Appellatio ſi ſit deſerta non impedit quin poſſit iterū appellare
pars ſi grauetur.2.vide.j.nu.4.⁊.6.vbi ponūtur quidam caſus in ma
teria in ſimili.
3 Per appellationem legitimam eximitur appellās a iuriſditione iu-
dicis a quo:quo ad illam cauſam tātum.
5 Dictio preſertim,⁊ maxime:important idem eſſe in caſu contrario.
7 Appellans ſi deſerat appellationē vel ei renuntiet an ⁊ quo caſu de-
beat a iudice a quo am plius citari.
8 Appellare nō licet tertio ſuꝑ eodē articulo:ſiue a diffinitiua ſiue ab
interlocutoria.ſecus a diuerſis articulis:licet in eadem cauſa vbi.quo
tieſcunq; grauat̄ toties pōt appellari.9.

1 **Directe.** ❡†Si appellās q nō ꝓſequit̄ reddit ad iudicem a quo,⁊ interim grauatur,nō ob
ſtante prima deſertione poteſt iteruȝ appellare ⁊ eſt caſus
notabilis.Communis diuiſio.ſcda ibi rñdemus.Caſus li
teralis.Quedam cauſa matrimonialis tractabatur coram ordinario
in qua vir impedimētū ꝯſanguinitatis oppoſuit,mulier ad ſedē apo
ſtolicā appellauit iudex ſtatuit terminū appellāti:mulier illa nō fuit
ꝓſecuta appellationem in termino ⁊ ea renuntiante appellationi iu-
dex in cauſa ꝓcedens recepit teſtes de conſanguinitate,tandem mu-
lier iterū appellauit,petijt iudex vtrū debeat ad ſniam ꝓcedere.Rñ-
det papa.lȝ in concilio lateraň.ſit ſtatutū vt cū aliqs appellat ⁊ intra
terminum ſibi prefixum appellationē ſuā nō fuerit proſecutus iudex
autoritate ſua libere poſſit vti:tñ qꝛ iterum appellauit,ꝙ ſibi licuit in
eadē a cauſa iuriſditione illius fuit exempta:preſertim cum hic age-
retur ad ſeparationem matrimonij qꝺ eſt res fauorabilis.Bernard.
2 ❡†Nota primo quod ſi appellans deſerit appellationem ſuam ⁊ in
cipit proſequi coram iudice a quo videtur adeo omnem primā contu
maciam ſi qua erat purgaſſe vt ſi iterum grauetur iteruȝ audiatur ap
pellans non enim poteſt excludi pretextu contumacie cum eam pur-
gauerit comparendo coram iudice.❡Secundo no.ꝙ quis q̄nq; re-
nuntiat ei ꝙ non habet.nam iſta mulier poſt deſertionem appellatio
nis illi renuntiauit.dic tñ qꝺ iſta non eſt vera renunciatio,qꝛ priuatio
preſupponit habitum.c.ad diſſoluēdū.de deſpō.impube.l.decē.ff.de
ver.ob.j.q.vij.daibertū.ſed iſta renunciauit vt clarificaret iudicem de
purgatione contumacie ſeu quod volebat amplius inſtare in prima
appellatione.vel dic vt ſentit glo.prima qꝺ renuntiauit appellationi
proſequendo cauſam coram iudice a quo.⁊ ſic loquitur de tacita renū
ciatione.ṡ.de offi.deleg.c.gratum.❡Item nota ibi:libere poſſis vti.
d ꝙ poteſtasᵈ libere data alicui ad certum actum reſtringitur ad termi
3 num iuris,vt per hoc non faciat alicui iniuſtitiam.❡†Nota bonum

tex.ibi:exemplū.ꝙ per appellationē legitimam
appellans eximitur a ptāte ⁊ iuriſditiōe iudicis
a quo.intellige quo ad illaȝ cām.ṡ.eo.propoſuit
⁊.c.ad hec.Ad idem quo ad primū:facit.c.ſi a iu
dice.eo.tit.lib.vj.⁊.c.ſuper qōnum.in.fi.de off.de
leg.❡Ultimo no.fauendum ei qui ſtat pro cau
4 ſa fauorabili.facit.c.fi.de re iud.❡†Contra tex.
oppo.de.c.perſona.ṡ.eo.vbi dicitur ꝙ non pro-
ſequens appellationem ſuam compellitur pare
re iudicio iudicis a quo appellatiōe remota:ſic
videtur ꝙ amplius non auditur appellās.Sol.
aliqui dicūt hunc text.procedere fauore matri-
monij vt in fi.litere,ſed hec ſolu.non eſt bona:qꝛ
papa fundat ſe non ſuper matrimonio ſed ſuper
alijs iuribus dicētibꝰ ꝙ licet iterum appellare:
vt patet ibi cum ſm iura ⁊c.Illa ergo eſt cā fina-
lis decidendi,id aūt qꝺ dicitur de matrimonio
5 fuit cauſa impulſiua ⁊ coadiutiua.❡†Hoc etiā
colligitur ex dictione preſertim que ſm propriū
ſignificatum importat idem in caſu contrario ſi
cut illa dictio maxime,vt no.in.c.auditis de ele.
⁊.c per tuas.de ſimo.cū ſimi.Scdo vero ſoluunt
alij ꝙ.c.perſonas.loquitur qñ deſerens appella
tionem vult recuſare illam eandem.de hoc cap̄.
procedit qñ ex nouo grauamine de nouo appel
lat.Hec ſolu.eſt vera in ſe:ſȝ eſt indubitata ⁊ nō
multum cōgruit.c.perſonas.cum generaliter di
catur ibi appellatione remota ⁊c.Tertia eſt no
tabilis ſolu.Io.and.⁊ quorundā antiquorū di-
centium ꝙ aut deſerens appellationem perſeue
rat in cōtumacia ſua:⁊ non auditur amplius ap
pellans:qꝛ contumax non appellat.ij.q.vj.ſunt
quorum.aut deſerta appellatiōe reaſſumit cām
coram iudice a quo:⁊ ſi iterum grauatur poteſt
denuo appellare qꝛ nihil eſt hoc caſu appellatio
nem impediens.Io.ca.dicit ꝙ ſiue reaſſumpſe-
rit cauſam non ſemper debet appellans ſcdo au
diri:niſi prima appellatio ſit friuola manifeſte.
hoc dicit probari in cle.vna,de dolo ⁊ contu.ple
ne illam legendo:ſed certe opi.Io.an.⁊ aliorum
videtur verior.non enim excluditur a ſecūda ap
pellatione pretextu prime.ſed propter contuma
ciam nouiter commiſſam poſt deſertionē prime
appellationis.⁊ in cle.vna.preallega.debet intel
ligi qñ grauamen vel iniuſtitia cōtigit pendente
prima appellatione.Nam tunc niſi prima appel
latio ſit friuola manifeſte poteſt iterum appella
re licet reaſſumpſerit cām coram iudice a quo.
qꝛ pendentia appellationis excuſat eum a cōtu
matia:ſȝ qñ prima appellatio fuit manifeſta fri-
uola non excuſat̄ a cōtumacia:ita ꝙ vere ponde
rando rōnem illius cle.facit potius pro pte iſta
6 licet ad corticeȝ facit pro calderino.❡†Ex ꝑ
dictis habes duos caſus deciſos.Unus eſt ꝙ ſi
pēdente appellatione ꝯtingit grauamen ſm,ꝑt
denuo appellare licet cām reaſſumpſerit,⁊ quid
operet̄ tunc ſcda appellatio.dic vt ibi no.Scōs
caſus qñ deſerta appellatiōe cōtingit grauamē.
ꝯdiſtingue(ut) prout.ṡ.dixi ſm Io.an.Tertius ca-
ſus eſt magis dubius qñ grauamen ſm cōtingit
pendente prima appellatiōe ſed ea deſerta ap-
pellauit a ſcdo grauamine exiſtens tñ intra tps
appellandi.do.Ant.dicit ſe credere appellatio-
nem iſtam non admittendā quaſi tūc detegatur
cōtumacia ipſius:puto dictū ſuuȝ procedere qñ
iudex a quo feciſſet aliquē actum poſt deſertam
appellationē iſto abſente ⁊ in cōtumacia pſeue-
rāte,ſȝ vbi poſt deſertionē iudex nō ꝓceſſit in cā
non video rōnem quare non poſſit appellari a
grauamine inflicto pēdēte appellatione cū tunc
defenderet̄ a cōtumacia virtute appellatiōis nec
ſequit̄ non fuit ꝓſecutus ergo fuit ꝯtumax qꝛ ſe
pe homines deſerunt multis ex cauſis appella-
tionē legitimā.Hinc eſt ꝙ text.in cle.vna defen-
dit appellantē a cōtumacia niſi manifeſte appel
7 latio fuerit friuola.❡†Not.ex oībus predictis
ꝙ iudex a quo tenet̄ citare appellanteȝ ab eo ēt
poſt deſertionem appellationis.ꝙ etiam tenet
Io.an.in.c.ij.de dolo ⁊ contu.lib.vj.Optime vi-
det̄ probari ꝑ illū text.vbi dicitur ꝙ niſi ſponte

☞Sebaſti.Sapia.
a ❡Ubi ceptum. hoc qualr̄ procedat declarat pleniſſime Feli.in.c. ex tenore. col.vij. cōſi.l.vbi ceptuȝ. ff.de iud.
Zacharias.
b ❡Unā diuerſitatem.Adde Lanfran.ī ſepe.alle.c. qm̄ ꝯ.§.iterlocutorie et appellationes.nu.61.⁊. q̄ro vtrū aliq̄ differētia.⁊ ibi in apo.Celſi.in ⁊.cā vbi qꝺ dȝ ſpecificare nō aūt in genere allegare.ṡ.de proba.
c ❡In ſcriptis.ad de q̄ requirantur in appellatiōe interlocutorie plene ꝑ Ro.conſil. cccci.
☞Sebaſti.Sapia.
d ❡Poteſtas.vid multa allegata ꝑ Feli.i.c.j.co.xvij. ver.fallit octauo. ṡ.de ꝯſt.⁊ d ⁊bo libere.vid.d.Iaſ. in.l.j.C.de ſa.ſan. ecc. ⁊ Deci.in.c. que in eccleſiarū. col.j.ṡ.de cōſti.⁊ in.c.qōni.ṡ.eo.

a ¶Et adde quod dicit do.Ant.in.c.j.in prin.in.iij.col.de reſcri.vbi dicit ꝙ habens priuilegium vt poſſit libere appellare poterit tertio appellare ad hoc vt priuilegium aliquid operetur vltra ius commune ſed nō poterit appellare quarto.

¶Adde qualiter intelligať eundem Abb.conſi.liij.

Anto.Franciſc.

¶Circa hͦ an q hʒ ꝓuilegiū vt libere poſſit appellare:poſſit appellare vltra tertiaʒ vicē,⁊ ſic quarto mihi placet deciſio hic ſctā,qꝛ ſatis eſt ꝙ per hoc ꝓuilegiū ſit ꝯceſſa tm̄ tertia ꝓuocatio ⁊ ñ vltra vt ꝓuilegiū aliquid operetur,qꝛ non licet de iure cōi tertio ꝓuocare, vt in ti.C.ne lice. tertio ꝓuo.⁊ ſic ꝑ hͦ ꝓuilegiū concedit ſibi libera appel.ſatis operabit tur hoc ꝓuilegiū vltra ius cōe.l.ſi qñ.ff.de leg.j.c.ſi papa.de ꝓuile.li.vj.verbum eñ libere excludit: omnem diſpenſationem.vt eſt gl.⁊ ibi do.Car.illā no.in cle.ſi.de etate.⁊ quali.intelligitur enim libere.i.ſine cōtradictiōe ⁊ aliquo iuris impedimēto vt per glo.in cle.dudū de ſepul.et in.c.j.de ſup.neg.pla.in.vj.⁊ no.archi.in.c.j.de reg.eo.lib.⁊ in.c.cum archieps.de off.oꝛd.in.vj.intelligitur etiā ꝙ poſſit appellare ſine ſuperioꝛis autoꝛitate.vt eſt gl.in cle.ij.in.§.penul.⁊ ibi etiam per do.Car.de iure patro.hoc enim operabitur hoc priulegium contra diſpoſitionem iuris cōis.vt ſi non alicuius contraditione ſine iuris impedimento ſine autoꝛitate ſuperioꝛis poſſit tertio appellare:ꝙ alias de iure cōi non poſſit de quo etiam per Alex.in.l.ſi mihi ⁊ titio.ff.de verbo.obli.

renunciauerit appellationi non tenetur eñ iudex amplius citare, quaſi videať ſemper perdurare in ꝓpoſito ſuo non ꝯparēdi corā iudice a quo,⁊ vide in hoc ꝙ plenius dixi poſt glo.in.c.cū cām de re iudi.Ex his ſume bonā cautelā vt non proſequens appellationē in termino vadat ad iudicem a quo,⁊ de facto renuntiet appellatiōi ⁊ dicat ſe velle proſequi coꝛam eo tunc enim tenebiť eum ad actus vlterioꝛes citare:ſm̄ predicta intellige gl.ſi.c.perſonas.ſ.eo.que minus bñ loqui

8 tur.¶†In gl.in verbo appellare.Nota bene gl.ex qua collige ꝙ ſuper eodē articulo pōt bis appellari:nō aūt tertio ſiue ſit appellatū a diffinitiua ſiue ab interlocutoꝛia.⁊ no.in eo quod dicit de interlocutoꝛia vt ſequatur in hoc naturā diffinitiue.¶Scdo no.ꝙ iura dicentia nō licere ter

a tio[a] appellare procedūt qñ quis vult tertio prouocare ſup eodē articulo.ſecus in articulis diuerſis.vnde ſi milies qs grauať in cā ſuper diuerſis articulis milies poſſet appellare:⁊ duas appellationes ſucceſſiue facere ſup quolibet articulo ⁊ ꝙ dictū eſt ꝙ nō licet in eodē tertio appellare intellige ſm̄ Jo.an.⁊ bene in eadē perſona:qꝛ ex quo quis bis appellauit ⁊ ſemp ſuccubuit eſt pre

b ſumptio ꝯ eum ideo nō auditur tertio[b] appellās ſed alteri parti bene licet alias duas appellationes facere:⁊ ſic erūt quatuoꝛ appellationes.Exemplū:bis appellaui a ſnia lata contra me vlterius iudex reprobauit ſniam pōt altera pars ſemel ⁊ etiam ſcdo appellare,qꝛ contra eum q ſemper obtinuit non eſt oꝛta preſumptio iniuſtitie, hoc ſatis placet.facit in ſimili ſ.de teſti.c.licet dilectus.vbi tractatur de reprobatione teſtiū vide ad predicta plene per Specu.eo.titu.§.quoties per totum.⁊ quod habetur in cle.vna.de ſententia ⁊ re iudi.

1 ☞Sententia excōicationis ſub cōditione lata ſuſpenditur ſi ante aduentuʒ conditionis fuerit ab ipſa appellatum.ʒ.

2 Sententia excōicatiōis poteſt ferri ſub cōditione:ſed an pro delictis futuris.vide hic tactum.

4 Excōicatio lata contra debitoꝛem ſi non ſoluerit intra menſem ⁊ creditoꝛ proꝛogauerit ad alium menſem,intra quē non fuit ſibi ſatiſfactum an dicta excōicatio liget.

a ⁓Sebaſt.Sapia.¶Tertio.Quomodo illud intelligatur.declarat Alex.in conſi.lxx.incip.in cauſa ⁊ lite.in.ij.volu.⁊ Deci.in conſi.xlix.incip.preſtantiſſime.col.j.

b ¶Et idem dicit Bar.in.l.j.C.ne li.tertio prouo.eſt verum niſi per tertiam ſententiam inferreť nouum grauamen.

c ¶In materia huius decr.vide omnino ꝗ̄ plurimas qōnes quas ponit Bal.in repe.c.commiſſa.circa ſi.de elect.in.vj.Item pro intellectu huius decre.vide oīno ꝙ elegāter ſcribit do.Ant.in.c.licet.in pe.col.ver.ij.per iſtā decr.de voto.Item adde ꝙ in cauſa ciuili iudex in ſnia poſſet apponere penā ſi nō fuerit ſatiſfactū iudicatis intra terminū.qō eſt vtilis ⁊ quotidiana.de qua ꝑ Spec.in ti.de ſen.§.j.ver.ſʒ nūqd iudex q ꝑcepit ⁊ per Jo.an.in.c.raynaldus.ad ſi.Inn.de teſt.ad quos in hac.q.remittit Ang.in.l.debitoꝛibus.in.ſi.de re iudi.⁊ de dictione niſi:poſita hic in tex.vide hic per do.Ant.in.iiij.col.⁊ Bal.in.ſua marga.Inn.in litera,n.in verbo ſnia.q.xxv.⁊ per do.in.c.j.circa princi.de reg.iur.⁊ per gl.in.c.j.lxiiij.diſt.⁊ late ꝑ Jo.an.in addi.Spe.de ſpon.§.j.in addi.magna.⁊ per gl.in.l.ij.C.q accu.nō poſ.⁊ ibi Sali.in vlt.col.⁊ per eundē poſt gl.in.l.nō ignoꝛat in.j.col.C.ij.qui accu.⁊ per do.in.c.ſtatutū.§.cū vero in.viij.col.de reſcri.in.vj.⁊ in.c.ad decimas.in.v.no.de reſtit.ſpo.in.vj.⁊ per Do.in.c.non licet.xxiij.diſt.⁊ in.c.cōſtitutio.circa prin.de elec.in.vj.⁊ per glo.in verſi.attulerit.in.l.ij.§.in diē.ff.de emp.⁊ ꝑ Do.in.c.j.xxviij.diſt.⁊ in.c.ꝯſiliū eadē diſ.in.c.ſi laicus.in.ij.no.xxxj.diſt.⁊ in.c.nemo in.iij.no.xliiij.di.⁊ in.c.bonoꝛū.in.j.no.xlvij.diſt.Item de iſta dictiōe niſi.vide etiā ꝑ Arch.in.c.j.de conſti.in.vj.⁊ plene per Dy.in reg.peccatum.in.vj.⁊ pleniſſime per Pet.de anch.in repe.regule peccati venia.li.vj.circa prin.⁊ ꝑ do.Ant.⁊ do.Abba.Panoꝛ.in.c.ex parte.in vlt.col.de ſpon.⁊ in.c.cōſultationibus.de off.de leg.ſup gl.ſi.⁊ vide per gl.⁊ ibi pleniſſime ꝓbar.in.l.ſi eum.§.qui iniuriarū.ff.ſi qs cau.⁊ ꝑ Bal.in.l.actiōe.C.de trāſ.⁊ vide Archi.in c.placuit.xiij.qō.ij.vbi dicit ꝙ dictio niſi:proprie ſumpta poniť exceptiue,ſed aliqñ ponitur cauſa exempli:vt in illo.c.⁊ vide late ꝑ archi.in.c.non eſt ꝓmiſſum.xv.qō.iij.vbi diſtinguit an adiūgať oꝛationi affirmatiue ⁊ tunc negat an negatiue ⁊ tūc affirmat.et ponit ꝗ̄ plura ſignificata illi⁹ dictionis.⁊ vide etiam ꝑ do.Phi.de peru.hic in.iij.not.Item no.ex tex.ibi videtur anteʒ nobis ꝑ hoc verbum videť reſpōdetur de iure.cōcoꝛdat.c.j.ſ.ō in di.l.ſeruus.in ſi.ff.de ver.ſignifi.Hinc ſumpta occaſione do.Ant.hic no.plura verba quibus papa decidit.conſultationes.⁊ adde ꝙ cōcludit papa i⁹ ꝑceptiuū ꝑ xbū ſufficit.tex.eſt in c.cōſuluiſti.de cele.miſ.⁊ etiā ꝑ verbū cēſemus.tex.eſt in cle.j.de ꝯceſ.ꝑben.Et ꝑ verbū cōuenit.vt eſt tex.in.c.iurgantium.de re iudi.qñqꝫ per verbum cōſultius eſſe credimus.tex.eſt.c.tertio loco.de ꝑben.⁊ adde hic do.Anto.in.c.oſius de elec.vbi dicit ꝙ iudex vel conſultoꝛ rñdens per verbum arbitroꝛ:videtur reſpondere de iure.⁊ idem dicit domi.in.c.j.in.j.col.vel ꝙ per verbuʒ videtur.x.diſt.⁊ ꝙ valeat ſnia per verbum videť eſt caſus in.l.quid tñ.§.ſi arbiter.ff.de arbitris.⁊ in.l.diui fratres.§.peñ.ff.de lib.cā.⁊ de verbo videtur,poſito hic per do.Ant.eſt text.in.c.de cetero.de homi.⁊ in dicto.§.ſi arbiter.⁊ eodē modo conſulens pōt determinare conſiliū per verbum videtur mihi.tenet etiā Dñi.in.c.j.in iiij.no.xxxj.diſtinctiōe.Similiter doctoꝛ conſulēs vel legens pōt rñdere de iure ꝑ verbū teneo.ſm̄ do.in cap.tenēt.in.j.no.xxx.diſt.⁊ ī.c.ſi.in.ij.no.xlv.diſt.⁊ de ver.credimus vide do.in.c.ꝙ ad nos.in.iij.nota.xlvij.diſt.⁊ in.c.quia tua.in penul.col.j.diſtin.

¶Adde de hac dictione niſi videndum.Alex.conſi.lxxxiij.lib.j.

Anto.Fran.¶De hac dictiōe niſi,⁊ eius natura dicas ꝙ ſi dictionē niſi ꝑcedit oꝛatio negatiua ſemꝑ priuať ſiue negat.ita Bar.⁊ Bal.i.l.actiōe.C.de tranſ.⁊ no.d.Car.in cle.j.in.iij.no.ō vſu.⁊ eſt tex.in regula peccatū.de reg.iur.li.vj.⁊ hř ꝑ Alex.in.l.i.de offi.eius.in.vj.col.⁊ plenius ꝑ eū in.l.ſi eū.in.§.ſi.ff.ſi quis cau.⁊ in.l.fideicōmiſſa.in.§.ſi fideicommiſſum.ff.de leg.iij.⁊ ꝑ eūdē Alex.in cōſi.lxxxvij.in.j.parte qñqꝫ tñ facit conditionem qñ nō poſtponitur oꝛatiōi negatiue,vt ꝑ Bar.in.l.diuus.ff.de pe.her.quādoqꝫ etiam ſtat exceptiue.vt ꝑ Bal.in.l.q ſe patris.in.j.col.C.vnde lib.aliquando etiam ponitur pro quamuis.vt in.c.a nobis.in ſi.iuncta glo.de teſti.

d ⁓Sebaſti.Sapia.¶Sententiam.Vide Lapum declaranteʒ hūc textum.circa hoc propoſitum in allegatio.lxxij.incipien.prelatus regularis.

5 Sententia excōicationis conditionabilis valet ⁊ tenet licet eius effectus ſuſpendatur.

6 Obligatio bonoꝛum ſi ſit facta primo vni ſub conditione ⁊ poſtea alteri pure veniente conditione prefertur prima.

7 Retractio quo tempoꝛe ⁊ ad quod tēpus fieri poſſit.

8 A ſententijs latis ſub conditione an appelletur añ.x.dies a die promulgationis,an a die euenientis conditionis.

9 Verba generalia reſtituuntur ⁊ reducuntur ad terminos iuris communis.

10 Sentētia ſiue interlocutoꝛia ſiue diffinitiua an ⁊ quo caſu poſſit ferri ſub conditione.

11 Excōicatio lata hoc modo excommunico te ex nunc ſi intra talem terminum hoc nō feceris, ſuſpenditur per appellationem.

12 Excōicatio poteſt ferri in abſentem hoc modo ſi nō ſatiſfeceris intra menſem cognoſcas te eſſe excommunicatum.

13 Excommunicatio magis regulatur a mente ꝓferentis ꝗ̄ a conceptione verboꝛum.

14 Sententia excommunicatiōis potius ſapit naturam interlocutoꝛie ꝗ̄ diffinitiue.

15 Excommunicatio lata hoc modo.excommunico te ſi hoc facies an liget poſtfactum vel quando vult facere.

c PReterea.[c] ¶† Subtilis

1 deciſio⁊ multū allegabilis.h.d.Snia excōicatiōis ſuſpēſiōis vľ iterdicti lata ſub ꝯditiōe ſuſpenditur ſi ante conditionis euentum fuerit appellatū.hoc dicit,inhereo verbis litere vt ſic ſatiſfiat cuilibet lectu.Primo cōſultatio.Scdo rñſio:ibi vř aūt.¶Caſus lřalis.Iudex ita ꝓtulit ſniaʒ.niſi itra.xx.dies ſatiſfeceris titio cognoſcas te ſuſpenſum vel interdictū vel excōicatum, ille ꝯ queʒ ſnia lata eſt medio tꝑe appellauit nec ad diem prefixum ſatiſfecit;queritur vtrum ille ſit excōicatus an nō propter appellationē ante terminum interpoſitam.Rñdit papa ꝙ appellatio huiuſmodi ſniam impēdit ⁊ ſuſpēdit.Ber.

2 ¶†Nota ſniam excōicatiōis ferri poſſe condi

d tione ſuſpenſiua ⁊ non ſolum pro delicto ſeu cōtumacia iudiciali ſed etiā pro intereſſe ꝓximi.vt

quia non

qꝛ non vult ſatiſfacere illi vt teneť.hodie aũt vt hec ſnia excõicationis conditionalis ſit iuſta dꝫ precedere mera culpa aut offenſa. vt in c.romana.§.caueãt.de ſen.excõi.li.vj.ſꝫ ſecus ſit in ſtatuto vt ibi nota.
3 ¶Scđo not.ꝙ lꝫ excõicatio ſeu ſnia cenſure pure lata nõ ſuſpẽdatur per appellationem ſequentem.vt in.c.paſtoꝛalis.j.eod.⁊ in.c.is qui.de ſen.excõ.li.vj.ſecus tñ in excõicatione ſeu ſnia cenſure lata ſub conditione ſuſpenſiua:qꝛ illa bene ſuſpendiť per appellationẽ ſequẽtem vt hic.Ratio qꝛ ante ꝯditiõis euentũ hec ſnia non iniecit vires ſuas.
¶Tertio no.ꝙ euẽtus conditionis non trahitur retro in ſnia excõicationis ad diem pꝛolationis ipſius:de quo.j.dicetur.¶In gl.j.i fi.
Et dicitur quis ſatiſfacere creditoꝛi qualitercũqꝫ voluntati illius ſatiſfit:vnde licet nõ ſoluat debitũ:ſed dat ſibi pignoꝛa vel fideiuſſoꝛes ex quo creditoꝛ contẽtatur dꝛ ſibi ſatiſfactũ eſſe.vt in.d.§.omnes.all. in gl.Et no.ꝙ hoc etiam hꝫ locum in pꝛeceptis iudicum de quo per
4 Arch.in.c.ij.de vſur.li.vj.¶†Et cadit hic vna notabilis ⁊ quotidia
a na queſtio:quam ponunt doc.ſuper tex.Iudex tulit excõicationem[a] in certum debitoꝛẽ ſi non ſatiſfaceret creditoꝛi ſuo intra menſem demum creditoꝛ pꝛoꝛogauit illum terminum debitoꝛi:⁊ ſic nõ ſatiſfacit ſibi aliter intra menſem:dubitať nunquid inciderit in excõicationẽ:
Inn.ponit duas opi.vna vt non ſit excõicatus:qꝛ creditoꝛ põt terminum debitoꝛi ſuo pꝛoꝛogare.l.j.ff.ſi quis cau.facit.c.cũ dilecti.de do.⁊ contu.⁊.c.de cauſis.de offi.del.videtur ergo pꝛoꝛogatio facta in oĩb⁹ appendẽtitijs ⁊ acceſſoꝛijs ſuis:⁊ ſic nõ incurrit interiꝫ excõicationẽ. ar.in reg.acceſſoꝛiũ.de reg.iu.lib.vj.Sed ſi in termino pꝛoꝛogato nõ ſoluit creditoꝛi tunc incidit in excõicationẽ.ar.in.l.ſed ſi manente.ff. de pꝛeca.Inno.ipſe videtur inherere opi. contrarie.⁊ idem Hoſti.qꝛ hoc nõ dependet a facultate partis:licet em̃ poſſit pꝛoꝛogare terminum reſpectu ſolutionis:non tñ reſpectu excõicationis, cũ ergo hic verſetur factũ alteri⁹,ſcꝫ iudicis dꝫ illius ꝯſenſus interuenire.vt in.l. labeo.in fi.ff.de arbi.l.item queritur.§.qui impleto.ff.loca.do.Anto. ante factum dicit tenendam iſtam ſecundã opi.qꝛ tutioꝛ eſt:ſꝫ poſt factum pꝛima opi.videť veriox:qꝛ iudex vř fulminaſſe ſniam in fauoꝛẽ partis ⁊ ſic dato partis conſenſu excludiť cõtumacia.hãc opi.pꝛimã puto veriſſimam adduco optimum ſimile,iuramentũ parti pꝛeſtitũ pꝛincipaliter dirigitur in deum:ita ꝙ deus recipit pꝛincipaliter obligationem.vt in.c.debitoꝛes.de iurein.⁊ tñ pars põt illud iuramentũ remittere vel obligationẽ differre.vt eſt text.in.c.j.de iurein.⁊ in.c.ij. de ſponſa.⁊ ibi per doc.Et eſt ratio.qꝛ cum deus recipiat obligationem in fauoꝛem partis remittente parte remittit ⁊ deus.Ita in ꝓpoſito iudex excommunicat in fauoꝛem partis ſi pars vult differre terminum:etiam iudex videtur differre velle:cum nil aliud agat iudex niſi vt partes ad cõcoꝛdiã reducat.l.j.ff.de no.ope.nun.facit ꝙ.ſ.dixi
5 poſt gl.¶†In gl.ij.ibi:ſuſpẽdatur ſnia que nondũ tenet.dic ꝙ imo tenet lꝫ effectus ſententie ſit ſuſpẽſus in euentum conditionis.nã ſi non teneret non recõualeſceret cõditiõe aduenĩẽte per reg.nõ firmatur.de reg.iur.lib.vj.vide in cõtractu cõditionali ſimile.nam ibi ſpes eſt in obligatione ita ꝙ tranſmittiť etiam in heredẽ.licet adhuc non extiterit cõditio.inſti.de ver.ob.§.ex conditionali.ita dicendũ in iudi
6 cio cũ ibi quaſi cõtrahitur.l.iij.ff.de pecu.¶†In ea.glo.ibi.l.potioꝛ.
b Illa.l.põt induci in contrariũ hoc modo:ibi enim dꝛ ꝙ ſi obligo tibi omnia bona mea ſub cõditione,demum ante conditionis euentũ obligo alteri pure,ſi poſtmodum extat cõditio pꝛimus creditoꝛ eſt potioꝛ,qꝛ euentus ꝯditionis trahitur retro ad dieꝫ ꝯctus:⁊ perinde eſt ac ſi tũ pure tibi obligaſſem bona mea.Ita videtur dicendum in ꝓpoſito qđ adueniente cõditione,ſcꝫ ſolutione nõ facta intra terminuꝫ debeat trahi retro ⁊ perinde ſit iudicandũ ac ſi excõicatio fuiſſet tunc pure lata,⁊ ſic appellatio medio tpe non debet impedire vires ſententie.arg.c.paſtoꝛalis.j.eo.ſicut ſecunda obligatio pure facta nõ impedit vires pꝛime aduenĩẽte cõditione.d.l.potioꝛ.cuius cõtrariũ innuit iſta litera.Joã.an.poſt Hoſt.ſoluit hoc modo qđ ꝯtriũ loquiť in obligatione ꝯditionali iudiciali que quidẽ obligatio eſt neceſſaria cũ iudiciũ reddatur in inuitũ,in.c.intelleximus.de iu.l.inter ſtipulantẽ.§.j.ff.de ver.ob.Et pondera ꝙ per hanc rõnem ſentiũt ipſi ꝙ regulariter in ſentẽtijs tp̃s conditionis extantis non trahiť ad dieꝫ pꝛomulgate ſententie.cuius ꝯtrium ſentiunt in qđ.pꝛoxi.vbi dicetur.
7 Sed clare ſoluẽdo ꝯtrium poſſumus dicere†ꝙ retrotractat⁹ ſit qñ reperitur id ad qđ dꝫ fieri retrotractio.ſed hoc non reperitur cum ipſa ſnia ſit ſuſpenſa per appellatiõis interiectionẽ ⁊ quaſi extincta.l.j.ff. ad turpil.c.venientes.de iureiu.cum ſimi.vide bonũ ſimile in.c.ꝗuis de reſcri.li.vj.ſecus aũt eſt in.l.potioꝛ.qꝛ ibi ſecũda obligatio nõ potuit ſuſpendere pꝛimam ex mera voluntate illius ꝓcedentẽ nec ſpei obligationis pꝛeiudicare.vt in.d.§.ex cõditionali.⁊ hic vide qđ not. Bart.in.l.ſi quis pꝛo emptoꝛe.ff.de vſuca.vbi dicit ꝙ ad hoc vt fiat ꝑ ſucceſſoꝛem retractatio:vt ſcꝫ actus fingatur geſtus pꝛioꝛi tempoꝛe opoꝛtet ꝙ cõcurrãt duo extrema habilia:ſcꝫ extremũ a quo ⁊ extremũ ad quod.Extremũ a quo appellať etiã illud tẽpus in quo extat conditio.Extremum ad quod eſt illud tempus in quo ſnia lata fuit ſub conditione.⁊ dꝛ ad qđ qꝛ per illud tempus ſit relatio perfectioꝛ, qꝛ de pꝛimo tempoꝛe ꝙ debet eſſe habile:hoc habes.in.l.honoꝛũ.ff. rem ratam habe.vbi patet ꝙ ratihabitio debet fieri eo tempoꝛe quo

quis potuiſſet actus per ſe gerere ad quod vide bonam gl.in.c.quaꝫ ſit de elec.li.vj.De ſcđo tpe vide in.l.neceſſario.§.ꝙ ſi pendente.ff.de pericu. ⁊ commo.rei ven.vbi patet ꝙ venditione facta ſub conditione non trahitur a tpe extantis conditionis ad tempus vẽditionis ſi interim antequã extaret conditio res vendita eſt reperta:qꝛ deficit extremum ad quod.Ita dicendum in ꝓpoſito hic tñ deficit extremum a quo:qꝛ tunc tẽpoꝛe extantis conditionis nõ potuiſſet iudex ferre excommunicationem obſtante appellatione.⁊ ſic obſt.d.l.bonoꝛum.Item deficit extremum ad quod cum ſit extinctum vel ſuſpenſum per appellationem.vt in.d.l.neceſſario.⁊ ſic non poteſt habere locum illa fictio:ſed in caſu.l.potioꝛ.extrema ſunt habilia,nec potuit ille alteri pure obligare bona ſua cum pꝛima obligatio eſſet in pẽdenti.

8 **Additio.** †In ea.gl.ibi:appellãdum eſt ante diẽ cõditionis.pondera bene iſtam pꝛacticã gl.vult enim denotare diuerſitatem inter ſententiã excommunicationis conditionalem:⁊ alias ſententias conditionales vt in excommunicatione licitum ſit appellare vſqꝫ ad aduentum conditionis quanqꝫ lapſum ſit decẽdium a tempoꝛe pꝛomulgationis:ſed in alijs ſententijs currit tempus decendij incontinenti a tempoꝛe pꝛomulgationis.Et aduerte qꝛ iſtud argumentum eſt multum ſubtile,⁊ doc.dixerunt ſe in tres ſententias.Pꝛima eſt ſententia Goffr.⁊ Roffre.vt nulla ſit differentia inter has ſententias:⁊ ꝙ tempus ad appellandũ currit ab euentu conditionis,qꝛ ante ſniaꝫ nõ ligat ⁊ ſic tunc incipit pars grauari:ideo ſatis eſt appellare intra decendium a tpe euentus conditionis.Nec obſt.l.vna.§.biduum.ff.qñ app.ſit canonizata.§.q.vj.biduum.qꝛ ibi non dicitur ꝙ ſit neceſſarium appellare a tpe ſententie:ſed quod eſt vtile.¶Secũda fuit opinio Bar.bꝛixiẽ.in quadam queſtione.⁊ Egi.⁊ Tancre.⁊ Vincen.dicẽtium ꝙ tẽpus decendij ad appellandum etiam in excommunicationis ſententia currit a tempoꝛe pꝛomulgationis ⁊ non a tempoꝛe conditiõis extantis.dicunt hoc expꝛeſſum in.c.ꝙ ad conſultationem.de re iudi.⁊ eſt offi.directe pꝛime contraria.adducunt etiam iſtum tex.dum dicit qđ medio tempoꝛe fuerit appel atum.⁊ tp̃s fuit viginti dierum:⁊ ſic appellabat ante decẽdiũ,vel in decendio quod eſt mediuꝫ tẽpus.Tertia fuit opi.Inno.Hoſt.⁊ Jo.and.gloſſatoꝛes noſtri et Joan.mona.in.c.quecunqꝫ.de ſen.excommunica.lib.vi.⁊ fere omnium ſequentium qui diſtinguũt inter ſententiam excommunicationis ⁊ alias ſententias conditionales:vt in ſententia excommunicationis licitum ſit appellare quando cunqꝫ ante euentuꝫ conditionis poſtea nõ licet quo ad effectum ſuſpendendi,licet poſſit intra decendium quo ad deuoluẽdum negotiuꝫ ad ſuperioꝛẽ.iuxta no.per gl.in.c.ad repꝛimẽdũ.⁊ de off.oꝛ.In alijs vero ſententijs conditionalibus currit temp⁹ a die pꝛomulgationis:ita ꝙ intra decendium ſemper poterit appellari etiam ſi extiterit conditio.Reddunt hanc rationem diuerſitatis.⁊ pꝛincipaliter Inn.⁊ multuꝫ inſtat Jo. and.eam appꝛobando in ſententia excommunicationis euentus conditionis nõ trahitur retro ad diem pꝛomulgatiõis.alias ſequeretur quod interim deberet vitari,⁊ quod eſſet excommunicatus ſi poſtmodum extaret cõditio merito cuꝫ ipſa ſententia trahatur ad dieꝫ cõditionis extãtis ex tunc incipit litigare,⁊ poteſt vſqꝫ ad illud tẽpus appellari quaſi vſqꝫ ad illud tempus nõ videtur lata ſententia,ſed in alijs ſentẽtijs euẽtus conditionis trahitur retro.⁊ ſic videtur condemnatus tunc:ideo currit tẽpus a die pꝛomulgationis.Hinc etiam videmus ꝙ in alijs ſentẽtijs poteſt appellare poſt conditionis euẽtum ſi eſt intra decendium quo ad effectum deuoluendi ⁊ ſuſpendendi,ſed in ſententia excommunicationis non poteſt appellari poſt conditionis

a ¶Excõicationẽ. Utrũ excõicat⁹ ſi non ſoluerit intra mẽſem incurrat excõicationẽ ſi non ſoluerit, qꝛ aduerſarius ſibi terminũ pꝛoꝛogauit.⁊ adđ hic do.Ant.in.v.co. ver.lata ſentẽtia ⁊c.⁊ qđ not.ideꝫ domi.Ant.in.c. quãto.in fi.d iureiu.⁊ đ iſta qõne vid oino Bal.in repe.c.cõmiſſa.i ver.circa hãc materiã.đ ele.in.vj. Sebaſt.Sapia.

b ¶Excõicationẽ. Uid Bal.Inno. ⁊ Mod.in.l.j.§. ⁊ poſt opis.ff.đ ope.no.nũ.Car. in clemẽ.j.§.nos itaqꝫ.col.ij.verſ. ſexto.quero.de iureiur. Sebaſti.Sapia.

¶Illa lex pot. Circa intellectũ illius.l.potioꝛ.vide Bar.in.l.quoties.in pꝛinci.ff. de noua.Jaſ.i.l. ſi is q ꝓ emptoꝛe charta.xj.col. j.ff.de vſuca.

a ~Sebaſtia.Sapia.¶Medíũ tp̄s.Q̃uo medium capiat: declarat Bal.in.l.q̃ ſellã.§.ſi.in.ſi.ff.de ſer.ruſti.p̄dio.Bar.in.l.ij.in princ.ff.de fur.Areti.in.l.ij.inter medias.ff.de libe.⁊ poſthu.
b ¶In tota.§.Uide.ſup hoc oĩno Bal.in ſua marga.Inn.in vlt.§.ver. ſnia.q.xxv.Itē adde aliũ caſum in quo vltra.x.dies a tp̄e ſnie vel ſciē-

tie appellat̃ quē
ponit do.Ant.i
c.cuȝ ſup.in.xix.
col.verſ.ij.qñ nõ
appellatur.ſ.de
re iudi.
c ¶Secundã opi.
Et ideȝ dicit do.
Ant.hic.⁊ Bal.
i.c.ꝯmiſ.circa ſi.
ver.lȝ põe ab ex
cõicatiõe.ð ele.i
vj.⁊ h̄ limitat eē
verũ qñ executio
ſnie pena p̄cepti
eſt ſub alia re q̃
ſit lata ſnia:put
erat hic:qꝛ ſnia
erat ſup pecunia:
ꝯpena erat excõi
catio:ſec⁹ eēt ſi
eēt ð eadē re:pu
ta ſi nõ ſolueris
x.intra mēſem te
cõdēno i q̃nqua
ginta qꝛ ab iſto p̄
cepto nõ poſſit
appellari niſi itra
x.dies q̃ eſt ſin.li
mitatio ſi ē vera.
d ¶Sub cõditiõe
An ⁊ qñ ſnia poſ
ſit ferri ſub cõdi
tiõe:vide oĩno p
Bar.poſt gl.i.l.
cũ iudex.C.ð ſen.
vbi dicit ꝙ ſic.ſi
fuerit lata ſub cõ
ditiõe extrinſeca
vt puta ſi nauis
ex Aſia venerit.
ſed ſi fuerit lata
ſub ꝯditiõe itrin
ſeca:vt puta con
dēno te ſi actor p
babit ē ipſo iure
nulla.niſi ꝯditio
veniret ſtatiȝ im
plēda.Sȝ ꝯ h̄.vr̄
caſ⁹ in.c.oliȝ.el.j.
in ſi.de reſti.ſpõ.
h̄ vl.dictũ Bar.
de ꝯditiõe itrin-
ſeca limita: niſi
iudex faceret h̄
ex cã:vt qꝛ peri-
ret iſtãtia.qꝛ tũc
idiſtincte valeret
ſnia:ſȝ Bal.ſin.

euentũ q̃ ad ſuſpēdendũ:vt.ſ.dixi.⁊ pro hac opi.
tertia adducit Io.an.iſtã lr̄am reuoluendo eam
ꝯ ſcd̄am op.nã hic dꝛ ꝙ medio tp̄e fuit appella-
tũ.Sȝ qualitercũqȝ cõputet̃ illud tp̄s.xx.dierũ.
a ſemp mediũ tp̄s[a] reperit̃ poſt decēdiũ:nã mediũ
dꝛ ꝙ eq̃liter diſtat ab extremis diuidēdo tr̃ s.xx.
dierũ in tres partes ſcd̄a pars dicet̃ mediuȝ tp̄s
b ⁊ ſic in tota[b] ſcd̄a parte poteſt appellari qd̄ etiaȝ
erit poſt decēdiũ:ſiue dicam⁹ mediũ omne id ꝙ
eſt inter p̄mũ ⁊ vltimũ diē:tũc etiã poſt decēdiũ
appellatio iterponat̃.Et q̃uis hec opi.cõis mul
c tũ ſit colorata diſputatiue credere ſcd̄am opi.[c] ve
riorē moueor qꝛ incõtinenti cũ iudex p̄fert taleȝ
ſniaȝ me grauat ſi nõ teneor ſoluere:vel ſi nõ de-
beo excõicari:ergo poſſuȝ ⁊ debeo incõtinēti ap
pellare intra decendiũ.p hoc eſt iſte tex.q̃ appel
lat illã ſniaȝ:lȝ adhuc nõ ligauit.Ad idē.c.roma
na.§.caueãt p̄alle.vbi p̄hibetur talis excõicatio
ferri ſub conditione niſi p̄cedēte mora culpa vel
offenſa:ergo talis ſnia grauat añ euētũ cõditio-
nis:al's fruſtra p̄hibet̃ ibi.tertio moueor:qꝛ aut
talis ſnia in iudicio lata grauat:aut non.Si nõ
grauat ante euētũ ꝯditiõis ergo nõ dȝ poſſe ap
pellari:p.c.vt debitus.ſ.e.cuius ꝯtrũ aperte vult
iſta lr̄a ſi grauat ergo dȝ appellari intra decen-
diũ a tp̄e grauaminis:vt in.d.c.qd̄ ad cõſultatio
nē.Nec ob.motiua Io.an.de his verbis medio
tp̄e ⁊c.tum qꝛ iſta xba nõ ponunt̃ diſpoſitiue h̄
9 ſȝ narratiue.¶†Item qꝛ cum ſint verba gñalia
debēt reſtringi vt reducantur ad terminos iuris
cõis.ar.c.cũ dilectus.de ꝯſue.⁊.c.cãm.de reſcri.⁊
ſic dȝ intelligi medio tp̄e:ita tñ ꝙ decendiũ non
ſit elapſum:vel medio tp̄e.i.in medietate tp̄is,⁊
ſic decima die.Ex p̄dictis oĩbus conclude qd̄ a
qualib⁹ ſnia quãtũcunqȝ cõditionali currit tp̄s
decēdij ad appellãdũ a tp̄e p̄mulgatiõis.⁊ ad.d.
§.biduũ,dicentē hoc eſſe vtile dic ꝙ potius facit
p iſta op.qꝛ ſi non eſſet opus appellare niſi poſt
euentũ cõditionis nõ eſſet vtile appellare pri⁹:
imo diſpēdioſum cũ forte ꝯditio nõ ſit extitura.
ſed id dixi vtile:qꝛ poſſibile eſt ꝙ cõditio nõ ex
tabit:⁊ ſic appellatio nõ erit neceſſaria poſſibile
eſt ꝙ extabit ⁊ ideo vtile eſt appellare a tp̄e ſnie.
Intellige hoc vltimũ in cõditione caſuali qꝛ illa
põt extare ⁊ non extare puta ſi nauis venerit ex
Aſia te cõdēno in ꝯditiõe aũt p̄tãtiua ſicut iſta
de qua in tex.oĩno eſt vtile ⁊ neceſſariũ appella
re intra decendiũ cũ oĩno ſit extitura eo volente
10 ſatiſfacere.¶†Sed ꝯ p̄dicta ⁊ tex.facit qꝛ ſnia
d nõ dȝ ferri ſub ꝯditiõe[d] in.d.§.biduũ.Sol.diſtin
guēdũ eſt aut loq̃mur in iterlocutoria aut in diſ
finitiua.Interlocutoria licite p̄t ferri ſub condi-
tiõe.l.a diuo pio.§.in vēditiõe.vbi no.ff.de re iu
di.In diffinitiua vero aut eſt ꝯditio intrĩſeca ⁊
coherēs negocio ð quo agit̃:⁊ p̄t licite ferri ſub
cõditiõe puta cõdēno ad.x.ſi actor errauerit.l.cũ
iudex.⁊ ibi not.C.de ſen.l.generaliter.C.de iure

in.l.j.in pe.co.in p̄n.C.qui accu.nõ poſ.Et de iſto ar.qñ valet ſnia ſub cõditiõe lata:vide etiã p Bar.in.l.⁊ ſi ꝯditionalis.ff.de aut.tu.Bar. ⁊ alios in.l.a diuo pio.§.in venditione.ff.de re iu.⁊ de hoc an valeat ſnia lata ſub iſta cõditione ſi actor vel reus p̄bauerit vel iurauerit:vid̄ p Bar.⁊ Bal.in.d.l.cũ iudex.⁊ not.Bar.⁊ alij in.l.ait p̄tor.§.ſi iudex. vbi aliquas q̃õnes ponũt ad hoc.ff.de re iudi.late p Bal.in.l.admo nēdi.ff.de iureiu.Spe.plene in ti.de ſen.§.ſpecies.in ver.quid ſi iudex. ⁊ ibidē Io.and.in addi.in.c.habeo q̃õnem ſolenniter diſputatã ⁊c.⁊ in eo.tit.§.inſerta.in ver.ecce iudex.Anto.⁊ Imo.in.l.qui rome.§.au gerius.ff.de ver.ob.⁊ Pau.de ca.in.l.continuus.in prin.e.tit.d.Ant. in.c.cũ venerabilis.de excep.⁊ in.c.cõſtitutus.⁊ in.c.qd̄ venerabilis de reli.do.⁊ in.c.j.de re iudic.Item an valeat ſub conditione reſolutiua vt condemno te.niſi feceris:vide per Io.and.in addi.Specu.d.§.ſpe cies.cuius dicta refert Imo.in.l.iudex poſt q̃.ff.de re iudi.put all'.hic do.Fran.de are.⁊ do.Bar.de bellenzi.quibus addo ipſuȝ Panor.in c.literis circa medium.dicentē ꝙ non.ſ.de off.de le.⁊ ꝙ valeat ſub cõ

ditiõe iuramenti:id eſt ſi iuratuȝ fuerit.eſt tex.in.l.generaliter.§.j.C. de rebus credi.Itē addõ gl.⁊ Bar.in.l.obligationũ fere.§.cõditio.ff. de act.⁊ oblig.¶Adde qñ valeat ſnia lata ſub conditione.Alexan. conſil.clxvij.Pau.de caſt.conſi.cccxv.in primo impreſſis.
Ant.Frã.¶An ſnia lata ſub cõditiõe valeat:dicas p̄mo ꝙ lata ſub

iurã.⁊ hoc caſu itellige iſtũ text.Nã hec cõditio
erat intrĩſeca ⁊ neceſſaria ad actũ excõicatiõis
ſcȝ niſi ſatiſfaceret ⁊c.Si xo eſt ꝯditio extrinſe
ca,puta q̃ nullã ꝯformitatē hȝ cũ ſubiecta ma-
teria.⁊ illa nõ dȝ poni in ſnia.⁊ ſic intellige.d.§.
biduũ ſi tñ fertur tenet ⁊ opus ē appellatiõe,vt
e ibi,qꝛ eſt ꝯ ius partis.¶In glo.fin.No.hanc[e]
vlt.opi.gl.cui⁹ ꝯtrũ tenet Archi.in.c.ij.de cõſtit.
li.vj.Sed vide pleniſſime de hac.q.per Io.and.
in reg.cum ſunt.de reg.iu.lib.vj.in mercu.vbi vr̄
cõcludere cum iſta gl.Et no.qꝛ facit hec deciſio
pro his que dixi.ſ.defendēdo primã opi.Nam
ſi hec conditionalis ſnia nõ inieciſſet hoc vincu-
lum tolleret̃ ex toto ⁊ impediret̃ ei⁹ effectus p
11 trãſlationē dominij.¶Extra gl.q̃ro†quid ſi iu
dex dixiſſet in ſnia ſi nõ ſatiſfeceris intra talē ter
minũ te ex nũc excõico,nunq̃d per appellationē
ſuſpēdat̃ hec ſnia:Quidã ꝙ ñ.⁊ ſic reſtrĩgũt illã
literã Inn.⁊ cõiter doc.tenēt ꝯtrũ.⁊ bñ.vt nõ ſit
differētia an dicat,excõico te ex nũc p̄ut ex tũc,
ſeu dicat te excõico ex tũc.ſemp eñ idē reſultat:
effectus eñ nunq̃ ligat niſi in euētũ cõditiõis.
hoc vr̄ ibi gl.in ver.ex nunc.Nam ſnia horuȝ ver
box hec eſt,excõico te ex nũc,id eſt ex nũc decer-
no ꝙ ſi non ſatiſfeceris in termino ſis tũc excõi
12 catus.⁊ hoc not.¶Ulteri⁹ q̃rit̃†nunq̃d ꝯferat̃
f excõicatio ipſo facto ſi iudex ſcribat lr̄as abſen-
ti ſub iſta forma,ſi Titio non ſatiſfeceris intra
menſem cognoſcas te eſſe excõicatũ:Egi.tenet
ꝙ nõ.⁊ idē tenet Guil.naſo.qui tenuit ꝙ opor-
tet vt ore ſuo iudex p̄ferat ſniam,alias nõ erit
excõicat⁹,ſicut ⁊ alie ſnie non ligant niſi iudex
eas p̄ferat ore ſuo.vt in.c.ſi.de re iudi.li.vj.C.de
ſen.ex peri.reci.el.j.Item ex alio capite dt Hoſ.
iſtã nõ eſſe excõicatiõis ſniam,qꝛ ſunt xba nar-
ratiua.Nec obſt.iſte tex.ibi cognoſcēs.⁊c.Intel-
ligit eñ ipſe cũ ſuppletione.vt qꝛ dixit te excõi
co ⁊ excõicatum te eſſe cognoſcas p̄fecto hec eſt
extorſio.Egi.xo pro primo inducebat text.ibi,
protuleris ſniam ⁊c.ſecus ergo ſi in ſcriptis illa
verba tñ protulit ⁊ lr̄as aduerſario deſtinauit.⁊
cõiter tenet oppoſitũ.¶Pro p̄mo vr̄ bo.tex.quē
tenebis menti.ij.q.iiij.null'.vbi innuit ſuperio-
rem poſſe excõicare per literas ſuas abſqȝ eo ꝙ
ore ſuo ſniam p̄ferat.facit.c.quãto.ij.q.v.iuncta
gl.vbi abſolutio fit per lr̄as,multũ tñ obſtare vr̄
tex.nõ allegatus p do.in.c.j.de ſen.excõ.li.vj.vbi
p̄hibet p̄latus ferre excõicatiõis ſniaȝ niſi i ſcri
ptis p̄ferat.⁊ põdero xbũ p̄ferat.Sȝ ſaluando
opi.p̄cedēte ſm practicã hodiernaȝ poſſumus
dicere ꝙ ſatis profert in ſcriptis in redigēdo eã
in lr̄is ſuis ⁊ omittēdo eas ad aduerſarium.ar.
in.c.appellatio.eo.ti.li.vj.⁊ reſpectu ſecundi vȝ
ꝙ illa ſunt xba narratiua ſeu enuntiatiua te ex
cõmunicatũ cognoſcas ⁊c.dic ꝙ ſatis apparet
de mēte p̄ferentis ꝙ volebat eum excõicare ex
quo aſſumpſit materiã excõmunicatiõe dignã,

ꝯditiõe ĩpoſſibili
nõ vȝ.vid̄ p alex.
i.l.ĩpoſſibilis.ff.
de xb.ob.p eũdeȝ
poſt Ang.i.l.q̃ro
me.in.§.augeri⁹.
ff.e.ti.vbi põit q̃d
ð ſnia:abſoluo ſi
iuraueris:vr̄ ꝯdē
no ſi p̄baueris.⁊
vid̄ eũdē An.i.l.
quēadmodũ.ff.ð
iu.⁊ vid̄ Inn.i.c.
i p̄ñtia.ð renũ.⁊
q̃d ð ſnia lata ſub
ꝯditiõe ð p̄terito
vide gl.⁊ bar.i.l.
a diuo pio.§.i vē
ditiõe.ff.ð re iu.
⁊ p Alex.i.d.l.ij.
in.§.biduũ.pal.⁊
an ſnia corpalis
poſſit ferri ſub cõ
di.ꝯ abſentē.vid̄
car.i cle.ij.i.j.op.
ð re iu.⁊ q̃d ð ſnia
lata ſub cõditiõe
itrĩſeca vl' extrĩſe
ca:vltra h̄ dicta
dicas ꝙ vȝ ſub cõ
ditiõe ĩtrĩſeca:ni
ſi tal' ꝯditio itrĩſe
ca ſit de futuro q̃
incõtinēti ñ poſ
ſit ipleri qꝛ tũc ñ
vȝ,vide Inn.i.c.
ſ.ppetu⁹.ð ſi.in
ſtru.vbi põit exē
plũ de h̄.⁊ vid̄ p
Bal.i.l.ij.C.vt li.
pen.vbi refert in
no.i loco p̄al.⁊ vi
de pau.ð ca.i cõ
ſi.xv.ici.p clario
ri examinatiõe.
¶Et adõ ꝙ qñ
ſnia ferẽ ſub ꝯdi
tiõe ſi p̄batũ dȝ
itelligi ſi ē plene
p̄batũ:nõ ſi eſt ſe
miplenē.ita Bal.
in.l.pe.in.ij.co.in
ver.q̃ro de q̃.p̄ba
tiõe.C.ð ſen.q̃ ſi
ne cer.quãti.⁊ vi
de Bar.in.l.ait p̄
tor.§.cũ iudex.l
vl.co.ff.ð re iud.
⁊ Bal.in.c.ꝙ ad

cõſultationē.in.ij.⁊.iij.col.de re iu.⁊ vide omnino Alexã.in.d.§.cũ iu dex in vlti.col.cum multis concordantijs ibi ſignatis per eum.
e ~Sebaſti.Sap.¶Cõditiõe.vid̄ Fe.i.c.cũ cõtigat.col.iij.xv.q̃d ð ſnia abſoluo te.ſ.ð of.dle.vbi tãgit an valeat ſnia lata ſub ꝯdi.ſi iuraueris. ¶Nota.hanc.⁊ circa hoc vide.gl.in.c.ſalonitane.lxiij.diſt.⁊ in.c.a no bis de ſen.excõ.de q̃õne hui⁹ gl.in terminis vide p Bal.in repe.c.con miſſa.ver.x.q̃rit.de elec.in.vj.in.vl.co.⁊ de hac.q.in terminis cũ Bar. brixi.vr̄ concludere.Archi.in.c.ſi quis de p̄uincia.xiij.q.ij.ſed poſtea ſubiungit ꝙ expreſſe videt̃ cõtradicere.c.vt animarũ.§.j.de conſti.in vj.ſed de.q.in terminis vide per Lap.all'.cxxix.in pe.col.vbi cõcludit ꝙ non ligat.ſed Fed.in conſi.ſuo inci.qm̄ vbi fundamētũ nõ eſt.vltra mediũ:ꝙ eſt.xciij.in ordine meo cõcludit cũ opi.hui⁹ gl.Itē de q̃ſtio ne huius gl.vide Lap.all'.xliij.in.ij.col.¶Adde Fede.con.cxcvij.
f ~Sebaſti.Sapia.¶Nunquid.Nũquid aũt excõicatus ⁊ abſolut⁹ ſub conditione vel ad tempus elapſo tp̄e,reincidat in excõicationeȝ. ponit Feli.in.c.ad reprimendam.col.ij.ſ.de offic.ordi.

Et excõicatio

☞Sebaſti.Sapia.
a ¶Si iudex.Uid ad hanc.q. Bal. in.l.arethuſa.i.j. co.ver.itẽ no.ar. ff.de ſta. homi.⁊ ibi Alb.de roſa. ponit plures q̃ ſtiones vide etiã Pau.de ca.in.l. filiuſfami.§.diui. ij.co.iij.ꝟ.itẽ op ponit.ff.de leg.j.
b ¶Si elegeris. Et de hoc aliqd per Bal.in.c.cõ miſſa.circa fi.ꝟ. vlti.q̃rit.de elec. in.vj.⁊ vide do. Anto.poſt doc. in.c.ex oꝛe ſeden tis.viij.⁊.ix.col. de his q̃ fi.a ma. par.ca.⁊ qd ſit excõicatꝰ tenet Bal.in.l.arethu ſa.in.ij.col.ff.de ſtatu.hoim.⁊ al. Inn.hic:⁊ d iſta qõne vid i termi nis per Imo.l.ſi poſt mortẽ.i pn. ff.de le.j.vbi alle. Inn.hic.ſȝ nõ fir mat.ſȝ tu d iſta q.i terminis vide p Arch.in.§.ſi er go.i.viij.col.xvij. q.j.vbi firmat ꝙ erit excõicatꝰ ſta tiȝ cũ parat ſe ad eligendũ:⁊ tunc electio erit nulla ⁊ ſecꝰ dicit eſſe i actibꝰ tpalibꝰ.et alle ẽt doctrinã Inn.hic.itẽ vide Bal.i.l.j.in.vj.co. C.ſi re.ꝑuin.iteȝ ad hoc vid opti. q.d capitaneo.ꝙ ponit Bar.poſt Ja.bu.in.l.ſi qs id qd.ante me.ff. de iuriſ.om.iudi. cũ cuiꝰ dicto cõ coꝛ. Jac.bu.in.l. traditionibꝰ .C. de pac.de qua ẽt ponit Bar.in.l. poſt mortẽ.⁊.i.l. filiuſfa.§.diui.el j.circa vlt.col.de leg.j.per Ang.⁊ Imol. in.l.inter ſtipulan.§.ſacrã, de ver.ob.

☞Sebaſti.Sapia.
c ¶Uerba . vide Alex.in.l.iij.vbi Moder.C.de li. prete.⁊ Geoꝛ.na taȝ in repe.cle.ſe pe.in pri.in.j.no ta.de verbo.ſig.⁊ plura per domi. Franc.cur.in cõ ſi.ix.inci.ticinen ſi ſtatuto.col.vj.

13 †Et excõicatio magis regulat a mente ꝓferẽ tis ꝙ a cõceptiõe verboꝝ.in.c.j.de iudi.⁊ qd ibi no.de hoc tex.in.c.pe.j.de ſen.excõ.in oꝛdine pri mo.Non ergo refert ſm doc.an iudex dicat pre cipio tibi ſub pena excõicatiõis quam incurras ipſo facto vel dicat:ſi nõ ſatiſfeceris excõico te:
14 vel te excõicatum cognoſcas ⁊c.¶Nec ob.ꝑdi ctis qd dixi de ſnĩa diffinitiua .qꝛ excõicatio nõ eſt pꝛopꝛie ſententia.vt no.in.c.ij.de cõſti.lib.vj.⁊ potius trahit ad naturam interlocutoꝛie ꝙ dif finitiue vt no.in.c.per tuas.de ſen.excõ.⁊ in.c.ve
15 nerabilibus.e.ti.li.vj. ¶†Quero.quid ſi iudexᵃ
a dicat excõico te ſi appellas:an ſtatim cũ appel lat ſit excõicatus vt ſic videat excõmunicatio ꝑ ceſſiſſe appellationẽ:an ecõtra ſcȝ appellatio vi deatur ꝑcedere excõicationeȝ.⁊ idem põt queri in ſimilibꝰ terminis:puta ſi iudex dicat excõico
b te ſi elegerisᵇ:an ſit excõicatus poſt electionẽ:⁊ ſic electio nõ videat facta ab excõicato: aut ecõ tra:Sol.Inn.hic multũ inſtat referendo varias opi.Quidã dixerũt excõicationẽ non ligare niſi poſt actum conſummatum:qꝛ hoc eſt de natura diſpoſitionis conditionalis.l.hec conditio.ff.de condi.⁊ demon.Itẽ aliter dicẽdo videtur excõi catio lata ſine aliquo facto ꝑcedẽte.Aliꝗ diſtin xerũt modum ⁊ cõceptionẽ verboꝛum.Aut eñ iudex dicit excõico te ſi appellas vel ſi eligas.⁊ intelligit excõicatus ſtatim cũ parat ſe ad appel landũ ſeu eligendũ:ita ꝙ ſtatim cũ incipit elige re vel appellare incidit in excõicationem. Aut iudex dicit:excõico te ſi elegeris vel appellaue ris.⁊ tunc non ligatur niſi poſt actum perfectuȝ qꝛ hec verba ex ꝓprio ſignificatu requirunt actũ cõſummatũ.vt eſt pulcher tex.i.l.ſi quis ſtipula tus ſit.§.ſtichum.ff.de ver.ob.Aut dicit excõico te ſi appellas:ſi eligas:⁊ tunc ſecus.ſed Inn.di cit ſequendam intentionem excõicatoris in his. ſi enim intendebat ſtatim excõicare erit añ actũ cõſummatum excõicatus:ſecus ſi hoc nõ inten debat.In dubio ꝟo tenet ꝙ ſtatim ſit in ipſa ꝓ latiõe verboꝝ excõicatus:ſtatim enim fuit cõtu max ⁊ inobediens:⁊ gladius dñi:ſcȝ excõicatio eſt penetrabilioꝛ ꝙ hominis factum:quaſi dicat vtrũqȝ cõcurrere in tpe.ſed excõicatio tanꝙ pe netrabilioꝛ ꝓcedit.⁊ latius ipſe hoc proſequit. Sed cõtrariũ tenet Ho.in ſum.de re indi.§.qua lis.⁊ ſub.§.pura.⁊ do.Ant.hic.qꝛ ille qui parat ſe ad eligendũ vel appellãdũ nõ eligit nec appel lat:ſed vult eligere vel appellare.Itẽ quia opoꝛ tet vt purificet diſpoſitio conditionalis.l.ij.ff.de condi.⁊ demon.Ego puto hoc vltimũ ꝓcedere attenta propria ſignificatione ꝟboꝝ:non enim dꝛ qs eligere vel appellare niſi poſt actũ pfectũ. d.l.ſi quis ſtipulatus:niſi quo ad penaȝ incurrẽ dam.vt in.c.cum in cunctis.de elect.iuncto.c.per petue.eo.tit.lib.vj.⁊ facit qd no.Jo.and.in re.in penis.de regu.iur.lib.vj.in mercu.Sed propter preſumptã mẽtẽ excõicatoris: puto in caſu nr̃o ſequendam opi.Inn.moueoꝛ.qꝛ quilibet pſumi tur gerere actũ melioꝛi modo quo põt vt valeat l.iij.ff.de mili.teſt.ſed ſi pſumeremus excõicatio nem debere ſequi actum appellationis non vale re excõicatio:qꝛ per appellationem ſuſpendere tur iuriſditio.vt in.c.per tuas.de ſen.excom.⁊ hic ergo in dubio preſumendũ eſt ꝙ iudex voluit li gare ante actum perfectũ:ſcȝ ſtatim cum incipit contra facere:ſicut eniȝ ſtatim propter inobediẽ tiam cadit a ꝯſpectu dei:ita ſtatim incidit in ex cõicationẽ que eſt ſeparatio a gratia diuina.Idẽ videt in alio actu dicendũ:puta intellectione cũ enim iudex excõicet in odium actus:ergo in du bio debemꝰ pſumere ꝙ voluerit ligare ſtatim.vt ſic melioꝛi mõ quo fieri põt actꝰ inualidet ⁊ he rationes videntur mihi efficaciſſime ꝓ iſta opi.

1 ☞Clauſula appellatiõe remota:poſita in vno articulo ex pluribus in eodẽ reſcripto delegatis concernit omnes articulos.⁊ nu.4.⁊.10.
Cauſa ſuſpitionis eſt ꝓponẽda corã iudice qui allegatur ſuſpectus,ſed eſt probanda corã illis qui de tali ſuſpitione habent cognoſcere.
2 Uerba alicuius diſpoſitionis ſunt ampliãda vel reſtringenda ſm mentẽ ipſius:quẽ mẽs eſt ꝯſide randa ex rõne expreſſa vel q̃ cõiecturari poteſt.
3 Clauſula appellatione remota inducta fuit ne ꝑ fruſtratoꝛias appellationes iuſtitia violetur.
4 Clauſa poſita in vna diſpoſitione concernit to tam illam diſpoſitionem quando ſubeſt ratio:vi de plene.j.nu.19.
Jura licite deducuntur in argumentũ ⁊ hoc qñ aperte non probat intentum allegantis.
5 Proceſſus factus corã iudice recuſato nõ valet anteꝙ diſcutiat ſuper exceptione recuſationis.
6 Cauſa ſuſpitionis ſi non fuit corã iudice oppoſi ta non poterunt arbitri ſuper ea cognoſcere.
7 Arbitri qui habent cognoſcere de ſuſpitione iu dicis debent eligi ꝙ nõ ſint de loco iudicis:nec multum remoti:⁊ ſufficit vnus.⁊ nu.12.
8 Rõ naturalis pt allegari ad deciſiões cauſarũ.
9 Princeps nõ pt tollere qn poſſit.iudex recuſari.
11 Clauſula poſita in vno articulo non refertur ad alios habentes ſpeciales clauſulas.
13 Judex an ⁊ qñ poſſit cognoſcere de exceptione oppoſita contra eius perſonam.
14 Arbitri q cognoſcunt ſuꝑ cã ſuſpicionis ipſius iudicis nõ pñt ſuꝑ cã pꝛincipali cognoſcere.
15 Judex ſi fuerit remotus tãꝙ ſuſpectꝰ qs cogno ſcet de cauſa in qua ipſe a pꝛincipio erat iudex.
16 Suſpicio iudicis ⁊ eius cauſa ſi nõ põt ſine ma gno ſcãdalo allegari,ſtatur iuramẽto partis al legantis ipſum ſuſpectum attenta pꝛius quali tate perſone que hoc iurare.
17 A ſententia arbitroꝛum pꝛonuntiantium ſuper ſuſpicione an poſſit appellari.

Secũdo requiris.

1 †Si p reſcriptũ cõmittãtur plures articuli.cõnexi,⁊ i vno remoueat ap pellatio:intelligit remota etiaȝ in aliis.hoc pꝛi mo.Cauſa ſuſpicionis proponẽda eſt corã iudi ce qui recuſat ⁊ ꝓbãdi corã arbitris,⁊ hoc ſcdo. Diuidit pꝛincipaliter in duas partes:ſicut duo ſunt dicta.Scdm ibi tertio.¶Caſus literalis. In vna cõmiſſione,plures articuli continent in vno tm̃ articulo appellatio inhibet: appellat ſu per aliis articulis.querit an teneat appellatio: rñdit papa ꝙ ſm beatũ Gregoꝛium:verba deſer uiunt intẽtioni:⁊ hec eſt intẽtio pape vt in omni bus que in cõmiſſione ponunt iuſtitia fiat, ⁊ id appellatio in oĩbus intelligit interdicta :nõ re fert an appellatio inhibeat a pꝛincipio medio vl fine qꝛ vtriuſqȝ iuris argumẽta docẽt ea que po nuntur in pꝛincipio ad mediũ ⁊ finem:⁊ q̃ in me dio ad finem atqȝ pꝛincipium ſepe referuntur. Tãdem ponit aliã qõnem.aliquis ꝓponit ſe ha bere iudicẽ ſuſpectũ :querit an cãm ſuſpicionis allegare teneat ⁊ ꝓbare:rñdit papa ꝙ cãȝ ſuſpi cionis allegare tenet,⁊ partes eligere debent ar bitros non multũ remotos qui de ſuſpicione co gnoſcãt,ꝙ ſi nõ fecerint iudex partes ad hoc cõ pellat.⁊ ſi intra terminũ competẽtẽ a iudice aſſi gnandũ pꝛobata non fuerit iudex ex tũc in cã ꝓ cedat,ſed ſi ſuſpicio fuerit ꝓbata iudex in cauſa nõ pꝛocedat,qꝛ ſuſpecti inimici iudices eſſe non
2 debent.Ber.¶†No.j.ꝙ verbaᶜ cuiuſcunqȝ diſ
c poſitionis ſunt amplianda vel reſtringenda ſm mentẽ diſponẽtis q̃ quidem mens colligit ex ra tione expꝛeſſa in diſpoſitiõe.ad hoc quo not.in reg.ff.de reg.iur.lib.vj.Idẽ ſi non ſit expꝛſſa dum modo poſſit rõnabiliter coniecturari ⁊ idubitã ter que potuit mouere diſponentẽ.vt hic in fin.⁊ facit ꝙ not.in.l.tale pactũ.ff.de pac.⁊ ꝙ not.Cy. in.l.non dubiũ.C.de legi.⁊ Bal.in.l.maximuȝ vi tium.C.de libe.prete.

Additio. Siue ergo dictũ ſit genera le,ſiue ſpãle ſemper reſtrigi tur vel ampliatur ſm intentionem diſponentis,
d vt hic plene pꝛobatur.Ad idemᵈ bonus text.in c.intelligentia.j.de verb.ſigni.⁊ in.l.cum pater. §.dulciſſimis.⁊ ibi per Bartolũ.ff.de legatis ſe cundo.⁊ in.l.pater.§.funduȝ.ff.de legatis tertio.

d ¶Adidẽ.⁊ alibi egregie dicit tex. in.c.ſedulo.xxx viij.diſt.ita eſt ꝓ ponẽda ſnĩa ver bis vt ꝓponitur animꝰ coꝛpi.⁊ ali bi Bal.multum egregie in.c.mã datũ in.j.col.de reſcript.dicit ꝙ mẽs eſt radix ꝟ boꝛũ ⁊ eius ſub ſtãtia pma ⁊ coꝛ eſt impatoꝛ lin gue:⁊ hȝ eã ſicut mãcipiũ ſub ſua iuriſditiõe:⁊ qd lingua cedit coꝛ di ⁊ ꝙ ſub iugo mẽtis ꝟba ꝯſiſtũt tanꝙ ſub ſuo ꝓ pꝛio oꝛiginali ⁊c. q̃ ꝟba ſunt valde pulchꝛa ⁊ in cõſi liis allegabilia. Anto.Franciſ.
¶An ⁊ qñ ꝟba ſint potiꝰ attẽdẽ da ꝙ mẽs ,vid q̃ habent.i.l.nõ ali ter.ff.de le.iij.⁊ vi de Spec.in ti.d i ſtru.edi.i.§.reſtat videre.in ver.qd ſi i aliquo. dicas tñ ꝙ ex ꝟbis cõ ꝑhẽdimꝰ mẽtẽ qꝛ ſunt earuȝ quas in mẽte gerimꝰ paſſionũ note.l. labeo.⁊ ita Bal. no.ff.de ſupel. le ga.per verba eñ declarat animꝰ ⁊ cõſenſus.vt i.c. tue.d ſpõ.qñ aũt verba eſſent du bia:⁊ eſſemus in cõtractibus eẽt faciẽda interpꝛe tatio contra ꝓfe rentẽ.l.veteribꝰ. ff.de pa.dicas tñ ꝙ verba contra hentiũ debent i terpꝛetari ſemꝑ vt actꝰ valeat.l.ſi inſulã.de ꝑſcrip. ꝟ.l.ſi vno.in pn.⁊ in.l.ſi olei.ff.loc. ⁊ habetur in ca. cõſtitutus.de re li.do.⁊ vide per alex.pene in con ſil.xlij.in iiij.par te conſil.

☞Sebaſti.Sapia.
a ¶Ubi vna.Vid do.Jaſo.poſt alios in.l.j.co.j.cū ſeq.C.de li.prete.⁊ in.l.fi.idē cū eo dē.§.fin.de iuriſ.oīm iud.⁊ Alex.in cōſi.ccxiij.inci.viſis ⁊ oportune digeſtis.in.ij.vo.⁊ in cōſi.xlviij.incip.ſup citatiōe.in.j.vol.

b ¶Utrūqꝫ.Et vide.c.j.⁊.c.autoritate.de ꝯceſ.pbē.lib.vj.vbi etiā in cauſis beneficialibus eſt licitū allegare leges ſi non reperitur ꝯtrū ꝯ canones.

c ¶Rō naturalis.Facit ēt.c.fi.C.de trāſac.vbi ē text.ꝙ in his in qb⁹ ius nō inuenit̄ expſſum ſꝫ eqtatē ⁊ rōnē naturalē decidēdū ē.⁊ vid ad hoc ipm Ab.Panor.⁊ q̄ ibi addidi.in.c.ſuggeſtū.in pn.s.eo.

☞Sebaſti.Sapia.
c ¶Rō naturalis.Vid Fe.in.c.tua nos.col.ij.cū ſeq.s.d iurein.⁊ Jaſ.in.l.quoties.col.vj.C.de rei vēdi.vbi dicit ꝙ iudex ita dꝫbet moueri ex rōne naturali ſicut ex lege.vid eundē in.l.illam.C.de colla.

d ¶Suſpicionis.No.bene hāc gl.q̄ docet modū ⁊ practicā ne iudex recuſet̄ ſuſpect⁹.

e ¶No.glo.Pro quo all̄.caſum in terminis in.l.cū ſpecialis.C.d iudi.duꝫ dicit arbitrū vel arbitros.⁊ ita ſequunt̄ hic doc.⁊ facit.c.ad hec.s.eo.

¶Secundo no.ꝙ verba data ſunt ad exprimēdam intētionē:ideo dicitur qd verba ſunt note paſſionū anime.i.ſigna intētionū anime.p hoc
3 c.is aūt.xxij.q.ij. ¶†Not.iij.intentionem apponentis clauſulam appellatiōe remota ſeu remotis appellationibus in aliqua cauſa,nō em̄ intēdit defenſionem tollere:ſed potius iuſticiā conſeruare que ſepe violatur per appellationes fruſtratorias,⁊ qd operetur hodie hec clauſula di-
4 cam in.c.paſtoralis.j.eo. ¶†Jtē no.⁊ tene mēti
a ꝙ vbi vna[a] diſpoſitione cōtinente plures articulos adijcitur aliqua clauſula illa referēda eſt ad totaꝫ diſpoſitionē,ſi non ſubeſt ratio quare magis debeat concernere vnum articulū ꝙ aliū in quacunqꝫ parte clauſula illa ponatur.de hoc tm̄ latius dicam cū gl.ij. ¶No.vl.ibi,vtriuſqꝫ iuris argumēta ⁊c.q2 licitum eſt in eodē facto allegare poſitionē vtriuſqꝫ iuris.licet ergo ius canoni cū prouideat nihilominus ſi ius ciuile cum eo
b cōcurrit licite vtrūqꝫ[b] ius allegatur ſic tēpera.x.diſt.ſi in adiutoriū. ¶Jtē ex eo.verū.no.ꝙ licite iura deducunt̄ in argumentū,vnde quotidie allegamus argumentū ex tali capitulo vel lege,⁊ dꝫ ſic allegari q2 illud ius aperte non pbat intētuꝫ allegātis,vbi vero aperte pbaret nō deberemus dicere argumētū,ſed prout habetur in tali lege vel capitulo.nam dr argumentum quaſi argute ⁊ ſubtiliter inuentū,ceſſat enim ſubtilitas vbi caſus eſt expreſſus ad hoc.c.forus.de ver.ſig.⁊ qd
5 no.Jo.an.in.c.j.s.de pac. ¶†Not.ibi.tūc demū ⁊c.argu.opti.ꝙ proceſſus iudicis non valet ſup principali non diſcuſſa prius exceptione recuſatiōis ꝯ eū propoſita ante em̄ nō pōt iuriſditiōe vti:vt hic.qd facit pro gl.que hoc tenuit.ij.q.vj.quoties.⁊ cōtra Jnn.in.c.cuꝫ ſpāli.j.e.ſed dic vt ibi dicetur.in.§.iij.no.modū procedēdi cū iudex recuſat̄,nam dꝫ ſuſpicionis cā coram eo allegari ⁊ arbitri ⁊ per partes eligi corā quibus eſt pbāda cauſa ſuſpicionis.Et ex hoc no.vnam differētiam iter ius canonicū ⁊ ciuile.nam de iure ciuili nō eligūtur arbitri cū recuſat̄ delegatus,nec eſt neceſſe pbare ſuſpicionis cauſam.vt in.l.cū ſpālis.⁊.l.apertiſſimi.C.d iu.ſec⁹ de iu.canonico:vt hic.⁊ in.c.iudex.de off.dele.li.vj.alia differentia
6 patebit cū gl.fi.j.e. ¶†Jtem pondera illud verbum coram eodem qd verbum reperit̄ in.c.cum ſpāli.j.rñſo.j.eo.ex quo infert̄ ꝙ non ſufficit probare corā arbitris cauſam ſuſpicionis corā iudice non propoſitaꝫ.qd tenet Jo.an.s.eo.poſtremo.⁊ Spe.in tit.de recu.§.fi.ver.qd ſi vnaꝫ ſimile in cle.appellati.eo.ti.

7 **Additio.** †Jtem no.ibi aliquos non valde remotos.qd recuſans iudicem vt ſuſpectū nō tenetur arbitros eligere in eodē loco,ſed pōt nominare alibi exiſtentes dūmodo nō ſint valde remoti.⁊ dicuntur valde remoti ſꝫ doc.q diſtant vltra duas dietas.arg.c.nōnulli.de reſcrip.vel hodie vltra vnam dietā.arg.c.ſtatutū.eo.tit.li.vj.⁊ hoc tene menti.Nam ſepe iudex eſt ita potēs in loco,maxime ſi eſt platus loci,ꝙ recuſans non hꝫ idoneos arbitros
8 in loco. ¶†Ul.no.ibi ipſa nāqꝫ ratio dictat ⁊c.ꝙ licite in deciſionibus cauſarū allegat̄ rō natu-
c ralis[c].vide gl.j.diſt.conſuetudo.⁊ opti.tex.in.l.ſcire.§.ſufficit.ff.de execu.tu.vbi allegat̄ naturalis iuſtitia.facit iſta litera per dicta Cy.⁊ aliorū in.l.non dubiū.C.de legi.⁊ cōſideratio naturalis
9 que potuit mouere legiſlatorē. ¶†Et facit op.tex.iſte vt remedium recuſationis nō poſſit iure ſcripto tolli etiā per pncipē.de quo vide ꝙ not.gl.in.c.ſi quis quacunqꝫ.ij.q.vj.Et ꝙ dixi.s.eo.ſup eo.⁊.c.cū inter.de excep.⁊.c.ad hoc.de reſcri.
10 ¶†Jn gl.ij.ibi ſed plures articulos cōtinet ⁊c.No.ex hac ſo.ꝙ clauſula qualificatiua appoſita iter diuerſa negotia nō qualificat oīa:ſed tm̄ refert̄ ad precedētia:⁊ in hac materia poſſunt examinari due qōnes difficiles.Prima nunquid clauſula appoſita in aliqua diſpoſitiōe cōcernat omnia tam pcedentia ꝙ ſequētia.Secunda qd de aliqua q̄litate appoſita in aliqua diſpoſitiōe nunquid ꝯcernat oīa.de qua.q.vide plenē p Bar.in.l.pretor.ff.vi bo.rapto.de pcedēti per eundē in.l.talis ſcriptura.ff.de leg.j.vide Spec.in tit.de inſtr.edi.§.nunc aliqua.verſi.item excipe.⁊ in tit.de diſput.⁊ alleg.§.poſt hoc.in princ.⁊ concludendo aliqua de clauſula inquātū attingit propoſitū noſtrū dicēdū vt colligit̄ ex predictis qd aut ſunt diuerſa negotia in eadem diſpoſitione contenta:tunc clauſula cōcernit dūtaxat precedentia:maxime qñ eſt odioſa:ſicut iſta clauſula appellatione remota,vt probatur in.c.inquiſitioni.j.eo.Aut vnicum eſt negotium habēs plures articulos:⁊ tūc ſi clauſula apponit̄ in cōtextu alicuius articuli:tūc cōcernit aliū articulū tm̄:q2 tūc eſt pars articuli,vt probat̄ in.l.iij.§.filius.ff.de libe.⁊ poſth.⁊ dr poni in contextu qñ non ponitur in prin.vel in fine articuli:ſed intra illū articulum:puta committo tibi cauſam inter Titium ⁊ Sempronium ſuper tali re.⁊ primo videas de ſpoliatione ⁊ facias appellatione remota reſtitutionem fieri.Secundo des adminiſtratorem ⁊c.illa enim clauſula eſt poſita in contextu illius articuli:⁊ ſic eſt pars illius,non ergo debet cō-
11 cernere alios articulos.†Si vero clauſula ponitur in principio vel in fine articuli:tunc ſi alij articuli habent ſuas clauſulas ⁊ determinationes tūc illa nō extēditur ad alios.iſte eſt proprius caſus.c.cū dilecti.de dona.⁊ opti.facit tex.in.l.ſi qs legata.ff.de condi.⁊ demon.vbi dr.qd quidā fecit multa legata pure.demū dixit ꝙ volebat illa ſolui annua bima trima die.i.vna pars ſolueret̄ in primo anno:ſcda pars in ſcdo:tertia in tertio anno:in fine fecit legatū impuberi cui vult preſtari cū peruenerit ad pubertatē querebat̄ ad effecto puberi eſſet ſoluendū legatū in tres partes ſicut ⁊ alia premiſſa:cōcludit ibi ꝙ non:q2 iſtud legatū factū impuberi habebat ſuā determinationē:vꝫ cū puenerit ad pubertatē.Jlla ergo clauſula ꝙ ſoluerent oīa nō refert̄ ad illud legatū habens determinationē ſuam.qd no.Si vero articuli nō habēt ſuas determinationes:tūc ſi ex relatiōe ad alios articulos ſurgit abſurditas:tunc nō dꝫ fieri relatio ad hoc cle.ne in agro.§.ceterū.hic innuta glo.de ſtatu regu.Si vero nulla ſurgit abſurditas tunc dꝫ concernere omnia ſi oīno non pōt reddi ratio quare magis debeat cōcernere vnum articulum ꝙ alios.de hoc eſt caſus hic vbi papa fundat ſe ſup identitate rationis vt fiat iſta relatio ad cetera.ad materiā.vide bo.tex.cum glo.in.c.apoſtolus.xxxij.q.vij. ¶Jn ea.gl.in fi.Aduerte q2 videt̄ velle hec gl.in fi.ꝙ hec clauſula ap.remo.hodie nil operatur:⁊ idē tenet̄ a multis.Sꝫ tu dic ⁊ melius ꝙ etiā hodie operatur multos effect⁹:q2 no.in.c.paſtoralis.⁊.c.vt debitus.j.e.vbi dicet̄. ¶Jn
d gl.in verbo:ſuſpitionis[d].ibi,danda eſt in ſcriptis.Gl.verum dicit,ſꝫ probatur per iura que allegat,vt dico in illo.c.quoniam contra.ſꝫ probatur in.l.apertiſſimi.C.de iudi.vide ibi gl.que ponit practicam in cōfectione libelli inuentarij. ¶Jn ea.ibi.fm leges poteſt proponi vſqꝫ ad viginti dies ⁊c.Non credo in hoc eſſe diuerſitatē inter ius canonicū ⁊ ciuile.ſed iō aut.offerat̄.facit mentionē de viginti dieb⁹:q2 viginti dies dant̄ ad deliberandū ⁊ rñdendū libello:vñ intra illos viginti dies debet iudicē recuſare:quaſi poſtea non liceat cum facta ſit conteſtatio per reſponſionem ad libellum.Sed dubium eſt nunquid per aliquem actum poſitum citra litis conteſt.ſit precluſa via recuſandi iudicem.de quo per Bar.in.l.quidam conſulebat.ff.de re iudi.per glo.doc.in.c.inter monaſterium.s.de re iudi.vbi dixi. ¶Jn fi.gl.Ex fi.huius gl.potes colligere rationem quare hec gl.in princi.dicit iſtam pcre.loqui in delegato cū ſpeciale ſit in ordinario:nam fm opi.gl.delegatus recuſatus non committit,vt hic in fi.ſed ordinarius pōt alteri cauſam committere vel eam ad ſuperiorem remittere. ¶No.qd gl.dicit ordinarium poſſe etiam partibus inuitis.an autē hoc indiſtincte ſit verum dicam plene in.c.cum ſpeciali.aliquid attingam.j.in gloſ.
12 penul.⁊ in delegato hodie ſerua tex.c.iudex.de offi.dele.li.vj. ¶Jn
e gl.in ver.in aliquos.ibi:in arbitriū vel arbitros ⁊c.Not.gl.[e] que dicit arbitrum in ſingulari vt non ſit de ſubſtantia vt arbitri eligendi ſup ſuſpitione ſint plures:vide Spe.in tit.de recuſa.§.effectus.ver.ſed nūquid vna pars.vbi dicit ꝙ vbi partes non poſſint conuenire in vnum tunc eligendi ſunt plures:alias ſufficit vnus,qd ſatis placet.q2 ſatis eſt iudici qd partes ad concordiam reducantur.vt in.l.j.ff.de no.ope.nuntia. ¶Jn gl.in ver.debet cogi.in fi.Hec glo.diuerſificat caſus:ſed non ponit veram rationem diuerſitatis.Jo.an.dicit qd iudex magis afficitur in hac exceptione ꝙ vbi proponitur defect⁹ iuriſditionis,ſꝫ non reddit rationem quare vera ratio eſt,q2 ita timetur in incidēti.ſicuti in principali,nam quemadmodum timeo ne iudex inimicus grauet me in principali,ita poſſum timere ſuper exceptiōe recuſationis,nam de facili pronuntiaret ſe iudicē vt poſſet mihi nocere.ar.c.q2 ſuſpecti.in.vj.⁊ hanc rōnem ſentit Jnn.in.c.prudentiā.de offic.delega.Item adde aliam rationem q2 iudex cōiter ex reuocatione ſolet prouocari.arg.c.vt debit⁹.j.e.⁊.l.litigatores.ff.de arbi.vñ timetur ne prouocatus noceat.d.c.q2 ſuſpecti.in alijs caſib⁹ qñ reſcriptū eſſet ſurreptitium vel dico me non contraxiſſe in loco nō eſt eadem ratio.Sꝫ qualiter an ⁊ qñ poſſit iudex cognoſcere de exceptione propoſita contra eum:dic vt in.c.cum ſuper abbatia.de offic.dele.⁊ in.c.ſuper literis.de reſcrip.per Legiſtas maxime per Bar.in.l.ij.ſi ij.in ius vocatus.in.l.quidam cōſulebat.ff.de re iudi. ¶Jn gl.in ver.terminū.in fi.Uidetur hic gl.velle ꝙ.c.ſuſpitionis.hodie corrigat̄ per.c.legitima.eo.tit.li.vj.

⁊ ꝙ cōiter

ꝛ ꝙ cōiter nō admittit̃,loquit̃ enim in diuersis casib⁹.c.suspicionis.
loquitur in termino ꝑfigēdo partibus ad suspicionem ꝓbandā q̄ sta
tuendus est ꝑ arbitros.c.legitima loqtur in termino prefigēdo arbi
tris ad causam decidēdā qui prefigi potest a iudice recusato cū arbi
ter nō possit sibiipsi prefigere terminū hoc casu ꝛ no.in.d.c.legitima.
14 ¶ †In gl.pe.in fi.No.ex ista gl.ꝙ de iure ciuili[a] nō est necesse ꝓbare
a causam suspitionis in delegato.Sed hic potest dubitari nūquid isti
arbitri possint postmodū cognoscere de causa ꝑncipali:dicit Host.
ꝙ sic nititur adducere.l.apertissimi.preal̃.Fatet̃ tñ ꝙ hec sua opi.nō
recipit̃ cōiter,nec approbat̃ per curiā.doc.hic cōiter hoc dictū Hos.
non admittunt.Item glo.ꝛ Archi.ij.q.vij.si quis in quacunqȝ.nā isti
arbitri solū eligūtur super causa suspicionis:ꝛ per ꝓnuntiationē fun
15 cti sunt officio eoꝝ.†Sed aduerte q: potest de alio dubitari:nunqd
suspitione probata debēt eligi alij arbitri ad causam decidendā sicut
fit de iure ciuili in.l.cū speciali.vbi recusat⁹ non delegat sed cōpellit
partes vt arbitros eligāt qui dicunt̃ arbitri iuris ꝛ ab eis appellatur
vt ibi.Credo hoc non habere locum.Primo per tex.dum dicit super
sedeat.ꝛ sic non cōpellit partes ad electionē arbitroꝝ.Scdo ꝑ tex.
c.iudex.preal̃.l.vbi dr̄ ꝙ desinit esse iudex post pronuntiationem sup
recusatione,ꝛ sic non posset seruari de iure canonico tenor.l.cum spe
cialis.cū ibi ex toto nō desinat esse iudex:imo habet exequi sn̄iam ar
bitroꝝ.An aūt ꝛ qñ delegatus recusatus possit cōmittere de iure ca
nonico:habet̃ in.c.iudex prealleg.In ordinario quid fiendū est post
16 ꝓnuntiationē:dicā in.d.c.cū spāli.¶ Extra glo.querit̃ †quid si ha
bens iudicē suspectum non potest causam suspitionis exprimere sine
scādalo:puta q: pars recusans est riualis iudicis:dicūt aliqui ꝙ non
tenetur exprimere cām:sed stādum est iuramēto sup legitimitate cāe.
Doc.cōiter hoc nō admittūt.nam videmus qd volens agere iniuria
rum tenetur specificare causam q̄tūcunqȝ sit turpis.l.ꝑtor edixit.ff.
de iniurijs.sed illa.l.loquit̃ qñ agit̃ de graui ꝑiudicio partis.sʒ hic de
modico ꝑiudicio ꝛ quasi de nullo.ꝑsertim eo ꝯsiderato ꝙ de iure ciui
li admittit̃ recusatio cā nō probata nec specifice allegata:vnde valde
equū putarē vt stet̃ iuramēto suo habito respectu ad qualitatē ꝑso
ne.per id qd in simili no.in.c.nicolao.j.eo.lʒ hoc iure non probet̃.sʒ ra
tio naturalis dictat.ꝛ opti.facit in arg.c.statutū.§.cū vero.de rescrip.
17 lib.vj.†Nūqd aūt arbitri habeāt ꝓnūtiare super suspitione:ꝛ vtrum
b possit ab eis appellari[b].dic vt in.d.c.legitima.ꝛ in.c.ab arbitris.de of
fi.deleg.lib.vj.Quis proprie dicatur riualis vel improprie:vide text.
iuncta glo.in.c.horendus.xxxij.q.v.

1 ☞Appellatio illius non admittitur qui appellationem aduersarij
non admisit.ꝛ nu.2.ꝛ.3.vbi plene.
2 Auxiliū legis frustra inuocat qui in legē cōmittit.intellige vt.j.n.5.
4 Iniuriantes se adinuicem non conpensant:imo alter alterū accusat.
6 Obligatio si nō fuit per vnam ex partibus adimpleat altera nō tene
tur etiam adimplere:intellige qñ vna istarum obligationū est respe
ctiua ad alteram:alias si sunt separate secus.
7 Exceptio spoliationis excludit appellantem secus exceptio attētati.
Excommunicatus appellat iudicialiter sed extraiudicialiter non.
8 Dictiones incōtinēti:statim,mox,ꝛ similes,vbi non habēt determi
nationem temporis a iure cōi:recipiūt interuallum arbitrio iudicis.

1 An sit deferendum. †Habet duos
intellectus.sʒ
primū pōt summari dupliciter.primo sic.Appellatiōi sue
renūtiat q̄ post eā aliqd in ipsius ꝑiudiciū innouauit.vel
sic.Nō tenet̃ iudex vel aduersari⁹ deferre appellationi cui nō detulit
appellās.Scdm aliū intellectū nō est deferendū appellationi illius q̄
appellationi aduersarij nō detulit.Secunda pars ibi:respondemus.
¶ Casus literalis.Aliquis paratus erat spoliare aliquem re sua:ille
appellauit ne aliquā sibi iniuriā faceret vel grauamē:nō obstante illa
appellatione spoliauit illum,spoliatus traxit suum spoliatorē in cāʒ
paratus ꝓbare incontinēti suā spoliationē:ille spoliator appellauit:
querit̃ an ei⁹ appellationi sit deferēdū:rñdit papa ꝙ cū in eo sit pu
niendus in quo peccauit:appellationi illi⁹ nō est deferēdū q: appel
2 latiōi deferre neglexit.Ber.¶ †No.ꝑm vtrūqȝ intellectū duos casus
c in quibus tollit̃ appellatio.Primus si appellās[c] non detulit appel
lationi proprie:sʒ aliqd innouauit in preiudiciū aduersarij.Secūdus
casus qñ non detulit appellationi aduersarij:tunc em̄ sua appellatio
tollitur:an tollatur indistincte:an possit reduci ad pristinū statū resti
tuto attentato.j.dicam.Ex quo infertur qd peccans contra vnā legē
non potest consequi beneficiū illius legis,q: frustra legis auxiliū in
uocat ꝛc.j.de vsur.q: frustra.¶ Itē no.ex fi.ꝙ appellatio dicitur bñfi
cium.ex quo infertur ꝙ clausula appella.remo.est onerosa:ꝛ sic meri
to restringenda:facit.j.eo.ti.inquisitioni.¶ Quero de intellectu lite
re:nūquid appellatio indistincte tollatur per innouationē factā post
ipsam appellationem.Sol.vt dixi hoc.c.hʒ duos intellectus.Prim⁹
est ꝙ vnica appellatio hic intercessit:scʒ illius qui spoliauit aduersa
riū post appellationē suam.ꝛ iste intellectus in se est planus.ꝛ potest
ꝑm doc.practicari in iudicio ꝛ extra iudiciū:q: non deferendo appel
3 lationi sue iudex vel aduersarius non tenetur deferre.¶ †Sed circa
hunc intellectum oritur dubiū:nunquid ista appellatio prorsus tolla
tur per inouatiōnē appellātis:an vero sufficiat
restituere attentatū ꝛ demum ꝓsequi ipsam ap
pellationem.d.Ant.putat quod indistincte nō
tollatur:sed ꝙ facit sibi preiudiciū ante restitu
tionem attētati.Ego putarem oppositum per
istam literā dum dicit puniendum istū in eo in
quo deliquit:non enim esset pena si sufficeret re
stituere attētatum,cum ad illius restitutionem
multis remedijs iuris compelli possit.Secūdo
obst.litera in fi.ibi si reddidit beneficio appella
tionis indignum:nō enim dicit ꝙ reddit se indi
gnū prosecutiōe:sed appellatione,ergo appella
tio prorsus est sublata:vt enim innouādo reces
sisse ab appellatione ꝛ contempsisse beneficium
iuris sibi autoritate propria prouidendo.argu.
in.l.fi.C.de pac.cōuen.super dot.ꝛc.ꝛ eorum que
no.gl.in.c.non solum.eo.ti.li.vj.melius facit tex.
in simili in.c.eos qui.de do.ꝛ contuma.libro.vj.
¶ Secundus intellectus principalis est qd hic
intercesserūt due appellationes.Primo appel
lauit reus ꝛ postmodū actorem spoliauit ꝛ tūc
expone literam ibi:post appellationē legitime
interpositā:scʒ per ipsum reum spoliatum.pro
hoc facit q: non est verisimile qd reus narrās ap
pellationem aduersarij dixisset eam legitime in
terpositam.Iste intellectus hʒ multas difficul
tates.nam dicit Inn.ꝛ post eum Host.qd in iu
dicio practicari nō potest:sed procedit in appel
latione extraiudiciali.d.Ant.dixit se nō videre
causam restringendi hoc ad extraiudicialia tm̄,
vnde practicari poterit etiā in iudicio.Sed ad
uerte q: difficile est nūc perscrutari vtrū appel
latio istius innouantis indistincte tollatur tam
in eadem ꝙ in alia causa.do.Anto.dicit ꝙ si iste
spoliatus deducit attentatū per viā exceptionis
tūc excludit aduersariū ab oī appellatione tam
in eadē causa q̄ in alia queadmodū exceptio spo
liatiōis obstat agēti in quacūqȝ causa.in.c.fi.de
ord.cog.ꝛita ꝛ hec exceptio attētati post appel
tionē,sed nō attētatū nō deducit̃ ꝑ viā exceptio
nis sed per viā agendi vt ille puniat̃ propter illā
nouitatē.tunc tenet ꝙ tollatur prima appella
tio etiam legitima in eadem causa:secus in alia
causa.Hoc vlti.sensit Io.an.super glo.fi.Iste in
tellectus mihi non placet q: delictū vnius par
tis non dʒ ꝑstare impunitatē delicto alteri⁹ par
tis.nam ꝑm hunc intellectum sequeret̃ ꝙ iudex
vel pars posset me grauare ī alio articulo:ꝛ esse
mihi preclusa via appellādi,ꝛ sic multa scandala
orirent̃ qd nō est dicendū.arg.l.equissimū.ff.de
4 vsufru.†Ad hoc qd no.Spec.in tit.de accu.§.j.
ver.quid si te vocaui.vbi dicit ꝙ si dixi ibi conui
d tiuʒ,ꝛ tu mihi:non fit compensatio:sed quilibet
de iniuria sibi illata agere pōt.idem Inn.in.c.in
telleximus.j.de adult.vbi plene per eum.placet
ergo mihi intellectus Spe.eo.tit.§.fin.ver.item
ꝙ appellās.vbi dicit ꝙ istud.c.ꝛ.c.cōstitutus.s̄.
eo.ꝛ.c.bone.de elec.cū si.habēt locū qñ scda ap
pellatio venit ad defendēdū attētatū post appel
lationem aduersarij:vt puta spoliaui te post ap
pellationē tuā.ꝛ interpono appellationē ne ali
quid innouetur certe non obstante hac appella
tione potest iudex procedere contra istum sup
huiusmodi innouato.Procedunt ergo ista iura
quādo iste due appellationes reflectuntur circa
idem secus si circa diuersa:tunc cū puniatur iste
inquantuʒ non detulit appellationi aduersarij:
5 ꝛ sua appellatio alias legitima admittat̃ †Ad
hoc facit dictuʒ Inn.in.c.intelleximus.de adul.
vbi dicit ꝙ illa regula frustra legis auxilium in
uocat ꝛc.habet locum quando circa idem in le
gem commisit.dicto.c.intelleximus.Et pro hoc
intellectu ego allego textū apertū ꝛ notabilem.
j.eodē dilectus.vbi approbatur ꝙ licet decan⁹
non detulisset appellationi episcopi licet legiti
me,episcopus tamen debuit deferre appellatio
ni decani super alio articulo interposite:adeo
quod excommunicatio lata post appellationeʒ
decani per episcopum non tenuit,quod ibi di
cam latius.

a ¶ De iure ciuili.
No.differentias
inter ius canoni
cū ꝛ ciuile.d qb⁹
vide Io.an.in.c.
legitima.d app.
in.vj.in nouel.et
idē tenēt doc.in
l.apertissimi.
Zacharias.
¶ Add Lāfrā.
de oria.i.c.qm̄ s̄.
nu.2.ꝛ.3.Xl.est ꝛ
sn̄ia cōis legista
rum.s̄.de proba.
b ¶ Appellari.ad
de tex.valde no.
ꝙ sic:sʒ Bar.ibi
i.l.fi.C.d in.ꝛ ibi
Moder.etiā no.
Sebasti.Sapia.
c ¶ Si appellās.
Vide d isto casu
Matesill.in no.
xxviij.inci.nota
ꝙ actor.ꝛ Bal.i
c.ex pte ade.col.
vj.ver.itē scias ꝙ
ille q̄ nō ofert.s̄.
de testi.Ang.i.l.
fi.C.de tēp.appe.
Zacharias.
d ¶ Compēsatio.
Adde istū i.c.di
lecti filij circa fi.
s̄.de exce.ꝛ in.c.
olim.ver.hoc di
cit spe.co.ij.s̄.de
rescri.de quo ple
ne per Felinū in
pal.c.dilecti.vbi
cōcordāt doc.in
v.col.versi.ꝓuo
cat⁹ delinquēs.

a ¶ Incōtinēti. De ſignificatione iſtius dictiōis incōtinenti: mox: illico: ⁊ ſimiliū: vide etiam per gl. in. l. iij. §. cum igitur. ff. de vi ⁊ vi arma. ꝑ Bal. in. l. petēs. ⁊ in. l. bone fidei. C. de pac. ⁊ tex. in. l. fi. C. de iudi. quē Bald. Sali. ⁊ alij no. ꝙ illud dr̄ illico fieri ꝙ fit intra triduū. ſimile in ver. incontinenti. qđ etiam triduū impoꝛtat. l. fi. C. de. erro. aduo. ⁊ diuerſimode ſ3 diuerſas materias accipi debēt, ⁊ vide per do. Alex. Jmo. in. l. hi qui. de conue. fiſ. deb. libꝛ. x. in addi. ad Bar. glo. Bar. ⁊ doc. in. l. j. ff. ſi cer. pe. ꝺ natura aūt iſti⁹ dictiōis ⁊ ſimiliū eſt ꝓpꝛie ī poꝛtare cām immediatā. hinc dixit. gl. ſing. quaʒ ſequunt̄ ibi Bal. ⁊ Ang. in aut. de ice. nu. in ꝑnc. qn̄ ꝙ lex iponit penāꝑ iſtā dictionē mox: cēſet̄ pena ꝑoſita ipo iure: ⁊ n̄ expectat̄ ſn̄ia vide do. Abb. ⁊ qđ ibi dixi in. c. j. in verſi. ⁊ no. hāc gl. de mu. pet. Aeneas falco. ¶ Adde de ꝑdictis dictionib⁹: Alex. ꝯſil. lxxvij. iij. lib. Cald. cōſi. v. de ver. ſig. Anto. Franciſc. ¶ De dictiōe icōtinēti ⁊ ſimilibus: ꝺ qb⁹ hic fit mētio: vid̄ Spe. in ti. de appel. in §. vj. circa pꝛinc. ⁊ Bal. in. l. ij. C. de edi. diui adri. tol. vbi dicit ꝙ aliqn̄ ponit̄ ꝓ qnq3 diebus, aliqn̄ ꝓ dcē aliqn̄ ꝓ trib⁹ aliqn̄ ꝓ duob⁹ mēſibus ſ̄m ſubiectā materiā Alex. in l. iij. in. §. cū igit̄. ff. ꝺ vi ⁊ vi arma. vbi dicit hoc eſſe relinquēdū arbitrio iudicis. ⁊ vide Bar. in. l. ſi ita in. §. j. ff. de noua. l. §. ꝯ. j. ff. de ſol. ⁊ Bald. in. l. j. C. de oper. li. vbi dicūt ꝙ itelligit̄ ꝑ tp̄s parū an̄ vel parū poſt. ⁊ vid̄ etiā q̄ habent̄ i. l. lecta. in ver. diſcedā. ff. ſi cer. pet. ¶ Et adde ꝙ intelligit̄ etiā illđ fieri icōtinēti ante q̄ ꝑtes diuertāt. ad act⁹ extraneos. l. ꝙ ait. i. §. ait. ff. ꝺ adul. l. cū antiqtas. ⁊ ibi ꝑ Bal. C. ꝺ te. ⁊ dicebat Bal. i. l. pe

6 **Additio.** Sic diſtinguimus † in ſimili qn̄ cōcurrunt due obligationes: vt ſi vna obligatio reſpectiuat̄ ad aliam vno nō ſeruāte alius ſeruare nō tenet̄: ſecus vbi obligatiōes eſſent pꝛoꝛſus ſeparate. vt plene no. in. c. cōſtitutus. j. de pe. ⁊ in. c. ꝑuenit de iureiu. ꝑ Cy. i l. cum ꝓponas. C. de pa. ⁊. l. ij. C. q̄ ſit lon. conſue.
7 Nec placet illa ſimilitudo do. Anto. vt exceptio attētati excludat appellantē in omni cauſa: ſicut excludit exceptio ſpoliationis: qm̄ exceptio ſpoliationis nō obſtat pꝛo ſequenti appellatiōe: qꝛ poti⁹ iſte dr̄ ſe defendere q̄ agere: vt expꝛꝛeſſe tenet Jnn. in. c. ij. de oꝛdi. cog. pꝛeall̄. pꝛo hoc qꝛ pꝛoſequens appellationē nō excludit̄ per exceptionē excōicationis qđ plus eſt. vt in. c. cū inter. ⁊ i. c. fi. de excep. niſi eſſet appellatio mere extraiudicialis. iuxta no. per Jo. and. in. c. pia. de excep. li. vj. qꝛ talis appellatio eſt ad cauſam ꝓuocatio: ſ3 ſecus vbi appellatio nō eſt talis: qꝛ tunc eſt defenſio aduerſus ſtimulum ſn̄ie vel grauaminis illa-
8 ti. ⁊ ꝑ hoc habes clare itellectū hui⁹. c. ¶ † Glo. in ver. incōtinēti. ibi poteſt committi arbitrio iudicis. No. bene hoc dictū pꝛo ſignificato iſti⁹ di-
a ctiōis incōtinēti[a]: ⁊ aliarū ſimiliū. vt mox illico ⁊ vbi eni͂ non habent certā determinationē a iure recipiunt interuallū ſ̄m arbitrium boni iudi-
b cis[b]: facit. c. de cauſis. de offi. dele. tenet. Bar. i. l. j. ff. de ver. ob. vide gl. in. c. qꝛ ꝓpter. ꝰ. de ele. ⁊. xx. q. ij. c. ſi in quamlibet. Sed quo ad caſum noſtrū gl. recedit ab opi. Ale. dicētis idē eſſe ſi incōtinēti hec exceptio non ꝓbet̄ qꝛ nulla ratio vꝛget arctandi facultatē pꝛobādi. Hoſ. dicit ꝙ intra. xv. dies h̄ habebit ꝓbare. ar. c. frequēs. de reſtit. ſpo. li. vj. vbi dat̄ terminus. xv. dierū ad ꝓbandū exceptionē ſpoliatiōis. Hoc nō placet Jo. an. qꝛ ibi excipit̄ de ſpoliatione ⁊ in vim dilatoꝛie: hic aūt agitur ſuꝑ ipſo attētato, ⁊ ſic ſumus extra caſuʒ illius. c. vr̄ ergo appꝛobare opi. glo. Dn̄s Anto. diſtinguit ꝙ ſi attentatū deducit̄ dilatoꝛie ad effectū repellēdi appellantē niſi pꝛius reſtituatur attentatū: tūc ꝓcedit opi. Hoſ. Si vero deducit̄ peremptoꝛie vt pꝛiuet̄ iſte bn̄ficio appellādi: tūc ꝓcedat opi. gl. putat tn̄ ipe ꝙ nunq̄ ex toto tollitur appellatio: vt. ꝰ. dixi. Mihi placet opi. gl. ꝙ vt. ꝰ. dixi ſemꝑ tollit̄ hec appellatio. Et ad text. dum dicit incōtinenti ⁊c. dic ꝙ narrat factum qꝛ aduerſarius ſic dicebat: nō aūt ponit iuris miniſteriū. ¶ Jn gl. fi. ibi: quo ſemel punitus eſt. Jo. and. hic poſt doc. antiquos dicit ꝙ per iura que hic allegant̄ in gl. puniret̄ tm̄ i vna appellatiōe. in eadē cauſa: vnde ſi ſcđo grauatur in eadē poterit appellare. ſed dic clarius vt. ꝰ. dixi.

1 Executoꝛ non recuſat̄: nec ab eo appellatur. niſi modum exceſſerit in exequendo.
2 A iudice ſuſpecto nō pōt recedi ꝑ appellationē niſi acceptauerit recuſationem quam fecit de eo.
3 Clauſula appel. remo. non excludit quin iudex poſſit remoueri ex legitima cauſa.
4 Cardinalis ſi fuit ꝺputat⁹ iudex nō p̄t recuſari.
5 Papa mandans aliquam ſententiam ferri: an cenſeatur ipſe ferre.
6 Executoꝛ an ⁊ quando poſſit recuſari.
7 Executoꝛ deputatus per papam in beneficialibus an ⁊ quo caſu poſſit recuſari.
8 Exceptio ſpoliationis an retractet executionē ſententie.
9 Spoliatus non poteſt cum effectu ad iudicium vocari niſi pꝛimo reſtituatur.
Exceptio ſpoliationis obſtat petenti vel implo ranti officium iudicis contra tertium.
Excōicatus nō poteſt petere executionē ſn̄ie: ⁊ ſi petat obſtat ſibi exceptio ſpoliationis.
10 Exceptio nullitatis que incontinenti poteſt ꝓbari obſtat executioni ſententie.

tens. in antepe. col. C. de pac. qđ ille actus dicitur factus incontinēti qn̄ fit eodē loco ⁊ coꝛam eiſdem teſtibus. qđ etiā voluit ipſe Bal. in. l. penul. in. §. mulier. circa fi. ff. ſo. mat. ⁊ vide omnino Ang. in. l. ſi ventri. in. §. fi. ff. de pꝛiui. credi. ⁊ Ro. in. l. j. §. j. ff. de ver. ob. vbi dicunt qđ pactum de retrouendēdo dr̄ eſſe appoſitū incontinēti ꝓut arbitrabit̄ iudex. ꝙ eſt no. ad materiam. c. illo vos ⁊. c. ad nr̄aʒ. de emp. ⁊ vendi. Sebaſti. Sapia.

1 **Nouit ille qui.** † Habet duos intellect⁹ ſ3 ꝑmū hoc itēdit. Mer⁹ executoꝛ non recuſatur. nec ab eo appellat̄ niſi modū excedat: maxime ſi eſt dat⁹ cū clauſula appel. remo. h. d. ſ̄m aliū intellectū h̄ intēdit. A iudice ſuſpecto nō recedit̄ ꝑ appellationē niſi modū excedat. Scđa ps. ibi: de ſuſpicionis. Pꝛo itellectu ꝑmitte ꝙ ꝓpter diſcoꝛdiaʒ olim vertētē iter regē Frācie ⁊ regem Anglie papa mādauit cuidā legato q erat in partib⁹ Frācie, vt totā terrā regis ſupponeret iterdicto ꝯ interdictū poſtea ꝓmulgatū. rex Frācie allegabat tria. Pꝛimo ꝙ ille legat⁹ tp̄e publicatiōis erat extra legationē ſuā. ad hoc rn̄detur in. c. nouit. ꝺ offi. dele. Scđo opponebat ꝙ is ab ipſo legato appellauerat. Tertio ꝙ ip̄m habebat ſuſpectuʒ ad iſta duo, rn̄det̄ hic. ¶ No. ꝑncipiū ex quo ha-
c bes deo nihil eſſe occultū. qđ ꝺ demone[c]. vid̄ de natura demonū pulchꝛum tex. Ang. xxvj. q. iij. ſciēdū. ¶ Scđo no. differētiā eſſe iter edere ⁊ publicare: ⁊ dictare ſeu exequi. Nā ꝓpꝛie ille dr̄ edere cōſtitutionē vel ſn̄iam qui fuit autoꝛ. Publicare dr̄ ille q publicat ſn̄iaʒ ab alio editā. ⁊ ſic no.
d ꝙ iſte qui publicat ſeu ꝺclarat nō dr̄ aliqd noui facere. ad hoc. l. heredes palā. ff. de teſta. hinc dr̄ ꝙ ꝯſtitutio antiq iuris declaratoꝛia[d] extēdit̄ ad ꝑterita: vt no. in. c. cū tu. de vſur. ⁊ plene in. c. fi. de cōſti. Dictare dr̄ ille q dictat diſpoſitionē ponēdo ꝟba cōfoꝛmia ⁊ aperta: nō tn̄ eſt autoꝛ diſpoſitionis, vt in. l. dictātib⁹. C. de teſt. Executoꝛ eſt ille qui pure exequit̄ factū ab alio geſtū. l. executoꝛē. C. de exe. rei iudi. ⁊ hoc no. ꝓpter ſtatuta fa-
2 ciētia mētionē de his vocabulis. ¶ † No. vl. ꝙ a iudice ſuſpecto nō p̄t recedi ꝑ appellationē. Rō qꝛ immediata cā appellādi eſt ipſum grauamē. vt in. c. vt debitus. j. e. ſed is q eſt mihi ſuſpectus me nō grauat: debeo ergo eū recuſare. ⁊ ſi recuſationē nō acceptāt tūc poſſuʒ ab eo appellare qm̄ grauat me in nō recipiēdo recuſationē legitimā: ꝓbat̄ in. c. ſuper qōnuʒ. in fi. ꝰ. de off. dele. ¶ Jtē
3 no. ſubtiliter † ꝙ iudex datus cū clauſula app. remo. pōt ex legitima cā recuſari. ꝯcoꝛ. c. poſtremo ⁊ ꝙ ibi dixi. ꝰ. e. ⁊ plenius tetigi in. c. ſuꝑ eo. ij. ꝰ. eo. ⁊ vide bo. gl. in. c. ſi quis in quacunq̄. ij. q. vij.
4 ¶ † Ult. doc. colligūt arg. ꝙ cardinalis deputatus iudex nō pōt recuſari. ſ3 non video quō hoc
e colligat̄ ex tex. imo poti⁹ colligit̄[e] ꝯꝛiū dū dicit ꝙ ſi iſte fuit ſuſpect⁹ nō debebat ab eo recedi ap-
5 pellatiōis via. ¶ † Jn. l. j. in fi. Hoſt. dicit ꝙ cardinalis legat⁹ ſn̄iam ꝓmulgauit ex mādato pape. vt in. c. nouit. de offi. leg. papa dicit hoc credidiſſe ex quadā iuris iterp̄tatiōe: qꝛ ipe vr̄ facere ex quo mādauit hoc faciēdū. tex. bo. i. c. mulieres de ſen. exc. Jo. an. dicit i hoc nō inſtādū: qꝛ papa edidit: vt hic dr̄. Et ad. c. nouit. ꝑ alle. rn̄det ꝙ illa ſunt ꝟba regis nō pape. Sed in ꝯꝛiū all̄. c. j. de poſtu. ꝓla. vbi eadē materia ponit̄, ⁊ papa videt̄ aſſerere cardinalē ſn̄iaʒ ꝓmulgaſſe. Pōt dici ꝙ etiā opi. Hoſt. eſt in ſe vera. nā reſpectu appellatiōis vel recuſatiōis nō dr̄ qs facere ſi exeqt̄ mādatū ſupoꝛis, vide text. cū gl. i. c. cū aliquibus. de reſcri. li. vj. no. Jnn. in. c. ex ꝑte. de ꝟb. ſign. ¶ Jn gl. fi. in fi. Ex iſta gl. colligūtur iſti duo itellect⁹ de quibus ꝑmiſi. Pꝛimus eſt ꝙ iſte legat⁹ tāq̄ mer⁹ executoꝛ nō p̄t recuſari, ſicut nec ab eo poterat appellari hūc intellectū bene no. ⁊ facit ꝓ eo tex. in fi. dum ponderat ꝙ non ꝓpꝛio motu ꝓceſſit iſte legatus ſ3 ꝑcepto apoſtolico. Secūd⁹ intellectus eſt ꝙ rex Frācie non fuit auditus ꝓpter ineptum modum pꝛocedendi: qꝛ ſi habebat legatum ſuſpectum nō debebat illico appellare ſed recuſationē coꝛam eo pꝛoponere ⁊ ea nō admiſſa appellare. ꝓ h̄ facit tex. ibi ꝓpter appellationem

dex. ꝙ eſt no. ad materiam. c. illo vos ⁊. c. ad nr̄aʒ. de emp. ⁊ vendi. Sebaſti. Sapia.
b ¶ Boni iudicis. Vid̄ late ꝑ Ale. i. l. j. §. q pꝛeſens. ff. de ver. ob. ⁊ q̄t modis ſumatur dictio icōtinēti tradit Fel. in. c. ꝑterea. co. pe. x. in gl. fin. i fi. ꝰ. de te. co. poſt abb. ibi. col. vlti. vbi dicit ꝙ relinquit̄ arbitrio iudicis: vt h̄ Sebaſti. Sapia.
c ¶ De demone. vide ad hoc multa cōgeſta ꝑ Deci. i. c. nouit. i. j. co. in. j. no. ꝰ. de iud.
d ¶ Declaratoꝛia. De h̄ eſt tex. op. ⁊ ibi gl. oꝛd. in. §. fi. in aut. de fi. ante. do. iſtru. na. q̄ alle. Bal. in. l. nō dubiū. vbi etiam de h̄ eſt tex. no. C. de le. vnde dicit Jo. an. in. c. fi. de ver. ſig. in. vj. i nouel. ꝙ declaratio ſe h3 i plus q̄ cōſtitutio: qꝛ ꝺclaratio reſpicit ꝑterita ⁊ futura cōſtitutio ſolū futura adde Bal. in. l. leges ⁊ cōſtitutiones. in. j. ⁊ vlt. co. C. de leg. Barto. plene alleg. multos tex. ad hoc: l. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iure. ij. q. v. q. pꝛin. ij. col. illius. ij. q.
e ¶ Colligit̄. Sequit̄ do. Phili. ꝺ peru. hic remittēdo ſe de hoc articulo ad nota. per ipſuʒ in. c. poſtremo. ꝰ. eo.

tionem interpoſitã ⁊c. quaſi dicat ꝙ appellatio hic non fuit legitima primus intellectus magis videtur cõuenire huic litere ꝓpter finez. c
6 ¶ † Sed nunquid [a] hoc ſit verum indiſtincte vt executor nõ poſſit re
a cuſari: Diſtingue qð aut executor miſtus, id eſt habens iuriſditionẽ: ⁊ tunc recuſari poteſt cũ poſſit grauare, ⁊ ſic põt intelligi. c. ſuper queſtionum. §. cum aũt, de offi. deleg. ſm vnum intellectũ. Aut eſt executor merus: nullam ſcz habens in actu iuriſditionem: ⁊ tunc aut eſt deputatus ad certum articulũ, ita qð non poteſt excedere quin notorie conſtet. ⁊ non poteſt recuſari. ⁊ ſic intellige iſtum tex. ad hoc qð nota. Inno. in. c. ex parte. de ver. ſig. vbi dicit: iudicem poſſe vlciſci notoriã iniuriam ſibi illatã, qꝛ potius eſt executor iuris ꝙ̃ iudex. Aut eſt executor datus ⁊ deputatus ad certum actuz in quo poteſt occulte grauare partem: puta vt recipiat dicta teſtiũ: vel vt audiat aliquid ⁊ referat. ⁊ poteſt recuſari, qꝛ poſſet grauare partem occulte inferendo, vt no. Io. and. poſt Ho. in. c. paſtoralis. §. ꝑterea. de offi. deleg. In caſu enim noſtro nõ poterat legatus grauare partẽ qñ notorie conſtaret ꝙ haberet certũ mandatũ ⁊ limitatũ: nec haberet procedere iudicialiter: ſed tantum ſubĳcere terram regis interdicto merito recuſari non
7 poterat arg. opti. in. c. propoſuit. s̃. eo. ¶ † Hec faciunt ad queſtionẽ quotidianam: nunquid executor deputatus per papam in bñficialibus poſſit tanꝙ̃ ſuſpectus recuſari ab alia parte: Archi. ĳ. q. vj. ſunt quorum. ver. ab executione tenet ꝙ nõ. Do. Anto. diſtinguit qð aut aſſumpſit partes iudicis, ⁊ poteſt recuſari nec credo contrarium ſenſiſſe Archi. ad hoc quod no. in. d. §. preterea. Aut fuit deputatus ad dandam poſſeſſionẽ beneficĳ, ⁊ tũc non poteſt recuſari ſm eum. ſecus ſi ad alium articulum. Aduerte ꝙ ex verbis iſtis non haberes aliquã perfectam doctrinam. ideo dic plenius vt. s̃. dixi. nec videtur verum indiſtincte ꝙ ſi deputatꝰ ad dandũ poſſeſſionẽ qð non poſſit recuſari qꝛ non poteſt executor poſſeſſionẽ dare aduerſario poſſeſſore nõ citato. vt no. idem Inn. in. c. cum olim. de priuile. ⁊ in. c. j. de cõceſ. preben. li. vj. facit licet eps de preben. eo. li. ⁊. l. ſi. C. ſi per vim vel alio modo cũ ergo poſſit grauare circa exceptiones proponendas per poſſeſſorez: merito poterit tanꝙ̃ ſuſpectus recuſari. Conclude ergo vt predixi ꝙ qñ deputatur ad certum miniſteriuz in quo non põt grauare quĩ cla
8 re conſtet: tunc nõ poterit recuſari: al's ſecus. ¶ † Scias vlti. ꝙ Inn. valde impertinẽter tractauit hic, an per exceptionem ſpoliatiõis debebat tractari executio ſnĩe. ⁊ dicit ſe credere ꝙ non. ſed Hoſtiẽ. dicit hanc exceptionem obſtare in ſpoliato qui non eſt ſoluendo: p. c. olim ĳ. de reſti. ſpo. ſed Io. an. dicit illud prouenire ex inopia que ſufficit ſine ſpoliatione. ſed tu vide qð dixi in. d. c. olim. ĳ. ſed quo ad caſuz noſtrum credo exceptionem ſpoliationis facte a petente executionẽ ob
9 ſtare. † Moneor [b] primo: qꝛ ſpoliatus non poteſt ad iudicium cũ effe
b ctu vocari obſtante ſpoliationis exceptione niſi plene prius reſtituatꝰ vt in. c. nullus. ĳ. q. ĳ. ⁊. iĳ. q. j. c. ĳ. Secundo facit dictum Innoc. in. c. ĳ. de. or. cog. vbi dicit ꝙ contra petẽtem ſeu implorantẽ iudicis officiuz contra tertium obſtat ſpoliationis exceptio Tertio facit quod ſicut excõicatiõis exceptio obſtat petenti executionẽ ſententie. vt in. c. pia. de excep. li. vj. ita debet obſtare exceptio ſpoliationis cũ hec exceptio
10 ſit multũ fauorabilis. vt in. c. ſi. de or. cog. † Quarto adduco theoricã Io. de lig. in cle. j. de re iu. in illa. q. an exceptio nullitatis obſtat petẽti executionem. ⁊ concludit qð aut incontinenti poteſt probari ⁊ differtur executio. ad hoc. l. iudicati. C. ſi ex fal. inſtr. Aut non põt incontinenti probari ⁊ exigit lõgiorẽ tractatũ ad ſuam liquidationẽ quam exigat ſummaria cognitio executionis. ⁊ tũc nõ obſtat ad hoc qð in ſimili habetur in. l. ſi. C. de or. cog. ſed hodie eſt prouiſum vt intra breue tempus: ſcz intra quindecim dies debeat probari ſpoliationis exceptio. vt in. c. frequens de reſtit. ſpo. lib. vj. ergo fortius debet in caſu noſtro in odium ſpoliationis ⁊ in fauorem ſpoliati admitti hec exceptio. arg. cle. j. de cau. poſſeſ. ⁊ proprie.

1 Terminus datus ad proſequendam appellationem que per iudicem fuit admiſſa vel a parte recepta, obtinet vim perẽptorĳ: adeo vt etiaz in appellatum vel appellantem abſentem procedatur ac ſi eſſet peremptorie citatus. ⁊ nu. 6. ⁊. 9.

2 Contumacia procuratoris ante litem conteſtatam nocet domino, qꝛ ipſe debet reficere expenſas poſt litem vero conteſtatam nocet ipſi. Procurator debet citari poſt litem conteſtatam ⁊ non domino.

3 Poſitionibus iuris ſcripti non eſt reſpondendũ ſecus iuris non ſcripti vt eſt conſuetudo.

4 Contumax vel in citatione hominis. vel in citatione iuris: poteſt ſe excuſare ex aliqua legitima cauſa.

5 Lis, iſtud nomen qñ ponitur in aliqua diſpoſitione poteſt verificari non ſolum in contentione iudiciali, ſed etiam extraiudiciali.

7 Citari debet pars etiam. vbi vertitur queſtio iuris.

8 Facilis probatio dicitur illa que ſit per inſtrumentum vel teſtes preſeates vel confeſſionem partis.

9 Appellatus debet citari coram iudice ad quẽ ſi appellatio non fuit admiſſa a iudice a quo vel approbata a parte: alias ſecus. ⁊ nu. 1. ⁊. 6. intellige qð non debet citari quãdo fuit approbata a parte, ſecus ſi fuit admiſſa a iudice. ⁊ nu. 12.

10 Appellatio ſi eſt deſerta tam per appellatuz ꝙ̃ per appellantẽ iudex ad quem non põt amplius ſe impedire: ſecus ſi per appellantem tñ appellato volente ꝓſequi. a Renuntiari non poteſt quin ſentẽtia trãſeat in rem iudicatam.

11 Appellatꝰ ſi impetrauit literas in termino ⁊ velit appellationẽ proſequi poteſt etiam appellãs dicere ego volo ꝓſequi: niſi appellatꝰ velit renũtiare illis literis ⁊ appellationem non proſequi.

13 Terminus datus a iudice ad appellationẽ ꝓſequendam habet vim peremptorĳ neutro proſequẽte appellationem: qua deſerta poterit iudex procedere etiam ſine citatione.

14 Appellatio ſi preceſſit ſnĩam etiã excõicationis b ſi poſtea deſeratur non confirmat ipſam ſententiam: ſecus ſi appellatio ſequatur ſententiam.

15 Per appellationem non ſuſpenditur ſnĩa cẽſure: ſed ſententia depoſitionis ſic.

16 Appellatio ſuſpendit ſententiam ſuſpenſionis quando eſt lata in penam alicuius.

17 Iudex tenetur in ſyndicatu de peritia etiam ꝙ pars appellauerit ⁊ deſeruerit.

18 Terminus hominis ſuccedit loco termini iuris non autem computatur in termino iuris.

19 Iudex appellationis an pronuntiabit ſuper expenſis: ⁊ quando.

20 Appellatio ſi malitioſe non admittatur vel approbetur a iudice vel parte nihilominus habet vigorẽ ſuum: tñ oportet ꝙ appellatus citetur.

21 Terminus anni datus a iure ad proſequẽdã appellationẽ non eſt peremptorius etiam qð appellatio approbatur a parte.

22 Iudex a quo prefigendo terminum ad appellationem proſequendam non cenſetur per hoc deferre appellationi.

23 Iudex appellationis poteſt condẽnare in expẽſis factis nõ ſolum in ſecundo iudicio: ſed ĩ primo. item põt reuocare condemnationem expenſarum factam a primo iudice: addere ⁊ detrahere ſententie prime.

24 Iudex poteſt ex ſuo officio cõdemnare partem in expenſis factis non ſolum poſt: ſed etiaz ante litem conteſtatam.

25 Condẽnatio expẽſarũ etiam reſpectu vnius articuli poteſt reſeruari in fine cauſe. ⁊ nu. 26. A condẽnatiõe expẽſarũ non põt appellari qñ pars non appellauit ab illa prouincia ſuper qua vel ob quam ſit talis condemnatio expenſarum niſi iudex excederet modum in taxando.

26 Condẽnatio expenſarũ poſt diffinitiuã nõ põt fieri niſi per totam illam diem: ſed poſt interlocutoriam poteſt reſeruari vſqꝫ ad ſinem cauſe.

SEpe cõtingit.

† Si appellatio recipiꝛ a iudice. vel approbatur a parte terminus ad eam proſequẽdam prefixus obtinet vicem peremptorĳ vt in abſentem ꝓcedatur ac ſi peremptorie fuiſſet citatus: nec talis terminus preueniri poterit ab aliqua partium. h. d. Diuiditur. Primo ponit conſtitutionis cauſam. Secundo ſtatuit. ibi: preſenti in qua ſex facit. Primo ſtatuitur vt appellatione recepta terminus habeat vicem peremptorĳ. Secundo ibi: ꝙ forſan. quid ſi interpoſita prouocatio non fuerit recepta. Tertio ibi: ſaluis ſaluant queſtiões diſponẽtes ſuper deſertione appellatiõis. Quarto ibi: quicquid declarat primum dictum huius conſtitutionis. Quinto ibi: ſi quis punit preuenientẽ terminum hominis. Sexto ibi, hoc autem: conſtitutionez determinat. ¶ Caſus literalis. Aliqui appellant ad ſedem apoſtolicam. ſed propter defectũ alterius partis non proſequẽtis appellationem interpoſitam: nec per ſe, nec per aliũ: vt forte ex malitia procuratorũ mandatum occultãtis lites que de facili poſſunt terminari remanent indeciſe, qꝛ ſi ſit q̃ſtio iuris illi poſſit citius experiri cũ probationes ibi nõ ſunt neceſſarie. ⁊ ſi eſſet q̃ſtio facti de leui poſſit partibus p̃ſentibus cõprobari vnde lz ſuper hoc olim ſtatutũ fuit in Lateraũ. concilio: vt ĩ quocũqꝫ negotio qs appellauerit ⁊ ille

a Sebaſti. Sapia. ¶ Sed nũquid De hac materia vide feli. in. c. de cetero. s̃. de re iu. ⁊ in. c. ſi. s̃. de preſump. ⁊ in. c. quo ad cõſultationẽ. co. xiĳ. s̃. de re iudi. vbi tangit qñ ab executore poſſit appellari.

b ¶ Moneor. Et idem tenet Inn. hoc intelligẽs verũ, qñ ſpoliatio interuenit poſt ſententiam: qꝛ secꝰ ſi ante cum ſit exceptio dilatoria vnde imputatur ſpoliato ſi nõ oppoſuit ante litez cõteſta. ⁊ idẽ etiã tenet h do. Philip. de peru.

qui appellauerit:⁊ ille qui appellatus fuit venit
appellante minime comparẽte appellans debet
appellato condemnari in expenſis:ſed q꞉ ꝓpter
hoc lites nihilominus prorogabãtur ſtatuit In
nocentius.iij.vt ſi huiuſmodi appellatio vel a iu
dice recepta vel a parte fuerit approbata:iudex
terminũ ſtatuat appellãti:ita vt ſi itra terminuꝫ
appellationẽ nõ fuerit ꝓſecut⁹ eo lapſo perem
ptorij edicti vires obtineat terminus aſſignatus
vt ex tunc in abſentẽ perinde procedat ac ſi per
emptorie vocat⁹ fuiſſet ad iudiciũ:ꝙ ſi appella
tio interpoſita malitioſe recepta vel approbata
non fuerit nihilominus vigorem ſuum obtineat
cuꝫ apparauerit legitime ꝓuocatũ ſaluis ꝯſtitu
tiõibus ꝓmulgatis de appellationib⁹ poſt ſen
tentiam:q꞉ tunc illis non proſequẽtibus appel
lationes ſuas poſt terminũ appellatiõi ꝓſequẽ
de prefixũ rata manet ſnĩa que fuit appellatiõe
ſuſpenſa.verũ tñ quicq̃d poſſit proponi contra
citationem peremptoriã ab abſente ad ſui defen
ſionem ⁊ illud ideꝫ proponi poſſit aduerſus hu
iuſmodi appellationẽ.in fine dicit ſi quis preue
nerit terminum appellationis ⁊ veritate tacita
literas impetrauit careat impetratis ⁊ in expen
2 ſis parti alteri condẽnabitur.Ber.¶†No.j.ibi
ex malitia reſponſalis ⁊c.q꞉ ſi citatur dominus
⁊ ipſe mittit ꝓcuratorẽ qui non cõpareat ſeu oc
cultat mandatum condẽnatur dñs in expenſis
tanq̃ cõtumax:ſecus dic ſi ꝓcurator fuiſſet cõtu
max poſt litis cõteſtationẽ quia tunc ipſe condẽ
natur.vt in.l.vnica.ff.ſi quis ius dicẽd.non obtẽ.
§.procurator.⁊ hoc intellige ſi fuit citatus ꝓcu
rator qui fuit.li.conteſt.ſecus ſi fuit citatus dñs:
quia tunc nemo erit condẽnandus:q꞉ debuit ci
tari procurator qui fuerat in iudicio:de quo vid
qđ no.Bar.in.l.j.C.de ſen.⁊ interlo.⁊ in.l.mutari.
a in fi.ff.de ꝓcu.⁊ de hac materia[a] dic vt plene not.
in.c.j.vt li.nõ cõte.⁊ premiſſa voluit Innoc.hic.
¶Secũdo no.ꝙ ſi appellatio recipiatur a iudi
ce vel approbatur a parte tunc cauſa appellatio
b nis eſt in curia,vnde nõ[b] ſufficit tunc mittere ꝓ
c curatorẽ ad impetrandũ[c] literas:ſed oportet ꝙ
ſit procurator ad totã cauſam appellationis ꝓ
tractãdam.¶Tertio no.qđ delatio iudicis vel
reprobatio partis nõ impedit vires appellatio
nis:ſed tunc cauſa nõ dicitur in curia.⁊ intellige
3 ver.qđ ſi.⁊ de hoc.j.plenius.¶†Itẽ no.qđ que
d ſtio iuris[d] nõ indiget ꝓbatione.⁊ per hoc infert
e ꝙ poſitioni iuris[e] non eſt rñdendum.q꞉ qđ non
eſt probabile non eſt punibile.de quo vide gl.in
c.ſi.de confeſ.lib.vj.per gl.⁊ doc.in.l.ij.de iura.ca
lum.Hoc tamen intellige quãdo ius eſt ſcriptuꝫ
ſecus ſi non eſſet ſcriptum vel eſſet conſuetudo
de quo dicendum vt plene no.Bar.in.d.l.ij.⁊ de
materia in Spe.in ti.depoſi.§.poſtremo.verſi.ij.
¶Itẽ no.in ver.ſaluis.ꝙ lꝫ poſſit ꝓcedi contra
appellantẽ non ꝯparẽtem in termino.nihilomi
nus ſi appellat⁹ nõ vult proſequi appellatio eſt
4 deſerta.⁊ declara vt.j.latius dicet.¶†No.in ver.
quicq̃d.qđ id qđ allegari põt ad excuſandũ con
tumaciaꝫ reſpectu citationis hõis,allegari põt
reſpectu citationis iuris.¶No.in ver.ſi qs.ꝙ ter
min⁹ ꝑfixus a iudice a quo ad appellationẽ ꝓſe
quendam impedit etiã appellãtẽ vt ante lapſuꝫ
terminũ ꝓſequi nõ poſſit.¶Ulti.no.ꝙ iſta con
ſtitutio hꝫ locum tam in appellationibus iudi
cialibus q̃ extraiudicialibus.⁊ expone literã in
fi.ibi.in litib⁹.i.in appellatiõib⁹ interpoſitis ex
tra iudiciũ.⁊ ibi,iudicis.i.appellatiõibus inter
5 poſitis in iudicio.¶Ex quo infert† ꝙ verbũ li
tis verificat etiã in cõtentiõe extraiudiciali ꝓba
tur in.c.forus.j.de ver.ſig.Et hec not.ꝓpter ſta
tuta facientia mẽtionẽ de litigantib⁹ ſeu de liti
bus.¶In gl.j.in fi.Idem dicit Inn.in appella
to.⁊ dic ꝙ ideo forte gl.expoſuit de app.q꞉ hec
cõſtitutio in prin.refert ſe ad.c.reprehẽſibilis.ſ.
eo.vbi tm̃ diſponitur de appellãte ⁊ non cõparẽ
te.Sed dic ꝙ vbi appellans non cõparẽs punie
batur in expenſis:q꞉ vexauit appellatũ in veniẽ
do ſed appellatus non puniebatur vigore illius
cõſtitutionis niſi prius fuiſſet citatus:nã appel
latio nõ erat in curia ante iſtam conſtitutioneꝫ.
6 †Hodie aũt ſi appellatio recipit a iudice vl' ap
probatur a parte tunc cõtra appellatũ abſenteꝫ
ꝓcedit.vnde effectus huius cõſtitutionis habet
locũ in vtroq꞉.hoc apertiſſime voluit gl.in verſ.
abſentẽ.licet gl.in ver.q appellauerit,aliud dixe
rit in appellato ⁊ minus bene,vt ibi diceretur.
7 ¶†In gl.in ver.iuris queſtio.in fi.Ex hac glo.
iuncto text.qđ etiã vbi eſt queſtio iuris dꝫ pars
f citari[f].⁊ ratio eſt:q꞉ forte abſenti cõpetit aliqua
defenſio tendens ad offuſcationem illius iuris
vel forte allegabat cõſuetudinẽ in oppoſitũ:vel
quid ſimile,vide in ſimili bonã gl.in.c.j.de offic.
dele.li.vj.⁊ ꝙ dixi in.c.cũ ſit romana.ſ.eod.⁊ cre
do tex.procedere etiam in alio iudice inferiore
citra papã,q꞉ lꝫ nõ ꝑſumat omnia habere in ſcri
nio pectoris ſui tñ id qđ eſt iuris non ſubijcitur
probationi facti.ſed ideo tex.dicit apud nos ⁊c.
quia ſepe ſup intellectu alicuius iuris ſunt opi.
de qbus inferior poteſt multũ dubitare.vt in.c.
literas.ſ.de reſti.ſpo.⁊ in.c.capellanus.de fer.ſꝫ
hec omnia ceſſant in principe cum de nouo poſ
ſit legem condere ⁊ antiqua ſunt clariſſima a
8 pud euꝫ.¶†In gl.in ver.facti qõne.in fi.Nota
gl.iuncto tex.pro ſtatutis diſponentibus ſup fa
cili ꝓbatione habẽda.naꝫ facilis eſt ꝓbatio que
fit per inſtrumenta,vel per teſtes preſentes,vel
per cõfeſſionem partiũ.⁊ vide qđ no.in.c.cũ ad
9 ſedem.de reſti.ſpo.¶†In gl.in ver.qui appella
uit.ibi,ſecus eſt de appellato ⁊c.Hec glo.videtur
ſentire primo ꝙ diſpoſitio huius.c.non hꝫ locũ
in appellato,⁊ ꝙ appellat⁹ debeat citari.vt ſen
tit ibi,prius citato ⁊c.ſed ꝯtrariũ eſt verũ,quia hec

a ¶Materia.Et vide omnino Bal.in aut.hodie in.ij.col.C.eo.

b ¶Unde non.Quis ſit effectus ꝙ cã dicat eſſe in curia.vide hic do.Ant.in.xij.col.ver.effect⁹ aũt.⁊ do.Ant.in.c.veniẽs.in pe.col.de renũ.

c ¶Impetrãdũ.Et intellige hoc in omni cã appellationis etiam ſi cã nõ ſit bñficialis:nã cauſe bñficiales de ſui natura ſunt tractãde i curia.vt i cle.cãꝫ.de ele.⁊ i.c.j.e.ti.de ele.li.vj.itẽ intellige iſtũ tex.de ꝑte appellata ſꝫ Inn.hic q꞉ approbatio ꝑtis appellãtis nõ ſufficeret q꞉ nõ dꝫ eſſe i facultate appellãtis ꝙ ea deuoluatur ad curiã.⁊ ꝑ q̃ verba ſeu ꝙ dicatur iudex deferre appellatiõi:vid hic Imol.⁊ vide ſing.determinationẽ Bal.i rep.l.edita.C.de edẽ.in penul.char.in ꝑn.vbi dicit ꝙ ſi iudex dicat admitto:vl' defero:ſi ⁊ inquãtum de iure teneor:⁊ nõ alr ꝙ tunc iudex cẽſet detuliſſe ſicut de iure erat:vl' nõ erat deferẽdũ:ꝑ q̃ determinatiõe ꝯſuluit ẽt Ang.ꝯſ.clxxiij.ſci.i cã accuſationis.co.iiij.ꝙ no.In alijs vero terminis de virtute ꝑdicte cl'e ſi ⁊ iquãtũ de iure teneor vide ꝑ doc.in.l.ſi quãdo.de lega.j.Anto.Franciſc.¶Si iudex admitti nõ admittẽda etiã adiecta iſta clauſula ſi ⁊ inquãtũ talis admiſſio nihil operat:⁊ habet ꝓ nõ facta.ita Bar.in l.ſi qñ.in fi.ꝑn.et ibi Jo.de imol.ff.de legat.j.⁊ vide Bar.i.l.ambitioſa.in verſi.q̃ro qd ſi in reformatiõe ff.de dcre.ab or.faciẽ.⁊ in.l.ille a quo in.§.ſi de teſtamẽto.in verſi.quero quid operet.ff.ad trebel.⁊ vide Ro.in cõſi.lvj.⁊ no.doc.in.c.cõſtitutus.de app.⁊ vide Bal.in.l.generaliter.in.§.ſed ⁊ iuramẽto.in.j.col.C.de reb.credi.ibi dicit ꝙ iſta clauſula facit ꝙ ea que fuerũt admiſſa ſi ⁊ inquãtuꝫ dicãtur eſſe de actis.⁊ habetur in.c.preſentium.de teſti.⁊ de huiuſmodi clauſula vide Bald.in.l.j.in vlt.col.C.qño ⁊ qñ iu.vbi dicit ꝙ debet exponi iure ⁊ non de facto.

d Sebaſti.Sapia.¶Queſtio iuris.Uide Bar.⁊ Mode.i.l.preſcriptione.C.ſi contra ius vel vtili.pu.vbi dicit ꝙ poſitioni iuris non eſt rñdẽdum qñ eſt ius ſcriptum:ſecus ſi eſt ius cõſuetudinariũ, de quo vide Lanfran.de oria.in.c.qm̃ contra falſam.in ver.rñſiones.in.ij.col.ſ.de proba.⁊ do.Fran.cur.in trac.poſitionum.in.xiij.breuiloquio.

e ¶Poſitioni iuris.Et ꝙ non debeat fieri poſitio iuris,tenet gl.in.l.non fatetur.ff.de cõfeſ.imo plus ibi dicit Bar.circa fi.illius.l.ꝙ ſi fiat poſitio iuris ꝯ ius ⁊ aduerſarius reſpondeat cõfitendo,illa ꝯfeſſio ei nõ preiudicat.Item adde oĩno hic quod ſing.dicit Ang.in.d.l.nõ fatetur.i fi.vbi dicit ꝙ bene poteſt fieri poſitio equitatis ſeu iuris equi ⁊ hoc dicit eſſe de mente.l.ij.ff.de iu.⁊ fa.igno.⁊ eſt no.ad deducẽdum in practica in materia ſpãli vel coram arbitratoribus cũ quib⁹ ſeruat equitas vt fiat poſitio equitatis contra rigorẽ iuris ſcripti.Et ꝙ non ſit reſpondendũ poſitioni iuris,tenet etiam Ang.in.l.j.in fi.j.colũ.C.de confeſ.idẽ tenet Domini.xix.diſt.in ſum.circa fi.⁊ ad hoc alle.glo.in.c.j.in fi.vj.de quo vide late i.l.ornamẽtoꝝ.ff.de au.⁊ ar.le.⁊ Ol.in cõſi.ccxliij.⁊ ꝑ do.Phi.de peru.hic in.ij.co.⁊ late hic per do.Ant.in.ij.col.cum ſeq.Anto.Fran.¶Circa iſtã materiaꝫ poſitionũ vide ꝑ Spe.i tit.de teſte.in.§.nũc videndũ.i ver.ſꝫ pone ago.⁊ ibi ꝑ Bal.in addi.⁊ ꝑ eũdẽ Spe.in tit.de poſ.i.§.iij.i.ver.fiũt quoq꞉.vbi dicit ꝙ poſſunt fieri tã ab actore q̃ a reo.ſꝫ pri⁹ dñt fieri ab actore niſi iudex ex cã ſtatuat vtriq꞉ parti terminũ ad parẽdũ ⁊ ꝓbãdũ ꝙ ẽt voluit Spe.i eo.ti.depoſi.i.§.iiij.ver.hoc quoq꞉.⁊ habet ꝑ Alex.in l.ſi nõ fuerit.ff.de iureiu.¶Et addo ꝙ poſitiõi iuris regul'r nõ eſt rñdẽdũ.ita Bal.in.l.ij.ꝙ obſeruari.C.de iu.calũ.in vij.co.⁊ no.Bar.in.l.nõ fatetur.i fi.col.ff.de cõfeſ.⁊ vide gl.⁊ Bar.in.l.j.in.ij.col.ad fi.C.de cõfeſ.vbi dixit ꝙ ſi tali poſitiõi rñderetur rñſio non releuaret ponẽtẽ:⁊ vid Ol.in ꝯſi.ccxliij.⁊ iſtũ itellige verũ qñ poſitio eẽt de iure ſcripto:ſecus ſi eẽt de iure nõ ſcripto:puta de ꝯſuetudine.q꞉ tũc tali poſitiõi eſſet rñdẽdũ.ita Bald.in rubr.C.que ſit lon.conſue.ad fi.⁊ Bar.idẽ voluit in.d.l.non fatet.de cõfeſ.vbi etiam dixit,ꝙ poſitioni iuris municipalis,vel extrauagãtis dꝫ rñderi,⁊ debet ꝓbari ſi neget.ita Bart.in.l.ꝑſcriptione.C.ſi contra ius vel vti.publ.in vlt.col.⁊ in.l.de qb⁹.ff.de legi.⁊ q̃ dicat eſſe poſitio iuris,vide Bal.in.d.§.qđ obſeruari.in vl.col.⁊ in addi.Spe.in tit.depoſit.in ver.vbi poſitio.⁊ vide Pau.de caſt.in.l.eum quem temere.in.§.j.ff.de iud.⁊ vide gl.in.c.ij.de cõfeſ.in.vj.⁊ vide omnino Bal.in.l.eũ virũ.in.j.no.de fideic.vbi dixit ꝙ poſitioni de preſumptione iuris dꝫ rñderi.⁊ vide do.de Rota.in deci.cviij.in nouis.vbi dicũt ꝙ ſi fiat poſitio iuris.⁊ illa admittat,vel ſuper illa recipiant teſtes,valet talis teſtiuꝫ depoſitio.qđ eſt no.¶Uide omnino hic do.Philip.de peru.in.iij.col.vbi in caſu iſto tenet contra glo.⁊ Panor.

f Sebaſti.Sapia.¶Pars citari.Contrariũ ſentit Bal.in.l.poſt q̃ liti.col.iij.C.de pac.⁊ in.c.cum inter vos.ſ.de cõſue.⁊ in.l.imperator.col.j.in fi.ver.item poſito.ff.de ſtatu homi.Pe.de anch.in conſi.clxij.incipien.viſis.col.ij.

conſtitutio

conſtitutio prouidit tam contra appellantē ꝙ cōtra appellatū vt pa
tet ibi.in abſentem ꝓcedatur.Et hoc apertiſſime voluit gl.in ver.ab
ſentē.ꝛ hoc idem ꝓbaṫ in ver.ſi qs aūt.vbi genetaliter diſponit.ſꝫ di
ctum gl.pōt ꝓcedere ſi appellatio nō eēt recepta a iudice nec appro
bata a pte tūc eñ appellatus nō teneṫ ire niſi citeṫ. ¶ In ea.glo.ibi.ꝛ
not.ꝙ q appellaṫ hec gl.vſq; ad fi.ponit tenorē illiꝰ.c.j.eo.titu.lib.vj.
Sed aduerte q2 illud.c.j.ſolum reqrit cōſenſum appellati vt cauſa ſit
in curia.Sed tex.hic videṫ velle vt ſufficiat dilatio iudicis.ſed cōclu
de ſic.ꝙ diu ad deuoluendū articulū appellationis ſufficit delatio
iudicis vel ꝓbatio partis p iſtū tex.qui loquiṫ alternatiue.ſed quo ad
hoc vt appellās teneatur deferre omnia munimenta cauſe vt omiſſo
articulo appellationis poſſit ꝓcedi in principali non ſufficit delatio
iudicis ſed requiritur conſenſus appellati.Et an requiratur conſen
ſus appellantis vt ꝓcedatur omiſſo articulo appellationis.dicvt no.
ibi Jo.an.poſt Inno.vbi cōcludit ꝙ nō.De hac materia vide dños
de Rot.deci.ccviij.al's.ccix.vbi in effectu volūt ꝙ pmiſi.ꝛ allegāt In

10 no.in.c.interpoſita.j.eo. ¶ † In gloſſ.in ver.obtineat.in fi.ſed contra
hanc glo.ꝛ cōtra text.fortiter ſic opponitur.ſi appellans non fuit pſe
cutus in termino ergo appellatio fuit deſerta ſiue ſit appellatū a diffi
nitiua ſiue ab interlocutoria.vt in.c.perſonas.ꝛ.c.cū ſit romana.§.eo.
ergo iudex ad quem non poteſt amplius ſe impedire vt in dictis iuri
bus cuius contrarium innuit iſta litera.Sol.multa poſſent dici breui
ter concludendo dic ꝙ ſi appellans ꝛ appellatus non pſequuntur in
termino habent locum contraria adeo ꝙ ſi poſt terminum vellent p
ſequi appellationem non minus cenſebitur ſnīam tranſiuiſſe in rē iu
catam.q2 partes non poſſunt huic tranſitui in rem iudicatam renun
tiare.vide tex.in cle.ſi apperlationem.eo.ti.ꝛ ibi glo.ij.Si autē appel
lans non pſequeretur in termino appellato pſequēte tūc quo ad ap
pellātem deſerta eſt appellatio ꝛ appellatus hꝫ facultatem approbā
di deſertionē vel petēdi vt ꝓcedaṫ in cā appellationis.vt q2 vult pete
re confirmationē ſeu reformationē ſentētie ꝛ cōdēnationē expēſarum.
ꝛ in hoc caſu ꝓprie loquiṫ tex.iſte maxime dū refert ſe ad.c.repͥhēſibi
lis.§.e.qd loquiṫ de appellato pſequēte.Et aduerte q2 ſi eſt appella
tum ab interlocutoria ſatis dicitur appellatus pſequi ſi comparuit in
termino maxime ſi literas in termino impetrauit qd voluit Fede.con
ſil.cxxx.de hoc dico caſum hic.Nam hic ſolum cōparuit appellatꝰ in
termino.ꝛ nihilominus dicitur ꝙ poſt terminū poteſt procedi cōtra
abſentē.ꝛ idē dico ſi fuit a diffinitiua appellatū ex quo comparuit in
termino hominis.vt hic.poterit enim poſtea finire appellationem in
termino iuris nō tñ puto reputo vtile appellato ꝓcedere ꝛ pſequi ap
pellationem.ſed melius eſt approbare deſertionē ne exponat ſe picu
lo cōtrarie ſententie quā poſſet reportare in cā appellationis ꝛ expen
ſas poterit pſequi corā iudice a quo vt dixi in.c.repͥhēſibilis.prꝰ allꝰ.

11 ¶ † Et vide not.dictū Spe.eod.tit.§.nunc videndū.verſi.ſed pone.
vbi dicit ꝙ ſi appellatus impetrauit literas in termino ꝛ appellans
poſtea comparens velit appellationem pſequi.pōt appellatus con
tradicere ꝛ renūtiare literis ſuis.quia quo ad appellantē appellatio
fuit deſerta.ſi tñ vellet abſolutus pſequi audietur etiam appellās.ar.
l.petende.C.de temp.ap.in in integ.reſti.ꝛ eorū q̄ dixi.§.e.tit.in rub.
Si autem appellans cōparet in termino ꝛ appellatꝰ non.tunc caſus
eſt clarus.poterit eñ appellās peterevt ꝓcedaṫ in cauſa appellatiōis
ꝫ appellatum ac ſi peremptorie fuiſſet citatus vt hic.ſed difficilius
eſt ſi iudex pnuntiat bene appellatum nunquid poterit procedere in
principali ſine alia citatione.de hoc dicā.j.ſup gl.in ver.ac ſi perēpto
rie.ꝛ vide ad materiā dños de Rot.deci.lxij. ¶ In gl.in ver.ac ſi perē
ptorie.ibi.vt ſi lis eſt cōteſt.ꝛc.Aduerte q2 vt dicit Jo.an.ꝛ bene quo
ad decidendum articulum appellationis nō eſt neceſſe cōſiderare an
ſit lis conte.vel nō.q2 ſine noua conteſtatione pōt decidi articulꝰ ap
pel.ſiue ſit appellatum ab interlocutoria.vt in.c.interpoſita.j.eo.ſiue
a diffinitiua.vt.j.e.p tuas.ſed conſideratio gloſ.hꝫ locū in ꝓceſſu ſup
negotio principali.vt ſi iudex prius pnūtiauit qñ appellatū poſtmo
dum ꝫ abſentē ꝓcederet put dr in pͥn.gl.ꝫ dꝫ Jo.an.ꝛ credo ꝙ be
ne.nouā citationē requiri ad hoc vt poſſit ꝓcedi ſup pͥn.niſi in caſu
c.j.de elec.lib.vj.ꝛ.c.cordi.eo.tit.lib.vj.ꝛ tota vis queſtionis depēdet
ab intellectu illorum verborum ibi.ac ſi perēptorie vocatꝰ ꝛc.nam ſi p
fixio termini habet vim peremptorij quo ad articulum appellatiōis
ꝛ cām principalem tunc bene diceret gl.ſed certe de mente litere non
eſt niſi citare reſpectu articuli appellationis cū tñ hic loquitur de ar
ticulo appellationis.Hoc videtur etiam ꝓbari in.d.c.cordi.arguen
do p locū a ſpeciali.An autē in caſu illius.c.requiratur citatio ſup pͥn
cipali.Jo.an.ſentit hic ꝙ nō.ſꝫ dicvt plene no.p.do.de Ro.deci.cxix.
ꝛ vt not.in.d.c.cordi.qd hic omitto.q2 eſſet legere illud.c. ¶ In ea.gl.
ibi.iudex pōt facere gratiā ꝛc.Nota bene iſtā glo.p limitatione nota
bili ad.c.conſuluit.de offi.delega.vt iudex poſſit facere gratiam cōtu
maci ꝛ expectare in ſequentem diem niſi ius ſit acquiſitum parti.pu
ta q2 per nō cōparitionem in termino.deſerta eſt appellatio.qd bene
notabis. ¶ In glo.in ver.ſaluis.in fi.pondera bene hanc gloſſ.nā vi
detur velle ponere differentiā reſpectu deſertiōis inter appellationē
interpoſitam a diffinitiua ꝛ ab interlocutoria.ſed non inſtādo verbis
dic nullam in hoc eſſe differentiam.Nam ſi neuter pſequiṫ appella

tionem in termino hominis vbi pͥfixus eſt:vel
in termino iuris vbi terminus hois nō fuit pͥ
fixus.quelibet appellatio eſt deſerta.vt ꝓbaṫ in.c
pſonas.ꝛ.c.cū ſit romana.§.e.ſed altero in termi
no pſequēte nō eſt deſerta appellatio etiā poſt
terminū.vt.§.dixi.ſed forte gl.ſentit ꝙ hec cōſti
tutio nō habet locū in appellatione interpoſita
a diffinitiua.d.Ant.dicit ꝙ nō videṫ cām reſtrin
gendi cum tex.loquiṫ indiſtincte.ꝛ no.bñ hoc di

12 ctū.d.An. ¶ † Sed vide Spe.eo.tit.§.qualiter
ver.porro.vbi latius attingit hūc articulū.Etvr
tādē ꝯcludere ꝙ delatio iudicis nihil operaṫ in
appellatiōe a diffinitiua.q2 nō pōt iudex nō de
ferre p.c.nō ſolū.e.ti.li.vj.ſꝫ ſi appellatio appro
baṫ a pte tūc ſentit ꝙ pͥfixio termini hꝫ vim perē
ptorij.ꝛ hoc dictū eſt valde no.ꝛ equū.ſꝫ difficul
tas eſt quare hic pa.tm̄ ſaluauit cōſtitutiones lo
quētes de appellationibꝰ interpoſitis a diffiniti
ua cū eadē ſit rō in appellatiōibꝰ interpoſitis ab
interlocutoria vt iducaṫ deſertio ex nō pſecutio
ne.Credo ꝙ ver.ſaluis ꝓprie habuit reſpectum
ad proceſſum qui omnino eſt futurus ſup princi
pali.ſed in appellatione a diffinitiua nō eſt ne
ceſſe vt ꝓcedatur ad vlteriora ſi appellatus vult

13 cōtentari deſertione appellationis. ¶ † Aliqd
aūt iſte terminꝰ habet vicē perēptorij reſpectu
iudicis a quo neutro pſequēte appellationem
glo.fi.in.c.in perſonas.§.eo.tit.ſentit ꝙ ſic.ꝛ etiā
Hoſt.ſed nō puto hoc eſſe de mēte litere p pͥnci
piū huius ca.vbi ſit prouiſio reſpectu iudicis ad
quē.fateor tamē ꝙ iudex a quo poterit ꝓcedere
appellatione deſerta etiā ſine noua citatiōe non
p hoc.c.ſed p alia iura.vt in.c.directe.ꝛ qd ibi di
xi.§.eo.ꝛ p id qd leg.ꝛ no.in.c.eum qui.de do.et
contu.lib.vj.dixi plene in.c.cum cauſa.de re iud.

14 vbi vide. ¶ † In gl.in ver.rata remanet.ibi.aliō
in ſen.excō.ꝛc.dicit Jo.an.hoc ꝓcedere quando
appellatio ſequiṫ ſententiā tunc bene eſt diuerſi
tas inter ſentētiā excōicationis ꝛ alias ſnīas:q2
effectus aliarū ſnīarū bñ ſuſpēditur p appella
tionem.vt in.l.furti.hic alleg.ꝛ hic in tex.noſtro
ſed effectus excōicatiōis nō ſuſpendiṫ vt in.c.pa
ſtoralis.§.eo.ſꝫ vbi appellatio pceſſit ſnīam non
eſt differentia inter excōicationē ꝛ alias ſnīas q̄
ſi velit dicere ꝙ ſnīa q̄ ſequiṫ appellationē legiti

a mā non cōualeſcit p deſertionē appellationis.vi
de tex.no.in.c.licet.ᵃ de ſen.excō.li.vj.ꝛ quāuis il
le tex.loquaṫ in excōicatione.idem tñ eſt in alijs
ſentētijs.vt habes ibi gl.ordi.quā ſemper tene
bis mēti.ꝓbaṫ rōne.ſi appellatio fuit legitima
habuit ſuſpēdere iuriſditionē iudicis vt in.c.ſi a
iudice.eo.ti.lib.vj.adeo ꝙ appellās dicitur facere
ſe exemptū quo ad illam cām a iuriſditiōe iudi
cis a quo vt dicit tex.no.in.c.directe.§.ergo ſen
tentia vel alius actꝰ ſequēs appellationē legiti
mā eſt nullꝰ.ad hoc.c.nō ſolū.eo.ti.lib.vj.ergo p
deſertionē appellationis nō cōualeſcit vt regu
la non firmatur de regu.iuris.li.vj.Poteſt ergo
deſerens appellationē allegare nullitatē actꝰ ad
cuius ꝓbationem poterit doceri de pendētia ap
pellationis.Et idē dicendū ſi appellans renun
tiat appellationi ſue vt actus geſtus pendēte ap
pellatione legitima ſit nullus.Idem volunt dñi
de ro.deciſio.cxxvi.ꝛ vide Archidia.viij.q.iij.in
ſumma.vbi autem appellatio ſequiṫ ſententiam
merito p deſertionem trahitur retro effectus ſen
tentie.quia ſententia a principio fuit valida ꝛ tñ
eius effectus fuit ſuſpenſus p appellationem.de
ſerta ergo appellatiōe q2 ceſſauit cauſa ſuſpēdēs
remanet ſentētia in priori ſtatu. ¶ In eadem gl.
ibi:ſed pone aliquem epiſcopū depoſitū ꝛc.No
ta iſtam glo.vſq; ad finē ꝛ idē in effectu tenet gl.
viij.q.iij.in ſumma ꝛ communiter approbatur.

15 doc. ¶ † Ex quibus glo.no.primo ꝙ ſententia
depoſitionis ſuſpendiṫ per appellationē ſequē
tem.ꝛ aduerte licet nemo ponderet.nā videretur
dicendum contrariū cū depoſitio ab ordine con
tineat in ſe ſuſpenſionē q2 depoſitio eſt ꝑpetua
remotio ab altaris miniſterio.ſuſpenſio ad tpꝰ
vt in.c.at ſi clerici.de iud.ſed ſuſpēſionis ſentētia

a ¶ Nota ad ampliationē.c.ſꝫ de ſentē.excō.ꝙ nō ſolū ſententia cenſure.ſꝫ et alia iudicialis lata poſt appellationē eſt nulla.ideo nō ratificatur.licet appellatio ſit deſerta.ꝛ idē dicit do.Anto.hic ꝛ in.c.cū veniſſent.i.vij.col.de eo q mit.i poſ.ꝛ vide Bal.in.c.cum olim.in j.col.de do.ꝛ contum.vbi dicit ꝙ poſt lapſa fatalia appellādi nō poteſt quis pſequi nullitatē attenta torū.ꝛ alleg.Archi.viij.q.iij.§.qd autē.quē etiā alleg.hic iſte.d.d ro.deciſ.cclvij.in ordine meo nouiſſimo.

nõ ſuſpẽdit̃ p̄ appellationẽ ſequẽtẽ vt in.c.is cui.
de ſen.exc.li.vi.ergo fortius idẽ dicendũ in ſnĩa
depoſitionis. Sed ſaluãdo iſtas gl.poſſum⁹ ſic
dicere ꝙ ſpeciale eſt in trib⁹ ſentẽtijs cẽſure vt nõ
ſuſpẽdant̃ p̄ appellationẽ ſequẽtẽ, vt in.c.is cui.
p̃al.facit.c.q̃rẽti.de ver.ſig.hoc idẽ:qꝛ ſnie cenſure
ſunt medicinales ⁊ veniũt p̃ncipaliter ad corri-
gẽdũ aliquẽ:vt in.c.j.d̃ ſen.exc.li.vi.vñ ne p̃textu
friuole appellatiõis ipediret̃ correctio fuit indu
cta illa ſpẽalitas ĩ eis ſ3 ſnĩa depõnis nõ eſt ſnĩa
cenſure, vt patet in.d.c.q̃rẽti.nã ibi ĩponit̃ in pe
nã maximã, vt in.c.tue.de penis.vnde cu3 ſit res
grauiſſimi p̃iudicij ⁊ ceſſat rõ p̃alle.d3 ſuſpẽdi p̄
16 appellationẽ ſicut certe ſnĩe. ¶ † Ex quo poſſet
attentari vnũ nouũ dictũ qꝛ ſi ſuſpenſio infligit̃
alicui in penã qđ fieri põt iuxta no.p̄ Inn.in.c.j.
de exceſ.p̃la.in.c.ad hec qm̃.s.eo.dixi in.c.rep̃hẽ
ſibilis.ꝙ tũc talis ſnĩa ſuſpẽſiõis ſuſpẽdat̃ p̄ ap-
pellationẽ ſequẽtẽ.nõ em̃ põt tũc dici medicina.
vide ſimil: qm̃ iura cõiter diſponũt vt ſuſpenſio
ab officio nõ fiat ſine monitiõe p̃cedẽte, vt i.c.j.d̃
ſen.exc.li.vi.⁊ in p̃al.c.rep̃hẽſibilis:⁊ tñ vbi infli
git̃ in penã nõ ẽ neceſſaria monitio. vt no. Inn.
in locis p̃alleg.⁊ ſic poſſet limitari dictũ.c.is cui.
¶ Scđo p̃ncipaliter no.bonã limitationẽ ad.l.
furti.ff.de his qui no.infa.ꝙ l3 appellationẽ nõ
ꝓſequẽs retro efficiat̃ infamis ſi ſnĩa ĩfamabat,
actus tñ geſti medio tp̄e rõne publici officij non
retractãtur.facit.l.barbarius.cũ materia ſua.de
17 offi.p̃tor. ¶ † Extra[a] gl.q̃ro nũqđ nõ ꝓſequẽs
appellationẽ[b] poſſit agere ꝯtra iudicẽ ꝙ inique
ſiue per imperitiã ꝯdẽnauit eũ.videt̃ ꝙ nõ qꝛ nõ
ꝓſequẽdo renũtiauit appellationi:⁊ p̄ cõſequẽs
videt̃ purgaſſe oẽ vitiũ ſnĩe ⁊ renũtiaſſe appella
tioni cum acceſſorijs.arg.c.ſolicitudinẽ.j.eo. Cõ
trarium tenent hic cõiter doc.qꝛ ex quo habeat
duas vias:vnã p̄ appellationẽ aliã agẽdi cõtra
iudicẽ.inſti.de obli.q̃ ex qua.delic.naſcũ.in p̃nc.
renũtiando vni nõ videtur renũtiaſſe alteri alle
gant.l.contra maiores.C.de inoffi.teſta.vide bo.
tex.in ſimili.in.c.ex tuarũ.de auto.⁊ vſu pallij.⁊.l.
domus.ff.de ſer.vr.p̃d.vid̃ Inn.⁊ Joã.an.in.c.ſa
cro.de ſen.excõ.vbi idẽ volũt ꝙ ſi fuit appellatũ
bis nõ licuit tertio appellare:vt no.glo.in.c.pa-
ſtoralis.§.qꝛ vero.s.de offi.dele. Iſta enim eſt a-
lia via agẽdi ideo nõ ob.exceptio.l.cũ q̃rit̃.ff.de
excep.rei iudi. Idẽ dicit Bar.in.l.j.ff.de ap.⁊ in
l.fi.de extraor.cog.vbi etiã retractat quid de arbi
tratore cõſiliario ⁊ ſimilibus.⁊ de hic vltimis vi
de qđ dixi in.c.qꝛ iudicante.de p̃ſcri.⁊ in Spec.
de requiſi.conſilij.§.j.ver.conſiliarij ⁊c. Idẽ dicit
Jo.and.hic ſi vult agere ad penã qꝛ iudex non
detulit appellatiõi legitime iuxta no.i.c.de prio
re.s.eo.nõ poterit agere nõ obſtãte deſertiõe ap
18 pellationis. ¶ † In gl.in xſ.careat in fi. Jo.an.
⁊ cõiter doc.ſequẽtes reprobãt gl.dicẽtes ⁊ bene
iſtũ terminũ hominis computãdum in termino
anni q indulget̃ a iure:nã terminus hoĩs ſucce-
dit in loco termini iuris. Hinc eſt ꝙ lapſo homi
nis termino deſerta eſt appellatio nec expectat̃
lapſus termini iuris vt in.c.perſona.s.eod. Sed
aduerte, quia contra hanc gl.puto caſu3 exp̃ſſu3
in.c.cũ ſit romana.s.eo.vbi dicit tex.ꝙ iudex ex
cauſa poteſt abbreuiare terminũ iuris:ergo com
putat̃ in anno al's nõ eſſet abbreuiatio ſed elon-
gatio. Item qꝛ terminus prefigitur in odiũ ap-
pellatoris:vt in.c.peruenit.s.eo. Sed ſi cõputa-
retur in anno cederet ſibi ad cõmodum cõtra.c.⁊
19 ſi neceſſe.j.de dote poſt diuor.reſti. ¶ † In gl.fi.
ibi ponit̃ in expẽſis. vide Fede.cõſi.clvij.vbi d̃t
ꝙ pena cõtumacie in hoc caſu eſt duplex.nã p̃ce
det cõtra abſentẽ vt hic in ver.p̃ſenti.⁊ etiam cõ
demnabitur in expẽſis tanq̃ ꝯtumax. Aduerte
ex hoc qđ ſentit ꝙ vbicũq̃ põt procedi cõtra ab
ſentẽ contumacẽ poteſt fieri etiã cõdẽnatio expẽ
ſarũ, qđ nõ vr̃ verũ indiſtincte:quia cõdẽnatio[c]
expenſaru3 fit rõne intereſſe partis.l.ſancimus.
C.de iudi.ſed nullũ intereſſe põt pars preſens p̃
tẽdere ſi p̃cedat̃ cõtra abſentẽ.ergo nõ debet ha
bere locum condemnatio expenſarũ, ſed poterit
fieri cõdemnatio expẽſarũ in fine cauſe.qꝛ vict⁹
victori ⁊c. Uide pro hac materia gl.not.in.c.j.de
elec.lib.vj.in fi.ibi per Joan.in nouel.dicã plene
in.c.fi.de dolo ⁊ contu.ideo reuertẽdo ad tex.no
ſtrũ dicerẽ ꝙ ſi preſens facit procedi.in cauſa cõ-
tra abſentẽ nõ habebit locũ cõdẽnatio expenſa-
rum niſi in fine cauſe ſi obtinebit in cauſa appel-
20 lationis. ¶ † Extra gl.querit̃ pro declaratione
tex.qđ intẽdit litera in xſ.ꝙ ſi.vbi dicit̃ ꝙ ſi ꝓuo
catio malitioſe non ſit recepta vel reprobata ni-
hilominus d3 habere vigorẽ. Sol.quidã intelli-
gunt qđ habuit vigorẽ ac ſi fuiſſet recepta vel re
probata ne malitia iudicis vel p̃tis noceat appel
lãti ſed hec opi.cõiter nõ tenet̃.cõis intellect⁹ et
etiã verus eſt ꝙ ſi appellatio recipit̃ a iudice vel
approbat̃ a p̄te p̃fixio termini h3 vicẽ perẽtorij.
vt in xſ.p̃ſenti. Si vero malitioſe non recipit̃ a iu
dice vel a parte habebit nihilomin⁹ vigorẽ quo
ad retractationẽ attentatorũ, quoniã appellatio
legitima ſuſpẽdit iuriſditionẽ iudicis, retractabi
tur ergo q̄cquid geſſerit poſt appellationẽ ſi re-
ceperit vel nõ:vt in.c.nõ ſolũ.eo.ti.li.vj. Sed nõ
habet vigorẽ vt termini p̃fixio habeat vicẽ perẽ-
ptorij:vnde nõ tenet̃ appellatus cõparere niſi ci
21 tetur.p̄ hoc.c.p̄ tuas.j.e. ¶ Scđo queritur nun-
quid ſi terminus ab homine nõ fuit prefixus ha
beat locũ iſte tex.in termino iuris.vt ſic termin⁹
anni habeat vicẽ perẽptorij.quidã ꝙ nõ. Hoſti.
tenet iſtũ tex.p̃cedere indiſtincte cũ ĩdiſtincte lo
quatur Joan.an.ſequit̃ primã opi.mouet̃:qꝛ ter
minus hominis p̃figit̃ ad appellationẽ inchoã-
dã merito h3 vicẽ perẽptorij, vt p̃cedatur in cau
ſa terminus iuris.ſ.anni p̃figitur ad appellatio-
nẽ ꝓſequẽdã ⁊ finiẽdã, vt in cle.ſicut.eo.tit.ideo
nõ poteſt habere vicem pemptorij:quaſi ſentiat
qđ poſt lapſum illius termini iuris nõ eſt locus
ꝓſecutioni cũ rata maneat ſnĩa.d. Ant.dicit qđ
põt habere locũ in termino iuris in caſibus in q
bus poteſt p̃cedi poſt terminũ iuris.⁊ obſcure
loquitur ſed vult dicere ꝙ ſi altera pars compa-
ruit in termino iuris qꝛ tũc poteſt ꝓſeq poſt ter
minũ habebit ille terminus vicẽ pemptorij:ſed
nõ credo hoc p̃cedere.qꝛ iſte tex.vult ꝙ p̃cedat
poſt terminũ ergo ſequeret̃ ꝙ appellãs vel ap-
pellatus poſſit differre cauſam vſq̃ ad vltimu3
diẽ anni, qđ eſt falſum.nã ſi eſt appellat⁹ d3 ꝓſe
q tali tp̄e ꝙ poſſit finire intra annũ.vt in.d.cle.ſi
cut.⁊ in.d.aut.ei qui.ſi aũt eſt appellat⁹ oportet
ꝙ cõpareat ſaltem p̄ menſem ante finem anni vt
in.d.aut.ei q.⁊.ij.q.vi.appellatore.ergo iſte text.
non habet locum in termino iuris. Ad idem ad
duco tex.hic expreſſum in ver.ſi quis autem.vbi
dicit̃ ꝙ neutra partiũ põt p̃uenire iſtũ terminũ.
ergo loquitur de termino hominis, qꝛ in termi-
no iuris põt appellans proſequi quãdo vult.vt
22 in.c.oblate.j.e.⁊ in.d.aut.ei qui. ¶ † An iudex
prefigendo terminum ad appellationem ꝓſequẽ
dã videatur appellatiõi deferre:vt ſic p̃fixio ta-
lis termini habeat vicẽ pemptorij.put hic dicit̃,
vt ſic nõ exigat̃ alia receptio appellatiõis.dic ꝙ
nõ.vt p̄batur in.c.oblate.vbi dilatio ⁊ termini p̃
fixio ponunt̃ vt diuerſa, ad idẽ bñ facit text.vbi
de vtroq̃ fit mentio p̃ncipaliter.⁊ ſic ſola p̃fixio
termini nõ operat̃ dilationẽ.⁊ hoc t3 glo.ord.in
c.cũ appellationibus.j.eo.ti.lib.vj.vbi etiam per
doc.⁊ ar.ij.q.vi.appellatore.⁊.d.de ro.deci.xcix.
23 al's.ccix. ¶ † Tertio hic q̃rit̃ de qb⁹ expẽſis põt
iudex ad quẽ cõdẽnationẽ facere vide plene hic
per Inn. Cõcluſio ſua eſt hec, ꝙ nedum poteſt
cõdemnare in expẽſis factis poſt appellationẽ,
ſed etiã in expẽſis factis poſt ſententiam ⁊ etiam
ante ſententiã in cauſa principali, ratio:qꝛ iudex
ad quẽ ſuccedit loco iudicis a quo ergo ſicut po
teſt addere ⁊ detrahere prime ſentẽtie:vt in.c.ray
nutius.⁊.c.raynaldus.de teſta.eodem modo po
teſt condemnare in omnib⁹ expenſis ſi iudex a
quo minus bene pretermiſit. Item ſi poteſt reuo
care cõdemnationẽ expẽſarũ factã per iudicem
a quo ⁊ ita ſupplere vbi ille min⁹ bñ p̃termiſit.
Et no.bene hoc dictu3 in alio, vt officiũ iudicis
ad quem

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Extra. vide al
leg.p̄ Alexã.in.l.
iiij.§.fin.ff.de dã.
infec.⁊ p̄ Andr.
ſicu.in.c.paſtora
lis.§.qꝛ vero.s.d̃
offi.dele.⁊ in ꝯſi.
xij.in quarto vo-
lumi.vbi plura.
b ¶ Appellationẽ.
Deſerẽs appel-
lationẽ nihilomi
nus põt agere ꝯ
iudicẽ vt puniat̃.
qꝛ fecit litẽ ſuã vl'
qꝛ detulit appel
latiõi, idẽ eſſet ſi
nõ appellaſſet et
ſic ſnĩa trãſiſſet ĩ
rem iud.qꝛ pote
rit agere ꝯ iudicẽ
ſm gl.quã ſic ibi
ĩtelligũt doc.i.c.
paſtoralis.§.qꝛ
xo in fi.gl.mag.
de offi.dle.⁊ add̃
qđ de iſta doctri
na Jo.an.memi-
nit Pe.de anch.
in.c.j.i fi.de re iu
di.in.vj.⁊ idẽ qđ
hic dicit.t3 Bal.
i.l.fi.C.de re iud.
i xſ.q̃ro ſi fuerũt.
⁊ alle.gl.i.d.c.pa
ſtoralis.⁊ idẽ di-
cit Inno.in.c.ſa-
cro.in gl.ſua.q̃ ẽ
ſup xſ.reuoca.de
ſentẽ.excõ.⁊ vide
Bar.in diſputa.
ſua inci.a ſnĩa iu
dicij q p̄ ĩperitiã
iudicauit.⁊ aliđ
ꝙ ẽt qñ ſnĩa trãſi
uit in rem iu.ita
ꝙ nõ põt appel-
lari tñ ille ꝯ quẽ
ẽ lata poterit pe
tere reſtõnẽ ĩ ĩte.
ex clauſula gñali
ſi q̃ mihi ⁊c.iſtud
fuit dictũ Hoſt.
quẽ ſequũtur ibi
cõiter doct.exce
pto do. Abb.i.c.
ſignificantib⁹.de
purg.vul.⁊ adde
qđ iſtđ idẽ ꝙ hic
d̃t tenet Ang.in
l.iiij.§.in eũ.ff.de
dam.infec.⁊ alle.
Inn.in.c.ſepe.⁊
idem Bar.in ſua
diſpu.q̃ incipit a
ſnĩa iudicis q p̄
imperitiã iudica
uit.⁊ bal.in.l.ob-
ſeruare.§.profici
ſci.i.xxviij.q.ff.d̃
offi.procõ.⁊ bal.
i.c.j.de pace iur.
fir.⁊ ſequit̃ Ro.
p̃dictas oẽs quo
tas allegãdo.i.d.
l.iiij.§.in eũ.i xſ.
ꝙ l3 pars nõ ap-
pellauerit a ſnĩa
iudicis.ita dicit
Bal.in.l.item ſi
res.in fi.prin.ff.d̃
ap.⁊ in.l.fi.in p̄n.
in vlti.colũ.ff.qđ
q̄ſq̃.iur.⁊ Ang.
in.l.ſi filiuſfa.ff.d̃
iudi.⁊ Imo.in.c.
fi.de emp.⁊ ven.
⁊ Bal.⁊ Ang.in
d.l.j.in prin.ff.ꝙ
quiſq̃ iur. Item
de q̃õne hic poſi
ta p̄.d. Ant.vide
p̄ bal.in.c.fi.i xſ.
ſcias.tamẽ.tit.q̃
tẽp.vide etiam p̄
Ange.in ꝯſi.ſuo
clxxxvi.qđ ĩcipit
nũc videndũ.in
vlti.col.⁊ ad p̃di
cta bene facit qđ
no. Bar.poſt gl.i
l.j.in princi.in.ij.
colũ.verſ.q̃ro an
ĩputet̃.ff.qđ q̄ſq̃
iur.vbi dicit ꝙ l3
pars nõ appella
uerit a ſnĩa ĩ qua
iudex ſtatuit ius
iniquũ p̄ hoc nõ
ceſſat quin iudex
teneat̃ hoc eodẽ
iure iniquo vti ꝯ
ſe. Ite3 adde qđ
qñ dicit diſpoſi-
tio ꝙ omnino d̃
beat ſtari ſenten
tie alicui⁹ ſiue ſit
equa ſiue iniqua
tamẽ ſi iudex ini
que p̄ dolum p̄-
nuntiat cõtra eũ
poteſt agi de do-
lo.⁊ ad hoc ẽ tex.
cum gl.ſua.in.l.ſi
p̄pter iudicium.
§.plane.ff.ſi mẽ.
fal.mo.di.⁊ vide
ad idẽ Bal.in.l.
cũ duobus.§.fin.
ff.p̄ ſocio.

Sebaſti. Sapia.
c ¶ Cõdemnatio.
qđ peti poſſint
expẽſe ĩ hoc caſu
nõ rõne intereſſe
ſed in penã cõtu
macie tenet bal.
in.d.l.ſancimus.
i.iiij.q.poſt Spe.
in ti.de expẽ.§.ſi
ante litẽ cõteſta-
tam.verſi.quid ſi
talis.

a ☞ Sebaſti. Sapia. ¶ Utrū index. Uide Abb. ⁊ Pe. de anc. in. c. finē litibus. ſ. de dolo. ⁊ cōtu. Bal. poſt bar. in. l. fi. C. qñ ꝓuo. nō eſt neceſſ.
b ¶ Iſtā gl. Cū qua tʒ. d. Ant. ibi ⁊ ibi bar. i. l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. i. v. q. ff. de dā. infec. Spe. in ti. de offi. iu. §. de ſerui. i ꝟ. poſt litē. cū ꝟ. ſeq. ⁊ late defendit. d. Alexan. imo. in. l. ꝑperādū. §. ſinaūt alterutra. C. de iudi.
c ¶ Ueniunt iure.
Quo iure petāt expēſe. vid hic. d. An. in. iiij. co. ꝟſ. fi. ⁊ i. c. ex pte. i fi. ꝟ. no. ꝙ cā de reſcri. ⁊ vide Inn. i c. calūniā. in fi. de pe. vbi dicit ꝙ expēſe petūt actiōe i fcm. Ex quo iure petūt expēſeʒ calūnioſuʒ accuſatorē. vid ꝑ ſal. i l. quicrimē. in. vi. co. ꝟ. nūc aliqua. C. q acc. Et ꝙ expenſe nō poſſint peti iure actiōis vr firmare. d. an. in. c. vnico. in vlt. col. de plus peti. Anto. Franciſc.
¶ Quo iure petūt expēſe ⁊ qua actione. dicas ꝙ qñꝗ petunt ꝯditione ex. l. eū q̄ē temere. ff. ð iudi. vel ꝯditiōe ex. l. qd ignorat. C. de fru. ⁊ li. exp. qñꝗ actione in factū deſcēdēte ex edi. p̄toris. de bo. auto. iud. poſ. vel ð eo q mit. i poſ. cā rei ſer. qñꝗ etiā officio iudicis. ð quo vid Spe. in ti. de dolo. i. §. fi. i ꝟ. verū. ⁊ in ti. de offi. iudi. in. §. vij. circa finem.
¶ Et adde ꝙ qñ ꝑ ſtatutū vict⁹ victori ꝯdēnaret i expēſis, poſſent etiā peti ꝯditiōe ex ſtatuto, vt per Bar. in. l. nō ſolū. ff. de rei vend.
d ¶ Idē tʒ Sal. in l. ꝑperādū. §. ſin aūt alterutra. C. de iud. q dicit eē tex. valde ꝑegrinū. i aut. ð execu. i ꝑn. vbi dat legitimodum iudici ꝓuidēdi circa expēſas q̄ añ li. ꝯt. preceſſerūt. tñ tu aduerte qd i illo tex. nō poteſt fieri fundamētū, q2 ille tex. ibi in ſpē nō declarat ꝙ iudex ꝓcedat ſi expenſe petite non ſint. iſtā opi. tʒ ēt Cy. in. l. ſancim⁹. in. viij. q. ⁊ ibideʒ bal. ꝑ illū text. C. ð iu. ⁊ late Imo.

ad quē non verſetur ſimpliciter in pronūtiando male vel bene appellatū, ſʒ poteſt diſtinguere et reformare ſentētiā in aliquibus addēdo vel mi-
24 nuendo. vide qd dixi ſuper rubrica. ¶ † Ultimo
a querit Inno. vtrū index[a] ex officio ſuo poſſit cōdemnare. etiam in expēſis factis ante litē conteſta. concludit qd ſic. vnde quemadmodū poteſt ex officio ſuo mulctare partē ante lit. cōte. l. vna. ff. ſi quis ius dicē. eodē modo. pōt ex officio ꝯdēnare in expēſis factis ante li. cōte. lʒ non fuerint
b petite ꝑ partē ⁊ notabie ſemꝑ hoc dictū. nā gl.[b] tenuit contrariū in. c. fi. de do. ⁊ cōtu. dicendo qd
c expēſe facte añ lit. cōte. veniūt iure[c] actiōis ⁊ nō officio iudicis, q2 ea q̄ fiunt ante lit. cōte. nō ptinent ad officiū iudicis ideo ꝯcludit ꝙ niſi nominatim petant in libello nō poteſt iudex cōdēnationē facere per. l. ediles. §. itē ſciēdum. ff. de edi.
d edic. Sed tene primum dictum Innoc.[d] q2 ea q̄ fiunt poſt lit. cōteſt. per maxime pertinēt ad officiū iudicis ita intellige. §. itē ſciēdum. non tamē ſequit quin ⁊ ea que ante fiunt pertineāt ad officium iudicis. nā vt. ſ. dixi ex officio ſuo mulctat ꝯtumacē ⁊ mulcta indicitur ex mero officio iudicis, vt no. Bar. in. l. ij. ff. ſi qs in ius voc. ⁊ multa
25 alia explicat ex officio ante lit. ꝯte. ¶ † Ultimo queritur pone ꝙ iudex ꝓnūtiauit ſuper aliqua exceptione ⁊ nō condemnauit partē in expēſis, nūquid poſſit poſtmodū vſꝗ ad finem cōdēna-
e re in illis expenſis, Inno.[e] dicit hic notabiliter qd ſic. q2 ſemper durat officiū iudicis etiā per totū diē late ſnīe diffinitiue, vt in. c. cuʒ appellationibus. eo. ti. lib. vj. imo plus dicit Inno. qd ſi ps
f non appellauit[f] a pronunciatione ſuꝑ exceptione non poterit poſt decendium appellare ab illa condemnatione expenſarū. q2 cōdēnatio iſta eſt executio illius ꝓnūciationis. vnde nō appellando videtur acquieuiſſe illi interlocutorie niſi iudex excederet modū in taxatione, vel niſi pars poſſet ꝓbare qd ꝓbabiliter illā exceptionē propoſuit. arg. l. qui ſolidum. §. etiā. ff. de lega. ij. ⁊ in
26 c. j. in fi. de elec. lib. vj. ¶ † No. ſemꝑ hoc dictum ex quo habes vnā bonā limitationem ad. l. terminato. C. de fru. ⁊ li. expē. ⁊ auf. de iudi. §. oportet. ⁊ ad no. in. c. j. vt lite nō cōteſta. per do. Ant. in fi. vt poſt ſentētiā diffinitiuā nō poſſit iudex ꝯdēnare in expēſis niſi per illam diem. ſecus in interlocutoria. tūc pōt vſꝗ ad finē cauſe. Ratio diuerſitatis eſt, q2 per diffinitiuā expirat officium iudicis. merito non poteſt poſtmodū habere rationem de acceſſorijs, ſed per interlocutoriā non expirat officium ſuum. ideo ⁊c. vide ſimile in. c. querenti. de off. deleg.

1 ☞ Appellatione deſerta ex negligentia partis iudex aliquo caſu pōt ex ſuo officio inquirere de meritis propter que fuerat appellatū, ⁊ hoc qñ iudicis officiū exuberat, ſecus ſi concerneret merum commodnm priuatum. 3.
2 Accuſator ſi ceſſauerit ab accu. poteſt iudex ex ſuo officio inquirere.
4 Facilitas que conſideratur in vno caſu preſumitur in alio ſimili niſi probetur contrarium.
5 Argumentum a ſimili procedit licet nō in omnibus detur ſimilitudo.
6 Compromiſſum quod fit in aliquē de eligendo, debent omnes de collegio approbare ⁊ in ipſum conſentire.
7 Collegiati nō poſſunt cōmittere votū ſuū alicui niſi ſit ð collegio qñ alij opponūt: q2 intereſt collegij ne eius ſecreta pateāt forinſecus. aliās ſi alij non opponūt poteſt votum extraneo committi.
8 Uniuerſitas vel collegium poteſt regulariter ſtatuere vt non valeat actus niſi habeatur omnium conſenſus item ꝙ valeat actus gerēdus a pluribus de vniuerſitate.

in. l. ſi. i pe. co. ff. de re iud. Jo. an. ⁊ Imo. in. c. auditis. de ꝓcu. nūqd aūt iudex q pōt ex offō cōdēnare in expēſis nō petitis ſi nō ꝯdēnet teneāt parti, dic ꝙ nō ita tenēt Cyn. ⁊ Bar. in. d. l. ꝑperādū. §. ſinautē alterutra. C. de iu. q2 dato ꝙ poſſit tñ nō tenet impartiri officiū ſi nō petatur ꝑ reg. l. iiij. §. hoc aūt. ff. de dā. infe. ⁊ ideo cautela eſt ꝙ petāt ſm formā ibi ꝑ eos traditā ⁊ cum eis tenent ang. ⁊ magis cōiter alij Joā. an. in addi. Spe. i ti. de expē. §. ſinauteʒ. ſuꝑ ꝟſi. j. ⁊ Dy. ⁊ Bart. in. d. §. hoc autē iudiciū. ⁊ gl. fi. in. c. fi. de reſcri. ⁊ tenēdo hāc ptē addō illō qd dicit bal. in. d. §. ſinautē alterutra ꝙ ſufficeret petitio implicita vel gnālis, puta peto ſententiā ꝓ me ferri q2 tūc video petijſſe ꝙ ferat ſentētiā tā ſuper pn. q̄ ſuꝑ acceſſorijs ⁊ ſic ſuꝑ expēſis. ar. l. fi. C. de an. exce. qd dictū ſequitur ⁊ reputat tenēdū menti pau. de ca. ⁊ ibi ſequit ſimpliciter. dom. Alexan. de imo.
e ¶ Inn. ⁊ ipm refert ⁊ ſimplr ſeqt pau. de ca. i. l. ſancimus. C. de iud.
☞ Sebaſti. Sapia.
e ¶ Innoc. Uide Bar. referentem Inno. in. l. terminato. i. ij. co. C. de fruc. ⁊ lit. expen. refert Iaſ. in. l. ꝑperādū. §. ſinaūt alterutra. col. ix. ꝟ. ſcdo qro. C. de iudi. vbi limitat vt per eum.
f ¶ Appellauit. Si lata fuit interlocutoria a q̄ nō fuit appellatū tēpore debito poſt ea lapſis. x. dieb⁹ ferat ſnīa ſuper expēſis illius interlocutorie non poterit appellari niſi mod⁹ excedat. Et adde qd iſtud dictū Inn. alle. ⁊ ſequit ro. in ſuis ſing. ⁊ dicit ꝙ q neſciret iſtud dictū in curia romana reputaretur groſſus. ⁊ ꝓ hoc optime facit qd not. do. Ant. in. c. quintauallis. in prin. in iiij. co. de iureiu. ⁊ in. c. paſtoralis. in. iiij. col. j. eo.

9 Iudex ad euitandum ſcandalum poteſt ſe intromittere vbi non habet iuriſditionem.
10 Iudex a quo poteſt ſe intromittere ad facilioreʒ exitum appellationis, ex officio tamē ſuo. vcʒ vt hoc ab eo geſtū teneat, nō autem ꝙ pars teneāt ſue citationi parere, ita collegi ex hoc. 11.
12 Cardinali etiā legato non credit in p̄iudiciū partiū de iure cōi, niſi ſit conſuetudo in contrariuʒ.
13 Electus an ⁊ quādo ⁊ in cuius manibus poſſit renuntiare iuri ſuo. 14.
15 Electio ſecūda an ⁊ qñ valeat prima nō caſſata.

Conſtitutus. Si appellans in cā electionis intra tp̄s legitimū nō proſequitur nō per hoc p̄iudicat cognitioni faciende officio iudicis ſuper impedimētis electi. vel ſumma generalius ⁊ notabili⁹ ſic. Appellatione deſerta ꝑ negligentiā appellātis pōt iudex ex officio ꝓcedere in caſib⁹ in quibus ei⁹ officiū exuberat eſt caſus valde no. Diuidit, primo ponit partis narratio. ibi, intellecto. Secundo pape motiuū ⁊ iudicū datio. ¶ Caſus literalis. Uacāte decanatu claromon. quidā canonici contulerunt poteſtatē eligendi in ep̄m ⁊ quidā non hoc acto in illa tranſlatione ꝙ ep̄s nō procederet ad electionē ſine alijs, dū eſſent in tractatu electionis. xj. canonici appellauerūt ne aliqs eligeret in decanū ſine aſſenſu oīm, ep̄s cū quibuſdā alijs contulit decanatū archidiacono eiuſdē eccleſie, ⁊ pars alia aliū elegit. Quidam cardina-
e lis le. apoſto. ſedis ꝑ partes illas iter faciēs examinationē electionis illius cōmiſit duob⁹ abbatibus vt cauſam inſtructā ad ſedē apoſt. remitteret nō vt appellatiōi interpoſite ðrogaret. facta
e examinatiōe cardi. trāſmiſit illam ad ſedē apoſt. partibus poſtmodū in preſentia pa. cōſtitutis. Archi. predictus p̄dicta omnia allegauit petēs electionē de ſe factā cōfirmari. Ex parte aduerſa reſponſum fuit, qd nō erat confirmāda ſed infirmanda: quia facta fuit poſt appellationē ⁊ cōtra formā ep̄o traditā. ⁊ qd Arch. ſponte renūtiauerat facto ep̄i. ad hoc fuit ꝓ Arch. allegatū quod illi nō erant vlterius audiendi cuʒ appellationē ſuā. j. annū nō fuerūt proſecuti. Dñs pa. his ⁊ alijs auditis intellexit ꝑ aſſertionē Card. predicti
f ꝙ ſub ea forma fuerat appellatū ne ſine aſſenſu omniū procederet in electione decani ⁊ ꝙ appellationē intra annū nō fuerāt proſecuti. nec allegauerūt cauſaʒ propter quā eſſet eis biēniū cōcedendū, quia ſicut intra annū miſerūt bis nuntiū ita potuerūt mittere procuratorē: verū tamen ne videat do. pa. peremptorias exceptiones ex eorꝫ parte propoſitas ſub ſilentio p̄terire mādat iudicibus quatenus ſi cōſtiterit Archi. ſponte renūtiaſſe facto ep̄i ex quo facto nititur, vel ſi cōſtiterit ipſum ep̄m ꝓceſſiſſe ad electionē ipſius arch. cōtemptis p̄dictis canonicis ſine quibus ad electionē ꝓcedere non valebat ſm ſibi traditā poteſtatē: eidē archi. ſuper decanatu ſilentiū imponat. alioquin nominationē ſiue electionē de alio factā ⁊ quicquid fuerit ſecutum ex ipſa denūtiet
1 irritum ⁊ inane. Ber. ¶ † Primo no. ⁊ tene mēti qd dixi in ſcdo ſummario qd deſerta appellatione ex negligentia appellātis nō ceſſat officiū iudicis quominus poſſit ꝓcedere ⁊ inquirere de meritis eorū ꝓpter que fuerat appellatū, ſʒ hoc intellige vbi iudex ex officio ſuo potuiſſet aliter procedere ſicut ex cauſa electionis. nā negligētia partis nō debet nocere officio iudicis. ex quo eñ duo ſunt modi ꝓcedēdi vno ſublato remanet reliquus. ꝓ hoc. c. ex tuarū. de auto. ⁊ vſu pal. ⁊ c.
2 accedens. j. de accuſ. ¶ † Sic videmus in ſimili in inſtātia principali qd deficiēte accuſatore iudex procedit ex officio ad vtilitatem reipublice.

Ki.Sebaſti.Sapia.
a ¶Oino ſimile.vi
de Abb.⁊ alios
ſ.c.trāſlato.ꝫ.de
cōſtitu.⁊nūquid
allegāti ſimile d̄
beat ꝓbare ſimi
litudinē i eo in q̄
res cōueniūt,an
ꝓo aduerſario in
cūbat onus ꝓbā
di diſſimilitudi
nē vt tollat fun
damētū a ſimi.nō
repio ab aliquo
tactū.ego tetigi
in repe.l.qđ ner
ua.in.j.not.ff.de
poſi.cōſiderādo
an ea q̄ allegant̄
pro ſimilibꝰ ha
beāt plures dif
ferētias.an vero
plures conuenié
tias.q2 pꝛio caſu
incūbet onꝰ pro
bandi ſimilitudi
nē.i ſcđo caſu in
cūbit neganti.vt
ibi late probant.
zacharias.
b ¶Nemo diſſen
tiat.Solus eni3
cōtradicēs impe
diret illud vt di
xi in apo.ad iſtū
in.c.in cauſis.n.
3.in verſi.oībꝰ.ꝫ.
de elec.⁊ no.Car
di.manda.in ſuo
tracta.de ele.ꝑte
ij.c.lix.fol.viij.et
ibi in apoſt.in ꝓ.
ſpecialiter.
c ¶Scandalum.
Si iſte intellectꝰ
eſſet verꝰ redde
ret iſtā d̄cre.mul
tum ſingu.ſed di
uinat iđ intelle
ctus que3 ponit
do.Anto.hic eſt
amicus lr̄e ſ3.d.
Bar.de bel.hic i
addi.ad.d.Ant.
d ¶In legato.viđ
d̄hoc.d.Ant.hic
in.ij.colū.ver.op.
ꝙ nō ſtetur ⁊c.q
dicit ꝙ nō ſtatur
aſſertioni cardi
nalis legati:licet
aliter de cōſuetu
dine obſeruet̄,ſ3
de hoc vide ꝑ eū
dem ⁊ ꝙ ibi poſt
iſtū addidi in ca.
qm̄ ꝫ.in.ꝗ.xxviij.
co.de probatio.

vt in.c.crimina.j.de collu.facit optime.l.ꝗuis.
C.de adul.vide aliud ſimile in.c.ſi forte iūcta gl.
d̄ ele.li.vj.⁊bonū tex.in.c.cū nobis.⁊.c.cū dilecti.
3 de elect.¶†Secus dic vbi eſſet talis cā in qua
nō exuperaret officiū iudicis vt puta concernēs
merū cōmodū priuatū qđ tūc iudex nō debet ſe
impedire actore vel appellatore ceſſante iuxta
notata in.c.ad noſtrā.el.ij.de iureiur.viđ bo.tex.
cū ibi no.in.l.iiij.in.§.hoc aūt iudiciū.ff.de dā.in
fe.⁊.l.ad peremptoriū.⁊ qđ ibi p Barto.no.ff.de
iudi.¶Scđo no.⁊ tene menti iſtū tex.ꝙ l3 lega
tus etiam cardinalis nō poſſit ſe intromittere d̄
appellatione interpoſita ad papam in ipſius ap
pellātis preiudiciū,pōt tñ ſe ingerere extraiudi
cialiter vt cām iſtructā remittat ad papā.de hoc
4 j.plenius.¶†Tertio no.⁊ eſt tex.iſte bene notā
dus in alio qđ vbi duo ſunt paria expedibilia ſi
probatur vnū fuiſſe geſtū preſumit̄ potentia ex
pediendi aliud,licet illa nō ſint omnino ſimilia.
Nā papa arguit̄ hic de miſſione nūcij ad miſſio
nē ꝓcuratoris vt queādmodū potuerūt iſti mit
tere nūciū ita preſumit̄ potuiſſe mittere procu
ratorē,tñ vt dicit Jo.an.⁊ bene:q2 facilius repe
rit̄ nūtius ꝙ̄ ꝓcurator:⁊ q2 per talia loca tranſit
nūcius per que nō poſſet trāſire ꝓcurator ſ3 pri
ma fronte ſtat prima ꝓ̄ſumptio.⁊ idē ꝓbat̄ in.c.
5 cū dilecti.de do.⁊ ꝯtu.¶†Ex hoc īfert̄ ad vnū
dictū notabiliſſimū ꝙ procedit argu.a ſimili l3
a illud nō ſit oīno ſimile.[a] facit qđ no.Jo.an.in.c.
nō pōt.de p̄bē.li.vj.in nouel.facit tex.in.c.cū di
lecta.de confir.vti.Sed modus deſtruēdi hoc ar
gumētū eſt probare diſſimilitudinē in illo actu
ad quē fit collatio,vnde ſi iſti ꝓbaſſent iter fuiſſe
tutū nūcio ⁊ non procuratori ꝓculdubio ceſſaſ
ſet iſta preſumptio.ad hoc ꝙ no.in.c.trāſlato:de
cōſti.⁊ in.l.non poſſunt.ff.de legi.¶No.quarto
vnā partē capituli poſſe vota ſua in aliū etiā fo
6 rinſecū a collegio cōpromittere.¶†Sed cōtra
hoc op.de.c.q2 ꝓpter.de ele.vbi leg.⁊ not.ꝙ ad
hoc vt valeat cōpromiſſum ſup electiōe oportet
b vt nemo diſſentiat[b] in.c.cām que.de elec.Itē nō
pōt quis ꝯmittere votū ſuū niſi ſit impeditꝰ nec
tūc niſi ei q eſt d̄ collegio.vt.d.c.q2 ꝓpter So.di
cit Jnn.l3 ſpecifice nō attingat hec cōtraria q2
cōtrariū ꝓcedit hodie,ſed olim poterat fieri qđ
hic dicit̄ ⁊ ſic ſentit ꝙ in hoc iſtud.c.ſit correctū.
Pe.aliter dicit ꝙ cōtrariū ꝓcedit in his electio
nibus in quibus eſt ſeruāda illa forma illiꝰ.c.q2
ꝓpter.ſ.qñ per mortē prelati eccleſia remanet vi
duata.d.Anto.diſtinguit ꝙ aut minor pars ſeu
maior vult facere cōpromiſſum etiam in preiudi
ciū nō cōſentientium ⁊ nō poſſunt,vt in.d.capi.
quia propter.⁊ no.in.d.c.ſcriptū.eo.ti.Aut vult
cōſtituere procuratorem ⁊ ſic nō tangēdo aliorū
preiudicium,⁊ tūc ibi eſt ſeruanda forma.c.quia
propter.non poteſt niſi prout ibi dicitur.Sed ſi
non eſt ſeruanda forma illius.c.poteſt procedere
dictū Pet.⁊ qđ ibi dicit̄.Aduerte latius.nā re
ſpectu compromiſſi arctantis alios non conſen
tiētes verū eſt vt omnes debent cōſentire q2 tra
ctatur hoc caſu de preiudicio iuris ſingulorū vt
priuent̄ facultate vocis dāde.ideo nō ſufficit ma
ior pars.hoc puto verū nedum in actu electiōis
ſed in oībus actibꝰ vniuerſitatis per rationē pre
dictam.⁊ per ea que not.in.c.q2 ꝓpter.et in.c.ſcri
ptum.⁊ ita pluries in varijs actibus allegaui in
conſilio ſenenſi generali.ſed quo ad facultatē cō
ſtituēdi procuratorē credo ſpāle ſit in qualibet
electione vt nō impeditus nequeat cōmittere al
teri vices ſuas alijs maxime cōtradicētibus p.c.
q2 ꝓpter.§.illud ꝑallega.⁊ facit ratio.c.is cui.de
offi.deleg.lib.vj.c.cū in eccleſijs.de preben.eo.li.
Sed in alijs actibꝰ poterit nō impeditꝰ ꝯmitte
7 re q2 hoc non reperitur prohibitū.¶† Nūquid
aūt poſſit ꝯmittere extraneo vt forinſeco a col
legio.credo ꝙ nō poſſit contradicēte vniuerſita
te qualiſcunqꝫ ſit actus gerēdus,q2 intereſt vni
uerſitatis ne eius ſecreta pateāt forinſecus,qđ
ſentit Jo.an.in regula qđ alicui.de regu.iur.lib.
vj.in mercu.⁊ ſic intellige tex.c.pen.de elec.eo.li.

¶In glo.in verb.omniū.ibi,nō valuiſſet appellatio.dic ſm doct.ꝙ
imo valuiſſet ſi in cōpromiſſo fuit actū vt eps nō eligeret niſi habito
omnium ꝯſenſu,⁊ hoc iudicio meo videt̄ probare tex.iſte prope fin.
8 in ver.vel ꝓdictū epm ⁊c.¶†Ex quo notabis bene ꝙ iſti de vniuerſi
tate poſſunt ſtatuere vt nō valeat actus niſi habeat oīū conſenſus nec
eſt cōtra ius cōe,ex quo a principio hoc voluerunt oēs,hoc ꝓcedi ni
ſi in actu eſſet a iure ꝓdita certa forma vt valeat actus a maiori parte
⁊c,vt in.c.q2 ꝓpter.de elect.vel niſi ꝓpter iſtā reformationē impedire
tur vtilitas eccleſie.Quid eñ ſi nūqꝫ poſſent oēs eſſe cōcordes⁊ iſtat
neceſſitas vel vtilitas eccleſie.certe tunc putarē actū valere a maiori p
te.ar.c.j.de his q̄ fiūt a maio.par.capi.facit qđ legi.⁊no.in.c.cū oēs.de
conſti.ſic ecōtra poteſt vniuerſitas ſtatuere vt valeat actus gerendus
a pluribus de vniuerſitate,licet non faciant maiorem partem totius
vniuerſitatis,ſed ſint plures partium comparatione minoris.viđ gl.
not.quam ſemper tenebis mēti.in.c.ſi cui.de elect.lib.vj.aūt al's nō va
let,quicqd faciunt plures de vniuerſitate niſi cōſtituant maiorē par
tem totius vniuerſitatis.⁊ eſt tex.no.in.c.cū eccleſia.el.j.ꝫ.de elec.hoc
ideo q2 non reperitur hic vniuerſitas ex quo nō eſt maior pars totiꝰ
vniuerſitatis.l.qđ maior.ff.ad munici.⁊ in.c.j.de his q̄ fi.a maio.par.
capit.¶In gl.in verb.delegauit.in fi.dant̄ ⁊ alie plures ſol.per doct.
inter cetera dicit Jnn.ꝙ vbi negatur fuiſſe appellatū vel appellatio
nem deuolniſſe negotium poteſt inferior de hoc cognoſcere.Sed hec
ſol.licet ſit vera in ſe ⁊ notabilis.facit qđ ipſe not.in.c.paſtoralis.§.ꝓ
terea.de offi.deleg.non tñ cōgruit huic litere,q2 hic interior cognoſce
bat vt cauſam magis inſtructā remittere,nō aūt vt videret an ſua eſſet
9 iuriſditio.¶†Hoſ.dicit ꝙ hic imminebat ſcandalū,[c] ideo potuit le
c gatus ſe intromittere.arg.equiſſimum.ff.de vſufr.¶Not.hāc ſolu.in
practica,ſed nō cōgruit litere q2 nō allegat cauſam ſcādali,ſed facilio
10 ris inſtructionis.¶†Do.Ant.dicit inferiorem ſe poſſe intromittere
ad effectum,de quo hic cum hoc tendat ad faciliorem exitu3 cauſe ap
pellationis.per ea que no.in.c.ij.de matri.cōtr.cōtra inter.eccle.alleg.
Spec.de offic.lega.§.nunc oſtendendum.ver.xxxiij.Nō credo hoc ꝓ
cedere in quolibet inferiore maxime a iudice a quo fuerit appellatu3,
per tex.apertū in.c.ſi a iudice.eo.tit.lib.vj.vbi dicitur ꝙ appellans nō
tenetur comparere ad citationem iudicis a quo niſi ſolum ad audien
dam reuocationem grauaminis,ergo non tenetur comparere ſi citat
vt cauſam magis inſtructā remittat ad ſuperiorem.ſed hoc puto eſſe
ſpāle in legato de latere,vt dicit hic Hoſ.tum q2 legatus repreſentat
perſonā pape,tu3 q2 ex quo eſt cardinalis ⁊ ſit de collegio ipſiꝰ pape.
poteſt ſe intromittere ad hūc finem vt cām magis inſtructā remittat
ad papā.ita proprie loquitur Spe.vbi.ꝫ.l3.d.Ant.eū alleget genera
11 liter.vide circa hoc multa tacta p Specu.ibi,⁊ hec notabis.¶† Nec
obſt.motiuū do.Anto.fateor eñ ꝙ inferior pōt ſe impedire de cōcer
nentibus faciliorem exitum cauſe appellationis qñ vult,ꝓhibere de
nouo attetanda,vt in.c.cū teneamus.ꝫ.eo.⁊ in.c.ij.qđ ipſe allegat.vel
qñ partes nō cōtradicūt ſecus aūt vbi appellās cōtradiceret.⁊ nihil
12 de nouo attentat.vt in.d.c.ſi a iudice.¶†Sed extra oppo.cōtra tex.
alio modo videt̄ enim ꝙ aſſertioni iſtius legati nō erat ſtādū in preiu
diū partiū,vt in.c.cū a nobis de teſt.Hoſt.hic primo ſoluit ꝙ partes
d acquiuerint relatiōi legati vel hoc eſt ſpeciale in legato[d] de latere ex
cōſuetudine generali vt credat̄ relationi illius.ſed de iure cōi ſecꝰ eſt
vt ꝓnuntiauit papa Clemēs:vt refert Spe.in ti.de teſte.in.§.j.ver.ſed
nūquid aduocatꝰ.Ego allego gl.no.in.c.ſicut.j.de ſen.excō.q vult qđ
de iure nō creditur legato etiā cardinali in preiudiciū partiū.ceſſante
ergo conſuetudine tene primā ſol.⁊ no.hoc cōe dictum doct.in illa gl.
13 ¶†In gl.in verbo renūtiaſſe ibi,qđ ei licuit.ꝯtra hoc oppo.de.c.ad
monet.⁊.c.qđ in dubijs.de renū.vbi nō renūtiat qs bñficio niſi in ma
nibus ſuperioris.Sol.Hoſt.ꝙ electus in diſcordia etiā ſi conſenſerit
⁊ ſit appellatus ad ſuperiorē pōt renūtiare iuri ex quo non habet ius
14 pacificū:ſecus vbi cōſenſiſſet ⁊ nulla diſcordia ſubeſſet.¶†No.ꝓmū
dictū ſed intellligerē ſm no.per gl.in.d.c.qđ in dubijs.aliqd in clemē.
gratie.de reſcri.⁊ gl.in.c.ſi electio.de ele.lib.vj.que eſt multū notabilis
⁊ generaliter tractat an ⁊ qñ poſſit electus renunciare iuri ſuo.vt ibi.
15 ¶†In gl.fi.in fi.de hac materia an ⁊ qñ valet ſecūda electio ꝓma nō
caſſata.dic vt no.in.c.conſiderauimus.⁊ in.c.auditis.de elect.An mi
nor pars contempta in electione prima poſſit procedere ad ſcđam ſi
cut fecerunt iſti.dic vt plene no.in.c.bone.⁊ in.c.q2 propter.de elect.
1 ☞Prelatus timens ne patronus preſentet aliquem non idoneū ec
cleſie ad preces forte aliquorum poteſt ipſum adiuuare vt bonum et
vtilem preſentet.
2 Conſcientia debet eſſe in formata iudicio rationis ⁊ ſecundum deu3
alias non excuſaret.
3 Eps ⁊ quilibet adminiſtrator nō ſolum debet eſſe idoneus ſed vtilis.
4 Scholaris notorie peritus tranſit ſine examinatione vel ſaltem mo
dica pro forma.
Notus poteſt promoueri ſine examinatione.
5 Poſſeſſio in beneficialibus transfertur per inueſtituram factam poſt
electionem ⁊ confirmationem.
6 Electus ⁊ confirmatus debet conſequi poſſeſſionem nō obſtante ap
pellatione vel electione de alio extra iudicialiter facta.

Electores

Electores qui eligunt idoneũ,an vulnerent cõſcientiam eorum ſi poſſunt idoneiorem eligere.
Peccatum non incurrit qui operatur bonũ et potuit optimum operari.
8 Habens duas voces,vnã iure proprio:aliã tãq̃ procurator non poteſt vnam vni dare,⁊ aliã alteri ⁊ ſi ſecus fecerit non tenet.
9 Prelatus impeditus adminiſtrare propter ſenectutem remouetur,⁊ ei datur coadiutor.
10 An ⁊ qñ ſit eligẽdus potius in ꝑlaturã doctꝰ diues an potẽs,⁊ qñ electio facta de aliquo iſtorũ caſſetur tanq̃ non expediens eccleſie.11.
12 Diuitie an ⁊ qñ poſſunt poſſideri ſine peccato.
13 Cauſa ſi exprimatur vna ex multis que ſit friuola alie etiam preſumuntur friuole.
14 Confirmatio electionis an ⁊ quãdo habeat vim diffinitiue ſententie.
15 Agenti poſſeſſorio adipiſcende in beneficialibꝰ obſtat exceptio defectus proprietatis ſi incõtinenti poteſt probari.⁊ alie de quibus hic.

Conſtitutis. ¶Appellatio fruſtratoria poſſeſſionẽ cõfirmati nõ impedit.ita cõiter ſummaꝛ.Sȝ ſm hãc ſummationẽ hec decretalis eſſet de idubio ideo ſummo ſic.Cõtra electũ vel ꝯfirmatũ nullũ aliḋ ius ſpectãtẽ nõ admittiꝛ regulariter exceptio vꝉ appellatio maxime fruſtratoria ad impediendũ electionis ⁊ cõfirmationis effectũ.ſed poſſeſſiõe habita poterit accuſari vel denuntiari.⁊ ſm hoc eſt caſus notabilis.Diuidiꝛ:primo narrat factũ. ſcḋo diffinit,ibi nos ergo.tertio ꝓteſtatur.ibi:ſi quid.¶Caſus literalis.Vacãte ꝑpoſitura ſancti Saluatoris die ſtatuta ad celebrãdũ electionem,epũs metenſis abiurauit canonicos illos ꝑ patrẽ ⁊ filiũ ⁊ ſpm̃ſanctũ,vt ſm deũ vnũ eligerẽt de duobus in quos partes videbantur cõueniſſe quem magis vtilẽ ⁊ idoneũ eccleſie reputarẽt poſt hoc decanus cũ q̄buſdã nominauit ꝑpoſitũ cantorẽ metẽſem.cãtoꝛ ſcti Saluatoris cũ q̄buſdam aliis cõcoꝛditer cancellariũ metẽſem elegerũt in ꝑpoſitũ.eius electionẽ tãq̃ a maiori ⁊ ſaniori parte capituli metẽſis epũs cõfirmauit.⁊ cũ vellet ei dare inueſtiturã,decanus appellauit ad ſedẽ apo.ꝯ ipſum impotẽtiã allegãdo dicẽs illũ cãcellariũ impotẽtẽ in partibꝰ illis in q̄bꝰ bona ꝑpoſiture cõſiſtũt,addẽs ꝙ alia ſibi opponeret in ꝑſentia pape q̃ in ꝑſentia iudicis ſuſpecti noluit explicare.demũ cauſa iſta ad ſedẽ apo.eſt delata.decanus ꝑ parte ſua in preſentia pape hec ⁊ alia ꝓpoſuit do.pa.examinato negotio ei ꝯſtitit euidenter ap.cãm corã epo expreſſam rõnabilem nõ fuiſſe ⁊ alia nõ expꝛeſſit ꝙuis dixerit qḋ exprimeret corã papa,vnde ipſe ſtatuit vt ꝑ ea q̃ dicta fuerũt cõfirmatiõis effectus nõ debeat impediri.poſtq̃ vero pacificã poſſeſſionẽ ipſius ꝓpoſiture habuerit ſi cõtra ipſum aliquid ꝓponere voluerit,nõ in modum exceptionis ſed in modũ denuntiationis vel accuſationis licẽtiã habeat ꝓponẽdi.Ber.¶No.primo ſuperiorẽ poſſe per abiurationem aſtringere electores vt eligãt ſm deũ ⁊ cõſcientiã magis idoneũ ⁊ vtilẽ eccleſie ⁊
a 1 hec abiuratio[a] eſt loco iuramenti:vt in gl.ij.quã tene menti.⁊ idẽ Archidi.ij.q.v.ſi quis.¶†Ex hoc infero ad vnã notabilẽ theoꝛicam ꝙ ibi epiſcopus timet ꝙ patroni nõ preſentẽt vtiliorem: eccleſie propter preces aliorũ ꝑ dilationẽ carnalem ꝙ poſſit eos ꝯſtringere iuramẽto vel ab hac abiuratione vt preſentẽt magis idoneũ ⁊ vtilem ex quo em de iure ad hoc teneñ.vt.ſ.dicam ergo
2 poſt ſuperioꝛ interponere ꝑtes ſuas.¶†Scḋo no.ꝙ quis debet eligere ſm deum ⁊ iuſtã cõſcientiam,ergo nõ ſufficit ſequi puram cõſcientiam niſi illa ſit informata ſm deũ.Vñ alibi dicit tex. no.quẽ tene menti,non debet puritati cõſcientie deeſſe iudiciũ rõnis.vnde peccat ille ꝙ ſequiꝛ cõſcientiã ſuã nõ informatã ſm deũ l3 credat bñ facere.vt in.c.nõ ſolũ.vbi tex.de reg.lib.vi.Iſtã peccat iſte ꝑ ignoꝛãtiã ⁊ ſic nõ excuſat maxime circa ea q̃ ſunt dei.xxxviij.di.q eo.de pe.di.ij.q ſciẽdũ.

a ¶Abiuratio.vide tex.in.c.fraternitatis.ſ.ḋ frigi.ibi in ꝑiculo aiarum ⁊c.quem ibi põderat.d.Ant.Itẽ adde hic archi.xxij.q.v.vbi dicit ꝙ verũ iuramentũ eſt ſi qs ſe aſſerit dicere veritatẽ in periculo aie ſue,vt in cap.fraternitatis.ita dicit tenere Inn.⁊ Hoſtien.in.c.ſi chriſtꝰ.de iureiu.⁊ Sebaſti.Sapia.
b ¶Eligẽtes.viḋ Abb.in.c.iij.vbi gl.in v̄bo maioribꝰ.ſ.de iure patro.cũ pluribꝰ allegatis ꝑ Andr.ſiculũ in ꝯſi.xix.incipiẽ.illud afferam in medium.col.xij.in.j.volu.
c ¶Cõſciẽtia.viḋ tu hic Imo.⁊.d.Phili.de peru.in.ij.col.vbi probat ꝑ.j.col.ꝙ electio facta de idoneo ſit valida in foꝛo iudiciali:l3 aliꝰ idoneioꝛ potuiſſet eligi dummodo ſit electus a maiori parte et appellatio ĩ ꝯꝛiũ nõ videꝛ legitima ⁊ ius canonicũ ĩ quãtũ diſponit ĩ foꝛo iudiciali ſemꝑ tẽdit ĩ ſalutẽ aie.vt patet in.c.cũ cõtingat de iureiu.vñ ĩfertur ꝙ ſi electio facta de idoneo eſt valida in foꝛo iudiciali l3 potuiſſet eligi aliꝰ idoneioꝛ.eodẽ ⁊ ſimili modo dicẽdũ in foꝛo cõſciẽtie qꝛ ius canonicũ nũq̃ inijcit alicui laqueũ.xxvij.q.ij.ḋ viduis nec ſcienter defendit aliquẽ in peccato.c.lr̃as.ḋ reſti.ſpo.ſi enim eligeret idoneũ ĩduceret pctm̃ ius canonicũ nõ validaret tũc electionẽ ſicut facit.c.qꝛ propter.⁊.c.cũ in cunctis.de elec.⁊ hic tex.ergo eligẽtes nõ peccãt.l.

3 ¶†Tertio no.ꝙ eligẽdus in prelatũ non ſolũ d3 eſſe in ſe idoneus,ſed etiã vtilis eccleſie.Et iḋ alibi dicitur ꝙ epũs nõ d3 eſſe cuſtos chartaꝝ nec ſolum attendere ſtudio literarũ ſ3 etiaȝ aliis exterioribꝰ,vt in.c.canonibꝰ.xvj.q.j.facit.xxxix.di.c.Petrꝰ.vbi ſimplicitas repellit a ꝓmotiõe.¶Itẽ no.ꝙ canonici teneñ eligere magis idoneum nõ ergo ſatis eſt ꝙ ſit idoneus dũmõ reperiaꝛ idoneioꝛ.qḋ an ſit verũ indiſtincte dicam in
4 gl.iij.¶†Item ꝙ notus põt ꝓmoueri ſine examinatione,h3 em̃ teſtimoniũ totius populi.vide bo.tex.in.c.nullus.xxiij.diſt.facit iſte tex.vt ſcholaris notoꝛie peritꝰ tranſeat ſine examina-
5 tione vel ſaltẽ modica ꝑ foꝛma.¶†Itẽ no.ꝙ ꝑ inueſtiturã factã poſt electionẽ ⁊ ꝯfirmationem trãſfert poſſeſſio.de hoc plene not.in.c.trãſmiſ-
6 ſam.de ele.⁊ in.c.ij.de conſue.¶†Ultimo not. ꝙ electus ⁊ cõfirmatus nõ obſtante electiõe vel appellatione extraiudiciali debet cõſequi poſſeſſionem nã exceptio nõ eſt hoc caſu ꝓpoꝛtionabilis petitioni poſſeſſiõis,qꝛ petẽs poſſeſſionem petit qḋ facti.ſed exceptio opponiꝛ iuri.qḋ dicã latiꝰ.j.cũ gl.ſi.Alia nõ colligo qꝛ examinabunꝛ.j.in gl.iij.no.gl.ex qua habes duas cõcluſiones.Prima ꝙ doctioꝛ ⁊ ſcientioꝛ eſt eligẽdꝰ. Scḋa ꝙ l3 non eligaꝛ doctioꝛ ⁊ ſcientioꝛ t3 electio dũmodo ſit facta de idoneo.⁊ de hoc vide
7 plene gl.viij.q.i.in.c.l3 ergo.¶†Sed dubitatur
b nũq̄d eligẽtes[b] vulnerẽt cõſcientiã ſuã eligẽdo idoneum ex quo potuerũt eligere idoneiorẽ.d. Ant.hic in quodã notabili ꝙ ſic,nihil tamẽ allegat preter iſtũ text.Tu vide gl.hoc diſputãte3 in.d.c.licet ergo.q̃ refert varias opi.Finaliter cõcludit contrariũ,ſicut em̃ agẽs bonũ nõ peccat, ſi põt facere magis bonũ.ita eligẽtes idoneum nõ peccãt ſi potuerũt eligere idoneiorẽ.Aliĩ cõtra vt ibi no.Archi.vbi dicit ꝙ in volũtariis ꝓcedit illa opi.gl.ſ3 in neceſſariis op3 eligere meliorem.vt in.d.c.l3 ergo.Hoc idẽ reperio ſenſiſſe Fede.cõſi.xc.vbi dicit ꝙ eligentes nõ ſeluãt cõſcientiam ſuã ſi potuerãt eligere meliorẽ.In hac materia ſic diſtinguerẽ cõpꝛehendẽdo vtrãq̃ cõcluſionem gl.ꝙ aut a principio fuit appellatum ni fieret electio de idoneiori,tũc ⁊ puto ꝙ ſi in eodẽ collegio repitur idoneioꝛ nõ v3 electio fctã de idoneo cũ de iure teneaꝛ eligere idoneiorem, vt in.d.c.l3 ergo.⁊ in.c.dilecti.de elec.⁊ iuſta fuit cã appellãdi vel ſaltẽ talis electio retractabitur per ſuperiorẽ in cã appellatiõis qḋ ſentit glo.in d.c.licet ergo.Aut nõ fuit appellatũ,⁊ tunc t3 electio facta de idoneo.ar.in.c.cũ nobis.⁊.c.cum dilecti.de elec.facit tex.cũ gl.i.c.cũ terra.e.ti.S3 eligẽtes peccãt nõ eligẽdo idoneiorẽ ꝑ iura ſuperius allegata ⁊ qꝛ teneñ eccleſie cõſulere melio-
8 ri mõ q̃ pñt.¶†Pro hoc optime facit tex.iuncta gl.i verb.nil.in.c.pe.de ele.li.vj.vbi dꝛ ꝙ q h3 duas voces,vnã iure ꝓprio aliã tanq̃ ꝓcuratoꝛ non põt vnã vocẽ dare vni,alia alteri.⁊ ſi aliter facit nihil valet,⁊ eſt rõ qꝛ eadẽ conſcientia qua tenetur eligere meliorem etiam iure ꝓprio d3 eligere tãq̃ ꝓcuratoꝛ.ſi ergo ſatis eſſet eligere idoneum poſſet ⁊ quis diuidere illas voces in duos idoneos,ſ3 qꝛ h3 eligere idoneiorẽ ille voces nõ ſunt ſeparabiles.no.hoc qꝛ habes veram rationem decidendi ad illum tex.qꝛ ibi non redditur. Et ita intellige predicta quando in eodẽ collegio reperitur idoneioꝛ,alias aũt non teneret eligere idoneiorẽ de alio collegio,qꝛ honeſtiꝰ eſt vt idoneꝰ eligaꝛ de eodẽ collegio q̃ ꝙ fiat trãſitus ad idoneiorẽ alterius collegij.ꝓ hoc facit tex.in c.nullus epũs.lxj.di.⁊ qḋ leg.⁊ no.in.c.inter canonicos.ꝑalleg.ſ.de ele.⁊ cũ ꝑdictoꝝ limitatione puto intelligendas gl.⁊ Bar.in.l.cũ quidã.ff.ḋ leg.j.vbi cõcludit ꝙ habens electionẽ tanq̃ bonus vir ſatis eſt vt eligat idoneũ l3 poſſit eligere idoneiorem.Dico enim hoc procedere quo
c ad validitatem electionis.cõſcientia[c] tñ nõ ſaluatur cũ ſemper in ſaluãda cõſciẽtia ⁊ in eleemoſyna impendenda debet eligere iuſtiorem ceteris paribus.de quo vide bo.text.in.c.non ſatis.

Gracchus.C.de adul.⁊ ex his facit vnã cõcluſionẽ ꝙ ḋ iure canonico qñ factũ eſt certũ ⁊ de eo conſtat om̃e id qḋ ẽ licitũ ⁊ ꝑmiſſum in foꝛo iudiciali cenſeꝛ licitũ ⁊ ꝑmiſſu3 in foꝛo cõſciẽtie,alias ius canonicu3 iniĳceret laqueũ ⁊ peccarent exercẽtes actu3 autoꝛitate canonis qḋ non eſt dicẽdu3 vt ibi latius per eum. Anto.Franciſc.
¶Circa hoc an ſufficiat eligere idoneũ etiã ſi reperiatur magis idoneꝰ.credo verũ eſſe ꝙ iſte dicit.Et adḋ ꝙ idoneus ad bñficiu3 dꝛ quilibet q ſcit bene legere bene cõſtruere,⁊ bene cãtare.vt eſt glo. quã do.Car.ibi no.in cle.j.de cõceſ.ꝑben.⁊ adde ꝙ idoneꝰ dicitur eẽ ille quẽ papa eligit ꝑ idoneo vt ꝑ Car.vbi.ſ. vbi dicit ꝙ reputare nõ idoneu3 quẽ papa reputauit idoneũ eẽ ſacrilegiu3.xvij.q.iiij.in.§.qui autem.⁊ dixit Bal. in.l.precibus.in viij.co.C.ḋ ĩpub.⁊ aliis ſubſtitut. ꝙ ille diciꝛ idoneus quẽ virtus probat.⁊ alibi dixit text.in.l.q ſatiſd.in.§.ſi.ff.de fideiuſ.ꝙ ille diciꝛ idoneꝰ quem approbat is cuius intereſt.

lxxxvi.di.⁊ gl.optimā.xlō.di.quieſcamus.⁊ ꝑdi
cta concluſio vr̄ de mente Dy.in.d.l.cum quidā
9 qō no.ℭ† In gl.in ver.potētia.ibi proueniens
ex ſenectute.no.gl.⁊ eſt tex.in.c.archidiaconum
al's florētinum.lxxxv.diſt.ꝙ ſenectus impediēs
adminiſtrationē repellit quē a promotione.Nū
quid aūt repellat ꝓmotū de ſeculari.nō eſt du-
biū qō nō repellit,ſed dꝫ ſibi dari coadiutor pro
hoc.j.de cle.egro.per totū.ſed in ꝑlato religioſo
eſt magis dubium.de quo vide per Jo.and.in.c.
ſi.de ſupplen.neg.prela.in nouel.vbi tenet idem
10 in religioſo licet quidam contra.ℭ In eadē gl.
ibi:ſed nunquid eſt habēda ratio ⁊c.No.gl.vſqꝫ
ad ſi.maxime in eo ꝙ dicit ꝙ data in reliquis pa
ritate inter eligēdos ꝑferendus eſt ditior ſeu po
tentior vt melius cōſulatur eccleſie per potētiaꝫ
ſeu diuitias iſtius.Non enī datꝰ ſibi beneficiū ſeu
prelatura vt inde viuat ſꝫ vt bn̄ regat ⁊ bn̄ diſpē
ſet,vnde alibi dicitꝰ,qui epatū deſiderat bonum
opus deſiderat.nota qō dicit opus:idē eſt ꝙ ap
petere ſolicitudines ⁊ labores.vn̄ principaliter
vbi verſatꝰ onus ibi in cōſequentiam eſt honor ⁊
participat de fructibus in cōſequētiā cū indiget
x.q.ij.eps.ℭ† Ex quo ad.q.gl.dicit Hoſti.cōſi
11 derādā qualitatē ⁊ ſitū eccleſie:vt ſi eccleſia indi
get potentia vel diuitijs tūc potētia prefertꝰ ſciē
tie arg.bonū in.c.officiū.de elec.vbi vero nō indi
get potētia,ſciētia[a] ꝑfertꝰ.potētie arg.c.cū cāꝫ.de
elec.Si xᵒ indiget diuitijs,vt qꝛ eſt onerata de-
bitis tūc diuitie ꝑferentꝰ potētie ⁊ ſciētie.ar.x.q.
ij.c.hoc ius porrectū.ceſſantibus aūt ꝑdictis cō
ſiderationibus,vtputa qꝛ eccleſia nō indiget po
tētia vel diuitijs tūc lꝫ ꝑdicta gradū adijciāt nō
tn̄ ꝓpter hoc reprobabitꝰ electio facta de eo q nō
eſt diues vel potēs ex quo alias eſt idoneꝰ.⁊ pō-
dera bene hoc dictū Hoſti.qꝛ tacite ſentit ꝙ vbi
eccleſia indiget viro potenti,vtputa qꝛ hꝫ poſſeſ
ſiones circa inimicos vel indiget diuitijs tūc ele
ctio facti de nō petēti vel nō diuite eſt retractā
da,qō ſatis mihi placet,qꝛ lꝫ in ſe iſte ſit idoneus
nō eſt vtilis eccleſie.⁊ prelatus nō ſolum dꝫ eſſe
idoneus in ſe ſꝫ etiā vtilis eccleſie.vt hic i tex.qō
not.nunquid aūt preſumatur pro potētia ſeu no
bilitate.vide gl.in.c.illud.xl.di.vide aliam gl.in
ꝯrū in.c.qm̄ verꝰ.xxiij.q.j.q̄ narrat ꝙ cum duo
eligerēt fuit oppoſitū ꝑ alterā partē de ipotētia
alterius replicatū extitit qō Petro piſcatori fa
bri filio ſucceſſorē querimꝰ non auguſto.i.cū ipe
debeat ſuccedere nō imperatori:vbi conſideratꝰ
ſplendor domꝰ:ſed in adminiſtratione eccleſiaſti
ca in qua prefuit Petrus q fuit piſcator ⁊ filius
fabri nō eſt curādū de nobilitate.ꝓ hoc.c.venera
bili.j.de ꝑbē.vbi bonus tex.Sꝫ intellige ſm̄ ꝑdi
12 cta niſi eccleſia indigeat potētia.ℭ† Et ꝓ diui
tibus an ⁊ qn̄ poſſint diuitias poſſidere ſine pec
cato.vide bonū tex.in.c.hec ſcripſimus.xxx.diſ.
⁊ bonā gl.in.c.clericꝰ.xxij.q.j.ℭ In gl.in verbo
rationabile.ibi nō ſnit iuſta cā appellādi.limita
iſtā gl.ſm̄ ea q̄ dixi in ꝑce.gl.ℭ In gl.in ver.ꝙ
alia.Ex gl.iſta colliguntꝰ tres ſolutiones.Pria
ꝙ ſpāle eſt i electiōe vt appellās i ea poſſit ꝓſeq
cām in appellatiōe nō expreſſam.ſꝫ certe iſta ſol.
nō ꝓcedit maxime hodie ꝑ.c.vt circa.ꝺ ele.li.vj.
⁊ cle.conſtōnē.eo.ti.nec ob.iura allegata in gl.qꝛ
vt dicit Hoſtien.licet poſſit iudex ex officio pro
cedere nō tn̄ dꝫ pars audiri:vt appellās.pro hoc
tex.i ſil'i.i.c.ꝑced.⁊.c.cū dilecti.ꝫ.de ele.i ſi.Scda
ſol.eſt iſti ꝯria vt nō admittatꝰ volēdo alia ꝓſeq
ꝑ iſtū tex.⁊ iſta ſol.eſt vera,⁊ ꝓbatꝰ in tex.dū pō-
derat ꝙ tūc aliam nō expreſſit.Tertia ſol.ꝙ iſte
repellitꝰ propter preſumptionē ortā contra eū:qꝛ
13 cā expreſſa erat irrationabilis.ℭ† No.bene hāc
vltimā ſol.ad aliū effectū ꝙ vbi qs in ſnīa vel ap
pellatione exprimit vnā cām ⁊ ſubijcit qō eſt ex
multis alijs cauſis ⁊c.ꝙ ſi expreſſa cā eſt irratio
nabilis ꝑſumitꝰ etiā ꝙ nō expreſſe cōprehēſe ſub
clauſula generali ſint etiā irrationabiles.facit in
arg.c.ſi forte de elec.lib.vj.⁊ reſpectu ſnīe v ideꝙ
14 plene dixi in.c.ſicut.de re iud.ℭ† Sꝫ cōtra ꝑdi
cta op.ꝯfirmatio electiōis hꝫ viꝫ diffinitiue ſnīe

[a] Sebaſti.Sapia.
[a] ℭ Sciētia.Addō
dictum Jo.mo-
nachi in.c.cū ex
eo.de ele.in.vj.ꝙ
eccleſia maxime
indiget viris li-
teratis non aſi-
nis ferratis .re-
fert Feli.in.c.ſi
quando.colū.v.
verſi.de inferiori
bus.ꝫ.de reſcri.

ergo ſicut in diffinitiua non teneor exprimere oēs cās in appellatiōe
l.Seio.ff.eo.vide gl.in.c.cū cā.j.eo.ita ⁊ in appellatione a cōfirmatio
ne,ergo poterat iſte ꝓſequi cām non expſſam.So.dicit Inno.ꝯrium
ꝓcedere qn̄ cōfirmatio ſit oblato libello lit.cōteſt.⁊ alio iudiciario or-
dine obſeruato.ſecus aūt qn̄ ſit cū ſummaria cāe cognitione,qꝛ tūc nō
hꝫ vim diffinitiue.Jo.an.dicit poſſe dici ꝙ cū hodie ſit ſeruanda in
confirmatione ſolēnitas.c.ſi.de elec.lib.vj.ſemꝑ cōfirmatio hꝫ vim diſ
finitiue.Certe nō bn̄ loquitꝰ ⁊ ipſemet aliud ſentit in.c.auaritie.de ele.
lib.vj.in nouel.Nā diſtinguēdū eſt.Aut enī nō ſeruatꝰ ſolēnitas illius
c.ſi.⁊ non valet confirmatio.aut ſeruatꝰ ⁊ tūc ſi confirmatio ſit ꝯparēte
cōtradictore in iudicio ⁊ iudice iudicialiter ꝯfirmāte tunc eſt diffiniti
ua.Si aūt nullꝰ ꝯdictor apparet,⁊ ſuperior cōfirmat cū ſummaria co
gnitiōe tūc illiꝰ cōfirmatio nō hꝫ vim diffinitiue qꝛ eſt actꝰ extraiudi
cialis hec no.qꝛ nō valēt ad multa nec ſolēt recitari hic.ℭ† In gl.ſi.
glo.multa ꝯria ſimul inculcat ⁊ formaliter non ſoluit.Et ꝓ intellectu
gl.formo quatuor ꝯria q̄ eliciuntꝰ ex ea.Primo obſtat regl'a cui damꝰ
actionē fortiꝰ exceptionē,vt in.l.inuitꝰ.§.cui damꝰ.hic alleg.⁊ in reg.
qui ad ꝯgēdū.de reg.iu.li.vj.ſꝫ ꝯ iſtū electū ⁊ cōfirmatū pōt agi,ergo
fortius excipi.Scdo ob.c.tantis Daniel.lxxxj.diſt.⁊.c.oīpotens.j.de
accu.vbi ptꝫ ꝙ pendente accuſatione alicuius nō dꝫ ꝓmoueri ad bn̄fi
cium,ſed hic pēdebat ꝯtrouerſia ergo ⁊c.Tertio obſt.c.ſuper his.j.ꝺ
accu.vbi excipitꝰ ꝯ electū ⁊ ꝯfirmatū.Quarto pōt adduci ꝓ ⁊ cōtra.c.
accedēs.eo.tit.vbi excipitꝰ cōtra ꝓuiſum de crimine famoſo.⁊ ſic exce-
ptio eſt ꝓportionabilis petitioni poſſeſſionis.Sed in cōtrariū facit
iſte tex.in eo ꝙ regulariter non admittitꝰ exceptio.Ad primū ar.gl.in
prin.rn̄det ꝙ hic ponitꝰ ſpāle ꝓpter ꝑſumptionē ortā cōtra iſtū.Sed
in ſi gl.rn̄det formalius ꝙ iſte electus ⁊ cōfirmatus poſtꝙ habuit poſ
ſeſſionem corporalem quā papa ſibi mādat tradi cōſecutus fuit ple-
nū ius ⁊ ſic nihil reſtabat petere merito nō dꝫ admitti exceptio q̄ eſt
actionis excluſio.ſꝫ in.c.ſup his.reſtabat ꝯſecratio vel benedictio ⁊ ſic
reſpectu illius iuris de futuro poterit excipi.Sed aduerte qꝛ lꝫ doct.
nō pōderēt,tn̄ gl.nō recte loquitur.Nā illud de quo q̄ritur eſt quare
papa voluit exceptionē admitti anteꝙ traderetꝰ ſibi poſ.ſꝫ voluit vt
an̄ oīa iſte ꝯſequeretꝰ effectū ꝯfirmatiōis.Inn.hic dt quē cōiter ſequū
tur doc.ꝙ cū excep.ſit act.vel intētionis excluſio,⁊ ipſe iā ꝑ ꝯfirmatio
nem cōſecutus erat ſuā intētionē ꝙ habebat plenū ius,iō non obſti-
tit ſibi exce.qꝛ nō ſupeſt aliqd cui opponatꝰ.⁊ ſi diceres ꝙ hꝫ pēdebat
appellatio ⁊ ſic petebat iſte cōfirmationē ſue electiōis,⁊ ſic petebat ali
quid iuris.Rn̄det ipſe ꝙ ſi iſte fuiſſet admiſſus ad excipiendū renun
tiaſſet appellationi,nec ſimul poterat admitti ad appellādū,⁊ excipiē
dum.ſed hec ſol.mihi non ſatiſfacit,qꝛ papa prius ꝓnuntiauit ſup il-
legitimate appellationis ⁊ poſtmodū dixit exceptionem non admit-
tendam,ſed ꝙ ante omnia cōſequeretꝰ poſſeſſionem.Et circa hoc In-
no.inſtat,ſed nō recte iudicio meo ſoluit cōtrariū ⁊ maxime in eo qō
ſentit ꝙ poſſeſſio venit conſecutiue ad ius obtentū:de preterito noniſ
ſime conſideraui ꝙ cōe dictū doct.non procedit,qm̄ licet electus ⁊ cō
firmatus ſit plenum ius conſecutus in beneficio quando nō reſtat ali
quid iuris tn̄ ad petendam poſſeſſionem quā nūꝙ habuit competit
actio ſine qua nemo experitur,vt.l.ſi pupilli.§.vlti.ff.de nego.geſt.⁊ a-
ctio eſt ius ꝓſequendi in iudicio,qō ſibi debetꝰ.vt inſt.de act.in princi.
⁊ not.in.c.dilecti.de iudi.ergo contra hanc actionem proportionabi-
lis eſt exceptio.nam ſm̄ theoricam per doct.notatam in.c.accedens.
de acc.agēs pro poſſeſſione beneficij adipiſcendi intentat interdictū
adipiſcende poſſeſſionis ſicut intentat heres vel bonorum poſſeſſor q
eſt effectus dominus rerum hereditariarum ⁊ agitur pro poſſeſſione
adipiſcenda,vt not.in.c.paſtoralis.de cau.poſ.⁊ proprie.ℭ† Sꝫ cer-
tum eſt ꝙ contra intentantem hoc interdictū etiā in beneficialibꝰ mul
te exceptiones admittuntꝰ.nam admittitꝰ exceptio defectus proprie-
tatis ſi incontinenti offertꝰ ꝓbatio,no.gl.in.c.j.⁊ in.c.literas.de reſtit.
ſpo.facit tex.in.l.iij.§.idem.ff.ad exhi.Item obſtat exceptio criminis
cum infamia,vt in.c.accedēs.Itē obſtat ſi negatꝰ fundamentum iuris
pretenſi,vt qꝛ dicitur collatores vel electores non habuiſſe ius eligen
di vel conferendi.vt legi.⁊ no.in.c.cū olim.de cau.poſ.⁊ proprie.⁊ in.c.
cū olim.de dolo ⁊ contu.ergo non eſt verum ꝙ hic repellatur exceptio
qꝛ non eſt aliquid cui opponatur,quare puto ꝙ vera ratio decidendi
fuit iſta.Agens pro poſſeſſione adipiſcenda intentat interdictuꝫ poſ
ſeſſorium.vnde regulariter non admittitur exceptio concernens defe
ctum ꝓprietatis niſi in caſibus ſuperius exceptis.Regulariter ergo
ꝓhibetur exceptio ante ademptam poſſeſſionē,qꝛ nō iſtat ꝓ iure ꝓſe
quendo,ſed papa hic nullā exceptionē fecit,qꝛ erat ꝑſumptio ꝯ iſtuꝫ
friuole appellātem ꝙ exciperet malitioſe cā differendi poſſeſſionē il-
lius arg.bo.in.c.ſi forte.de elec.lib.vj.⁊ ſic poſſunt ſaluari alie ſolutio-
nes tradite in gl.⁊ habes intellectum ad.c.accedēs.Itē dic ꝙ ideo pa
pa generaliter excluſit iſtū.qꝛ non expreſſit aliquā de exceptionibꝰ pri
uilegiatis q̄ poſſunt opponi ꝯ electū cōfirmatū.Reſtat ſoluere cōtra
rium de.c.tātis.ad qō dicēdū ꝙ ibi ante ꝓmotionē fuit accuſatus,ſꝫ
iſte fuerat promotus ante oēm accuſationem,⁊ appellationem.Et ge
neraliter cum queritur que poſſint opponi contra electum,⁊ confir-
matum cum ſolum petit poſſeſſionem.vide quod dixi in.c.accedens.
de accuſa.⁊ in.c.cum olim.de cau.poſ.⁊ propri.

Clauſula

a ¶Ex parte tua.Pro intellectu huius decre.vide q̄ ſcribit Bart.eleganter in.l.ſi ante ſententiam.ante mediū.verſi.ſecundo principaliter quero.ff.de appel.re.⁊ do.Philip.de peru.hic.

b ⁓Sebaſti.Sapia.¶Qō locus.Uide qō ex hoc no.Ange.⁊ Alex.in l.cū res.in.j.col.ff.de lega.j.vbi dicūt q qui promiſit q poſſit cōueniri vbicūqz inuētus fuerit.nō tñ poterit ɔueniri i loco non tuto.vide in ſimili qō ſcribit Ro.in ɔſi.ccclij.inci.q̄rit primo.col.penul.

c ¶Dilect⁹ filius.Et vide etiā bal.in.l.ꝑemptorias.in.iiij.colū.vbi refert Archi.ij.q.ix.c.hortamur.⁊ vide not.Bal.in l.cū fratrē.in fin.ff.de his quibus vt indig.

d ¶In gl.j.Et in qn̄tū glo:.j.in fi.vult q ad locum nō tutū nō teneatur quis cōparere etiā ſi ſibi mittant lr̄e de ſaluo conductu.an iudex poſſit dare ſaluū conductuz citato.vide bart.qō ſic.i.l.is q re⁹.ff.de publi.iudic.⁊ no.in.c.venientes.§.de iureiur.vide oīno ō hoc p do.Philip.de peru.in fi.

Anto.Franciſc.

¶Ad hoc q hic dr̄ de ſaluo cōductu.dicas qō ſaluuſcōductus nō ſufficit vbi eſt iuſt⁹ timor pſone:imo dr̄ ſtultus eē q tali ſaluo cōductui fidit.c.accedēs.el.ij.vt lit.nō cōteſta.⁊ ibi hoc etiam tƺ.d.Abb.vbi dicit q ſalu⁹ cōductus nō arctat citatū ad cōparendū ad locū non tutum.

¶Et adde qō ſaluuſcōductus pōt fieri ſolum a principe,vel a repreſentante principez prout eſſet impator ſiue capitane⁹ belli,vt no.bar.⁊ Bal.in l.cōuentionū.in ij.opp.⁊ de pact.⁊ ibi p Alex.in.j.col.vbi alle.plures concor.⁊ vid ad hoc ēt Bal.in ti.de pace.ɔſtā.i §.imperialis.i.j.col.j.fi.an vi.feu.¶Et addo q ſaluuſcōductus de eundo libere ⁊ ſecure intelligitur etiā de mittēdo nuntiū ſuum.ita etiam voluit Bar.in fi.⁊ Bal.in.ij.no.in aut.habita.C.ne fil.pro pa.vbi etiā dicūt q habēs ſaluum cōductū de eūdo intelligitur etiā habere pro redeūdo.⁊ vide Alex.ad hoc in cōſi.xlvj.in.ij.parte conſi.⁊ tenet do.Abb.in.c.diuerſitatem.de cōceſ.prebē.tñ gl.de hoc videtur dubitaſſe.in aut.de mand.prin.in.§.neqz.ō quo et habet i.c.iter alia.de imu.ec.⁊ p Bar.i.l.j.i §.nō fuit.de do.

¶Et adde et q ſaluuſconductus nō debet ſeruari delinquentib⁹ in loco ſaluiconductus.vt eſt gl.in aut.de mā.pnci.i.glo.in.§.neqz.⁊ vide Bar.in.l.licitas.i.§.ne potentiores in fi.ff.de offi.preſi.vide voluit Bal.in.§.itē ſacramēta.in vlt.col.de pa.iu.fir.vbi dicit qō ſi concedēs ſaluū cōductum etiam iuraſſet illud obſeruare:nō tenet illi delinquēti.ō nouo ſuare,⁊ ita al'r's vidi ſeruatū in iſta ciuitate padue,in quodā bānito cui fuerat factus ſaluuſconductus ⁊ cum veniſſet ad iſtā ciuitatē de nouo deliquit expēdēdo falſas monetas ⁊ nō ſeruato ſibi ſa nocō duc.fuit ſuſpenſus.

⁓Sebaſti.Sapia.

e ¶Nunquid citatus.Uide ō hac qō.Cardi.in cle.j.in pnc.q.xxxiij.de foro ɔpe.bal.in.l.ij.verſi.ſcdo querit.C.de epiſ.audiē.rotā ſub titu.de reſti.ſpo.deciſi.iiij.i.c.noſ.q vbi dicit in antiquis.Paul.de ca.in cōſi.xxv.in cip.ſup pruno.in iij.co.ƺ antiquā impſſionē.Alexā.poſt Imo.in l.de etate.ff.ad trebel.

1 ☞ Clauſula app.re.non excludit quin citatus poſſit appellare.ſi locus nō eſſet tutus tā ſibi q̄ illis quos ducit ſecū vt procuratores ⁊ ſi'les.2.5.

3 Citatus ad locū nō tutū ſemper pōt appellare lƺ in prima vel ſcda citatione nō appellauerit.8.

4 Licet a principio grauatus non appellauerit tñ ſi illud grauamē reiteraƭ ſemp poterit appellare.

5 Locus citationis debet eſſe tutus nō ſolum pncipali ſed etiam procuratori.

6 Appellās ab aliquo grauamine puta qr non eſt citatus ad locum non tutum vel ab alio ſimili an poſſit incōtinenti hoc facere,vel prius probare exceptionem ⁊ poſtea appellare.

7 Citatus allegās locū nō tutū debet hoc probare.niſi in notorie talis locus non ſit tutus.

Ex parte tua.

a 1 ¶† Appellari poteſt ſi locus nō tutus partib⁹ aſſignatur ēt ſi ſit ſcriptū appellatiōe remota deciſa cōſultatio ⁊ rñſio ibi preſenti.¶Caſus literalis loco.Si iudex citet aliquē ad locū ad quē nō pōt ire ſecure,pꝓpoſita exceptiōe de loco ſuſpecto libere poterit appellare lƺ appellatio in literis ſit inhibita:niſi iudex locū ſecurū ei dixerit aſſignādū.Ber.¶No.vnū caſuz in quo licite appellaƭ nō obſtāte illa clauſula generali appellatiōe remota.facit ad ea q̄ habenƭ in.c.paſtoralis.in prin.j.eo.

2 ¶† No.ibi citat⁹ tu vel tui ⁊c.q locus[b] iudicij exercēdi non ſolum dƺ eſſe tutus dño ſed etiam his qui interueniūt p eo vt ſunt pcuratores aduocati ⁊ ſimiles.de hoc.j.latius.

3 ¶† Itē no.ibi quoties ⁊c.q quotieſquis citaƭ ad locū nō tutū ſemper pōt appellare:licet in pma vel ſcda vice nō appellauerit.⁊ ratio eſt quia grauamē toties iteratur quoties citatur ad locū nō tutum,ideo ſemper a nouo grauamine poteſt appellari.Uide no.per doc.in ſimili in.c.dilect⁹ filius[c].§.de reſcrip.

4 ¶† Ex hoc no.q licet a pncipio grauatus nō appellauerit tñ ſi illud idem grauamē iteratur poterit appellare.facit qō no.gl.in.c.ſepe.de verb.ſign.in fi.

5 ¶† In gl.j.[d] ibi,⁊ oēs ſui ⁊c.No.bene gl.⁊ tene menti q locus iudicij exercendi debet eſſe ſecurus oībus qui ſunt venturi ad iudiciū in fauorē partiū.vide bo.tex.cū gl.in.c.ſiue.de cōiū.alle.in gl.⁊ p hoc puto ſolui vnā qōnē doctorū.hic,nunqd ſufficiat locum eſſe tutū pcuratori lƺ nō ſit tutus dño.Inno.vr velle q ſic.qr poteſt mittere pcuratorē.Hoſt.tenet oppoſitū concludens non ſufficere locū eſſe tutum ipſi dño niſi etiā ſit tut⁹ procuratori.nec ecōtra ſi eſt tutus pcuratori ⁊ nō dño.Ratio ƺ eū.nam ſi ibi ⁊ nō procuratori eſt tutus priuabiƭ iſte facultate ſibi cōceſſa a iure vt poſſit in cauſa procuratorē cōſtituere.l.j.ff.de procu.experimur enim eſſe ad maximū cōmodū per procuratorez maxime inſtructū cauſam pmouere.itē ecōtra ſi eſt tutus pcuratori ⁊ nō ſibi ſequeretur q in cā ardua cōpellerentur cōſtituere procuratorē ɔtra c.querelam.§.de proc.Et hec opi.mihi placet.⁊ cōiter approbatur.⁊ ſatis iudicio meo eſt tex.hic cū gl.⁊ in.c.ſiue.de coniug.

6 ¶† Sed extra gl.queritur de ſubtili qōne nūqd citatus[e] ad locuz nō tutū poſſit incōtinenti appellare an teneatur proponere corā iudice exceptionē loci nō tuti.⁊ nūquid ſi ſit pponenda exceptio debeat ibi pbari veritas corā iudice.Et attende qr hec queſtio nō ſolū practicaƭ in terminis.c.noſtri ſed generaliter in omni grauamine.Nam poſſet queri generaliter vt habeat maiorē vtilitatē.nūquid ſe grauatuz ſentiēs in iudicio poſſit immediate appellare an vero teneatur prius pponere exceptionē cōtra grauamen puta dicendo nō teneor cōparere:qr locus nō eſt mihi tutus.In hoc varie ſunt opi.ex dictis antiquorū ⁊ modernorū multa reuoluēdo collegi viij.opiniones.Prima eſt opi.Inn.qui tenuit exceptionē nō eſſe neceſſariam.dicit eñ q pars nō tenetur petere aſſignationē loci tuti.ƺ poteſt appellare niſi iudex vltro aſſignat locū tutū.Scda fuit opi.Hoſt.q tenuit exceptionē prius pponēdā ⁊ iudice nolēte admittere.tūc fore appellandū.adducit ſtyluz curie fm quē dicit in literis appellationis:qr talis iudex diligenter ⁊ humiliter requiſitus noluit locū tutum aſſignare ⁊c.ideo appellauit ⁊c.⁊ hanc opi.tenuit Arch.in.c.venerabilib⁹.in.§.⁊ hoc ipſuz.de ſenten.excōmu.li.vi.⁊ dicit eſſe caſum.ſed Jo.mon.in.c.concertationi.eo.ti.§.de appella.lib.vj.tenet cū Inn.Tertia fuit opi.quorūdā.vt refert hic Boatinus diſtinguētiū q aut iudex intēdebat grauare vel veriſimiliter ſcire debebat ⁊ pōt incōtinenti appellare.aut pbabiliter ignorabat.⁊ eſt opus pꝓponere exceptionē:⁊ ſic reducebāt iſta ad concordiā Inn.⁊ Hoſt.Quarta fuit opi.Jo.an.qui videƭ probare precedētem diſtinctionem quoniā fm eum grauamē poteſt cōtingere duobus modis,re ipſa tantū,item re ⁊ mente,vt qr iudex intendebat etiā grauare.ſed ad iuſtificādam appellationem ſufficit probare grauamen re ipſa licet iudex nō intēderet grauare.alle.c.cū in cauſa.j.eo.⁊.c.dilecto.de teſti.c.iij.de no.oper.nun.cū ſi.Et idem voluit Jo.an.in.c.ad hec.el.j.§.eo.⁊ lƺ hic doc.⁊ in.d.c.ad hec tranſeūt cū Jo.an.in hoc pꝛambulo vt ſufficiat iuſtificare appellationē ex grauamine re ipſa ceſſante mēte iudicis.tñ reperio Cal.hic multū breuiter hoc elegāter limitaſſe qñ iudex credebat nō grauare ex iuris ignorātia ita q illa credulitas ſeu erat iprobabilis.⁊ ſic loquunƭ oīa iura allegata p Jo.an.ſecus autem vbi iudex pbabiliter non credebat grauare tunc eñ nō ſufficit pbare grauamen ad iuſtificādū appellationē.qō mihi multū placet.Et licet nihil alleget ego allego duas rōnes p hoc dicto.Primo in appellatione a grauamine diſputaƭ de iniqtate iudicis,vt dicit tex.in.c.interpoſita.in.§.ſi.j.e.⁊ ſic ex iniqtate ipſi⁹ appellatio iuſtificabiƭ.ſed nō poteſt dici iniquus ſi pbabiliter nō credebat grauari:qr tūc nō facit iniuſtitiā,vt in.c.forus.de verb.ſig.ƺ imputandū eſt parti q̄ nō informauit iudicē.Scdo adduco c.vt debitus.vbi dr̄ qō vt debitus honor deferaƭ iudici nō dƺ ab eo recedi abſqz cauſa rationabili expſſa corā eo,ƺ certe honor non deferƭ iudici ſi recediƭ ab eo per appellationē ſine aliqua culpa ſua ⁊ hoc bene notabis ſic incidenter dictū.Sed in principali qōne dicit Jo.an.ſequēdo pmiſſaz rōnem ſuā opi.Hoſ.verā de eqtate.ƺ opi.Inn.eſt verior iſpecto mero iure quaſi velit dicere qō ex quo grauaƭ ſaltē re ipſa poteſt incōtinenti ap

7 pellare.¶† Sed ab hac opi.vr̄ poſtmodū recedere:qr iudex non teneƭ credere alleganti locum nō tutū ⁊ ſi ille hoc pbet.⁊ ſi valeret appellatio abdicaretur ab eo iuriſditio ſua ſine cauſa rōnabili.Uñ cōcludit in hac ſcda opi.ſua q oportet excipere corā iudice niſi locus ſit ſibi adeo piculoſus vt neqz p ſe neqz per aliū poſſit tute ire ad exceptionē pponendā,tūc enim poſſet pcedere opi.Inno.q̄q̄ in veritate Inn.expreſſe non dicat illum nō teneri ad excipiendū ⁊ probandum locū.ſ.non tutū:ſed ſolum dicit q nō teneƭ petere locū tutuƺ:vel niſi fm Jo.an.locus eſſet notorie nō tutus,nam tunc etiā nō teneƭ excipere vt in cle.paſtoralis.§.piſana.ō re iudica.Quinta fuit opi.Hoſ.diſtinguētis q ſi grauamē nō ɔcernit pncipaliter pſonā iudicis dƺ corā eo excipi ⁊ ēt pbari,ſi aūt ɔcernit pſonā iudicis tūc dƺ corā eo excipi ſed nō pbari,qr ſatis eſt ſi ipſe eſt certus de facto ſuo.⁊ hanc opi.tenuit Arch.in.d.c.ſiue.de cōiugi.Sextā opi.ponit do.Ant.vt co

ram iudice a quo nõ ſit neceſſe probare grauamẽ niſi ipſe eſſet paratus recipere ꝓbationes qꝛ tũc effectualiter nõ grauat anteq̃ probationes ſpernat. Sed in alia parte hic dr̃ qd̃ citatus ad locu; nõ tutum poteſt incõtinenti appellare qꝛ imme diate grauatur, ⁊ hoc vr̃ cõtra precedẽs dictum ſuũ. Sed forte voluit intelligere precedẽs dictũ in alio grauamine cõtingẽte in ꝓceſſu, ſecus aũt in grauamine illato in ipſa citatiõe ⁊ qñ tute nõ poteſt ad iudicem accedere, ſed tũc hec opi. reincidit in ſcõm opi. Jo. and. Septimam opi. ponit Cal. in addi. dicẽs ꝙ ſi grauamẽ procedit ex mero facto iudicis. tũc poteſt incõtinẽti appellare vt in. d. c. j. de dila. Secus aũt vbi ꝯtingit aliũde. puta qꝛ criminoſus ꝓducit̃ in teſtẽ. tũc em̃ opus eſt excipere ꝓ hoc põt allegari. c. ex parte. de teſt. ⁊ in caſu noſtro ſentit ꝙ ĩmediate põt appellari qꝛ incõtinẽti grauat̃ ⁊ grauamẽ ꝓcedit ex fcõ iudicis, qꝛ ex ſua citatiõe. hoc vltimũ nõ vr̃ veru;. ⁊ eſt cõtra ea q̃. ſ. dixi ſm eũ. nã iudex põt hoc caſu probabiliter ignorare grauamẽ. ergo nõ iuſtificatur appellationũ ꝓponatur exceptio ſi tute proponi poteſt. Octauã opi. poſuit. d. Card. vtſi factũ eſt dubiũ, debeat excipi ante appellationẽ ſecus ſi grauamẽ eſt manifeſtum. vt in. d. §. piſana. Et adde ad materiam no. per Pau. in cle. qꝛ contingit. de re. do. Hec ſunt que ſatis ordinate collegi ex varijs dictis doctorũ. Sed per hoc nõ habemus aliquã firmã theoricã. quare puto pro opinionũ cõcordãtia ſic poſſe diſtingui. aut grauamẽ procedit ex mero facto iudicis. ita qd̃ ipſe ſcit vel ſcire debet grauamẽ intuliſſe, ⁊ tũc immediate põt appellari[a] abſq; alia exceptione vel petitione reuocationis grauaminis pro hoc tex. in c. j. de dila. ⁊ ibi per Calde. facit. c. ſi a iudice. j. eo. ti. lib. vj. reprobat̃ rõne immediate cauſa appellationis eſt grauamẽ. in. c. vt debit⁹. j. eo. ergo ſatis eſt grauamẽ preceſſiſſe. Aut nõ ꝓceſſit grauamen ex mero facto iudicis, ita ꝙ ꝓbabiliter ignorare põt grauamen inflictum ⁊ tunc ſi tute poteſt corã eo excipi ⁊ grauamine probari tenet̃ pars hoc facere ante appellationẽ, qꝛ iudex nõ tenetur ſibi credere in ꝑiudicium alterius ꝑtis vel iuriſditionis ſue, vt in. c. ex ꝑte ade. prealleg. exemplum ſi producit falſum inſtr̃m vel criminoſos teſtes. nam iudex hoc ꝓbabiliter ignorat nec tenet̃ credere excipiẽti niſi ꝓbet exceptionẽ. d. c. ex ꝑte ade. l. Luci⁹. ff. de his q no. infa. Aut nõ põt ſecure ꝓponere hãc exceptionẽ ſeu probationẽ facere ⁊ tũc põt immediate appellare excuſatur em̃ ꝓpter iuſtũ timorem a ꝓpoſitione exceptionis ⁊ ipſius ꝓbatione. ar. c. fi. j. e. de hoc puto tex. hic. Nã hic dicit̃ ꝙ vocatus ad locum non tutum, poteſt libere appellare, nõ em̃ h; libertatem appellandi ſi teneret̃ ire ad locũ nõ tutũ ad excipiendum ⁊ probandum ipſum grauamen. ꝓ hoc qd̃ not. in. verb. libere. in. c. l; eps. de ꝑbend. lib. vj. in nouel. ⁊ in. c. de multa. de ꝑbẽ. et ſic intellige tex. in. c. venerabilib⁹. §. ⁊ hoc ipſum cũ ſeq. de ſen. exc. lib. vj. nã ibi excuſat̃ ille q nõ ꝓbauit locum non tutum cora; iudice a quo, qꝛ ſecure accedere non poteſt, vt dicit tex. ⁊ ſic bene ponderando illum tex. eleganter ꝓbat vtrũq;[b] membrum mee diſtinctionis vt ſi ſecure põt ꝓbare grauamen quod probabiliter iudex ignorat debet coram eo ꝓbare ante appellationem. ſecus vbi tute probare non poteſt propter periculum imminens in mora trahenda. ¶ Unum tamen pre ceteris tenebis menti ꝙ vbicũq; notorium[c] eſt locum non eſſe tutum nedum poteſt incõtinẽti appellari, ſ; etiam põt ꝑs citata appellationem omittere ⁊ de citatione nihil curare, qꝛ ex quo citatio eſt notorie iniuſta nõ arctat citatũ, vt elegãter ꝓbat̃ in. d. §. piſana. iũcta glo. Et adde pulchrũ dictũ Jnn.[d] in. c. ij. de dila. vb. dicit ꝙ quoties citatio cõtinet in ſe notoriã iniuſtitiã, puta vt veniat ad reſpondendũ ſeruo vel al's eſt notorie iniuſta licet iniuſtitia non ſit deſcripta in citatione, talis citatio non arctat citatum, pro hoc dicto allego bonu; tex. in. c. bone el. ij. ſ. de electio. maxime iuncta glo. fi. ibi. ⁊ hoc caſu notorietas excuſat etiã ab onere proponendi, qꝛ ex quo nõ tenet̃ venire ergo nec proponere ſecus vbi pars eſſet preſens in iudicio ⁊ grauat̃ notorie in proceſſu, qꝛ tũc non excuſatur quominus ꝓponat grauamen ſaltem in appellatione ⁊ ſic intellige notata in cle. appellanti. eo. ti.

1 ☞ Appellare licitum eſt parti aſſerenti ꝓcuratorem aduerſarij non habere mandatum ſi talis ſua exceptio admittitur.

2 Procurator poteſt cõſtitui per literas priuatas autentico ſigillo conſtituentis ſigillatas.

3 Sigillum alicuius dicitur autenticum ſaltem in pertinentibus ad factum illius cuius eſt.

4 Pluribus ſigillis poteſt qs vti ad diuerſos act⁹. Sigillare quis poteſt cum alieno ſigillo etia; in rebus eccleſiaſticis.

5 Appellans ex pluribus cauſis copulatiue deductis nõ grauatur onere probandi oẽs niſi vna veniat vt qualitas ad reliquam.

6 Cauſam ob quam appellatur debet eſſe iuſta ⁊ qd̃ vera probetur.

7 Citare non poteſt iudex quẽ per nuntiũ priuatũ ſine literis dando ſibi aliquod ſignum ſuum.

8 Capitulum poteſt agere contra prelatum abſq; eo ꝙ ſibi detur actor.

Capitulũ equiparatur minori quo ad reſtitutionem in integrum.

Reſtitutio in integrum datur prelato ⁊ capitulo niſi in contrahendo fuerint decepti.

1 **Significauit.** ¶ † Licite appel[e]lat reus ſi nõ auditur excipiẽs procuratorem actoris non habere ſufficiẽs mandatum, vel ſe prius conuentũ per alias literas de quibus non fit mẽtio in ſecũdis. h. d. quo ad vltimũ. Prima pars ponit querelã appellantis. Scda dat iudices, ibi, quo circa. ¶ Caſus literalis. Defuncto magiſtro hoſpitalis eboracenſis fratres ipſius hoſpitalis elegerũt. B. preſbyterum in rectorem ſiue magiſtrum ipſius hoſpitalis ille ad quẽ confirmatio pertinebat dictum B. electum prefecit ibidem poſtmodũ vero decanus ⁊ capitulũ eboracẽ. dicẽtes ꝙ ad ipſos hoſpitalis ordinatio pertinebat impetrauerũt literas ſuper hoc ad quoſdã iudices citauerunt tã archiepm̃ q̃ dictũ magiſtrum. in quorum preſentia cõparuit procurator capituli cũ literis ꝓcurationis ſigillatis ſigillo capituli in quo continebat̃ ſigillũ capituli ac citationes tantum cũ capitulũ illud habere noſcatur, magiſter hoſpitalis excipiendo propoſuit ꝙ occaſione illarũ literarũ ꝓcurator taliter cõſtitutus non debebat ad cauſa; admitti ⁊ inſuper adiũxit qd̃ autoritate quarundã literarum ad alios obtentarum prius conuẽtus fuit ſuper eodẽ negotio de quibus ſub poſterioribus literis mentio non fiebat, quare corã eis nõ debebat nec poterat per illas literas ꝯueniri iudices hmõi exceptiones admittere noluerũt. quare ad ſedẽ apo. appellauit. vnde mãdat papa ſi cõſtiterit ꝓpter predictas exceptiones vel alteram earũ fuiſſe ad ſe appellatum quicquid factum fuit poſt appellationẽ huiuſmodi debeat in irritũ reuocari ⁊ poſtmodũ iudices in cauſa;

2 ꝓcedãt. Ber. ¶ † No. j. quẽ poſſe conſtitui ꝓcuratorẽ per literas priuatas cõſtituẽtis dũmodo habeat ſigillũ cõſtituentis. autenticũ. ⁊ pro hoc vide bo. tex. in cle. j. de ꝓcu. ⁊ ꝙ hoc intelligat̃ de literis priuatis ꝓbatur ex eo, qꝛ ſi litere fuiſſent publicate feciſſent ꝑ ſe fidẽ de ſyndicatu l; ſigillũ nõ eſſet autẽticũ, vel eſſet fractũ ſeu deperditu; vt notabiliter dicit Jnn. in. c. inter dilectos. de fi.

3 inſtrumentorũ. ¶ † Secũdo no. ꝙ ſigillũ capituli dicitur autenticũ ſaltẽ in pertinẽtib⁹ ad factũ

e capituli.[e] de quo no. Jnn. in. c. j. ⁊. ij. de fide inſtr. ⁊ aliquid notat̃ in. c. poſſeſſionẽ. de ꝓbationib⁹.

4 ¶ † Tertio no. quem poſſe habere plura ſigilla deſtinata ad diuerſos actus. ⁊ ꝙ ſigillu; deſtinatum ad certum vſum ſeu actum non factum non facit fidẽ in alio actu. vt hic notabiliter probatur

qꝛ vtendũ

a ¶ Poteſt appellari. Et ita Joã. and. hic. ⁊ in hoc oẽs concordant. imo videret̃ qd̃ tũc proceſſus ſit null⁹ ipõ iure ex quo iudex non ignorauit ĩpedimẽtũ vt. c. ſi duobus. ſ. eo. ⁊. l. q̃ſitũ. ⁊ ibi Bart. ff. de re iudi.

b ¶ Utrũq;. Et ſequit̃ Jmo. i. l. de etate. ff. ad trebel. diſtinguendo an cauſa ſit leuis vl' grauis ita qd̃ debuerit mittere ꝓcuratorẽ vel nõ. ⁊ ĩ hoc reſidet ange. in ſua diſput. incip. bonoñ. ſue ciuitatis bãnit⁹, in. iij. dubio vt ibi latius per eum ⁊ ꝑ do. Philip. de pu. hic in. vj. col. ☞ Sebaſti. Sapia.

c ¶ Notoriũ. Nũ quid aũt citatus ad locũ nõ tutũ teneat̃ mittere ꝓcuratorẽ late tradit do. Fel. i. c. accedẽs. ij. colũ. iij. ver. tertia cõcluſio. vt lite nõ cõteſt. ⁊ ad hãc materiam vide etiã ꝑ Feli. in. c. cõ. ij. in. j. co. ſ. de offi. delega.

d ¶ Jnnoc. Et ſequuntur ibi do. Ant. ⁊ Jmo. hic Et ex h̃ ⁊ ex tex. no. ꝑ Joã. and. ⁊ alios doc. in. d. c. ij. habes notabilem differentia; inter ſuſpitionẽ rõne loci ⁊ rõne iudicis, qꝛ q̃tũcũq; iudex ſit notorie ſuſpect⁹ tñ notoriu; nõ releuat ab onere proponẽdi ſ; tenet̃ cõparere ⁊ allegare de ſuſpicione iudicis ⁊ notorie ſuſpecti, ſm doc. in. d. c. ij. ⁊ t; Paul. in cle. paſtoralis. ⁊ ĩ cle. qꝛ contingit. d reli. do. l; glo. ⁊ Archi. velit ꝯtrium ij. q. vj. quoties. el. j. ꝙ ſtati; poſſit recedere appellãs ⁊ male. ⁊ rõ differentie eſt, qꝛ eo ipſo ꝙ quis citatur ad locũ nõ tutu; grauatur, ſec⁹ ſi citatur coram iudice notorie ſuſpecto quia poſſet facere iuſtitiã. hinc eſt ꝙ filius poſſet eſſe iudex in cã pr̃is niſi recuſetur, vt no. i. c. poſtremo. ſ. eo. ⁊ ita etiã tenet hic Jmo. ĩ fi. qd̃ no. ex his colligẽ aliã differentiã quia litigãdo ſciẽter corã iudice ſuſpecto cẽſet̃ quis renuntiare exceptioni ſuſpicionis ex illa vt in. c. inſinuãte. de offi. deleg. nõ ſic in cõparẽdo ⁊ litigando in loco non tuto vt hic ⁊ dictum eſt. ſ. Sebaſti. Sapia.

e ¶ Ad factũ capituli. De hac materia vide late ꝑ Deciũ. in. c. poſt ceſſionẽ. ſ. de ꝓba. per Feli. in. c. ij. ſ. de fide inſtrumentorũ, in. c. qd̃ ſuper his. col. iiij. eo. titu.

qz vtendum eſt qualibet re ad vſum ſeu actū deſtinatū,vt in cle.qz contingit.de reli.do.⁊ in.c.ad noſtrā.⁊ in.c.ſuggeſtū.s.eo.hoc puto procedere niſi dicatur q ſigillū ſolitū non habeur pre manibus ,ideo fuit ſigillatū alio ſigillo.[a] Nā tunc putarē hoc ſigillū facere fidem ad alium actum ſicut pōt ſigillari cum alieno ſigillo,vt in.l.ſi vnus.C.de teſt.facit.c.cum inter.s.de re iud.vbi ex cā qs ſubſcribit ſe inſtrō per aliuz et hoc vltimum dicūt doc.etiam pcedere in rebus eccleſiaſticis vt ex cā poſſit etiaz ſigillari cū alieno ſigillo,ſicut fit de iure ciuili,qd no.facit in arg.c.cum inter.¶ † Item not.q cōſtitutus ad pcurandum facta vniuerſitatis pōt appellari actor,qn̄qz appellat ſyndicus qn̄qz economus,vide gl.in.l.ij.ff.quod cuiuſqz.No.etiam gl.ij.q.vij.ſi erga.appellat qn̄qz procurator qz non eſt vis in nomine,vt in.c.petitio.vbi caſus de pcura.

5 ¶ † Ultimo no.q appellās ex pluribus cauſis copulatiue deductis non grauatur onere probandi oēs cās ſed ſufficit pbare alteram pro ſe ſufficientem niſi vna veniat vt qualitas ad reliquam qd declara vt dixi in.c.lz.de pba.⁊ per Bar.in.l.diuus.ff.de re iudic.

6 ¶ † Sed op.cōtra tex.in fi.videtur q non ſufficiat pbare appellatū fuiſſe ex cā iuſta niſi pbetur ipſius cauſe veritas,vt in.c.interpoſita.j.eo.Sol.ſm Inn.ſupplendum eſt ad literam ibi fuiſſe appellatū ⁊ etiā ſubſit veritas cauſarum allegatarū.⁊ qualiter debeat pbari veritas dicetur in.d.c.interpoſita.

7 ¶ † In gl.j.in fi.no.ſingulr ſinē gl.ex quo infertur q iudex pōt citare quē p nuntiū puatum ſine literis dādo ſibi aliquod ſignum ſuū vt ſic viſo ſigno adhibeatur fides nūtio, quemadmodū hic mittebat ſigillum capituli cū nūtio puato vt crederet ipm eſſe miſſum p capitulum,⁊ hoc ſm intellectuz huius gl.Ex hoc intel

b lectu infert.d.But.ad id quod fit quotidie.nam mittitur nunti⁹[b] cuz aliquo ſigno mittentis,puta annullo vel cultello ad aliquid recipiendum de domo vel amico,vt ſic viſo ſigno fides adhibeatur nuntio in referendo,ſatis eñ excuſatur is qui vigore illius ſigni aliquid tradidit nuntio,hoc tamē limitat niſi perſona que portat ſignū veriſimilr potuerit illud ſubtrahere,ar.eorū q̄ no.in.l.vna.C.de la.li.tol.in.c.eccleſia.el.ij.s.vt lite pendē.Itē limitat qn̄ mittēs erat ſolit⁹ talia ſigna mittere,nihil allegādo.Sz pmum dictū bene facit tex.in.l.ſi qs vxori.in.§.apud Labeonē.ff.de furt.⁊ expſſius ibi Bar.dicēs q ſi bidell⁹ tradidit librū portāti ſignū ſcholaris cui veriſimiliter debuit credere excuſatur,licet nūti⁹ infideliter egerit,ſed limitarē hoc in his q̄ ſunt leuis piudicij.nā in grauib⁹ nō crederem illū excuſandum.arg.in.c.literas.de preſump.⁊ eorū q̄ no.Inn.in.c.qz veriſimile.e.ti.Et hoc idē dicitur ſentire Bar.in.d.§.item apud Labeonem.dicit eñ bidellū excuſari ſi veriſimilr debuit ille credere.Ad idē vide qd in ſimili in deferēte literas credētie,voluit Bar.in.l.Luci⁹ Titius.ff.de fideiuſ.qd dixi in c.fraternitati.de cler.nō reſi.Itē credo ſufficere q hec ſit conſuetudo in loco licet non pbet mittentem conſueuiſſe ſigna mittere,⁊ q i his dz attendi conſuetudo loci ⁊ non vnius tantum ex quo nō conſtat de contraria conſuetudine iſtius.ar.in.l.q ſi nolit.§.qz aſſidua.ff.de edil.edic.⁊ eorū q̄ not.Bar.in.l.nemo.ff.de dub.re.⁊ hec not.Predicta limita qz qn̄ quis tradit rem ipſius cuius noīe fuit petita,ſecus autē ſi tradens erat obligatus in genere.nā tunc ſi recipiens infideliter egerit cū non eſſet miſſus a creditore non liberatur ipſe debitor tradēs,ſz dz agere ꝯ illū q infideliter egit,vt eſt tex.no.in.d.§.apd Labeonez.q̄tūcūqz dederit ſignū.vt ibi.⁊ eſt ratio qz res perit dn̄o,vt.l.argētū.

8 ff.cōmo.¶ † In gl.ij.in fi.de hac materia vtrū p̄latus poſſit agere vel conueniri ſine autoritate capituli vel econtra,dic vt plene nota.in.c.

c edoceri.de reſcrip.ſed non placet mihi dictū glo.[c] q capitulo volenti agere contra prelatum debet neceſſario dari actor autoritate iudicis,qz hoc nullibi probatur regulariter quelibet vniuerſitas pōt cōſtituere actorem ſeu ſyndicum.l.j.ff.qd cuiuſqz vni.nec valet argumē.glo.q capitulum equiparetur minori.nam licet equiparetur vt ſubueniatur cōtra leſionem nō tn̄ quo ad hoc qn poſſit libere ſup iurib⁹ ꝯ p̄latum eſſe in iudicio p hoc iſte tex.in.c.cū eccleſia vulterana.s.de ele.tolle inſtantiam cōtra ar.gl.nam p̄latus ⁊ capl'm cōtrahendo pn̄t petere reſtitutionem ſicut minor,vt in.c.j.⁊.ij.de in inte.reſt.lib.vj.⁊ tamen nemo negat quin p̄latus ⁊ capitulum poſſint agere ſine actore dādo a iudice.Et hanc contrariam opinionem tenuit Jo.gl.v.q.iij.in.c.fi.lz referat Alanū,cuius opi.fuit iſta gl.tenuiſſe cōtrariū.ſed Joā.ſequit ibi Archid.⁊ Compo.⁊ multi alij in.d.c.edoceri.de reſcrip.vbi pleni⁹ dixi:licet glo.ibi,⁊ quidam alij teneant id qd gl.hic.Sed pro opi.quim tenuit facit textus in.c.dilectorum.de teſt.cog.⁊.c.cū oliz.de cau.poſ.⁊ proprie.⁊.c.cū ſuper abbatia.in prin.de offi.deleg.⁊.d.c.cum eccleſia vulterana.⁊.c.dilecti.j.eodem.In quibus patet capituluz litigaſſe cōtra proprium prelatum ⁊ non legitur fuiſſe datum curatorem capitulo.¶ In gl.pe.in fine.De materia dic vt plene nota.per glo.⁊ docto.in.c.ij.de reſcriptis.⁊ aliquid dixi in.c.licet.de probationibus.

¶ In gloſſ.fina.in fine hoc dictum glo.procedit reſpectu prime exceptionis,qz ſi probatur prima exceptio dumtaxat cauſa abdicatur primis iudicibus ⁊ conſolidatur in iſtis ſecundis,vt in.c.vt debitus.j.eodem.ſed ſi ſecunda exceptio fuiſſet probata,videlicet quod cauſa erat mota corā prioribus iudicibus,tunc iuſtificata appellatione debēt iſti tertij iudices remittere cauſam ad priores,ad hoc quod nota.s.de excep.in.c.ſignificauerunt.

a Anto.Fran.¶ An liceat ſigillare alieno ſigillo.vide tex.in.§.poſſunt.inſti.de teſta.⁊ per Bart.in.l.ſi procuratorem.in ver.ij.pōt approbari.ff.de procur.⁊ p Pet.de peru.in trac.ſocie.in.xj.parte.in.xxviij.colū.⁊ vide Bal.in.l.fi.in fi.C.de iure delibe.vbi concludunt oēs poſſe alieno ſigillo ſigillare ex qua ſigillatione inducitur approbatio act⁹:⁊ predicta vera intellige prout etiā hic dr ſi cōmittat.alias nō.ad quod etiā vid Bal.in.l.j.in j.col.ad fi.C.pro ſo.qd etiā procedit in rebus eccleſiaſticis.arg.tex.in.c.cū inter.de re iud.⁊ predicta itellige xa ſi ſigillans non habeat pprium ſigillū:vt plene p Spec.in tit.de inſtru.edi.in.§.reſtat.in ver.illud.⁊ i tit.de pba.in.§.vidēdū.i ver.⁊ no.⁊ habet per Inno.in.c.ij.de fi.inſtr.⁊ in.d.xa.⁊ no.dicit ēt Spec.idē qd hic dr ⁊ quod voluit Bar.i.l.ad teſtiū hic alle.qd debet fieri expreſſa mētio d ſigillāte qd ſigillat alieno ſigillo.de quo etiā p Jo.and.in.c.ij.de fi.inſtru.

~ Sebaſti.Sapia.

1 ☞ Actor ſi non declarat rem petitam in bello licite ab hoc grauamine appellatur.

Significantibus.

1 S † Licite appellat re⁹ ſi nō audit petēs declarari rē petitā i libello.Scda pars ibi:quo circa.¶ Hoc.c.eſt de verbo ad xbū in tit.de libel.obla.Nec obſtat arg.de ſupfluitate.qz ponitur hic ad aliū effectū q̄ ibi:ponitur enim ibi ad oſtendendum q res petēda debet taliter in libello declarari vt oīs ambiguitas ceſſet:hic vero replicatur ad oſtendendū q ſi iudex nō facit libellū declarari licite ab eo appellatur.¶ Nota ex hoc modum bonum ad excuſandū doctorē de ſuperfluitate vt ſi idez replicat ad va

d rios effectus:⁊ lege[d] iſtud.c.prout legitur in.d.c.ſignificantibus.de libelli oblatione.

1 ☞ Judex a quo non pōt ſtatuere terminum ad finiendam appellationem:⁊ ſi ſtatuerit intelligetur de proſequenda.2.4.

3 Terminus nō currit propter impedimentū proueniens ex facto principis.

5 Notorium inducitur etiam per inſpectionem actorum.

6 Judex poteſt pcedere parte abſente quādo certum eſt parti non competere aliud ius niſi illud quod iudex habet in manibus.

Ex inſinuatione.

1 E † Judex a quo non pōt ſtatuere terminū ad finiendā appellationem:q

e ſi fecerit intelligit ſtatuiſſe ad ſe pſentādū[e] hoc dicit ſcdm intellectū gl.qui cōmuniter tenetur.vel ſumma ſic.Si iudex a quo prefigit terminū ad proſequendam appellationē ⁊ ad redeundū a pſecutiōe nō valet terminus reſpectu redeūdi ſed bene valet reſpectu pſecutionis adeo quod a neutra partium preueniri pōt. Ponit querelam appellantis.Secundo dat iudicē.ibi:quia.¶ Caſus literalis inter priorē ⁊ canonicos ſancte Barbare ex vna parte:⁊.V.camerarium de tangar ex altera ſuper quodam manerio coram ordinario queſtio vertebatur dict⁹.V.ad ſedem apoſtolicaz appellauit:iudex qui cām eius videbatur fouere pro eo qd quidā clericus commenſalis ſuus dicti camerarij fuerat aduocatus talem terminuz ſibi ſtatuit:vt vſqz a feſtū purificationis beate Marie virginis vtraqz pars ab appellationis proſecutione eſſet reuerſa interim vero dictus camerarius preueniens nūtiū prioris nec expectauit vſqz ad legitimum terminum impetrauit literas ⁊ receſſit:prior hoc intelligēs ſignificauit hoc domino pape ſup hoc ſcribit papa dicēs q ille iudex non potuit ei legem imponere ſcilicet vt teneretur cauſam intra predictū tp̄s expedire:imo abſqz damno more intacta pmaneat quouſqz cām faciat expedire:qz fraus ⁊ dolus alicui patrocinari non debent mādat papa quatenus ſi eſt ita partibus ꝯuocatis audiat cauſam.Ber.

2 ¶ † No.primo q iudex a quo pōt prefigere terminum appellanti ad proſequendā appellationem:licet ipſe appellans nullū terminum ſibi prefixerit:non tamen prefigit terminū ad finiendam appellationem:qz eſſet imponere legem ſuperiori.Nunquid aūt hoc poſſit facere iudex ad quem:dicam in capitu.obla.j.eod.

b ¶ Mittit nūti⁹. Vide Bal.in.l.ſi is cui.ver.quero nunqd.C.d furt. Ang.in.l.j.ff.de eo p quē fac.erit.

c ¶ Dicit hic do. Bart.de bellē.q hoc dictū gl.pcedit de iure ciuili.de iure aūt canonico dicit q quilibet de p ſe ꝯſtituet procuratorē ad hoc alle.etiā gl.quā alle.h iſte v.qd.iij.in.c.fi.in glo.magna circa medi.dicit etiam q practicā hui⁹ gl.cōmē.d.Ant.in ca.edoceri.de reſcript.tn̄ dicit d.Ant.ſine ea recte fieri poſſe ſiue agāt noie pprio ſiue eccl'ie:qz tūc ſolum capl'm cenſet habere adminiſtrationem.

d ¶ Et hic p do. Phil.de peru.

~ Sebaſti.Sapia.

e ¶ Et lege.Quibus modis excuſetur ſupfluitas:tradit Feli.in.c.ſolite.col.fi.s.de ma.⁊ obed.⁊ in proe.Gregoria.col.fi.⁊.d.Fran.cur.in conſi.lxxviij.inci.domina franciſca.col.vij.

¶ Adde q vbicunqz lex vel ſtatutum precipit aliquem actū ſucceſſiuum fieri intra certum terminum intelligitur terminus datus ad inchoandum ad non finiendum.ita determinat do.per illum textum.in c.propter.el.j.in prin.xviij.diſtinc.

¶ De hoc vide per Imo.⁊ plene per doct.in.c.poſtremo.ſ.eod.
a ¶ Et Bal.in.d.aut.adhec.C.de vſu.col.iiij.vbi pro hoc dicto alle.etiã
b tex.in.l.que ſniam.C.de pe.no.ẽt ex hoc dicto Inn.hic ꝙ intãtum ex actis iudicij reſultat notoriũ iuris qḋ iudex põt ex his q̃ ſibi conſtant ex actis ex ſuo officio ſupplere ad vtilitatẽ partis,⁊ ita ẽt dixit Inn.

i.c.p tuas.i fi.ſ. de teſti.ſequitur Ang. alle. Inn. hic i.l.ſi vnus.§. pact⁹ne peteret. ff.ḋ pac.circa fin. ⁊ facit gl.in.c.bo ne.ſ.de poſtu.p̃ la.⁊ i.c.euidẽtia. j.ḋ acc. Et ſcias ꝙ quantũ ad de ciſionẽ cauſe nũ ꝙ ex actis ⁊ ꝓba tiõibus reſultat notoriũ iurꝭ nec dꝛ liquere de cã niſi qñ eſſet i ip ſa cã concluſum vt eſt gl.ſing.in verſi.liquere.vbi ipſemet Ab. Pa nor.⁊ Imo.ita te nẽt in.c.ſignifica uerũt.ſ.de teſti bus.Ant. Frãc. ¶ Dicas circa ꝯcluſionẽ eẽve rã ꝙ nõ dꝛ liq̃re ḋ cauſa niſi poſt ꝙ eſt in cã cõclu ſum ꝑ glo.in.c.ſi gnificauerunt. ḋ teſti.⁊ vid Alex. ḋ imo.ple. oc loquẽtẽ vltra hic alle.i.l.j.ff.de no. ope.nũ.in apoſt. ¶ Et adḋ quod vbi agit̃ ḋ liqui datiõe inſtrumẽ torum illa debet fieri pa te citata vt p Bal.in.l.iij C.ḋ exec.rei iu.⁊ p Bar.in.l.iij.in iij.q.pn.C.ḋ pig. ⁊ adḋ etiã ꝙ liq datio cãe vel ali cuius act⁹ põt fieri ꝑ cõiũctio nẽ duorũ inſtru mẽtorũ,vt in.l. fi.⁊ ibi per Bal. C.de fal.cau.ad lec.lega. Sebaſti.Sapia.
c ¶ Acta.vide Fe li.in.c.cũ oliʒ.ſ. de re iudi.⁊ in.c. accedẽs.j.co.iiij. ver.⁊ inquantũ. dicuntur.ſ.vt li. nõ cõteſt.⁊ in.c. afferte. col.iij.x. ſecund⁹ caſus.ſ. de p̃ſum.⁊ mul ta allega.p An. ſicu.in cõſil.xxx viij.incipi. p̃cla re ſcripſit. in. ij. vo o.in cõſil. cexxvij.inci. ſpe cialis.

3 ¶ † Scḋo no.ꝙ impedimentũ ſurgẽs ex facto principis incipit curſuʒ termini prefixi ad appellationem finiẽdã,vñ daẗ ſcḋs annus ſed impeditur curſus tꝑis vt ꝓbaẗ ibi,intacta ꝑmaneat ⁊c.⁊ ibi,abſq; dãno more.quid de alio iudice dixi plene in.c.ex ratione.ſ.e.p q̃ decido aliqua ta
4 cta hic per doct. ¶ † Not.ſm cõmunẽ intellectum ꝙ terminus p̃fixus ad appellationem finiendã habeẗ ꝓ termino p̃fixo ad appellationẽ ꝓſequẽdã,⁊ eſt ratio qꝛ terminus prefixus ad finiendam appellationem includit in ſe terminuʒ ad ꝓſequẽdũ,vt in cle.j.e.ti.Unde ſi nõ valet reſpectu finis vʒ reſpectu ꝓſecutionis.arg.opt.in c.vnico.de deſpõ.impu.li.vj.vbi dꝛ ꝙ ſi inhabiles etate ad ꝯhendũ matrimoniũ exprimũt verba apta ad ꝯhendũ mr̃imoniũ iuris interpretatione ſunt ſpõſalia de futuro ex quo ſunt habiles ad ꝯhendũ ipſa ſpõſalia,⁊ iſta eſt vera ratio decidendi ſm lec.gl. ¶ In glo.j.in fi.primã opi. tenuit gl.iij.q.v.accuſatores. Inn.hic tenet opi.
a glo.vt nõ ſit ſufficiens cã ad recuſandũ[a] iudicẽ ⁊ hoc placet.⁊ videẗ ꝓbari in illo.c.j.de offi.iudi. non obſt.iſte text.qñ hic iudex fuit recuſatus. Item hic de facto fauebat nimium alteri parti, ⁊ hoc reſpectu poſſet recuſari,ſec⁹ vbi iudex incidit per rectam viam,non enim eſt veriſimile ꝙ velit moueri ꝑ cõmẽſalẽ ſuũ ex quo nullum intereſſe pretendit niſi qꝛ eſt aduocat⁹. ¶ In glo. pe.in fin.Ex iſta glo.habes duos intellectus ad tex.Primus vt intelligaẗ litera in termino prefixo a lege,ſcʒ anno,ſed iſte intellectus non placet gl.qꝛ nõ teneẗ nec dʒ quis expectare fineʒ termini anni,qꝛ per lapſum illius termini appellatio eſt deſerta. ¶ Unde gl.tranſeundo ad ſcḋaʒ lect.dicit ꝙ debet intelligi de termino prefixo a iudice ad appellationem proſequendam quẽ terminũ neutra pars p̃uenire põt,vt in ca.ſepe. i fi.ſ.e.⁊.c.oblate.j.e.⁊lʒ alia fuerit iudicis ĩtẽtio tamen per illam regulam ſi non valet quod ago ⁊c.valet prefixio termini reſpectu proſecutionis huius cuius reſpectu poterat valere,⁊ nõ reſpectu finiendi qꝛ eſſet imponere legẽ ſuperiori ad quem appellaẗ quod fieri non põt,vt hic in tex. ſed Inn.ſequẽdo primũ intellectũ dicit ꝙ terminus prefixus a iudice habetur ac ſi nõ fuiſſet p̃fixus,qꝛ non poterat terminum ad finiẽdũ ſtatuere,⁊ ſic partes fuerũt relicte in termino iuris ⁊ dicitur hic camerarius p̃ueniſſe nũtiũ aduerſe partis nec expectaſſe ad terminum legitimũ qñ debuit differre vſq; ad vltimum menſeʒ anni,quod qꝛ non fecit litere annullanẗ.Jo.and. dicit hoc dictum ꝓcedere ſi iſte camerarius fuiſſet appellat⁹,ſed ipſe erat appellãs,⁊ ſic poterat intra terminũ iuris proſequi qñcunq;,⁊ hec eſt bona impugnatio.naʒ appellanti prefigitur terminus anni a lege ad ꝓſeqnẽduʒ ⁊ finiendũ,vt in cle.ſicut.eo.ti.⁊ ideo põt ꝓſequi qñcũq; non ſic eſt in appellato,cũ ipſe nõ impugnet ſniam ſuam,non poteſt proſequi qñcũq; intra terminũ iuris,ſed dũtaxat in vltimo menſe anni appellatore non ꝓſequente.ij. q.vj.appellatore ceſſante.⁊ aut.ei qui.C.de temp.app.Uel dic ꝙ ex alio hec lec.Inn.non ꝓcedit qꝛ etiã appellatus poteſt proſequi qñcũq; intra terminũ iuris dũmodo in ꝓſecutionis actu faciat citari appellãtem ſecus autẽ ſi vellet ꝓcedere ſine citatione ſʒ ſolum vt perquiraẗ ſi appellans eſt in curia, vt voluit Bar.in aut.ei qui appellat.C.de tẽp.appel.ꝑ.l.ſi.§.illud.eo.ti.ergo potuiſſet iſte camerarius etiam ſi fuiſſet appellatus ĩpetrare intra terminũ iuris qñcũq; dummodo poſtea in proceſſu faceret citari aduerſarium,videẗ etiã probari in.c.bone.j.de cõfir.vtil.nã ibi litere impetrate per appellatũ p̃ueniendo appellantẽ dicuntur ſurreptitie qꝛ non fecerũt mentionem de appellatione,⁊ vide quod dicam ibi,oportet neceſſario intelligere literam iſtam de termino hominis qui preueniri non põt etiã ab appellãte ⁊ corroborat hũc intellectũ ꝑut.ſ.dixi in no.⁊ eſt ſatis verus in ſe. ¶ Sʒ do aliũ intellectum inherendo ſecundo ſummario ꝙ terminus hic prefixus ad ꝓſequendam appellationem,ſcʒ reſpectu impetrationis literarũ ad redeũdum a proſecutione,ſed non valuit terminus quatenus arctabat ad redeundum,qꝛ eſt imponere legeʒ ſuperiori,vt det literas intra terminum prefixum a iudice a quo vel cauſam finiat,ſed valuit reſpectu ꝓſecutionis finiende,nam vbi vtile eſt ſeparabile ab inutili,vtile non vitiaẗ ꝓpter inutile,vt in regula vtile.lib.vj. Remanſit ergo hic terminus reſpectu ꝓſecutionis,⁊ ideo nõ potuit appellãs impetrare literas hũc terminum p̃ueniendo,⁊ hoc voluit litera dũ dicit a ꝓſecutione appellationis ⁊c. Patet etiã ex alio qꝛ ſi p̃fixiſſet terminum ad finiendum in curia non impetraſſent partes literas extra curiã,cuʒ tñ quelibet earum hoc fecerit.hic intellectus eſt clarus ⁊ nullũ patitur ſcrupulũ ⁊ habes dictum nouum,qꝛ licet iudex a quo poſſit p̃figere terminum ad ꝓſequendum nõ tñ ad redeunduʒ cũ literis impetratis qꝛ eſſet imponere legem ſuperiori. ¶ Sed dices extra glo.ex quo iudex iſte videbatur fauore camerario quare appellauit ab eo.Itẽ quare iudex ipſe p̃fixerit terminũ ita arctũ.So.dicit Hoſt.hoc fuiſſe fraudulenter confectũ vt haberet iſte materiã impetrandi literas ad iudices remotiores,vt ſic pars aduerſa tedio affecta ꝯpelleretur cedere. Itẽ iudex minabaẗ ꝙ niſi vtraq; pars eſſet reuerſa in termino ſe non auditurũ ipſas amplius partes,⁊ hoc faciebat vt iſte camerari⁹ q erat reus remaneret in poſſeſſione ſua,poſſent preſumi ⁊ alie cauſe in quibus non eſt ſtandum. ¶ In gl.fin.in fi.Sed contra hoc opponitur videtur quod iudices priores habeant cognoſcere de ſurreptione priarum literarũ.vt in.c.ſuper literis.de reſcrip.Sol.dicit Inn.hec ꝓceſ
5 ſiſſe ex gratia. ¶ † Uel ſcḋm cũ notoriũ erat ex inſpectione actorũ,qꝛ iſte camerarius preuenerat terminum ⁊ ſic ꝙ litere non valebãt, ideo potuit papa abſente ipſa parte dare ſcḋas literas. ¶ No.hoc dictum
b quod non ſolum ſententia ſʒ etiam acta[b] iudicij inducũt notoriũ,qḋ limita vt dixi in.c.cum olim.j.de ver.ſig.vbi bo.tex.ꝓ hoc dicto Inn.
6 ¶ † Item no.quod vbi totum ius partium eſt redactum in ſcriptis poteſt iudex ꝓcedere etiam abſente parte tanq; ſuper notorio,qḋ ſemper no.qḋ ideo procedit,qꝛ certũ eſt hoc caſu abſenti aliud ius ꝯpetere,pro hoc bo.tex.in.l.ij.ff.de adminiſtrat.rerum ad ciuita.perti.⁊ qui ſic debent intelligi,⁊ bonus text.in.c.cum olim.de re iudi.⁊ quod ibi dixi,iſte tamen intellectus non congruit huic litere que mãdat ſub cõditione ſi ita eſt ⁊c.Nam ſi fuiſſet notoriũ dixiſſet,qꝛ liquide cõſtat ⁊c. prout facit in.d.c.cum olim.⁊ pleniſſime de materia.ca.quotuplex ſit terminus qui poteſt prefigi a iudice plene dixi in.c.perſonas.ſ. eodẽ. vbi vide.

1 ☞ Appellans extraiudicialiter ne moleſtetur in poſſeſſiõe ſua ſi poſt ea fuerit ſpoliatus reſtituitur in ſtatum in quo erat tempore appellationis emiſſe.
2 Patronus alicuius eccleſie ipſa vacãte põt ꝑcipere oẽs fruct⁹,⁊ ipſos vel ſucceſſori reſeruare,vel in vtilitatem eccleſie conuertere.
3 Abbas põt acquirere poſſeſſionem per monachum.
4 Appellare põt quis pluries ſuper eodem articulo vel grauamine.23.
5 Appellatio extraiudicialis ex probabilibus cauſis facta adeo deuoluit cãm ad ſuperiorẽ vt oĩa poſtea cõtra eã attentata reuocentur.22.
6 Remedium attentati non ſolum datur contra ſpoliantem,ſed etiam contra illum qui ſucceſſerit ſpolianti.18.
7 Differentie inter appellationem extraiudicialem ⁊ iudicialem.
8 Appellatio non ꝯtinet in ſe appellationẽ extraiudicialeʒ in odioſis.
9 Apoſtoli qui ſint tam dimiſſorij,refutatorij,q̃ reuerentiales.
10 Excõicatus an appellabit extraiudicialiter.
11 Cuſtodia eccleſie vacantis ad quem ſpectat de iure communi.
12 Capitulum ſuccedit ſede vacante.
13 Sede vacante ſi collatio pertinet ad prelatum,poteſt capitulũ eccleſiam alicui commendare donec ei prouideatur de rectore.14.
15 Poſſeſſio an probetur per ſolutionem penſionis vel ſenſus.
16 Officiũ iudicis daẗ cõtra quẽlibet poſſeſſorem ex naturali equitate.
17 Interdictum vnde vi,⁊ via attentati differunt in multis,vt hic.
Interdicto vnde vi ſeruatur ordo iudiciarius etiam contra contumacem,ſecus ſi agitur via attentati.
19 In interdicto vnde vi,debet probari ſpoliatio ⁊ poſſeſſio.
Quando agitur via attentati ſatis eſt ꝙ probetur poſſeſſio tempore appellationis.
20 Agenti interdicto vnde vi,obſtat exceptio alterius ſpoliationis.
Contra remedium attentati nõ obſtat exceptio ſpoliationis,qꝛ talis reuocatio fit ex mero iudicis officio.
21 Quando agiẗ interdicto vnde vi,in beneficialibus,oportet colorare ⁊ iuſtificare poſſeſſionem.
Quando agitur remedio attentati etiaʒ in beneficialibus nõ oportet iuſtificare poſſeſſionem.
22 Appellãs ne quis moleſtetur in poſſeſſiõe ſua,⁊ poſtea fuerit ſpoliatus ab ea an ⁊ quando reuocet attentata poſt ipſam appellationem.

Bone memorie

a **B**One memorie. [a] Poteſt intelligi pluribus modis vt.ſ.patebit:ſꝫ inherēdo ꝟbis lr̄e ⁊ vt mos gerat̄ cuiqꝫ lecture ſummat̄ gn̄alius ſic.
1 ¶ † Qui extra iudiciū appellat ex veriſimilib⁹ ⁊ ꝓbabilib⁹ cauſis ne ī poſſeſſiōe moleſtet̄ ſi poſtea ſpoliat̄ reſtituit̄ añ oīa ī ſtatutū in q̄ erat tpe appellatiōis emiſſe.h.d.Prima ps ponit allegatiōes appellātis.Scđa appellatio.In tertia ꝓnūtiat ibi p̄miſſis. ¶ Caſus lr̄alis.Mortuo.O.de camera rectoris eccleſie de fañ.abb.ſancti auguſtini cantuarieñ.primo ꝑ quoſdā monachos poſtmodū ꝑ ipſuꝫ poſſeſſionē ipſi⁹ eccleſie moleſtabat:⁊ cū poſtmodū p̄dictā eccleſiā pacifice poſſediſſet.qdā laici ip̄m abbatē ⁊ monachos ꝑ violētiā de poſſeſſiōe eiecerūt:quā eccleſiā archidiaconus cātuarieñ.cepit poſtmodū poſſidere:vñ abbas ⁊ monachi dictā poſſeſſionē petierunt ſibi reſtitui cuꝫ fructibus inde perceptis li.cōte.inter monachos ⁊ archidia.teſtes fuerūt hinc inde ꝓducti:demū cauſa delata eſt ad papā corā quo predicta ex parte abbatis fuerūt ꝓpoſita.ꝓcurator arch.ꝓpoſuit ex aduerſo ꝙ defuncta pſona illius eccleſie arch.tātum datur eius cuſtodia:imo archid.qui ꝓ tpe fuerūt tam de iure cōi ꝙ̄ cōſuetudine gn̄ali tā in illa eccleſia ꝙ̄ in alijs eiuſdē dioceſis illo iure ſemꝑ vſi fuerūt.⁊ ille.O.noīe ipſi⁹ archidia.eandē eccleſiā poſſidebat qui ei ꝓcurationē vnā: ⁊ quinqꝫ ſolidos annis ſingulis exhibebat.His ⁊ alijs diligēter auditis.d.pa.p̄dictos abbatē ⁊ monachos in eū ſtatum reducēdos decernit in quo erāt tpe appellatiōis facte ex veriſimilib⁹ ⁊ ꝓbabilib⁹ cauſis ſaluo iure ꝓprietatꝭ vtriuſqꝫ ꝑtis cū fructib⁹ medij tēporis aſſignādis eiſdē.Ber.
2 ¶ Primo no.ex iſto tex.ſꝫ vnū intellectū † ꝙ patronus eccleſiaſticus alicuius eccleſie debet habere cuſtodiā ipſius eccleſie vacātis ꝑcipiendos oēs fructus reſeruādos ſucceſſori ſeu ꝯuertēdos in vtilitatē eccleſie:ad hoc alle.iſtū tex. Inn.i.c.vnico.ſ.vt ecc.bñfi.⁊ ſentiūt doc.hic.⁊.ſ.lati⁹ dicā.
3 ¶ † Scđo no.abbatē poſſe poſſeſſionē aliquā acquirere ꝑ mōachos quēadmodū dñs acqrit poſſeſſionē ꝑ ſeruū.l.j. ff.de acq.poſ.
4 ¶ † Tertio no.vbi pluries vocē appellatiōis emiſit ⁊c.ꝙ ſuꝑ eodē articulo pōt qs geminare pluries appellationē nunqd aūt aliqd operet̄ ſcđa vel tertia dic vt.ſ. dicam.
5 ¶ † Ulterius no.ꝙ lꝫ appellatio extra iudicium ſit quedā ꝓuocatio ad cām:vt in.c.cum ſit romana.ſ̄.e.tamē ſi interponat̄ ex vere ſimilibus ⁊ ꝓbabilib⁹ cauſis adeo deuoluit negotiū ad ſuꝑiorē vt oīa poſtmodū attētata ꝯtra eam reuocētur ꝑ viā attētati:nec admittuntur exceptiōes
6 cōcernētes defectū ꝓprietatis:vt.ſ.latius dicam. ¶ † No.
b ꝙ via attētati [b] non ſolum competit ꝯ̄ primū attentantē ſꝫ etiā ꝯ̄ tertiū qui ſucceſſit in re attentata.nā archidi.hic nō ſpoliauit ⁊ tñ cōuenit̄ p̄textu appellatiōis:de quo.ſ.latius
7 dicā. ¶ † Ultimo no.ꝙ appellatio extraiudicialis iuſtificatur ex veriſimilib⁹ ⁊ ꝓbabilibus cauſis:lꝫ ſec⁹ ſit in appel
c latione iudiciali vñ ſcire debes ꝙ multe differētie [c] notant̄ hic inter appellationem extraiudicialem ⁊ iudicialem per quas aperitur multū natura appellatiōis extraiudicialis.
d ¶ Prima differētia [d] eſt quā premiſi.Nā in iudicio cā appellādi dꝫ eſſe ꝟa:vt in.c.vt debitus.⁊.c.interpoſita.ſ.e.ſꝫ extra iudiciū ſatis eſt ꝙ cā ſit veriſil̄is ⁊ probabilis vt puta veriſil̄r timui grauari in poſſeſſiōe alicuius rei licet adhuc nō ſim grauatus nihilomin⁹ extra iudiciū poſſum appellare vt hic:⁊ in cle.ſicut.eodē.tit.Hāc credo rōnem diuerſitatis:q: iniuria fit iudici ſi recedit̄ ab eo in iudicio ſine vera cā vt i.c.vt debit⁹.p̄alle.ſꝫ extra iudiciū nulli fit iniuria imo interponit̄ ad defnſionē iuris proprij:ſatis ergo eſt eū ha
8 bere veriſimilem cām appellādi. ¶ † Scđa differētia eſt in
e noie. [e] nā appellatio ꝓprie dr̄ ī iudicio:ꝓuocatio dr̄ extra iudiciū:vt i.c.cū ſit.ſ̄.e.⁊ hec bñ no.vt ī diſpoſitiōib⁹ odioſis nō cōprehēdat̄ appellatio extraiudicialis ſub nomine appellationis. ¶ Tertia dr̄ia oblatio ꝓbationis exceptionis obiecte iuſtificat appellationē iudicialē:lꝫ nō probetur veritas exceptiōis:vt eſt tex.no.in.c.interpoſita.ſ.e.nō aūt iuſtificat appellationē extraiudicialē:q: nō ē ibi iudex qui recipiat ꝓbatiōes tuas:vñ pōt dicere ps ego nolo ꝓbationes tuas recipe ſed volo vti iure meo.Idem no.Inn.⁊ alij doc.i.c.cū inter canonicos.⁊.c.qua propter.de elec.⁊ ī cap. ad diſſoluēdum.de ſpō.impu.ꝙ ꝓcedit etiā ſi interponat a iudice procedente in iuribus ſuis tanꝙ̄ pars:vt no.ī iuribus p̄alleg. ¶ Quarta differētia eſt in traditione apl̄orum nā in iudicio oīno apoſtoli ſunt tradēdi:ſed extra iudiciuꝫ nō ſic tradūtur indiſtincte:q: ſepe nō eſt q illos tradat de
9 quo dic vt ꝑ gl.no.in.c.j.eo.ti.lib.vi. ¶ † Quinta differentia eſt in q̄litate ipſorū apl̄oꝝ.nā ī iudicio dicunt̄ apoſtoli dimiſſorij ſeu refutatorij.vel reuerētiales:⁊ dicunt̄ apl̄i litere in qb⁹ iudex a quo narrat quare detulit vel q̄re nō detu
a lit appellationi:⁊ ſi detulit dicunt̄ apl̄i dimiſſorij q: cū illis literis mittit partē ad ſuꝑiorē:ſi nō detulit dicunt̄ refutatorij:qñqꝫ defert ꝓpter reuerentiā ſuperioris ⁊ tūc appellantur reuerētiales:ſi aūt dātur extra iudiciū puta a iudice a quo appellat̄ vel a parte tūc dicunt̄ ſimpl̄r extraiudiciales vel cōuētionales ſeu teſtimoniales. ¶ Sexta differētia q: extra iudiciū admittit̄ appellatio gn̄alis ⁊ incerta reſpectu pſonarū ſeu grauaminis vt hic ſed in iudicio debet eſſe certa ⁊ ſpālis:vt in.c.vt debitus.ſ.eo.⁊ dic vt dixi.in.c.cōſuluit.ſ̄.eo. ¶ Septima dr̄ia eſt ſm aliquos ꝙ iter arreptuꝫ ad ſuperiorē habet̄ ꝑ appellatiōe extra iudiciū nō ſic in iu
10 dicio ſm aliq̊s dic vt plene dicet̄.ſ.c.xxi. ¶ † Octaua differentia ꝙ excōicatus appellauit in iudicio i.c.cū inter.ſ̄.de excep.ſꝫ nō extra iudiciū:q: eſſet impugnare aduerſariū ꝙ nō lꝫ excōicato.d.c.cū īter.Hoſt.hoc impugnat:qm̄ vt hic patet iterponit̄ qñqꝫ ad defenſionē ne moleſtet̄ ī poſſeſſione ſua:⁊ in hoc fuit Inn.ſibi ꝯ̄rius.vtrū excōicatus poſſit appellare extra iudiciū.Tu cōcorda vt no.Jo.and.i.c.pia. de excep.li.vj.in nouella. ¶ Nona differētia.nā appellatio extra iudiciū interponit̄ rōne cauſe de futuro:q: tūc timet grauari:ſed in iudicio rōne p̄terite cauſe:vt i.c.vt debitus. ſ.eo. ¶ Decima differentia quod in appellatione iudiciali termin⁹ anni currit a die illati grauaminis:vt in cle.ſicut eo.tit.Undecima differētia reſpectu ſuſpēſionis.nā appellatio iudicialis ſuſpēdit iuriſditionē iudicis in totuꝫ quo ad illā cām:vt plene diximus in.c.ſuper eo.ſ̄.e.lꝫ extra iudicium nō ſuſpēdi factū de preterito:nec etiā id qđ eſt omnino cōſecutiuū ad ius explicitū de p̄terito.vt in.c.cōſtitutus.ſ̄.e.⁊ hoc no. ¶ † Duodecima differētia reſpectu reuo
f cationis attētatorū. [f] nā in iudio reuocant̄ oīa attētata vt in.c.nō ſolū.e.ti.lib.vj.ſed extra iudiciū nō reuocant̄ niſi ea que geſta ſunt ꝯ̄ appellationē:vt i.c.cū nobis.⁊ qđ ibi no.ſ̄. de elec. ¶ Tertiadecima differētia reſpectu tpis prefixi ad appellādum.Nam in iudicio appellandū eſt intra decēdiū vt.c.qđ cōſultationem.de re iud.ſꝫ extra iudiciū etiā poſt decēdiū appellari poteſt:hoc tñ eſt falſuꝫ per.c.cōcertationi.eo.ti.lib.vj.dic vt ibi licet enim audiatur poſt decēdiū ꝑ viam querele:vt in.c.ꝯcertationi.q: extraiudicialia nō tranſeunt in rem iudicatam:non tamē audiat̄ per viam appellationis vt ibi. ¶ Poteſt addi.xiiij.differētia quam ponit gl.in.c.nō ſolū.p̄alle.vcꝫ vt attentata poſt appellationē iudicialem reuocent̄ indiſtincte per viā attētati:dēt nullitatis.Sed attentata poſt appellationem extraiudicialem pendent ex futuro euentu:ad hoc cōſideramus.⁊.c.cum inter canonicos.de elec.ita loquitur illa gl.ſed fortevult dicere ꝙ in appellatione extraiudiciali eſt neceſſe ꝓbari prius veritatem cauſe anteꝙ̄ reuocet attētatum:⁊ iſte eſt pulcher paſſus latius enim expediā ipſum cū gl.ſ. ¶ Conueniūt aūt appellatio iudicialis ⁊ extraiudicialis gn̄aliter in duobus nā quilibet debet fieri in ſcriptis:⁊ ꝑ tot le.⁊ not.in.c.j. eo.ti.li.vj.ſcđo.vt quēadmodū innouata ꝯ̄ appellationē iudicialē reuocantur:ita innouata ꝯ̄ appellationē extraiudicialē:vt hic:⁊ hoc no. ¶ In gl.hic i ſi.Ex iſta gl.potes colligere duas rōnes q̄re iſte abbas intrauit poſſeſſionē iſti⁹ eccleſie vacantis:ſed iſte ſolutiones glo.diuināt:ſꝫ p̄ſuppoſito ꝙ ſint vere debuit abbas eas exprimere in appellatiōe alias nō diceretur appellatio eius veriſimilis.Extra gl.potes intelligere iſtū tex.plenius intelligēdo ꝙ iſte abbas dicebat ſe eſſe patronum iſtius eccleſie.⁊ ſic ꝙ ad eū ꝑtinebat cuſtodia eccleſie vacantis:qđ an ſi verū dicā in ſequenti gl.
11 ¶ † In gl.ij.No.hanc gl.ꝯcludit enim ꝙ cuſtodia eccleſie vacantis nō ſpectat de iure cōi ad archi.ſed ad quemlibet ep̄m in dioceſi ſua.Unde intelligo gl.ꝙ ſpectat ad archid. nō tāꝙ̄ ad metropolitanū:ſꝫ tāꝙ̄ ad dioceſanū.ſ.reſpectu dioceſis ſue vt habeas plene hāc materiā in vno loco expeditā diſtinguo vltra alios ſic.Aut querit̄ de cuſtodia eccleſie cathedralis:aut eccleſie inferioris.Primo caſu hꝫ eccleſia economum generalē ipſe habebit cuſtodiā.xij.q.ij.illud no.in.c.cū vos.de offi.ord.ſi nō habet economū tūc capitulum ipſius eccleſie habebit cuſtodiā.xij.q.ij.nō licet alieni ſi nō habet canonicos de facto vel ſint negligētes ſuccedit archiep̄s:vt in.c.ſi.de ſup.neg.prela.li.vj.Secūdo caſu cū queritur de eccleſia inferiori.dic ꝙ aut ē collegiata aut nō primo caſu collegiū ſuccedit in adminiſtratiōe:vt no.Jo. de lig.poſt alios in cle.ne in agro.de ſta.reg.⁊ Inn.in.d.c. vno.vt eccle.benefi.ſed in ꝯ̄riū videtur tex.in.c.ea que.ſ.de ſta.reg.vbi dr̄ ꝙ remoto abbate dandus eſt monaſterio adminiſtrator idoneus.⁊ dicunt ibi doct.ꝙ deputabitur per

a ¶ Ex fin.huius decre.no.ꝙ ſicut in poſſeſſorio recuperāde veniūt fruct⁹ medio tēpore percepti.ca. grauis.ſ̄.de reſt. ſpol.ita veniunt fructus quando innouata ⁊ attētata reuocantur. vt hic in fine.ibi aſſignādos.⁊ ſic ſm Bal.hic.portādos ad domū ſpoliati expenſis ipſius ſpoliātis ⁊ innouantis qđ not.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Via attētati. De remedio attētati in quib⁹ ꝓuideat late tangit Old.in ꝯſ.cxcix. inci.ꝓ fundamēto.in pnc.⁊ Car. in conſi.x.inci.in themate premiſſo.⁊ Rot.in ti.d reſti.ſpolia.deci. ij.incip.item fuit dubitatum.
c ¶ Not.differentias inter appellationē iudicialē ⁊ extraiudicialē: ⁊ de his per Pe. de ancha.in.c.cōcertationi.de ap. in.vi.Item vide d.Anto.poſt Inno.⁊ doct.in.c.cū ſit romana.in.ij. col.ver.qñ appellatiōes.ſ̄.eo.tit. vbi dicūt qđ appellationes iudiciales ⁊ extraiudiciales fere omnibus cōueniūt.
Sebaſti.Sapia.
d ¶ Prima differentia de hac prima differentia vide Fel.in.c.j.col. j.ſ̄.eo.vbi plura.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ In noie.vide Cardi.cle.ſicut. in prin.de appella.Lapuꝫ alleg. xxxix.inci.an valeat.col.j.
Sebaſti.Sapia.
f ¶ Attentatorū. Circa hanc differentiam vide do. Barthol.ſoci.in conſi.xlv.colū.ij. ver.circa hanc.⁊ col.v.ver.viij.dubitatio.

epiſcopum.⁊ idem Jo.an.in.c.ij.de teſti.lib.vj.ſed in cõtra
riuʒ ꝓ pꝛima opi.adduco bo.tex.in.d.cle.ne in agro.§.ab
bate.ſed reduci pñt ad ꝯcoꝛdiã ꝓut dico in.d.c.ea q̃.ꝙ aut
ꝑlatus eccl'ie collegiate eſt remotꝰ ꝓpter malã adminiſtra
tionem capitulo tacente.⁊tũc nõ:ſuccedit capl'm,qꝛ eſt ma
la pꝛeſumptio ꝯ eos,⁊ ita ꝓpꝛie loquit̃ text.in.d.c.ea q̃.ad
qđ vide gl.no.in.l.qm̃.ij.C.de app.que ꝑ illũ tex.arguit ꝙ
ſubditi debent reſiſtere ꝑlato male agẽti.facit.ij.q.vij.pau
lus.Aut vacat alio modo,⁊ tunc pꝛocedit alia opinio.
12 ¶†Notabis bene duo ex ꝑdictis.Pꝛimo ꝙ ſicut capi
tuluʒ eccleſie cathedralis ſuccedit pꝛelato ſuo vacãte ſede,
ita ⁊ capl'm eccl'ie inferioꝛis,vt in.d.c.abbate.cũ ſi.⁊vid in
hoc qđ no.Jnn.in.c.cũ dilectus.de ꝯſue.Scđo notabis il
lũ caſum exceptũ.Si vero eccleſia nõ eſt collegiata ſed hʒ
ſolũ patronũ rectoꝛẽ,⁊ tũc ſi hʒ patronũ eccleſiaſticũ ipſe
habebit cuſtodiã.ar.hic ſm pꝛemiſſum intellectum⁊ tenet
Jnn.vbi.ſ.bene facit.c.cũ ⁊ plantare.j.de pꝛiuil.Nam pa
tronus eccleſiaſticus petit rõnem adminiſtrationis de tẽ
poꝛalibus,vt ibi,foꝛtius ergo ipſe cuſtodire hʒ tẽpoꝛe va
cationis.Si vero nõ hʒ patronũ ſaltem eccleſiaſticũ, tunc
glo.dicit ꝙ ſpectat ad dioceſanũ.idẽ ſentit Jnnoc.in.d.c.
vno.⁊ rñdet ad.c.ſi in plebibus.hic allegatuʒ ꝓ ꝯrio qđ lo
quit̃ de iure ſpeciali,licet aliud ſentiat hic.Tu dic melius
vt habes glo.ſing.quam cõiter ſequuntur ibi doc.ꝙ is hʒ
cuſtodiã eccleſie vacantis qui hʒ inſtitutionem illiꝰ eccle
ſie.ita not.gl.in.c.cum vos.de offi.oꝛdi.⁊ ſatis rationabile

Zacharias.
a ¶In collatione
beneficioꝛũ.Ad
de iſtum in.c.cuʒ
vos nu.ij.⁊quod
ibi poſui apoſt.
ad ipſum in ver. a
conferende.ſ.de
offi.oꝛdi.⁊ i.c.ve
rum.nu.xj.in ver.
ꝑtinentia ad epi
ſcopum.ſ.de fo.
compe.
Sebaſti.Sapia.
a ¶Beneficioꝛũ.
vide Gemi.in.c.
j.in.xv.q.đ mai.
⁊ obedi.lib.vj.et
Feder.in tracta.
permuta.benefi.
q.xxxviij.

vt ex quo hʒ conferre titulum habeat cuſtodire eccleſiam
13 vacantem,notabis hec ꝑpetuo.¶†Vacãte vero ſede vbi
collatio ꝑtinet ad ꝑlatum poterit capitulũ illã eccleſiã cõ
mendare alicui donec fuerit ſibi ꝓuiſum de rectoꝛe.ita ſin
14 gu.no.in.c.vno.ne ſede vac.l.vj.in nouella.¶†Not.ſemꝑ
hoc dictũ ex quo habes ꝙ lʒ capl'm nõ ſuccedat in colla
tione bñficioꝛumᵃ ſpectantiuʒ ad ꝑlatũ,vt in.d.c.vnico.ꝑt
tamẽ illas eccleſias commodare ⁊ economũ ponere donec
per ſuperioꝛem fuerit ꝓuiſum ⁊ per hoc habes pleniſſime
hunc articulum expeditũ.¶Jn gl.in verb.noĩe archidia
coni.in fi.ſed contra tex.ꝑſuppoſita opi.gl.ꝓ vera opi.Nã
ſi iſte archidiaconus poſſidebat non poterat iſte abbas ꝑ
tendere ſe expoliatum,qꝛ vim vi repellere lʒ.in.c.olim.el.j.
de reſti.ſpo.nec videtur tũc ꝙ appellatio abbatis fuerit ꝓ
babilis.So.intellige ꝙ iſta ꝓbatio non fuit ꝓbata.nam ſi
cõſtitiſſet ꝙ archidia.tunc poſſideret,nõ habuiſſet locum
deciſio huius.c.per ſupꝛadicta,ſic põt ſolui aliud cõtrariũ
in eo ꝙ archid.allegabat hic cõſuetudinẽ eam eñi non ꝓ
babat,⁊ ꝑſuppoſito ꝙ ꝓbaſſet illã concernit ꝓpꝛietatem
⁊ non poſſeſſionem,vnde ſatis erat ꝙ abbas incumbebat
poſſeſſioni tꝑe appellatiõis emiſſe,de quo pleniꝰ dicet̃ ſu
15 per gl.ſi.¶†Jn glo.ſup ver.vnã ꝓcurationẽ.in fi.lʒ gl.nõ
rñdet ad.c.cum veniſſent.ſ.de reſti.ſpo.vbi ꝓbat̃ ꝙ ſi perci
pio penſionem ex aliqua re videoꝛ illã poſſidere.¶Jtem
no.in.l.ꝙuis.alleg.in gl.dic de hoc vt plene dixi in.d.c.cuʒ
veniſſent.ille tex.intelligit̃ qñ ꝑcedẽte titulo legitimo ad
transferendum dñium ſoluit penſio de conſenſu ſuperio
ris,tũc eñi interuenit quedam ficta traditio,ſecus vbi ſim
pliciter ꝓbatur ſolutio penſionis ſeu cẽſus,qꝛ cũ multis
ex cauſis poſſit ſolui pẽſio ſeu cẽſus,talis ſolutio indeter
minata nõ ꝓbat poſſeſſionẽ rei nec ſubiectioneʒ,ꝓ hoc
c.accepimꝰ.de pꝛiui.c.quãto.de cẽſi.Nã ꝓbatio dubia ⁊ge
neralis nõ cõcludit quid determinatũ.vt in.c.in pꝛeſentia.
de ꝓba.qđ eſt cõtra Bal.in.l.ſolent.ff.de offi.ꝓcon.vbi di
cit ꝙ ſi vna eccleſia ſoluerit cenſum ꝑ magno tꝑe ꝑſumit̃
illi ſubiecta.hoc eñi ꝓcedit vt pꝛedixi:⁊ vide qđ dixi in.c.ſi
na.de cã poſ.⁊ ꝓpꝛie.¶Jn gl.in ver.in eũ ſtatum.in fi.põ
dera bñ gl.q̃ ſentit duos intellectus ad iſtũ tex.¶Pꝛimo
ꝙ hic fuit actũ ꝯ archidiaconũ interdicto vñ vi.qđ foꝛte
ſpoliari mãdauerat vel ſpoliationem illoꝛũ laicoꝛũ ratam
habuerat.¶Scđs intellectus ꝙ agebat̃ officio iudicis
virtute appellationis,⁊ nõ potuit agi ꝯtra tertiũ.ſ.archi
diaconũ,licet non ſpoliauerit vel ſpoliationem ratam ha
buerit.¶Sed contra vtrunq; intellectum opponit̃ foꝛti
ter ſic.nam pꝛimus intellectus diuinat nec fuit ꝓbatuʒ ꝙ
archid.mandaſſet ſpoliari ⁊c.Jtẽ non ꝯgruit iſti litere in
qua papa fundat ſe ſuper appellatione emiſſa ex ꝓbabili
⁊ veriſimili cã.¶†Cõtra ſcđm intellectũ facit ꝙ appella
tio fuit interpoſita ne moleſtaret eũ in poſſeſſiõe,lʒ iſte ar
chidiaconꝰ nõ moleſtauit eũ in poſſeſſiõe,lʒ per laicos fa
cta fuit ſpoliatio,ergo virtute appellationis non poterat
agi cõtra iſtũ tertiũ.Sol.Jnn.hic dicit ꝙ ſicut oĩa q̃ dolo
vel male fiunt a ꝑtibꝰ lite pendente debent officio iudicis
reuocari in ſtatũ pꝛiſtinũ.ſ.vt lit.pẽ.per totũ.⁊ vide bo.gl.
de mõ reuocãdi in cle.ij.eo.ti.ita dicit ipſe innouata appel
latione pendente ꝑtinet ad officiũ iudicis vt reducãtur in
ſtatum pꝛiſtinũ.ff.nil no.ap.pendẽ.per totũ.j.eo.dilectꝰ.
Ad idẽ.l.ediles.§.idẽ ſciẽdum.ff.de edil.edic.⁊ in quadam
alia gl.rectius ſoluit cõtrariũ ꝙ nõ ſolũ facit cõtra appella
tionẽ ille q ſpoliat:ſed etiã ille qui tenet rẽ ſpoliatã ꝯ volũ
16 tatẽ appellãtis qđ no.¶†Hũc intellectũ videt̃ etiã ſenti
re Hoſt.hic dicẽs ꝙ officio iudicis põt agi ꝯ quẽlibet poſ
ſeſſoꝛeʒ ex naturali eq̃tate:vt.ij.q.j.in pꝛimis.Hinc eſt ꝙ ſi
res mea ꝑuenit ad te quoquo mõ poſſuʒ agere iudicis offi
cio vt illã rẽ mihi reſtituas:vt in.l.ſi me ⁊ titiũ.ff.ſi cer.pet.
maxime hoc pꝛocedit de eq̃tate canonica ſʒ eũ.ar.c.dilecti
de iudi.Ad materiaʒ vide no.per Joã.mo.i.c.cupiẽtes.de
elec.lib.vj.vide bo.gl.in.c.nõ ſolũ.de ap.eo.ti.⁊ ꝯclude bꝛe
uiter ⁊ clare hãc materiã.Aut eñi ꝑceſſit appellatio gene
ralis reſpectu ꝑſonarũ vt hic:⁊ tũc poteſt agi ꝯ quemlibet
poſſeſſoꝛem qꝛ quiſq; tenẽdo rem inuaſaʒ in pꝛeiudiciũ ap
pellãtis dꝛ cõmittere ꝯ appellationẽ vt hic no.ꝓbat̃.Aut
appellatio fuit generalis ſʒ ſpãlis reſpectu.ſ.certe ꝑſone ⁊
tunc ſi tertius aliquid innouat cuʒ parte appellata agitur
etiam contra tertiũ per viã attẽtati.ar.in.c.cum.M.in fi.de
cõſti.⁊ in.l.chirographis.⁊ qđ ibi no.ff.de admini.tu.Aut
tertius innouat per ſe ⁊ nõ cũ parte appellata:⁊ tũc debet
agi cõtra iſtum ⁊ nõ per viã attẽtati ſed oꝛdine iudiciario
fatendum eſt tamẽ ꝙ poterit agi officio iudicis ꝓut dicit
Hoſti.ſed non per viã attẽtati.Jta ſalua ⁊ concoꝛda dict:i
Hoſti.hic ⁊ gl.in.c.nõ ſolũ.eo.ti.lib.vj.que videt̃ velle con
trariũ ⁊ magna eſt differentia vtrũ agatur ꝑ viam attẽtati
an debeat agi oꝛdine iudiciario.Pꝛimo caſu nõ ſeruat̃ oꝛ
do iuris:vñ non eſt neceſſe libellum offerre vel litẽ cõteſta
ri ſeu aliũ iudiciariũ oꝛdinẽ ſeruare:ſed ſicut de facto ꝓceſ
ſit innouatio:ita de facto iudex faceret reuocationẽ:vt no.
glo.in.d.clem.ij.ſecꝰ vbi debet pꝛocedere oꝛdine iudiciario.
vñ cõtra tertiũ qui nihil egit cũ parte appellata nõ poteſt
agi ꝑ viã attẽtati:ſed ſicut cõtra quẽlibet ſpoliatoꝛem con
tra quẽ agitur ſm iuris oꝛdinẽ:vt in.c.cõſultationibus.de
offi.dele.qꝛ ex quo nõ fuit ꝯ eũ appellatũ nõ põt dici ꝙ ali
qd attẽtauerit lite vel appellatiõe pendẽte.Ex his habes
17 verũ intellectũ.c.¶†Alius aũt intellectus ꝙ ageretur in
terdicto vñ vi nõ ꝓcedit quo ad tex.noſtrũ.fatẽdum tñ eſt
ꝙ abbas potuiſſet experiri ĩterdicto vnde vi:ex quo fuerat
ſpoliatus ꝑſuppoſito qđ arch.ſpoliaſſet ⁊c.lʒ nõ eſt multũ
vtile:multe enim ſunt differentie an agatur via attẽtati an
per interdictũ vnde vi.Nã ſi agitur interdicto vñ vi opoꝛ
tet ſeruare oꝛdinẽ iudiciariũ etiã cõtra cõtumacẽ:vt in.c.ac
cedẽs.el.j.vt lite nõ cõte.⁊ in.c.cõſultationibus.pꝛeallega.
18 ſecus ſi agitur via attẽtati:vt i.d.cle.ij.no.¶†Alias diffe
rentia qđ per interdictũ vnde vi:nõ põt agi ꝯ tertiũ:vt i.c.
cũ ad ſedẽ.de reſti.ſpo.ſed virtute appellationis agit̃ cõtra
19 tertiũ diſtinguendo tñ vt pꝛedixi.¶†Tertia differẽtia in
interdicto debeo ꝓbare ſpoliationẽ ⁊ poſſeſſionẽ:vt i.d.c.
cõſultationibꝰ.ſed ꝑ viã attẽtati ſatis eſt ꝓbare poſſeſſio
nem tꝑe appellationis:ꝙ tunc poſſeſſio eſt penes ſe vt hic.
20 ¶†Quarta differentia eſt qꝛ agẽti interdicto obſtet exce
ptio alterius ſpoliationis:vt in.c.ſi.⁊.c.ij.de oꝛ.co.Sed cõ
tra remediũ attẽtati nõ obſtat exceptio ſpoliatiõis:qꝛ illa
reuocatio fit ex mero iudicis officio:vt no.gl.in cle.ij.ꝑalle.
21 no.etiã Jnn.in.c.ij.de oꝛ.cog.¶†Quĩta differẽtia eſt.nã i
interdicto ſm cõeʒ opi.opoꝛtet iuſtificare ⁊ coloꝛare poſſeſ
ſionem in beneficialibus:vt no.gl.in cle.vna.⁊ dic vt ibi no.
de cau.poſ.⁊ ꝓpꝛie.⁊ dixi plene i.c.ĩ lr̃is.de reſti.ſpo.vbi tñ
teneo cõtrariũ cõis opi.habet ꝙ pꝛedixi.ſed in reuocatiõe
via attẽtati nõ opoꝛtet coloꝛare poſſeſſionẽ:ita ſolenniter
dicũt do.đ Ro.deci.xiiij.aĩs.xix.Ratio:qꝛ plus fuit exceſ
ſum hic eñi attẽtãs in pꝛeiudicium litis ſeu appellationis
lędit iudicẽ partẽ ⁊ ius.Jtẽ qꝛ fit reuocatio ex mero iudicis
officio.Ex his attentatis cõcurrentibus iſtis duabus vĩs
tutius eſt intẽtare remediũ appellationis q̃ agere interdi
cto pꝛout facit iſte abbas:ideo vtilius eſt cũ quis timet ſpo
liari appellationem remittere vt ſic habeat poſtea iſtud fa
22 cile remediũ attẽtati.¶†Jn gloſ.fin.ibi ꝙ nõ ſit vera vel
neceſſaria.No.bñ gl.⁊ intellige vt.ſ.dixi.qm̃ dixi hoc ꝓce
dere in appellatione extra iudiciali:⁊ dicunt quidã ꝙ licet
ſufficiat ꝙ a ꝓncipio fuerit veriſimilis:tamẽ poſtea quãdo
agitur ad reuocationẽ attentatoꝛũ debet ꝓbari ꝙ ſit vera.
ad hoc.c.cũ inter canonicos.in fi.de elec.vide quod no.do.
de Ro.deciſio.cclxiiij.⁊ Jo.mo.in.c.cupientes.pꝛealle.⁊te
net do.Ant.hic cõtra hoc tamẽ multuʒ facit iſte tex.qꝛ iſte
abbas non pꝛobauit illam cãm tunc veriſimilẽ eſſe veram.
Debes eñi ſcire ꝙ duo ſunt intellectꝰ ad iſtud verbũ ꝓpo
ſitum

ſitum in tex.veriſimilibus ꝛ ꝓbabilib⁹ cauſis.Inn.ponit cām veriſimilē que a iure approbaṫ q꞉ ſic eſt de iure. Exemplum dico me eſſe patronū eccleſiaſticū:ꝛ ſic ad me ſpectare cuſtodiam eccleſie ꝛc.ꝓbabilē cām dicit illā que eſt in ſe iuſta:vt puta appellatiōe qs moleſtat me i poſſeſſiōe mea. Poſt.aūt videṫ intelligere illam cām eſſe veriſimilē que veriſimiliter ꝛ certis iudicijs timebaṫ.puta Arc.fuit minat⁹ abbati de ſpoliando eum.hec em̄ eſt veriſimilis cā appellādi:probabilem cām appellat rōnabilem:vnde nūc ad ꝓpoſitum cum papa hic ſolū ſe fundat ſuper cā veriſimili ꝛ nō ſuper vera etiam reſpectu reuocationis attētatorū nō videtur illud dictū verū ꝙ debeat ꝓbari veritas cauſe:ſ3 i ɔtrariū facit.d.c.cum inter.Itē ſequereṫ ꝙ ſi appello ne vēdas rē meā ꝙ non valeat vēditio contra appellationē.contra.l.ſi fundum.C.de rei vend.ꝛ multa in hoc poſſunt dici.Sʒ colligendo dicta Inn.cuius dicta etiā videṫ ſequi do.Ant.dicendū eſt ꝙ quādo quis appellat ex veriſimili cā tantū:quādo ꝙ ex veriſimili ꝛ ꝓbabili quādo ex probabili cā tantum. Si appellatio interponiṫ extra iudiciū ex veriſimili cauſa tantū.i.que a iure approbaṫ ꝛ tūc talis appellatio nō habet impedire poſſeſſionē alterius:vnde ſi archi.hic fuiſſet in poſſeſſiōe nō valuiſſet appellatio abbatis ingrediendi poſſeſſionē de facto:dicēdo ꝙ eſſet patronus.ar.l.d.l.ſi fundum.ſi vero apppellatur ex veriſimili ꝛ ꝓbabili cā tūc ante oīa debet fieri reuocatio attentatorū nec admittuntur exceptiones ſuper defectu proprietatis antequā fiat reſtitutio

a vt hic notabiliter ꝓbaṫ:ꝛ puto qd̕ ſufficit probare cauſam[a] probabilē eſſe verā.ſ.ꝙ erat in poſſeſſiōe tpe appellationis licet nō ꝓbat illā cauſam veriſimilem eſſe veram:vnde ille abbas non probauit hic ſe eſſe patronum.Et ad.c.cum inter canonicos:ꝛ ſimilia poteſt rūderi ꝙ ibi non ꝓbatur ſeu non cōſtabat ꝙ illa cā allegata eſſet vera:ſed hec erat vera q꞉ erat in poſſeſſiōe.Tertio caſu quā fuit appellatū ex ꝓbabili cā tantum.Exemplū appello ne quis me moleſtet in poſſeſſionem in qua ſum.ꝛc.Nā nullā cām veriſimilem.i.a iure approbatam allego ſ3 rōnabilē cām tātum.hoc caſu ſi ius cōe fundat intentionē innonātis nō fit renocatio niſi prius iuſtificet poſſeſſio ex titulo ſm̄ Inno.qd̕ no.ꝛ ꝓ hoc facit q꞉ idē videm⁹ in interdicto vnde vi.ex quo ius cōmune eſt ɔ̄ appellatē ꝛ fundat intētionē appellati:vt eſt tex.in.c.ad decimas.de reſt.ſpo.li.vj.Itē dicūt do.de Ro.deciſi.palleg.ſi ius cōmune eſt cōtra appellātē licet non fundet intentionē appellanti q꞉ non debet via partibus aperiri vt fiat reſtitutio cōtra ius cōe.Lapus i.d.c.ad decimas.tenet contrariū:dicit enim ꝙ in hac via attentati non debemus habere reſpectū an ius cōe ſit cōtra appellātē q꞉ reuocatio debet fieri ex puro iudicis officio:vt.ſ.dixi.Et ē bonū motiuū ꝛ bona limitatio ad.d.c.ad decimas ꝛ hoc dictū Lapi placet do.Ant.ſi iudex ex officio vult reſtituere:quaſi ſec⁹ ſit ad petitionē partis appellātis.Sed multū mihi placet dictum Lapi.indiſtincte ex quo non ſolum pars eſt leſa ſ3 reuerentia iudicis ad quē fuit appellatū ante omnia fiat ſibi reſtitutio ex quo notorie nō cōſtat de defectu iuris appellātis.Nam poſſibile eſt quod habebat aliquam cām iuſtā poſſidēdi contra ius cōmune.ad hoc.c.licet eps.de prebē.lib.vj.ꝛ qd̕ dixi in.c.in literis.palleg.Et no.q꞉ in hoc vltimo mēbro ſufficit ꝓbare cām probabilem ad effectū reuocādi attētata:non eſt ergo neceſſe probare ꝙ illa cā ſit a iure approbata:licet eam expreſſerit:quod facit a predicta. Et ex his habes in ſumma qualiter ſit procedēdum ad reuocationem eorum que attētantur poſt appellationem ex traiudicialē.

23 ¶ † Vltimo opp.contra tex.in eo iſte pluries

b vocem appellationis emiſit[b] videtur enim ꝙ ſecūda fuerit ſuperflua cum per primam ſit conſultū appellanti.argum. in.l.qui bis.ff.de ver.ob.Sol.Hoſti.ꝛ Goff.videtur intelligere ꝙ vnica fuit appellatio ſ3 iterato ſit verbo ad maiorem exaggerationē:ſicut in ſimili habetur.xxxi.queſtio.ij. lotharius.Abbas vero videtur itelligere tex.in geminata appellatione:ꝛ dicit ꝙ ſecūda poteſt eſſe vtilis ꝓpter tempus appellatiōis ꝓſequēde:quod licet lapſum eſſet reſpectu prime poſſet durare reſpectu ſecūde:vel ſi nō fuit debito modo facta prima poterit ſe iuuare ex ſecunda legitimo modo interpoſita:ꝛ videtur hoc placere Joā.and.qui per hoc dicit qd̕ geminatio appellatiōis nō inducit receſſū a prima:vt not.ſ.eo dilecto.Tu concordādo dic ꝙ aut quis geminat verbum appello pluries eodē tēpore ꝛ procedat primum dictū.aut diuerſo tempore in caſu appellādi:vel eodem tempore tamen ſolenniter repetīt appellationē:ꝛ tunc ꝓcedit ſcdm̄ dictum.Et ad materiam vide quod legi.ꝛ not.in cle.vna.de do.ꝛ cōtu.ꝛ.j.d.c.delicto.vbi oīno vide.

1 ☞ Arripere iter ad principem habet vim appellationis ſi ſeruātur ea que ſeruari debent in appellatione. 5.6.

2 Actus geſtus a iudice poſt appellationem extraiudicialē eſt ipſo iure nullus.

Excommunicatio poſt appellationem iudicialem vel extraiudicialem eſt ipſo iure nulla.

3 Capitulum litigando cum ſuo prelato non tenetur conſtituere actorem ſeu ſyndicum.

4 Ad ſubſtantiam appellationis non eſt neceſſe exprimere verbum appello:ſed ſufficit equipollens.

Plus eſt aliquid explicare facto ꝙ̄ verbo.

7 Appellatio extraiudicialis non poteſt fieri niſi ad illum ſuperiorem qui poteſt adiri per viam querele.

1 DIlecti filij. ¶ † Si cōtra ſuperiorē ſuū qs iter arripit ad papā habeṫ ꝓ appellāte:ita ꝙ excōicatio poſt ea in eum lata non tenet:vel aliter ꝛ ſic.Itineris arreptio habet vim appellationis ſi ſeruātur ea que ſeruari debent in appellatione.h.d.ſecūdum vnū intrinſecū intellectū.c.Prima pars ponit querelā.Scđa dat iudices ibi:cū autē.¶ Caſus literalis.Inter archiepm̄ cātuarieñ.ꝛ monachos cantuarieñ.eccleſie ſuper capella de lamede ɔtrouerſia vertebatur.monachi pro cā illā miſerunt ad ſedē apoſt. duos monachos.J.ꝛ.M.quos duos dict⁹ archieps poſt iter arreptum excōmunicauit:illi cōqueſti fuerūt domino pape:cum autem plus ſit ad ſe.apo.facto appellare ꝙ̄ verbo. ꝛ illi ad ſed.apoſt.peter cauſam illā venientes intelligātur ꝓuocaſſe ad eā.Mandat papa quibuſdam quatenus ſi eſt ita dictos.J.ꝛ.M.denūtient excommunicationis vinculo

2 non teneri.Ber.¶ † No.j.ex iſto tex.caſum apertū quē tenebis mēti quod actus geſtus a iudice poſt appellationē extraiudicialem ab eo interpoſitam ipſo iure eſt null⁹.Ex quo no.quod ſicut non tenet excommunicatio lata poſt appellationem iudicialem:ita neque poſt appellationē extraiudicialem vt hic:timens ergo iniuſte excommunicari a ſuperiore hʒ promptū remediū ex hoc capitulo vt appellet etiā extra iudiciū ꝛ ſuſpēdit iuriſditionē iudicis:ꝛ vide qd̕ dixi

3 in.c.conſuluit.ſ.eo.¶ † Scđo no.hic bonū arg.pro his q̄ dixi contra glo.in.c.ſignificauit.ſ.eo.ꝙ capitulū agens cōtra epm̄ ꝓ iurib⁹ capituli nō teneṫ petere actorē ſeu ſyndicum:ſed poteſt a ſe actorē ſeu ſyndicū ɔſtituere ꝛ cū prelato litigare.Nam iſte prior ꝛ monachi conſtituunt capitulū illius eccleſie cantuarieñ.cathedralis que eſt monachorū:ꝛ archieps eſt ibi loco archiepi ꝛ abbatis.de q̄ plene dixi in

4 c.cauſam de iud.¶ † Tertio no.ꝙ plus eſt aliqd explicare facto ꝙ̄ verbo:ꝛ ꝙ ad ſubſtantiam appellationis nō eſt ne

c ceſſe exprimere verbū appello[c]:ſʒ ſatis eſt dicere vel facere aliquid equipollens huic verbo appello:quod nota.facit qd̕ dixi.ſ.eodē ad audiētiā.¶ Hic vnica eſt glo.ꝛ no.vide eam:q꞉ tria facit gl.primo allegat iura que ꝓbant ꝙ plus ſit aliqd facto facere ꝙ̄ verbo:ꝛ ſic allegat concordātias ad tex.noſtrum vſque ad ver.ſed nō eſt ita.Abinde vſque ad finē format duas.q.licet eas immiſceat.prima queſtio nō ſeruādo ordinē gl.ſit iſta.Nunquid indiſtincte arreptio itineris ad ſuperiorē habeat vim appellationis.¶ Scđa nūqd diſpoſitio huius.c.habeat locum ſi iter arripitur ad aliū ſupe

5 riorem citra papā.¶ † Quo ad primā qd̕.gl.allegat multa contraria ſed ꝓfecto non ſoluit.doc.etiam inſtant.ꝛ credo eos habuiſſe bonum intellectū ſed non clare explicāt. conclude breuiter ꝙ arreptio itineris ad ſuperiorem habet vim appellationis ſi ſeruantur ea que ſeruari debent in appellatione:ꝛ ideo ſicut appellans extra iudicium vel in iudicio ante ſententiam tenetur exprimere cauſas in ſcriptis ꝛ petere apoſtolos:ita ꝛ iſte qui vult arripere iter debet omnia hec ſeruare:vt puta dicet ſuperiori.Domine epiſcope vos grauatis me in tali articulo ꝛ in tali,nolo litigare amplius corā vobis ſʒ volo ire ad papā ꝛ peto apoſtolos:tūc em̄ licet nō exprimat verbū appello itinerēdo ad papā habetur pro appellāte:quia nō refert quid ex equipollētibus fiat vt in.c.licet ex quadam.ſ.de teſti.Itē dicit quādo appellatur a diffinitiua vel extra iudicium vt ſeruet ea que iura in talibus mandāt obſeruari ſicut dixi in ſubmiſſiōe ꝓtectionis:vt in.c.ad audientiam.ſ.eod.alias autē nō habebitur ꝓ appellante:ꝛ credo ꝙ capitulum plane ꝓcedebat olim ſcđm antiqua iura ſcđm que nō erat neceſſe exprimere cauſam appellādi:ſed ſufficiebat dicere appello.ita ſufficiebat dicere iudici ꝙ volebat iter arripere ad ſuperiorem. Si aūt talia nō ſeruat poterit alio remedio defendi:ſcʒ per tit.de peregri.vt dixi in.c.meminimus.ſ.e.¶ Sed contra hunc intellectum ꝛ tex.opp.Iſti nuntij non appellauerūt

Sebaſti.Sapia.

a ¶ Probare cauſam.vide Feli.late in.c.j.col.j.ver. dum dicit ſignāter.ſ.e.vbi dicit ꝙ in appellatiōe iudiciali ſola oblatio ꝓbationis cāe iuſtificat appellationē:ſed in extraiudiciali:oportet qd̕ ſit cauſa vera:ꝛ ibi nūqd ſufficiat ꝓbare cām ꝓbabilem ad reuocādū attētata.

Sebaſti.Sapia.

b ¶ Emiſit de horum veritate.vide Roma.in ɔſi.xli.inci.in p̄ſenti conſultatione,late p Alexā.in.l.ſi ꝓcurator.§.ſi dominus.ff.d ope.no.nun.vbi Modernū.

Sebaſti.Sapia.

c ¶ Appello.vide Abba.in cōſi.ccxxiij.inci.illud d iure queritur.co.penulti.vbi dicit qd̕ facta ſunt fortiora ad declarādum voluntatē ꝙ̄ verba q̄ ſepe ꝓferūtur contra mentem ꝓferentis refert.d.Jaſ. in.l.d quibus col.viij.in.iiij.not. ff.de leg.ꝛ vid et Jaſ.in.l.rephendenda.C.de inſt. ꝛ ſubſti.ſub cōd. factis.

Zacharias.

c ¶ Verbum appello.Adde qd̕ nota.in apoſt.ad iſtum in.c.ad audientiam.num.j. in apoſt.ver.verbum appello.ſ. colum.j.

a ¶Limita ſingu.
iſtū tex.vt p do.
Ant.poſt Jnn.ī
c.paſtoralis.§.fi.
de offi.dele.ꝛ vi-
de oīno ꝙ no.d.
poſt La.in.c.ro-
mana.§.ſi aūt.in
fi.de ap.li.vj.ꝛ vi
de plura q̃ ꝺ iſta
cl'a app.reſcribit
Bal.in.l.iij.C.ꝺ
ap.ꝛ iſte.ſ.ī rub.
et qꝺ plene ſcri-
bit.d.Ant.in.c.
vt debitus.j.eo.
ꝛ Sebaſti.Sapia.
b ¶† Odioſa.viꝺ
Bal.in rubr.ſ.ꝺ
reſcri.col.ij.et ad
hāc regulā ꝙ ver
ba debēt aliquid
opari.vide Jaſ.ī
l.fi.in.iij.not.ff.ſi
certum pe.ꝛ quō
ꝓcedat vide Ale
xā.in cōſi.xxxiij.
inci.viſo thema-
te.in.j.vo.ꝛ Feli.
in.c.ſolite.co.iij.
ſ.ꝺ mai.ꝛ obe.ꝛ
Are.in.l.ſi qs cū
aliter.in vlt.col.
in pn.ff.de v.ob.
ꝛ Jaſ.i.l.iuſtitia.
co.iij.ff.de iuſti.ꝛ
iu.ꝛ pulchre per
Riminal.Ferra
riē.in.l.j.col.xvj.
ff.de off.eius cui
mād.eſt iuriſdit.
c ¶Et idē dicit in
c.j.de reſcri.ꝛ Sa
li.in.l.fi.C.de in.
om.iu.vbi ēt idē
dicit de cardina-
li.ꝛ ad hec facit
text.i.l.j.ff.a qui.
app.non li.ꝛ do.
Ant.hic in.v.co.
ꝛ iſtud.ide3 dicit
Bal.in.l.ij.X.ſed
nūquid.C.de ap.
niſi in priuilegio
pa.hoc expſſe cō
tineret imo plus
dicit ꝙ etia3 ſi in
priuilegio ſuo cō
tineret qꝺ a ſuis
ſententijs nō poſ
ſit appellari non
poterit alij com-
mittere cā3 app.
q: in ꝑuilegio vi
detur electa idu-
ſtria pſone.Facit
quod ponit Lan
frā.in repe.clem.
ſepe.de ver.ſig.in
iij.euidētiali.vbi
dicit qꝺ l3 legat⁹
de latere non re-
ſcribat cum clau
ſula ſimpl'r ꝛ de
plano tñ ſec⁹ eſt
qñ ſpecial'r fue-
rit ſibi cōceſſum.
Aene.de falco.

verbo aut facto cū cā eſſet inter archiepm ꝛ capitulum.er-
go debuit tenere ſnīa contra illos lata cū in eis ceſſat rō li
tere.Sol.credo ꝙ glo.metu 3rij hic incidenter dixit ꝙ iſti
nuntij erant de monachis illius eccleſie ꝛ ſic erāt de appel
lantibus.Si aūt vis tenere ꝙ non erāt de monachis, dic
ꝙ ex quo inerunt ꝓ appellātibus erāt ſub ꝓtectione pape
vt in.c.j.de peregri.Et ad hunc effectū alle. Jnn.illud.c.j.
eo.vt debitus.dicens ꝙ non ſolū venientes pſonaliter ad
papā ſt ū ſub ꝓtectiōe pape,ſ3 ēt nūtij veniētes ꝓ alijs gau
dent hac immunitate.Et hunc intellectū no.ſingu.vt ex-
cōicatio etiā ſit nulla contra itinerantes ex iuſta cā ad pa
pam lata,ꝛ tunc dic ꝙ appellatio monachoru3 ponderat
hic ad referendū ꝙ ex iuſta cā iſti acceſſerunt ad papam.
6 ¶†Et ex his infero ad ſolutionē ſcꝺe qōnis in qua Ho-
ſtiē ꝛ doc.ſequentes vidētur velle ſi auditur ſuperior q po
terat adiri p viam querele tunc itineris arreptio ad eū h3
viam appellationis,ſecus ſi non poterat adire p viā que-
rele,vt eſt archiepš reſpectu ſubditorū ſui ſuffraganei. de
offi.ordi.c.paſtoralis.Hoc dictum intelligo verū in appel
latione extraiudiciali,q: illa eſt q̃dam ꝓuocatio ad cā3.vt
in.c.cū ſit.ſ.e.merito oportet ꝙ ſit talis iudex ꝙ poſſit adi-
ri p viam querele.non puto hoc dictū ꝓcedere qñ iter ar-
ripitur a iudice ꝓcedēte iudicial'r,q: cū tūc arreptio itine
ris ſit idē ꝙ appellatio,vt.ſ.dixi habebit deuoluere cām
7 ad ſupiorē ſicut appellatio vocalis iudicialis.¶†Ex pdi
ctis no.vnum ſemp ꝙ extra iudiciū non poſſum appella-
re niſi ad illū ſupiorē quē poſſum adire p viā q̃rele citra cō
munem ap.qm vt dixi illa appellatio extraiudicialis eſt q̃
dam querimonia ꝛ ꝓuocatio ad cauſam.

1 ¶Clauſul ap.remota,tollit omnem appellationem que
a iure expreſſe non indulgetur.3.
2 Clauſula qñtūcūq; odioſa poſita ī reſcripto d3 aliqd opari.
Statuta qñtūcūq; odioſa ſunt interpretanda vt aliqd ope
rentur vltra ius commune.
4 Clauſula ap.remota,poteſt aponi a papa vel ab impatore
ꝛ aliquando a iudice inferiore,ꝛ omnes qui de iure vel de
facto non recognoſcunt ſuperiorem.5.
6 Statutū tollēs appellationē a ſnīa de qua ſnīa intelligat.
7 Legatus de latere non poteſt tollere appellationem.
8 Clauſula ap.remota,etiā hodie opat effectus multos.
9 Clauſula ap.remota,opatur hunc effectū ꝙ per appelatio
nem interpoſitā non ſuſpenditur iuriſditio iudicis a quo.
12.niſi forte iudex ad quem inhibuerit.
Excommunicatio tenet lata poſt appellationem quando
cauſa eſt appellatione remota.
10 Judex a quo non deferens appellationi licet al's puniat,
tamē qñ cā eſt cōmiſſa ap.remota non punietur.13.
11 Attentata poſt appel.qñ cā erat cōmiſſa ap.remota,non
ſunt nulla licet poſſint reuocari per viam querele.15.
12 Appellatio ſi fuerit ſublata vel p ſtaturū vel ex cōuētiōe
partis vel qūocūq; citra tñ reſcriptū an operet ꝙ etiā tol-
latur ꝙ non poſſit attentata reuocari per viam querele.
13 Jn his que relinquūtur ꝯſciētie alicuius nō pt appellari,
tamen iniuſte grauatus poterit recurrere ad principem.
14 Appellatio q̃ dicatur illa q̃ ꝺr expſſe a iure approbata.
Clauſula ap.remota,non tollit quin notorie grauat⁹ poſ-
ſit appellare.
16 Cauſa quando committitur ap.remo.poterit qlibet ſupe
rior adiri per viam querele qui tenet ex debito iuſtitie gra
uamen reuocare,al's ab eo appellabitur.17.
17 Diſpenſatione3 cogitur iudex concedere ſi ſubeſt cauſa le
gitima concedendi.

a Paſtoralis. [a] ¶†Per clauſulā ap
1 pel.remota,inhibetur
oīs appellatio que a iure nō indulget expſſe.
hoc intēdit vſq; ad.§.verū.Primo ponit ꝯſul
tatio.Scꝺo rñſio.ibi,rñdem⁹.¶Caſus l'ralis.Papa mā
dat alicui ne ꝓcedat cā remota appellatiōe,querebat vtrū
appellatio fruſtratoria tantum intelligatur inhibita,pa-
pa conſiderans ꝙ per app.fruſtratoriam negotium impe
diri nō debeat etiā ſi nō fuit īhibita.rñ.ꝙ q̃libet ꝓuocatio
intelligit remoueri que expreſſe non indulgetur a iure,ſ3
ſi appellās fuerit grauatus iniuſte grauamen p ſuperiore3
poterit emendari.Ber.¶Not.j.ꝙ etiam ſm antiqua tpa
appel.patenter fruſtratoria non impediat negotij diffini-
tionem,de quo.j.latius dicicetur.vt in.c.vt debitus.j.eo.
2 ¶†Secundo no.ꝙ clauſula odioſa[b] in reſcripto appoſi-
b ta ita debet intelligi vt aliqd operet,licet gñaliter intelli-
gēdo poſſit reduci ad terminos iuris cōis.ſed vt verba ali
quid operentur non debent ita late intelligi vt nil operet.

Hec enim clauſula ap.remo.ī ſe eſt odioſa ꝛ poſſet intelligi
de appellatione fruſtratoria:ſed quia ſm hūc intellectum
hec clauſula nihil operaret d3 etiā intelligi de ap.alias ꝓ-
babili:ꝛ hec no.ſemper.Nam facit qꝺ ſi ſtatutū municipa-
le late intelligendo nihil operaret:non debet aſſumi ille la
tus intellectus:ſed ita intelligi nō violando verba vt aliqd
operetur vltra terminos iuris cōmunis.facit quod notat
Bar.in.l.iij.§.pretor ait.ff.de dam.infec.ꝛ quod dixi in ca.
cām.de dolo.ꝛ contu.Et adde ad predicta vnam ſolēnē li-
mitationē ꝙ vbi diſpoſitio eſſet prorſus inutilis intelligē
do verba vt iacent debent verba impropriari vt diſpoſitio
teneat etiā ſi ſit odioſa ꝛ penalis vt ſingulariter ꝓbat tex.in
cap.ſi ſentētiam.in fin.de ſen.excō.li.vj.facit.l.ſi ſtipulatus
fuero p te.ff.de verb.ob.vbi extēditur ſtipulatio ne effectu
careat.Ad idē viꝺ bo.tex.in.l.ſtipulatio iſta.§.ſed ſi ſeru⁹.
ꝛ.l.poſſidere eodē tit.ꝛ Bal.in.c.j.de capi.q cu.ven.col.x.ꝛ
3 Archidia.xiiij.q.i.¶†Tertio no.qꝺ remotio appellatio-
nis nō tollit prorſus facultatē appellādi:vnde poterit ſu-
perior illā appellationē recipere ꝛ grauamē emēdare:pro
hoc intellectu facit tex.ibi ſed ſi appellās ꝛc.Alij dicūt qꝺ
grauamē reuocabitur per viam querele:ſed primus intel-
4 lectus magis congruit litere:vt.j.latius ſubijciā.¶†Sed
anteq̄ attingam⁹ materiā ca.primo queritur quis poſſit ī
reſcripto appellationē tollere.doc.hic communiter dicūt
ꝙ ſolus pa.quia inferior non poteſt tollere ius alterius ad
hoc.c.ſup queſtionū.de off.deleg.Jntellige hec dicta do.
quo ad ea que ſpectant ad iuriſditionē eccleſiaſticam nam
in temporalibus imperator poteſt appellationē tollere:vt
in.l.j.ff.a quibus ap.non licet.ꝛ vide ad predicta vnā mira
bilem limitationem quam ponit gl.in fi.C.de ſent.ꝛ inter.
om.iud.vt ſolus princeps poſſit remouere appellationē a
diffinitiua:licet reſpectu interlocutorie hoc poterit facere
iudex inferior cōmittendo alteri cauſam mouetur illa gl.p
tex.illius.l.quam gl.ſequitur Bar.ꝛ ibi facit de ea magnu3
feſtum ſed ipſe Bar.in.l.j.prealleg.glo.illā reſtringit ad ap
pellationem fruſtratoriā cōcludēs ꝙ inferior non poteſt
appellationem legitimam etiam ab interlocutoria tollere:
q: hoc eſſet tollere ius ſuperioris ad quē appellatur qꝺ nō
poteſt inferior facere:ꝓ hoc bo.tex.in.c.veniēs.de iureiur.
Adde aliam rationem.nā cum ipſe iudex cognoſcēdo per
ſe non poſſet deferre appellatiōi legitime ꝛ punitur nō de
ferens appellationi legitime:vt dixi in.c.de priore.ſ.eo.er
go nec alij cauſam committendo remoueri cā.S3 quia ſm
hunc intellectu3 nihil operaretur diſpoſitio illius.l.fi.que
tamen edita videtur cum magna ſolēnitate dicerē ꝙ videa
tur remota oīs appellatio cui iſte cauſam committēs pote
rat non deferre:vt puta in caſu dubij vel quādo a iure inhi
betur aliqua appellatio:ſ3 allegat aliqua cauſa obfuſcans
illā diſpoſitionē iuris.Jtem vbi remouetur appellatio ꝛ
tamen per ſe probabilis:licet iudex non teneat deferre po-
teſt tamen ſi vult vt hic ſing.no.Abb.quem ſequūtur.doc.
quod no.perpetuo.Jn his ergo ꝛ ſimilib⁹ caſibus tā rōne
interlocutorie q̄ ratiōe diffinitiue poterit iſta remotio ap-
pellatiōis facta per inferiorem aliquid operari:ꝛ ſic poteſt
intelligi illa.l.fin.generaliter prout loquit ꝛ credo attigiſſe
5 veritatem.¶†Jtem limita predicta ꝙ inferior a principe
non poteſt appellationē tollere niſi ſit talis q de facto non
recognoſcat ſuperiorem:vt rex francie ꝛ alij pleriq; ꝛ que
dam ciuitatis italie.Nam vtuntur iuribus principis reſti-
tuendo fame in legitimando ꝛ ſimilib⁹.Hoc voluit Bar.
ꝛ bene in.d.l.j.facit quod no.Jnnoc.in.c.cū te.de re iudica.
ꝛ in.c.cum.p.tabellio.de fide inſtru.Nā vtrobiq; vult ꝙ iſti
inferiores ab imperatore recognoſcētes eū ī ſuperiorē vtū
6 tur iuribus principis.¶†Jtem adde aliam limitatione3
ꝙ vbicunq; per ſtatutum remouetur appellatio a ſentētia
alicuius officialis puta poteſtatis intelligitur ſolū remota
appella.a diffinitiua:non autem ab interlocutoria:quia ap
pellatiōe ſnīe intelligit de diffinitiua.vt no.gl.in.c.cū olī3.
de teſt.facit tex.in.c.venientes.prealleg.ſed ſtatutū debet
intelligi ſtricto modo in ca.ī noſtra.de iniur.l.iij.ff.de neg.
geſt.ergo debet ītelligi ī ſtrictiori ſignificato ſuo ꝛ optime
probatur in ſimili in.c.cū delictus.de conſue.facit.l.ij.C.de
noxa.ſec⁹ aūt vbi ſimpl'r caueret ſtatuto vt a poteſtate nō
poſſit appellari nā tūc intelligit de qualibet ſnīa ſeu prece
pto.ar.ī.l.j.C.de offi.pfect.pto.ita ꝯſuluit Bal.ꝛ puto hoc
ide3 ꝓcedere ī quacūq; diſpōne remoueat appellatio quo
niam quatenus remoueat appellationē eſt odioſa:ꝛ p ꝯñs
reſtringenda vt in capitu.j.ꝛ.ij.de filijs preſbyterorū.lib.vj.
7 ¶†Nūqd autē legat⁹ de latere poſſit tollere appellationē
c dic ꝙ non:[c] nec etiā aliam clauſulam apponere cōtra diſpo
ſitionem

a ⁓ Sebaſti.Sapia.¶ In detrimētum partis.vide late per Federi. de
ſe cōſi.cc.incip.ꝙ pmutatio.ꝛ per Roma.in cōſi.xxvij.in.c.viſo pūcto.
Pau.de ca.in cōſi.ccxxv.inci.ſup primo dubio circa fi.Et ꝙ legatꝰ nō
poſſit aliqd facere contra ius cōmune tenet Iaſ. in.l.oēs populi.col.
iij.in reper.verſi.non tamē diligenter.ff.de iuſti.ꝛ iure.

b ¶ Et vtrū p ſta-
tutū poſſit inhi-
beri ap .vide hic
per.d.Ant.i.iiij.
col.ꝛ p bal.i.l.fin.
C.de ſen.ꝛ inter.
om.iu.cir.fi.ꝛ i.l.
ſi appellationez.
C.e.p bart.in.l.ex
hoc iure ꝛ i.l.oēs
ppl'i.ff.de iuſti.ꝛ
iur.ꝛ vide per .d.
Ant.ꝛ iſtū i.c.ve
niens ꝛ ibi not.
Bal.in.ij.col.de
iureiur.ꝛ p Alb.
i.ij.pte ſtatutorū.
q.cxcij.ꝛ Bal.in
l.pe.ff.de aq̄ plu.
arcen.ꝛ p Bal.in
l.cū de ꝯſue.ff.de
leg.ꝛ i repe.§.ius
aūt ciuile.inſti.ō
iur.nat.gē.ꝛ ciui.
in.viij.col.ꝛ adde
hic bal.in. l.pſcri
ptiōe.in. viij.col.
C.ſi ꝯ ius vel vti
li.pu.ver.nūc ve-
nio ad exempla.
vbi dicit ꝙ lꝫ ſta
tutū ñ poſſit tol
lere appellatio-
nē pōt modifica-
re ꝛ ꝙ nō valeat
ſtatutum vt non
poſſit appellari
tꝫ bal.in.l.cū an-
terioribꝰ.§.illud.
C.de tē.ap.ꝛ vtrū
de iure canonico
valeat ſtat.vt nō
poſſit appellari
ab īterlocutoria
plene diſpu.Io.
and.in.c.fi.de ap.
lib.vi.ꝛ de ſtatu-
to diſponente ꝙ
nō poſſit appel-
lari ab interlo-
cutoria.vide ple-
ne p Spe.de anc.i
rep.c. canonū ſta
tuta.de ꝯſti.i.iij.
pnci.q̄ſito.i.xiij.
col.illius q̄ſiti.ꝛ
Bal.in ſua mar-
garita Inn.in ꝟ.
legatus.in.iij.q.
vbi etiā ponit an
valeat ſtatutū le
gati ꝙ ab interlo
cutoria poſſit ap
pellari in voce.de
quo p Bald.in.l.
pgrāma.in fi.C.
cōmu.vel epiſt.
Anto.Fran.
¶ Utrū appella
tio poſſit tolli p
ſtatutū vltra hic
alle.vide Bar.in
l.is cuius.ff.ō aq̄
plu.ar.ꝛ Alex.ō
imo.in.l.oēs po-

a ſitionē iuris cōis maxime in detrimētū partis:[a]
vide glo.no.in.c.fi.de here.lib.vj.vide tñ qō dixi
b in.c.fi.de trāſac.nec valeret ſtatutū [b] inferioris a
papa vt a ſnīa etiam interlocutoria non poſſit
appellari:iuxta no.per Ioan.and.in.c.j.e.tit.li.
vi.Putarem tamen ꝙ committendo alteri poſ
ſit remouere appellationē:prout.ſ.dixi de iure
ciuili reſpectu inferioris a principe.¶ In gl.j.in
fi.Sup hoc principio ſunt due gl.dūtaxat.Sed
expediendo gl.ꝛ doc.formo quinqꝫ queſtiones.
Prima queſtionū:quid clauſula appellatiōe re
mota hodie aliquid operetur.Secūda q̄ſtio pre
ſuppoſito ꝙ operetur reſpectu appellationis a
iure non recepte:queritur que appellatio a iure
expreſſe indulgetur ꝛ ſic ſcias qñ poſſit appellari
non ob.illa cauſula.Tertia queſtio hic dicit qō
licet ſit remota ap.tamen grauamen illatū pote
rit per ſuperiorē emendari: qualiter emendabit
vtrū p viā q̄rele an p viam appellatiōis.Quar-
ta vtrū hoc qō.ſ.dixi pcedat i quolibet ſuperio
re citra papam vt poſſit emendare grauamē nō
ob.remotione appellatiōis.¶ Quinta q̄ſtio eſt
qꝛ tex.in fi.dicit ꝙ grauamē poterit emēdari per
ſuperiorē nūqd ſuperior ad hoc teneat an vero
8 ſit in libera diſpoſitione ſua.¶ † Quo ad primā
q.glo.hic ꝛ ſequens.in.d.c.vt debitus.ꝛ cōmuni
ter vt attingit hunc articulū ſentit qō hodie ni-
hil operatur remotio appellationis per.c.vt de
bitus.j.e.vbi omnis appellatio a iure recipitur
ſi appelletur ex cauſa probabili.Hāc opi.multi
ſeruant:ꝛ vide ad materiā.Spe.eo.ti.§.in qbus.
ver.ego dico.Sed Hoſti.Io.and.ꝛ cōiter mod.
ſequētes tenent ꝯriū ꝛ melius.Et inter cetera
vide tres rationes optimas.Prima.c.vt debitꝰ
loquitur de appellatiōe ab interlocutoria.ꝛ hoc
c.loquitur īdiſtincte.nō eſt ergo veriſimile qō ex
toto corrigeret hunc tex.Secunda ratio melior
illud.c.nō loquitur in iudice pcedēte cū clauſu-
la appellatione remota ſed gñaliter iſtud vero.c.
ſpecialiter diſponit qñ remouet appellatio:vñ
potius illud.c.eſt limitādū per iſtud ꝙ̄ econtra
qꝛ generi p ſpeciē derogat ꝛ nō ecōtra vt in reg.
generi.de reg.iur.lib.vi.Tertia conſideratio col
ligitur ex.c.inquiſitioni.j.e.nā illud.c.emanauit
poſt.c.vt debitus.ꝛ decidit caſum dubiū quādo
remota eſt appellatio in reſcripto ꝙ non feciſſet
nec emanaſſet ſi p illō.c.vt debitus hec clauſula
eſſet fruſtratoria.Concludēdū ergo eſt ꝙ hoc.c.
pcedit etiā hodie in terminis ſuis ꝛ multi effe-
ctꝰ huiꝰ clauſule no.in.d.c.vt debitus.Tres ꝟo
effectus notabiles poſſunt hic colligi ex dictis
9 doct.¶ † Primus[c] ꝙ vbi pcedit ap.remota nō
c tenet iudex a quo appellatur appellationi defer
te:vnde talis appellatio non ſuſpēdit iuriſditio
nē iudicis a quo appellatur:poteſt ergo anteꝙ̄
appellatio recipietur a ſuperiore ſuā ſnīam man
dare executioni.vt colligit in.c.paſtoralis.in.§.
preterea.de offic.delega.Et per iſtum text.tollit
opin.Bart.in.l.j.prealleg.vbi dicit ꝙ quādo in
reſcripto ſimpliciter remouetur appellatio intel
ligitur de fruſtratoria:ſecꝰ ſi remoueret a diffini
tiua.nā in.d.§.preterea.dicta clauſula operatur
effectū ſuū etiā reſpectu appellatiōis a diffiniti
ua quantuncunqꝫ ſit probabilis:niſi ſuperior ex
certa ſcientia illam appellationē recipiat: vt ibi
habetur:ꝛ adeo p̄dicta procedūt:vt no.dicit hic
Abb.quē ſequunt doc.ꝙ iudex datus cū clauſu
la appellatiōe remota:poteſt excōicare pbabili-
ter appellantem ab eo,ex quo illa appellatio ex
preſſa a iure non approbatur:qꝛ nō habuit ſuſpē
dere iuriſditionē iudicis vt hic:ꝛ ex hoc notabis
vnum caſum valde ſpecialē in quo tenet excōica
10 tio lata poſt appellationē pbabilem.¶ † Scōs
effectus huius clauſule ē iudex nō deferēs huic

puli.hic allē.in.v.col.ꝛ in.l.ambitioſa.in.x.co.ff.de decr.ab or.fa.ꝛ vide
Ang.in.l.fi.in.§.illud.circa.fi.C.de tēp.ap.ꝛ Bal.in.l.ij.in.j.col.in fi.C.
q̄ ſit lon.cōſue.ꝛ an poſſit tolli p cōſuetudinē.vide Io.an.i addi.Spe.
in ti.de ap.in.§.nunc tractemus in addi.que inci.martinus de fano.ꝛ
vide Ro.in rub.de arbi.in.xxvij.colū.ꝛ Bald.in.l.neceſſarium de ori.

appellationi ꝙ̄tuncūqꝫ probabili nō puniet ex
quo a iure nō indulget expſſe:qꝛ hoc fecit auto-
ritate iuris:ergo nō peccauit.xciij.q.iiij.qui pec
11 cat.ꝛ.c.gracchus.C.de adul.¶ † Tertiꝰ effectꝰ
reſpectu reuocatiōis attētatorū poſt appellatio
nem:nā taliter attentata nō reuocabūtur per viā
attētati ideſt nullitatis.qm̄ ex quo nō erit ſuſpē
ſa iuriſditio iudicis p talē appellationē tenuerūt
geſta:ſꝫ p ſupiorē poſſint reuocari potiꝰ p viā q̄-
rele ꝙ̄ p viā nullitatis.Sꝫ dubiū ē circa deuolu
tionē negotij nūqd deuoluat negotiū ad ſupio-
rem p appellationē.de quo.j.dicam in.iij.dubio.
12 ¶ † Et aduerte qꝛ do.Ant.vr̄ limitare iſtū tex.ꝛ
oīa p̄dicta qñ appellatio eſt remota i reſcripto.
Si aūt remouet appellatio priuilegio pſone vel
d ſtatuto vbi ſtatuētes[d] potuerūt hoc facere vel ex
e cōuentione[e] partiū vel ex cōtumacia nō cōparē
tis:vel qꝛ deſerta eſt ap.tūc ſm eum remota eſt
f appellatio q̄ ad oēm effectū[f] quaſi ſentiat ꝙ tūc
grauamē nō reuocabit p ſuperiorē:ſꝫ oīno appel
latio īterdicit.alle.iura gñalia.Sꝫ reſpectu ſta-
tuti vel reſpectu pſone priuilegiate nō video ra-
tionē differētie.Sicut em̄ audit appellās ſaltē
p viā q̄rele vt remoueat iniuſtū grauamē nō ap
paret rō quare nō ſit idem cū ſtatutū phibet ap
pellationē.Nam intētio remouētis appellatio-
nem non eſt alia niſi vt iuſtitia cōſequat effectū:
vt in.c.ij.requiris.ſ.e.ꝛ qñ princeps priuilegiat
pſonā vt ab ea nō poſſit appellari:hoc facit qꝛ p̄
ſumit de virtutibꝰ illius perſone priuilegiate vt
nō ſit aliter pceſſura ꝙ̄ ſꝫ qō iura pmittūt:vt di
cit tex.no.in.l.j.C.ō ſen.p̄fec.ptor.ſi ergo illa pſo
na priuilegiata alr̄ pcedit ꝙ̄ debeat nulla rō ſua
det ꝙ ſuperior non debeat grauamen reuocare
13 ¶ † Pro hoc vide gl.no.in cle.j.de iure pa.i ꝟ.
oneramꝰ.q̄ dicit ꝙ in his q̄ relinquunt cōſciētie
iudicis nō pōt appellari:vt etiā no.i.c.ſtatutū.
§.acceſſorē.de reſcrip.li.vi.tñ iniuſte grauatꝰ po
terit appellare ad ſupiorē:nō aūt.ꝙ iudex a quo
teneat deferre:ſꝫ quo ad hoc vt ſupior poſſit exa
minare appellationē ꝛ reuocare grauamē quod
no.ppetuo.ꝛ ita debet iſte tex.intelligi:vt.j.dicā
14 in tertio dubio.¶ † Ad ſcōam q̄ōnē q̄ appe.ōr
expreſſe a iure approbata.Solu.gl.intelligit qñ
ius expreſſe indulget appellationē eo caſu quo
remota eſt appellatio ꝛ nimis reſtringit iſtū tex.
ſꝫ Hoſt.cū quo trāſeūt cōiter doc.dicit ꝙ oīs ap
pellatio expſſe a iure approbata videt pmiſſa li
cet iura nō loquāt qñ appellatio ē remota.Exē
plū in.c.ſignificauit.ꝛ.c.rodulphꝰ de reſcr.cū ſi.
ꝛ hoc dictū ſatis placet qꝛ ex quo iura pmittunt
appellare grauamē videt notoriū:ꝛ p ꝯñs nihil
dꝫ opari remotio appellationis.ar.c.ſcōo requi
ris.ſ.eo.ꝛ p hoc vide gl.no.iūcto tex.quē ſemp
tenebis mēti in.c.ex conqueſtione.de reſt.ſpo.q̄
dicit qō grauatus notorie pōt appellare: lꝫ in re
15 ſcripto remota ſit appellatio.¶ † In.iiij.q.vtrū
grauamē in caſu huiꝰ.c.reuocet per ſupiorē per
viā querele an p viā appellationis.hic ſunt opi.
ſed opinio magis cōis vr̄ ꝙ p viā appellationis:
ꝛ p hoc tex.hic dū dicit ſꝫ ſi appellās fuerit gra-
uatus.ꝛ ſic clare p̄ſupponit ꝙ p viā ap.audietur.
Sed dices tu qd opabit ergo clauſula ſi pp gra
uamē pōt appellari.rñdeo ꝙ hec appellatio nō
opabit reſpectu iudicis a quo:ſꝫ reſpectu iudicis
ad quē:vt ſic deuoluat negotiū ad eū:ꝛ ita ſentit
illa gl.no.in.d.cle.vnica ꝛ ītellige de grauamine
ppter qō fuit appellatū.nā alia attētata poſtmo
dum iuridice non reuocabūtur p viā attētati vt
dixi:ſꝫ p viam querele cū iudicis iuriſditio non
eſſet ſuſpenſa.Et no.hunc intellectū:qꝛ idem di
cerē quando ſtatutum remouet appellationem
16 vt predixi.¶ † Ad quartā queſtionē nunquid
habeat locū in quolibet ſupiore circa papā ſunt

iuris vbi dicit va
lere ſtatutum cō
cedēs arbitrium
appellatione vel
reductione remo
ta.
⁓ Sebaſti.Sapia.
c ¶ Primus.vide
per.d.Uitalē de
gabriis in tract.
clauſularū.colū.
xv.verſi.clauſula
appellatione re-
mota.
⁓ Sebaſti.Sapia.
d ¶ Ubi ſtatuētes.
vide de iſto caſu
per Decium.in
conſi.xlix.in vlt.
col.ꝛ que ſcribit
Pau.de ca.in.l.
fin.C.de edi.diui
adri.toll.ꝛ in.l.ſi
quis.C.de preci-
bus impe.offer.
e ¶ Qñ ex cōuen-
tione partiuꝫ eſt
appoſita clauſu-
la ap.re.ex nul-
la cā poterit ap-
pellari: licet aīs
qñ iudex eſſet da
tus de conſenſu
ptiū abſqꝫ dicta
clauſula poſſunt
ptes appellare.l.
ex conſenſu.ff.e.
ꝛ hoc fuit no.di-
ctum Bal.in.l.ij.
ad fi.C.eo.qō te-
ne mēti.ꝛ de hoc
art.vide p eundē
Bal.in.c.vt debi
tus.j.e.co.ij.limi
tantꝫ niſi iudex
eēt in dolo vel la
ta culpa:qꝛ tunc
poterit appella-
re nō ob.ꝙ clau-
ſula ap.re.fuerit
de conſenſu par-
tiū oppoſita,alīs
ſecus.Ioan.de
imol.tamen im-
pugnat h̄ dictuꝫ
do.Anto.Pañ.
ꝛ Bal in.l.i.§.in
terduꝫ.ff.a quib.
appel.non li.in
xxiiij.col.
f ¶ Facit qō vol.
Angel.in.l.eos.
C.eod.dicens ꝙ
quādo ſtatutum
prohibet ap.vel
recurſum intelli-
gitur ſublatus
omnis modus ꝛ
omnis regreſſus
contra ſententiā.

opinio. ſed Io. an. videt velle vt idem ſit qñ inferior pcedebat appell. remota virtute iuris cōmunis, exēplū in cā hereſis quilibet ordinari9 pcedit ap. remota. vt in. c. inqſitionis. de heret. lib. vj. Cōdēnat9 de hereſi ptēdēs ſnīam iniuſtā poterit appellare de epō ꝯdēnāte ad archiepm, vt archieps examinet negotiū, vtruz iniuſte fuerit cōdēnatus de hereſi: hec tñ appellatio non ſuſpendit iuriſditionē iudicis a quo, niſi a tempore a quo ſupior recepit appellationem z miſerit inhibitoriā iudici a quo, p hoc vide bo. text. cū gl. in. c. romana. ſ. ſi aūt. e. ti. li. vj. Supior autē habebit examinare vtrum iſte appellauerit in caſu a iure ꝯceſſo, vel ne, an fuerit grauatus zc. z

17 hoc ſemp no. ¶† Ad vlti. dubiū vtrū ſupior teneat grauamē reuocare an ſit in ſua facultate tm̄ quidam qp tenet, qz al's non eſt bonus index niſi faciat inſtitiā. vt in. c. for9. de ver. ſign. z ſic ſupplet tex. z exponit ibi, poterit. i. debebit. Alij cōtra, cōiter tenet vt ſupior ad hoc teneat, ēt ſi nō admittit, pōt ab eo appellari: qd mihi ſatis placet. Nā video qp etiam in diſpenſatione fiēda cogit iudex p ſuperiorē ſi ſibi ſubeſt cā legitima diſpenſandi. vt no. in. c. vt ꝯſtitueret. z. c. dño ſctō. l. di. fortius in caſu noſtro vbi agit de iuſtitia miniſtrāda. Nā vt dixi intētio apponētis clauſulā fuit principaliter motus vt iuſtitia ꝯſequat effectum, ſed ſi iniuſte grauat ceſſat rō z mētis apponentis clauſulā, z maxime qz defenſio eſt de iure naturali. vt in. c. paſtoralis. de re iudic. z per hoc habes expeditum iſtud principium.

1 ☞ Excōicat9 licet appellauerit, nihilominus poteſt denuntiari z bñficij redditibus ſpoliari. 6. vide late. j. nu. 17.

2 Appellatio legitima eximit appellātē quo ad illam cauſam a iuriſditione iudicis a quo.

Appellatio non ſuſpendit iuriſditionē iudicis a quo, circa futura, que dependent a preteritis.

Lex noua vel ſtatutum quando concernat futura z quando non.

3 Excōicatus etiā non denūtiat9 eſt vitandus ab illis qui ſciunt ipſum excōicatum.

4 Conſtitutio antiqui iuris declaratoria extenditur ad preterita.

5 Denūtiatio excōicationis neceſſario non pbat denuntiatum eſſe excōicatum.

7 Excōicatio quare nō ſuſpendit p appellationē.

8 Supplicatio habet eundem effectum quem habet appellatio.

9 Appellatio ſuſpendit ſententiā, licet trahat ſecum executionem.

10 A ſententia vltimi ſupplicij, an appelletur z ad quem effectum.

11 Appellatio legitima ſuſpendit etiam ſententiā interlocutoriam.

Snīa ſuſpēſionis bñficij depēdet ex futuro euētu z ſapit naturā interlocutorie.

12 Peccatuz eſt cā qp quis ſeparetur a gratia dei.

Ad peccatū vel periculum aīe vitandum tutior via eligenda eſt, licet videatur durior.

13 Appellatione pendente non preſumitur p ſententia etiā qp ſit ſnīa excommunicationis.

14 Excōicatio lata poſt appellationem an ſit in ſuſpenſo in euentū appellationis.

Appellatio friuola non ſuſpendit iuriſditionez iudicis.

Quicquid eſt certum natura, eſt certum legi.

15 Geſta per excōicatū medio tēpore quo appellauit, z ſic dū eſt in ſuſpenſo an valeat excōicatio, vel nō, an teneant.

Nō eſt differētia inter publicū, excōicatū, z occultū, niſi in his que gerunt rōne publici officij.

Collatio bñficij facta excōicato qui putabatur abſolutus non valet.

16 Excōicato nō dz puideri de neceſſitatibus nec ei fieri eleemoſyna, niſi fame periret.

17 Clericus depoſitus etiam emēdatus nō recuperat primum ſtatuz, ſibi tamen puidetur de quibus temporalibus per eccleſiam ne mendicet.

18 Excōicatis interdicitur poteſtas adminiſtrādi etiam in temporalibus.

19 Excōicati non equiparātur in omnibus nec deportatis nec relegatis. ſed eſt potius quedam ſpecies de per ſe.

Excōicatus in vno loco cenſetur excommunicatus in omnibus locis.

20 Conſtitutio penalis non concernens exercitium perſone vel bona: nō extenditur extra territorium.

21 Suſpenſus a beneficio in vno loco an poſſit extra illud territoriū obtinere beneficium.

22 Excōicatus priuatus fructibus ſui beneficij non recuperabit illos ſi fuerit abſolutus: ſed conuertetur in vtilitatem eccleſie.

23 Denuntiare aliquē in fore excōicatum: an quilibet index poſſit.

a
1 **Verum quia.** a ¶† Licet excōicatus ab excōicatione appellet nihilominus denūtiare pōt ac beneficij redditus ſpoliari. primo cōſultatio. ſcdo rūſo. ibi: nos itaqz. ¶ Caſus literalis. Aliqs appellauit a iudice ſuo ſup aliq certo articulo. z ſic ad tps exemptus a iudice ſuo per appel. quātū ad cām illaz ſuper hoc ponitur talis queſtio. Iudex excōicauit aliquem ille appellauit ab ea tanqz iniuſta: z in eo caſu appellauit in quo valuiſſet appel. ſi añ excōicationē facta fuiſſet. querit vtrū index poſſit ipſuz denūtiare excōicatū nō ob. illa ap. z videt qp nō poſſit eo qp p ap. iterpoſitā videat excōicatoris iuriſditio dormitaſſe: z ſic exeptus ab eo qtū ad cauſam illam. Itē querit vtrū excōicatis poſſint ad tps ſubtrahi eccleſiaſtica bñficia. Ad primā qōnem rūdet papa qp excōicatio trahit ſecū ſuā executionē z excōicatus amplius nō ligat p denūtiationē: z iō pōt iudex ipſum excōicatū denūtiare z ab aliis euitet. Ad ſcdm rūdit qd puent9 eccleſiaſtici illi merito ſubtrahunt cui cōio eccleſie denegatur.

2 Ber. ¶† Mo. j. ex iſto tex. vnū effectū app. legitime eximit em appellātem quo ad illaz cām a ptāte iudicis a quo. ad hoc. c. ſi a iudice. z. c. nō ſolū. eo. ti. lib. vj. z iſte eſt effectus iuriſditionis ſuſpēſionis. Iſte tamē effectus nō vſquequaqz pcedit cū appellatur ab excōicatōis ſnīa nō em operat plenā ſuſpēſionē: lz em ſuſpēdat iuriſditionē iudicis reſpectu act9 oīno futuri: nō tñ ſuſpēdit ipſam ſnīam nec actū futurū oīno acceſſorium ad ipſaz ſnīam. Et ex hoc z ex tex. no. vnū ſolēne dictū qp vbicūqz appellatio non ſuſpendit actū iam geſtū de preterito ſilr non ſuſpēdit actū gerendum ſi oīno ille actus eſt acceſſorius z cōſecutorius ad actū geſtū nō ſuſpenſum per app. Ratio: qz rōne connexitatis attribuitur poti9 preteritis qp futuris. Et ex hoc infert ad aliud notabile dictū z quotidianū qp lz lex noua nō ꝯcernat pterita ſz futura dūtaxat: vt in. c. ſi. de ꝯſti. nō tñ cōcernit illa futura q habēt oīmodā depēdentiā a preteritis. pro hoc vide tex. iuncta gl. in cle. vt hi qui de eta. z qua. z in cle. j. de teſt. ſecus aūt vbi actus futurus nō eſt ita acceſſorius ad actū de preterito: lz habeat cū eo aliquā ꝯformitatē: z iſte eſt verus

3 intellectus. c. cū tu. j. de vſur. ¶† Alterius no. qd excōicatus dz denūtiari in publico vt ab aliis euitet: qz excōicatū nō denuntiatū dicēdū eſt qp ſic: ex quo nō eſt ocultus excōicatus: probo primo per ar. huius tex. nam excōicatio trahit ſecū executionē nec p denūtiationē amplius ligat: cū ergo iam iniecit plenū vinculum citra denūtionē nō debeo ſpectare denūtiationē qz illa fit propter ignorātes. vide bo. tex. cū gloſ. in. c. cū non ab hoīe. j. de ſen. excō. z qd ibi dixi.

4 ¶† Mo. quod ille qui denuntiat: vel declarat nō dz aliquid de nouo
b diſponere ad hoc. l. heredes palā. ff. de teſt. ex quo infertur qp ꝯſtitutio antiqui iuris declaratoria extendit ad preterita. vt not. in. d. c. cū tu. z
5 plene in. c. ſi. ¶† Alteri9 no. z tene mēti bo. ar. ex iſto tex. qd denūtiatio excōicationis neceſſario non probat denūtiatū eſſe excōicatū: qz p denūtiatiouem quis nō ligat z denūtiatio poteſt eſſe iniuſta. vide bo. tex. cū gl. in. c. licet. de ſen. excō. lib. vj.
6 ¶† Ultimo not. z tene menti qz non eſt alibi ita expreſſus tex. qp excōicato debēt ſubtrahi reddit9 ſui beneficij etiam ſi dicat excōicatio iniuſta: debet em ſpectari euēt9 cauſe ex quo em interim denegat ſibi cōmunio eccleſie denegāda ē oīs cōmoditas. pueniens ab eccleſia. de hoc. j. latius cū glo. fin.
7 ¶† In gl. in ver. executionē. no. bñ hāc glo. vſqz ad fin. ad quā quotidie fit remiſſio cū querit quare appellatio nō ſuſpendit excōicationez. Ex hac gl. colligunt quatuor rōnes. ¶ Prima fuit Petri hyſpani gl. antiqui aſſerentis qp cum iſta excōicatio ſit ſnīa ſummi pontificis: qz de9 in veritate ligat z nō hō. xi. q. iij. nemo. queadmodū non appellat a ſnīa prin-
8 cipis maxime ad effectū ſuſpēdi ita nec ab excōicatione. ¶† Hanc rōnem impugnat. Hoſt. qz z ſi nō appellat tñ ſupplicat z ſupplicatio
c habet eūdem effectū c iuxta no. in. c. cū ex literis. z. c. ſciſcitata. z. c. ex literis. de reſt. in integ. facit. l. vna. C. de ſen. prefe. preto. iūcta aut. q ſupplicatio. C. de preci. impe. offe. Adde z aliā rationē meliorē ad impugnādum: nam ratio Petri hyſpagni non concludit in excōicatione iniuſtā: qz ibi de9 non ligat. vt in. c. cū eterni. de re iud. lib. vj. z in. c. a nobis. j. e. ti. z tamē iſte loquit qn excōicatio dr min9 rōnabiliter pmulgata. ¶ Secunda ratio ſeu ſol. fuit Lau. etiam antiqui gloſ. vt homo creſcat per meritū parēdo ſnīe cenſure etiā iniquez z vt magis timeatur diſciplina eccleſiaſtica. hec rō vera eſt ſz nō probat iure. ¶ Tertia fuit ſol. Ioā. z hoc pcedat ex cōſtitutione eccleſie non ex natura excōicatōis z emanauit conſtitutio vt magis timeat cenſura eccleſiaſtica. Iſta ſol. incidit cū precedenti. nā idem vult in effectu qd precedēs z eadē impugnatione repellitur: z tamen tenēdo eam ceſſat omne cōtrariū: nam in

multis

Sebaſti. Sapia.

a ¶ Uerū qz vide qd per iſtuz tex. determinat Roma. in cōſil. cccclxxxij. inci. in caſu premiſſo in ſecundo dubio.

Sebaſti. Sapia.

b ¶ Ille qui denūtiat. Ad declarationez z exornationez huius re. vide Fel. in. c. ſuper queſtionū. in prin. ſ. de offi. de leg. z in. c. lz cām. co. xij. ſ. de pba. z Mod. l. z qz. ff. de iuriſ. om. iud. z late And. ſicu. in conſi. xviij. in ci. clemētiſſimi. col. x. in. j. vol.

Zacharias.

c ¶ Habet eundē effectum. Adde Specu. in tit. de ſupp. ſ. iiij. re. v. qd indiſtincte non eſt verum vt per glo. z doc. in c. ex literis. in gl. in ver. ſupplicāt. z maxime p Innocē. de reſtit. in integ. Io. but. in aut. q ſupplica tio. z ibi ēt Bal. C. de prec. impe. offe. z in. c. anterioris. ij. q. vj.

multis caſibus appellatio eſt a iure interdicta.¶ Quarta
ſol.eſt Ber.dicentis nullā differentiam eſſe in effectu inter
excōicationē ⁊ alias ſnīas:nam ſnīa qualiſcunq; ſit nō ſu-
ſpendit̄ per app.ſed tm̄ ipſius effectus ⁊ executio q̄ eſt de
futuro:ſed excōicatio incōtinēti habet vires ſuas ⁊ nullam
9 aliam executionem expectat:merito nō ſuſpendit̄.¶ †Sʒ
certe hec ſolu.nō eſt bona:nam ſnīa lata ſuper furto trahit
ſecū incōtinenti ⁊ immediate executionē reſpectu infamie
ita ꝙ nulla alia executio expectat̄ reſpectu infamie:⁊ tamē
ſuſpendit̄ ꝑ ap.ſequentē:vt probat̄ in.l.furti.ff.de his q no.
infa.Idem videtur in qualibet ſnīa abſolutoria q̄ nullam
executionē expectat.Itē cōtra glo.facit tex.apertiſſimus
in.l.ij.ff.de pe.vbi dr̄ ꝙ appellās nondū videt̄ condemna-
tus:vr̄ ergo ꝙ appellatio nedum extinguat ſeu ſuſpendat
ipſum ꝓnūtiatū:ſed etiā executionē ipſius.Extra gl.dan-
tur ⁊ alie ſol.¶ Quinta eſt q: ſnīa excōicationis eſt medi-
cina,fert̄ em̄ vt homo damnet̄:ſed vt corrigat̄:vt in.c.j.de
ſen.excō.lib.vj.Sed in medicinalibus attēdenda eſt volū-
tas medici nō aūt infirmi:vt in.c.⁊ qui emendat.xlv.diſtin.
Debemus ergo attēdere ad voluntatē iudicis nō ad volū
tatem appellantis:hāc rōnem impugnat Hoſt.non em̄ ꝓ-
cedit cū medic⁹ eſt imperit⁹:vt in.c.ad aures.de eta.⁊ qua-
lita.facit.l.illicitas.§.ſicuti.ff.de off.preſi.vn̄ hec rō non ꝓ-
cedit in ſnīa iuſta.¶ Sexta fuit opi.Hoſt.ꝙ alie ſententie
ligāt ſenſibilia ſeu inſenſibilia irrationabilia:ſʒ excōicatio
ligat animam:vt in.c.ſi qs preſbyterorū.de reb.eccle.non
alie.vnde ſicut anima interius latius videt ⁊ contēplatur
longe abſentiā:ita facilius ipſa anima apprehenditur per
ſnīam:ſed hec ratio nō cōcludit quare non ſuſpendat̄ per
app.vnde cōcludere vr̄ ꝙ cito dʒ cōprehēdere ⁊ habere ef-
fectū ſuum.¶ Ponit Hoſt.⁊ ſeptimā ſol.Excommunica
tio ligat aīam ⁊ fert̄ ꝓ peccato mortali.xj.q.iij.null⁹.appel-
latio vero nō pōt ſuſpendere effectū iam inductū per pec-
catū iſtius.q.d.ꝙ ex quo iſte iam ſeparat⁹ eſt a gratia dei
nō pōt.ap.ſua ipſum reſtituere aľs eſſet defenſio iniquita-
tis:hec rō non eſt bona nos loquimur in app.iniuſta:⁊ qn̄
pretendit̄ iniuſta cā excōicandi quo caſu iſte negat ſe excōi
catū ſeu ſeparatū a gratia dei:⁊ tm̄ pretendit vinculū ho-
minis debet poſſe ſuſpendere:nam appellatio fuit intro-
ducta propter imperitiā ⁊ iniuſtitiā iudicis coercendā:vt
in.l.j.in ſi.ff.eo.⁊ facit.c.ſuggeſtū.s.e.cū ergo iſte appellās
pretēdat imperitiam vel iniuſtitiā iudicis excōmunicātis:
ergo dʒ ſuſpendere illam ſententiam ⁊ vinculum hominis.
¶ Octaua ſo.ponit hic do.Anto.ꝙ rō ſpālitatis in excō-
municatione eſt:q: depēdet a ptāte clauium ⁊ in eam tollē
do requirit̄ certa forma:vt in.c.a nobis.de ſen.excō.Cū er-
go appellās nō habeat hāc clauiū ptātē nō valet ſuſpen-
dere eā ꝑ ap.ſuā ſed alie ſnīe tranſcurrunt per actus priua-
tos ⁊ cōcernūt iſta alia que non dependent a ptāte clauiū.
Hec ſol.fuit mihi viſa qnq; vera:ſed poſtmodū ꝯſideraui
ꝙ in veritate non hʒ bonā ⁊ ſufficientem rōnem in ſpeciali
tatis:ꝙ probo apertiſſime:nā infamia que imprimitur ex
ſnīa lata ſuper furto non depēdet a ptāte priuati:ſed ſolus
princeps eam abolere pōt.l.j.§.de qua.ff.de poſtu.no.in.c.
cum.J.⁊.A.s.de re iudi.⁊ tm̄ priuata perſona appellando
ab iſta ſnīa cōdemnatoria ſuſpendit infamiam iam ad eſſe
productam,vt in.d.l.furti.hoc ideo q: nō eſt ipſe appellās
qui hoc facit,ſed princeps qui dedit robur appellationi:
ita in caſu noſtro quēadmodum papa poteſt in totuʒ ⁊ ad
tēpus tollere excōicationē:ita poterat dare robur app.ꝑ
hoc vide tex.iūcta glo.no.in cle.vna.de imm.ec.⁊ ibi ſine q̄-
libet ap.papa tollit excōicationē.ad idē cle.ſi ſummus.de
10 ſen.excō.¶ †Nona ſo.colligit̄ ex gl.in.l.ſi.C.ſi a nō cōp.iu.
q̄ dicit ꝙ quēadmodū a ſnīa vltimi ſupplicij poteſt app.vt
in.l.qui vltimo.ff.de pe.ita ⁊ a ſnīa excōicationis.Sed il-
lud dictū eſt ꝯ tex.⁊.c.is cui.de ſen.excō.li.vj.niſi forte gl.il
la intellexerit ꝙ poſſit appellari ad effectū deuoluendi illā
cām ad ſuperiorē nō aūt ad effectū ſuſpēdēdi:nam quo ad
primū effectū appellari pōt vt habes hic tex.⁊ vide bo.gl.
circa hoc in.c.ad reprimēdā.de offi.or.ſed tunc nō eſt bona
eqparatio quā facit de ſnīa vltimi ſupplicij:q: illa ſuſpen-
dit̄.¶ Decima ſol.ponit̄ ꝑ dn̄m meū do.Card.dicentē qd
excōicatio poti⁹ trahit̄ ad naturā interlocutorie q̄ diffini-
tiue:vt no.doc.in.c.ꝑ tuas.de ſen.exc.⁊.c.venerabilib⁹.e.tit.
li.vj.Sʒ interlocutoria nō ſuſpendit̄ ꝑ appellationē ſequē-
11 tem:ſʒ pēdet ex futuro euētu:vt in.d.c.nō ſolū.¶ †Hec ſo
lu.cū reuerētia nō ꝓcedit[a]:q: ſi appellatio eſt legitima im-
mediate ſuſpendit̄ lʒ quo ad nos dependet ex futuro euen
tu:vt in.c.ſi a iudice.e.ti.li.vj.Hinc dicit gloſ.in.c.is cui.de
ſenten.exc.lib.vj.ꝙ ſnīa ſuſpēſiōis a bn̄ficio ſuſpendit̄ ꝑ ap
pellationē ſequentē,⁊ tm̄ illa interlocutoria eſt vel trahit̄
ad naturā interlocutorie.¶ Undecimā etiā ſol.poſſumus
colligere ex dictis Bar.in.d.l.q vltimo.dicētis ꝙ ex natu-
ra excōicationis hoc procedit q: eſt medicinalis.ſed aliter
nō declarat ⁊ eſt hoc cōtra ſcdam ⁊ tertiā ſol.nā ille ſolutio
nes volūt ꝙ ſi ex cōſtitutione eccleſie nō ex natura excom-
municationis.¶ Cogitaui poſſe dari duodecimā rationē
ſatis perſuaſiuā ⁊ minores patitur calūnias vt dicat̄ hoc
procedere ex natura ipſius excōicationis.Itē in qualibet
ſnīa cenſure:vt in.d.c.is cui.Ratio:nā excōicatio iuſta non
pōt quoquomodo per appellationē ſuſpendi:q: illa infli-
gitur ꝑpter peccatum qd ligat animā indiſſolubiliter niſi
ſubſequat̄ cōpetēs ſatiſfactio,nā peccatū nō dimittitur ni
ſi correcto:vt in regula peccati venia.⁊ in regula peccatum.
12 de reg.iur.lib.vj.⁊ in.c.cū tu.de vſu.¶ †Nā cū ꝑ peccatum
ſit ſeparatus a gratia dei.xj.q.iij.audi deniq;.non pōt iſte
per actū poſitiuū ſeu a iure poſitiuo inductū reſtituere ſe
gratie dei niſi aliter ſe corrigat ⁊ emendet ⁊ in dubio debe-
mus p̄ſumere excommunicationem iuſtam q: vbi vertitur
periculum anime tutior via eſt amplectenda licet videatur
durior,vt in.c.iuuenis.de ſpō.no.gl.in.c.vnico.d ſcrutinio.
Tutius eſt ergo excōicationem tenere iuſtam eſſe ⁊ non ſu
ſpendi:q: nullum periculum eſt hoc caſu cum poſſit ſibi ꝓ
uidere petendo abſolutionem ⁊ preſtando cautionem de
parēdo iuri,vt in.c.ꝑ tuas,de ſentē.exc.in alio caſu eſſet de
riculū q: poſſet ſe immiſcere iniuſte ⁊ dānabiliter ſacramē-
tis eccleſie ⁊ cōmunioni hominū pretendendo eam iniuſtā
13 vbi in veritate eſſet iuſta.†Et licet fortiter poſſet opponi
contra hanc meam ſolutionem de notabili dicto Innoc.in
c.bone.de elec.⁊ in.c.cū ſuper.de offic.dele.vbi ſingulariter
dicit ꝙ ſi quis appellat.j.decendiū a ſententia excommu-
nicationis nō preſumitur ꝓ excōicatiōe,ſicut nec pro alijs
ſententijs,ſed ſtatim pro ea incumbit onus probandi eius
iuſtitiā ergo non debet preſumi iuſta ſi intra decendiū ap-
pellatur q: videtur contra rationem meā.Ad hoc reſpon-
deo qd in hoc caſu vt onus ꝓbandi incumbat aduerſario,
nullū periculū imminet excōicato,ex quo gerit ſe interim
pro excōmunicato.ideo trahitur ad naturā aliarū ſenten-
tiarum ſed in articulo noſtro periculū immineret,q: poſſet
pretendere ſententiam iniuſtam,vbi alias eſſet iuſta , ⁊ ſic
dānabiliter ſe immiſceret ſacramētis eccleſie,pro hoc facit
dictū.c.per tuas.vbi dicitur ꝙ ante omnia ne videatur con
tēnere cenſurā eccleſiaſticā debet petere abſolutionem.Co
gitaui nūc poſſe dari ⁊ aliā ſolutionē ſeu rationē.Appel-
latio veritate inſpecta nō extinguit ſententiā ſed eā ſuſpen
dit.vt in.c.veniētes.de iureiur.⁊.c.paſtoralis.§.perterea.de
offi.deleg.adeo vt eā nō ſuſpendat quo ad oēs effectus ex
cōicatiōis vt dixi in.c.ſi.s.de eo qui mitt.in poſ.ſʒ effectus
excōicationis nō eſt ſeparabilis ab ipſa ſententia:non em̄
poteſt dari ipſa excōmunicatio quin demus effect⁹ ipſius:
ſicut ergo appellatio non ſuſpendit ſeu extinguit ipſum
primū actū ſeu ipſam ſententiam:ita nec ſuſpendere poteſt
effectū ipſius cū non ſit ſeparabilis a primo actu:⁊ predi-
cta not.¶ †In gl.in verbo ſecum trahat in ſi.hec glo.duo
tangit.Primo nūquid excōicatio lata poſt appellationē
ſit in ſuſpenſo in euentū appellationis.Secundo nūquid
14 geſta per iſtū excōicatum medio tēpore teneāt.¶ †Quo
ad primū cōclude poſt Hoſt.aliqua addēdo q: glo.forma-
liter nō ſoluit qd aut notoriū eſt ap.non tenere:tunc certiſ
ſimū eſt excōicationē incōtinēti ligare:q: appellatio friuo
la non ſuſpendit iuriſditionē iudicis:vt in.c.cum app.⁊ in
c.non ſolū.eo.tit.li.vj.Aut certū eſt appellationē eſſe vali-
dam:⁊ tūc certū eſt excōicationē non ligare:vt in.c.dilecti.
s.e.aut dubitat̄:⁊ tūc quo ad nos depēdet a futuro euētu,
q: ſi cōſtabit ap.fuiſſe legitimā etiā cōſtabit excōicationeʒ a
non tenere:ſed veritate inſpecta excōicatio ſemper ⁊ ſtatim
tenuit vel fuit nulla:q: certū eſt nature:vtrū appellatio ſit
legitima vel nō:⁊ ideo q: eſt certum nature,eſt certū legi.
vt in.l.ſi pater.ff.de ſol.⁊ ſic nūq̄ excōicatio vel ei⁹ effectus
ſtabit in ſuſpenſo:licet nos poſſumus dubitare de validi-
tate añ exitū appellationis:⁊ vide ad p̄dicta bo.tex.in.c.lʒ.
15 de ſen.exc.lib.vj.¶ Aduerte ſecūdū dubiū nūqd valeant
geſta in medio tp̄e.Cōclude ꝑ tria mēbra.Quedā geri poſ
ſunt ꝑ excōicatū rōne publici officij ⁊ iſta tenēt:ex quo pu-
tabat̄ non excōicatus vigore ap.precedentis:licet veritas
ſe haberet in cōtrariū,vt in.c.ad probandū.de iud.⁊ arg.in
l.barbarius.ff.de offi.preto.Quedā geri poſſunt cū excōi-
cato ſeu per eū nō ratione publici officij:ſed concernūt vti-
litatē ipſius vel alterius:⁊ ſi tūc eſt talis actus qui in ſe eſt
interdictus excōicato nō valebit:lʒ putaret̄ nō excōicatus.

zacharias.
[a] ¶ Nō procedit.
not. Bart.in.l.ſi
minoris.co.ſi.X.
ſʒ iſta oppoſitio.
ff.de admi.tuto.
Ideʒ in.l.eos.§.
nec temere.⁊ ibi
Bal.colū.j.C.de
appella.

a ¶ Adde hic im. ⁊ do.Phi.de pe ru.in.iij.col. ☞ Sebaſti.Sapia.

b ¶ Laborare.vid̄ qūo hoc ꝓcedat Car.d̄clarātē in cle.⁊hi q.§.i.i.xx. q.de et.⁊ gl.⁊ ad hoc qd̄ Abb.hic dicit de eo q eſt i neceſſitate faciūt no.per Ale.in.l. ꝗuis.ff.ſol.mat.

c ¶ De ſuſpēſo.vi de gl.⁊ doc.in.c. aplice.ſ.de exce.

d ¶ Utrum excōi catus ſit ipſo iu re priuat⁹ reddi tib⁹ bñficioꝝ vel bñficij.vide ꝑ.d. An.i.x.co.N.op. ꝙ nō ſubtrahāt͛ reddit⁹.⁊c.⁊ add̄ ꝙ no.bal.§.finit͛. in fi.inſt.de vſuf. vbi dicit qd̄ ꝑ ex cōicationē finit͛ vſuſfruct⁹:⁊vide que ſuper hoc la te ſcribit.d.Car. in repe.in.c.ꝑpē dimus vltra me. N.nūqd excōica t⁹ ſit priuat⁹.de ſen.exc.⁊ꝙ elegā tiſſime ⁊ ſatꝫ ſuc cincte tradit do. i.c.ꝑterea.i.ij.co. xxiij.di.Ant.Fr.

¶ Add̄ ꝙ excōi catus ipō fcō re mouetur a cano nia.vt no.d.Jn. i.c.nup.d̄ ſen.ex. ⁊ add̄ ēt ꝙ excōi cat⁹ nō pōt īpe trare bñficiū ec cleſiaſticū:vt i.c. poſtulaſti.de cl. ex.mi.⁊ hr̄ ꝑ do. Car.in cle.j.i.§.j. de rel.do.⁊ ꝑ do. de ro.i dec.cxlix. inci.no.ꝙ admit tit͛.i antiqs ꝙ di cūt eē veꝝ i excōi cato a.l.ñ ab ho mine.⁊vid̄ ēt de ci.clxxiij.vbi dñt ꝙ excōicat⁹ ñ ꝑt optare ꝑ not.i.c. referēte.de ꝑ̄b.⁊ q̄ ſint ꝑmiſſa excōi cato vl̄ ꝓhibita: vi.q̄ hñr ⁊ no.i.c. ītelleximꝰ.d̄ iur. ☞ Sebaſti.Sapia.

e ¶ Deportaio.vi de Bal.in.c.j.iiij. col.in ꝑmo ꝯmē to.ſ.de iudi.vbi reputat gl.i.d.§. media eē ſinglā rē.de q̄vide alex. i.l.gali⁹.§.⁊quid ſi tm̄.col.iij.in gl. in N.ſ.⁊ in his.ff. de liber.⁊ poſth.

ad hoc.c.dilectus.de conſue.vbi Inn.ponit vnum dictum ſem ꝑ mēti tenendū qd̄ non eſt differētia inter publicū excommunicatū ⁊ occultū niſi in his que gerunt͛ ratione publici officij.Idē Jo.an.in.c.j.de reſcrip.lib.vj.Ex quo infero cōtra gl.hic ꝙ collatio beneficij facta excōicato que
a putabat͛ abſolutus nō valet:⁊ vide in terminis noſtris glo.fi. in.c.ſolet.de ſen.exc.li.vj.quā limita ſm̄ predicta.Quedam ſunt q̄ cōcernunt penā cōtēptus:vt eſt irregularitas:⁊ iſta non afficiunt excōicatū:q꜄ nō contēpſit:⁊ ꝑ cōſequēs non eſt puniēd⁹ pena cōtēptus.in.c.ad apoſtolice.j.de cler.exc. mi.facit.c.vt animarū.de cōſti.lib.vj.⁊ per hoc habes glo.
16 clare expeditā.¶ † In gl.fi.ibi publica egeſtate dꝫ labora
b re.Adde hic ſin.gl.in N.ego credo.vbi gl.ſoluēdo iſtā queſtionē cōcludit nō eſſe ꝓuidēdū excōicato in aliquo niſi fame periret ⁊ no.bene gl.quā videt͛ ſequi Jo.an.reddēdo cautionē diuerſitatis iter excōicatū ⁊ d̄poſitū q꜄ excōicat⁹ pōt ſibi prouidere ſcilicet petēdo abſolutionē ſed depoſit⁹ nō hꝫ ita remediū:q꜄ cū fuerit depoſit⁹ ꝓpter crimē quantumcunqꝫ ſit emendatus nō recuperat primū ſtatū merito ſibi diſpenſatiue prouidet eccleſia de aliquib⁹ tēporalibus ne cogatur mēdicare in oppobriū cleri.vide bo.tex.cū gloſ. in.c.ſtudeat.l.diſ.⁊ pro cōcluſione gl.vide gl.in.c.q꜄ ſepe.de ele.lib.xj.⁊ in.c.epiſcopus.vij.q.j.⁊.j.q.ij.quā pio.⁊ ſatis placet hec opi.glo.Et per rationē ſupradictā puto limitandā gl.no.que dicit prouidendū ſuſpenſo a beneficio ne cogat͛ mendicare:vt no.in.c.cū vintonienſis.de elec.intelligo em̄ glo.quando ſuſpenſio eſt facta ꝓpter crimē:ſed ſi ꝓpter cōtumaciā nō puto ſibi in aliquo ſubueniendū cū poſſit ſibi ꝓuidere ſatiſfaciēdo:nā ſepe homines de cibo ſecuri iuſtitiā negligūt.v.q.non omnis.Ex his poteſt inferri ad deciſionē q̄ſtiōis.Nūqd excōicato ſit fiēda eleemoſyna[c] nā ſi fame periret tunc ſubueniendū eſt ſibi per illud quod habetur hic:in fi.gl.xj.q.iij.qm̄ multos.ſecus vbi nō eſt tāta ne
17 ceſſitas.¶ † In ea.gl.ibi niſi in ſententia hoc exprimatur.
d No.bene gl.que ſentit ꝙ excōicato[d] non ſubtrahunt͛ redditus beneficij niſi hoc ſit expreſſum in ſentētia ſicut dicimus in relegato:poteſt tamen iudex hoc exprimere ſi vult ⁊ cū hac opi.trāſeūt do.vſqꝫ ad tēpus Jo.an.incluſiue ſcꝫ in iſto.c.nā nihil ſcribūt.ſed pretereūt:ita ꝙ licet gloſſ.nō impunet eā tamē nō cōfirmāt:vnde alibi aliund ſentiūt.vt j.dicā.d.Anto.tenet hic contra glo.vcꝫ ꝙ licet in ſentētia iudex nō expreſſerit nihilominus ſubtrahendi ſunt excōmunicato redditus bñficij:q꜄ priuat͛ cōione eccleſie.Itē ſi hic fuiſſet lata ſentētia reſpectu ſubtractionis fructuū illa fuiſſet ſuſpenſa per appellationē ſequentē cuius cōtrariū innuit͛ hic nullā tamē autoritatē adducit:ſꝫ ego allego plurimas vide tex.iuncta gl.xxxij.di.preter.⁊ Jnn.in.c.qualiter ⁊ quando.el.ij.de accu.prope finē.⁊ Spe.in ti.de ſuſpē. ⁊ inter.in fi.vbi recitat idē tenuiſſe Uin.in.c.quoties.de ſimo.⁊ Hoſt.in ſum.de ſen.excō.§.qd eius effectus.in ver.itē ꝙ nullū.Et miror de iſta opi.gl.cū ipſamet ſentiat cōtrariū in prin.dū dicit ꝙ q extra eccleſiā eſt:nihil debet poſſidere nomine eccleſie:hec rō militat etiā ſi in ſententia nihil fuerit dictū:hoc etiā apertiſſime ꝓbat hic nō impropriando literā.Nā ſolū hic fuit appellatū a ſentētia excōicatiōis: dicit ꝙ ex quo non ſuſpenditur per appellationē non debet ſuſpēdi actus omnino acceſſorius ad ipſam excōicationem vt eſt diminutio ⁊ ſubtractio redditū:ſi enim ſubtractio redditū nō ſequeret͛ neceſſario ex ſententia excōicationis:ſꝫ oporteret exprimere in ſententia tūc per appellationē ſequentem ſuſpēderet͛:q꜄ tūc tot eſſent ſentētie quot ſunt articuli.l.etiā.ff.de mino.Quāꝙ ergo appellatio non ſuſpēdat excōicationē propter naturā ſuā ſuſpendet tamē ſentētiā reſpectu ſubtractiōis fructuū vt habes bonā gl.in c.is cui.de ſen.exc.li.vj.ſed ꝙ ſubtractio fructuū oīno ſequitur excōmunicationē:ideo nō ſuſpendit͛ per appellationē,
18 vt hic.¶ † Ad vnū tamē aduerte q꜄ ſentit hic do.Ant.ꝙ adminiſtratio tēporaliū nō ſubtrahitur excōicato lꝫ nullā cōmoditatē dēat habere ⁊ cōſeq nihil allegat hoc mihi nō placet,q꜄ cū excōicato interdicat͛ cōmunio interdicitur ſibi poteſtas adminiſtrādi etiā tēporaliter:ꝑ hoc vide tex. in.c.veritatis.in fi.de dolo ⁊ cōtu.Itē excōicatus eſt ſuſpēſus ab officio ⁊ per conſequēs a beneficio:ſed ſuſpenſus a beneficio non debet ſe ingerere adminiſtratiōi ipſius:vt in c.j.de elec.li.vj.ergo ⁊c.quare puto ꝙ beneficio excōicati deputabitur economus per ſuperiorē aut vicarius tēporalꝫ: iuxta ea que habentur in ſimili in.c.peruenit.ſ.eo.⁊ in.c.cū
19 ex eo.de ele.lib.vj.⁊ in.c.fi.j.de ſta.reg.¶ † Et inquātū gl. dicit ꝙ excōicatus equiparat͛ relegato:no.eāꝫ ⁊ alibi dicit glo.iuris ciuilis.inſti.de cap.dimi.§.media.ꝙ equiparatur

e deportato[e].Sed dic ꝙ licet ſimilitudo ꝓcedat in aliquib⁹ non tamē omnibus.Nā proprie nō equiparatur relegato nec deportato:q꜄ pōt quis relegari reſpectu certi loci.vt.ff. de inter.⁊ rele.l.relegatorū.Sed excōicatus reſpectu vnius eccleſie eſt neceſſario excōicat⁹ quo ad om̄es eccleſias:vt in c.cure.xj.q.iij.Itē relegato nō denegat͛ cōmunio hominū nec ſacramentorū:ſecus in excōicato:q꜄ nō equiparatur ꝓprie deportato q꜄ deportat⁹ perdit ciuilem libertatē ⁊ omnia que ſunt iuris ciuilis:vt.l.quidā.ff.de penis.ſꝫ excōicatus iſta nō perdit omnino,imo poteſt donare ſm̄ cōmunē opi.⁊ teſtari de bonis ſuis vt no.per glo.⁊ Jo.an.in.c.decernim⁹.de ſen.exc.lib.vj.⁊ vide ꝙ no.in.c.veritatis.ꝑ alle.⁊ vide plene per Ang.d̄ peru.in quadā ſua diſputatiōe q̄ incipit duo adinuicem litigantes.in prin.vbi cōcludit:ꝙ excōmunicati ſunt ſpecies hominū damnatorū per ſēta ꝙ ꝓprie non equiparātur relegatis ne deportatis.ſed in his ī quibus habet conformitatē cū relegatis cēſebitur iure relegatorū:in his N o in qb⁹ habet cōformitatē.eſt cū deportatis cenſebit͛ iure deportatorū:⁊ vide plene ibi de materia ꝑ Ang.⁊ per Bald.in.l.j.C.de here.inſtit.⁊vtrobiqꝫ plene de iſtis bannis ⁊ eorū effectu aliquid per Bar.in.l.amiſſione.
20 ff.de capi.dimi.¶ † In ea gl.ibi ſed pri⁹ dictū preualet.ſcꝫ ꝙ iſte ſit ſuſpenſus ab officio ex cā irrogante infamiā ſiue non ſemper erit ſupenſus quo ad omnes alios etiam extra territoriū ſuſpendētis.hanc opi.ſequitur Jo.an.reddēs rationem diuerſitatis inter hunc caſum ⁊.l.ex ea.allegatā in gl.pro contrario:q꜄ ſuſpēſio ab officio cōtingit propter ordinem,vnde ex quo ordo eſt ſuſpēſus nō poteſt alicubi miniſtrare diuina.ſꝫ in.l.ex ea.ibi ſit iterdictū vt nō poſſit qs poſtulare:nec tale iterdictū cōcernit cauſaꝫ cōcernētē alienum territoriū:nā ex peritia procedit poſtulatio que nō interdicitur in alieno territorio:⁊ eſt ille textus valde notabilis ad multa alia.⁊ diſpoſitio penalis cōcernēs exercitiū ꝑſone vel bona non extendit vires ſuas extra territoriū ius
21 dicentis.¶ † Not.gl.quatenus:dicit aliud eſſe in ſuſpēſo a beneficio vt poſſit alibi obtinere beneficiū.In hoc tamē articulo.d.Ant.diſtinguit ꝙ aut hec ſuſpenſio ſcilicet a bñficio fit ab homine aut a iure.Primo caſu ſi iudex intēdebat inhabilitare iſtū ad omnia bñficia ⁊ ſententia porrigit effectum ſuū etiā extra territoriū iudicis:licet executio debeat fieri per iudicē territorij,per ea que habētur in.c.poſtulaſti. ſ.de fo.cōpe.Si vero ſimpliciter intendebat ſuſpēdere a beneficijs que habebat in ſuo territorio tūc procedit gl.ar.in d.l.ex ea.⁊ in.c.fi.in fi.de cōſti.lib.vj.Secūdo caſu cū ſuſpenſio fert͛ a iure aut fit ex cauſa cōcernente certā eccleſiā ⁊ tūc ſuſpenſio operat͛ ſolū reſpectu beneficiorū eccleſie.hoc probatur in.c.cū in cunctis.in fi.de elec.iuncto.c.ſi cōpromiſſarius.e.ti.li.vj.Aut fit ſimpliciter ex cauſa generali.⁊ tūc hꝫ locū reſpectu omniū beneficiorū ⁊ hoc ſatis placet ⁊ ꝓbat͛ per rationes.d.c.ſi cōpromiſſarius.¶ In ea.gl.ibi:an iuſte vel iniuſte fuit excōicatus.¶ No.ſolutionē gl.ꝙ ſatis vera eſt.⁊ idē gl.in.c.clericus victū.xci.di.vide quod no.gl.i.cle.
22 vt hi qui.de eta.⁊ quali.¶ † Quid autē fiet de illis redditibus ſi iuſte fuit excōicat⁹ dic quod debēt cōuerti in vtilitatem eccleſie:nō autē dabunt͛ huic excōicato:licet ſit abſolutus,vt no.in iuribus ꝓeal.facit in fi.c.pſenti.de off.or.li.vj.
23 ¶ † Extra gloſſ.quero an quilibet iudex poſſit denuntiare iſtū excōicatū appellatione nō obſtante.Sol.Inn.hic cōcludit ꝙ ordinarius iſtius excōicati pōt etiā ſi nō fuit ipſe q ſentētiam tulit.ar.xj.q.iij.cure.⁊ in.c.j.de treu.⁊ pa.ſec⁹ dicit in delegato ſi appellatio ab eo interpoſita eſt a ſuperiore recepta.ar.in.c.paſtoralis.§.ꝑterea:de offi.dele.No.hoc dictū:ſꝫ hūc vltimū articulū expedias lati⁹ ⁊ clarius ſic.Aut ante denuntiationē fuit appellatū ab iſto delegato cui appellationi ipſe detulit ⁊ nō poterit eum denūtiare.tum qꝛ nō remāſit iudex per dilationē:vt in.c.cū appellationibus: eo.tit.lib.vj.tū q꜄ ſua nō intereſt vt iſte vitetur cū nō ſit iudex ſuus.Aut nō detulit appellationi ⁊ tūc aut fuit appellatio recepta a ſuperiore ⁊ nō pōt denūtiare:q꜄ ꝑ hāc receptionē reuocatur prorſus iuriſditio ab eo.vt in.d.§.ꝑterea. Aut nōdū fuit recepta:⁊ credo ꝙ poſſit:q꜄ ſua intereſt iſtū euitare vt citi⁹ reſipiſcat ⁊ ſibi obediat ⁊ vt mulcta ſua habeat effectū.ar.c.ad aures.ſ.e.vbi delegat⁹ ꝑfigit terminū appellāti ad appellationē proſequēdam vt citi⁹ reaſſumat iuriſditionē.Sed reſpectu ordinarij querit͛ quid ſi ante denuntiationē iudex ad quē precepit vt illū denuntiet:dicit Jnn.ꝙ ſibi eſt obtemperādū nec audiet͛ pars cōtraria appellās:q꜄ ſua nō intereſt cū ante exitū appellatiōis nō teneat͛ illi ſatiſfacere:niſi dicas ꝙ fuit excōicat⁹ ꝑ manifeſta offenſa:nā tūc ſua intereſt appellare:q꜄ in manifeſta offen-

ſa appellatio non tenuit.ſ.e.conſuluit.⁊.c.ad hoc.⁊.c.cum ſit romana.⁊ q: pendẽte q̃ſtione iuriſditiõis.ſ.q: dicit̃ appellationẽ nõ tenere non põt iudex ad quẽ ſe intromittere de principali qḋ placet.⁊ vide.ſ.eo.c.romana.lib.vj.

1 ☞ Iudex a quo fuit appellatum poteſt contumacem excommunicare non obſtante eius friuola appellatione.

2 Poſt appellationem reuocantur illa tantum que fuerunt innouata in preiudicium appellantis.

3 Archiepiſcopus poteſt ſe impedire in factis notorijs inter ſubditos ſuffraganei.

4 Appellationi renuntiatur ſi appellans poſtea comparuerit coram iudice a quo vel coram alio iudice ad quem non fuit appellatum qui eſt ſuperior iudice a quo niſi proteſtet̃ quod non intendit appellationi renuntiare:ſed quid ſi nõ fecerit hanc proteſtationem.vide nu.9.

5 Proteſtatio an ⁊ qñ tollatur per contrarium actum.8.

6 Archiepiſcopus non cognoſcit inter ſubditos ſuffraganei niſi per viam appellationis.

7 Iudex non poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſditio quando propter hoc poſſet iudicari ſuſpectus.

10 Appellationi an ⁊ quando cenſeatur quis renuntiare ex eo q̄ poſt illatum grauamen pars grauata aliquid fecit coram iudice puta producendo teſtes ⁊ ſimilia.

SOlicitudinem. ¶ Si excõicatus ab epiſcopo poſtq̃ appellauit ad papam hãc cãm defert ſimpliciter ad metropolitanũ:appellatiõi renũtiat ⁊ archiepſ cãm audiet. ſed ſi ꝓteſtet̃ ꝯtrariũ achiepſ nõ cognoſcet qḋ ſi fecerit nõ põt epſ appellare niſi notoriũ ſit excõicationẽ nõ tenere. Uel ſumma ſic. Si appellãs ad ſuperiorẽ cõparet corã iudice inferiori ſuper concernẽtibus ipſam appellationẽ ipſi appellatiõi renuntiare videtur. Si aũt ꝓteſtetur q̄ ꝑ hoc nõ intẽdit renũtiare appellatiõi tanq̃ cõtraria allegãs nõ eſt audiẽdus niſi notoriũ ſit actũ illũ eſſe iniuſtũ ſuper cuius emẽdatione adiuit inferiorẽ:⁊ eſt bonus caſus. Cõmunis diuiſio.ſcḋa ibi,nos igitur. ¶ Caſus literalis. Duo litigabãt corã epõ ſuo:alter eorũ appellauit ad ſe.apo.epſ appellantem reputans cõtumacẽ excõicauit eundẽ:ille corã metropolitano ſuo petijt ſibi iuſtitiã fieri de epõ q poſt appellationẽ legitimã excõicauit eundẽ ⁊ petijt ſe reſtitui in priſtinũ ſtatũ in quo fuerat tp̃e appellatiõis denuntiari videlicet abſolutũ proteſtans q̄ appellatiõi nõ renũtiabat:ſed proſequi volebat eundez. Primo loquit̃ vtrũ metropolitanus cognoſcere valeat de huiuſmodi queſtione ⁊ ſi archiepſ illũ appellaſſe legitime inuenerit. Iterũ querit̃ vtrũ ipſum denũtiare valeat abſolutum. Tertio queſitũ fuit vtrũ ſi epſ appellauerit ab archiepõ ne illũ abſoluat appellationi ſit hmõi deferendum Ad hoc rñdet papa q̄ ſicut metropolitanus nõ valet omnino cognoſcere de appellatione facta ad papam ita non põt cognoſcere de his q̃ poſt appellationẽ fuerũt innouata dũmõ nõ poſſit cognoſci de illis niſi de appellatione pariter cognoſcat̃ vel de his q̃ cauſam appellatiõis ꝯtingũt, ⁊ tũc ſi metropolitan⁹ vellet de his q̃ cauſam contingunt cognoſcere epſ poſſet appellare,⁊ ſic ſoluit̃ tertia queſtio, q: ad officiũ illius qui de appellatione cognoſcit pertinet corrigere q̃ poſt appellationem fuerunt innouata. Soluit poſtmodũ ſecundũ articulũ. Si ergo notoriũ eſſet q̄ mandatum epĩ fuit iniuſtum cui nõ tenebat̃ ſubditus obedire: ⁊ ita per conſequentiã appareat iſtũ iuſte appellaſſe:poteſt archiepſ autoritate metropolitani declarare ſubditũ irrationabiliter fuiſſe excõicatũ. Ultimo verã dat ſolutionem ad primã q̃ſtionẽ dicẽs. Cũ aũt excõicatus q appellauerit iuxta preſcriptam formam corã archiepõ cõtra epm̃ depoſuit queſtionẽ metropolitanus põt cognoſcere de hmõi q̃ſtione cũ ipſe per hoc tacite renuntiare appellationi videatur,ſed ſi verbo vel facto proteſtatur ſe velle proſequi appellationẽ tanq̃ aduerſa petẽs ⁊ ſibi cõtrarius nõ eſt audiendus. Bern.

1 ¶ † Not.j.iudicẽ a quo appellat̃ reſpectu grauaminis poſſe excõicare appellãtẽ tãq̃ cõtumacem ſi pretendit appellationẽ fuiſſe friuolã:rõ q: appellatio friuola nõ tuet̃ appellantẽ vt in.c.cũ appellationib⁹.e.ti.lib.vj.ergo põt reputari ꝯtumax ⁊ validitas excõicatiõis quo ad nos pẽdet ex futuro euẽtu.ꝑ hoc qḋ dixi in.c.prece.vide tex.in ſimili.in.c.ij.de dolo ⁊ contu.lib.vj. Et ex illo tex.etiã ⁊ ex nr̃o collige duas practicas ꝓcedẽdi cõtra appellantẽ ab interlocutoria fruſtratorie:nã põt iudex illũ cõtumacẽ mulctare vt hic. Itẽ põt adulteriora ꝓcedere ſi cauſa ſtatus patitur:vt in.d.c.ij. ¶ Secũdo principaliter not.q̄ quẽadmodum põt quis denuntiari excõicatus vt euitet̃.

a ſ.c.proxi.ita põt denũtiari abſolutus[a] nõ ligatus vt non euitet̃:⁊ hoc eſt bonũ remediũ quando quis iniuſte reputatur excõicat⁹ vel criminoſus vt denuntiet̃ ꝑ iudicẽ modo ꝓdicto. ¶ Tertio not.vnã bonã regulã hic q̄ inferior

b a iudice[b] ad quẽ eſt appellatũ nõ põt cognoſcere nec de appellatiõe nec de innouatis poſt appellationẽ ſi cõtigunt articulũ appellatiõis etiã ad petitionẽ appellãtis niſi velit renuntiare appellatiõi ſue:vel niſi attentatũ notorie ſit iniuſtũ ar.in.c.cũ teneamur.ſ.eo.⁊ ſic põt intelligi ver.iſte

2 ſi vero. ¶ † No.ibi corrigere q̃ cõtra ipſam ⁊c.qḋ non oia innouata poſt appellationẽ ſunt reuocanda per iudicẽ ad quẽ ſed dũtaxat ea q̃ cõcernũt ꝓiudiciũ ipſius appellantis.

3 ¶ † Not.in ver.ſi vero notoriũ q̄ in facto notorio archiepſ põt ſe impedire inter ſubditos ſui ſuffraganei: vide bo.tex.in.c.romana.§.notoria.de cenſi.lib.vj.

4 ¶ † Ult. no.vnã regulã ſatis bonã ⁊ notandã q̄ ſicut renuntiat̃ ap-

c pellatiõi[c] ꝑ cõparitionẽ corã iudice a quo:vt in.c.gratũ,ð offic.dele.ita ꝑ cõparitionẽ corã alio iudice ad quẽ nõ fuit appellatũ qui eſt ſuperior iudice a quo niſi ꝯtrariũ proteſtatur. ¶ Ulti.no.vnã bonã limitationẽ ad aliud vulgatũ proteſtatio tollit̃ per cõtrariũ factũ. Id em̃ procedit quando cõtrariũ factũ explicat̃ ita qḋ nõ eſt qui a principio repellat proteſtantẽ ſi aũt vult aliquid attẽtare contrariũ ꝑ teſtationi dz ſuperior illũ nõ admittere tanq̃ ſibi contra-

d rium. Et no.ex hoc ⁊ ex tex.qḋ allegãs[d] cõtraria nõ eſt au-

5 diẽdus.l.vbi repugnãtia.ff.de regu.iur. ¶ † Sz cõtra predicta ⁊ contra tex.op.videt̃ em̃ q̄ ſi iſte appellãs renuntiaret appellationi nõ per hoc poſſet archiepſ cognoſcere cũ hic eſſet contentio inter ſubditos ſuffraganei inter quos citra remedium appellatiõis nõ põt archiepſ regulariter aliquid diffinire:vt in.c.paſtoralis.de offi.ordi. Nec obſt.ſi dicatur q̄ hic ſolũ petebat̃ vt ꝓnuntiaret excõicationem nõ tenere:q: etiã hoc non poteſt facere ex quo fuit lata ab epõ agẽte:⁊ ꝓbat̃ in.c.venerabilib⁹.poſt princ.de ſen.excõ. li.vj. Solu.contrariũ eſt difficile ſed põt dici q̄ deferendo hãc cãm ſimpliciter ad archiepm̃ videt̃ renũtiare appellationi interiecte ad papã ⁊ eã deferre ad archiepiſcopatum ita quod archiepſ cognoſceret ꝑ viã appellationis ⁊ non ꝑ viã q̃rele:⁊ ſic res valeat melioꝝ mõ quo valere ⁊c.argu. ſ.e.ex inſinuatiõe.⁊ no.hoc dictũ. ¶ In glo.j. Et ꝑ intellectu gl.op.nã videt̃ iſta litera diuerſa ⁊ ſibi ꝯtraria:nã cum fuiſſet q̃ſitũ vtrũ archiepſ poſſet denũtiare iſtũ appellantem non ligatũ papa vario modo rñdet. Primo dicit q̄ metropolitan⁹ non poteſt cognoſcere de appellatione interpoſita ad papã. Secũdo dicit q̄ epſ excõicator poteſt appellare. Tertio in verſi.ſi vero.dicit q̄ metropolitanus põt denuntiare illũ nõ ligatũ:⁊ aliud videt̃ dicere in verſi. cũ aũt. Solu.metu contrarij gloſſator intellexit q̄ hic fuerũt tres q̃ones. Prima q̃ſtio vtrũ archiepſ poſſit cognoſcere de appellatione interpoſita ad papam. Scḋa q̃ſtio vtrũ archiepſ poſſit ſaltẽ denuntiare appellãtẽ nõ ligatũ hoc voluit glo.in verſ.notoriũ. Tertia queſtio vtrũ epſ excõmunicator poſſit appellare ſi metropolitanus de appellatione interpoſita ad papã vult cognoſcere:⁊ hoc voluit gl.in verbo in quo. Ultimo in ver.eſt aũt.papa reduxit oia in vnũ ⁊ dicit qḋ iuris:⁊ hoc voluit glo.in ver.cum aũt.ita qḋ iſte quatuor gl.ſunt ſimul expediende. Anto.dicit q̄ due fuerũt q̃ones. Ego puto q̄ tm̃ vna fuit cõſultatio vt clare colligit̃ ex prin.c.vez vtrũ archiepſ poſſit denuntiare iſtũ excõicatũ poſt appellationẽ nõ eſſe ligatũ. Sed ad euidentiã ſolutionis papa permittit oia q̃ ſunt in tex.⁊ ſic plana eſt litera. ¶ In gl.ij.in ſi.hoc contrarium non venit cõtra precedẽtia ſed contra tex.nam quẽadmodũ appellatione nõ obſtante potuit in.c.precedẽti ꝓnuntiare ſuperior illũ ligatũ ita debet hoc poſſe facere hic appellatione non obſtante maxime cũ ageret̃ hic de re magis fauorabili ſcz vt denũtietur hic non ligatus. Gl.non ſoluit ſz vera ſolu. eſt qḋ hic nõ poterit archiepſ decernere de validitate vel inualiditate vinculi niſi pariter cognouiſſet de iuſtitia appellatiõis interpoſite ad papã. Uñ cũ nõ poſſet ꝓncipale nec acceſſoriũ.in.c.ꝓcedẽti:ex ſimplici denũtiatiõe non cognoſcebat de iuſtitia appellationis cauſe ſed tm̃ faciebat actũ cõſecutiuũ ad excõicationẽ iam latã nihil de nouo attẽtando.

6 ¶ † In glo.in verbo epſ poſſe ibi:q: ſi appellatio eſt aliqua ⁊c.glo.nõ ſoluit formaliter contrariũ. Io.and.melius ſoluit dicẽs q̄ lz excipiat cauſe cognitionem ſpectare ad ſuperiorẽ ad quem fuit appellatũ nõ tamen fatetur per hoc appellationẽ legitimam eſſe. Item et ſecũdo epſ erat hic re⁹ merito auditur cõtraria allegans vt no.in regula nullus pluribus.de reg.iur.li.vj.prima ſolu.

+Sebaſti.Sapia.

a ¶ Abſolut⁹. vide q̃ ſcribit Ale.in.l.ſi finita.§.elegãter.ff.de dã.infec. Ro.in conſi.ccccxij.in.c.ꝑ habenda iuſtitia.

b ¶ Circa hoc nouiḋ hic.d.Phi.de peru.etiaz in iij.nota.

c ¶ Hãc regulã:q̄ appellãs adeundo iudicẽ a quo cẽſet̃ renuntiare appellatiõi limita ſex no.modis quos vide hic late ꝑ do.Phil.de peru.

+Sebaſti.Sapia.

c ¶ Appellatiõi.vide late ꝑ Feli.in.c.cũ.M.ferrarieñ.col.xxv.ver.ſcias tñ vnum.ſ.de cõſtit.⁊ Mo.in.l.nõ ſolum.§.morte.ff.de oper.no.nuntia.

d ¶ Allegãs contraria nõ eſt audiendus concordat.l.j.C.de furt.⁊ ibi per doc.

Zacharias.
a ¶ An ſua ſit iu-
riſditio.Addō nō
minus abūde q̄
eleganter Ant.
corſet.ſing.ſuo:i
verſi.cxlix.i verſi.
iuriſditio.⁊ ibi
an ⁊ qñ cogno-
ſcat iudex:an ſua
ſit iuriſditio.
b ¶ Et tūc dr̄ mā-
datū epi ꝯtinere
notoriā iniuſtitiā
qñ nō poſſet im-
pleri abſq̄ pctō
vel p̄iculo pſone
aut qñ mādaret
aliqd qd notorie
nō ptinet ad ei⁹
offm̄:d q̄ in.c.ad
aures.ē.de tēpo.
or.⁊ ibi no.quib⁹
mādatis ſit obe-
diēdū ⁊ qb⁹ nō.
c ¶ Et idē tȝ do.
An.⁊ Jmol.hic
p̄ȝ do.Phi.d pe
ru.hic in vlti col.
dicit hūc tex.p-
bare ꝯtriū ſm in-
tellectū Jo.and.
veriorē,ſcȝ q̄ p-
teſtatio hec non
reijciat̄ niſi iudex
appellet vñ ſi nō
repellit̄ pteſta-
tio iuuat pteſtā-
tem:licet ſit con-
traria facto:⁊ q̄
hic tex p̄cedit in
iudicialibus hoc
ſingulariter pro
bās qd vȝ prote-
ſtatio ꝯtraria fa
cto ⁊ iuuat pte-
ſtātem quouſq̄
reijciatur alle.p
hac parte.not.p
Jo.and.in.c.fi.e.
titu.lib.vj.multa
alia vt hic p̄euȝ.
d ¶ Et adde q̄ ad
dit hic do.Phi.
de pu.in pe.colū.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Inflictum gra
uamē.Quādo tē
pus decē dierum
qui dātur ad ap
pellandū nō cur
rat tāgit late Fe.
in.c.quod ad cō-
ſultationem col.
xv.ver.poſtremo
cir.curſum.ē.de
re iudi.

plus placet.¶†Et in fi.gl.hec glo.iudicio meo nō reddit
ſufficientē rōnē diuerſitatis:nā idē eſt cū excipit̄ corā iu-
dice ſtāte veritate exceptiōis:puta ſi dico q̄ nō cōtradi-
xi in territorio tuo:nā veritate p̄ſuppoſita tu nō es iudex
meus tñ in dubio potes de hoc cognoſcere.Jo.and.dr̄ q̄
ſi iudex a quo cognoſceret nullū eſſet officiū iudicis ad
quē:⁊ hoc quaſi in effectu voluit.do.Ant.dicēs iudicē poſ
a ſe cognoſcere an ſua ſit iuriſditio niſi ius trāſferat iuriſ-
ditionē cognoſcēdi in aliū ſicut facit in cā appellationis.
Sȝ iſte ſolutiōes nō ſatiſfaciūt q̄ſito ſȝ repetūt ipſum:
quare de hoc cōquerim⁹ quare ius trāſtulit illā p̄tātē co
gnoſcēdi in aliū.⁊ ſic nō fecit in alijs caſibus in quib⁹ du-
bitatur de iuriſditiōe:ego puto hāc eſſe verā ſolutionem
ſcȝ q̄ in cā appellationis agit̄ de iniquitate iudicis coer-
cēda vel imperitia emēdāda vt in.c.interpoſita.§.e.⁊ in.l.
j.ff.de app.vñ ſuſpect⁹ eſt iudex in cognoſcēdo q̄ nūq̄ iu
dicaret ſe iniquū vel imperitū merito tāq̄ ſuſpect⁹ repel
litur a p̄tāte cognoſcēdi.facit.iij.q.v.q̄ ſuſpecti.⁊ gl.no.
in.c.ſtatutū.in prin.de reſcri.li.vj.q̄ ſingulariter dicit qd ſi
iudex aſſumit defenſionē ⁊ diſputationē cū parte ſuper iu-
riſditiōe ſua reddit ſe ſupectū.ar.in.l.qui oīa.ff.de procur.⁊
ſic non poterit cognoſcere an ſua iuriſditio ſit,intelligo glo.
illā:qñ iudex audit cauſam inter partes q̄ tūc debet dimit-
tere diſputationē partib⁹ ⁊ dȝ iudicare an ſua ſit iuriſditio.
no.bene hanc practicam.Sed ſi iudex p̄cederet per inqui-
ſitionē tūc poſſet dubitari vtrū poſſet cognoſcere an ſua ſit
iuriſditio cū tūc ſit loco partis ⁊ iudicis:⁊ credo qd poſſit
ex quo non agitur de aliquo eius cōmodo,neq̄ poteſt dici
ſuſpectus ſi defendat iuriſditionē ſuā:cū ad hoc teneat̄ ex
quo tȝ locū partis,lȝ aliud teneat.d.Ant.ſub dubio tamen
forte.in.c.ſup literis.de reſcrip.ſed qd dixi verius puto.Et
ad p̄dicta contra illā opinionem quam videtur tenere do.
Ant.iudicio meo videt̄ iuncta gl.quā ſemper tenebis mēti
in.c.cū perſone.de priui.lib.vj:vbi epūs p̄cedebat ex officio
ſuo ⁊ parte negante aſſerebat ſe iudicē ⁊ nihilominꝰ cogno
ſcit an ſua ſit iuriſditio vt ibi gl.hoc apertiſſime tenet ſequē
do intellectū ſuū ⁊ de intellectu illius.c.vt dixi in.c.ad au-
dientiam.ē.eo.Jn glo.in verbo declarare.ibi.ſed nō credo.
b Adduerte q̄ hec gl.vr̄ cōtra tex.nā ſi in caſu notorij ᵇ archi-
epūs poteſt pronuntiare ſubditū irrationabiliter fuiſſe ex-
cōicatū:⁊ per cōſequēs p̄nuntiat ſententiam epī iniuſtam
fuiſſe ⁊ appellationē fuiſſe legitimā.Et ideo dicit Hoſtien.
⁊ bene quod dictū gl.p̄cedit vbi factū nō eſſet notorium ſȝ
data notorietate pōt fieri hec denuntiatio:non enim p hoc
preiudicatur appellationi:q̄ non pronūtiauit vt cognitor,
ſed extra iudiciū tanq̄ ſimplex denuntiator ⁊ ſic non obſt.
contrariū gl.¶ Jn glo.ſi.ibi.ſ.de reg.ſed glo.non ſoluit nec
hoc contrariū nec ſequētia:ſed tu vide bo.gl.in regula nul-
lus pluribus.de reg.iur.libr.vj.⁊ in.c.diſciplina.xlv.diſt.vbi
8 no.an ⁊ qñ qs poſſit p̄ponere cōtraria.¶†Jn ea.gloſ.ibi
facta eſt litis cōteſtatio ⁊c.hoc idē argumētum Vinc.Hoſ.
⁊ Phil.ſed vt dicit Jo.and.⁊ bñ:potius litera probat con-
trarium.Nūc ſi hic nō interceſſiſſet proteſtatio fuiſſet renū-
tiatum appellationi,ſed proteſtatio eā ſaluabit:⁊ ſic valuit
c hic p̄teſtatio cōtraria facto.Sȝ tu dic ᶜ vt dixi.ē.in notabi-
libus q̄ vbi factū contra p̄teſtationē explicatur tunc tol-
litur p̄teſtatio p contrariū factū:ſecus ſi factū contrarium
a principio nō admittit̄ q̄ tūc ex ſolo attētatu non tollitur
proteſtatio:⁊ ſuperior ab initio nō debet repellere volentē
agere actū contrariū proteſtationi ſue:vt hic eſt caſus not.
in fin.licet alij aliter intelligant ⁊ minus bene.De materia
p̄teſtationis vide plene per doc.in.c.cū.M.de conſti.⁊ per
Jo.mo.cuius dicta refert Joā.an.in regula in generali.de
reg.iur.lib.vj.in mercu.⁊ aliquid in.c.cumana.de elec.p bar.
in.l.nō ſolū.§.morte.ff.de no.ope.nū.de queſtiōe glo.an ſit
d facta litis conteſtatio dic vt plene ᵈ dixi in.c.vnico.de li.cō-
9 teſt.⁊ in.c.cū.M.de cōſti.¶†Extra glo.q̄ritur vtrum per
cōparitionem corā archiepō ceſſante proteſtatione renun-
tiet iſte appellationi etiā reſpectu aduerſarij.Jnno.hic q̄
nō:ſed tm̄ reſpectu iudicis:ex quo principaliter non dedu-
cebat cām appellatiōis coram iſto archiepō.pro hoc facit
ſecūdum Hoſt.q̄ cū pſone ſint diuerſe:renuntiatio quo ad
vnā pſonā nō operat̄ quo ad aliā.arg.in.l.ſi vnus.§.añ oia.
ff.de pac.⁊.l.cū querit̄.cum duabus.ſeq.ff.de except.rei iu.
Sed ipſe Hoſt.tenet cōtrariū vt p̄pter cōnexitatē videat̄
renūtiaſſe appellatiōi etiā quo ad aduerſariū.d.ant.nitit̄
ſaluare dictū Jnno.quia articulus attētati eſt ſeparabilis
a cauſa principali.Sed ego puto dictū Hoſt.eſſe verius.
moueor q̄ vnica fuit hic appellatio:⁊ potius cōcernebat
partē q̄ iudicē ex q̄ litigiū erat inter partes nec videt̄ iu-

dex appellare ſed pars aduerſa:ideo iudex neceſſario nō
citatur in cā appellationis vt eſt text.in.c. venerabilibus.
poſt prin.de ſen.excō.li.vj.vñ cū tex.hic in fi.dicat:qd̄ videt̄
appellationi renuntiare dȝ intelligi de appellatione etiam
reſpectu partis.Jtem ſi articulus attentati eſſet hic ſepara
bilis ab appellatione cōtra partē nō p̄poſuiſſet iſte contra
ria ſi fuiſſet hic auditus vt hec p̄teſtatio operaret̄ reſpectu
partis,petitio ro quā faciebat reſpectu iudicis.ad hoc tex.
no.in.c.venerabilib⁹.§.ſȝ ſi excōicat⁹.poſt princ.de ſen.exc.
li.vj.ſed hoc eſt falſum vt patet in fine litere.Jtem hoc ex-
preſſe colligit̄ in ver.nos igit̄.vbi dicit tex.q̄ ſicut inferior
nō pōt cognoſcere de appellatione interpoſita ad papam
10 ita nec de innouatis poſt appellationē.¶†Ulterius ad-
uerte ad vnū ſingulare dictū q̄ ponit Jnn.dicēs q̄ ſi poſt
e iudiciū grauamē ᵉ pars grauata aliqd agat coram iudice
puta p̄ducēdo teſtes pōt nihilomin⁹ intra decēdiū a tpe il
lati grauaminis appellare q̄ ius dat grauato decendium
vt intra illud tp̄s deliberare valeat vtrū ſibi expediat ap-
pellare:ideo ea q̄ agit medio tpe cū iudice nō p̄iudicabant
appellatiōi interponēde:ſȝ tu vide gl.Jo.an.in.c.ſi.e.titu.
lib.vj.do.de Ro.deci.q̄.alle.cclxxxviij.Conclude ſic quod
pars grauata ſponte actū facit corā iudice ⁊ videt̄ renūtia
re facultati appellādi.ar.eorū q̄ habētur in.c.inſinuāte.de
offi.dele.maxime qñ id qd facit eſt executiuū grauaminis
p̄cedētis,vt in.l.ad ſolutionē.C.de re iudi.⁊ in.c.qd ad cō-
ſultationē.e.ti.Aut ſpōte nō egit ſȝ iudex p̄fixit ſibi termi-
num ad certū qd faciēdū,tūc lȝ illud faciat nō per hoc re-
nūtiat facultati appellādi rōne grauaminis p̄teriti.q̄ ex
quo nō appellauit tenet̄ interim parere iudici nō tñ dȝ fa-
cere actū executiuū grauaminis p̄teriti.vt in.d.c.qd ad cō
ſultationem,pro vtroq̄ mēbro diſtinctionis facit.c.ab ar-
bitris.de offi.deleg.lib.vj.vbi ſubuenitur ei qui neceſſita-
te ductus aliqd facit.Et vide ad hunc articulū quod ple-
ne dixi in.c.quod ad conſultationem.ē.titu.proxi.

1 ☞ Per appellationem legitime interpoſitam tota cauſa
deuoluitur ad iudicem ad quem.
2 Clericus poteſt donec ſatiſfecerit de delicto teneri in vin-
culis per ſuum ſuperiorem:⁊ ſi opus eſt poteſt torqueri.
3 Prelatus inferior citra epiſcopum poteſt habere iuriſdi-
tionem in clericos etiam proprio epiſcopo excluſo.
4 Subditus ab alio iniuſte detentus pōt a domino repeti.
Creditor nō poteſt repetere debitorē ſuū ab alio detētum.
5 Dominus an poſſit agere pro iniuria furto vel turbatio-
ne illatis ſubditis vel collonis vide remiſſiue.
6 Appellare non poteſt vnus pro alio in ciuilibus regulari
ter niſi eius interſit.
7 Appellans ⁊ appellatus ſi habēt iudices diuerſos ſupe-
riores ad quem appellabitur.9.tam in appellatiōe extra
iudiciali q̄ iudiciali.
8 Archiepiſcopus efficit̄ iudex ſubditorū ſuffraganei p ap-
pellationē ſcȝ qñ appellatur ab ipſo epō:nō autem ab alio.
10 Excōicatus nō deſinit eſſe excōicat⁹ niſi fuerit abſolutus.
11 Appellatus ſi nō detulerit appellatiōi aduerſarij:⁊ ipſe in
alio articulo licet in eadē cauſa appellauerit talis appel-
latio defendit appellantem etiam reſpectu aduerſarij.
12 Judex a quo ſi ſemel detulit appellationi nō pōt vlterius
cām reaſſumere in ſe q̄ iuriſditio eſt tranſfuſa in ſuperiorē.
13 Attentata contra appellationem legitime interpoſitā re-
uocantur ante omnia non ſolum ſi fuerit appellatū a iu-
dice:ſed etiam ab aduerſario extraiudicialiter.14.
15 Excommunicatus iniuſte non eſt vitandus.
16 Sola denūtiatio excōicatiōis nō p̄bat quē eē excōicatū.
Interdici pōt citans p p̄latū inferiorē epō ex ꝯſuetudine.
Ea q̄ ſunt meri imperij:⁊ ſupreme poteſtatis poſſint pre-
ſcribi per inferiorem.
18 Inter ceſſationē a diuinis ⁊ ſniaȝ interdicti magna ē dr̄ia.
Jrregularitatē incurrit ſacerdos etiā forenſis ſi celebrat in
loco interdicto.
19 Jrregularitatem non incurrit ille qui celebrat in ciuitate
vbi ceſſatur a diuinis.
20 Jrregularitatem nunq̄ quis incurrit niſi in caſibus a iure
expreſſis.
21 Jlla que conſiſtunt in facto non ſuſpenduntur per appel
lationem ſed opus eſt contrario facto.
22 Sententia interdicti poteſt ſuſpendi ab ipſo interdicēte.
23 Sententia excōicationis nō ſuſpendit̄ niſi p ſolū papam.
Excōicatio nō plus ligat q̄ ipm peccatū p̄pter qd fulmi-
natur quo ad eccleſiā triumphantem.ſed militantem ſic.
24 Appellatio minus legitima non ſuſpendit iuriſditionem
iudicis:niſi ei detulerit.

Dilectis

1 Dilectis. †Per appellatio-
ne legitime inter-
positam principale cū accessorijs ad
iudicem appellationis defertur z sen
tetie excoicationis z interdicti post appellatio-
ne late no tenet. h. d. Primo ponit partis narra
tio. Scdo diffinitio ibi: qz vero. ¶Casus litera-
lis. Episcopus altissiodorensis quedā psbyterū
dom⁹ dei in qua dispēsationē plenariā obtinere
dignoscitur detineri faciebat in vinculis pro eo
q bona quedā ipsius ecclesie que furtive subtra
xerat restituere denegabat: propter quod etiam
fuerat ab eodē epo excōicationis vinculo innoda
tus. Decanus altissiodorēsis dicēs ecclesiā ipam
z dictū presbyterū ad suā iurisditionē spectare
monuit epm vt ei dictū psbyterū restitueret. epi
scopus timēs ne decanus aliquid in sui preiudi
ciū attētaret ad metropolitanā sedem appella-
uit. Sed decanus appellationi nō deferens pro
tulit interdictum: vt epo in ciuitate presente a di
uinis in ecclesia altissiodorēn cessaret. Post hoc
in termino appellationi prefixo partes cōparue
runt in presentia officialis archiepiscopi senonē.
decanus allegauit qd appellationi epi ideo no du
xerat deferendū: qz presbyter adhuc in vinculis
tenebat ad se. apo. appellauit. officialis nō ob-
stante appellatione irritū nūciauit interdictum
post appellationē episcopi a decano pmulgatū.
Post hoc qz decanus impediebat diuinū offm
in ecclesia celebrari, eps ipsum excōicauit et per
archiepiscopū suū fecit excōicatū nūtiari sz ca-
nonici senon. decanū nō vitabant. Sup his orta
questiōe inter episcopū z decanum pcuratores
vtriusq partis ad se. apo. accesserunt hec z alia
corā do. pa. proposita fuerūt. Papa examinato
negotio intellexit q eps diuersos modos expsi-
sit sm quos paratus fuit iustitiam exhibere de-
cano super captione presbyteri appellans ad
metropolitanū decanus postea non potuit fer-
re sententiā interdicti: z ideo Papa sentētiā il-
lā decernit irritā z inanē post appellatonē legi
time promulgatā eo nō obstāte q decan⁹ ad ex-
cusationē suā quasi variādo pposuit qd anteq
eps appellasset tulit sentētiā interdicti cuius ef
fectū ad tps duxerat suspendendū: cū interim si
hoc verū fuisset appellatione interposita pcede
re nō debuit ad sniam exequendā: pcessum offi-
cialis pnūtiauit temerariū qui post appellatio-
nē a decano interpositā decreuit sentētiā inter-
dicti irritā z inanē: qz ap. ad sed. apo. interposita
nihil debuit innouari. Preterea licet sententia
excōicationis epi pmulgata in decanū prima fa-
cie videbat recte lata cū per officialē prohibitū
esset ne seruaret in ecclesia interdictū: z decanus
diuinū officiū impediebat scilicet phibendo ne
celebraret in ecclesia: tamē qz per appellationez
a decano interpositā ad papā cui officialis du-
xerat deferēdū apostolos cōcedēdo: nō solū pn
cipale negotiū sed etiā accessoria deferebant ad
sed. apo. sniam epi latā post appellationē decer-
nit papa irritā z inanē. In fine licet archieps de
canū denūtiauerat euitandū tn canonicos seno
nen. qui saniori ducti cōsilio cōmunicauerūt eidē
inculpabiles iudicauit: qui potius voluerunt de
ferre appellationi facte ad papā q denuntiatio
2 ni facte ab archiepo. Ber. ¶†No. j. clericū pos-
se detineri in vinculis per superiorē suum donec
satisfaciat de delicto licet actū sit ciuiliter: z etiā
a si opus esset[a] posset ob hanc causam torqueri[b] z
b vtrūq pbatur in. c. j. de depo. facit. c. si clericos. j.
de sen. excom. lib. vj. Quid aūt si ageret ciuiliter
nūquid pro debito possit detineri. no. in. c. ij. j. de
3 pign. z ibi dicā. ¶Not. ij. q platus inferior citra
epm pōt de iure speciali habere iurisditionē etiā
in criminalibus in clericos diocesis etiā epo ex-
cluso ita vt nō sit locus preuētioni. Pro hoc fa-
cit. c. irrefragabili. §. excessus. s. de offi. ordi. nam
eps hic puenerat istū decanū in captura psbyte-
ri: z nihilominus decanus illū repetebat tanq
spectātē ad iurisditionē suā an hoc possit induci
respectu certe partis diocesis vt excluso epo ha-
beat inferior iurisditionē plenariā: est qstio no-
tabilis z plene eā tāgo in. c. cū cōtingat. de fo. cō
pe. vbi vide: z vide Jo. an. in. c. si eps. de offi. ord.
4 lib. vj. in nouella. ¶†Tertio no. z tene menti q
iudex ecclesiasticus pōt repetere subditū suū ab
alio iniuste detentū interest eñi sua ne violet ei⁹
iurisditio vt possit subdit⁹ sibi z ecclesie sue de-
bita seruitia impēdere: sic z ptās repetit subdi-
tum suum vt possit munera personalia subire. l.
de iure. ff. ad muni. z vide tex. cū gl. in. l. j. §. p hāc.
ff. de rei ven. sic domin⁹ repetit ascriptitiū suum
vt in. c. ij. j. de iude. creditor vero non pōt repete-
re debitorē suū ab alio detentū sm Inno. z bene
qz creditor nō habet ius in psonā debitoris. sec⁹
in superiorib⁹ dicendū est: de quo vide gl. op. in
c. autoritate. de priui. li. vj. z quedā pulchra tan-
gunt hic p In. gl. tn in. d. c. autoritate posuit cō-
5 clusiue dicta Inn. hic ideo illa omitto. ¶†Tra
ctat eñi an dñs possit agere pro iniuria vel fur-
to facto subditis vel colonis: z qd si turbat z an
possit intētare alias actiōes eis competentes: z
vide de hoc Joā. an. z Archi. in. c. ad apostolice.
de re iudi. lib. vj. p Arch. ij. q. j. in primis. vide bo.
tex. in. c. lz. maxime in fi. de proba. z Guil. z 3c3e.
in cle. si dñm. de reli. z vener. san. z do. de Ro. de-
ci. ccclxxxv. z vident pdicti cōmuniter cōfirmare
6 dicta Inn. hic. ¶†No. iiij. dictū satis notandū
superiorē posse appellare nedū p se sed etiam p
subditis suis: vt patet ibi: se ac suos zc. quod p-
cedit sm Inn. quādo superior pōt pretēdere ali-
quod interesse respectu subditorū: intererat eñi
hic epi interdictū nō poni etiā respectu subdito
rum: qz curare debet vt populus nō patiat defe
ctum in diuinis z vt corroboretur in fide: ne san-
guis subditorū de suis manib⁹ requiratur. s. de
offi. or. irrefragabili. z in. c. inter cetera. x. q. j. legē
da. alias regulariter non appellat quis pro alio
in ciuilibus. Nā regula in appellatione est vt nō
audiatur is cuius nō interest. ij. q. vj. nō solēt. z in
7 c. cū inter. R. s. de elec. ¶Quinto no. aliud pul-
chrum z singulare dictū nec memini q alibi p-
betur z solet ad hoc adduci iste tex. videlicet qd
si appellās extra iudiciū z appellat⁹ habent di-
uersos iudices pōt appellās se subijcere ptectio
ni sui iudicis z ad illū appellare z talis appella
tio trahit ipsum appellātē vt hic. Hic eñi eps
habebat archiepm iudicē ordinariū: sz archieps
non erat iudex decani: qz metropolitanus non
est iudex subditorū sui suffraganei, sz si eps vult
conuenire subditū sunt assumendi arbitri. xj. qd.
8 j. si clericus. no. in. d. c. irrefragabili. ¶†Et si di-
ceres per appellationē archiepiscopus efficitur
iudex subditorū episcopi. vt in. d. c. pastoralis, di
co illud pcedere qñ appellatur ab ipso epo: qz
tunc archiepiscopus tanq superior habet cor-
rigere factum epi: sed hic nō appellat ab epo: sz
ipse eps appellabat subditū suū ad archiepm, z
appellatio extraiudicialis est quedam prouoca
9 tio seu conuentio: vt in. c. cum sit. s. e. ¶†Op. cō
tra tex. z no. hic collecta de. c. si clericos. de sentē.
excō. lib. vj. videtur eñi q nō potuit eps appella
re decanū ad archiepiscopum ratione predicta.
Sol. cōtrarium est difficile. sed potest sic respon
deri qd aut eps vel alius appellans extra iudi-
cium vult trahere appellatū ad iudicē propriū
appellantis vt faciat iustitiam de appellato et
non potest: sed debet tunc appellare ad iudicem
appellati cum sit quedā conuentio, vt supra di-
xi. z debet actor sequi forū rei. de fo. cōpe. cum sit
z hoc casu habet locū cōtrariū. Aut appellans
appellat ne turbet in iure suo, ita qd in veritate
est reus. z tūc potest se submittere protectiōi sui
iudicis, z ad eū appellare extra iudicium, vt hic
est casus valde notabilis. Ratio est qz cū sit re⁹
originaliter z re ipsa potest illam causam dedu-
cere ad iudicē suum sicut facit reus qñ vult con-
uenire actorem super exceptione sibi competēti.
Nā trahit actorē ad iudicem suum vt potius in
spiciatur natura cause q actus puocationis ad

Sebasti. Sapia.

a ¶Si opus eet. Qñ cleric⁹ possit torqri tradit Abb. in. c. cuz in qōne. j. de re. iur. Jo. de ana. in. c. j. col. v. de cler. percusso. And. si. in c. si cōstiterit. co. iij. j. de acc. Feli. in. c. veniēs. co. ij. de test. z in. c. vniuersitatis. j. d sen. excō. Marsi. bononi. in singu. lv. in c. aduertas ad vnuz. Alex. in. l. multis. in apost. ff. de questio.

b ¶Idē no. Bal. z. d. Phi. de pu. hic in primo no. z ex h z ex text. no. q si aliqs sit in carcere: tn pōt cōtra eū pcedi z excōicari p q. l. ij. ff. ex q. caus. mai. vbi est gl. fin. qd ille q detinet in carcere pōt tn citari ad domū solite habitatiōis: z valet pcessus cōtra eū sz bal. ibi z h. lz sibi subueniat z restituat cū parere nō potuit vt ibi dr non tn dimittit reus a carcere pēdēte app. tex. est hic scdm Bal. z ad intelligentiā pdictorū vide Bar. z Angel. in. l. j. ff. de in ius vo. z facit sz d. Phi. de peru. hic in. j. co. qz carcerat⁹ nō liberat a debito z pōt cōtra eū pcedi p alia iuris remedia et eius bona capi. z vēdi. z p Bar. in l. cōsentaneū. C. quo z qñ iud. co. vl. z p Bar. in. l. q legati. C. vt i posses. leg. quo ergo posset expediri pcessus cōtra carceratū si citatio de eo fctā foret nulla vt hic lati⁹ p ipm d. Phi. hoc vltimū diligēter nota ad practicā qd si pars intētauerit vnū remediū executiuum pōt adhuc aliud z aliud intētaret donec actualiter satisfiat: ita voluit bar. z bal. vbi s. z bal. z. d. phil. hic z bal. in aut. q supplicatio. C. de pci. imp. offe. z in. l. si. §. sz si cuz feio. ff. si cer. pet. z in. l. ignorare. i fi. C. de re mil. z. l. j. in vl. co. post gl. ibi. C. de phi. seq. z ibidē dicit q cōtra cōtumaces pt qs vti missiōe i possessionē: z seqstratione rerū z alijs remedijs simul donec satisfiat z idē tz Ang. in. l. nemo carcerē: in pn. C. de exac. tri. li. x. z no. an. in. l. q restituere. ff. de rei vend.

Anto. Francisc.

¶An carcerat⁹ possit citari. Dicas qd qñ citat dz esse cautus vt mittat nūtiū ad iudicē q nuntiet iudici carcerationē suā qz tūc processus postea factus erit nullus. vt p Pau. de ca. post bar. i. l. ij. §. ij. ff. si qs cau. z ibi ēt p Ale. in vlti. co. in versi. qd de carcerato. z vide bar. in. l. is q re⁹. in vl. co. ff. de pu. iudi. z vide alex. in. l. ij. l. ij. col. vbi alle. mltas cōcordātias. ff. d i ius vo. z vid ēt pau. de cas. in. l. qñtū, in. ij. col. ff. de re iudi. z de hoc an possit citari ad domū solite habitatiōis z valeat pcessus cōtra euz sic citatū. vid gl. z bal. i. l. ij. C. ex q. cau. ma. vbi dicit qd si citet ad carcerē nō arctat venire: tn valet pcessus sm eū factus cōtra ipm carceratū lz cōcedat sibi restitutio z id bona est cautela de q supra dixi: z an carcerat⁹ citatus vt psonaliter cōpareat possit mittere pcuratorē. dicas qd sic si pōt eū facile recipere. vide Bart. in. d. l. is q reus. z Pau. de cas. in. l. ij. ff. de in ius vo. z Alex. in. d. l. qsitum. ff. de re iud. z in. l. q i carcerē. ff. qd me. cau.

iudiciū:vt plene dico in.c.ſi quis cōtra clericum.
de fo.cōpe.allegādo p hoc vltimo multas con
cordantias.Ex his habes nouā inſtructionē ad
quē ſit appellandū extra iudiciū qñ actor ꝛ re⁹
ſunt diuerſi fori:nec al's inueſtigaui.In iudicio
vero ſemp eſt appellandū ad ſuperiorē tribuna
lis a quo appellaṫ.vt in.c.romana.§.debet.ꝛ qḋ
10 ibi no.e.ti.li.vj.❡†Sexto no.ꝙ interdictū pōt
ferri ſub certo modo ita vt eo exiſtente habeat
interdictū vires ſuas:mō vero ceſſante ceſſat ef
fecus interdicti:vñ decanus hic ſubiecit eccleſiā
interdicto ꝗdiu epſ eſſet preſens in ciuitate et
ſic epiſcopo preſente habebit effectum:eo ab
ſente ſuſpenditur effectus:ſecus videtur in excō
municatiōe:q: ſemel excōicat⁹ nūꝗ deſinit eſſe
excōicat⁹ etiā deficiēte modo ſeu cōditione niſi
prius abſoluatur:ꝛ id quod dixi de interdicto
habet locum in ſuſpenſione:vide ad vtrūꝗ bo.
tex,cū gl.no.in cle.j.de decimis.ꝛ Inn.in.c.cum
11 bone.de eta.ꝛ quali.❡†No.ſeptimo vnū aliud
dictū quod nō credo alibi ita bene probari neꝗ
audiui al's ad hoc iſtū tex.allegari:ꝙ ꝗuis non
detulerit qs appellatiōi aduerſarij nihilomin⁹
ſi iſte poſtmodū appellat in alio articulo etiā in
eadē cā talis appellatio defendit appellantem
etiaʒ reſpectu aduerſarij cui⁹ appellatiōi noluit
iſti deferre.ꝛ ſingulariter iſte tex.pbat opinionē
quā tenui in.c.an ſit deferēdū.ſ̄.e.cōtra opi.Jo.
an.ꝛ do.Ant.nec allegaui ibi text.iſtū hic eñ vt
aperte colligiṫ ex tex.decanus nō detulit legiti
me appellationi epi ꝛ tñ appellatio ſua poſtmo
dū interpoſita i alio articulo eiuſdē cauſe nedū
defendit ipm appellātē reſpectu officialis a quo
appellaṫ:ꝛ qui detulit appellationi ſue:ſʒ reſpe
ctu epi qui appellationē ſuā non approbauit:ꝛ
intātū valuit appellatio decani vt impediret va
liditatē excōicatiōis late p epʒ:ꝛ ſic epſ tenebiṫ
hoc deferre app.decani interpoſite in alio arti
culo eiuſdē cāe lʒ decan⁹ nō detuliſſet prius ap
pellationi epi:ꝛ hoc ſemp no.q: facio de hoc di
cto maximū feſtū.❡Octauo no.qḋ ſnīa interdi
cti pōt ſuſpēdi p iudicē interdicētē ꝛ ꝙ appella
tio tpe ſuſpenſiōis interpoſita opaṫ dilationem
ſuſpēſiōis in euētu appellatiōis:ꝛ videṫ hic ca
ſus expſſus in ver.nō obſtāte.p opi.Jo.an.in.c.
12 ad hoc.ſ̄.e.ti.ꝛ.j.aliqd dicā.❡†No.in verſi.offi
a cialis ꝙ iudex[a] ſemel deferēs appellatiōi nō pōt
amplius penitere ꝛ reaſſumere in ſe cām q: iu
riſditio eſt trāſfuſa in ſupiorē.vt in.c.cū appella
tionibus.e.tit.li.vj.vnde nō valet pceſſus etiam
al's legitime fact⁹ p iſtū iudicē q detulit appella
tioni.❡Not.cōſequēter ꝙ turbās diuinum offi
13 ciū pōt excōicari.❡†Itē not.ꝙ vbi appellatio
extraiudicialis interponiṫ ex pbabili ꝛ veriſimi
li cā ſcʒ a iure approbata reuocanṫ oīa in⁹ cōtra
riū poſtmodū attētata:lʒ alias non probetur ve
ritas cauſe vt hic eſt tex.notabilis ꝛ plene exa
minat Inn.Nā papa nō mādauit pri⁹ iqri vtrū
iſte pſbyter ſpectaret ad iuriſditionem decani
vel epi ſed immediate pnūtiauit interdictū nul
lum tanꝗ interpoſitū poſt appellationē legiti
14 mā,ꝙ bene not.❡†Itē not.aliud pulcherrimū
dictū ꝙ attētatū poſt appellationē extraiudicia
lē eſt nullū non ſolū qñ appellaṫ extra iudiciū
ab aliquo vt a iudice ſed etiā qñ appellatur ab
aliquo vt a parte que poſſit attētare aliquid in
iniuriā appellātis,qḋ de directo eſt contra not.
p do.Ant.in.c.cōſuluit.ſ̄.e.ꝛ ibi dixi.nā hic epſ
appellanit a decano nō tāꝗ a iudice ſuo cū eſſet
ſibi ſubdit⁹ ſed appellauit ab eo ne ptextu cōſue
tudinis iniuſte ſubijceret eccleſiā interdicto ꝛ vi
gore appellatiōis interdictū iudicatur hic irri
15 tum.❡†Vltimo no.ex fine litere ꝙ denūtiatio
ni ſupioris denūtiātis aliquē excōicatū ꝛ vitan
dum nō eſt obtemperādū ſi probabiliter cōſtat
veritatē eſſe in cōtrariū,vt puta q: fuit excōica
16 tus poſt appellationē legitimā.❡†Ex quo no.
duo.primo ꝙ ſola denuntiatio excōicatiōis nō
probat quē eſſe excōicatū vt hic,ꝛ qḋ nō teneṫ
ſubditi obtēperare plato denuntiāti excommu

[a] ☞Sebaſti.Sapia. ❡Quod iudex. Quando hoc p cedat.vid Alex. in.l.ꝙ iuſſit.col. pe.ff.de re iud.ꝛ in conſi.lxx.inci. videṫ prima fa cie.co.iij.l.iij.vo. Fe.in.c.qualiter ꝛ quando.j.colū. vij.ver.fallit.iiij. j.de accu.

nicatū poſt appellationē vitandū.vide dominos de Rot.deci.cclvj.
17 hodie vide qḋ habeṫ in.c.ſolet.in fi.de ſen.exc.lib.vj.❡†In glo.ij.ibi
ciuitatē vel eccleſiā ꝛc.Rot.bñ hanc gloſſam ex qua habes ꝙ inferiori
plato citra epm̄ pōt ex cōſuetudine cōpetere ptās interdicēdi nedū
eccleſiā maiorē ſed totā ciuitatē.Poſt.tenet hic cōtrariū reſpectu ci
uitatis adducit no.in.c.cū cōtingat.de fo.cōpe.vbi tractauit nūquid
ea q̄ ſunt meri imperij ꝛ ſupreme poteſtatis poſſunt pſcribi p inferio
rē.ꝛ q: Poſt.ibi tenuit qḋ nō ideo hic ponit opi.iſtā cōtrariam:ſed q:
vt ibi dico cōmunis opi.legiſtarum ꝛ canoniſtarū eſt in contrariū.fa
18 cit qḋ no.Jo.an.in.d.c.ſi epſ.ꝛ mihi hoc dictū gl.placet.❡†Alij in
telligūt hūc tex.vt loquaṫ in ceſſatiōe a diuinis.Nā differentia eſt in
ter ceſſationē a diuinis ꝛ ſniam interdicti.Nam ceſſatio a diuinis eſt
qḋ facti:nō eñ aliud eſt ꝙ ſuſpēdere organa miniſtrorū vt ibi nō ce
lebrent.Sētētia vero interdicti eſt quid iuris:vnde ſupponiṫ ille lo
cus interdicto.ita qḋ ibi celebrās ꝗtūcūꝗ forēſis incurret irregula
ritatē:q: celebrat in loco interdicto:vt in.c.is qui.de ſentē.excō.lib.vj.
ſecus aūt qñ clerici deliberāt inducere ceſſationē q: tūc celebrans ibi
nō efficiṫ irregularis tanꝗ nō celebrās in loco interdicto.hoc notan
19 ter voluerūt doc.in.c.irrefragabili.prealleg.ꝛ hic.❡†Dubiū tñ re
manet qḋ ſi ceſſatio a diuinis eſt generalis puta reſpectu toti⁹ ciuita
tis nunqd ibi celebrās efficiaṫ irregularis.Jo.an.tangēs in.c.ſi cano
nici.de offi.or.lib.vj.cōcludit ꝙ ſic:q: talis ceſſatio generalis epuipa
raṫ interdicto.p cle.j.de ſen.exc.ſed do.Ant.dicit hic ſub dubio forte
ꝙ ex toto nō pcedit illa eqparatio:ꝛ hoc ego veri⁹ putarē ꝙ celebrās
20 in ceſſatiōe gnāli nō efficiaṫ irregularis.❡†Regl'a eſt vt nunꝗ qs
incurrat irregularitatē niſi in caſibus iure expreſſis.vt in.d.c.is q.ſed
iure nō caueṫ niſi de celebratione in loco interdicto.Nec obſ.illa cle.j.
q̄ facit equiparationē tm̄ in illo caſu:ꝛ pene nō debēt extēdi vt in re
gula odia,ꝛ regula in penis.de reg.iu.lib.vj.Mihi tamē plus placet
vt hoc.c.loquaṫ in vero interdicto per tex.in ver.q: vero.vbi iterponi
tur verba pape ꝛ ſemp papa appellauit ſententiā interdicti.Itē ceſ
ſatio a diuinis eſt quid facti:ideo nō cadit illud verbū irritā poſitū:ꝛ
illud verbū inanē ꝛc.Itē appellatio hic habuit ſuſpēdere interdictū
21 quod non faceret in ceſſatione cū illa ſit quid facti.❡Ea eñ que cō
ſiſtunt in facto nō ſuſpēdūtur p appellationē:ſed opus eſt contrario
facto.arg.in regula.j.de reg.iur.ꝛ in.l.nihil tam naturale.ff.de re.iur.
❡In gl.ij.in fi.aduerte ꝙ hoc dictū eſt cōtra deciſionē.c.nā ſi verum
eſſet dictū gl.appellatio epi nō fuiſſet legitima:cui⁹ cōtrariū hic dici
tur.Sed dic ꝙ glo.voluit ponere rationē que potuit mouere iſtum
decanum ad nō deferendū appellatiōi epi:q: adhuc tenebat pſbyterū
in vinculis.Ratio decidendi in cōtrariū ſumiṫ.ex gl.in verbo diuer
ſos.nā lʒ eēt notoriū epm̄ detinere pſbyterū nō tñ erat notoriū qḋ in
22 iuſte detineret:iō habebat ius cōe pro ſe.❡†In gl.in verbo ſuſpen
dendū.in fi.Hec gl.multū intricate pcedit:ꝛ ideo dubitauit de deci
ſione queſtionis ꝛ nō fuit auſa firmare pedes:ꝛ idē fecit in.c.ad hoc.
ſ̄.eo.Et de materia dic vt plene dictū fuit:tñ iſte tex.vt.ſ̄.dixi multū
viget me ad tenēdū opi.Jo.an.in.d.c.ad hec.vbi dixi qḋ ſententia iter
dicti pōt ſuſpēdi ab ipſo interdicēte ꝛ ꝙ appellatio medio tpe inter
poſita differt ſuſpēſionē in euētu appellatiōis.Et ꝗꝗ Jo.cal.ibi te
neat cōtrariū in hoc vltimo ꝛ placebat mihi ſua opi.ibi,tñ iſte text.
vt dixi multū viget in ſriū in x.nō obſtāte.illa eñ ſunt verba pape,ꝛ
cōfundit decanū allegantē ſuſpēſionē ꝛ executionē ſuā:ꝛ dicit Jo.di
lig.hic eſſe caſum nec loquiṫ de ceſſatione a diuinis vt qdā volūt:ſʒ
23 de vero interdicto vt colligiṫ ex ver.q: vero.❡†No.tñ glo.in fin.ꝙ
inferior citra papā nō pōt ſuſpēdere ſniam excōicatiōis,ſʒ papa ſic
intelligo pcedere in papa reſpectu eorū que inſunt ſnīe excōicatiōis
de iure poſitiuo quo ad ea videlicet q̄ cōcernūt illā eccleſiā militātē
nō aūt ad ea q̄ concernūt eccleſiā triumphātem ad hoc.c.a nobis.de
ſen.exc.ꝛ vide gl.ſing.in.c.quodcūꝗ.xxiiij.q.j.que dicit iudicē eccle
ſiaſticū nullā vim poteſtatis exercere ferendo ſentētiā cēſure quo ad
eccleſiā triūphātē,q: ſi qs deliquit immediate excōicatus eſt quo ad
deū.ſi nō deliquit nō pōt ſeparari a gratia dei per ſententiā iudicis.
vt in.c.cū eterni.de re iud.li.vj.❡In gl.in ver.deferendum.in fi.glo.
male refert factum,nā ſi officialis prius nuntiaſſet interdictū nullū
valuiſſet proceſſus,ſed prius detulit appellatiōi ꝛ poſtea pnuntia
uit quod facere non potuit cum per dilationem eſſet ab eo abdicata
24 iuriſditio.vt in.d.c.cum appellationibus.❡†In gl.penul.in fin.Jo.
an.ꝛ cōmuniter doc.ſequētes dicunt ꝙ licet appellatio decani fuiſ
ſet min⁹ legitima tamen ex quo iudex detulit illi non debuit pcedi
contra ipſum per.d.c.cum appellationibus.Hec ratio mihi nō pla
cet,quoniam licet delatio iudicis minus legitima habeat ligare ma
nus ipſius iudicis deferentis non tñ potuit ligare man⁹ epi qui non
detulit.Si ergo appellatio decani fuiſſet minus legitima valuiſſet ex
communicatio lata per epiſcopum.vt in.c.licet.de ſententia excōmu
nicationis libro ſexto.Ideo placet mihi dictū gl.qḋ appellatio de
cani fuit alias legitima.naʒ ſm̄ iſta tempora quelibet appellatio de
ferebat cauſam ad ſuperiorem ex quo non erat manifeſte friuola.vt
no.in.c.paſtoralis.ſ̄.eo.❡Glo.fi.fuit declarata in vno notabili.
1 ☞Per reuocationem alicuius negotij ad ſedem apoſtolicā liganṫ
manus iudicis inferioris,adeo ad poſtea nil valide corā eo attētaṫ.

a ¶ Pro intellectu huius decre. vide Archi. in. c. multum ſtupra. iij. q. vj. vbi alle. Inno. hic. ⁊ vide hic Bal. qui no. ex tex. arg. ꝙ ſi tabellioni auferatur vſus ſigni quo vtit̃ in inſtrumẽtis non poſſet decetero vti tabellionatus officio poteſt enim auferri per ſuperiorẽ vſus ſigilli ⁊ ſigni: vt hoc tex. ⁊ de ſigillo. vide no. in. c. ſignificaſti. ſ. e. Itẽ no. ex tex. ibi, irritam ⁊ inanez. ꝙ poſtꝙ̃ papa aliquaʒ cauſam ad ſe reuocauit quicqd poſtea ſit, ẽ ipſo iure nullum: ⁊ ita decerni ⁊ declarari debet, ⁊ hoc propter virtuteʒ geminatiõis horũ verborũ irritaʒ ⁊ inanẽ ꝓut i ſimili dicit ſol⁹ Bar. in. l. nõ dubium. in. ij. col. in. vj. no. C. de le. ꝙ iſte dictiones caſſum ⁊ inutile ſimul iuncte ſignificant ꝙ ipſo iure, ⁊ hoc propter virtuteʒ geminatiõis. vide tex. iuncta gl. prima parua in aut. caſſa ⁊ irrita. C. d ſa. ſan. ec. forti⁹ ⁊ ſingularius voluit Bal. in ti. de pac. cõ. in xij. co. ⁊ in ver. in irritũ. deducant̃ ꝙ licet regula ſit ꝙ quãdo lex vtitur verbo futuri tẽporis nunꝙ̃ intelligat̃ ipo iure ſʒ requirit̃ ſentẽtia. glo. eſt in. l. in crimiali. C. de iu. om. iu. ⁊ i. l. iubemꝰ nulli. §. ſane. el. ij. vbi Bartol. ⁊ alij. C. d ſa. ſan. eccle. tñ qñ. ll. geminate vterẽtur vbo futuri tẽporis, vt qꝛ diceret vt in illo tex. annullẽtur ⁊ in irritum deducãtur, certe intelligerẽtur ipo iure ⁊ nõ p ſentẽtiaʒ. iſtud dicit Bal. probari ibi, vbi non requirit̃ aliqua ſententia qõ multũ diligẽter no. Itẽ no ꝑ limitationeʒ ad. l. in bello. §. facte. ff. d cap. cũ ſi. ꝙ licet que facta ſunt nõ poſſunt tolli ꝙ non ſunt facta: qꝛ ħ ſolũ p uat de⁹, tñ põt induci quo ad effectũ iuris ꝙ facta habeantur ꝓ infectis. facit. l. nõ dubiũ. C. de leg. cle. j. in ver. ipſo iure. de hereti. ⁊ ad idẽ gl. ſin. in verſ. pro infectis. in cle. j. de immu. eccle. nã poteſt fieri reuocatio act⁹ geſti: vt ſic ex tũc habeat̃ pro infecto etiam quo ad effectus retro cauſatos intantũ ꝙ excommunicatus etiam abſolutione non egeat.

Ant. Franc. ¶ An facta poſſint haberi pro infectis ſaltẽ quo ad effectum iuris. Dicas ꝙ illud eſt ex iuris fictione vt ius fingat illud nõ eſſe factũ quod eſt factũ: ſʒ ſm veritatẽ ꝙ nõ ſit factũ illud eſt impoſſibile etiã reſpectu dei q priuat̃ tali poteſtate etiã ſi ipſe Deus vellet vt optime declarat Bal. in. l. ſi. C. de legi. ⁊ vide do. Car. optime declarantẽ in cle. j. de imm. eccl. vbi dicit ꝙ deus nõ põt facere preterita nõ fuiſſe facta quo ad veritatem. ⁊ vide beat. Tho. in. j. parte ſumme. qõ. xxv. arti. iij. ⁊ articu. iiij.

¶ Et õ verbis geminatis de qbus hic fit mẽtio plura eſſent dicẽda ſʒ hec pauca ſufficiãt ſcʒ ꝙ geminatio cõfeſſiõis etiã extraiudicialis probat cõtra confitentẽ. l. cum ſcimus. ⁊ ibi per bart. C. de agri. ⁊ cenſi. lib. xj. ⁊ per Alex. ple. i. l. publia. ff. dpoſi. ⁊ vide Pau. de ca. in conſil. clxxij. vbi ponit de hmõi verbis geminatis ⁊ ideo dicimus ꝙ geminatio pacti nudi etiã de iure ciuili ponit actioneʒ. l. j. §. pe. ff. de conſtit. pec. ⁊ habetur in §. de cõſtituta. inſt. de actio. ⁊ p bal. ⁊ Ang. in. l. ſi. C. ad. l. fal. ⁊ per do. in. c. per tuas. de arbi. ⁊ per do. ant. de but. in. c. cũ contingat. de iureiu. ⁊ ponit ale. in. l. iuriſgentiũ. in. §. ſed cum nulla. ff. de pact. ⁊ de geminatione appellatiõis de qua hic fit mẽtio, vide etiã per Bar. ⁊ Alex. in. l. cum pcurator. in. §. j. in fin. ff. de oper. no. nunti. ⁊ adde ꝙ geminatũ reſcriptum principis emanatũ circa idẽ tãtum valet quantum ſi eſſet appoſita clauſula mot⁹ ꝓprij. ita Bal. no. in. l. nec damnoſa. C. de preci. impera. offe. ⁊ adde etiã ꝙ geminatio verborum enũtiati uerũ inducit diſpoſitionẽ. vt plene per Alexan. i. l. ex hac ſcriptura. ff. de donatio. ⁊ vltra adde qõ geminata conditio adiecta legato quod quis ſibi aſcribit propria manu in teſtamẽto alicuius excuſat ſcribentem a pena. l. diuus. in. §. ſi. ⁊ ibi per Barto. ff. de fal. quod eſt no. ad limitationem eorum que habent in ti. C. de his qui ſibi in teſta. aſcri.

2 Cauſam ſeu negotium an ⁊ quando videatur ſuperior ad ſe reuocare.
Epiſcopus poteſt ad ſe reuocare cauſas vertentes coram eius vicario.
3 Iuriſditio iudicis magis ſuſpendit̃ p reuocationem cauſe quã facit ſuperior ꝙ̃ p appellationẽ.
4 Appellatio non annullat actum de futuro omnino acceſſorium ad preteritum.
5 Papa ſi reſeruauit ſibi prouiſionem alicuius abbatie: ⁊ ante talem reſeruationẽ aliquis erat electus ⁊ confirmatus: non cenſetur velle derogare iuri iſtius electi.

a **Ut noſtrum.** [a] Hoc. c. legit varijs modis, ⁊ vt cuilibet lecture ſatiſfiat ita gñaliter ſummat̃. Poſtꝙ̃ papa aliquã cãm ad ſe reuocat nõ vʒ ꝓceſſus poſtea p minorẽ iudicẽ fact⁹ ſicut nõ valeret ſi fuiſſet ab eo legitime appellatũ. Prio ponit dictũ. Scdo
1 rationẽ dicti. ibi cũ plus. ¶ † Not. j. ꝙ per reuocationẽ alicui⁹ negotij ad ſedẽ apo. ligat̃ manus iudicis inferioris vt nihil valide in eadem cauſa attẽtare poſſit. Et idẽ eſt ſm doc. in alio ſuperio
b re[b] citra papã dũmodo habeat poteſtatẽ ad ſe reuocãdi tale negotiũ. Pro hoc. l. iudiciũ ſoluit̃
2 ff. de iud. ⁊ c. ſup queſtionũ. de offi. dele. ¶ † An aũt ſuperior videat̃ ad ſe negotiũ reuocare ſi ſuper illo aſſumit cognitionem inter partes vel ex offõ. vide qõ no. Inn. in. c. cũ. M. de cõſti. Et ex hoc infero ꝙ ſi eps ad ſe reuocat aliqõ negotiuʒ attẽtatũ corã vicario ſuo nõ valet poſtmodũ qcqd facit vicarius in illa cauſa. põt eñi eps interdicere vicario ſuo ne de aliquo negotio ſuo ſe intromittat, vt no. Inn. in. c. romana. ſ. e. ti. li. vj. Nã cũ epiſcopus poſſit ex toto reuocare vicariũ ad libitũ. iuxta no. in cle. ⁊ ſi principalis. de reſcript. forti⁹ poterit interdicere cognitionẽ certi negotij. ar. c. paſtoralis. §. itẽ cũ totũ. de offic. dele. ⁊ in l. ꝗ de tota. ff. de rei vẽd. ⁊ hoc no. qꝛ ſepe accidit
3 ¶ † Scdo no. ꝙ reuocatio negotij per ſuperiorẽ facta magis opatur in inficiẽdo ⁊ ſuſpẽdẽdo iuriſditionẽ iudicis inferioris ꝙ̃ facit appellatio. Ratio eſt, qꝛ appellatio cõſiſtit in iure. Vñ niſi ſit legitima nõ ſuſpẽdit iuriſditionẽ iudicis vt i c. cũ appellationib⁹. eo. ti. in. vj. ſʒ reuocatio conſiſtit in facto ⁊ iuſta ſit ſiue iniuſta ex quo ſit p ſuperiorẽ ſuſpẽdit̃ iuriſditio inferioris vt in. d. l. iu
4 diciũ ſoluit̃. ¶ † Opp. ꝯtra tex. vt habeat̃ verus intellect⁹. c. videt̃ eñi ꝙ nõ obſtante illa reuocatione valuerit traditio ſigilli illi clerico facta: qm̃ ex quo preceſſerat collatio dignitatis vel officij iuxta ea ꝗ notant̃ in. c. vt noſtrũ. ſ. vt eccle. bñfic. Hec traditio ſigilli fuit quedam executio collatiõis iã facte. vñ quẽadmodũ appellatio non ſuſpendit actũ iã factũ ita futurũ oĩno acceſſoriuʒ ⁊ executiuũ ad actũ de pterito per appellationẽ nõ ſuſpẽſum. vt in. c. conſtitutus. ⁊. c. paſtoralis. ſ. e. ita per hanc reuocationẽ nõ debuit impediri traditio ſigilli ex quo veniebat acceſſorie ad collationẽ prius factã: que non ſuſpenditur per hãc reuocationẽ negotij ad curiã. So. cõtrariuʒ eſt difficile ⁊ vario modo ſoluit̃ maxime p Inn. Sʒ recitabo tres intellect⁹ ſeu ſolutiões que videntur veriores mihi. Prima ſol. ꝙ in cõtrarijs conſtabat de electione ⁊ cõfirmatione ſeu de executiõe iõ per appellationẽ ſequentẽ nõ ſuſpenditur actus omnino acceſſorius ad actũ iam explicatũ: ſed in caſu noſtro nõ cõſtabat de collatiõe facta prius lʒ allegaret̃ per aduerſam partẽ vt colligit̃ ex. d. c. noſtrũ. ⁊ hec ſolutio multum mihi placet ⁊ optime facit in ar. c. ꝑuenit. ſ. e. vbi patet ꝙ qꝛ non conſtat de excõicatiõe ſuſpenditur ipſius executio per appellationẽ ⁊ ꝙ̃tũcũqꝫ etiã excõicatio per aduerſam partẽ alleget̃. Ex quo enim nõ cõſtat de principali nõ põt dici valere acceſſoriũ attentatũ in preiudiciũ reuocationis. cũ hoc acceſſoriũ nõ habeat per ſe ſubſiſtentiã ſine pricipali ideo nõ debuit attẽtari poſt reuocationẽ negotij. Ex hoc habes vnã bonã limitationẽ ad cõtraria ſuperi⁹ allegata. ¶ Secũda ſo. ꝙ traditio ſigilli hic habebat aliqd iuris annexũ. nã per hãc traditionem transferebat̃ poteſtas cãcellario exercẽdi officiũ iudicis: ſed in cõtrarijs illud cõſecutiuũ erat puri facti. hec ſol. in diſtincte mihi non placet: qꝛ ſi papa aduocat ad ſe aliqõ negotiũ ignorãs illud prius inchoatuʒ per inferiorẽ nõ videt̃ velle impedire actũ conſe
5 cutiuũ etiã ſi habeat ius annexũ. † iuxta no. p gl. no. quã tene mẽti in. c. ſi eo tẽpore. de elect. lib. vj. que multũ notanter dicit ꝙ ſi papa reſeruat ſibi prouiſionẽ alicuius abbatie ⁊ ante reſeruationẽ aliquis fuerat electus ⁊ cõfirmat⁹ nõ videt̃ velle papa impedire ⁊ reſeruare ſibi bñdictionẽ abbatis cũ veniat acceſſorie ad actũ nõ expletũ p inferiorẽ ante reſeruationẽ pape: niſi ex cõiecturis aliud cõſtaret de intẽtiõe pape. Etiã poſſet dici ꝙ hic ex cõiecturis ſatis cõſtabat papã voluiſſe negotiũ omnimode ad ſe reuocare ꝓpter ſuſpicionẽ quã cõceperat cõtra inferiorẽ ex collatiõe clandeſtine facta ex varia reſpõſione inferioris vt colligit̃ in. d. c. vt noſtrũ. vbi inuenies per glo. caſum extẽſum in iſta decr. No. bene iſtã glo. que non ſolet hic allegari ⁊ multũ limitat materiam hui⁹. c. ¶ Tertia ſol. etiã eſt Inno. ⁊ dicit ꝙ ſpeciale eſt in reuocatiõe facta per papam ex certa ſcientia ex quo ad ſe aduocat certũ negotiũ videlicet quicquid poſtmodũ attentatur per inferiorẽ reſpectu act⁹ cõſecutiui ad actũ de pterito: ⁊ ideo litera hic dicit quod plus operatur aduocatio apoſtolica ꝙ̃ appellatio. ⁊ no. hanc ſolu. qꝛ multũ limitat cõria. ſ. allegata. ſed ego intelligerem ſm ea que dixi in precedenti ſolutiõe: ⁊ per hec habes tres intellectus ad iſtũ text. Primus placet mihi plus ceteris: ⁊ iſte no. gl. ſũt faciles.

1 Nomen iudicis quo fuit appellatum non eſt neceſſe apponere in literis que impetrantur in cauſa appellationis.
2 Non videtur delatum appellatiõi ex eo ꝙ iudex a quo prefixit terminum.
3 Appellatio ſi fuit benigne recepta ⁊ hoc cõſtat in actis: cenſetur eidem fuiſſe delatum.
4 Appellans poteſt literas impetrare. licet ipſe in aliquo non appellauerit ⁊ debet facere mẽtionem de appellatione aduerſe partis.
5 Appellans vel appellatus quibus non fuit terminus ſtatutus an poſſint quandoqꝫ intra terminum iuris proſequi appellationem: ⁊ quãdo requiratur partis citatio. 10.
6 Iudex a quo põt reſtringere terminum ad ꝓſecutionẽ appellationis: ſed iudex ad quem non.
7 Terminus iuris ad proſequendã appellatione non poteſt reſtringi per appellatum: ſed per ap-

b Sebaſti. Sapia. ¶ In alto ſuperiore. vide Bal. in. c. j. §. ad hec. v. ex premiſſis. de pace iura. firm. vbi dicit hũc text. ad hoc ſing. ad quod etiam vide Ro. in cõn. cccxxxv. inci. circa primũ col. ij. ver. ceterum.

pellantem vel iudicem a quo ſic.
8 Litere ſcđe nō facietes mentionē de priorib9 nō legitime impetratis valent:ꝛ idē eſt in reſcripto.
Argumētū a ꝯtrario ſenſu fortiſſimū eſt in iure.
9 Prorogari tūc aliquid dicitur quando tempus quod eſt prorogandū non eſt finitū alˀs dicit noua conceſſio non autem prorogatio.
10 Appellatus an ꝛ quando poſſit proſequi appellationem appellante negligente.
11 Appellans ſi habet probatiōes remotis partibus pōt petere dilationes que ſunt concedēde.
12 An terminum hominis ſiue iuris poſſit appellatus vel appellans preuenire.
Terminus hominis datur ad proſequendā appellationē:ſed terminus iuris datur ꝛ ad proſequendam ꝛ ad finiendam.

Oblate. Si terminū appellationis pſequende ſtatutū ab hoīe altera pars puenit hoc tacito literas impetrādo litere nō valēt:ſed terminū iuris etiā appellatus preuenire pōt dūmodo nimiū non precurrat:ꝛ vbi ex dilatiōe imminet periculū etiam neutra parte proſequente poteſt iudex ad quē ſupplere partes cōpellendo ad proſecutionē.h.d.Cōmunis diuiſio ſecūda ibi:licet igitur.que diſtinguit ꝛ ſcḋm membrum diſtinctiōis proſequit ibi:ſi vero.In tertia inſtruit iudicē ibi:ſuperior.In quarta ibi:ex his cōcludit ad caſum ppoſituꝫ.¶Caſus literalis. Inter eccleſiam de ſambro.ex vna parte ꝛ eccleſiam de riuo corneclario ex alia coram delegatis iudicib9 q̄ſtio vertebatˀ.lata fuit ſentētia p eccleſia de ſambro.a ſententia fuit ad ſe.apo.appellatū ex pte eccleſie de riuo corneclario:nec ad pſecutionē appellationis fuit terminus aſſignatus plebanus de ſambro.ſup obſeruāda ſnīa ſicut rationabiliter lata erat literas a ſede apoſt.impetrauit.pars altera poſtmodū ſup ſentētia infirmāda ad alios iudices literas impetrauit.nulla de prioribus in poſteriorib9 literis habita mentione.dubitabatˀ vtrū priores iudices vel poſteriores de q̄ſtione illa cognoſcere debeāt.Conſultus papa rñdet.Cū nīs appellāti legitime a ſnīa indulgeatˀ annus a lege ꝛ ex iuſta cauſa biēniū:tñ huiuſmodi terminus pōt reſtringi non ſolum a iudice a quo appellatur verūetiā ab appellante cū ideo cōſtitutū ſit nō vt termin9 ipſe pueniri nō poſſit.ſed ne valeat progari.diſtinguit papa in quo caſu litere impetrentˀ.Et quidē ſi certus terminus p̄figitur ab appellante vel a iudice appellationis proſequende:ſi appellans tacite de illo termino literas impetrauit huiuſmodi litere tāq̄ veritate tacita impetrate non valent. ſi vero non ſit aliq̄uis terminus ab appellāte vel iudice p̄fixus pars appellata intra terminū cōſtitutū a lege poterit cōmiſſionis literas impetrare:dūmodo nimiū nō feſtinet vt appellanteꝫ in cōmiſſiōe ſupplātet ꝛ earum autoritate poterit iudex in appellationis cauſa pcedere:itavt ſi appellās voluerit in cauſa appellationis procedere opportebit eū agere ſub iudice ſic obtēto niſi poſſit eū legitime recuſare.ꝙ ſi appellās agere noluerit:appellatus nihilominus poterit pſeq cauſam ipſam maxime ſi ſentiat ſibi ex dilatione imminere grauamē,ꝛ ſi iudex appellationis viderit ex dilatione periculū imminere poterit et dꝫ de cā cognoſcere neutro etiā pſequēte app.vt periculū euitetˀ puta ſi appelletur a ſentētia ſuper cōfirmatiōe alicuius electiōis:ꝛ vtraqꝫ pars velit etiā ad annū differre pſecutionē appellatiōis poteſt vtiqꝫ imo debet tunc ſuperior iudex ad quē fuerat appellatum prouide terminū moderari:ne gregi dñico diudeſit cura paſtoris.his ergo cōſideratis reſpōſum eſt queſtiōi iſtorū iudicū vcꝫ ꝙ per poſteriores nō derogatˀ priorib9 literis legitime impetratis per quas poterunt primi iudices procedere ad infirmandam ſententiam prima ratione.B.
e ¶†Not.j.ibi:cū quidaꝫ iudices ꝛc.ꝙ in impetratione literarū in cā appel.non eſt neceſſe facere mentionem de nomini

a ¶Quid autē ſi iudex dixerit reuerenter recipio appellationē an videatur differre appellationi. vide late per do. in.c.cordi.§.j.de appella.lib.vj.

Sebaſti.Sapia.
b ¶Impetrando. Nunquid impetratio literarum obtēta finito termino valeat.ponit Federi.de ſe. in cōſ.xxviij.inc. pūctus q̄ſtionis circa finem.

Sebaſti.Sapia,
c ¶Secūde litere an de literis nullis ſit faciēda mētio late ponit Feli.in cap.ex tenore.col.ij.vſ.de reſcripto nullo vel elidibili.ſ.de reſcrip.Ro.in cōſ. cccclxxxiij.incip. dubitatˀ.col.pe. ꝛ Calderi.in tit. de reſcr.cōſ.xiij.

Sebaſti.Sapia.
d ¶Appellās.ad hāc gl.vide Jaſ. in.l.vbi pactū.colū.vlti.C.de trāſact.ꝛ Bal.in cō9 ſi.cxvj.in.ij.col.iiij.pte.vbi dicit eſſe ſingularem.

bus iudicum a quibus fuit appellatum:ſed ſatis eſt dicere in genere ꝙ iudices quibus fuit cauſa cōmiſſa tulerunt ſententiā.Hanc opi.tenuit Uber.antiquus doctor:vt hic recitat Jo.an.qð not.in practica.
2 ¶†Secūdo no.ar.bonum ꝙ ex prefectione termini facta p iudicem a quo nō videtur delatū appellationi.nam iſta ponūtur hic vt diuerſa dicit enim in tex.ꝙ non fuit terminus p̄fixus nec appellatiōi delatum.Pro hoc vide quod not.in.c.cū appellationibus.e.ti.lib.vj.ꝛ in
3 c.ſepe.§.e.ꝛ ibi dixi.¶†Quid aūt ſi in actis dicit ꝙ iudex benigne
a recipit appellationem:an p hoc pbetur delatio.vide in Spec.e.tit §.nūc dicamus in fi.ꝛ cōcludit ꝙ nō videt detuliſſe.tñ dicit ꝙ clementi placebat cōtrariū:ſatis etiā mihi placet per.c.ſepe.§.eo.ſit ergo in
4 dex cautus in reſpōdēdo.¶†Tertio not.appellatum poſſe literas impetrare in cauſa ap.lꝫ ipſe in aliquo nō appellauerit.Et no.practicam literas impetrādi p appellatū.Nā dꝫ impetrare ſuper confirmatione ſue ſentētie:debet tñ facere mentionem de appellatiōe aduerſe partis,alˀs litere eſſent ſurreptitie vt no.in gl.Appellans vero dꝫ literas impetrare ſup reuocatione ſnīe vt colligit hic ex text.¶Quarto no.plures regulas in materia appellatiōis.Prima ꝙ ſi terminus fuit p̄fixus a iudice a quo vel ab appellante,neutra pars poteſt pueni
b re hunc terminū hoc tacito literas impetrādo.b ¶†Scḋa regula ꝙ
5 vbi terminus non fuit p̄fixus poteſt appellans qñcūqꝫ appellationē pſequi.ꝛ literas impetrare,dūmodo ſit intra terminū iuris nec fuerit legitime p̄uentus per appellatum vt hic.appellatus vero non poteſt qñcūqꝫ pſequi ſed opꝫ ꝙ nimiū non pcurrat.facit iſte tex.multū cōtra opi.Bar.in autˀ.ei qui.C.de tēp.ap.vbi dicit ꝙ appellat9 poteſt quādocūqꝫ pſequi dūmodo faciat citare appellantē.ar.l.fi.C.de temp. ap.ſecus dicit qñ vult pſequi ſine alia citatione.q2 tunc debet differre vſqꝫ ad vltimum menſem.ꝛ ita intelligit aliam autˀ.ei qui canonizatam quo ad ppoſitum.ij.q.vj.appellatore.naꝫ hic in tex.noſtro appellatus non ſolum impetrauit literas intra terminū iuris nec aliter pſequebatur.ꝛ dicitur ꝙ non debet nimium pcurrere in impetrādo. de hoc aliquid.j.Tertia regula ꝙ appellans poteſt pſequi appellationem ſuam coram iudicibus impetratis p appellatum ſup confirmatione ſententie.De quo infertur quod litere impetrate ſup confirmatione extenduntur etiam ad infirmationem ſententie ſi iudex viderit illam infirmandam.Quarta regula quod appellante non pſequēte poteſt appellatus appellationem pſequi.concordat.d.autˀ.ei qui.
6 ¶†Quinta ꝛ vltima regula ꝙ iudex ad quem poteſt moderari iuris terminum ꝛ ſic compellere partes ad pſecutionem appellationis:ſi ex dilatione imminet piculum reipublice.A contrario not.ꝙ vbi tm̄ verſatur vtilitas priuata non poteſt iudex ad quem moderari terminum ꝛ ſic compellere partes ad pſecutionem appellationis: ſec9 eſt in iudice a quo:q2 ſemper ipſe poteſt reſtringere terminum iuris reſpectu pſecutiōis appellatiōis vt hic:vt in.c.pſonas.ꝛ.c.cum ſit.§.eod.ꝛ puto hanc eſſe rationem diuerſitatis.quia iudici a quo ſit preiudiciū per appellationem.Nam ſepe appellatur fruſtratorie cauſa differendi negotium merito poteſt appellationi terminum prefigere vt fraudibus obuietur vt no.gl.in.d.c.cum ſit.ſed iudici ad quem nullum ſit piudicium ideo niſi cōmodum publicum expoſcat non poteſt terminum iuris reſtringere.argu.regule indultum a iure.de reg.iur.libr.vj.
7 ¶†No.ibi a puocante verūetiam a iudice eccleſiaſtico.bo.tex.ꝙ terminus iuris non poteſt reſtringi per appellatū ſed dumtaxat p appellantem vel per iudicem.Et ad hoc doct.pōderant iſtum text.vide quod no.Spe.eod.ti.§.qualiter.circa fi.ꝛ tenēt do.de Ro deci.cxcix.
8 ¶†Ultimo no.in fi.c.ibi,legitime impetratis bonum arg.a contrario ſenſu ꝙ ſecunde litere,valent non facientes mentionem de prioribus,dummodo priores ſint nō legitime impetrate de literis ergo ſurreptitijs non eſt neceſſe in ſecundis facere mentionem.quod no.ꝛ vide glo.expreſſam in.c.ex tenore.de reſcri.ꝛ in.c.cum noſtris.de cōceſ. preben.ꝛ in.c.ſuggeſtum.de iurepa.quod pcedit etiam in beneficialibus.vt not.in p̄alleg.gloſſ.ꝛ hoc bene notabis in practica ꝛ multum eleganter facit iſte text.vt dixi.Innuit enim p illud verbum legitime referendo ibi ad id quod.ſ.dixerat dūmodo nimium non p̄currat ꝛc. ꝙ ſi appellatus nimium p̄curriſſet impetrando literas priores valerent litere poſteriores impetrate p appellantē licet non faciant mentionem de prioribus.quia non fuerunt legitime impetrate.ꝛ argumētum a contrario ſenſu eſt fortiſſimuꝫ in iure.vt in.c.cum apoſtolica.j. de his que fiunt a prela.ꝛ in.l.cum p̄tor.ff.de iudi.xxv.diſtinc.qualis.
9 ¶†In gloſ.in verbo,prorogari.ibi:niſi ex iuſta cauſa.Dicit Jo.an. ꝙ.c.ex ratione.allegatum in glo.non pbat ꝙ ex iuſta cauſa progetur terminus iuris.ibi enim parcitur ei qui intra tempus legitimū non potuit appellationem proſequi.Dic clarius quod ibi ex noua cōceſſione datur ſecundus annus non auteꝫ ſit prorogatio primi anni:nā progare idem eſt ꝙ extendere.vt in.c.p.ꝛ.g.de offi.dele.ſed p lapſum primi anni nihil remanet.ergo nō progatur primus annus:ſed propter impedimentum cōceditur de nouo ſecūdus annus.Et vide circa hoc qð plene dixi in.d.c.ex ratiōe.¶In glo.in verbo.pars appellata.ibi:cum in eius fauorem annus cōceditur ꝛc.not.bene hanc gloſſ.
d iūcto tex.ꝙ pōt appellans d quādocunqꝫ appellationem pſequi etiā literas īpetrādo,appellat9 vo nō pōt nimiū p̄currēdo:ꝛ ſicvt ꝙ non

eſt in

eſt in optiōe appellati ꝓſequi appellationē qñcunq̨: non
10 ergo dʒ nimiū precurrere. ¶ † Sʒ circa hoc dubitaṫ qui
dicitur appellatus nimiū ꝓcurrere. Sol. in hoc ſunt tres
opi. Prima opin. hoc ꝙ ſit arbitrariū cū nō reperiaṫ iure
deciſum. ſ. de offi. deleg. de cauſis. Scḋa opinio vt intelli-
gaṫ qñ nō expectat appellat⁹ vſq̨ ad vltimū mēſem anni
quaſi velit iſti hūc terminum determinādum p aut. ei qui.
C. de temp. app. canonizatā. ij. q. vj. appellatore. vbi dṙ qḋ
appellatore nō ꝓſequēte pōt appellat⁹ ſe offerre ī vltimo
menſe anni ⁊ ap. ꝓſequi, ius em̄ vṙ arbitrari, vt ex pte ap-
pellati qḋ nihil de nouo ꝓductur⁹ eſt quis cām expedire
intra mēſem. Tertia. opi. ꝙ reſpectu ꝓſecutionis habeat
locū illa aut. ſʒ reſpectu ipetratiōis literarum ſit arbitra-
riū cū litere ſint impetrāde añ vltimū mēſem: ⁊ ſic intelli-
giṫ iſte tex. reſpectu impetratiōis literarū. Jo. an. cū q̄ vi-
denṫ trāſire doc. ſequētes tenet ſimplr̄ primā opinionē ꝙ
ſit arbitrariū ⁊ ꝯſiderāda ſunt in arbitratu ꝯditio pſone: q̄-
litas cāe: ⁊ loci diſtātia. ar. in. c. cū ſit. ſ. eo. ¶ Sed aduerte
q̄ vt. ſ. dixi. bar. ī. d. aut. ei q. vṙ tenere nouā opi. ī hac ma-
teria: dicit em̄ vt. ſ. dixi ꝙ appellat⁹ pōt qñcūq̨ ꝓſeq fa-
ciēdo ad cām citari appellātē. Ad hoc adducit. l. fi. §. illud.
C. de temp. app. ſʒ ſi vult ꝓſeq ſine alia citatione tūc debet
differre vſq̨ ad vltimū mēſem anni, q̄ vṙ appellās cauſam
habere p derelicta ⁊ ſic itelligit. d. aut. ei q. Sʒ profecto. vt
ſ. dixi huic opi. fortiter obuiat iſte tex. hic em̄ appellatus
volebat ꝓſeq ſine noua citatiōe: ſʒ pri⁹ literas impetrauit
⁊ tandē dṙ qḋ etiā literas impetrare non pōt nimiū ꝓcur-
rēdo: q̄ vṙ velle ſupplātare appellantē cui a iure datus eſt
annus. Itē ſi ceſſarēt iura īſtat iudicio meo rō naturalis.
nā cū appellās tēdat ad infirmationē ſnīe: ⁊ poſſit multa
de nouo ꝓbare: vt in. c. cū Joānes. de fide inſt. ⁊ in. l. p hāc.
C. de tēp. app. ⁊ forte hʒ ad lōginquas partes ꝓficiſci pro-
munimētis cauſe. durū eſt dicere appellatū poſſe euʒ com
pellere qñcūq̨ ad ꝓſecutionē appellatiōis. Nā vt dicitur
hic in glo. iſte annus principaliter daṫ appellanti: q̄ ipſe
agit ⁊ appellat⁹ ſe defendit: ergo nō dʒ poſſe appellatus
iuris beneficiū decurtare. Pro hoc qḋ. ſ. dixi. lʒ enim ap-
pellans poſſet abbreuiare terminū iuris reſpectu proſecu
tiōis non tñ hoc pōt appellatus q̄ nō tractaṫ de fauore
ſuo ⁊ hec eſt bona rō. Concludas ergo ꝙ reſpectu impe-
trationis literarū ſit arbitrariū qñ dicitur appellatus ni-
miū ꝓcurrere. nā forte habet portare lr̄as ad longinquas
partes. qñq̨ ad propinquas, ideo ſuccedit boni iudicis
arbitriū. ⁊ in hoc inhereo prime opinioni quā ſequiṫ Jo.
an. ſed reſpectu ꝓſecutiōis poſtmodū fiēde corā iudicib⁹
nō plʒ illa opi. vt ſit arbitrariū ſʒ expectabit vſq̨ ad vlti-
mum mēſem: q̄ ius arbitraṫ quālibet cām appellationis
quātūcūq̨ arduā poſſe decidi intra mēſem ex parte appel
lati cum ipſe nō expectet aliud niſi confirmationem ſnīe.
vt in. d. aut. ei qui. Vel dic ⁊ melius ſaluādo dictū bar. ꝙ
appellat⁹ nō pōt nimiū ꝓueniēdo lr̄as impetrare q̄ vt dr̄
in litera videṫ feciſſe cā ſupplātandi aduerſariū vt ſic ha-
beat iudicē ſibi gratū qḋ eē nō dʒ cū iudex nō ſit deputan
dus ad inſtātiā vni⁹ ptis tm̄ ſʒ vtriuſq̨ vt. l. obſeruandum.
11 ff. de iudi. ⁊ no. in. c. cū. R. de offi. deleg. ¶ † Sed in proſe-
cutione appel. nulla eſt ſupplātatio cū ſi habeat probatio
nes in remotis partib⁹ poſſit ad hoc petere dilationes ⁊
p hoc pōt adduci hec litera hoc mō. nam hic diciṫ qḋ hic
impetrauit literas nimiū ꝓcurrēdo: ergo nō precurrendo
pōt quātuncūq̨ app. ꝓſequi. ergo non tenetur expectare
ad vltimū mēſem, bene em̄ iſte text. ſciuiſſet hoc dicere ſi
hoc voluiſſet. ſcḋo facit hec litera p locum a ſpeciali: ſi em̄
denegaṫ ſola impetratio iudicis nimiū ꝓueniēdo, ſecus vi
deṫ ſi vult ꝓſequi corā iudice ad quē: quē ipē appellās ele
git. Tertio facit litera ibi maxime ſi ex dilatiōe ⁊c. q̄ aperte
ſentit qḋ non teneṫ expectare vſq̨ ad vltimū mēſem anni.
12 ¶ † Vltimo queriṫ que eſt rō diuerſitatis inter terminuʒ
hoīs ⁊ terminū iuris, vt termin⁹ hoīs ꝓueniri non poſſit
etiā p appellātē ⁊ termin⁹ iuris ſic. varie reddunṫ rōnes
plus placet mihi opi. Jo. an. dicētis ꝙ termin⁹ hoīs datur
ad ꝓſequēdā appellationē. vt in. c. cum ſit. ſ. e. terminus iu
ris datur ad ꝓſequēdā ⁊ finiendā vt in cle. ſicut eo. ti. Non
ergo dʒ differri iſto caſu ꝓſecutio vſq̨ ad finem termini iu
ris, q̄ tūc nō poſſet finis haberi intra terminū iuris ſed q̄
primus terminus datur ad ꝓſequēdū tm̄ vtraq̨ pars de
bet expectare terminum al's videreṫ quedam ſupplātatio.
¶ Quero q̄ litera tm̄ exemplificat cā electionis vt iudex
ad quē poſſit terminū reſtringere q̄d in alijs cauſis. Solu.
dic ea que dicūtur cauſa exēpli nō habēt diſpoſitioneʒ re
ſtringere. vñ pondera ꝙ hoc dictum eſt generale vcʒ ꝙ vbi
cunq̨ viderit ex dilatiōe periculum imminere ⁊ ideo dicit
Jo. an. hunc tex. ꝓcedere vbicūq̨ de republica litigaṫ vel
de ꝓuiſiōe eccleſiarū vel de ſalute anime. ar. ſ. de elec. cum
nobis olim. Idē dicit Hoſ. ſi agitur de matrimonio carna
li. ⁊ in alijs que cauſe celeritatem deſiderant. ff. de dā. infe.
l. j. ⁊. C. de fer. l. j. Et not. hoc vltimū q̄ ſatis mihi placet ar.
op. in. l. licet de fer. ⁊. c. fi. de iudi. ⁊ quod ibi no.

1 ☞ In cauſa appellatiōis nō poſſunt opponi exceptiones que erant opponende in prima inſtantia ante lit. conteſta.
2 Litis conteſtatio fit etiā in cā appellationis. de quo vide plene. ī. nu. ſeq. 3. vbi ponitur an requiratur libellus.
4 Contra contumacem qūo proceditur. vide remiſſiue.
5 Exceptiones quando producuntur non requiritur quod lis conteſtetur.
6 In cauſa appellationis quis habet ꝓbare appellans an appellatus.
7 Actore non ꝓbante reus abſoluitur qñ. ſ. actor habuit dilationes ad ꝓbandum. alias ſecus.
8 Iudex quotieſcunq̨ ꝓcedit contra abſentē debet pro ipo ex officio ſupplere.
9 Conteſtatio litis an requiratur quando agitur ſuper nullitate ſententie vel an requiratur libellus.
10 In notorijs non requiritur litis conteſtatio.
11 Litis conteſtatio requiritur quando aliquis petit reſtitutionem in integrum.
Vbi nō eſt neceſſaria litis conteſtatio nō requiriṫ libell⁹.

RErtuas. Altera parte contumaciter
abſente pōt iudex appella-
tiōis etiā principale negotiū diffinire ſi poſt li
tē conteſt. fuerit appellatū. Diuiſio cōmunis.
ſcḋa ibi, nos igiṫ. ¶ Caſus literalis. Appellatū eſt a ſen-
tētia diffinitiua vel ſaltē poſt publicationē teſtiū, q̄riṫ an
illi q de appellatiōe cognoſcūt pñt cām ſibi cōmiſſam ter
minare ſi altera partiū eorū ſe cōſpectui noluerit preſenta
re. ¶ Rñdet papa ꝙ cū lis fuerit corā primis iudicibus
cōteſtata potuerūt iudices dlegati cū eis de meritis cauſe
cōſtiterit negotiū terminare ſi altera pars citata p contu
1 maciā ſe abſentet. Ber. ¶ † Not. j. bonū ar. ex iſto text. ꝙ
p ſnīam diffinitiuaʒ tolliṫ effect⁹ litis facte in prima iſtan
tia añ lit. cōteſt. ⁊ hoc facit text. in. l. ita demū. C. de procu.
vbi tex. ſatis notabilis vṙ innuere ꝙ in cauſa appellatiōis
nō pōt opponi exceptio dilatoria ꝯtra pſonaʒ ꝓcuratoris
ex quo nō fuit oppoſita in prima inſtantia ante lit. conte.
Ex quo etiaʒ inferṫ qḋ dixi ꝙ ſnīa diffinitiua nō tollit effe
ctū ꝓductū p cōteſtationē litis: ⁊ in hoc tene mēti gñali-
ter iſtū tex. ⁊ illū q̄ faciūt ad multa. ¶ Scḋo not. ibi coraʒ
primis iudicib⁹. nam ex hac rōne litere eſt inferēdum vt di
ſpoſitio hui⁹. c. vēdicet ſibi locū quantuncunq̨ fuerit ap-
pellatū poſt cōteſtationē litis. vñ nō ſolū ꝓcedit qñ appel
latur poſt depoſitiōes teſtiū publicatas, ſʒ etiaʒ qñcunq̨
ex quo lis erat cōteſtata coram pmis iudicib⁹. nā rō legis
nō reſtringitur p exēplū poſitū in lege, imo ampliat legem
ad oēm caſum in quo hʒ locū ratio legis. l. cū pater. §. dul-
ciſſimis. ff. de leg. ij. facit. c. j. ī. ne cle. vel mona. ⁊ regula. fin.
2 de reg. iur. lib. vj. ¶ † Tertio no. ibi, ſe p cōtumaciā abſen-
a tē. arg. a cōtrario ſenſu. ꝙ ſi vtraq̨ pars [a] eſt pſens [b] dʒ fie
b ri lit. conteſt. in cā appellatiōis, p hoc adduco tex. apertū
in. c. raynald⁹. verſ. dilectus. vbi bo. glo. ī. de teſta. vbi fuit
facta lit. cōte. in appellatiōe interpoſita a diffinitiua. ⁊. ī.
3 dicā lati⁹. ¶ † In gl. ibi, ſi iudici nō liquet de cā ⁊c. Aduer
te q̄ gl. obſcure ꝓcedit inmiſcēdo ꝓceſſum fiēdū tā ſuper
appellatiōe ꝙ ſup pricipali appellatione iuſtificata. Ideo
vt clariſſime habeas mentē gl. ⁊ materiā diſtingue ꝙ aut
fuit appellatū ab īterlocutoria aut a diffinitiua. Prio ca
ſu quo ad diffiniēdū articulū appellationis an iuſte vel in
iuſte fuerit appellatū non eſt neceſſaria lit. cōteſt. etiam ſi
in prima inſtātia nō fuerit lis cōte, q̄ agiṫ hoc caſu de ini
quitate iudicis. tex. eſt in. c. interpoſita. §. ſane. ī. eo. Nec eſt
neceſſe qḋ liqueat vel liqueat de meritis cauſe principa-
lis nec daṫ hoc caſu poſſeſſio pſenti cōtra abſentē cum ad
hoc nō ſit fundata iuriſditio iudicis ad quē ſup caſu pnci
pali. Abſentia ergo vni⁹ partis nō impedit diffinitionem
articuli appella. ab interlocutoria ſiue fuerit lis conteſt. ſi
ue nō: ſʒ ſi iudex ad quē ꝓnūciauerit appellationē eſſe le
gitimā tūc cū ſuccedāt loco iudicis a quo ſuper principali
diffiniēdo. vt in. c. ſe. i ſi. ꝓcedit ꝯ abſentē cōtumaciter ſup
principali ſecūdum qḋ diſtinguiṫ hic in gl. in prin. ⁊ i hoc
4 caſu intellige pncipiū huius glo. ¶ † Et vide gl. plenioṙe
de modo ꝓcedēdi cōtra abſentē in. c. put. de do. ⁊ contu. ⁊
l. cōſentaneum. C. qūo ⁊ qñ iudex. Si vero fuit appellatū

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Vtraq̨ pars. vide regulā quā ponit Bal. i aut. qua in ꝓnuncia. col. j. verſ. ex predictis infero. C. vbi de crimi. agi op. ⁊ in. l. incerti. co. pe. C. de interdic. ⁊ in. l. ſi quis in prin. C. fini. regundo.
zacharias.
b ¶ Si vtraq̨ ps eſt pſens. Adde Ang. in. l. fi. §. illud. C. de tēp. appel. Math. math. ſingu. lxvj. in ci. no. qḋ in cauſa appellatiōis. Et lanfran. de ori. in c. qm̄ ꝯtra. num. lxxiiij. ver. queritur vtrū in ap. et ibi in apo. Celſi. in ver. vtraq̨ ps eſt preſens. ſ. de proba.

a diffinitiua ⁊ tūc dicit gl. hic ſimplr iudicē debere ꝓcedere ad cōfirmādā vel infirmādā ſniam, ſꝫ nō aperit vtrum cōteſtatio ſit fiēda. Ideo cōclude ꝙ aut vtraqꝫ pars eſt preſens, ⁊ dꝫ fieri cōteſt. litis. vt hic a ɔ̄rio. ⁊. d. c. raynaldus. Si vero altera pars eſt abſens. ꝑ cōtumaciā pōt ꝓcedi ad diffinitiuam ſine lit. conte. ex quo conteſtatio fuit facta in prima inſtātia vt hic. ⁊ idē voluēt dñi de ro. dci. ix. al's. x. et ibi plene ꝑ eos. Idē etiā ſentit Spe. in ti. ne lit. cōte. §. nunc dicendū. vbi dt ꝙ cū appellatˀ ab interlocutoria nō eſt neceſſe ꝓducere libellū ⁊ ſic ꝑ ɔ̄ns litē cōteſtari. ſecus dicit cum appellatur a diffinitiua, ⁊ ita dicit curiam practicare. Sed Io. an. in. d. c. raynaldꝰ. voluit totū oppoſitū: vt in appellatione ab interlocutoria ſit neceſſe vtraqꝫ parte p̄ſente libellū offerre. ⁊ litē cōteſtari. secꝰ dicit in appellatiōe a diffinitiuā. ⁊ ſic ſentit ꝙ argumentum hic a cōtrario nō ꝓcedit. Reddit rōnē diuerſitatis, qꝛ appellatio ab interlocutoria eſt nouꝰ articulꝰ: ſꝫ appellatio a diffinitiua tm̄ replicat id qd̄ geſtū eſt. Sed certe hoc dictū Io. an. vr̄ ɔ̄. d. c. dilectus. vbi fuit facta cōteſtatio in appellatiōe a diffinitiua. Item ratio ſua nō ꝓcedit, qꝛ lꝫ appellatio ab īterlocutoria ſit nouus articulus, tm̄ cēſetur quoddam incidēs vel emergens.

5 ¶ † Sꝫ in exceptiōe nō fit cōteſtatio litis. vt in. c. prudētiā. §. vj. vbi no. de offi. dele. ſꝫ in appellatiōe a diffinitiua non pure replicatˀ qd̄ actū fuit. qꝛ in prima inſtantia petebatur res vel qd̄ pſona cōdēnaretˀ: ſꝫ in cā appellatiōis diſputatˀ de validitate ſnie. itē de his q̄ nouiter poſſunt addi. vt in. c. cum Ioannes. de fide inſtr. merito data p̄ſentia vtriuſque partis dꝫ libellꝰ offerri ⁊ lis conteſtari. ſꝫ vbi altera pars ɔ̄tumaciter eſt abſens p̄t ꝓcedi ſine lit. cōte. vt hic: qꝛ largo mō cōteſtatio prius facta pōt referri ad articulū. d̄ quo nunc agi tur. ⁊ ꝑ hoc habes nunqd in appellatione interpoſita ab interlocutoria vel diffinitiua ſit neceſſe libellum

6 offerre ⁊ litē cōteſtari. ¶ † Cui aūt incūbit onus ꝓbādi in appellatiōis cā. ⁊ vide ꝑ Io. an. in. c. in p̄ñti a. de renun. clarius ꝑ bar. in. l. hi q ad ciuilia. C. eo. vbi diſtiguit ꝙ aut altera tm̄ pars ꝓſequitˀ alia parte cōtumace. aut vtraqꝫ pars eſt p̄ſens. Primo caſu ille qui ꝓſequitˀ hꝫ ꝓbare iuſtitiam vel iniuſtitiā ſnie. vt. l. ampliorē. C. e. ti. ⁊ in aut. de his q ingre. ad app. §. illud quoqꝫ dicit tm̄ ꝙ ꝓbat actor reo abſoluto aliquid fuiſſe ꝓbatū ꝓpter qd̄ debuit iudex cōdēnare ⁊ nō abſoluere. reus vero cōdēnatus ꝓbat iniuſtitiā ſnie ex actis. vt i. c. cū ad ſedē. de reſt. ſpo. no. Io. an. i loco p̄alle. poterit etiā fieri ꝓbatio de nouo iuxta no. in. c. cū Io. de fide inſtru. Si vero vtraqꝫ pars eſt p̄ns tūc q̄dā eſt ꝓbatio q̄ fit ꝑ modū negatiōis, vt qꝛ dicit reꝰ ſe nō fuiſſe citatū vel ſniam fuiſſe latā ſine cāe cognitiōe, vt qꝛ nō fuit ſtatutus terminꝰ ad ꝓbādū tūc q appellat hꝫ ꝓbare vt ꝓbatˀ indirecte ꝑ inſpectionē actorū. iudex em̄ inſpiciet acta: vt. l. is apud quē. C. de edē. Aut q̄ritˀ de ꝓbatiōe q̄ fit directe ꝑ teſtes vl' inſtr̄a ⁊ tūc ꝓbabit ille q habebat ꝓbare in p̄ria cā: nā ꝑ appellationē oīa remanēt i priori ſtatu vt in. d. l. hi q ad ciuilia. ⁊ ſic limita dicta Io. an. i. d. c. in p̄ñtia. ⁊ ꝓbatur mō p̄dicto: aut inducēdo ꝓbatiōes de nouo aut ꝓducēdo acta p̄me cāe ſi putat ꝑ illā ſufficiēter ꝓbatū. ¶ In eadem gl. ibi, illa regl'a locū hꝫ cū ambo ſunt p̄ñtes ⁊c. Idē no. in c. put. de dolo ⁊ cōtu. ⁊ in. c. decernimꝰ. iij. q. ix. Dic melius ꝙ † aut actor recipit oēs dilatiōes legitimas ⁊ nihil ꝓbauit tūc hꝫ locū illa regl'a actore nō ꝓbāte: qꝛ vr̄ defeciſſe in ꝓbationibus. aut nō habuit oēs dilatiōes: qꝛ fecit a p̄ncipio ɔ̄tumacē ⁊ tūc nō hꝫ locū illa regl'a qꝛ nō dr̄ feciſſe, ſed ꝓbare noluiſſe. ita no. bar. i. l. ꝑperādū. §. ⁊ ſi qdē. C. de iud. dico plenꝰ. i. d. c. put. ¶ † In fi. gl. tene hāc vlt. opi. q̄ magis ē cōis. Nā ex q̄ iudex ꝓcedit ɔ̄ abſentē ſupplet defectuꝫ illiꝰ, iura illiꝰ ingrēdo. vt i. c. ij. de arbi. li. vj. Ideo ſi repit ſniam iniuſtā dꝫ eā infirmare. ⁊ vide tex. ⁊ bar. in. l. ampliorē. C. e. ti. ⁊ in. l. ꝑperādum. §. fin. aūt reus. C. de iudi. ⁊ poſuit bar. regulā in. d. l. ampliorē. qd̄ nedū i cā appellatiōis ſed vbicunqꝫ iudex ꝓcedit ɔ̄ abſentē ſupplet ꝑ illo ex officio. Idē ēt latiꝰ firmauit i. l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. ff. de dā. īfec. ſꝫ tu vide qd̄ dixi in. c. bone. de poſtu. pla. ſ. reſpectu ɔ̄dēnatiōis expēſarū. reſpectu abſentis dic vt plene no. i. c. calūnia. ij. de penis. ⁊ iō nō eſt multū tutū appellato ꝓſequi appellationē appellatore nō ꝓſequēte ⁊ ne tractetˀ ſnia ſua que tranſiſſet in rē iudicatā ꝑ deſertionem appellationis.

9 ¶ † Vltio extra gl. q̄ro an i cā nullitatis [a] ſnie ſi lis ɔ̄teſtāda. d. ant. i recollectis notatis ꝑ bar. i. l. cū q̄rebatˀ. ff. d̄ re iu. ⁊ Spe. i ti. de li. ɔ̄te. §. qñ aūt. v. qd de cā per do. de ro. deci. cccxxxiij. cōcludit i effectu ꝑ tria mēbra. Aut em̄ deducitur nullitas ꝑ viā exceptiōis ⁊ nō ē neceſſaria cōteſtatio, imo ſufficit qd̄ ſummarie ꝓcedatˀ facit. l. iiij. §. ibidem. ff. ad exhi. ego allego qd̄ no. in. c. prudētiā. §. ſexta. de offi. dele. Aut d̄ ducitur i cā appellatiōis qd̄ fieri p̄t. vt. l. carmelia. ff. de iu. repa. ⁊. j. c. dilecto. ⁊ diſtinguēdū eſt put diſtinguitˀ i cā appellatiōis. Aut deducitˀ p̄ncipaliter ꝑ viā actiōis ſeu iudi

10 cis offm̄ iplorādo. ¶ † Et tūc ſi nullitas ē notoria nō exigitur cōteſtatio. ar. i. c. qm̄. de fi. p̄ſby. Aut nō ē notoria ⁊ tūc exigitˀ cōteſtatio ꝑ no. de offic. iud. c. ij. ⁊ ſuſcitata. de i inte. reſt. ⁊ ꝑ Io. an. in. c. fi. de app. ⁊ ꝑ gl. in cle. cum a repulſione. eo. ti. hꝫ em̄ illa cōteſtatio litis vim diffinitiue. ſed ipſe. d. anto. hoc limitat qñ petitˀ ꝑte p̄ſente, abſente aūt ꝑte dicit ſe credere reſtitutionē nō exigit: ex quo nihil petitˀ a ꝑte ſꝫ iudice ꝑ. c. qm̄. §. ſunt ⁊ aliij. vt lit. nō ɔ̄teſt. ⁊ aut. ſi oēs. C. ſi vt ſe ab here. abſti. ſꝫ ego ſequor p̄mū dictū indiſtincte qꝛ ex quo p̄iudiciū cōcernit certā pſonā eſt fiēda conteſtatio.

11 ¶ † Sicut obſeruatˀ in petitiōe reſtōnis in integrū que explicatˀ ex iudicis offō vt leg. ⁊ no. in. d. c. ij. de off. iudi. ſecus ſi offm̄ iud. nō iploraretˀ ɔ̄ certā pſonā quo caſu ꝓcedit. d. aut. ſi oēs. ⁊ facit qd̄ ipſemet do. ant. notauit in. c. tue. vt lit. nō ɔ̄teſt. vbi vide. Et ex p̄dictis potes inſtrui an in hac cā nullitatis requiratˀ libellꝰ. de quo vide ꝑ Spe. i tit. de libe. cōcep. §. nūc dicēdū. in fi. v. qd ſi ſnia. ⁊ ɔ̄clude ꝙ vbi non ē

b neceſſaria lit. ɔ̄te. nō reqritˀ libellꝰ [b]. dicit tm̄ do. ant. hic ꝙ vbi petitˀ nullitas corā eodē iudice qui tulit ſniam non exigitˀ ſnia nec litis cōte. lꝫ agatˀ directe ſup nullitate. ⁊ dicit hoc tenere Spe. in tit. de ſen. ꝓla. §. iuxta verſ. quid ergo ſi appellās. ſꝫ certe iudicio meo hoc nō dicit Spe. ſꝫ ſolum voluit qd̄ ſi ſnia eſt nulla pōt ordinariꝰ abſqꝫ alia cōteſtatiōe ⁊ libello aliā ſniam ferre, ⁊ hoc iō qꝛ vitiū nullitatis ſolū ɔ̄cernebat ſniam: ſecꝰ dic qñ p̄ncipaliter vult decernere ſniam nullam qꝛ in iſta cā nō ꝓceſſit tela iudicij. ideo ⁊c.

¶ Seb aſti. Sapia.

a ¶ In cauſa nullitatis. Vide bal. in. l. tale pactū. in §. qui ꝓuocauit. q. xiiij. ff. de pact. in. l. j. in fi. C. d̄ ord. iud. ⁊ Rot. in ti. de lit. cōteſt. deci. v. in nouis. phili. de puſi. in. c. dilecto. in. xij. q. j. eo.

b ¶ Sꝫ tu de hoc vide opi. gl. in. c. ſiqs in quacūqꝫ. in ver. cōteſtationem. ij. q. vi. ⁊ per Bar. in. l. j. §. fin. circa p̄n. ff. de ap. vbi cōcludit qd̄ nō eſt neceſſariꝰ nouus libellus. ⁊ idē dicit Ang. in l. eos. §. fin. aūt. C. de ap. dicit tamē ꝙ cōiter ad cantelā obſeruatˀ cōtrariū. Qualiter autē formari debeat libellus ſup attentatis appellatiōe pendente. vid̄ do. An. poſt doc. in. c. ɔ̄ſuluit. el. ij. in. ij. co. ē. e. titu. ⁊ omnino qd̄ ibi notaui.

1 ☞ Appellans ante ſniam debet exprimere cauſam rationabilem ⁊ eandem probare, etiam ſi ſit notoria.
Notoria licet excuſent ab onere probandi tm̄ non releuant ab onere proponendi.
2 In appellatione a diffinitiua non requiritˀ expreſſio cauſe: ⁊ ſi fuit vna expreſſa poteſt alia ꝓbari, ſecus in vtroqꝫ caſu in diffinitiua.
3 De iure canonico ſemꝑ pōt appellari: ſecus de iure ciuili.
4 Iuriſditio delegata pōt preuenire per ordinariū anteqꝫ litere delegationis preſententur.
5 Cauſa quare appellatur ab interlocutoria eſt ꝓponenda coram iudice a quo ſed iuſtificanda coram iudice ad quem: vt colligitur. j. nu. 6. 8.
6 Appellās friuole cōdēnatur in expēſis per iudicē ad queꝫ
Iudex impetrans per reſcriptū ſurreptitiū cognoſcet ſuper validitate reſcripti: ꝙ ſi inueniet ſurreptitium condemnabit impetrantem in expenſis.
7 Sententia qua cōdemnauit iudex ad queꝫ friuole appellantem mandatur executioni a iudice a quo.
Iudex ad quē ſuccedit in loco iudicis a quo iuſtificata cā appellationis. ⁊ procedet ſuper cauſa principali ſicut fuiſſet proceſſurus iudex a quo.
9 Cauſe maiores de quibus vide remiſſiue ſunt deferende ad deciſionem ſedis apoſtolice. 2. 7.
In cauſis maioribus valet appellatio ad papā interpoſita ſine expreſſione cauſe.
10 Preſcriptio an ⁊ qñ interrūpatur ꝑ litis cōteſtationem.
11 In mala fide nō cōſtituitˀ preſcribēs ꝑ interpellationeꝫ extraiudicialem vel per actuꝫ in iudicio nullo geſtum.
12 Partes poſſunt prorogare iuriſditionē alicuius iudicis ex ſola litis conteſtatione: ⁊ ſic ex tacito conſenſu nec reqritur expreſſus.
13 Clauſula appellatione remota operatˀ hodie ſicut olim, nec contra eam reperitur aliquid innouatum.
14 Clauſula appellatiōe remota quos effectus operetur.
15 Litere ſcdē nūqꝫ reuocāt primas niſi in ſecūdis fiat expſſa mentio de oī notabili clauſula poſita in primis literis.
16 Caſus in quo appellatio a iure recipitur.
17 Attentata poſt appellationem reuocantur per remediuꝫ attentati: niſi cauſa eſſet commiſſa ap. remo.
18 Nuncius ſi fuerit miſſus ad ſuperiorem an operetˀ aliquos effectus.
19 Accedens ad papam an ſit tutus ꝙ interim cauſa nō moueatur in partibus contra eum.
Miſſio ex primo decreto pōt fieri contra abſentem etiam cauſa reipublice ſi non ſit qui eum defendat.
20 Reſcriptū delegatoriū ē ſurreptitiū ſi in eo nō fit mentio ꝙ cā erat cepta corā ordinario etiā per ſolam citationem.
22 In reſcriptis ad lites an attendatur tempus date ad tempus preſentationis.

a ¶ Hanc decre. ſolēniter cōmētauit Pau. de lea. ⁊ do. Phil. d peru. ⁊ adde ꝙ hec dictio vt ponitur hic cauſatiue: lz ſcdz eius ꝓpriā ſigni ficationē accipiat modaliť ⁊ modū importet, vt eſt glo. or. in. c. verū. de condi. ap. in gloſ. ij. in fi. de qua dictione vide in. l. cum tale. §. titius. ff. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ per Bar. ⁊ plene in. l. qui abſenti. §. j. ff. de acqui. poſ. eodē mō hec dictio prout. aliqñ ponitur cauſatiue. de cui⁹ ſignificatione vide Bar. in d. ꝓut i extra uag. ad reprimē. Anto. Franci. ¶ De hac dictione vt ⁊ ꝓut. vide pe. in ti. de. diſp. ⁊ alleg. in. §. fin. in ver. ſed nunquid iudex. vbi dicit hec dictio appoſita in reſcripto importat neceſſitatez. ⁊ an ſit dictio modalis: vltra dicta Bar. in. l. j. in viij. col. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. vide etiā Bar. in. l. qb⁹ diebus. in. §. termilius. eo. tit. ⁊ Bal. in aut. cui relictū in vlt. col. C. de indi. vi. vbi ponunt an ſit dictio modalis. ⁊ vide etiā Bal. in rub. C. de his que ſub mō. Et adō qđ qñqȝ ponitur ꝓ ſicut et qñqȝ ꝓ ꝙ. vt per bar. in. l. fi. i. j. col. ff. d eo quod cer. loco. et vide do. Card. in cle. ij. de eta. ⁊ qual. vbi dr qđ qñqȝ ponitur in vim cauſe. ⁊ vide q̄ hñr i. c. ꝓut de dolo ⁊ contu. ⁊ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Iuxta gloſſ. Illā gl. in. d. cle. appellanti. exornat ampliādo ⁊ limitādo Feli. et c. cū ordinem. co. vij. d. ad gl. i cle. appellāti.
c ¶ Qñ appellať a diffinitiua non eſt neceſſe exprimere cām. Adde glo. fi. in. c. cū cāz. j. e. ⁊ excipe caſuz ſingu. vbi fertur diffinitiua ſuper electiōe epi. vide tex. in. c. Quis. iū cta glo. in d. ꝓbabili. de elec. in. vj. vbi eſt tex. ſingu. iuncta gl. in dſi. in ſcrip. ꝙ a ſnia diffi. ſtatim eſt appellādū in ſcriptis. quā gl. alle. do. Ant. hic in vlt. col. lz ꝯtrarium ꝓcedat reguľr vt no. glo. in. c. cordi. e. ti. in vj. Aliū caſum excipe vbi appellať a diffinitiua lata ſup notorio criē ꝑ ꝯfeſſionē, qñ tūc cā eſt exꝑmēda. vide gl. ſing. in. c. romana. §. ſi autē. d. mādeť. j. e. ti. in. vj. quā gl. alle. ⁊ cōmēdat Ang. in. l. ij. cir. pn. C. quo. ap. faciūt no. in. c. cū ſpāli. §. porro. j. e. Tertius caſus ē qñ cā eſt cōmiſſa appellatione remota qñ tūc poterit appellari dūmō exprimať cā appellatiōis dicit hic do. An. in. ix. effectu clauſule ap. remota. ⁊ pet.

In pluribus ordinariis locus eſt preuentioni: q̄ inducitur per ſolam citationem.
23 Reſcripta principis ſunt perpetua: ⁊ nō tolluntur niſi per aliud reſcriptum.
24 Idoneus non dicitur ille qui aliqua exceptione ſubuenin poteſt.
25 Conſtitutio gñalis nō extenditur ad ea ad que ſpecialiter eſt prouiſum. 13.
26 Clauſula non obſtante: an deroget alicui cōſtitutioni ſpeciali.
27 Iudex quo nō deferēs appellationi ve dſerēs appellationi friuole venit puniendus.
28 Conſilium peritorū an teneatur iudex perquirere in decidendis cauſis.
Iudex poteſt leges interpretari quo ad cauſas per eum decidendas.
29 Iudex pōt iudicare contra cōem opinionē ſi viderit illam notorie falſam vel poſſe cōuinci ꝑ rſbus rationibus.
30 Iudex a quo dz deferre appellatiōi qñ dubitat an cauſa appellandi ſit legitima vel non.
31 Appellatio ad quēcunqȝ ſuperiorez debet portari in ſcriptis.
32 Iudex pōt allegari ſuſpectus etiā ꝙ ſuſpicio ꝓuenerit culpa illius qui allegat ipſum ſuſpectū.
Iudex a quo nō pōt allegari ſuſpect⁹ ꝑ appellātem niſi poſſet ꝓbare iudicē fuiſſe ſibi ꝯminatū.
Metus excuſat aliquē licet ꝓuenerit culpa ſua.
33 Temere appellans condemnatur in expenſis.
Pene iuris ciuilis an habeāt locū de iure canonico qđ in ſimili caſu ſtatuit alias penas.
34 Iudex cui eſt cōmiſſa cā appellationis i vno articulo, illo finito pōt cognoſcere de cā pñcipali limita vt hic per apoſtil.
35 Iudex ad quē pōt de cōſenſu partiū vel ſoli⁹ appellati cognoſcere prius de negotio pñcipali q̄ de articulo ſuper quo fuit appellatum.
36 Per rationez naturalem ſolam poſſunt iura limitari ⁊ etiam regule.
38 Cauſa appellationis ab interlocutoria debet exprimi in ſpecie ⁊ non ſufficit in genere.
An ſufficiat in app. ab interlocutoria exprimere vnā cām in ſpecie ⁊ alias in gñe vide remiſſiue.
9 An teneat appellatio dicendo ſimpliciter appello: ⁊ non dixit ad quem.

VT debitus. a Notabile et famoſuz. c. habēs multa noua dicta vtrūqȝ ius limitātia. ⁊. h. d. in ſumma. Appellās ante ſniam teneť exprimere cām rōnabilē corāz ipſo iudice a quo nec admittiť exceptio ꝙ ꝓus miſerat nuntiuz ad ſedē apoſtolicā vel ꝙ literas impetrauerat que nōdum ſunt iudici pñſentate h. d. ſimpliciter inherēdo verbis litere. Naz hec verba vario modo intelligūtur. vt. j. diceť. Diuiditur pñcipaliter in tres partes. In pma poniť duplex cōſtitutiōis cauſa. In ſcda cōſtitutio ibi ſtatuimus. In tertia quedā ꝓteſtatio. ibi ſaluis. ¶ Caſus literalis. Quia freqūēter malitioſe appellabatur ⁊ in grauamē alterius partis ⁊ in derogationē iudicis voluit cōciliū vt iudicib⁹ honor debit⁹ deferať ⁊ ꝯſulať litigatorib⁹ ſuper laborib⁹ ⁊ expēſis ſtatuit ergo papa vt ſi qs corāz idoneo iudice cōuenit aduerſariū ſuū. ille ad ſuperiorē ante ſniam nō appellet abſqȝ cā rōnabili allegata corā iudice a quo appellare intēdit, ſed coram illo iuſtitiā ſuā ꝓſequatur nō obſtante ſi dixerit ꝙ ad ſuperiore ꝓ cauſa illa nūtiū deſtinauerit aut literas impetrauerit ab eodē q̄ non duz fuerūt iudici delegato aſſignate. ſi do putauerit appellatum ex cauſa rōnabili corā eodē iudice illā exponat talē videlicet q̄ ſi foret ꝓbata legitima reputareť, poſtmodum ſuperior de appellatiōe cognoſcat: ⁊ ſi cōſtiterit minus rōnabiliter appellatū eū remittat ad illū iudicē a quo appellauit ⁊ in expenſis alteri parti cōdēnet eūdem, ſi vero appellatio legitima fuerit in cā ꝓcedat, ſaluis cōſtitutionibus de maioribus cauſis ad ſedē apoſtolicā deferendis. Ber. ¶ No. ex pn cipio ꝙ honor debitus eſt iudicibus deferēdus. Ex quo infertur ꝙ iudicare eſt honor. Ad idez tex. notabilis i. l. cui muneris. ff. de mune. ⁊ hon. vbi diciť ꝙ ſi alicui cōcediť muneris publici vacatio nō videtur cōceſſum ne fiat magiſtrat⁹. qr ꝑtinet poti⁹ ad honorē q̄ ad munera publica. Alibi dicitur ꝙ eſt onus vt i. c. paſtoralis. in pn. s. de offi. deleg. ibi exoneretur, ſed vide glo. in. c. ſi cōtra vnum. de offi. deleg. lib. vj. que dicit ꝙ eſt honor ⁊ on⁹. facit. l. munerū. §. iudicādi. ff. d mu. ⁊ hon. credo ꝙ i qualibet dignitate pñcipaliter verſetur onus ⁊ ad explendū onus ⁊ munus publicum defertur dignitas vt i. d. §. iudicādi. ⁊ in c. qui epiſcopatum. viij. q. j. ſed rōne eoꝝ que miniſtrat debetur ſibi honor. Et ita intelligo iſtuz tex. ⁊ alia iura que vidētur inuere honorem eſſe habere prelaturā vel officiū iudicādi. ⁊ vide Archi. qui hoc ſentit in. d. c. qui epatū. ¶ Not. ſcdo ſuperiorem debere conſulere partibus in officio
1 ſuper laboribus ⁊ expenſis vitādis. ¶ † Tertio no. vnam regulam notabilem et nouā i materia appellationis vt non valeat appellatio interpoſita ante ſniam niſi expreſſa cauſa rōnabili que ſi eſſet ꝓbata deberet legitima reputari. hoc procedit etiam ſi cauſa eſſet notoria, qr lz notorietas excuſſet ſeu releuet ab onere ꝓbādi, non tñ releuat ab onere ꝓponēdi: vt eſt hodie pulcher
b tex. in cle. appellāti. iuncta gl. b. j. e. ¶ † Ex hoc
2 collige vnā diuerſitatem in appellatiōe iterponēda ab interlocutoria ⁊ a diffinitiua nā i appellatiōe interponenda a diffinitiua nō eſt neceſſe
c exprimere cauſam c rōnabilem. vt in. l. ſcio. ff. eo. tit. ⁊ ſi exprimit vnā cām pōt poſtea ꝓſeq aliam vt ibi ꝓbať. ſecus in ap. interponēda ante ſniam nā neceſſe eſt exprimere cām nec pōt poſtea proſeq aliā tūc nō expreſſam. vt in. d. cle. appellanti.
3 ¶ † Quarto no. vnā aliā regulā de iure canonico ꝙ ante ſniaz ſemper pōt appellari cā rōnabili expoſcēte. ſec⁹ de iure ciuili. vt in. c. ſuper eo. s. eo. ⁊ ibi dixi.
4 ¶ † Not. vlteri⁹ ſm cōez intellectū ꝙ iuriſditio delegata pōt preueniri per ordinarium dūmodo litere delegatorie nōdum ſint pñſentate. ex quo habes ꝙ citat⁹ coram ordinario nō pōt dicere ꝙ papa cōmiſit cām illā alteri imputetur eīn ſibi ſi prius literas nō pñſentauit. ⁊ h ꝓcedit ſm doc. etiā ſi fuerit impedit⁹ in pñtādo qr litera iſta loquiť indiſtincte ⁊ potuit emanare in fauorē ordinarie iuriſditiōis niſi fuerit impedit⁹ per aduerſariū q poſtmodū ipm ꝓuenit corā ordinario ſm Uin. quā ſequunť cōiter doc.
5 ¶ † Ulteri⁹ no. ꝙ cā app. debet exprimi coram

de ancha. in. d. c romana. in. v. col. in duob⁹ locis illius col. de ap. in. vj. Quart⁹ caſus in quo in appelatione a diffinitiua exprimēda cā ē qñ tertius cōparēs ꝓ ſuo intereſſe appellata diffinitiua ſnia. ita dt no. Bar. in. l. a ſnia per illū tex. ff. e. ⁊ idē Inn. in. c. cū ſup. de re iu. vbi bo. tex. Et vtrū in appellatiōe ab iterlocutoria habēte viz diffinitiue ſit exprimēda cauſa vide ꝑ do. Ant. ⁊ iſtū in. c. ꝓuenit. s. eo. ⁊ ꝑ Bal. i. l. minoribus. C. de his qui. vt indig. et ibi oīno videq̄ late de iſta cā in appellatiōe exꝑmēda ſcribit idē Bal. in. c. fi. d op. no. nun. Itē adō qđ qñ appellať ab executiōe ſnie dz exprimi ⁊ ſpecificari cā i appel. ſm bal. i. l. ab executiōe in. ij. colū. C. quorū ap. Itē adde oīno ꝙ dicit do. an. in. c. qđ ad cōſultationē. in. ij. col. d re iud. Itē adde qđ etiā in precepto iudicis quod facit extra iudiciū in ſpectātib⁹ ad officiū ſuū eſt neceſſe exꝑmere cauſaz ita firmat do. Ant. i c. ad aures. d tēp. or. Itē ex doctrina Bart. in. d. l. a ſnia. in pn. ⁊ ex dictis do. Anto. et doc. i. d. c. quod ad cōſultationez. in vij. col. de re iud. inferebat. d. Frā. de are. in voce leges ſingularē doctrinā ⁊ cōcluſionem ꝙ vbicunqȝ ꝑmittitur appellatio exorbitās ⁊ cōtra regulas iuris cōis ibi dz exprimi cā in appellatiōe a diffinitiua. Itez adde ꝙ qñ appellať ab interlocutoria nō ſufficit appellare vna die ⁊ exꝑmere cauſaz alio die ſed debēt omnia fieri vno ꝯtextu. ita dtermiat baldus i. l. ij. circa fi. C. d epiſco. audi. et ad bal. Inn. Io. an. i. c. vt circa. de elect. in. vj. Item adde qđ ſi appellās ad iterlocutoria copulatiue exprimit duas cauſas in appellatiōe quarū quelibet per ſe ſufficit appellāti ad victoriā cauſe ſufficit alteram ꝓbare. Ad hoc eſt tex. elegātiſſimus in. c. ſignificante. j. e. ꝓ quo bene facit ꝙ traditur i. c. ij. de reſcrip. Et cauſam quare in appellatione ab interlocutoria. eſt exprimēda cauſa ⁊ in appel. a diffini. non. vide ꝑ do. Ant. in. c. ex parte ade. in. j. col. de teſt. Item adde ꝙ valet priuilegiū vt poſſit libere appellare ab interlocutoria ſine cauſa ⁊ ſine ſcriptis. ita no. dt do. Ant. in. c. j. in princip. iij. col. de reſcriptis.

a ✠Sebaſti.Sapia.¶Qñ iudex.Vide late per do.And.ſicu.in cōſt. l.incip.illud offeram in medium.col.iiij.in.j.volu.

b ¶Et hoc per do.Philip.de peru.in.vj.colum.facientem in hac materia quatuoꝛ concluſiones.

c ✠Sebaſti.Sapia.¶In mala fide.Vide Abb.i ꝯſi.xix.ver.ad huiꝰ caſus.circa fi.l.ij. vo.vbi idē firmat.

d ¶Not.plures effectꝰ clauſule appel.remo.⁊ aliuz effectū huiꝰ cl'e vide ꝑ do.ant.in c.ij.j.col.de his q̄ fi.a ma.par.capi. vbi dicit ꝙ qñ in reſcri.eſt appoſita cl'a app.remota appellatio nō iuſtificaṫ ꝑ oblationé iuxta.c. interpoſitā.j.e.aliū effectū vid ꝑ baldū i.l.ij.poſt pn̄ci.C.de appel.qꝛ ſi dicta cl'a apponiṫ i iudicio poſſeſſorio,⁊ tūc oꝑaṫ vt nullatenꝰ appelletur ēt vbi al's appellareṫ i aliq̊ caſu ſpeciali ampliat eñi naturā poſſeſſoꝝ et remouet obſtaculū vt ſic aliqd opeṫ.aliū effectuz operaṫ ſm eūdē Bal.in ti.d ꝯſue.recti fend.i.§.quibuſdā.qd ille q impetrauit cum dicta clauſula non pōt inuito aduerſario renūtiare dicte cl'e ⁊ velle qd poſſit appellari. Idē adde de hac clau.ap.remo.x bū no.Bal.i.l.j. ff.de of.ꝑfe.ꝑt.⁊ bar.i.l.oēs ꝑp'li. ff.d iuſti.⁊ iure.i vlt.q.i.vj.q.pn.⁊ do.alex.d ino.in addi.bar.i.l.j.i.§. iterdū.ff.q.ap.nō lz.⁊.d.phi.de pu. i.c.paſtoꝛalis.š. eo.vbi ponit.x.⁊ vij.effectus quos opaṫ iſta clau.remo.de iure canonico,⁊ poſtea qd de iure ciuili.⁊ vide ang.in.l.fi.C.d ſen.⁊ iter.om.iu. in fi.

✠Sebaſti.Sapia.

d ¶Effectꝰ.Effectus clauſule appellatiōe remota ēt ponit do.Ui.b talis d gābaris i tracta.clauſularū co.xv.ver.clauſula appellatione remota.

iudice a quo ⁊ ſic appellatio eſt interponēda corā ipſo iudice.Quid aūt ſi nō pōt ipſiꝰ p̄ſntia haberi.doc.dicūt appellādū corā idoneis ꝑſonis. ar.c.ſi.j.e.Sz tu dic melius ⁊ pleniꝰ,vt dixi.in.c.
6 ſuggeſtū.e.¶†Itē no.ꝙ iudex a ad quē habet
a poteſtatē ꝯdēnādi appellātē irrationabiliter in expēſis,lz ergo appel.minꝰ legitima nō deferat iudici iuriſditionē ſup principali:defert tñ ſup ipſo incidēti vt ꝓnunciet ſup articulo appellationis ⁊ condēnet in expēſis ſicut in ſimili iudex impetratus ꝑ ſurreptionē ꝓnunciat ſuper validitate reſcripti:⁊ condēnat impetrātē in expen
7 ſis:⁊ eſt bo.tex.in cle.j.de reſcrip.¶†Quis aūt habebit exequi iſtā ſniam cōdēnatiōis expēſarū.dt Spe.qd iudex a quo cū ad eū fiat remiſſio vt no.in ti.de ſen.exc.§.ij.x.qd ergo.Et ſi iudex appel.omiſit hāc cōdēnationē expēſarū iudex a quo reſeruabit eā in fine litis,⁊ iſtū ſuccumbētē cōdēnabit in oībꝰ expēſis.vt no.Spec.in tit.de
8 expē.§.nūc vidēdū.ver.ſz qd ſi iudex.¶†No.ꝙ iuſtificata appellatiōe ab interlocutoria iudex ad quē ſuccedit loco iudicis a quo:⁊ ꝓcedit i cā principali.ſicut fuiſſet ꝓceſſurus iudex a quo.et iuſtificaṫ appellatio ſi ꝓbaṫ veritas exceptiōis ꝓbabilis corā iudice a quo ꝓpoſita:vt in.c.inter
9 poſita.j.eo.vbi plene diceṫ de hoc.¶†Ultimo no.in ver.ſaluis.ꝙ in maioribꝰ cauſis nō ꝯpelliṫ quis litigare corā iudice inferioꝛi:qꝛ ille ex natura ipſarū ſunt deferēde ad ſedē apoſt.⁊ q̄ dicanṫ maioꝛes cauſe.vide qd leg.⁊ no.i.c.maioꝛes.j.de baptiſ.⁊ hoc notabile colligiṫ ſm vnum intellectū referendo verſi.ſaluis.ad id qd fuerat dictū in ꝑncipio vt corā iudice inferioꝛi ꝓſequaṫ quis cām vſq; ad finem.Sed ſm alium intellectū ſm quē ille ver.ſaluis.refertur ad id qd.š.fuit dictū vt abſq; cā rationabili expreſſa nō cōpellaṫ ⁊c. No.ꝙ in cauſis maioꝛibus vz ap.ad papā lz nō exp̄maṫ cā nā ip̄a maioꝛitas cauſe ē cā ſufficiēs ad ip̄am deferēdā ad ſuperioꝛē,⁊ vterq; intelle
10 ctus eſt bonus in ſe,ſz p̄mus melioꝛ.¶†In gl. ij.in fi.Idem no.glo.in.d.l.ſi pater.⁊ in.c.ex tuarum.de purg.ca.in.c.illud.de pꝛeſcrip.vt ſcz interruptio pꝛeſcriptionis nō inducaṫ per cōteſtationem litis corā nō ſuo iudice habitā.⁊cū hac opi. trāſit Jo.an.ſz do.An.diſtinguit ꝙ aut eſt talis pꝛeſcriptio que ſolū interrūpitur per li.cōteſt.et nō per actū citerioꝛē tūc ꝓcedit ꝯcluſio gl.Aut eſt talis pꝛeſcriptio que interrūpitur per aduentum maleſidei,⁊ tūc aut ex tali actu cōſtituiṫ in mala fide ⁊ interrūpitur pꝛeſcriptio alias ſecus: qꝛ hic cōſideratur potius factū q̄ iuris effectꝰ.
11 ¶†Aduerte hic opi.do.An.poſſe ꝓcedere vbi vere ſuperueniſſet mala fides,ſed per actū conteſtātis pꝛeſumiṫ mala fides que qdē ꝑſumptio ſurgit ex actu iudiciali:ſed cū hic nō tenuerit huiuſmodi actus ceſſat iuris pꝛeſumptio,qꝛ ceſſante cā ceſſat effectus:vt in.c.xxi.nō eñi dbet plus operari actus geſtus corā iudice nō ſuo cuiꝰ iuriſditio ꝓrogari nō pōt q̄ actꝰ extraiudicialis iuxta plene no.in.c.at ſi clerici.de iudi.Sz denūtiatio extraiudicialis nō cōſtituit quē i mala fide,vt in.l.ſi fundū.C.de rei vē.⁊ per Archi.xvij. q.iiij.poteſt.⁊ no.in.c.ſi diligenti.de p̄ſcrip.ergo nec per iſtū actū i iudicio nullo geſtū.Et ad materiam pꝛeſcript.interrūpēde per cōteſtationez vel citationē dic vt plenius b no.in.c.illud.de p̄ſcrip.⁊ per Bar.in.l.naturaliter.ff.de vſuc.vl' dic ſaluādo opi.do.Ant.ꝙ aut tale qd exp̄ſſit corā iudice incōpetēti qd informare debuit ꝯſciētiaz aduerſarij.⁊ tūc induciṫ interruptio nō artificio iuris vel virtute cōſtitutionis cū ſit nulla:ſz per ſuperueniētiā maleſidei que cōſiſtit in facto.arg. l.quod te.in fi.ff.ſi cer.pe.⁊ in.c.inquiſitioni.d ſen. excō.Nā ⁊ informatio extraiudicialis ſufficit ad malam fidē imp̄rimendā ad hoc quod no.Bar.in extrauag.ad repꝛimen.in x.ad denūtiationē.in fi.⁊ in.l.accuſat.ff.de adul.⁊ ꝑ dicta ſua ibi limita gl.iſtā in aliqͦ.ſecꝰ aūt ſi tm̄ fieret petitio extraiudicialiter vel corā iudice ita ⁊ taliter ꝙ veriſimiliter nō habuiſſet cauſare malā fidē,quo caſu ꝓcedit illa opi.⁊ hoc credo voluiſſe do.Ant.i eo ꝙ di
c xit iterrūpi p̄ſcriptionē ſi ex illo actu ꝯſtitueret i mala fide c al's ſecꝰ dz eñi diſtingui vt pꝛedixi ⁊ vide ad materiaz qd dixi in.c.illud.de p̄
12 ſcrip.¶†Et itelligo qñ litis cōteſtatio fuit facta corā iudice nō ſuo ignoꝛāter,vl' qñ erat talis iudex cuius iuriſditio nō poterat pꝛoꝛogari per cōſenſum partiū,alias cōteſtādo litem vidētur partes ꝓrogare iuriſdtionē ⁊ valet cōteſtatio,qꝛ ſm verā opi.ad ꝓrogādū iuriſditionē nō requiriṫ expꝛeſſus cōſenſus partiū ſed ſufficit tacitus vt no. per.Inno.in.c.ad petitionē.j.de accu.⁊ per Barto.in.l.j.⁊.ij.ff.d iu.et
31 dixi plene in.c.ſignificaſti.š.de fo.cōpe.vbi vide.¶†In glo.i ver.añ ſniam.ibi,de appel.poſt ſniam nihil ſtatuit ⁊c.pōdera hoc dictuz gl. cōcludit eñi hāc cōſtitutionē nihil de nouo inducere reſpectu appellatiōis interponēde a diffinitiua:⁊ hoc facit cōtra opi.ſuā i vlti.q.huius glo.in qua tractat vtrū hodie remotio appellationis in iure vl' in reſcripto poſita aliquid operetur.glo.repꝛobādo opi.Jo.an.ꝯcludit ꝙ nō qꝛ ꝑ iſtā conſtitutionē ſemper pōt appellari,vbi qs grauaṫ,ſed ſi nō grauatur nō poteſt appellari.hāc opi.glo.tenuerūt antiq;adeo vt curia vt audio ſequatur hāc opi.glo.vt no.Hoſti.in ſum.eo.§.qd ſit eius officiū.Sz ipſe Hoſt.Jo.an.⁊ cōiter oēs moderniores ſequētes tenēt contrariam ſniam que ꝓfecto videtur mihi veriſſima vt ꝑ iſtam cōſtitutionē nihil innouetur virtute illius clauſule appellatione remota.Pꝛimo per rōnē huius glo.dum dicit ꝙ nihil diſpoſuit hec cōſtitutio de appellatione interponenda a diffinitiua,⁊ tūc clariſſimum eſt ꝙ ſcdm iura antiqua hec clauſula appellatione remota operabitur aliquid reſpectu appellatiōis a diffinitiua vt pꝛobaṫ in c.paſtoꝛalis.§.preterea.de offi.dele.Item ſecūdo cōfunditur opi.gl. per aliam rationez quā ipſemet allegat in medio ſui diz dicit ꝙ lex noua non eſt referenda ad eas ſpecies in quibus ſpecialiter ꝓuiſum eſt ꝑ iura antiqua.vt in.l.ſanctio legum.ff.de pe.Sed in caſu.c.paſtoralis.š.eo.ꝓuiſuz eſt ſpecialiter circa virtutē illius clauſule:ergo hec conſtitutio noua loquens generaliter non faciens mentionē de illa clauſula nō debet referri ad eas cauſas in quibus ſpecifice remota eſt appellatio,pꝛeſertim vt euitetur iurium coꝛrectio ob quā cauſam iura relaxanda non ſunt imo reſtringenda neq; debēt verba iuris capere illum largum intellectum quem alias poſſet habere ſi induceretur iurium coꝛrectio.Pꝛo hoc bo.tex.in.c.cum dilectus.de cōſue.⁊ in.c.j. ⁊.ij.de fi.pꝛeſby.lib.vj.⁊ quod no.in.l.non eſt nouū.⁊.l.nam ⁊ poſteriores.ff.de legi.Nam pꝛomptum eſt iura iuribus concoꝛdare,vt in.c.cū expediat.de elec.lib.vj.Item ⁊ tertio vbi vna conſtitutio loquitur in ſpecie alia in genere:ſpeciei per genus non derogatur ſz potius ecōtra ſiue ſpecies ſequatur ſiue pꝛecedat:vt leg.⁊ not.in.l.regula generi.de re.iur.lib.vj.Sed iſta conſtitutio loquitur in genere nō faciēdo mentionem quando ſpecifice eſt remota appellatio.⁊.c.paſtoꝛalis.loquitur ſolum in ea ſpecie quādo ex remota appellatio,ergo hoc.c.nō debet derogare illi,ſed potius econtra maxime qꝛ abſq; derogatiōe iurium antiquoꝛum hoc.c.operatur maximum effectū quo ad vtrūq; ius vt nūq; admittatur appellatio ante ſentētiam niſi exp̄ſſa cauſa rationabili vbi alias poterāt appellare abſq; expꝛeſſione cauſe:iuxta no.in.c.paſtoꝛalis.pꝛeallega.⁊.ij.qd.vj.ad romanam.Item tenendo opi.glo.multa iura de appellationis remotiōe loquētia coꝛrigerētur vt in.c.ij.requiris.š.e.⁊.c.j.š.de reſcrip.⁊.d.§.pꝛeterea.⁊.c.inquiſitioni.j.cum multis ſimilibus.Et multū vrget ꝓ iſta parte illud.c.inquiſitioni.cum emanauerit poſt hāc cōſtitutionem:vn̄ frustra emanaſſet ſi virtus huius clauſule pꝛoꝛſus fuiſſet ſublata per iſtd.c.Itē nō fuiſſet poſitū illud.c.in hac cōpilatione.qꝛ reſecatis ſuperfluis ⁊c.vt diciṫ in pꝛoemio.Conclude ergo ꝙ ſicut olim illa clauſula operabatur ita et hodie nō obſtāte in aliquo iſta cōſtitutione.multū facit ꝓ hac parte theoꝛica Bar.in extrauag.ad repꝛimendū circa cōcoꝛdiā iuris ſpecialis cum generali cum ſemper vnum ius ſuppleatur per aliud.arg. eoꝛum que no.in auṫ.offeratur.C.de lit.cōteſt.⁊.l.ſciendū.ff.qui ſatiſ. cog.Concludit enim ꝙ auṫ.offeratur.generaliter loquens ſuper ſatiſdatione pꝛeſtanda limitatur per.d.l.ſciendum.licet glo.ibi dubitet.
14 ¶†Quos aūt effectꝰ operetur iſta remotio appellatiōis aliquid tetigi in.c.paſtoꝛalis.pꝛealleg.vbi remiſi ad plenius notāda hic.vbi docto.multos effectus enumerant.Et quia materia eſt quotidiana ꝓſe
d quar omnes effectus d.¶Pꝛimus eſt:vt non admittatur appellatio niſi in caſibꝰ a iure appꝛobatis quod declara vt dixi in.c.paſtoꝛalis. ¶Secundus effectus colligitur extra.c.ſuper queſtionum.§.ſi vero.
15 de offi.delega.¶†Tertius effectus eſt vt ſecunde litere nō reuocent pꝛioꝛes etiam facientes mentionem de illis niſi faciant mētionez de clauſula appellatiōe remota in pꝛioꝛibus poſita.Ad hoc quod legi. ⁊ not.in.c.ex conqueſtione.š.de reſtitu.ſpolia.No.bene hūc effectuz nā ex hoc poſſumus arguere generaliter ꝙ nunq; ſecūde litere reuocant pꝛioꝛes niſi faciant ſpecificam mentionem non ſolum de literis pꝛioꝛibus:ſed de qualibet notabili clauſula appoſita in pꝛioꝛibus:argu.in.c.ij.de do.⁊ cōtu.in.c.poſtulaſti.de reſcri.⁊ in.c.ex cōqueſtione.

Quartus

¶Quartus effectus ⁊ notabilis vt iudex a quo nō obſtāte appella tiōe poſſit ſuā ſñiam mādare executiōi niſi prius appellatio ex certa ſciētia recipiaꝛ a ꝑncipe vt i.d.§.ſi ꝟo.al's ceſſante clauſula nō pōt iu dex ſuā ſñiam diffinitiuā executiōi mādare poſt appellationē:vt i.d. c.nō ſolū.e.ti.li.vj. ¶Quint⁹ effect⁹ ꝙ vbi iudex nō deferēs appella tiōi ꝓbabili venit puniēdus.ij.q.vj.dcreto dixi plene in.c.de pore.ſ.e. virtute hui⁹ clauſule iudex nō deferēs minime punietur:qꝛ nō peccat qui autoritate legis ſeu principis peccat.l.graccus.C.de adul.⁊.xxiij.
15 q.iiij.qui peccat. ¶†Sextus effectus colligiꝛ ex.c.j.de reſcri. ¶Se ptim⁹ habeꝛ in.c.ij.de mu.petitio. ¶Octau⁹ colligiꝛ ex.c.ſuper que ſtionū.§.porro.de offi.deleg.Illū tñ effectū nō operaꝛ proprie clauſu
16 la appellatione remota:⁊ dic vt plene ibi nota. ¶†Nonus effect⁹ ꝙ vbi alias appellatio operatur ſuſpenſionē iuriſditiōis iudicis a quo virtute huius clauſule perdit appellatio iſtū effectū:vt in.d.§.ſi ꝟo dicit tñ hic do.Ant.ꝙ ſi appellās a diffinitiua dicit ſe appellare: qꝛ vult ꝓbare nō ꝓbatū ꝙ admittaꝛ iſta appellatio:clauſula non obſtā te:qꝛ iſte caſus eſt a iure approbatus,vt in.c.cū Ioānes.de fide inſtr. C.de tēp.ap.l.ꝑ hāc.⁊ ſic pōt reduci ad terminos.c.paſtoralis.ſ.e.du bito an hoc dictū ſit verū:nā ſm hoc poſſet inferri ꝙ ex qualibet pro babili cā poſſet appellari añ ſñiaȝ:qꝛ iſtud.c.admittit quālibet appel lationē ex ꝓbabili cā añ ſñiam:qȝ tñ nō eſt verū vt predixi:qꝛ loqui tur qñ in cā nō eſt remota appellatio.Idē dicerē ad.l.per hāc.⁊ ad.c. cum Ioannes.Nam parum operatur hec clauſula reſpectu diffiniti ue:qꝛ quiſqȝ appellans diceret ſe velle ꝓbare nō probatū qȝ videtur
17 eſſe cōtra mentem dicti.§.ſi vero.qui loquiꝛ indiſtincte. ¶†Decim⁹ effectus notabilis pōt colligi ex his que dixi poſt Hoſt.in.d.c.paſto ralis.qȝ vbi al's attentata poſt appellationē a diffinitiua reuocātur ante omnia per viā attētati:id eſt nullitatis ea que attentabūtur pen dente iſta clauſula nō reuocabuntur per viam attentati:qꝛ tenuerūt mero iure ex quo iuriſditio nō erat ſuſpēſa per appellationē ſed reuo cabunꝛ per viā querele ex officio iudicis:de quo plenius dixi in.d.c.
18 paſtoralis. ¶Ex his habes plene materiā hui⁹ clauſule. ¶†In gl. in verſi.ſi dicat.ibi:⁊ ſic correcta ſunt illa iura:vult ergo gl.quod iura loquētia de miſſione nūcij ſint hodie correcta ⁊ in hoc multū inſtant docto.maxime Inn.cōclude ꝙ oliȝ miſſio nūcij poterat habere tres effectus.Primus in ſuſpēdēdo iuriſditionem iudicis,vt nō inchoa ret ꝓceſſum cōtra eū qui nūcium miſit ad principē donec rediret nū cius informatur⁹ iudicē de voluntate principis:⁊ in hoc iſta iura an tiqua ſunt correcta ꝑ iſtū tex.⁊ in hoc caſu ꝓcedit opin.gl. ¶Secun dus effectus:qꝛ miſſio nūcij operabatur qñqȝ appellationē,vt in.c.di lectus.ſ.eo.tit.⁊ hodie ille effectus nō eſt correctus:non em̄ intendit hoc.c.tollere appellationē legitimā.Quādo aūt miſſio nuncij habet vim appellationis:inſtat hic Inn.clare tetigi in.c.dilecti.⁊ dic vt ibi,
19 ¶†Tertius effectus colligiꝛ ex.c.vnico.j.de peregr. nā accedēs ad papā.ex ꝓbabili cā eſt ſub eius ꝓtectionē vt interim cā nō moueaꝛ in partibus contra eū ⁊ hoc ꝓcedit ſm Inno.hic ⁊ bene quādo quis ar ripit iter in ꝓpriā perſonā,ſecus autem ſi mittit nuncium:tūc em̄ li cet nuncius ſit ſub protectiōe apoſtolica non tamē cum trāſmittens. Sed multū dubito de hoc generali dicto Inno.verū accedēs ad pa pā ſit interim ſub ꝓtectiōe ſua vt ſilere debeat oīs proceſſus inchoa tus contra eū in partibus rationem dubitādi mihi ꝑſtat tex.no.in.l. ignorare.C.de reſti.mino.vbi patet ꝙ etiā cōtra abſentē cā reipubl. ꝓcediꝛ ſaltē ad miſſionē in poſſeſſionē ſi non eſt qui defendat eūdem ergo forti⁹ pōt ꝓcedi cōtra iſtū qui ex priuata cā iuit ad principē nō dimittēdo ꝓcuratorē in partib⁹:vnde ſatis crederē ꝙ iſte ꝓceſſus pa ruȝ preiudicaturus nō debebat ſilere rōne huius arreptiōis itineris ad principē ſed alius ꝓceſſus preiudicialis dȝ ſilere,⁊ fortius ſi de fa cto ſpoliaretur vt obtineat reſtitutionē cōditione illius.c.vnici.⁊ po terit eſſe maxima differētia vtrū intētet cōditionē illi⁹.c.an interdi ctū vnde vi ſicut in ſimili dixi in.c.bone.ſ.eod.Et iſte tertius effect⁹
20 hodie non eſt prorſus ſublatus ſed diſtinguēdū eſt:vt.ſ. ¶†In ea dem glo.ibi:ſed iuriſditio ordinaria iam cepta ⁊c.no.bene glo.iſtam
a qꝛ eſt valde notabilis.Ex qua habes ꝙ reſcriptū [a] delegatoriū nō fa ciens mentionē de cauſa prius cepta corā ordinario etiā per ſolā ci tationem eſt ſurreptitium.⁊ ꝑ hoc adduco bo.tex.in ſimili.in.c.inter monaſteriū.ſ.ti.ꝓxi.vbi ptȝ ꝙ ſecūde litere nō ſolū debēt facere men tionē de prioribus:ſed etiā de ꝓceſſu geſto corā prioribus iudicibus. Idē ⁊ fortius dicendū eſt ꝙ facere debēt mētionē de ꝓceſſu inchoa to corā ordinario.arg.in.l.vbi ceptū.ff.de iudi.nō em̄ eſt veriſimile ꝙ
21 ꝑnceps velit in dubio illi legi ꝑiudicare. ¶†Et in fi.hec gl.cōcludit in effectu hoc.c.habere locū tam in ordinario ꝙ̄ in delegato vel ꝙ de legata iuriſditio poſſit ꝑueniri ꝑ ordinariū ante ꝑſentationem litera rum.Iteȝ per aliud reſcriptuȝ delegatoriū ſecūdo loco impetratum.
22 ¶† Unde concludit glo.quod iura antiqua diſponentia vt in reſcri.ad lites ſtetur date ſint hodie correcta per iſtum tex.⁊ ꝙ litere primo preſentate ꝑualere debēt.ſȝ gl.j.in verbo aſſignate.hoc magis reſtringit vt nō ſufficiant.primo preſentate ſed ille ꝑualebunt ſi ſint prime vel ſcōe per quas primo deuētū eſt ad citationē ⁊ ad tex.q fun dat ſe ſup aſſignatione gl.ſupplet maxime:⁊ mouetur ad hoc dicen dum ꝑ id quod iura diſponunt in iuribus ordinarijs.ita qȝ inter eos ſit locus preuentioni per citationē dūtaxat.ſ.ō foro cōpe.c.pe.⁊ quis opi.gl.fuerit cōis tpe ſuo ⁊ multū inualuerit vt audio in romana curia,tñ inſpecta veritate hec opi.eſt euidēter falſa.nā ꝑ ſupplētionē nō debem⁹ inducere iuriū correctio nem ſed potius euitare:vt in glo.c.cupiētes.§.ꝙ ſi per viginti.ō elec.lib.vj.nec etiā per ſilitudinē rōnis,vt no.Bar.in aut.quas actiones.C.de ſa croſan.eccle.cū ergo iura ſpecifice diſponāt i iu dicibus delegatis vt ſtemus date literarū nō de bemus per idētitatem rōnis ſeu ꝑ ſimilitudinē ordinarior.illa iura corrigere.Itē vide ratione apertiſſimā in oppoſitū.nā in ordinarijs idē expe ctatur:preuētio per citationē qꝛ ſunt pares i iu riſditiōe merito locus dȝ eſſe ꝑuentioni:vt in.c. pe.de reſcrip.lib.vj.ſȝ in pluribus delegatis di uerſo tpe īpetratis nō eſt eadē rō:qñ litere ſunt ſurreptitie qꝛ ſi papa ſciuiſſet de priorib⁹ nō cō ceſſiſſet ſcōas:vt.i.c.ceterū.de reſcri.ideo cū iura vtriuſqȝ partis nō ſint paria nō dȝ eſſe locus ꝑuē tioni.vide ſimile in reſcriptis impetratis ad be neficia:vt in.c.tibi qui.de reſcrip.lib.vj.⁊ faciunt alie rōnes quas.j.allegabo. ¶Extra gl.reperiū tur tres opi.nā Hoſti.⁊ Vincē.itellexerūt hunc tex.in ordinario et nō i delegato vt:cōuēt⁹ corā ordinario nō poſſit excipere de literis prius ipe tratis:ſecus aūt in cōuento coram ſcōo delegato per iura antiqua:alias ſi diceremus oppoſitū ſe queretur abſurduȝ ꝙ prim⁹ impetrans q forte i nulla culpa deprehēditur priuareꝛ iure ſuo ⁊ fru ſtraretur laborib⁹ ⁊ expēſis ſine cā cōtra.c.ſatis peruerſum.lxj.di.et regulam ſine culpa.de regn. iur.lib.vj.licet aliud dicatur in ordinario fauore ordinarie iuriſditionis.ꝑ hoc adducunt ſi.lite re in ver.ſaluis.nā nulla cā eſt ita grauis que nō poſſet tractari corā dlegato pape,ergo ille ꝟ.nō ꝓcedit niſi in ordinarijs. ¶Scōa opi.eoꝝ eſt vt intelligaꝛ litera etiā in delegato ſȝ dȝ reduci ad terminos iuris antiq.ſ.qñ ꝑmus impetrās dolo vel negligētia vti poſtpoſuit lr̄is ſuis infra ānū, tūc em̄ nō pōt excipere ꝯ ſcōm impetrātē vt in.c. plerūqȝ.⁊ in.c.ſi aūt.de reſcri.ſȝ certe hoc caſu q ad hoc nihil noui iducit iſte tex, ¶Tertiū intel lectū poſuit Hoff.multū pōderādo verba litere. dicit em̄ hāc literā ꝓcedere qñ hñs priores lr̄as excipit corā delegato vel ordiario de ſcōis lr̄is quas tñ adhuc nō preſentauit iudici delegato:ſe cus aūt ſi prius pñtaret ⁊ poſtmodū iret ad exci piēdū:tūc em̄ adireꝛ ſua exceptio.⁊ ꝑ hoc intel
b lectu bene facit iſte tex.in verbo priuſqȝ [b] fuerint delegato aſſignate dicit tñ ſe eſſe ſolū i hac opi. Sed do.Ant.hāc opi.multū amplectiꝛ lȝ nihil inducat de nouo.Io.an.ſimpl'r recitat.Sȝ rñdē do ad opi.Hoſti.inquātū iducebat ꝟ.ſaluis vꝛ impugnare opi.Hoſt.dicit em̄ ꝙ pōderatio ſua ꝓcederet ſi diceretur hoc.c.loqui tm̄ in dlegato quaſi velit dicere ꝙ cū loquatur in ordinario ⁊ i delegato pōt ꝓcedere illa ꝯteſtatio i ver.ſaluis. reſpectu ordinarij ⁊ i recitādo opi.Hoff.vltimo loco videtur trāſire cum opi.ſua ⁊ ſm hūc itelle ctū Hof.poſſet ꝓcedere.c.ad petitionē.de accu. ꝙ litere fuerāt ibi prius preſentate ꝙ̄ ordinari⁹ inchoaſſet ꝓceſſum cōtra impetrātē.vel dic ꝙ lo quiꝛ in cauſa criminali que principaliter cōmit tiꝛ in fauorē publicū.vnde taciturnitas partis nō pōt preiudicare cōmiſſioni prius facte ꝑ ꝑn cipem in fauorē publicū.argu.in.c.ſtuduiſti.ſ.de offi.deleg.Itē eoipſo ꝙ princeps ex certa ſciētia cōmittit cauſam certis iudicibus vꝛ eā eripere a manibus ordinarij arg.c.vt noſtrū.ſ.eo.⁊ eoꝝ q̄ no.Inn.i.c.cū.M.de cōſti.hec opi.multū placet mihi i ordinario vt etiā per ordinariū nō poſſit preueniri impetrans ſi ante exceptionē ſuas lite ras preſentat iudici delegato:reddit ſe paratuȝ
23 reſpondere corā eo.moueor † qꝛ reſcripta princi pis ſunt perpetua ⁊ nunqȝ tolluntꝛ durāte actiōe niſi per aliud reſcriptum vt eſt tex.in.l.fallo.C.de diuer.re.ergo iſtud.c.inquātū tollit reſcriptū im petratū ſcōo dȝ intelligi ſtricte vcȝ qñ nō vult re ſpōdere corā ordinario nec ſuas literas pñtare.

+Sebaſti.Sapia.

a ¶Reſcriptum. Vide pau.ō caſ. i.l.ſi.C.vt lite pē dēte ⁊ Iaſo.in.l. ij.co.ij.eod.titu.⁊ Feli.in.c.ſup li teris.co.ix.ver.ſe xta reg.ō pēden tia litis.ſ.de re ſcrip.

b ¶Et hūc itelle ctū ad iſtū tex.cre dit veriſſimū.d. Bar.de bellē.hic in addi.d.Anto. mouet ex iſtis ꝟ bis in textu.poſi tis priuſqȝ.⁊c.q videntur velle ꝙ poſtqȝ fuerint ꝑ ſentate poterit opponi ꝯ ſcōas, lȝ ſecūde iā ꝑus fuiſſent ꝑſentate Iteȝ adde hoc ꝙ no.do.Anto.i.c. ſane.el.j in fiñ.pe. col.ō offi.deleg. vbi dicit ꝙ iſta ō cre.etiā hȝ locuȝ in literis paribus in data.⁊ hūc in tellectū ponit H etiaȝ do.Ant.in xvj.co.verſi.ſi au tē oppoſuerit ⁊c. quem dicit fuiſſe Hoffre.in hoc.c. ⁊ nota ꝟba ipſi⁹ do.Ant.ꝯtra ca no.q quoti die al legantes iſtū tex. dicūt ꝙ in reſcri. ad liteȝ attendaꝛ indiſtincte tēp⁹ preſentationis.

a ¶Ad ad istā gl. vide etiā d.an.in c.j.de ɔsti.in.vij. col.ꝛ Ang.in ɔs. clxxxj.cōcludētē ɔ ipsum do.ant. ꝛ Sebasti.Sapia.
b ¶Iudicē. Vide Ioā.de ana.in.c. tua.in.v.col.j.de vsuris.vbi dt qd opi.vni⁹ prefert opiniōi cōmuni qñ fulcit opinionib⁹ rōnabilib⁹. vide deci.in cōsi. xxiij.co.vl.vrs.nō obstat si dicat.ꝛ Ias.i.l.vt viz.co. pe.ff.d iusti.ꝛ iure.ꝛ Fel.i.c.j.col. pen.s.de constit.
c ¶Addō qd illud ꝙ dicit h gl. iudicē appellationis ab iterlocutoria cognoscere d toto negotio pncipali nō pnuntiat bñ appellatū est verum nisi iudex ad quē male pronūciasset in casu vald dubio p parē nō deciso: qꝛ tunc lꝫ iudex ad quē pnuntiet bñ appellatū nō devoluit ad eū cognitio sup negotio pncipali. hoc fuit sīn. dictū ab. antiq i.c.dilecto. d test. quē refert ꝛ seqt ibi.d.ant.i ij.col.qd ppetuo tene mēti qꝛ valde singu. limita hāc materiā. Secūdo limita etiā alit. vt p.d.ant.i d.c. dilecto. in.ij. col. tertio limita vt sin.p.d.an.i.d. c.dilecto. vbi oīno vid.d.bart.de bel.qrto limita h vex qñ appellat a iudice ordinario lꝫ si ɔ sñiam arbitri peteret restin.i iteg.corā ordinario lꝫ ɔcederet restitutionē in integrū. tñ sup pncipali negotio qd vētilat corā arbitro nō poterat iudicare si aliō dductū fuerit ita eleganter dterminat.d.an. in.c.cā.i.iij.co.de rest.i inte.Quinto limita h nō pcedere qñ appel a lat rōne certe exceptiōis sup icōpetentia iurisdictiōis qꝛ tūc lꝫ in

ꝛ per istū text.limita illā.l.falso.sed respectu iudicis delegati credere ꝙ iura antiquā non sunt
24 immutata moueor multis rōnib⁹.¶†Primo qꝛ tex.in principio loquit de cōuēto corā iudice idoneo si iudex impetrat⁹ p scdas lrās surreptitias,nō pōt dici idone⁹,nā ille est idone⁹ q nulla exceptione repelli pōt,vt est tex.iūcta gl.in.c. j.de testi.facit qd no.in.c.j.de consang.ꝛ affi.adduco tex.no.in simili in.l.si dari stipulor.ff.d ver. obli.vbi dicit ꝙ id qd exceptiōe repelli pōt ha
25 bet quasi pro nullo.¶†Scdo moueor qꝛ cōstitutio gñalis non dꝫ referri ad illa negotia qbus specialiter p alias leges puisum est.vt in.l.sanctio legū.ff.de pe.lꝫ multa iura specifice puidēt sup validitate primi rescripti cōtra secūdū:vt in d.c.ceterū.cū multis similib⁹.ergo hec ɔstitutio gñaliter loquēs non dꝫ extēdi ad scdm delegatū impetratū per surreptionē:maxime cum corre
26 ctiōe tātorū iuriū.¶†Pro hoc facit optimū dictū Bart.s.in extrauag.ad reprimendū in ver. legibus.vbi plus dicit qd si in scda lege generaliter apponit clausula nō obstāte quacunꝙ lege nihilomin⁹ nō corrigit legē specialē:sed dꝫ limitari sm illā ꝛ puidebit lex noua in specieb⁹ non puisis nisi diceretur in lege generali nō obstāte quacūꝙ lege que in totū vel in partē huic legi possit esse ɔria:qd singulariter notabis propter statuta ꝛ pprie in statuto loquit ibi Bart.ꝛ adducit.d.l.sciendū.cū aut.offerat.cū ergo istud.c. nō facit specifice mentionē de legato impetrato p literas surreptitias:sed loquat generaliter intelligatur de omni iudice tā ordinario ꝙ delegato ita tñ non tollantur iura specifice disponētia de secundo delegato obtēto per surreptionē. Tertio facit id qd dixi in precedenti articulo vt iura restringant ne inducat iuriū correctio legitima cā restringēdi legē ꝛ statutū est qñ quis puniret seu priuaret iure suo sine legitima causa et alius caperet lucrū sine iusta cā,vt probatur in.l. vt gradatim.ff.de mun.ꝛ hono.ꝛ in.l.ij.C.de nox.ꝛ est theorica Bart.in.l.oēs populi.ff.de iust. ꝛ iure.Sed in casu.nřo si litera intelligeret de secūdo delegato impetrato p literas surreptitias priuaretur primus impetrās sine cā legitima:et secūdus impetrans ex improbitate sua ꝛ p surreptionē cōsequeret cōmodū qd non est dicendū, ¶Ultimo adduco istū ver.saluis.scdꝫ qd adduxit Hosti.Nec ob.rñsio Io.an.qꝛ sm illā ista exceptio posita in ver.saluis.nō pprie fieret a pcedētib⁹,ergo p improprietatē nō debemus inducere correctionē iuriū vt.s.dixi.Conclude ergo tex.pcedere in omni iudice ordinario ꝛ delegato dūmodo sit aľs idone⁹ vt nō corrigant iura antiqua inquātū fieri pōt.¶In gl.in ver.ex rōnabili cā ibi sententiabit iudex sm qd sibi videt ꝛc. gl.non declarat in quo iudice hoc pcedat.Aduerte lati⁹ ꝙ in cā appellatiōis cōcurrūt ꝗtuor persone.s.appellās,appellat⁹ iudex a quo ꝛ iudex ad quē.ꝛ quisꝙ illorū sm qd tāgit eū hꝫ iudicare ꝛ discernere an cā appellatiōis sit pbabilis.Appellās em̄ hꝫ hoc infra se discutere ne temere appellet.Appellat⁹ discutiet an appellationē debeat recipere vt in.c.intreposita.j.e.ꝛ.c.
27 sepe.s.e.¶†Iudex a quo:quo ad effectū deferēdi:nā si non defert legitime appellatiōi venit puniēdus,vt in.c.de priore.s.e.ꝛ in.l.qm̄ iudices.C. eo.si defert appellationi friuole etiaꝫ puniri dꝫ. ij.q.vj.sunt quorū.versi.sed si quis.vide glo.in.c. cū appellationibus.eo.ti.lib.vj.que dicit talē iudicē cōmittere ratū et hoc tñ quicquid senserit do.Ant.iudex ad quē habet finaliter iudicialiter discernere ꝛ sententiare an appellatio legitima ꝛ si min⁹ bñ pnūtiauit poterit ab eo scdo appellari:vt in.c.sñia.j.e.ꝛ de hoc vide Spe.e.ti.s.
28 nūc dicam⁹.vsi.j.¶†In ea.gl.ibi:habita tñ collatiōe sapientū.No.gl.a ꝙ iudex in dubio dꝫ conferre cū peritis iuris.Sed nunquid teneat vide Spec.in locis palle.qui dicit qd si iudex nō vult deferre appellatiōi pōt appellās sibi supplicare vt habeat consiliū cū peritis ꝛ si denegauerit

pōt legitime appellare.qꝛ videt eū in hoc grauare,ꝛ hāc opi.sequit do.Anto.hic.Sꝫ aduerte qꝛ Spec.ibi refert opi.Uin.ɔriā vt iudex possit sequi simpliciter iudiciū suū:ꝛ illa opi.pl⁹ mihi placet qꝛ nō repio iure mihi cautū ne iudex ad hoc astringatur.imo potius iura innuūt cōtrariū:vt in.l.qualē.ff.de arbit.ꝛ in.c.ad nostrā. de consue.facit qd no.Inn.in.c.cū speciali.j.eo.vbi notāter dicit quēlibet iudicē posse leges interptari quo ad causam per eū decidendā.Ad idem l.vnica.C.de pfe.qui in vrbe constantino.lib.xij.
29 ¶†Et adde singulare dictū Io.an.semp mēti tenendū in.c.j.de constitu.s.in fin.vbi dicit iudi
b cem b posse iudicare ɔtra opi.cōmunem doc.dūmodo illa cōmunis opi.sit notorie falsa vel possit conuinci pluribus rationibus qd iudex boni
30 ingenij poterit arbitrari.¶†In eadem glo.ibi: in tali dubio deferat appellationi.No.glos.ibi: vbi dubitat de legitimitate cause appellādi iudex ppter reuerētiā superioris dꝫ appellationi deferre.ꝛ idē no.Io.an.in.c.si a iudice.e.ti.li.vj.ꝛ vide Inno.in.c.pastoralis.s.pterea.de offi.dele.
31 ¶†In fi.gl.no.glo.nam relata ad text. videtur velle ꝙ appellās ante sententiaꝫ ad quēcūꝙ superiorem etiā citra papā tenetur hodie appellare in scriptis per.c.j.eo.tit.lib.vj.ꝛ sic sentit illud ca.nō iuducere in hoc specialitatē i papa d quo
32 vt ibi notatur.¶†In gl.in verb.si minus,ibi ex culpa ppria processit.No.bene hanc gl.que sentit quod si iudex est suspect⁹ parti ex ppria culpa partis non pōt recusari vt suspect⁹ ꝛ hoc videtur sentire Io.an.dum alleg.l.itaꝙ fullo.ff.d fur.vbi dr ꝙ ex improbitate sua nemo dꝫ actionē cōseq.lꝫ do.Ant.hoc dictū impugnat qꝛ non est curandū vñ pcessit suspicio:dūmō aľs legitime sit pti suspect⁹,ꝛ hoc verius credo,nec credo ꝙ gl.ꝛ Io.an.senserūt ɔriū:lꝫ pcedūt dicta eoꝝ habito respectu ad casum ca.qñ solū allegat suspicionē qꝛ irrationabiliter appellauit ab eo:et p hoc facit qd dixi in.c.scdo regris.s.e.vbi post oēs doc.dixi partē posse recusare iudicē si hꝫ eū suspectum:qꝛ est corriualis iudicis ꝛ sic suspicio orta est ex facto partis ꝛ ex illicita cā.Ad idē in simili.l. nec timorē.ff.qd me.cau.vbi patet ꝙ excusat qs ab his q̄ gessit p metū,lꝫ culpa sua dederit cām metui.facit qd no.in.c.veniēs.j.de spōsa.Cōclude ergo ꝙ ista sola cā de qua in tex.non est sufficiēs cā ad recusandū iudicē:qꝛ iudex discretus non puocat ex appellatiōe sed si posset pbare iudicē fuisse cōminatū appellāti tunc sa
33 tis poterit recusari.ar.in.c.seq.ꝛ hoc no.¶†In gl.in ver.expēsis in fi.dicit Io.an.post doc.antiquos ꝙ calūniose appellās vltra cōdemnationē expēsarū cōdēnabit in quinquaginta libris auri:vt in.l.ab executiōe.C.quo.ap.nō re.ꝛ in criminali cū perdita lite notat infamia vt in.l.a.pcōsulibus.C.eo.ꝛ ita trāseūt moderniores recitando.Aduerte bñ practicā.nā ex hoc sentiūt doc. ꝙ de iure canonico habet locum ipse pene legales ꝛ facit qꝛ nō reperit cōtrarium dispositū de iure canonico lꝫ ɔtrariū tenui in.c.ij.s.eo.vbi papa tñ redarguit illū temere appellantem.Item facit.c.rephēsibilis.ꝛ istud.c.vbi simpliciter papa mādat appellantē temere ɔdēnari i expēsis, limita tñ scdm ea ꝙ dixi in.c.cū parati.s.e.Hanc opi.vez ꝙ nō pcedāt ille pene canonice reperio tenuisse gl.iuris ciuilis in.l.j.ff.a quib.app.nō lꝫ. sentit Cy.in.l.eos.C.e.ti.nouissime reperi Spe. hoc idē apte sentire in.d.s.nūc dicamus.v.j.qd bene no.Et vide in simili bo.gl.in.c.j.ꝛ ibi p In. de reb⁹ eccle.non alie.lib.vj.nam iura ciuilia vario modo disponūt super alienatiōe rei ecclesiastice:vt in.l.iubemus.ꝛ in aut.hoc ius porrectū. C.de sacrosan.eccle.lꝫ qꝛ iure canonico introduxerūt certā formā nō ita difficilem sicut ius ciuile:vt.xij.q.ij.sine exceptione.stam⁹ iuri canonico n ciuili:nec suppletur ius canonicū per ciui
34 le.ita in proposito.¶†In glo.c pen.in fi.Sed
c queritur nunquid idē sit in delegato d ad causam
d appellationis vt finito articulo appellatiōis ab interlocutoria

dex appellatiōis pnuntiet bñ appellatū nō duoluit ad eū cognitio negotij pncipalis qꝛ si appellās ɔseqret dānū qd est ɔ intentuꝫ suū ad h ē casus sing.ꝛ nou⁹ in.c. olim.i fi.maxime iūcta ibi gl.in fi. de excep.ꝙ tene menti ꝛ hec apte ꝛ clarissime firmat.d.An.post Pet.ꝛ Abb.antiquū i.d.c.olim. in vl.co.An aūt iudex appellationis ab iterlocutoria possit cognoscere d cā principali ex progatione partiū anteꝙ pnūciet bñ appellatū. Dic ꝙ nō ita firmat do. An.i.c.pe.in.xij. col.d off.delega. Itē addō ꝙ in bñficialib⁹ quelibet appel.siue a diffinitiua siue ab interlocutoria devoluit icōtinēti negotiū pncipale qd nō ē i aliis causis ita firmat Imo.post gl.fi.i c.j.in vlt.colū.de appel.qd tamen intellige verū qñ appellat ad papā sm formā. c. cordi.d app.i.vj. ꝛ qd no.do.in.c. cupiētes.s.j.in.j. co.de ele.in.vj.et an dispositio ista ēt habeat locū d inre ciuili:vid late p bar.i.l.eius g.in.vj.qd.ff.de app.reci.vbi videt ɔcludere qd sic.itē adde oīno gl.ij.q.vj.s.fi.
d ¶Et vide pau. de lea.hic ad fi.et p Imo.i.l.iudex posteaꝙ.ff.de re iu.cū ɔcor.ꝛ do. i.c.cordi.s.p⁹ h circa prin.de appel.li.vj.ꝛ gl.i.c. scdo requiris.s. j.s.eo.ti.ꝛ de ista ɔstiōe.vide opt. tex.i.c.olim.in fi. de excep.vbi tex. videt pbare qd nō.sed in sūa videtur tex.in.c.ex parte.el.ij.in fi.ꝛ in.c.significātib⁹ in fi.s.eo.sed ista ɔtrarietas soluit ex distictiōe do. Anto.hic.

☞Sebaſti. Sapia.
a ¶ Ratione͂ natu ralem. vide Iaſ. i. l. quoties. i. vij. limita. C. de rei ve͂ di. vbi dicit ꝙ di ctu͂ naturale ita debet mouere in dice͂ ſicut lex. ⁊ vi de abba. in. c. ſug geſtu͂. ⁊ que ibi ſcripta ſunt. s. e. ⁊ Abb. in. c. ꝓpo ſuit. col. ij. s. eod.
b ¶ Cu͂ appellat̃ ab iterlocutoria dȝ ſpecifice expri mi ca͂ appellatio nis lȝ ca͂ cauſe no͂ ſit exprime͂da vt hic per do. An. i v. col. ⁊ per e u͂de͂ i. c. ex parte. i pe. col. s. e. ⁊ ꝑ Ang. in. l. j. ff. de liber. ⁊ po. bal. in. l. mino rib⁹. C. de his qb. vt idi. qꝛ vbicu͂qȝ eſt aliqd exprime͂ du͂ ex fama no͂ ſufficit ꝙ expri matur ꝑ relatio nem. vt dicit do. Ant. in ca. ab ex co͂icato. in. vj. co. de reſcri. per tex. ſing. in. c. cleric⁹. de iureiur. ⁊ ideȝ etiam. d. Ant. in c. accede͂s. j. i. iij. colum. vt lite no͂ conteſta.
☞Sebaſti. Sapia.
b ¶ Nomiatum. an ſufficiat exprime re ca͂m grauami nis gn͂aliter ⁊ ꝑ relationem ad a cta late tradit de cius i. c. co͂ſuluit. col. j. ⁊. ij. s. eo.
c ¶ Ado͂ ricarch. i. §. anterioru͂. v ſic. illo. vcȝ. ij. q. o͂. vj. vbi dt quod ſi qs dicas ſimpli citer appello itel ligit̃ appellaſſe ad ꝓximu͂ ſupe riorem no͂ ad pa pa͂, ⁊ ita dicit ſen tire Bar. brix. in ſuis queſtionib⁹. q̃ incip. iteȝ eſto quod aliqs ⁊c. et qd valeat appel la. cu͂ dicit̃ appel lo ad iudice͂ com pete͂te͂ tenet bal. in. l. cum ꝓpo nas. circa finem. C. de bo. anto. in. poſſ. ad h͂ quod no. ibi glo. ſuper quo vide arch. i c. ſi delegatus. ad fi. apparat⁹ de of fic. delega. i. vj. ⁊ vid hic. d. ant. in xix. co. circa pn͂. ꝙ

interlocutoria poſſit cognoſcere de ca͂ p͂cipali ſpecialiter ſibi non delegata. gl. ij. q. vj. in fi. tenet quod ſic. Et idem Hoſt. ⁊ Inn. hic alleg. c. raynu tius. j. de teſt. Vin. tenet co͂trarium niſi aliud ha beat forma reſcripti. Io. an. dicit aduertenda v ba reſcripti. Fede. ꝯſi. lxxij. ſequitur opi. Vin. do. Ant. ſequitur primam. ar. c. prudentiam. in fi. de offi. deleg. ⁊ hec opi. videtur communis ⁊ verior nam cauſa principalis venit accuſatorie ad ca͂m appellatio͂is. arg. hic co͂miſſio ergo p͂cipali vr̃ commiſſum omne conſecutiuu͂ maxime ne par tes habeant ire per diuerſos iudices: ⁊ bn͂ facit
35 tex. in. d. c. prudentiam. ¶ † Extra gl. quero de q̃ ſtione notabili nu͂quid indiſtincte iudex ad que͂ habeat cognoſcere prius de articulo appellatio nis. Inn. hic ⁊ communiter doc. ſequentes dicu͂t ꝙ no͂, ſed poteſt appellatus petere vt omiſſo arti culo appellationis cognoſcatur de p͂cipali ꝑ iu dicem ad quem per. c. cordi. eo. tit. libr. vj. Et ꝙꝙ illud cap. videatur loqui in appellatione inter poſita ad papam. idem tamen dicunt doct. eade͂ ratione in appellatione interpoſita ad quencu͂qȝ ſuperiorem: dummodo poſſit adiri per via͂ q̃re le: vt eſt legatus pape, vt in. c. j. de offic. dele. Sed in alijs ſuperioribus qui no͂ poſſunt adiri ꝑ viaȝ querele vt in archiepiſcopo reſpectu ſubditoru͂ ep̃i non habet locu͂ illud dictum ad hoc. c. roma na. eo. ti. lib. vj. niſi iudex a quo detulerit appella tioni qꝛ tunc hoc procedit in quolibet ſuperiore nam per dilatione͂ fuit transfuſa iuriſditio in ſu perioreȝ. in. d. c. cu͂ appellatio͂ibus. Nec obſt. tex. in. d. c. cordi. in eo ꝙ dicit de co͂ſenſu partium ⁊c. debet em͂ suppleri id eſt de co͂ſenſu appellantiu͂. imo plus dicit Co͂po. in. c. j. de elec. vt etia͂ inuito appellatore poſſit appellatus hoc petere: qꝛ in hoc verſat̃ tm͂ fauor appellantis vt prius cogno ſcat̃ de articulo appellatio͂is nec habet appella͂s de quo conqueratur cu͂ per appellatione͂ expectat iudicium iudicis ad quem ita ꝙ po͂t ſibi dici ꝙ queris intus habes: vt no. in. c. ſup q͂onum. §. por ro. de offic. deleg. iteȝ ſentit gl. in. d. c. cordi. vt ha beat locu͂ in quolibet ſuperiore qui poteſt adiri ꝑ via͂ querele. d. Car. tenet oppoſitum vt ſolum habeat locu͂ in papa qꝛ licet legat⁹ potuiſſet adi ri in principio per viam querele tn͂ ex quo ca͂ e͂ ce pta coram iudice inferiori non debet ab eo cauſa euelli niſi prius appareat appellationem eſſe ille gitimam arg. in. l. vbi ceptum. ff. de iud. Sed pri ma opi. plus mihi placet: naȝ. l. vbi ceptu͂. habet locum parte reſiſte͂te: nam ſi partes nolu͂t ꝓſeq coram illo iudice no͂ poſſunt per iudicem ꝯpelli. ex quo eſt ca͂ priuata. arg. in cle. ꝙdiu. eo. titu. i. c. oblate. s. e. ⁊ in. l. iiij. §. hoc au͂t iudiciu͂. ff. de dam. infecto. ſoluȝ em͂ debet iudex inte͂dere vt partes concordentur. l. j. ff. de no. ope. nun. no͂ ergo po͂t
36 excipere ꝙ ca͂ fuit prius cepta cora͂ eo. ¶ † Et ex
a his no. ꝙ per ratione͂ naturale͂ [a] poſſumus reſtri gere verba legis: naȝ illud. c. cordi loquit̃ de con ſenſu partium ⁊ tamen reſtringitur ad co͂ſenſuȝ appellati tm͂, qꝛ appellans non habet de quo co͂ queratur du͂modo prius reuocetur grauame͂ ꝓ pter ꝙ fuit appellatu͂ ⁊ hoc bene notabis, facit qd no. idem Io. an. in. d. c. j. ⁊ vide bon. gl. in ſimi li. i auẽ. vt ma. debi. que dicit inepti͂ eſſe no͂ falle re regula͂ per ratione͂ naturalem ad ide͂ optime facit. l. ſcire oportet. §. ſufficit. de excu. tut. vbi alle gatur iuſtitia naturalis: ad limitatione͂ iuriu͂ pre cedentiu͂, ⁊ etia͂ eſt tex. in. c. ſcd͂o requiris. in fi. s. e.
37 ¶ † Glo. fin. dicit ꝙ due ſunt cauſe que ad ſedem apoſtolicaȝ ſunt refere͂de dic vt no. in. c. maiores. de bap. ⁊ dicitur in. c. ꝙ tranſlatione͂. s. de offi. le.
38 vbi vide ꝑ doct. et ibi pleniſſime dixi. ¶ † Alte rius extra gloſ. querit̃ an ſufficiat exprimere cau ſaȝ in genere videlȝ appello qꝛ modo grauaſtis. Sol. dic ꝙ no͂, ſed dȝ exprimere cauſas gruami
b nis noi͂atiȝ [b] ⁊ ſpecialiter: vt ſatis ꝓbatur hic ex me͂te litere. ⁊ clarius hodie in cle. appella͂ti. eo. ti. An au͂t ſufficiat exprimere vna͂ cauſaȝ ⁊ genera liter alias cauſas que colligu͂tur ex actis vide ꝑ Pau. in. d. cle. appella͂ti. ⁊ per do. d. Ro. deci. vij.

¶ Que au͂t requira͂tur in appellatione an̄ ſn͂iaȝ vide ꝑ Arc. ij. q. vj. no͂ ita. vbi multa enumerat. vide latius per Io. and. poſt Hoſt. j. e. dilecto.
39 ¶ † Ultimo quero qd ſi appellans [c] dt ſimpl'r
c appello: ⁊ no͂ dicit ad que͂: dicit Io. an. ꝙ dȝ intel ligi de ꝓximo. Et ide͂ dicit ſi dixit appello ad ma iore͂ ⁊ remittit ad Spe. de app. nunc tractemus. ver. quid ſi quis. ⁊ ſe. Hec in dubio puto vera de iure ciuili ſm͂ ꝙ appellari no͂ po͂t etia͂ ad impera torem omiſſo medio. l. imperatores. ff. eo. ſed de iure canonico ſm͂ ꝙ poteſt appellari ad papa͂ ⁊ ad legatu͂ omiſſo medio po͂t ſatis probabiliter dubitari cum talis generalitas pariat obſcuri tatem: vide quod dixi in. c. ij. s. eo.

1 ☞Iudex a quo eſt appellatuȝ ſi reuocauit gra uamen: po͂t ſuper cauſa principali ꝓcedere, niſi detulerit appellatio͂i quo caſu no͂ p͂t reuocare. 15.
2 Cauſa ceſſante an ⁊ quando ceſſet effectus.
3 Interlocutoria poteſt reuocari per illum qui de dit tam ſi eſt ordinarius ꝙ delegatus: etiam ab ea fuerit appellatum. 4.
5 A grauamine verbali ꝙ in futurum poſſet preiu dicare poteſt appellati. vide. j. nu. 8.
6 Co͂ſilium ſiue propoſitum mutare in melius: ſa pientem decet.
7 Libere, iſta dictio denotat quod no͂ exigatur al terius conſenſus.
8 Iudex an poſſit recuſari ſuſpectus ex aliquo ver bo quod protulit minatorie.
Inimicus preſumitur aliquis ſi aliquando non ſalutat.
9 Interlocutoria: an tranſeat in rem iudicata͂ tam reſpectu partis ꝙ reſpectu iudicis. 17.
10 Interlocutoria po͂t ꝑ iudicem qui tulit reuoca ri: regulariter fallit in caſibus de quibus hic.
11 Interlocutoria habens vim diffinitiue non po͂t amplius reuocari: vel ſi per eam finiatur officiu͂ iudicis. 12 intellige vt ibi.
13 Interlocutoria non po͂t amplius reuocari ſi fue rit ab ea bis appellatu͂ ⁊ ſemp fuerit co͂firmata.
14 Interlocutoria no͂ reuocatur ſi eſt lata ex co͂ſen ſu partium.
15 Interlocutoria no͂ reuocat̃ ſi iudex qui tulit de tulit appellationi.
16 Interlocutoria an reuocetur ſi ab ea fuit appel latum ⁊ iudici qui tulit fuit inhibitum.
17 Interlocutoria poteſt per iudiceȝ reuocari vſqȝ ad diffinitiuam ex officio ſuo, ſed ad petitioneȝ partis vſqȝ a decem dies.
18 In reuocatione interlocutorie an debeat iudex qui tulit adhibere cauſe cognitionem vel par tis conſenſum.
19 Iudex no͂ poteſt accuſari ſuſpectus ſi grauame͂ quod intulit poſtea reuocauit.
20 Mentiri eſt peccatum mortale.

Cum ceſſante.

¶ † Si iudex a q̊ e͂ appellatu͂ a grauamine illud reuo cat po͂t in principali ca͂ ꝓcedere. h. d. Diuiditur nam principiu͂ ⁊ finis ponu͂t publica͂ co͂ſtitutionis cauſam mediu͂ ponit co͂ſtitutione͂ ibi: ſtatuimus. ¶ Caſus literalis. Si iudex dele gatus an e͂t ordinarius aliqd co͂mina͂do vel etia͂ interloquendo protulerit quo executio͂i ma͂da to alter litiga͂tiu͂ grauaret̃ ſi a tali co͂minatione vel interlocutio͂e fuerit appellatu͂ ⁊ iudex ſano vſus co͂ſilio illo͂ reuocauerit libere in ca͂ ꝓcedat: non obſtante appellatio͂e a tali co͂minatio͂e vel interlocutione, dummodo non ſit alia legitima ca͂ ſuſpectus, ne friuolis occaſionib⁹ negotiu͂ re tardetur: qꝛ ceſſante cauſa ceſſare d͂bet effectus.
2 Ber. ¶ † Nota primo quod quotidie allegatur quod grauame͂ eſt cauſa immediata appellatio nis, vt in. c. vt debitus. s. eo. ceſſante ergo graua mine ꝑ reuocationeȝ debet ipſius effectus: ſcili
d cet appellatio ceſſare [d]. et intellige principium
a quando ceſſat [e] cauſa finalis: ſecus ſi ceſſat cauſa impulſiua, vt in. c. ex parte. de conuerſi. co͂iugat. vide bon. glo. in. c. poſt tra͂ſlationem. s. de renun cia. Item intellige quando cauſa finalis e͂ vnica

appellatione ſu perioris i dubio intelligitur de ꝓ ximo et de hoc ꝑ Pe. de anch. in c. romana. i. x. co lum. de appel. li. vj. ⁊ glo. ii. quam ibi. no. ⁊ ſequit̃ Bald. in. d. l. cuȝ ꝓponas. de quo per Bar. in. l. j. §. ſi qs in appel. ff. e. ⁊ an ſit neceſſe exprimere ꝑſona͂ iudicis ad que͂ ap pellat̃ vel ſufficit exprimere nome͂ tribunalis. vid ꝑ do. in c. neqȝ illu͂. xvij. diſtin.
☞Sebaſti. Sapia.
d ¶ Ceſſare. Qua͂ do valeat argu me͂tu͂ ceſſante ro͂ ne vid remiſſiue. ꝑ Alexa͂. in. l. j. in ij. col. ff. ſol. mat. ⁊ vide Feli. i. c. q̃ in eccliaꝝ. col. xj. ver. ſcd͂a declara tio. s. de conſtit.
e ¶ Ceſſante ca͂ ceſſat effect⁹. co͂ cordat. c. magne j. e. de voto. ⁊. l. ge neraliter. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ de hoc vi de i. §. affinitatis. inſtitu. de nup. et gl. in verſic. adu nantur. inſtitu. de mil. teſt. ⁊ gl. ⁊ do cto. i. l. ſi mulier. C. de iure dot. ⁊ i l. ij. ff. de donatio. ⁊ ibi ꝑ Bar. glo. iij. i. l. athlete. ff. de exc. tut. gl. in. l. j. circa princi. C. de la. liber. tol. i v. imagine͂. ⁊ gl. iij. i c. gn͂aliter. xvj. q. j. gloſ. iij. in. c. due ſunt. xiij. q. o͂. ⁊ gl. fi. in. c. abbate. de ver. ſig. Que au͂t dicat̃ ca͂ impulſi ua ⁊ q̃ finalȝ vid ꝑ Bar. i extraua ga͂. ad repri. i v ſ. ne eorum in pn͂. ⁊ glo. fi. in. d. l. ſe cunda. ff. de do natio. que vult ꝙ in co͂tractib⁹

ſi aũt due ſunt cauſe finales alicuius effectus ſeu
cõſtitutionis quarum quelibet per ſe ſufficit ad
illũ effectũ producendum licet tũc ceſſet vna cã
non tñ per hoc ceſſat effectus vt eſt tex.inſtit.de
nup.§.affinitatis.ſecus dic vbi quelibet cã diſtri
butiue nõ ſufficit ad effectũ illũ pꝛoducendũ ſed
ſimul cõſiderate:tũc em̃ ſi ceſſat vna cã dʒ ceſſa-
re effectꝰ.ad hoc adduco bo.tex.in.c.qm̃ frequẽ
ter.§.poꝛro.iuncto.§.ſi aũt.ſ̃.vt lit nõ cõteſt.naʒ
in.§.poꝛro.pꝛoceditur contra abſentẽ lit.nõ con
teſt.duabus de cauſis.Pꝛima in fauoꝛẽ ꝯiugis
expectãtis de cuius foꝛnicatione timetur.Scõa
ĩ odiũ cõtumacis:⁊ ſic ceſſat altera cã puta odiũ
cõtumacie ceſſat diſpoſitio:vt in.d.§.ſi aũt hoc
no.quia limitant illum.§.affinitatis.⁊ iſtum tex.
3 ¶ † Scõo no.ꝙ tam oꝛdinarius q̃ delegatus [a]
a põt ſuã interlocutoꝛiã reuocare ꝙ no.pꝛo exten
ſione.l.qd iuſſit.ff.de re iudi.illa enim lex loquitᷣ
in oꝛdinario:hec conſtitntio pꝛocedit ⁊ diſponit
4 etiam in delegato.¶ † Tertio no.aliam extẽſio
nem ad illam.l.quod iuſſit.vt poſſit iudex ſuam
interlocutoꝛiam reuocare etiam ſi fuit ab ea ap-
5 pellatum,⁊ pendeat appellatio.¶ † Jtem no.⁊
aliud notabile dictum ꝙ alibi non ita bene pꝛo
batur ꝙ non ſolũ a grauamine iam inflicto põt
in iudicio appellari ſed etiam a comminatione
facta iniuſte per iudicẽ licet cõminatio de p̄ſen
ti non intulerit grauamẽ:ſed in executione time
tur grauamẽ.Ex quo habes ꝙ a verbali graua
mine de pꝛeſenti ⁊ reali de futuro põt in iudicio
appellari,ſecus vbi granamen ⁊ re ⁊ ſpe eẽt de
futuro:qꝛ tunc nõ poſſet in iudicio appellari ſʒ
extra iudicium ſic,vide no.in cle.ſicut.eo.ti.et in
c.dilecto.j.e.⁊ in.c.bone.ſ̃.eo.de hoc.j.latius ſup
6 gl.¶ † Ro.ibi.ſano vſus conſilio ⁊c.quod dici-
b tur ſanum conſiliũ [b] ſi quis reuocat quod male
fecit:non enim debet notari de incõſtãtia ſʒ po-
tius commẽdandus eſt de ſapientia:vnde alibi
dicit tex.Magne ſapiẽtie eſt hominẽ reuocare
ꝙ male locutus eſt.xxij.q.iiij.c.magne.⁊ i.c.qua
7 liter ⁊ qñ.el.j.ſ̃.de accu.¶ Nota ibi:libere ⁊c.qd
in reuocatione interlocutoꝛie ⁊ cauſe reaſſum-
ptione nõ exigitur conſenſus partium:naʒ hoc
verbum libere de ſui natura non exigit alrerius
cõſenſum iuxta no.in.c.de multa.j.de p̄ben.⁊.c.
licet epiſcopus.eo.ti.lib.vj.⁊ facit hec notabilis
8 conſideratio ad.j.dicenda.¶ † Jn glo.ibi quod
tñ nõ eſt verum.Aduerte quod hec deciſio vide
tur contra tex.qui pꝛeſupponit appellationẽ in
terpoſitã ⁊ comminationẽ adeo iudicis iuriſdi-
tionẽ ſuſpendiſſe vt non valeat iudex iudice in
cã pꝛocedere niſi pꝛius deſiſtat ſeu grauamen re
uocet.Jnno.hic ponit duas opi.Pꝛima vt tex.
intelligatᷣ in cõminatiõe executiua grauaminis
iaʒ illati.Exemplũ,p̄cepit iudex ſub pena excõ
municationis vt certũ qd faceret pars:tunc em̃
põt appellari pꝛopter grauamen iam inflictum
⁊ pꝛopter executionem comminationis :ſecus
aũt vbi iudex ſimpliciter comminatur ſe partẽ
leſurum.qꝛ talis metus vanus eſt ⁊ nõ iuſtus.cũ
ſit inſtans de p̄ſenti.in.l.j.⁊.l.metuʒ.§.j.⁊.l.ij.ff.ꝙ
metus cauſa.Poſtmoduʒ ponit ſecunda opin.
recedendo a pꝛioꝛi ꝙ etiam a ſimplici commina
tione poſſit appellari ſi iudex cõminatur in his
⁊ de his que ſpectãt ad iuriſditionẽ ſuam ⁊ cou
trarium intelligit in his potentibus qui nullam
iuriſditionem obtinẽt.Hoſ.tenet hanc pꝛimam
opi.latius tamen diſtinguit.Aut enim ſecũduʒ
eũ iudex ledit partem ſeu metum illi infert extra
iudicium ⁊ eſt locus recuſationi,quia iſta ſolent
cauſare inimicitiam ⁊ ſuſpectus poteſt recuſari,vt.iij.q.v.qꝛ ſuſpecti.
⁊ pꝛo hoc vide gl.in.c.cum ſuper abbatia.de offic.dele.⁊ pꝛobatur ibi
in parte deciſa.vide etiã gl.in.c.cum adrianus.lxij.diſt.que dicit qd ſi
quis nõ ſalutat alium pꝛeſumitᷣ eius inimicus ⁊ ſic põt recuſari vt ſu
ſpectus:foꝛtius ergo dicendum eſt vbi fuit comminatus de ledendo.
Si vero partem leſit iudicio vel comminatus eſt iniuſte tũc appella
ri poteſt vt hic ſecus ſi iuridice comminatus fuit,⁊ ita intellige ꝯria
hic allegata.in gl.nam in.l.peremptoꝛio.⁊ in.c.tum ex literis .iudex
fuit comminatus de pꝛocedendo ad vlterioꝛa ſi pars nõ cõparuerit.
Ex his colligitur id ꝙ.ſ̃.dixi in notabilibus,nam excommunicatiõe
grauamen eſt de pꝛeſenti reſpectu ſpeciei vnde non poteſt dici ꝙ hoc
grauamen ſit omnino futuruʒ.hoc etiam vult Pau.in.d.clemẽ.ſicut.
¶ Jn eadem gl.ibi:ſed certe eodẽ modo quo appellans ⁊c.Aduerte.
qꝛ gl.foꝛmaliter non rñdet ad contrarium:nam multiplicare incõue-
niens non eſt ſoluere.Poteſt ergo ad cõtrarinm reſponderi duplici
ter.Pꝛimo ꝙ hoc facit iudex bñficio huius ꝯſtitutiõis:⁊ huius ꝓui
ſionis due ſunt cauſe quarum vna eſt in pꝛin.c.alia.in fi.Secũdo põt
dici ꝙ non tractatur hic de pꝛeiudicio appellantis cum habeat incõ
9 tentionẽ ſuam per reuocationem grauaminis.¶ † Jn eadem glo.
ibi.non tamen quo ad iudicem.Not.bene iſtam gl.nam quotidie alle
gatur ꝙ interlocutoꝛia non tranſit in rem iudicatam quo ad iudicẽ ꝑ
lapſum.x.dierũ.Et videtur gl.velle iudicem quantuncunqʒ poſſe ſuã
interlocutoꝛiam reuocare,ſed petitionẽ partis non põt niſi vſqʒ ad
decendiũ.An hoc ſit verum indiſtincte vt poſt decendiũ pars non au
diatur:vide omnino per Spe.in ti.eo.§.reſtat.ver.etiã no.⁊ circa hec
multa hic ſcribuntur.⁊ per gl.⁊ doc.in.d.l.ꝙ iuſſit.quoꝛũ effectũ com
pendioſe reduco ad tria membꝛa.Pꝛimum nũqd iudex poſſit indif-
ferenter ſuam interlocutoꝛiam reuocare.Scõo vſqʒ ad quod tempus
p̄ſuppoſito ꝙ poſſit.Tertio nũqd debeat adhibere cauſe cognitio-
10 nẽ,vel partis ꝯſenſum ad hoc vt poſſit reuocare.¶ † Quo ad pꝛimũ
c fac regulã [c] affirmatiuam vt iudex poſſit ſuam interlocutoꝛiam reuo
care ſiue cõcernat oꝛdinatoꝛia iudicij,vt in.l.diẽ pꝛoferre.ff.de arbitr.
ſiue cõcernat deciſionem.ar.hic ⁊ in.d.l.qd iuſſit.facit.c.fi.j.eo.ti.li.vj.
nam iudex ad quem poteſt vt ibi ⁊ hic tanq̃ ſurrogatus in locũ ꝑmi
iudicis,ergo foꝛtius põt iſte durante iuriſditiõe ſua.Aliud eſt in dif-
finitiua:nã regulariter illam nõ reuocat etiam ante lapſum decendij
vt in.l.iudex.ff.de re iudi.⁊ in.c.in literis.ſ̃.de offi.dele.⁊ huius diuer-
ſitatis duplex eſt rõ.pꝛima qꝛ per diffinitinã functus eſt iudex officio
ſuo:ideo nõ põt ſe amplius impedire in illa cã vt in dictis iuribꝰ: ſe
cus in interlocutoꝛia,vt in.c.querẽti.de offi.dele.Scõa ratio diffiniti
ua fertur cum maioꝛi maturitate q̃ interlocutoꝛia:ideo difficilius re-
11 uocatur.¶ † Hec regula fallit in pluribus caſibus [d].¶ Pꝛima qñ in
d interlocutoꝛia habet vim diffinitiue.tunc enim ſecundum omnes nõ
e reuocatur [e] per iudicem.¶ † Secũdo qñ finitur iuriſditio iudicis:vt
12 no.in.c.ſignificantibus.de offic.deleg.exemplum:ſi ꝓnunciauit ſe nõ
iudicem ⁊ ratio hoꝛum duoꝝ caſuũ eſt ea quam dixi de diffinitiua:qꝛ
functus eſt officio ſuo ex quo nõ expectatᷣ alia ſnĩa,hoc tñ limita niſi
fuerit appellatũ.nã tunc cuʒ ꝑ appellationẽ ſit ſuſpenſa interlocuto
ria ⁊ ꝑ ꝯñs nõ poteſt dici ꝙ ſit finita iuriſditio ſua põt illaʒ reuocare
ſic not.dñi de Ro.deci.lxxxiij.vide per Jo.moñ.in regula in gñali.de
13 reg.iur.in.vj.¶ † Tertiꝰ caſus ſi ab interlocutoꝛia fuerit his appella
tum ⁊ ſemꝑ confirmata,ſic notabiliter dicit glo.in cle.fi.j.eo.tit.⁊ ibi
Pau.idem,licet bar.contra ſed pꝛima opi.videtur pꝛobabilioꝛ qꝛ re
uocatio haberet in ſe notoꝛiã iniuſtitiam que reddit ſnĩam nullam vt
14 dixi in.d.c.inter cetera.de re iudi.¶ † Quartus caſus ſi fuit lata de cõ
ſenſu partium tunc non ſufficit alterius conſenſus.arg.c.ſignificãte.
15 j.eo.tit.¶ † Quintus caſus ſi iudex detulit appellationi,quia tũc iu
riſditio eſt tranſfuſa in ſuperioꝛem:vt in.c.cum appellationibus.eo.
tit.li.vj.¶ Sextus caſus ſi aliter finita iuriſditione deuoluit in alium
iudicem,vt ſi nolit iudex tradere apoſtolos intra tp̄s legitimũ:vt in
c.vt ſuper.⁊.c.ab eo.eo.ti.lib.vj.⁊ iſti caſus ſatis poſſunt teneri ⁊ pra-
16 cticari,ſʒ excipiuntᷣ alij caſus ſatis dubitabiles.¶ † Septimus in oꝛ
dine,ſi iudex ad quẽ recepta appellatione inhibuit iudici a quo ne ꝑ
cederet in cauſa hoc voluit Hoſti.hic allegat.c.romana.§.ſi vero.eo.
tit.lib.vj.de hoc ſatis dubito quia licet iudex ſtante inhibitione non
poſſit ꝓcedere in pꝛincipali,non tamen ſequitur quin poſſit reuocare
grauamen illatum,nã inhibitio pꝛincipaliter tendit ad tuendum ap
pellantẽ ne grauetur non autem vt a grauamine non poſſit releuari,
vide ſimile:appellatio legitima ſuſpendit iuriſditionẽ iudicis in pꝛin
cipali non tñ ſuſpendit reſpectu reuocatiõis a grauamine,vt in ca.ſi
a iudice.eo.titu.lib.vj.niſi velis dicere ſaluando Hoſt.hoc pꝛocedere
ne iudici ad quem illudatur ſicut in ſimili dicimus in poſtulantibꝰ,vt
non reuocent poſtulationẽ poſt pꝛeſentationem factam ſuperioꝛi ne
ſibi illudatur,vt in.c.bone.el.ſecundo.ſ̃.de poſtulatione pꝛelatoꝛum.
¶ † Octauus caſus ſi iudex ad quem commiſit cauſam appellatiõis
ponit Speculatoꝛ in titu.de exceptionibus.§.viſus.verſiculo.ſed po
ne.Et ibi addit nouũ caſum quando facta eſt citatio in cauſa appella
tionis vt tunc non poſſit iudex grauamen reuocare cum iuriſditio ſit
ab eo abdicata ⁊ tranſfuſa in ſuperioꝛem,ſed dubito de his caſibus
rationibus pꝛedictis,nam iura aperte non pꝛobantur.⁊ hoc capitu.
loquitur

⁊ ſic qñ cauſa inſeritur ab hoĩe in dubio nunq̃ p̄ſumitur finalis ſʒ po
tius impulſiua facit ꝙ hᷣ in.l.cũ te.C.de pac.inter emptoꝛẽ.Si vero
cã apponatᷣ in iure vel ſtatuto in narratiõe vel in pꝛoemio legis tunc
in dubio oĩs cã appoſita ĩ.l.pꝛeſumitᷣ finalis vel impulſiua:ita voluit
alia gl.oꝛdi.⁊ ſing.in.l.cũ tale.§.falſam cãm.ff.de ꝯdi.⁊ demon .ſequitᷣ
Bal.ibi hoc tamẽ
vltimũ limita vt
ſing.ꝑ Jo.an. in
c.pe.d immu.ecc.
in.vj.⁊ ſequitᷣ ibi
Gemi.niſi cõſti-
tutio largius po
ſtea loquatur in
diſpoſitiõe quã ĩ
narratiõe ſeu q̃
fuerit cã ĩ narra
tiõe expꝛeſſa,tũc
em̃ cã appoſita ĩ
narratiõe legis p̄
ſumitᷣ potius im
pulſiua quã fina
lis ex quo largiꝰ
poſtea ipſa cõſti
tutio diſpoſuit
ꝙ tene menti.
a ¶ Jmo ẽt arbi-
ter põt ſuã inter
locutoꝛiã iã reuo
care.l.dicere.§.fi.
cũ le.ſe.ff.de arb.
Anto.Franciſc.
¶ Dicas circũ h̄
an arbiter poſſit
interlocutoꝛiam
reuocare ꝙ abſqʒ
dubio dicẽdũ eſt
quod ſic qꝛ cum
arbitria ſint reda
cta ad inſtar iudi
cioꝛũ vt ĩ.l.j.ff.d
arbi.abſqʒ dubio
ſicut iudex p̄t re
uocare.vt in.l.ꝙ
iuſſit.ff.d re iud.
ita etiã ⁊ arbiter
poterit reuocare.
☞ Sebaſti.Sapia.
b ¶ Sanũ ꝯſiliuʒ.
Vid tex.⁊ quod
ibi no.do.An.⁊
⁊ Jmo.ĩ.c.ab ex
cõmunicato.ſ̃.d
reſcri.cũ multis
allegatis per Fe
li.in.c.qualiter ⁊
qñ.col.iiij.verſic.
tertio nota.j.de
accuſa.
☞ Sebaſti.Sapia.
c ¶ Regulã.Hãc
materiã pleniſſi
me explicat Fel.ĩ
c.qualiter ⁊ qñ.j.
col.iiij.in glo.j.j.
accu.Mod.in.d.
l.qd iuſſit.ff.de re
iudica.
☞ Sebaſti.Sapia.
d ¶ Pluribꝰ caſi-
bus.Vide Are.ĩ
ꝯſi.xx.inci.in qd
ne.⁊ in cõſi.cvj .ĩ
ci.in pꝛeſenti du
bitatiõe.⁊ in ꝯſi.
cxix.inci.in p̄ſen
ti dubitatione.
e ¶ Et id dicit car
di.in.l.titia.in fi.ff.de acc.ꝙ interlocutoꝛia poſtq̃ nõ ſeparatur alia dif
finitiua tranſit in rem iudic.licet nõ alia interlocutoꝛia:⁊ vide d hoc
do.in.c.fi.in.ix.col.de elec.in.vj.poſt glo.ibi.in verbo inanes.

loquitur indiſtincte.⁊ militant his caſibꝰ rationes poſite hic in prin.
⁊ in fi.c.niſi velis dicere vt predixi ne illudatur ſuperior.maxima tamē
eſt autoritas Specu.Ex his habes declaratū primū mēbrū huius re
17 gule ⁊ caſuz exceptorū.¶†Venio ad ſecundū vſqꝫ ad qđ tp̄s[a] poſſit
a iudex reuocare in caſibus in quibꝰ ſibi permittiť reuocatio.Conclude
breuiter ꝙ ad petitionē partis leſe nō pōt niſi intra decēdiū vt hic in
gl.⁊ ꝓbať in.c cum dilectis.s̄.de ele.⁊.c.ſignificauerūt.de teſt.ſed iudex
ex officio ſuo pōt reuocare vſqꝫ ad ſententiā diffinitiuā:qꝛ tāto tempo
re durat eius iuriſditio in principali.⁊ hoc voluit glo.in effectu hic.et
Bar.in.d.l.qđ iuſſit.⁊ facit in ar.c.ſi.preal.j.eo.lib.vj.inducendo:vt.s̄.
18 induxi.¶†In vltimo mēbro.ſunt varie ſnīe ſꝫ breuiter inſtat Inno.
hic quē etiā ſequiť Abbas ⁊ tenet ꝙ añ lapſum decēdij nō exigiť con
ſenſus partis:ſed poſt lapſum decendij ſic:cū tranſiuerit in rē iudi.in
fauorē ipſius niſi fuerit appellatū.Sed cōtrariū ſentit Innoc.in.c.ſa
cro.de ſen.excō.ſed cōcorda vt valeat reuocatio niſi appelleť: et ſic in
tellige dictū hic ꝙ nō pōt reuocari poſt decēdiū quominus poſſit ap
pellari Jo.an.tenet ꝙ ex cā poſſit ſemp reuocari:ſine cauſa vero non:
valebit tñ reuocatio niſi appelletur.ſed in addi.Spe.in ti.de ſen.ꝓla.
b §.ſpecies.ver.eſt quoqꝫ.melius concluſit dicēs ꝙ ſi interlocutoria[b] fuit
lata ſine cauſe cognitione poterit eodē modo reuocari.arg.in regula.
j.j.de re.iur.ſed ſi cū cauſe cognitione tūc in reuocatione dꝫ pars voca
ri ⁊ cauſa cognita reuocari.⁊ hoc voluit Innoc.in.c.querelam.de ele.
⁊ eſt de mēte Bar.in.d.l.qđ iuſſit.⁊ intellige quando ad validitatē ſui
exigebat cauſe cognitionē.Conclude ergo ꝙ ſine cauſa non pōt reuo
cari citra appellationis timorem.ſed ſi ſubeſt cā dꝫ adhiberi cauſe co
gnitio parte vocata ſi illa interlocutoria fuit lata cū cauſe cognitione
ar.in regula.j.de re.iur.Addit tñ Bar.in.d.l.qđ iuſſit.ꝙ vbi ſnīa inter
locutoria eſt executioni mādanda non pōt reuocari niſi partibus con
ſentiētibus vel cauſa cognita ⁊ hoc eſt qđ voluit glo.hic in ver.ſꝫ verū
eſt.que dicit ꝙ re integra pōt reuocari quaſi ſecus ſi nō eſt integra:qꝛ
eſt executiōi mādata.Et per hoc habes hāc materiā in ſe difficilē cō
19 pendioſe declaratā.¶†In eadē glo.ibi:⁊ ſic canon nō poſſet ſibi ⁊c.
hoc dictū glo.impugnat Jo.an.nō tamē apparet rō.quare canon non
poſſet iſti iuriſdictionē reſtituere.Vñ cōcludit ꝙ lꝫ iudex fateať ſe er
raſſe vel male fuiſſe īterlocutū nihilominꝰ reuocando grauamē reaſſu
mit bñficio huiꝰ cōſtitutionis iuriſdictionē.No.bñ hoc dictū.Jo.an.
ex quo poteſt inferri ꝙ lꝫ iudex fateatur grauaſſe ex quo tamē graua
20 mē reuocat nō pōt ab eo ob hanc cām appellari nec recuſari.¶†In
ea.gl.ibi:nō credo te grauaſſe:hec glo.doceat mētiri.nā ſi iudex in veri
tate grauauit ⁊ grauare credebat non dꝫ in reuocatione dicere quod
nō credebat ipm̄ grauare qꝛ mētiēdo peccat:vt in.c.ſup eod.j.de vſur.
xxij.q.v.iuramenti.Poterit ergo iudex vti alijs verbis duplicibus ad
ſoluādū decorē ſuū iuxta no.in.c.qualiter ⁊ qñ.el.j.j.de act.Et in fin.
glo.hoc ar.nō colligiť ex tex.ꝙ per appellationem non extinguiť iu
riſditio ſed tantum ſuſpenditur.vt in.c.veniens de iureiur.cum ſi.

1 Judex delegatus qui recuſatur vtetur ſua iuriſditione ſi cauſa re
cuſationis nō eſt legitima:de qua cognoſcent arbitri ad hoc eligendi
ſi vero fuerit pronuntiata legitima:remittet cauſam ad ſuperiorem.4.
vide.j.nume.11.⁊.13.vbi habetur an debeat alteri committere de con
ſenſu recuſatoris.
2 Judex non poteſt recuſari de iure canonico niſi ex cauſa allegata ⁊ ꝓ
bata ſecus de iure ciuili.
3 Arbitri iuris regulariter non eliguntur niſi in caſibus a iure expreſſis.
5 Archiepiſcopus cognoſcit inter ſubditos ſui ſuffraganei quando eſt
recuſatus a partibus.
6 Suſpicio iudicis non allegatur per viam appellationis:ſed per viaz
recuſationis.
7 Judex pōt allegari ſuſpectus ex multis cauſis q̄ iure nō exprimuntur
quare arbitrio iudicis de hoc cognoſcentis relinquuntur.
Interpretatio iudicis aliquorum iurium facit quo ad cauſam coram
eo vertētē ſed interpretatio imperatoris facit ius quo ad omnes.
8 Interpretatio alicuius iuris dubij debet fieri per ipſum principem.
9 Sententia qñ dicať contra ius litigatoris vel contra ius ſcriptum.
10 Sententia lata contra ius ſcriptum eſt ipſo iure nulla ſcilicet quādo
ius eſt clarum:ſecus ſi dubium.
12 Proceſſus initus per iudicem recuſatum an teneat citra aliquam ap
pellationem
14 Citatio non arctat citatum quādo iudex potuit ſcire, ꝙ competebat
ſibi exceptio legitima non comparendi.
Cauſa recuſationis iudicis debet coram eo allegari:ſed ꝓbari corā ar
bitris:ſed ſi cauſa eſt euidenter fruſtratoria iudex debet ſpernere,⁊ ad
vlteriora procedere.idem ſi eſt notorie iuſta ꝙ non debet amplius re
mitti cognitioni arbitrorum.

Cum ſpeciali. Prouidet conciliū cōtra fru
ſtratorias appellationes ⁊ re
cuſationes in vtriſqꝫ tradens formaz qualiter iuſte fiant ⁊
qñ in eis procedēdum ſit ⁊ eſt.c.multū allegabile ⁊ quoti
1 dianū.pōt ſpecialiꝰ hoc prin.ſic ſummari.¶†Volēs iudicē recuſare
debet corā eodē ſuſpitionis cām probabilē ꝓponere:⁊ eā coram arbi
tris cōiter eligendis ꝓbare:quia non probata ſua iuriſditione iudex
vtitur in principali:ea vero probata remittit ne
gotiū ad ſuperiorē:vel cām committit de recu
ſatoris ꝯſenſu.h.d.Primo recitat āntiquā ꝯſtitu
tionē.Scđo ꝓmulgat nouā:ibi ſtatuimꝰ.ibi:pri
mo ponitur vna conſtitutio.Scđo alia ibi porro.
Tertio proteſtatꝰ:ibi ceterū.¶Caſus literalis.
Per illā ꝯſtitutionē ſacro approbāte cōcilio.j.
de ſen.exc.prouiſum fuit ne prelati alquē excōi
carēt niſi cōpetēti monitione premiſſa:p quā cō
ſtitutionē ꝓuidit cōciliū ſubditis p iſtā vult pro
uidere prelatis ne ſubditus cōmonitus fruſtra
torio recuſationis vel appellatiōis obtētu decli
nare poſſit monētis examē:ſtatuit vt ſi quis alle
gauerit ſe iudicē hr̄e ſuſpectū corā illo cām iuſte
recuſatiōis aſſigneť ⁊ ipe cū aduerſario vel ſi ad
uerſariꝰ nō habeat cū iudice arbitros cōiter eli
gat aut ſi nō poterūt ꝯcordare vterqꝫ ſuū arbi
trū eligat q de ſuſpitiōis cā cognoſcat:⁊ ſi ꝯcor
dare nequerint aduocāt tertiū:vtqꝫ duo decer
nunt obtineat firmitatē ⁊ autoritatē huiꝰ decre
ti ſciat ſe ad hoc teneri ī vtute obedientie ſub ob
teſtatione diuini iudicij cā vero ſuſpitiōis legiti
ma corām ipſis intra terminū a iudice ꝓfigendū
nō ꝓbata iudex in cā ꝓcedat:ſed ſi cā ſuſpitiōis
ꝓbeť iudex recuſatus negotiū cōmittat perſone
idonee de aſſenſu recuſatoris ne illū valeat poſt
ea recuſare:vel ſi magis viderit expedire ad ſu
2 periorē negotiū remittat.¶†No.j.ex iſto tex.iu
dicē non poſſe de iure canonico ſine iuſta cā aſſi
gnata ⁊ ꝓbata recuſari.opꝫ enī vt cā iuſte ſuſpi
tionis aſſigneť corā iudice recuſato ⁊ poſtmodū
ꝓbeť corā arbitris eligēdis vt hic.⁊ in.c.ꝗ.requi
ris.s̄.eo.ſecus de iure ciuili.nō eſt neceſſe cāz
probare vt leg.⁊ no.in.l.cū ſpeciali.⁊.l.apertiſſi
me.C.de iudi.no.gl.in.l.⁊qꝛ poterat.ff.ad treb.⁊
in.l.itē ſuſpectus.ff.de ꝑcu.Eſt ⁊ alia differētia
inter ius canonicū ⁊ ciuile.qꝛ ſm̄ ius canonicuz
pōt iudex ordinarius in totū recuſari etiāz ſi ſit
ep̄s.vt in.c.ſi quis contra clericū.de fo.cōpe.ſecꝰ
de iure ciuili:qꝛ ex toto nō recuſať,ſed datur ſibi
adiunctus vt in autē.ſi vero contigerit.C.de iud.
no.in.d.l.apertiſſimi.niſi in caſu.l.vnice.C.ſi qua
cūqꝫ p̄di.po.vide tñ circa hoc ſingularem limita
tionē quā poſuit Bar.in.l.vna.ff.apud eū a quo
appel.quam limita ⁊ declara prout dixi in.c.ad
hec.s̄.eo.¶Secundo no.ꝙ cā ſuſpitiōis ꝓbať
corā arbitris.hoc limita.ſm̄ ea q̄ habetur in.c.ſi
3 ꝯtra vnū.de offi.dele.li.vj.¶†Et no.vnū caſuz
in quo eligunť arbitri iuris:regulariter vero nō
eligunť ex neciſſitate niſi in caſibꝰ a iure exp̄ſſis
vt no.doc.in.c.pia.de excep.li.vj.Itē puto i caſi
bus ſimilibus expreſſis vt colligiť ex gl.in.c.ſta
4 tutū.de reſcr.li.vj.poſt prin.¶†Tertio no.ꝙ ꝓ
bata ſuſpitione arbitri nō cognoſcunt de cā p̄n
cipali:ſꝫ iudex recuſatus negotiū trāſmittit ad
ſuperiorē vel cōmittit alteri cū cōſenſu recuſato
ris:⁊ reſpectu cōmiſſionis quo ad delegatū re
ſtringe ſeu limita ſm̄ ꝙ habeť in.c.iudex.de off.
dele.li.vj.⁊ hoc eſt contra Hoſt.i.c.ꝗ.reqris.s̄.e.
5 ¶†Vltimo no.vnū caſum in quo archiep̄s p̄t
cognoſcere īter ſubditos ſuffraganei ſui citra re
medium appellatiōis.ſ.qñ ep̄s iuſte recuſatꝰ re
mittit ad eū negotiū.nā p iuſtā recuſationē tolli
tur iſtud remediū.ſicut in ſimili habetur in cap.
6 ſi is cui.de offi.dele.li.vi.¶†Quero an a iudice
ſuſpecto ordinario vel delegato poſſit recedi ꝓ
appellationē.Sol.dicit Inn.ſe credere ꝙ nō.cū
habeat ſuſpitio ſuū remediū.ſ.recuſationis.Itē
qꝛ lꝫ ſit ſuſpectꝰ nō tñ ſequiť ꝙ grauat ergo non
pōt appellari.cū grauamen ſit immediata cauſa
appellatiōis.s̄.eo.vt debitus.⁊ ego hoc habeo
pro indubitato per.c.propoſuit.⁊.c.ad hoc.s̄.e.
Nec ob.iſte tex.in eo qđ innuit ꝯmonitū habere
vtrūqꝫ remediū:qꝛ hoc nō intelligiť ex eadē cau
ſa ſed ex diuerſis.ſ.vt recuſet ꝓpter ſuſpitionē:⁊
appellet ꝓpter grauamen.⁊ eodem mō debet in
telligi tex.in.c.quoties epi.ꝗ.q.vj.lꝫ gloſſ.aliter
ibi ſentiat.Si tamē iudex non vult admittere le
gitimā recuſationē pōt ab eo appellari : vt in.c.
7 ſuper queſtionū.in ſi.de offi.dele.¶†In glo.in

Zacharias.
a ¶Vſqꝫ ad quod tp̄s.Cōclude vt hic ⁊ per Ange.in.l.j.C.ſen.reſc.non poſ.Sali.in l.bonefidei.C.de reb.cre.⁊ Innoc.in.c.ad cōſultationem de re iudi.⁊ ratio diuerſitatis p̄t eſſe qꝛ ex quo ptes non petūt illā reuocari j.decendiū videnť illā approbare quo ad iudicē vero ſecus:qꝛ nūqꝫ trāſit in rē iudicatā quo ad eum vt plene no.Alex.in.l.ab arbitro.ff.q ſatiſda.cog.qđ eſt verū niſi fuerit bis confirmatum.vt no.Bart.in alle.l.ab arbitrio.

Sebaſti.Sapia.
b ¶Interlocutoria.Vide Alex.in.l.ſi pacto quo penā poſt Bald.ibi in princ.C.de pac.⁊ alex.in.l.i.§.nuntiatio.ff.de oper.no.nūtia.⁊ Ro.in cōſi.ccxx.inci.circa primū.in principio nun qd aūt interlocutoria mādata executiōi poſſit reuocari ſine cauſe cognitione vide Jaſ.i.l.ſi opꝰ.co.ꝗ.ff.de op.no.nun.Feli.in rub.s̄.de re iudi.col.ix.ver.nō obſtat gloſſ.

ꝥ.Sebaſti.Sapia.
a ¶ Dici lata. Vi-
de Feli.in.c.j.co.
j.ſ.de re iud.vbi
tãgit an ſnĩa la-
ta ꝯ rõnẽ legis,
ſit nulla vbi tꝫ ꝙ
ſit nulla nunqd
aũt valeat cõtra
ſimile legis vide
Bal. tenentẽ ꝙ
ſic in.l.ij.co.ij. C.
qñ ꝓuoca.nõ eſt
neceſſe.⁊ Ab.in
d.c.j.ver.qd aũt
ſi eſt lata contra
ſimile.
b ¶ Vide etiã gl.
no.in.c.cũ ſuper
abbatia.de offi.
dele.q̃ dicit ꝙ eſt
iuſta cauſa recu-
ſandi iudicẽ ſi in
alia cã mecũ liti
gat.⁊ idẽ.d.ant.
in.c.accedẽs.⁊ in
c.cãm.de offici.
dele.vide ẽt glo.
plenã i.c.poſtre
mo.ſ.e.⁊ gl.in.c.
accedens.el.ij.⁊
ibi cañ.vt lit.nõ
ↄt.⁊ multas cau
ſas enũerat ſpe.
in ti.de offi.dele.
in.§.ſupereſt.⁊ vi
de ꝑ totũ illũ.§.
cũ aliis ↄcor.all.
per.d.Alex.l.qꝛ
poterat.ff.ad tre
bel.⁊ in locis ꝑ-
all.magis cõiter
concludit̃ ꝙ ille
ſunt iuſte cãe q̃
reperiunt̃ a iure
poſite ⁊ ħ hꝫ ex-
peditũ tractatũ
alie relinquũtur
arbitrio iudicis,
an ſint iuſte cau-
ſe vt hic ꝑ gl.⁊ ꝑ
iſtu tex.⁊ in.d.c.
poſtremo.in pn.
ſ.eo.Et aduerte
ad aliquas cau-
ſas q̃ nõ ponũt̃
in cõib⁹ locis ꝑ
ut ẽ illa quã po-
nit Bal.in loco
peregrino i.l.ſi.
C.de her.inſti.in
vj.co.in fi.ã.xvj.
q.vbi ſingulr̃ in-
qt ꝙ ſi cauſa eſt
ſubtilis in iure ⁊
ↄmittat̃ doctori
groſſo.ẽ iuſta cã
ꝓpter quã ꝑt re
cuſari vt ſuſpe-
ctꝰ.aliã ponit ẽt
ipſe Bal.in.l.j.ꝑ
illũ tex.ff.de his
q̃ ſunt ſui.vel ſi
aliq̃ eſt nimiꝫ
ſenerꝰ.Alia po-
ſuit ẽt ipſe Bal.
nec habeo aliꝫ
concor.in.d.c.de
cauſis.de offi.ꝺ-
le.in.vij.col.S.

verbo iuſte ſuſpitionis.ibi,qꝛ nõ eſt iure exp̃ſſa.
No.gl.ex qua collige iudicem poſſe recuſari ex
cã in iure nõ exp̃ſſa.nã cauſe iuſte ſuſpitiõis nõ
ſunt oẽs in iure exp̃ſſe,qꝛ nõ pñt de facili oẽs ex-
primi.ar.in.l.non poſſunt.ff.de leg.ſꝫ arbiter ſeu
iudex arbitrabit̃ eã iuſtã vel iniuſtã ſm alias cau
ſas in iure expreſſas,vt puta ſi cã nunc ꝓpoſita
eſt efficacior vel ſimilis cãe in iure exp̃ſſe.Naꝫ de
ſimilibus ad ſimilia procedendũ eſt,vt in.d.l.nõ
poſſunt.⁊ in.c.cum dilecta.j.tit.xxi.Nec ob.ſi di
catur ſolum principem habere ptãtem iura in-
terp̃tandi,vt in.c.inter.de ſent.exc.⁊ in.l.ſi. C.de
legi.qꝛ illud ꝓcedit ſm Inno.⁊ bene in generali
interpretatione q̃ facit ius quo ad oẽs ſecus in
ſpeciali.nã iudex quo ad cauſam corã eo vertẽtẽ
poteſt iura interpretari nõ tñ ſua interpretatio
facit ius quo ad alias cauſas quod no.idem do.
Anto. in.c.cũ veniſſent.de iudi.in prin.Et per
hoc põt allegari tex.in.l.vnica. C.de ꝓfeſ. qui in
vrbe con.lib.xij.vbi dat̃ doctorib⁹ ptãs iura in-
terp̃etandi,vt in aut.iuſiurandũ quod ꝑſta.ab
his.vbi iudex iurat ſm equitatem iudicare ſm
ꝙ ſibi viſum fuerit.iuſtũ.de quo per Inn.in.c.j.
de conſti.⁊ per glo.iij.q.vij.iudicet.q̃ dicit iudi-
cem poſſe iudicare ſm opi.ſuã ⁊ nõ ſm volunta
tem.vide de hac interpretatione in.c.j.in glo.de
8 poſt.ꝑlat.¶ † Poſſet etiam dici ꝙ vbi dubita-
tio eſt maxima de facili nõ decidibilis per idẽti-
tatem rõnis ꝙ tũc ſoli principi quo ad illã cãm
interp̃tatio reſeruet̃.ad hoc.d.c.inter.⁊ qꝺ legi.⁊
9 no.in.c.cũ veniſſent.ſ.de iud.¶ † Et ſi iudex ꝓ
nuntiat cãm nõ iuſtã vbi eſt iuſta tꝫ ſnĩs ſm In-
no.vñ opꝰ eſt appellatione,qꝛ eſt cõtra ius liti-
gatoris ⁊ non contra ius ſcriptuꝫ ex quo illa cã
non eſt ſpecifice in iure expreſſa,licet ſit iuſta ex
10 idẽtitate rõnis.¶ † Et not.bñ hoc dictũ Inn.
ex quo habes bonã limitationẽ ad iura dicẽtia
ſnĩam latam ꝯ ius expreſſum eſſe nullã,vt in.c.j.
cum ibi no.de re iu.ꝓcedũt enĩ iura illa qñ ius il
lud ẽ clarũ ⁊ exp̃ſſum.ſecꝰ ſi ſnĩa poſſet dici ᵃ la
ta ꝯ ius idẽtitate rõnis,qꝛ tũc dꝛ potiꝰ lata ↄtra
ius litigatoris.⁊ pone exẽplũ qñ cã ſuſpicionis
põt eſſe dubia,vt qꝛ allegat iudicẽ eſſe ↄpatrẽ al
terius partis vel partiũ,nã poſſet dubitari ar.c.
poſtremo.ſ.eo.ſed in his arbitrabitur iudex ſm
morẽ regionis.nã in quibuſdã locis hec cogna-
tio ſpiritualis cauſat maximã amicitiã,in aliq̃-
bus nõ tãtã.facit qꝺ in ſimili dixi in cõiũctis co
gnatiõe carnali.i.d.c.poſtremo.⁊ hoc voluit Io.
an.hic.Idẽ dicẽdũ in ſimilib⁹.Et.xij.legitimas
cãs recuſandi iudicẽ,viꝺ ꝑ Io.an.in.c.legitima.
e.ti.li.vj.in nouel.vide ᵇ gl.in.c.cãꝫ.⁊.c.cũ ſup.de
offi.dele.¶ In gl.in ꝟ.cũ iudex.ibi, in ordina-
rio.vr̃ gl.hic ⁊.j.in ꝟb.recuſator.velle hãc con-
ſtitutionẽ reſtringere ad ordinariũ, ſꝫ certe ap-
paret cã reſtringẽdi nec vꝫ iſta ↄſideratio gl.cuꝫ
iudex delegatꝰ poſſit vigore cõmiſſiõis ſibi fa-
cte ex officio ꝓcedere,vt in.c.ſi.de offi.dele.⁊ tũc
ſi recuſat̃ ſuſpectus poterit cum recuſatore arbi-
tros eligere,vt hic dꝛ.¶ In gl.in verbo aduo-
cẽt tertiũ,ibi,ꝑtor cogere dꝫ ⁊c.No.bñ ex iſta gl.
ſequẽti,ꝙ diſpoſitũ in arbitris volũtariis proce
dit in arbitris iuris reſpectu ↄpulſiõis fiende ꝑ
ordinariũ loci vt ↄcordẽt vnã ſnĩaꝫ vel tertiũ ad
uocẽt.Ex quo infert̃ ꝙ ſi ex forma ſtatuti ↄſan
guinei ↄpellunt̃ ↄpromittere ⁊ ipſi ↄpromiſe-
rũt in duos q nõ ↄcordãt poterũt ↄpelli ꝑ ptã-
tẽ loci ad ↄcordãdũ vel ad vocãdũ tertiũ.bñ fa-
cit hoc.c.vbi eis innũgit ſub virtute obediẽtie,
vt hoc faciãt.¶ In gl.in ver.terminũ.ibi,q̃ cor-
rigit decre.illã ſuſpitionis.hec glo.ſemꝑ errauit
in articulo iſto ab oĩb⁹ reprehẽdit̃ cõiter, nã.c.ſu
ſpitionis.nõ corrigit.ꝑ.c.legitima.ſed limitat qꝛ
loquit̃ in caſu vꝫ in termino ꝑfigẽdo recu-
ſatori ad recuſationẽ ꝓbãdã.hũc terminũ habẽt
ꝑfigere arbitri.vt in.d.c.ſuſpitionis.ſed.c.legiti-
ma.loquit̃ de termino ꝑfigẽdo arbitris ad cãm
ſuſpitionis decidẽdã.⁊ hunc terminũ ꝑfiget iu
dex excuſatus vt hic.¶ In gloſ.in ver. recuſa-
toris.ibi,qꝺ non poteſt facere delegatus.dic ꝙ

imo delegatus põt cõmittere cauſam del conſen
ſu recuſatoris ante ſnĩam latã ſup recuſatione vt
probat in.c.iudex ꝑ real.⁊ ſic iſte tex.põt procede
11 re etiã in delegato:vt.ſ.dixi.¶ † Et in gl.ſi.hec
gl.cõcludit:vt in optione iudicis recuſati ſit cau
ſam remittere ad ſuperiorẽ:ſed ſi vult alteri dele
gare dꝫ habere ↄſenſum recuſatoris ⁊ etiã acto-
ris ſm glo.Io.an.videt̃ ſequi hũc vltimũ intelle
ctum ⁊ intelligit vt illa clauſula referat̃ ad com-
miſſionẽ fiendã nõ aũt ad perſonã cui fienda eſt
cõmiſſio quaſi velit dicere ꝙ conſenſus recuſa-
toris nõ eſt neceſſarius reſpectu ꝑſone cui fiẽda
eſt cõmiſſio ſed ſufficit ꝙ cõſentiat commiſſio-
ni fiende.⁊ forte hoc dixit vt reſtringat illã abſur
ditatẽ que ſequeret̃ ſm opi.gl.Aduerte in dele-
gato hodie clarũ eſt qꝺ tenẽdũ ꝑ.c.iudex.ꝑalle.
ſed tota vis an in ordinario.⁊ videt̃ velle hic.d.
Anto.ꝙ ante pronuntiationẽ poſſit cõmittere
cauſam etiam inuito recuſatore.ſed poſt ꝓnũtia
tionẽ:non qꝛ ꝓnũtiatio inficit iuriſditionẽ iu
dicis.Sed certe iſte intellectus nõ põt adaptari
ad iſtũ tex.q loquit̃ cũ ꝓbata ẽ ſuſpitiõis recuſa
tio ⁊ requirit cõſenſum recuſatoris in cõmiſſiõe
fienda ⁊ clariſſime in delegato.Nec opi.d.Ant.
nõ ſic ꝓcedit:vt in.c.iudex.ꝑall.Ego hunc arti-
culũ pleniſſime examino in.c.ſi quis contra cleri
cũ de fo.compe.dic vt ibi plene dixi.vbi pono in
tellectũ ꝙ iſta clauſula ꝺ recuſatoris ↄſenſu qua
tenus referat̃ ad ordinariũ fiat potiꝰ cõſultiue vt
euitetur infinitas recuſandi cauſas ꝙ neceſſita-
tiue:qm̃ nullibi ꝓbat̃ quin ordinariꝰ ſuſpectꝰ nõ
poſſit cõmittere cauſam alteri nõ ſuſpecto etiaꝫ
inuitis partibus:imo potius probat̃ cõtra.vt in
l.pretor.ff.de iuriſ.om.iud.vide caſus ad literã.
in.c.ſi quis cõtra clericũ.nũc ꝑ real.nã ſm ſubie-
ctã materiam verba que ex ſui natura ſunt prece
ptiua exponũtur cõſultiue:vt eſt tex.in materia
noſtra iuncta glo.in.c.ſuper queſtionũ.§.cuꝫ au
tẽ.de offi.dele.⁊ proſequere pleniſſime hũc intel
lectũ vt dico in.d.c.ſi quis cõtra clericũ.Sed ſi
vis tenere cõem intellectum doc.vt dicta clauſu
la ſtet hic neceſſitatiue ⁊ qꝺ limitet omnia iura
de hac materia loquẽtia:dicerẽ ꝙ propoſita re-
cuſatione nõ poſſit etiã ordinariꝰ cõmittere alte
ri cauſaꝫ ſine cõſenſu recuſatoris:quoniã ex quo
iudex eſt parti ſuſpectꝰ reſpectu cognoſcẽdi po
teſt pretendi ſuſpectus reſpectu etiã delegandi:
qꝛ poſſet delegare alicui magis ſuſpecto qui ta-
men non poſſet probari ſuſpectus vt experiẽtia
ſepe docet:ideo ius iſtud requiſiuit cõſenſum re
cuſatoris nec intelligo ꝙ iudex neceſſitet̃ ad cõ
mittendum ad libitũ recuſatoris:ſꝫ vt nõ poſſit
c cõmittere ſine conſenſu recuſatoris ſicut dicitur
in delegato in.d.c.iudex.nec exigo cõſenſuꝫ alte
rius partis prout exigit gl.quia nõ video quod
in delegatione ſit neceſſarius ↄſenſus partis:cũ
quilibet ordinarius habeat a iure facultatẽ cau-
ſaꝫ delegandi:vt in.l.vnica.C.qui pro ſua iuriſdi
tione.⁊ in.c.vt litigantes.de offi.ord.lib.vj.ſꝫ cõ
ſenſus recuſatoris exigitur propter ſuſpitionẽ.
de qua.ſ.dixi.hinc eſt quod tex.in.d.c.iudex fe-
cit mentionem duntaxat de ſolo recuſatoris cõ
ſenſu.⁊ ſcꝺm hoc poteſt hec clauſula referri etiã
ad perſonã cui fienda eſt commiſſio, nec ſequi-
tur aliqua abſurditas cum iudex ad hoc tenea-
tur:vt.ſ.dixi.⁊ hec eſt opin.equa:quia valde peri
culoſum eſt coram ſuſpecto iudice litigare. iij.q.
v.quia ſuſpecti.⁊ ex facili cauſa iudex recuſatur:
12 vt leg.⁊ not.in cap.cum I.de offi. dele.¶ † Ex
tra glo.quero de notabili queſtione nũquid pro
c ceſſusᶜ initus per iudicem recuſatũ citra aliquã
appellationem teneat.Inn.hic multum inſtat
tandẽ cõcludit quod non meminit legiſſe quo-
minus ꝓceſſus nõ teneat niſi fuerit appellatũ.
ad hoc.c.ſuper queſtionũ.in fin.de offici . deleg.
Ex quo ſentit qꝺ volẽs infringere proceſſum iu
dicis ſuſpecti debet ab eo appellari ſi nõ admit-
tit exceptionem iuſte recuſatiõis.Hoſti.dicit ꝙ
meminit ſe audiuiſſe contrariũ ab eodẽ Innoc.
ſed forte audiuit voce viua.nã in lectura ſua non
reperitur

factiões ſeu par-
tialitates vigeãt
in ciuitate vel lo
co ſi cã cõmittat̃
vni qui ſit de vna
parte ⁊ pars ſit
de alia eſt iuſta
cã recuſandi. an
autẽ doc.cenſeat̃
ſuſpectus in cau
ſa ſui, ſcholaris
ꝓpter hoc ſoluꝫ
qꝺ eũ audiat de
terminat ſingulr̃
idẽ Bal.ꝙ nõ in
aut.habita.in.ix.
col.C.ne filiꝰ pro
patre.imo de iu-
re cõi.doctor eſt
iudex ordinariꝰ
ſuorũ ſcholariũ:
vt eſt tex.i.d.aut.
idẽ tenet ipſe ab.
Pa.i.c.cũ R.ca
nonicꝰ.ſ.de offi.
deleg.⁊ ibi vide
Imo.⁊.d.Anto.
barb.in.v.colũ.⁊
nũquid cõpater
nitas ſit iuſta cã
ſuſpitionis: vide
oĩno multũ no.ꝑ
d.Ant.in ca.pa-
ſtoralis.ſ.e. Itẽ
adde ꝙ quando
eſt homo ingratꝰ
⁊ immemor bñ-
ficiorum eſt iuſta
cauſa recuſandi
probat hic text.
not.in.§.ſancimꝰ
in aut.ꝺ exhibẽ.
reis.Cano. in.d.
c.poſtremo.ſ.e.
qꝺ eſt no. ꝓ nota
bili ⁊ ſingulari ef
fectu obligatio-
nis antidotalis:
⁊ ſi ad materiam
l.ex hoc iure.ff.ꝺ
iuſti.⁊ iure.
ꝥ.Sebaſti.Sapia.
c ¶ Nũqd proceſ-
ſus.Vide Gem.
in.c.iudex.de of-
fic.delega.in. vj.
Alexã. in.l.quia
poterat.ff. ad tre
bel.practi. pap.
in forma decliñ.
iuris.in ver.iudi
cem ſuſpectum.
Alex.in ↄſi.xcix.
inci. diligẽter cõ
ſideratis.in.j.vo.

a ¶ Et ꝑ iſta opi. ꝛ ſic ꝑ Barto. vř inipti caſus ſꝫ intelle. gl. j. in. c. cuꝫ ſup de offi. dele. Sꝫ ꝯ Bar. tenet Jmo. i. c. inſinuāte de offi. dele. ſequēdo Jnno. hic lꝫ vió bar. ꝛ bal. i. l. j. C. ſi qua pre. po. ꝛ Jmo. late i l. qdā cōſulebat. ff. de re iud. ꝛ per Spe. i ti. de recu. iudi. §. qđ aūt in fi. vbi tꝫ cū Jnn. hic ꝛ cū opi. bar. ꝙ non teneat ꝓceſſus videt̃ tenere Pet. de anch. poſt Joā. and. ꝛ Hoſti. in. c. legitima. de ap. in. vj. i ij. co. vbi dt ꝙ appellatio ꝛ recuſatio fraternizant ꝛ ſicut nō dꝫ aliqd innouari pendē. ap. ſic nec pendēte recuſatiōe. ꝛ ſicut nō tꝫ excōicatio lata poſt appellationē ſic nō tꝫ lata poſt recuſationē ꝑ q̄ opi. facit etiā qđ no. do. Anto. in ru. hui⁹ tit. vbi dicit ꝙ appellatio ꝛ recuſatio eqparāt̃ quo ad iuriſditionem in ſuperiorē trāferendā, ꝛ ab inferiori auferendā. ſꝫ ꝓceſſus fact⁹ poſt appellationē ē null⁹ ergo ꝛc. Jtē adde glo. in. c. qm̄ ꝯ falſaꝫ. in. x. recuſationes. ſ. de ꝓba. quā dicit ibi d. ant. eſſe not. ꝑ dicto Jnn. hic ꝛ eā ĉt ad h̃ ibi no. d. Abb. pa. ꝛ vide de h̃. d. Anto. in. c. accedēs. el. j. in pe. notabili. ꝛ i eo. c. iij. i. iiij. col. vt lit. nō ꝯte. vbi dicit illū tex. eſſe argumētū qđ valet ꝓceſſus iudicis fact⁹ poſt recuſationē ſi non appellatur. ꝛ all. Jnno. hic adde Old. ꝯſi. clxvij. ꝛ vide ad iſtam. q. optimū tex. in. l. nō diſtinguem⁹. §. cū quidā. ff. de arbi. ꝛ Ant. i cōſ. cxvij. ꝛ vide q̄ late ſcribit. d. Ant. in. c. paſtoralis. i princ. in. v. col. x. ꝑ hoc īfert̃ quar-

reperitur niſi per idētitatē rationis: vt colligitur ex dictis ſuis in. c. ceterū de reſcri. do. Anto. videt̃ hic ſimpl'r trāſire cū dicto Jnn. vt ꝓceſſus teneat. Ego al's hūc articulū diſputaui. ꝛ incipit diſputatio. Duo clericali ordine ꝛc. ꝛ ibi collige varias opiniones ſparſas in diuerſis locis. nā quidā tenerūt cum Jnn. ꝛ. d. Ant. ꝛ. d. Card. hic. ꝛ Ant. de peru. in. l. qꝛ poterat. ff. ad treb. Sꝫ cōtrariā opi. ꝙ proceſſus nō teneat: tenet glo. ij. q. vj. quoties. ꝛ in. d. c. qꝛ ſuſpecti. ꝛ Bar.ᵃ i. d. l. qꝛ poterat per. l. vnicam. C. ſi qua pre. po. Petr. de anc. in. d. c. iudex. de offi. dele. ꝛ Hoſti. hic. ꝛ in. d. c. legitima. Tertia ꝑncipalis fuit opinio. Lapi. in. d. c. iudex. qui dicit validitatem proceſſus pēdere ex futuro euentu ꝛ ſi pronūtiabitur in recuſatiōe cōtra recuſatorem apparebit proceſſuꝫ valuiſſe ſi pronuntiabitur cōtra iudicem proceſſus erit nullus: ſicut in ſimili dicimus in attētatis ꝑ iudicem a quo poſt appellationē ab interlocutoria: vt in. c. nō ſolū. lib. vj. de app. Quarta fuit opi. quorundam modernorū diſtinguentiū inter ius canonicūᵇ ꝛ ciuile: vt ſm ius canonicum procedat opi. Jnn. ꝛ ſequaciū. ſed ſm ius ciuile procedat opi. glo. ꝛ Bar. ꝛ alioꝝ. ratio diuerſitatis: qꝛ ſm ius canonicum nō ſufficit ꝓponere recuſationem ſed opꝫ ꝙ probetur ideo ante probationem ſaltē debet validitas ꝓceſſus ex futuro euentu pendere ſm illā op. Lapi. ſꝫ quia de iure ciuili ſufficit ꝓponere: vt in. d. l. aptiſſimi. inficitur adeo iuriſditio vt nullo modo proceſſus debeat tenere: vt in. d. l. apertiſſimi. ꝛ. l. cum ſpeciali multa argumenta poſſunt allegari pro ꝛ contra: que plene videre poteris in diſputatione q̄ cauſa breuitatis omitto: ſꝫ in deciſiōe tenui hāc opi. vcꝫ vt diſtinguamus vtrum recuſator nō cōparuit amplius coram iudice recuſato licet citatus fuerit ſuper principali: an vero comparuit ꝛ fuerit preſens in proceſſu: vt primo membro proceſſus ſit nullus. ſcđo vero teneat mero iure ſecūdū etiā ius ciuile.
13 ¶ † Ratio primi membri eſt: qꝛ ex ſola propoſitione recuſationis inficitur adeo iudicis iuriſditio vt etiam committere non poſſit ſine conſenſu recuſatoris: nec procedere i principali niſi prius diſcutiatur articulus recuſationis vt probatur hic ꝛ in. d. c. iudex. ꝛ. d. c. legitima. ꝛ. c. ſuſpitionis. ſ. eo. ſecundo requiris.
14 ¶ † Nec ob. citatio qꝛ illa tanꝙ temeraria nō habuit arctare citatū: qm̄ vbicunqꝫ iudici notū eſt abſenti exceptionem competere ſua citatio non tenet: nec videt̃ abſens fruſtratorie abeſſe: vt probatur in. l. non videtur. ff. de iud. vide Jnnoc. in c. ij. de dila. facit. c. ſi duobus. ſ. eod. tit. Jtē talis proceſſus eſt attentatus contra iuris ordinē cuꝫ prius debuiſſet pronuntiare ſuper recuſatiōe: ergo non tenet. vt in. l. prolatam. C. de ſen. Sꝫ in ſecūdo membro ꝓceſſus tenet: qꝛ videt̃ pars patiendo iudicem procedere ad vlteriora renuntiare exceptionis recuſationi: vt in ſimili probatur in c. ex parte. j. eo. ꝛ per Bar. in. l. a procedente. C. de dila. plenius proſequere vt dico in dicta diſputatione.
15 ¶ † Queroᶜ quid habet facere volēs iudicem recuſare. dic ſm Jnno. ſufficere vt corā eo proponat ꝓbabilem ſuſpitionis cauſam: nō aūt tenet̃ offerre probationes corā eo cum probatio ſit fienda coram arbitris: nec tenetur petere vt arbitri eligantur. ſed iſtud eſt officium iudicis: vt probat̃ in. c. ſecundo requiris. ſ. eod. Dicunt tamē doct. qđ ſi cauſa recuſationis eſt fruſtratoria euidenter non tenetur iudex venire ad electionē arbitrorū: ſed debet hanc exceptioneꝫ ſpernere. ar. ſ. de offi. iu. c. j. ꝛ ſic ꝛ in caſu conuerſo non eſt neceſſe arbitros eligere quando cauſa rationabilis eſt in iure ꝛ in facto notorio. argu. in ca. accedens: vt lit. nō cōteſta. quod no. An autē in delicto notorio ſit locus recuſationi. vide qđ dixi in c. propoſuit. ſ. e. ꝑ que decido tacta hic per doct.

1 ☞ Jn notorijs non admittitur appellatio.
Cauſa allegata ad reprobādū iudicē vel ad appellandū ab eo ſi non fuit ꝓbata vel ſi eam pars non proſequat̃, pōt iudex ad vlteriora ꝓcedere.
2 Judex a quo poteſt ꝑfigere terminum ad appellationeꝫ proſequendā ſiue ex officio ſiue ad partis inſtantiam.
A dilationibus breuibus pōt pars appellare.
3 A correctione ſuperiorum vt prelatorum ꝛ ſimilium non poteſt appellari: niſi exceſſerint modū in corrigendo.
4 Notoriū cauſatur ex atteſtationibus factis ſi cōtra eas nil oppoſitum ſit.
5 Confeſus tam in criminalibus ꝙ̄ ciuilibus: an poſſit appellare.
6 Jn appellatione ꝯ ius requirit̃ expreſſio cauſe.
7 Heres an poſſit appellare ſi fuit actum cōtra eū ex confeſſione defuncti.
Cōfeſſio defuncti ꝙ extorſerat certam ſummaꝫ preiudicat heredi: adeo ꝓbata rapina ꝛ q̄titate heres coget̃ ſoluere abſqꝫ alio ordine iudiciario.
8 Judex a quo q ꝓcedit ex officio ꝛ ab eo fuit appellatum: debet citari per iudicē ad quē: al's proceſſus eſſet nullus: ſed an ideꝫ ſit quādo proceſſit ad inſtantiam partis vide hic.
9 Pro ſententia iudicis a quo fuit appellatum an preſumatur.

1 **Porro.** ¶ † Summa vt in principio. vel ſic. in notorijs nō admittit̃ appellatio in dubijs cauſa probabilis corā iudice eſt exprimēda q̄ debeat legitima reputari: quā ſi nō proſequitur iudex a quo in cauſa procedat idē ſi ꝓſequitur ꝛ non probat. hec aūt cōſtitutio non extenditur ad regulares. primo dicit qd in notorijs. ſecundo qd in dubijs. ibi exceſſu quoqꝫ tertio proteſtatur in fi. ibi. ceterum. ¶ Caſus literalis. Si vero ſubditus cōmonitus a prelato appellauerit: ſi eius exceſſus euidentia rei vel ipſi⁹ confeſſione vel alio modo legitimo fuerit manifeſtus appellationi non deferatur: cum appellationis remedio non fuerit inſtitutū ad defenſionē iniquitatis: ſed ad preſidiū innocentie. ſi vero dubius ſit exceſſus appellans cām ꝓbabilē appellationis coraꝫ iudice ꝓponat talē que ſi eſſet ꝓbata legitima foret: ꝛ tūc ſi appellās habuerit aduerſarium intra terminū a iudice moderādū ſm locorum diſtantiā ꝛ tēporis qualitatē ꝛ naturā negotij appellatiōis cauſam proſequat̃. quā ſi nō fuerit ꝓſequutus extunc non obſtāte appellatione iudex in cauſa ꝓcedat ſi vero nullum habuerit aduerſariū tunc iudex ex officio ſuo ꝓcedat ſuperior appellatiōis cā corā eo ꝓbata ſuuꝫ officiū exequatur. ſꝫ ſi appellans in ꝓbatiōe appellatiōis defecerit ad eum a quo appellauit remittatur. Hāc cōſtitutionē ꝛ illā ſacro approbāte: non valt cōciliū ad regulares extendi contra ſuas obſeruantias ſpeciales. ber. ¶ No. j. ꝙ ſola confeſſio impedit appellationis interpoſitionē quo ad hoc vt iudex a quo nō teneat̃ illi deferre hoc probat alternatiua vel poſita in tex. ꝛ eſt cō ſimilis tex. in. c. romana. ſ. aūt. e. tit. in. vj. ꝛ hoc infra latius cū glo. ¶ Scđo no. ꝙ ſola cōfeſſioᵈ inducit notorium. ad hoc. c. ſi. j. de coha. cle. ꝛ mulie. ꝙ intellige niſi ꝓbabiliter excuſetur: vt legi. ꝛ no. in. c. cuꝫ dilecti. j. de accu. facit. l. cū fideicōmiſſum. ff. de cōfeſ.
2 ¶ † No. iij. ibi ſi habuerit aduerſariū ꝛc. ar. ꝙ iudex ex officio ꝓcedēs nō poteſt prefigere terminum ad appellationem ꝓſequendaꝫ. qm̄ tex. videtur hoc permittere cū ꝓcedit ad inſtantiam. Contrariuꝫ tn̄ cōiter tenent doc. probatur in. c. peruenit. ſ. eo. Jdeo quātum ad hoc non eſt fienda diuerſitas vtruꝫ procedat ex officio vel ad inſtantiā. nam ſemp militat rō q̄ no. in. c. cuꝫ ſit romana. ſ. e. Et ſi iudex ſtatuit terminum nimis breuem dicit notabiliter. Hoſt. ꝙ ab iſto nouo grauamine poterit ſcđo appellare.
3 qđ placet ar. cle. vnice. de do. ꝛ cōtu. ¶ † Vltimo no. ꝙ regulares q corriguntur per ſuperiores ſꝫ inſtitutiōes ordinis ſeu regule nō poſſunt ſuperiorez recuſare vt ſuſpectum. nec etiam ab eo appellare: qꝛ hec correctio fit ad ipſius ſalutez ꝛ de plano ſine iudiciorū ſtrepitu. dicit tamē Jnn. quod ſi prelatus excederet modum in corrigendo qđ poſſit ſubditus appellare: qđ ſatis placet

to. de reſcrip. Et ꝑ pte ꝙ ꝓceſſus ſit nullus. vide text. in. d. l. j. C. ſi qua pre. po. ꝛ ibi Bal. hūc paſſuꝫ plene ꝛ elegāter examinātē in'. ij. col. ꝛ qđ ꝓceſſus ſit null⁹ tꝫ Bal. in. c. olim. i. ij. col. đ exc. ꝛ facit tex. in. c. ſup qđnū. §. fi. de off. dele. quā op. tenet hic do. Car. ang. ꝛ imo. i. l. qꝛ poterat. ff. ad treb. ꝛ Ang. in. l. aptiſſimi. C. de indi. de qua q. vide oino bal. hic ꝛ i. c. ſuſpitionis. in. ij. col. xvi. q̄ro nūqd. op. de offi. delega. Anto. Franciſc. ¶ De hoc an ꝓceſſ⁹ fact⁹ a iudice recuſato: poſt appellationē ab eo īterpoſitā valeat. vide ꝑ Ale. ple. in. l. quia poterat. ff. ad treb. vbi alle. multas cōcor. ꝛ ibi ēt pleniſſime ſcripſi.
b ¶ Jta tꝫ Jmol. in. l. quidam. ff. đ re iu. ꝛ Ro. in. l. qꝛ poterat. ff. ad trebel. ꝛ in quodā ꝯſil. ſuo inci. cir. primū conſultationis arti. x. quo ad ſcđm. ꝛ iſtam dicit fuiſſe diſt. d. Mart. de ma. in. c. inſinuante. de offi. dele. ſꝫ ꝙ ꝓceſſus ſit nullus idiſtincte firmat Sali. ꝑ illū tex. in aut. offeratur. C. vt lit. cōte. de quo vide etiā per do. in. c. quoties. ij. q. vj. ☞ Sebaſti. Sapia.
¶ Quero. Nūqd aūt teneat̃ iurare de calūnia tradit Feli. i. c. ij. col. ij. ver. itē ꝑ iſtum tex. dicit Bal. ſ. de proba. ☞ Sebaſti. Sapia.
d ¶ Sola ꝯfeſſio. Vide Ang. i ꝯſ. x. inci. in cā predicta. col. ij. vbi dicit ꝙ notoriū ex cōfeſſione iudiciali dicit̃ notoriū iuris ꝛ ꝙ ex ꝯfeſſiōe reſultet notoriū tenet Bal. in. l. properandū. in princi. circa fin. C. de iu.

a ¶Et Bal.in.l.conſtitutiões.ff.e.de ap.⁊ Bal.in.l.in minorib⁹.circa
prin.C.de his qb⁹.vt indig.vbi dicit ꝙ qñ appellat a cõfeſſione dꝫ ex-
primi cã in appellatione.⁊vide melius ꝙ̃ alibi p.d.Ant.in repe.c.ve-
ſtra.j.de coha.cle ⁊ ibidem dicit ꝙ ficte cõfeſſus ab illa ſua ficta cõfeſ-
ſione põt appellare,vt etiam dicit Cy.in.l.ij.§.qd̃ ſi actor.C.de iura.ca
lũ.queꝫ refert et
ſequit̃ Pe.de an
cha.in.c.ij.in.iiij.
co.de ꝯfeſ.in.vj.
Itẽ adde hic ar
chi.in.c.qcunqꝫ.
ij.qd̃.vj.vbi dicit
ꝙ Ja.Bal.dice
bãt ꝙ confeſſus
nõ põt appella-
re,q2 indignum
eſt ꝙ qs ſua vo-
ce ⁊c.vt in.c.per
tuas.de ꝓbat.in
l.generalr̃.C.de
nõ nu.pe.ſed re-
mittit ad hic no.
⁊in.d.c.romana.
§.ſi aũt.Itẽ limi
ta ꝑdicta ex his
que no.d.Ant.ĩ
c.ꝓpoſuit.in fi.
ſ.eo.poſt Arch.
ij.q.v.in.c.q2ſu-
ſpecti.Iteꝫ vide
de hoc qd̃ late
ſcribit dom.ĩ.d.
§.ſi aũt.⁊ an con
feſſus ĩ cã crimi-
nali poſſit petet̃
ſibi aſſignari ter
minum ad faciẽ-
dum ſuaꝫ defen- a
ſam ita ꝙ iudex b
ei petenti teneat̃
illud aſſignare.
Bal.no.dicit ꝙ
non.in.l.a proce
dente.in fi.C.de
dila.Sed dictuꝫ
bal.nõ obſeruat̃
in practica ſꝫ.d.
Bar.de bellenzi
nis.hic in addit.
Et an ꝯfeſſus in c
criminalib⁹ poſ-
ſit appellare,vid
Bal.in.l.ij.in.xv.ſ.
itẽ no.C.quo.ap
pel.nõ reci.Ae-
ne.falco.
Anto.Franciſc.
¶Utrũ confeſ-
ſus poſſit appel
lare.dicas ꝙ con
feſſus delictũ no
toriũ non audit̃
appellãs.l.obſer
nare.in.§.profici
ſci.vbi per Bal.
in.xij.q.ff.de of-
fi.pcõ.⁊ le.⁊in.l.
addictos.ĩ.j.col.
C.de epiſ.audiẽ.
⁊ habet̃ per gl.⁊
Bar.in.l.nõ tan
tum.ff.de appel.
⁊ vide Bal.in.l.j.
in fi.C.de lit.ꝯte.
¶Et adde etiaꝫ
ꝙ cõfeſſus ꝯtra
quẽ ſunt indicia
nõ appellat.vt p
Bal.in.l.fi.§.ne-
ceſſitatẽ.C.d bo.
que lib.in.v.col.vbi ad hoc alle.c.romana.§.autẽ.de appel.li.vj.

vt in.c.reꝑhẽſibilis.ſ.e.plene tetigi in.c.iij.ſ.e.
Hoſt.diſtinguit inter ꝓceſſum iudicialẽ ⁊ regu-
larem vt ſi ſupior ꝓcedit iudicialiter ꝯ religioſuꝫ
poſſit religioſus recuſare ⁊ appellare ex iuſta cã,
licet cauſa ita plene nõ examinet̃ ſicut ſi eſſet ſe
cularis.Sꝫ tu põdera hãc literã in fi.ꝗ ſolũ ꝓhi
bet has cõſtitutiões extẽdi ad regulares qñ per
extẽſionẽ ſeu obſeruationẽ fieret ꝯ ſpãles obſer-
uantias iſtorũ religioſorũ,⁊ ſic qñ ꝓcedit̃ cõtra
oẽs ſm regulaꝫ.Si ergo ſuperior excedat fines
regule nõ ꝓhiberet iſte tex.hãc cõſtitutionẽ ob-
ſeruãdã etiã in religioſis.vide tñ qd̃ dixi in.d.c.
4 iij.¶†In gl.in verb.confeſſione.ibi,puta p ſen
tentiam.Idem dicit Hoſti.per teſtes ꝓductos
contra quos nihil opponitur.qd̃ ſatis placet,ex
quo habes ꝙ atteſtationes inducunt notorium
ſi contra eas nihil opponitur,vide text.⁊ quod
5 ibi dixi in.c.cũ olim.j.de ver.ſig.¶†Et in fi.gl.
hec gl.videtur velle vt in criminalibus cõfeſſus
poſſit appellare.ad iſtũ tex.reſpõdet ꝙ agebat̃
ad correctionẽ ⁊ extra ordinem.ſed ꝑfecto hoc
nõ colligit̃ ex litera cũ interpoſitio appellatiõis
exigat alias iuris obſeruãtias.Itẽ quicquid ſit
de iſto tex.habemus aliũ tex.generaliter ideꝫ di
ſponentem.ſ.vt ſola confeſſio impediat̃ vt in ꝑ-
alle.c.romana.§.ſi aũt.⁊ de materia vide in Spe.
e.ti.§.in qb⁹.circa prin.⁊ per Jo.an.in ver.ſꝫ nun
quid.⁊vide bo.gl.in.d.§.ſi aũt.d.Ant.hic diſti-
guit ꝙ ſi eſt conuictus ⁊ confeſſus nõ audit̃ ap-
pellans neqꝫ in criminali neqꝫ in ciuili,vt legi.⁊
no.in.l.ij.⁊ in.l.abſtinẽdũ.C.quorũ ap.non reci.
⁊ p gl.⁊ Bart.[a] in.l.creditor.§.iuſſus.ff.de app.
Si vero eſt tm̃ cõfeſſus[b] tũc dicit ꝙ de iure ciui
li audit̃ appellãs qd̃ ſentiũt glo.⁊ Bar.in.d.§.
iuſſus.ſed de iure canonico iudex a quo non tẽ
net̃ deferre niſi excuſet̃ confeſſiõe vt hic.Iudex
tamẽ ad quẽ poterit recipere illã appellationẽ,
⁊ examinare vtrũ fuerit legitima cã appellandi.
Sed aduerte,q2 iſte tex.non loquitur in ciuili,
ſed in criminali.nec puto ꝙ in hoc ſit diuerſitas
inter ius canonicũ ⁊ ciuile.Ũñ dicereꝫ ſic,ꝙ vbi
cõcurrũt tria de qbus in.d.l.ij.canonizata.ij.q.
vj.ſunt quorũ.ſcꝫ ꝙ fuerit ꝓpria voce cõfeſſus,
⁊ ſic nõ p ꝓcuratorẽ[c] nec formidine tormẽtorũ,
itẽ ꝙ fuerit teſtibus cõuictus ⁊ argumẽtis ſupe
ratus ex toto excluditur appellatio.ita vt etiaꝫ
iudex ad quẽ nõ debeat eam admittere,q2 vide-
tur interpoſita cauſa ſubterfugij.⁊ ſic poteſt in-
telligi tex.in.d.l.ij.dũ requirit oĩa illa tria.Si ve
ro fuit tantũ cõfeſſus.⁊tũc ſi nullã cauſam expri
mit in appellatione confeſſionis facte obfuſca-
tiuã credo ꝙ neutro iure iudex a quo tenetur ap
pellationi deferre:tũ q2 cõfeſſio aliter nõ excuſa
ta inducit notoriũ:vt.ſ.dixi.⁊ in notorijs nõ ad
mittit̃ appellatio:tũ q2 generaliter ex diſpoſitio
ne vtriuſqꝫ iuris nõ audit̃ quis contra id quod
dilucide cõfeſſus eſt:vt in.l.generaliter.C.de nõ
nu.pecu.⁊ in.c.per tuas.de proba.⁊iſte rationes
militãt tam in cauſa ciuili ꝙ̃ criminali ⁊ tam de
iure canonico ꝙ̃ ciuili.tex.videtur expreſſus ĩ.d.
6 §.ſi antẽ.¶†Et ſi diceres quod in appellatione
a diffinitiua non eſt neceſſe cauſaꝫ exprimere.vt
no.in.d.c.qd̃ ad cõſultationem.ſ.de re iudica.⁊
ſ.eo.cum in eccleſia.dico illud procedere quan-
do appellatio non eſt contra ius.nam tũc nõ ad
mittitur niſi exprimat̃ cauſa rationabilis:vt no.
Inno.in.c.paſtoralis.§.propterea.ſ.de offi.dele
ga.⁊ in Spe.in titu.de excu.ſen.§.nũc dicenduꝫ.
verſ.ſed nunquid iudex tñ iudex ad quẽ poterit
appellationem recipere ⁊ examinare vtrum ha-
buerit legitimam cauſam appellandi ⁊ impedire
executionem a tempore a quo inceperit cogno-
ſcere vtrum appellatio ſit admittenda vt videt̃
velle tex.in.d.§.ſi autem appellans.alleget ꝓba-
bilem cauſam excuſando cõfeſſionem propriaꝫ:
etiã iudex a quo debet apppellationi deferre.ar.
in.c.cũ dilecti.prealle.facit optime.l.fi.C.d erro.
aduo.que ſic põt intelligi ⁊ ſecũdũ hoc intellige
rẽ ⁊ reducerẽ ad concordiã vtrunqꝫ ius:⁊ ſatis
7 fuit de mente glo.in.d.§.ſi aũt.¶†Sꝫ quero an
d heres[d] poterit appellare ſi fuit actum contra eũ
ex confeſſione defuncti.dic ꝙ non:niſi pretẽdat
iuſtam cauſam grauaminis de quo vide notabi
lem queſtionem quã ponit Joã.and.poſt Nico.
de matarel.in tit.de appel.§.in quibus.ver.ſꝫ nũ
quid.de eo qui veniens ad mortẽ confeſſus fuit
ordinario ſe habuiſſe mille p rapinã:⁊ promiſit
reſtituere illa his quibus debẽtur ad mãdatum
ordinarij,demũ eo defuncto comparuit quidam
petens centum occaſione rapine per defunctum
facte.ordinarius autem receptis iudicijs ⁊ argu
mentis ⁊ delato iuramẽto petitori declarauit cẽ
tum ſibi deberi ⁊ mãdauit heredi vt ſolueret.he
res vero appellauit:q2 ſine libello ⁊ lit.conteſt.⁊
plena probatione proceſſit.Cõcludit ſoluẽdo ꝙ
non eſt admittenda appellatio:q2 nõ requireba-
tur ordo iuris ex quo ꝯſtabat de certa quãtitate
per cõfeſſionem defuncti:vnde ſolũ exigitur de
claratio creditoris ⁊ quãtitatis.Et no.qd̃ in hoc
non exigit̃ plena probatio.facit qd̃ legit.⁊ no.in
c.cũ dioceſi.de vſu.⁊ vide p Fede.conſi.cj.⁊ hoc
8 no.bene.¶†In gl.in verbo corã ſuperiore in fi.
not.bene gl.⁊ quaſi pro hac gl.induco tex.aper-
tũ ſi bene ponderet̃ in.c.venerabilib⁹.poſt prin.
de ſen.exc.li.vj.Et de hac materia plene p Inn.
hic ⁊ in.c.decetero.de trãſact.⁊ in.c.in noſtra.de
procu.⁊ per glo.in capi.ſacro.de ſenten.excom.⁊
per Hoſt.hic qui in effectu vult idem qd̃ gl.hic
niſi agatur ad penam iudici imponendã.tũc eñ
ſemper vocãdus eſt iudex ſiue ꝓceſſerit ad inſtã
tiam ſiue ex officio cũ agatur de ſuo ꝑiudicio,et
in ꝑiudicium abſentis nihil eſt innouanduꝫ.de
cau.poſ.⁊ proprie.c.j.⁊.c.inter quatuor.de mai.⁊
obe.iij.q.c.ix.caueãt.⁊.c.oĩa.⁊ exꝑſſius in.d.c.ve
nerabilib⁹.in prin.in ver.ſed ⁊ ſi excõicatus.Itẽ
vbi proceſſit ad inſtantiam nec agitur ad puniẽ
dum iudicem poteſt iudex aſſiſtere in proceſſu,
licet neceſſario non ſit vocandus,q2 quedam pre
ſumptio oritur contra eum extra retractationẽ
ſue ſententie.facit.l.ſi ſuſpecta.ff.de inoffi.teſta.
⁊.l.a ſententia.ff.de app.⁊ qd̃ legi.⁊ nota.in.d.c.
venerabilibus.per tex.d.l.a ſententia.⁊ per ea ꝗ
dixi in.c.cum ſuper.de re iudica.dico ꝙ hoc ca-
ſu poterit etiam iudex appellare a retractatiõe
ſententie.⁊ ꝙ iudex poſſit hoc caſu aſſiſtere te-
net etiã hic.d.Ant.Et adde ad predicta vnum
e dictũ Fed.conſi.ccliiij.vbi tenet proceſſum[e] eſſe
nullum ſi iudex proceſſit ex officio non fuit cita
tus per iudicem ad quem.alleg.Inno.in.c.pen.
de re iudi.quod ſatis placet,q2 eſt loco aduerſa-
rij.Ad hoc tex.ſ.in prin.c.vbi in recuſationis a-
ctu elegit arbitros cum recuſatore ſi non habet
9 alium aduerſarium.¶†In gl.in verbo defece-
rit.in fi.de hac materia an preſumatur pro ſentẽ
tia iudicis,dic vt plene not.in.c.quoniam.alleg.
in glo.⁊ in.c.in preſentia.de renun.ad iſtum tex.
dic ꝙ loquitur de appellante ab interlocutoria,
qui probare debet cauſam eſſe legitimam ⁊ verã.
vt in.c.interpoſita.j.eo.c.vt debitus.ſ.eo.⁊ ſi de
ficit in hoc probando debet remitti ad iudicem
a quo,vt hic ⁊ in iuribus prealle.In gol.pe.ibi,
⁊ illam.j.de ſent.excõ.ſacro.pondera bene gloſ.
vult eñ qd̃ diſpoſitio.c.ſacro.non eſt neceſſario
ſeruanda in religioſis cõtra ſuas obſeruantias
ſpãles,⁊ videt̃ gl.intelligere tex.in.§.ceterum.vt
loquatur de iſta conſtitutione.c.ſacro.Et forte
gl.ideo facit mẽtionẽ de.c.ſacro.q2 tex.in princ.
capi.hic dum recitat ius antiquum tacite facit
mentionem

¶Et adde etiã ꝙ cõfeſſus ⁊ cõuictus de crimine nõ appellat.l.ij.⁊ibi
p Bal.in.l.ij.col.ij.C.quorũ ap.nõ reci.qd̃ intellige verũ etiã ſi crimẽ nõ
ſit cõſummatũ:ſꝫ ſolũ attẽtatũ ſm Bald.⁊ doc.⁊ ibi.qd̃ ꝓcedit niſi ſit
cõfeſſus p ꝓcuratorẽ:vt ibi etiã p.d.Pau.de ca.poſt Bal.vel niſi eſſet
cõfeſſus poſt ſen
tentiã ſm glo.in
verbo propria.in
fi.⁊ ibi p Bar.in
l.cõſtitutiones.
in.iiij.q.ff.de ap.
⁊ vide etiã Bar.
in.l.creditor.ĩ.§.
iuſſus.in.ij.q.ff.
de app.reci.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Cõfeſſus.Ui
de tñ Are.in ꝯſi.
cxlvij.incip.viſa
cõſultatiõe.col.
ij.⁊.iij.vbi late qñ
cõfeſſio etiã ficta
poſſit reuocari
de quo etiaꝫ per
Car.in cõſi.cj.in-
cip.in cauſa ap-
pellationis.⁊ ra-
pha.comẽ.in ꝯſi.
cv.incip.caſus ta
lis eſt circa me.⁊
Moder.ĩ.l.ij.C.
qui teſta.fa.poſ.
c ¶Per ꝓcurato
rẽ.ſentit.do.abb.
h ꝙ iqſit⁹ ĩ cã cri
minali poſſit ꝯfi
teri dlictũ p ꝓcu
ratorẽ qd̃ nõ ꝓce
dit idiſtincte q2 ĩ
cauſis capitalib⁹
reqrit̃ cõfeſſio ꝓ
pria ipſi⁹ inqſiti.
tex.eſt in.l.ij.C.ꝗ
rũ ap.nõ re.quẽ
ad h ibi no.Bal.
apud fi.⁊ ibi do.
Andre.Barba.
Aeneas de falc.
d ¶A ꝯfeſſiõe de
functi heres ap-
pellare nõ põt.d
hoc p Bal.in.l.j.
C.ne ex deli.de-
fun.in.vij.co.xv.ĩ
terdũ.⁊adde hic il
lud qd̃ dr̃ qd̃ con
feſſio defuncti ꝑ
iudicat hr̃di hꝫ
locũ ĩ ꝯfeſſiõe ve
ra nõ ficta vt di-
cit Bart.ĩ.l.eius
q delatorẽ.ff.d iu
re fiſ.⁊ eadẽ.q.vi-
de hic p.d.ant.in
co.ij.⁊ ĩ terminis
p eũdẽ in repe.c.
vrã.in pe.charta
d coha.cle.⁊ mu.
Sebaſti.Sapia.
e ¶Proceſſum.vi
de ro.in ꝯſil.ccc-
xliij.inci.ex pro-
poſito themate ĩ
ij.dubio.bal.in.l.
ſancim⁹.in.xij.ꝗ-
ſtiõe.in fi.C.d iu
di.⁊ĩ.c.j.co.iiij.xv.
d iudice d mil.va
ſal.q ꝯtumax eſt
in vſi.feudorum.

mētionem de illo.c.ſacro.hoc bñ notabis.Et credo dictuꝫ
procedere vbi regula ſeu inſtitutio religioſorū daret certū
modum ſeu ordinē excōicando religioſum vt ſatis ſit ſer-
uare illū ordinē regule ſeu cōſtitutiones ipſorū religioſorū
qđ multū bene notabis.Inno.vero ponit aliū intellecū ad
finē huius litere:vt intelligatur de his duabus conſtitutio
nibus hic cōtentis.Nā in effectu due cōſtitutiones hic cō
tinentur.vna verſat̃ circa modū recuſandi iudicē.alia cir-
ca modum appellationem interponendi. Secūda incipit
in hoc.§.porro.⁊ iſte intellectus magis videt̃ litere ꝯſenta
neus per illa verba:has duas cōſtitutiones ⁊c.debet enim
fieri relatio ad proxima.

1 ☞ Litis conteſtatio non requirit ſolēnem interrogatio-
nem aut reſponſionē:imo pōt conteſtari per reſpōſionem
aduocati ſi reus ipſam approbat.
2 Confeſſio aduocati preiudicat clientulo niſi illam reuocet.
Confeſſio aduocati pōt reuocari per cliētē etiam non pro
bato errore:ſed ꝯfeſſio propria vel procuratoris nō poteſt
reuocari niſi probato errore.
3 Confeſſio erronea que preiudicat nō ſolū circa merita cau
ſe:ſed circa ꝓceſſum pōt reuocari pono exēplū infra.nu. 6.
4 Delegatus principis pōt alteri ſubdelegare vices ſuas:q
nō poterit in alium ſubdelegare ad vitandam infinitatem.
Delegatus inferioris an poſſit ſubdelegare.
5 Appellare licitū eſt a grauamine licet iudex non intende-
ret grauare.
7 Confeſſio aduocati poteſt reuocari intra tres dies per cliē
tem ſuum ⁊ quando.
8 Confeſſionē erroreā tam propriam ꝙ aduocati an ⁊ quan
do quis poſſit reuocare docto vel non docto de errore:vel
vſq̧ ad quod tempus.
9 Litis conteſtatio non inducitur per obiectionem ſolam ex
ceptionum peremptoriarum.
10 Iudex an poſſit delegare cauſam poſt litem conteſtatam.
Procurator poteſt ſubſtituere alium procuratorem poſt li
tem conteſtatam.
Receptio teſtium an ſit articulus iuriſditionalis an vero
nudum miniſterium.
11 Excōicatio qūo intelligit̃ ꝙ non trāſit in tertiam perſonā.
Participans cū excōicato incurrit in minorē tantum per
quam ſolum priuatur a perceptione ſacramentorum.
Participans cū illo qui participauit cum excōmunicato
nullam incurrit excommunicationem.
12 Delegatus inferioris a principe ad vniuerſitatem cauſa-
rum poteſt ſubdelegare.
13 Delegati ad vniuerſitatem cauſarum poteſt vnus ſine alio
cauſam inchoare ⁊ finire.
14 Cauſa expreſſa in appellatione a grauamine:illa tantum
debet probari ⁊ non alia.
15 Appellans a certo grauamine ſubijciendo ⁊ ab omni alio
grauamine vel appellans ab omnibus grauaminibus ⁊c.
non obtinebit:quia debet ſpecialiter exprimere.
16 Ex pluribus cauſis copulatiue exp̄ſſis in appellatiōe ſuf-
ficit vnam probare.

Cum cauſam. Si iudex cōfeſſio
nē aduocati eadeꝫ
die reuocatā pro litis conteſtatione velit habe
re vel ꝓceſſum a ſubdelegato ſubdelati factum
ratificat licite appellat̃. In prima ponit̃ narratio appellā-
tis. In ſcđa iudicis datio.ibi:mādamus. ¶ Caſus litera-
lis. Inter abbatē ⁊ cōuētū de valle ſancti Io.ex parte vna
⁊ priorē ⁊ cōuētū de nouo loco ex altera:ſup quadā eccleſia
de holiſeth queſtio vertebat̃:q̄ cōmiſſa fuit iudicibus dele
gatis:iudices vices ſuas quibuſdā iudicibus cōmiſerunt:
ſed cum corā iſtis ſubdelegatis petijt ꝓcurator prioris ⁊ ca
nonicorū inducias ad proponēdas exceptiōes dilatorias
aduocat⁹ ipſius ductus errore interrogatus reſpondet qđ
eccleſia de nouo loco eccleſiaꝫ de qua queſtio erat.xl.annis
poſſiderat pacifice ⁊ amplius:ſed procurator confeſſionē
aduocati reuocauit eadē die:cū ipſius ꝯfeſſio ſue petitioni
cōtraria videbat̃:ne p illā ꝯfeſſionē aliqđ ſibi poſſit p̄iudi-
cium generari pro eo ꝙ exceptiones dilatorie ante li.cōte.
ſunt proponēde.iudices delegati credētes per hāc ꝯfeſſio
nē lit.conte.fuiſſe teſtes quoſdā partis alterius receperūt:
quibus receptis examinationē quorūdā teſtiū cōmiſerunt
alijs q receperunt quoſdā teſtes monachorū:iudices dele
gati talē receptionē nō approbauerūt:cū de iure nō vale-
ret ꝓpter q̄ grauamina ꝓcurator canonicorū ad ſedē apo.
appellauit cauſa fuit delata partibus ⁊ datus auditor:co-
rā quo procurator canonicorū predicta oīa propoſuit pe-
tens proceſſum predictorū iudicum irritū nuntiari.pars
altera inſtanter petebat ꝓceſſum predictorū iudicū appro
bari ⁊ cauſam ipſam que multo tp̄e durauerat terminari.
Papa his ⁊ alijs intellectis:q̄ ſibi nō ꝯſtitit de predictis
mādat quibuſdā iudicibus quatenus ſi dicti prior ⁊ cano-
nici legitime probauerint ꝙ per procuratorē ipſorū aduo
cati rñſio eadē die extitit reuocato:q̄ ſic per cōſequēs ap-
paret ꝙ lis cōte.nō fuit:vel ſi cōſtiterit ꝙ iudices delegati
approbauerint teſtes receptos a ſubdelegatis ſubdelega-
torū ſuorū:cū delegatus ab alio q̄ a principe cauſaꝫ alij de
legare nō poſſit ⁊ quicqd factū eſt poſt app.predictā denū a
tiet irritū ⁊ inane dūmodo hec in appellatiōis cauſa non
1 fuerint expreſſa.Ber. ¶ † No.j.ar.ex iſto tex.ꝙ ad lit.cōte.
non reqrit̃ ſolēnis interrogatio iudicis aut actoris.ſed ſuf
ficit ſola reſpōſio ad libellū etiā ſi facta ſit p aduocatū reo
approbante.facit ad ea q̄ dixi in.c.vnico.de lit.conte.cōtra
cōeꝫ opi.legiſtarū.Nā aduocatus his ꝓprie rñdit ad libel
lū.Nam iudex non interrogaſſet aduocatū aīo lit.conteſt.
2 ⁊ vide plenius qđ dixi.in.c.vnico.p̄dicto. ¶ † Scđo no.ꝙ b
a cōfeſſio aduocati[a] preiudicat cliētulo niſi illam tanq̄ erro
neā reuocet.Et no.bene ꝙ in reuocatione huius confeſſio
b nis aduocati nō eſt neceſſe ꝓbare aliter errorē[b] ſecus in re
uocatione cōfeſſionis proprie vel procura.q̄ tūc eſt neceſſe
probare errorē:vt in.c.fi.ſ̄.de confeſ.l.error.C.de iu.⁊ facti
igno.⁊ eſt ratio q̄ aduocatus non habet mādatum ad con
fitēdum ideo ſufficit nuda reuocatio ptis.⁊ hoc tenuit Ho
3 ſtiē.hic ⁊ ſatis ꝓbatur p iſtū tex.qđ ſemp no. ¶ † No.vlte c
c rius ꝙ cōfeſſio pōt pretextu erroris[c] reuocari nō ſolū qñ p̄
iudicat ad merita cauſe ſed etiā qñ obeſt ꝓceſſui:vt q̄ non
pōt obſtāte cōfeſſione exceptiones dilatorias amplius ꝓ
4 ponere. ¶ † Itē not.ꝙ ſolus legatus principis pōt alteri
cauſam delegare.Delegatus autem inferioris a principe
non pōt vices ſuas alteri delegare:q̄ poſſet eſſe proceſſus
infinitus ⁊ quiſq̧ recuſaret onus iudicādi.Nūqd autē de
legatus inferioris poſſit ſubdelegare ſi hoc ſibi fuit indul
d tū in cōmiſſiōe:[d] vide gl.no.in.c.is cui.de offi.dele.li.vj.vbi
5 per Io.an.⁊ limita hunc tex.per illā gl. ¶ † Itē no.ibi cre
dētes ⁊c.ꝙ a grauamine a iudice īflicto appellari poteſt lꝫ
iudex aggrauare non intenderet.⁊ intellige qñ iudex erra- d
bat in iure:⁊ probat iſte tex.opi.de qua in.c.ex parte.⁊.c.ad
hec.ſ̄.e.ꝙ grauamen re ipſa licet ex mēte nō proceſſerit p̄-
bet iuſtam appellandi cauſam ⁊ in hoc tene menti iſtū tex.
6 plenius dixi in.d.c.ex parte. ¶ † Oppo.contra tex.videt̃
enim ꝙ reuocatio cōfeſſionis fuerit eccleſie nociua cū per
confeſſionem dicebatur eccleſiā preſcripſiſſe ſpatio.xl.an-
no.Solu.dicūt ꝙ cōfeſſio non reuocabatur hic p̄textu ta-
liter confeſſati ſed quatenus preiudicabat ad proceſſum.
Nam data illius validitate excludebatur prior a facultate
proponēdi dilatorias.Unde hec cōfeſſio fuit erronea:vel
quia aduocatus errauit in iure putando dilatorias poſſe
proponi etiam poſt litem conteſtat.vel in facto errauit cre
dens forte priori nō competere exceptiones dilatorias.vn
de pretextu huius erroris ⁊ preiudicij predicti prior hanc
confeſſionē aduocati reuocauit:qm̄ erat contraria inten-
tioni ⁊ petitioni ſue contraria enim ſunt litē conteſta.⁊ ter
7 minum ad dilatorias proponēdas petere. ¶ † In gloſ. in
verbo eodem die.ibi:in caſu iſto videtur.No.bene gl.iſtam
vſq̧ ad finem:licet non reddat rationem ſpecialitatis tñ re
cte loquitur ⁊ ex ea habes optimam limitationē ad.l.fi.C.
de errore aduo.vt confeſſio aduocati poſſit reuocari vſq̧
ad triduuꝫ ſicut ibi dicitur quādo ſcilicet cōfeſſio p̄iudicat
ad merita cauſe:ſed vbi confeſſio aduocati preiudicat ad
proceſſum:vt quia inducit conteſtationem litis ⁊ ſic p̄clu-
dit viā dilatorijs proponendis oportet qđ pars reuocet il
lam confeſſionē anteq̄ faciet aliquid quod ſoleat fieri poſt
litem conteſt.vnde ſi eadē die certificatus de cōfeſſione ad
uocati ꝓducit teſtes vel aliquid aliud quod ſolituꝫ eſt fieri
poſt litem cōteſtatam videt̃ ipſo facto cōfeſſionē aduocati
approbaſſe cū plus ſit facta aliquid approbare quā verbo:
8 vt in.c.dilecti.ſ̄.eo. ¶ † Et gñaliter cōprehendendo oīa iu
ra poſita in glo.recitādo mētē doctorū diſtingue ſic:quod
aut qs vult reuocare cōfeſſionē propriā pretextu erroris ⁊
oportet ꝙ probet errorē:⁊ licitū eſt reuocare vſq̧ ad ſenten
tiā.⁊ ſic loquit̃ capitulū finale.⁊.l.error.alle.in gl.hoc intel
lige:quādo vult reuocare ex interuallo.ſi eñi incōtinēti nō
e eſt neceſſe ꝓbare errorē.[e] ad hoc.c.p̄terea.de teſt.cog.⁊ glo.
no.in.c.fi.de confeſ.⁊.xxxij.q.j.apud.⁊ per do.de Rot.deci.
lvij.⁊ vide qđ plene dixi in.d.c.fin.de confeſ.⁊ dic vt ibi.aut
vult reuocare confeſſionē aduocati.⁊ ſic preiudicat ad pro
ceſ.dic vt ſtatim dixi.Si vero preiudicat ad merita cauſe dꝫ

a ¶ Et de hoc vi-
de q̄ plurima p
Bal.in.c.fi.de cō
feſ.⁊ vide etiam
Bart.hic ⁊ do.
Phili.de per.in
iiij.no.
Sebaſti.Sapia.
b ¶ Errorē.Uide
Iaſ.in.d.l.error.
verſic.quarto limi
ta.⁊ And.ſiculū
in cōſi.vj.co.x.in
j.volu.
zacharias.
c ¶ Pretextu erro
ris.Adde Lan-
frā.de oꝛia.in.c.
qm̄ cōtra.in p̄n.
nu.xviij.verſi.ca-
pio glo.in ver.cō
feſſiones.⁊ in.§.
confeſſiones.in
prin.⁊ vtrobiq̧.
in apoſtil.Cel.⁊
Benedi.va.ſ̄.de
probatio.
zacharias.
d ¶ In cōmiſſio-
ne.Adde ꝙ not.
in apoſtil.ad iſtū
in.c.ſup queſtio-
nū.nu.ix.in apo-
ſtil.in ver.ſubde-
legare.vbi enūe-
ro alios qui quā
uis ab inferiore
a p̄ncipe delegē-
tur ſubdelegare
tñ poſſunt.ſ̄.de
offi.dele.⁊ p pri-
mo mēbro.ſ.qđ
tales ſubdelega-
ti ſubdelegare nō
poſſint:vide qđ
no.etiā in apoſt.
ad eū ī.c.ſi vero.
nu.xvj.in ver.po
teſtatem ſubdele
gādi.eo.tit.
Sebaſti.Sapia.
e ¶ Probare erro
rē.Uide Ro.in
l.ſi vero.§.de vi-
ro.ff.ſolu.matri.
Bald.in.l.edita.
char.vltima.ver
ſicu.ſepe accidit.
C.de edē.⁊ in.l.j.
colum.pen.C.de
furtis.

zacharias.
a ¶ Intra triduũ. Adde Bal.i addi.ad Spe.in ti. de ↄfeſ.col.iij.✠.ↄfeſſio aduocati. ꝛ Pau.de ca.ↄſi. xxxix.per.l.j.C.d errore aduo.Qđ eſt verum ſi ſit facta noĩe ſui clientuli:vt no.iſte in c.olim.j.de cenſi.
b ¶ Et ita dicit gl. in.d.c.ij.Bal.vero hic aliter dicit ꝙ per obiectũ exceptionis peremptorie non inducitur lit.ↄteſ.d.c. ij.eſt verũ niſi vltra ꝓceſſerit puta ſi offerret ſe ꝓbaturum vel teſtes producẽdo: qꝛ tũc induceref lit.ↄte.ita ſit tex. hic q ſm ipm alibi non reperitur.
c ¶ Iſta gloſſ.eſt menti tenẽda.qꝛ eſt melior que ſit in iure qđ in appellatione a diffinitiua nõ eſt neceſſario inſerẽda cã grauaminis ĩ appellatione ſed ĩ appellatiõe ab ĩterlocutoria ſic: ꝛ eſt tunc neceſſe quod iuſtificetur ex cauſis in appellatione inſertis:vt in.c.vt debitus.§.e.ſm.d. Phil.de peru.ꝛ adde hic que ad didi.in.d.c.vt debitus in princi. que etiam bene hic caderent.

a eũ reuocare intra triduũ.ᵃ vt in.d.l.iij.poſt triduũ vero non
poteſt niſi velit docere de errore.Nã ſicut docẽdo de errore
poteſt reuocare cõfeſſionẽ propriã vſqꝫ ad ſnĩam: fortius
hoc poterit in ↄfeſſione aduocati.ꝛ ſic poteſt intelligi glo.
xxxv.q.ix.§.is ita.que vult confeſſionẽ aduocati poſſe reuo
cari vſqꝫ ad ſnĩam:intelligũt doctores de errore alias vſqꝫ
ad triduũ forte ratio diuerſitatis eſt:qꝛ confeſſio aduocati
cũ in hoc nõ habeat mãdatũ nõ dꝫ preiudicare clientulo,
niſi illã approbet.ꝛ iura pſupponũt cliẽtulũ approbare ſi
eã ſcit ꝛ nõ reuocat intra triduũ.Si aũt cliẽtulus expreſſe
approbaret cõfeſſionẽ aduocati idẽ dicẽdũ in ea qđ in cõ-
feſſiõe propria:qꝛ oĩa noſtra facimus ꝛc.vt in.c.ſi aplice.de
prebẽ.li.vj.vide p Spe.in ti.de ↄfeſſis.§.poſtremo ver.idẽ
9 ſi ſit p aduocatũ.¶ † In gloſſ.in ver.lite cõteſt.in ſi.de hoc
vt plene le.ꝛ no.in.c.ij.de lit.cõte.lib.vj.ad iſtũ tex.vt ceſſat
oĩs obiectio põt ſuppleri ꝙ aduocatꝰ dixerat petita p ad
uerſam partẽ fieri nõ debere:qꝛ prior poſſederat illã eccl'iã
b p.xl.annos ꝛc.alias aũt p obiectũ exceptiõis peremptorie ᵇ
aliter reſpõdendo ad libellũ nõ inducif litis cõteſtatio.vt
10 in.d.c.ij.¶ † In gl.in verbo delegatus ibi diſtinguẽdo añ
litẽ cõteſtatã vel poſt ꝛc.imo plus dico ꝙ ex tex.iſte aptiſ-
ſime dãnat illã opi.Nã receptio teſtium ſit poſt litẽ cõteſta
tam:vt in.c.qm̃.§.vt lite.nõ cõte.ꝛ ſic ſubdelegatio fuit hic
facta poſt conteſtationẽ litis ꝛ nihilominus papa mandat
ex hoc ſolo capite proceſſum denuntiari irritũ.Nã loquif
hic papa alternatiue ad cuius veritatẽ ſufficit alterã partẽ
eſſe verã:vt in.c.inter ceteras.de reſcri.Nec ob.ratio gloſſ.
de procuratore ſubſtituẽte poſt litẽ ↄteſta.qꝛ vt dicũt do-
ctores fortius opaf litis cõteſt.in procuratore ꝙ̃ in iudice:
qꝛ ꝓcurator cõteſtando videf quaſi cõtrahere.l.iij.ff.de pe
culio.ideo efficif dñs inſtantie:ſed cũ iudice nõ ↄtrahif hꝫ
em̃ ſe iudex in cõteſtatiõe vt patiẽs:ꝓcurator aũt vt agẽs.
Ad.c.cũ bertholdus.rñdet hic Io.and.ꝛ originaliter eſt di
ctũ Inn.in.c.illo.ꝙ articulũ nõ iuriſditionalẽ poteſt dele
gatus inferioris ſubdelegare puta ſi approbauit teſtẽ ꝓdu
cendũ ꝛ examinauit capitula ſup qbꝰ dꝫ interrogari: tunc
hãc receptionẽ alteri ↄmittere põt.ita loquif iſte tex.ꝙ bñ
notabis.Idẽ ſentit.gl.pe.in auf.vt defun.fune.Articulũ
vero iuriſditionalẽ non põt delegare vt eſt exceptio teſtiũ
nõ approbatis prius ipſis teſtibus ſeu capitulis nõ excõi
catis.pro hoc ꝙ legi.ꝛ no.in cle.vnica.de offi.dele.ꝛ ex his
habes an ꝛ qñ articulus receptionis teſtiũ dicaf iuriſditio
nalis vel nudũ miniſteriũ.ꝛ hũc articulũ plenius examina
11 ui in.d.c.cũ bertoldus.¶ † In eadẽ glo.ibi:que nõ tranſit
in tertiã perſonã ꝛc.Pro intellectu horũ verborũ Ioã.an.
remittit ad.c.pe.xix.di.vbi gl.dicit excõicationẽ nõ trãſire
in tertiã perſonã:qꝛ cõicãs excõicato nõ incidit in excõmu
nicationẽ eandẽ:ſꝫ tãtũ in minorẽ iuxta no.in.c.ſi celebret.
de cle.excõ.min.niſi cõicauerit excõicato in crimine ꝓ quo
fuit excõicatus:vt in.c.ſi cõcubine.de ſen.excõ.ꝛ ſic appella
tur tertia pſona quelibet pſona ab excõicato.ego darẽ aliũ
intellectũ qui clare colligif ex.c.qm̃ multos.xj.q.iij.ꝙ ideo
dꝛ excõicatio nõ trãſire in tertiã perſonã qꝛ cõicãs ei q cõ-
municat excõicato in nullã excõicationẽ incidit : qꝛ ille nõ
eſt priuatus cõmunione hominũ ſed participatione ſacra
mentorũ tm̃:vt in.d.c.ſi celebrat.vnde recte appellaf tertia
perſona reſpectu ſcđe que cõicauit excõicato.ꝛ no.gl.iſtaꝫ
12 ſic dupliciter intellectã.¶ † Et in ſi.gl.no.gloſſ.ꝑpetuo ex
qua habes ſingularẽ limitationẽ ad iura dicẽtia delegatũ
inferioris a principe nõ poſſe ſubdelegare.non em̃ ꝓcedũt
illa iura in delegato ad vniuerſitatẽ cauſaꝝ.Et pone exem
plũ in officiali foraneo epi q cõſtituif in certa parte dioce-
ſis.Nã ille hꝫ delegatã nõ ordinariã:vt no.gl.in cle.ſi ꝑnci
palis de reſc.ꝛ in.c.romana.§.eo.ti.li.vj.Et hꝫ iſte vniuerſi-
tatẽ cauſarũ delegatã:qꝛ delegant ſibi oẽs cauſe q̃ poſſent
oriri in illo loco.Quidã tñ tenuerũt oppoſitũ ar.in.l.ꝛ qꝛ.
ff.de iuriſdi.om.iudi.vbi dꝛ ꝙ habẽs iuriſditionẽ non iure
proprio ſubdelegare nõ põt.Sed dictum huius gl.cõiter
13 approbaf ꝛ eſt ſatis equũ.¶ † Et vide Bar.in.l.põpo.ſcri
bit.al's ſi vni.ff.de re iudi.vbi ponit aliã ſingularem limita
tionẽ in iſtis delegatis ad vniuerſitatem cauſaruꝫ:vt ſi ſint
plures poſſit vnus abſente alio cãm inchoare ꝛ finire.ſicut
dicimus in pluribꝰ ordinariis.l.vnica.ff.de offi.ꝓcõ.dic vt
plene leg.ꝛ no.in.c.prudẽtia.de offi.dele.vbi dixi diffuſe ꝛ
14 ibi remitto.¶ † In glo.ᶜ ſi.ibi:ſup h ita indiſtincte no.gl.
c vſqꝫ ad ſi.q̃ qtidie allegaf ꝛ in quantũ dicit ꝙ appellans a
grauamine non põt aliã cãm q̃ expſſam pſequi:eſt hodie
15 tex.magis clarus in cle.appellãti.eo.tit.¶ † Circa iſtũ tex.
ꝛ iſtã glo.formaf notabilis qđ.Quid ſi appellãs dixit ſeu
expſſit certũ grauamẽ ſubiiciẽdo clauſulã gñalẽ: vcꝫ ꝛ ab
omni alio grauamine qđ colligi põt ex actis.Vel qđ ſi nul
lam cãm expreſſit ſꝫ gñal'r dixit appello ab oĩbus grauami
nibus mihi illatis q̃ ex actis colligi poſſunt:nunqđ valeat
talis appellatio vt poſſit appellationẽ iuſtificare etiã ex cã
expreſſe nõ deducta.Quidã qđ ſic in.d.cle.appellãti.facit
in argumẽtũ.c.q ad agendũ.de ꝓcu.li.vj.do.de Ro.deci.
viij.plene pſequunf ꝛ final'r tenẽt oppoſitũ:vt nõ liceat ſic
vagari cõi iactura aduerſariꝫ.Hec opi.plus placet mihi fa
cit.d.cle.appellãti.in verbo noĩatim.ꝛ.l.pretor edixit.de in
iur.ꝛ dic vt plene no.in loco pall.Et dicit hic.Ioã.and.ꝙ
ex pluribꝰ cauſis in appellatiõe expſſis curia nõ exprimit
hodie niſi vnã:qđ dicit Io.an.rõnabile qñ cãe ſe nõ cõpa-
tiũtur.al's ſecus vt hic.ꝛ.§.e.ſignificauit.cũ ſi.de quo vide
in Spe.de appellatione.§.de officio.in prin.pe.col.ꝛ verſi.
ſi aũt.ꝛ dicit hic Boati.ꝙ expreſſo vno ſolo grauamine ex
his propter q̃ appellaui nõ potero iuſtificare appellationẽ
meã etiã ex aliis ꝓpter q̃ appellaui.dicit tñ ꝙ ſup quolibet
grauamine curia bñ daret reſcriptũ ſingulare ad eoſdẽ ta-
mẽ iudices.Sint ergo appellantes prouiſi vt nullã falſam
cauſam exprimãt vel quã ꝓbare nõ poſſunt ne forte illa ſo
16 la exprimaf in reſcripto cõmiſſiõis.¶ † Nam ad hec vitia
cõprimenda emanauit predicta ↄſuetudo ſeu ſtylus curie.
de iure non procedit qđ hic dꝛ quinimo pluribus cauſis ex
preſſis copulatiue in appellatione ſufficit ꝓbare vnã:vt in
c.exhibita.de iudi.ꝛ in.c.cum iamdudum.de preben.

1 ☞ Appellans debet exprimere coraꝫ iudice ad quẽ:quod propter tale grauamen appellauit.
2 Appellari a futuro grauamine non poteſt.
3 Executor ad bñficia ſi nõ admittit exceptiões legitimas licite ab eo appellaf:ſiue aſſumpſerit partes iudicis ſiue nõ.
4 Appellatio põt iuſtificari ex confeſſione appellati.
5 Surreptio vitiat reſcriptũ ad bñficia vel literas ipſo iure.
6 Appellans a ſnĩa nulla non obtinebit ꝓbãdo ſimpliciter nullitatem niſi iuſtificet appellationem probando eã legitime ĩterpoſitã:poterit tñ pſequi nullitatẽ corã iudice ſuo.
7 Appellans an poſſit inſimul proſequi nullitatẽ ſententie ꝛ eius iniuſtitiam.
8 A ſententia nulla poteſt appellari.
Arbitramentũ ſi petatur corrigi vel reduci ad arbitrium boni viri poterit ille bonus vir pronuntiare ipſum nullum ſi reperiet nullum licet hoc non ſit petitum.
9 Succumbens in appellatione an poſſit poſtea agere de nullitate.
10 Ea que incidenter veniũt ſi plene nõ expediunf:nõ obſtat cum poſtea agitur principaliter.
11 Si exceptiões nõ admittũf tacite vel expſſe p̃t appellari.
Exceptiões cẽſenf reꝓbate ſi iudex ꝓceſſerit ad vlteriora.
12 Appellans ſecunda vel tertia vice an cẽſeatur a priori appellatione recedere.
Dicens pluries appello:an cenſeatur ſemel vel plúries appellare.
13 Appellans viua voce ſaluo beneficio appellãdi in ſcriptis an currat tp̃s a die appellationis viua voce vel in ſcriptis.

1 DIlecto. ¶ † Nõ ſufficit appellãti docere ꝙ exceptionẽ legitimã ꝛ verã oppoſuit ꝛ appellauit:niſi doceat ꝓpter exceptionẽ nõ admiſſam appellaſſe:ꝛ eſt caſus notabilis ꝛ quotidianus.Prima pars ponit factũ corã auditore narratũ.Scđa cõmittit cãm ꝛ premittit quare.ibi: qm̃.¶ Caſus l'ralis.D.pſbyter obtinuit literas a dño papa ſuper receptione ſua in ſalamãtina eccleſia ad quoſdam executores:corã quibus fuit ex pte capl'i ſalamãtini ꝓpoſitũ ꝙ cũ in ſalamãtina eccl'ia certꝰ eſſet canonicorũ nũerus iuramẽto firmatꝰ:de quo in literis directis ad eos mentio nõ fiebat:nõ debebãt per eas ꝓcedere ꝯ capl'm ſalamãtinũ ne ſecꝰ facerẽt:ad ſedẽ apoſtolicaꝫ appellauit.Sꝫ executores huius appellatione cõtẽpta tulerũt excõicatiõis ſentẽtiã in epm ꝛ ſalamãtinũ capl'm.vnde tã ꝓcurator capituli q̃ dictus ſacerdos ad ſedẽ aplicã acceſſerunt corã auditore cõceſſo:pdicta oĩa ex parte capituli allegata fuerũt:vñ petebat ꝓcurator capituli pdictã ſnĩam irritã nũtiari:ꝛ cõpeſci preſbyterũ a moleſtatione ſacerdos corã auditore cõfeſſus fuit ꝙ in eccleſia ſalamãtina certus erat canonicorũ numerus inſtitutus:ſꝫ qꝛ lꝫ p ↄfeſſionẽ pſbyteri ↄſtiterit ſalamãtinã eccleſiaꝫ certũ canonicoꝝ numerũ habuiſſe iuramẽto firmatũ ꝛ hmõi exceptionẽ corã executoribꝰ fuiſſe ꝓpoſitã ꝛ ꝙ appellatũ extitit ab eiſdẽ:tñ qꝛ nõ cõſtitit pape ꝙ ꝓpter hmõi exceptionẽ nõ admiſſam vel aliã legitimã fuerit appellatũ mãdat papa qbuſdã iudicibꝰ quatenꝰ ſi ↄſtiterit exceptionẽ prefatã de certo canonicorũ numero iura-
mento

a ⁓ Sebaſti.Sapia.¶ In iudicio.Q̄n̄ a futuro grauamine appellari
poſſit tangit Feli.in.c.ſignificauerunt.in.iij.col.ſ.de teſt.ver.ſed cōtra
iſta.Peruſi.in.c.vt debitus.in.ij.char.ver.ij.queritur.ſ.eo.
¶ De hoc pulchre per Lap.alleg.xcviij.
b ⁓ Sebaſti.Sapia.Appellans.vide in hac materia ſingulare dictuꝫ
Salic.in.l.vnica.
C.ſi de momen.
poſſeſ.fue.ap.vbi
dicit ꝙ in omni-
bus cauſis in qui
bus nō p̄t appel
lari ſꝫ dici de nul
litate ō ꝑ ſe ſi qs
ſimul iungēs di-
cat dico ſniaꝫ nl'-
lā.⁊ ſi qua eſt ap-
pello nihil facit
qḋ dictū reputat
mirabile.d.Jaſ.
i.l.j.co.iiij.in p̄n.
x.iſte dn̄e regl'e.
ff.de iuſti.⁊ iu.tn̄
illud dictū repro
bat ibi.vt ꝑ eum.
c ¶ De hoc ꝑ La-
pum alleg.cvij.⁊
vide tres effect⁹
appellationis a
ſentētia quos po
nunt do.de ro.ō
ci.cccxlvij.in or-
dine meo nouiſ-
ſimo.
d ¶ Utrum iudex
appellationis q
reperit ſniaꝫ nul
lā poſſit eam re-
tractare ex capi-
te nullitatis.viḋ
ꝑ Jmo.in cle.j.ō
re iudi.in.ij.colū.
ver.q̄ro tertio.⁊
vide ꝑ do.Ant.
⁊ iſtū.in.c.exhibi
ta.de iudi.⁊ per
Pe.de ancha.in
c.cordi.in pe.col.
ver.circa iſtā ap-
pellationē.eo.ti.
lib.vj.⁊ ꝑ Ange.
qui tenet ꝙ ſic in
l.eos.in prin.⁊ in
l.noīationes.C.
eo.qui aūt econ-
tra an iudex adi-
tus ſuꝑ nullitate
poſſit ꝓnūtia-
re ſuper iniuſti-
tia.vide do.ant.
poſt Jnnoc.in.c.
cum contingat.⁊
qḋ ibi no.de offi.
deleg.Jtē adde
hic caſum i quo
ꝑpetuo dici po-
teſt de nullitate
ſentētie per ſecū
dam cōfirmatio-
nem ſm domi.de
Ro.in antiquis
deci.cxliij.Jtem
adde ꝙ iudex ap
pellationis co-
gnoſcit de nullitate ſm do.de Ro.in antiquis deci.xcv.vide Bald.in
c.j.in.ij.col.de re iudi.Jtē an expreſſa vna cā ſufficiat probare aliam ꝑ
do.Ant.in.d.c.cum cōtingat.in vlti.col.de offi.deleg.Jtem an ordo ⁊
ſolēnitas iudicialis obſeruari debeat in cauſa nullitatis.vide late per
iſtū in.c.inter ceteras.de re iudi.Adde etiā ꝙ iudex aditus ſuper nul-
litate pōt ꝓnūtiare ſuper reſti.in integ.caſus eſt nouus queꝫ ad hoc
legendo ſing.in voce ponderabat do.Frā.de are.in.c.cū bertoldus.ſ.

mēto firmato vel alias exceptiōes legitimas fuiſ
ſe ꝓpoſitas coram executoribus p̄dictis nec ad
miſſas:⁊ iō partē capituli appellaſſe ꝓceſſuꝫ ip-
ſorū executorum denuntiet irritū ⁊ inanē.Ber.
¶ No.j.ibi cōtra ipſos ꝓcedere ⁊c.ꝙ in bn̄ficiali
bus p̄t exceptio perēptoria opponi ad ꝓceſſuꝫ
qn̄ eſt talis exceptio q̄ pariter cōcernit gratiā ⁊
literas gratioſas:⁊ eſt ratio qꝛ quaten⁹ cōcernit
literas pōt dici dilatoria qꝛ negat iuriſditionem
tributā ꝑ illas literas.⁊ per ꝯn̄s pōt ō hoc oppo
ni an̄ lit.cōteſt.ſicut ōꝛ in qualibet declinatoria.
de quo dic vt plene no.in.c.cōſtitutus.de reſcri.
2 ¶ † No.ij.ꝙ in iudicio[a] non pōt app.a grauami
a ne futuro etiā ſub ꝯditiōe vt ſi me grauaueris ap
pello:dꝫ em̄ prius expectari grauamē ⁊ poſtmo
dū appellari:vt hic clari⁹ ꝑ Jnn.⁊ in.c.ſignifica
3 nerūt.ſ.de teſt.¶ † No.iij.ꝙ ſi executor deputa
tus ad bn̄ficia nō admittit excep.legitimā licite
ab eo appellat̄ ſiue executor aſſumpſerit ꝑtes iu
dicis ſiue non optime ad hoc facit iſte tex.⁊.c.ac
cepimus.de eta.⁊ quali.⁊ de materia dic vt plene
no.in.c.fin.de preſum.⁊ in cle.vnica.de offi.dele.
4 ¶ † Jtē no.ꝙ ꝑ cōfeſſionē preſbyteri ⁊c.ꝙ veri-
tas cauſe appellatiōis pōt ꝓbari ꝑ cōfeſſionem
appellati dūtaxat.¶ Oppo.cōtra ſi.c.videt̄ em̄
qḋ ſi etiā nō probet̄ appellatū fuiſſe ob exceptio
nē repulſam ꝙ nihilominus ꝓceſſus executoris
debeat denūtiari irrit⁹.qm̄ ex quo iſte preſbyter
fatebatur literas ſuas fuiſſe ſurreptitias proceſ-
5 ſus executorū fuit nullus.¶ † Oꝛ litere ſurrepti
tie ad bn̄ficia ſunt ipſo iure nulle:vt cōmuniter
tenet̄ in.c.ad audientiā el.ij.de reſcrip.probatur
in.c.j.⁊.ij.de fi.preſby.lib.vj.ergo cum in his bn̄fi
cialibus exuberat multū officiū iudicis debebat
papa pronūtiare ꝓceſſum irritū etiam ſi appella
tio formaliter nō fuiſſet iterpoſita:vt i.c.cū dile-
cti.de elec.Hoſtiē.ponit tres ſolutiōes.Prima
qḋ hic vacat argumentū a cōtrario ſenſu.Secū-
da ꝙ ꝓcurator capituli ſe obligauit ad proban-
dū formalitatē appellatiōis.vnde mos ei gerē-
dus fuit id eſt ſatiſfaciendū fuit deſiderio ſuo.l.
circa.ff.de proba.⁊ in.c.j.de reſti.ſpo.Tertia ſo-
lutio ꝙ hic proceſſit ex prouiſiōe pape.arg.in.c.
cum pridē.de pac.Jſte ſolutiones diuināt:⁊ pri
ma inepte negat argumentuꝫ a contrario ſenſu.
6 ¶ † Jdeo Joā.an.ponit bonā ſolutionem dicēs
ꝙ ex quo appellationem proſequebatur debuit
eam iuſtificare probādo ipſius formalitatē ideo
non obtinebit in cauſa appellationis probando
nullitatē.quod ſemꝑ notabis:facit ca.exhibita.
⁊ quod ibi dixi.ſ.de iudi.Habes enim ſemꝑ no
tare qḋ appellans a ſententia nulla non obtinet
in cauſa appellationis probando nullitatem ſen
tentie:niſi iuſtificet appellationem probando eā
legitime fuiſſe interpoſitam.Fatēdum eſt tamē
vt infra dicam latius quod ſuccumbens in cauſa
appellationis ex defectu ipſius appellatiōis po
terit poſtea corā iudice ſuo proſequi nullitatem.
tex.eſt cū glo.in.c.licet.de ſenten.excōmu.lib.vj.
vt dixi in.c.ſepe.ſ.eod.⁊ confirmat Joan.and.in
addi.Spe.in tit.de ſenten.prola.§.iuxta.xvi.ſed
nūquid libellus.⁊ ibi etiam dicit ꝙ de nullitate
debet agi coram iudice competenti ⁊ non coram
iudice appellatiōis.Et idē videtur ſentire dom̄.
Anto.hic.⁊ Pau.in cle.ſi appellationem eodeꝫ
titu.Sed Joan.de lig.ibi prope fineꝫ in vlti.co.
vbi latius tractat hanc materiam videtur aliter
ſentire.⁊ expreſſius Barto.in.l.ſi expreſſim.ff.e.
vbi firmat ꝙ ſi agitur vt iudex iterum pronūtiet
propter nullitatē ſentētie debet agere coram pri
mo iudice.argu.l.iiij.C.de accuſa.quia cauſa nul-
litatis tunc venit incidenter.Aut volo princi-
paliter inſtare ſuꝑ nullitate vt qꝛ peto eam pro-
nuntiari nullam ⁊ tunc poſſum agere coram pri
mo iudice ⁊ corā ſuperiore.per.l.abſentem.C.de
accu.⁊ quemadmodum cauſa appellationis de-
uoluit totam cauſam vt poſſit ſuperior ſenten-
tiā reformare:vt in.c.raynutius.de teſta.ita ⁊ cau
ſa nullitatis ſcd̄m eū.quod dicit bene notanduꝫ
⁊ alleg.Jnno.in.c.cum contingat de offi.deleg.
⁊ hoc ſatis mihi placet.Nam hec cauſa nullita-
tis eſt ſpecies cuiuſdam procurationis.argu.in
l.non diſtinguemus.§.cum quidam.de arbi.nec
iniuria fit primo iudici ex quo cauſa fuit iam a-
7 gitata coraꝫ eo.¶ † Et hec faciunt ad queſtionē
b quotidianam nūquid poſſit appellans[b] ſimul ꝓ
ſequi nullitatem ſententie ⁊ eius iniuſtitiam:vel
proſequi tantum ſuper appellatione nullitatem
ſententie vel proceſſus.Jnn.qui ſemper ad hanc
materiam allegatur per canoniſtas ⁊ legiſtas po
nit duas opin.Quidam dixerunt quod ſuper
appellatione nūꝙ̄ poſſit appellās proſequi nul-
litateꝫ qm̄ ex quo innuit̄ appellationi debet pro
bare ſententiam iniuſtam non autem nullā:qua
ſi appellatio non operetur reſpectu ſentētie nul
le:qꝛ non repetit qd ſuſpēdat.Alij contra ⁊ hec
opi.ſibi plus placet.⁊ non inſtando in verbis Jn
no.⁊ doc.hic que poteris videre maxime ad ma
teriam.vide Bart.in.l.ſi expreſſim.ff.eo.vbi ple-
niſſime proſequitur hanc materiaꝫ.⁊ in.l.j.C.qn̄
prouo.non eſt neceſ.concludendo cōmunem ſen
tentiam doc.⁊ veram diſtingue ſic.ꝙ aut fuit ap
pellatū ante ſententiā ⁊ nō ſufficit probare nulli
tatē actus ꝑ cauſam in appellatiōe nō expreſſaꝫ
qꝛ appellans ante ſententiā habet iuſtificare ap-
pellationē ſuā ex cauſa duntaxat expreſſa.vt in
cle.appellanti.eo.tit.dixi.ſ.c.proxi.Aut fuit ap
pellatum poſt ſententiam ſimpliciter non facien
do mentionem de nullitate ſententie:⁊ tunc ſi ꝓ
bat nullitatem ex quacunqꝫ cauſa etiam non ex-
preſſa dꝫ obtinere dūmodo formaliter appella-
uerit ſecus ſi appellatio deficit forma:quia tunc
non obtineret pronūtiationē ſuꝑ nullitate:vt eſt
hic tex.apertus ſm lec.Jo.and.de qua.ſ.Mario
predictorū eſt:quia appellatio habet plures ef-
fectus.nam ſuſpendit iuriſditionem iudicis ⁊ ꝓ
nuntiatum:vt in.c.venientes.de iureiuran.l.j.ad
turpi.Jtem deuoluit cauſam ad ſuperiorē:vt in
c.ſi a iudice.eo titu.lib.vj.vnde licet poſſit appel
lari a ſententia nulla pretextu priorꝫ duoꝝ effe
ctuū:qꝛ qḋ nō eſt ſuſpendi nō pōt vt in.c.ad diſ-
ſoluendū.de deſpō.impub.operatur tn̄ reſpectu
c vltimi effectus.ſ.deuolutionis[c] cauſe ad ſuperio
8 rē.¶ † Jdeo cū recte appelletur a ſententia nul
d la ſi iudex[d] reperit eā nullā poteſt ſuꝑ nullitate
pronuntiare ⁊ ꝙ poſſit a tali ſententia appellari
facit iſte tex.⁊.l.ſi expreſſum.prealle.⁊.l.quedam
ff.fami.herciſcun.⁊ in.l.carmelia pia.ff.de iure-
pa.⁊ vide ad hoc notabile dictum Arch.in ca.a
iudicibus.ij.q.vj.vbi dicit ꝙ ſi petit̄ corrigi arbi
tramentum ⁊ reduci ad arbitrium boni viri ſi iu
dex reperit nullum puta quia latum a ſeruo vel

de re iudi.qd ecōtra.Uide bar.in.l.carmelia pia.de iurepa.Jtem an in
cauſa nullitatis procedi poſſit lit.nō cōte.vide ꝑ Old.in cōſi.xij.⁊ per
do.Ant.in.c.ꝑ tuas.de app.Jtē an iudex ordinarius qui tulit ſenten-
tiam nullā ſi vult iterū iudicare an debeat prius pronūtiare ſuꝑ nulli-
tate prioris ſnīe.vide ꝑ Bar.in.l.cū querebatur.ff.de re iudi.⁊ in.l.ſi vt
proponis.C.qūo
⁊ qn̄ iud.⁊.l.fin.
C.de ſent.que ſi.
cert.quā.Jtē an
excōicat⁹ poſſit
ꝓſequi nullitatē
vide ꝑ do.Ant.
in.c.ſignificaue-
rūt.in pe.colū.de
excep.Jteꝫ adde
ꝙ ſnia eſt q̄ nl'la
p̄t declarari nul-
la parte abſente
hoc eſt dictū do.
Abb.antiqui in
ca.cām.de reſcri.
quē refert ⁊ com
mendat ibi.d.an
to.in ver.not.hic
Abb.Jtem addō
ꝙ licet ſit remo-
ta appellatio nō
poterit dici ō nl'-
litate.ita no.do.
ant.⁊ doc.in.c.in
ter ceteras.circa
prin.de re iud.ꝑ
quib⁹ eſt caſus i
c.lꝫ.in ſi.de ſent.
excom.lib.vj.
¶ Adde hic qḋ
lꝫ appellare a ſen
tentia nulla.Et
materiā nullita-
tis ꝙ̄ hic exami-
nat.d.Ant.vide
late ꝑ Bart.i.l.ſi
exp̄ſſim.ff.eo.vbi
multa ōt in hac
materia.⁊ in.l.j.
i prin.vl.co:C.qn̄
ꝓuo.nō eſt ne.ꝑ
d.Ant.in.d.c.ex
hibita.ſ.de iud.
Anto.Franciſc.
¶ Circa hoc an
nullitas ſentētie
poſſit proponi ſi
mul cū appella-
tione:⁊ ecōtra.⁊
poſſint ſimul in
eodē libello accu
mulari.vide bal.
in.l.edita.in.xxx.
co.C.de edē.⁊ vi-
de oīno car.i cle.
j.in.x.q.ō re iu.⁊
eodē modo nun-
qd nullitas ⁊ in
itegrū reſtitutio
poſſit accumula-
ri.vide bal.in lo-
co.preal.⁊ do.de
Ro.i deci.cxix.i
cip.lꝫ in no.⁊ an
nl'litas tacite ve-
niat i appellatio
ne vide Bald.in
addi.Spe.in ti.de ap.in ver.d'ies.⁊ in ver.ſtatutū.dicit ꝙ ſnia.⁊ habe-
tur ꝑ Bar.in.l.ſi.ff.de iurepa.⁊ in.l.quedā.ff.fa.herc.⁊ per eūdē Bart.
in.l.j.C.qn̄ ꝓuo.nō eſt ne.vbi dicit hoc eſſe verbū incidēter ⁊ ideo pōt
iudex ap.ꝓ parte cōfirmare ſniam ⁊ ꝓ parte declarare illam nullā:vt
plene decia.Bar.in.d.l.quedā.⁊ vide Alexā.in.l.j.ff.de fer.vbi dicit ꝙ
nullitas ſnīe ꝓpoſita in libello in quo petitur ſnia reformari pōt pro-
ſequi per iudicem.de quo etiā per Alex.in.l.ſi expreſſim.ff.de appella-

a ¶ An pꝛocedat talis appellatio dico ſniam nullã ⁊ ſi qua eſt appello ⁊ ꝙ ꝓcedat vt ſit vtilis cautela tenet Archid.in.c.ſtatutis.in ſi.ij.q.j.⁊ ita dicit tenere Bart.brix.in ſua.q.bene.inci.quero ſi appellaẽ a ſnia. de qua vide oĩno pulchꝛe per Lap.alle.cviij. Alia tamen circa hoc datur cautela quã tradit.d.Ant.poſt Jo.an.in.c.j.⁊ ibi not.de iud.⁊ qȯ valeat appellatio ꝯ ꝗ hic tȝ etiã bar.i.l.j.§.libellũ.ff.eodẽ.circa mediũ.⁊ Jmol.poſt d.Ant.in cle.j.in iiij.co.ff.de excu.tuto.vbi dt etiaȝ ecõuerſo ſing. ꝙ excõicato põt ꝓnũtiare illud nullũ.qȯ no.⁊ ſequtur hic do.Anto.recitando. Quandoqȝ appellans vult ꝓſeq vtrãqȝ viã ſimul vt qꝛ dt,dico ſententiam nullã ⁊ ſi qua eſt ab ea appello,tũc dubitaẽ vtrũ poſſit hãc appellationẽ ꝓſeq ꝓpter incertitudinẽ ⁊ cõtrarietatẽ.cõiter tenetur ꝑ canoniſtas ⁊ legiſtas ꝙ talis appellatio [a] interponi poſſit.vt no.Hoſt.hic ⁊ cõiter ſequẽtes.⁊ gloſſ.⁊ Bar.in locis ꝑalle.nõ eñi iſte vie ſunt ꝯrie reſpectu vltimi effectus appellatiõis,qꝛ reſpectu nullitatis ⁊ reſpectu iniuſtitie põt cauſa ad ſuperiorem deduci.vnde licet reſpectu pꝛimi effect⁹ ſeu ſecũdi poſſunt cõcurrere,qꝛ ſi ſentẽtia nõ eſt nulla ſuſpẽditur ꝑ appellationẽ, ſi eſt nulla nõ põt ſuſpẽdi.reſpectu tñ effect⁹ deuolutiõis poſſunt. dȝ tñ appellãs alternatiue ꝓponere ꝓſequi,vt ſ.dixi.⁊ eſt vtile ſic appellare ſaltẽ vt vitẽtur opiniones ꝗ verſanẽ vtrũ a ſnia nulla poſſit ſimpliciter appellari,⁊ ſi ꝯſtiterit de nullitate iudex ꝓnuntiabit ſuper ea dũtaxat ⁊ nõ ſup appellatione,qꝛ appellatio fuit interpoſita cõditionaliter ſcȝ ſi ſnia eſſet aliqua poterit tñ iudex ſi voluerit ꝓnũtiare appellationẽ fruſtra ĩterpoſitã fuiſſe. Si vero iudex reperit eam aliquã ſȝ iniquã ꝓnũtiabit ſicut in cauſa appellationis ſimpliciter interpoſite.

9 ¶ † Sȝ circa ꝑdicta dubitaẽ nunquid [b] ſuccũbẽs in appellatione poſſit poſtmodũ agere de nullitate ſnie ſeu ꝓceſſus in hoc glo.⁊ doc-to.ſunt contrarij.⁊ not.maxime in.d.l.ſi expꝛeſſim.⁊.d.l.j.Sed diſtingue poſt Bart.in vtroqȝ loco ꝙ aut nullitas fuit deducta pꝛincipaliter in cã appellationis puta qꝛ fuit appellatũ mõ ꝑdicto vel appellans in cã appellatiõis ſimpliciter interpoſite ꝓſecutus eſt nullitatẽ pꝛincipaliter ⁊ non poterit amplius de nullitate agere ex quo in cauſa appellationis ſuccubuit.ar.in.l.ij.§.ſi ex fal.inſtr.⁊ ꝗ no.gl.in.c.lȝ.de ꝓba. Aut nõ fuit nullitas in cauſa appellationis modo pꝛedicto tunc licet fuerit pꝛonuntiatum male appellatum poterit ſuccumbens poſtmodum coꝛam iudice cõpetenti agere de nullitate.⁊ eſt bo.text.in cle.j.de re iudi.Nec obſt.ſi dicatur ꝙ nullitas [c] venit incidẽter in cauſa appellationis,vt.ſ.dixi in

10 pꝛin. ¶ † Quia vt dicit Bar.⁊ bene ea que incidenter veniunt ⁊ plene nõ expediunẽ nõ obſtãt cum poſt agitur pꝛincipaliter.ꝓ hoc.c.veniẽs.ſ.de teſti.el.ij.⁊ qȯ not.in.c.ſi.⁊.c.ij. de oꝛdi.cogni. hoc intellige niſi fuiſſet ꝓnuntiatum male appellatum,⁊ bene iudicatum.nam tũc opus eſſet ab iſta ſnia appellare,vt not.Jo.de lig.in.d.cle.ſi appellationẽ.in vlt.co.facit qȯ no.Jnn.in.c.ſuper literis.de reſcri.

11 ¶ † Op.videtur eñi ꝙ licet iudex nõ repellat exceptionẽ ex quo tñ eſt legitima ⁊ eam nõ admittit appellari poteſt.vt.j.c.ex parte.So.conſidera tres caſus.Pꝛimus quãdo iudex expꝛ̃ſſe repellit exceptionẽ legitimã,⁊ tunc indubie appellari põt vt hic.⁊.ſ.de teſt.ex parte ade.cũ ſi.Secũdus caſus cũ expꝛeſſe non repellit ſed tacite ꝓcedẽdo ad vlterioꝛa,⁊ tunc idem, qꝛ tacite repellit,vt in.d.c.ex parte.⁊ no.Barto. in.l.a pꝛocedente.C.de dila.⁊ Jo.an.dic.⁊.j.eod. ex parte.Tertius caſus quãdo nec expꝛ̃ſſe repellit nec tacite ꝓcedendo ad vlterioꝛa,tunc ſi illico appellaẽ nõ vȝ appellatio cũ iudex adhuc nõ grauauerit vt hic pꝛeſertim cũ ꝓponit exceptionem ⁊ appellat ſi fuerit contra factum.Nam videtur tunc a futuro grauamine appellatum,qȯ non licet in iudicio,vt in.c.vt debitus.ſ.eo. Sȝ ſi iudex malitioſe ſuperſedet cauſa vexandi excipientem tunc remedium eſt vt excipiens tertio requirat humiliter iudicẽ vt exceptionẽ recipiat quod ſi nõ fecerit poterit appellare,qꝛ ſatis tũc grauatur,vt in.c.j.de ſup.negli.pꝛela.Et hoc expꝛeſſe tenet Joã.and.hic.⁊ Hoſtien.j.eo.interpoſita.

12 ¶ † Vltimo Jnn.hic querit an appellans in iudicio vel extra [d] iudicium ſecunda vice vel tertia [d] videatur recedere ab appellatione ⁊ pꝛiorẽ ſententiam cõfirmare.⁊ cõcludit finaliter ꝙ nõ,qꝛ ſemper inſtat vt per appellationẽ defendatur.Sed an valeat ſecũda appellatio:vide qȯ ſcripſi in.c.bone.ſ.eo.in additione.⁊ cõclude ſic.qȯ aut appellauit ſecundo a nouo grauamine.⁊ valet vtraqȝ appellatio.caſus eſt in cle.vnica.de do.⁊ contu.⁊ dic vt ibi no.in glo.Aut appellauit pluries ab eodẽ grauamine ⁊ tũc ſi pluries in eodẽ inſtãti expꝛeſſit verbũ appello,vnica eſt appellatio pluries vociferata.ſic poteſt intelligi.ſ.eo. bone.⁊.xxxj.qȯ.ij.lotharius.Aut ex interuallo:⁊ tunc aut appellauit ſimpliciter aut ſub conditione.Pꝛimo caſu ſunt opi.Nã Bar.in.l.cuȝ pꝛocuratoꝛ.ff.de ope.no.nun.tenet qȯ ſcda appellatio nihil operatur: qꝛ ꝑ pꝛimã fuit iam ſuſpenſa ſnia ⁊ iudicis iuriſditio. contrariũ ſentit Jo.an.poſt Abb.in.d.c.bone.⁊ Baſ.in.d.c.directe.ſ.eo.ſed do.Anto. non bene firmat pedes.ſed ſatis mihi placet dictum Barto. ſi pꝛima appellatio tenuit qꝛ ꝑ pꝛimã fuit cauſa deuoluta ad ſuperioꝛem hinc eſt ꝙ immediate currit tẽpus ꝓſequendi ⁊ finiẽdi appellationẽ: vt.in cle.ſicut.j.eo.titu.⁊ ſuſpenſa fuit iudicis iuriſditio:vt in.c.ſi a iudice.et ca.nõ ſolũ.eo.ti.lib.vj.vnde non video ſup quo intereſſe fundeẽ iſta ſecunda appellatio.ar.in.l.qui bis.ff.de ver.obli.Nec obſtat ſi dicaẽ qȯ dixit abbas qȯ eſt vtile ꝙ ꝯputeẽ tẽpus a ſcda appel.qꝛ nõ video quõ appellans poſſit hoc facere non geminato grauamine.Nam ſi vult renuntiare pꝛime appellationi tranſibit ſententia in rem iudi.Si autem non renuntiat ſecunda nihil poteſt operari:qꝛ non eſt ad quid referatur ar.in.c.ad diſſoluendum.de deſpon.impube.⁊.l.decem.ff.de verbo. obli.Pꝛedicta intellige niſi velit ad aliũ appellare.nam tunc ſecunda appellatio poteſt operari effectum cauſe trãſlatiuum.ad hoc alle.text. [e] cum gloſſ.⁊ Bart.in.l.ſi quis libellos.[e] C.eo.

13 ¶ † Secundo caſu cum fuit appellatum ſub cõditiõe puta appello viua voce ſaluo iure appellandi in ſcriptis:⁊ tunc Bart.in dicta.l.cum pꝛocuratoꝛ. dicit qȯ iſta verba habere poſſunt duplicem ſenſum.Pꝛimo qȯ vult ita valere niſi appellauerit in ſcriptis:⁊ tunc ſi appellat in ſcriptis vnica eſt appellatio iſta que nũc interponitur ĩ ſcriptis:qꝛ pꝛima fuit interpoſita ſub conditione ſecunde.Secundo poteſt intelligi,id eſt ſaluo iure redigẽdi iſtam in ſcriptis.⁊ tunc fingitur pꝛima appellatio nunc in ſcriptis redacta.⁊ videtur iſte vltimus intellectus magis placere Bart.domi. Anto.ſentit quod in hoc dubio quid iſte intenderit debemus habere reſpectum ad ſcripturam.nam ſi repetit in ſecunda ſcriptura diem pꝛime cenſetur pꝛima appellatio nunc redacta in ſcriptis.Si habet dieȝ ſecundum tempus noue ſcripture oꝛitur noua appellatio ⁊ videtur bona conſideratio,vt in hoc dubio recurramus ad coniecturas.arg.in l.neſennius.ff.de neg.geſt.

1 ☞ Pꝛimo nominatus pꝛeſumitur magis dilectus.
Milites celeſtis militie ſunt dignioꝛes militibus ſeculi.
2 Appellatio ſi eſt deuoluta in curiam eſt ibi pꝛoſequenda nec ſufficit appellanti vel appellato mittere pꝛocuratoꝛem vt petat dari iudices partibus.5.
Appellatio diciẽ deuoluta in curiam qñ eſt acceptata a ꝑte ⁊ appꝛobata a iudice.5.vide latius.nu.6.
3 Monaſterium condemnatur in expenſis ex contumacia abbatis ⁊ capituli.
Delictum pꝛelati nocet eccleſie quo ad condemnationem expenſarũ ſecus delictũ tutoꝛis.
Monachus pꝛoſequendo cauſam pꝛopꝛiam ⁊ contumax non condẽnatur in expenſis:quia nihil habet ſed cõſidera quomodo monachus poteſt pꝛoſequi cauſam pꝛopꝛiam.
4 Appellans poteſt pꝛoſequi appellationẽ appellatoꝛe non pꝛoſequente qui condemnabitur in expenſis ipſi appellato.
6 Appellatio an ⁊ quãdo ſit tractanda in curia.
7 Pꝛefixio termini ad appellationem pꝛoſequendam operatur effectus de quibus hic.
8 Contumax non condennatur in expenſis ex contumacia quãdo fuit proceſſum contra eum abſentem.
9 Cauſa appellationis ſi in curia dubitatur ibi ſit decidenda vel non pꝛocuratoꝛ partis miſſus ad impetrandum literas vt decidatur in partibus cenſetur habere mandatum ad defendendum quod eſt in partibus decidenda.

f NJcolao. [f] Appellans qui terminum appellatiõi pꝛefigit ſi mittit pꝛocuratoꝛem ad impetrandum ⁊ contradicendum tantum:⁊ appellatio fuit recepta a iudice vel appꝛobata a parte: aduerſario legitime pꝛoſequenti condemnatur in expenſis.hoc dicit ſcdm cõmunẽ intellectum licet glo.aliud ſenſerit.Diuiditur.Pꝛimo ponit dationẽ auditoꝛis ⁊ petitionem appellantis.Secundo dat iudices.ibi:mãdamus. ¶ Caſus literalis.Abbas ⁊ conuent⁹ monaſterij ſancte marie litigabant cũ Nicolao milite ſup quibuſdã queſtionibus:monachi appellauerunt ad ſedẽ apoſtolicam ⁊ appellationi ſue terminum pꝛefixerunt pꝛopter quod tam miles quam pꝛocuratoꝛ monachoꝛum ad curiam acceſſerunt datus fuit eius auditoꝛ in cuius pꝛeſentia pꝛopoſuit idem miles quod cum pꝛocuratoꝛ monachoꝛũ non niſi ad impetrandum ⁊ contradicendũ

[Marginal glosses, left column:]

Sebaſti.Sapia.
b ¶ Succũbens. Vide Raph.comen.in ꝯſi.xliij. inci.ab arbitrali ſententia.colũ.ij.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Nullitas.Nũ qd nllitas veniat ĩcidẽter.vid Jaſ. in.d.l.j.in ꝑn.co. iiij.ff.de iuſt.⁊ iure.⁊ Alex.in ꝯſi. ij.incip.ꝯſiderantis his.col.pe.in iij.vo.⁊ Rapha. comẽ.in ꝯſi.xxxvj.inci.ꝓponiẽ.
Sebaſti. Sapia.
d ¶ Vel tertia.Vide Alexã.in.l.ſi ꝓcuratoꝛ.§.ſi dominus.ff.de ope. no.nuntia.⁊ vide Cautelam ad impediẽdum ne qs appellet niſi ſemel ꝑ do. Bartho.vero.in cau. cxciiij. incip.vbi quis poteſt.
e ¶ Et ibi vide plene per Ang.⁊ qȯ non videatur receſſuȝ a pꝛima ꝑ ſecũdam appellationeȝ,dicit.d. Bart.de bel.ſibi videri eſſe caſum in cle.j. in ſecundo reſcript.de re iudi.⁊ ꝙ hic tenet Archid.in.§. bidaum.verſic.ſi aduerſarius.ij. queſtione.vj.
f ¶ Vide hic Bal. ꝗ no.ex hoc tex.

ꝙ pcurator debet habere ſufficiēs mandatū ad cām alias dñs q mit-
tit pcu. cum minus ſufficienti mandato eo ipſo cenſetur contumax. et
ita ad hoc allegaṫ iſte tex. paria eñ ſunt non cōparere vel comparere
per procuratorem minus ſufficiētem. ⁊ ideo dixit no. Bal. in. l. fi. C. de
edi. act. in. iiij. col. ꝙ ſi ſtatutū diceret ꝙ non valeat pceſſus niſi produ
cto inſtrumento
mandati pcura-
tōis intelligitur
de mādato ſuffi-
cienti.
Anto. Franciſc.
¶ An procura-
tor debeat habe-
re ſuff. ciens ad
hoc vt dñs excu
ſeṫ a cōtumacia.
Dicas ꝙ nō dꝫ 1
quis procurator
ante pſentationē
mādati. c. his q.
de procur. li. vi. ⁊ a
eſt ordinaria gl.
in cle. j. eo. titu. et b
vide Spe. in ti. d
procu. in. §. j. i v.
lꝫ qu:d. el. ij. ⁊ ad
de ꝙ appellatio
ne procuratoris
venit procu. legi
timus ⁊ legitime
conſtitutis. l. edi
les. §. procurato-
ris. ff. de edil. edi.
⁊ vide Bal. in. l.
fi. C. de edil. edic.
in. v. co. ⁊ gloſſ. et
Bal. in. l. j. C. etiā
per procura. cau. 2
agi po. l. i. opp. ⁊
ideo ſi qs mittit
procuratorē non
legitimum non
euitat contuma-
ciā q̄ paria ſunt
aliquid non face 3
re vel minus legi
time facere. l. quo
ties. ff. qui ſatiſ-
da. cog.
a ¶ Habes gl. Et
plene in. c. māda
to. de preben. lib.
vi. ⁊ per Bart. in
l. nec ordo. ff. de
ſolu. vide bo. tex.
⁊ ibi gloſ. ⁊ Bal.
in. l. quoties. ff. d
vſufruct. ⁊ vide
gl. ij. in. c. ſedes. d 4
reſcrip. ⁊ gl. fi. in
c. dilect⁹. de cau-
ſa poſſ. ⁊ proprie.
tex. ⁊ glo. inſti. de
iure natu. gen. et
ciui. i fi. Et reſul- 5
tat ex hoc no. effe
ctus qđ ſi teſta-
tor reliquerit Ti
tio ⁊ Seio duos
equos ꝙ electio
eſt titij q̄ preſu-
miṫ magis dile-
ctus. Bar. in. l. q
duos. ff. de leg. j.
vide text. in. l. pu
blius. §. titia. vbi
Bar. ff. de cōdi.
⁊ demonſtra. ⁊ ad
hoc vide. d. Cur-
tiū in conſi. lxxv.

contradicendū fuerit cōſtitutus ſufficientem ad
cauſam tractādam nō miſerant eo ipſam perſo-
naliter proſequente vnde petebat eos ſibi condē
nari in expenſis tanꝙ cōtumaces. vnde mandat
pa. quibuſdam quatenus ſi coſtiterit abbatem ⁊
monachos appellationi ſue terminuꝫ prefixiſſe.
q̄ ſufficientem procuratorem ad proſequentem
cauſam eādem non miſerint ipſe milite eā perſo-
naliter proſequēte monachos cōdēnent ad reſti
tuendas expēſas a tempore appel. factas militi
memorato. Ber. ¶ † No. j. militē preferenduꝫ in
honorib⁹ monacho. hoc videṫ colligi ex ordine
litere. nā hic miles in prolatione verborū premit
titur monacho. valet eñ hoc ar. ex ordine litere:
vt habes gl.[a] ſatis no. in. c. quorundam. de ele. li.
vj. in verbo predicatorum. que dicit qđ vbicunꝙ
fit mentio de fratribus predicatoribus[b] ⁊ minori
bus ſemper ex ordine litere pmittunṫ predicato
res: q̄ eorum ordo fuit antiquior, vide tex. xvij.
di. c. pe. ⁊ ſeq. ⁊ forte hoc proceſſit eo tēpore quo
mona. hi nō erāt clerici. xvj. q. j. generaliter. nam
puto ſacerdotē preferendum militi in honorib⁹
qui eſt miles celeſtis patrie ⁊ dei. xj. q. j. ⁊ i. c. chri
ſtianus. xxiij. q. viij. reprehēſibile. ille vero eſt mi-
les ſeculi, ſpiritualia autem ſunt digniora tēpo-
ralibus, vt in. c. ſolite. de ma. ⁊ obed. ⁊ ſacerdotes
propter excellētiam dignitatis ⁊ officij in deorū
numero computantur. vnde ſcribitur in antiqua
lege. Dijs nō detrahes. id eſt ſacerdotibus. ⁊ ali
bi. Nolite tangere chriſtos meos. vide bo. tex. in
c. cum ex iniuncto. j. de here. xcvj. diſt. duo ſunt.
2 ¶ † Scđo no. ꝙ vbicūꝙ cauſa ex ſui natura eſt
in curia romana p appellationeꝫ legitimam non
ſufficit appellāti ſeu appellato mittere procura-
torem ad impetrādum iudicem in partibus. ſed
oportet mittere pcuratoreꝫ ad appellationē ibi
proſequendaꝫ. Et dicitur cauſa eſſe in curia ſi ap
pellatio eſt recepta a parte vel approbata a iudi
3 dice, vt. j. latius dicā. ¶ † Item no. ⁊ tene menti
ꝙ ex contumacia abbatis ⁊ cōuentus condem-
natur monaſterium in expēſis. Naꝫ cū ipſi nihil
pprij habeant oportet hanc cōdemnationem ex
pēſarū exequi in bonis monaſterii. Et quo infe
ro qđ. c. reprehenſibilis. ſ. eod. quod videtur nō
velle condēnari in expenſis. proprium nō habē-
tem dꝫ intelligi qñ proſequitur cauſam ſuam, ita
ꝙ nō agit noīe monaſterij. al's fit cōdemnatio: vt
hic probaṫ. Ex quo etiā infero ꝙ delictū prelati
preiudicat eccleſie quo ad condēnationem expē
ſarum: licet ſec⁹ videatur in tutore, vt in. l. nō eſt.
C. de admi. tu. Et forte idem eſſet in prelato ſecu
lari habēte vnde ſoluere. arg. e. que no. gl. in. c. de
4 multa. de prebē. ⁊ in. d. l. non eſt. ¶ † Ultimo no.
ꝙ appellatore nō proſequente legitime appella
tionem pōt appellatus pſequi ⁊ obtinere a iu-
dice ad quē cōdemnationē expēſarū factarum a
tpe appellatiōis emiſſe. Et ſic habes qđ iudex
ad quē condēnat in expēſis etiā appellatore nō
5 cōparēte. ¶ † In gl. j. in fi. hec glo. in effectu hoc
intēdit ꝙ ſi pfixus fuit termin⁹ ad appellationē
pſequendā a iudice vel ab appellāte, cā appella-
tionis ex hoc ſolo eſt in curia romana tractanda
adeo vt nō ſufficiat appellatori mittere pcura-
torem ad impetrandum iudicem in partibus ſi
appellatus vult proſequi in curia. ⁊ p hoc intel-
lectu videtur tex. quo ad corticem hic. ⁊ hunc in
tellectū ſequut⁹ fuit abbas hic. Sed Hoſ. Uin.
⁊ Jo. an. ⁊ cōiter doc. ſequētes dicunt ſolam pre-
fixionē termini nō ſufficere vt cauſa dicatur eſſe
in curia: ſed oportet vt appellatio ſit recepta a iu
dice vel approbata a parte. ſic loqṫ tex. in. c. inter
poſita. j. e. §. j. ⁊ in. c. ſepe. ſ. eo. hūc tex. intelligūt
quādo app. fuit recepta a iudice vel approbata a
parte, ⁊ iſte intellectus plus mihi placet. Nam

ex proſecutione pſonali facta per militē appella
tum preſumēdum eſt illum militem recepiſſe ſeu
approbaſſe appellationē ipſius abbatis. Itē ad
duco tex. in. c. oblate. ⁊ in. c. ex inſinuatione. ſ. eo.
vbi patet quod non obſtante prefixione termini
ſatis eſt mittere procuratorem ad literas impe-
trandū nec apparet aliqua ratio vrgens quare
ſola prefixio termini habeat cauſam deuoluere
ad curiam. Iſta enim prefixio termini ab hoīe fa
cta ſuccedit loco termini iuris. vt in. c. cum ſit ro
mana. ſupra eo. ⁊ dixi in. c. ex ratione. Sicut ergo
ſola prefixio termini iuris non deuoluit cauſam
ipſo facto ad curiā ita nec prefixio termini hoīs
cum ſurrogatum debeat ſapere naturam illi⁹ in
cuius locum ſurrogatur, vt in. c. eccleſia. ſ. vt lite
6 pēdē. ¶ † Et vt plene habeaṫ in materia iſtius.
c. clare liqueat quando cauſa appellationis ſit
tractanda in curia diſtinguo ſic poſt Cald. quod
aut fuit appellatum ante ſñiam aut poſt. Primo
caſu ſi appellatio fuit recepta a iudice vel appro
bata a parte ⁊ terminus fuit prefixus ad appella
tionem proſequendam: ⁊ tunc indubie cā appel-
lationis eſt in curia, ita vt tenentur appellans ibi
proſequi appellato volente, in. c. interpoſita. j.
eo. ⁊ hic. in. d. c. ſepe. ⁊ ſi appellatus voluerit ⁊ pe
tierit debet appellās comparere in omnib⁹ mu
nimentis ad cauſam principalem ſpectantibus
de quo dicendum in. c. j. j. eo. li. vj. ⁊ facit qđ dixit
in. c. vt debitus. ſ. eod. ſi vero appellatio fuit rece
pta a iudice vel approbata a parte ſed terminus
non prefixus tunc eſt maius dubium nunquid
cā ſit in curia. et videtur ꝙ non per iſtum tex. ⁊ p
d. c. ſepe. ſed ſatis teneri poteſt quod ſit in curia p
d. c. interpoſita. a contrario vbi ſolum ponderaṫ
an appellatio fuerit recepta ⁊ nihil de prefixione
termini dicitur. hanc partem ſentit Cal. Si vero
appellatio non fuit recepta a iudice vel a parte
nec pfixus fuit terminus ad appellationeꝫ proſe
quendam indubie tamen cauſa nō diciṫ in curia:
vnde ſufficit appellatori mittere pcuratorem ad
literas impetrandū etiam inuito appellato, vt in
d. c. interpoſita. Si vero terminus fuit prefix⁹ ⁊
appellatio nō fuit recepta, tunc caſus eſt dubius
propter iſtum tex. ⁊ dictam gl. Communis opi.
habet vt cauſa ex hoc non dicatur eſſe in curia:
⁊ plenius hūc caſum expediui. ſ. Ad vnū tamen
aduerte ⁊ ſemper tene menti quod volunt do. de
Rot. deci. xxxviij. Dicunt enim quod vbi cauſa
non eſt de ſua natura in curia tractanda ſi tamen
appellans iurat ſe non credere quod habebit iu-
ſtitie complemētum in partibus ex aliqua iuſta
cauſa tūc retractabitur in curia etiam inuito ap-
pellato: arg. opti. in. c. ſtatutum. in verſicu. vel ſal
tem. de reſcri. lib. vj. facit. c. vt circa. de elec. eo. lib.
⁊ hoc quo ad primum membrū. Si vero fuit ap-
pellatum a diffinitiua tunc vult Cardi. ſen Cal.
quod ſi appellatio fuit recepta a iudice vł appro
bata a parte eodem modo eſt in curia ſicut ſupra
dixi in appellatione ab interlocutoria. Sed ego
dubito quod ad probationem factam per iudi-
cem: non enim videtur quod receptio appella-
tionis a diffinitiua per iudicem facta habeat ali
quid operari cum regulariter ipſe non poſſit de-
ferre, vt in. c. non ſolum. eo. titu. li. vj. ſed ſecus ab
interlocutoria, vt ibi, ⁊ in. c. cuꝫ appellationibus.
eodem titu. Sed approbatio facta per partem
bene faciet cauſam eſſe in curia, et ita videtur te-
nere Specu. eod. titu. §. qualiter. verſi. porro. vbi
vide. Si autem appellatio nō eſt recepta ſeu ap-
probata ſed terminus eſt tantum prefixus, vult
gl. hic vt dicatur cauſa eſſe in curia: ſed tene con-
7 trarium per ſupradicta. ¶ † Et ſi diceres quid
operatur prefixio termini. Reſpon. quod habet
plures effectus citra iſtū, nam poteſt preueniri

ver. ſed premiſſis nō ob. ⁊ Ale. oīno in cōſi. cxij. in. v. vol. limita tñ non
pcedere qñ quis noīareṫ in opprobriū quo caſu magis indignus pri
mo noīaṫ ſm Abb. in. c. auaritie. in vlt. no. de pb. vide multas cōcordā
tias quas poſui in meo repertorio in vbo pmo noīatus. Alene. falco.
Ant. Frā. ¶ Utrum ex priori nominatione pſumatur maior dilectio
noīati. Dicas ꝙ
pmo noīatur in
electione ⁊ alijs
actib⁹ dꝫ preferri
i. l. ſi qs heres. ff.
ex qb. cau. maio.
l. ſi nō lex. in. §. j. ⁊
ibi p Bal. ff. d he
re. iſti. l. quoties.
ff. de vſufru. ⁊ ha
beṫ p Bal. i. l. pe.
ff. de v. ſig. ⁊ in. l.
j. i. xij. q. C. de he.
inſti. ⁊ in. l. j. C. de
edict. diui adria.
tol. ⁊ vide tex. i. c.
in xp̄o pater. de
cōſe. di. ij. q dicit
ꝙ pmo nomina-
tus pſumiṫ ma-
ior. ⁊ dixit Bal. i
rub. C. ſi qs omiſ.
cā teſt. ꝙ primo
noīatus pſumiṫ
magis dilect⁹. et
alibi dixit Bal. i
auṫ. hoc āpli⁹. in
pe. co. C. de fidei-
cō. ꝙ pmo nomi
natus dꝫ magis
honorari ⁊ vide
bar. poſt gl. i. l. cū
ita. §. fideicōmiſ-
ſum. de le. ij. ⁊ i. l.
ſi cognatis. de re.
du. ꝙ pri⁹ nomi-
nat⁹ dꝫ admitti
ad legatum.
¶ Et adđ ꝙ qñ
duo nominanṫ i
ꝯtu primo noīa
tus cēſeṫ vt pnci
palis ⁊ alter vt ſi
deiuſſor niſi ꝯtra
ctus fieret ſup re
vnius tantū. vid
Bald. in. d. auṫ.
hoc amplius. C.
de fideicom.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ Predicatori-
bus. Quidignio
res ſint an fra-
tres pdicatores
an minores tra-
dit late feli. in ru
bri. ſ. de maio. et
obe. colū. iij. ⁊ ibi
etiā de militib⁹
qualiter debeāt
precedere ⁊ quo-
modo ex ordine
quis probeṫ di-
gnior, tangit late
Feli. in. c. cum di
lecta. col. ij. v. or-
do ſcripture. ſ.
de reſcrip.

a ¶ Pꝛeparatoꝛia. Adde hic do. Phil. de peru. in. iiij. colũ. ⁊. iiij. q. vbi
ſubdit hoc eſſe notandũ ad ſtatuta de cõpꝛomiſſis, qꝛ licet ad compꝛo
mittendum requiratur ſpeciale mandatũ. c. per tuas. ſ. de arbi. tamen
ſimplex pꝛocuratoꝛ ad lites ſi reuocaret̃ in dubiũ, an cauſa ſit cõpꝛo
mittenda, vel non poterit hunc articulum defendere.
in fi. qui ſubdit no. ꝙ arbiter nõ poterit ꝓꝛogare ad lõgum tp̄s quaſi
hoc nõ videat̃ ꝑ partes cogitatũ. arg. l. ſi finita. in ꝑu. ff. de dam. infec. ⁊
idẽ Bal. in. l. j. C. vt in poſ. le. dicẽs ꝙ arbiter nõ poterit ꝓꝛogare vltra
tres mẽſes. ſꝫ vide de hoc ſin. doctrinã eiuſdeꝫ Bal. in. c. fi. de ꝯſue. vbi
vult qꝺ ꝓꝛogatio nõ debeat eſſe maioꝛ ꝙ̄ terminus ꝑmus ipſius con
promiſſi. facit. c. ij. v. q. ij. vbi ſecũdus termin⁹ nõ debet eſſe maioꝛ pꝛimo. ⁊ qꝺ not. Imol. in. c. nonnulli. ſ. de reſcri. in fi. pꝛin. faciunt ẽt no. in. l. iij. ff. ꝺ eo qꝺ cer. lo. de illa clauſula vbicũꝙ locoꝝ q̄ refertur ad ſimilia expꝛ̄ſſis. Ad ideꝫ c. ſedes. ſ. de reſcri. cũ ibi no. ⁊ ꝑ Bal. in. c. j. apud quem vel quos controuerſia feu. vbi voluit ꝙ illa clauſula ſemel bis ⁊ pluries debeat regulari ſm̃ ſimilitudinẽ p̄cedentium. ⁊ ſubdit ẽt Bal. in. d. c. fi. in x. col. qꝺ illa clauſula qꝺ arbiter poſſit pꝛoꝛogare terminuꝫ toties quoties ſibi videbit̃ ſemel bis decies plurieſne res tendat in infinitũ non poteſt pꝛoꝛogare vltra duas vices aut tres ad ſummũ. ⁊ idem dicit bal. hic ⁊ in. c. pꝛeſentata. in pe. col. de teſti. ⁊ in. c. olim ex literis in. ij. co. de reſcri. de quo etiaꝫ vide per eũ dẽ Bald. in. c. j. quib. mod. feud. amit. in quadam additiõe magna quaꝫ multi libꝛi non habẽt. vide Ludo. roma. in rubꝛi. de arbit. et in repeti. l. ij. ff. de re iudica. in penul. char. in verſi. ſed pꝛo maioꝛi declaratione. ⁊ in l. ſi finita. in pꝛin. ff. de dam. infect. domi. Alexand. Imo. in conſilio ccxij. incipiẽ. viſo cõſilio alias per me reddito. in ſecunda columna. quod eſt bene notan. ad pꝛacticaꝫ de quo etiaꝫ per doctoꝛes. in. l. ⁊ ſi poſt tres. ff. ſi qs cauti. ⁊ per Bar. in. l. ſi gemina arboꝛ. ff. arboꝛ. furtim ceſa. ⁊ ibi de

b ¶ Tua nobis. vide qꝺ ꝑ iſtũ text. determĩat do. xx. di. in ſum. cir. ꝑn.
☞ Sebaſti. Sapia.
c ¶ Tutoꝛis. vide Bal. ⁊ Alex. in. l. ſi ex legaticã. ff. ꝺ ver. ob. ⁊ ibi quid ſeruetur de conſuetudine.
d ¶ Papa. Utruꝫ laicus poſſit eſſe delegatus pape inter laicos in cã mere ciuili. vide tu de hoc etiã ꝑ Jo. and. in. c. ſtatutũ. §. j. i nouel. de reſcript. in. vj. Anto. Franciſc.
¶ An laic⁹ poſſit eẽ delegatus ẽt cũ clerico in cã ſpũali. viꝺ Hoſt. in ſum. de of. ꝺle. in. §. ij. in x. ſꝫ qꝺ ſi delegatus. vbi dicit ꝙ nõ. ⁊ vide d. An. in. c. decernimus. de iud. tñ hoc nõ credo verũ qñ papa delegaret cãm ex certa ſcia qꝛ laic⁹ ex ꝓuilegio pape pt ẽt bñficia ꝯferre, vt in. c. adrian⁹. ⁊ in. c. ſeq. lxiij. diſt. ⁊ adde ꝙ laic⁹ in caſu neceſſitatis põt ẽt iniungere pniam vt eſt gl. i c. j. xvj. qꝺ. j. ꝑ. c. ij. de ꝯſe. diſt. iiij. et adde ꝙ laic⁹ nõ põt cognoſcere ꝺ cauſis ſpũalibus ꝑncipaliter vl̃ incidẽter. vt plene ꝑ Spe. in ti. de re cõuen. in. §. j. ij. et iij. ⁊ i ti. de ſen. in §. iiij. ver. pe.
☞ Sebaſti. Sapia.
e ¶ Dubitari. de hac qꝺ. vide plura ꝑ Ale. in cõſil. lxxvij. inci. in cauſa ⁊ lite. col. iij. in ij. volu.
f ¶ Iterari. Ad hoc facit. l. fideicõmiſſa. §. ſi quis decẽ. ff. de leg. iij. Et hec faciũt ad q. q̄ ſepe de facto euenit qñ arbitro datur ptãs pꝛorogãdi ꝯpꝛomiſſuꝫ ſemel ⁊ iteruꝫ nõ em̃ intelligit̃ in infinitum: ſed ꝓ duab⁹ vicibus tm̃ ſm̃ Bal. hic.

per alterã partiũ, vt in. c. oblate. ſ. eo. Iteꝫ exclu
dit ꝑſumptionẽ malitie q̃ eſt contra appellãtẽ.
no. gl. i. c. cũ ſit. ſ. e. Itẽ facit vt poſſit appellatoꝛ
cõdemnari in expẽſis ſine alia citatione vt hic ſi
nõ comparet. Et attende ꝙ hec cõdemnatio ex
penſarũ habet locũ qñ appellatus non inſtat vt
ꝓcedatur ad vlterioꝛa. Naꝫ ſi pꝛoceditur in curia
eo inſtãte ꝯtra appellatoꝛẽ abſentẽ, iuxta ea que
habent̃ in. c. ſepe. ⁊. c. per tuas. ſ. eo. nõ condẽna
retur appellatoꝛ in expenſis cõtumacie: ⁊ ſentit
8 Cal. ⁊ bene. Et no. bene hoc dictũ. ¶ † Ex quo
habes ꝙ vbi pꝛocedit̃ cõtra abſentẽ cõtumacem
nõ eſt cõtumax cõdẽnandus in expenſis ſed dꝫ
expectari finis iudicij nihil allegat Cald. tu vide
Jo. an. in. c. j. de elec. li. vj. in nouel. vbi ſic limitat
gl. ſuam que videbat̃ ibi ꝯꝛiuꝫ dicere. Pꝛimũ di
ctum verius: nam non põt dici fruſtra feciſſe ex
penſas ex quo ꝓceditur contra abſentem, ⁊ hoc
no. ⁊ habes clare materiam iſtam expeditaꝫ: alie
9 gl. ſunt faciles. ¶ † Ultimo hic q̃rit: pone ꝙ in
curia reuocet̃ in dubiũ an cã appellatiõis ſit ibi
dem retractãda ⁊ decidenda nũqd pꝛocuratoꝛ ꝑ
tis qui venit ſolũ ad impetrãdũ ⁊ cõtradicendũ
cũ mãdato poſſit hũc articuluꝫ defendere. Spe.
in ti. de ꝓcõ. §. vt aũt. verſi. ſed pone ecce. dicit ꝙ
ſic, ⁊ ſic dicit fuiſſe obtentũ in curia ꝙ ſatis mihi
placet, adduco ad hoc. l. ad legatũ. ⁊. l. ad rem mo
bilẽ. ff. de pꝛoc. in quibus ptꝫ ꝙ mandatũ extẽdi
a tur ad ea que ſunt pꝛeparatoꝛia[a] mãdati, ⁊ vide
bonam gl. in. c. cum olim. el. j. de offic. deleg. in. c.
in cauſis. de elec.

1 ☞ Judiciũ qñ concipiatur in perſonam ſolius tutoꝛis, ⁊ quando in perſonam pupilli.
2 Appellari poteſt ad papã a iudice ſeculari, qñ locus eſt etiam ſubiectus pape in tempoꝛalibus.
3 Snĩa lata ſuper impotentia appellandi eſt interlocu. habens vim diffinitiue.
4 Papa an committat cãs tempoꝛales clericoꝛuꝫ vel laicoꝛũ ipſis laicis, ⁊ ſic an laicus poſſit eſſe delegatus pape.
5 Statutum loquens de actu iterato verificat̃ in geminatione actus.
6 Pꝛopꝛia ſignificatio verboꝛum reſtringitur ſm̃ naturam ſubiecte materie.
7 Appellare licet milites a diuerſis grauaminib⁹ etiam in eadem cauſa.
8 Appellans ⁊ appellatus ſi omnes obtinuerunt qꝛ ſnĩa fuit ⁊ confirmata ⁊ infirmata, pꝛo quo ipa ſententia mandabitur executioni.
9 Appellans pꝛoferẽdo verbũ appello pluries ſine internallo cenſetur tantũ ſemel appellare, et erit vnica appellatio.
10 Appellans iterum intra tẽpus decẽdij an cenſeatur a pꝛima appellatione recedere.
11 Excõicatus põt iterum excõicari, ſed quid operabitur ſecunda excõicatio: vide remiſſiue.
12 Appellans viua voce ſaluo beneficio appellãdi in ſcriptis q poſtea intra. x. dies appellat in ſcriptis: an computabitur tempus a pꝛima appellatione, an a ſecunda.

b **Tua nobis.** [b] Ab eadem ſnĩa ab eodẽ
tertio appellare nõ licet. Pꝛimo po
nit querelam appellati. Secũdo ſen
tentiam auditoꝛis ibi: cunque. Tertio inhibitio
nem factum iudicibus appellationis. ibi nos.
¶ Caſus literalis Inter. R. tutoꝛe filioꝛũ quõ
dã. B. ciuis tuſcañ. ex vna pte. ⁊. F. pꝛo ſe. ⁊. P.
tutoꝛe quondã filij. B. ex altera ſuꝑ quadã ſum
ma pecunie coꝛã iudice tuſcano qꝺ vertebat̃ idẽ
iudex pꝛo eodẽ. R. diffinitiuã tulit ſnĩam a qua
pars altera appellauit que bis ꝑ iudices delega
tos fuit ꝯfirmata. ⁊ iterũ tertio fuit appellãtũ et
ꝯfeſſio facta, tãdẽ ad papaꝫ delata eſt qꝺ ac au

ditoꝛ ſuꝑ hoc dat⁹ interlocut⁹ fuit partẽ alteraꝫ
nõ potuiſſe tertio appellare. Mãdat papa tertio
iudici appellatiõis ꝙ in cã illa vlterius nõ ꝓce
1 dat. Ber. ¶ † No. j. iudiciũ poſſe cõcipi in perſo
c nã ſolius tutoꝛis[c] tutoꝛio noĩe poſſet etiã cõcipi
contra pupillũ maioꝛẽ tñ ſeptẽnio cũ autoꝛitate
tutoꝛis. de quo diſtinguẽdum eſt vt leg. ⁊ not. in
2 l. j. C. de admi. tu. ¶ † Scꝺo no. ꝙ a iudice ſecula
ri põt immediate ad papã appellari inter laicos
qñ locus iudicis eſt de tẽpoꝛali iuriſditione ec
3 cleſie, vt in. c. ſi duob⁹. in fi. ſ. e. ¶ † Tertio no. ꝙ
ſnĩa lata ſuꝑ impotẽtia appellãdi ꝺꝛ interlocuto
ria, vt ptꝫ ibi interlocutus fuerit ⁊c. Non eniꝫ di
ci poteſt diffinitiua qꝛ nõ eſt lata ſuꝑ meritis cau
ſe: hꝫ tñ vim diffinitiue. vt not. do. de Ro. deci.
lxxiij. ⁊ qꝺ impoꝛtet habere vim diffinitiue. viꝺ
4 plene qꝺ dixi i. c. ꝑuenit. ſ. e. ¶ † Ulti. no. ꝙ iter
laicos põt cã cõmitti ꝑ papã ꝑſonis laicis: vt pa
tet ibi: petro ⁊ eius college ⁊c. nihil em̃ ꝺꝛ qꝺ fue
rint clerici ſicut cõiter obſeruatur qñ cã eis cõ
mittitur. Et aduerte qꝛ in oꝛdĩario ĩferioꝛi citra
papã hoc nõ hꝫ dubiũ cũ poſſit ẽt cauſas tales
clericoꝝ laico committere. iuxta no. in. c. decerni
mus. ſ. de iudi. ⁊. xj. q. j. te quidẽ. ſed dubiũ maxi
d mum eſt in papa[d] nõ ꝓpter defectũ ptãtis. ſꝫ vo
lũtatis, per id ꝙ hodie habetur in. c. ſtatutũ. de
reſcri. li. vj. vbi ꝺꝛ ꝙ ꝑ ſedẽ apõ. cã ſolũ committẽ
da eſt clericis habentibus dignitatẽ ſeu canoni
catũ in eccleſijs cathedralibus ⁊c. vt ibi dicitur.
e Unde poteſt dubitari[e] nũqd diſpoſitio illi⁹. c.
habeat locũ cum cã tꝑalis eſt inter laicos ⁊ dicit
Jo. an. ꝙ vellet in hoc edoceri. Naꝫ iſtud. c. facit
qꝺ poſſit committere laicis. Item poſſet cõtin
gere ꝙ cauſa eſſet criminalis quã etiã papa ſpe
cialiter ꝯmittere nõ põt, vt in. c. fi. ne cle. vel mo.
li. vj. que tñ cauſa nõ põt clericis committi, vt in
c. ſnĩam. j. de cle. vel mo. ⁊ in. c. in archiep̄atu. de
rap. ergo. c. ſtatutũ. nõ põt ĩdiſtincte intelligi cũ
hic cauſa criminalis nõ poſſit clericis cõmitti.
In contrarium facit generalis diſpoſitio illius
c. nulla exceptiõe facta. xix. diſt. ſi romanoꝛuꝫ. de
maio. ⁊ obe. c. ſolite. Nec ob. iſtud. c. qꝛ tꝑe ipſius
nõdũ emanauerat illud. c. ſtatutũ. Cõcludit Jo.
and. tenendũ id qꝺ curia ſeruat. ⁊ ſic dubitauit
decidere, de iure. d. An. dicit equius eſſe tenere
hoc. c. in hoc non eſſe coꝛrectũ. Aduerte ratio. c.
ſtatutũ. militat etiã cum cã eſt inter laicos. Nam
pꝛincipalis rõ illius. c. eſt decoꝛ ſedis apoſtolice
nam quedã ignominia eſt ⁊ dedec⁹ quoddã pꝛi
uatã perſonã maxime vilẽ tenere locũ pape, vt
ibi in gl. ergo debet eſſe eadẽ iuris diſpoſitio ma
xime cũ illud. c. gñaliter loquitur. Nec ob. ꝙ ꝺꝛ
de cauſis criminalibus, qꝛ illud intelligit̃ excep
tuꝫ ratione impotẽtie. nã lex debet eſſe poſſibi
lis ⁊ cõueniẽs perſonis ⁊c. iiij. di. erit autem lex.
Sed ex alio reſpectu placet mihi ꝑma opi. quia
clerici maxime in dignitate poſiti nõ debẽt occu
pari in cauſis tꝑalib⁹ maxime laicoꝛũ. arg. bo. in
d. c. te quidem. ⁊ in. c. repꝛehenſibilis. xxij. q. viij.
5 ⁊ hoc no. ¶ † In gl. j. ibi: duas res. No. gl. ꝑ ſta
f tutis ꝑmittẽtib⁹ aliqd iterari[f] vel punientibus
facientẽ aliqd iterũ habet em̃ locũ ſtatutũ in ge
minante actũ. Sed aduerte qꝛ gl. in ſequentib⁹
videt̃ innuere ꝯꝛium ⁊ videt̃ ſibi cõtraria dũ ex
ponit iterum. i. quoties opus erit ſaluãdo gl. dic
ꝙ ꝓpꝛiũ ſignificatũ iſti⁹ dictiõis ẽ vt notet actũ
geminatũ ſꝫ qñꝙ ex natura actus cui adijcit̃ ex
ponit̃ ꝓut ſequit̃ in gl. ⁊ ita loquitur. l. veluti. in
gl. alleg. Nã editio iſtrumẽti põt ex cã iterũ peti
⁊ intelligitur quoties opus erit, quia hoc habet
natura negotij vt pluries poſſit peti editio iſtru
mẽti ſi opus eſt. nã verba impꝛopꝛiant̃ ſm̃ natu
rã ſubiecte materie. xj. q. iij. rogo. cũ gl. ⁊ tex. cum
gl. in pꝛoe. decre. ibi, oĩa q̃ vultis vt faciãt vobis
hominee

dictiõe pluries quot vices importat.⁊ ꝑ Ang.in.l.j.§.pe.ff.de cu.reo.
q̃ñ aliquis promiſit repreſentare aliquem toties quoties opus erit.de
quo etiam per Jo.de imo.in.l.ſi finita.ff.de dam.infec.
Ant.Frã.¶Circa hoc qḋ hic ḋr de verbo pluries ⁊ pluries.Dicas ꝙ
verificat̃ in duobus,⁊ ſi dicatur pluries ⁊ pluries geminate verifica-
tur in quatuor vi
cib⁹ vt ḋcla.bar.
in.l.ſi gemina ar
bor.ff.arb.fu.ce.
⁊ hr̃ per Antoñ.
are.in trac.male-
fi.in gl.in ṽ.plu
rib⁹.⁊ ꝑ Alex.de
imo.i.ḋ.l.ſi gemi
na arbor.⁊per.d.
Abb.poſt gl.in
c.ad noſtrã.de re
bus eccle.nõ alie.
¶Et adḋ ꝙ q̃ñ
ꝙ ṽificat̃ i trib⁹
q̃ñq; i q̃tuor ſm
ſubiectam mate
riã.l.cogi.§.item
metianus.ff.ad
tre.⁊ vide bal.i.c.
j.in.§.qḋ aũt.de
no.feu.⁊ Ang.in
§.⁊ ꝙ ſepe.i aut.
de trien.⁊ſemiſ.⁊
Archi.in.c.ij.de
fil.presby.lib.vj.
¶Et de verbo,
vbicũq;.de quo
hic fit mẽtio viḋ
in.l.vbicũq;.ff.ḋ
interro.act.qḋ ẽt
ĩtelligit̃ quoties
op⁹ fuerit euitan
do tñ infinitatẽ
⁊ vide Bal.in.l.
luci⁹.ff.de ſer.ru
ſti.predi.
Sebaſti.Sapia.
a ¶Appellare p̃t
Uide Ale.i ꝯſil.
lxx.inci.in cã ⁊ li
te.in.ij.vol.⁊ De
ci.in cõſi.xlix.in-
ci.preſtantiſſime
doctor.in.j.col.⁊
ibi declarat ꝙ ſi
ſtatuto caueret̃
ꝙ nõ poſſit app.
niſi ſemel:quõ il
lud dꝫ intelligi.
Sebaſti.Sapia.
b ¶Geminante.vi
de.d.Bar.vero.
in cau.cxciij.in-
cip.vbi quis p̃t.
vbi tradit caute-
lã ad impediẽdũ
ne qs pluries ap
pellet.
¶Dilecti.Iteꝫ
adḋ ꝙ vbi papa
vel iperator cõ-
mittũt cãm ſim-
pliciter ṽr appel
lationẽ admiſiſ-
ſe non obſtãte ꝙ
tertio non poſſit
al̃s appellare ſm

6 hoies.i.debetis velle.¶†In gl.ij.ibi,ſꝫ dic quo
ties.i.ſcḋo ⁊c.iſto.gl.ſm hũc intellectũ ꝑ his q̃
dixi in p̃cedẽti gl.ꝙ ꝓpria ſignificatio ṽbi eſt re
ſtringẽda ſm naturã ſubiecte materie q̃ꝛ ꝓ̃ptũ
eſt iura iuribus cõcordare:vt in.c.cum expediat.
de elec.li.vj.⁊ ſic euãgeliſte ſepe reducunt̃ ad con
cordiam:vt leg.⁊ no.in.c.nihil.j.de verb.ſignific.
7 ¶†Uel dicet aliter ꝙ illud.c.quoties.intelligit̃
ꝓprie ſed verificatur in diuerſis grauaminibus.
nam ſi milleſies qs grauaret̃ in eadẽ cauſa toties
appellare põt,[a] vt in.c.dilecte.⁊ qḋ ibi no.ſ̃.eod.
hoc.c.loquit̃ q̃ñ ſup eodẽ fuit bis appellatũ per
eandẽ partẽ ⁊ bis ſnĩa fuit confirmata,tũc nõ lꝫ
tertio appellare:tñ vt euitetur finitas:tuꝫ ꝓpter
p̃ſumptionẽ iniuſtitie q̃ orta eſt cõtra appellãtẽ:
ex quo toties ſuccubuit.⁊ hoc vt nõ liceat tertio
appellare ab eodem articulo,procedit ẽt in ſentẽ
tijs q̃ non tranſeũt in rẽ iudicatam.lꝫ em̃ in illis
poſſit de nouo cã inchoari,nõ tñ tertio appella
ri gl.eſt ſingularis.i.c.fraternitatis.j.de frig.quã
ſemꝑ tene mẽti ſicut in ſimili dicimus ꝙ nõ licet
in iſtis cauſis appellare poſt decẽdiũ lꝫ poſſit ꝑ
viam querele agi.vt in gl.no.in.c.ad reprimẽdã.
de of.or.Itẽ intelligo tex.vt nõ liceat tertio ap-
lare reſpectu eiuſdem partis,nam quelibet pars
põt bis appellare:⁊ ſic pñt in cã ſuper eodẽ arti
culo interponi quatuor appellatiões,vt no.Jo.
an.in.c.directe.ſ̃.e.⁊ Spe.e.ti.§.quoties.⁊ Bar.
in.l.vna.C.vt nõ lice.i vna eadẽq; tertio ꝓuoca-
re.ꝙ intelligit ſiue ĩterpolatim habuit ps duas
ſnĩas ꝓ ſe ſiue contra ſe.exẽpluꝫ,appellaui a ſen
tentia lata ꝯ me,ſnĩa fuit cõfirmata.iterũ appel-
laui:ſnĩa fuit infirmata.tu potes appellare:⁊ ſic
tertio.⁊ ſi ſnĩa fert̃ ꝯ te poteris iteruꝫ appellare,
naꝫ hoc caſu quiſque noſtrum habuit ſucceſſiue
duas appellationes.q̃ñq; hoc cõtingit interpo
latim:vt q̃ꝛ ego ſemel appellaui ⁊ obtinui ſnĩam
ꝓ me.tu iterum appellaſti ⁊ fuit ſnĩa pro te lata.
poſſum tertio appellare:⁊ ſi fuerit ꝓ me lata po
teris quarto appellare.vlteri⁹ nõ eſt licitũ cuiq;
nr̃m appellare.q̃ꝛ q̃ſq; habuit duas appellatio-
8 nes.¶†Sed dubiũ eſt ꝓ quo mandabitur ſnĩa
executiõi ex quo bis appellauit ⁊ bis obtinuit ⁊
nõ lꝫ q̃nto appellare.Primo ṽr ꝙ debeat obtine-
re is q̃ habuit primã ſnĩam,q̃ꝛ p̃ſumptio eſt ꝓ eo
ex quo bis fuit ꝯfirmata.In ꝯ̃riũ facit ꝙ alter vl
timo obtinuit.Spe.in.d.§.quoties.i p̃n.relinq̃t
hoc diſputatiõi.Jo.an.in addi.dicit hodie dicẽ
dum vt habet̃ in cle.j.de re iu.Ex qua colligitur
actorẽ debere obtinere q̃ habuit tres ſnĩas ꝓ ſe ⁊
9 dic vt ibi plene no.¶†Et in fi.gl.no.gl.iũcto.
d.c.lothari⁹.ꝙ geminatio appellatiõis ſeu mul
tiplicatio ſine interuallo facta hꝫ vim vnius ap-
pellatiõis ⁊ ꝙ nõ recedit a iure ſuo pluries emit
tẽdo verbũ appello.hoc em̃ ṽr facere ex cordis
abũdãtia.ad hoc.c.bone.ſ̃.eod.vbi ẽt ꝓbat̃.facit
10 in ſili in cle.j.eo.ti.¶†Sed pulchrũ ⁊ difficile
b eſt dubiũ i geminãte[b] appellationẽ ex ĩteruallo
intra tp̃s tñ decẽdij.nũq̃d ꝑ ſcḋam appellationẽ
videat̃ receſſum a prima ⁊ ſic nũq̃d poſſit ꝓſeq
ſcḋa,q̃ꝛ forte expedit ſibi eã magis ꝓſeq.forte em̃
fatale prime appellatiõis eſt lapſum ⁊ eſt intra
tp̃s ſcḋe appellationis.Bart.in.l.cũ procurator
ff.de no.ope.nũ.tꝫ ſcḋam appellationem non va
lere:q̃ꝛ ꝑ primã ꝓnuntiatũ eſt extinctum ſeu ſu-
ſpenſum.l.j.ad turpil.c.veniẽtes.de iureiur.ergo

do.Ant.de bu.hic.⁊ expreſſius Jo.de imo.⁊.d.Alex.in conſi.ccxix.in
ci.in cã ⁊ lite vertẽte corã reuerẽdo ⁊c.in.ij.col.ꝙ teneas cordi quia po
teſt quotidie cõtingere.nam ſemꝑ opponit̃ ꝙ reſcriptũ eſt obreptitiũ
⁊ contra ius ideo non valet q̃ꝛ de iure cõi non põt tertio appellari põt
ſuſtineri ꝙ imo valeret ꝑ hoc dictũ.d.Anto.⁊ Imol.hic q̃ꝛ eo ip̃o qḋ
p̃nceps ꝯcedit reſcriptũ intelligit̃ diſpẽſare ⁊ appellationẽ admiſiſſe
bñ facit qḋ ſingulariter inquit Ang in.l.libertus aduerſus.per illum

tex.ff.de in ius voc.ꝙ princeps cõcedendo reſcriptũ delegatoriũ ſup-
plicanti videtur ſupplicantem habilem facere ad agendum.bene facit
tex.in.l.j.⁊ qḋ ibi Bal.C.de preci.impe.offe.
Ant.Fran.¶Circa hoc de principe concedente reſcriptũ ſimpl̃r.an
videat̃ habilitare inhabilẽ ſi impetrans forſan erat inhabilis ad impe

ſcḋa nihil põt oꝑari.Cõtrariuꝫ ſentiũt doct.nr̃i
in.d.c.bone.⁊.d.Ant.in.c.dilecto.ſ̃.e.⁊ ḋt Gaſ.
de cal.in.c.directe.ſ̃.eo.in q̃õne facti defendiſſe
ꝯ̃riũ eius qḋ tꝫ bar.alle.gl.ij.q.vj.biduũ.⁊.d.c.di
recte.ſꝫ illud nihil facit q̃ꝛ loquit̃ in diuerſis gra
uaminibus.Adducit̃ tñ rõ põt em̃ appellans re
nuntiare appellationi ſue alterã interponẽdo ex
quo tendit in eius fauorem.facit.ij.q.vj.ſi qs li-
11 bellos.⁊.C.e.l.ſi qs.¶†Nec ob.qḋ ḋr ſuſpẽſum
nõ põt amplius ſuſpẽdi q̃ꝛ imo ꝯ̃riũ eſt verum:
vt pꝫ in excõicato,q̃ꝛ põt iteruꝫ excõicari.⁊ q̃d
oꝑaret̃ ſcḋa no.in.c.ita quorũdã.j.de iude.⁊ vide
de hoc in.c.capl̃m.iũcta gl.de reſcri.puto qḋ aut
vult ſcḋo appellare ad aliũ iudicẽ ⁊ vꝫ appella-
tio ⁊ cenſet̃ renũtiare prime de hoc ṽr mihi ca-
ſus iũcta gl.in.d.l.ſi qs libellos canonizata.vbi
ſ̃.⁊ hec ſcḋa operat̃ reſpectu trãſferende iuriſdi-
ctiõis de vno i aliũ,vñ lꝫ nõ operet̃ effectũ ſuſpẽ-
ſiuũ oꝑat̃ tñ tranſlatiuũ quo ei lꝫ iuris autorita-
te ne iuſte penitudinis humanitas deneget̃.vt
ḋt tex.i.d.l.ſi qs.Aut vult geminare appellatio
nẽ ad eundem ⁊ tenerẽ opi.Bar.q̃ꝛ nõ video qḋ
ſcḋa appellatio poſſit oꝑari ne effectum ſuſpẽſi-
uũ nec deuolutiuũ ſeu tranſlatiuum nã ex prima
appellatiõe ꝓnũtiatũ eſt ſuſpẽſiuũ ⁊ cã eſt deuo
luta ad ſuperioreꝫ iudicẽ.ergo ſcḋa ad eũdẽ non
vꝫ:maxime q̃ꝛ tp̃e interpoſitiõis ipſi⁹ nõ põt ap
pellãs p̃tẽdere intereſſe.Jḋ appellatio nõ vꝫ:q̃ꝛ
fundat̃ ſup intereſſe.ij.q.vj.nõ ſolẽt.ſ̃.de elec.cũ
12 inter.¶†Quid aũt ſi p̃mo appellauit cum hac
ꝓteſtatione ſaluo iure ſcriptis appellãdi.nũq̃d
ſi ſcḋo appellat in ſcriptis intra decẽdiũ cõputa
bitur tp̃s a prima appellatione vel a ſcḋa.⁊ vide
Bar.in.d.l.cũ ꝓcurator.⁊ aliq̃d tetigit.d.Ant.
in.d.c.dilecto.⁊ ibi examinaui nuperrime hanc
materiam in additione.dic vt ibi dixi.

1 De appellationibus interpoſitis ad archi-
ep̃m iure metropolitico,poteſt eius vicarius co
gnoſcere,q̃ꝛ idem eſt tribunal.
2 Libellus ſup appellatione debet cõcludere ſen-
tentias latas poſt ⁊ contra appellationem legiti
mam declarari irritas ⁊ inanes.5.
3 In abſentia delegati ab ep̃o an poſſit appellari
ad eius vicarium.
Iuriſditio vicarij eſt ſuſpenſa,ſuſpenſo vel excõ
municato epiſcopo.
4 Procurator gñalis põt inhibere ꝓcuratori ſpã
li aliq̃d ex cã,veriſimili nõ cogitata ꝑ dominum.
6 Appellari non poteſt ſm vtrũq; ius omiſſo me
dio regulariter.
7 Appellari põt omiſſo medio ſi pri⁹ nõ opponat
vel ſi ita eſt cõſuetudo.9.põt tñ pars opponere
etiã poſt.x.dies quo caſu ſnĩa remanebit rata.8.
10 A ſubdelegato appellatur ad primum delegã-
tem niſi primus delegans fuerit papa,quo caſu
ad ipſum non appellatur.11.
11 Ad papam poteſt appellari omiſſo medio niſi
appelletur a ſubdelegato legati pape,quo caſu
ad ipſum ſubdelegantem appellatur.
12 Ad legatuꝫ pape appellatur omiſſis medijs in
eius legatione.19.
13 Ad archiep̃m appellat̃ ab ep̃o,niſi archiep̃s liti
get coram ep̃o cum ſubdito ipſius epiſcopi.
Archiep̃s aliq̃ñ litigat coram ſuo ſuffraganeo.
14 Ep̃s conuenit ſubditos ſuos coram arbitris iu
ris,a quibus appellatur ad papam.

trandũ dicas pri
mo ꝙ reſcriptuꝫ
ḋr illud qḋ ꝯcedi
tur ſm ius cõe ⁊
ſi concederet̃ cõ-
tra ius cõe nõ di
ceret̃ reſcriptum
ſed p̃uilegiuꝫ,vt
eſt gl.i ṽ.noſcat
in.c.j.de cõſti.li.
vj.⁊ q̃ũo differãt
reſcriptũ ⁊ priui-
legiũ,vide bar.in
l.p̃ſcriptione.C.
ſi contra ius vel
vti.pub.in.ij.col.
⁊ ꝑ eũdẽ Bar.in
l.fi.in.j.colũ.ff.de
cõſti.p̃nci.⁊ vide
Spe.in tit.de re
ſcri.p̃ſenta.in p̃n.
⁊ in.§.j.
¶Et adde ꝙ re
ſcripti ṽba etiaꝫ
enuntiatiua ple-
ne ꝓbãt q̃ñ cõcer
nũt factũ ꝓpriuꝫ
reſcribẽtis ⁊ ſuꝑ
ip̃is ṽbis reſcri-
bẽs ſe fundat vt i
cle.j.⁊ ibi ꝑ gl.et
doc.ḋ ꝓba.⁊ no.
in.c.ſi papa.de ꝑ
uile.lib.vj.
¶Et adde ꝙ re
ſcriptũ accipit vi
res ex itellectu re
ſcribentis.vt no.
Bal.ſuꝑ marga.
ſuꝑ Inn.in ṽ.re
ſcriptũ.in ṽ.fin.
¶Adde etiã qḋ
reſcriptũ eſt cõe
vtriq; parti vt ꝑ
Spe.in tit.de re-
ſcrip.preſenta.in
p̃nc.⁊ in.§.j.⁊ de
forma reſcripti
cõfirmatorij cuꝫ
clauſula ex certa
ſciẽtia:vide eun-
dẽ Spe.in tit.de
reſcri.p̃ſenta.l.j.
§.rõne forme.in
ver.ſequi videre
et vide eundem
Spe.in tit.ḋ inq
ſi.in.§.j.in verſic.
q̃d ſi in litera vbi
dicit ꝙ reſcriptũ
ſemꝑ dꝫ ita inter
pretari vt redu-
catur ad ius cõe
inq̃tum fieri põt
⁊ ad id qḋ dicit̃
ꝙ p̃nceps conce
dendo reſcriptũ
inhabili videtur

illum habilitare.Dicas illud eſſe verum quando P̃nceps concedens
reſcriptũ haberet notitiam de inhabilitate impetrantis aut reſcribe-
ret cũ clauſula motus ꝓprij vel ex certa ſcientia,alias non videretur
eum habilitare ꝑ ea que hebentur in.l.ſcripta.C.de p̃ci.impe.offe.⁊ in
l.fi.C.ſi contra ius vel vti.pub.imo reſcriptum aliter impetratum dice
retur eſſe ſurreptitium ⁊ non iuuaret impetrantem per ea que habent̃
in.c.ſuper literis.de reſcript.

a ☞Seb.Sap.C Vicarij ſui.Vid Ro.in ſin.lxxv.ici.ɔceſſuz eſt epo.
b ☞Seba.Sap.C Ad vicariū.Vide Ro.deci.vlti.in tit.de offic.vica. in nouis.Fel.in.c.ſi qs ɔ̄ clericū poſt Ab.ibi.col.xj.Sed circa predicta ꝫ.de foro compe.τ Rom̄.in ſing.cccclviij.incip.tu habes titulum.

c C Practicas.Qualr formari dabeat libellus ſup reuocatiõe attenta- toꝝ appellatiõe pẽdẽte.τ adde.d. Ant.hic i.X.q̃ro pmo de practica libelli τc.τ i.c.cõ ſuluit.i.ij.co.ꝫ.e. τ φ ibi no.d hoc. d C Legitima.Et iſtā formā tanφ tutiorē ſeruandā eē dicit archi.ij. q.vj.ſunt q̃x.§.ſi. q icipit ab eo ār. e C Excipit.caſus in qb⁹ pōt appel lari omiſſo me- dio τ not.etiam Bar.in au.habi ta.C.ne fil.p pa. Jtē ad patriar- chas priuilegia- tos appel.pōt,o miſſo medio.tex. eſt ſm vnā lec.in c.antiq.de pui.τ gl.in.c.renouan- tes.xxij.diſt.τ ad hoc φ ad pria- chā Cõſtātinop. poſſit app.omiſ ſo medio eſt bo. text.τ ibi aperte Arch.i.c.ſi cleri- cus.i ſi.xi.qd.j.et idem ēt dicit Ar chi.i.§.anterioꝝ ver.illoꝝ.ij.q.vj. vbi ēt dt idem de priarcha Alexā driñ.τ alle.no.in d.c.renouantes. poni ēt archi.in d.X.ſi illo.vez q- tuor ex illis caſi- bus in qbus ap. pt omiſſo medio quos etiā poſuit hic.d.Ant.item formo tibi vnam regulam notabi. in iſta materia φ vbicūq₃ a iudice ſeculari pt appe. ad iudicē eccliaſticuz poterit ad eū ap.omiſſo me dio:ad h allego caſum ſingularē quē nouū ādhoc pondero in.c.ſi duob⁹.in ſi.ꝫ.eo. qd not.qꝛ eſt ma gna limitatio ad l.imparatores.ff.e. Sed forte poſſet rñderi ad tex.in d.c.ſi duobus.φ ibi cõſuetudo nõ dictabat vt ap- pellaretur ad pa pā tāφ ad ſupꝛe mā pſonā.Jtē li mita i ſcholarib⁹ i quolibet grana mine omiſſo me dio pñt ap.ēt de iure ciuili.aut.habita.C.ne ſi.p pa.τ ibi bal.in.ij.col. τ.d.ale.Jmo.i.l.j.§.ſi qs.i pn.ff.e.τ hoc idē dt ēt.d.Ab.i.l.diſputatiõe ſua q̃ incipit gandulphus.in.xxviij.colū.alleg.Bal.in.d.aut.habita.
f C Oppoſitū.Valeat ap.omiſſo medio ſi nõ opponat in caſib⁹ in qb⁹ nõ pōt ap.omiſſo medio:τ ita ēt ſinglr colligit ex dictis Jnn.in.c.cuz bertold⁹.quē re- fert τ ſeqt ibi.d. An.i.v.col.τ cete ri ſcribētes de re iu.τ eſt caſus quē ibi ad hoc multū ponderat iſte in c.referēte.de pb. τ.d.An.hic in.ij. col.τ gl.hic τ qd ibi no.ſed poſſet rñderi φ ipſi ſcri bētes loquunt in caſu qñ appellat omiſſo medio ad aliū q alias cõi- ter in alijs cauſis erat iudex litigā tiū.ita refert hic d.Bar.de bellē.i addi.ad.d.An.τ vide hic per do. phil.de pe.i.v.co. Anto.Franciſc. C Corā quo ad quē dbeat appel lari dicas qd ap- plo dz fieri d iſe- rioꝛe ad ſupioꝛez τ illa dz iterponi corā iudice a quo ſi ei⁹ copia hri pt vl corā iudice ad quē ſi copia iudi cis a quo nõ pōt hri vl corā hone ſtis pſonis vt per Arch.in.c.appel latio.de ap.li.vj. τ p bal.in.l.aper tiſſimi.C.de iud. τ in add.Spe.in ti.de ap.in.§.j.in X.appellatio dz iterponi.τ i cle.j. pn.de re in.τ per bar.i.l.j.in.§.ſigs i.ff.co.ff.de ap. p.d.Ale.i.l.j.§. dies.ff.qñ appe. lle.vbi ēt dt app. poſſe ad ſe.apo. omiſſo medio.qꝛ papa dꝛ ē ordia ri⁹ toti⁹ orbis,vt in.c.cūcta p mun dū.τ in.c.p pnci- palē.ix.q.iij.τ iō reſpectu appella tionis q̃ interpo nitur ad pa.nõ vi detur eſſe curan- dum de medio.
☞Sebaſti.Sapia.
g C Tacit⁹.Hanc rõnem etiam in terminis ita de- ducit Cal.in ɔſi. j.in ti.de ap.vide Ro.dec.ccclxxx vij.inc.itē ſi tres, τ Abb.in.c.refe- rente.j.de prebē- dis.

15 Appellat omiſſo medio qñ medium eſt inhabi le,puta qui eſt in excõicatione vel hereſi τc.
16 Appellari nõ pt a vicario epi ad ipm epm lꝫ cõ ſuetudo ſit in ɔ̄riū q̃ nõ vꝫ,niſi vicari⁹ cognoſcat tāφ delagat⁹ epi:q̃ caſu appellat ad ipꝫ epm.18.
17 A ſnia lata per capitulum τ epm appellatur ad ipſum epm qñ eps fuit ibi non tanφ prelatus ſꝫ tanφ canonicus,ſecus ſi fuiſſet tāφ epiſcopus.
18 Epiſcopus pōt delegare cām ſuo vicario,quo caſu poteſt ad ipſum appellari,ſed ſi malitioſe hoc facit eps excommunicabit per ſuperioꝛem.

DIlecti.De ſubdito vel dele-
gato epi ad archiepm
appellare nõ lꝫ vel gñali⁹ ſic.Appel
latio omiſſo medio a iudice interpo-
ſita cām nõ deuoluit exceptiõe oppoſita.h.d.ſm
cõem intellectū.Primo ponit querelā appellā-
tis,cui ſcdo dat iudicē.ibi:quo circa.C Caſus li
teralis inter ɔuētū τ prioꝛē de lacu rubeo.τ.F.li-
tē coꝛam magiſtro.A.ex delegatione oꝛdinarij
qd vertebat:idem miles ad Bituriceñ.archiepꝫ
appellauit,tādē partes cõparuerunt in pſentia
officialis archiepi Bituriceñ.coꝛā quo ex parte
prioꝛis τ conuentus fuit excipiēdo ppoſitū:qd
cū omiſſo dioceſis epo fuiſſet ad archiepꝫ appel
latū ad quē gradatim debuit appellari in cā pro
cedere nõ debebat,ſed qꝛ officialis hāc exceptio
nē admittere denegauit prioꝛ ad ſedem apo.ap-
pellauit,ſꝫ officialis nõ obſt.app.tulit ſnīam ſuſ
pēſionis τ interdicti in prioꝛē τ cõuentū predi-
ctos.Mādat papa quibuſdā iudicibus quate-
nus ſnias illas poſt hmõi appellationē promul
1 gatas denūtiēt nullas eſſe.Ber.C†No.j.φ de
appellatiõib⁹ interpoſitis ad archiepm iure me
tropolitico pōt ei⁹ officialis ſeu vicari⁹ cognoſce
a re hoc qꝛ idē eſt tribunal archiepi τ vicarij ſui.a
vt in.c.romana.ꝫ.e.lib.vj.Jdē pbat.in.c.dilect⁹.
2 ꝫ.e.C†Scdo no.ex tex.practicā libellādi in cā
appellatiõis vt petat ſnias latas poſt τ ɔ̄ appel-
lationem legitimam denuntiari irritas τ inanes.
3 C†Sed circa primū notabile q̃ro de queſtione
hic non tacta p doc.nunqd a delegato epi poſſit
b appellari ad vicariū ipſi⁹ epi an vero ſit neceſſe
vt formaliter ad ipſum epm appellet.videt pri-
mo φ nõ.arg.c.ſtuduiſti.de offi.leg.vbi φ lega-
tus gñalis pape nõ impedit ſe de cā alteri ſpāli
ter delegata,ergo idē dicēdū de vicario epi.nam
eps cauſam alteri delegādo videt eā arripere a
iuriſditiõe ſui vicarij,qd pōt arg.in.l.iudiciū ſol
uitur.ff.de iudi.τ p Jnn.in.c.romana.palle.vbi
notāter dicit epm poſſe inhibere vicario ſuo ne
de certa cauſa cognoſcat.Nam quemadmodum
pt eps ex libito ſuo vicariū ex toto remouere,vt
no.gl.in.cle.τ ſi pncipalis.de reſcri.τ no.in cle.ſi.
de pcu.ita τ foꝛtius pōt cognitionē certe cāe in
ter dicere.ar.in.l.q̃ de tota.ff.de rei vē.τ i.c.paſto
ralis.§.itē cū.de offi.deleg.Jn ɔ̄riū facit,qꝛ ideꝫ
eſt epi τ vicarij cõſiſtoꝛiū,vt in.c.ij.de conſue.lib.
vj.τ in.d.c.romana.τ vt ptꝫ hic cognoſcit vicari⁹
de appellatione ad archiepm interpoſita,qꝛ ipe
archieps videt cognoſcere miniſterio vicarij ſui,
cū iuriſditio vicarij ſui nõ ſit ſeparata a iuriſdi-
tione epi ſꝫ eſt pars iuriſditionis epi.vnde ſuſpē
ſo vel excõicato epo ſuſpenſa eſt iuriſditio vica-
rij,vt leg.τ no.in.c.j.de offi.vica.li.vj.Jtem licet
p delegationē ſit ab eo remota cognitio pncipa-
lis cauſe,nõ tñ eſt remota cognitio cauſe appel-
lationis,τ ex ſeparatis nõ ſit illatio,vt in.c.ij.de
tranſla.prela.τ in.l.neq₃ natales.C.de proba.Jn
hoc puto ſic dicendum φ aut eps eſt preſens pu
ta in dioceſi vel loco propinquo tūc dꝫ appellari
ad epm nõ ad vicariū.Aut abſens in loco remo-
to tūc poterit appellari ad ipm vicariū.Ad hāc
diſtinctionē adduco tex.τ ibi no.p Jo.an.in.c.ſi
cõtra vnū.de offi.deleg.li.vj.vbi ptꝫ φ ſi recuſat
delegat⁹ epi dꝫ pbari ſuſpicio coꝛā ipſo epo τ nõ
coꝛā vicario ſuo,niſi vt ibi dicit Jo.an.eps ſit in
remotis.nam cū in cā illa ſpāli delegatus ſit ma
ioꝛ vicario ſuo,vt in.d.c.ſtuduiſti.non eſt rõni cõ
ſonū,vt iſte vicarius coꝛrigat erroꝛē illi⁹ ſꝫ ex cā
4 predicta hoc poterit.C†Adduco ſcdo.l.valde
notabilē.ff.mādati ſi hoīem.vbi dꝛ gñalem pcu-
ratoꝛem poſſe ex cā veriſimili nõ cogitata p dñm
inhibere ſpāli pcuratoꝛi negotium an tenet,ſec⁹
vbi eſt talis cā τ p illam.l.nõ ſolēniter limitatur
c.ſtuduiſti.prealle.vt legat⁹ pape in puincia poſ
ſit ex cā nouiter oꝛta ſeu veriſimiliter nõ cõſide-
rata p papā tpe delegatiõis inhibere delegato
ſpeciali ne pcedat in cauſa ſibi ſpāliter delegata
τ p illā.l.audiobar.remiſſiue poſſe epꝫ ex tali cā
ſtatutum ſeu diſpoſitionē facere contra legeꝫ:ex
quo talis cā ſubeſt quam ſi legiſlatoꝛ ɔſideraſſet
aut legē illam nõ cõdidiſſet aut facultatē diſpo
nendi ɔ̄riū pbuiſſet.Et vide qd no.Bal.in.l.oēs
populi.ff.de iuſti.τ iur.τ hoc eſt ſinglr notandū
ad materiā.c.at ſi clerici.§.de adulterijs.de iudi.
Et vide qd no.do.de Ro.deci.ciiij.τ qd dico.in
5 d.§.de adulterijs.alias eſt i deci.cclv.C† Scdo
quero p declaratione ſecūdi notabilis nūqd in
cā appellationis debeat ſic pure libellus cõcipi
vt ſnie late poſt appellationem reuocent in irri
tum.Jnn.hic multum inſtat ponēdo varias pra
c cticas.c Nā qñq₃ petitur reuocari qcqd eſt geſtū
poſt appellationē ſeu pceſſus vt poſt appellatio
nē denūtietur irritus,vt in.c.dilecto.ꝫ.e.qñq₃ pe
d titur vt appellatio pnūtiet legitimad.τ hoc ſolū
pōt ſufficere ſm Jnn.Nā reuocatio attentatoꝝ
venit acceſſoꝛie.nam ſi appellatio pnūtiet legi-
tima ptꝫ p ɔ̄ñs geſta poſt modū eſſe irrita,vt in
c.ſi a iudice.τ in.c.nõ ſolū.eo.ti.li.vj.Cautum tñ
eſt ſm Hoſt.vt adñciatur ad maioꝛem expꝛeſſio
nem vt denuntietur irritum quicqd geſtuꝫ fuit
poſt τ ɔ̄ appellationē,τ hec eſt bona practica vt
euitet cõflictū opinionū vt ſic nõ reſtringat ſe li
bellās ad aliquid ſpāle ſed gñaliter ad oia poſt-
6 modū attētata τc.C†Jn gl.i.ibi dicas φ grada
tum eſt appellādum τc.Ex hac pma pte gl.q du
rat vſq₃ ad.X.de appellationibus interponēdis
τc.collige vnā regulā τ quatuoꝛ caſus exceptos.
regula ponit negatiue vt omiſſis medijs ſeu in-
dicibus imediatis nõ poſſit regulariter appella
ri ad ſuperioꝛem mediatum tam de iure canoni-
co vt hic τ in.c.romana.palle.φ de iure ciuili.ij.
q.vj.anterioꝛum.τ in.l.imperatoꝛes.ff.de appel.
7 C†Excipit e pmo caſus qñ nõ fuit oppoſitū
e p partem aduerſam.τ no.bene hūc caſum,qꝛ de
f hoc non habetur alicubi tex.adeo qd Arch.in.c.
ſi delegatus.de of.dele.li.vj.dixerit Jnn.τ Hoſt.
tenuiſſe contrariū in.c.referēte alleg.in gl.Sꝫ vt
dicit Jo.and.hic nõ colligit ex dictis il.oꝝ ibi τ
Hoſt.hic τ cõiter doc.ſeqūtur iſtā gl.vt quēad
g modum tacitusg cõſenſus inducēdo cõſuetudi
nem poſſit hoc operari vt dicā in caſu ſequenti,
ita τ tacitus cõſenſus in nõ excipiēdo.Et phoc
qꝛ regulariter qd pōt facere cõſuetudo pt opari
pactū tacitū ſeu expſſum licet nõ p oīa iuxta no.
p Bar.in.l.oēs populi.ff.de iuſti.τ iur.Jtē facit
iſte tex.in ar.vbi papa fundat ſe ſup appellatiõe,
8 τ ſic fuit opus hic excipeꝛ appellare.C†Sꝫ cir
ca iſtum caſuꝫ ego foꝛmo oppoſitionē ſatis foꝛ-
tem de.l.j.ff.e.vbi dicitur φ ſi p erroꝛē fuit appel
latum ad maioꝛē iudicē debitus erroꝛ nõ nocet,
ſecus ſi ad minoꝛem videtur ergo velle φ ex cer-
ta ſcientia non valet appellatio omiſſo medio.
Ad hoc ɔ̄rium rñdeo ſic φ erroꝛ non nocet.ſ.vt
iuriſditio ſit deuoluta ad iudicem debitum ac ſi
ad eum fuiſſet appellatum.vt ibi ſentit Barto.
non ergo negat quin parte non excipiēte valeat
proceſſus

☞ Sebaſti. Sapia.

a ¶ Conſuetudo. vide Jo. de ana. in conſi. lij. inci. in cā illorū de mōticulo. in fi. Abba. in rub. ē. eod. vbi Deci. late.

a ¶ Conſuetudo. An valeat conſuetudo ꝙ poſſit appellari omiſſo medio, ⁊ vid hic do. Anto. in vlt. col. ⁊ gl. ma. in c. nō putamus. de ꝯſue. in. vi. Et adde ꝙ nō ſolū vȝ cōſuetudo ꝙ appelletur a ſubditis ad ſuperiorē omiſſo medio et ſm eū vȝ ꝯſuetudo ꝙ appellet̃ a non ſubditis ad ſuperiorē omiſſo medio, caſus eſt in. c. ſi duobꝰ. in fi. ē. eo. nec ob. ꝙ ibi appellat̃ ad papā q pōt adiri omiſſo medio qꝛ rn̄deo ꝙ ibi appellabatur de in re ciuili quo iure non appellatur omiſſo medio ēt ad principē. vt. l. iperatores. ff. eo. zacharias.

b ¶ Omiſſis medijs. Dic tu qd hic caſus non eſt de iure canonico ſingularis cuȝ eodem iure poſſit omiſſo medio ab inferiore ad ſuperiorem appellari vt eſt gl. no. i. c. ſi duobꝰ. iſto tit. et no. plene Lāfrā. in. c. qm̄ cōtra. §. interlocutorie. et appellatiões nume. 70. verſi. q̄ro quo ordine ſit appellandū. ⁊ ibi in apo. Cel. in x̄. ad ſuperiorem. ē. de proba.

☞ Sebaſti. Sapia.

c ¶ Vicario. Nunqd aūt recuſato vicario tanq̄ ſuſpecto recuſari ēt poſſit eṗs. vide do. Jaſ. tenētem ꝙ ſic i. l. apertiſſimi. col. iij. C. de iudic. ſed in contrariū videt̃ tex. i. c. ſi cōtra vnum. ē. de offi. deleg.

d ¶ Ex parte. M. Materiā huius decr. vide latiſſime ⁊ forte meliꝰ q̄ alibi examinatā per Bal. in. §.

ꝓceſſus corā iudice maiori. Et ex hoc infert̃ ꝙ ſi
ſcienter appellauit omiſſo medio, ⁊ hec appella
tio aduenit in notitiā appellati poſt decēdiū, ꝙ
eo excipiēte ſn̄ia remanet rata, qꝛ illa appellatio
nō valet obſtāte exceptiōe: ſecus aūt ſi ſic appel
laſſet iuſto errore ductꝰ, qꝛ tūc appellatio deuol
uit cām ad ſuperiorē iudicē debitū. vel intellige
de iure ciuili, quia ius ciuile magis abhorret ap
pellationē gradatim nō factā q̄ ius canonicū:
vt ptȝ in. l. imperatores. vbi imperator nō vult ꝙ
ad eū ēt appellet̃ omiſſo medio. facit. ij. q. vj. ante
9 riorum. ¶ † Secundus caſus exceptus ſi cōſue
a tudo fouet talē appellationē omiſſo medio inter
poſitam ⁊ de hoc caſu hodie eſt bo. tex. in. d. c. ro
10 mana. ¶ † Tertiꝰ caſus ſi legatꝰ etiā ad vniuer
ſitatem cauſarū ſubdelegauit vnā cām alteri in
totū, nā tūc appellat̃ ad ꝑmū delegantē. Et idē
intellige in delegato ad vnā cām tm̄ eandē cām
prorſus ſubdelegante, vt in. c. ſup qōnum. §. por
ro. de offi. dele. ⁊ i. l. j. ff. qs ⁊ a quo ap. Et no. hoc
pro intellectu illius. l. ⁊ maxime no. gl. inquātuȝ
loquit̃ etiā in delegato ad vniuerſitatem cauſaꝝ
vt nō cenſeatur quaſi ordinarius in appellatio
ne interponenda a ſubdelegato, lȝ cenſeat̃ quaſi
ordinarius in eo ꝙ ſubdelegauit. no. glo. in. c. cū
11 cām. ē. e. ¶ † Quartus caſus exceptus eſt in pa
pa. ad eū em̄ appellari pōt omiſſo medio vel me
dijs. ij. q. vj. ad romanā. Fallit ſi appellet̃ a ſubde
legato delegati pape q ſubdelegat non in totuȝ
qꝛ cū delegatꝰ pape repſentet pſonā ipſiꝰ pape
nō dȝ appellari ad ipm papā ſed ad ipm delegā
12 tē. vt in. d. c. ſup qōnū. §. porro. ¶ † Extra gl. ex
cipe vnū caſuȝ in legato pape. Nā ſm cōem opi.
b ad eū pōt appellari omiſſis medijs [b] in eius lega
tiōe ar. c. j. de offi. leg. ⁊ ita voluit Jo. an. in. c. qd
tranſlationē. de offi. leg. ⁊ ibi dixi. lȝ gl. in. c. ij. de
13 ꝯſue. lib. vj. ⁊ vide gl. ij. q. vj. in. c. iij. ¶ † Sextꝰ ca
ſus ſi archieṗs cōuenit ſubditū epi corā epo, tūc
enim nō debet ad eū appellari ne ſit iudex in cā
14 ſua. ¶ † Septimꝰ caſus ſi eṗs litigauit corā ar
bitris cōtra ſubditū ſuū ſicut fieri dȝ. xj. q. j. ſi cle
ricus. nā tūc appellat̃ ad papā ab illis arbitris:
vt no. gl. in. c. ab arbitris. de offi. dele. li. vj. q̄uis
poſſit dici hūc caſum nō recte excipi, qꝛ illi ſunt
arbitri iuris, ⁊ ſic ſuperior imediate eſt papa: vt
in. d. c. ab arbitris. ⁊ notabis hūc caſuȝ: qꝛ illa gl.
nō eſt alibi. ¶ Octauus caſus notabilis eſt qn̄
cōcurrit iuriſditio mediata ⁊ immediata. Exem
plū ſi appellet̃ a ſubdito epi nā ſubditus epi nō
facit gradū cū epo. ſȝ ambo cōcurrūt, ad hoc gl.
notabilis in. c. cū ab eccleſiarū. ⁊ in. c. paſtoralis.
de of. ord. vnde hoc caſu appellat̃ ad illū ſuperio
rē ⁊ ad ipm epm ꝓut voluerit appellās ⁊ hoc vr̃
velle Jo. an. poſt Arch. in. c. romana. eo. tit. li. vj.
15 in x̄bo omiſſis. ¶ Nonus caſus gn̄alis vbi me
diū eſt quoquo mō ſublatū puta qꝛ iudex ime
diate eſt hereticus vel excōicatꝰ vel ſuſpēſus. ad
hoc. c. ſi is cui. ⁊ qd ibi no. de offi. dele. li. vj. limita
tn̄ ſm no. i. c. ſi qs ꝯ clericū. de foro cōp. ſ. reſpectu
16 iudicis recuſati qui ſubdelegauit. ¶ † In ea. gl.
ibi: ⁊ idē credo ⁊c. hec particula gl. hodie ē repro
bata in. c. ij. de cōſue. li. vj. vbi habet̃ qd nō valet
ꝯſuetudo vt a vicario epi appellet̃ ad ipm epm.
Et ſi diceres quare cōſuetudo valet vt poſſit ap
pellari omiſſo medio. Pro ſolutiōe vide gl. in. d.
c. ij. nā ꝙ appellat̃ de vicario ad epm eſt ꝯ ſubſtā
tialia appellationis ſed ꝙ appellet̃ omiſſo me
dio nō eſt de ſubſtātialibus, ſed de circūſtanti
bus ⁊ dic vt ibi latius habet̃. Nec ob. iura glo. al
le. in ꝯrium. nā in. l. j. §. ſolēt. appellat̃ ad preſideȝ
q nō interfuit in ordine tanq̄ iudex: vt no. Inn.
17 i. c. irrefragabili. de offi. or. ¶ † Et hodie vid bo.
tex. in. c. a collatiōe. ſ. e. ti. li. vj. vbi ptȝ ꝙ nō ap
pellat̃ a capitulo ⁊ epo ad ipȝ epm ſi eṗs iterfuit
capitulo vt prelatus, ſecus ſi interfuit in capitu
lo vt canonicus. ⁊ ſic poteſt appellari ab eodē ad
eundem aliter cōſideratum. ⁊ ſic reſpondetur ad
§. ſolet. ⁊. c. multis. xvij. diſt. ſed epiſcopus reſpe
18 ctu vicarij ſui ſemper eſt idem. ¶ † In ea. gl. ibi
qui nō erat de curia dioceſis epi. Dicit Jo. and.

c ⁊ bene ꝙ fruſtra gl. hoc ponderat nā ⁊ ſi vicario
ſuo eṗs delegat vnā cauſam appellabitur ad ipȝ
ex quo nō cognouit vt vicariꝰ. Et ex hoc habes
bonam practicam euitādi certo caſu appellatio
nem. Item habes ꝙ eṗs vel alius ordinarius p
cām delegare vicario ſuo ⁊ ſi in fraudem hoc fie
ret poſſet excōicari per ſuperiorē. Et in hoc vide
per Spe. eo. ti. §. nūc tractemus. ver. ſȝ ſm ꝓmiſ
ſa. ⁊ ꝙ no. in. c. ſup qōnuȝ. de offi. deleg. Et intel
lige ꝙ euitet appellationē iterponēdā ad ſupio
rem immediatum epi: nō aūt ad papā: cū ad euȝ
omiſſis oibus medijs poſſit appellari: vt. ē. dixi.
19 ¶ † Et ſolū hec regula reperit̃ habere fallentiā
in delegato pape ſubdelegāte non in totum: vt
in. d. c. ſuper queſtionū. §. porro. ⁊ tunc nō ad pa
pam ſed ad ipſum delegantem appelletur cū in
eo preſentetur perſona pape: vt ibi no. que rō ceſ
ſat in alijs delegantibus. vnde a delegato legati
pōt appellari ad papā omiſſo legato delegāte,
vt i. c. cū bertoldus. de re iu. vt dixi. Itē a delega
to epi poterit appellari ad legatum pape: qꝛ con
currit cum ipſo: vt ſupra dixi. ⁊ hoc no.

1 ☞ Tutor pōt conueniri finita tutela de caſibus inchoatis durante tutela: niſi adminiſtratio ſit tranſlata in curatorem vel alium.

2 Exceptiones cenſetur iudex non admittere procedendo ad vlteriora.

Si iudex non admittat tacite vel expreſſe exceptiones licite ab eo appellatur.

3 Iudex non admittēdo vel reſpuēdo exceptiões ꝓpoſitas, an ⁊ quo caſu poſſit ab ipſo appellari.

4 Tutela quotuplex ſit ⁊ eius exempla.

5 Mater non pōt eſſe tutrix filiorum niſi renūtiauerit ſecundis nuptijs ⁊ velleiano.

6 Tutor non ꝯficiēdo inuentariū reddit̃ ſuſpectꝰ niſi ſit cōſuetudo in ꝯrium: vȝ tn̄ adminiſtratio.

7 Inuentarij confectionem poteſt remittere iudex ex cā: puta ſi expediat pupillo ne ſecreta ſui patrimonij reuelentur.

8 Perſone religioſe an poſſint eſſe tutores.

9 Mater relicta tutrix teſtamentaria dȝ ſeruare ſolennitates, de quibus in aut̃. matri ⁊ auie.

10 Mater non ſolum pōt eſſe tutrix filiorū ſed etiā curatrix, idem in auia.

d **Ex parte. M.** [d] Si is q ꝯſtitit eē tutor noīe pupilli ꝯuenitur ⁊ inuitꝰ poterit appellare. In prima ponit̃ appellātis querela. In ſcda dat iudices ibi, ideoq̧ mādamus. ¶ Caſus literalis. Quedam mulier noīe filiorū ſuorū impetrauit literas cōtra quandā aliā mulierē. M. noīe filiorum eiuſdē ſuper quibuſdā terris ad quoſdam iudices delegatos corā quibus dicta. M. excipiendo ꝓpoſuit ꝙ cuȝ res de quibus in iudicio litigabat̃. ⁊ predicti filij ſub ptāte ac tutela ipſius nō eſſent cū iā ad ſecūda vota tranſiſſet ſup his rn̄dere nullatenꝰ tenebatur eidē noīe filiorum ſuorum quorū deſierat eſſe tutrix: ⁊ qꝛ iudices hāc exceptionem non admittebāt ſed rn̄dere compellebant eandem ipſa ad ſedē apo. appellauit. vnde mādat papa quatenus ſi eſt ita reuocato ī irritū qcqd poſt appellationem iudices inuenerint attētata audiāt poſtmodū hincinde propoſita. Ber. ¶ No. j. ꝙ tutor alias mater pōt rōne tutele habere filios in ptāte ⁊ qd pupillus eſt ſub poteſtate tutoris. ꝓ hoc tex. ibi: ſub poteſtate ac tutela ⁊c. hoc etiam probatur ex diffinitiōe tutele. Eſt em̄ vis ⁊ poteſtas in capite libero conſtituta ad tuendum eum qui propter etatem ſe defendere nequit iure ciuili inducta ac permiſſa. ita habet̃ in. l. j. ff. de tutel. ⁊ in ſti. eo. in prin. ſecus dic in curatore. nam curator datur bonis ⁊ non perſone ⁊ ideo nō hȝ minorē in poteſtate, vt in. l. in copulandis. C. de nuptijs.

e ¶ Secundo no. ꝙ per trāſitum [e] ad ſecūda vota extinguitur tutela materna ipo facto. ¶ Tertio
1 no. † eum qui deſinit eſſe tutor nō poſſe cōueniri ampliꝰ noīe pupilli. ꝙ intellige ꝑncipiādo negotium de nouo ſecus in cauſis inchoatis. Nam licet expiret tutela per aduentuȝ pubertatis ni-

nos aūt. inſtit. de acti. tu.

e ¶ Per tranſitū. vide. d. Ant. hic in. iiij. col. x̄ſ. q̄ro qd ſi trāſierit ⁊c. Et adde ꝙ idem eſt ſi ſcdo non nubat ſȝ turpē vitā ducat mr̃ vt dicit Spe. ſing. in tit. de tu. §. nūc dicēdū. x̄. itē excipit̃ ꝯ matrē ⁊ ibi immediate ponit qd dicendū ſi ipa ꝯhit ſpōſalia de ꝑſenti abſq̧ copula. Et ꝓ ꝑmo de turpi vita. vide opt. tex. ⁊ ibi bar. in. l. his ſolis. C. d reuo. do. Itē adō hic ꝙ ſi mr̃ q̄ amiſit tutelā filioꝝ pp trāſitū ad ſecūda vota deſinat habere ſm maritū forte quia ille maritus moriat̃ poterit mr̃ recuperare tutelā filioꝝ priꝰ amiſſaȝ ita dicit gl. no. i. l. adeo. in ꝓn. in x̄. priſtinam. ff. d ac q. re. do. Sȝ ꝯriū facit ꝙ no. glo. in c. j. de cle. ꝯiu. lib. vj. ſȝ ꝓ intellectu materie vid q̄ ampliſſime ſcribit. bal. i. §. nos aūt. inſti. de atti. tu. vbi reperies īfinitas qōnes in hac materia. itē illud qd dixi de amiſſiōe tutele ob turpeȝ vitā lȝ nō trāſeat ad ſcda vota lȝ expſſe Bar. poſt gl. i. l. ſi qs ſub cōditiōe. in ꝓn. viij. co. ff. d teſ. tu. vbi ad hoc ōt ibi tenere gl. i aut̃. hoc ſacramētū. C. qn̄ mu. tu. of. Itē circa id qd dixi an mr̃ p ꝯctū ſpōſalioꝝ amittat tutelā, vide p Bal. in d. §. nos autē. in xiiij. col. Itē pro eo qd dixi de ducente turpē vitā facit qd no. ang. in. l. cū q̄dā puella. in ꝓn. ff. d iur. om. iud. vbi dicit ꝙ vidua ducens vitā luxurioſam nō retinet domicilium mariti.

☞ Sebaſti. Sapia.
a ¶ Si iudex vide
Fel. late in. c. ſub
orta. ē. de re iudi.
⁊ Rom. in cōſil.
ccxx. incip. circa
primū. col. peñ. ⁊
qḋ vbi iudex ter-
tio requiſitus nō
pronūtiat poſſit
appellari tradit
Fel. i. c. ex literis.
ē. de cōſti. ⁊ Ro.
in cōſi. ccccxxvij.
inc. in propoſito
caſu. col. ij.

☞ Sebaſti. Sapia.
b ¶ Si mater que
requirant adhoc
qḋ mater poſſit
eſſe tutrix: ⁊ ha-
bere adminiſtra-
tionē tradit An
ge. in conſi. l. inci.
in themate i p̄n.
zacharias.

c ¶ Nunquid epi.
Adde qḋ de epi
ſcopo ego puto
qḋ poſſit eſſe tu-
tor, ſed nō admi-
niſtrare qḋ dicit
tutor honorariꝰ
id eſt ob honorē
pupilli datꝰ qua
tenus in maiori
reuerētia habeat
ita no. Bar. in. l.
iure noſtro. §. j.
ff. de teſt. tutel. ⁊ i
l. ꝙſi forte. §. ſunt
quedā. in. j. q. ff. ḋ
ſol. quem. §. legit
in. l. vo procura-
tori. eo. ti.

☞ Sebaſti. Sapia.
d ¶ Filio. vide ad
hoc pulchrā limi
tationē quā tra-
dit Pan. de caſ.
in. l. claudius. in
fi. ff. de acq. here.
vbi ponit de ma
tro. ruſtica que
ignorabat ſe tene
ri ad petendum
tutorem an excu
ſetur.

e ¶ Ad tertul. ad
idē vide tex. in. l.
omnē. §. fin. C. ad
tertuli. ⁊ hoc cre
do verū etiam ſi
mulier nō trāſeat
ad ſcḋa vota ſed
ēt ſi turpē vitā du
cit nō petito tu-
tore filio ſuo per
tex. i. l. his ſolis. i
fi. C. dē reno. no. ad
de tñ q̄ mater ꝑ
diga nō priuatur
ſucceſſiōe filij ꝓ-
pter tutorē non
petitū ſm Ang.
in. l. fulcinius. §.
adeo. ff. ex quib.
cau. in poſ. eatur.
⁊ i. l. is cui bonis.
ff. de ver. ob. Itē

hilominus tenet tutor cām principiatā ꝓſequi
niſi adminiſtratio ſit trāſlata in curatorem, vt in
2 l. vna. C. vt cau. poſt puber. tutor abſit. ¶ † No. ibi
exceptio neglecta ⁊c. ꝙ ſi iudex procedit ad vlte
riora exceptiōe neglecta lʒ expreſſe eā nō repule
rit pōt ab eo appellari, ⁊ ſic limita. c. dilecto. ē. e.
vbi dr̄ ꝙ appellādū eſt demū exceptione oppoſi
ta reiecta, ſufficit enim qḋ ipſo facto reijciatur. ſ.
ꝓcedēdo ad vlteriora, ⁊ ſic colligit ꝯſiliū Uber.
ꝯrium qui cōſulebat iudici vt non pronuntiaret
ſup exceptione volēdo euitare appellationeʒ qḋ
nō ꝓcedit vt hic. Et idē tenet Jo. an. in. c. dilecto
prealle. ⁊ Bar. in. l. a ꝓcedēte. C. de dila. quod no.
3 ¶ † Quid aūt ſi iudex[a] nō ꝓcedit ad vlteriora ſʒ
a ſuperſederet forte cā vexādi excipiētē quem ſepe
forte citat ad audiēdā deliberationē ſuam, vide
Jo. an. in. d. c. dilecto. vbi notāter ꝯcludit ꝙ ſi iu
dex tertio humiliter requiſitus non ꝓnūtiat ſup
ea poterit ex hoc grauamine appellari, ar. in. c. j.
4 de ſup. neg. prela. ¶ † In gl. ibi prefert omnibꝰ
tutoribꝰ legitimis ⁊ datiuis ⁊c. Pro itellectu hu
ius gl. vt purus canoniſta intelligat ſciendū eſt
quo ad ꝓpoſitū noſtrū ꝙ q̄dā eſt tutela teſtamē
taria vt illa q̄ defert p patrē in teſtamēto. Que-
dam eſt quaſi teſtamētaria confirmata vt puta ſi
pater in teſtamento dedit tutorē filio iam emāci
pato ſeu nō exiſtenti in ptāte ſua, puta q2 erat fi
lius naturalis tm̄. Iſta enim dr̄ quaſi teſtamēta-
ria cōfirmata, q2 tali filio in poteſtate nō exiſtēti
non pōt pater tutorē dare ſed datus per eū con-
firmatur p ſuperiorē, ⁊ ideo appellatur modo p̄-
dicto de quo tñ plenius dicēdū eſt, vt no. in rub.
de cōfir. tuto. ſeu cura. ff. ⁊. C. Quedā tutela dr̄ le-
gitima vt illa q̄ defertur proximiori, vt inſtit. de
legi. agno. tu. §. j. ⁊ dr̄ legitima q2 defertur a lege.
Quedā eſt tutela datiua, q̄ ſic nūcupat, q2 datur
a iudice in defectū aliarū tutelarū, ⁊ iſte tutele ḋ
ferunt ſucceſſiue ſm ordinem ſupraſcriptū, nam
teſtamētaria p̄fert oībus alijs vt quādiu ſpes eſt
de teſtamētaria: puta q2 pater dedit ſub cōditio
ne non fit tranſitus ad legitimā, vt in. l. ſi qs ſub
cōditiōe. ff. de teſt. tute. vbi pleniſſime examinat
p gl. ⁊ Bar. p hac materia vide aut. matri ⁊ auie.
alle. in gl. In defectū vero teſtamētarie ſuccedit
ſecūda. ſ. quaſi teſtamentaria. Tertio in defectū
vtriuſqꝫ ſuccedit legitima in cuius defectum ſuc
cedit poſtmodū datiua hoc probatur ex ordine
rubrice iuris ciuilis. Primo em̄ tractat de teſta-
mentaria. Scḋo de confirmando tutore. Tertio
de tutela legitima. Quarto de datiua, vt in rub.
de tuto. ⁊ cura. datis ab his. Et ex hoc arguit ꝙ
valeat argumētū ab ordine rub. ad hoc ꝙ not. in
proe. ffor. ¶ His preſuppoſitis ſciendum eſt ꝙ
mulier tpe ffor nō poterat eſſe de iure cōi tutrix
poterat tamen imp etrari a iudice ſpeciali beneſi
cio. l. fi. ff. de cu. bo. dan. poſtmodum iure codicis
fuit ampliata hec facultas vt habet in gl. Nouiſ
ſime de iure autēticorū fuit ſtatutū vt liceret ma
tri ⁊ auie agnoſcere tutelā filiorū ſeu nepotū, ita
vt preferatur legitimus ſeu datiuus, vt in. d. aut.
matri ⁊ auie. ⁊ ita tñ vt ante oīa duo obſeruaren
tur. Primo vt renūtiaret ſcḋis nuptijs. Scḋo vt
renūtiaret bñficio velleiani, vt in. d. aut. matri et
5 auie. ⁊ in gl. ¶ † Dubitat qd ſi mater[b] admini-
b ſtrauit tutelā abſqꝫ eo ꝙ renūtiaret ſecūdis nu-
ptijs ⁊ velleiano, hec materia tractat per Bar. ⁊
alios in. d. aut. ⁊ fuerūt qdā in opinione ꝙ eorū
omiſſio nō vitiaret aſſūptionē tutele, q2 omiſſio
modice ſolēnitatis nō vitiat actū, vt in. l. ff. de vē.
inſpi. Bar. ibi tenet ꝯriā ſniam q̄ ſatis placet, nā
regulariter omiſſio ſolēnitatis vitiat actū: vt in
c. q2 ꝑpter. de elec. ⁊ in. l. ſi vnus. C. de teſt. Sʒ ſo-
lēnitas renūtiationis p̄dicte nō pōt dici modica,
nā ſi mater hʒ cōſiliū ⁊ opinionē nubēdi conſu-
meret de facili ſubſtātiā filiorū amore ſcḋi mari-
ti, vt in. l. lex q̄ tutores. C. de admi. tut. Sicut em̄
mulier maritata nō eſt apta ad tutelam propter
ſuſpicionē, ita nec mulier nō deponēs affectionē
nubēdi ita dicendum eſt reſpectu Velleiani. Nā
cum mulier habet priuilegium a velleiano indu

ctum vt non obligetur effectualiter pro alienis
debitis, ſi mulier non renūtiaret huic priuilegio
poſſet ſe iuuare in preiudicium filiorum. nā ſi nō
excluſit debitores pupillorū obligat ipſa ⁊ ſic te-
netur pro alienis debitis, vnde vt nō poſſit ſe iu
uare debet huic p̄uilegio renūtiare, ⁊ ſic nō pōt
dici ꝙ modicus ſit effectus huius ſolennitatis.
6 ¶ † An aūt teneat adminiſtratio ſi non cōfece-
rit inuentarium. plene no. Bar. in. l. tutor qui re-
pertorium. ff. de admi. tu. vbi poſt multa tenet qḋ
ſic: lʒ tutor ex hoc poſſit tāqꝫ ſuſpectus remoue-
ri. Unū tñ no. in practica ꝙ vbi ꝯſuetudo ſubeſt
de non conficiendo inuentarium per tutoreʒ va
leret talis cōſuetudo. arg. in. l. de quibus. ff. de le
7 gi. tenet bar. in. d. l. tutor. ¶ † Et inter cetera po
nit aliū caſum ſpecialem ⁊ notabilē, vcʒ vt iudex
poſſit ex cā remittere tutori cōfectionē inuenta-
rij vt ſi expediat pupillo ne ſecreta patrimonij re
uelent. ar. in. l. ij. C. de ali. pupil. preſtā. ¶ Nunqd
aūt hec tutela materna dicatur legitima an dati
ua diſputatur in. d. aut. ⁊ placet opi. Bar. qḋ ſit
legitima tñ voluntaria q2 mater nō cōpellatur ſi
8 nō vult. vt. d. aut. matri ⁊ auie. ¶ † Nūqd epi[c] et
c clerici inferiores ac religioſi poſſint eſſe tutores
cum ſit officiū pium. vide tex. cū gl. notabili quā
9 tene mēti in. c. peruenit. lxxxvj. di. ¶ † Ulterius
dubitatur de qōne quotidiana. Nunquid mater
poſſit dari nutrix in teſtō paterno vel ſola vel cū
alijs. Hoſt. late proſequitur hic, q2 qḋ cōtingit ſi
bi de facto, ⁊ per legiſtas ponitur in. d. aut. ma-
tri. ⁊ auie. ⁊ aliquid. in. d. l. ſi quis ſub conditiōe.
Et lʒ multe ſint opiniones cōis tñ opi. canoni-
ſtarum ⁊ legiſtarum eſt vt hodie deputari poſſit
qm̄ olim non poterat, q2 in legitima olim nō po
terat eſſe tutrix. vñ cū hodie ſit indultuʒ matri ⁊
auie debet ceſſare illa prohibitio. nam ſi nō pōt
eſſe legitima fortius nec teſtamētaria. Aduertē
dum tñ ꝙ non per oīa ſortitur naturam teſtamē
tarie. nam tutela in teſtamento ſibi decreta eſt in
ſuſpēſo donec ſeruauerit ſolēnitatē contentam
in. d. aut. matri ⁊ auie. nam ſolēnitas debet pre-
cedere actum. ¶ In ea gl. ibi, ſoluta eſt tute. Ad
uertendum ꝙ ſi mater non petierit tutoreʒ dari
d filio[d] cōfeſtim intra annum cū poterit priuatur
iure ſuccedēdi ipſi pupillo ſi ḋceſſerit in pupilla
ri etate, ſecus ſi deceſſerit factus pubes. Idē eſt
in quolibet alio q poſſet ſuccedere impuberi ab
inteſtato. vt in. l. ij. §. cōfeſtiʒ. ff. ad tertu. ⁊ in. l. ma
tres. C. eo. tit. ⁊ in. l. ſciāt. C. de legi. here. vide bo.
e tex. inſti. ad tertu.[e] in fi. ¶ † Quero nūqd qḋ dr̄
10 hic in tutela locū habeat in cura[f] vt mater vel a-
f uia poſſit deputari curatrix filio. Spe. in ti. de cu
ra. §. cum aūt. ver. ſed nunquid. tenet ꝙ ſic. ⁊ ideʒ
gl. in preal. aut. matri ⁊ auie. ⁊ dicit ibi Bar. hoc
cōiter teneri. idē gl. in. l. ſcire. ff. de tut. ⁊ cura. da.
ab his. ¶ Extra gl. opponit cōtra finē. c. in eo ꝙ f
papa mādat iſtis iudicibus cauſe appellationis
ꝙ cauſam audiant hincinde iuſtificata appella
tione videtur enim ꝙ debuiſſet mādare vt pror
ſus deſiſterēt a cognitiōe ex quo iſta nobilis ꝓ
babat deſiſſe ſe eſſe tutriceʒ. ar. c. cum olim. ē. de
excep. Sol. non intelligas tex. ꝙ iudices debeāt
cognoſcere inter iſtā quondam tutricem ⁊ aliam
mulierem reſcripti impetraticē ſed inter pupil-
los ⁊ iſtam tutricem. naʒ ex quo cauſa fuit ſemel
delegata voluit papa prouidere iſti impetranti
de iudicibus delegatis. Noluit aūt cauſaʒ remit-
tere ad priores iudices vt nō grauarēt pupillos
ſicut grauarunt matrem: vnde erat ſuſpicio con-
tra eos orta.

fallit qñ mř eēt
minor. xxv. an. q2
tūc nō perdit ſuc
ceſſionē, tex. eſt i
l. ij. C. ſi aduer. de
li. ⁊ iſtud etiā ha
bet locū in tēpo-
re mortis mariti
erat minor: poſt-
ea intra vel poſt
annuʒ eſt effecta
maior nūqꝫ indi
ſtincte amittit ſuc
ceſſioneʒ ⁊ eſt ve
ritas ⁊ cōmunis
ſnīa per glo. not.
in. l. minoribꝰ. C.
de his q. vt indi.
in gl. in ver. i ñ de
tur ibi, ſed qd. ꝙ
bñ no. ⁊ ita etiaʒ
tenet Bal. i aut.
captiui. C. de epi.
⁊ cle. vbi dicit qḋ
ita cōſuluit poſt
Spe. q idē tenet
in loco p eū ibi al
legato. Idē etiā
tʒ Bal. in. l. q cō
tra. C. de inceſt n.
nup. ⁊ in. l. preci-
bus. l. v. vj. ⁊. vij.
col. C. de impn. ⁊
ali. ſubſti. Bal. et
Sali. l. ij. C. ſi ad-
uer. deli. ⁊ idē tʒ
Ful. ⁊ Alex. l. d. l.
minoribꝰ. ⁊ dicit
ful. ꝙ ex facto cō
ſuluit ⁊ quotidia
nū eſt. ⁊ ita cōſu-
luit lud. in conſi.
cclxxviij. ici. viſa
thematis narra-
tione ⁊c. de quo
no. ale. in. l. ſciē-
dū. §. ſi. p illū tex.
ff. q ſatiſ. cogan. ⁊
Fulg. in. l. j. C. ex
qui. cau. i inte. re
ſti. ⁊ iſta eſt veri-
tas. ⁊ ita practica
tur qcqd teneat
Pan. in. d. l. mi-
noribus.

¶ Habeat locuʒ
in cura. Ego di-
cerē ꝙ ſic per rō-
nē Bart. in aut.
minoris. poſt gl.
verſ. venio ad ſe.
glo. C. qui da. tu.
poſ.

1 ☞ Copia relationum vel conſultationum quas
mittit iudex ad ſuperiorē eſt danda parti publi-
cata vel aliter autentica: vide late quando ſit dan
da talis copia in numero. 2.
3 Partes qñ nō cōcordant in puncto, mittēdo vel
ad deciſionē ſuperioris: vel ad cōſiliū ſapientis.
4 Iudex qñ hʒ mittere cauſam ad conſiliū ſapien
tis nō debet fatere punctū ex ſe q2 tūc nulla ad-
hibetur fides: ſed dʒ interuenire conſenſus par-
tium que ſi nolunt conſentire ſerua vt. ē. 3.

Partes

¶Intimasti. Adde in materia relationis gl.j.⁊ ibi.do.Ant.in.c.cāꝫ.el.ij.de testa. Et qd sit ꝓprie relatio ponit gl.in.l.ij.C.de leg.⁊ vid ēt ꝙ no.in hac materia.d.de Ro.deci.lxxij.ſm ordinē meū nouiſ.⁊ ꝙ plene ſcribit.d.Ant.poſt Inn.in.c.ſup eo.l.ij.in antepe.col.ver.circa premiſſa.in.e.ti. Et dicit.d.An.hic in.v.col.ꝙ qñ cā eſt cōmiſſa intra certum tps iudex nō pt referre intra illō tps ꝙtūcūqꝫ ipe ſit impeditus cognoſcere.⁊ idem ōt Do.i.c.ꝯmiſſa.in pn.de ele.in vi.vbi oīno vide.

Fr. Sebaſti.Sapia.

b ¶Contradicēti bus. Ex his colligit cautelā Bartho.vero.in caute.lxxxvij.inc.eſt dubiū ꝙ pars cōtra quā iudex aliqd dicit: debeat contradicere.

c ¶Cōtradicēte. Et vtrū iudex in relatiōe debebat dicere qñ partes cōtradixerūt. vide hic p.d.Ant.i ver.iij. quero an debeat iudex. et d.An.in.c.paſtoralis.in princi.in pe.col.de reſcrip. vbi ōt ꝙ relatio irreuocabilis dꝫ fieri de conſenſu partium.

Fr. Sebaſti.Sapia.

d ¶Qō iudex.vide ad hoc plura p Feli.in rubri.ꝫ.de treuga ⁊ pace co.iij.x. fallit.vj.

d ¶Qō iudex. Et idē ōt hic.d.An.in.ij.colū.in fin.⁊ Bar.⁊ Bal.in.l.iuſiurādum.⁊ ad pecunias.§.ſi de qlitate.ff.de iure iur.⁊ vide etiam bal.i.l.de die.ff.q ſatiſ.cog.⁊ idē dicit Ange.in.l.in vēditione.§.j.ff.de bo.au.in.poſ. vbi ēt vltra hoc ōt ꝙ ſi partes diſcordāt in eligendo cōſultores in cauſa electio ſpectat ad iudicē et alle.ſpe.ti.de req.cōſiliꝫ.§.i.ver.ſi exigit ⁊ vno alio loco.⁊ vtrūqꝫ horū ēt dicit Bar.i d.l.i vēditiō.§.j.

Anto.Franciſc.

¶Circa iſta materiā de ꝯſultore eligendo. dicas ꝙ dꝫ eligi a partib' vel a iudice qñ partes diſcordāt in eligēdo vt p Dy.ray.⁊ Bar.in.l.j.in.§.itē ptor.quē Bar.legit in §.ex hoc reſcripto.ff.de ven.inſpi.⁊ idē ēt voluit Bar.in.l.in vēditiōe.in.§.fi.ff.de bo.au.in.poſ.⁊ ſpe.i ti.de reqſi.cōſi.in.§.ſcias igit.⁊ habet per Bar.in.l.iuſiurandi.§.ſi de qualitate.ff.de iureiuran.⁊ in.l.duo.ad fi.ff.de re iudi.⁊ per Alex.de imo.in.l.de die.in prin.ff.qui ſatiſ.cog.⁊ ſi partes eſſent diuerſi fori iudex vtriuſqꝫ fori eligit vt p bar.in.l.iuriſperitos.in.§.j.in lec.Nico.de neap.ff.de excu.tut.⁊ de materia cōſilij reqrendi in cā ex forma ſtatuti aut alio mō,vide p bar.in.l.j.in.§.ſi plures.ff.de exer.⁊ p doc.cano.maxime nouiſſimos ⁊ mod.in.c.ſi pro debilitate.de offi.deleg.

5 Partes ſi conſentiunt relationibus ⁊ cōſultationibus que mittuntur ad principem:an aliquo caſu poſſint appellare.

6 A ſententia lata ſm conſilium ſapientis in quē partes conſenſerunt,poteſt appellari.

Teſtes licet opprobentur a parte q ipſos producit:tñ eorum dicta poſſunt per ipſaꝫ partē reprobari qꝛ approbauit perſonas ⁊ non dicta.

a **Intimaſti.**[a] Exemplū relationis dꝫ ꝑtib' edi anteꝙ fiat relatio vl' ſumma clarius ſic. Si iudex de iure dubitās vult ꝯſulere ſuperiorē dꝫ cōſultationes corā partib' edere,alˀs ei' verbis ꝯſultatiōis fides nō adhibet.facit hoc.c.ad tertiā partem rubrice. Et ꝓ intellectu ꝑmitte ꝙ lꝫ ex multis cauſis papa impugnaret relationē factā p iudices iter alˀs adiecit iſtā cāꝫ,de qua in tex.ideo dicit tex.ꝑterea ⁊c. ¶Caſus literalis. Papa mādat.inquiſitionem fieri ꝯ quoſqꝫ hoſpitalarios,facta inquiſitiōe inquiſitores ignorātibus hoſpitalarijs trāſmiſerunt relationē ad do.pa.nulla eis facta copia de inquiſitionis ꝓceſſu.ōt papa ꝙ nō recte ꝓceſſerūt cuꝫ ſꝫ leges quoties iudex dicit ſe velle referre negotiū ad ſuperiorē ſtatim tenetur dare litigatorib' apud acta exēplū cōſultationis. Ber. ¶Primo no.ex tex.ꝙ ex iuſta cā pōt iudex inferior deciſionem negotij deferre ⁊ principē de iure cōſultare nec pōt de hoc pars cōqueri dūmodo malitioſe nō fiat,qꝛ ei' ꝓprie eſt iura interpretari cuius eſt cōdere.in.c.inter.j.de ſen.excō.⁊ in.l.fi.C.de leg. ¶Scōo no.ibi:legitimas ſanctiones ⁊c.ꝙ i materia relationis ſeu cōſultationis ſtandum eſt diſpoſitiōi iuris ciuilis ex quo canonib' nō ꝯdicitur.⁊ idē eſt de alijs materijs,vt in.c.j.⁊.ij.de no.ope.nun.
1 ¶†Vltimo ibi,cōſultationis exēplū. No.ꝙ copia cōſultationis fiende dꝫ edi partib' ⁊ ſit iſta editio vt ptes poſſint ꝯdicere dubio formato per iudicē ſi veritatē occultaret vel mendacia inſereret:⁊ debet hec copia tradi ſm doc.publicata manu nota,vel duorū virorū ſeu roborata ſigillo autētico vt nihil poſſit immutari.arg.c.qm contra.de ꝓba. ¶In gl.ibi ſi vero vult euitare onus iudicādi ⁊c.vno tūc iudex acriter punitur,nā efficit infamis ⁊ punit i.xxx.li.auri.ō quo dicendum eſt vt habet in.d.l.ij.C.de legi.dicit tñ Hoſt.ꝙ illa pena nō ſeruabit in foro canonico:vt in.c.j.de re iu.li.vj.ita trāſeunt doc.Hec opin.tāq equa ſeruāda eſſet in iudicijs.ſed mero iure poſſet dici contrarium:q.c.j.non loquit in materia relationis.ſed gñaliter in faciēte aliquid cōtra iuſtitiā ⁊ cōtra conſcientiā.vnde cū ſit diſpoſitio gñalis dꝫ referri ad ſpēs nō prouiſas,vt in.l.ſancimus.C.de pe.vel ſaltē concurret vtraqꝫ pena.nā illa eſt ſpecialis ⁊ de facili remouibilis.argu.i.l.quoties.ff.de ac.⁊ ob.
2 ¶†Et i fi.gl.vt hāc materiam clare habeas:ſcire debes ꝙ multis ex cauſis iudex refert negotium ſuperiori.quādoqꝫ ex natura ipſi' cauſe,q ē reſeruata ſupiori,vt in c.maiores.de bap.⁊ in.c.vt debitus.ꝫ.eo.⁊ in hac relatiōe nō hꝫ locū diſpoſitio huius tex.q cauſa relinquit auditorio pncipis. Qñqꝫ fit relatio virtute delegationis iam facte:vt qꝛ princeps delegauit cām cognoſcendā ⁊ inſtruēdā ⁊ inſtructā remittendā ad eū,vel ſimpliciter cōmiſit vt intra certū tps cā remitteret inſtructa vel nō inſtructa ⁊ nō hꝫ locū in hoc diſpoſitio hui'.c.qꝛ tot' pceſſus remittit ad ſuperiorē nec ſtat verbis iudicis niſi quatenus cōſtat ex actis,vt.c.quoniā.ꝫ.de ꝓba. Qñqꝫ ſit relatio ſuperiori cā cōſulēdi eū de aliquo dubio in iure,⁊ hoc caſu loquit ꝓprie iſte tex.⁊ materia.l.j.ij.⁊.iij.C.de rela.nā qꝛ hoc caſu nō remittit totus ꝓceſſus ad pncipē ne fatiget ſed ſolū elicit ex actis pūctus dubius ⁊ qꝛ iudex poſſet punctū nō bene formare nō ſtatur relationi ſeu ſuis verbis cōſultatiuis niſi copiā dederit partibus vt ſi de cōſenſu partiū pūctus fuit formatus. Et in hoc cōſidera ꝙ qñqꝫ ſit cōſultatio principis partibus cōſentiētibus ſeu ſaltē non ꝯdicētib'[b] qñqꝫ altera parte contradicēte ⁊ appellante,qñqꝫ altera parte abſente p cōtumaciā vel etiam ſine cōtumacia. Primo caſu ex quo ptes nō ꝯdixerūt cōſultationi formate p iudicem nō poſſunt amplius contradicere,vt in.l.j.§.queſitū.ff.de ap. Et p illū tex.ponit bar.ibi pulchrū dictū ꝙ ſi iudex aliqd dixerit pñte pte ⁊ nō contradicente non pōt amplius contradicere vr̄ eñ cōſentire.facit qō in ſimili no.Inn.in.c.ex parte decani.de reſcri.ideo vtile eſt vt in actis ſemper ſcribat parte preſente ⁊ nō cōtradicēte. Si vero
c fuit facta relatio parte cōtradicēte[c] nō facit fidē niſi aliter ꝓbet ex actis,vt i.d.l.j.⁊.ij.ar.hic ⁊ in.l.j.§.queſitū.ff.eo. Idē dic qñ altera parte abſente p contumaciā vel nō fuit facta relatio,nā nō dꝫ credi verbis iudicis niſi quatenus cōſtat per acta vt in.c.qm ꝯtra.
3 ¶†Qō ergo erit remediuꝫ ſi partes nō cōcordāt in formatione pūcti. Et dicēdū eſt ꝙ iudex[d] poterit ptes cōpellere ad concordiā ⁊ ſi noluerint poterit iterloq factū ſic ſe habere put ipe format ⁊ niſi appellet ſtabit interlocutorie ſue.vt in.l.ſin.C.de rela.
4 ¶†Et hec ſunt notāda in ſimili materia qñ iudex hꝫ cōſulere iuriſperitū ex neceſſitate ſtatuti vt fides nō adhibeat pūcto formato p iudicē niſi interuenerit cōſenſus partium modo predicto.vt no.in.d.l.j.
5 ¶†Sed eſt dubiū nūqd poſſit appellari p alterā partiū. Sl.vr̄ velle hic in fi.ꝙ nō eſt locus appellationi ex quo ptes ſemel approbauerūt pūctū formatū p iudicē.dic meli' vt colligit ex no.i d.§.qſitū ꝙ quatuor actus interuenire poſſunt i hac materia. Prim' ꝓnūtiatio iudicis de ꝯſultatione faciēda ⁊ ab iſta nō appellat,qꝛ nō grauat vt.ꝫ.dixi. Scōs actus eſt ipſa formatio ꝯſultatiōis ⁊ ab iſto actu a principio pōt appellari ſi iudex verū non exprimit:vt in.d.l.j. Sꝫ ſi partes ꝯſenſerunt nō poſſunt ꝯdicere ante ſniam. Tertius actus eſt rñſio principis a qua nō appellat,qꝛ facit ius inter partes.l.j.ff.de ꝯſti.pn.⁊ in.§.ſꝫ qō prin.inſti.de iure nat.gen.⁊ ciui. Quartus actus eſt ipſa ſnia diffinitiua quā iudex ꝓfert ſm rñſionē principis ⁊ ab iſta pōt appellari p tex.in d.§.qſitū.nā poterit ꝓbari in cā appellatiōis ꝙ pūct' nō fuit bñ formatus ⁊ ꝙ p errorē ꝯſenſerit. Itē poterit cām inſtruere ex nouis actis naꝫ hꝫ locū nō ꝓbatū ꝓbabo p.l.p hāc.C.de tēp.ap
6 pel.⁊ in.c.cū ioānes.de fi.inſtru. ¶†Ex his no.
e vnū pulchrū ⁊ quotidianū dictū ꝙ licet ptes[e] cōſenſerint vt iudex ferret ſniam ſm cōſiliū alicui' periti ⁊ cōſenſerint pūcto formato p iudicē nihil
f ominus a ſnia lata ſm conſiliū ſapiētis[f] poterit appellari per rōnes ſupradictas. Item qꝛ nō cōſenſerūt in iuſperitū tanꝙ in arbitrū vel arbitratorē ſed vt in virū ſciētificū. In ſimili videm' qō a iudice obtēto de cōſenſu ptiū pōt appellari,vt in.c.cām.de re iudi.⁊ in.l.ex cōſenſu.ff.de appel. Ita in propoſito ſic etiā videmus in teſtib',nā licet producendo teſteꝫ approbet ipſius pſonam.iiij.q.iij.ſi quis teſtibus,nihilominus poſſunt

te.de offi.deleg.

e ¶Partes.an a ſnia lata ſm ꝯſiliū ſapientis pōt appellari.⁊ idem ōt Bar.in.l.ex cōſenſu.in pn.ff.de app.⁊ Bal.in.l.litigatorib'.i fi.C.de ap. Ang.in.l.ſi ꝯuenerit.i fi.ff.de re iu.⁊ p Ja.de are.in trac.ſuo de cōſilio ſapientis,⁊ adde ꝙ etiā poterit dici nulla de quo vide oīno eū dē do.Abba.pano.⁊ qō ibi addidi in.c.cū venerabilis.in pen.col.de except.

Zacharias.

f ¶Sapiētia. Adde ad hoc ꝓpoſitū ꝙ ſi ꝯſuetudine ſtatuto vel ptiū cōſenſu cōſiliū ſapiētis ad referēdā ſniam regrat ꝙ iudici nō credit dicēti ſe ꝓtuliſſe illā ſcōm ei' cōſiliū niſi in ſnia ſe ſubſcripſerint ſapiētes qui conſilium adhibuerūt eritqꝫ tūc nulla ſnia defectu ſolennitatis non adhibite ita multum ſingulr̄ no.Bar.in.l.j.C.ne li.tertio ꝓuoca. Qō dictū refert ⁊ illō multū extollēdo ſequit lāfrā.de oña.i.c.qm ꝯ.ſed nō memini loci.cui adde Pe.de anc.in c.canonū ſtatuta.ver.ſimilē qō.ponit. Joā.and.ꝫ.de conſti.

Anto.Franciſc.

¶Circa hoc an ꝯſultor teneat ſe ſubſcribere ſnie late de ſuo ꝯſilio qñ ē elect' i ſapiētē ⁊ ꝯſultorē.dicas ꝙ ipe dꝫ i cōſilio ꝯcludere aliquē eē ꝯdēnādū vel abſoluēdū,⁊ iudex eſt ille q ex forma ſtatuti vel ex ꝯſuetudine hꝫ ꝓnūtiare ſꝫ cōſiliū ſapientis ⁊ iō tūc nō ōꝫ ipe ꝯſultor ꝯdēnare vl' abſoluere.ſꝫ ē ipe iudex vt p bart.i.l.j.cir.me.C.ſi aduer.li.⁊ hꝯ caſu nō puto ꝙ ipe hēat neceſſe ſe ſubſcribere qꝛ ipe nō iudicat ſꝫ ipe iudex ꝙ voluit idē bal.ibi i x.itē ē arg.ō q ēt p bal.⁊ ang.i.l.j.i.§.ſi qs ita.⁊ ibi p ale.ff.de v.ob.vbi alle.iſinitas ꝯcor.

a ☞Sebaſt.Sapi.¶ Molẽdino.Uide Abb.in.c.abbati ſancti Silua ni.col.ĩj.j.de verb.ſig.⁊ Jaſ.late in repe.l.quominus.col.viĩj.ver.iĩj.pn cipaliter.ff.de flumi.Bartho.vero.in tract.ſerui.vrba.predio.ſub ru brica de furno.in.ĩj.q.⁊ late per do.Jaſ.de ſancto Georgio.in inueſti tura ſua feudali.in verbo cũ molendinus.col.ĩj.

b ¶ No.gl.No.ex gl.⁊ ex tex.bonã regulã.ꝙ dilatio ne pẽdente iudi cis offĩm cõquie ſcit adeo ꝙ illud ꝙ fieret ꝑ iudicẽ dilatiõe penden te eſſet ipſo iure nullũ ſm bal.hic ⁊ i.l.ſiue pars.C. de dila.⁊ i.l.pen. cir.fin.C.de arbi. intiũ ꝙ geſta di latiõe pẽdẽte nõ poſſent de exp̃ſ ſo ↄſenſu partiũ ratiſicari lʒ ptes añ factũ poſſent renuntiare dila tiõi.tñ poſt factũ conſenſu partiũ nihil operat̃ ſm eundem Bal.in d.l.pen.limitat iſtã regulã gl.et idẽ bal.i.d.l.ſiue pars,niſi iudex primo reuocaret ipſam dilationẽ tũc põt ꝓcedere ad vlteriora non expectato termi no.Jtẽ limita ſʒ eũdẽ bal.i.c.ĩj.de dil.niſi iudex ve lit exercere actũ ad ipſi⁹ dilatio nis executionez, qꝛ tũc cõquieſcit offĩm ipſius iudi cis.tertio limita ſm imol.hic niſi iudex aliqd faci at i fauorẽ ei⁹ cui data fuit dilatio tunc nõ conquie ſcit offĩm ipſi⁹ iu dicis alle.l.ſi qs inſtituat̃.ff.de he re.inſti.qd no.q̃r to limita ſʒ bar. ⁊ doct.i.l.a filia. §.alumno.ff.ad treb.niſi ſit finita cauſa dilationis tũc bñ valeret ꝓ ceſſus dilatione pendente.

Anto.Franciſc.

¶ Ad q̃ ſunt fa cta pendente ap pellatiõe poſſũt ↄſenſu ptiũ rati ficari.Dicas qd reqũr pendente appellatione ni hil põt innouari vt i.l.ſiue ps.hic alle.qd intellige verũ niſi oẽt noua dilatio q̃ tñ dʒ aſſignari pendente prima niſi forſan cã dilatiõis eſſet finita vt in.l.filia.in.§.alũno.ff.ad trebel.⁊ niſi ẽt eſſet reuocata dilatio cõſenſu ptiũ.vt ꝑ gl.⁊ Bal.i.d.l.ſiue pars.⁊ als mul tas dilatiões ⁊ declaratiões ad.d.l.ſiue ps.vide ꝑ Joã.berta.de fir.in ſuo repertorio.in ꝟ.dilatio.in ver.dilatiõe pẽdẽte nihil eſt innouãdũ.

poſtea reprobari dicta:vt no.in.c.preſentiã.ſ.de teſt.⁊ hãc cõcluſionẽ firmat Bar.in.d.§.q̃ſitũ.et vide lati⁹ ad materiã circa ↄſiliũ ſapiẽtis ꝙ ipſe no.in.l.j.§.ſi plures.ff.de exer.⁊ qd dixi in.c.ſi ꝓ debilitate.de offi.dele.⁊ hec ſufficiãt ad materiã.

☞ Jus molendinorum furni:⁊ ſimilium quõ ⁊ quãdo aliquibus competat.

2 Clerici non poſſunt eſſe tabernarĩj vel ſimiles,ſʒ bene poſſunt habere ius vt ſimilia non exercean tur niſi in locis eorum.

3 Lite pendẽte nõ debet reus ſpoliari vel ꝓhibe ri vti iure ſuo als a lege non improbato:licet il lud ius ſit contra intẽtionem actoris.

4 Dilatio data ex partium conſenſu nõ põt alte ra parte inuita reuocari.7.

5 Ex pluribus cauſis copulatiue deductis in ap pellatione ſufficit vnam probare.

6 Officiũ iudicis an poſſit implorari ante li.cõte.

7 Dilationes date an poſſint reuocari ſine cauſe cognitione,vel quando.

Interlocutoria data ex ↄſenſu partiũ nõ põt ꝑ ipſum iudicem qui tulit amplius reuocari.4.

8 Diſpẽſatio facta ꝑ epm alicui ſcholari ꝑ ſniam fauore ſtudĩj non poteſt ſine cauſa reuocari.

9 Dilatione vel termino pendente põt iudex ſta tuere aliũ terminũ vel dilationem ad aliũ actum ſucceſſiue explicandum eidem parti vel alteri,qꝛ non tendit preiudicium prime dilationis.

10 An iudex poſſit eodem tempore dare diuerſas dilationes ad diuerſos actus.

11 Terminus alterius anni datur appellatori im pedito etiam ex facto tertĩj,ſi nõ poteſt agere cõ tra tertium ad intereſſe.

Significãte. Si añ li.cõ te.circa ꝓn cipale negotiũ iudex aliqd innouat, vel diẽ aſſignatã ſine cauſa preuenit licite appellat̃,ſi procurator datus ad impetran dũ ſuꝑ appellatione nõ ſeruauit formã manda ti audit̃ appellãs etiã poſt annũ.Primo ponit̃ appellãtis narratio.Jn ſcda cauſe cõmiſſio ibi, ideoqʒ.¶ Caſus literalis.Decan⁹ ⁊ capitulum magduñ.impetrauerũt literas cõtra epm aure lieñ.ad quoſdã iudices ſuꝑ eo vcʒ qꝛ dicebat ca pitulũ carnifices nõ debere vendere carnes alibi ꝙ̃ in ſtatis decani ⁊ capituli magduñ.ſuper quo iure eps moleſtabat capl̃m predictũ,partibus in preſentia iudicis cõſtitutis dat⁹ fuit termin⁹ de aſſenſu partiũ ad litigãdũ ſuꝑ ipſo negotio,pen dẽte dilatiõe petebãt decan⁹ ⁊ capl̃m implorã do iudicis offĩm vt cũ eps poſt citationẽ carnes vẽdi feciſſet in ſtalis alĩjs qd ꝑ ipm epm factum erat,in ſtatũ priſtinũ reuocarẽt.Ex parte epi fuit propoſitũ ꝙ cũ lis nõ fuerit conteſt.ſuꝑ negotio ꝓncipali locũ iudicis imploratio non habebat, adĳciebat inſuꝑ ꝙ cũ de conſenſu partiũ ad liti gandũ termin⁹ certus datus eſſet,⁊ quantum ad diẽ illã ſolutũ fuiſſet iudiciũ eorũdẽ iudices diẽ datũ nõ poterãt preuenire niſi id fieret de con ſenſu partiũ:nec audire partem aduerſam in tali imploratiõe.Et qꝛ ſuꝑ his nõ audiebãt eũdẽ:ad ſe.apo.appellauit dict⁹ eps:intra annũ nuntiuz ſuũ ad appellationẽ proſequẽdã deſtinauit,qui tñ nuntius vt credit̃ circunuẽtus contra inhibi tionẽ ipſius epi ſuꝑ hoc ad quoſdã iudices ſibi certa rõne ſuſpectos litera impetrauit,ſʒ dictus eps noluit vti lr̃is ſic obtẽtis:⁊ ſic ann⁹ elapſus fuit.vñ hec omnia ſignificauit.d.Pape petens ab ipſo non obſtante lapſu anni ſe ad ꝓſecutionem appellationis ad mitti,vnde mandat papa iudicibus quatenus ſi de huiuſmodi prohi bitione ⁊ de appellatione ex cauſis premiſſis vel altera earũ ↄſtiterit, reuocatio in priſtinũ ſtatũ qcqd poſt hmõi appellationẽ fuerit atten tatum,procedant in negotio iuxta priorũ cõtinẽtiã literarũ.Bernar.

1 ¶ † No.j.ex tex.ꝙ põt alicui certo loco competere,vt alibi ꝙ̃ in locis

a ſuis victualia nõ vẽdant̃,⁊ idem dic in furno,molẽdino,[a] ⁊ ſimilibus: vt poſſit ex conſuetudine vel priuilegio cõpetere hoc ius in illo loco ⁊ potuit induci cõſuetudo ſi alibi volebãt hoc exercere,⁊ inhibiti acqe uerunt ꝓhibitioni per tp̃s legitimũ ad p̃ſcriptionẽ complẽdã ad hoc qd not.Cy.in.l.ĩj.als.j.C.q̃ ſit lon.cõſue.facit.l.ſi qs diuturno.ff.ſi ſer.

2 vendi.¶ † Not.ꝙ etiã in clericis ⁊ eccleſĩjs põt hoc ius competere lʒ ipſi non poſſunt per ſe exercere officium carnificũ vel tabernariorum,

3 vt in cle.dioceſani.de vi.⁊ hone.cle.¶ † Secũdo principaliter no.ꝙ lite pendente non debet reus ꝓhiberi vti iure ſuo nõ improbato a le ge,lʒ illud ius ſit contra intentionẽ actoris ſeu iuris deducti in iudi

4 ciũ.facit.c.j.ſ.vt li.pen.⁊ quaſi per totuz.¶ † Tertio no.ꝙ dilatio da ta de partium conſenſu nõ põt ſine cã reuocari altera parte inuita.Et probat iſte tex.id qd dixi in.c.cũ ceſſante.ſ.e.vt interlocutoria lata de conſenſu partium non poſſit reuocari altera parte inuita,intellige ni ſi ſubſit cã.Ulterius not.ꝙ impedimẽtũ ꝓcuratoris cõtra mãdatũ p̃

5 ſtitum p̃bet iuſtã cãm appellatori cõſequẽdi ſm annũ.¶ † Ultĩo no. ꝙ appellãs ex pluribus cauſis copulatiue deductis iuſtificat appella tionem cãrum alterã approbãdo,⁊ ſic facit ꝙ deducens plura copula tiue in libello nõ videatur ſe obligare ad quãlibet ptẽ copulatiue ꝓ bandam,ſed ſatis eſt probare id qd ſufficit ad victoriã de quo vide qd dixi in.c.licet.de ꝓbat.⁊ per Bar.in.l.diuus.ff.de re iudi.Jn gl.j.in fi. ex hac gl.colligunt̃ duo intellectus ad tex.Primus eſt ꝙ eps erat in iſta poſſeſſiõe faciendi vẽdi carnes in locis ſuis ⁊ ſic habendi ius ma celli ⁊ forte cõcurrebat cũ capitulo intra illã villã magdu.ſed capl̃m di cebat hoc ius macelli pertinere dũtaxat ad caplʒ ⁊ ſuper hoc iure age batur.⁊ hec lec.ſatis clara eſt.Nã ratio decidendi fuit qꝛ lite pẽdẽ.ſuꝑ hoc iure non debebat eps ꝓhiberi ſua poſſeſſione vti,nam ſi potuiſ ſet in hoc iudicis offĩm implorari fuiſſet prius executioni ſnia manda ta ꝙ̃ lata.Sed ſm hũc intellectũ verbũ preſertim poſitũ in tex.ſtat ꝓ prie,nam idẽ fuiſſet ſi lis fuiſſet cõteſt.qm̃ debebat ſpectari ſnia diffi nitiua,non enĩ dicit̃ reus aliqd innouare in preiudicium litis ſi vtitur poſſeſſione ſua,imo ſibi fieret innouatio ſi ꝓhiberet̃ ea vti.vt in.c.j.vt li.pẽ.no.gl.in.c.nõ ſolũ.e.ti.li.vj.Et iõ gl.ſequẽs ſupplet ad tex.maxi me ſʒ certe alia ſuppletio nõ ex toto neceſſaria ꝑ tex.q vtit̃ verbo p̃ſer tim.lʒ põt dici ꝙ ſuppletio gl.ꝓcedit reſpectu toti⁹ tp̃is pẽdẽtie litis qꝛ nõ dʒ aliqd innouari in p̃iudiciũ poſſeſſoris,ex hoc habes clariſſime primã lec.⁊ rõnem decidẽdi,⁊ quare licuit epo ob hãc cãm appellare.

6 ¶ † Scõs intellect⁹ eſt ꝙ capitulũ erat hic quaſi poſſeſſor in iſta qua ſi poſſeſſiõe,⁊ agebat cõtra epm forte inquietãtẽ ⁊ agebat forte nega toria negãdo hoc ius cõpetere epo,vel forte ↄfeſſoria dicẽdo hoc ius macelli ſoli capitulo cõpetere.Et rõ decidẽdi fuit ſm gl.qꝛ non pote rat implorari iudicis officiũ lite non cõteſt.⁊ tunc nõ ops ſupplere ad tex.verbũ maxime.Sed aduerte qꝛ gl.nõ aperit hic quare lite nõ ↄte. hoc offĩm iudicis non poterat implorari cõtra inquietãtẽ ⁊ innouãtẽ in circa poſſeſſionẽ actoris.ſʒ gl.j.ſuꝑ verbo.ſuꝑ his vr̃ ponere duas ra tiones.Prima eſt ꝙ ſpãle eſt in delegatis cuʒ adhuc poſſint recuſari añ litẽ cõteſt.nõ dʒ eis licere officiũ impartiri circa principale cũ ad huc non ſit firmata ipſorũ iuriſditio.Scdo glo.dicit ꝙ officiũ iudicis principaliter põt implorari añ lit.cõte.qꝛ ſuccedit loco actiõis ſeu de ſeruit actiõi intẽtate:ideo dʒ prius lis cõteſtari,ſecus vbi officiũ iudi cis incidẽter imploraret̃,qꝛ tũc nõ eſt neceſſaria litis ↄteſt.⁊ ſic rñdeo ad.c.ĩj.ſ.de offi.iudi.Multi reprobãt hunc intellectũ ⁊ preſertim do. Ant.nõ placet dicẽti ꝙ cũ capl̃m erat in hac poſſeſſione bñ pote rat implorari iudicis offĩm vt nĩl ibi innouaret̃ in preiudiciũ poſſeſſo ris.ego vero credo ꝙ hec lec.ſecunda ſatis iuridice ſuſtineri põt intel ligẽdo prout firmiſſime credo in facto cõtigiſſe ꝙ hic eps negabat ca pitulũ eſſe in hac poſſeſſione ⁊ ſibi hoc ius cõpetere.⁊ de hoc erat con tentio.iõ lite pen.ſuꝑ his non debebat eps prohiberi vti hac facultate a iure nõ improbata.Uñ non erat licitũ iudicibus ſuper hoc aliquid interloqui lite nõ cõte.arg.c.conſultationib⁹.j.de offi.dele.⁊ hic vide tex.opti.iũcta gl.fi.in.c.ĩj.de in inte.reſtitu.vltra medium.⁊ tunc non oportet ſupplere maxime ad literã.ſed dicendum ꝙ lite non conteſt. non erat licitum iudicibus ſuper hac poſſeſſione ſe interponere cũ de ea eſſet cõtentio.ſed poſt litem conteſt.ex quo agitur de poſſeſſione et proprietate põt interloqui ſi prius conſtat de poſſeſſione.ad hoc.c.cũ veniſſent.j.de inſti.⁊ ſic ex his habet̃ clare ſecundus intellectus.faten dum tñ eſſet qd vbi conſtitiſſet de poſſeſſiõe actoris,nec de ea eſſet cõ tentio ꝙ licite poteſt etiam delegatus ſuum officiũ lite conteſta.velle impartiri ⁊ reuocare oĩa attẽtata in preiudicium actoris.pro quo vide tex.cum gl.in cle.ĩj.vt lite pen.⁊ per hoc poſſunt decidi multa hic con

7 fuſe tacta per doc.¶ † Jn gl.in ver.preuenire.in fi.Not.gloſ.[b] iuncta

b tex.⁊ circa materiã iſtam doct.inſtant varia referendo ſed concluſio ſic clare materiam ꝙ aut dilatio fuit data ſine cauſe cognitione ex iu dicis officio:⁊ poteſt eodem modo ſine cauſe cognitione reuocari.

vt in.l.

a ☞Sebaſti.Sap.¶Statuit iudex.Uid̄ Bar.hoc idē tenentē in.l.ſi quid heres.ꝗ.ff.de acqui.her.in.l.liberto.§.ſi.in ſi.ff.de ann.le.in.l.ꝗ.i ſi.ff.de re iud.qd̄ declara vt per Card.in cle.j.in.x.q.de vi.ꝛ hone.cle.
b ¶Et Bar.ꝛ Bal.in.l.ſi.C.q admit.ꝛ.d.Ant.in.c.ꝗ.de dila.ꝛ ſic habes vnam limitationē ad reg.ꝙ pēdēte dilatione iudicis offm̄ cōquieſcit

eſt verū niſi ſup alio ꝙ ſup quo fuit primo data dilatio,q: ſup alio articlo nō cōquieſcit offm̄ iudicis,ꝛ ſic pendēte illa dilatione valeret ꝓceſſus, ita Bal.in.l.ſiue pars.in princip. C.de dila.
c ¶Idē tȝ Jmol. h.co.vj.q: in his q de nouo emergūt poteſt iudex ſe itromittere ēt pēdētē dilatiōe. ꝛ id̄ bal.poſt Cy. in.d.l.ſiue pars.limitat ꝑdictā regu.hui⁹ gl.in ꝟ. preuenire.niſi ſuſpicio emerſerit poſt datā dilatione.q: tūc nō ꝯgeſcis officiū iudicis ꝛ id̄ pēdēte dilatiōe ſuſpect⁹ de fuga poterit capi ꝑ q̄ eſt gl.ſin. i.l.q̄ſitū.ff.ō pig.
d ¶Et idē Bal.i l.ſiue pars.C.de dilat.nec dr̄ iſto caſu inouari appellatiōe pēdēte ex quo ſimul aſſignanṫ pluresſucceſſiue dilatiōes vt ꝑ Jnn.in.l.cōſuluit.de offi.de le.ꝛ Bal.in.l.ꝑperādū.circa ꝑn. de iud.ꝛ Bar.in l.ꝗ.in ſi.ō re iudi. hinc dicit gl.no. i.l.j.C.de ſuc.edi. ꝙ intra tꝑa ꝑmi q̄n̄ꝙ iterroganṫ ſequētes.ꝛ dixit Bart.in.l.ꝙdiu. ff.de acq̄r.here. qd̄ infra tꝑa aſſignata vni q̄n̄ꝙ daṫ dilatio alti.
e ¶Uide oīno ad materiā hui⁹.c.i ꝑn.qd̄ no.Jnno. ꝛ do.ant.in.c.cū inter canonicos. de elec.in.vj.ꝛ in c.ad diſſoluēdū. de deſpō.impu. ꝛ.d.ab.Panor. in.c.vl.de ꝑſum. Et adde hic gl. no.in ver.potuerit.in ca.olim.de exce.q̄ dicit ꝙ ſi iudex a quo eſſet certus de veritate exceptiōis ꝓpter quam non admiſſam appel

vt in.l.diē ꝓferre.ff.de arbi.facit qd̄ dixit in.c.cū ceſſante.ſ.e.ꝛ qd̄ no.Bart.in.l.qd̄ iuſſit.ff.de re iu.ꝛ Jnn.in.c.querelā.de ele.ſi vero fuit data cū cauſe cognitione:ꝛ tunc aut interuenit conſenſus partium:ꝛ tūc reuocari nō pōt altera parte inuita cauſa legitima nō apparente.ꝛ de hoc eſt bonus text.hic quē adduxi in.d.c.cum ceſſante. ad probandū ꝙ interlocutoria data de cōſenſu partiū nō pōt reuocari altera ꝑte inuita cā legitima non apparente quam no.aut nō interuenit cōſenſus partium:ſed iudex ex officio ſuo dilationem prefixit:ꝛ tūc ſi ceſſat cauſa dilationis poteſt illam reuocare ad hoc tex.not.in arg.in.l.
a a filia.ff.ad trebel.Exemplū,ſtatuit [a] iudex terminū.x.dierū pariti abſenti forte erat in villa ad comparendū:ipſe reuerſus eſt intra.v.dies:certe poterat illa dilatio.x.dierum reuocari:q: ceſſat cā illius termini.Si vero cā nō ceſſat:ꝛ tunc nō dȝ iudex ſine cauſa aliq̄d attentare in preiudicium dilationis.argu.in.l.ſiue pars.C.de dila.
8 ¶†Et vide ad ꝑdicta gl.no.in.c.cū ex eo.de ele. lib.vj.in ver.ad ſeptēniū.q̄ cōcludit qd̄ ſi ep̄s diſpēſauit fauore ſtudij cū aliquo ad ſeptēniū non poteſt ſine cauſa euidenti diſpenſationem reuocare qd̄ no.ꝛ circa ceſſationem cauſe vide qd̄ no. Bar.in.l.lucius.ff.de leg.ꝗ.ꝛ.l.ꝗ.C.de dila.ꝛ ea q̄
9 dixi in.d.c.cū ceſſante.¶†Pōt tn̄ pēdēte vna dilatione ſtatuere terminū ad aliū actū ſucceſſiue explicādū eidē parti vel alteri:q: hic nō eſt ꝑ
b iudiciū dilatiōis:vt ſentit hic Cal.ꝛ bn̄ ꝛ Bar.[b] in.l.ꝗ.ff.de re iud.Jdē dic ſi aliq̄d innoueṫ.nam poſſet iudex occurrere dilatione nō obſtante:q: non preiudicat dilationi:ſed impartit officium ſuum circa alia pro hoc.c.qua fronte.ſ.eod.ꝛ.c.
10 cū teneamur.¶†Nūquid aūt poſſit iudex dare ſimul duas dilationes ad diuerſos actus vide ꝑ Spe.in tit.de dila.§.j.verſ.deliberatorie.ꝛ ſeq. bo.gl.in cle.ſepe.in ver.poſt dationē.de ver.ſig. Et dic ꝙ vbi ſcd̄s actus depēdet a priori:ita qd̄ alterationē recipit ab effectu prioris act⁹ nō ꝑt iudex ad diuerſos act⁹ dās dilatiōes ꝑfigere ſimul:ſecus vbi act⁹ ſunt omnino diuerſi.Pone exēplū:vult iudex ꝑfigere terminū parti ad poſitiones faciendas puta.x.dierū.ꝛ aliā dilationeȝ decē dierū ex nūc ꝑfigit ad ꝓbandū intentionē ſuā.certe hoc nō dȝ poſſe fieri.nā forte oēs poſitiones erunt confeſſate ꝑ ꝑtē aduerſam ꝛ ſic fruſtra dareṫ ſecūda dilatio.Jtē ꝛ forte oēs negabūtur ꝛ ſic duriori probatione afficieṫ expectādus eſt ergo finis poſitionis:ſecus vt dixi:q̄n actus ſunt diuerſi:vt puta prefigo tibi terminū.x.dierū ad producendū teſtes:ꝛ ex tunc ꝑfigo.v.dies ad ꝓducendū inſtrumēta.nihil em̄ ꝓhibet hos terminos accumulare [c] ſimul.ꝛ hec not.¶Jo gl.in
c ver.ſup his.in ſi.declara hāc glo.quo ad ꝓpoſitū noſtrū:per ea q̄ dixi.ſ.in gl.iꝗ.alias.j.vbi eam expediui.ꝛ gn̄aliter ad materiā vide.c.ꝗ.ō of.iu. ¶Jn gl.ſi.ibi:nō poſſet eos recuſare ꝛc.Not.gl. ꝛ idem no.gl.in.c.cū olim.ſ.de cau.poſ.ꝛ ꝓprie. ꝛ vide qd̄ ibi no.¶Jn ea.glo.ibi forte nō erant
11 ſoluendo ꝛc.Hoſt.dicit ꝙ ex quo ꝓcurator exceſſit fines mādati in nullo habuit preiudicare dn̄o:ideo nō tenebaṫ dn̄s prius agere cōtra procuratorē.Aduerte hoc dictū Hoſt.ꝓcedit reſpectu effect⁹ impetrationis:illa em̄ tanꝙ attētata cōtra mādatū nō preiudicat dn̄o:vt in iurib⁹ al. in gl.ſed hic agiṫ de alio ꝑiudicio,q: appellator nō fuit ꝓſecutus intra annū.vn̄ queadmodū q libet tertius impediens preiudicat appellatori, vt prius ſaltē agat cōtra impeditē ad intereſſe: iuxta no.in.c.ex rōne.ſ.eo.ita videṫ dicendū in ꝓcuratore ꝯ impedimētū ſtante ꝯtra formā mādati cū in hoc nō ſit ꝓcurator.ꝛ ideo forte dicit glo.ꝙ non erat ſoluēdo.ꝛ notabis hic gl.pro in-

latum eſt non compelletur appellans corā iudice ad quem appellationis veritatem probare:licet corā iudice a quo ſe obtulerit probaturū quā ibi ſequitur.d.An.quā tene mēti,q: eſt ſin. limitatio ad iſtuȝ tex.facit in ſimili.c.ſi duob⁹.in ſi.j.rn̄.ſ.e.ꝛ vide oīno ꝙ no.Ang.in.l. appellatiōe.C.de app.vbi alle.Jnn.in.c.paſtoralis.in gl.ver.non vid

tellectu iurium q̄ tribuūt ꝑm annū impedito:nā ſi impediṫ facto tertij nō daṫ ſcd̄s annus ſȝ agiṫ cōtra tertiū ad intereſſe ſi eſt ſoluēdo:alias reſtituiṫ vt hic.Et ſic poteſt ſaluari gl.vl̄ dic ꝙ ꝯriū gl.ꝓcedit q̄n tertius fuit in dolo:ſȝ ipſe ꝓcurator credebaṫ circūuētus q: forte de falſo fuerūt date ſibi litere reuocatorie illius inhibitiōis:ꝛ ex his habes materiā.c.intrinſecā expeditaȝ.¶Extra gl.opp.cōtra tex.C.de mono.ꝑ totū,nā nō licet conuenire vt certis ꝑſonis liceat vēdere victualia:ꝛ ꝙ alios non inſtruāt vt ibi.Solue ꝑȝ Jnn. cauſa fraudandi non eſt licitū ſic conuenire:ſed bene ex ꝑriuilegio ſeu conſuetudine hoc poteſt licere vt hic vel contrariū procedit reſpectu ꝑſonarum ſeu rerū ſecus reſpectu loci id eſt vt in certo loco vēdatur.prima tn̄ ſolutio ē ſecurior vt licet impugnetur pactum tanꝙ captioſum,nō tn̄ impugnatur priuilegium ſeu conſuetudo.ꝙ no.
1 ☞Cauſa propter quam fuit appellatum debet coram iudice ad quem iuſtificari.
2 Appellatio non iuſtificatur ex hoc ꝙ non admiſit iudex a quo exceptionē:ſed oportet qd̄ ꝓbet illam exceptionem eſſe verā.4.7.fallit.j.nume.5. vbi non ſemper oblatio probationis iuſtificat appellatio.
Judex non amittendo exceptionē partis nō dicitur illā grauare,forte q: putabat illam falſam vnde debet expectari donec probetur veritas.
Exceptiones modici ꝑiudicij poſſunt ex leui ꝑſumptione per iudicē repelli:ſi vero ſunt magni preiudicij non debent repelli ſine vehemēti preſumptione.
3 Exceptiones ꝛ earum probationes ſi nō ſint admiſſe per iudicem:prebebt legitimā cauſam appellandi.4.
6 Notoria nō debet iudex pati deduci in iudiciū.

Interpoſita.

Capitulū [d] famoſum et multuȝ allegabile.ꝛ hoc dicit
d ꝑncipiū vſꝙ ad.§.eidē.¶†Ad iuſti
e ficādā [e] appellationē ex cā iterpoſitā ꝓbare opȝ cauſe veritatem corā iudice ad quem niſi fuerit corā iudice a quo oblata ꝓbatio ꝛ reicta.h.d.ſingulariter.¶Caſus literalis.Aliquis coram iudice cōſtitutus cā ꝓbabili aſſignata ꝓpter quā non tenebatur rn̄dere:q: iudex eā nō admiſit appellauit,quæriṫ vtrū coraȝ iudice ap.ſufficit hoc probare.ſ.cām ꝙ ꝓbabilē allegauit coram iudice a quo appellauit nec fuit admiſſus. Rn̄det pa.ꝙ hoc non ſufficit ſi cām illam ſuam non doceat eſſe verā niſi corā inferiore obtulit ſe ꝓbaturuȝ ꝛ non fuiſſet admiſſus.ꝛ ꝓpter hoc appella
2 uit.Ber.¶†Not.primo ꝙ ex reiectiōe exceptionis legitime non iuſtificatur appellatio niſi corā iudice ad quē probeṫ illā exceptioneȝ eſſe verā. Ex quo infero iudicē nō grauare partē ex eo ſolo ꝙ exceptionē probabilē nō admiſit.nā potuit moueri putando forte illam eſſe falſam.ideo vt preſumatur grauamen dȝ expectari donec ꝓbeṫ veritas ipſius.Et ex hoc infero ad aliō notabile dictum qd̄ in facultate iudicis eſt exceptiōes dilatorias vel peremptorias admittere vl̄ repellere nec ex ſola admiſſione vel reiectione inferṫ grauamen appellationis iuſtificatiuum.ꝛ vide circa hoc Jnn.in.c.poſt elec.de conceſ.preb.ꝑpe fine.vbi dat bonam theoricā iudici dicēs ꝙ ſi exceptio eſt modici preiudicij poteſt eā ex leui preſumptione repellere.Si vero eſt magni preiudicij vt puta exceptio de non petēdo vel ꝑſcriptionis non debet moueri ſine preſumptione vehemēti:qd̄ no.
3 ¶†Ultimo nota.qd̄ probationis
f oblatio:ꝛ repulſio exceptionis propoſite iuſtificat ipſo facto appellationē a iudice interponendam:ita ꝙ ſufficit corā iudice ad quem probare

ri.de offic.dele.ꝛ no.i.d.c.cū olim. de excepti.Jteȝ an diſpoſitio huius.c.in ꝑrin.habeat locū in appellatiōe extraiudiciali dic ꝙ nō ꝑȝ Jn.i.c.venerabili.circa ſi.j.col.de cēſi.ꝛ ꝑ Jn.ꝛ do. an.in.d.c.cū iter canonicos.ꝛ idē dicit Jnn.i.c.j.in ꝗ.co.ō his q̄ ſi.a ma.ꝑ.ca.vbi idē lati⁹ examinādo ꝯcludit.d.Ant.i ꝑn.in.ix.co.ꝛ ꝙ ibi no.idē tripl̄r limita iſtā ꝺcre.i ꝑn.ꝛ ꝑ.d.An.in c.j.in.j.co.h.not. vlteri⁹ de his q̄ ſi.a ma.ꝑ.ca.iteȝ ꝑ itellectu ꝛ ampliatone hui⁹ decre.vid̄ oīno do. Ant.in.c.i nr̄a.i ꝑn.ꝗ.co.ꝟ.no.ꝙ exceptiōes.ō ꝑc. ꝛ adde ꝙ ſin.ſcribit.d.poſt Jnn.i c.poſt electionē.i xj.co.de ꝯceſ.ꝑb. Jtē adde hoc ꝙ illud ꝙ dicit iſte tex.i ꝑn.ē vex niſi de exceptiōis veritate q̄ ꝑ iudicē fuit reiecta cōſtaret notorie ꝑ:confeſſionē ꝑtis aduerſeq: tūc lȝ cāȝ ꝓponēs obtulerit ſe ꝓbaturū incōtinēti tn̄ ex ſola ꝓpoſitione diceṫ iuſtificata appellatio adeo ꝙ nō erit neceſſe ꝓbare corā iudice appellatiōis ad hoc ē gl.ſin.i.d.c. olim.in verb.potuerit.circa ſi.de exce.vt.ſ.dixi.
e ¶Jntellige iſtū tex.de ꝓbatiōe q̄ incōtinēti offerṫ ēt cū aliqua dilatiōe ſȝ nō lōgiori⁹ q: tūc ſatis dicitur incōtinēti offerri:ita determinat.d.Ab.in.c.literas.ō reſt.ſpo. ꝑ illū tex.circa ſi. quē ad ꝭ dicit in iuſ eē ſingularē.
☞Sebaſti.Sapia. ¶Ul.vide Feli. in.c.j.co.j.ſ.e.dū ponit differētiā inter appellationē

iudicialē ꝛ extra
iudicialē: vide ēt
Abb.in ꝯſi.lxiiij. 4
inci.venio ad pri
mū.co.pe.i.j.vol.
Sebaſt. Sapia.
a Oblatio.vide
Semi.in.c. nō ſo
lum.§. illa vero.
ver.q̄ro quare at
tentata. de app.
in.vj.Rot.in tit.
de ap. deci.xliij.i
nouis.Fe.in.d.c.
j.col.j.ſ.eo.
b Oblatio.vtrū
ad iuſtificādam
appellationem p
oblationē proba
tiōis ſufficiat ver
balis oblatio an
vero requiratur
realis. et de hoc
p.d.Ant. in.c.ex
pte ade.de teſtib.
in.xxix.col. quid
autē in aliis caſi
bus in qbus req
ritur oblatio an
ſufficiat v̄balis,
an vero requiraẗ
realis,vide mul
tum late p Jmo.
in.l. ſi ſeru⁹ cōis,
in prin.ff.de vul.
ꝛ pup.gl.in.c.qm̄
frequēter.§.in a
liis.vt lit.nō ꝯte.
in ver.neglexerit
gl.ꝛ Bar.in.l.ac
ceptā.C.de vſu.ꝛ
Bar.i.l.pe.ō diſ.
pig.ꝛ in.l.p̄toꝛ.§.
ſi qs paratus.de
oper.no.nun.ꝛ la
tiſſime per Jmo.
poſt Ange.in.l.ſi
moꝛa.i.j.ꝛ.ij.col.
ff.ſolu.ma.ꝛ vide
text.in.l.fundus
lucij. ꝛ ibi Bart.
ff.de reſcin.ven.ꝛ
Bart.in.l.cū ſer
uus.ff.de cōdi.ꝛ
demon. et vnam
limitationē quā
ponit Bal.i.auẗ.
dos data.C.de
do.an̄ nup. ꝛ dic
ꝙ vbi.l.exigit p
bationē eſſe i cō
tinenti paratam
ſufficit ꝙ fiat ob
latio verbalis tm̄
dūmodo realis
poſtea breui tp̄e
ſit exhibēda: ad
hoc eſt text.ſin.ꝛ a
vnicus in iure ca
nonico quem ad
hoc ponderabat
do.Frā.de are.in
voce legēs in.c.li
teras.verſus ſi.ō
reſti.ſpoli.
Anto.Franciſc.
Circa hoc qō
dꝛ de oblatione b
reali vel verbali
dicas ꝙ oblatio

exceptionē legitimā interpoſitā,ꝛ ipſius ꝓbatio
nem oblatā,ꝛ ꝙ iudex exceptionē ꝛ probationē
4 repulerit. † Sed quero de ratiōe decidēdi ad
vtrunqꝫ dictum iſtius principij vcꝫ quare ſolum
exceptionis legitime repulſo nō iuſtificat appel
lationem ꝛ probationis obligatio ſic.dic colligē
do mentem gl.ꝛ doc.cauſa immediate appella
tionis eſt ipſum grauamen.vt in.c.vt debitus.ſ.
eo.Sed ex ſola reiectiōe exceptiōis probabilis
neceſſario nō infertur grauamen,qꝛ cū iudex ha
beat cōpeſcere malitias litigantium:vt in.c.finē.
de dolo ꝛ cōtu.facit.l.quidā eſtimauerūt.ff.ſi cer.
pet.potuit moueri ex iuſta cā ad illā exceptionē
repellendā.nam ſepe exceptio in ſe eſt legitima ꝛ
tñ eſt falſa:puta exceptio contra actorē ꝙ eſt ex
cōicatus,ꝛ tñ in veritate nō eſt excōicat⁹,ſed ex
cipitur cā differendi iudicium ꝛ vexandi aduerſa
rium,ideo ex ſola reiectione neceſſario nō proba
tur grauamen,ſed ſi corā iudice ad quem ꝓbatur
poſtmodū veritas ipſius exceptiōis,tunc appa
ret iudicem grauaſſe ꝛ male motū fuiſſe ad reie
ctionem,ſed qñ excipiens obtulit ſe probaturuꝫ
incontinēti non pōt iudex nō admittens aliquā
excuſationē habere ꝙ non grauauerit,qꝛ p̄ſum
pta malitia cōtra excipientē purgatur ex oblata
ꝓbatione incontinenti,naꝫ in moꝛa modici tp̄is
nō eſt periculū.l.ſi debitoꝛi.ff.de iudi.vnde cū iu
dex reiecerit oblatā probationē oſtendit ipſo fa
cto iniquitatē ſuam contra excipientē.ideo ſuffi
cit hoc ſolū probare ad iuſtificationē appellatio
nis dato ꝙ nō ꝓbatur veritas cauſe,qꝛ ſine veri
tate grauamen illatū eſt. † Sed quero pro de
claratione p̄dictoꝝ ꝛ tex.nunquid indifferēter ꝓ
batiōis oblatio habeat iuſtificare appellationē
dic ꝙ non,ſed regulariter hic procedit. Fallit
primo in appellatione extraiudiciali que inter
poniẗ a parte vel a iudice ꝓcedente tanq̄ pars.
ratio eſt,qꝛ nō teneẗ pars recipere ꝓbatiōes alte
rius partis cū nō ſit iudex.hoc ſentit Jnn.hic ꝛ
in.c.cū inter canonicos.ꝛ in.c.qꝛ ꝓpter.de ele.ꝛ i
c.ad diſſoluendum.de deſpō.impu.probaẗ rōne
naꝫ oblatio probationis iuſtificat ex eo appella
tionē,qꝛ detegit iniquitatē iudicis in nolendo re
cipere iuxta officium ſuum ꝓbationem exceptio
nis legitime.ſed hec ratio ceſſat in parte cum nō
habeat ad hoc officium,non enim poteſt eſſe iu
dex in cauſa propꝛia.iiij.qō.iiij.c.j.ꝛ.C.ne quis in
ſua cau.in rubꝛo ꝛ nig. Scdo fallit vbi appel
latur in abſentia iudicis cuꝫ eius p̄ſentia haberi
non pōt,iuxta ea q̄ dixi in.c.ſuggeſtum.ſ.eo.nā
cū nō ſit iudex q recipit ꝓbationē oblatā ridicu
lum eſſet dicere ꝙ talis oblatio iuſtificet appella
tionem.Jtē hoc fuit inductuꝫ ex iniquitate iudi
cis probationē oblataꝫ ſpernentis,que rō ceſſat
cū iudex eſt abſens ꝛ hoc ſenſerunt doc.hic ꝛ bñ.
Tertio fallit ſm Joā.and.ꝛ cōiter ſequentes
qñ offertur ꝓbatio contra rei euidentiam vt ſi
volo probare Titium viuere de quo notorie con
ſtat in loco ꝙ eſt mortuus.facit.c.euidentia.ſ.de
accu.Nam notoria nō dꝫ iudex peti ad iudicium
deduci.vt in.c.qm̄.ſ.de fil.pſbẏ.Nec enim euidē
tia rei confundit preſumptionem ꝓbationis ob
late,ideo erit neceſſe ad iuſtificādam appellatio
nem ꝙ probeẗ veritas ipſi⁹ rei. Fallit ꝛ quar
to qñ offertur ꝓbatio tempore quo iudex nō ne
ceſſitatur ad eam recipiendam.ꝛ de hoc vltimo
dic vt plene not.in.c.ex parte ade.de teſt.Unum
tamen tene menti ꝙ oblatio⁹ probationis iuſti
cat appellationem quo ad deuolutionem cauſe
duntaxat,nō aūt vt exceptio habeaẗ probata in
preiudiciū partis aduerſe,qꝛ iniquitas iudicis
nō debet noſcere parti,nemo enim debet alteri⁹
odio pregrauari,vt in reg.nō dꝫ de reg.iu.li.vj.ꝛ
hoc cōiter voluerunt doc.hic.ꝛ vide gloſſ.in.c.ex
parte ade.p̄eal.ꝛ plenius ibi dixi.ꝛ videẗ de hoc
ibi caſus ſm vnum intellectū. † Ultimo ſcias
ꝙ in dubio vertitur qualis debeat eſſe iſta obla
tio⁹ probationis ad iuſtificandaꝫ appellationē,
ꝛ due reperiuntur opi.Una vt ſufficat verbalis:
vt puta ſi dicat pars ego offero me probaturum

hāc exceptionem,iuſta id qō habetur in.l.ſi is a
quo.ff.vt in poſ.le.hodie conſtat hodie agatur,
vt ibi.ꝛ hāc opi.fouet Hoſt.ꝛ pro eo facit hec li
tera dum ſimpliciter dicit ſe offerēs ꝓbaturū ꝛc.
Scda opi.eſt Jo.an.exigit em̄ ipſe realē oblatio
nem probatonis,vt puta qꝛ ſecuꝫ habeat teſtes
vl' inſtrumēta ꝛ ea offerat iudici.Si em̄ iudex tūc
ſpernit ꝛ ob hoc appellatur iuſtificata eſt appel
latio hoc ſolo ꝓbato.ꝛ iſtū tex.exponit offerēs
ſe probaturuꝫ ꝛc.i.probationes offerens.moueẗ
qꝛ ex cōtraria opi.ſequitur abſurditas.nō facile
eſſet falſo excipiēti ꝓbationē verbaliter offerre.
Jtē qꝛ verbalis oblatio nil noui inducit cū in q̄
libet exceptiōe tacite inſit oblatio ꝓbationis cū
quilibet excipiēs teneaẗ ꝓbare ſuā exceptioneꝫ,
vt i.l.j.ff.de excep.ꝛ in.l.i exceptionib⁹.ff.de ꝓba.
no.in cle.ſi.de reſcri.do.Ant.hanc opi.nō ſequiẗ
ſed dicit ſufficere vt excipiēs ſe offerat ꝓbaturū
incontinenti,qꝛ per hoc ſatis purgatur malitia
preſumpta contra excipientem.ad hoc.c.literas
de reſti.ſpo.ꝛ in.c.exhibita.de iud.facit in arg.l.
ꝙ dicimus.ꝛ in.l.ratum.ff.de ſolu.ꝛ hanc parteꝫ
ſemper tenui.ꝛ dicitur velle ꝓbare incōtinēti ex
quo nō expoſcit dilatiōes longioꝛes,ſꝫ petit ter
minū breuiſſimū:vt probatur in.d.c.literas.et p
hoc tolliẗ motiuum Jo.an.Nam regulariter ex
cipiēs nō teneẗ probare incontinēti.nec etiā pro
cedit aliud motiuū ſuum ꝙ falſo poſſit offerri ꝓ
batio:qꝛ poterit timere condēnationem expenſa
rum.vñ non eſt veriſimile ꝙ offerret ſe incontinē
ti probaturū vel dato modico interuallo niſi cre
deret ſe veraciter poſſe ꝓbare.ꝛ de hoc eſt tex.o
pti.i.d.c.literas.vbi purgatur p̄ſumpta malitia
excipiētis per talē oblationē probationis verba
liter factā,ꝛ tūc expone iſtum text.ibi,niſi hoc ſe
offerēs ꝓbaturū incōtinēti,ſcꝫ intra breuiſſimā
dilationē. Jn gl.ij.ibi,cum cauſam.Solu.hoc
contrariū vt ibi not.ꝛ per gl.in.c.olim.ſ.de exce.
probatur em̄ illa exceptio ex inſpectiōe reſcripti
delegatoꝝ.ad.c.vt debit⁹.dic ꝙ illud.c.nō ꝓbat
ꝯtrium.nā ꝓbabilitas cauſe includit ibi veritatē
ipſius cauſe.Jtē declaraẗ ille tex.per iſtū arg.in
l.nō poſſunt.ꝛ in.l.nāꝛ poſterioꝛes.ff.de legi.Et
ad.c.dilecto.dic ꝙ ibi fuit probata veritas exce
ptionis per confeſſionē partis aduerſe.

1 ☞ Appellatio dꝛ eſſe delata in curia ſi ipſam ap
probauit pars appellata aut iudex admiſerit et
ipſaꝫ in curia tenetur proſequi appellās.ꝛ nu.3.
licet terminus ad proſequendam nō ſit prefixus.
ꝛ nu.2.
4 Appellans an poſſit inuito appellato cauſam
proſequi in curia.

Eidē quoqꝫ. Si appellatio nō fu
it recepta a iudice vl'
approbata a parte ſufficit appellāti mittere pro
curatorē ad impetrandū ꝛ ꝯdicenduꝫ:licet pars
appellata ſit parata in curia ꝓſequi.h.d.vſqꝫ ad
§.ille deniqꝫ. Caſus lr̄alis.Ecce aliqs appel
lauit legitime dꝛ hic ꝙ ſi appellatio nō recipiaẗ
a iudice,nec ab aduerſario approbeẗ licitum eſt
appellāti ꝓſeq cām p ꝓcuratorē cōſtitutū ad im
petrandū ꝛ ꝯdicēdū tm̄ lꝫ pars aduerſa p ſe vel
ꝓcuratorē idoneū apud ſedem apoſtoli.iudiciū
1 recipere ſit parata.Ber. † No.j.ꝙ ſola appro
batio appellatiōis p iudicē vel partē appellatū
facta facit cām eſſe in curia vt appellatio ꝓſequē
te pſonaliter,ſeu p procuratorem teneaẗ appella
toꝛ ipm̄ appellationē in curia ꝓſeq.ꝛ ex hoc duo
2 īfero.Primo † ꝙ ſola approbatio facit cām eſſe
in curia,vt ibi tracteẗ,lꝫ terminus nō fuerit prefi
xus per iudicē ſeu partē ad appellationē proſe
quendaꝫ.ꝛ probat iſte tex.id ꝙ dixi in.c.nicolao.
3 ſ.e.ꝛ limitat.c.ſepe.ſ.e. † Scdo no.ꝙ ſola ap
probatio partis appellate ſufficit vt cauſa tra
ctetur in curia,licet iudex appellationeꝫ nō rece
perit.Eſt ergo i optiōe appellātis qualiter ꝛ ad
quē velit appellare:ſꝫ in optiōe appellati ē an ve
lit cām tractare in curia.Et hodie adde caſuꝫ in
c.j.eo.tit.lib.vj.ꝛ aliquid tetigi in.c.vt debitus.ſ.
4 e. † Sed circa tex.dubitaẗ nunquid poſſit ap
pellatoꝛ

verbalis ſola nō
ſufficit ad conſe
quendā actioneꝫ
vt ēt ſi a te cōpa
rauit ꝛ ibi p Bar.
C.de peri.ꝛ ꝯmo.
rei vē.Et adō qō
oblatio cū conſi
gnatiōe ēt ab ex
traneo facta libe
rat debitorē ipſo
iure.vt p Bar.i.l.
ſolutionē.de ſol.
ꝛ in.l.q decē.ꝛ ibi
p Ale.ff.de ſolu.
Adde tñ ꝙ obla
tio v̄balis impe
dit diſtractioneꝫ
pignoꝝ.l.ſi pri⁹.
C.de diſtr.pign.ꝛ
oblatio cū ꝯſigna
tione debiti libe
rat debitorē ꝛ im
pedit curſum vſu
rarū diſſoluit ius
pignoꝝ ꝛ trāſfert
periculū in credi
torē.l.ſi creditori
ꝛ.l.ex p̄dio.C.de
vſu. dicas tñ qō
oblatio rei debi
te ad hoc vt libe
ret a periculo et
ab īteritu dꝫ fieri
cōgruo loco ꝛ tē
poꝛe.vt in.l.illud
ꝛ ibi p gl.de peri.
ꝛ cōmo.rei vē.l.ſi
ꝛ ibi p Bal.C.de
condi.inſer.ꝛ per
Ale.in.l.q rome.
circa princi.ff.de
ver.ob.ꝛ reliqua
circa iſtaꝫ mate
riā videas plene
p Bart. Bald.ꝛ
doc.in.l. accepta
to.hic all.addas
tñ vnum ꝙ puto
valō notabile ꝙ
oblatio legati fa
cta p heredē lega
tario nō prodeſt
heredi ad fruct⁹
lucrādos qꝛ oīno
ſunt reſtituēdi le
gatario ēt ſi lega
tari⁹ fuerit i mo
ra recipiēdi lega
tuꝫ.vt no.voluit
Bal.i.l.j.in.ij.co.
C.de vſu.ꝛ fru.le.
ꝛ huius dicti pu
to rōnē eſſe qꝛ do
miniū rei legate
tranſit in legata
riuꝫ a die moꝛtis
teſtatoꝛis.l. a ti
tio.ff.de fur.

pellatoꝛ inuito appellato cauſam proſequi in curia Inno. videt ſentire ꝙ ſic, ⁊ hoc mihi pl3, nã iſte tex. nõ dicit appellantem hoc non poſſe: ſed dicit ꝙ permittit ſibi impetrare literas ſi ſua appellatio nõ fuerit recepta: põt e go nõ vti hac permiſſione in fauoꝛem ſuũ facta. arg. in l. quicquid. ff. de iud. ⁊ in. c. conſuluit. de offi. deleg. Ex quo em̃ appellatũ eſt ad papam mihi repugnat appellatoꝛem proſequi cãm ſuã apud ſedẽ apoſto. nec appellatus põt contradicere qꝛ iudiciũ reddiť in inuitũ: vt in. c. intelleximus. de iu. ⁊ in. l. in ter ſtipulantẽ. §. ſi ſtichũ. ff. de ver. ob. S3 qñ appellatoꝛ nõ vult in curia proſequi nõ põt appellatus niſi de ſeipſo cõ queri, quare ſi nolebat in curia proſequi nõ reciperet ⁊ pri us appellationem. ⁊ hanc materiam huius. §. proſequere plenius vt dixi in. d. c. nicolao.

1 ☞ Appellans põt ante inchoatã appellationẽ remittere cauſaʒ ad iudicem a quo inuito appellato cum tñ condẽnabitur in expẽſis factis in illa appellatiõe: ſecꝰ poſt inchoatam appellationem. ⁊ nu. 2. ⁊ 3.

4 Appellans an ⁊ quando poſſit appellationi renuntiare in uito appellato.

5 Sententia ſi fuit lata pro me in qua victus non fuit cõdẽnatus in expẽſis, ⁊ ipſe appellauerit, nõ poſſum ego appellare rõne expenſarum, ſed ſuper appellatione partis poſſu3 petere refectionem ſententie quo ad expenſas.

a 1 **Ille deniq3.** a † Ante inchoatã proſecutionẽ appellationis appellãs poteſt ſi vult inuito appellato petere vt remittať ad iudicẽ a quo ſed condẽnabiť in expẽſis factis per partẽ aduerſam ĩ illa appellatiõe. ¶ Caſus literalis. Aliquis appellauit ad ſuperioꝛem corã illo ad quẽ appellauit petit remitti ad eũ a quo appellauit pars altera contradicit: queriť an debeat remitti, ⁊ diciť ꝙ d3 remitti nõ obſtãte cõtradictione alterius partis ſ3 d3 cõdẽnari in expẽſis legitimis aduerſario

2 quas eu3 propter hoc feciſſe conſtiterit. Ber. ¶ † No. j. appellatoꝛẽ poſſe re integra ſue appellationi inuito appellato renuntiare, ad hoc. l. ſi qs libellos. C. eo. ti. canoni3ata. ij. q. vj. ſi quis. re vero integra nõ exiſtente nõ põt in preiudicium appellati appellationi renuntiare, qꝛ appellatio hoc

3 caſu eſt effecta cõis: ⁊ de hoc. j. latius. ¶ † Secundo not. ꝙ poſtꝙ appellatiõis cã eſt alteri per ſuperioꝛẽ delegata nõ licet appellatoꝛi appellationi renũtiare inuito appellato.

4 ¶ † Sed cõtra hoc ⁊ cõtra tex. oppo. nam ſola delegatio. appellationis non facit rem deſinere eſſe integram cu3 nil videať adhuc geſtũ cũ appellato: ergo d3 competere facultas illi renuntiandi Jo. an. fatetur ſrium: ⁊ ad iſtũ tex. ſupplet maxime. vel ideo ſecundum eum fecit mentionẽ de delegatione: qꝛ tunc fieret remiſſio per iudicem delegatũ. qꝛ corã eo debet fieri petitio remiſſionis ex quo cauſa eſt ſibi delegata. ſed idẽ Jo. an. in addi. Spe. eo. tit. §. in quibꝰ. ver. xxviij. refert Gui. de ſu3a. in. l. amplioꝛẽ. C. eod. tenuiſſe appellatoꝛẽ. poſſe cã nondum cepta renuntiare appellationi ſue. per. d. l. ſi quis libellos. ſed ea excepta nõpõt in preiudicium appellati eo inuito. ⁊ facit tex. in. d. l. amplioꝛe3. §. ſancimus. legiſte etiã tenent in. d. l. ſi qs libellos. ꝙ ad incõmodum appellati non põt appellatoꝛ ſue appellationi renuntiare: ⁊ circa hoc multa ſcribunť. Sed vt clare habeas articulos diſtinguerem ſic. ꝙ aut fuit appellatũ ante ſententia3 diffinitiuã: aut poſt. Primo caſu ſi iudex a quo detulit appellationi non eſt amplius fas appellatoꝛi appellatiõi ſue

b renuntiareᵇ: qꝛ tota iuriſditio quo ad illã cãm tranſlata eſt per dilationẽ ad ſuperioꝛẽ. vt in. c. cũ appellationibus. eod. ti. li. vj. vnde etiam cõi conſenſu nõ poſſunt appellans ⁊ appellatus redire ad prioꝛem iudicem. ita nota. ⁊ plene proſequunť ⁊ cõcludũt do. de Rot. deci. cclv. l3 gl. de hoc vacillauerit in. d. c. cũ appellationibus. Si vero nõ fuit delatum appellationi: ⁊ tũc ſi res eſt integra põt appellatoꝛ etiã appellato inuito renuntiare appellationi ſue: vt hic. ⁊ in. d. l. ſi qs libellos. ſi vero res nõ eſt integra aut appellatus nunꝗ̃ approbauit appellationẽ: puta ꝙ poſſit appellatoꝛ renuntiare: qꝛ nõ põt appellatꝰ ſe iuuare ex eo qõ ſemp impugnauit vt in reg. ex eo. de reg. iur. lib. vj. ſi vero appellatꝰ recepit ⁊ res non eſt integra: tũc ſatis puto ꝓcedere illã opi. Gui. qꝛ p inchoationẽ cauſe appellatiõis eſt effecta ipa appellatio cõis. ad hoc ꝙ no. in. c. ex cõqueſtione. de reſti. ſpo. facit d. c. nicolao. ⁊. d. §. ſancimus. Vel dic ⁊ melius hoc poſſe ꝓcedere in appellatione a diffinitiua. nam tunc poteſt ꝑtẽdere intereſſe propter cõfirmationẽ ſñie quam vult habere: ſ3 in appellatione ab interlocutoꝛia non video ꝙ intereſſe pt pretendere appellatus cum cauſa ſit remittenda ad iudicẽ a quo. vt in. c. debitus. ſ. e. ⁊ hoc conſequitur nunc ex renũtiatione appellationis. Unde põt ei dici ꝙ queris intꝰ ha a bes. ⁊ facit quod not. glo. in ver. contradictione. Scdõ mẽbro principali cum fuit appellatum a ſentẽtia diffinitiua: diſtigue, aut res nõ eſt integra, ⁊ nõ poteſt inuito appellato renuntiare appellans appellationi p ſupradicta. Aut res eſt integra, ⁊ tũc ſi propter appellationẽ appellatoꝛis fuit excluſus appellatus a facultate appellãdi nõ põt appellans renuntiare appellatiõi ſue ad incommodũ appellati: nam iuris beneficio ſeu diſpoſitiõe eſt appellatio hoc caſu communis: ⁊ ſic poſſunt intelligi dicta legiſtarũ ĩ. d. l.

5 ſi qs libellos. ¶ † Pone exemplũ. in. l. omnem honoꝛẽ. C. qñ prouo. non eſt neceſ. ⁊ declaraui illã. l. poſt gl. in. c. ſignificauerunt. ſ. de excep. nã ſi ſententia fuit lata pro me nõ tñ fuiſti mihi condemnatus in expẽſis ⁊ tu appellaſti nõ poſſum ego appellare ex ſola omiſſione condemnatiõis expẽſarum, ſed ſuper appellatione tua poſſu3 petere refectionẽ ſententie quo ad expenſas. vt in. d. l. omnem honoꝛe3. hoc enim caſu ſi tu poſſes me inuito renuntiare appellatiõi, lex vt ita dixerim decepiſſet me, quia obtentu appellationis ne ſubtraxit mihi facultatem appellãdi ne tot appellationes geminarentur ⁊ tibi daret facultatẽ renuntiãdi appellationi tue, quod eſſe non debet, ſed ſi appellatio tua non ſubtraxit mihi facultatem appellãdi poſſum renũtiare re integra te inuito: qꝛ appellatio non eſt effecta cõis per aliquẽ actum geſtũ: in cauſa appellationis nõ potes tu ꝑricipaliter ꝓſequi appellationem me volente renuntiare, vt in d. l. ſi quis libellos. facit in cle. ſi appellationem. e. ti. ⁊ vide quod not. Archi. ij. q. vj. ſi quis libellos. ⁊ Jo. an. poſt eu3. in. c. j. eo. tit. lib. vj. plene per Hoſt. in. c. fi. de crimi. fal. poſſet tamen appellatus impetrare literas ſuper confirmatione ſententie ſeu petere per ſuperioꝛem ſententiam pro ſe latã confirmari. vt in. c. oblate. c. per tuas. ſ. eod. ⁊ vide circa petitione3 confirmationis ſententie quod dixi in. c. ea que. ſ. de re iudicata.

1 ☞ Grauamen ob qõ fuit appellatum diſcutitur corã iudice ad quem etiam parte contumace ⁊ lite non conteſt. etiã in prima inſtantia. ⁊ nu. 2.

3 Appellans non debet citari quando fuit datus terminus ad proſequendum.

Apellans non debet citari per appellatum quia ipſe vult proſequi appellationem in vltimo menſe termini, ſed ſatis eſt quod requiratur in curia.

4 Judex a quo non eſt citandus in diſcuſſione appellatiõis.

1 **Sane.** † Articulus appellatiõis interpoſite a grauamine diſcutitur p iudicẽ ad quem parte abſente per contumaciam etiã lite non conteſt. in appellatione vel principali. ¶ Caſus literalis. Aliquis appellauit a grauamine corã iudice app. paratus eſt ꝓbare grauamen ꝓpter ꝙ duxerat appellandũ, pars aduerſa citata cõtumaciter ſe abſentat. queriť qd ſit iudici faciendũ, rñdet papa ꝙ iudex pt ſup hoc ꝓcedere li. non conte. ſed litis cõ b teſt. nondũ facta fuerit in articulo appellationis, vel ĩ ipo negotio ꝑncipali: qꝛ cu3 in caſu illo iniquitas prioꝛis iudicis arguať ꝑncipaliter non eſt rigoꝛ iuris requirẽdꝰ ex quo

2 cauſa ꝑplexitatis poſſit ſeq. Ber. ¶ † Not. j. ꝙ appellatio ab interlocutoꝛia pt diſcuti ⁊ finiri ſine cõteſtatiõe litis ad

c uerſario contumaceᶜ. quid autem de cauſa appellationis a diffinitiua. vide quod dixi in. c. p tuas. ſ. eo. ¶ No. ij. ꝙ li. cõteſt. requiritur ex iuris rigoꝛe: quiquide3 rigoꝛ nõ debet hoc caſu obſeruari. ¶ Ulti. no. ꝙ in appellatione ab interlocutoꝛia nil petitur a parte, ſed tãtum redarguitur iniquitas iudicis, agitur em̃ de facto ſuo ⁊ vt iuriſditio deuoluať

3 ab eo ad ſuperioꝛem. ¶ † Sed ꝓ declaratione tex. queriť qualiter pars cõſtituatur in contumacia in cauſa appellationis, vt ſic ſit locus ꝓceſſui lite nõ conteſt. ꝓut hic diciť. Sol. doc. intelligũt ⁊ bene ꝙ contumax eſt pars ſiue fuit citata ab hoĩe ſiue a lege. vt in. c. j. de elec. li. vj. ſiue ex ꝑfixiõe termini ad appellatione3 ꝓſequendam. iuxta diſpoſitionẽ c. ſepe. ſ. eo. Et inter cetera ponit hic Hoſti. bonum dictũ ꝙ abſente appellatoꝛe potuit appellatus in vltimo menſe c anni ꝓſequi appellationẽ. iuxta id quod habetur. ij. q. vj. appellatoꝛe. ⁊ non erit neceſſe facere appellatoꝛẽ citari in ꝑtibus ꝑſonaliter. ſ3 ſatis eſt ꝙ requiratur in curia. nam ſi opoꝛteret eũ citari ꝑſonaliter foꝛte ꝓpter viaru3 diſtãtiam totus ille menſis laberetur, vnde iura dicũt ſolum appellatoꝛẽ hoc caſu requirendũ, non dicũt citãdũ, ad hoc aut. ei q C. de temp. ap. ⁊. d. c. appellatoꝛe. ⁊ hoc ide3 tenuit Bar. ibi

4 vide, quod dixi. ſ. c. oblate. ¶ † In glo. fi. in fin. Ex hac gl. iuncto tex. no. quod vbi iudex tulit interlocutoꝛiã ſententiam in fauoꝛem alterius ꝑtis non eſt ipe iudex neceſſario

¶ Ille deniq3. d. Ab. in. c. dilectꝰ. ⁊. iij. de ꝑb. intelligit iſtum tex. dũ. loquitur de ꝯdẽnatione expẽſaꝝ qñ appellãs remittiť ad ꝑoꝛẽ iudicem vt intelligatur qñ appellatio fuiſſet iniuſta: ſecus dicit ſi fuiſſet iuſta. adõ hic Ange. in. l. ſi qs libellos. C. e. vbi dicit ꝙ renũtiãs appellatiõi ſemp d3 cõdẽnari in expẽſis ⁊ alle. Innoc. in. c. ex ꝑte. de reſcr. ⁊ ad de qõ no. Bald. in. l. oĩ3 honoꝛẽ. ver. mõ ergo nũquid. C. qñ ꝓuo. nõ eſt ne. vbi ponit an appellãs poſſit renũtiare appellatiõi inuito appellato. vide. d. An. in. d. c. ex ꝑte. ſ. in vl. co. ⁊ quod ibi no. de reſcrip. Adde ꝙ diſpoſitio huius §. nõ habet locũ qñ iudex a quo detulit appellatiõi ſi aĺs nõ eſt iudex in oꝛdinario ꝑmanens. ita elegãter diſputãdo decidũt. d. de ro. dec. ccclviij. in ij. colũ. in oꝛdine meo nouiſſimo ꝑ tex. in. c. cũ appellationibꝰ friuolis. de app. in. vj. ☞ Sebaſti. Sapia.

¶ Renuntiare. Qñ appellatiõi interpoſite vel interponẽde poſſit renũtiari: tradit Feli. in. c. ex ꝑte. ij. co. ij. ver. ſed de iſto articulo. ſ. de reſcrip. Bal. in. l. poſtꝙ liti. col. vj. verſi. tertio q̃riť C. de pact. in. l. ꝑ hãc. C. de temp. ap. Ang. in cõſi. clxxxvij. i. c. A. ⁊. B. ꝯtradixerũt. ⁊ in conſi. ſequẽ. Deci. in conſ. lx. col. j.

¶ Cõtumace. ſ3 ſi pars eſſet pñs deberet lis cõteſtari ita ꝓbatur hoc tex. a cõtrario ſenſu. ⁊ gl. j. in fi. ad quã aduerte dũ alle. §. vj. qꝛ ibi ꝓbať contrarium. ſ. ꝙ in exceptiõibꝰ dilato

rijs ſeu perem-
ptorijs nō ſit ne-
ceſſario lis cōte-
ſtāda. z ita doc.
ibi, vnde in hoc
gl. non videt be-
ne loqui, lz Joā.
and. hic aliud ve
lit per no. in. d. §.
ſexta. ſed ibi lo-
quit qū opponi
tur exceptio i cā
principali, ſz hic
loquit in cauſa
appellationis i
qua neceſſario
dz ferri ſnia. c. vt
debit?. ſ. e. vñ te-
neo qp ſit neceſſa
ria litiſconteſta
tio partib? pſen
tibus qp pcedit
ſine lis ſit ꝯteſta
ta in cauſa pnci-
pali ſiue non ſm
Joā. de imo. hic
z adde qd cā ap-
pellationis regu
latur ſm naturā
cauſe pncipalis:
vñ ſi in cā princi
pali non erat ne-
ceſſario lis cōte-
ſtāda idē erit in
cā appellatiōis,
z ſi cā principa-
lis erat ſumma-
ria ita cēſetur cā
appellatiōis. ita
ſing. dicit Ang.
in. l. j. ff. eū q ap.
p iſtū text. bñ fa-
cit gl. in. c. illud.
xij. diſt. qp no.

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Sequētia. vi
de q̄ late ſcribit
Jaſo. z alij in. l. ſi
idē cū eodē. §. ſi.
ff. de iuriſ. omni.
iu. z in. l. j. C. de li
be. pte. z Pau. d
caſt. in. l. peñ. vbi
do. Soz. ff. de re.
dub.

Sebaſti. Sapia.
b ¶ Nec pdeſt. vi
de que ſcribit co
pioſe do. Soz. in
cōſi. cxxxij. inc. in
ſignis doctor. in
ij. col. in. j. parte.

citandus in diſcutione appellationis. Nā vt hic patet ſuffi
cit ſola contumacia appellati vt pcedatur ad finiēdū arti-
culuz appellationis, pro hoc. c. venerabilibus. de ſen. excō.
lib. vj. dixi plenius in. c. cum ſpeciali. §. porro. in glo. in ver.
coram. ſ. eo.
1 ☞ Clauſula appellatione remota: poſita, vel alia clauſula
in medio literarum refertur z ad pcedentia z ad ſequentia.
z nu. 3. 4. z. 5.
2 Clauſula appellatione remota operatur hodie effectum ſu
um ſicut z olim.
1 R Æquiſitioni. † Clauſula appella
tiōe remota i medio
literarum poſita reſpicit premiſſa quibus anne
ctitur non ſequentia niſi repetatur in fine litera
rum, z hoc ſi negotia ſunt ſeparata. non diuidit. ¶ Caſus
literalis loco. Cum plura negotia in vna cōmiſſione ponū
tur minime ſe contingentia, z clauſula illa appellatione re
mota ponitur in medio literarū: reſpicit tm̄ pcedentia: niſi
2 in fine commiſſiōis clauſula illa reiteret. Ber. ¶ † No. j. qp
clauſula appellatiōe remota in reſcripto pncipis appoſita
etiam hodie opatur effectū ſuum. nam cum iſtud. c. emana
uit poſt. c. vt debit?. ſ. eo. nō pōt dici qp corrigat p illud. c. z
ſic falſa eſt opi. gl. ibi z ſequacium volentium hāc clauſulā
hodie nil opari p illud. c. vt debitus. Adde alias rationes
quas poſui in. d. c. vt debitus. z in. c. paſtoralis. eo. titu. Nec
obſt. ſi dicatur qp cauſa exempli fecit mētionez de iſta clau-
ſula: qz non adduxiſſet nos p hoc ad iſtum errorem: cū ſine
commemoratiōe ipſius ſuffeciſſet dicere quoties clauſula
in medio ponit etiam habuiſſemus diſpoſitionem magis
gnalem. Poſuit ergo ſerioſe exemplum in remotiōe appel
latiōis vt haberemus maiorē claritatē tam reſpectu hui?
3 clauſule qp reſpectu aliax clauſularū. ¶ † Ex hoc z ex text.
no. z tene mēti qp vbicūqz in eadē diſpoſitione annectūtur
plura negotia ſeparata clauſula in medio eorū poſita non
concernit totam diſpoſitionē ſed dūtaxat pcedentia: qd vz
4 ad ſtatutū z cōſimiles diſpoſitiones. ¶ † Ulti. not. qp regu
lariter clauſula ſeu qualitas in fine diſpoſitiōis poſita nō
reſtringitur ad immediate pcedentia, ſed concernit omnia
3 in diſpoſitiōe cōtenta. z dic vt dicā cum gl. ſi. ¶ † In gl. ſi.
Hoſt. hic z Jo. an. poſt eū: dicit qp non pōt in hoc dari cer-
ta doctrina: ſed ſm diuerſitatē caſuum fiat diuerſa relatio.
a Qñqz id qd ponitur in prin. cōcernit oia ſequentia. [a] z idez
de eo qd ponitur in medio: vt in. c. ſecundo requiris. palle.
Quādoqz clauſula ſolū cōcernit pcedentia, vt hic. Quan-
doqz dictū in principio intelligitur repetitū in fine: vt in. c.
paſtoralis. hic alle. Tu vide qp clarius z plenius dixi in. d.
c. ſcdo requiris. tam reſpectu effectus clauſule qp alicuius
qualitatis adiecte in aliqua diſpoſitione an concernat oia
pcedentia z ſequētia. vide per Bar. in. l. ptor. z. l. ij. ff. vi bo.
rap. z in. l. talis ſcriptura. ff. de le. j. z per Spe. in ti. de inſtr.
edi. §. nunc aūt videndum. verſic. item excipe. z gl. in. c. caue.
xxviij. q. j. z. in cle. ij. de here. z in. c. ſtatutum. de reſcrip. lib. vj.
Et pone exempluz in vno negotio concernente plures arti
culos: p id quod habetur in. c. cum dilectus. de reſcript. In
pluribus vero negotijs pone exemplum per. c. cum veniſ-
ſent. ſ. de teſti.
1 ☞ Appellatio vni? prodeſt alteri ſi cōi iure iuuentur z ſit
eadem cauſa defenſionis. z nu. 3. z ſeq.
2 Snia lata tam in cauſa principali quā appellationis an z
quando proſit vel noceat alteri.
3 Sententia lata ſuper re indiuidua nocet vel pdeſt alterius
indiuiduum habenti. z nu. 4.
5 Si vnus ex pluribus cōdemnatus appellet alijs ſciētibus
z tacentibus ſi ipſe non proſequitur appellationē poſſunt
reliqui proſequi.
1 V Na ſententia. † Breue ē vl ſum
ma p alia xba ſic.
Appellatio vnius pdeſt alteri ſi communi iure
iuuentur: z idem ſit negotiuz z eadē defenſiōis
cā z ſint eadē ſnia condēnati, als ſecus. h. d. ¶ Caſus litera
lis. Plures ſup aliqua cā communi conuēti ſunt vn? illox
appellauit z obtinuit, querit an victoria ipſi? ceteris pſit.
rñdet papa qp victoria illius iure communi ceteris pdeſt ſi
communi iure iuuentur, z idem ſit negotiuz z eadem ſit cā
2 defenſiōis. Ber. ¶ † No. j. ex tex. plura reqniſita ad hoc vt
ſententia lata in fauorem vnius pſit alteri. Primo enim re
quiritur qp vna ſententia fuerint condēnati, nam ſi nō fuiſ
ſent correi ſeu ambo in iudicio ſnia lata contra vnū regula
riter non pdeſt ſeu nocet alteri, lz eodē iure iuuētur. vt in. c.
interrogatum. ij. q. v. z in. l. denuntiaſſe. ff. de adul. vide glo.

in. c. dilecto. j. de pbē. Facit re. res inter alios acta alijs no-
cere vel pdeſſe nō dz. vt in. c. inter dilectos. de fi. inſtr. C. res
inter alios acta. p totum. Et qd dixi vnā ſniam requiri, idē
dic ſi plures fuerunt ſnie eadē tñ fuit pbatio vt probat in
l. ſi qui ſeparatim. ff. eo. z ibi p Bar. Secundo requiritur qp
ſnia fuerit lata in cauſa appellatiōis, ſecus in ſnia lata in
b cā pncipali, illa enī nō nocet alteri regulariter nec pdeſt
p ea que ſuperius dixi. plenius tamen vide hūc articulū. ſ.
qp cauſa pncipali. zc. p Joan. cald. in. c. dilectus. j. de ſimo. p
3 Cyn. in. l. res. C. res iter alios acta. ¶ † Et eſt ratio diuerſi
tatis inter cauſam pncipalem z cām appellationis. nam in
cauſa appellationis diſputatur de validitate vel inualidi-
tate ſententie que quidem ſnia debet eſſe indiuidua, z non
p parte valere z p parte nō ex quo fuit lata cōtra plures
eodem iure fungentes, vnde perinde iudicandū eſt quem
admodum in ſententia lata ſup indiuidua ſeu re indiuiſibi
li, nam in tali re indiuiſibili ſententia lata in fauorem vni?
pdeſt alteri eodē iure fungēti, licet nō fuerit in iudicio, vt
l. ſi cōem. ff. quemadmo. ſer. amit. z melius quo ad ſentētiā.
in. l. loci corpus. §. ſi fundus. ff. ſi ſerui. ven. qz tamen iſta ratio
nō militat in cauſa pncipali vbi agit de re diuiſibili, qz tūc
ſententia habet ſuum effectum reſpectu illius contra quē
lata fuit, vnde regulariter non extēditur ad alium. Tertio
4 requiritur † qp cōi iure iſti iuuentur nam ſi ille qui obtinuit
iuuetur iure ſpeciali, puta fauore etatis ſeu fauore eccleſie,
victoria iſtius obtinentis de iure ſpeciali non prodeſt alte
ri: licet concurrant omnia alia in hoc. c. cōtenta. Ratio: qz
beneficium pſonale non cōmunicat alteri, ſequitur pſonā
vt in reg. puilegium pſonale. de reg. iur. lib. vj. pbatur in. l.
vnica. C. ſi in cōi cau. reſtit. in integ. poſtu. niſi ageretur d re
indiuiſibili, qz tūc fauor ſpecialis porrigitur ad alium als
ſibi non pdeſt. vt in. d. l. ſi cōem. hoc caſu in multis bñficiū
etatis vnius extenditur ad alium habentem idē ius: vt ple
nius no. in. d. l. vnica. Quarto requirit qp idem ſit negotiū,
ſecus autem ſi negotium eſſet diuerſum vt ſi fuerūt plures
tutores cōdemnati ex diuerſis negotijs, z vnus appellauit
eius victoria non pdeſt alteri ceſſat enim ratio ſupradicta
pter diuerſitatem nō poteſt dici vnicam eſſe ſententiam.
arg. l. etiam. ff. de min. Quinto requiritur qp eadē ſit defen-
ſionis cauſa pone exempluz vt in gl. ſi. z aliud magis clarū
plures fuerunt fideiuſſores vnius non renuntiātes benefi
cio. aut. de fideiuſ. ſed vt prius conueniat principalis, z fue
runt omnes condēnati, vnus appellat z obtinuit vt prius
haberetur recurſus contra pncipalem: z hec ſnia pderit a
lijs fideiuſſoribus. qz eadem eſt omnium defenſionis cā: ſe-
cus vbi etiam diuerſa, vt in glo. ſi. Hec quinqz colliguntur
ex iſto tex. Extra tex. datur ſextuz requiſitum. ſ. agat ſuper
re incorporali. z hoc voluit gl. j. z fuit hec opi. Azo. in. d. l. ſi
qui. qui dicebat aliud eſſe in re corporali diuiſibili motus,
qz ſpeciale eſt in re incorporali indiuiſibili, vt ſententia vni?
proſit alteri. l. loci corpus. §. ſi fundus. ff. ſi ſer. ven. z in. d. l. ſi
communem. Aliud ergo debet eſſe in re corporali diuiſibi
li vt eſt vſuſfructus. Nam cum cetere ſeruitutes ſint īdiuiſi
biles vſuſfruct? diuidi poteſt. vt in. l. j. ad ſi. ff. de leg. fal. Sz
hoc dictuz communiter nō recipit p doc. vt no. in. d. l. ſi qui.
Nam ſi diſpoſitio huius. c. habet locū in re corporali diuiſi
bili forti? in re corporali licet indiuiſibili, maxime quia in
vſufructu habet locum ius accreſcendi. hoc ergo ſextum
neceſſario nō requiritur. Septimo requiritur iuxta ordinē
qp alter qui nō appellauit tacuerit ita qp ſententiam expſſe
non approbauerit. nam ſi approbauerit expreſſe ſniaz qp tū
ad eum victoria appellantis nō pdeſt ſibi, qz qp tum ad eū
ſententia facit ius. ad hoc. c. cum ſuper in ratione ſui. ſ. ti. p
xi. z in. l. non tantum. ff. eo. per locum a ſpeciali. vt no. Bar.
in. d. l. ſi qui. Octauo requiritur qp iſte ſciuerit contra reum
appellaſſe, nam ſi ignorauerit z tacuerit videtur ſentētiam
approbaſſe qp tum in eo eſt z ſic tranſiuit in rem iudica. p la
pſum decendij qp tuz ad eum. Ad hoc. c. cum ſuper de re iu
di. pbatur etiam ſm vnū intellectū in. l. iij. ff. eo. Si autē ſci
uerit contra reum appellaſſe videtur tunc approbaſſe illā
appellationem quo ad ſe, nec pōt dici qp tacite illā ratifica
uit, qz ſciebat ſe tutū appellatione alterius ex diſpoſitione
5 iuris. ¶ † Et hec faciunt ad qōnem pone qp vnus ex pluri
bus cōdēnatis appellat alijs ſcientibus z tacentib? lapſo
decēdio fecit cōpoſitionem cū actore, nunquid alij q nō ap
pellauerunt poterunt pſequi hāc appellationem, nam illa
cōpoſitio nō pdeſt alijs, quia eſt quid pſonale. l. j. C. de trā
ſla. de hoc vide in Spe. e. ti. §. j. ver. ſed quid ſi ille. vbi cōclu-
dit qp alij poterunt proſequi: qz beneficio iuris appellatio
vnius communicatur reliquis. arg. hic. vnde non potuit
in preiudicium

☞Sebaſti. Sapia.
a ¶Sit iuſtꝰ. qua
lis metus eſſe dꝫ
declarat Ange.
are.in.§. quadru
pli.inſti.de acti.
Paul.de caſtr.⁊
Iaſ.in.l. cum ali
qs.C.ō iu.deli. ⁊
in.l. iterpoſitas.
C.de tráſac.⁊ ad
ꝓpoſitū vide Fe
linū in.c.eccleſia
ſancte marie.co.
xxxv. verſic. xiij.
q̄ro.s̄.de conſtit.
vbi ꝙ ſi iudex cō
ſueuit male tra
ctare conſangui
neos eorū q ap
pellát ab ipo iſte
erit iuſtus metꝰ
quo ad excuſan
dum non appel
lantem.
b ¶Cā metus. Li
cet al's dicamus
ꝙ metꝰ cā nō ex
cuſat qn̄ ſui cul
pa qs incidit in
metū.l.ſi mulier.
§.j.ff.qō me.cau.
⁊ reg. imputari.
lib.vj.vbi de hoc
vide p gl.nō.⁊ fa
cit ad hoc an ille
q dedit cauſam
metui excuſetur
ſi poſtea non au
det appellare.ꝙ
no.gloſ.⁊ ibi do.
Ant.⁊.d. Ab.in
c.vt debitus.s̄.e.
⁊ qō ibi no.poſt
Abb.
c ¶Et vtrū. adde
ꝙ not.d.Ant.in
c.paſtoralis.§.p
terea.in vl.co. de
offi.ordi. ⁊ dixit
hoc not. Bal.nō
referre an iſti bo
ni viri ſint laici
vel clerici:p no.i
l.in promittēdo.
in pn.ff.ō iu.do.
☞Sebaſti. Sapia.
d ¶Probetur me
tus. Uide alex.
in.l.ſi cū dotē.§.
eo aūt tpe.co.vj.
ff.ſol.mat. ⁊ in.l.
ō pupillo.§.ſi qs
ipſi pretori.ff.de
oper.no.nū. col.
vij.
e ¶Coraꝫ iudice.
A quo:⁊ ſi eius
copia haberi nō
pōt coraꝫ iudice
ad quē ſi eius co
pia haberi pōt
alias appellatio
aliter iterpoſita
eēt nulla:ſecūdū
Imo.hic.⁊ Inn.
Pan.in.d.c. ſug
geſtū.s̄.e. qō eſt
no.qō primo eſt
appellandū corā

in preiudiciū aliorū appellatiōi renūtiare: ſicut
in ſimili dixi.in.c.iterpoſita.§.ille deniqꝫ.s̄.e.⁊ fa
cit.c.cū ſup.⁊ qō ibi plene dixi.s̄.de re iud.⁊ per
hoc habes ſuccincte ⁊ clariſſime expeditā totaꝫ
materiam huius.c.⁊ diſtincte gl.per ſupradicta.
1 ☞Nō appellās ꝓpter metū habeť ꝓ appellāte
ſi metus eſt iuſtus etiam ꝙ ſua culpa ꝓuenerit.
2 Non valēs appellare ꝓpter metū dꝫ ꝓteſtari ad
declarādū animū ipſiꝰ. videlicet ꝙ omiſit appel
lare per metum non autem per negligentiam.
3 Appellans in preſentia bonorū virorū forte qꝛ
non poteſt habere copiam iudicis: ſufficit ꝙ ap
pellet coram bono viro in preſentia tñ teſtium
nec ſufficeret notarius cum teſtibus.
Practica appellandi coram bonis viris. ⁊ nu.5.
4 Metus qualiter ꝓbetur ꝙ quis propter ipſuꝫ
non poſſit appellare tam reſpectu iudicis q̄ ad
uerſarij q̄ ſtatuti.

Si iuſtus. Iuſtus metꝰ ex
cuſat adeo ꝙ nō
appellans habeť pro appellāte ſi fue
rit proteſtatꝰ ⁊ appellatiōis cauſas
duxerit exprimēdas. Prio poniť thema. Scdō
deciſio.ibi: ad appellatiōis. Tertio moderatio.
ibi: dummodo. ¶Caſus lr̄alis. Aliqs condēna
tus eſt p ſnīaꝫ diffinitiuā vel etiā interlocutoria
ꝯ eū lata eſt ante ſnīam ille nō audet appellare.
queriť qd ſit faciēdū: rn̄det papa ſi iuſtus metꝰ
excuſat illū, ita ꝙ appellare non poſſit hoc ipo
appellationis bn̄ficiū cōuolaſſe reputatur, dum
modo intra deceꝫ dies exprimat cauſas appella
tionis corā iudice a quo appellare volebat vel ſi
eius copiam habere nō pōt in preſentia bonoꝝ
virorum idē faciat ſup hoc proteſtatione premiſ
ſa ꝙ iuſto metu appellare nō audet, ⁊ ſic nō cur
runt tempora intra que debuit appellare. Ber.
1 ¶†No.j.ꝙ vt metus excuſet ab appellatiōe in
a terponēda opꝫ ꝙ ſit iuſtus[a]. id eſt non vanꝰ ſed
ꝓbabilis.vt legi.⁊ no.in ſimili in.c.pe.de in inte.
re.⁊ in.l.j.ff.qō me.cau.nō tñ requiritur ſm Ho.
vt ſit iuſtus: id eſt ꝙ pars non dederit cauſaꝫ me
b tui.nā idem ſi fuiſſet cauſa metus[b] al.l.j.iſti qdē.
ff.qō me.cau.ſed allť.meliorē tex.in.l.nec timoreꝫ.
e.ti.⁊.c.veniēs.⁊ ꝙ ibi no.j.de ſponſ.⁊ hoc vl.no.
2 ¶†Scdō no.ꝙ non valēs appellare ꝓpter me
tuꝫ dꝫ ꝓteſtari: ⁊ ſic ꝓteſtatio eſt neceſſaria ad de
clarandū animū ipſius vt videať omiſiſſe ꝓpter
3 metū ⁊ nō per negligentiā. ¶†No.iij.ꝙ in defe
ctum iudicis dꝫ appellari in p̄ſentia bonoꝝ viro
c rū.⁊ vtrū[c] ſufficiat vnus vir: aut debeant eſſe plu
res: vide Lap.in allť.xl.⁊ Spec.tit.de ſcdō decre.
§.nunc de effectu.ver.ſed nūquid, ⁊ in ti.de iſtru.
edi.in.§.nūc vero.ver.itē pone. Et cōcluſio eſt vt
ſufficiat vnus dūmodo fiat in p̄ſentia teſtiū, nō
aūt notarius ⁊ teſtes ſufficerēt. facit qō no.gl.in
c.vt circa.de ele.li.vj.⁊ hec not.in practica. Et in
telligunt aliqui vt do. Car.vt neceſſe ſit appella
tionē cōficere, ac ſi eſſet interponēda corā iudice
⁊ prius proteſtari coram bono viro ꝙ libēter ap
pellaſſet in preſentia iudicis ſi potuiſſet habere
commode ipſius copiam ſeu preſentiam, ſed qꝛ
nō pōt appellare corā eo ⁊ petit apoſtolos ⁊ dꝫ
legere poſtmodū tenorē totiꝰ appellatiōis quā
interpoſuiſſet corā iudice. Ego puto hāc practi
cam fore bonā, ſed nō ſemper neceſſariā. Arbi
tror enim ꝓcedere eaꝫ qn̄ ceſſat metus, ⁊ nō pōt
haberi preſentia iudicis, tūc eñ debet appellari
in p̄ſentia bonoꝝ virorū. ar.in.c.paſtoralis.in fi.
de offi.ord.dixi in.c.ſuggeſtum.s̄.e.ſed qn̄ metꝰ
excuſat non puto neceſſariū vt appelleť. Nā iſte
tex.ſolum requirit vt ꝓteſteť ⁊ cauſas app.expri
mat, ⁊ ex hoc reputať appellaſſe, ergo nō eſt ne
ceſſe formaliter appellare pro hoc qꝛ ſufficit hoc
ꝓteſtari corā ipſo iudice a quo non audet appel
lare, ergo nō dꝫ intelligi tex.vt ꝓteſtatio forma
liter nō cōtineat appellationē, qꝛ de nihilo ſerui
4 ret iſte tex.qn̄ ſit in preſentia iudicis. ¶†In gl.
j.ibi. ⁊ niſi illud ꝓteſtetur ⁊c. non tñ intelligas ꝙ
ſola ꝓteſtatio probat metū. naꝫ eſſet cōtra.l.me
tum.C.ꝙ me.cau.vbi dr̄ ꝙ non proteſtatiōe ſꝫ fa
cti atrocitate probatur metus. Qualiter autem
d ꝓbetur metꝰ[d] aduertēdū qn̄qꝫ qs nō audet ap
pellare ꝓpter metū iudicis. qn̄qꝫ ꝓpter metum
partis aduerſe: qn̄qꝫ ꝓpter.l.municipaleꝫ hoc ꝓ
hibentem. Primo caſu ꝓbabitur metꝰ ſi iudex
expreſſe fuerit ſibi minatus ꝙ peſſime tractaret
eū ſi ꝓcederet ad appellationē, ⁊ itellige ſi talis
erat iudex de quo poterat timeri. facit ꝙ no.gl.
in.c.cū ſup abbatia.de offi.dele.vel ſi iudex erat
ſolitus male tractare appellātes ab eo.vt qꝛ plu
res incarcerauerat ob hanc cauſam. Nunqd aūt
ſufficiat ꝓbare ꝙ ſemel male tractauit appellā
tes ab eo: dic qō nō: qꝛ vnicꝰ actus hominis nō
ꝓbat conſuetudinē, ſed ſaltem exigitur binus a
ctus: vt no.dicit Arch.xij.di.illud.pro hoc.c.ita
nos.xxv.q.ij.⁊.l.iij.C.de epiſc.audi. facit.l.qs ſit
fugitiuus.ff.de edili.edi.vide p Bar.in.d.l.ō pu
pillo.§.ſi quis ipſi p̄tori.ff.de no.ope.nun. Et in
hoc aduerte: nā qn̄qꝫ quis timet a iudice appel
lare nō tñ timet corā eo ꝓteſtari ⁊ pōt ſeruari or
e do huiꝰ litere vt fiat ꝓteſtatio corā iudice[e] ſi eiꝰ
p̄ſentia cōmode haberi poteſt, nam qn̄qꝫ iudex
magis prouocatur ex ipſa appellatione cū per
eaꝫ recedať ab eo q̄ per ꝓteſtationē, cū ea nō ob
ſtante nihilominus patet ipſi iudici: ⁊ maxime
qn̄ ꝓteſtās vtiť verbis gn̄alibꝰ dicēdo grauaſtis
me in tali ⁊ tali caſu, libenter appellareꝫ ſi aude
rē. Hec eñ ſimplex ꝓteſtatio ſufficit vt arbitror
vt non videať conſenſiſſe grauaminibus iudicis
dūmodo poſtea tpe debito probet iuſtū metum.
Si vero timet appellare ⁊ ēt ꝓteſtari corā iudi
ce: ⁊ tūc poterit ꝓteſtari coram pſonis idoneis ⁊
habebit locum ſcdā pars alternatiue huiꝰ lite
re, nam habeat copiam iudicis ꝓpter ipſius me
tuꝫ: ⁊ hoc ſatis ſentit Io.an.licet explicite nō lo
quať. Scdō caſu cū timet aduerſariū poterit ꝓ
teſtationē facere ſm ordinē litere ⁊ ꝓbabit me
tū modis p̄dictis. Idē dicit in tertio caſu qn̄ ti
met appellare ꝓpter legē municipalē. ¶Not.ꝫ
vlt.ꝙ ſepe nō audet qs trahere aduerſariū corā
iudice ꝯpetēti ꝓpter municipalē q̄ eſt in loco: ꝓ
cedeť eñ tūc prout dr̄ hic in gl.ſi. Idē dicit In.
in appellatiōe interponēda vt illā non releuet ſi
f fiat in abſentia[f] iudicis dūmodo ipſiꝰ copia poſ
ſit haberi. ⁊ vid ꝙ plene dixi.s̄.e.c.ſuggeſtū.in gl.
5 ſi.i ſi. ⁊ q̄libet iſtaꝝ ſolutionū ꝑt tolerari. ¶†No.
vltimā rōneꝫ i practica. ⁊ facit pro his que.s̄.di
xi: vt nō teneatur appellationem formaliter iter
ponere, ſed ſatis eſt ꝓteſtari ꝙ appellare nō au
det propter metum: ⁊ facit.l.ij.C.de his q p me.
iudi. Uel ſol.quarto extra glo.vt intelligať tex.
de cauſis: quare appellationem non interponit.
⁊ hoc voluit Barto.in.d.l.ij.alij aliter, ſed predi
cta ſufficiunt.

¶De peregrinantibus. Rubrica.

¶Rubrum ſiue rubrica eſt aliqn̄ generalior ni
gro ⁊ nō reſtringiť p nigrū. Continuať hec rub.
ad p̄cedentem hoc ordine. nā.s̄.viſum eſt de ap
pellātibus, ſꝫ qꝛ peregrinātes in multis gaudēt
priuilegio appellantiū merito ſubijciť hec rubr.
de peregrinātibus. Et pondera qꝛ in ru.ſolū ſit
mētio de peregrinātibꝰ: ſed i nigro reſtringitur
ad peregrinātes ad ſedē apoſto. ⁊ ſic qn̄qꝫ nigrū
ſtrictius prouidet q̄ rubrū, qꝛ rubrū tm̄ loquiť
de peregrinātibus, ſed tex. cōiter intelligiť etiā
in alijs accedentibus ad ſedeꝫ apoſto. alia cā q̄
peregrinationis duntaxat. vt.j.latius dicā. ⁊ ex
hoc no.ꝙ nigrū nō debet ſemper reſtringi ad ru
brum. ſimile no.per gl.rub.C.etiaꝫ ob chirogra.
pecu.⁊ probatur in ru.de offi.dele.lib.vj.iuncto
c.ſi ſuper gratia.⁊.c.j.⁊ ſi.eo.titu.lib.vj. Nā ibi in
rub.ſolum ſit mētio de delegatis, ⁊ tñ nigrū tra
ctat non ſolum de delegatis ſed etiā de cōſerua
toribꝰ ⁊ executoribus datis ad beneficia, ⁊ hoc
quia illi in multis habent ſimilitudinem cū ibi
delegatis. vt ibi notatur.
1 ☞Peregrinātes ad ſedem apoſtolicam vel ad
limina apoſtolorū non poſſunt interim in parti

iudice ad quē ſi
eius copia habe
ri pōt ⁊ eēt p̄ſens
in loco q̄ in p̄ſen
tia honeſtorū vi
rorum. ſꝫ Spe.e.
tit.in.§.nūc dica
mus. ad ſi. voluit
cōtrarium ꝙ ap
pellatio non red
ditur nulla ex eo
ꝙ non ſit in p̄ſen
tia iudicꝫ ad quē
appellať ſi ſalteꝫ
iterpoſita fuit co
rā honeſtis viris
⁊ ita Bal.i addi
tio. Spe.e.ti.col.
xij.in ꝟ. appella
tio dꝫ interponi.
⁊ ita etiā fuit de
mente eiuſdem
Bal.in.l. apertiſ
ſimi.in pn̄c.C.de
iud. dicētis ꝟbū
pōt, ꝙ nō impor
tat oīno neceſſi
tatē, ⁊ hec pars
videtur equior:
arg.l. quoties.ff.
de ver.ob.de reb.
dub.⁊ de re.iu.⁊
c.abbate.j.de ver
bo.ſignifi.
f ¶Abſentia. de
hoc an appellari
poſſit i abſentia
iudicis, vide hic
do. Anto.col.v.
verſic. quero an
in abſentia iudi
cis ⁊c. ⁊ adde qō
not. Bald.in.l.a
pertiſſimi.C. de
iud.⁊ vide glo.⁊
Moder. in.c.ap
pellatio.de app.
in.vj. Et adde ꝙ
ēt his caſibꝰ qbꝰ
pōt appellari in
abſentia iudicis
ſi appellať in ab
ſentia iudicis ap
pellatio nō ſola
iuſtificat appel
lationem ſm for
mā.c. iterpoſita.
s̄.e.ita not. deter
minat Inn.in.d.
c.iterpoſita. Itē
adde qō queād
modū in appella
tionibꝰ iudiciali
bus dꝫ appella
ri corā illis q gra
uarūt ſi fieri pōt,
ita ēt in extraiu
dicialibꝰ. ita no.
Imol.poſt gl.j.i
cle.j.in.iiij.co. de
app.ita dt Inn.
in.c.cuꝫ olim.de
do.⁊ cōtu. prout
ibi refert Bal.ꝙ
corā iudice ē ap
pellādū ſi eiꝰ ha
beri pōt copia, ō
quo p.d.de Ro.
deci.cccli.in ordi
ne nouiſſimo.

bus in aliquo moleſtari.nu.3.intellige vt.j.nu.4.
3 Clerici gaudẽt in multis priuilegio eccleſiaſtico in rebus patrimonialibus.
5 Nuntij accedentes pro alijs ad ſedem apo.gaudent ne interim in partibus moleſtentur.
6 Peregrinantes ad ſedem apoſtolicam quomodo gaudeant priuilegio ne interim moleſtentur in partibus.⁊ an contra ipſos poſſit fieri miſſio ex primo decreto.
7 Peregrinantes etiam ex cauſa voluntaria gaudent priuilegio iſtius capituli.
In ĩterdicto vnde vi licet alias debeat ꝓbari ꝙ ſpoliatus poſſidebat:⁊ꝙ fuerit ſpoliatus:tñ qñ intentatur a peregrinantibus ſufficit probare ꝙ tempore itineris arrepti ille poſſidebat:⁊ quod nunc reperitur penes alium.
8 Peregrinãtes ſiue nuntij accedentes ad ſe.apo. non poſſunt excõmunicari:nec cõtra eos aliquo modo procedi,⁊ ſi ſecus agatur nullum erit.
9 Clerici an poſſunt peregrinari ſine licentia ſuorum prelatorum,ſiue ob deuotionem,ſiue ad ꝓſequendam appellationem.

Zach arias.
a ¶Proceſſus. Nõ tenet proceſſus niſi forte eſſent ꝑ procuratorem legitime defenſi: al's ſecus. cum pſumantur abſentes ẽt ex iuſta cã abſentie. ita not.Spec.in ti.de reſt.in inte. §.i.v.ſꝫ qdõ mercatore.bonus eſt tex.in.c.ſup conſultatõibꝰ.ꝫ.de of.dele.⁊ ibi doc.
b ¶Prelatorum. vide per.d.An. in.ca.ſcripture.j. de voto.
✠Sebaſti.Sapia.
c ¶Peregrinationis.Videꝛ tñ ꝙ idẽ eẽt in caſu ſuperiori ꝙ in caſu iſto:qꝛ i iſto caſu eſt cã neceſſaria:in illo eſt cã probabilis:⁊ cã ꝓbabilis ⁊ neceſſaria equiparãꝛ. vt no.gl.i.l.filiuſfa.§.ſi.cũ.l.ſe.ff.ð procu.not.Mo. in.l.j.in pn.in gl.i verb.proficiſcaꝛ. ff.ð offi.eius cui manda.eſt iuriſ. vbi dicũt ꝙ ſicut licet iudici delegare cãs meri ⁊ miſti imperij ꝓpter abſentiam neceſſariaȝ ita ⁊ propter abſentiam probabilẽ.

Conquerẽte. Hoc dicit in ſumma peregrinantes ad papaȝ maxime clerici cuȝ oĩbus rebus ſuis debent eſſe ſub protectione apoſtolica ſecuri.vel ſic ⁊ meliꝰ comprehendo quemlibet intellectum.Cõtra peregrinantem ſeu proficiſcentem ad ſedẽ apoſtolicam nõ eſt aliquid innouandum.Primo ponitur querela.Scđo prouiſio.ibi,licet.¶Caſus literalis.Quidã pſbyter.I.nomine duȝ vellet ire ad curiam dñi pape cauſa peregrinationis res ſuas ⁊ eccleſie ſue nõ poſuit ſub ꝓtectiõe dñi pape.poſt iter arreptũ quidã aduerſarij res ſuas ⁊ eccleſie abſtulerũt vñ ille cõqueſtus fuit dño pape,dicit papa lȝ ille pſbyter nõ poſuit res ſuas ⁊ eccleſie ſub ꝓtectiõe ipſius,tñ hi qui ad ipm accedunt cũ rebus ſuis ſub apoſtolica ꝓtectiõe debẽt eſſe ſecuri,vñ mãdat qbuſdã quatenus qcqd eidẽ preſbytero poſt iter arreptum ad papã ſubtractũ eſt vel ablatum faciant ſibi reſtitui.Ber.
1 ¶†No.i.ibi res ſuas ⁊ eccleſie ſue ⁊c.ꝙ tpe etiã antiquo pſbyteri poſſidebant bona patrimonialia vltra res ecclie.⁊ plus ꝓbat iſta litera ꝙ nedũ licite tenẽt iſta tpalia cum eccleſijs,ſed etiã gaudẽt in eis priuilegio tributo rebꝰ eccliaſticis ſaltẽ in multis.⁊ vide tex.in.c.ſi clericꝰ laicũ.de fo.cõpe.⁊.c.ſimiliter.xvi.q.j.⁊ per totũ ti.j.de cenſi.
2 ¶†No.ij.ibi,qñ ad nos acceſſit ⁊c.ꝙ remediũ huiꝰ.c.nõ debet reſtringi ad peregrinãtes cã viſitandi limina apoſtolorum ſeu vrbem Romanã ꝓpter ſanctoꝝ merita,ſed etiã habet locuȝ in accedẽtibꝰ ad ipſum ſummũ pontificẽ,vt patet ex
3 illo ver.ad eos qđ.j.geminanꝛ.¶†Tertio no.ꝙ quemadmodum appellãtes ſunt ſub protectiõe ſuperioris ita ⁊ peregrinãtes.⁊ latiꝰ ꝓuidet hoc remediũ ꝙ remediũ appellatiõis,qꝛ appellatio nõ ſolũ tuetur reſpectu articuli appellatiõis.vt in.c.ꝓpoſui,⁊ in.c.ad hec.ꝫ.tit.pxi.ſed remediũ huiꝰ.c.ꝓuidet in omni cã:⁊ quis ſit eius effectꝰ ſpecificus:ſtatim dicã cũ gl.ij.¶In gl.ij.ibi, cã peregrinationis.Põdera hic vba gl.nã videnꝛ reſtringere tex.ad proficiſcentes ad ſe.apo.cã peregrinationis duntaxat.qđ non videtur indiſtincte verum:vt.ꝫ.dixi.Et vt habeas totã materiã tit.duo ſunt examinanda.Primo in quibus peregrinãtibus habeat locũ remediũ huius ti.Secundo qs ſit effectus huius ti.cum ꝑ alia iura ſatis ſit prouiſum ꝯ ſpoliantes ſeu rapiẽtes bona aliorũ.Nam põt agi interdicto vnde vi.itẽ vi bonorũ raptorum ⁊ alijs remedijs cõtentis.in.c.pa
4 ſtoralis.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.¶†Quo ad primũ ſunt opi.nã Abb.ſentit cũ opi.gl.vt ſolũ habeat locũ in his q publice aſſumũt ſigna peregrinationis vt baculũ ⁊ perã ⁊ ſimilia ⁊ ſtant tpe debito in peregrinatiõibus.In.intellexit magis large vt ꝓcedat in quolibet accedente ad papã ex cã neceſſaria,vt puta ꝑ appellatiõe ꝓſequẽda, vel vt releueꝛ ab alia oppreſſione vel ex alia con

ſimili.ij.q.vi.ſi qs oppreſſus.cum tribus.c.ſeq.⁊ in.c.ſi.de dila.⁊ de fo.cõp.c.vlti.Hoſt.intellegit magis large vt ꝓcedat in quolibet accedẽte ex quacũqȝ cã ad ſedẽ apoſtolicã.ita traſeũt doc.hic cũ iſtis opi.
5 ¶†Aduerte quia Inn.magis ꝓlixe tractauit intellectũ huiꝰ titu.c.vt debitus.ꝫ.tit.pxi.vbi ſenſit ꝙ accedentes ex quacũqȝ cauſa probabili gaudẽt priuilegio huius tit.⁊ adeo ꝙ etiam nuntij accedentes ꝓ alijs gaudẽt hoc priuilegio.pro hoc.c.dilecti.ꝫ.tit.pxi.puto ꝙ opi.Hoſt.poſſit ꝓcedere ſi ex remedio huius tit.ꝓuideaꝛ tñ contra attẽtantem de facto vt ex quacũqȝ cauſa accedens ad ſedẽ apoſto.poſſit recuperare de facto ſibi ablato remedio huiꝰ.c.ꝑ hoc facit litera iſta que nõ mandat inquiri de cã neceſſaria vel ꝓbabili accedenti ad ſedẽ apoſto.Sed ſi tenemus aliã opi.vt prouideat iſte tit.etiam contra factũ iudicis poſſumus tenere opi.Inn.in.d.c.vt debitꝰ.vt requiraꝛ ꝓbabilis cauſa itinerandi.nam non videtur equum vt accedens ex cau
6 ſa proſus voluntaria habeat ſuſpẽdere iuriſditionẽ iudicis.¶†Quo ad ſm,ſcȝ quem effectum producat remedium huius tit.dic ꝙ etiam ſunt opi.nã abbas videtur ſentire vt prouideat ſolum contra attentata de facto,ea eñ que ſunt attentata in iudicio non debẽt reuocari remedio huius ti.arg.in.c.audita.de reſti.ſpo.vel ſi de fructibus bñficij peregrinãtis fuit ꝓuiſum vicario qui ſeruit loco abſentis.hoc eñ nõ eſt reuocandũ.arg.c.peruenit.el.ij.ti.pxi.⁊ ſubdit vnum verbuȝ notabile ꝙ cõtra iſtos peregrinantes põt procedi in eorum abſentia.ꝓut no.in.cõſultationibꝰ.de offi.dele.⁊ ſic ſentit ꝙ põt procedi ad miſſionem in poſſeſſionẽ ſi nõ defendaꝛ in partibus.ꝙ no.⁊ ad hoc tenui a parte in.d.c.vt debitus.⁊ induxi.l.ignorare.C.de re.milita.vbi ſit miſſio cõtra abſentẽ cauſa reipubli.ſi non defendaꝛ,debuit eñ dimittere ꝓcuratorẽ in partibꝰ fortius dȝ procedi poſſe ad hunc actũ miſſiõis ꝯ accedentes ad curiã,maxime ex cã voluntaria.Hoſtiẽ.enim magis large intelligit.dicit enim poſſe attentari,vt contra peregrinantẽ ad papã non procedatur ꝑ ordinariũ iudicẽ vel delegatũ niſi prius fuiſſet facta preuẽtio.arg.c.pe.de fo.cõp.vel ſm Io.an.ꝓuidet iſte tit.vt ex facilioribus ꝓbatiõibus iſte peregrinãs audiaꝛ.⁊ ſic tranſeũt doc.
7 cõiter.¶†Dicereȝ tñ ꝙ iſte tex.procedit in quolibet accedẽte ad papam etiam ex cauſa voluntaria.prout ſentit Hoſti.⁊ per hoc non ſuſpenditur iuriſditio iudicis:qꝛ fuit in culpa non dimittendo procuratorem.Quid autem operabitur tunc iſte tex.dico ꝙ producit nouuȝ remediũ:nã vbi alias intentando interdictũ vnde vi.in his habuiſſet probare ſpoliationẽ ab ipſo nouo poſſeſſore factã intẽtãdo remediũ huius ti.ſufficit probare ꝙ tempore arrepti itineris poſſidebat taleȝ rem que nunc reperiꝛ penes tertium:⁊ ex hoc capite obtinebit.Unde põdera ꝙ verba huiꝰ.c.ſunt cõpoſita impersonaliter:vt pȝ ibi:qcqd poſt iter arreptum ⁊c.⁊ ſi non requiriꝛ ꝙ reus conuentus arripuerit,ſȝ ſatis eſt ꝙ peregrinãti res illa fuit ſubtracta ſeu ablata.Si vero volumꝰ tenere opi.Inn.vt ꝓcedat in accedẽte ad papã ex cauſa neceſſaria vel ſaltẽ probabili poterit teneri illa opi.Hoſt.vt prouideat etiam aduerſus iudicem inferiorẽ vt reuoceꝛ quicquid fecerit cõtra peregrinantẽ poſt iter arreptũ ſalteȝ id qđ eſt grauis preiudicij.⁊ hoc aperte vult Inn.in.c.vt debitus.vbi dicit ꝙ contra accedẽtes ad ſedem apoſtolicã ex cauſa probabili:etiã ſi ſint nuntij aliorum non eſt proceden
8 dum.¶Quid ſi fuerit ꝓceſſum,dicit ꝙ nõ tenet ꝓceſſus.ᵃ all.c.dile
a cti.el.j.ꝫ.ti.proxi.qđ ſatis hic probaꝛ ſm vnum intellectũ quinimo ꝓbaꝛ ꝙ etiam excõicatio contra tales proficiſcentes non valeret,quod
9 no.¶†An aũt clerici poſſint peregrinari ſine licentia ſuorum prela
b torũᵇ.So.dicit Hoſt.ꝙ aut volũt accedere cauſa mere peregrinationis vt propter deuotionẽ:⁊ nõ lȝ ſine autoritate ſuperioris.vt in.c.nõ oportet.de cõſe.di.v.ẽt ſi ſint epiſcopi.vt in.c.magne.de voto.Aut nõ
c cauſa peregrinationis,ᶜ ſed pro appellatione proſequenda vel ꝑ vitanda oppreſſione:⁊ tũc poſſunt ire ad papam nõ ad aliuȝ ſuperiorẽ etiã inuito prelato eorũ.ij.q.vj.oẽs oppreſſi.⁊ tribus.c.ſe.de honeſtate tñ debent petere licẽtiam,ꝙ ſatis placet.argu.c.licet.de regu.Aut volũt accedere ⁊ peregrinari pro vtilitate eorum tantum ſine cauſa neceſſaria:⁊ tunc tenet ꝙ ſit opus habere autoritatem ſui prelati vel domini pape.in auꝛ.de ſanc.epiſ.§.interdicimus.qꝰ not.⁊ per hoc habetur clare materia huius titu.

¶De confirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

¶Hec rub.cõtinuaꝛ hoc ordine.ꝫ.viſum eſt de ſuſpẽſione ſñie ſeu iuriſditionis iudicis q̃ ſit remedio appellationis ſeu peregrinatiõis,ſȝ qꝛ ſñia ſeu proceſſus iudicialis qñqȝ cõfirmatur per ſuperiorẽ:⁊ poſſet dubitari de validitate ⁊ inualiditate confirmationis merito ſubijcitur hec rub.de confir.vti.vel inuti.
1 ☞ Confirmatio facta per papam ſuper aliqua re non poteſt ꝑ inferioreȝ infirmari.⁊ nu.4.niſi fuerit ſurreptitia vel facta ſuper re litigioſa.⁊ nume.2.⁊.8.
3 Pacifice non dicitur quis rem poſſidere ſuper qua eſt mota ſibi qđ.
5 Litigioſa nõ efficitur proprietas ſi queſtio eſt ſup poſſeſſione mota.
6 Confirmatio ſuperioris an ⁊ quando tribuat ius confirmato.
Confirmatio in forma communi quomodo dicatur.
7 Clauſula:ſupplentes de plenitudine poteſtatis omnem defectum faciat de

ciat de inualido validum.
8 Confirmatio pape an ꝛ qñ operetur qđ res confirmata nõ poſſit amplius infirmari.
9 Notoriũ dicitur illud qđ cõſtat ex tenore bullarum pape.
10 Cõfirmatio facta alicui ſuper aliqua re: operatur tm̃ vt non poſſit infirmari res illa reſpectu ꝑteritorũ, ſec⁹ reſpectu eorum que de nouo poſſunt oriri, vide. j. e. c. ad noſtrã. nu. 6. in fin.
11 Priuilegium non extenditur ad ius cogitatum.
12 Sententia nulla vel alij actus non poſſunt cõfirmari maxime inuita aliqua partium.
13 Cõfirmatio alicui⁹ rei, puta legitimationis, vel poſſeſſionis, non poteſt peti, niſi primo ſuper his moleſtetur.
14 Princeps confirmando non põt ſupplere defectum conſenſus deficientis in re confirmata: niſi talis res pẽderet a mera facultate ſua.

1 **Si quis.** Hoc dicit. † de re ſcienter ꝯfirmata per papã inferior iudex cognoſcere non poteſt, niſi confirmatio non tenuerit vt qꝛ ſurreptitia vel de re litigioſa. h. d. iſtud. c. cum ſeq. Secunda pars ibi, ſed ſi. ¶ Caſus literalis. Aliquis mouet queſtionem contra aliquẽ ſuper re aliqua reus lite pendente impetrauit a ſede apoſtoli. confirmationem rei litigioſe. queſitum fuit an per hoc iudex ſuperſedere debeat cauſe cognitiõi, reſpondetur ꝙ ea non obſtante de cauſa cognoſcere debeat, ꝛ eã ſine debito terminare. ſed ſi rem pacifice poſſidebat qñ confirmationem obtinuit non licet iudici poſtea de q̃one ſuborta cognoſcere vel diffinire ſine mandato apoſtolice ſedis, ꝛ in. c. ſeq. dicitur de cõfirmationibus apoſtolice ſedis non licet alicui iudicare niſi ad hoc habeat mandatũ aut certũ ſit ꝙ ſup falſam
2 ſuggeſtionẽ ſint illicite. Ber. ¶ † No. j. ꝙ confirmatio facta de re litigioſa eſt ipſo iure nulla: vñ ea non obſtante põt ipſe iudex inferior ꝓcedere ad vlteriora tam in cognoſcẽdo ꝙ̃ in decidẽdo. Et intellige qñ in confirmatione non fuit facta mẽtio de litigioſis, nã ſi fuit facta mẽtio arripitur
3 illa cã ab inferiori iudice, vt hic in fin. tex. ¶ † Scđo no. ꝙ
a nõ dicitur quis rem pacifice poſſidere[a] ſi ſuper ea mouetur ſibi
4 queſtio. facit qđ not. in. c. cõmiſſa. de elec. lib. vj. ¶ † Not. iij. vnũ notabilem effectũ confirmatiõis facte per Romanum pontificẽ, intellige ex certa ſcientia: nã precludit man⁹ ordinariorũ vt amplius nõ poſſint cognoſcere ſup re confirmata, vel de validitate ipſius cõfirmationis. ſimile in. c. cum
5 veniſſent. de iudic. ꝛ de hoc. j. in gl. fi. lati⁹ dicã. ¶ † In glo. j. ibi, non facit rem litigioſam. Hec gl. põt habere duos intellectus. Primus ꝙ queſtio mota ſuper poſſeſſiõe nõ facit rem litigioſam, ideſt proprietatẽ ipſius rei. ꝛ tũc glo. bñ loquitur: ex quo enĩ non mouetur queſtio de ꝓprietate nõ põt dici ipſam effici litigioſam: ꝛ ideo poterit alienari proprietas ipſi⁹ rei ſine vitio litigioſi, arg. in aut. litigioſa res eſt alle. in glo. Secundo poteſt gl. intelligi ꝙ ipſa poſſeſſio nõ efficitur litigioſa ex quo non agitur de dñio: prout requirit aut. preall. Contrariũ huius tenet hic do. Anto. ꝛ credo ꝙ bene: qꝛ licet nõ agatur de dñio rei agitur tñ de dominio poſſeſſionis. ꝛ ideo nõ licet transferre poſſeſſionem in aliũ
b lite pendente.[b] ꝛ notabis bene iſtam gloſſ. cum predictis.
6 ¶ † In glo. ij. in fin. Pro declaratione gl. ꝛ materie debes ſcire ꝙ cõfirmatio qñq; tribuit multum noui iuris vt confirmatio electionis facta per ſuperiorẽ. nam tribuit pote-
c ſtatẽ adminiſtrandi.[c] vt in. c. tranſmiſſam. ꝛ in. c. qualiter. de elec. Qñq; nullum ius tribuit vt eſt cõfirmatio cuiuſq; rei facta per papam in forma communi: ſed ſolet impetrari ad cautelã ne videatur ſine ſcientia pape procedere vt magis timeatur. ꝛ dicitur facta in forma communi: qñ fit conditionaliter. nõ cognito de cauſa vt confirmamus tibi poſſeſſiones quas iuſte poſſides, vel per ſimilia verba: ſeu per ſimilem formam. ꝛ de hac cõfirmatione vide tex. cũ gl. in. c. qꝛ diuerſitatẽ. j. de conceſ. prebẽ. Quedam cõfirmatio vetus ius cõfirmat ꝛ conſolidat, vt qñ fit confirmatio ex certa ſcientia. ꝛ dicitur ex certa ſciẽtia qñ totum negotium fuit pape reſeruatũ ipſe poſtmodum confirmauit, maxime apponẽdo clauſulã ex certa ſciẽtia: ꝛ hec confirmatio operatur plus vel minus ſꝫm ſubiectũ diſpoſitum. nã ſi iuſte poſſidebat operabitur vt inferior non poſſit amplius de illa re cognoſcere: ſcꝫ vtrũ iuſte poſſideat vel ne: vt in. c. ſeq. Itẽ facit rẽ maio-
7 ris autoritatis. xj. di. quis neſciat. † Qñq; operatur maiorẽ effectum, nã ſi iſte iuſte nõ poſſidebat incipit iuſte poſſidere. vñ ſolet papa opponere clauſulã ſupplẽtes de plenitudine ꝑtãtis oẽm defectũ ꝛc. ꝛ ſic inualidũ facit validum, vt i. c. j. de trãſac. iij. q. vj. hec ꝗppe. adde qđ dicã in glo. ſeq.
8 ¶ † In gl. in ver. exorta. ibi: ſed certe nõ eſt verum. Hec impugnatio cõcernit primũ mẽbrũ diſtinctionis. Vin. ꝛ non ſecũdũ: vt pꝫ ex ſeq. Et vt habeas clare totã materiã gloſ. diſtingue ſic. Aut confirmatio fuit facta in forma cõi, vt dixi in precedenti gloſ. ꝛ tunc non precludet viã iudicibus ordinarijs cognoſcendi de validitate iuris cõfirmati: ſeu de iure cõpetenti ei qui obtinuit confirmationẽ: qꝛ talis cõfirmatio parũ aut nihil operatur, vt. ſ. dixi. de tali confirmatio-
d ne non loquitur iſte tex. nec. c. ſequẽs. Aut confirmatio[d] fuit facta ex certa ſcientia. ꝛ tunc ſi eſt ſurreptitia: puta qꝛ fuit obtẽta ſuper re litigioſa non habita mẽtione de litigio, vel alio modo peccat in ſurreptione: ꝛ dicẽdũ eſt idẽ nõ enim valet talis cõfirmatio: vt hic in. c. ſeq. ꝛ hoc intellige qđ notorie cõſtat de vitio ſurreptionis, puta vt dicit Inno. in. c.
9 ſeq. qꝛ pars confitetur vel cõſtat ex tenore bulle. ¶ † Et no. hoc dictũ ꝙ id qđ cõſtat ex tenore literarũ pape dicitur notoriũ: ꝛ ita loquitur tex. in. c. ſeq. dum dicit: aut certũ ſit. ꝛc. Si vero eſt ꝓbabilis dubitatio ſuper ſurreptione nõ põt inferior ſuper hoc cognoſcere quẽadmodũ nõ põt cognoſcere generaliter de priuilegijs pape: ex quo inſurgit probabilis dubitatio: vt eſt tex. in. c. cũ veniſſent. ſ. de iudi. ſec⁹ dic vbi
10 dubiũ eſſet leue, vt ibi not. † Si vero cõfirmatio nõ eſt ſurreptitia nõ poteſt inferior cognoſcere de validitate cõfirmati: vñ reſpectu preteritorũ ꝑcluſa eſt via inferiorib⁹: ſꝫ reſpectu eorũ que de nouo orta ſunt, vt puta ſi accuſatur de crimine propter qđ priuari meretur iure cõfirmato nõ eſt inferioribus iudicibus ſublata poteſtas: vt not. dixit iſta gl. quaꝫ
11 tenebis menti. ꝛ ꝓbatur ratione. Primo † qꝛ confirmatio ſeu priuilegiũ nõ extẽditur ad ius nõ cogitatũ. ad hoc qđ in ſimili leg. ꝛ not. in. c. cũ inter. P. de renun. ꝛ in. c. ſuggeſtum. de deci. Itẽ ſi diceremus oppo. ſequeretur ꝙ cõfirmatio ꝑſtaret exemptionẽ reſpectu ordinariorũ: qđ nõ eſt dicendũ cum tm̃ papa velit ſibi cõfirmare ius reſpectu iuris obtenti de
12 preterito. ¶ † Sed extra gl. queritur nunquid poſſit peti cõfirmatio ſñie a qua intra decẽdiũ nõ fuit appellatũ: Inno. inſtat: ꝛ primo arguit ꝙ ſic: qꝛ ſi ſententia tenuit trãſiuit in rẽ iudicataꝫ ꝛ fecit ius inter partes, lꝫ fuiſſet iniuſta. vt in c. cũ inter. de re iudic. ꝛ. l. ingenuum, de ſtatu homi. ꝛ ſic fruſtra fieret cõfirmatio. Aut ſentẽtia erat nulla, ꝛ idem dicendum eſt: qꝛ qđ nullum eſt cõfirmari nõ poteſt: vt in. c. auditis. ſ. de elect. cum ſimi. Itẽ poſſeſſori nõ eſt prodita actio vt in. c. examinata. ſ. de iudi. ꝛ inſti. de act. poſt pñ. Sed his nõ obſtantibus Inn. hic tenet oppoſitũ dicẽs, ꝙ cõfirmatio multũ poterit operari. nam ſi ſentẽtia erat nulla ꝛ confirmatur poſtea iudicialiter cũ cauſe cognitione efficitur valida, qꝛ ſecunda ſñia que eſt contra ius partis trãſit in rem iudicatã ſi ab ea nõ appellatur, nec poterit poſtmodum obij-
e ci exceptio nullitatis[e] ſi prima ſñia petitur mãdari executioni. ꝛ cũ hac concluſione Inn. tranſeũt doc. hic. Sed aduerte qꝛ idem Inno. in. c. ſeq. aſſumit generaliter materiaꝫ qui act⁹ poſſunt peti cõfirmari. ꝛ ibi cõcludit ꝙ actus iuris ciuilis ꝛ canonici poſſunt peti cõfirmari etiã contradicente parte citata. Exemplũ de ciuilibus in. l. adopt. ꝛ in. l. nam ita. ff. de adop. facit tex. in. c. bone. j. e. Exemplũ de canonicis qñ petitur electio cõfirmari, vel aliud ius canonicũ: ſed ad act⁹ iuriſgentiũ vt ſunt ꝯtus, puta venditio, locatio, ꝛ ſimiles: nõ poſſunt peti confirmari inuita altera parte, nec cogitur altera pars in iudicio rñdere: qꝛ iſti actus dependẽt a mero cõſenſu partiũ, ideo iudex nõ habet ſe impedire niſi velit cõfirmare partib⁹ conſentientib⁹. Hoſti. dicit ſe nõ capere hãc ſubtilitatem Inno. Nã licet cõtractus a principio ſint volũtarij: tñ ex poſtfacto neceſſe eſt eos obſeruari. vt in. l. ſicut. C. de act. ꝛ obliga. ꝛ in reg. qđ ſemel placuit. de reg. iu. li. vj. ꝛ iõ nõ videtur differẽtia ex poſtfacto inter actus
13 ciuiles ſeu canonicos ꝛ act⁹ iuriſgentiũ. ¶ † Sꝫ attẽdendũ eſt qđ Inno. in. c. ſeq. dicit plus ſibi placere. qđ no. in. c. cãm. j. qui filij ſint legi. ꝛ vbi videtur tenere oppoſitũ eorũ q no. hic ꝛ in. c. ſeq. dicẽs; quem nõ poſſe petere pronũtiari ſe eſſe legitimũ vel matrimonium validũ: vel qđ ſimile niſi de hoc moueatur queſtio ſibi principaliter vel diffametur. iuxta l. diffamari. C. de inge. manu. vel incidẽter hoc petat in iudicio vt puta qꝛ agit de hereditate ꝛ opponitur defectus natalium, tunc ꝓpter contradictionẽ bene poterit petere ſe ꝓnuntiari legitimũ. Concluſio ergo eſt ꝙ ex quo quis eſt in poſſeſſiõe vel quaſi alicui⁹ iuris vel rei non põt petere con-
f mationẽ[f] ab inferiori, ſed a principe põt. Et hanc opi. tene niſi in caſib⁹. ſ. exceptis ꝛ per hoc dico limitandum hoc dictũ Inno. hic. vt ſi lapſum ſit decẽdium, ita ꝙ nõ eſt locus appellatiõi nõ põt peti ꝯfirmatio ſñie ab inferiori, ſꝫ a principe ſic. facit qđ leg. ꝛ no. in cle. ſi appellationem. de ap. hoc tñ intellige ꝓut plene diſtinxi. in. c. iiij. ſ. de re iud. vbi vide

Sebaſti. Sapia.
a ¶ Poſſidere. idẽ dicit Hemi. in. c. cõmiſſa. de el. li. vj. ꝛ in ꝯſi. lxviij. inci. formantur. col. iij. ꝛ idẽ not. d. Ant. de but. in c. cũ inter. in. iiij. not. de renũ. ꝛ in cle. gr̃e. in. xiij. q. de reſcript.
b ¶ Lite pẽdente. Dicitur aũt pẽdere ꝛ rẽ actionem effectã eẽ litigioſam ꝑ ſolã citationẽ ita ĩductũ fuit hoc iure per cle. ij. vt lit. pẽdẽ.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Adminiſtrandi. Vide Bal. i. l. priuatorum. C. de iuriſ. oĩm iudic. ꝛ in aut. habita. colũ. xij. verſi. dicto de ſcholarib⁹. C. ne fi. ꝓpa. ꝛ in. l. caius. ff. de execu. tu. ꝛ Ol. in cõſil. cxlvj. inci. factũ tale eſt.
Sebaſti. Sapia.
d ¶ Confirmatio. Quid operetur cõfirmatio ex certa ſcia, tradit Fe. in c. ij. col. xviij. i ꝟ. leges inſerte. ſ. d reſcri. Alle. i cõſi. cxxv. inci. viſo ti. col. fi. in. ij. volu.
e ¶ Nullitatis. ꝛ dt hic do. bar. de bel. i addi. ad. d. Ant. ꝛ h̃ dictum Inn. intelligi dꝫ de cõfirmatione ſñie nulle alr̃ ꝙ̃ ꝑ viã appellationis: ſec⁹ qñ prĩa ſñia nulla fuit cõfirmata ꝑ iudicẽ appellationis ꝛ qꝛ tũc ꝙ̃tũcũqꝫ ñ appelletur a ſcđa poterit dici õ nullitate vtriuſq; ad ĩpediẽdã executionẽ ſñie. tex. eſt i cle. j. de re iudi. ꝛ ꝑ illũ textũ iudicio ſuo nõ bñ dt. d. Ant. hic in fi. in ꝟ. hr̃ ꝑ valida ex q̊ nõ repitur appellatum ꝛc.
f ¶ Confirmationẽ. ꝛ an ille q hꝫ ius in bñficio ſi timet ꝯdictorem poſſit petere vt ꝓnuntietur ſe fuiſſe canonice inſtitutum: vide hic ꝑ d. Ant. i vlt. col. i pñ. vbi dt ꝙ ſic. ꝛ facit optĩe ad hoc gloſ. in. l. nõ

cōtendat.ff.de ſi
deiuſ.ꝛ qđ no.d.
Anto.i.c.ſinaūt.
cir.ſi.de reſcri.dꝫ
tñ facere ad hoc
citari partem ad
uerſam .ꝑut no.
do.Ant.ĵ.eo.tit.
venerabilibꝰ.in
prin.vlti.col.
a ¶Plures lectu.
Qñ.l.vel dcre. ſi
ue tex.pōt habe
re plures lec.illa
eſt verioꝛ:ꝛ ap
probari dꝫ q̄ ma
gis conuenit et
adaptaꝫ rubꝛ. ꝛ
ſic ex rub.pōt ar
gui ꝑ eliciēda ve
rioꝛ lect.ꝛ adde
gl.ij.in.c.cū mo
naſteriū.ſ.đ ele.
ꝛ ibi habeꝫ ma
xime ꝑ Jo.an.ꝛ
gl.in ver.repetit.
l.ſi.in princ.ꝛ ibi
Bart.ff.de cōdi.
inde. ꝛ gloſ. fin.
cir.ſi.in.l.ius em
phiteotici.ꝛ ibi
Barto.ad fin.de
fun.pa.lib.xij.fa
cit.l.iperatoꝛes.
ff.de i diē adiec.
accedit gl.valde
not.in.l.j.C.ne li.
ter.ꝑuo.in gl.ij.
in ver.ꝑuocare.
que no.vult ꝙ ſi
ꝟba tex.ſunt du
bia ꝙ declarent
ꝑ rubꝛ.ꝛ ſꝫ illam
intelligant.ꝛ il
lā gl.not.ibi bal.
in.iij.colū.ꝛ dicit
eſſe valde not.ꝑ
rubꝛ.ſtatutoꝛuꝫ.
idē ēt Bal.in.l.
ſi.ꝑ illū tex.ff.de
here.inſti.ꝛ not.
Ange.in auſ.de
inceſ.nup.in ꝑn.
Fr. Sebaſt. Sapia.
a ¶Plures lect.
Vide Alex.i.l.j.
co.iij.vbi Mod.
ff.ſi cer.pe.ꝛ i ꝯſ.
clxxxix.inci.ma
ture digeſtis.co.
ij.i.ij.vo.ꝛ in ꝯſi.
xiij.inci.circa pri
mum.co.v.in.iij.
volu.

34 ¶†Nunqd aūt ꝓnceps in cōfirmatiōe poſſit ſupplere de
fectū iuris naturalis,puta defectū cōſenſus:ſenſit Jnnoc.
in.c.ſeq.ꝙ non:niſi ſit talis actꝰ qui pcēdeat a mera faculta
te principis:vt puta cōtractus ſuper rebꝰ eccſiaſticis. nam
q̄tūcunqꝫ ſit nullus ex defectu cōſenſus,puta qꝛ capitu
lum nō cōſenſit pōt papa cōfirmare.facit ad hoc.c.ꝓpo
ſuit.de cōceſ.preben.ꝛ qđ not.in.c.conſtitutus.de reſcript.
ꝛ in.c.venientes.de iureiu.ꝛ in.c.cūcta per mundū.ꝛ in.c.ꝑ
principalē.ix.q.iij.Ex hoc habes expeditā materiā huiꝰ.c.
ꝛ ſeq.nam vt materia eſſet collecta,maxime quia dicta hec
limitanꝫ per no.in.c.ſeq.iō voluit cōtexere hic tactā mate
riā vtriuſqꝫ.c.ſed forte hac ratione glo.niſi ſcripſit ſuper.c.
ſeq.qđ non accidit in aliquo alio.c.huius compilationis.

1 ☞ Confirmatio ſnīe a qua fuit appellatū obtenta tacito
de appellatione eſt ſurreptitia.
2 Litere ſecunde valent,lꝫ non faciāt mētionem de primis
literis,ſi ille vel erant nulle:vel exceptione elidibiles.
3 Litere ſecūde non tollūt primas de quibus facta eſt gene
ralis mentio,ſed requiritur ꝙ fiat ſpecialis.
4 Confirmatio in forma communi quomodo fiat.
5 Vbicunqꝫ plures lecture pñt elici ex vno textu illa eſt am
plectāda q̄ magis ꝯuenit rubꝛice vbi eſt poſitꝰ ille textus.

1 Bone. †Litere cōfirmationis ſuꝑ ſnīa a qua erat appellatū nō valāt ſi ap
pellatꝰ malitioſe ꝓuenit appellātē aīs pendēt
donec de appellatione cognoſcaꝫ.Pōt legi ꝛ
alijs modis,vt patebit ex.ĵ.dicēdis.ſꝫ nō inſiſto qꝛ nō cōti
net vtilitatē magnā.Et primo poniꝫ cōſultatio.Scđo rñ
ſio bimēbꝛis.ibi rñdemus ſcđm mēbꝛum ibi:verum.¶Ca
ſus literalis.Lata fuit ſnīa diffinitiua ꝑ eccleſia cōtra ad
uerſariū eccleſie.ille itra decē dies appellauit.iudices nihil
ominꝰ mandauerunt ſnīam executiōi.appellās literas im
petrauit de reuocanda ſnīa.eccleſia pro qua lata erat ſnīa
caute preueniēs appellantē literas cōfirmatiōis ſnīe ꝓmul
gate impetrauit in qbꝰ de appellatione facta nulla mētio
habebaꝫ,iō queſitū fuit que litere preualerēt:rñdet papa
ꝙ litere poſterioꝛes debēt prioꝛibꝰ preiudiciū generare:et
iudices debēt cognoſcere de appellatiōe non obſtāte ꝯfir
matione obtēta veritate tacita ſuꝑ re litigioſa.Sed ſi dice
retur in literis appellationis ſcđo impetratis veritati,ꝛ iu
ſtitie preiudicantibꝰ:vel ēt ſub alia forma verboꝝ dummo
do de literis cōfirmatiōis nihil exp̄ſſe diceretur,rñdet papa
ꝙ tūc tādiu litere cōfirmationis ſuū debēt habere vigoꝛē
donec de iniqua ſnīa pleniꝰ cognoſcaꝫ ꝑ ſecūdas literas ꝛ
2 in ſuſpēſo ꝯfirmatio remanebit.Ber.¶†No.j.ꝙ qñ prio
res lr̄e ſunt nulle vel ſaltē exceptiōe elidibiles nō eſt neceſ
ſe in ſecūdis facere mentionē de prioꝛibꝰ.valent eñ hic po
ſterioꝛes litere impetrate ꝑ appellantē nullā faciētes mē
tionē de prioꝛibꝰ impetratis per appellatū:ꝛ hoc iō qꝛ pri
me ſunt nulle vel ſaltē poſſunt annullari ꝑ exceptioneꝫ:vi
de bo.tex.cū gl.in.c.ex tenoꝛe.de reſcri.ꝛ in.c.ſuggeſtum.de
iu.patr.ꝛ i.c.cū noſtris.de cōceſ.prebē.ꝛ innūt iſte vlti.glo.
idē eſſe i literis impetratis ad bñficia.qđ no.¶Scđo no.
ꝙ appellans pōt literas impetrare qñcunqꝫ vult nec pōt
ꝓueniri nimis ꝑ appellatū.de hoc dic vt le.ꝛ not.in.c.obla
te.ꝛ.c.ſepe.ſ.de app.ꝛ qꝛ materia fuit in toto illo tit.ſatis
diſcuſſa,iō non inſiſto hic in tangentibꝰ materiaꝫ appella
tiōis,ſꝫ qcqd hic dr̄ eſt reducendū ad materiā ibi cōtentā.
¶Jn gl.ij.in ſi.Hec gl.ſentit primū intellectū de quo.ĵ.in
glo.ſi.ꝛ intellige iſtam gl.ꝛ ſeq.ſm ea que dicam in glo.fin.
¶Jn gl.ſi.in ſi.Ex hac gl.colligūt doct.duas lect.ad iſtū
tex.que videnꝫ ſibi cōtrariari iuncto prin.cū ver.verū.nam
in prin.ſimpliciter innuit prioꝛes lr̄as impetratas ꝑ appel
latū eſſe nullas.ſed in verſi.verū.innuit eas eſſe in pendēti
ſeu ꝙ debēt litere ſuū habere vigoꝛē donec de iniqua ſnīa
cognoſcaꝫ.prima lec.eſt vt principiū intelligaꝫ qñ appella
tus impetrauit literas ad iudices delegatos ſuꝑ confirma
tione ſue ſnīe,ſed non voluerūt qꝛ nimis preuenit appellā
tē iuxta ea q̄ habenꝫ in.c.oblate.ſ.de app.verſi.verū.intel
ligitur qñ impetrauit tēpeſtiue,id eſt nimis nō preuenien
do,tunc eñ valent prioꝛes ꝛ iudices per eas dati debēt co
gnoſcere de validitate ſnīe non obſtāte ꝙ in ſecūdis impe
tratis per appellantem ſit facta mētio generalis de prioꝛi
8 bus.†Nā generalis mētio non tollit prioꝛes lr̄as,ſꝫ opoꝛ
tet ꝙ fiat ſpecialis.vt in.c.ij.de do.ꝛ cōtu.Et ſm hūc intel
lectū adderet iſte tex.ad.d.c.oblate.vt litere prioꝛes impe
trate debito tp̄e ꝑ appellatū ꝓualeant ſecūdis impetrādis
per appellātem etiam in ſecūdis fiat mentio generalis de
prioꝛibꝰ,vt puta ꝑ illa verba nullis literis veritati ꝛ iuſti
tie ꝛc.ſm hoc clarus eſt intellectus.c.ſed nō placet,qꝛ non
conuenit rub.nam ſi vterqꝫ litere fuiſſent impetrate ad iu
dices facerēt potius ad titu.de appel.ſed qꝛ hic tractaꝫ de
confirmatione debet tex.intelligi ſm aliū intellectum,vcꝫ
ꝙ primū reſcriptū impetratū per appellatū fuit pure con
4 firmatoꝛium ſententie.†ita ꝙ papa cōfirmauit ſententiaꝫ
in forma cōmuni,ſcꝫ ſicut iuſte lata erat:nec mandabatur
aliqua cognitio iudicibus,ſed litere per appellātem impe
trate erāt ſole iudiciales,ꝛ dubitabaꝫ que preualerent.nā
videbaꝫ ꝙ ex quo ſententia erat confirmata per papam ꝙ
nō poterant iudices impetrati per appellantem cognoſce
re de viribus ſnīe ex quo litere non faciebāt expreſſam mē
tionē de reſcripto cōfirmatoꝛio.Sed hoc non obſtāte pa
pe decidit diſtinguēdo ꝙ ſi primū reſcriptum nō faciebat
mentionē de appellatione eſt nullum poſtmodū in ver.ve
rum.mutat caſum ſcꝫ quando reſcriptum faciebat mentio
nem de appellatione,ſed ſecunde litere habebāt illā clau
ſulam generalē non obſtātibus literis ꝛc.Nec eñ mentio
generalis nō habuit euacuare cōfirmationē legitimo mo
do factam in modo cōi,nec confirmatio ex quo erat facta
in forma cōi habebat precludere viam cognoſcēdi de ini
quitate ſentētie:vt dixi.ſ.c.j.Jdeo reſcriptum confirmato
riū in hoc caſu habet interim ſuum vigoꝛem,ſed nihilomi
nus per ſecūdas literas ꝓcediꝫ ſuper cognitione appel
lationis,ꝛ ſi ſentētia retractabiꝫ reſcriptū confirmatoꝛium
remanet nullū:quia fuit factum in forma cōmuni,ſcilicet
ſicut iuſte lata erat.ſi vero ſnīa confirmabiꝫ habebit ſuum
effectū.ꝛ ita declarādo ſecundā lect.glo.videtur veriſſima.
Nec inſiſto ampliꝰ in alijs lecturis que ſunt modice vtilita
tis.Nam vt dixi in.c.ij.confirmatio facta in forma commu
5 ni de modico ſeruit.¶†Notabis tñ ſemper iſtam glo.ad
a aliū effectū ꝙ vbicūqꝫ plures lectureª poſſunt elici ex vno
text.illa amplectāda eſt que cōuenit rubꝛice.ꝛ ſic debemus
ſemꝑ interpꝛetari textū vt conueniat titulo ſub quo ſitua
tus eſt.Not.vnū modum arguendi a ſituatione rubꝛice:vi
de ſimilē glo.in.c.tibi qui.de reſcrip.lib.vj.ꝛ in.c.ſuper gra
tia.de offi.deleg.eo.lib.ꝛ in.c.vnico.ſ.titu.proxi.in gloſ.ij.

1 ☞ Jnnouatio priuilegij operatur tantū conſeruationeꝫ
iuris ſi quod competebat.
2 Priuilegium vnū tantum habere eſt periculoſum:ꝛ qua
re,ꝛ quod remedium.
3 Sigillum ep̄oꝛum ꝛ abbatum eſt autenticum,de alijs vero
alioꝛum inferioꝛum:vide remiſſiue.
4 Trāſumptio alicuius ſcripture poteſt delegari alicui qui
fideliter ꝛ ſolennem tranſumptionem faciat.
5 Jn reuocatione priuilegioꝛum poteſt pars cuius intereſt
contradicere.
Priuilegia preſcriptione vel alio modo ſublata non de
bent renouari,ne preſtent materiam litigandi.
6 Ex identitate rationis extenditur non ſolū diſpoſitio:ſed
etiam caſus exceptus.
7 Abſentes ſunt vocandi ad cepitulum:non ſolū in caſibus
exceptis,ſed etiam in non exceptis in quibus militat eadē
vel maioꝛ ratio.
8 Taxatiua dictio nō excludit caſus ſimiles in materia fa
uoꝛabili ꝛ pia.
9 Jnſtrumenta ſiue priuilegia poſſunt ſcribi ꝛ publicari taꝫ
in charta pergameni q̄ bombacina.
10 Quaſi:iſta dictio de ſui natura non eſt expreſſiua verita
tis,licet aliqñ ſit propter ſubiectam materiam.
11 Contra exemptum ꝛ immediate ſubiectum pape preſcribi
tur ſpatio quadraginta annoꝛum:ſed quatenus preſcri
ptio poſſet preiudicare pape requiritur ſpatium centum
annoꝛum.
12 Preſcriptio centum annoꝛum requiritur non ſolum ad
uerſus res ipſius Romane eccleſie:ſed etiaꝫ aduerſus res
quas facit liberas ipſa Romana eccleſia.
Vſucapio triennalis non habet locū in rebus mobilibus
Romane eccleſie:ꝛ an idem ſit in inferioꝛibus eccleſijs.
13 Preſcriptio centenaria an poſſit per teſtes probari.
14 Libellus aut ſententia quō foꝛmentur quando prelatus
vult vendicare aliquam eccleſiam.
15 Succumbens in cauſa poteſt cogi ad lacerandū vel coꝛ
rumpendum inſtrumenta ſuper quibus ſe fundabat.
Si penes aliquē ſunt aliqua inſtrumenta ſibi inutilia:ſed
alteri preiudicialia:poteſt cogi ad illa laceranda.
16 Priuilegium quod legi nō poteſt propter vetuſtatem vel
conſumptioneꝫ non debet renouari,ſecus ſi legitur ſed cū
difficultate.
17 Mulier non poteſt regulariter eſſe procuratrix aut arbi
trix aut iudex.

Mulier

Mulier poteſt habere iuriſditionē quando ſucceſſit in aliquo regno vel comitatu.
Mulier regulariter non eſt procuratrix ad iudicia ſed ad negotia ſic: de quo tamen vide remiſſiue.
18 Abbates ꝛ alij religioſi an poſſint eſſe procuratores.
19 Papa ꝛ imperator poſſunt eſſe iudices in cauſa propria.
20 Litere commiſſarij in cauſa ſibi commiſſa non plene probant licet faciant adminiculum.
21 In cauſis ſummarijs ꝛ parui preiudicij nō requiritur litis conteſtatio.
22 Exceptio nō requirēs altiorē indaginē impedit actū q̄ de ſui natura exigit celeritatē ſecus ſi reqrit altiorē indaginē. Et que dicatur requirere altiorem.
23 Litis conteſtatio non requiritur quādo agitur ſub renouatione vel tranſumptiue inſtrumenti.
24 Cauſa ſummaria que dicatur.
25 In renouatione priuilegij an debeat pars citari.

1 **Cum dilecta.** ¶ † Innouatio priuilegij nouū ius non tribuit nec antiquū confirmat: ſed ſi qd̄ competebat cōſeruat. Uel breuiꝰ. ſic. Reuocatio priuilegij nō inducit cōfirmationē iuris in eo cōtenti. Diuidit͛ in ſeptē ptes. Prīo ponit͛ ſororū petitio ꝛ pape ꝯmiſſio. In ſcd̄a ibi: nos aūt. inquiſitorū relatio ꝛ canonicorū obiectio. In tertia ibi: vnde. iudiciū datio ꝛ ab ipſis appellatio. In quarta ibi: nup. ſororū iterata petitio ꝛ etiā earum cōtradictio. In quinta ibi: nos igitur. pape interlocutio ꝛ priuilegij innouatio. In ſexta ibi. qr vero. papa abbatiſſam cōſtituit ꝑcuratricē. In ſeptima ibi, nolētes. cōmittit principale diffiniendum. ¶ Caſus literalis. Abbatiſſa ꝛ moniales cuiuſdam monaſterij volebant priuilegia ſua innouare. vñ cū ꝑpter viarū diſcrimina non poſſent illa preſentare dño pape ſupplicauerūt eidē quatenus aliquibꝰ pſonis diſcretis mandaret vt eorū tenorē inſpicerent diligenter, ꝛ ipſuz ſub ſigillis ſuis ad ſedē apo. deſtinarēt, vñ papa ſcripſit q̄buſdā epīs ꝛ abbatibus vt illa priuilegia inſpicerent diligēter et tenorē ipſorū ſub ſigillis ſuis ſibi fideliter deſtinarēt qd̄ ꝛ factū fuit. Papa viſo tenore priuilegiorū dū vellet illa priuilegia facere innouari, quidā canonici ꝑpoſuerunt id fieri nō debere cū hildeſemēſis eccl̄ia in poſſeſſiōe ſubiectionis ipſius monaſterij per centū annos ꝛ amplius extitiſſet: vñ ipe tūc priuilegia noluit innouare: ſed quibuſdaz mandat vt ad locū idoneū accedētes vocatis q̄ fuerint euocādi inqrerēt veritatē, a quibꝰ pars hildeſemēſis eccl̄ie ad ſe. apo. appellauit. vñ poſtmodū abbatiſſa p̄dicta petijt iteratio dicta priuilegia innouari. Ex aduerſo fuit petituz vt cām ipſam dñs papa cōmitteret aliquibus quibus reciperent quos cōtra priuilegia monaſterij ꝛ ad ꝑbandū preſcriptionē legitimam producere intendebāt. Dominus papa conſiderans ꝙ iure ciuili cautum eſt vt qñ periculū teſtiū timetur etiā lite nō conte. teſtes valetudinarij ꝛ alij de quibus ex aliqua ratiōabili cauſa timetur recipiant: eadē equitate prouocatꝰ priuilegia illa quaſi nimia vetuſtate ꝯſumpta fecit innouari: ita tñ ꝙ per talem innouationē nullum ius monaſterio acquirat͛ de nouo ſed antiquū cōſeruetur. Sed quia predictum monaſteriū ad ius ꝛ ꝑprietatē eccl̄ie romane per priuilegiū predeceſſorū ſuorū noſcitur ptinere abbatiſſam predictam nomine romane eccl̄ie cōſtituit ꝑcuratricē, vt cū aduerſus iura romane eccleſie tantū centenaria currat p̄ſcriptio ſup his ꝛ alijs ꝑcuret que i iudicio ſunt procuranda. Ne ergo de ſtatu monaſterij diutius dubitet͛ mādat iudici quatenus recipiat teſtes quos hildeſemēſis eccl̄ia induxerit ad probandā p̄ſcriptionē vel ad interpoſitionē oſtendendā cenobiū duxerit producēdos: ꝛ ſi preſcriptio legitima probata fuerit adiudicet ſubiectionez ipſius monaſterij epo predicto cum cōſtet ipſum in ſua dioceſi cōſtitutū corrūpēdo priuilegiū innouatū. niſi ex aduerſo probata fuerit interruptio, que ſi ꝑbata fuerit epo ſuper hoc ſilentium imponatur ꝛ pronuntient monaſteriū perpetua libertate gaudere priuilegio innouato reſignādo eidē. ber.

2 ¶ † Nota primo ibi, ꝑpter viarum, quod periculoſuz eſſet habenti vnū priuilegiū dūtaxat illud deferre ad loca remota, nam eo perdito vel cōſumpto perdit͛ in effectu ius in eo contentum. s̄. de reſtit. ſpolia. ſepe. ideo tutum eſt vt ſolēniter trāſcribat͛. ar. in. l. vnū teſtm̄. ff. de teſt. ꝛ ſic perdito originali vel cōſumpto poſſit fieri ꝑbatio p̲ trāſumptū. s̄. de fide inſtru. c. pe. ꝛ vlt.
3 ¶ † Scd̄o. no. ibi, ſub ſigillis ſuis: quod ſigillū epōrū ꝛ abbatū eſt autenticū. Quid de alijs prelatis inferioribus ꝛ capitulis eccleſiarū maxime cathedralium vide qd̄ no. Inno. in. c. ij. de fi. inſtr. facit qd̄ no. in. c. poſt ceſ-

4 ſionē. de ꝑba. in. c. ſi canonici. de offi. or. lib. vj. ¶ † Itē nota qd̄ inquiſitio tenoris alicuius ſcripture ſeu indagatio veritatis ꝛ falſitatis eſt delegabilis. poſſet ergo eps vel alius ſuperior cōmittere inquiſitionē alicuiꝰ ſcripture ꝛ ad rūſionē inquiſitoris ſolennē tranſumptionē illius facere lꝫ ipſe originale non palpauerit quemadmodum hic papa fecit.
5 ¶ † Itē no. ꝙ per ꝯdictionē illius cuius intereſt priuilegiū nō valeret impedir͛ ipſius priuilegij renouatio donec cā ꝯdictiōis diſcuſſa fuerit. Ex quo infertur q̄ poſſe ꝑtēdere intereſſe vt priuilegiū ſeu inſtrumētū alterius nō renouet͛. ꝛ intereſſe pōt verſari in eo ꝙ vexari timet ex documētis nō legitimis. Et ex hoc ꝛ ex tex. no. ꝙ priuilegia ſublata p̲ preſcriptionē vel q̄ pñt elidi exceptione nō debēt renouari: qr
6 i futurū poſſunt preſtare materiā litigij. ¶ † Itē no. ꝛ tene ſemp mēti qd̄ nedū diſpoſitio ſimplex trahit͛ ad aliū caſuz
a ex idētitate rōnis ſed etiā caſus exceptꝰ[a] a regula. [b] nā pa
b pa hic caſū exceptū. in. c. qm̄. in fi. nō gte. vt teſtes recipi poſſint nō ſeruata iuris ſolēnitate trahit ex idētitate rōis ad innouationē priuilegij. ꝛ ſic eſt hic caſus ꝑ notatis per gl.
7 in. l. j. C. de ꝯdi. ind. ¶ † Et p̲ hoc credo ꝙ lꝫ in iure reperiatur teſtes caſus excepti dūtaxat in q̄bus abſentes debētvocari ad capitulū de quibꝰ p̲ gl. in. c. ij. de teſt. li. vj. ꝙ vocandi erūt in alijs caſibꝰ cōſimilibꝰ vel arduioribꝰ. facit qd̄ no. Inn. in. c. ij. de noui ope. nun. ꝛ glo. in. c. j. de his q̄ fi. a ma. par. c. ꝛ p̲ hoc limita id qd̄ dr̄ exceptiones firmare regulam in nō exceptis: vt. i. c. dñs. xxxij. q. vij. ꝛ eſt bo. tex. in. c. ij. in fi.
8 j. de cōiu. lepro. ꝑcedit em̄ vt reſtringat͛ regula ad caſus nō coſimiles exceptis. ¶ † Et vide ad predicta notabile dictū Bar. poſt gl. in. l. ſerui. ff. de vſu. vbi cōcludit qd̄ ſi exceptio eſt facta p̲ dictionē taxatiuam, nihilominus extenditur ad alium caſum ſi in alia pte iuris reperit͛ exceptus: vt ibi no. ꝛ videt͛ ꝑbari in. c. qm̄. in prin. iūcta gl. vt li. nō gte. Si autē ſpecifice alibi nō excipit͛. ꝛ tūc per idētitatē rōnis extendit͛ in materia fauorabili ꝛ pia. vt ſentit glo. no. in. l. illud. C. de ſacroſan. eccle. in verſi. aliciuius: ſecus in materia reſtringibili. vt no. in. l. j. C. de patri. q̄ fi. di. ꝛ hoc no.
9 ¶ † No. ibi non in pgameno ꝛc. ꝙ priuilegiū pōt ſcribi nō ſolū in pgameno ſed etiā in papyro. ꝛ vide no. per ſpe. in tit. de inſtr. edi. §. poſtremo. ver. itē qd̄ eſt ſcriptū in papyro. vbi dicit ꝙ inſtrumentū pōt eſſe publicū in papyro. Et dicit͛ No. ꝙ licet hec materia ſit perículoſior eſt tñ tutior qr nō pōt ita fieri abraſio ſeu alia falſitas in papyro ſicut in pgameno. Hodie tñ de ſtylo curie reſcripta fiūt in charta pecorina: vt no. Spe. de reſcri. prīa. §. j. igit͛. ver. ꝛ qm̄. vbi dicit Jo. an. ꝙ notāter dicit pecorina ꝛ nō pecudina, qr in plus ſe hꝫ pecus pecoris q̄ pecꝰ pecudis. Nā pecus pecudis ſumit͛ pro iſtis animalibꝰ paruis q̄ ſunt aduſum hoīs. ſed pecus pecoris pro animalibus magnis. vñ comprehendit boues equos ꝛ ſimilia. Et hoc ad denotādū. qd̄ etiā in iſtis ſcribūtur q̄nq̄ priuilegia ꝛ proceſſus: quidā tñ dicūt ꝙ priuilegiū nō erat hic in charta bōbacina ſcriptū ſꝫ in quadā materia cōfecta ex quadā herba que vulgariter appellat͛ pauera ꝛ cōglutino quodā efficiebat͛ apta ad recipiendū ſcripturā predictā: tamen de iure ꝑcedūt. facit qd̄ no. glo. ꝛ Bar. in. l. cū tabulas. ff. de fur. hodie tñ notarij p̄ſtāt iuramentū de publicādis inſtrumentis in charta pecorina ſeu i pgameno de quo di-
10 cendū vt no. in. c. ſicut. §. ne cle. vel mo. ¶ † No. ibi: quaſi iaz nimia vetuſtate ꝛc. ꝙ dictio quaſi non eſt veritas aſſertiua ſed impropriatiua ꝛ denotat diminutionē quādam. Quādoq̄ ſecūdū ſubiectam materiā exprimit veritatem vt habetur in euangelio Joā. quaſi vnigeniti a patre ꝛc. vide bo.
11 tex. cū gl. in. c. prout. de do. ꝛ cōtu. ¶ † Nota in ver. quia vero optimū ar. qd̄ contra exemptū ꝛ immediate pape ſubiectū poteſt preſcribi ſpatio. xl. annorū quatenus preiudicat ipſi priuilegiato. ſed quatenꝰ preiudicat pape requirit͛ ſpatiū centū annorū. ſi enim potuiſſet abbatiſſa deducere ius pape in iudiciū nō fuiſſet opus vt cōſtitueretur ꝑcuratrix pape ad deducendū ius ſuū in iudiciū: tenebis in hoc mēti iſtū tex. qr multū bn̄ facit ſaltē in ar. ꝛ vide qd̄ no. gloſ. in ſimili. in. c. de capel. mo. ꝛ in. c. ad audientiā. de preſcri. ꝛ in c. volumus. xvj. q. iij. vbi ſunt tres bone gl. ad materiā. vi-
12 de tamen omnino que dixi. in. d. c. ad audientiam. ¶ † Itē nota ibi poſſeſſiones ꝛ iura ꝛc. ꝙ eccleſia romana gaudet preſcriptione centū annorū nō ſolū in rebus priuatis ipſiꝰ romane eccleſie, ſed etiam in omnibus iuribus ꝛ poſſeſſio-
c nibus que cōpetunt rōne libertatis[c] date. Et ſentiunt doc. hic ex iſta generalitate verborū hoc procedere tā in rebus mobilibus q̄ immobilibꝰ corporalibus ꝛ incorporalibus quod bene notabilis. Ex hoc eniz infert͛ qd̄ vſucapio triennalis in rebus mobilibus nō habet locum contra eccleſiaz

a ¶ Nota diligenter qd̄ iura limitatoria ꝛ ponentia fallētias extēdūtur ex idētitate rationis ꝛ adde hic eūdē Panor. i. c. ad audiētiaz. in. j. not. j. de cle. nō reſidē. pulchre loquētē hic ꝛ etiā notantē ad hoc hūc tex. in. §. nos igit͛. ꝛ ſic habes hic tex. meliorē de iure p̲ bart. in. l. ſi cōſtante. in ix. q. prīe partis prin. in. j. col. ff. ſolu. mat. vbi idem vult. qd̄ in iuribꝰ limitatorijs ſit licita extēſio ex idētitate rōnis lꝫ. d. Ale. ibi in. vj. co. conet͛ oſtēdere ꝙ iſte tex. i hoc ver. nos igit͛. nō ꝑbet ꝛ male ponderet͛ p̲ iſtū. Et vidē multa excēpla qd̄ taxatiua nō excludat caſus ſimiles que ponit aureꝰ doct. d. Ja. in. l. j. in p̄nc. i p̄c. co. ff. de offi. eiꝰ. vbi inter alia qd̄ nō excludit qñ induceret͛ legis vel ſtatuti correctio. de quo p̲ Alex. in. l. j. C. de bono. poſſeſ. contra tabu. Aeneas de falc. Anto. Fran.
¶ An ex idētitate rōnis extendātur iura limitatoria. Dicas ꝙ hoc late videndū eſſe per Roma. poſt alios in. l. ſi vero. in. §. de viro. in re pe. vbi ponit materiā extēſionis. ff. ſolu. matri. ꝛ p̲ Sali. do. Paul. de caſt. in. l. ſi ſerui veſtri. C. de noxali.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ A regl̄a. Uide multa p̲ Fel. in. c. qm̄ frequēter. in prin. s̄. vt lit. non cōte. p̲ And. ſicu. in. c. iurauit. colū. pe. s̄. de proba. et Alex. tenentē cōtra Abb. hic in. l. ſi conſtāte. in principio. colum. vj. ff. ſolu. matri.
Sebaſti. Sapia.
c ¶ Libertat͛. multa circa hec accumulat Feli. in.

ad audiētiā.col. a antep.circa finē. verſ.vltio facias regulā.ſ.de preſcrip.ɀ Alexā.in cõſ.clxix.inci.viſo themate.in.j.col.in.ij.vol.

a ¶ Not.ad declarationez.aut.q̃s actiones.in fi.C.de ſacroſan.eccl.

b ¶ Et tex.in.l.ſed ɀ ſi qs.§.pui.ff.ó inſtit.et tex.in.l.denique.§.ſi cui mādauero.ꝟſi.ſi mater.ff.man.et in.l.iij.§.j.ff.de nego.geſt.ɀ idē dicit Jo.an.in additio.Spe.in ti.de procu.§.j.circa prin.Et adde qȯ etiā ad actuz qui fit in iudicio dūmodo ſit actꝰ voluntarie iuriſditionis mulier pōt cõſtitui procuratrix.text.eſt ſing.in.l.j.§.fi.C.de manu.

Sebaſti.Sapia.

c ¶ Aduētus.vide Alexā.in aut.ſi quis in aliquo.C.de edē.Abba.in.c.ex parte.j.in iij.no.j.de priui.ɀ Feli.in.d.ca.albericus.in princ.ſ.de teſt.

d ¶ Et vide.d.anto.in.c.j.ſ.ti.px.in verſi.q̃ro q̃lit.ɀ de ꝟ oio p Arch.in.c.cõtra morē.in.j.col.cj.diſt.vbi dicit qȯ ſi fiat innouatio priuilegij p illū q non cõceſſit reqrit citatio per ſolenne ɀ gñale edictum ſed ſi fieret p illū q cõceſſit nō reqrit citatio niſi dicat ſuſpectū vel de epõ referat q̃ſtio.ɀ alle.Hoſt.ɀ Jnnocē.in.d.c.albericꝰ.de teſti.ɀ quod valeat innouatio priuilegij facta etiā nō vocatis partibꝰ tenet do.Ant.in.c.venerabilis.i pn.in vlt.col.j.e.ſecꝰ dices eſſe in ɔfirmatiõe.ɀ vide de hac qȯ.in terminis per do.Abba.in.c.ex parte.el prio.circa pn.j.de priuile.

Anto.Fran.

¶ Circa innouationez priuilegij

romanā.[a] Nūquid āt in eccleſijs inferioribus habeat locū
13 vſucapio predicta.plene not.in ca.j.de in inte.re. ¶ † Alte
rius not.ibi teſtes recipias ɀc.text.apertum ꝙ preſcriptio
b cētenaria[b] pōt pbari p teſtes cuius ɔrīū ſentit gl.in.c.cū no
14 bis.ſ.de pſcri.ɀ dic vt ibi dixi. ¶ † Jtē not.ibi ſubiectionē
iudicis ɀc.modū ſeu practicā libellandi ſeu ſententiādi cū
15 epš vendicat aliquā eccleſiā vt ſubiectā. ¶ † Vltimo not.
ɀ tene mēti ibi:corrūpēdo ɀc.ꝙ poſtq̃ qs ſuccubuit in cā
debent oīa priuilegia ſeu inſtrumenta deciſioni cõtraria la
cerari ɀ corrūpi ne in futurū poſſint pſtare materiā diſcor
die.Ex quo etiā infert qȯ ſi penes te ſint aliqua inſtrumē
ta tibi inutilia ɀ iuri meo quo ad tenorē cõtraria poſſuȝ pe
tere vt corrūpātur ɀ lacerentur:facit p hoc.c.accedens.el.j.
vt lit.nō cõte.ɀ a ſimili ſeu a contrario.l.ſicut.C.de li.cau.et
16 c.eccl'ia.ſ.vt li.pen.ɀ.l.diſſolute.C.de cõd.ex le. ¶ † Jn gl.
j.ibi ideo nō poterāt videre ɀc.ſȝ hoc vr̄ ɔ factū pape:cū pa
pa hic diſtulerit innouationē ad ɔditionē partis aduerſe
ergo oporteret dicere ꝙ aliqȯ intereſſe pretēdere pōt pars
aduerſa.ɀ de qȯ ſatis ſua intereſt qm̄ conſumpto originali
non timet ſibi litē moueri in futurū.ſecꝰ ſi fieret innouatio.
Hinc eſt ꝙ ppter hoc intereſſe in fine litere mādat hoc pri
uilegiū corrūpi.ergo ſua intereſt ne innouetur,q: melius eſt
añ tp̄s occurrere ɀc.l.fi.C.in qui.cau.ɀ qȯ no.in.c.j.de in in
17 te.re.ɀ de iureiur.c.quēadmoduȝ. ¶ † Jn glo.in verbo du
ximus in fi.dic qȯ cõtraria procedūt qñ non pñt legi.ppter
vetuſtatē ſeu conſumptionē aliter ſuperuenientē:ſed vbi le
gi pñt lȝ cū difficultate fit inouatio,ꝑut hic dicit. ¶ Jn gl.
in verbo ꝓcuratricē:ibi ſimiliter ɀ iudex.nō intelligas pn
cipiū gl.indiſtincte nā regula eſt in cõtrariū vt neq̃ ꝓcu
ratrix neq̃ arbitratrix ſeu arbiter neq̃ iudex pōt eſſe mu
lier iſta em̄ ſunt officia virilia,vt in.§.tria.allegato in gl.et
no.plene in.c.ſciſcitatus.ſ.de reſcri.ſȝ iura q̃ allegat gl.po
nūt caſus ſpeciales ſcȝ qñ mulier hȝ iuriſditionē q: ſucceſ
ſit in aliqua dignitate:vt puta in comitatu vl' regno.Et in
tellige qȯ mulier nō pōt eſſe regl'ariter ꝓcuratrix ad iudi
cia.Nam ad negotia bñ pōt cõſtitui vt no.in.l.ait pretor.ff.
de neg.geſt.Et caſus in quibus pōt mulier eſſe ꝓcuratrix
vide p Spe.in ti.de ꝓcur.§.j.in prin.Et vlt.ſol.glo.hic poſi
18 ta quātū ad tex.noſtrū vr̄ verior. ¶ † De abbate vero ɀ a
lijs religioſis nūquid poſſint eſſe procuratores,vide bonā
gl.in.c.pñtiū.xj.q.j.p Jnn.in.c.cū.i.ɀ.a.ſ.de re iud.ɀ tex.in
c.ij.ſ.de poſt.ɀ in cle.religioſus.de ꝓcura.Et no.in fin.glo.
tres modos procedēdi cū papa vult mouere q̃onem cõtra
19 ſubditū ɀ primi duo modi ſunt honeſtiores. ¶ † Et in quā
tū glo.dicit papā poſſe iudicare in cā eccleſie:ſentit ꝙ in cā
patrimoniali non poſſit eſſe iudex:qȯ tñ nō eſt verū.Nā ɀ
imperator iudicat in cauſa ſua.ff.de his q̃ in teſt.delē.l.px.
ɀ in.l.ɀ hoc tiberius.de here.inſtit.vide in hoc qȯ ſatis ple
20 ne dixi in.c.cū veniſſent.ſ.de iud. ¶ † Extra gl.primo op.
contra tex.vr̄ em̄ qȯ literis iſtius legati nō erat fides adhi
bēda cū ſibi cā fuiſſet cõmiſſa.Sol.doc.fatent ɔrium ɀ di
cūt ꝙ litere ipſiꝰ adminiculabant,nō aūt plene probabāt.
Ex quo no.qȯ litere legati in cā ſibi cõmiſſa faciūt admini
culum:plene tñ nō probāt in alterius preiudiciū.vide bo.
21 gl.in.c.ſicut.de ſenten.exc. ¶ † Secūdo op.videt enim qȯ
proceſſus iſte nō valuerit cū nō proceſſerit lite cõte.vt in.c.
vnico.de li.coteſt.Solutio multiplex.quidā intelligūt hic
litem non fuiſſe conteſtatam.Alij qȯ ſpeciale eſt cū agitur
de libertate eccleſie.Alij vt not.Jnno.dicunt qȯ cum agi
tur de innouatione priuilegij ſeu alterius ſcripture nō eſt
neceſſaria lit.conte.quod verbum no.Hoſti.tñ requirit cõ
teſtationē lit.ɀ dicit qȯ ob hāc cauſam fuit hic appellatuȝ
a prioribus iudicibus ɀ petebatur vt viris diſcretis cauſa
committeretur.do.Ant.ſimpliciter videt tenere ꝙ cū hec
cauſa ſit ſummaria ɀ modici preiudicij nō eſt neceſſaria lit.
conteſt.ɀ ſic videt ſequi opi.Jnn.q mihi ſatis placet ar.in
aut.niſi breuiores.C.de ſentē.ex peri.reci.ɀ eorū que no.in
22 c.j.de libel.obl. ¶ † Dic etiam quod ſi contra petentem in
nouationē opponitur exceptio non requirens aliā indagi
nem prius diſcutietur exceptio quam fiat innouatio:vt ſa
tis colligit ex principio capituli.Sed ſi exceptio requiret
longum tractū tunc nō impeditur innouatio:vt notanter
etiā colligit hic in verſi.nos igitur.Nam hic patet quod ſi
exceptio a primordio facilis ppter appellationes vel aliā
cauſam efficitur difficilis ɀ longeua,ea nō obſtante ꝓcedi
tur ad innouationem.paria ergo ſunt quod a principio ex
ceptio exigat lõgum tractū vel ꝙ ex poſtfacto efficiat diffi
23 cilis propter diſputationeȝ ſeu appellationē. ¶ † Sed cõ
tra id quod eſt.ſ.dictū lit.conteſt.non requiritur cū agitur
ſup reuocatione ſeu tranſumptiōe inſtrumēti.facit iſte tex.
in verſi.nos igitur.vbi videtur innui quod tunc non requi
ritur conteſtatio quādo imminet periculum ſuper conſum
ptione ſicut obſeruatur in receptione teſtium.Sed hoc nō
24 obſtāte teneo primū.ſ.qȯ hec cā ſit ſummaria. ¶ † Per re
gulam quam poſt Dy.ponit Bar.in extrauagā.ad repri
men.in ver.ſummarie.ɀ ſequitur Jo.de lig.licet non alleg.
Bar.in cle.ſepe.de ver.ſigni.vbicunq̃ enim verſatur cauſa
ſuper qua ſententia lata nō infert magnum preiudiciū ſeu
totaliter non decidit quin poſſit in alio iudicio grauamen
reparari:illa dicit ſummaria.ad hoc.l.iij.§.ibidem.ɀ qȯ ibi
not.ff.ad exhiben.ɀ vide latius in locis prealleg.Ad hunc
tex.reſpondeo quod ꝓcedit ſimilitudo hoc modo ſicut em̄
teſtes qui non poſſunt aliter recipi lit.non conte.recipiun
tur inſtāte neceſſitate.ita renouatio priuilegij q̃ nō debet
fieri niſi diſcutiat prius exceptio illius cuius intereſt:vt in
nuitur hic in verſic.nos autem.cum ſe.poteſt fieri imminen
te periculo cum exceptionis diſcutio exigit longum cõtra
25 ctum:vt hic.ɀ in.d.ver.nos igitur. ¶ † Sed quero an inno
uatio priuilegij parte abſente ɀ nō contumace facta valeat.
Jnn.videtur velle ꝙ ſic,dūmodo nuncietur parti intra an
nū vel cõueniatur.arg.in.c.quoniā.ſ.vt lit.nō cõte.Si aūt
pars eſt preſens debet citari q: facilius ipſa indagabit ɀ p
cipiet falſitatē cuius intereſt q̃ iudex vel notariꝰ.dicit tñ
Hoſt.quod ſi petitur innouatio in curia non eſt neceſſe ip
ſam partē abſentē citare cum habeat tranſire p manꝰ plu
riū q ſunt in hoc bñ edocti.ar.in.l.oīm.C.de te.dicit tamē
qȯ ſi pars eſt preſens deberet citari vel ſi de ꝓximo ſperet
c aduentus.[c] Ego de hoc remitto[d] ad plenius no.in.c.ſignifi
d cauit.ɀ in.c.albericꝰ.de teſt.vnde crederē quod niſi ſit peri
culū in expectando partē citādā non debet procedi ad in
nouationeȝ ſine citatione.Et innouatio aliter facta nō va
let niſi ille faceret qui de nouo poſſet concedere.ꝓbatur in
c.ſignificauit.iuncto.c.quoniam.poſt prin.vt lit.nō conte.
Nam ſi in repetitione teſtium eſt hoc obſeruandū:fortiꝰ in
innouatione priuilegij cum ſit maius periculum.nā ſi ori
ginale erat vitioſuȝ nulla defenſio competit amplꝰ parti
aduerſe:cū vitiuȝ non poterit perpēdi in trāſumpto:puta
quia falſitas erat in bulla vel filo.vel q: charta prius fue
rat raſa ɀ poſtea reſcripta:iuxta ea que habētur:in.c.licet.
de cri.falſi.dixi plene in.d.c.albericus.

1 ☞ Religioſi non poſſunt adminiſtrare tpalia etiā ex con
firmatiōe pape:q: cenſet aut ſurreptitia aut nulla,vide.j.
nu.6.vbi ſi cõfirmatur ex certa ſentētia pape:nō poterunt
remoueri,in alijs vero remanet ſub obedientia ſuperioris
vide in.c.prox.nu.4.
2 Regulares quicquid acquirūt eſt monaſterij ɀ nil ſibi ap
propriant.5.
3 Litere emanate de curia preter ſolitum ſtylum curie preſu
muntur ſurreptitie aut nulle.
4 Regularis lȝ poſſit eſſe canonicus eccleſie cathedralis.ta
men canonicus eccleſie ſecularis nō pōt eſſe.
7 Papa ſi contulit alicui regulari prioratum in loco vbi ab
bas ponebat ɀ remouebat ad nutum:an poterit ipſe ab
bas ɀ iſtum qui habet collationē a papa remouere.
8 Papa concurrit in collatione beneficiorum cuȝ omnibus
ordinarijs.
9 Abbas non poteſt conſtituere monachum in priorem ali
cuius loci.
10 Abbas nō obligat monacho etiā cum iuramēto.
11 Abbas pōt remouere priorem etiaȝ ꝙ priores in illo loco
fuerunt per preteritū perpetui.
Conſuetudo nō inducit ex actibus mere facultatis.
12 Regularis remotus ab aliqua dignitate ſine cauſa an ha
beat aliquod remedium,vide remiſſiue.

AD noſtam audientiā.

1 ¶ † Non valet confirmatio quaȝ religioſus im
petrauit a papa ſuper temporali adminiſtratio
ne ſeu prioratu ſi tacuit regulam.ſi vero expreſſit reſcriptū
preſumitur falſum,q: papa non conſueuit concedere.hoc
dicit.cum ſe.Cõis diuiſio.ſecūda ibi,q: igitur. ¶ Caſus li
teralis.Quidā canonici regulares nemāſenſis eccleſie im
petrabant literas cõfirmationis ſuper adminiſtrationibꝰ
ſuis tacito qȯ eſſent regulares,ſignificatuȝ fuit hoc domi
no pape ex parte propoſiti illorū regulariū.Dicit papa ꝙ
regularibus perſonis apoſtolica ſedes aliqua nō cõſueuit
confirmare:vnde mandat quibuſdam quatenus confirma
tiōes a predictis regularibus taliter impetratas denūtiēt
irritas ɀ inanes.Bernar. ¶ No.primo quod regulares exi
ſtentes in eccleſijs cathedralibus dicuntur canonici.cum
iſta eccleſia

iſta eccleſia nemāſenſis eſt cathedralis ⁊ regularis. vt refert Joā. an.
⁊ ſatis colligit ex textu pōt tñ intelligi qḋ erāt regulares canonici vt
ſunt iſti de ordine ſancti Auguſtini. Nā quidā reperiūtur mendican
tes ⁊ non ſunt canonici. Quidam vero non ſunt mendicātes, ⁊ iſti di-
cuntur canonici. Pōt intelligi in monachis eccleſie cathedralis. Nā
poſſunt appellari canonici. vt habes tex. iuncta glo. in. c. ij. lviij. diſt. ⁊
2 vide circa hoc qḋ plene dixi. c. cauſam. ſ. de iudic. ¶ † Secundo not.
quod regularibus non eſt aliquid perſonaliter cōfirmandū: quia nō
poſſunt ſibi aliquid appropriare ſed totum eſt monaſterij quocunqꝫ
ſe vertant, ⁊ qualitercūqꝫ acquirāt. xviij. q. j. c. vno. ea. cauſa ⁊ qḋ. ij. c.
3 abbates. ¶ † Tertio no. ibi, nō cōſueuit ⁊c. quod litere emanātes de
a curia preter ſolitum curſum ⁊ ſtylum[a] curie preſumūtur ſurreptitie ⁊
quādoqꝫ falſe, quando ſcilicet nihil ſupprimit ſed fit cōceſſio deuiās
4 ab omni honeſtate ⁊ ſtylo curie, vt in. c. ſeq. ⁊ ibi dicetur. ¶ † Ultimo
not. quod non ſolum regulares alicuius monaſterij: ſed etiā ſi ſint ca-
nonici eccleſie cathedralis nō poſſunt tenere adminiſtrationes perpe
tuo nō tamen ex hoc intelligas qḋ regularis poſſit eſſe canonicus in
eccleſia ſeculari, quia eſſet contra. c. ſuper eo. de regula. ⁊ vide bo. glo.
in. c. quorundā. xxiiij. diſt. ſed intellige quod eſt ibi canonicus quādo
eccleſia cathedralis eſt regularis modo predicto. ¶ Jn gl. ibi: licet ta
cita veritate ⁊c. aduerte licet dictū principij huius glo. ſit in ſe verum
non tamen eſt bona expoſitio ad illud verbū perſonaliter poſitum in
tex. Nam ſenſus illius verbi eſt quod perſonaliter nō conſueuit ſedes
apoſtolica regularibus aliquid cōfirmare ita vt ipſe perſone ſingula
res habeāt nomine ꝓprio. ſed realiter bene conſueuit confirmare dan
5 do ſcʒ priuilegiū ipſi rei. ſ. monaſterio vel collegio. ¶ † Ratio diuerſi
tatis eſt, quia collegiū eſt capax in cōmuni: ſed particulares perſone
non: quia a ſe abdicauerūt omnia ⁊ poſuerūt priore ſupra caput ipſo
rum loco dei, vt in. c. ſi religioſus. de ele. lib. vj. xij. queſt. j. non dicatis.
6 ¶ † Et vt habeas clare materiā huius. c. ⁊ ſequentis eſt primo viden
dum que fuit ratio decidendi in iſto text. Solu. poteſt colligi ex predi
ctis ⁊ adhuc clarius dic. Aut enim iſti adminiſtratores erant tempo
rales: vt quia poterāt remoueri ad nutū ſuperioris. vt in. c. cū ad mo-
naſterium. verſic. nec alicui. j. de ſta. regu. Aut erant perpetui iuxta id
quod habetur in. c. ij. eo. tit. ⁊ vtroqꝫ caſu diſſoluebatur bonū obedien
tie occaſione huius confirmationis. Nam cum alias poterāt remoue
ri ad nutum abbatis vel ſaltem ex facili cauſa quando erant perpetui
vigore confirmationis non poſſent remoueri ad nutū ſuperioris ⁊ ſic
quodāmodo per hanc confirmationem erigebant ſe cōtra bonū obe-
dictie, ⁊ hoc ius tenēdi appropriabāt ſibi perſonaliter. Et ex his ⁊ ex
notatis in. c. ſeq. no. quod ſi ex certa ſciētia pape cōfirmetur religioſo
aliqua adminiſtratio que de ſe erat tēporalis: quia poterat remoueri
ad nutū abbatis nō poterit deinceps remoueri ſine licentia pape. vñ
vbi primo erat obedientiarius abbatis: nunc vigore confirmationis
efficitur obedientiarius pape. vide Jnno. in. c. niſi. j. de preb. et do. in
c. cum inter. R. ſ. de elec. ⁊ in cle. q2 regulares. de ſup. negli. prela. non
tamen intelligas qḋ per hāc cōfirmationē examinatur regularis a iu
riſdictione ſui ſuperioris. ſed in omnibus ius cōpetens ſuperiori rema
net illeſum preterqꝫ vt nō poſſit cognoſcere vel tollere ius cōfirmatū
vt in. c. j. ⁊. ij. ſ. e. niſi ex nouo delicto. vt habet glo. no. in. c. j. vide Fede.
de ſen. conſi. cclv. vnde poteſt iſte in manibus ſuperioris renūciare per
mutare ⁊ alia facere que ad ſuperiorem pertinent hec procedūt in cō-
7 firmatione facta ex certa ſcientia. ¶ † Sʒ dubitatur quid dicendū in
b collatiōe ⁊ eſt queſtio ſatis quotidiana. Pone ꝙ papa[b] cōtulit regu
lari aliquē prioratū qui de ſe nō erat ꝑpetuus ſed abbas ponebat ibi
priorē ⁊ remanebat ad nutū. iuxta ea q̄ habenṫ in preal. c. cū ad mona
ſteriū nūquid abbas pōt iſtū remouere ad nutū ſicut potuiſſet ſi ipſe
met contuliſſet. Aduerte ad duos caſus. Nā qñqꝫ papa cōtulit ex ne
gligētia abbatis ⁊ tūc nō alteratur natura beneficij. vnde ſicut primo
poterat remoueri ad nutū ita ⁊ nunc interueniente collatiōe pape: q2
ex quo cōtulit iure deuoluto nō videṫ voluiſſe alterare naturā benefi
cij de quo vide tex. cū gl. no. in. d. cle. q2 regulares. vbi hoc tenēt cōiter
doc. Secūdus caſus dubiꝰ eſt qñ papa cōtulit ceſſante omni negligen
tia ſupioris. ⁊ in hoc ſunt opi. archi. vj. q. j. ſi monachus. ſentit qḋ nō. ⁊
c idē, in. c. pñti.[c] de offi. or. li. vj. Sed aliud ſentit collectariꝰ. in. c. ꝑ tuas.
de ma. ⁊ ob. facit qḋ not. in. d. cle. q2 regulares. Jn hoc diſtinguerē qḋ
aut illud papa cōtulit expreſſe vt quo ad vixerit debeat poſſidere tūc
ſine cā non pōt remoueri ꝑ ſuū ſuperiorē. de hoc vr̄ tex. in. d. c. cū. R. ⁊
ſic intellige no. ibi ꝑ do. Aut ſimpliciter cōtulit ⁊ puto qḋ poſſit remo
8 ueri ſicut prius ꝑ ſuperiorem. ¶ † Quia cuʒ papa concurrat in colla-
tione beneficiorū cū omnibꝰ ordinarijs: vt in. c. ij. de preben. lib. vj. non
ſimpliciter cōferēdo voluiſſe alterare naturā beneficij ⁊ regularē re-
mouibilē facere perpetuū. ar. hic ⁊ in. c. ſe. ⁊ in dubio hoc debemus te
9 nere tanqꝫ congruēs bono obedientie. ¶ † Sed q2 viſum eſt. ſ. de viri
bus collationis facte per papā: nunc queritur quid ſi ꝓprius ſuperior
puta abbas contulit regulari prioratū ſeu aliaʒ adminiſtrationē quo
uſqꝫ vixerit poſſidēdā. nūquid hoc nō obſtāte poſſit hūc regularē ad
libitū remouere. ⁊ ſepe hec videbis in facto. Cōclude qḋ ſic. nā ſi gere
bat in animo qḋ eū reuouere nō poſſit: illicita fuit cōceſſio ⁊ ꝯtra ius
vt in. d. c. cū ad monaſteriū. in. §. nec alicui. Jtē quemadmodū dñs nō
pōt obligari ſeruo, vt in. l. interpoſitas. C. de trā.
10 ¶ † Jta nec abbas ſuo monacho. Ad idem ca.
manifeſtū. xxxiij. q. v. vbi dr̄ qḋ lʒ vxor miſerit vo
tū cū conſenſu mariti, nō tñ pōt eo inuito illud
perſonaliter ꝑſoluere. ⁊ vide ad predicta. q. quaʒ
ponit Jo. an. in reg. nō eſt obligatoriuʒ. de re iur.
lib. vj. in mercu. Ex cuius dictis poſſet inferri ex
idētitate rationis ad queſtionē noſtrā qḋ etiā ſi
abbas iuraſſet nihilominus valebit remotio. Et
hanc concluſionē reperi poſtmoduʒ tenuiſſe Fe
de. de ſen. cōſi. cxxxiiij. alias. xxxiij. Jnn. in. c. inſi
11 nuante. qui cle. vel vo. ¶ † Sed quero quid ſi nō
eſt memoria in cōtrarium qḋ nunqꝫ fuerit talis
prior ꝑ ſuperiorem remotꝰ nūquid ex hoc ſit in-
ducta cōſuetudo vt remoueri non poſſit ad nu-
tū abbatis puto ꝙ nō: quia aut ſuperior nunqꝫ
remouit ⁊ nō poſſet dici inducta conſuetudo: q2
ex actibꝰ mere facultatis nō induciṫ cōſuetudo
ſeu ex nō vſu non habente in ſe actū tacitum iu
ris diſpoſitioni cōtrariū: vt no. in. c. Joānes. de
cleri. coniuga. ⁊ per Cy. in. l. ij. que ſit longa con- a
ſuetu. Aut ſuperior voluit illū remouere ſeu pre
deceſſorē ſuuʒ ⁊ propter potentiam illius nō ha
buit effectum ⁊ non poteſt dici inducta cōſuetu
do cum ſit. contra i bonum obediente. arg. c. cum
non liceat de preſcri. ⁊ in. c. cum inter vos. de con
ſuetu. Et hoc valet etiā pro iſtis preceptoribus
ſancti Antonij. qui regulares ſunt: ⁊ per eorum
abbateʒ preficiuntur eorū preceptorijs, poſſunt
enim de iure communi remoueri ad nutū abba
12 tis. ¶ † Nunquid auteʒ poſſit iſte regularis om
ni cauſa ceſſante remotus implorare officiuʒ ſu
perioris abbatis vt ſine cauſa nō remoueatur: vi
de quod no. Joan. and. in. c. cū ſingu. de prebē. li. a
vj. in nouella. Jnno. ⁊ alij poſt eum in. c. inſinuā-
te. j. qui cle. vel vo.

1 ☞ Monachus vel alter religioſus nō pōt per
ſuperiorem poni in aliqua adminiſtratiōe quo-
ad vixerit imo papa nō ſolet cōcedere: niſi hoc fa
ciat ex certa ſcientia. 4. vide. j. c. pxi. nu. 5.
2 Litere preter ſolitū ſtylum curie īpetrate preſu-
muntur falſe niſi fuerit poſitum ex certa ſciētia b
et portātes huiuſmodi literas preſumuntur fal
ſarij. 4.
3 Crimen falſi ſolet puniri ex ſola preſumptione.
4 Limitatio ad iſtud. c.
5 Ex certa ſciētia principis aliquid eſſe factū quo
modo probetur ⁊ cui incumbit onus probandi.

Porrecta. Sūma vt. ſ. c. p-
xi. cōmunis diui
ſio ſecūda ibi: cū igiṫ. ¶ Caſus litera
lis. Quidā regulares qui prioratibꝰ
preſunt impetrabant literas cōfirmatiōis ſuper
prioratibus ſuis quo ad vixerint poſſidendis, ꝑ
uenit hoc ad papam. dicit papa quod nō credit
huiuſmodi literas a ſua cācellaria emanaſſe: vn c
de mādat illos qui huiuſmodi literas oſtende-
rint in quibꝰ adminiſtratiōes prioratū cōfirmā
tur puniri tanquam falſarios. Si vero non fiat
mentio de religione ipſorum illas denūtient nō
valere tāquam veritate tacita impetratas. Ber
1 nar. ¶ † Not. primo ibi, quoad vixerit ⁊c. quod
papa non ſolet nec intendit cōfirmare religioſis
prioratus ſeu alias adminiſtrationes quoad vi
xerint poſſidēdas nec diſſoluatur bonū obediē
tie ſi non poſſent remoueri ad nutū ſuperioris
Ex hoc infero qḋ nec etiā abbas hoc debet face d
d re. ⁊ ſi fecerit non valet cōfeſſio quominus poſſit
2 remoueri: vt latiusᵈ dixi. ſ. c. proximo. ¶ † No.
ſecundo quod vbi litere etiam gratioſe emanāt
a curia preter ſolitum curſum literaruʒ niſi eui-
denter pateant quod ex certa ſcientia pape ema
nauerunt preſumunṫ falſe fabricate: nec eſt eis
obtemperandū. ſed ſaltem expectanda eſt ſecun
da iuſſio pape ⁊ vbi multum deuiarēt ab hone-
ſtate poſſunt puniri delatores tanquaʒ autores
falſitatis. vt hic eſt tex. not. ⁊ vide glo. no. iuncto
tex. in. c. cauſaʒ. j. ſ. de teſt. Puto tñ quod hodie
multū purgaṫ hec preſumptio falſitatis ex bul
le papalis appoſitione. facit quod no. Jnno. in

an debeat pars
citari ⁊ equaliter
fieri debeat. vide
q̄ habenṫ in. c. in
ter dilectos. ō ſi.
iſtr. ⁊ vide Spe.
in tit. de offic. iu.
in. §. v. in ver. ſed
q̄riṫ. et in ver. illō
aūt. in fin. Et ad
de quod pēdēte
appellatione vel
etiā relatione nō
debet fieri inno-
uatio vt ſpecu. in
tit. de regu. in. §.
v. in prin. ⁊ in. §.
appellatione pē
dēte. in verſi. xxij.
zacharias,
¶ Preter ſolitū
curſum ⁊ ſtylum.
adde iſtum. ſ. in
pe. grego. num. j.
⁊ ibi poſui i apo.
poſt alios remiſ-
ſiue in apo. in x.
de ſtylo eūdeʒ in
c. cū dilecta. nūe.
2. in apo. mea in
verſi. ſtylus curie
ſ. de reſcri.
Sebaſti. Sapia.
a ¶ Et ſtylū. Uid
Ro. in. conſ. ccc-
lxxxvij. in ca. que
ſtio eſt. et Feli. in
c. ij. colū. vj. verſi.
ſtylus curie. ſ. de
reſcript.
Sebaſti. Sapia.
b ¶ Qḋ papa. Ui
de Card. in cle. j.
col. j. ver. ꝑmiſſa.
de ſupplē. negli.
prelato. Gemi. in
c. preſenti. colū. ij.
de offi. ordi. li. vj.
Lapum allegat.
ix. in. c. diſputat.
col. j. ⁊ in allega.
xvij. incipien. di-
ſputat bald. in. c.
illud. in fin. ſ. de
ma. ⁊ obe.
c ¶ Et ibi latiſſi-
me videṫ per do-
cto. in. ij. colum. ⁊
per dom. de Ro.
deci. ij. i antiqs.
d ¶ Et adde do. l
c. pñti. de offi. or
di. in. vj. in. ij. col.

Zacharias.
a ¶Ex ſola pſum
ptione.qḋ eſt ve
rū niſi accuſatus
de falſo haberet
etiā preſumptio
nē pro ſe,q2 tunc
nō puniretur.vt
not. Bal. ple.in
l.fi.v.q.C.de edi.
di. Adri.tol.
Sebaſti.Sapia.
a ¶Preſūptiōe.
Vide Io.de ana.
in rub.de cri.fal.
col.fin. ⁊ Alexā.
in conſi.lxxvij.in
cip.in cā accuſa
tionis.col.pe.in
j.vol.
b ¶Geminatio re
ſcriptū habet viʒ
clauſule ex certa
ſciētia et facit cō
ſtare ex certa ſciē
tia.Et adde do.
Ant.hic.in.j.co.
⁊ do. Anto.in.c.
que in eccleſiarū.
in pe.co.de con
ſti.⁊ de hac clau
ſula ex certa ſciē
tia.vide plene p
Bald.in.l. impe
trata.C.ſentē.re
ſcin.nō poſ.et.d.
abb.i cle.ij.de re
ſcrip.
Anto.Fran.
¶An gemina
tio reſcripti hēat
vim clauſule ex
certa ſciētia.Di
cas quod nō ſo
lū hʒ vim clauſu
le ex certa ſciētia
ſʒ habet etiā vim
clauſule mot⁹ p
prōꝛ tollit omnē
ſubꝛeptioneʒ,vt
no. voluit Bal.i
le.nec dānoſa.C.
de pci.ipe.offer.
nec mirū,q2 etiā
geminatio xbo
ruʒ enunciatiuo
rū que alias ſim
plr prolata non
diſponūt:vt in.l.
ex his verbis.C.
de teſt.mili.indu
cunt diſpoſitio
nem.l.ex hac ſcri
ptura.⁊ ibi p ale
xan.ff. de dona.
ſic etiā geminata
interpellatio im
pedit purgatio
neʒ moꝛe:vt in.l.
optimā.C. de cō
hē.⁊cōmit.ſtipu.
⁊ no.ex not.in.c.
potuit.de locat.
Si etiā gemina
tū pactū nudum
qḋ alias ſimplr
factū nō produ
cit actionē de in
re ciui.l.iuriſgen
tiū.§.ſed cuʒ nul

3 c.ex parte.de fi.inſtru.¶†Alti.no.hic caſum in
quo punit̄ quis de cri.falſi.ex ſola pſumptiōe.a
¶Not.hic p his q̄ no.Inn.in.c.q2 veriſimile.ſ.
de preſum.⁊ ad ea q̄ dixi in.c.iij.loco.ſ.de proba.
¶In glo.in ver.ꝯfirmant̄.ibi aliqñ ppetui ſunt.
glo.iſta vr̄ dicere ꝯtrariū ibi:q2 regulariter verū eſt
⁊c.ſed reducenda eſt ad concordiā p ea q̄ haben
tur in.c.ij.de ſta.regu.iūcto.c.cū ad monaſteriuʒ.
4 §.nec alicui.eo.ti.¶†Et in.fi.gl.no.bñ gl.Nā li
mitat multū iſtū tex.⁊ bñ vt pſumant̄ iſti delato
res literarū falſo eas fabricaſſe qñ nō appareat
clare de certa ſcientia pape.Si aūt ꝯſtaret de cer
ta ſcientia tūc vʒ confirmatio ⁊ operatur effectū
vt nō poſſit remoueri p ſuū abbatē ſine ſpāli mā
dato apoſtolico.Intellige tñ gl.niſi ex ſuperue
niente delicto,vt eſt glo.notabilis.in.c.j.ſ.e.per
hāc em̄ cōfirmationē nō eripit̄ iſte a ptāte ſui ſu
perioris:ſed in omnib⁹ remanet ſibi ſubiectus vt
prius niſi in hoc vt nō poſſit remoueri ad libitū,
⁊ vt nullus citra papam poſſit cognoſcere de iu
re cōfirmato ſeu de iuribus ipſius cōfirmatiōis
vt in.c.j.preall.dic vt ibi dixi tetigi.ſ.c.proxi.⁊ re
ſtringe dicta doc.hic dicētiū qḋ per hāc cōfirma
tionē ex certa ſcientia factā iſte erit obedientia
rius pape qui pri⁹ erat obediētiari⁹ abbatis nō
em̄ intelligas qḋ nō teneatur in aliis obedire ſuo
abbati.fac.c.per tuas.⁊ qḋ ibi no.de maio.⁊ obe.
5 ¶†Qualiter aūt conſtabit de certa ſciētia dicit
Io.an.hic,quod ſi facit in literis mentionem de
hac decretali ſatis vr̄ ex certa ſcientia ꝯfirmaſſe
ar.in.c.vno,de exceſ.pla.li.vj.⁊ in.c.nōnulli.et qḋ
b ibi no.ſ.de reſcri.vel ſi emanat ſcḋa iuſſio.b ar.in
aut.de man.pn.§.deinde.In dubio tñ onus pro
bandi certā ſcientiā incūbit impetrāti cū preſum
ptio ſit cōtra eū:ſʒ Inn.facit.c.vt noſtrū.vt ec
cle.benefi.⁊.l.ſiue.C.de probat.⁊ vide hanc mate
riam quod ſatis plene dixi in.c.precedenti.
1 ☞Laudum latū contra formam iuris vel com
promiſſi etiam confirmatum per papā in forma
communi eſt nullum.
2 Sententia arbitri contra ius eſt nulla.
3 Cōfirmatio pape facta in forma cōi nil opat̄.6.
4 Actus nullus vel ſnīa eo caſu quo pōt p partes
confirmari:valebit tantum pactum.
5 Confirmatio pape quādo preſumatur facta ex
certa ſcientia.
6 Confirmare non preſumitur papa ea que ſunt cō
tra ius alio non expreſſo.
1 EXaminata. ¶† Snīa ſeu laudūʒ
cōtra formā iuris vel compromiſſi la
tum per arbitros licet per papā in for
ma cōi fuerit confirmatū,nō tʒ.primo ponit cau
ſam decreti.ſcḋo decernit ibi:vñ.¶Caſus litera
lis.Inter nobilē Mattheū ⁊ quoſdā alios mili
tes de cāpania vertebat̄ queſtio ſup iurepatro
natus eccleſie ſancti angeli:de qua ſub certa for
ma cōpromiſſuʒ fuit in vicedo.ſabiñ.qui tulit ar
bitriuʒ ſup.q.pdicta.qḋ ab vtraqʒ parte fuit ap
probatū ⁊ cōfirmatio obtēta fuit in forma cōi a
C.pa.tandē orta queſtiōe ſup ipſo arbitrio dela
ta eſt cā ad do.pa.Inn.ipſe diligenter examina
to negotio inuenit arbitriū promulgatuʒ fuiſſe
cōtra formā iuris ⁊ compromiſſi.vñ ipſe arbitriū
illud decreuit irritū ⁊ inane non obſt.cōfirmatio
ne.C.pape.qui cōfirmauerat illud ſicut pūide la
tum erat ⁊ ab vtraqʒ parte receptum.Bernar.
2 ¶†No.j.arbitrū arctari ad ſequendā formā iu
c ris.c vñ ſicut nō valet ſnīa d ꝯ ius ita nec laudūʒ
d arbitri:nam arbitria ſunt redacta ad inſtar iudi
3 ciorū.l.j.ff.de arbi.¶†Not.ij.qḋ ibi in confirma
tione pape nō inſeritur tenor cōfirmate rei:ſʒ ap
ponitur illa clauſula:ſicut prouide factum eſt ⁊c.
hec confirmatio dicitur facta in forma cōi,vñ nō
validat actū in ſe nullū,q2 illa clauſula ſtat cōdi
4 tionaliter.¶†Itē no.ibi ab vtraqʒ pte receptū
⁊c.qḋ partes non poſſunt emologare ſeu appro
bare arbitrium nullū.⁊ ſic conſenſus partiuʒ nō
poteſt purgare vitiuʒ nullitatis.ex hoc poſſet ar
gui qḋ lʒ ſnīa nulla recipiat̄ ⁊ cōprobet̄ p partes

per hoc tamen nullitatis vitiū non purgat̄ etiaʒ
intercedente cōfirmatiōe pape in forma cōi.ita
videtur pbare tex.iſte.Sed ego intelligo qñ tol
lere vitiū nullitatis nō depēdet a cōſenſu partiū
ſicut hic potuit eſſe iure patronatus.Sʒ vbi vi
tium nullitatis cōcernit merū fauorē partiuʒ di
co ꝙ ptes ſciēter approbādo tenent̄ ad obſerua
tionē ſaltē ex vi pacti,ſed nō ex vi ſnīe ſeu laudi.
tex.eſt no.iuncta glo.⁊ dictis doct.in.l.ij.C.cōia
vtriuſqʒ iudi.ſic intellige gl.⁊ doc.in.c.ſignifica
5 ſti.de fo.cōpe.⁊ hec not.¶†Op.ꝯ literā.nam vr̄
qḋ inter laicos nō poterat eſſe ꝯtētio ſup eccl'ia
cuʒ nō poſſint illā licite poſſidere,vt in.c.cām.ſ.
de preſcrip.⁊ in.c.eccleſia.de cōſtitu.⁊ in.c.maſſa
na.de ele.Sol.dic ꝙ hic erat cōtētio ſup eccl'ia.i.
ſup iurepatrona.ipſius eccleſie.loquit̄ em̄ de fa
cto.ca.examinata.ſ.de iudi.¶Not.ex hoc et ex
e tex.laicos e poſſe cōpromittere q̄ſtionē iuriſpatro
natus.hic enim fuit cōpromiſſuʒ in vicedominū
ſabineñ.Et dr̄ vicedominus ſabineñ.vicari⁹ epi
Sabineñ.nā eps ſabinēſis eſt cardinalis ſicut et
Hoſti.⁊ multi alij qui cū habēt aſſiſtere pape te
nent in eorū epatibus vicariū in ſpūalibus ⁊ tem
poralibus:⁊ vulgariter dr̄ vicedomin⁹.¶In gl.
fi.ibi:arg.cōtra.j.c.xxi.in glo.nō ſoluit cōtrariuʒ
Sol.colligit̄.j.c.xxi.in glo.pe.qḋ illud.c.intelli
git̄ quādo cōfirmatio fuit facta ex certa ſcientia
tūc em̄ dico qḋ dictio ſicut:nō ſtat conditionali
ter ſed cauſaliter.i.pro quia.reddit em̄ rationem
cōfirmationis:vt puta ſi enarrato tenore confir
mationis ſubiūgit:cōfirmam⁹ predictā compoſi
tionem ſicut pūide facta fuit,dʒ exponi ſicut p
quia.nā ex quo princeps eſt plene informat⁹ de
facto nō dʒ intelligi ꝙ velit cōditionaliter loqui,
cū habeat oīa iura in ſcrinio pectoris ſui,vt in.c.
j.de cōſti.lib.vj.ſed qñ ſimpliciter cōfirmat aliter
nō inſtructus de iure ꝯfirmato verba illa debent
ppꝛie intelligi.i.cōditionaliter:q2 papa preſumi
tur ignorare ea que in facto cōſiſtūt,vt in.d.c.j.d
conſti.Iungendo ergo not.in.c.ſeq.per Abbatē
⁊ Io.and.conclude ꝙ aut papa cōfirmat ſimpli
citer nulla clauſula appoſita nec tenore iuris cō
firmati expreſſo,⁊ vr̄ confirmare ex certa ſciētia.
Nā verbū cōfirmo alio nō expreſſo ex ſui natura
importat vt rem faciat firmā.ad hoc.c.cū inter di
lectos.de fid.inſtru.Hoc limitarē verū qñ confir
6 matio non eſt contra ius.¶†Nam in dubio nō
dʒ referri vt cōcedat ꝯ ius alio nō expreſſo.arg.
eorū que no.in.c.nōnulli,de reſcri.⁊ in.c.vnico.de
exceſ.prel.li.vj.Si vero ſit confirmatio appoſita
illa clauſula ꝯſueta ſicut ſine prauitate ⁊c,aliter
nō expreſſo tenore cōfirmati illa cōfirmatio dr̄ i
forma cōi:q2 illa verba ſtāt conditionaliter ſm p
prium ſignificatum.⁊ de hoc eſt caſus hic.Si ve
ro exprimitur tenor rei confirmate vel papa di
ceret ꝙ ex certa ſcientia ꝯfirmat:tunc dicit̄ facta
confirmatio ex certa ſcientia,⁊ verba illius clau
ſule nō ſtant cōditionaliter ſed cauſaliter per ra
tionē predictā.⁊ de hoc eſt caſus hic.et ratio di
uerſitatis colligit̄ ex predictis.
1 ☞Confirmatio ex certa ſcientia quid operetur.
2 Princeps pſumit̄ cōfirmare ex certa ſciētia:quā
do inſerit tenorē rei cōfirmate,
3 Confirmatio principis quādo requiritur ex vo
luntate partis in aliquo actu,intelligitur de con
firmatione ex certa ſcientia:non autem de illa fa
cta in forma communi.
4 Sicut,iſta dictio aliquādo ſtat cauſaliter ⁊ ali
quādo conditionaliter.
5 Papa ſol⁹ poteſt componere ſuper decimis mi
nuendis.
1 VEnerabilis. ¶†In cō
firmatione
ex certa ſcientia dictio ſicut ponit̄ cau
ſatiue nec nocet ſi verbū cōfirmatiōis
precedit tenorem confirmati.h.d.Cōmunis diui
ſio.ſcḋa ibi,mādamus.¶Caſus literalis.Inter
archiepiſcopū Nicoſieñ.⁊ ſuffraganeos eius ex
vna parte:⁊ regem ⁊ barones ⁊ alios nobiles re
gni cypri ſuper qbuſdā decimis queſtio orta fuit

ſed mediāte

la.ff.de pac.et in
l.legē.C.eo.tit.tñ
ſi ſit geminatum
pducit actioneʒ.
l.j.in.§.peñ.ff. de
cōſtit.pe. et in.§.
de cōſti.inſtit.de
act.et habetur p
Bal.et Ange.in
l.fi.C.ad.l. Falci.
⁊ no.do.Ant.de
but.in.c.cū cōtin
gat.de iureiur.et
no.doct.in.c.per
tuas.de arbi.
Zacharias.
c ¶Formā iuris.
Ego limitarē ni
ſi in arbitro cui
eſt credita ptās
vt poſſit arbitra
ri ſecundū cōſci
entiā ⁊ p Bal.in
l. certū.C. vñ co.
⁊ Lanfrā. in ſuo
trac.de arb. pte
vij.q.xiiij.col.iij.
⁊ Ro.in rubri.ff.
eo.titu.in.iij.col.
Sebaſti.Sapia.
d ¶Snīa.Quid ſi
arbiter ferat ſen
tentiā cōtra ius
litigatoris an ſit
nulla tangit Fel.
in.c.cauſam.col.
iiij.x.obſtat forti
ter.ſ.de re iud.
Sebaſti.Sapia.
e ¶Laicos.an de
beat fieri cōpro
miſſum in cleri
cos:an vero poſ
ſit fieri etiam in
laicos:tāgit Ge
mi.in.c.j.§.i cete
ris.col.j.de cleri.
coniuga.in.vj.et
Mode.late.in.c.
quāto.ſ.de iudi.

a ¶ Si in ꝯfirmatione p papã ſit incert⁹ tenoꝛ rei dꝛ facta confirmatio
ex certa ſciẽtia etiã ſi in ea ſit incerta clauſula ſicut ſine ⁊c. ⁊ idẽ. d. ant.
hic in ꝟlti. co. ⁊. d. bar. de bel. in addi. multũ exclamãs ⁊ foꝛmaliter di-
cẽs tene mẽti ſingl'r, qꝛ eſt peregrinũ. ⁊ no. ꝑpetuo iſtð ſolẽniſſimũ di-
ctũ p limitatione. c. qꝛ diuerſitatẽ. cũ his q̃ ibi habent de cõceſ. pbẽd.

ſe fideiuſſit p tali debitoꝛe in tanta quãtitate. ⁊ ita dicit Ant. in aut.
vt ſpõ. lar. §. ⁊ hoc inſuper. ⁊ Bal. in aut. ſi quis in aliquo. in. ij. colũ. C.
de edẽ. ⁊ Flo. in. l. ab ea parte. ff. de prob. ⁊ bñ facit. l. ſi donatio. ⁊ quod
ibi no. Bal C. de do. ⁊ qð no. idẽ Bal. in. l. in ciuile. ff. de leg. ꝙ tñ fallit
niſi fideiuſſoꝛ in executione peteret ſibi cedi actiones p creditoꝛẽ ꝯ de

Sebaſti. Sapia.

a ¶ Confirmate. vi
de ad hoc multa
cõgeſta p Feli. in
c. cũ inter. co. j. cũ
trib⁹ ſequẽtibus
ꝯ. de excep. ⁊ ali-
qua ponit, in ca.
nõnulli. in pnci.
co. xiij. in quarta
fallẽtia. ver. ſcðo
ꝯ iſtã quartã fal
lẽtiã. ꝯ. de reſcri.
Zacharias.

b ¶ Dictio ſicut:
ſtat cauſaliter ad
de qual'r ponat
iſta dictio p iſtũ.
in. c. qꝛ. v. nu. 6. et
ibi poſui in apo.
meis. in ꝟ. dictio
ſicut. ꝯ. de iudic.
Anto. Franciſc.

¶ De hac di-
ctiõe ſicut: quõ ⁊
qualiter ponat,
vel cauſaliter: vł'
ſimilitudinarie.
vide Bal. Sali.
⁊ do. Paul. in. l.
edita. C. de eden.
⁊ vide p Bart. in
cõſi. ſuo incip. te-
ſtatoꝛ legauit. et
no. doc. in. c. put.
de do. ⁊ contu.

c ¶ De materia
hu⁹ gl. vide ple-
niſſime p Jo. ca.
⁊ do. Ant. in cõ-
mẽ. c. poſt ceſſio-
nẽ de pba. et ali-
qd p do. Ant. in
c. ex inſinuatiõe.
ꝯ. de reſcri. ⁊ per
gl. ⁊ doc. in. c. j. ꝯ.
de ſi. inſtr. ⁊ p gl.
xix. diſti. ſi roma
noꝛũ. ⁊ in. c. vt ve
terũ. ix. diſ. ⁊ glo.
in. c. cũ in iure. de
offi. dele. ⁊ idẽ ꝙ
hec glo. dicit ar-
chi. in. c. pſentiũ.
circa pn. vij. q. j. ⁊
vide plene gl. i. c.
ꝯ moꝛẽ. c. diſt. ⁊ i
c. abbate. j. de ꝟ.
ſig. ⁊ do. Ant. c. j.
de ſi. inſtru. in pe.
col. verſ. ad ſcõm
an adhibeatur. ⁊
ad hic elegãs. d.
Bal. ⁊ Ang. in. l.
ſciẽdũ de ꝟ. obli.
vbi dicũt ꝙ ſi pe
tit executio iſtru
menti ꝯ fideiuſ-
ſoꝛem nõ põt pe
tere fideiuſſoꝛ qð
reducatur inſtrũ
pncipalis debi-
ti dũmodo i hoc
inſtrumẽto clare
cõtineat qð ip-

ſed mediante albano epõ. tunc legato inter eos
amicabilis cõpoſitio interuenit: hoc adiecto in
cõpoſitiõe ꝙ q̃ cito p ſe. ap. fuit ꝯfirmata ſtatim
debeat executioni mãdari poſtmodũ papa illã
cõfirmauit ⁊ ad maioꝛẽ ſecuritatẽ tenoꝛ ꝯpoſitio
nis inſertus fuit in ipſa cõfirmatiõe. ipi tñ nobi-
les ipſam cõpoſitionem ſeruare nolebant ſumẽ
tes occaſionẽ ex eo vꝫ qð verbũ ꝯfirmationis ſe
cũdũ ſtylũ eccl'ie romane pce dit tenoꝛẽ ꝯpoſitio
nis. i. in lr̃is ꝯfirmatiõis pmiſit papa ꝟba illa cõ
poſitionẽ factã p legatum cõfirmamus ſicut ſine
prauitate puide facta eſt. ⁊ ex eo vꝫ eam ſeruare
nolebant qꝛ clauſula illa conſueta ſicut ſine pra-
uitate facta eſt in lr̃is cõfirmatiõis cõtinet cũ p
hoc nõ videbat ſimpliciter ꝯfirmata: ſꝫ ſub ꝯdi-
tiõe vꝫ ſi iuſte lata eſſet, ꝑpter qð archiepſ ⁊ ſuf
fraganei eius ſignificauerũt hoc do. pa. vnde ipſe
mandat pdictis nobilibus q̃ten⁹ ſi predicta vera
ſunt compoſitionẽ illã adimplere pcurẽt. Ber.
2 ¶ † No. j. ꝙ vbi exprimit tenoꝛ rei ꝯfirmate[a] alio
a nõ expreſſo vł' pnceps cõfirmare ex certa ta ſciẽtia
etiã ſi in literis cõfirmatiõis ſit appoſita illa clau
3 ſula ſicut ſine prauitate ⁊c. ¶ † Scðo not. ꝙ vbi
inter partes cõponẽtes expſſe fuit actuꝫ vt non
valeat nõ intercedẽte ꝯfirmatiõe pncipis: debet
intelligi de ꝯfirmatione obtinẽda ex certa ſciẽtia
non aũt de ꝯfirmatione obtinẽda in foꝛma cõi. ⁊
hec potuit eſſe ratio dubitãdi hic. Nam foꝛte di-
cebãt iſti hoĩes cypri ꝙ nõ erat adimpleta condi
tio p illam cõfirmationẽ factam cũ illa clauſula
quaſi illa clauſula faceret cõfirmationẽ cõditio-
nalẽ, ſꝫ hoc nõ habuit obſtare qꝛ tenoꝛ cõpoſitio
nis erat inſertus in ꝯfirmatione. ⁊ dicvt plene di
xi in. c. pcedenti. vbi declaratur materia huius. c.
4 ¶ † No. vlti. ibi p clauſulã cõſuetã ⁊c. ꝙ illa clau
ſula ſicut ſine prauitate de ſtylo curie ponitur in
omnib⁹ cõfirmationib⁹ ſiue ex certa ſciẽtia ſiue in
foꝛma cõi factis. ſꝫ vbi ꝯfirmatio ſit ex certa ſcien
b tia: tũc dictio ſicut ſtat cauſaliter[b] p qꝛ: in foꝛma
cõmuni ſtat cõditionaliter. Rõneꝫ diuerſitatis
dixi. in. c. pcedẽti. ¶ In glo. j. in. ſi. ⁊ intelligit In
no. ꝙ diſpoſitio hic interuenit ſuper tye loco ⁊ p
ſonis quibus decime eſſent ſoluende. nõ autem
ſup quãtitate diminuẽda ⁊ dicit Jo. an. ꝙ ſuper
quantitate diminuenda potuit interuenire com
poſitio ideo expectabat confirmatio pape. vñ ſi
tenemus intellectũ Inn. ſatis pcedit dictũ Hoſ.
hic qui dicit ꝙ ſi legatus voluiſſet cõfirmare ſa-
tis cõualidaſſet illã compoſitionẽ. ſed ſi tenem⁹
precedentẽ intellectũ: tunc legatus nõ potuiſſet
ſed neceſſaria erat autoꝛitas pape: iuxta no. in. c.
5 a nobis. de deci. ¶ † Not. bene hoc dictũ quod
nullus citra papã poteſt valide cõponere ſeu cõ
poſitionẽ cõfirmare ſup q̃titate decime diminu
enda. ¶ In glo. ij. ibi ſed nunquid neceſſariũ ⁊c.
c Not. bene glo.[c] vſq; ad ſi. ex qua limitatur aut. ſi
quis in aliquo documẽto. C. de eden. ⁊. c. j. de ſi. in
ſtru. Et intelligũt doc. ꝙ facit fidẽ quo ad iſerta
ibi etiã ſi eſſent cõtra ius cõe: qꝛ papa videt di-
ſpenſaſſe ſic cõfirmãdo ex certa ſcientia. Intelli-
gũt tñ qñ confirmatio fuit facta partibus inſtan
tibus vel de conſenſu ipſarũ. alias eñ non face-
ret fidem de tenoꝛe cõpoſitionis. ergo limitarem
ſecundũ ea que legunt ⁊ notan. in cle. j. de pꝛoba.
¶ In. glo. penulti. in ſi. declara iſtam glo. pꝛout
dixi in. c. pꝛecedenti.
1 ☞ Legatus etiam de latere non poteſt conce-
dere eccleſiam alicui in pꝛeiudicium iurium que
debentur dioceſano loco.
Legatus etiam cardinalis nõ poteſt eximere ali
quam eccleſiam a iuriſditione ſui oꝛdinarij.
Princeps ſolus poteſt alterius iura tollere ⁊ di
minuere.
Legat⁹ nõ põt ꝯmittere cãm cognoſcendam ſim

pliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu et figura iudicij.
2 Legatus de latere nõ poteſt aliquid facere quod
tendat ad violationẽ iuris cõmunis.
3 Patriarcha eſt ſupꝛa archiepiſcopos in pꝛouin-
cijs ſibi decretis.
4 Legatus de latere an poſſit autoꝛitate ſue lega-
tiõis vnire eccleſias: vel vnam alteri cõcedere.
5 Legatus in legatione ſua concurrit cũ quolibet
oꝛdinario quicunq; ſit vel epſ vel abbas ⁊c.
6 Legatus de latere non poteſt eccleſiã ſecularem
facere religioſam.
7 Epiſcopus cum capitulo habet maioꝛem auto-
ritatem in ſua dioceſi reſpectu alienationum rei
eccleſiaſtice q̃ habeat legatus ſolus etiam cum
epiſcopo ſine capitulo.
Legatus non poteſt alienare rem ſpectanteꝫ ad
romanum pontificem, nec ſupꝛimere aliquã di-
gnitatem in eccleſia.
8 Legatus qui non eſt legatus de latere nõ habet
collationẽ bñficioꝛũ legatus vero de latere ſic in
aliquibus eccleſijs.
9 Certa ſcientia pape colligitur qñ ꝯfirmat aliquã
rem cuius tenoꝛẽ inſerit in confirmatione.
10 Papa an poſſit pꝛiuare aliquẽ epiſcopum ſuo
epiſcopatu ſine cauſa.
11 Papa nõ poteſt obligationẽ iure diuino cõtra
ctam ſine cã diſſoluere.
12 Papa omnia põt claue nõ errante.
Papa nõ põt ſine cauſa epõ inuito dioceſim ſu
am in duas diuidere, ⁊ duos ponere epõs.
13 Papa non poteſt cauſa ceſſante transferre epi-
ſcopum inuitum de vno epiſcopatu in aliuꝫ: ſed
cum cauſa poteſt.
Epſ debet pꝛiuari de epãtu ſuo ex eo quod po-
pulus de hoc ſcandalizatur, ſed debet ei papa p
uidere de bono cambio.
14 Princeps nõ põt pꝛiuare ſuum ſubdituꝫ re ſua
ſine cauſa.

Tua nobis. Collatio ec-
cleſie alteri fa
cta per legatum ⁊ per papã cõfirma-
ta ius dioceſani ledit. Cõis diuiſio. ſe
cunda ibi, cum igitur. ¶ Caſus literalis. Qui-
dam cardinalis legatus apoſtolice ſedis in par-
tibus Conſtantinopolitanis contulit quedã mo
naſteria quibuſdã alijs eccleſijs in tempoꝛalibus
et ſpiritualibus ſuper illis collationibus cõfir-
matio apoſtolice ſedis obtẽta fuit in foꝛma con-
muni, iſti pꝛelati quoꝛum eccleſie aliõs collate fue
rant ſumentes occaſionem ex collationibus pꝛe
dicti legati ⁊ confirmationibus apoſtolice ſedis
patriarche Conſtantinopolitano obedire recu-
ſant ⁊ eidem in partiarchalibus iuribus reſpõ-
dere. vnde patriarcha Conſtantinopolitan⁹ con
queſtus fuit dño pape: ſuper hoc ſcribit papa
vniuerſis pꝛelatis dioceſis Cõſtantinopolitane
dicens quod ipſe nõ vult iura que dioceſanis de
bentur per huiuſmodi conllationes ſeu etiam cõ
firmationes minui ſiue ledi: vnde mandat pꝛela-
tis pꝛedictis quatenus nõ obſtante huiuſmodi
occaſione friuola ipſi patriarche obedientiam ⁊
reuerentiam exhibere pꝛocurent: ⁊ ei de ſuis iuſti
1 tijs integre reſpondere. Ber. ¶ † Not. pꝛimo le-
gatum etiam de latere non poſſe concedere eccle
d ſie: vel clerico aliquam eccleſiam[d] in pꝛeiudiciuꝫ
iurium, que debẽtur dioceſano loci. Ex quo inᶠe
ro legatum etiam cardinalem non poſſe eximere
aliquam eccleſiam a iuriſditiõe ſui oꝛdinarij. Nã
ſolus pꝛincipis eſt alterius iura tollere ⁊ minue-
re: vt not. in ca. conſtitutus. j. de religio. do. ⁊ per
Spec. in titu. de lega. §. nunc oſtendendũ. verſic.
e lvij. ⁊ vide glo.[e] not. in. c. ſin. de here. libꝛo. vj. que
f dicit legatum[f] non poſſe committere cauſam co-
gnoſcendam ſimpliciter et de plano ſine ſtrepi-

bitoꝛẽ pꝛincipa-
lem: qꝛ tunc cogi
tur pꝛoducere in
ſtrumentũ pꝛinci
palis debiti vt di
cit ſin. Bal. in. l.
nomen. ff. de he-
re. vel act. vẽ. Itẽ
vide Do. in. c. j. l
pꝛinc. iiij. col. ꝟſi.
q̃ro an litera ex-
emplata. de ſen.
excõ. in. vj. itẽ de
materia etiã við
p Bar. in. d. aut.
ſi quis in aliquo
in vlti. col. ꝟſi. ve
nio ad aliã mate
riã. ⁊ vide qð no.
do. Ant. in. c. nõ
nulli. in. §. j. in. ij.
col. de reſcri. vbi
ponit ſingulare
verbũ. ⁊ qð not.
gl. ⁊ Ange. in. d.
l. ſi donatio.

d ¶ Adde hic ar-
chi. in. c. de eccle-
ſiaſticis. xxv. q. ij.
vbi dicit qð licet
legatus de late-
re poſſit cõferre
eccleſias vacan-
tes inuitis patro
nis clericis, ⁊ nõ
laicis nõ poteſt
tñ in totũ exime
re ⁊ tollere iura
alioꝛũ: ⁊ ita dicit
tenere Vincent.
Hoſ. i hac decre.

e ¶ Et glo. in ꝟſi.
mandam⁹. in cle.
ſepe. de verb. ſig.
Zacharias.

¶ Adde qð no-
taui in apoſt. ad
iſtum: in. c. niſi in
verſi. oꝛdinem iu
ris. nuñ. 4. ꝯ. de
offi. deleg. ⁊ in. c.
offi. nu. 16. in ꝟſ.
ſimpl'r. ꝯ. de ele.
Sebaſti. Sapia.

f ¶ Legatum. hoc
refert et ſequitur
do. Ja. in repe. l.
oẽs populi. col.
iij. vno. tñ diligẽ-
ter. ff. de iuſti. et
iur. vbi refert gl.
in. d. c. ſin. eſſe ſin
gularem ſecũdũ
Imo. Sed alle-
gat concoꝛdantẽ
vt ibi per eum.

a ¶ Unde legatus etiã de latere nõ poterit remouere appellationẽ, ſʒ ſolus princeps poteſt cõmittere cauſam appellatione remota vt dicit idem abb. Panor.in.c.ſup q̃ſtionũ.in.j.col. ſ.de off.deleg.

b ¶ Uide p Jmo. in cle.ne in agro ĩ.x.co.de ſta.monana.

c ¶ Uñ ſi vna eccleſia vniꝛ alteri poterit vna res vendi p debito alteri⁹, et ſic vna prouidere neceſſitatibus alteri⁹ ita dixit Bal.in aut.hoc ius porrectũ.in vlti.col. C.de ſac.ſanc.eccle.alle. Jnno.in ca.paſtoralis.de priuil.qḋ etiaʒ ſequuntur Jmo.ꝛ Mod.in.l.j.§.ſi coheredẽ.ff.ad.l.falcid.

d ¶ Siue abbas. Ego puto iſtud debere intelligi de legato de latere per ea que no. Bar.in.l.fi.ff.de offi.procon.ꝛ lega.ꝛ Jnnoc.in.c.volẽtes.ſ.de offic.leg.ꝛ not.iſte in.c.ſicut.ſ.de exceſ.prela.

Ꝝ.Sebaſti.Sapia.

e ¶ Queſtio.de hac queſtio.vide p Fede.de ſenis in conſi.cxcv.inci.reuerendus in chriſto pater et Jmo.in cle.ne in agro in gl.in verbo,ordinarios.i fin.de ſta.mona.

Ꝝ.Sebaſti.Sapia.

f ¶ Sine cauſa.vide abb.in diſputat.ſua inci.epẽs ꝛ quidam rector in primo dubio.colũ.x.ver.venio ad ſecundũ.Car.in conſil.cxliij.incip.videtur dicẽdũ.Semi.in.ꝯſi.liiij.incip.gregorius duodecim⁹.colũ.ij.in princi.

tu ꝛ figura iudiciĩ.q: non põt ius violare maxi-
2 me in aliorũ preiudiciũ. ¶ † Not.bene illam glo. non ſolũ in caſu quo loquitur ſed vt ex ea ſumas
a regulam^a circa oĩa que tendunt ad violationem iuris cõis ꝛ in preiudicium aliorum vt hec ſint le-
3 gato etiã de latere interdicta. ¶ † Nota ibi:dioceſanis ꝛc. ꝙ patriarcha debet habere ſuam dioceſim.ꝛ dioceſan⁹ appellatur ſicut quilibet epiſcopus ratione ſeu dioceſis. Naʒ dioceſis idẽ eſt qḋ partitio curie.ſed dicitur poſtmodum habere prouincias ſub ſe quãtuʒ ad iuriſdictionem patriarchatus.nam eſt ſupra archiepiſcopos in prouinciĩs ſibi decretis.de quo in.c.antiqua.ĩ.de priuileg. Et queadmodum ſe hʒ archiepiſcopus ad epiſcopos ſuffraganeos ſuos:ita ſe habet patriarcha ad archiepiſcopos ſubiectos.vid.c.j.xcix.diſt. ¶ Not.iij.ex fin.litere.qḋ ſubditi debẽt ſuo ſuperiori reuerentiaʒ ꝛ obedientiã ac integre de iudiciĩs ſuis ſibi reſpondere.vltra ergo reuerentiam ꝛ obedientiam habent ſuperiores quedam iura in ſubditos,vt ſunt ea que numerãtur in.c.
4 conquerente.ſ.de offi.ord. ¶ † Sed circa intellectum ca.quero.ſ.de queſtiõe quotidiana:nunqd
b legat⁹ pape maxime de latere poſſit vnire^b eccleſias aliquas ſue legationis autoritate ſeu vnã alteri concedere vel ſubiĩcere ſicut epiſcopus,vt in capi.ſicut vnire.ĩ.de exceſ.prela. Queſtio iſta eſt ſatis dubia et commouit ſpiritus fere omniũ doct. Poſt.hic ſentit quod non.ad hoc adducit iſtum tex. Jnnocen.poſuit duas opiniones Prima ꝙ hoc non poſſit in preiudicium dioceſani vnio tamen valebit in preiudicium eccleſie vnite poterit enim eccleſia cui facta eſt vnio ſeu cõceſ-
c ſio exigere rationẽ de temporalibus eccleſie^c vnite illam quãdoqʒ viſitare non preiudicando iuri dioceſani ꝛ ex cauſa iuriſditionez exercere ſed nihilominus dioceſanus vtetur iure ſuo.ꝛ ſic loqtur iſte tex. Ponit ſecundam opinionez que ſibi plus plʒ vt nullo modo poſſit legatus hoc cõcedere ſeu venire. Nã ſi valuiſſet iſta ꝯceſſio de qua in litera:verba cõceſſionis importabant plenam exceptionem:quia contulit iſte legatus in ſpiritualibus ꝛ temporalibus. Spe.in tit.de lega.in d.§.nunc oſtendenduʒ.ver.v.tenet ſub dubio tamen forte legatuʒ poſſe vnire duas eccleſias:dũmodo preiudiciũ nõ inferatur iuribus dioceſis prout intendebat hic iſte legat⁹ ꝛ quaſi ſentit primam opinionem Jnno.ſed Jo.and.ibi in addi. hoc tenet ſine dubio forte dicens hunc legatum poſſe vnire eccleſiã ſpectantẽ ad collationẽ epiſcopi etiam menſe epiſcopi ſeu eccleſie cathedrali.hanc opinionem ſecuti ſunt do.de Ro deci.xj.alias.cxxiij. Ad iſtum tex.rñdent ꝙ hec vnio ſeu collatio fuit facta exemptis:ꝛ ſic magnũ preiudiciũ irrogabatꝛ dioceſano loci.ſec⁹ vbi vnio fieret
5 eccleſie ſubiecte. ¶ † Pro hac opi.facit bonum dictum ꝛ no.Specu.in.d.§.nunc oſtendendum.verſi.promiſſo.ꝛ ſequẽ.vbi dicit legatum in legatione ſua cõcurrere cum quolibet ordinario ſue legationis ſiue ille ſit archiepẽs ſiue epiſcopus
d ſiue abbas^d ſiue quicunqʒ alius:ita ꝙ quicquid iſti poſſunt in iuriſditionibus tã de iure cõmuni ꝙ̃ ex cõſuetudine poterit legatus:cõtra opinio. Fede.de ſe.conſi.clxxv.vbi videtur cõcludere ꝙ nulla vel modica eſt poteſtas legati in alteratione ſtatus eccleſiarum.nõ enim ſcḋm eũ poteſt eccleſiam vnire alteri in perpetuum preiudiciuʒ iuris ordinariĩ:vt hic. Si eñ valeret vnio priuaretur ordinarius in perpetuũ iure conferendi illã
6 eccleſiam. ¶ † Nec etiã põt ſcḋm eũ eccleſiã ſecularẽ facere religioſam ſcḋm terminos.c.ad audientiam.de eccle.edi.nec põt preſtare autoritateʒ plebanis ſeu prelatis eccleſiarum collegiataruʒ ſeu inuitis canonicis illarũ eccleſiarum ſeu illas eccleſias permutandi.ar.in.c.pe.de offic.dele.li.vj. Nec ob.ſcḋm eũ ꝙ epẽs hoc põt.non eñ ſequitꝛ
7 ergo legatus. ¶ † Nam epẽs alienat rem eccleſie.tamen cum cõſenſu capituli,quod nõ põt facere legatus:ſm Arch.xij.q.ij.ſine exceptione.nec poteſt epiſcopus alienationem facere cũ autorita-

te legati ſine cõſenſu capituli ſui per.c.paſtoralis.de his q̃ fi.a prelat.ꝛ no.hec. Et adde dictum Spe.in.d.§.nũc oſtendendũ.in verſic.pe.ꝛ Bar.in.l.prohibere.in verſi.plane.ff.quod vi aut clam vbi dicunt legatum non poſſe alienare rem ſpectantem ad romanuʒ pontificem. Jdẽ videtur de temporalibus eccleſiarũ. Pro hac vltima opi.facit aliud pulchrum dictũ Spe.de offi.leg.§.nũc tractemus.verſi.penul.vbi dicit legatum non poſſe ſupprimere aliquam dignitatem in eccleſia:q: hoc eſt ſolius pape:vt in.c.cũ acceſſiſſent.ꝛ quod ibi not.de conſti.nec etiam fructus dignitatis epiſcopo ad tempus cõcedere iuxta ea q̃ habentur,in.c.ſi propter tua debita.de reſcr.lib.vj. Primam opin.quod legatus poſſit ſine preiudicio ordinariĩ,ſequitur domi.Car.ꝛ dicit ſe vidiſſe conſiliũ collegiĩ Papienſis illud concluſiſſe.do.ant.ſimpliciter hic tranſit recitando ꝛ vltimo tranſit cum ſecunda opi. Jnnocẽ.et
8 aliud videtur ſentire:in.d.c.ſicut vnire. ¶ † Queſtio^e vt dixi ſatis du-
e bia eſt dicerem ſic quod aut eſt legatus nõ de latere ꝛ nõ poſſit,cũ eñ non poſſit conferre beneficia,vt in.c.primo,de offi.deleg.lib.vi.ita nec vnire,cum maius preiudicium inferatur epiſcopo ex vnione quam ex vnica collatione. Siuero eſt legatus cardinalis,et tunc eccleſias collegiatas vnire vel ſubiĩcere non poterit per dictũ.c.pen.de off.leg.lib.vj.vbi generaliter interdicitur ſibi poteſtas cõferendi vel aliter diſponendi de huiuſmodi eccleſiĩs.aut ſunt eccleſie nõ collegiate,ꝛ tũc prima fronte videtur quod non poſſit,q: legatus cardinalis habet collationem beneficiorum non iure legationis:q: legatio ad hoc ſe non extendit,ſed in quandam prerogatiuaʒ ex ſpeciali priuilegio:vt dicit tex.in.d.c.primo.hec ergo poteſtas tanquã extraordinaria et ſuperinducta debet reſtringi.vt arguit glo.ſing.in.cle.ij.de offi.ordi.licet ergo poſſit cõferre iure ſpeciali:non tamen debet poſſe vnire propter preiudiciũ qḋ circa ius cõferendi irrogatur in perpetuũ dioceſano. Sed pro alia opi.facit iſte tex.in arg.nã papa hic damnat collationem factam eccleſiĩs:ſed dicit qḋ propter hãc collactionẽ nõ debet diminui vel ledi ius dioceſis videtꝛ ergo gl.loqui iuxta terminos.c.ij.de reb.do. Nam ibi patet qḋ ſi papa eccleſiam vnius dioceſis vnit eccleſie alterius dioceſis:non tamẽ propter hoc preiudicatꝛ iuribus dioceſis eccleſie vnite,ita poſſumus dicere hic:licet enim collatio vel vnio fiat eccleſie exempte non debet per hoc minui ius primi dioceſani reſpectu reuerentie ꝛc.nõ valuit ergo iſta collatio quo ad preiudiciũ iuriũ dioceſani. Jtẽ facit quia collatio eſt quedam donatio ſeu liberalitas ſalteʒ cui donatur:vt in.c.relatum.ꝛ quod ibi no.ĩ.de prebẽ.ꝛ in.c.fi.ĩ.de off.vica.in.vj.ſed vnio fit in merũ fauorẽ eccleſiarũ ꝛ aliquando eſt neceſſaria.x.q.iij.vnio in cle.ne in agro.de ſtat.re.cuʒ ergo legatus habeat ordinariam iuriſditionem in loco:vt in.c.de offi.leg.lib.vj.videtur qḋ poſſit prouidere neceſſitatibus ꝛ vtilitatibus eccleſiarum et hec ratio infert vt idem ſit in legato non cardinali,tamen in eo magis dubitãdum eſſet. Prima opi.videtur equior ſed iſta verior de iuris ſubtilitate,ꝛ predicta ita extenſe dixi vt ex his capias bonam doctrinam circa poteſtatem iſtorum legatorum.de qua iura prouident nimis gene-
9 raliter. ¶ † Jn glo.in fi.vult ergo glo.iſta quod iſte text.intelligatur in confirmatione facta in forma communi.ita communiter tranſeunt doc. Contra hoc facit theorica tradita in.c.examinata.ſ.eo. Nã ibi exprimitur tenor rei confirmate,ꝛ illa confirmatio dicitur ex certa ſcientia pape facta:hic papa confirmauit collationẽ factã ꝛc.ergo non debet dici in forma cõmuni. Jtẽ hic papa non fundat ſe ſuper hac allegatione:ſed ſimpliciter dicit qḋ per collationẽ ꝛ confirmationẽ nõ debent minui iura dioceſani.vnde intelligerem quod cõfirmatio fuit hic ex certa ſcientia:ſed non ſe extendebat ad preiudicãdũ iurib⁹ dioceſis.ſed ad confirmandas collatiões reſpectu ipſarũ eccleſiarũ. Nam et ſi ipſemet papa vniret non intendit preiudicare iuribus dioceſis eccleſie vnite.vt in.c.ij.ĩ.de reli.do.ita nec per cõfirmationẽ.habebit ergo validitatem iſta collatio ſeu conceſſio in tẽporalibus ꝛ in ſpiritualibus,ſine tamẽ preiudicio dioceſanorum.exemplum optimum in.d.c.ij. ¶ Jn.glo.fin.ibi:imo remanet ius ſaluũ ꝛc.pondera glo.ſentit eñ vltimã opi.ſ.recitatam vt valeat conceſſio facta per legatum ſine ta-
10 men preiudicio iuriũ epĩ. ¶ † Jn eadẽ glo.ibi,nec honorem meum reputo.hec gl.ſeu ratio decidendi facit ad queſtionẽ de qua ſolet eſſe cõtentio inter ſcholaſticos. Utrũ papa poſſit deponere vnũ epʒ ſine
f cauſa^f. Et videtur ꝙ ſic:per glo.in.c.p principalẽ.ix.q.iij.que dicit qḋ queadmodũ princeps poteſt priuare ſubditũ re ſua:vt in.l.bene a zenone.C.de quadri.preſcri.ita ꝛ papa vnũ epm.ſed oẽs epiſcopos non poſſet,q: eſſet cõtra vniuerſalẽ ſtatutũ eccleſie,debet ergo intelligi,vt poſſit ſine cauſa ꝑpter exceptionẽ quam facit. Jtẽ papa habet plenã poteſtatem in eccleſia militante ꝛ oẽs recipiunt dignitatẽ ab eo.xxij.diſt.c.j.ꝛ.ij.ꝛ maxime hoc videtur verum:quia epatus videtur de iure poſitiuo.nã olim tẽpore Chriſti nõ erãt ꝑprie epĩ ſed propter ſchiſma apl̃i cõgregato cõcilio p̃ſbyterorum ſtatuerũt vt ordinarẽtur epĩ qui eſſent ſup alios.nã vnus volebat preferri reliquo dicens ſe eſſe meliorẽ:quia fuerat baptizatus a paulo,alius quia fuerat baptizat⁹ a Petro.ꝛ ſic erat inter eos ſchiſma.ad que ſedenda ſtatuʒ fuit inter apoſtolos ꝛ alios vt ex preſbyteris eligentur aliqui qui vocarentꝛ epiſcopi quibus aliĩ obedirẽt.de quo vide bo.tex.in.c.olim.xcv.diſt.ꝛ qḋ ibi no.arch.ergo videtꝛ qḋ papa poſſit epm remouere.ar.in.c.ſignificaſti.

de elec.

de elec.x.in.c.ad honorẽ.de auto.⁊ vſu pallij.Sʒ
his non obſtantibus concludẽ ſic: ꝙ aut nulla
prorſus cã ſubeſt in remouẽdo ita ꝙ nec vtilitas
publica ſuadet ⁊ tunc nõ poteſt,quia quẽadmo
duʒ in cõtrahendo cõiugio ſpũaliter requirit cõ
ſenſus ꝓmouẽdi:vt in.c.inter canonicos.de ele.
in.c.fi.de trãſla.prela.ita ⁊ fortius diſſoluendo:
qꝛ nihil tam naturale q̃ ꝙ vnũquodq; diſſoluat
eodẽ vinculo quo ligatũ eſt:vt in.c.j.de re.iur.et
in.l.nil tã naturale.ff.eod.optime facit.l.j.⁊.ij.C.
qñ ab emp.lic.diſce.Itẽ cõiugiũ ſpũale facilius
contrahitur q̃ diſſoluatur:vt in.c.inter corpora
lia.de tranſla.prela.ſed nõ poteſt cõtrahi ſine cõ
ſenſu ꝓmouẽdi:vt.ſ.dixi ergo nec diſſolui.Iteʒ
ſicut deꝰ reſeruauit ſibi diſſolutionẽ cõiugij car
nalis:ita preſumẽdũ eſt ꝙ reſeruauit ſibi diſſo-
lutionẽ cõiugij ſpũalis cũ illud ſit dignius.ita di
cit tex.in.d.c.inter corporalia.⁊ qñ papa illđ diſ
ſoluit deponẽdo vel transferẽdo epm: hoc facit
potius diuina ptãte q̃ humana:qꝛ quos deꝰ cõ
iũxit homo non ſeparet.ita dicit text.in.d.c.īter
11 corporalia. ¶ † Sed papa non poteſt obligatio
nẽ iure diuino ꝯtãʒ ſine cã diſſoluere.xxv.qđ.j.
ſunt quedã.ergo non põt hoc cõiugiũ ſine cauſa
diſſoluere.Vide ⁊ aliã ſubtilem rationem quam
puto veriſſimã.Chriſtus non tribuit ptãteʒ ſoli
Petro ſed ⁊ omnibus apoſtolis:ſed Petro tã
q̃ pricipi dũ ſibi ſpecifice dixit,Paſce oues me
as,vt ꝓbatur in.c.in nouo.xxj.di.⁊ in.c.ita dñs.
xix.di.Omnibus enim apoſtolis dixit:Accipi-
te ſpiritum ſanctum:⁊ quorũ remiſeritis pecca
ta remittũtur eis ⁊c.vt in euangelio.ſed Petrũ
conſtituit principeʒ apoſtolorum dicendo vt ſ.
dixi,Paſce oues meas.vnde ſi vellet epm remo
uere ſine cauſa non diceretur paſcere ſed potius
necare.Epi enim ſucceſſerũt in loco apoſtolorũ:
vt not.in.d.c.in nouo.⁊.xij.qđ.j.videntes.Unde
quẽadmodũ nõ potuiſſet Petrꝰ ſine cã aliquẽ
remouere ab apoſtolatu ſuo.ita nec papa aliquẽ
12 epiſcopum. ¶ Manet enim poteſtas ſeu ſenten
tia Petri dum vere iudicat ⁊ clauis nõ errat,in
c.manet.xxiij.q.j.facit quod no.Inno.ſ.de voto.
c.qđ ſuper his.Et vide ad predictam cõcluſionẽ
autoritatem glo.x.diſ.c.j.vbi glo.valde notabili
ter dicit papa non poſſe ſine cauſa epiſcopo inui
to dioceſim diuidere in duos epatꝰ.allegat bo.
tex.in.c.multis.xv.q.j.ergo fortius nõ poteſt eũ
remouere ſine cauſa.vide ad hoc autoritateʒ cu-
iuſdã doc.diſputantis.⁊ Ioã.an.cõfirmantis in
regula qđ ob gratiam.de regu.iu.lib.vj.in merc.
13 vbi queſtio tractatur. ¶ † Nunquid papa poſſit
transferre epm inuitum de vno epatu ad alium
ſeu ad aliam dignitatẽ.Cõcluſio eſt quod omni
cauſa ceſſante non poteſt,qꝛ in diſſolutione con
iugij requiritur conſenſus ſponſi. ſed ſi ſubeſſet
cã publicã vtilitatẽ cõcernens licet eps nõ eſſet
in culpa.exẽplũ populus proſequitur epiſcopũ
ſine cã iuſta ⁊ magis indureſcit cor hominũ con
tra eccleſiã,tũc poteſt papa ⁊ vicarius dei vt to-
tũ corpꝰ eccleſie ſit ſanũ illud mẽbrũ precidere,
a ſed dʒ ſibi dare bonum cãbiũ[a] ex quo ſine culpa
ſua ſit remotio.vt no.dicit Innoc.in.c.niſi.de re
nũ.Et ſm hãc limitationem intellige gl.in.d.c.ꝑ
principalem.poteſt enim papa epm deponere ſi
ne cauſa.i.ſurgente ex ſcrõ epi,ſecus ſi ceſſat om
nis cauſa,⁊ qđ hoc fuerit de mẽte illius gl.vide
14 pondera ſimilia que premittit. ¶ † Dicit enim
principem priuare poſſe ſubditum re ſua.debet
enim intelligi quando ſubeſt aliqua cauſa,puta
propter fauorem reipubl.Nam ſine cauſa nõ po
b teſt[b].no.Innocẽ.in.c.que in eccleſiarũ.de cõſti.
docto.iuris ciuilis.C.ſi contra ius vel vti.publi.
l.fi.nam propter bonum publicum conſeruãdũ
quiſq; debet ſeipſum exponere maxime in fauo
rem animarum pro quibus ſaluandis deus ape
riat intellectum ſtudentium in hac compilatiõe
ad honorem ipſius.Amen.

¶ Finis Tertie partis Commentariorum Panormitani,in Secundum Decretalium.

¶ Lugduni,

1551.

¶ Index quaternionum.

aaa bbb ccc ddd eee fff ggg hhh iii
kkk lll mmm nnn ooo ppp qqq rrr
sss. Sunt quaterni omnes.

a ¶ Facit qđ ſing.dicit Bald.ꝑ vnã glo.ibi:in.c.j.§.ad hoc.in.vj.col.de pa.iura.fir.ꝙ ſi papa contulit mihi aliquod beneficium deinde de plenitudine poteſtatis velit mihi auferre ⁊ concedere alteri ꝙ nõ poteſt niſi mihi prius prouideat de eque bono beneficio. Zacharias. ¶ Adde in proprijs terminis huius qđ.Lu.Rom.ſing.dccclxxix.ici.an eps vbi alle.ſin.Inno.hic alleg.ad vtrũq; effectũ ſ.quod cogat renũtiare epatui ꝑ papã ⁊ qđ ei debebat equa cõpẽſatio dari ꝺ quo vide qđ no.i apoſtil.ad iſtuʒ in.c.cõſiderauimꝰ in apoſtil.in v.ſcãdaluʒ.nu.3.ſ.de ele.⁊ in.c.j.nu.9.in ver.ſuo.eo.tit. Anto.Franciſc. ¶ Circa hoc an papa poſſit mihi auferre beneficiũ qđ mihi contulit de plenitudine poteſtatis,niſi aliud eq̃ bonũ tribuat.Dicas qđ papa in ſpũalibus hʒ plenã poteſtatẽ nõ in temporalibus vt dixi bald.in.l.ij.i.vj.q.C.de ſer.⁊ aqua.imo dicitur habere pleniſſimã ptãtẽ bñficiorum adeo vt poſſit etiã ſine cã auferre bñficiuʒ bñficiato.vt dixit.d.Car.i cle.j.vt li.pẽ.ꝑ.c.ꝓncipaleʒ.ix.q.iij.⁊ ꝑ ea q̃ hñr in.c.j.x.diſ.⁊ in.c.oĩs.xij.q.j.⁊ tʒ Inn.i.c.niſi cũ pridẽ.de pac.tñ nõ dʒ auferre ſine cauſa ius alicui lʒ poſſit ſi vellet.vt voluit etiam dom.Car.in cle.j.§.in ceſſationibus.de ſenten.excom.pro quo facit qđ voluit Bart.in.l.fi.C.ſi cõtra ius vel vti.publ.vbi dixit quod nunq̃ potuit intrare caput ſuuʒ ꝙ deus dederit iſtam poteſtatem pape vel imperatori vt poſſet mihi auferre rem meam vel beneficium meum ſine cauſa:tamen communis ſententia Bald.Salic.do.Pau.⁊ cõmuniter ſcriben.in.d.l.fin.eſt quod ſi aufert mihi ius meum vel rem meam ex certa ſcientia preſumatur facere cũ cã adeo quod nõ põt vlteriꝰ queri quare illđ fecerit qꝛ non habet ſuperiorem in hoc ſeculo.Dicũt tamen ꝙ ſi hoc faceret ſine cauſa priuãdo me re mea a iure meo qđ erit obligatꝰ quãtum ad deum ⁊ in nouiſſimo iudicio erit redditurus rationem apud diſtrictum iudicẽ.⁊ hoc modo forſan poteſt intelligi qđ voluit Bal.in loco hic alleg.Dicẽs quod debet illi a quo bñficiũ aufert ꝓuidere de alio beneficio. Zacharias.

b ¶ Non poteſt. adde quod not. in apoſti.ad iſtũ in ca.admonet.nu.13.in apoſtil.in verſ.ſubſiſtente cauſa.ſ.de renuntia.